

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

1968

*Et menneske-
rettighedernes*

år

katolsk uge blad

5. JANUAR 1968

116. ÅRGANG

1

»Denne domkirke er åben for at modtage mænd og kvinder af alle racer til alle gudstjenester på alle tidspunkter« står der på skiltet foran indgangen til St. George's anglikanske katedral i Cape Town.

»Ja, naturligvis« er man tilbøjelig til at sige. Men ikke desto mindre er racediskrimineringen en kendsgerning endnu 20 år efter, at man i FN har vedtaget verdenserklæringen om menneskerettighederne. 20-året for denne erklærings vedtagelse fejres verden over som et menneskerettighedernes år. Derfor er første nummer af KATOLSK UGEBLAD stort set viet menneskerettighederne.

Verdens- erklæringen om menneske- rettigheder

Vedtaget af FN's
plenarforsamling
10. december 1948

Den 10. december 1948 vedtog og proklamerede De forenede nationers Plenarforsamling Verdenserklæringen om Menneskerettigheder, hvis tekst bringes nedenfor. Efter denne historiske begivenhed henstillede Plenarforsamlingen til medlemsstaterne, at de med alle midler drog omsorg for, at Erklæringens tekst højtideligt blev bekendtgjort, og at »den uden nogen på vedkommende lands eller ikke-selvstyrende områders politiske lovgivning støttet forskel først og fremmest fordeles, bekendtgøres, læses og kommenteres i skoler og andre læreanstalter.«

Indledning.

DA anerkendelse af den mennesket iboende værdighed og af de lige og ufortæbelige rettigheder for alle medlemmer af den menneskelige familie er grundlaget for frihed, retfærdighed og fred i verden.

DA tilsidesættelse af og foragt for menneskerettighederne har ført til barbariske handlinger, der har oprørt menneskehedens samvittighed, og da skabelsen af en verden, hvor menneskene nyder tale- og trosfrihed og frihed for frygt og nød, er blevet forkyndt som folkenes højeste mål.

DA det er af afgørende betydning, at menneskerettighederne beskyttes af loven, hvis ikke mennesket som en sidste udvej skal tvinges til at gøre oprør mod tyranni og undertrykkelse.

DA det er af afgørende betydning at fremme udviklingen af venskabelige forhold mellem nationerne.

DA De Forenede Nationers folk i pagten påny har bekræftet deres tro på fundamentale menneskerettigheder, på menneskets værdighed og værd og på lige rettigheder for mænd og kvinder, og har besluttet at fremme sociale fremskridt og høje levevilkårene under større frihed.

DA medlemsstaterne har forpligtet sig til i samarbejde med De Forenede Nationer at arbejde for fremme af almindelig respekt for og overholdelse af menneskerettigheder og fundamentale frihedsrettigheder.

DA en fælles forståelse af disse rettigheder og friheder er af den største betydning for den fulde virkeliggørelse af denne forpligtelse.

proklamerer plenarforsamlingen derfor nu denne verdenserklæring og menneskerettighederne som et fælles mål for alle folk og alle nationer med det formål, at ethvert men-

neske og ethvert samfundsorgan stedsede med denne erklæring for øje skal stræbe efter gennem undervisning og opdragelse af fremme respekt for disse rettigheder og friheder og gennem fremadskridende nationale og internationale foranstaltninger at sikre, at de anerkendes og overholdes overalt og effektivt, både blandt befolkningerne i medlemsstaterne og blandt befolkningerne i de områder, der befinder sig under deres styre.

Artikel 1

Alle mennesker er født frie og lige i værdighed og rettigheder. De er udstyret med fornuft og samvittighed, og de bør handle mod hverandre i en broderskabets ånd.

Artikel 2

Enhver har krav på alle de rettigheder og friheder, som nævnes i denne erklæring uden forskelsbehandling af nogen art, f.eks. på grund af race, farve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, national eller social oprindelse, formueforhold, fødsel eller anden samfundsmæssig stilling. Der skal heller ikke gøres nogen forskel på grund af det lands eller områdes jurisdiktionsforhold eller politiske eller internationale stilling, til hvilket en person hører, hvadenten dette område er uafhængigt, under formynderskab eller er ikke selvstyrende område, eller dets suverænitæt på anden måde er begrænset.

Artikel 3

Enhver har ret til liv, frihed og personlig sikkerhed.

Artikel 4

Ingen må holdes i slaveri eller trældom; slaveri og slavehandel under alle former skal være forbudt.

Artikel 5

Ingen må underkastes tortur eller grusom, umenneskelig eller vanærende behandling eller straf.

Artikel 6

Ethvert menneske har overalt i verden ret til at blive anerkendt som retssubjekt.

Artikel 7

Alle er lige for loven og har uden forskelsbehandling af nogen art lige ret til lovens beskyttelse. Alle har ret til lige beskyttelse mod enhver forskelsbehandling i strid med denne erklæring og mod enhver tilskyndelse til en sådan forskelsbehandling.

Artikel 8

Enhver har ret til en fyldestgørende oprejsning ved de kompetente nationale domstole for handlinger, der krænker de fundamentale rettigheder, som forfatningen eller loven giver vedkommende.

Artikel 9

Ingen må underkastes vilkårlig anholdelse, tilbageholdelse eller landsforvisning.

Artikel 10

Enhver har under fuld ligeberettigelse krav på en retfærdig og offentlig behandling ved en uafhængig og upartisk domstol, når der skal træffes en afgørelse med hensyn til hans rettigheder og forpligtelser med hensyn til en hvilken som helst mod ham rettet strafferetlig anklage.

Artikel 11

1. Enhver, der anklages for et strafbart forhold, har ret til at blive anset for uskyldig, indtil hans skyld er godtgjort i henhold til lov ved en offentlig retshandling, hvorunder han har fået alle de garantier, der er fornødne for hans forsvar.

2. Ingen må anses for skyldig i noget strafbart forhold på grund af nogen handling eller undladelse, der ikke i henhold til national eller international ret var strafbart på det tidspunkt, da den blev begået. Der skal heller ikke kunne idømmes strengere straf end fastsat på den tid, da det strafbare forhold blev begået.

Artikel 12

Ingen må være genstand for vilkårlig indblanding i private forhold, familie, hjem eller korrespondance, ej heller for angreb på ære og omdømme. Enhver har ret til lovens beskyttelse mod sådan indblanding eller angreb.

Artikel 13

1. Enhver har ret til at bevæge sig frit og til frit at vælge opholdssted indenfor hver stats grænser.

2. Enhver har ret til at forlade et hvilket som helst land, herunder sit eget, og til at vende tilbage til sit eget land.

Artikel 14

1. Enhver har ret til i andre lande at søge og få tilstået asyl mod forfølgelse.

2. Denne ret må ikke påberåbes ved anklager, der virkelig hidrører fra ikke-politiske forbrydelser eller fra handlinger i strid med De Forenede Nationers formål og principper.

Artikel 15

1. Enhver har ret til en nationalitet.

2. Ingen må vilkårligt berøves sin nationalitet eller nægtes ret til at skifte nationalitet.

Artikel 16

1. Uden begrænsninger af racemæssige, nationalitetsmæssige eller religiøse grunde har mænd og kvinder, der har nået myndighedsalderen, ret til at gifte sig og at stifte familie. De har krav på lige rettigheder med hensyn til indgåelse af ægteskab, under ægteskabet og ved dets opløsning.

2. Ægteskab skal kun kunne indgås med begge parter frie og fulde samtykke.

3. Familien er samfundets naturlige og fundamentale enhedsgruppe og har krav på samfundets og statens beskyttelse.

Artikel 17

1. Enhver har ret til at eje ejendom såvel alene som i fælleg med andre.

2. Ingen må vilkårligt berøves sin ejendom.

Artikel 18

Enhver har ret til tanke-, samvittigheds- og religionsfrihed; denne ret omfatter frihed til at skifte religion eller tro og frihed til enten alene eller i fællesskab med andre, offentligt eller privat, at give udtryk for sin religion eller tro gennem undervisning, udøvelse, gudsdyrkelse og overholdelse af religiøse skrifter.

Artikel 19

Enhver har ret til menings- og ytringsfrihed; denne ret omfatter frihed til at hævde sin opfattelse uden indblanding og til at søge, modtage og meddele oplysning og tanker ved et hvilken som helst meddelelsesmiddel og uanset landegrænser.

Artikel 20

1. Alle har ret til under fredelige former frit at forsamles og danne foreninger.

2. Ingen kan tvinges til at være medlem af en forening.

Artikel 21

1. Enhver har ret til at deltage i sit lands styre enten direkte eller gennem frit valgte repræsentanter.

2. Enhver har ret til lige adgang til offentlige embeder og hverv i sit land.

3. Folkets vilje skal være grundlaget for regeringens myndighed; denne vilje skal tilkendes gennem periodiske og virkelige valg med almindelig og lige valgret og skal udøves gennem hemmelig afstemning eller tilsvarende frie afstemningsmåder.

Artikel 22

Enhver har som medlem af samfundet ret til social tryghed og har krav på, at de økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, der er uundværlige for hans værdighed og hans personligheds frie udvikling, gennemføres ved nationale foranstaltninger og internationalt samarbejde og i overensstemmelse med hver stats organisation og hjælpemidler.

Artikel 23

1. Enhver har ret til arbejde, til frit valg af beskæftigelse, til retfærdige og gunstige arbejdsvilkår og til beskyttelse mod arbejdsløshed.
2. Enhver har uden forskel ret til lige løn for lige arbejde.
3. Enhver, der arbejder, har ret til et retfærdigt og gunstigt vederlag, der sikrer ham selv og hans familie en menneskeværdig tilværelse og om fornødent tillige til andre sociale beskyttelsesforanstaltninger.
4. Enhver har ret til at danne og indtræde i fagforeninger til beskyttelse af sine interesser.

Artikel 24

Enhver har ret til hvile og fritid, herunder en rimelig begrænsning af arbejdstiden og til periodisk ferie med løn.

Artikel 25

1. Enhver har ret til en sådan levofod, som er tilstrækkelig til hans og hans families sundhed og velvære, herunder til føde, klæder, bolig og lægehjælp og de nødvendige sociale goder og ret til tryghed i tilfælde af arbejdsløshed, sygdom, uarbejdsdygtighed, enkestand, alderdom eller andet tab af for tjenstmulighed under omstændigheder, der ikke er selvforskyldt.
2. Mødre og børn har krav på særlig omsorg og hjælp. Alle børn skal, hvad enten de er født i eller udenfor ægteskab, have den samme sociale beskyttelse.

Artikel 26

1. Enhver har ret til undervisning. Undervisningen skal være fri, i det mindste på de elementære og grundlæggende trin. Elementær undervisning skal være tvungen. Teknisk og faglig uddannelse skal gøres almindeligt tilgængelig for alle, og på grundlag af evner skal der være lige adgang for alle til højere undervisning.
2. Undervisningen skal tage sigte på den menneskelige personligheds fulde udvikling og på at styrke respekten for menneskerettigheder og grundlæggende friheder. Den skal fremme forståelse, tolerance og venskab mellem alle nationer og racemæssige og religiøse grupper, og den skal fremme De Forenede Nationers arbejde til fredens bevarelse.
3. Forældre har førsteret til at vælge den form for undervisning, som deres børn skal have.

Artikel 27

1. Enhver har ret til frit at deltage i samfundets kulturelle liv, til kunstudøvelse og til at blive delagtiggjort i videnskabens fremskridt og dens goder.
2. Enhver har ret til beskyttelse af de moralske og materielle interesser, der hidrører fra en hvilken som helst videnskabelig, litterær eller kunstnerisk frembringelse, som vedkommende har skabt.

Artikel 28

Enhver har krav på en social og international orden, i hvilken de i denne erklæring nævnte rettigheder og friheder fuldtud kan virkeliggøres.

Artikel 29

1. Enhver har pligter overfor samfundet, der alene muliggør personlighedens frie og fulde udvikling.
2. Under udøvelsen af sine rettigheder og friheder er enhver kun underkastet de begrænsninger, der er fastsat i loven alene med det formål at sikre skyldig anerkendelse af og hensyntagen til andres rettigheder og friheder og med det formål at opfylde de retfærdige krav, som moralen, den offentlige orden og det almene vel stiller i et demokratisk samfund.
3. Disse rettigheder og friheder må i Intet tilfælde udøves i strid med De Forenede Nationers formål og principper.

Artikel 30

Intet i denne erklæring må fortolkes som givende nogen stat, gruppe eller enkeltperson hjemmel til at indlade sig på nogen virksomhed eller foretage nogen handling, der tilsligter at nedbryde nogen af de heri opregnede rettigheder og friheder.

ulenummerets forside viste en lille pige, der kikkede i »Peters Jul«. Vi kender alle afsnittet med den fattige Rasmus, der får lov til at besøge Peters borgerpæne hjem og ovenikøbet arver hans ældste trøje. Vi skal ikke rynke på næsen ad Peters gode forældre, der her ud fra et datidigt syn handler i den bedste hensigt. Ej heller skal vi kimse ad de karitative midler, der i 1968 samles ind til u-lande. Men på den anden side må vi ikke tro, at vi når retfærdighedens evangeliske højdepunkt i forholdet til mindre gunstigt stillede medmennesker ved at lade dem stå som den fattige Rasmus ved den velhavende nations dør. Det er ikke længe siden, nogle u-landsbiskopper sagde, at vi skulle blive fra dem med vore almisser og give dem retfærdighed.

Det er bare et af de problemer, vi passende kan tænke igennem i 20-året for vedtagelsen af verdenserklæringen om menneskerettighederne. I dette første nummer af »Katolsk Ugeblad« i 1968 har vi brugt det meste af pladsen til at belyse nogle emner, der på den ene eller den anden måde har med menneskerettigheder at gøre. Der er racepolitikken, Apartheid, der er religionsfriheden, og hvad sidstnævnte angår, har vi som katolikker naturligvis pligt til at vise ikke-katolikker i de såkaldt katolske lande en særlig opmærksomhed. Danske katolske læger har rettet en henvendelse til justitsministeriets udvalg vedrørende svangerskabsafbrydelse, og det har jo noget med de ufødtes ret at gøre.

Pavens nye fredsbudskaber indgår også i helheden. For har det ikke noget med krænkelse af menneskerettigheder at gøre, at familier, der slider og slæber med deres jord, ser afgrøderne forgiftet, deres landsbyer bombet, deres unge tvangsudskevet til illegal krigstjeneste under trussel om terror ved nægtelse – altsammen på grund af dem uvedkommende og ofte ukendte magtblokkes og politikeres snørklede spil? Også i kirken må man tale om menneskerettigheder. Kirken har sit bureaukrati og sit retsmaskineri, der har sine ofre og sine justitsmord. Hvad betyder demokrati i kirken? Betyder det alene demokratisk sindelag? Osv.

Når det endnu 20 år efter undertegnelsen af erklæringen om menneskerettighederne står så sløjt til i verden, er alle disse funderinger over begreber som fred, retfærdighed og lighed da omsonst? Kan vi i et lille land i det hele taget gøre noget? Jo, vi ser dog, hvordan selv minimale gruppers erklæringer kan blive udsendt over hele jorden af Reuter og komme på forsiden af for eksempel »Le Monde« og »New York Times«, når blot indholdet fanger. I erklæringen om menneskerettighederne taler folkenes håb om retfærdighed. Selv den spædeste røst til dennes pris er en støtte, ligesom den mindste handling er en sten i opbygningen af det sande FN-hus med de menneskeværdige boliger.

HK

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:
Bernard Eric Jensen (litteratur),
Jens Oluf Lund (indenlandstof),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson.

Redaktionsudvalg:
Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
20,00. Løssalgspris: kr. 2,00. Priserne
incl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

APARTHEID

i Sydafrika

Afrikansk kunst

Ærkebiskop Hurley er født i Capetown i 1915 af irske forældre. Efter endt skolegang rejste han i 1931 til Rom, hvor han gennemgik sin præsteuddannelse indtil 1940. Da den 2. verdenskrig brød ud vendte han tilbage til Sydafrika. I 1946 blev han udnævnt til apostolisk vikar for Natal, der i 1951 blev til ærkebispedømmet Durban, hvorved han blev ærkebiskop af Durban.

– *Ærkebiskop Hurley, det katolske hierarki i Sydafrika har i adskillige hyrdebrevne fordømt den politiske teori, der går under navnet apartheid. Hvorfor har man det?*

– Apartheid var oprindeligt ikke bare en politisk, men også en social og økonomisk teori. Den begyndte som en politik, der skulle sikre den hvide races overherredømme i Sydafrika. Senere, da denne teori og politik blev kritiseret i alverdens lande, fremkom der en ny tolkning af apartheid. Nu hævdes det, at den er et forsøg på at adskille racerne, og man begrundede nødvendigheden af en sådan adskillelse med, at to så forskellige racer som den hvide og sorte aldrig vil være i stand til at sameksistere i fred og ro. Man henviser f. eks. til USA, hvor der stadig er konflikt mellem racerne. Den eneste måde, hvorpå man kan skabe social retfærdighed, er derfor ved fuldstændig at adskille dem.

Efter denne politik opståen indså det katolske hierarki nødvendigheden af at udsende en række erklæringer, hvori man fastslår uforeneligheden af en sådan politik og en kristen overbevisning. Men problemet er meget kompliceret. De fleste hvide i Sydafrika hævder nemlig, at den form for apartheid, der er uforenelig med kristendommen, ikke er den, der praktiseres i Sydafrika, da denne, hævdes det, tager sigte på social retfærdighed. Sådanne synspunkter ændrer selvfølgelig ikke noget ved den faktiske situation i Sydafrika, men de kan måske vise, hvorledes man forsøger at retfærdiggøre den.

– *Hvordan er da den faktiske situation? Bliver de ikke-hvide befolkningsgrupper økonomisk og socialt undertrykt?*

– Ja, det bliver de. Afrikanerne har bestemt ikke de samme muligheder for økonomisk, social og kulturel udvikling som de hvide. Og dog spores der en langsom økonomisk fremgang for afrikanerne på grund af hele Sydafrikas økonomiske udvikling. Den hvide del af befolkningen prøver på mange forskellige må-

KATOLSK UGEBLAD HAR I ROM INTERVIEWET

Ærkebiskop Hurley i Durban

SOM DELTOG I BISPESYNODEN

der at bevare den økonomiske og politiske magt, men selve landets økonomiske udvikling modarbejder ganske langsomt hele denne politik. Landets økonomiske vækst fordrer, at flere og flere får bedre arbejde, højere uddannelse og dermed højere løn. Den hvide befolkningsgruppe er ikke tilstrækkelig stor til at opfylde dette behov for arbejdskraft. Økonomerne regner med, at der hvert år opstår ca. 140.000 nye jobs. Den sydafrikanske regering prøver først og fremmest at besætte disse med hvide eller indvandrende europæere, men med de nytilkomne europæere er den kun i stand til at besætte ca. 30.000 af dem. Resten bliver så besat med ikke-hvide. Selvfølgelig ville afrikanerne få endnu flere af disse jobs, hvis det ikke var for de europæiske indvandrere, der hvert år besætter ca. 10.000 af dem.

Der er altså en økonomisk udvikling i gang, der langsomt undergraver den officielle politik i Sydafrika. Dette kan måske i løbet af en kortere årrække føre til betydelige omvæltninger.

– *Prøver man fra kirkeens side at fremme blandede gudstjenester, og hvordan stiller den katolske befolkning sig til dette?*

I teorien er det muligt at afholde gudstjenester, hvor de forskellige racer er sammen, men det er kun i meget få sogne at dette gennemføres. Jeg tror, at viljen til det er der, men mange forhold stiller sig hindrende i vejen.

En af grundene er adskillelsen mellem de hvides og de ikke-hvides beboelsesområder, men desuden er der også en række kulturelle og psykologiske forhold, der hindrer dette. Som et eksempel på dette kan jeg nævne, at der er stor forskel på den måde, hvorpå en afrikaner går til messe, og den, de hvide benytter sig af. Afrikanerne understreger stærkt fællesskabet i deres messer. For dem gælder det om en aktiv deltagelse i et levende fællesskab i form af fælles bøn, sang osv., mens den stille messe – i hvert fald indtil for nylig – har været det almindeligste for de hvide. Og så er der også den store forskel i sprog.

– *Forsøger den katolske del af den hvide befolkningsgruppe at fremme den racemæssige integration?*

– Stort set tror jeg ikke, at dette er tilfældet. De hvide katolikker finder sig gennemgående med den nuværende situation. I teorien accepterer de måske nok hierarkiets udtalelser om, at apartheid er uforenelig med den katolske tro, men følelsesmæssigt har de meget svært ved at gå ind for dette standpunkt. For det meste indtager de hvide katolikker det samme standpunkt som de øvrige hvide, der hævder, at hvis man helhjertet gik ind for racemæssig integration, ville hele landet blive domineret af afrikanerne, og så har de hvide ingen fremtid for sig i Sydafrika, hvad de rent følelsesmæssigt ikke kan affinde sig med.

– *Er det da sådan, at hierarkiet og kleresiet i praksis prøver på at gå imod apartheidpolitikken?*

– Nej, det tror jeg heller ikke, man kan sige. De gør det i hvert fald ikke særlig ivrigt eller aktivt. Vi føler os meget kejtede – og er i stor forlegenhed i den nuværende situation. Følelsesmæssigt mangler vi evnen til at stille noget op over for racespørgsmålet.

Problemetets kerne er et dybt følelsesmæssigt problem. Og lige som alle andre steder i verden ved vi ikke, hvordan vi kan løse et følelsesmæssigt problem af denne størrelsesorden. Hele vores uddannelse er henvendt til det menneskelige intellekt, og under uddannelsen beskæftiger man sig næsten aldrig med menneskets følelsesliv.

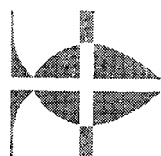
Tænk f. eks. på problemerne i Canada mellem de engelsktalende og de fransktalende eller på de tilsvarende problemer i Belgien. Det er eksempler på store følelsesmæssige problemer, og ganger man størrelsen af

APARTHEID I SYDAFRIKA

Katolsk Ugeblad har i Rom interviewet

redaktør **PAUL GOLLER**

fra et uafhængigt katolsk tidsskrift i Johannesburg

challenge

Ærkebiskop Hurley:

disse problemer med tusind, har man nogenlunde omfanget af vort problem i Sydafrika.

– *Hvad er kernen i den katolske kirkes arbejde blandt afrikanerne?*

– Det er så afgjort missionsskolerne. Vi har ikke mange, men dog en del. Antallet af den slags katolske skoler bliver i øjeblikket formindsket. Indtil 1953 fik de statsstøtte, men siden da er antallet gået tilbage.

Ligesom mange andre steder var de katolske missionsskoler selve kernen i missionsarbejdet, – dette var måske netop en af fortidens fejltagelser. Vi har stadig en række skoler. De understøttes gennem f.eks. private indsamlinger, men for mig at se, må man i vor tid sætte et stort spørgsmålstegn ved den slags katolske skolars værdi. Ligesom der for øvrigt i dag må sættes et spørgsmålstegn ved enhver form for katolske skoler, men det er svært uden videre at fjerne dem.

Vi har brug for et nyt udgangspunkt. Vi erkender i dag, at vi for fremtiden først og fremmest må hjælpe de børn, der ikke har gået på katolsk skole. De møder den katolske tro i deres hjem, i familien og i sognet. Det nye udgangspunkt må blive et apostolat, der udgår fra hjemmet – fra familien – og som skaber en ny mentalitet.

– *Vil den katolske kirke i Sydafrika være i stand til at gennemføre*

en sådan omstrukturering, – en sådan mentalitetsændring?

– Det bliver i hvert fald meget svært. Mange mennesker vil blive nødt til at ændre standpunkt – til at begynde at tro på nye ideer. Det er de fleste mennesker gennemgående ikke særligt glade for, og derfor stritter de imod af alle kræfter. Problemet i kirken har alle dage været, at kirken har alle dage været, at kirken politik, strategi og metoder normalt dirigeres af mænd, der mindst er 50 år gamle, altså af ældre mænd! Disse benytter og tror på de metoder, de lærte, da de var unge, og det er meget svært for dem at forandre sig – at begynde at tro på noget andet. Kun hvis der sker dramatiske omvæltninger, ændrer disse gamle mænd standpunkt, – ellers vil de som regel blive ved med at hænge ved det gamle.

Dybest set står vi i Sydafrika over for problemet, hvordan man gennemfører en dybtgående mentalitetsændring hos et stort antal mennesker. Mig bekendt har man aldrig været i stand til noget sådant. Det er forholdsvis let at fremkalde en mentalitetsændring hos den lille gruppe mennesker, der tænker, læser, er følsomme og fornemmer tidens problemer. Vi ved ikke, hvilke metoder man skal anvende, for at opnå en mentalitetsændring hos mange, mange mennesker. Det er vort og nutidens store problem!

Redaktør Paul Goller, – kunne De fortælle lidt om Deres tidsskrift »Challenge« – om grundideen bag det og dets mål?

– »Challenge« bliver udelukkende redigeret af lægfolk, og som sådant er det det eneste af sin slags inden for den katolske kirke i Sydafrika. Det hverken taler for eller dirigeres af hierarkiet og har altså i så henseende sin fulde frihed. Gennemgående bliver det ikke bakket op af hierarkiet – her danner dog f.eks. ærkebiskop Hurley en undtagelse – og visse dele af hierarkiet er direkte imod det og forbyder salg af det ved kirkerne.

Tidsskriftet har tre mål. For det første søger vi i det at analysere og debattere de kristnes sociale ansvar i en situation, der i bund og grund er uretfærdig. Det er den vigtigste side af vort arbejde. Herudover behandles lægfolkets stilling og ansvar i kirken i alle dets aspekter. For det tredje søger vi at gøre alt dette i en økumenisk sammenhæng – det vil sige, at vi prøver på at fremme den gensidige forståelse mellem de forskellige kirkesamfund og finde frem til fælles arbejdsopgaver og –metoder.

– *Det katolske hierarki i Sydafrika har adskillige gange fordømt apartheidpolitikken. Hvordan vurderer De hierarkiets stillingtagen til dette brændende problem?*

bej.

– Hierarkiets hyrdebrev har først og fremmest være henvendt til de hvide i Sydafrika. Man har betonet, at de bærer størstedelen af ansvaret i den aktuelle situation, og det er både rimeligt og rigtigt. Men hierarkiet har stort set undladt at henvende sig til andre befolkningsgrupper og at opfordre disse til aktivt at forfægte deres menneskelige værdighed og aktivt at kræve forandringer. Efter min opfattelse har der således manglet en yderst vigtig dimension i hierarkiets arbejde.

– *Er det Deres indtryk, at der også optræder former for racediskrimination inden for den katolske kirke?*

– Her skal det understreges, at den katolske kirke er underlagt statens lovgivning om forholdet mellem racerne. I løbet af de sidste 18 år har den sydafrikanske regering formået at gennemføre love, der med stor effektivitet har hindret de forskellige racer i at bo de samme steder, i at benytte de samme institutioner osv. På et vist tidspunkt forsøgte man endog at umuliggøre, at kristne af forskellige racer sammen lovpriste Gud, men det lovudkast, der var forberedt med det for øje, blev ikke forelagt parlamentet, og derfor findes der i øjeblikket ikke en sådan lov.

Landet som helhed er opdelt i forskellige områder for enten afrikanere eller hvide. En hvid må i almindelighed ikke færdes i de ikke-hvide's områder og omvendt. Kun hvis man får særlig tilladelse, kan det lade sig gøre. Derfor er det i praksis ikke muligt for kirken at have f. eks. blandede gudstjenester eller seminarer.

– *Har den økumeniske bevægelse stor betydning i Sydafrika? Eller bliver den umuliggjort af, at de hollandsk-reformerte kirker ikke har modsat sig apartheidpolitikken?*

– Inden for det økumeniske arbejde må der skelnes mellem to former for økumeni, – dels en mellem de forskellige hollandsk-reformerte kirker og dels en mellem de andre kirkesamfund. Det økumeniske arbejde mellem de kirkesamfund, der

ikke er reformerte, går langsomt og støt fremad. Det er ikke nogen stor bevægelse, men den har så afgjort sin betydning. Lad mig som eksempel nævne, at katolikker og protestanter i studenterverdenen har sluttet sig sammen til »University Christian Movement«. Det mest betydningsfulde initiativ i økumenien mellem de reformerte kirker var skabelsen af et kristent institut, der er helt økumenisk, og som har en værdifuld kontakt med et betydeligt antal reformerte præster, der er begyndt at interessere sig for den store sociale og menneskelige uretfærdighed i den sydafrikanske situation.

– *Har det andet Vatikankoncil haft stor indflydelse i Sydafrika?*

– Den største virkning af Vatikankonciliet har været inden for liturgien, hvor der er sket meget i de senere år. Det har selvfølgelig også haft andre virkninger, men det er svært at vurdere deres betydning på nuværende tidspunkt. Personlig tror jeg, at vi har forsømt at sammenarbejde koncillets resultater og nødvendigheden af en fornyelse af kirken med nødvendigheden af at engagere sig fuldt ud i den sociale og race-mæssige situation i Sydafrika. Hvis vi nemlig havde sammenarbejdet disse to ting, ville der deraf være opstået den dynamiske kraft, som er forudsætningen for en virkelig dybtgående ændring i den kirkelige situation.

– *For en person, der kun er i stand til at betragte situationen i Sydafrika udefra, melder det spørgsmål sig, om de kristne i andre lande kan hjælpe i den aktuelle situation?*

– Ja, – det mener jeg bestemt, de kan. En gruppe englændere foretog f. eks. en moralsk analyse af sanktionspolitikken, og mange i Sydafrika var glade for at læse den. Vi er yderst isolerede, og derfor er det af stor værdi for os, at andre beskæftiger sig med problemerne i Sydafrika, for derved bliver også vi selv i stand til at se vores situation i et større perspektiv.

I øjeblikket er det nødvendigt for den sydafrikanske regering for at fastholde stabiliteten, der dog kun er et overflade-fænomen at udvikle landets økonomiske struktur, men der er stor mangel på faglært arbejdskraft. I et forsøg på at tilfredsstille dette behov for faglært arbejdskraft søger regeringen at få indvandring af hvide fra en række europæiske lande. Den har foreløbig haft pænt

Paul Goller

Foto: Hugo Lauritzen

held til at få indvandrere fra især England og Holland, men der kommer også en hel del fra de katolske lande i Sydeuropa.

Hvis det var muligt at standse denne indvandring, ville regeringen blive tvunget til at tillade, at flere afrikanere fik en faglig uddannelse og bedre stillinger – og det ville være i modsætning til den førte separationspolitik. At hindre indvandring vil selvfølgelig fordre politisk handling i Europa. For mig at se er det indlysende forkert, at europæiske indvandrere tager de jobs, som kunne besættes med afrikansk arbejdskraft, og derved indirekte støtter den politik der føres i Sydafrika.

– *Jeg tror ikke, der er mange, der ville undre sig, hvis der kom efterretning om, at der var udbrudt en blodig revolution i Sydafrika. Skal vi forvente en sådan i den nærmeste fremtid?*

– Jeg er overbevist om, at der vil ske radikale ændringer af den forhåndenværende situation, men jeg kan selvfølgelig ikke sige hvornår. Som situationen nu er, har den sydafrikanske regering formået at fjerne alle betydningsfulde ikke-hvide ledere og personligheder, og den har på alle niveauer infiltreret samfundet med stikkere. Enhver form for organiseret modstand og pression er derved umuliggjort.

Jeg vil dog gerne understrege, at den aktuelle situation kendetegnes af så store modsætninger og så stærke spændinger, at jeg let kan forestille mig en ny episode som den i Sharpville i 1960, hvor 70 afrikanere blev skudt ned, og endnu flere blev såret. Efter en sådan ny episode kan alt ske – hvad der nøjagtig vil ske, kan ingen på forhånd vide. *bej.*

SAKRAMENTSKIRKENS

JULESALG

Søndag den 10. december.

Følgende numre blev udtrukket:

Dukkedreng (brun) nr. 8. Dukkepige (hvid) nr. 14. Sofapude (orange) nr. 62. Julekurv (rød) nr. 133. Klokkestreng (grøn) nr. 159.

Foreningen af katolske læger i Danmark — Nicolaus Steno Gilde — har rettet følgende henvendelse til Justitsministeriets udvalg vedr. svangerskabsafbrydelse

Bestyrelsen for »Nicolaus Steno Gilde« anmoder hermed udvalget om at tage de nedenfor anførte synspunkter med i sine overvejelser:

1. hvorvidt en liberalisering af adgangen til abortus provocatus – subsidiært fri adgang til abort – er den adækvate løsning på problemet de illegale aborter, og

2. hvorledes det lægelige indgreb må vurderes.

ad 1. Problemerne omkring det store antal illegale aborter engagerer i højeste grad lægestanden. Udviklingen, siden svangerskabsloven blev vedtaget i 1937, var følgende:

Fra 1939 kom der en betydelig stigning i antallet af legale aborter. Samtidig steg det samlede antal aborter behandlet på sygehus stærkt.

Der kom således det første 10-år en stigning af legale aborter fra 522 pr. år til 4.101 pr. år, medens det samlede antal øvrige sygehusbehandlede aborter steg fra 4.945 til 12.219 i samme tidsrum (spontane og illegale aborter). Når antallet af legale aborter i dette tidsrum er steget, skyldes det en stadig friere tolk-

ning af svangerskabsloven. I 1955 nåede antallet op på 5.434 pr. år.

Med indførelsen af samråd i 1956 tilstræbtes en mere ensartet fortolkning af loven, og i de følgende år faldt antallet af legale provokerede aborter til 4.124 pr. år (1961), og det samlede antal øvrige sygehusbehandlede aborter til 10.778 pr. år (4). Efter den i Medicinalberetningen offentliggjorte statistik, som foreligger indtil 1964, synes disse tal stort set at være uforandrede.

Disse erfaringer viser, at antallet af illegale aborter stiger og falder i takt med antallet af legale provokerede aborter. Om årsagen hertil udtalte *Agnete Bræstrup*: »Den mest nærliggende forklaring på stigningen må være, at en liberal lovgivning i almindelighed påvirker mentaliteten i retning af aborter, både legale og illegale« (1).

Der er derfor meget, der tyder på, at en indskrænkning i indikationerne for legal svangerskabsafbrydelse netop vil kunne formindske antallet af illegale aborter. Erfaringer fra udlandet peger for en stor del i samme retning (3).

Det må befrygtes, at en øget – subsidiært fri – adgang til svangerskabsafbry-

delse vil føre til øget ansvarsløshed i seksuelle forhold og medvirke til at forfladige forholdet mellem mand og kvinde.

ad 2. Svangerskabsloven af 1937 åbnede adgang til legal abort i tilfælde af alvorlig fare for moderens liv eller helbred. Dermed indledtes en udvikling, der har ført til en tvetydig og uklarer opfattelse af dette indgrebs betydning og formål, idet man har sammenblandet to forskellige indgreb, der bygger på forskellige præmisser, følger forskellige retningslinier og har forskellig målsætning.

Det ene indgreb ligger i lige forlængelse af de kontrolundersøgelser under svangerskabet, der tjener til at forebygge svangerskabs- og fødselskomplikationer, og kommer på tale i de tilfælde, hvor dette ikke lykkes, og hvor svangerskabs-tilstanden bliver en alvorlig risiko for moderens og derfor også for fosterets liv.

Indgrebet udføres principielt så sent som muligt i svangerskabet for at give det ufødte barn den bedste chance for at overleve, og alt sættes ind for at bevare dets liv. Indgrebet betyder derfor intet brud på den beskyttelse, der i et retssamfund tilkommer enhver person – også barnet i dets fostertilstand – og bringer ikke lægen i den situation at skulle skelne mellem mere eller mindre værdifuldt liv og træffe bestemmelse om, hvem der skal leve, moder eller barn. Der tages netop størst muligt hensyn til begge tarv.

Allerede ved svangerskabslovens revision i 1956 var man opmærksom på, at kun få af de legale aborter udførtes på ren medicinsk indikation. Beretning fra Mødrehjælpen bekræfter, at dette stadig

FN's generalforsamling drøfter religiøs intolerance

FN's generalforsamling har udsat udførelsen af en erklæring om afskaffelse af enhver form for religiøs intolerance til sit næste møde, hvor den som det første vil blive taget op til behandling.

Det eneste, man efter fire ugers heftige og politisk belastede drøftelser havde opnået, var at ændre navnet på kommissionen og – ligeledes med en mindre ændring – at godtage den første artikel i det udkast, der er redigeret af kommissionen for menneskerettighederne.

Drøftelserne begyndte i oktober, og den tekst, der blev forelagt FN's Tredje Komité – som behandler emner af social, humanitær og kulturel art – var udarbejdet af FN's kommission for menneskerettighederne. Den består af en indledning og 12 artikler, der i hovedtrækkene angiver den frihed, der er nødvendig, for efter eget valg at kunne tilslutte sig eller ikke tilslutte sig en »religion eller tro«, til at udtrykke den og give den videre og til at udøve den i praksis med de riter og de funktioner, den i øvrigt måtte kræve af en.

Enhver form for religiøs intolerance fordømmes. Og de stater, der tilslutter sig overenskomsten, forpligter sig til at tage »effektive forholdsregler« for at forhindre og afskaffe forskelsbehandling af religiøse grunde, til at sikre alle ligegæret for loven i religiøs henseende og til at sikre, at alle i samme grad

beskyttes mod forskelsbehandling på dette område.

Forældrenes ret til at opdrage deres børn i den religion, de ønsker, skal ligeledes sikres.

I udkastet mangler endnu de artikler, der skal sikre, at overenskomsten gennemføres i praksis.

Spørgsmålet om religiøs forskelsbehandling har i årevis vandret sin tornfulde vej gennem forskellige afdelinger af FN.

Sovjetunionen foreslog som den første, at emnet skulle behandles, men forslaget blev afvist.

I 1955 foreslog underkommissionen til hindring af forskelsbehandling, at man skulle gennemføre en undersøgelse af forskelsbehandlingen med hensyn til religiøse rettigheder og praktik. Det blev overdraget indøren Arcot Krishnaswami at udarbejde en rapport, som forelå færdig i 1960. Desuden forlangte FN's generalforsamling, at der til dens samling i 1964 eller senest i 1965 skulle foreligge en erklæring og et udkast til fjernelse af enhver form for religiøs intolerance.

Imidlertid kom erklæringen og udkastet til ophævelse af racediskriminationen, som i højere grad lægger beslag på folks interesse og følelser, imellem, og underkommissionen i kommissionen for menneskerettighederne fik til opgave først at lave udkast til en tekst om dette emne. Teksten om religionsfriheden kunne derfor først gøres færdig på kommissionens møde i marts 1967.

Blandt de vigtigste stridspunkter, som de forskellige landes udsendinge fra begyndelsen ikke har kunnet blive enige om, kan nævnes religionens ophøjede rolle i forhold til statens, den »religiøse« og den »ikke-religiøse« tros ligeberettigelse, de udslag, de

holder stik (5). Med øgede behandlingsmuligheder vil den rent medicinske indikation for provokeret abort forekomme sjældnere og sjældnere.

Det andet indgreb, der udgør hovedparten af de legale aborter, har til formål at udlette fosterets liv og er af Steincke kaldt fosterdrab (7). Langt de fleste af disse svangerskabsafbrydelser udføres på den såkaldte medicinske sociale indikation, hvor personlige, sociale eller økonomiske forhold gør opdragelsen af (endnu) et barn byrdefuld for moderen, medens svangerskabet som sådant ikke truer hendes helbred.

Indgrebet udføres principielt så tidligt som muligt i svangerskabet for at skåne moderen. Omsorgen for fosteret bortfalder, selv om det skulle vise livstegn, hvilket står i skærende modsætning til den omsorg, lægen viser alle andre patienter.

Indgrebet betyder derfor et brud med den lægetiske holdning, der respekterer menneskelivet fra undfangelsesøjeblikket, og som blandt andet kommer til udtryk i World Medical Associations forslag til lægeløfte fra september 1948.

I det danske samfund værdsætter vi et menneskesyn, der drager omsorg for invalide, handicappede og gamle til deres død. Den kendsgerning, at vi i stadig større omfang forgriber os på det værgeløse, ufødte barn, står i stærk modsætning til dette menneskesyn, og det er berettiget, når Hoffmeyer i 1954 udtalte: »Svangerskabsafbrydelsen er i virkeligheden en rakkertjeneste, som lægen gør det samfund, der i mange tilfælde ikke kan hjælpe sine egne« (cit. Søndergaard) (8).

giver sig i samfundslivet og forældrenes ret til selv at bestemme over deres børns religiøse opdragelse.

De kommunistiske lande har i den forelligende diskussion gjort gældende, at man i teksten favoriserer religionen på ateismens bekostning, til trods for at udtrykket »religion eller tro« i teksten defineres som »teistiske, ikke-teistiske og ateistiske overbevisninger«. Andre udsendinge har indvendt, at udtrykket »tro« eller »overbevisning« kan fortolkes i politisk ideologisk betydning.

Såvel Ungarn som Sovjetunionen erklærer, at de i overenskomsten ser en bestræbelse fra de troendes side for at sætte sig i besiddelse af verden på samme måde, som de har »camoufleret de vestlige landes imperialistiske ambitioner i Afrika og Asien«.

En talsmand for Sovjetunionen kritiserede udkastet og sagde, at det var påvirket af »gejstlige kredse«, som havde anbragt religionen på en piedestal, og at det var »imod enhver form for sund fornuft« at fremstille religionen som noget absolut. Hermed underkendte man den historiske udvikling og videnskabens landvindinger. I en teknisk tidsalder havde religionen ingen berettigelse i samfundslivet.

Desuden anklagede han amerikanerne for religiøs intolerance over for buddhisterne i Vietnam og betegnede de israelske aktioner i Nærorienten som »de groveste krænkelse af den religiøse tolerance« og annekteringen af Jerusalem som en »hån« mod arabernes religiøse følelser«.

Omtalen af »anti-semitismen« i udkastets artikel 6 som et eksempel på religiøs intolerance har givet anledning til langvarige drøftelser. De fleste udsendinge hævder med forskellige begrundelser, at det bør slettes.

Lægerne bør nu sige fra og opfordre samfundet til at søge efter adækvate midler til at løse de problemer, der ligger til grund for samfundsondet, de provokerede aborter. Vi tilslutter os den advarsel, der kom til udtryk i en redaktionel artikel i »Sygehusoverlægerne« 1967 (6), hvor det hedder: »Friske historiske erfaringer fra andre lande viser, hvad det kan føre ud i, hvis den lægelige eksperitise lader sig bruge af statsmagten.«

Vi er helt klar over, at en begrænsning af adgangen til at få udført abortus provocatus og en afvisning fra lægernes side af at udføre indgrebet, hvor der ikke er vital indikation, ikke løser problemet: at en række kvinder blive gravide under så vanskelige forhold, at de ikke ønsker at gennemføre svangerskabet, og vi skal derfor til slut pege på, at der bør gribes ind ved rodets rod gennem:

1. En løsning af boligproblemet.

2. Adækvate mentalhygiejniske og psykiatriske foranstaltninger ved psykiske og psykiatriske komplikationer.

3. Kompetent familierådgivning til løsning af ægteskabelige og familiære problemer og sidst – men ikke mindst – gennem

4. En tilbundsående seksualopdragelse – ikke blot seksualoplysning – af børn og unge, baseret på et virkeligt studium af sexologi, som det f.eks. findes i Frankrig og Belgien (2).

Litteratur:

1. Bræstrup, Agnete: Ugeskrift for Læger 1964:126:1729.

2. Études de Sexologie. Publiées sous la Direction du Docteur M. Gaudefroy. Paris 1965.

3. Heiss, Herbert: Die Abortsituation in Europa und ausseneuropäischen Ländern. Stuttgart 1967.

4. Hoffmeyer, H., og Nørgaard, M.: Ugeskrift for Læger 1964:126:335.

5. Mødrehjælpen i Danmark. Vera Skalts, Inge Christensen, Kirsten Bak Mogensen og Magna Nørgaard. København 1966.

6. Ugeskrift for Læger 1967:129:1098.

7. Steincke, K. K.: Bør fosterdrab gøres straffrit. Odense 1950.

8. Søndergaard, K.: Ugeskrift for Læger 1954:116:1759.

Henvendelsen er underskrevet af:

Svend Selsø,
læge, formand for Stenogildet,
Solsortvej 36, F.

K. M. Jensen,
læge,
Aldershvilevej 59, Bagsværd.

Ole Lund Søgaard,
læge,
Fuglsang Alle 124, Brønshøj.

Kjeld Nygaard Hansen,
læge,
Store Kongensgade 88, K.

De arabiske lande gik stærkt op i drøftelserne af sondringen mellem og betydningen af udtrykkene zionisme og judaisme.

Araberne hævder, at ordet »semit« betegner en race og ikke en religion (de er selv semiter), og at forslaget om at tage udtrykket »anti-semitisme« med i teksten i virkeligheden er politisk begrundet. De påstår, at enhver, der sætter sig op imod israelernes politik dermed automatisk vil blive anklaget for »antisemitisme«, selv om det ikke har noget med religion at gøre.

De arabiske nationer går endvidere imod, at tilhængerne af en religion skal have lov til at danne sammenslutninger på det lokale, nationale og internationale plan såvel som deres ret til at oprette velgørende institutter. De hævder, at de penge, som jødiske organisationer ifølge deres eget udsagn har samlet ind til velgørende formål, i virkeligheden er blevet brugt til at fremme Israels politiske og udenrigspolitiske interesser.

Fra jødisk side fremholdt man til gengæld den anti-jødiske påvirkning i arabiske skolebøger, hvor man genoplever gamle, for jøderne ærekænkende historier, som er specielt beklagelige, fordi den »religiøse anti-semitisme, som den er blevet praktiseret i Europa, tidligere har været ukendt blandt muhamedanerne«. Det var Israels brændende ønske at leve i fred med de arabiske lande. En forfølgelse over begrænsninger af jødernes religiøse rettigheder i Sovjetunionen indbragte et skarpt svar fra den sovjetiske udsending, som erklærede, at alle over hele Sovjetunionen levede i den mest fuldkomne frihed.

Repræsentanterne for de forskellige regeringer har alle som en udtalt, at religionsfri-

heden er sikret ved deres lands love, og at alle deres borgere nyder godt af den.

Den indiske udsending udtrykte sin tvivl med hensyn til religionens »sociale« indflydelse. Han frygtede, at visse religiøse riter kunne komme i konflikt med regeringernes økonomiske og sociale reformer, og fandt det vigtigt, at staten fik ret til at kontrollere al økonomisk, finansiel og politisk virksomhed i forbindelse med religionsudøvelsen.

Ceylons betænkeligheder gik ud på, at overenskomsten ikke så meget var et værn for samvittighedsfriheden som en beskyttelse af »visse religiøse organisationers kapitalistiske interesser«. Tyrkiet mente, at den var i konflikt med sekulariseringsprincipperne.

Såvel Libyen som Tanzania anmodede om, at apartheid – den skarpe adskillelse mellem racerne – måtte blive indføjet som en form for religiøs intolerance, fordi det – som de sagde – var en politik, som »åbenlyst støttes af den sydafrikanske kirke«.

Det skal dog siges, at de fleste af talerne til dato har støttet overenskomsten.

Indledningen blev vedtaget med 58 stemmer mod nul, mens 45 afholdt sig fra at stemme, hvilket har givet anledning til en anmodning om at få hele teksten revideret i betragtning af de dybtgående meningsforskelle, afstemningen tilkendegiver. De, der afholdt sig fra at stemme, gjorde det, fordi de ikke kunne gå ind for visse ændringer og tilføjelser, som efter deres mening »forvrængede« tekstens oprindelige indhold, således som det var blevet udfærdiget af kommissionen for menneskerettighederne, men ønskede på den anden side ikke at stemme imod den på grund af de »gode træk«, der endnu var tilbage i den.

Den personlige frihed er en menneskeret

Skriftbetragtning
om naturret
i praksis

Det Nye Testaments skrifter taler kun meget lidt om naturretten. Dette hænger sammen med disse skrifers formål. Det, de først og fremmest vil fortælle, er det glade budskab, at Gud Fader har åbenbaret sig i Jesus Kristus og dermed kundgjort sin overvældende kærlighed. Men spørgsmålet om naturretten er et filosofisk spørgsmål, som angår alle mennesker, uanset om de er kristne eller ej.

Kommer Paulus ind på naturretten, sker det kun i forbigående, når han taler om noget andet. I Romerbrevet taler han f.eks. om Guds dom over alle mennesker, jøder såvel som hedninger. Jøderne dømmes efter deres lov, hedningerne derimod efter den lov, som er skrevet i deres hjerter. »Når hedninger, som ikke har loven, af naturen gør, hvad loven kræver, så er de, uden at have loven, sig selv en lov; de viser jo, at den gerning, som loven kræver, står skrevet i deres hjerter, idet deres samvittighed vidner derom, og tankerne indbyrdes anklager eller også forsvarer hverandre« (2,14-15). Paulus vil vel sige, at ethvert menneske i sin samvittighed har mulighed for at erkende, hvad der er ret, og hvad der er uret. Men han afholder sig fra nærmere at bestemme, hvad denne naturret består i.

Der fandtes imidlertid i det samfund, de første kristne levede i, forhold, som de på grund af deres tro

ikke kunne finde sig i. Et sådant forhold var slaveriet. En slave er et menneske, som er berøvet sin personlige frihed og bliver behandlet som en ting. Han ejes af et andet menneske. Denne anskuelse kunne umuligt forliges med den menneskelige persons værdighed, som kristendommen lige fra begyndelsen har understreget meget stærkt. Den personlige frihed er en menneskeret, som ikke kendtes uden for Gudsfolket. At den efterhånden blev anerkendt overalt, er en af kristendommens store fortjenester. Paulus siger i brevet til Kolossenserne: »Hér (= i Kristus) er ikke forskel på græker og jøde, omskåren og uomskåren, barbar, skyte, *træl eller fri*, men Kristus er alt og i alle« (3,11). Samme sætning gentages næsten ordret i brevet til Galaterne (3,28). Denne frihed og principielle lighed hos alle mennesker fremhæves af Paulus som et resultat af dåben: »Thi med én Ånd blev vi alle døbt til at være ét legeme, enten vi er jøder eller grækere, trælle eller fri; vi har alle inddrukket samme Ånd« (1. Kor. 12,12).

NATURRETEN I PRAKSIS

Et er teori, – et andet praksis. Hvordan forholdt den første menighed sig over for de praktiske, konkrete forhold? Bekæmpede den åbent slaveriet som et samfundsonde, og opfordrede den de kristne, som var trælle, til åben revolution, således som Spartacus gjorde det?

Vi har et meget sigende dokument, som fortæller noget om dette spørgsmål. Det drejer sig om Paulus' brev til Filemon, skrevet af apostlen som ældre, under hans fangenskab i Rom – sandsynligvis mellem 61 og 63 e.Kr. Det er det korteste af alle Paulus' breve; det består kun af 25 vers, men det er et skoleeksempel på pastoral og psykologisk menneskebehandling. I intet andet brev møder vi i en sådan grad Paulus' gode hjerte og fine klogskab. Det drejer sig om en slave ved navn Onesimus, som var rømt fra sin Herre. Måske har han endog taget noget fra sin Herre, da han flygtede fra ham (v. 17). Hans herre var en kristen, som hed Filemon; han boede sandsynligvis i Kolossae og var en mand, som Paulus personlig kendte. Denne slave Onesimus var på sin flugt nået til Rom, hvor han kom i forbindelse med Paulus, som omvendte ham og gjorde ham til kristen. Men nu meldte sig det vanskelige spørgsmål, hvad der skulle ske med den bort-

rømte slave. Skulle han blive i Rom som en fri mand? Paulus kunne have sagt til ham: Kristendommen anerkender ikke slaveriet; du er en fri mand; du kan blive her i Rom. Men han gjorde noget helt andet: han sendte Onesimus tilbage til sin herre og bad denne om tilgivelse og udtalte, at Filemon skulle tage imod ham som en broder. Denne Onesimus har været en slags tjener hos Paulus. Han siger nemlig: »Jeg ville gerne have beholdt ham hos mig, for at han i dit sted kunne tjene mig under mit fangenskab for evangeliets skyld; men uden dit samtykke ville jeg intet gøre, for at din gode gerning ikke skal være af tvang, men af fri vilje« (v. 13-14). Paulus pukker altså ikke på sin ret, men beder om forståelse. Han vil, at Filemon frivilligt skal antage slaven på ny. Og derefter giver han sin begrundelse. Filemon skal lære, at Onesimus er mere end en slave, – han er en »elsket broder«. Det vil sige, at for en kristen bliver de herskende sociale forhold løftet op i en højere sfære, hvor det, om man er jøde eller græker, træl eller fri, ikke mere spiller nogen rolle. »Det var måske derfor, han (Onesimus) for en kortere tid blev skilt fra dig, for at du skulle eje ham evigt, og da ikke mere som træl, men som noget langt mere end en træl: som en elsket broder. Det er han i høj grad for mig, men hvor meget mere så ikke for dig, både rent menneskeligt og i Herren« (v. 15-17).

Og selv om han har handlet forkert imod dig, måske stjålet noget fra sin Herre: »Har han gjort dig nogen uret, eller skylder han dig noget, så skriv det på min regning! Jeg, Paulus, forpligter mig herved med egenhændig underskrift til at betale – for ikke at tale om, at du skylder mig endogså dig selv!« (v. 18-19). Slavens navn var Onesimus. Men dette ord betyder på græsk »gavnlig«. Derfor anvender Paulus i den følgende sætning et ordspil, idet han siger: »Ja, broder, lad mig dog få »gavn« af dig i Herren! Vederkvæg mit hjerte i Kristus!« (v. 20).

Den første kristendom har lidt efter lidt ændret samfundsforholdene – ikke ved at omstyrte dem på voldelig vis, men ved at forvandle dem indefra.

H. Roos S.J.

Nu er vi for alvor i samme båd

Betingelserne for medmenneskelig kontakt har aldrig før været så gunstige som nu. Teknikken gør det muligt at rejse fra den ene del af verden til den anden på én dag – om aftenen at trøste en ven i Amerika og om morgenen at se et barn smile i Peking. Nu er vi for alvor i samme båd.

Sådan siger Dominique Pire i sin bog »På vej mod Freden«. Citatet er hentet fra den første af bogens syv samtaler mellem fredsnobelpristageren og en af hans nærmeste medarbejdere, dr. Dricot.

I skærende modsætning til denne optimistiske indledning står bogens midtersider. De indeholder et billedtillæg på otte sider, hvor man kan se nogle af de mest oprørende billeder fra Vietnamkrigen, der nogen sinde er offentliggjort i Danmark. Der er desuden billeder fra andre krigsskuepladser, for eksempel Santo Domingo, Pakistan og Indien.

Men dominikanerpræsten Dominique Pire er heller ikke nogen naiv fredsprofet, der forsøger at lukke øjnene for verdens økonomiske, sociale og politiske realiteter. Han siger selv herom i bogen:

Først erkendte jeg de sociale klassers forskellighed i mit eget land og de afvigende holdninger til spørgsmålet om Guds eksistens. Senere hen forstod jeg bedre forskelligheden i de politiske indstillinger og det drama, som verdens splittelse i rige og fattige lande er.

Samme realistiske indstillinger gør sig gældende med hensyn til ikke-voldsmetoden som løsning på konflikter. Herom siger pater Pire: »Jeg for mit vedkommende deler det nu kun delvist. I praksis er det ønskeligt, at ethvert fredsforsøg gik i retning af ikke-vold gennem større selvbeherskelse, men det kan godkendes, at man forsvarer sig på anderledes aktiv måde end ikke-voldsmetoden forudsætter.« På dette punkt er pater Pire altså på linje med den seneste udvikling inden for fredsbevægelsen. På et møde i København for nylig, hvor bogen blev præsenteret for det danske publikum, udtalte pa-

ter Pire sin beundring for Camilo Torres – den sydamerikanske katolske præst, der faldt som medlem af en guerillabevægelse. Pateren nævnte i samme åndedrag Che Guevara og de mange ukendte, der også er døde i kampen for menneskerettighederne.

Bogen indeholder i øvrigt et tillæg om verdenserklæringen om menneskerettighederne og Europarådets Konvention til beskyttelse af menneskerettighederne. Disse tekster gør bogen til en udmærket håndbog i det menneskerettighedernes år, vi nu går ind i. Men først og fremmest er bogen naturligvis interessant på grund

af sit hovedmotiv: Pluralismen og den dermed sammenhængende dialog. Hvis man gerne vil uddybe disse begreber, der er blevet til modebegreber og modeord, er bogen velegnet. Det er ikke holdningsløs neutralisme, der ligger bag denne bog, men et ærligt forsøg på at gå i dybden, hvad angår den kendsgerning, at vi er forskellige og alligevel skal leve sammen. Johannes XXIII ville have kunnet lide den.

Jens Oluf Lund.

Dominique Pire: På Vej mod Freden.
Minerva-bøger – 184 sider – kr. 9,75.

Afrika, Portugal og menneskerettigheder

PARIS – NC News Service

Ærkebiskoppen af Conakry, Guinea, Raymond-Marie Schidimbo, har i en redegørelse til det franske »Informations Catholiques Internationales« anklaget premierminister Antonio de Oliveira Salazars »kolonialistiske regering« i Portugal for at begrænse menneskenes frihed i stedet for, som den burde, at hjælpe dem til at udvikle og fuldkommengøre sig.

Anledningen til anklagen var årsdagen for mgr. Manuel Mendes das Neves' død. Denne var præst i Angola, men blev på grund af sin opfattelse af det portugisiske styre sammen med otte andre gejstlige deporteret til Portugal. Alle kæmpede de imod, at mennesket

blev berøvet den kosteligste af Vor Herres gaver – friheden.

Mgr. Mendes das Neves og hans kollegers »forbrydelse« bestod i, at de havde fulgt den pavelige rundskrivelse »Fred på jorden«, i hvilken der peges på, at det er Kirkens traditionelle linie, at alle nationer skal danne uafhængige politiske samfund.

Efter at have omtalt de øvrige otte deporterede gejstlige fra Angola slutter ærkebiskop Tchidimbo med at udtrykke det fortrøstningsfulde håb, at en ny morgenrøde må bringe de angolesiske præster og de øvrige politisk deporterede tilbage til deres fædreland, for at de sammen med deres landsmænd kan fejre »det første af den genvundne friheds år«.

Salazar. Hans regering anklages.

Dr. Webers henvisning til et intenst bibelstudium er her på sin plads.

Elsbet Kieler
skriver
kronikken

Apropos synoden

»Det fuldstændige demokrati foreligger, hvor alle umiddelbart ved afstemninger træffer beslutninger i alle anliggender,« skrev Jan Radzewicz i Katolsk Ungdomsblad »Spejlet« i december. Et sådant demokrati findes ikke i DUK, fastslår han. Biskoppen har nemlig vetoret over for kandidater til DUK's ledelse, og det er måske rigtigt, at han har det, »men så er det forkert at tale om demokrati, for demokrati indebærer, at også den dårlige mand, svindleren, skal have mulighed for at blive valgt, hvis folket ønsker det.«

Nu er der jo mange, også uden for ungdomsarbejdet, som slår til lyd for demokratiske principper i Kirkens arbejde i dag. Selv om samfundet har foretaget en afgrænsning af disse princippers gyldighed (domstolene er jo f.eks. ikke folkevalgte) er der dog både der og i Kirken en tendens hos mange til at ville nedbryde sådanne grænser i den personlige friheds navn. Der kan derfor være grund til at overveje, om Gudsfolkets liv og arbejde indebærer, at også svindleren skal kunne blive pave, biskop, præst, leder, hvis folket ønsker det? Svaret må afhænge af, om en sådan demokratisk fremgangsmåde tjener formålet med Kirken.

Hvad er formålet? Guds frelsesplan: »At sammenfatte alt i Kristus« (Ef. 1,10); dvs. at indvie verden til Kristus, og bygge Gudsfolket op til enhed i troen på og erkendelsen af Guds Søn og til en sådan modenhed, at vi kan rumme Kristi livsfylde (Ef. 4,13).

Mens det profane samfund er til for borgernes skyld, er borgerne i dåben optaget i et kirkesamfund, som er til for Guds skyld. Derfor må de midler, som tages i brug i det profane samfund, vurderes efter, om de tjener borgerne i deres liv og arbejde, mens de midler, som tages i brug i Kirken, må vurderes efter om de tjener Gud i hans liv i Kirken og hans arbejde på verdens frelse.

Spørgsmålet er altså: Hvordan kan vi opfatte Guds frelsesplan og finde hinanden i et fællesskab, der vil og kan gøre hans arbejde?

Kardinal Ruffini var under koncilforhandlingerne ikke i tvivl om svaret: Kun biskopperne er apostolens efterfølgere; kun de er derfor sendt direkte af Kristus til verden. Lægfolk kan modtage særlige opgaver af dem, men altid kun som underordnede, der skylder biskopperne lydighed. Man kan hel-

ler ikke sige, mente Ruffini, at lægfolket er med til at bevare og udfolde den nedarvede tro. Det er alene biskoppernes sag.

Dette, må man vel sige, er en arbejdsgivermentalitet, som smager af diktatur. Og da tryk avler modtryk, har denne autoritære holdning, hvor i Kirken den har været praktiseret, da også provokeret mange til at rejse kravet om demokrati. Men i virkeligheden er disse politiske samfundsformer irrelevante, når det gælder Kirkens overnaturlige samfund. Thi hvordan kan »alt det, som er på jorden,« blive sammenfattet i Kristus, hvis diktaturet får lov at råde, og biskopperne bliver ene om at deltage i frelsesværket, mens lægfolket kun er funktionærer? Og hvordan kan alt blive samlet i Kristus og fyldt med hans liv, hvis demokratiet får lov at råde, og intet derfor vil være for helligt til at underkastes folkets flertal?

Vi står altså i Kirken i et samfund, hvor det ikke primært er menneskerettighederne, det drejer sig om, men Guds rettigheder til os mennesker. Når biskopper nedlægger veto eller lægfolket siger fra, må derfor begge parter kunne begrunde deres holdning ud fra Guds vilje med os alle.

Det er beskæmmende, at vicedirektøren for kirkernes verdensråds økumeniske institut, dr. Weber, skulle føle sig foranlediget til at formane den katolske lægmandskongres i Rom til denne grundholdning, som er lige langt fra den servile menneskefrygt og den oprørske menneskedyrkelse: »Hvad vi mest har brug for som et modent lægfolk er vækst i etisk fantasi. I den barske livets kamp må vi være i stand til på stedet at finde Guds vilje og handle lydigt mod den ... Hvordan kan vi opnå etisk dømmekraft? Næppe uden et intenst bibelstudium ... I har talt meget om et større lægfolks islæt i jeres kirkes arbejdsgræne, komiteer og råd. Det er et fuldtud berettiget krav. Men det bekymrer mig, at der er lagt så stor vægt på det katolske lægfolks rimelige placering i disse komiteer og råd, som med al respekt for deres betydning for det kirkelige liv dog kun må regnes for udenværkerne. Jeg drister mig derfor til at spørge: »Er det ikke vigtigere for Kirken, at dens lægfolk er levende og brændende optaget af at være Jesu Kristi vidner i deres samtid?« (citeret efter Kr. Dagblad 23. nov. 1967).

VI GUDER!

Hvad følger nu heraf for arbejdsformen i Kirken? At kaldsbevidstheden må træde stærkere frem, og det ikke som et middel til selvhævdelse og selvudfoldelse, men som en tjeneste af helheden. Dr. Webers henvisning til et intenst bibelstudium er her på sin plads. For det faldne menneske identificerer sig i dag lige så selvfølgelig med sin natur, som det altid har gjort, og tænker og handler derfor umiddelbart i naturalistiske baner – også når det er kirkeligt arbejde, det drejer sig om. Følgen er, at kaldsbevidstheden reduceres til det, man skal beskæftige sig med, mens måden, hvorpå man gør det, bestemmes af ens egen natur. Alt efter temperament og naturlige forudsætninger vil man da søge problemerne løst enten ved magt eller ved indflydelse og taktik, idet sandheden i farten identificeres med ens egen mening eller den såkaldte gyldne middelvej.

Naturalisten ønsker måske at arbejde for Gud, men han gør det hverken som talerør eller sendebud for Kristus. Han har ikke lært af Johannes Døberen, hvad det vil sige, i sit liv og arbejde at være vidne om en Anden. Han tror ikke på Kristi verdensstyrelse i stort og småt. Han har tværtimod, mere eller mindre stiltiende, sat Vor Herre i guldbur i Kirken, reduceret ham til en konstitutionel monark, der naturligvis er toppen på kransekagen, men som ellers blot skal underskrive det, hans folk finder for godt. Og det, hans folk finder godt, har de lært, ikke af ham, men af verden.

Verden er som et stort grønt område, fortæller Sven Holm i en novelle, en herlig verden. Den bedste af alle tænkelige verdener, fordi vi har skabt den i os selv. Af os selv og i vores eget billede. Vi guder. På denne herlige scene af grønt græs, natur og sand primitivitet spiller vi vore kort ud. Vort forhold til hinanden er den pisk, hvorunder vi danser. Vi møder hinanden, danner vort billede af hinanden og bygger det op inden i os. Dernæst sker alle disse frygtelige og dejlige ting, som vi kalder livet. Er jeg ham, som sidder og venter på præmierne, eller er jeg den aktive, som manipulerer med dagene for at få stor gevinst? Er jeg vemodig og beskedent udenom mine begær eller lyser jeg af spillerens og har hektiske hænder? Vi træder græsset ned i vor cirkel, mens vi springer rundt efter lodderne. Videre springer vi i vor gulnede, vor visnende cirkel.

Nær tæppefald overraskes digteren pludselig af en vældig orkan: En stabel af uhyre spillekort kom hvirvlende forbi og forsvandt ind i himlen. Også lyset blev opslugt, før vinden lagde sig ... Jeg begyndte forsigtigt at gå fremad, men et øeblik efter stod jeg foran en afgrund. Scenen standsede brat, og min krop rystede, da jeg løftede hovedet for at se. Jeg stod på et vældigt spillebord ... Jeg hørte en rumlende, uhyrlig lyd og jeg så fire mægtige væsener, som netop havde rejst sig fra bordet. Men det var mig umuligt at skelne mere end de sorte konturer af deres rygge, da de langsomt gik bort. –

Dette er en ældgammel historie, men altid lige aktual mellem Gud og hans folk. Vi er blevet oplyst om det større spil, som foregår mellem gode og onde magter om vort liv. Alligevel er vi tilbøjelige til at glemme det, fanget ind, som vi er, af duften af det grønne græs og vor egen spillerus.

Er vi da ikke kaldet til at deltage i det store verdensspil? Jo, som vidner om en Anden, som talerør og sendebud for Kristus. Hvad indebærer det for livs- og arbejdsfællesskabet i Kirken?

KRISTI STEDFORTRÆDER ELLER FOLKETS VILJE?

Pave Paul har i sin note til konstitutionen om Kirken fremhævet, at udtrykket *bispekollegium* ikke skal opfattes i streng juridisk forstand, dvs. som en forsamling af ligemænd, der overlader sin myndighed til sin formand, men som en fast gruppe hvis struktur og myndighed bør udlægges ud fra åbenbaringen. Derfor supplerer han udtrykket kollegium med *ordo*, dvs. den orden, Kristus har oprettet med episcopatet, og med *corpus*: legeme eller *communio*: fællesskab, dvs. en organisk virkelighed, som både kræver en juridisk form og en kærlighedens inspiration.

Vi har her uden tvivl et vigtigt udgangspunkt for en fornyet forståelse, ikke blot af forholdet mellem biskopperne indbyrdes, men af forholdet mellem alle medlemmer af Kir-

ken, så sandt bispekollegiet skal være en støbeform for hjorden (1. Pet. 5,3).

Corpus: legeme, livsfællesskab svarer nemlig nøje til den opbygning af Gudsfolket, som allerede det gamle Israel var et oplæg til, og som er fuldbyrdet i Kirken, Kristi legeme. Moderne bibelteologer har kaldt denne Gudsfolkets samfundsf orm for *den korporative person*.

Hvad er en korporativ person? Det er en person, der i sig sammenfatter et fællesskab (= corpus, deraf navnet). Det er det, Kristus har gjort i Kirken. Men det gjorde på en vis måde også allerede Abraham, alle troendes far, og Moses, den stort pagtformidler mellem Gud og hans folk, og David, da han samlede Israels stammer omkring helligdommen i Jerusalem. Det gjorde også profeterne, da de kæmpede for at samle et frafaldent folk omkring Gud, hvis talerør og sendebud de var. Det gjorde alle disse korporative personer, idet de appellerede til trosviljen i folket, for at bane vejen for Messias. Og da Kristus endelig kom, gjorde han det selv til fuldkommenhed ved i Kirken at fylde alle med sit liv, så vi udgør een stor organisme med ham som Hoved og Herre. Således er Kristus vor korporative Person i eminent forstand.

Og som de udvalgte i den gamle pagt blev kaldet til korporative funktioner for at bane vejen for Kristus, sådan har han givet bispekollegiet i den nye pagt en særlig delagtighed i sin korporative funktion, for at det i hans navn og Ånd kan holde sammen på Gudsfolket og våge over, at det er Kristi liv og arbejde, der fylder og leder Kirken.

Jamen, så har kardinal Ruffini jo ret: Kirken er et diktatur. Ganske vist et udmærket diktatur, men dog et fåmandsvælde, hvor nogle få udvalgte som Kristi stedfortrædere regerer det hele!

Nej, Ruffini har ikke ret. For indtil nu har vi kun nævnt den første halvdel af definitionen på en korporativ person. Nu kommer den anden: Begrebet gælder også hele Guds folk, nemlig som et livsfællesskab – een korporativ person – der består af ansvarlige enkeltpersoner, efter princippet: en for alle og alle for en.

Gudsfolket skal ikke overlade til toppen at tænke og handle i stedet for sig. Kirkefællesskabet har på en vis måde slet ingen top, for alle skal tænke med og handle med. Livet skal strømme i alle og udfolde sig gennem alle, og alle skal være med til at bære og løfte det fælles liv – som en række søjler bærer et kirketag.

Jamen, så har jo demokraterne ret. Så er det folket, der skal regere Kirken. Nej, heller ikke. For hvis folket skulle regere gennem et flertal, ville også det komme til at tyrannisere – nemlig mindretallet.

Hvad er da meningen? Meningen er, at alle uden undtagelse, enhver på sin plads, skal være med i Kirkens liv og arbejde og ved at være med komme til sin ret som menneske. Hvordan kommer vi det? Kun derved, at vi fyldes med et liv, der har gyldighed for alle. Hvordan kan vi finde frem til et liv af en sådan kvalitet?

Det kan vi ikke, og det behøver vi jo heller ikke. Det er skænket os af Kristus. Altså gælder det om at dyrke kontakten med ham og lære spillets regler, ikke af verden, men af ham. Idet han anviser enhver hans funktion som hjælpende bindeled og tilmåler ham den nødvendige nådegave dertil, bliver kirkelegemet til.

I dette kirkelegeme er det Kristus alene, der er Hovedet. Ingen, hverken biskopper eller lægfolk kan tillade sig at træde i stedet for ham. Derfor er begrebet »Kristi stedfortræder« lige så uheldigt som begrebet »folkets vilje«, for Kristus slipper ikke roret et øjeblik, hverken til fordel for den ene eller den anden. Han fastholder tværtimod uafbrudt alle og enhver i et personligt forhold til ham og til hinanden, for at vort fællesskab kan være et spejlbillede af hans livsfylde og hans arbejdsredskab til verdens frelse.

Idet alle lader sig optage og engagere i dette korporative fællesskab, modtager de hver især en personlig livskvalitet, der fuldender dem som menneske. Således bliver Guds rettig-heder til os kilden til vore menneskerettigheder over for hinanden.

Elsebet Kieler.

Et omstridt krav

MADRID — NC News Service

Det spanske justitsministerium har udsat fristen for indregistreringen af alle ikke-katolske grupper i landet »en lille tid«.

Ifølge et meget omstridt krav, der blev fremsat i den lov om religionsfrihed, som i juni i fjor blev vedtaget af det spanske parlament, skulle de protestantiske, jødiske og alle andre ikke-katolske religiøse samfund opgave såvel deres medlemmer som deres ledere til indregistrering inden 31. december 1967.

Nogle grupper har erklæret sig villige til at rette sig efter denne bestemmelse, mens andre har sat sig imod den med den begrundelse, at den er et indgreb i religionsfriheden, og har anmodet om udsættelse. Og andre har direkte meddelt, at de ikke vil rette sig efter den.

Undersekretær i justitsministeriet Alfredo Lopez, som står i spidsen

for kommissionen for religionsfrihed, har som følge deraf i en erklæring til pressen udtalt, at »fristen for indregistrering vil blive udsat, omend ikke ret længe.«

Han tilføjede, at sommerferien samt jule- og nytårsdagene har gjort deres indflydelse gældende på lovens gennemførelse, fordi de forskellige religionssamfund derigennem ikke har fået tilstrækkelig tid til at gøre sig helt klart, hvilken holdning de vil indtage.

Forældre har ret til undervisning i fødselskontrol, siger U Thant

FN — NC News Service

FN's generalsekretær U Thant udtalte for nylig i forbindelse med fremlæggelsen af en erklæring om befolkningsspørgsmålet, at forældrene ud over deres ret til selv at bestemme familiens størrelse også havde krav på undervisning i fødselskontrol.

Samtidig med at U Thant gentog sin henstilling til regeringer, ikke-regeringsmæssige organisationer og enkeltpersoner om at bidrage til et fond til fordel for FN's arbejde med befolkningsspørgsmålet, udtalte han, at med den overordentlige befolkningstilvækst — især i udviklingslandene — »er der nu i mange lande opstået et udtrykkeligt ønske om at begrænse familiernes størrelse«.

U Thant erklærede, at en konsekvens af erklæringen om menneskerettighederne, hvori familien fremstilles som »samfundets naturlige og fundamentale enhed«, må være, at »ethvert valg og enhver afgørelse med hensyn til familiens størrelse uigenkaldeligt må tilkomme familien selv«.

»Men denne ret for forældrene til selv at træffe deres valg vil forblive illusorisk, hvis de ikke samtidig er opmærksomme på de muligheder, de har at vælge imellem,« sagde han. »Derfor må enhver families ret til oplysning om og adgang til de til rådighed stående midler i så henseende i stadig højere grad betragtes som en fundamental mennesket og som en uomgængelig del af menneskeræddigheden.«

Pavens ny

I et budskab fra Vatikanet af 8. december, offentliggjort 15. december, opfordrer paven hele verden til at gøre nytårsdag til en verdensfredsdag. Det er vort ønske, hedder det i budskabet, at en sådan verdensfredsdag må komme til at stå som et ønske om fred ved indgangen til hvert nyt kalenderår. Derfor er det pavens mening, at den skal være en årligt tilbagevendende begivenhed, for at freden må komme til at dominere historiens fremtidige forløb.

Paven håber med dette forslag at gøre sig til talsmand for et længe næret ønske blandt alle verdens folk, blandt deres ledere og blandt de mange internationale organisationer, der arbejder for freden i verden. Paven nævner i denne forbindelse endvidere de forskellige religiøse samfund og de mange kulturelle, politiske og sociale bevægelser, der har sat freden som deres ideal. I særlig grad gælder dette ungdommen, der ifølge paven har mere klarsyn og mere fantasi end andre til at finde nye veje fremad mod virkeliggørelsen af freden. Men også ældre og mere modne mennesker kan i dag se, hvor nødvendig freden er, samtidig med at den er mere truet end nogen sinde.

Ikke nogen speciel religiøs dag
Forslaget om at lade den første dag i det nye år stå i fredens tegn er ikke ment som noget specielt religiøst eller katolsk foretagende, præciserer paven videre. Tværtimod vil man med forslaget søge at komme fredens venner i møde, hvor de findes, som om det var et initiativ, de selv havde taget. Derfor skulle verdensfredsdagen fejres under helt frie former, så der bliver mulighed for at udtrykke det særprægede i hvert enkelt standpunkt. Den eneste forudsætning er, at man er enige om fredens fundamentale betydning. En sådan enighed blandt den moderne menneskeheds mange varierede stemmer er noget både smukt og vigtigt, siger paven.

Kirken vil blot lancere idéen
Kirken vil blot lancere idéen, fortæller paven. Kirkens medlemmer vil blive opfordret til at give verdensfredsdagen dens særlige religiøse og

e fredsbudskab

moralske karakter i overensstemmelse med den kristne tro. Men til alle dem, der vil tage ideen op, anser paven det for nødvendigt at komme med nogle punkter, der ifølge kirkens mening bør karakterisere denne verdensfredsdag.

Fire farer, der truer freden

Paven nævner her fire farer, der efter hans mening truer verdensfreden. Der er for det første faren for, at egoismen skal overleve i forholdet mellem nationerne. Med andre ord: nationalismen. For det andet er der faren for, at visse befolkninger skal lade sig opildne til at bruge vold, når de drives til desperation over ikke at få deres ret til livet og deres menneværdighed anerkendt. For det tredje er der faren for, at visse magter skal skride til anvendelse af de frygtelige udslettelsesmidler, som nogle af dem disponerer over i dag. Herindunder kommer faren ved de enorme finansielle midler, der opsluges af denne oprustning, og som må inspirere til triste tanker, når man tænker på de ligeledes enorme behov, der hindrer så mange andre landes udvikling. Og endelig er der for det fjerde den fare, der ligger i at tro, at internationale konflikter ikke kan løses ad fornuftens vej gennem forhandlinger baseret på rettens grundlag og på retfærdighed og rimelighed, men udelukkende ved magt, som avler terror og mord.

En ny ånd, en ny mentalitet, en ny pædagogik skal der til

Paven efterlyser dernæst en ny ånd, der bør inspirere folkenes fælles eksistens, en ny mentalitet, der bør besjæle også det enkelte menneskes indstilling. En ny pædagogik bør tages i anvendelse for at opdrage de nye generationer til gensidig respekt mellem nationerne imellem, til broderskab mellem folkene og til samarbejde for fremskridt og udvikling. De internationale organisationer, der er oprettet med dette formål for øje, bør understøttes af alle. Kendskabet til dem bør udbredes og de bør udrustes med den fornødne autoritet og med midler til at klare deres store mission. Her har verdensfredsdagen sin store opgave, hedder det.

Fred er ikke falsk retorik

Man bør huske én ting, siger paven, og det er, at freden ikke kan bygges på falsk retorik og på ord om fred, der ganske vist bliver vel modtaget, fordi de svarer til menneskenes længsel, men som også kan tjene til at skjule tomheden, når det drejer sig om en sand fredsånd og virkelige fredshensigter, hvis der da ikke ligefrem er tale om et skalkeskjul for ønsker og handlinger, der går ud på at dominere, eller som er udtryk for partiinteresser.

Fred er baseret på retfærdighed og frihed

Man kan heller ikke med rette tale om fred, hvis man ikke anerkender og respekterer fredens solide grundlag: oprigtighed, retfærdighed og kærlighed i forholdet mellem nationerne og inden for den enkelte nation mellem borgerne indbyrdes og mellem dem og deres ledere. Individernes og folkenes frihed skal være til stede på alle områder, det være sig borgerligt, kulturelt, moralsk og religiøst. Uden disse ting er det ikke fred, man opnår – selv om det gennem undertrykkelse skulle lykkes at fremkalde et ydre skær af orden og lov – men det er tværtimod en stadig og ubetvingelig opblomstring af nye revolter og nye krige.

Ordet fred er ikke ensbetydende med pacifisme

Ordet fred er ikke ensbetydende med pacifisme, slutter paven sit budskab. Man må håbe, siger han, at fremhævelsen af freden som ideal ikke begunstiger en fej og doven livsholdning. Der er folk, der frygter for at give deres liv i deres lands og deres brødres tjeneste for at forsvare retfærdigheden og friheden. Der er folk, der kun søger at flygte fra deres ansvar og fra den risiko, der er forbundet med opfyldelsen af store pligter og store opgaver. Freden er derimod en proklamation af livets højeste og mest universelle værdier: sandheden, retfærdigheden, friheden, kærligheden.

Det er for at forsvare disse værdier, at vi stiller dem under fredens fane og opfordrer både de enkelte og

nationerne til at hæve den. Det er denne fane, der bør lede civilisationens skib gennem historiens uundgåelige storme mod den havn, der er historiens højeste og endelige mål.

Pavens budskab til katolikkerne

Andel del af pavens budskab er rettet til biskopperne og de katolske kristne, og heri erklærer paven, at han hverken udsender det for at virke aktuel eller for at forfalde til almindeligheder.

Han sender budskabet i sin egenkab af øverste hyrde, og han sender det, fordi freden er blevet forrådt på det skændigste, og fordi man kan forudse forfærdende virkninger, der ikke alene forråder enkelte folkeslag, men en stor del af hele menneskeheden.

Paven sender sit budskab i evangeliets ånd, men også, for at Gud og historien ikke skal kunne anklage ham for at have tiet på et tidspunkt, hvor han skulle tale.

Den apostoliske delegat i Skandinavien, Msgr. Bruno B. Heim har tilsendt kong Frederik og dronning Ingrid et eksemplar af pavens fredsbudskab.

Det afsnit, der har direkte budskab til katolikkerne, vil senere blive udførligere behandlet her i bladet.

PAVEN OG VIETNAMKRIGEN

Før jul tilbød pave Paul VI at mægle i Vietnamkrigen. Det skete umiddelbart før han i Rom modtog præsident Johnson, som havde besøgt USA-tropperne i det krigshærgede land. Paven og præsidenten drøftede situationen, men Paul VI's tilbud vandt tilsyneladende ikke genklang. I sit julebudskab opfordrede paven alle mennesker til at opnå personlig fred som grundlag for fred mellem nationerne. Budskabet vil senere blive udførligere behandlet her i bladet.

Vejle

A/S Vejle Mælkekompagni

Fineste mejeriprodukter
Kontor 507, Vejle
Telefoner 335 og 336 -

A/S TRÆLASTEN

(A/S Vejle Trælast- og Kulkompagni)
Toldbodvej, Vejle
Telefon 68*

Hansen Pærhøj & Søn

Glarimester - kunsthandel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 1157

Vejle Optik

v/ Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8 - Vejle - Telefon 308

Raadhusstræde Vejle
Tlf. 3711 og 3712

Poul
HENRIKSEN

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kai Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle - Tlf. 360
Bogladen med de mange bøger ...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121 og 205

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Carl Petersen & Søn

Slagter & Fedevarer Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 1721

Frugtcentralen

Vejle - Telefon 926 og 1126
Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserves - Dybfrost
R. Hansen

Niels Boesen

Begravelsesforretning
Nørrebrogade 9, Vejle. Tlf. 725

Næstved

K. Blum Hansen

Boghandel
Næstved
Telefon 72 25 25

Gulvtæpper - Linoleum

Tapeter - Malervarer

Claudi Hansens Eff.

Jernbanegade 3, Næstved
Telefon 72 00 60

N. Juel Pedersen

Glarimester
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
Leverandør til katolske
institutioner

Næstved Diskontobank A/S

Hovedkontor: Axeltorv 4
Tlf. 72 15 00

Søndre afd.: Sct. Jørgens Park 66
Tlf. 72 55 44

Nordre afd.: Ringstedgade 157
Tlf. 72 56 55

Østre afd.: Hvedevænget 80
Tlf. 72 58 40

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

Frugtkælderen

Ny Østergade 3, Næstved
Tlf. 72 11 23

Spis Herlufsholm Brød

Herlufsholm Brødfabrik
Næstved . Telefon (03) 72 40 31

*

Roman Kusier

Murermester
Stationsvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

Bliv abonnent.

Det betaler sig for Dem.

Horsens

H. P. Wolff

Blikkenslager
Grønnegade 5, Horsens
Tlf. 62 54 78 og 62 65 29

Carl Bæk og Søn

El. Fagmanden
Vesterg. 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
Lys - kraft - oliefy
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsoilier
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
Amaliegade 16 A . Horsens
Tlf. 62 19 20

EBM
ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN
Christian W. Jørgensen
HORSENS

København

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Telf.: *MI 2557

Kaj F. Fjording

Murermester
Hyldegaards Tværvæg 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Kirkevandringer i bedeugen for kirkens enhed 18.-25.

januar

De to kirkevandringer i *København* finder sted *tirsdag den 23. januar 1968*. De begynder begge kl. 19.00. Den ene udgår fra *Sct. Pauls Kirke* i Nyboder og slutter i den svenske *Gustafskirke*, medens den anden udgår fra den norske *Kong Håkons Kirke*, Ved Mønten, og slutter i *Sct. Annæ Kirke* på Amager.

I alle kirkerne medvirker de lokale præster. I *Gustafskirken* taler sognepræst *Ib Andersen* om gudstjenestens fornyelse i den romersk-katolske kirke, medens sognepræst *Ib Lindegreen* orienterer om Kirkernes Verdensråds forestående generalforsamling.

Økumenisk festgudstjeneste

I anledning af bedeugen for kirkens enhed 18.-25. januar 1968 afholdes der en økumenisk festgudstjeneste i Københavns domkirke *søndag den 21. januar kl. 20*. Ved gudstjenesten taler pastor *Johs. Langhoff* og pastor *K. Kyrø-Rasmussen* over emnerne for Kirkernes Verdensråds generalforsamling i Uppsala 1968. - KFUMs sangere vil medvirke.

Nationalmuseet appellerer

Vi har erfaret, at man nu enten har moderniseret eller er i færd med at modernisere kirker, kapeller og ordenssamfund. Før De kasserer noget, vil vi gøre opmærksom på, at Nationalmuseet er meget interesseret i at erhverve genstande og oplysninger, der kan bidrage til at belyse katolicismen i Danmark. Liturgiske og religiøse dragter, prydgjenstande, inventar, billeder, fotografier osv.

Henvendelse skriftligt eller telefonisk til: *Fru Gerd Staver Neubert*, Frisersvej 11, Charlottenlund, telefon OR 8837, (Sct. Andreas sogn), efter kl. 18,00, eller *Nationalmuseet*, Brede, Kgs. Lyngby, telefon 85 34 75.

Delegaten har skænket et alter til Grenå

Den apostoliske delegat, ærkebiskop *Bruno Heim*, har skænket et særpræget alter til den nyindrettede kirke i Grenå. Selve alterbordet, der er kvadratisk, er udført i ædel palisander af snedkermester *J. Brask Sørensen*, Grenå, mens soklen, der er udført af den vesttyske kunstner *Egino Weinert* fra Köln, består af vinranker med drueklaser og blade som det faste ornament, omgivende bibelske motiver i midterpartierne. Alt er udført i smedejern.

Endnu mangler et krucifiks på væggen bag altret. Denne opgave er ligeledes blevet overladt den samme tyske kunstner.

Søster Vincents store dag

Selv om søster *Vincent* hos *Sct. Vincent* søstrene i Helsingør, beskeden som hun er, ikke havde ønsket noget særligt i anledning af sin 90 års dag, skete der dog en hel del.

Det strømmede således ind med blomster og breve, deriblandt en hyldest fra den franske ambassadør - Søster *Vincent* er franskfødt - og en smuk buket blomster i de franske farver med rødvide silkebaand med påskriften »Fra Helsingør Byråd«.

Udnævnelse

Efter indstilling fra det økonomiske råd har biskop *Hans L. Martensen* udnævnt *Ansgarstiftelsens* kontorchef, *Bent Ortvald*, som efterfulgte direktør *Sven Just Hansen*, til direktør fra 1. januar 1968.

Messe for skandinaver i Paris

I Paris samles den 2. søndag i hver måned en gruppe skandinaver og franskmænd til messe med efterfølgende »kirke-kaffe«.

Messen finder sted kl. 10,15 i *Edition du Cerf*, 29, Boulevard de Latour-Maubourg, Paris, 7e (metrostation: Latour-Maubourg).

For »au pair-piger« og studerende i Paris giver denne skandinaviske messe ofte lejlighed til værdifulde kontakter. Enhver Parisfarer er hjertelig velkommen.

Kender De nogen skandinaver, der skal til Paris, eller som allerede er i byernes by, og som kunne have interesse i at være med, så tøv ikke med at underrette ham eller hende. Den næste messe er søndag den 14. januar 1968.

Nærmere oplysninger fås hos fr. *Niels Krogh Rasmussen*, Le Saulchoir, 91, Soisy-sur-Seine, Frankrig.

Skal Skt. Josephs hospital i Odense sælges?

Kort efter århundredskiftet påbegyndte *Skt. Joseph* søstrene opførelsen af et hospital på Hjallesvej i Odense med plads til 120 patienter. Indvielsen fandt sted den 10. juli 1901 (arkitekt *F. Wipfler* - i øvrigt den samme arkitekt, der byggede *Jesu Hjerter Kirke*).

Samtidig indgik søstrene en overenskomst med Odense kommune om, at denne kunne leje sig ind på hospitalet, og efterhånden belægger kommunen hele hospitalet (på samme måde som det skete mellem *Skt. Joseph* søstrene og *Randers kommune*).

Imidlertid udløber overenskomsten den 1. april 1968, og sygehusbestyrelsens formand, forretningsfører *Knud Nielsen*, udtaler til *Fyns Stiftstidende*, at kommunen simpelt hen ikke kan undvære disse sengepladser, og at man nu er trådt i forhandling med søstrene om køb af hele ejendommen. Købesummen menes at være 2-3 mill. kr.

Søstrene havde selv tænkt sig muligheden af at anvende ejendommen til plejehjem for ældre *Skt. Joseph* søstre, men de er ikke uvillige til at sælge, såfremt der kan opnås enighed mellem dem og Odense amts- og byråd.

TIL BYEN
FRA BYEN
- i byen
smøt ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
LITLSEBROGÅDE 221
Tlf. 55 66 47

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGÅDE 221
* 55 66 47

BLOCH'S BOG CLEARING
K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger.

Landsretssagfører
Viggo Høgsgaard
Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

BRDR. MEYER
Blikkønelagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Benzon's
Begravelsesforretning
Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01
Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

K&K
Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Tlf. Central 9270

G. GARTH-GRÜNER
Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
Skjold
Amaliegade 27, København K
Telefon (01) 15 15 11
Telegramadresse: Forskjold

Bliv børnehavelærerinde!
Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893

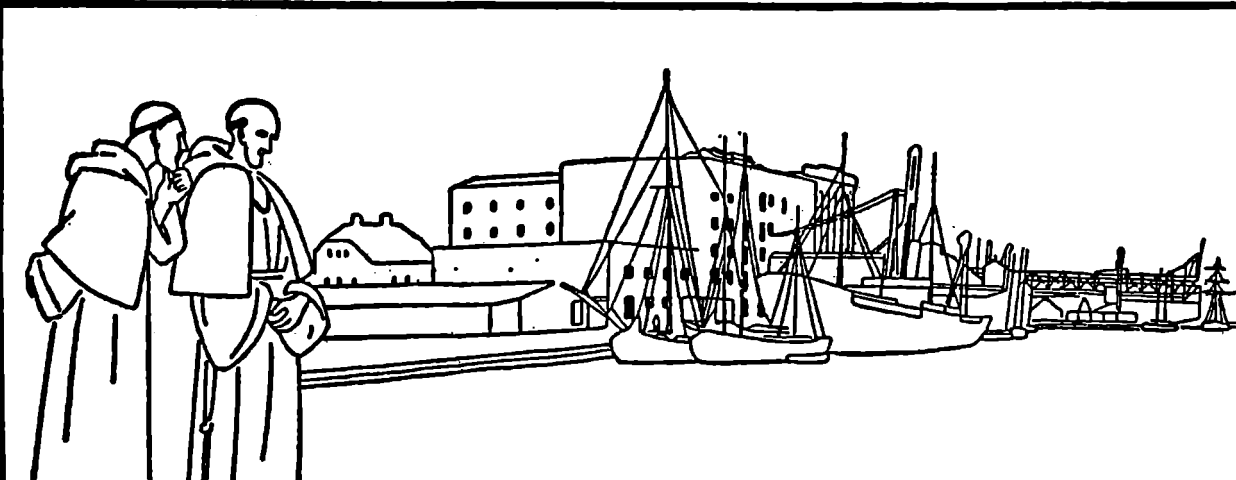
Parat til et godt køb, takket være
OPSPARINGSBLÅN
Indsætter De et fast
beløb hver måned
(mindst 50 kr.), kan
De efter 12 måneder
låne lige så meget,
som De har sparet op
og efter 24 måneder
det dobbelte
- dog højst 15.000 kroner.
- kom ind
og tal
opsparingsblån med
HANDELSBANKEN
- også ungdommens bank

KØDHALLE
Robert Hansen
1. kl. kød, flæsk og pålæg
Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

MEJERIET Vestecbo
Aarhus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4 lin.)

MUNKE MØLLES GLUTEN

ROSKILDE-PASSIONEN

Alle der er af god vilje bør præge samtiden, fremgår det af »spidsen«, og det kan man give sit samtykke til. I dagspressen er omtalt Russeltribunalet i Roskilde, og i Katolsk Ugeblad nr. 49 har redaktøren givet dette møde perspektiv. Det påpeges, at vi skal spørge: »Hvad er det dog vi mennesker gør ved hinanden?« Her hentydes til tribunalets fremlæggelse af vidnesbyrd om Sydviets regerings og dens allieredes handlinger under Vietnamkrigen. For at påvirke de ulykkelige forhold mener jeg, at man også burde samle et tribunal, der ville fremlægge vidnesbyrdene om Viet-congs mord og tortur på de sydvietnamesiske landsbybefolkninger, samt samme Viet-congs forsøg på at hindre hjælpearbejdet til den jorddyrkende del af befolkningen. Vi kan ikke for ofte protestere imod overgreb på de værgeløse. *Tage Rathlev*

Ny
ordensgeneral
for
redemptoristerne

Den 8. september 1967 åbnedes redemptoristernes 17. generalkapitel i Rom, i ordenens hovedsæde i Via Merulana. På programmet stod drøftelsen af ordenslivets fornyelse – først og fremmest spørgsmålet om provinsernes selvbestemmelsesret. Man gik ind for en decentralisering, således at der for fremtiden vil blive afholdt provinskapitler med fuldmagt til at ordne provinsens interne anliggender (f.eks. foretage udnævnelser).

Ordenens hidtidige general, amerikaneren pater Wilhelm Gaudreau, fik efter eget ønske bevilget afsked. Derfor gik man den 2. november over til valg af ny ordensgeneral. Det blev pater Tarzsius Haribald Amaral med et flertal på 2/3. – Han er født i 1919 i den brasilianske stat Sao Paolo. Efter sin præstevieelse i 1943 studerede han jura i Rom og har siden i sin egen provins besat forskellige kirkelige embeder. Siden 1963 har han siddet i ordenens ledelse og er desuden rådgiver i kommissionen til fornyelse af kirkeretten.

Redemptoristernes kongregation tæller i dag 8.750 medlemmer, heraf 34 biskopper, hvoraf én er kardinal (ærkebiskoppen af Sucre i Bolivia). Redemptoristernes kongregation er opdelt i 36 provinser og 41 viceprovinser og missioner, de fleste i Europa (45 pct.) og Nordamerika (22 pct.). Generalkapitlet vil senere afholde en ny samling.

✧

På grund af influenza har redaktøren ikke nået at takke de mange, der har glædet bladet med en jule- og nytårshilsen. Men hjertelig tak og et velsignet nytår. *HK*

✧

Da det fuldstændige materiale endnu ikke foreligger ved redaktionens afslutning, må liturgisk kalender beklageligvis udgå i dette nummer.

Bliv abonnent
på Ugebladet
for
Deres nabo

Peter Schindler
Det hellige evangelium
købes til god pris.
Henv. annonceekspeditionen
Tlf. Eva 2997

DANSK KATOLSK HJEM
søges fra midten af februar mod betaling af kost og logi i eet år for 18-årig engelsktalende dansker fra Sydafrika a.h.t. bevarelse af dansk statsborgerskab. Henvendelse til Caritas Danmark, Griffenfeldsgade 44, København N.

VÆGKALENDEREN 1968
udgivet af Ansgariusforeningen,
fås hos de katolske boghandlere og ved kirkerne.
kr. 2,00

forsikring
ABSALON SKANDINAVIA
- det er sikkert

R.I.P.
Vor kære hustru, mor, mormor og farmor
VALBORG PRÜSER
sov ind den 7. december 1967.
Andreas Prüser
Tove, Else, Jørgen, Ib, Kjeld og Birte.
Svigerbørn og børnebørn.
Bed for hendes sjæl.

Syd-værelse
med brusebad til leje for stilfærdig ung pige.
Palludan
Gisselfeldts Alle 15
Gentofte. Tlf. Hellerup 607

Tandlæge
P. Lombolt Maack har åbnet praksis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. 39 53 04.
Konsultation efter aftale.

Social rådgivning
ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.
Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 10 til 13. Telefon PALæ 2323.

Flint arbejde – Tria 6070 rimelig pris
Er De tilfreds med Deres snedker og møbelpolstrer?
Hvis ikke – så prøv os!
ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø

Stiftsrådsvalgets resultat

I pastorater med 2 eller flere kandidater gav valget følgende resultat:

02 ANSGAR (stemmepct. 39)
antal stemmer:
24 Lillian Jespersen
21 Johs. Hummer Petersen
6 Henning B. Bisander
61 G. Garth-Grüner	08 THERESE (47 pct.)
40 Aage von Benzon
21 Jan Erik Lange	16 Ejler L. Nørgård
03 ANTONI (37 pct.)
23 L. B. Fabricius
18 Werner G. Skram	18 HØRSHOLM (32 pct.)
11 Kjeld Steen Knudsen
6 Viggo Enggaard
3 Johan Funck	50 ODENSE (44 pct.)
24 Otto Bøving
18 Poul Hammer
6 Fritz Kapper
9 Villy Mielke
38 Axel J. Rasmussen
23 Bernhard Halatyn
6 Holger Karlsen
04 KNUD LAVARD (36 pct.)
71 Anders Hjorth
19 Karsten Blom	21 MARIBO (38 pct.)
17 Adolf Majcherek
9 Peter Tvangsø
14 Jutta Svendsen	52 ROSKILDE (45 pct.)
14 Gösta Bengtsson
16 Gregers K. Mannov
19 A. F. Beyer
11 L. Suvalski
05 MARIÆ (53 pct.)
53 Børge Mannov
9 Paul Ørsted
25 Bent Martensen
11 Stig Rolvsen
3 Chr. Købke Beyer	41 JESU HJERTE (37 pct.)
36 Rene Albeck
61 Gottfred Wissum
14 Preben Ørting	54 TÅSTRUP (51 pct.)
41 Anette Malkki
23 Arnfinn J. M. Palmstrøm
06 NIKOLAJ (34 pct.)
5 Kjeld Parkhøj
19 Bernh. Lipka Hansen
8 Ole John Mohrsen	43 HELSINGØR (58 pct.)
29 K. H. Jørgensen
23 Hippolyte Durafour	56 ÅLBORG (41 pct.)
42 Jan Bogulski
31 Leo Bache
07 SAKRAMENT (30 pct.)
36 Lilly Fausbøll
30 Erik M. Jensen	44 HERLEV (51 pct.)
5 Helle Bjerre
13 Erik Elnebo
28 Sven E. Frederiksen
25 Sven Pehrson	
	49 NÆSTVED (62 pct.)
15 Aksel Amundsen	

Det samlede antal afgivne stemmer udgjorde 1149, hvilket svarer til en stemmeprocent på 42. |

Optælling og kontrol er den 16. ds. udført af valgkomiteen.

Hyrdebrev fra de nordiske biskopper

Om pave Paul VI's rundskrivelse
"Humanæ Vitæ"

KATOLSK BISPEKONTOR

KAP Katolsk Pressetjeneste

København 1968

Hyrdebrev fra de nordiske biskopper til de troende

Kære brødre og søstre i Herren!

Efter at flere medlemmer af Den nordiske Bispekonference har ytret sig foreløbigt om pave Paul VI's rundskrivelse »Humanæ Vitæ«, ønsker vi nu efter fælles overvejelse at henvende os til jer.

Som I alle ved, har den pavelige rundskrivelse, som måske ingen anden, ført til meningsbrydninger, diskussion og modsigelse. Medens nogle helt og holdent giver encyklikaen deres tilslutning, er der andre, som helt eller delvis tager afstand fra den.

I. Situationen efter encyklikaen

Kritikken kommer fra forskellige side. Det er forståeligt, at de mennesker, der regner luksus og nydelse for livets højeste mål, er utilfredse med encyklikaens strenge krav. Hvis det var fra dette hold alene, at modsigelsen kom, kunne vi tage det med sindsro. Det har altid været kristendommens opgave at forkynde Kristi kors. Det betyder, at vi ikke bør ligedanne os med den verden, i hvilken vi lever (Rom. 12,2). Når der opstår forargelse og modsigelse af denne grund, er det kun et tegn på, at de kristne gør deres pligt.

Men i sandhedens navn må det siges, at kritikken af encyklikaen ikke alene kommer fra denne side. Der findes troende, som er skuffede – ikke på grund af overfladiskhed eller nydelsessyge; tværtimod føler de et alvorligt ansvar, både for det enkelte ægteskab og for samfundet. Blandt disse findes nogle, som vi biskopper regner for vore gode medarbejdere, både blandt lægfolk og præster. Det ville være en uretfærdighed, om nogen ville tvivle på disse troendes gode vilje og påstå, at deres reaktion mod enkelte af rundskrivelsens udsagn hidrører fra bekvemmelighed eller angst for store ofre.

II. Encyklikaens anliggende

Det er os magtpåliggende i denne situation at fremhæve encyklikaens positive aspekter. En grundig læsning viser tydeligt, at pavens sidste og dybeste hensigt er omsorgen for det kristne ægteskab som kærlighedens personlige fællesskab, der er båret af Guds nåde; et fællesskab, i hvilket menneskets værdighed opretholdes, og hvor det seksuelle opnår sin egen værdighed på grund af menneskets person, som det tjener. Netop på dette område har kirken et væsentligt vidnesbyrd at bringe overfor vor tids verden, ikke mindst i vore egne lande, hvor den ægteskabsopfattelse, som vi kender fra Det ny Testamente, ofte truer med at forsvinde. Derfor er pavens ord først og fremmest en opfordring til alvorlig eftertanke for os alle.

Encyklikaens dybeste hensigt er at beskytte den menneskelige værdighed og bestemte værdier, som alle kristne er enige om. Paven fremhæver eftertrykkeligt, at ægteskabets mening består i, på den ene side at de to personer skænker sig til hinanden, på den anden side at de frembringer nyt liv. Det er vigtigt at lægge mærke til begge dele. Derfor er en grundtanke i encyklikaen, at sexualiteten hverken må adskilles fra dens forhold til ægteskab og barn eller fra den personlige kærlighed og troskab. Menneskets sexualitet er aldrig en ren biologisk foreteelse; dybt menneskelige og etiske værdier er altid implicerede. Af denne grund kæmper rundskrivelsen for livslangt troskab indenfor ægteskabet. Den modsætter sig alt, hvad der kunne give kvinden mindre menneskeværdige kår end manden. Den modsætter sig totalitære statsideer, hvor et lands regering kunne tvinge mennesker til en bestemt biologisk planlægning af deres liv. Den advarer mod en livsform, der undertiden er tilbøjelig til at glemme, at uindskrænket egoisme fører til katastrofe, og at ingen virkelig menneskelige værdier kan bestå uden ihærdige anstrengelser, disciplin, indøvelse i det gode, ofervilje, tjenstvillighed og selvforglemmende indsats for andre. Kort og godt, den kæmper for værdier, som kristne har kæmpet for i to årtusinder. Alt dette hører med til encyklikaens centrale anliggende.

Udover dette centrale anliggende tager encyklikaen også stilling til et mere specielt spørgsmål, nemlig om fødselskontrol. Den lærer, at der findes alvorlige motiver, som gør det tilladeligt at begrænse børnenes tal (Hum. Vit. 16). Når ægtefællerne i deres samvittighed og i ansvar overfor Gud har overvejet grundene, der taler herfor, kan de bestemme antallet af de børn, de vil have.

Ved siden af dette afgjorte ja til fødselsregulering indeholder rundskrivelsen et ligeså afgjort nej til alle kunstige metoder af dennes gennemførelse. Den forbyder alle antikonceptionelle metoder med undtagelse af den periodiske eller varige afholdenhed.

Vi ved, at ikke få af vore troende modtager dette entydige ord fra paven med glad overbevisning, selvom også de undertiden kan føle de vanskeligheder, som er forbundet dermed. Pavens udsagn betyder for dem en hjælp i deres stræben efter et kristent ægteskabs fuldkommenhed. Gerne vil vi støtte og opmuntre sådanne troende i denne deres stræben.

Andre derimod, der ikke mindre alvorligt stræber efter det kristne ægteskabs fuldkommenhed, er skuffede over pavens afgørelse og indser heller ikke, hvordan denne i praksis lader sig gennemføre i et hvilket som helst ægte-

skab. Derfor kan vi ikke forbigå deres spørgsmål: Hvad er denne encyklikas autoritet? – Kan man som katolik være af en anden mening?

III. Encyklikaens autoritet

Først af alt må det understreges, at det kirkelige læreemøde ønsker at være de troende en ægte hjælp på deres vanskelige livsvej. Det vil ikke fritage dem fra at tænke eller umyndiggøre dem, men tværtimod opmuntre dem til eftertanke og overvejelse.

En kirkelig afgørelse kan have forskellige arter af forpligtelse. Kirken kan afgøre et spørgsmål ved en højtidelig og ufejlbar definition. I et sådant tilfælde er der tale om en trosafgørelse, hvor Helligånden bevarer kirkens læreemøde fra fejltagelse.

Der findes imidlertid også kirkelige udtalelser, der ikke er ufejlbare. Sådanne afgørelser gør ikke krav på at være genstand for den tro, der er en af de tre guddommelige dyder. Dette udelukker dog naturligvis ikke Helligåndens hjælp også ved sådanne udtalelser. Ganske vist kender vi fra historien kirkelige dokumenter, der indeholdt udtalelser, som senere blev rettet eller sat i et nyt perspektiv. Noget tilsvarende kan principielt ikke udelukkes med hensyn til encyklikaen »Humanæ Vitæ«, for alle er enige om, at den ikke indeholder nogen ufejlbar definition.

Om pavelige dokumenter, der ikke er ufejlbare, siger det 2. Vatikanerkoncil: »Viljens og forstandens religiøse beredvillighed skyldes på særlig måde den romerske biskops autentiske læreemøde, også når han ikke taler »ex cathedra«. Hans højeste læreemøde bør anerkendes med ærbødighed og hans afgørelser få oprigtig tilslutning, alt efter den mening og hensigt han tilkendegiver, og som fremgår dels af dokumenternes natur, dels af den hyp-pighed hvormed en og samme lære er blevet gentaget, dels af udsagnetes egen vægt og karakter» (Lumen Gentium 25).

Viljens og forstandens beredvillighed, som der her er tale om, fordrer religiøs anerkendelse af paven og hans læreemøde og gør mennesket positivt modtageligt for det, som han lærer. Altså er det en selvfølge, at ingen bør drage rundskrivelsens indhold i tvivl uden tilstrækkeligt og i ærligt ansvar overfor Gud at have sat sig ind i dens tankegang og sidste hensigt.

Hvis imidlertid nogen af tungtvejende og velovervejede grunde ikke kan blive overbevist af rundskrivelsens argumentation, så har det altid været anerkendt, at han kan have en anden mening end den, som udtrykkes

i et sådant ikke ufejlbart kirkeligt dokument. På grund af en sådan afvigende opfattelse bør altså ingen anses for at være en dårlig katolik. Den, der efter grundig overvejelse føler sig berettiget til at lade være med at anerkende denne lære og omsætte den i praksis, må stå til ansvar for sin holdning overfor Gud.

IV. Den personlige samvittighed

Rundskrivelsen giver anledning til også at sige et ord om de alvorlige samvittighedsspørgsmål, I alle står stillet overfor. Samvittigheden er ikke blot et følelsesinstinkt eller en medfødt sans for værdier. Den anvender en moralsk indsigt i praktisk handling. Samvittigheden har derfor brug for uddannelse, opdragelse og studium. Den har endvidere både i det menneskelige fællesskab og i den enkeltes liv brug for en modningsproces, der bl.a. tager hensyn til gjorte erfaringer.

Samvittigheden skaber ikke selv sine normer, men er- kender dem som forpligtende, uafhængigt af egne ønsker. For at samvittigheden kan tage en afgørelse i det enkelte tilfælde, har den brug for i det mindst nogle få faste og sikre normer. En katolik finder sådanne faste normer ud fra Guds åbenbaring, kirkens lære, naturoven o.s.v. Dette betyder imidlertid langt fra, at disse faste og sikre normer klart og let kan anvendes på enhver detalje af alle praktiske afgørelser.

Sikkert er det, at et menneske aldrig under nogen om- stændigheder bør handle mod sin samvittighed. Det er muligt, at hans samvittighed tager fejl, eller at den har brug for at undersøge et spørgsmål nøjere, men man har aldrig lov til at handle mod ens øjeblikkelige overbevisning. Har nogen gjort sit bedste for at finde frem til de rette normer, så bliver under alle omstændigheder anvendelsen af disse normer i det enkelte tilfælde hans eget helt personlige ansvar. Ingen, heller ikke kirken, kan fritage ham for denne pligt til at følge sin egen samvittighed og bære dette ansvar.

Utvivlsomt er vi alle enige om, at den, der ud fra en egoistisk indstilling principielt udelukker børn fra ægte- skabet, ikke kan erklære sig fri for skyld. Ligeledes er det en selvfølge, at enhver form for direkte svangerskabs- afbrydelse er forbudt, og at sexuel samkvem udenfor ægteskabet, ligegyldigt om med eller uden præventive midler, er utilladeligt.

Der kan imidlertid i forbindelse med børnebegrænsning opstå samvittighedsspørgsmål, som ikke altid er lette at afgøre. Man må da tage særligt hensyn til følgende:

Den ene ægtefælle må vise respekt for den andens per-

son og tage hensyn til hans bedste. Handlinger og tilstande, som truer med at svække ægtefællernes gensidige hengivenhed, eller er en fare for ægteskabets opløsning, bør undgås. Forældrene bør sørge for gode livsbetingelser for deres børn. Disse og lignende klare normer kan bidrage til at afgøre mere vanskelige spørgsmål.

Sådanne vanskeligheder kan særlig let opstå i det blandede ægteskab. Da den ene ægtefælle ikke simpelthen kan gennemtvinge sin egen samvittighedsoverbevisning mod den andens, foreligger der her et meget alvorligt problem med hensyn til samvittighedens frihed, og det kræver stor takt og hensyn.

Også i forbindelse med sygdom findes der en række grænsetilfælde, hvor den enkeltes samvittighed, om muligt støttet til en samvittighedsfuld læges råd, må træffe sin afgørelse. For ifølge rundskrivelsen kan det under visse betingelser være tilladt at anvende terapeutiske midler, som forhindrer undfangelse. Fordi samvittigheden undertiden stilles overfor sådanne grænsetilfælde, er rådgiverens opgave ikke altid let.

Sjælesørgeren vil have forståelse for, at der i ægteskabets personlige og intime område kan foregå en udvikling og en modning. Han vil endvidere være opmærksom på muligheden af, at en ægtefælle – om med rette eller ej – kan være overbevist om at følge sin samvittighed, når han afviger fra encyklikaens norm, og at der i et sådant tilfælde måske ikke foreligger nogen synd, som kræver skriftemål eller udelukker fra den hellige kommunion.

Også andre katolikker, der undertiden bliver spurgt om råd, såsom læger, psykologer eller andre, bør tage hensyn til, at modenhed, indsigt og moralsk kraft kan skifte i løbet af den enkeltes liv, ligesom der også findes store forskelle i de forskellige menneskers situation. Det er nødvendigt at gøre sig et helhedsbillede af tilstanden hos den, som man vil hjælpe.

V. Koncentration om det væsentlige

I brydningen mellem gammelt og nyt og den hurtige udvikling mod en ukendt fremtid oplever hele menneskeheden i vore dage store og smertefulde kriser. Det kan ikke undre os, hvis også kirken får del i menneskenes lidelse, da den jo også skal medvirke til at bringe håbets

lys ind i denne lidelse. Hvis vi undertiden ikke kan undgå at opleve vore omgivelser usikkerhed på os selv, så må dette for os være en udfordring til om så mere at tage hensyn til hinanden, så at vi om muligt ikke forøger de andres lidelse og usikkerhed, men snarere mindsker den.

Midt i alle meningsbrydninger må det væsentlige i kristendommen forene os. Vi skal give verden vidnesbyrd om en stor glæde, nemlig Jesu Kristi evangelium, som er en befriende og ikke en tyngende nyhed.

Af største betydning er det også ikke at tabe sansen for de rette proportioner. Der findes i verden af idag større problemer end spørgsmålet om, hvilke regler der skal gælde i ægteskabets mest intime sfære. Hvis der på dette punkt består meningsforskelle blandt os, så findes der dog i vort helhedssyn på ægteskabet og den menneskelige persons værdighed betydeligt mere, som vi er enige om, som vi i fællesskab må kæmpe for.

Så længe en sådan sans for proportioner bibeholdes, kan en vis meningsbrydning endda være nødvendig og gavnlige, forudsat ganske vist, at vi bevarer fred og fordragelighed med hinanden og troskab og respekt overfor paven.

Enhver meningsudveksling kræver tolerance i ordets sande forstand; vi må udholde, at de andre har deres mening og prøve at bære hinandens byrder.

Vi ved, at Kristus har lært, at »porten er snæver, og vejen smal, der fører til livet« (Mt. 7,14). Vi må ikke lægge hinanden hindringer i vejen for at gå denne smalle vej. Tværtimod må vi hjælpe hinanden og gøre en modig anstrengelse for at »leve besindigt, retskaffent og gudfrygtigt i den nuværende verden, vel vidende, at denne verdens skikkelse forgår« (Hum. Vit. 25).

Om de første kristne sagde hedningerne: »Se, hvor de elsker hinanden«. Vi må ikke gøre evangeliet utroværdigt ved strid og fjendskab. I den øjeblikkelige situation gælder ganske særligt ordene: »Salige er de, der stifter fred« (Mt. 5,9). Det gælder for alle mennesker, men ikke mindst for os kristne, hvis vi vil tage vort ansvar for verden alvorligt. Midt i al usikkerheden må troen holde fast ved det, der er sikkert over alt andet: At Kristus har al magt i himlen og på jorden, og at alt er underkastet hans herredømme (jfr. Mt. 28,18).

Stockholm, den 10. oktober 1968.

+ JOHN TAYLOR
Biskop af Stockholm

+ PAUL VERSCHUREN
Biskop af Helsinki

+ JOHANNES THEUNISSEN
Apostolisk administrator
for Island

+ JOHANNES WEMBER
Apostolisk Vikar for
Nord-Norge

+ JOHN WILLEM GRAN
Biskop af Oslo

+ HANS L. MARTENSEN
Biskop af København

+ JOHANNES RÜTH
Apostolisk Vikar for
Mellem-Norge

Pavens
fredsbudskaber

Hvad har kirken
og arbejderne
at sige hinanden?

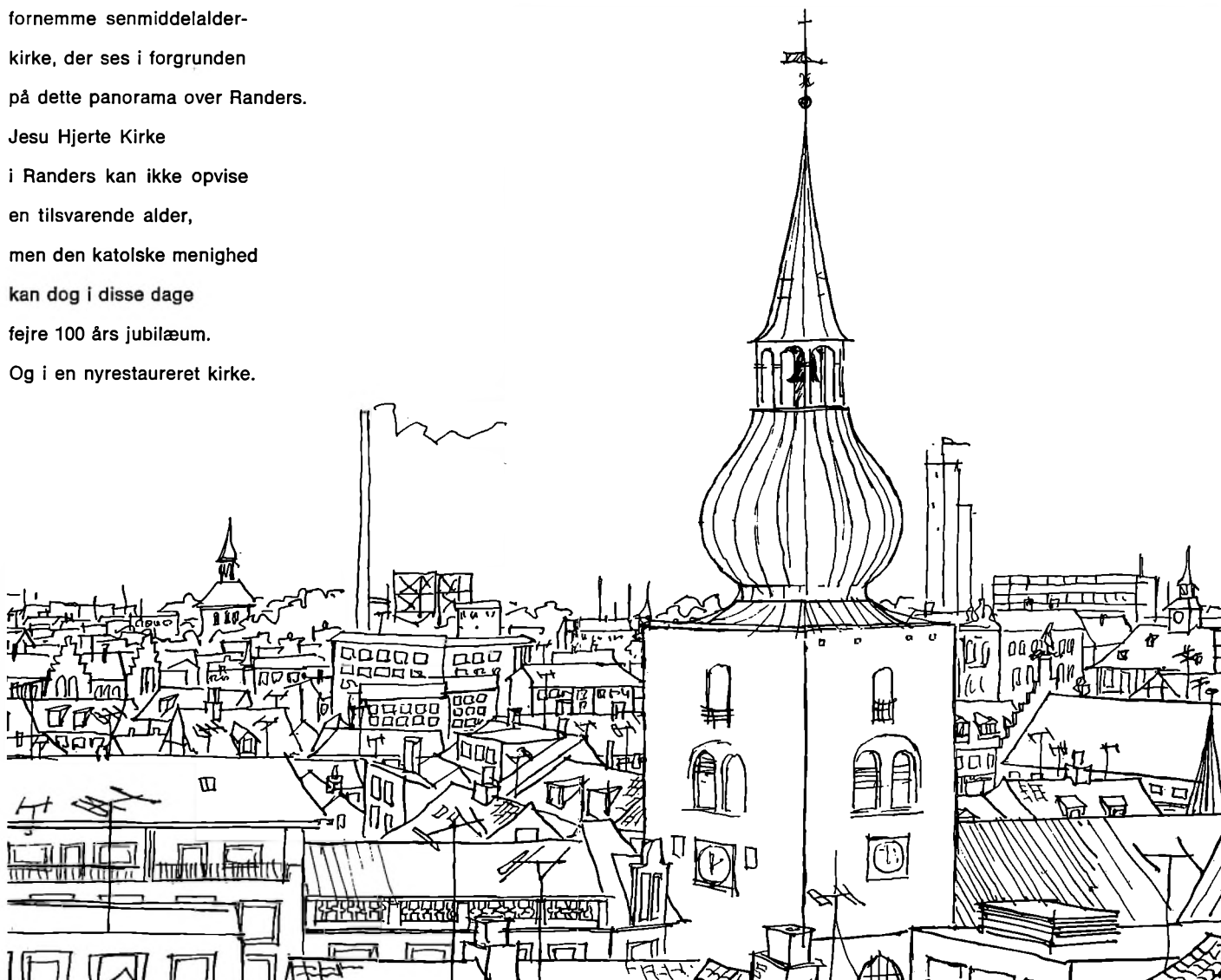
Er De gul af
nysgerrighed?

Dobbeltjubilæum i Randers

Sct. Mortens kirke
er et gammelt hus,
står der på den
smukke brochure, som udleveres
til de besøgende,
der vil gå en rundgang i den
fornemme senmiddelalder-
kirke, der ses i forgrunden
på dette panorama over Randers.

Jesu Hjerter Kirke
i Randers kan ikke opvise
en tilsvarende alder,
men den katolske menighed
kan dog i disse dage
fejre 100 års jubilæum.
Og i en nyrestaureret kirke.

Hash-sagen på Niels Steensens Gymnasium

Som bekendt hører Niels Steensens Gymnasium til de skoler, hvor man har konstateret salg og rygning af hash blandt eleverne. I »B.T.« af 4. januar gør man et stort nummer ud af, at gymnasiet ikke vil samarbejde med politiet i denne sag.

»Katolsk Ugeblad« har derfor henvendt sig til den fungerende chef for sundhedspolitik, politikommissær Hans Andersen. Denne oplyser, at nævnte bladmeddelelse beror på en beklagelig misforståelse, og at der intet er at bebrejde gymnasiet.

Gymnasiets rektor, pater G. Heggum S.J., udtaler til »Katolsk Ugeblad«, at han straks, da han blev klar over hashrygningen, henvendte sig til politiet med forespørgsel om, hvad han skulle foretage sig. Da der på det tidspunkt ikke forelå bevis for konkrete eksempler, sendte han efter aftale brev til samtlige elevers forældre, i hvilket han bad dem hjælpe ham med at få ordnet sagen. I brevet meddelte rektor, at han havde rettet henvendelse til politiet, og det var efter aftale med dette, at han sendte brevet ud.

Der er således intet at bebrejde gymnasiet. Rektor har handlet helt korrekt.

B.H.

Arrangementer i forbindelse med bedeugen

ODENSE

Ungdomsforeningerne ved Baptistkirken, Den romersk-katolske kirke, Metodistkirken samt KFUM og KFUK i Odense holder i fællesskab kirkevandring onsdag den 17. januar. Det bliver andet år i træk, et sådant arrangement finder sted der i byen.

Kirkevandringen indledes kl. 19,00 i Emauskirken, Alexandragade 8, hvorfra der fortsættes til Sct. Albani Kirke, Adelgade 1, Kristuskirken, Klosterbakken 11 og Sct. Knuds Kirke. Hvert sted holdes en kort gudstjeneste, der viser den enkelte kirkes gudstjenestesærpræg.

Efter kirkevandringen er der sammenkomst i KFUM's festsal på Klosterbakken, hvor Metodistkirkens biskop, Odd Hagen, taler om »Problemer og glæder ved kirkesammenlutninger«.

Selv om det er ungdommen, der har arrangeret kirkevandringen, er enhver velkommen til at deltage.

HELSINGØR

Fredag den 26. januar holdes en økumenisk aften-gudstjeneste i Sct. Vincents kirke i Helsingør. Den vil forme sig som en ordets tjeneste, i hvilken foruden kirkens egne præster de til Helsingør domkirke (Sct. Olai kirke) hørende præster vil deltage, nemlig domprovst S. Nepper-Christensen, samt pastor G. V. Tøttrup og Knud Andersen. I stedet for Davids salmer synges danske salmer, og der holdes tre læsninger samt homili (kort prædiken) – antagelig af domprovsten. Der slutes af med fælles trosbekendelse og Fader vor.

STOCKHOLM

Biskop John E. Taylor vil deltage i en økumenisk gudstjeneste i Adolf Frederiks kirke, Stockholm, søndag den 21. januar.

KØBENHAVN

I foregående nummer bragte vi meddelelse om arrangementer i København i anledning af bedeugen.

VATIKANET – NC NEWS SERVICE

I sit årlige julebudskab til verden erklærede pave Paul VI »hertets fred« for »julens store gave« og forsikrede, at fred i verden ikke er et »tomt håb«.

Pavens radiobudskab afslørede for øvrigt, hvor stærkt han er knyttet til den verden, der må gennemgå så store lidelser, og at disse lidelser i høj grad bekymrer og foruroliger ham selv.

Netop på det tidspunkt, da paven udsendte sit julebudskab, var præsident Johnson på vej til sit korte besøg i Vatikanet for at drøfte freden. I Roms yderkvarterer uddelte man i hast anti-amerikanske løbesedler, hvori man opfordrede præsidenten til at tage hjem og anklagede amerikanerne for brugen af napalm og for deres øvrige aktioner i Vietnam. Samtidig havde man i gaderne omkring Peterskirken diskret posteret betjente, som skulle tage sig af eventuelle demonstranter.

Pavens tale afspejlede hans uro, men samtidig mærkede man i den en afglans af det løfte, der ligger i Kristi menneskevordelse.

»Det er os mennesker, som er de privilegerede væsener i kosmos, fordi vi er skabt i Guds lignelse og billede, der har fået budskabet om freden som en gave, der er kronen på alle de andre gaver, der er blevet os skænket i forbindelse med livet her på jorden, og som giver livet dets værdi og er motivet til, at det kan leves værdigt og lykkeligt.«

Men når freden er så vigtig for menneskene, sagde paven, hvorfor »skal den så altid søges som noget, der enten mangler, eller som ikke er til stede i tilstrækkelig grad?« Paven udtalte, at han stillede dette spørgsmål, »for at man på denne dens festdag måtte tænke på freden, selv om den slags overvejelser muligvis måtte føre til en bitter konklusion – og desværre er der mange, der enten instinktivt eller ad logisk vej drager en sådan konklusion – nemlig, at freden er umulig at opnå og endnu vanskeligere at bevare og at få til at tjene en mere rolig og velordnet udvikling. Men hvis det virkelig forholdt sig sådan, ville ønskerne om fred være en parodi og nærmest være en opfordring til pessimisme og fortvivelse. Men i dag fører den slags overvejelser os til en helt anden konklusion, fordi Kristus, vor Frelser og vor fred, er kommet til verden for at give os sin fred ...«

»Freden er ikke et tomt håb«

Pave Pauls VI's radiobudskab

Paven erklærede, at han allerede havde opfordret til, at man skulle fejre den 1. januar som en verdensdag for freden – »et tema, der fortjener at gentages her, fordi de truende forhold i verden ustandselig tvinger os til det«. Men samtidig gjorde paven opmærksom på, at den politiske og militære fred kun er en ydre fred, som beror på et dybere behov hos mennesker.

»Hermed mener vi hjertets fred, den sande selvbeherskelse, dydens sande udspring, roen og lykken, som er den virkelige kilde til god og klog tale.«

Derefter stillede paven som det næste spørgsmål: »Brødre, ejer vi hjertets fred?« Dette er, som paven selv sagde, utvivlsomt vanskeligt at besvare, men, tilføjede paven, »det moderne menneske mangler som regel den sande indre fred«.

Og dog, sagde pave Paul, er mennesket i stand til at nyde en sand hjertets fred.

»Vi ønsker med høj røst – uden at komme ind på forklaringer, som julen næsten gør overflødige – eller rettere sagt, vi forkynder med en rolig stemme, som blidt og overbevisende trænger ind i menneskenes sind, at hjertets fred eksisterer, at den er mulig, at den ligger inden for rækkevidde, og at den i dag tilbydes os som julens store gave. Det er vort ønske og vort budskab i dag.«

»Hvem tager imod dette budskab? Hvem er det rettet til?« fortsatte paven.

»Vi vil forkynde det på denne måde: Fred være med jer, der lider, for I skal trøstes. Fred være med jer, som hungre efter både brød og retfærdighed, for Kristus har erklæret alle mennesker for brødre, og derfor er alle de, der kan, forpligtede til at give jer den moralske og materielle føde, I har brug for. Fred være med jer, der studerer og gransker, for sandheden er til, og jeres aldrig slumrende forskning og eftertanke kan føre jer til herlige resul-

tater. Alting kommer fra Guds Ord, og derfor er alle ting – i hvert fald til en vis grad – tilgængelige for vor fornuft. Fred være med jer, der bærer den vanskelige byrde at skulle styre verden på rette måde, for det er ikke noget tomt håb, at menneskene til sidst vil opdage, at de kan og skal elske hinanden, og at de ikke skal bevæbne sig på en måde, der rummer skæbnesvangre farer, eller bekæmpe og dræbe hinanden.«

For at vi skal kunne opnå denne hjertets fred, som er nødvendig, før vi kan opnå den evige ro og orden, sagde paven, er der også »blandt alle de indbyrdes forhold, som er nødvendige, for at menneskene kan eksistere, et forhold, der er vigtigere, og som går før noget andet, nemlig forholdet til Gud. Vi ved, at vi her forfægter en sandhed, som mange

mennesker af i dag ikke vil anerkende.«

Paven citerede her Esajas' ord: »Der er ingen fred for dem, som er uden Gud«, og han tilføjede: »Men der er fred for enhver, der retter sig efter Guds vilje.«

Pave Paul sluttede sit budskab med at sige: »Fred med Gud er den vigtigste kilde til den moralske styrke og til den menneskelige retfærdighed og fundamentale visdom, hvorfra freden mellem menneskene kan udspringe ... Det er muligt, at dette budskab vil vise sig at være profetisk. Gud give, at man en dag vil lytte til vor ydmyge røst, som kun er en svag genklang af julens forkyndelse, så den må bringe glæde og ny livskraft til en verden, som er kommet Kristus nærmere ...«

For første gang i Frankrigs kirkehistorie er repræsentanter for de forskellige kirker gået i deputation sammen. Pastor Westphal, der er præsident for sammenslutningen af franske protestanter (og desværre ikke ses på dette billede), biskop Meletios (til højre), der repræsenterer patriarken Athenagoras og den ortodokse kirke, og kardinal Martin, der står i spidsen for de franske katolske biskoppers økumeniske arbejde, afleverede i fællesskab et fredsbudskab til verden hos præsident de Gaulle i Elyseepalæet.

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:
Bernard Eric Jensen (litteratur),
Jens Oluf Lund (indenlandsstof),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson.

Redaktionsudvalg:
Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
20,00. Løssalgpris: kr. 2,00. Priserne
incl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

The Importance of being Earnest

Næsten samtidig med, at vi bænket foran TV-skærmen morede os over den engelske filmatisering af Oscar Wildes »Bunbury« eller rettere: »The Importance of being Earnest« (Nødvendigheden af at være oprigtig) udkommer »Labora«s julenummer med versificeret lederartikel på forsiden. Huspoeten har ønsket at sætte den latinamerikanske frihedskæmper Ernesto »Che« Guevara et minde, og det sker med brug af et ordspil, der har navnet Ernesto (engelsk Ernest, dansk Ernst) som center. (Naturligvis er »Labora«s hensigt knap så spøgefuldst som Wildes.) Andetsteds i samme nummer sættes der et spørgsmålstejn ved »Katolsk Ugeblad«s oprigtighed i anledning af vor leder i nr. 49/1967 i anledning af Russel-tribunalets afslutning; »Roskilde-passionen« hed »Spidsen«. Ugebladet har med »himmelvendt blik« taget del i en politisk sirenesang, der klinger alt andet end rent og har til formål at lægge et slør over den rette fordeling af ansvaret i den ulykkelige Vietnamkrig, må vist være det »Labora«s GBA mener.

I denne forbindelse kan det være nyttigt at kikke i et blad, der kom næsten samtidig med vort nummer med omtalte lederartikel – nemlig filmmuseets »Kosmorama« nr. 82, der indeholder en anmeldelse af den italienske film »Slaget om Algier«, som vi også her i Ugebladet fandt drønende aktuel. Anmeldelsen er skrevet af en kompetent person, hvad Vietnamkrigen angår, redaktør *Ebbe Reich*. Han siger: »I den standende debat om Vietnam – som også på andre måder minder om Algier-debatten i 50'erne – fremstilles det ofte som hinanden udelukkende synspunkter, at Vietnams FLN er en folkebevægelse, og at den er terroristisk. Den er, som politisk organisation og guerillabevægelse, begge dele. *Slaget om Algier* anbefales ikke mindst dem, som har svært ved at fatte denne enhed.« Vi lader *Ebbe Reich*' anbefaling bringe videre. For her er vi ved sagens kerne. Vi gentager: »Hvad er det dog vi mennesker gør ved hinanden.«

Et blad, der smykker sig med navnet »Katolsk Ugeblad«, skal ikke være anti-fransk, anti-kinesisk, anti-sovjetisk, anti-Johnson, anti-de-Gaulle, anti-Larsen, anti-Reintoft, anti-Møller eller anti-Krag. Det skal være for mennesket, for menneskeheden. Når »Katolsk Ugeblad« derfor – i kraft af denne bekendelse – er forpligtet til at tage spørgsmål af nævnte dødsensalvorlige art op, er det ikke af politiske, men moralske grunde, ikke for at afsige nogen dom, men for at de mindst betydende og de mest betydende af os og alle dem midt imellem kan inspireres til at tage et selvstændigt standpunkt og give åndelig støtte derudfra. Under disse pastorale bestræbelser må det ikke være nogen hindring, at man kommer til at ligge på linje med nogle politikere og træder andre over tærerne. I næste sag kan billedet meget vel se anderledes ud. Det vigtigste er, at ens samvittighed aldrig går i konkordat, hverken når det gælder sympatier eller anti-sympatier.

Der var ikke fra vor side ment noget nedvurderende med at kalde Russel-tribunalet for høring, ekstemporalspil og passionsspil. Vi har haft gavn af Russel-processen, som vi har gavn af »Labora«, men vi kan heller ikke undvære et krydsforhør som det, Hækkerup underkastede Sara Lidman, hvis vor kritiske sans skal holdes intakt. Men at tro, at man er ved ondets rod, hvis man en skønne dag får klaret Vietnamspørgsmålet, er for kortsynet. Man nærmer sig først ondets rod, når man erkender, at det ikke er det ene parti eller det andet, den ene magtblok eller den anden, der alene skal omsinde sig, men en verden. Alt andet er lapperier, og Vietnam er endnu meget langt fra at være blot kunststopning. Det første skridt på den rigtige vej må være at lære *the importance of being earnest*. *HK*

Interesserer det ikke et hammerslag?

Per Wedell Topp, der er landsvalgt medlem af synoden, har sendt os dette oplæg til en enquête om DEN KATOLSKKE KIRKE OG ARBEJDESPØRGSMALET.

Nedenstående spørgsmål er 9.-11. december 1967 stillet til ti forskellige arbejdere på en stor dansk arbejdsplads indenfor den grafiske industri. De ti personer er udvalgt tilfældigt. De har dog et vist kendskab til udsøgeren, som en del år har været tillidsmand på samme arbejdsplads.

De udsurgte er kemigrafer, typografer og bogbindere af forskellig politisk og religiøs opfattelse og deres besvarelser er ordret gengivet og godkendt af hver enkelt uden kendskab til de øvrige personers besvarelser.

Spørgsmålet, som blev stillet direkte og uden fortolkning er følgende:

Hvad er din mening om den katolske kirkes forhold til arbejderne i Danmark?

Svar:

- *En forhenværende katolik, 50-60 år:*
Den katolske kirke er officielt positiv, men i virkeligheden negativ!
- *En Jehova-Vidnesympatisør, 40-50 år:*
Jeg har overhovedet ingen mening om dette, da jeg ikke har indsigt i spørgsmålet. Det interesserer mig ikke!
- *En kommunist, 50-60 år:*
Spørgsmålet er noget svært at besvare, idet kirken ikke er min stærke side. De katolikker, som jeg har truffet har haft en anden indstilling end den officielle kirke. Jeg er ikke positiv overfor religion overhovedet!
- *En socialdemokrat, 40-50 år:*
Da kirken er reaktionær, er det en falsk charmeoffensiv, at den prøver på at have noget med arbejderne at gøre!
- *En kommunist, 30-40 år:*
Den katolske kirkes forhold til arbejderne er ret så betydningsløst. Flertallet af landets befolkning er ikke klar over, at der er katolsk aktivitet her i landet. Det er ikke et spørgsmål, der op-

tager arbejderklassen. Personligt mener jeg, at katolske arbejdere er mere positive end Folkekirkens protestanter, men katolske arbejdere er jo heller ikke anerkendt af den officielle kirke!

- *En SF'er, 50-60 år:*
Ethvert religiøst samfund har ingen berettigelse overfor arbejderklassen. Når arbejdere står i et religiøst samfund, må de der helige sig religionen. Vil de arbejde for arbejderklassen, må de stå i deres fagforening. Kun i de faglige organisationer skal arbejderens problemer behandles, - ikke i religiøse fraktioner, som f. eks. katolske arbejdere. Disse skal kæmpe for arbejderens sag i og med fagforeningerne. Jeg er forøvrigt imod alle fraktioner. En religiøs fraktion kan ikke frit udfolde sig af hensyn til kirken. En sådan fraktion er ønsket bundet af kirken!
- *En kommunist, 30-40 år:*
Jeg kender ikke meget til den katolske kirke. Almindeligvis beskæftiger jeg mig ikke med religion, da jeg er ateist. Katolsk Arbejderaktion og Unge katolske arbejdere har ved mange lejligheder taget synspunkter, som jeg personlig kan støtte, f. eks. i Vitnamsspørgsmålet.
Labora, som jeg i sin tid lånte, - om de franske arbejderpræsters rapport - var udmærket, i dette kan jeg tilslutte mig. *Labora* er godt formuleret, således at enhver arbejder kan drage fordel heraf. Men Lenins ord har stadig gyldighed: »Religion er opium for folket«!
- *En konservativ, 30-40 år:*
Arbejderpræsterne udøvede jo ikke religion, men snuste til arbejderproblemerne!
- *En konservativ, 30-40 år:*
Det ved jeg ikke. Jeg har ikke nogen mening herom. Jeg kan hverken sanktionere den katolske kirke eller katolske arbejdere. Jeg har indtryk af en tvang i den katolske kirke i forhold til Folkekirken og den frikirke, som jeg er medlem af. Jeg har overværet

en messe i en katolsk kirke, hvor jeg fik indtryk af, at man deltog mere af pligt end af egen fri vilje!

- *En konservativ, 30-40 år:*
Det har aldrig berørt mig. Så jeg kan ikke se, at her er noget problem. Det interesserer mig ikke etammerslag at kende den katolske kirke. Jeg kender forøvrigt kun een katolik!
- *En SF'er, 40-50 år:*
Jeg har faktisk ingen mening om spørgsmålet, da jeg ikke går op i det kirkelige. Jeg kommer ikke engang i Folkekirken og ville helst udmeldes, men gør det ikke af familiære hensyn!

Uden kommentarer til ovenstående vil jeg gerne stille samme spørgsmål til Katolsk Ugeblads læsere. Deres svar må gælde Deres mening om såvel den nuværende som den fremtidige situation og helst være korte med eksempler og kendsgerninger.

Svarene vil indgå i mit materiale til det kommende Synodearbejde, hvortil jeg som Synodevalgt har stillet forslag om en kommission for Kirken og arbejderspørgsmål i Danmark.

Idet jeg på forhånd siger tak for Deres velvillige medvirken beder jeg Dem venligst sende svarene direkte til

Per Wedell Topp,
Jakob Danneferds Vej 10 a, 5. tv.
1973 København V.
mrk. »Synode«.

Bryllupsbægeret

Johs. 2,1-11

En moderne bibelforsker har kaldt evangelisten Johannes for en symbolist før symbolismen. Og med rette, for han ser måske mere end de øvrige evangelister den dybere mening i alt, hvad Jesus har sagt og gjort. Derfor nøjes han ikke med, som de øvrige evangelister, at kalde Jesu mirakler for »vældige gerninger«, men han anvender udtrykket »tegn« ligesom for at antyde, at når det evige Ord kommer ned i vor verden, så må der være et vidtrækkende perspektiv i alt, hvad det foretager sig. Det gælder naturligvis også for det, Jesus gjorde og sagde ved brylluppet i Kana.

Et tegn fra Gud?

For at forstå den dybere mening, som Johannes vil have frem i sin beretning, må vi holde os for øje, at Maria lige siden bebudelsen har været bekendt med sin søns høje kald, og at hun af begivenhederne omkring rejsen til Jerusalem, da Jesus var 12 år, har lært at bide på Guds time.

Hendes moderhjerter må derfor have jublet af glæde, da sønnen endelig efter 30 års tålmodig venten brød op fra Nazaret og drog ned til

Døberen ved Jordan for at blive introduceret i Israel som folkets forventede Messias. Endelig stod Guds time for døren, og som den Herrens tjenerinde, hun ønskede at være, må hun have tænkt meget over, hvorledes hun kunne tjene sin søn, nu da han havde begyndt sin offentlige gerning. Lejligheden bød sig, da hun sammen med Jesus og dennes disciple kort tid efter blev indbudt til bryllup i en lille by en halv snes kilometer nord for Nazaret.

For at forstå hendes reaktion, da vinen slipper op, må vi også holde os for øje, at Israels profeter gang på gang har kaldt folket for Jahves brud: i tidens fylde ville Jahve knytte sin brud til sig i evig troskab. Johannes Døberen kalder sig da også for brudgommens ven, der glæder sig inderligt over brudgommens røst. Eftersom udtrykket »brudgommens ven«, svarer til vor forlover, så må Døberen med andre ord have forstået sig selv som den, der skulle introducere Jesus som Israels brudgom.

Derfor kan vi udmærket forestille os, hvorledes Maria – da vinen slipper op – får den indskydelse, at dette er tegnet fra Gud på, at timen er kommet, hvor hendes søn skal træde frem for folket som dets brudgom. Det må være her og nu, under dette bryllup og på syvendedagen for sin dåb, at Jesus skal gøre, hvad enhver jødisk brudgom gjorde, når han formælede sig med sin brud, nemlig fylde bryllupsbægeret med vin og række det til sin brud som tegn på, at de vil dele livet sammen.

Prisen, der skal betales

Jesu svar på moderens diskrete opfordring er ofte blevet udlagt som en brutal afvisning, men det er ikke uden videre rigtigt. Ganske vist lader han sin moder klart forstå, at timen, hvor han skal skænke bryllupsbægeret til sin brud kirken, endnu ikke er kommet, men han bekræfter også, at hendes forventning er rigtig: Han er Israels brudgom, og skal åbenbares som sådan, når timen kommer. Timen vil nemlig komme, og så skal hun stå ved hans side – eller rettere under hans kors for at blive medinddraget i hans offer til sone ikke blot for folkets, men for hele verdens synd.

Jesus afviser med andre ord sin moder ved at vise hen til den pris, der skal betales, for at han kan række kirken bryllupsbægeret ved den sidste nadver. Denne pris drømte Maria ikke om ved brylluppet i Ka-

na, derfor skulle hun belæres om korsvejens nødvendighed, for at hun som Herrens tjenerinde kunne indtage sin plads på Jesu korsvej. Hun har sandsynligvis ikke straks forstået, hvorfor hun blev afvist, men så meget forstod hun, at der var noget, som forhindrede hendes søn i at række folket det længselsfuldt ventede bryllupsbæger her og nu.

Beruselsen i Helligånden

At Maria har været klar over det dobbelte i Jesu svar viser sig deri, at hun giver tjenerne besked på at gøre alt, hvad han siger. Og for at bekræfte over for sin moder, at naturligvis er han kommet for at skænke bryllupsbægeret til sin længselsfuldt ventende brud, gør Jesus et tegn: han forvandler vand til vin, og antyder dermed over for sin moder, hvilket stort under han vil fuldbyrde, når timen kommer, i hvilken han vil skænke mennesket Faderens og sin Ånd, så at det forvandles indefra. Det, som nu intet er, fordi det på grund af synden har mistet Guds herlighed, skal påny vågne op til ånd og liv, og da skal der være evig glæde. »Således gjorde Jesus i Kana i Galilæa begyndelsen på sine tegn,« slutter Johannes med at skrive »og han åbenbarede sin herlighed; og hans disciple troede på ham.«

Pointen i beretningen om brylluppet i Kana er derfor, at der ingen herlighed findes uden gennem fornedrelse, ingen opstandelse uden gennem døden, ingen frelse uden gennem lidelse, og ingen kærlighed uden gennem korset.

Kaare Osorio.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG den 14.: 2. søndag efter helligtrekonger (grøn, s. 85).

MANDAG den 15.: Frans af Capillas, martyr (rød). Ihukommelse af Paul Eremit (s. 785) og Maurus, abbed (s. 53).

TIRSDAG den 16.: Søndagens messe (grøn, s. 85). Ihukommelse af Marcellus, pave og martyr (s. 787).

ONSDAG den 17.: Antonius, abbed (hvid, s. 788).

TORS DAG den 18.: Margrethe af Ungarn (hvid). Ihukommelse af Prisca, martyr (s. 788).

FREDAG den 19.: Knud, konge af Danmark, martyr (rød, s. 792).

LØRDAG den 20.: Fabian og Sebastian, martyrer (rød, s. 794).

SØNDAG den 21.: 3. søndag efter helligtrekonger (grøn, s. 89).

Gammeldags hygge moderne idyl

Randers holder dobbeltjubilæum

Johannes von Euch var i 1860'erne katolsk sognepræst for hele Jylland. Det syntes han imidlertid var en stor mundfuld, og derfor startede han på en rejse i Tyskland en indsamling, der muliggjorde ansættelse af en præst i Randers. Der faldt også noget af til Odense, og det er årsagen til, at de to menigheder har kunnet holde 100 års jubilæum næsten samtidig. Den 15. august 1867 blev pastor Clemens Gorman beskikket til præst i Randers, den 29. september 1867 oprettedes et selvstændigt katolsk sogn, og den første gudstjeneste holdtes i hovedkasserer O'Connors villa. Den 1. november – stadig i 67 – var et midlertidigt kapel i malermester Hansteds gård i Østergade klar til brug. Senere flyttedes kapellet til Thorsgade 20, hvor der i en årrække var menighedsskole. *Jesu Hjerter Kirke*, hvis arkitekt var Sofus Petersen, blev indviet den 30. marts 1879.

Og Johannes von Euch så, at det var godt (han blev senere biskop). Dette er Randers katolske menigheds tilblivelseshistorie.

Skolen har også jubilæum

Menigheden kunne ikke tænke sig at fejre sit jubilæum uden efterfølgeren på Johannes' stol: biskop Hans L. Martensen. Denne kunne imidler-

tid ikke være til stede i september på grund af bispesynoden i Rom. Men se her i januar 1968 var der endnu et jubilæum, der skulle fejres: skolens, og så kunne man passende slå de to fluer med ét smæk.

Denne den tredje katolske skole i Danmark efter reformationen åbnede den 8. januar 1868 under navnet »Vor Frelses Skole«. I december samme år rykkede St. Joseph Søstrene til undsætning, og de har været der siden. Dog flyttede man for små 15 år siden ud til mere tidssvarende lokaliteter på Udbyvej. Skolens navn blev allerede i 1946 ændret til St. Michaels Skole. Da man startede i 1868 var der 8 elever, nu er der 70, hvoraf de 39 er fra katolske hjem.

Jesu Hjerter Kirke er restaureret

Når biskoppen på søndag kl. 16 gør sin entré i Jesu Hjerter Kirke i Randers for at holde festgudstjenesten, møder der ham en smukt restaureret kirke, der naturligvis er tilpasset de krav, som den liturgiske fornyelse stiller. Det er arkitekten Edvard Thomsen, der har stået i spidsen for det vellykkede arbejde, som lader til at være udført til menighedens fulde tilfredshed.

Noget andet, menigheden kan være tilfreds med, er, at man klarer hele herligheden, der også omfatter reparation af orglet og en meget

vellykket fornyelse af hele belysningsspørgsmålet, for rundt regnet 50.000 kroner der er skaffet. Nemlig gennem en kirkefond, som menigheden selv har bidraget rundhåndet til, gennem en basar og ved legatmidler. Indsamlingen og basaren har stået under lærerinde og organist frøken Miek Baams utrættelige ledelse, og det smukke resultat skyldes ikke mindst hendes store indsats.

Til jubilæumsfesten er Randers' lutherske sognepræster og metodistpræsten indbudt. Når den liturgiske del af højtideligheden er forbi, fester man videre i håndværkerforeningen.

Den hidtidige sognepræst, pastor Wolfgang Hinrichsen, har for længe siden anmodet om studieorlov, så han deltager ikke i jubilæumsfesten. Dog ville han ikke byde en afløser at skulle tiltræde midt i restaureringsrodet, og han fortsatte derfor med den for ham karakteristiske hensynsfuldhed helt til 31. december. Da var også alt klar til jubilæumsfestlighederne.

De Randers katolikker

Da man for 50 år siden fejrede det første større jubilæum, kunne den daværende pastor Osterhammel ikke uden stolthed pege på en jævn vækst blandt de Randers katolikker. 130 til festdagens alterbord »efter god forberedelse og med største samling og andagt« – for at citere den værdige hyrde – var en smuk manifestation efter datidens forhold. I dag er 378 mennesker skrevet i mandtal og godt halvdelen praktiserer regelmæssigt. Tre fjerdedele af katolikkerne bor i Randers og forstæderne og resten i oplandet. Jesu Hjerter Sogn fremtræder altså som et godt dansk katolsk gennemsnitssogn.

Niels Ebbesen og glade håndværkssvende

Det er med en egen vemod, jeg griber pennen, havde jeg nær sagt – hamrer i tangenterne til Randers' pris. Min fader var fra Randers, en af de glade håndværkssvende, der i bogstavelig forstand har malet byen rød i egenskab af malersvend med nogen tilknytning til Randers Teater

Et smukt eksempel på moderne kirkebyggeri i harmoni med landskabet. St. Clemens Kirke i Randers.

og fast medarbejderskab ved større festligheder med tableauer og optog og den slags. Skønt ikke katolik talte han ikke sjældent om en bestemt katolsk gudstjeneste i sin fødeby. Han blev nemlig hældt på døren med fuld musik, fordi han vendte sig om for at kikke efter en procesion, tror jeg. Det gjorde ham dog aldrig til antikatolik.

Det skulle den Ingemannske påvirkning med en naturlig forkærlighed for Niels Ebbesen og Svend Trøst (Ridderen af Randers bro) nok forhindre ham i. Folk i Randers har heller ikke grund til at skamme sig over deres by. Det var tidligere nævnte pastor Osterhammel også inde på i sin jubilæumsprædiken, der dog naturligvis var præget af den tids apologetiske tankegang med store ord om den glørværdige katolske fortid sat i relief på baggrund af »de usle begreber« vore landsmænd havde om den katolske kirke. Men beundringen for den smukke by stak dog også igennem.

Gammelt og nyt

Det er ikke vor opgave at lave en turistfører for Randers by, men når vi nu er i byen, kan vi slet ikke lade være med at slutte os til pastor Osterhammels lovsang til St. Mortens pris. Det senmiddelalderlige, gotiske rum er af en sjælden skønhed. Og selv om omlægningen til moderne by er gået hårdt ud over den »gammeldags hygge« er der dog masser af statelige bindingsværkshuse tilbage i Randers. Særlig interesse

Arkitekten Edvard Thomsen har stået i spidsen for den vellykkede restaurering af Jesu Hjerter Kirke.

Glade håndværkssvende i Niels Ebbesens krigsmaling ved en børnehjælpsdag.

samler sig naturligvis om *Helligåndsbuset*, der er en rest af det tidligere Helligåndskloster. Det ligger lige i bykernen.

Randers er i øvrigt gået forud med et godt eksempel, hvad det fortræffelige begreb, der hedder gågader angår. Det bøder lidt på tabet af nævnte »gammeldags hygge«.

Efter at være faldet i staver over fortiden, have erindret sig grev Gerhard, der blev slået ihjel af Niels Ebbesen, som atter ifølge traditionen blev reddet af Svend Trøst og senere ragede uklar med Valdemar At-

terdag, der også har tilknytning til Randers, er det på tide, vi vender tilbage til nutiden.

Man kan gå ud i byens vestlige del og beundre det nye byggeri, fra hvis vinduer, der må være en prægtig udsigt over Gudenåen. Og en helt usædvanlig beliggenhed har arkitekterne Inger og Johs. Exners og Knud Erik Larsens nye St. Clemens Kirke, der ligger i det bakkede terræn, der er anlagt som park. Også fra kirken er der den dejligste udsigt ud over ådalen. Boliger, park og kirke danner en helhed, som det ærværdige gamle Randers godt kan være bekendt. Vist kan moderne bebyggelse have andet end sovebypræg. Her er på én gang monumentalt og idyllisk.

Rammen til et kulturelt og åndeligt liv i Randers er altså i orden. Omkring 100-årsfestlighederne kan man passende ønske, at både ikke-katolikker og katolikker fortsat må være i stand til at leve op til den.

Helge Kristensen

Oplysning, oplysning, oplysning...

BRUSSEL - NC News Service

Af næsten 90 pct. af svarene på forskellige spørgsmål, som kardinal Suenens af Malines-Brüssel fremsatte i et hyrdebrev i foråret 1967, fremgår det, at katolikkerne i hans ærkebispedømme betragter de kristnes religiøse skoling og det at holde dem underrettet om, hvad der sker i Kirken, som et af de væsentligste af de problemer, der frembyder sig for Kirken i dag.

Kardinalen opfordrede i sit hyrdebrev til at foretage et almindeligt rundspørge blandt de troende som forberedelse til oprettelsen af et lille råd af præster, ordensfolk og lægfolk, som sammen »skal etablere det samarbejde, som det andet Vatikan-koncil har opfordret til«.

De enkelte troende blev anmodet om at fremkomme med deres opfattelse af, hvad de kristne især havde brug for og ønskede, og at udtale sig om, hvad de anså for at være pastoralkoncillets opgave, samt om at fremkomme med forslag med hensyn til dets sammensætning og opgaver.

Endvidere hed det i hyrdebrevet, at forslag fra ikke-katolikker også var meget velkomne og kunne være det første stadium i en dialog.

Kardinal Suenens fremlagde to spørgsmål til overvejelse for alle:

1) Hvad er de vigtigste problemer for mennesker og kristne i dag,

og hvad kan den kristne menighed i vort ærkebispedømme gøre for at løse dem?

2) Hvordan kan man bedst sikre postoralkoncilets repræsentative karakter og virksomhed på en sådan måde, at alle kristne i vort ærkebispedømme kan få lejlighed til at tage del i dets ansvar?

Hvad angår spørgsmålet om undervisning og oplysning, udtrykker svarene et ønske om undervisning for voksne såvel som for børn. Hvad undervisningen af børnene angår, udtales der fra mange sider et absolut ønske om større ensartethed i religionsundervisningen.

70 pct. af svarene drejede sig om verdensproblemer såsom freden, sulten og racediskriminationen. Andre 70 pct. drejede sig om ægteskab og fødselskontrol. 30 pct. af svarene angik spørgsmålet om ægteskabets opløselighed.

50 pct. kom ind på præsternes uddannelse og levevilkår.

50 pct. nævned en bedre kontakt med biskopperne. 60 pct. ønskede større oplysning om ændringer i liturgien, og 30 pct. drejede sig om brugen af modersmålet.

De fleste af svarene kom fra katolikker i byerne.

Katolsk sociallære drøftes i Moskva

VATIKANET — NC News Service

En delegation fra Vatikanet har under ledelse af sekretæren for sekretariatet for de kristnes enhed, biskop Jan Willebrands, besøgt Moskva for at drøfte »den katolske kirkes sociallære« med ledende mænd inden for den russisk-ortodokse kirke.

Delegationen var indbudt af den russiske kirkes 90-årige overhoved, patriark Alexej.

Mødet var ifølge udtalelser fra sekretariatet for de kristnes enhed »et led i bestræbelserne for at skabe en regelmæssig kontakt mellem den romersk-katolske kirke og de forskellige ortodokse kirkesamfund«.

Et af medlemmerne af delegationen var msgr. Pietro Pavan, som er specialist i kristen sociallære, og som i sin tid bistod pave Johannes med udfærdigelsen af hans berømteste rundskrivelser »Vort sociale ansvar« og »Fred på jorden«.

Når Olsen regner og Olsen skriver

Advokat Henrik Holm-Nielsen om fradrag af kirkebidrag i selvangivelsen for 1967

Ved udfærdigelsen af selvangivelsen for kalenderåret 1967 vil gaver ydet Ansgarstiftelsen indenfor den pågældende periode kunne fratrækkes den skattepligtige indkomst indenfor de grænser, der er fastlagt i ligningslovens § 8 a. Fradraget vil således maksimalt kunne beløbe sig til kr. 1.000,- svarende til en gave stor kr. 1.100,- reduceret med det i bestemmelsen fastsatte grundbeløb kr. 100,-.

I selvangivelsen vil det omhandlede fradrag eksempelvis kunne beregnes således:

Betalt kirkebidrag (gave) til Ansgarstiftelsen i 1967	kr. 445,00
Reduktion (grundbeløb)	kr. 100,00
Nettofradrag	<u>kr. 345,00</u>

Det bemærkes, at det for at opnå det omhandlede fradrag er en betingelse, at man som dokumentation for, hvad der er ydet Ansgarstiftelsen, bilægger selvangivelsen kvitteringer for de respektive indbetalinger. Uden en sådan dokumentation kan fradragsret ikke forventes indrømmet.

Da ikke alene Ansgarstiftelsen, men også en række andre organisationer er godkendt til at modtage fradragsberettigede gaver, kan ovennævnte opstilling udmærket tænkes udbygget, eksempelvis således:

Betalt kirkebidrag (gave) til Ansgarstiftelsen i 1967	kr. 445,00
Betalt (gave) til Dansk Blindesamfund, Det danske Spejderkorps etc. etc.	kr. 200,00
	<u>kr. 645,00</u>
Reduktion (grundbeløb)	kr. 100,00
Nettofradrag	<u>kr. 545,00</u>

Nærmere oplysninger om, hvilke organisationer m.v. der har været berettiget til at modtage fradragsberettigede gaver i 1967, kan indhentes ved at rette henvendelse til Statens Ligningsdirektorat telefon (01) 12 98 00.

For så vidt angår fradragsret for (kirkebidrag) gaver i indeværende kalenderår (1968), er retsstillingen endnu ret usikker. Af mange grunde får man imidlertid håbe, at den hidtil gældende praksis vil blive opretholdt.

Johnson stjal billedet

Af Helge Kristensen

Det foreløbig eneste synlige resultat af mødet mellem præsident Johnson og pave Paul synes at være en verdensomfattende morskab over præsidentens present til paven: en buste af Johnson selv. Gaven bekræfter imidlertid formodningerne om, at der bag det barske statsmandsydre banker et varmt faderhjerter. Det skal være LBJ's datter Luci, som for nogle år siden konverterede til katolicismen, der så mindeligt har bedt sin fader om at give paven netop denne gave, og på dette punkt har de køligere rådgiverhjerner måttet give op.

Washington og Christiansborg

Efter hvad det velinformerede amerikanske blad »Newsweek« mener at vide, har mødet mellem paven og præsidenten ikke været så harmonisk, som erklæringer fra mere officiel side kunne lade formode.

Det er ikke nogen hemmelighed, at afstanden mellem pavens og USAs præsidents opfattelse af, hvad der er den bedste løsning på Vietnamkrigen snarere er vokset end blevet mindre. I Det hvide Hus tager man mere alvorligt på Vatikanets politik, end man gør på Christiansborg. (Pavens fredsbestræbelser ignoreres konsekvent i den danske konges og de danske statsministres nytårstaler.) Og da der var forlydender om, at pave Paul »planlagde noget drastisk med hensyn til Vietnam«, besluttede præsident Johnson at lægge vejen om ad Vatikanet på sin imponerende julerejse.

De dansede ikke af fryd

Mr. Johnsons bekymring voksede, da han fandt ud af, at man ikke ligefrem dansede af fryd i Vatikanet over at skulle modtage ham. Det var først, efter at præsidentens flyvemaskine havde forladt Karachi med Madrid som mål, at han fik at vide, at »protokolspørgsmålene i forbindelse med det ønskede besøg hos pave Paul var bragt i orden«, oplyser »Newsweek«.

Perchè

På god Teaxs-manér skal præsidenten havde prøvet at varme lidt op ved at fortælle paven, hvor glad han var, over at hans datter Luci var gået over til katolicismen. Paven

havde imidlertid en lang huskeseddel på bordet, så han ville gerne til sagen. Han ønskede at vide, hvorfor USA ikke kunne forlænge julevåbenhvilen på 24 timer og standse bombardementerne på ubestemt tid. Præsidenten søgte at forklare, at *han var bundet af sin pligt til at give USA's tropper al den militære støtte, han kunne, så længe de kæmpede i Vietnam*. Synligt bestyrtet spurgte pave skarpt »Perchè« (Hvorfor), skriver »Newsweek«.

Alle utilfredse

Senere gjorde præsident Johnson – stadig efter hvad det amerikanske blad oplyser – opmærksom på, at han ikke var alt for glad, når Vatikanets diplomater kom på tværs af USA's egne fredsbestræbelser.

I en kommentar til mødet hed det, at alle parter var utilfredse. Der havde været tale om et ufrugtbart møde mellem to diplomater.

Der er fra pavestolens side stor tilbageholdenhed, hvad angår udtalelser om pave Pauls fredsinitiativer. Avismeddelelser om, at paven havde til hensigt at sende delegationer både til Nord- og Sydvietnam, er ikke ved redaktionens afslutning blevet bekræftet. Der er heller ingen garanti for, at et møde med repræsentanter for Nordvietnam ville blive meget mere vellykket end mødet med USA's præsident.

Den store byttegave-dag

Også det hjemlige »Politiken« har deltaget i den verdensomspændende morskab.

– Han spør, om han kan få den byttet ... til lige meget hvad.

Stjal billedet

Præsident Johnsons besøg hos paven stjal i nogen grad billedet fra Paul VI's opfordring til at gøre nytårsdag til en årlig fredsdag. Dog foreligger der en række kommentarer fra både ikke-katolsk og katolsk side.

FN's generalsekretær U Thant har i et brev til pave Paul VI skrevet, at han er meget taknemmelig for initiativet, der både kan tjene som en påmindelse og en inspiration, hvad angår arbejdet med at opbygge en bedre verden – »en opgave, i hvilken ethvert menneskeligt væsen, hvor stor eller hvor lille dets position end måtte være, har en vigtig rolle at spille.«

Kirkernes Verdensråd i Genève finder det ikke uforeneligt med den økumeniske bevægelses principper at gøre rådets 232 medlemskirker opmærksomme på pavens forslag om at ophøje nytårsdagene fremover til »fredens dage«, men tilføjer dog, at bønner for freden og aktive fredsbestræbelser må være daglige, faste bestanddele af kristen tro og tjeneste.

Det lutherske Verdensforbund har i en erklæring, der er underskrevet af præsidenten, Dr. Frederick A. Shioz, Minneapolis, og generalsekretæren, Dr. André Appel, Genève, udtalt, at pavens budskab er modtaget med taknemmelighed og med håbet om, at der måtte blive bedt om mod til fred, beredskab til fred og kamp mod krigens årsager. »En konflikt kan aldrig løses ved krig. Kun offervilje kan skaffe freden og bevare den.«

Ærkebiskoppen af Bamberg, Josef Schneider, har opfordret katolikkerne i sit bispedømme til »ikke at lade paven være alene i sine bestræbelser for fredens bevarelse«. Det var ikke gjort med at holde »fredsdag« kun, mens man var i kirke. Det måtte også ske i familierne, i venners og bekendtes kredse og sammen med gode mennesker.

I København holdt biskop Hans L. Martensen allerede nytårsaften en fredsgudstjeneste i St. Ansgars Kirke. Den del af pavens fredsudbudskab, der har særligt bud til katolikkerne, blev oplæst under messerne landet over.

Vietnamdemonstrationer

Ellers er det fredsdemonstrationerne mod Vietnamkrigen, der stikker mest i øjnene, fremgår det af meddelelser fra de amerikanske katolikkers nyhedsbureau, NC. Foran katolske kirker i Köln, Münster og andre større vesttyske byer blev der uddelt tryksager, hvori katolikerne opfordredes til at »ransage deres samvittighed med hensyn til krigen i Vietnam«. Det var enkeltkatolikker, der uddelte tryksagerne. I Köln uddeltes løbesedler, hvorpå der bl.a. stod: »Hjælp os, så denne tavshed bliver bragt til afslutning – så vi i Tyskland ikke endnu engang skal blive fundet skyldige i tavshedens synd.«

Foran FN-hovedkvarteret i New York holdtes den 21. december en times vigilie, der sluttede med en lysprocession. Flere hundrede deltog. Det var »Negotiation Now«-bevægelsens principper man fulgte. Bevægelsen støttes som bekendt af en række katolske USA-biskopper. Efter vigilien havde to ledere et møde med en af U Thants medarbejdere, amerikaneren Dr. Ralph Bunche.

Den 22. december udtalte en talsmand for FN's generalsekretær, at U Thant havde givet udtryk for ønsket om, at De forenede Stater ville lytte til pave Paul VI's råd om at standse bombardementerne af Nordvietnam.

Helge Kristensen

Danmarks Katolske Kvindeforbund

Litterær lørdag den 20. januar 1968, kl. 15, Bibliotekssalen, Bredgade 67, 1. sal.

»Vietnam og den katolske samvittighed«.

Om dette ulykkelige land, hvis skæbne måske bliver afgørende for menneskehedens fremtid, vil cand. mag. Ellen Nielsen tale. Alle er velkomne.

Var det dog blot et spørgsmål om at standse en rædselsfuld krig! Men det er – ideologier, skræk for at tabe ansigt, økonomiske og sociologiske infiltrationer, der er gået i hårdknude. Kan man tale om samvittighed – ansvar? Vor viden er mikroskopisk og måske farvet af ensidige vurderinger. Derfor venter vi os meget af Ellen Niensens foredrag.

Traktement som sædvanlig fra kl. 15 og til de sædvanlige priser.

Loven - en hellig ko?

Hvor vi mennesker dog elsker at lovgive, og det er både indenfor samfundet, samt inden for alle kirkelige retninger. Da Jesus gik på jorden kæmpede han imod alle disse lovelskende mennesker, som blandt andet havde bundet den jødiske lære i et kompleks af love. Men er vi bedre end de: katolikker, protestanter m.m. Selv om Jesus højt og tydeligt sammenfattede loven i kærlighedsbudene om kærlighed til Gud og næsten, så elsker vi dog atter og atter med stor patos og autoritet at sige, at Jesus skam ikke afskaffede de ti bud. Vi havde vist hemmeligt ønsket, at Jesus ville fremhæve det 6. bud, som det største og eneste. For hvor elsker vi dog dette bud. Det kan vi rigtig tvære ud over vor stakkels næste, som har et større og ofte rigere kærlighedsliv end vort eget forkrøblede lille behov for kærlighed.

Jeg var lige ved at blive bange for, at vort kære Ugeblad var afgået ved døden i ren »borgerlighed« og »gl. katolsk præstelig ærværdighed«, men så så jeg i julenummeret, at det heldigvis ikke var tilfældet. Det var særlig Martin Drouzys artikel som fængede og gav stof til dette læserbrev. Under et litani vil jeg blot nævne disse ord: »I en kirke, hvor der altid er fare for, at de kristne skal give bogstaven forrang fremfor ånden og kirkeretten forrang fremfor evangeliet« så kan De selv læse videre i Ugebladet. – Det var blot den bogstav kontra ånd og kirkeret kontra evangeliet, som slog mig. Atter den usalige trang til at lovgive, som plager os og gør os små og forkrøblede langt ind i sjælen. – Den kærlighed, som Jesus atter og atter talte om, den tilgivende tone, som man møder ustandselig ved læsning af evangelierne, denne udstråling af kærlighed og forståelse vi skal lægge til grund over for vore medmennesker. Hvor er den henne?

Nu har jeg været omtrent 25 år i statens tjeneste, som lovens håndhæver, og mere og mere erfarer jeg, at de små og svagt udrustede i vort samfund, som loven, den hellige ko, rammer for det meste, har mere brug for kærlighed og forståelse, og jo mere, man viser dem det, jo mere lyst og glæde får de til at leve ofte et vanskeligt liv, som er beskåret dem ud fra deres evner og begrænsede muligheder. Jeg glæder mig

mest over, hvor mange jeg har befriet fra lovens tungt arbejdende og aldrig glemme maskine, end over dem, som jeg har måttet aflevere til maskineriet. Ja, både katolikker og protestanter elsker at lovgive som samfundet. I stedet for kærlighed og forståelse elsker vi at køre frem med budene. Og foruden de 10 ærværdige, har vi endda inden for kirken også de såkaldte kirkebud. Alene det, at en katolik skal gå i kirke hver søndag. Du skal! Da jeg nu også som katolik runder de 25 år, har jeg ofte oplevet, hvordan katolske forældre har tvunget deres børn i kirke, så de som voksne ligefrem er kommet til at hade al kirkegang. – Det er en vanskelig opgave at opdrage børn uden tvang, men det kan og skal gøres. De må ikke med magt tvinges ind i et forhold til kirken. Hvad vil Vor Herre dog mene om dette tvangsforhold, hvor hører det hjemme? Vi skal opdrage vore børn (det er hunde svært, det er lettere at tvinge dem) til at komme til Gud og hans kirke med frihed og kærlighed. Jeg takker Gud for, at mine protestantiske forældre ikke tvang mig ind i et forhold til Gud. En gammeldags skolelærer fortalte levende, så man gik rundt med Abraham, Moses m.m., som de var ens nærmeste venner. En ung kommis kørte flere kilometer ud på landet hver søndag formiddag for at fortælle vi søndagsskolebørn om Jesus, og han var så frisk og tiltalende, at alle vi børn måtte holde af ham. Hans »kærlighed til Jesus«, som det hedder i disse kredse var noget levende, som kunne smitte af. – Ja, jeg tror, at børnene skal fornemme, at deres forældre har brug for Gud og hans kirkes hjælp til at leve livet, så vil de få mere forståelse for kristendommen og dermed få kærlighed til Gud og hans kirke. – Vi har brug for præster i vores kirke, som de mænd, jeg lige har nævnt og ikke lovsiger mænd. Nej, det er ikke love vi behøver. Det er kærlighed og forståelse.

Verner Nielsen,
Stubbekøbing.

Hvem repræsenterede de?

I Katolsk Ugeblad for 8. december 1967 har en herr Bernard Eric Jensen skrevet en artikel betegnet »Den fælles bevidsthed«, hvori han refererer forløbet af »Den tredje verdenskongres for lægapistolatet«, som han

Esbjerg

Malerfirma

Holger Jørgensen

Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 2 38 51

Interessentselskabet

Nis Petersen

Tømrer- og Snedkerforretning
Danmarksgade 12
Esbjerg
Telefon 2 84 48

H. Johansen

Murermester

Kronprinsensgade 57
Esbjerg
Telefon 2 15 45

K. Højland

Aut. vand- og gasmester

Kronprinsensgade 82, Esbjerg
Telefon 2 67 08

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed

Telefon 2 08 29
Kongensgade 64, Esbjerg

L. Basse

Kaffe - vin - konserver

Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 2 05 76

Vestjysk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon 051 2 13 11

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

Helsingør

Tømrermester

Ejnar J. Nielsen

Frejsgade 20. Tlf. 21 03 11
Værksted og plads, Nygade 2
Helsingør. Tlf. 21 00 81

Georg Poulsen & Søn

Blikkenslagermestre

Sct. Annagade 19
Helsingør. Telf. 21 01 64

Kolding

P. Jeppesen & Søn

Murermestre

Zahnsgade 4, Kolding
Telefon 2 06 93

Barkholt boghandel

Bogladen med de mange bøger
Kolding
Telefon: 2 15 33

H. Overbeck

Ingeniørfirma

Havneplassen, Kolding
Telefon 2 35 55

J. Krenk

Ingeniørfirma

Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 2 33 44

RYBERG's Bageri & Conditori

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 05 88

*Drik kaffen i vort hyggelige
cafeteria.*

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 2 01 55

Peter From

Kolonialhandler

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 32 10

Slagteriudsalget

Haderslevvej 7, Tlf. 2 33 77
Kolding

*1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver*

Støt vore annoncører

Roskilde

Firma Hans Møller

vi Ib Møller

Sct. Olgsgade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77

*Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand
Sanitet - Centralvarme og oliefy*

*Skolebøger - Skolerekvitter -
Billedbøger - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Billig-bøger*

Roskilde Boghandel

Sct. Olgsgade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejegod Jørgensen

Slagtermester

Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olgsgade 13, Roskilde
Telf. 35 01 57

Malerfirmaet

Edvard A. Petersen

Kornerupsvænge 5 - Roskilde
Telefon 35 16 94

C. J. Gerlachs efft.

Hersegade 9, Roskilde
Tlf. 35 27 77

Aut. leverandør af kirkevæ

✱

København

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A, København V
Telefon (01) 31 04 11

PAPIR

TRYKSAGER

KONTORARTIKLER

PLASTIC

Fa. Karl A. Hansen

*Murermestre * Entreprenører*

*Ingeniør * aut. kloakmester*

Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 16 55

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører
Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 - 2678

selv synes at have deltaget i. I artiklen vurderer han kongressens resultater på basis af »et skøn, baseret på samtaler« (med hvem?), klapsalvernes størrelse(!), afstemningsresultaterne ved resolutioner osv., og kommer til det resultat, at lægmandskongressen (i det følgende betegnet: lmk) har været i stand til at tage stilling til adskillige for lægfolket (i det følgende betegnet lf) væsentlige teologiske og moralske spørgsmål, ligesom han drager den slutning af det passede, at det må blive »en af hovedopgaverne for lf at udarbejde og gennemføre de praktiske og politiske konsekvenser af kongressens resolutioner«.

På denne baggrund må det have interesse for et almindeligt medlem af »lf« at undersøge, hvorledes den nævnte lmk er blevet indvarslet, hvorledes deltagerne i denne – efter artiklen så vigtige – lmk er blevet udpeget, og med hvilken kompetence deltagerne overhovedet mener at kunne give udtryk for – endsige afgive stemme for – lægfolkets synspunkter. I denne henseende giver det allerede anledning til betænkeligheder, at artiklens forfatter indledningsvis skriver: »Hvis denne verdenskongres var repræsentativ for hele det katolske lægfolk...«, »jeg tror dog ikke, at kongresdeltagerne virkelig repræsenterede de forskellige nationers lf«, og længere ned i artiklen tilføjes: »Et af de punkter, hvor kongressen lod meget tilbage at ønske, var med hensyn til de regler, hvorefter delegationerne var blevet valgt eller udnevnt. Disse var på ingen måde ensartede. Ligeledes havde man ikke fundet frem til rimelige regler for vedtagelse af resolutioner, idet alle delegationer havde een stemme, og man kan med rette betvivle det demokratiske i, at f. eks. en dansk delegation skal have lige så stor indflydelse som en tysk eller en fransk.«

Mens man formentlig nok ville kunne anerkende det demokratiske i, at en dansk delegation skal have lige så stor indflydelse som en tysk eller fransk (således som tilfældet f. eks. er i FN), må det imidlertid være helt klart, at den danske delegation, der giver udtryk for »det danske lf's« synspunkt, må være enten valgt af dette eller på anden måde udpeget af dette efter forudgående konsultationer og drøftelser med de lægmænd, for hvem de mener at kunne optræde.

Det er derfor beskæmmende at måtte slå fast, at »den danske delegation«, hvis man kan anvende en

sådan betegnelse om denne, overhovedet ikke er valgt af nogen som helst kompetente danske forsamlinger og end ikke gennem drøftelser i større forsamlinger, hvortil lægfolket har været indvarslet og haft lejlighed til at udtale sig, har søgt kontakt med det lf, som den frejdigt rejser til Rom for at repræsentere!

For nylig fandt i Århus åbningen af den danske synode sted, og ethvert medlem af den katolske menighed – eller lf'et – ved, at der forud for denne synode, hvis opgave dog kun er af begrænset internt dansk format, gik et omhyggeligt forberedt valg af medlemmer til den efter de bedste demokratiske principper med udsendelse af stemmesedler, valglister osv., og dette var naturligvis helt i orden. I modsætning hertil har der forud for lmk i Rom ikke været indkaldt til nogen møder af lf med henblik på at orientere dette om lmk's hensigt og formål, endsige på at udvælge repræsentanter for det danske lf til lmk og give disse mandat til at udtale sig på lf's vegne.

Dette må forekomme så meget mere mærkeligt, når man ved, at der f. eks. i Norge gennem de sidste 3 år har fundet en indgående forberedelse sted m. h. t. valg og informering af den norske delegation, således at denne lmk med fuld føje kunne siges at give udtryk for det norske lf's synspunkter. Samtidig har det vist sig, at nogle af den såkaldte danske delegations medlemmer var personer, som kun ved et rent tilfælde fik lejlighed til at deltage. Det behøver vist ingen nærmere påvisning, at en delegation sammensat på denne måde med sin komplette mangel på kontakt med »lf« IKKE med nogen som helst føje har kunnet tale, end mindre stemme om væsentlige resolutioner på det danske lf's vegne!

Heraf må umiddelbart følge, at resolutioner, der er blevet til på denne måde, næppe kan siges at have en sådan autoritet, at det, som af herr B. E. J. anført, kan være »en af hovedopgaverne – – – at udarbejde og gennemføre de praktiske og politiske konsekvenser af kongressens resolutioner«.

Man må håbe, at fremtidig dansk deltagelse i eventuelt kommende kon-

Vi har en stadig voksende stofmængde at skulle afvikle. Vil De glæde os med et indlæg, gå da lige til sagen. Vi ser os nemlig nødsaget til at ud sætte fremtidige læserbrevskrivere, der sender mere end 13 maskinskrivne linjer, for at se deres breve trykt i forkortet form.

gresser ikke kommer til at lide af tilsvarende mangel på repræsentativ autoritet, idet kongressens betydning dermed reduceres i absurdum og ligesom den afholdte kun kan blive udtryk for nogle fås – og for lægfolket ganske uforbindende – private opfattelser.

Tilly Møller.

Ca. 25 pct. svarede

B. Husson, der er medlem af menigheden i Helsingør, skriver en personlig kommentar til opinionsundersøgelsen i Skt. Vincents sogn.

Af de knap 300 spørgeskemaer, der blev sendt ud i Skt. Vincents sogn til udfyldelse, kom 71 tilbage, dvs. ca. 25 pct. Det var det samme procenttal, der stemte til synodevalget fornylig, hvilket kunne tyde på, at det i virkeligheden kun er 25 pct. af de voksne menighedsmedlemmer, der aktivt er interesseret i sognets anliggender.

En del af svarene er noget uklare. Således er 34 tilfreds med den nuværende form for søndagsgudstjeneste (1 højmesse på latin om måneden og de øvrige på dansk) mod 26, 11 ved ikke. Men 31 mod 32 foretrækker dansk højmesse (de fleste under 40 år), og 28 foretrækker latinsk højmesse (de fleste over 40 år, heraf alene 12 over 65 år). Dette er til en vis grad forståeligt – de ældre ønsker ingen ændringer i den hidtil vante form – men et flertal er alligevel tilfredse med den nuværende form?

I denne forbindelse skal i øvrigt henvises til de fem former for messe, som biskoppen har dekretet (se Katolsk Ugeblad 26–28/67). Her siges om den danske højmesse, at denne messetype er den normale form for højmesse i et sogn, samt at dansk-latinsk messe er et overgangs-fænomen.

Med hensyn til andagter er der flertal for bibeholdelse som helhed (31 mod 18, og mod fuldstændig afskaffelse 48 mod 11) og det samme gælder forskellige former (med undtagelse af søndagsandagterne, hvor 27 er for og 24 imod afskaffelse). Det er imidlertid bemærkelsesværdigt, at tallet på dem, der ønsker de forskellige andagter bibeholdt, langt overstiger det antal kirkegængere, der i virkeligheden kommer.

42 mod 11 ønsker Kristi Legemprocessionen afskaffet som ikke pas-

Bistrup Olie & Kul

Vasevej 70
Birkerød. Tlf. 81 35 70
Alt i brændselsoilier

Glarvester

POUL V. JOOST
Slotsgade 7, København N
Telefon 39 79 77
Stort udvalg i fotografirammer

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. 55 57 80.

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121, 205

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

J. Qvist Jensen

Slagtermester
Vesterbrogade 107 C.
København V.
Tlf. Eva 3767
Kød, flæsk og pålæg
En gros og en detail

P. Juul & Co. A/S

Bygmestre
Bistrupvej 93
Birkerød Tlf. 81 06 72
Alt bygningsarbejde samt
reparationer udføres

Ove Juel-Christensen

Telefon 29 55 88
Kaffe og kolonial en gros

MARIUS
MP
PETERSEN

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

BRDR. MEYER

Bilkkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01
Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trosamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

KBJK

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Nørregade 15 - Tlf. Central 9270

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

I/S Søndermarks Møbelfabrik

v/ Chr. Søndermark
& Mogens Jørgensen
Tarm. Tlf. (073) 7 21 11,
nr. 168 - 188 og 488.
Fremstilling af skolemøbler
samt fast inventar til samtlige
faglokaler.

Efter ønske tilsender vi
Dem gerne
brochure og prisliste.

Er Olsen

blevet abonnent på
UGEBLADET?

Fint arbejde — Tria 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke — så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A, hver
tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent
ugens fem første dage fra kl. 10
til 13. Telefon PALæ 2323.

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvvej 13,
Charlottenlund
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Mogens Larsen

El. Installatør
Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Tandlæge

P. Lomholt Maack har åbnet prak-
sis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Peter Schindler

Det hellige evangelium

købes til god pris.

Henv. annonceekspeditionen
Tlf. Eva 2997

Banegårdens Restaurant

Fritz Kapper

Odense H.

VÆGKALENDEREN 1968

udgivet af Ansgariusforeningen,
fås hos de katolske boghandlere og ved kirkerne.

kr. 2,00

sende til dansk folkeart! Her brydes der således med en århundredgammel tradition. Det *kan* altså lade sig gøre!

Af de 71 besvarelser fremgår, at der af 46 abonneres på Katolsk Ugeblad, af 24 ikke og »1 ved ikke«! De 30 er tilfredse med indholdet, 17 er det ikke, og 24 ved ikke. Katolsk Menighedsblad læses af 61.

48 mod 14 ønsker en eller anden form for menighedsliv, men dette tal nås ikke under de nævnte former som diskussionsmøder, foredrag, kirkedage, selskabeligt samvær og udflugter. Højest kommer foredrag med 31, kirkedage med 27 og diskussionsmøder med 26 stemmer. Her er »ved ikke« stærkt repræsenteret med henholdsvis 24, 27 og 29.

Den nuværende form for kirkebidrag synes at være tilfredsstillende, idet 42 har sagt ja, 11 nej og 18 ved ikke.

Endelig er der spørgsmålet om, hvorvidt der ønskes menighedsråd, valgt af menigheden. Her svarer 41 ja, 25 nej og 5 ved ikke. Dette spørgsmål er af en vis betydning, idet situationen i Helsingør i dag er den, at der findes et forvaltningsråd, i sin tid *udpeget* af sognepræsten og *godkendt* af biskoppen, hvilket var det almindeligste dengang.

Men selv om disse valg naturligvis ikke kan antastes, medfører de dog, at der mangler *bredde* og *dybde* i *sognets repræsentation*. Forvaltningsrådet er ikke valgt på demokratisk vis, og det er denne linie, vi er inde på i dag. Vi har da også et eksempel, nemlig de for nylig valgte menighedsråd i Birkerød og Hørsholm, oven i købet arrangeret af Helsingørpræsternes embedsbrødre, lazaristerne.

Derfor bør der – i betragtning af flertallets ønske om indførelse af menighedsråd i Helsingør samt til afklaring af de dunkle punkter i skemabesvarelsen – *snarest indkaldes til menigheds møde* for der at drøfte og afgøre sagen. I øvrigt meddeles i sognebladet for januar 1968, at man agter at indføre et menighedsråd og forslag til kandidater udbedes.

B. Husson.

Skt. Dominikus' Ordens

lægmandsgrens næste møde finder sted søndag den 14. januar kl. 9.30 i Ordrup. Fru Eva Guldager indleder om et afsnit af »Kirken i verden af i dag«:

FAMILIELIVET.

Rettelse til liturgisk kalender

Ved en beklagelig fejltagelse er der i den liturgiske kalender på side 6 indført en undtagelse fra alm. praksis.

Man bedes venligst iagttage følgende rettelser:

MANDAG den 15.: Paul Eremit (hvid, s. 785). – *Eller*: Maurus, abbed (hvid, s. 785).

TIRSDAG den 16.: Marcellus I, pave og martyr (rød, s. 787).

TORSDAG den 18.: Søndagens messe (grøn, s. 85). – *Eller*: Prisca, martyr (rød, s. 788).

LØRDAG den 20.: Fabian, pave og martyr, og Sebastian, martyr (rød, s. 794).

Maximos' efterfølger også en førerskikkelse

BEIRUT – NC NEWS SERVICE

Den græsk-katolske ærkebiskop af Akka og hele Galilæa er nu af alle de græsk-katolske biskopper enstemmigt blevet valgt til den nylig afdøde kardinal-patriark Maximos IV Haighs efterfølger som melkitisk patriark.

Den nye patriark er 58 år gammel.

Som en hyldest til sin forgænger i embedet har han antaget navnet Maximos V.

Patriark Hakim modtog præstevielsen den 20. juli 1930 og bispevielsen den 13. marts 1943. Hans patriarkat omfatter Antiokia, Aleksandria og Jerusalem, og han er ligesom sin forgænger en virkelig førerskikkelse.

VÆRELSE SØGES

i København af ung SAS-assistent – helst i et katolsk milieu.

POUL BØGH

Rughavevej 8, Odense
Telefon 12 11 47

Lille villalejlighed

søges af enkefrue på 40 – helst i Grøndals-kvarteret.

Tlf. 21 86 55 – kl. 8 til 16.

R.I.P.

Vor kære medsøster

Søster MARIA NIVARDE,

f. Maria Martha Bamps

døde den 16. december 1967 kun 43 år gammel.

Den kære afdøde anbefales til de troendes forbøn.

Maria Søstrene
Svendborg

REJSER UNDER KATOLSK LEDELSE 1968

Skt. Annæ Rejser.

9. april–16. april (påsken) FLY Rom. 8 dage 925 kr.

5. juli–19. juli FLY Rom–Sorrento. 15 dage 1.275 kr.

29. sept.–13. okt. FLY Firenze–Assisi–Rom. 15 dage 1.275 kr.

Program og alle oplysninger: lærerinde frøken Annie Rastrup, Amagerbrogade 45, 2300 København S, tlf. SU 86.

Pastor d'Auchamps Rejser.

7. juni–21. juni FLY Firenze–Assisi–Siena. 15 dage 1.275 kr.

Ledere: Fru E. Schwartz og pater Duclos.

5. juli–25. juli TOG Ravenna–Rom–Assisi. 21 dage 1.375 kr.

Ledere: Fru E. Schwartz og pastor d'Auchamp – eventuelt individuel hjemrejse.

13. sept.–27. sept. FLY Rom–Assisi. 15 dage 1.275 kr.

Leder: Pastor d'Auchamp.

Program og alle oplysninger: Revisor Schwartz og frue: Ø. Farimagsgade 18, 2100 København Ø, eller pastor d'Auchamp, Vandtårnsvej 5, 2860 Søborg, tlf. 69 03 01.

»Den nordiske valfart med fly til Lourdes« – Bispedømmets pilgrimsrejse.

27. juni–3. juli 7 dage 880 kr. – særpris for syge (Asile Notre Dame): 725 kr.

Gejstlig leder: Msgr. Knud Ballin. Læge og sygeplejersker følger de syge.

Program og alle oplysninger: Fru L. Samson, Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. GE 6341. Eller translator Lerche Nielsen, Bredgade 69, 1260 København K. Tlf. PA 2539.

Nysgerrighed og mirakel på svensk

Filmkronik

Hvis man sværger til det gode gammeldags skriftespejl i salme- og bønnebogen af 1951 kan man komme i samvittighedskvaler ved at se »Jeg er nysgerrig – gul« – Carlton biografens julefilm – til ende. Da en omtale af filmen ikke ligefrem passede ind i vore julenummerplaner, kommer advarslen først nu, men filmen bliver nok også vist andre steder i landet, så derfor – bedre sent end aldrig. Ligesom kansleren i »De tre musketerer« kikkede forgæves efter klokkestrengen, da han skulle ransage den smukke dronnings person, gramser jeg forgæves efter den klassiske udvej med at give ét sæt stjerner for kunstnerisk bedømmelse og ét for den moralske. Men den slags fif er nu ikke meget værd, når det kommer til stykket.

Ligesom den tyske »Film uden titel« fra tiden efter sammenbruddet i 1945, er den svenske »Jeg er nysgerrig« en film om at lave en film. Instruktøren Vilgot Sjöman har improviseret uden manuskript. Han spiller sig selv under arbejdet med lige dele krukkeri og selvironi. Opgaven består i at dybdebore i det svenske velfærdsmenneske af 1967 og det samfund, det lever i. Skuespillerleven Lena Nyman (den nysgerrige) interviewer manden på gaden om problemer, gymnasiaster almindeligvis beskæftiger sig med. Hun er arveligt belastet, for hendes fader rejste i sin tid fuld af idealisme ned til den spanske borgerkrig. Sytten dage efter rejste han hjem igen fuld af skræk. Et billede i hendes værelse viser samfundets dårlige samvittighed: Franco. En dag vil hun til at smide billedet ud. Men hun tøver. Vil hun i virkeligheden savne Franco, som en og anden salonidealister muligvis i virkeligheden ville savne Vietnamkrigen eller Apartheid. Sjöman giver ikke svaret. Og han lægger ikke skjul på, at han ikke har det. Det er hans styrke. Han rammer hårdt ud efter det borgerliggjorte velfærdsmenneske, men afslører samtidig det let komiske ved visse ungdommelige og langhårede kritikere og at ét er kritik og idealisme – noget andet at skulle rea-

lisere sin overbevisning. Hans provokationer er frække. Autentiske interviews blandes med opdigtede, så vi hverken ved ud eller ind, og det er måske årsagen til, at vi ligesom Sokrates' disciple trods alt er lidt klogere, end da vi kom. For det er ikke fordi, der er så meget nyt i filmens problemstilling.

Den indlagte sex-historie om Lena og hendes unge mand er en del af velfærdsmønsteret. Som antydet tror man ikke på storken efter at have fulgt den alle faserne igennem. Den, der ikke gjorde det i forvejen, finder såmænd heller ikke så meget nyt i disse afsnit af filmen! At denne er sluppet uden om saksen er et udtryk for, at censuren dage er talte. Godt det samme.

Hvad »Jeg er nysgerrig« angår, så er den for ærlig til at være pornografisk, men ikke gennemtænkt nok til at være selve ordet om de sager, den beskæftiger sig med. Er man gul af nysgerrighed, er man i hvert fald lysegul, når man forlader biografen. Farven hentyder til korset i det svenske flag. En film om de blå felter og nysgerrigheden følger. (*Gefion Film.*)

Den nysgerrige skuespillerlev Lena Nyman.

Miraklet

Er man stadig et forvirret, let utilfreds og lidt surt velfærdsmenneske, når man har set »Jeg er nysgerrig«, forlader man biografen med tro på livet og meget bevæget efter »Prinsessen«. Den er også svensk, men kan sammenlignes med Graham Greenes »Enden på legen«. Graham Greenes moderne opdigtede helgenlegende slutter med døden, »Prinsessen« udmundet i livet, men det kommer i denne forbindelse ud på et. Der er bare det ved den svenske film, at dens mirakel er sandt. Personerne går lyslevende rundt den dag i dag. De besøgte København i anledning af premieren.

Den unge finske forfatter og journalist Gunnar Mattsson gifter sig på trods af almindelig fornuft med en ung sygeplejerske, der er uhelbredelig syg af en kræftlignende sygdom. Pigens højeste ønske er et barn, inden hun dør. Hun trodser advarsler, giver afkald på røntgenbehandlingerne for fosterets skyld og føder en sund og velskabt dreng. Og er *fuldstændig helbredt for den uhyggelige sygdom!*

Historien, der i bogform er blevet en bestseller over hele verden, er fortalt ganske usentimentalt. »Prinsessen« kalder han pigens, fordi hun ved deres første møde kaster op på trappen, i stedet for som Askepot at tabe sin sko, men det bliver eventyret ikke mindre gribende af. Man mærker prinsessens sygdom med den ulidelige kløe på sin krop, man tænker i feberkurver og måling af blodtryk, men det håb og den tro, de to mennesker har i den umulige situation smitter også af. Det er en af de mest livsbekræftende film, man længe har set.

Lars Passborg spiller Mattsson med viljestyrke iblandet det let affekterede. Det er konsekvent og rigtigt. Men et helt fund er den norske popsangerinde Grynet Molvig i rollen som prinsessen. Monica Nielsen er en tiltrækkende og i al sin beregnende snusfornuft bundulykkelig slange. Åke Falck har instrueret.

Se den film.

(F.C.P.)
HK

En af de måder, hvorpå de unges livsbevidsthed og de værdier, der bærer den, kommer til udtryk, er gennem The Beatles' sange. Deres vej er gået fra den hårde rytme og de skrigende yeah, yeah til en stadig blidere melodi, skriver Hans Jensen i dette nummers kronik. På billedet ses The Beatles, Ringo Stars hustru, Maureen, og nogle venner lyttende til den indiske vismand Maharishi, der tilsyneladende har betydet meget for gruppen og lader ane en alvorligere baggrund for The Beatles' virke.

katolsk ugeblad

19. JANUAR 1968
116. ÅRGANG

3

Ottaviani afløses af jugoslav

Lovens forbandelse
og åndens frihed

Midt i en
valgtid

Pave Julius II
og Dr. Dolittle

"The Beatles" og ensomheden

Kardinal Ottaviani træder tilbage

Pave Paul VI har taget kardinal Alfredo Ottavianis afskedsansøgning til følge. Den 77-årige prælat er præfekt for Kongregationen for Troslæren. Han var også leder af det oprindelige »hellige officium«. Med Ottavianis afgang er en epoke i kirkehistorien ved at være forbi. Bagersønnen fra det fattige romerkvarter Trastevere er den sidste nøglefigur af den gamle skole fra Pius XII's tid. Han har stået som eksponent for de kredse, der har svært ved at acceptere ånden fra det andet Vatikankoncil. Han var på vagt overfor farerne ved moderniseringen, som han var på vagt overfor farerne ved »modernismen«, men den næsten blinde kardinal skabte også – på grund af sin markante holdning – respekt om sig.

Det er bemærkelsesværdigt, at hans efterfølger bliver en ikke-italiener, ydermere en prælat fra et kommunistisk land, nemlig ærkebiskoppen af Zagreb, kardinal Seper, der er født i 1905 og søn af et skræder-ægtepar i Østkroatien. Han blev i 1960 kardinal Stepinacs efterfølger som ærkebiskop af Zagreb, og under ham er forholdet mellem den katolske kirke og Titos stat blevet tåleligt.

På det andet Vatikankoncil var kardinal Seper en markant skikkelse blandt de reformivrige. Man må formode, at han – i modsætning til Ottaviani – er interesseret i at den katolske kirkes forhold til landene bag jerntæppet forbedres yderligere. Endelig er udbygning af forbindelserne til de ortodokse kirker en hjertesag for ham.

Lederskiftet i Kongregationen for Troslæren falder sammen med kuriereformens ikrafttræden og skal sikkert opfattes som et udtryk for nævnte reform.

Jugoslaviens ministerpræsident hos paven

KUB privat

Jugoslaviens ministerpræsident Mika Spiljak har aflagt pave Paul VI et besøg, der fandt sted i forbindelse med et to dages ophold i Italien. Besøget faldt sammen med kardinal Sepers udnævnelse til leder af Kongregationen for Troslæren og betegner formodentlig en yderligere styrkelse af forbindelserne mellem pavestolen og Titos stat.

Samtidig har den kommunistiske regering i Jugoslavien imidlertid konfiskeret et nummer af det katolske

blad »Glasnik sv. Antuna« (St. Antonius' budbringer), der i en artikel har beskæftiget sig med den katolske kirkes problemer under den anden verdenskrig.

Sagen har vakt nogen forundring, idet der ikke – såvidt vides – tidligere har fundet beslaglæggelse af katolske blade sted, selv når regeringen er blevet kritiseret.

Diskussioner om den kroatiske katolske kirkes holdning under den anden verdenskrig har tidligere kunnet løbe frit i bladene.

Den ene venter på, at den anden skal forsvinde

Den 14. december meddelte den cubanske presse, at Cubas regeringschef Fidel Castro, den foregående aften havde været til en reception i det apostoliske nuntiatur. Anledningen var, at mgr. Cesare Zacchi, der er Vatikanets charge d'affaires på Cuba, samme morgen var blevet viet til biskop i Havanas domkirke.

Pressen fremhæver, at denne gestus fra Fidel Castros side er uden fortilfælde for en kommunistisk regeringschef, men samtidig gøres opmærksom på, at den personlige forbindelse mellem Fidel Castro og mgr. Zacchi er fortræffelig.

Naturligvis spørger man i vide kredse, hvorvidt dette af personlige, venskabelige grunde foretagne skridt skulle betyde, at forholdet mellem kirken og staten i Cuba var ved at bedres.

»Informations catholiques internationales«, som har bragt disse oplysninger, har desuden gennem europæiske katolikker, der har været på Cuba, søgt at få spørgsmålet nærmere belyst og er kommet til følgende resultat:

Som helhed er der religionsfrihed i landet, men det er med visse indskrænkninger. Således er katekismusundervisningen tilladt på den betingelse, at den foregår i kirken, og at der ingen forbindelse måtte være mellem kirken og familierne i den anledning, f.eks. at børnene blev hentet efter undervisningen eller at familierne blev opsøgt.

Kirkerne er åbne til de normale tider, og dersom enkelte skulle være lukkede, skyldes det særlige årsager. Franciskanernes kirke i Havana er lukket, efter at man der havde taget imod politiske flygtninge og efter myndighedernes påstand havde haft et våbenlager i kirken.

Konklusionen er, at situationen ikke er normal på Cuba, hvor socialismen og kristendommen i virkeligheden ignorerer hinanden, og hvor den ene part synes at vente på, at den anden part vil forsvinde.

De Gaulle hylder Paul VI som fredsapostel

PARIS – NC NEWS SERVICE

I en kort tale under sin årlige nytårsreception udtalte de Gaulle, at på denne årets første dag »ville han først og fremmest hylde pave Paul VI«, som han kaldte en fredsapostel i en verden, »som forarges og udgyder sit blod på grund af meningsløse konflikter«.

Præsidenten nævnte Vietnam og den Nære Orient som eksempel på, at konflikter blokerer »verdens store værk, nemlig udviklingen af de nationer, som ser, at de er blevet forsinkede på deres vandring imod fremskridtet«.

Kardinal Cushing:

1968 et afgørende år for USA

BOSTON - NC NEWS SERVICE

Kardinal Richard Cushing har udtalt, at 1968 »kan blive et afgørende år i nationens historie«, og har i sit nytårsbudskab udtrykt håbet om, at det må blive »det år, hvor amerikanerne bliver myndige«.

Kardinalen bemærker, at 1968, som bliver et valgår, af den grund også må blive et »nationalt selvransagelses« år, og håber, at det ligeledes må blive en »lejlighed til personlig selvransagelse og en tid, hvor man gør status over det personlige bidrag til det menneskelige samfunds udvikling.«

Et sådant statusopgør er nødvendigt, siger kardinal Cushing, fordi »vi svigter med hensyn til at slå bro over afgrunden« mellem den enestående videnskabelige og teknologiske udvikling og den økonomiske, politiske, sociale og religiøse bevidsthed.

»Vi skaber realiteter, som overgår vore dristigste fantasier,« siger han.

Otte bispestole ledige i Spanien

MADRID - NC News Service

I de sidste år er der kun blevet udnevnt få katolske biskopper i Spanien. Otte bispestole står fortsat ledige, selv om der er blevet ført langvarige forhandlinger mellem repræsentanter for Francos regering og pavestolen.

Årsagen skal sikkert søges i den spanske stats privilegium, hvad angår retten til at udvælge bispekandidater. Francoregeringen skal være villig til at afskrive nævnte privilegium, hvis alle de bispestole, der nu er ledige, bliver besat med dens egne kandidater. Dette har pavestolen ikke kunnet gå med til.

Samarbejde i menneskerettighedsåret

Alle kristne trossamfund i England vil samarbejde med de ikke-kristne (jøder, muhamedanere, buddhister m. m.) for gennemførelsen af menneskerettighedsåret - 20-året for FN's vedtagelse af erklæringen om menneskerettighederne.

Målet med dette mindeår i England er at forsøge at vække den of-

»Menneskene har næppe nogen sinde haft så reelle muligheder for at dirigere deres egen skæbne, for at give deres muligheder frit spil, for at bestemme retningen for deres udvikling og til at tilrettelægge deres fremtid ud fra så solid en skala, som det nu er muligt.«

»At slå bro over denne kløft i historien kræver en ny holdning og en ny måde at handle på både på det internationale, det nationale og det lokale plan.«

På det internationale plan, siger kardinal Cushing, må menneskene søge at skabe en fred, som »er langt mere end bare et tomrum, der er opstået, fordi der ikke er krig.«

»Vi må,« siger kardinalen, »erkende og fjerne de mange former for uretfærdighed, der skiller de fattige nationer fra de rige. Og vi må i højere grad lære at forstå den angst og skuffelse, der gærer i det sande ord om, at 'hvad de få besidder i dag, vil de mange kræve i morgen'.«

fentlige samvittighed overfor de uretfærdigheder, der begås i selve England og de af dette afhængige lande som Guyana og Rhodesia.

På religiøst plan blev mindeåret åbnet af den anglikanske kirkes primas, ærkebiskoppen af Canterbury, dr. Ramsey med en prædiken i den katolske Westminster katedral i London.

Unge englændere har tilbudt at arbejde en halv time gratis for at styrke landets økonomi.

- I fædrelandets interesse vil jeg prædike en halv time længere om søndagen, uden at i derfor skal lægge mere i kollekten.

Det var

hjerteligt

VATIKANET - NC NEWS SERVICE

Fra Vatikanet meddeles det, at der ikke er noget grundlag for den påstand, der blev fremsat af det amerikanske blad »Newsweek« om, at mødet mellem pave Paul VI og præsident Johnson før jul ikke var forløbet i en hjertelig atmosfære.

At præsident Johnson og paven så forskelligt på de fortsatte bombardementer af Nordvietnam kunne jo ikke komme bag på nogen, som har fulgt med i de udtalelser, de hver især er fremkommet med i denne forbindelse.

Paven og præsidenten talte sammen i over en time, og selv om de ikke var - og måske ikke kunne være - enige på alle punkter, var der ingen mangel på venlighed og hjertelighed fra nogen af siderne. For øvrigt havde paven så sent som i sin juletale til kardinalerne tydeligt givet udtryk for, hvad han mente om bombardementerne.

Skriftemålshemmeligheden ikke en lovmæssig ret

LONDON - NC NEWS SERVICE

Den engelske lovreformkomité er kommet til den konklusion, at præster og læger ikke efter loven skal have ret til under civile retssager at nægte at besvare de spørgsmål, der bliver stillet til dem, fordi de derved ville krænke enten skriftehemmeligheden eller lægeløftet.

I en offentligt udsendt rapport om privilegier i forbindelse med civile retssager siger komiteen: »Der vil snarere i kriminelle end i civile sager kunne blive tale om, at en præst eller en læge kan blive tvunget til at røbe oplysninger af fortrolig art.«

Der er ganske vist mange folk, der tror, at præster og læger har en lovhemlet ret til at nægte at fremkomme med oplysninger, som de har fået enten i skriftestolen eller i konsultationsværelset, men dette er ikke tilfældet.

For øjeblikket er det dommerens opgave at afgøre, om retfærdighedens krav i det enkelte tilfælde vejer tungere end pligten til at hemmeligholde det, der er blevet dem betroet.

Politisk mod

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:

Bernard Eric Jensen (litteratur),
Jens Oluf Lund (indenlandsstof),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).

Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson.

Redaktionsudvalg:

Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg

Redaktionskontor:

Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55

Annonceafdeling:

Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
20,00. Løssalgpris: kr. 2,00. Priserne
incl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

»K risti disciple skal være sig bevidst, at de har et bestemt og specielt kald indenfor det politiske fællesskab. De skal give et tydeligt eksempel på ansvarsbevidsthed og vilje til at tjene det fælles bedste. Ved deres handlemåde skal de manifestere, hvordan autoritet lader sig forene med frihed, det private initiativ med delagtighed og indlemmelse i samfundets organiske helhed, den ønskelige enhed med den berigende differentiering. De skal acceptere, at modstridende meninger om denne verdens anliggender kan være berettiget, og de skal respektere deres medborgere, både som enkeltpersoner og som medlemmer af en gruppe, når de sagligt forfægter standpunkter, som afviger fra deres. De politiske partier bør fremme de formål, som efter deres opfattelse tjener det fælles bedste, og de har aldrig ret til at lade egne interesser gå forud for almenvellet.«

D et ovenfor citerede er hentet fra det andet Vatikankoncils pastoralkonstitution »Kirken i verden af idag«. Eller for at komme mere skriftkloge i forkøbet: det er en tillempning efter den norske oversættelse, der er udkommet på St. Olavs Forlag. Under alle omstændigheder indeholder Vatikankoncillets tekst gode ting til at klare hjernen med før vi mødes ved urnerne på tirsdag. Det hedder endvidere i teksten:

»E n samfundsmæssig og politisk uddannelse er i vore dage uundværlig for hele folket, men især for ungdommen. Der skal omhyggeligt sørges for, at alle samfundsborgere bliver i stand til at påtage sig deres part af fællesskabets politiske aktivitet. De som er eller kan blive i stand til at udøve politikens kunst – en af de vanskeligste, men også en af de mest værdifulde opgaver – skal forberede sig til at udøve denne kunst uden hensyn til egen fordel eller vinding. Med hæderlighed og klogskab skal de bekæmpe uret og undertrykkelse, enkeltmenneskers eller politiske partiers vilkårlige herredømme og intolerance. De skal vie deres kræfter til ærligt og retfærdigt at tjene alle med kærlighed og politisk mod.«

H vis De ikke vil benytte lejligheden til at kaste Dem over hele konstitutionen, så læs i hvert fald en af dagene kapitel 4. Vi bryder vist ikke en for dette blad naturlig spærreregul ved at sige, at konciliet – ved bl.a. at tale om politisk mod – gør op med den opfattelse, at politik er noget, man kun skal røre ved med en ildtang. Ej heller ved at antyde, at konciliet nok også har haft de kære sjæle i tankerne, der af lutter dyd bruger ordet »politisk« til at diskriminere dem, de er politisk uenige med. Og når så valget er overstået, kunne det da være morsomt at præsentere læserne for eventuelle katolikker, der har været med i valgkampen. Hvem kan supplere vor viden her? Bare et par ord til redaktionen.

H.K.

En fejltolkning

E fter bispedømmets første stiftsrådsmøde, der fandt sted fornylig på den katolske skole på Bernstorffsvej, bragte en række blade en opsats »Danmarks katolikker får kirkeskat-ordning«, der er baseret på nogle udtalelser, fremsat af direktør, cand. polit. Børge Mannov overfor Ritzaus Bureau. (Direktør Mannov er som bekendt medlem af biskoppens økonomiske råd.) I opsatsen hedder det bl.a., at den nye katolske kirkeskat – for 1968 1,5 pct. af den skattepligtige indkomst – er væsentlig mindre end folkekirkens. Denne meddelelse, der er forkert, skyldes en selvstændig tolkning fra Ritzaus side. Bureauet udsendte da også omgående en rettelse. For det bidrag, danske katolikker på frivillig basis må yde, for at den katolske kirke kan klare sine forpligtelser, er gennemsnitligt mellem 4 og 5 gange så stort som den kirkeskat, de samme personer ville betale, hvis de var medlem af folkekirken. Stiftsrådsmødet vil senere blive behandlet her i bladet.

H.K.

På baggrund af
en artikel af
Georg Geppert i
»Orientierung«
fremsætter Hans
Jensen nogle
betragtninger
omkring
»The Beatles«

Hvad tænker og føler unge mennesker?

Ensom blandt ensomme

Mange voksne forarges let eller bliver irriterede, når man i en samtale kommer ind på de unges adfærd. For det har vist sig, at mange unge i deres opførsel og levevis er blevet samfundets outsiders. De har lagt deres forældres borgerlige og snusfornuftige verden bag sig i et forsøg på selv at skabe noget nyt. Den bitre oplevelse af umenneskeligheden i det moderne teknologiske samfund har i mange unge skabt en gennemført distance mellem deres og forældrenes liv.

Imidlertid lader det sig ikke gøre at bringe de forskellige ytringsformer, der karakteriserer de unges levevis, på en fællesnævner: beredvilighed til sociale opgaver findes side om side med en hidtil ukendt aggressivitet, en fuldstændig apati over for samfundet side om side med en glimrende evne til at tilpasse sig. Men som en rød tråd viser det sig dog, at de unge er ved at forme en livsbevidsthed, som de lader sig lede af i deres ydre adfærd. En af måderne, hvorpå denne livsbevidsthed og de værdier, der bærer den, kommer tydeligst til udtryk, er gennem The Beatles' sange. The Beatles er i dag (som for 5 år siden) den mest populære gruppe. De har ikke alene formået at holde sig på toppen af popularitetens usikre tinde, men har også i deres musikalske udtryksmåde været toneangivende for alle andre grupper. Deres vej er gået fra den

hårde rytme og de skrigende yeah, yeah til en stadig blidere melodi, en næsten fuldendt form, så man må spørge sig selv, om der endnu kan være yderligere stigning. Forlængst har denne blidere bølge inddraget violin og orgel blandt sine musikalske udtryksmidler.

En koncentration omkring The Beatles retfærdiggøres dog ikke ved det musikalske alene, men også ved teksterne. Som de fleste grupper skriver de deres tekster selv, og mindre end andre behøver de at frygte for at give deres personlige mening til kende. Derfor er deres tekster bedst egnede til at udtrykke, hvad unge mennesker føler og tænker.

Gang på gang stilles det kritiske spørgsmål, om man ved en fortolkning af teksterne virkelig har åbnet vejen til en erkendelse af ungdommens subkultur, om teksten ikke snarere træder helt i baggrunden til fordel for musikken, og om den derfor ikke er ganske uvæsentlig. Et sådant spørgsmål er relevant. Thi det, der påkalder opmærksomheden, er musikken, og i de fleste tilfælde er teksten gold og rimet sammen. Men dette gælder ikke The Beatles' omhyggeligt udformede tekster. Det kan vi overbevise os om ved at kaste et blik på det sproglige indhold

i deres sange. At teksten ikke er uvæsentlig, understreges af følgende betragtning: sjældent foretrækkes musik uden tekst. Den følelse, som vækkes til live gennem musikken, bliver først præciseret og fattelig ved hjælp af den sproglige form. I de engelsksprogede lande er sangene lige så populære som i udlandet. Og så hos os er de unge opmærksomme på en titels betydning. I pop-, uge- og ungdomsbladene gengives teksterne, og mange unge samler på dem, lærer dem udenad for måske selv at kunne synge dem og gør hinanden opmærksomme på særlig slående steder.

Lad os derfor kaste blikket på fem af The Beatles' sange: Nowhere Man, Michelle, Yesterday, Eleanor Rigby og To tomorrow never knows. Disse sange behandler nogle af menneskets grundspørgsmål: kærligheden, døden, ensomheden, livsangsten og virkelighedsflugten. De giver på en stringent måde et fyldestgørende billede af The Beatles' livssyn – og dermed også af mange unges.

Nowhere Man.
*He's a real nowhere man / sitting in his
nowhere land /
Making all his plans for nobody.
Doesn't have a point of view / knows
not where he's going to /
Isn't he a bit like you and me?
Nowhere man please listen / you don't
know what you're missing /
The world is at your command.*

KRONIKKEN

*He's as blind as he can be / just sees
what he wants to see /
Nowhere man can you see me at all.
Nowhere man don't worry / take your
time don't hurry, leave it all /
Till somebody else lends you a hand.
(Derpå gentages vers 2, vers 3 og til
slut vers 1).*

Denne stedløse mand lever i en irreal verden, som er mere forrykt og ubestemmelig end ingenmandsland. Han lever ... sidder og smeder planer sammen for intet og ingen. Han tager det med ro, resignerer, gør ikke noget og venter, til der kommer nogen. En følelse af uvirkelighed er opstået. Hvor skal mennesket gå hen? Hvorhen skal det vende sig? Hvad er meningen? Hvem forstår at gennemskue sammenhængen? Stillet over for de voksnes fjendtlighedsindede verden føler mange unge sig kastet tilbage imod sig selv i ubarmhjertig ensomhed, og de omgiver sig med beskyttende mure af isolation. Men dybest inde brænder fortvivlelsen. I en gudløs tid og verden, hvor det eneste uforanderlige er selve usikkerheden, føres de unge således til en virkelighedsflugt, der står i skærende kontrast til deres tanker om at leve et menneskeværdigt liv. Der siges her et afgørende nej til verden og enhver form for delagtighed i den. Følelsen af uvirkelighed er opstået, fordi mennesket ikke har et punkt, hvorfra det har overblik. Det ved jo ikke, hvor det skal gå hen, og derfor lukker det øjnene og ser kun det, det gerne vil se. For hvilket formål har livet? Hvem tør overhovedet antage, at ens anstrengelser ville få indflydelse og måske ændre noget? Og sådan opstår reaktionen: ligegyldigheden og dermed sløvheden overmander én. I filmen »A Man for all Seasons« er der fire personer, der repræsenterer »det almindelige menneske«: Det menneske, der på grund af manglende handling og engagement bliver et redskab i andres hænder, fordi det har låst sig fast i en passiv holdning og derved disponeret sig selv til andres udnyttelse. Men måske opdager én og anden virkelig, at han er blind, at han har lukket meget væsentligt ude af sit liv. Måske ser han, at han sidder i et verdensfremmed land. Men han ser også verden, hvor det kun er præstationerne, der tæller, og hvor mennesket ikke betyder noget længere.

Michelle.

*Michelle ma belle / those are words that
go together well / My Michelle
Michelle ma belle / sont les mots qui
vont très bien ensemble /
Très bien ensemble.*

*I love you I love you I love you / that's
all I want to say / until I find a way /
I will say the only words / I know that
you'll understand. / Michelle ma belle /
sont les mots ...
I need to I need to I need to / I need
to make you see / oh what you mean
to me / until I do / I'm hoping you will
know / what I mean.
I love you.
I want you I want you I want you / I
think you know by now / I'll get to
you somehow / until I do / I'm telling
you / so you'll understand ...
Michelle ma belle ...*

»Michelle« er en lille, sprogligt og indholdsmæssigt meget smuk kærlighedssang. Her udtrykkes hele den umiddelbare kraft, der bliver vakt i mødet med kærligheden. Pludselig er der en, som man skal leve for og med, en, som man behøver, for at livet overhovedet skal få mening. Alt andet træder i baggrunden og mister sin værdi. Jeg-du forholdet bliver virkelighed, og i dette ser man en accept af sig selv som menneske. Et sådant personbundet forhold bygger på varighed og troskab og kunne blive grundlaget for en ny verden, hvor »du'et« bliver bestemmende for ens værdier. Med nænsomme ord berører sproget hjertet, der er opfyldt af kærlighed. Netop denne tilbageholdenhed i sproget virker overbevisende, fordi den er ægte. Det, der siges, er ikke uvæsentligt: »Jeg elsker dig« og »Jeg vil vise dig, hvad du betyder for mig« og »Jeg har brug for dig«. Alt siges ligefremt. Man behøver ikke at forklare noget. Sangen siger det, den gerne vil. Og dog siges og synges det i den bevidsthed, at sproget er utilstrækkeligt, og i tillid til at kærligheden rækker videre end det sproglige udtryk: »Du forstår, Michelle.«

Kærlighedens erfaring har her fået et ægte og smukt udtryk.

Yesterday.

*Yesterday all my troubles seemed so far
away / now it look as though they're
here to stay / oh I believe in yesterday.
Suddenly I'm not half the man I used
to be / there's a shadow hanging over
me / oh yesterday came suddenly.
Yesterday love was such an easy game
to play / now I need a place to hide
away / oh I believe in yesterday.
Why she had to go / I don't know / she
wouldn't say /
I said something wrong / now I long
for yesterday / mm mm ...*

Hvor meget forandres ikke, når den kærlighed, der fyldte ens liv, pludselig ikke er mere? I går gik den pige, han elskede. Og nu på en gang er det der, alt det, der syntes så langt borte: tomheden, bekymringerne, byrderne. Kærlighedens ople-

velse og anerkendelse øgede kræfterne og evnerne. Men nu er man kun halvt så meget værd, og allerhelst søgte man et skjulested, hvor man kunne være alene, drømme og mindes den tabte lykke. Hele sangen er præget af sorg, melankoli og længsel, en blanding, som man kun vanskeligt unddrager sig. At den elskede gik, skyldes ens egen dumhed og ufornuft, men erkendelsen heraf fører ikke til en dybere indsigt. Den hjælper ikke til at genoprette det, der blev slået itu, for der er ikke længere noget at ændre. Sådan kan det i hvert fald se ud. Udviklingen er fortsat hen over disse omstændigheder, og vi har kun at føje os efter den. Derfor henfalder man til sørgmodigt-søde drømme. Oplevelsen af kærlighedens tilsyneladende fallit og ens eget nederlag fører ikke til nogen dybere erkendelse. Det er forbavsende at se, hvordan man tilpasser sig de nu engang givne omstændigheder, og i hvor ringe grad man lover sig selv at gribe aktivt ind og ændre forholdene. Det givne synes på forhånd umuligt at ændre. Også her er holdning og sindelag begrænset til en indre verden, uden at menneskene bringes til at handle.

Eleanor Rigby.

*Ah. Look at all the lonely people. / Ah.
Look at all the lonely people.
Eleanor Rigby picks up the rice in the
church. Where a wedding has been lived
in a dream. / Waits at the window,
wearing the face that she keeps in a jar
by the door. / Who is it for. / All the
lonely people, where do they all come
from / All the lonely people, where do
they all belong.
Father McKenzie writing the words of
the sermon that no-one will hear /
no-one comes near. / Look at him wor-
king, darning his socks in the night
when there's nobody there. / What does
he care.
All the lonely people, where do they all
come from / all ...
Ah. Look at all the lonely people. /
Ah. Look at all the lonely people.
Eleanor Rigby died in the church and
was buried along with her name /
nobody came. / Father McKenzie
wiping the dirt from his hand as he
walks from the grave. / No-one was
saved.
All the lonely people, where do they all
come from. / (Ah. Look at alle the
lonely people.) / All ...*

Eleanor Rigby – ensom blandt mennesker, ensom blandt ensomme. Hun venter på en, der vil elske og forstå hende. Hun venter i tomheden. McKenzie – med den gejstlige titel »fader«, hvis opgave det er at prædike, at forkynde kærligheden – skriver og taler ud i tomheden. Det, han gør, er meningsløst, fordi heller ikke han bringer menneskene nær-

mere sammen. Som livet var ensomt, er døden det også. Selv ved begravelsen er den døde uden ledsagelse. Fader McKenzie gjorde, hvad der var hans pligt. Hvad andet kunne han gøre? Uden at elske, uden at blive forstået levede og døde Eleanor. Og der var jo så mange mennesker, skarer af mennesker. Var det hele ikke usikkert og meningsløst uden kærligheden? Hvem kunne da tro på, at der efter døden findes en mening og en kærlighed? Kirken, som havde mulighed for at skabe fællesskab, overvinde ensomheden og forkynde Guds kærlighed, har ikke øje for disse muligheder, eller ser dem i hvert fald ikke. Intet sted er der altså håb om at bryde ud af denne ensomhed. Mennesket hjælper ikke – hjælper da Gud? End ikke døden befrier os for ensomheden. Er det så stort et skridt at ønske sig døden i stedet for det meningsløse liv?

Atter er spørgsmålet om livets mening koncentreret omkring spørgsmålet om kærlighedens erfaring. Ensomhed er noget, der ikke behøvede at være til. Her var der en opgave for kirken, hvorved den kunne vinde tilhængere af sin tro: opgaven at bringe mennesker nærmere hinanden.

Tomorrow never knows.

*Turn off your mind relax and foot
downstreet / it is not dying / it is not
dying / lay down all thought surrender
to the void / it is shining / it is ... /
That you may see the meaning of within
/ it is speaking / it is speaking / That
love is all and love is everyone / it is
knowing / it ...*

*When ignorance and haste may mourn
the dead / it is believing / it is ...
But listen to colour of your dreams / it
is living / it is ... / or play the game
existence to the end / of the beginning
/ of ...*

Af flere grunde er denne sang særlig bemærkelsesværdig. Den er et oplæg til The Beatles' sidste plade: Sergeant Pepper's Lonely Heart Club Band. Samtidig er den det sidste nummer på deres long-playing plade (Revolver) og giver en slags sammenfatning og fortolkning af deres livsopfattelse. Sprogligt skiller den sig ret tydeligt ud fra de hidtidige sange. Der forekommer her ord som: »eksistens«, »de indre tings mening«. Musikalsk genkender vi den sædvanlige beat-rytme, men den er forbundet med en særpræget melodi, der klinger ud i det mystiske. En lignende mystisk klang har teksten: dens forkærlighed for det dunkle og den uddybende gentagelse, en hengiven sig til det tomme, meningsfyldte indre, erkendelse gennem den altom-

Tre af The Beatles lytter til den indiske vismand Maharishi Mahesh. Billedet er taget på Hilton Hotel i London.

fattende såvel som den individuelle kærlighed. Den, der overgiver sig til en sådan livsholdning, betragtes som fortabt og død af de mennesker, der lever efter den bestående samfundsorden. Over for den bestående og bestemmende orden aftegner der sig – sådan mener man – en ny vej: vejen til en ny erkendelse gennem kærlighedserfaringen og (ud fra deres sidste plade) indtagelse af euforiserende stoffer, en vej af legende uforpligtethed. Er det nok at fornægte rationalismen, materialismen, den totale planlægning, eller, sagt med andre ord, de negative sider af vor tekniske verden, for at de irrationelle kræfter kan blive frie og virksomme? Kan vi virkelig præge verden af i morgen med en sådan holdning?

Sammenfatter man disse betragtninger, bliver man opmærksom på enkelte grundtræk:

Billederne er rige på indfald og fantasi, men i den problematik, der rejses, koncentrerer sangene sig helt om en personlig individuel verden. Alt ses i forhold til enkeltindividet. Entydigt behandles spørgsmålet: »Hvad betyder det for mig?« og »Hvordan tjener det mulighederne for og udfoldelsen af mit personlige liv?« Et sådant ensidigt synspunkt er forståeligt, når man tager de unges alder og deres placering i en personfjendtlig verden i betragtning. Men det giver samtidig muligheder for fordrejninger, der kan vise sig at være farlige. Sansen for helheden, også for den menneskeligt bestemte

helhed, kan gå tabt. Ligeledes sansen for ansvar og hjælpsomhed.

Bliver de personligt erfarede værdier ikke det varige grundlag for selve livet, kan vi ende i en nytte-tænkning og en livsholdning, der er bestemt af det materielle, og som gør os uimodtagelige og sløve over for enhver kærlighedserfaring. Men undgår man den fare at klamre sig til uvæsentlige ting og opdager tværtimod, at det vigtigste er at elske andre mennesker og aldrig at stivne i denne kærlighed, bliver det også muligt at måle andre ting med denne kærligheds målestok og at give dem en væsentlig plads i sit liv.

De grundspørgsmål i menneskets og især det unge menneskes liv, der berøres i sangene, præsenteres ikke kun, men får også et svar – først og fremmest i musikken og i den stemning, den udtrykker. Musikken er så indsmigrende og iørefaldende, at der også her er fare for, at de store spørgsmål »løses« ved en følelse og stemning. I så fald er enhver mulighed for et ansvarsbevidst opgør udelukket. Man lader sig f. eks. påvirke til en følelse af sorg, der imidlertid lige så hurtigt udviskes og erstattes af en anden, og resultatet er kun et blaseret, sanseligt vågent, men umodent menneske.

Som kristen har man en undertone af reservation over for naturens uordnede impulser: man siger nej til nogle af disse, tager et vist forbehold, lægger afstand mellem sig og sin natur, lærer at sige nej. Det fø-

rer til en refleksion – man lærer at gennemskue. Livslængden rækker ud over det rent timelige. Man ligesom overskuer sit liv. I denne refleksion og reservation lægges grunden til et kristent opbrud, der fører fra et naturligt til et overnaturligt engagement. Det ligger uden for mennesket selv at gøre dette, men Gud har grebet ind. Således udvikles menneskets indre åndelige struktur i forhold til den livsdimension, det lever i. Men rent personlige billeder kan også være åbne for transcendens. Har et menneske erfaret den virkelige kærlighed, har han virkelig mødt et du, kan denne erfaring ikke mere udelukkes af hans liv.

Kan denne vej over den fremrakte kærlighedserfaring blive en vej til Gud? Da var de unges Guds-spørgsmål dermed iklædt spørgsmålet om kærligheden og dens forvandlende og bærende kraft.

Modstykket (den anden grøft) til The Beatles' livsholdning er en flugt ind i massen, som man lader sig opsluge af. Med andre ord en flugt ind i samfundets skabelon. Men fællestrækket er *en flugt fra sig selv* – med en etik, der er tom, fordi livet jo netop ikke leves efter dets personlige og overpersonlige mening. Den satte samfundsborger (i negativ betydning) har låst sig fast i en formalistisk morals skabelon, fordi den personlige samvittigheds lov i dens ansvar over for Gud er mindre bestemmende for ens handlinger end sædvanens lov, der bliver normen for, hvad »man gør«. Reaktionen mod dette er de unges protest. Det er en protest mod et samfund, der presser livet ud af mennesket *for samfundets skyld*. Der er i vor teknisk højt udviklede tid ikke mere noget, der appellerer til det personale i mennesket. Det tragiske ved ungdommens oprør er da, at de unge melder sig ud af samfundet, ud af menneskeheden i deres *eget afmægtige engagement*, og at de således bliver et offer for vor tid i stedet for et bidrag til den.

Hans Jensen.

Som tidligere meddelt, bringes der i kronikken hovedsageligt bestilte artikler. Men det betyder naturligvis ikke, at »Katolsk Ugeblad« afviser uopfordret indsendte artikler. Hvad vi kan bruge af sådanne placeres blot almindeligvis andre steder i bladet.

Lovens forbandelse og åndens frihed

SKRIFT
BETRAGTNING

Mt. 8,1 - 13

Mattæus er en meget systematisk natur. Han har til de mindste enkeltheder gennemarbejdet sit evangelium. Når vi derfor i denne søndags evangelium hører, at Jesus kom ned fra bjerget, drejer det sig ikke om en banal biografisk detalje. Denne notits er hans måde at knytte det, der nu kommer, til bjergprædikenen. I bjergprædikenen gør Jesus op med sin samtids opfattelse af loven og sætter sin egen i stedet.

Efter at have fremstillet dette principielle opgør i bjergprædikenen, finder Mattæus det ønskeligt at anskue det i praksis ved en række eksempler, hentet fra Jesu liv. I vort evangelium får vi to af disse eksempler: helbredelsen af den spedalske og helbredelsen af hovedsmandens søn.

Ifølge jødernes lov, Moseloven, måtte ingen spedalsk komme i nærheden af andre mennesker. En i og for sig forståelig bestemmelse, der genfindes hos mange andre folkeslag. Men alligevel var denne lov hård for dem, den gik ud over, idet de praktisk talt blev udelukket af samfundet. Men den spedalske i evangeliet bryder med denne lov ved at nærme sig Jesus. Spørgsmålet er nu: gjorde han ret i at sætte sig ud over loven i dette tilfælde? Han vidste uden tvivl, at en lovovertrædelse også var en synd, han kunne blive straffet for.

Var dette spørgsmål blevet stillet datidens lovkyndige, ville en del af dem i hvert fald have svaret med et nej: loven siger, at du ikke må, og så må du ikke.

Men Jesus indtager et andet standpunkt. Han rækker sin hånd ud og rører ved den spedalske, hvilket selvfølgelig straks gør ham selv uren i lovens øjne. Jesus sætter sig altså selv ud over loven i dette tilfælde for at vise den spedalske, at han billiger hans handlemåde.

Hvilken grund kan Jesus da anføre for sin handlemåde? Hans tankegang er: loven har ikke til hensigt at holde mennesket borte fra Gud – så meget desto mindre, som den er givet af Gud selv. Kommer den i en given situation alligevel til at gøre det, må den brydes for den større sags skyld. Og i dette tilfælde drejede det sig om en større sag. Den spedalske var kommet til at tro på, at Jesus var i stand til at gøre, hvad han ville: »hvis du vil, kan du rense mig«, siger han. Det er mandens tro, der får ham til at bryde loven i dette tilfælde.

Og Jesus viser, at den lov, der tolkes i lyset af troen, ikke kommer til kort. Han helbreder den spedalske og ændrer dermed situationen i forhold til loven. Når manden ikke længere er spedalsk, gælder denne lov ikke længere for ham. Således bekræfter Jesus, at troen er den rette fortolker af loven.

Når Jesus derefter giver den tidligere spedalske ordre til *nu* at opfylde loven og bringe det offer, der foreskrives den, der er blevet helbredt, viser han dermed, at troen ikke erstatter loven som sådan. Troen er lovens ånd, dens fortolkningsprincip, ikke en ny lov. »Jeg er ikke kommet for at nedbryde loven,« siger Jesus i bjergprædikenen, »men for at fylde«, – nemlig med min ånd. Jesus giver i denne episode udtryk for en særdeles nuanceret opfattelse af loven. Det er hverken loven for lovens egen skyld eller troens frihed for frihedens egen skyld. Det er troens ret til at være lovens ånd. Derfor vil kun det menneske, der er opfyldt af Kristi ånd, være i stand til at leve rigtigt ud fra loven, dvs. uden hverken at lade sig slavebinde af den eller vilkårligt at tilside sætte den. Den spedalske kunne det, og det kunne hovedsmanden også.

Men hovedsmandens situation var en anden end den spedalskes. Han var nemlig ikke underkastet Moseloven. Han var romer, altså hed-

ning. Han vidste udmærket godt, at Jesus som jøde ikke kunne betræde hans tærskel uden at blive midlertidigt uren, dvs. udelukket fra at deltage i den jødiske kult. Derfor hans: »jeg er ikke værdig til, at du går ind under mit tag«. Han ønsker altså ikke at krænke jødernes lov eller at bringe Jesus i vanskeligheder, men hans tro siger ham, at det heller ikke er nødvendigt, for Jesu magt til at helbrede er ikke afhængig af hans fysiske tilstedeværelse. Ikke desto mindre erklærede Jesus sig dog rede til at gå med høvedsmanden hjem og derved sætte sig ud over lovens bogstav. Heller ikke i dette tilfælde måtte loven stille sig som en hindring mellem Gud og den, der troede. Men konflikten mellem loven og troen får ikke lov til at bryde ud i dette tilfælde, for troens svar ændrer situationen og gør dermed loven overflødig: Jesus behøver ikke at gå med hjem, siger høvedsmanden.

Denne havde ikke i sin vildeste fantasi tænkt sig, at nogen skulle bryde loven for hans skyld. Han er altså en hedning, der viser den største respekt for loven. Men troen i ham er dog endnu stærkere, så han

»Jeg er ikke kommet for at nedbryde loven . . .«

finder det rette svar, der respekterer loven fuldt ud.

Også i dette tilfælde viser troen sig loven overlegen. For den legalistiske opfattelse af loven kunne have standset høvedsmanden, så han aldrig havde haft mod til at henvende sig til Jesus. Men troen giver ham den rette opfattelse af både loven og Guds magt og bringer ham dermed ud over konflikten. Med rette udbrøder Jesus: »sandelig siger jeg jer: så stor en tro har jeg ikke fundet hos nogen i Israel«.

Vi taler i dag med rette om en autoritetskrise både i samfundet og i Kirken. Den kan ganske enkelt defineres som uvilje mod at rette sig efter loven. Man vil nemlig lade sig diktere noget af nogen. Helt kan loven jo ikke afskaffes, men som en hovedregel tænker man, at den mere er til for min nabo end for mig, for jeg kan da godt selv se, hvad der er rigtigt eller galt. Man opfylder så loven, når man ikke kan andet, – ellers gør man, hvad der passer en. Denne indstilling kender lovgivningsmagten selvfølgelig og overdriver derfor på sin side lovens bestemmelser, for at det tilsigtede resultat alligevel kan opnås. Hermed er der faktisk erklæret krig mellem lovgivningsmagten og det enkelte menneske, der rammes af loven.

Denne situation er lovens forbandelse og uværdig både for den menneskelige person og autoriteten. Heri består autoritetskrisen i dag. Evangeliets to eksempler viser derimod et andet forhold til loven: en ærlig respekt for den, der forpligter i samvittigheden, men uden absolutisme: selv loven er ikke det sidste ord i en sag, og der er situationer, som loven ikke kan have forudset og derfor ikke dækker. I disse kan man derfor ikke være forpligtet af lovens bogstav, men kun af dens ånd.

Men tilbage står spørgsmålet: Hvad er lovens ånd? Her svarer evangeliet: Kristi ånd, der gives den, der tror på ham. Kristus lærer os selv at handle i hans ånd i alle livets forhold, og kun den, der har hans sindelag, behøver ikke at føle sig truet af nogen lov, verdslig eller kirkelig, ikke fordi han føler sig stærk nok til at sætte sig ud over den, men fordi han forstår meningen med loven, og derfor ved, hvornår og hvor længe den forpligter. Kun denne indsigt i lovens mening giver den sande indre frihed. Friheden er da i sidste ende en frugt af ånd, nemlig af Kristi Ånd.

Lars Messerschmidt

100-årsfesten i Odense

Kl. 15.00: Kransenedlæggelse og kort andagt på Odense Assistenskirkegård.

Kl. 17.30: *Koncelebreret messe med biskoppen.*

Efter biskoppens prædiken meddeles *firmelsens sakramente* til voksne, som endnu ikke er blevet firmet.

Kl. 19.30: Festsaften i KFUM's store festsal, Klosterbakken 3, Odense. Entré kr. 8,50 (incl. kaffe). Adgangskort kræves.

Medvirkende er: Bl.a. Sct. Albans kor under ledelse af organist Felix Schmitt, skuespillerinden Ingeborg Brams, koncertsangerinde Teijoh Wung-Sung, koncertsanger Hugo Sieben og pianist Klaus Jerndorff.

Søndag den 21. januar:

Kl. 10.00: *Festgudstjeneste med prædiken (prædikant: P. Laurits Brunnicardi, Næstved).*

Kl. 12.15: Fælles middag på Priors Restaurant, Vestergade 1, Odense. Entré kr. 35,00, alt iberegnet. Adgangskort kræves.

(Adgangskort til både festsaftenen og middagen kan fås i præstegården: Adelgade 1, Odense, telefon (09) 12 16 64).

Kl. 15.00: Børnene fejrer EN MÆGTIG MORSOM FEST! – Det hele foregår i Sct. Albani Skoles gymnastiksal. Der udleveres gratis sodavand og æbler. Der leges en mængde muntre sanglege osv. Foruden vil der blive læst op af Onkel OLE, mimet af IB og SVOGER og tryllet af OLE RØDSKÆG!

Også børnene skal hente adgangskort, som udleveres gratis til dem.

Den økumeniske aftengudstjeneste i Helsingør

I meddelelsen i forrige nummer om den økumeniske aftengudstjeneste i Helsingør den 26. januar stod der, at domprovst S. Nepper-Christensen antagelig ville prædike. Det er nu oplyst, at prædiken bliver holdt af pastor Knud Andersen.

SØNDAG den 21.: 3. søndag efter helligtrekonger (grøn, s. 89).

MANDAG den 22.: Vincent og Anastasius, martyrer (rød, s. 797).

TIRSDAG den 23.: Raymund af Pennafort, dominikaner (hvid, s. 797).

ONSDAG den 24.: Timoteus, biskop og martyr (rød, s. 798).

TORS DAG den 25.: Paulus' omvendelse (hvid, s. 799).

FREDAG den 26.: Polykarp, biskop og martyr (rød, s. 804).

LØRDAG den 27.: Johannes Krystomos, biskop og kirkelærer (hvid, s. 805).

SØNDAG den 28.: 4. søndag efter helligtrekonger (grøn, s. 93). – I højmesse: ANSGAR, biskop, Nordens apostel (hvid, s. 821).

Økumeniske week-endstævner

Kirkernes Verdensråd afholder konference i Uppsala i 1968 med temaet hentet fra Joh. Åbenbaring: »Se, jeg gør alting nyt.«

Selv om dette tema kan udstrækkes til at dække en vældig række af emnekredse, har Danmarks Økumeniske Ungdomsråd sat dette som tema for 3 weekendstævner i foråret 1968 – 27.–28. april.

Der vil blive afholdt et stævne i Ålborg, et i Odense og et på Sjælland ved Borrevejlevig.

Herom vil der blive udsendt en folder med nærmere oplysninger. Dog kan det allerede oplyses at prisen bliver ca. 45,- kr.

Kirkevandringen i København den 23. jan.

De katolske deltagere i kirkevandringen bedes gå op på orgeltribunen i Sct. Ansgars Kirke for at synge for til »Gloria« og forblive der indtil gruppe 2 har besøgt kirken.

K. G.-H.

Pater Roos docent

Rektor for Københavns Universitet har udnævnt redaktøren for Ugebladets skriftbetragtning, dr. phil. H. Roos S.J. til docent fra 1. januar 1968.

Paven har udnævnt et råd på 24

VATIKANET – NC NEWS SERVICE

Pave Paul VI har udnævnt det såkaldte »Råd på 24«, som var planlagt af det andet Vatikankoncil, for at det skulle tilføre kongregationen for Kirkens missionsvirksomhed, som administrerer Kirkens verdensomfattende missionsarbejde, nye og friske erfaringer fra missionsområderne.

Rådet omfatter 16 biskopper, 4 generaler for missionsordener og 4 nationale ledere af pavelige missionsvirksomheder.

Samtidig udnævnte pave Paul 7 kardinaler til medlemmer af kongre-

gationen, som vil være bedre kendt under sit tidligere navn som kongregationen til troens udbredelse. De 7 kardinaler er kardinal Döpfner, München, præfekten for Rituskongregationen, kardinal Larraona, kardinal Villot, Paris, propræfekten for kongregationen for seminarier og universiteter, kardinal Garrone, propræfekten for den pavelige kommission for Latinamerika, kardinal Samore, sekretæren for kongregationen for tros læren, kardinal Parente, og kardinal Dell'Acqua fra den romerske kurie.

Kirkens fornyelse afhængig af lægfolket

VATIKANET – NC NEWS SERVICE

Paven har i sin tale i anledning af en offentlig audiens – den anden, efter at han blev opereret i begyndelsen af november – udtalt, at det afhænger af lægfolket, om Kirken skal være i stand til at gennemføre en fornyelse af sin sendelse til vor tid. Han mindede om den store omhu og opmærksomhed, hvormed det andet Vatikankoncil havde omfattet »definitionen af lægfolket og dets virksomhed i Gudsfolket«.

Dette, sagde paven, »er et tegn på, at vi alle er forpligtede til at omfatte dette emne med stor opmærksomhed«.

Og paven fortsatte: »Gennem koncilet har Kirken i sin lære om lægfolket ikke blot fremsat en lære, som fortjente at blive klarere belyst. Den har ikke alene skabt en syntese af tanker og kendsgerninger, som i over et århundrede har haft interesse for katolsk liv på lægfolkets plan... Den har klart tilkendegivet, at den netop sætter sin lid til et apostolat udøvet af lægfolket, som trofast går ind for en fornyet bevidsthed om og effektiv iværksættelse af dens sendelse til vor tid, og erklærer åbent, at 'forholdene i dag kræver, at deres apostolat på alle måder udvides og intensiveres'.«

Kan kirkens syn på fødselskontrol ændres?

MILWAUKEE – NC NEWS SERVICE

En rådgiver for den pavelige studiekommission for fødselskontrol, professor i jura ved universitetet i Californien, John T. Noonan, udtaler, at han ikke kan forudsige, om der vil ske en ændring i Kirkens syn på fødselskontrollen, men at der synes at være tegn til, at man vil bryde med den traditionelle lære på dette punkt. Professoren kan ikke oplyse noget om, hvornår pave Paul vil fremkomme med den længe ventede afgørelse,

men har på fornemmelsen, at det vil ske i form af en rundskrivelse.

Professor Noonan bemærkede, at det andet Vatikankoncil havde udøvet en mærkbar indflydelse på kommissionens medlemmer, og han påpegede, at

– i den oprindelige gruppe stemte fem imod pillen;
– i den anden kommission på 15 stemte man ligeledes imod den i forholdet 11 mod 2, mens 2 afholdt sig fra at stemme;

- da kommissionen i 1965 blev udvidet til 56 medlemmer, var den delt op i en lille konservativ gruppe, som ikke anså en ændring for tilrådelig, mens en anden lille gruppe var enig om, at en ændring var både tilrådelig og ønskelig, og flertallet stod uvisse over for spørgsmålet.

Noonan sagde imidlertid videre, at siden april 1966, da kommissionen blev udvidet med 13 kardinaler og ærkebiskopper, var der indtrådt en tydelig forskydning til fordel for en ændring, som størstedelen af de biskopper, der var medlemmer af kommissionen, tilsluttede sig.

Noonan tilføjede, at sagen i september 1966 var blevet overgivet til paven, som udtalte, at han måtte have tid til at overveje den nærmere.

Budskab fra Athenagoras

ISTANBUL - KIPA

I sit traditionelle julebudskab har den økumeniske patriark Athenagoras slået fast, at fremfor alt har lægfolk og ungdommen i de kristne kirker den kærlighedens magt, der er af stor betydning for forståelsen og forsoningen kirkerne imellem, og dermed er den teologiske dialog flyttet til andenpladsen.

Patriarken skriver bl.a.: »Således bør kærlighedens dialog have førstepladsen og i et triumftog drage ind i alle Østens og Vestens kristne kirker.« Som den realist han er, erklærer patriarken, at der er meget langt til den kristne enhed, men kærligheden er der dog.

Efter at have takket paven, patriarkerne for Sofia, Belgrad og Bukarest, den anglikanske ærkebiskop af Canterbury og førende personligheder inden for Kirkernes Verdensråd for hjertelig modtagelse sidste efterår, og for de samtaler han havde ført med dem, og som var af største betydning, slutter patriark Athenagoras med: »I ånden er vi alle samlet om Kristi krybbe og beder om, at enhedens dag snart måtte oprinde.«

Katolsk forfatterinde har holdt sig skjult

»Jeg står med det ene ben i graven og kan dog ikke dø. Jordens ånd fører mig ustandselig ud på kirkegården og viser mig min grav. Men takket være ånden ved min højre side ser jeg kors for mine øjne, mange kors, også det, der skal stå på min grav, mit kors, det, jeg hænger på, og som er en lille gentagelse af det store kors, hvis skygge dækker hele jorden.

Hver dag går jeg ind i kirken. Jeg lægger mig på knæ og fordømmer mig selv og alle mine tanker og gerninger. Men til sidst løfter jeg hovedet og vover at tænke på, at der i tabernaklet bor Gud som døde for at frelse alle mennesker. Det er næsten umuligt at tro det, men jeg ved jo, at jeg tror på det. Igennem 30 år har han været min næring og opretholdt min sjæl. Han vil også hjælpe mig med at dø..

Træerne er så venlige, de taler om forår og opstandelse, om sommer og lykke... Jeg takker Gud for dem. Og dog er det mit sidste ønske, at alt skal være borte, også træerne, når jeg ligger på mit sidste leje og mærker, at hjertet ikke vil slå mere, og at det er alvor. Da skal ingenting være tilbage uden virkeligheden, som er Gud.«

Således slutter forfatterinden Ingeborg Johansen sin nylig udkomne bog »Uvirkelighedens faser«. Hun er konvertit, blev optaget i kirken i 1934, mens hun underviste på Assumptions-søstrenes skole i København. Men i virkeligheden har hun hele livet søgt og søgt efter Gud uden tilsyneladende at kunne finde ham. I barndomshjemmet i Estland var forældrene overbeviste ateister. Kun tjenestefolkene talte om Gud. Senere i livet blev Ingeborg Johansen huslærer hos en rig katolsk familie i Frankrig, og der må-

Ingeborg Johansen

te hun blandt andet lære børnene den katolske katekismus, skønt hun ikke selv troede. Det gjorden den »katolske« familie heller ikke, men børnene skulle konfirmeres og til førstekomunion, for ellers kunne de ikke senere blive gift ind i adelige familier. Børnene spurgte deres lærerinde: Er Gud til? og hun måtte svare: Jeg ved det ikke. Men ved at studere trosrørelse opdagede hun, at det jo hang sammen, det hele, ganske logisk. Selv om der skulle gå år, inden hun tog det endelige skridt ind i kirken.

Ingeborg Johansen er nu 71 år. Hun har holdt sig godt skjult som forfatterinde. I årene 1944-46 udsendte hun under pseudonymet Helene Paider en trebindsroman »Det forheksede land«, der foregår i Estland, og som blev fint omtalt af kritikerne, der ikke kunne finde ud af, hvem hun var. Hverken denne roman eller den nye bog er uden videre selvbiografier. I.J. er meget optaget af den helt moderne litteratur. Der er noget vegetativt over hende, man kommer til at tænke på Nathalie Sarrautes »Tropismer«, når man læser »Uvirkelighedens faser«. I.J. har en koglende fantasi, som vel har fundet næring i barndommens kontakter med den gamle estiske folketro på ånder og drømme. Træerne er hendes særlige venner, hun har en dyb, lyrisk naturfølelse: »Gå blot hen og klap et træ, og det sitrer af lykke! De stumme planters kærlighed til os er et mirakel... Træerne gør altid Guds vilje, og den, der elsker dem, er ikke hedning.«

KORSTEGNET

En strålende stjerne lyser højt oppe i himlen, når min mund siger, eller når jeg blot tænker: - I Faderens navn... Den stjerne holder hele verden sammen. Og en anden stjerne funkler som en ædelsten dybt nede i afgrunden, når jeg hvisker: - I Sønnens navn... For dér steg han ned, han, fra hvem al frelse kommer. En tredje stjerne glider som en guldstribe fra min venstre skulder til min højre, når jeg slutter af: - Og I Helligåndens navn. Et kors at bære og et kors der frelser. Det bliver stående over mig. Det forsvinder ikke. Jeg har knyttet mig til den magt, der er stærkere end djævlens.

Ingeborg Johansen.

Århus

Sjøreen & Co.
Malerfirma
Århus C

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 12 41 22 - Århus C
Missionshotellet ANSGAR

A. Mougard A/S
Entreprenør & murerfirma
Århus C
Tlf. 14 20 23 - 17 66 95

El-installationsfirma
V. Svønstrup
aut. elektro-installatør
Telefon 12 15 57
Hans Brogesgade 4, Århus C

Katolske begravelser
Ring til 12 28 66
H. J. Madsens
begravelsesforretning
Jægergaardsgade 17-19, Århus C

Århus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4 lin.)

MEIERIET Vestecbro

Jydsk
Orgelbyggeri I/S
Herluf Trollesgade 36 A
Århus N
Telefon 16 94 01

Største udvalg i radio - fjernsyn
- båndoptagere og grammofooner
Radio Thygesen
Ryesgade 24, Årh. C. Tlf. 12 00 99
lige ved katolsk kirke og
Rådhuspladsen 1, Århus C
Tlf. 12 10 11, overf. Grisebrønden

Hele landet taler om
Katolsk Ugeblad

Svend Erik Laursen

GAS - VAND - VARME - BLIKKENSLAGER - SMEDE- & MASKINVERKSTED

Tordenskjoldgade 23a . Aarhus N.
Telefon (061) 16 85 33 . Giro 17117

Aktieselskabet
**Købmands- og
Haandværkerbanken,
Århus**

Hovedkontor:
Store Torv 12, tlf. (06) 12 47 77
Indenbys afdelinger:
Søndre afd.:
Århus hovedbaneg., tlf. 12 40 88
Vekselkontor i banegårdshallen.
Langenæs afd.:
Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

POUL DUDZIŃSKI

Aut. el-installatør
Christiansbjerg
Installationsforretning
Birkegade 7, Århus N.
Telefon 16 98 80
Lev. til katolske institutioner
Lys, kraft og varme

Svendborg

Niels Madsens
Maskinsnedkeri
Vestergade 24 - Svendborg
Tlf. 21 01 97
Lev. til de katolske institutioner

Svendborg
Ligkistemagasin
Katolsk Bedemand
v/ Hans Nielsen & Søn
Fruestræde 10, Svendborg
Telf. 21 02 64

Kulkranen
Frederiksgade 2, Svendborg
Telefon 21 14 10
Kul - Koks - Olie

Malermestre
L. Larsen & Søn
Brogade 10 - Svendborg
Telefon 21 10 16

Flytteforretningen
2021
Skattergade 5-7 . Svendborg
Tlf. 21 20 21
Kontor i København:
Molestien 11, København SV
Tlf. VA 6060
Svendborg-København hver dag
Flytter alt overalt

Ure og optik
»BALANCEN«
v/ Knud Petersen
Møllergade 46,
Svendborg . Tlf. 21 19 20

**Kompasretning,
»Thrige« autopilot,
alle nautiske spørgsmål**
Hvidkjær-Sørensen
Strandhuse 36, Svendborg
telefon 21 33 34

Holbæk

Axel Smith's Eff.
v. Niels Hansen
Exam. aut. gas- og vandmester
Labæk 47 . Holbæk
Telefon 43 01 63

JENSEN & OLSEN

HOLBÆK TELF. 43 03 65
EL-INSTALLATIONER

Holbæk Centralmejeri
Østerled, Holbæk
Telefon 43 30 01
Vogne og udsalg overalt i byen.

*

BØGER
FRA ALLE LANDE ★ PAA ALLE SPROG
TIL ALLE PRISER ★ FOR ALLE ALDRE
OM ALLE EMNER ★ FOR ALLE FAG

VICTOR HANSEN
BOGHANDEL

Bruunsgade 45 . Telf. (06) *12 24 00
Århus C.

Denne naturglæde møder vi også i den lille samling digte og prosastykker »de lykkelige øer«, som er blevet til under et ophold på de canariske øer – før turisterne kom (den kom i 1952 og kan stadig fås).

Man kan næppe undgå at sammenligne med Johannes Jørgensen. Hendes sprog har tone, og det er rent og purt, skønt hun først har lært dansk som voksen. Som J.J. forbinder hun poesien med fordybelse i sig selv og hunger efter menneskelig kommunikation. Som han og som enhver rigtig digter holder hun til en vis grad dommedag over sig selv, omend det er i fiktiv form. Og så viser hun pludselig en stille humor!

Den lille bog er en fin gave til os. Over sin første bog, »Den røde villa«, som Ingeborg Johansen skrev som tyveårig, og under sit eget navn, satte hun et Heinecitat om børnene, der er bange i mørke og synger for at overvinde angsten for det mørke, der omgiver os mennesker, angsten for tomheden, uvirkeligheden, døden. Til jeg'et i »Uvirkelighedens faser« siger Gud: »Jeg bestemte dig til at udholde store pinsler. Men det var ment som en nåde.«

Ingeborg Johansen har fornylig modtaget 5000 kroner fra Statens Kunstfond.

Ellen Nielsen.

Ingeborg Johansen: *Uvirkelighedens faser*. Borgens forlag, 132 sider, kr. 27,00.

LÆSERBREVE

JEG VILLE ØNSKE

at d' herrer præster ville sætte en lille notits i »Ugebladet«, når søndagsmestertidene forandres.

En omvej i Jylland ville kunne tillade mig at nå en messe i en lille by. Da jeg i god tid ankom til kirken, forlod folk den! – En brav kone fortalte, at der havde stået i avisen, at messen nu læses en time tidligere! – Vi læser jo ikke alle den samme »Pærekøbing Tidende«, men slår op i vor katolske lommekalender, der bl.a. jo også giver oplysninger om messetiderne.

Hjemkommet fra rejsen ville jeg overvære »min« sædvanlige tidlige søndagsmesse. En uforklarlig følelse fik mig til at vælge en senere. I kirkens våbenhus så jeg, at den tidlige messe var forsvundet, og jeg opsendte en tak til den eller de helgener, der havde »vejledet« mig. Jeg lader en del af denne tak gå videre til de præster, der gennem »Ugebladet« i fremtiden vil tillade mig at holde min lommekalender a jour.

A. Albrechtsen

Under denne rubrik optages indlæg af almen interesse og af ovenstående længde.

Enhedskatekismus i Polen

BERLIN – KIPA

Det polske blad »Za i Przewiec« oplyser, at forskellige katolske kredse i Polen er i færd med at udarbejde en enheds-katekismus, der samtidig skal anvendes som håndbog i religionsundervisning. Bogen udarbejdes efter en ny metode, der er i stand til at bibringe nutidsmennesker en viden om Gud.

»Ret langt fra godt og vel«

De spanske, evangeliske kirkers repræsentant over for den spanske regering, pastor José Grégori udtaler i et interview i »Kristeligt Dagblad«:

»Loven om religiøs frihed er i virkeligheden ikke en udvikling til det bedre med henblik på, hvad som var før; det er et forsøg på, i en modstræbende ånd, at rette sig efter koncilet. Dens juridiske udtryksformer er blevet så grundigt prøvet, så udlandet har fået det indtryk, at alt er vel; – men i Spanien, når det gælder »loven«s gennemførelse, er det langt fra godt og vel.«

Fransk journalist i Vietnam

Jean Bertolino, udsendt af »La Croix« og »La Vie Catholique illustree«, har i Nord-Vietnam talt med priorinde, moder Maria Hung, hvis kloster »Amour de la Croix« (Korsets kærlighed) i Tanh-Hoa, blev totalt ødelagt ved et bombardement den 24. juni 1967.

I »Informations catholiques internationales« skriver Jean Bertolino bl.a., at priorinden spurgte: »Hvorfor skulle det gå ud over os? Vi gør jo ingen noget ondt. Vi lever i fred og bøn. Jeg har måttet evakuere søstre ud i bjergene, da amerikanerne forfølger os hver dag.«

I Hanoi talte Jean Bertolino med pater Ho Thanh Bien. Det meste af samtalen foregik i beskyttelsesrum. Pateren oplyste, at der i Nord-Vietnam var en million katolikker, fordelt i otte bispedømmer med en ærkebiskop og otte biskopper. Desuden var 500.000 flygtet til Syd-Vietnam, idet man allerede i 1954 havde fortalt dem, at statuen af Vor Frue af Fatima havde forladt den nordlige del og nu befandt sig i Syd-Vietnam, og at de troende i nord ikke mere

stod under hendes beskyttelse. Videre fortalte pateren, at 240 kirker var blevet bombet.

Under sit besøg i Syd-Vietnam resumerede en ung katolsk præst over for Jean Bertolino situationen med følgende: »Amerikanerne forsvarer hverken religionen eller vietnameserne, men kun deres egne interesser. Vi har fået nok. Man må lade vietnameserne selv klare deres problemer. Vort første og største ønske for det nye år er 'Fred'.«

Guds ord

I Pauluskredsens nye hæfte »Guds Ord« skriver pastor Lars Messerschmidt om Bibelen som Guds ord, hvad det konkret vil sige, at Gud taler, og i dette tilfælde, at han taler i Bibelen.

Sr. Simone O.S.B. skriver om »livets ord« med udgangspunkt i Johannes-evangeliet 1, 1–5. L. M. Dewailly skriver om »Guds Ord er Jesus Kristus«, hvor han omtaler den dogmatiske konstitution *Dei Verbum* og i høj grad understreger, at denne fremragende tekst er koncentreret om Vor Herres Jesu Kristi person.

Endelig skriver Jean Paillard O.P. i »Brudstykker af en ABC« om den for tiden herskende mistro til forfattere, endog sakrale forfattere. Gennem en analyse af Paulus' breve kommer han til det resultat, at disse såvel som en hvilken som helst anden nytestamentlig tekst befinder sig i stadig tilbliven i vore hænder – netop i den grad, de frembyder modstand. Det gælder om stadig at føle, at man står på en tærskel, hvor man undrer sig over det elementære og med stadig fornyet ånd lader sig overvælde af det velkendte.

B.H.

2 værelser tilleje

for yngre mænd.

Pastor Paul d'Auchamp
Vandtårnsvej 5
Søborg
Tlf. 69 03 01

R.I.P.

Min kære, gode mand

HARRY BARFRED
* 23/2 1894

døde den 11. januar 1968.

Else Barfred.

Bed for hans sjæl.

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
af Fritz Kapper

Odense H.
Tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
FLYTFORRETNING

Jul. Larsen & Sonner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

BLOCH'S BOG CLEARING
K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger.

Holger Dall
Malermester
Paludan Müllersvej 1,
København V.
Tlf. Eva 4151

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF OG
VACUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eff. 4
K. K. L. Simonsen's efft.
Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - København K
Telf.: *MI 2557

VI
ER TIL
FOR
DEM

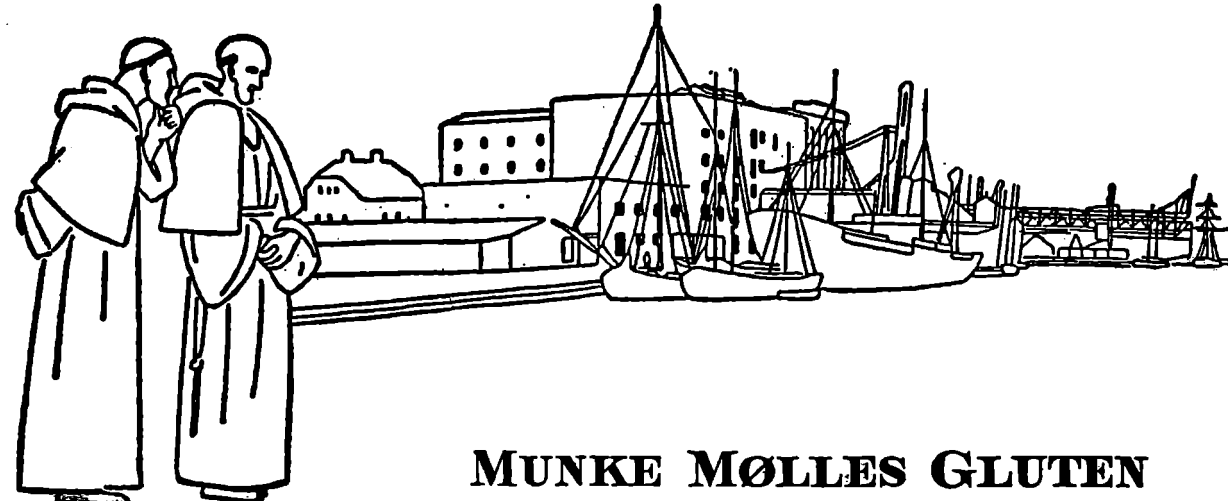

LANDMANDSBANKEN

Georg Larsson
Det danske hospitalsinventar
Fyensgade 6, København N.
Hospitalssenge, madvogne,
transportvogne,
klinikinventar.
Specialitet: Gummihjul.

Chr. Hansens kødudsalg
Gl. Kongevej 163
København F.
Telefon Eva 6465 og 6466

Bliv børnehavelærerinde!
Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893

MUNKE MØLLES GLUTEN

UGENS TV OG RADIO (21. - 27. JAN.)

SØNDAG	10.30 p3	Søndags-Journalen.
	20.30 tv	Før valget på tirsdag. Debat. Sendes også i radio.
MANDAG	19.45 tv	Er der grundtvigsk dikatur i folkekirken? Diskussion.
TIRSDAG	16.30 p1	Piger og drenge diskuterer elevråd.
	21.00 tv	Valgften. Se også p1 og p3.
ONSDAG	20.30 tv	Horisont. Magasin for udenrigspolitik.
TORS DAG	20.00 p2	Bernhard Løwkowitch: Messe for blandet kor og blæsere med harpe.
FREDAG	9.15 p1	Kristendommen og det moderne samfund. Skoleradio.
	20.15 p1	Kirken i morgen og i overmorgen.
LØRDAG	9.15 p1	Tjekkisk kirkemusik.
	20.00 tv	Bombi, Bitt og jeg. Tv-teatret. Nordvision.

Dalland om døden

Med en linie fra Chr. Richardts »Altid frejdig« – pudsigt nok i hundredåret for digtets fremkomst – som overskrift, har cand. mag. Walter Dalland i »Tro og Viden«, tidskrift for kirkelig og kulturel orientering, skrevet om døden, hvordan det er at dø, og hvilken forbindelse den har med livet.

Der nævnes en række eksempler på mennesker, der kunne have valgt livet ved at skifte standpunkt, men som ved at handle, som de gjorde, ved deres liv og død dokumenterede, at de levede på det, de døde for.

Som eksempler nævnes den græske filosof Sokrates (469-399 f. Kr.), de kristne martyrer og nogle frihedskæmpere under den tyske besættelse af Danmark under 2. verdenskrig. Fælles for dem var, at de i en enten-eller situation har måttet vælge mellem det perspektivløse, middelmådigheden, eller den klare målsætning med livet som indsats. Ved at vælge den sidste mulighed har de vist os noget afgørende om livet, nemlig at der er noget, der er mere værdifuldt end livet.

Desuden bringer Walter Dalland forskellige udtalelser af afdøde præsident John F. Kennedy, hvis indstilling var, som han skrev i sin bog »Mænd af mod«, at gøre, hvad man skal gøre, trods personlige konsekvenser, trods farer – og at dette var grundlaget for al menneskelig moral. Og endelig citeres slutningen af Kennedys tale ved hans tiltrædelse som præsident, hvor han klart giver udtryk for den tanke, at døden ikke først og fremmest er en påmindelse om, at livet for hvert sekund nærmer sig sin afslutning, men en opfordring til at bruge livet her, nu i dette øjeblik, for helt og fuldt at gøre det Guds værk, der er betroet os.

Shakespeares sprog...

Fortsat fra bagsiden.
faktisk er bedre end den tilsvarende i

det skuespil, der ligger til grund, Shaws »Pygmalion«. Jeg har også haft megen glæde af »Dr. Dolittle«, der er en herlig figur.

– *De har lige været i Italien. Hvad synes De om italienerne?*

– Italienerne lever et lykkeligt liv – afslappet. Det er dejlige mennesker.

Egentlig ville jeg gerne have spurgt lidt mere angående rollen i Michelangelo-filmen, men det var tydeligt, at Harrison satte denne i hartkorn med rollen som Cæsar i »Cleopatra«. Den film havde han ikke engang selv set. Der var efter den hyggelige frokost mange skriverier i anledning af, at Rex Harrison ikke ville lade sig fotografere sammen med en ung skuespillerinde. Den episode lagde vi slet ikke mærke til ved det bord jeg sad ved. For der var også unge damer. Og vi snakkede film...

HK

R.I.P.

Vor kære mor, farmor, mormor og oldemor

ANNA KLUGE

er afgang ved døden den 31. december 1967.

Inger Planfeld
Frantz, Ernst og Harry

Bed for hendes sjæl.

Tandlæge

P. Lomholt Maack har åbnet praksis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Gardiner
Manufaktur
Hvidevarer
Sengeudstyr

Textil-Varehuset

Slotsgade 17, København N
Tlf. (01) 35 05 01

Leverandør af skolekjolet

Flint arbejde – Tria 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker og møbelpolstrer?
Hvis ikke – så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 10 til 13. Telefon PALæ 2323.

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvej 13,

Charlottenlund

Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761

Kontortid 10-15 – Lørdag lukket

BRDR. MEYER

Bilkkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanftetsmester

Per Meyer

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
*34 46 01

Begravelse og bisættelse ordnes for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

K&K

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

Shakespeares sprog ... og dyrenes

... og filmens.

Da man for ikke så længe siden – i Michelangelo-filmen – så pave Julius II portrætteret uden skæg, til trods for at der ikke findes noget maleri af den krigeriske Peters efterfølger med glat ansigt, var der ikke en kat, der gøede.

Da man fornylig så Doktor Dolittle i høj og slank udgave på lærredet rejste der sig en storm af protester.

Sådan er der så meget.

Hvem er der da den lille runde Doktor Dolittle?

Jo, det er en beskeden videnskabsmand, der lige så stille har lært dyrenes sprog. Han oplever en verden, der er meget rigere end den, vi almindelig dødelige i vor søvnige trummerum sanser.

En kvik dreng, Tommy, har også noget af det rigtige i sig. Og han optages i doktorens kompagni af alt andet end umælende dyrekammerater. Hvor de dog oplever.

Det var Hugh Lofting, der gjorde verden opmærksom på Dolittles meriter. Lofting sad i de franske skyttegrave under første verdenskrig. Han ønskede ikke at fodre sine børn derhjemme i England med rædslerne fra slagteriet. I stedet indeholdt hvert brev til lille afsnit af Doktor Dolittles eventyr. I bogform er bøgerne nu klassikere i børnelitteraturen. Hasselbalch har – mens vi venter på filmen – en musical, der kommer op på Tre Falke Bio i nær fremtid – udgivet foreløbig »Doktor Dolittle« og »Doktor Dolittle's Rejse«. Bøgerne, der lever op til deres ry, er lune og festlige og ganske usentimentale og følger sig naturligt ind i den perlerække af børnebøger, der også kendetegner vor tid. Lad os i flæng nævne Astrid Lindgrens »Emil fra Lønneberg«, Bulderby-serien, »Vi på Krageøen«, Laura Ingall Wilders »Det lille

hus«-serie og genudsendelsen af Tudorserie-serien. Disse ting er anderledes livsnære end de bundforløjede Flemmingbøger, som vi allesammen er opflasket med. Og i svage øjeblikke giver videre til næste generation.

Både pave Julius II og Doktor Dolittle blev spillet af den engelske skuespiller Rex Harrison. Han behøver ingen præsentation. Professor Higgins i »My fair Lady«!

Under en publicity-tur til Doktor Dolittles pris besøgte Rex Harrison også København. Pressen havde lejlighed til at møde ham ved en frokost på Lange-linjepavillonen, der – som vi fortalte Harrison – havde ligget i skudlinjen, da Nelson vandt slaget på Rheden, hvis den vel at mærke havde ligget der dengang.

Rex Harrison har fortjent successen i »My fair Lady«. Vi bemærkede ham umiddelbart efter krigen, da han spillede »En charmerende synder«. I Noel Cowards »Elvira går igen« åbenbarede han sine evner som lystspilkunstner, det samme var tilfældet i »Jalousi efter noder« og hans vittige præsentation som paven i Michelangelo-filmen var et lyspunkt i denne noget langsommelige affære. Der var også fantasi over hans portræt af kongen af Siam i guvernantehistorien »Anna og kongen«.

– Bryder De Dem om roller som pave

Julius og kongen af Siam, spørger »Kattolsk Ugeblad« Mr. Harrison.

– At filme i Hollywood er noget andet end at filme i England, lyder det sfinxagtige svar.

– Da De spillede i »En charmerende synder« (The Rake's Progress) og »Elvira går igen« (Blithe Spirit) var engelsk film inde i en frugtbar periode. Synes De engelsk film nu er bedre end den gang?

– Filmene er blevet teknisk bedre. Men hvad indholdet angår er det vist nogenlunde det samme.

– De er jo uden engagement i øjeblikket. Hvilke planer har De?

– Jeg kunne tænke mig at komme bag kameraet som instruktør af en film om ungdommen. Jeg ville gerne vise, at ungdommen i dag er andet end forkælede hobbies.

– Hvad synes De om The Beatles?

– Jeg synes de bliver bedre og bedre. Det gælder også deres grommofonplader.

– Og hvad med Shakespeare?

– Jeg har ikke spillet Shakespeare siden jeg var to år. Og jeg bryder mig egentlig ikke så meget om Tudor-skuespil. Jeg sætter mere pris på moderne stykker for eksempel af Eliot og Fry. Man lægger mest mærke til min professor Higgins i »My fair Lady«, og jeg er da også glad for rollen i musical'en, der

Blad tilbage til side 15.

Litteraturen Dr. Dolittle . . .

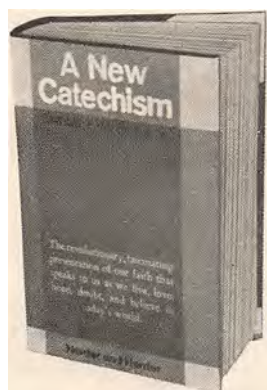

Præstemangel og nye løsninger

Mangelen på præster – bl.a. på grund af, at præster nedlægger deres embeder for at gifte sig, har rejst problemet om at anvende de præster, der er overført til lægstanden, i det pastorale arbejde. På side 11 fortælles lidt om, hvordan man forskellige steder i verden har løst problemet. Også antallet af præstestuderende er ved at skrumpes ind. Dette problem berøres i en beretning fra de skandinaviske præstestuderendes møde i Frankfurt am Main. Også side 11.

katolsk 26. JANUAR 1968 116. ÅRGANG uge blad

4

Ingen vildfarelser i den hollandske katekismus - Det hollandske pastoralkoncil ønsker gifte præster

Side 2

Alexandra Teatret i København under Thorvald Larsens ledelse bekræfter endnu engang sin stilling som hovedstadens fornemste biograf.

Den gamle mand og drengen - en dejlig fransk film

Bagsiden

En nye æra i den katolske kirkes historie begyndt med personskifter i Rom

Side 4

Ikke mindst samler interessen sig om den nye leder af kongregationen for trosfædere, kardinal Seper, som ses her på billedet.

Skaber transplantationerne moralske problemer?

Side 10

Bjørn Højbo om den stille liturgiske fortvivlelse - Kjeld Geertz-Hansen om Canon gennem tiderne

Side 5-6-7

Det hollandske pastoralkoncil ønsker gifte præster

NOORDWIJKERHOUT - News Service

Det hollandske pastoralkoncil har enstemmigt godkendt en resolution, hvori der anmodes om, at gifte mænd må kunne modtage præsteveilsen i Holland, og at præster, der har giftet sig, må få tilladelse til at udføre pastoralt arbejde i Kirken.

Kardinal Alfrink af Utrecht støttede resolutionen på de hollandske biskoppers vegne.

I en anden resolution fastslog man, at alle kristne - samlet og hver for sig - skal prøve på at lindre verdens nød, og at de skal støtte alle institutioner, der virker for freden og den internationale udvikling.

En rapport over spørgsmålet om autoriteten i Kirken, som var udfærdiget af msgr. Jan Loeff med flere, blev ikke godkendt som dokument af pastoralkonciliet.

Biskop Peter Moors af Roermond kritiserede rapporten stærkt i en tale, skønt mange af deltagerne i konciliet gik ind for den. Rapporten vil nu blive omredigeret i en kortere og enklere form af pastoralkoncils centralkommission.

Kardinal Alfrink havde allerede tidligere - i sin åbningstale til pastoralkonciliet - udtalt, at rapporten ikke kunne betragtes som et dokument, der var udfærdiget af de hollandske biskopper.

I rapporten hedder det, at Kirkens institutionelle væsen for mange katolikker og især for de unge er blevet en hindring, der står i vejen for det evangeliske budskab. Den henviser til et spørgsmål af Martin Luther - »Hvad har den institutionelle kirke med dens syn på autoriteten med evangelierne at gøre?« - og hævder, at der stadig er behov for at få dette spørgsmål besvaret.

I urkirken rådede der, hedder det i rapporten, en helt anden opfattelse af autoritetens væsen. Dengang betragtede man først og fremmest autoriteten som stående »i den kristne menigheds tjeneste«.

I tidens løb er autoriteten imidlertid inden for Kirken blevet identificeret med den form for autoritet, der udøves af staten og den civile øvrighed, hedder det videre. Og det har ført til, at Kirkens ledere er blevet herskere i en ensrettet institution, hvor de - i stedet for at lede

Kirken i frihed - begyndte at påtvinge andre deres myndighed og krævede at have et afgørende ord at skulle have sagt både med hensyn til politik, undervisning, socialt velfærd og familieliv. Kirkens embedsmænd har, står der i rapporten, simpelt hen forkyndt deres meninger og krævet, at katolikkerne skulle rette sig efter dem.

I rapporten betegnes en sådan identifikation med staten og andre verdslige institutioner som »ødelæggende«, fordi Kirken er Kristi mystiske legeme, og den altså er et »kærlighedens samfund« bestående af sine enkelte medlemmer. Derfor skal Kirkens ledere - paven, biskopperne og deres medarbejdere på det pastorale område - ikke opføre sig som ledere, men udøve deres embede i de troendes tjeneste. Mange - både ældre og yngre katolikker - betragter dette som den rigtige form for myndighed efter skrifterne.

I praksis betyder dette, hedder det i rapporten, at udøvelsen af Kirkens myndighed skal være baseret på respekt for menneskeværdigheden og den enkeltes ansvar. På den måde vil embedsmændene ikke påtvinge visse handlinger, men vidne om dem, de vil ikke være isoleret fra samfundet, men midt i det, de vil overgive mange af deres beføjelser til sagkyndige, og de vil tilskynde til åbenhed og acceptere meningernes mangfoldighed.

Ifølge rapporten bør udvælgelsen af embedsmænd ikke være en ensidig proces fra oven, men påhvile hele det kristne samfund. Og embeder bør ikke gives på livstid, men kun for et begrænset tidsrum.

Pastoralkonciliet forkastede ligeledes en resolution, hvori det blev foreslået, at man skulle sende en delegation til Rom, der skulle gøre rede for situationen i Holland. Man fulgte her kardinal Alfrink, som var imod forslaget, fordi han betragtede det som uigennemførligt.

I sin åbningstale til pastoralkonciliet udtalte kardinal Alfrink for øvrigt, at det »ikke var at betragte som et parlament, der traf afgørelser, som biskopperne derefter skulle rette sig efter«.

»Men,« tilføjede kardinalen, »jeg regner med, at det hollandske pasto-

ralkoncil vil komme til konklusioner, som de hollandske biskopper med glæde vil udføre i praksis.«

»Jeg gentager,« sagde kardinalen, »at de hollandske biskopper ikke følger den ringeste trang til at sætte sig op imod noget som helst i Kirken, hverken mod vore bispekolleger eller mod paven, som vi anerkender som den, der af Kristus er sat i spidsen for hele Kirken.«

Pastoralkonciliet skal, erklærer kardinalen, afholdes i den ånd, der præger det andet Vatikankoncils dekret om biskoppernes hyrdeembede.

Det hollandske pastoralkoncil har 168 medlemmer, der for størstedelens vedkommende er valgte repræsentanter for de hollandske katolikker. Alle de hollandske biskopper deltager i konciliet. I spidsen for det står professor i psykologi ved universitetet i Groningen Johannes T. Snijder. Blandt gæsterne er den pavelige pronuntius for Holland, ærkebiskop Angelo Felici, generalsekretæren for den europæiske bispekonference, msgr. Roger Etchegaray, samt repræsentanter for de protestantiske kirker i Holland. Af de 168 deltagere har 109 stemmeret, deriblandt 64 lægfolk.

På pastoralkoncils næste møde, som finder sted i Noordwijkerhout den 8., 9. og 10. april, bliver emnet missionerne, hjælpen til udviklingslandene og freden.

Ingen vildfarelser i den hollandske katekismus

AMSTERDAM - NC News Service

Der er ikke fundet nogen vildfarelser i den hollandske katekismus. Det er den slutning, som en kommission bestående af seks kardinaler er kommet til. Kommissionen har haft til opgave at efterprøve rettroenheden i katekismen.

De seks kardinaler i kommissionen er *Frings*, Köln, *Jäger*, Paderborn, *Lefevre*, Bourges (Frankrig), *Browne*, kurien, *Florit*, Firenze og den schweiziske teolog *Journet*.

Katekismen, der udkom i Holland i 1966, udløste forrygende diskussioner, så snart den var på markedet. Nogle traditionalister sendte en henvendelse (på latin) til paven, og kardinal *Alfrink*, der havde givet

bogen imprimatur, kritiserede, at man på grundlag af henvendelser af ovennævnte art havde sat seks kardinaler til at gennemgå bogen for kætterier.

Under et besøg i Rom drøftede han sagen med både kommissionen og paven. Kardinalerne Frings, Jäger og Journet skal have betegnet bogen som »et fortræffeligt stykke arbejde«, og paven sagdes på sin side at være indstillet på at følge nævnte rådgiveres dom. Samtidig tilbød Alfrink, at man til brug for fremtidige oplag omskrev nogle afsnit, og dette forslag indgår i kommissionens betænkning. Den hollandske kardinal var stort set tilfreds med sit besøg i Rom.

I en kommentar til betænkningen udtaler pater *Edward Schillebeeckx* O.P., der har været censor på katekismens første udgave, at han aldrig havde accepteret nogen fordommelse af teksten, men at han er glad for resultatet af kommissionens positive afgørelse. Han siger videre:

»Jeg formoder, det er en af de første beslutninger, som den nye leder af Kongregationen for Troslære, kardinal Seper har taget. Kommissionen må have afventet kardinal Ottavianis afgang. Hovedmodstanderen af den nye katekismus var kardinal Browne. Det højere Kateketinstitut i Nijmegen, som har skrevet den nye katekismus, tilbød at omskrive teksten til anden udgave, før kardinalkommissionen foreslog det. Den nye hollandske katekismus vil nu blive udgivet i mange lande, da der allerede er forberedt mange oversættelser.«

Irsk hjernevask

VIRGINIA — NC News Service

Pater Michael Hurley S.J. i Dublin har over for en forsamling af irske protestantiske præster udtalt, at de irske kirkesamfunds »stokkonservative« holdning virker som en »hjernevask« på præsterne og er skyld i, at en del af landets bedste unge præster søger til Canada og USA for der at kunne udvikle sig frit.

Pater Hurley påpegede, at »ingen, der besøger USA kan undgå at lægge mærke til alle de irske anglikanske, protestantiske og katolske præster, der har forladt deres hjemland og deres hjemlige kirke, fordi de har følt sig skuffede og har været bange for at blive åndeligt kvalt.«

Østtyskere ser skævt til mødet i Marianske Lazne

Pessimistisk kommentar i »La Croix«

KUB — PRIVAT

Det østtyske Videnskabernes Selskab så skævt til det møde, der i april i fjor var arrangeret i Marianske Lazne i Czekoslovakiet af det tyske Paulusgesellschaft, og hvor intellektuelle marxister og kristne samledes tredje år i træk, skriver det franske blad »La Croix«. Et halvt år efter mødet er der fremkommet to tilsyneladende samstemmende udtryk for kritik, dels i form af en artikel i et filosofisk fagtidsskrift af den kommunistiske professor Kosing og dels en artikel af professor Trebs, der betegnes som en »fremskridtsvenlig kristen«, i bladet »Neue Zeit«, som er organet for det »kristeligt-demokratiske« parti i Østtyskland.

Mødet i Marianske Lazne var arrangeret i samarbejde mellem Paulusgesellschaft, en sammenslutning af tyske intellektuelle, stiftet af pastor Kellner fra bispedømmet München, som selv er formand for det, og af Videnskabernes Selskab i Czekoslovakiet. Dette sidste havde påtaget sig at indbyde deltagerne fra østlandene, såvel kommunister som kristne. Videnskabernes Selskab i Østtyskland og i Polen havde ikke sendt nogen kommunistisk intellektuel, hvorimod der var kommet en hel del intellektuelle czekiske og ungarske kommunister. Fra Østberlin var der kun kommet tre journalister, som alle tre var kristne og medlemmer af det »kristeligt-demokratiske« parti, der ligesom andre sammenslutninger af samme art ikke har nogen anden opgave i det politiske liv end at godkende de beslutninger, der træffes af det kommunistiske parti uden indblanding fra andre, og at bidrage til, at de bliver udført i praksis.

I »Tysk tidsskrift for filosofi« skriver professor Kosing i en omtale af mødet i Marienbad, at en dialog af denne art forudsætter, at man sonderer mellem politik og ideologi, og det er noget, man ikke kan gøre som marxist, fordi politikken derved mister sit ideologiske grundlag.

Professor Trebs præciserer kritikken i »Neue Zeit«. Man går ud fra et »konceptuelt synspunkt, siger han, dvs. fra »en opfattelse af ideologien og filosofien, som er løst fra det konkrete og praktiske liv«, som er »den dominerende opfattelse under de vilkår, der hersker i det borgerlige samfund«. Han hævder, at man i foredragene og samtalerne i Marianske Lazne har skilt marxismens generelle principper, som de er blevet opstillet af Marx og engels, og deres udførelse i praksis og de erfaringer, som de marxistiske partier har gjort i de lande, hvor de i årtier har »udøvet en væsentlig indflydelse« på det politiske liv.

Og endelig er den dialog, Paulusgesellschaft har arrangeret, blevet gjort til genstand for en tredje anklage, nemlig at den ikke forudsætter viljen til at nå

til en fælles indsats eller de nødvendige dispositioner for at nå til en sådan indsats.

For et socialistisk land som Østtyskland, skriver professor Trebs videre, kan man ikke se bort fra de erfaringer, »de kristne har gjort, som samfundsmæssigt er engageret i et allerede langvarigt samarbejde med marxisterne« i »opbygningen af det socialistiske samfund«. I Marianske Lazne, siger han, har de delegerede fra Østtyskland (som ikke at forglemme alle sammen er »fremskridtsvenlige kristne«) klart og tydeligt givet udtryk for dette, og deres principielle holdning er, fortsætter professoren, blevet betragtet som negativ og ilde anbragt.

I en kommentar til »La Croix« skriver François Bernard:

»Dette var faktisk tilfældet, og det var ikke alene de kristne deltagere, der reagerede på den måde ... I virkeligheden drejede samtalerne i Marianske Lazne sig i væsentlig grad om forholdet mellem ideologi og praksis, og alle forsøgte at finde ud af de dybere årsager til den afgrund, der skiller idealerne fra virkeligheden både i den kommunistiske og i den ikke-kommunistiske verden. I en del indlæg fra såvel kommunister som kristne forsøgte man at finde frem til betingelserne for en fælles indsats. P. Girardi talte om dette emne på det almene plan og stillede meget konkrete og nærgående spørgsmål, og de tilstedeværende spaniere, kristne såvel som marxister, drøftede det med stor glød og frimodighed. Hvad er så meningen med kritikken fra Østtyskland?

Det er desværre kun alt for tydeligt, og deres holdning kan ikke forbavne nogen, der er tilstrækkeligt fortrolig med deres litteratur. De afviser ethvert forsøg på at sætte spørgsmålstegn ved, hvad der foregår i praksis, som om det mindste forsøg på at drage rigtigheden af det, de kommunistiske regimer siger og gør, i tvivl, kunne rukke hele læren. De overfører deres absolutte og entydige opfattelse af den marxistiske doktrin på alt, hvad de kommunistiske regimer i praksis siger og gør. Det er en typisk stalinistisk reaktion, som — det være sagt endnu en gang — ikke kan forbløffe nogen, der kender den politiske udvikling for ikke at sige mangel på udvikling i Østtyskland.

En sådan opfattelse umuliggør naturligvis enhver form for dialog. Så kan der kun være mulighed for et blindt samarbejde. Men der er i alle Østlandene ikke så få tegn på utålmodighed hos en hel del kommunistiske intellektuelle, som stadig lider under, og som ofte modigt forsøger at frigøre sig for det stadig meget tunge pseudo-ideologiske halsjern, de selv i de afstaliniserede lande er spændt inde i.«

Se endvidere side 11:

Gunnel Vallquist i østeuropa

En ny æra begynder

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:
Bernard Eric Jensen (litteratur),
Jens Oluf Lund (indenlandsstof),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson.

Redaktionsudvalg:
Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
20,00. Løssalgspris: kr. 2,00. Priserne
incl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Det går fremad med internationaliseringen af den katolske kirkes central-administration i Rom. Følgende ikke-italienske kardinaler står nu i spidsen for kongregationer: *Jean Villot* (fransk) er leder af koncilkongregationen, *Gabriel Garrone* (fransk) er leder af studiekongregationen, *Benno Gut* (schweizisk) er leder af rituskongregationen, *Maximilien de Fürstenberg* (belgisk) er leder af kongregationen for østkirkerne, *Francis Brennan* (amerikansk) er leder af sakramentskongregationen, og som allerede nævnt er *Franjo Seper* (jugoslavisk) leder af kongregationen for trosrørelser. Således afløses den 81-årige *Gustave Testa* af den 63-årige Fürstenberg og den 88-årige *Masella* af den 73-årige Brennan, idet paven har taget de to gamle italieneres afskedsansøgninger til følge. Det har altsammen også hjulpet på gennemsnitsalderen. Med undtagelse af to, Gut og Brennan, er ingen af de nye ledere over 70. Og endnu en bemærkelsesværdig udnævnelse er foretaget. Milaneseeren kardinal *Angelo Dell'Aqua* skal være generalvikar i Rom – pavens stedfortræder som biskop. Man hæfter sig ved, at det ikke er en romer, der har fået posten.

Ellers har det vakt opmærksomhed, at kardinal de Fürstenberg er blevet udnævnt til chef for kongregationen for østkirkerne. Man havde troet, han skulle afløse kardinal *Cicognani*, hvis tilbagetræden som statssekretær (»udenrigsminister«) ventes. I denne forbindelse går der rygter om et forestående »lille konsistorium«. Man tipper på, at det så skal være den 58-årige nuntius i Belgien, *Silvo Oddi*, der skal afløse Cicognani. Det ville være sandsynligt, at man samtidig gav ærkebiskop Pignedoli og biskop Willebrands kardinalhatten, så de kunne afløse henholdsvis den 73-årige Agagianian og den 86-årige Bea. Ofret på den hellige balancekunsts alter er formodentlig den liberale kardinal *Lercaro*, der har måttet nedlægge hvervet som leder af en kommission, der har overvåget realiseringen af det andet Vatikanconcils principper på liturgiens område – sandsynligvis for at man kunne formå den 80-årige og meget konservative spanske kardinal *Larraona* til også at træde tilbage. De to kardinalers arbejde overlappede hinanden, og det kommer nu under én hat, Guts, hvis synspunkter nok skal ligge midtvejs mellem Larraonas og Lercaros. Man har sikkert skævet til hans schweiziske herkomst – af hensyn til internationaliseringen.

Men mest interesse samler sig dog om Dell'Aqua og Seper. Dell'Aquas stilling som pavestolens »finansminister« overtages af den tidligere omdiskuterede apostoliske delegat i USA, *Vagnozzi*, der siges at være et stort finantstalent. Med Dell'Aqua ved sin side kan paven lettere komme til at omorganisere bispedømmet Rom ud fra de principper, der bør være gældende for det pastorale arbejde i en storstad anno 1968. Eksperimenter i denne retning var efter sigende ikke mulige under den hidtidige generalvikar, der bl.a. har været plaget af sygdom. For at kunne følge med i reorganiseringen af et storby-bispedømme gik paven i stedet i snævert samarbejde med Paris ærkebiskop, kardinal *Veuillot*, som døde forleden efter en alvorlig sygdom. Veuillot har således omorganiseret sit ærkebispedømme efter moderne principper.

Ved siden af det bemærkelsesværdige i, at en ærkebiskop fra et kommunist-land med tåleligt forhold til pavestolen får en høj post i kurien, udtrykker udnævnelsen af kardinal Seper pavens tilslutning til den linie, som kendetegnede bispesynoden i efteråret. Her havde en vigtig afstemning vist, at biskopperne anså Seper for en rigtig mand til en nøgleposition. Alt i alt indvarsler personskifterne en ny æra i kirkens historie. HK

Koncelebration — en fornøjelse de fleste er glade for.

Den stille liturgiske fortvivlelse

Af Bjørn Højbo

Hvorfor skal ét diktatur nu erstattes med et andet?« Således udtrykte en god ven af mig sig forleden dag, da talen kom ind på alle de omvæltninger, vi nu er vidne til. Da vi for en menneskealder siden blev katolikker, kom folk i hysterisk oprør, hvis man tillod sig at mene, at det f.eks. kunne være rart at fejre påsken i selve påskenaften og ikke om morgenen forinden. Ligeledes blev det betragtet som oprørende, at man mente, at det kunne være godt at have visse dele af messen på dansk, f.eks. læsningerne, der forekom særdeles langtrukne på latin.

Så kom liturgikonstitutionen, og straks begyndte en galskab med det modsatte fortegn at brede sig. Gud nåde den, der ikke lige med det samme kunne sluge alt, hvad man fandt på. Så blev de udskreget som konservative, reaktionære, umoderne, og hvad véd jeg.

Var det ikke muligt at finde en vis form for ligevægt, hvor de forskellige gruppers legitime interesser blev tilgodeset?

Hvorfor skal den latinske messe med sin århundredlange liturgiske tradition fejes bort? Hvorfor må folk ikke få denne gudstjenesteform mere? Det er et kulturgode, vi nu i barbarisk vildskab fejrer bort. Kunne man ikke tænke sig, at det var fornuftigt, at én af søndagsgudstjenesterne bestod af den latinske højmesse med både bevægelige og faste dele på latin? Den gregorianske sang

er et kulturgode, der nu savnes i videde kredse. Hvorfor skal altrene partout vendes om? Det kan man gøre i kirker, hvor det virker naturligt, men der er ingen grund til at øve vold mod de bygninger, vi har, eller til at opstille kasser og skuffedarier i koret og begynde at læse derfra. Det er helt selvfølgeligt, at vi, når vi skal bygge nye kirker, benytter den ældste opstilling af alter, nemlig det fritstående, for så bliver hele rummet formet efter dette, men vi har aldrig i dette land, lige så længe der har været kristendom her, dvs. siden St. Ansgars tid, haft denne oprindelige ordening, eftersom det allerede i 4. årh. blev indført i Syrien at vende ryggen til menigheden og stå foran alteret. Hvorfor skal også gammelt inventar smides ud, partout, — vi skal passe meget på at afklæde vore ikke særlig smukke interiører. Det hele skal være så enkelt som muligt, siger de folk, der

er ikonoklaster. Ja, var det så bare det. Men vi glemmer, at der skal en så sikker smag til som den, japanerne har, for at dyrke det enkle. Det kræver nemlig en raffineret smag, hvor alt, materiale og proportioner er en æstetisk nydelse, og det er vore kirker og deres inventar så sandelig ikke. Det hele bliver bare vulgært og nøgent og fattigfint. Menighederne er også trætte af at være forsøgsdyr for vore eksperimenter, og det kan man ikke fortænke dem i. De var vant til det gedigne, og nu får de det diletantiske i stedet.

Omvendt må man også bede om albuerm for dem, der vil forsøge at skabe nyt. Hvorfor kan den anden messe i et sogn ikke være en dansk højmesse? Og hvorfor skal vi aldrig have helt moderne rytmisk musik? Hvorfor skal vi altid køre på de gamle travere? Findes der ikke muligheder for at skabe andre messemelodier end de 17 gregorianske messer, hvorfra man i øvrigt så at sige kun bruger de 5? Skal vi altid hænge i salmemelodier fra baroktiden? Det, der var hypermoderne dengang, er gammeldavs nu og ville i nutiden svare til rytmisk musik, som er den, vi nu udtrykker os i. Ligeledes teksterne. Hvad er det for noget enten helt gammelt, som kræver litterære studier, eller nonsens, der ikke siger et moderne menneske noget, undtagen at det varmer følelserne op, så man bliver helt ækel ved det? Og hvorfor skal alle messer skæres over

Liturgisk fornøjelse og liturgiske eksperimenter optager fortsat sindene. I dette nummer skriver to præster om forskellige sider af emnet. Først dr. theol. Bjørn Højbo om "Den stille liturgiske fortvivlelse" og på næste side msgr. Kjeld Geertz-Hansen om "Canon gennem tiderne", der er baseret på en katekese som blev holdt i Skt. Ansgars Kirke i anledning af indførelsen af canon på dansk i hverdagsmesserne.

en kam rituelt set? Hvorfor må der ikke være forskel på en messe læst hos en privat familie i provinsen og en bispemesse? Hvis nu man brugte et ritual for disse privatmesser, formet over et måltid, så man sad om et bord, i stedet for at lege dukke-teater med lille kalk, lille messeha-gel osv.? Og hvis man så brugte de store messer med biskop til at ud-folde al den herlighed med orgel, klokker, optog og pragt, som vi trækker til i vor moderne prosaiske tilværelse?

Man angriber den danske messe for at være kedelig, og det er den også, endnu, men den behøver ikke at være det. Der skal blot tages fat på skabende måde, musik og sang skal være tidsnær. Hvorfor skal orgel være det eneste instrument? Det er ikke mere helligt end guitar f.eks. Hvorfor skal sangen ikke være ryt-misk, hvorfor skal ceremonierne ikke være mere i overensstemmelse med, hvad vi nu foretager os? Disse og mange lignende spørgsmål kan stilles.

Hvorfor må vi ikke alle være her? Hvorfor skal et diktatur erstattes

med et andet? Hvorfor må vi ikke bevare det gamle, samtidig med at andre udformer noget nyt? Hvorfor skal det altid være det samme? Hvorfor skal vi altid presses ind i en form? Vi taler så meget om litur-gisk frihed, med vi har aldrig kendt andet end liturgisk tvang, dels fra oven, men så sandelig også fra ne-den, hvor frihed blot betyder: det, der passer i mit kram. Lidt kristelig ånd og lidt kultur i hele problemet skulle vel ikke kunne skade? Eller gør det?

Bjørn Højbo

Canon gennem tiderne

Af Kjeld Geertz-Hansen

Den hellige messe er en handling, der bevidner, at der ligger en åndelig virkelighed bag det, der gøres, og det, der siges. »Messen har det til fælles med de andre sakra-menter, at den er symbolet på en guddommelig virkelighed og den syn-lige form for en usynlig nådegave.«

Denne sidste sætning er taget fra en instruks udsendt af Rituskongre-gationen i Rom og kendt gyldig af paven med virkning fra den 15. au-gust f. år. Denne instruks ligger i vid-udstrækning til grund for disse be-tragtninger, der er blevet til i anled-ning af at vi – med biskoppens tilladelse i hverdagsmesser beder Canon på dansk.

I) Messen er en handling: der sker jo noget stort og virksomt. Imid-ler tid bruger Kirken altid betegnel-sen »Eukaristi« i sine læreskrifter el-ler udtalelser. Ordet Eukaristi bety-der: Taksigelse. Forklaringen på denne benævnelse er, at de synlige gaver, brød og vin (Jeres gave ved kollekten), som ved en handling frembæres på alteret, bør afspejle vor *åndelige* indstilling. Rent mate-rielt er gaverne også så små, som de kan være: Lidt brød og en smule vin. Tilmed kommer gaverne fra Gud, der får alt til at gro, vokse og modnes. Når vore gaver bliver til Kristi legeme og blod, bliver de til Hans offer, der ikke blot er et sone-offer i mindet om Hans død, men et lovprisningsoffer i kraft af Hans op-standelse. Mens messens første del, som vi i dag kalder »Ordets tjene-ste«, er undergået adskillige ændrin-ger med hensyn til opbygning, blandt andet påkrævet af overgangen fra små bederum til store kirker, er den

romerske Canon, sådan som vi ken-der den i dag, kun undergået ganske små ændringer siden det 6. århun-drede. Denne latinske canon giver naturligvis udtryk for det samme som den ældre græksprogede canon, hvorfra den latinske blev oversat nogle hundrede år før. Både dens tilblivelsesperiode med dens ikke-klassiske latin og det forhold, at den delvis er en oversættelse fra græsk, giver vanskeligheder, når vi i dag oversætter til levende sprog; det kan være næsten umuligt at finde dækkende vendinger, da de bør være ordknappe: det er en bøn og ikke en filologisk redegørelse.

II) Vi har vænnet os til at lade ordet »Canon« betegne bønnen fra efter Sanctus indtil Fader Vor. Det er længe siden, jeg blev klar over, at Præfationen må siges at høre med til canon; præfationen er nok »for-anderlig«, men det er canon også fra tid til anden. Med præfationen be-gynder Eukaristien, Taksigelsen: »Sandelig! det er værdigt og ret, at vi altid og overalt takker Dig, helli-ge Fader, almægtige, evige Gud«.

Allerede bønnen *før* præfationen, »bønnen over offergaverne«, er væ-sentlig, fordi vi i den beder Gud vel-signe eller modtage det, der nu er beredt gennem Offertoriet. Denne bøn skal atter siges højt; derimod er offertoriebønnen senere tilføjelser – ikke væsentlige – men det la-der jeg ligge. Som sagt: Præfatio-nen er væsentlig. Bemærk optakten: Vi rejser os; præsten hæver armene mod himlen og siger eller synger: »Lad os takke Herren, Vor Gud!«. Ordet præfation betyder: en tale til Gud foran folket; i Kirken: Præstens

tale til Gud i spidsen for menighe-den. Fra apostlenes dage har den haft den opbygning og stil, som vi kender så godt. Den gav mulighed for at takke Gud for de store nåde-gaver, der skænkes os i kirkeårets løb. Der blev til sidst mange præfa-tioner – i Rom ca. 200 – deriblandt nogle, der måtte blive lidt svævende i forhold til de grundlæggende sand-heder. Kirken beskar deres antal hårdt – unødvendigt hårdt – så det blev ganske lille. Selv om antallet senere er øget noget, udelukkede alt for ofte muligheden for at være ak-tuel: men den kommer sikkert igen i rimeligt omfang med indførelsen af flere præfationer.

Den ældste os bekendte canon på latin blev nedskrevet ca. år 220. Den slutter ikke med det trefoldige Sanctus. Sanctus må være kommet med, da man affattede præfationer, indeholdende de troendes ønske om at måtte prise Gud sammen med engle, ærkeengle, keruber og serafer. Denne gammeltestamentlige lovprisning fin-des i alle mig bekendte liturgier og er en dejlig påmindelse om, at de kristne er »de helliges medborgere og Guds husfæller«, som apostlen Pau-lus siger det.

III) Den bøn, vi fra nu af kan bede på dansk – og som i alle messe-bøger i mange år er blevet betegnet som Canon – er så nøje forbundet med præfationen, at den indledes med ordene: »Dig mildeste Fader bønfaller vi da ydmygt ved Jesus Kristus, din Søn.« Bemærk ordet: Da! der viser tilbage til præfationen.

Vi takker Gud, og vi takker med *gaver*, som vi beder Gud modtage og dernæst hellige: derfor korstegnet

– Canons eneste korstegn over gaverne. På dette sted i canon indføjede man noget senere forbønerne for personer og formål (intentionerne); dels var det oprindelige litani blevet til det korte Kyrie eleison og dels var »de troendes bøn«, som vi har fået tilbage ved offertoriet, forsvundet. Men hensigten har også været at lægge forbønerne så tæt op ad konsekrationen som muligt. Man beder ikke alene for pave og biskop, men for alle, »som er her til stede.« Det latinske ord »Circumstantes« forekommer mig stærkere: De der står rundt omkring alteret... men det lyder dårligt på dansk, selv om dette er den rette mening.

Når forbønnen for de afdøde ikke findes her, men er lagt ind efter konsekrationen, skyldes det nok, at en sådan bøn ikke burde have plads på det sted i canon, der udtrykker idel glæde og fest. Selv Kristi lidelse er »salig«. Som bekendt kan man heller ikke i dag læse sjælemesse på en kirkelig festdag. En anden årsag til bønnens placering kommer vi tilbage til. Derimod er forbønnen for den stridende Kirke på jord nøje forbundet med ihukommelsen af den herliggjorte Kirke i himlen med Maria, »Kirkens Moder«, som den første. Instruksen siger med et citat fra Thomas af Akvin: »Det eukaristiske offer er tegn på den kærlighed og enhed, som hersker i det mystiske legeme (Kristi mystiske legeme, der er Kirken), uden for hvilket der ikke gives frelse«. Og dermed genoptager canon sit hovedtema: »Ofret, som Guds hellige folk nu frembærer«. I fordums tid nævnedes man her messens særlige intention; vi har et spor deraf i påskeugens messe, hvor der bedes for de nydøbte.

Vi hørte indledningsvis, at vort offer er åndeligt og at gaverne derfor materielt set har ringe fylde. Den kommende påkaldelse giver tilmed udtryk for, at det er Ånden, Helligånden, der skal udvirke underet, så brød og vin bliver til Herrens legeme og blod. Ifølge den gamle oversættelse bad man Gud gøre ofret »formålstjenligt« eller snarere »fornuftigt«. Men det er Logosbegrebet, der ligger bag – hvis vi endelig vil tale lærd! Logos kan betyde fornuft, men her betyder det ånd. Den nye oversættelse siger dette langt bedre: »Velsign denne gave og gør den til et fuldgyldigt offer, frembåret i ånd og sandhed.« Med et fagudtryk kan dette afsnit kaldes en »epicles«, velkendt fra orientalske messeliturgier.

IV) Dermed er vi nået frem til

messens mest ophøjede øjeblik, hvor indstiftelsesordene udtales i let forskønnet og næsten dramatiseret udgave. Kirkens hjerte skælver! Ordvalget stammer fra ca. år 300! Når man nu undlader korstegnene over brød og vin, og ej heller blot oversætter det latinske ord »benedixit« med »Han velsignede«, men med »Han fremsagde takkebønnen«, så skyldes det, at vi i dag ved, at Jesus her ikke velsignede brød og vin, men velsignede Herrens navn og Hans gavmildhed. Bønnen gik ikke ned over brød og vin, men opad mod Gud Fader! Så først kommer Han til stede ved det under, som Kirken stadig ønsker at betegne med den teologiske glose »Transsubstantiation«.

Det er kun godt, at ceremoniellet med de mange knæbøjninger er blevet forenklet, således at linjen i ord og handling ikke brydes, – Ordet »Derfor«, som indleder de tre meningsfyldte bønner efter forvandlingen, står atter stærkt og klart, som det sig bør: det viser tilbage til Herrens befaling: »I skal gøre dette til min ihukommelse«... derfor gør vi, hvad vi gør nu.

At hele Kirken i øst og i vest og til alle tider har betragtet messen, eukaristien, som et offer, fremgår af alle kendte liturgier: lige fra den romerske Canon fra år 220! Dette fremgår også af indholdet i de tre vægtige bønner, som udtales umiddelbart efter forvandlingen. Her er mere end måltid, mere end religiøst fællesskab; ja mere end Kristi blotte nærvær! Instruksen siger derom med et citat fra Vatikankoncillets liturgikonstitution: »Ved den sidste nadver, i den nat, da Han blev forrådt, indstiftede vor Frelser det eukaristiske offer af sit legeme og blod for at føre korsofret videre gennem tiderne indtil Hans komme, og også for at betro Kirken, sin elskede brud, det synlige minde om Hans død og opstandelse«. Kirken: det er os alle! Som instruktøren udtrykker det: »De troendes deltagelse i eukaristien består i, at de ved at mindes Herrens lidelse, opstandelse og ophøjelse takker Gud og frembærer det rene offer, ikke blot ved præstens hånd, men ved selv at være forenet med det«. Selv om præsten står alene ved altret, siger han altid: Vi! Instruksen advarer derfor også imod at øge messernes antal i en sådan grad, at der kun bliver tale om små grupper ved hver messe. Man advarer ligeledes imod på søn- og festdage at samle smågrupper af troende i ka-

pellere af mere privat karakter; de skal hen i sognekirken eller en anden stor kirke med mulighed for fællesskab.

I erkendelsen af, at vi mennesker på jord ikke kan nå Gud direkte – han bor i et »utilgængeligt lys« – beder Kirken i den sidste af de tre bønner om, at Han vil »byde sin hellige engel at frembære ofret på det himmelske alter«, det alter, som vi læser om i Johannes Åbenbarings bog. Samtidig vendes vort blik mod vor delagtighed i den kommende kommunion, at »vi må fyldes med himmelsk velsignelse og nåde«. I samme åndedræt kommer Kirken i tanke om vore afdøde; de kan ikke længere kommunikere, men de skulle gerne om fornødent få del i messens sonende kraft. Derfor ordet »Også« – »Ihukom, Herre, også«... ligesom Du ihukommer os.

Canon har en forklarende og detaljeret forlængelse – en såkaldt »Embolisme« – således som vi alle kender det fra Fader Vor. Canons embolisme gav bl.a. lejlighed til at få velsignet visse goder såsom vin, olie, det daglige brød eller nogle roser. Endnu den dag i dag velsignes de hellige olier af biskoppen på dette sted under skærtorsdagens morgenmesse i domkirken.

Dermed er der taget tilløb (hvis jeg tør sige det sådan) til Canons afsluttende, ophøjede lovprisning, doxologien: »Ved Ham og med Ham og i Ham tilkommer Dig Gud Fader den almægtige i Helligåndens enhed al hæder og ære i al evighed.« Denne hyldest ledsages af en virkelig elevation, altså opløftelse af alterbrød og kalk; dette er et af de lykkeligste træk i den liturgiske fornyelse. Celebrerer præsten med ansigtet vendt mod folket, er elevationen ved forvandlingen egentlig overflødiggjort; man kan jo se hostie og kalk fra skibet.

V) Eukaristien er så stort et mysterium, at orientens katolikker altid har kendt flere forskellige Canons, hvorved sakramentets muligheder for at afspejle Kristi frelsergerning mangfoldiggøres; vore ord og ceremonier kan aldrig blive fuldt ud dækkende for virkeligheden bagved.

Det er sikkert, at Kirken også her i Vesterledet inden længe vil indføre flere Canons tilpasset kirkeårets mysterier. Men de Kirkens tjenere, der har ansvar som lærere, og som ydermere er ansvarlige for sakramentets rette forvaltning, er blevet klar over, at den latinske canon, der nu

anvendes, ikke alene er ærværdig ved sin ælde, det kunne endda være, men at den også er opbygget med en sådan indre styrke, at den ikke kan røres. Den vil altid være et gyldigt vidnesbyrd om, hvad eukaristien er.
Kjeld Geertz-Hansen

Unge indbydes til kursus om ægteskabet

Kursus begynder onsdag den 7. februar 1968 og afholdes fem på hinanden følgende onsdage på Niels Steensens Gymnasium, indgangen ad Jagtvej 183 B, 2100 København Ø. Der begyndes kl. 19.30 og sluttes kl. 22.00.

Kursusafgiften andrager kr. 15.00 pro persona og indbetales første kursusafte.

Kursusleder: Pater L. Dorn S.J., (RY 9337).

Kursus-værtspår: Roser og Svend Steffensen (GE 2905). Telefoniske forespørgsler vedrørende kursus kan rettes til kursusleder eller værtspår.

Desuden kan program med tilmeldingskort fås ved alle katolske kirker i Storkøbenhavn og i ungdomsklubberne.

PROGRAM:

7. februar.

Indledning ved pater L. Dorn.

Vi stifter hjem. Journalist, fru Inger Lauridsen.

Et panel besvarer praktiske spørgsmål: Advokat Henrik Holm-Nielsen, cand. polyt. Axel Donsby H.D., stud. merc. & jur. Kjeld Valdemar Hansen, revisor Erik Markussen H.D.

14. februar.

Ægteskabets sakramente. Biskop Hans L. Martensen.

Blandede ægteskaber. Hr. og fru amanuensis, cand. scient. Martin Ghisler, hr. og fru stud. jur. René Albeck.

21. februar.

Ægteskabets psykologi. Cand. psych., pastor Jørgen Hviid, hr. og fru prokurist Filip Lange H.D.

28. februar.

Kærlighedens udfoldelse i det ægteskabelige samliv og ægteskabets fysiologiske baggrund. Overlæge Inger Høyer, læge K. M. Jensen.

6. marts.

Ordenskald. Cand. psych., søster Karen Marie.

Børnenes religiøse opdragelse. Pastor Guido Kreinmühl.

LITURGISK BÆNDE

SØNDAG den 28.: 4. søndag efter helligtrekonger (grøn, s. 93). –

I højmessens: ANSGAR, biskop, Nordens apostel (hvid, s. 821).

MANDAG den 29.: Frans af Sales, biskop og kirkelærer (hvid, s. 807).

TIRSDAG den 30.: Martina, martyrtyr (rød, s. 807).

ONSDAG den 31.: Johannes Bosco, bekender (hvid).

TORS DAG den 1. februar: Ignatius, biskop og martyrtyr (rød, s. 808).

FREDAG den 2.: Kyndelmisse (hvid, s. 810).

LØRDAG den 3.: ANSGAR, biskop, Nordens apostel (hvid, s. 821).

SØNDAG den 4.: 5. søndag efter helligtrekonger (grøn, s. 95).

St. Ansgars fest

St. Ansgars fest højtideligholdes i domkirken søndag den 28. januar under højmessens kl. 11. Pater H. Roos S.J. prædiker og celebrerer messen bistået af kirkens præster. Da præsterne i Storkøbenhavn har et uopsætteligt møde samme dag, bortfalder i år den traditionsrige festandagt om eftermiddagen.

AC ÅRHUS' program for februar ser således ud:

Torsdag, den 8. februar kl. 19.30: AC-messe i præstegårdens huskapel, Ryesgade 26, Århus C. Efter messen orienterer stud. scient. pol. Erik Vinter Andersen om pave Pauls bidrag til løsning af Vietnam konflikten.

Torsdag, den 29. februar kl. 20.00: Adjunkt Oluf Bohn taler om dialogen mellem marxister og kristne. Sted: Mødelokalet, Sct. Knuds Skoles anneks, Ryesgade 26, Århus C.

I bestyrelsens sammensætning er der kort før jul sket en ændring, idet adjunkt Oluf Bohn har set sig nødsaget til at trække sig ud af AC-Århus' bestyrelse. Stud. mag. Kjeld Birk Wogensen afløser ham. Kjeld Wogensen skal især tage sig af den økumeniske side af AC's arbejde, da han allerede har god kontakt med de andre kristne foreninger ved universitetet.

BIFROST

Danmarks Kristelige Studenterbevægelse afholder igen i år et spændende Roskildemøde. Dets tema er »Tro og politisk holdning«, og i introduktionen til det skriver universitetslektor, dr. theol. Johannes Aagaard: »I

Theodor Jørgensen

de moderne bysamfund – og inden alt for længe bor vi alle i byer – er hele den menneskelige virkelighed politisk bestemt. Den kristendom, der holder sig fra politik, holder sig derfor fra den virkelighed og reducerer sig selv til at være en for menneskers liv ganske perifer og ligegyldig fritidsbeskæftigelse.«

En af Roskildemødets talere, universitetsadjunkt, cand. theol. Theodor Jørgensen taler torsdag den 1. februar i Bifrost over emnet »Evangeliem og politik«. Foredraget kommer til at indeholde et forsøg på en nytolkning af Luthers lære om 'de to regimenter'.

Tidspunkt: Torsdag den 1. februar kl. 19.30.

Sted: Store Sal, Jagtvej 183 B, København Ø.

Det kan nås næste år

Pavens fredsbudskab og fastsættelsen af nytårsdag som en »fredens dag«, der blev udsendt 8. december, nåede først frem til København 15. december. Da det først skulle oversættes og mangfoldiggøres, nåede det ret sent ud til menighederne.

Af samme grund kunne budskabet ikke bringes, hverken i Katolsk Ugeblad eller i sognebladene, og derfor har det næppe været muligt alle steder at gøre det ud af budskabet, som det fortjente.

Cand. mag. Ellen Nielsen vurderer fredsbudskabet i en artikel i »Kristeligt Dagblad«, hvor hun bl.a. fortæller om, hvad man har gjort i andre lande. Hun slutter med at foreslå, at man herhjemme i god tid forbereder sig til næste nytår og da eventuelt holder en fælleskirkelig gudstjeneste.

Mgr. Gertz-Hansen oplyser i et lærerbrev til Kristeligt Dagblad, at man i den katolske domkirke i København foranstaltede en andagt nytårsaften, ledet af biskoppen selv, og hvor sognepræsten i sin tale gjorde rede for de forskellige pavers indsats for fredens bevarelse.

Afsnittet om pavens fredsbudskab til katolikkerne er uden tvivl blevet læst op i alle kirker, og det vides, at man flere steder også har holdt særlige fredsansagter nytårsaften.

Det var således manglende tid, der bevirkede, at man ikke alle steder kunne holde fredsgudstjenester af format, men det bliver sikkert gjort næste år, og da var det nok værd at overveje Ellen Niensens forslag om fælleskirkelige gudstjenester.

Johs. Hansen 80

En af de bedste blandt den danske katolske kirkes trofaste tjenere, Johannes Hansen, fylder 80 år i dag fredag den 26. januar. Johannes Hansen har i 45 år passet vor københavnske St. Ansgars Kirkes regnskaber, og selv om sygdom for nogen tid siden satte en stopper for hans daglige kontortid i Bredgade, har han fortsat hånd i hanke med, hvad der foregår.

Vi savner ham herinde. Man gik nemlig aldrig fejl hos ham, når man skulle have nogle korrekte oplysninger om et eller andet, der knyttede sig til vor hjemlige kirkes historie. Og de tørre oplysninger ledsagedes altid af en levende baggrund, for Johannes Hansen har jo kendt de mennesker, der har skabt historie, ja han har selv på sin beskedne og stilfærdige måde skabt historie. Det var naturligt, at det blev ham, der ved domkirkeens jubilæum i 1942 kom til at skrive »Skt. Ansgars Kirke i hundrede aar«. Det havde ikke været dårligt, om han havde brugt sine evner som »krønikeskriver« til en erindringsbog, for han har sandelig noget at fortælle.

Ellers kan man jo ikke sige, at han har snakket sin tid bort i kirkeens tjeneste. Påpasselig og myreflittig med regnskaberne og uden så meget som at drømme om en tarifløn har han ydet og yder han et meget væsentligt bidrag til at holde skruen i gang. Den orden, han fik ved sit 40-års jubilæum, kan kun udtrykke lidt af den tak, gejstlige og lægfolk skylder denne fine gamle gentleman.

HK

Johs. Hansen

I lidetroende!

Matt. 8,23-27

Er det aldrig sket for Dem, at De har følt Dem en lille smule pinligt berørt, når De har læst nogle af de mest sensationelle beretninger om undere i evangelierne? Det er slet ikke, fordi vi tvivler om Guds almagt, men måske kan det fornemmes en lille smule upassende, at han i den grad griber ind i verdens gang. Hvis Skaberen ser sig nødsaget til at blande sig så stærkt i, hvad der sker med det skabte, er det så ikke et tegn på, at det hele ikke har været særlig vellykket fra begyndelsen, og at der er en hel del fejl at rette på det?

Under eller tegn?

Særlig pinligt berørt føler man sig, når man ser billeder, forestillende Jesus, der står i en lille fiskerbåd og ser vred ud, mens han taler på aramaisk eller hebraisk til det frådende hav, som derpå straks falder til ro som en gøende hund, der bliver irettesat af sin herre. Den slags billeder er præcis lige så maleriske – og præcis lige så vildledende – som dem, der forestiller jødernes vandring gennem Det røde Hav, hvor man ser, hvordan folket tørskoet spadserer af sted mellem to vandrette mure på højde med et 10-etages hus. Alle bibelsagkyndige er i dag enige om, at Israels udfrielse af Ægypten ikke var et resultat af fænomener, der stred imod naturens orden, men at den skyldtes en uventet række af heldige omstændigheder, hvori folket med rette så Guds hånd. Og selv om den pludselige stilstand i stormen, som dagens evangelium taler om, kan forklares, uden at man af den grund behøver at tale om overnaturlige kræfter, der virker på tværs af de almindelige meteorologiske love, behøver det stille vejr ikke at

være et mindre tegn, fordi det ikke ligefrem er et under.

De største mirakler er ikke altid de mest opsigtsvækkende. Jesus kom ikke her til jorden, for at vi skulle beundre ham, men for at åbenbare Faderens kærlighed for os. Derfor er et mirakel altid et tegn, – men hvad er det særlige mirakel, vi taler om i dag, nu et tegn på?

Beundring eller tro?

At evangelisten omtaler dette tegn fra Jesu side for at understrege hans almagt, kommer tydeligt til udtryk i den afsluttende bemærkning i teksten: »Hvem er han, eftersom vinden og havet adlyder ham?« Men det vigtigste element i teksten – også for os i dag – er snarere Jesu udtryk: »I lidetroende!« De beundrede Jesus, men de troede ikke på ham. De beundrede det, han gjorde, men forstod ikke at aflæse tegnet i det. Der var også adskillige, der fulgte Jesus, fordi han havde bispist dem, og ikke »fordi de havde set tegn« (Joh. 6,26). Gælder dette ikke også os?

Vi har ikke med vore egne øjne set Jesu undere, men hvad manglen på tro angår, ligner vi alligevel disciplene. Ligesom de søger vi hjælp, støtte og beskyttelse hos Kristus, men vi gør det på vor egen måde. Vi prøver på at diktere ham, hvordan han skal gå til værks med os: »Herre, frels mig på en sådan måde, at jeg selv er klar over, at du har bønhørt mig. Vi tror på dig, men vi må have en vis garanti for det, vi tror.« Vi tror på Kristus, så længe han bringer os frelst i havn. Ville vi også tro på ham, hvis han sagde til os: »Læg ud på dybet!«? Først da hører vi ikke mere til de lidetroende.

V.D.

KIRKEN OG ARBEJDERNE

Herr Per Wedell Topp gengiver i Katolsk Ugeblad af 12. jan til svar på spørgsmål stillet på en arbejdsplads vedr. arbejderens syn på den katolske kirke hvad dens forhold til arbejderne angår. Besvarelserne er interessante, fordi de viser, at danske arbejdere er danskere ligesom alle andre også i deres syn på kirken. Lignende spørgsmål stillet til en gruppe med andet erhverv havde givet lidt andre besvarelser f.eks. kunne en lærergruppe godt sige, at »Kirken havde holdt folket nede i uvidenhed«; men indstillingen havde været den samme. Det behøver man ikke nedsætte en kommission for at få at vide; man kan blot spørge en præst med vel en halv snes års erfaring i almindeligt sognearbejde. Rækker hans erfaring længere, vil han kende udviklingen fra dengang Harald Bergsted skrev sine kristendomsfjendtlige søndagsbetragtninger i dagbladet »Socialdemokraten« og frem til vore dages Bodil Koch via den første, socialdemokratiske kirkeminister, pastor Dahl. Hvorfor bruge synodemedlemmernes tid og bispedømmets penge til en undersøgelse, der kan erstattes af et par samtaler; for resten er et større antal danskfødte præster runden af håndværkerfamilie bl.a. undertegnede; og i provinserne er de fleste katolikker arbejdere.

Det bedste middel for at sprede kendskabet til Kirken er at benytte enhver lejlighed, hvor man træffer mennesker, samt at gøre sit bedste, når indbydelse kommer til at tale i kredse af enhver art. Det skal »sive ind«, men det er også sket i forbavsende grad; det kan man naturligvis kun vide noget om, hvis man har været med længe nok.

Kjeld Geertz-Hansen

NEJ, HR. WEDELL TOPP

det interesserer ikke et hammerslag! Hvorfor skal der nedsættes en synodekommission for arbejderne? Tænk Dem »Kirken og husmødrene« eller »Kirken og funktionærerne«. Det ville De næppe finde grund til, selvom der nok er et ligeså stort antal danske kat. husmødre og funktionærer som arbejdere – jamen hvorfor i alverden så arbejderne? Religion og stilling kommer da ikke hinanden ved undtagen enkelte tilfælde som kat. lærere i folkeskolens historieundervisning eller eventuelle hjælpeopgaver for kirken, hvor man vil vælge en revisor til regnskaber og en håndværker til byggeopgaver.

Ærlig talt hr. Wedell Topp tager den kat. arbejderbevægelse i Danmark ikke sig selv lidt vel højtidelig; alene at stille sådant spørgsmål til ikke kat. kollegaer. Jeg forestiller mig bare selv gående til de 10 nærmeste husmødre i kvarteret og spørge »Hvad mener De om den kat. kirkes holdning til husmødrene i Danmark?« Nej vel!!!

Birgit Hoyos

34 år, husmoder og repræsentantkone, men derfor ikke tilhænger af kat. husmoder- eller repræsentantbevægelse i Danmark.

Skaber transplantationer moralske problemer?

Spørgsmålet behandlet i artikel
i Osservatore Romano

I den senere tid har læger i flere tilfælde overført et hjerte fra en nylig afdød patient til en, der led af en svær hjertesygdom. Skaber en sådan operation særlige moralske problemer? Mange kristne stiller dette spørgsmål i dag.

»Informations Catholiques Internationales« behandler spørgsmålet i en længere artikel og oplyser bl.a., at P. Gino Concetti i Osservatore Romano hævder, at katolsk moral ikke er imod anvendelsen af nye metoder på det kirurgiske område, ikke mindst hvor formålet med disse metoder er at forlænge et menneskes liv eller at befri det for smerter.

P. Gino Concetti minder om, at pave Pius XII i 1954 havde tilladt transplantationer på det menneskelige legeme på tre betingelser: 1) at indgrebet var uopsætteligt, dvs. at den syge var i yderste livsfare, 2) at operationen havde mulighed for at

lykkes, og 3) at patientens udtalte eller stiltiende samtykke forelå. På det tidspunkt drejede det sig om på levende mennesker at transplantere organer, som kunne undværes, f.eks. en nyre, et øje osv.

I de foreliggende tilfælde med hjertet (eller hjernen) drejer det sig om noget andet, nemlig om et for livet uundværligt organ, og her kræves, set ud fra et moralsk synspunkt, som absolut betingelse, at det pågældende organ tages fra en person, der allerede er død.

Hvor er dødens tærskel?

Selv om den absolutte betingelse, donorens død, er klar nok, opstår dog spørgsmålet: I hvilket øjeblik og på grundlag af hvilke nøjagtige kendsgerninger kan man lægeligt konstatere et menneskeligt væsens død? Videnskaben af i dag har forlængst forladt de gamle kriterier (hjertet slår ikke mere, og der drages ikke mere ånde). I dag fastslår man, at der findes et »ingenmandsland« mellem sikkert liv og sikker død. Her må moralen, da området er medicinsk, stole på lægens kendelse.

For visse lægers vedkommende opstår der også moralske problemer på grund af det transplanterede organ. Kan f.eks. hjernen, der er anerkendt som centret for alle mentale egenskaber, transplanteres til et andet legeme, uden at personligheden derved ændres? Det store spørgsmål er, om det er legemets eksistens eller personens liv, der skal reddes.

I en tidligere artikel i Osservatore Romano hedder det: »Et menneskes hjerte kan tjene en anden, fra dette forskellig personlighed. Livets mystiske og ophøjede mening er både høj og dyb. Det menneskelige væsen er åndeligt. Organerne er en fysisk del af os, men er ikke os selv.« Denne væsentlige skelnen, siger de katolske moralister, gælder også for hjernen som for ethvert andet organ.

— Ærlig talt, hr. pastor. Hvem interesserer sig for nye sjæle nutildags?

(Catholic Herald)

Præstemangel og nye løsninger

Manglen på præster, bl.a. på grund af, at præster nedlægger deres embeder for at gifte sig, har rejst problemet om på anden måde at anvende de sekulariserede præster i det pastorale arbejde. »Informations Catholiques Internationales« har behandlet spørgsmålet og anfører forskellige eksempler på løsninger.

Holland

Msgr. Bluysen har i et brev til sine præster i bispedømmet opfordret dem til i påkommende tilfælde at undersøge, hvorvidt det er muligt at bevare en tidligere præst i det pastorale arbejde, uden at han derfor må give afkald på sin nye borgerlige stilling.

Biskoppen understreger, at det er af største vigtighed at få klarlagt, om den pågældende menighed vil godkende et sådant arrangement.

Den nye biskop af Breda, msgr. Ernst, udtaler til dagbladet »De Tijd«, at han er enig med msgr. Bluysen og erklærer, at der er forskellige pastorale funktioner, der ikke absolut behøver at blive udført af en præst. Den slags funktioner står åbne for tidligere præster.

Den 7. marts 1967 oprettedes et rådgivningskontor for præster, som f.eks. hjælper dem, der kommer i tvivl om deres kald. Kontoret har i 25 pct. af tilfældene kunnet hjælpe de søgende til at forblive i deres embeder. I de øvrige tilfælde har kontoret kunnet formidle en tilbagevenden til det borgerlige liv, i visse tilfælde endog – med biskoppernes tilladelse – til at tage sig af ungdommens opdragelse med økonomisk hjælp fra de af de borgerlige myndigheder frigivne fonds.

Brasilien

Flere steder i Brasilien, hvor præster med Vatikanets godkendelse er blevet sekulariseret og har giftet sig, har disse med deres biskoppers tilladelse optaget pastoralt arbejde i bispedømmerne. Biskoppen af Fortelaza, msgr. Delgado, har desuden udtalt sig for, at gifte mænd skulle kunne vies til præster.

Frankrig

Paven har godkendt en anmodning fra den franske bispekonference om at genoprette diakonatet som en

særlig permanent stand inden for kirken. I fremtiden skal der i hvert bispedømme ansættes en præst, hvis opgave det bliver at modtage og oplære kandidaterne til diakonatet.

Gunnel Vallquist i Østeuropa

Journalisten og forfatterinden Gunnel Vallquist har i et studenterblad i Uppsala skrevet om sine indtryk fra en tur i Østeuropa.

Kommunisternes fortsatte pres på de kristnes samvittighed får dem til at indgå på visse overfladiske kompromiser hedder det i artiklen.

De kommunistiske ungdomsindvielser, som både de katolske og de protestantiske kirkelige myndigheder i Østlandene har kæmpet imod, accepteres nu af 70 pct. af katolikkerne og af 90-95 pct. af protestanterne.

Gunnel Vallquist mener, at denne reaktion til dels skyldes de snævre konservative principper, de kirkelige ledere går frem efter.

»Biskopperne betragter sig stadig som eneste legitime talsmand for Kirken,« siger hun. »Et meget bemærkelsesværdigt tegn på dette er, at det ikke var staten, men biskopperne, der hindrede østtyske lægfolk i at rejse til den internationale lægmandskongres i Rom i sommer.«

Et problem, der er meget alvorligere end ungdomsindvielserne for de unge mænd i Østtyskland, siger Gunnel Vallquist, er den ed, de må aflægge i forbindelse med militærtjenesten, og som kræver af dem, at de selv i fredstid skal bekæmpe regimets fjender, således at de for eksempel forpligter sig til at skyde på folk, der flygter over grænsen mod vest.

I øvrigt siger Gunnel Vallquist om situationen blandt de kristne i Østtyskland, at den er en overgang fra en traditionsbestemt levevis til et livssyn, hvor en fast kerne af troende er parat til at svare på en udfordring til at ofre sig for Kirken. Det er efter hendes mening den samme forandring, der sker alle vegne, men i Østtyskland er den blevet fremskyndet af det kommunistiske styre.

Af de 1.800.000 katolikker, der ansås at være i Østtyskland, går de 30-50 pct. regelmæssigt til messe om søndagen, siger Gunnel Vallquist.

KÖLN – NC News Service

I 1968 vil de første, deriblandt også flere gifte mænd, komme til at modtage diakonvæsen i Tyskland, siger hjælpebiskoppen af Köln, Augustin Frotz, som af den tyske bispekonference har fået overdraget det hverv at arbejde med planen om diakonatets gennemførelse der i landet.

Præstestuderende mødes i Frankfurt

Af Rich. Hansen OSC

I dagene 4.-7. januar samledes de skandinaviske præstestuderende til deres semester møde i Frankfurt am Main. Vi var denne gang gæster hos jesuitterne, som her har deres teologiske fakultet. I vor gruppe kommer foruden de studenter, der er skandinaver af fødsel, også udenlandske studenter, der er bestemt til et præsteligt og pastoralt virke i Norden. Denne gang var vi danskere, hollændere, nordmænd, svenskere og tyskere. Fra Danmark deltog Richardt Hansen, Laurits Lauritsen, Carly Mayholm og Ernst W. Petersen. Til stede ved møderne var desuden vor trofaste hjælper og støtte, msgr. dr. H. Holzapfel fra Würzburg.

Gruppen, der nu har bestået i fem år, betragter det som sin opgave at hjælpe studenterne på vejen til deres endelige gerning i Skandinavien. Dette sker især på det pastorale område og ved at hjælpe de udenlandske studenter ind i det nordiske præstelige fællesskab, for at de kan få en god åndelig ballast til deres fremtidige virksomhed i det nordiske miljø, som på mange måder adskiller sig fra miljøet i de sydligere lande. Overgangsvanskelighederne er ikke alene af sproglig art. Selv de studenter, der er født og opvokset i de nordiske lande, har deres vanskeligheder, når de vender hjem efter 6-7 års studier i udlandet. Selv må jeg for eksempel hernede studere tysk teologi, som ikke umiddelbart i alle sine aspekter kan anvendes i Danmark. Her lever vi desuden i stærkt katolske omgivelser, hvilket jo ikke kan siges at være tilfældet derhjemme.

Selv om alle var enige om, at de sidste fem års arbejde har været både godt og frugtbart, mente vi dog, at det lige afsluttede møde i Frankfurt skulle være en selvbesindelse over vor nuværende og fremtidige virksomhed som gruppe. Samtidig blev der valgt en ny ledelse af grup-

De sydlige øer

Im. Nielsen

Snedkermester

Brødregade 1, Maribo. Tlf. 759
Begravelse ordnes — alle
aftaler kan træffes i hjemmet.

Farvemessen

Vestergade 21, Maribo.

Telefon 989

Ingemann Jensen

Malermester

Maribovej 139, Nakskov
Telefon 308

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester. Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritzen

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

K. E. Petterson

Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

Aalborg

Fiskehallen

Kastetvej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

FOLMER OLSEN

Begravelse ordnes

Reberbansgade 37
Aalborg - Tlf. 12 15 57

Sanitet *Centralvarme*

Nielsen & Brostrøm

Algade 58, Aalborg, tlf. 13 04 33
Indeh. A. Brostrøm, ing. M. af I.
Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

RYØ A/S

Ingeniør- og handelsfirma
Aalborg Nytorv 14. Tlf. 12 88 88
El-installationer - El-artikler
Radio og fjernsyn
Fjernvarme - køleanlæg
Vand - Gas - Sanitet

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Tlf. 12 03 01

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Køb hjemmets udstyr hos

THUEN

Gravensgade 2,
Aalborg. Tlf. 13 14 44

Laurits Bageri

Borgergade 32, Aalborg
Telefon 12 69 13
Kun 1. kl. varer anvendes

Mathias
Christensen
ABSALONSGADE 14
AALBORG

København

Sparekassen

for Lyngby og Omegn

Kronborg Margarinefabrik

Niels Brocksgade 4
København V.
Tlf. CE 7840 og 1254

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A, hver
tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent
ugens fem første dage fra kl. 10
til 13. Telefon PA1æ 2323.

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24
Kgs. Lyngby. Tlf. 87 00 25

Oliefyr

Centralvarme

Brændselolie

Cinders

NORDISK KUL A/S

Rødovrevej 381-389

Vanløse

Telefon *70 45 30

B. J. Leanders Eftf.

A. Madsen, glarmester

Rantzausgade 14,
Københ. N. Tlf. 35 17 02
Specialitet: Blyindfatning

Kaj Uth

Snedkermester

Hyldegaardsvej 14-16
Ordrup, Tlf. 10225
Privat adr.: Nymosevej 14,
Gentofte. Tlf. Søborg 8109.

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatør

Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 - 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølgade 17,
København V.
Tlf. Vester 7001 og 8581

FORSIKRINGS COMPAGNIET
FOR KONGERIGET DANMARK ¼

☆

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K
Telefon *11 21 21

Støt vore annoncører

pen. I de første fem år blev den ledet med kyndig hånd af pater Knud Åge Nielsen S.J., som nu har sit virke i København. Det var pater Nielsen, der i sin tid startede gruppen. I de to sidste år er gruppen blevet ledet på bedste måde af de to tyske jesuitter, pater Rainer Carls og pater Wolfgang Rüdell, som begge i år kan påbegynde deres præstelige arbejde i Sverige. Til den nye ledelse valgtes i Frankfurt en svensker, Görran Degen, og en dansker, Richardt Hansen OSC, som begge studerer i Münster/Westfalen.

Det blev på mødet besluttet, at vi skulle forsøge at udbygge samarbejdet med vore biskopper, - at vi ville opretholde afholdelsen af de to semester møder i udlandet, hvor vi jo studerer og derfor lettest kan samles, - og at vi ville forsøge at få oprettet et sommerkursus i hvert af de skandinaviske lande, således at danskerne skulle have deres kursus i Danmark, svenskerne deres i Sverige og nordmændene deres i Norge. Det pågældende kursus skulle være til gavn for vor pastorale og sognemæssige uddannelse. I de store bispedømmer i de katolske lande har præsterne normalt et pastoralår til denne uddannelse, mens vi i Norden ikke har noget tilsvarende på grund af vort ringe antal og de særlige vanskeligheder i vore lande. Selv om vi for eksempel er så få katolikker i Danmark, har vi alligevel brug for et relativt stort antal præster.

Da vi nu mødtes i Frankfurt og så på vor medlemsliste, opdagede vi til vor store sorg, at vor gruppe er skrumpet betænkeligt ind, og at udviserne til en hurtig tilgang ikke er store. Med tiden vil det også blive vanskeligere at få præster fra udlandet, hvor mangelen i selv stærkt katolske egne efterhånden vil gøre sig gældende. Mange inden for gruppen har i den senere tid opgivet ønsket om at blive præster. At blive præst er en frivillig, men også en vanskelig opgave, måske ganske særligt i vor tid. Men præsterne derhjemme og hele lægfolket må da forstå, at Gudsfolket på sin vandring her på jorden i sin trivsel og vækst er afhængigt af, om der kommer nye og gode præster, og dem får vi ikke uden præsternes og lægfolkets forbøn og aktivitet. Beder vi ikke om det, får vi heller ingen nye præster. I denne synodens tid skulle det danske lægfolk gerne se det som en af sine vigtigste opgaver at vække og bevare præstekald.

Rich. Hansen OSC

Der sker noget i Bifrost

Studentereforeningen, der fordømmer
det akademiske kvarter,
har udsendt sit forårsprogram

Bestyrelsen i Bifrost i gang med programlægningen. Fra venstre: Walter Dalland, Jan Ulrik Dyrkjøb, pater Peters, der nu er bortrejst, Børge Mannov, Kurt Hansen (formand), Martin Drouzy, Poul og Isabella Hedemann Nielsen.

Bifrost har nu publiceret forårsprogrammet 1968. Der bliver tale om 5 møder samt - muligvis - et fællesmøde med KKS, Eleutheros og AC med forfatteren Johan Fjord Jensen om Effektiviteten som Gud. De fem fastlagte Bifrostmøder er samlet omkring temaet evangelium og ideologi, og søger således at sammenholde to betydningsfulde sider af Bifrosts arbejde, nemlig dels diskussionen om, hvad kristendommen er og bør være, og dels forsøget på at sætte denne diskussion i relation til den aktuelle politiske og kulturelle virkelighed - både herhjemme og internationalt.

Teologen Theodor Jørgensen indleder sæsonen torsdag den 1. februar med foredraget »Evangelium og Politik«. Tirsdag den 27. februar taler redaktør Jan Bredsdorff om »Opgøret med slavementaliteten«, der bliver en fremstilling og vurdering af udviklingen i det røde Kina, positivt forstået. Tirsdag den 12. marts afholdes der duel mellem pacifisten pastor Jens Brøndum og advokat Henrik Holm-Nielsen: »Kan krig være

retfærdig?«. Diskussionslederen bliver pater Martin Drouzy, medens lederne af de 2 første møder er henholdsvis stud. mag. Bernard Jensen og cand. polit. Børge Mannov.

Mandag den 1. april har Fritz Florin sagt ja til at indlede en diskussionsaften over temaet »Bør den romerske kirkeforståelse afmytologiseres?«, mødeleder stud. mag. Jan Ulrik Dyrkjøb, og sæsonens sidste aften bliver tirsdag den 7. maj, hvor Bernard Jensen indleder en aften med et foredrag, som han har kaldt »Pornografi er opium for folket«, mødeleder adjunkt Kurt Hansen.

Bifrost er et åbent og frit forum for drøftelser af de kristnes placering og opgaver i vor tid, der er præget af sækularisering og frafald. Enhver, der er optaget af den moderne kristendoms problemstillinger og kirkens fornyelse, er velkommen til Bifrost's møder, der begynder kl. 19,30 præcis (intet akademisk kvarter!) og afholdes i »Englesalen«, Jagtvej 813 B., Kbh. Ø.

Ugens tv og radio (28. jan. - 3. feb.)

SØNDAG	10.30	p3	Søndags-Journalen.
	11.10	p1	Pressemøde.
	19.00	p2	Notabene. Uformel søndagsamtale.
MANDAG	20.00	tv	Rig - og fattig. Danmark og u-landene.
	21.05	tv	Det knælende Japan.
TIRSDAG	17.30	tv	Månedssavisen. For piger og drenge.
	20.00	tv	Ansigt blandt unge.
ONSDAG	15.45	p1	Kirkeligt magasin.
	21.40	tv	Den koptiske Kirke.
TORSDAG	16.30	p1	Film, teater og bøger. For piger og drenge.
	20.00	tv	Ung vræde. Engelsk film fra 1959.
FREDAG	9.15	p1	Kristendommen og vor tids filosofi og teologi.
	16.30	tv	Pøberkværnen. Magasin for teenagere.
LØRDAG	21.50	tv	Bombi Bitt og jeg. Tv-spil.

Fint arbejde — Tria 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke — så prøv os!

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvej 13,
Charlottenlund
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 — Lørdag lukket

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 — 94 33 66

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bødemand
* 34 46 01

Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossømfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

KSK

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 — Tlf. 12 20 22

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

Mogens Larsen

Ramshered 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM TLF. *95 13 22

GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

Tandtekniker

Ove C. Jensen's eftf.

J. Bønnelycke

Kunstige tænder — Rep. udføres

Vesterbrogade 69

Tlf. Eva 5932 fra kl. 13.30-16
Tirsdag og fredag kl. 13.30-18

Kaffefirmaet

Børge Kruse

Frederiksborggade 27
Tlf. 15 76 08

Kaffe - The - Cacao

W. A. Werner A/S

Ost en gros

Teglgaardsstræde 13
København K.
Tlf. 14 14 08 og 14 17 72

Kvalitetsost

Aabenraa Brugsforening

Søndergade 15

Aabenraa. Tlf. 2 23 68
Leverandør til St. Ansears
Klinik

MARIUS
MP
PETERSEN

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

Tandlæge

P. Lomholt Maack har åbnet praksis
Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

AMAGERBANKEN

AKTIESELSKAB

Banken der dækker hele Amager

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.

Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Banegårdens Restaurant

Fritz Kapper

Odense H.

Marcussen & Søn

Orgelbyggeri

Grundlagt 1806
AABENRAA

TOMME FRASER...

Fortsat fra bagsiden.

være halvdokumentarisk, og ikke kulørt nok til at være en gang røvere og soldater. En hel del foregår i Quai des Orfevres, og derfor griber man sig selv i at savne Maigret. I Jean Gabins skikkelse. Lidt af en ide er der i at lade nogle overspændte unge gå både politi og gangstere i vejen. (*Constantin Films*).

HK

„Se, jeg gør alting nyt”

forberedelseshæftet for

Kirkernes verdensråds

4. generalforsamling,
UPPSALA 1968

- en verdensbegivenhed

ALLE bør vide besked med.

Pris kr. 5,50 incl. moms.

Det økumeniske Fællesråd
Nørregade 11, 1165 Kbh. K
Tlf. (01) 14 59 49 - Giro 55710

Køb

mærkatarket

OIKOUMENE

og

støt

det økumeniske arbejde.

Pris kr. 5,00

Det økumeniske Fællesråd
Nørregade 11, 1165 Kbh. K
Tlf. (01) 14 59 49 - Giro 55710

H. S. Friis

Malermester

Møllemarken 40, Bagsværd
Tlf. 98 38 35

Alt i gulvbelægning

Dansk Gulventreprise A/S

Studivestergade 15
Tlf. Byen 5800 og 5151

Børnehavelærerinde søges

Rygaards franske Skole, Bernstorffsvej 54, Hellerup søger pr. 1. september 1968 en dygtig børnehavelærerinde til at lede nyoprettet børnehaveklasse. Daglig mødetid kl. 9-12. Løn som Københavns kommune. Henvendelse: priorinden S. Myriam, telefon HE 7578, træffetid 10-11 og 16.30-17.

REJSER UNDER KATOLSK LEDELSE 1968

Skt. Annæ Rejser.

9. april-16. april (påskens) FLY Rom. 8 dage 925 kr.
5. juli-19. juli FLY Rom-Sorrento. 15 dage 1.275 kr.
29. sept.-13. okt. FLY Firenze-Assisi-Rom. 15 dage 1.275 kr.
Program og alle oplysninger: lærerinde frøken Annie Rastrup, Amagerbrogade 45, 2300 København S, tlf. SU 86.

Pastor d'Auchamps Rejser.

7. juni-21. juni FLY Firenze-Assisi-Siena. 15 dage 1.275 kr.
Ledere: Fru E. Schwartz og pater Duclos.
5. juli-25. juli TOG Ravenna-Rom-Assisi. 21 dage 1.375 kr.
Ledere: Fru E. Schwartz og pastor d'Auchamp - eventuelt individuel hjemrejse.
13. sept.-27. sept. FLY Rom-Assisi. 15 dage 1.275 kr.
Leder: Pastor d'Auchamp.
Program og alle oplysninger: Revisor Schwartz og frue: Ø. Farimagsgade 18, 2100 København Ø, eller pastor d'Auchamp, Vandtårnsvej 5, 2860 Søborg, tlf. 69 03 01.

»Den nordiske valfart med fly til Lourdes« - Bispedømmets pilgrimsrejse.

27. juni-3. juli 7 dage 880 kr. - særpris for syge (Asile Notre Dame): 725 kr.
Gejstlig leder: Msgr. Knud Ballin. Læge og sygeplejersker følger de syge.
Program og alle oplysninger: Fru L. Samson, Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. GE 6341. Eller translator Lerche Nielsen, Bredgade 69, 1260 København K. Tlf. PA 2539.

ALTERLYS

i alle størrelser

og i øvrigt
stearinlys og vokslys
af enhver art

ASP-HOLMBLAD

STEARINLYSFABRIKER
København

TOMME FRASER OG STORT HJERTE

Dejlig fransk film af ny instruktør

Ligesom den svenske film »Prinsessen« bygger »Den gamle mand og drengen« på virkelige hændelser – debutinstruktøren Claude Berris oplevelser under den anden verdenskrig. Claude er et ungt fransk jødisk ægtepars lille søn. Den lille familie er på stadig flugt i Vichy-Frankrig. Claude forstår ikke, at stikkerne til stadighed er på vagt, han vil være dreng som andre drenge, og hans gale streger, der vækker opsigt, passer ikke ligefrem ind i en tilværelse, der bør have som grundregel at vække så lidt opsigt som muligt. En velmenende dame tilbyder at skaffe drengen ophold hos sine forældre, der bor på landet, i bjergene.

Og så bliver vi vidne til et venskab mellem en lille jødisk dreng, og en gammel mand, der er opdraget eller rettere: har opdraget sig selv i de værste nationalistiske traditioner. Det værste i verden er jøder, det næstværste englændere. Frankrigs store helt er Petain, ulykkesfuglen de Gaulle. En ting er, at Jesus – som præsten (heldigvis) siger meget skarpt fra prædikestolen – var jøde. Man behøver jo ikke at udbasunere det. Osv. Den hjertengode mand aner nemlig

ikke, at lille Claude, der kommer til at give hans tilværelse nyt liv, er jøde. Først skræmmer han derfor – uden at vide det – drengen med alt sit antisemitiske vås, men snart driller Claude sin plejefader i al venskabelighed. Den lille har åndsbevarelse til at forstå livets ironi! De har det herligt – forguder hinanden, Claude går så vidt som til at nøjes med grønsager, fordi han ikke vil såre den gamle ved at drive »kannibalisme«, da plejefaderen er dyreven om en hals.

En række strålende skuespillerpræstationer præger »Den gamle mand og drengen«. Først og fremmest ser man Michel Simon og den lille Alain Cohen i hovedrollerne. Desværre har vi ikke navnet på hunden.

Det er en dejlig film, der på én gang afslører det fuldkomne latterlige i racisme og nationalisme og viser, at den værste propaganda alligevel har svært ved at gøre kål på det sindelag, der på bunden er godt. Billedsproget er enkelt og klart, roligt som den smukke klaverstemme, der er fremtrædende i ledsagemusikken. Selv om filmene af væsen er vidt forskellige, kommer man til at tænke på »Hvad med Balthazar?«, både hvad det rene i helheden og det ægte i enkeltheden angår. Den 32-årige instruktør skyr avanceret kruk – samtidig med at han har et helt eminent greb om både skuespillere og filmteknik. Vores unge seriøse og så statsstøttede nybølgede instruktører fra Valby mose og omegn skulle i lære hos Bresson og Claude Berri (selv om den sidste er debutant). Så kunne vi snakke om tingene. Helt fantastisk at se en stor skuespiller og en lille dreng spille sammen, så det slår gnister. Børn i dansk film får én til at krølle tæer.

Det er ikke ret længe siden, jeg sagde: Se den film (Prinsessen). Nu kan jeg søreme sige det igen. Denne her er oven i købet morsom.

Den eneste anke skal rettes mod Gloria Films program. Ikke med et ord fortælles det, at her er tale om instruktørens egne barndomsindringer. At man ikke får at vide, hvem der har lavet musikken, er man desværre vant til.

(Gloria Film)

Hellere Maigret
En anden fransk film er »Anti-Gangster Brigaden« om Pariserpolitietis bekæmpelse af noget så hjemligt som bankrøvere. Filmen er såmænd ret spændende, men ikke sober nok til at

Fortsættes side 15

Holder De af Ironside?

På bagsiden kan De læse, hvad Ugebladets redaktør og film-anmelder (det er også ham), mener om detektiven i rullestolen og andre tv-helte.

katolsk 2. FEBRUAR 1968 116. ÅRGANG uge blad 5

USA's biskopper udsender fælles hyrdebrev

Det er redigeret af biskop John J. Wright og maner til forsigtighed i den efterkonciliære tid. Brevet kritiseres i kendt amerikansk blad. Samtidig offentliggøres kommentarer af hollandsk teolog, der er vendt tilbage fra USA. Side 3.

Social hjælp - karitativ hjælp

Hverken når det gælder det sociale arbejde i velfærdsstaten eller hjælpen til u-landene løser penge alle problemer.

Rich. Hansen OSC har skrevet kronikken. Side 6.

Den aggressive front i Slagelse

16-årig, 17-årig og 22-årig er kommet ind i menighedsrådet i Slagelse. De kalder sig den aggressive front og ønsker at sætte fornyet liv i kludene gennem utraditionelle fremgangsmåder. Side 5.

Mund til mund- metode skal puste yderligere liv i kirkebidrags- ordningen

Beretning fra første stiftsrådsmøde, der varede en hel søndag. Side 10.

Studieuge for Sydamerika-lærere

Der har i Grasse (Alpes Maritimes, Frankrig) været holdt en studieuge for præster, ordenssøstre og lægfolk, der skulle påbegynde et arbejde i Latinamerika. Det drejede sig om 105 præster, 46 ordenssøstre og 19 lægfolk fra fem forskellige lande i Europa, skriver »La Croix«.

Det er første gang, lægfolk har deltaget i en møderække, der først og fremmest var beregnet for præster.

Nu om dage rejser præsten ikke på egen hånd til Latinamerika. Han bliver sendt af sit kloster, sit bispedømme, den nationale bispekonference og af Europa, skriver »La Croix« videre – på baggrund af studieugens konferencer.

Kardinal Seper interviewet i Zagreb-radio

WIEN – NC NEWS SERVICE

Kardinal Seper, der har afløst kardinal Ottaviani som leder af kongregationen for troselære, har i et interview i Zagreb radio givet udtryk for, at ledelsen af kongregationen vil forme sig anderledes end hidtil.

Kardinal Ottaviani havde betegnet sig selv som en politimand, der skulle forsvare kirkens skatte, bla. troen. Men nu er kongregationens opgave i første række at fremme den

”Kirken der er gået under jorden”

KUB privat

Rundt om i USA har forskellige grupper mere eller mindre hemmeligt skilt sig ud fra de bestående sogne på en sådan måde, at man ligefrem taler om »Kirken, der er gået under jorden«.

Disse grupper, oplyser Informations Catholiques Internationales, eksperimenterer på tilsvarende måde som »Shalom«-bevægelsen i Holland. De kaldes »floating parishes« (flydende sogne).

P. Nerin, der af biskoppen for Oklahoma er blevet autoriseret som leder af en gruppe, erklærer, at i et sogn må der være så megen variation, at det kan tilfredsstille de forskellige medlemmer og skabe et livsmøn-

Præsternes og ordenssøstrenes arbejde er at hjælpe lægfolket med at se deres liv i troens lys.

Det er de udsendtes opgave som kærlighedens vidner at arbejde for, at lægfolket finder sin plads i verdens opbygning. De skal være lægfolkets tjenere og ikke lade sig betjene.

Ganske vist er der en enorm kløft mellem det enorme arbejde, der skal udføres og midlerne (der er 2000 europæiske præster i Latinamerika, mens man har brug for 150.000.)

Men i den udveksling, der er ved at tage form, vil der opstå et nyt pastoralt arbejde, i hvilket hvert medlem af Guds folk vil finde den plads, der tilkommer ham i dag, uden hensyn til udfaldet.

teologiske lære.

Om kirkens rolle i det kommunistiske Jugoslavien udtalte kardinalen, at der nu var større religionsfrihed end før, og at han håbede, at der kunne opnås endnu større frihed.

Kardinalen udtalte endelig, at de kristne efter hans mening ikke bar vidnesbyrd om Kristus, evangeliet og troen. Dette var anledningen til, at ikke-troende fik en forvrænget idé om kristendommen.

ster for dem, der svarer til deres behov.

Hver søndag mødes ca. 150 af hans tilhængere i en skole, hvor der først er en almindelig drøftelse af aktuelle problemer, som f. eks. Vietnam-krigen, katolsk undervisning o. l. Imedens bliver børnene undervist i katekismus i et særligt lokale. Efter diskussionen er der messe for alle, men prædiken er en dialog mellem præst og menighed over evangeliet for den pågældende søndag.

Denne form har som sagt kunnet godkendes, hvorimod andre, hvor præsterne er begyndt at eksperimenterer med selve messen, er blevet forbudt, og præsterne suspenderet.

Sikkerhedsventil

TOBINGEN – NC News Service

Teologen og koncileksperten, pater Hans Küng, som er professor ved det teologiske fakultet i Tübingen og leder af det derværende universitetets katolske institut for økumenisk forskning, har udtalt, at teologien bør tjene som en sikkerhedsventil og vejviser for Kirken og sikre, at Kirkens lære er i overensstemmelse med Kristi budskab.

Professor Küng erklærede ved samme lejlighed, at det samarbejde, der under det andet Vatikanconcil havde bestået mellem biskopper og teologer, nu er brudt sammen. Dette skyldes ifølge professor Küng til dels, at teologerne ofte har anset det for nødvendigt, at fremkomme med udtalelser, der fremkalder bestyrtelse hos biskopperne og den institutionelle kirke.

Nye vanskeligheder

»Informations Catholiques Internationales« meddeler fra Polen, at der er opstået nye vanskeligheder for det religiøse liv, idet de polske biskopper i et fælles brev erklærer, at regeringen har nægtet at godkende opførelsen af nye bygninger til religiøst brug. Biskopperne fremhæver, at det i øjeblikket er absolut nødvendigt at få bygget i hundredvis af den slags bygninger over hele landet.

NYT MED småt

★ 257 amerikanske præster har i et telegram bedt pave Paul VI fordømme USA's krig i Vietnam. Resolutionen er forfattet af »Catholic Peace Fellowship«.

★ Deltagerne i det femte møde til styrkelse af forbindelserne mellem anglikanere og katolikker har i en resolution erklæret, at mindre uoverensstemmelser, hvad angår præsteembedets karakter ikke behøver at være nogen hindring for nadverfællesskab mellem de to kirker. Mødet er holdt i Jackson, Miss., USA. Den stedlige anglikanske og den stedlige katolske biskop har dog erklæret, at mødedeltagernes syn ikke er de respektive kirkers officielle.

★ 30 år med Franco som Spaniens statschef kun »ansvarlig overfor Gud og historien« er for meget, skriver et katolsk blad i Madrid. Således har dagbladet »Ya« i en række ledere og andre kommentarer efterlyst »nyt blod« og i særlig grad en premierminister, der skal være ansvarlig overfor parlamentet eller en anden repræsentativ forsamling.

★ Pave Paul VI's rundskrivelse »Om Folkets Fremskridt« er tillige med opfordringen til at gøre nytårsdag til en verdensfredsdag blevet returneret af det tsekske postvæsen med meddelelse om, at dokumenter af nævnte art ikke er tilladt i Tsekoslovakiet.

★ Det jugoslaviske kommunistblad »Borba« har opfordret partifunktionærerne til at følge de katolske præsters eksempel, hvad angår bestræbelserne for at vinde støtte fra ungdommen. Præsterne har evne til at samarbejde med unge og vinde deres tillid, mener det kommunistiske blad.

USA - biskopperne udsender fælles hyrdebrev

Maner til forsigtighed

WASHINGTON - NC NEWS SERVICE

De amerikanske biskopper har udsendt et hyrdebrev, i hvilket der kastes et blik over den amerikanske kirkes liv og udvikling af det andet Vatikanconcil. Koncilets konstitution om dogmatikken behandles her i to afsnit, og brevet er udarbejdet under ledelse af biskoppen af Pittsburgh, John J. Wright, og tiltrådt af den amerikanske bispekonference.

I første afsnit analyseres kirkens mysterium, idet dens natur beskrives som et fællesskab og hvor de former, hvorunder kirken er kendt i verden, behandles.

Andet afsnit taler om hele kirkens særpræg og kommer ind på at forklare de enkelte roller, der er tildelt lægfolk, præster, ordensfolk og biskopper i kirkens liv og i Kristi frelsesplan.

Da hensigten med hyrdebrevet er at yde hjælp til sjælene, udsendes det i en tid, hvor spørgsmålene om kirkens åndelige og elementære elementer er af særlig vigtighed, på et tidspunkt, hvor det væsentlige i præstens liv og religiøse opdragelse drøftes frit, i disse dage, hvor samvittighedens frihed og den religiøse autoritet er i søgelyset.

Derfor forklarer ærkebiskoppen af Detroit, John F. Dearden, der er den amerikanske bispekonferences formand, i forordet til hyrdebrevet, at det ikke blot er klogt, men også nødvendigt, at de amerikanske biskopper fremsætter en vigtig og tydelig formet forklaring på de læresætninger, der ligger til grund for de nuværende diskussioner.

I hyrdebrevets indledning fremhæves optimisme og forsigtighed, som hørende uløseligt sammen, og dette gentages gennem hele teksten. Kristi kirke i dag lever i en privilegeret stund og vi ser ikke alene herligheden, men erkender også denne privilegerede stunds byrder.

Det understreges, at biskopperne taler under indtrykket af deres ansvar, der er begrundet af en pastoral kærlighed, som til tider udtrykkes i tavshed, men som nu må foretrækkes at blive udtrykt i ord.

Hyrdebrevets analyse af kirken understreger med eftertryk, at kirken er en kirke af vor tid, som ind-

byder til at skabe en ny forståelse hos sine medlemmer. Men også de kritiseres, der under påskud af at være moderne, synes at være fjendtligt indstillet over for alt undtagen deres egen opfattelse. Hyrdebrevet beder indtrængende alle om at huske, at et hvilket som helst reformeringsforsøg ikke er et forsøg på reformering af en dødelig indstilling, men af den levende Guds kirke.

I en yderligere forklaring understreges, at det kristne perspektiv er trefoldigt. Det ser med ærbødighed tilbage til fortiden, med ansvarsfølelse over nutiden og fremtiden - med en tillid, der udgør en del af håbet.

Luthersk - katolsk beretning om nadveren

WASHINGTON - KIPA

Repræsentanter for den lutherske og katolske kirke har udsendt en 14 sider lang beretning, der navnlig omhandler troen på eukaristien som sakramente og Kristi nærværelse i nadveren.

Beretningen omfatter en indgående analyse af de forskellige opfattelser med særlig fremhævelse af de punkter, om hvilke der hersker enighed.

Beretningen slutter med, at begge traditioner, den lutherske og den katolske, erkender den kendsgerning, at Kristus som den korsfæstede, er død for vore synders skyld, og genopstanden for vor retfærdiggørelse, er den enes offer for alle, for derved at bringe tilgivelse af denne verdens synder.

★ Biskop Jorge Marcos de Oliveira af Santo André i Brasilien anser en væbnet revolution for forsvarlig, frømgår det af en tv-udsendelse, hvori biskoppen erklærede, at regeringen havde svigtet folket. Blandt andet var landets møntfod blevet devaluert flere gange, uden at arbejderne havde fået kompensation gennem højere løn. Biskoppen sagde, at han var villig til at vandre i fængsel, hvis det kunne betyde, at arbejderne fik en mere retfærdig behandling. Han ville oven i købet gøre det syngende, erklærede han.

Godt og sympatisk

Siger kendt hollandsk teolog om amerikansk temperament · Hyrdebrevet kritiseres i Newsweek

De amerikanske biskoppers fælles hyrdebrev refereres og kommenteres i »Newsweek«, der almindeligvis ofrer katolsk stof stor og velvillig opmærksomhed. Det amerikanske blad kalder hyrdebrevet, der for en tredjedels vedkommende handler om biskoppernes traditionelle stilling som læreembedets bærere og understreger den gave, der ligger i troskab, mod dogmerne, »et trist brev«. Biskopperne åbenbarer intetsteds den for amerikansk katolicisme karakteristiske tolerance og realistiske sans, skriver »Newsweek«. Ej heller ser de tidssvarende problemer som blandede ægteskaber, fødselskontrol og uddannelse i øjnene, fortsætter bladet. Den fuldstændige afhængighed af koncilets erklæringer antyder, at biskopperne i USA ikke er nået frem til den nationale selvbesindelse, som biskopperne i Holland, Frankrig og andre lande har udtrykt i deres hyrdebreve.

Man studser over en passage i »Newsweek«s artikel, hvori det hedder, at hyrdebrevet afslører biskop John J. Wrights »konservative stil«. Her i Danmark har biskop Wright jo ry for at være en af de mest fremskridtsvenlige biskopper i den katolske kirke som helhed.

Den kendte hollandske teolog Edward Schillebeeckx fra universitetet i Nijmegen sætter netop stor pris på biskop Wright. Han har endvidere mange rosende ord tilovers for biskopperne C. F. O'Donnell i Madison, Wisc. og Charles H. Helsing i Kansas City - St. Joseph, Mo. Han sammenligner disse to med den navnkundige og nu afdøde biskop Willem Bekkers i s'Hertogenbosch (Holland). Men den hollandske teolog mener i øvrigt, at der blandt USA's 200 biskopper kun er 12, der kan betegnes som progressive. Efter Schillebeeckx' opfattelse vil man i de kommende år tale mere om katolicismen i USA, end man har talt om katolicismen i Holland. Schillebeeckx taler i denne forbindelse om visse misforståelser mellem på den ene side biskopperne og på den anden side præsterne og de øvrige troende.

Udtalelserne stammer fra et interview i det katolske dagblad »De Tijd«. Artiklen refereres af det amerikanske katolske nyhedsbureau NC. Den hollandske teolog har opholdt sig to måneder i USA. Han betegner amerikanerne som et stort og fint folk. Det amerikanske temperament er godt og sympatisk, erklærer den berømte teolog.

Skilsmisse på italiensk - og engelsk

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:

Bernard Eric Jensen (litteratur),
Jens Oluf Lund (indenlandsstof),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).

Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson.

Redaktionsudvalg:

Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg

Redaktionskontor:

Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55

Annonceafdeling:

Katolsk Ugeblads Annonceekspe-
dition, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
20,00. Løssalgspris: kr. 2,00. Priserne
incl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Det har vakt stor opmærksomhed i England, at den kendte skribent Mr. *Malcolm Muggeridge*, hvis markante synspunkter både kommer til orde i det fornemme »Observer« og det katolske blad »Catholic Herald« og i øvrigt altid kan regne med en landsomfattende pressedækning, når han åbner munden, har trukket sig tilbage fra sin stilling som rektor ved Edinburgh Universitetet. Det sker i protest mod, at studenterne dér skulle have fri adgang til svangerskabsforebyggende piller. I december besluttede det stedlige studenterråd, at studenternes sundhedstjeneste skulle udlevere piller til alle studenter, der ønskede dem. I den forbindelse skrev de studerendes blad, at det var Mr. Muggeridges pligt at rette sig efter de studerendes officielle syn selv om det stred mod hans personlige synspunkter. Muggeridge svarede, at det var noget sludder. Studenterne kendte udmærket hans synspunkter, da de i 1966 valgte ham for en tre års periode. Han tilføjede, at en rektor må sammeholde studenternes ønsker med sin samvittighed i udøvelsen af sit embede. Universitetssekretæren, Mr. Charles Stewart, udtalte, at studenterne ikke havde nødig at indhente rektors samtykke, og at rektor ikke nødvendigvis behøvede at stå som repræsentant for de studerendes synspunkter. Den 20-årige Miss *Anna Coote*, der er redaktør for studenterbladet og kørte sagen som principalsag, skrev derimod, at Muggeridge burde træde af som rektor. Og det gjorde han. Hans beslutning har vakt almindelig respekt. »Catholic Herald«s redaktør, *Desmond Albrow*, skriver, at det var en helt igennem god beslutning, og en dansk kollega (af Albrow) må sige det samme. Uden at de studerendes ret til selv at vælge angribes, slås der i bordet til fordel for kristne synspunkter, så en nation – der efter manges opfattelse er ved at afkristnes eller i hvert fald har fået kristne synspunkter med hensyn til samliv udenfor ægteskabet godt udvandet – ikke kan være i tvivl.

Samtidig diskuteres over hele Storbritannien en ny skilsmisselovgivning, der i hvert fald efter bladreferaterne at dømme ikke er så radikal endda – set på baggrund af forholdene her i landet. Det, vi imidlertid skal hæfte os ved i denne forbindelse, er en udtalelse, der lader til at repræsentere brede katolske kredse. En talsmand for en forening til det katolske ægteskabs beskyttelse, pastor Maurice O'Leary udtaler: »Vi må se i øjnene, at vi er et kristent mindretal. Og disse love skrives ikke for os, men for samfundet som helhed. Et kristent ægteskab, som vi kender det og ser på det, er helt forskelligt fra det, som staten prøver at lovgive for. Derfor tror jeg, at man fra et samfundsmæssigt synspunkt skal tage imod ændringerne.«

Besindige katolske røster er altså at finde i den engelske ægteskabs- og sexdebat. For danske katolikker er der vel ikke noget overvældende revolutionerende i det, der dér bliver sagt. Men man kunne måske ønske, at de nye folk i den romerske kurie og ikke mindst folk, der skal beskæftige sig med situationen i de såkaldte katolske lande (og for eksempel Roms nye generalvikar) ville følge opmærksomt med i den engelske debat. Begrebet »Skilsmisse på italiensk«, der i folkemunde bruges som kritik af en stat, der lovgivningsmæssigt er i lommen på kirken, bør mane til selvbesindelse. Uden at man lader sig lede af alt for stærk dømmeglæde med hensyn til andre landes skikke, kan man nok tillade sig at gøre opmærksom på det fundamentalt katolske, der ligger i at understrege, at kristendommen er noget man siger ja til og prøver at efterleve, ikke noget man påtvinger. Det står klart og tydeligt i den gode gammeldags kanoniske lov: »Ingen må tvinges til mod sin vilje at antage den katolske tro.« Man hører stadig alt for ofte, at den katolske kirke er såre tro mod dette princip, hvor den (som i angelsaksiske og nordiske lande) er i mindretal, men tilbøjelig til at glemme det, hvor den er i flertal. Det spøgelse må man se at få manet i jorden. Bl.a. har Muggeridge givet et godt eksempel på den rette balance mellem princip og tolerance.

HK

»Hvad enten I ryger hash eller opium eller er sofavælgere — nu gælder det om at møde frem og stemme« sagde de til deres kammerater, og så mødte de frem . . .

Anne Marie

Hugo

Hanne

Den aggressive front i Slagelse

De smiler og ser utroligt søde ud, men de kalder sig »den aggressive front«. Lige før nytår blev de indvalgt i menighedsrådet i Slagelse. Den lidt mærkelige og tilsyneladende selvmodsigende blanding af smil og aggressivitet ser altså ud til at være politisk effektiv. Men hvad er egentlig »den aggressive front«? For at opklare det tog indenrigsredaktøren en tur til Slagelse og stillede spørgsmålet til de tre unge menighedsrådsmedlemmer.

»Hvad enten I ryger hash eller opium eller er sofavælgere — nu gælder det om at møde frem og stemme.« Sådan skrev vi til vore unge kammerater i menigheden, siger de tre nyvalgte. Det hjalp åbenbart. **Hanne Rosenlykke**, 16 år og elev i 1. real blev valgt med 25 stemmer. **Anne Marie Hansen**, 17 år og ansat på det katolske børnehjem i Slagelse fik 19 stemmer. **Hugo Lauritzen**, 22 år og handelsskoleelev scorede hele 28 stemmer. Menigheden i Slagelse tæller godt 200 medlemmer og valgdeltagelsen lå omkring de 50 procent, idet der ialt deltog 110 i valget.

Ideerne til »den aggressive front« har Hugo Lauritzen hentet på katolske kongresser i udlandet, dels i Østrig, dels i Rom. Her var Hugo ungdomsrepræsentant fra Danmark på den store lægmandskongres i efteråret. Han har også været i Stockholm og diskuteret nordisk samarbejde blandt unge katolikker for at gøre noget for udviklingslandene. En fælles indsamling blev ikke til noget. Nu vil man prøve at begynde en udveksling med unge på tværs af landegrænserne. Man vil også lave en studiekreds om ulandsarbejdet.

Men man er også interesseret i de lokale anliggender og »indenrigske« problemer, som man vil komme til at tage stilling til i menighedsrådsarbejdet. Hvad liturgien angår, vil man forsøge særlige jazzgudstjenester for hele menigheden — ikke blot for de unge. Det skal indøves med et orkester, som Hugo kender. Kirkens organist truer med at tage sin afsked, hvis det bliver alvor, siger Anne Marie. Det ved hun lidt om, for det er nemlig hendes far!

Det gælder også det lokale ungdomsarbejde. Egentlig er »den aggressive front« resterne af et ungdomsarbejde, som efterhånden er gået i stå. Eller skal vi sige begyndelsen til noget helt nyt, siger Hanne. Der er ikke nogen ungdomsforening endnu. Vi vil gå ud til vore kammerater og spørge om deres syn på tingene først. Vi mangler kontakt med den nye generation, og vi vil ikke sende et program ud uden først at have hørt deres mening om det. Hanne er i øvrigt ikke uden erfaring med hensyn til ungdomsarbejde. Hun har været aktiv spejder i 8 år og er medlem af elevrådet på sin skole. Det samme gælder Hugo, der har været spejder i 10 år og ledet det katolske ungdomsarbejde i Slagelse som formand i 4 år og desuden været næstformand i DUK i to år.

Biskoppen mødtes med »den aggressive front«

Det nyvalgte menighedsråd, der tæller 12 medlemmer ialt havde sit første møde dagen før valget mandag den 22. januar. Her mødte biskop Martensen, der deltog i mødet, første gang »den aggressive front«. På mødet diskuterede man blandt andet et forslag om at invitere to protestantiske kristne som faste observatører til menighedsrådets fremtidige møder. Biskop Martensen var positiv, menighedsrådet også, idet kun tre var imod. Forslaget kom fra pater Meertens, der også har æren for initiativet til at nedsætte valgretsalderen til 16 år ved menighedsrådsvalget. Den katolske kirke viser vej for demokratiet.

Jens Oluf Lund

Social hjælp - karitativ hjælp

Af Rich Hansen OSC

Be-
trager vi vore vesteuropæiske lan-
de, kan vi vist roligt sige, at vi
lever i et meget stærkt socialt orienteret
samfund, hvor den sociale hjælp (som
ikke kun skal forstås som socialhjælp,
men som den hjælp, der ydes på hele
det sociale område i samfundet) og ydel-
se til det enkelte menneske, ungt eller
gammelt, rask eller sygt, er lovmæssigt
sikret, både med hensyn til retten til
denne hjælp og med hensyn til selve
den økonomiske ydelse, som jo ikke er
billig. Vi ved alle, hvor store beløb der
stilles til rådighed for folke- og invali-
depensionen her i landet. De syge og
gamle behøver ikke at sulte eller at bo
i dårlige boliger. Den danske stat sør-
ger med de nødvendige midler for at
fremskaffe en rimelig social økonomisk
sikring af, at de mennesker, der har
brug for en sådan hjælp, skal kunne
leve ordentligt og godt. Disse menne-
sker skal ikke tvinges til at gå med tig-
gerstaven i hånd og derigennem ned-
værdige sig i de bedrestilledes øjne, for
mennesket har som socialt væsen et be-
rettiget krav på og en social ret til en
ordnet eksistenssikrende levedof i et
hvert menneskeligt samfund. Retten til
bolig og arbejde er ikke kun sociale for-
dringer, men også ægte kristelige for-
dringer, som også skal opfyldes af de
kristne. Uden et vist minimum af ma-
terielle goder kan mennesket ikke være
et godt menneske, sagde Thomas af
Aquin, og det betyder, at mennesket
må have opfyldt sine livsnødvendige be-
hov såsom mad, klæder, bolig og arbej-
de og – heller ikke at forglemme – det
kulturelle behov for at kunne udvikle
og udfolde sine etiske og skabende
egenskaber, som er den nødvendige be-
tingelse for et i kristelig betydning godt
og ædelt menneske, nemlig et menneske,
der ikke er dyrisk eller må leve på dy-
risk vis, men derimod et menneske, som
er menneskeligt eller som lever menne-
skeligt. Den samme tanke møder vi hos
Grundtvig, når han taler om, at være
menneske først og så kristen. Det men-

neskelige er en forudsætning for det
kristelige eller, som teologerne siger det,
nåden forudsætter naturen.

Den nuværende sociale situation – og
her tænker vi på Europa og ikke på
udviklingslandene, hvor meget, meget
socialt arbejde endnu skal gøres og ydes
af de velstående lande – er præget af en
næsten konsekvent afskaffelse af fattig-
dommen og den økonomiske nød. Vi har
nok at spise, gode og varme klæder og
lyse og venlige boliger, selv om der
ofte ikke tages tilstrækkeligt hensyn til
den børnerige familie og dens boligpro-
blem. Hvis en familie holder af børn
og gerne vil sætte børn i verden, skal
denne familie også sikres boligmæssigt
og socialt, ved at der bygges boliger
med tilstrækkelige værelser, som holdes
på et rimeligt huslejeniveau.

Der kan siges meget positivt om den
sociale situation her til lands, at her har
man skabt de nødvendige økonomiske
midler til sikring af menneskets sociale
eksistens i samfundet som helhed. Det
er til ros for det danske samfund, at vi
i dag ikke møder fattige enker, sultne
og forældreløse børn eller gamle og sv-
gelige mennesker på sultegrænsen og
uden plejemuligheder.

På den ene side kan vi være stolte
af vor velfærdsstat og dens indretninger
og institutioner. Imidlertid er der på den
anden side også et men, måske endda
et stort men. Et men, som ikke skyldes
den høje sociale standard som sådan,
men som er betinget af socialt arbejde
uden personalt element. Ofte hører man
den klage fra de gamles, de syges og
børnernes side, at de er ensomme og ale-
ne, uden kontakt med deres naboer og
genboer, ja ofte uden rigtig kontakt med
deres nærmeste familie. Og vi ved alle,
at de gamles problemer i vor tid er sti-
gende, fordi den gennemsnitlige leve-
alder blandt menneskene vokser, og den
øverste grænse endnu langt fra er nået.
I dag hører og læser vi tit om 80, 90
og 100 års fødselsdage og om mange
guld- og diamantbryllupper, alt sammen
tegn på en forlænget levetid. Og vi kan
og skal glæde os over det, for det er
noget godt. I dag eksisterer der en helt
ny videnskab, gerontologien, som tager
sig af alderdomsproblemerne. Heraf kan
vi forstå, at der virkelig er tale om så-
danne problemer. Selv om de ældre i
samfundet er sikret gennem den udmær-
kede folkepension, klager denne alders-
gruppe dog ofte over ensomhed og iso-
lering, de mangler noget, som kun kan

udfyldes på det personale mellem-
neskelige område. Den personale, ganske
almindelige menneskelige kontakt burde
og skulle her spille den store rolle. Og
her er netop en opgave for den sociale
virksomhed at varetage, der ikke er så
helt let. Det er altså ikke nok bare at
spendere penge eller en anden form for
økonomisk hjælp. Der er brug for men-
nesker. Det sociale arbejde har brug for
noget menneskeligt, noget personale.
Dette er ligeledes nødvendigt i udvik-
lingslandene, hvor penge heller ikke lø-
ser alle problemer. At sende penge til et
fattigt land uden menneskelig og perso-
nal hjælp er ikke noget værd, for men-
nesket er nu engang ikke en ting eller
en genstand, men derimod en levende
person, som endda er skabt i Guds bil-
lede.

Social hjælp – karitativ hjælp

Vi har hele tiden talt om social hjælp
eller socialt arbejde, og vi har af den
herskende situation i samfundet set, at
denne hjælp, hvor god og veludviklet
den end er, ikke har kunnet løse alle
forhåndenværende problemer, især på
det mellemmenneskelige, det interper-
sonale plan. Det er, som om den sociale
hjælp har en grænse, som den bærer i
sin egen natur, i sit eget væsen, for
denne i øvrigt så udmærkede hjælp løser
ikke alle berettigede menneskelige be-
hov. Vi har set, at den ikke løser en-
somhedens og isolationens problem
blandt de ældre, et problem, der er sær-
lig slemt i storbyerne, hvor mange men-
nesker er sammen, men har mulighed
for at forsvinde i anonymiteten, i det
upersonlige og derfor umenneskelige.
Det skal dog tilføjes, at selv om den
sociale hjælp og det sociale arbejde, som
muliggør og yder denne hjælp, ikke er
helt tilstrækkeligt, betyder det dog ikke,
at den ikke er god og velbegrunder.
Den er nemlig både god, velbegrunder
og kristelig, for ser vi på, hvad den
bibelske åbenbaring lærer os i 1. Mos.
1,28: »og Gud velsignede dem (menne-
sket), og Gud sagde til dem: 'Bliv frugt-
bare og mangfoldige og opfyld jorden,
gør jer til herre over den og hersk over
havets fisk og himlens fugle, kvæget og
alle vildtlevende dyr, der rører sig på
jorden!«, ser vi, at Gud har givet men-
nesket den opgave, at gøre sig til herre
og at underlægge sig jorden og alle dens
muligheder. Ud fra den her af Gud
stillede opgave følger nu, at det menne-
ske, der er blevet »herre«, som kan me-
stre sin livsopgave, skal hjælpe det so-

cialt svagere menneske til virkeliggørelsen af dets eksistens, nemlig af den eksistens, som Gud har tiltænkt alle mennesker, at kunne leve menneskeværdigt. Det sociale arbejde hører altså intimt med til menneskets arbejdsområde. Og et menneske arbejder altså ægte menneskeligt, når det udfører et eller andet socialt arbejde.

Men mennesket skal ikke bare blive stående ved det sociale element i dette arbejde. Mennesket skal gå et skridt videre og derved nå ind til det karitative element i det. Mennesket skal ikke bare arbejde socialt, – det skal også arbejde karitativt, Tillægsordet karitativt kommer af det latinske navneord *caritas*, som betyder højagtelse, kærlighed. Det karitative element er altså det element i det sociale arbejde, der har sin oprindelse i den dybe og ædle del af den menneskelige personlighed, som har sin oprindelse i næstekærligheden, et ikke uvæsentligt kristeligt element, der i udpræget grad skulle kendetegne de kristne i deres sociale arbejde. At kunne udøve dette karitative element er næsten identisk med et karisma, med en uforstyldt, af Gud skænket nådegave.

Dette karitative element står ikke i modsætning til det sociale element, men skulle gerne videreføre det sociale element i kristelig retning. Det karitative element skulle gerne være med til at overvinde det i den sociale hjælp, som hedder ensomhed, mangel på kontakt og personal isolation. Det, der mangler i det sociale arbejde her til lands og i andre velfærdsstater, er netop dette karitative element, nemlig den hjælp, der drives af kærligheden til Gud og til næsten. Det ensomme menneske har brug for kærlighed og godhed og ikke kun for en rent økonomisk hjælp, som selvfølgelig også er nødvendig.

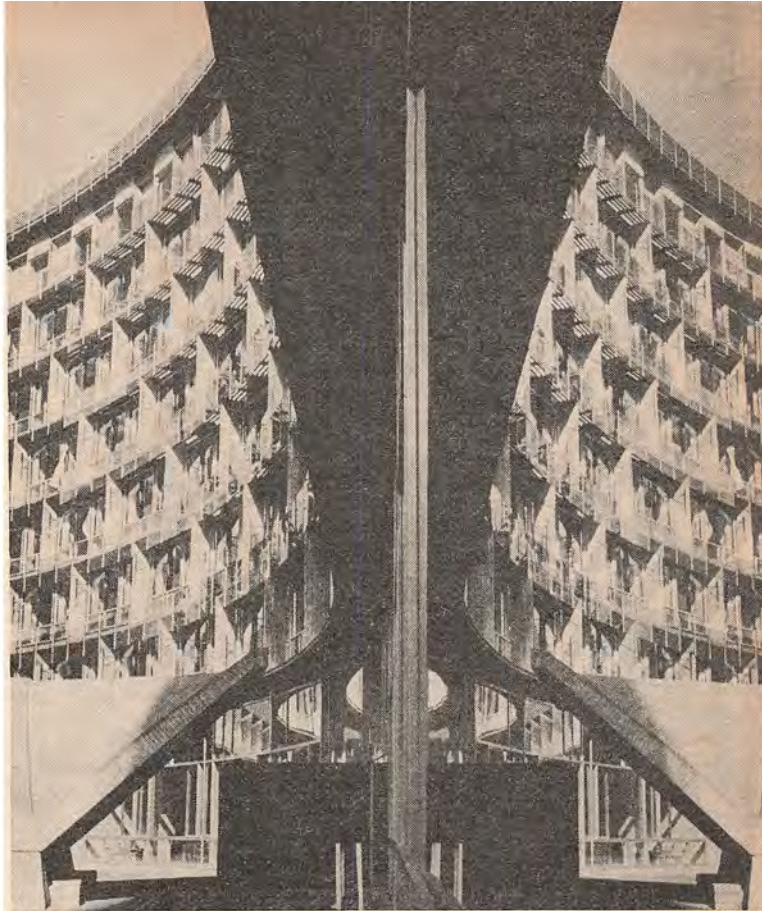
Den hjælp, der skal ydes mennesker i nød, skal være både social og karitativ, ikke bare en af delene. Man kan måske også sige det sådan, at det sociale arbejde skal være både menneskeligt og kristeligt, og dette gælder også i et pluralistisk samfund, hvis institutioner allerede er verdsliggjort, for det kristelige hører med til det ægte menneskelige, som Kristi menneskevordelse viser os.

Grundlaget for det karitative arbejde

Det tyske Caritasforbund, hvis hovedkontor ligger i Freiburg, søger ikke bare at arbejde praktisk på det sociale karitative område, men også teoretisk i samarbejde med institutet for caritasvidenskab ved Freiburger universitetet. Lederen af dette institut er en præst, professor, dr. Rich. Völkl. Her kunne vi måske lære lidt, når det gælder grundlaget for det sociale og karitative arbejde.

Hvad er udgangspunktet for dette arbejde? I den latinske Vulgata-oversættelse af Det nye Testamente hedder det i 1. Joh. 4,8: »Deus est caritas«, på dansk: »Gud er kærlighed«. Her udtryk-

UNESCO-
hovedkvarteret
i Paris.

kes en af de væsentligste egenskaber hos Gud: at Han er kærlighed, at Han så at sige personificerer kærligheden. Fra læren om Treenigheden ved vi, at Treenigheden lever i et fællesskab af absolut gensidig kærlighed i en form, som vi ikke kan eller vil kunne fatte, ej heller i den evige beskuelse af Gud i himlen. Gud, som er urkilden til alt skabt, giver os den egenskab at have kærlighed og at kunne udøve den i vore handlinger. Det sociale og karitative arbejde har i sidste instans sin grund i den treenige Gud. Det er meget vigtigt at holde fast ved dette.

Et af de vigtigste og mest dybtgående udsagn om mennesket i den hellige Skrift er vel, at det er skabt i Guds billede, for der står skrevet i 1. Mos. 1,26 f.: »Derpå sagde Gud: 'Lad os gøre mennesket i vort billede, så det ligner os, til at herske over havets fisk og himlens fugle, kvæget og alle vildtlevende dyr på jorden og alt kryb, der kryber på jorden!' Og Gud skabte mennesket i sit billede; i Guds billede skabte han det, som mand og kvinde skabte han dem.«

Denne ligedannelse med Gud er et begreb, som kun kan udvindes af Guds åbenbaring, og som ikke kan udtænkes af den menneskelige fornuft alene. Dette begreb skildrer det enestående forhold mellem Gud og menneske, hvor mennesket – og det vil ifølge den bibelske antropologi (læren om mennesket) sige hele mennesket i dets legemligt-åndelige sammensathed, er skabt som Guds partner, der skal herske over verden. Denne ligedannelse med Gud betyder, at der i mennesket findes kærlighed, en kærlighed, som har sin urgrund i Gud. Og

denne gudligedannede kærlighed er kilden til menneskets karitative arbejde. Det karitative arbejde er ikke opfundet af mennesket selv, men er en Guds gave, som mennesket skal være taknemmeligt for og udvikle til gavn for medmenneskene. Det sociale arbejde uden det karitative element kan eksistere ud fra nytten af dette arbejde, men det sociale og karitative arbejde eksisterer og realiseres ud fra den kærlighed, der præger den inderste kerne i den menneskelige person. Selv om mennesket lever i arvesyndens tilstand, er denne ligedannelse med Gud ikke udvisket. Hvis vi i vor pleje af uhelbredeligt syge ikke lader os led af denne guddommelige kærlighed, kunne det spørgsmål opstå, hvorfor vi ikke hellere lader disse syge dø en blid og hurtig død, eftersom det er nytteløst at pleje dem. Men med en guddommelig værdsættelse af mennesket, skabt i Guds billede, følger, at det nok så håbløst syge menneske har ret til kærlig pleje, og at vi raske skal yde den, hvis vi vil virkeliggøre vort væsen. Den kristelige sygepleje skal øse sin kraft af den guddommelige kærlighed og af den guddommelige værdsættelse af mennesket.

Hvorledes står Kirken nu med hensyn til den opgave, som det sociale og karitative arbejde er? Her spiller Kirken en stor rolle. Det kan vi se af den titel eller betegnelse, pave Paul VI nævnte i sin tale ved åbningen af det andet Vatikankoncil's anden mødeperiode. Paven kaldte Kirken »*ecclesia caritatis*«, det vil sige kærlighedens kirke eller måske bedre den i og ved kærligheden tjenede og ydende kirke. Denne »*ecclesia caritatis*« er ikke bare en mystisk realitet, men en synlig kirke, et synligt fælles-

skab i tro, håb og kærlighed (caritas). Guds kærlighed strømmer ud til menneskene gennem Kirken.

Med betegnelsen »ecclesia caritatis« har paven sagt noget teologisk vigtigt om Kirken og dens væsen. Denne caritas er en væsensmæssig livsyttring fra Kirkens side. Denne Kirkens væsensmæssige livsyttring viser i sin fuldbyrdelse ud over sig selv hen til Gud som i sit trinitariske væsen og liv er kærligheden selv. Hvis »caritas« betyder Kirkens egentlige livsyttring og selvfuldbyrdelse, kan denne »ecclesia caritatis« ikke undlade at gøre sit eget caritas-værk. Det betyder, at Kirken ikke skal dominere, men tjene. Den skal i den guddommelige kærlighed tjene menneskene, især de syge og gamle, de sultende og tørstende. Ved at tjene opfylder Kirken sin guddommelige sendelse og fuldbyrder sin natur. Det er altså i fuld overensstemmelse med Kirkens natur, at dens institutioner bygger sygehuse, plejehjem, børnehaver osv. Hvorledes Kirken skal udføre denne nødvendige kærlighedstjeneste, afhænger af tid og sted. Omstændighederne kan ændre sig, men tjenesten i kærlighed forbliver altid. I Danmark behøver Kirken ikke at udbetale folkepension, men alligevel har den en kærlighedsopgave iblandt de ældre medborgere.

Det sociale, karitative arbejde og det moderne menneske

Vi har set, at Kirken og derigennem de kristne skal tjene menneskene i kærlighedens ånd. Denne kærlighedens ånd forbyder ikke den velovervejede og organiserede gennemførelse af det socialkaritative arbejde. Og det er et tidens krav, at det karitative arbejde udføres velovervejede og velgennemtænkt for virkelig at hjælpe der, hvor nøden er størst. Nøden er der, men på den anden side er hjælpen og hjælperne der også. Det moderne menneske har i det store og hele en social og humanitær indstilling, og det er til gavn for det sociale arbejde. En vanskelighed er der dog. Det moderne menneske lever i en verdensliggjort verden, en verden fjært fra Gud. Derfor har dette menneske ikke let tilgang til det karitative element i det sociale arbejde; og dette element er uundværligt, fordi vi her har grundlaget for og oprindelsen til hele det sociale arbejde, nemlig Guds kærlighed, menneskets ligedannelse med Gud og den altid kærligt tjenende kirke. De kristne, som udfører sociale opgaver, har i særlig grad den opgave, at aflægge vidnesbyrd om Guds eskatologiske tilstedeværelse, det vil sige at vidne om troen på, at Gud ved verdens ende på den yderste dag vil stå som historiens herre i fuldt lys og i fuld klarhed for alle. Først på denne dag, hvor det himmelske Jerusalem skal fremstå, og hvor den nye himmel og den nye jord vil opstå, vil nød og lidelse (sml. Johannes Åbenbaring, kap. 21,1-4) og dermed også det sociale og karitative arbejde forsvinde for altid.

Rich. Hansen

Kan moderne katolikker forsvare dette billede?

Paul Claudel er et af de store navne i fransk litteratur, som gennem mange år har været svagt repræsenteret på det danske bogmarked. Imidlertid er man ved at råde bod på denne skævhed – først med udgivelsen af »Silkeskoene« og »Middagshøjde« og nu med skuespillet »Bogen om Christoffer Columbus«.

Paul Claudels skuespil, som er fra 1927, er et kompliceret arbejde både for den, der vil læse det, og for den, der vil opføre det på en scene. Stykket er en vellykket komposition af mange forskellige stilarter – både ældre og yngre europæisk, ja endog fra østens teater. »Bogen om Christoffer Columbus« er oprindeligt et bestillingsarbejde fra den tyske teaterleder Max Reinhardt, og musikken blev leveret af Darius Milhaud.

Stykket er et udpræget kristent skuespil, fyldt med bibelske citater og symboler. Mange af disse er vanskelige at tyde, men ét forklares dog tydeligt: Christophorus (Kristusbæreren) og Columbus (duen), helligånden. Den alt dominerende hovedperson i spillet er Christoffer Columbus, og gennem et udvalg af situationer fra hans liv følger vi ham fra det øjeblik, han som fattig skrædder vil overbevise kongen af Spanien om, at han er den udvalgte, som kan finde vejen til det vestlige Indiens skatte. Videre ser vi ham som viceadmiral for til sidst at møde ham som det fattige og udstøede geni, der ligger og venter på døden.

En ting i Claudels fremstilling af Christoffer Columbus bør imidlertid drages frem. Stykket har to Columbusfigurer, – den ene optræder på scenen, og den anden i en film, som projekteres på et lærred ved prosceniet. Claudel giver os endda en samtale mellem disse to, – en samtale, som forekommer mig at vanskeliggøre en opførelse på et teater.

Columbus er af Claudel skildret som det store gudbenådede geni, der opfylder sine forpligtelser over for Gud og som derfor ikke kan tage hensyn til de ødelagte menneskeskæbner, der følger i hans missions kølvand. Familien, vennerne og søfolkene bliver for ham kun brikker i det spil, som skal slutte med, at Amerika lægges ind under den spanske konges land. Claudel synes indirekte at have bifaldet denne holdning hos sin hovedperson, for han tildeler ham mere ros end ris.

Gennemlæsningen af dette skuespil fremkaldte et spørgsmål hos mig, som jeg meget gerne ville have stillet forfatteren: »Kan man vise virkelig kærlighed til og ydmyghed over for Gud, hvis man ikke har kærlighed til og respekt for næsten?«. Claudel synes med dette stykke at svare ja, men kan men-

nesker i 1968, som ønsker at kaldes kristne, sige det samme?

Med en let drejning af skuespillets tekst bliver det ikke et stykke om et helgenagtigt menneske... det bliver et »Narrespil«. Kan moderne katolikker acceptere det billede Columbus' forsvarer giver af det kristne geni-menneske: »Geniet er som et spejl. Den ene side opfanger lyset, mens den anden side er helt ru og rusten«.

»Bogen om Christoffer Columbus« er en spændende og storslået skuespiltekst, og den er nu udgivet i et smukt tryk. Udgaven er forsynet med interessante tegninger af Sven Okkels, men samspillet mellem tekst og tegninger er ofte for svag.

jap.

Paul Claudel: Bogen om Christoffer Columbus ill. af Sven Okkels – Poul Kristensens Forlag kr. 32,00.

Et opkog af gamle argumenter

I denne bog får vi følgende at vide: Jesus virkede, levede og døde som jøde. Han opfattede det romerske tvangsherredømme som en daglig tortur. Derfor startede han en bevægelse for at knække besættelsesmagten og erstatte den med »Guds kongedømme«. Han trænede sine disciple i det afsides Galilæa, og da han ved påsketid fandt tiden moden, drog han med disse til Jerusalem, hvor han hyldedes som befrieren, men hans oprør knustes, og på romersk vis henrettedes han med de to »røvere«.

Det hele er et opkog af gamle forærskede argumenter, som har været kørt frem gang på gang århundreder igennem i diskussioner om Jesu person. At det er noget vrøvl er ikke det værste, – papiret er som bekendt tålmodigt. Det værste er, at dette nonsens i denne bog bliver udbasuneret som noget aldeles nyt og originalt, som ingen tidligere har sagt. Hvis nogen vil spille tid og penge på bogen, så velbekomme. Den er hverken det ene eller det andet værd.

J. Rudfeld

Joel Carmichael: Jesu Død Hirschsprung 1967

Hash-rygning på katolsk gymnasium

Anbefales

selv om man har sine tvivl

»Ung-kirke« er en nydeligt og livligt illustreret bog, der er tænkt som hjælpemiddel ved den folkekirkelige konfirmandforberedelse og andet kirkeligt ungdomsarbejde. Der er ikke tale om en udtømmende lærebog i kristendomskundskab. Fremstillingen er koncentreret om nogle få centrale emner: Bibelen, Jesu person, gudstjenesten, etiske problemer, kirkesplittelsen osv. Der er lagt op til et virkelig alvorligt forsøg på at tage unge menneskers situation og problemer helt alvorligt og tale et sprog de forstår. Om forsøget kan lykkes, vil jo først vise sig i praksis. Meget vil afhænge af den enkelte underviser, fordi der i vid udstrækning er lagt op til gruppearbejde, diskussioner osv. Bogen er altså nærmest en slags springbræt for en engagerende undervisning, der skal »lære den unge at vurdere, at overveje problemstillinger for på grundlag heraf at lære at handle selvstændigt og på eget ansvar«.

Som et sådant springbræt tror jeg bogen har gode muligheder. Den taler om tingene i et usentimentalt sprog, og den dækker ikke over problemerne ved at komme med nemme og gammelkendte løsninger. Typiske skeptiske udtalelser fra unge er hele vejen anbragt som citater i marginen og bringer på én gang gængse misforståelser og højest reelle udfordringer til kirken ind i billedet. Der ansøres til at søge oplysning uden for bogen og til selvstændigt at overveje konkrete problemer, og det antydes, at visse ting i kirkens liv kan og bør ændres, og at der også inden for kirken gives afvigende svar på selv meget centrale spørgsmål.

Visse dele af bogen vil givetvis kunne benyttes også i katolsk ungdomsarbejde (f.eks. afsnittene om Guds eksistens, Bibelen og Jesu person), mens andre i meget høj grad angår og er præget af specielt folkekirkelige forhold.

Der er altså alt i alt tale om en anbefalelsesværdig bog, og alligevel kan man sidde tilbage med en stille tvivl og spekulere på om ikke langt mere radikale initiativer er nødvendige. Her peges der udelukkende på den eksisterende institutionaliserede kirke og muligheden for at gå ind i den; men kunne det ikke tænkes, at man i alt fald som en overgangsløsning begyndte helt på bar bund uden for normale kirkelige sammenhænge, stående midt i det profane liv med evangeliet i hånden og den sociale virkelighed foran sig?

JMD.

Henning Fogde, Kristian Jensen, Jens Ravn Olesen, Bent Sørensen: »Ung-kirke« med »Pædagogisk vejledning«. Kr. 16,25. Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck.

- * Så De også overskriften i Deres avis?
- * Hvad ved De om hash?
- * Hvorfor ryger unge mennesker hash?
- * Er det skadeligt at ryge hash?
- * Er det forbudt, der skaber efterspørgslen?
- * Ville det være langt bedre, om »stoffet« blev frit?

Ved mødet i AC onsdag den 7. februar kl. 20 vil professor ved Danmarks Farmaceutiske Højskole, dr. med. Erik Jacobsen tale om disse problemer og belyse dem lægeligt, juridisk og etisk.

Alle er velkomne. Mødet foregår i Store Sal, Jagtvej 183 B.

Dr. med. Erik Jacobsen.

ACADEMICUM CATHOLICUM

Foråret 1968

Onsdag den 7. februar kl. 20. Professor ved Danmarks pharmaceutiske Lærestanstalt, dr. med. Erik Jacobsen: Omkring hash-problemet.

Onsdag den 6. marts kl. 20.00. Pastor, frøken Gurli Vibe Jensen, Helligåndskirken, København: De animistiske religioner i Afrika; gælder det økumeniske samarbejde også dem?

Onsdag den 3. april kl. 20.00: De katolske institutioners berettigelse i Danmark. Rundbordssamtale mellem docent, dr. phil. H. Roos, S.J., pater Tage Langsted, C.s.s.R.; sr. Lioba, priorinde ved St. Lioba kloster, København og direktør, cand. polit. Børge Mannov. Leder: Kontorchef, cand. psych. Hans Jørgen Johansen.

Onsdag den 8. maj kl. 20.00. Pastor Georg Bertling: Frihed og ansvar i Kirken.

Onsdag den 15. maj kl. 20.00. Generalforsamling: Dagsorden iflg. lovene. Alle møder afholdes i Store Sal, Jagtvej 183 B, København Ø.

AC's møder indledes i dette semester med messe i St. Augustins Kirke, Jagtvej 183 kl. 19.15. Den 7. februar læser dr. theol. Bjørn Højbo messen, de følgende tre aftener læses messen af docent, dr. phil. H. Roos S.J.

Økumenisk højskoleuge

I tiden 24.-29. juni holdes på Snoghøj en økumenisk højskoleuge, den første i sin art. Adjunkt, cand. mag. Walter Dalland oplyser på forespørgsel, at denne højskoleuge arran-

geres på foranledning af Det økumeniske Fællesråd, i hvilket den katolske kirke er repræsenteret af præsterne Ib Andersen og Bjørn Højbo som observatører.

Temaet for denne højskoleuge bliver »Ansvar og medansvar i fremtidens samfund«, og blandt foredragsholderne er højskolelærer Niels Højlund og generaldirektør for Danmarks Radio Hans Sølvhøj.

Ideen til højskoleugen stammer fra nogle økumeniske ungdomslejre i Øm, hvor spørgsmålet blev rejst, om det ikke skulle være muligt at udbygge dem til højskoleuger, der henvender sig til interesserede i alle aldersklasser.

Walter Dalland oplyser i denne forbindelse, at det drejer sig om Danmarks økumeniske Ungdomsråd, i hvilket han er næstformand og hvor Danmarks unge katolikker, DUK, er repræsenteret, og som har arrangeret fem økumeniske lejre i Øm. I tiden 5.-10. august i år holdes en ny lejr med temaet »Kærlighed 68«.

Ægteskabskursus

Kursus om ægteskabet begynder nu på onsdag den 7. kl. 19.30 på Niels Steensens Gymnasium, indgangen ad Jagtvej 183 B, 2100 København Ø. Program med tilmeldingskort fås ved alle katolske kirker i Storkøbenhavn og i ungdomsklubberne. Telefoniske henvendelser besvares af kursusedler, pater L. Dorn (RY 9337) eller af kursus-værtspær, Roser og Svend Steffensen (GE2905).

MUND TIL MUND- METODE SKAL PUSTE YDER- LIGERE LIV I KIRKEBIDRAGS- ORDNINGEN

Første stiftsrådsmøde
varede en hel søndag

Det første stiftsrådsmøde i bispedømmet varede en hel søndag. Man lagde ud klokken ca. 9.00, og der er ikke noget at sige til, at der gik et lettelsens suk gennem forsamlingen, da dirigenten – undervisningsinspektør, lektor Eriksen Lorensen – kl. 19.30 (!!) sagde de forløsende ord: »Mødet er hævet.« Forhandlingerne var kun blevet afbrudt af beskedne forplejningspauser.

Et mødereferat på ca. 15 maskinskrevne sider er tilsendt mødedeltagerne.

Rådgivende overfor biskoppen – besluttende overfor bidragyderne

Der var jo i øvrigt tale om lidt af en kirkehistorisk begivenhed. Det er bemærkelsesværdigt, at man ved oprettelsen af et stiftsråd valgt af og blandt kirkebidragydere har tilstræbt at lade disse lægfolksrepræsentanter få en central rolle som biskoppens rådgivere, hvad angår den civile forvaltning af bispedømmet.

At der kun er tillagt stiftsrådet en rådgivende myndighed i forholdet til biskoppen, skyldes de nugældende kirkeretslige regler efter hvilke biskoppen i et vist omfang er afskåret fra at delegere sin kompetence. Men i forhold til bidragyderne, vælgerne, har stiftsrådet besluttende myndighed, hvilket for eksempel har betydning for fastsættelse af kirkebidrag, for fastsættelse af fordelingsprocenterne mellem stift og sogn osv.

Dagen indledtes med messe i St. Therese Kirke, hvorefter man ovre på Rygård tog fat på dagsordenens 10 punkter. Da man formentlig på synoden vil drøfte, hvorledes der fremover skal vælges forvaltningsråd (menighedsråd), besluttede stiftsrådet, at dets konstituering skulle være gældende indtil videre – dog ikke ud over 2 år.

Kirkebidragsprocenten

Med hensyn til kirkebidragsprocenten

Ved dirigentbordet sad biskop Martensen, Henrik Holm-Nielsen (referent), Eriksen-Lorensen (dirigent), Harald Guldager (stående), Børge Mannov og Svend Frederiksen.

ten for indeværende år besluttede forsamlingen enstemmigt at fastsætte denne til 1,5 pct. af den selvangivne indkomst for 1967. Med de ændrede fradragsregler in mente er der for en gennemsnitsindtægt tale om en ganske beskedne forøgelse af kirkebidraget, idet procentsatsen 1,5 efter de i 1967 gældende retningslinier ville svare til en kirkebidragsprocent på 2,1 pct. Idet kirkebidragsprocenten i 1967 androg 2 pct. af den for 1966 selvangivne indkomst, er der således, idet der ses bort fra indkomststigninger, tale om forhøjelse af kirkebidragsprocenten med 0,1 pct. For højere indtægter vil der derimod med en kirkebidragsprocent i 1968 på 1,5 pct. være tale om en ikke ubetydelig forhøjelse.

De tidligere hjemlede fradrag (ikke katolsk ægtefælle og børn) forblev uændrede.

Fordelingsprocenterne

Med hensyn til fordelingsprocenterne mellem stiftet og sognene besluttedes det at ændre de hidtil gældende procentsatser 30–70 til 40–60. Ud fra den forudsætning, at det er muligt at forøge antallet af bidragydere (udover de nu registrerede 4000 personer), og på baggrund af, at en kirkebidragsprocent på 1,5 pct. for de højere indtægters vedkommende ville give sig udslag i en forøgelse af de indkomne beløb, skulle ændringen af fordelingsprocenterne mellem stiftet og sognene ikke medføre nogen nedgang i sognenes indtægter i forhold til forrige år.

Under forhandlingerne blev det i øvrigt kraftigt pointeret, at de 40 pct., der tilfalder stiftet, ikke på nogen måde er udtryk for, at der anvendes en så stor del af de indkomne midler til administration og lign. En ganske betydelig del af stiftets andel af de ved kirkebidragsordningen indvundne beløb udbetales nemlig »økonomisk nødstedte« sogne som ekstraordinære tilskud.

Mund til mund-metode

I tilslutning til drøftelserne angående kirkebidragsprocenten besluttedes det at gøre en ekstraordinær indsats for at forøge tilslutningen til kirkebidragsordningen koncentreret om to kampagner i første halvdel af indeværende kalenderår. Der var ligeledes enighed om, at stiftsrådets enkelte medlemmer måtte følge dette op ved forskellige aktioner på lokalt plan efter princippet »mund til mund-metoden«, altså blandt andet ved direkte henvendelse til de katolikker, der endnu ikke har meldt sig som bidragydere. Stiftsrådsmedlemmerne fik til brug herfor udleveret adresselister over ikke bidragydere.

Under forhandlingerne blev stiftsrådets medlemmer i øvrigt orienteret om de spørgsmål, som det økonomiske råd havde taget under behandling siden rådets konstituering i januar 1968.

Herudover fik stiftsrådet forelagt bispedømmets driftsregnskab for 1966/67. I modsætning til driftsregnskabet for 1967/68, der skal forelægges stiftsrådet til godkendelse ved stiftsrådsmødet i juni, var de her forelagte regnskaber alene fremlagt til stiftsrådets orientering.

Endelig behandlede bl.a. et fremlagt udkast til vedtægter for stiftsrådet. Efter nogen diskussion blev man enige om den endelige formulering. Vedtægterne vil formentlig blive offentliggjort i løbet af forholdsvis kort tid.

Som punkt 9 på dagsordenen skulle stiftsrådet afsluttende have drøftet »Retningslinierne for pastoraternes budgettering« (dagsordenens punkt 10 var reserveret »eventuelt«). Så langt nåede man imidlertid ikke på grund af det fremrykkede tidspunkt. Til gengæld blev det stillet stiftsrådets medlemmer i udsigt, at der snarest fra bispekontoret ville blive udsendt en redegørelse om dette emne.

Da kærligheden tog bolig på jorden

Skriftbetragtning
5. søndag efter
Helligtrekonger

Da messeteksterne for 5. søndag efter Helligtrekonger i fjor kom til at indtage 26. søndag efter pinse, den 12. november 1967, blev denne søndags evangelium behandlet den pågældende søndag i november. Dette giver os en kærvkommen anledning til at gøre epistlen til denne uges betragtningstof. Thi vi går alt for tit i en stor bue udenom St. Paulus' breve, snart fordi hans tanker er os for op-højede, snart fordi de er for »almindelige«. Denne søndags epistel hører vel til den sidstnævnte slags; men hvorfor er det sådan? Mange kristne, både præster og lægfolk og ikke få ordensfolk, som har gjort det religiøse liv til deres »specialitet«, klager over, at de ikke har tid og lejlighed til at være religiøse, fordi de til langt op over ørerne drukner i denne verdens ting. Har da mange kristne glemmt, at kristenlivet skal leves i denne verden, blandt og for vore medmennesker? Det er højst jordiske og menneskelige, ikke himmelske og guddommelige ting, Gud på dommens dag vil dømme os efter. Apostelen Paulus (og flere af hans brødre i embedet) er derfor ganske enige med Kristi evangelium, når de giver os gode råd for vort jordiske liv og vort forhold til medmenneskene. Det »nye« ved Jesu store bud var jo ikke det, at vi skal elske Gud og vor næste, begge dele står allerede i Det gamle Testamente; men nyt er, at det andet bud er »ligestillet« med det første, at kærligheden til Gud er hentet fra himlen ned til jorden.

»Ifør jer inderlig barmhjertighed, godhed, ydmyghed, sagtmodighed, tålmodighed!« Det lyder, som om vi kunne tage disse dyder på som et sæt tøj. Man siger ellers, at klæder skaber folk. Tager Paulus lige så overfladisk på de kristne dyder? Sikkert ikke! Derimod tror jeg, at Paulus havde en fin sprogsans: fordi han lige i forvejen havde formanet de kristne til at »aflægge« gamle hedenske udyder, bliver han nu i billedet ved at bede dem »iføre« sig de dyder, som klæder et kristent menneske og virkelig skaber det i Kristi billede, i hvem vi er skabt til nyt liv.

»Som Guds udvalgte, hellige og elskede« – det er sandelig et himmelsk motiv for at være en god og kærlig kristen på jorden! Udsøgte af Gud selv, omsluttede af Guds evige kærlig-

hed og derved helligede! Kan der siges noget smukkere og mere lykkelbringende om os kristne? Så lad det da stråle ud af dig, at du er lykkelig over at være udsøgt og elsket af Gud selv. Din religion vil aldrig blive gold og verdensfjern, såfremt du – i stedet for at spørre Gud inde i »himlens gyldne sale« – bliver dig varmt og lykkeligt bevidst, at han er dig nær i al din jordiskhed ved sin menneskevordne Søn og alle dem blandt dine medskabninger, han har gjort til ét med Sønnen; så nær er han dig i Sønnens ringeste brødre og søstre, at din kærlighed til dem engang vil være det mål, hvormed din kærlighed til Gud skal måles. -

»Bær over med hinanden og tilgiv hinanden – ligesom Herren tilgav jer«; uden dette er al bøn tom snak. Evangelisten Markus bekræfter det: »Når I står og beder, skal I tilgive, hvis I har noget imod nogen, for at jeres Fader, som er i himlene, også kan tilgive jer jeres overtrædelser.« (Mark. 11,25). Så forbavsende det end lyder, ser det ud til, at næstekærligheden vejer tungere i Guds vægt end kærligheden til Gud; Paulus, som selv har haft så dybt et indblik i Guds frelsende kærligheds mysterium bruger da heller ikke megen af sin veltalenhed til at lære os kærlighed til Gud, kærlighed er snarest synonym med næstekærlighed, endog i det berømte 13. kapitel af brevet til Korintherne. Når Apostelen nu i vor epistel

Man siger ellers, at klæder skaber folk . . .

vender tilbage til billedet af det kristne menneskes åndelige garderobe, de dyder, vi skal »iføre os«, og slutter med, at vi over alt dette skal »iføre os kærligheden« som det »fuldkomne bånd«, vil han dermed altså sige, at en kristen kun er perfekt påklædt, når han bærer næstekærlighedens bælte. Uden kærligheden ville al dyd hænge uordentlig på os som en sjusket klædning, der mangler knapper og bælte. Paulus glemmer i denne sammenhæng heller ikke at røbe for os, at kristenlivets fuldendelse ikke har sin kilde i vort eget, men i Kristi fred og Kristi sandhed, som vi beredvilligt og taknemmeligt skal åbne vore hjerter for.

Når vi søger inspiration i Kristus, vil vi kunne bryde ud i glædens stumme jubel og istemme fællesskabets »tavse sang«, uden at melodien bliver borte i utide, som vi på smertelig og pinlig måde blev vidne til det i de glade brødres liv (i fjernsynets spil »Den tavse sang« for nogle dage siden).

»Og alt, hvad I tager jer for i ord eller handling, gør det alt sammen i Herren Jesu navn og sig Gud Fader tak ved ham«. Ved Kristus, den menneskevordne Guds Søn, der selv er blevet os lig i alt, undtaget synden, står vor jord- og menneskebundne religion i livsnær kontakt med den evige Gud, og ved hans taksigelsesoffer (Eukaristien!) stiger hans og vor tak op til Faderens ophøjede Majestæt, en inderlig og ydmyg tak, fordi han kaldte os til at være sin evige kærligheds uddelere i denne skabte verden!

J. Coenen S.J.

CARITAS-DANMARK

S.O.S. nr. 90. U-landsstuderende har holdt europæisk katolsk møde i Bregenz. Caritas har måttet hjælpe med rejsepenge. Hvem kan hjælpe os? Selv små gaver løser store opgaver. Caritas Danmark, København N, giro 439 79.

S.O.S. nr. 91. Polak, som lider svært under døvhed, trænger til et godt høreapparat. Hvem kan hjælpe? Selv små gaver løser store opgaver. Caritas Danmark, giro 439 79 København N.

S.O.S. nr. 92. Jugoslaviske flygtninge banker på vor dør. De kan ikke finde arbejde, de har ingen penge. Hvem kan hjælpe? Selv små gaver løser store opgaver. Caritas Danmark, giro 439 79, København N.

Vejle

A/S Vejle Mælkekompagni

Fineste mejeriprodukter
Kontor 507, Vejle
Telefoner 335 og 336 -

A/S TRÆLASTEN

(A/S Vejle Trælast- og Kulkompagni)
Toldbodvej, Vejle
Telefon 68*

Hansen Pærhøj & Søn

Glarmester - kunsthandel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 1157

Vejle Optik

v/ Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8 - Vejle - Telefon 308

Raadhusørvet Vejle
Tlf. 3711 og 3712

Poul
HENRIKSEN

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kai Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle - Tlf. 360
Bogladen med de mange bøger ...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121 og 205

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Carl Petersen & Søn

Slagter & Fedevare Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 1721

Frugtcentralen

Vejle - Telefon 926 og 1126
Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost
R. Hansen

Niels Boesen

Begravelsesforretning
Nørrebrogade 9, Vejle. Tlf. 725

Næstved

K. Blum Hansen

Boghandel
Næstved
Telefon 72 25 25

Gulvtæpper - Linoleum

Tapeter - Malervarer

Claudi Hansens Eff.

Jernbanegade 3, Næstved
Telefon 72 00 60

N. Juel Pedersen

Glarmester
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
Leverandør til katolske
institutioner

Næstved Diskontobank A/S

Hovedkontor: Axeltorv 4
Tlf. 72 15 00

Søndre afd.: Sct. Jørgens Park 66
Tlf. 72 55 44

Nordre afd.: Ringstedgade 157
Tlf. 72 56 55

Østre afd.: Hvedevænget 80
Tlf. 72 58 40

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

Frugtkælderen

Ny Østergade 3, Næstved
Tlf. 72 11 23

Roman Kusier

Murermester
Stationsvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

Bliv abonnent.

Det betaler sig for Dem.

Horsens

H. P. Wolff

Blikkenslager
Grønnegade 5, Horsens
Tlf. 62 54 78 og 62 65 29

Carl Bæk og Søn

El. Fagmanden
Vesterg. 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
Lys - kraft - oliefyrr
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsoilier
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
Amaliegade 16 A . Horsens
Tlf. 62 19 20

S. Steffensen & Søn

Tømremestre
Nylandsallé 26, Horsens
Tlf. 62 36 70

E B M
ENGELSK BEKLEDNINGS MAGASIN
Christian C. Salther
HORSENS

København

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Telf.: *MI 2557

Kaj F. Fjording

Murermester
Hyldegaards Tværvæg 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

UGEBLADETS DØDE SILD

I Katolsk Ugeblads leder den 12. januar drager redaktøren visse konklusioner af en artikel George Bune Andersen skrev på bagsiden af Laboras decembernummer, anledningen var Katolsk Ugeblads fortolkning af Russel-tribunalets Roskilde-møde, som et ektemporalskuespil i Brechts eller Hochhuths ånd. Traditionen tro gengiver man ikke hvad GBA virkelig skrev, men nøjes med at fortolke også dette, ligesom Laboras forside tolkes som bladets leder, uagtet at denne findes på side 2, og omhandler synoden og magtforholdene i den katolske kirke, (for dem der kun læser for- og bagside henvises til Informations loyale gengivelse) ting man åbenbart ikke kan eller tør beskæftige sig med i ugebladet.

Hvad GBA skrev var: »Den politiske diskussion om Russel-tribunalets kompetence er et typisk eksempel på en afledningsmanøvre. Ved at hænge sig i det formelle, håber man, at det centrale fortoner sig, eller endnu bedre, det bliver obskønt.

At Katolsk Ugeblad med himmelvendt blik får Roskilde-mødet til at blive til Roskilde-passionen, efter først at have sammenlignet det med en slags høring eller et ektemporalspil i Brechts eller Hochhuths ånd, viser med al ønskelig tydelighed, at manøveren lykkedes. Gud fri os for, at retskafne mænd med stor kyndighed i internationale konventioner, engang skal kunne opføre et lignende »skuespil« om Danmark. Hvis redaktøren havde tænkt sig om, kunne han måske have fundet en parallel mellem Russel-tribunalet og den kirkelige domstol. Sammenligningen falder ganske vist ud til fordel for den førstnævnte, idet den ikke er nedsat af, eller repræsenterer nogen menneskelig autoritet, men begge har det til fælles, de henvender sig til samvittigheden.

Forskellen mellem dette og ugebladets vurdering synes ikke så stor, men tager man ugebladets konklusion: »Hvad er det dog, vi mennesker gør ved hinanden«, som udgangspunkt i stedet for, så bliver spørgsmålet til katolikkerne: Hvad gør I for at Danmark siger fra, ikke i ord, men i handling? Se, det er jo straks mere ubehageligt, for det går ud over almindelighederne, og kræver engagement.

Knud Johnsen,
Kastelvej 14, København Ø.

ÅBENT BREV TIL
PER WEDELL TOPP

Kære Per.

Dit spørgsmål til Katolsk Ugeblads læsere den 19. januar udæsker mig. Da du henvender dig til alle bladets læsere, gør det jo ikke noget, at jeg ikke længere er arbejder men invaliderentemodtager med uarbejdsdygtighedstillæg, men jeg nåede at være indenfor dit søsterfag (som bogbinderiet jo er) i 25 år, de 10 sidste som katolik.

Du efterlyser Ugebladets læsers mening om den katolske kirkes forhold til arbejderne i Danmark, og det er det, der får mig til at spørge:

Hvad forstår du ved begrebet arbejder i Danmark, og hvad forbinder du med ordene den katolske kirke?

Jeg vil være meget glad, om du kan forklare mig det på almindeligt »daglig-

stuesprog« uden henvisning til paragraf »det og det«, da jeg ikke mere er i stand til at pløje svære skrivelser igennem, men endnu har udbytte af Katolsk Ugeblad.

Venlig hilsen

Ase Rygård Petersen,
Nordbanegade 20, 1.tv., 2200 N.

Forkortet af redaktionen.

DE TAVSE KIRKEBØSSER

For kort tid siden stod der i et provinsblad at læse: Trods de dårlige tider for fiskerierhvervet er offerviljen blandt den vestjyske fiskerbefolkning tilsyneladende større end nogensinde.

»I november måned har kirkebøsserne i Harbøre kirke efter hver eneste gudstjeneste været fyldte til bristepunktet«. – Men hvad med vore tavse kirkebøsser i den katolske kirke. I diverse katolske kirker her i landet erfarer man, at der desværre er forbavsende få, der nedlægger noget, og selv disse få inspirerer ikke til andres efterfølgelse. De fleste passer forbi, som om den ikke vedkom dem – eller aldrig havde lagt mærke til den. En ting er givet, det er ikke af fattigdom. Når man har erfaret, at den fattige befolkning i andre lande med mindre er gnisten der, kærligheden til deres kirke, her passer udtrykket »money talks«, social tryghed end her til lands – næsten alle nedlægger noget – om nok så lidt, så eller »give until it hurts«.

Ebba Halk

Post Festum

B. Husson skriver en personlig kommentar i anledning af en ny gudstjenesteordning.

Julens og nytårets festligheder er forbi, og vi er allerede et stykke vej inde i det nye år. Nogle af de gamle traditioner er blevet bibeholdt, andre er forsvundet og nye dukket op.

Siden Skt. Vincents kirke blev indviet i 1930 har det været tradition, at ikke blot katolikker, men også ikke-katolikker mødte op til midnatsmessen juleaften, og det samme skete i år. Det var ikke til at opdrive en plads og mange måtte stå op.

Imidlertid er der i år indført noget nyt, idet der juleaftensdag kl. 16.30 blev holdt en dialogmesse (re-

citeret messe) med et par salmer, specielt beregnet på børn. Der mødte 30-40, hvoraf de fleste børn, et resultat der tyder på, at der kan være behov for børnemesser, ikke blot specielt i julen.

Da biskoppen denne gang havde givet tilladelse til, at det var 1. julemesse, der blev holdt, medførte det, at de tilstedeværende ikke behøvede at gå til messe i selve juledagene, og dette er der nok anledning til at tænke lidt nærmere over.

En kvindelig journalist fra Helsingør Dagblad har interviewet sognepræsten ved den ny Vestervang kirke i Helsingør, pastor J. Chr. Pedersen, der bl.a. siger:

»Forretningsfolk har gjort deres til at ødelægge julen og jeg tror, at vi gør vore børn en bjørnetjeneste ved at blive ved. Det eneste, der kan redde vor jul, er at finde tilbage til den kristne baggrund.

I Juleroser fra 1930 står bl.a.: »I løbet af den sidste menneskealder er juleaften ikke blevet julens begyndelse, men nærmest dens afslutning.«

Man er helt ved at glemme, at julemorgen og første juledag er julens centrum. Julenat er mysteriets fuldbringelse, juleaften kun en forberedelse, en indvielse til festen, ligesom påske- eller pinseaften.

For vor tids tempo, hvor alt skal veksle og helst være forbi før der er begyndt, er det overmåde betegnende, at man tager forskud på julefesten, idet juleaften gøres til dens centrum og højdepunkt.

Endelig skal der henvises til artiklen i »Julekærten« om »Jul-otan« i Leksand kirke, hvor mere end tusinde møder op i juleaften for at høre julebudskabet.

Det virker bemærkelsesværdigt, at en folkekirkepræst skal fortælle os katolikker, at den rigtige jul først begynder julenat. Er det »pastoralt« rigtigt over for børnene – der jo er den kommende generation – at reducere julemessen fra at være kulminationen i festlighederne, til blot at være en beskeden optakt? Hvad siger de herrer teologer?

B. Husson

Ugens tv og radio (4. - 10. febr.)

SØNDAG	12.00 p2	Hændels oratorium Judas Maccabæus.
	20.00 tv	Leve Friheden. Film af René Clair.
MANDAG	19.45 p2	Den historiske Jesus. Samtale.
	20.00 tv	Danmark og U-landene. Studiekreds.
TIRSDAG	16.20 p1	Vort job – skolen. For skoleungdommen.
	17.10 tv	Ansiget blandt unge.
ONSDAG	20.30 p2	Grundtvigsk diktatur i folkekirken?
	21.10 tv	Debat om forsørgerbegrebet.
TORSDAG	21.25 tv	Olympiske vinterlege. Eurovision.
FREDAG	9.15 p1	Kirkens fremtid. Skoleradio.
	15.30 tv	Program om bøger, film og billeder.
LØRDAG	19.00 p2	Ugens indenrigspolitik.
	20.45 tv	TV-spex af Benny Andersen og Johs. Møllehave.

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
af Fritz Kapper

Odense H.
Tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
BYTTEFORRETNING

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

BLOCH'S BOG CLEARING

K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901

Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger.

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard
Advokat

Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

G. GARTH-GRÜNER
Landsretssagfører
Bredgade 25
København K.
Telefon Minerva *408

K&K
Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01

Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kontræffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

Skjold

Amaliegade 27, København K
Telefon (01) 15 15 11
Telegramadresse: Forskjold

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893

Parat til et godt køb, takket være

OPSPARINGSBLÅN

Indsætter De
et fast beløb
hver måned
(mindst 50 kr.)
til højeste rente,

De efter kan
12 måneder låne
lige så meget,
som De har sparet op
og efter 24 måneder det dobbelte

- kom ind
og tal
opsparingsblån med

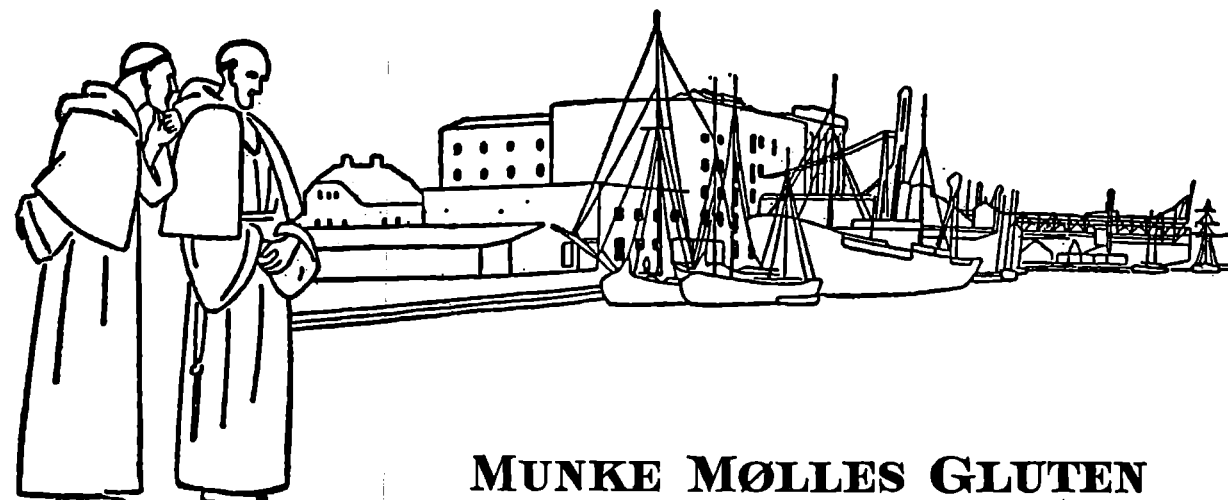
HANDELSBANKEN
- også ungdommens bank

KØDHALLE
Robert Hansen
1. kl. kød, flæsk og pålæg
Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

MEJERIET Vestecbo

Aarhus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4 lin.)

MUNKE MØLLES GLUTEN

LITURGISK KALENDER

SØNDAG den 4.: 5. søndag efter hellig-trekonger (grøn, s. 95) – I højmes-sen: Kyndelmisse (hvid, s. 810).

MANDAG den 5.: Agathe, jomfru og martyr (rød, s. 826).

TIRSDAG den 6.: Titus, biskop og be-kender (hvid, s. 828).

ONSDAG den 7.: Romualdus, benedik-tinerabbed (hvid, s. 828).

TORS DAG den 8.: Johannes af Matha, bekender (hvid, s. 829).

FREDAG den 9.: Cyrillus af Alexandria, biskop, bekender og kirkelærer (hvid, s. 829).

LØRDAG den 10.: Scholastica, jomfru (hvid, s. 830).

SØNDAG den 11.: SEPTUAGESIMA (violet, s. 101).

DEN HELLEGE FRANS' 3. ORDEN har møde i Skt. Annæ Kirke, Ama-ger, onsdag d. 14. februar, kl. 19.30.

Kardinal Léger skal virke i Cameroun

PARIS – NC NEWS SERVICE

Det kommer som en overraskelse, at kardinal Léger har besluttet at virke ved spedalskheds-kolonien i Came-roun. Oprindeligt var det hans tanke at rejse rundt i Afrika i et år for at finde en koloni, hvor han kunne virke.

Selv siger kardinalen i et inter-view, at han – da han risikerer at tabe et helt år ved at rejse rundt – foretrækker at blive i Cameroun, ef-ter at have besøgt Sénégal og Daho-mey. På spørgsmålet om, hvorvidt fattigdom har sin betydning i mis-sionsarbejdet, svarer kardinalen, at man må skelne mellem den lammende og den virkelige fattigdom. Den virkelige fattigdom ser man blandt missionærerne i Cameroun: den nød-vendigste føde og nogle arbejdsred-skaber. Det er et livsmønster, som for hans vedkommende svarer til de indre fordringer.

Videre siger kardinalen, at på konciliet blev der talt meget om fat-tigdommen, men hvorledes skulle den i virkeligheden praktiseres? Her syn-tes kardinalen at kunne tale om fat-tigdom uden at rødme. Andre ste-der havde han haft følelsen af en dissonans. I en storby som f.eks. Montreal var det efter verdensud-stillingens succes blevet endnu van-

skeligere at sprede budskabet om fat-tigdommen. I øvrigt var der en kløft mellem generationerne i Canada. Ungdommen har brug for eksempler, noget der ansporer dem til at gå i forfædrenes fodspor. Kaldenes antal er faldet betydeligt.

Da kardinal Léger bliver spurgt om, hvorvidt han vil forblive kar-dinal i den romerske kirke med de forpligtelser, der følger hermed, svarer han, at han naturligvis ikke vil unddrage sig dem, men i Afrika er det ikke hans rolle at overvåge hvad som helst, han ønsker blot at være en almindelig missionær blandt de andre.

KIRKENS VERDEN

Kunsten under forskellige former har forrang i KIRKENS VER-DENs januarnummer.

– Min første tegning var et por-træt af min religionslærerinde Ras-mine med de smukke geometriske fi-gurer i hendes rynkede milde ansigt ... Jeg var da otte år. Sådan ind-leder malerinden Birte Dietz nogle strøtanker om sine i streg og snit originale bibelske billeder.

Bunuel, Bresson og Bergman – fil-mens tre store B'er – og præsten i dens søgelys behandles i et essay af pater Martin Drouzy, mens pastor Hans Magle fortæller om et mu-seums tilblivelse.

Endelig orienterer amanuensis Jør-gen K. Bukdahl om den moderne dialog kristendom og kommunisme imellem og drager sammenligning mellem de kristnes økumeniske be-stræbelser og kommunisternes sam-eksistensprogram. Også det kan jo være en kunst.

KIRKENS VERDEN kan bestil-les på Kristeligt Dagblads Forlag, Frederiksborggade 5, 1360 Køben-havn K., eller gennem boghandler.

Husk at forny Deres
abonnement!

KONTAKT SØGES

Ganske privat søger ungt ægtepar kontakt med 2 til 6 andre musi-kalske og sangglade unge til dan-nelse af et 4 eller 6 stemmig sangensemble.

Det drejer sig fortrinsvis om alm. folkesange, negro spirituals og evergreens.

Henvendelse til:

TOVE og KNUD MARCUSSEN

Heimdalsgade 6 B, 1. sal th.
København N. Tlf. Eva 3287

Tandlæge

P. Lomholt Maack har åbnet prak-sis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Fint arbejde – Tria 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker og møbelpolstrer?
Hvis ikke – så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavns-gade 13, Kbh. Ø

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 10 til 13. Telefon PALæ 2323.

Skoleleder søges pr. 1. august 1968 af Skt. Nikolaj skole, Esbjerg (selvejende Institution)

Skolen har hovedskole med børnehaveklasse.

Skolen er under opbygning, således at det nuværende elevantal (ca. 50 pr. 1.8.68) i 1972-73 ansås til at være ca. 120 elever i fuldt klassedelt skole.

En væsentlig forudsætning for opbygningens gode forløb er en skoleleder, der har de fornødne faglige og menneskelige kvalifikationer, hvorfor man lægger vægt på at finde en leder, der er indstillet på smidigt og effektivt at samarbejde med skolens styrelse, lærerstab og forældre.

Skolens sigte er at være en lille kvalitetsskole, der arbejder på kristent grundlag. Der lægges vægt på god kontakt med hjemmene.

Timetal, lønvilkår og pensionsforhold som ved offentlige skoler.

En katolsk ansøger vil blive foretrukket.

Ansøgning på skema bilagt evt. anbefalinger bedes sendt til styrelsens formand, civilingeniør H. B. Sørensen, Fortuna Allé 11, 6700 Esbjerg, senest den 7. marts 1968.

KAN DE LIDE IRONSIDE ?

Lidt om tv's filmserier

I betragtning af, at det meste af landet aften efter aften sidder bænket foran tv-skærmen, kan det synes rimeligt en gang imellem at lade filmkronikken beskæftige sig med de løbende filmserier, der trods alt hører til seernes kæreste udsendelser. Her tænker jeg altså på underholdningsserierne og ikke på fortsatte stykker som **Idioten**, **Min barndom** og **Bombi Bitt og jeg**, der sorterer under tv-teatret. (Og med bemærkningen »kæreste udsendelser« i forbindelse med underholdningsserierne menes naturligvis ikke, at serierne vrænger ad det mere seriøse. For eksempel er det nok svært at finde en succes magen til **Hemsøboernes**.)

Kriminalserier

Og så synes jeg, vi skal tage Sverige med. Der er jo nok ikke så få familier, der har daglige diskussioner om, hvor vidt man skal se Sverige eller Danmark. I dansk fjernsyn kunne man efter min mening godt undvære det forskruede **Hitchcock**-nonsens. Det er synd og skam, at den store filmmand er gået med til at lægge navn til de idéforladte og klodsede produkter, der ligger uendelig fjernt fra hans biograffilm, som ofte er rene perler. **Ironsides** kunne vi efter min mening også undvære. Allerede det, at man skal tage keglér på det at se den af mange piger forgudede Raymond Burr som invalid i rullestol afslører med al tydelighed, at skaberne på forhånd har været i tvivl om deres egen evne til at skabe historier, der kunne bære sig selv. Et tilfælde lig Ironsides var **Burke's Law**. Man lagde vægten på de gags, det at lade en millionær være politikommissær uvægerlig forårsager, og så håbede man, at folk glemte, at det var nogle elendige, uopfindsomme kriminalintriger, man serverede.

Når det kommer til stykket, er den bedste underholdning nok den, der har det størst mulige menneskelige (og altså kunstneriske) indhold. Derfor er den bedste kriminalserie, vi herhjemme har løbende for tiden, den amerikanske **Hawk**. Ægte miljø, rigtige mennesker. Man er ganske simpelt i New York. Udmærket er også den engelske **Scotland Yard**-serie. Lige i hælene følger den ligeledes engelske **Maigret**-serie, som man lejlighedsvis kan se over Sverige. Kvalite-

ten er måske lidt svingende, men når man tager i betragtning, at serien laves af ikke-franske, er belgieren **Simenons** stykke pariserkultur slet ikke så dårligt gengivet. Mon ikke også en fortsættelse af **John Drake** skulle være på træpærne?

Cowboys

Man kan diskutere, hvor god underholdning det bør være at se folk, der tæver eller skyder løs på hinanden. Ellers må man sige, at **Laredo** har den forsonende humor, der gjorde at man også kunne holde **Maverick** ud. Det samme kan man ikke sige om **High Chaparell**, som startede i Danmark og blev ved det, mens den fortsætter i Sverige. Den har hang til det patetiske og er – trods spændende passager – ofte til at krølle tæer over. Partielt bvadr.

Andet end skyderi

Sverige har med stort held bevist, at tv-film-underholdning kan være andet end politi, agenter og skyderier. Den store fabrik handlede om firmakonflikter og forretningsintriger og alene det, at man lod en tilværelse, som almindelige mennesker kender lidt til, ligge til grund, var bemærkelsesværdigt, og noget af det kunne man da kende igen. Så så man lidt gennem fingre med, at der efterhånden spillede lidt rigeligt på damebladsrutinen. Og så var vejen banet (stadig i Sverige) for de 26 gange 50 minutters **Forsythe**-underholdning, og minsandten om ikke **Galsworthys** mustensserie har fået et liv, som den aldrig har haft i bogform. Spillet i de store landes tv-film er altid godt. Dødsdyderne og dydssynderne – stadig engelske – viser megen opfindsomhed.

Alt i alt kan man sige, at svensk fjernsyn ved at lægge hovedvægten på engelske produkter giver en mere alsidig tv-film-underholdning end Danmarks Radio. To **Dumas**-serier (**Greven af Monte Christo** og **De tre musketerer**) er god gammeldags teater. Intet af alt det, der er remset op her er kunst, men i bedste fald kunstnerisk underholdning.

HK

**Sven Damsholt
skriver åbent
brev til synoden**

Er vi i gang med at forny vor hjemlige katolicisme på en måde, som om det drejede sig om en andelsbevægelse?

katolsk ugeblad 6

9. FEBRUAR 1968
116. ÅRGANG

Ærkebiskoppen af Canterbury prædiker i den katolske domkirke

Men udenfor demonstrerede vrede protestanter, der bl.a. kaldte ham forræder. Side 3.

Billedet er ikke taget på valgdagen!

Og der gøres ikke gæk med Hækkerup, selvom karnevalshalløjet i Tyskland har noget at gøre med den kendte danske politiker. Side 6.

Så De tv-filmen om den koptiske kirke i Ægypten?

I anledning af konflikten mellem Nigeria og Biafra fortælles lidt om de kristnes stilling i et andet muhamedansk land: Ægypten. Se side 2 og 8.

Mange bånd knytter danske og polske katolikker sammen

På side 5 ses nogle fremtrædende personligheder i polsk katolicisme.

★ 572 præster i New York har bedt pave Paul VI om at måtte være med til at udpege kardinal Spellmans efterfølger som ærkebiskop af New York.

★ I Argentina sluttede en katolsk præst, fader Raul Sanchez, sig til en demonstration af arbejdere, som var blevet afskediget fra en fabrik. Den lokale guvernør krævede præsten forflyttet, men biskoppen nægtede det og sagde, at kirken havde ret og pligt til at stå ved siden af de ulykkelige mennesker.

★ Kardinal Alfrink og M. Visser't Hooft, synodeformand for de reformerte (strengt calvinistiske) kirker i Holland, har underskrevet en fælles erklæring, hvori de gensidigt anerkender gyldigheden af dåben i de to kirkesamfund. Med en anden reformert kirke blev man enig i 1967, og nu ønsker den lutherske kirke en lignende aftale.

★ I det franske bispedømme Rouen holdes der synode i indeværende år. Det indledende møde fandt sted i januar. 44 lægfolk deltager, foruden 90 præster og 10 ordenssøstre. 11 »skemaer« blev forelagt til debat. Det franske blad Le Monde har åbenbart ikke hørt om den danske synode, for det skriver, at Rouen-synoden er enestående i sin art.

★ Den unge spanske sociolog Alfonso Comin er i januar idømt 16 måneders fængsel for en artikel, han har fået trykt i det franske katolske blad »Témoignage Chrétien« om valgene til parlamentet i Spanien i 1966. Hans forsvarer fik ikke lov til at fremføre sine vidner, deriblandt professor Ruiz Gimenez, præsident for Pax Romana.

★ Vatikanet begynder snart TV-udsendelser. I 1961 fik det ved en international konference overladt 3 kanaler. Oprettelsen af en sender vil koste 300 millioner lire, derfor har man tøvet længe. Nu skal der til foråret være valg i Italien, og et af problemerne er et forslag om mulighed for skilsmisse. Det er nok dette, som har fået pavens rådgivere til at tage sagen med TV op. Der planlægges i øvrigt også at skabe særlige religiøse programmer, som skulle kunne sælges verden over. Hvad Vatikanets radio angår, så sender den nu på 34 forskellige sprog.

★ Den franske lægapostolat-komité har valgt ny formand. Det er en arbejder, J. Duraffour, leder af UKA. Komiteen er kontaktoorgan for de forskellige apostolat-bevægelser, hvad enten disse har mandat eller ej. Den har nu af biskopperne fået pålagt nye opgaver og skal slå ind på den fremskridtets vej, som biskopperne har angivet.

★ Katolske, protestantiske og jødiske præster i den nordfranske by Lens gik i strejke sammen med arbejdere i protest mod lukning af de lokale kulminer. Selv om der ikke blev afholdt begravelser eller bryllupper, læste de katolske præster messe hver morgen, ligesom de stod til rådighed, hvis alvorligt syge skulle have sakramenterne.

★ En lang række katolske teologer og andre specialister har været medarbejdere på et fire bindes leksikon om vor tids ateisme, hvoraf første bind i oktober 1967 er udsendt i Rom af Torinos internationale forlag på italiensk, tysk, engelsk og fransk. Professor Girardi fra Salesianernes universitet i Rom, kendt for sin deltagelse i debatterne med marxister, sidst i Marianske Lazne, har sammen med professor Miano forestået redaktionskommissionen, der omfatter kardinal König, formand for sekretariatet for de ikke-kristne, desuden biskopper og læge kulturpersonligheder.

Blandt de 99 eksperter er også ikke-katolikker, f.eks. Karl Barth og Rudolf Bullmann. Men de fleste er katolikker: kardinal Suenens, kardinal Ancel, og de kendte teologer Congar, Daniélou og Rahner. Værket skal afsluttes først i 1969.

Konflikten mellem Biafra og Nigeria ikke kun politisk

KIPA

I en tale på universitetet i Biafras hovedstad Enugu, udtalte biskoppen af Umuahia, Anthoy Gogo Nwedo, bl.a.: »Lad jer ikke forvirre. Konflikten mellem Biafra og Nigeria er ikke blot af politisk, men også af religiøs karakter.« Nigeria har altså erklæret »hellig krig« mod Biafra, blandt hvis 14 millioner indbyggere omkring halvdelen er kristne. Men indtil nu har den udenlandske presse ikke taget hensyn til de religiøse aspekter i denne sag, fremgår det af materiale fra KIPA.

Da Nigeria i juli 1967 erklærede Biafra krig blev det fra engelsk side nævnt, at krigsudbruddet skyldtes økonomiske grunde, ikke mindst olie-kildernes udnyttelse. Derimod blev der intet nævnt om, at det i lige så høj grad skyldtes religiøse grunde.

Selv om muhamedanerne plyndrede kirker, satte ild til flere af dem midt under gudstjenesten og dræbte de deltagende kristne, talte de engelske kommentarer kun om stammefejder, om iberisk-fjendtlige, men ikke kirke-fjendtlige aktioner.

Med hjælp af Sovjetunionen og østlig orienterede stater, særlig Sudan, lykkedes det nigerianske soldater at erobre flere byer i Biafra. Det første, der skete, var angreb på kirker og skoler. Missionærerne blev udvist og kristne dræbt. Da en biskop i Biafra opfordrede til at bede for freden, blev han af den nigerianske radiostation betegnet som »rebel-biskop«, og man forlangte hans afsættelse.

Præsteseminariet for Biafra har ikke kunnet begynde det ny studieår, og de, der studerer i udlandet, er blevet opfordret til at blive der, da de ville blive forhindret i at nå frem til deres bestemmelsessted.

Overalt, hvor de nigerianske soldater kommer frem, betyder det afslutning på sjælesorgen og repressalier mod præsterne. Katolske og protestantiske hospitaler er blevet ødelagt, og biskoppen af Biafra erklærer, at enhver der hævder, at kampen ikke er nogen religionskamp, enten er uvildende eller ondsindet.

Allerede for fem år siden besluttede forsamlinger af muhamedanere i Cairo og Sudan, at hele Nigeria, Biafra indbefattet, skulle høre til Islam. Derfor er forbundstroppernes endelige sejr ensbetydende med kristendommens udryddelse i Biafra.

Ikke uden bitterhed udtalte en biskop fra Nigeria: »Den kristne verden ser bare til. De kristne der vil i deres smukke kirker holde smukke messer for de i Biafra døde kristne. De vil holde lange udtryksfulde foredrag, og man vil tale om »den tavse kirke«.

Paven udtaler sig

I sin juletale til kardinalkollegiet kom pave Paul VI også ind på spørgsmålet om situationen i Nigeria. Paven sagde bl.a. at de lande, hvor kirken lider, står nærmere krybben og korsets mysterium end andre lande. Fra pavestolen er der gjort, hvad de skiftende omstændigheder tillod, til at forbedre kirkens kår. Paven opfordrer de styrende til ikke at frygte kirken. Den beder ikke om andet end frihed til at tro og at forkynde denne tro, frihed til at elske Gud og tjene ham, og til at leve for at bringe budskabet videre til menneskene.

Økumenisk kapel for skandinaver i Rom

STOCKHOLM – NC

En middelalderkrypt, der er fundet i nærheden af kirken ved birgittinerindernes hus i Rom vil blive restaureret, så det kan tjene til økumenisk kapel for skandinaver i Rom, oplyser generalpriorinden for de forenede birgittinerindekongregationer, der ejer huset, moder Hilaria O.S.S.S. Seks eller syv er begravet i krypten. Der vil blive holdt lutherske gudstjenester i kapellet. Den svenske ambassadør i Italien har lovet at sørge for indlægning af varme og air conditioning.

Rumænsk høflighedsvisit

ROM – KIPA

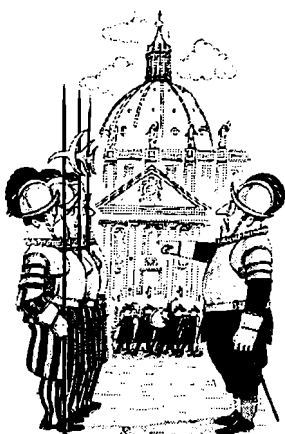
Den rumænske ministerpræsident Gheorghe Maurer har, ledsaget af udenrigsminister Corneliu Manescu, aflagt pave Paul VI et besøg, der fra rumænsk side blev betegnet som en høflighedsvisit.

De to ministre blev modtaget i privataudiens i pavens bibliotek, og emnerne for samtalen var verdensfreden og den katolske kirkes stilling i Rumænien.

I løbet af audiensen tilkaldtes sekretæren for kongregationen for særlige kirkelige anliggender og ekspert i forholdet til folkedemokratiene, msgr. Agostino Casaroli, sekretæren for kongregationen for østkirkerne, msgr. Mari Brini, samt den rumænske ambassadør i Rom, Cornel Burtica.

Ved audiensens afslutning – den havde varet en time – overrakte paven ministerpræsidenten Vergils samlede værker i en sjælden udgave fra 1763 i tre bind med originale kobberstik, samt en serie pontifikatsmedaljer. Også udenrigsministeren og ambassadøren fik overrakt pontifikatsmedaljer.

Ministerpræsident Maurer skænkede paven en kostbar rumænsk ikon fra 1700, som forestillede Treenigheden, samt en gramfonplade-optagelse af »Oedip« af den rumænske komponist George Enescu.

Også i Rom bliver det økumeniske klima stadig bedre.

– Frivillige til Frelsens hær træder frem!
Du, du og du!

Dell' Acqua om konkordatet

Pave Paul VI's nye generalvikar for bispedømmet Rom, kardinal Angelo Dell'Acqua har udtrykt håbet om, at konkordatet mellem Italien og pavestolen ikke må blive svækket. Det blev sagt i en tale, som kardinalen holdt, da han tog sit nye hovedkvarter, Lateranet, i besiddelse. Palæet er fornylig blevet indrettet til at rumme vikariatets kontorer og dannede jo i øvrigt rammen om indgåelsen af forliget mellem Italien og pavestolen i 1929. Kardinal Dell'Acqua, der modtog Roms gejstlighed og kirkelige organisationsledere, hentydede til den løbende diskussion om en ændring af skilsmisselovgivningen i Italien. Der afholdes valg dér i landet til maj, og konkordatet er et af stridsspørgsmålene i valgkampen.

Samtidig har den italienske biskopkonference udsendt en erklæring, der maner til politisk enighed blandt ka-

tolikkerne, så familielivet kan blive beskyttet mod »skilsmisssens fare«.

Biskopperne undgår omhyggeligt at fortælle katolikkerne, hvad de skal stemme på, men minder samtidig om de moralske krav, udøvelsen af politisk magt stiller. Man må i denne forbindelse handle som ansvarsbevidste katolikker, der gør hvad de kan for at fremme de kristne værdier i samfundet.

En professor ved Lateranuniversitetet, Pio Ciprotti, har i øvrigt udtalt, at en ændring af lovgivningen vedrørende kirkelige ægteskaber vil være forfatningsstridig, idet den italienske grundlov udtrykker tilslutning til Lateranforliget. Derfor må den italienske stat stå som garant for nævnte ægteskaber. Derimod ville en skilsmisseordning, der udelukkende tog sigte på rent borgerlige ægteskaber, ikke stride mod forfatningen, udtalte Ciprotti, der er professor i kirkelig og borgerlig ret.

Ærkebiskoppen af Canterbury prædiker i katolsk domkirke

LONDON – KIPA

Den anglikanske kirkes primas, ærkebiskoppen af Canterbury, Michael Ramsey, har holdt prædiken ved en økumenisk gudstjeneste i den katolske Westminster-katedral i London. Som det tidligere har været tilfældet i den katolske domkirke erstattede Frelsens Hærs »Band« orglet.

I sin prædiken gjorde ærkebiskoppen opmærksom på, at der naturligvis var store meningsforskelle mellem kirkerne, og at det ikke ville være rigtigt at tro, at disse spørgsmål var blevet løst.

Dr. Ramsey mindede om, at efter at han for to år siden havde besøgt pave Paul VI, var dialogen mellem de to kirker åbnet, og det var ikke blot på det teologiske område, men også blandt de troende.

Medens ærkebiskop Ramsey opholdt sig i kirken, demonstrerede ca. 30 personer udenfor. Den anglikanske kirkes overhoved blev mødt med råbet forræder, da han ankom. Demonstrationerne blev ledet af baptistpræsten Brian Greene. De var arrangeret af »British Council of Protestant Christian Churches«.

Bør måden at udnævne biskopper på ændres?

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:

Bernard Eric Jensen (litteratur),
Jens Oluf Lund (indenlandsstof),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson.

Redaktionsudvalg:

Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg

Redaktionskontor:

Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55

Annonceafdeling:

Katolsk Ugeblads Annonceekspe-
dition, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
20,00. Løssalgspris: kr. 2,00. Priserne
incl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse
rettet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Den kendte engelske katolik Norman St. John-Stevas, der er konservativt parlamentsmedlem og har en ugentlig og altid læseværdig spalte i »Catholic Herald«, er på grund af ændringerne i den romerske kurie blevet inspireret til nogle betragtninger angående den kirkelige organisation på bispedømmeplan. Han kommer i denne forbindelse ind på den måde, hvorpå man i den katolske kirke udnævner biskopper. Den finder han på ingen måde tilfredsstillende. For det første foregår hele proceduren i yderste fortrolighed. Kun en snæver kreds er impliceret. Når en bispestol er ledig, mødes det stedlige domkapitel for at udfærdige en liste med tre navne, der sendes til Vatikanet. Paven er ikke bundet af denne liste. Han kan skaffe oplysninger ad andre kanaler. Den pavelige nuntius eller apostoliske delegat sender også sin liste, og i mange tilfælde bliver der lagt større vægt på denne end på domkapitlets forslag, siger St. John-Stevas. Yderligere kan andre biskopper meget vel henvende sig til paven med deres opfattelse af situationen.

I nogle tilfælde giver denne procedurereform et udmærket resultat, i andre tilfælde ikke. I England og USA er der skabt et hierarki, der i højere grad udmærker sig ved administrative evner og intellektuel konformitet end ved pastoral erfaring, fremsynethed eller pædagogiske evner, mener den engelske kommentator. Og i hvert fald kan det ikke være rigtigt, at den almindelige gejstlighed og lægfolket ikke skal have nogen reel ret til at lade sin stemme lyde.

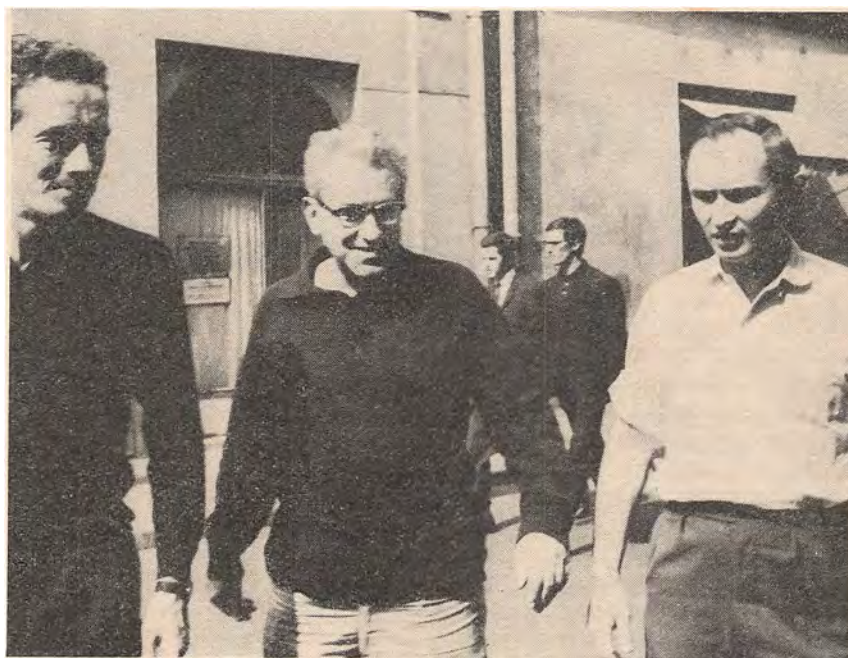
Tidligt i kirkens historie var det anderledes. Da blev biskoppen valgt af den stedlige gejstlighed, hvis beslutning skulle godkendes af lægfolket. Nabobiskopperne indsatte ham i hans embede. Dele af denne fremgangsmåde holdt sig indtil det tolvte århundrede, hvor de nuværende principper på grund af den tiltagende centralisering tog endelig form. I dag har vi brug for en fremgangsmåde, der nærmer sig den, der var gældende i kirkens tidlige dage, skriver St. John-Stevas. Han mener, at de mennesker, der ønsker at biskoppen skal vælges på en synode af gejstlighed og lægfolk, går lidt for hurtigt frem. På denne måde kunne en mand med fremragende talent og vidsyn meget let blive forbigået. Foreløbig vil St. John-Stevas foreslå, at det gøres obligatorisk at gejstligheden og lægfolket spørges. Han henviser i denne forbindelse til noget, der skete i Holland efter biskop Bekkers død i 1966. Domkapitlet i det pågældende stift udsendte et brev, som blev læst op fra alle prædikestole, og hvori man udbad sig forslag til besættelse af den ledige bispestol. Endelig fastslår St. John-Stevas, at pensionsalderen for biskopper, 75, er for høj. Man må ned til den grænse, der er gældende i det borgerlige samfund.

Det er åbenbart, at der i den nuværende procedurereform i forbindelse med udnævnelse af biskopper ligger en stor fristelse til korridorpolitik, da faren for, at meddelelsesmidlernes projektører og andre af offentlighedens søgelys skal nå ind i krogene, kun er lille. Her i Danmark har vi en ung biskop, som vi med god samvittighed kan ønske en lang embedstid. Vi er derfor i særlig grad i stand til at se lidenskabsløst på de betragtninger, som vor kendte engelske trosfælle kommer med. Og samtidig er vi jo godt på vej ind i den synodale tidsalder. Det ville sikkert ikke være helt af vejen, om vi tænkte disse ting igennem i fællesskab og gjorde kirkens ledelse opmærksom på vore synspunkter.

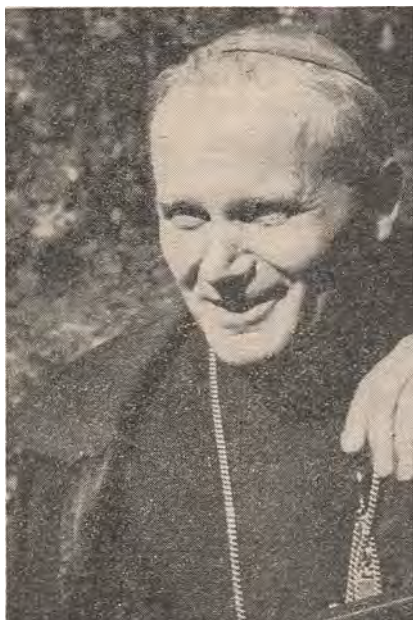

Kardinal
Stefan Wyszyński

Mange bånd knytter danske og polske katolikker sammen

Kardinal
Wojtyła

Her ses tre af de katolske intellektuelle i Krakow: fra venstre udgiveren af Tygodnik Powszechny Krzysztof Kozłowski; chefredaktør Jerzy Turowicz; formanden for de intellektuelles klub Stefan Wilkanowicz.

I Polen får lægfolk og navnlig pressefolk, lettere udrejsetilladelse end gejstligheden. Redaktør Jerzy Turowicz fra den fremskridtsvenlige, men af kirken dog anerkendte Znak-pressen i Krakow, var i oktober og november i fjor i Rom til bispesynode og lægfolkskongres. Her ses han mellem to andre polske katolske intellektuelle. Redaktør Turowicz har fået tilsendt E.N.s artikel fra Katolsk Ugeblad den 24. november, vedlagt en oversættelse til polsk. Et andet eksemplar af oversættelsen er tilgået kardinal Wojtyła i Krakow. Det ville være godt, om også vi danske katolikker snart kunne få besøg af trosfæller fra Polen, som så mange bånd allerede knytter os til.

Ingen gæk med Hækkerup

og billedet er ikke taget på valgdagen

I den katolske del af Tyskland er karnevallerne nu i fuld gang. Gækken slås løs, og i de maleriske og fantasifulde optog indgår ofte karikaturer af kendte politikere, ligesom det politiske liv i det hele taget står for skud.

Det er der nu ikke tale om på ovenstående billede, der heller ikke er taget på valgdagen fornylig.

Når *Dienst aus Deutschland* har sendt os billedet, er det fordi Per Hækkerup har fået tildelt en tysk karnevalsorden. Karnevalsforeningen i den tyske by Aachen har nedsat et udvalg på 11 medlemmer. Deres vigtigste funktion består i at finde frem til den mand, der synes den værdigste til at modtage den tyske karnevalsorden som tildeles den person, der er i besiddelse af en god portion humor og som er en ærlig, men alligevel kritisk ven af Tyskland. Per Hækkerup har i sin tid cyklet Tyskland rundt for at lære indbyggerne bedre at kende.

Da talen indledningsvis bl.a. var om at slå gækken løs på politikernes bestokning, falder det naturligt at erindre den kritik, der er rettet mod fjernsynet for at have taget lidt for rigelig revanche efter at den politiske spærretid i forbindelse med valget var forbi. For eksempel er det værd at hæfte sig ved et læserbrev i »Politiken«, hvori det hedder:

Vi har vel alle i vor skoletid sunget salmer og sange, hvor et lyst hoved havde lavet om på ordene. Selv efter at vi er blevet voksne, kan disse omskrivninger af kendte tekster forfølge os. »Her kommer, Jesus, dine små« — med store træskostøvler på. Eller »Den sømand, han må lide« — især når o.s.v.

Nu er nationen blevet beriget med et nyt eksemplar, og til påske må vi alle holde ørerne stive, så vi ikke kommer til at synge »Hilmar, frelser og forsoner« — o.s.v., hvilket nok vil genere en del.

Man forstår, at det var nødvendigt for Stig Lommer at sammenkalde blomsten af Danmarks nutidige digtekunst for at fostre så begavet en idé og udfolde så sprudlende et vid. Ja, nationen kan prise sig lykkelig over at eje så gode kræfter — ikke sært, at Kunstfondet har forstået at påskønne det.

Den »improviserede« samtale mellem de fire store mænd i TV var skam også noget, vi havde godt af at høre. Kulturmagasinet »Vinduet« forstår sandelig at finde ting frem, som har bud til os alle.

Radio og TV anser det som bekendt for en af deres store opgaver at nedbryde kulturkløfter i vort samfund. Nu har en af vore smukkeste påskesalmer, anbragt mellem Stig Lommers piger, bidraget til at nå dette mål.

Chokrapport om det i Storkøbenhavn

Af Storkøbenhavns ca. 2400 unge katolikker i alderen mellem 14 og 30 år deltager kun 1/5 i det katolske foreningsliv. Dette fremgår af en rapport om ungdomsarbejdet, som er blevet udarbejdet i det forløbne år, og som nu offentliggøres. Rapporten kan karakteriseres som en chokrapport for så vidt angår det lave medlemstal i de katolske ungdomsorganisationer. Men der er også andre foruroligende facts, som man nok anede, men nu får bekræftet i tørre tal. Således glimrer de kvindelige katolikker ved kun halvt så stor deltagelse som de mandlige. Lærlinge og arbejdere er kolossalt underrepræsenteret i sammenligning med den skolesøgende og akademiske ungdom. Sammenhængende hermed konstaterer rapporten den skyggetilværelse som politiske og samfundsmæssige problemer optager på de forskellige aktiviteterets program.

Mændene bag rapporten

Initiativet til undersøgelsen er kommet fra den meget aktive akademikergruppe i Mariakongregationen ved Sankt Augustins Kirke på Jagtvejen. I samarbejde med pater Dorn, SJ, fra religionspædagogisk udvalg har de sat sig for at »kortlægge« ungdomsarbejdet statistisk. Medlemmerne af gruppen er stud. jur. René Albeck, civilingeniør, cand. polyt. Aksel Donsby H.D., amanuensis, cand. scient. Martin Ghisler, stud. med. Peer Jansson og stud. mag. Ove Kreisberg.

Formålet med undersøgelsen

De fem unge katolikker, der selv aldersmæssigt ligger indenfor den kategori af unge, der er genstand for undersøgelsen, har med deres arbejde villet gøre status over ungdomsarbejdet med henblik på en forbedring gennem en bedre tilrettelægning og optagelse af nye aktiviteter, hedder det i indledningen. Undersøgelsen falder i to dele. Først er der en samlet oversigt over 22 forskellige grupper af katolske unge. Det er »kortlægningen«. I forbindelse hermed har man i undersøgelsens anden del specielt undersøgt ledernes alder og kvalifikationer. I begge tilfælde bygger undersøgelsen på interviews foretaget gennem spørgeskemaer i april 1967.

Undersøgelsens omfang

Undersøgelsen er begrænset til Storkøbenhavn. Man har opstillet 6 kriterier omfattende blandt andet aldersgruppen 14–30, gruppens officielle præg, aktiviteternes hyppighed og regelmæssighed og reelt medlemstal. Det nominelle antal medlemmer, det vil sige dem, der står i kartoteket, har i denne forbindelse ingen større interesse. Følgende grupper eller organisationer har i store træk tilfredsstillt disse kriterier og er således kommet med i undersøgelsen:

1. 11 katolske ungdomsklubber (KUKer)
2. DUK's Vinterskole;
3. Unge Katolske Arbejdere (UKA);
4. Mariakongregationen ved Sankt Augustins Kirke: herunder 1 juniorgruppe, 1 studentergruppe og 1 akademikergruppe;
5. Fritidsklubben Steno;
6. Bifrost;
7. Gruppen omkring universitetsmesserne;
8. Fire drengespejdetroppe under Hertug Knuds Division;
9. Tre pigespejdetroppe.

Aldersfordelingen, kønsfordelingen, erhverv

De bestående ungdomsgrupper appellerer især til de unge under 20, der tegner sig for 70 procent af alle engagerede katolikker, mens gruppen fra 20 til 30 kun tegner sig for 30 procent.

Kun 1/3 af medlemmerne er piger. Dette skyldes det sparsomme udvalg af aktiviteter for piger, hedder det i rapporten. De kommer især i KUK'erne, DUK's Vinterskole, Bifrost og pigespejderne.

Medlemmernes fordeling på profession viser, at 2/3 er skolesøgende, hvilket ikke undrer, når man tager aldersfordelingen med i betragtning. Kun 5 procent er arbejdere, hvoraf den ene halvdel kommer fra UKA, den anden fra KUK. 10 procent af medlemmerne er lærlinge – disse kommer næsten udelukkende i KUK'erne. 13 procent er studerende.

Endelig viser undersøgelsen det overraskende, at 1/5 af de katolske foreningers medlemmer er protestan-

ter. Halvdelen af disse kommer fra »Steno« og spejderne.

Aktiviteter

Fordelingen af alle de aktiviteter, der udbydes til de unge i en typisk måned, er følgende: Religiøse foredrag og møder 37 procent, møder af rent selskabelig art 30 procent, møder af kulturel eller politisk art 17 procent, sport og hobbies 10 procent og socialt hjælpearbejde 5 procent. Kun to foreninger opgiver politiske og samfundsmæssige emner som hovedaktiviteter, og kun fem foreninger nævner disse emner som en del af deres program.

Ungdomslederne

Den anden halvdel af undersøgelsen beskæftiger sig med lederne. Her har man dog begrænset sig til KUK-lederne. Det viser sig, at deres gennemsnitsalder ligger på 19 år. Dog er en fjerdedel af lederne under 18 år. Pigerne tegner sig kun for én formandspost. Af de 11 formænd er de 9 skolesøgende eller studerende. Kun 2 er lærling eller i erhverv.

Det viser sig, at 11 ud af 20 aldrig har deltaget i Ømskolerne, der af DUK's ledelse betragtes som en del af ledertræningen. Næsten alle lederne har adgang til Katolsk Ugeblad i deres hjem. Alligevel læser over halvdelen det sjældent eller aldrig. Over halvdelen af lederne er kun meget overfladisk orienteret om koncilets virksomhed – nogle endda helt blanke. Af de 20 ledere er kun 2 konvertitter. Kun 5 af lederne kan tænke sig yderligere hjælp af en præst. 2 af disse fordi de er utilfredse med deres gejstlige vejleder. 4 ledere mener, at den i DUK's vedtægter tilsikrede »votoret« for præsten i deres klub bliver administreret på negativ vis med løftet pegefingert og udstedelse af diverse forbud.

Et oplæg til synoden

Der er ingen tvivl om, at denne undersøgelse kommer på et meget belejligt tidspunkt, netop som synoden står overfor at skulle behandle også ungdomsarbejdet. Man må derfor hilse de fem katolikkers initiativ velkomment som et oplæg til synodens arbejde.

JOL

- SØNDAG den 11.: SEPTUAGESIMA (violet, s. 101).
MANDAG den 12.: Serverordenens syv grundlæggere (hvid, s. 834).
TIRSDAG den 13.: efter Septuagesima (violet, s. 101).
ONSDAG den 14.: efter Septuagesima (violet, s. 101).
TORSDAG den 15.: efter Septuagesima (violet, s. 101).
FREDAG den 16.: efter Septuagesima (violet, s. 101).
LØRDAG den 17.: Gudsmoders lørdagsmesse (hvid, s. [88]).
SØNDAG den 18.: SEXAGESIMA (violet, s. 106).

DANMARKS KATOLSKE KVINDEFORBUND

Lørdag d. 17. februar 1968 kl. 15.30, Bibliotekssalen, Bredgade 67'.

Som en første orientering om Belgiensturen i juli vil forbundets formand lektor Tove Rasmussen vise lysbilleder og fortælle om det ukendte Belgien med de skønne gamle byer, deres kirker, slotte og herlige museer, altså kort og godt om flamsk kulturliv.

Alle er velkomne!

Fra kl. 15 serveres kaffe og te.

Priser: 4 kr. for medlemmer, 5 kr. for gæster.

TIL BELGIEN MED DANMARKS KATOLSKE KVINDEFORBUND

I tiden fra d. 14.–20. juli 1968 har D.K.K.F. planlagt en tur til Belgien. Hovedkvarteret bliver på den flamske – meget moderne – kvinderegens i Leuven (Louvain), hvor vi altså får logi og kost. Herfra foretages hver dag udflugter pr. bus til f.eks.: Averbode (hvor pater Stappers fra Vejle nu er abbed), Brugge, Gent, Tournai, Antwerpen og Brüssel. Programmet pr. dag er så smidigt, at der bliver tid til sight-seeing i flok og privat.

Alle er velkomne til at deltage – også familier med børn (dog ikke for små), til disse kan søges rejselegater. Prisen er billig. Med de nuværende kurser har man beregnet 550 kr. for medlemmer, 600 kr. for ikke-medlemmer. (Forbehold ved kursændringer).

Nærmere oplysninger fås ved henvendelse til D.K.K.F.'s formand:

Lektor cand. polit. Tove Rasmussen, Willemoesgade 76, 2100 København Ø., tlf. Øbro 2856 (kl. 18–18.30).

- Så De tv-filmen om den koptiske kirke i Ægypten?
- Her får De noget at vide, som fjernsynsfilmen ikke sagde noget om

FREMMED I ÆGYPTEN

For fem år siden behandlede FN's kommission for menneskerettighederne, der holdt møde i Geneve, en klage over forholdene i det muhamedansk dominerede Sudan, hvor der ved siden af diskrimination over for negre fandt forfølgelse af de kristne sted.

Her i februar 1968 ventes det, at Sudan, der blev selvstændigt i 1956, endelig får en grundlov. Af lovforslaget, der forventes at gå nogenlunde ubesværet igennem, fremgår, at man må være indstillet på en lovbestemt statsstøttet muhamedansk proselytisme med tilhørende restriktio-

ner overfor ikke-muhamedanske religioner.

Samtidig vidner efterretninger fra Biafra om, at krigen med Nigeria ikke blot er af politisk, men også af religiøs art.

Er der tale om undtagelser eller om en tendens i den muhamedanske

verden? I denne forbindelse kan det være interessant at se på forholdene i Nassers Ægypten, der indtager en nøgleposition her. Den stærke fremmarch af arabisk nationalisme, som Gamal Abd el Nassers navn står for, har et klart muhamedansk fortegn.

Hvad er en fremmed?

Det er naturligt, at et stort antal fremmede forlod Ægypten, da den nationale temperatur – ikke mindst efter Suezkrisen i 1956 – steg. Ikke blot franskmænd og englændere pakkede kufferterne, men også grækere, italienerne og armeniere. Det, der i denne forbindelse er interessant, er, at et stort antal indfødte ægyptere, der var kristne, gjorde dem følgeskab.

Det er vigtigt, at man gør sig klart, at spørgsmålet om, hvor vidt man er »fremmed« i dagens Ægypten, ikke helt kan afgøres ud fra begreber som race og politik. Fremmed er man ikke blot, når man tilhører et andet folk, men også, når man ikke er muhamedaner, siges det i en rapport, der er offentliggjort af det svenske katolske pressebureau KIT. Udlændinge, der vil arbejde for det »revolutionære« Ægypten er velkomne. »Men deres kultur skal de beholde for sig selv,« sagde Nasser engang eftertrykkeligt. Befolkningen i byen Alexandria fordobledes i de ti første år efter Nassers revolution til 1,5 millioner, men antallet af grækere, franskmænd, englændere, italienere, jøder, armeniere osv. sank i samme tidsrum fra 125.000 til 22.000.

Den koptiske kirke

En vigtig gruppe »fremmede« i det ægyptiske samfund er de kristne, som tilhører den koptiske kirke, der har omkring 3,5 millioner tilhængere. De er ætlinge af Ægyptens gamle store kristne kirke, der i sin tid havde verdensbyen Alexandria som centrum. Den koptiske kirke tilhører ikke de ortodokse kirkers fællesskab, da den afviste Kalkedonkoncillets lære om Kristi »to naturer« i 451. En søsterkirke til den ægyptiske findes i Etiopien.

Trods den islamitiske erobring af Ægypten omkring 600-tallet, trods kalifernes og sultanernes herredømme gennem århundrederne er den koptiske kirke blevet bibeholdt til vore dage med et relativt stort antal troende, ja den har spillet en betyden- de rolle i det moderne muhamedanske Ægyptens offentlige liv. Før Nassers revolution tilhørte for eksempel alle

Ægyptens vigtigste aviser kristne forlæggere. Gennemsnitligt havde de kristne en bedre uddannelse og bedre økonomiske kår, men det er ikke tilfældet længere, hedder det i oplysningerne fra KIT. Mange velhavende koptere har forladt landet. Det er jo imidlertid sværere for de jævne mennesker at rykke teltpælene op. De er ofte arbejdsløse og i økonomisk trang kår.

De øvrige kirker

De øvrige kristne kirker udgør – i forhold til den koptiske kirke kun minoriteter. De ortodokse udgør en ren kirke for udlændinge. Stærkere står de med Rom forenede melkiter under patriarken af Antiokia, der har en patriarkalvikar for Ægypten, for tiden ærkebiskop Zoghbi. Han står i spidsen for 28.000 troende. Nævnes bør også de koptere, der er forenet med Rom. Dem er der 70.000 af.

Derimod er det svært at sige, hvor mange latinske katolikker, der er tilbage i Ægypten. For nogle år siden var der omkring 50.000. Antallet i dag siges at være mindsket noget. Man regner med, at der er omkring 10.000 indfødte ægyptere i denne kirke, men størsteparten af præsterne af latinsk ritus er ikke-ægyptere (franskmænd). Katolikernes stilling er støttet af de diplomatiske forbindelser mellem Cairo og pavestolen. I Ægypten er der et nuntiat, mens der i Vatikanet findes en ægyptisk legation. Endvidere opretholdes der fra katolsk side et skolevæsen, der oppebærer en vis anseelse. I Ægypten er der idag 100 skoler med over 2000 ordensfolk som lærere og 120.000 elever. Også koptere sender deres børn i katolske skoler, da der på denne måde er mulighed for at få kristen undervisning og mistroen til den katolske kirke er blevet mindre siden det andet Vatikankoncil.

De katolske skolers problemer

Naturligvis har forholdet mellem de katolske skoler og den ægyptiske stat gennemgået forskellige kriser. Den største af dem opstod i 1955, da undervisning i Koranen blev foreskrevet også for privatskoler. Man kom imidlertid overens om at lade de muhamedanske elever få religionsundervisning for sig selv – dog som regulært skolefag. Næste problem, der opstod, var kravet om, at undervisningsproget skulle være arabisk, og lærerpersonalet om muligt ægyptise-

res. Også her lykkedes det at klare skærene. Man skaffede lærere i Syrien og Libanon, og i dag kan de tyske søstre tale arabisk, så man ikke kan sige dem noget på i denne retning.

I slutningen af halvtredserne blev skolerne angrebet for mangel på »national ånd«, og den dag i dag gør bureaukratiske byrder af forskellig art live surt for lærerne. Bl.a. frembyder eksamensforordningerne vanskeligheder. Af mindre vigtighed er forbudet mod, at der er kristne symboler og billeder i klasseværelserne, da dette trods alt er noget, som kun vedrører det ydre.

Ellers må man sige, at de kristne stort set har holdt moralen højt, og her er det jo først og fremmest det største kirkesamfunds holdning – kopternes – der tæller. Man har her søgt at modvirke den stærke muhamedanske indflydelse gennem en indre kirkelig fornyelse. Religionsundervisningen for børn er intensivret, og for voksne er der oprettet en slags »søndagsskoler«, der holdes på den muhamedanske helligdag, fredag. I det hele taget er det den kateketiske bevægelse, der bærer det store læs i disse alvorlige tider for den koptiske kirke i Ægypten.

Nationalt sindelag

Der kræves fra ægyptisk side stadig beviser på det »nationale sindelag«, hvilket er udlagt: den nationale kurs. Efter hvad artikelen i KIT oplyser, har den koptiske kirke ikke frivilligt slået ind på denne kurs, hvorimod de katolske kirker – ikke mindst i forbindelse med krigen i det mellemste Østen – gentagne gange har erklæret deres solidaritet med Den forenede arabiske Republik.

Dette forklarer også den holdning, som katolske biskopper fra dele af verden viste under konciliet med hensyn til teksten om jøderne – en holdning der efter europæisk-amerikansk opfattelse har været svær at forstå.

I henhold til den ægyptiske forfatning af 1956 er Islam statsreligion, de øvrige trossamfund sikret religionsfrihed. De kristne udgør for tiden omkring 15 pct. af Ægyptens ca. 25 millioner indbyggere – et tal der gør en hurtig islamisering utænkelig. Dog er der til stadighed frafald fra kristendommen – muligvis fordi det ellers kan være svært at beholde sin arbejdsplads og sit eksistensgrundlag, fremgår det af KIT's artikel.

HK

De frisindede og de traditionsbundne

septuagesima

Man skulle tro, at overskriften hentydede til situationen efter det 2. Vatikankoncil. Men sagen er meget ældre. Den fandtes allerede i den første kristne menighed. I Korint var der blandt de kristne to retninger: nogle var mere frisindede, andre mere traditionsbundne. Stridens æble var noget ganske konkret: må man spise afgudsofferkød, eller må man det ikke? De såkaldte »frigjorte« eller »myndige« kristne – som man siger idag – var af den opfattelse, at man godt kunne spise dette offerkød; de mere traditionsbundne eller »konservative« mente, at dette ikke var tilladt. Da de enkelte parter ikke kunne enes, og striden truede med at sprænge menighedens enhed, henvendte man sig skriftligt til Paulus, som besvarer henvendelsen i 2. brev til korinterne (8,1–11, 1).

Et konkret svar

Paulus gør i sit svar to ting: han giver et klart og præcist svar på det konkrete, forelagte spørgsmål, og han opstiller nogle retningslinier, om hvordan de to indbyrdes uenige grupper skal forholde sig til hverandre. Med hensyn til det første problem skelner Paulus mellem spisningen af offerkødet under selve den hedenske gudstjeneste, og spisningen af offerkød, som sælges i en slagterbod (10,25). Det første er naturligvis ikke tilladt; det andet kan ske, dvs. man kan spise

det uden at undersøge noget af samvittighedshensyn. »Men hvis nogen siger til jer: »Dette er offerkød«, så lad være at spise det af hensyn til ham, der meddelte det, og til samvittigheden, ikke jeres egen, mener jeg, men den andens« (10,28).

Pastoralt hensyn

Men efter at Paulus har skåret igennem problemerne og truffet en afgørelse, man kan holde sig til, kommer han ind på det dybere liggende spørgsmål, hvordan skal forholdet mellem de mere frisindede og de mere traditionsbundne i menigheden være. I første omgang synes Paulus at holde med de frisindede. Deres hovedargument var følgende: der findes jo ingen afguder i verden; altså behøver vi slet ikke tage hensyn til dem og kan følgelig uden samvittighedshensyn spise afgudsofferkød. Paulus indrømmer første del af dette argument. Han siger: »Der er ikke nogen afgud til i verden, der er kun én Gud« (8,4). Men han indrømmer ikke den slutning, som de »frisindede« drager af denne kendsgerning. Hensynet til næsten begrænser min egen frie samvittighedsdannelse. »Agt på, at jeres frihed ikke bringer de skrøbelige til fald! . . . Når I således synder imod brødrene og sårer deres skrøbelige samvittighed, så er det Kristus selv, I synder imod« (8,9 og 11). Det, som Paulus kræver af de mere frisindede, er et pastoralt hensyn til de mere konservative.

Paulus' eget eksempel

I det følgende henvender Paulus sig til de mere frisindede og beder dem at tage hensyn til de mere »skrøbelige«. Han henviser til sit eget eksempel. Apostlen har frivilligt givet afkald på en række rettigheder på grund af andre. Han har givet afkald på præsteløn, givet afkald på at have en kvindelig sekretær og en del andre ting. Han har gjort sig til alles tjener. På samme måde må også de mere frisindede være tilbageholdende med at ytre deres nok så berettigede meninger, når det støder andre. Vi må ikke blive intolerante overfor hinanden.

Dette problem, som Paulus her berører, spiller en stor rolle i vor egen tid og har på ingen måde mistet sin aktualitet. Efter det 2. Vatikankoncil taler man så meget om den »myndige kristne«. Man påberåber sig ustandseligt sin egen samvittighed. Lad os høre, hvad Paulus siger: »Alt er tilladt« (siger de frisindede), »men ikke alt er gavnligt. »Alt er tilladt,« – men ikke alt opbygger. Ingen må søge sit eget,

men hvad der gavner næsten« (10,23–24).

Et vigtigt notabene

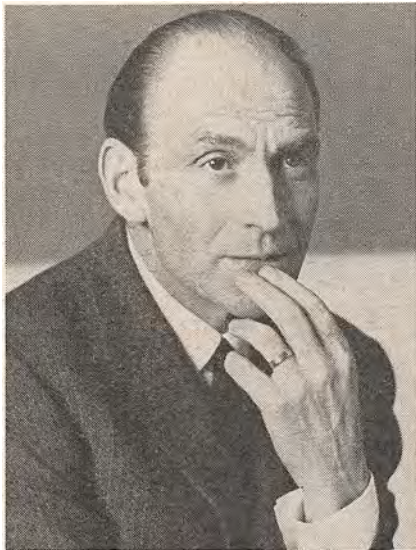
Mellem linierne kan man læse, at de frisindede i Korint ikke tog det så strengt med den kristne moralske livsførelse. De følte sig i deres »kundskab« (8,1) højt hævet over smålige moralske forskrifter. Det er her, Paulus sætter ind. Han siger til sine kristne i Korint, at det ikke nytter noget at kende kristendommen teoretisk, vi må også leve den praktisk. Det siger han i det stykke, vi læser på søndag Septuagesima (9,24–10,5). Han indskærper nødvendigheden af en moralsk anstrengelse. Frelsen kan nemlig forspildes. Han siger tydeligt til de frisindede, at de som kristne må give afkald på mangt og meget og bringe ofre. For at klarlægge det benytter han sig af udtryk, som er hentet fra sportslivet. Det er klart, at dette sprog måtte gøre indtryk hos de sportsbegeistrede korintere. I nærheden af Korint fandt hvert andet år de berømte istmiske lege sted. Under træningen, siger Paulus, lever disse sportsmænd meget asketisk, de giver afkald på visse spiser og drikke og afholder sig fra kødeligt samkvem. Hvor meget mere må de kristne være rede til at påtage sig ofre og afsavn for Kristi skyld!

Endnu strengere taler han i det følgende afsnit. Advarende peger han på Gudsfolket i det Gamle Testamente. Israel havde på en vis måde dåben og nadveren, og alligevel blev langt fra alle frelste. Heller ikke i den nye pagt er døbefonten og nadverbordet et middel, som så at sige automatisk garanterer os kristne frelsen. Den kan nemlig forspildes. Den kræver en moralsk anstrengelse af os alle.

Også denne henvisning er aktuel i den nuværende situation. Professor Schüller SJ. (Frankfurt) har taget dette problem op til en grundig undersøgelse. Han siger, at vi lever i en »Dilettantismens blomstringstid«. Under alle mulige paroler, såsom lægfolkets myndighed, medbestemmelsesret i tros- og moralspørgsmål, tror mange, de ved hvert opdukkende problem burde have en egen mening, selv om de kender meget lidt eller intet til selve sagen. De glemmer, at den større frihed, som koncilet har givet os, koster noget. Prisen er: større ansvar. Større ansvar kræver imidlertid sagskundskab og moralsk modenhed, det vil sige: mådehold og begrænsning, hin fjerde kardinaldyd, som for øjeblikket ikke står højt i kurs hos os.

H. Roos SJ.

Spansk eksilpolitiker i København

Marcos Ana

Den katolske kirke har et stort ansvar for udviklingen i Spanien, sagde den spanske digter og eksilpolitiker Marcos Ana på en pressekonference i København for nylig. Ana var kommet til Danmark som led i en større rejse over hele Vesteuropa for at organisere en konference i Paris den 11.-12. februar. Konferencen er tænkt som en solidaritetsmanifestation til fordel for de kræfter, der i Spanien kæmper for en liberalisering af det nuværende regime. Initiativet er udgået fra Paris og fremtrædende katolikker fra hele Vesteuropa vil deltage foruden repræsentanter for forskellige vesteuropæiske socialdemokratiske og liberale partier.

23 år i fængsel

Marcos Ana er 47 år gammel. Han har siddet i fængsel i 23 år. Da han blev løsladt i 1961 var det et resultat af pression fra en lignende konference i Paris. Ana skulle ellers have siddet fængslet endnu. Han er tidligere sekretær for en katolsk ungdomsforening. Det ligger nu et stykke tilbage i tiden, men Ana er meget optaget af kirkens rolle i udviklingen. Der er et stadig større svælg mellem de konkordatsudnævnte biskopper, og den øvrige kirke af lægfolk og præster, som mere og mere aktivt deltager i strejker og manifestationer mod regimet, og som derfor også må dele kår med den øvrige opposition i Spanien, siger Ana. Men nu står der hele otte bispestole

ledige, fordi Rom venter på, at general Franco skal efterkomme henstillingen om at afstå fra konkordatets bestemmelser, der tillader Franco at »sortere« bispekandidaterne. Det kan udvikle sig til en ny investurstid og betyde meget for den internationale katolske pression mod det spanske regime.

Stor dansk deltagelse

Der kommer en stor dansk delegation til konferencen i Paris. Blandt deltagerne er forhenværende minister Frode Jakobsen M.F., partisekretær Niels Mathiasen M.F. og sekretær for AOF Søren Hansen. Desuden kommer forfatterne Ester Nagel og Halfdan Rasmussen og to præster: sognepræst Richard Teislev, Randers og pater Jens Oluf Lund, København. Der kommer tillige ungdomsrepræsentanter fra de politiske ungdomsorganisationer og fra studenterne ved Københavns Universitet. Det Radikale Venstre vil også sende en repræsentant, men det vides endnu ikke, hvem det bliver. Muligvis bliver også den socialdemokratiske del af delegationen ændret i sidste øjeblik på grund af den politiske situation efter valget.

Konferencens danske anbefalere

Blandt de danske anbefalere af konferencen i Paris er blandt andre fængselspræsten og forfatteren Johannes Møllehave og journalist Ellen Nielsen, forfatterne Klaus Riffbjerg og Ivan Malinovski foruden mange repræsentanter for politiske og faglige organisationer.

JOL

Universitetsmessen

Universitetsmessen i KFUK, St. Kanikestræde, K er igen startet. Som sædvanlig foregår det hver tirsdag kl. 12.15. Efter messen er det muligt at spise frokost i et af KFUK-lokalerne.

★ Pressens frihed til at forsvare sandhed, hæderlighed og retfærdighed må have top prioritet i dag. Med rette kræver verden dette. Der må være fuldstændig frihed i presse såvel som i kirken, hvis evangeliets budskab stadig skal være troværdigt for det moderne menneske. Med triumfalismen er det forbi. Desuden forstår Vatikan II's vandrædsfulde Gudsfolk at det ikke kan komme fremad uden frihed til at begå fejltagelser.

Biskop Remi De Roo, ved et katolsk pressemøde i USA.

Jesuittergeneralen om racediskrimination

Jesuitternes nye general, pater Arrupe, har i et 16 sider langt brev til de 8000 jesuitter i USA opfordret dem til at begynde bekæmpelsen af racediskrimineringen ved at foretage en aktion til fordel for de amerikanske negre.

Ordensgeneralen, som ikke besmykker sine ord, understreger det alvorlige i den aktuelle racekrise og de svage midler, som står til rådighed for at løse den.

Efter at have understreget, hvor alvorlig og indviklet racekrisen er i USA og hvor vigtigt det er, at den får en hurtig løsning, erklærer pater Arrupe, at den er en direkte opfordring til oprigtighed hos dem, som bekendt sig til en kristen opfattelse af mennesket.

»For første gang i de amerikanske negres historie, som er kendetegnet af konstitutionelt slaveri, legal afsondrethed og nu af social diskriminering,« skriver pater Arrupe, »giver den store masse af negre med voksende selvfølelse tegn på at ville kæmpe for at nå den stilling i samfundet, som de fuldt og helt har ret til som mennesker og medborgere.«

Pateren påviser den nære forbindelse der er mellem afsondretheds- og fattigdomsproblemet, og det, som fattigdommen medfører af foragt, uvidenhed, arbejdsløshed, sygdom og for tidlig død, og det midt i et samfund, der flyder over af rigdom og luksus.

»Dersom«, skriver han, »de fattige i den frie verden i denne revolution med voksende forhåbninger ikke kan få den sympati og hjælp, som de behøver, kan de fristes til at orientere sig i retning mod andre ledere og andre systemer, der er fjendtligt indstillet over for de kristne sandheder og det demokratiske ideal.«

»Racefordomme er et moralsk og religiøst onde. De kan aldrig udslettes gennem love eller rettergang, men bør udslettes i menneskets egen erkendelse. Det er beskæmmende at være nødt til at minde om, at før borgerkrigen holdt visse amerikanske jesuitter-konventer sorte slaver. Det er beskæmmende at være nødt til at minde om, at det ikke er så længe siden, at visse jesuitter-institutioner ikke ansatte kvalificerede negre, selv om de var katolikker, og det skete

til og med i egne, hvor der ikke fandtes civile restriktioner mod blandede skoler. Det er pinligt at måtte konstatere, at indtil for nylig er visse af vore institutioner ikke nået længere end til en symbolsk optagelse af negrene.»

Efter at have opregnet det arbejde, der er gjort fra jesuiterordenens side og som han finder utilfredsstillende, skriver pater Arrupe: »Det ville være gavnligt, om vi hver og en som individ og som medlem af jesuitiske kommuniteter, ransagede vor samvittighed og stillede os selv det spørgsmål, hvorfor en så ringe del af vore bestræbelser er helliget for og med de sorte.«

»Alt for mange jesuiters mangel på kontakt med fattigdommens vilkår er beklagelig, da det gælder om at fordømme diskrimineringen. Mon ikke det er på tide, at vi overvejer, hvorledes vi kan indskrænke omkostningerne til personale og kommunitet for derigennem at identificere os med Kristi fattigdom?«

Til slut giver pater Arrupe en række praktiske direktiver for at råde bod på vanskelighederne. Bl.a. bør de unge præster have en uddannelse med mening i, dvs. give dem en direkte erfaring i slumkvarterer og racediskriminering, at støtte de sortes optagelse i skoler og på universiteter, at tillade jesuitter at undervise i skoler og kollegier for sorte, inden udgangen af 1968 at oprette meget synlige virksomheder i storstadernes sorte fattigkvarterer og at ansætte en leder i hver region, der udelukkende tager sig af et apostolat for alle racer.

Pater Arrupe erklærer, at »vi ved at følge denne opfordring giver et levende og synligt vidnesbyrd om det kristne budskabsværdi, uforvanskhed, troværdighed og berettigelse i en verden, der mere og mere stiller sig skeptisk over for de kristnes oprigtighed, for ikke at sige over for selve kristenheden.«

Jeg skriver om nød og angst med en slags tilfredshed. Hvordan kan man tale om noget andet, når man har bevidstheden om, at vi skal dø?

Forfatteren Eugene Ionesco

Osservatore Romano er den eneste avis, der har forstået mig.

Filminstruktøren Michelangelo Antonioni

Troens øje er mere end et helt teologisk fakultet.

Erkebiskop Jan Willebrands,
sekretariatet for de kristnes enhed

KIRKENS MÅLSÆTNING

Brev til synoden fra Sven Damsholt

Når den danske synode begynder at arbejde, er der ét nemme der står i centrum. De øvrige grupperer sig stråleformet omkring det, og deres betydning afhænger af hvorledes de hænger sammen med det.

Kirkens målsætning er *Guds riges udbredelse*. Det er selve dens opgave, alle dens aktiviteter er forskellige former under hvilke dette sker. For eksempel er apostolatet det enkelte menneskes sendelse til at vidne om Gudsriget overfor dets medmennesker. Det pastorale er hyrdernes arbejde med dem de har fået betroet at føre ind i Gudsriget. Det kateketiske er den teoretiske undervisning om det. De strukturelle – de administrative opgaver af organisatorisk og økonomisk art udledes allesammen af hvad dette arbejde for Guds riges udbredelse kræver af praktiske foranstaltninger. Og så videre.

Det kan naturligvis alle synodemedlemmer skrive under på. Men samtidig vil vi forstå noget forskelligt ved ordene. Vi bruger udtrykkene *apostolat*, *pastoral*, *katekese* og mener ikke det samme med dem; frem for alt er vi ikke enige om hvad vi skal forstå ved Guds riges udbredelse, og som følge deraf hvad der er kirkens målsætning. Det beviser de temperamentsfulde debatter i vor presse. Før vi kaster os ud i diskussioner på synoden, ville det være praktisk at blive enige om hvad det er vi skal udbrede. Hvis der er delte meninger om dette, vil det blive et tovtrækkeri uden ende.

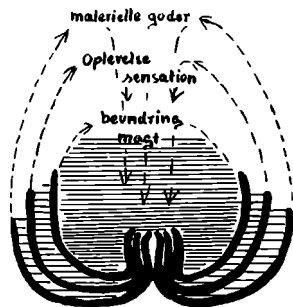
Det følgende er ment som et bidrag til forståelsen af dette centrale, hvorom der må skabes enhed hvis synodens arbejde skal blive organisk.

Kristus siger at Guds rige ikke er et samfund i jordisk forstand, så man kan sige det er hér og det er dér – det er altså ikke identisk med kirken som synligt samfund – men »Guds rige er inden i jer« (Luk. 17.21). Et andet sted siger han at ikke det som går ind i mennesket er urent, men det der går ud af det: onde tanker, hor, mord osv. Der findes altså både godt og ondt inden i mennesket. Det som nu skal ske er at Guds rige skal gennemtrænge hele mennesket, ligesom en surdej der lægges i et mål mel gennemsyrrer det hele. Men hvori består denne surdej som er Guds rige?

Hvis vi går på jagt i det gamle græske menneskebillede, som vi stort set har gjort til vort, og siger at mennesket består af ånd, sjæl og legeme, kan vi straks sortere det sidste fra; legemet afleverer vi når vi dør, så det kommer ikke i betragtning. Det er mere interessant med sjælen, for det er jo den der skal reddes. Man kan betragte sjælen som bestående af tre lag:

1. *det sanselige* som har engageret sig i legemets funktioner som det glæder sig ved. Det er sædet for »kødets lyster«, der som Paulus siger »begærer mod ånden« (Gal. 5.17). Det kan bruges til det gode men er meget utilbøjeligt til det. Man kan ligne det ved en lille kødædende plante, der kun lurer på at få fat på sine omgivelser og suge dem ud. Menneskelivet skulle bestå af en givent og modtagen af andres gaver, men den lille kødæder tænker

ikke på at give, hele dens grundholdning er at tage. Hver enkelt af dens handlinger er bestemt af dette ene: at tjene på omgivelserne, at lokke dem til at give, og hvis det ikke er muligt da at tage fra dem med magt. Det gælder nydelser som spise og drikke, sexuel omgang og frem for alt penge hvormed den kan købe sig disse goder. Dens modtagerapparat er et gab der aldrig får nok. Dvs. det sanselige menneske kan nok mættes for en tid, men appetitten vågner snart igen og vil have mere. Det sanselige menneske bliver aggressivt hvis det ikke får sin vilje igennem.

Den egoistiske menneskesjæl er som en kødædende plante, hvis blade er gribeklør der er udspilede for at tage fra medmennesket og mætte sig selv. Den er udelukket fra erkendelsens lys ved det tredobbelte mørke den har skabt sig selv.

2. Det næste lag i sjælen er »følelses-mennesket«. Herved forstås den del af os der er engageret i det sensationelle, det underholdningsmæssige, det spændende, pikante. Kan den og den lide mig? Har den og den noget imod mig? Hvorledes kan jeg få andre til at lægge mærke til mig? Følelsesmennesket føjer et par ekstra fangarme til den kødædende plante. Det gælder nemlig om at bruge albuerne så man kan manøvrere andre ud. Beundrer de mig ikke, så må jeg bruge kneb! Jeg skal nok hævde mig, vent bare! Følelses-mennesket er en sublimering af sansemennesket og heller ikke mere; det har det samme umættelige gab der stadig kræver mere: nye klæder, en bil som er pænere end naboens, nye erotiske oplevelser så man er på højde med sig selv. Nye kronikker i Katolsk Ugeblad så alle kan se hvor betydningsfuld man er. Det har let til vrede når nogen kommer det på tværs, og kan ophidse sig over bagateller.

3. Forstanden føjer en etage til menneskesjælen, et par fangarme til og en udvidelse af gabet. Forstandsmennesket rummer den sum af viden man har tilegnet sig, den analytiske undersøgelse, den bearbejdende logik og kombinationsevne. Også den er en kilde til fordærv ifølge evangeliet. Kristus taler om visse ting der er »skjult for de vise og kloge og åbenbart for de umyndige« (Matt. 11.25), og dermed antydes det at forstanden hvis den overlades til menneskets almindelige slette indstilling simpelthen skygger for sandheden. Forstanden kan bruges i det godes tjeneste, men ofte bruges den på samme måde som sanserne og følelserne til at skaffe sig fordele. Forstands-mennesket vil skaffe sig magt gennem viden og indsigt. Her sidder ubarmhjertigheden, men også angsten for at blive overladt til ubarmhjertigheden, og når forstandens kolde beregning sættes bag temperamentets kraft og sansernes begær bliver mennesket det farligste dyr i verden.

Det »personlige« er ikke et fjerde lag i sjælen men selve det der konstituerer sjælen som »jeg er mig«, »jeg vil have«, »jeg tiltrækkes... frastødes«. I personligheden, som er gabet og centrum i den lille kødæder, sidder den uhyggelige sult som er den største hindring for Guds riges udbredelse: forfængeligheden. Det er menneskets inderste begær at ville »være noget«, »spille en rolle«, beundres,

frygtes, elskes, forgudes, og med dette formål for øje indretter det i al fordægtighed hele sit liv. Bag det daglige arbejde for livets ophold, bag alle tilsyneladende gode gerninger og heroiske indsatser for menneskeheden ligger dette og ulmer at det gerne vil være en slags gud. Hvis det havde magt som det havde agt gjorde det sine omgivelser til slaver.

H ermed er vi tilsyneladende kommet til bunds i mennesket, for hvad andet består vi af end legeme, følelser, forstand og person?

Psykologien taler om et over-jeg, et ubevidst lag i mennesket som har oplagret tidligere slægters erfaringer, men bag ved det igen findes endnu et jeg, som den ikke ved meget om men kun kender fra dets etiske ytringer. Dette skjulte inderste i mennesket ved den kristne hvad er. Det er menneskets guddommelige del, Guds ånd som indblæstes ved dets skabelse. Hvis vi skal finde Guds rige må det være i dette inderste. Men på anden side er det underligt utilgængeligt for os. Vi ved det er der, vi mærker i vor samvittighed når vi gør noget galt – ikke at forveksle med indlærte moralske mekanismer – det er den inderste hellige domstol hvormed vi vejleder os selv og dømmen os selv når vi ikke fulgte vejledningen. Denne Guds egen levende ånd i vort indre er det rige Kristus taler om, og hans evangelium er at dette rige nu er kommet os nær: han vil forløse det i os. Hvis vi skal se det i forbindelse med vor kødædende plante, må det ligge i den som en kim der endnu ikke er kommet til udfoldelse, og som ikke kan vokse så længe mennesket ligger i mørke. Mørket er syndens skygge, og det fremkommer ved at mennesket ved sin indadkrængethed om sig selv lukker lyset ude. I det hele taget må vi sige at sjælens sygdom – eller arvsynden som vi kalder den i den kristne kirke – er denne medfødte tilbøjelighed til at ville sig selv i alle livets forhold. Og den fastlåser Guds liv i os så man virkelig kan tale om syndens lænker. Dette fangenskab er nu forbi, siger evangeliets glade budskab. Guds rige er nær, frelsen er hos Guds søn.

Det er et andet menneskebillede vi møder i Kristus. Ikke nogen kødædende plante, men en der giver sit liv for at andre kan æde det. Her ser vi mennesket som det var ment – en midtpunkt-uddelende vinstok der byder sin frugt til højre og venstre. På alle planer. Hans legeme er på vandring for at helbrede de syge og bespise de fattige, og han giver det tilsidst hen og lader fjenderne gøre med det hvad de vil. Hans følelser er hos dem der lider og går i mørke. Hans forstand overgår de kloge i landet fordi den gennemlyses af guddommelig visdom. Han bruger den ikke til at skaffe sig magt men til at overbevise alle om Faderens godhed og om hvor langt de er kommet fra sand religion.

Men Gudskimen han bærer i sit indre som ethvert andet menneske, folder sig ud og bliver til et træ hvori alle andre kan gro som grene. Denne Guds ånd, som er indblæst i ham som menneske, har Sønnen i den treenige Gud forenet sig med, og ingen kan slå Gud ihjel. Derfor rejser han sig trediedagen efter mordet og tager kroppen på sig ligesom vi ville tage en overfrakke på. Han er som Gud fri til at komme og gå på jorden som han har lyst, Guds rige er etableret på jorden – dvs. Ånden har gennemtrængt og behersker sjæl og legeme – og det er nu evangeliet til os, at hvis vi tror på denne Jesus Kristus og lader os døbe med hans dåb – dvs. indvier os til hans død på korset – så kommer den guddommelige ånd også og tager os i besiddelse, og vi skal leve evigt.

Men hvad vil det i grunden sige? Vi har hørt det så tit at vi har fået kvalme, og læst det så ofte at vi lukker øjnene. Kort sagt vi kender klicheerne men ved ikke i praksis hvad det vil sige. Hvordan sker det, hvad skal vi gøre? Ja, vi har fået at vide at vi skal »flittigt gå til skrifte og kommunion og så bede rigtig meget og så forøvrigt tro alt hvad den hellige kirke lærer«. Men det har vi jo gjort hele vores liv og lige meget har det hjulpet! Er vi blevet bedre end andre mennesker? Det ville være synd at sige. Det er de andre der har fundet på menneskerettighederne. Det er ateisterne der har givet de fattige brød at spise. Det er humanisterne der kæmper mod krigen, der laver amnesti-foreninger, forbedrer husene og levevilkårene, driver på med videnskaben så livet bliver lettere og sundheden forhøjes osv. Vi andre har først strittet imod fordi det er blevet en vane for os at være mod alt nyt. Bagfter, når det blev almindelig anerkendt, skyndte vi os at indhente det forsømte og sige at vi havde været med hele tiden.

Er vi glade? Nej, de fleste af os er sure som helvede, fordi vi inderst inde ved, at vi ikke er det vi skulle være: verdens lys, en by der ligger på et bjerg. Vi tager vor tilflugt til noget vi kan fordømme, det kan vi nemlig gøre som sandhedens vogtere, og så ligger der det dejlige i fordømmelsen at den skaber en illusion om at man er bedre end det man fordømmer. Og vi har hårdt brug for illusionen.

Men hvorledes er det blevet som det er? Det har jo ikke altid været sådan. Der var engang da kristendommen virkelig bragte lyset ud i hedningeverdenen. Nu virker den nærmest som pastice, underlig hul og ikke svarende til det den skal være. Skulle det være hele denne »gå hyppigt til skrifte og kommunion, bede meget og tro alt hvad den hellige kirke lærer«-opfattelse der er en gal recept? Den har jo vist sig ikke at være holdbar, Guds ånd kommer ikke dalende. Det er en kendsgerning at 9 ud af 10 katolikker falder fra, som det hedder, og at vi stadig decimeres. Folk forlader kirken fordi den ikke siger dem noget. Skulle der skjule sig noget under klicheen »frelsen ved Kristi kors« som vi har glemt, og som er blevet borte så ordene er blevet hule skaller? Sandt at sige forstår vi heller ikke hvori denne tro består som skal forene os med Kristus. Vi tror på brødets forvandling til Kristus, modtager det om søndagen eller daglig, vi ligger på knæ foran det i timevis, men der sker ikke noget. Er det virkelig det hele? Skal der ikke ske noget mere? Vi må ikke bygge på følelser, det har vi lært, men noget må der da kunne mærkes. Hvis vi, der er sandhedens kirke, ikke er bedre og gladere end andre mennesker, og når vi bliver ved med at føle os tomme og triste til døden, så må der være noget i vejen.

Ræsonnementet er almindeligt, det udtales ikke åbent men står at læse i ansigterne hos dem der bliver tilbage i kirken.

Og så siges der åbent: »Før i tiden kunne vi dog støtte os til faste regler og glæde os over en smuk liturgi. Nu er det taget fra os, hvad er der så tilbage?«

Når man har det sådan skyldes det at Guds rige ikke er kommet til én. Man har hørt evangeliet om at Guds rige er nær, men det er ikke blevet etableret. Når store dele af kirkegængerne føler sådan betyder det at de aldrig har stiftet bekendtskab med Gud, med Guds ånd i deres indre. De har hørt ordene om det til trivialitet, og de er blevet trivielle netop fordi de forblev teori. Og når det forholder sig sådan i vores kirke, betyder det at det ligger i luften hos os, at det er nok at acceptere teorien og tro den, dvs. holde den for sand.

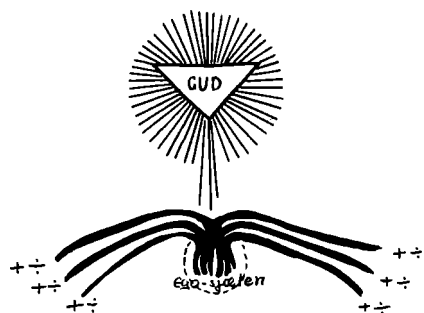
Det er vor kirkes sygdom i øjeblikket at vi er blevet stående ved det forstandsmæssige. De fleste af os forstår Guds riges udbredelse sådan at vi skal »udbrede kirkens lære«. »Så er det i orden, for kirkens lære er jo sandheden, ikke?« Men det er ikke nok at tilbede Gud i sandhed, han skal også tilbedes i ånd. Der ligger forskellen. Kontakten skal etableres indad til den guddommelige ånd. Først når vi lever i denne ånd kan vi tilbede Gud i sandhed.

De fleste af os aner jo nok at der kræves noget mere end at tro på en lære og gå til sakramenter. Der er i hvert fald nogle af os der har forstået at det gælder om at gøre hele mennesket lydigt mod dette vort inderste princip. Vore ordensfolk har gjort et drastisk forsøg på at realisere det ved at afskære sig fra alt det som kan holde mennesket fanget i sansernes og følelsernes verden. Det er i øjeblikket moderne at smile af askese, cølibat, faste og abstinens, men det er igen et af tegnene på at vi har mistet sansen for at arbejde med vor sjæl. Det hele er blevet ensidig forstandsmæssigt. Når der tales om fornyelse er det kun på ideernes område: Det er bedre at stå op under kommunionen end at knæle, det er bedre at præsten vender ansigtet mod menigheden, vi bør tage del i politik, vi skal engagere os i u-landsarbejde, vi skal have en ny katekismus, vi må forny os, forny os, forny os! Og det er altsammen meget godt og sikkert meget rigtigt, men det er ikke fornyelse. I kristendommen er fornyelse ene og alene at modtage den Ånd der fornyer jordens skikkelse. Det teoretiske skal ikke underkendes, men det bliver ikke til liv før det når op over forstanden og personen og finder det åndelige menneske. Vi ler ofte af klosterfolkenes person-udslættende livsform, og det er måske rigtigt at der er meget som skal ændres inden for ordenernes praksis. Jeg ved det ikke, jeg er ikke ordensmenneske. Jeg agter heller ikke at anbefale nogen at gå i kloster som ikke er kaldet til det, jeg vil kun pege på at der dog gøres et alvorligt forsøg her på at gøre mennesket til Guds ånds bolig. Der overvintrer en tradition i vore klostre og ordenssamfund, som synes glemt i det øvrige katolske Danmark. Det skyldes måske den opfattelse, at det kun er i klo-

stre sådan noget hører hjemme. Intet kan være mere forkert. Det er elementært i kristendommen.

Når vi tager fat på den lille kødædende plante, består arbejdet i at bøje dens fangarme tilbage, så de ikke mere griber efter alt og alle for at rage til sig men udstrækker sig givende til deres omgivelser. For det sanselige menneske betyder det at kunne give afkald på det man er bundet af, så man er herre i sit eget hus. Det samme gælder følelsesmennesket, det skal lære at afstå fra alt hvad der behersker en i retning af nysgerrighed, forfængelighed, erobre- og sensationstrang. Fastetiden var jo i gamle dage det tilbagevendende forsøg for kirkefolket på at indordne de lavere principper i mennesket under de højere. Det er ligesom blevet til ingenting hos os udenfor klostrene. Hvorfor det? Igen et tegn på at der er noget i vort religiøse liv der er blevet væk.

Men det er naturligvis kun en del. Værst er det med forstandens tugt. Hele dens indre visuelle aktivitet står i vejen for bønnens liv, og det er i bønnen – ikke bønnen med ord men den stille beskuende bøn, kontemplationen – at mennesket får personlig kontakt med Gud. Tankeverdenen må kunne sættes ud af spil som man slukker for et fjernsynsapparat. Men ikke alene det visuelle og auditive som fylder sindet hele dagen, også lærdommens støvede stabler af op-hobet viden må kunne flyttes når man ikke har brug for dem, ellers skygger også de for lyset. Når forstandens herredømme er brudt, så den ikke fylder ens sind med sine sætninger, når den er bragt til at tjene idet den pænt venter med sin viden til der bliver kaldt på den, så kommer den sidste afgørende kamp, som strækker sig gennem hele livet, kampen mod personligheden.

Den »omvendte« sjæl, der har givet afkald på egoistisk handlemåde overfor medmennesket men som ikke evner at elske det. Den har ingen af de glæder den før skaffede sig og lider fordi den er skabt til glæde. Men Gud som er dens sande glæde er lukket ude fra den, fordi den er underbundet af den falske personlighed. Men den skygger ikke mere for sandhedens lys, og den erkender sin situation.

Personligheden er roden til alle de sjælelige unoder, det er jo i den munden sidder som vil mættes. Den er selve sjælen, den lystne, begærlige, herskesyge menneskesjæl der står i vejen for sin egen frelse. Kristus siger »Den som vil frelse sin sjæl skal miste den; men den som mister sin sjæl for min skyld skal bjerge den« (Matt. 16.25). Disse forfærdende

ord, som man af gode grunde går let hen over eller oversætter anderledes, bliver forståelige når man betragter sjælen som menneskets falske opfattelse af sig selv som noget der er i sig selv, og ikke som det den virkelig er: en manifestation af Guds ånd. Denne falske »person« må forsvinde for at mennesket kan blive sig selv. Set fra neden tager det sig ud som personens udslettelse, derfor er det hele så svært. Set fra oven er det dens opstandelse til evigt liv.

Den lille kødædende plante må krænges, fordi den vender den forkerte side udad. Dens rødder eller mund – det som vi kalder »personligheden« eller sjælen må forsvinde. Men kun tilsyneladende, den bøjes jo indad og opad og bliver døren hvorigennem ånden træder ind i os. Derved er Guds rige etableret i mennesket.

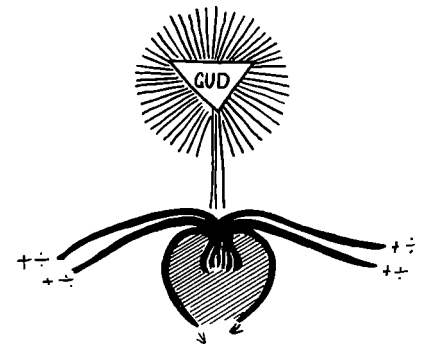
Det er denne sunde struktur, som er Kristi struktur. Det er det der kaldes at »omdannes i Kristi billede«. Det er denne »krængen sjælen tilbage« så den ikke står ånden imod, der er det egentlige drama i Jesu korsdød. Han kunne jo være død på så mange måder og have gjort det samme. Det var da han opgav alt hvad han tilsyneladende var og sagde »Far, i dine hænder befaler jeg min ånd«, at han manifesterede Sønnen i Treenigheden og trådte frem som den udødelige. Frelsen består altså i at lade sig forme i Kristi struktur, ligesom en handske, der har været krængt, nu krænges på plads igen så hånden kan komme ind i den. Hånden er Gud selv, som vi er en del af. Dette er »sønneforholdet« som vi gennem Kristus kommer i. Det betyder at vi kommer til at kende Gud og mærke hans Ånd og hans tilskyndelser i vort indre. Det er det evige liv som er begyndt allerede på jorden, og det fylder mennesket med en glæde det ikke før har kendt.

Hvor går en katolik i Danmark idag hen og får undervisning i at bede, således at han lærer Gud at kende i sit indre? Hvem vil påtage sig at hjælpe med det? Javel, vi har hele katekesen i orden, vi har liturgi og sakramenter, bygninger og foredrag, hele maskineriet er der. Men hvem hjælper mennesker til et personligt gudsforhold? En ældre katolik der har passet sin kirke i tyve år, et klogt og fint menneske, sagde en dag fortroligt til mig: »Somme tider spørger jeg mig selv om Gud virkelig eksisterer«. Sådan går det tusinder i vor kirke, som maskineriet ikke kan bringe videre; de holder ud i en årrække i det fortvivlede håb at Gud med tiden vil vise sig, når de går flittigt til skrifte og kommunion. Og så en dag er de forsvundet fra kirkebænken. Jeg spørger igen, hvor skal vi vise de mennesker hen der gerne vil finde ind i et personligt gudsforhold? Findes der ikke et sådant sted, ja så er vor kirke et kar med hul i bunden. Og så er det synodens første opgave at reparere det.

I vor region blev det foreslået at ned sætte en kommission med netop den opgave. Det blev stemt ned, idet man mente det kunne puttes ind i en eller anden kommission. Kirkens målsætning blev som rimeligt sat øverst på listen, men så fulgte katekse, liturgi, struktur, diakoni, ungdomsarbejde, meddelelsesmidler osv. Altsammen noget der eksisterer i forvejen, og nu vil man så udbygge det, føre det ajour og måske finde nye ting, rigtig smøre maskinen, og det er altsammen udmærket. Men er det at forny kirken? Det er sådan andelsbevægelsen i Danmark vil forny sig når den trænger til det. Det er sådan et gammelt firma får et shine-up når der kommer en ny chef til. Men er Guds riges udbredelse ikke mere end en andelsbevægelse? Er evangeliet ikke noget andet end »lære og sakramenter« der blot skal distribueres?

Det der blev afvist i vor region var ikke bare emne for en kommission, men selve forsøget på at fremme den åndelige dimension i alle vore aktiviteter, som mennesker søger efter og ikke kan finde. Hvis vi overser dette og bare kører videre med vort maskineri, giver vi dem atter klicheer. Standser vi her som hidtil, udbreder vi ikke Guds rige. Lad os ikke gøre os illusioner. Vi stopper folk med viden de ikke kan bruge. Vi giver dem sandheder de ikke kan se. Vi fodrer dem med sakramenter der forbliver uvirkelige, fordi sjælen er underbundet. Det er at standse mennesker på halvvejen. Det er værre, det er at narre dem.

Sven Damsholt

Den asketiske sjæl der forsøger verdens goder men ikke den forstandsmæssige lyst ved at indrette sig i et sikkert retroenhedens system, hvorved den triumferer over de vilddarner. Den er endnu lukket ude fra erkendelsen idet den skygger for sig selv.

Katols radio- og tv-center udvides

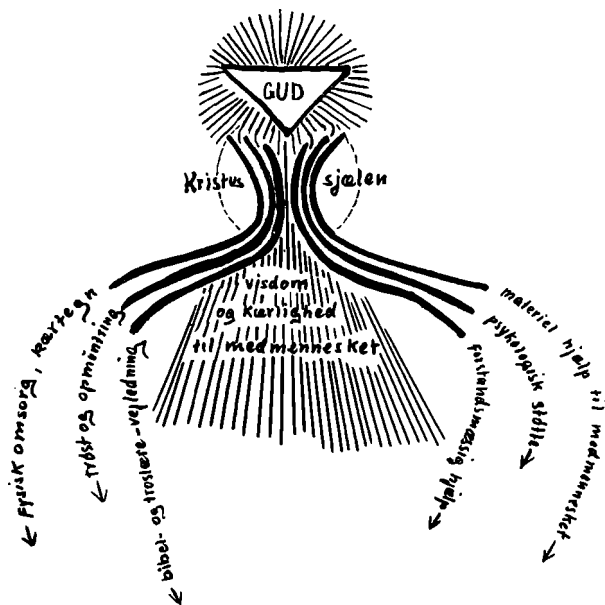
LONDON – NC NEWS SERVICE

Det engelske katolske radio- og tv-center, som er oprettet med det formål for øje, at oplære engelsktalende missionærer i brugen af massemedierne, planlægger en udvidelse af sin afdeling i nærheden af London, som vil komme til at koste ca. 2 1/2 million.

Murerne er allerede gået i gang med at modernisere de to store huse i en londonsk forstad, hvorfra centret har udøvet sin virksomhed, siden det blev oprettet for 12 år siden. Man regner med at projektet, som også omfatter inventar, vil være fuldført i slutningen af 1968.

Centret har på 1 1/2 år sørget for, at 69 mennesker fra 17 lande gennem kurser blev sat ind i brugen af radio, fjernsyn og film. Blandt de kursus-søgende var studenter fra Afrika, Sydamerika og – for første gang – fra Jugoslavien. Halvdelen af studenterne var præster. Resten var ordens-søstre, lærere og andre lægfolk og medlemmer af det engelske katolske kvindeforbund.

Kurserne fandt ikke alene sted i London, men også i forskellige andre byer i England og Skotland.

Sjælen der har givet afkald på sin falske personlighed finder den sande i Gud, som den dermed har åbnet sig for. Den er nu inddraget i Guds kærligheds strøm, som den formidler til omverdenen. Den er nu en Kristus-sjæl – dvs. formet i hans billede lever den i Kristus og i hans glæde som Faderens Søn.

Esbjerg

Malerfirma

Holger Jørgensen

Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 2 38 51

Interessentselskabet

Nis Petersen

Tømrer- og Snedkerforretning
Danmarksgade 12
Esbjerg
Telefon 2 84 48

H. Johansen

Murermester

Kronprinsensgade 57
Esbjerg
Telefon 2 15 45

K. Højland

Aut. vand- og gasmester

Kronprinsensgade 82, Esbjerg
Telefon 2 67 08

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed

Telefon 2 08 29
Kongensgade 64, Esbjerg

L. Basse

Kaffe - vin - konserver

Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 2 05 76

Vestjysk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon 051 2 13 11

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

Helsingør

Tømrermester

Ejnar J. Nielsen

Frejsgade 20. Tlf. 21 03 11
Værksted og plads, Nygade 2
Helsingør. Tlf. 21 00 81

Georg Poulsen & Søn

Blikkenslagermestre

Sct. Annagade 19
Helsingør. Tlf. 21 01 64

Kolding

P. Jeppesen & Søn

Murermestre

Zahnsgade 4, Kolding
Telefon 2 06 93

Barkholt boghandel

Bogladen med de mange bøger
Kolding
Telefon: 2 15 33

H. Overbeck

Ingeniørfirma

Havnepladsen, Kolding
Telefon 2 35 55

J. Krenk

Ingeniørfirma

Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 2 33 44

RYBERG's Bageri & Conditori

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 05 88

*Drik kaffen i vort hyggelige
cafeateria.*

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 2 01 55

Peter From

Kolonialhandler

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 32 10

Slagteriudsalget

Haderslevvej 7, Tlf. 2 33 77
Kolding

*1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver*

Støt vore annoncører

Roskilde

Firma Hans Møller

v/ Ib Møller

Sct. Olsegade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77

*Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand
Sanitet - Centralvarme og oliefyrr*

*Skolebøger - Skolerekvissitter -
Billedbøger - Skønlitteratur - Papir
Fyldepenne - Billig-bøger*

Roskilde Boghandel

Sct. Olsegade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejegod Jørgensen

Slagtermester

Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olsegade 13, Roskilde
Telf. 35 01 57

Malerfirmact

Edvard A. Petersen

Kornerupsvænge 5 - Roskilde
Telefon 35 16 94

C. J. Gerlachs eff.

Hersgade 9, Roskilde
Tlf. 35 27 77

Aut. leverandør af kirkevøine

P. F. Kjeldsen

Skomagergade 34
Telf. Roskilde 35 75 75
Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

✱

København

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A, København V
Telefon (01) 31 04 11

PAPIR

TRYKSAGER

KONTORARTIKLER

PLASTIC

Fa. Karl A. Hansen

*Murermestre * Entreprenører*

*Ingeniør * aut. kloakmester*

Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 16 55

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører
Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 - 2678

Den danske repræsentation på lægmandskongressen

Claus Munk Plum svarer Tilly Møller

Stor tilstrømning på Formosa

TAITANG - KIPA

Kære Tilly Møller,

Som svar på Deres læserbrev i KU af 12. januar 1968 kan jeg oplyse: Den 5. oktober 1965 modtog jeg en henvendelse fra biskop Martensen, hvori han bad mig tage mig af den opgave, der drejede sig om lægmandskongressen i Rom, 1967, med specielt hensyn til de forberedende møder.

Da jeg mente, at dette måtte interessere mange udover de få foreninger, der tidligere (1960) havde været værtsfolk ved en lignende kongres i København, søgte jeg først samarbejde med disse og den 4. marts 1966 var der indkaldt til et møde med repræsentanter for alle lægmandsorganisationerne i Danmark. Ved dette møde blev det besluttet, at jeg skulle tage til de forberedende møder vedrørende kongressen i Rom. Desuden søgte man efter en mulighed for at få sammensluttet alle de forskellige foreninger, om ikke andet, så i et fælles sekretariat. I denne sag har der været afholdt diverse møder, sidst i februar 1967, og det viste sig, at dette var umuligt på det foreliggende grundlag, men tanken er ikke død.

Ved disse møder blev alle foreningerne opfordret til at foreslå repræsentanter til Rom-kongressen, men der var talrige forhindringer, bl.a. tidspunktet på året, de økonomiske forhold osv., ikke mindst sprogvanskeligheder. Da tilmeldingsfristen var udløbet, havde vi fra Danmark kun tilsagn fra tre foreninger, og der blev igen rettet henvendelse til alle lægmandsforeningerne, men intet svar. Derfor blev der igen skrevet til forskellige foreninger om de kunne repræsentere deres forening i Rom. Dette resulterede i, at der nu var 7 der kunne deltage. Senere kom der endnu enkelte til, der af anden grund alligevel var eller skulle til Rom på det tidspunkt, hvor kongressen skulle være.

Jeg indrømmer, at delegationens sammensætning derfor ikke blev så repræsentativ som den gerne skulle have været, men vi var repræsenteret på en måde, der lignede mange andre landes delegationer. Af de 108 nationer, der var repræsenteret i Rom, var over 40 pct. af delegationerne ikke valgt af lægfolket, men udpeget af de forskellige landes biskopper.

Jeg mener ikke at kunne give Dem ret i, at denne kongres ikke har været omtalt i KU, lige så lidt som den ikke har været indvarslet, idet der i KU 11. marts 1966 var den første indvarsling om samarbejds møderne og kongressen i Rom.

De nævner også, at Norge har arbejdet med sagen i de sidste tre år, dette undrer mig, idet den første indbydelse til de europæiske møder er dateret november 1965; men det er rigtigt, at Norge tog sagen op meget hurtigt efter mødet i St. Pölten, maj 1966, men Norge har også en velorganiseret, samlet lægmandsorganisation, hvad vi jo endnu mangler herhjemme.

Med hensyn til resolutioner og afstemningerne i Rom, mener jeg, at der ikke er sket noget, som ikke flertallet af Danmarks katolikker kan stå bagved. Jeg deltog selv i alle de møder, der blev afholdt vedrørende resolutionerne, og Danmarks stemme har ikke haft indflydelse på disse resolutioner vedtagelse.

For mig at se, er kongressen i Rom en udfordring til lægfolket, at vi samler os på den ene eller anden måde, således at vi i fremtiden kan stå samlet overfor en henvendelse af international og for den sags skyld også af national karakter.

Claus Munk Plum

LÆSERBREVE

GO-GO-PIGER I STEDET FOR MINISTRANTER?

Hr. pastor Højbo: Hvorfor dit og hvorfor dat?

Ja, hvorfor ikke indføre rytmemusik og erstatte ministranterne med go-go-piger. Hvorfor ikke gå helt over gevind. Hvorfor ikke erstatte kirkens fine kultur med moderne pjat - til Guds ære.

Gerda Weiss
Bredager 15
Hvidovre.

(Lægmandskongressen i Rom) Man fik nyt syn på det meste. Europa er så lille. At være krislen, det er at være menneske helt og fuldt blandt og for mennesker.

Eva Michaelis, Lund

Bibelarbejde på Ceylon

COLOMBO - NC News Service

Pater Walter Abbott S.J., som er en af kardinal Beas medarbejdere i sekretariatet for den kristne enhed, har under et besøg på Ceylon haft et møde med en gruppe af protestanter og katolikker, som er i gang med at oversætte Bibelen til sinhallesisk, som er det officielle sprog på Ceylon, og som tales af 70 pct. af befolkningen.

Gruppen er under sit arbejde med oversættelsen stødt på en del van-

Ugens tv og radio (11. - 17. febr.)

SØNDAG	10.30	p3	Søndags-Journalen.
	15.00	p2	Unge folketingsmedlemmer drøtter ugens indenrigspolitik.
MANDAG	20.00	tv	Den ene procent. Danmark og u-landene.
	20.35	p1	Erik Knudsen: Sympati. Et radiospil.
TIRSDAG	16.35	p1	Kontakt. Skoleungdommens udenrigsmagasin.
	20.00	tv	T. S. Eliot: Cocktail-pary. Skuespil.
ONSDAG	20.55	p1	Familiespejlet. Børn og røg.
	21.00	tv	Horisont.
TORSDAG	19.45	p1	Ungdom og politik. Diskussion.
	20.00	tv	Japansk krigsfilm fra det 16. årh.
FREDAG	18.05	p2	Seksualundervisning i folkeskolen. 1.
	21.00	p2	Sartre: De urene hænder. Skuespil.
LØRDAG	20.00	tv	Bombi Bitt og jeg. Tv-spil.
	21.00	p1	Samtale om Danmark og Spanien.

Bistrup Olie & Kul

Vasevej 70
Birkerød. Tlf. 81 35 70
Alt i brændselsoilier

Glarimester

POUL V. JOOST
Slotsgade 7, København N
Telefon 39 79 77
Stort udvalg i fotografirammer

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. 55 57 80.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

J. Qvist Jensen

Slagtermester
Vesterbrogade 107 C.
København V.
Tlf. Eva 3767
Kød, flæsk og pålæg
En gros og en detail

P. Juul & Co. A/S

Bygmestre
Bistrupvej 93
Birkerød Tlf. 81 06 72
Alt bygningsarbejde samt
reparationer udføres

Ove Juel-Christensen

Telefon 29 55 88
Kaffe og kolonial en gros

Banegårdens Restaurant

Fritz Kapper

Odense H.

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121, 205

Gardiner
Manufaktur
Hvidevarer
Sengeudstyr

Textil-Varehuset

Slotsgade 17, København N
Tlf. (01) 35 05 01
Leverandør af skolekjoiler

Mogens Larsen

El. Installatør
Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

KSK

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01
Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kontræffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Bilkkønlagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

MARIUS
MP
PETERSEN

Ringsted isenkramhandel
Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Kaj F. Fjording

Murermester
Hyldegaards Tværvvej 13,
Charlottenlund
Tlf. Ordrup. 5722 og 6850.

Murermester- og entreprenørforr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A, hver
tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent
ugens fem første dage fra kl. 10
til 13. Telefon PALæ 2323.

Flint arbejde - Tria 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø

Tandlæge

P. Lombolt Maack har åbnet prak-
sis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Brødr. Zøllner

Nørrebrogade 174
København N.

Telefon Taga 50

Kød og flæsk

skeligheder som følge af den forskellige sprogbrug og gængse udtryksform inden for de kirkesamfund, der er repræsenteret i kommissionen.

Pater Abbott opmuntrede imidlertid gruppen til at videreføre arbejdet med fornyet entusiasme.

Det er mere end almindelige vanskeligheder forbundet med at oversætte Bibelen til sinhalesisk, fordi hensigten er, at den nye udgave skal kunne benyttes af både kristne og ikke-kristne, og samtidig er den ment som en hjælp i dialogen med de ikke-kristne, især buddhisterne, som udgør størstedelen af den sinhalesisk-talende befolkning på Ceylon.

I 1964 var jeg til stede ved en romersk-katolsk messe i Libanon. Under liturgien gav en mig »fredskysset«, som jeg skulle give videre til den næste. Da manden til højre for mig sagde de traditionelle ord »Herren være med dig«, svarede jeg med traditionel korrekthed »Og med din ånd«. Så vendte jeg mig til manden til venstre for mig og sagde »Herren være med dig«. Han svarede – og det skal jeg aldrig glemme, så tilintetgørende redeligt og ligefremt var det: »Også med dig, Malcolm«. Han var en læg katolik, som netop havde valgt frivillig fattigdom, og han hørte til en katolsk gruppe af præster og lægfolk, som jeg var sammen med på besøg i Israel, Orienten og Rom.

Malcolm Boyd.

Bekendtskab søges

af ung mand, 26 år, for evt. ægteskab med ung dame først i tyverne (katolik). En ung dame med gode sunde interesser, evt. musik, skisport og i det hele taget alsidig – herunder huslige sysler. Billet mrk. F. 9. til bladets annonceekspedition, Hauchsvej 8, København V.

Skt. Dominikus' Ordens

lægmændsgrens næste møde finder søndag den 11. februar kl. 9.30 i Ordrup.
Pater V. Duclos O.P. indleder om et afsnit af »Kirken i verden af i dag«:

BETYDNINGEN AF VOR
HVERDAG

DER ER DANNET ET PRÆSTERÅD

Ved valget afgav 106 af 126 stemmeberettigede præster deres stemme. Følgende præster blev valgt:

Landsvalgte:

Øst for Storebælt:

pastor Ib Andersen
pater Anton Dekkers, S.J.
pater Franz Poppe, S.J.
pastor Georg Bertling
pastor Niels Oppermann

Vest for Storebælt:

Regionsvalgte:

Region I
Region II
Region III
Region IV
Region V
Region VI

pater Karl Smeenk, O.M.I.
pater Irenæus Capellen, O.F.M.Conv.
pater Georgius Meertens, S.M.M.
pastor Lars Messerschmidt
pater Tage Langsted, C.ss.R.
Msgr. Knud Ballin

Suppleanter:

Region I
Region II

pater L. A. Dorn, S.J.
pastor Wilhelm Nölke
pater Willem Wuyts, O.Præm. } stemmelighed

Region III

pater Laurits Brunicardi, C.ss.R.
pater Johannes Jong, O.F.M.Conv. } stemmelighed

Region IV
Region V
Region VI

pater Pierre Grégoire, O.P.
pastor Hubert Messerschmidt
pater Heinrich Roos, S.J.

BORRIS AKKUMULATORER

til biler, motorcykler, traktorer m. m.

MØLLER & CO. Odense A/S - Asylgade 16 - Telefon 12 33 43

REJSER UNDER KATOLSK LEDELSE 1968

Skt. Annæ Rejser.

9. april–16. april (påsken) FLY Rom. 8 dage 925 kr.
5. juli–19. juli FLY Rom–Sorrento. 15 dage 1.275 kr.
29. sept.–13. okt. FLY Firenze–Assisi–Rom. 15 dage 1.275 kr.
Program og alle oplysninger: lærerinde frøken Annie Rastrup, Amagerbrogade 45, 2300 København S, tlf. SU 86.

Pastor d'Auchamps Rejser.

7. juni–21. juni FLY Firenze–Assisi–Siena. 15 dage 1.275 kr.
Ledere: Fru E. Schwartz og pater Duclos.
5. juli–25. juli TOG Ravenna–Rom–Assisi. 21 dage 1.375 kr.
Ledere: Fru E. Schwartz og pastor d'Auchamp – eventuelt individuel hjemrejse.
13. sept.–27. sept. FLY Rom–Assisi. 15 dage 1.275 kr.
Leder: Pastor d'Auchamp.
Program og alle oplysninger: Revisor Schwartz og frue: Ø. Farimagsgade 18, 2100 København Ø, eller pastor d'Auchamp, Vandtårnsvej 5, 2860 Søborg, tlf. 69 03 01.

»Den nordiske valfart med fly til Lourdes« – Bispedømmets pilgrimsrejse.

27. juni–3. juli 7 dage 880 kr. – særpris for syge (Asile Notre Dame): 725 kr.
Gejstlig leder: Msgr. Knud Ballin. Læge og sygeplejersker følger de syge.
Program og alle oplysninger: Fru L. Samson, Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. GE 6341. Eller translator Lerche Nielsen, Bredgade 69, 1260 København K. Tlf. PA 2539.

Nonnepop og generalnat

Pinligt censurforbud skaber ufortjent reklame for
»Bag klosterets mure« · Underholdende engelsk paradenummer
om tysk militærmiljø

Lad det være sagt med det samme: »Bag klosterets mure« er ikke en film, der vender sig mod kirken eller klosterkald. Det er en film, der handler om en pige, der tvinges i kloster, som forældre kunne finde på det i gamle dage for f.eks. at slippe for at betale medgift ved giftermål. Samtidig foregår den i et samfund, der håndhæver den kirkelige lovgivning med sværdet. Da nonnen Suzanne forledes til at flygte med en munk, der også er tvunget ind i ordensstanden, forfølges hun af politiet. Det sker alt sammen i tiden lige før den franske revolution, som – på radikal vis – kan man vist sige – omstyrtede et bundråddent samfund.

»Bag klosterets mure« kunne være blevet en film, der vendte sig mod sammenblandingen af kirke og stat også i dag, en barsk kommentar til forhold i såkaldte katolske lande, en beretning om hvordan man forråder ophøjede idealer og sin egen menneskelighed, hvis man ikke er sikker på sit ja-ord eller forfører andre til et uoverlagt. Men det er det ikke blevet til. Det er en ret overfladisk, teknisk set velkomponeret gendigtning af oplysningstidens antiklerikale digter **Diderots** »La Religieuse« (Nonnen). Censuren i de Gaulles Frankrig hædrede filmen med et censurforbud og dermed med en reklame, som den ikke fortjener. Jeg gæfter på, at filmens »litterære« indledning, der bedyrer, at her ikke hentydes til klosterkald i almindelighed, men til nogle tidstypiske undtagelser, er hæftet på for at tækkes myndighederne. Det skulle imidlertid ikke være nødvendigt. Det, indledningen siger, fremgår klart af filmen, hvis grundskavank er, at den er for lidt dybtgående og for dårligt spillet. Nonner og præster og »civile« er mere tøjstativer end mennesker. En undtagelse danner dog vor egen Anna Karina, der er en dejlig skuespillerinde.

Filmens indledning lader ane en hentydning til **Bruckbergers** og **Agostinis** »De sorte slør«, som **Jacques Rivette** slet ikke har evnet at skabe et modstykke til. »Slørene« var et dybt bevægende drama, »Klosteret« er en gang nonnepop. (Criterion Film).

Underholdende paradenummer

»Generalernes Nat« om en tysk efterretningsofficers og en fransk modstandsmand og politikommissærs søgen efter retfærdighed på tværs af de tyske krigsforbrydelser under den anden verdenskrig bevæger sig også på overfladen. Det er en spændende beretning om den sympatiske major Graus forsøg på at opklare et bestialsk mord på en prostitueret, mens tyskerne brænder det halve Warszawa af for at trævle modstandsbevægelsen op. Senere begås et tilsvarende mord i det besatte Paris. Tre tyske generaler er mistænkt. De har svært ved at gøre rede for deres færden, for de tos vedkommende fordi de er med i 20. juli-attentatet mod Hitler. Grau får i Paris hjælp af en af Maigrets kolleger (vittigt spillet af **Philippe Noiret**), men først i det nye Tyskland sker retfærdigheden fyldest. Filmen er engelsk og, baseret på en roman af tyskeren **Hans Helmut Kirst**, der med sine romaner »08/15« og »Officersfabrikken« har gjort op med den pedantiske militærand. Grau er en typisk Kirstfigur, eneren der har luret massens skavanker og søger at virkeliggøre menneskelige værdier midt i galskaben. Lige som katolikken **Heinrich Böll** har Kirst også øje for svaghederne ved den kristeligt-demokratiske æra.

Når filmen ikke bliver til meget mere end underholdning – men god underholdning! – ligger det måske i, at filmen er engelsk og ikke tysk. Den angelsaksiske opfattelse af det tyske generalsmiljø manifesterer sig i nogle skuespillerparadenumre – især grupperet omkring **Peter O'Toole**, der allerede med fremstillingen af **Lawrence of Arabia** specialiserede sig i seksuelt afvigende naturer. Filmen er ikke uden humor. Blandt andet kastes der et let komisk skær over den forvirrede 20. juli-opstand, der i »Generalernes Nat« har en svag lighed med Konstantins kup i Grækenland. Hitlers hævn, der ramte mange retlinede tyskere (deriblandt **Rommel**), var imidlertid ikke til at spøge med. Som Grau ser vi en lidt for pæn, men sympatisk Omar Sharif (Dr. Zivago), **Donald Pleasence** er en af 20. juli-folkene og **Christopher Plummer** endnu et paradenummer som **Rommel**. **Anatole Litvak** har iscenesat. (Columbia). HK

Det er højsæson for kirkebidragsordningen

Og der er nok at tage fat på for stiftsrådet. Men efter hvilke regler arbejder det? Ja, derom kan De læse i vedlæggerne, der bringes på side 8-9.

katolsk 16. FEBRUAR 1968 116. ÅRGANG uge blad

7

Vil paven blive bedt om at mægle i Gibraltar-striden?

Side 4

Bjørn Rasmussen 50

Se bagsiden

Hvad med skriftemålet?

Søster Karen Marie CSJ søger i kronikken at analysere årsagerne til den skriftemålskrise, der for tiden præger den katolske verden.

Moral og miniskørt

Den populære mode har inspireret katolsk doktor i filosofi til nogle betragtninger om ærlighed omkring begrebet sex.

Rovmordere med rosenkrans

Halvdokumentarisk film om to af USA's gangsterkonger viser, at hårde halse godt kan være fromme sjæle.

NYT MED småt

★ Patriarken for de syriske kristne i Antiochia, kardinal Ignatius Tappouni, er død af et hjerteslag 88 år gammel.

★ Lederen af udbryderrepublikken Biafra, general C. Odumegwu Ojukwu, har anklaget forbundsrepublikken Nigeria for at føre udrydelseskrig mod Biafra, som tidligere udgjorde den østlige del af Nigeria.

★ Hjertetransplantationskirurgen, dr. Christian Barnard, fra Sydafrika har besøgt paven. Under den 20 minutter lange samtale udtalte paven, at han bad om, at dr. Barnard måtte få medgang i sit arbejde i menneskehedens tjeneste.

★ Biskop Belchior da Silva Neto af Luz i Brasilien har med pavens tilladelse tildelt 10 lægmænd »nadværembedet«.

De 10 lægmænd, hvoraf nogle er gift, er blevet bemyndiget til at uddøle nadveren under brødets og vinens skikkelse i bispedømmets kirker og i hjemmene til syge, der tilkalder dem. De 10 lægmænd er dog ikke diakoner.

★ I Bogota har adskillige lægmænd ligeledes med pavens tilladelse fået tilladelse til at uddøle nadveren i afsides liggende menigheder. Det er første gang, dette er sket, hvorlmod ordenssøstre i nogle bispedømmer har bemyndigelse til at uddøle sakramentet.

★ Den ungarske pastor Timko, professor ved det græsk-katolske fakultet i Budapest, har været i Frankrig og besøgt en række kirkelige personligheder og institutioner, bl.a. blev han orienteret om de katolske arbejdere og deres aktivitet.

★ Det næste europæiske bispemøde finder sted i Schweiz, antagelig i juli. Emnet: »Billedet af præsten efter konciliet«.

★ I Nicaragua har biskopperne henstillet til præsterne ikke at bære sociale og politiske emner fra prædikestolen. Man er bange for, at præster skal blive »guerilleros«, og det ser ud til, at man vil installere mikrofoner i kirkerne for at kontrollere hvad præsterne siger. Andre biskopper er dog af en anden mening.

★ Den uforbederlige ærkebiskop Helder Camara har advaret mod de »uhæderlige advokater«. Han hævder, at i Recife er politiet og domstolene kontrolleret af »de almægtige rige folk i provinsen«. Følgen er, at der er blevet anlagt sag imod ham. Nogle mener dog, at det er bedre at have en ærkebiskop, som anklages for at forsvare de fattige, end en prælat, der nyder magthavernes gunst.

★ Ved den franske Rouen-synode behandles følgende emner: præsterne, lægfolket, den pastorale virksomhed, de katolske skoler, katekese for voksne og børn, sakramenter og liturgi, det religiøse liv, bispedømmets finansielle og administrative organisation samt meddelelsesmidlerne. Debatten var meget åben og gik ikke af uden skarpe sammenstød mellem meningene. Der var overraskende mange, der udtalte sig med respekt for de offentlige skoler og for den borgerlige velse.

★ En ny Lourdes-film er blevet optaget til det franske fjernsyn. Den er optaget af en marxist, Marcel Bluval, og skal være meget interessant. Manuskriptforfatteren er en katolik, Marcelle Maurette.

★ Den spanske forfatter og sociolog Alfonso Comin, der nylig blev idømt fængselsstraf for bladartikler i udlandet, har i sit hjemland udsendt en bog, »Spanien, et missionsland?«, hvor emnet er omtrent det samme som i den berømte franske bog med samme titel, der kom lige efter krigen. Comins bog er udkommet på forlaget Nova Terra, som også har udsendt de »hjemmelige« dokumenter fra den romerske kommission om fødselskontrol.

De polske biskopper fordømmer påny »Pax«

Sekretariatet for det polske primat har offentliggjort en fælles erklæring fra de polske biskopper, i hvilken de på det strengeste fordømmer den fremskridtsvenlige bevægelse »Pax«s orientering, meddeler »La Croix«.

Allerede den 29. december havde biskopperne offentliggjort en erklæring af lignende indhold i anledning af pax-lederen Boleslac Piasecki's intervention i det polske parlament. I den sidst udsendte erklæring gives en række eksempler på »Pax«s aktioner, der efter biskoppernes opfattelse går ud på at underminere biskopperne og den polske gejstlighedens autoritet og at gøre hvad den kan for at bremse den igangværende proces med at demokratisere landet.

Piasecki og hans bevægelse ønsker, at de polske biskopper aktivt skal gå ind for opbygningen af en socialistisk stat og omformning af de troendes samvittighed i retning af marxismens ideologi.

En specialist i polske spørgsmål, Marianow, definerer »Pax«s hovedformål som værende troende katolikkers aktive deltagelse i opbygningen af socialismen og en ubetinget støtte til folkestyret, skriver »La Croix« videre. Derfor udtaler »Pax«s medlemmer sig på en resolut og yderliggående aktiv måde mod den antinationale politik, som kar-

dinal Wyszynski og den ham omgivende gejstlighed fører.

I »Kristeligt Dagblad« redegør Ellen Nielsen for baggrunden for de kirkelige angreb på »Pax« og oplyser, at bevægelsen har 5000 medlemmer og 5 deputerede i Sejmen. Et medlem af deres centralkomité, som hun talte med, forklarede, at man ønskede, at blive et regulært katolsk parti når der blev lejlighed dertil. De interesserer sig mere for politik og samfundsspørgsmål end for selve religionen.

I »Pax« mener man, at disse skærmydsler mest vidner om kirkens uvillighed til at samarbejde med regeringen, og Ellen Nielsen oplyser, at der desuden findes en anden gruppe »Znak« der også har 5 deputerede, men de er godkendt af biskopperne, da de i nogen grad står på et mellemstandpunkt. I modsætning til »Pax« er »Znak« ikke bange for at kritisere regeringen i Sejmen, men det er hendes opfattelse, at »Znak« vil kunne opnå mere i det lange løb ved at vise loyalitet både mod regering og kirke, og hun slutter sit indlæg med at citere den østrigske kardinal König, der engang på et amerikansk pressemøde sagde: »Det er bedre for kirkerne at søge, hvordan de kan eksistere under de kommunistiske regeringer, end at spille tiden med at søge lejligheder til at bekæmpe dem.«

Det italienske hyrdebrev om valget moderat men dog et skridt i den rigtige retning

KUB - EN

De italienske biskoppers hyrdebrev er nok moderat, men dog et skridt i den rigtige retning, skriver Massimo Olmi, korrespondent til det franske »Témoignage Chrétien«. Han tænker især på den form, biskopperne har givet deres opfordring til de troende, med henblik på deres deltagelse i valg til parlamentet nu i foråret. Tidligere understregede de nødvendigheden af, at katolikkerne stod sammen i politik, dvs. om det kristelig-demokratiske parti. Nu skal de stå sammen for at »fremme og forsvare de menneskelige grundværdier«. Det gælder om at opbygge et samfund, der er mere økonomisk retfærdigt, mere politisk demokratisk og mere åbent for kulturens og åndens værdier. Der kan altså være tale om at stemme på andre partier end DC. Men — andre partier vil have indført ret til skilsmisse — omend i begrænset omfang. Spørgsmålet er så, om dette vil få katolikker til at føle sig forpligtede til at holde fast ved DC, der er imod skilsmisse. Biskopperne siger udtrykkeligt, at en katolik er forpligtet til at modarbejde »skilsmisens plage«.

Kardinal Seper fortsætter muligvis som ærkebiskop af Zagreb

BONN – NC News Service

I et interview til det katolske jugoslaviske blad Glas Koncila udelukker kardinal Franjo Seper ikke muligheden af, at han fortsætter som ærkebiskop af Zagreb i Jugoslavien, samtidig med at han udfører sit nye hverv som propræfekt for kongregationen til troens udbredelse.

Kardinalen udtalte, at det set ud fra den plads, den romerske kurie nu indtager var teoretisk muligt, men at det næppe var gennemførligt i praksis. For øvrigt vidste han absolut intet om, hvorvidt pavestolen ville billige et sådant arrangement.

I et andet interview til pressebureauet Ansa erklærede kardinalen, at han var blevet klar over, at kongregationen til troens udbredelse absolut ikke er et mysteriøst kontor og et skræmmebille-

de, således som selv katolikker ofte forestiller sig det.

Man arbejder intenst og engageret for Kirkens vel, sagde kardinalen, og alle beslutninger træffes kollegialt og i fællesskab på ugentlige møder på forskellige planer.

Om kongregationens opgaver sagde kardinalen, at »samtidig med at det ved koncilets afslutning den 7. december udsendte **Motu proprio** siger, at man må forkaste de vildfarelser, som er i modstrid med troslæren, placeres den teologiske forskning i første række«.

»Teologien er,« sagde kardinalen, »videnskaben om troen. Som inden for alle andre videnskaber er et fremskridt nødvendigt og muligt, samtidig med at man bevarer substansen og indholdet af den åbenbarede sandhed, som den fremstilles af Kirkens sande læreembede, intakt.«

»Klerikalismens farlige aktivitet - misbruger arbejdernes religiøse følelser, deres overtro og fordomme«

To sovjetiske forskere offentliggør i østtysk tidsskrift skrappt angreb på kirkerne

KIPA

I det af det østtyske »Deutschen Institut für Zeitgeschichte« udgivne tidsskrift »Dokumentation der Zeit« har to sovjetiske videnskabsmænd, medarbejdere ved instituttet for verdensøkonomi og verdenspolitik, Moskva, L. D. Chodorkowski og W. R. Romanenkowa, under titlen »Die Klerikalismus-Forschung in der Sowjetunion« givet en oversigt over den nye og nyeste litteratur, som beskæftiger sig med den katolske kirke, Vatikanets politik, klerikalismens proble-

mer, kirkens forhold til de kristne partier, økumeniske bestræbelser og den katolske kirkes rolle i udviklingslandene.

Chodorkowski og Romanenkowa peger i deres fremstilling på klerikalismens farlige aktivitet, der finansieret af monopolerne misbruger arbejdernes religiøse følelser, deres overtro og fordomme. Den høje gejstlighed sætter kirken, dens lære og dens masse-organisationer målbevidst ind på at oprette et »system til udbytning.« Derved får undersøgelsen af de klerikale

kræfter og deres systemer stigende betydning i den almindelige imperialisme-forskning, mener de to sovjetiske forskere.

Pavestolen og dens »nationale organisationer« har i årtier høstet mange erfaringer i kampen mod sociale og demokratiske bevægelser. Med de muligheder den katolske kirke har i dag, forsøger den at samle alle kristne kirker under sit overherredømme. Kirkens ledelse er tilbøjelig til at give indrømmelser i spørgsmål om dogmer og kult for at kunne forstærke sin indflydelse og politiske magt.

Det er bemærkelsesværdigt, at klerikalismen åbenbart stiler mod kirkernes aktions-enhed og til sammenslutning i national og international henseende. Impulserne til samarbejde mellem trossamfundene kommer absolut ikke af fælles tros-interesser, men fra politiske motiver. Drivkraften er en stræben efter at gennemføre »reaktionære mål«.

I Asiens, Afrikas og Latinamerikas udviklingslande søger den katolske kirkes ledelse at bringe »det nationale borgerskab«, intelligensen og proletariatet under sin indflydelse for at forhindre en ikke-kapitalistisk udvikling i disse lande. Uddannelsen af missionærene bliver koncentreret om funktioner i neo-kolonianismens system.

De kolossale social-politiske ændringer og den tekniske revolution undergraver religionens indflydelse på masserne. »Den mangeårige foragt for de troendes livsinteresser gennem kirken« har yderligere forstærket denne tendens. Den katolske kirke ser det nu som sin opgave gennem modernisering af sine læreanstalter og sin politik »i det mindste at opretholde sin indflydelse på masserne«, skriver de to sovjetiske forskere.

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhævende).

Specialredaktører:

Bernard Eric Jensen (litteratur),
Jens Oluf Lund (indenlandsstof),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).

Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson.

Redaktionsudvalg:

Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg

Redaktionskontor:

Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55

Annonceafdeling:

Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
20,00. Løssalgspris: kr. 2,00. Priserne
incl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

GIBRALTAR

Skal paven bedes om at mægle i Gibraltar-konflikten mellem Spanien og Storbritannien? Dette spørgsmål er blevet rejst i det engelske parlament af det konservative medlem Cyril Black. Commonwealth-ministeren svarede i Underhuset, at Hendes Majestæts regering fandt forslaget meget interessant, og labour-repræsentanten Dan Jones satte sig i forbindelse med den apostoliske delegation i London for at sondere terrænet. Der foreligger dog endnu ikke noget om Vatikanets stilling, men kirkelige kredse i Rom har modtaget meddelelserne fra London med sympati.

Det var at forudse, at forhandlingerne mellem Spanien og Storbritannien ville gå i hårdknude. Man havde dog ventet, at samtalerne om Gibraltors fremtid, der indledtes i maj 1966, ville blive genoptaget her i begyndelsen af 1968, men endnu er det ikke sket. Storbritannien okkuperede klippen i 1704. Som juridisk grundlag for sit fortsatte herredømme over området på den sydlige spids af den iberiske halvø bruger Storbritannien den såkaldte Utrechttraktat af 1713. Fra britisk side lægger man imidlertid også afgørende vægt på en vejledende folkeafstemning — et såkaldt referendum — der blev holdt i Gibraltar i begyndelsen af september i det forgangne år. Det kom hverken som nogen overraskelse for Spanien eller England, at praktisk talt 100 pct. af Gibraltors indbyggere ønskede at blive under britisk styre fremfor at komme under spansk. Levefoden er høj i Gibraltar — af en ganske anden art end i selve Spanien. Hertil kommer forskellen mellem britisk styre og Francostyre.

Fra spansk side taler man om det urimelige i, at Storbritannien bibeholder en gammeldags koloni- og imperiepolitik overfor en venligtsindet magt i Europa, mens man efter anden verdenskrig i jævnt tempo har afviklet besiddelser andre steder i verden. Spanien holder på sin historiske ret til Gibraltar, og ønskede ikke — trods den britiske regerings indbydelse — at sende observatører til den folkeafstemning, der blev holdt i september. Man anser ikke befolkningen i Gibraltar, der er af mange forskellige afstamninger undtagen spansk og økonomisk afhængig af det britiske militærs tilstedeværelse, for kompetent til at afgøre sagen. Den oprindelige spanske befolkning blev i sin tid forflyttet i henhold til Utrechttraktaten. Hvad synet på folkeafstemningen angår, har Spanien fået støtte fra FN's kommission vedrørende kolonialisme, der med overvældende majoritet vedtog en resolution, der fordømte beslutningen om en folkeafstemning. USA holder sig neutral i sagen, men fra Kreml har Spanien fået moralsk støtte, hvilket har givet anledning til morskab over en flirt mellem Francostyret, der som en af sine moralske grundpiller har sin stærke korsfarerånd og antikommunisme, og den store og ugudelige og ligeså autoritære modstander i Moskva.

Der står ikke noget enigt Storbritannien bag dets regerings holdning i Gibraltar-spørgsmålet. Mange er af den opfattelse, at klippens militære betydning ikke længere står i forhold til de mange penge, det koster skatteyderne, og at der er mere tale om prestige end om realistisk politik. Hvad NATO-forsvaret angår, mener mange, at et godt forhold til Spanien gavner sagen mere end et surt Spanien, der kan komme for langt ud i flirt med Moskva og Cairo. At man har tabt ansigt i FN, bekymrer også mange. På den anden side kan briterne også dårligt lade den meget loyale befolkning i Gibraltar i stikken. Udenforstående, for hvem britisk militærpolitik og britisk prestige ikke kommer i første række, vil være tilbøjelige til at lægge en afgørende vægt på denne side af sagen, og man må formode (og håbe), at en eventuelt mægler vil gøre det samme.

HK

Moral, miniskørt og ærlighed

● Så De tv-magasinet »Vinduet«, hvor Broby Johansen talte om de unges påklædning og dens placering i kulturmønsteret?

● Det populære miniskørt har også inspireret en amerikansk doktor i filosofi til nogle betragtninger, der bl.a. er blevet til ud fra kendskab til Thomas af Akvin.

En af de ting, der har udødeliggjort England, er, at det har skabt begrebet »victorianisme«. I vore dage, hvor Englands politiske indflydelse er dalende, har det til gengæld forårsaget revolution ved at kreere *miniskørtet*, der har fået Vatikanets dagblad »L'Osservatore Romano« til at gribe til de åndelige våben og udstede advarsler, hvilket er helt i sin orden og den græske kupregering til at bruge verdslig magt, hvilket er knap så legalt.

Intet nyt under solen

Hvorom alting er, lader det til at den omstridte beklædningsgenstand, der objektivt bedømt klæder nogle (unge) og misklæder andre (unge), er ved at være på retur. Der er ved at ske det, som skete i 30'erne efter de vilde 20'ere, og skete i slutningen af 40'erne med *new look* efter at man under krigen havde sparet på stofferne, hvilket også gav sig udslag i kjolelængderne.

Har pigemoderne i de senere år mindet om 20'ernes, så er man – inspireret af film, der udspilles i tidligere årtier – på vej ind i en gendigtning af moderne fra den tid, da heltinderne hed Myrna Loy og Greta Garbo. Der er ikke noget nyt under solen, for at citere en klassiker. På billedet ovenfor ses en pige med miniskørt i selskab med én, hvis påklæd-

ning er påvirket af filmen »Dr. Zivago«.

Filosofi, retorik og miniskørt

Miniskørtet har minsandten kunnet inspirere en anset doktor i filosofi til nogle betragtninger, der er blevet til ud fra et grundigt kendskab til Aristoteles, Thomas af Akvin, Shakespeare og andre af filosofiens og litteraturens store. Den lærde herre hedder *Dan Sullivan*, og han er fast medarbejder ved det højt ansete amerikanske katolske magasin »Jubilee«. Hans artikel om miniskørtet er holdt i en retorik, som vi ikke har tradition for på dansk og ikke er sådan at oversætte. Selv i referat er stoffet svært tilgængeligt. Ikke desto mindre synes vi, at det var meget skægt at lade nogle af Dan Sullivans tanker klinge sammen med miniskørtets formodede svanesang.

Det drillende og det dybt alvorlige

Dan Sullivan svinger mellem det drillende og det dybt alvorlige i sit forsøg på at mane til ærlighed i det begreb, der hedder sex.

Afslører miniskørtet ikke først og fremmest det rent anonyme – og dermed det dyriske – i det erotiske begreb? Går bymenneskets flygtige lyk-

salighed over disse geledder af legemspragt, som spindesiden udstiller, ikke hurtigt over i en fornemmelse af at blive tirket og holdt for nar gennem den udveksling af spørgsmål og svar som disse omvandrede symboler giver anledning til, spørger han. Og han fortsætter: Det, miniskørtet udstiller, er måske ikke så meget pigebenen som mandens indre splittelse, det, at han uomtvisteligt har noget i sig, som ikke er rettet mod nogen bestemt, noget upersonligt og dyrisk. Man kunne egentlig godt forestille sig, at miniskørtet er formgivet af en eller anden irsk moralist, som efterhånden er blevet træt af i ord at skulle overbevise mennesket om dets indre splittelse og om, at dets stræbende og kæmpende menneskelighed aldrig kan gøre sig fri af en dybt rodfæstet dyriskhed. Måske har denne irritation allerede givet sig synligt udtryk i en klage fra en gruppe katolske dydens vogtere i et midtvestligt amerikansk sogn, hvor de siger, at de på vej til kirke føler sig udsat for sanselige fristelser ved synet af al den legemspragt, der efterhånden afsløres for øjnene af dem. Disse dydens vogtere får én til at tænke på en af kongerne i Shakespeares digtning, som ikke uden selvironi klagede over, at »alle enker og jomfruer i hans rige ikke ville formå at tilfredsstille hans begær«.

Fortsættes side 11

HVAD MED SKRIFTEMÅLET?

Søster Karen Marie CSJ har skrevet KRONIKKEN på grundlag af et diskussionsoplæg fra et weekend-møde i Odense, november 1967

Såvel litteratur som mundtlige ud-sagn fra de sidste år vidner om, at der i Europa synes at være tale om en skriftemålskrise, og et af de mest slående tegn på den er den kendsgerning, at færre end tidligere benytter bodens sakramente regelmæssigt – ja, mange er helt ophørt med at modtage det. Og vanskelighederne ligger ikke kun på »skriftebørnenes« side. Man hører også enkelte præster klage over, at forvaltningen af dette sakramente i sin nuværende form er en byrde og en tung pligt. Hvad skyldes dette? Nogle lægger hovedansvaret på den »overfladiske, rutinemæssige« syndsbeholdelse andre på den »ringe, rutinemæssige« vejledning. Nogle siger, vi skal se dybere – den egentlige krise er ikke en skriftemålskrise men en moralkrise, hvori indgår manglende syndsbevidsthed. Endelig er der en del, som finder, at den nuværende form enten er utidssvarende eller endog en direkte misforståelse – en fejludvikling, der tilslører sakramentets egentlige væsen.

Kort rids af den historiske udvikling

Hvis man har en mistanke om, at den ydre form har gennemgået en fejludvikling, vil det være rimeligt først at se på denne udvikling. Det vil da være iøjnefaldende, at man i oldkirken slet ikke kendte til den samme skriftemålspraksis som i dag. Der er sikkert nogle, der vil undre sig herover: Har Kristus ikke sagt »Hvem I forlader synderne, er de forladt?« Og er et af de mest slående tegn på Guds riges komme ikke netop syndernes forladelse – det ondes overvindelse? Jo, og man har næppe i nogen anden tidsalder været sig dette mere bevidst end netop i oldkirken, ikke mindst fordi denne tids liturgi centreredes om påskens mysterier: Kristus, der ved sin død og opstandelse overvinder døden og synden og bringer os frelsen. Dette frelsens mysterium meddeles os – realiseres i os – gennem de to hovedsakramenter: dåben, hvor vi modtager syndernes forladelse og indlemmes i Kirkens fællesskab i Kristus, og eukaristien, hvor denne frelse og

dette fællesskab fejres og fornys til stadighed – hvor vi drikker Kristi blod, der udgydes til syndernes forladelse.

Imidlertid dukker der ret tidligt et spørgsmål op: Hvorledes skal man forholde sig til dem, der – en gang døbt – fornægter troen f. eks. under kristenforfølgelserne? Nogle mente, at disse ulykkelige for stedse skulle være udelukket fra det fællesskab, de selv havde brudt med. Barmhjertheden sejrer dog, og Kirken vedtager i overensstemmelse med Jesu egen forordning, at den, der gør bod og omvender sig, igen kan optages i fællesskabet – dog kun én gang tilføjer man imidlertid.

Liturgisk understregede man sammenhængen mellem dåben og bodens sakramente. Som katekumenerne på en særlig måde indførtes i den kristne levevis igennem fastetiden, således skulle den bodfærdige i samme periode gennem en prøvetid, der højtideligt indledtes ved, at biskoppen indførte ham i bodens stand, bestrøede ham med aske, iførte ham en bodsklædning og pålagde ham bodsøvelser. Begge kategorier havde deres bestemte plads i kirken, hvor de overværede formessen, men måtte gå før fejringen af eukaristien. Man havde særlige forbønner for såvel katekumener som bodfærdige – en del af disse bønner er endnu bevarede i fastetidens messer. Endelig blev katekumenerne optaget i Kirken ved dåben påskemat, medens den bodfærdige blev genoptaget i fællesskabet skærtorsdag ved en højtidelig forsoning, hvor biskoppen meddelte syndsforladelsen, idet han lagde hænder-

ne på ham som tegn på, at han igen modtog Helligånden.

Indtil det 6. årh. kunne man – i alle tilfælde teoretisk – kun modtage bodens sakramente én gang i sit liv og kun for alvorlige offentlige synder som mord, ægteskabsbrud og frafald. Det er værd at lægge mærke til, at man i denne periode lagde stor vægt på fællesskabet og synden som et brud på dette fællesskab. Efterhånden får man en voksende erkendelse af, at det ikke kun er disse hovedsynder, der skader fællesskabet og derfor bør skrives. Samtidig opstår der, særligt indenfor klostrene, et ønske om større åndelig renselse og fremgang. Parallel hermed udgår der i det 7. årh. en bevægelse, som lægger vægt på den åndelige vejledning, og som udgår fra de irske munke. Denne åndelige vejledning var fra begyndelsen uafhængig af bodens sakramente og blev ikke nødvendigvis givet af en præst, men evt. af en diakon, en læg munk eller en abbedisse. Sammensmeltningen af de to ting sker imidlertid ret hurtigt, og omkring årtusindskiftet knyttedes der ofte en åndelig vejledning til skriftemålet.

Gennem hele denne udvikling er der sket følgende: Bodsliturgien er blevet forenklet måske helt til forarmning; vægten er fra at have ligget på fællesskabet blevet overført til den individuelle vejledning, man er blevet tilbøjelig til at glemme den kirkelige dimension, som synd og bod har, glemme at det ikke kun er et privat anliggende mellem Gud og synderen, men at vi udgør ét legeme med Kristus som hoved. Syndsbeholdelsen, der tidligere kun indledte bodstiden, sættes nu i forgrunden i en grad, så sakramentet endog får navn herefter: Skriftemål. Man mister lidt efter lidt bevidstheden om, at der er en mangfoldighed af muligheder for syndsforladelse, først og fremmest ved delagtighed i messeofferet samt ved bøn, bod og almisse.

Fælles skrifte- eller bodsandagter

Man glemmer som sagt næsten den kirkelige dimension, bodens sakra-

mente har, og lægger større vægt på den subjektive åndelige »gevinst«, på at udtale sig rigtigt under synds-bekendelsen, blive forstået af skriftefaderen og modtage en træffende formaning – råd eller vejledning. Nogle mener, at den nuværende skriftemålskrise er en direkte følge af forarmningen af bodsliturgien i forbindelse med den stadig større vægtlæggen på det subjektive. De mener, man bør genskabe en mere righoldig og sigende bodsliturgi. Bør hjælpe de kristne til en dybere forståelse for vort medansvar for Kristi mystiske legeme, for vort fællesskab, vor solidaritet i bøn og bod, i synd og nåde. En af vejene hertil kunne være fælles skrifte- og bodsandagter, en ting man allerede med held har forsøgt flere steder. Disse andagter opbygges om salmesang, bøn, skriftlæsning og forkyndelse, der kan hjælpe os til den rette holdning overfor Gud og overfor fællesskabet, for hvilket vi har et medansvar. Disse bodsandagter afsluttes ofte med individuelle skriftemål for dem, der ønsker det.

Skal det »private« skriftemål bibeholdes?

Nogle vil måske spørge, om det »private« skriftemål så desuden skal bibeholdes. Det ville utvivlsomt være et stort tab, hvis vi mistede det. Og man sporer da også et klart behov for det trods de vanskeligheder, som foreligger, og der er som sagt vanskeligheder.

En række mennesker klager først og fremmest over, at de ikke forstår at skrifte – at de altid siger det samme, og til hvad gavn er det så. Fra visse præsters side høres en lignende klage: mange kristne synes til stadighed at komme med den samme remse af synder eller »lovovertrædelser« til tider af en ganske upersonlig art. Har vi da mistet forståelsen for, hvad synd er? Eller magter vi blot ikke at give udtryk for den, måske fordi den form, vi tror, bekendelsen skal gives i, er en misforståelse? For mange tror jeg det sidste er tilfældet, men der er sikkert også en del, for hvem det første gælder. For dem er synd først og fremmest overtrædelse af en lov eller et bud (søndagspligt, bøn, forbud mod præventive midler m.m.) og *ikke* et brud i deres personlige forhold til Gud. Men det er dette sidste, der er afgørende.

Ved dåben nyskabtes vi, vi fik et barneforhold, et personsforhold til Gud. Vi åbnedes for Guds kærlighed. Ved synden vender vi os derimod mere eller mindre bort fra den-

ne nyskabelse, vi lukker os for Guds kærlighed og de krav, der udspringer herfra, ved en uordnet kærlighed til os selv. Man foretrækker sig selv for Gud – oftest i forholdet til andre mennesker. Det nye bud er kærlighedens bud. Nyskabelsen er påbegyndt ved dåben, men den er ikke fuldendt endnu, og det er bl.a. ved eukaristien og bodens sakramente, at den fortsættes. Derfor skal vi ikke miste modet ved den stadige ufuldkommenhed, ligesom vi ikke skal undre os over, at det altid er det samme, vi skrifter. Dette sidste ligger i vort væsens struktur, i den måde vor personlighed er opbygget på, og som vi til en vis grad har medansvar for.

Den enkelte synd eller fejl er ikke en isoleret ting, løsrevet fra os selv, men et symptom, et tegn på noget dybereliggende. Vi skal prøve at trænge ned bag overtrædelserne til roden, som nærer disse fejl, for at vi kan overgive os til Guds barmhertighed, så hans nåde kan ramme os i vort centrum og nyskabe os der, hvor vi endnu er bundet af det onde, som er vor uordnede kærlighed til os selv. Og måske kan det være til gavn for vor erkendelse af dette, at vi altid er nødt til at bekende de samme ting. Vi snyder så let os selv, vi ville så gerne kunne sige, at sådan er jeg egentlig ikke, at den givne synd nærmest var en fejltagelse. Og det kan vi måske bilde os ind den første og anden og tredje gang, men den tyvende eller tredivte gang må vi erkende, at sådan er jeg altså alligevel. Hvis vi vil, kan dette hjælpe os til en dybere erkendelse, hjælpe os til at afdække denne fejls betydning, for at vi des bedre kan overgive os til Guds skabende kærlighed.

En anden ting, der vil kunne hjælpe os til ovennævnte holdning og erkendelse, er en syndsbekendelse, hvor vi tager en helt præcis situation op, hvor vi konkretiserer synden, og dermed vor indre holdning overfor Gud. Ved at være præcis og konkret tvinger vi os selv til at se virkeligheden i øjnene, vi stiller os overfor Gud i vor daglige realitet, i ærlighed og i erkendelsen af vor uordnede kærlighed til os selv. Og det afgørende: vi sætter igen Gud i centrum. Naturligvis kan vi være inde i en særlig sårbar periode, og hvor en mere formel, udetalleret syndsbekendelse er tilrådelig. Det er ikke syndsbekendelsen i sig selv, der er afgørende; men sakramentet skal løsrive os fra os selv for at vende os mod – åbne os for – Gud.

Er en åndelig vejledning på sin plads i tilknytning til bodens sakramente?

Endnu et spørgsmål kan stilles: Skal man fortsat give en individuel åndelig vejledning, et råd eller et personligt ord i tilslutning til skriftemålet? Der er en del røster fremme om, at den åndelige vejledning helt bør løsrives fra bodens sakramente og gives særskilt, idet de mener, man tilslører sakramentets egentlige betydning gennem denne. Mon der ikke må skelnes? Der findes utvivlsomt en form for vejledning, som snarere hører til i taleværelset end i skriftestolen, men på den anden side er der vel også en form for råd eller vejledning, som med stor rimelighed kan have plads indenfor sakramentet. Jeg tror i øvrigt, behovet for en sådan vejledning er særdeles stort.

Kirken lægger i dag mere end nogensinde vægt på, at den kristne udvikles til et modent, selvstændigt, ansvarsbevidst medlem af det kristne fællesskab. Den lægger vægt på den enkeltes samvittighedsafgørelse i konkrete situationer. Men uden en oplyst og modnet samvittighed kan vi ikke træffe afgørelser. Det gælder ikke mindst vore unge, at de står i en særdeles vanskelig situation i vor tid. Hvordan kan vi hjælpe dem?

Lige fra oldkirkens tid og til vor har man sammenknyttet ordets forkyndelse og sakramentsforvaltningen. Ved messen har vi således skriftlæsning – forkyndelse – nadverfejring. Katekumenerne forberedes til dåben ved indførelse i skriften og ved belæring om denne. Nu tænker man ganske vist på at knytte en almen forkyndelse til den offentlige bodsandagt, men vi må ikke for fællesskabet glemme individet. Glemme

Fortsættes side 13

VEDTÆGTER FOR STIFTSRÅDET OG DET ØKONOMISKE RÅD

§ 1. Sammensætning

Stiftsrådet består af en repræsentant for bidragyderne i hvert pastorat i stiftet. Kun personer, der selv er bidragydere, kan være medlemmer af stiftsrådet.

§ 2. Opgaver

Det er stiftsrådets opgave

- 1) at udtale sig om forvaltningen i stiftet på grundlag af en årsberetning og et årsregnskab,
- 2) at anbefale biskoppen et budget for stiftet,
- 3) at udtale sig om projekter og langtidsplaner på grundlag af en projektplan,
- 4) at vælge medlemmerne af biskoppens økonomiske råd, jfr. § 7
- 5) at fastsætte regler for udskrivning og fordeling af kirkebidrag,
- 6) at udtale sig om andre sager, biskoppen/det økonomiske råd måtte ønske at forelægge det, eller som stiftsrådet selv sætter på sin dagsorden.

§ 3. Valg til stiftsrådet

Formanden, jfr. § 7, udskriver valg til stiftsrådet i henhold til de herom af stiftsrådet fastsatte regler.

§ 4. Stiftsrådets forretningsorden

- a) Stiftsrådet afholder normalt 2 ordinære møder i regnskabsåret 1. april-31. marts, samt i øvrigt efter behov.
- b) Formanden indkalder stiftsrådet med mindst 6 ugers varsel.
- c) Forslag, der ønskes behandlet af stiftsrådet, skal være formanden i hænde senest 4 uger før mødet.
- d) Formanden udsender dagsorden med eventuelle bilag senest 14 dage før mødet.
Sammen med dagsordenen udsendes meddelelse om, hvem der evt. er blevet indbudt som særligt sagkyndige, jfr. stk. g.
- e) Dagsordenen til 1. ordinære møde skal i det mindste indeholde flg. punkter:

1. Valg af dirigent
2. Formandens årsberetning
3. Årsregnskab for stiftet
4. Budget for stift og pastorater
5. Projektplan for stiftet
6. Eventuelt indkomne forslag fra biskoppen/det økonomiske råd
7. Eventuelt indkomne forslag fra stiftsrådets medlemmer
8. Valg til det økonomiske råd
9. Tid og sted for næste møde
10. Eventuelt.

f) Dagsordenen til 2. ordinære møde skal i det mindste indeholde flg. punkter:

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Udskrivning af kirkebidrag og fordeling deraf
4. Eventuelle forslag fra biskoppen/det økonomiske råd
5. Eventuelt indkomne forslag fra stiftsrådet medlemmer
6. Tid og sted for næste møde
7. Eventuelt.

g) Formanden kan indbyde særligt sagkyndige til stiftsrådets møder uden stemmeret, jfr. stk. d. Dirigenten kan vælges blandt sådanne.

h) Mødereferaterne føres på løse blade og underskrives af dirigenten. En afskrift udsendes af formanden inden 14 dage efter mødet til stiftsrådets medlemmer. Originalen arkiveres af det økonomiske råd.

i) Alle valg og beslutninger træffes ved simpelt flertal af de afgivne stemmer. Der kan ikke stemmes ved fuldmagt.

§ 5. Skriftlig urafstemning

Skriftlig urafstemning blandt stiftsrådets medlemmer i

Mange spørgsmål blev rejst og mange besvaret på stiftsrådsmødet den 7. januar. På billedet ses biskoppen i færd med at besvare et spørgsmål vedrørende Ansgarstiftelsen.

Stiftsrådet er trukket i arbejdstøjet, og der er nok at tage fat på. Det er højsæson for kirkebidragsordningen, det er NU, tilmeldingerne skal strømme ind fra hele landet! Når forårskampagnen for kirkebidragsordningen er afsluttet omkring midten af maj, skal stiftsrådet i arbejde med regnskaber, budgetter og langtidsplanlægning.

Men hvorledes arbejder stiftsrådet, efter hvilke regler? Ja, herom kan De læse nedenfor i vedtægterne, som hermed offentliggøres for første gang siden vedtagelsen den 7. januar.

relation til forslag, hvis afgørelse ikke bør udsættes til et ordinært eller ekstraordinært stiftsrådsmøde, kan beskrives af det økonomiske råd ved dets formand. Ved urafstemningen tilsendes stiftsrådets medlemmer i et anbefalet brev:

En af det økonomiske råd udfærdiget redegørelse for problemstillingen, selve forslaget, stemmeseddel samt frankeret svarkuvert til brug for stemmesedlens tilbagesendelse.

Det påhviler stiftsrådets medlemmer at returnere stemmesedlen hurtigst muligt. Stemmesedler modtaget efter kl. 16 tiendedagen regnet fra det nævnte materiales fremsendelse til stiftsrådets medlemmer ved indlevering på postkontoret medregnes ikke ved optællingen.

Stemmeoptællingen skal forestås af den til enhver tid Ansgarstiftelsen tilknyttede revisor. Resultatet udsendes snarest derefter til stiftsrådets medlemmer.

§ 6. Medlemmernes orientering

Ved hvert kvartals afslutning udarbejdes og udsendes til stiftsrådets medlemmer en redegørelse for de vigtigste af de under behandling værende sager, herunder også for sager, hvis behandling er afsluttet siden den senest udsendte redegørelse. Formandens årsberetning ved det ordinære stiftsrådsmøde udfærdiges på grundlag af disse redegørelser.

§ 7. Det økonomiske råd

- Rådet består af 3 personer, der skal være medlemmer af kirkebidragsordningen.
- Det økonomiske råd er biskoppens rådgiver i administrative og økonomiske spørgsmål. Det er stiftsrådets formandsskab og repræsenterer stiftsrådet overfor biskoppen i perioderne mellem stiftsrådets møder.
- Medlemmerne af det økonomiske råd vælges for 3 år ad gangen af stiftsrådet. Genvalg kan finde sted. Valget

skal godkendes af biskoppen. Indtil denne godkendelse foreligger, forbliver et afgående medlem i sin funktion.

- Overgangsbestemmelse: Ved første valg af medlemmer til det økonomiske råd ved stiftsrådets 1. ordinære møde i 1968/69, får de 3 medlemmer en funktionsperiode på henholdsvis 2, 3 og 4 år. Det afgøres ved lodtrækning i hvilken rækkefølge, de afgår.
- Afgår et medlem inden udløbet af funktionsperioden supplerer rådet sig selv med biskoppens godkendelse og med gyldighed indtil førstkommende ordinære møde i stiftsrådet. Her vælger stiftsrådet det nye medlem, der får en funktionsperiode svarende til resten af det afgående medlems funktionsperiode.
- Medlemmerne af det økonomiske råd har kun stemmeret i stiftsrådet, såfremt de også er medlemmer af dette.
- Det økonomiske råd konstituerer sig selv. Dets formand er tillige stiftsrådets formand. I tilfælde af formandens forfald, overtager et af de to andre medlemmer formandens plads.
- Det økonomiske råd fastsætter selv sin forretningsorden.

§ 8. Vedtægtsændringer

Disse vedtægter kan ændres efter behandling på et stiftsrådsmøde.

Det er en betingelse, at forslag herom har været optaget som et selvstændigt punkt på dagsordenen for det pågældende stiftsrådsmøde med nøje angivelse af, hvorledes vedtægterne ønskes ændret.

For gennemførelsen af vedtægtsændringer er det yderligere en betingelse, at mindst halvdelen af stiftsrådets samlede antal medlemmer stemmer herfor, og at biskoppen godkender disse ændringer.

Rundhåndet og rigeligt

**Skrift
betragtning**

Sexagesima

Jesu lignelser kan opdeles i to kategorier, hvoraf kun den ene med rette bærer navnet lignelse, nemlig den hvor de enkelte led i lignelsen ingen selvstændig betydning har, men kun tjener til at anskueliggøre *én bestemt pointe*. Har de enkelte led derimod en selvstændig mening, det vil sige er de tegn eller billeder på konkrete forhold, personer eller begivenheder, taler de lærde i dag om en allegori.

Jesus havde ingen succes

I lignelsen om sædemanden oplever vi det mærkelige, at mens Jesus starter med at fortælle en virkelig lignelse, forklarer han den bagefter, som om den var en allegori. Denne modsætning er imidlertid kun tilsyneladende.

Situationen var jo den, at der ikke var kommet det ud af Jesu forkyndelse, som man kunne have forventet. Ganske vist strømmede masserne til for at lytte og se, men i virkeligheden kom der ikke meget ud af denne interesse. Det gik som profeterne så ofte havde forudsagt: folket ser, men ser dog ingenting, hører, men hører dog ingenting.

Da disciplene spørger Jesus, hvordan lignelsen skal forstås, insisterer Jesus på, at som det var gået for profeterne og ham selv, således skulle det også komme til at gå med dem, når de i deres ansigts sved skulle arbejde for kirken udbredelse og vækst: fordi menneskene er blinde og døve, det vil sige optaget af alt muligt andet end deres Gud og Skaber, skal der tilsyneladende kun komme lidt ud

af deres arbejde. Derfor må disciplene naturligvis ikke blive stående ved en allegorisk udlægning af lignelsen. At menneskene vil tage imod Guds Ord på forskellig vis er en kendsgerning, som disciplene må se i øjnene, men det er kun den baggrund, hvorpå lignelsens egentlige pointe skal træde klart frem.

Gud sår og sår og sår

Ja, men hvad er så lignelsens egentlige pointe? Den bliver ganske klar, hvis vi fordyber os i det billede, som Jesus anvender, nemlig bonden i Galilæa, der sår og sår, skønt han på forhånd meget godt ved, at en mængde af hans arbejde og en masse kostbar sæd er spildt. Galilæa er som bekendt et bakket land, hvor der ikke kun flyder med sten, men hvor den nøgne klippe ofte rager op over den sparsomme muld. Derfor kommer den galilæiske bonde ingen vegne, hvis han kun strør sin sæd i den gode jord, – dertil er denne gode jord for sparsom. Nej, bonden sår, hvor der er den mindste mulighed for afgrøde, vel vidende, at en stor del af hans indsats på forhånd er spildt. Han lader sig ikke afholde fra det håb, jorden giver ham, blot fordi en stor del af hans arbejde er forgæves.

Sådan arbejder Gud også, vil Jesus sige. Gud har ned igennem tiderne sået rundhåndet og rigeligt i Israel, og i Jesus sår han nu igen rundhåndet og rigeligt, uden at bekymre sig om at noget af det, Han sår, skal gå tabt – uden at bekymre sig om, at Hans arbejde skal være gjort forgæves. Han har kun én ting for øje: at så og så og så, sådan at Israel, Hans ejendomsfolk, ikke bagefter kan sige til ham: »Det er din skyld, at der ikke kom mere ud af det. Du var karrig med såningen og gjorde ikke, hvad du kunne.«

Guds høst er sikker

Det var magtpåliggende for Jesus, at få sagt dette til sine vordende apostle. De skulle jo opleve, hvorledes Jesus, efter at have sået sit ord i folkets hjerte, ville blive klynget op på korsets træ. Dette tilsyneladende nederlag måtte ikke knuge deres hjerter og få dem til at miste lysten til at tage arbejdet op efter deres Herre og Meester. For den, der tror, er korsets træ jo livets træ; hvad der i menneskers øjne kan se ud som et nederlag vil mange gange i Guds øjne betyde sejr.

»Så lær da af den guddommelige sædmand,« vil Jesus sige – til apostlene og til kirken fremover. »Megen sæd vil falde på ufrugtbar jord og

ikke give noget som helst udbytte – men hold ud, for Gud vil selv sørge for sin høst. Hold ud, selv om mange hører uden dog at høre, selv om mange ser uden dog at se. Gud vil nemlig alle menneskers frelse, og det er kirken opgave til tidernes ende at drage omsorg for, at Guds Ord lyder som et tilbud til alle – også hvis det koster blod, sved og tårer. Ja, også selv om denne verden tilsyneladende vender Ordet ryggen.«

Den gode muld findes mange gange, hvor vi mindst venter den. Derfor skal også kirken så rundhåndet og rigeligt uden at skele til, hvor stor høsten bliver.

Kaare Osorio.

LÆSERBREVE

TAK TIL PASTOR HØJBO

En tak til dr. theol. Bjørn Højbo for artiklen »Den stille liturgiske fortvivlelse« i Katolsk Ugeblad den 26. januar, og en tak til redaktionen for at have ladet den artikel komme i bladet.

Mange – både ældre og yngre katolikker – føler, trods glæden ved at tage del i den hellige messe, virkelig en stille fortvivlelse, når man søndag efter søndag tvinges til at prøve at synge med på det danske CREDO til en melodi, som jo kun ganske få af menigheden evner at lægge stemme til; de fleste indskrænker sig da til en mumlen eller nøjes med stille at læse ordene, idet man samtidig let kommer til at tænke på, at da *credo* endnu ved søndagsmessen blev sunget på latin til gregoriansk melodi, sang langt de fleste i menigheden fuldttonende med, man følte sig henrevet af den skønne melodi og opløftet mod Gud ved sangfællesskabet, og man var glad ved at være katolik.

Det ville være dejligt, om der igen regelmæssigt kom gregorianske højmesser, hvor blot epistel og evangelium og visse foranderlige dele var på dansk; for messens faste dele er det jo ganske irrelevant, om disse læses på dansk eller latin, – de fleste katolikker har nok lært den latinske tekst på *credo* og *fadervor* og *Agnus Dei* så godt som udenad og kender oversættelsen til vort modersmål.

Hvis pastor Højbos artikel skulle medføre, at der atter kommer blot nogle søndagsgudstjenester med latinsk højmesse, burde det slås op i våbenhuset, hvilke faste søndage i måneden den enkelte kirke har gregoriansk messe. Og hvis nærliggende kirker så undgår at holde dansk, henholdsvis gregoriansk messe på samme søndag i måneden, kunne den enkelte katolik eller ikke-katolske kirkesøgende vælge at gå til messe netop der, hvor den pågældende føler at ville blive mest beriget ved deltagelse, nogle vel fortrinsvis til dansk, andre måske fortrinsvis til gregoriansk messe. Den stille liturgiske fortvivlelse ville derved ikke føles mere, og ingen kunne sige, at de bliver dikteret en bestemt form for højmesse, således som det nu mange steder er tilfældet.

Willy Salicath, Gentofte.

Miniskørt

Fortsat fra side 5

Men den egentlige følge af det dyriske »begær«, der ikke er rettet mod nogen bestemt, er forventningen om frugtesløs forelskelse og en deraf følgende række af lidenskabelige eksplosioner. Når miniskørtet får menneskets fornemmelse af indre splittelse til at blusse op, er det netop, fordi det allerede på forhånd er hyllet i en vanemæssig fornemmelse af, at det mangler den atmosfære, der skabes af en uimodståelig genstand for dets kærlighed. Manden forlanger, at kvinden skal være mere påklædt, end han naturligt ønsker det, for at hun udelukkende i hans fantasi skal være det mysterium hun i virkeligheden ofte ikke er som *person*.

Deres bedstemødre må have rødmet

Dan Sullivan konkluderer: Alle mennesker har naturligvis i sig en erotisk higen, som til at begynde med ikke har noget bestemt mål, på samme måde som de er udstyret med en længsel efter sandhed og frihed. Det er, fordi menneskene har vænnet sig til ikke at være »forelskede«, at seksuelle vildfarelser – til forskel fra alle andre – opfattes som et tegn på, at vi bliver angrebet af nogen udefra, eller som et bevis på vort »fald«. Vi stempler ikke den æstetiske trang som dæmonisk på grund af Ilse Kochs lampe-skærme af tatoveret menneskehud eller intellektuel nysgerrighed som dyrisk på grund af den nazistiske videnskab. Vi går i disse tilfælde øjeblikkelig ud fra som givet, at det drejer sig om vanvittige, fordi vi er sikre på, at den humaniserende og befriende Sandhed og Skønhed er tilgængelig for den ærligt søgende, og at disse fænomener i sig selv aldrig ville give anledning til den slags vildfarelser. Næsten på samme måde som når psykiatere sætter vanskelige patienter i gummicelle eller udsætter dem for chokbehandling og derved får »kontrol« over dem, er der en del af os, der manipulerer med vort »begær« eller måske oven i købet med den Anden for at glemme, hvad der virkelig foregår inden i os. Ligesom muhamedannerne, der lukker deres koner inde bag slør og høje mure, eller som de dydens vogtere, der vil have, at kjolerne igen skal nå til anklerne, prøver vi alle sammen på at vige uden om vort »begær« og at skubbe det til side, fortrænge det og sublimere det og at glemme alle de mange skikkel-

ser, det kan optræde under, og den kendsgerning, at det, når man »kontrollerer« det og viger uden om det menneskene imellem, kommer til udbrud i en helt uigenkendelig og nedbrydende skikkelse andetsteds, selv i forholdet mellem Gud og menneske. De omtalte dydens vogtere kunne på vej til kirke tænke på, at deres bedstemødre sikkert har følt – og måske også udtrykt – den samme indignation, da de med fortryllelse og rædsel opdagede, at kjolesømmen var kravlet op over skoens overkant, så den afslørede og besudlede disse forførende *ankler*, eller hvordan deres bedstemødre må have rødmet, da de så, at vesten var blevet et stykke kortere. Den eneste fundamentale og virkelige løsning på problemet »begær« er de to elskendes personlighed og deres evne til gensidigt og i lige grad at virkeliggøre det Evige for hinanden.

H.K.

Caritas Danmark hjælper Sicilien

Natten mellem 14. og 15. januar hærgedes Sicilien af et jordskælv, der, efter de sidste oplysninger, har lagt 13 byer og landsbyer helt eller delvis i ruiner. 232 personer er blevet dræbt, 623 såret og ca. 60.000 er hjemløse.

Ved meddelelsen om katastrofen gik Caritas Internationalis straks igang med at anmode sine medlemmer om at hjælpe, og selv bevilgede hovedsædet 10.000 dollars. Fra Frankrig, Belgien, Tyskland, Schweiz, Østrig, Spanien, Malta, Venezuela og Hong Kong er sendt telte, tæpper, senge, madrasser, klæder, fødevarer, medicin og kontanter.

Også Caritas Danmark er med i hjælpearbejdet, idet msgr. Knud Ballin over for Katolsk Ugeblad oplyser, at man indtil nu har indsamlet 11.222,25 kr. og forventer, at beløbet vil stige. For de indsamlede penge vil der blive købt de nødvendige ting, der er brug for.

Vi må være rede til at drage konsekvenserne af den kristne moral på det kollektive plan. Den gælder også folkegrupper og stater. Hidtil har vi været allfor individualistiske i vor betragtningsmåde. »Du må ikke stjæle« gælder både mig personlig og de rige lande, som bliver stadig rigere på de fattige landes bekostning.

Yves Congar o.p.

De danske sygeplejersker i Vietnam

Angreb på Caritas Danmark

I anledning af de forfærdende krigsmeldinger fra Vietnam har dansk presse ganske naturligt beskæftiget sig med den skæbne, som man frygtede var blevet til danske sygeplejersker, Vinnie Paasche og Anne Marie Wollesen til del. På grund af krigsforholdene standsede brevforbindelsen med de to nævnte danskere og ængstelse bredte sig blandt familierne og vennerne. Denne ængstelse affødte visse påstande om Caritas Danmark om »hvervningen« af sygeplejersker til Vietnam og den sikkerhed, som udvises over for de pågældende, samt deres hjemrejsemuligheder. Vi har i den anledning bedt Caritaslederen, msgr. Knud Ballin om en udtalelse.

Han siger: Der finder ikke nogen hvervning sted i Danmark af sygeplejersker til Vietnam. Da Caritas Danmark i begyndelsen af marts 1967 fik anmodning fra de to sygeplejersker om at måtte hjælpe nødlidende mennesker i Vietnam, Hong Kong eller andetsteds, videresendte organisationen – efter alvorligt at have indskærpet risikoen over for sygeplejerskerne – deres anmodning til internationale organisationer (Caritas Internationalis, Medicus Mundi og Catholic Relief Services). Sidstnævnte organisation vidste, at der i Minh Qui Hospital i Kontum nord for Saigon i Sydvietnam var stor brug for et par dygtige sygeplejersker, og sygeplejerskerne forhandlede derefter selvstændigt (de er henholdsvis 28 og 31 år gamle) med Catholic Relief Services, hvor de igen blev gjort opmærksom på risikoen, og hvor man sikrede dem en rejse frem og tilbage, en beskedent månedsløn på ca. 40 dollars, som alle »volontører« oppebærer, og en forsikring, som der tegnes for personer, der arbejder i krigsramte områder.

Fra Caritas Danmark har man omgående anmodet organisationen Catholic Relief Services om at følge sagen op og melde, hvad som helst der kan være af betydning for forældrene og berolige dem og vennerne. Opfordret af frøken Wollesens familie har den amerikanske ambassade kunnet meddele, at de danske sygeplejersker er i god behold og under amerikansk militær beskyttelse.

Det er med en vis stolthed, man tænker på det mod, danske sygeplejersker viser i beredskabet til at hjælpe de hårdest ramte i de krigshærgede lande, slutter msgr. Ballin.

Århus

Sjøreen & Co.

Malerfirma
Århus C

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 12 41 22 - Århus C
Missionshotellet ANSGAR

A. Mougard A/S

Entreprenør & murerfirma
Århus C
Tlf. 14 20 23 - 17 66 95

El-installationsfirma

V. Svønstrup

aut. elektro-installatør
Telefon 12 15 57

Hans Brogesgade 4, Århus C

Katolske begravelser

Ring til 12 28 66

H. J. Madsens

begravelsesforretning

Jægergaardsgade 17-19, Århus C

Århus by's førende

TELEFON 12 87 00 (4 lin.)

MEIERIET *Jestebro*

Jydsk

Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A

Århus N

Telefon 16 94 01

Største udvalg i radio - fjernsyn
- båndoptagere og grammofooner

Radio Thygesen

Ryesgade 24, Årh. C. Tlf. 12 00 99

lige ved katolsk kirke og

Rådhuspladsen 1, Århus C

Tlf. 12 10 11, overf. Grisebrønden

Hele landet taler om
Katolsk Ugeblad

Svend Erik Laursen

GAS - VAND - VARME - BLIKKENS LAGER - SMEDE & MASKINVERKSTED

Tordenskjoldgade 23a . Århus N.

Telefon (081) 10 85 33 . Giro 17117

Aktieselskabet

Købmands- og Haandværkerbanken, Århus

Hovedkontor:

Store Torv 12, tlf. (06) 12 47 77

Indenbys afdelinger:

Søndre afd.:

Århus hovedbaneg., tlf. 12 40 88

Vekselkontor i banegårdshallen.

Langenæs afd.:

Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

POUL DUDZIŃSKI

Aut. el-installatør

Christiansbjerg

Installationsforretning

Birkegade 7, Århus N.

Telefon 16 98 80

Lev. til katolske institutioner

Lys, kraft og varme

Svendborg

Niels Madsens

Maskinsnedkeri

Vestergade 24 - Svendborg

Tlf. 21 01 97

Lev. til de katolske institutioner

Svendborg

Ligkistemagasin

Katolsk Bedemand

v/ Hans Nielsen & Søn

Fruestråde 10, Svendborg

Telf. 21 02 64

Kulkranen

Frederiksgade 2, Svendborg

Telefon 21 14 10

Kul - Koks - Olie

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10 - Svendborg

Telefon 21 10 16

Flytteforretningen

2021

Skattergade 5-7 . Svendborg

Tlf. 21 20 21

Kontor i København:

Molestien 11, København SV

Tlf. VA 6060

Svendborg-København hver dag

Flytter alt overalt

Ure og optik

»BALANCEN«

v/ Knud Petersen

Møllergade 46,

Svendborg . Tlf. 21 19 20

Kompasretning, »Thrige« autopilot, alle nautiske spørgsmål

Hvidkjær-Sørensen

Strandhuse 36, Svendborg

telefon 21 33 34

Holbæk

Axel Smith's Eff.

v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester

Labæk 47 . Holbæk

Telefon 43 01 63

JENSEN & OLSEN

HOLBÆK

TELF. 43 03 65

EL-INSTALLATIONER

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk

Telefon 43 30 01

Vogne og udsalg overalt i byen.

*

Hele landet

taler om

KATOLSK UGEBLAD

SØNDAG den 18.: SEXAGESIMA (violet, s. 106).
 MANDAG den 19.: Søndagens messe (violet, s. 106).
 TIRSDAG den 20.: Søndagens messe (violet, s. 106).
 ONSDAG den 21.: Søndagens messe (violet, s. 106).
 TORSDAG den 22.: Peters stol i Antiochia (hvid, s. 838).
 FREDAG den 23.: Peter Damian (hvid, s. 839).
 LØRDAG den 24.: Gudsmoders lørdagsmesse, s. [88].
 SØNDAG den 25.: FASTELAVN (violet, s. 112). Ihukommelse af Mathias, apostel (s. 839).

Fastepredikenerne i Stor-København

Sognepræsterne i Stor-København er enedes om, at emnet for fastepredikenerne i år skal være Herrens Eukaristi. De to prædikanter bliver pastor Olaf Magnussen og redemptoristpater Stefan Huber. Pater Huber taler i Jesu Hjerter kirke, i St. Thereser Kirke og i St. Ansgars Kirke, medens pastor Magnussen taler i Sakramentskirken, Sct. Annæ kirke og Sct. Knud Lavards kirke. Det er så sognepræsternes håb, at katolikker fra de øvrige sogne finder vej til den for den enkelte nærmeste kirke. Datoer og klokkeslet vil blive meddelt i de respektive sogneblade og i et senere nummer af Katolsk Ugeblad.

Eukaristien er Herrens største gave til sin Kirke; den er Troens mysterium og må til stadighed være genstand for vore betragtninger, så søndagsmessen ikke ender i vane el-

ler nedskrives til at være »søndagspligt«.

Begge prædikanter holder prædikener over samme tre emner: Kristus i går og i dag; Kristus i mig; Kristus i Kirken.

Efter pater Hubers oplæg må den første prædiken først redegøre for den bibelske baggrund for at kunne aflede, hvad der i messeliturgen er væsentligt, og hvad der er foranderligt. Vi »mindes« Herren under synlige tegn, hver gang et sakramente forvandles. Eukaristien er højdepunktet, da Kristi død og opstandelse bliver nærværende; derfor er Eukaristien kærlighedens sakramente.

I den anden prædiken besvarer pater Huber det almenkendte spørgsmål: Hvorfor får jeg så ikke mere ud af kommunionen? Det er, fordi vi glemmer Kristi nærvær under de øvrige former: ved troen og Helligånden, i Kirkens fællesskab, i Ordet. Alt dette er forudsætninger for, at Eukaristien også bliver min personlige taksigelse; ellers trænger nådens væld ikke ind i sjælen. Foreningen af bibel, sakramenter og hverdag er middel og mål for os.

I den tredje prædiken viser pater Huber, at Eukaristien er enhedens sakramente. Dette gælder ikke alene inden for det enkelte bispedømme; thi hvor der er en biskop, er hele Kirken tilstede; det gælder f.eks. »Guds Kirke i København«. Den forrang i den katolske kirke, som indehaves af »Kirken i Rom« kommer bedst til udtryk i et brev fra martyrbiskoppen Ignatius af Antiochia, hvor han hilser Kirken i Rom som den, »der præsiderer ved kærlighedsmåltidet«. Inspireret af Pauli I. brev til de korintere, kap. XI, slutter pater Huber med et spørgsmål til os: Holder vi virkelig Herrens nadver?

Kjeld Geertz-Hansen

Hvad med skriftemålet

Fortsat fra side 7.

at troen videreføres fra person til person. At ligesom Den gode Hyrde kalder hvert af sine får ved navn (sml. Jo.10,3), så ville det være ønskeligt om hans stedfortrædere, såvidt det overhovedet er muligt, støtter den enkelte, når han har behov for det. Ved bodens sakramente forekommer det mig, at man netop har lejlighed hertil. Lejlighed til på en ny måde at gøre evangeliet forståeligt for den enkelte og hjælpe den enkelte til at leve op til det kristne kald, idet evangeliets budskab kan konkretiseres ud fra den enkeltes livssituation, sådan som den kommer til udtryk gennem skriftemålet.

Det er indlysende, at en sådan opgave vil være umådelig vanskelig for præsterne at tage op. Til gengæld ville en sådan kort personlig anlagt forkyndelse være så langt mere berigende end det »rutineord«, man så ofte modtager. En af vanskelighederne ved at realisere dette er, at præsterne i mange tilfælde ikke kender personen nok til at kunne finde frem til noget centralt. Ligeledes er det vanskeligt, hvis der kun er tale om en rutinepræget oprensning fra skriftebarnets side. Endelig er der nogle, som helst er fri herfor. Ønsker man et mere personligt skriftemål, må det derfor nok fremgå af bekendelsen, ligesom det i så fald nok vil være hensigtsmæssigt at vælge en fast skriftefader.

Hvordan forstå boden?

Til sidst kan lige nævne, at man fra tidligere tiders strenge bodsøvelser er gået over til som bod at pålægge skriftebarnet en lille bøn eller læsning af et mindre stykke i bibelen o.l. Nogle forarges næsten – skulle det måske være en bod at bede? Imidlertid erkender Kirken, at selve dette at modtage bodens sakramente i sig selv er en bod. Desuden må man ikke glemme, at vi ved synden har vendt os fra Gud, medens vi ved bønnen vender os mod Gud. Dvs. denne lille bøn repræsenterer vor nye eller genoptagne holdning mod Gud. Endelig skal hele vort liv, hvor vi dagligt tager vort kors op for at følge Kristus efter, stå under bodens og omvendelsens (= vendt mod Herren) tegn. *Sr. Karen Marie CSJ.*

Guds åbenbaring i historien er et »faktum«, før den er en abstrakt formulering. Ved at glemme dette er teologerne blevet lukket inde i et syllogistisk system af teoretiske sætninger.

*Kardinal Parente,
 I et tojædrag I Rom nov. 1967*

Ugens tv og radio (18. - 24. febr.)

Alle hverdage	8.30	p1	Morgenandagten.
SØNDAG	14.00	p2	Katolsk gudstjeneste, Bj. Højbo/K. Ballin.
MANDAG	21.40	tv	De syv dødsdyder.
TIRSDAG	9.40	p1	Bach, Brahms og Ibert.
	16.40	tv	Radiserne.
	20.30	tv	Midsommerdrøm i fattighuset (Lagerkvist).
ONSDAG	20.35	tv	Horisont.
	21.00	p2	Musik fra middelalder og renæssance.
TORSDAG	20.50	p1	Ungdom og kirke.
FREDAG	9.40	p1	Bernstein dirigerer Mozart.
	20.00	tv	Smilet.
LØRDAG	20.50	tv	Bombi Bitt og jeg.
	22.10	tv	Hawk.

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
af Friez Kapper

Odense H.

Hf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
BYGGE- OG REPARATION

Jul. Larsen & Sonner
AMAGERBROGADEN 221
* 55 66 47

BLOCH'S BOG CLEARING

K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger.

Holger Dall
Malermester
Paludan Müllersvej 1,
København V.
Tlf. Eva 4151

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF OG
VACUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. ½
K. K. L. Simonsen's efft.
Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - København K
Telf.: *MI 2557

VI
ER TIL
FOR
DEM

LANDMANDSBANKEN

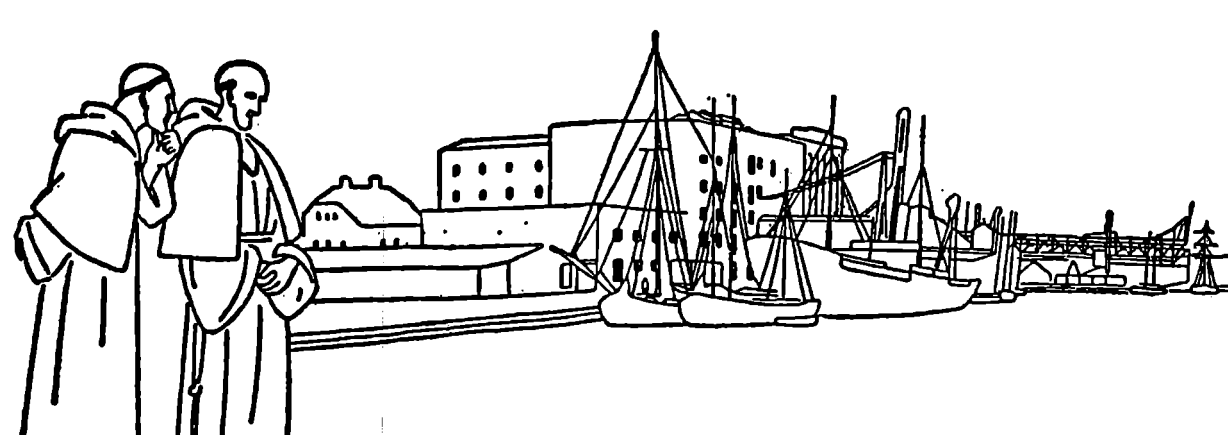
Chr. Hansens kødudsalg
Gl. Kongevej 163
København F.
Telefon Eva 6465 og 6466

F. Fechtenburg & Søn
autoriseret installatør
Tlf. 12 86 00
Hjallesvej 46, Odense

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842
Taga 5893

MUNKE MØLLES GLUTEN

Vender vi det døve øre til, når paven taler

Paul VI's rundskrivelse »Om Folkenes Fremskridt« bliver så godt som ikke læst af danske katolikker. Af 700 eksemplarer har Skt. Ansgars forlag (som har udgivet bogen uden økonomisk risiko, idet denne påhviler bispeskotoret) til dato kun afsat 200, deraf en del til boghandlere, biblioteker og vel også ikke-katolikker. Det vil sige, at af vore ca. 3000 kirkebidragydende trosfæller har kun ca. 5 pct. anskaffet den lille bog, der koster 6 kr.

Nogle siger, at den er kedelig og kun siger almindeligheder. Det første kan ikke være noget argument. Det andet kan alle, der ved en smule om U-landenes problemer, hurtigt modbevise. Også katolikker lever højt på, at vi underbetaler varerne fra disse lande. Vore egne danske landbrugsprodukter bliver også underbetalt i udlandet, men Danmark er rigt nok til at dække bøndernes underskud ind. Så rige er tredjelandene ikke. Der findes en verdensaftale om prisen på tin. Men på kaffe og kakaobønner og andre råvarer har de rige lande ikke villet aftale en stabiliseret pris. I denne måned er der økonomisk verdenskongres i New Delhi, og her arbejder mange eksperter på at få saneret forholdene, så U-landene kan regne med stabile priser og på anden måde få rimelige handelsbetingelser med os. Nogle af disse eksperter har været med til at udarbejde pave Pauls rundskrivelse.

Måske er det en almindelighed efterhånden, at mennesker sulter derude, og at vi benytter os af deres situation. Hvis vi alligevel glemmer de almindeligheder, er det vist godt, paven minder os om dem. Navnlig bør det nok siges her ved fastetidens begyndelse, at det absolut ikke er gjort med en fastelisse til brød for dem, der sulter. De skal have arbejde og kunne sælge deres produkter. Hvordan kan vi da hjælpe dem til det? Ja, spørg den folketingsmand, De stemte på den 23. januar, hvad han har tænkt sig at gøre, og i den forbindelse kunne De så henvise til »Om Folkenes Fremtid«.

Vi kan ikke være bekendt at vende det døve øre til pavens ord.

E. N.

Højskoleugen 1968

Nordisk katolsk Højskoleuge afholdes til sommer den 27. juli til 3. august. Tema bliver »En Menneskehed på Vandring«. Skolen vil konfrontere samfundet med Kirken/kirkerne. Den vil undersøge udviklingen i de to former for fællesskab, de kræfter der er virksomme i den, målet for dem og mulighederne og vilkårene for et engagement, både i samfund og kirke.

Skolens chef bliver cand. mag. Nils Heyerdahl, Oslo. Som foredragsholdere vil medvirke fra Norge: pater Ellert Dahl, o.p., magister Lars Roar Langslet og pater H. Rieber-Mohn o.p., fra Sverige: pastor Jan Smith og teol. lic. Anne-Marie Thunberg; fra Danmark: læge Hanne Gregersen, mag. art. Elsebet Kieler, pastor H. Messerschmidt, pastor L. Messerschmidt og pastor Kaare Osorio.

Foredragene vil blive suppleret med gruppe- og plenardrøftelser. Der vil derudover blive tid til almindeligt samvær, badning m. m.

Højskoleugen vil som sædvanlig foregå dels på Ledreborg slot ved Roskilde, dels på det nærliggende feriehus Borrevejlevig, hvor indkvarteringen finder sted. For dem, der foretrækker ene- eller dobbeltværelse, er der mulighed for overnatning på BP-motellet, Roskilde eller Lindenberg Skovridergård, Lindholm pr. Roskilde.

Alle interesserede voksne fra de nordiske lande er velkomne: lægfolk, søstre og præster. Børn under 7 år kan om nødvendigt medbringes.

Prisen bliver 192 kr. pro persona. Foldere med detaljeret program og tilmeldingsblanket kan fås hos sognepræsterne eller ved henvendelse til lærer Erik Achen, Lundedammen 68, Hvidovre, telefon (01) 75 36 97 efter kl. 16, til hvem også den skriftlige tilmelding bedes sendt.

Yderligere oplysninger gives af undertegnede på telefon (01) 71 63 60, kl. 17-17,30.

*Poul Egede Andersen,
faginspektør.*

Landsretssagfører
Viggo Høgsgaard
Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvej 13,
Charlottenlund
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 10 til 13. Telefon PALæ 2323.

Fint arbejde — Tria 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker og møbelpolstrer?
Hvis ikke — så prøv os!

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavsgade 13, Kbh. Ø

Tandlæge

P. Lomholt Maack har åbnet praksis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

KBK

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01

Begravelser og bisættelser ordnes for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Bilskenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121, 205

Fromme masse mordere

Blandt de mere eller mindre seværdige film, der for tiden spilles i de danske biografer, er der blandt de jævne én, vi for kuriositetens skyld bør have med i et katolsk blad. Det er »Chicago Massakren«, hvis originaltitel »St. Valentine's Day Massacre« allerede fortæller lidt om hvorfor. Den handler om en udryddelseskrig som to af USA's indflydelsesrige gangsterbander, Al Capones og Bugs Morans i slutningen af tyverne førte mod hinanden. Capone gik af med sejren, som blev kronet med et skrækkeligt massemord på St. Valentines dag i Chicago i 1929. Banderne bestod hovedsagelig af irere og italienere,

og det er bemærkelsesværdigt, at de blodige svende, der fører regulær borgerkrig i Chicagos gader, uden at politiet (for det meste bestukket) griber ind, altid giver trosfæller lejlighed til en rosenkrans eller en anden Herrens bøn, før de likviderer dem. For de har jo ofte været ministrarer sammen (!!). Filmen er noget indviklet, da det ofte er svært at kende de fromme masse mordere fra hinanden, men den giver et interessant tidsbillede. Måske er ironien om »fromme masse mordere« dårligt anbragt, når man for eksempel tænker på, hvad der foregår i Vietnam i denne tid. HK

Bjørn Rasmussen 50

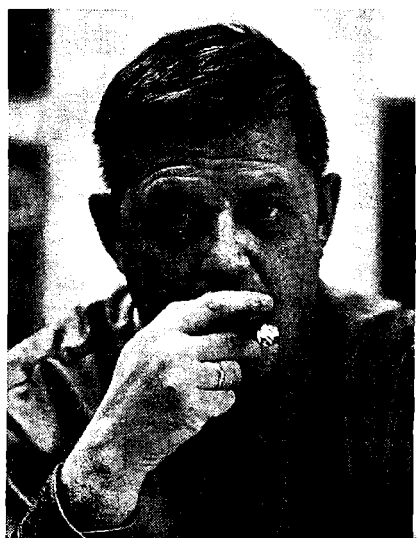
Når biografdirektøren hører, at man kommer fra »Katolsk Ugeblad«, kan han godt finde på at sige: »Det var dér Bjørn Rasmussen startede.« Og så er det jo, man mærker ansvaret tynde (når man samtidig tænker på, at Martin Drouzy nu hører til kredsen omkring »Kosmorama« – filmmuseets tidsskrift). I hvert fald bør der ikke mangle en ode i anledning af Bj.R.s 50-års dag her i bladet, selv om det er to dage bagefter.

Dog står der ikke noget i »Kraks blå bog« om Bjørn Rasmussens fortjenstfulde virke her på gården, hvorimod hans arbejde som filmanmelder på »Kristeligt Dagblad« fra 44 til 46 er kommet med. I øvrigt er han mag. art. i nordisk filologi, men offentligheden blev for alvor opmærksom på ham, da han startede som filmkronikør ved radioen i 1948. Få i dansk radio har vel som Bj. R. forstået at udnytte mikrofonen i den grad efter dens karakter. Stemmeføring og tekstbehandling er så sikker og personlig, at man uden overdivelse kan tale om radiokunst. Her må hans evne til at lade sin udsendelse underordne sig helheden i programsammensætningen også tages

i betragtning. Med den for ham karakteristiske humor, som da han gik hostende til sagen ovenpå radiodoktorens hyggesnak om astma og med dyb alvor, som da han bedømte nogle negative svenske film på baggrund af Beethovens 9. symfoni (med Schillers hymne til glæden), der blev udsendt

før filmkronikken. Det var naturligt, at fjernsynet ønskede Bjørn Rasmussen, da det også skulle starte en filmkronik dér. Og vi må håbe, at hans orlov snart bliver inddraget!

Bjørn Rasmussen har et navn i den internationale verden af filmskabere, filmteoretikere og filmkritikere, der er repræsentativt for det hjørne af vort hjemlige filmliv som Dreyer og Carlsson står for, men som vor øvrige produktion dårligt kan leve op til. Hans virke i OCIC (den internationale katolske filmorganisation) er et naturligt led i hans arbejde til filmkunstens større ære. Hans daglige journalistiske virke – på »Aktuelt« – er ligesom hans radio- og tv-indsats præget af den rette balance mellem en selv for en filmvidenskabsmand usædvanlig viden, en realistisk interesse for den verden, vi går og står i, og en udtryksform, der viser, at ingen læsere eller tilhørere er ham ligegyldige. Hans runde år bliver markeret af en ny filmhåndbog fra Politikens forlag. Den glæder vi os meget til, ligesom mange taknemmelige tanker i disse dage er gået til det gode hjem på H. C. Ørstedesvej. HK

Synoder andre steder

Bagsiden er helliget de forskellige former for synodal aktivitet der for tiden præger den katolske verden

Synoden her

katolsk uge blad

23. FEBRUAR 1968

116. ÅRGANG

8

Kirkejubilæer i økumeniens tegn

Både i Randers og i Odense tog protestanter livligt del i de katolske 100-årsfester. Tegningen her viser den statelige St. Albani Kirke i Odense.

Læs i øvrigt side 5.

Kristendom og kirke i Vesttyskland

Heinrich Böll om kristelig litteratur

På side 2 bringes en svensk kommentar til en rapport i »Der Spiegel« – på side 4 har forfatteren Erik Aalbæk Jensen ordet for nogle bemærkninger til en bog af Heinrich Böll, der ses på billedet her.

Pastor Palle Burla på opdagelsesferie i det ortodokse Grækenland

Der er andet der end sol, hav, diktatur og ruiner.

Se side 8.

I fastetiden aktion til fordel for Uganda

Fællesnordisk indsamling til vigtigt u-landsprojekt: en sygeplejeskole. Læs biskoppens fastebestemmelser på side 7.

NYT MED småt

★ »Hvem er Jesus Kristus?« er emnet for de katolske intellektuelles uge i Paris i marts.

★ Katolske brevkurser har siden deres start i Wien i 1965 haft meget stor succes. Indtil nu har 41.000 personer, heraf 45 pct. mænd, deltaget i disse kurser, hvis formål i Østrig er at føre katolikker, der har fjernet sig fra kirken, tilbage til et aktivt trosliv.

I England virker et informationscentrum, men med en anden opgave. Her henvender man sig gennem kurser på 21 breve til englændere, som ikke har nogen religion. Centret har eksisteret i 14 år, og i den tid har i alt ca. 400.000 personer deltaget, heraf halvdelen mænd. 46 pct. af deltagerne var mellem 18 og 25 år.

Også herhjemme har vi som bekendt en katolsk brevskele, der arbejder efter samme princip som den engelske. Her har skolen bestået i ca. 12 år og har i alt haft mellem 2500 og 3000 deltagere.

★ Ifølge opgørelse pr. 1. januar 1967 i tidskriftet »Vita religiosa« er jesuiterordenen med sine 35.712 medlemmer den største af de katolske ordener. Derefter kommer franciskanerne med 25.000 og salesianerne med 22.000 medlemmer. Dominikanerne har godt og vel 10.000 medlemmer.

★ Den tyske katolikdag, den 82. i rækken, holdes i år i dagene 4.-8. september i Essen. Dagens motto er »Midt i verden«, og i et informationsblad, der er sendt til de katolske menigheder og organisationer i Vesttyskland i 250.000 eksemplarer, anføres 6 emner, der skal behandles: Verden og Guds ord — ægteskab og familie — kultur, økonomi og samfund — staten — fred — internationalt fællesskab.

★ Kardinal Doepfner, ærkebiskop af München, har afløst msgr. Schröffer som leder af den katolske fredsorganisation PAX CHRISTI's tyske afdeling. Generalsekretæren er Alfons Erb, som under krigen sad fængslet hos Gestapo, og som nu især er kendt for sin indsats i »Misereør«, den tyske katolske hjælp til U-landene. For øjeblikket arbejder de tyske PAX CHRISTI-grupper især for forsoning med det polske folk. Sommerens økumeniske PAX CHRISTI-valfarter finder sted i Westfalen 27. juli til 4. august, og de mødes alle i Neheim-Hüsten. Alle nationer kan deltage.

★ Edward Kennedy har lovet 1 million dollars til kardinal Cushing for at hjælpe hans ærkebispedømme ud af en stor gæld. Det skulle ske, før kardinalen trækker sig tilbage i 1970.

★ Den 27. januar kunne man for første gang høre popsang i Vatikanets radio. »Sig mig hvad du synger«, hed det. Bob Dylan sang »Blowing in the wind«.

★ Omkring Vietnam: »5 amerikanske missionærer dræbt af Vietcong« var overskriften på et telegram, ikke fra Saigon, men fra New York den 2. februar. I teksten stod der imidlertid kun, at de blev dræbt under et Vietcong-angreb på en landsby. Hvem kuglerne kom fra, siges der intet om. Samtidig ødelagdes missionsbygningen, en spedalskhedsafdeling og to kirker.

★ Barbara Ward, den kendte katolske nationaløkonom og medlem af Kurien, blev i det britiske fjernsyn af kardinal Heenan spurgt, hvordan man skulle få politikerne til at bringe U-landshjælpen op på 1 pct. af nationalindtægten. Hun svarede: »Jeg anvender en ganske simpel metode: jeg får dem til at indse, at det interesserer vælgerne. Hvis det så ikke interesserer politikerne, falder de ved næste valg.«

Man kan måske have sine tvivl om metodens effektivitet, ikke over for politikerne, men m.h.t. vælgerne. Men Barbara Ward minder om, at sådan fik man i sin tid slaveriet afskaffet.

SVENSK KOMMENTAR TIL TYSK UNDERSØGELSE:

Kristendom og kirke i Vesttyskland

KIT skriver om Der Spiegels rapport

Umiddelbart før jul offentliggjordes i Der Spiegel en stort anlagt undersøgelse om kristendom og kirke i den tyske forbundsrepublik. Resultatet ser ud til at være af almen interesse, selv om visse spørgsmål var dårligt formulerede, de dragne slutninger en gang imellem tvivlsomme og selve præsentationen journalistisk-polemisk.

Det, som gør Der Spiegel og Emnid-instituttets undersøgelser værdifulde, er bestræbelserne for at ordne svarene i grupper. Ikke bare efter de to tyske hovedkonfessioner, hvad der giver et vigtigt indblik i forskellen mellem evangelisk og katolsk, men også med hensyn til regelmæssige kirkegængere og dem, der ikke går i kirke.

Kirkegængere og andre

Som ventet viser kirkegængerne i større antal end andre enighed i de kristne tros- og moralopfattelser, men man får alligevel indtryk af, at forskellene er mindre, end man ofte tror. Eller med andre ord: Vi befinder os i en situation, hvor der er mange kirkegængere — både evangeliske og katolske — hvis tro ikke i tilsvarende grad er kirkens tro. Og samtidig er der mange, der ikke udadtil viser interesse for kirken, men som alligevel deler de kristne trosforestillinger. Der er megen anonym tro uden for kirkerne, ligesom der også findes megen anonym vantro inden for dem.

Ifølge egne opgivelser skulle 51 pct. af katolikkerne gå i kirke hver eller næsten hver søndag. Skulle samme målestok anvendes på de evangeliske kirkegængere, ville procenten kun blive 7. Derfor kan man med god ret tage dem med, der siger, at de går i kirke mindst en gang om måneden, og så

stiger procenten til 28. Disse opgivelser af kirkebesøg kan imidlertid ikke lægges til grund for beregningen af antallet af kirkegængere om søndagen; de er ganske givet overdrevne.

Et indtryk af den mangel på kristen tro, der råder blandt kirkegængerne, får man af det faktum, at 12 pct. af katolikkerne og 30 pct. af protestanterne ikke tror på et liv efter døden. 74 pct. af de katolske og 56 pct. af de protestantiske kirkegængere tror på den traditionelle lære om opstandelsen. På den anden side tror 33 pct. af dem, som ikke går i kirke, på et liv efter døden, og 25 pct. deler kirkens tro på Jesu legemlige opstandelse.

Forskellen mellem kirkegængerne og de øvrige er heller ikke særlig store i de såkaldte folkemoralske spørgsmål. F.eks. mener 57 pct. af kirkegængerne mod 40 pct. af de øvrige, at ungdommen af i dag lever hæmningsløst i seksuel henseende.

Det omdiskuterede blad »Der Spiegel« sætter ofte kirkestoffet stort op. Her er forsiden fra et tidligere nummer, hvori den nye jesuitergeneral præsenteres.

Religion og politik

Resultatet af spørgsmål om partipolitisk tilhørsforhold er i overensstemmelse med, hvad man tidligere har vidst. Af katolikkerne foretrak 55 pct., af protestanterne 29 pct. CDU/CSU. Tog man kirkegængerne for sig, steg tallene til henholdsvis 75 pct. og 43 pct. Hvad socialdemokraterne angår, var forholdet stort set det modsatte.

Væsentlig i denne sammenhæng er oplysningen om, at nationaldemokraterne først og fremmest har sympatisører blandt de konfessionsløse. Dette viser, at de ca. 5 pct. af dem, der står uden for kirkerne i Vesttyskland, ikke bare er »kultur-radikale«, men at der iblandt dem også er en stor restbestand af nazitidens »Gottgläubige« og »Deutschgläubige«.

Billedet af kirken i dag

Den kritik, der rettes mod spørgsmålene og undersøgelsens tilrettelæggelse, går blandt andet ud på, at man slet ikke har beskæftiget sig med emner og strømninger, der hører med til den nyeste udvikling. I det billede, Der Spiegel tegner af den katolske kirke og den katolske tro, er der ingen trækk fra tiden efter koncilet. Visse spørgsmål indeholder en blanding af forespørgsler om den adspurgtes kendskab til katekismen og hans nuværende tro, der gør dem fuldstændig meningsløse.

Ingen steder berøres økumeniske spørgsmål og de kristnes enhed og solidaritet. Det ville have været værdifuldt, om der havde foreligget oplysning om, i hvilken udstrækning opbruddet fra gamle stivnede former har vundet genklang hos folket.

Denne undersøgelse giver visse svar, men samtidig stiller den nye og vigtige problemer. Der Spiegel har i sin fremstilling på misvisende måde blandet svarene med teologers udtalelser om de samme spørgsmål. Dette kan give indtryk af, at de moderne teologer på væsentlig måde skulle have påvirket forståelsen af troen.

Det vigtige spørgsmål om, hvor dybt indsigten i troens og kirkens ændrede vilkår i vor tid er trængt ind, bliver overhovedet ikke besvaret.

67 pct. flere katolikker i Sverige på 7 år

Antallet af katolikker i Sverige er på grund af immigration fra Sydeuropa vokset med 67 pct. i løbet af de sidste 7 år. I 1960 var der 29.000 katolikker i landet, og i 1967 var der 48.000. I øvrigt er det muligt, at der er endnu flere, da man ikke helt har kontrol med, hvor mange af indvandrerne der er katolikker.

En anden grund til, at antallet øges, er, at katolikkerne i Sverige som oftest har flere børn end deres ikke-katolske landsmænd, samt en i øvrigt ringe tilgang af konvertitter – fortrinsvis fra intellektuelle kredse.

Den pludselige forøgelse af katolikkernes antal har skabt pastorale problemer for de forholdsvis få katolske præster i Sverige. Dertil kommer de finansielle problemer, der opstår, ved at mange af indvandrerne har relativt små indtægter og derfor er ude af stand til

at bidrage til Kirkens økonomi, samtidig med at kravene til den vokser.

De katolske præster har imidlertid fået hjælp fra deres lutherske medbrødre, som i mange tilfælde har stillet deres kirker til rådighed for dem, til trods for at en luthersk biskop har udtalt sig imod det, ligesom de protestantiske præster, når der skal holdes katolsk gudstjeneste, giver indvandrerne i deres sogn meddelelse om dette.

Osservatore om Vietnam

VATIKANET – NC News Service

En medredaktør ved L'Osservatore Romano, Federico Alesandrini, skriver i en leder i L'Osservatore della Domenica, at man ikke alene øjeblikkelig bør indlede forhandlinger for at få ende på krigen i Vietnam, men at også de fremmede magter, som puster til ilden, må sørge for at komme til enighed.

Kirke og revolution

Skal drøftes på det store møde i Uppsala

STOCKHOLM – NC News Service

En luthersk teolog, dr. Gustaf Wingren, ved universitetet i Lund bebuder, at Kirkernes Verdensråd på deres møde i Uppsala i juli i år vil drøfte de problemer, Kirken står over for i revolutionerende situationer, hvad enten dette spørgsmål er på dagsordenen eller ikke.

Dr. Wingren påpeger, at Kirkens traditionelle lære nøjagtigt har fastlagt brugen af revolutionær vold, og at den har »skabt en vis humanisering af vold«.

Men nu, siger dr. Wingren, tager Kirken ofte del i revolutioner, især i kolonilandene og i U-landene, men »der er ikke nogen støtte at finde for revolutionære følelser i Det nye Testamente og heller ikke i martyrernes kirke, i urkirken«. Han understregede, at kirkerne bør undgå enhver form for revolutionær aktivitet »selv i tilsyneladende håbløse situationer«.

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:

Bernard Eric Jensen (litteratur),
Jens Oluf Lund (indenlandsstof),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson.

Redaktionsudvalg:

Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg

Redaktionskontor:

Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55

Annonceafdeling:

Katolsk Ugeblads Annonceekspe-
dition, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
20,00. Løssalgspris: kr. 2,00. Priserne
incl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

"Der findes ingen kristelig litteratur"

Af Erik Aalbæk Jensen

Forfatteren Erik Aalbæk Jensen har i »Berling-
ske Aftenavis« anmeldt Heinrich Böll: »Auf-
sätze, Kritiken, Reden« — Kiöpenheuer &
Witsch (510 sider).

Har man ret til at forlange kristelige bøger af en kristen romanforfatter? Svig-
ter han sin opgave, hvis han koncentrerer sig om romanen som kunst og
ikke som budskab? Eller skulle det betyde noget særligt for en romanforfatter,
at han personlig er kristen? Det er spørgsmål, som fra tid til anden er blevet
rettet til kristne romandigtere som Graham Greene og Heinrich Böll, vel nok de
betydeligste kristne romanforfattere i Europa for øjeblikket, begge katolikker.

I deres forfatterskaber giver de forskellige svar. Greenes romaner er i hvert
fald indirekte et bekræftende, hans romaner er bekendelsesskrifter, og så kan
man skændes til dommedag om, hvorvidt det er Greenes bekendende katolicis-
me, der løfter hans romaner op i det plan, hvor de ligger, eller om det er deres
formtekniske og æstetiske kvaliteter. Böll er derimod langt mere tilbagehol-
dende. Kun om et par i den lange række af romaner, han har fået fra hånden,
kan man sige, at det er forsøg på at skrive bekendelseslitteratur.

Anderledes ligger det derimod i den kritiske og ræsonnerende virksomhed, han
driver som en sidegren på forfatterskabet, og fra hvilken han nu har samlet
et fyldigt udvalg af kronikker, kritikker og taler.

Om sin katolicisme siger Böll her i et essay i anledning af François Mauriacs
firs års dag, at spørgsmål og erklæringer er omsonst: han er katolik, som en
neger er neger. For ham er det ikke et samvittighedsspørgsmål. Her er der tale
om noget lige så elementært som hudfarve. Han forsvarer ikke sin tro, leverer
heller ikke noget sted i bogen et forsvar for kirken, han er ikke en apologet,
som prøver at forsvare og forklare dens problemstillinger over for udenforstå-
ende. Tværtimod. Når Böll beskæftiger sig med katolicismen i almindelighed og
den tyske i særdeleshed, sker det i angrebsform, ikke på de udenforstående og
ikke troende, men på kirken.

Han er en katolik, som er dybt skuffet og frastødt af sin kirke. Venlighed over
for den giver han kun udtryk for, når han bevæger sig i Irland eller omkring sit
ideal Frans af Assisi. Trods forsøg på at være det modsatte er Böll en stor
moralist og eksistentialist, der måler kirken på, hvad den er i gerning, og i sin
ydre fremtoning og sine handlinger er specielt den tyske katolicisme en forar-
gelse for Böll, ikke mindst på grund af forbundet med CDU, som er noget nær
dødsyndens for ham.

Hvis den katolske kirke, siger han i et »Brev til en ung ikke-katolik«, virkelig
igen bliver religiøs, måtte den i CDU og CDU i den se sin virkelige dødsfjende.
Det er kirkens borgerliggørelse og formæling med det borgerlige samfund, som
til sidst får Böll til i et interview med den tyske kritiker fra Die Zeit Marcel Reich-
Ranicki at erklære, at de to eneste temaer, der i grunden interesserer ham,
kærligheden og religionen, er der ikke plads til i dagens indre tyske katolicis-
me, hvis problemer, siger han, ikke længere kommer ham ved.

Det er hårde ord i en tysk katolsk skribents mund. Böll er ikke marxist og ikke
materialist, han er religiøs og katolsk og kristen, som en neger er neger,
men så oppositionelt venstreorienteret, at han for ham at se ligger uden for det,
kirken sysler med.

Derimod har han om sine grundtemaer sagt noget væsentligt om forfatter-
skabet, men ikke noget, en ateist ikke også kunne have sagt om sit. Han afvi-
ser, at han som kristen skulle have en særlig måde at gå til skrivemaskinen og
papiret på eller have et særligt formål med sin kunst.

En kunst, der har en kristen som ophavsmand, er ene og alene undergivet
kunstens love. Der findes ingen kristelig litteratur, hævder Böll, der findes kun
kristne, som skriver bøger. Begrundelsen er rent luthersk: jo mere en kristen
som kunstner koncentrerer sig om stil og udtryk, des mere kristeligt bliver re-
sultatet:

— Sproget er en Guds gave, en af de største, for Gud har, når han åbenbarer
sig, altid brugt sproget; sproget er for den, der skriver, som en elsket, der
rummer talløse gaver; det er regn og sol, rose og dynamit, våben og broder,
og hvert ord rummer altid, selv om det er usynligt og uuhørligt, døden — for alt
skrevet er skrevet imod døden.

Erik Aalbæk Jensen

Mangler danskerne som helhed sans for klerikal og verdslig pomp og pragt, gør vore pressefotografer det i hvert fald ikke, fremgår det af disse billeder fra henholdsvis Helsingør, Randers og Odense. Det har faktisk været umuligt at fremskaffe billeder af den »almindelige« kirkegænger, der dog nok også har glædet sig over at se lutherske og katolske biskopper og præster og amtmanden og politimesteren sammen i glad feststemning.

Vinter i økumeniens tegn

Af B. Husson

For en del år siden begyndte man i København på de såkaldte »Kirkevandringer« på en af dagene i den internationale bedeuge (18.-25. januar). I disse vandring, hvor man gik fra det ene kirkesamfunds kirke til det andet, deltog også katolikker, idet Skt. Ansgars kirke var taget med i arrangementet (fra Skt. Pauls Kirke til den svenske Gustaf Adolfs kyrka). Tilslutningen blev efterhånden så stor, at man måtte foretage vandringer i to hold, og sidste år oprettedes en ny vandring, der gik ud fra den norske Kong Håkons Kirke og endte i den katolske Skt. Annæ Kirke.

Men også provinsen er ved at komme med. Sidste år begyndte man en kirkevandring i Odense, og den fik en så stor tilslutning, at man gentog den i år, og der er ingen tvivl om, at det bliver en årligt tilbagevendende begivenhed.

Desuden er der i år foretaget kirkevandringer i Ordrup, Lyngby, Helsingør, Kalundborg og Svendborg, og overalt med presse på. På grund af forholdene blev vandringerne dog foretaget under forskellige former. Nogle steder var det – som i København – fra kirke til kirke samme dag. Andre steder som f.eks. i Kalundborg var de økumeniske gudstjenester fordelt over flere

dage, således at kun én kirke blev besøgt om dagen. I Helsingør holdtes én gudstjeneste for Skt. Vincents og Skt. Olai domsogn. Den foregik i Skt. Vincents Kirke i form af en »Ordets tjeneste« med prædiken af pastor Knud Andersen fra Skt. Olai Kirke. Han sagde bl.a.: »Enheden kommer ikke af vor resignation, men kun, hvis vi hver især bøjer os for sandheden. Enhed kommer ikke af kamp for sandheden, men af ydmyghed over for hinanden.«

Også fejringen af 100-års jubilæet i vore to menigheder, Randers og Odense, var præget af økumeni.

Menighedsjubilæet i Randers

Randers menighed fejrede sit 100-års jubilæum søndag den 14. januar med en festgudstjeneste i Jesu Hjerter Kirke, hvor biskop Hans L. Martensen koncelebrerede højmesse sammen med den tidligere sognepræst, pastor E. G. Boekenooen, og den nuværende, pater Leo Kertz OMI. Messen overværedes desuden af katolske præster fra Ålborg, Århus og Viborg samt af folkekirkepræsterne H. Nedergaard og B. Engel Jensen, der alle deltog i processionen til og fra kirken.

Biskoppen holdt prædikenen og sagde bl.a.: »Det, der i højeste grad holder en menighed sammen og gi-

ver den kraft, er troen. Man kan sige, at også kirkerummet er med hertil. Det rum, vi her står i, er blevet fornyet, og det er et smukt resultat, man kan vise frem. Langt vigtigere end omgivelserne er dog det, der sker i dette kirkerum: Forkyndelsen af Jesu Kristi evangelium, den hellige messe og sakramenterne, som vi ved er en del af det glade budskab. Derigennem bliver den store hemmelighed – det, at vi er ét – åbenbart for os. Ved modtagelsen af Kristi legeme og blod bliver vi hans disciple, det bliver os, alle os i menigheden, der skal forkynde hans ord.«

Efter gudstjenesten holdtes en sammenkomst i Håndværkerforeningen, hvor en lang række talere havde ordet. Pastor Helge Nedergaard kom ind på det glædelige, at repræsentanter for folkekirken var indbudt, og han udtalte, at det, der skiller den kristne kirke, intet er at regne mod det, der trods alt forener den.

Trafikkontrollør C. G. Simonsen gav udtryk for, at ting som studiekredse inden for menigheden i højere grad burde tages op, ligesom man kunne ønske, at den enkelte ville sætte sig bedre ind i, hvad der foregår i den katolske kirke i dag.

Borgmester Sv. Thingholm, der repræsenterede byen Randers, bragte sin lykønskning, pastor Boekenooen og søster Theresia mindede den tid, de var i Randers, og desuden talte grosserer Bent Gravgaard og landsretssagfører B. Bjørnbak. Biskoppen sluttede talernes række med at nævne det større ansvar, menigheden har, til at være aktiv og interesseret, og han understregede, at det for kirken ikke er et spørgsmål om at se tilbage, men om at rette blikket fremad, så kristendommen i højere grad kan træde frem.

Det blev oplyst, at menigheden i løbet af to år havde fået indsamlet ca. 32.000 kr., der var blevet anvendt til restaurering af kirken.

Festlighederne i Odense

Skt. Albani menighed i Odense, der ikke blot er en af de ældste menigheder herhjemme, men også med sine næsten 1700 medlemmer en af de største, fejrede sit 100-års jubilæum med en to-dages fest.

Festlighederne begyndte lørdag den 20. januar, med at biskop Martensen i spidsen for en række præster og menighedsmedlemmer nedlagde kransen på de katolske grave på Assisens Kirkegård, og der blev holdt en kort andagt.

Om eftermiddagen holdtes dansk messe i Skt. Albani Kirke, hvor biskoppen koncelebrerede sammen med fire præster. Det var den følgende søndags messe, der blev holdt, og i sin prædiken talte biskoppen over søndagens evangelium, der fortalte om Jesu liv og om, hvordan han ved undere vakte troen hos menneskene. I firmelsens sakramente kommer Guds Ånd til os, og han har sine planer med os, vi får en kaldelse, og vi skal bringe Kristi Ånd videre til andre.

Efter prædiken firmede biskoppen et større antal voksne og børn, hvorefter messen fortsattes.

Om aftenen samledes et stort antal gæster og menighedsmedlemmer i KFUM's festsal. Som hædersgæster var tre biskopper, Martensen, Suhr og den apostoliske delegat, msgr. Bruno Heim til stede.

Sognepræsten pater Josef Völk, bød de tre bisper og den store forsamling velkommen, hvorpå pater L. Brunicardi fremsagde en af ham selv forfattet prolog. I denne talte han om de tre ærkeengle, Gabriel, Rafael og Mikael, der hver på sin måde forenede hjem og hjerter til et sogn, Skt. Albani sogn.

Herpå sang Skt. Albani kirkekor

– et af de få virkelig gode katolske kor vi har – korsatser fra Niels W. Gades »Elverskud« og Carl Nielsens »Fynsk Forår«, dirigeret af Felix Schmidt.

Pater Brunicardi overtog nu hvervet som konferencier, og dette bestred han på en fortræffelig måde, således at aftenen, trods det noget tunge program, blev præget af hjertelighed og hygge.

Biskop Martensen holdt den egentlige festtale, hvori han bl.a. sagde, at det først og fremmest gjaldt om at se fremefter til det, der skal være, men som endnu ikke er. Det er i dag sværere end nogen sinde at danne sig et indtryk af denne fremtid, fordi den katolske kirke er inde i en brydningstid. Men holder vi fast ved den hellige messe og lever i sandhed og godhed, er det helt afgjort, at vi også vil få betydning for denne verdens fremtid.

Derefter talte biskop Th. Suhr på sin egen lune måde – han er jo også fynbo – og mindede de unge dage, da han som gymnasiast og ikke-katolik besøgte Skt. Albani Kirke, hvis atmosfære tiltrak ham. Det var forunderligt, at han mange år senere kom til at stå som kirkens biskop.

Derpå fulgte et stort program med sang, musik og oplæsning. Koncertsangerinden Teijoh Wung-Sung og koncertsanger Hugo Sieben sang, akkompagneret af Klaus Jerndorff, en række arier, dels enkeltvis, dels i duet, og det var en oplevelse at høre, ikke mindst tavlebordsduetten fra Hartmanns »Liden Kirsten«. Klaus Jerndorff spillede solo Carl Nielsens Chaconne og endelig læste fru Ingeborg Brams en række digte op, der spændte fra Romanos' »Jomfru Maria ved korsets fod« til Johs. Jørgensens »Tråden fra oven«. Det var en meget fornem oplæsning, der gjorde dybt indtryk. Efter at viceprovincial Tage Langsted havde sluttet af, sang man Brorsons dejlige salme »Op al den ting«.

Den næste dag holdtes festgudstjeneste i Skt. Albani Kirke med votivmessen til Skt. Knud. Kirken var

I Helsingør udtalte domprovst S. Nøp-Christensen bl.a., at der er forskelligheder mellem de to kirker, og han tilføjede: »Men vi har langt mere til fælles, end man skulle tro. Vi er ligesom søskende. De kan være meget forskellige, men alligevel er der en form for samhørighed mellem dem. Sådan er det med os, og på den måde kan vi tale sammen. Tak for broderskabet!«

pyntet med blomster og levende lys i alle stolerader. I processionen ind i kirken deltog foruden en række præster de tre biskopper iført mitra og stav, biskoppen over Fyns stift, K. C. Holm, to folkekirkepræster, en metodistpræst, stiftamtmand Høyrup og andre repræsentanter for myndighederne, bl.a. politimester Lønborg.

Messen blev koncelebreret af de tre biskopper sammen med fire præster, og den fik et meget smukt forløb med latinsk sang af Skt. Albani kor. Pater Brunicardi holdt prædiken, hvori han bl.a. sagde: »Vi lever i et teknikkens og materialismens århundrede, hvor verden går frem med stormskridt, men samtidig står i fare for at blive skilt fra Guds verden, idet tråden ovenfra klippes over. Det må være vor pligt at lære mennesker, at det er den kristne syntese, der giver kraft og styrke, og hvert enkelt medlem i menigheden må være med til at hjælpe tvivlende og søgende til troen.«

Efter messen samledes en kreds af indbudte med biskopperne, præsterne og medlemmer af menigheden til middag og hyggeligt samvær. Som første taler i den lange række bragte den apostoliske delegat sin lykønskning til den jubilerende menighed og mindedes de mange, der gennem 100 år har stået sammen om menigheden, og han rettede en særlig lykønskning til de unge, der skal føre menigheden videre.

Pastor Stamer fra Thomas Kingokirken bragte sin lykønskning og udtrykte sin glæde over, at de tilstedeværende repræsentanter for den danske folkekirke og andre kirkesamfund var blevet budt velkommen som medbrødre. Det ville sikkert have været utænkeligt for 50 år siden.

Endvidere talte skoledirektør Axel Gregersen, pastor Erik Kristoffersen, der bragte lykønskning fra metodist- og baptistkirkerne i Odense, sekretær Bent Kragelund, KFUM og KFUK, politimester Lønborg og direktør Erling Bache. Sidstnævnte havde den foregående aften overrakt pater Völk en check på 9000 kr. til kirkens forskønnelse, samlet ind i menigheden. Hans Jensen fra Skt. Albani Ungdomsklub bragte hilsen og lykønskning fra klubben og pegede på den glæde, man havde haft af samarbejdet med andre ungdomsorganisationer i Odense.

Senere på dagen var der underholdning og traktement af menighedens børn.

B.H.

Søn af østrigsk kejser taler i København

Otto von Habsburg

En søn af den sidste kejser af Østrig taler i København den 12. marts. Det er Dr. Otto von Habsburg – det nuværende overhoved for det berømte hus.

Otto von Habsburg er en ivrig forkæmper for det europæiske samarbejde. Han er uddannet i Spanien, Schweiz og Belgien, og han tog doktorgraden i statsvidenskab ved universitetet i Louvain. Emnet for hans foredrag, der holdes tirsdag den 12. marts kl. 20 i den store sal, Jagtvej 183 B, er da også *The Future of Europe*, Europas fremtid. Arrangører er Europabevægelsen og AC.

Otto von Habsburg deltog aktivt i modstanden mod Hitler. Efter Østrigs besættelse i 1938 og især efter udbruddet af 2. verdenskrig arbejdede han i Vesten på at genoprette Østrigs uafhængighed. Bl.a. havde han et nært samarbejde med præsident Roosevelt. Efter krigen vendte han atter tilbage til Østrig, men måtte påny forlade landet. Siden 1953 har han boet i Tyskland. Ved en kendelse fra Østrigs Højesteret i 1966 fik han igen adgang til sit fædreland.

Han forsørger sig og sin familie gennem indtægterne fra sin foredrags- og forfattervirksomhed.

Fasteaktion til fordel for Uganda

Her er fastebestemmelserne fra biskoppen

I den kommende fastetid er askeonsdag og langfredag faste- og abstinensdage.

Modtagelsen af påskekommunionen finder sted i tidsrummet fra passionssøndag til Kristi himmelfartsdag; for katolikker, der bor særligt langt fra kirken, forlænges fristen til 2. pinsedag.

De bestemmelser, der gælder for fastetiden i vore dage, er stærkt indskrænkede i sammenligning med tidligere tiders lange og strenge faste. Det er under disse omstændigheder vigtigt, at der gøres en fri og personlig indsats for, at fastetiden bevarer sin bodskarakt.

Der findes mange muligheder for at give afkald. Hvad enten det nu drejer sig om at spise mere sparsomt, ryge mindre, indskrænke fester eller selskabelighed, så kan det, der spares ved denne beskednere livsførelse, gives som fastealmisse til nødlidende mennesker.

Beløbene kan nedlægges i sognekirkens bøsse mærket »Fastealmisse« eller indsendes på den giroblanket, der er tilsendt alle voksne katolikker sammen med en brochure over den fællesnordiske katolske hjælpeaktion i Uganda. Alt, hvad der i år indkommer som fastealmisse i de nordiske bispedømmer, går ubeskåret til dette

u-landsprojekt: En sygeplejeskole i Uganda.

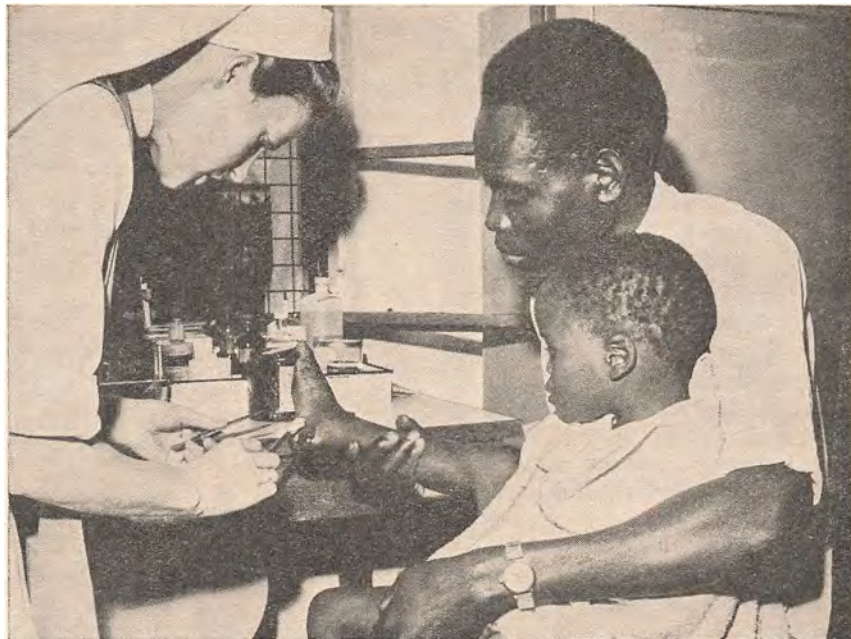
Nordens biskopper skriver i denne anledning:

»Fastetiden er bestemt til bod og fornyelse, til erkendelse af, at vi har svigtet, og til at give os lejlighed til at sige tak for Guds godhed. Vi lever i en tid, hvor det er mere påkrævet end nogensinde før, at vi retter vort blik mod vort lidende medmenneske. Jesus Kristus har sagt: »Hvad I gør mod den mindste af mine brødre, gør I imod mig«. Besinder vi os på dette, får vor fastetid virkelig sin dybe mening, og får os til at følge ham, der havde medlidenhed med mennesket.«

Fra gammel tid har begreberne almisse og bøn været knyttet sammen. Jeg opfordrer derfor alle til at gøre fastetiden til en særlig bønnens tid. Dette kan ske ved deltagelse i de forskellige fastegudstjenester, der rundt omkring holdes ud over de normale søndagsmesser; det kan også ske ved fælles bøn i familien, eller ved den enkeltes læsning og betragtning af den hellige skrift.

København, den 9. februar 1968.

Harald G. Thomsen

Andet end sol, hav og templer

Pastor Palle Burla på opdagelsesferie
i det ortodokse Grækenland

Midt i vintermørket kan det være en god afveksling i tankerne at flyve en tur til det solvarme syden – og så få religiøst udbytte med på vejen.

De fleste danske tænker ved ordet Grækenland på Korfu og Rhodos eller på den specielle politiske situation; enkelte mindes dog det antikke Hellas. Men Grækenland er andet og mere end badehoteller, strålende sol, dyblåt hav og marmortempler omgivet af olivenlunde eller duftende pinjehaver; alt det får vi dog med på vejen. Det er også et gennemkristent land, ortodokst eller græsk-katolsk, som vi siger.

Hver søndag hører vi om epistlen, at den er taget fra Paulus' brev til menigheden i Korint, Filippi, Tessaloniki osv., uden at nogen tænker sig andet ved det, end at disse steder er fjerne ruinhobe. Tværtimod, – der er store levende kristne menigheder disse steder. Vi hører i denne tid om de store forhandlinger og møder mellem paven og patriarken af Konstantinopel og om forhåbningerne om genforening efter 900 år, så det er nok værd at se lidt nærmere på et af hovedlandene inden for den ortodokse kirke.

Det er nemt og forholdsvis billigt. Tre og en halv times flyvning fra Kastrop og vi daler ned over Ægæerhavet, hvor man i ånden ser Odysseus farte rundt mellem de små og større øer, og så er vi i Athen. Akropolis med Partenon ser ud som det skal efter historiebøgerne, – og dog ikke: det er strålende, levende, spændstigt, så betagende at det gibber i en.

Allerede på vejen ind til byen kommer vi forbi flere kirker. Og skråt over for mit hotel, ud til en lille plads, ligger den store Agios Konstantinoskirke, så det kan jo ikke være nemmere. Ferieopholdet må indledes med en bøn derinde. Som størstedelen af de græske kirker har den en kuppel, hvori man altid ser billedet af Kristus Pantocrator – Verdens Herre. Koret er adskilt fra kirkerummet ved ikonostasen, en billedvæg med Kristus til højre og Maria til venstre foruden apostle og profeter. Man kunne sige, at det er altertavlen, der blot er rykket frem til kommunionsbænken. Midt for er »kongeporten« ind til det allerheligste. Røde olielamper brænder foran sakramentet og de vigtigste helgenbilleder. Vi glemmer ikke, at sakramentet virkelig opbevares i de ortodokse kirker. En ung præst med langt hår og skæg, iklædt sort kafftan, sidder og mediterer. Folk kommer, bøjer sig, gør korsets tegn, beder en kort bøn, sætter måske et lys foran et helgenbillede og kysser det andagtsfuldt, inden de går – fuldstændig som i de »rigtige« katolske lande og, som jeg skal se i andre kirker, snarere mere. Det er meget praktisk, – man kan købe små kærter fra 25 øre og op til større lys til 1 kr. eller mere. Enkelte besøgende kysser endda hele rækken af ikonostasens billeder. Det er nu deres udtryksform.

Turen går videre. For enden af gaden ses Akropolis nu glødende i den nedgående sols sidste stråler. Det er varmt, men en kop kaffe eller en citronade er billig på en af

de talrige »Kaffeneion«, og man får altid et glas iskoldt vand til. Jeg kommer forbi en kirke, hvor lyset stråler ud. Folk står helt ud i den åbne hvælvede forhal. Kirken er stuvende fuld, mest af kvinder, men det viser sig også at være en særlig Mariaandagt. Jeg får lige slutningen af prædikenen, som jeg ikke forstår et ord af. Ikonostasens døre er åbne. I alterkærternes skær stråler det lille forgyldte tabernakel som en monstrans. Alteret og folket incenses. Det kan minde lidt om en sakramentsandagt. Imens synger nogle kantorer på melodier, der er mere orientalske end gregorianske. Af og til falder folket med ind på antifonerne. Kyrie eleison, der gentages i litaniet, er velkendt for os. Også »Agios o Theos, agios iskyros, agios athanatos, eleison imas«, som vi kun har bevaret langfredag. Evangeliet synges. Udtalen af det græske er ikke helt vor gymnasielærers, men sikkert rigtigere. Jeg får da fat i, at det er det om Marias besøg hos Elisabeth. Flere gange senere dumpede jeg tilfældigt ind i en sådan »kongregationsandagt«. I én lille by var der det i begge byens kirker samtidig. A propos så jeg på en tur ude ved et lille landkapel en gruppe på 20–30 kvindelige »kongreganister« holde møde efter messen i skyggen af et træ og lytte til foredrag af en kvindelig leder. Så deres religiøse liv består ikke, som ikke sjældent påstået, af tomme ceremonier.

Søndag eftermiddag og aften kan man overvære barnedåb og bryllup i de fleste kirker. Da dåben i den østlige kirke foregår ved neddykning,

bruges der varmt vand, og dåbsvandet indvies hver gang, omtrent som påskelørdag i den latinske kirke. Det er interessant at se, at salvnin-gen med katekumenolien ikke foregår så symbolsk og forsigtigt som hos os, men så det kan ses; og det foregår ikke blot på bryst og skuldre, men også på hænder og fødder osv. som ved vor sygesalvelse. Olien flyder, og fadderer gnider det overflødige ud over hele kroppen, som oldtidens atleter gjorde. Nu neddypes barnet tre gange helt i dåbsvandet, hvorefter det tørres og svøbes i et stort hvidt klæde. Børnene græd ikke under dåben, men det gør de derimod højlydt bagefter, når gudmoderen og en række tanter absolut alle vil hjælpe til med at iføre dem nyt hvidt tøj fra yderst til inderst. Dåbslyset er stort med en flot tyllsløjfe så stor som et helt balletskørt.

De græske bryllupsceremonier kender de fleste fra fjernsynet. Blot skal bemærkes, at også ved et almindeligt bryllup kaster familien en regn af roser eller andre blomster over parret, så snart præsten har velsignet det. Den kirkelige handling er ikke et intimt privatforetagende. Hele familien og dens venner er til stede.

Religionen præger folkelivet. Overalt i butikker og hjem ser man små ikoner. Chaufførerne i busserne havde store medaljer hængende. I en bus, vi flere gange kørte med, var der et krucifiks i hver side af vindspejlet, en Mariaikon, en Kristoforusmedalje, og – han har nok været noget overtroisk – ved startnøglen hang et par små Lykkens Galocher. I flere af de talrige aviskiosker på hovedgaderne var der udstillet billige helgenbilleder og ikoner til salg. De gamle ikoner, ægte og vel mest imiterede – »very old, Mister«, – sælges til udlændinge. I nærheden af de større kirker er der devotionaliehandler.

Søndagsmessen varer to – to stive klokketimer! Især formessen er meget lang. En del kommer for sent, men inden en halv time er kirken stuvende fuld: mændene til højre og kvinderne til venstre. De yngre står op, de ældre sidder. Meget praktisk er der et lille armlæn mellem hver plads, så ingen bliver mast i bænke-

Den ortodokse kirke har gyldigt viede biskopper og præster, og deres messe er en lige så rigtig og gyldig messe som vor. Selv om ceremonierne er lidt anderledes, og sproget er græsk, er det let at følge med fra epistlen og fremefter, fordi

rækkefølgen er nøjagtig den samme som hos os. Det virker meget stærkt, at teksterne kan læses op direkte efter Det nye Testaments grundtekst. Credo og Fader Vor synges ikke, men læses højtideligt af en ældre lægmand. Ved offertoriet bringes offergaverne i højtidelig procession gennem kirken op til alteret, og hele kirken incenseres med røgelse. Canon, der er skrevet af den hl. Johannes Kryostomos († år 407), er ret kort. Forvandlingsordene synges altid. Det er meget smerteligt at overvære denne gyldige messe og så på grund af skismaet ikke at have lov til at gå til kommunion. En dag fik jeg lejlighed til at hilse på biskoppen af Korint og udtalte min sorg over dette. »Det kommer en dag – det kommer!« svarede han. Kommunionen uddeles altid under begge skikkelser: et lille stykke syret brød og et par dråber vin, der bliver rakt ved hjælp af en ske. I hverdagsmesser så jeg et par gange mødre komme med deres nydøbte på den ene arm og dåbslyset i den anden hånd til kommunion. Ved denne lejlighed fik den lille sin førstekommunion; næste gang bliver så, når det er kommet til skelsår.

Søndagsprædikenen blev holdt efter kommunionen. Naturligvis var der nogle forældre med små børn, der gik forinden, men de fleste blev. Efterhånden fik jeg da fat i, hvad prædikenen handlede om, trods mine små og kun gammeldags græske kundskaber. Ved kirkedøren blev der solgt eller uddelt et firesidet ugeblad. Der var også større månedsblade at få.

Det interesserede mig naturligvis at få talt med nogle ortodokse præster og lære deres forhold nærmere

at kende. Det var lidt vanskeligt, da de fleste af dem ikke kan fremmede sprog. (Nå, det står jo heller ikke meget bedre til med den katolske gejstlighed f.eks. i Italien). Præsterne ser meget statelige ud i deres sorte sorte kapper, høje huer, langt hår og stort skæg. Når man så dem celebrere messen, bede eller tale med folk og i det hele taget gå rundt på gaden, så de fleste meget fromme ud, – sådan den rigtig gode gamle type på en from præst. Man kom til at tænke på de gamle kirkefædre. Der er ikke så mange »ordenspræster« i vor forstand. Munkene er munke og lever deres klosterliv, og kun en mindre part af dem er præster. De ni tiendedele af sognegejstligheden er gift. Man ser dem dog ikke arm i arm med konen på gaden. Som regel er de alene, i embeds medfør. Men man ser dem dog på tur eller rejse med hele familien, og alligevel ser de helt »katolske« ud. Det er en ting, vi må indstille os på, at når genforeningen med den ortodokse kirke snart en dag bliver fuldbyrdet, er en tredjedel af den samlede katolske klerus gift; sådan er det allerede hos de unerede af østerlandsk ritus. Biskopperne derimod bliver taget fra munkene eller ordenspræsterne. Jeg besøgte et kombineret kollegium, højskole, ordenshus og ortodokst bladhus, der lå i forbindelse med et lille kloster, der udgav et søndagsblad »Apostoliki Diakonia«, i jeg ved ikke, hvor mange hundrede tusinde eksemplarer. Det indeholdt bl.a. en meget solid prædiken og et par praktiske artikler. Et større månedsblad, der også kommer i meget stort oplag, er meget alsidigt. I et af numrene var der en fire sider lang artikel om pavens besøg i Konstan-

Grækenland er et gennemkristent land, ortodokst eller græsk-katolsk, som vi siger.

tinopel, meget nøgternt og sympatisk refereret, med flere billeder. Bladet var beregnet på gennemsnitslæseren og af lige så høj kvalitet som vort ugeblad, men vel lidt mere gammeldags i stilen efter vor mening og ikke så kontroversielt.

En af lederne havde besøgt romersk-katolske universiteter og klostre og talte flydende fransk. I samtalen løb kom vi naturligvis snart ind på spørgsmålet om genforening. Han var meget økumenisk indstillet, men man mærkede dog en vis reservation over for den katolske kirke: »Rom er jo også andet end kardinal Bea og Chevetogne!« (et økumenisk arbejdende benediktinerkloster). Bortset fra en medfødt skepsis over for de latinske lande, som flere gange i historiens løb har behandlet grækerne temmelig skidt lige fra Konstantinopels plyndring i det 13. århundrede til italienernes invasion på Balkan i 1940, ligger der bag det angsten for, at den romerske kurie skal dirigere deres interne kirkeliv og forsøge at latinisere, samt en vis reservation overfor Vesteuropas Beserwissen og Bessermachen. Det er mere de praktiske konsekvenser af ufejlbarhedsdogmet end selve pavens primat, de er ængstelige for. Lige bortset fra dette dogme tror den ortodokse kirke så at sige det samme som den romerske, men den udtrykker sig på en anden måde og vil for ingen pris have påtrykt sig vores udtryksform. Helt konkret er vanskeligheden, hvordan de skal acceptere vore dogmeformuleringer siden adskillelsen – og Rom deres. Det vil kræve megen finfølelse, især fra vor side. Derfor var de også meget taknemmelige for, at pave Paul på en så fin måde havde løst prestige-spørgsmålet, ved at han besøgte patriarken af Konstantinopel først. Derimod er det berømte stridsspørgsmål om »Filioque« i Credo faktisk mere et påskud til at opretholde skismaet end årsag til det. I dette som i lignende spørgsmål har stædigheden tidligere været mere fremherskende hos begge parter end viljen til samtale. A propos gennemsnitskatolikkens uvidenhed om den ortodokse kirke var det interessant at se, at i deres mellemskolekatekismus var der en meget god fremstilling af den romersk-katolske kirke, - så der har vi noget at lære.

Den arkimandrit (leder) jeg talte med, mente, at nok ville vi om nogle år nå til en vis forening, men vanskelighederne var for store, til at vi kunne blive én kirke igen. Hvortil

jeg svarede: »Vi siger begge i messens Credo: Jeg tror på Helligånden, Levendegøreren. Så tror De også på muligheden af énhed, ikke ved menneskelig kløgt, men ved bøn om Helligåndens nåde!«.

Hovedindtrykket var altså, at Grækenland i det store og hele er et meget religiøst præget land, og at den ortodokse kirke, trods 900 års adskillelse fra os, virker så ægte katolsk helt igennem. Folket virkede moralsk set meget naturligt og sundt – udadtil i hvert fald; men jeg har jo kun set et lille hjørne af landet. Der var ikke det tyveri, der flourer i visse lande. En tilsyneladende naturlig usnerpet anstændighed. Meget virkede på os noget gammeldags; men man må ikke glemme grækerne stolthed, at de vil være sig selv. Og Gud bevare dem for at få importeret det dårlige fra Vesten. Medaljen har selvfølgelig også en bagside som alle andre steder. Her skal blot nævnes, at f.eks. deres kirkekunst er stagneret og præsternes uddannelse kunne være bedre. Den sociale forsyning er ikke så gennemført som hos os. Men ét skal her siges til deres fordel: en hel del fine alderdomshjem siges at stå halvtomme, fordi familierne føler, at de ikke kan være bekendt at sende deres gamle på en anstalt. Og vi glemmer ikke alle de krige, landet har måttet gennemgå, og at landet derfor er fattigt.

Hvad nu grunden kan være, var det lettere i Athen og Korint at forestille sig: »Her har apostlen Paulus gået, her har han talt,« end f.eks. på Forum i Rom. Hvorom alting er, så har man i deres kirker et meget mere levende indtryk af traditionen fra de store kirkefædre. Deres teologiske problemer har ikke været de samme som vore. Derfor vil det blive en berigelse for os at blive genforenet med de gamle østerlandske kirker, de ortodokse.

Palle Burla

Fastepredikerne i Jesu Hjerter Kirke

De tre fastepredikener over »Herrens Eukaristi«, som pater Stefan Huber holder i Jesu Hjerter Kirke, kommer til at ligge 8 dage før de tilsvarende predikener i de øvrige kirker. De holdes alle under en messe, der begynder kl. 20. I alle andre kirker begyndes kl. 19,30.

Tirsdag 5. marts: Kristus i går og i dag.

Tirsdag 12. marts: Kristus i mig.

Tirsdag 19. marts: Kristus i Kirken.

Klar og utvetydig besked ønskes

Regin Prenter: Virkelig opstanden
Kristeligt Dagblads Forlag 1967

Kirken har altid haft to slags fjender, dem, der angreb den udefra, og dem, der angreb den indefra ved at forfalske troen. De første er lette at kende og er derfor i virkeligheden ikke så farlige. De andre er langt farligere, fordi de ofte er vanskelige at få øje på. I gamle dage kaldte man dem kættere, men den herskende moderetning inden for teologien tillader ikke anvendelsen af dette grimme ord. Egentlig er det vel også uretfærdigt overhovedet at tale om angreb på troen, for det er jo ikke det, man vil. Man vil tværtimod have troens sandheder skåret til, så de bliver antagelige for tidens tankegang, – de skal bringes på fællesnævner med døgnets ideer. Det er en smuk hensigt, men hvad bliver der tilbage af troen? Og hvor bliver troens forargelse af?

I vore dage kommer denne underminering af troen (man kan jo undlade ordet angreb) fra en eksistensfilosofisk forfalskning af kristendommen, der er blevet uløseligt knyttet til Bultmanns navn og til de fra ham udgåede bestræbelser på en afmytologisering af troen. Tilsyneladende fastholder man den kristne tros sandheder, men man lægger en anden mening i ordene end den, der er den gamle tros mening, – man bortfortolker og omfortolker alt. Man taler om opstandelse og påske, men ser i Jesu opstandelse af graven kun et mytologisk udtryk for »ordets« opstandelse i forkyndelsen.

Det er denne kristendomsforfalskning, Prenter holder opgor med i sin bog. Hans hensigt er at stille kirkens årtusindgamle opstandelsestro op imod en afsporet modeteologi. Opstandelsen skete én gang for alle, inden nogen påsketro var opstået i noget fortvivlet og vantro hjerte. Og just derfor, fordi det virkelig skete, kunne og kan påsketro opstå i et fortvivlet og vantro hjerte, når budskabet derom, NB! budskabet om det *virkelige skete*, når et menneske (pg. 26).

Den væsentligste indvending, man kan rette mod Prenters bog, er, at den ikke er grundig nok. Den er kun et optryk af en påskeartikel i Kristeligt Dagblad. Man kunne ønske, at Prenter ville tage emnet op til en mere udførlig behandling i en større bog. Både i protestantiske og katolske kredse føles der et stadig stærkere behov for klar og utvetydig besked i denne sag.

J. Rudfeld.

Har kirken en fremtid?

Robert Adolfs: »The Grave of God – Has the Church a Future?»
Burns & Oates – 157 sider – 13/6 sh.

Robert Adolfs er en hollandsk augustiner-munk, der er blevet berømt gennem to bøger. Den første hedder »The Church Is Different« (kirken er anderledes!), hvor han peger på de værste fejl ved den kristendomsopfattelse, der er den mest almindelige i nutiden, og kræver en *åben katolicisme*. Den foreliggende bog bærer den provokerende titel »The Grave of God« (Guds grav) og behandler spørgsmålet, om kirken har en fremtid.

Selve titlen og det spørgsmål, der behandles, er et klart symptom på de ting, der rører sig i nutidens kristendom. Her er der en præst, der åbent spørger, om der findes nogen fremtid for kristendommen! Hvorfor bliver den slags spørgsmål stillet i dag? Der er så mange teologer og lægfolk, der stiller sig det, at det er urimeligt at betragte dem som »gale«. Denne radikaliserende af debatten om kristendommens eksistensberettigelse er et af kendetegnene på det nybrud, der i øjeblikket ryster kirken i dens grundvold. Denne udfordring blev da også taget op af bispesynoden, der brugte megen tid på at analysere det, der benævnes »troskrisen«.

Første del af Adolfs' bog indeholder for så vidt ikke noget nyt, idet den kort og præcist sammenfatter de forskellige fænomener, der har gjort, at den institutionaliserede kristendom er kommet i en situation, hvor det er rimeligt at spørge: »Har kirken en fremtid?« Adolfs' bog ville ikke have været væsentlig, hvis han kun havde forsøgt at begrunde, at spørgsmålet stilles. Det væsentlige er at finde i bogens anden del, hvor Adolfs formulerer en række ideer, hvis virkeliggørelse måske vil give kirken en fremtid.

Vigtigt for Adolfs er det at skelne mellem kirkens grundlæggende strukturer og den kulturelle og tidsbetingede overbygning. Basisstrukturene er kirkens forkyndelse af evangeliet og at være et frelsens tegn i verden. Vi bør fjerne hele kirkens kejserlige og verdslige overbygning for igen at gøre kristendommen til en levende virkelighed i nutiden.

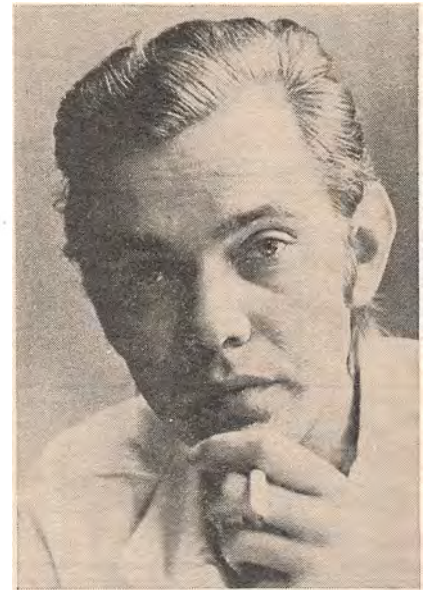
Bogens kerneidé er hentet fra Filipperbrevet, hvor Paulus siger »... han (Kristus) tømte sig selv og tog tjenerskikkelse på og blev mennesker lig.« (2,7). Kirken som tjenende er det centrale, og dertil kommer, at den bør tømme sig selv, og ikke stræbe efter verdslig magt. Hvis de kristne virkelig påtog sig at tjene verden, ville – siger Adolfs – kirken have en fremtid for sig.

Adolfs påpeger med rette, at kirken i dag på mange måder er en verdsliggjort institution, der står i skrigende modsætning til væsentlige sider af det kristne budskab. Adolfs mener f.eks. at Vatikanstaten bør opgives som stat, – at Peterskirken bør omdannes til et museum, der kan minde os om, hvad kirken en gang var, alle ritualer, klædninger og symboler, der kulturhistorisk hører sammen med kejserdømmet, bør opgives.

For mig at se rammer Adolfs yderst centralt med denne kritik. Der er og bliver en himmelråbende modsætning imellem, at paven om sig selv bruger titlen »Guds tjeneres tjener« og han så iøvrigt fremtræder offentligt som en kejserlig person. Men selvfølgelig er det ikke kun paven og hierarkiet, der skal opgives den konstantinsk inspirerede kristendomsforståelse. For at ideen om den tjenende kirke kan blive til sand virkelighed, må alle i kirken påtage sig tjenerskikkelsen! Heri ligger nutidens store udfordring til kristenheden. Det er måske et spørgsmål om liv eller død!

bej.

Bør vi fjerne den kejserlige overbygning og gøre Peterskirken til museum?

Jan Bredsdorff

Forfatteren Jan Bredsdorff, redaktør af det venstreorienterede tidsskrift Politisk Revy, vil tale i Bifrost tirsdag den 27. februar kl. 19,30.

Emnet er »Opgøret med slavementaliteten! Om Kina, det humaniserede og demokratiserede samfund.« Bredsdorff, der foruden et par romaner har fået udgivet »Mao Tse-Tung's tænkning, skrifter og digtning« i foråret 1967 på Chr. Eriksens forlag, har tilbragt omkring 1½ år i Kina i perioden 65–67, hvor han virkede som lærer.

Om sit foredrag oplyser Jan Bredsdorff, at hans udgangspunkt er den menneskelige frigørelsesproces, som Kina står for, og som er stærkt under udvikling. Med andre ord, en afvisning af den antikinesiske propaganda, der hævder, at Kina er at ligne med et slavesamfund. Det kinesiske menneske er, siger Jan Bredsdorff, under den marxistiske samfundsstruktur væsentligt mere emanciperet end hans medmenneske i »den frie verdens« demokratiske mindretalsdiktaturer.

Kom til møde i Bifrost på tirsdag og tag de af Deres venner med, der venter andet og mere af et diskussionsmøde end det sædvanlige: at blive bekræftet i ens fordomme! Der er fri adgang, entre kr. 2.-. Mødet begynder præcis kl. 19,30 i Engelsalen, Jagtvej 183 B, Kbh. Ø.

★ Det meddeles fra Saigon, at pater Hoang Quynh, lederen af de katolikker, der i 1954 flygtede fra Nordvietnam til Sydvietnam, blev dræbt under beskydningen af det kinesiske kvarter, en forstad til Saigon.

★ Fader Daniel Berrigan, en af modstanderne mod Vietnamkrigen i USA, er sammen med en universitetsprofessor mellemlandet i Vientiane på vej til Hanoi for at få udløst fem amerikanske piloter.

De sydlige øer

Im. Nielsen

Snedkermester

Brødregade 1, Maribo. Tlf. 759
Begravelse ordnes — alle
aftaler kan træffes i hjemmet.

Farvemessen

Vestergade 21, Maribo.

Telefon 989

Ingemann Jensen

Malermester

Maribovej 139, Nakskov

Telefon 308

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester. Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritzen

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

K. E. Petterson

Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

RYØ A/S

Ingeniør- og handelsfirma

Aalborg Nytorv 14. Tlf. 12 88 88

El-installationer - El-artikler

Radio og fjernsyn

Fjernvarme - køleanlæg

Vand - Gas - Sanitet

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Tlf. 12 03 01

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Køb hjemmets udstyr hos

THUEN

Gravensgade 2,
Aalborg. Tlf. 13 14 44

Laurits Bageri

Borgergade 32, Aalborg
Telefon 12 69 13
Kun 1. kl. varer anvendes

Mathias
Christensen
ABSALONSGADE 14
AALBORG

København

Sparekassen

for Lyngby og Omegn

Kronborg Margarinefabrik

Niels Brocksgade 4
København V.
Tlf. CE 7840 og 1254

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A, hver
tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent
ugens fem første dage fra kl. 10
til 13. Telefon PALæ 2323.

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24

Kgs. Lyngby. Tlf. 87 00 25

Oliefy

Centralvarme

Brændselolie

Cinders

NORDISK KUL A/S

Rødovrevej 381-389

Vanløse

Telefon *70 45 30

B. J. Leanders Eff.

A. Madsen, glarmester

Rantzausgade 14,
Københ. N. Tlf. 35 17 02
Specialitet: Blyndfatning

Kaj Uth

Snedkermester

Hvldegaardsvej 14-16
Ordrup, Tlf. 10225
Privat adr.: Nymosevej 14,
Gentofte. Tlf. Søborg 8109.

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatør

Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 - 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,
København V.
Tlf. Vester 7001 og 8581

FORSIKRINGS COMPAGNIET
FOR KONGERIGET DANMARK ½

☆

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K
Telefon *11 21 21

Støt vore annoncører

Aalborg

Fiskohallen

Kastetvej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

FOLMER OLSEN

Begravelse ordnes

Reberbansgade 37
Aalborg - Tlf. 12 15 57

Chr. Hjorth

Frukt og grønt

Østerbro 64, Aalborg
Telefon 3 46 72

Der er en mærkelig kontrast i denne søndags evangelium. Først betror Jesus sine nærmeste disciple, at enden snart nærmer sig, at han har tiltrådt den sidste rejse, der skal føre ham i døden. Og dernæst hører vi om folkets begejstring i anledningen af det under, der udføres for øjnene af dem. Er det mon særlig mærkeligt, hvis de tolv apostle ikke var så pessimistiske som Jesus? Så længe han kunne få en sådan modtagelse af folkeskarerne, så længe havde man da håb om, at de kunne vindes for sagen. Og det var jo det, det gjaldt. Hvad gjorde det så, at nogle forbenede præster og skriftkloge mukkede, – det kunne man da se stort på?

Alligevel kan disciplene ikke have undgået at bemærke en vis afstand imellem deres mester og skarerne, der nok kunne forekomme en smule foruroligende. Det er ganske øjensynligt, at disse viser en noget indskrænket holdning. F.eks. i form af en slet skjult irritation over den blindes påtrængenhed. Kan man sådan højrøstet bede om at blive helbredt? Det må jo være generende for Jesus altid at træffe sådanne mennesker, der trænger sig på med deres problemer og begæring.

Men heller ikke disciplene kunne siges at være fri for en lignende utålmodighed, f.eks. i episoden med mødrene, der bringer deres små børn til Jesus.

Folkeskarerne og disciplene havde altså det til fælles, at de havde ganske bestemte forudfattede forestillinger om, hvad der var Jesu mission, hvad man måtte forlange, og hvad man kunne forlange af ham.

Dette er det centrale i Evangeliet, ikke blot i dagens, men i selve Evangeliet. Alle reaktioner på Jesu handlinger og budskab, hvad enten de kommer fra disciplene eller folkeskarerne, præsterne og de skriftkloge, skal forstås i lyset af dette faktum: mennesket har gjort sig et ganske bestemt billede af Gud, af hvordan han er og handler.

Sådan gør vi også i andre forhold i livet. Vi kan overhovedet ikke tænke på noget eller nogen, uden at vi gør os forestillinger om genstanden for vores opmærksomhed. Hvem danner sig ikke et billede af de mennesker, man træffer? Nogle endda på et ret overfladisk grundlag. Hvad er sladder andet end forhastede domme over andre? Hvem har ikke lidt for hurtigt sat andre i bås? Al sådan aktivitet er et sikkert bevis på, at vi gør os forestillinger om vore med-

Forbenethed og åbenhed

**Skrift
betragtning**

Fastelavnssøndag

Luk. 18,31-43

mennesker, og at disse næsten helt bestemmer vore følelser og reaktioner.

Det afgørende spørgsmål er, om vore forestillinger om de andre er sandheden om dem eller billeder i vort private persongalleri. Men hvis det sidste er tilfældet – hvad det som oftest er, falder ansvaret da tilbage på os selv? Og hvis det drejer sig om Gud, har vi så nogen indflydelse på, hvordan vi opfatter ham? Overtager vi ikke bare miljøets forestillinger, uden at kunne gøre hverken fra eller til?

Hvis dette uden videre er rigtigt, kan ingen – heller ikke Jesus – med rette bebrejde nogen, at de tænker forkert om Gud. Og dog er Evangeliet utvetydigt på dette punkt: »Åh, hvor er I uforstandige og tungnemme til at tro på alt det, profeterne har talt! Burde Kristus ikke lide dette og så indgå til sin herlighed?« er Jesu ord til de to disciple, der er på vej til Emmaus efter de tragiske begivenheder omkring Jesu arrestation og henrettelse.

Og skærer Jesus ikke lige igennem alle velmenende reaktioner fra sine ledsageres side, da han kalder den blinde hen til sig? Folk ville skåne Jesus for en uheldig mands påtrængenhed, men sådan har Jesus ikke selv opfattet mandens råb, men som et udtryk for hans tro. Eller måske har de netop også ubevidst opfattet det på den måde og taget anstød deraf. I denne deres forargelse over mandens opførsel ligger der en dyb vantro: »Det er skrækkeligt og pinligt at se, hvordan alle disse stakels mennesker tillægger Jesus undergående kræfter, og mest pinligt må det selvfølgelig være for Jesus

selv at skulle leve op til sådanne urimelige krav.« Vantroen er ikke svær at få øje på.

Har man først fældet en kategorisk dom over et menneske, er det i almindelighed næsten umuligt at ændre sit billede af det; man er låst fast i sine forestillinger, så længe man fastholder den kategoriske bedømmelse.

Modsætningen til den kategoriske bedømmelse er åbenhed og modtagelighed for nye indtryk og forestillinger. I dette tilfælde er der nemlig mulighed for, at kendskabet og forståelsen for andre vokser. Og uden denne mulighed intet grundlag for sand menneskelig kontakt.

Men en sådan åbenhed i sindet er også betingelsen for et ægte forhold til Gud. Den åbenhed, der er tale om, er en holdning, der giver Gud mulighed for at føje træk til træk i det billede, vi alle har i os af ham, eller måske korrigerer det. Fejlen er ikke, at vi danner os forestillinger om Gud, en fejl, ja en synd bliver det først, når vi gør Gud selv lig med vore forestillinger om ham, for da udelukker vi muligheden for at vokse i erkendelse eller korrigerer dem.

Det var denne mangel på åbenhed, der gjorde, at hverken folkeskarerne eller disciplene kunne forstå Jesus. De dømte overfladisk om Guds muligheder, og derfor fattede de ikke den egentlige mening med de begivenheder, de selv var øjenvidner til. Kun den blinde havde begrebet en lille smule mere, og derfor vovede han at bede Jesus om helbredelse.

Disciplene derimod dømte overfladisk både om Jesu mission og om tilhørernes reaktioner. De så ikke, at deres jubel ikke var udtryk for tro, og derfor kunne de heller ikke forestille sig, at det kunne gå galt, når stemningen vendte sig mod Jesus. Men heller ikke da den gjorde det, forstod de grunden. Jesu lidelse og død var for dem helt igennem meningsløs, et ulykkestilfælde, der satte punktum for et værdifuldt liv.

Kirken mindes hvert år Jesu lidelse og død. Hans lidelse og død har altså nu fået mening for os, der ved, hvordan Gud handler i sin visdom. Men gør vi nu også det? Er det ikke blot en illusion? Om vi tiltror os selv for megen indsigt i Guds verden, skal livet nok tage sig for at afgøre. Men i mellemtiden kan vi, og bør vi, arbejde på at opnå en stadig større åbenhed og modtagelighed for den virkelighed, der er Guds.

Lars Messerschmidt.

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvej 13,
Charlottenlund
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Flint arbejde – Tria 6070 rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke – så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø

Tandlæge

P. Lomholt Maack har åbnet praksis
Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

K&K

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Benzon's

Begravelsesforretning

Aul. katolsk bedemand
* 34 46 01

Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetmester

Per Meyer

P. Skramsgade 27

Byen 7920 - 94 33 66

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121, 205

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret

Studiestræde 15, København K.

Tlf. Minerva 6761

Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM TLF. *95 13 22

GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

ALTERLYS

i alle størrelser

og i øvrigt

stearinlys og vokslys

af enhver art

ASP-HOLMBLAD

STEARINLYSFABRIKER

København

Tandtekniker

Ove C. Jensen's eftf.

J. Bønnelycke

Kunstige tænder – Rep. udføres

Vesterbrogade 69

Tlf. Eva 5932 fra kl. 13.30-16

Tirsdag og fredag kl. 13.30-18

MARIUS MP PETERSEN

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

W. A. Werner A/S

Ost en gros

Teglgaardsstræde 13

København K.

Tlf. 14 14 08 og 14 17 72

Kvalitetssost

C. B. Riis & Søn

Slagtermestre

Valby Langgade 36

Kbhvn. Valby Tlf. VA 89

1. kl. kød og pålæg

Mogens Larsen

Ramsherred 31

Aabenraa

Tlf. 2 25 30 og 2 34 27

Lvs - Kraft - Varme

Kaffefirmaet

Børge Kruse

Frederiksborggade 27

Tlf. 15 76 08

Kaffe - The - Cacao

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.

Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvvej 26, Charlottenlund

Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Banegårdens Restaurant

Fritz Kapper

Odense H.

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg

Telefon 2 02 14

Aabenraa Brugsforening

Søndergade 15

Aabenraa. Tlf. 2 23 68

Leverandør til St. Ansears

Klinik

LITURGISK KALENDER

SØNDAG den 25.: **FASTELAVN** (violet, s. 112). Ihukommelse af Matthias, apostel (s. 839).
MANDAG den 26.: Søndagens messe (violet, s. 112).
TIRSDAG den 27.: Søndagens messe (violet, s. 112).
ONSDAG den 28.: **ASKEONSDAG** (violet, s. 117).
TORSDAG den 29.: Torsdag efter askeonsdag (violet, s. 129).
FREDAG den 1.: Fredag efter askeonsdag (violet, s. 131).
LØRDAG den 2.: Lørdag efter askeonsdag (violet, s. 136). Ihukommelse af Karl den Gode (s. 842).
SØNDAG den 3.: 1. søndag i fasten (violet, s. 140).

Messtider i St. Ansgars Kirke

Fra 1. søndag i marts måned vil *søndagens* messtider blive:

Kl. 8: Læst messe (oftest på latin).

Kl. 10: Højmesse. Kl. 11,30: Læst messe.

Messtiderne på hverdage forbliver de samme: Kl. 8 og 16,30; lørdage læses kun messe kl. 8, men kl. 19 synges komplet eller bedes rosenkrans.

LOURDES

fra den 21. april til den 4. maj
fra den 28. juli til den 10. august
Togrejse. Pris kr. 1100,-.
Program

VOR FRUE SEKRETARIAT
Lundemarken 15, Kalundborg
Tlf. (03) 515 nr. 2676

Bekendtskab søges

af ensom ung mand, 27 år i god stilling med ung dame med fælles interesser - litteratur, kunst og natur for event. ægteskab. Billet mrk. »F. 23.« til bladets annonceekspedition
Hauchsvej 8
København V.

R.I.P.

Vor kære

INGER MARIA BRANDORFF
f. **KRENK**

er efter lang tids sygdom stille afgået ved døden.

Skive, den 11. februar 1968.

Familien.

St. Ansgars Kirke

Askeonsdag indvies og uddeles asken kl. 19,30; derefter synges højmesse.

SYNODEN 1969

Adskillige sogne

har haft møder, hvor synoderepræsentanterne og den øvrige del af menigheden har haft mulighed for at tale sammen og drøfte besvarelsen af det spørgeskema om forholdene i bispedømmet, som har foreligget fra synodens åbning. Mange af møderne har været vellykkede, selv om der ikke alle steder har været de bedste muligheder for at få skabt den rette kontakt mellem de valgte og menigheden.

Men der har også været sogne, hvor det - sikkert af mange gode grunde - hidtil ikke har været muligt

at få arrangeret sådanne møder. Det er imidlertid biskoppens absolutte ønske, at disse møder skal holdes for at det store arbejde, der nu skal gøres, kan bære frugt. **Uden kontakt med menighedernes mange medlemmer arbejder synoden forgæves.**

Læs mere om synoden på bagsiden

R.I.P.

Vor kære søster og moster

ELLA BARFRED

f. 18-5-1894

sov stille hen den 14. februar 1968.

Ebba Sørensen.

Bed for hendes sjæl.

Ugens tv og radio (25. febr. - 2. marts).

SØNDAG	11.40 p2	Reformationens Indførelse i Danmark. Foredrag.
	20.40 tv	Panduro: Farvel Thomas. Tv-spil. Nordvisjon.
MANDAG	20.30 tv	Revision af fangebehandlingen? Diskussion.
	21.05 p2	Tanzania. Helafstensprogram.
TIRSDAG	17.35 tv	Månedsavisen for piger og drenge.
	20.00 tv	Ansigt blandt unge.
ONSDAG	20.00 tv	Horisont. Udenrigsmagasinet.
	20.05 p2	Hvad er en ægte mand? Kønrollediskussion.
TORSDAG	19.40 p2	Atelisme og religion i Sovjet. Foredrag.
	21.10 tv	Tv på jobbet. Silkeborg.
FREDAG	18.05 p2	Seksualundervisning i skolen. For lærere og forældre.
	21.20 tv	Vinduet. Kulturmagasinet.
LØRDAG	9.15 p1	Østkirkelig liturgisk musik.
	17.35 tv	Teen-agere mødes om et problem.

REJSER UNDER KATOLSK LEDELSE 1968

Skt. Annæ Rejser.

9. april-16. april (påsken) FLY Rom. 8 dage 925 kr.

5. juli-19. juli FLY Rom-Sorrento. 15 dage 1.275 kr.

29. sept.-13. okt. FLY Firenze-Assisi-Rom. 15 dage 1.275 kr.

Program og alle oplysninger: lærerinde frøken Annie Rastrup, Amagerbrogade 45, 2300 København S, tlf. SU 86.

Pastor d'Auchamps Rejser.

7. juni-21. juni FLY Firenze-Assisi-Siena. 15 dage 1.275 kr.

Ledere: Fru E. Schwartz og pater Duclos.

5. juli-25. juli TOG Ravenna-Rom-Assisi. 21 dage 1.375 kr.

Ledere: Fru E. Schwartz og pastor d'Auchamp - eventuelt individuel hjemrejse.

13. sept.-27. sept. FLY Rom-Assisi. 15 dage 1.275 kr.

Leder: Pastor d'Auchamp.

Program og alle oplysninger: Revisor Schwartz og frue: Ø. Farimagsgade 18, 2100 København Ø, eller pastor d'Auchamp, Vandtårnsvej 5, 2860 Søborg, tlf. 69 03 01.

»Den nordiske valfart med fly til Lourdes« - Bispedømmets pilgrimsrejse.

27. juni-3. juli 7 dage 880 kr. - særpris for syge (Asile Notre Dame): 725 kr.

Gejstlig leder: Msgr. Knud Ballin. Læge og sygeplejersker følger de syge.

Program og alle oplysninger: Fru L. Samson, Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. GE 6341. Eller translator Lerche Nielsen, Bredgade 69, 1260 København K. Tlf. PA 2539.

Synoder andre steder

Synoder er planlagt eller i gang også i andre lande: i Sydamerika, Afrika, Østrig, Polen, Belgien, Holland og Frankrig. De omfatter i reglen vistnok kun et enkelt ærkebispedømme. Nogle steder er der lægfolk med, men næppe i så stor udstrækning som her i Danmark. To af synoderne har været omtalt i den katolske presse, det hollandske lægmandsråd og den franske synode i Rouen i Nordfrankrig. Der synes at være både ligheder og forskelligheder i forhold til vores danske synode.

I Wien blev f.eks. 1 million spørgeskemaer uddelt direkte til de troende. Det samme skete i Rouen, og her kom 10 pct. tilbage med besvarelser, som så udnyttedes i kommissionerne.

Formålet både i Rouen og i Holland var at gennemføre Vatikankoncillets program, at besjæle den lokale kirke med koncilets ånd og lære.

I Holland er arbejdet forlængst begyndt. Et plenarmøde har lige fundet sted, og det næste skal være først i april. Mon det ikke var en idé, at vi sendte en af vore hollandske præster ned til dette møde for at se, hvordan det går til? Foruden kommissioner synes hollænderne også at have mere løse grupper, der kan samle ideer og ønsker.

I Rouen har man haft 6 kommissioner med emnerne præster, lægfolk, sakramenternes forvaltning og liturgien, den pastorale organisation i bispedømmet, den administrative og økonomiske organisation og endelig katekesen. Der udarbejdes forslag for hver kommission, dog fem for katekesen. Målsætningen var ikke emne for nogen særlig drøftelse eller rapport, antagelig fordi man mener at finde den i koncildokumenterne om kirken. Derimod begyndte hver rapport med et afsnit af læremæssig og pastoral karakter, – siden udformedes direktiver for stiftet, og endelig regulære lovforslag. Det er kun oplæg, og debatten er ikke afsluttet. Der er udarbejdet beskrivelser af de ydre sam-

fundsmæssige omgivelser for det enkelte sogn, og det blev understreget, at man ikke måtte glemme at beskæftige sig med forholdet til verden udenom, dvs. U-landene, freden osv.

Både i Holland og i Rouen var der observatører med fra andre kirkesamfund, navnlig de reformerte. Det var ikke blot til plenarmøderne, men også ved arbejdet i kommissionerne, de deltog. I Rouen var der to, i Holland ved jeg ikke, hvor mange.

Synoden her

De seks formænd for regionerne og fire medlemmer udpeget af biskoppen udgør FORMANDSKABET for synoden. Oprindelig hed det centralkommissionen, men et flertal af medlemmerne fandt navnet mindre godt, og så blev det til det danske ord: formandskabet.

Det første job, formandskabet kom på, var at skabe en forretningsorden for hele synoden. Det vigtigste punkt blev forbindelsen mellem regionernes arbejde og kommissionerne.

Det blev her vedtaget, at **arbejdsgangen** skulle foregå således: Når et emne er udtaget til behandling, skal der **begyndes i regionen med en almindelig drøftelse**. Alt, hvad der kommer frem skal anføres i en rapport, som så sendes til formandskabet efter godkendelse i regionen. Alle regionernes rapporter vil blive tilstillet kommissionen. Denne består af seks medlemmer valgt af regionerne (en fra hver region) suppleret med det antal sagkyndige, som formandskabet måtte anse for fornødent. Kommissioner udarbejder så en redegørelse over emnet, der atter tilstilles regionerne til udtalelse. Udtalelserne skal så anvendes i kommissionerne, og sådan bliver man ved, indtil der foreligger en endelig indstilling til synodens plenarmøde i august 1969.

Frejdigheden var naturligvis størst i Holland. Et af emnerne var præsten og hans gerning, og forslaget, der skal drøftes, omfatter både cølibat, gifte præster og kvindelige præster! Når dette er drøftet og sendt til biskopperne, tænker man sig åbnet en dialog med Rom.

Nøgleordene ved den hollandske synode var ord som: forkyndelse, tjeneste, dialog, decentralisering, pluralisme. Det pastorale synspunkt, som jo er fælles for alle synoderne ud fra koncilets linie, kommer bl.a. frem i, at kirken ikke så meget betragtes som en organisation, men som et samfund, et fællesskab, hvor det ikke gælder om at tvinge, men om at kalde mennesker ind i Gudsfolket.

E.N.

Emnerne for synodearbejdet.

Formandskabet er midt i et stort arbejde med at udforme de emner, som regionerne og kommissionerne skal arbejde med. Regionerne har indsendt forslag til formandskabet med angivelse af den rækkefølge, hver region foretrækker. Det har her været interessant at se, hvordan regionerne kredser om de samme emner, men de mange småemner sættes forskelligt sammen. Det vil derfor nok være nødvendigt, at formandskabet prøver at finde en middelvej for at få det hele med.

Emnelisten er ikke færdigredigeret, men følgende to emner er taget frem til indledende behandling: **Kirkens målsætning og Bispedømmets struktur og organisation**. Begge emner er meget store, og de vil sikkert kræve lang tid. Det er derfor godt, at de tages først. Det sidste emne har alle vel en mening om, men det første emne virker måske lidt dunkelt. Meningen med det er, at synodens medlemmer skal gøre sig klart, hvad **Kirken er til for**, hvad der er **meningen med den her og nu**, og så skal vore tanker om dette spørgsmål inspirere alle de andre sager, der bliver taget op.

Læs mere om synoden på side 15

Trosfrihed i Spanien?

Delte meninger om hvor vidt den nye lov er et tilbageskridt eller et fremskridt.

katolsk ugeblad

1. MARTS 1968
116. ÅRGANG

9

BRÆNDPUNKT BERLIN:

Redaktør fyret for at optage læserbrev, der kritiserede kirkebidragsordningen

Harmfulde protester over hele Tyskland

Side 4.

Hvordan får udlændingene en klub?

En tv-udsendelse fornylig syntes at vise, at danskerne behandler udlændingene dårligt. Blandt andet mangler de et sted at være, når de er smidt ud af cafeteriet.

Og behandler danske katolikker udenlandske trosfælder godt?

Side 4 - 5 - 6 - 7.

Teenagere, der har en mening

Også i England er der problemer omkring indvandrerne. Om disse spørgsmål og andre som sex og dødsstraf har unge udtalt sig i interessant opinionsundersøgelse.

Side 10-11.

Den fælles nordiske fasteaktion til fordel for sygeplejeskole i Uganda

Ikke almisse men retfærdighed.

Hvorfor kirken opretholder sit diplomati

KUB – Privat

I anledning af, at 12 nye diplomater for nylig har overrakt pave Paul VI deres akkreditiver, har paven i en tale gjort rede for »den indstilling, hvormed Kirken i dag engagerer sig i diplomatiske forbindelser«.

Religiøse problemer

»Den første begrundelse for de diplomatiske forbindelsers eksistensberettigelse er, at der i jeres lande findes et større eller mindre antal troende katolikker samlet omkring deres hyrder og tæt forbundet med pavestolen. Der vil uvilkårligt opstå spørgsmål i forbindelse med disse kristne menigheders liv og åndelige krav enten med hensyn til udøvelsen af deres gudstjeneste eller med hensyn til deres opdragelsesmæssige, sociale og karitative virksomhed. Kirken ønsker i overensstemmelse med Kristi, sin stifters, lære ikke noget andet for sine børn end friheden til at tjene Gud efter deres tro og muligheden for helt og fuldt at stå som borgere over for deres land.«

De problemer, der opstår, »kan løses i en fredens, forståelsens og retfærdighedens ånd til Kirkens tilfredshed og i jeres landes interesse«.

Et lands sande storhed

Om tredjelændene sagde paven:
»Vor omsorg gælder ganske specielt de lande, som umiddelbart står over for tragiske vanskeligheder på grund af sulten, som er tvunget til hurtigst muligt at fremme den økonomiske udvikling i trit med en stadig voksende befolkning, som må foretage dristige ændringer af deres sociale strukturer, og som i mange tilfælde samtidig dels må sørge for, at folk lærer at læse og skrive, og dels fremme kulturen som to nødvendige forudsætninger for ethvert socialt fremskridt. Det er de umådelige mål, som de fleste af tredjelændene må gå i gang med

at nå for at skabe grobund for et virkeligt menneskeligt fremskridt. Hvor ville vi gerne se alle jordens folkeslag tage del i dette storslåede værk i en uselvisk samarbejds og retfærdighedens ånd! Vi gentager med eftertryk, at et lands sande storhed og egentlige prestige beror på denne fredelige kamp mod de umenneskelige kår, »den ufortjente elendighed« (**Populorum progressio**), som

NYT MED småt

★ Paven har overfor arabiske diplomater erklæret, at der ikke er tale om, at Vatikanet vil åbne diplomatiske forbindelser med Israel og heller ikke anerkende denne stat. Vatikanets kontakter med Israel angår kun administrative problemer vedrørende de hellige steder.

★ Om den katolske presse udtalte den franske biskop Huyghe, at den skal sørge for, at den kristnes engagement på forskellige områder: kulturelle, sociale og økonomiske, bliver gjort læserne bekendt. »Det forudsætter, at Gudsfolkets presse »klæber« til det, der sker, med risiko for nu og da at brænde sig, og at den søger at opfatte hvad der sker ud fra et kristent syn, samt at den frit engagerer sig i de dennesidige spørgsmål ud fra forskellige standpunkter.«

★ Ifølge det franske blad »La Croix« er det stifteren af Jesu små brødre (og søstre), pater René Voillaume, der i år fra den 3. til den 9. marts skal prædike Vatikanets påskeretræte for paven, kardinalerne og kuriens medlemmer. Det er Paul VI, der har indført den sædvane, at det hvert år er forskellige præster, der prædiker denne retræte. I 1964 var det redemptoristen, pater Hæring, som er kendt for sine moralteologiske værker, der prædikede retræten.

★ Kardinal Pierre Veuillot af Paris er død 55 år gammel af cancer i bugspytkirtlen. Kardinal Veuillot havde kun været ærkebiskop af Paris i et år, efter at den tidligere ærkebiskop, kardinal Maurice Feltin, havde trukket sig tilbage i december 1966.

★ Den 42-årige dominikanerpater Malcolm Magee, prior for Helligkorsklosteret i Leicester, har nedlagt sit præsteembede. Pater Magee har skarpt kritiseret Kirkens holdning over for fødselskontrollen, cølibatet og Kirkens autoritet. Han hævder at have forladt ordenen under pres, men nægter at udtale sig om, hvori dette pres bestod, men det vides, at han har været i konflikt både med biskoppen af Nottingham og sine ordensforesatte.

★ Pave Paul VI har udnævnt 36 nye rådgivere for kongregationen til evangeliets udbredelse, deriblandt fire lægmænd, tre lægekvinder og fem ordenssøstre.

Ved denne udnævnelse er antallet af rådgivere for denne kongregation, der leder Kirkens verdensomfattende missionsvirksomhed, blevet fordoblet.

så mange af vore brødre lider under.«

Man må undgå et farligt forfald

I de lande, hvor der hersker en vis materiel velstand, er der andre problemer, der trænger sig på. Et af de alvorligste er, at »det gælder om at bevare og styrke selve civilisationens ånd, for at den ikke skal komme ud i et farligt forfald som følge af et overmål af velfærd: menneskene har mere og mere brug for at blive oplyst om formålet med deres eget liv og med menneskehedens vandring.«

Idealet er en fred, opnået ved forhandlinger

Alle disse mål, sagde paven, kan kun nås i et virkelig fredeligt klima, dvs. under en fred, der er opnået ad forhandlingens vej og ikke ved anvendelse af magt. Flere og flere er i dag på vej mod en sådan opfattelse af freden, og man bør støtte enhver bestræbelse for en fredelig ordning, hvad enten den udgår fra de enkelte regeringer eller fra internationale organisationer. »Men man kan ikke komme uden om, at truslerne mod freden i den sidste tid langt fra at tage af udelukkende er vokset, samtidig med at de lidelser, der forårsages af krigen, også tager til.«

Paven sluttede med at sige:
»Bestræbelserne for hele menneskets og alle folkeslags fulde udvikling er tæt forbundet med Kristi budskab: det er vigtigt for et kristent hjerte, at alle mennesker får adgang til kår, som er Guds børn værdige, og lever i fred.«

Fasteaktionen til fordel

for Uganda

Giro 439 79

Caritas Danmark

Kardinal Lercaro gået af som ærkebiskop

VATIKANET — NC News Service

Pave Paul VI er gået med til, at den 76-årige kardinal Giacomo Lercaro af Bologna trækker sig tilbage fra sin post som formand for Vatikanets kommission til gennemførelse af koncils dekret om den liturgiske reform.

Han tiltrak sig opmærksomhed ved i januar måned at udstede en erklæring om, at Kirken er forpligtet til at anmode USA om at standse bombningen af Nordvietnam.

Kardinal Lercaro er den tredje kardinal, der i den senere tid har trukket sig tilbage fra sit embede. De to foregående var kardinal Herrera y Oria af Malaga og kardinal Paul Leger af Montreal.

Tre ungdomscentre i Skandinavien

STOCKHOLM — NC News Service

Tre katolske ungdomscentre er under fuldførelse i Skandinavien.

Ungdomscentret Marialund vest for Stockholm skal samtidig tjene som studiecenter for bispedømmet Stockholm. Tyske katolikker har både økonomisk og med frivillig arbejdskraft bidraget til centrets opførelse.

Myllyjarvi økumeniske ungdomscenter i Espoo vest for Helsinki drives af en lille, men aktiv gruppe katolikker af byzantinsk ritus under ledelse af pater Robert de Caluwé.

Centret besøges hver uge af unge af forskellige trosbekennelser.

Mariaholm ungdomscenter i Spydeberg øst for Oslo, som er det største og nyeste af disse centre, vil blive åbnet i efteråret 1968.

Amerikanere ser på den spanske trosfrihed

Den nye spanske lov om religiøs frihed er i virkeligheden ikke en udvikling til det bedre i forhold til det hidtidige. Den er et forsøg på i modstræbende ånd at rette sig efter det andet Vatikanconcil. Udlandet har fået det indtryk, at alt nu er vel i Spanien, men det er langt fra vel, hedder det i en af de mange kommentarer til forholdene efter lovens vedtagelse i sommer.

En fire-mands delegation fra New York bestående af metodistpræsten Dr. Harold A. Bosley, rabbiner Arthur Schneier, forretningsmanden Chales Taubman og Eugene K. Culhane, der er administrerende redaktør for det indflydelsesrige katolske blad »America«, som udgives af jesuitterne, har under et 5-dages ophold i Spanien prøvet at danne sig et indtryk af situationen.

I en artikel i sit blad skriver Culhane, at delegationen, der som antydnet bestod af medlemmer af fire forskellige trossamfund, blev modtaget med stor hjertelighed og åbenhed både af myndighederne og den »almindelige« spanier.

De har i et fælles brev til udenrigsminister F. M. Castiella takket ham for en samtale, der, efter hvad de skriver, var besøgets højdepunkt.

Det skyldes da også først og fremmest Castiella, at ikke-katolikernes stilling i det spanske samfund i det hele taget er taget op til revision. Da han i 1958 var ambassadør ved Vatikanet spurgte han en dag pave Johannes XXIII, hvad man kunne gøre for Spaniens protestanter. Pave Johannes svarede omgående: »Vi må hjælpe dem til at blive gode kristne, gode religiøse mennesker, lige meget hvad tro de har. De må lade dem holde gudstjeneste, lade dem få deres kirker.«

Og så gik Castiella i gang med sit store arbejde. Da han i mellemtiden blev Spaniens udenrigsminister, kunne han en skønne dag forelægge et lovforslag der ikke indskrænkede sig til en tolerant holdning, men som havde til formål at sikre religionsfrihed for de i øvrigt meget få ikke-katolikker i Spanien.

Overfor firemands-delegationen udtalte udenrigsminister Castiella, at loven efter behandling og diskussion i »parlament« og udvalgt ikke var blevet til det, der var meningen fra begyndelsen, men han var ikke desto mindre af den opfattelse, at den betegnede et fremskridt af historisk format.

Delegationen fra New York besøgte også Madrids ærkebiskop, Casimiro Morcillo, der fremhævede lovens positive sider. Amerikanerne var ledsaget af de spanske protestanters forhandlingsleder, Dr. Jose Cardona Gregori, og karakteristisk nok var det første gang de to kirkeledere mødtes. I kraft af deres embede har ærkebiskoppen og tre andre biskopper sæde i Cortes, men de fire gejstlige havde indtaget det standpunkt at forholde sig passive under debatten om lovforslaget, for at spørgsmålet kunne blive afgjort af lægfolk alene. Ærkebiskop Morcillo var dog af den opfattelse, at den vedtagne lov ikke adskilte sig væsentligt fra de forslag, henholdsvis de spanske biskopper og pavestolen var kommet med. Ikke desto mindre fremhæver Eugene K. Culhane den store forskel, der er mellem det andet Vatikanconcils erklæringer og den spanske lov.

Det, der dog efter den amerikanske delegations opfattelse er det mest beklagelige ved den nye lov, er, at kirkesamfundene har pligt til at føre medlemslister. Ikke mindst jøderne er meget kedde af dette med erfaringerne fra Nazityskland i frisk erindring. Myndighedernes argument for, at denne passus er blevet indført i loven, er, at religiøse foreninger før den spanske borgerkrig blev brugt som skalkeskjul for ekstremistiske elementer. Amerikanerne var dog af den opfattelse, at ingen ved nærmere eftertanke havde fundet vedtægten om listerne særlig sympatisk, og at man kun ledte efter en passende lejlighed til at blive den kvit. Man kunne også nok sige, at det i tider, hvor katolske præster er i fængsel for politisk aktivitet, og katolske studenter og arbejdergrupper var i hyppige konflikter med politiet, var lidt komisk at føre lister over netop ikke-katolikkerne.

Trods al reservation var de fire amerikanere, der repræsenterede hver sit trossamfund, besjælet af en vis optimisme, da de forlod Spanien. De var ikke utilbøjelige i at give Castiella ret i, at loven ikke var blevet til det, den burde være blevet til, men dog et stort skridt fremad. Endelig ville det jo også være afgørende for det klima, de spanske ikke-katolikker kom til at leve i, hvordan lovens paragraffer blev tolket og administreret.

På Den vesteuropæiske Kongres for Spanien, der for nylig blev holdt i Paris, vedtog en økumenisk komite bestående af protestanter og katolikker en protest, hvori man beklagede den officielle spanske kirkes samarbejde med Franco-regimet. Man opfordrede den katolske kirke til at bryde med Franco.

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:

Bernard Eric Jensen (litteratur),
Jens Oluf Lund (indenlandsstof),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson.

Redaktionsudvalg:

Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg

Redaktionskontor:

Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55

Annonceafdeling:

Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
20,00. Løssalgspris: kr. 2,00. Priserne
incl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

BERLINKRISE

Berlin skal her i sommer danne ram-
men om den 8. internationale katolske
pressekongres. Man kan uden at
overdrive sige, at den delte bys jord
er blevet beredt for nogle brandtaler
om pressefrihed i almindelighed og i
den katolske kirke i særdeleshed. Re-
daktøren for et katolsk kirkeblad er
blevet suspenderet, fordi han har op-
taget et læserbrev, der kritiserer bispe-
dømmets kirkebidragsordning. Sagen
har vakt enorm opsigt over hele Tysk-
land. Bladkommentarer, radiokommen-
tarer, demonstrationer — altsammen til
fordel for den suspenderede redaktør
— har omgående set dagens lys.

Både nævnte redaktør, pastor Gün-
ter Renner, Berlin, og en lang ræk-
ke af de gejstlige og ikke-gejstlige jour-
nalister, der har løftet deres røst i
harme, er gode venner af den katolske
kirke i Danmark. Mange af dem deltog
i det tysk-nordiske presse-møde i ef-
teråret 1966, hvor man drøftede forholdet
mellem bladudgiver og redaktion. Fra
tysk side hørtes enkelte røster, der
gav udtryk for en vis reservation med
hensyn til deres nordiske kollegers
stærke betoning af redaktionens uaf-
hængighed — også når bladudgiveren
var biskoppen. I Tyskland lagde man
således i særlig grad vægt på solida-
riteten med biskopperne, der havde
vist sig meget værdifuld i tiderne un-
der nazismens åg. Pastor Renner gjorde
sig til talsmand for den opfattelse,
at ikke-tyske katolske præster burde
stille sig solidarisk med vesttyske kol-
leger og ikke deltage i arrangementer i
Den tyske demokratiske Republik (Øst-
tyskland), uden at man havde sikret sig,
at det ikke var et arrangement, hvor
de kommunistiske myndigheder også
havde en finger med i spillet.

Diskussionerne på mødet i Køben-
havn blev ført i en meget venskabelig
atmosfære og styrkede yderligere
båndene mellem katolske pressefolk i
Norden og Tyskland. Nordiske kolleger
tager naturligvis del i den harme, som
Renners suspension har forårsaget i
hans eget land. »Når det gælder pen-
gene, tales ingen spøg,« hedder det i
»Kirchenzeitung Hildesheim«, der er et
bispedømmeblad af den mere officielle
type. Bladet kalder tilfældet Renner
pinligt. En redaktør bliver suspenderet,
fordi han har bragt et læserbrev, som
det biskoppelige kancelli ikke synes
om. Et kirkeblad skal, som det vel tit

nok er blevet sagt, afspejle meninger-
nes mangfoldighed inden for kirken og
give en troværdig information. Det er
ikke biskoppens husorgan. Dette er
fornylig blevet betonet af det biskoppe-
lige kancelli i München i anledning af,
at »Münchner Kirchenblatt« havde sagt
biskoppen imod i et skolepolitisk
spørgsmål. Selv om kirkebidragsord-
ningen måske er et overordentligt vig-
tigt anliggende, er den katolske pres-
ses anseelse det ikke mindre, skriver
Hildesheim-bladet, der gør opmærksom
på den store respekt, pastor Günter
Renner havde skabt om sig med sin
redaktørvirksomhed.

Så snart Berlins biskoppelige presse-
agentur havde udsendt meddelel-
sen om, at »Petrusblatt«s redaktør, pa-
stor Günter Renner »i sit arbejde ikke
havde været på højde med de opgaver,
som et bispedømmeblad stilles over
for«, strømmede det ind med prote-
ster, som dels havnede på skrivebordet
i det vestberlinske kancelli, dels hos
den i Østberlin residerende biskop,
kardinal Bengsch. Der var bred enig-
hed om, at den knægtelse af ytrings-
friheden, som havde givet sig udtryk i
Renners suspension, følte som noget
utilstedeligt i et moderne samfund og
direkte i modstrid med koncilets ånd.
I denne forbindelse må man være op-
mærksom på noget, der var sket fire
uger før. Offentligheden var allerede
dengang blevet opmærksom på, at der
var uoverensstemmelser omkring kirke-
bidragsordningen, og kardinalens sted-
fortræder i Vestberlin, generalvikar Wal-
ter Adolph, som iøvrigt i nazitiden hav-
de slået et stort og fortjenstfuldt slag
for den katolske presses frihed, havde
rettet kraftige bebrejdelser mod det ty-
ske katolske presseagentur KNA, fordi
det havde udsendt en meddelelse om
uoverensstemmelserne omkring kirke-
bidragsordningen. Adolph truede KNA's
afdeling i Berlin med at fratage den de
lokaler i en af kirkens ejendomme, hvor
Berlin-redaktionen har til huse, og
meddelte samtidig, at han ville gøre
sit til, at KNA's kontor i Berlin blev
nedlagt.

Selv om den belastning, som Tysk-
lands spaltning — især i Berlin —
forårsager for det kirkelige arbejde, i
denne tid har nået et kritisk stadium,
har reaktionen på Renner-sagen dog
bevist, at den tyske katolske presse

Fortsættes side 15

Ikke almisse men retfærdighed

Fasteaktionen til fordel for Uganda

I fastebestemmelserne for i år meddeler biskop Hans L. Martensen, at »fastealmissen« denne gang ubeskåret går til den fællesnordiske hjælpeaktion i Uganda, og at der desuden udsendes en pjeces om sagen, bilagt en giroblanket.

Nu er der måske dem, der vil mene, at når de betaler til den frivillige bidragsordning og desuden lægger en skilling i bøssen til fastealmissen, har de gjort deres pligt.

Vi har pligt til at støtte bispedømmet økonomisk, men desværre er der en betragtelig del af de danske katolikker, der endnu ikke er med i ordningen. Vi vil gerne komme i velholdte kirkerum, der er opvarmet om vinteren, når vi går til messe. Vi vil gerne have besøg af præsten eller besøge ham, når der er problemer, der skal klares. Vi vil gerne have dåb, konfirmation, bryllup og begravelse ordnet på den smukkeste måde. Men det koster alt sammen penge, mange penge. Til gengæld er vi fritaget for at betale kirkeskat til folkekirken.

Men man bør også som gode kristne efter evne hjælpe dem, der lider

sult, mangler et sted at bo osv. Ganske vist jamrer de fleste over, hvor dyrt alting er, men hver eneste dag kan vi i vor avis læse om de forfærdelige forhold, der hersker rundt omkring i verden, og så er vi i virkeligheden slet ikke så dårligt stillet, selv om vi ømmer os, hver gang der er bud efter pengepungen eller tegnebogen.

Da vi nu – i modsætning til i gamle dage – slipper meget nemt over de påbudte fastebestemmelser, er det, som biskoppen da også siger, en forudsætning, at vi på anden måde giver afkald i vor egen lille verden.

I stedet for at sprede hjælpen over mange områder, anbefaler biskoppen, at vi alle i år samler os om en fællesnordisk opgave, nemlig støtte til bygning af en sygeplejeskole i Uganda.

Initiativet er taget af Caritas Oslo, der har søgt Norsk Utviklingshjælp om økonomisk støtte. Ansøgningen er blevet bevilget, således at Norsk Utviklingshjælp betaler 900.000 kr. Forudsætningen er dog, at de nordiske katolikker indsamler 150.000 kr. til formålet. Det vil sige, at den norske udviklingshjælp betaler 6 kr. for hver krone, katolikkerne samler ind.

Også ungdommen skal aktiveres. Ungdomspræsten Ib Hjorth, Herlev, meddeler, at han vil forsøge at få den katolske ungdom til at påtage sig en bestemt opgave i forbindelse med indsamlingen, f. eks. indkøb af pulte og stole til skolen.

Desuden opfordrer pater Hjorth hvert eneste sogn til én gang i løbet af fastetiden at holde et »Ugandamøde«, hvor man kan forevise film o. l. Nærmere ved henvendelse til pater Hjorth.

I de kommende numre af Katolsk Ugeblad vil der blive bragt yderligere oplysninger.

Og skal vi så ikke lige få rammet en pæl gennem den opfattelse, at vi giver u-landene en almisse. Nu hedder det vi yder i fastetiden jo fastealmmisse, og det er der god tradition for, men i det øjeblik beløbet indgår i den hjælp til de nødlidende, der er vor soleklare pligt, hvis ikke vor tale om solidaritet med de fattige skal være en gang øregas, er der tale om en AKTION. Vor næste i u-landene skal ikke stå med den usynlige hat i hånden og modtage en tube penicillin af en hoven cigar. Han skal have retfærdighed. Han har haft lige så lidt indflydelse på, at han er født i den fattige del af verden, som vi har haft på at blive født i den rige. Så lad os nu prøve vor egen retfærdighedssans.

Hvordan får de deres klub?

Behandler vi udlændingene – ikke mindst dem, der kommer sydfra – dårligt her i Danmark? Det var et af de spørgsmål, der blev stillet i TV's familie- og samfundsmagasin »Kontakt« fornylig. Og svaret faldt ikke helt ud til danskernes fordel. Når udlændingene har svært ved at passe ind i det danske samfundsmønster, er det muligvis fordi danskerne i vid udstrækning lader dem isolere sig.

Og hvordan behandler vi danske katolikker vore udenlandske trosfæller, der skal opholde sig kortere eller længere tid her i landet? Falder svaret ud til vores fordel? Dette spørgsmål behandler emigrantpræsten Monsignore Silvio Porisensi – bedre kendt som Don Silvio – i en grundig analyse på de følgende sider.

Udlændingene er imidlertid ikke blot isolerede i forhold til danskerne, men også i forhold til hinanden, idet de mangler steder, hvor de kan mødes med landsmænd i samme situation – kort sagt et klubhus eller blot et klublokale. Det ville være meget nærliggende, om katolikker tænkte dette spørgsmål igennem, da en meget stor del af udlændingene i Danmark er katolikker. Og skulle det i øvrigt betyde noget, hvis de ikke var det? Der er katolikker her, der har tænkt sagen igennem. Problemet er først og fremmest lokalernes. Hvor får vi dem fra, kære læsere?

Vi ved jo, at cafeteria-værter i Danmark ikke har samme opfattelse af caféliv som folk har sydpå – hvad kundens opholdstid angår. Nedenstående og lignende situationer har vi hørt en del om i den senere tid.

HK

Katolske udlændinge hos danske trosfæller

Monsignore
Silvio Porisensi gør
synoden opmærksom på
alvorligt problem

I Danmark befinder der sig for øjeblikket, foruden de troende danske katolikker, der er organiseret i de forskellige sogne, mange katolske immigranter, som er kommet hertil på grund af den naturlige og moderne demografiske osmose eller som udsendinge eller i søgen efter arbejde eller for at søge politisk asyl. Antallet af sådanne immigranter, som for størstedelen befinder sig i hovedstaden, er betydeligt. Faktisk viser den nuværende statistik over hele dette kompleks af udlændinge i Danmark, at det drejer sig om godt 25.367 personer.

Hvor mange af disse immigranter er døbt katolsk? I mangel af en statistik over dette, vil jeg forsøge at lave en tilnærmelsesvis beregning, som måske ikke vil være så langt fra sandheden. Jeg deler immigranterne i grupper:

1. *De, der kommer fra neolatinnesprogede - for størstedelen katolske - lande:*

Italienerne 1.015 - Spaniere 654 - Portugisere 141 - Franskmand 707 - Belgiere 216 - Polakker 798 - Tjekkere 198 - Ungarere 655 - Jugoslaviske flygtninge 871 - Sydamerikanere 443.

Ialt 5.698. - Katolsk døbte 90 pct. = Katolikker 5.129

2. *De, der kommer fra engelsksprogede lande:*

Englændere 3.753 - Amerikanere 3.258 - Australiere 228 - Canadiere 644.

Ialt 7.883. - Katolsk døbte 15 pct. = Katolikker 1.142

3. *De, der kommer fra tysksprogede lande:*

Tyskere 8.949 - Østrigere 813 - Schweizere 1.117.

Ialt 10.879 - Katolsk døbte 35 pct. = Katolikker 3.807

Formodet antal døbte katolikker 10.078

Til dette antal må føjes de mange, der ikke er indbefattet i statistikken, fordi de i løbet af de senere år har fået dansk statsborgerskab. Endvidere må man ikke glemme de ca. 3.000 udenlandske studenter. Desuden må man, hvis Danmark en dag indtræder i Fællesmarkedet, som følge af friheden på arbejdsmarkedet vente en yderligere immigration af arbejdere fra katolske lande. Hertil knytter sig til en vis grad problemet vedrørende turisternes midlertidige ophold i udlandet.

Kort sagt, tallet 10.000 immigrerede katolikker i Danmark må anses for at ligge sandheden meget nær, og dette betydelige antal forøger summen af kato-

likker i landet med 40 pct. (katolikker i Danmark ca. 25.000).

Dette viser tydeligt alvoren i det religiøse problem, som man hermed ønsker at gøre synoden opmærksom på. Det er et problem, som ikke alene kræver biskoppens, men hele præstestændens, institutionernes, kirkernes og alle danske katolikkers ansvarsbevidste interesse.

Disse immigranter er også Kirkens børn og bør betragtes som sådanne. Kirken er forpligtet til at gøre, hvad den kan, for at bevare deres oprindelige tro og til at frelse også deres sjæle. Og netop fordi immigranterne ud fra et pastoralt synspunkt stiller særlige krav, må Kirken yde dem kærlighed og en ganske særlig omsorg. I modsat fald bliver følgen, at vi næsten totalt mister hele denne masse af katolikker og de generationer, der følger efter. Problemet er så aktuelt og så alvorligt, at det kræver en hurtig og passende indgriben.

Kirkens og koncilets holdning over for emigrantproblemet

Over for det emigrationsproblem, der i dag indebærer så store omflytninger og sociale forandringer, har Kirken både i sin almindelige lære og gennem koncilet udtrykt en virkelig bemærkelsesværdig interesse.

I Pius XII's Cost. Ap. »Ecul Familia« fra 1952 har Kirken taget emigranternes forhold op til undersøgelse, og man har draget omsorg for sjælesorgen iblandt dem ved at sende indfødte præster som missionærer for emigranterne til de lande, hvor man hidtil har taget imod dem.

Det andet Vatikanconcil påbyder med hensyn til »den store masse af folk, som drevet af forskellige grunde til emigration ændrer levestandard« (»Gaudium et Spes«, 6), at »man bør have en særlig omsorg for disse troende, som på grund af deres livsbetingelser ikke kan nyde godt af den sædvanlige forvaltning ved sognepræster, og som er berøvet enhver bistand, sådan som de uendelig mange emigranter, landsforviste, flygtninge osv. er det. Bispekonferencerne ... bør på passende måde sørge for deres sjælesorg, idet de holder sig den Hellige Stols bestemmelser for øje« (dekretet om biskoppernes hyrdehverv i Kirken). »De indfødte præster ... bør aktivt samarbejde med præsterne af udenlandsk oprindelse, sammen med hvilke de danner ét præstelegeme, forenet under biskoppens myndighed« (dekretet om Kirken i verden af i dag).

Immigranternes moralske og religiøse situation

En emigrant, der slår sig ned i Danmark såvel som i ethvert andet land, er som en plante blevet revet op af sin egen jord og er nu tvunget til at leve i en anden. Emigranten bliver ved med at være knyttet til sit fædreland med et stærkt åndeligt bånd, dette land, der har været den naturlige baggrund for hans følelsesmæssige og kulturelle udvikling, en baggrund, som har givet ham hans sprog, religion, skikke og sædvaner, følelsesmåde og livsform. I det nye miljø, han nu skal leve i, føler han sig pludselig udsat for et voldsomt brud. Han tvinges til at slække på forbindelserne med sit eget land for at knytte nye i stedet: et nyt miljø, nye mennesker, en mentalitet, der er forskellig fra hans egen. Den emigrant, der kommer fra lande, der ifølge traditionen er katolske, har i særdeleshed forladt et miljø, der begunstigede hans religion, og er blevet overflyttet til et helt andet, hvor der hersker en overordentlig stor frihed med hensyn til skik og brug, frie ægteskabelige forhold, irreligiøsitet og åndelig apati, sanktioneret umoral og en materialistisk livsholdning. Her spiller det faktum ind, at han ofte ikke er i besiddelse af den immuniserende åndelige rustning, som den herboende katolik er udstyret med. Hvis emigranten ikke med det samme får bistand i form af en passende sjælesorg, udsættes han fra første øjeblik for et åndeligt chok. Han forsøger at stå imod, men er han overladt til sig selv, svigter kraften til at stå imod det onde lidt efter lidt i ham, og samtidig svækkes viljen til at holde fast ved de traditionelle religiøse værdier. Han falder hurtigt hen i åndelig apati, og det varer ikke længe, før han lader sig rive med af miljøet, og dette medfører igen, at han svigter sin tro og sin religiøse praksis, og at han i realiteten forlader sin kirke.

Integrations- og assimilationsudviklingen i sognene

Det første mål for Kirkens pastorale virksomhed over for emigranten må naturligvis være at integrere og assimilere ham i sin sognemenighed, hvor han har sin bopæl, hvis det drejer sig om en varig emigration, så man har lang tid at ofre på det. Denne integration bør finde sted på en spontan og utvungen måde. Den må ikke påtvinges, for så risikerer man at miste immigranten. Den bør være et naturligt og langsomt opnået resultat af mange faktorer, deriblandt til-

pasning til mentaliteten i det nye miljø, tilpasning til det nye lokale pastoral-system, indlæring af det nye sprog, en følelsesmæssig ændring og en sammen-smeltning af hans egen kulturelle arv med miljøets.

En overdreven iver for, at de immigrerede straks ved deres ankomst skal tage del i det religiøse liv som det er organiseret der på stedet, har imidlertid vist sig at være forgæves og af modsat virkning. I praksis vil det få immigranterne til at forholde sig negativt og falde fra.

Den pastorale erfaring viser tværtimod på dette punkt, at Kirken, hvis den skal beskytte disse sjæle mod at miste deres tro, må bestræbe sig for at opmuntre dem til at bevare deres kulturelle arv, religion, skikke og sprog samt de traditioner, de fører med sig. Skal Kirken få disse grupper af immigranter til at nærme sig og smelte sammen med de herboende katolikker og derved undgå at miste dem for steds, må den som en moder videreføre den sjælesorg, de er vant til fra deres hjemland, over for dem med det sprog, de former og de traditioner, de er vant til. Der kræves derfor en sjælesorg »ad hoc« – om muligt udført af præster fra deres hjemland eller i hvert fald af præster, som har et indgående kendskab til dette lands sprog og traditioner, og som har evnen til at leve sig ind i den mentalitet, emigranten fører med sig.

Hvor længe skal så denne særlige virksomhed fra Kirkens side vare? – Den skal vare, indtil man spontant og naturligt har opnået immigranternes religiøse integration, som man kan vente at opnå, hvor det drejer sig om immigranter, der bliver i landet, og især af den eller de følgende generationer.

Det skal her straks bemærkes, at Kirken ikke har nogen grund til frygt i anledning af sådanne gruppers tilstedeværelse, – tværtimod bliver den rigere af det, og samtidig tilkendegiver den over for omgivelserne sin moderlighed, sin overnationalitet og sin universalisme. Kirkens mål er åndeligt. Det drejer sig om at frelse de troendes sjæle. I kraft af den respekt, lighed og frihed for det enkelte menneske, som koncilet højtideligt har fastslået, ser man, at det, at der f.eks. optræder forskellige sprog i et lands liturgi, overhovedet ikke er til nogen skade. Det ville være forkert, om man i sin iver for at bekæmpe nationale former i Kirken ville påtvinge grupper af en anden nationalitet sin egen nationalisme. Ved at forlange, at en katolsk udlænding for at få lejlighed til at praktisere sin tro med vold og magt skulle lade sig integrere i den lokale kirke, ville man gøre sig skyldig i en alvorlig anakronisme, som kunne få beklagelige følger i form af, at man mistede disse sjæle.

Emigrantens følelser over for den lokale kirke

Den sjælesorg, Kirken yder immigranterne, står efter min mening ikke i forhold

Dr. Silvio Porisiensi

til de alvorlige krav, dette problem stiller. Der ydes ikke dem alle assistance, og den assistance, der ydes, er i hvert fald utilstrækkelig. Man har som oftest indskrænket sig til fra tid til anden at tilbyde dem en messe med prædiken på det pågældende sprog, men man har gjort det, som om det var noget særligt – en gave, man rakte dem.

Manglerne på dette område skyldes dog ikke en direkte forseelse. Måske skyldes de blot det faktum, at man ikke har tænkt tilstrækkeligt over problemet, og at det aldrig er blevet diskuteret på bispedømmets plan, samt at de præster, der er beskæftiget i sognearbejdet, ikke disponerer over den tilstrækkelige tid, og at man mangler passende personel til denne tjeneste i Kirken. Ganske vist er der nogle ivrige præster, der holder af og forsøger at skabe kontakt med og hjælpe immigranterne, men i al almindelighed er de næsten fuldstændig overladt til sig selv.

Det, der nu siges om immigranternes følelser på grund af den behandling, de mange gange bliver udsat for fra Kirkens side (præster, institutioner osv.) i deres sparsomme kontakt med den, er ikke ment som en fornærmelse mod danske katolikker.

Immigranterne føler, at der her i landet ikke er nogen forbindelse mellem de danske katolikkers verden og dem

selv. Det ser ud, som om Kirken helt undlader at tage et virkelig pastoralt arbejde op over for immigranterne, hvilket også bevises af, at synoden i de emner, der er blevet foreslået, har lagt så ringe vægt på dette problem.

Immigranterne føler sig forladt. De føler, at Kirken ikke viser dem gæstfrihed, og at de ikke har nogen plads i den. De føler sig skubbet ud i Kirkens periferi som mindre ønskelige og som – i religiøs henseende – ikke særlig estimerede.

Immigranten får indtryk af, at de danske katolikker har eneret på Kirkens omsorg, mens han selv er afskåret fra den og sat udenfor. Mens Kirken, sognene og de forskellige institutioner disponerer over mange ting (kirker, gudstjenestetider, forsamlingslokaler, organisationer og andre forskellige midler), råder immigranterne ikke over noget som helst. Og selv om der ved særlige lejligheder ikke er blevet dem nægtet kirker og forsamlingslokaler, har man ikke altid gavmildt og velvilligt givet dem adgang til dem. Tværtimod er det ofte sket på en måde, som godt kunne virke ydmygende. En anmodning er ofte blevet mødt med kølighed, eller den er blevet afvist af ubetydelige grunde, og undertiden har det været vanskeligt at opnå den ydede hjælp, som om det var forstyrrelse og påtrængende, der havde bedt om den. ▶

Pastor Gurli Vibe Jensen i AC

Pastor Gurli Vibe Jensen

Immigranterne lider under den ringeagt, hvormed man betragter dem som katolikker. Man anser dem for at være overfladiske i troen, ustabile, utaknemmelige og folk, der bringer lidet eller intet. Og samtidig har de ofte en fornemmelse af at blive afvist af en bureaukratisk kirke, der kun regner med folk, der står i kartoteket, er indlemmet i sognet og betaler kirkeskat. Dette er fuldstændig i kontrast med forholdene i deres hjemland, og det jager dem langt væk. I forhold til de danske katolikker føler de sig placeret i Kirken som de »fattige« i evangeliet, – men er evangeliet ikke netop blevet til for de fattige? På udlændighedens hårde vej vil de ud fra et åndeligt og religiøst synspunkt gerne møde den barmhjertige samaritan og ikke præsten og levitten fra Kristi lignelse!

En passende sjælesorg for immigranter

Hvis jeg i al beskedenhed skulle skitsere nogle træk i forbindelse med dette problem, skulle det være, at sjælesorg for immigranter kræver:

– Kærlighed

Det er en nødvendighed, at Kirken, præsterne osv. »elsker« disse brødre. De er sjæle som alle andre, og de har krav på at blive hjulpet til at bevare deres tro i det nye miljø og til at blive frelst.

– Respekt

Kirken skal respektere dem, – respektere deres følelser, deres skikke og traditioner og deres sprog. Den skal nære respekt og tålmodighed over for deres mentalitet og deres krav om et særligt pastoralsystem. Man må forsøge at forstå dem bedre ved at tilpasse sig deres psykologi og vise overbærenhed over for deres menneskelige mangler.

– Hjælp Sjælesorg

Den erfaring, Kirken allerede i løbet af de sidste 50 år har gjort i immigrationslandene, viser, at man med henblik på det åndelige resultat må tilbyde immigranterne en særlig sjælesorg, som begunstiger deres religionsudøvelse, deres tilnærmelse til den lokale kirke og deres bevarelse af troen.

Hvis denne sjælesorg skal føre til et godt resultat, må den ikke udøves uregelmæssigt. Den skal være *en slags søgnearbejde af varig karakter*. Det er ikke nok at tilbyde immigranterne en messe med prædiken på deres eget sprog i en vis periode eller ved en særlig lejlighed. Kirken må følge dem dagligt med en sjælesorg, som, samtidig med at den fører dem tilbage til Kirken, også får dem til igen at udøve deres religion. Vi må ikke vente på, at de skal komme til os. Det er os, der skal komme til dem.

Denne sjælesorg må om muligt lægges i hænderne på præster fra de respektive lande, – især når det gælder de grupper af immigranter, der kommer fra de ka-

tolske lande. Sådanne præster er mest velsete iblandt dem og passer bedst for deres mentalitet. Desuden begunstiger de den pastorale kontinuitet og hindrer, at immigranterne splittes. Den præst, der af biskoppen har fået til opgave at udføre dette arbejde, bør vie hele sit liv til at stifte kontakter med de immigranter, han har omsorg for. Han må holde gudstjenester, forvalte sakramenterne, aflægge familiebesøg, sikre børnenes religionsundervisning og gøre, hvad han kan, for at de skal komme til at gå i katolske skoler.

Der bør sørges for, at der gives en passende *mulighed for gudstjeneste* og for brug af *kirkerne til søndagsmessen* og til sakramenternes forvaltning. Den præst, som har fået en sådan sjælesorg betroet, må ikke betragtes som en forstyrende person, som man lige netop tolererer i Kirken, men bør modtages på lige fod med andre i missionen og lettes i sit hverv på en broderlig og imødekommende måde. Han bør fra sin virksomhed fjerne alt, hvad der kunne smage af pekuniære interesser, og må ikke basere sit arbejde på, om medlemmerne af hans menighed har betalt kirkeskat eller ej, fordi den slags skræmmer immigranterne, – især hvis de kommer fra katolske lande, hvor menigheden på anden måde yder sit bidrag til Kirken.

Den katolske kirke i Danmark har som sagt intet at frygte hverken nu eller i fremtiden, selv om der opræder forskellige sprog i liturgien. Det kan blive af stor værdi at se, hvordan forskellige nationale enheder kan leve »in loco« i oprigtig trofasthed over for Kirken, ledet af biskoppen som den fælles fader.

Social hjælp

Immigranterne – og især arbejderne – har overordentlig mange behov. Det er derfor nødvendigt at hjælpe dem. Den pågældende præst bør sørge for, at immigranterne kan mødes i grupper for at lære hinanden at kende og for at leve i kontakt med hinanden som en katolsk menighed. For at imødegå den åndelige fare for, at de skal forsvinde i mængden i en storby, må præsten hjælpe dem med at stifte foreninger, hvor de stadig kan mærke deres fædrelands varme, og hvor de kan finde tilskyndelse til at bevare deres åndelig værdier. Med henblik på dette må man give dem let adgang til at bruge de sale og teaterscener, som Kirken råder over i sognene og i de religiøse institutioner, og til i øvrigt at bruge alle gode midler, som kan tjene til dette formål.

Det er et tungtvejende problem for Kirken, og den forestående synode har al anledning til at få alle katolikker til at interessere sig for det. Det er ikke løst med, at man siger: »Gør noget!« Der må gås beslutsomt til værks, og man må forsøge at finde frem til og iværksætte de midler og det initiativ, problemet kræver, på selve bispedømmets plan.

Onsdag den 6. marts kl. 20.00 vil pastor Gurli Vibe Jensen give en orientering i AC med efterfølgende diskussion om animistiske religioner og de kristnes forhold hertil på missionsmarken, set i den økumeniske bevægelses perspektiv.

Mødestedet er som sædvanlig Englesalen, Jagtvej, og mødet indledes i øvrigt kl. 19.15 med messe i Skt. Augustins kirke, Jagtvej 183 ved pater H. Roos.

Pastor Gurli Vibe Jensen, som har skrevet flere bøger om Afrika, har betydelige erfaringer fra mange års virksomhed i Dansk forenet Sudanmission. I 1950 rejste hun til Nigeria, hvor hun i 6 år ledede en pigekostskole og i 3 år fungerede som skolekonsulent. Pastor Vibe Jensen har endvidere studeret i England, Skotland og Norge og har opnået magistergrad i teologi i USA. Fra 1965 har hun været præst ved Helligåndskirken i København.

Vil man nå et mål, må man også vilde midlerne. Og disse midler kræver god vilje, gavmildhed og offervilje fra de danske katolikkers side, som sikkert ikke har glemt den hjælp og støtte, de selv indtil for nylig har modtaget i de selvsamme lande, som immigranterne kommer fra.

Det er denne holdning, Kirken må indtage over for problemet, hvis der ikke skal ske det, at Kirken, mens den på den ene side gør sig de største anstrengelser for at vinde nye sjæle for den katolske tro, på den anden side i sidste instans forsømmer at gøre noget for at bevare denne tro hos tusinder af døbt.

Stå ham imod

1. søndag i fasten

Vi har ikke en ypperstepræst, som ikke kan have medlidenhed med vore skrøbeligheder, men en, som har været fristet i alle ting ligesom vi, dog uden synd« (Heb. 4,15). At Jesu fristelse – eller hans »prøvelse« for at bruge et ord, som bedre dækker det bibelske begreb – tilhører samme orden som vore, kommer tydeligt til udtryk i evangelistens beretning. Denne fristelse fandt sted i ørkenen efter 40 dages faste, fordi Jesus skulle gennemgå den samme prøve som folket, da det vandrede gennem ørkenen på vej til det forjættede land. Og Jesu svar til fristeren er alle sammen taget fra 5. Mosebog, som er en slags teologisk betragtning over de begivenheder, der berettes om i 2. Mosebog.

Jesu fristelser og Israels prøve

I 5. Mosebog forklares meningen med mannamiraklet således: »Du skal komme i hu, hvorledes Herren din Gud i disse fyrretyve år har ført dig i ørkenen for at ydmyge dig og sætte dig på prøve og for at se, hvad der boede i dit hjerte, om du ville holde hans bud eller ej. Han ydmygede dig og lod dig sulte og gav dig manna at spise, en føde, som hverken du eller dine fædre før kendte til, for at lade dig vide, at mennesket ikke lever af brød alene; men ved alt, hvad der udgår af Herrens mund, lever mennesket« (8,2-4). Man genkender straks de sidste ord: det er Jesu svar til djævelen på den første fristelse.

Den anden begivenhed fra ørkenvandringen, som dagens evangelium hentyder til, er miraklet ved Meriba, hvor Moses fik vandet til at strømme ud af klippen som tegn på, at Gud stadig var med sit folk trods dets til-

syneladende nød. »Og Moses kaldte dette sted Massa og Meriba, fordi israeliterne der havde kivedes og fristet Herren ved at sige: »Er Herren iblandt os eller ej!« (2. Mos. 17,7).

Den tredje fristelse svarer ikke direkte til nogen konkret begivenhed under ørkenvandringen, men til Jahves ord til folket, da israeliterne skulle i gang med at erobre kanaa'næernes land: »Vogt dig da for at glemme Herren, som førte dig ud af Ægypten, af trællehuset; Herren din Gud skal du frygte, ham skal du dyrke, og ved hans navn skal du sværge! I må ikke holde Eder til andre guder, til nogen af de omboende folks guder, thi Herren din Gud er en nidkær Gud i din midte« (5. Mos. 6,12-15). Heller ikke denne gang modstod Israel fristelsen, men begyndte at dyrke andre guder foruden Jahve og at indlade sig med de omkringboende folk. Guds folk kunne ikke acceptere den ensomhed, som kom af, at det var anderledes end andre.

Israels fristelser og vore

Israel blev prøvet og faldt for fristelsen. Men vi har bedre muligheder for at modstå fristelserne, end israeliterne havde det, fordi Kristus i mellemtiden er kommet og har sejret. Derfor anvender Hebræerbrevets forfatter følgende ord fra Salme 95 om os kristne: »Forhærd ikke Eders hjerter som i »forbitrelsen«, på fristelsens dag i ørkenen, hvor Eders fædre fristede mig og satte mig på prøve, skønt de havde set mine gerninger i fyrretyve år. . . . Se til, brødre! at der aldrig i nogen af jer skal findes et ondt, vantro hjerte, så han falder fra den levende Gud. . . . Thi vi har del i Kristus, såfremt vi holder den tillid, vi havde i begyndelsen, urokkelig fast til det sidste« (Hebr. 3,7-14).

Vi må rette os efter opfordringen i Hebræerbrevet og »formane hverandre hver dag« (Hebr. 3,13) til at holde fast under de prøvelser, vore fædre bukkede under for, thi Kristus har stået dem igennem, og han er et pant på vor sejr, selv om han ikke fritager os for at gennemgå de samme fristelser.

Vi lever i et velfærdssamfund, og vi kommer let til at slutte os til den fælles dans omkring guldkalven. Vi har det bedre og bedre, og det forstyrrer vor samvittighed, at ikke alle har det lige så godt som vi. Men husker vi tilstrækkeligt på, at mennesket ikke lever af brød alene? Fastetiden fortjener næsten ikke mere denne betegnelse, – det er en udvikling, vi ikke kan skrue tilbage. Men skulle vi ikke

i denne tid gøre noget særligt for at høre Guds ord. Eller skal den gamle skik med fasteprædikener også forsvinde uden at blive erstattet af noget andet? Vi har en fastekampagne, som skal få os til at bidrage til at bekæmpe sulten. Men hvad gør vi, for at disse mennesker også skal få Guds ord at høre? De to ting må selvfølgelig ikke blandes sammen, men når vi har så let ved at indskrænke os til at yde den første form for hjælp, er det så ikke, fordi vi glemmer, at mennesket ikke lever af brød alene?

Den anden fristelse antager i vore dage andre former end på jødernes tid. Det påstås, at mirakler ikke mere er så populære, som de har været. Men alligevel bliver vi ved med at bede Gud om at blande sig i vort praktiske liv og ændre begivenhedernes forløb til vor fordel. Er sådanne bønner udtryk for tro? Vi kræver af Gud, at han skal give os tegn på sin almagt og kærlighed. Vi vil gerne tro på ham, hvis han til gengæld vil gøre noget for os. Var det ikke jødernes synd ved Meriba? Er vi kristne for Guds skyld – eller for vor egen?

Og den tredje fristelse er ikke blevet mindre farlig, fordi den gemmer sig bag ædle motiver. De kristne prøver på alle måder på at tale tidens sprog, på at være på bølgelængde med tidens mennesker og på at følge med i alt, hvad der sker. Men gør de det for bedre at kunne forkynde Guds ord, eller gør de det for selv at føle sig accepterede og anerkendte? Det er palmesøndagens fristelse, og vi har ikke det samme mod som Kristus til at stå den imod, fordi vi ved, at langfredagen følger efter. Man taler meget om, at den konstantinske æra er forbi, men det betyder slet ikke, at palmesøndagens fristelse er blevet mindre aktuel.

Fastetiden vil i vort bispedømme i år været præget af synodens arbejde. Kunne vi ikke benytte det evangelium, der indleder fastetiden, som et spejl, hvori vi kunne betragte kirkens ansigt herhjemme? Hvordan møder vi konkret disse fristelser i vore menigheder i dag, – fristelsen til hellere at søge menneskelig næring end Guds ord, fristelsen til at søge sikkerhed i stedet for at vandre i troens mørke, og fristelsen til at søge succes og popularitet i stedet for Guds rige? »Våg, brødre; jeres modstander, Djævelen, går omkring som en brølende løve og søger, hvem han kan opsluge. Stå ham imod, faste i troen; I ved jo, at jeres brødre her i verden må igennem de samme lidelser« (1. Pet. 5,8-9).

V. Duclos O.P.

Kan krig være retfærdig?

Holm-Nielsen

Brøndum

Af de mangfoldige livsproblemer, som i koncilets kølvand i disse år gøres til genstand for en omvurdering, er spørgsmålet om de kristnes deltagelse i krigen et af de mest presserende og omdiskuterede. Det går op for flere og flere kristne, at »krigens gru og ondskab forøges grænseløst af de nye våben, som videnskaben har frembragt« (skema 13, nr. 80). Derfor er der da også flere og flere, der simpelt hen nægter at have noget som helst med krig at gøre, og som af samvittighedsgrunde bliver militærnægttere.

Under titlen »Kan krig være retfærdig?« vil Bifrost tage disse spørgsmål op til drøftelse på sit næste møde *tirsdag den 12. marts*. Mødet begynder med to indlæg af henholdsvis pastor Jens Brøndum og advokat Henrik Holm-Nielsen. Jens Brøndum, som er 29 år gammel, er kappellan ved Hellerup Kirke. Desuden er han sekretær for Københavns Kirkefond, hvor han især beskæftiger sig med voksenundervisning, og medlem af Kristeligt Fredsforbund og af den kirkelige Vietnam-komité. Advokat Henrik Holm-Nielsen, som er kendt i mange kristne kredse herhjemme på grund af sin indsats inden for spejderbevægelsen, er født i 1938. I 1962 blev han cand. jur. og fire år senere advokat med møderet for landsretten. Siden i fjor har han desuden undervist som lektor ved Københavns Universitet. Eftersom han siden 1960 har været medlem af hjemmeværnet, har han ikke alene kompetence, men også personlige forudsætninger for at kunne tage stilling til aftenens emne.

Efter de to ovennævnte indlæg vil der blive lejlighed til spørgsmål og fri diskussion. Mødet finder som sædvanlig sted i Store Sal, Jagtvej 138 B, København Ø. Det begynder kl. 19,30 præcis. Alle er velkomne.

Danmarks katolske kvindeforbund

Ordinær generalforsamling i Odense

i dagene den 16.–17. marts 1968. Mødested: Kongreshallen, Asylgade 7-9, lokale 4.

Dagsorden i overensstemmelse med lovene.

Program lørdag den 16. marts:

Kl. 15: Velkomstkaffebord.

Kl. 16-18: Dr. phil. Eva Nordentoft taler om Simone Weil og hendes engagement. Alle interesserede er velkomne.

Kl. 18,30: Middagsmad.

Kl. 20: Hyggeaften. Glimt fra Rom. Landsformanden, lektor Tove Rasmussen indleder med en redegørelse fra den tredje internationale verdenskongres, der fandt sted i Rom i oktober 1967. Lysbilleder.

Søndag den 17. marts:

Kl. 9: Fælles messe.

Kl. 10: Rådsmøde, hvor alle kan deltage.

Kl. 10,30: Generalforsamling – iflg. meddelt dagsorden.

Kl. 13,30: Frokost. Derefter hjemrejse.

Pris: kr. 55 for samtlige måltider (drikkevarer ikke medregnet). Hotelpriser fra kr. 23 og opefter. Udenbys deltagere indlogeres på Det ny Missionshotel (nærmere oplysninger fås hos Fyns-distriktets formand, fru Helene Hansen, Vissenbjergvej 16, 5000 Odense, telefon (09) 11 00 83, kl. 18-19, – eller hos sekretæren, Gerda Sørensen, Rødageralle 38 B 1., (telefon 70 02 94, kl. 18-19).

Alle interesserede er meget velkomne – også til at deltage i generalforsamlingen – naturligvis uden stemmeret.

Mere om det personlige gudsforhold

Retrætedage i den stille uge, 10.–13. april 1968 på Assumptionsklostret »Rygaard« i Hellerup.

Emne: Det personlige gudsforhold.

Leder: Monsignore Knud Ballin.

Man mødes i Skt. Therese kirke onsdag den 10. april kl. 19,30 til 1ste foredrag – og slutter påskelørdag formiddag.

Der vil blive holdt seks foredrag efterfulgt af stille time – desuden vil man få lejlighed til at deltage i den stille uges liturgi, eventuelt allerede fra kor-bønnen om morgenen kl. 8. Tavshed dagen igennem, indtil spørgetimen om aftenen, hvor man slutter ca. kl. 21.

Deltagerne bor hjemme, men er på kost i klostret.

Pris kr. 40,-, – ægtepar kr. 70,-. Enhver er velkommen!

Tilmelding – der er nødvendig – sker til Plate Petersen (Rødkildevej 36, 2400 København NV), på FAsan 2718 mellem kl. 18-20, eller til Assumptionsklostret, telefon HE 3118 mellem kl. 9-15.

Om fornødent vil der kunne arrangeres børnepasning – mod et mindre beløb – efter telefonisk aftale snarest muligt.

Hvad mener katolske teenagere af hi dag om aktuelle spørgsmål? Har de i det hele taget nogen mening? Skiller den sig eventuelt ud fra unge ikke-katolikkers syn på visse ting? Osv. Der er meget, man kunne lide at få rede på.

Nu har en engelsk pressemand, Kevin Mayhew fornylig gennemført et lille, men interessant rundspørge blandt unge katolikker af begge køn i Storbritannien. Mayhew offentliggjorde sit spørgeskema i »Catholic Herald«, og han redegjorde senere for svarene samme steds. Over 1350 unge læsere skrev åbent til ham om deres syn, og det bemærkelsesværdige er, at svarene på visse spørgsmål i væsentlig grad adskilte sig fra de svar unge gav til en National Opinion Poll i London-avisen Daily Mail fornylig.

Første spørgsmål lød således:

Hvad siger du, når nogle af dine venner hævder, at sex før ægteskabet er tilladt under visse omstændigheder?

De katolske teenagere i Storbritannien svarede følgende:

Enig 21 %

Uenig 77 %

Ved ikke 2 %

Disse svar gik på tværs af dem i Daily Mail, hvor over halvparten af de adspurgte svarede, at de bifaldt seksuelle forbindelser før ægteskabet.

Af de 21 % af de katolske teenagere, som svarede »ja« på spørgsmålet, godtog blot en meget lille del fuldstændig, uforpligtende frihed. De fleste fandt, at en sådan forbindelse måtte være rigtig, når det unge par var forlovet eller ikke kunne gifte sig lang tid fremover.

En 19-årig funktionær svarede således:

»Jeg kan godt tage en sådan forbindelse, så længe to personer respekterer hinanden. Præsterne kan ikke dømme unge mennesker, der eksperimenterer med sex, så længe voksne hensynsløst udnytter sex i forretningsøjemed. Der er annoncer, der misbruger seksuallivet, kærligheden, ægteskabet og moderens værdighed uden hensyn til de følelser, som vækkes i læseren.«

Mange af de 77 % af unge, som ikke kunne godtage seksuelle forbindelser før ægteskabet, stillede sig forstående overfor andre, som ikke kunne klare at leve op til idealet. Men deres udtalelser var ellers klare nok. En 17 år gammel kvindelig student svarede på denne måde: Det er vidunderlige og tiltrækkende ting. Jeg vil kun give mig hen til den mand, jeg skal være gift med hele livet.

Katolske teenagere har en mening

Interessant engelsk
opinionsundersøgelse

Sex: et klart standpunkt.

En 15 år gammel skolepige svarede: Samfundet ville bryde sammen uden familieenheden.

Mayhew siger for egen regning, at alle katolikker vil være glade for den store procent, som tog et klart standpunkt for kirkens syn på disse problemer. Men, siger han, en del af dem, der gik ind for dette standpunkt, viste en foruroligende holdning. Af og til brugte indsendere ordet »beskidt«. Samleje var »beskidt« før ægteskabet og »rent« efter brylluppet. Dette gjaldt i særlig grad de yngste. Der var oven i købet nogle, der ville have, at man skulle sætte dem fast, der sov sammen før de var gift.

Mener du, at farvede mennesker burde få lov til at slippe ind i Storbritannien?

Spørgsmålet er vigtigt på de britiske øer i dag. Svarene fordelte sig således:

Ja	48 %
Nej	17 %
Med restriktioner . .	34 %
Ved ikke	1 %

De 34 % af unge, som ville godkende en indvandring med restriktioner, svarede for så vidt fornuftigt, at de, der kom, både skulle have arbejdsmuligheder og et sted at bo. Det oftest brugte argument hos de 48 %, der ville have fri indvandring, var, at »vi er alle lige i Guds øjne«.

Af de 17 %, som ville stoppe de farvedes indvandring i landet, var der en stor del, der anførte, at Storbritannien var overbefolket i forvejen. Men flertallet viste en fjendtlig indstilling, især hvis svarene kom fra et område, som allerede har en del farvede immigranter.

Synes du, at nogle af de farvede, der er her, burde sendes tilbage?

Ja	5 %
Nej	80 %
I nogle tilfælde	12 %
Ved ikke	3 %

Også her faldt en sammenligning med svarene i »Daily Mail« ud til katolikernes fordel. I »Daily Mail«'s opinionsundersøgelse var 30 % af teenagerne stemt for at sende de farvede immigranter tilbage. Den samme liberale holdning gjaldt imidlertid ikke de unge katolikkers holdning med hensyn til dødsstraf. Spørgsmålet lød således:

Går du ind for dødsstraf?

Ja	51 %
Nej	40 %
I visse tilfælde	5 %
Ved ikke	4 %

Ville du hæve folkepensionerne hvis du blev statsminister?

Ja	83 %
Nej	8 %
I nogle tilfælde	6 %
Ved ikke	3 %

Ville du hjælpe familier, som lever under uværdige boligforhold?

Ja	83 %
Nej	6 %
I nogle tilfælde	9 %
Ved ikke	2 %

Tillade salget af svagere former for euforiserende midler?

Ja	6 %
Nej	93 %
Ved ikke	1 %

Afskaffe monarkiet?

Ja	41 %
Nej	49 %
Ved ikke	10 %

Konflikter om abort - godt forhold til far og mor

Bør abort tillades i nogle tilfælde?

Ja	40 %
Nej	59 %
Ved ikke	1 %

Det er først her, teenagerne for alvor kommer i konflikt med kirkens officielle standpunkt. Procenttallene er så meget mere overraskende, når man tager i betragtning, at der i fjor var en kraftig katolsk kampagne i gang mod et lovforslag, der gik ind for friere adgang til abort.

De fleste unge, der svarede »ja«, brugte »voldtægtseksempel« med graviditet til følge som begrundelse. En anden grund, som gik igen, var hensynet til moderens liv. »Ægtemanden ville sikkert vælge at bevare hustruens liv,« skriver en skolepige fra Leigh. »Det er et frygteligt problem som jeg håber, jeg aldrig bliver stillet overfor.«

Kan du enes med dine forældre?

Ja	81 %
Nej	5 %
Af og til	13 %
Ved ikke	1 %

Også disse svar skal ses på baggrund af, hvad der på anden vis er oplyst i Storbritannien. Ekspertudtalelser har netop understreget, at familieenheden er ved at bryde sammen. Det synes de katolske teenagere altså ikke. Det mest slående ved svarene er, at de unge åbent indrømmer, at det gode forhold i mange tilfælde skyldes forældrenes indsats, siger Kevin Mayhew.

Vejle

A/S Vejle Mælkekompani

Fineste mejeriprodukter
Kontor Vejle 507,
Telefoner 335 og 336 -

A/S TRÆLASTEN

Toldbodvej, Vejle
Telefon *68

Hansen Pærhøj & Søn

Glarvester - kunsthandel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 1157

Vejle Optik

v/ Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8 - Vejle - Telefon 308

Raadhusortvet Vejle
Tlf. 3711 og 3712

Poul
HENRIKSEN

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle - Tlf. 360
Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121 og 205

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Carl Petersen & Søn

Slagter & Fedevare Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 1721

Frugtcentralen

Vejle-Telefon 926 og 1126
Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost
R. Hansen

Niels Boesen

Begravelsesforretning
Nørrebrogade 9, Vejle. Tlf. 725

Næstved

K. Blum Hansen

Boghandel
Næstved
Telefon 72 25 25

Gulvtæpper - Linoleum
Tapeter - Malervarer

Claudi Hansens Eff.

Jernbanegade 3, Næstved
Telefon 72 00 60

N. Juel Pedersen

Glarvester
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
Leverandør til katolske
institutioner

Næstved Diskontobank A/S

Hovedkontor: Axeltorv 4
Tlf. 72 15 00

Søndre afd.: Sct. Jørgens Park 66
Tlf. 72 55 44

Nordre afd.: Ringstedgade 157
Tlf. 72 56 55

Østre afd.: Hvedevænget 80
Tlf. 72 58 40

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.
Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

Frugtkælderen

Ny Østergade 3, Næstved
Tlf. 72 11 23

☆

Roman Kusier

Murermester
Stationsvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

Bliv abonnent.

Det betaler sig for Dem.

Horsens

H. P. Wolff

Blikkenslager
Grønnegade 5, Horsens
Tlf. 62 54 78 og 62 65 29

Carl Bæk & Søn

El. Fagmanden
Vesterg. 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
Lys - kraft - oliefy
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsoilier
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
Amaliegade 16 A . Horsens
Tlf. 62 19 20

E B M
ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN
Christian Walthers
HORSENS

København

Dansk

KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

Kaj F. Fjording

Murermester
Hyldegaards Tværvæg 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

LITURGISK KALENDER

- SØNDAG** den 3.: 1. søndag i fasten (violet, s. 140).
MANDAG den 4.: Mandag e. 1. søndag i fasten (violet, s. 143). Ihukommelse af Casimir, bekender, og Lucius, pave (s. 845).
TIRSDAG den 5.: Tirsdag e. 1. søndag i fasten (violet, s. 149).
ONSDAG den 6.: Tamperonsdag i fasten (violet, s. 153). Ihukommelse af Perpetua og Felicitas, martyrer (s. 846).
TORSDAG den 7.: Torsdag e. 1. søndag i fasten (violet, s. 158). Ihukommelse af Thomas af Aquin, bekender og kirkelærer (s. 846).
FREDAG den 8.: Tamperfredag i fasten (violet, s. 162). Ihukommelse af Johannes af Gud (s. 847).
LØRDAG den 9.: Tamperlørdag i fasten (violet, s. 166). Ihukommelse af Francisca af Rom, enke (s. 848).
SØNDAG den 10.: 2. søndag i fasten (violet, s. 173).

Retræte for mænd

For 27. gang afholdes der retræte for mænd på Dalum Kloster, i dagene fra 2.-6. september.

Som leder af retræten i år har pater Irenæus Cappelen, trods sine mange andre gøremål, lovet at fungere.

Vi opfordrer til tidlig indmeldelse idet der kun kan være 20-22 deltagere. Tilmeldelse bedes sendt skriftligt til Stiig König-Petersen, Ranunkelvej 5, Gentofte.

●
 Pater Chresten Krogh, OSB, der er velkendt herhjemme, og som de sidste par år har virket i Sverige, er for tiden hjemme i moderklostret i Clairvaux.

AC - Århus

AC-Århus har for marts måned planlagt følgende program:

Torsdag, den 14. marts kl. 19.30: *Messe* i præsteboligens huskapel, Ryesgade 26, Århus C. Intentionen i messen er de fattige nationers fremgang og en retfærdig fordeling af verdens goder mellem alle lande.

Der gøres opmærksom på, at Kanon læser på dansk, og at Den danske Salmebog benyttes.

Efter messen, ca. kl. 20.15: *Katolsk Orientering*: stud. scient. pol. Jan Radzewicz orienterer om u-landene! Har vi et kristent ansvar? Aftenens foredragsholder har selv givet sin orientering flg. undertitel: »I dag kan freden – verdensfreden – meget nemt komme i fare på grund af militære konflikter forskellige steder i verden. En dag kan verdensfreden komme i fare på grund af sultende og lidende mennesker, der har alt at vinde og absolut intet at tabe«.

Torsdag, den 21. marts kl. 20.00: *Årslev-aften* hos Assumptionssøstrene, Årslev Højgård, Brabrand.

Amanuensis, cand. mag. Bent Dalsgård Larsen taler om emnet: »En fuldstændig humanisme.«

Mangfoldige er de problemer der rejser sig for menneskets placering i vor tid, både i forhold til hele den tekniske udvikling og i forhold til den samfundsmæssige situation. En gennemgang af nogle hovedtendenser i nyere tid set i sammenhæng med Kirkens fornyelse kan her tjene til orientering i dette spørgsmål, der også drejer sig om, hvorledes vi skal opfatte os selv. Det vil dernæst kunne belyse den opfattelse af mennesket, som pave Paul har givet udtryk for i rundskrivelsen *Progressio Populorum*, den rundskrivelse, der særlig er rettet til de unge nationer.

Annemarie Melchior

LÆSERBREVE

Tak til pastor Højbo

Tak til pastor Højbo for den velrettede og såre træffende 'hvorfor'kanonade. Måtte den fremme en mere liberal indstilling til hele problemkomplekset omkring liturgien og derigennem bidrage til at skabe en naturlig balance mellem tradition og udvikling – et mål det skulle være i alles interesse at stræbe imod, men nu synes fjernere end nogensinde, fordi udviklingen er blevet låst fast i et infleksibelt og dilettantisk udformet mønster og traditionen blevet siet, så vi nu står tilbage med en ramme, der er hjerteskrærende farveløs og fantasiforladt.

Har det således givet bagslag at 'udskifte et diktatur med et andet', må vi erkende, at patentløsninger ikke er inden for rækkevidde og næppe heller ønskelige. Kun ved at åbne mulighed for variation kan vi opnå større spændvidde og komme ud af dødvandet. Vekslen mellem latinsk og dansk højmesse og latinsk og dansk reciteret messe kunne være et første skridt på vejen. Og hvorfor ikke nye uortodokse instrumenter og rytmer? Det er unfair over for en hel generation at udelukke dens udtryksform med den påstand, at den ikke er 'fin kultur'. – Og på den anden side – hvorfor har vi bogstavelig talt ingen stille messer mere? Hvorfor må vi midt i en støjplaget hver-

dag ikke mere kunne tie sammen i kirken?

Den stille liturgiske fortvivlelse er givetvis ikke entydig. Stilheden dækker over mange og divergerende ønsker og opfattelser, og er tavsheden blevet brudt nu, må vi håbe, vi er blevet kloge af skade, så vi ikke erstatter et andet diktatur med et tredje.

Eva Toft

Kirken og arbejderne

Kære Per Wedell Top!

Du har spurgt arbejdskammerater og trosfæller om, hvad vi mener om den katolske kirkes forhold til arbejderne i Danmark. Ingen vil kunne mene, at de offentliggjorte svar vidner om større forståelse for den opgave, den katolske arbejderbevægelse forsøger at løse.

Det er min mening, at det bør »sive ind«, at vi alle – hver på sin plads – har et ansvar over for den kirke, vi tilhører og holder af. Det kan efter min mening ikke understreges kraftigt nok, at vor kirke ikke er den ensrettede og reaktionære institution, som store dele af vore landsmænd anser den for at være. Som ensom katolik på et aftenhøjskole-kursus om bibelkundskab har jeg mødt stor lydhørhed for et nybrud i kirken, der begyndte med Vatikanconcilet. Iøvrigt er »Labora«s tone blid, når den sammenlignes med den polemiske tone inden for folkekirken.

Arbejderklassen har ikke uden grund gennem mange år anset kirken (ikke blot den katolske) for det bestående samfunds mest trofaste støtte. Som et godt og især i provinsen stadig mærkbart eksempel kan nævnes den stilling, den officielle katolske kirke i sin tid tog til de katolske arbejderes kamp mod udbytningen. Hilmar Wulff har skrevet nogle meget læseværdige bøger om dette forhold. Det har sat sine spor, og der er stadig et påkrævet arbejde at gøre for at oprette det, der blev tabt.

Der er grund til at beklage, at skellet mellem burger- og arbejderpartier endnu er en politisk faktor, men det er for tidligt at se bort fra det. Så længe det hævdes, at kirken er borgerlighedens højborg, er det nødvendigt, at der lyder andre end »borgerlige« røster fra katolsk hold. Derfor er det beklageligt, at hovedparten af den katolske præstestand møder de katolske arbejderes bevægelse

Plan for fastepredikenerne i København over »Herrens Eukaristi«.

Tirsdag den 12.:	Pater Stefan Huber:	Pastor Olaf Magnussen:	Kristus i går og i dag
Onsdag den 13.:	St. Therese	Sakramentskirken:	Kristus i går og i dag
Torsdag den 14.:	St. Ansgar	St. Annæ:	Kristus i går og i dag
		St. Knud Lavard:	
Tirsdag den 19.:		Sakramentskirken:	Kristus i mig
Onsdag den 20.:	St. Therese	St. Annæ:	Kristus i mig
Torsdag den 21.:	St. Ansgar	St. Knud Lavard:	Kristus i mig
Tirsdag den 26.:		Sakramentskirken:	Kristus i Kirken
Onsdag den 27.:	St. Therese	St. Annæ:	Kristus i Kirken
Torsdag den 28.:	St. Ansgar	St. Knud Lavard:	Kristus i Kirken

Alle prædikenerne holdes under en messe, der begynder kl. 19.30.

K.G.-H.

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN smut ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
BYTTEFORRETNING

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

BLOCH'S BOG CLEARING
K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger

Landsretssagfører
Viggo Høgsgaard
Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

G. GARTH-GRÜNER
Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

K&K
Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Benzon's
Begravelsesforretning
Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01
Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER
Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
Skjold
Amaliegade 27, København K
Telefon (01) 15 15 11
Telegramadresse: Forskjold

Bliv børnehavelærerinde!
Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

Parat til et godt køb, takket være
OPSPARINGSLÅN
Indsætter De
et fast beløb
hver måned
(mindst 50 kr.)
til højeste rente,
De efter kan
12 måneder låne
lige så meget,
som De har sparet op
og efter 24 måneder det dobbelte
- kom ind
og tal
opsparingslån med

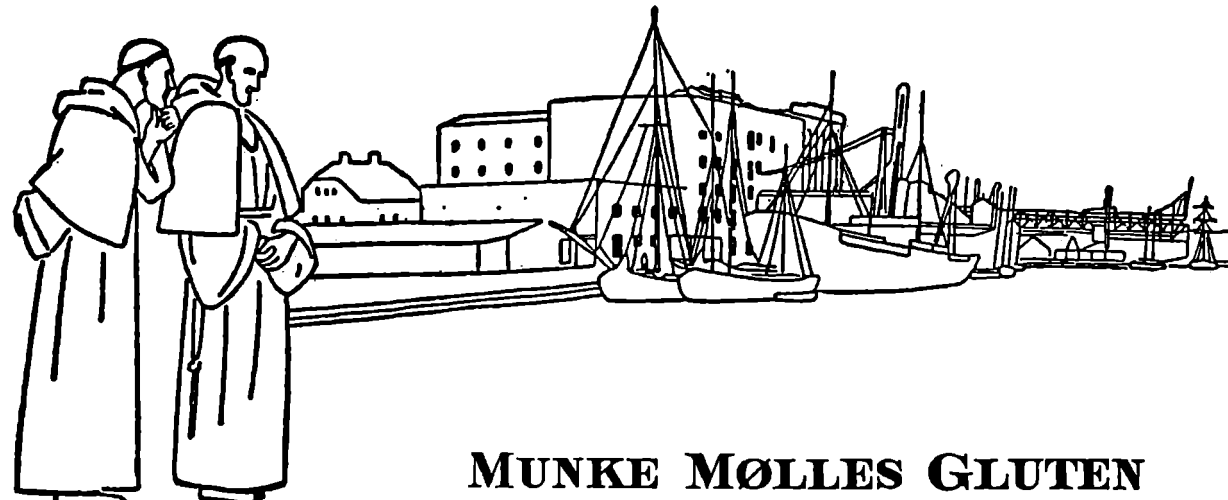

HANDELSBANKEN
- også ungdommens bank

KØDHALLE
Robert Hansen
1. kl. kød, flæsk og pålæg
Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

MEJERIET Vestecbo
Århus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4. lin.)

MUNKE MØLLES GLUTEN

med afvisning og mistro. Det har bevirket, at denne bevægelse, der dog har et selvstændigt ansigt, har fundet så liden forståelse i menighederne. I andre kredse er den blevet mødt med en helt anden anerkendelse og forståelse end i de kredse, der burde være dens naturlige støtte.

G. Andersen
Forkortet af redaktionen.

SYNODEN 1969

Synodens formandsskab holdt sit 3. møde den 17. februar. Der var – som sædvanlig – mere stof til dagsordenen, end deltagerne kunne komme igennem, men visse ting tydede på, at det ville blive bedre næste gang.

Til ny generalsekretær valgtes fru E. M. Lebahn, Ringsted. Formandsskabet vil i den anledning også her takke pater Grégoire for den store indsats han har ydet, og takke fru Lebahn, fordi hun ville påtage sig sekretærposten.

Som meddelt blev **Kirkens målsætning** og **Kirkens struktur** og **organisation** synoderegionernes første emner.

De øvrige emner er nu fastsat og rækkefølgen blev: **Kirkens bønsliv**, **Apostolatet i bispedømmet**, **Kirken og den kristne i den moderne verden** og **Kirkens diakoni**.

Emner og rækkefølge er lavet efter en nøje gennemgang af de enkelte regioners ønsker, men da disse havde en indbyrdes temmelig forskellig orden og emnesammensætning, så er den nye rækkefølge et forsøg på at skabe en højere enhed af materialet.

Emnet **Kirkens bønsliv** kan dække både gudstjeneste, privat bøn og kirkerummets indretning og **Kirkens diakoni** er sat til sidst, fordi diakonien: tjene- sten ikke blot skal gælde Kirken, men hele verden.

Emnerne skal nu behandles i en lang række møder og af drøftelserne vil det

fremgå, hvor synodemedlemmerne mener de store problemer ligger, og hvilke midler, der skal foreslås anvendt. På denne måde vil kommissionerne lettere kunne se, hvor tyngdepunkterne er og tage det i betragtning under deres videre arbejde.

Sognemøder i Vejle

For at holde så nær en kontakt med menigheden under synodeperioden som muligt har man i Vejle arrangeret flere møder.

Det første blev afholdt lige før jul, da regionen man tilhører havde holdt sit første møde. Mødet blev holdt som én stor samtale og blev gentaget i Herning kort efter.

Det andet møde i Vejle blev holdt den 30. januar, og der var 40–50 mennesker til stede. Regionens formand, som er fra Vejle, indledte med at orientere om regionens arbejde på det sidste møde og i forlængelse heraf uddeltes i duplikeret form den emne liste, man havde lavet.

Da der også havde været stiftsrådsmøde i København bad man Vejles repræsentant, Cato Simonsen, om at orientere menigheden. Der blev så redegjort for den nye rentesats og for den ændrede fordelingsprocent, hvorefter sognet får 60 pct. af det indkomne bidrag, mens bispedømmet beholder 40 pct. til brug til mindre sogne. Han berettede om et stort underskud og opfordrede alle til at slutte op om ordningen og beklagede, at regnskabet endnu ikke forelå.

Derefter behandledes de spørgsmål, der var indkommet i spørgekassen, der siden jul havde stået i våbenhuset. Der var spørgsmål om skriftemålstider, børneparkering om søndagen i messe- tiden, kirkens udsmykning og meget andet.

Nogle menighedsmedlemmer var utilfredse med den nye fordelingsprocent, men man blev enige om trods alt at være loyale overfor bispedømmet. Menighedsrådet blev også drøftet, og her var der enighed om, at det af pater Stappers udnævnte vel snart kunne erstattes med et valg.

Endelig kom man ind på »klimaet« i menigheden og der blev spurgt om der ikke kunne oprettes familiegrupper, der bl. a. skulle tage sig af nytilkomne familier. Enkelte ville gøre et forsøg på

at organisere en »efter-messe-kaffesnak«. Et ønske om latinsk højmesse en gang imellem blev fremsat af så få, at man ikke ville tage det op.

Der var tilfredshed med mødet og mange ønskede flere siden.

★ I den hollandske synode deltog den reformerte professor Bronkhorst. Siden 1945, siger han, har der været mange gode samtaler med romersk-katolske teologer, og mange argumenter er blevet accepteret af dem. Han mener, at »en evangelisk katolicisme« er ved at blive til.

★ Den 85-årige kardinal Cicognani er en personlig ven af præsident Johnson. Det skal være grunden til, at pave Paul VI ikke har villet modtage hans afskedsbegæring. Paven håber stadig at kunne bidrage til mægling i Vietnam, og hertil kan han ikke undvære den gamle kardinal som mellemmand til USA.

Nogle
**antikke religiøse
udskårne træfigurer
og malerier**
sælges meget billigt
Telefon (01) 78 66 68

LOURDES

fra den 21. april til den 4. maj
fra den 18. juli til den 10. august
Togrejse, pris kr. 1100
Program

Vor Frue Sekretariat
Lundemarken 15, Kalundborg
Tlf. (03) 515 nr. 2676

Flint arbejde – Tria 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke – så prøv os!

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A, hver
tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent
ugens fem første dage fra kl. 10
til 13. Telefon PALæ 2323.

Tandlæge

P. Lombolt Maack har åbnet praksis
Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Berlinkrise [forts. fra side 4]

ikke behøver at studere i Norden for at lære noget om presseetik, og at den tyske katolske offentlighed udmærket forstår at efterleve principperne fra det andet Vatikankoncil. Jo, Berlin som skueplads for den 8. internationale pressekongres var et heldigt valg.

HK

Ugens tv og radio (3.- 9. marts 1968).

SØNDAG	14.35	p2	Drot og Marsk. Opera af Heise.
	22.15	p1	Karneval i Köln.
MANDAG	20.35	tv	De syv dødsdyder.
TIRSDAG	21.00	tv	Han slog mig – TV-spil.
ONSDAG	20.00	p2	Olivier Messiaen – musikforedrag.
	21.10	tv	John Huston.
TORS DAG	20.55	tv	Film fra Cuba af John Huston.
FREDAG	21.05	tv	Rigt spansk fyrstehus.
LØRDAG	9.15	p1	Kirkemusik.
	21.30	p2	Natkoncert – Vivaldi, Grieg, Berg.

Den glade løve

præsenterer

Graham Greene-film og pave-film blandt nyhederne fra stort Hollywood-selskab

Den filmstjerne, der har holdt sig bedst gennem årene, og som man i barndommen og da man blev ældre har været mest forelsket i, er Metro-Goldwyn-Mayers løve. Den havde indbudt til en lille sammenkomst i Tre Falke Bio fornylig for at præsentere sit selskabs 1968-nyheder. Havde man bare ladet løven om sagerne i stedet for den rædselsfulde amerikanske speakerstemme, der med den hæsligste reklameretorik kommenterede filmklippene, som var sat sammen til et såkaldt trailershow. Bagefter fik man lejlighed til at se en af de film, man havde set glimt af i show'et.

Det er naturligvis umuligt at bedømme kvaliteterne ud fra reklameklip, men som helhed tyder det på, at filmene går mod det voldsommere og teknisk set mere udspekulerede. Samtidig ved vi, at biografbesøget i hvert fald her til lands igen er dalende. Det er faktisk et spørgsmål, om film af ovennævnte kategori set fra et rent forretningsmæssigt synspunkt er det rigtige svar.

For MGM's afdeling her i Danmark har det været et rekordår med en omsætning, der kan tælles i millioner. Det var først og fremmest »Doktor Zivago«s og »Det beskidte dusin«s skyld – den første et stort romantisk anlagt epos, den sidste en gang kras kost. Begge af en vis kvalitet uden at man kan tale om den helt store kunst.

Hvad de kommende MGM-film angår, samler interessen sig bl.a. om en ny film med Julie Christie »Far From The Madding Crowd«, der udspilles i landlege omgivelser i Victoriatidens England. Her lader det romantiske også til at spille en stor rolle. »Borte med Blæsten« er blevet kopieret op til 70 mm med stereofonisk lyd, så det iørefaldende hovedtema, der sikkert er det mest nærgående i filmmusikkens historie, rigtig kan runge. Hvad billederne angår skaber dette muligvis nogle storladne effekter, men ved siden af, at der skæres både af skuespillernes hoveder og ben, bliver deres teint noget stormasket, så mon det er en god idé?

Der er en historisk film med Sophia Loren og Omar Sharif »More than a Miracle« og en Graham Greene-agtig historie fra Sydamerika, »Guns of San Sebastian«.

Men Graham Greene selv har skrevet manuskriptet til filmatiseringen af hans egen roman »Komedianterne«, som udspilles på Haiti. Selv om det ikke er Carol Reed, der sætter i scene, må vi håbe, at den store katolske forfatters ånd kommer til at leve i filmen, der har så fortræffelige skuespillere som Alec Guinness, Richard Burton, Elisabeth Taylor og Peter Ustinov. Det er Peter Glenville, der har iscenesat. »Komedianterne«, der er den første Graham Greene-film i lang tid, imødeses med stor spænding.

En anden film af en kendt katolsk forfatter, Morris L. West, der dog hører til de mere kulørte i »Kardinalen«-stilen, er på trapperne, nemlig »Fiskerens Sko« med Anthony Quinn som den russiske kardinal, der har tilbragt lang tid i kommunistiske fængsler, og bliver pave – samtidig med at en af hans plageånder fra det østlige retsmaskineri kommer til at sidde i Hrustjofs stol.

Direktør Aarshøj, Metro og direktør Andersen, Tre Falke Bio bistået af Metros meget søde og dygtige pressekreter fru Thingvad skabte en venlig og hyggelig ramme omkring show'et, der sluttede med lunch i Falkonercentrets selskabslokaler. Her havde de indbudte biograf- og pressefolk lejlighed til at udveksle synspunkter i en uforpligtende atmosfære.

En kendt skuespiller, der er biografdirektør, fandt, at film var en udspekuleret, men udmærket måde at underholde folk på og kun det. Bergman var ham noget af en lidelse. En filmanmelder, der også laver film, var enig med biografdirektøren om Bergman, men ud fra helt andre synspunkter. Han fandt at film var mere kunst end teater, og han længtes for det meste grusomt efter at komme i biografen, mens han sad og så et skuespil. En anden biografdirektør, der også er skuespiller, var meget uenig med begge herrer, hvad angik Bergman, hvis kunstneriske fortjeneste var, at han var i dyb kontakt med og fuld af forståelse for det menneskelige. Westerns kunne vi alle li'. Ikke mindst John Fords.

HK

Europas fremtid

I anledning af ærkehertug, dr. Otto von Habsburgs foredrag i København i den kommende uge trækker vi i »Spidsen« på side 4 nogle linjer op i Europas udvikling siden nazisternes nederlag. Men der er jo også en verden uden for Verona — i vid udstrækning en fattig verden. Hvad er det bedste bidrag, vi velhavende katolske europæere kan yde til udviklingen i andre dele af kloden? Dette spørgsmål belyses på forskellig måde i dette nummer. Men findes der nogen patentløsning?

katolsk ugeblad 10

9. MARTS 1968
116. ÅRGANG

Revolutionære apostle

I tv-Horisont fornylig omtales pave Paul VI' »Om Folkenes Fremskridt« og de 17 u-landsbiskoppers brev, der bl.a. berører kirkens stilling til revolution. Dette emne behandles også i en økumenisk week-end i nær fremtid og i en samtale med en latinamerikansk missionær her i bladet. Vi bringer samtidig et læserindlæg om spørgsmålet.

Var Jesu grav tom?

Som et led i forberedelsen til påske bringer vi tre kronikker, der ud fra forskellige synsvinkler vil fordybe sig i Kristi opstandelse. Den første i dette nummer samtidig med en artikel af H. Roos S.J.: »Er evangelierne faldet ned fra himlen?«

Den fælles nordiske fasteaktion til fordel for sygeplejeskole i Uganda

De unge i Storkøbenhavn har allerede ydet et væsentligt bidrag til aktionen ved at udsende det propagandamateriale, der fornylig er kommet ind ad døren. Læs i øvrigt på side 11, hvordan man kan lave en Uganda-aften i sognet.

Afkristning, demokratisering eller noget helt femte?

ROM – NC News Service

★ Man venter, at der på 20-årsdagen for erklæringen om menneskerettighederne vil blive udsendt en rundskrivelse, hvori pave Paul VI vil genoptage og fremkomme med en videre udvikling af de vigtigste tanker i paves Johannes XXIII's rundskrivelse »Vort sociale ansvar« og »Fred på jorden« og i hans egen rundskrivelse »Folkenes fremskridt« samt i »Budskabet til Afrika«.

★ Det er for første gang sket, at en katolsk biskop har prædikeret i en moské. Det foregik i Vila Cabral i Mozambique, hvor den stedlige biskop Enrique Dias Nogueira efter indbydelse af de muhamedanske religiøse overhoveder prædikede om freden i byens største moské i anledning af den verdensfredsdag, som blev afholdt på pave Paul VI's opfordring.

★ Alting tyder på, at sekretæren for særlige kirkelige anliggender, msgr. Agostino Casaroli, i den senere tid i Paris har ført hemmelige forhandlinger med den nordvietnamesiske generaldelegerede Mai van Bo. Fra ansvarlige kirkelige kredse foreligger der ingen udtalelser om sagen.

★ Det katolske blad »Glas Konzila« i Zagreb bragte for nylig et interview med den jugoslaviske professor, dr. Lopasic, hvor denne internationalt kendte fysiker uforbeholdent bekræfter sig til den katolske tro. Professor Lopasic er kendt som aktiv katolik, men alligevel er det noget nyt, at en professor ved en højere læreanstalt i vor tids Jugoslavien fuldstændig offentligt vedgår sin religiøse indstilling.

★ Vatikanets statssekretær Amleto Cicognani fyldte den 24. februar 85 år. Kardinalen har dermed overskredet den nylig fastsatte aldersgrænse for kurieprælater og biskopper med 10 år, men det er stadig usikkert, hvornår han vil trække sig tilbage fra det embede, som jo nok i virkeligheden efterhånden overstiger hans kræfter.

★ De fem vigtigste bispedømmer i verden regnes for at være Rom, Milano, Montréal, Paris og New York. Tre af dem skal nybesættes. New York, fordi kardinal Spellman er død, Montréal fordi kardinal Léger er rejst til de spedalske, og nu Paris, der skal finde en efterfølger til den nylig afdøde ærkebiskop Veuillot. Man tipper ærkebiskop Marty af Reims, men der er også tale om msgr. Frossard, der er tidligere præst for UKA og arbejderaktionen.

★ Teologen Hans Küng ønsker kirkeloven ændret, så lægfolk kan være med til at vælge pave. Küngs bog »Kirken« er oversat til fransk og udkommer ligeledes nu på engelsk i marts. Kardinal Ottaviani har søgt at standse udgivelsen på italiensk.

★ En hemmelig forretning, der solgte religiøse objekter, er blevet opdaget af politiet i Sovjet og indehaveren straffet. Kun kirken har lov at forhandle sådanne ting, og desuden var det anvendte materiale stjålet fra stedlige forretninger.

★ Fader Robert Drinan, professor ved et katolsk juridisk fakultet i Boston, erklærer, at de amerikanske styrker i Vietnam ofte har krænket lovens bestemmelser. På den anden side erkendte han, at USA i mange henseender var tilbageholdt: der bombes ikke diger i Nordvietnam, der bruges ikke atombomber.

★ En skolestrid i Nordirland kan minde om den i Polen. Et nyt lovforslag går ud på, at der skal ydes de katolske skoler større støtte, men på betingelse af, at de kommer ind under de lokale myndigheders kontrol. Biskopperne protesterer, ikke mod en kontrol fra ministeriets side, men mod at den lægges på det lokale plan, hvad der ikke kan undgå at holde de gamle konflikter mellem katolsk og protestantisk i live. Forslaget blev alligevel vedtaget.

Indholdet af en oversigt over de katolske italienske lægfolks stilling i Kirken efter konciliet, som af ærkebiskoppen af Siena, Ismaele Mario Castellano, er blevet forelagt den italienske bispekonference, går i korthed ud på, at de katolske lægfolk i Italien er genstand for en »stadig afkristningsproces«. Ærkebiskoppen skulle på bispekonferencens tredje almindelige møde tale om lægfolket i Italien i lyset af det andet Vatikanconcils teologi. Han indledte med at sige, at der i Italien ikke findes et fast sammenvejset katolsk lægfolk, men at man snarere kan tale om en vis religiøs pluralisme i den forstand, at der er mange forskellige indstillinger mellem katolikkerne selv.

Konferencen, der varede i fem dage, havde som hovedemne »Lægfolkets rolle i Kirken i Italien efter konciliet«. På åbningsmødet gav to italienske lægfolk, nemlig den tidligere leder af Katolsk Aktion i Italien og nuværende redaktør for Banco di Roma, Vittorio Veronese, og formanden for den kvindelige afdeling af Katolsk Aktion i Italien, Sita Sassudelli, udtryk for, at der er behov for en dialog mellem hierarkiet og lægfolket.

Veronese kredsede især om emnet »demokratiet i Kirken«. Et øjeblik før havde formanden for bispekonferencen, kardinal Giovanni Urbani af Venezia, talt om, at »former, der kom fra det politiske demokrati, og som lå helt uden for Kirkens guddommelige og menneskelige natur, var ved at vinde indpas i den kirkelige sfære«.

Veronese betonedede, at »ét er at tale om demokrati i Kirken som et juridisk system, der skal indføres på linie med forholdene i civile institutioner ... men noget andet er at tale om en demokratisk sans, dvs. om en åben, frimodig og direkte form for relationer mellem medlemmerne af Gudsfolket, nemlig hierarkiet, gejstligheden og lægfolket, baseret på det gensidige ansvar, der ligger i væsensforskellen mellem tjenesterne og de dertil hørende nådegaver«.

»Demokrati som struktur og som en ved lov fastlagt regel kan lige så lidt som aristokrati, oligarki eller anarki anvendes i Kirken,« fortsatte Veronese. »Det er opfattelser og regler som er fremmede for dette hellige og mystiske hele, det kirkelige samfund, som ikke må forveksles med dette andet konkrete og højtelskede borgerlige samfund. Jeg tror, at mange lægfolk, hvad enten de er italienere eller

ej, er fuldstændig klar over dette, selv om de ikke altid udtrykker det helt klart.«

Under henvisning til de resolutioner, der var blevet vedtaget på den tredje verdenskongres for lægapostolatet i Rom i efteråret, som han selv havde været formand for, sagde Veronese, at når kongressen havde anmodet om, at lægfolket måtte være med, »havde man bestemt ikke ment, at det skulle være om ansvaret for at træffe afgørende bestemmelser, hvilket udelukkende er forbeholdt hierarkiet, men at det skulle være med til at udføre bestemmelserne og til at udarbejde planerne for, hvordan de skulle udføres i praksis, — lægfolket krævede ikke nogen ret, som ikke tilkom det, men bad om lov til at udføre en pligt«.

Veronese sluttede med at anmode om, at der måtte blive foretaget eksperimenter i de italienske bispedømmer og sogne, hvor man virkelig tog lægfolket med ved tilrettelæggelsen af planer om, hvordan man skulle udføre Kirkens sendelse. Han mente, at det var et spørgsmål om at finde de rigtige kommunikationsmidler og tilføjede, at »hverken læren eller disciplinen i Kirken er i virkelig fare — i hvert fald ikke endnu, men hvis der er en fare, vil den blive formindsket, ved at man — inden for de rigtige og rimelige grænser — udvider den margin, man giver lægfolket til at udtrykke sig frit, åbenhjertigt og ansvarligt som en integrerende del af Gudsfolket, som har et fælles ansvar i frelseshistorien«.

De katolske biskopper i England har ladet en ny stilling som pressesekretær opslå ledig. Årslønnen er 50-60.000 kr.

— Hvis De vil have hyrdebrevet i »Times« må De skære 3 meter af. (Catholic Herald).

Castro, kirke og revolution

På den nyligt afsluttede kulturkongres i Havana udtalte Fidel Castro i henhold til »Politisk Revy« i sin afslutningstale:

»... særlig én ting har gjort dybt indtryk på os, fordi den siger noget om, hvor bredt spekret i den revolutionære bevægelse er i øjeblikket. Det var et indlæg som blev præsenteret af en gruppe katolske præster, der deltog i kongressen. Jeg vil ikke nævne deres navne, da jeg ikke har talt med dem om det, men jeg vil læse deres indlæg for vort folk...»

»Vi katolske præster, delegeret ved Havnas kulturkongres, er overbeviste om dette:

»... At på trods af de forskelle, der eksisterer mellem kristendom og marxisme i fortolkningen af mennesker og omverden, er det marxismen, som giver den mest nøjagtige analyse af imperialismens sande natur og som udgør den mest effektive drivkraft i massernes revolutionære handlemåde.

At den kristne tro medfører et kærlighedsbegreb, som finder udtryk gennem effektiv hjælp til hvert enkelt menneske. At præsten Camilo Torres Restrepo, som døde for den revolutionære sag, gav os det største eksempel på en kristen intellektuel, der var folket hengiven.«

Denne udtalelse viser, sagde Castro, hvorledes revolutionære ideer i en eller anden form spredes og udvider spekret... Marxismen må udvikles og bryde ud af stivheden, fortolke øjeblikkets virkelighed ud fra et objektivt, videnskabeligt synspunkt, optræde som en revolutionær kraft og ikke som en pseudo-revolutionær kirke. Dette er historiens paradokser: Vi kan se dele af kleresiet blive revolutionært, mens vi må se i øjnene, at revolutionære kræfter er blevet klerikale.

Første ateistiske stat?

ROM - KIPA

Med overskriften »Ateokrati« bringer L'Osservatore Romano en kommentar af vicechefredaktøren Alessandrini til den af de albanske aviser for nyligt bebudede »afskaffelse af alle bestående love om kultudøvelsen«. Rege-

Ingen fare for den socialistiske samfundsordning

BELGRAD - KIPA

I et læserbrev i de jugoslaviske kommunisters førende blad »Borba« hedder det, at den katolske kirkes virksomhed i Jugoslavien er helt naturlig og forståelig, og at den ikke frembyder nogen fare for den socialistiske samfundsordning. Eftersom det pågældende læserbrev bringes på en meget fremtrædende plads, formodes det, at bladet selv har provokeret det.

Pave Paul VI realiserer »med sin fremragende indfølelse over for verdenssituationen og med en erfaren kæmpers instinkt for virkeliggørelsen af den katolske kirkes mål og idealer« meget overbevisende en politik for en fredelig sameksistens, hedder det videre i brevet. »Det ville være tåbeligt at ville udrydde troens principper af menneskenes sind. Spørgsmålet er for øvrigt, om socialismen er i stand til at overbevise menneskene om, at dens mål og principper er bedre.«

ringen i Tirana roser sig af i kraft af »folkets spontane vilje at have skabt den første ateistiske stat i verden«. Men samtidig med, at man har lukket, profaneret eller ødelagt kirkerne og de øvrige religiøse bygninger, opfordrer pressen stadig til kamp mod religionens udryddelse. Herom siger Alessandrini: »Det hævdes altså på den ene side, at religionen er blevet undertrykt 'demokratisk' som et udtryk for folkets vilje, mens man på den anden side giver et meget klart billede af dette demokrati ved at måtte indrømme, at religionen først må udslettes af folkets hjertes. Så er religionen altså i virkeligheden endnu ikke udryddet. Enver Hodschas regime forlanger, at man ikke mere skal tro på Gud, men at man skal bekende sig til den marxistisk-leninistiske ideologi, som den udlægges af den kinesiske fører.«

Socialdemokrater vil nedlægge kirker

Ifølge Kristeligt Dagblad har Danmarks Socialdemokratiske Ungdom, Centrum Afdeling, sendt kirkeminister Fog Pedersen et brev, i hvilket man erklærer, at kirken i de nye boligkvarterer må kunne anvende de fælles-lokaler, som alle andre institutioner og foreninger henvises til.

Samtidigt påpeger man, at situationen i det indre København befolkningsmæssigt er en helt anden, end da kirkerne i denne bydel blev opført.

Med tal fra præsteforeningens blad i 1965 nævnes eksempler på, at kirker i den indre by kun har en kirkegangsprocent på 2, hvorfor man foreslår, at 3-4 kirker her overgår til andre formål, men at bygningernes udvendige udseende bevares.

NYT MED småt

★ Frankrig havde ved udgangen af 1967 162 gifte diakonkandidater mod 50 i 1966.

★ Planen om at lægge de katolske skoler i Kenya ind under staten vækker uro hos katolikkerne.

★ Skilsmisselfølgningen i England skal reduceres. De forskellige grunde til skilsmisse foreslås reduceret til én: at ægteskabet uhjælpeligt er brudt sammen. Katolikernes reaktion er ikke uden videre afvisende. Man forstår, at lovgivningen sigter på samfundet og ikke på det kristne ægteskab.

★ 257 katolske præster i USA deriblandt Thomas Merton, har skrevet til paven og bedt ham fordømme den amerikanske krig i Vietnam i sådanne udtryk, at »ingen senator, biskop, soldat eller borger« kan misforstå det. Det har vakt opsigt, at også den kendte biskop Wright har underskrevet denne appel.

★ Ude i den katolske verden har det vakt interesse, at de nordiske katolske biskopper har ophævet forbudet mod at katolikker er frimurere. Hos os er frimureriet nemlig ikke antiklerikalt eller antikirkeligt som sydpå.

★ En ung fransk sygeplejerske, som ikke er ordenssøster, rejser til den fattige Nordøstprovinc i Brasilien for at gøre tjeneste i tre år på en fødselsstiftelse. Hun får ca. 225 kr. månedlig. Det kan hun ikke leve for, men hun får hjælp fra kolleger og fra sit franske sogn. Før hun rejste ud, havde sognepræsten arrangeret en højtidelighed i kirken, hvor biskoppen »sendte hende ud«, omtrunt som når en »udsendelse« af en protestantisk missionær finder sted i Danmark.

★ Også Italien skal nu have et rådgivende pastoratråd med deltagelse af lægfolk, som skal til at være medansvarlige i overensstemmelse med Vatikanconcilets forslag. Optakten, den italienske bispekonference i Rom, skulle netop behandle lægfolkets problemer og opgaver nu efter concilet. Grupper af biskopper samt præster og læge deltagere drøftede den 1. februar forskellige sider af temaet: lægfolkets trosliv, lægfolk i den pastorale aktion, samordning af apostolatsgrupper, den katolske aktion, pastoral aktion og samfundsliv med særligt hensyn til arbejdets verden, og ligeså til kulturlivet, til familien og ungdommen. Et stort problem er det »passive lægfolk«, den del af de praktiserende 30 pct., der ikke føler noget medansvar for Kirkens liv.

★ To amerikanske missionspræster fra Maryknoll-kongregationen, brødrene Melville, har sluttet sig til indianske guerillaer i Guatemala. Deres overordnede, som fratog dem retten til at udøve præstelige funktioner, har samtidig anerkendt deres næstekærlighed og engagement som missionærer. Fader Thomas Melville har i et brev til et katolsk blad i USA forklaret, at den største hindring for kirkens vækst i Latinamerika og især i Guatemala er befolkningens nød, hvis afskaffelse hindres af den lokale overklasse. Derfor slår almindelige midler ikke til. Og er det ikke også vold, spørger præsten, når et mindretal af rige folk tapper blodet af landet i demokratiets og endog kristendommens navn? »Skal vi nøjes med at bede morderne med hvide handsker om at være pæne mennesker?«

★ Nytårsaften havde 30 unge samlet sig på Peterspladsen neden for pavens vinduer for ifølge hans opfordring at bede for freden. De blev arresterede af - det italienske politi og ført til en politistation udenfor i Borgokvartret. Det viste sig, at ifølge en aftale med Vatikanet sørgede det italienske politi hver nytårsaften for, at der herskede ro og fred på Peterspladsen. Det viste sig også, at den italienske indenrigsminister intet anede om denne aftale...

Europas fremtid

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:

Bernard Eric Jensen (litteratur),
Jens Oluf Lund (indenlandstof),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).

Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson.

Redaktionsudvalg:

Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg

Redaktionskontor:

Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55

Annonceafdeling:

Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
20,00. Løssalgspris: kr 2,00. Priserne
incl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98. Idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Splittelse kendetegner den verden vi lever i. Mere end nogen sinde. For det første er der det store skel mellem rige og fattige nationer – noget der ustandselig må tale til vor samvittighed, ikke bare her i fastetiden. Så er der skellet mellem øst og vest, der dog for Europas vedkommende er ved at blive mindre. En lille morsom detalje her er det program over den kommende internationale katolske pressekongres i Berlin, som man fornylig har modtaget fra USA. Når journalisterne fra Amerika skal på en større flyveudflugt i forbindelse med Berlin-opholdet, går den ikke til Wien, Rom og London, men til Warszawa, Moskva, Budapest og Praha!

I kommunistlandene er man også uenige, fremgår det af rapporterne fra kongressen i Budapest. Vi har i denne forbindelse ikke grund til at gnide hænderne her i vesten. Helt ned mand og mand imellem, ja helt inde i den enkelte sind skaber den førende vestmagts krigsførelse i u-landet Vietnam splittelse forårsaget af moralske overvejelser. Også det moralske grundlag for NATO-samarbejdet i selve Europa kan diskuteres, da alliancen til forsvar for demokratiet også omfatter lande, hvis styre er mindst lige så udemokratisk som de regeringsformer, alliancen er et forsvar imod. Og de, der havde håbet, at et bredt markedssamarbejde kunne føre til et samfund af Europas forenede Stater, er også blevet skuffet. Vi har fået et nyt jerntæppe – vævet i tråde af traditionel stædighed og principrytteri.

Da et ny Europa skulle rejses ovenpå ruinerne efter nazisternes hedenske Ragnarok fik en politik med kristeligt fortegn en central placering i Vestens omskoling af de af diktaturet vildførte masser. Da vi jo her i »Katolsk Ugeblad« har en vis tradition for at se på det spejlbillede, filmene giver af samtiden, kan vi for kuriositetens skyld strejfe tysk filmindustris kovending fra nazistisk propaganda til kristeligt-demokratiske bekendelsesfilm som »Nattevagt«, »Struensee«, »Det forliste himmerige«, »Hans Kongelige Højhed« og Sisi-filmene om kejserinde Elisabeth, Frans Josefs hustru. Sisi-filmene og andre af samme slags udtrykte en tendens i tiden til at genkalde sig kejsertiden, ikke den protestantiske, men den katolske, østrigske. Fællesmarkedstanken, NATO-fællesskabet blev sat i forbindelse med en idé om et stort europæisk rige lig Karl den Stores.

Den del af Europa, der var besat af Sovjet, fik en helt anden hestekur at mærke – ikke mindst da Stalin levede. Kirkens tidligere stærke anti-kommunistiske politik må ikke mindst ses på baggrund af Stalins regimente, som kommunisterne i vid udstrækning nu også selv vender sig imod. At mistilliden til øst holdt sig længere end Stalin, blev i nogen grad retfærdiggjort ved den svigefulde nedslagtning af Ungarns folk under Hrustjof. Siden da er liberaliseringen i øst blevet mere og mere mærkbar, selv om den nylige forfatterproces i Moskva lader ane, at der er nogen vej tilbage endnu, ligesom der er det i Spanien, Portugal og Grækenland. På den anden side har udviklingen i Europa været af en sådan art, at det er ved at synes urimeligt at tale om forenede stater i vor verdensdel uden at regne med østlandene og den slaviske kultur. Imidlertid er der jo en verden uden for Europa, i vid udstrækning en fattig verden. Katolikker er i særlig grad forpligtet til at have de fattiges vel i tankerne (med efterfølgende gerning). Men er vor hjælp til de fattige effektiv? Er den mere end almisser og lapperier, der i stedet for at bringe fremskridt i virkeligheden holder liv i det bestående? På den anden side synes det at eksportere en effektivitet, der indbærer vold som en mulig udvej, heller ikke at være en kristen løsning. Eller er det? I dette nummer belyses spørgsmål af denne art ud fra forskellige synsvinkler. Og så skal det blive interessant at høre, hvad en efterkommer af *det* østrigske keiserhus, vi ovenfor har omtalt, Otto von (af) Habsburg, har at sige til de problemer, der optager folk, hvem Europas fremtid ligger på sinde. De nærmere oplysninger om mødet for medlemmerne af Europabevægelsen og AC findes på side 10.

HK

Revolutionære apostle

- Så De tv-Horisont om Latinamerika?
- Emnet kirke og revolution er også til behandling på en økumenisk week-end i Jonstrupvang.
- Her bringer vi en samtale med en missionær i Latinamerika.

Katolsk Ugeblad har haft lejlighed til at tale med en europæer, der adskillige år har arbejdet i Latinamerika som missionær. Imidlertid tillader vi os efter aftale med den interviewede at hemmeligholde hans navn for læserne, da man har haft flere eksempler på, at missionærer enten er blevet groft generet af de offentlige myndigheder eller direkte udvist på grund af udtalelser til pressen. Naturligvis ønskede vi ikke at udsætte den interviewede for en sådan risiko.

Der er i dag i Latinamerika meget stærke brydninger – politiske, økonomiske og sociale. Er det Deres indtryk, at radikale forandringer er strengt nødvendige?

Den sociale og økonomiske udvikling er yderst langsom! Som et underudviklet kontinent lider Latinamerika utrolig meget under den behandling, de højt industrialiserede lande giver, her især den store nordlige nabo, USA. USA køber råvarer i Sydamerika meget billigt, for så – efter at have forarbejdet disse hjemme i staterne – at sælge de færdige produkter til Latinamerika til helt enorme priser. Selvfølgelig modtager Latinamerika udviklingshjælp, men denne udgør kun en lille brøkdel af det beløb, som bliver taget ud af det gennem råvarerne. Hertil kommer, at denne hjælp meget ofte

ikke når frem til de pågældende projekter på grund af den udbredte korrupsion.

Latinamerika behøver stærke regeringer med en klar økonomisk politik, hjælp fra venligsindede nationer, der er villige til at aftage deres produkter til acceptable priser, førend det kan blive i stand til at industrialisere sig og forbedre levevilkårene for størstedelen af befolkningen.

Hos Latinamerikas befolkning findes der en udpræget desperation, især hos ungdommen. De ønsker forandringer, forbedringer og hurtig udvikling. De ved, at deres lande har mulighed for at skabe et godt samfund, men er i øjeblikket ude af stand til at gøre dette på grund af den politik, som de udviklede lande fører.

Terror – den eneste mulighed

Kunne De give et eksempel på, hvorledes ungdommens desperation kommer til udtryk?

Jeg kender for eksempel to unge katolikker, – begge 19 år og universitetsstuderende og begge fra familier af den højere middelklasse. De tilsluttede sig den kommunistiske ungdomsbevægelse. På universitetet havde kommunisterne infiltreret studenterbevægelsen og arbejdede efter Mao's teori om den voldelige revolutions nødvendighed. Kommunisterne ar-

bejder efter det princip, at nye medlemmer straks bliver sat i arbejde, – får tildelt opgaver, der godt kan indebære stor risiko. Iøvrigt tror jeg, at katolsk ungdomsarbejde kunne lære noget af kommunisterne, fordi vi er for tilbøjelige til at fratage ungdommen større ansvar og undlader at give den virkelig alvorlige opgaver.

Disse to katolikker fik til opgave at sprænge en amerikanskejet bygning i luften. Pigen skulle placere bomben i bygningen, medens den unge mand skulle holde vagt. På vej ind i bygningen eksploderede bomben i hendes hænder. Hun lå 3 dage bevidstløs på et hospital, inden hun døde. Hele hendes familie opholdt sig hos hende i hospitalsværelset, og hun kom kun til bevidsthed én eneste gang, og spurgte da kun om én ting, nemlig om hun havde nået sit mål, om bygningen var blevet sprængt i luften?

Nogle vil sikkert sige, at dette er et eksempel på en vildledt ungdom. Personligt tror jeg, det var udtryk for et inderligt ønske om at gøre noget, der kunne forandre situationen til det bedre. Et ønske, der findes hos mange unge i Latinamerika. Da de ikke har mulighed for at benytte sig af de normale fremgangsmåder, bliver de desværre tvunget til at vælge sådanne terroristiske handlinger.

Fortsættes side 13

Er evangelierne faldet ned fra himlen?

Af H. Roos S. J.

Der findes et russisk ikon (= helgenbillede i den østlige kirke), som fremstiller evangelisten Lukas. På hans højre skulder sidder en due, som er et billedligt tegn på Helligånden. Evangelisten vender hovedet lidt mod duen. Meningen med hele fremstillingen er klar nok. Det er Helligånden, som »dikterer« den hellige forfatter sit evangelium. Man vil på denne måde fremhæve den tanke, at evangelisternes værk er »inspireret« af Guds Ånd.

Er evangelierne en »diktat« af Helligånden?

Nu ved vi godt, at »det, som Gud har åbenbaret og som den hellige Skrift indeholder og forelægger, er blevet nedskrevet ved Helligåndens tilskyndelse« (Om Guds åbenbaring, nr. 11). Denne tanke udtrykkes smukt i det omtalte russiske helgenbillede. Men spørgsmålet er, om Helligånden har dikteret de hellige skrifter, således at forfatterne beholdt sig helt passivt. Er evangelierne så at sige faldet fra himlen? Eller forholder det sig således, at Helligånden har benyttet sig af de respektive forfatters psykologi, deres viden, deres teologiske dannelse m.m.? Det 2. Vatikanconcils konstitution om Guds åbenbaring fremhæver i kapitel 3, nr. 12 meget stærkt den menneskelige side af evangeliernes tilblivelse. Den siger: »Gud har i den hellige Skrift talt gennem mennesker og på menneskevis«.

De litterære genrer

Vil man altså undersøge, hvad Gud har villet tilkendegive gennem de hellige forfatters ord, må man blive klar over, hvad disse forfattere virkelig havde til hensigt at udtrykke. Vi kan imidlertid ikke uden videre gå ud fra vor egen tankemåde, men må tage tilbørligt hensyn til de væremåder, naturlige udtryksformer, fremstillingsmåder, som hørte hjemme i forfatterens egen tid og som dengang var naturlige i omgangen mellem menneskene. Men det drejer sig ikke blot om følelser, udtryksformer og begreber, som vi ikke mere forstår. De hellige forfattere an-

vendte også litterære former, hvis indhold er forskelligt, alt efter om det drejer sig om historie, profeti, poesi eller andre arter. Man kalder disse forskellige former »litterære genrer«.

Det nye Testamente

P. M. Zerwick S.J. fra Bibelinstituttet i Rom, har i begyndelsen af februar holdt et foredrag, hvor han anvender disse grundsatninger på det nye Testamente (L'Osservatore Romano, 14.2.1968). Efter Herrens opstandelse og himmelfart gav apostlene det, som Han selv havde sagt og gjort, videre til deres tilhørere. De gjorde dette med den mest fuldkomne forståelse, i lyset af Herrens opstandelse og belært ved sandhedens Ånd. Forfatterne til de fire evangelier udførte deres værk ved at udvælge nogle blandt de mange overleveringer, som mundtligt eller endog skriftligt allerede forelå, ved at sammenstille dem i en bestemt orden eller ved at fremlægge dem med henblik på de enkelte (lokal)kirkers særlige situation (nr. 19). Eftersom evangelierne indeholder størstedelen af den apostoliske forkyndelse, kan man sige, at koncilet i den anførte tekst næsten giver os en definition på den litterære genre: »Evangelium«, der er ganske enestående. Et evangelium er beretningen om Jesu ord og gerninger, forklaret i lyset af opstandelsen og sandhedens Ånd. Vi må jo stadig huske på, at evangelierne først er nedskrevet efter Herrens opstandelse, himmelfart og pinsedagen. De er ikke en »båndoptagelse« af Herrens ord og gerninger, foretaget af en samtidig, heller ikke er de en »politirapport«, udfærdiget kort efter de respektive begivenheder. Evangelierne danner i virkeligheden et enestående eksempel i hele verdenslitteraturen, da de beskriver og tolker en første oplevelse (Kristi ord og gerninger) i lyset af en senere oplevelse (Kristi opstandelse og Helligåndens nærværelse i kirken).

Beviser for det sagte i Det nye Testamente

Det før sagte bliver først tydeligt, når man opmærksomt gennemgår de tekster, som koncilet udtrykkeligt støtter sig til. I Joh. 16,12-14, umiddelbart før lidelsen og ved afslutningen af sit offentlige liv, erklærer Jesus: »Jeg har endnu mange ting at sige jer«. Blandt disse må der også være nogle af stor vigtighed, når grunden til at han endnu ikke har meddelt dem, var, at »de ikke kan bære dem nu«. Og hvordan vil han

meddele dem? »Sandhedens Ånd skal vejlede jer til hele sandheden«. Og det vil være Jesu ord, fordi »Ånden ikke skal tale af sig selv. Alt, hvad han hører, skal han tale. Han vil herliggøre mig. Thi han skal tage af mit og forkynde jer det.« Nu har denne »fulde sandhed« også noget at gøre med Jesu offentlige liv. I parallelteksten Joh. 14,26 læser vi: »Helligånden ... vil lære jer alle ting og forklare jer alt, hvad jeg har sagt jer«. Glosen »forklare« i den anførte tekst betyder her »tolke«, »interpretare«, »forstå til bunds«. Dette fremgår med al tydelighed af den anden tekst, som koncilet anvender. Efter at have renset templet, besvarer Jesus spørgsmålene, hvorfra han har fået myndighed til at gøre dette. Han siger, »Bryd dette tempel ned, og på tre dage skal jeg rejse det igen (Joh. 2,19). Svaret under de foreliggende omstændigheder kunne synes entydigt. Talte han ikke om et tempel af sten? Men evangelisten tilføjer: »Men det var om sit legemes tempel, han talte« (2,21). Og han fortsætter: »Siden, da han var oprejst fra de døde, huskede hans disciple, at han havde sagt dette« (2,22). Om den samme »tolkende erindring« taler evangelisten også Joh. 12,16; 7,39; 12,33.

Er dette stadig historie i moderne forstand?

I evangelierne bliver altså Jesu ord og gerninger »interpreteret« i lyset af opstandelsen og Ånden. Dette sker normalt ved, at tolkningen går som et led ind i selve beretningen, eller denne tolkning kan også være lagt i munden på Jesus selv (f. eks. Luk. 8,11-15). Derved opstår en stor vanskelighed for os: er dette stadig historie i vor moderne, vestlige forstand? Nej, det er det ikke i vor forstand. Men når koncilet taler om de »litterære genrer« taler det i første række om den »historiske« genre og siger derefter, at disse tekster kan være historiske »på forskellig måde«. På dette sted gør P. M. Zerwick S.J. opmærksom på forskellen mellem historiske beretninger, som findes i den østlige og den vestlige verden. Medens vi lægger alt eftertryk på hændelsen som sådan, er østerlændingen hovedsageligt optaget af hændelsens mening, og derfor beretter han således, at hændelsens mening tydeligt træder frem. En sådan indstilling tillader os bedre at værdsætte evangelisternes særlige fortælle-måde. H. Roos S.J.

Var Jesu grav tom?

Af Lars Messerschmidt

Troen på Kristi opstandelse bygger på det Nye Testaments vidnesbyrd. Kristi opstandelse udgør ikke kun et element i dette vidnesbyrd. Den er hovedindholdet i det. Paulus skriver i 1. Korinterbrev 15,3-4: »Jeg overgav jer nemlig som noget af det første, hvad jeg selv modtog: at Kristus døde for vore synder, efter skrifterne, og at han blev begravet; og at han nu er opstået på den tredje dag, efter skrifterne.«

Det lader sig vanskeligt gøre at benægte opstandelsens centrale plads i den nytestamentlige forkyndelse. Herom er der da heller ingen uenighed. Selv exegeter, der taler om legender i forbindelse med opstandelsesberetningerne i evangelierne, har aldrig påstået, at urmenigheden ikke troede på, at Kristus var opstået fra de døde. Tværtimod, man har altid fra den side hævdet, at opstandelsen netop var et produkt af menighedens tro.

Men hermed er ikke alle vanskeligheder løst. For der melder sig straks det spørgsmål: Hvad skal vi forstå ved Kristi opstandelse? Betyder den, at Kristi døde legeme er blevet levende? Der er i hvert fald ikke tale om, at Kristus er vendt tilbage til vort liv; det fremgår klart af beretningerne om hans »tilsyne-

komst« for disciplene. Skal man måske slet ikke tænke sig opstandelsen »legemligt«? Var graven altså ikke tom påskemorgen?

Diskussionen om opstandelsestroen i dag

Spørgsmålet om den tomme grav er blevet det centrale spørgsmål i dagens debat om opstandelsestroen.

Ganske vist siger evangelisterne, at så og så mange vidner har været ved graven påskemorgen og fundet den tom. Man skulle dog ikke være særlig skarpsindig for at opdage, at de forskellige tekster ikke stemte overens i alt. Således fortæller Mattæus, at ypperstepræsterne og farisæerne forseglede graven og satte vagt ved den. Dette omtales ikke i de andre evangelier. Ifølge samme evangelist oplever kvinderne, der kom-

mer til graven, jordskælv og en stor slæet tilsynekomst af en Herrens engel. Markus omtaler ikke noget jordskælv og »kun« én ung mand i hvide klæder inde i graven. Hos Lukas optræder der to mænd i strålende klæder, og Johannes omtaler dem slet ikke.

Også engelens budskab til kvinderne er meget forskelligt. Hos Mattæus og Markus sættes disciplene stævne i Galilæa, men ikke hos Lukas. Markus har hele to afslutninger på sit evangelium. I den ene bliver kvinderne så forskrækkede, at de ikke vover at videregive englens budskab til disciplene. I den anden gør Maria Magdalene det dog efter at have mødt Jesus selv. Mattæus mener derimod ikke, at kvinderne har undladt at fortælle det til disciplene, og på vejen møder de alle sammen Jesus, ikke kun Maria Magdalene.

Endelig omtaler hverken Mattæus eller Markus, at apostlen Peter eller nogen anden discipel selv har været ved graven påskemorgen. Men både Lukas og Johannes siger det udtrykkeligt.

Det kan ikke benægtes, at læseren af evangelierne får et lidet klart billede af, hvad der virkelig er foregået. Beretningerne er forvirrende og

Som et led i forberedelsen til påske bringer vi i KRONIKEN en artikel af pastor Lars Messerschmidt – den første i rækken af tre artikler, der under forskellige synsvinkler vil fordybe sig i Kristi opstandelse.

for os at se i flere detaljer i modstrid med hinanden. Dette faktum har fået den yderliggående liberale exegeese til at hæfte etiketten legenden på opstandelsesberetningerne. Dermed har de ruineret dem som historisk troværdige vidnesbyrd.

Har man først sagt legende om opstandelsesberetningerne, så tvinges man let til at gå et skridt videre og forklare også troen på Jesu opstandelse som mytedannelse. Dette skridt har afmytologiseringsteologien da også taget. Argumentationen herfor er ikke længere af exegetisk, men af religionshistorisk art, fordi det nu ikke drejer sig om at tolke og forstå nogle givne tekster, men om at efterspore den proces, der betinger både myte- og legededannelsen.

Inden for katolsk exegeese har man i det sidste år set forsøg på at løse problemet på en uventet måde: Idet man mere eller mindre kritisk går ud fra de reelle problemer, teksterne stiller, og taler om legender, understreger man dog selve opstandelsens realitet. Ifølge disse exegeter er det altså meget muligt, at opstandelsesberetningerne i de fire evangelier er af legendarisk art, men det betyder absolut intet for selve opstandelsens virkelighed. For dem tilspidises forklaringen i problematikken om den tomme grav.

De argumenterer således: Opstandelsestroen forudsætter overhovedet ikke, at graven virkelig var tom, tværtimod. Hvis vi tænker os lidt om, kommer vi endda til det resultat, at den ikke *kan* have været tom. Og grunden er nok så ligetil: Kristus er ikke opstået i det legeme, hvori han døde, men i et nyt »himelsk« legeme. Det falder uden for rammerne af denne kronik at gå nærmere ind på argumenterne, men kort fortalt mener man især hos Paulus at finde holdepunkter for en teologi, der går ud på, at hverken vort eller Kristi opstandelseslegeme er af stof fra denne verden, men en nyskabning i radikal forstand. Derfor er det heller ikke det legeme, hvori Jesus led og døde, der er opvakt fra de døde, men Jesu person, der er blevet iklædt et nyt og herlighedsfuldt legeme.

På denne måde kommer man ret let uden om spørgsmålet om, hvor vidt beretningerne om besøget ved graven har historisk værdi eller ej. Der melder sig dog straks en exegetisk vanskelighed. Man tvinges nemlig ud fra denne opfattelse til ikke blot at sige, at det historiske spørgsmål er *ligegyldigt* (hvad man sikkert

ønsker at slå fast), men også til at hævde, at beretningerne er *falske*, fordi de mod al teologisk »fornuft« siger, at graven var tom. Men at hævde en teologisk mening for ud fra den at afgøre troværdigheden af et historisk vidnesbyrd er på forhånd at udelukke enhver mulighed for blot at forstå det.

Tilbage til teksterne

Lad os derfor gå tilbage til teksterne! Hvad er givet? 1. at de ældste skriftlige vidnesbyrd om opstandelsen, Pauli breve, ikke tager deres udgangspunkt i besøgene ved graven. I Pauli første brev til Korinterne, kap. 15, bevidnes Jesu opstandelse af en lang række personer, der har set den opstandne Herre. Ikke med ét ord omtales de begivenheder, der udspandt sig ved graven påskemorgen.

2. synes det tidligste evangelium, Markus, ikke at lægge så stor vægt på det, der skete påskemorgen som de 3 senere evangelier. Heraf har man draget den konklusion, at det først er lidt efter lidt, at spørgsmålet om den tomme grav er blevet aktuelt.

Men hvorfor skulle menigheden først efterhånden have interesseret sig for begivenhederne omkring den tomme grav? Det er svaret på dette spørgsmål, der er det afgørende for den videre argumentation. Det svar, som den yderliggående liberale exegeese enstemmigt har givet, lyder således: Den tomme grav skulle være et stærkt argument for troen på Jesu legemlige opstandelse. Af denne *apologetiske* grund skulle menigheden have opdigtet legenderne om besøgene ved graven.

Opstandelsens sande karakter

Alle 4 evangelister viser imidlertid, hver på sin måde, at den tomme grav hverken har været tænkt som noget bevis på eller noget stærkt argument for opstandelsen. Man har tværtimod meget tidligt været klar over, at man godt kunne hævde, at liget var blevet fjernet. Det bestikker jøderne jo de romerske soldater til at hævde, at Jesu disciple skulle have gjort, ifølge Mattæusevangeliet. Og Johannes fortæller, at Maria Magdalene troede, gartneren havde gjort det.

Iøvrigt har de autoriserede vidner om Jesu opstandelse også haft en teologisk grund til ikke at bygge deres vidnesbyrd på det faktum, at graven var tom. *Troen på opstandelsen kunne jo kun bygge på Guds*

vidnesbyrd gennem den Opstandne selv. Derfor anfører de nytestamentlige forfattere de autoriserede øjen- og ørenvidner, der har set og talt med den Opstandne: det er hans selvvidnesbyrd og kun det, de bevidner og forkynder.

Det er altså sikkert, at det ikke er af apologetiske grunde, at kvindernes vidnesbyrd om den tomme grav senere er taget med i apostlenes forkyndelse. Den tomme grav kunne ikke være noget grundlag for troen. Det ville have reduceret vidnesbyrdet om Jesu opstandelse til opklaringen af en kriminalgåde.

Hvorfor henvises der da senere til kvindernes beretning om den tomme grav? Det fremgår af 1. Kor. 15, hvor Paulus argumenterer imod den indvending, at man ikke kan forestille sig, hvordan Jesus kan være opstået fra de døde: Var han opstået i det samme legeme, som hang på korset? eller var det måske kun Kristi ånd, der havde vist sig for disciplene? – Dette var jo en nærliggende tanke for hellenistisk mentalitet på den tid.

Imod den henviser Paulus til, at der gives mange slags »kød«, og at stjernerne skinner med forskelligt lys. Således er det også med de døde opstandelse: det såes i forkrænkelighed, det oprejses i uforkrænkelighed; det såes i skrøbelighed, det oprejses i kraft; der såes et sjæleligt legeme, der oprejses et åndeligt legeme.

Det er formodentlig det samme problem, der har fået evangelisterne til at henvise til kvindernes beretninger om den tomme grav, og til Peters og Johannes' vidnesbyrd herom. Det er øjenvidnernes enstemmige vidnesbyrd 1. at Jesu opstandelseslegeme var et virkeligt legeme, og 2. at det var identisk med det, der var taget ned af korset. – Derfor var graven tom påskemorgen.

Det er altså af en teologisk grund, at evangelierne omtaler den tomme grav. Det gjaldt nemlig om at sikre menighedernes rette forståelse af opstandelsens sande karakter, ikke selve kendsgerningen, som alene hvilede på den opstandnes selvvidnesbyrd gennem hans autoriserede vidner.

Både Paulus og de 4 evangelister lader os klart forstå, at Jesus i sin opstandelse som menneske er »gået ind til sin herlighed«, dvs. til et nyt liv på Åndens plan. Hans opstandelseslegeme er derfor et sandt legeme, men ikke længere et jordisk, ikke underlagt de begrænsninger, vi

er underlagt. Der er tale om et helt nyt liv, som det jordiske legeme er blevet optaget i.

Evangeliernes vidnesbyrd om den opstandne Herre går da helt enkelt ud på, at der både er kontinuitet og diskontinuitet i Jesu liv før og efter opstandelsen: Jesus er opstået i det legeme, der blev taget ned af korset og lagt i graven, men han er opstået i et forvandlet dvs. nyskabt legeme, der i kraft af Helligånden i ham er uforkrænkeligt og udødeligt.

Catholica

Det sidste nummer af Catholica for 1967 er udkommet og indeholder fire artikler foruden miscellanea og anmeldelser.

Kaare Osorio skriver om »Efter et jubilæum«, hvormed menes reformati- onsjubilæet. Der gøres i artiklen rede for en særlig opfattelse, hvilket alene fremgår af overskrifterne til de tre afsnit: En nødvendig fornyelse - Fornyl- selsens tvetydighed - Var Luther som re- formator kirkens sande søn?

Lars Roar Langslet behandler i en længere artikel »Lengselen efter den ukjente Gud i moderne ateisme«.

»En rose i dødens have« af Hallvard Rieber-Mohn, O.P. handler om en tysk modstandsgruppe ved Münchens uni- versitet, der kaldte sig »Den hvide rose«.

Elsebet Kieler refererer Karen Bli- xens fortælling »Kappen« og vurderer den i artiklen »Kunsten i livets tjene- ste«.

Under miscellanea kaster Lars Roar Langslet nyt lys over Dag Hammar- skjöld's åndelige dagbog »Vejmerker«.

Endelig anmeldes Måster Eckehart: Traktater og latinske skrifter, V. Thor- lacius-Ussing; Claus Bergs altertavle i Sct. Knud i Odense, De sidste breve fra dødsdømte frihedskæmpere i Europa 1940-45, Dom Bernard Billet; Vocation de Bernadette samt H. Roos, O. Linton og Anne Marie Agaard; Kirkebegrebet på det andet Vatikankoncil.

B.H.

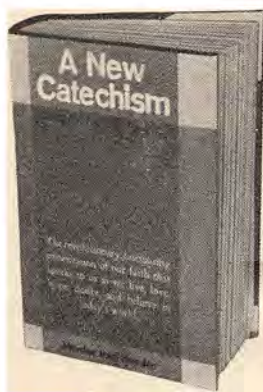
FRA 1. MARTS 1968

gudstjeneste og prædiken for tysk- sprogede katolikker hver 1. og 3. søndag i måneden kl. 10 i St. Josefs Hospitals Kirke, Griffenfeldsgade 44, København N, derefter samvær i salen. Skriftemål efter aftale. Præst: Pater Adolf Meister S.J., Jens Jes- sensvej 5, 2000 København F, tlf. 71 53 35.

BIFROSTs

møde »Kan krig være retfærdig« holdes som meddelt i forrige nummer tirsdag den 12. marts, Jagtvej 184 B. På grund af Otto von Hobsbergs foredrag sand- synligvis ikke i Store Sal, men et andet sted i bygningen. Man beklager en fejl i tidligere meddelelse vedr. husnummeret.

Nye bøger

Det er en meget religiøs bog

Endelig er den kommet, den famøse hollandske katekismus, der længe har været og stadig er stærkt diskuteret hele verden over. Originalen på hollandsk er udarbejdet af over halvandet hundrede hollandske teologer og udsendes af det »Højere kateketiske institut« i Nijmegen med samtlige hollandske biskoppers godkendelse og kardinalærke- biskop Alfrings imprimatur. Så brød uvejret løs. Visse kredse fandt kætterier i den og udarbejdede en liste på, jeg ved ikke hvor mange sådanne i bogen. Disse kredse anklagede den for Rom, som blev sat i en såre vanskelig situa- tion. Hvis man fordømte værket, for- dømte man den samlede officielle hol- landske kirke, hvis biskopper og lærean- stalter stod bag den. Og hvis man ikke fordømte, ville man selv blive anset for at hævde kætterier! Man valgte en mel- lemvej: man nedsatte en kommission, der skulle gennemgå værket og komme med en udtalelse. Denne kommission blev så forstærket med en kardinalkom- mission, der endelig har afgivet sit vo- tum. Det er kardinalerne Browne, Florit, Journet, Frings, Jaeger og Lefèbvre. De har bedt om, at man ændrede ud- trykkene i visse passager i katekismen, for at gøre det hele tydeligere, men fandt ingen kætterier i den. Rapporten er på 33 sider. Så vidt bladet »Infor- mations Catholiques Internationales«. Men det hele kan vel også vurderes an- derledes. I hvert fald skriver det stærkt konservative hollandske blad »Confron- tatie« følgende i en overskrift: »Den nye katekismus i den nuværende tekst ikke anerkendt.« Så hvem har ret? - Ret tidligt efter det færdige tryk blev bogen oversat til engelsk. Da hele pro- cessen om den kom i gang, ville man forhindre, at den udkom, og biskoppen af Burlington, der havde givet over- sættelsen sit imprimatur trak den tilba- ge, - han ønskede naturligvis ikke at stemples som kætter. Men forlagene sag- de, at de ikke kunne trække en så stor bog tilbage, når den lå og var trykt; det ville være for stor en økonomisk belastning. Derfor udkom den alligevel, og i Amerika uden anden imprimatur end den oprindelige af kardinal Al- frings. I Tyskland venter man på udgi-

velsen af oversættelsen, der allerede er trykt. »Die Welt« skrev: Hvor længe vil de tyske biskopper forhindre deres troende i at læse denne tekst, som det nederlandske episkopat varmt har anbe- falet for halvandet år siden?« Men nu er altså originalteksten, oversat til en- gelsk, på markedet. Den kan vel blive bedre i visse formuleringer, men er alt- så fri for kætterier. Hvad indeholder da det snart herostratisk berømte værk?

Der er 5 store dele i bogen. I række- følge lyder titlerne således: Tilværel- sens mysterium, Vejen til Kristus (dels hedningernes og dels jødernes), Menne- skesønnen, Kristi vej, Vejen til ende- målet. Dette er en anden inddeling, end man er vant til, men man finder stadig de samme ting som i de traditionelle katekismer, blot i en anden orden. Vi må jo også gøre os klart, hvad det er for en bog, vi har foran os, og hvad den vil. Nogle engelske biskopper for- bød den som lærebog i skolerne, og her- til svarede den engelske udgiver, at det var han da helt indforstået med, da han aldrig havde tænkt sig, at den skulle anvendes i skolerne, eftersom det er en katekismus for voksne!

Indtrykket af bogen er, at det er en meget religiøs bog. Den begynder såre eksistentielt med mennesket, som spør- ger, fordi mennesket længes. Kristi bud- skab er altså svaret på et spørgsmål, man har stillet sig. Vi ved jo alle fra skolen, at svar på spørgsmål, vi ikke har stillet, virker mildest talt ved siden af. I kapitel 2 har vi så den historiske udformning af dette eksistentielle spørg- smål. I Kapitel 3 fortælles der om Kristi liv. Det er her de så ømtålelige moder- ne problemer om det historiske stilles og løses på en meget god måde. Man læser sig ikke fast i en løsning, der må- ske vil forekomme vore efterkommere naiv, ligesom vore oldeforældres løsning- er på skabnings- og Adam-Evaberet- ningerne forekommer os naive og usan- de, i bedste fald utilstrækkelige. Det gælder både spørgsmålet om Jomfru- fødslen og om Opstandelsen. Formule- ringerne kan trænge til præcision, fik vi at vide, men der er ingen kætterier i dem, medmindre »Confrontatie« har ret, at det hele er ikke anerkendt, og

at kommissionen faktisk er kættersk eller i hvert fald fej og ikke tør fordømme indholdet og/eller under alle omstændigheder kissemissis med kætteriet. Kapitel 4 er nok det mest overraskende at finde i en katekismus. Det er hele kirken liv, men sat op for en katekumen. Både sakramenter og moral er der, men i anden rækkefølge, end vi er vant til. Det kristne liv er en yderst alvorlig affære, forstår man. Endelig er der et kapitel om de sidste ting, der ikke bliver berøvet deres alvor på grund af folkloren, som i reglen her fejrer store triumfer.

Det man spørger sig selv om, når man lægger denne bog væk, er følgende: Hvordan kan det være, at hele det hollandske episkopat samt det højere institut for katekese ikke kan finde sandheden? Hvilke kriterier har de i Rom, i kardinalkommissionen til at afgøre dette ud fra, som man ikke har i Holland? Hvad er katolsk lære? Hvordan skal vi arme djævløse vide det? Måske vi også spyr kætterier om os uden at vide det? Hvorfor kan vi ikke få at vide, hvad vi har at rette os efter? Hvorfor skal vi først udgive noget, som man kan falde over, før vi bliver retledet? Hvem har ret? Informations Catholiques Internationales og kardinalkommissionen, at der ingen kætterier er, men kun ting, der skal rettes i udtrykket, eller »Confrontatie«, der skriver, at bogen i sin oprindelige form ikke er anerkendt? Dr. Bless fra katekeseinstituttet meddelte den 26. januar, at man ville dø af grin, hvis man hørte, hvad rettelserne drejede sig om, men at han ikke måtte gå i detaljer. Er det rigtigt, er Rom selv ved at komme i en farlig position for kætterier, for det var en liste over åbenbare kætterier, der blev indgivet af de konservative! ... Det må nu ikke være rart at være pave Paul i alt dette!

Bjorn Højbo

»A New Catechism - Catholic Faith for Adults«, Burns & Oates / Herder and Herder 510 sider, 35 sh.

De kristne og krigen

Den lille og tynde bog, som hærens provst, Svend Balslev, har udgivet i den ellers særdeles interessante serie »Randbemærkninger«, kan bedst karakteriseres ved seriens titel. Faktisk er der nemlig kun tale om nogle randbemærkninger til et meget alvorligt og vanskeligt emne. Forfatteren begynder med at »spørge

Bibelen«. En kort analyse af enkelte tekster, det 5. Guds bud, bjergprædikenen, skattens mønt osv. fører ham til følgende konklusion: »Enkelte skriftsteder afgør intet i denne sag. Vi behøver et samlet synspunkt.« Så vidt er jeg fuldstændig enig med ham, men hvorfor spørger han ikke efter det synspunkt, Bibelen som helhed er udtryk for? Udlægningen af de enkelte tekster kan ikke undgå at føre til en bibelteologi. Og der eksisterer en bibelteologi om freden. Efterhånden har ikke så få teologer arbejdet med disse problemer. Sandt nok er mange af dem katolske, og frugten af deres bestræbelser er til dels at finde i konstitutionen om kirken i verden af i dag. Dette er muligvis grunden til, at Svend Balslev ikke kender dem, - han, som selv udtrykkelig bygger på Luthers to regimentslærer, hvad jeg selvfølgelig ikke kan eller vil bebrejde ham. Havde han kaldt sin pjece »Nogle (beroligende) randbemærkninger fra en lutheraner om den kristne og krigen«, ville alt have været i den bedste orden. Men den titel, enten han selv eller udgiverne har valgt, henleder tanken på det, man kalder falsk varebetegnelse.

Hvis vi virkelig tror på, at Kristus var Messias, og at han er død på korset for at samle alle mennesker under ét, har da ikke netop vi som kristne et profetisk budskab at bringe til verden, - denne verden, som sukker efter fred og enhed, men hvor de kristne nationer samtidig er dem, der har den største og den bedste oprustning? Vi vil altid kunne finde på undskyldninger for, at de kristne tager del i krigen, - og jeg vil slet ikke underkende værdien af de argumenter, som Svend Balslev fremkommer med, og som også blev fremsat under drøftelserne i Peterskirken. Denne verdens kloge er nemlig slet ikke så dumme! Men hvem tør vel dumme sig og skrive om de kristne og freden?

V.D.

Svend Balslev: De kristne og krigen. Randbemærkninger 10. København, Gad, 1967. 64 s.

Udveksling af pjecer om Uppsala-temaet

Som bekendt holder Kirkernes Verdensråd møde i Uppsala i juli måned, og i mødet deltager også katolske repræsentanter. I den anledning udsendes fra folkekirkelig side en pjece med mottoet »Se, jeg gør alting vel«.

Pauluskredsen udsender også en pjece med samme motto, og pjecen sendes ikke alene til kredsens abonnenter, men også til ca. 1600 folkekirkerepræster. Til gengæld vil kredsens abonnenter også få sendt den folkekirkelige pjece.

LITURGISK KALENDER

- SØNDAG den 10.: 2. søndag i fasten (violet, s. 173).
 MANDAG den 11.: Mandag efter 2. søndag i fasten (violet, s. 177).
 TIRSDAG den 12.: Tirsdag efter 2. søndag i fasten (violet, s. 181).
 Ihukommelse af Gregor den Store, pave, biskop og kirkelærer (s. 850).
 ØNSDAG den 13.: Onsdag efter 2. søndag i fasten (violet, s. 185).
 TORSDAG den 14.: Torsdag efter 2. søndag i fasten (violet, 189).
 FREDAG den 15.: Fredag efter 2. søndag i fasten (violet, s. 194).
 LØRDAG den 16.: Lørdag efter 2. søndag i fasten (violet, s. 199).
 SØNDAG den 17.: 3. søndag i fasten (violet, s. 208).

I DEN KOMMENDE TID

PATER STAUBLI 75
 Sognepræst J. Ståubli S.J., Silkeborg, fylder lørdag den 9. marts 75 år.

TIRSDAGSFØREDRAGENE OVER
 »DEN KATOLSKE KIRKES TRO OG PRAKSIS«

Tirsdag den 26. marts kl. 19,30 begynder i Sct. Ansgars kirke foredragsrækken 2. afsnit »Om nåde og sakramenter«. Oversigten over emnerne ser således ud:

Tirsdag 26/3: Af nåde er vi frelst.

Tirsdag 2/4: Døb og firmelse.

Tirsdag 9/4: Stille Uge, ingen forelæsning.

Tirsdag 16/4: Påskeferie, ingen forelæsning.

Tirsdag 23/4: Messe og nadver.

Tirsdag 30/4: Skriftemål og syndsforlædelse.

Tirsdag 7/5: Bod, aflad og syges salvelse.

Tirsdag 14/5: Det særlige og det almindelige præstedømme.

Tirsdag 21/5: Ægteskab og familieliv.

Både katolikker og ikke-katolikker er velkomne.

Kjeld Geertz-Hansen

DEN HELLEGE FRANS' 3. ORDEN har møde i Sct. Annæ kirke, Amager, mandag den 11. marts, kl. 19,30.

ACADEMICUM CATHOLICUM og EUROPABEVÆGELSEN i DANMARK har fællesmøde TIRSDAG den 12. marts, kl. 20.00 i STORESALEN, Jagtvej 189 B, København Ø, hvor dr. Otto von Habsburg vil tale om: »THE FUTURE OF EUROPE«.

Erhard Jacobsen
 (Europabevægelsen i Danmark)
 Claus Munk Plum
 (Academicum Catholicum)

Suppleanter

Katolsk Ugeblad har tidligere bragt en liste over de valgte præster og søstre (28.4.67), over de valgte lægfolk og deres suppleanter (13.10.67) og over de bispevalgte medlemmer af synoden (24.11.67).

- 1) Imidlertid fremgår det ikke af den alfabetisk opstillede liste over suppleanterne for de landsvalgte og regionsvalgte lægfolk, i hvilken rækkefølge de i givet fald kommer til at træde ind. Vi bringer derfor her navnene i den omtalte rækkefølge (nogle er dog indtrådt i synoden som bispevalgte medlemmer, hvorfor de er udgået af listen):

Suppleanter for de landsvalgte

Traczyk, M.
Guldager, E.
Larsen, B. E. Dalsgaard
Rastrup, A.
Fausbøll, L.
Plum, C. M.
Hjorth, E.
Messerschmidt, J.
Lassessen, J.
Toxværd, A.
Rasmussen, T.
Konzon, I.
Dudzinski, I.
Thrane, L.
Kendzior, F.
Gart-Grüner, E.

Suppleanter for de regionsvalgte

Region I.

Jensen, B.
West, Sigrid
Kirkegaard, Sv.

Region II.

Walther, B.
Kallan, J.
Nielsen, K. Friis

Region III.

Henriksen, H. K.
Lousen, E.

Region IV.

Meyer, O.
Hutters, Kn. E.
Darville, E.

Region V.

Behnke, I. M.
Günther, E.
Keller, O.

Region VI.

Hjorth, E.
Rasmussen, Tove
Lange, Gurli

- 2) Suppleanterne for de valgte præster bliver:

J. Stäubli S.J.
F. van Haaren O.C.S.O.
J. van der Veer C.M.
H. Herberighs S.M.M.
J. Szymaszek C.ss.R.
E. Bartel O.P.

Blandt de valgte præster var desuden to, nemlig J. Adams C.ss.R. og G. Vian O.P., som ikke kunne tage imod valget på grund af et længere ophold i udlandet. De vil, når de kommer tilbage, komme til at stå øverst på denne liste.

- Suppleanterne for de valgte søstre bliver:

Sr. Helene CSJ
Sr. Regina CSJ
Sr. Françoise-Agnes CSJ
Sr. Benedikta (St. Hedvig Søstre)
Sr. Dorothea (St. Elisabeth Søstre)
Sr. Anne Emmanuel (Assumptionssøstre)
Sr. M. Mamertis (Det dyrebare Blod)
Sr. Jacqueline Denise af Jesus (Jesu små Søstre)

Sr. Therese (Liobasøstre)
Sr. Josefa (St. Vincent Søstre)
Sr. Paula (Visdommens døtre)

- 3) Biskoppen har allerede nu ønsket at udpege de præster, søstre og lægfolk, som han agter at udnævne, dersom nogle af de bispevalgte skulle træde ud af synoden:

Præster:

Berning, L., O.F.M.Conv.
Figel, J., O.M.I.

Søstre:

Sr. Helene CSJ
Sr. Mamertis (Det dyrebare Blod)

Lægfolk:

Smidt, Steffen, Århus
Rich, Esther, Rødovre
Holt, Rigmor, Svendborg
Bojsen, E. M., Esbjerg
Bertouch-Lehn, E. J., Rødby
Kendzior, F., Nykøbing F.
Hedemark, Inger, København
Plum, Ruth, Dianalund

Bøn for Uppsalamødet

STOCKHOLM – NC News Service

Den økumeniske kommission for bispedømmet Stockholm har på biskop Taylors opfordring forfattet en bøn, som indtil Kirkernes Verdensråds møde i Uppsala i juli i år skal bedes ved samtlige messer i alle bispedømmets kirker og kapeller.

Den vil sammen med biskoppens fastebrev blive uddelt til alle sogne i bispedømmet.

Bønnen lyder således:

»Vi beder for alle dem, som nu er ved at forberede Kirkernes Verdensråds generalforsamling i Uppsala og som nu lider smerteligt under splittelsen mellem de kristne.

At alle medlemskirkerne inden for Kirkernes Verdensråd må forberede denne generalforsamling i beredvillighed til at samarbejde og i ærlig søgen efter Guds vilje.

At de med åbent sind må tage imod Helligåndens tilskyndelser og følge dem uden frygt.

At vi alle gennem bøn og bod må tage del i forberedelserne til denne generalforsamling i bevidstheden om, at vi er forenet med hinanden ved den samme dåb.

At også vi katolikker må vokse i vor forståelse for de adskilte brødre, og at vi sammen med dem må få øjnene op for splittelsens pine og blive styrket i vor vilje til i praksis at arbejde for enheden.«

Afrika- møder i sognene

Ungdomspræsten, pater Ib Hjorth, foreslår – som meddelt i sidste nummer – at der i hvert eneste sogn landet over holdes en »Uganda-Aften« til fordel for Uganda-indsamlingen. Som ideer til indholdet af en sådan aften foreslår han:

Dramatisk oplæsning af lidelseshistorien efter Lukas, indtalt på lydbånd af Lyngby/Ordrup KUK, og ledsaget af lysbilleder, der kan lånes i kateketcentralen, Bernstorffsvej 54, 2900 Hellerup.

Opførelsen af lidelseshistorien af Lyngby/Ordrups unge – kan dog kun tilbydes sognene i Storkøbenhavn.

Forevisning af film. »Afrikas arv«, 27 min., farve, med dansk tale, og »Rejse i Afrika«, 30 min., farve, med engelsk tale. Disse to film kan lånes gratis på Erhvervenes Filmcenter, Købmagergade 22, 1150 København K.

Endvidere filmene »Mad eller sult«, 37 min., med dansk tale, »Den skjulte sult«, 27 min., med dansk tale, »Luftbro til Mwesi«, 16 min., dansk tale, samt »U-landsfrivillig«, 30 min., med dansk tale. Disse sidste fire film kan lejes for 6,00 kr. pr. forevisning hos Statens Filmcentral, Vestergade 27, 1456 København K., tlf. MI 2686, eller Sønder Allé 5, 8000 Århus C, tlf. (06) 13 28 00. Samtlige film er 16 mm.

Som dekoration ved disse menigheds-møder kan hos pater Hjorth, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev, tlf. (01) 94 76 94, lånes en vandrestilling »En moderne korsvej om Kristi lidelse idag«.

Ydermere findes i Udenrigsministeriets Tidsskrift nr. 41–1967 en artikel om Uganda, som omfatter Geo- og demografi, administrativ inddeling og bebyggelse, transport og kommunikation, økonomisk struktur, erhverv, finansforhold og udviklingsplan samt udenrigshandel. Fra denne artikel kan hentes materiale til et lille oplysende foredrag.

Esbjerg

Malerfirma

Holger Jørgensen

Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 2 38 51

Interessenselskabet

Nis Petersen

Tømrer- og Snedkerforretning
Danmarksgade 12
Esbjerg
Telefon 2 84 48

H. Johansen

Murermester

Kronprinsensgade 57
Esbjerg
Telefon 2 15 45

K. Højland

Aut. vand- og gasmester

Kronprinsensgade 82, Esbjerg
Telefon 2 67 08

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Kongensgade 64, Esbjerg
Telefon 2 08 29

L. Basse

Kaffe - vin - konserver

Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 2 05 76

Vestjydsk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon (051) 2 13 11

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

Helsingør

Tømrermester

Ejnar J. Nielsen

Frejsgade 20. Tlf. 21 03 11
Værksted og plads, Nygade 2
Helsingør. Tlf. 21 00 81

Georg Poulsen & Søn

Blikkenslagermestre

Sct. Annagade 19
Helsingør. Telf. 21 01 64

Kolding

P. Jeppesen & Søn

Murermestre

Zahnsgade 4, Kolding
Telefon 2 06 93

Barkholt boghandel

Bogladen med de mange bøger
Kolding
Telefon 2 15 33

H. Overbeck

Ingeniørfirma

Havnepladsen, Kolding
Telefon 2 35 55

J. Krenk

Ingeniørfirma

Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 2 33 44

RYBERG's Bageri & Conditori

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 05 88

*Drik kaffen i vort hyggelige
cafeteria*

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 2 01 55

Peter From

Kolonialhandler

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 32 10

Slagteriudsalget

Haderslevvej 7. Tlf. 2 33 77

Kolding

*1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver*

Støt vore annoncører

Roskilde

Firma Hans Møller

v/ Ib Møller

Sct. Olgsgade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77

*Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand
Sanitet - Centralvarme og oliefy*

*Skolebøger - Skolerekvissitter -
Billedbøger - Skønlitteratur -
Papir - Fyldepenne - Billig-bøger*

Roskilde Boghandel

Sct. Olgsgade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejegod Jørgensen

Slagtermester

Kød - Flask - Pålæg
Sct. Olgsgade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

Malerfirmaet

Edvard A. Petersen

Kornerupsvænge 5 - Roskilde
Telefon 35 16 94

C. J. Gerlachs efft.

Hersegade 9, Roskilde
Tlf. 35 27 77

Aut. leverandør af kirkevæne

København

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A, København V
Telefon (01) 31 04 11

PAPIR

TRYKSAGER

KONTORARTIKLER

PLASTIC

Fa. Karl A. Hansen

*Murermestre * Entreprenører*

*Ingeniør * aut. kloakmester*

Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 16 55

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører
Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 - 2678

Husk at forny Deres
abonnement

Revolutionære apostle

Fortsat fra side 5

Che Cuevara — bed for os!

Der findes en hel del guerillaaktivitet i Latinamerika. Er det Deres indtryk, at dette appellerer til ungdommen?

I øjeblikket findes der guerillabevægelser i 6 latinamerikanske lande. Disse har meget klare mål. Blandt guerillaerne er der en hel del meget idealistiske unge mennesker, der gennem den voldelige revolution håber på at kunne forbedre deres landes forhold. Castrokommunismen har infiltreret denne guerillabevægelse, hvorved den har fået en mere international karakter. Desuden har visse røverbander tilsluttet sig guerillaerne, og disse fortsætter deres plyndringer under guerillabevægelsernes dække.

Dog alt i alt er guerillabevægelsen for mange latinamerikanere et forsøg på at gennemføre den meget nødvendige forandring af disse landes struktur. Guerillabevægelsen kan formentlig udvikles, og jeg tror, at situationen om måske 20 år vil være lige så alvorlig som den i Vietnam idag. Altsammen fordi alvorlige forandringer må finde sted, — og det hurtigt! Man har påpeget over for mig, at situationen om 50 år udmærket kan være den, at mange i Latinamerika vil opfatte den berømte Che Cuevara som en helgen. Nogle vil ganske sikkert sige: »Che Cuevara — bed for os!« Nogle af disse guerillaer er ganske afgjort virkelige apostle, fordi de inderligt længes efter forandring og forbedring. Eftersom de ikke ser nogen mulighed for at gennemføre dette ved hjælp af normale metoder, så har de vendt sig til guerillabevægelsen, for gennem den voldelige revolution at kuldaste hele den sociale herskerklasse og derved skabe mulighed for en mere retfærdig fordeling af goderne.

Torres — et håb for fremtiden

Den katolske præst Camilo Torres tilsluttede sig guerillabevægelsen. Er der tegn til, at andre gejstlige er begyndt at identificere sig med guerillabevægelsen

se eller er Torres et undtagelsestilfælde?

Jeg må beklageligvis sige, at han vist nok er en undtagelse. Jeg tror, at hovedparten af gejstligheden stort set identificerer sig med den sociale herskerklasse. De accepterer gennemgående en status quo, i stedet for dynamisk at arbejde for en social og kulturel revolution.

Camilo Torres, der var uddannet i Europa og tog en eksamen i sociologi ved universitetet i Louvain, arbejdede som studenterpræst samtidig med at han underviste på universitetet. Han indså hurtigt, at de enorme økonomiske problemer måtte løses, og prøvede gennem foredrag, studiekredse og et lille blad at hjælpe til forandring, men han havde ikke megen succes. Da tog han en personlig beslutning, der førte ham til guerillabevægelsen. Kort efter, at han tilsluttede sig denne, mistede han sit liv.

Mange vil sige, at han spildte sin tid. Andre vil sige, at han var en vildledt præst. Men der er andre igen, der så hen til ham som en virkelig leder — opfattede ham som et håb — som en virkeliggørelse af ungdommens idealer. Jeg tror personligt, at det er mennesker af hans type, der kan gøre meget for Latinamerika! **bej.**

KKS, BIFROST, AC og ELEUTEROS FÆLLES WEEK-END I STUDENTERHYTTEN JONSTRUPVANG,

Lørdag den 9. marts

Kl. 15-16 Ankomst og the.

Kl. 16,00 Redaktør Ellen Brun (Politisk Revy): »Den retfærdige revolution — med Latinamerika som eksempel.«

Kl. 18,00 Spisning.

Kl. 20,00 Pater Fritz Florin:

»Revolution eller foldede hænder.«

Søndag den 10. marts

Om formiddagen holdes der gudstjeneste i hytten.

Kl. 12,00 Middag.

Kl. 13,30 Gruppearbejde.

Kl. ca. 15 The.

Kl. 16-17 Afrejse.

Medbring sovepose.

Pris for hele week-enden kr. 20.

Tilmelding til KKS's kontor senest torsdag den 7. marts. Tlf. BY 8518 (ma.-fr. kl. 15-17). Adr. Ny Østergade 23, K.

Retten til hellighed

Af Erik Guldager

En artikel om pater Pires bog »På vej mod Freden« i Katolsk Ugeblad (5.1.68) blev i sin forfærdende inkonsekvens ved med at irritere og blev til sidst dråben, der fik bægeret til at løbe over. Artiklen hed: Nu er vi for alvor i samme båd, og der stod bl.a.:

»Samme realistiske indstillinger gør sig gældende med hensyn til ikke-voldsmetoden som løsning på konflikter. Herom siger pater Pire: »Jeg for mit vedkommende deler det nu kun delvist. I praksis er det ønskeligt, at ethvert fredsforsøg gik i retning af ikke-vold gennem større selvbeherskelse, men det kan godkendes, at man forsværer sig på anderledes aktiv måde end ikke-voldsmetoden forudsætter.« På dette punkt er pater Pire altså på linje med den seneste udvikling inden for fredsbevægelsen. På et møde i København for nylig, hvor bogen blev præsenteret for det danske publikum, udtalte pater Pire sin beundring for Camilo Torres — den sydamerikanske katolske præst, der faldt som medlem af en guerillabevægelse. Pateren nævnte i samme åndedrag Che Guevara og de mange ukendte, der også er døde i kampen for menneskerettighederne.«

Det er i vide kredse moderne at kritisere Kirken; som oftest for nogle af dens ydre former for manglende tilpasning til omverdenen. Skulle man kritisere Kirken, måtte det tværtimod blive for alt for stor tilpasning! Skal den kritiseres, så skal det være, fordi den ikke uophørligt er blevet ved med at råbe ud over verden: Bliv fuldkommen som jeres Far i himlen er fuldkommen! Fordi den ikke uafledeligt minder om Jesu ord: Søg først Guds rige!

Fordi den har været med til at opretholde et begreb som retfærdig krig i stedet for at minde os om, at den, der griber til sværdet, skal omkomme ved sværdet; om, at vi skal vende den anden kind til; om, at vi ikke bare skal elske vor næste og os selv, men også vore fjender, også dem, der vil os ondt. At først atombomben og udsigt til atomkrigen (skønt den kun er udtryk for udvidelse i kvantitet, ikke i kvalitet) har fået Kirkens ledelse til at indrømme, at krig slet ikke kan kaldes retfærdig; at man ikke kan opnå noget ved at bruge vold, fordi vold er ondt.

Fordi den har tilladt, at vi snakker om at leve standsmæssigt, om levestandard og vælfærd uden stadigt at minde os om, at vi skal gå hen og sælge alt og give det til de fattige, og så komme og følge ham. Fordi den har tilladt os at holde fast ved et begreb som ejendomsretten så længe, skønt evangeliet udtrykkeligt belærer os om, at der højest kan være tale om betroet gods.

Fordi den i det hele taget har mindet os for lidt om bjergprædikenen; så vi havde sværere ved at glemme, at det ikke er dem med flest atombomber eller divisioner, der skal arve jorden, men de sagtmødige. At det ikke er dem, der opretholder magtbalancen, der prisen; men dem, der stifter fred, for de skal kaldes Guds børn. Og dem, der bliver forfulgt for retfærdighedens skyld; og de rene af hjertet; og de fattige i ånden, hvorfor? Jo, fordi ingen kan tjene to Herrer!

Vi er trætte af at se alting blive forladt og nedvurderet. Der er blevet talt meget om menneskerettighederne igen; man glemmer bare (også blandt katolikker og i Katolsk Ugeblad f.eks.) den afgørende menneskeretlighed: retten til hellighed; den hellighed, som er en betingelse for vort evige liv. Koncilet har villet give særligt lægfolket forståelsen igen for denne ret til hellighed; Kirken har gennem fornøjelse ved fordybelse villet hjælpe os til denne ret, som det er dens opgave at gøre det. Vi svarer ved på alle mulige og umulige områder at forsøge fornøjelse ved forladt — der er såmænd vidnesbyrd nok; lad os bare nævne nogle af de vigtigste områder: opstandelsestroen, Jesu guddommelighed, ægteskabets sakramente (som er vejen til hellighed for langt de fleste lægfolk), Kirkens lærermy-

Bistrup Olie & Kul

Vasevej 70
Birkørød. Tlf. 81 35 70
Alt i brændselsolier

Glarvester**POUL V. JOOST**

Slotsgade 7, København N
Telefon 39 79 77

Stort udvalg i fotografirammer

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. 55 57 80.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

J. Qvist Jensen

Slagtermester

Vesterbrogade 107 C
København V
Tlf. Eva 3767
*Kød, flæsk, pålæg
En gros og en detail*

P. Juul & Co. A/S

Bygmestre

Bistrupvej 93
Birkørød Tlf. 81 06 72
Alt bygningsarbejde samt
reparationer udføres

Ove Juel-Christensen

Tlf. 29 55 88
Kaffe og kolonial en gros

Banegårdens Restaurant

Fritz Kapper

Odense H.

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121 og 205

Gardiner

Manufaktur

Hvidevarer

Sengeudstyr

Textil-Varehuset

Slotsgade 17, København N

Tlf. (01) 35 05 01

Leverandør af skolekjoler

Mogens Larsen

El. Installatør

Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

K&K

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Benzon's

Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand

* 34 46 01

Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

**MARIUS
MP
PETERSEN**

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.

Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvej 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A, hver
tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent
ugens fem første dage fra kl. 10
til 13. Telefon PALæ 2323.

**Fint arbejde — Tria 6070
rimelig pris**

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavsgade 13, Kbh. Ø.

Tandlæge

P. Lomholt Maack har åbnet prak-
sis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Brødr. Zøllner

Nørrebrogade 174
København N
Telefon Taga 50

Kød og flæsk

dighed (uden hvis vejledning meget få af os vil opnå hellighed); eller et enkelt lille citat fra en bog anmeldelse i Katolsk Ugeblad (17. 11.67): »— et indre liv — noget man ikke mere taler så meget om nu som tidligere.«

Ingen kan tjene to herrer. Det er også årsagen til, at vi har så lidt fremgang med det glade budskab — at vi tror, vi kan tjene Gud og verden; at vi tror, at både Gud og verden kan være vore herrer, mens sandheden er, at vi skal elske og tjene Gud og ham alene med alle vore kræfter; og at vi skal gøre det i verden, naturligvis, og i os selv og i vor næste. Også fredsbevægelsen vil opdage, at den ikke kan tjene to herrer, ikke fred og revolution gennem vold. Og den katolske del af fredsbevægelsen i det mindste burde vide, hvem der alene er fredens herre.

Smukke teorier? Umuligt at gennemføre i praksis? Men Jesus gennemførte det i praksis for at vi også skulle blive i stand til det. Jesus afslog at deltage i en voldelig revolution, i et oprør, endda mod en forhadet besættelsesmagt. Søg først Guds rige —. Og så længe Kirken og vore præster ikke vil blive ved med at minde os og verden om det, i tide og utide, så vil vi blive ved med at kritisere dem. Og med rette, for så længe svigter de deres vigtigste opgave.

Naturligvis opnår vi ikke den hellighed, vi har ret til (fordi Jesus har gengivet os retten til den) straks. Men vi vil stræbe efter den; og vi vil have Guds fulde hjælp til det, også den, han har lovet os gennem Jesu Kirke. Vi kender vor begrænsning; selv om det hænder, at man forsøger at skjule også den i illusioner.

Vi vil hverken følge efter Ernesto Guevara, Lyndon Johnson, Mao, Tito eller noget andet menneske; i dag stiller Jesus os det samme spørgsmål som dengang: »og I? Vil I også forlade mig?« Vil vi både have ret og hjælp til at sige: »Hvem skulle vi dog gå til? Du har det evige livs ord!« Også i dag og for os er det ham og ingen anden, der er Vejen, Sandheden og Livet. I ham er alt muligt; uden ham — intet.

Erik Guldager

LOURDES

fra den 21. april til den 4. maj
fra den 18. juli til den 10. august
Togrejse, pris kr. 1100
Program

Vor Frue Sekretariat

Lundemarken 15, Kalundborg

Tlf. (03) 515 nr. 2676

Skt. Dominikus' Ordens

lægmandsgrens næste møde finder sted *søndag den 17. marts* kl. 9,30 i Ordrup.

Pater H. Roos S.J. indleder om 6. afsnit af »Kirken i verden af i dag«:

KIRKEN OG VOR TIDS
KULTUR

Nogle
**antikke religiøse
udskårne træfigurer
og malerier**
sælges meget billigt
Telefon (01) 78 66 68

Tak fra folkekirkens nødhjælp

Fra formanden for Folkekirkens Nødhjælps styrelse, Viggo Møllerup, har Caritas Danmark modtaget et brev, i hvilket han på styrelsens vegne giver udtryk for sin store glæde over samarbejdet i

katastrofeaktionen på Sicilien. Styrelsen takker og beder Caritas Danmark bringe takken videre til de katolikker her i landet, som så offervilligt har bidraget til hjælpen.

Ugens tv og radio (10. - 16. marts).

SØNDAG	11.40 p2	Reformationens indførelse i Danmark. 4.
	20.45 tv	Film om indianernes endeligt som et frit folk.
MANDAG	20.00 tv	Det politiske drama. Studiekreds om teater.
	21.05 tv	Den ortodokse kirkes historie.
TIRSDAG	21.20 tv	Hænderne op. Tv-revy af Erik Knudsen.
	22.00 tv	Præsentation for forældre af seksualundervisningsrække.
ONSDAG	21.00 tv	Horisont. Udenrigsmagasinet.
	22.15 tv	Seksualundervisning i skole-tv. 2.
TORS DAG	19.40 p1	Ungdom diskuterer politik.
	20.50 tv	Nattens diamanter. Tjekkisk film fra 1964.
FREDAG	15.30 tv	Program for børn om bøger, billeder og film.
	20.25 tv	Vinduet. Kulturmagasinet.
LØRDAG	9.15 p1	Film om to unge: Hvorfor bli'r alting altid anderledes?
	17.15 tv	

REJSER UNDER KATOLSK LEDELSE 1968

Skt. Annæ Rejser.

9. april—16. april (påskan) FLY Rom. 8 dage 925 kr.

5. juli—19. juli FLY Rom—Sorrento. 15 dage 1.275 kr.

29. sept.—13. okt. FLY Firenze—Assisi—Rom. 15 dage 1.275 kr.

Program og alle oplysninger: lærerinde frøken Annie Rastrup, Amagerbrogade 45, 2300 København S, tlf. SU 86.

Pastor d'Auchamps Rejser.

7. juni—21. juni FLY Firenze—Assisi—Siena. 15 dage 1.275 kr.

Ledere: Fru E. Schwartz og pater Duclos.

5. juli—25. juli TOG Ravenna—Rom—Assisi. 21 dage 1.375 kr.

Ledere: Fru E. Schwartz og pastor d'Auchamp — eventuelt individuel hjemrejse.

13. sept.—27. sept. FLY Rom—Assisi. 15 dage 1.275 kr.

Leder: Pastor d'Auchamp.

Program og alle oplysninger: Revisor Schwartz og frue: Ø. Farimagsgade 18, 2100 København Ø, eller pastor d'Auchamp, Vandtårnsvej 5, 2860 Søborg, tlf. 69 03 01.

»Den nordiske valfart med fly til Lourdes« — Bispedømmets pilgrimsrejse.

27. juni—3. juli 7 dage 880 kr. — særpris for syge (Asile Notre Dame): 725 kr.

Gejstlig leder: Msgr. Knud Ballin. Læge og sygeplejersker følger de syge.

Program og alle oplysninger: Fru L. Samson, Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. GE 6341. Eller translator Lerche Nielsen, Bredgade 69, 1260 København K. Tlf. PA 2539.

OASE KAFFE

Lev. til de katolske institutioner

I/S Søndermarks Møbelfabrik

ul Chr. Søndermark

& Mogens Jørgensen

Tarm. Tlf. (073) 7 21 11,

nr. 168 - 188 og 488.

Fremstilling af skolemøbler
samt fast inventar til samtlige
faglokaler.

Efter ønske tilsender vi
Dem gerne
brochure og prisliste.

Raceproblemer, modstandskamp og ensomhed

En interessant filmbegivenhed for tiden er Ingmar Bergmans »Ulvenatten« – hvad enten man nu kan lide Bergman i almindelighed eller ej, eller man måske blot nøjes med at sætte spørgsmålstegn ved denne enkelte Bergman-film. Hvorom alting er, så er det en film, der kræver en grundig behandling. Vi vender derfor tilbage til den senere og koncentrerer os i denne uge om tre andre premierer, hvoraf én måske – når det kommer til stykket – er ved at være mange af os mere vedkommende end Bergman-præsentationen.

Gæt hvem der kommer til middag

Spencer Tracys sidste film er en ordrig prædiken om selv at leve op til de idealer, man så gerne vil have andre til at kapere. Et budskab er almindeligvis et dårligt grundlag for kunstnerisk skaben, ligesom at regne – med facitlisten ved siden af. Men her har den moraliserende instruktør **Stanley Kramer** foruden den nu desværre afdøde Spencer Tracy haft **Katherine Hepburn**, neger-skuespilleren **Sidney Poitier**, **Katharine Houghton** (Hepburns niece) og **Cecil Kellaway** at arbejde sammen med, og derfor er resultatet acceptabelt. Hvordan vil en fremskridtsvenlig redaktør i San Francisco reagere, når hans datter kommer hjem med en forlovet, der er neger? De gode skuespillere får os til at tro på, at familien muligvis kan reagere, som man gør det i »Gæt hvem der kommer til middag«, selv om der fra forfatterens side er sprunget over, hvor gærdet ikke er alt for højt, idet neger-svigersonnen er en mand, der spankulerer i yderkanten af Nobelprisen. Samtidig er sagen sat urimeligt på spidsen. At de værste snobber i filmen næsten er den kommende pristagers egne racefæller er jo et nummer, der altid tager keglere. Eller måske er det ikke snobberi, men realitetssans? Det er dog som antydnet en film, der udmærket lader sig se, og i dens hjemland har den naturligvis en mere betydelig mission end her. En hyggelig gammel præst, Monsignor Ryan (Kellaway) er en af filmens fornuftigste personer, og ham er man såmænd også lige ved at tro på. (Columbia).

Den 13. mand

er en fransk modstandsfilm, der giver et spændende og på mange måder ærligt billede af de vilkår, partisanerne arbejdede under et år før Paris' befrielse. Filmens skabere har ikke tænkt helt klart, hvad angår dens målsætning. Den realistiske historie er på mindre heldig vis iblandet stof af mere allegorisk karakter. Ved en fejltagelse befrier partisanerne en mand, der har den mærkværdigste evne til at overleve – til trods for eller måske netop fordi han ikke bryder sig om at gribe til sværdet. Det giver anledning til en omfattende, men ikke alt for dybtgående filosofien over nævnte problemer. (United Artists).

Hviskende stemmer

Det helt strålende er som næsten altid at finde i »Alexandra« i København, der opfører Bryan Forbes' »Hviskende Stemmer« om en senil gammel kones trøstesløse tilværelse i en engelsk provinsbys slum. Atmosfæren er så intens, spillet så helt igennem ægte til den mindste birolle, at man er fanget fra første tone slås an. Der skrives bøger, teaterstykker og film om de mest udviklede overbygninger på den menneskelige tilværelse, men der er sjældent noget så væsentligt som det, der ligger lige for: menneskets ensomhed i trængselen af mennesker. Vi kan lave nok så meget velfærdsstat, uddanne nok så mange psyk.ere og socialrådgivere, alligevel vil der være langt igen, før vi befrier hinanden for de hviskende stemmer, der fødes af vor egen ensomhed og vor angst for at vedgå, at vi er ensomme. Jamen kære venner, vi behøver jo ikke at være ensomme, hvorfor er vi det så?

Edith Evans spiller den gamle Mrs. Ross, **Eric Portman** hendes bums af en mand og som den forstående socialrådgiver ser man **Gerald Sim**. Bryan Forbes har selv skrevet drejebogen, **Gerry Turbin** fotograferet, mens musikken er komponeret af **John Barry**. Engelsk film, når den er bedst. (United Artists).

HK

Karl Rahner taler i København

Den kendte tyske koncilteolog holder torsdag den 21. og fredag den 22. marts kl. 16-17 gæsteforelæsning på Københavns Universitet. Emnet er: »Die Problematik der ökumenischen Theologie«. Alle har adgang til disse forelæsninger, som finder sted i Metroannexet, forelæsningsaal 8, Frue Plads.

katolsk ugeblad

15. MARTS 1968
116. ÅRGANG

11

Broder Bernard og søster Laurentia

Et varmt venskab mellem agnostikeren George Bernard Shaw og abbedissen i et benediktinerindekloster.

Side 6-7.

Hvor vilddyret glammer

Meningerne er delte om Ingmar Bergmans nye film »Ulvetimen«, men at Bergmans anliggende som sædvanlig er dybt alvorligt er hævet over enhver tvivl.

Side 4-5.

Første uges resultat: 29.571,80 kr.

Men der kan bruges mange penge endnu til sygeplejeskolen i Uganda. Indsamlingens gironummer ser De på side 3, hvor der samtidig bringes lidt om baggrunden.

485 millioner katolikker

VATIKANET — NC NEWS SERVICE

Vatikanet har i en forhåndsrapport om sin virksomhed ansat antallet af katolikker i verden til 485 millioner i 1966, dvs. ca. 5,5 millioner mere end i 1964.

Antallet af præster angives for 1966 til 351.624, dvs. næsten 5000 mere end i 1964, mens antallet af teologistuderende var dalet med ca. 1100 til ca. 25.000 og antallet af filosofistuderende var dalet med ca. 200 til ca. 26.000.

Der var 1225 bispedømmer, dvs. 13 mere end i 1964.

Af bogen »Pavestolens virksomhed i 1967« fremgår det, at pave Paul i det forløbne år har udsendt to rundskrivelser om »Folkenes fremskridt« og om »Præsternes cølibat«, fire motu proprio, tre apostoliske konstitutioner, to apostoliske formaninger, et paveligt hyrdebrev og 78 andre budskaber og breve, deriblandt et budskab til Afrika og et budskab om freden.

Desuden har paven i det forløbne år holdt 264 taler, taget imod otte stats- overhoveder, deriblandt USA's præsident Lyndon B. Johnson og FN's generalsekretær U Thant.

Paven har yderligere modtaget besøg af fire delegationer fra den ortodokse kirke, deriblandt den ortodokse økumeniske patriark Athenagoras I af Konstantinopel, foruden at han selv har besøgt patriark Athenagoras i Istanbul.

Bogen, der dækker pavestolens virksomhed i det forløbne år, består af 1680 sider plus ca. 200 fotografier.

Progressiv sognepræst afsat

SCHAESBERG — NC NEWS SERVICE

Den progressive sognepræst Edward Miedema i St. Mikael's sogn i Schaesberg i Holland har meddelt sine planer om at blive boende i et hus i sognet til trods for, at biskop Petrus Moors af Roermond har afsat ham som sognepræst.

Pastor Miedema, som bevarer sine præstelige fuldmagter, siger, at medlemmer af menigheden har lovet at støtte ham økonomisk. Han påpeger, at de fleste af sognebørnene har stået bag ham i hans strid med biskoppen og at de ikke ønsker den præst, biskoppen har indsat i stedet.

Et brev, hvori biskoppen over for menighedsrådet gjorde rede for sine grunde til at afsætte pastor Miedema som sognepræst, blev returneret med påtegning: »Vi er ikke enige med Dem.«

I biskoppens officielle redegørelse for afsættelsen står der, at pastor Miedema er blevet afsat, fordi de metoder, han anvendte i sit sogn, ikke stemte overens med metoderne i den øvrige del af bispedømmet Roermond.

De italienske biskopper bekræfter tilliden til lægfolket

ROM — NC NEWS SERVICE

Lægfolkets rolle, politik, skilsmisser og pornografien i Italien var hovedemne på den italienske bispekonferences 3. generalforsamling.

På det afsluttende møde bekræftede biskopperne deres tillid til det italienske lægfolks pligt og mulighed til at arbejde med i Kirkens pastorale sendelse. Eftersom konferencens egentlige hovedemne var lægfolkets rolle i Italien efter det andet Vatikankoncil, var lægfolket naturligvis det, der blev drøftet mest. På adskillige af møderne var

der foruden biskopperne ca. 70 præster og lægmænd til stede, som hjalp med til at belyse emnet ud fra forskellige synsvinkler.

Ved mødets slutning vedtog biskopperne enstemmigt en erklæring om nødvendigheden af, at lægfolket tog del i teologiske studier, og at man anerkendte andre former for lægapostolat uden for Katolsk Aktion.

Den næste italienske bispekonference kommer formodentlig især til at beskæftige sig med cølibatet, et emne, man adskillige gange kom ind på under det for nylig afsluttede møde.

Britiske kirkeledere imod loven om immigranter

LONDON — KIPA

Britiske kirkeledere, deriblandt kardinal Heenan af Westminster og ærkebiskop Ramsey af Canterbury, har offentligt protesteret mod loven om immigranter fra Commonwealth-landene, som skal bevirke en stærk begrænsning i antallet af indvandrere fra Kenya.

— Gem du bare det pas, Harold. Det gør hverken fra eller til her. (Catholic Herald).

Borgerkrigen i Nigeria umenneskelig

GENEVE — NC NEWS SERVICE

Kirkernes Verdensråd har opfordret forbundsregeringen i Nigeria til at overholde de internationale overenskomster om at tillade »humanitære operationer« under den konflikt, der for øjeblikket er i landet.

Kirkernes Verdensråds eksekutivkomité siger i en erklæring, der blev vedtaget efter et 4-dages møde i Geneve, at såvel Røde Kors som Kirkernes Verdensråd støder på vanskeligheder i deres forsøg på at bringe lægehjælp og anden støtte til Biafra.

Komiteen kaldte borgerkrigen i Nigeria for »umenneskelig og unødvendig« og opfordrede de afrikanske ledere »til at bruge deres indflydelse for at få forhandlinger i gang og til at tage afstand fra militær støtte udefra«.

På mødet godkendtes desuden en protest mod mishandling af politiske fanger.

★ Biskopperne i den portugisiske koloni Mozambique, som var samlet til konference, modtog et brev fra en gruppe præster, der pegede på Mozambique-kirkens finansielle afhængighed af den portugisiske administration, som også skaber afhængighed på anden måde. Fremmede præster, som virker i Mozambique, overvåges nøje, og det samme gælder indfødte katolikker med en vis uddannelse: de fortøges systematisk af politiet og fængsles.

★ Den franskfødte kardinal Duval i Algier, der har fået algerisk indfødsret, roser i et hyrdebrev den sociale udvikling i Algeriet og opfordrer katolikker til at fortælle om den til venner i udlandet.

Taler hvor andre tier

Katolske og protestantiske præster fra forskellige vesteuropæiske lande vedtog på Den fjerde vesteuropæiske Spanienskonference i Paris en udtalelse, der opfordrer den katolske kirke i Spanien til at bryde med det nuværende regime. Det hedder i udtalelsen:

Vi beklager dybt, at den officielle spanske katolicisme på grund af sin nære tilknytning til det nuværende spanske regime gør sig til medskyldig i det misbrug af evangeliet, som finder sted i dette regimes navn. Herved er kirken med til at dække over de talrige overtrædelser af menneskerettighederne, som denne konference har påtalt.

Samtidig hilser vi med glæde de mange spanske katolikker – lægfolk og præster – som vover at tale, hvor den officielle katolicisme tier. Vi opmuntrer disse katolikker til fortsat at tage del i kampen mod undertrykkelsen.

Vi beder de kirkelige autoriteter, der har som mission at tjene Gudsfolk, om at arbejde for et brud mellem den spanske kirkes hierarki og det nuværende regime. Vi beder dem også støtte og opmuntre de kristne, som i overensstemmelse med evangeliet og de sidste officielle erklæringer fra Vatikankonciliet og Kirkernes Verdensråd, har valgt at tage del i det spanske folks kamp mod de uretfærdige strukturer, der bestemmer situationen i Spanien i dag.

To danske protester

Denne udtalelse er blandt andet underskrevet af de to danske præster, der deltog i Spanienskonferencen i Paris, pastor Richard Teislev og pater Jens Oluf Lund. Blandt andre underskrivere kan nævnes kannik Goor fra universitetet i Louvain, Belgien og kannik Josef Maria Gonzalez-Ruiz fra Malaga i Spanien. Sidstnævnte er kendt for sin aktive deltagelse i Vatikankonciliet.

Den spanske delegation anført af katolsk præst

Det vakte stor opmærksomhed på konferencen, at den spanske delegation bestående af arbejdere, studenter og intellektuelle havde valgt en katolsk præst som talsmand. Tv fik besked om at slukke kameraerne og fotografierne på at stikke deres apparater i lommen, mens han talte, ligesom hans navn ikke måtte offentliggøres. Han blev hilset stående af den hundredtallige forsamling, og bifaldet ville ingen ende tage, da han sluttede med at udtale ønsket om en fri verden i Spanien og i Vietnam. Det var i det hele taget et gennemgående træk i de katolske indlæg på konferencen, at man satte situationen i Spanien ind i en større international sammenhæng.

Katolsk kvindeforbund

Lørdag den 23. marts kl. 15, Jagtvej 183 B, i Privatkapellet. Pater dr. phil. H. Roos S.J. vil lede den forberedelse, der veksler med meditation, bøn og messe. Afsluttes kl. 17. Tilmelding ikke nødvendig.

Retræte for ægtepar

På Sostrup Slot pr. Gjerrild afholdes den årlige retræte for ægtepar fra den 26.–28. april.

Retræteleder: Pater A. Dekkers S.J.

Pris: 165 kr. pr. ægtepar.

Af hensyn til det begrænsede antal værelser bedes tilmelding ske snarest og senest den 25. april til Bengt Jensen, Store Torv 1, Århus C. Tlf. (06) 12 88 49.

DANMARKS KATOLSKE LÆRERFORBUND

afholder landsdelsmøde i Odense (Skt. Albani Skole) søndag den 17. marts kl. 12.30.

Skoleinspektør, cand. psych. C. C. Kragh-Müller (Bernadotteskolen) indleder en forhandling over emnet: Demokrati og demokratiet i skolen.

Ved dette arrangement er der skabt mulighed for, at katolske pædagoger og andre interesserede kan møde en af de personligheder, som har været en varm fortalere for trivselskolen, elevråd, tilvalgs-skole og en større elevcentrering i skolen.

Her er der lejlighed til at blive konfronteret med en af talsmændene for et nyt skolesyn, som på mangt og meget er et brud med det, vi normalt kender. Netop i disse år, hvor den pædagogiske debat præges af en mængde modelslagord, er det af stor værdi at kunne hente sig en førstehånds orientering ved et møde som ovennævnte.

I forbindelse med mødet vil der blive serveret kaffe og te, og mødet slutter ca. kl. 16.

Nærmere oplysninger om forbundet fås ved henvendelse til formanden: lektor, mag. art. Hans Bang, Kejlstruplund 33, 3460 Birkerød.

Abonnement på meddelelsesbladet fås ved henvendelse til redaktøren: overlærer Ole Meyer, tlf. (01) 87 93 72.

Bladet henvender sig også til andre end fagpædagoger, idet der også bringes stof af almen interesse for alle, der på en eller anden måde er pædagogisk engageret, f.eks. forældre og kateketer.

Ugandahjælpen Giro 4 3979 Caritas Danmark

Nsambya hospitalet blev grundlagt i 1903 af franciskanersøstre fra Dundalk i Eire, der fortsat ejer og driver sygehuset med en dertil knyttet sygeplejerskole og jordemoderskole. Sygehuset og skolerne består i dag af en række mindre bygninger, der alle ligger på en grund, der tilhører ærkebiskoppen af Kampala.

Hospitalet kan for tiden optage indtil 250 patienter, hvoraf 66 på fødeafdelingen. Alle afdelingerne er gamle og overfyldte, dog ikke børneafdelingen, der blev bygget i 1960. Til sygehuset hører røntgenafdeling, poliklinik og afdelinger for sundhedsoplysning, svangerskabs- og spædbørnskontrol.

Jordemodernskolen blev åbnet i 1919 og har plads til 66 elever. I årene 1963 til 1966 fuldførte ialt 103 jordemødre deres uddannelse.

Sygeplejerskolen blev åbnet i 1935 og har plads til 78 elever. Skolen er tre-årig og fra 1963 til 1966 fuldførte 129 elever deres uddannelse.

Efter afsluttet eksamen bliver sygeplejerne og jordemødrene sendt ud til forskellige missionshospitalet og fødestuer, eller til statens sygehuse.

Begge skoler modtager elever uden hensyn til religion eller stamme, og eleverne kommer fra forskellige steder i Uganda. Al undervisning foregår på engelsk, og som lærere fungerer en sygeplejer og en jordemoder, uddannet ved College of Nursing, London. Desuden tre assistenter, der er uddannet ved selve hospitalet.

Hvert år må man afvise flere hundrede, der søger optagelse på sygeplejerskolen, da der ikke er plads, og når man samtidig konstaterer, at der i 1964 var registreret 1748 sygeplejere til en befolkning på 7.367.000, forstår man, at en ny sygeplejerskole med en foreløbig kapacitet på ca. 176 elever er tvungende nødvendig.

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:

Bernard Eric Jensen (litteratur),
Jens Oluf Lund (indenlandsstof),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson.

Redaktionsudvalg:

Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg

Redaktionskontor:

Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55

Annonceafdeling:

Katolsk Ugeblads Annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
20,00. Løssalgspris: kr. 2,00. Priserne
incl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Hvor vilddyret glammer

Ingen bør være i tvivl om den store svenske filminstruk-
tør Ingmar Bergmans dødsensalvorlige anliggender, men
i hans nye film »Ulvetimen« er det dog som om det i for-
vejen vanskelige er gjort yderligere indviklet.

De fire tilbagevendende temaer i
Ingmar Bergmans film er kun-
sten, kærligheden, angsten og døden.
Når Bergman er så stor, som han er
som kunstner, ligger det muligvis også
i, at disse temaer ikke træder sam-
men i et budskab, men ærligt, død-
sensærligt bekender hans afmagt,
hans råb til en Gud, hvis eksistens
eller væsen, han ikke er sikker på.
Han er den søgende, hvis slutninger
bliver stadig nye spørgsmål.

Hans kunstneriske stil spænder fra
det rene objektive til det af symboler
tyngede og åndelig-voldtægt-lignen-
de pågående. Og ofte kan han med en
helt naturstridig virtuositet skabe en
helhed af disse forskelligheder.

Det livsnære, det komplicerede og godheden

Bergmans første middelalderfilm »Det
syvende segl« (inspireret af Johannes'
åbenbaring) var både et værk, der
bekræftede sin skabers nære kontakt
med øjeblikkets problemer – filmen
blev skabt i 1956, da angsten for
krig og atomkrig havde et stærkt
greb om folk på samme måde som
den sorte død i middelalderen – og en
film der viste en så stærk hang til
symboler, at man må bruge blyant
og notesbog i biografen og et hav af
opslagsbøger hjemme ved skrivebor-
det for at kunne analysere den bare
nogenlunde tilfredsstillende. Der er
noget germansk, nordisk eller – som
en onskabsfuld dansker kunne finde
på at sige det – *typisk svensk* over
det alt sammen.

At det i »Det syvende segl« netop
er gøglerne, kunstnerne, der overle-
ver, er naturligvis ingen tilfældighed.
Den lille familie er samtidig karakteri-
seret ved en næsten overjordisk god-
hed, der lader ane, at Bergman har
set eksempler på, at en sådan eksiste-
rer. Hans dobbelte talerør i »Det sy-
vende segl«, ridderen og den skepti-
ske væbner, er nogle såre kompli-
cerede mennesker, men det er altid

Bergman om at gøre at præsentere sit
publikum for eksemplerne på de rene
af hjertet. Den unge frøken i »Jom-
frukilden«, hvis voldsomme død
fremkalder et under, og i hans nye-
ste film »Ulvetimen« malerens hu-
stru *Alma*, for at nævne nogle yder-
ligere eksempler.

Det rene og det pågående

I den anden af Bergmans to film fra
den katolske middelalder, »Jomfru-
kilden«, siger ridderen til slut efter at
have slaget sin datters mordere:

»Du ser det, Gud, du ser det! Det
uskyldige barns død og min hævn.
Du tillod det. Jeg forstår dig ikke.
Alligevel beder jeg om tilgivelse – jeg
kender ingen anden måde at forsone
mig selv med mine egne hænder. Jeg
kender ingen anden måde at leve på.
Jeg lover dig, Gud – her ved mit
eneste barns døde legeme, lover jeg
dig til bod for min synd at bygge dig
en kirke. Her vil jeg bygge den. Af
kalk og sten med disse mine hænder.«

For inden har vi – tilskuerne –
med nerver og sanser gennemlevet
dette enkle og frygtelige drama: den
unge frøkens glade ridt gennem sko-
ven, ternens misundelse, den modby-
delige voldtægt i detaljer; senere rid-
derens frygtelige opdagelse, at han
har huset dem, der har skændet og
myrdet hans datter, den næsten sa-
krale forberedelse til nedslagtningen
af morderne og hans tøven før han
knuser den lille dreng, der var sam-
men med de to volds mænd. Det er
mordet på drengen, der udløser ange-
ren og får tilskueren til at fortryde
sin lystbetonede fryd ved, at retfærdi-
gheden kom til at ske fyldest.

Vi ser her en klar og enkel histo-
rie, der er fortalt i et filmisk sprog,
som er pågående indtil det ulidelige.
Nogle kalder da også som antydet
Bergmans stil »åndelig voldtægt« (og
det har selvfølgelig ikke noget at
gøre med, at den netop skitserede hi-
storie indeholder korporlig voldtægt).

Af Helge Kristensen

Det mangehovedede uhyre

»Ulvetimen« har to temaer: *Kunstnerens forhold til sin kunst og sit publikum og kærlighedens storhed og afmagt.*

En stor kunstner som Bergman kender naturligvis offentlighedens tilbøjelighed til at være mere optaget af at snage i hans privatliv end at fordybe sig i det, han skaber. Samtidig viser Bergmans forkærlighed for filmen – en kunst der i kraft af sine produktionsomkostninger fremfor nogen anden kunst kræver et stort publikum – og de utallige spørgsmål, han slynger sit publikum i hovedet, at han har behov for et publikum.

I »Ulvetimen« har den kendte maler Johan isoleret sig på en delvis øde ø for at få fred til at fordybe sig i sit arbejde. Men også for at få fred for de angstsyner, som hans skæve forhold til beundrerne fremkalder i hans indre. Eller er synerne syner?

Filmen starter med, at Johans hustru Alma bliver bedt om at berette om omstændighederne vedrørende sin mands død. Den kendte maler var pludselig forsvundet. Man mener, at han i et tilfælde af sindsforvirring har druknet sig i havet. En dag under deres ensomhed på øen mødte Alma en mystisk gammel dame, der frister hende til at læse sin mands dagbog. På denne måde kan Alma trænge ind i sin elskedes sind. Hun bliver for alvor kendt med hans mørke tanker, der truer med at blive hans egentlige virkelighed. Den dystre tone trænger sig yderligere på, da de inviteres op til godsejeren, som er øens herre. De forgældede adelige repræsenterer lige netop i deres blanding af nyfigenhed og selvoptagethed de værste instinkter i publikum, der jo i almindelighed er kendt som det »mangehovedede uhyre«. I deres enstående taktløshed indgår utallige hentydninger til Johans fortid, der rummer et forhold til en smuk kvinde, der hedder Veronica Vogler. (Det

Johan og Alma – isoleret i deres dystre verden. Max von Sydow og Liv Ullmann.

er ikke første gang, navnet Vogler bruges af Bergman. I »Ansigtet« for eksempel er Vogler den evigt maske-rede hovedperson, der både kan være et billede på Kristus, en charlatan eller Bergman selv.) Under selskabet på slottet afleverer Johan en af filmens hovedreplikker, der netop handler om kunstens forhold til publikum og kritik.

Kærlighedens tragedie

Den anden hovedreplik siges af Alma, da hun skal trøste den angstfulde Johan. Hun taler om gamle ægtefolk, der med tiden kan komme til at ligne hinanden – ikke bare i det ydre. De kender også hinandens tanker, de er hinanden.

Alma er faktisk blevet Johan i den grad, at hun, da skæbnetimen, »Ulvetimen« kommer, den time, der danner grænsen mellem dag og nat, hvor mareridtene er virkeligst, hvor søvnen er dybest, hvor den søvnløse plages stærkest, hvor de fleste mennesker dør, men hvor der også fødes flest børn; at hun, da denne time kommer faktisk svigter, fordi hendes tanker er blevet et med den elskedes. Hun oplever det, han oplever – ser ham blive revet i småstykker af uhyrerne – oplever hans hallucinationer, om De vil. I hvert fald er hun ude af stand til at hjælpe. Er det fordi den helt selvudslettende kærlighed gør mere skade end gavn, er det spørgsmål, der slynges tilskueren i hovedet. Havde Alma været bedre egnet som

forløser, hvis hun kun havde elsket så meget, at hun stadig var sig selv?

Alvorlig, men for kunstig

Filmen er ikke den skrækgysers, som reklamen vil gøre den til. For alt i verden er den ikke tom effekt, men man kan ikke komme udenom, at den stil, der efter alle kunstens regler skal have publikum til at føle, det Bergman vil have det til at føle, »den åndelige voldtægt« er taget i brug, ikke mindst i underlægningsmusikken, der får det til at løbe én koldt ned ad ryggen. Dette her er imidlertid dødsens alvor for Bergman, han vil ind i hjernen på sine personer, ja ned i dybet, hvor vilddyret glammer. Ligesom Bunuels »Dagens skønhed«, som har et lignende emne, viser den drømmens, især dagdrømmens konkrete plads i vor tilværelse, og ligesom hos Bunuel er der ikke noget klart skel mellem drøm og »virkelighed«.

Bergmans film »Ulvetimen« sætter også en masse tankevirksomhed i gang, og dog fanger den ikke efter hensigt, fordi den trods alt *virker* for kunstig, for tyngt af symboler, for udspekuleret og – f.eks. hvad den mystiske gamle dames fremkomst angår for urimelig. Det er som om det i forvejen vanskelige er gjort yderligere indviklet. Filmen giver en masse fingerpeg med hensyn til Bergmans andre film, færre – omend nogle – om det liv, vi alle er fælles om. Trods al interesse for Bergman må man indrømme, at det burde være omvendt.

Helge Kristensen

Broder Bernard og søster Laurentia

I "Berlingske Aftenavis"

har Gunnar Martin

Nielsen berettet om et

særpræget venskab mellem

George Bernard Shaw

og en abbedisse i et

benediktinerinde-kloster

I benediktinerinde-klostret Stanbrook Abbey fire miles syd for Worcester opbevares en lille opsats, kunstfærdigt udført i sølv og med en såre almindelig sten som midtpunkt. Hvert år tages den frem og placeres i klostrets julekrybbe. Stenen er hentet hjem fra Bethlehem af George Bernard Shaw og sammen med sin indfatning i 1931 skænket af ham til klosterets abbedisse, Dame Laurentia, som et venskabstegn mellem to særprægede personligheder, den lidet kirkelige dramatiker og den fromme nonne, som i 72 år levede bag klau-sur.

Laurentia McLachlan sagde verden farvel, da hun atten år gammel indtrådte i Stanbrook Abbey den 5. september 1884. Datoen bør nævnes, fordi der skete noget andet samme dag: George Bernard Shaw, 28 år gammel, en »usleben, aggressiv Dubliner« (H. G. Wells ord) indmeldte sig i det nystiftede Fabian Society for at yde sit til at udbrede Karl Marx' lære. Det var ikke just en selvfølge, at Shaws og Dame Laurentias veje skulle løbe sammen.

Shaw mødte første gang Dame Laurentia fyre år senere. De to blev ført frem mod den afgørende præsentation af en fælles ven, Sir Sydney Cockerell. Allerede i 1907 var Cockerell som ekspert i middelaldermanuskripter kommet til abbediet for at se »the Oscott Psalter«. Han blev vel modtaget af den daværende abbedisse og en yngre nonne ved navn Laurentia McLachlan, hvis almene viden og kyndighed i liturgiske spørgsmål forbavtede ham. I de følgende 46 år korresponderede de regelmæssigt om alskens emner, i begyndelsen også om religiøse, men i de sidste 30 år af deres forbindelse med hinanden uden at berøre religiøse spørgsmål. Humanisten Sidney Cockerell og den katolske nonne var fælles om meget, men ikke om deres tydning af meningen med tilværelsen.

I et af sine breve nævnte Cockerell en vis Bernard Shaw, som man næppe i abbediet havde hørt om. Skulle det dog være tilfældet, betragtede man ham formentlig som en af »den ondes håndlangere«! tilføjede han. Cockerell oplyste, at han havde kendt Shaw i mange år og respekterede ham som en af Englands bedste og redeligste mænd. Af abbedissens svarbrev fremgik det, at hun aldrig selv havde mødt navnet Bernard Shaw, men i øvrigt kunne hun ikke tænke sig, at Cockerells ven skulle være en af den ondes håndlangere!

Shaws skuespil om Jeanne d'Arc havde premiere i London i foråret 1924 og gav anledning til megen debat. Cockerell lånte Dame Laurentia en kopi af manuskriptet, som han bad om at få tilbage hurtigt. »De må selvfølgelig gerne læse det højt for nonnerne, hvis De tror, det kan være opbyggeligt for dem«, skrev han. Hun blev begejstret for stykket, »a wonderful play«, skrev hun, selv om hun ikke skjulte, at hun fandt det historisk ukorrekt at tillægge »St. Joan« en protestantisk indstilling. Cockerell slog straks til. Nu havde han anledning til at forsøge, hvad han ønskede, siden han traf Dame Laurentia: at konfrontere hende med Bernard Shaw.

En april dag i 1924 modtog abbedissen følgende brev fra Shaws kone:

Dear Madam. Vor ven Sidney Cockerell har meget indtrængende opfordret os til at besøge Dem. Vi er lidt beklemte ved at gøre det og håber, at De ikke vil synes, vi er påtrængende. Vi glæder os meget til at hilse på Dem. »Vi« betyder selvfølgelig min mand og mig. Deres hengivne C. F. Shaw.

Nogen beretning om det første møde mellem Bernard Shaw og Dame Laurentia findes ikke, og kun af breve mellem Cockerell, Shaws kone og Dame Laurentia kan man tænke sig til, hvordan de to hovedpersoner så hinanden an. Shaw har sikkert været ved at revoltere, da han trådte ind i klosterets taleværelse og erfarede, at Laurentia tilhørte en strengt kontemplativ del af benediktinerordenen og kun talte med gæster gennem et gitter. Han vænnede sig åbenbart til det, for i senere breve skriver han spøgende om, at han snart igen kommer til Stanbrook for at »ruske i tremmerne«. I øvrigt drøftede man opfattelsen af Jeanne d'Arc.

Mange år efter, da både Shaw og Dame Laurentia var døde, fandt man vedhæftet hendes samling af breve fra Shaw en notits, som fortalte, hvad Shaw havde sagt til en ven efter besøget. Vennen spurgte, om han kunne tænke sig at komme til Stanbrook igen. Aldrig! svarede Shaw. Først da han blev klar over, at Dame Laurentia havde opholdt sig i klosteret næsten halvtreds år, skiftede han mening. »Det er noget andet«, sagde han, »så kommer jeg, så tit jeg kan«. Dame Laurentia kommenterer: »Han troede, jeg var indtrådt fornylig, men da han blev klar over, at livet her i klosteret har gjort mig til den, jeg er, var han

imponeret. Det giver mig grund til at håbe, Gud kan bruge mig til at frelse en sjæl. Hvis det kun var et spørgsmål om, at han kan lide mig, ville jeg ikke tillægge det nogen betydning, men det ser ud til, at tilværelsen her og derfor også kirken tiltrækker ham«.

Det er forståeligt, at Dame Laurentia havde et dybere anliggende end den mundtlige og skriftlige debat med Shaw om religiøse spørgsmål i hans skuespil. Hun kunne ikke affinde sig med, at denne mand var agnostiker, og hun følte sig forpligtet til at vise ham en anden mulighed. Hendes forhåbninger blev dog ikke opfyldt. Selv om Shaw gennem årene tilkendegav respekt for hendes katolske tro og på en rørende måde anmodede om nonnernes forbøn, bevægede han sig ikke nærmere kristendommen. Ateist var han ikke, men han modsatte sig vedvarende den væsentlige kristne tanke, at guddommen har inkarneret sig, og han brød sig ikke om symboler. Chesterton hævder i sin bog om Shaw, at den store dramatiker ikke forstod kristendommen, fordi han i det hele taget var blind over for paradokser.

Dame Laurentia argumenterede adskillige gange så indtrængende med Shaw, at han fik lejlighed til at erklære, hvad han mente, og hun opnåede tilsyneladende kun, at han anerkendte bønnens værdi på det psykiske plan og i sine sidste år spøgende, men dog ikke uden reverens, kunne sige, at Vorherre var træt af ham. Forbindelsen mellem nonnen i Stanbrook og den berømte dramatiker gav ikke anledning til en »omvendelse«, der ville have vakt opsig, men den førte dem sammen i sandt venskab. De søgte ikke at behage hinanden, og de blev et par gange så uenige, at det kom til brud mellem dem.

Laurentia McLachlan havde gjort sig sine tanker om, hvad venskab er. »Den fuldkomne ven«, skrev hun, »er efter min opfattelse den, som engang for alle tror på en og aldrig har brug for forklaringer eller forsikringer«. Hendes forbindelse med Shaw var et af flere holdbare venskaber på tværs af det klostergitter, der skilte hende fra verden. Det blev sagt om hende, at hun på sin helt personlige måde gav af sig selv til enhver, der søgte hendes bistand. Hun var varigt knyttet til førende mænd i såvel den katolske som den anglikanske kirke, til folk fra vidt forskellige samfundslag, kunstnere,

Dame Laurentia

videnskabsmænd, arbejdere, håndværkere. Den lærde kardinal Adrian Gasquet skrev om hende, at hun havde mere indsigt i menneskesjælen end nogen anden mand eller kvinde, han havde kendt. Bernard Shaw betegnede hende som »an enclosed nun with an unenclosed mind«, en åben-sindet nonne i et lukket kloster.

Den alvorligste situation for venskabet mellem de to opstod, da Shaw i 1932 ville udgive »The Adventure of a Black Girl in Her Search for God«, et angreb på mangt og meget i såvel den kristne lære som i religiøs forståelse af tilværelsen overhovedet. Han gjorde i et brev til Dame Laurentia rede for bogens tendens og spurgte, om han skulle sende den til hende. I det lange brev hedder det blandt andet: »Måske skulle jeg ikke forstyrre Stanbrooks fred med min oprørske ånd. Men eftersom jeg ønsker, at De skal fortsætte med at bede for mig, må jeg for redelighedens skyld lade Dem vide, hvad De ber for. Jeg ser for mig en novice, som ber for den gode mand Bernard Shaw, mens en forarget guddom udbryder: 'Hvad skal det betyde! Den fordømte gamling i Whitehall Court, til hvem skærsilden er for god. Vov ikke at nævne ham i min nærværelse'.«

Dame Laurentia anmodede Shaw om at sende bogen. Han overlod hende et korrekturksemplar, idet han gjorde opmærksom på, at han havde følt sig inspireret til at skrive bogen, mens han i fem uger opholdt sig i Afrika. På korrekturens smudsblad skrev han: »En inspiration, der

kom som svar på nonnernes bøn i Stanbrook Abbey og i særdeleshed som svar på hans kære søster Laurentias bønner for Bernard Shaw«.

Man kan diskutere, om abbedissen forstod, hvad Shaw ville med sin bog, men i denne forbindelse har det interesse, at hun var såret over hans fremfærd og betragtede hans angreb på kristendommen og Kristus som blasfemi. Shaw holdt stædigt fast ved, at bogen var et stykke *inspireret* litteratur, som han havde måttet skrive. Selv om hun protesterede, mens bogen endnu var på korrekturstadiet, lod han den gå i trykken. Hun bad ham standse dens videre udbredelse. »De forstår ikke, hvor dybt De har krænket dem, der som jeg tror på Gud og på Vor Herres guddommelighed«, skrev hun, »Hvis De havde skrevet så krænkende om min far eller mor, kunne De ikke forvente at blive tilgivet eller budt velkommen, før De havde ydet oprejsning«.

Shaw gav sig ikke. I et følgende brev gentog han, at bogen om the Black Girl var en inspiration som følge af benediktinerindernes bøn for ham. Han kunne iøvrigt ikke påtage sig at tilbagekalde 100.000 eksemplarer, som allerede var solgt. Nogle skarpe bemærkninger rummer brevet. Han skriver således til Dame Laurentia: »De tror, De er en bedre katolik end jeg; men mit syn på Bibelen er det samme som kirkefædrenes, og Deres er som en Belfast-protestants, for hvem Bibelen er en fetish og religion aldeles irrational«.

Korrespondancen om den ulyksalige bog strakte sig over et par år. I den tid vovede Shaw ikke at vise sig i Stanbrook, skønt han besøgte landsbyen i nærheden! Der skulle en besynderlig misforståelse til, før parterne atter fandt hinanden. Da Dame Laurentia fejrede sit 50 års jubilæum som nonne, foranledigede klostret, at der blev trykt et erindringskort. Teksten lød: Til minde om 6. september 1884-1934. Dame Laurentia McLachlan, abbedisse af Stanbrook.

Dame Laurentia sendte også Shaw et af disse kort, men han mistydede det som en meddelelse om hendes død og skrev straks et kondolencebrev til nonnerne. I brevet udtrykte han sin veneration for abbedissen og sin vished om, at nu havde hun efter døden tilgivet ham.

Den »afdøde« svarede prompte og indbød ham til at besøge abbediet. Shaws replik efter choket var dette brev:

Laurentia! Levende!!!

Godt!!

Hvad ligner det at fjase med en mands følelser på den måde?

Jeg kan ikke sige, hvad jeg føler. Jeg afsværges al den tro, jeg endnu har. Jeg troede, De var i Himlen, lykkelig og salig. Og De sad kun og lo ad mig!

Er det Deres hævn for den »Black Girl«.

O Laurentia, Laurentia, Laurentia, hvordan kunne De gøre det. Jeg græder tårer af blod.

Stakkels broder Bernard.

De fandt hinanden igen, og i de følgende seksten år til Shaws død i 1950 fortsatte korrespondancen. Flere lange breve fra ham er bevaret, breve skrevet fra hans hjem eller på de rejser, han foretog i Europa og Afrika. Et udvalg kan læses i den bog om Dame Laurentia, som Stanbrook Abbey udgav i 1956.

Kort efter sin 94 års fødselsdag takkede Shaw for hendes lykønskninger og fortalte, hvor træt han var af festivitets og pressefotografer. De sidste linier til Dame Laurentia lød: »Gud må være træt af alle disse bønner for en fyr ved navn Shaw, som han ikke bryder sig ret meget om ham. Han har lovet sin tjenerinde Laurentia, at han vil gøre sit bedste for ham, og så må vi hellere lade det blive ved det. Det er en glæde for mig at tænke på Stanbrook. Det er et af mine hellige steder«. To måneder senere døde Bernard Shaw.

Sidney Cockerell modtog dagen efter brev fra abbedissen, der takkede, fordi han havde ført hende sammen med Shaw. »Hans trofasthed mod dette venskab var for mig en forunderlig ting«, skrev hun. Dame Laurentia levede selv endnu tre år.

Gunnar Martin Nielsen.

XI INTERNATIONALE MILITÆR- VALFART TIL LOURDES 13.-19. JUNI 1968

Personel af alle grader i Hæren, Flyvevåbenet, Søværnet, Hjemmeværnet og Civilforsvaret, har igen i år mulighed for at deltage i den store Internationale Militærvalfart til Lourdes.

Militærvalfarten vil blive ledet af pater Knud Aage Nielsen ved Jesu Hjerter Kirke i København, som af biskop Hans Martensen, i 1967 blev udnævnt til: Sjælesørger for katolske skandinaviske soldater, på valfart til Lourdes.

Oplysningsskema med nøjagtig angivelse af pris, tidspunkter, orlovsansøgninger etc. bedes omgående rekvireret hos LT(R) H. Esmark, Gl. Kongevej 163, 4., 1850 København V.

Valfartsledelsen.

Nye bøger

Ondskabens mysterium igen

Det ondes magt har været et dominerende tema i litteratur og teater siden anden verdenskrig, og her er det igen. Iris Murdoch's roman »Præst uden Gud« er spændende og har atmosfære, men dens sidste del er en så deprimerende version som nogen, af ondskabens sejr over det gode.

En anglikansk præst, som har mistet både troen og forstanden, er hovedpersonen (han må være anglo-katolik, siden han »læser messe«). Hans overordnede har endnu ikke overblik over situationen og har indtil videre anbragt ham i et embede i et bombehærgede område af London. Af kirken, som har været en perle af barokarkitektur, bygget af Christopher Wren, står kun tårnet tilbage, og hele kvarteret omkring præsteboligen er øde tomter; i den første tid efter indflytningen er alt hyllet i tæt tåge. I dette godt skildrede uhyggelige milieu lever den gale præst og fem andre mennesker. Fire af dem har rudimenter af en normal lykkelængsel i sig, og et af dem har i sit liv gjort erfaringer i godhedens og uskyldens verden: portneren, en russisk emigrant. Troen i almindelig forstand har også han mistet; hans vidunderlige ikon, medbragt fra hjemmet, betyder meget for ham men kun på grund af minderne. Han levede i et lykkeligt og

rigt hjem til han var seks år; senere har han gennemgået meget ondt. Der udvikler sig en situation, hvor han begynder at tro at lykken kommer tilbage og kan deles med et menneske der aldrig har kendt den: den farvede tjenestepige Pattie. En morgen er tågen lettet, og sollys og et særligt lysskær: genskinnet af sne, falder ind i hans kælderværelse. Ødemarken udenfor glitrer som juveler, og i det fjerne tegner sig tårne, kupler og spir. Det er som hans barndoms Sankt Petersborg. Han går ud i herligheden sammen med Pattie. – Men ondskaben, ødelæggelsen og meningsløsheden venter dem ved hjemkomsten, og alt ender negativt for alle husets beboere. Tilsidst, da præsten har gjort ende på sit liv, og de andre har forladt huset, nedrives – symbolsk – det harmoniske baroktårn. En knugende og uforløst, men godt skrevet, tidstypisk bog, som man dog ikke slipper ud af uden at måtte igennem den for Iris Murdoch næsten obligate slutning, der indbefatter et incestforhold – noget, hun synes at have på hjernen.

Clara Svendsen

Iris Murdoch: Præst uden Gud.

Øversat af Karina Windfeld-Hansen.

Nyt Nordisk Forlag. 224 sider. Kr. 26,55.

Hvad skal vi med den?

Man er ikke ret langt inde i dette lille skrift »Den katolske tro«, før man må spørge: hvad i alverden skal vi her i Norden med den udgivelse? Det er »en kortfattet tros lære, udarbejdet af den katolske kirkes sekretariat for samtalen med de ikke-kristne«. På italiensk hed den »La speranza che è in noi« (håbet som er i os). Den norske titel forskubber synsvinklen. Bogen sigter på de ikke-kristne, dog ikke på ateister, dvs. den henvender sig til buddhister, muhammedanere o.a., altså afrikanere og asiater, som ikke har hørt det mindste om kristendom og ikke ved hvad Bibelen er.

Men vi har jo ikke sådanne mennesker i større tal her i Skandinavien! Den barnlige og opremsende fremstilling er ikke egnet og heller ikke stilet til et nordisk kulturmilieu, og hvis bogen skulle blive læst her, vil den kunne hindre konverteringer fra humanistisk hold langt ud i fremtiden.

Vi befinder os i »troens år«. Men hvis man tænker, at »Den katolske tro« er et svar på troskrisen eller på moderne menneskers, også katolikkers eller andre kristnes, spørgsmål, så tager man grundigt fejl. Hvad har dog fået nordmændene til at udgive den? Af Rieber-Mohns forord synes det at fremgå, at fremstillingen tænkes brugt over for

norske protestanter, som her kan finde forskellen i forhold til protestantismen.

Men også protestanter har jo hørt om Vatikankonciliet – og i dette skrift vil de intet spor finde af »koncilånden«, bortset fra rent ydre ting som udtrykket »Gudsfolket« en enkelt gang. Man er lidt usikker på, hvor meget dette skyldes den anvænte oversætter – det er før set, at en øversættelse har taget »gnisten« af en tekst. Et sted står der »forsoning«, hvor meningen synes at kræve »forening«. I danske øren lyder »Guds velvilje« noget forkert, men måske er det bedre på norsk.

Om reformationen læser man kun, at den »takket være de tyske fyrsters støtte endte med at Nordeuropas kristne lande brød forbindelsen med den romersk-katolske kirke«. Så er den forklaret (kardinal Bea har åbenbart ikke set manuskriptet).

De indfødte i visse u-lande eller diktaturstater kan læse, at den kristne gerne accepterer Guds og kirkernes og de civile myndigheders love og normer. Ja, det kunne måske bidrage til at holde de sorte i ro i Sydafrika, ligesom hvis man prædiker for dem om slaven Onesimus. Men er det noget at fortælle vore landsmænd? Man mærker også tanken på de indfødte, hvor der tales om,

at den kristne er »ærlig helt til de mindste detaljer«, han er ikke doven, han er mådeholden... Det kunne være skrevet af en Afrikamissionær for 50 år siden.

Hvor den lille bog trods alt måske kunne gøre nytte, er i de katolske skolars lavere klasser, hvor den elementære form kan gå an – og dog: hvis man vil standse frafaldet af de unge, kan der næppe begyndes for tidligt med at give dem det nye syn på de gamle sandheder.

Vi katolikker har selv i dette troens år brug for en koncilpræget kort fremstilling af troen, skrevet på europæisk kulturplan. Karl Rahner (hvornår får vi hans tanker forklaret?) har efterlyst en sådan. På tyve sider i de franske jesuitters blad »Etudes« har François Varillon gjort forsøget (udsendt som særskilt pjèce). Han nyformulerer på moderne sprog: Udtrykket »Guds barn« er i vor tid ikke brugbart, fordi det er blevet for vagt i forhold til, hvad det skal udtrykke. Det drejer sig om at få del i Guds eget væsen: Gud er blevet menneske, for at mennesket kan blive guddommeliggjort. Dette sidste ord bruger F.V. gang på gang. Kærligheden: Gud er ikke den almægtige, som også er kærlig, han er kærligheden, som har magt – fattigdommens, afhængighedens og ydmyghedens magt. Gud er den der elsker mest, og den der elsker mest er den fattigste. F.V. taler eksistentielt. Det er som når det sort-hvide tv afløses af farver:

»Gud er sådan, at det ufattelige kærlighedens mysterium, som konstituerer ham i hans evige væsen, ikke kan oversættes, udtrykkes eller åbenbares uden ved Jesu Kristi fattigdom, afhængighed og ydmyghed. Når mennesket ikke har haft nogen oplevelse af kærligheden (ægtefællens, faderlig eller moderlig, sønlig, i venskab eller næstekærlighed), er en sådan påstand ikke et mysterium, den er simpelthen gådefuld. Det er grunden til, at Gud ikke kan kendes uden om den fattigdom, afhængighed og ydmyghed, der fattes som kærlighedens væsentlige værdier i den oplevelse, man har haft af kærligheden.«

I stedet for at starte med læresætninger går der her eksistentielt ud fra menneskelige oplevelser.

Det må være muligt, at nogen giver os disse nye teologiske tanker om troen, Gud, Kristus og mennesket på en jævn og tilgængelig form. Vi savner her Peter Schindler, som kunne tale jævnt om det høje. Nogen må tage arven op efter ham. Troskrisen løses ikke, ved at vi ikke må stifte bekendtskab med den nye teologi. Det er også nødvendigt, hvis vor synode skal bære god frugt. Alt for mange synes ikke at have fået fat på, at dens formål er at indføre koncilets pastorale nyorientering i vore danske menigheder, som det sker overalt ellers i verden.

Ellen Nielsen

»Den katolske tro«, St. Olavs Forlag, 56 sider, kr. 5,75.

”De fleste unge katolske arbejdere er ret gamle”

I anledning af den løbende debat om det katolske ungdomsarbejde i Danmark har Jens Oluf Lund haft en samtale med Hans-Jørgen Jensen, der har fremsat en radikal kritik

Formanden for den lokale katolske ungdomsforening på Frederiksberg *Hans-Jørgen Jensen* har vakt opmærksomhed ved at fremsætte en ret radikal kritik af det katolske ungdomsarbejde i Danmark. Udtalelserne er fremkommet i det nye fællesblad for de katolske ungdomsforeninger på Frederiksberg og Nørrebro FOKUS. Det hedder i en ledende artikel: »De katolske ungdomsforeningers arbejde i landsforeningen Danmarks Unge Katolikker er for mig at se ikke inde i en periode af højkonjunktur i øjeblikket – tværtimod. Med nogen skepsis skal vi nu se DUKs vinterskole arbejde i denne vinter, og den skal, som jeg adskillige gange har påpeget, arbejde på et for højt og for akademisk plan, hvor den almene katolske lægmand ikke rigtig har nogen som helst chance for at være med, hvis han ikke har en pæn intelligenskvotient. Ud fra den betragtning, at Danmarks Unge Katolikker har en alment dannende opgave at varetage blandt den katolske ungdom af i dag, ser det for mig ud som om, at DUK helt eller delvis har svigtet sit ædle formål.«

Katolsk Ugeblad har på baggrund af disse udtalelser opsøgt *Hans-Jørgen Jensen* og bedt ham uddybe sine standpunkter.

Hvad er der i vejen med DUK, spurgte vi *Hans-Jørgen*.

Formålsparagraffen virker oldnordisk. Hvad er for eksempel »personlig helliggørelse«? Få ved hvad det betyder.

Hvad ville du sætte i stedet?

Det gælder ikke om at gå og se frem ud men om at være noget for andre – se noget godt selv i den lille mand. Klæd de nøgne, giv de hungre brød! Der er ikke blot tale om at hæve sit eget åndelige niveau, men om at være sig andres nød bevidst og hjælpe dem ud af den.

Tænker du på politiske emner?

Ja, så kommer vi jo ind på spørgsmålet om De unge katolske Arbej-

dere. Hvad angår UKA er de fleste af dem jo ret gamle. Derfor ville vi gerne give dem en saltvandsindsprøjtning. Vi har selv mange læringe i vores ungdomsforeninger. Vi forsøgte derfor at tage aktuelle problemer op og konfrontere dem med Nye Testamente. Men det lykkedes ikke rigtigt.

DUKs vinterskole arbejder jo netop med Bibelen.

Ja, men det er lagt an på den ældre generation af de unge. Der er også et behov blandt de helt unge – ikke blot dem over 25. Desuden mener jeg, vinterskolen har været dårligt organiseret. Søndagen er ikke nogen god dag. Arbejdet burde koncentrerer mere for eksempel på aften-skoleplan.

Burde man tage andre emner op?

Ja, for eksempel det jeg var inde på før med politiske og sociale emner. Vi har prøvet at diskutere forholdet mellem mand og kvinde på arbejdspladsen. Der er også kirkehistoriske emner. Man har på katolsk hold ikke altid villet se historien i øjnene og haft tendens til at benægte fakta. Ligesom man ikke ville diskutere seksuelle emner.

Hvad kan man gøre rent organisatorisk?

DUK har i øjeblikket ca. 240 medlemmer. Det er for lidt. Medlemskabet burde være større og kan også blive større. Men DUKs landsledelse er i øjeblikket ikke særlig aktiv. Der må mere propaganda til. DUK er ikke længere nogen bevægelse, men en organisation, der organiserer sig selv.

Vil du afskaffe DUK?

Vi vil ikke undergrave DUK. Det ville jo også være at undergrave os selv som lokalforening. Men vi vil gerne have noget nyt frem. Jeg venter mig meget af samarbejdet på københavnsk plan. I øjeblikket laver Frederiksberg og Nørrebro et fælles blad og jeg sporer en stemning for, at også Vesterbro vil være med.

Fortsættes side 15

REDAKTION:

Chefredaktør Bent A. Koch
 Pastor Helge Rasmussen
 Dominikanerpater M. Drouzy
 Redaktionssekretær: Ketty Røper

Redaktionsadresse: Kirkens Verden,
 Kristeligt Dagblads Hus,
 Frederiksborggade 5, Kbh. K.

Trykt i Duplex-Trykkeriet,
 København

REDAKTIONSUDVALG:

Rektor, dr. phil. Jørgen Andersen
 Biskop Chr. Baun
 Biskop Fridtjov Birkeli, Stavanger
 Provst Svend Borregaard
 Forfatteren R. Broby-Johansen
 Seminarirektor K. F. Brøndbjerg
 Højskoleforstander, cand. jur. Poul Engberg
 Arkitekt m.a.a. Johannes Exner
 Redaktør Jørgen Ginnerup
 Redaktør, cand. theol. Aage Falk Hansen
 Udenrigsminister Poul Hartling
 Forfatteren, direktør Olov Hartman, Sigtuna
 Seminarirektor, cand. mag. Paul Holt
 Biskop Erik Jensen
 Fhv. kulturminister Bodil Koch
 Forstander, cand. theol. Otto Krabbe
 Pastor K. Kyrø-Rasmussen
 Pastor Erik Kyst
 Programsekretær, cand. jur. K. E. Lindqvist
 Pastor Sigurd Lunde, Oslo
 Pastor Johs. Magelund
 Overrabbiner, dr. phil. Marcus Melchior
 Pastor Hubert Messerschmidt
 Højskoleforstander Hans Munck
 Fhv. kirkeminister Orla Møller
 Generalsekretær, pastor Erik W. Nielsen
 Skoledirektør Aage Nørfelt
 Læge Ruth Poort
 Professor, dr. theol. Regin Prenter
 Provst N. J. Rald
 Forfatteren Erik Rostbøll
 Biskop Gudmund Schiøler
 Fru Anna Sophie Seidelin
 Professor, dr. theol. K. E. Skydsgaard
 Professor, dr. theol. N. H. Søb
 Generaldirektør Hans Sølvhøj
 Rektor G. Tolderlund-Hansen
 Overlærer Kai Vardrup
 Pastor Harald Vilstrup
 Domorganist, dr. phil. Mogens Wöldike
 Pastor Sv. Zachariassen

Kirkens Verden

- Et tidsskrift i særklasse

Kristeligt Dagblads Forlag har overtaget rettighederne til tidsskriftet KIRKENS VERDEN, som dermed har skiftet redaktion, men ikke retning, hvilket bl.a. vil sige, at den ny redaktion vil følge en nordisk kurs. Derfor vil De også i redaktionskomiteen finde repræsentanter for norsk og svensk kulturliv. Det første nummer udkom efter et halvt års pause i juli 1967 – med chefredaktør Bent A. Koch, pastor Helge Rasmussen og pater Martin Drouzy som det redaktionelle triumvirat og Ketty I. Røper som redaktionssekretær.

Videreførelsen af KIRKENS VERDEN er hilst velkommen fra mange sider. I den norske Morgenavisen skriver således den kendte skribent Sverre Riisøen:

– Her er skabt et kirkeligt forum, hvor meninger kan brydes, og hvor den grundgivne subjektivitet er sandhedens formidler. Tidsskriftet, der foreligger i et behageligt format, rigt illustreret med farvelagte billeder på kunsttrykpapir, kan tjene som skoleeksempel på, at det lader sig praktisere at give livssyns-debatten en vel-drejet journalistisk form, præget af en spænding, der balancerer mellem spirituel skrivekunst og kræsen saglighed. Den kirkelige dialog er en nødvendighed, som KIRKENS VERDEN er en både fyndig og myndig talsmand for.

TEGN ABONNEMENT NU!

Det ville glæde os, såfremt De mener, at KIRKENS VERDEN også skal være Deres tidsskrift.

Undertegnede tegner abonnement på Kirkens Verden, 1/2 årgang 1967 + 1968, 1969 og 1970, i alt 42 hæfter (1.152 sider + omslag). Betales med kr. 50.- + moms, i alt kr. 55.- pr. halvår. Excl. porto.

Stilling

Navn (i blokbogstaver)

Vej eller gade

Kommune

Underskrift

Eller gennem hr. boghandler

Postbesørges
 ufrankeret
 (Modtageren
 betaler
 portoen)

250

Til
 Kristeligt Dagblads Forlag,
 Frederiksborggade 5,
 1360 København K

Reserveret postvæsenet

I den hellige Skrift findes der fortællinger, som umiddelbart griber ethvert menneskes hjerte og sind, fordi de røber Guds godhed og kærlighed. Hvem kan stå for lignelsen om den fortabte søn, eller den barmhjertige samaritan? Også beretningerne om Jesu møde med forskellige slags mennesker er forståelige uden kommentarer. Man behøver blot at læse om Jesu møde med den kvinde, som var sin mand utro (Joh. 8,1-11), eller den vidunderlige kærlighedsdialog mellem Jesus og Maria Magdalene efter opstandelsen (Joh. 20,11-18).

Andre steder i den hellige Skrift er derimod meget vanskeligt tilgængelige. Når vi uden forberedelse læser dem, lader de os kolde. Vi fatter ikke rigtig den indre sammenhæng. De beretter ting, som vi er tilbøjelige til at smile ad, da de ikke passer ind i vort verdensbillede. Der er endog nogle, som mener, man burde slette dem, da de ikke mere siger os noget.

Et sådant vanskeligt sted er det stykke, vi læser på den 3. søndag i fasten (Luk. 11,14-26). Allerede de overskrifter, som de moderne bibeludgaver har sat over dette stykke, røber det. Nogle siger simpelthen: »Angreb og forsvar«, andre taler om »Striden om Beelzebul«, atter andre kalder dette afsnit: »Jesu forsvarstale mod bebrejdelsen om pagten med djævlens«. Der er også en del ting, som støder os i denne fortælling. Allerede navnet »Beelzebul« fremkalder tanken om et magisk verdensbillede. »De onde ånder« huer os ikke. Og vi har svært ved at forstå, at sygdommen har noget at gøre med »den onde ånd«, at helbredelsen er ensbetydende med den onde ånds uddrivelse.

Stedets tilblivelse

Denne beretning fortællendes af Matt. (12,22-30), Mk. (3,22-27) og Luk. (11,14-23). Fortællingen om den stummes helbredelse er nogenlunde enslydende hos alle tre evangelister. Derimod er den derefter følgende tale om Beelzebul forskellig. Lukas følger i denne tale, som er sat sammen af enkelte Jesusord, en anden kilde end Markus, mens Mattæus forener begge kilder. Allerede det er en vigtig erkendelse med hensyn til evangeliernes tilblivelse. De enkelte evangelister vælger af det foreliggende stof de passager ud, som passede ind i deres sammenhæng og koordinerede de enkelte overleverede Jesu udsagn (»logia«) til en teolo-

Dæmonens taktik

3. søndag i fasten

gisk helhed. Evangelierne er ikke dalet ned fra himlen, men skrevet af levende mennesker.

Evangeliets indhold

Evangeliet på 3. søndag i fasten består af fire dele. Først berettes helbredelsen af den stumme; derefter kommer den lange stridstale med farisæerne om Beelzebul; umiddelbart derefter anføres et enkelt Jesusord (Luk. 11,23), og afsnittet afsluttes med en symbolsk forklaring af den onde ånds taktik (Luk. 11,24-26).

I helbredelsesberetningen stødes vi af den »naive« sammenkobling af sygdom og besættelse. Hvad har de to ting med hinanden at gøre, spørger vi? Hvad har de onde ånder at gøre med sygdommen? Nu kan det godt være, at Jesus (og evangelisterne) benytter sig af forestillinger, som var almindeligt anerkendte på den tid. De måtte jo tale deres tids sprog, eller ville man ikke forstå dem. Men selv om man indrømmer det, må man ikke lukke øjnene for den teologiske tanke, som ligger til grund for denne sprogbrug. Sygdommen har noget med den Onde at gøre. Gud har ikke skabt døden, og al sygdom hænger sammen med døden. Døden er kommet ind i verden med synden, og synden går tilbage til Guds modstander, den »onde ånd«, som er den største modsætning til Guds »hellige Ånd«. Guds Rige, som er kommet nær i Jesu person, har til opgave at genoprette den oprindelige tilstand før synden. Altså

må Guds Rige også besejre døden og sygdommen. Dette skal ske ved den endelige forløsning, når døden er besejret, og Gud selv vil gøre alt nyt. Men dette Guds Rige er allerede til stede iblandt os i Jesu person. Derfor hører til Jesu virke nødvendigvis helbredelsen af sygdom og overvindelsen af døden.

Samtidig gør uddrivelsen af den onde ånd os opmærksom på, at Kristi efterfølgelse ikke blot er en passiv modtagelse af Jesu forløsning. Den er en kamp, som er en fortsættelse af den kamp, Jesus selv førte med den onde ånd, som er djævlens. Vi er tilbøjelige til at glemme denne side af kristendommen i vor tid.

Den stærke

I talen om Beelzebul understreges den tanke, at den Ondes magt er brudt, da den »stærkere« (= Jesus) er kommet. Den onde er blevet magtesløs, når vi antager Guds Rige af hele vort hjerte. Men det er nøjagtigt det, som den »onde slægt«, det vil sige farisæerne, ikke vil gøre. De bekæmper Jesus – eller de vil forblive neutral over for ham. Derfor indfører Lukas her et andet ord af Jesus: »Den, som ikke er med mig, er imod mig«. Ingen kan forblive neutral over for Jesus. Der kræves en afgørelse af enhver: enten for eller imod.

Dæmonens taktik

Hvor et menneske med hele sin eksistens træffer denne afgørelse for Jesus, har den onde ånd ikke mere noget at gøre. Han er blevet arbejdsløs. »Han vandrer gennem vandløse steder og søger hvile.« Men han ligger stadig på lur (jfr. 1 Pet. 5,8), – og det er netop farisæernes holdning, der lader døren åben for ham. I det ydre er hos det menneske, som opfylder loven, alt »rent«, »fejlet og pyntet«. Men den farisæiske åndsholdning er »tom« (Matt. 12,44-45), det vil sige: uden kærlighed. Rent legalt er alt i orden, men der mangler noget. I deres indre er de stolte, fordi de ikke er rede til at gå ind i Guds Rige. Derfor er der for et sådant menneske fare for, at »det sidste bliver værre end det første«. Man kan hos et sådant menneske forvente en større dæmonisk besættelse, end det var tilfældet med den stakkels syge mand, der var stum. Den første kristne menighed har sikkert forstået den alvorlige formaning, der ligger i disse ord. Gør vi det også?

H. Roos S.J.

Århus

Sjøreen & Co.

Malerfirma

Århus C

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 12 41 22 - Århus C
Missionshotellet ANSGAR

A. Mougard A/S

Entreprenør & murerfirma

Århus C

Tlf. 14 20 23 - 17 66 95

El-installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-installatør

Telefon 12 15 57

Hans Brogesgade 4, Århus C

Katolske begravelser

Ring til 12 28 66

H. J. Madsens

begravelsesforretning

Jærgaardsgade 17-19, Århus C

Århus by's førende

TELEFON 12 87 00 (4 lin.)

MEJERIET *Jestebro*

Jydsk

Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A

Århus N

Telefon 16 94 01

Største udvalg i radio-fjernsyn
-båndoptagere og grammofooner

Radio Thygesen

Ryesgade 24, Årh. C. Tlf. 12 00 99

lige ved katolsk kirke og

Rådhuspladsen 1, Århus C

Tlf. 12 10 11, overf. Grisebrønden

Svend Erik Laursen

GAS · VAND · VARME · BUKKENS LAGER · SMEDE · & MASKIN/ÆRKSTED

Tordenskjoldsgade 23a · Århus N.

Telefon (061) 16 85 33 · Giro 171 17

Aktieselskabet

Købmands- og Haandværkerbanken, Århus

Hovedkontor:

Store Torv 12, tlf. (06) 12 47 77

Indenbys afdelinger:

Søndre afd.:

Århus hovedbaneg., tlf. 12 40 88

Vekselkontor i banegårdshallen.

Langenæs afd.:

Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Poul DUDZINSKI

Aut. el-installatør

Christiansbjerg

Installationsforretning

Birkegade 7, Århus N.

Telefon 16 98 80

Lev. til katolske institutioner

Lys, kraft og varme

Svendborg

Niels Madsens Maskinsnedkeri

Vestergade 24 - Svendborg

Tlf. 21 01 97

Lev. til de katolske institutioner

Svendborg Ligkistemagasin

Katolsk Bedemand

v/ Hans Nielsen & Søn

Fruestræde 10, Svendborg

Tlf. 21 02 64

Kulkranen

Frederiksgade 2, Svendborg

Telefon 21 14 10

Kul - Koks - Olie

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10 - Svendborg

Telefon 21 10 16

Flytteforretningen

2021

Skattergade 5-7, Svendborg

Tlf. 21 20 21

Kontor i København:

Molestien 11, København SV

Tlf. VA 6060

Svendborg-København hver dag

Flytter alt overalt

Ure og optik

»BALANCEN«

v/ Knud Petersen

Møllergade 46,

Svendborg · Tlf. 21 19 20

Kompassretning, »Thrige« autopilot, alle nautiske spørgsmål

Hvidkjær-Sørensen

Strandhuse 36, Svendborg

telefon 21 33 34

Holbæk

Axel Smith's Eff.

v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester

Labæk 47 · Holbæk

Telefon 43 01 63

JENSEN & OLSEN

HOLBÆK

TELF. 43 03 65

EL-INSTALLATIONER

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk

Telefon 43 30 01

Vogne og udsalg overalt i byen

*

Hele landet taler om

KATOLSK

UGEBLAD

LITURGISK KALENDER

- SØNDAG** den 17.: 3. søndag i fasten (violet, s. 208).
- MANDAG** den 18.: Mandag e. 3. søndag i fasten (violet, s. 213).
Ihukommelse af Cyrillus af Jerusalem, biskop, bekender og kirkelærer (s. 852).
- TIRSDAG** den 19.: JOSEF, Jomfru Marias brudgom og kirkens værnehelgen, bekender (hvid, s. 853).
- ONSDAG** den 20.: Onsdag e. 3. søndag i fasten (violet, s. 222).
- TORSDAG** den 21.: Torsdag e. 3. søndag i fasten (violet, s. 227).
Ihukommelse af Benedikt, abbed (s. 854).
- FREDAG** den 22.: Fredag e. 3. søndag i fasten (violet, s. 231).
- LØRDAG** den 23.: Lørdag e. 3. søndag i fasten (violet, s. 238).
Læsning fra 21. søndag e. pinse (s. 744).
- SØNDAG** den 24.: 4. søndag i fasten – Midfaste (violet eller rosa, s. 247).

LÆSERBREVE

OM MYNDIGHED OG ANSVAR

Katolsk Ugeblad har i den senere tid bragt en del artikler, der handler om, hvorledes man kan forny kirken. Man forsøger at rette på dens liturgi, dens bodspraksis, dens dogmeformulering, dens styrelse, dens mere eller mindre demokratiske forvaltning, dens stillingtagen til moralske problemer, dens fromhedsformer.

Det kan måske være rimeligt. Men tror man virkelig, at man derved gør kirken mere tillidsvækkende?

Kirken skelner åbenbart stadig – lig grækerne – skarpt mellem sjæl og legeme (jvnf. Damsholts artikel) – således også i sin selvforståelse. Et er kirkens »ydre virkelighed«, siger man – noget ganske andet dens sjæl, dens »hjerter«, som er kærlighed og sandhed. Men hvad har kirken ikke kunnet bære over sit hjerte: krige, tortur, knægtelse af ytringsfriheden, afskærelse fra nådemidlerne, adskillelse af ægtefæller, sociale misforhold. Og nu siger man: Ja, ganske vist har mine handlinger ofte været skændige, men mit »hjerter« er forblevet rent!

Er der nogen, der tror på det. Det drejer sig jo ikke om tilfældige svagheder, men om ukærlige handlinger, beordret og begrundet af de øverste myndigheder ud fra kirkens megen tale om den guddommelige kærlighed!

Folket har vendt sig bort. De tror ikke mere på en sådan kærlighed, og ved, at enhver må bære sit ansvar.

*Bent Kallenbach, lektor,
Thurø.*

UDLÆNDINGENE

Som svar på monsignore Silvio Porisiens artikel i Ugebladet pr. 1. marts 1968 kan følgende meddeles:

Den 8. januar 1967 stiftedes »Deutsch-

sprachige Gemeinde« officielt ved en messe i St. Josefsøstrenes kirke i Griffenfeldtsgade 44 i København under ledelse af pastor Adolf Meister S.J., der har udført et stort arbejde for at samle os, da vi jo ikke alene kommer fra København, men også fra nærmeste omegn. – Resultatet er nu en lille trofast skare, der søndag efter søndag mødes i den smukke kirke. Under samtalerne ved de hyggelige kaffeborde efter messerne, er jeg blevet klar over, hvor ensom den enkelte tysktalende i Danmark i virkeligheden føler sig. På dette punkt alene har denne menighed haft en meget stor mission. I sommerens løb har vi oplevet i bølger at kunne se kirken stuvende fuld af katolikker på gennemrejse nordfra som fra syd. Øjebliksvenskaber er knyttet blandt schweizere, tyskere og østrigere, men jeg kender også ét andet venskab, der herigennem er skabt, og er blevet varigt.

Som det ses af ovenstående har vi allerede haft et års stiftelsesfest – og af grundlæggende betydning for arbejdet blandt os kan nævnes, at vi allerede til et udlånsbibliotek har ca. 200 bøger – alt i sin vorden endnu. For tiden arbejdes der med katalogisering og kartotekføring m.v., og jeg tør på dette tidspunkt røbe, at den vægtigste del af bøgerne indeholder god populær og letforståelig religiøs litteratur for alle aldre. Der er endvidere biografier, rejsebøger og en række gode underholdningsromaner, og at udlånet med det første vil kunne åbnes.

I efteråret havde vi en dejlig oktoberfest og en karnevalsfest er netop overstået, men ikke at forglemme, det er ikke fest altsammen. – Vi havde for eksempel en meget interessant aften, hvor vi var indbudt af St. Petri tyske menighed til en økumenisk aften med taler af den protestantiske pastor Hasselmann og af pater Meister S.J., hvor diskussionen gik livligt – og her resulterede det i forslag fra protestantisk side om fælles bibeltimer, så det hele nærmere kunne uddybes fra begge sider. Og er dette ikke netop i koncilets ånd? – Og mange forslag ligger og venter på at blive realiseret. Og med den lille samlede menighed bag mig har jeg kun dette ønske, at det arbejde, der er gjort til dato, måtte bære rige frugter fremover.

Skulle der blandt læserne af disse linier være nogle, der i deres menighed kender tysktalende, da fortæl dem, at de alle

BISKOPPEN LEDER RETRÆTE FOR UKA OG KA

For 17. gang indbyder Unge Katolske Arbejdere og Katolsk Arbejderaktion til arbejder-retræte i Vor Frue Kloster på Åsebakken, Høsterkøb ved Sjælsø, i week-enden 23.-24. marts.

Retræteleder bliver biskop Hans L. Martensen. Retrætens emne: *Fader vor*.

Program vil blive tilsendt alle der tilmelder sig, til tidligere deltagere i vore retræter samt til vore medlemmer.

Tilmelding bør ske hurtigst muligt, da der er begrænset plads: *George Bune Andersen*, Westend 9, 1., 1661 København V, telefon VE 9106. Prisen bliver 35 kr. incl. moms. – Alle er velkomne.

er hjertelig velkommen hver 1. og 3. søndag i måneden kl. 10 i St. Josefsøstrenes kirke, Griffenfeldtsgade 44, København N.

Sigrid Algreen-Ussing

IKKE NOK MED KØNNE ORD

Til de katolske arbejdere i vort land! I Joh. 5. kap. 17. vers står: »Min fader arbejder indtil nu, og jeg arbejder.« Så er vi altså arbejdere allesammen, hvis vi tilhører Kirken og dens rige her på jord samt vor Gud og Frelser! Alle er vi og bør være i vor Faders gerning. Når jeg holder og læser »Labora«, så er det også netop af samme grund. Jeg føler, at disse mennesker ikke lader det blive ved kønne talemåder, men virkelig arbejder, virker for vore unge, for vor hellige tro og kirke. Hør lige et lille spørgsmål. *Hvorfor* ville disse vore unge så gerne vide besked med kirkens ejendom i Vedbæk? Var det ikke netop for at få et ungdomshjem, en højskole derude? Derfor vor gode biskop Martensen, kan vi ikke godt sige alt forladt! Lad os dog gøre det!

*Johanne Bennedbæk
De Gamles Hjem,
Kolding.*

Ugens tv og radio (17. - 23. marts).

SØNDAG	11.40 p2	Reformationens indførelse i Danmark. 5.
	19.00 tv	Tror vi på det rigtige? Uformel søndagssamtale.
MANDAG	21.30 tv	Kontakt. Magasin om familie og samfund.
TIRSDAG	20.45 tv	Omkring valget den 23. marts 1943.
ONSDAG	21.00 tv	Horisont. Udenrigsmagasin.
	21.50 p2	Soldater for fred? International ret i stedet for vold.
TORSDAG	20.25 tv	U-landene. En høring.
	+ p1	
FREDAG	19.00 tv	Du bliver voksen. 1.
	20.00 p1	Reportage om Rhodesia.
	20.00 tv	International våbenhandel. Reportage.
LØRDAG	17.15 tv	Hvorfor blir altting altid anderledes. Film.
	21.30 tv	Hov, hov.

TIL BYEN
FRA BYEN
- i byen
smut ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.

tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
FLYTFORRETTING

Jul. Larsen & Sonner
AMAGERBROGÅDE 221
* 55 66 47

BLOCH's BOG CLEARING
K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger

Holger Dall
Malermester
Paludan Müllersvej 1,
København V.
Tlf. Eva 4151

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF OG
VACUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. A/S
K. K. L. Simonsen's efft.
Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

VI
ER TIL
FOR
DEM

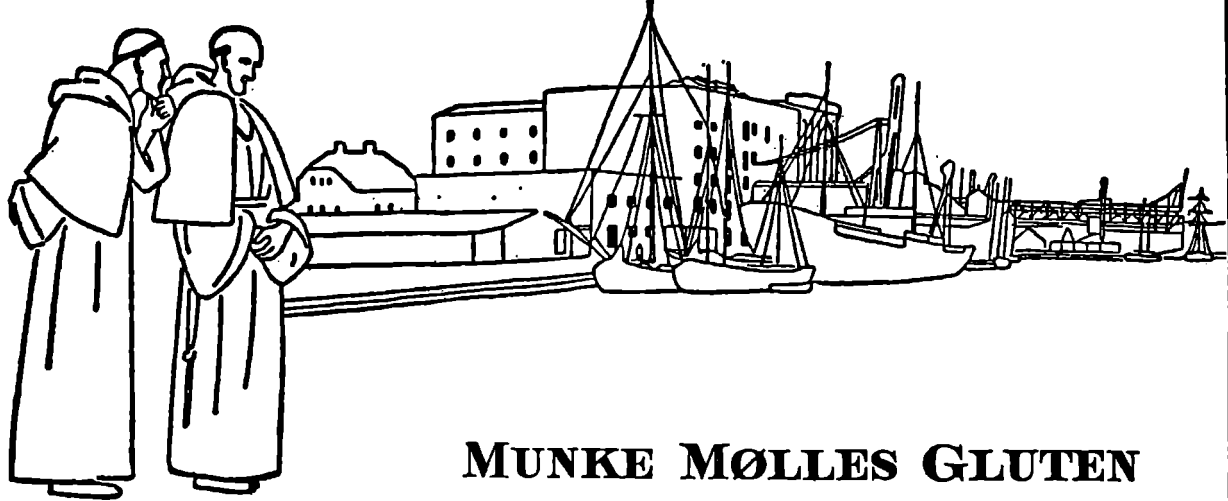

LANDMANDSBANKEN

Chr. Hansens køudsalg
Gl. Kongevej 163
København F.
Telefon Eva 6465 og 6466

Georg Larsson
Det danske hospitalsinventar
Fyensgade 6, København N.
Hospitalssenge, madvogne,
transportvogne, klinikinventar.
Specialitet: Gummihjul.

Bliv børnehavelærerinde!
Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

MUNKE MØLLES GLUTEN

"De fleste unge..."

Fortsat fra side 9

Har københavnske katolikker brug for DUK?

Det er de lokale KUKer, der er grundstammen i DUK. DUK har fået 10.000 kroner fra Ansgarstiftelsen. De penge sluges af administration. De ville være bedre anvendt på de lokale foreninger. Måske har vi ikke samme behov for DUK i København som i provinsen. Iøvrigt synes jeg ledelsen er noget indremissionsk. Man skal også kunne diskutere over en bajer.

Hvad påtænker I at gøre?

Foreløbig har vi lavet en undersøgelse af katolsk skoleungdom og vore egne medlemmers fritid. For eksempel udleverede vi 125 spørgeskemaer på Skt. Knuds skole - 75 kom tilbage besvarede. Mange - også dem på 14 år - havde fornuftige meninger om mange ting. Undersøgelsen tænkes udvidet til andre skoler i København.

Hvad mener du om den nye rapport om ungdomsarbejdet?

Den siger ikke andet end, hvad vi vidste i forvejen. Men det er naturligvis rart at få sine synspunkter bekræftet. Rapporten vil blot konstatere og ikke kommentere. Men ligger der ikke en skjult kritik i meddelelsen om, at så mange af de københavnske ledere ikke har deltaget i ledertræningen på Øm? Jeg mener, at de omtalte ledere kan være gode ledere uden at have været på Øm.

Vil der ske noget?

Der sker hele tiden noget. Vort samarbejde i København udvides i nær fremtid til også at omfatte Vesterbro og muligvis Hvidovre. Desuden har vort blad Fokus taget navneforandring til KUK-journalen. Og så skal vi have ledermøde i Odense i marts måned. Der vil vi tage problemerne omkring DUK op.

HERTUG KNUDS DIVISION

Mandag, den 18. marts kl. 20.00 afholder divisionen et fører- og seniorarrangement, hvor pater A. Dekkers SJ, lederen af Sankt Knuds skole, vil lægge op til en debat om det katolske ungdomsarbejdes (især de katolske spejderes) placering i forhold til de katolske sogne, skoler m.v. Mødet afholdtes i Korpsets hus, Fryden-dalsvej 32, København.

Mandag, den 1. april kl. 20.00 TF/KF-møde hos divisionschefen.

I øvrigt er det i april netop 50 år siden Mgr. Peter Schindler stiftede Hertug Knuds division. I den anledning vil der blive afholdt festligheder, hvormod nærmere vil fremkomme.

ODENSE

Fastegudstjenester:

Hver tirsdag aften kl. 19,30: Aftenmesse med fastepredikenen. Prædikant: pastor Wilhelm Nölke.

Her torsdag aften kl. 19,30: Korsvejsandagt og Noveneandagt.

Hver fredag aften kl. 19,30: Aftenmesse med »Bønnen i fastetiden«.

ÅND OG LIV

På Pauluskredsens forlag er udkommet nr. 36 af serien »Ånd og Liv«. Hæftets emne er »Salige er de sagtmodige«, en tekst fra bjergprædikenen, om hvilken der i indledningen siges, at den hører til de evangeliske tekster, som teologerne og de bibelsagkyndige i tidens løb har maltrakteret med deres kommentarer.

Dengang blev sagtmodigheden lavet om til noget rent individualistisk, som kun angik den enkelte sjæls forhold til Vorherre, og som altså ikke havde nogen som helst tilknytning til det offentlige liv.

I dag tales om en fornyet problemstilling, der ligger til grund for det foreliggende hæfte, hvor sagtmodighedens - uadskillelige og indbyrdes supplerende - aspekter kommer til udtryk.

Foruden at bringe citater fra gamle og nye testamente samt læsninger af Augustin, Kryssostomos og Frans af Sales, har P. Houyvet skrevet om »Kristi sagtmodighed«, Vincentsøster Anna Elisabeth om »Thi de skal arve jorden«, en frisk skrevet artikel der vidner om, at ordenssøstre ikke nødvendigvis behøver at være verdensfjerne, Martin Drouzy om »... for at gøre det stærke til skamme« samt M. Nguyen-Thai om »Ikke-volds-principper hos Gandhi«.

Artiklerne af P. Houyvet og M. Nguyen-Thai er oversat fra fransk af redaktionssekretær Elli Gambell.

B.H.

Hvad kristendommen kan give os? Den kan lære os, hvad følelse for det hellige, syndsbevidsthed, samvittighed og ydmyghed vil sige, og vi kan modtage noget af det, selv om vi vedbliver at være ateister. Hvor hårdkogt en marxist end er - mon han vil undvære julen? Når jeg er syg eller døende - hvad kan så teorien om klassekampen hjælpe mig? Vi kan ikke overtage kristendommen, men vi kan beriges af den. Ganske specielt gælder det filosoffer og andre intellektuelle, som stærkest kender det personlige åndelige behov.

Den marxistiske professor Machovic i Praha

Værelse søges

stort, umøbleret af frue på 40 el. delejlighed gerne hos dame.

Josefine Salvador
Vesterbrogade 180, V.
Tlf. 21 50 14

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01
Begravelser og bisættelser ordnes for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvæg 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 10 til 13. Telefon PALæ 2323.

Flint arbejde - Tria 6070 rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Tandlæge

P. Lombolt Maack har åbnet praksis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

K&K

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Vejle Mineralvandfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121 og 205

★ I Polen mener man, at kirken trænger til forsvar. »Kirken i fare« er temaet, som kardinal Wyszyński og biskopperne har lanceret for det kommende år, at regne fra maj 1968. Hver måned er viet forsåret mod en særlig fare. Maj er således viet »forsvaret for den truede Jomfru Maria«. Senere gælder det troen, der trues af ateismen, folket, der trues af systematisk demoralisering, folket, der trues af hadet og sekulariseringen, og ungdommen, der trues af moderne hedenskab eller af alkoholisme.

★ Præsten nægtede det spanske »hemmelige« universitetspolitil i Madrid adgang til kapellet, hvor de forfulgte juridiske studerende havde søgt tilflugt. I Santander blev mange personer arresteret, der havde overværet et foredrag om »marxistisk ateisme« arrangeret af de katolske arbejderbroderskaber HOAC.

★ Spørgsmålet om adskillelse mellem stat og kirke blev fra katolsk side rejst ved en økumenisk paneldiskussion i Ordrup. Der lød tilråb fra salen om mangel på katolsk takt, og en Ordrupavis skrev bagefter, at den kirkelige debat var drejet i retning af det politiske. Statskirkeordningen er i øvrigt også behandlet ved et norsk økumenisk møde.

★ Hos dominikanerinderne på Lunden kloster har en gruppe unge holdt retræte, indledt med, at de sang en jazz-messe, akkompagneret af guitar og fløjte.

★ Dominikanerpater de Paillerets har i Paris udgivet en bog om katolicismen i Skandinavien, »Catholicisme en Scandinavie« (forlaget Spes, 180 sider).

★ NYT MED småt

★ Den 21. april fejrer Brasiliens hovedstad Brasilia sin 8-års fødselsdag. I den anledning har regeringen bestøttet et teknisk arrangement, så Paul VI ved at trykke på en knap i Vatikanet kan illuminere et kæmpekors på den endnu ikke fuldførte katedral i Brasilia.

★ Den kendte katolske forfatter Morris L. West har skrevet en ny bog, »Babelstærnet«, som foregår i Mellemøsten få måneder før Israelskrigen.

★ Opium for folket: I Italien sælges der nu hver uge 2 millioner pornoblade. Paven sagde alvorlige ord i den anledning forleden søndag i sin tale til de fremmødte på Peterspladsen. De fleste af bladene ejes af én og samme mand, for hvem de er en guldgrube.

★ I Sydkorea har et kirkesamfund »Helligåndens forening for verdenskristendommens enhed« (oprettet 1938 af den 18-årige Moon Sun Miung, der mente at have haft en åbenbaring af Kristus) afholdt et massebryllup for 430 par. Parrene vil holde celibat de første 40 dage til minde om Kristi 40 dages faste i ørkenen. I øvrigt skal alle 860 indgå i et missionsarbejde på landet i Sydkorea.

★ Her i marts mødes i Zagorsk nær Moskva 40 protestanter, ortodokse og katolikker (teologer) fra fem kontinenter efter indbydelse fra de russiske ortodokse for at drøfte den kristnes stilling til moderne økonomiske og sociale problemer. Det er første gang, et sådant økumenisk møde holdes i Sovjet.

★ Det svenske tidsskrift »Credo« har i mange år været redigeret af pater Gerlach s. j. Nu har pater Wilhelm Köster overtaget redaktionen, der i øvrigt også omfatter forfatterinden Eva Alexanderson.

★ Katolsk ungdom i Sverige har fået en ny præst, franciskanerpater Marcel Taverne i Linköping, og et nyt blad »Sankt Mikael« har set dagens lys i januar – stencileret i 2000 eks., og det kan gøres for 250 sv. kr.

★ Det italienske parlament drøfter for tiden den skat, Vatikanet eventuelt skal fritages for at betale af indtægterne fra sine investeringer i italiensk industri. Finansministeren hævder, at disse investeringer beløber sig til 160 millioner dollars. Ifølge The Economist skulle samtlige Vatikanets investeringer rundt om i verden være på omkring 5,6 milliarder dollars.

Eneste udgift: et girohæfte til 2 kr.

I den nylig udkomne pjece nr. 24 oplyses forskelligt om Sankt Vincent-gruppernes virksomhed i det forløbne år, hvor det atter gik fremad. Med pjecen følger regnskabet for 1967, af hvilket det fremgår, at der var kr. 75.194,19 til rådighed i 1967 mod kr. 70.839,50 det foregående år.

Blandt indtægterne må fremhæves overskud ved salg af Vincentlys, der blev kr. 6.174,95, og overskud fra basar i Knud Lavards skole, Kgs. Lyngby, der gav kr. 3.507,17. De indsamlede bidrag figurerer med kr. 65.165,97.

I årets løb er der afsendt checks for tilsammen kr. 71.563,57. Dette beløb er blevet fordelt over Indien, Syd-Vietnam, Congo, Brasilien, Ethiopien og Tanzania.

At det ikke er omkostninger, der belaster regnskabet, fremgår af, at den eneste udgiftspost, der findes i regnskabet, er udgiften til et girohæfte på 2 kroner. Alt arbejde med dertil hørende materiale gøres gratis, endog revisionen af regnskabet, der er foretaget af statsautoriseret revisor Aage Klarskov Jepsen, er gjort uden beregning.

I pjecen findes oversættelser af breve, som gildernes leder, pastor Giel Gommans, har modtaget fra modtagerne af checkene. Blandt disse er der navnlig ét brev, der påkalder interesse, og det er søster Roses brev fra Syd-Vietnam.

Trods den frygtelige krig arbejdes der ihærdigt på spedalskeshospitalet i Bengan, hvor man nu ved de danske Vincentgruppers indsats har nået følgende, foreløbige resultat: Bygning og indretning af et hus til 12 spedalske, bygning og indretning af et hus til 4 spedalske familier, anskaffelse og installation af et komplet bageri med elektrisk ovn, æltekar, blande- og rullemaskiner, opstilling af elementer og trækning af de nødvendige ledninger, køb og nedlægning af rør til en vandledning samt bygning og indretning af et mekanisk værksted og et tømrerværksted for spedalske mænd. I Phuoc-Tan (betyder Ny lykke) bygges og indrettes for tiden med støtte fra sundhedsministeriet 10 huse for 20 familier, samtidig med en lille forbindelsstue for at kunne holde kontrol med de helbredte

familier og hjælpe menneskene i nabolaget.

Søster Rose nævner også, hvilket sikkert gælder alle steder, hvor man tager sig af de spedalske, at de sunde holder sig borte fra de syge, og hun citerer Raoul Follereau: »Samtidig med, at vi behandler de spedalske for at helbrede dem, må vi tage os af de sunde mennesker for at få dem helbredt for deres sygelige angst for de spedalske«.

Nu er der måske dem, der vil spørge, om det virkelig er nødvendigt med de forskellige hjælpeorganisationer, der findes. Dertil er først og fremmest at sige, at nøden og elendigheden rundt om i verden er så enorm, at der er hårdt brug for hver eneste, der kan og vil hjælpe, og at der er forskellige måder at gøre det på. Dernæst koncentrerer Vincentgrupperne sig kun om ganske bestemte opgaver, som de følger op gennem årene, som en slags fadderskaber. Endelig har grupperne en direkte kontakt med de præster og ordenssøstre, der leder de forskellige foretagender, således at hjælpen kan sendes i forhold til trangen og uden mellem-mænd. B.H.

Økumeni, kirkebyggeri og politik

Uddrag af radioindlæg om kirken år 2000 har vakt landsomfattende opsigt. Se »Spidsen« side 4.

katolsk 22. MARTS 1968 116. ÅRGANG ugeblad 12 blad

Rystende rapport fra Grækenland

Og den er kun for folk med gode nerver. Den er imidlertid udsendt af det strengt upolitiske Amnesty International, som bl.a. har foranlediget kardinal Berans løsladelse. Side 9.

Habsburger og europæer

Møde med vor tids mest fremtrædende medlem af den berømte slægt, Otto af Habsburg, der fornylig talte i København. Side 5.

Kunststykke eller åbenbaring?

2. artikel i kronikserien om Kristi opstandelse skrives af Kaare Osorio.

Ved anden uges afslutning: 42,507,90 kr.

Mere om, hvad pengene til Uganda-indsamlingen skal bruges til på side 11, »Tyskerne skaffer 3 millioner«.

NYT MED småt

★ Den nye polske biskop Herbert Bednorz i Katowice i Silesien har taget doktorgrad i økonomi og samfundsvidenskab samt kanonisk ret i Paris. Hans bispedømme er stærkt arbejderpræget, og den religiøse praksis er meget stor.

★ I Tanzania fejrer den katolske kirke sit 100-års jubilæum i år. Der er 2 millioner troende, deriblandt 400 præster og 1150 ordenssøstre.

★ I den franske by Sèvres talte en kvinde en søndag for nylig fra prædikestolen i en katolsk kirke. Hun var civilklædt »auxiliary« og talte om sin gerning som sygeplejerske i Tchad.

★ Den kristne tro stimulerer de kristne til at engagere sig på en af de forskellige veje til opbygning af et socialistisk samfund, skriver Malaga-professoren, kammik Gonzalez Ruiz i arbejderbroderskabernes (HOAC) blad. Det førte til, at bladet blev beslaglagt, og at den kendte teolog kommer for en domstol. Gonzalez Ruiz er den eneste spanske redaktør, der er med i det nye internationale tidskrift for dialog mellem kristne og marxister, »Neues Forum« (Wien).

★ En fransk socialist klager over, at de kristnes indflydelse i politiske klubber og venstregrupper er for dominerende – de er et helt komplot! Derfor er han gået over til de radikale.

★ Årsagen til kardinal Lercaros afgang er ikke alene alderen. Den talte Lercaro ikke om i sin afskedsprædiken, han sagde blot: »Jeg går, med roligt sind og glad over at adlyde.« Det er sandsynligvis uviljen mod Lercaros liturgiske indsats, paven har måttet bøje sig for. Kommentatorerne minder om den smædebog, en læg forfatter i fjor skrev om kardinalen, og som paven dengang tog afstand fra.

★ I Paris undrer en del katolikker sig over, at en ny ærkebiskop nu skal udnævnes, uden at 10 millioner lægfolk bliver spurgt. En gruppe troende har skrevet til paven, den apostoliske nuntius i Paris og ærkebiskopskontoret for at bede om, at præster og lægfolk må blive spurgt. Der er kun én læg katolik, hvis mening man på forhånd vil indhente, og det er et rent tilfælde, at han er katolik – den franske præsident kunne jo have været en ateist.

★ Det østtyske forslag til en ny grundlov giver de kristne mindre samvittighedsfrihed end den nugældende fra 1949, som nøje svarer til FN's erklæring om menneskerettighederne. Dette har biskopperne fastslået i deres nye hyrdebrev, og de har også gjort indsigelse over for regeringen.

★ I Köln har en forening af venstrekatolikker, Bensbergkredsen, krævet anerkendelse af Oder-Neisse-grænsen som en begyndelse til en forsoning med Polen.

★ Sammen med pastor Angel Codeja har den katolske pater Albarracion holdt en økumenisk gudstjeneste i Madrid for en soldat, adventisten Ruben Escibano, som er idømt 6 års fængsel ved en militærdomstol.

★ 10 cataloniere, deriblandt pater Francisco de Paulo Botey, præst for de catalanske zigejner, anklages i Madrid for »ulovligt møde« i det juridiske fakultet ved universitetet i Barcelona. Præsten havde ved mødet talt om myndighedernes overgreb mod flere kirkelige blade og om diskrimineringen mod zigejnerne.

★ Den spanske ambassadør ved Vatikanet har klaget over en udsendelse i Vatikanets radio, som tog den anklagede katolske sociologiske forfatter Alfonso Comin i forsvar. Det pavelige sekretariat skal have afvist klagen.

Stadig uro omkring den hollandske katekismus

Rom – NC News Service

En af de tre teologer, som Rom har sendt til Holland for at drøfte ændringerne i den omstridte voksenkatekismus, redemptoristpateren J. Visser, har i et interview med det romerske ugeblad »Vita« fremsat en kommentar i forbindelse med sagen.

Han er af den opfattelse, at man stiller spørgsmålet forkert, hvis man spørger om den hollandske katekismus indeholder udtrykkelige vildfarelser. Der er jo forskellige grader af fejltagelser.

For sit eget vedkommende ville han sige, at der var flere fejltagelser i den hollandske katekismus. Det drejede sig ikke så meget om klare og tydelige fejltagelser, snarere om visse udtryksformer eller manglende omtale af vigtige elementer, som var nødvendige for at kunne udtrykke kirkens offici-

elle lære på en sikker måde. Eftersom man med rette krævede, at ingen kunne påtvinges en romersk teologi, måtte man også forlange, at en anden teologisk form ikke formærkede eller deformerede dogmets eller traditionens autentiske mening, erklærede pater Visser.

Han sluttede imidlertid med at sige:

»Jeg tror, at den universelle kirke kan drage en stor fordel af denne katekismus, hvis strålende og originale kvalitet på ingen måde lider skade af de ændringsforslag, som vil blive lagt i hænderne på de hollandske biskopper.«

En af katekismens redaktører, jesuiterpateren Gerard Mulders, der er tilknyttet det højere kateketinstitut i Nijmegen, er trådt tilbage fra arbejdet med katekismen i protest mod, at der skal foretages ændringer.

Kardinal Heenan om økumenisk strudspolitik

LONDON – NC News Service

Kardinal John Heenan har i sin prædiken i anledning af bedeugen for den kristne enhed i Westminster katedralen udtalt, at den virkelige fare for økumenien er den »økumeniske strudspolitik«.

»Den økumeniske strudspolitik,« sagde kardinalen, »får kristne til at føre endeløse taler og til at give store pengesummer ud på at arrangere nationale og internationale konferencer . . . med det resultat, at de hverken har energi eller midler til overs til en kristen apostels første pligt, som er at forkynde evangeliet.«

Kardinalen erklærede, at »det kristne samarbejdes næste opgave er at forny den evangeliske og missionerende iver«, fordi »det vil få også dem, der nu ikke

omfatter den kristne enhed med nogen entusiasme til at se formålet med den.«

Kardinal Heenan kritiserede endvidere dem, der taler imod økumenien, fordi de ser en fare for indifferentisme i det økumeniske arbejde. Han forklarede, at indifferentisme er »den vildfarelse, som går ud på, at forskellene i lære er uden betydning«, og bagatelliserede derefter faren for indifferentisme ved at sige, at de, som er de mest aktive i det økumeniske arbejde, er dem, der er de bedst underrettede inden for deres egen trosretning.

Samtidig med at kardinalen beklagede vor tids udbredte mangel på tro, udtalte han, at økumeniens vigtigste opgave er at bekæmpe denne tilstand ved hjælp af en fornyet evangelisk iver og indsats.

Ikke tvunget

New Delhi — NC News Service

Den indiske minister for sundhed og familieplanlægning har forsikret landets katolikker om, at de ikke vil blive tvunget til at deltage i familieplanlægningsarbejdet mod deres vilje.

Srpati Chandrasekhars forsikring stod i et brev til et katolsk parlamentsmedlem, som klagede over, at regeringen i forbundsstaten Mysore tvang katolske doktorer og sygeplejersker, der arbejdede på offentlige hospitaler, til at assistere ved operationer med fødselsbegrænsning for øje og andre former for arbejde med familieplanlægning.

Det indiske familieplanlægningsprogram skulle gennemføres uden at nogen blev stillet i samvittighedskvaler, erklærede sundhedsministeren imidlertid.

Bedre teologi om vold

Panama — NC News Service

En bedre teologi angående begrebet vold i forbindelse med problemets politiske og økonomiske aspekter er blevet efterlyst af biskoppen af Santiago de Veraguas i Panama, Marcos G. McGrath.

I et interview udtalte biskoppen, at en kristen ikke kan retfærdiggøre begrebet vold »uden som en sidste udvej og som et middel, der var afpasset efter forholdene. Dette kræver en konkret bedømmelse i den enkelte situation.«

»Romantisering på dette område kan være både forkert og farlig, særlig hvis det blev almindeligt at fjerne energien og opmærksomheden fra det positive udviklingsarbejde,« sagde biskop McGrath, der forklarede sit syn, efter at han var blevet angrebet for nogle udtalelser, han var kommet med i USA. Flere af disse udtalelser var nået ud til offentligheden i fordrejet form, erklærede han.

★ I Spanien er det moderate oppositjonsblad »Cuadernos para el dialogo« s februar nummer blevet baslaglagt på grund af en »forbryderisk« artikel. Bladet, hvis stifter er Pax Romana-præsidenten dr. Ruiz Gimenez, er organ for den nye kristelig-demokratiske fløj. Disse kredse søgte ved nytårstid at få udgivet et ugeblad, men Informationsministeren »havde den gode smag at nægte det«, skrev man til abonnenterne. Ærkebiskoppen af Saragossa har fordømt skærpsensuren af pressecensuren (og jordspekulationen) og bliver derfor af regeringsblade kaldt »socialist«.

Caritas genoptager hjælpen til Nordvietnam efter pavens henstilling

Den internationale katolske hjælpeorganisation CARITAS (det latinske ord for næstekærlighed) har med øjeblikkelig virkning genoptaget sin afbrudte hjælp til Nordvietnam. Det drejer sig foreløbig om et beløb til ca. 1 million danske kroner, der skal bruges til indkøb af hospitalsudstyr og kirurgiske instrumenter. Hjælpen er afsendt med et polsk skib fra Rotterdam havn og med fly fra Østberlin henholdsvis den 9. og 14. marts 1968.

Ordre fra paven

Det ser ud, som om den pludselige genoptagne hjælp må ses som resultatet af en pavelig henstilling til hjælpeorganisationen. I et telegram dateret den 29. februar henvendte paven sig til CARITAS med en opfordring til ikke at forsinke hjælpen til Vietnam. Det hedder videre i telegrammet, at kirkens hjælp fortsat må være sand katolsk (katolsk betyder universel). Og paven præciserer, at dette skal forstås på den måde, at hjælpen skal ydes til alle de ulykkelige krigsofre såvel i Nordvietnam som i Sydvietnam.

Amerikanske katolikker protesterede

I et telegram til den internationale hjælpeorganisationens nationale afdelinger viderebefordrer generalsekretæren Msgr. Carlo Bayer pavens henstilling og opfordrer dem til at bidrage til Vietnamhjælpen såvel til Hanoi som til Saigon. Denne opfordring kommer uden kommentarer. Specielt forlyder der intet om, at organisationen nu skulle have fået bedre muligheder end før med hensyn til at kontrollere Det nordvietnamesiske Røde Kors' anvendelse af hjælpen. Det var det officielle argument, der blev brugt, da hjælpen blev standset i december måned.

Amerikanske katolske kredse, hvis humanitære hjælp sidste år var blevet brugt til levnedsmiddellationer i den sydvietnamesiske hær, havde protesteret mod deres lokale Caritasafdeling, der opererer under navnet Catholic Relief Service. Disse katolikker opfordrede i stedet til at sende penge til Vietnam over Hjælpeorganisationens internationale hovedkvarter Rom. Herefter lykkedes det åbenbart den amerikanske afdeling, hvis direktør er næstformand i den internationale afdeling i Rom, at få denne kanal til Nordvietnam

stoppet. Det er denne situation, der nu er bragt til ophør ved pavens indgriben.

Amerikanske kristne og jøder risikerer fængsel for hjælp til Nordvietnam

Baggrunden for de amerikanske katolikkers vanskeligheder med at hjælpe Nordvietnam er den såkaldte Trade with the Enemy act, der forbyder amerikanske borgere at udføre penge eller materiel hjælp til Hanoi. Overtræder man denne lov vil det være ensbetydende med op til fem års fængsel. Den internationale kirkelige Vietnamkomité har rettet flere henvendelser til den amerikanske regering om ophævelse eller dispensation fra denne lov, men hidtil uden resultat. Det vil med andre ord sige, at de efterhånden ret betydelige midler, som komiteen har indsamlet blandt katolikker, protestanter og jøder i USA, ikke kan viderebefordres og komme de nødstedte i Vietnam til hjælp. Man overvejer nu fra Den internationale kirkelige Vietnamkomités side et nyt udspil i denne sag.

Jens Oluf Lund

Ny kardinal i New York

Pave Paul udnævnte fornylig afdøde kardinal Spellmanns efterfølger i New York. Det blev den 47-årige titulære biskop Terence James Cooke, der har gjort tjeneste som en af Spellmanns medarbejdere.

Udnævnelsen af Cooke, der er født og opvokset i New York, er kommet som en overraskelse for mange Vatikan-eksperter, der har satset på mere erfarne folk, som Pittsburgs biskop Joseph Wright eller Detroits ærkebiskop John Francis Dearden.

★ De amerikanske biskoppers hyrdebrev er blevet kritiseret af nogle katolske blade. Hyrdebrevet beskæftiger sig ikke med de virkelige problemer, siger man, og der savnes tillid til lægfolket.

★ Før Tunis blev uafhængigt i 1956, ejede det katolske bispedømme Carthago 203 øjendomme, hvoraf 107 kirker eller kapeller, og 47 præsteboliger og 900 hektar agerjord. Der er ingen ærkebiskop mere, men en prælat som hører direkte under Rom. Nogle af kirkerne er blevet museer. Der er 9 tilbage til kirkeligt brug foruden kapeller.

★ Det sovjetiske blad »Nauka i Religio« havde meddelt, at antallet af troende i byerne i Ukraine var 15 pct. af befolkningen, og på landet 30 pct. »Ukraine Pravda« hævder, at dette er forkert, der er flere, for mange, lær unge, der holder fast ved religionen, men ikke tør vise det offentligt af frygt for repressalier.

Det sure med det søde

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:

Bernard Eric Jensen (litteratur),
Jens Oluf Lund (indenlandsstof),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).

Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson.

Redaktionsudvalg:

Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg

Redaktionskontor:

Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55

Annonceafdeling:

Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Blader koster såvel i Skandinavien
søml i andre lande pr. kvartal kr.
20,00. Løssalgspris: kr. 2,00. Priserne
incl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

For nogen tid siden blev pater Martin Drouzy bedt om at komme i radioens »Kirkeligt magasin« med en lille spådom om fremtiden – kirken år 2000. Pateren trak nogle historisk-teologiske linjer op og gjorde opmærksom på, at den oprindelige kristne gudstjeneste blev holdt i profane lokaler, og at vort syn på kirkebygningen som et helt igennem sakralt rum er af forholdsvis sen dato. Kirkerne i middelalderen blev da også brugt til alle mulige formål, da kirkebygningen ofte var byens eneste store rum. Der havde man sygehus, når der var epidemi, domslokale når tvistigheder skulle afgøres og fæstning, når fjenden angreb. Kirken var kort sagt folkets hus. Skal man bruge disse betragtninger til en fremtidsvision, er der bl.a. to spørgsmål, man kan røre ved. Det første er begrebet simultankirke – dvs. en kirkebygning som forskellige kirkesamfund er fælles om; det andet den monumentale kirkebygning, der i højere og højere grad står som en fortidslevning, mens det i et samfund af skyskrabere kan synes naturligere at slå et par store lejligheder sammen til kirkerum for de i komplekset boende. Og i tider hvor bollgnød er herskende og byggetilladelser en mangelvare kunne kirkegængere »tage til takke« med en biograf, der jo al-
likevel er tom søndag formiddag. Det ville være et smukt og kristent eksempel. I en by som København er problemet anderledes. Folkekirkens mange og store kirker står i omvendt forhold til antallet af kirkegængere. Den flotte Vor Frue Kirke er kun fyldt, når der er kirkekoncerter, mens der sidder en lille tapper skare og fryser ved gudstjenesterne. Hele følelsen af kristent fællesskab ville forstærkes, hvis man samlede hovedstadens kirkegængere i færre kirker og følelsen af økumenisk sammenhold udbygges, hvis kristne skatteydere fra forskellige kirkesamfund fik lov til at deles om kirkerne.

Nu vil nogle måske finde det uøkumenisk, at ikke-lutheranere gør sig kloge på folkekirkens forhold. Men nu burde vi da være kommet så vidt i økumeni, at vi var ude over at lade nævnte begreb omfatte høflige fraser alene. Vi er alle i samme båd i en i højere og højere grad afkristnet verden (hvilket heller ikke må betragtes som en diskriminering af verden, der vist ikke er værre end den var, da den var officielt kristen). Og hånden på hjertet, kære katolikker: Hvor mange ville komme i kirke hver søndag, hvis der ikke var søndagspligt? Og i sit radiolndlæg tænkte pater Drouzy i høj grad på foreslåede, men nu skrinlagte større kirkeprojekter i den katolske kirke i Danmark. Hvor vi har slået mindre brød op – som i Køge og i Tønder – har vi tværtimod opnået meget eksemplariske og tilfredsstillende resultater både i arkitektonisk og pastoral henseende.

Trods det lidet revolutionerende ved pater Drouzys radiolndlæg har det indirekte foranlediget en landsomfattende diskussion, der nærmer sig folketinget. Ikke fordi ret mange havde hørt noget som helst i radioen (som kun en lille skare lytter til), men fordi et afsnit var blevet citeret i et kirkeblad. Så var »Information« løs, og her blev de rent pastoralt-historisk-teologiske spørgsmål drejet i politisk retning som noget hen imod et angreb på kirkebyggeriet. En alt andet end glad grovsmed, der står i spidsen for en kirkebyggerikommision, anklagede i »Kristeligt Dagblad« pater Drouzy for utidig og uøkumenisk indblanding i folkekirkelige forhold (hvad der som nævnt ikke var tale om), og i overskriften betegnedes »Information«s medarbejdere som »katolske lejesvende«. I forvejen havde »Kristeligt Dagblad« reageret på »Information«s behandling af sagen med en lederartikel, men det havde nok været bedre, om man inden man bragte det ene og det andet havde bragt en artikel som Drouzy havde skrevet over sit radiolndlæg og indleveret til »Kristeligt Dagblad« lang tid før »Information« havde tænkt på sagen. Dog må det siges til »Kristeligt Dagblad«s forsvaret, at man havde tænkt at bruge artiklen i et særnummer om kirkebyggeri. Hele balladen er også først og fremmest et samspil af uheldige omstændigheder, eller er de uheldige? For er vi ikke fra kirkelig side tilbøjelige til at hyle over offentlighedens ringe interesse for kirkelige spørgsmål, samtidig med at vi har det med at blive smadderfornærmede, hver gang vi skaber store overskrifter. Man må nu engang tage det sure med det søde.

Habsburger og europæer

*Den kendte
kejserslægts overhoved
besøger København*

Otto af Habsburg mellem den apostoliske delegat og AC-formanden Claus Munk Plum. I baggrunden Helge Kristensen fra »Katolsk Ugeblad«.

Der er to mænd, der har forstand på, hvad der foregår i Europa, skal præsident Roosevelt have sagt. Den ene er Pius XII, den anden Otto af Habsburg.

Sidstnævnte har netop besøgt København for at tale om Europas fremtid, indbudt af Europabevægelsen i Danmark og AC. Fællesmødet fandt sted på Niels Steensens Kollegium på Jagtvej, og der var overvældende tilslutning. Blandt de tilstedeværende var den franske ambassadør, den apostoliske delegat, endnu omkring 50 andre diplomater og borgmester Erhard Jacobsen, Gladsaxe, der er formand for Europabevægelsen i Danmark.

Udtalelse fra borgmester Erhard Jacobsen

Borgmester Erhard Jacobsen udtaler til »Katolsk Ugeblad«:

– Det var en stor oplevelse at træffe en mand med en sådan historisk baggrund og som er en af de mest fremtrædende talsmænd for et forenet Europa. En stor glæde er det selvfølgelig at træffe en mand, der ikke blot ved en masse, men også har en fortrinlig evne til at delagtiggøre andre i den viden, han sidder inde med. Dr. Otto von Habsburg var en ualmindelig veloplagt og charmerende foredragsholder – en stor oplevelse for de mange tilhørere. Jeg vil længe med stor glæde og taknemmelighed se tilbage til mit første møde med et medlem af den berømte habsburgske slægt.

Kejserdømmets sidste dage

Vort billede af habsburgerne på det østrig-ungarske dobbeltmonarkis trone er først og fremmest knyttet til kejser Frans Josef, der regerede helt fra revolutionsåret 1848 til 2 år ind i første verdenskrig. En række ulykker ramte ham i hans lange liv, ikke mindst hobede de sig op i hans senere år. Man tænker altid på ham som en mand, der ikke kendte til andre bøger end håndbogen med de militære rangklasser. Krig brød han sig imidlertid ikke så meget om. Det han kunne lide, var festen og farverne ved uniformer og parader. Kejseren var i øvrigt medvirkende til, at jøderne havde tålelige forhold i Østrig i modsætning til, hvad der var tilfældet under Berlins førerskab.

Men det var ulykkerne. For det første lokkede den franske kejser Napoleon III Frans Josefs broder, ærkehertug Maximilian til Mexico for at gøre ham til kejser. I det afgørende øjeblik svigtede franskmændene ham, og han faldt i republikanernes hænder og blev stillet op ad muren.

I 1889 begik kejser Frans Josefs eneste søn, kronprins Rudolf, selvmord sammen med sin 18-årige elskerinde, baronesse Vetsera (Mayerling-dramaet), og i 1897 blev kejserinde Elisabeth (Sissi) myrdet af en italiensk anarkist i Geneve.

I 1914 blev den nye tronfølger Frans Ferdinand og dennes hustru myrdet i Sarajevo, og dette udløste 1. verdenskrig. En sønnesøn af Frans

Josefs og Maximilians broder, Karl Ludvig, blev efter Frans Josefs død i 1916 kejser under navnet Karl I. Otto af Habsburg er søn af ham, og han måtte efter kejserdømmets fald i 1918 følge sin fader i landflygtighed.

Pludselig var han europæer

Der er intet kejserligt-kongeligt over Hans Højhed prinsens lyse trenchcoat, men når man ser ansigtets fornemme træk er man ikke i tvivl om, at det er det sagnomspundne habsburgske hus' nuværende overhoved, man har for sig, og det er modtagelsesprocessionen ved flyvemaskinen heller ikke. Og det skal også snart ved den lille pressekonference i et af Kastrup lufthavns modtagelsesværelser vise sig, at det er en fornemhed parret med en usædvanlig elskværdighed og en aldeles enestående viden om den verden vi lever i, alt sammen baseret på en uddannelse, der så let som ingenting ville kunne gøre sønnen af en skopudser til direktør for Bank of England eller noget andet stort.

Han svarer veloplagt og med stor entusiasme på de spørgsmål, man stiller ham.

Engang da han var i Arizona, USA slog det ned i ham, at det han var, var *europæer*. Da man således spurgte ham om, hvad landsmand han var, havde han netop svaret

Fortsættes side 13

Opstandelsen - kunststykke eller åbenbaring?

Af Kaare Osorio

I følge Det nye Testaments klare og utvetydige vidnesbyrd er Jesus på tredjedagen efter sin død opstået netop i det legeme, der blev taget ned fra korset og lagt i graven, men opstået i en forvandlet, dvs. nyskabt skikkelse der er gennemtrængt af Helligåndens kraft og derfor uforkrænkeligt og udødeligt. Derfor er han ikke simpelthen, som Jairi datter, enkens søn fra Nain og vennen Lazarus, vendt tilbage til det liv, han døde fra, men han er, som apostlen Paulus skriver, blevet »en levendegørende ånd« (1. Kors. 15,45), dvs. en Guds kraft (1. Kor. 1,24) og således i stand til at delagtiggøre os i det evige liv, han nu lever efter at være indgået i sin herlighed.

Man kan naturligvis nægte at tro på muligheden af en sådan opstandelse, men man kan ikke – uden at bryde med den trosforståelse, som apostlene har overleveret kirken gennem det nye testamente – hævde, at Jesu opstandelseslegeme er et andet legeme end det, hvori han led og døde. Vor tro på Kristi opstandelse hviler nemlig på apostlenes vidnesbyrd om at det er det samme legeme, men i en nyskabt form. Tager vi ikke dette vidnesbyrd alvorligt, reduceres troen til religiøse meninger og apostlene til de første, som har givet udtryk for sådanne meninger.

Hvad forkyndte Jerusalem-menigheden om Jesu opstandelse?

Selv om den tomme grav blev et vigtigt element i apostlenes vidnesbyrd om Kristi opstandelse, udgjorde den ikke hele vidnesbyrdet. Det bibelske vidnesbyrd om opstandelsens virkelighed er anderledes rigt. Det overses desværre altfor ofte i dag, hvor spørgsmålet om den tomme grav er blevet det altoverskyggende problem i debatten om opstandelsestroen. Lad os derfor ikke stirre os blinde på vidnesbyrdet om den tomme grav, men sætte det ind i den større sammenhæng, hvori det hører hjemme.

Denne større sammenhæng kommer bl. a. til udtryk i det resumé af Jerusalem-menighedens forkyndelse, som evangelisten Lukas har lagt apostlen Peter i munden i hans store tale på

pinsedag. Selv om apostelgernerne er skrevet mindst 40 år senere, så afspejler de alligevel den apostolske forkyndelse i menigheden i Jerusalem i de første 10 år. I denne tale siger Peter bl.a.: »Denne Jesus har Gud oprejst . . . Efter at han er blevet ophøjet ved Guds højre hånd og af Faderen har modtaget den lovede hellige Ånd, har han udøst denne, som I selv både ser og hører. Thi David opfor ikke til himlene, men siger selv (med henblik på Jesus): Herren sagde til min herre: Sæt dig ved min højre side, indtil jeg får lagt dine fjender som en fodskammel for dine fødder! Så skal da hele Israels hus vide, at denne Jesus, som I korsfæstede, har Gud gjort både til Herre og til Kristus!« (2,32–36).

Teksten afslører tre vigtige aspekter i den apostolske forkyndelse om Jesu opstandelse: 1. at det er *Gud Fader*, som har oprejst Jesus fra de døde, 2. at denne oprejsning har karakter af en *æresoprejsning* for Jesus, og 3. at Gud Fader ved at oprejse Jesus har gjort ham til *Herre* og til *sin Salvete* (= Kristus).

Gud Fader har oprejst Jesus fra de døde . . .

Det er ikke muligt at forstå det bibelske budskab om Jesu opstandelse, når man går ud fra den tanke, at Jesus er opstået ved egen kraft. Det siger Johannes ganske vist udtrykkeligt i sit evangelium (2,19–21; 10,17–18). Men Johannes udtrykker her en erkendelse af det intime forhold mellem Faderen og Sønnen, som er afslutningen på en lang teologisk udvikling: nemlig at Faderen har givet menneskesønnen del i de gerninger, som kun Gud selv kan gøre. Den første apostolske forkyndelse og teologi om den opstandne Jesus gik derimod

ud fra forudsætningen for denne delagtiggørelse, nemlig, at det er Gud Fader, der har oprejst sin Søn fra de døde (jfr. Apost.gern. 2,32; 3,15; 10,40; Rom. 4,25; 2. Kor. 13,4; Gal. 1,1). Grunden er den enkle, at Jesu opstandelse er en nyskabelse, som Gud alene har magt til at gennemføre. Det var vigtigt for apostlene i deres forkyndelse at få dette frem, at det nye liv i Kristus beror på en *suveræn skaberakt* fra Guds side.

. . . og givet ham æresoprejsning . . .

Jesu lidelse og død var ikke simpelthen den tragiske afslutning på en idealists håbløse forsøg på at gøre sine medmennesker til børn af Gud. Jesus var uendelig meget mere end en idealist eller et religiøst geni. I sit jordelivs dage har han ladet sine disciple forstå, at han var sendt af Faderen for ved sit blod at oprette en ny og evig pagt – ikke kun med Israel, men med hele menneskeheden. Ved den sidste nadver har han indviet sig selv til det offer, han langfredag skulle fuldbyrde i vort navn. Hvad der i menneskers øjne så ud som det helt store sammenbrud og nederlag, nemlig den forsmædelige død på korset, var i virkeligheden Jesu uforbeholdne overgivelse til sin Fader som sone for verdens synd.

Det er dette, som ifølge den apostolske forkyndelse, er blevet åbenbaret i opstandelsen. Ved at forvandle Jesu afsjælede legeme til »en levendegørende Ånd«, har Gud Fader ikke kun modtaget Sønnens kærlighedsoffer, men han har også *højtideligt bekræftet* det vidnesbyrd, som Jesus i sit jordelivs dage har aflagt om sig selv, nemlig at han er Guds enbårne Søn. Opstandelsen er derfor en *guddommelig rehabilitering*. Stenen, der blev vraget af bygmestrene, er blevet hovedhjørnestenen (jfr. Apost.gern. 10,11); thi som Peter siger: »Denne Jesus, som I korsfæstede, har Gud gjort til Herre og Kristus«.

. . . ved at gøre ham til Herre og Kristus

At Gud ved at oprejse Jesus fra de døde har gjort ham til »Herre og Kristus« var et vigtigt element i den

KRONIKKEN bringer her den anden af tre artikler, der under forskellige synsvinkler fordyber sig i Kristi opstandelse: Første artikel i serien stod i nummer 10.

apostolske forkyndelse om den opstandne. Apostlen Paulus går i indledningen til Romerbrevet et skridt videre og siger, at Gud også fra og med opstandelsen har »indsat ham i kraft som sin Søn« (1,3). Det betyder naturligvis ikke, at Jesus i sit jordelivs dage hverken var Herre, Kristus eller Guds Søn. Men ved sin menneskevordelse gav han afkald på sin ret som Søn til at komme i magt og herlighed (jfr. Filip. 2,7). Først i opstandelsen indsættes Jesus i den herlighed, han havde hos Faderen, før verden blev skabt (jfr. Jo. 17,5). Der er derfor intet chokerende i apostlenes ord om, at *Gud gjorde* Jesus til Herre, Kristus og Søn i opstandelsen, thi opstandelsen gjorde jo blot *det* åbenbart, som han hele tiden har været.

Dertil kommer, at det apostolske vidnesbyrd om den opstandne Jesus altid går ud fra det, som Gud »forud har forjættet ved sine profeter i de hellige skrifter« (Rom 1,2). I salme 2 forkynder Gud således sine fjender: »Jeg har *indsat* min konge på Zion, mit hellige bjerg« (vers 6), og salmisten fortsætter med at lade kongen sige: »Han sagde til mig: *Du er min Søn*, jeg har født dig i dag« (vers 7). Disse ord anvender Paulus på Jesus i hans opstandelse, når han skriver, at »Gud indsatte ham i kraft som sin Søn«. Og Lukas er helt i overensstemmelse med sin store læremester Paulus, når han lægger ham følgende ord i munden: »Vi bringer jer det gode budskab, at den forjættelse, som lød til fædrene, den har Gud opfyldt for os, deres børn, idet han oprejste Jesus, som der også er skrevet i den anden salme: »Min Søn er du! Jeg har født dig i dag!« (Apost.gern. 13, 32–33).

Hvem har Gud åbenbaret sin Søn for?

At Gud har oprejst Jesus fra de døde og bekræftet ham som sin Søn er imidlertid ikke blevet åbenbaret for alle og enhver. Peter siger udtrykkeligt: »Ham (dvs. Jesus) oprejste Gud på den tredje dag og lod ham blive synlig, ikke for hele folket, men for vidner, som forud var udvalgt af Gud; for os, som spiste og drak sammen med ham efter at han var opstanden fra de døde« (Apost.gern. 10,40–41). Paulus giver udtryk for den samme tanke, når han om sin oplevelse på vejen til Damaskus skriver, at »det behagede ham (dvs. Gud), som har udvalgt mig fra moders liv og af nåde kaldte mig, at åbenbare sin Søn for mig« (Gal. 1,15).

Giottos »Nedtagelsen fra korset«.

Det fremgår klart af disse to tekster, 1. at det er *Gud*, som har åbenbaret sin Søn, henholdsvis har ladet ham blive synlig, og 2. at han kun gjorde det for vidner, som *forud var udvalgt* dertil. Paulus havde iøvrigt store vanskeligheder med at blive accepteret på lige fod med de andre apostle. Men det er med urette, svarer han Galaterne: han er ligeså godt en Jesu Kristi apostel som de tolv: »Apostel, ikke (udvalgt) af mennesker, ej heller ved noget menneske, men ved Jesus Kristus og Gud Fader, som oprejste ham fra de døde« (1,1). Og grunden er nøjagtig den samme som for de andre apostles vedkommende: ligesom de har fået deres kald og sendelse ved, at Gud lod den opstandne blive synlig for dem, således har han også ladet ham blive synlig for Paulus på vejen til Damaskus: »det har behaget ham at åbenbare ham for mig.«

Hvor stor vægt Paulus har lagt på denne »åbenbaring« fremgår af kap. 15 i hans første brev til Korintherne, hvor Jesu opstandelse bevidnes af en lang række personer, der »har set« den opstandne Herre. Efter at have nævnt Peter, de tolv, 500 brødre og Jakob, slutter Paulus med at skrive: »Men allersidst blev han også set af mig« (vers 8), ligesom for at understrege, at den opstandne er blevet åbenbaret for ham *i nøjagtig samme forstand* som for de øvrige tolv apostle. Man kunne også vende sagen om og sige, at Paulus insisterer på, at de andre apostles åbenbaringer skal forstås i lighed med hans. At de andre apostle har spist sammen med den opstandne og rørt ved hans sårmarker ændrer intet ved disse *åbenbaringers natur*. Det væsentlige og alene afgørende er i deres tilfælde som i hans eget tilfælde, at Gud lod

den oprejste Jesus blive synlig for dem alle som den, han ved Guds kraft nu er, efter at være indgået til sin herlighed som Herren, Kristus, Frelseren, Forsoneren, Dommeren, Ypperstepræsten og Sønnen, som har fået al magt i himmel og på jord.

Forstår man udtrykket »Jesu opstandelse« i denne dybe og altomfattende betydning, er det uden videre indlysende, at det, som Faderen har gjort sin Søn til i opstandelsen, ikke slet og ret kunne *konstateres* ved at overbevise sig om, at graven var tom, eller at den opstandne havde kød og blod som tidligere. Det kunne kun modtages som en *åbenbaring* af Gud, der lod dem se sin Søn i opstandelsens herlighed. Denne åbenbaring har han skænket vidner, som forud var udvalgt dertil, og det er på deres vidnesbyrd, at vi i dag ved Helligåndens oplysning tror på den opstandne.

Apostlene har set den opstandne med troens øjne

For at afsvække apostlenes vidnesbyrd hævder modstandere af opstandelsestroen, at apostlene ikke var uvildige, dvs. *fordsomfrie vidner*, og at Kristusåbenbaringerne derfor udmærket kan forklares som syner eller hallucinationer. Det er for såvidt rigtigt. Apostlene var ikke uvildige vidner i den forstand at de var uden forudsætninger for at opfatte den åbenbaring, der blev betroet dem. I næsten tre år gjorde Jesus nemlig alt, hvad der stod i hans magt for at gøre sine disciple begribeligt, at han måtte lide og dø for at gå ind til sin herlighed. Han forberedte dem altså målbevidst til at være sine vidner og sendebud til verden.

Jamen, kunne man spørge: Hvorfor havde alle apostlene – på nær Johannes – da så vanskeligt ved at gen-

kende Jesus, da han endelig blev åbenbaret for dem? Og når de over for verden skulle bevidne, at Jesus netop var opstået i det legeme, hvori han led og døde, optrådte de så ikke som rene fæhoveder ved at udbasunere deres egne vanskeligheder ved at tro? Apostlenes vanskeligheder ved at genkende den opstandne Jesus har imidlertid en funktion i den apostoliske forkyndelse. Det var nemlig, om jeg så må sige, *ikke opstandelsens kunststykke*, der skulle forkyndes for verden, men opstandelsen forstået som *opfyldelsen af Guds forjættelser i de hellige skrifter*.

At Paulus og de andre apostle har set den opstandne betyder derfor ikke kun, at de har set ham med *troens øjne*. Og dette er sagens kerne. At tro i bibelsk forstand betyder nemlig altid: at tro på Gud og hans troskab mod sine løfter. Derfor nøjes hverken evangelisterne eller Peter i sine taler i Apostelgerningerne eller Paulus i sine breve med at sige, at Gud har ladet den opstandne blive synlig for dem, men de tilføjer igen og igen: »i henhold til skrifterne«, »i henhold til det, han forud har sagt ved sine profeter«. Det var nemlig alene i lys af Guds forudsigelser, at apostlene kunne komme til den indsigt, at det var Gud, der havde oprejst Jesus fra de døde og gjort ham til Herre over himmel og jord. De hellige skrifter legitimerer med andre ord Jesu opstandelse som Gud Faders værk. Derfor siger Paulus også: »Vi tror på ham, der har opvakt Jesus fra de døde« (Rom. 4,25).

Når apostlene ikke uden videre kunne genkende Jesus, dvs. opfatte ham med troens øjne, så skyldes det den kendsgerning, at de var stukket af, da Jesus blev arresteret i Getsemane have. Derfor oplevede de ikke den begivenhed, som kunne have åbnet deres øjne for Guds vidnesbyrd i de hellige skrifter, nemlig Jesu kærlighedsoffer på Golgata. Derfor var skrifterne lukkede for dem, indtil den opstandne »åbnede deres sind« (Luk. 24,45). Kun Johannes holdt ud til den bitre ende. Stående under korset har han forstået, at dette var det største bevis, nogen kunne give på kærlighed. Derfor fik han evnen til, fremfor de andre, at forstå også de senere begivenheder i troens lys.

Det er vor trøst, at den opstandne ikke slog hånden af sine skrøbelige apostle, men at han »åbnede deres sind, så at de forstod skrifterne«. Det samme sker også i dag, når han skæmmer os troen på apostlenes vidnesbyrd. Da går det i opfyldelse, som

Jesus siger til den vantro Thomas: »Du har troet, fordi du har set mig; salige er de, der ikke har set mig og dog tror« – nemlig på Guds vidnesbyrd i skrifterne om sin handlen med Kristus.

NYE BØGER

Den naive materialisme

Det har længe været en almindelig opfattelse her i vesten, at den filosofiske debat omkring marxismen og den dialektiske materialisme var et fænomen, der stort set var begrænset til vor egen del af verden. At den marxistiske filosofi kun lod sig diskutere i de lande, hvor den ikke var det officielle grundlag for samfundsordningen. Denne bog både bekræfter og afkræfter dette synspunkt.

Robert Havemann, der i mange år har været kendt som en af Tysklands førende kernefysikere, holdt i vintersemesteret 1963-64 en serie indledningsforelæsninger på Humboldt Universitetet for de studenter, der stod for at skulle påbegynde studierne ved det naturvidenskabelige fakultet. Resultatet af forelæsningerne blev i første række, at der fremkom en heftig polemik mod hans ideer i tidskriftet: *Zeitschrift für Philosophie*, og førte senere til, at hans lærestol ved universitetet blev ham frataget, idet man dog lod ham beholde stillingen som direktør for det fysisk-kemiske institut.

Den foreliggende bog er sammensat af forelæsningsmanuskripterne samt af arbejds papirer fra det seminar, som Havemann i samme semester afholdt over de spørgsmål, som de studerende havde stillet i forbindelse med forelæsningerne. At de enkelte kapitler i bogen er skrevet med et andet formål end udgivelse for øje skinner tydeligt igennem, men gør på ingen måde værket ringere, langt snarere er bogen derved blevet mere levende og for så vidt også lettere tilgængelig.

Forelæsningsernes hovedspørgsmål var, om »Vor filosofi har været i stand til at hjælpe naturvidenskaben i dens arbejde«, og svaret kommer med det samme. Det har den ikke. Havemann forklarer dette med, at den marxistiske filosofi i den udformning, den har fået i de socialistiske lande, har forladt de tanker, som Marx og Engels oprindelig fremførte, og derved er endt i en naiv materialisme, der ud fra en determini-

stisk mekanicisme søger at diktere naturvidenskaberne og for så vidt også samfundsvidenskaberne et verdensbillede og en videnskabsteori.

Havemann anfører adskillige eksempler på sådanne forhold, men nøjes ikke med den rent negative kritik. Hovedparten af bogen er derimod helliget et forsøg på udfra især Engels værker at opstille en ny videnskabsteori, der inden for et dialektisk verdensbillede vil være i stand til at muliggøre virkelig basisforskning. Også i denne forbindelse fremfører Havemann en række eksempler, hvoraf det vel nok mest interessante er hans forsøg på at samarbejde det dialektiske verdensbillede med Københavnerskolens kernefysiske teorier.

Vi er ofte tilbøjelige til at opfatte marxismen som en værdig pendant til den katolske kirke, hvad angår den fastlåse udformning af et system af læresætninger og dogmer. Men ligesom kirken i dag er i opbrud og udvikling, således sker der også nye ting indenfor dens mægtigste alternativ. Den frontstilling, der har præget forholdet mellem kirken og den socialistiske verden, kan heller ikke undgå at blive præget heraf. Robert Havemanns bog kan tjene til at give os et langt mere nuanceret og realistisk billede af forholdene indenfor marxistisk filosofi.

M.S.

Robert Havemann: *Dialektik uden Dogmer?* Naturvidenskab og Filosofi. 191 sider. Gyldendals Uglebøger.

ENHVER ER VELKOMMEN TIL RERÆTEDAGE I DEN STILLE UGE 10.-13. APRIL 1968 PÅ ASSUMPTIONSKLOSTERET, HELLERUP!

Emne: Det personlige gudsforhold.

Leder: Pastor Knud Ballin.

Deltagerne bor hjemme, men er på kost i klosteret.

Pris kr. 40 – ægtepar kr. 70.

Tilmelding inden 1. april:

til familien Plate Petersen (Rødkildevej 36, 2400 København NV)

Telefon: Fasan 2718 - bedst kl. 18-20 eller til Assumptionsklosteret

(Bernstorffsvej 54, Hellerup)

Telefon: Hellerup 3118 - bedst 09-15.

Børnepasning kan arrangeres – mod mindre betaling. Man bedes snarest træffe aftale herom telefonisk.

IMMACULATA KIRKE

Strandvejen 91, Ø.

Fra og med søndag d. 7. april er gudstjenesteriderne om søndagen følgende:

kl. 7,30 messe.

kl. 10 højmesse.

AI sendte i januar d. å. en delegation bestående af 2 engelske sagførere, mr. Anthony Marreco og mr. James Becket, til Athen med følgende formål: a) at undersøge i hvilket omfang amnestien, der blev annonceret den 22. december 1967, var blevet gennemført, b) skaffe oplysninger om de økonomiske og sociale kår for pårørende til de fanger, der ikke var omfattet af amnestien.

De græske myndigheder så sig ikke i stand til at fremskaffe de ønskede oplysninger, så delegationen var henvist til at støtte sig til udsagn fra løsladte fanger og fra pårørende til fængslede.

Justitsministeriet har erklæret, at 284 fanger var blevet løsladt i forbindelse med de to amnestilove af 23. og 26. december 1967. En del af disse blev dog ikke løsladt, men blev ifølge lov nr. 509 overført til fangeøerne Leros og Yaros, hvor der i slutningen af januar befandt sig tilsammen 2700 fanger, som holdes internerede uden dom.

Delegationen kom i besiddelse af navne og adresser samt øvrige oplysninger om ca. 800 af fangerne på disse øer. Den kan endvidere oplyse, at de interneredes slægtninge er udsat for konstant forfølgelse fra regimets side. Slægtninge til fanger er blevet udelukket fra universitetsundervisning; venner er blevet arresteret for at have ydet finansiell støtte til fangernes familier. Sidstnævntes hjem bliver desuden udsat for hyppige razziaer på alle tider af døgnet.

Delegationen undersøgte formodninger om, at regimet praktiserer tortur i forbindelse med forhør. På trods af atmosfæren af frygt specielt blandt dem, som er løsladt, og på trods af de store vanskeligheder, der er forbundet med at finde passende steder og afse den fornødne tid til samtaler, lykkedes det delegationen at få vidnesbyrd fra 16 tidligere fanger, der havde været udsat for tortur. På basis af førstehånds vidneudsagn og ar hos de personer, der er blevet tortureret, og på grundlag af vidneudsagn fra folk fra liberale erhverv og slægtninge kunne delegationen konstatere, at tortur anvendes systematisk fra officiel side over for en stor del af de grækere, som er mistænkt for aktiv opposition mod regimet. Delegationen fik desuden kendskab til tilfælde af tortur praktiseret af lokale myndigheder uden for Athens område, men da dette er andenhånds vidneudsagn, er det ikke lagt til grund for følgende rapport.

Tortur

Den følgende beretning præsenterer i summarisk form det bevismateriale, som AI's delegation kom i besiddelse af ved samtaler med 16 personer, som rapporterede, at de var blevet tortureret, og fra 32 personer om hvis tilfælde den modtog andenhånds vidnesbyrd, som blev accepteret, fordi det i mange tilfælde kunne bekræftes fra anden side.

Organisationer, steder og personer involveret i tortur

Tortur bliver som systematisk praksis taget i anvendelse af sikkerhedspolitiet (Asphalia) og militærpolitiet (Ethniki Stratiotiki Astinomia). Delegationen modtog desuden førstehånds vidneudsagn om, at hæren og gendarmeriet anvendte tortur, men det var vanskeligt at afgøre, om dette fandt sted i isolerede tilfælde eller som almindelig praksis.

Ikke for folk med svage nerver

Ikke desto mindre bør denne rapport fra Grækenland, som Amnesty International har udsendt, stå i et blad som vort, da AI på ganske upartisk basis prøver at virkeliggøre kristne tanker om barmhjertighed. Bl.a. foranledigede AI den czekiske primas, kardinal Berans løsladelse.

De navne, som oftest nævnes i forbindelse med anvisning og udførelse af tortur, er: Inspector Lambrou, lederen af sikkerhedspoliets hovedkvarter i Athen i Bouboulinas-gaden, og følgende officerer, Mallios, Babalis, Karapanayiotis, Kravaritis, Spanos, Yannicopoulos – alle fra samme hovedkvarter; Major Theophiloyaiannakos fra militærpolitiet i Dionysoslejren; løjtnant Kapoglou, lederen af Asphalia i Aigeleo, og Kouvas ved Asphalia i Piræus.

De steder, indenfor Athens område hvorfra den mest alvorlige tortur blev rapporteret, er Bouboulinas Asphalia, Militærhospitalet 401 og Dionysoslejren.

Frengangsmåder ved anvendelse af tortur

A. Fysisk tortur

1. Den mest anvendte indledende tortur, som blev rapporteret fra alle Asphalia-kvarterer, er den såkaldte *salanga*. Fanger bliver fastbundet til en bænk, og hans fodsåler bliver pisket med en stok eller et rør. Mellem piskningerne bliver fangen sædvanligvis tvunget til at løbe rundt om bænken, mens han konstant er udsat for slag. Vi undersøgte fodsålerne hos en person, som havde været udsat for denne behandling for 4 måneder siden, og hans fodsåler var dækket med tykt arvæv. En fange, som nu er i Averoff Fængslet, fik en fod brækket under denne tortur. Da han ikke kom under lægebehandling, er knoglerne ikke vokset ordentlig sammen, og han er nu invalideret. Det næste trin i denne metode er at slå fangen på sternum. Fanger, som spytter blod fra lungerne, har sædvanligvis gennemgået denne behandling. *Falanga* bliver som regel ledsaget af andre smertefremkaldende foranstaltninger. Sædvanligvis er 5 eller 6 mand aktive ved tortureringen af en fange. Andre metoder, der ledsager *salanga*, er: at hælde vand gennem næse og mund, mens fangen skriger af smerte; at hælde »Tide« sæbe i øjne, mund og næse; at slå hovedet mod en bænk eller mod gulvet; at slå andre dele af kroppen etc.

2. Adskillige tilfælde af seksuelt inspireret tortur blev rapporteret. Hos kvinder pressede de, der udførte torturen, så mange fingre som muligt, eller en genstand ind i vagina og vred og trak brutalt. Dette blev også foretaget i anus. Et rør blev indsat i anus, og vand blev drevet ind i fangen under stort tryk. Hos mænd er piskning af genitalierne med lange, tynde sandposer hyppigt blevet rapporteret. I ét tilfælde på en sådan måde, at en testikel blev drevet ind i bughulen.

3. Foranstaltninger af kvælningsforsøg er ofte blevet rapporteret. Struben bliver klemt på en sådan måde, at lufttilførsel forhindres, eller en snavset klud (ofte gennemvædet med urin) bliver presset ned i halsen. Kvælning forhindres først i yderste øjeblik.

4. Slag på hovedet med sandposer eller slag af hovedet mod væg eller gulv er standard-procedure. Mange tilfælde af hjernerytelse er blevet rapporteret.

5. Piskning på kroppen med ståltråd knyttet sammen til en pisk.

6. Fanger er blevet hængt op i reb over lange tidsrum. Som regel bliver håndledene bundet bag ryggen, og fangen bliver ophængt i håndledene.

7. Fangen bliver trampet i maven.

8. Hår bliver trukket ud fra hovedbunden eller fra regionen omkring kønsdelene.

9. Peber bliver indgnedet på følsomme områder af kroppen såsom ved kønsdelene, i armhulerne, i øjne, næse etc.

10. Tånegle og fingernegle bliver trukket ud.

11. Forskellige metoder til påføring af forbrændinger, som f. eks. at slukke cigaretter på dele af kroppen.

12. Anvendelse af elektrisk chok. Dette bliver foretaget på militærhospitalet 401, og ubekræftede udsagn angiver, at det foretages ved Asphalia-kvarteret i Bouboulinas.

Det er en udbredt praksis både hos militære myndigheder og hos politiet at anvende fysisk vold (slag) som middel til at intimidere fanger under forhør. Fysisk vold kan kun klassificeres som tortur, hvis den anvendes systematisk. En mand på over 60 år, som delegationen var i forbindelse med, blev slået i over 12 timer med regelmæssige intervaller. Han havde fået ribben brækket, men han erklærede, at unge mennesker blev slået vedvarende i perioder op til 5 dage. Sædvanligvis slår 4 til 6 mand en fange med knytnæver og sparker ham med deres støvler eller anvender genstande såsom brætter, rør, stokke eller lignende. I Dionysoslejren, som huser Grækenlands elitesoldater, bliver fanger beordret til at løbe spidsrod. Et pålideligt andenhånds vidneudsagn fra denne lejr angiver, at en mand ved en sådan lejlighed fik slået sit øje ud. AI-delegationen talte med andre, som havde fået brækket ribben, næser, ødelagt trommehinder etc.

B. Psykisk tortur

Mange informanter, som har undergået tortur, angiver at ikke-fysisk tortur var sværere at udstå.

1. Visse fanger bliver forflyttet til celler, der er inden for hørevide af andre fanger, som er under skarpt forhør. Dette har været årsag til adskillige nervesammenbrud. En informant oplyste, at dette at lytte til andres skrig var værre end selv at undergå tortur; man ønskede at løbe ind og blive slået frem for at høre på en andens lidelser. Det bliver rappor-

teret, at komponisten Mikis Theodorakis, som ikke er blevet udsat for fysisk tortur, fik et nervøst sammenbrud under denne behandling.

2. Forvaringsbetingelserne er visse steder specielt dårlige. En teknik går ud på at efterlade fangen i en lille mørk celle uden føde, vand eller tæpper i nogle dage. I cellerne i Dionysoslejren, som er hugget ind i siden af Pendellibjerget, ligger der konstant 10 centimeter vand. Der er en jernbænk i cellen. Da fanger, som er tilbageholdt her, ikke har tilladelse til at forlade cellen på noget tidspunkt, bliver vandet fyldt med deres egne ekskrementer. Cellerne i kældrene i Bouboulinas, der anvendes til eneceller, er befængt med utøj.

3. Trusler om at dræbe, skamfere og voldtage. Personer som var blevet tortureret, fik ofte at vide, at torturen ville blive genoptaget på et bestemt tidspunkt om natten, og blev således ved trusler holdt i konstant frygt for igen at gennemgå, hvad de netop havde været udsat for.

4. Afklædning af fanger er specielt effektiv i Grækenland, hvor associationen af nøgenhed med skam er meget stærk.

5. Fingerede eksekutioner blev ofte rapporteret. Fangen bliver stillet op over for en henrettelsespeloton, bliver bundet for øjnene, og skud bliver affvret. Nogle fanger oplevede dette mere end én gang. Dette bliver ofte udført i Kesaryni, på stedet hvor henrettelserne fandt sted under krigen.

6. Den praksis at underskrive erklæringer bliver af mange anset for at være regimets mest umenneskelige teknik. Det at være tvunget til at underskrive et papir, der fordømmer forældre, hustru eller politisk overbevisning berører især mennesker med højt udviklet samvittighed og idealer. Dette bruges bevidst til at nedbryde fangens moral. Eksperten i disse sager er mr. Tournas, forfremmet til direktør for de græske fængsler under regimet. Han begynder med at få fangen til at underskrive noget uskadeligt, river så papiret i stykker og får fangen til at fraskrive sig mere og mere af det, han anser for helligt. Delegationen interviewede fanger, der havde underskrevet under dette pres, og alle var i en vis forstand nedbrudte. Et særligt bevægende tilfælde drejede sig om en mand, der underskrev for at komme fri, så han kunne besøge sin datter, der var ved at dø af kræft. Hun døde før han blev løsladt, og han fik et nervøst sammenbrud.

Sikkerhedspolitiet og militærpolitiet har i dagens Grækenland vidtgående beføjelser. Siden, med mr. Pattakos' ord, »the laws sleep«, kan politiet arrestere hvem som helst, hvorsom helst og når som helst uden nogen pligt til at rejse anklage mod ham eller informere nogen om hans arrestation. Da det er regeringens opfattelse, at dens stilling bliver truet af enhver form for opposition, har den reageret brutalt over for alle medlemmer af oppositionen. Der er to grupper af grækere, som i særlig grad har lidt under denne behandling fra sikkerhedspolitiets side, nemlig unge mennesker, som ikke kendes i udlandet, og alle dem, som formodes at tilhøre venstrefløjens i græsk politik.

Den 27. januar, 1968,
Amnesty International,
Turnagain Lane,
Farringdon Street, London, E.C.4.

Skrift betragtning

BRØD TIL DE FATTIGE

4. søndag i fasten

Det er ikke fastekampagnen, det drejer sig om: det brød, der er tale om i dagens evangelium, er ikke det brød, vi rige kan give til andre, men det brød, Kristus vil give os, hvis vi hører til de fattige, evangeliet henvender sig til.

Er vi sultne?

Vi er ofte fristede til at læse evangeliet som bedrevidende, og vi ser ikke uden en vis foragt på »den store mængde folk, som fulgte Jesus, fordi de så de tegn, han gjorde på de syge«. Vi ved nemlig godt, at det brød, Kristus ønskede at give dem, ikke var det samme som bagerens. »I søger mig ..., fordi I spiste af brødet og blev mætte. Arbejd ikke for den mad, som er forgængelig, men for den mad, som varer til evigt liv, den, som Menneskesønnen vil give jer« (Joh. 6,26-27). Vi kender disse ord, som Jesus dagen efter talte i synagogen i Kapernaum, men det, at vi er bedrevidende, betyder slet ikke, at vi er bedre. Vi bebrejder jøderne, at de kun hungrede efter denne verdens brød, men hungrede vi selv efter Kristi brød?

At gå til alters er efterhånden indgået som et naturligt led i vor deltagelse i søndagsmessen. Og det kan man kun glæde sig over. Men har det båret de frugter, man kunne vente af det? Det må ikke blive en vane at gå til alters, - det skal blive ved at være et behov. Hvis vi stoler mere på vore egne kræfter end på Guds nåde, og hvis vi bygger vort liv på vore egne evner og ressourcer, mister nadverbrødet en hel del af sin betydning. Vi må ikke bebrejde de folk, som fulgte Jesus, deres ufor-sigtighed og sige: Hvorfor havde de ikke taget rejseproviant med? Vi skulle hellere efterligne deres tillid til Jesu kærlighed og almagt. Nadveren er ikke et tilskud til velbær-gede kristne, - den er en næring for de fattige, de sultne. Der var ikke ret mange rige og velhavende blandt de folk, der omtales i dagens evangelium. Og det er heller ikke de åndeligt velstillede, der får mest ud af

nadverbrødet. Brød smager bedst, når man er rigtig sulten.

Ordets brød

Den tale i synagogen i Kapernaum, som i Johannesevangeliet følger lige efter denne beretning om Jesu mirakel, kaldes undertiden den eukaristiske tale. Denne betegnelse er imidlertid ikke helt rigtig, eftersom talens første halvdel drejer sig om ordets brød. Det var heller ikke dette brød, jøderne søgte hos Jesus. De var mere interesserede i helbredelser end i taler. Og miraklerne var for dem mere undere end tegn. Men var de alene om det?

Også i dag taler Gud til os, men hvem hører efter, hvad han siger? Vi har alt for travlt med at holde styr på vore egne ideer og med at sammenligne dem med andres. Vor nysgerrighed er kun sjældent rettet imod livets brød. At hungre efter ordets brød er ikke det samme som at stille alle mulige spørgsmål til evangeliet. Det er ikke Kirkens opgave at holde spørgehjørne. Gud besvarer nemlig ikke vore spørgsmål: Han stiller os sine. Men hvem tager sig tiden til at høre efter. For at sige det helt konkret: Er det præstens tale, vi lytter til, når vi hører en prædiken, eller spørger vi, hvad Gud i dag vil sige os med denne tale?

Fastetiden fortjener ikke mere sit navn i samme grad som før. Men sin forbindelse med nadveren har den bevaret i påskekommunionen og med ordet i fastepredikenerne. Skulle det stadig være muligt at finde en vis forbindelse mellem disse tre ting? Kirken holder stadig fast ved et minimum af faste, for at vi skal lære, hvad det vil sige at være sulten. Burde vi ikke også lære, hvad det vil sige at være sulten, når det gælder Guds ord og livets brød?

Brød til de fattige ... brød til os, hvis vi er fattige!

V. D.

★ Pater René Voillaume, stifteren af Jesu små brødre, er indbudt til at holde fastepredikener i Vatikanet for pave, kardinaler og kurlmedlemmer.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG den 24.: 4. søndag i fasten – Midfaste (violet eller rosa, s. 247).

MANDAG den 25.: MARIÆ BEBUDELSE (hvid, s. 858).

TIRSDAG den 26.: Tirsdag e. 4. søndag i fasten (violet, s. 257).

ONSDAG den 27.: Onsdag e. 4. søndag i fasten (violet, s. 262). Ihukommelse af Johannes af Damaskus, bekender og kirkelærer (s. 860).

TORSDAG den 28.: Torsdag e. 4. søndag i fasten (violet, s. 270). Ihukommelse af Johannes af Dapistran, bekender (s. 863).

FREDAG den 29.: Fredag e. 4. søndag i fasten (violet, s. 274).

LØRDAG den 30.: Lørdag e. 4. søndag i fasten (violet, s. 281).

SØNDAG den 31.: 1. PASSIONS-SØNDAG (violet, s. 286).

DANMARKS UNGE KATOLIKKER: SKOLEWEEKEND I HELSINGØR

Tid: 30.–31. marts 1968.

Sted: Villa Molkte, Nordre Strandvej 24.

Emne: Samfundet, Kirken og vi.

Foredragsholdere: Bjørn Højbo

(Kirken og vi)

Jens Oluf Lund (Samfundet og vi).

Alle unge katolikker er velkomne.

Nærmere oplysninger hos Peter G. Rasmussen, Dalføret 18, København S, telefon (01) 58 26 92.

ØNSKER EN PENNEVEN

Jeg ønsker en katolsk penneven i Danmark, mandlig eller kvindelig, det er ligegyldigt, omkring 35 år gammel, som kan korrespondere på engelsk. Jeg er romersk katolik, ugift, kommer fra GOA, den tidligere portugisiske besiddelse på Indiens vestkyst. I de sidste 17 år har jeg arbejdet i radiobranchen i Tanzania, Østafrika. Mine interesser er: At skrive, læse, lytte til musik, samle på frimærker og postkort samt at rejse. Jeg vil gerne lære noget om Danmark og dets befolkning.

*Luis Rex Porfirio De Melo,
P.O. Box 1539,
Dar-Es-Salaam,
Tanzania,
East Africa.*

Mindre prisstigning

Fra og med april kvartal 1968 er der fastsat følgende priser for »Katolsk Ugeblad«: Abonnement kr. 21,00 pr. kvartal, løssalg kr. 2,10. Priserne er inklusive moms.

Stigningen skyldes forhøjelse af merværdiafgiften fra 10 til 12½ pct. samt januarpristallets udløsning af to dyrtidsportioner.

Også ny katekismus i Frankrig

I det norske »St. Olav« (24.2.68) gives der en detaljeret gennemgang af den omdiskuterede hollandske katekismus. »Guds budskab og troen er den samme, men man nærmer sig tingene fra en anden vinkel end før,« skriver franciskanerpater Heimeriks. Lektor og ungdomsleder Torfinn Juells artikel »Mødet med Kristus« er det bedste, man hidtil har set fra lægmandsside om bogen. Det drejer sig om en nyvurdering af katekesens form og plads i kirken, hedder det. »Alt for ofte har man nemlig indtryk af, at katekesen har bygget på den opfattelse, at Kristus en gang var, – at han efterlod sig en skat af visdom og nåde, som skulle forvaltes, katalogiseres og kommenteres af kirkens læreembede – for så at læres udenad og formidles i uændret form til hver ny generation af troende.« »Den nye katekismus er en forløsende syntese af alt det nye og forvirrende i tidens katolicisme, lige så imponerende i sit banebrydende pædagogiske oplæg som den er sund og dyb i sit religiøse indhold. Det er den absolutte Kristo-centricitet som skaber enheden.« Juell, som ønsker en norsk oversættelse, slutter: »Jeg er aldrig før kommet over en bog, som har været mere vedkommende for mig og for den ungdom, jeg gerne vil hjælpe at bringe noget af kirkens lære.«

Også Frankrig har fået en ny katekismus, udgivet af biskopperne sidst i 1967 (forlag C.N.E.R., 19 rue de Varenne, Paris 7). Den er tænkt som grundlag for andre fremstillinger af tros læren, tilpasset forskellige miljøer (by, land, afkristnede, børn). I dagbladet »Le Monde« talte en af de kendte »traditionalister« Louis Salleron om dens »revolutionære karakter«. Dens seks afsnit er: Gud fører os sammen til sig, Gud åbenbarer os sit mysterium og menneskets mysterium, Jesus manifesterer sig for menneskene og forkynder det glade budskab, Jesus er verdens frelser ved sin død og opstandelse, den opstandne Jesus er virksom i vor verden, Jesus besjæler kirken ved sin ånd. Saleron mener, at mens den gamle katekismus var objektiv og didaktisk, er den nye subjektiv og pastoral, og han kritiserer mange af dens formuleringer og udeladelser.

NYT FRA DANSK MISSIONSRÅDS NYHEDSTJENESTE

Kina. Nogle katolske nonner fra Europa, som i en årrække har haft tilladelse til at holde skole for børn fra forskellige ambassader, mens de ikke har kunnet virke blandt kineserne, er blevet fordrevet i 1966.

Burma. Katolske missionærer er blevet fordrevet, fordi regeringen ikke af Kina vil beskyldes for at være pro-vestlig.

Vestpakistan. I den ny hovedstad Islamabad har man planlagt at opføre en kirke, der skal anvendes både af katolikker og protestanter.

Tyskerne skaffer 3 millioner

I forbindelse med den nye sygeplejerskole med plads til ca. 176 elever skal der også bygges et elevhjem. Dette tager den tyske hjælpeorganisation »Miserior« sig af og har allerede skaffet – i danske penge – ca. kr. 1.300.000,00 til dette formål. Man kan derfor allerede nu begynde opførelsen af en fløj af hjemmet med plads til 80 elever. Ialt skaffer »Miserior« ca. 3.000.000,00 d.kr.

Imidlertid er det ikke tanken at blive stående ved 176 pladser på sygeplejerskolen. Man vil meget gerne yderligere udvide skolen, og der er muligheder herfor.

Men da der må være et vist forhold mellem antallet af elevklasser og antallet af sygehussenge, må først selve sygehuset udvides. Allerede nu foreligger færdige tegninger til en sådan udvidelse der kan skaffes midler til at rejse disse større sygehusblokke.

Med hensyn til driftsomkostningerne, har sygeplejerskolen og jordemodderskolen fælles regnskab. Driftsudgifterne udgør for tiden ca. 285.000,00 d.kr. årligt, og det ventes, at disse udgifter vil blive så nogenlunde de samme med en ny skolebygning. De væsentlige af driftsudgifterne dækkes ved tilskud fra »The Franciscan Sisters«, søstrenes moderhus, samt staten.

Af hospitalets statistik fremgår, at der i perioden 1/7-1965 til 30/6-1966 på hovedhospitalet var 184 senge til rådighed, men indlæggelse af 4.405 patienter, der tilsammen havde 51.550 sygedage, med 1.479 operationer og 168 dødsfald. På fødselsafdelingen var der 66 senge med indlæggelse af 2.763 patienter, der tilsammen havde 20.109 sygedage. Desuden var der en lang række ambulante behandlinger.

Til varetagelse af dette arbejde virkede 4 læger, 54 plejere og desuden 8 funktionærer ved apotek, laboratorium og bogholderi.

De sydlige øer

Im. Nielsen

Snedkermester

Brødregade 1, Maribo. Tlf. 759
Begravelse ordnes - alle
aftaler kan træffes i hjemmet.

Farvemessen

Vestergade 21, Maribo

Telefon 989

Ingemann Jensen

Malermester

Maribovej 139, Nakskov
Telefon 308

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

K. E. Petterson

Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

Aalborg

Fiskehallen

Kastetvej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

FOLMER OLSEN

Begravelse ordnes

Reberbansgade 37
Aalborg - Tlf. 12 15 57

Sanitet

Centralvarme

Nielsen & Brostrøm

Holbergsgade 22, Aalborg,
tlf. 13 04 33

Indeh. A. Brostrøm, ing. M. af I.
Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

RYØ A/S

Ingeniør- og handelsfirma
Aalborg Nvrtorv 14. Tlf. 12 88 88
El-installationer - El-artikler
Radio og fjernsyn
Fjernvarme - køleanlæg
Vand - Gas - Sanitet

Tomrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Tlf. 12 03 01

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Køb hjemmets udstyr hos

THUEN

Gravensgade 2,
Aalborg. Tlf. 13 14 44

Laurits Bageri

Borgergade 32, Aalborg
Telefon 12 69 13
Kun 1. kl. varer anvendes

Mathias
Christensen
ABSALONSGADE 14
AALBORG

København

Sparekassen

for Lyngby og Omegn

Kronborg Margarinefabrik

Niels Brocksgade 4
København V
Tlf. CE 7840 og 1254

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A, hver
tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent
ugens fem første dage fra kl. 10
til 13. Telefon PALæ 2323.

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24
Kgs. Lyngby. Tlf. 87 00 25

Oliefyr

Centralvarme

Brændselsolie

Cinders

NORDISK KUL A/S

Rødovrevej 383
Rødovre
Telefon *70 45 30

B. J. Leanders Eff.

A. Madsen, glarmester

Rantzaugade 14,
Kbhvn. N. Tlf. 35 17 02
Specialitet: Blyindfatning

Kaj Uth

Snedkermester

Hyldegaardsvej 14-16
Ordrup. Tlf. 10225
Privat adr.: Nymosevej 14,
Gentofte. Tlf. Søborg 8109.

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører

Sinallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 og 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølgade 17,
København V.
Tlf. Vester 7001 og 8581

FORSIKRINGS COMPAGNIET
FOR KONGERIET DANMARK %

☆

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K

Telefon *11 21 21

Bliv abonnent - det betaler sig

Habsburger og europæer

Fortsat fra side 5

europæer og ikke østriger.

– *Har Europa da en fremtid?*

– Så ganske afgjort. Ikke mindst hos de unge har jeg mærket stærk interesse for spørgsmålet, mens nogle af de ældre arbejder imod. Den pessimisme, der har kendetegnet tanken om et forenet Europa de sidste 20 år er ved at vige for optimisme, selv om vi har nogle indgroede fordomme at slås med. Men de unge, som sagt, de har lært at tænke europæisk.

– *Det Europa, De tænker på, Deres Højhed, skal det kun omfatte vestlige demokratier? Hvad med lande som Spanien, Portugal, Tjsekoslovakiet og Sovjetunionen, hvis de bevarer deres nuværende systemer?*

– Der må naturligvis ske en udvikling, som også nok skal ske. Tænk bare på, hvad der sker i Polen og Tjsekoslovakiet i disse dage, og hvad der er sket i Rumænien. På længere sigt må Østeuropa også være omfattet af enhedstanken.

– *Hvad kan Europa gøre for at hjælpe u-landene?*

– Man må være opmærksom på, at den hjælp, der tidligere har været ydet til u-landene, har været led i et politisk magtspil de store, velhavende nationer imellem. Denne hjælp tjente aldrig folket. Også her må vi prøve at vænne os af med at tænke i øst-vest. I det hele taget er en af de farlige ting i vor verden, at man har to konkurrerende supermagter (USA og USSR). Et forenet Europa ville betyde en ny balance og en bedre mulighed for at koordinere hjælpen til u-landene.

Italien og USA

I et svar på spørgsmålet om de europæiske kristelig-demokratiske partiers fremtid kom Otto von Habsburg ind på de kommende valg i Italien. Han regnede med, at det italienske kristelig-demokratiske parti ville vinde en sejr, omend en mindre sejr i denne omgang. Man kunne forudse, at de liberale ville tabe. I øvrigt skulle Otto von Habsburg til USA omkring præsidentvalget, som han gerne ville følge på nært hold. I denne forbindelse var det – sagde han – meget interessant at studere primærvalgene i New Hampshire, der netop fandt sted den dag, han kom til Danmark. (Som bekendt fik man ved den lejlighed et fingerpeg om, at den katolske senator McCarthy – ikke at forveksle med McCarthy-

ismens fader – godt kan blive en stærk konkurrent til Johnson, hvis Vietnam-krigspolitik McCarthy er modstander af.)

I foredraget om aftenen uddybede de østrigske kejseres efterkommer meget elegant og med en helt op til klokkeslettet ajourført viden sine synspunkter. Han var lige kommet fra Wien, hvor man mindedes den tyske okkupation i 1938. Foredragsholderen havde også mange rosende ord til overs for den danske ambassadør Kauffmann, der under krigen i Washington havde repræsenteret Danmark uafhængig af den politik, som den tyske besættelsesmagt diktede i København.

Otto von Habsburg fremhævede

for nutidens vedkommende den kendsgerning, at USA og Sovjet fandt sammen i fælles bekymring for Kinas voksende indflydelse. Europa var bagud både i forhold til USA og Sovjet, og staterne måtte holde sammen. Ikke mindst var et samarbejde om den teknologiske forskning vigtigt.

Efter en dag med private besøg forlod ærkehertug, Dr. Otto von Habsburg København for at kunne tilbringe 24 timer i familiens skød. Han giftede sig således i 1951 med prinsesse Regina af Sachsen-Meiningen. Der er 5 døtre og 2 sønner i ægteskabet. Familien har sit hjem ved Starnberg-søen i nærheden af München. HK

Ugens tv og radio (24. - 30. marts).

SØNDAG	11.40	p2	Reformationens indførelse: Det nye kirke styre.
	14.00	p2	Familiegudstjeneste med samtale med børn og forældre.
MANDAG	19.45	p2	Industrielt demokrati.
	21.30	p2	Efter massakren. Rapport fra Angola.
TIRSDAG	16.35	p1	Piger og drenge diskuterer reklame.
	20.05	tv	Natteherberget. Skuespil af Maxim Gorkij.
ONSDAG	19.40	p1	Reportage om sigøjnerne i Danmark.
	20.00	tv	Portræt af Mørete på 19.
TORS DAG	16.30	p1	Vort job – skolen.
	20.00	tv	Fra panserinfanteriets arbejdsplads.
FREDAG	19.45	p1	En folkekirkelig succes: Konfirmationen.
	20.50	tv	Vinduet.
LØRDAG	16.30	tv	Hvorfor bliver alting altid anderledes. Film.
	21.20	tv	Hov, hov.

REJSER UNDER KATOLSK LEDELSE 1968

Skt. Annæ Rejser.

9. april–16. april (påskén) FLY Rom. 8 dage 925 kr.

5. juli–19. juli FLY Rom–Sorrento. 15 dage 1.275 kr.

29. sept.–13. okt. FLY Firenze–Assisi–Rom. 15 dage 1.275 kr.

Program og alle oplysninger: lærerinde frøken Annie Rastrup, Amagerbrogade 45, 2300 København S, tlf. SU 86.

Pastor d'Auchamps Rejser.

7. juni–21. juni FLY Firenze–Assisi–Siena. 15 dage 1.275 kr.

Ledere: Fru E. Schwartz og pater Duclos.

5. juli–25. juli TOG Ravenna–Rom–Assisi. 21 dage 1.375 kr.

Ledere: Fru E. Schwartz og pastor d'Auchamp – eventuelt individuel hjemrejse.

13. sept.–27. sept. FLY Rom–Assisi. 15 dage 1.275 kr.

Leder: Pastor d'Auchamp.

Program og alle oplysninger: Revisor Schwartz og frue: Ø. Farimagsgade 18, 2100 København Ø, eller pastor d'Auchamp, Vandtårnsvej 5, 2860 Søborg, tlf. 69 03 01.

»Den nordiske valfart med fly til Lourdes« – Bispedømmets pilgrimsrejse.

27. juni–3. juli 7 dage 880 kr. – særpris for syge (Asile Notre Dame): 725 kr.

Gejstlig leder: Msgr. Knud Ballin. Læge og sygeplejersker følger de syge.

Program og alle oplysninger: Fru L. Samson, Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. GE 6341. Eller translator Lerche Nielsen, Bredgade 69, 1260 København K. Tlf. PA 2539.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

K&K

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Benzon's

Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
*34 46 01
Begravelse og bisættelse ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Vejle Mineralvandsfabrik A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121 og 205

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestråde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Tandtekniker

Ove C. Jensen's eftf.

J. Bønnelycke

Kunstige tænder - Rep. udføres
Vesterbrogade 69
Tlf. Eva 5932 fra kl. 13.30-16
Tirsdag og fredag kl. 13.30-18

W. A. Werner A/S

Ost en gros
Tejlgårdsstråde 13
København K.
Tlf. 14 14 08 og 14 17 72
Kvalitetsost

Mogens Larsen

Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

C. B. Riis & Søn

Slagtermestre

Valby Langgade 36
Kbhvn. Valby Tlf. VA 89
1. kl. kød og pålæg

Kaffefirmaet

Børge Kruse

Frederiksborggade 27
Tlf. 15 76 08

Kaffe - The - Cacao

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Aabenraa Brugsforening

Søndergade 15
Aabenraa. Tlf. 2 23 68
Leverandør til St. Ansgars
Klinik

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

MARIUS MP PETERSEN

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

Banegårdens Restaurant

Fritz Kapper

Odense H.

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvej 13,
Charlottenlund
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Fint arbejde - Tria 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!
ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø

Tandlæge

P. Lombolt Maack har åbnet prak-
sis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

AMAGERBANKEN
AKTIESELSKAB

Banken der dækker hele Amager

Nogle
antikke religiøse
udskårne træfigurer
og malerier

sælges meget billigt
Telefon (01) 78 66 68

H. S. Friis

Malermester

Møllemarken 40, Bagsværd
Tlf. 98 38 35

Alt i gulvbelægning

Dansk Gulventreprise A/S

Studiestråde 15
Tlf. Byen 5800 og 5151

Reserveret

MERE NYT FRA DANSK MISSIONSRADS NYHEDSTJENESTE

Det mellemste Østen. Den jødiske krig i juni bragte forstyrrelse for kirkerne i området, der måtte klare sig selv uafhængigt af missionærer. Der er tegn på, at de gamle ortodokse og de yngre evangeliske kirker nu søger mere effektive veje til samarbejde.

Sudan. Både katolske og protestantiske missionærer er blevet udvist af den muhammedanske regering, og de kristne i den sydlige del af landet forfølges.

Sydafrika. I 1967 er der dannet en ny studenterbevægelse »University Christian Movement«, idet den tidligere var blevet racepræget. Den nye er helt økumenisk, og også katolikkerne er med.

Rhodesla. Flere hvide præster har, dog ikke altid med støtte fra deres menigheder, protesteret mod Jan Smith-regeringens forsøg på at gennemføre apartheid efter sydafrikansk mønster.

Retræte for ægtepar

På Sostrup Slot pr. Gjerrild afholdes den årlige retræte for ægtepar fra den 26.-28. april.

Retræteleder: Pater A. Dekkers S.J.

Pris: 165 kr. pr. ægtepar.

Af hensyn til det begrænsede antal værelser bedes tilmelding ske snarest og senest den 25. marts til Bengt Jensen, Store Torv 1, Århus C. Tlf. (06) 12 88 49.

R.I.P.

Min kære hustru, vor kære mor,
svigermor og farmor

GRETHE HANSEN
Sorø

sov stille ind den 11. marts 1968.

*Niels Johannes Hansen
Inger og Gutzon Hansen
Henriette og Cecilie*

Begravelsen har fundet sted.

R.I.P.

Min veninde igennem mange år
fhv. plejemoder
LAURA BJERRING
f. 23-4-1887

døde stille den 13. marts 1968 på
St. Hans Hospital, velforberedt
ved Kirkens sakramenter.

*Søster Johanne Paulsen
St. Lioba Kloster
København*

Bed for hendes sjæl.

R.I.P.

Vor kære medsøster

SØSTER MARINA

døde tirsdag den 12. marts 1968
på Sct. Hedvigs hospital, Kolding.

Sct. Hedvig Søstrene.

SKOLEINSPEKTØR for Katolsk Centralskole

søges med tiltrædelse pr. 1. august 1968 evt. tidligere.

Skolen har for tiden ca. 450 elever fordelt på dobbeltsporet hovedskole, 8. og 9. klasse samt realafdeling.

Løn og pligtigt timetal i overensstemmelse med de af undervisningsministeriet for selvejende institutioner fastsatte regler, for tiden som skoleinspektør i Københavns kommunes 25 lkl.

Pensionsikring gennem Pensionskassen af 1925, der er statsgaranteret og har umiddelbar overflytningsret til og fra det offentlige skolevæsen.

Ansøgning sendes til

Katolsk Centralskole
Administrationen
Laur. Bings Alle 16
2000 København F.

inden den 7. april 1968.

BORRIS AKKUMULATORER

til biler, motorcykler, traktorer m. m.

MØLLER & CO. Odense A/S - Asylgade 16 - Telefon 12 33 43

Ved Skt. Knuds Skole, Århus,

vil der pr. 1. august 1968 være to stillinger som lærere at besætte på grund af udvidelse af skolens klasseantal. Skt. Knuds Skole, der er en selvejende institution, er fuldt udbygget med 8.-10. kl. og realafdeling og har for tiden godt 300 elever. Timetal, lønvilkår og pensionsforhold som ved det offentlige skolevæsen. Nærmere oplysninger kan evt. indhentes hos skolens leder, **Preben Frandsen**. Ansøgning på skema, vedlagt anbefalinger bedes sendt til Skt. Knuds Skole, Ryøsgade 24, 8000 Århus C, Inden den 1. april 1968.

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM TLF. *95 13 22
GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

ALTERLYS

i alle størrelse

og i øvrigt
stearinlys og vokslys
af enhver art

ASP-HOLMBLAD
STEARINLYSFABRIKER
København

Biografbesøget er atter dalende, og som følge deraf kommer filmene og går i en vældig fart, så det er svært at følge med. Man forstår sådan set godt, at Ingmar Bergmans vanskeligt tilgængelige og noget søgte »Ulvetimen« kun kunne trække Bergmanfans.

Metropol i København skyndte sig at få en ny film fra Disney-fabrikken frem på arenaen »noget for hele familien«, kort sagt »Monkeys go home« om en ung amerikaner, der arver en olivengård i Frankrig og af mangel på arbejdskraft ansætter nogle aber, der har været anvendt til rumforsøg. I nogle øjeblikke skulle man tro, at uvenner af både Frankrig og Amerika havde rottet sig sammen for at lave dette industriprodukt. Ikke mindst er helten et ualmindelig stygt eksempel på en mennesketype, der kan sætte ens næstekærlighedsprincipper på en hård prøve, men pigen er til gengæld noget af det sødeste. Chevalier som katolsk præst spiller på tandpastasmilet og accenten, men bevares, charmerende er han i sin høje alderdom. Alt i alt en ret grovkornet affære med visse lyspunkter — aberne bl.a. (Gloria Film)

Og selv Sophia Loren kunne ikke redde »Isabella« på Københavns Palladium. Den dejlige dame gør såmænd, hvad hun kan i dette eventyr fra den sene riddertids Spanien, men den fænger ikke. Filmen er dog seværdig ved at eventyrprinsen er ualmindelig brutal mod mennesker og dyr, og således et meget ægte billede på, hvad riddere og feudalherrer sikkert i virkeligheden har været. Der er både søde hekse og flyvende helgener og voldsomme ridt og skrappe turneringer i filmen, men det skjuler ikke, at den er en lille smule kedsommelig. (M.G.M.)

Doctor Dolittle

er selvfølgelig noget andet end de umiddelbare og helt afvæbnende børnebøger. Det må dog siges i retfærdighedens navn, at dyrene i filmen også er afvæbnende, mens Rex Harrison spiller

Film kommer og går

på den distræte professor-rutine. Det er en lækker musical med gode melodier, men handlingen kniber med at komme i gang. I den tre timer lange films anden del sker der dog en hel masse sjovt, og som helhed må man sige, at det er en god og festlig underholdningsfilm. Historien om menneskelægen, hvis store kærlighed til dyr forarger puritanerne så stærkt, at han må blive dyrelæge (ikke dyrlæge) og til tak får indblik i dyrenes sprog, vil naturligvis først og fremmest glæde

Dr. Dolittle lader en hest prøve briller.

dyrevenner, men hvem er ikke det? Tag roligt en familieudflugt til 3 Falke. (20th Century Fox)

Skarpt bevogtede tog

er en ny træffer på Alexandra i København, hvis foregående program, »Hviskende stemmer« ikke blev nogen succes hos publikum, hvilket var publikums fejl. Den unge czekiske debutant Jiri Menzels »Skarpt bevogtede tog« er som så meget, der har med menneskers færden at gøre, i disharmoni med skriftespejlets sentenser om det 6. bud, og så er De atter advaret. Hvis man vil se noget positivt ved det, kan man også sige, at denne østfilm er fri for sovjetisk puritanisme. Den er så czekisk, så czekisk i sit lune, denne lille fortælling om den unge jernbanelmand, der så gerne vil vise pigen, at han er en mand, men gør lidt af en ynkelig figur. Hans fornøjede frygtløshed, da han skal sabotere den tyske værnemagt, viser til gengæld, at han ikke er så lidt af en helt. Som film betragtet er »Skarpt bevogtede tog« en lille perle. (Dan-ina)

Med koldt blod

af forfatteren Truman Capote og instruktøren Richard Brooks er et forsøg på at analysere sindet hos to forbrydere, som på bestialsk vis myrdede en familie på fire medlemmer under et mislykket indbrud. Vi følger disse forbrydere til faldlemmen er udløst. Filmen fremstiller alt dette med dokumentarisk ægtthed, den holder én fangen til sidste billede, og uden at løfte nogen moralsk pegefingert ansporer den til debat om emnet forbyrdelse og straf. Det autentiske stof viser, at de to forbrydere i de fem år, de har ventet på den sidste appeldom, har gennemgået en vis udvikling, og de går ikke i døden uden værdighed. Nogle vil sige, at det bestialske mord retfærdiggør dødsstraffen, andre at mord med koldt blod som følge af mord ikke er nogen løsning. Under alle omstændigheder er det en værdifuld film. (Columbia)

HK

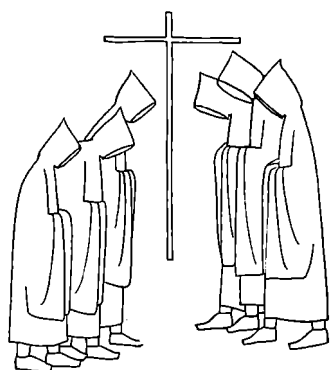
Carl Th. Dreyer død

Den store danske filminstruktør var til det sidste beskæftiget med filmstof, der kredsede om kristne tanker.

katolsk ugeblad

22. MARTS 1968
116. ÅRGANG

12
13

De kontemplative munkes brev til bispesynoden

Som optakt til passionstiden bringer vi et interessant dokument, som de i Rom forsamlede biskopper modtog i efteråret. Side 5

Nu kommer Jerusalems- bibelen

Vort bispedømme udgiver berømt katolsk bibelkommentar til folkekirkens autoriserede bibeloversættelse. Side 10–11

Ved tredie uges afslutning: 56.760,83 kr.

Fastetidens Uganda-indsamling er kort sagt en succes. Læs om initiativet på side 12.

Paven opfordrer præsterne til trofasthed mod kaldet

KUB – PRIVAT

Ifølge det franske blad »La Croix« har paven i sin årlige tale til fastepreædikanterne og gejstligheden i Rom forsøgt at styrke præsterne til at tage imod de vanskeligheder, de i dag ser sig stillet overfor. »Hvilken ligegyldighed, mistro og fjendtlighed møder præstedømmet i dag ikke fra andre mennesker.«

Paven forstår præsternes bekymringer.

Men det pastorale arbejde er aldrig ufrugtbar, hvis det er systematisk, udholdende, ivrigt og præget af kærlighed.

Men præsterne har også andre vanskeligheder, fortsatte paven, vanskeligheder, der stammer fra en bølge af tvivl, fornægtelser og dristige fornyelser, der for øjeblikket vælter ind over dem og vækker problemer med hensyn til præstedømmets inderste natur og væsentlige funktion.

»Præsten stiller sig spørgende over for sig selv. Han drager sit kald i tvivl, han er bange for, at han har valgt at bruge sit liv på en forkert måde, og han føler ikke mere sit cølibat som en fri offerets og kærlighedens fylde, men som en naturstridig belastning. Og desuden betragter han ikke mere den verden, som han selv har skilt sig ud fra og forsvaret sig imod for at lære den bedre at kende og for bedre at kunne tjene den og forkynde evangeliet for den, med apostolisk kærlighed, men med en slags profan hjemve, og han forfalder let til den illusion, at han bedre kunne forløse verden, hvis han helt gik op i de sociale og timelige anliggender.«

Uden i øvrigt i denne tale at kunne fremlægge de overvejelser, som denne problematik gav anledning til, ville paven i det mindste trøste de præster, som var et bytte for tvivl, med Kristi egen formaning: »Frygt ikke!« (Mark. 6,50).

Paul VI opfordrede sine tilhørere til at fordybe sig i den trefoldige vished, som de har i det forhold, der forener dem med Kristus, i de bånd, hvormed de er knyttet til de øvrige troende, og i deres kald til hellighed.

Desuden er præsten uigenkaldeligt viet til at tjene sine brødre. »Præsten tilhører ikke mere sig selv. Præsteembedets mål er en ubetinget og uforbeholden hengivelse til Kristi mystiske le-

geme, til Kirken, til Gudsfolket, til menneskene.«

De mennesker, Gud har udvalgt til sine tjenere, og som er kaldet til at give »Guds mysterier« videre til deres medmennesker, er kaldet til hellighed. Bevidstheden om dette kald skal for præsten være den kilde, hvoraf han øser sit mod.

Og endelig mindede Paul VI sine tilhørere om eksemplets magt. »Verden retter sit blik mod byen Rom, og den bedømmer ofte den katolske religion ud fra deres fremtræden og deres måde at leve på.«

NYT MED småt

★ Det italienske parlament har vedtaget, at alle byggematerialer, al reparation og vedligeholdelse af kirker uanset konfession skal fritages for omsætningsafgift.

★ 100 israelske intellektuelle har protesteret mod en række tilfælde af krænkelse af menneskerettighederne over for bl.a. arabere: kollektiv straf, fængsel uden dom, udvisning – sådanne metoder kan kun føre til en afgrund af had, siges der, og man minder om, hvordan ikke-jøder kom til hjælp, da jøderne selv var i nød. Nu rammer ulykken det arabiske broderfolk – skal vi så vaske hænder og tie?

★ Økumeni: I Paris holder de to blade »Témoignage Chrétien« (katolsk) og »Christianisme Social« (reformert) en række fælles fasteforedrag om »revolution, fastetid, opstandelse«.

★ I Vietnam er fire præster, to franske og to vietnamesiske, samt en ordenssøster blevet dræbt og 300 katolikker deporteret af FNL. Kirker og katolske institutioner er ødelagt eller beskadiget. Dette meddeles af FIDES efter den store ofensiv i Sydvietnam.

★ Bispedømmet Roms liturgikommission, hvis formand er kardinal Dell'Acqua, vil ikke fordømme »ye-ye-messer« i Rom, blot må de elektriske guitarer bruges på en sådan måde, at de troendes andagt ikke forstyrres. Også i Strasbourg har msgr. Eischinger sagt god for sådanne messer.

★ Skal USA igen have en katolsk præsident? Eugene McCarthy, som ikke har noget at gøre med den fanatiske højreekstræmning fra 1950'erne, synes overraskende at have chancer, fordi han erklærer sig for fred i Vietnam. Senatoren, der er professor i sociologi, er katolik i det stærkt lutheriske Minnesota. Også Robert Kennedy har meldt sig til kapløbet.

★ I den nordvietnamesiske by Phat Diem er den »triumferende« katolicisme fra 1954 afløst af en »fattig« kirke, der søger at leve under det nye styre og øjeblikkets bombardement. Om søndagen strømmer katolikkerne, i stort tal unge, til kirkerne, der er omgivet af lærmure for at beskytte mod fragtmontionsbomberne. Præsterne synes alle at være ældre, men det forlyder, at 50 unge er under uddannelse i præsteseminarie.

„Skisma? Nej aldrig!“

Biskoppen af Haarlem, Msgr. Zwartkruis, har ifølge »La Croix« givet et interview til det engelske katolske ugeblad »The Universe«, hvori han kort og godt erklærer, at der i Holland findes et »ekstremistisk« og et »konservativt« mindretal, samt at der blandt dem, der ikke tilhører disse mindretal, er nogle, der føler sig foruroligede på grund af ændringerne i liturgien og de nye teologiske strømninger, mens andre er enige i dem.

Biskopperne er ikke »syvsøvere«

Der er dem, der påstår, at biskopperne ikke har kontrol over de strømninger, der rører sig i kirken, og som derfor kalder dem »syvsøverne« (Holland har syv bispedømmer).

Hertil siger Msgr. Zwartkruis:

»Meget af det, der siges og gøres hos os, bliver forkert gengivet i den udenlandske presse. Derfor har biskopperne nu i sinde at oprette deres eget pressekontor med en permanent ansvarlig leder.

Biskopperne sover bestemt ikke. Vi forkynder de væsentlige sandheder i den katolske lære for vore troende. For eksempel har vi i 1966–67 udsendt hyrdebrev om det private skriftemål, om Kristi sande tilstedeværelse i nadveren, om Kristi guddom og om Marias jomfruelighed.

I år udsender vi et hyrdebrev for fastetiden med titlen »Fornylelse og forvirring«. Efter først at have mindet om de væsentlige sandheder skriver vi om 1) intet liv uden forandring, 2) ingen forandring uden uvished, 3) troen gør uvisheden frugtbar, 4) hvordan kan vi tro? og 5) appel om enhed.«

Der har været talt om et tilfælde af interkommunion, hvor en katolsk og en protestantisk præst har fejret gudstjenesten sammen og i fællesskab har uddelt nadveren til deres troende i flæng. Msgr. Zwartkruis giver alle oplysninger om dette tilfælde:

»Det er foregået i mit bispedømme, i Hem-Venhuizen, uden at jeg på forhånd havde fået meddelelse om det. Jeg sendte øjeblikkelig min generalvikar derhen, for at han skulle undersøge, hvad der var sket, og jeg fremsatte følgende erklæring, hvori er nedfældet fem principper:

Sel om vi kunne gå med til, at pastorale og teologiske synspunkter under ganske særlige omstændigheder kan skabe mulighed for interkommunion,

kan den slags synspunkter ikke gøres gældende:

1) I tilfælde, hvor man er af den opfattelse, at interkommunion automatisk kan føre til enhed.

2) I tilfælde, hvor den protestantiske og den katolske gejstlighed ganske vist har nærmet sig hinanden, men hvor deres menigheder har et helt forskelligt syn på nadveren og eukaristien på grund af deres forskellige opfattelse af præstedømmet, offeret og sakramentet.

3) I tilfælde, hvor de mennesker, der er tale om, er så overfladisk belært i økumenisk henseende, at der kun er tale om følelser, og man på en vis måde overrumpler dem til at være med til en sådan gudstjeneste.

4) I tilfælde, hvor menighederne ikke allerede tidligere har prøvet at handle i fællesskab på områder, hvor der ikke er teologiske vanskeligheder.

5) I tilfælde, hvor hele den øvrige del af den lokale kirke ikke i fællesskab har givet sit samtykke. Biskoppen, præsterne og lægfolket i bispedømmet skal med andre ord være enige om, at man undtagelsesvis kan afholde en sådan gudstjeneste med interkommunion.

Da man trods denne erklæring omgikkes med planer om at afholde endnu en gudstjeneste med fælles nadver, forbød jeg følgelig denne gudstjeneste i overensstemmelse med de ovenfor anførte principper. Generalvikaren, der tager sig af de økumeniske spørgsmål, har forklaret denne forholdsregel fra prædikestolen.«

Kirken er sandhedens tolk

Som afslutning på interviewet sagde biskoppen af Haarlem:

»Hvis De beder mig om i få ord at gøre rede for, hvordan forholdene er i den hollandske kirke i dag, vil jeg sige, at vi ikke alene offentliggør konciliets bestemmelser, men at biskopperne, præsterne og lægfolket også bestræber sig for i en åben dialog at føre dem ud i livet, som det former sig i det 20. århundrede.

Vi indser, at ajourføring betyder forandring, og at der ikke er nogen forandring uden uvished.

Har vi ikke tidligere følt os alt for sikre på alting?

... Vi vil gå fremad i fællesskab med hele den katolske kirke, paven og biskopperne i hele verden, og vi vil lytte til dens dogmatiske lære og dens udlægninger, dens råd og dens budskab, fordi vi betragter den som fortolker af sandheden.

Fornylelsen, decentralisering, færre kirkeretslige forskrifter, større barmhjertighed og næstekærlighed? Ja!

Et skisma? Nej, aldrig!

Rygter omkring kardinal

Lercaros fratræden

KUB – PRIVAT

Pavens godkendelse af kardinal Lercaros afskedsansøgning som formand for »Consilium til liturgireformens gennemførelse« og som ærkebiskop af Bologna er stadig godt stof i den katolske presse, der fremkommer med mange supplerende og ofte modstridende forklaringer, siger det franske blad »La Croix«.

Kardinal Lercaro, der ved konciliets åbning hørte til på højre fløj, gik ud af det som »venstreorienteret«, hedder det i en kommentar. For at opretholde balancen skulle pave Paul VI så i februar have ofret kardinalen til fordel for højrefløjen blandt de italienske biskopper, ligesom han i januar havde ofret kardinal Ottaviani til fordel for venstrefløjen inden for kurien.

Andre mener, at der er en forbindelse mellem kardinal Lercaros tilbagetræden og de angreb, en skribent i Firenze, Tito Casine, der har ført et strålende, men ensidigt forsvar for at man skulle beholde latin i den romerske liturgi, har rettet imod ham. Der er også dem, der bebrejder den tidligere formand for »Consilium«, at han er gået alt for hastigt frem med liturgireformen og har taget alt for lidt hensyn til, at de troende burde have tid til at vænne sig til det nye lidt efter lidt.

Atter andre mener, at kardinal Lercaros dialog med kommunisterne i det røde Bologna skulle have vakt uro i Rom, og at hans strenge udtalelser om Vietnamkrigen til nytår i år skulle have hæmmet Vatikanets diplomati i dets bestræbelser for freden.

Paven har imidlertid personligt svaret kardinal Lercaro mod Tito Casinis beskyldninger, og hvad kardinalens udtalelser om bombardementerne i Nordvietnam angår, er de for en stor del ordrette gentagelser af pavens egne ord om dette spørgsmål.

Den bedste forklaring på, at kardinal Lercaro har trukket sig tilbage, er dog nok hans egne ord i en prædiken for seks år siden i domkirken i Bologna:

»Jeg skal betro Dem noget... Der er noget, der foruroliger mig, og det er, at jeg aldrig kan sige... at jeg har gjort alt, hvad jeg skulle... Jeg ransager ustandselig min samvittighed på dette punkt. Jeg er bange for at føre mig selv bag lyset ligesom disse oldinge, der tror, at de kan blive ved med at trodse alderen og bestride deres opgaver. Jeg er bange for at lade mig beherske af den form for egoisme og

senil skinsyge, der får en til at betragte det som en absolut værdi at bevare en position. Hvis dette skulle ske, beder jeg Gud om enten at lade mig dø på valen eller om at give mig mod til at se tingene i øjnene og at tilskynde mine overordnede til at befri mig for en opgave, som overstiger mine kræfter.«

Som 71-årig frygtede kardinal Lercaro altså allerede at falde for den illusion, der får gamle og svagelige ledere til om ikke ligefrem at betragte sig selv som uerstattelige så dog at tro, at de stadig er i stand til helt og fuldt at opfylde deres embedspligter.

Fire år senere indgav kardinal Lercaro tilskyndet af de af det andet Vatikankoncil foreslåede normer sin afskedsansøgning til paven, men paven godkendte den ikke. I december 1967 indgav han den på ny, og endelig blev den accepteret af paven. I januar blev kardinalen, der nu gik i sit 78. år, fritaget for sin post som formand for det liturgiske »Consilium« og i februar for ledelsen af ærkebispedømmet Bologna.

Alt dette er offentligt kendt, og det samme gælder det brev, statssekretær Cicognani for nylig på pavens vegne skrev til kardinal Lercaro. Kardinal Cicognani skriver blandt andet: »De har til fulde levet op til den tillid, de forskellige paver efter hinanden har vist Dem.«

Et anden grund foruden alderen, der har fået kardinal Lercaro til at trække sig tilbage, er, at hans fysiske kræfter svigter, hvad hans omgivelser længe har kunnet konstatere.

De, der har kendt kardinal Lercaro godt, ved, at han er en virkelig Guds mand. I sit hovedværk »Méthodes d'raison mentale« går han sammen med det åndelige livs øvrige mestre ind for, at et intenst indre liv er sjælen i alt apostolat. Denne bog røber, hvad der er drivkraften i kardinal Lercaros overvældende og tiltrækkende personlighed og hemmeligheden ved det helt usædvanlige liv, han udstråler.

Kardinal Liénart trækker sig tilbage

LILLE – KIPA

Den 84-årige kardinal Achille Liénart har med pavens billigelse trukket sig tilbage fra sit embede som leder af bispedømmet Lille. Hans efterfølger er den hidtidige koadjutor Adrin Gand.

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:

Bernard Eric Jensen (litteratur),
Jens Oluf Lund (indenlandsstof),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson.

Redaktionsudvalg:

Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg

Redaktionskontor:

Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55

Annonceafdeling:

Katolsk Ugeblads Annonceekspe-
dition, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
20,00. Løssalgspris: kr. 2,00. Priserne
incl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Carl Th. Dreyer

Carl Th. Dreyer er død. Han var en af de personligheder, der gennem deres skaben gjorde verden opmærksom på, at der laves andet end salt smør og Carlsberg og Tuborg i Danmark. Man kan nævne ham i et lille litani, der også indeholder navne som H. C. Andersen, Carl Nielsen og Niels Bohr. I filmens verdenshistorie er han placeret blandt de få helt store, blandt tidens kunstnere i det hele taget indtog han en plads, der ikke var ulig den, han havde indenfor filmen.

Han var kort sagt en stor mand, et geni, og så stor som menneske, at han aldrig var større, end at han havde tid til at sende et personligt ord i anledning af noget, der havde glædet ham. Som det er karakteristisk for så mange geniale kunstnere, var hans personlige udlægninger af det, han selv havde skabt, ofte ret ubehjælpssomme og fortænkte — dette gælder bl.a. hans forklaring på miraklet i »Ordet« — mens selve kunstværket var lige så uimodsigeligt som betagende. Dog har han i artikelform sagt nogle ord om mennesker, kunst og filmkunst, som i al deres enkelthed indeholder nøglen til forståelse af mange hemmeligheder bag nævnte foreteelser. Der er den lighed mellem et kunstværk og et menneske, at ligesom man taler om et menneskes sjæl, kan man også tale om et kunstværks sjæl, dets personlighed, siger Dreyer. Sjælen kommer frem i stilen, som er kunstnerens udtryk for sin måde at opfatte stoffet på. Gennem stilen får han andre til at se på stoffet med sine øjne.

Om begrebet »drama« skriver Dreyer: I al kunst er det mennesket, der er det afgørende. I den kunstneriske film er det mennesket, vi vil se, og det er deres sjælelige oplevelser, vi vil opleve. Vi ønsker at trænge ind på og i menneskene, som vi ser på lærredet. Vi ønsker, at filmen skal åbne en dør på klem for os ind til det uforklarliges verden. Senere hedder det i Carl Th. Dreyers tekst: Og er sandheden ikke, at de store dramaer udspilles i det stille? Menneskene skjuler deres følelser og undgår at vise på deres ansigt de storme, der raser i deres indre. Spændingen ligger under overfladen og kommer først til udløsning den dag, katastrofen sker, står der i nogle af filminstruktørens betragtninger i forbindelse med den på én gang højt berømmede og stærkt forkætrede »Vredens Dag«, der ligesom for eksempel »Jeanne d'Arcs lidelse og død« og »Ordet« viste hans dybt engagerede forhold til det, kristendommen har aflejret i det vestlige menneskes sind.

»Jeanne d'Arc« beskæftigede han sig med lidelsens betydning, i »Vredens Dag« viste han, hvordan et skævt forhold til kærligheden kan føre til had og ulykke, og i »Ordet« så vi den rene tro udløse et mirakel. Når Dreyer talte om den Kristus-film, det aldrig blev ham forundt at lave, kunne han sige ting, som fik en og anden til at tage sig en skeptisk mine på, for den store filmkunstner havde — som tidligere nævnt — når han teoretiserede over sine egne temaer, ofte nogle snørklede ideer, som helt var væk, når man stod ansigt til ansigt med selve hans filmværker. Her var tanken klar, begrundet med levende mennesker, som han kom tæt på, som kun de store kunstnere kan — så tæt har enkelte sagt, at det var åndelig blufærdighed. Man kan nu kalde det, hvad man vil. Det Dreyer har aftvunget de nøgne ansigter i sine film, er af en sådan værdi, at vi ville have været en hel del fattigere på visdom om mennesket og livet, hvis vi havde været det foruden. Må hans minde leve længe hos dem, der har dansk, ja europæisk kultur på sinde.

Men bispesynoden er samlet, har en gruppe kontemplative munke følt sig solidariske med biskopperne i deres pastorale omsorg. Vi tænker her ganske specielt på de vanskeligheder, visse kristne for tiden oplever med hensyn til troen, og som går så vidt, at de tvivler om muligheden for at komme i kontakt med den transcendent Gud, der har åbenbaret sig for menneskene.

Vi har ment, at vi – i kraft af vor livsform – i denne forbindelse kunne sige et par ganske jævne ord til alle. Da vi ikke med vor tavshed og afsondrethed som undskyldning vil undlade at gøre noget, der måske kan tjene vore brødre og især dem, der kæmper for at bevare eller finde frem til troen på Jesus Kristus, vil vi som deres sønner meddele det, vi har at sige, til Dem, som er vidner om denne tro, og som er sjælens ledere og læremestre, for at De skal bedømme, om vort budskab kan være til gavn for Gudsfolket og for verden af i dag.

Vor personlige berettigelse til at optræde som vidner er ganske vist meget ringe. Det er ikke så meget i kraft af vor egen person som på vor livsforms vegne, vi vover at tale.

På en vis måde er det kontemplative liv i klostrene kun et ganske almindeligt kristenliv, men et kristenliv, der leves under forhold, som begunstiger »oplevelsen« af Gud. Man kunne sige, at det er en specialisering i forholdet til Gud, som sætter os i stand til at vidne om denne side af sagen.

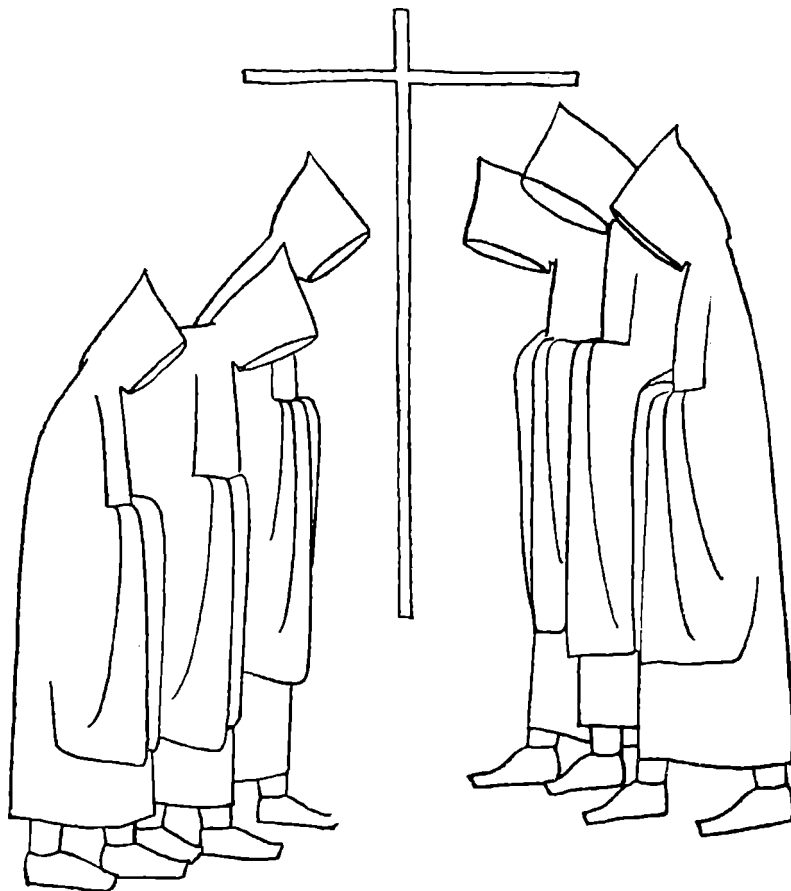
Men når et kontemplativt menneske trækker sig tilbage fra verden, er det på den anden side ikke for at flygte fra den eller fra sine medmennesker. Han forbliver med hele sit jeg rodfæstet i den jord, hvor han er født, hvis rigdomme han har arvet, og hvis bekymringer og længsler han har prøvet at gøre til sine. Det er tværtimod for at kunne samle sig mere intensivt om den guddommelige kilde, hvorfra de kræfter udspringer, som driver verden fremad, og for i dette lys at forstå de store planer med menneskeheden. Det er faktisk i ørkenen, sjælen ofte modtager de højeste tilskyndelser. Det er der, Gud har dannet sit folk, og det er der, han igen fører det tilbage, når det har fejlet, »for at lokke det og tale det kærligt til« (Hos. 2,14). Og det var også der, vor Herre Jesus efter at have besejret djævelen udfoldede hele sin magt og forberedte sig til sin sejr på påskedagen.

DE KONTEMPLATIVE MUNKES BREV TIL BISPE SYNODEN

Da bispesynoden var samlet i Rom i efteråret 1967, modtog forsamlingen et brev fra en gruppe kontemplative munke. Skrivelsen er et interessant dokument, der efter vor opfattelse passer godt som indledning til passions-tiden.

Er det da ikke af en tilsvarende oplevelse, hver eneste generation af Gudsfolket skal genfødes og fornyes? Den kontemplative, som ifølge sit kald har trukket sig tilbage til denne åndelige ørken, har indtryk af, at han har placeret sig ved selve Kirkens kilder. Han fornemmer ikke det, han oplever, som noget, der kun er for de indviede, men tværtimod som noget, der er typisk for al kri-

sten oplevelse. Han genkender sig selv i de prøvelser og fristelser, visse kristne angribes af. Han forstår disse vanskeligheder og aner deres betydning. Han kender hele angsten og bitterheden i sjælens mørke nat: »Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?« (Sl. 22,2. Jfr. Matt. 27,46). Men han ved også fra Kristi historie, at Gud har besejret døden. ▶

DE KONTEMPLATIVE MUNKES BREV TIL BISPESYNODEN

Verden er fristet til at gå til bunds i ateisme, i fornægtelse af den Gud, som ikke kan fattes på denne verdens plan, og som ikke er at finde inden for rækkevidden af dens instrumenter og beregninger. Selv de kristne, som undertiden drives af ønsket om helt at dele deres medmenneskers vilkår, giver efter for tilsvarende følelser og forfægter, at en vis vantro er det nødvendige grundlag for en fuldstændig menneskelig ærlighed og oprigtighed. Der er oven i købet dem, der mener, at man ikke engang kan komme i kontakt med en Gud, som pr. definition er transcendent, den fuldstændig Anderledes. For at være kristen skulle det da være nok, gavmildt at stille sig i menneskehedens tjeneste.

Vi står slet ikke uforstående over for den tiltrækning, et sådant synspunkt kan udøve, selv om det fører til paradoksale resultater. Også den kontemplative kristne er sig den fundamentale kendsgerning bevidst, som har så dybe rødder i den mystiske tradition, at den Gud, som har åbenbaret sig for os i sit ord, selv har åbenbaret sig som »ukendt« i den forstand, at han ikke er tilgængelig for vore sanser, så længe vi lever her på jorden (2 Mos. 33,20). Han ligger uendelig højt over vore evner, ligesom han er hinsides al væren. Fortrolig som han er med en Gud, der er »fraværende« og ligesom »ikke eksisterer« for den menneskelige natur, er den kontemplative måske bedre end nogen andre i stand til at forstå de menneskers indstilling, som ikke kan slå sig til tåls med en fremstilling af mysteriet, der reducerer det til en ting blandt mange andre. Men han ved, at Gud alligevel lader det lydhøre og rensede sind komme i kontakt med sig hinsides ord og tanker.

Og på samme måde forstår den kontemplative også lettere, i hvor høj grad den fristelse til ateisme, som angriber nogle kristne, kan påvirke deres tro på en måde, der i

sidste instans er gavnlig, nemlig som en prøvelse, der ikke er helt uden lighedspunkter med mystikernes mørke nat. Ørkenen blotlægger vort hjerte. Den berøver os vore påskud, vore undskyldninger og vore ufuldkomne forestillinger om Gud. Den fører os tilbage til det væsentlige og stiller os ansigt til ansigt med vor sandhed uden mulighed for flugt. Det kan være til gavn for selve vor tro. Og så – midt i al vor elendighed – viser Guds barmhjertigheds under sig. Midt i vor sløvhed kommer nåden, denne specielle kraft fra Gud, »som kun udfolder sig i vor magtesløshed« (2 Kor. 12,9).

Netop her er det, at den kontemplatives sympati og forståelse skulle kunne blive til et håbets og trøstens ord. Selv om den kontemplative får sin erfaring ad ørkenveje, som fristelsen til ateisme kan have en vis lighed med, er den ikke negativ: den transcendent Guds fravær er samtidig – på en paradoksal måde – hans immanente tilstedeværelse. Måske skal der samling, tavshed og tilbagetrukkethed fra noget af det virksomme livs rastløshed til for at opdage det. I den retning skulle vi være privilegerede. Enhver kristen er imidlertid kaldet til at smage Gud, og vi ville gerne råbe dette til ham for at advare ham imod en vis sløvhed og pessimisme, som kunne skabe betingelser i ham, som i så henseende er mindre heldige end vore.

Herren blev fristet i ørkenen, men han sejrede over fristeren. Vor tro trænger altid til at blive rensat og befriet for de falske billeder og forestillinger, vi blander ind i den, – men troens nat munder ud i den umistelige vished, som selve den Gud, som har villet prøve os, indgyder i vore hjerter.

Livet i klosteret vidner i sig selv om, at denne sejr er en realitet. Det tiltrækker stadig i hundredvis af mænd og kvinder af i dag. Hvilken mening ville det have, hvis nåden ikke var et lægemiddel mod vor blindhed, og hvis det ikke var sandt, at Faderen, »efter at han fordum mange gange og på mange måder havde talt til fædrene ved profeterne, nu ved dagenes ende har talt til os ved sin Søn« (Hebr. 1,1–2)? »Har vi alene for dette liv sat vort håb til Kristus, er vi de ynkværdigste af alle mennesker« (1 Kor. 15,19).

Denne oplevelse er faktisk ubeskrivelig. Men i grunden er det den, Paulus, Johannes og de øvrige apostle har bebudet som fælles for alle

kristne, og man kan stadig bedst tale om den ved at gentage de samme udtryk, som de selv brugte. Drejer det sig ikke om denne Helligåndens gave, der er som et pant på vor arv (Ef. 1,14), denne Ånd, ved hvem Guds kærlighed er udgydt i vore hjerter (Rom. 5,5), han, som kender det, der er af Gud, fordi han ransager Guds dybder (1 Kor. 2,10), han, hvis salvelse lærer os alt, uden at vi har nødig, at nogen skal lære os (1 Joh. 2,27), og om vidner over for os, at vi er Guds børn (Rom. 8,16).

Det er i denne samme Ånd, vi har lært, hvor sandt det er, at Kristus er blevet givet hen for vore overtrædelsers skyld og opvakt for vor retfærdigheds skyld (Rom. 4,25), og at vi ved ham i troen har fået adgang til Gud og er blevet genindsat i vor værdighed som Guds børn (jfr. Rom. 5,2; Hebr. 10,19).

Den mystiske kristne erkendelse er ikke alene den dunkle erkendelse af den usynlige Gud. Den er – i et møde i personlig kærlighed – en oplevelse af Gud, som har åbenbaret sig og har frelst os for at give os del i Fadens og Sønnens indbyrdes dialog i Helligånden. Det er for øvrigt i personernes Treenighed, Gud samtidig fremtræder for os som den helt Anderledes og som den, der er os nærmere end noget andet væsen.

Dette er altså den lykke, vi har ment at burde tale om til de hyrder, der i første række bekymrer sig om vor tids prøvelser mod troen. Vi beder indtrængende om deres velsignelse og forbliver forenede med dem i stadig bøn, forenede med hele Kirken, solidariske med verden i dens lidelser, mens vi for Guds åsyn fortsætter en tavs dialog selv med dem af vore brødre, der står langt borte.

Vort budskab kan kun afsluttes med en taksigelse. Denne følelse er altid den fremherskende hos den, der har erfaret Guds uendelige barmhjertighed. Som en synder, der har fået tilgivelse, og som en genstand for Guds barmhjertighed, der overgår al forventning, med del i de helliges arvelod i lyset (Kol. 1,12), kan en kristen, når han står foran Gud, ikke lade være med uafladelig at gentage takkehymnen: »Thi han er god, thi hans miskundhed varer evindeligt!« (Sl. 136).

Det er om denne taksigelse og denne betagelse, vi selv har ønsket at vidne, og samtidig opfordrer vi alle vore brødre til i håbet at tage del i den sammen med os og til at udvikle den salige beskuelses kim, som er nedlagt i deres hjerter.

Fra det andet Vatikankoncil. I cirken: biskop Suhr.

Nordiske biskoppers fælles hyrdebrev

I vor tid sker der – både i den enkeltes og i hele samfundets liv – et opbrud fra overleverede former. Os er det givet at være med til at opleve, at en ny tid bliver til – verden omkring os søger en vej frem og søger enhed. Med det andet Vatikankoncil indledtes en stor og rig brydningstid i Kirken, da den resolut og solidarisk trådte ind i denne søgen, fuldt opmærksom på, at den både rummer store farer og lovende muligheder, Kristi Kirke er Guds kærligheds vidnesbyrd i verden. Den ser i det nye ikke blot trusler om nød, fortvivelse, krig og kaos, men også begyndelsen til et verdensomspændende menneskeligt broderskab i fred, fremgang og frihed. Den mobiliserer vor tro, vort håb og vor kærlighed til næsten i denne vældige, afgørende kamp om menneskenes fremtid og skæbne. Og det betyder jo, at den kalder os til at blive bedre og sandere kristne og til en mere ægte forståelse af det ansvar, der knytter sig til troens gave.

I denne skelsættende situation henvender vi os – i dette Troens År – til alle katolske kristne i vore bispedømmer i et anliggende, der forpligter os i vor egenskab af hyrder og lærere i Kristi Kirke. En ikke ganske ringe uro og brydning de troende imellem gør det ønskeligt, at vi under fastetidens bod og selvbesindelse lægger alle Kristi disciple Kirkens ubrydelige enhed alvorligt på sinde. For enheden har altid været et af den katolske kirkes karakteristiske kendetegn, og i vore dage frygter mange ivrige troende, at den er truet. Dem vil vi ganske særligt komme i møde i forståelse og omsorg, for at styrke deres mod, befæste deres tillid og hjælpe dem til en sand og ægte opfattelse af enhedens umistelige værdi.

Kirken er én

Kirken er én, fordi det er Jesu Kristi vilje, at den skal være én. I hele dens historie har de katolske troende altid set hen til apostlenes efterfølgere og til deres livs- og trosfællesskab med arvtageren til Peters fuldmagter, den romerske biskop. Denne enhed, der udtrykkes gennem præstens ord i hver eneste messe, består uafkortet – også i vore dage.

Denne enhed er imidlertid i vore dage mere spændingsfyldt end den har været i de sidste mange år af kirkens historie. Mange katolske kristne undres over, at netop i vore dage, hvor de ikke-katolske kirkesamfund stræber efter enhed, og hvor vi har påbegyndt en broderlig samtale med dem, at vi netop nu må revidere vor opfattelse af vor egen indre enhed, og de ængstes for, om vi vil kunne bevare denne enhed samtidig med, at vi knytter nye bånd til anderledes troende kristne. Som altid, når troen udfordres af en ny og ukendt virkelighed, ligger svaret i at fordybe sig i det, der allerede er givet. Til en sådan fordybelse vil vi gerne hjælpe vore troende i troskab mod ham, der skridt for skridt førte sine venner og disciple ind i forståelsen af det hele og fulde frelsens evangelium.

En ny forståelse af enheden

Den katolske kirke har altid kæmpet mod skismer og vildfarelser, der dog aldrig har kunnet ødelægge dens indre enhed. Med den af koncilet inspirerede nye forståelse for andre kristne traditioner end vor egen, opdager vi andre kristnes opfattelse af og stræben mod enheden. De græsk-ortodokse kirker i Østen danner et internationalt broderskab af selvstændige lokalkirker, og også de forskel-

lige protestantiske trossamfund er i vor tid begyndt at søge sammen mod en enhed, der endnu er i sin vorden. Dette indvirker på vor forståelse af enheden, der ofte tidligere byggede på noget rent juridisk. Koncilet har med styrke gjort opmærksom på, at denne enhed langt mere er noget levende, der bygger på troen. Kirken er ikke blot et synligt samfund med biskopper, præster, ordensfolk og lægfolk, institutioner og love. Kirken er også Gudsfolket på pilgrimsfærd gennem menneskenes omskiftelige historie og solidarisk med den. Den er som koncilet udtrykker det i sin dogmatiske konstitution om »Kirken« (§ 1) et »tegn på og et redskab for den nære forening med Gud og for hele menneskeheden indbyrdes enhed«. Kirken er Jesu Kristi frelst tilbud til alle mennesker gennem Helligånden, der ad mange usynlige veje taler til deres sind. Kirken er fællesskabet mellem dem, der har hørt og modtaget apostlenes budskab om frelsen, og som følger dem mod disse løfters opfyldelse.

Men hermed er også sagt noget om, hvad Kirken ikke er. Jesu Kristi Kirke er ikke en lukket selvstændig forening af frelste, som om livet var afsluttet og historien færdig med vor egen sande tro. »Min Fader arbejder indtil nu, også jeg arbejder«, siger Jesus og »Vi må gøre hans gerninger, som har sendt mig, så længe det er dag« (Johs. 5,17 og 9,4). Dette er også Kirkens grundlov.

Selv om en sådan kirke også må have et synligt fællesskab og en vis ydre orden, kan enheden dog umuligt ene og alene være en lov – Kirkens liv lader sig ikke indfange i paragraffer. Denne enheds yderste grænser vil vi aldrig kunne

trække, fordi kun Gud kender dem. Usynlige for vore øjne strækker de sig ud over det katolske fællesskab ud til alle sandt troende, ja til hele den sammenfatning af alle mennesker og ting i Kristus, som er Guds frelsesplan (jvf. Efes. 1,10).

Enhed i mangfoldigheden

Hvis denne forståelse af enheden betød en opgaven af vor bevidsthed om at »være ét« (Joh. 17) ville det være en ulykke – og ikke blot for os, der er fælles om den katolske tro, men også for de mange andre kristne, der i deres arbejde for enheden venter og håber på et vidnesbyrd om enhed fra den katolske kirke. Vi har et ansvar for hele kristenheden der uden vor enhed bliver salt uden kraft, der kun duer til at trædes ned af mennesker.

Denne forståelse af enheden er – som også koncilet giver udtryk for – ikke nogen svækkelse. Det er tværtimod en mere krævende, en rigere, stærkere og mere virkelighedsnær enhed, der ikke giver afkald på noget af det, som var og er væsentligt i den katolske enhed: Den apostolske overlevering, der bygger på de fuldmagter, Jesus Kristus gav til Peter, den ene tro, de samme sakramenter. Den plads, der tilkommer Peters efterfølger, bliver ikke mindre ved at bispekollegiet på ny bliver meddelagtigt i hans ansvar, men får netop derved en verdensdimension. De mange teologiske skoler og retninger og de forskellige kulturer, som Kirken rummer og de skiftende udtryk for den samme tro, skader ikke denne tros hele og fulde enhed, men viser kun, at Guds åbenbaring i Kristus er uendelig og udtømmelig for menneskesindet. De forskellige liturgiske traditioner og kirkeordninger bidrager kun til at understrege, at Guds gave til de mange i virkeligheden er én. Og trangten til enhed vokser efterhånden som Kirken omslutter hele kloden og dens menneskehed. Netop denne vilje til at følge menneskene altid og overalt har afsløret, hvor utilstrækkeligt det er at se enheden som noget rent ydre. Det er ene og alene Guds Ånd, der – som på den første pinsedag – kan samle verdens og menneskenes mangfoldighed til et hele.

Der 20. århundredes kirke ser det som sin egentlige opgave at være katolsk, verdensomspændende og at finde sin enhed i det.

Det ene og de mange brød

Hvilke krav stiller så dette til os, den enkelte kristne og de enkelte menigheder? Vi må lære at mestre og acceptere den spænding, der opstår på grund af kirkens fornyelse; derved vil vi vokse i sandhed og i troskab overfor Gud. Vi må erkende, at vi har en række interne problemer. Der er enkelte, der vantrives, fordi de ydre former forandres, og de glemmer eller ængstes ved enhedens sande natur. Dem vil vi gerne indgive til. Andre sværger til nye former og yd-

re forandringer – og glemmer i deres iver undertiden kærlighedens uafviselige krav, som vi indtrængende vil minde dem om.

Denne kærlighed har i Kirken altid haft et helligt og centralt mødested for hele Gudsfolket: Jesu Kristi fortsatte nadver i vor midte. Vi trænger til en eukaristisk fornyelse i vore menigheder, fordi eukaristien er vor tros egentligste og dybeste fællesskab. I den virkeliggøres enheden.

Også om eukaristien må vi lære at tænke sandere og dybere, mere åbent og mere dynamisk. Vi må lære at forstå dette mysterium ud fra dets sande natur: At det er vor næring og vort liv på vor vej mod noget kommende – det Guds rige, som ikke kun er »inden i os« (Luk. 17,21); men som først virkeligt er oprettet, når Gud engang er blevet »alt i alle« (1. Kor. 15,28).

Vi må lære at se nadverens betydning for Gudsfolket og for den enkelte i menneskevordens lys og den stadig virkende frelseshistorie.

Dette må også komme til udtryk i den måde, vi fejrer eukaristien på. Det drejer sig ikke kun om den hyppige kommunion, men endnu mere om en virkelig og sindets fejring af Herrens måltid – som kristne brødre. Vi må drage konsekvensen af, at vi deler det ene brød – også når vi har forladt Guds hus og hængiver os til vor gerning blandt vore medmennesker. Et rigt eukaristisk liv vil give os en kærlighed, der virker langt uden for vor egen kreds. På denne måde ville også vi i vore nordiske kirker deltage i den liturgiske bevægelse på en levende måde, hvor forandringer i rubrikkerne er af mindre betydning end al gudstjenestens inderste væsen: Fællesskabets virkeliggjorte gudsforhold.

Et sandt troens år

Meningen med dette Troens År må være: Ikke at vi sløvt og vanemæssigt gentager

gamle formler; men at vi skaber et levende, forpligtende forhold mellem vor tro og vort liv. Denne personlige inderliggørelse af troen er også det bedste bidrag, vi som katolske kristne kan yde vore ikke-katolske medkristne i deres stræben efter enhed og sand kristendom. Enhedens rent ydre tegn giver ikke det hele og fulde vidnesbyrd om, hvem og hvad vi er. Vi må dybere ned, for det er kun i dybden, at den katolske enhed er en levende og virkende realitet – kun dér kan vi med styrke vidne om Kirkens budskab til alle mennesker. Vor sendelse til en verden, der nages af angst og er i vildrede, kan vi kun opfylde ved at realisere den dybe enhed, der findes blandt mennesker, der har mødt evangeliet og dermed er blevet forvandlede, frie og frelste. Det kan vi gøre – ikke som sekt, der har lukket sig omkring sin egen salighed, men som mennesker, der søger Kristi ansigt og tilstedeværelse i vore medmennesker: Hvad I har gjort imod en af mine mindste brødre dér, har I gjort imod mig« (Matt. 25,40). Kun i denne enhed, der er Guds kærligheds værk, får vort kristne liv sin fulde og sande mening.

+ John E. Taylor
Biskop af Stockholm

+ John Willem Gran
Biskop af Oslo

+ Paul Verschuren
Biskop af Helsinki

+ Johannes Rùth
Apostolisk vikar for Mellemnorge

+ Johannes Wember
Apostolisk vikar for Nordnorge

+ Hans L. Martensen
Biskop af København

Ugens tv og radio (31. marts - 6. april).

SØNDAG	10.30	p3	Søndags-Journalen.
	19.00	p2	Økonomien bag politikken. Diskussion.
MANDAG	20.55	tv	Kontakt. Magasin om familie og samfund.
	21.30	tv	En digter på tronen: Leopold Senghor.
TIRSDAG	20.50	tv	Benny Andersen. Lagkagen. Tv-teatret.
	21.10	tv	Det politiske mord.
ONSDAG	15.45	p1	Kirkeligt Magasin: Konfirmationen.
	20.35	tv	Horisont. Udenrigsmagasin.
TORSdag	20.35	tv	Det splittede sind. Engelsk tv-spil.
FREDAG	19.40	p2	Religion og femårsplaner. Foredrag.
	20.55	tv	Vinduet. Et kulturmagasin.
LØRDAG	17.15	tv	Hvorfor blir alting altid anderledes? Tv-spil.
	20.50	tv	Hov, hov.

Det er en almen menneskelig erfaring, at lidelse ikke nødvendigvis virker lutrende og forløsende på os mennesker. Tværtimod provokerer den snarere vor selvopholdelsesdrift og sætter os i forsvarsstilling. Vi behøver blot at tænke på de mange mennesker, der i dag afviser troen på Gud i protest mod påførte lidelser. Det er ikke kun intellektuelle overvejelser, der fører til denne protest, men vitale reaktioner, der manifesterer sig. Af natur gør vi oprør imod at lide og blive mishandlet, slået og pint til døde. Derfor sætter lidelsen os op mod Gud og mod hinanden. For at den kan blive lutrende og forløsende må der ske et under med os mennesker: vi må benådes af Gud, så vi ikke længere giver efter for vor faldne naturs trang til oprør. Kun Gud kan overvinde lidelsens nedbrydende karakter.

Jesus har overvundet lidelsens nedbrydende karakter

Troen lærer os, at dette under er blevet virkelighed i Jesu Kristi lidelser. Som Guds Søn havde han jo *Åndens kraft* i sig til ikke at lade sig knække af lidelsen, til ikke at blive oprørsk, hadsk og ondskabsfuld på grund af de menneskelige nedværdigelser, han måtte gennemgå. Ved at bevare sin Faders sind, selv da man pinte og korsfæstede ham, åbenbarede Jesus kærlighedens magt til at give sit liv – ikke blot for sine venner, men også som sone for sine fjender. Han gjorde det umulige muligt: på korset opfangede han den faldne menneskeslægts nej til Gud, og båret af ham i kærlighed vendte han det til eet eneste ja i vort navn, et ja, som for evigt drager os ind i Faderens og Sønnens kærlighedssamfund. »Se, her er jeg og de brødre, du har givet mig« (Hebr. 2, 13), siger Jesus til sin Fader, da han påskemorgen høster frugten af sin lydighed indtil døden på korset.

Den første blandt brødre

Det må ikke forstås derhen, at Jesu offertjeneste, fuldbyrdet på korset, dispenserer os fra at gå den samme vej. Troen lærer os også, at det kun er som den første blandt brødre, at Kristus betræder den smertefulde vej, vi alle er kaldet til at gå. Derfor skal vi *medinddrages* i Jesu offer på korset, så at vor smertefulde offertjeneste kan foregå helt på hans plan. Lader vi os medinddrage i hans lidelse, vil det umulige også blive muligt for os: i stedet for at sætte os op mod Gud og hvermand vil vore lidelser tværtimod *forvandle* os i vor men-

Lidelsen, foråret og sommeren

Passionssøndag

neskelighed, så at vi vokser i vor solidaritet med hinanden, ligesom Jesu lidelser forvandlede ham. Thi »skønt han var Søn«, skriver forfatteren til Hebræerbrevet, »lærte han lydighed af det, han led, og da han havde nået fuldendelsen, blev han ophav til evig frelse for alle, som er lydige mod ham« (5,8–9). Og offeret, som kræves af os, for at vi kan udfylde i vort kød, hvad der fattes i Kristi lidelser (jfr. Kol. 1,24), er, at vi ikke gen-

LITURGISK KALENDER

- SØNDAG den 31.: 1. PASSIONS-SØNDAG (violet, s. 286).
 MANDAG den 1.: Mandag e. 1. passionssøndag (violet, s. 291).
 Ihukommelse af Franciscus af Paula, bekender (s. 871).
 TIRSDAG den 2.: Tirsdag e. 1. passionssøndag (violet, s. 295).
 ONSDAG den 3.: Onsdag e. 1. passionssøndag (violet, s. 300).
 TORS DAG den 4.: Torsdag e. 1. passionssøndag (violet, s. 305).
 Ihukommelse af Isidor, ærkebiskop, bekender og kirkelærer (s. 872).
 FREDAG den 5.: Fredag e. 1. passionssøndag (violet, s. 310).
 Ihukommelse af Vincent Ferrerius, dominikaner, bekender (s. 873).
 LØRDAG den 6.: Lørdag e. 1. passionssøndag (violet, s. 314).
 SØNDAG den 7.: 2. PASSIONS-SØNDAG – PALMESØNDAG (violet, s. 319).

gælder ondt med ondt, men velsigner dem, som forbander os, og gør godt imod dem, som hader os, og beder for dem, som krænker og forfølger os (jfr. 1. Pet. 1,9; Rom. 12,14; Luk. 6,28).

Hvorfor lader Gud lidelsen bestå?

Kun således oprejser Gud os mennesker i lighed med sig selv. Og det er den dybeste grund til, at han lader lidelsen bestå. Den skal lære os at få *samme sindelag*, som var i Jesus Kristus (jfr. Filip. 2,5). Men det sker kun, hvis vi tror, håber og elsker. Troen, håbet og kærligheden er de våben, som Gud udruster os med til kampen (jfr. Efes. 6,13–17; 1. Tess. 5,8). Kun ved at bære disse våben undgår vi, at lidelsen sætter os op imod Gud og imod hinanden. Kun disse tre guddommelige kræfter lærer os nemlig at gå ind under lidelsen på en sådan måde, at den bliver til velsignelse for os selv og for andre. Som troens mennesker må vi derfor ikke frygte lidelsen, og når den rammer os, skal vi løfte vort blik og se op på den korsfæstede, se på hans kærlighed til os mennesker og forstå, at *i os genrejses mennesket*, i os løftes mennesket op til Gud – omend op på korset – thi fra korsets kongestol skal vi udstrækker vore arme og velsigne verden.

Lidelsen bebuder sommeren

Fra korset hersker Gud i os mennesker. Korset er nemlig ikke udtryk for afmagt, men for kærlighedens almagt. Glæden ved livet vil simpelthen sprudle frem, når dette går op for os. Men denne glæde har sin dybe grund i *den lidelse, der har forløst den*. Derfor er lidelsen for den, der tror, ikke blot noget utåleligt, noget man forgæves og fortvivlet slås med. Den kan være *intens*, men den vil samtidig være *fredfyldt*. Den betyder jo samfund med Kristus, og derfor vil det troende menneske for ingen pris undvære lidelsen. På grund af den grundskade, vi mennesker har lidt i tidernes morgen, findes der ingen frelse for os, hvis ikke vi accepterer at gå ned om og hjem. Vi skal jo afdø fra os selv for at kunne opstå til et nyt liv. Den kristne lidelse bærer derfor selve forløsningen i sit skød. Den hører foråret til, for den bebuder sommeren og høsten.

Tror vi på det, og lever vi ud af vor tro, vil lidelsen også bære frugt i vort liv – ligesom den gjorde det i Kristi liv.

Kaare Osorio.

Nu kommer Jerusalemsbibelen

Rabbiner med toraruller.

- Enorm succes i Frankrig
- Er samtidig et veritabelt bibelleksikon
- Bispedømmet er udgiver
- En bibelkommentar, der er a jour både hvad protestantisk og katolsk eksegesi angår
- Et katolsk kommentarværk til folkekirkens autoriserede bibeloversættelse

Og det JERUSALEMBIBELN har i nogle år været nævnt med stor respekt i den kristne verden, og i den senere tid er det dukket hyppigere og hyppigere op herhjemme. Hvad er da JERUSALEMBIBELN?

Helt korrekt er det *Den hellige Skrift oversat til fransk under redaktion af Bibelskolen i Jerusalem*. Den udkom første gang i form af 43 hæfter i Paris i 1949. En stab på omkring 40 franske og belgiske eksegeter havde udarbejdet den nye bibeloversættelse, indledningen til de forskellige bøger eller grupper af bøger og fodnoterne.

I 1956 udsendte det samme forlag – Editions du Cerf i Paris – en samlet udgave af hele værket under betegnelsen »arbejdsudgave«. Den blev en enorm succes i Frankrig og andre franskstalende lande og solgt i ca. 700.000 eksemplarer. Fornylig er Jerusalembibelen også kommet i en engelsk og en spansk udgave. I Frankrig er det praktisk taget den officielle bibel.

Danmarks katolikker har nu i adskillige år brugt samme bibeloversættelse som folkekirken – også til gudstjenestebrug. Om kort tid foreligger på dansk *indledningerne og fodnoterne* til Jerusalembibelen, udgivet med Bibelskolens og Editions du Cerf's tilslutning. Værket er i 2 bind. Første bind, der handler om Det gamle Testamente, er på 700, det andet, som er helliget Det nye Testamente, på 400 sider. Et af de bemærkelsesværdige træk ved udstyret er, at det helt svarer til sidste udgave af Det danske Bibelselskabs bibeloversættelse. Erik Ellegaard Frederiksen, der har stået for tilrettelæggelsen af ovennævnte bibeludgave, har også lavet typografien til værket, hvis officielle titel er »BIBELKOMMENTAR« – Indledning og noter fra »Jerusalembibelen« oversat til dansk.

Det er det katolske bispedømme i Danmark, der står for udgivelsen, der er foretaget i kommission hos P. Haase & Søns Forlag, som jo også har med fremstillingen af Bibelen at gøre

på Det danske Bibelselskabs vegne. Naturligvis foreligger Bibelselskabets tilladelse til, at man har holdt bibelkommentarens udstyr helt op ad den almindelige danske bibels. En stor pengegave har gjort det muligt for de danske udgivere at holde prisen for det enestående værk helt nede på 90 kroner, hvortil kommer moms. Man må håbe og formode, at danske katolikker vil benytte sig af denne chance til at få en afgørende støtte for sin i forvejen uundværlige bibellæsning. Og så er det jo ikke noget, katolikkerne behøver at holde for sig selv. Bibelkommentaren er

Af bibelkommentarens indledning til Mosebøgerne

Det er tydeligt, at de omtalte traditioner har været midtpunktet i det især æltestes folks nationale og religiøse liv. Man kan naturligvis ikke vente, at de skal indeholde nøjagtige oplysninger i moderne videnskabelig forstand; men dermed er dog ikke sagt, at de er blottede for al historisk værdi.

I denne forbindelse er det nødvendigt at betragte de 11 første kapitler af 1. Mosebog for sig. I disse fortælles der på en almenfattelig måde om menneskehedens tilblivelse. Stilen er enkel og billedrig, typisk for et lidet udviklet folk. I form af fortællinger fremsættes de sandheder, som er grundlæggende for menneskets frelse: Gud har skabt alt ved tidernes begyndelse, og han har grebet ind på særlig vis, da mand og kvinde blev til. Alle mennesker udgør én familie, der har fælles stamfader. De første mennesker syndede, og følgerne heraf går i arv til alle senere slægter – både den moralske begivenhed og straffen. Disse sandheder kommer meget nær op ad dogmebegrebet, fordi de hviler på Skriftens autoritet. De anskuelliggøres her gennem beretninger om stoffundne fornædelse og bag hvilke der nødvendigvis må ligge kendsgerninger, da selve de religiøse sandheder, her er tale om, står urokkeligt fast. Ud fra dette synspunkt tør man til en vis grad betragte de første kapitler af 1. Mosebog som historie.

a jour både hvad protestantisk og katolsk eksegesi angår. I sit forord til den danske udgivelse fremhæver biskop Hans L. Martensen de økumeniske perspektiver der ligger i, at man har kunnet udgive et katolsk kommentarværk til folkekirkens autoriserede oversættelse. »Bogen afspejler derfor et fællesskab, som katolikken fornemmer med den lutherske kristne herhjemme, når det gælder Bibelens indhold og endda dens ordlyd i oversættelsen,« skriver biskoppen, der slutter med at udtrykke håbet om, »at denne kommentar, der afspejler en sådan økumenisk baggrund, må komme til at fremme et fælles anliggende og en fælles bestræbelse blandt kristne af forskellige konfessioner: 'at Herrens ord må få frit løb og komme til ære'«.

En af de bemærkelsesværdige sider ved den banebrydende bibelkommentar er de såkaldte *sammenfattende noter*, hvori der enten forklares et ord eller udtryk, som ofte forekommer i Bibelen, eller hvori der gives en mere indgående forklaring på, hvad der ligger i et begreb eller et tema, som indtager en væsentlig plads i Åbenbaringsens historie. En alfabetisk fortegnelse over de vigtigste noter findes i bind II og på denne måde har indehaveren af bibelkommentaren et veritabelt bibelleksikon, der er up to date.

Den udgave af bibelkommentaren, der har ligget til grund for den danske oversættelse, er redigeret af R. de Vaux O.P., P. Benoît O.P. og M. E. Boismard O.P. – alle tre professorer ved Bibelskolen i Jerusalem. Det var biskop Th. Suhr, som for år siden tog beslutningen om, at vort danske katolske bispedømme skulle stable en udgivelse på benene, og han overlod til pater P. Grégoire O.P. og pastor Ib Andersen at lede projektet, som nu er bragt til en lykkelig afslutning. Udgivelsen betegner en mærkedag – ikke alene for danske katolikkers vedkommende, men for det bibellæsende Danmark i det hele taget.

H.K.

Norsk initiativ der bør støttes

Som bekendt er initiativet til en indsamling til fordel for opførelsen af en ny sygeplejerskole ved Nsambya hospitalet i Kampala, Uganda, taget af Caritas Oslo, hvis formand er pastor Harald Taxt. En ansøgning om tilskud fra Norsk Utviklingshjælp blev besvaret med, at man ville yde 900.000 kr. på den betingelse, at de 150.000 kr., der manglede til opførelsen, blev indsamlet af katolikkerne selv.

Når det blev denne opgave, som Caritas Oslo påtog sig, skyldes det vel, at hospitalets forstanderinde, moder Agnelus, er norsk. Hendes borgerlige navn er Marit Elisabeth Larsen, og hun er født 28/11-1912. Efter i 1932 at have afsluttet en uddannelse som sygeplejerske ved Vor Frues Hospitals Sygeplejerskeskole i Oslo, virkede hun først ved Oslo kommunes sygehuse i Ullevål og Dikemark, hvorpå hun et stykke tid var på Bispebjerg hospital i København.

Herefter indtrådte hun i missionskongregationen »Franciscan Sisters of Mill Hill« i London, tog kurser ved »School of Tropical Medicine« i Liverpool og jordemoderuddannelse ved universitetsklinikken »Erin Ville« i Cork.

I 10 år har hun arbejdet i Uganda på sygehuse for spedalske. I samarbejde med distriktslægen i Busoga distriktet igangsatte og ledede hun 22 centre for spedalske, ligesom hun startede en skole til uddannelse af mandlige plejere af spedalske. To år har hun været forstanderinde for et missionssygehus i Transkei, Cape Province, og er nu forstanderinde for Nsambya hospitalet.

150.000 kr. er grumme mange penge at samle ind, og derfor er det da også besluttet at gøre indsamlingen til »Nordisk Fasteaktion 1968«. Derfor bør de danske katolikker være med til at støtte det norske initiativ ved at give en gave til indsamlingen. Er det ikke blevet gjort, kan det endnu nås, enten ved at give sognepræsten bidraget eller at sende det til »Caritas Danmark«, Griffenfeldsgade 44, 2200 København N, giro 43 979.

AC - ÅRHUS

mødes torsdag den 4. april kl. 20,00 hos Assumptionssøstrene, Årslev Højgård, Brabrand, hvor læge Flemming Kieler, Horsens, taler om »Døden«. Alle er velkomne.

HDK 50 år

Det danske Spejderkorps - »De gule Spejderen« - katolske Afdeling, markerer i april måned dette år divisionens 50 års jubilæum.

En kreds af gamle H. K. D.'ere har i den anledning planlagt forskellige arrangementer, bl.a. en festaften i Borgernes Hus sidst i april. Da det har været meget svært at opspore alle gamle medlemmers nuværende adresser, beder vi de, der ikke har fået indbydelse, og som har lyst til et fornøjeligt samvær med gamle kammerater, om at kontakte Tage Klevin, Hovedgaden 135, Herlev. Telefon (01) 94 15 91.

Festudvalget

Betagende salme - selv i et danselokale

Pastor Herluf Andersen i Århus går ind for utraditionelle gudstjenester og dito salmer. Han skriver i en kronik i Kristeligt Dagblad:

- Selv i et danselokale ville jeg opfatte Bob Dylans »It is a Hard Rain« som den mest betagende salme. Man hører i hver første linie faderens spørgsmål til sønnen: Hvor har du været, hvad så du, hvem mødte du? - og der svares med en beskrivelse af al jordens uretfærdighed og lidelse. Det sidste spørgsmål lyder: Hvad vil du gøre, min søn? - Jeg vil vende tilbage og være hos hver ensom og mishandlet og bange.

Advarsel - til intellektuelle

VATIKANET - NC News Service

Pave Paul VI har sendt et brev til franske intellektuelle katolikkers møde i Paris, hvori han tilskynder til fornyede studier inden for filosofi og teologi og samtidig advarer mod at forvanske frelsesbudskabet.

Brevet, der var skrevet af statssekretæren, kardinal Amleto Cicognani, på pavens vegne, blev læst op ved en messe i Notre Dame kirken i Paris.

Der advaredes i brevet mod ubetænksomt at forurolige det kristne folk ved at fremsætte hypoteser, der kan vildlede folk, som ikke er tilstrækkeligt fortrolige med det pågældende emne.

Når vi skal fortolke noget, griber vi til billeder, der skal tydeliggøre vor tanke. Mærkeligt er det i så tilfælde at læse teksten fra 1. Kor. 9, 24-10,13. Det er den berømte passage, hvor Paulus giver sin fortolkning af kristenlivet, idet han bruger billedet af det græske stadion og den der udøvede agón, væddekamp. Dette billede kunne faktisk ikke bruges til forklaringsmodel hos os vesterlændinge, hvad enten det gælder protestanter eller katolikker. Skal vi finde forklaringsmodeller, der passer til vort kristensyn, må de blive af en helt anden art.

Ser vi på moderne protestantisme, sådan som den kommer til orde i Kristeligt Dagblad eller på kirkesiden i Berlingske Tidende eller i prædikener i radioen, er de forklaringsbilleder, der umiddelbart trænger sig på, nærmest billedet af en koncertsal eller en teaterforestilling. Her er der jo ikke tale om aktiv medvirken, man får det hele foræret, - man kommer, som man er, mere eller mindre uforberedt. Billedet halter, fordi man ved en virkelig teatergang eller koncert også møder velforberedt. Bedre ville det måske være at benytte billedet af fjernsynet. Det hele, det drejer sig om, er at lukke op for apparatet. Man får det alt sammen forærende og gratis - uden nogen indsats.

Men den moderne katolske kristendom er ikke spor bedre. Den er blot anderledes. Vi får at vide, at vi skal praktisere, modtage sakramenterne hyppigt, bede regelmæssigt osv. Det billede, der trænger sig på, er billedet af den velsmurte maskine, der fungerer upåklageligt, men som man ikke venter sig andet af end den regelmæssige funktion. Man passer sin kirke, som man passer sit arbejde og passer at indtage sine vitaminpiller.

Begge billeder er symptomatiske for den vesterlandske ånd: når alt kommer til alt, er der egentlig ikke noget ved det hele.

Paulus' billede er ganske anderledes. Han viser os den græske sportsmand, der øver sig på stadion for at vinde sejrprisen. Sejren er til gudens ære, fordi det er de guddommelige kræfter i ham, der vinder sejren. Sejrprisen er kun æren, symboliseret ved en olivenkrans, der i den hjemlige by bliver nedlagt på gudens alter til hyldest. Ideen der ligger bag og altså er det syn, Paulus har på kristenlivet er, at det gælder om at anstrenge sig af alle evner og til det yderste. Denne træning kaldte de gamle grækere, og derfor de gamle kristne, for askese.

Ak, hvor forandret

Bjørn Højbo fremsætter nogle negative betragtninger, der efterfølges af nogle positive i påskenummeret.

Vort kristenliv består i stadig at lægge os i selen for at sejre, stadig at være anspændte, aldrig at være tilfredse med resultaterne, aldrig at være ude på ro, tilfredshed, tryghed, – men altid at hige efter Gud ved at trumfe hans vilje, nemlig kærligheden, igennem, koste hvad det koste vil. Askesen bliver et middel til dette.

— Og så kom Vaticanum II, og man lovede os den store fornyelse. Vi hørte også herlige ting – tænk på pave Pauls tale ved åbningen af den anden session; det var, som om en af de gamle kirkefædre var stået op af graven.

Men siden er det gået støt nedad. Bevares, vi engagerer os mere og mere politisk og socialt, som sig hør og bør. Det forekommer os vældigt nyt, men er faktisk kun en selvfølge, som vi ikke bør skryde højt af. Hvad kan man vel ellers forvente af de kristne, hvis de ikke skulle interessere sig for det samfund og den verden, de lever i?

Men vor åndelige dimension er skrumpet ind. Tankerne bliver fattigere og fattigere, liturgien bliver kedeligere og kedeligere. Jeg kender folk, der nok går i kirke hver søndag, for det skal man – men – som de siger: i gamle dage kunne man leve hele ugen på det, man fik, og man glædede sig til søndagsmessen.

Pastor, dr. theol. Bjørn Højbo

Nu går man der af pligt – og når vi trænger til virkelig fornyelse, må vi rejse til udlandet og besøge klostre med rig liturgi og ortodokse kirker.

Ja, men vi har da synoden! Synoden kommer blot til at helbrede symptomer i stedet for at udvirke rigtig fornyelse. Det er ligesom en patient, man giver penicillin; det slår ganske rigtigt feberen ned, men det helbreder nu ikke patienten. Sådan vil det sikkert gå med vore i øvrigt fortræffelige afgørelser, – de helbreder ikke noget rigtigt, fordi de ikke kan – og vel heller ikke skal bringe fornyelsen. Der er jo også måde med, hvad man kan forlange af penicillin.

Hvor er nemlig dybden blevet af i det åndelige liv? Kender De nogen der beder bedre og dybere nu efter koncilet? Og askesen. Ja, fredagsabstinensen kom vi jo let om ved at afskaffe den. For den betød jo ikke noget mere – og så i stedet for at opvurdere den, nedvurderede man den! Nu skal man jo bare give almisse. Men man kan nu ikke betale sig til åndsliv, – penge klarer ikke alt; psykologerne har allerede opdaget det, at De ved det!

Man kunne blive ved. Givet er det

i hvert fald, at har vi ret, så er alle de store fædre tåber – men de havde trods alt åndslivet! Og så skulle vi alene vide, hvad der hører til kristenlivet, vi moderne, overfladiske, indholdsløse mennesker? Og det er os, man venter verdens og Kirkens fornyelse af! Stakkels verden og stakkels Kirke.

Ja, men præsterne, de har da løsningen? Nej de har ikke. De er børn af deres tid. Vi bør alle, præst som læg, søge og lede med lys og lygte. Det er den største udfordring, Kirken nogensinde har været ude for. Kan vi bestå den? Kirken skulle stråle som et fyrtårn i natten, mente Johannes XXIII. Man har nærmest det indtryk af et hus, hvori der har været en eksplosion, hvorved støv og skidt står i luften, så man slet ikke kan overskue situationen.

Vi må virkelig besinde os på: hvad er kristendom – og lade os belære af de gamle. Har vi ret, har de nemlig uret – men de havde åndslivet. Så kan vi jo prøve at stille os an.

Man kunne fristes til at formulere det hele: nu har vi fået forandring – hvornår får vi fornyelse?

Bjørn Højbo.

Kirkens hjælp til Nordvietnam

En berigtigelse

Vi har modtaget:

Caritas Internationalis har på ingen måde »genoptaget sin afbrudte hjælp« til Vietnam, men *afbrudt* fra mødet i organisationens »katastrofeudvalg«, hvori undertegnede har siddet, den 12. januar 1966 søgt alle tænkelige veje for at nå frem til en forsvarlig hjælp for ulykkeligt stillede mennesker i Nordvietnam. Alle forsøg på at få repræsentanter for Caritas Internationalis ind i Nordvietnam og på stedet undersøge, hvad der var behov for, og hvilke garantier man ville stille for at hjælpen virkelig kunne blive modtaget og viderebefordret til de nødlidende, mislykkedes, indtil Mgr. Hüßler sammen med pastor Niemüller i januar måned 1967 kom til Hanoi og førte samtaler med det nordvietnamesiske Røde Kors og med den nordvietnamesiske regering. Resultatet heraf blev, at både pave Pauls gave på 50.000 dollar og meget store beløb fra forskellige landes hjælpeorganisationer anvendtes til at opfylde de nord-vietnamesiske ønsker; man sendte hospitalsudstyr til flere millioner DM. – Da disse forsendelser var gennemført, ventede man på nye anmodninger fra Nordvietnam og forsøgte igen den møjsommelige vej for at komme ind til Nordvietnam. Så sent som i januar måned, hvor jeg traf Mgr. Hüßler i Freiburg var det ikke lykkedes. Men i mellemtiden har man modtaget så klare tilkendegivelser og så fuld sikring, at de nye sendinger har kunnet afskibes. Der har altså ikke være tale om nogen- som helst afbrydelse, men om et kontinuerligt arbejde for så godt og sikkert som muligt at udnytte den støtte, pavestolen og Caritasorganisationerne i andre lande har indsamlet til dette formål. Aktionerne er stadig ikke standset, men vil – uden ordre fra pave Paul!!! – stadig fortsætte, så længe nødstilstandene varer.

Catholic Relief Services har ingen »Caritasafdeling« i Genf, men er hovedkvarter for en vidt forgrenet amerikansk hjælpeorganisation til nødlidende lande. Direktøren for Catholic Relief Services i Europa er ikke næstformand i den »internationale afdeling« i Rom, men repræsenterer sin nationale organisation i Caritas Internationalis, ligesom Vin-

Pater
Frits Florin
i Bifrost

Har vi brug for en kirke? Hvad er kirkens funktion i verden, som den ser ud i dag?

Skal den sammen med militæret og kapitalen bære det bestående samfund? Skal den værne om det sakrale? Skal

den muliggøre de udvalgte gudsforhold? Skal den skaffe evige og urokkelige sandheder for folket?

Eller skal den i radikal forstand tjene verden og være med til at løse menneskenes reelle problemer? Skal den gøre det ud fra det nye bud, som »viser sig som sandhed i ham og i jer, thi mørket viger, og det sande lys skinner allerede« (1. Joh. 2,8)? Og hvilken betydning har det nu for den romerske kirkes strukturer?

Det er disse spørgsmål pater Florin tager stilling til i sit foredrag: »Bør den romerske kirkeforståelse afmytologiseres?« Det finder sted mandag den 1. april kl. 19.30 i Store Sal, Jagtvej 183 B. Alle er velkomne til mødet. Entree 2 kr.

Er katolske institutioner berettiget i Danmark?

Et af de vigtigste emner på den kommende hjemlige synode vil efter alt at dømme dreje sig om kirkens målsætning i Danmark og derunder spørgsmålet om katolske institutioners berettigelse, skoler, børnehjem, sygehuse, plejehjem for ældre osv.

På AC's næste møde, *onsdag den 3. april kl. 20*, Store sal, Jagtvej 183 B, vil dette højaktuelle emne blive belyst i en

rundbordssamtale mellem docent, dr.phil. H. Roos S.J., pater T. Langsted S.c.c.r., Sr. Lioba, priorinde ved Sct. Lioba kloster og direktør Børge Mannov. Der bliver desuden lejlighed til almindelig diskussion.

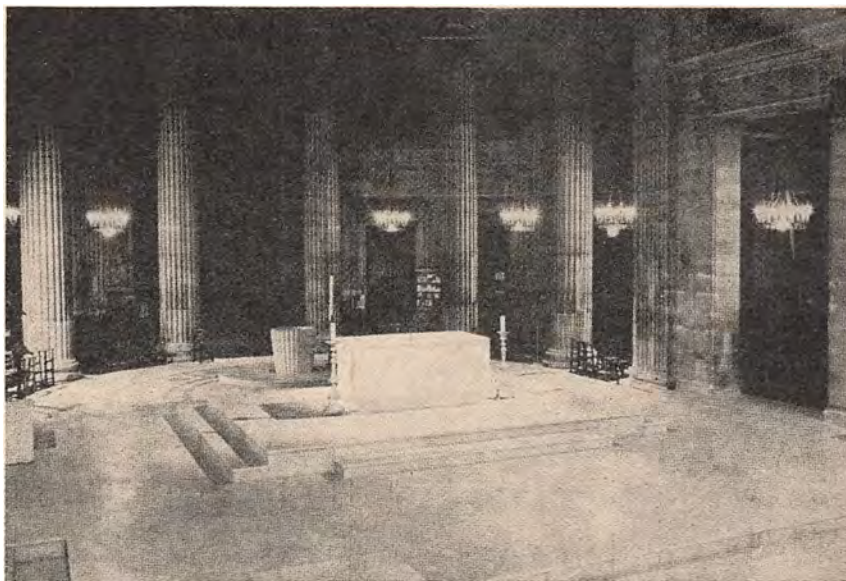
Mødet indledes i øvrigt med messe kl. 19.15 i Sct. Augustins Kirke ved pater H. Roos.

centskonferencerne har sin repræsentant ved møderne i Caritas Internationalis. I katastrofeudvalget har der aldrig været tale om nogen- som helst protest fra amerikansk side mod hjælp til Nordvietnam.

Hvad rer forblømt hentydes til i artiklen er et indre amerikansk anliggende, som på ingen måde har nogen indflydelse på kirkens udøvende næstekærlighed overfor hvilken- som helst folkeslag. Knud Ballin

B. Husson
skriver rejsebrev
fra Paris om
de liturgiske
problemer

Det indre af St. Philippe du Roule, Paris.

Hvordan det skal gøres – og hvordan det ikke skal gøres

Paris i marts

Kirkerne i Paris er bygget i alle mulige stilarter, hvorfor der sine steder har været problemer med at anbringe højalteret i overensstemmelse med de nye forskrifter. Her gives et eksempel på, hvorledes et dygtigt udvalg for kirkekunst har formået at løse opgaven på en aldeles fortræffelig måde.

Ikke ret langt fra den kendte triumfbue for enden af Champs Elysées ligger kirken St. Philippe du Roule. Omkring år 1200 stiftede en sammenslutning af arbejdere ved den kongelige mønt et opholdssted for spedalske i »La Roule«, der dengang lå et godt stykke uden for Paris.

I forbindelse hermed indrettedes, med biskop Pierre de Nemours tilladelse, i 1216 et kapel, der blev indviet til apostlene Jakobs og Filips ære, og som skulle betjene egnens indbyggere.

Efter en række reparationer oprettedes kapellet 1. maj 1699 som sognekirke, men blev allerede revet ned i 1739. Først i 1768 godkendte Akademiet for Arkitektur nogle af den kendte arkitekt Chalgrin fremsatte planer til opførelse af en helt ny kirke. På grund af særlige forhold, bl.a. terrænets vanskelige beskaffenhed, kunne kirken først indvies 30. april 1784. Den blev indviet til apostlen Filips ære.

Fra 1791 benyttedes kirken som sognekirke, men blev imidlertid på grund af politiske forhold lukket i 1793 for atter at blive åbnet 8. juni 1795 og i 1802 ophøjet til sognekirke.

Men nu selve kirken. Den er opført i neo-klassisk stil som romansk basilika, hvor midterskibet bæres af riflede joniske søjler. Senere har man forlænget kirken bag koret med et Vor Frues Kapel. Hovedindgangen, hvortil fører en række trappetrin fra gaden, bæres af fire doriske søjler med en dyb frontispice med skulpturer af François-Joseph Duret. Indvendig er kirken dekoreret med fresker af Chassériau (1855) og Vor Frues kapel med malerier af Jaquaud (1857–60).

Kirken, som den så ud før reformen, havde et højalter, hvor præsten læste messen med ryggen til menigheden, og hvorpå man havde anbragt tabernaklet med plinten til de seks lysestager og plads til blomsterdekorationer m.m. – En af vore præster har for nylig sagt, at alteret *ikke* skal være et blomster- og lysstativ, men slet og ret et bord, på hvilket det hellige messeoffer kan bringes. – Og det er så sandt, som det er sagt.

Billedet foroven viser koret efter reformen, og man ser straks, hvor strålende det er gjort, hvor det hele går op i en højere enhed med alterbordet som midtpunkt. Bag alteret

står døbefonten og ikke – som tidligere – nede ved indgangsdøren, som vi har det i de fleste af vore kirker. Dengang blev barnet efter de indledende bønner, salvelse og besværgelser i våbenhuset »båret ind i kirken«, dvs. lige ind om hjørnet. (Læg mærke til, at i folkekirken står døbefonten altid oppe ved alteret). Vor Frues Kapel bag koret er nu indrettet som sakramentskapel.

Naturligvis læser præsten messen vendt mod det store kirkerum, men man lægger mærke til, at der på siden og bag koret findes stole, og da tilslutningen til messerne – der er seks hver søndag – er meget stor, sidder der også troende her. Dermed bliver det aktuelt, når præsten under offerhandlingen beder om, at Gud vil tage imod det offer, som han bringer på egne og deres vegne, »der står omkring dette alter«.

Mens det således var en meget stor oplevelse at deltage i messen under de nye former, led jeg dog en slem skuffelse. Det var højmissen på fransk, og det generede mig ikke. Men musikken, sangen! Det skulle åbenbart være populær sang, men den sagde mig intet som helst. Noget til min skuffelse gjorde det vel også, at meget få i den fyldte kirke sang med, og jeg sendte en venlig tanke til vore dejlige danske salmer. Havde jeg ikke vidst det før, så blev jeg nu ganske klar over, hvilken uforlignelig skat

Vejle

A/S Vejle Mælkekompani

Fineste mejeriprodukter
Kontor Vejle 507,
Telefoner 335 og 336 -

A/S TRÆLASTEN

Toldbodvej, Vejle
Telefon *68

Hansen Pærhøj & Søn

Glarimester - kunsthandel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 1157

Vejle Optik

v/ Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8 - Vejle - Telefon 308

Raadhusørvet Vejle
Tlf. 3711 og 3712

**Poul
HENRIKSEN**

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle - Tlf. 360
Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121 og 205

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Carl Petersen & Søn

Slagter & Fedevare Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 1721

Frugtcentralen

Vejle-Telefon 926 og 1126
Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost
R. Hansen

Niels Boesen

Begravelsesforretning
Nørrebrogade 9, Vejle. Tlf. 725

Næstved

K. Blum Hansen

Boghandel
Næstved
Telefon 72 25 25

Gulvtæpper - Linoleum
Tapeter - Malervarer

Claudi Hansens Eff.

Jernbanegade 3, Næstved
Telefon 72 00 60

N. Juel Pedersen

Glarimester
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
Leverandør til katolske
institutioner

Næstved Diskontobank A/S

Hovedkontor: Axeltorv 4
Tlf. 72 15 00

Søndre afd.: Sct. Jørgens Park 66
Tlf. 72 55 44

Nordre afd.: Ringstedgade 157
Tlf. 72 56 55

Østre afd.: Hvedevænget 80
Tlf. 72 58 40

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

Frugtkælderen

Ny Østergade 3, Næstved
Tlf. 72 11 23

☆

Roman Kusier

Murermester
Stationsvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

Bliv abonnent.

Det betaler sig for Dem.

Horsens

H. P. Wolff

Blikkenslager
Grønnegade 5, Horsens
Tlf. 62 54 78 og 62 65 29

Carl Bæk & Søn

El. Fagmanden
Vesterg. 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
Lys - kraft - oliefyrr
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselolier
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermester
Amaliegade 16 A . Horsens
Tlf. 62 19 20

E B M
ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Christian C. Jørgensen

HORSENS

S. Steffensen & Søn

Tømrermester
Nylandsallé 26, Horsens
Tlf. 62 36 70

København

Dansk

KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

Kaj F. Fjording

Murermester
Hyldegaards Tværvvej 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

vi har i de danske salmer, der anvendt på rette måde kan give vor danske højmesse et særpræg, der stemmer overens med vor mentalitet og derved gør messen til det, den skal være: menighedens lovprisning af Gud i en ægte dansk tone.

Efter højmassen havde jeg lejlighed til at tale med kirkens kantor, og han fortalte mig, at alt blev sunget og bedt på fransk. Ikke ét latinsk ord var blevet bevaret. Da jeg gjorde opmærksom på, at liturgikonstitutionen forudsætter, at man der, hvor nationalsproget i vid udstrækning er taget i brug, stadig skal have latinske messer – som vi har det hos os – svarede han, at det var noget, som sognepræsten havde bestemt.

Liturgikonstitutionen fastsætter, at det er den kompetente myndighed, dvs. bispekonferencen, der har afgørelsen i dette spørgsmål. Som bekendt har den nordiske bispekonference overladt det til den enkelte biskop at fastsætte bestemmelserne i sit bispedømme, og biskop Martensen har da også udstedt et dekret, der omfatter fem forskellige former for messe, og her er den latinske messe også tilgodeset.

Efter at have fået dette at vide kan jeg bedre forstå, at der navnlig i Frankrig findes en bevægelse »Una voce«, der kæmper for latinens bevarelse. Jeg har haft lejlighed til at læse nogle af bevægelsens meddelelser, og man må give den ret i en del, selv om jeg finder, at den er ret yderliggående. F.eks. kritiserer man en del af oversættelserne fra latin til fransk, og det med rette. Præfationen, der munder ud i den jublende lovsang »Sanctus« er blevet direkte oversat og lyder på fransk »Saint, saint, saint«. Det er alt andet end en jublende lovsang, hvilket da også indrømmes og bliver sikkert lavet om.

Men til trods herfor er kirkerne fyldt søndag efter søndag, og hvad der er særlig bemærkelsesværdig, er den store altergang. I St. Philippe du Roule var der to præster, der uddelte kommunionen, og for dem, der beklager, at latinen forsvinder som et tegn på kirkens enhed, kan det måske være en trøst, at enheden viser sig på anden måde, her ved at den ene præst var neger.

Alle disse vanskeligheder får mig til som afslutning at opfordre de danske katolikker til at vise tålmodighed, meget lang tålmodighed hvor det drejer sig om de danske tekster. Det er et kolossalt arbejde, der skal gøres, og det bliver gjort. Men det er ikke alene et skrivebordsarbejde, – det må også prøves i praksis, indtil man fin-

der frem til det rigtige. Derfor må vi alle fungere som »prøveklude«, og jeg er overbevist om, at en dag har vi en dansk liturgi med melodier, der ligesom smyer sig om teksten, således at koncilets ønske om en ægte og fuldkommen aktiv deltagelse bliver til virkelighed.

Vi kan lære meget af de katolske lande med hensyn til, hvordan det skal gøres, men i lige så høj grad til, hvordan det *ikke* skal gøres.

B. Husson

Kort nyt

om

Caritas' virksomhed

18. marts afsluttedes *indsamlingen til de katastroferamte på Sicilien*. Der kunne oversendes yderligere 6.569,49 kr. til Folkekirkens Nødhjælp, som har samordnet hjælpen fra Danmark til fordeling mellem Røde Kors og den italienske Caritas. I alt har danske katolikker kunnet yde et beløb på kr. 15.477,44.

18. marts havde sognepræsten i Glostrup – pastor Knud Langberg – indbudt ca. 20 folkekirkerepræster med biskop Leer Andersen i spidsen – til et foredrag af pastor Knud Ballin – byggende på de tanker, pater Svoboda for et halvt år siden fremlagde for en mindre kreds af katolske og protestantiske præster i St. Josefs Hospital vedr. *sjaelesorgen for syge* indenfor rammerne af vor tids sygehusvæsen.

I forbindelse med *fasteaktionen 1968* afholdes en række møder rundt i hele landet og på en del af vore skoler. Der udfoldes et rigt initiativ for at øge midlerne til *indsamlingen*, som allerede er nået over de 45.000 kr. I en skole i København holdes en særlig koncert med dette formål og adskillige klasser har samlet elevernes lomme penge – helt op til et halvt hundrede kr. pr. klasse.

Den 27.–29. marts deltager pastor Knud Ballin og overlæge K. F. Meldahl i et *mellemeuropæisk møde for Caritas* i Holland. Sidste møde blev holdt i København i foråret 1967.

Flere indgående beskrivelser af krigsforholdene i Vietnam nævner de *to danske sygeplejersker*, Vinnie Paasches og Anne Marie Wollesens gode indsats i hospitalsarbejde under de allerværste forhold. Bedømmelsen af deres arbejde lyder således: They are doing a magnificent job. (De udfører et udmærket arbejde.) Andetsteds tilføjes in a heroic way (på heroisk måde).

KIRKEN ER STADIG DEN SAMME

Nu må det vist være på tide, at det slås fast med syvtommersøm, at vor kirke *stadig* er den samme, ene, hellige, katolske og apostolske kirke, som den var før koncilet, før reformationen og før det store skisma, selvom der i øjeblikket foregår en vældig udvikling i kirken for at få dens ydre form og udtryksmåde i pagt med vor tid.

Derfor er det uforståeligt, at der for nogen tid siden stod i Ugebladet, at det ikke er vor opgave at samle proselytter. Det må være forkert, for ifølge ordbogen betyder proselyt en person, der går over fra en tro eller overbevisning til en anden.

Er det ikke en af vore vigtigste opgaver, næst efter at hjælpe vore egne til at bevare troen?

De mange frafald, især blandt de unge, samt den manglende interesse for, hvad der sker i kirken, er alvorlige, men typiske fænomener for vor tid.

Vi må derfor hilse synodens arbejde med glæde. Der gøres her et arbejde for at erkende og analysere vor samtids vigtigste vanskeligheder, samt forsøg på at løse dem.

Lad os derfor støtte synodens arbejde, hvor vi kan, ikke mindst med vor forbøn.

Det er alvorlige tider, men det går ikke at tabe modet. Vi må aldrig glemme, at Kristus selv har garanteret, at undergang og udslættelse aldrig skal få magt over vor kirke. (Math. 16.13–19).

John Ohlhues

Kirken og Kina

Jan Bredsdorff fortalte i Bifrost, at han under sit ophold i Kina havde lagt mærke til, at der var fire kirker i den by, hvor han var engelsklærer. Han havde dog ikke været inde i nogen af dem.

Den engelske præst Jan Thomson har været på tre ugers rundrejse i landet i fjor og beretter, at det kirkelige og religiøse liv er totalt gået under jorden.

I januar 1962 skal der være foretaget en katolsk bispevielse i Peking. I alt ca. 40 nye biskopper synes at være blevet viet i den tid, de kinesiske katolikker ikke har kunnet få forbindelse med Rom.

Nyt i kirkemusik

9.15 Kirkemusik.

Orgelmusik af Flor Peeters.
Københavns Kammerkor synder.
Vagn Holmboe.

Fra Berlingske Tidendes radioprogram.

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
af Fritz Kapper
Odense H.
tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
SPLITTEFORRETNING

Jul Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

BLOCH's BOG CLEARING
K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger

Landsretssagfører
Viggo Høgsgaard
Advokat
Moderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Benzon's
Begravelsesforretning
Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01
Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER
Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

KSK
Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

G. GARTH-GRÜNER
Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
Skjold
Amaliegade 27, København K
Telefon (01) 15 15 11
Telegramadresse: Forskjold

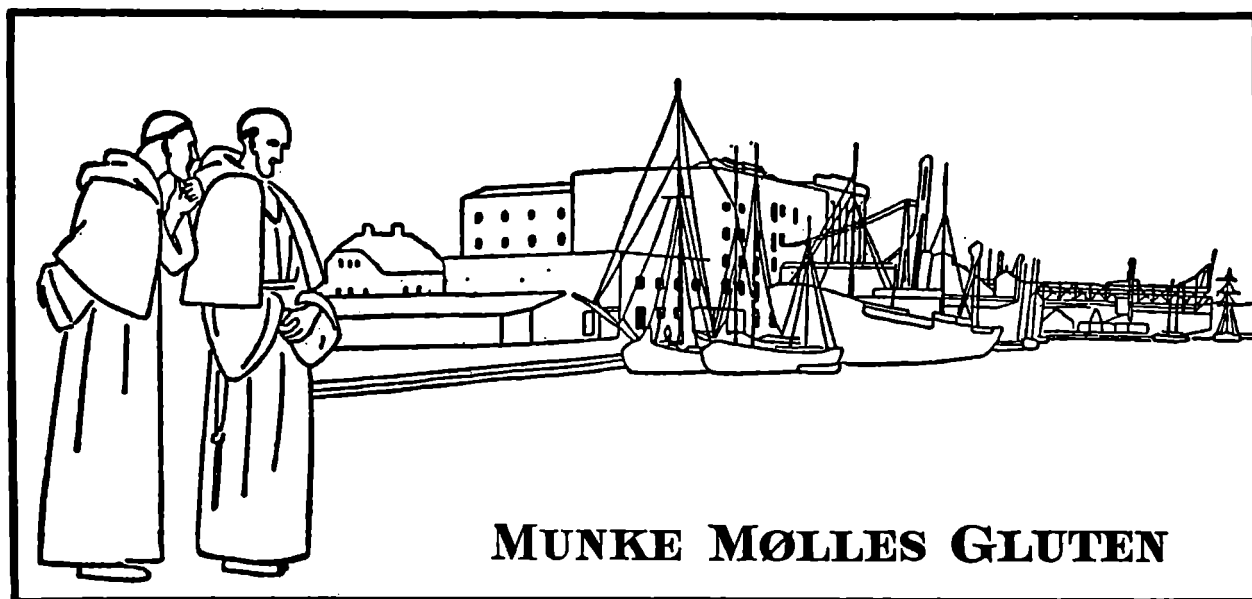
KIØBENHAVNS
AKTIESELSKABET
KKB
HANDELSBANK
1873

HANDELSBANKEN
- altid med i billedet

MEJERIET Vestecbo
Århus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4. lin.)

KØDHALLE
Robert Hansen
1. kl. kød, flæsk og pålæg
Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

Bliv børnehavelærerinde!
Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieførster: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

MUNKE MØLLES GLUTEN

ENHVER ER VELKOMMEN TIL
RETRÆTEDAGE I DEN STILLE UGE
10.-13. APRIL 1968 PÅ ASSUMP-
TIONSKLOSTERET, HELLERUP!

Emne: Det personlige gudsforhold.
Leder: Pastor Knud Ballin.
Deltagerne bor hjemme, men er på kost
i klosteret.

Pris kr. 40 - ægtepar kr. 70.

Tilmelding inden 1. april:

til familien Plate Petersen (Rødkildevej
36, 2400 København NV)

Telefon: Fasan 2718 - bedst kl. 18-20
eller til Assumptionsklosteret
(Bernstoffsvvej 54, Hellerup)

Telefon: Hellerup 3118 - bedst 09-15.
Børnepasning kan arrangeres - mod
mindre betaling. Man bedes snarest
træffe aftale herom telefonisk.

IMMACULATA KIRKE

Strandvejen 91, Ø.

Fra og med søndag d. 7. april er guds-
tjenestetiderne om søndagen følgende:

kl. 7,30 messe.

kl. 10 højmesse.

RETTELSE

I pastor Kaare Osorios kronik i nr. 12
var der på side 8 faldet nogle ord ud,
så meningen blev forvansket: I manu-
skriptet stod følgende:

At Paulus og de andre apostle har set
den opstandne betyde derfor ikke kun,
at de har set ham med deres legemlige
øjne, men også - og først og fremmest,
at de har set ham med *troens øjne*. Og
dette er sagens kerne.

ST. ANSGARS KIRKE

Torsdag d. 4. april kl. 19.30 afholdes
en bodsandagt som forberedelse til
påskeskriftemålet. Salmebog bedes
medbragt.

DØDEN

OPSTANDELSEN

DÅBEN

og en række andre evigt aktuelle spørgs-
mål behandles i vort påskenummer, der
kommer på fredag. Det er velegnet til at
danne grundlag for personlige overvej-
elser i den stille uge. Der er som sædvan-
lig tale om et udvidet nummer, idet Uge-
bladet ikke udkommer i den stille uge.

Mindre prisstigning

Fra og med april kvartal 1968 er der
fastsat følgende priser for »Katolsk
Ugeblad«: Abonnement kr. 21,00 pr.
kvartal, løssalg kr. 2,10. Priserne er
inklusive moms.

Stigningen skyldes forhøjelse af
merværdiafgiften fra 10 til 12½ pct.
samt januarpristallets udløsning af
to dyrtidsportioner.

Nordiske dage i Röglebäck

Dominikanerne i Skandinavien har i ja-
nuar holdt »nordiske dage« i Rögle-
bäck, efterfulgt af kapitel. Her drøfte-
des bl.a. de unge skandinaver som stu-
derer i Le Saulchoir og deres forbin-
delse med deres hjemland under stu-
dierne. De ønsker ikke at blive rodlø-
se og komme tilbage til fædrelandet
med en følelse af, at de ikke mere er
på bølgelængde med de hjemlige om-
givelser. Dette ønske blev mødt med
forståelse af kapitlets medlemmer, og
de praktiske følger vil snart vise sig.

Der er overvejelser i gang om en
eventuel »arbejdermission« i Norden, i
lighed med den franske »Mission ouv-
rière«. I Norge har en dominikaner, pa-
ter Bernard Delplanque, haft arbejde
på en papirfabrik for på denne måde
at lære arbejdets verden at kende. Her
var der flere arbejdere som sagde til
ham: »Jeg synes de lutherske præster
skulle gøre som du. Du er en af os. Til
dig kan vi snakke helt åbent, fordi du
deler vort liv, du forstår os, og vi for-
står dig.«

I Stockholm har man godkendt, at to
af brødrene i kommunitetet har lønnet
arbejde ude. Man vil dog foretrække et
virke i undervisning eller lignende.

R.I.P.

Vor kære mor, farmor og mor-
mor og oldermor samt søster

FRU MARIE HUTTERS

født Siegler

f. den 4/11 1880 døde den 21.
marts 1968 på Nordvanggaard.

*Børn, svigerbørn, børnebørn,
oldebørn og søster.*

Begravelsen har fundet sted.

Den kære afdødes sjæl anbefales
til de troendes forbøn.

SKOLEINSPEKTØR

for Katolsk Centralskole

søges med tiltrædelse pr. 1. august 1968 evt. tidligere.

Skolen har for tiden ca. 450 elever fordelt på dobbeltsporet hovedskole, 8.
og 9. klasse samt realafdeling.

Løn og pligtigt timetal i overensstemmelse med de af undervisningsministe-
riet for selvejende institutioner fastsatte regler, for tiden som skoleinspektør i
Københavns kommunes 25 lkl.

Pensionsikring gennem Pensionskassen af 1925, der er statsgaranteret og har
umiddelbar overflytningsret til og fra det offentlige skolevæsen.

Ansøgning sendes til

Katolsk Centralskole
Administrationen
Laur. Bings Alle 16
2000 København F.

inden den 7. april 1968.

R.I.P.

Vor kære søster, svigerinde og
faster

musiklærerinde

NICO MATHIASSEN

f. 21/2 1893

er gået bort den 16. marts 1968.

Familien.

Bed for hendes sjæl.

Nogle

antikke religiøse udskårne træfigurer og malerier

sælges meget billigt
Telefon (01) 78 66 68

Tandlæge

P. Lombolt Maack har åbnet prak-
sis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Fint arbejde -

Tria 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?

Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A, hver
tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent
ugens fem første dage fra kl. 10
til 13. Telefon PALÆ 2323.

TEATER

Det trojanske mareridt

Da Shakespeare satte sig for at behandle den trojanske krig, anræbte han ikke tragediens muse – i så tilfælde ville han have sagt det samme som Homer – men han allierede sig med satirens djævel, og resultatet blev »Troilus og Cressida«, som nu for første gang opføres på en dansk scene.

Den trojanske krig er vor litteraturs første krig, og som sådan står den som eksponent for de heroiske værdinormer og hele det heroiske livsmønster, hvorover eftertidens krige har spundet diverse argumenter for deres egen berettigelse. Ved, som tragedien gør det, at skildre det enkelte menneskes tragiske konflikt med det heroiske system, rammes systemet kun indirekte, men hvad Shakespeare vil er netop at ramme det direkte og hårdt, at vise, hvor tomt og forlængeligt, dumt, naragtigt og grusomt det er. Men er systemet naragtigt er de, der identificerer sig med det narre – og er der nogen, man identificerer med det heroiske, er det heltene fra Troja. Jamen trojanerne, er de da narre? Ja! hos Shakespeare. De ved alle, at Helena, for hvis skyld de kæmper, er en løjter, men bliver ved med at slå ihjel, fordi »der er ingen udvej for svigten med æren i behold« – et argument, vi ser med stigende hyppighed i vore daglige aviser. Er grækerne så også narre? Ja, om nogen – for dem har den heroiske selvtillstrækkelighed pustet sådan op, at der ikke er blevet plads til stort andet i dem. Kun stykkets »rigtige« nar, sjofelisten Thersites, har gennemskuet råddenskaben og går rundt som en hvæsende og spruttende kommentar til den blinde naragtighed på den ene side og den opblæste naragtighed på den anden.

For så vidt det kun drejede sig om naragtige helte, kunne satiren galopere videre uendeligt, – men der er ofrene! Trojas nedbrudte kongepar, Hektors ulykkelige familie, Troilus og Cressida, i hvis kærlighed krigen bryder ind allerede efter den første nat og får dem til

hver for sig at acceptere dens betingelser: Troilus bliver mere besat efter at dræbe end nogen anden, og Cressida bliver grækernes løjter. Disse er narranses olre, og med dem tager tragedien satiren i hånden, og vi må vride os både af latter og smerte.

»Troilus og Cressida« er ganske enkelt blevet en strålende forestilling. Den bider, ælser og udfordrer. Bedst er de to narre, på trojanernes side den gamle liderligt sentimentale Pandaros, som i Henrik Bentzons skikkelse udfoldede slibrig emsighed i de unges affærer, alt imens han lagde sit snu fjæs i fromme folder, – og hos grækerne Thersites, bag hvis pukkelryggede hallefandensikkelse Henning Moritzen i en helt formidabelt anlagt diktion udspyrede alskens galde mod sine depraverede omgivelser. Axel Strøbye gav sin Akilles et tilpas naragtigt og utiltalende feminint anstrøg, mens det positive indslag på grækernes side, Ulysses, faldt sørgeligt til jorden. Rollens filosofiske betragtninger kræver megen autoritet og særlig omhyggelig diktion, men Jens Østerholm præsterede ingen af delene. Titelparret spillede af Susse Wold og Frits Helmuth, og deres samspil var en fornøjelse – hun rigt nuanceret, omskiftelig indtil det upålidelige, han overbevist, ærlig og tro – som Troilus.

Opsætningen virkede velgennemtænkt og sikker. Farveskalaen spændte ikke vidt, men var godt grupperet, og som en lille pointe havde man fået de græske generaler Agamemnon og Menelaos til at ligne aktuelle græske politikerportrætter i politioniform, der fik dem til at se ud som særlige udråbstegn. Oversættelsen var rap og mundret, og i det store og hele mærkedes beskærelserne ikke, dog med én undtagelse: hvorfor i alverden har man strøget den scene, hvor Shakespeare viser Helena, som han selv ser hende – et mandsgalt kvindemenneske, der end ikke holder sig for god til at spille op til gamle Pandaros, og i stedet ladet hende fremtræde som en stum og topløs varietéfigur?

»Troilus og Cressida« er så langt fra naturalistisk teater som noget Shakespeare kan være, så underligt er det ikke, at det måtte vente til denne genre havde haft sin tid, før det blev »opdaget«. At vi netop får det i 1968 er heller ikke underligt, for nu vil det finde et publikum, hos hvem det vækker genklang. E.T.

Walt Disneys efterladte filmfabrik er en blandet landhandel, hvad kvalitet angår. Flere af dens tegnefilm er små mesterværker, og da man kom i gang med at lave »rigtige« film – dels dokumentariske dyrefilm, dels gendigtninger af eventyrlitteraturens klassikere som »Robin Hood« og »Skatteøen« – så man også her en klar vilje til at frembringe øer af kultur midt i dollarhavet.

Valsekongen

Med filmen »Valsekongen« har Disney-selskabet ønsket at fortsætte ad en sti, der var trådt med den populære Beethoven-film for nogle år siden. Historien om rivaliseringen mellem den ældre og den yngre Strauss er kendt operettestof, i Disney-filmene er det kogt sammen med brug af både skidt og kanel. Lad os få det første overstået: det, personerne siger til hinanden, er det skrækkeligste vås, opkog af de værste ugebladsklicheer. Så meget desto

FILM

Straussvalse og franske løjer

mere fortjenstfuldt er det, at instruktøren Steve Previn har kunnet få en som helhed fængende film ud af det, en film der får én til at længes efter det dejlige Wien, som den er optaget i, og vugge i takt med valsene og musikken til »Flagermusen«, der danner den festlige finale. Skuespillerne slipper egentlig også ret elegant fra det, og fru Gad på Grand Teatret i København har sørget for, at vi har fået en kopi med tysk tale, nærmere betegnet Wiener-dialekt. Det hjælper selvfølgelig ikke på sætningernes indhold, men nok på de-

res lydlige udtryk. Og den kønne Senta Berger – heltinden – synger som en lille engel. Alt i alt en festlig underholdningsfilm – ikke mindst for dem, der er kedede af den ukontrollerede larm, der kendetegner vor tids balfaldera. (*Gloria film*).

Le Grand Restaurant

er minsandten en fransk lystspilfarce, som ikke er det, man plejer at kalde »uartig«. Komikeren *Louis de Funès* spiller en parisisk restauratør af de fornemme, og parodien på det mondæne restaurationsliv er det morsomste ved filmen, hvorimod røvere- og soldaterhandlingen omkring en forsvundet præsident er knap så opfindsom. Samtidig sidder man et godt stykke inde i filmen og venter på, at der i det hele taget skal komme en handling i gang. Det er som om filmens skabere har været lidt i tvivl om, hvad de egentlig skulle lave, og derfor kommer adskillige afgjort morsomme elementer ikke helt til deres ret. (*Gloria Film*).

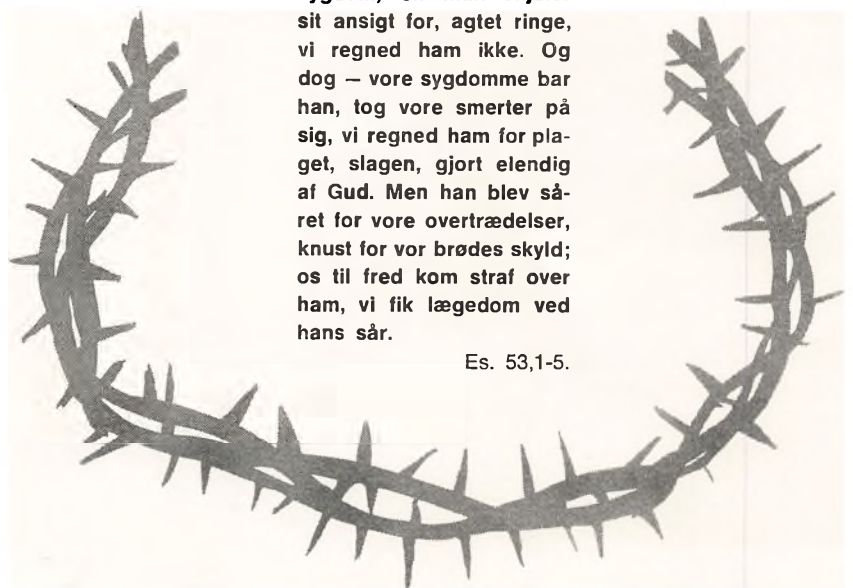
**katolsk
uge
blad**

Stille uge og påske 1968

STILLE UGE OG PÅSKE 1968

Hvo troede det, vi hørte,
for hvem åbenbaredes
Herrens arm? Han skød
op som en kvist for hans
åsyn, som et rodskud af
udtørret jord, uden skøn-
hed og pragt til at drage
vort blik, uden ydre, så vi
syntes om ham, ringeagt-
tet, skyet af folk, en smer-
ternes mand og kendt med
sygdom, en man skjuler
sit ansigt for, agtet ringe,
vi regned ham ikke. Og
dog – vore sygdomme bar
han, tog vore smerter på
sig, vi regned ham for pla-
get, slagen, gjort elendig
af Gud. Men han blev så-
ret for vore overtrædelser,
knust for vor brødes skyld;
os til fred kom straf over
ham, vi fik lægedom ved
hans sår.

Es. 53,1-5.

Et glædeligt budskab

Ingen kristendom uden troen på Jesu opstandelse påskemorgen. Moderne mennesker forestiller sig, at denne tro havde bedre livsvilkår den gang end i dag. Dette er sikkert ønsketænkning for at undskylde både de vanskeligheder, man selv kan have for at tro, og troens tilbagegang i det moderne samfund. For det er et faktum, at vi i dag står mere spørgende overfor den overleverede tro på Kristi opstandelse end de forrige generationer af kristne.

Og så forbavses man: det Nye Testamente vidner selv om, at troen på opstandelsen langt fra at være en naturlig ting, snarere var en hovedvanskelighed endog for de første kristne.

Man kan vænne sig til meget, også til uden vanskelighed at godtage noget, der må forekomme usandsynligt. Når selv kristne i dag spørger om opstandelsens virkelighed, er det kun et bevis på, at troen ikke kan fastholdes af vanetænkning. Den må motiveres på en helt anden måde.

Kristne, som ikke har problemer af den art, får problemer, når de opdager andre kristnes vanskeligheder ved at tro. De forarges, som de selv siger. At en sådan forargelse er med til at skabe en generel atmosfære af usikkerhed og selvforsvar, behøver ikke nærmere bevises. At andre så på deres side forarges over, at nogle bliver forarget, trænger heller ikke til nogen subtil forklaring. Også denne sidste forargelse er et faktum, der blot beviser, at de kristnes fællesskab foregår på et såre menneskeligt plan.

Måske skal en del af forklaringen på vor situation søges i den fejlagtige opfattelse, at vor tro bygger på menneskelige argumenter, at den er et resultat af en bevisførelse, alle kan følge, hvis de bare er af god vilje. Følgen af en sådan fejltagelse er, at så snart et og andet argument viser sig enten at være uholdbart eller utilstrækkeligt, vakler troen, eller bliver så usikker, at den ikke vil være sig selv bekendt.

Men Kirken har altid fastholdt, at troen fremfor alt er Guds gave: »det har kød og blod ikke åbenbaret dig, men min Far, som er i himlene«, siger Jesus til Peter, da denne bekender ham som Kristus (Mattæus 16,17). Troen på Jesu legemlige opstandelse skyldes ikke mindre Guds eget vidnesbyrd.

Men er troen en gave, kommer vi jo i gæld til Gud,

nemlig taknemmelighedsgæld – hvis vi da tør tage imod gaven.

Man kan ikke undgå at stille sig det spørgsmål, om vi kristne ikke alt for længe har taget troen som en selvfølge. For det lille barn er det en selvfølge at tro, hvis far og mor gør det. For mange mennesker er det en selvfølge at tro, hvis deres omgivelser er døbt og bekender sig til kristendommen. Vi undres, hvis nogen ikke tror, hvad omgivelserne tror, fordi det jo er en selvfølge, at man deler sine omgivelseres opfattelse.

Men er troen en gave, er den ikke længere noget selvfølgeligt, for en gave har man ingen ret til, og den skal gives til den enkelte og modtages af den enkelte for egen regning, dvs. i taknemmelighed.

Budskabet om at Jesus, der døde på korset, er opstået til et nyt liv, kaldes det *glædelige* budskab: euangelion på græsk, evangelium på latin. Men for hvem er det et glædeligt budskab? For disciplene, fordi de fik deres mester tilbage? Ikke uden videre, for det var ikke de gamle tilstande, der vendte tilbage. For jøderne, der ikke havde troet på ham, da han vandrede iblandt dem? Kun delvis, for de fleste afviste vidnesbyrdet om hans opstandelse. For hedningeverdenen? Det glædelige budskab gik sin sejrsgang over hele Europa, hævdes det jo normalt. Heller ikke det er mere end ønsketænkning, og historieforskningen ser mere nuanceret på denne sag.

Men for hvem er budskabet da glædeligt? For de mennesker, og kun for de mennesker, der forstår det som et løfte om selv at få del i en livsfylde, der overgår al menneskelig forstand og evne. Et liv på Guds plan og med ham som partner.

Derfor var budskabet glædeligt for disciplene, der blev vidne til menneskets nederlag på korset. Derfor var det et glædeligt budskab for de jøder, der forstod, at dette var Israels Guds time, hvor alle løfterne til fædrene fik deres opfyldelse. Og derfor er det endelig det glædelige budskab for enhver i fortid, nutid og fremtid, der erkender sin egen begrænsning, ufuldkommenhed, magtesløshed og syndighed, men som ikke af den grund vil renoncere på ønsket om at blive et sandt medmenneske.

Budskabet om Jesu opstandelse er en forsikring til alle, om at dette er muligt – på Guds plan og ved hans kraft. Troen på dette budskab står og falder med, om vi tager imod det med glæde og taknemmelighed eller med ligegyldighed og selvfølgelighed. *Lars Messerschmidt*

DØDEN

Af H. Roos

I de sidste årtier har den europæiske tanke i ganske særlig grad kredset om dødens mysterium. Dette hænger sammen med de oplevelser i anden verdenskrig, vi alle kender, og de mulige farer, som truer os i en atomkrig. Både filosoffer og litterære skribenter har taget problemet »døden« op til behandling. For filosofen Martin Heidegger er hele den menneskelige eksistens en »Sein zum Tode«, en »væren hen til døden«, for forfatterne Sartre, Camus og andre er dødens tragiske realitet udgangspunktet for deres eksistentialistiske overvejelser.

Det er derfor ganske naturligt, at også teologerne påny har beskæftiget sig med dødens problem. Det drejer sig ikke blot om de brændende problemer, som den moderne transplantationsteknik stiller os overfor, spørgsmål om dødens nøjagtige indtræden; det drejer sig om de dybere liggende problemer om meningen med døden og dens stilling i hele menneskets frelshistorie. Hvad sker der i dødens øjeblik med mennesket?

Afgørelshypotesen

En bog, som i vide kredse har vakt den største opmærksomhed, er den ungariske jesuit Ladislaus Boros' værk: »Mysterium mortis. Der Mensch in der letzten Entscheidung«.

Boros kalder sin bog: »Mysterium mortis. Mennesket i den sidste afgørelse«. Hvad mener han dermed? Han stiller spørgsmålet om dødens betydning for menneskets fremtidige, evige skæbne.

Ladislaus Boros' teori er følgende: I selve døden, nøjagtigere: i selve dødens øjeblik, bliver hvert menneske stillet overfor en sidste afgørelse. Det er ikke en eller anden tilfældig synd, som afgør vor sidste og endegyldige skæbne, men en fri akt – som sagt i selve dødens øjeblik – hvorved mennesket, hvert menneske med hele sin eksistens tager stilling til den gave, som er givet os i Kristus. Ladislaus Boros formulerer sin tese i følgende sætninger: »I døden åbnes for mennesket muligheden for den første, fuldt personale menneskelige akt. Derfor er døden det væremæssigt fortrukne sted, hvor mennesket kommer til fuld bevidsthed om sig selv, sin frihed, sit møde med Gud, og derfor er døden det sted, hvor mennesket afgør sin evige skæbne.«

Boros kalder denne teori for en hypotese. Han kalder den »afgørelshypotesen«, fordi hvert menneske i døden bliver stillet overfor en sidste og skæbnesvanger afgørelse. Dette er

det nye i denne hypotese. Man kunne måske spørge, hvad siger den kirkelige læremyndighed til alt dette? Nu må man huske på, at Boros' bog er kommet i mange oplag, hvert oplag forsynet med den kirkelige trykkesildelse. Desuden har han forelagt denne hypotese i mange foredrag i hele Tyskland, Østrig og Schweiz. Hans tanker blev kendt også i andre lande. Hvis disse tanker var helt forkerte og uortodokse, burde Kirken være skredet ind. Den har ikke gjort det. Altså kan vi gå ud fra, at den kan forsvares, i det mindste som en teologisk hypotese.

Hvordan tænker Boros sig denne afgørelseshypotese konkret

I katolsk teologi har man i de sidste årtier vænnet sig til at betragte døden ikke som et tilfældigt moment i et menneskes liv, men så at sige som livets højdepunkt, hvor mennesket sammenfatter hele sit liv i én akt, hvorved den kristne giver livets gave tilbage til sin skaber. Man opfatter døden som hele livets konsekration. Således forestillede man sig Marias død f. eks., hvis hun virkelig døde, hvad nogle teologer jo benægter. Denne tankegang, som især understreges af Karl Rahner i hans bog »Zur Theologie des Todes« er allerede et fremskridt i forhold til den anskuelse, som i døden kun ser et biologisk fænomen, nemlig det psykofysiske livs afslutning. Døden er i denne opfattelse en bevidst akt, i hvilken mennesket opsummerer hele sit liv, accepterer døden og lægger sig i den ukendte Guds hænder. En sådan forberedelse kan i reglen kun ske, når døden nærmer sig langsomt, og patienten er klar over, hvor det bærer hen. Præster og læger har den opgave at forberede menneskene til denne afgørende handling og – hvis deres psykiske tilstand ikke forbyder det – at gøre dem opmærksom på dødens nærhed.

Men Boros går endnu et skridt videre. Efter hans opfattelse, som efterhånden deles af mange, stilles mennesket, alle mennesker, hvert menneske i dødens øjeblik, momentvis, måske i en brøkdelen af et sekund – i tiden og dog udenfor tiden – foran en afgørelse for eller imod Gud og Kristus. Hvordan er sådan noget muligt?

I Graham Greenes roman »Brighton Rock«, som hele tiden kredser om døden, findes der en passus, som kommer ind på dette problem. Det drejer sig om en samtale mellem gangsteren Pinkie og den pige, han går med. De

er begge to katolikker. Pinkie siger: »Jeg interesserer mig ikke for religion. Men helvedet er en kendsgerning. Men du skal ikke tænke på den – ikke før du dør.« Pigen svarer: »Men du kan pludselig dø«. Pinkie lukker sine øjne under den lyse tomme bue (Nelson Place) og en erindring slår pludselig ned i ham. »Du ved, hvad man siger: »Mellem stigbøjlen og jorden søgte han noget og fandt det«. Pigen svarer: »Tilgivelsen«. Pinkie siger: »Du har ret: tilgivelsen«.

Billedet er tydeligt. Det drejer sig om en rytter, der falder af hesten og dør. Og i det øjeblik mellem liv og død, hvor han hænger i stigbøjlen, inden han falder til jorden, hvor han knuses, søger han noget og finder han noget: mødet med sin Gud. I disse ganske korte øjeblikke falder hans livs afgørelse.

Det, som Graham Greene siger her som digter, er præcis det samme, som Boros siger som filosof og teolog. Hvert menneske bliver i dødens øjeblik stillet foran en afgørelse, hvor vedkommende i en fuldt personlig akt skal tage stilling til Gud og hans åbenbaring i Kristus.

Nu vil naturligvis en læge sige: Det er jo ganske umuligt. Thi døden kan komme så pludselig, at en sådan stillingtagen faktisk er umulig. Men Boros svarer hertil: Gud skylder simpelthen sig selv, at han giver mennesket denne mulighed. Altså må Gud finde veje, hvorved han realiserer denne mulighed. For det andet siger Boros: Vi må regne med, at det drejer sig om en akt, som så at sige er udenfor tiden. Vi kender jo allerede nu tilfælde, hvor mennesket i en særlig situation, i en yderst farefuld grænsesituation i et nu ser hele sit liv som en enhed. I sådanne øjeblikke er det, som om tiden er ophævet. I drømme oplever vi noget lignende. Man kan ikke sige, at denne mulighed ligger udenfor den menneskelige erfaringsverden.

Boros udstrækker denne hypotese til også at gælde for de børn, som endnu ikke er kommet til bevidstheden. Et barn, siger han, er et menneske. Mennesket er karakteriseret ved bevidstheden. At et barn endnu ikke kan bruge sin tænkeevne, hænger sammen med de fysiske forudsætninger. Ånden er der, men den kan endnu ikke virke. Men i dødens øjeblik bliver ånden frigjort for de jordiske forudsætninger. I dødens øjeblik bliver man først virkelig menneske. Altså kan også et barn, et umælende, nyfødt barn, et barn, som dør i moderskødet, træffe denne afgørelse. Den

akt, hvormed et sådant barn overgiver sig til Gud er en længselsdåb (baptismus in voto). Og en sådan længselsdåb har efter alle teologer samme virkning som vanddåben.

Hvori består nu efter Boros denne afgørelse, som skal træffes i dette eneste korte øjeblik? Her må vi gribe tilbage til den hellige skrift. Efter det Nye Testamente er menneskets afgørende akt: troen. Troen betyder her ikke så meget antagelsen af bestemte læresætninger – det er troen også. Men troen er først og fremmest den absolutte, totale og betingelsesløse overgivelse til Gud i Kristus. Troen betyder en radikal opgivelse af sig selv og en kasten sig i Guds arme, og det i en situation, hvor alle de redningsplanker, som vi ellers klammer os til, totalt svigter. Her falder alle masker. Her kan vi ikke foregøgle os noget. Her står vi nøgne overfor den realitet, som er den eneste virkelige realitet. Her er intet bedrag mere muligt. Her gælder valget: Kristus eller mig selv. Vælger jeg mig selv, lukker jeg mig inde i mig selv, er resultatet helvede. Helvede er jo ikke svovl og ild, helvede er den totale indelukthed i sig selv, som er værre end alt andet. Døden er det sted, hvor alle de ting, som ellers adspredt mig, er slået ud af mine hænder. Det øjeblik, hvor intet mere binder mig. Derfor er døden det øjeblik, hvor jeg for første gang er person i ordets egentlige forstand. Det øjeblik, hvor jeg for alvor møder Kristus, og hvor Kristus kræver min afgørelse: enten for eller imod.

Hvordan beviser Boros sin hypotese?

Boros har en hel række af grunde, som måske ikke så meget beviser tæsen, som gør den sandsynlig eller fører hen til den. Men det afgørende bevis er dog Guds universelle frelsesvilje. Vi har i lang tid vænnet os til at forestille os Gud som den strenge dommer. Det 2. Vatikankoncil derimod fremhæver mange gange Guds universelle frelsesvilje. Kristus er ikke kommet for at dømme verden, men for at frelse den. Forløsningen er et kærlighedens mysterium. Kristus kom ikke for at lade sig betjene, men for at tjene. Grundtanken i hele kristendommen er dog vel denne sætning i messens Credo: »Han blev menneske for os menneskers skyld og for vor frelses skyld«. Gør man alvor af denne tanke, forstår man også den anden sætning, som spiller så stor en rolle i næsten alle tekster, som det 2. Vatikankoncil har udgivet, nemlig

Fortsættes side 21

OP STAN DEL SEN

3. artikel i
kronikserien er af
Elsebet Kieler

»Du skal ikke tro, du skal vide!«
hører man ofte, og det er jo rigtigt et langt stykke af vejen, når det er saglige kendsgerninger, det drejer sig om. Men til syvende og sidst hviler det meste af vor viden på tro, nemlig på tillid til de kilder, vi øser af, de midler, vi bruger, dvs. de mennesker, der har haft med sagen at gøre før os.

Hvorsomhelst der er tale om samarbejde og samliv består der et sådant trosforhold mellem mennesker: tro på de leverandører, hvis mad vi spiser; tro på min læge; tro på mekanikeren, der efterser min vogn; tro på mine medtrafikanter; tro på mine lærere eller kolleger, så jeg fortsætter min uddannelse eller mit arbejde til samfundets opretholdelse.

Vi kan naturligvis tro mere eller mindre på alle disse mennesker i vor hverdag. Som regel er vor tro spækket med vantro. Men vi tror dog så meget, at vi bliver ved at lege med, ved med at bygge vort liv på hinanden. Og når nogen bliver gal i hovedet og farer ud med klager eller går sin vej, så er det netop, fordi et liv i samfund med andre er umuligt, hvis ikke vi kan tro dvs. bygge på hinanden. Alt i vor verden er jo henordnet til menneskets person. Derfor er vi mennesker også henvist til hinanden.

Allerede på det rent menneskelige plan er vort liv således gennemstruktureret af tro. Jo mere samkvemmet mellem os stiger, des mere er troen involveret. Hvad er et venskab andet end udveksling af livsværdier i gensidig tro på hinanden? Og hvad kan en sådan tro ikke føre til af fortrolighed, så man åbner sig for hinanden og træder ind i hinandens liv. Ja, så intimt kan samlivet med et andet menneske blive, at man ligefrem ville kunne sige: »Ikke mere jeg lever, men hun lever i mig« – i den grad er den anden blevet mit liv.

Med troen på Kristus forholder det sig på tilsvarende måde, blot på et andet plan. Grunden er den, at troen får sin karakter af den, der indgyder os tro. Allerede små børns tro på deres forældre har under normale forhold en anden karat end deres tro på f.eks. legekammerater. Forældrene tilsikrer jo det lille barn dets eksistens. Eksemplet viser desuden, at den begrundede tro yder mennesket en form for vished, tryghed, som en saglig viden, den være sig nok så omfattende, aldrig kan yde. Det, der skiller ateisten fra Guds verden, er derfor heller ikke viden, for en saglig viden rækker ikke til, når det gælder menneskets liv og lykke; men det, der

skiller, er en mennesketro, der vil være sig selv nok, og som derfor før eller senere løber ud i resignation.

Thi menneskeheden har jo hverken indsigt eller kraft til selv at fuldbyrde sit liv. Et blik på verdenssituationen viser det med al ønskelig tydelighed. Men det gør det enkelte menneskes liv også. I ungdommen kan man måske endnu gøre sig illusioner om at kunne udfolde og fuldende sin menneskelighed ved egen kraft, men man vil næppe gøre sig forestillinger om at kunne hjælpe et større udsnit af menneskeheden til det samme. Og det er aldeles sikkert, at man vil blive tvunget til at resignere i denne tro på sig selv, efterhånden som man får lært sig selv at kende og levet sit liv.

Mennesketroen er således det nødvendige, men yderst skrøbelige bindeled mellem os mennesker; og den vil bryde sammen før eller senere, hvis ikke den har som sin kilde og kraft troen på Kristus.

Kristus er den eneste i verden, som har fuldbyrdet vort liv fra vugge til grav, så vi mennesker må erkende, at vi i ham har fået et forbillede, der er gyldigt for alle til alle tider. Men også Gud har afgivet sin kendelse, idet han har lagt både naturens og historiens kræfter og alle gode og onde magter ind under ham. Det skete i hans død på korset. Da Jesus havde fuldbragt vort livsløb i fuldkommen lydighed mod sin Far og omsorg for hans mennesker, svarede Gud ved at drage hele hans menneskenatur, sjæl og legeme, gennem døden ind til sig og underlægge ham alt (Filip 2,8–11).

Dette er opstandelsen. For idet Gud drager Menneskesønnen ind til sig i kærlighed, gennemtrænges hans menneskenatur af Guds Ånd, så den forklares, forvandles, nyskabes til en levendegørende kraft, der kan herske over verden (1. Kor 15,45; Hebr 1).

»Jeg dømmes for dødets opstandelse!«

De 40 dage mellem påsken og himmelfarten, da Kristus viser sig for sine venner og vidner i sin nye tilstand, er måske det mest privilegerede afsnit af hele åbenbaringshistorien. Her forundes der apostlene et kik ind i den næste verden, i livet hinsides død og begravelse. I den opstandne Kristus ser de menneskelivet fuldbyrdet på en måde, som er ufattelig for os og dog til at tage og føle på. Han talte og spiste jo med dem og lod dem røre ved sine sårmærker. Han forsikrede,

at det var ham og forklarede dem, hvad der var sket med ham (Luk 24, 36–48). Siden syndefaldet, da det oprørske menneske var blevet tømt for Guds Ånd og derfor var hjemfaldet til opløsning og død, havde Gud arbejdet på at genopbygge sit ødelagte skaberværk. I den opstandne Menneskesøn var denne frelsesplan nu fuldbyrdet. Den oprørske menneskenatur var igen lagt ind under Guds Ånd og helt ud i legemet gennemtrængt af hans liv.

Således er Kristi menneskeliv blevet vort livsmønster fra vugge til grav, ja, helt ind i evigheden. Vor legemlige opstandelse skal vi opleve med den øvrige menneskehed på den yderste dag (1. Kor 15,51); men hans blev skænket ham af Gud allerede på 3. dagen efter hans død, for at han kunne være »førstefødt ud af de døde« (Kol 1,18), og således med legeme og sjæl blive en ny og hidtil ukendt kraft i vort liv.

Hvordan kom apostlene til denne tro på den opstandne Kristus som den nyskabende kraft i vort liv? Det viser *Paulus*, både i sit liv og i sin lære, ifølge apostlenes gerninger.

Da han står anklaget for det høje råd, råber han: »I mænd, brødre! Jeg er farisæer, søn af farisæere. For (Israels) håb og dødes opstandelse er det, jeg står til regnskab!« (Ap gern 23,6). Da blev der stor alarm blandt rådsherrerne. For nogle var saddukæere, som hverken troede på engle, ånder eller dødes opstandelse; andre var farisæere, som troede på begge dele. Således havde Paulus opnået, hvad han ville i første omgang: nemlig at bringe sine anklager i totterne på hinanden.

Men bag denne taktiske manøvre lå en dybt alvorlig intention: apostlens strenge pligt til at vidne sandt og troværdigt om Kristus. Da hans fangevogtere havde bragt ham i sikkerhed i Antoniaborgen, viser Kristus sig derfor for ham om natten: »Vær frimodig; thi ligesom du har vidnet om mig i Jerusalem, skal du vidne i Rom« (23,11).

Altså gentager Paulus sit vidnesbyrd over for den romerske statsholder i Cæsarea og for kong Agrippa: De farisæere, der anklager ham, tror selv på de dødes opstandelse og lever i håbet om den forjættelse, Gud har givet fædrene, og som »vort 12-stammeforbund håber at nå til ved at dyrke Gud uafsladeligt dag og nat« (24,14–15;26,7). De er derfor i strid med deres egen tro, når de anklager Paulus, fordi han forkynder, at Gud har oprejst Jesus fra de døde.

Til Krist Konges Fest.

Efter Alfred Manessier

*... han blev lydige til døden,
ja, døden på et kors.*

Derfor har også Gud højt ophøjet ham ...

Hvorfor anklager de ham så? Hvad ondt er der i at forkynde, at Gud har oprejst Jesus? Hvad er det, de hidser sig op over? To afgørende ting: at Jesu opstandelse forkyndes som en helt ny skaberakt fra Guds side – og at vi kun får del i denne nyskabelse i kraft af den opstandne Kristus.

Begge dele ophidsede farisæerne. De forestillede sig nemlig, at mennesket ved at holde ud i lydighed mod loven »dag og nat« selv kunne fortjene sig adgang til Guds løfte til fædrene om opstandelse fra de døde. Og så Paulus havde som farisæer været af den opfattelse. Men på vej til Da-

maskus var der blevet vendt op og ned på hans liv og derfor også på hans lære. Her havde den opstandne Kristus nemlig åbenbaret sig for ham og krævet ham til regnskab for de kristne, han forfulgte: »Saul, Saul, hvorfor forfølger du mig?« – »Hvem er du, Herre?« havde Paulus forfærdet spurgt: »Jeg er Jesus, som du forfølger (nemlig i de kristne)!« Og nu får han det kald, som han senere skulle anklages og lide døden for:

Han skal vidne 1. om Kristi opstandelse, 2. om at han i sin opstandelse identificerer sig med de kristne, 3. at den opstandne Kristus er vor

eneste vej ud af mørket ind i lyset og 4. at vi derfor må tro dvs. bygge på ham, hvis vi vil overvinde satans magt og nå vort livsmål hos Gud (26,12–18).

Det er påskebudskabet, Paulus sendes med – et lys fra himlen, som overgik solens glans, og som fra nu af vil gennemlyse og forvandle menneskelivet. Hvorfor i alverden vægrer jøderne og vi os ved at tage imod det?

»Jeg ved, på hvem jeg tror!«

»Fordi de elskede menneskenes ære mere end Guds ære,« skriver Johannes om farisæerne (Jo. 12,43), og mon ikke dette også dybest set er vort problem? Thi ligesom den vantro siger nej til at bygge sit liv på Gud, fordi han kun tror på sig selv, sådan falder også det religiøse menneske let for den fristelse at spænde religionen for sin egen vogn. Den må gerne give os brugsanvisninger; ja, kan man aflukke Gud hans hemmeligheder, så styrker man jo dermed sin egen livssituation. Man vil jo gerne perfektionere sig, være verdens lys og gode samvittighed.

Således kan man, ofte uden selv at gennemskue det, tage religionen til indtægt for sig selv. Den sublimerer vor selvopholdelsesdrift, giver den en ædel retning, som verden slet ikke vil have så svært ved at bøje sig for. Den fornemmer jo instinktivt, at denne religiøse selvopholdelsesdrift er af dens eget kød og blod, født af mands vilje ligesom den selv og derfor uden større risiko kan tages til indtægt for den selv.

Således bliver farisæere toneangivende til enhver tid. Verden genkender sig selv i dem; de står øverst, men på dens egen rangliste. Idet den dyrker dem som sine vejledere, dyrker den sig selv. De bekræfter jo den faldne verdens grunddogme: at mennesket er sig selv nok.

Gudstroen derimod er en forargelse. Alt imens vi er opfyldt af vore ideer og diskussioner, manifester og aktioner, vore bønner og gode gerninger træder den opstandne Kristus pludselig ind i vort livsmønster – ikke for at bekræfte og glorificere det, men for at se, om det skulle have modnet os til at opfatte, værdsætte og længes efter hans. Ved at sætte alle sejl til for at løse livsopgaven skulle vi tage mål af den og vore egne kræfter og således opleve helt ind til marven af vort væsen, at vi kommer til kort. I denne vitale oplevelse af vor egen utilstrækkelighed skulle vi afdø fra den selvtilstrækkelige mennesketro og

dens resignation og åbne os for Kristus. Draget af ham skulle vi træde ud af vort liv, som larven af sin puppe, for at han kan forvandle os til lighed med sig.

Denne trosakt udfordrer imidlertid vor selvopholdelsesdrift og stiller os på vort livs mest afgørende prøve. Thi hvad er i første omgang det letteste: at have Gud som gæst eller vært ved vort bord? Er han gæst, da henter vi sten fra hans hus til vor egen bygning; men er han vært, da er vi stødt fra tronen i vort eget hus og blevet en levende sten i hans hænder til opbygning af hans hus, som er Kirken (1. Pet 2,5–10).

I denne afgørende prøve om herredømmet over vort liv erfarer vi syndens inderste væsen i vor natur. Her er opgaven derfor stillet. Her skal kødet korsfæstes i os og vi i troslydighed lade os føre derhen, hvor vi ikke ville (jfr. Jo 21,18). Denne troslydighed under lidelse knækker ikke vor selvopholdelsesdrift, men betror den til Gud. Således dør vi med ham og kan derfor også genopstå med ham, som vi er indviet til det i dåben (Rom 6,4; Filip 3,8–11).

For Paulus er Jesu opstandelse altså ikke et isoleret fænomen, men begyndelsen til de dødes opstandelse. Denne begyndelse er allerede virksom i dem, der tror og i dåben er indviet til et liv i Kristus. For i troen og dåben har Kristus identificeret sig med os. I sine ord og gerninger styrker han denne kontakt. Samtidig fører han os gennem vort livs begivenheder til en sådan erkendelse af vor fattigdom, at vi med længsel kan overlade forsødet i vort hus til ham.

Det skal gå os, som det gik disciplene på vej til Emmaus. De talte om Jesu tragiske død, da de fik følge af den opstandne Kristus på vejen. Han udlagde Skriften for dem, så de begyndte at ane, hvad der i virkeligheden var sket. Jo mere han betroede dem, jo mere fyldtes de af tro og længsel. Da de nåede landsbyen, bad de ham: »Bliv hos os; dagen hælder!« Og Jesus gik ind i deres hus, ikke som gæst, men som vært. Han brød brødet og velsignede det og gav dem det.

Da åbnedes deres øjne og de kendte ham og sagde til hinanden: »Brændte ikke vort hjerte i os, mens han udlagde skrifterne for os på vejen?« Og de skyndte sig til Jerusalem og aflagde deres vidnesbyrd for apostlene og modtog deres, som var forsamlede der: »Herren er virkelig opstanden!« (Luk 24,13–36).

Elsebet Kieler.

En kirkeklokke, der kimer en påskemorgen et sted i Danmark – en ung lærerfrue, der venter et barn, og en ambitiøs og stråbsom karl, det er de tre hjul, som Martin A. Hansens store drama, novellen »Påskekløkken« drejer på. Omkring disse figurer er en stor kæde af personligheder spændt fast, så de næsten alle rives med i en forandring. Fortællingen er et raffineret stykke digterisk mekanik, hvor ingenting er overflødigt, alt passer ind i helheden. Vi skal her kigge nærmere på hovedmekanikken for at nå til kernen i værket; så må vi til gengæld give afkald på at genskabe den varme og fylde af humor og menneskelighed, som kun læsningen kan give.

Et ungt ægtepar ligger i sengen påskemorgen. Han er andenlærer ved landsbyens skole, hun, Grethe, en ung og sød, men ikke særlig dybsindig pige. De ligger og hører påskekløkkens kimen. Hun bliver lidt vemodig og tænker på barnet, hun venter. Og i den forpligtende og alvorlige situation – at hun skal føde sin mands første barn – kommer hun til at tænke på en ungdomskærlighed, Villi. Denne Villi havde noget, som hendes mand ikke har, han trængte til hende, hun var en fysisk nødvendighed for ham. Hermed er et af fortællingens hjul sat i bevægelse, hun bliver af sine tanker tvunget til en forandring i sit forhold til manden. Forandringens art og karakter kender hun ikke, men den er nødvendig for at deres forhold kan blive ægte. Kirkeklokken kimen, som den fornemmes i natur og menneskesind, sætter forandringen i skred. Hun møder på sin vej til kirken førstelæreren kone, som er forslidt og livstræt. Den ældre kvinde fortæller hende om sin mand. Han har som ung villet være sanger, fordi han havde en god stemme. Det blev ikke til noget, men nu synger han for i kirken med de sørgelige rester af den stemme, han engang havde. Han kan ikke overkomme livet. Hjemmets økonomi er anspændt på grund af to studerende sønner. Han er derfor blevet pirrelig og urimelig, også overfor konen. En blanding af forpint selvhævdelse og tom pligttrøskab får ham til at blive ved med kirkesangen. »Hans Sind er som et Dyr, der har bidt Tænderne ind i sin egen Krop og ikke kan faa dem ud igen, men blot maa bide og bide i sig selv.« Den unge andenlærerkone kan måske

PÅSKEKLOKKEN

Niels Brixtofte Petersen
gennemgår Martin A. Hansens novelle
af samme navn

hjelpe ham lidt ved at rose hans stemme. Hun er på vej videre i sin forandring, hun har hørt om et menneskes lidelse, og er klar over, at hun måske kan afhjælpe den. Længere henne ad kirkevejen går hun forbi karlen Johan, og hun spørger ham, hvad klokken er. »Vort Ur var gaaet istaa!« siger hun. Et kort sekund ser hun i hans øjne et uhyggeligt blik, en dyrisk og begærlig ensomhed. I dette korte sekund har hun set noget af det, som hun savner hos sin mand: den onde ensomhed, der trænger til hende. Hele sceneriet er meget konkret, karlen har et øjeblik tænkt på at forføre hende, men viger tilbage, da det fremgår, at hun er gift.

I kirken hører lærerfruen epistlen om sandhedens usyrede brød og evangeliet om kvinderne ved graven. Hun sidder og tænker på den ægthed, hun savner i forholdet til sin mand, og evangeliet kommer med en slags løsning på problemet.

Kvinderne ved graven påskemorgen havde ligget søvnløse om natten ved tanken om, at der lå en og trængte til dem. Om morgenen gik de hen og gjorde det, som ingen disciple havde tænkt på. De drog omsorg for ham, som ikke engang var levende, men et lemlæstet lig. I lærerkonens fortolkning af fortællingen er der en stor jordbundethed, men også den kontante forståelse, som megen refleksion kan dræbe. Hun forstår, at hendes funktion her i livet bliver den at hjælpe, hvor det er fornødent. Som kvinde og hustru skal hun nå frem til sin mand gennem det, hun kan være for andre mennesker på det nære plan. Man kunne sige, at hun skulle sigte længere, i verdensperspektiv på den store lidelse i krigshærgede lande osv., men en sådan stor tanke med idealitet ville sprænge denne fortælling, som er en beretning om mennesker, der forandres, men ikke løsrives fra deres vilkår.

Nu er hun lettet, og hun forlader kirken for ikke at hengive sig til skønhedsdyrkelse og mystik overfor alt det i gudstjenesten, der ikke umiddelbart siger hende noget.

Ude på kirkegården går kirkeværge Johansen. Han er socialdemokrat og ateist af overbevisning, en dygtig håndværker, som kan glædes ved kirkens bygningskunst, men ikke ved det, der foregår i den. Også alterlysene i kirken holder han af, når de brænder, men det må ingen se, for de kunne jo tro noget forkert. Denne i bedste forstand værdige mand er blevet dybt rystet denne påskemorgen. Han har fra kirketårnet set en lille dreng hoppe paradiset et bestemt sted nede på kirkegården. På det sted kommer han aldrig, fordi han ikke vil ses der. Andenlærerkonen kommer ud. Hun falder i snak med ham, og han får som den første udenforstående at vide, at hun venter et barn. Pludselig griber han hende i armen og viser hende sin lille drengs grav. Han fortæller om synet fra før – om hans eneste dreng, der døde som lille ved en ulykke. Hun bringer meget på plads ved at lytte til ham, og for anden gang denne påskedag lykkes det

Martin A. Hansen

hende at hjælpe et menneske over noget i det selv – men uden omvendelser og brud med fortiden som følger – det er det, der er med til at gøre historien så fornem og behersket. Det, den unge lærerkone gør, kan på jævnt plan sammenlignes med en sokratisk jordemoderkunst. Hun lempet hjælpende noget ud af disse mennesker, så de undgår at bryde med sig selv. De bringes til at forstå menneskelivets fundamentale usikkerhed på trods af alle systemer, derfor ændrer de måske livsbane, men deres natur står urørt.

Karlen Johan er novellens tredje drivhjul. Han er en uhyggelig personlighed, fantastisk effektiv og stræbsom. Alt, hvad han foretager sig, betragter han som redskab til at nå det mål, han ønsker. Han vil herske – ikke som nu pukle med sine hænder på Lindegården. Der har han ladet sig fæste, fordi han skal bruge Ingrid, datteren på gården i sine stræberplaner. Allerede længe har han spillet på det erotiske spændingsforhold, der er mellem dem, og nu venter han blot til tiden er inde til at tage hende. Påske-klokken rører ved noget i ham, han kommer et kort øjeblik i tvivl, om hans mål er det rigtige og om nu også Ingrid er det rette redskab i hans opadhigen. Kirke og kristendom – også kristne kærlighedstanker ligger ham fjernt. Alt ses hos ham i lyset af hans stræben.

Da han møder andenlærerkonen, får han den tanke, at hende kunne han tage, men da han af det hun siger, forstår, at hun er gift, opgiver han øjeblikkeligt dette forehavende. »For sent, for sent,« tænker han. Man skal læse novellen i sin helhed for rigtigt at forstå, hvor stor en trussel en sådan resignation er mod hans stræbersind og selvsikkerhed. Kirkeklokken og mødet med andenlærerkonen rækker noget i ham, han føler det selv vagt, men kommer aldrig til klarhed over, hvad det er, der røkket. Han fortsætter tilsyneladende upåvirket sin opadhigen og tager nu pigen, som kun har ventet på, at han skulle komme.

Efter deres hidsige erotiske møde går de sammen ud for at måle gårdens jorder op. Sammen sætter de sig i et skur og snakker – og pludselig sker det, hans bane bliver brat afbrudt. Gårdens store tyr har slået sig løs og er gået amok.

Johan kaster sig ind i en vild og jævnbrydig kamp med kolossen, får den jaget ind i porten og bliver selv

knust mod muren. Novellen lægger op til, at det måtte gå sådan. På sin vej opad er han blevet forstyrret af eet eller andet stort, vi ved ikke, hvad det er. Dette store har gjort hans stræben til en illusion. Ingrid aner det. I tyre kampen får det store sin udfoldelse, Johan nyder denne strid med noget, der er ham jævnbyrdigt. Samtidig bliver hans kamp og død til redning for gårdens folk og kirkefolket, der trues af det vilde dyr.

En mærkelig kvinde er på vej hjem til Lindegården efter at have fået besked om Johans endeligt. Det er Ingrids mor. Som menneske er hun tillukket for det gode, dømonisk som de besatte i Bibelen. Hun har brugt et halvt liv til at trampe på alt godt hos sig selv og andre. Hun har kalkuleret med den hårde glatte Johan, og hun har godt vidst, hvad han ville med datteren. Magtmennesket har hun forstået, og han har kunnet bekræfte hendes dyriskhed. Men nu har Johan sprængt sit eget magtmønster og er gået ind i et andet, som gør ham til offer, skønt han ikke selv ved det. Stillet overfor dette, bryder Lindegårdskonens sammen i fortvivlelse og ægte gråd, ondskabens trylleri i hende er brudt. Johans blinde, ubevidste offer har forløst et menneske.

»Påskeklodden« er blandt meget andet, i sin kerne en historie om kærlighed og offer. Kærligheden, som den opdages og forstås af den unge lærerkone, hører hjemme i ældgammel kristen sammenhæng, i sammensmeltningen af eros og caritas. Johans skæbne og hans sidste handling er ren natur, men kommer til at virke som forløsningsoffer for vølven på Lindegården. Han skabte selv en påske ved sin magtudfoldelse. Derved får denne tyre kamp måske rødder tilbage til hedenske ritualkampe. Hedensk er og bliver det også i digterens tolkning, men evangelisk virker det. Sjældent forstås vel påskebegrebet så centralt som i denne fortælling.

Niels Brixtofte Petersen.

Katolsk Ugeblads redaktion ønsker læsere, annoncører og medarbejdere en indholdsrig stille uge og en glædelig påske.

DÅ BEN

Martin Drouzy
skriver om
dåb på
samlebånd

For ca. 2 år siden fik en jysk folkekirkepræst, pastor Husum, den idé at indføre en ny dåbspraksis i sit sogn. De forældre, der anmodede om at få deres børn døbt, måtte forpligte sig til at gå i kirke et vist antal gange om året, indtil barnet nåede konfirmationsalderen. Hensigten med dette ønske var at få en vis garanti for, at dåben i forældrenes øjne ikke bare var et stykke folkløse eller en religiøs optakt til en god familiemiddag, men at de betragtede den som en meningsfyldt handling, der bundede i en positiv indstilling til troen...

Den arme præst, – det skulle han aldrig have gjort! Flere uger igennem var han ikke alene genstand for de angreb, den antikirkelige presse rettede imod, hvad man kaldte hans »kirketugt«, men også for en mere eller mindre skarp kritik fra sine kollegers side. Hvad var nu det for noget? Havde man hørt noget lignende? En præst, der stillede betingelser for at få adgang til frelsen, – en præst, der krævede noget, før han meddelte et sakramente, og som altså »bekymrede sig på Guds Vegne«! Som om dåben ikke var en helt ufortjent nådegave og et direkte udtryk for Guds betingelsesløse kærlighed...

Imidlertid var der blandt pastor Husums kolleger også flere, der mere eller mindre gik ind for hans tankegang. De henviste blandt andet til den berømte teolog Karl Barth, som i 1943 havde bidraget til en radikal omtænkning med hensyn til den almindelige dåbspraksis, og som endda havde sat et spørgsmålstegn ved, at man overhovedet døbte børn. For ham var problemet noget meget alvorligt, som rørte ved selve vor opfattelse af kirkens væsen: Skulle kirken lade sig nøje med at være en slags servicestation, hvor man meddelte dåben på samlebånd til alle, der anmodede om det. Skulle den ikke snarere være tro imod evangeliet og betragte dåben som et udtryk for et personligt trosengagement og altså forbeholde voksne mennesker at modtage den. Skulle tendensen med andre ord først og fremmest gå i retning af det kvantitative eller af det kvalitative – af *mange* kristne eller *ægte* kristne? Skulle kirken slå sig til tåls med at være en folkekirke fremfor en bekendelseskirke?

Det er et spørgsmål, det ikke er let at løse. Men eftersom det er fælles for den katolske kirke og størstedelen af de protestantiske kirker, kan det måske være nyttigt at forsøge at finde ud af, hvor vi står. I denne synode-

tid, hvor hele vort kirkeliv systematisk bliver taget op til revision, kan det oven i købet være sundt at tage imod pastor Husums udfordring og se på vor nuværende dåbspraksis med både friske og kristne øjne.

Troens sakramente

»Gå ud i al verden og forkynd evangeliet for al skabningen! Den, som tror og bliver døbt, skal blive frelst« (Mark. 16,15-16). Således lyder Kristi egen befaling til apostlene. Først at forkynde og derefter at døbe er altså den normale rækkefølge, der er indstiftet af Kristus selv. Dåben forudsætter forkyndelsen, fordi den forudsætter troen. Den er en pagt, der sluttes mellem Gud og et menneske, der allerede har taget imod Guds ord og er på vej til at omvende sig til Kristus. Dåben er altså et udtryk for troen, et troens sakramente. Da Kandakes skatmester beder Filip om dåben, svarer han: »Tror du af hele dit hjerte, så kan det ske« (Ap. g. 8,37).

Men dåben bevirker ligesom alle de øvrige sakramenter, hvad den udtrykker, eller – som Grundtvig siger – den skaber, hvad den nævner. Den forudsætter troen, men samtidig giver den også troen. Når katekumenen melder sig for at modtage dåben, bliver han spurgt: »Hvad begærer du?«, og han svarer: »Troen.« Vi må altså fastholde, at dåben foruden at være et udtryk for troen også skænker den. Disse to ting er på ingen måde uforenelige. Katekumenen anmoder om at blive døbt, fordi Gud allerede har ført ham til troen, men samtidig gør han det også for at komme til troen. Dåben har den samme plads i forhold til troen som fødslen til livet. Fødslen er ikke en absolut begyndelse. Barnet er allerede begyndt at leve, længe før det fødes, nemlig ved undfangelsen. Man fødes, fordi man allerede har livet, men samtidig fødes man også for at kunne leve videre. Og på samme måde er dåben samtidig et tegn på troen og en indførelse i troens liv.

Hvad med barnedåben?

Hvis det forholder sig sådan, kan man ikke lade være med at spørge: Hvad så med barnedåben? Hvordan kan man forsvare at døbe et barn, som endnu ikke er i stand til personligt at tage stilling til troen? Skulle man være helt konsekvent, måtte man sige: Det er ikke muligt! Men på den anden side er det også en kendsgerning, at livet – og ikke mindst kirkens liv – gang på gang viser sig at

være stærkere end logiske argumenter. Vi har således utvetydige vidnesbyrd om, at det så tidligt som i slutningen af det 2. århundrede og i begyndelsen af det 3. ikke var usædvanligt at døbe børn. I tidens løb har denne praksis så udviklet sig til at blive det almindelige. Den har da heller aldrig for alvor været anfægtet hverken i den katolske eller i de lutherske kirker. Og hvis vi virkelig tror på, at Kristus er med sin kirke indtil tidernes ende, kan vi dårligt samtidig anse det for sandsynligt, at han skulle have ladet den forråde sit ord og sin hensigt på et så vigtigt punkt.

Hvordan kan denne praksis så forklares? Simpelt hen som Augustin gjorde det, nemlig med at de små børn ikke bliver døbt i kraft af deres personlige tro (som endnu ikke eksisterer), men i kraft af kirkens tro, hvilket i praksis vil sige: i kraft af menighedens og forældrenes tro. Forudsætningen for at døbe et barn er altså, at barnet senere vil blive opdraget i denne tro, og at det gennem hele sin opvækst vil få mulighed for at høre om Kristus og for at tage imod forkyndelsen af evangeliet. Når talen er om voksne mennesker, er alle så nogenlunde enige om, at kun de, der tror på Kristus som Gud og Frelser, og som er indstillet på at følge ham, kan modtage dåben. Og på

samme måde må man sige, at menigheden kun kan give børnene adgang til dåben, hvis der er moralsk garanti for, at de senere vil få en kristen opdragelse. Dåben er nemlig ikke en død skat, som man bare skal gemme og værne om, – den er også et liv og en spire, som skal vokse og udfolde sig. Hvis døbte forældre har pligt til at lade deres børn døbe, har de også (sammen med kirken) en yderligere pligt til at sørge for, at de bliver oplært i troen, og at de bliver opdraget som Guds børn. Gav kirken afkald på denne pligt, ville den forråde den gave, Gud har betroet den at forvalte, og dåben ville dermed blive reduceret til den rene magi.

En fornyet dåbspraksis

Her er det, vi bliver stillet over for pastor Husums udfordring. Så længe vi levede i et såkaldt sakralt samfund, hvor alle var kristne og hvor troen for så vidt indgik som et integrerende led i hverdagens liv, var der ingen problemer i den retning, – dengang kunne man med god samvittighed døbe alle børn, fordi man på forhånd var nogenlunde sikker på, at de ville få en kristen opdragelse. Men i et sekulariseret samfund som det, vi nu lever i, hvor antallet af bevidste og overbeviste kristne kun udgør et ganske lille mindretal, kan man slet ikke længere være sikker på, at bar-

net vil få mulighed for at høre og tage imod evangeliet. Derfor kan man da heller ikke længere betragte det som en selvfølge, at alle børn uden undtagelse kan blive døbt uanset forældrenes indstilling og personlige engagement i troen eller mangel på samme. Som situationen er i dag, kan kirken ikke indlade sig på at være en servicestation, som uden videre meddeler sakramenterne. Den må også – og først og fremmest – sørge for, at den evangelists sæd, som bliver sået, også får rimelige vækstbetingelser.

Men hvad skal man så gøre i praksis? Her gælder det om at finde en vej, der ligger lige fjernt fra overdreven strenghed og fra misforstået overbærenhed. På den ene side har kirken nemlig ikke lov til at nægte at meddele sakramenterne til dem, der ønsker at modtage dem. Efter Kristi eget eksempel, han, som »ikke slukkede de yngende tænder« (Matt 12,20), er den på forhånd velvilligt indstillet over for alle, der kommer til den, heri indbefattet – og man kan oven i købet sige: især – dem, der har en vaklende tro. Kirkens mission består nemlig i at føre alle mennesker til troen. Hvert eneste barn, der kommer til verden, er ifølge Guds frelsesplan kaldet til at komme til dåben. Kirken kan altså ikke tillade sig at nægte adgang til dåben under påberåbelse af, at den bør være en bekendelseskirke.

Men på den anden side kan den heller ikke – under påberåbelse af, at den vil være en »folkekirke« – meddele dåben fuldstændig betingelsesløst og uden den allerringeste garanti. Den kan ikke tillade sig at se bort fra de krav, der knytter sig til dåbens sakramente. Dette sakramente medfører normalt, at den døbte indlemmes i menighedens liv gennem den personlige trosbekræftelse, og at han deltager i nadverfællesskabet. Har man alvorlige og tungtvejende grunde til at tro, at dåben aldrig vil føre til en sådan indlemmelse, må man foreholde forældrene deres ansvar, og præsten må med forståelse og nænsomhed hjælpe dem frem til en personlig stillingtagen. Naturligvis drejer det sig på ingen måde om at nægte deres barn adgang til dåben. Men der gives dog enkelte tilfælde, hvor det kan være opportunt og oven i købet nødvendigt at udskyde den for på den måde at give forældrene mere tid til at tænke sig om og måske modnes i deres tro og til i sidste instans mere udtrykkeligt at blive sig deres ansvar bevidst¹⁾. En sådan fremgangsmåde har intet som helst med strenghed at gøre. Det, der står

på spil, er sakramentets ægthed. Dåben er nemlig ikke en magisk handling. Den kan kun være ægte, hvis den udtrykker en sand positiv indstilling til troen. Det er ikke først og fremmest sakramentet, men selve det, at Gud skænker os troen, der er udtrykket for Guds ufortjente kærlighed. At mene, at Gud har gjort os til sine medarbejdere (1. Kor. 3,9), og at vi følgelig ikke har lov til at misbruge hans gaver, betyder slet ikke, at vi »bekymrer os på Guds vegne«. Allerede Paulus skrev i sin tid til korinterne: »Som medarbejdere formaner vi jer til, at det ikke må være forgæves, I har modtaget Guds nåde« (2. Kor. 6,1). *Martin Drouzy*

¹⁾ Det er netop, hvad de franske biskopper i et hyrdebrev om »barnedåbens pastorale praksis« (udsendt i marts 1966) blandt andet opfordrer deres præster til at gøre.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG den 7., 2. PASSIONS-SØNDAG eller PALMESØNDAG (rød og violet).

MANDAG den 8., i den stille uge (violet, s. 354).

TIRSDAG den 9., i den stille uge (violet, s. 358).

ONSDAG den 10., i den stille uge (violet, s. 373).

TORS DAG den 11., SKÆRTORS-DAG (hvid).

FREDAG den 12., LANGFREDAG (sort og violet).

LØRDAG den 13., PÅSKELØRDAG (violet og hvid).

SØNDAG den 14., PÅSKEDAG (hvid, s. 547).

MANDAG den 15., 2. PÅSKEDAG (hvid, s. 550).

TIRSDAG den 16., 3. PÅSKEDAG (hvid, s. 555).

ONSDAG den 17., efter påske (hvid, s. 559).

TORS DAG den 18., efter påske (hvid, s. 563).

FREDAG den 19., efter påske (hvid, s. 568).

LØRDAG den 20., efter påske (hvid, s. 572).

SØNDAG den 21., 1. efter påske – HVIDE SØNDAG – (hvid, s. 576).

STILLE UGE OG PÅSKE I IMMACULATA KIRKE

Strandvej 91, Kbh. Ø.

Skærtorsdag kl. 17.

Langfredag kl. 15.

Påskelørdag kl. 20, ceremonier, der-efter højmesse.

Påskedag kl. 7.30, messe.

Påskedag kl. 10.00, højmesse.

2. påskedag kl. 10.00, højmesse.

Jeg husker det endnu, som om det var i går: de søndagsstille gader, der pludselig fyldtes med den harmoniske klokkeklang fra Sct. Augustins kirke, når jeg søndag morgen lidt før kl. 9 gik fra Lyngbyvejens station og til – som vi den gang sagde – klosterkirken. Det foregik hver søndag i begyndelsen af trediverne, da Peter Schindler var rektor ved kirken. Og så kom man ind i det smukke kirkerum, og så det berømte gyldne alter. Jo – der var format over det. Liturgien var såre enkel, næsten japansk i sin fordringsløse, men yderst raffinerede udførelse. – Jo, der var smag over det. Så besteg Peter Schindler prædikestolen og talte til os. Der var de almindelige prædikener på almindelige søndage, og der var de store prædikener, i den helt store stil, som man sjældent kommer ud for herhjemme, med vel afbalancerede sætninger og strålende opbygning, med indledning og en slutning om evigheden hos Gud, der helt tog pusten fra os, med rige tanker og ædelt indhold. Jo – der var kultur over det. Peter Schindlers måde at tale på var fascinerende, og flere ting kunne nævnes, som var med til at give dette enestående resultat: Det enorme ordforråd, han benyttede. Det var altid andre ord end de gængse, der lå lige for og ville komme til at virke banale. Det strålende billedstof, han anvendte som illustration. Det hele stod altid plastisk for ens øje. Og sidst, men ikke mindst, det stykke, der så at sige altid indgik i prædikenerne, og som han kaldte: til vor kristelige belæring. Vi munde ikke ud i bare opbyggelse og sølelssværmeri. Vi vidste altid, hvor vi var henne. Indholdet var præget af liturgi, fædre og oldkirke, evangelium og orient. Det var rige tanker, man kunne leve på en hel uge, ja, meget lever jeg på den dag i dag og kan huske næsten ordret. Men der var altid hjerte med i fremstillingen, så sandt som han efterlevede det ord af Grundtvig, han elskede at citere: »Da mærked' jeg arme i midvinter sval, at lys uden varme er helvedes kval.«

Selve liturgien blev hovedbestanddelen af ens søndag. Man kom i kirke, ikke for at få noget, eller for at tage noget med hjem, – men for at tjene Gud og takke ham for Kristi opstandelse. Jeg husker en gang, hvor jeg på grund af en familiefest måtte frekventere en anden kirke og altså ikke kunne tjene messen i Sct. Augustins kirke. Næste søndag spurgte Onkel Peter, hvorfor jeg havde svigtet

»De higer og søger...«

Af Bjørn Højbo

søndagen i forvejen. Jeg fortalte ham det og fik blot det svar: Hvad rager det Gud, at De går til bal lørdag aften? Hans tjeneste skal vel ikke lide under Deres personlige fornøjelser?

Sammenholdet i menigheden, eller »valgmenigheden«, som Peter Schindler spøgende sagde (for det var jo ikke nogen sognekirke), var strålende. Vi unge blev ofte indbudt til morgenkaffe hos ældre eller hos familier. Man var aldrig alene og en ligegyldig person. Resultatet af disse to ting: Gud skal dyrkes, og en menighed holder sammen, blev, at det aldrig var en byrde at gå i kirke søndag morgen. Hvor skulle man ellers gå hen for at få indhold til den næste uge og medmenneskelig varme? Vi blev immune over for al banal tale om søndagspligt, om at det er en pligt at gå i kirke, at det er ens pligt at elske Gud osv. Alt sligt forekom os komisk.

Da vi senere kom til udlandet, viste samme menighed os, at ude af øje ikke er ude af sind: vi fik hver jul boggaver fra den. Midlerne var indkommet ved almindelig indsamling. Vi var udgået fra denne menighed – og den stod bag os.

I den stille uge gik man i Sct. Ansgar. Ceremonierne var for komplicerede påskelørdag for den lille menighed. Flere af os tog så til Assens,

hvor pastor Knud Ballin holdt nogle fremragende liturgiske dage for os. Igen oplevede vi liturgi med stor åndelig fylde i ædel, enkel form og stildragt samt et medmenneskeligt samvær, der gjorde livet rigere.

Men Peter Schindlers omsorg for os var aldeles ikke udtømt med det rent kirkelige. Han samlede os i sit hjem, bag kirken og lærte os at se på maleri og skulptur. Og han var alt andet end kedelig på sådanne ekspeditioner. Endelig holdt han foredragsaftener. Det var de store forelæsningsaftener i AC over kristelig oldkyndighed, som han elskede at sige med et lidt gammeldags udtryk. Dette foresatte han i Didaskaleion (navnet stammer fra det første kristne universitet i Alexandria og betyder læreanstalt), og vi fik et virkeligt forhold til oldkirken ved at høre om skriftet Didakæ (som han senere udgav i: De apostolske fædre) eller om katakomber og kristne gravskikke, med omvisninger på Glyptoteket, eller om kristen kunst. Onkel Peter gav os en uvurderlig fornemmelse at begrebet: kristen kultur. Der var noget ved at være kristen, der var syner, der var dybder, der var åndeligt indhold.

Men også selve menigheden virkede aktivt med til at danne miljø.

Driftinspektør Lorenzen og frue fra Svanemøllevej stillede deres hjem til disposition for »kredsen« ved hver første tirsdag i måneden at holde åbent hus. Der kom man så og talte om alt mellem himmel og jord og traf mennesker, som var optaget af problemer, verdslige som kristelige, kirkelige som kunstneriske. Hvad det hjem har betydet for os er uvurderligt. Vi er dem dybt taknemmelige for det vi fik de aftener.

Det var et stort syn, og en medmenneskelig indstilling og en kulturel bagage, vi havde med i kufferten, da vi drog sydpå til Belgien.

Hvordan var så Kirken i de såkaldte katolske egne? Havde den noget at byde på? Spørgsmålet er ikke helt så absurd som det lyder, når man tænker på, at vi var opdraget med C. C. Christensens gamle geografibog, som ikke var blid, når det drejede sig om de katolske egne i Europa. Men vor skepsis blev til skamme. Dels mødte vi i Louvain et teologisk miljø, der var så fint, som man overhovedet kunne ønske sig det. De kan, stort set, læse i Vatikanerkoncillets tekster, det vi, stort set, allerede lærte i 40'erne! Men andre horisonter end de strengt videnskabelige åbnede sig for os. I klostret Chevetogne, der arbejdede for genforening mellem de østlige kirker og vestens romersk-katolske, mødte vi det samme syn, som Onkel Peter havde lært os hjemme i København. Der var gensynsglæde og glæde over, at det vi havde lært, ikke alligevel, når alt kommer til alt, var kættersk, eller i marginen af det katolske syn. Første gang vi var der, i januar 40, fejrede de Epifani, Helligtrekongers-fest, ville vi sige. Men her blev der lagt vægt på, at Kristus åbenbarede sig ved dåben i Jordan, åbenbarede hvem han var, og hvad han vil, vi skal være. Det var voldsomt stort, og jeg erindrer endnu sangen, de sang, da de bar festens ikon ind i refektoriet: det er slutmelodien fra 1812-ouverturen; man var i en helt anden verden, eller rettere sagt: man var hjemme ved det gyldne alter på Jagtvejen. Nogle måneder senere overværede vi for første gang (af en hel række gange) den byzantinske påske i samme kloster. Det stod lysende

Peter Schindler i sit arbejdsværelse på Jagtvejen.

klart for os, at her mødte os gammelkendte tanker om Kristus som den opstandne, der behersker alt, og som i sig samler det hele univers; den ganske skabning får i ham mening og mål. Gud havde virkelig sejret over døden, en tanke, der skulle blive særdeles betydningsfuld nogle måneder senere, da tyskerne overfaldt Belgien, og rædslerne begyndte.

Den belgiske spejderbevægelse lærte os ting, vi også kendte hjemmefra, Guds kærlighed er ikke noget, man kan bekræfte teoretisk, – den erfares, ved at man realiserer den i sin egen holdning. Vi forstår netop så meget af Guds kærlighed, som vi selv giver, og kun derved kan vi forstå Kristi kors, fordi Kristus nemlig betalte prisen for at elske mennesker. Vi skal også betale prisen, og denne pris er den eneste form for lidelse, der har mening.

Vi kom på rejse til Frankrig og oplevede sammen med spejdere »Vor Frue af Chartres«. Jeg skal aldrig glemme det syn, der dukkede op, da vi vandrede til Chartres og gik op ad den sidste bakke og pludselig så katedralen ligge der i al sin magt og skønhed. Vi læste Péguy's digte om Chartres og forstod, at her var noget andet, end det vi normalt lærte: Man kommer ikke til vor Frue af Chartres for at få noget, men kun for at hylde hende, der ved at sige ja blev hele frelsens begynderpunkt. Hun er den store Ja-sigerinde – Igen tænkte man på det, vi havde lært hjemme hos onkel Peter om kult og gudsyndelse. Jo, vi havde gået i en god skole.

År senere skulle det lykkes for mig at opleve Ravenna med alle de mosaikker, vi fra vor pure ungdom havde set billeder af og hørt om. San Vitale husker jeg særlig godt, hvor jeg traf et amerikansk ægtepar og kom i snak med dem og kunne udøse al min opsparede viden og indleven fra Onkel Peter over dem. Det var en befrielse for mig, det var en stor oplevelse for dem og de troede, at jeg var en stor ånd med dybe syner, og anede ikke, at det hele kun var lånte fjer, men det var mærkeligt at give åndsliv videre og få folk til at opleve noget. Nogle minutter senere stod jeg i Galla Placidias gravmæle, hvor Onkel Peter sagde, at hans hjerte lå begravet. Det forstod jeg godt og havde nogle intense øjeblikke for endelig at tage ud til San Apolinari in Classe og opleve det store kirkerum med pragt og herlighed og mosaikker, der stråler. Sidst så jeg San Apolinari nuovo med dens processioner af martyrer og helgenin-

der. Det var atter noget hjemmefra og totalt anderledes end de gængse opfattelser af helgener. Jo, Onkel Peters kristendomsopfattelse var god nok, – den kunne bestå en prøve. Kirken var virkelig så herlig, som han havde sagt. Endelig gik jeg over i de ortodokses dåbskapel og så, at alt det, vi havde hørt om dåben som det nye liv, som delagtiggørelse i den opstandne Kristus, var virkeligt. Så mægtigt er dåbens mysterium. De samme store oplevelser til bestyrkelse af det, jeg havde indset som ung, fik jeg i Rom, i de store basilikaer. Jeg husker endnu det indtryk, det gjorde på mig at stå i Kosma og Damian-kirken ansigt til ansigt med det storslåede apsismosaikbillede af Kristus, der kommer på morgenrødens skyer. Det var som at se en illustration til en af slutningerne på Onkel Peters prædikener, lagt i mosaik. Ædelt budskab i ædel form, evangeliet iklædt kultur.

Rundt om i Østen oplevede jeg det samme, og naturligvis stærkt i Jerusalem, i den hellige opstandelses basilika. Der stod jeg så ved selve åstedet, der taler stærkt, ja overvældende, selv om stedet er forandret og forarmet indtil ukendelighed. Intet er tilbage af den pragtfulde kirke, som Konstantin den Store lod opføre for at ære Herrens opstandelse. Det var med en mærkelig følelse af det store og ophøjede, at man stod der, hvor verdens fornyelse tog sin begyndelse, der, hvor den Herre var opstanden, hvis billede, som den opstandne alhersker, vi søndag efter søndag havde betragtet hjemme på Skikkilds alter på Jagtvejen.

Og så i 1966, fredag den 29. april, kl. 3¹/₂ om eftermiddagen stod jeg over for et af mine ønskers mål: Vi trådte ind i den store kirke, Hagia Sofia i Konstantinopel. Guiden blev kvalt, alle oplysninger var blevet givet udenfor, – der var kun ét at foretage sig: bede og opleve Gudshusets herlighed. Private ord af en vesterlænding er for fattig kost at byde på i et så stort øjeblik, så vi lod en græsk skriftefader tolke vore tanker: Johannes af Damaskus' påskekanon blev det lovprisningsoffer, logikæ thysia, fornuftoffer, vi bragte. Omgivet af marmor, porfyrr og malakit, med strålende mosaikker, levede vi os ind i, hvordan den må have været i de store tider: sangen lød, røgelsen bølgede, patriarken, kejseren og hele hoffet og al gejstligheden i de pragtfulde gevandter, lysene brændte fra utallige kandelabre og lynede i de ædelstensbesatte kar med Herrens legeme og

blod og i evangeliernes pragtindbinding. Det er en stor kulturs gave til Kristus alherskeren, det er Hellas og Rom i forening, der skænker den opstandne frelser hyldest.

»Opstandelsens dag, I folkeslag, lader os stråle af glæde.

Det er påske, Herrens påske:

Fra død til liv og fra jord til himmel

har Kristus vor Gud ført os, som synger sejrshymnen.

Himlen glæde sig, jorden være i fryd,

alverden være i fest, hele den synlige og usynlige verden, thi Kristus er opstanden, han, som er den evige glæde.

Se, alt er overstrømmet med lys, himlen, jorden og underverdenen. Alskabningen fejrer den opstandne Kristus, ham, i hvem den er styrket.

Dødens død fejrer vi, underverdens undergang

og et nyt og evigt livs frembrud . . .

Vi vandrer omkring og betragter mosaikkerne, og tankerne går tilbage til det fjerne nord, hvor den mand sidder, der er skyld i, at vi oplevede dette og fik vort åndelige hjem, hvor der er dimensioner. Nu forstod vi også disse linier af Grundtvig, som Onkel Peter citerede:

Å, hvor mit hjerte længes med smerte

efter at gæste din helligdom prud efter at bo hos den levende Gud.

Det er ejendommeligt at besøge græske kirker, for der ser man jo malet på ikonerne og i fresker på vægge og lagt i mosaikker alle de gamle store, vi lærte så meget om hos Onkel Peter og som vi aldrig fandt andre steder. Er det ikke Polykarp? Ignatios fra Antiokia? Der er Antonios fra den ægyptiske ørken, og der er de store græske kirkefædre: Basilios, Gregorerne og Johannes Chrysostomos, og man kunne blive ved. Det er som en konfrontation med alle dem, der betød noget for os i vor ungdom i Didaskaleion.

I de samme græske kirker lærte vi også medmenneskelighed. Vi blev draget ind i menighedens liv, sprogvan-skelighederne til trods – således omgivet af varm og velvillig atmosfære, at det fik os til at føle os som på Jagtvejen i gamle dage. Vi havde så at sige ellers aldrig oplevet noget lignende i vore vesterlandske kirker.

Således kunne man blive ved. Alt dette er blot for at vise læserne, hvad ånd betyder. Som Peter Rohde skriver: »Det virkelige menneske er det, der giver livet indhold«. Og det gav

Peter Schindler, skal jeg love for. Livet fik dybde og bredde, det blev fyldt med indhold og blev værd at leve. Der var format og holdning over det, han lærte os.

Almindelig næstekærlighed, som den for det meste opfattes i vore dage, er noget dødkedeligt noget. Den kan vi jo ikke leve af, ligesom vi ikke kan leve af at barbære hinanden, som Storm Petersen siger. Den virkelige næstekærlighed er den, der skænker livsværdier og giver livet indhold. Det vi normalt kalder næstekærlighed er kun lige begyndelsen og ærlig talt kristelig set en selvfølge. Den kan vi ikke leve livet på – prøver vi det, går vi til grunde. Mærkelig er det at se, at hver gang der skal være åndelig fornyelse i Vesteuropa, er det næsten altid de græske kirkefædre, vi graver frem. De var nemlig opdraget med græsk åndsliv og forenede dette med kristendommen. Derfor er de værd at beskæftige sig med.

Hvis vi skal give en definition på Gud, så må Gud være tilværelsens dybeste værdi, og denne værdi må altid give nye horisonter over livet, ellers er det ikke en grundværdi. Men deri ligger også Gudserkendelsen. Vi fornyes ikke ved at udføre vor religiøse pligt, ved blot passivt at tage imod, ved blot at få syndernes forladelse. Men vi fornyes religiøst ved at engagere os i denne grundværdi denne dybdeværdi og ved at engagere os derved også at erfare den og derved at kunne bringe den videre til folk og forny deres liv.

Og til allersidst: Hvis et ægteskab ikke går godt, kan vi ikke redde hjemmet ved at ændre farven i stuen eller få taget mål til nye køkkengardiner. Men den dybe inspiration med hensyn til, hvad et hjem er og skal være, kan komme til at indebære, at man ændrer dette eller hint. Vi har med hensyn til kirkens fornyelse valgt den første vej, dvs. vi har aldeles ikke fornyet noget! – Først syner og inspiration, så fornyelser, ellers bliver det hele bare til ligegyldige og trættende ændringer og pjank og pjat.

Hvem giver os synerne – nu?

Hvornår går Herrens ord i opfyldelse: »Se, jeg gør alting nyt«?

Bjørn Højbo.

»Katolsk Ugeblad«
udkommer ikke i den stille uge. Næste nummer er nr. 16, der kommer den 19. april.

Religionen scorer points i Jugoslavien

BONN – NC NEWS SERVICE

Den jugoslaviske avis »Politika« fortæller, at religionen fik adskillige points under en afstemning blandt jugoslaviske unge.

Bladet betegner den stilling, studenterne ved universitetet i Ljubljana indtager over for religionen, som »meget forbløffende«. Ifølge »Politika« oplyser over 50 pct. af studenterne, der i øvrigt betragtes som kommunister, at de er trofaste over for den religiøse praksis og regelmæssigt går til messe eller deltager i andre gudstjenester. Studenterne gav udtryk for det synspunkt, at det moderne samfund ikke kan byde på højere idealer end de religiøse.

Andre steder har afstemningen vist, at 20 pct. af de unge mellem 18 og 25 år støtter de jugoslaviske kirkers bestræbelser for at vinde ungdommen. Andre 25 pct. gav ikke udtryk for deres standpunkt, men erklærede dog, at de tror på Gud og går i kirke. I visse egne og Kroatien og Slovenien udtrykte 48 pct. af de adspurgte, at de godkendte kirkens aktivitet.

»Politika« siger i sin kommentar, at afstemningen »i høj grad faldt ud til den katolske kirkes fordel«.

Første gifte diakoner i Tyskland

KÖLN – NC NEWS SERVICE

Den 28. april vil de første gifte diakoner i Tyskland blive viet i domkirken i Köln.

Vielsen af de fem diakoner sker i overensstemmelse med de regulativer, der er blevet vedtaget på den tyske bispekonferences møde i Stuttgart for nylig.

Bispekonferencens sekretariat meddeler, at paven for en periode af tre år har givet tilladelse til at lægfolk uddeler nadveren i Tyskland. Biskopperne kan tillade lægfolk at uddele

nadveren, hvis den almindelige uddeleling under messen tager for megen tid og i tilfælde, hvor der ikke er nogen messe, ligesom lægfolk kan bringe nadveren til syge, hvor der ikke er nogen præst eller diakon, der kan gøre det. I tilfælde af sygdom kan overordnede i klostre uddele kommunionen på tilsvarende vilkår.

Større sovjetisk velvilje

BERLIN – NC NEWS SERVICE

Det jugoslaviske blad »Politika« oplyser, at centralkomiteen for det kommunistiske parti i Sovjetunionen er begyndt at indtage en mere velvillig holdning over for den katolske kirke.

Et af tegnene er ifølge bladet de bestræbelser, man udfolder for at pave Paul VI skal besøge Moskva – »muligvis i sommer«.

(Vatikanet benægtede i begyndelsen af februar, at der var udsigt til et sådant besøg.)

»Politika« oplyser, at centralkomiteens nye syn på kirken har været genstand for åbenlyse drøftelser på partikonferencer over hele Rusland. Samtidig er den ateistiske propaganda over hele Rusland blevet stærkt begrænset, ligesom man har opgivet alle bestræbelser for at hindre unge mennesker i at gå i kirke om søndagen.

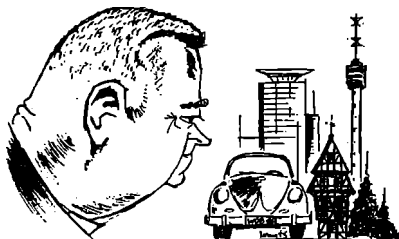
Apropos det czekiske forår

Det czekiske blad »Lidova Demokracie«, som udgives af fredspræsternes bevægelse, som støtter regeringen, har fremsat krav om, at de præster, som med urette er blevet dømt eller hindret i udøvelsen af deres præsteembede, skal rehabiliteres.

Det samme krav er ifølge bladet blevet fremsat af en embedsmand i ministeriet for kirkelige anliggender, som siger, at det er umuligt at angive det nøjagtige antal af præster, der med urette er blevet genstand for disciplinære forholdsregler. Mange præster er, siger han, blevet dømt – ikke som præster, men som borgere, der har sat sig op imod regeringen.

Mange præster er i de senere år blevet benådet, og adskillige af dem, der er blevet suspenderet fra deres embede, arbejder på fabrikker.

I årene 1961–1967 har 382 præster ifølge den pågældende embedsmand fået tilladelse til at udøve deres embede.

Ærkerøgelse og krumryggede lakajer

Kjære Herr Redacteur!

Modtag en hjertelig Tak fra Deres for længst hensøvede Abonnenter for den artige Articiel om Hans Høihed Ærkeher-tugen! Nå, skal man tro vore kære hyr-der, er der ikke ret mange af de katolske får, der forstår ironi, så lad mig lægge spøgen til side. Det drejer sig om Uge-bladet nr. 12, hvori findes et par ting, som efter min mening skal og må påtales.

For det første artiklen (med tilbehør) om Otto v. Habsburg. Ser man nøjere efter, står der i virkeligheden intet som helst på de 1½ side om selve sagen: Europabevægelsen (hvad er det mon? spørger mange af læserne sikkert), de poli-tiske problemer omkring denne, samt dr. Habsburgs indsats i Europabevægelsen og hans personlige stilling til den af Frank-rig fremkaldte krise, som jo ellers kunne være spændende stof. Bortset fra en række banale udgydelser, som lægges den stakkels dr. Habsburg i munden som svar på lige så banale spørgsmål (Har Europa en fremtid?! Hvad mener Deres Højhed om Europa og u-landene? Etc.) og et mere end pauvert referat af foredraget i AC (man må i hvert fald håbe, at dr. Habsburg havde andet og væsentligere at sige, end det, Ugebladet refererer) giver artiklen os kun et stærkt indtryk af den benovelse og befippelse, der har grebet hr. redaktøren ved at få lov til at være med til at hente en rigtig højhed ude i Kastrup og sågar stille ham nogle spørgs-mål.

Man gør dr. Habsburg en rigtig bjør-netjeneste ved at give ham en sådan gang ærkerøgelse i Pærekjøbing Tidende: en-ten kan manden nemlig lide det, fordi han måske er milieu-beskadiget, og så er af-sløringen pinlig – eller også er han ble-vet det uskyldige offer for temmelig provin-siel og snobbet dame-journalistik (undskyld, mine kvindelige læsere, men dette er den faglige terminologi).

For det andet lederen »Det sure med det søde«, med dens hånden-på-hjertet-spørgsmål til de kære katolikker: Hvor mange af jer ville komme i kirke hver søndag, hvis der ikke var søndagspligt? Spørgsmålet er formentlig retorisk ment, et svar forventes ikke, det er en insinua-tion om, at hvis vi ikke havde denne »søndagspligt«, ville det stå skralt til med kirkegangen.

Jeg melder mig som en af dem, der er dybt uenig i insinuationen. Jeg tror ikke, pligtsynspunktet spiller nogen rolle for dem, der kommer. Det har givet spillet en stor rolle for dem, der er holdt op med at komme i kirken. Det er nemlig, kære HK, just derfor, disse katolikker er skre-det af i svinget: det var søndagspligten, der bandt dem!

Jeg finder det beklageligt, at redaktø-ren af K.U. i noget så officielt som bla-dets »spids« er med til at underbygge

De er katolik - og De vil gerne yde Deres bidrag på linie med landets øvrige katolikker?

Jep!

Som bidragsyder er De interesseret i, at der spares, hvor der kan spares?

Jep, mand!

Men ved De, at De selv kan yde et betydeligt bidrag til sådanne besparelser?

Hvem? Mig? Hvodden?

Ved at udfylde og indsende tilmeldings-blanketten NU! Rykkerskrivelser er nemlig dyre - sidste år kostede de os over 10.000 kr.! - Hov, hvor blev De af??

Jeg er skredet. I postkassen med min tilmelding NU. Mit bidrag skal ikke smides ud til overflødige rykkerskrivelser!

Misfornøjelse med tegneserie

Hr. Erik v. Benzon, Sportsvej 27, Glostrup, har i en skrivelse til Ansgarstiftelsen udtrykt sin dybeste misfornøjelse med tilmeldingsblanketten vedrørende kirkebidragsordningen for året 1968/69. Hr. v. Benzon vil gerne høre andres mening om sagen og beder derfor om, at »Katolsk Ugeblad«s læsere delagtiggøres i skrivelserens indhold.

Misfornøjelsen gælder den lille »tegneserie« på blankettens bagside (se ovenfor). Her anvendes efter hr. v. Benzons mening det dårligst tænkelige sprog, så man skulle tro, de mennesker, blanketten henvender sig til, var dumme uartige børnehæverbørn.

Da det er brevskriverens mening, at det er enhver pligt at støtte den trosretning, man tilhører og bekender sig til, har han tilmeldt sig kirkebidragsordningen i år, men vil ikke gøre det næste år, »hvis den slags uhyrligheder gentager sig«.

myten om søndagspligten. Det er jo en af de fordomme, vi har at kæmpe mod, både indadtil men sandelig også udadtil: At katolikker i deres trosliv og moralske adfærd handler efter ordre, på den kirkelige autoritets ansvar – og ikke er underkastet den øvrige menneskeheds vilkår: at handle efter egen samvittighed og på eget ansvar.

Nr. 12 af K.U. var kort sagt en fuser, der på mere end én måde gav næring til fordømmen mod katolikkerne som en samling krumryggede lakajer i skyggerne af det 19. århundredes verdslige og gejstlige hoffer.

Børge Mannov

SVAR: Den gamle redaktør fra det af mange savnede BØRGE-HJØRNE har da helt ret i, at det første møde med et medlem af den sagnospundne habsburgske slægt har gjort et vist indtryk. Jeg tror ikke, jeg selv vil tale om »befippelse« og »benovelse«, hvorimod et rummeligt dagligdags udtryk som »skægt« slet ikke rammer så dårligt. I den betydning er det for eksempel »skægt« at stå på Forum Romanum og tænke på, at her har Cæsar stået. Selvfølgelig er dybsindige ord om det gamle Rom eller Fællesmarkedet meget mere værd end det at stå og falde i staver, men helt at opgive de små irrationelle fornøjelser tror jeg ikke gavner. Og så var der i øvrigt, da den ene fuser blev skrevet, planer om at søge at få nogle uddrag af foredraget til Ugebladet – planer der nu er skrinlagt. Jeg skal ikke afvise B.M.s optimistiske opfattelse af den katolske kirkes børns herlige frihed, men kun gøre opmærksom på, at vejen til fuldkommenhed går igennem det at betragte sig selv som mangelfuld. HK

Hellere et lille ord med på vejen

I anledning af artiklen »Ikke for folk med svage nerver« kan jeg ikke nære mig for at spørge: Hører en så uhyggelig artikel hjemme i et katolsk blad? Er opgaven måske ikke først og fremmest at virke opbyggelig? Selv hører jeg til kategorien »folk med svage nerver«, men alligevel kunne jeg ikke nære mig for at se, om det nu var så galt, så jeg læste blot et par sætninger, og jeg må sige, at jeg blev temmelig uhyggelig tilpas. Har vi ikke hørt og læst nok om koncentrationsleje o.l.? Hvad folks had kan føre til er ubeskriveligt. Burde vi ikke her i bladet snarere have én eller flere gode prædikener, et lille ord med på vejen? Som den vi fik af pater Roos i forrige nummer, hvor man føler sig så dejlig opløftet og med mod på at gå videre »med krum hals« måske endda trods store vanskeligheder. Eller pater Coenens, som kom gennem længere tid hver uge. Jeg håber ikke noget lignende gentager sig.

Venlig hilsen

Fru K.

At lære at lytte til myterne

»Dansk kirkeliv«, som er en slags uofficiel årbog for folkekirken, udkommer hvert år til advent. Redaktøren har i år forstået titlen på en meget omfattende måde, idet en af artiklerne handler om forsøgsgudstjeneste i et dominikansk studiekloster i Frankrig. Måske er det grunden til, at Katolsk Ugeblad har fået bogen til anmeldelse. Det er en artikel, der sikkert især vil interessere alle sagkyndige på kirkemusikkens område, – men ikke bare dem, og derfor skal den også nævnes her.

Blandt den lille halve snes artikler – alle virkelig lødige – som bogen indeholder, vil jeg først og fremmest nævne et bidrag fra en amanuensis ved Århus universitet om et emne, som måske kunne se ud til ikke at passe i en sådan bog, og som efter manges mening kun burde behandles fagfolk imellem, nemlig afmytologiseringen. Det er symptomatisk, at redaktørerne af en årbog, som er beregnet for en bredere læserkreds inden for menighederne, vælger at tage netop et sådant emne op. De er blevet klar over, at det ikke nytter at prøve på at dysse problemet ned og lade menigheden leve videre i en påstået rolig uvidenhed. Strudspolitik kan ikke være den rette pastorale holdning. I dag taler alle om »myter«, selv om de fleste ikke rigtig ved, hvad dette ord betyder. Og vi har ikke noget lødigt katolsk værk, som vi kan anbefale (et forsøg i et af vore tidsskrifter kan æsværre ikke påstås at være særlig vellykket, hvad det, da jeg selv var en af bidragyderne, må være mig tilladt at indrømme). Derfor vil jeg her gerne anbefale de 15 sider, som amanuensis J. K. Bukdahl har udgivet i »Dansk kirkeliv 1967« under titlen »Afmytologisering: at lytte til mytens anliggende.«

Der er dem, der mener, at dette emne burde være tabu, – det forstyrrer bare! Ja, det forstyrrer bare, hvis vi lader folk om selv at kæmpe med problemerne. Vi kan godt være enige om, at ordet »myte« er meget uheldigt, men nu er det det, der er blevet kastet ud på torvet. En af de største katolske eksegeter, M. J. Lagrange, begyndte at bruge det for 60 år siden, men han gjorde det tøvende, fordi det så let kan misforstås. Imidlertid har man i løbet af disse 60 år – endnu – ikke fundet på noget bedre. Men meget ville være vundet, hvis man ville indrømme, at alle – selv de mest rabiate modstandere af ordet – »afmytologiserer«. Hvem ville vel fortolke 1. Mos., kap. 3, på samme måde, som man fortolker et af de sidste bind i Politikens Danmarkshistorie? »Der er næppe tvivl om, at mange forståelsesvanskeligheder skyldes, at for få har gjort sig klart, at Bultmann i sin »afmy-

tologisering« blot anvender de metoder, som vi alle bruger, når vi skal forstå en tekst. Selve slagordet »afmytologisering« har forledt til den tro, at der var tale om noget særligt, om et specielt program. Og dernæst har udtrykket forledt til den tro, at der var tale om at afskaffe myterne, medens det, Bultmann vil gøre, er at fortolke dem efter de principper, som vi alle bruger – og skam er nødt til at bruge – når vi vil fortolke tekster.« (S. 45). Afmytologisering er en metode til forklaring af teksterne. At metoden kan misbruges er klart. Arkæologerne er også ikke så sjældent kommet til forkerte resultater, men derfor har vi alligevel ikke afskaffet arkæologien.

Bukdahls titel er i sig selv et helt program: at lytte til mytens anliggende. Men det forudsætter naturligvis, at man er klar over, hvad det i det hele taget er, man taler om. Myte er ikke det modsatte af historie. Noget mytisk betyder ikke noget forkert, noget uhistorisk, en løgn. Myten er et forsøg på i ord at udtrykke noget, som overstiger vore sansers begrænsede evner. Bukdahl bruger følgende eksempel på mytedannelse: »Dette, at Gud er uden for verden, fremstilles i myten ved forestillingen om, at der er en himmel, hvori Gud troner. Altså: Gud er dog i verden, bare i den øverste etage. Det er klart, at myten søger at udtrykke noget, som slet ikke kan udtrykkes i mytens anskuelige, »objektiverende« sprog: At vort liv har sin grund i og sine grænser i en magt, som er uden for alt, hvad vi kan beregne og kontrollere.« (S. 53). At den kristne forestilling om himlen ikke har noget med astronomi at gøre, vidste vi, længe før Gagarin og de andre russiske kosmonauter fortalte os det. Men vil det så sige, at himlen ikke er til?

Når man taler om afmytologisering, tænker man straks på vantro. Det skulle så være det nyeste påfund at rokke ved menighedens tro. Men har vi gjort os klart, at afmytologisering netop er forudsætningen for at kunne tro? J. K. Bukdahl udtrykker dette udmærket ved at vise, hvordan afmytologiseringen er en forudsætning for at forstå åbenbaringsindhold, og at den samtidig udtrykker det personlige forhold til Gud, som er åbenbaringsmål, hvad konciliet minder os om i konstitutionen om Guds åbenbaring, par. 5.

Afmytologiseringen er betingelsen for en ægte forkyndelse. »Afmytologiseringen sker, fordi det er den eneste udlægning af de mytologiske tekster. Men sagen kompliceres af, at der er flere motiver end dette fortolkningsmæssige, som medmotiverer afmytologiseringsarbejdet. Der er nemlig også det motiv, at vi i dag har

svært ved at tale i myter, så myten, der i datiden var en forståelseshjælp – thi ved at tilpasse sig mytesproget, kunne evangeliet dengang blive hørt på torvet – nu er en forståelseshindring. Da den er en lidet dækkende udtryksform for tekstens sag, må den oversættes til umytisk tale, for at sagen selv kan komme frem til ja – eller nej, til tro – eller forargelse.« (S. 51).

Og det er, fordi troen er blevet alt for intellektualiseret, at den har mistet en del af sit eksistentielle præg, så vi ikke forstår mytens anliggende, som Bukdahl formulerer således: »Myten meddeler en ny eksistensforståelse, ikke en oplysning om ellers skjulte sammenhænge. Når myten taler om magter, vil den dermed fortælle sin tilhører, at vort liv ikke står til vor rådighed, men at vi lever et prisgivet liv. Myten er først forstået og hørt, når den har ændret vor selvforståelse. Selvforståelse er ikke noget blot intellektuelt, altså – de forestillinger, vi har om os selv. Nej, selvforståelse er en handling. Tag f.eks. barnet, som lydigt forstår sig selv som barn netop i måden at reagere på: i dets kærlighed, tillid osv. Også i ulydigheden viser denne barnets forståelse af sig selv som barn, nemlig i den dårlige samvittighed. En sådan selvforståelse behøver ikke at være hævet til bevidsthed. Afgørende er hvad vi gør, ikke hvad vi er os bevidst at gøre.« (S. 56).

Den diagnose, Bukdahl stiller angående mange troendes uro og vanskeligheder, forekommer mig at være ganske rammende. »Når mytologien medfører så mange misforståelser i vor tid, er det ikke blot, fordi vi slet og ret ikke regner med mytens størrelser – himmel, helvede, engle, dømoner osv. – men også fordi vi er så bestemt af den tankeuvane, at forestille os alt som genstande, der er uden for vort isolerede jeg, at vi uvilkårligt opfatter mytens tale som en fantasieren om objekter. Vi overhører derved mytens anliggende. Ved betoning af den eksistensforståelse, som myten vil skænke, vil Bultmann altså afmytologisere den. Afmytologiseringen gør alvor af, at det ikke er med øjnene, men med ørerne, vi opfatter Jesus.« (S. 59). Selvfølgelig drejer det sig ikke om at drage evangeliernes værdi som historiske kilder i tvivl. Men lad os ikke glemme, at vi, selv om vi når til den historiske person, som hed Jesus, Marias søn, og som evangelisterne beretter om, endnu ikke er nået til troen. »Du tror, Thomas, fordi du har set. Salige de, som ikke har set, men tror.«

V.D.

Husk pastor Knud Ballins retræte på Rygård: SKÆRTORS DAG og LANGFREDAG med optakt onsdag aften og afslutning påskelørdag morgen! Omgående tilmeldelse til Plate Petersen, FA 2718 (bedst 18–20), Assumptionsklostret, HE 3118 (bedst 9–15).

H. ROOS:

Professor, dr. Karl Rahner (Münster, tidligere München), er vel den mest kendte katolske teolog i den tysksprogede verden. Alle ved, hvilken rolle han har spillet på det 2. Vatikankoncil. Hans bøger og artikler er oversat til alle verdens sprog. Selv i det fra omverdenen isolerede Polen kender man hans navn og læser hans værker. Det er en begivenhed af rang, at det teologiske fakultet ved Københavns universitet officielt har indbudt ham til to gæsteforelæsningsrejser. Han befinder sig på en skandinavisk rejse, hvor han også skal tale på universiteterne i Oslo, Lund og Uppsala.

P. Karl Rahner S.J. talte den 21. og 22. marts på Københavns universitet. Alene denne kendsgerning er betydningsfuld. Det er vel næppe tidligere sket, at en katolsk teolog talte på universitetet om et teologisk emne. Forelæsningsernes emne var »Den økumeniske teologis problematik«. Selve forelæsningserne skulle finde sted i auditorium VIII i Metroannekset, hvortil man plejer at henlægge de gæsteforelæsnings, som kan regne med en vis publikumsinteresse. Men kort før forelæsningsbegyndelse var det store auditorium så overfyldt, at hele forsamlingen måtte flytte til hovedbygningens auditorium 6. Da P. Rahner begyndte sin forelæsnings, kunne han se ud over en tæt pakket høresal, hvor ikke en eneste plads var ledig. Mange teologiprofessorer og folkekirkepræster var tilstede. Man så også en del katolske ordenssøstre og katolske præster. Påfaldende var desuden, at så mange unge studerende var mødt op.

P. Rahner talte roligt, tydeligt, næsten monotont, uden nogen form for retorik. Men man kan just ikke sige, at hans tyske sprog er let at forstå. Han elsker lange sætninger, nuancerer og differentierer sin påstand, garderer sig mod misforståelser med bisætninger, som gerne begynder med »skønt«, »til trods for« eller »på den anden side«. Han benytter sig også af det moderne filosofiske sprog, som er præget af eksistentialismen. Det kan godt være, at ikke alle har forstået ham til bunds. Det er måske også grunden til, at den anden forelæsnings var mindre besøgt end den første.

Som ægte filosof fremlagde Karl Rahner i sine forelæsnings ikke gammelkendte ting, man spurgte efter betingelserne for en økumenisk dialog blandt teologerne. Den økumeniske teologi er nemlig problematisk. Hvad er dens mulighedsbetingelser? Lige efter reformationen har protestantiske og katolske teologer »bekæmpet« hinanden i deres værker. Man kaldte det »kontroverstologi«. Enhver af parterne gik ud fra, at modparten havde uret og skulle overbevises om sine påstandes urigtighed. Men senere efter oplysningsperioden (især Lessing), er en sådan holdning ikke mere mulig. De forskellige videnskaber har udviklet sig kraftigt, vi lever i pluralismens tid. I begyndelsen af forrige århundrede er man på katolsk hold gået over fra kontroverstologien til økumenisk teologi. Rahner nævnte især den tyske teolog Johann Adam Möhler (Tübingen, 1796–1838). I vore dage er denne form for teologi – især under indflydelse af den store (protestantiske) økumeniske bevægelse og det 2. Vatikankoncil – en selvfølge.

Rahner kom derefter ind på, hvad en sådan økumenisk teologi *ikke* er. Den kan ikke blot være en kommensammen på menneskelig basis, »en kaffebords-teologi«. Det er heller ikke tilstrækkelig med en gensidig, eksakt information. Naturligvis må begge parter nøjagtigt forklare, hvad de mener med deres respektive teser. Man må informere hinanden om vor tro og eventuelt uddybe mulige misforståelser. Men derefter begynder først problemet. Hvordan skal man komme til en enhed, som dog er ønsket af Kristus, hvis hver part fastholder sine påstande. Man kan ganske vist sige, at der til trods for de fejlagtige og ikke akceptable påstande findes gode mennesker i begge lejre. Men det løser ikke problemet.

Her kom nu Rahner ind på sin egen løsning, som var forelæsningsernes kærnepunkt. Vi er idag i den situation, at både protestanter og katolikker indrømmer, at man kan frelses til trods for divergerende teologiske anskuelser. Frelsen er imidlertid ikke mulig uden tro. Der må altså i de forskellige, hinanden modsigende konfessioner være en tro, som er frelsende til trods for indholdsmæssigt forskellige trossætninger. Han skelner mellem en objektivitet, indholdsmæssigt bestemt tro, og samtidig under og bagved denne tro en dybere tro, som ikke er objektivitet og forskelligt udtrykt, som er fælles for alle kristne; det er *den* tro, som egentlig bevirker frelsen. Det drejer sig naturligvis ikke om en vag humanistisk »tro«, men om menneskets radikale og samtidig tillidsfulde overgivelse til den i Kristus frelsende Gud. Den økumeni-

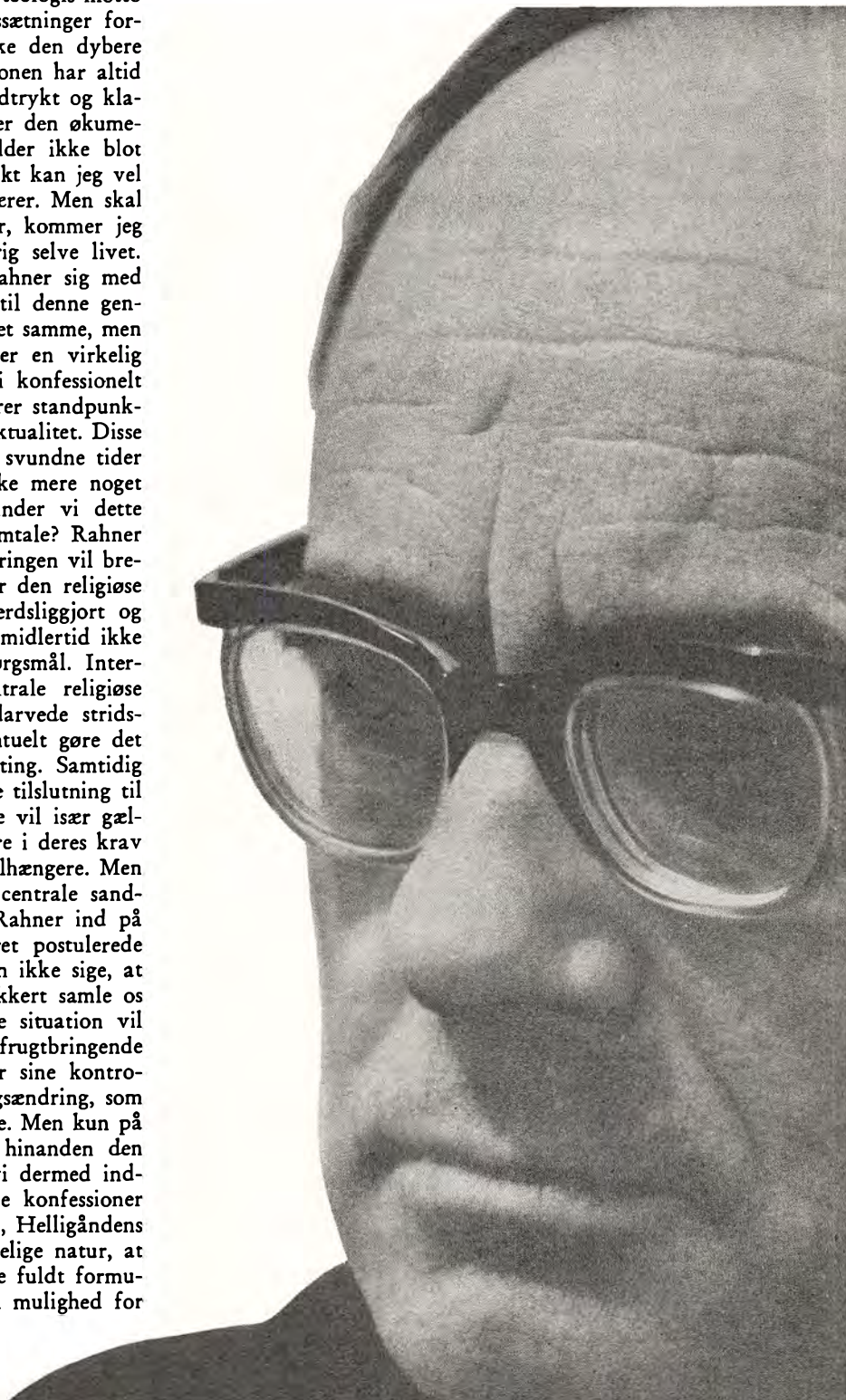
KARL RAHNER I KØBENHAVN

ske dialog begynder ikke på bar bund, ej heller på de traditionelle kontroverser punkter, men den har sin begyndelse i en allerede eksisterende enhed, som skal føre til større enhed. Den økumeniske teologis motto er: fra enhed til større enhed. Den i trossætninger formulerede tro kan aldrig til fulde udtrykke den dybere liggende fundamentale tro. Trosobjektivationen har altid den mulighed i sig at kunne blive bedre udtrykt og klarere formuleret. I denne dimension bevæger den økumeniske dialog sig ifølge Rahner. Dette gælder ikke blot troen, men enhver viden. I den konkrete akt kan jeg vel vide, hvad f.eks. kærligheden er og indebærer. Men skal jeg udtrykke det i formler og definitioner, kommer jeg altid til kort. Definitionen indhenter aldrig selve livet.

I sin anden forelæsning beskæftigede Rahner sig med den kommende tid. Hvordan kommer vi til denne gensidige velvilje, at vi ikke stadig gentager det samme, men opgiver overleverede stridspunkter og fører en virkelig dialog? Thi sagen er, at vi endnu lever i konfessionelt aflukkede grupper, hvor teologerne forsvare standpunkter, som for længe siden har mistet deres aktualitet. Disse problemer havde deres betydning i længst svundne tider (f.eks. reformationstiden), men betyder ikke mere noget for vor tids mennesker. Hvordan overvinder vi dette døde punkt og kommer til en virkelig samtale? Rahner ser fremtiden på følgende måde. Sekulariseringen vil brede sig endnu mere. Men samtidig forbliver den religiøse længsel ubrudt, ja, den vil vokse i et verdsliggjort og urbaniseret samfund. Disse mennesker vil imidlertid ikke mere spørge efter de gamle kontroversspørgsmål. Interessen vil vende sig fra perifere til centrale religiøse spørgsmål. Alle fra reformationstiden nedarvede stridspørgsmål vil træde i baggrunden og eventuelt gøre det muligt at koncentrere sig om væsentlige ting. Samtidig vil også den vanemæssige, traditionsbundne tilslutning til bestemte konfessioner være på retur. Dette vil især gælde, hvis de enkelte konfessioner er strengere i deres krav end tidligere. De vil måske miste mange tilhængere. Men for de tiloversblevne vil kristendommens centrale sandheder være det alt afgørende. Her kom Rahner ind på det i det 2. Vatikankoncils økumenidekret postulerede »hierarki af religiøse sandheder«. Man kan ikke sige, at alle sandheder har samme vægt. Vi vil sikkert samle os om det væsentlige. I en sådan kommende situation vil der være mulighed for at føre en virkelig frugtbringende dialog, hvor hver part ikke kun gentager sine kontroverser punkter. Dette vil kræve en sindelagsændring, som vor tid måske endnu ikke evner at præstere. Men kun på den betingelse, at »vi gensidig tilkender hinanden den reale mulighed at kunne blive frelst, at vi dermed indrømmer, at der er mulighed i alle kristne konfessioner for et virkeligt tilhørsforhold til Kristus, Helligåndens iboen i os, og deltagelsen i den guddommelige natur, at vi anerkender, at vi har denne endnu ikke fuldt formulerede tro, som frelser os, er der givet en mulighed for

den sande, ægte og frugtbringende økumeniske dialog og dermed til en kommende større enhed i troen«.

H. Roos S.J.

Århus

Sjøreen & Co.

Malerfirma
Århus C

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 12 41 22 - Århus C
Missionshotellet ANSGAR

A. Mougard A/S

Entreprenør & murerfirma
Århus C
Tlf. 14 20 23 - 17 66 95

El-installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-installatør
Telefon 12 15 57
Hans Brogesgade 4, Århus C

Katolske begravelser

Ring til 12 28 66

H. J. Madsens

begravelsesforretning
Jærgaardsgade 17-19, Århus C

Århus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4 lin.)

MEJERIET *Jestebro*

Jydsk Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A
Århus N
Telefon 16 94 01

Største udvalg i radio-fjernsyn
-båndoptagere og grammofofoner

Radio Thygesen

Ryesgade 24, Årh. C. Tlf. 12 00 99
lige ved katolsk kirke og
Rådhuspladsen 1, Århus C
Tlf. 12 10 11, overf. Grisebrønden

Svend Erik Laursen

GAS - VAND - VARME - BLIKKENS LAGER - SMEDE - & MASKINVÆRKSSTED

Tordenskjoldsgade 23a . Århus N.
Telefon (061) 16 85 33 . Giro 171 17

Aktieselskabet

Købmands- og Haandværkerbanken, Århus

Hovedkontor:
Store Torv 12, tlf. (06) 12 47 77
Indenbys afdelinger:
Søndre afd.:
Århus hovedbaneg., tlf. 12 40 88
Vekselkontor i banegårdshallen.
Langenæs afd.:
Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Poul DUDZINSKI

Aut. el-installatør
Christiansbjerg
Installationsforretning
Birkegade 7, Århus N.
Telefon 16 98 80
Lev. til katolske institutioner
Lys, kraft og varme

Svendborg

Niels Madsens Maskinsnedkeri

Vestergade 24 - Svendborg
Tlf. 21 01 97
Lev. til de katolske institutioner

Svendborg Ligkistemagasin

Katolsk Bedemand
v/ Hans Nielsen & Søn
Fruestræde 10, Svendborg
Tlf. 21 02 64

Kulkranen

Frederiksgade 2, Svendborg
Telefon 21 14 10
Kul - Koks - Olie

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10 - Svendborg
Telefon 21 10 16

Flytteforretningen 2021

Skattergade 5-7, Svendborg
Tlf. 21 20 21
Kontor i København:
Molestien 11, København SV
Tlf. VA 6060
Svendborg-København hver dag
Flytter alt overalt

Ure og optik
»BALANCEN«
v/ Knud Petersen
Møllergade 46,
Svendborg . Tlf. 21 19 20

Kompasretning, »Thrige« autopilot, alle nautiske spørgsmål

Hvidkjær-Sørensen
Strandhuse 36, Svendborg
telefon 21 33 34

Holbæk

Axel Smith's Eftf.

v. Niels Hansen
Exam. aut. gas- og vandmester
Labæk 47 . Holbæk
Telefon 43 01 63

JENSEN & OLSEN

HOLBÆK TELF. 43 03 65
EL-INSTALLATIONER

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk
Telefon 43 30 01
Vogne og udsalg overalt i byen

Alt i bandager & sygeplejeartikler
Holbæk Materialhandel
Telefon 43 00 32
Kaj Andersen
Lev. til Sct. Elisabeth Hospital

*

Hele landet taler om
**KATOLSK
UGEBLAD**

DØDEN

Fortsat fra side 5

Paulus' sætning: *Gud vil, at alle mennesker bliver frelst.* Guds almindelige frelsesvilje er så at sige kærnen i hele kristendommen.

Nu er det uden tvivl rigtigt, at Gud ikke påtvinger os sin frelse. Gud respekterer til den grad menneskets frihed, at han også bøjer sig for et menneskes afgørelse, når dette menneske afviser Guds kærligheds tilbud. Med andre ord: Gud vil, at vi selv – som Guds partnere – med fri vilje accepterer hans frelsetilbud. Dette er hævet over al tvivl. Denne tanke ligger til grund for Kirkens afvisning af enhver form for prædestinationsteologi, som om Gud udenom menneskets afgørelse havde bestemt nogle mennesker til frelse og andre til fortabelse. Til frelsen kræves menneskets frie medvirken.

Men Gud ville ikke være en barmhjertig og retfærdig Gud, hvis han ikke gav alle mennesker lejlighed til at træffe et sådant valg. Ethvert menneske må have mulighed, uhindret af alle de momenter og situationer, som ellers gør en klar afgørelse vanskelig, for at træffe en afgørelse for eller imod Kristus. Boros' tese er, at denne afgørelse træffes i dødens øjeblik.

Naturligvis må Boros' afgørelseshypotese ikke misforstås således, at man siger: det er ganske ligegyldigt, hvordan et menneske forholder sig i livet, blot det i sidste øjeblik vender tilbage til Gud. Tværtimod siger Boros, at denne sidste og endegyldige afgørelse er et resultat af en hel livs-holdning. Med andre ord: døden bekræfter kun det, som allerede er til stede. Nu må man også her være forsigtig. Gud måler med andre mål end vi mennesker. Ikke enhver, som hele sit liv har sagt »Herre, Herre, vil gå ind i himmeriget, men kun den, som har gjort min faders vilje.« Og allerede Augustinus har sagt: Mange er indenfor, som er udenfor, og mange er udenfor, som er indenfor. Det kan være, at en under religionens maske kun har dyrket sig selv, og det kan være, at en anden, som ikke var from i almindelig forstand, måske var en kætter, en tolder, en dranker eller en skøge, alligevel har haft en totalop-tion af sit liv, som får vedkommende til at træffe det valg, som der er talt om.

Det er endnu en anden tanke, som Boros udførligt behandler. Han siger: døden er det tidspunkt, hvor vi for første gang kan handle som person. Denne tanke må naturligvis støde en-

hver, der som læge og præst har stået ved en seng, hvor et menneske drager sit sidste suk. Hvilken grufuld virkelighed har vi ikke alle oplevet i sådanne øjeblikke! Øjeblikke som man med rette søger at mildne med alle de farmaceutiske muligheder, som står til rådighed.

Men Boros graver dybere. Han regner med det øjeblik – og alligevel er øjeblik et forkert begreb, da det endnu implicerer tiden –, han regner med det metafysiske moment, hvor mennesket så at sige allerede har forladt legemet. Hvor han har sluppet alt, hvor mennesket som person for første gang virkelig er frit. Så længe vi lever, er vi ufrie. Liturgien udtrykker det på denne måde, at den siger: mange ting lænkebinder mennesket, det er ikke frit. Vi er afhængige af vore sanser, af klimaet, af vore livsvaner, af spise og drikke, af vore venner, dybere: af de anskuelser, vi har dannet os, hvert menneske lever i en verden, som er givet, og som han ikke kan forandre. Dertil hører også sproget, i hvilket verden altid i forvejen er udlagt for enhver af os. Alt dette er fodlænker, som hindrer vor gang. Vi er faktisk meget mindre fri, end vi i almindelighed mener at være. I dødens øjeblik falder alt dette bort. Vi har allerede forladt det. Vi er for første gang i vort liv frie mennesker. Og i den tilstand kan vi træffe vort afgørende, alt bestemmende valg: for eller imod Kristus, et valg, som betyder at opgave alt for at kaste sig i Guds hænder eller en klamren sig fast ved sig selv og en given afkald på at slippe sig selv. For at tale med Kierkegaard: her, og her alene kan vi vove troens risiko, at springe ud på de titusind favne vand.

Hvis denne tese er rigtig, hvad betyder den så i vort konkrete liv?

For det første løser den en hel del vanskeligheder, som møder os i vort konkrete liv. Lad mig kun nævne de udøbte børns skæbne. Vi har i mange århundreder holdt os til den anskuelse, at de udøbte børn ikke kommer i helvede, men heller ikke i himlen, men frister deres fremtidige tilværelse i et mellemstadium, som man har kaldt limbus parvulorum. Dette er en teologisk teori, og ikke mere. Skønt den endog har fundet indpas i mange katekismer, er den i dag opgivet af de fleste teologer. Det 2. Vatikankoncil har i stærke ord talt om en frelsesmulighed også for de mennesker, som ikke er døbt, også for mennesker, som ikke er kristne, ja også for mennesker,

som ikke kender Gud, ateisterne. Hvis disse mennesker kan frelses, hvorfor ikke sige det samme om de udøbte børn? Især hvis man kan anvise en konkret form, hvordan dette er muligt.

Naturligvis skal vi gøre alt, hvad der står i vor magt for at døbe disse børn. Det er jo Kristi befaling, vi udfører. Men hvis det ikke kan lade sig gøre, skal vi ikke fortvivle over deres evige skæbne.

For det andet giver denne afgørelseshypotese os en større optimisme. Vi kommer ikke i den kedelige forlegenhed at skulle antage, at tilfældige hændelser som f. eks. et biluheld eller den kendsgerning, at man i tilfælde af en pludselig død ikke kunne få fat i en præst, skulle få afgørende betydning for et menneskes fremtidige skæbne.

For det tredje understreger denne tese den betydning, som vor tro indtager i vort liv. Det drejer sig ikke først og fremmest om at udføre visse rituelle handlinger, gå i kirke, modtage sakramenter; alt dette er nødvendigt og skal på ingen måde forklejnes. Men vi må dog ikke overse og glemme det meget vigtigere: vort livs totale valg. Udvikler vi os til at blive mere mennesker, kender vi også den lov, som er angivet i evangeliet: »Jeg må aftage, Han må vokse.« Vort liv er bestemt af den linie, at vi mere og mere mister vort liv for at vinde det. Dette eksistentielle er det afgørende.

Karl Rahner skelner i den menneskelige eksistens mellem natur og person. Natur er det forudgivne, vort køn, vort temperament, vor nationalitet, vor familie: alt det, vi ikke har givet os, men som vi forefinder. Person er derimod det, som ligger i vor egen magt, til syvende og sidst: vor frihed, vor vilje. Hele menneskelivet består nu i at forvandle vor natur til person. Så at sige at oparbejde det forudgivne og fylde det med vor frihed: at skabe os selv. Mennesket er et produkt af sin egen frihed. Vi kan ganske vist aldrig indhente hele vor natur med vor person. Der vil altid blive en rest tilbage, som modsætter sig den totale oparbejdelse. Vi kender også perioder i vort liv, hvor vor natur atter vinder herredømmet over vor person. Alt dette kaldte den gamle teologi: »det onde begær i os,« som er givet med vor natur. Thi mennesket består af natur og frihed, natur og person. Hverken en engel eller et dyr kender denne spænding mellem natur og frihed. Den er vor skæbne, indbegrebet af vor tragiske erfaring, men også vor lykke. Thi mennesket

Esbjerg

Malerfirma

Holger Jørgensen

Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 2 38 51

Interessensselskabet

Nis Petersen

Tømrer- og Snedkerforretning
Danmarksgade 12
Esbjerg
Telefon 2 84 48

H. Johansen

Murermester

Kronprinsensgade 57
Esbjerg
Telefon 2 15 45

K. Højland

Aut. vand- og gasmester

Kronprinsensgade 82, Esbjerg
Telefon 2 67 08

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Kongensgade 64, Esbjerg
Telefon 2 08 29

L. Basse

Kaffe - vin - konserver

Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 2 05 76

Vestjydsk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon (051) 2 13 11

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

Helsingør

Tømrermester

Ejnar J. Nielsen

Frejsgade 20. Tlf. 21 03 11
Værksted og plads, Nygade 2
Helsingør. Tlf. 21 00 81

Georg Poulsen & Søn

Blikkenslagermestre

Sct. Annagade 19
Helsingør. Tlf. 21 01 64

Kolding

P. Jeppesen & Søn

Murermestre

Zahngade 4, Kolding
Telefon 2 06 93

Barkholt boghandel

Bogladden med de mange bøger
Kolding
Telefon 2 15 33

H. Overbeck

Ingeniørfirma

Havnepladsen, Kolding
Telefon 2 35 55

J. Krenk

Ingeniørfirma

Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 2 33 44

RYBERG's Bageri & Conditori

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 05 88

*Drik kaffen i vort hyggelige
cafeteria*

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 2 01 55

Peter From

Kolonialhandler

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 32 10

Slagteriudsalget

Haderslevvej 7. Tlf. 2 33 77

Kolding

*1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver*

Støt vore annoncører

Roskilde

Firma Hans Møller

v/ Ib Møller

Sct. Olgsgade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77

*Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand
Sanitet - Centralvarme og oliefyrr*

*Skolebøger - Skolerekvitter -
Billedbøger - Skønlitteratur -
Papir - Fyldepenne - Billig-bøger*

Roskilde Boghandel

Sct. Olgsgade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejegod Jørgensen

Slagtermester

Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olgsgade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

Malerfirmaet

Edvard A. Petersen

Kornerupsvænge 5 - Roskilde
Telefon 35 16 94

C. J. Gerlachs efft.

Allehelgensgade 8, Roskilde
Tlf. 35 27 77

Aut. leverandør af kirkevine

København

Fa. Karl A. Hansen

*Murermestre * Entreprenører
Ingeniør * aut. kloakmester*

Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 16 55

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører

Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 - 2678

Husk at forny Deres
abonnement

og kun mennesket har mulighed for at fange sig selv igen og vende tilbage. Vi kalder det anger. I Boros' afgørelshypotese har man gjort alvor af denne mulighed. Hvert menneske har i døden muligheden for at træffe sit livs vigtigste og afgørende valg. Thi mennesket kan ikke eksistere uden at vælge.

H. Roos S.J.

Norsk horisont

Den norske dominikanerpater H. Rieber-Mohn har i en artikel i »Aftenposten« om drøftelsen af oprettelsen af et nationalt kirkeråd i Norge kritiseret den tiltagende provinsielle indstilling inden for de protestantiske kirker i Norge.

Pater Rieber-Mohn hævder, at der er to aspekter i drøftelserne, der viser, at mange norske kristne i virkeligheden har en meget snæver horisont.

Det første af disse aspekter er ifølge pater Rieber-Mohn den ophidsede debat, der for tiden finder sted landet over, med hensyn til om katolikker kan betegnes som kristne eller ikke.

Det andet aspekt er, siger Rieber-Mohn, at de, der drøfter oprettelsen af et nationalt kirkeråd er delt op i to lejre: dem, der ikke vil være med, fordi de frygter deltagelse fra katolsk side, og dem, der ønsker at være med, for at de kan stemme imod katolsk deltagelse.

Hollandske bestemmelser om blandede ægteskaber

De hollandske biskopper har udsendt en række foreløbige bestemmelser til præsterne om sjælesorgen over for blandede ægteskaber og over for katolikker, der ønsker at gifte sig med en ikke-katolik. Præsterne opfordres til at rette alle spørgsmål i forbindelse med den sakramentale velsignelse af blandede ægteskaber til biskopperne. Biskoppernes direktiver hviler på de af kongregationen til troens udbredelse i 1966 udsendte instrukser.

Den ikke-katolske part anmodes om at sikre den katolske part retten til frit at udøve sin religion samt om at garantere, at børnene bliver døbt og opdraget katolsk. Imidlertid har ka-

tolske myndigheder været villige til at dispensere fra disse betingelser under forudsætning af, at den katolske part gør sit yderste for, at børnene døbes og opdrages katolsk. Man har oven i købet i den senere tid i flere tilfælde dispenseret fra, at vielsen skulle foretages af en katolsk præst i overværelse af to vidner. Det vil sige, at Rom i de pågældende tilfælde har anerkendt gyldigheden af et borgerligt ægteskab. Kirken er dermed vendt tilbage til praksis fra de ti første kristne århundreder, hvor ægteskabet var et verdsligt anliggende, som blot blev velsignet af præsten.

I de foreløbige direktiver for sjælesorgen over for personer, der lever i blandede ægteskaber erklærer de hollandske biskopper sig villige til at tillade den ikke-katolske part at modtage nadveren sammen med den katolske part ved bryllupsmessen.

Det understreges imidlertid, at denne tilladelse kun må gives i de tilfælde, hvor den ikke-katolske part er enig i den katolske lære om nadveren, og at den ikke-katolske part tidligere har deltaget i nadveren i sin egen kirke.

De hollandske katolske blade nævner i deres kommentarer til direktiverne, at man må forudse yderligere lempelser. For eksempel hævder de, at man nu dårligt kan nægte katolikker tilladelse til at modtage nadveren, når vielsen finder sted i en protestantisk kirke, og at man snart vil rejse spørgsmålet om, hvorfor interkommunionen ikke kan videreføres inden for de blandede ægteskaber, når den kan tillades på bryllupsdagen.

Bladene mener, at enheden derigennem vil vokse – ikke i teologernes studerekamre, men gennem den pastorale praksis.

Legat

Der vil være at udbetale nogle portioner af »Hinné og hustru Friedericke f. Noltes, mindelegat«, som ifølge bestemmelse skal tildeles ældre i København og tilgrænsende kommuner bosiddende katolikker, som sidder i små forhold, særlig sådanne som tidligere har været bedre stillet. Skema til ansøgning afhentes hos St. Ansgars Kirkes sognepræst, K. Geertz-Hansen, Bredgade 64, 1., åbent kl. 11–12, og afleveres samme sted inden 26. april.

Marcel Proust om døden

I forfatterens værk »På sporet efter den tabte tid« fortælles om digteren Bergottes død.

Han gentog for sig selv: »Et lille stykke gul mur med et halvtæg, et lille stykke gul mur.« Imidlertid sank han om på en kredsround kanapé; derfor holdt han også pludselig op med at tro, at hans liv stod på spil, han genvandt sit lyssyn og sagde til sig selv: »Det er simpelthen fordøjelsesvanskeligheder, jeg har fået af de kartofler, som ikke har været tilstrækkeligt kogte; det har ikke noget at betyde.« Men et nyt anfald fældede ham, han trillede fra kanapéen ned på gulvet, og alle de besøgende og kustoderne kom løbende til. Han var død. Død for altid? Hvem kan vide det med sikkerhed? Ganske vist bringer de spiritistiske forsøg så lidt som de religiøse dogmer noget bevis for sjælens fortsatte eksistens. Alt hvad man kan sige, er, at vort liv i et og alt former sig, som om vi var kommet ind i tilværelsen med en byrde af forpligtelser, vi havde pådraget os i et tidligere liv; der kan ikke i vore livsbetingelser her på jorden findes nogen begrundelse for, at vi skulle tro os forpligtede til at gøre det gode, være fintfølede, ja endog høflige, eller til at den dannede kunstner skulle anse sig for forpligtet til tyve gange at begynde forfra på et værk, såsom den beundring, det vil vække, kun vil få lidet at betyde for hans legeme, der gnaves af ormene, således som med det stykke gul mur, der blev malet med så megen kunnen og forfinelse af en for alle tider ukendt kunstner, hvem man knap nok har kunnet identificere under navnet Ver Meer. Alle disse forpligtelser, der ikke finder deres godkendelse i dette liv, synes at tilhøre en helt anden verden baseret på godhed, samvittighedsfuldhed, offervilje, en verden ganske forskellig fra denne, og fra denne udgår vi for at fødes her på jorden, før vi måske atter skal vende tilbage til den for dér påny at leve under disse loves herredømme, som vi før har adlydt, fordi vi i vort indre rummede deres vejledning uden dog at vide, hvem der havde ridset deres bud i vort hjerte – disse love, hvortil vi ved ethvert dybt intelligensarbejde nærmer os, og som blot er usynlige for tåberne – og blot hidintil! Således at den tanke, at Bergotte ikke var død for altid, ingen usandsynlighed rummer.

Han blev begravet, men hele sørgenatten igennem vågede i boghandlernes oplyste vinduer hans bøger, ordnede tre og tre som engle med udfoldede vinger, og syntes, til erstatning for ham, som ikke var mere, symbolet på hans genopstandelse.

Bistrup Olie & Kul

Vasevej 70
Birkerød. Tlf. 81 35 70
Alt i brændselsolier

Glarvester

POUL V. JOOST
Slotsgade 7, København N
Telefon 39 79 77
Stort udvalg i fotografirammer

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. 55 57 80.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

J. Qvist Jensen

Slagtermester
Vesterbrogade 107 C
København V
Tlf. Eva 3767
Kød, flask, pålæg
En gros og en detail

P. Juul & Co. A/S

Bygmestre
Bistrupvej 93
Birkerød Tlf. 81 06 72
Alt bygningsarbejde samt
reparationer udføres

Ove Juel-Christensen

Tlf. 29 55 88
Kaffe og kolonial en gros

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121 og 205

Gardiner
Manufaktur
Hvidevarer
Sengeudstyr

Textil-Varehuset

Slotsgade 17, København N
Tlf. (01) 35 05 01

Leverandør af skolekjoler

Mogens Larsen

El. Installatør
Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lvs - Kraft - Varme

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

KSK

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
*** 34 46 01**
Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

MARIUS
MP
PETERSEN

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.
Skriftlig garanti for høvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaardsv Tværvej 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A, hver
tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent
ugens fem første dage fra kl. 10
til 13. Telefon PALæ 2323.

Fint arbejde - Tria 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsvej 13, Kbh. Ø.

Tandlæge

P. Lomholt Maack har åbnet prak-
sis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Brødr. Zøllner

Nørrebrogade 174
København N
Telefon Taga 50

Kød og flæsk

Osservatore på engelsk

Fra og med april måned i år vil den ugentlige udgave af »L'Osservatore Romano« også udkomme på engelsk.

Bladet indeholder de tekster, der udsendes af paven og af de forskellige kongregationer, i deres fulde ordlyd. desuden gøres der rede for kirkenes stilling til aktuelle spørgsmål, ligesom der bringes almindelige nyheder om begivenheder inden for kirken verden over.

Et årsabonnement koster kun \$ 7.00 (ca. d. kr. 52.00) og kan bestilles ved henvendelse til »L'Osservatore Romano«, Amministrazione, Città del Vaticano.

Jens Oluf Lund fratræder

Jens Oluf Lund har nedlagt sit præsteembede for at gifte sig. Således opfører samtidig hans medarbejderskab ved »Katolsk Ugeblad« og »Katolsk Pressetjeneste«. Han bryder *ikke* med den katolske kirke. I en prædiken i St. Andreas Kirke i Ordrup, som Jens Oluf Lund var tilknyttet som kapellan, gjorde hans tidligere prior, dominikanerpater Martin Drouzy i søndags menigheden officielt bekendt med Jens Oluf Lunds beslutning. Man burde lære noget af det, der her var sket, hed det i pater Drouzys prædiken. Antallet af præster i den katolske kirke i Danmark, der indenfor de sidste år har forladt deres embede, maner til at tage spørgsmålet alvorligt. Bl.a. har menigheden alt for længe været tilbøjelig til at sætte præsten på en piedestal som et menneske uden almindelige problemer. Dette gav et skævt forhold. Præsten var et medlem af menigheden, og menigheden med dens præst skulle stå i verdens tjeneste. Det var et spørgsmål om solidaritet, som lægfolket hidtil har haft svært ved at forstå.

Det spørgsmål, der i særlig grad havde optaget Jens Oluf Lund, havde været forholdet mellem kirken og verden. På dette område havde han været pioner herhjemme. Det, en pioner giver sig af med, er nyt både for pioneren selv og for alle andre. Man har da også lov til at afvise løsninger, men man har ikke lov til at afvise selve problemet. Der var også det ved det, at Jens Oluf Lund havde stået meget alene, været ene om at vove pelsen og

THALATTA

KONVERSION

*Efter ørkeners sviden,
efter fødders slæben i sand,
efter fata morgana'ers spejling i hjertet,

uendeligt, blåt, skibsbærende,
havet!*

Lis Thorbjørnsen

bære byrden, der altså blev for tung. Det kunne muligvis være gået anderledes, hvis der havde været flere om at vove pelsen. Jens Oluf Lunds fratræden giver anledning til en dybtgående samvittighedsransagelse hos os alle sammen – gejstlig og læg – mente pater Drouzy.

For den, der siden 1962 har arbejdet sammen med Jens Oluf Lund i forsøget på at realisere begrebet *Katolsk Presse* i Danmark, er der tale om en smertelig afsked. Jens Oluf Lund har forlængst åbenbart store journalistiske evner, som dansk presse i almindelighed og radioen også er blevet opmærksom på. Til trods for, at han næsten skabte historie i vor lille menighed ved i vor egen kreds at høre til de mest udskældte præster siden grundlovens indførelse, har hans indsats betydet enormt i retning af at gøre ellers kirkefremmede danskere opmærksom på, at kristendom er andet end bolchestads af pseudofilosofi og juridisk ritualisme. Det sidste års begivenheder har gjort det klart, at han følte sig mindre og mindre i fællesskab i hvert fald med nogle kredse i præsteskabet, og derfor kommer hans beslutning om at fratræde ikke overraskende, hvilket dog ikke betyder, at selve den fuldbyrdede kendsgerning ikke ryster. Det var – som pater Drouzy har antydnet – rimeligt at sætte et spørgsmålstegn ved nogle af Jens Oluf Lunds løsninger, men en kristen egenskab hos ham gør i hvert fald én lille: hans klare vilje og evne til at tilgive sine modstandere. »De er alligevel nogle flinke fyre,«

sagde han altid. Der må man erkende, at man selv meget let kommer til kort.

Han har alle forudsætninger for at skabe sig en god journalistisk karriere i det »civile« liv. HK

VINTERSKOLEN

Vi har modtaget:

Med stor undren læste jeg i *Katolsk Ugeblad* interviewet med Hans-Jørgen Jensen: »De fleste unge katolske arbejdere er ret gamle«. To tredjedele af artiklen beskæftiger sig med DUK's vinterskole, og der rettes ret skarpe angreb mod den af Hans-Jørgen Jensen, som ikke selv har fulgt undervisningen.

Hans-Jørgen Jensen peger efter min mening på flere vigtige ting, når det drejer sig om ungdomsarbejdet. Det er rigtigt, at der mangler bedre undervisning på mange felter, og muligvis vil nogen finde, at vinterskolens undervisningsform ikke passer dem, men så lad os dog få flere forskellige kurser i stedet for at kritisere en undervisning, man ikke har fulgt, og derved gøre skellet mellem forskellige undervisningsformer endnu større.

Jeg har selv fulgt vinterskolen i to år og hører ikke til den i interviewet »ældre gruppe«.

Vinterskolen bliver holdt søndag formiddag – efter elevernes eget valg. – Desuden er der mulighed for at følge foredragene en aften, hvis det passer bedre. Stoffet kan virke svært tilgængeligt, hvis man aldrig har prøvet at arbejde selvstændigt med det, men lægger man bare et par timers forberedende arbejde i det fra gang til gang – og det er bestemt ikke for me-

TIL BYEN
- i byen
FRABYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
FLYTFORRETNING

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

BLOCH's BOG CLEARING
K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger

Holger Dall
Malermester
Paludan Müllersvej 1,
København V.
Tlf. Eva 4151

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF T OG
VACUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. A/S
K. K. L. Simonsen's eftf.
Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

VI
ER TIL
FOR
DEM

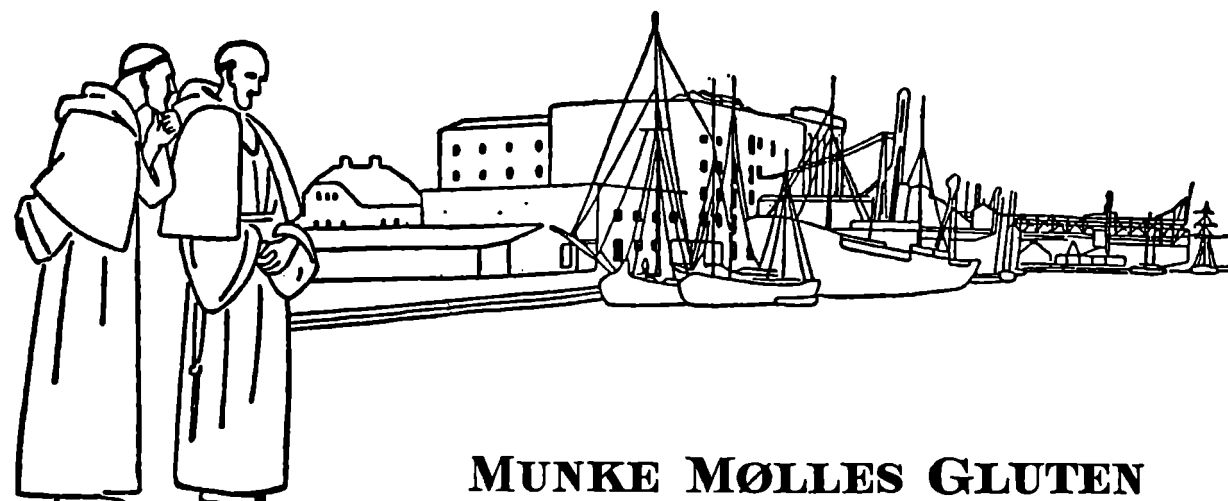

LANDMANDSBANKEN

Chr. Hansens kødudsalg
Gl. Kongevej 163
København F.
Telefon Eva 6465 og 6466

F. Fechtenburg & Søn
autoriseret installatør
Tlf. 12 86 00
Hjallesvej 46, Odense

MUNKE MØLLES GLUTEN

get, når det drejer sig om at tilegne sig stof i studiekredsform – viser det sig at være uhyre interessant og lærerigt, og bestemt ikke umuligt at fatte. At det kun skulle være beregnet for akademikere eller for unge over 25 år er en urigtig påstand.

Mon ikke det er et spørgsmål om, hvad den enkelte har behov for af undervisning. At få det hele serveret på et sølvfad, kan også være kedeligt. Nogle foretrækker selv at arbejde med stoffet og gennem diskussioner at få problemerne belyst fra flere sider.

Jeg vil gerne som vinterskoleelev invitere Hans-Jørgen Jensen med til næste år, så han kan få revideret sin opfattelse og høre, at der også er mulighed for at diskutere alle de ting, han efterlyser i interviewet.

I øvrigt mener jeg ikke, man kan fremsætte en kritik, som kun bygger på formodninger, hvis man har en vis portion ansvarsfølelse i livet.

Med hensyn til Hans-Jørgen Jensens udtalelse om, at det ikke er nok at se from ud, kan vi da kun være enige. Det gælder mere om at handle som et kristent menneske, og hvis alle gjorde det, ville meget se anderledes ud i kirken i dag.

*Kirsten A. Brink,
sygeplejerske, ass. redaktør.*

Til Førstekommunion og Trosbekræftelse

Søndagsmessebogen kr. 12,50

Salme- og Bønnebog kr. 14,25

sort, rødt, grønt skind kr. 50,00

svineskind kr. 55,00

SANKT ANSGARS BOGHANDEL
BREDDGADE 67 · KØBENHAVN · PALÆ 4777

R.I.P.

Min kære hustru, vor altopofrende mor, mormor, farmor og oldemor
KARLA ELISABETH PETERSEN
født Barfred
er afdøet ved døden den 23. marts
1968.

På børns og egne vegne
Aage Petersen
Bed for hendes sjæl.

OASE KAFFE

Lev. til de katolske institutioner

Nogle
**antikke religiøse
udskårne træfigurer
og malerier**
sælges meget billigt
Telefon (01) 78 66 68

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A,
1850 København V
Telefon (01) 31 04 11

★

PAPIR EN GROS
TRYKSAGER
KONTORARTIKLER
PROTOKOLLER
PLASTIC
KONVOLUTTER

BØGER

FRA ALLE LANDE ★ PAA ALLE SPROG
TIL ALLE PRISER ★ FOR ALLE ALDRE
OM ALLE EMNER ★ FOR ALLE FAG

VICTOR HANSEN
BOGHANDEL

Bruunsgade 45 . Telf. (06) *12 24 00
Aarhus C.

REJSER UNDER KATOLSK LEDELSE 1968

Skt. Annæ Rejser

5. juli–19. juli FLY Rom–Sorrento. 15 dage 1.275 kr.

29. sept.–13. okt. FLY Firenze–Assisi–Rom. 15 dage 1.275 kr.

Program og alle oplysninger: lærerinde frøken Annie Rastrup, Amagerbrogade 45, 2300 København S, tlf. SU 86.

Pastor d'Auchamp Rejser

7. juni–21. juni FLY Firenze–Assisi–Siena. 15 dage 1.275 kr.

Ledere: Fru E. Schwartz og pater Duclos.

13. sept.–27. sept. FLY Rom–Assisi. 15 dage 1.275 kr.

Leder: Pastor d'Auchamp.

Program og alle oplysninger: Revisor Schwartz og frue: Ø. Farimagsgade 18, 2100 København Ø, eller pastor d'Auchamp, Vandtårnsvej 5, 2860 Søborg, tlf. 69 03 01.

»Den nordiske valfart med fly til Lourdes« – Bispedømmets pilgrimsrejse.

27. juni–3. juli 7 dage 880 kr. – særpris for syge (Asile Notre Dame): 725 kr.

Gejstlig leder: Msgr. Knud Ballin. Læge og sygeplejersker følger de syge.

Program og alle oplysninger: Fru L. Samson, Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. GE 6341. Eller translator Lerche Nielsen, Bredgade 69, 1260 København K. Tlf. PA 2539.

Hele landet taler om Katolsk Ugeblad

5. april

14-15

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:

Bernard Eric Jensen (litteratur),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionsudvalg:

Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg.

Redaktionskontor:

Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:

Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgpris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Ikke blot antisemitisme hos nazisterne

Det er svært, at lade sig engagere 100 pct. af personerne i krigsfilmen »Tobruk«. Vi bliver ikke rigtig klar over, hvad de er for nogle mennesker, så derfor er man ret ligeglad med deres skæbne.

Ideen er ellers god nok. En håndfuld mænd skal – ligesom forbryderne i »Det beskidte dusin« – løse en militær opgave, der målt med en almindelig alen synes umulig. Skuepladsen er Nordafrika, tiden månederne før vendepunktet El Alamein, hvor Rommel led det afgørende nederlag, som blev noget i retning af begyndelsen på vejen mod det tredje riges fald. Canadieren major Craig bistår en gruppe tyske jøder i allieret krigstjeneste, der forklædt i nazistiske uniformer skal ødelægge Rommels oliedepoter i Tobruk. En stor del af filmen bruges til at vise, at disse frygtløse jøder, for hvem løsningen af nævnte opgave betyder et skridt på vejen mod et Israel for israelere, i høj grad møder mistro hos deres allierede. »Lad være med at stole for meget på de jøder. Jeg kender dem fra Palæstina,« siger den engelske oberst til den canadiske major. »Der er lidt af en jøde og lidt af en nazist i enhver af os,« hedder det senere i filmen. Denne er altså meget af et idéstykke, men til slut, hvor det hele skal gå op, vælger man at springe over, hvor gærdet er lavest. Den arrogante britiske oberst yder den jødiske kaptajn Bergman fuld retfærdighed, så de hver for sig kan indtræde i heltestanden i publikums øjne. Trods hæderlige intentioner – rystende er det for eksempel, da de som tyskere forklædte allierede soldater må skyde en af deres »egne« flyvere ned, da denne angriber i god tro – er filmen ikke helt vellykket. Dette betyder på ingen måde, at den slet ikke lader sig se. (Universal-Asa).

»Vredens dag« genoptaget

Umiddelbart efter Carl Th. Dreyers bisættelse har Alexandra Teatret i København taget mesterens »Vredens dag« på programmet. Filmen, der er bygget over den berømte hymne »Dies iræ«, foregår i efterreformationstidens Danmark, hvor der for alvor kom gang i hekseforfølgelserne, men dens anliggende er – som nævnt i forrige nummer – noget mere end at give et historisk tidsbillede. Filmen er bl.a. berømt for sit sindige tempo, der skal illustrere det stillestående og verdensfjerne liv i præstegården, en tilværelse der bærer sin egen undergang i sig på grund af sin kolde holdning til kærligheden. »Vredens dag« er en af filmhistoriens klassikere – en mesterlig film af en stor, nu desværre afdød kunstner. (F.C.P.)

Kirke og film

I »Historien om dansk film« skrev den desværre nu afdøde filmteoretiker Ebbe Neergaard, at kirkens folk i efterkrigstiden havde været aktive i filmkulturelt arbejde. Gennem tidsskriftet »Kirken og Film« blev der ydet et fint, liberalt præget og dog karakterfast arbejde. Disse ord fra 1960 kan udmærket gentages i 1968. »Kirke og film« er et udmærket supplement til filmmuseets mere langhårede »Kosmorama« og for den sags skyld også til vore filmkronikker her i »Katolsk Ugeblad«. Den plads, vi her har til rådighed, tillader ikke omtale af nær alle premierer og vigtige repriser. »Kirke og Film« har alt med. Samler man alle »Kirke og Film«-numre, har man en fuldstændig samling anmeldelser af de film, der er vist på danske biografer. Et udmærket blad at få forstand af. Medarbejderstaben tæller bl.a. Martin Drouzy og Jytte Bonnesen. Redaktør er cand. mag. Flemming Behrendt. H.K.

Det går godt - men kan blive endnu bedre.

I lørdags havde »fastekommissionen«s konto nået de 67.657, 33 kr. Hvad med en god slutspur, så vi kan nærme os 100.000?

Af indholdet:

Pavehoffets ansigtsløftning.

Katolske spejdere i 50 år.

Hvad bestiller en københavnsk sognepræst?

Flere forklaringer på kardinal Lercaros afgang.

MARTIN LUTHER KING

1929 – 1968

Paven er dybt og smerteligt berørt over meddelelsen om pastor Martin Luther Kings tragiske og altfor tidlige død, der har fundet sted under beklagelige omstændigheder, og udtaler af ganske hjerte sin deltagelse. Han beder for, at de retfærdighedens og broderkærlighedens dyder, som pastor King har kæmpet for, må blive respekteret overalt. Paven beder den almægtige Gud om at sende sin guddommelige nådes trøst til den hårdt ramte familie. Jeg beder Dem også overfor den sørgende familie udtrykke min personlige deltagelse.

Ovenstående telegram sendte kardinal-statssekretær Cicognani på pave Pauls vegne til den apostoliske delegat i Washington, efter at paven tidligt om morgenen den 5. april havde modtaget meddelelsen om pastor Kings død. Martin Luther King besøgte pave Paul VI den 18. september 1964.

★ I midten af februar fandt en Vietnamaften sted i Lund, arrangeret af Academicum Catholicum og »Katolsk venstre«, en arbejdsgruppe af venstreorienterede katolikker i Malmö-Lundområdet.

★ Den fhv. reformerte præst dr. H. van der Linde, som er blevet katolik og professor i økumeni ved det katolske universitet i Nijmegen, er nu blevet præsteviet efter en særlig afpasset liturgi, hvor bl.a. diakonvielsen var udeladt. Dr. van der Linde er gift og har flere børn.

★ En økumenisk konference om det internationale samarbejde for økonomisk udvikling finder sted i Beirut 21.-27. april.

★ Redaktøren af det franske (højrekatolske) blad »Itinéraires«, Jean Madiran, har publiceret et angreb på biskoppen af Metz, msgr. Schmitt, der anklages for kætteri. Biskop Schmitt er ikke desto mindre valgt til at forberede den franske bispekonferencens næste møde om læremæssige og pastorale spørgsmål.

★ »Der kan ikke blive fornyelse uden en vis grad af forvirring«, siger de hollandske biskopper i deres hyrdebrev. »En atmosfære med fri og åben diskussion er uundværlig for kirkens liv.« Således har biskopperne nu indledt en bred videnskabelig enquête om cølibatet med henvendelser til 11.000 præster og præstestuderende i Holland.

★ De 40.000 katolikker i Guinea har kun 19 præster og nogle nonner. Der appelleres nu stærkt til de troende for at få flere præstekald.

★ Det sovjetiske telegrebureau TASS meddeler, at en katolsk bispevielse har fundet sted i Litauen. Det er den 72-årige Juozapas Pletkus i Telsiai.

★ Det franske katolske dagblad La Croix er gået over til frokostformat. Nu ligner det ugebladet Témoignage Chrétien, i hvert fald i det ydre. I 1956 forsvandt korset fra forsiden.

★ Hvidt er sorgens farve i det fjerne Østen. Når der læses rekviemsmesse for krigens ofre i Saigon, er den liturgiske farve hvid. De katolske institutioner i Sydvietnam var blandt de første, der ydede flygtningene hjælp. I Nha Trang kom Caritas med ris før regeringens uddeling, skriver en italiensk journalist.

Amerikanerne bombede hårdt. De ramte også flygtningene, for der kunne jo være Vietcong imellem. Bispegårdene i Nha Trang og Bammethuot blev beskudt med maskingeværer, skønt der jo ingen Vietcong var her. Men hvorfor blev pagoderne i Saigon, Nha Trang og Hué ikke rørt, skønt Vietcong holdt til der, spørger italieneren.

★ Ortodokse munke fra Sankt Sergiusklosteret i Moskva har været på besøg i Soløsmes og andre franske klostre.

★ Den højreekstremistiske bande »Hvide hånd« i Guatemala, som bortførte ærkebiskop Casariego, havde planlagt at lægge dynamit under altrene i visse kirker for at provokere en opstand blandt katolikkerne, der kunne vælte regeringen. Msgr. Casariego slap fri. Han nægter at udtale sig om, hvem der bortførte ham.

★ 7 katolske observatører, deriblandt biskoppen af London, msgr. Butler, og pater Hamer fra Sekretariatet for de kristnes enhed, var med ved det økumeniske møde i Zagorsk 17.-22. marts. Foruden ortodokse gudstjenester var der også en metodistisk.

★ Over 3000 katolske og protestantiske præster i Frankrig har nu sluttet op om et brev, der i august 1967 blev sendt til præster i USA om Vietnamkrigen.

Karl Rahner om "kætterier" - også i kirken

I et foredrag på universitetet i Wien om dette emne sagde professor Rahner, at anklager for kætteri inden for Kirken i dag bliver tilgivet alt for let. Der skulle være to grunde til dette fænomen. For det første blev begrebet kætteri ofte udlagt forkert. Kætteriet begynder først der, hvor trossandheder, som er defineret af det kirkelige læreemøde, bliver fornægtet entydigt og ifølge en fri beslutning. Hvis det ikke drejer sig om uforanderligt trosgods, er indbyrdes afvigende teologiske synspunkter tilladelige.

Som den anden grund anførte professor Rahner en overdreven intolerance mellem de kristne indbyrdes. Denne intolerance får de kristne til gensidigt at beskyldte hinanden for på den ene side at være dumme og gammel-dags og på den anden side at være progressive og kætterske. Det er nu på tide, sagde professoren, at der endelig bliver gjort en ende på denne »for-

kastelige« fremgangsmåde. I den forhåndenværende situation måtte ikke alene gejstlige, teologer og lægfolk, men også Kirkens læreemøde vise stor tålmodighed og overbærenhed.

Allerede apostlen Paulus havde været klar over, at der altid ville blive ved med at komme splittelser i Kirken, sagde professor Rahner. Og i dag, hvor vi står midt i et uhyre åndeligt opbrud, er dette endnu mindre mærkeligt. Den gamle tro står i dag mere end nogen sinde tidligere over for nye problemer, som gør, at man ikke så sjældent kommer til at give dårlige svar på rigtige spørgsmål. Det er dog ikke sådan, at en alvorlig kristen, som beredvilligt ønsker at høre Guds ord af Kirkens mund, ikke mere ved, hvad han skal tro og gøre: »Man må til stadighed blive ved med at fortolke dogmerne på en ny måde, hvis de skal forblive levende. Og den nuværende situation forudsætter en fylde af forskellige fortolkninger.«

Fransk note om fødselskontrol

I anledning af den for nylig vedtagne franske lov om fødselsbegrænsning har den biskoppelige kommission for familieanliggender ifølge det franske blad »La Croix« udsendt en note, hvori den minder om Kirkens lære i så henseende. I noten hedder det blandt andet:

»Det første, vi med tilfredshed har konstateret, er, at forbudet mod svangerskabsafbrydelse er bibeholdt i loven. På dette punkt har Gud talt ganske udtrykkeligt: 'Du må ikke slå ihjel.' Det er forbløffende, at røster, som med rette fordømmer krigen, med lethed synes at acceptere og ligefrem højlydt forkynder det berettigede i denne 'afskyelige forbrydelse' (koncilkonstitutionen om Kirken i verden af i dag, 51,3), som begås i moderens skød. For øvrigt bør man vide, at visse medikamenter, der præsenteres som forebyggende, er eller kan være svangerskabsafbrydende. Derfor er også de utilladelige.

Det er fra Gud, ægtefolkene får deres sendelse. Den måde, de fuldfører den på, er et forhold til Gud, en samtale med Gud og et svar til Gud i lyset af Jesu Kristi lære og den måde, hvorpå den udlægges af Kirkens læreemøde (Kirken i verden af i dag, 51,3).

Og Guds henvendelse til os er aldrig en opfordring til egoisme og laden stå til, men til storsind og ædelmodighed. Ægtefolkenes svar er en opadstigen og en gåen ud over sig selv, som ikke kan gennemføres uden anstrengelser, afkald og offer...

Konciliet benægter ikke, at ægtefolkene har lov til at sørge for en fornuftig fødselsregulering. Det opfordrer dem til 'at tage hensyn til deres eget bedste og til såvel de børn, de allerede har, som til børn, de eventuelt måtte få' (Kirken i verden af i dag, 50,2). Hvad midlerne angår, siger konciliet, at 'deres samvittighed skal rette sig efter den guddommelige lov, og at de skal lytte til Kirkens læreemøde og dens autentiske fortolkning af denne lov i evangeliets lys' (Kirken i verden af i dag, 50,2). Hvad de ufrugtbare perioder angår, har læreemødet allerede udtalt sig positivt. Hvad de forskellige forebyggende midler angår, har paven, samtidig med at han påminder om, at Kirkens principielle lære ikke kan ændre sig, forbeholdt sig at give alle de nøjagtige oplysninger, der er nødvendige for at oplyse samvittigheden.

Hvis det arbejde og den forskning, der udføres af specialisterne i moral-

lære, er berettiget og nødvendigt, er det mærkeligt, at der er katolske forfattere, der foregriber pavens belæring og tiltager sig myndighed til at afgøre dette spørgsmål.

Det skal dog indrømmes, at der findes tragiske tilfælde. Derfor afventer man også med spænding pavens afgørelse. Men risikerer man ikke at indskrænke dette ægteskabelige problem til kun at være et spørgsmål om 'metoder' og dermed at glemme det væsentlige? Der skal mange andre ting til, for at et ægteskab skal lykkes.

Hvor mange engagerer sig ikke i et ægteskab uden forberedelse af nogen art og uden at have opnået den kontrol over instinkterne, som skal karakterisere et voksent menneske samt uden alvorligt at have overvejet ægteskabets sendelse og krav, ja, uden at kende modpartens psykologi! Hvor mange ser ikke ud til ikke at vide, at kærligheden først og fremmest er en gave til den anden, en gave, der skal fornys hele livet igennem, hvilket ikke sker uden offer, men kun med Guds nåde.

Ny ærkebiskop i Paris

Pave Paul har udnævnt ærkebiskoppen af Reims, François Marty, til afdøde kardinal Pierre Veuillots efterfølger som ærkebiskop af Paris.

Den nye ærkebiskop, som fik sin udnævnelse den 26. marts, er 63 år gammel. Han blev præsteviet i 1930 og bispeviet i 1952. I 1959 blev han hjælpeærkebiskop i Reims og i 1960 overtog han selv embedet som ærkebiskop. I 1965 overdrog paven ham ledelsen af Mission de France, en organisation af præster, der arbejder i de afkristnede byområder i Frankrig. Et år senere valgte de franske biskopper ærkebiskop Marty til vicepræsident for bisperådet, den højeste valgbare post inden for den franske kirke.

* På det svenske forlag Verbum er udkommet en bog af Ivan Poëll om »Arbetspræsterne«. Forfatteren giver dels en skildring af disse præsters stærkt omdiskuterede arbejde, dels synspunkter med hensyn til, hvordan præstens opgave bør udformes i dagens samfund.

* I Danmark kommer staten ikke ofte ud for at belønne katolske skribenter, men nylig fik Ingeborg Johansen dog et større beløb fra kunstfonden. I Sverige er der adskillige katolske forfattere, og blandt dem er der i den sidste tid givet samfundsbelønning til Eva Alexanderson, Osten Sjöstrand, Birgitta Trotzig og Gunnel Vallquist.

Flere forklaringer på kardinal Lercaros afgang

Der lader til at være flere forklaringer på kardinal Lercaros afgang end den, vi tidligere har bragt i Ugebladet.

En gruppe på ca. 30 hollandske præster har anmodet kardinal Alfrink af Utrecht om at indlede en undersøgelse af årsagerne til, at kardinal Lercaro har trukket sig tilbage fra sit embede som ærkebiskop af Bologna. I et brev til kardinal Alfrink skriver præsterne, at hvis det er sandt, hvad der har stået i forskellige artikler, for eksempel i **Information Catholiques Internationales** for den 1. marts, er de forholdsregler, der er taget imod ham i modstrid med det andet Vatikankoncils ånd og beslutninger om biskoppernes kollegialitet. Præsterne opfordrer kardinal Alfrink til i så fald at nedlægge protest over for paven.

I artiklen i Informations Catholiques Internationales, som er signeret Giancarlo Zizola, hedder det, at ærkebiskop Civardi den 27. januar i år aflagde et besøg hos kardinal Lercaro for at meddele ham, at »Kirkens øverste myndighed« ønskede, at han snarest muligt skulle trække sig tilbage, men at sagen skulle holdes hemmelig indtil den 12. februar om aftenen.

Den 12. februar kl. 11, hedder det videre i artiklen, meddelte nyhedsbureauet Italia, at paven havde accepteret ærkebiskoppen af Bolognas anmodning om at måtte nedlægge sit embede, og samme dag bragte **L'Osservatore Romano** et kort officielt communiqué, hvori der taltes om kardinal Lercaros »fremskredne alder og dårlige helbred«. Samme nummer af bladet indeholdt desuden et brev fra statssekretæren, kardinal Cicognani, hvori der blandt andet var tale om kardinalens »pludselige beslutning« om at trække sig tilbage. Dette havde kardinal Lercaro ifølge Informations Catholiques Internationales endnu ikke modtaget, da det blev offentliggjort.

Det mest overbevisende tegn på, at kardinal Lercaro er blevet afsat, finder man i det brev, han selv har skrevet til sit bispedømme for at meddele, at han trækker sig tilbage: »Jeg åbner evangeliet, og der læser jeg: 'Jeg er en mand, der er underkastet myndighed...' For seksten år siden sagde den øverste hyrde til mig: 'Kom!', og jeg kom. I dag siges der — igen på den øverste hyrdes vegne — 'Gå!'. Og jeg går — i fred og lykkelig for at adlyde...«

I forbindelse med overvejelserne over, hvilke grunde der have ført til kardinalens afsættelse, henleder Giancarlo Zizola opmærksomheden på hans åbenhed over for kommunisterne, som har magten i Bologna, og især på, at han for nylig under et møde i de italienske biskoppers råd, udtalte sig imod gejstlighedens traditionelle bestræbelser for at opnå ensretning blandt de italienske katolikker i politiske spørgsmål. »Katolikkernes enhed kommer til udtryk omkring eukaristien og ikke omkring valgurnerne,« sagde kardinalen blandt andet ved den lejlighed.

Giancarlo Zizola mener imidlertid, at det afgørende øjeblik indtraf den 1. januar i år, den af pave Paul fastsatte »Fredsdag«, da kardinalen i en prædiken i sin domkirke sagde: »Kirken kan ikke være neutral over for det onde, hvor det så end kommer fra,« og han fortsatte med at kræve, at Kirken skulle kræve, at Amerika standsede bombardementerne af Nordvietnam, ligegyldigt hvilken hensyn til dets prestige og strategi, der så end måtte spille ind. Ifølge Zizola var de kredse i statssekretariatet, som havde været parat til at forsvare kardinal Spellmans udtalelser i julen 1966 om at amerikanerne kæmpede i Vietnam for at forsvare »den kristne civilisation«, blevet rasende over kardinal Lercaros prædiken.

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:
Bernard Eric Jensen (litteratur),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Hussøn (indenlandsstof).

Redaktionsudvalg:
Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg.

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annoneekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Pavehoffets ansigtsløftning

Den 29. marts udsendte pave Paul et 'motu proprio', der bar titlen »Domus Pontificalis« (den pavelige husholdning). Dette dokument indeholder en række nye regler for og ændringer i det sædvanlige pavelige ceremoniale, der således fra nu af på adskillige punkter forandres betydeligt i forhold til den hidtil gældende praksis. Begrundelsen for disse ændringer er, at »... såvel i hele kirken, — især efter det andet Vatikankoncil — som i verdensoffentligheden har der været rejst et krav om en større omhyggelig, ja man kan næsten sige nidkær følsomhed over for alt, der vedrører de virkelige åndelige værdiers forrang, — vedrører sandhedens, ordenens og virkelighedens behov og respekten for det, der er virkningsfuldt, funktionelt og logisk, i stedet for det, der blot er nominelt, dekorativt og udvortes.«

Fra nu af kan intet embede ved Vatikanet være arveligt, — det vil sige, at alle de arvelige æresembeder, der var forbeholdt blandt andet det romerske aristokrati, afskaffes. Ligeledes afskaffes brugen af adelige titler, og i fremtiden vil alle medlemmer af den pavelige husholdning blive udnævnt af paven selv. Der sker ligeledes en stor nedskæring i ærestitlernes antal og grader, og i fremtiden vil man gennemføre en tydeligere adskillelse mellem de religiøse og de ikke-religiøse ceremonier. Også antallet af deltagere i de pavelige processioner vil blive stærkt nedskåret.

Et af de væsentlige formål bag denne aktion er pavens ønske om at deltagerne i fremtidige højtidelige ceremonier i højere grad vil repræsentere kirkens virkelige sammensætning. Derfor vil lægfolket få større delagtighed i den pavelige husholdning, der fra nu af vil indeholde medlemmer af lægmandsrådet og kommissionen for retfærdighed og fred. Paven har også ønsket en større understregning af det pastorale, og derfor vil Roms sognepræster i fremtiden få en forholdsvis større repræsentation end andre grupper ved højtidelige ceremonier.

Med dette skridt har pave Paul fjernet en del af de fyrstelige og næsten feudale træk, der har præget pavehoffet, thi indtil nu har Vatikanet i langt højere grad lignet et hof end noget, man med rimelighed kunne benævne med det mådeholdne udtryk: husholdning. En del mennesker vil sikkert sige, at dette er uden virkelig betydning, for det drejer sig kun om en række ceremonier. Men hvis disse ceremonier kun blev opfattet som betydningsløse adfærdsmønstre, så var der vel ingen grund til overhovedet at have et så stor og indviklet ceremoniale, der vel kun overgås af det, man benytter sig af i England? Netop fordi så mange katolikker verden over har tilsagt disse fyrstelige ceremonier betydning og har nydt en eventuel deltagelse i dem, har de været i stand til at holde sig i live til 1968, selvom de kulturhistorisk hører svundne tider til.

Omvendt har de samme ceremonier været »en torn i øjet« på mange mennesker, — ikke mindst på ikke-katolikker, der netop i dem har set en bekræftelse på de feudale tilstande i den katolske kirke. Det er vel ikke til at komme uden om, at såvel beklædning som ceremonier siger noget om den mentalitet, der råder. Pave Paul har med disse ændringer frembåret et vigtigt videnbyrd om den nye stilling, som kirken ønsker at indtage i nutidens verden. Det er tydeligt et skridt i en ønskværdig retning. Dog skal det understreges, at det kun er ét skridt, og at vejen er lang. Der er stadig meget i den katolske kirkes kulturhistoriske fremtræden, der kunne trænge til nok så betydelige ansigtsløftninger.

bej.

Katolske spejdere i 50 år

En af pionererne, prokurist
E. O. Kluge, fortæller i anledning af
HKD's jubilæum om årene
der gik . . .

HKD i 1919.

En ung præst er lige vendt hjem til Danmark. Den første verdenskrig er endnu ikke endt. Ungdomsarbejdet i den katolske kirke er det småt med, trods enkelte idealisters utrættelige arbejde for ungdommen. Dette var jordbunden i foråret 1918.

Spejderbevægelsen var dengang kun ca. 10 år gammel og havde altså endnu ikke trådt sine børnesko. Noget mærkeligt noget. Stor balladehat, bare knæ. LejrLiv et ukendt begreb. Spejderne var dog allerede kendt som en overklassebevægelse. Det var kun få drenge fra småborgerlige familier, der blev spejdere, og slet ikke drenge fra arbejderhjem. Godt, at vi har glemt den klasseforskel.

Pastor Peter Schindler fortæller i »Tilbage til Rom« om en stor dreng, der spurgte ham: »Hvorfor må vi i vores sekt ikke være spejdere?« Biskop von Euch blev straks begejstret for spejderideen, og »man« henvendte sig til KFUM's spejderkorps. Afslag. Så til Det Danske Spejderkorps, der omgående anerkendte en katolsk division med katolske troppe spredt over det ganske land. Så large er man dog ikke i dag. Spejdere fra den københavnske 2. Bytrop og førere fra

Østerbrodivisionen meldte sig sammen med konvertitter, der havde været i FDF som drenge og ganske unge. Der var et behov, og drengene strømmede ind. Lejr i Gjorslev. FriLuftsmesse og primitivt lejrLiv. Til fryd for drengene og bekymring for mødre og fædre og protest fra sognepræster, men til glæde for biskoppen.

Troppe opstår tilknyttet katolske sogne eller skoler. Når den første begejstring er fordampet, og umodne førere har givet op, nedlægges de lige så hurtigt. Troppe melder sig ud for at fortsætte i andre divisioner med katolske som med ikke-katolske førere. Men stammen består og har levet med i de halvtreds år, der er gået.

Hvad er det, der bevarer dette spejderliv? Mon ikke trangten til at bruge sin energi. En trang, der skal ledes i rette baner, – derfor betyder førere, instruktører i en moden alder, så meget, hvis arbejdet skal fortsætte, og tilknytningen til sogn eller skole er en betingelse, for at arbejdet skal gå godt. Rodløshed ødelægger væksten. Hvor der er liv, opstår der problemer. Derfor kan man ikke tale om gnidningsløst samarbejde. Men vanskeligheder er til for at overvindes. I

begyndelsen af 1920 agiterede Sct. Knuds Skoles bestyrer, pater Banwart, energisk for divisionen. Mange elever blev spejdere. Uniformen, der udjævner alle forskelle, blev velset. Wienerbørn blev modtaget af spejdere og kollektivt indkvarteret, til plejeforældrene hentede dem. Hertug Knuds Division, H.K.D. påtog sig tilsynet med franske krigergrave på københavnske kirkegårde. Hjelptjeneste holdt sit indtog i drengesind. En god gerning hver dag blev praktisk kristendom for mange drenge og unge. Allerede efter et halvt år havde divisionen skiftet chef, – premierløjtnant Emil Wissum havde afløst pastor Schindler. Det lidt militaristiske præg forsvandt. Som en enlig svale havde divisionen åbnet spejdersnes rækker for børn fra arbejderhjem, det første skridt »fra klasserne til masserne«, og der skulle gå mange år før det blev almindeligt i de to spejderkorps. Wissum blev afløst af civilingeniør Hans Holbek, og to år senere af lærer H. D. T. Kiærulff. I en næsten tiårig periode voksede drengene fra de første år til og tog en førergerning op. Hidtil havde divisionen klaret sig med førere, der ikke selv havde været spejdere som drenge. En gang spejder, altid spejder var ikke mere et slagord. Så er vi nået frem til 1939 og den første »dreng«, spejder fra 1919, Henning Valeur Fausbøll bliver divisionschef. I hans lange »regeringstid« oprettedes og til dels nedlagdes troppe. Divisionen var dog i størrelse nået op på et rekordtal af troppe og drenge, da han efter næsten 19 år som divisionschef måtte trække sig tilbage.

I disse år knyttedes det internationale katolske samarbejde på korpsplan, og årlige kongresser fungerer stadig. En udveksling af tanker på

HKD i San Paulo fuori le mura I Rom, jubilæret 1950.

katolsk plan, der har været meget frugtbar for de danske førere fra H.K.D., der har deltaget. Det er ikke alene førere, der nu er vokset frem af drengenes række. Også mange af vore tropskapellener har været spejdere som drenge. Der skal ikke megen fantasi til for at forstå betydningen heraf.

Det er moderne at tale om økumenisk forståelse, men i H.K.D. har vi praktiseret økumenisk samarbejde i 50 år, til stor forargelse. Det er jo klart, at en skoletrop tilknyttet en katolsk skole tager imod alle de drenge, der melder sig blandt skolens elever. Det er måske mindre forståeligt, at vi med tak og glæde har taget mod tilbud fra voksne ikke-katolikker om en førergerning, når vi manglede førere til vort katolske drengearbejde. Vi har meget at sige vore ikke-katolske førerkammerater tak for. Det har ikke altid været let for disse at følge vor tankegang – og navnlig ikke den mistillid og modstand, de gang på gang er stødt på.

Hvorledes praktiseres katolsk kristendom?

I jubelåret 1950 arrangerer divisionen en valfart til Rom. Med katolske spejdere fra provinsen og fra Sverige samt en lille civilafdeling af forhenværende og ægtefæller damper 500 pilgrimme med »eget« tog til Rom. Det første møde mellem dansk og tysk ungdom siden før 2. verdenskrig finder sted i Waldkirch. Skønne minder fra aftenmessen i denne lille by i det sydlige Schwarzwald. Ophold i Lugano. Den første valfartskirke bliver St. Paul uden for murene. Skønhedsindtryk af så enorm betydning kan ikke beskrives – de må opleves. Hjem over Köln. Indkvartering i Leverkusen. Forarbejdet, turens strabadser og de uforglemmelige indtryk svejser divisionen sammen til en enhed, som vi ikke tidligere har oplevet. Gule blade? Pastor Højbos idé er førermeddelelser, der udsendes periodisk, og som fortæller om katolsk ånd og praksis i opdragelsen af drenge og unge. Disse blade blev eftertragtet stof blandt vore ikke-katolske divisioner og troppe i begge spejderkorps.

Hvad betyder mest? Selvopdragelse under en voksen instruktør. Praktisk kristendom, opdragelse til gode samfundsborgere. Såvel staten som kirken er samfund. Udfoldelse af energi ledet ind i samfundets tjeneste, tjenerind. At være fysisk udkørt og dog bevare god tone og ånd. Er divisio-

nen blevet for gammel og træt? Nej, pionerånden lever videre. Baden Powells idealer er dels hentet fra riddertiden og dels fra pionertiden. En ridderlig pioner er et ideal for både drenge og piger. Det er først i den allernyeste tid, hvor Bent Noval er divisionschef, at et godt samarbejde med de katolske pigespejdere er kommet i gang. Nåh, hans kone er jo også pigespejderchef. På det internationale plan arbejder pastor Knud Ballin med en forestående kongres for korpskappellener fra en række lande. Der forventes i sommer at komme præster, biskopper og mindst en kardinal til kongres i København og Hillerød.

Et ønske i anledning af jubilæet? Det bedste ønske, jeg i øjeblikket kan tænke mig, lyder således: gid en stadig voksende skare af unge katolikker ville påtage sig en førergerning for vore ulve og spejdere. Der er brug for gode førere, dvs. unge piger og unge mænd, der vil ofre af deres fritid for at blive gode »instruktører« for vore drenge. Nu sidder der en masse nuværende og forhenværende flokførere og skumler. Jeg har ikke nævnt en meget vigtig gren af vort arbejde. Jeg tænker på arbejdet med vore yngste, ulveungerne. Det begyndte i januar 1926 med en halvsned drenge på 8–11 år. Det har udviklet sig til en stadig større hær af drenge, så at vore ulve i dag udgør ca. halvdelen af divisionen. Et støt og velgennemtænkt arbejde har været til gavn og glæde for en masse drenge gennem disse år og har betydet en tilvækst til spejdertroppen, der simpelthen har været uundværlig. Disse ulveflokke ledes af kvindelige førere, hvis uselviske arbejde er beundringsværdigt.

En god presse er uvurderlig i et moderne samfund. Vi vil gerne benytte lejligheden til at rette en tak til Katolsk Ugeblad for den beredvilighed skiftende redaktører altid har vist os. Vi glæder os til at modtage

Luthersk og katolsk præst leder retræte i fællesskab

Fra lørdag eftermiddag den 4. maj kl. 14.00 til søndag aften den 5. maj kl. 19.00 afholdes retræte hos Assumptionssøstrene, Årslev Højgård, Brabrand, om emnet: *Den kristnes stilling i den moderne verden.*

Retræten ledes af pater August Ziggelaar i samarbejde med pastor Ole Andreasson, folkekirken. Prisen er 50 kr. + 10 kr. til overnatning for

vore læses børn i den stadig ungdommelige gamle division.

E. O. Kluge

LITURGISK KALENDER

- SØNDAG den 21.: 1. efter påske – HVIDE SØNDAG – (hvid, s. 576).
 MANDAG den 22.: Soter og Cajus, paver og martyrer, (rød, s. 879).
 TIRSDAG den 23.: Søndagens messe (hvid, s. 576). – Ihukommelse af Georg, martyr (s. 880).
 ONSDAG den 24.: Fidelis af Sigmaringen, martyr (rød, s. 881).
 TORSDAG den 25.: Markus, evangelist (rød, s. 882) – eller Store bededag med bønsp procession (violet, s. 594).
 FREDAG den 26.: Cletus og Marcelin, paver og martyrer (rød, s. 885).
 LØRDAG den 27.: Petrus Canisius, bekender (hvid, s. 158).
 SØNDAG den 28.: 2. efter påske (s. 580).

Nordsjællandsk fællesretræte

Sognepræsterne i Nordsjællandsområdet indbyder hermed til en fællesretræte på Nordvanggård, Bistrupvej 4, Bistrup, lørdag den 4. og søndag den 5. maj 1968.

Emnet er »TROEN« ved retræteleder pater Anton Dekkers S.J.

Pastor Ib Andersen, Lyngby
 Pastor J. van der Veer C.M., Helsingør
 Pastor Urban Figge O.M.I., Herlev
 Pastor Lars Messerschmidt, Hillerød
 Pastor Giel Gommans C.M.,
 Hørsholm - Birkerød.

Deltagerafgift kr. 7,00 (incl. kaffen). Drikkevarer til frokosten kan købes på stedet. Børneparkering i den stedlige børnehave kan evt. etableres.

Tilmelding bedes afgivet til Bistrup præstegård skriftligt eller på tlf. 81 27 96, helst mellem kl. 9–11.30 samt til retræteudvalget ved Knud E. Hutter, tlf. 95 02 93 efter kl. 17.00. Tilmeldelsesfristen udløber fredag den 3. maj kl. 12.

udenbys deltagere. Der vil under retræten være perioder af stilhed i huset. Retræten er for ikke-katolikker og katolikker. I øvrigt forventes henimod efteråret ligesom i fjor en særlig retræte afholdt for ældre.

Tilmeldelse senest den 28. april til repræsentant N. Preysz og frue, Finsensgade 60, 8200 Århus N, tlf. (06) 16 81 54.

På Hvide søndag læser vi et stykke af Johannes' første brev (5,4-10). Det Nye Testaments ældste skrift, Paulus' 1. brev til Tessalonikere, er skrevet 20 år efter Kristi død og opstandelse, år 51. De såkaldte Johannes-breve (3 i alt) henlægges sædvanligvis til udgangen af det første århundrede efter Kristi fødsel. Mellem disse to historiske dokumenter ligger der altså godt og vel 50 år. I denne mellemliggende tid har de kristne menigheds situation forandret sig. Det gælder ikke mere blot at udbrede troen, men at bevare og beskytte den.

Ligheden mellem dengang og nu

Jo mere man fordyber sig i Det nye Testaments skrifter (især brevene!), desto mere bliver man slået af den lighed, som består mellem vor egen situation og den, som forudsattes af disse skrifter. Dengang levede de første kristne ikke i en af kristendommen præget verden. I middelalderen og den nyere tid indtil den franske revolution fandtes en kristen stat, en kristen moral og en kristen kultur. Alt dette fandtes ikke dengang. De første kristne levede i den store »diaspora«. De stod overfor en total hedensk verden, hvor staten var den magt, som havde den største indflydelse. De første kristne måtte nødvendigvis føle sig fremmede i en sådan verden. De var simpelthen »anderledes« end alle andre. Vi selv lever i en lignende historisk situation. Også vi lever og vil i fremtiden komme til at leve i en stor åndelig »diaspora«. Der findes ikke mere noget kristent eller katolsk »milieu«. Når de unge revolutionære studenter i alle lande i dag bekæmper et bestående »establishment«, er det i det mindste ikke en kristen samfundorden, de gør oprør imod. Også den moderne kristne føler sig »fremmed« i denne verden.

Kristi budskab eller budskab om Kristus

Der findes hos en del moderne teologer en tilbøjelighed til at fremhæve Kristi budskab, som er nedlagt i hans forkyndelse før døden og opstandelsen. Man samler alt dette i begrebet »Guds Rige«. Og man søger at finde kernen i denne forkyndelse. Man finder den i Kristi holdning overfor medmennesket. Kærlighedsbudet er, siger man, nøglen til Kristi forkyndelse. »Hvad I har gjort imod en af mine mindste brødre, har I gjort imod mig« (Matt.

Troen og verden

Skrift
betragtning

Hvide søndag

25,40). Kristendommens egentlige opgave er den menneskelige, siger man. Det gælder om at finde medmennesket, og det er en af vore vigtigste opgaver at forandre samfundsforholdene således, at mennesket atter står i centrum. Hvem vil nægte, at denne opgave meget ofte er blevet forsømt, og at den idag er mere påkrævet end nogensinde før? Men spørgsmålet er, om hele kristendommens væsen alene kan føres tilbage til denne opgave.

Troen på Kristus

Efter Kristi død og opstandelse er der indtrådt en perspektivforandring i den kristne forkyndelse. Nu indtager troen på Kristi herliggjorte person en særdeles vigtig plads i den kristne forkyndelse. I Paulus' breve har vi kun ganske få henvisninger til Herrens lære. Vi har i hans breve nogle korte »formler«, hvor han sammenfatter hele sin forkyndelse (f.eks. 1. Thes. 1,9-10; 1. Kor. 15,3-11). Her siges altid og med al tydelighed, at troen på Kristi død og opstandelse er kernen i den kristne forkyndelse. Det er det, som det 2. Vatikankoncil kalder »Påskens mysterium«. Troen på Kristus, som Guds indtræden i denne vor verden, kan umuligt løses ud fra selve den opgave, vi har overfor medmennesket.

Johannes forkyndelse i sit brev Det er den samme situation, vi finder i Johannes' første brev. De før-

ste menigheder føler den vanskelighed, som ligger deri, at de lever i en »verden«, som er helt anderledes end den, de er kaldet til. Denne situation kræver en stadig kamp af dem, et vedvarende opgør med den verdsliggjorte verden. Det drejer sig om at vinde »sejren«. Ikke nok dermed; de bliver forfulgt og hadet af hedningerne. Og det kan føre til, at de bliver modløse. Og en tredje ting kommer til. I menighederne rørte sig forkerte teologiske meninger. Man kaldte dem »gnostikerne«. Det var en slags rationalister, der ikke gjorde fuldt alvor af Kristi guddommelige sendelse. Og disse vranglærere var desto farligere, da de oprådte under religionens maske og derfor forførte mange.

Johannes forankrer vor omsorg for næsten i troen på Kristus

Ingen har haft mere sans for kærlighedens betydning end apostlen Johannes. Men han forankrer denne kærlighed til næsten i troen på Kristus. »Enhver, som tror, at Jesus er Kristus, er født af Gud; og enhver, som elsker den, der fødte ham, elsker også den, som er født af ham« (5,1). Den tro er sejren over verden. Ingen kan sejre over den gudsfjendtlige verden, som ingen kender bedre end vor tids kristne, uden den, som tror, at Jesus er Guds Søn (5,5). Dermed er der endnu ikke udsagt noget i teologiske formler om Kristi person, således som de senere konciler gjorde det. Men dermed er sagt, således at alle kunne forstå det og ikke misforstå det, at i Kristus er Guds verden brudt ind i vor egen verden, og at troen på Kristus er kernen i kristendommen. Denne tro er en betingelsesløs forudsætning for at være kristen. Han kom til os »med vand« (hans dåb) og »med blod« (hans død på korset). Disse »nyere« teologer fremhævede dåben i Kristi liv, idet de sagde, at Guds Ånd ved denne lejlighed kom over ham, men forlod ham, da hans lidelse begyndte. Derfor siger Johannes udtrykkeligt: »ikke med vandet alene, men med vandet og blodet«. Johannes afviser enhver afsvækkelse af Kristi guddommelige oprindelse. Han vil ikke reducere hans person til noget rent menneskeligt. »Og det er (Hellig)Ånden, som vidner, fordi Ånden er sandheden.« (5,6). De to næste vers (7-8), som vi læser i Vulgataoversættelsen, findes ikke i de græske håndskrifter og er vist en senere tilføjelse i margen. Vi kan

Fortsættes side 15

Msgr. Kjeld Geertz-Hansen til St. Ansgar.

HVAD BESTILLER EN KØBENHAVNSK SOGNEPRÆST?

- Bestiller han egentligt noget, der er værd at tale om i forhold til den aktivitet, en gift lægmand må udfolde for at få brød på bordet?
- Og lever den katolske præst bag klosterets eller præstegårdens mure ikke en overbeskyttet tilværelse, der gør ham ude af stand til for alvor at tage stilling til livets problemer?
- Spørgsmål af nævnte art ser man stillet, og det bedste svar, man kan give, er vel ganske simpelt at redegøre for, hvordan præstens dag går. »Katolsk Ugeblad« har derfor bedt vor domkirkes sognepræst Msgr. Kjeld Geertz-Hansen fortælle, hvad hans tid går med i Vorherres og menighedens tjeneste.

Det er onsdag morgen. Sognepræsten har eftermiddagsmesse, så han kan tage den lidt med ro. Det regnede han også med, for han ved af erfaring, at dagen forinden, tirsdag, er en tæt besat dag, og dagen i går var ingen undtagelse. Kapellanen – der er kun én ved domkirken – har fridag om tirsdagen, så han kan sove lidt ud efter de mange og altid sene møder for sognets tre ungdomsgrupper og tre familiegupper. Så efter et hastigt morgenmåltid måtte sognepræsten afsted til skolen i Dag Hammarskjölds Allé for at læse messe for de yngste klasser; på cyklen varmede han op for at kunne holde den prædiken, han havde gennemtænkt på sin fridag. Prædiken og prædiken – det er halvvejs samtale, så det er bare om at være vågen, for det er småtrodne! Efter messen gik turen tilbage til Bredgade, hvor dagens post ventede. Straks efter breviarbønnen måtte noget straks ordnes, for kl. 11 var der træffetid, og netop tirsdag ringes der fra alle sider, fordi det er vanskeligt at træffe sognepræsten søndag og mandag. Ind imellem opringningerne føres kirkebøger eller udskrives attester.

St. Ansgars menighed har jo liggende bøger for århundreder, så der sker talrige henvendelser både fra private og fra myndigheder. Atter andre ringer for at aftale et klokkeslæt for personlig samtale, og det kan være et helt puslespil at finde rimelig tid til hvert anliggende. Der skal jo være ro.

Efter måltidet og et lille hvil, der er betingelsen for at være oplagt indtil hen ved midnat, blev der bedt breviar og mediteret lidt eller meget over tirsdaysforedragets emne. Netop mediteret, for det er lige så meget forkyndelse som forklaring; der foreligger heller ikke manuskript, men kun noter; det er det levende ord, der skal lyde! Men så blev der brudt helt af i betragtningerne, for nu skulle andre emner drøftes med N.N., indtil det var tid til eftermiddagsmesse. I går skulle nogen tale om dåb, for det ordnes ikke telefonisk. Derefter ville en gymnasiast vide noget om messen. Det var en lise for sjælen at læse messe inden træffetiden begyndte kl. 17, for der blev kø: en franskmænd ville vide noget om det katolske Danmark, en italiener spurgte efter Don Silvio, en dansker spurgte til kirkebidragsordningen. Man fik lige den sidste lukket ud, så der blev tid til et par stykker mad inden aftenens aftale kl. 18.15. Det var dejligt, at parret kunne komme så tidligt, for det kniber med at få aftenerne til at slå til. Nu blev der tid til en rigelig

god times undervisning af et af årets 35 brudepar. Det er også dejligt, at sognet har så mange hjælpere eller medarbejdere som nu dem, der gør alt klar til tirsdaysforedragene, så man kan gå ned i sakristiet blot få minutter før.

Efter foredraget føles en vis træthed, netop fordi det delvis skabes i selve øjeblikket. Det må en stærk kop the hjælpe på, for nu venter der atter mennesker, der skal undervises enten med henblik på ægteskab eller på optagelse i Kirken; der må altid en personlig afpudsning til. Kl. ca. 22 er den sidste fulgt til dørs, og så venter et arbejde, man ikke tør opsætte til den muligvis rolige onsdag morgen, for der kan let ske noget uventet. Det gjaldt sognebrevet, der skulle pusles på plads, så det ligger klar til den, der renskriver det, og til dem, der trykker og ekspederer det. Ved midnat bliver det til en lille tur i haven og til aftenbøn . . .

Men tilbage til denne rolige onsdag morgen. Lommebogen fortæller om en rund fødselsdag, et sølv- eller guldbryllup, så ved 10-tiden dukker sognepræsten op til alles forbavelse; man tænker ikke på, at vi sidder med et kartotek, der gennemses fra tid til anden. Tidligt på eftermiddagen dukker håndværkere op for det regner ned et sted. Naturligvis har forvaltningsrådet ansvaret for hele administrationen af det timelige, men bebo-

erne i huset, præsterne, må jo orientere dem i et hastemøde. Imidlertid underviser kapellanen børn, der går på ikke-katolske skoler. Også han var ude om formiddagen med sygekommunionen. Den bedste tid til samtale præsterne imellem og til planlægning er middagsbordet. Planlægning drejer det sig nu ikke så meget om. Vi behøver ikke så meget at skulle finde på noget – men også det naturligvis – som at hitte ud af, hvordan vi overkommer de opgaver, der hele tiden melder sig selv.

Efter eftermiddagsmessen dukker kartotekfolkene op. De arbejder på egen hånd, men skal gerne have præsten inden for rækkevidde for tvivls-tilfældenes skyld. Ind imellem ordnes atter kirkebøger, for så vidt som sognepræsten selv skal føre hovedbøgerne; en frivillig kordegn må så kopiere. Kirkebogsføring er nu ikke almindeligt »kontorarbejde«, som den uindviede kunne tro. Det tager tid, megen tid, men de omhyggelige notater gør, at man næsten altid husker et eller andet, det være sig et særligt navn, en stilling, eller en karakteristisk adresse. Så når folk ringer ad åre eller kommer for at få noget ordnet, husker man dem, og det er de glade for. De skal da også have fornemmelsen af, at barnedåb og vielse ikke er ekspeditionssager, men vigtige religiøse handlinger, hvori præsten deltager med hele sin sjæl. Den attestskrivende sognepræst har et godt bånd til Kirkens børn og for resten af samme grund en god forbindelse med den del af »verden«, der udgør landets forvaltning, skolevæsen m.m. Onsdag aften futter kapellanen af til MiniKUK-møde. Skulle der ikke være aftalt bryllupsundervisning... det er ellers nærliggende, for de fleste par er »blandede« religiøst og ofte også nationalt, og de skal undervises hver for sig mindst 3 til 4 gange, hvad der kræver megen, men godt anvendt tid hvert år... Altså er aftenen mærkeligt nok fri for aftaler. Så venter kladden til et foredrag i et St. Georgsgilde, en Lion-club, en KFUM. Måske er et af de store internationale teologiske tidsskrifter kommet ind ad døren, således at der er mulighed for at orientere sig samt berige sin viden og forståelse. Det er samtidig beroligende læsning for man træffer ikke på hasarderede påstande; det er jo også fagfolk, der skriver. Sognepræsten kan også have fået stillet spørgsmål til næste dags konvertitaften, og de 25 mennesker skal have bedst muligt svar. Et par notater gemmes til en prædiken, der snart skal holdes. Nu

har menigheden hørt på den samme præst i 28 år, så der må sand fornyelse til uden at forfalde til billige sensationer.

Det bliver også sent onsdag aften, selv om det næste morgen er sognepræstens tur til at have messe hos søstre kl. 6.30. Han har ingen træffetid om torsdagen, så de sammenhængende timer giver mulighed for at bringe sygekommunionen eller for at se til de ret mange enlige, der er til års. Torsdagens eftermiddag kan frit anvendes til møder i udvalg, som man nu engang er med i, og som tiden kræver – hvis der da ikke er undervisning til trosbekræftelse eller noget helt andet. Men ellers er træffetid noget meget vigtigt i et stort gammelt sogn. Folk venter, at de forholdsvis let kan træffe præsten. Så det er kapellanen, der farer mest rundt til kronisk syge og om aftenen til de forskellige grupper, som der hvert år indbydes til medlemskab af. Der er altså ingen vanskeligheder med at komme i forbindelse med præsterne. Dog savner vi meget en sognesøster, der havde tid og evne til at snuse »tilfælde« op, hvor det var klogt at sende en præst hen. At gå på husbesøg på må og få er ganske umuligt og ville være alt for uøkonomisk m.h.t. en fornuftig anvendelse af tiden. Det er også svært at træffe folk hjemme i en storby. Og som sagt, aftalerne med mennesker, der ønsker at træffe en præst, er talrige. Gudstjenesterne skal da også passes.

Fredag har kapellanen skolemesse for de større elever. Også dér skal der prædikes. I det hele taget prædikes der mere end for 25 år siden, og tilmed må formen ændres alt efter alderstrin. Der skal også prædikes ved messer for ungdomsgrupperne. Familiegruppearbejder og ungdomsmøderne kræver omhyggelig forberedelse, og mens deltagerne kun kommer en gang om ugen, højst, må kapellanen være der hver gang og hele tiden – ofte til langt ud på aftenen. Derfor må søvn indhentes på fridagene.

Et for en sognepræst vanskeligt område er liturgien, ikke mindst ved en domkirke, hvor der forventes et vist format – med 2 præster! Indtil for få år siden skulle man nok sammen med ministrantpræfekten indøve de mange ministranter, men efter givne regler. Nu må man yderligere konferere med organist, sakristan (når man har en), kirkens »ostiarii«, der passer klokker, port og optager kollekt, for nu er der nye muligheder, der skal udnyttes rigtigt, så liturgien ikke bliver ussel eller dilettantisk. Altså bru-

ger man en aften på at prøve sig frem i kirkens kor sammen med de dygtigste ministranter; men det er jo sognepræstens ansvar at forberede den opvoksende ungdom på det, der sker i Kirken blot på dette ene, men såre vigtige punkt.

Ind imellem »det daglige overløb«, som apostlen Paulus omtaler, og som er en sognepræsts egentlige område, må der findes tid til at deltage i de allerede omtalte udvalg såsom Det biskoppelige råd, i liturgikommissionen, i Katolske Menighedsplejers forretningsudvalg og i valfartskomiteen. Ingen af disse udvalg mødes hyppigt, men sammenlagt tæller det, og til tider er der meget at forberede, hvis et arrangement skal lykkes. På det sidste er synoden kommet til.

Søndag er ikke fridag for en sognepræst. Er kapellanen på week-end med en ungdomsgruppe, har sognepræsten to messer og tre prædikener, hvor blot stemmeudfoldelsen er særdeles trættende. Muligvis er der ældremøde, dåb eller begravelse om eftermiddagen. Han må derfor finde en anden dag, hvor han kan få lov at tie, og herinde er det mandag. Anden helligdagene går nu fra, og mangan gang må noget ordnes, som de andre ugedage ikke levner tid til. Men engang imellem går han dog fredeligt rundt og passer haven; det er for dyrt med en gartner. Så skal man ikke forstyrre ham, men holde sig til den vagthavende kapellan. Den opmærksomme og måske lidt nysgerrige tilskuer vil muligvis få øje på nogle stykker papir på et havebord. Præsten går nemlig og arbejder med et eller andet emne eller overvejer en plan. Hen under aften samler han de nedfældede noter, og er det en hastesag, eller er han bange for at miste gejsten, sætter han sig ved sit skrivebord... og når dagen gryr ligger det færdige manuskript der. Men han har ingen medlidenhed med sig selv, for intet er skønnere end at se solen stå op over de gamle tage og lyse ned mellem grenene på de store træer.

Ind imellem alt det, der her er nævnt, og meget, der ikke er plads til at nævne, må han finde tid til at tale med Gud om sig selv og bede for de mange mennesker, som han skal tale til om Gud og hans hellige Kirke. Det sidste må han ofte gøre på sin cykle, der er Københavns hurtigste befordringsmiddel, når han kører afsted med en seddel i lommen. På sedlen står en adresse og et navn, der gerne skulle være opført i Livets Bog.

Kjeld Geertz-Hansen

De skulle unde Dem selv og Deres venner
og uvenner den fornøjelse!

Cand. theol. Jørgen Rich, biskop Martensen og designeren Erik Ellegaard Frederiksen.

*Jerusalem -
bibelen præsenteret
for pressen
og offentligheden*

Fremtrædende repræsentanter for folkekirken og den hjemlige katolske kirke var til stede ved en meget vellykket og hyggelig sammenkomst i den katolske bispegård på Frederiksberg, da den nye BIBELKOMMENTAR, der almindeligvis benævnes som JERUSALEMBIBELLEN, blev præsenteret for pressen.

To binds værket indeholder som tidligere meddelt her i bladet ind-

ledninger og noter fra Jerusalem-bibelen – et fransk værk, der er redigeret af medarbejdere ved dominikanernes bibelskole i Jerusalem. Den danske udgaves første bind er helliget Det gamle Testamente (695 sider), bind to omfatter indledninger og noter til Det nye Testamente (404 sider).

Bred interesse

Erik Ellegaard Frederiksen har stået for den typografiske tilrettelæggelse, som spontant udløste beundrende bemærkninger, da de tilstedeværende fik værket i hånden. Bøgerne er indbundet i blåt linson og prisen inklusive moms 101,25 kr. Ansgarstiftelsen står for udgivelsen, der er foretaget i kommission hos P. Haase og Søn, som også varetager fremstillingen af den officielle danske bibel på bibelskabets vegne. Som bekendt er nærværende bibelkommentar, der vil kunne bruges med udbytte af både protestanter og katolikker, holdt i samme udstyr som sidste udgave af folkekirkens bibel.

Ved receptionen hos biskop Hans L. Martensen var Det danske Bibelselskab repræsenteret ved biskop H. Høgsbro og professor, dr. theol. N. H. Søe. Desuden så man bl.a. designeren Erik Ellegaard Frederiksen, professor Søren Holm og forlagsboghandler Haase.

Den katolske kirke var foruden ved værten biskop Hans L. Martensen repræsenteret af bl.a. biskop Theodor Suhr, den apostoliske delegat, msgr. Bruno H. Heim, generalvikar, msgr. C. Flandrup, pastor Lars Messerschmidt, cand. theol. Jørgen Rich og forlagsboghandler Sven Damsholt. De to store morgenblade og »Kristeligt Dagblad« var mødt. Provinspressen blev delvis dækket af Venstres Pressebureau.

Støtte fra pavestolen

Udgivelsen af bibelkommentaren er muliggjort gennem en stor pengegave fra pavestolen. I sin lille velkomsttale pegede biskop Martensen på det økumenisk glædelige i, at danske katolikker i en årrække har kunnet bruge folkekirkens bibeloversættelse og nu oven i købet – i samarbejde med Det danske Bibelselskab – er i stand til at udgive et kommentarværk til den officielle danske bibel. I det nybrud, der kendetegnede tiden, var det smukt, at de forskellige kirker kunne samles omkring Bibelen. Kirkerne var i øjeblikket i en overgangsperiode og fremtiden var vanskelig at overskue,

Tre biskopper på rad: H. Høgsbro, Th. Suhr og Hans L. Martensen.

og her var det naturligt, at kirkerne i fællesskab tyede til Den hellige Skrift.

Et stort projekt

Senere takkede biskop Hans L. Martensen alle de dygtige medarbejdere, hvis krævende indsats havde gjort det muligt at virkeliggøre det store projekt. Foruden Erik Ellegaard Frederiksen, Haase og Jørgen Rich nævnedes biskoppen (den ikke tilstedeværende) pater Gregoire, der havde været drivkraften i arbejdet og pater Gregoires højre hånd, redaktionssekretær fru E. Gambell, der havde til opgave at overvåge at hele processen – både oversætterarbejdet og den rent tekniske side af sagen – forløb tilfredsstillende. Oversættelsesarbejdet havde været alt andet end let. For eksempel krævede det meget at få fodnoter, der på fransk var alt andet end flydende, gengivet på et letflydende dansk.

Inspirationskilde til bibellæsning

På medarbejdernes vegne talte cand. theol. Jørgen Rich. Han understregede, at læsningen af selve Bibelen var det primære, men at Bibelens baggrund i vid udstrækning var os fremmed og fjern. En del af de forskere, der havde arbejdet på det store kommentarværk, havde deres gerning i Det hellige Land og var med i arbejdet med dødehavsfundene, hvilket sagde lidt om den saglighed, der var nedfældet i bibelkommentaren, og om værdien af det hjælpemiddel, den bibellæsende her havde mulighed for at få i hænde. Det vilde også være glædeligt om værket kunne inspirere til bibelstudium.

Ganske vist havde en række stort anlagte værker af skønlitterær art åbenbaret forsøg på at gøre bibelstof populært, men det førte sjældent til bibelstudium, lige så lidt som på den ene side Bibelens omdømme som kulturfaktor og på den anden »opbyggelige«, subjektive andagtsbøger gjorde det. Ikke mindst katolikker, der manglede lutheranernes tradition for bibellæsning, havde brug for en inspirationskilde som dette kommentarværk. Biskop Suhr havde dristigt skåret igennem, da han i sin tid rakte de danske katolikker Folkekirkens bibel, og nu forelå et kommentarværk, som både lutheranere og katolikker skulle kunne acceptere. Det var ganske simpelt det bedste, der gaves, erklærede Jørgen Rich.

Spændende læsning

Og når man nu, mens man skriver disse linjer, har de to smukke bind liggende ved siden af sig, opdager man, i hvor høj grad de sinker arbejdet med at få referatet færdigt. Det er for eksempel svært at løsrive sig fra indledningen til De synoptiske Evangelier, der fortæller om det detektivarbejde, der indgår i forsøget på at afsløre tilblivelsesprocessen. Og man blader frem til indledningen til Johannesevangeliet. Her følger uvægerlig spørgsmålet: Er det apostelen Johannes, der har skrevet det?

Kort sagt: De skulle unde Dem selv og Deres familie og Deres venner og uvenner den fornøjelse at anskaffe denne bibelkommentar. Og derefter den endnu større fornøjelse: at læse Bibelen.

HK

De sydlige øer

Im. Nielsen

Snedkermester

Brødregade 1, Maribo. Tlf. 759
Begravelse ordnes - alle
aftaler kan træffes i hjemmet.

Farvemessen

Vestergade 21, Maribo
Telefon 989

Ingemann Jensen

Malermester

Maribovej 139, Nakskov
Telefon 308

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

K. E. Petterson

Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32
Autoriseret elektro installatør

Aalborg

Fiskehallen

Kastetvej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

FOLMER OLSEN

Begravelse ordnes

Reberbansgade 37
Aalborg - Tlf. 12 15 57

Chr. Hjorth

Frukt og grønt

Østerbro 64, Aalborg
Telefon 3 46 72

RYØ A/S

Ingeniør- og handelsfirma
Aalborg Nvrtov 14. Tlf. 12 88 88
El-installationer - El-artikler
Radio og fjernsyn
Fjernvarme - køleanlæg
Vand - Gas - Sanitet

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Tlf. 12 03 01

Murermester- og entreprenørfør.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Køb hjemmets udstyr hos

THUEN

Gravensgade 2,
Aalborg. Tlf. 13 14 44

Laurits Bageri

Borgergade 32, Aalborg
Telefon 12 69 13
Kun 1. kl. varer anvendes

Mathias
Christensen
ABSALONSGADE 14
AALBORG

København

Sparekassen

for Lyngby og Omegn

Kronborg Margarinefabrik

Niels Brocksgade 4
København V
Tlf. CE 7840 og 1254

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A, hver
tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent
ugens fem første dage fra kl. 10
til 13. Telefon PALæ 2323.

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24
Kgs. Lyngby. Tlf. 87 00 25

Oliefyr

Centralvarme

Brændselolie

Cinders

NORDISK KUL A/S

Rødovrevej 383
Rødovre
Telefon *70 45 30

B. J. Leanders Eff.

A. Madsen, glarmester

Rantzausgade 14,
Kbhvn. N. Tlf. 35 17 02
Specialitet: Blyindfatning

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører

Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 og 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,
København V.
Tlf. Vester 7001 og 8581

FORSIKRINGS COMPAGNIET
FOR KONGERIET DANMARK %

☆

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K
Telefon *11 21 21

Bliv abonnent - det betaler sig

Kapellet på Vestre istandsat

I de sidste år har katolikker, der skulle benytte kapellet på Katolsk Vestre Kirkegård, været beskæmmet over kapellets sørgelige tilstand. Hverken ejeren, St. Ansgars menighed, eller kirkegårdsinspektoratet, der forvalter både kapel og kirkegård, kunne dog lastes derfor. Inspektør Arne L. Falmer-Nielsen havde tilmed for nogle år siden fået en bevilling, så der både blev indlagt elektrisk varme og lys og hele kapellet blev malet op. Det viste sig imidlertid, at den plastikmaling, som arkitekten anvendte, sprang af muren efter hver kuldeperiode og det var selvsagt umuligt omgående at få en ny bevilling af borgerrepræsentationen. Men nu lykkedes det for inspektøren. Ikke alene blev al plastikmalingen brændt af og en særlig maling med kalkpul-

ver anvendt, der følger væggen, når den »arbejder« på grund af de store temperatursvingninger, men inspektøren så udvej for at få det gamle alter med tabernakel fjernet og et nyt enkelt alter i eg opført; koret blev sænket, så det står i rimeligt forhold til de seks enkle stager og pietæen blev anbragt på en hylde på den venstre langvæg. Alt træværket står nu i let bejdset eg, også plinten til kisterne. Man har lovet også at sætte sakristiet i god stand. Da jeg for nylig læste sjælemesse derude med levende deltagelse af en stor, katolsk familie, følte det tydeligt, at nu har vi et værdigt kapel til vor rådighed. Det må vi være inspektøren meget taknemmelige for, og jeg har da også givet udtryk derfor,

Kjeld Geertz-Hansen

kirken herhjemme betaler sine præster, kan ikke betragtes som en illustration til dette begreb.

Kaspar Kallan

PIGE TIL ENGLAND

Jeg skriver i håbet om, at læserne måtte kende en pige, som ville være interesseret i at komme til England som au pair pige i 6 måneder eller mere, begyndende i slutningen af juni eller senere på året.

Jeg er katolik, og mit hjem er i Ealing ca. 3 minutters gang fra klosteret der. Der er en udmærket social klub knyttet til klosteret, hvor en pige har lejlighed til at møde andre unge (englændere), ligesom skolen, hvor man kan følge engelskundervisning, ikke ligger længere væk, end at man kan gå derhen. Fra Ealing til Londons centrum er der ca. en halv times kørsel med Underground.

Jeg sidder i rullestol på grund af polioangreb for nogle år siden, og plejer at have en au pair pige til let husførelse. Til den tungere rengøring har jeg en dame 3 gange om ugen. Hun har været hos mig i 13 år.

Hidtil har jeg haft 4 danske au pair piger fra Århus. De holder stadig forbindelsen vedlige med mig, og jeg er sikker på, de er villige til at skrive om deres indtryk af arbejdet til den fremtidige pige.

*Fru Angela Rhodes,
58 Castlebar Rd.
Ealing w.5. England.*

LÆSERBREVE

AK, HVOR FORANDRET

»Nu har vi fået forandring, hvornår får vi fornyelse?« spørger pastor Bjørn Højbo i Katolsk Ugeblad nr. 13. Forandring er ændringer i kirkens ydre former, fornyelse udspringer af menneskesindenes forvandling. Her har hver enkelt sit personlige ansvar lige fra delegat, biskop, præst, søster og lægmand – inklusive redaktører. Sagens kerne er, er det min person, min klike, min opfattelse af kristendommen og min æstetiske nydelse af messen etc., det drejer sig om, eller er det Kristi målsætning for sin kirke: »Gå ud i alverden...«, og opbyg Guds rige på jorden.

Apostolatet er det primære, men det kan almindeligvis kun øves realistisk af mennesker, der lever med Kristus, lader sig lede af ham og ærligt kæmper for at sind, motiver og arbejde skal være præget af ham.

Opbygningen af Guds rige må også hvile på klippen Kristus, hvis den ikke skal falde fra hinanden p.g.a. medarbejdernes faldne natur, forskellighed og deraf forårsagede splid. Kun hvis hver enkelt beder om og kæmper for sin egen fornyelse ved først og fremmest at betragte sig selv og sine handlinger med Kristi øjne og dernæst åbne sig for ham, der er kærlighed og sandhed, så at disse to egenskaber kommer til at præge forholdet til de andre, vil Kristi fred skabes i hjerterne og i det samarbejde, som giver mulighed for at opbygge Guds rige.

Men vil vi gøre det først fornødne og tage denne kamp op på hjemmefronten, eller vil vi bruge tiden og kræfterne til

at holde anderledes tænkende og arbejdende nede og til indbyrdes splid, for så vil vi her i Danmark stadig kun opnå forandringer og ikke fornyelse.

Paula Heide

RETFÆRDIG LØN

I Berlingske Tidende kunne man den 22. marts finde en annonce, hvori direktør Ortvald søger en sekretær til Ansgarstiftelsen. Annoncen er i to henseender tankevækkende.

1. Af ansøgeren kræves der, at han eller hun er perfekt i dansk, maskinskrivning og stenografi. Der står derimod intet om, at det eventuelt kunne være ønskeligt, om han eller hun var katolik, og det nævnes heller ikke, hvad Ansgarstiftelsen er. Samme dag udkom Katolsk Ugeblad. Hverken dette eller de umiddelbart foregående numre indeholdt nogen tilsvarende annonce. Mig bekendt beskæftiger Ansgarstiftelsen ingen katolik i sin stab. Ønsker man heller ikke i fremtiden at få nogen katolik ind på Laurids Bings Allé?

2. Den ønskede sekretær tilbyder man en løn af kr. 26.000. Jeg nævner ikke dette for at anfægte beløbet, men fordi det frister til en sammenligning. Ansgarstiftelsen er også arbejdsgiver for de katolske præster, der er ansat i sognearbejdet. De fleste af disse (undtagelser forekommer), betaler den en løn af 300 (tre hundrede) ikke dyrtidsregulerede kroner om måneden, om året altså 3.600 kr. Hertil skal lægges logi, men normalt ikke kost. Præsterne skal naturligvis kunne opvise helt andre kvalifikationer end dansk, maskinskrivning og stenografi, bl.a. mange års studier.

Den katolske sociallære taler om et begreb, der hedder retfærdig løn. Den løn,

EN BERIGTIGELSE

Under titlen »Ak, hvor forandret« fremsetter Bjørn Højbo nogle negative betragtninger. Højbo skriver bl.a.:

»Synoden kommer blot til at helbrede symptomer i stedet for at udvirke rigtig fornyelse. Det er ligesom en patient, man giver penicillin; det slår ganske rigtigt feberen ned, men det helbreder nu ikke patienten.«

Jo, det er netop det, penicillin gør. I de allerfleste tilfælde af f.eks. lungebetændelse, skarlagensfeber og mange andre bakterielle infektionssygdomme helbreder penicillin netop patienten. Det ved pastor Højbos læge sikkert alt om.

Kort sagt: Det var et for negativt syn på penicillin. Måske er der også håb om, at Synoden kan udrette noget.

Ruth Plum

TORTUR OG OPBYGGELSE

Torturen i de græske fængsler, sulten i Sydamerika og Indien, de umenneskelige forhold i de sydafrikanske arbejdslejre og arabiske flygtningelejre, rædslerne i Vietnam – alt dette er en lige så vedkommende del af vor virkelighed som vor bekendtskabskreds, vort middagsbord og søndagsmessen, ikke sandt? Eller vil vi, der så rundhåndet erklærer at være lige, fælles og ét med alle i Kristus, helst kun være ét og fælles med dem, der deler vore fysiske goder og ikke belaster vore sarte nerver? Morer vi os ganske uforpligtende, når vi hører Osvald Helmuth give

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01
Begravelse og bisættelse ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121 og 205

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestråde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Tandtekniker

Ove C. Jensen's eftf.

J. Bønnelycke

Kunstige tænder - Rep. udføres
Vesterbrogade 69
Tlf. Eva 5932 fra kl. 13.30-16
Tirsdag og fredag kl. 13.30-18

W. A. Werner A/S

Ost en gros
Teglgaardsstråde 13
København K.
Tlf. 14 14 08 og 14 17 72
Kvalitetsost

Mogens Larsen

Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

C. B. Riis & Søn

Slagtermestre

Valby Langgade 36
Kbhvn. Valby Tlf. VA 89

1. kl. kød og pålæg

Kaffefirmaet

Børge Kruse

Frederiksborggade 27
Tlf. 15 76 08

Kaffe - The - Cacao

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Aabenraa Brugsforening

Søndergade 15
Aabenraa. Tlf. 2 23 68
Leverandør til St. Ansgars
Klinik

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

MARIUS
MP
PETERSEN

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

Banegårdens Restaurant

Fritz Kapper

Odense H.

KJ&K

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Fint arbejde - Tria 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?

Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø

Tandlæge

P. Lombolt Maack har åbnet prak-
sis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Nogle
**antikke religiøse
udskårne træfigurer
og malerier**

sælges meget billigt
Telefon (01) 78 66 68

Herretøj og lingeri
prima kvalitet

Bøghs Herremagasin

Kongensgade 5, Odense
Tlf. 12 41 02

Reserveret

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvej 13,
Charlottenlund
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

den ansvarsløse dansker, der bander over, at avisens triste nyheder spolerer hans søndagsfrokost?

I så tilfælde trænger vi ganske afgjort til opbyggelse. Men opbyggelse er ingen hovedpude vi kan sove videre på. Går vi rundt og narrer os selv til at tro, at det hele nok ikke er så slemt, fordi vi ikke tør se eller høre ud over vor egen lille kreds, så er det på tide vi bliver grundigt vækket og træder ud af illusionen, så at vor bøn om at 'Gud vil rense verden for vildfarelser, åbne fængslerne og løse lænkerne' må rumme en smertelig erkendelse af, at der i vor virkelighed findes mennesker, der lider og for hvem vi ikke kan gøre andet end at bede.

Derfor mener jeg, Katolsk Ugeblad gjorde ret i at bringe Amnesty Internationalrapporten fra Grækenland i dens fulde ordlyd.

Eva Toft

Vor kære medsøster

MARTINA BÜRKNER

er den 5. april 1968 hensovet i Herren.

Sjælemessen var i søstrenes kapel den 9. april 1968 kl. 14.00 og begravelsen bagefter.

*Søstre ved St. Elisabeth Hospital
Holbæk*

R.I.P.

Min kære hustru, vor kære mor og mormor

ROSA FOBIAN

f. Barfred

er afgået ved døden den 5. april 1968.

På børns og egne vegne

Charles Fobian.

Bed for hendes sjæl.

Troen og verden

Fortsat fra side 7

springe dem over. Men Johannes sammenfatter endnu en gang sin tanke, det, han særligt lægger vægt på: »Guds vidnesbyrd er jo dette, at han har vidnet om sin Søn. Den, som tror på Guds Søn, har (Guds) vidnesbyrd i sig selv.« »Og dette er vidnesbyrdet, at Gud har givet os evigt liv; og det liv er i hans Søn« (5,12).
H. Roos S.J.

tal forsikring med

**ABSALON
SKANDINAVIA**

- det er sikkert

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM TLF. *95 13 22
GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

ALTERLYS

i alle størrelse

og i øvrigt

stearinlys og vokslys

af enhver art

ASP-HOLMBLAD

STEARINLYSFABRIKER

København

REJSER UNDER KATOLSK LEDELSE 1968

Skt. Annæ Rejser

5. juli—19. juli FLY Rom—Sorrento. 15 dage 1.275 kr.

29. sept.—13. okt. FLY Firenze—Assisi—Rom. 15 dage 1.275 kr.

Program og alle oplysninger: lærerinde frøken Annie Rastrup, Amagerbrogade 45, 2300 København S, tlf. SU 86.

Pastor d'Auchamp Rejser

7. juni—21. juni FLY Firenze—Assisi—Siena. 15 dage 1.275 kr.

Ledere: Fru E. Schwartz og pater Duclos.

13. sept.—27. sept. FLY Rom—Assisi. 15 dage 1.275 kr.

Leder: Pastor d'Auchamp.

Program og alle oplysninger: Revisor Schwartz og frue: Ø. Farimagsgade 18, 2100 København Ø, eller pastor d'Auchamp, Vandtårnsvej 5, 2860 Søborg, tlf. 69 03 01.

»Den nordiske valfart med fly til Lourdes« — Bispedømmets pilgrimsrejse.

27. juni—3. juli 7 dage 880 kr. — særpris for syge (Asile Notre Dame): 725 kr.

Gejstlig leder: Msgr. Knud Ballin. Læge og sygeplejersker følger de syge.

Program og alle oplysninger: Fru L. Samson, Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. GE 6341. Eller translator Lærche Nielsen, Bredgade 69, 1260 København K. Tlf. PA 2539.

Tegneserier, reklameagenter, dværge og sigøjnere

Helte dør aldrig

er »en satire over tegneseriefabrikanter og deres godtroende ofre, for hvem det præfabrikerede liv bliver et med virkeligheden,« siger ovennævnte films instruktør, **Allain Jessua** i et interview. Han fortsætter: »Jeg har desuden villet vise den definitive flugt – for kortere eller længere tid – ind i en verden af illusioner.« Instruktøren har løst sin opgave med stort talent. Filmen om ægteparret, der laver tegneserier, og deres rige og forkælede ven, som lever i én stor tegneserie-dagdrøm under sin smukke kyllingemors beskyttende vinger, er ikke blot ustyrlig vittig og et lækkert stykke pop-art. Den stiller os ganske simpelt overfor det nærgående spørgsmål, om der ikke i de fleste af os er en lille djævel, som vil lulle os ind i en bekvem hashrus, der kan få os til at glemme den konkrete virkelighed og vores opgave i den. I sit filmsprog, der her er støttet af den belgiske arkitekt og grafiker Guy Pellaert, som har lavet den indlagte tegneserie, går Jessua dristigt nye veje – uden at historien dog snørkles ind i fortænkte kringlevridninger. Samtidig er selve billedet en æstetisk nydelse.

(Gefion Film)

Caprice

tager tråden op, hvor »Helte dør aldrig« slap. »Jeg er spionen, der kom ind fra coldcreamen,« siger Doris Day, og hermed er fastslået, at det drejer sig om satire over både agent- og reklameliv, og da Doris Day er en af tidens virkelige lystspilskuespillerinder og her til-

med støttes af et opfindsomt manuskript med gode replikker og medspillende, der er helt med på spøgen, er resultatet særdeles vittigt og oplivende. I sin instruktion har Frank Tashlin logisk og med lune taget ved lære af de reklamefolk, han ramler ud efter, og skabt et film-sceneri, der er så indbydende som en Macs- eller Niveareklame. Der er masser af gode ideer, som da dobbeltagenten (og helten) Richard Harris lumsker med en injektionssprøjte, mens hans deklamerende Hamlets store monolog kærligt omfavner Doris Day. (20th Century Fox)

Dværgene fra Storskoven

er film nummer jeg-ved-ikke-hvad fra Walt Disneys filmfabrik. Det er en meget sød og underholdende lille eventyrspøg om en tømmerhandler i gigantstilen, der samtidig er den elskeligste bedstefader. Mary Poppins-søskendeparret er hans børnebørn, og trekløveret støder under en skovtur på efterkommerne af et dværgfolk i Snehvidestilen. De tilbyder at hjælpe »gnomerne« med at finde nogle andre dværge, da det ligger meget tungt med dværgepiger. Men selv mangemillionærer kan komme til kort og rende lige i spændetrøjen, når de begynder at snakke om mytiske væsener i skovene. Men alt lykkes i en Disney-film med børn i. Som antydnet morer man sig ganske udmærket, selv om trickteknikken ikke er så god, som man skulle vente i en Disney-film. De indkopierede personer, der sat ned i størrelse skal illudere som dværge, taler

for det meste ud i luften i stedet for til menneskene i naturlig størrelse. (Gloria Film)

Jeg har endog mødt lykkelige sigøjnere

er en jugoslavisk film, der har noget direkte sarkastisk i sin titel. Denne stammer fra en sang, som synges i filmen, men ikke desto mindre ser vi meget tydeligt den dybe afgrund mellem godtfolks romantiske opfattelse af de frie fugles herlige liv og virkeligheden i Alexander Petrovics realistiske værk. »Jeg har endog mødt ...« afslører snavset, trøstesløsheden, brutaliteten og den melankolske lidenskab i sigøjnernes tilværelse, men viser tillige den særegne værdighed og orden, der kendetegner deres livsform. Til trods for, at filmen er skabt i et delvis kommunistisk land, har den ingen løftet pegefinger. Dens skabere har ønsket at præsentere os for et stykke liv, der leves også anno 1968. At den grove virkelighed præsenteres i sarte pastelfarver, giver en reliefvirkning, som får os til at træde ind i kunstens verden – og opleve sandheden endnu mere intenst.

Man må beundre instruktørens dristige brug af professionelle skuespillere side om side med amatører, mennesker i deres eget miljø. Lune savnes ikke. Der er en herlig, livsnær, ortodoks præst, som er ved at lukke klosteret på grund af folks svigtende interesse for religionen. Man undrer sig over, at han ikke har succes med den humor og menneskekundskab, han er i besiddelse af ...

(20th Century Fox)

HK

Czekisk forår

Læs om den næsten forrygende
udvikling i forholdet mellem kirke
og stat. Side 2-3.

katolsk uge blad

26. APRIL 1968
116. ÅRGANG

17

Vort medansvar for fremtidens samfund

Skal drøftes i en økumenisk højskoleuge.

- et nyt spændende initiativ

Side 4-5.

I kronikken på side
7 skriver ingeniør
Erik Guldager om

Vejledernes krise

Pater Pire Kredsen i Danmark

ledes af en ung ikke-
katolik, fru Lene Borring
Dragsdahl. Vi har besøgt
hende i sit hjem i Lyngby.

Side 6.

Biskop Hans L. Martensen skriver i anledning
af udgivelsen af Jerusalebibelen om

Bibelsk fornyelse

Side 10-11.

Prazské jaro - Forår i Praha

Det såkaldte czekiske forår, der på relativ fredelig vis og i løbet af ganske få dage har ændret den politiske situation i det smukke land med dets store rigdom på kulturværdier, har også givet håb om en radikal ændring af forholdet mellem den vanskeligt stillede kirke og den socialistiske stat. »Kardinal Beran vender tilbage som ærkebiskop af Praha«, »katolikkerne af østlig ritus, der i 1950 blev tvangsunderlagt Moskva-patriarkatet, får lov til at genoprette forbindelsen med Rom.« »de ekskommunicerede fredspræster, der har triumferet under 20 års stalinistregime, er ved at få et spark,« »forestående forhandlinger mellem Czekoslovakiet og pavestolen«, »rehabilitering af uretfærdigt fængslede kirkefolk« er blandt de i mere eller mindre grad bekræftede forlydender, det har svirret med i denne tid.

Den gyldne stad

Den 6. april kunne den mand, som pave Paul VI har sat til at tage sig af Praha-ærkestiftets anliggender under kardinal Berans eksil, den apostoliske administrator, biskop Frantisek Tomasek lade NC News Service's reporter, Patrick Riley kaste et blik ud af den biskoppelige residents' vinduer og se – ikke blot den sædvanlige, storslåede udsigt over den gyldne stad, men en fri by. Udsprungne grene gav scenen en egen symbolik.

Biskop Tomasek talte om de 1500 præster, som man nu håbede kunne nedlægge deres tvungne industriehverv og vende tilbage til sognarbejdet, om seminariekandidater, der ville få lov til at studere igen, om frihed for den katolske presse og mange andre ting.

Biskop Tomasek talte lige ud af posen, fortæller Patrick Riley, og det i sig selv var næsten den største sensation. Ikke noget med »men det må De ikke så gerne skrive for så...«

Udnævnelse af biskopper

På spørgsmålet om mulighederne for kardinal Berans tilbagevenden til Praha svarede biskoppen, at alle gerne så ham tilbage, men det var ikke det vigtigste spørgsmål. Der var to andre ting, der kom i første række, nemlig det at få en biskop og et seminarium til hvert stift. For øjeblikket var 8 af Czekoslovaikiets 12 bispedømmer uden biskopper. Biskop Tomasek selv var blevet bispeviet i stilhed i 1949, men først 16 år efter tillod staten ham at virke som biskop. Regeringen havde lukket alle præsteseminarier undtagen to. Bøhmen og Mæhren (eller som vi burde vænne os til at sige det: Cechy og Morava, da vi jo forlængst siger Firenze og Milano i stedet for Florens og Mailand) må deles om et, der ligger i Litomerice, og Slovakiet har et seminarium i Bratislava.

De religiøse kundskaber

»Staten førte også streng kontrol med udnævnelsen og antallet af seminarister. Nu er alle restriktioner hævet,« sagde biskoppen, der tilføjede, at nyheden var blevet kundgjort fra alle landets katolske prædikestole. Og der havde vist sig at være mange aspiranter, da man ikke længere syntes at have grund til at frygte, at det ville gå ud over familien, hvis den rummede en seminarist.

Ikke desto mindre var ungdommens manglende religiøse kundskaber et stort problem. Forældre, som havde ønsket at deres børn skulle have religionsundervisning, havde måttet døje mange genvordigheder.

Præster og søstre

Af de 1500 præster, der var tvunget til at arbejde i industrien, tilhørte 200 den katolske kirke af østlig ritus. De havde nægtet at blive præster i den ortodokse kirke, da deres kirke skulle underlægges Moskva-patriarkatet. Kun få præster var gået over til ortodoksien, erklærede den apostoliske administrator af Praha.

Den verdensberømte årlige musikfestival

i den czekiske hovedstad får en særlig mening i år

I det sorte år 1950, da stalinismen lukkede sit greb om kirken i CSSR, blev det kvinder forbudt at aflægge klosterløfte. Nogle aflagde løfter i hemmelighed. Dette var farligt. Det kunne betyde fængsel at oplære novicer.

Biskop Tomasek regnede med, at der var 7-8000 søstre i landet. Det var dem kun tilladt at arbejde i statsdrevne alderdomshjem.

Katolikkerne skal have albuerum

NC's mand i Praha havde et andet vigtigt interview i de dage – nemlig med den nye departementschef for »Det czekoslovakiske sekretariat for kirkelige anliggender«, der er en dame, dr. Erika Kadlecova. Departementet hører ind under ministeriet for kultur og information. Hendes kontor ligger også i monumentale omgivelser – ved foden af Hradcany, hvis profil prydes af den prægtige St. Vitus Katedral.

Dr. Kadlecova, der er sociolog, deltog i samtalerne mellem marxister og kristne på det berømte møde i fjor i Marienbad – Marianske Lazne.

Hun lagde ikke skjul på, at hun fandt det lidet ønskværdigt, at millioner af katolikker var stillet i samvittighedskonflikt, fordi de skulle vælge mellem kirken og staten. »Vi ønsker at give katolikkerne albuerum for deres religionsudøvelse,« erklærede hun. Og hun var overbevist om, at regeringen snart ville drøfte spørgsmålet om katolikkerne af østlig ritus og at resultatet ville blive, at den katolske kirke af østlig ritus ville blive genoprettet. Hun havde

Praha – den gyldne stad.

allerede drøftet sagen med både katolikker af østlig ritus og ortodokse, og her var det tydeligt, at den nye økumeniske ånd havde spillet ind. Hun understregede, at hun bl.a. havde forhandlet med katolikker af østlig ritus som *nægtede* at anerkende den ortodokse kirke som deres kirke. I det hele taget var religionen efter den kvindelige departementschefs opfattelse en faktor, man måtte regne med.

Forhandlinger med Rom

Spørgsmålet om forhandlinger med pavestolen om udnævnelse af nye biskopper lå uden for hendes kompetence. Men hun ville ikke udelukke, at de bispeemner, som pavestolen havde foreslået, men som den czekiske regering endnu ikke havde godkendt, kunne danne grundlag for forhandlinger mellem Vatikanet og Czekoslovakiet. Om det dårlige forhold mellem den katolske kirkes øverste ledelse og de czekiske myndigheder sagde Dr. Kadlecova, at det var vigtigt at forstå, at dette var opstået i 1948, da der var revolutionære tilstande i landet – samtidig med at der var førkoncilære tilstande i Vatikanet. Nu havde pavestolen ændet kurs »og det samme har vi«, erklærede hun.

Departementschefen, der ikke er nogen mandhaftig partikvindetype, men en lille og meget feminin størrelse, måtte her afbryde samtalen, da hun havde en aftale med en biskop. Og man kan jo ikke tillade sig at lade en biskop vente, sagde hun smilende.

Et kristeligt parti

Blandt de faldne storheder fra det gamle regime hæfter man sig ved den tidligere sundhedsminister Josef Plojhar, der oprindeligt var katolsk præst, men havde tilsluttet sig »fredspræstebevægelsen«. Han var samtidig formand for det af regimet tolererede folkeparti, der uden at være et konfessionelt parti, havde visse kristelige tendenser. Nu er han blevet afsat som partiformand, samtidig med at partiet – uden at det benægter, at det politiske arbejde i landet skal stå under kommunistisk førerskab – fremtræder klarere som kristeligt parti – indenfor rammerne af den nationale enhedsfront. Partiet kan uden tvivl få en gavnlig indflydelse på forholdet mellem kirke og stat i CSSR.

Fremtiden afhænger også af ungdommen

Fremtiden vil vise, hvilke frugter der bliver resultatet af det nye czekiske *jaro* – forår. Det ville sandelig være revolutionerende, om forholdet mellem kirke og stat kom til at vise, at kirke og socialisme kunne leve side om side, ja i samfund på en sådan måde, at bekendelse til det ene ikke betød, at man automatisk var andenklasseborger i de andres øjne.

Men kirkens fremtid afhænger også af ungdommen. De sidste 20 års begivenheder har hverken kastet den czekiske ungdom i armene på kirken eller kommunismen. Tværtimod er de unge blevet mistænksomme, hvad de fleste former for ideologi angår. *HK*

Pavens helbred

Pave Pauls helbredstilstand har i den senere tid givet anledning til nogen bekymring. Iagttagelserne har ikke blot fremført, at paven rent fysisk er alt andet end robust. De har også hæftet sig ved hans persons rent psykiske sider – hans personlige engagement i det, der i særlig grad præger hans pontifikat: omsorgen for verdens lidende masser. Når han taler om Vietnamkrigen eller om mordet på Martin Luther King, så ved man, at han – selv når ordene er vejet mest omhyggeligt på guldvægt – er meget stærkt engageret og sandelig ikke præget af fjernsyns-seernes voksende blaserthed overfor rædsler.

Og så overlader pave Paul VI jo ikke ganske de indre kirkelige forhold til sine medarbejdere. I sig selv skaber det, at diskussionerne er flyttet fra laboratoriet ud i solskinet, problemer nok. Hvad der kan tynde et menneske med ansvar i kirken er ikke blot det, der siges højt og sættes på tryk, men måske i særlig grad det, der siges lavt og ikke bliver sat på tryk. Hvor det drejer sig om levebrød og penge kan skalpeknivene og tungerne være skarpe nok. Desværre bliver de ikke mindre skarpe, når det drejer sig om principper og idealer. Måske kunne byrden lettes for dem, der har det store ansvar, hvis det, der blev sagt og skrevet mand og mand imellem og i korridorerne var dikteret af, om man turde sætte det på tryk.

Det meget ønskelige i, at paven genvinder sin handlekraft forstår man af en meget kynisk kommentar fra Rom: »En pave, der skranter, volder større problemer end en pave, der er døende.«

HK

Økumenisk højskoleuge

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:

Bernard Eric Jensen (litteratur),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionsudvalg:

Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg.

Redaktionskontor:

Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:

Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

S noghøj kommer den 24.-29. juni til at danne rammen om et nyt og overmåde spændende initiativ: en økumenisk højskoleuge. Siden 1963 er der på Øm hvert år blevet holdt en økumenisk ungdomslejr, som det økumeniske ungdomsråd står bag ved, og successen her åbenbarede ret hurtigt, at der også var behov for et arrangement, hvor folk over 35 – den øvre aldersgrænse for deltagelse i Øm – kunne være med.

Samtidig konstaterede man i Øm, at interessen fra at koncentrere sig om rent interkonfessionelle spørgsmål automatisk udvidedes til de alment menneskelige.

Således var temaet i 1966 det menneskelige fællesskab og i 1967 døden.

Snarere end at tale om en udvikling, der var dikteret af på den ene side Kirkernes Verdensråds møde i Genève 1966, der var helliget emnet »Church and Society« (Kirken og samfundet), og på den anden side af Vatikankoncillets pastoralkonstitution om kirken i verden af i dag, kan man tale om en sideløbende proces, der sammenholdt med resultaterne fra de to store vigtige møder viser, hvor brændende aktuelt spørgsmålet om de kristnes forhold til den verden, vi lever i, er. Det er da også i centrum på Kirkernes Verdensråds store møde i Uppsala i denne sommer.

Blandt initiativtagerne både til de økumeniske ungdomslejre på Øm og til den kommende økumeniske højskoleuge er ægteparret Birthe og Walter Dalland (hhv. folkekirken og den katolske kirke), som mens disse linjer skrives – netop er vendt tilbage fra endnu et økumenisk møde af stor vigtighed, den årligt tilbagevendende påskekonference i Østberlin.

– Da vi giftede os, blev vi af en præst advaret mod at gøre personlige problemer til almene økumeniske problemer, fortæller Walter Dalland. Han fortsætter: Den advarsel har vi ikke rigtig kunne tage os ad notam. Vi har tværtimod lært, at mange spændende og positive ting i et blan-

det ægteskab kunne blive en inspirationskilde, som kunne være medvirkende årsag til, at sådan noget som de økumeniske lejre i Øm kom i stand.

Walter Dalland forklarer, at man på Berlinmøderne, som tæller deltagere fra både øst og vest, er ophørt med først og fremmest at drøfte de ting, der er øst og vest imellem.

Man behandler i stedet de problemer, der er fælles, ligesom man er på det rene med, at kirkerne ikke er bundet til noget samfundssystem. Samtidig er det sådan, at også bekendende ateister deltager, og atter har man den situation, som man også på Øm – ad selvstændige veje – er kommet til: fra at tænke interkonfessionelt tænker man alment menneskeligt.

På påskekonferencen i Berlin i år deltog folk fra Czekoslovakiet, Polen, Øst- og Vesttyskland, Holland, Sverige og Schweiz og fra Danamrk kom 12, blandt hvilke – som sagt – ægteparret Dalland befandt sig. Man blev orienteret om helt aktuelle begivenheder, idet en deltager fra Czekoslovakiet redegjorde for den seneste udvikling dér, og det samme

Walter Dalland

Skal behandle medansvaret for fremtidens samfund

var tilfældet, hvad angik begivenhederne i Polen. En ung hollandsk pige, der netop havde været i USA, fortalte om problemerne omkring Martin Luther Kings død.

Det er altså *medansvaret for fremtidens samfund*, det drejer sig om i den økumeniske højskoleuge – spørgsmål som både Kirkernes Verdensråd og paverne Johannes XXIII og Paul VI har sat en tyk streg under. At der i programmet endog indgår en moderne spillefilm – den franske »Alphaville« – viser hvor alsidigt arrangementet er. Pater Martin Drouzy vil i sit foredrag gå ud fra filmen, der netop behandler fremtidens samfund.

Den situation, kirkerne enkeltvis og i fællesskab står i, viser med al tydelighed, at man er pisket til at komme videre – gå nye veje. På Snoghøj vil man forsøge at belyse problemerne ud fra den kristne tradition, vi har herhjemme. Man vil prøve at gøre forberedelser til en økumenisk »vækelse«, hvilket i denne forbindelse betyder at spørgsmå-

Birthe Dalland

lene skal søges gjort folkelige, så ikke det økumeniske fortsat kun er noget for eksperter.

Og så er det måske lige på sin plads at gøre opmærksom på, at afholdelsen af den økumeniske højskoleuge *ikke* betyder, at den økumeniske ungdomslejr bortfalder. Ungdomslejren holdes fra 5.–10. august, og emnet er »Kærlighed 68«.

Hvad angår den økumeniske højskoleuge (der ikke må forveksles med den nordiske højskoleuge i Borrevejlevig), henviser vi til programmet, der bringes i forbindelse med denne artikel. *HK*

Den økumeniske højskoleuge program

Mandag den 24. juni

- 12.30 Frokost, hvor højskoleugen åbnes.
- 15.00 Kaffe.
- 16.00 Indledning til temaet: »Ansvar og medansvar i fremtidens samfund« ved adjunkt Walter Dalland (den rom. kat. kirke).
- 18.30 Middag.
- 20.00 »Fremtidens samfund« ved forskningsleder P. H. Kühn, socialforskningsinstituttet (folkekirken).
- 22.00 Aftenbøn.

Tirsdag den 25. juni

- 8.15 Morgenbøn.
- 9.45 Bibeltime over Romerbrevet kap. 5, v. 12–21: »Det nye menneske« ved sognepræst Jens Møller, Odense (folkekirken), derefter gruppediskussion.
- 12.30 Frokost.
- 16.00 »Det personlige og det kollektive ansvar« ved højskolelærer Niels Højlund, Askov Højskole (folkekirken).
- 18.30 Middag.
- Frit samvær om aftenen.
- 22.00 Aftenbøn.

Onsdag den 26. juni

- 8.15 Morgenbøn.
- 9.45 Bibeltime over Romerbrevet kap. 6, 3–14 og Mattæus ev. kap. 5, 3–16: »Den nye livsstil« ved pastor E. Kristoffersen, Odense (Metodistkirken). Derefter gruppediskussion.
- 12.30 Frokost.
- 14.00 Travetur.
- 18.30 Middag.
- 20.00 Høring om de forskellige deltagende kirkers arbejde.
- 22.00 Aftenbøn.

Torsdag den 27. juni

- 8.15 Morgenbøn.
- 9.45 Bibeltime over Romerbrevet kap. 8, 18–27: »Det nye håb« ved forstander Sigfred Beck, Kolding (Den apostoliske Kirke). Derefter gruppediskussion.
- 12.30 Frokost.
- 16.00 Jean Luc Godards film »Alphaville«.
- 18.30 Middag.

- 20.00 Samtale om filmen med pater Martin Drouzy, København (Den rom. kat. Kirke) som indleder.
- 22.00 Aftenbøn.

Fredag den 28. juni

- 8.15 Morgenbøn.
- 9.45 Bibeltime over Salme 96 (jfr. Åb. 21) »Den nye lovsang« ved pater Martin Drouzy, København (Den rom. kat. Kirke), derefter gruppediskussion.
- 12.30 Frokost.
- 16.00 »Vort internationale medansvar« ved generaldirektør ved Danmarks Radio, Hans Sølvhøj (folkekirken).
- 18.30 Middag.
- 20.00 Et forsøg på at samle trådene ved sognepræst Hans Olav Okkels, Grindløse.
- 22.00 Aftenbøn.

Lørdag den 29. juni

- 8.15 Morgenbøn.
- 8.45 Morgenmad, derefter pakning og afrejse.

Yderligere oplysninger: Henvendelse til fru Elisabeth Møller, Skovly, Hesselager, telefon (09) 25 15 04, eller pastor Jøns Møller, Østerbæksvej 85, Odense, telefon (09) 12 52 68 eller Det økumeniske Fællesråd, Nørregade 11, København K.

Den økumeniske ungdomslejr på ØM program

Mandag den 5. august

- Ankomst mellem kl. 12–14.
- 14.00 Velkomst ved adjunkt Walter Dalland.
- 14.30 »Drømmen om det hele menneske« ved pastor Palle Dinesen.
- 20.00 »Robotmentalitet eller kærlighed« ved cand. psych. Budda Leunbach.

Tirsdag den 6. august

- 10.00 »De andres velfærd«. Bibeltime over 5. Mosebog kap. 10, v. 12–22 ved pastor Per Nørgaard.
- 16.00 »Menneskekærlighed og funktionalisme« ved læge Hanne Gregersen.
- 20.00 Frit samvær.

Onsdag den 7. august

- 10.00 »Kærlighed over grænser«. Bibeltime over Mattæus evangeliet, kap. 5, v. 43–48 ved cand. theol. Mogens Olsen.
- 14.00 Udflygt.
- 20.00 »Hvad skiller og hvad forener?« Orientering om de forskellige kirkesamfund.

Torsdag den 8. august

- 10.00 »Den gode vilje«. Bibeltime over Romerbrevet, kap. 7, v. 15–25 ved pastor Bjørn Højbo.
- 16.00 »Kærlighedens vilkår« ved stud. mag. Ole Stig Andersen.
- 20.00 Frit samvær.

Fredag den 9. august

- 10.00 »Nye forhold«. Bibeltime over Johannes evangeliet, kap. 15, v. 1–17 ved pastor Karen Horsens.
- 16.00 Præsentation af John Osborne's skuespil »Ung vrede« ved lejrns deltager.
- 20.00 »Syner og meninger«. Afslutningsforedrag ved pastor Palle Dinesen.

Lørdag den 10. august

- Afrejse.

Det satte brikkerne på plads

siger lederen af »Pater Pire Kredsen« i Danmark,
Lene Borring Dragsdahl om nogle forløsende ord af den
verdenskendte belgiske dominikanerpater

I Katolsk Ugeblad for 1. december 1967 stod en notits om, at der var oprettet en »Pater Pire Kreds« for Danmark og at denne blev ledet af Lene Borring Dragsdahl, Kgs. Lyngby.

Pater Dominique Pire er en verdenskendt personlighed, belgisk dominikanerpater, der har viet sit liv til spørgsmålet om fred mellem mennesker, der kan blive mulig, når vi hjælper dem, der lider nød, samt spørgsmålet om de nødlidende, der vil blive afhjulpet, når vi bliver mere fredelige. For dette arbejde har han modtaget Nobels fredspris og Sonningprisen.

Vi har opsøgt Lene Borring Dragsdahl for at høre nærmere om Pater Pire Kredsen virke.

– *Hvordan fik De den tanke at oprette en Pater Pire Kreds herhjemme?*

– Det er en lidt besynderlig historie. Jeg har boet otte år i Norge, og der læste jeg i avisen om pater Pire og hans virksomhed, og det vakte min store interesse. Allerede i 1957 bad jeg pater Pire om at få mere at vide om hans tanker og arbejde, fik en »søn« i Congo gennem hans kontor og derefter jævnligt meddelelser om arbejdets gang.

– *Men De var dengang i Norge!*

– Ganske vist! Men der var en Pater Pire Kreds i Oslo, som jeg kom i forbindelse med. Da jeg rejste tilbage til Danmark, skrev jeg til pater Pire for at høre, om der fandtes en tilsvarende kreds i Danmark. Det var der ikke, men pater Pire opfordrede mig til at få oprettet en sådan.

– *Og så startede De kredsen.*

– Ikke lige med det samme. Jeg forklarede pater Pire, at jeg aldrig havde haft med foreningsarbejde at gøre og i det hele taget var meget imod at blive sat i bås. Heller ikke tilhørte jeg noget kirkesamfund, fordi Bibelen og de begreber, skolens religionsundervisning havde givet mig, intet sagde mig.

– *Men De fik dog lejlighed til at træffe pater Pire personlig.*

– Han indbød mig til i København at overvære overrækkelsen af Son-

ning-prisen til ham, og bagefter tog han mig med til et pressemøde. Da han der blev spurgt om, hvorvidt han havde kontakter i Danmark, så han spørgende på mig, og jeg syntes da ikke, at jeg kunne svigte ham, og så slog jeg til.

– *Så gik De vel i gang, selv om det måske var vanskeligt?*

– Det var det, men i denne forbindelse må jeg nævne to ting. 1) Efter i et år at have ledet kredsen med åbent-hus-aftener og kontaktbreve til interesserede, traf jeg på disse aftener Johs. Dragsdahl, der i 50'erne havde forladt en præstegerning for at oprette sin egen højskole, og vi giftede os.

Han er nu forstander for Søtoftekredsen og håber på at få byggetilladelse næste år til at bygge en international højskole, hvor der lægges størst vægt på det at være verdensborger, det at forstå mennesket bag meningerne, at lade meninger brydes og forhåbentlig udvikles. Gennem hans psykologi er jeg kommet til så nogenlunde at se, hvad det er Bibelen vil sige os, selv om jeg som sagt er ude af stand til direkte at fatte dens budskab såvel som indirekte gennem kirkeformer. 2) Jeg kan lide pater Pires arbejde på grund af dets bredde og

Lene Borring Dragsdahl.

samtidigt dets dybde. Det spænder så vidt – både i teori og praksis – over det verdenssamarbejde, som jeg anser for at være en livsnødvendighed for vor klode, og over en meget fast formening om, på hvilken måde det bedst kan udføres.

– *Hvad er så grundlaget for dette samarbejde?*

– Det består først og fremmest i, at man skal kende sig selv og erkende sig selv – det, at man måske selv bliver helt forandret gennem mødet med de andre, og at man skal have mod til at risikere denne forandring. Det har også med det at gøre, at man skal tage sit ansvar op, der hvor det melder sig, at man ikke skal vente at andre, hverken stater, regeringer eller andre med bedre tid skal tage sig af de ting, man finder vigtige. Ligeledes har det med det at gøre, at tingene og menneskene skal ændres indefra, at man ikke kan presse fred ud over hovedet på dem gennem en lov, men at der er fred, når hver især respekterer og holder af sine medmennesker. Det er de samme ting, som Bibelen siger på sin måde. Østens filosofi på sin, mystikerne på deres og nogle af psykologerne på deres vis. Pater Pire siger det så banalt og ligeud, at det satte en masse puslespilbrikker på plads for mig, satte en masse tanker i sving i mig.

– *Hvorledes opnår De nu dette formål?*

– Det gøres ved at fremme samarbejde på tværs af racemæssig, religiøs, national eller anden art, at oplyse om den enkeltes ansvar for verdenssamarbejdet og ved at støtte pater Pires arbejde i udviklingslandene, blandt flygtningene og på fredsuniversitetet i Belgien.

– *Hvorledes gør De det i praksis?*

– Ved at skaffe fadderskaber til flygtninge (enten fra enkeltpersoner eller grupper), fortælle om pater Pires arbejde, anbefale køb af hans bog »På vej mod freden«, der er udkommet som billigbog hos Aschehoug (Minervabøgerne) og som blev anmeldt i Katolsk Ugeblad nr. 1-1968

Fortsættes side 17

Vejleder- nes krise

Af Erik Guldager

Næppe nogen er i dag uvidende om, at koncilet – i pagt med udviklingen i den verden, vi lever i – har lagt et større ansvar på den enkelte og hans samvittighed end tilfældet var før; samtidig fremhæves imidlertid gang på gang fællesskabet, både i Gudsfolket og i menneskeheden, og vort ansvar for dette fællesskab. Det har hos mange medført to modstridende måder at tænke på: den ene er råbet på frihed; frihed fra regler og love, frihed fra autoritet; frihed for lægfolk og præster, frihed for børn og voksne; frihed for den enkelte, frihed for folket. Den anden tankegang er: understregning af vort medmenneskelige ansvar, over for næsten, over for de fattige, over for u-landene, flygtninge, nødlidende børn; over for hinanden.

Det er ingen nytte til at fremhæve, at koncilets tankegang var arbejdet sammen til en fin og storslået enhed, hvori begge disse synsmåder kom til deres fulde ret; heller ikke, at flere rundskrivelser har underbygget og udbygget denne enhed. Enheden er – som så ofte før – gået tabt for os, fordi vi har ladet os påvirke af verden og dens rodløse tænke-måde i misforstået iver efter at begive os ud i den; i stedet for at vi som saltet og gæren og lyset skulle have bragt denne store syntese ud til verden, som det altid har været vor

opgave. Vi har alt for ofte glemt en afgørende ting, som koncilet altid tilføjer, når det taler om at følge sin samvittighed: *at den skal være oplyst; først og fremmest naturligvis af Kirkens lære.*

I virkeligheden er de to synsmåder uforenelige. Fuld frihed for den enkelte og ansvar for hinanden *kan ikke forenes*. Skal vi derfor forstå de problemer, der rejser sig af denne modstrid, og være med til at forsøge at løse dem i det hele taget, må vi besinde os og tænke dem igennem i lys af, hvad der er afgørende for forholdet mellem mennesker: livets formål og menneskets væsen. Dette er et forsøg på et bidrag til en sådan besindelse.

Når frihed og ansvar er uforenelige, så interesserer først og fremmest, hvor vidt vort ansvar for hinanden går; det kan der heller ikke være stor tvivl om: jo mere hjælpeløst et menneske er, jo mere har dette menneske krav på vor hjælp, vor omsorg – jo større er altså vort ansvar for det. Der er her tale om vort ansvar; hvad Gud gør for den, vi svigter – det er en helt anden sag.

Det er betegnende, at vort ansvar i fællesskabet begynder med det absolutte, det ubegrænsede, i forældre-

nes (og dermed fællesskabets) ansvar for børnene. Over for det ufødte barn er vort ansvar absolut; det kan jo ikke eksistere uden os; dets nutid og fremtid er helt i vore hænder. Dermed er vi også ansvarlige for dets evige fremtid; det er en logisk følge af det ansvar, Gud nu engang har villet placere hos os for hinanden, i vort fællesskab; og det er rigtigt og rimeligt, at dette ansvars absolute karakter (som det naturligvis har på alle sine trin, også på det åndelige område) understreges og fremhæves her, hvor fællesskabet begynder, og hvor hjælpeløsheden er størst.

Det nyfødte barn, det lille barn – ansvaret er ikke meget mindre. Intet er mere hjælpeløst end menneskebarnet; det er, som det skal være. Spædbarnet er ikke bare helt afhængigt af sine omgivelser i sin eksistens, men også i afgørende grad for sin åndelige udvikling og vækst; og dermed også for sit senere personforhold til Gud, for sit evige liv.

Efterhånden som barnet vokser, vokser normalt også dets evner til selv at kunne overtage ansvar, og dermed bliver ansvaret tilsvarende mindre for forældre, for fællesskabet. Den enkeltes ansvar er imidlertid altid afhængigt af den modenhed, den evne til at vælge mellem rigtigt og forkert, mellem godt og ondt, som det er sand opdragelses-

KRONIKKEN

mål at opelske i mennesket. Denne evne til at vælge, modenheden, udvikles i vidt forskellig grad og til forskellig tid hos forskellige mennesker; men også det voksne menneske er skabt til fællesskab; det er ikke meningen, at vi skal have det fulde ansvar for os selv. Alene er mennesket utilstrækkeligt, det slår ikke til, det er altid i nød; derfor har det krav på hjælp; derfor har vi altid et ansvar for hinanden.

Fra familien (som er såvel samfundets som Kirkens grundmur) skal fællesskabet og det medmenneskelige ansvar brede sig ud i samfundet og til menneskeheden. Men allerede i familierne er der en krise, og den har bredt sig til verdsligt samfund og Kirke. Eller er det omvendt? Eller er der tale om en vekselvirkning? Det er vanskeligt at afgøre. Sikkert er det, at forældrenes ansvar altid er så meget større end nogen andens; når forældre derfor i vid udstrækning blankt og uden eftertanke følger fagpædagogernes forslag og nye ideer, så er det forældrene, der svigter deres gudgivne ansvar.

Forholdet kan – med indlysende forskelle – minde om forholdet mellem teologerne og Kirken: teologerne har lov og endog pligt til at eksperimentere, at forsøge at finde nye veje i erkendelsen, for at Kirken derigennem kan fordybe sin (dvs. vor) tro; men det er Kirken, dens læreembede, som er hyrden; som afgør, hvad der er brug for, og hvad der tjener til gavn for Guds børn, som den er sat til at vogte. Således også med fagpædagogerne: deres ansvar er ikke så stort som forældrenes; de har lov til (og ofte en vis pligt til) at eksperimentere, at forsøge at finde nye veje i opdragelsen; *men forældrenes ansvar er absolut*. Det er dem og dem alene, der må og skal afgøre, hvordan deres børn (som er Guds børn) skal opdrages; det er dem, der skal vælge og vrage i pædagogernes tilbud af nye ideer; det er dem, der med deres tro og i den modenhed, den giver, skal opdrage deres børn med ansvar over for Gud og hans Kirke. Bukker de under for pædagogernes påvirkning («de er jo fagfolk, ikke sandt?»), bøjer de sig for det pres, der ofte kan ligge i, at en pædagogisk ide bliver moderetning (jo, for også pædagogikken er underlagt modens luner og svingninger!), så har de svigtet deres absolutte ansvar. Og der kan ikke laves om på det: ansvaret er netop absolut, fordi forholdet er til stede, består af natur: fordi de er

forældre til deres børn. Egnede eller ikke – det kommer bagefter og hører med til ansvaret. Forholdet derimod er givet.

Nu gør det ikke sagen bedre, når fagpædagogikkens moderetning netop er: frihed fremfor alt. For forældrene indebærer dette den umiddelbare fristelse at tro, at det også gør det lettere at opdrage; den fristelse er svær at modstå. Men det bliver netop årsagen til og grundlaget for *vejledernes krise*. Der kræves en fornyet tankegang af os, men nogle eksempler vil lægge den klarere for dagen.

Tidligere børneopdragelse byggede på autoritet; det var *ikke* nogen fejl. *Fejlen* var derimod, at autoriteten alt for ofte var falsk, og at opdragelsen derfor ikke tog hensyn til barnets personlighed. I forståelig reaktion – men hvorfor skal reaktion altid overdrives? – er der i moderne børneopdragelse en stærk tilbøjelighed til at give barnet stadig større frihed; også frihed til at vælge selv, vælge mellem rigtigt og urigtigt. Det kan man sagtens gøre, når man som opdrager – og vi er alle opdragere – ikke selv har noget standpunkt; når man med andre ord *ikke selv er i stand til at vælge*, for dertil kræves som nævnt den modenhed, der består i at kende forskel på rigtigt og urigtigt. I det tilfælde er det altså i virkeligheden et spørgsmål om at lægge sit ansvar for medmennesket, for barnet, fra sig, fordi man indser, at man er ude af stand til at bære det og mangler en tro, der sikrer en hjælp til at bære det; eller om at flygte fra sit ansvar; eller om at være blind og ikke at have set sit ansvar. Resultatet er lige katastrofalt for barnet, som bryder sammen under en vægt, det ikke er skabt til at bære. Således *gentages* fejlen: heller ikke opdragelse i fuld frihed tager hensyn til barnets personlighed.

Det viser sig måske endnu stærkere i forholdet til de lidt ældre børn, det vi kalder ten-åringer, fordi vi trods alt ved, at de ikke er voksne. Det er en aldersgruppe, der i sandhed er i nød; der endog er mere hjælpeløs end i årene forud, fordi barnet i disse år – 13 til 19 år – gennemgår en vækst og forandring, som kan være direkte eksplosiv og som i sig selv virker omvæltende, forvirrende, og uendelig vanskelig – ja, mange gange synes umulig – bare at klare sig igennem; det er en livsperiode, hvor barnet både i sin måde at være på og i sin egen overbevisning giver udtryk for sit væsens

krav på at møde en fast holdning hos opdrageren; en holdning, som det kan støtte sig til, mens alt flyder hos barnet selv men også en holdning, det kan prøve sine kræfter på. Man kan i virkeligheden sige, at barnet har brug for noget at gøre oprør imod; det betyder slet ikke, at dette oprør er et endeligt brud; tværtimod viser erfaringen, at hvis der har være en værdig og overbevisende holdning at gøre oprør imod, så bliver dette oprør netop begyndelsen til en selvstændig overbevisning hos den unge, der kommer ud af oprøret.

Det må være mangel på forståelse for disse dybtgribende problemer og mest måske for vort eget ansvar som opdragere, der lader os belaste børn i denne alder med mere end en rimelig del af ansvaret – dvs. med mere end det ansvar, der normalt påhviler dem i kraft af deres placering i familie og samfund. Det gør vi imidlertid; i stigende grad væltes ansvar for væsentlige valg og afgørelser over fra opdragerne til dem, der har brug for opdragelse; fra vejlederne til dem, der har ret til og krav på vejledning. Det er tilfældet både i familierne, i skolen og i ungdomsarbejdet; med et kølvand af menneskelige tragedier og uoprettelige skader.

Der kunne nævnes endnu flere eksempler, hvis pladsen tillod det: mange præster fralægger sig i dag deres ansvar som vejledere for lægfolk; men hvorfor er de da uddannet som vejledere? Bedre end noget andet område viser dette måske, i hvor høj grad vi stadig lader os påvirke af verden i stedet for at påvirke den; i så fald var det måske lige så godt at nedlægge Kirken og sløffe dens vejledning, dens læreembede, helt; den er jo til forargelse, i dag som så ofte før; men hvad skal vi så stille op med Jesu i denne forbindelse så væsentlige ord: Gå ud i alverden og lær alle folkeslag?

Det er moderne at minde om, at loven er til for menneskets skyld, og godt og rigtigt er *det*. Men det er sørgeligt, at reaktionen her igen går så vidt, at man må minde om to konsekvenser af denne sætning: nemlig at *loven er til*; og at den netop er til *for menneskets skyld*. Glemmer vi det – eller ser vi bort fra det af andre grunde – så går det ud over mennesket, medmennesket, næsten; og altid en selv. Men den lov, der her er tale om, er ikke i første række de ti bud eller Kirkens for-

Fortsattes side 17

Præst eller hyrde

**Skrift
betragtning**

**2. søndag
efter påske**

Man har ofte understreget, at ordet præst aldrig anvendes i Det nye Testamente som betegnelse for menighedens ledere. Når man i dansk sprogbrug bruger ordet »pastor«, som betyder hyrde, svarer dette meget godt til nytestamentlig ånd, hvis man samtidig husker på, hvad forskel der er på en præst og en hyrde.

Den fattige hyrde

Præsten har i alle samfund en anerkendt position, mens hyrderne i Bibelen ligesom eventyrerne altid er fattige. Der er ikke noget særlig flatterende i at blive sendt ud på marken for at vogte får. Da Samuel af Jahve blev sendt til betlehemiten Isaj for at salve den nye konge over Israel, fik han forevist hans syv sønner, men han vragede dem alle sammen. Profeten måtte så spørge, om han ikke havde endnu en søn. Jo, det var der! Der var David, hyrden, men ham var der ingen, der havde regnet med. Alligevel blev det ham, der sejrede over Goliath (Sam. 16,1-13). Og da Jesus århundred år senere fødtes på samme sted, var det ikke Jerusalems præsteskab, men Betlehems fattige hyrder, der tog imod ham.

Efter koncilet taler man så meget om de fattiges kirke, men gør vi meget mere end at tale om det? Vælger vi vore præster ud fra dette kriterium? Og lader vi dem lede vore menigheder efter dette princip? Den krise, rekrutteringen af nye præster nu er ude for overalt i kirken, burde bidrage til at åbne vore øjne for

denne side af det kristne præstedømme. Stoler vi mon ikke alt for ofte mere på Sauls rustning end på Davids slangebøsse? Ser vi på Det nye Testamente, er menighedens leder ikke nødvendigvis den stærke personlighed, der indgyder tryghed og tillid. Det kan også være den fattige i ånden, der af Gud bliver brugt til at støde stormænd fra deres troner og løfte småfolk op i højhed.

Den gode hyrde

Man taler uden at tøve om et præsteembede, men det lyder lidt mærkeligt at tale om et »hyrdeembede«. Det kan være et embede at være lejesvend, men Jesus er ikke nogen lejesvend. Et embede er en tjeneste, men der kan være mange forskellige grunde til at udøve en tjeneste. Den gode hyrde tjener, fordi han elsker. Han giver sit liv for sine får, og han gør det oven i købet i konkret betydning. Præsten er den, der leder gudstjenesten, men menighedens leder skal være andet og mere end en liturgiexpert. Han repræsenterer den gode hyrde, som har givet sit liv for os, og som har valgt ham til at vidne om sin kærlighed. Tænker vi nok på at bede Gud om at gøre sine præster til gode hyrder?

Hyrden på vej

Et tredje og meget vigtigt aspekt, som ikke ligger i ordet præst, men som er at finde i begrebet hyrde, er den eskatologiske dimension. Vi må ikke sammenligne Palæstinas fårehyrder med vore hjemlige kvægvogtere. Fårefolden er endnu ikke forsamlet på den endelige græsgang. Hyrdens rolle består ikke alene i at passe fårene, men også i at føre dem til det sted, hvor de kan finde, hvad de har brug for. Derfor er det heller ikke nogen egentlig pastoral holdning at holde menigheden beskyttet bag et pigtrådshegn. Præsten kan være fristet til at lade sig nøje med at administrere det forhåndenværende. Men hyrden er altid på vej. Og Jahve kaldes folkets hyrde, fordi han førte det gennem ørkenen til det forjættede land. Men er vi selv parat til at acceptere, at vore præster tvinger os til at gå videre i stedet for at lade sig nøje med det, de allerede har opnået?

Vi er hinandens hyrder

Disse betragtninger gælder ikke bare præsterne i dette ords særlige betydning. Det gælder alle kristne, fordi vi alle sammen er præster. Der er kun en præst, ligesom der kun er en

hyrde, men der er forskellige former for deltagelse i dette ene Kristi præstedømme. Det almindelige præstedømme overflødiggør ikke det særlige præstedømme, lige så lidt som det, at nogle er hyrder på en særlig måde, fritager os for ethvert ansvar over for hinanden. Vi er alle hinandens hyrder, fordi vi alle er kaldet til at give vort liv for vore medmennesker. En kristen kan ikke leve for sig selv alene. Vi er alle den gode hyrdes disciple og medarbejdere, men stoler vi, når det kommer til stykket, mere på Guds magt end på vore egne ressourcer? Hører vi til de fattige, som den gode hyrde kan bruge til at føre alle mennesker til de grønne vange og hvilels vand?

V.D.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG den 28.: 2. efter påske (hvid, s. 580).

MANDAG den 29.: Petrus, martyr, dominikaner (rød, s. 889).

TIRSDAG den 30.: Katharina af Siena (hvid, s. 890).

ONSDAG den 1.: Josef, håndværker, Marias brudgom (hvid).

TORS DAG den 2.: Athanasius, biskop, bekender, kirkelærer (hvid, s. 897).

FREDAG den 3.: Søndagens messe (hvid, s. 580).

LØRDAG den 4.: Monica, enke, Skt. Augustins moder, (hvid, s. 905).

SØNDAG den 5.: 3. efter påske (hvid, s. 555).

SOMMERSKOLEN PÅ ØM 1968

Atter i år indbydes alle unge katolikker i alderen 18-30 år til at deltage i sommerskolen (nordisk skole) på Øm i ugen *søndag (eftermiddag) den 30. juni til søndag (middag) den 7. juli 1968.*

Som lærere deltager Elsebet Kieler, Erling Tiedemann, Kåre Osorio og Christian West.

Skolens præst bliver Marcel Taverne, O.F.M.C., Linköping. Skolechef: H. O. Poul Pedersen. Praktisk leder: Ole Borg. Husmødre: Vivian Tiedemann og Margrethe Poul Pedersen. Prisen for deltagelse er 110,- kr.

Tilmelding bedes foretaget på speciel blanket, der fås hos Sommerskolens sekretær Margrethe Poul Pedersen, Bøgebjergvej 11, Virklund, 8600 Silkeborg, eller på den lokale katolske skole, hos sognepæsten eller de til DUK tilsluttede ungdomsforeninger. De tilmeldte vil i god tid før skolen fra skoleledelsen få tilsendt nærmere oplysninger.

På gensyn på ØM til sommer.

DUKs skoleledelse.

Bibelsk fornyelse

Af biskop Hans L. Martensen

Den danske udgave af Jerusalem-bibels indledninger og noter til Det gamle og ny Testaments bøger er en ny værdifuld hjælp til studiet af den hellige skrift.

Der er i vort århundrede foregået en stærk bibelsk fornyelse i den katolske kirke. Denne fornyelse var en af de vigtigste forudsætninger for det 2. Vatikankoncil. Ligesom Bibelen var inspiration til dette koncil, således skal den også være rettesnor og vejledning i den periode, vi nu gennemlever. Mange uforudsete udviklinger er begyndt i den katolske kirke, og mange meninger brydes. Fremtiden er os på mange måder ubekendt. I denne situation er det af væsentlig betydning, at Bibelen er placeret centralt som hele kirkens bog, den bog der er givet kirken som norm, samtidig med at det er kirken i sin helhed, der tolker og forkynder den.

BIBELENS ENHED

Kirken har altid betragtet Bibelen som en »hellig« skrift, som Guds eget ord. Denne »hellige skrift« kan ikke side-stilles med andre bøger. Den er på en speciel måde inspireret af Helligånden. I Bibelen taler Gud selv til menneskene. Han gør det på menneskelig maner, således at de enkelte forfattere beholder deres menneskelige særpræg og baggrund.

Alligevel er den ikke et blot menneskeligt produkt, men Guds egen Ånd er virksom som intetsteds ellers i menneskelig litteratur. Dette gælder både de store frelshistoriske begivenheder, der skildres i Det gamle Testamente, og i Jesu liv og forkyndelse, der skildres i Det ny.

Netop som kirkens bog er den hellige skrift en *enhed*. Det gamle Testamente er ganske vist endnu ufuldendt og peger stadig frem mod tidernes fylde. I Kristus er denne fylde kommet. Her taler Gud sit endelige og uigenkaldelige ord.

Kristus ikke blot forkynder Guds ord, men han *er* selve Guds budskab til menneskene. Han er Guds ord, der er blevet kød.

Der har ned gennem historien altid været mennesker, der tog visse tekster i Bibelen til indtægt for særmeninger. De havde deres særlige yndlingstekster, som de undertiden behandlede ensidigt. Måske mente de endda, at nogle dele af Bibelen stod i modsætning til andre. Også i dag kender man sådanne tilbøjeligheder: det går så vidt, at nogen vil sondre mellem kristne og anti-kristne dele af Det ny Testamente. Over for sådanne opfattelser er det af væsentlig betydning, at vi som katolikker holder fast ved, at *hele* Bibelen er én sammenhæng, at den er ligesom et stort ord, som Gud har talt til os.

Hvis »katolsk« betyder altomfattende, så betyder katolsk bibellæsning også et forhold til Bibelen, der omfatter den i sin helhed, og som ikke nøjes med at fremhæve netop de aspekter, der passer ind i vore egne private ønsker. At læse Bibelen, netop når den læses som kirkens bog, vil sige at blive stillet over for Gud selv og lytte til hans stemme, selv når det går mod vore almindelige menneskelige forestillinger eller vore egne ønsker om, hvordan man bør forestille sig mennesket og dets fremtid.

BIBELENS VIGTIGSTE DELE

Hele Bibelen er en enhed, men hermed er ikke sagt, at alle dele af Bibelen er lige vigtige. Bibelen har ligesom visse højdepunkter: Menneskets skabelse, Abrahams kaldelse, israeliternes befrielse fra Ægyptens slaveri, Guds selvåbenbarelse på Sinai, hvor han gav sit folk de ti bud.

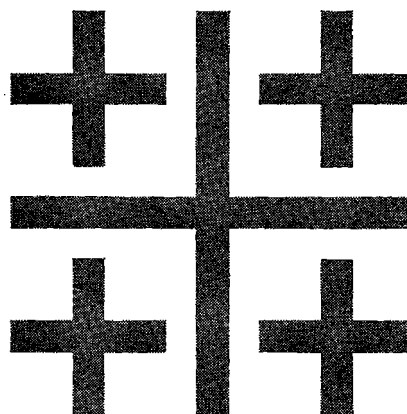
I Det ny Testamente har kirken altid tillagt de fire evangelier særlig betydning, og budskabet om Kristi kors og legemlige opstandelse er kristendommens kerne. Disse dele af Bibelen sammenfatter på en speciel måde Guds riges indbrud i denne verden. De beretter om, hvorledes Gud selv har grebet ind i menneskeheds historie og har ændret den.

Mens visse dele af Det gamle Testamente har mindre betydning for vort daglige liv som kristne – man kan f.eks. tænke på de mange slægtsregistre eller på den detaljerede lovgivning om jødernes ritualer og spiseforskrifter – så har andre dele altid været placeret centralt midt i de kristnes liv. Salmerne fra Det gamle Testamente har gennem århundrederne været liturgiernes hovedsagelige indhold, og profeternes ord er en formaning til os, således som de var det for deres samtid.

Således har Bibelen visse brændpunkter, hvorom Hebræerbrevets ord i særdeleshed kan anvendes: »Guds ord er levende og virkende og skarpere end noget tveægget sværd og trænger så dybt ind, at det sønderdeler sjæl og ånd, marv og ben og er dommer over hjertets tanker og meninger.« (Hebr. 4,12).

Vignetterne, der er tegnet af Erik Ellegaard Frederiksen, stammer fra Jerusalem-bibelens omslag.

Det er altså Guds ord, der skal være dommer over vort hjertes tanker og meninger; det er ikke omvendt vore tanker og meninger, der skal sætte sig til doms over Guds ord.

BIBELLÆSNINGENS BETYDNING

At læse i Bibelen eller at høre dens forkyndelse vil sige at lytte til Gud selv. Hvis vi ikke lytter, vandrer vi i blinde. Gud selv har i Jesus Kristus fortalt os om, hvad der er menneskets mål og mening. Han har angivet os vejen, som samtidig er sandhed og liv. Bibelen indeholder en hård sandhed om menneskets ondskab og synd, den beskriver, hvorledes mennesket er fange af sin egen egoisme og ude af stand til at frelse sig selv. Den er samtidig det glædelige budskab om, at Gud er kærlighed, og at han i sin søn vil drage os alle ind i denne kærlighed. Den er endelig Guds befaling og hans fordring, som sammenfattes i det dobbelte bud om at elske Gud af ganske hjerte og alle kræfter, og Næsten som sig selv.

Læsningen af Bibelen gør alt dette nærværende og levende for os. Uden den hellige skrift kunne budskabet om vor synd og vor frelse let blive farveløst, og kærlighedens absolutte krav blive uforbindtligt og vagt. Bibelen gør det plastisk forståeligt for os, hvad det vil sige at tro på Gud og udlevere sig til hans vilje. Derfor er læsningen af skriften af vital betydning for vor tilværelse som kristne.

BIBELENS PLACERING I NUTIDEN

Ganske vist indebærer denne læsning og dette studium af Bibelen mange vanskeligheder. Dens bøger er skrevet for mennesker, der levede for årtusinder siden. Den er forfattet på disse fjerne tiders sprog og bygger på deres begrebsverden og naturopfattelse. Derfor er mangt og meget os ikke mere umiddelbart forståeligt og tilgængeligt. Gud har talt til de mennesker, der levede for så lang tid siden, således at de dengang kunne begribe hans budskab. Dette kan måske gøre det vanskeligere for os, der lever i en verden, der har ændret sig så meget siden da. Der er brug for en bestandig oversættelse af Bibelen, der ikke blot oversætter dens ord og sprog, men som også overfører dens budskab og dens indhold til vor egen moderne situation.

Det er først og fremmest hele kirkens opgave at gøre Bibelens budskab nærværende og aktuelt, også for de senere tider. Derfor læser vi aldrig denne hellige skrift blot som individualister, men som medlemmer af Guds folk, som omspænder hele kirken. Bibellæsningen bør imidlertid ikke indskrænkes til nogle få specialister, til teologer og præster og videnskabsmænd på exegesens område.

Det er disse specialisters opgave at gøre Bibelen mere

tilgængelig for alle os andre, der ikke har tid og lejlighed til at studere oldtidens sprog og kultur. Det er en sådan hjælp, der bydes ikke-specialisterne i Jerusalem-bibelens indledninger og noter. De skal gøre skriftens ord mere forståelige for nutidens mennesker.

ANSTRENGELSEN OG DENS RESULTATER

De er hjælp til et egentligt studium af Bibelen. Dette studium kræver indsats og anstrengelse. Man kan ikke læse Bibelen med samme lethed som man læser en avis eller en underholdende roman. Men den, der gør sig en sådan anstrengelse og sætter sig for, hver dag at læse et stykke af den hellige skrift, alt medens han gør læsningen mere frugtbar ved at anvende en god kommentar, vil erfare, hvor rigt udbytte anstrengelsen giver. Porten ind til Guds rige er snæver, og det koster noget at gå ind ad den. Således også med Bibelen. Det koster anstrengelse at træde ind i dens verden. Men for den, der træder ind, er det anstrengelsen værd.

Det er derfor mit stærke håb, at udgivelsen af Jerusalem-bibelens kommentar vil være anledning til, at endnu flere katolikker end hidtil sætter sig for, enkeltvis eller i grupper, at læse og studere skriftens ord. Det er endmere min overbevisning, at et sådant skriftstudie vil være virksom hjælp til både den enkeltes og menighedernes fornyelse i Kristi ånd. Skriftlæsningen, der foregår inden for kirkens fællesskab, vil beskytte os mod fejludviklinger, og den vil give os kraft og lys til at erkende vort kald og følge det.

John L. Mackenzie

I vort bispedømme...

■ Messer på fremmede sprog

Efter aftale med bispedømmet har pater Nielsen, S.J., og pastor Paul d'Auchamp udsendt plakater til samtlige kirker med angivelse af, hvor og hvornår der holdes gudstjeneste på fremmede sprog. Desuden meddeles de enkelte præsters navne og adresser. Der holdes gudstjenester på engelsk, fransk, tysk, italiensk, spansk, polsk og ungarsk. Endelig oplyses, at der holdes latinsk højmesse i Jesu Hjerter kirke.

■ Herlev

Foruden de kendte kirkevandringer i den internationale beudege, der nu gennemføres adskillige steder, har man i Herlev påbegyndt fælles menighedsmøder mellem baptistkirken, katolikkerne og folkekirken. Desuden arbejdes der på at få opsat en fælles henvielse på Herlev S-station til samtlige kirker. Endelig vil man forsøge på at arrangere fælles fritluftsmøder om sommeren, hvor de tilstedeværende kan stille spørgsmål til og om kirken og kristendommen. Foreløbig holdtes fornylig som et eksperiment en aften med »Spørg kirken« i en af skolernes aulaer, hvor en præst og to lægfolk var tilstede for at besvare spørgsmål, der dog skulle være sendt ind et par dage i forvejen.

■ Søborg og Herlev

De ældre i de to sogne mødtes lørdag den 6. april ved Johanneskirken, Søborg, til kaffe og en passiar i pejsesøsten, hvorefter pastor K. Ballin holdt skrifteandagt i kirken.

■ Birkerød og Hørsholm

På Nordvanggård i Birkerød holdtes 4. april menighedsrådsmøde. Såvel menighedsråds- som synodegruppemøderne er offentlige i disse sogne.

■ Sakramentskirken

Den store hvide altervæg bliver nu udsmykket med maleri af E. K. Egor, der er barnefødt i sognet. Over altret hænges et stort kors af »Assisi-typen« og ovenover i sort streg »Kristus i sin herlighed«. Det er hensigten, at korset skal indvies og hyldes under liturgien langfredag. Desuden males en ikon af Skt. Villehad, der er kirkens værnehelgen.

■ Skt. Anloni kirke

I månederne april–september holdes søndagsmesserne kl. 8 og 10. Hverdagsmesserne holdes mandag kl. 9, tirsdag kl. 8, onsdag kl. 10 (mødremesse), torsdag kl. 19, (aftenmesse), fredag og lørdag kl. 8.

■ Ledreborg slotskirke

Der holdes messe hver søndag kl. 9.

■ Korsør

Der holdes messe i Halskov skole søndag den 5. maj.

■ Skt. Knud Lavards kirke

Der agtes oprettet nye familiegupper. Interesserede ægtepar bedes henvende sig til en af præsterne eller til fru Lizie Trier, Mosegårdsvej 50, Gentofte, tlf. GE 6416.

■ Skt. Pauls kirke, Tåstrup

På et menighedsmøde er nedsat en valgkomité til forberedelse af oprettelsen af et menighedsråd.

■ Roskilde

I denne måned er Skt. Maria hospital, der i 1961 overgik til syge- og plejehjem, og som i 1966 hjemstøget af en større brand, nu atter åbnet, efter at der er blevet moderniseret for tre mill. kr.

Indmeldelse af nye elever til Skt. Josefs realskole til det ny skoleår skal foretages snarest.

■ Helsingør

I week-enden til passionssøndag havde ungdomspræsten, pater Ib Hjorth arrangeret en studieweekend for DUK Københavns-afdelingen i Helsingør. Der var mødt ca. 40 unge, der foruden almindeligt samvær også hørte to foredrag. Pastor Højbo talte om »Kirken og vi« og biskop Martensen om »Samfundet og vi«. Efter foredragene var der først drøftelser i grupper og senere fælles drøftelser af de to emner. Søndag morgen holdt biskoppen koncelebreret messe, under hvilken han selv prædikede.

■ Storkøbenhavn

Pinselørdag den 1. juni meddeler biskoppen firmelsens sakramente til voksne konvertitter i Skt. Ansgars kirke. Tilmelding bedes foretaget i god tid, enten til sognepræsten eller til msgr. K. Geertz-Hansen, Skt. Ansgars kirke.

■ Synode-nyt

De to første kommissioner er nu valgt. Den første, som skal behandle målsætningen for Kirkens arbejde, består af pater J. Strebín, Ml, Alborg, Flemming Kieler, Horsens, pastor J. Halatyn, Køge, pastor Kåre Osorio, Lyngby, pastor H. Messerschmidt, København og pater H. Roos SJ, København, som er valgt af regionernes medlemmer. Kommissionen er foreløbig yderligere suppleret med pater V. Duclos OP, København, udpeget af formandskabet. Kommissionen holder sit første møde lørdag d. 27. april i København.

Den kommission, som skal arbejde med bispedømmets struktur og organisation, består af fru M. Folsack, Alborg, pastor W. Nølle, Svendborg, pater Bastiansen, Nakskov, pastor L. Messerschmidt, Hillerød, hr. L. Karup, København og fru Nygaard Hansen, København, som alle er regionsvalgte. Kommissionen er foreløbig suppleret med søster Agnes Birgitte, Esbjerg og Erling Tiedemann, Vejle. Når dette læses har denne kommission haft sit første møde, som finder sted 20. april i Odense.

Regionernes kommende ømnegruppe er apostolatet, og da emnet er meget stort er det blevet delt i to undergrupper, som skal behandles af hver sin kommission. Den første del af emnet omfatter forkyndelse, katekese og økonomi, den anden miljø- og menighedsapostolat.

Emnerne er ikke alene meget store, men så betydningsfulde, at vi håber, de forskellige menigheder på en eller anden måde vil arrangere menighedsmøder om spørgsmålene.

■ Dagen for præste- og ordenskald

Den 2. søndag efter påske holdes der i den katolske kirke verden over en dag for præste- og ordenskald. Denne dag er i Danmark uegnet til dette formål, da der i mange sogne holdes de 14 årige trosbekræftelse. Vi vil derfor her i bispedømmet holde kaldsdagen på 3. søndag efter påske.

■ Udnævnelse

Pastor Georg Bertling er blevet udnævnt til medlem af Det biskoppelige Råd.

»SE JEG GØR ALTING NYT«

er temaet på Kirkernes Verdensråds fjerde generalforsamling, der finder sted i Uppsala i sommer. »Katolsk Ugeblad« yder et bidrag til forberedelserne med et nummer, der er helliget nogle af generalforsamlingens hovedpunkter. Bidragydere er bl.a. amanuensis Peder Højen, Fritz Florin O.P. og cand. mag. Walter Dalland. Vort Uppsala-nummer kommer på fredag den 3. maj.

Nordsjællandsk fællesretræte

Sognepræsterne i Nordsjællandsområdet indbyder hermed til en fællesretræte på Nordvanggård, Bistrupvej 4, Bistrup, lørdag den 4. og søndag den 5. maj 1968.

Emnet er »TROEN« ved retræteleder pater Anton Dekkers S.J.
Programmet er følgende:

Lørdag den 4. maj

Kl. 14.30–15.30: Foredrag og spørgetime.
Kl. 15.30–16.15: Kaffe - gruppesamtaler.
Kl. 16.15–16.40: Meditation.
Kl. 16.40–17.15: Kort ordgudstjeneste.

Søndag den 5. maj

Kl. 10.00–11.15: Højmesse.
Kl. 11.15–11.45: Overvejelse og samtale.
Kl. 11.45–13.00: Sammenskudsfrokost (medbragt).
Kl. 13.00–14.00: Foredrag og stilletime.
Kl. 14.00–11.45: Gruppediskussion.
Kl. 14.45–15.15: Kaffe og meditation.
Kl. 15.15–16.00: Foredrag og evt. spørgetime.
Kl. 16.00–16.30: Afsluttende andagt.

Pastor Ib Andersen, Lyngby
Pastor J. van der Veer C.M., Helsingør
Pastor Urban Figge O.M.I., Herlev
Pastor Lars Messerschmidt, Hillerød
Pastor Giel Gommans C.M.,
Hørsholm - Birkerød.

Deltagerafgift kr. 7,00 (incl. kaffen).
Drikkevarer til frokosten kan købes på stedet. Børneparkering i den stedlige børnehave kan evt. etableres.

Tilmelding bedes afgivet til Bistrup præstegård skriftligt eller på tlf. 81 27 96, helst mellem kl. 9–11.30 samt til retræteudvalget ved Knud E. Hutter, tlf. 95 02 93 efter kl. 17.00. Tilmeldelsesfristen udløber fredag den 3. maj kl. 12.

»Ånd og Liv« om Uppsala-mødet

Det første nummer af denne serie fra Pauluskredsens forlag i år er helt helliget Kirkernes Verdensråds 4. generalforsamling, der holdes i Uppsala under mottoet »Se, jeg gør alting nyt«.

Hæftet følger det fastlagte program ved bl.a. at bringe egnede skriftsteder til de 7 afsnit af bibelstudier, der skal gennemføres, ligesom der bringes en række citater af koncil-konstitutioner og -dekreter, der har tilknytning til emnet.

Pater Hallward Riber-Mohn, O.P., skriver om det af Kirkernes Verdensråd udsendte »forberedelseshæfte«, der i øvrigt følger med som bilag, en fortræffelig idé.

Præst i Baptistsamfundet, K. Kyrø-Rasmussens prædiken i Vor Frue over emnet for generalforsamlingen er med talerens samtykke bragt i hæftet.

Med »Et nyt menneskes bekendelse« af Cyrpian af Kartago, »Giv mig et nyt ansigt« af pater H. Roos S.J., og Skt. Augustins kommentarer til to af Davids salmer afsluttes hæftet. B.H.

Højskoleugen vil som sædvanlig foregå dels på Ledreborg slot ved Roskilde, dels på det nærliggende feriehus Borrevejlevig. Alle interesserede voksne: lægfolk, søstre og præster fra de nordiske lande er velkomne. Børn under 7 år kan om nødvendigt medbringes.

Deltagere, som ønsker ene- eller dobbeltværelse bedes selv træffe aftale med enten BP-motellet, Roskilde eller Lindeneborg skovridergård, Lindholm pr. Roskilde eller for indkvartering på nærliggende gård med forstander Vagn Pedersen, Borrevejlevig, Gevninge pr. Roskilde (postnummer 4000). Det tilrådes at gøre det hurtigt, hvis man vil være sikker på at få et værelse. På Borrevejlevig er der mulighed for eget værelse for ca. 12 familier. Disse reserveres i den rækkefølge, hvori man tilmelder sig.

Pris pr. deltager incl. moms: kr. 197. Foldere med yderligere oplysninger og tilmeldingsblanket kan fås hos sognepræsterne eller hos lærer Erik Achen, Lundedammen 68, Hvidovre, tlf. (01) 75 36 97, til hvem også den skriftlige tilmelding bedes sendt.

UGENS PROGRAM

En menneskehed på vandring

Søndag d. 28. juli. 1. foredrag: *Det pluralistiske samfund idag* (magister Lars Roar Langslet).

2. foredrag: *På apostlenes og profeternes grundvold* (mag. art. Elsebet Kieler).

Mandag d. 29. juli. 1. foredrag: *Underveis til et verdenssamfund* (magister Lars Roar Langslet).

2. foredrag: *Kirken i støbeskeen* (pastor Hubert Messerschmidt).

Tirsdag d. 30. juli. 1. foredrag: *Massemediene og dannelsen av en verdensopinion* (pater Hallvard Rieber-Mohn o. p.).

2. foredrag: *Forkyndelse, bekendelse og belæring i Kirkens liv* (pastor Kaare Osorio).

Onsdag d. 31. juli. 1. foredrag: *Sekularisering og specialisering i verdens liv* (læge Hanne Gregersen).

2. foredrag: *Bot, bønn og arbeid i Gudsfolkets liv* (pater Ellert Dahl o. p.).

Torsdag d. 1. august. 1. foredrag: *Kyrkorna och Kyrkan* (teol. lic., fil. kand. Anne-Marie Thunberg).

Fredag d. 2. august. 1. foredrag: *Världen och Kyrkan* (pastor Jan Smith).

2. foredrag: *Een Gud - eet folk* (pastor Lars Messerschmidt).

Foredragene vil blive suppleret med gruppe- og plenardiskussioner. Der vil derudover blive tid til almindeligt samvær, badning m.m.

P. Egede Andersen.

DEN HELLEGE FRANS' 3. ORDEN har møde i Skt. Annæ kirke, Amager, onsdag den 8. maj kl. 19.30.

Jesu Hjerte Budbringer, der udgives af jesuitterne i Danmark, udkommer i sin 53. årgang i ny skikkelse og med ny titel, det meget neutrale »Magasin«. Den ny

årgang fremtræder som et nydeligt hæfte på 54 sider, og det vil udkomme 6 gange om året. Abonnementet bliver 12 kr. årligt, enkeltnumre 2,50 kr.

I redaktionen sidder de fire pater dr. phil. H. Roos (hovedredaktør), samt L. Dorn, K. Å. Nielsen og H. van Schaik. Desuden er der et redaktionsudvalg, der består af paterne J. Coenen, P. Keller, A. Meister, A. Ziggelaar, pastor Jørgen Hvid, fruene Eva Guldager, Inger Lauritzen og Ellen Bosgaard Jensen samt tandlæge Jutta Neergaard og hr. Jos. Skyum.

Hæftets indhold omfatter aktuelle artikler, omtale af ordensfamilien »Jesu små søstre« og artikler af mere opbyggelig art. En vis opsigt vil pater Coenens artikel »Uopbyggelige overvejelser«, om lidelsen er Guds vilje, sikkert vække. Bagerst i hæftet findes et afsnit for de små.

Der er uden tvivl kredse herhjemme, der vil have interesse af at læse »Magasin«. Blot må det her siges, at sproget i artiklerne ikke er lige heldigt, ligesom man savner tekster til de forskellige billeder.

B.H.

Øm - Valfart søndag den 19. maj 1968

PROGRAM:

VALFARTSVANDRING ad den sædvanlige rute (2½ km - ca 1 time), senest kl. 10.45 samles alle på pladsen overfor kirken.

Kl. 10.45: FÆLLES PROCESSION til kirkepladsen.

Kl. 11.00 fejrer vi MESSEN sammen med vor biskop, der også vil prædike for os.

Fra slutningen af messen indtil kl. 14.00 er det allerhelligste udstillet i kirken.

Kl. 14.00 taler pater W. Wuyts, Vejle, om temaet: »Kirken - en byggeplads«.

Umiddelbart efter talen: AFSLUTTENDE ANDAGT.

Praktiske oplysninger:

Skriftemål kl. 10-11.30 i kirken.

Kollekter: Formiddagskollekten anvendes til dækning af udgifterne ved valfartens forberedelse og eftermiddagskollekten til Ømborgen og kirken.

Evt. faner bedes senest kl. 10.45 bragt til det syd-østlige hjørne af samlingspladsen, hvorfra processionen udgår.

Valfartsmærker: Alle deltagere opfordres til at købe et valfartsmærke og derved være med til at bære udgifterne ved valfarten.

NB. Ømborgen er lukket lørdag aften på grund af valfartens forberedelse.

Oplysninger vedrørende valfarten fås hos: Bengt Jensen, Digtergangen 23, Aabyhøj.

Øm-valfarts-komiteen

ST. ANSGARS KIRKE

Onsdag den 1. maj kl. 19 indledes majandagterne med procession til Mariaaltret og prædiken. Majandagt holdes på alle hverdage kl. 19 og slutter med sakramental velsignelse.

I maj måned synges latinsk højmesse søndagene den 5. og 19. maj kl. 10.

K.G.-H.

Aflysning fra KKS og Bifrost

Mødet med mag.art. Fjord Jensen den 1. maj er aflyst.

Ikke som fallitbo

Vi har modtaget:

I Katolsk Ugeblads nr. 11 var der et interview med undertegnede, men da ikke alt er kommet tydeligt nok frem i dette, og fordi der er sket meget inden for den måned, der gik mellem at interviewet blev taget og det kom i bladet, ønsker jeg her kort at uddybe et par enkelte ting.

Med hensyn til DUK's Vinterskole er det ganske klart – og sådan er det ment fra min side – at arbejdsformen på Vinterskolen er aldeles fortræffelig, hvor man arbejder i grupper i en studiekredsform. Det jeg har peget på i artiklen er, at der mangler et supplement for dem, der ikke har evnen til at arbejde under denne form. Der er sikkert mange unge, som gerne vil have noget bibelkundskab, men som ikke har evnen til en sådan arbejds metode, og som derfor ikke vil have det samme, reelle udbytte af den undervisning, der bliver givet. Det er vigtigt – især i disse år, hvor der blandt ungdommen tælles et stort frafald fra Kirken, også at aktivere denne gruppe, således at evangeliet ikke bliver noget verdensfjernt, noget som man kun tager frem en time om søndagen. Det skal jo ikke gerne ende som i folkekirken, som jeg selv tilhørte før min optagelse i den romersk-katolske, at evangeliet, at det personlige åndsliv bliver revet ud af den organiske sammenhæng, hvor kirkegang er noget ganske almindeligt, hvor det personlige bønsliv og den aktive deltagelse i menighedslivet – og ved sit *kræstne eksempel* ude i hverdagen – blomstrer og har en værdi, ikke blot for den enkelte men også for den hele sande kirke, for hele Kristi legeme, som udgøres af os. Det, der skal frem også for Vinterskolens vedkommende, er en længere række kurser, der henvender sig til det jævne menneske og fortæller det, hvad livets *sande og reelle værdier* er, således at den personlige gudsdyrkelse får langt mere vidtrækkende perspektiver. Derfor vil det også være en udmærket idé, om Vinterskolen tog flere *kirkehistoriske* problemer op til debat og til almindelig gennemgang. Var det ikke en idé i vor økumeniske tid at fortælle den unge katolik om reformatio-

nens dybeste årsager og gøre ham bekendt med, at den katolske kirke ikke sidder på nogen piedestal, men at det er mennesker, som den udgøres af. Så vil vi måske også disse uheldige præster, som føler sig sat udenfor, der hvor menighederne opfatter dem som noget fremmedartet, få en vis trøst i deres ensomhed.

Efter min opfattelse har DUK svigtet sit ædleste formål, nemlig dette, at gøre *enhver ung katolik* bevidst, at han, ifølge sin stilling som døbt kristen, har en stor medmenneskelig opgave liggende foran sig og ikke overser de væsentlige ting, som er grundlæggende for et virkeligt apostolat blandt ungdommen, således at også den kan blive et aktivt element i Gudsfolket. At DUK har kunnet realisere dette formål igennem de senere år, skyldes vel tildels, at DUK på den ene side ønsker at være en bevægelse, og på den anden side at være en organisation. En ung katolik af i dag ønsker ikke, at få påduttet sig meninger og færdigsyede løsninger på nogle af livets problemer, men den enkelte ønsker selv at tage stilling, og *der* er det, efter min mening, at DUK har svigtet ved ikke at give den fornødne hjælp gennem sin skolevirksomhed.

Mange andre spørgsmål kunne også tages op til overvejelse, og det skal dog kun her til slut nævnes, at Frederiksbergs Unge Katolikker efter en længere debat ønskede at ophæve tilhørsforholdet til DUK, således at vi ikke deltog i DUK's arrangementer, men kun i de foranstaltninger til et samarbejdsudvalg for det storkøbenhavnssk område, der er taget initiativet til af foranden for Stenosgade Senior KUK, Geert Pedersen.

Der har været mange ting, der har været tungt til den ene og den anden side i de overvejelser, som vi har gjort os angående DUK's opgaver og formål, men som sagerne står på nuværende tidspunkt, har jeg den opfattelse, at DUK hellere burde standse sin virksomhed, ikke som fallitbo – for der er dog stadig værdier i DUK – blandt andet Vinterskolen!

Hans-Jørgen Jensen,
formand for
Frederiksbergs Unge Katolikker.

»hvor en katolik får undervisning i at bede, således at han lærer Gud at kende i sit indre«, »så er vor Kirke et kar med hul i bunden«, hvor »vi fodrer dem med sakramenter«, hvor »vi narrer dem«.

Hr. D. og/eller de katolikker, hvis sag han taler, er vist selv faldet i en eller flere af de grafter, som han anskueliggør ret levende i sine tegninger af den kødædende blomst.

Først og fremmest må vi gøre os klart, at mennesket er Guds ypperste skaberværk, til hvis glæde og nytte alt andet skabt blev til. Såvel legeme som sjæl og ånd er Guds værk i hvilket han selv tog bolig ved Jesus Kristus. Vi kan altså ikke smide legemet væk, – det er jo ifølge Skriften Guds tempel og indgår som det redskab, hvormed vi bringer sjælens og åndens beslutninger til udførelse.

Opdelingen af sjælen i et sanseligt lag, der kun lurer på at udsuge sine medmennesker, følelsesmennesket, der er en sublimering af første lag, og forstandslaget, der kun bruges til at tilrettelægge de øvrige to lags intentioner og ønsker, turde være en svært pessimistisk fortegning af en tænkt placering af de egenskaber, som alle indgår som uundværlige elementer i menneskets selvopholdelsesdrift. Hertil føjes så personligheden som det konstituerende element for al sletheden, overjaget, som også kan defineres helt anderledes, og endelig endnu et jeg, nemlig den guddommelige del (er det måske ånden?).

Naturligvis kan ingen bevise fejl i denne analyse af mennesket som skabning, al den stund vi jo ikke beskæftiger os med eksakt videnskab, men vi kunne – dersom pladsen tillod det – meget nemt opstille et billede af den menneskelige skabnings psykiske struktur, som lader Gud tilkomme al æren for sit værk.

Imidlertid – lad os ikke give sanserne, følelserne eller forstanden skylden for, at mennesket ikke erkender Gudsriget i deres egen person. Hvorledes skulle vi vel kunne modtage alle Guds gaver, om sanserne – og dermed legemet – ikke fungerede? Hvorledes elske Gud uden følelse? Hvordan lære om Guds væsen og vilje uden brug af forstanden? Derson de søgende mennesker, der »ligger på knæ foran det (til Kristus forvandlede brød) i timevis«, inden de gik ind i denne tilbedelse, prøvede at efterlade deres hele person – det vil iflg. hr. D. sige deres sanser, følelser, tanker og overleverede erfaringer – uden for Kirken, fordi de oplevede disse egenskaber som værende årsag til, at »der ikke sker noget«, når de bøjer knæ for den i Kirken levende Herre, ja, så er det rimeligt, at de ikke »kan mærke noget«, thi de har ikke noget at modtage eller mærke med. Hvis vi nu modererer det af hr. D. beskrevne menneske efter virkeligheden – det er jo næsten kun i Morten Kochs romaner, at mennesker er helt onde eller helt gode (dvs. at den kødædende blomst er krænget helt den ene eller helt den anden vej) – så kan vi vist enes om, at vi bliver nødt til at søge Gud i den krængningstilstand, hvori vi nu engang befinder os, med alle sanser, alle følelser, hver eneste tanke og alt, hvad

Synoden - en realismens forsamling

Vi har modtaget:

Sven Damsholt skal have tak for sit åbne brev til Synoden. Kirkens målsætning er et emne, som bør interessere enhver katolik, og hr. D.s brev kan nok have bud – ikke blot til repræsentanterne på Synoden – men også til de repræsenterede, som måske var ved at falde hen i afventende passivitet efter at have sat diverse kryds på synodevalglisten.

Bemeldte brev er et nødråb fra det søgende menneske og i sig selv et bevis på, at Kirken har en stor opgave foran sig,

så sandt den altså ikke har formået at formidle kontakten mellem Gud og så mange af sine medlemmer, som omtales i hr. D.s brev. Men er det nu Kirkens skyld?

Det er lidt svært at følge den tankegang, som i brevet fører fra »Guds rige er inden i jer« – over en total miskendelse af værdierne i menneskets bestanddele – gennem en »hvis vi tror på denne Jesus Kristus« – og videre i beskrivelsen af, hvordan stakkels søgende mennesker generer sig »for at gøre mennesket til Guds Ånds bolig« – til den konklusion, at der som der i Kirken ikke findes et sted,

der måtte være i os af bevidst eller ubevidst – også med legemet, hvilket vi jo udtrykker ved den knælende stilling. Om det nu lykkes således i total kontemplativ hengivelse at søge Gud, er det så givet, at vi vil finde ham? Hvis det var det, da måtte hr. D. have ret i, at der burde findes steder, hvor dertil uddannede personer kunne optræne de søgende til denne bønnens rette holdning. Men sandheden er jo den – og det kan være svært at acceptere – at *vi kun finder i kraft af Guds nåde*. Enhver konvertit må have oplevet det som en konfrontation med Guds grænseløse kærlighed, når han begyndte at sige optagelsesritualet: »Oplyst af Guds nåde –«. Vi ved ifølge skriften, at »hver den, som søger, skal finde«, men der står intet om, hvor længe vi skal søge. Kun Guds nåde kan ved Helligåndens virke lade os komme til »tro på denne Jesus Kristus«.

Derfor må det være rigtigt, at man ikke på Synoden tager det spørgsmål op om dannelsen af steder, hvor man kan sende mennesker hen og lære, hvordan de finder Gud. Synoden er en realismens forsamling – ikke et teologisk råd, der skal søge at »tvinge« Guds nåde til at skænke den levende tro til mennesker. Det kan kun Gud gøre.

Så er det spørgsmålet, om Kirkens målsætning virkelig er »udbredelse af Guds rige«. Skal vi drage konsekvensen af Jesu udtalelser: »Guds rige er inden i jer«, kan Kirkens mål jo ikke være at udbrede dette rige, som fuldt og helt er i hvert menneske, men målsætningen må være at udbrede *kendskabet* til denne kendsgerning. Det er metoderne hertil, Synoden skal drøfte og á jour-føre, hvilket nødvendigvis må ske i de praktiske aspekter, som hr. D. synes at betragte som sekundære.

Mens Guds rige ikke er nogen andelsbevægelse, fordi vi gennem Kristus hver især har fået skænket *hele* riget, så kan man nok betragte Kirken som en andelsbevægelse, hvor hver eneste katolik fra Kirkens første dage til nu er andelshaver. Synoden skal træffe væsentlige afgørelser om dette andelselskabs fælles ydre anordninger, teologerne om de fælles indre ordninger – begge hold således, som Gud vejleder dem dertil, men den enkelte andelshaver er ene ansvarlig for sin leverance og dermed sin andels størrelse og vitalitet. Kirken er altså os, så mange som fik den nådefulde tro og indsigt, som gav os erkendelse af Kirkens eksistens som os vedkommende og tro på dens forkyndelse, dens kendskab til Guds rige. Derfor vil det rette oplæg til Synoden og det, som kan give dens afgørelser betydning, være at enhver katolik fejrer for sin egen dør. Lad os ikke gå hen og tro, at katolikker er eller bør være bedre end andre mennesker. Hvad er det i det hele taget at være bedre end andre? Hvem kan dømme? Hver af os bør – om vor tro er levende – ære Gud lidt mere i dag end i går, men jo mere Gud lader os se sit rige inden i os selv – og i alt, som overhovedet er til – des mere vil vi erkende vor synd,

Med stor beklagelse...

Af Aage Dyrkjøb

Vi har modtaget:

Den katolske kirke i Danmark har atter mistet en af sine præster, og dette blad har mistet en udmærket redaktør.

Vi, som har været katolikker igennem en lang årrække, måske i virkeligheden næsten hele vor liv, føler os rystet ved de mange præstefrafald gennem de sidste år. Og når man så oven i købet har været »Olrik'aner« – og altså er opdraget i en vis autoritetstro –, så kan man i første øjeblik være tilbøjelig til at resignere og sige, at der nu er dobbelt grund for os andre til at stå sammen og være trofaste.

Men dette er ikke nok. Man må spørge om årsagen til denne præsteflugt. Derfor er det godt, at der endelig er blevet rørt ved noget centralt, og det er utvivlsomt tilfældet i både pater Drouzys prædiken og Hølge Kristensens kommentarer.

Man kan sagtens sige, at en mand, der har valgt præstegeneringen, må have været klar over, hvad han gik ind til, men vi er alle undergivet udviklingens gang og kan ændre mening og holdning i mange ting. Dette er ikke mindst tilfældet under de voldsomme begivenheder, som præger verden idag, og som også giver sig til kende i kirken.

Det er tragisk, at en mand, der netop følte kirkens solidaritet med menneskene og tildragelserne omkring os, skulle blive isoleret og ude af stand til at kunne udrætte det på sin post, som han ville. Vi mister noget ved at skulle undvære en sådan præst.

I den sammenhæng er spørgsmålet om ægteskab eller cølibat mindre væsentligt, men hvor ville man ønske – når den nugældende praksis forvolder så mange ulykker –, at der måtte gives præsterne lov til selv at vælge. Det bliver utvivlsomt enden på det, men det er sørgeligt, at der skal ske så megen skade først.

Man skal naturligvis ikke som følge af forholdene give efter i ting, man ellers ikke ville godkende, men det er dog på den anden side vigtigt at skaffe kirken vækst i den verden, som nu engang eksisterer. Selvfølgelig vil kirken overleve, men det er ikke ligegyldigt, om den efterhånden kommer til at bestå af en lille, eksklusiv gruppe i stedet for af en stor, aktiv menighed.

Aage Dyrkjøb

som netop består i, at »den helt mod Gud krængende blomst« bliver vi aldrig i den del af tilværelsen, vi lever her på jorden – det er måske netop følgen af vor arvesynd.

Omend vi endnu ikke ved Guds nåde er nået til troens erkendelse af hans riges tilstedeværelse i os selv, så har vi dog ifølge Skriften troens vished for, at sakramenterne er virksomme på trods af os og vor tilstand, og vi bør ikke, når vi knæler foran tabernaklet, gå op i, om vi nu mærker noget. Vi har hans ord for, at den, som beder, får. Hellere bør vi tilbede og ære Gud, som skabte os af intet, og hvem derfor alt tilhører.

Hanne Gürtler

ÅBENT BREV TIL BISKOP
MARTENSEN

Vi har modtaget:

2. påskedag var jeg med min familie til messe på Åsebakken, hvor vi for øvrigt deltog i en smuk messe, celebreret af biskoppen, ær var som balsam efter et par års tiltagende lidelse ved at være vidne til udvandingen af den gamle, rige liturgi.

Men både min hustru og jeg føler os sniglebet da vi pludselig under kommunionen blev stillet over for at skulle modtage sakramentet under begge former – brød og vin. Det kom så overvældende, at øjeblikkelig reaktion var umulig, men efterfølgende spekulation så meget des mere distraherende for ens koncentration.

Som sagt – vi følte, at vi var blevet rendt over ende uden mulighed for at »forsvare« os. Jeg har ikke hørt eller set nogen steder, at denne praksis var indført. Havde det ikke været mere hensynsfuldt at advisere et sådant eksperiment – for som sådan må det da betragtes. Var den lille forsamling udsat til forsøgskaniner, da advarer jeg mod lignende fremgangsmåde i fremtiden, da en sådan overrumpling nemt kan nære ens i forvejen ret udviklede skepsis over for de nye ideer i liturgi som i teologi.

Endelig er der det rent hygiejniske problem ved, at 20–30 mennesker drikker af samme kalk – hvad vil sundhedsstyrelsen sige – et problem som ikke er så vanskeligt for mig, men som for mange vil bevirke, at de viger tilbage fra at modtage sakramentet. Vi kan jo blot se, hvor mange der føler aversion mod at kysse korset langfredag.

Jeg ville være taknemmelig for en redegørelse for dette samtidig med, at sagen sikkert vil have almen interesse.

Kunstmaler Stig Holsting
Roskilde

1. maj - opfordring

Nedenstående resolution er vedtaget på Katolsk Arbejderaktions og Unge Katolske Arbejderes hovedbestyrelsesmøde, den 27. marts 1968.

TIL DEN DANSKE ARBEJDER!

Gentagne gange har vi fra Katolsk Arbejderaktions side rettet henvendelse til Arbejdernes Fællesorganisation og de forskellige arbejderpartier om at gøre 1. maj til den dag, hvor vi gennem en fælles demonstration manifesterer arbejderklassens vilje til at opnå menneskeværdige kår.

Efter at arbejderklassen har mistet flertallet i folketinget, er det bydende nødvendigt, at vi overfor befolkningen og den borgerlige regering demonstrerer vor vilje til at få indført demokrati på arbejdspladsen og økonomisk demokrati i vort land.

Vi opfordrer den danske arbejder til at lægge pres på sin fagforening og arbejderpartierne for at få gennemført en

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

BLOCH'S BOG CLEARING
K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger

Landsretssagfører
Viggo Høgsgaard
Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Benzon's
Begravelsesforretning
Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01
Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER
Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

KJBK
Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

G. GARTH-GRÜNER
Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
Skjold
Amaliegade 27, København K
Telefon (01) 15 15 11
Telegramadresse: Forskjold

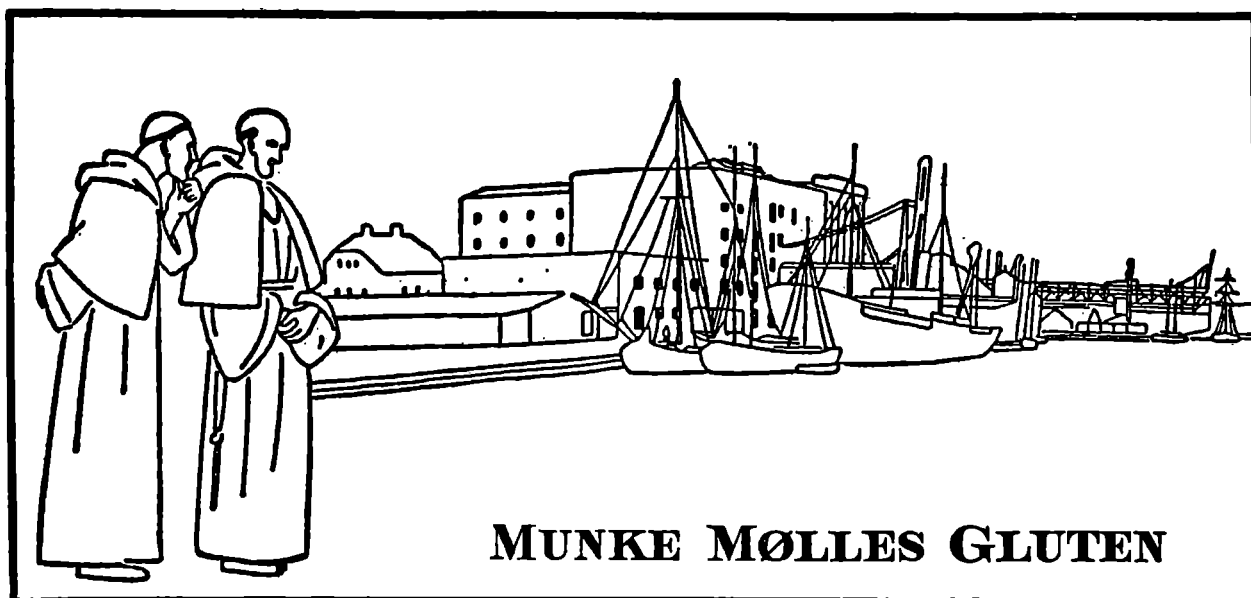
Bliv børnehavelærerinde!
Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

KJØBENHAVNS
AKTIESELSKABET
KJB
HANDELSBANK
1873

HANDELSBANKEN
- altid med i billedet

MEJERIET Vestecbo
Århus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4. lin.)

KØDHALLE
Robert Hansen
1. kl. kød, flæsk og pålæg
Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

fælles demonstration – for Københavns vedkommende – på Christiansborg, den 1. maj i år under parolen:

ØKONOMISK OG INDUSTRIELT
DEMOKRATI
SOLIDARITET MED VERDENS
UNDERTRYKTE

✱

Pater Pire Kredsen

Fortsat fra side 6

organisere studiekredse og foredragsaftener.

– *Hvad koster det så?*

– Det koster 15 kr. årligt at være medlem af Pater Pire Kredsen, og dette beløb går til de forskellige omkostninger, især porto, der er en tynkende post.

At holde en afrikaner i folkeskole koster 375 kr. årligt, i realskole eller gymnasium 900 kr. Disse priser er regnet om efter devalueringen.

I øvrigt starter pater Pire netop nu et 5-års projekt til hjælp til selvhjælp i Madras-staten i Indien, hvor man ved at bore efter vand vil kunne gøre en egn med ca. 15.000 mennesker selvforsynende – også ved at lære dem, at øget arbejdsindsats kan give øget udbytte og at samarbejde gør stærk. Vi håber på, at det ny projekt vil blive ligeså vellykket som det i Pakistan afsluttede, men det er vort ansvar, at det bliver til noget, da det udelukkende betales gennem gaver fra private.

– *Hvor længe har De nu ledet Pater Pire Kredsen?*

– Siden foråret 1964, og arbejdet er vokset langsomt og gradvis, men vi trænger i høj grad til at kunne gøre mere ved det, få flere medarbejdere med ideer og tid til at udføre dem. De to sidste vintre har kredsen gennemført et månedligt møde i samarbejde med Søtoftekredsen, og emnet har været u-landsproblemer, ofte med talere fra u-lande. Desuden har de to kredse sammen taget initiativet til kontaktmøder med andre kredse og foreninger med interesse for u-landsproblemer som f.eks. International Student Centre og Een Verdens Ungdom.

– *Hvor mange medlemmer har De i Pater Pire Kredsen?*

– Der er ca. 100 medlemmer og vi har tegnet ca. 70 fadderskaber.

– *Men det er vel ikke tilstrækkeligt?*

– Bestemt nej! Der trænges i høj grad til et betydeligt større antal medlemmer og til fadderskaber. Man kan støtte arbejdet enten ved at blive medlem af kredsen eller ved at tegne et fadderskab – dette kan beta-

les i månedlige rater om ønskes – og beløbet kan sendes på girokonto 85 807, Lene Dragsdahl, Caroline Amalievej 70, 2800 Kgs. Lyngby.

Lene Borryng Dragsdahl sluttede med at oplyse, at hun havde formået biskop Hans L. Martensen til at tale i Admiral Gjeddes Gaard om »Kan kirken blive levende?«. Foredraget blev holdt fornylig.

B. Husson.

✱

Vejledernes krise

Fortsat fra side 7

skrifter eller samfundets love, eller hvad man vil i den retning – det er alt sammen noget, der kommer bagefter; det er noget, der følger (og til en vis grad: kan følge) af denne lov, som er til for menneskets skyld; det er alt sammen udledning af den – og til en vis grad tidsbestemte udledninger. Men den grundlæggende lov, den som er til for menneskets skyld, og som mennesket ikke kan øve vold imod eller overtræde uden at gå til grunde, det er Guds lov: det er den lovmæssighed, som Gud har lagt i menneskets natur ved skabelsen; det vil sige menneskets væsen, denne mennesket iboende og uafviselige natur, som Gud dannede som menneskets grundlag og byggede det på i sit billede; det samme grundlag er vi nødt til at bygge på, hvis vi vil bygge, hvis vi vil opdrage; hvis vi vil tage vort ansvar for hinanden alvorligt.

Findes der da ingen absolut frihed? Jo, Guds børns herlige frihed! Men den beror på opfyldelsen af loven, netop den lov, som er livets formål og menneskets væsen. Og Kristus har opfyldt den for os. Lad os ikke glemme det, men hele tiden blive ved med at »skue ind i frihedens fuldkomne lov«, så vi med hans hjælp denne gang kan undgå reaktionens syndige overdrivelse.

Erik Guldager.

✱

Dominikaner Thomas Patfoort i Oslo fyldte den 13. april 50 år. Trods det engelsk klingende navn er han født i Les Moëres i det franske Flandern og uddannet på dominikanernes højskole Le Saulchoir ved Paris.

I 1952 kom han til Norge og var 1963–66 prior for Skt. Dominikus kloster i Oslo. Foruden adskillige og alsidige kundskaber må særlig fremhæves hans dybe kendskab til den gregorianske sang, og på det nordiske kirkemusikstævne i oktober 1966 fremkom han med flere værdifulde indlæg.

NYT MED småt

★ Ærkebiskoppen af Sevilla, kardinal Bueno Monreal, går ind for en revision af konkordatet med Rom. Kardinalen erklærer til Europa Press, at kirken ønsker reel frihed til at udpege sine biskopper.

★ Fem gifte lægmænd vies den 28. april til diakoner i Köln.

★ Den nye ærkebiskop af Paris msgr. Marty er åben for tidens problemer og går bl.a. andet stærkt ind for arbejderapostolatet. »Evangéliseringen af arbejdets verden må stå i første række for alle, præster, ordensfolk og lægfolk. Her drøjer det sig ikke om at »erobre« arbejderverdenen. Det er rigtigt, at den religiøse praksis er ringe blandt arbejdere, men de ejer meget, som kirken må opsøge: trosværdi, uegennyttig indsats og solidaritet«. Også præsters industriarbejde anser msgr. Marty for et vigtigt spørgsmål. Han har siden 1966 været medlem af Vatikanets sekretariat for de ikke-troende.

★ Medlemmer af den sydafrikanske katolske ungdom demonstrerede den 11. marts foran den apostoliske delegats bolig i Pretoria (Rhodesia) for at protestere mod Paul VI's appel om nåde for de afrikanere, som var dømt til døden. »Paven kan ikke tale i alle katolikkers navn«, stod der på skiltene.

★ Ærkebiskoppen af Madrid, msgr. Morcillo, havde godkendt et arbejdermøde, hvor to ledere fra HOAC (broderskaberne) skulle tale. Men de borgerlige myndigheder forbød mødet.

★ Den nye franske katekismus får en særlig udgave, hvor det væsentlige er sagt med et ordforråd på 3–400 ord. Den er beregnet for indvandrernes børn (for portugisere) og for lettere åndssvage.

★ Alle vatican II-dokumenter er nu udgivet i Polen på forlaget Pallotinum, med forord af kardinalerne Wyszyński og Wojtyła. Det lille oplag, 7000 eks., skyldes uden tvivl de sparsomme papirtildelinger, som staten giver til katolsk bogproduktion.

★ 33 pct. af de voksne personer i Frankrig siger i en gallup, at de tror på Kristus, selv om de ikke praktiserer. Af disse ikke-praktiserende mener 59 pct., at kirken i for høj grad er for de rige. 71 pct. mener, at den ikke burde nægte iraskilte kommunionen. 30 pct. synes, at den ikke er nok imod Vietnamkrigen, og endelig finder 56 pct., at kirken tillægger de seksuelle spørgsmål for stor betydning.

★ I Sverige er der udarbejdet et forslag til den afdeling bønner, som findes i den protestantiske salmebog. Bønnerne falder i tre grupper: påkaldelse og tilbedelse, Guds verden samt Gud og mennesket. Man finder bl.a. et par afrikanske bønner, og fra katolske kilder er der hentet nogle bønner, som behandler internationale forhold, moderne arbejdsliv og de kristnes sociale ansvar. Her er f.eks. en bøn for valgdagen, en bøn når man bor under dårlige forhold, og en til brug i hverdagen: »Gud, jeg er i så dårligt humør, fyld mig påny med lovsang!«.

★ Den kendte Malaga-professor Gonzalez Ruiz har udsendt et nyt teologisk værk med titlen »At tro er at kompromitere sig«. Her gør han op med »den udnyttede Gud«: vi må overgive os til Gud uden forbehold eller særmotiver. Vi kommer heller ikke til Gud uden via vor næste. Gonzalez Ruiz skelner endvidere mellem troende og ikke-troende teister, samt mellem troende og ikke-troende ateister. Kirken skal ikke tage sig af dønnesidige opgaver, den skal være et rent religiøst-profetisk samfund, der skal advare mod den kollektive uret. – Til den omdiskuterede revolutions-teologi er professorens stilling klar. Biblens ældste beretninger vidner om, at undertrykkernes

Vejle

A/S Vejle Mælkekompani

Fineste mejeriprodukter
Kontor Vejle 507,
Telefoner 335 og 336 -

A/S TRÆLASTEN

Toldbodvej, Vejle
Telefon *68

Hansen Pærhøj & Søn

Glarmester - kunsthandel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 1157

Vejle Optik

v/ Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8 - Vejle - Telefon 308

Raadhusstorvet Vejle
Tlf. 3711 og 3712

Poul
HENRIKSEN

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle - Tlf. 360
Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121 og 205

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Carl Petersen & Søn

Slagter & Fedevare Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 1721

Frugtcentralen

Vejle-Telefon 926 og 1126
Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost
R. Hansen

Niels Boesen

Begravelsesforretning
Nørrebrogade 9, Vejle. Tlf. 725

Næstved

K. Blum Hansen

Boghandel
Næstved
Telefon 72 25 25

Gulvtæpper - Linoleum
Tapeter - Malervarer

Claudi Hansens Eff.

Jernbanegade 3, Næstved
Telefon 72 00 60

N. Juel Pedersen

Glarmester
Ramshierred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
Leverandør til katolske
institutioner

Næstved Diskontobank A/S

Hovedkontor: Axeltorv 4
Tlf. 72 15 00

Søndre afd.: Sct. Jørgens Park 66
Tlf. 72 55 44

Nordre afd.: Ringstedgade 157
Tlf. 72 56 55

Østre afd.: Hvedevænget 80
Tlf. 72 58 40

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

Frugtkælderen

Ny Østergade 3, Næstved
Tlf. 72 11 23

☆

Roman Kusier

Murermester
Stationsvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

Fint arbejde - Tria 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Horsens

H. P. Wolff

Blikkenslager
Grønnegade 5, Horsens
Tlf. 62 54 78 og 62 65 29

Carl Bæk & Søn

El. Fagmanden
Vesterg. 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
Lys - kraft - oliefy
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brandselsolier
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
Amaliegade 16 A . Horsens
Tlf. 62 19 20

EBM
ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Christian W. Jørgensen
HORSENS

København

Dansk

KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

Kaj F. Fjording

Murermester
Hyldegaards Tværvæg 13,
Charlottenslund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Bliv abonnent.

Det betaler sig for Dem.

vold må fordømmes, og at de undertrykte voldelige modstand må stimuleres – og her peges på Moses som et forbillede for sociale rebeller: Moses gik til aktion efter forgæves at have forsøgt forhandling med Farao.

NYE BØGER

Hvad er sandhed?

Poul Saxe's »Kirkehistorie« er nu fremkommet i en ny udgave. Den adskiller sig fra førsteudgaven ved at være i lettere forkortet og denne gang i ét bind. Saxe er som kirkehistoriker *en provokatør*. Dette hænger nøje sammen med, at »bogen er i det hele skrevet ud fra den opfattelse, at der – som det er sagt – ikke gives historie, men kun historikere«. Derfor er det ifølge Saxe umuligt at tale om *sandhed* med hensyn til den historiske fremstilling, og »redagørelsen vil være præget af den historiker, der betragter fortiden«. Paul Saxe er ikke ene om at repræsentere dette standpunkt inden for den historiske forskning, idet dette grundsyn hersker overalt – både herhjemme og i udlandet.

I og for sig kan man udmærket betragte Poul Saxe som et glimrende eksempel på den *subjektivisme*, som han selv så udmærket og præcist beskriver som en helt central udviklingstendens siden reformationen. Alle Saxe's vurderinger er bestemt af hans eget syn på, hvad kristendommen er eller bør være. Hermed ønsker jeg ikke at antyde, at Saxe i sin fremstilling er bevidst tendentios, thi han formår loyalt at referere andre forskeres standpunkt og placere gennemgående sine til tider lidt særprægede vurderinger i petitstoffet. En særlig kvalitet ved denne kirkehistorie er Saxes gennemførte forsøg på at gå bagom de forskellige tiders specielle udtryksmåde og finde frem til det *menneskesyn*, som direkte eller indirekte bliver formuleret. Hermed bliver det muligt at sammenligne de forskellige epoker, således at også dette føles for de forskellige historiske epoker kommer frem. Når denne særlige kvalitet er fremhævet, er det også på sin plads dybt at beklage, at for Saxe findes der stort set *kun 2* menneskeopfattelser, der gør sig gældende i den europæiske kirkehistorie, – én, som Saxe selv går ind for, og en anden, der kan betragtes som det store dyr i åbenbaringen.

Den 'rigtige' menneskeopfattelse er ifølge Saxe den, der betoner, at mennesket er *et søgende væsen*, der kun kan opfatte tilværelsen som modsigelsesfyldt og i bestandig udvikling. Over denne opfattelse placerer Saxe alle andre i 'en stor sandkasse', der er kendetegnet ved *en éntydig livstolkning*. Det er klart, at man ved hjælp af et så snævert begrebsapparat kommer til at overse og underkende mange og væsentlige forskelle, der er kommet til udtryk i den europæiske debat om tilværelsen og dens mening.

Dog er dette ikke den væsentligste kritik af Saxe's fremgangsmåde. Jeg kan ikke se rettere end, at Saxe selv har *en lige så éntydigt menneskesyn* som hans modstandere. Thi ligesom disse *besidder* han sandheden om menneskelivet, da der for ham ikke hersker den mindste tvivl om, at mennesket er søgende, og at dette er dets eksistensvilkår. Saxe hævder nemlig ikke, at mennesket også er søgende i forhold til, om det bør være et søgende væsen. I sin kirkehistorie gør Saxe krav på at være mere åben end han i virkeligheden er. Han begår den elementære filosofiske brøler, der består i, at man ikke analyserer sit eget standpunkt lige så kritisk som andres!

Denne kirkehistorie er dog ganske læseværdig, og mange vil sikkert blive provokeret til fornyet refleksion over adskillige teologiske og kirkehistoriske problemer, – ikke mindst vi katolikker. Samtidig vil læseren få *et tidstypisk dokument* i hånden, fordi den subjektivisme, som Saxe repræsenterer vel nok er den mest almindelige indstilling i vor kultur. Ingen er i tvivl om, at alt er relativt og de fleste standpunkter subjektive, selvfølgelig bortset fra alle dem, der selv mener, at de ejer sandheden. Og dem er der også mange af! Måske nærmer tidspunktet sig, hvor man igen – helst fordomsfrit – kan starte en undersøgelse af, hvad sandhed egentlig er for noget. Måske vil resultatet blive overraskende – hvem ved?

bej

Poul Saxe »Kirkehistorie«, Nyt Nordisk Forlag, 384 sider – pris: kr. 59,75.

■ Pave Paul VI

ser Martin Luther Kings død i lyset af Kristi lidelse. Det kom til udtryk i en prædiken palmesøndag, hvor paven talte om det svigefulde mord på den amerikanske negerleder. Pave Paul var synligt bevæget, og han udtalte håbet om, at Martin Luther Kings død ikke måtte være forgæves.

■ Martin Luther King

er blevet kaldt en martyr og et offer for den vold, han så helhjertet kæmpede imod. Dette fremgår af et telegram, som *Pax Christi*, den internationale katolske fredsbevægelse, sendte til den myrdedes enke. »Hans navn vil leve evigt i vor fredsbevægelse,« hed det i telegrammet, der var underskrevet af kardinal Alfrink af Utrecht, som er *Pax Christi* præsident.

■ Pave Paul VI

benægter, at »aggiornamento« – pave Johannes XXIII's udtryk for fornyelsen i den katolske kirke – betyder

ændring i kirkens traditionelle lære. Pave Johannes XXIII havde tværtimod i åbningstalen til det andet Vatikankoncil udtrykkeligt sagt, at kirkeledets opgave skulle være at bekræfte kirkens lære på ny – uden at nogen af dens bestanddele fjernedes. Pave Paul VI fremhævede i sin tale, der blev holdt ved en af de offentlige audienser, at man gjorde uret mod hans forgænger, hvis man skød ham andre motiver i skoene.

1. maj - arbejdernes dag

UKA og KA fejrer arbejdernes dag med messe kl. 17.00 i *Sct. Augustin Kirke* på Jagtvejen. Efter messen spiser vi *medbragt smørrebrød i vort lokale*. Drikkevarer og pølser kan købes. *Bagefter tager vi ud og fester.*

Alle er velkomne!

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 10 til 13. Telefon PALæ 2323.

Nogle
**antikke religiøse
udskårne træfigurer
og malerier**
sælges meget billigt
Telefon (01) 78 66 68

Tandlæge

P. Lombolt Maack har åbnet praksis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Skt. Dominikus' Ordens

lægmandsgrens næste møde finder sted *søndag den 28. april* kl. 9.30 i Ordrup.

Pater P. Grégoire O.P. indleder om et afsnit af »Kirken i verden af i dag«:

KIRKEN OG POLITIK
– KIRKEN OG
VERDENSFREDEN

Præster, skolelærere og andet godtfolk skulle tvangsindlægges

Ugens vigtigste filmpremiere for os her i »Katolsk Ugeblad« er så afgjort vor trofælle Graham Greenes »Maskespillet«, som forfatteren selv har skåret til efter sin roman af samme navn. Den kræver imidlertid en grundigere analyse, end vi er i stand til at præstere i dette nummer, men dens tema passer også udmærket til næste nummer om Uppsala-mødet, der netop har vort forhold til de undertrykte i tredielandene på sit program. For Graham Greenes roman er en lille bibel for dem, der filosoferer over begrebet kirke og revolution. Men vi har også i denne uge noget vigtigt på tapetet – nemlig

Ekspert i drab

der som fransk originaltitel har »Le Samourai«. Denne fastslår hovedpersonens slægtsskab med den japanske feudaltids lejesoldat, der, ligesom hans kolleger i alle lande stadig er det, var en lejemorner. I filmen her er vi i vore dages Paris. Hovedpersonen Jef Costello er ganske simpelt en mand, der for penge myrder folk, som han ikke har det ringeste mellemværende med. I programmet – som i øvrigt, når man ser bort fra personlisten, altid er det dårligste middel til at få forstand af – står, at »det mest slående ved Jeff Costello er de hårde stålblå øjne«. Det, der netop slår én ved Alain Delons portræt af en lejemorner, er hans næsten tragiske blik, som harmonerer med filmens motto: »Der er ikke noget mere ensomt menneske end en samurai.« Han er ikke nogen lille lusset forbryder, men en nydelig og soigneret ung mand, som to smukke kvinder nærer en muligvis berettiget tillid til – selv om de ved, hvad han er.

Muligvis, skriver vi. For filmen giver ikke nogen baggrund for sine personer. Den fortæller klart og minutløst om forbrydelsen og dens opklaring, og noget af det mest ry-

stende i den er det franske politis metoder fra sarkastisk brutalitet til moderne fiduser som hemmelige mikrofoner. Hvor går grænsen mellem disse lovens håndhævere, de hårdhuede forretningsfolk, der i nødstilfælde lejer en morder og den samurai, der må udføre det grove? Og som oven i købet jages både af politiet og sine feje arbejdsgivere. Hensigten helliger midlet. Mennesker gør hinanden til brikker i et spil, hvor også grænsen mellem samvittighedsløshed, samvittighedsfuldhed og mere eller mindre oplyst samvittighed er flydende. Det franske politi arbejder i et NATO og Fællesmarkedsland og har samarbejde med vort danske politi i Interpol.

Den tankevækkende film er lavet af nybølgehåbet *Jean-Pierre Melville*, der har overvundet fransk films uvilje mod farver og vist, at atmosfære kan genskabes i andet end den sorthvide strimmel. Farverne er anvendt med en mesterlig diskretion, som både kommer til udtryk i scenerne fra den mondæne natklub og i det trøstesløse værelse, der er lejemornerens hjem. Fotografen hedder *Henri Decae*, og jeg ville gerne have fortalt, hvem der har lavet musikken, der er beslægtet med den fine score til »Krigen er endt«, men det fortæller programmet ikke noget om.

Maigrets kollega, politikommissæren, spilles med tilpas sarkasme af *Francois Perier*, *Nathalie Delon* er den ene trofaste pige, den farvede og chokerende smukke og følelsesfulde *Cathy Rosier* den anden.

Man kan ikke for tit fremhæve Alexandra Teatrets repertoire, hvis linje uden at afsløre den mindste rysten på hånden forener ulastelig form med det rystende livsnære. Præster, skolelærere og lignende godtfolk skulle – ikke for deres synders skyld, men for at få udviklet deres dyder, hvortil må høre sans for denne verdens problemer – tvangsindlægges til alle Alexandras film.

HK

Alain Delon som lejemorner.

katolsk ugeblad 18

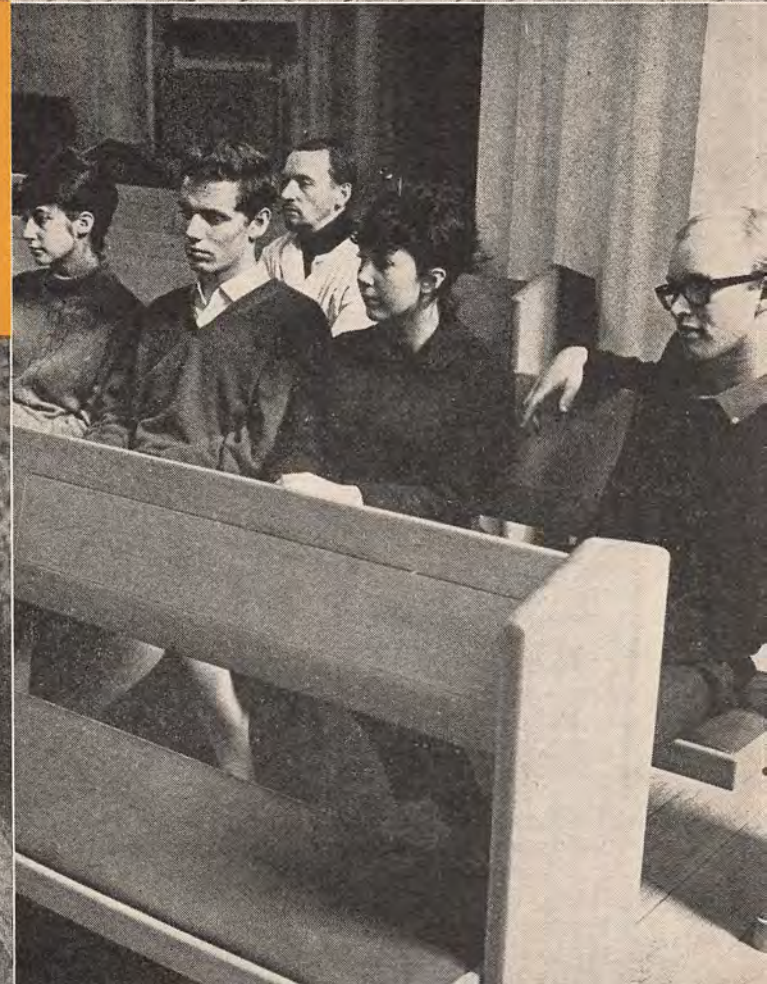
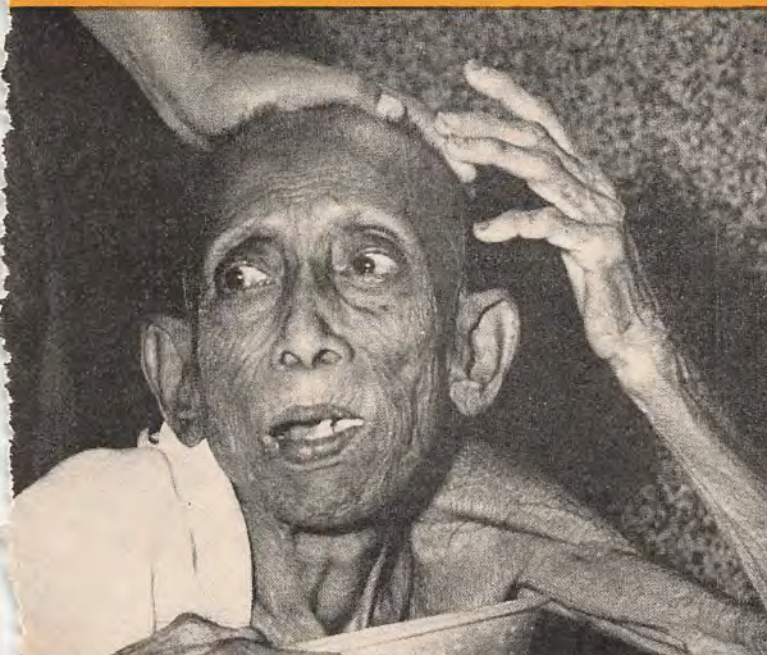
3. MAJ 1968
116. ÅRGANG

Se, jeg gør

ALTING NYT

KIRKERNES VERDENSRÅDS 4. generalforsamling · UPPSALA 1968

SØNDAG den 5., 3. efter påske (hvid, s. 555).
 MANDAG den 6., søndagens messe (hvid, s. 555).
 TIRSDAG den 7., Stanislav, biskop, martyr (rød, s. 907).
 ONSDAG den 8., søndagens messe (hvid, s. 555).
 TORSDAG den 9., Gregor af Nazianz, biskop, bekender (hvid, s. 908).
 FREDAG den 10., Antonius, biskop, bekender (hvid, s. 908).
 LØRDAG den 11., Filip og Jakob, apostle, martyrer (rød, s. 894).
 SØNDAG den 12., 4. efter påske (hvid, s. 587).

STUDIEDAG I ÅRHUS

Søndag den 12. maj holder AC i Jylland en studiedag i Århus over emnet *Den katolske kirke og dansk kultur*. Formålet med denne studiedag er at fremme dialogen mellem dansk kulturliv og den katolske kirke. Både spørgsmålet om, hvad dansk kulturliv har at give den katolske kirke, og spørgsmålet om, hvad den katolske kirke kan betyde for dansk kulturliv, vil blive søgt belyst gennem studiedagens tre foredrag om Kierkegaard, Grundtvig og Brandes.

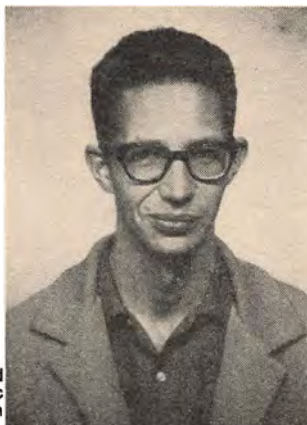
Dagen indledes med deltagelse i menighedens fælles messe i Vor Frue Kirke, Ryesgade, kl. 10, og i foredragene vil dr. phil. fru Eva Nordentoft, Århus, tale om 'Kierkegaard og det kristne valg', cand. mag. Bent Dalsgaard Larsen, Århus, om 'Grundtvig og den katolske kirke idag' og mag. art., frk. Elsebet Kieler, København, om 'Brandes og kristen livsforståelse'. Kl. 19 holdes en paneldiskussion over dagens foredrag, og der sluttes med vesper.

Studiedagen finder sted på Skt. Knuds Skole, Ryesgade 24. Tilmelding er kun nødvendig, hvis man ønsker at forudbestille frokost og/eller middag. Alle interesserede er velkomne.

Den ordinære generalforsamling i AC's jyske afdeling holdes tirsdag, den 21. maj kl. 20 i Skt. Knuds Skoles anneks.

PORNOGRAFI ER OPIUM FOR FOLKET!

Pornografien er i dag et vigtigt kulturfænomen i nutidens samfund, - dagligt oversvømmes Danmark med så meget porno, at ingen undgår at komme i berøring med den. Alle bliver derved påvirket af den, - især fordi pornoen i udstrakt grad benyttes i reklamen. Hvad er pornografi? Hvilke sociale virkninger har pornoen? Hvad siger det om det danske samfund, at pornografien nu blomstrer? Disse spørgsmål og andre skal debatteres i *Bifrost*, hvor stud. mag. *Bernard Eric Jensen* vil indlede

Bernard Eric Jensen

mødet med et foredrag, der har titlen: »Pornografi er opium for folket!«

Om sit foredrag oplyser Bernard Eric Jensen, at han vil betragte *pornografien som en tilsløret ideologi*. Kulturfænomenet pornografi har et ganske bestemt menneskesyn, som det propagerer for. Mennesker forbruger medmennesker i et storstilet forsøg på at opnå saligheden, der er lig en altopslugende orgasme. Men pornokulten er også et socialt fænomen. Er SEX blevet vor tids religion? Ja, - idag udbytter reklamen befolkningen gennem brug af pornografi, og store økonomiske interesser ønsker fortsat at kunne gøre dette. Kristendommens negative syn på sex har været med til at skabe forudsætningerne for denne udbytning. Er det en tilfældighed, at den katolske kirkes højborg, Italien, ugentligt oversvømmes med 2 millioner pornoblade? Er pornokulten et symptom på, at Vesterlandet lider af en alvorlig sygdom?

Mødet finder sted *tirsdag den 7. maj kl. 19.30*. Som sædvanligt i Store Sal, Jagtvej 183 B, København Ø. Alle er velkomne! Entré 2 kr. Mødeleder: Jan Ulrik Dyrkjøb.

*

Ny ambulance til Congo

Den 12. maj kan Sankt Vincentgrupperne i Danmark glæde sig til leveringen af en landrover indrettet til ambulance til pater Roger Ampe fra Congo.

Efter indvielsen i Birkerød tager pater Ampe på turné rundt i Danmark for at fortælle om sit arbejde i Congo.

Foredragene vil være ledsaget af lysbilleder, der understreger, at *det kan nytte at hjælpe*.

Alle er velkomne til at høre disse inspirerende foredrag

mandag	13. maj - Roskilde
onsdag	15. maj - Amager
fredag	17. maj - Næstved
mandag	20. maj - Odense
tirsdag	21. maj - Horsens
onsdag	22. maj - Århus
fredag	24. maj - Randers.

Kommunion under begge skikkelser

Biskop Hans L. Martensen svarer kunstmaler Stig Holsting

Som svar på Deres åbne brev (KUB nr. 17, s. 15, 1968) angående uddeelingen af den hl. kommunion under begge skikkelser på Åsebakken 2. påskedag, vil jeg gerne bemærke følgende:

Der er fra Roms side givet almindelig tilladelse (gældende hele kirken i alle dele af verden) til at uddele den hl. kommunion under begge skikkelser i koncelebrerede messer, der holdes i klosterkommuniteter. Ved sådanne lejligheder er det også tilladt gæster, der opholder sig på klosteret, at kommunikere under begge skikkelser (Instructio De Cultu Mysterii Eucharistici § 32). Der var således ikke tale om et eksperiment, men om en almindelig tilladt form.

Når De desuden taler om, at klosterets gæster på denne måde blev »snigløbet«, så beklager jeg, at De kan have fornemmet det således. Der har siden afslutningen af det andet Vatikankoncil været talt og skrevet meget om værdien af den hl. kommunion under begge skikkelser. Jeg mener, at De gør klosterkommunitet på Åsebakken stor uret ved at tale om et sådant snigløb. Man har sikkert regnet med, at gæsterne allerede var bekendt med denne skik. Det var ikke første gang, at den hl. kommunion uddeltes på denne måde på Åsebakken, og jeg har selv ved tidligere lejligheder holdt prædiken om kommunionen under begge skikkelser deroppe. Vi har derfor ment, at klosterets gæster ville vise forståelse for uddelingen af den hl. kommunion under begge skikkelser.

Endelig må det kraftigt understreges, at kommunionen blev uddelt på en sådan måde, at det ikke ville virke påfaldende, hvis nogen var gået tilbage til deres pladser efter modtagelsen af hostien uden at modtage kalken. Det stod enhver ganske frit for.

Det er klart, at modtagelsen af den hl. kommunion under begge skikkelser må forberedes ved en forudgående katekese. Indtil nu er det også kun ved bestemte, sjældnere lejligheder, at sakramentet kan uddeles således i forbindelse med sognegudstjenesterne. Alle disse bestemmelser er indeholdt i instruktionen »De Cultu Mysterii Eucharistici«, der med pave Pauls autoritet fik gyldighed for hele kirken fra den 15. august

1967. Denne lange instruktion er udsendt til alle præsterne i bispedømmet.

Idet den omtalte instruktions § 32 omgrænser de tilfælde, hvor kommunionen kan uddeles under begge skikkelser, giver den følgende teologiske begrundelse for værdien af at modtage også af kalken:

»Når det gælder de tegn, som den hl. kommunion uddeles under, så kommer deres form mere til sin ret, når der kommunikeres under begge skikkelser. For selv om man må fastholde Tridentinerkoncillets lære om, at Kristus er helt og fuldt tilstede under hver af de sakramentale skikkelser, og at sakramentet i fuld sandhed er tilstede i dem begge, så træder dog under den dobbelte form tegnet på det eukaristiske måltid tydeligere frem, og viljen til at besegle den ny og evige pagt i Kristi blod bliver klarere fremhævet, ligesom også forbindelsen mellem det eukaristiske måltid og det evige måltid i Faderens rige (jfr. Mt. 26,26-29).«

DANMARKS KATOLSK KVINDEFORBUND

Kirketur, lørdag den 18. maj 1968 til Birkerød og Bistrup.

Mødested: Hans Knudsens Plads ved Ortopædisk Hospital.

Afgang kl. 13.

Hvad Birkerød kirke har i alder og værdighed, mangler totalt i Bistrup kirke; den er ganske ny, bygget af den stedlige menighed med de bare næver. Initiativ og udholdenhed fra præst og menighed har her givet det smukkeste resultat, som nok kan være alle menigheder, der ønsker sig en ny kirke, til inspiration.

På Åsebakken drikkes kaffe, hvorefter pater Renard holder andagt i kapellet. Vi regner med at være i København igen omkring kl. 17,30.

Prisen for bustur i en af »De blå Bussers« gode turistbiler og kaffe på Åsebakken beløber sig til kr. 18,50, som betales inden afgang fra Hans Knudsens Plads.

Tilmelding er nødvendig til sekretæren, Gerda Sørensen

Rødager Alle 38 B, 1.,
tlf. 70 02 94 mellem 18 og 18,30.

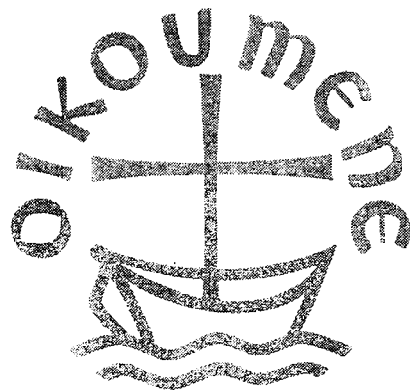
KATOLIKKERNES ANSVAR I VIETNAM

UKA og KA indbyder alle interesserede til møde om ovenstående emne: *onsdag den 8. maj kl. 20.00* i lokalet under Sakramentskirken, Nørrebrogade 27.

Cand.mag. Ellen Nielsen indleder – der bliver lejlighed til at stille spørgsmål under den efterfølgende debat.

Se, jeg gør

ALTING NYT

Da Pius XI sagde nej til at sende katolsk repræsentation til det kristne enhedsmøde i Stockholm i 1925, skal indbyderen, ærkebiskop Nathan Söderblom af Uppsala have taget det meget pænt. Det fortælles, at han sagde til nogle af sine medarbejdere: »De skal se, det kommer til at gå ligesom i evangeliet: 'Peter fulgte efter – på afstand'.«

Denne lille anekdote, der skulle vise sig at rumme en stor sandhed, fortæller pater Hallvard Rieber-Mohn i sit bidrag til »Ånd og Liv«s pjece »Se, jeg gør alting nyt«, der er helliget Kirkenes Verdensråds fjerde generalforsamling, som holdes i Uppsala i juli 1968. Her følger »Katolsk Ugeblad – også ligesom Peter – efter med et nummer, der for størsteparten er viet generalforsamlingen.

Det er ganske naturligt, at to danske katolske publikationer vier et så vigtigt kirkeligt møde opmærksomhed – selv om den katolske kirke ikke er medlem af Kirkernes Verdensråd. For ligesom der var ikke-katolske observatører med på det andet Vatikankoncil – og vel at mærke observatører der havde en ikke uvigtig indflydelse på koncillets gang – således er der også katolske observatører med på generalforsamlingen i Uppsala. Og på indenlandsk – dansk – plan deltager katolikker i forberedelsesarbejdet gennem deres medlemskab af Det økumeniske Fællesråds underorgan: Den økumeniske Studiekommision. (I selve Fællesrådet har katolikker observatørstatus, mens de er direkte medlemmer af Det økumeniske Ungdomsråd.)

Uppsala-mødets hovedemner er følgende:

1. Kirkens enhed i en verden, som stadig bliver mindre.
2. Kirken i mission.
3. Kirkernes opgave i den sociale og økonomiske udvikling.
4. Kirkernes opgave i internationale forhold.
5. Gudstjenestelivet i en sekulariseret tidsalder.
6. På vej mod en ny livsstil.

Ugebladet har bedt en række katolske skribenter, som alle deltager aktivt i økumenisk arbejde, behandle dels generalforsamlingens emnerække

som helhed, dels enkelte punkter, og det er os en særlig glæde, at vi har kunnet formå et kompetent medlem af folkekirken, amanuensis ved Københavns Universitets økumeniske institut, Peder Højen til at bidrage med en redegørelse om de historiske og teologiske forudsætninger for Uppsala-mødet.

Man behøver ikke at lugte ret meget til økumeni, før man opdager, at de gamle grænser mellem kirkesamfundene er trængt i baggrunden til fordel for et fællesskab om problemer af vital betydning.

Da de kristne under kejser Konstantin forlod et liv i forfølgelse og kom frem til lyset, arbejdede de sig sikkert frem til en position som jordens herskerklasse. Samtidig med at vor civilisation de sidste 100-200 år har været på sin magts tinde, er dens **formelle** binding til kristendommen blevet løsere og løsere (hvor kristen vor civilisation nogen sinde har været, kan kun Vor Herre dømme om), men hvordan det nu end forholder sig, kan de kristne ikke vaske deres hænder. De må tage deres del af ansvaret, når den civilisation, de har været med til at frembringe, stilles over for alvorlige samvittighedsspørgsmål – ikke sjældent fra mennesker, hvis stilling på nogle punkter minder om de første kristnes: de er fattige og forfulgte. Men også lige om gadehjørnet melder udfordringerne sig: medborgere – ikke mindst unge – som i hvert fald i kraft af deres opdragelse og menneskelige kvalifikationer efter vort syn burde have været kristne, ser på kristendommen som noget, der hører verden af i går til, samtidig med, at de gengiver og forstærker de samvittighedsspørgsmål, der stilles uden for den verden, der traditionelt har været bundet til kristendommen. Kirkernes Verdensråd ser med sin emnerække modigt forholdene i øjnene, ihukommende det løfte, der ligger i generalforsamlingens motto:

»Se, jeg gør alting nyt.«

Et vellykket resultat i Uppsala kommer hele kristenheden – inklusive den katolske – til gode. Et halvdårligt resultat vil vidne om forøgede strabadser. For os allesammen. HK

Rom, Genève og Uppsala

Kirkernes Verdensråds fjerde generalforsamling i Uppsala vil samle ikke mindre end 800 delegerede fra 223 medlemskirker, men ingen af dem vil være romersk-katolsk. Men foruden de 800 officielle delegerede kommer der 500 andre delegerede med en eller anden officiel status: eksperter, observatører osv., og blandt disse vil være den katolske kirkes 12 officielle observatører. De fleste katolikker vil dog være at finde blandt pressefolk og andre udenforstående. Når 1300 kristne fra alle fem verdensdele samles i Jesu navn for over for menneskeheden at udtrykke deres ønske om at være ét, er katolikkerne altså ikke med, eller de er kun med på tilskuerpladserne! Hvorfor det?

Når Helligånden blæser ...

... uden at katolikkerne lægger mærke til det! Sådan kunne man karakterisere katolikernes forhold til den nuværende økumeniske bevægelses oprindelse. Selv om man plejer at datere selve bevægelsens begyndelse til mødet i Edinburgh i 1910, fandt det første økumeniske verdensmøde først sted i Stockholm i 1925. Forberedelserne til det begyndte allerede i 1918, og initiativtageren, ærkebiskop Söderblom af Uppsala, sendte sammen med sine nordiske kolleger, biskoppen af Christiania og biskoppen af Sjælland, pave Benedikt XV en officiel indbydelse – på latin. Paven lod sin statssekretær sende et venligt, men absolut uforpligtende svar, og da mødet endelig blev afholdt 7 år senere, var katolikkerne ikke med.

Indtil da havde Rom været tavs, men det uægte barn viste sig hurtigt at være i besiddelse af en umådelig livskraft, og det endte med, at også en del katolikker begyndte at interessere sig for det, selv om det var født uden for hjemmets fire vægge. Dette vakte ængstelse i romerske kredse. For at forstå dette, må man vide, at den økumeniske bevægelse dengang først og fremmest blev bakket op af liberale protestantiske teologer, og at Rom kort forinden havde gennemført en hård kamp mod modernismen, som havde medført, at man havde lukket sig inde i sig selv for bedre at kunne forsvare den betroede trosskat. Man var derfor ikke indstillet på at se sundt på den slags usunde interesser. Dette forklarer den ret skarpe afvisning af enhver form for deltagelse i den økumeniske bevægelse, som er at finde i Pius XI's

rundskrivelse »Mortalium animos« af 6. januar 1928. Paven udtrykte heri sin skepsis med hensyn til, at så stærkt splittede trossamfund nogen sinde skulle kunne nå enheden: de måtte hellere alle sammen komme tilbage til Rom. I hvert fald var det utænkeligt, at en katolik kunne være med, eftersom den katolske kirke allerede besidder enheden.

Denne officielle afvisning betød imidlertid ikke, at katolikkerne helt holdt op med at interessere sig for økumeni. Især i Belgien, Frankrig og Tyskland var der enkelte pionerer og smågrupper, der forberedte fremtiden, men fra officiel side ignorerede man fuldstændig bevægelsen. Alle de sociale omvæltninger, der fulgte med den anden verdenskrig, og de kristnes fælles kamp mod det onde rokkede temmelig meget ved de gamle hævdvundne fæstningsværker og brød hul i mange skillevægge. Da man så efter krigen forsøgte at institutionalisere den økumeniske bevægelse, ville man også have katolikkerne med. Men da det møde, hvor Kirkernes Verdensråd blev oprettet, blev afholdt i Amsterdam i 1948, hindrede den daværende hollandske primas enhver form for katolsk deltagelse, og det samme skete for det andet verdensmødes vedkommende i Evanston (USA) i 1954. Roms opposition var dog ikke helt så stejl, som det så ud til. Ganske vist så man uden sympati på katolikernes interesse for de økumeniske møder, som var indkaldt af de andre, men samtidig var man klar over, at man ikke helt kunne hindre en sådan interesse. De to instruksur, som Det hellige Officium udsendte den 5. juni 1948 og den 20. december 1949, skal ikke fortolkes rent negativt. Heri nævntes nemlig for første gang muligheden af, at folk, der var specielt udvalgt af Rom, kunne få lov til at overvære disse møder. Dette gjorde, at katolske observatører kunne deltage i »Faith and Order«s møde i Lund i 1952.

Først med pave Johannes blev kursen lagt om. I stedet for at prøve på at bremse op for en uundgåelig interesse anerkendte man, at den økumeniske bevægelse var blevet til under Helligåndens indflydelse. Dette er koncilets eget udtryk i dekretet om økumeni, § 1. Kirkernes Verdensråd er ikke udtrykkelig nævnt, fordi bevægelsen også når ud over Verdensrådets rammer, men det er klart, at det var i redaktørernes tanker, eftersom de oven i købet har citeret dets grundlov i dekretet. Således op-

Pater V. Duclos O.P.
skriver om baggrunden
for, at den katolske
kirke kun er
repræsenteret ved
observatører på
generalforsamlingen
i Uppsala

fattede man det da også i Genève, men det skal vi senere vende tilbage til. Det afgørende skridt blev oprettelsen af Sekretariatet for de Kristnes Enhed den 5. juni 1960. Oprindeligt skulle sekretariatet kun bidrage til at forberede koncilet, men vi ved allesammen, hvor stor en plads det siden under den aldrende kardinal Beas ledelse har erobret sig. Nu havde man endelig opdaget og officielt anerkendt, at Helligånden også kan blæse uden for den katolske kirkes synlige rammer.

Hvorfor er vi ikke med?

Nu er vi katolikker kommet med i den økumeniske bevægelse, men vi er stadig ikke med i Kirkernes Verdensråd. Det betyder dog ikke, at der ikke er nogen kontakt mellem Rom og Genève. Kirkernes Verdensråds centralkomité mødtes i Enugu (Nigeria) i januar 1965. Det var dens første møde, efter at koncilets dekret om økumeni var vedtaget. Centralkomiteen besluttede at oprette en fælles arbejdsgruppe bestående af otte repræsentanter for Kirkernes Verdensråd og seks katolikker, som skulle behandle følgende emner: praktisk samarbejde på socialt og karitativt plan, teologiske drøftelser af emner af fælles interesse, de problemer, der skaber spænding kirkerne imellem, f.eks. blandede ægteskaber, og endelig de fælles anliggender som f.eks. kirkens mission. Kardinal Bea rejste selv til Genève i februar 1965 for at overbringe Roms positive svar på dette forslag. (De samtaler, der ved denne lejlighed fandt sted, er udkommet på dansk med titlen »Rom møder Genève«.) Nu var Rom endelig kommet med.

Den fælles arbejdsgruppe har allerede afholdt tre plenarmøder, og en mængde kommissioner har taget sig af de enkelte problemer og arbejdsområder. Det er i dag utænkeligt, at et økumenisk møde finder sted uden deltagelse af i det mindste katolske observatører, og når der til et katolsk møde kun kommer katolske deltagere, virker det mærkeligt og utilfredsstillende. Jo, der er sandelig sket noget i den sidste halve snes år. Vi er endda med som rigtige medlemmer af ikke så få nationale økumeniske råd, f.eks. i Finland. Herhjemme er de to katolske medlemmer endnu kun observatører, men vi er allerede på lige fod medlemmer af det økumeniske ungdomsråd. Hvorfor tager vi så ikke skridtet fuldt ud og melder os ind i Kirkernes Verdensråd?

Dette billede af den lutherske dr. Schlink og kardinal Bea er taget lige før kardinalens afrejse til Genève i februar 1965.

Må vi være med?

Principielt er der ikke noget i vejen for en sådan deltagelse. Kirkernes Verdensråds trinitariske »trosbekendelse«, den såkaldte New-Delhi-basis, som udtrykkeligt er citeret i koncilets dekret om økumeni (§ 1), udtrykker det centrale i den kristne tro, og at melde sig ind betyder slet ikke, at man opgiver sin egen tro og sin opfattelse af de øvrige medlemskirkers mangler.

Men alligevel er det klogt, at vi venter lidt, før vi påtvinger de andre vort medlemskab. Den katolske kirke er blandt de allersidste, som officielt har omvendt sig til økumenien, og vi må finde os i, at de andre ønsker, at vi skal vise, at denne omvendelse ikke bare er taktik fra vor side. En udenforstående, som læser katolske publikationer – også her i landet – kan kun alt for ofte finde stof nok til at drage katolikernes økumeniske ærlighed i tvivl. Vi må først overbevise dem, for ellers risikerer vi, at Roms indtræden i Kirkernes Verdensråd vil få de mere yderliggående trossamfund til at melde sig ud. Og kan man sige, at det ville gavne sagen?

Koncilet understreger meget stærkt, at kirken er til for at tjene og ikke for at herske. Når vi hører eller læser, hvor økumeniske vi selv synes, at vi er, kan man med rette sige, at triumfalismen endnu ikke er udryddet, men at den bare har fået et andet domæne at boltre sig på. At komme ind i Kirkernes Verdensråd ville for os være en anerkendelse, en triumf, men vi behøver ikke at afvente det øjeblik for at begynde at tjene Kirkernes Verdensråds arbejde. Det karitative samarbejde er allerede kommet i gang, – og måske vil man en dag fra samarbejdet gå over til et arbejde i fuldt fællesskab. De teologiske kontakter er allerede ved at have nået dette stadium. Der er her virkelig tale om en form for tjeneste, som blandt andet har den fordel, at alle forstår, at det drejer sig om at tjene. Mere kan vi efter min mening ikke forlange i øjeblikket. Hvis Helligånden vil, at vi fuldt ud skal være medlemmer af Kirkernes Verdensråd, skal han nok selv finde ud af det. Han har allerede sat os i gang med dets arbejde.

V. Duclos O.P.

Vejen til Uppsala

Amanuensis ved
Københavns Univer-
sitets økumeniske
institut Peder Højen,
fortæller om Uppsala-
mødets historiske
forudsætninger og
teologi

Uppsala-kirkemødet fra 4.-19. juli i år er den 4. generalforsamling i Kirkernes Verdensråds historie. Dette økumeniske organ (Kirkernes Verdensråd) blev stiftet på den konstituerende generalforsamling i Amsterdam 1948 og har således en forholdsvis kort historie bag sig. Det korte spænd af år har imidlertid ikke hindret en vis institutionalisering af rådet. En sådan har i nogen grad været nødvendig, om det skulle være muligt effektivt at behandle de problemer og tage de udfordringer op, som en moderne verden stiller til kirken og teologien. Men samtidig med erkendelsen af institutionaliseringens nødvendighed må følge indsigten i sammes farlige karakter. Det frugtbare, umiddelbare, personlige aspekt kan drukne i institutionens tungtarbejdende, formale og apersonale struktur. Og denne formalisering vil også gælde den kommende generalforsamling, hvilket kan betyde, at den som et kæmpeopbud af kirkelige repræsentanter kan give indtryk af at være en kolos på larvefodder.

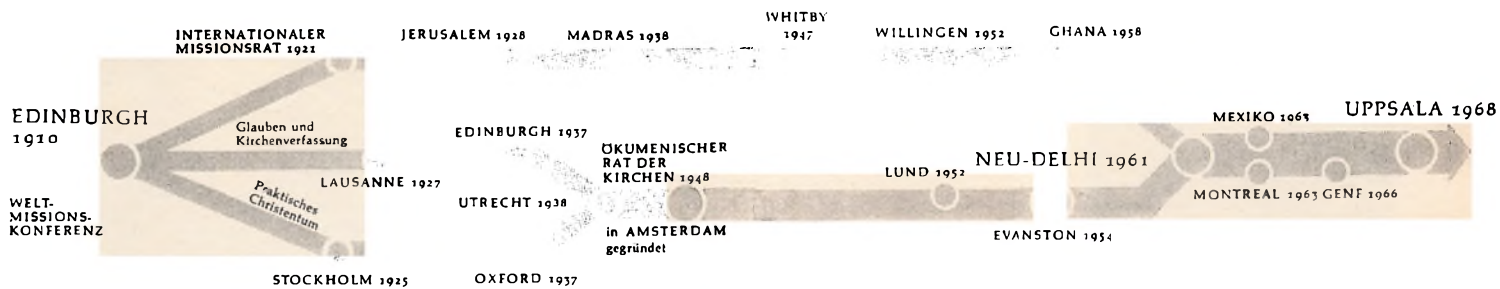
For nogenlunde at forstå Uppsala-mødet er det en forudsætning at se tilbage på en del af den (teologi)historiske vej, der er tilbagelagt. Som bekendt falder den økumeniske bevægelses og Kirkernes Verdensråds historie jo ikke sammen. Den økumeniske bevægelse er meget ældre, idet den for alvor startede i begyndelsen af vort århundrede med rødder tilbage i forrige for ikke at sige langt længere tilbage. Men med dannelsen af Kirkernes Verdensråd sættes et punktum for en periode i den økumeniske bevægelses historie, der var kendetegnet ved de karismatiske personers virke, en historie, hvis kendetegn var mødet mellem kirkefolk mere end mødet mellem de kirker, som disse kom fra. Med året 1948 træder vi ind i den institutionaliserede økumeniske tidsalder. Der er fra nu af ikke primært tale om mødet mellem enkelte kirkefolk og teologer, men snarere om et møde mellem de af disse mennesker repræsenterede kirker. Der er visse ting, der tyder på, at man nu 20 år efter denne institutionelle tidsalders begyndelse har indledt en reaktion mod denne institutionalisering.

KIRKE OG REVOLUTION

Lad os – selv med fare for at forlade vort egentlige emne en smule – dvæle et øjeblik ved denne vigtige problematik. Økumenisk aktion er blevet det store slagord. Grunden hertil er formodentlig delvis at søge

i krav fra de unge kirker i Asien, Afrika og Latinamerika, et krav, der tillige understøttes af de ortodokse kirker i de kommunistisk regerede lande i Østeuropa. Kirke og handling eller endnu stærkere: kirke og revolution er det banner, hvorunder opbruddet og nybruddet finder sted. Lige så vigtig den heri aftegnede problemstilling er, lige så vigtigt er det, at den underbygges teologisk. Revolution som en påstået aktualisering på det etiske plan af kristne grundsætninger gør det ikke. For denne aktualiserings udførelse i kristen ånd er kun mulig på baggrund af en dybtgående teologisk undersøgelse af principperne for en sådan »revolutionsteologi« samt af kristendommens anerkendelse eller ikkeanerkendelse af voldelige metoder. Til denne problematik understreger Uppsala-mødet i en af de allerede udgivne tekster: der består ingen uenighed med hensyn til det ønskelige i et for alle mennesker retfærdigt samfund, men uenigheden opstår, når der skal tales om den vej, hvorpå dette mål skal nås. Den eneste vej hertil ser nogle kun i revolutionen. Den bestående orden er så korrupt og uretfærdig, at alle midler til dens fjernelse er tilladte. Andre derimod anser det for lige så givet, at et retfærdigt socialt samfund ikke kan opbygges på blodsudgydelser og andre voldshandlinger. Dokumentet konstaterer, at disse ekstreme positioner ikke lader sig forsones med hinanden, men betoner på den anden side kraftigt, at den revolutionære handling ikke må idealiseres, idet voldshandlinger sandsynligvis kun kan gennemføres på bekostning af dyrebare menneskelige værdier, ja endog, hvis de ikke holdes under kontrol, føre til endnu større lidelse. Dette udelukker dog ikke, siger teksten, at man, stillet over for et sådant dilemma, må anse det som en kristen pligt at gribe til revolutionære forholdsregler i stedet for at tillade en uretfærdig status quo.

Visse fløje inden for moderne teologi, både på katolsk og protestantisk grund, har en tendens til at glemme, at dogmatik og etik altid er uløseligt forbundne. Det er den indsigt, som man i den økumeniske bevægelses historie gang på gang og ofte smerteligt har måttet nå til. Aktion uden teologi er på analog måde det samme som kirke uden teologiske principper, hvilket er en meningsløshed. Dette skal selvfølgelig ikke forstås sådan, at man må foretage dybtgående principielle teologiske under-

søgelser, før man overhovedet kan nå til handling. Det er også tænkeligt, ja måske, når alt kommer til alt, det mest realistiske, at man starter med aktion og jævnsides med denne lader den teologiske refleksion komme til orde. I kristen teologi har økumeniske som mere konfessionelt betonedede handlingsprogrammer i denne teologiske refleksion deres kritiske grænse. Teologien er den instans, som på én gang giver befaling om og frihed til handling og samtidig kritisk garanterer denne aktions forsvarlighed efter kristen tros principper. På verdens spørgsmål til kristendommen understreger teologien ikke blot kirkens ansvar, men tillige forsvarligheden af dens handlinger ud fra et kristent etisk scopus. Med henblik på forholdet kirke-revolution er det ikke blot vigtigt at betone, at der findes forskellige arter af revolutioner. Endnu mere betydningsfuldt er understregningen af, at en »revolutionsteologi« ikke kan udformes løsrevet fra den kristne arv. Kirken kan kun være engageret i revolutionen, hvis den forstås som kampen for at skaffe *bele* menneskeheden livsforhold og livsvilkår, der korresponderer med menneskets værdighed som skabt i Guds billede. Dette er kirkens egentlige revolutionære rolle, og det kan aldrig blive dens opgave at gøre sig til talsmand for voldshandlinger. (Selvfølgelig ligger her det frygtelige problem om for eksempel tyrannordets berettigelse, men pladsen tillader desværre ikke at gå ind herpå.) Kirkens revolutionære holdning viser sig imidlertid mest eklatant i *forsoningen* af de stridende parter. Dette er, set på en verdslig baggrund, virkelig revolutionerende. Enhver sand kirke vil være en sådan revolutionær eksistens midt i verden.

AMSTERDAM (1948) OG EVANSTON (1954)
 Den 1. generalforsamling 1948 i Amsterdam havde sin betydning alene på grund af sin konstitutive karakter. Gennem dannelsen af Kirkernes Verdensråd blev der skænket kirkerne et forum til at debattere tidens

vigtige spørgsmål, og der blev givet dem lejlighed til eventuelt at ytre sig til vigtige problemstillinger i verden uden for kirkerne. Efter en Faith and Order-verdenskonference (konference for tro og kirkeordning) i Lund 1952, hvor der behandledes så vigtige ting som kirkens væsen, den kirkelige gudstjenestes former og interkommunion, blev *Kirkernes Verdensråds 2. generalforsamling afholdt 1954 i Evanston i USA* under mottoet *Kristus, verdens håb*. Ved denne generalforsamling skulle man se at få en institution, der rummede så mange modsætninger i sig, til at fungere. Først i Evanston kunne man for alvor blive konfronteret med begyndervanskeligheder, og det er derfor forståeligt, at denne generalforsamling trods et energisk arbejde og adskillige betydningsfulde udtalelser formodentlig vil gå over i historien som et mindre betydningsfuldt møde.

I tiden efter Evanston gør i hvert fald fire ting krav på vor opmærksomhed. For det første udfoldede man bestræbelser for at skaffe det økumeniske arbejde hjemstedsret i de kirker, der var medlemmer af Kirkernes Verdensråd. For det andet gjorde forholdet til de ortodokse

kirker sig stadig mere og mere gældende, og løsningen på dette problem blev delvis opnået, da fire store og vigtige ortodokse kirkesamfund blev optaget på medlemslisten ved Kirkernes Verdensråds 3. generalforsamling 1961. For det tredje trængte tanken om en integration mellem Kirkernes Verdensråd og det såkaldte Internationale Missionsråd sig på som en meget vigtig opgave. Også denne fandt sin løsning ved den næste generalforsamling, idet den nævnte integration fandt sted ud fra den forudsætning, at mission og økumenik hører samme. Dette er en gammel tanke i den økumeniske bevægelses historie, men altså først nu blev den fulde konsekvens i organisatorisk forstand draget. For det fjerde må forholdet til katolicismen nævnes. Selv om det økumeniske klima måske nok var blevet mildnet noget i løbet af Pius XII's papat, var det først ved Johannes XXIII's bestigning af pave stolen og især efter samme paves indkaldelse af det andet Vatikanconcil, at den romerske kirke for alvor fik et forhold til økumenik. Selv om Romerkirken endnu ikke er medlem af Kirkernes Verdensråd, vil det ændrede klima

Forelæsning i økumenisk center i Genève.

Edinburgh 1910.

vise sig alene deri, at kirken i Rom sender observatører til mødet i Uppsala.

NEW DELHI 1961

Hermed er vi historisk set fremme ved *Kirkernes Verdensråds 3. generalforsamling i New Delhi 1961*, hvor delegerede fra ca. 180 kirkesamfund mødtes under mottoet Jesus Kristus, verdens lys. Som det allerede er antydnet, vil denne generalforsamling i kraft af sine vigtige beslutninger og afgørende teologiske udtalelser stå som en milepæl i den økumeniske bevægelses historie. Ved optagelsen af de ortodokse kirker udvidedes den teologiske horisont i verdensrådet, der indtil da i praksis havde været et protestantisk og anglikansk foretagende. Teologisk fik især den epokegørende udtalelse om kirkens enhed betydning, hvori det hedder, at »enheden, der samtidig er Guds vilje og hans gave til kirken, gøres synlig, idet alle hver på deres sted, som er døbt i Jesus Kristus og bekender ham som Herre og Frelser, gennem den Helligånd føres ind i et fuldstændigt forpligtet fællesskab, der bekender sig til den ene apostolske tro, forkynnder det ene evangelium, bryder det ene brød, forenes i fælles bøn og fører et fælles liv, som vender sig i vidnesbyrd og tjeneste til alle.« Mod denne formulering er blevet indvendt, at den ikke tager tilstrækkeligt hensyn til kirkens universalitet, men i for overvejende grad til den lokale kirke. Uppsalamødet understreger i et af sine dokumenter såvel forbindelsen med som videreførelsen af New Delhi-udtalelsen ved betoningen af kirkens katholicitet, dens almindelighed.

Med beskrivelsen af de tidligere generalforsamlinger er imidlertid ikke alle teologiske forudsætninger for mødet i Uppsala opregnet. Til disse hører også i forreste række *Faith and Order-konferencen i Montreal 1963*. Betydningen af denne konference,

hvor man bl.a. behandlede problemer som skrift, tradition og traditioner, gudstjenesten og Kristi kirkes enhed, lå først og fremmest deri, at man blev klar over den økumeniske samtales udvidelse og dermed forbundne komplicerethed. For første gang i den økumeniske bevægelses historie deltog repræsentanter fra næsten alle traditioner. De ortodokse kirker var stærkt repræsenteret, og fra romerkirken kom der observatører. Det andet Vatikankoncil havde da taget sin begyndelse, og romersk teologi spillede i forhandlingerne en større rolle end hidtil, samtidig med at indtil da upåagtede træk i protestantisk teologisk tænkning kom frem i synsfeltet. Indtrykket af Montreal-konferencen var måske nok kaos netop på grund af indsigten i det økumeniske arbejdes komplekse karakter, men, som det er blevet udtrykt, det var et »forjættelsesfyldt kaos«. På den anden side viste der sig en vidtgående konsensus på forskellige områder, der tidligere havde gjaldt for at være kirkeadskillende. I stedet for at være det fremtrådte de nu mere som fælles problemer for konfessionerne. Dette er måske Montreal-konferencens vigtigste erkendelse, selv om denne endnu kun befinder sig på det teologiske plan.

Når forudsætningerne for Uppsalamødet skal anføres, må heller ikke den vigtige *Verdensmissionskonference i Mexico City 1963* glemmes. Her behandlede så vigtige temata som de kristnes vidnesbyrd over for mennesker af anden tro, de kristnes vidnesbyrd over for mennesker i den sekulære verden, menighedens vidnesbyrd i omverdenen, den kristne kirkes vidnesbyrd ud over nationale og konfessionelle grænser.

GENÈVE 1966

Sidst, men ikke mindst må nævnes den vigtige, internationale *konference om Church and Society i Genève 1966*. På dette møde blev problemer af verdensomspændende karakter behandlet: økonomisk udvikling på baggrund af udviklingen i verden, statens væsen og opgave i en forandringens tidsalder, strukturer for internationalt samarbejde, fredelig eksistens i et pluralistisk verdenssamfund, menneske og fællesskab i samfundsformer, der er under forandring. Vi kan ikke her anføre konferencens resultater, men må nøjes med at understrege to vigtige punkter. For det første er det klart, at konferencen har leveret et vigtigt bidrag til socialtiken. Man har yt-

Ærkebiskop Söderblom, Uppsala 1925.

ret tvivl, om de teologisk-dogmatiske spørgsmål har fundet tilstrækkelig opmærksomhed fra konference-deltagernes side, mens andre derimod har henvist til, at teologien med nødvendighed måtte stå i baggrunden. Fra officielt hold har man indtrængende anbefalet at indkalde til en konsultation til teologisk bedømmelse af konferenceberetningen. For det andet må nævnes det på baggrund af konferencens tema næsten uundgåelige spørgsmål om revolutionen og kirken. Man stillede spørgsmål om, hvorledes kristne skal forholde sig til den revolutionære omkalfatring på teknisk og specialt områder, og under hvilken form man skal give det kristne vidnesbyrd udtryk over for fordringerne om revolutionære forandringer, der kræves i så mange dele af verden, især i de unge verdensdele. På selve konferencen var nogle af deltagerne chokerede over, at revolutionen skulle anses for en normal form for social forandring, andre så derimod i den revolutionære omvæltning beviset for Guds handlen i den menneskelige historie.

SE, JEG GØR ALTING NYT

Sluttelig skal fremsættes nogle ganske få sporadiske bemærkninger om sammenhængen mellem de emner, som Uppsala-generalforsamlingen skal drøfte, og kirkemødets motto fra Johannes' Åbenbaring kap. 21: *Se, jeg gør alting nyt*. Dette skriftords aktualitet føles stærkt netop i vor verden, der undergår en sådan forandring, ja næsten forvandling, som tilfældet er. På baggrund af den ydre verdens forandring opstår med nødvendighed kravet om kirkens og det enkelte individs indre fornyelse. Denne fornyelse kan tit og ofte tage sig ud som et brud med det overleverede; den kan fremtræde som en diskontinuitet, der dog i sidste instans viser sig at være en kontinuitet. Gud fører sig af og til sit folk derhen, hvor det

ikke vil. Han fører det igennem be-
givenheder, der måske ikke umiddel-
bart synes at hidrøre fra Gud, frem
til fornyelsens frelse. Dette er det
frelsehistoriske perspektiv, der lig-
ger bag ved Uppsala-mødets teologi.
Denne fornyelse kan ske på forskel-
lige planer. Det kan være en forny-
else forstået som skabningens fuld-
endelse på den yderste dag. Når 1.
sektions dokument (Helligånden og
kirkens almindelighed) taler om bo-
den som fornyelsens vej og om bo-
dens kraft til de facto at hidføre for-
nyelsen i de kirkelige fællesskaber,
er der måske nok tale om en for-
nyelse i tiden, men når der i samme
sammenhæng tales om, at mennesket
samtidig er ét med den verden, der
blev dømt på Golgatha og som ved
tidernes ende skal dømmes, og ét
med det fællesskab i Kristus ved den
Helligånd, som blev fornyet i pin-
sen og som skal blive fornyet ved
Herrens komme, så er der tale om
en eskatologisk fornyelse. Det sam-
me kommer til udtryk, når 2. sek-
tions tekst (Fornyelse i mission) til
slut taler om, at de kristne, der har
del i Kristi liv og sendelse, har del i
menneskets konflikter og angst og
må være med til at bære menneske-
lig svaghed og perversion. Kun i
denne solidaritet kan fornyelsens
menneske blive synligt, og kun såle-
des kan det moderne menneske høre
forjættelsen om, at alt skal blive nyt.
Kun i denne solidaritet kan menne-
sket allerede nu arbejde på denne
fornyelse, som Guds sejr ved tider-
nes ende skal fuldende. Om forny-
else og nyskabelse på det historiske
plan taler sektionerne 3 (Kirkernes
opgave i den sociale og økonomiske
udvikling) og 4 (Kirkernes opgave i
internationale forhold): den moderne
tids revolutionære omvæltninger, der
måske (eller måske ikke) er udtryk
for Guds handlinger i historien med
sit folk, og endelig om en personlig
fornyelse taler 5. (Gudstjenestelivet i
en sekulariseret tidsalder) og 6. sek-
tion (På vej mod en ny livsstil). Sek-
tion 5 behandler den individuelle el-
ler kollektive persons fornyelse i
bøns- og gudstjenestelivet, og 6. sek-
tion betoner det personlige kristen-
livs fornyelse. (Jvf. til hele denne
udredning docent *Lars Thunberg*:
Inför Uppsala 1968. Kristen Gemen-
skap Hæfte 3, 1967, s. 105-119,
samt Central Committee of the
World Council of Churches, Minutes
and Reports of the Nineteenth Mee-
ting, Genève 1966, s. 52-53.)

Ved en teologisk forståelse af ka-
tegorien fornyelse vil den eskatologi-

ske dimension altid være den afgø-
rende. Den moderne verden kræver
en nyskabelse i tid og rum, en etisk-
dogmatisk aktualisering af teologiske
principper, men selv en sådan nys-
kabelse vil blive skabt ny og blive
fuldkommet ved tidernes ende. Den
fornyelse og nyskabelse, som Uppsa-
la-mødet måtte nå til og som det ved
Helligåndens hjælp kan frembringe,
vil på sin side kun være en forelø-
big, tidsligt betinget form for Guds
føring af sit folk gennem historien.
Den kan højst være udtryk for den
måde, hvorpå Gud i dag taler til
kirkerne. Muligheden for eller snare-
re nødvendigheden af, at en kom-
mende tidsalder ved Helligåndens
hjælp må finde *sin* form for forny-
else, er tydelig. Og dette skal og kan
finde sted uden relativisering af den
kristne arv og tradition så meget
mindre, som det just sker på grund-
lag af denne. *Peder Højen,*

Hvad man ellers kan læse om Uppsala mødet

De af forberedelseskommissionerne
redigerede rapporter foreligger ikke
på dansk, men man har på dansk ud-
givet det lille hæfte, *Se jeg gør al-
ting nyt* (Det økumeniske Fællesråd,
5,50 kr.), som ledelsen af Kirkernes
Verdensråd har udsendt som en
hjælp til de enkelte menigheder til at
forberede sig til mødet.

Ånd og Liv, nr. 37, der bærer
samme titel som forberedelsehæftet,
er netop tænkt som et tillæg til det
officielle hæfte med bibelcitater, ud-
drag af konciltjeksterne samt bidrag
af pater H. Roos, pater H. Rieber-
Mohn og pastor K. Kyrø-Rasmussen
(Baptistsamfundet). (Pauluskredsen,
kr. 2,75).

Det tredje hæfte af serien *Dialoger*,
Rom møder Genève, indeholder
de samtaler, kardinal Bea for tre år
siden førte med ledelsen af Kirker-
nes Verdensråd. Dette hæfte, som
indledes af biskop Westergaard Mad-
sen og biskop Martensen, henvender
sig til et bredere publikum.

Mere teknisk er det særnummer af
tidsskriftet *Lumen*, nr. 32, som inde-
holder teologiske studier over em-
nerne for generalforsamlingen i Upp-
sala med bidrag af bl.a. Th. Jørgen-
sen, E. Schillebeeckx, R. Kieffer, F.
Florin og V. Duclos.

E. Carson Blake skriver

Er det virkelig sandt, at alle kristne har brug
for hverandre for at kende Gud og ret mod-
tage hans kærlighed i Jesus Kristus?

De fleste af os handler oftest, som om vi
ikke tænkte sådan. Det er ikke overraskende,
at vi ofte kritiseres for at tale og handle, som
om vi var Gud og ikke hans tilbedere og tjæ-
nere. For de vigtigste afgørelser, vi skal træffe,
kan ikke baseres udelukkende på vor begræn-
sede personlige erfaring og fornuft. Det er en
kendsgerning, at vi alle behøver hinanden —
og vi behøver også dem, der har levet i tid-
ligere tider, de helliges samfund. Kun sam-
men med andre kristne kan vi af Helligånden
ledes til at kende Gud i Kristus — og til at
elske og adlyde ham.

I den økumeniske bevægelse har vi således
måttet lære, ikke blot den enkelte kristnes af-
hængighed af sine brødre, men tillige at Kirke-
samfundene, der desværre stadig er splittede,
også har brug for hverandre. Det betyder be-
grænsning og forvrængning i selve gudser-
kendelsen, når den enkelte kirke eller det en-
kelte kirkesamfund går på egen hånd.

Det er vort håb og vor bøn, at generalfor-
samlingen i Uppsala, med repræsentanter fra
alle de kirker, som er medlem af Kirkernes
Verdensråd, vil blive brugt af Gud til at op-
lyse, styrke og forny hele hans Kirke — gen-
nem vor fælles tilbedelse, vort fælles bibel-
studium, og når vi i fællesskab tumler med
menneskelivets afgørende spørgsmål og anlig-
gender. Og dette, ikke blot for vor egen skyld,
men som et tegn på Guds hensigt og løfte om
til sidst at forny hele sin skabelse.
Januar 1967.

generalsekretær i
Kirkernes Verdensråd.

Det økumeniske arbejde i Danmark

Af cand. mag. Walter Dalland

Tilnærmelsen mellem kirkerne, der med så stærke skridt har fundet sted siden krigen, er foregået med små, forsigtige skridt i Danmark. Den første fase har været meget vigtige, teologiske samtaler om centrale områder, der stod den evangelisk-lutherske og den katolske kirke imellem. Den næste fase har bl.a. været kirkevandringerne, hvor menigheder har stiftet bekendtskab med dele af de andre kirkers traditioner. Den tredje fase, som vi nu befinder os i, består i en fortsættelse af de to første og en videreførelse i form af forskellige former for fælles økumeniske aktiviteter. Her skal først og fremmest nævnes det samarbejde på det internationale hjælpearbejdes grund, der foregår mellem det katolske Caritas og Folkekirkens Nødhjælp, samarbejdet mellem katolske søstre og søstre ved Lukasstiftelsen og Diakonissestiftelsen i København og lign. ud over landet, og endelig de økumeniske arrangementer i form af weekends og lejre (f.eks. siden 1963 den økumeniske ungdomslejr på Øm) og nu i år den økumeniske højskoleuge på Snoghøj folkehøjskole, samt det studiearbejde, der foregår i den økumeniske studiekommision, hvori adskillige katolikker deltager.

Udviklingen inden for dette økumeniske arbejde inden for de sidste ti år herhjemme er interessant at iagttage. Man begyndte med at diskutere, hvad man kunne kalde interkonfessionelle spørgsmål, men deltagelsen af et stort antal lægfolk har hurtigt medført, at tyngdepunktet mere og mere blev lagt på andre problemer end de specielt teologiske. Mit kendskabsområde er de økumeniske ungdomslejre på Øm, hvor temaerne fra 1963 til 1967-68 tydeligt viser denne udvikling. I 1963 var temaet »Kirkens enhed«, medens det i 1967 var »Kommer døden livet ved?« og temaet til sommer bliver »Kærlighed 68«. Sagt anderledes: Arbejdet har udviklet sig fra at kigge på hinanden til i stedet sammen at se på fælles problemer. Den samme linie er fulgt i programmet til det nye økumeniske initiativ, som Det økumeniske Fællesråd i Danmark står som arrangør af, den økumeniske højskoleuge på Snoghøj den 24. juni til 29. juni i år. Temaet er her: Ansvar og medansvar i fremtidens samfund.

Forskellene mellem de forskellige kirker var tidligere emnet for drøftelserne, nu er de blevet til de forskellige inspirationer, der danner baggrunden for drøftelserne.

Perspektiverne i dette økumeniske arbejde er slet ikke til at overse i dag. Så meget er dog allerede klart fra erfaringer i udlandet, at samarbejdet kan drives meget vidt. I Holland har det økumeniske arbejde bl.a. ført til den såkaldte Sjaloombevægelse, hvor folk på tværs af de konfessionelle grænser er gået i nært samarbejde om de opgaver, som det moderne samfund stiller. Det var den

Hvad er det økumeniske fællesråd?

Det økumeniske Fællesråd i sin nuværende struktur blev dannet i 1954 med 13 repræsentanter fra Den danske Folkekirke og 2 repræsentanter fra hver af kirkerne: Frelstens Hær, Det danske Baptistsamfund, Metodistkirken, Den apostolske kirke og Det danske Missionsforbund samt 1 repræsentant fra hver af de udenlandske menigheder i Danmark: Den reformerte kirke, den anglikanske kirke og den ortodokse kirke. I 1966 indgik rådet den aftale med den romersk katolske kirke, at denne sender 2 observatører til rådets møder.

Det økumeniske Fællesråds arbejde har dels en international og dels national side. På internationalt plan er det opgaven at varetage den danske kirkes kontakt med organisationerne Kirkernes Verdensråd, Den europæiske Kirkekonference og Nordisk Økumenisk Institut. På nationalt plan er det opgaven dels at arbejde for dansk kirkelivs større kendskab til den økumeniske bevægelse, dels at arbejde direkte for bedre kontakt mellem de danske kirker indbyrdes.

I bestræbelsen for at løse disse opgaver har Fællesrådet ladet danne såvel Det økumeniske Arbejdsudvalg som Den økumeniske Studiekommision, i hvilke også den romersk katolske kirke har repræsentanter. For at skabe den bedst mulige basis for den økonomiske og informative side af rådets arbejde, dannedes den »Økumeniske Støttekreds«, af hvilken alle kan blive medlemmer for et gavebidrag på minimum kr. 15,00. Tanken er også, at støttekredsen på frivillig basis kan række rådet en hjælpende hånd, f.eks. i bestræbelserne på at sprede rådets publikationer. Som modydelse for medlemskab af støttekredsen tilsendes medlemmerne vederlagsfrit bladet »Kirken På Vej«, der er fællesorgan for organisationerne: Det økumeniske Fællesråd, Dansk Missionsråd og Det danske Bibelselskab. På dette blad kan der naturligvis også abonnere på normal vis.

Det økumeniske Fællesråds daglige drift varetages af sekretariatet, der har til huse i Københavns bispegård i Nørregade 11, 1165 København K.

hollandske Sjaloombegrupper, der meget stærkt engagerede sig i at følge den nyligt overståede internationale handelskonference, den såkaldte UNCTAD-konference, i New-Delhi op, hvor u-landene og de rige industrilande (både i øst og vest) stod over for hinanden. Den hollandske Sjaloombegrupper havde sendt en »skyggedelegation« til New-Delhi med den opgave at rapportere hjem, i hvor høj grad den officielle hollandske delegation levede op til de mange smukke ord, der blev sagt hjemme i Holland om u-landshjælp.

Det er den slags perspektiver, der tegner sig i den nye generations indstilling til økumenisk arbejde. Sagt på en anden måde: De økumeniske grupper bliver aktionsgrupper, der ud fra deres kristne inspiration skal være surdejgen. Der trænges til en samvittighed i dag.

Sat fra katolsk hold har det også vist sig, at først gennem det konkrete økumeniske arbejde, hvor man ikke skulle diskutere, hvilken kirkes dogmatik, der var den mest sande, har det været muligt at få respekten for hinandens forskelle ind som noget redeligt. Årsagen hertil er simpelthen, at vi befinder os i samme situation som alle andre mennesker, vi skal løse de samme problemer, og ingen er mere fremragende til at gøre dette end andre.

Det har vist sig at være en frugtbar måde at drive økumenisk arbejde på, at mødes i de fælles problemer. At dette stiller spørgsmål til kirkernes måde at opføre sig teologisk på er så en anden sag. Det er f.eks. et interessant forhold, at det økumeniske arbejde i Holland har ført til mange overvejelser over de positive aspekter i de blandede ægteskaber, der herhjemme kirkeretsligt og teologisk betragtes som noget unormalt, skønt de udgør omkring 80 pct. af de ægteskaber, som katolikker eller frikirkemedlemmer indgår. I Holland har dette bl.a. medført studiearbejde vedr. de økumeniske perspektiver i børneopdragelsen i sådanne ægteskaber.

Det økumeniske Fællesråd i Danmark, hvor to katolske præster er observatører, og Danmarks økumeniske Ungdomsråd, hvor Danmarks Unge Katolikker er medlem, er de organisatoriske rammer omkring meget af det økumeniske arbejde, der foregår. Inden for begge organisationer er linien, kirkernes ansvar over for verden begyndt at præge arbejdet.

Walter Dalland

Uppsala og den nye livsstil

Af pater Frits Florin O. P.

Uppsala 68« bliver hovedsageligt et møde for gamle kirkeforstandere og endnu ældre kirkefyre. Kun de større kirker, som jo har tilsvarende større repræsentant-skab kan tillade sig at sende også en yngre repræsentant med. Så er der såkaldte »ungdomsrepræsentanter«, men de har ingen stemmeret ved møderne. De får kun lov at være der. De italienske og franske ungdomsafdelinger har oven i købet sagt nej tak til indbydelsen på grund af, at Verdensrådets centralkomite mødtes på græsk territorium uden med et eneste ord at protestere på grund af militærregimentets forbrydelser mod de elementære menneskerettigheder.

Ungdommen fik en chance

I sektion VI fik ungdommen så alligevel en chance til at prøve at få sagt, hvad *de* synes er af afgørende betydning for en kristen idag. Ud-kastet til teksten, der skal behandles på det store møde, blev lavet i en gruppe, der en hel uge samlede alle forstudier, gjort af Verdensrådets ungdomsafdeling og samlet i et dokument på syv sider, som man finder i »Drafts for Sections« (Geneve 1968, s. 112–118). Der ligger både i titlen (Towards a new Style of Living) og i indholdet en bøn til den ældre generation om at måtte være med i kirken – selv om man ikke kan lade være med at forstyrre den søde fred, de gamle forestillinger og den bestående orden, selv om man ikke lever

af de samme anskuelser som de andre og ikke har samme problematik. Ud-kastets tekst taler om forholdet mellem generationerne, om »nyt og gammelt«, rig og fattig, mand og kvinde og om personlig afgørelse inden for fællesskabet ... Der tales et nyt sprog, der »fortælles« om rigtige levende mennesker, om hvad de oplever, hvad de stræber efter, hvad de tror på, om hvorledes de skuffes i deres forventninger – for at spørge: hvad er Guds gave i alt dette, hvorledes åbenbarer han sig her eller skjules han i stedet for at forherliges. Gud, de kristnes Gud, har jo åbenbaret sig i et folks tvetydige historie og i mennesket Jesus' fuldkomne hengivelse indtil det sidste: »Derfor har også Gud højt ophøjet ham og skænket ham navnet over alle navne« (Fil. 2,9).

Kirken – et asyl for de svage

Også iblandt de relativt få unge her i landet, der vil forstå evangeliet som noget, der kunne have betydning for menneskers fremtid, støder man ofte på en konflikt mellem på den ene side den overbevisning, at man kan leve livet som Gudsforherligelse ved at leve det for de andre, og på den anden side verdensfremmedheden, den trættende kedsomhed og indlysende irrelevans, flugten i fortiden, det »mystiske« eller rent æstetiserende, som kendetegner alt, hvad der er kirkeligt. Kirken gøres til et asyl for de svage – ikke til et

sted, hvor man kan helbredes, hvor man aldrig opgiver håbet på grund af nogen som helst menneskelig svaghed (fordi man tror på syndernes forladelse), dvs. hvor man ikke befæster mennesker i deres svaghed (det ville jo betyde, at man opgiver håbet med dem), men hvor man forkynder uforfalsket og uformindsket evangeliets radikale krav til dem. Dette krav er det, som Jesu eksistens stiller enhver der tror, at Gud i dette menneske åbenbarede både sig selv, og hvad han vil med os mennesker: at vi skal leve i total lydighed mod den Gud, der er kærlighed.

Vi kan ikke leve i et asyl, der ser det som sin opgave »at forsvare det bestående og at organisere passende højtideligheder i anledning af fødselen, vielsen og døden. Meget sjældent tænker man på kirken som et fællesskab af glade folk, der har et håb og et budskab til verden; der kæmper for økonomisk retfærdighed og menneskelig værdighed; der går ind for de syge og foragtede; der støtter og forsvarer ansvarlig frihed for videnskabelig forskning og for kunsten« (nr. 8).

De flytter til forstaden

Man undrer sig over, at den største del af ungdommen i Danmark (det gælder ikke mindst katolsk døbt ungdom) mister enhver kontakt med den officielle kirke. En del af dem flytter ganske bevidst til periferien, til den officielle kirkes »forstad« – der hvor man modtager både dem, som kommer udefra og dem, som flygter indefra: dem som ikke kan holde ud at være i »den gamle by« længere. I den sidste såkaldte »postkonciliære tid« kommer der bl.a. nogle, der i sin tid var flyttet til den indre by, fordi de var fortryllet af dens museumsprægede skønhed eller dens urokkelige monumentalitet – og som nu pludselig opdager, at de har levet blandt vaklende kulisser og fortidsminder, der ikke mere kan restaureres – trods mange ærlige forsøg. Hvor skal det Nye Jerusalem ligge? ... ▶

Økumenisk procession.

Er kløften blevet for dyb?

Er kløften mellem den gamle bys beboere og dem fra forstaden blevet for dyb? Udkastets tekst siger: »At leve i verden idag er noget, man skal lære. Og det gælder både for de unge, de midaldrende og de gamle, måske med hver sit ansvar, men i hvert fald hver gruppe udfordret og inspireret af de andre« (nr. 6). På begge sider, hos de unge (af hjertet!) og de ældre, skal der ærligt spørges, hvad det er som forarger de andre. De unge skal forstå, at for dem ligger faren i fanatismen, i en ny form for dogmatisme (»alt hvad der er nyt er godt«), i flugten, i den aktuelle beruselse. Men de, der tænker og lever mere traditionelt, skal i det mindste *tåle* udfordringen, der ligger i fantasien, i det foreløbige, det manglende evighedsskær, det smidige, det sære, det uafklarede i de andres livsstil. Ofte stilles vi derimod over for kravet: enten vender I tilbage til det pastorale asyl, eller I flytter endnu længere ud i periferien, hvor vi ikke længere kan se hinanden, så at vi ikke længere kan virke som en udfordring til hinanden. den.

Mod ukendte horisonter

På en måde er det i øvrigt rigtigt nok, at man i »forstaden« lever og næres af noget andet end i den gamle by. Man tror som sagt ikke på, at det væsentlige kan reddes ved restauration af det gamle. Udviklingen har været hæmmet i alt for lang tid. Det hjælper ikke at doktorere lidt ved liturgien og at pille her og der ved de bestående strukturer. Forskellen mellem restauration og sand fornyelse er, at denne sidste ikke på forhånd ved, hvor reformens grænser vil ligge og hvorledes det – igen foreløbige – resultat vil se ud. »Som Israels folk før den, er kirken gået gennem en forandrende historie. Den har fundet sit udtryk som en undertrykt sekt, som en statsreligion, i familien, i klosterlivet, i sognesystemet, i en frikirkelig ordning. Hver tidsalder har krævet ny stillingtagen. I vor tid kaldes de kristne efter alt at dømme til at forlade fortroligt område og til at vove sig ud mod ukendte horisonter« (nr. 9).

Aktiv indsats for de andre

Ofte siger man at de, der bor i »forstaden«, ikke har sans for bøn og kontemplation, at de er aktivister, at de kun ser det medmenneskelige og glemmer Gud. Gruppen, der udar-

bejdede udkastets tekst, svarer: »Idet vi venter Guds komme, bedende dag efter dag og i meditation over hans åbenbarelse i Jesus Kristus, kan vi være tegn på hans *agape*, dvs. eksempler på den kærlighed, som man genkender Kristi disciple på. *Agape* betyder aktiv indsats for de andre« (nr. 10). Vor bøn er et forsøg på at tolke denne verden og dette liv som Guds nådegave, og vor kontemplation er den virksomme erindring om Jesus Kristus, den erindring, hvori Jesu Ånd er virksom. I kristendommen er der ikke noget direkte, uformidlet gudsforhold. Den eneste Midler er Jesus Kristus, et menneske som vi – dog uden synd: »Derpå kan I kende Guds Ånd: enhver ånd, der bekender, at Jesus er Kristus, kommen i kødet, er af Gud« (1. Joh. 4,2). Og siden da er det i den mindste blandt brødre, vi kan genfinde hans ansigt: »Aldrig har nogen set Gud; hvis vi elsker hverandre, bliver Gud i os, og hans kærlighed er blevet fuldkommet i os« (1. Joh. 4, 12). Alle guder, som vi finder andre steder end i kærlighedens eller hengivelsens nådegave (som vi har lært det af Kristi ord og liv), er afguder.

Tænk på Camillo Torres

Afsnittet om rig og fattig, om mand og kvinde og om den enkeltes afgørelse i fællesskabet, går ud fra samme indsigter. Kan kirkerne og de mellemkirkelige organismer ikke være et sted, hvor der så at sige eksperimen-

teres med strukturer, der kan inspirere både national og international politik (nr. 15)? »Hvor der er en levende protest mod selvisk opstabling af rigdom; hvor en fremmed anerkendes som kollega og bliver modtaget som en velkommen nabo; i dem, der er parat til at bosætte sig i en kinesisk, sort eller arabisk ghetto – der finder vi forsoningens ambassadører i vor tid« (nr. 17). »Vi er kaldet til at arbejde med andre i verdens strukturer, idet vi søger at omdanne dem i menneskehedens tjeneste« (nr. 18). Både det at sætte sit eget liv på spil i et revolutionært angreb mod den etablerede uretfærdighed (tænk på Camillo Torres) og den rene anvendelse af ikke-voldsmetoder kan være inspireret af evangelisk kærlighed, siger teksten.

Det evangeliske perspektiv

Kvindens begyndende emancipation i samfundet, de nye former for forhold mellem mand og kvinde, spørgsmål vedrørende prævention: også her stilles de væsentlige spørgsmål ud fra samme evangeliske perspektiv (nr. 19–21).

Den nye livsstil bæres af viljen til at hengive sig til Guds handlen med os gennem det liv og de medmennesker, han giver os: det er det nye bud, som »viser sig som sandhed i ham (Kristus) og jer, thi mørket viger, og det sande lys skinner allerede« (1. Joh. 2, 8).

Frits Florin.

I forstaden . . .

Uppsala og et ændret samfund

Af cand. mag. Ellen Nielsen

Hvorledes kan Uppsalamødets eskatologiske motto »Se, jeg gør alting nyt« blive en ændring af situationen i samfundet og navnlig i de lande, hvor mennesker stadig lever under menneskeligt uværdige kår? Spørgsmålet føles i vor tid påtrængende både for katolikker, protestanter og alle andre kristne konfessioner. Men måske har katolikker en særlig grund til at beskæftige sig med det.

Tanken på det eskatologiske, det der venter når Guds verdensplan er fuldbragt, er stærkt fremme i vor tid. Det var den også op til år 1000, hvor datidens kristne verden forventede dommedag og derfor gav sig til at arbejde intenst for at være rede til at høre ordene »Se, jeg gør alting nyt«.

For os i dag vil det sige, at Gudsfolket bevidst søger at rette blikket fremefter imod det mål, som vandrungen gælder, i stedet for at blive hængende i fortiden.

Vi må nok indrømme, at ordet »tilbage« i lange tider har spillet en større rolle for de kristne end begrebet »fremad«. Har vi ikke med længsel set tilbage mod Middelalderen som troens store tid? for ikke at tale

om paradiset på jorden – selv om vore forestillinger om, hvordan de første mennesker har været og levet, næppe kan være helt virkelighedstro. Har vi ikke, vi danske katolikker, sunget med begejstring om, at Danmark skulle blive katolsk igen, som det var i fordums tid? Og da Car-dijns arbejderbevægelse startede i 1920'erne, var parolen den at vinde arbejderklassen *tilbage* til kirken, til Kristus. At kirken skulle kunne bevæge sig ud til arbejderne, lå endnu fjernt fra dem, der dog ellers var pionerer.

Paverne havde ganske vist med baggrund i enkelte læge katolikkers eksperimenter og tænkning søgt at give nogle sociale direktiver. Man kunne se, at noget var galt i 1890'ernes samfund, men dette måtte skyldes moralske fejl hos arbejdsgiverne, som de bare behøvede at rette, så ville alt blive godt igen. Over for den vågnende arbejderbevægelse og socialismens program meldte kirken pas. »Fremskridtet« blev fordømt så eftertrykkeligt, som det nu var muligt for Pius IX. Endnu i dag er »progressist« (fremskridtsvenlig) for mange et udtryk, der stempler folk som tvivlsomme katolikker. Man

overlod marxisterne at analysere samfundsforholdene, pege på systemets fejl og vise en vej frem til bedre levevilkår for mennesker. Selv havde kirken et statisk syn på samfundet, mennesket og sig selv.

Men historiens herre, som ikke kun bekymrer sig om de kristne men også om alle de andre, hele den arme menneskehed, greb ind. Vi forstår nu, at vi ikke skal vente med at »gøre alle ting nye« til den yderste dag, vi huskede, at de første mennesker fik påbud om at »gøre sig jorden underdanig«. De skabte ting, også som de er omformet af mennesket i det moderne højt tekniserede samfund, skal bringes til at tjene mennesket.

Men hvad ser vi? Et land er fortvivlet over ikke at kunne afsætte sin overvældende kornhøst, mens et andet sulter. Danmark eksporterer sit overflødige sukker til Uruguay, og derved styrtes dettes nabolands rørsukkeravlere i ruin. For bare at nævne et par grelle eksempler på den urimelige indretning af verdensøkonomien.

Er det så nok at påpege, fordømme og formane? Må den ansvarsbevidste kristne ikke gøre noget ved

det? Og ikke bare lappe, men radikalt ændre samfundsforholdene?

Altså revolution. Ordet kan efterhånden endog udtales af biskopper, i hvert fald i Latinamerika. Men hvis nu magthaverne bruger deres magt til at hindre enhver ændring af samfundsstrukturen, hvad så? Kan og skal de revolutionære da selv bruge magt og eventuelt våben?

Dette er just nu blevet et brændende spørgsmål verden over som følge af begivenhederne i Vietnam, i Amerika, syd som nord. Der tales ligefrem om en *revolutionsteologi*.

Tilsyneladende siger den katolske kirke nej til denne mulighed. Paul VI erklærede nylig: »Nogle mener, vi har åbnet vejen til, hvad der kaldes revolutions- og voldsteologi. En sådan forvildelse er helt igennem fremmed for vor tankegang og vore handlinger.« Paven hentyder til fortolkningen af den passage i rundskrivelsen »Om folkenes fremskridt«, der taler om, at fristelsen kan blive stor til at bekæmpe uretten med magt.

I Colombia opgav Camillo Torres sin præstegerning for at slutte sig til guerillagrupper, fordi han var blevet overbevist om, at der ikke var nogen anden udvej end at hjælpe det undertrykte folk til at rejse sig. Det satte han livet til ved. En brasiliansk biskop har erklæret, at en folkelig væbnet revolte kan være lovlig, når folket undertrykkes og lever på en sulteløn. Vicepræsidenten for den latinamerikanske bispekonference msgr. McGrath går ind for revolution, men uden voldsanvendelse. Blot hersker der efter nogles mening allerede en voldstilstand, nemlig når mennesker sulter, – »sultens tavse vold«. Er den ene slags vold så bedre end den anden? En teolog i Rom, pater Jarlot s.j., som var medarbejder ved »Om folkenes fremskridt«, svarer således:

»Der findes samfundsstrukturer (i Latinamerika), som i sig selv er uretfærdige, fordi de er i alvorlig modsætning til millioner af menneskers legitime udvikling, og fordi de hindrer landets nødvendige økonomiske og sociale udvikling. Her er den økonomiske, politiske og militære magt i hænderne på de samme personer. Til trods for, at landene har haft forfatninger i halvandet hundrede år, er der intet håb om, at demokratiske former og institutioner kan fungere. Der synes kun at være én vej ud af denne uretfærdige struktur: en *uretfærdig* vold kan kun overvindes ved en *retfærdig* vold.«

Ligesom msgr. McGrath efterlyser pater Jarlot derfor en teologi om den retfærdige brug af vold og om i hvilken grad voldsanvendelse er moralsk tilladelig.

Kirken har jo før søgt at give retningslinier for vold, nemlig m.h.t. krige. Men pater Jarlot mener, at den gamle teori om retfærdig og uretfærdig krig ikke svarer til problemet i dag, og at de klassiske middelaldereteorier, som svarede til datidens samfundsformer, ikke passer til den moderne tids strukturer.

Vi behøver endelig ikke at gå længere tilbage end til den sidste krig med dens besættelse. Deltagelse i frihedskamp og sabotage blev ikke fordømt af vore katolske ledere. Og general Francos oprør blev som bekendt tilbørlig velsignet af de spanske biskopper . . .

På Cuba er revolutionen en fuldbyrdet kendsgerning, og den pavelige nuntius på øen vedgår, at den har haft positive sociale følger, samt at han i øvrigt ikke ser nogen fare i, at en katolik antager marxismens økonomiske teorier i sit praktiske engagement som aktivt medlem af en revolution. Hvornår mon kardinal Wyszynski vil bekvemme sig til at sige det samme? Og i Mexico (hvad læste vi ikke i gamle dage i Katolsk Ugeblad om de slemme kommunister, som forfulgte kirken), der siger nu landets 80 biskopper, at der er kommet reelle velgerninger ud af revolutionen for bønderne og indianerne.

Og alligevel – alligevel tør kirken ikke give grønt lys. Paul VI skelner mellem voldsteologi og en positiv, modig og energisk aktivitet, som er nødvendig i mange tilfælde for at etablere nye former for socialt og økonomisk fremskridt. Den latinamerikanske bispekonferences øverste, msgr. Vilela Brandao, har i Rom gjort rede for sit kontinents forhold, som er sådan, at her kan kirken ikke nøjes med at prædike et rent »engleligt« evangelium, »for da ville den fjerne os fra næstekærligheden og retfærdigheden og dermed fra fredens vej.« Biskoppen konstaterer, at utålmodigheden stiger hos studenterne og andre, udviklingsteologien bliver til revolutionsteologi og i visse grupper til volds- og guerillateologi. Og da er spørgsmålet, om den pris, befolkningen kommer til at betale, ikke er for høj.

Men vi i velfærdslandene i Europa skal nok være varsomme med at dømme og fordømme »guerilla-præsterne«. Vi ved altfor lidt om, hvor urokeligt de privilegerede klasser

Kirke i revolution

Ær alle, elsk broderskabet (dvs. menigheden), frygt Gud, ær kongen!« Denne formaning i søndagens epistel kommer unægtelig på tværs af vort adfærdsmønster i dag. Gik ikke hundredvis af skolebørn i den stille uge til Christiansborg, råbende: »Lorteland, lorteland!« Og griber ikke næste alderstrin, studenterne, i land efter land til vold! Er ikke også Gudsfolkets fællesskab svært belastet af kristne, der ikke vil vedkende sig den særlige kærlighed til eller solidaritet med deres medkristne? ja, som tilmed forgriber sig på det trogrundlag, som end ikke Kirken i sin helhed har nogen myndighed fra Kristus til at ændre (hvordan i alverden skulle den have myndighed til at ændre det fundament, den selv er bygget på!). Ved vi, som lever i dette åndelige klima, overhovedet, hvad det vil sige at ære alle, elske menigheden og frygte Gud?

Peter skriver fra Rom til de kristne i Lilleasien, og vi skal ikke tro, hans formaning virkede mindre udfordrende på dem. De levede ikke

siddet i alle sydamerikanske stater i alliance med USA og dets monopoler. Vi kender ikke styrken i det apparat, hvormed denne magt oprettholdes.

Vi kan ikke ønske folkene der en skæbne som Vietnams. Selv om vi endnu ikke ved, hvad der kommer ud af begivenhederne i Sydøstasien.

Er der en tredje vej frem, sådan som arbejderne fandt den, da de holdt op med at ødelægge maskiner og i stedet for opfandt strejkevåbnet, en magtfuld og effektiv form for ikke-vold? *Ellen Nielsen*

Skriftbetragtning
3. søndag efter påske.
1. Peters brev 2,11-19.

Der gik også et par ruder under barnedemonstrationen.

blot i hedningeland, men i en fjendtlig verden, hvor forhør, arrestationer, domme og forfølgelser hang over hovederne på dem som i et andet jerntæppeland, og hvor kejserkult og slaveri tilmed hørte til den anerkendte samfundsorden. I denne situation giver apostlen dem og os en hel lille katekese om Kirken i verden.

Hvilken holdning skal de kristne indtage?

Skal de tilpasse sig eller gøre oprør? Ingen af delene. De skal være lydige. Lydige?? Ja, lydige over for Gud i den samfundsorden, de lever i. Hvad vil det sige?

Det vil 1. sige, at de skal bevare den afstand til verden, som troen giver. I troen er vi jo viet til Kristus og derfor skilt ud fra verden. Vi er fremmede og udlændinge i den. Således frigjorte fra verden skal de 2. indordne sig under myndighederne, det være sig konger eller landshøvdinge, rimelige eller urimelige arbejdsgivere. Bundet til Gud i deres samvittighed skal de respektere autoriteterne, om også de må lide uretfærdigt. Sagtmodige og loyale udadtil skal de 3. gå i kamp med sig selv, mod »de kødelige lyster, som fører krig mod sjælen«. For kun sådan kan hedningerne få øje på Gud i deres liv, så de kan tage imod ham, når de får deres besøgestid.

Midt i hedningeland, skjult i et lovlydigt, borgerligt liv skal altså frelsens drama udspilles igen, »for at I kan følge i Kristi fodspor« (2,21).

Hvad skal vi stille op med det budskab?

Har de historiske forhold ikke ændret sig så meget, at Bibelen i det mindste i dette brev er forældet? Eller hvis dette er at følge Kristus efter, mangler der så ikke en side i hans liv, som kunne tilgodese det, som optager os i dag, nemlig 1. at vi skal tilpasse os den moderne verden; 2. at vi skal have gjort ende på autoritetsdyrkelsen og gennemtrumfe frihed til at blive orienteret om alt og være medbestemmende om alt; 3. at vi for at komme al uretfærdighed til livs må gå revolutionens, om det så skal være den blodige revolutions vej!

I alle 3 punkter er der imidlertid en tvetydighed, som må frem, hvis vi skal se klart. Hvis tilpasningen til verden betyder, at vi skal tilegne os denne verdens mentalitet, da er vi galt afmarcheret, for troen kræver en radikal sindelagsændring af os (Rom 12,2; Ef 2,2; 1. Kor 7,31). Hvis reaktionen på autoriteternes misbrug går ud på at afskaffe al autoritet, da går det os ligesådan. Apostlene formaner os ikke blot til at indordne os under vore foresatte, men at forekomme hinanden i at vise ærbødighed for således at opelske gudsbarnets værdighed i hinanden (Rom 13,1-7; Ef 6,1,2,5; Rom 12,10). De kristne skulle være for kloge til at lade sig indfange af de alminde-

lige autoritetskomplekser. De skulle kort og godt rense autoritetsmisbruget ved en sand og loyal brug af autoriteten.

Denne klogskab erhverves kun gennem en smertefuld kamp med sig selv, for at man kan blive tømt for al selvklogskab og verdslig visdom og fyldt med Guds Ånd. Dette er svaret også på revolutionsgalskaben. Den kristne, som lever i troens afstand fra verden, skulle kunne gennemskue den blodige revolution som den »nemme« udvej, mennesker griber til, når de ikke orker kampen med sig selv og derfor ikke kan stå model til den evangeliske revolution, der vil gennemtrænge samfundet ad frivillighedens og fredens vej med en kristen sindelagsændring.

Den blodige revolution fører til borgerkrig og diktatur eller opløsning. Men kristendommen overlevede, da romerriget forfaldt. Den blev gæren i den nye verden, som opstod. Og det vil være afkristningens skyld, hvis vor verdensdel synker tilbage til u-landsstatet igen.

De, der tager Martin Luther Kings død som bevis på, at hans Kristi efterfølgelse altså ikke kunne nytte noget i verden 1968, skal, hvis de ikke vil lade sig oplyse af Bibelen, blot afvente det næste kapitel i verdenshistorien for at blive klogere. Tiden giver Gud ret.

Elsebet Kieler.

Esbjerg

Malerfirma

Holger Jørgensen

Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 2 38 51

Interessenselskabet

Nis Petersen

Tømrer- og Snedkerforretning
Danmarksgade 12
Esbjerg
Telefon 2 84 48

H. Johansen

Murermester

Kronprinsensgade 57
Esbjerg
Telefon 2 15 45

K. Højland

Aut. vand- og gasmester

Kronprinsensgade 82, Esbjerg
Telefon 2 67 08

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Kongensgade 64, Esbjerg
Telefon 2 08 29

L. Basse

Kaffe - vin - konserver

Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 2 05 76

Vestjydsk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon (051) 2 13 11

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

Helsingør

Tømrermester

Ejnar J. Nielsen

Frejsgade 20. Tlf. 21 03 11
Værksted og plads, Nygade 2
Helsingør. Tlf. 21 00 81

Georg Poulsen & Søn

Blikkenslagermestre

Sct. Annagade 19
Helsingør. Telf. 21 01 64

Kolding

P. Jeppesen & Søn

Murermestre

Zahngade 4, Kolding
Telefon 2 06 93

Barkholt boghandel

Bogladen med de mange bøger
Kolding
Telefon 2 15 33

H. Overbeck

Ingeniørfirma

Havnepladsen, Kolding
Telefon 2 35 55

J. Krenk

Ingeniørfirma

Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 2 33 44

RYBERG's Bageri & Conditori

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 05 88

*Drik kaffen i vort hyggelige
cafeteria*

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 2 01 55

Peter From

Kolonialhandler

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 32 10

Slagteriudsalget

Haderslevvej 7. Tlf. 2 33 77

Kolding

*1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver*

Støt vore annoncører

Roskilde

Firma Hans Møller

v/ Ib Møller

Sct. Olgsgade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77

*Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand
Sanitet - Centralvarme og oliefyld*

*Skolebøger - Skolerekvissitter -
Billedbøger - Skønlitteratur -
Papir - Fyldepenne - Billig-bøger*

Roskilde Boghandel

Sct. Olgsgade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejegod Jørgensen

Slagtermester

Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olgsgade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

Malerfirmaet

Edvard A. Petersen

Kornerupsvænge 5 - Roskilde
Telefon 35 16 94

C. J. Gerlachs efft.

Allehelgensgade 8, Roskilde
Tlf. 35 27 77

Aut. leverandør af kirkevæne

P. F. Kjeldsen

Skomagergade 34
Telf. Roskilde 35 75 75

Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

København

Fa. Karl A. Hansen

*Murermestre * Entreprenører
Ingeniør * aut. kloakmester*

Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 16 55

Ernst Grell & Co.

aut. elektrinstallatører
Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 - 2678

Husk at forny Deres
abonnement

Graham Greenes revolutions teologi

Lilian Gish som ukuelig amerikansk dame har reddet Richard Burton fra at få slået tænderne ud.

Helge Kristensen anmelder filmatiseringen af »Maskespillet«

Med Graham Greenes stærkt beundrede roman »Maskespillet« har den såkaldte revolutionsteologi – forsøget på at give den sidste udvej (vold) i kampen mod en bestående uretfærdighed et kristent fortegn – fået et skønlitterært udtryk. Bogen er altså lige så aktuel i 1968, som den var, da den udkom for to år siden, og det samme kan naturligvis siges om filmen af samme navn. Samtidig indeholder historien en alment menneskelig side, det evige spørgsmål: Hvem er jeg? Er jeg mig, når jeg laller almindeligt omkring? Er jeg mig, når min samvittighed gør mig led ved mig selv? Når jeg døver min samvittighed? Eller når den en sjælden gang indrømmer mig, at der handlede jeg rigtigt? Deraf titlen »The Comedians« – »Maskespillet«.

Før den ædle sorte læge, doktor Magiot skal likvideres af Haitis diktators hemmelige politi (og diktatoren Duvalier sidder der jo den dag i dag), når han at skrive et brev – lidt af et åndeligt testamente – til Mr. Brown – bogens fortæller. Det hedder bl.a. i doktorsens brev: »... kommunismen er mere end marxisme, akkurat som katolicismen – og glem ikke, at jeg er født som katolik – er mere end den romerske kurie. Der er en *mystique* såvel som en *politique*. . . . Katolikker og kommunister har begået store forbrydelser, men de har dog i hvert fald ikke forholdt sig passive som et velfunderet samfund og blot været lunkne. Jeg vil hellere have blod på hænderne end vand som Pilatus.«

Det er den i øvrigt meget stilfærdige doktor, der taler til samvittigheden, selv om han – meget konsekvent – må komme for sværdet. Komedianterne omkring ham – de mennesker, der prøver at finde en grimasse, der kan passe, for ikke at blive indblandet og få deres cirkler forstyrret, fremfører: »Vi vil ikke

blandes ind i politik.« »Når mennesker torteres, så deres skrig kan høres langt fra fængslet og myrdes uden lov og dom, er det så politik?« (Den sidste replik er citeret efter hukommelsen på grundlag af filmen.)

Mr. Brown, »Maskespillet«s hovedperson, er en rigtig Greenehelt, dvs. en anti-helt. Han er i familie med præsten i »Magten og Æren«, Maurice i »Enden på legen« og Querry i »Udbrændt«. Han er ejer af et forfaldent hotel på Haiti, han er en diplomatfrues elsker og oven i købet skinsyg, når elskerinden har været ham »utro« med sin mand. Han er hundeangst for fysisk smerte og kan alligevel ikke bare sig for at genere diktatorens modbydelige politi, selv om det kan betyde tabet af hele tandrækken. Naturligvis er han katolik, selv om han ikke er særlig stolt af det, og alligevel virker den hos Graham Greene uundgåelige nåde gennem ham, så han en dag, da det gælder, kommer til at gøre fyldest som skriftefader.

Graham Greene har selv skrevet drejebogen til filmen, der er lavet i det helt brede format i farver og hele pibetøjet. Desværre er disse store formater også rent dramatisk svære at håndtere, og nogle gange i løbet af de tre timer sender man de berømte Graham Greenefilm i en af engelsk films store glansperioder, tiden under og umiddelbart efter anden verdenskrig, en venlig tanke. Det var dengang, Carol Reed skabte »Den tredje mand« og »Øjenvidnet«, og siden har en Graham Greene-film ikke været det helt store. Nu har instruktøren Peter Glenville, som for nogle år siden lavede »Becket«, stået på podiet, og selv om vi altså ikke står overfor det bedste, så har vi dog det næstbedste, og det er ikke så ringe endda.

Svagest er filmen, hvad angår det plagsomme kærlighedsforhold mellem Brown og diplomatfruen. Det er ikke

Richard Burtons og Elisabeth Taylors skyld, men nok manuskriptet. Som Graham Greene altså selv har skrevet og oven i købet givet en anden slutning end bogens. Replikkerne i kærlighedsscenerne er et unuanceret koncentrat af bogens, og de klinger i den store primadonnastil. Er der tale om en effekt, som skal vise tomheden og verdensflugten i forholdet, kommer dette i hvert fald ikke klart nok frem. Bedst er filmen, hvor den skal understrege den »revolutionsteologiske« problemstilling og gengive det farverige og samtidig så forfærdelige miljø. Det er både i bogen og i filmen et kup at lade et retlinet og blåøjet amerikansk ægtepar, der prædiker vegetarianisme midt blandt rædslerne, gribe aktivt ind i handlingen. De to gamle ukuelige spillere strålende af Paul Ford og Lilian Gish, og filmen får udmærket Graham Greenes vekslen mellem hovedrysten og dyb beundring for de rene af hjertet frem. Som fidusmageren Jones, der går vel forberedt ind til den store opgave, han hidtil kun har fabuleret om, ser vi et nyt eksempel på Alec Guinness' eminente portrætkunst. Som endnu en yndlingsfigur hos Greene – den hjertengode ægtemand, der driver sin kone i armene på elskere – ser vi en resigneret og afdæmpet Peter Ustinov. James Earl Jones leverer et ædelt billede af moralisten Greenes samvittighed – dr. Magiot.

Filmene er opbygget med chokvirkninger. Der er tortur, voodoo med dyreoffer og overskårede halse, og man må ikke overse, at dette er godt stof, men på den anden side heller ikke, at det er virkelighed med tydelig adresse til begivenheder både i Asien, Afrika og Latinamerika. »Maskespillet« er ikke den helt store Graham Greene-film, men ikke desto mindre er det en seværdig film, der føjer en brik til vort billede af den tid, vi lever i. HK

Bistrup Olie & Kul

Vasevej 70
Birkerød. Tlf. 81 35 70
Alt i brændselsolier

Glarmester**POUL V. JOOST**

Slotsgade 7, København N
Telefon 39 79 77

Stort udvalg i fotografirammer

D. Plate Petersen

Malermester

Tlf. Fasan 2718

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. 55 57 80.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

J. Qvist Jensen

Slagtermester

Vesterbrogade 107 C
København V
Tlf. Eva 3767
Kød, flæsk, pålæg
En gros og en detail

P. Juul & Co. A/S

Bygmestre

Bistrupvej 93
Birkerød Tlf. 81 06 72
Alt bygningsarbejde samt
reparationer udføres

Ove Juel-Christensen

Tlf. 29 55 88

Kaffe og kolonial en gros

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon 121 og 205

Gardiner

Manufaktur

Hvidevarer

Sengeudstyr

Textil-Varehuset

Slotsgade 17, København N

Tlf. (01) 35 05 01

Leverandør af skolekjoiler

Mogens Larsen

El. Installatør

Ramsherred 31

Aabenraa

Tlf. 2 25 30 og 2 34 27

Lys - Kraft - Varme

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

K&K

Aktielselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand

* 34 46 01

Begravelse og bisættelse ordnes

for alle trossamfund

Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer

P. Skramsgade 27

Byen 7920 - 94 33 66

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret

Studiestræde 15, København K.

Tlf. Minerva 6761

Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

MARIUS
MP
PETERSEN

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.

Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvej 26, Charlottenlund

Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvej 13,

Charlottenlund.

Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Murermester- og entreprenørforr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg

Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Social rådgivning

ydtes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A, hver
tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent
ugens fem første dage fra kl. 10
til 13. Telefon PALæ 2323.

Fint arbejde — Trla 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?

Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavsgade 13, Kbh. Ø.

Tandlæge

P. Lomholt Maack har åbnet prak-
sis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Brødr. Zøllner

Nørrebrogade 174

København N

Telefon Taga 50

Kød og flæsk

Herretøj og lingeri
prima kvalitet

Bøghs Herremagasin

Kongensgade 5, Odense
Tlf. 12 41 02

Banegårdens Restaurant

Fritz Kapper

Odense H.

I/S Søndermarks Møbelfabrik

v/ Chr. Søndermark
& Mogens Jørgensen
Tarm. Tlf. (073) 7 21 11,
nr. 168 - 188 og 488.

Fremstilling af skolemøbler
samt fast inventar til samtlige
faglokaler.

Efter ønske tilsender vi
Dem gerne
brochure og prisliste.

OASE KAFFE

Lev. til de katolske institutioner

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A,
1850 København V
Telefon (01) 31 04 11

★

PAPIR EN GROS
TRYKSAGER
KONTORARTIKLER
PROTOKOLLER
PLASTIC
KONVOLUTTER

Lensbaron og lensbaronesse STAMPE CHARISIUS' LEGAT

yder legatstøtte til katolske kvinder og/eller til børnerige familier i vanskelige økonomiske kår.

Ansøgning attesteret af sognepræsten eller et medlem af forvaltningsrådet bedes inden 20. maj tilsendt: landsretssagfører G. Garth-Grüner, Bredgade 25, København K.

STIFTELSEN MARIAHJEMMET

yder støtte til unge, danske katolikker under uddannelse – dels som stipendium dels som rentefrie lån.

Skema til ansøgning, der må indsendes inden 1. juni 1968, kan hentes eller rekvireres hos bestyrelsens formand: landsretssagfører G. Garth-Grüner, Bredgade 25, København K.

Maria Søstrenes Børnehave

i Vejle søger en venlig og ansvarsbevidst assistent til de 5 årige, med tiltrædelse fra 1. august 1968.

Ansøgning bilagt eksamensbevis og anbefalinger bedes sendt til lederen,

Søster Marcialls
Blegbanken 5, Vejle

REJSER UNDER KATOLSK LEDELSE 1968

Skt. Annæ Rejser

5. juli–19. juli FLY Rom–Sorrento. 15 dage 1.275 kr.

29. sept.–13. okt. FLY Firenze–Assisi–Rom. 15 dage 1.275 kr.

Program og alle oplysninger: lærerinde frøken Annie Rastrup, Amagerbrøgade 45, 2300 København S, tlf. SU 86.

»Den nordiske valfart med fly til Lourdes« – Bispedømmets pilgrimsrejse.

27. juni–3. juli 7 dage 880 kr. – særpris for syge (Asile Notre Dame): 725 kr.

Gejstlig leder: Msgr. Knud Ballin. Læge og sygeplejersker følger de syge.

Program og alle oplysninger: Fru L. Samson, Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. GE 6341. Eller translatør Lerche Nielsen, Bredgade 69, 1280 København K. Tlf. PA 2539.

Hele landet taler om Katolsk Ugeblad

katolsk blad

KIRKERNES VERDENSRÅDS BØN FOR UPPSALAMØDET

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:
Bernard Eric Jensen (litteratur),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionsudvalg:
Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg.

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgpris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

O GUD

Vi takker dig, fordi du kaldte os,
fordi vort liv har fået mening gennem dit kald,
og fordi du har givet os et sted at tjene
i din verdensplan.

Vi bekender, at vi ikke har set eller forstået,
hvad du gør i verden,
at vi ikke har været ivrige efter at arbejde sammen med dig,
at vi alle er altfor rede til kun at gøre i dag, hvad vi gjorde i går.

Vis os de virkelige spørgsmål i vort liv,
de virkeligt væsentlige ting,
den rette måde til at nå de rette mål.

Vis os bag vore organisatoriske problemer den ene ting, som tæller:
dit forsæt om at læge og at skabe fred for alle mennesker.

Vi beder for alle, der forbereder generalforsamlingen i Uppsala
og for alle, som vil tage del i den. Hjælp dem at komme menneskers
forventninger i møde, ikke med ord eller fraser, men med vidnesbyrdet om
din nyskabende ånd.
Hjælp dem også at tænke og handle i forvisning om, at din magt fuldkommes
i svaghed.

Vi beder for alle kirker inden for den økumeniske bevægelse og også for alle,
der i oprigtighed føler, at de må holde sig på afstand af denne bevægelse, som
den nu er.
Styrk fornyelsens kræfter overalt, hjælp os at lære af hinanden,
giv din vejledning til os alle.

Vi beder for hele dit folk,
som står ansigt til ansigt med en verdsliggjort tids
muligheder, fristelser og farer.

Vi beder dig især om at hjælpe dem, der føler, at det er umuligt
eller meningsløst at tro på dig.
Som du engang gav dig til kende for Moses og hans folk i ørkenen,
lad, o Gud, din stemme blive hørt med ny magt i golde menneskehjerter.

Gør os til ét i din sandhed.
Opbyg os gennem din Søn, i vor kundskab om dig.

Forøg vor kærlighed, ikke kun til vore kristne brødre,
men til alle vore medmennesker.

Gør vore kirker til kirker for andre.
Giv os en mere lydig og glad livsholdning.

Hjælp os, når vi søger efter nye sociale og internationale strukturer, at bruge
den indsigt og det mod, som du har givet os gennem evangeliet om Jesus Kris-
tus, i hvis navn vi beder denne bøn. AMEN.

Verdenssituationen frister til optimisme

Men vi tror dog ikke, at vor gamle jord kan blive noget paradys. Ve os, om vi ikke forsøger at gøre den til det! Det er det store paradoks, hedder det i den ledende artikel på side 4. Her peges på nogle brikker i det storpolitiske spil, som kirken og de kristne også har deres ansvar i, hvor meget de end i disse brydnings-tider længes efter en tryk hyggrok med livsforsikring.

katolsk ugeblad 19

10. MAJ 1968
116. ÅRGANG

● Fasteaktionen gav ca. 130,000 kroner

Side 3

● "Spørg kirken" - succes i Herlev

Side 3

● To betydelige filmpremierer

Bagsiden

Biskop Hans L. Martensens hyrdebrev om præste- og ordenskald

Cølibatets særlige betydning for kirkens liv.

Side 5

M. J. Baagø skriver kronikken på baggrund af en bog af Joseph Folliet.

Side 7

»De franske katolikkernes børnesygdom«

Vi og vor verden er gudsfremmed

hedder det i ugens skriftbetragtning, der findes på side 9.

I vort bispedømme...

■ Folder for turister

Bispedømmet har udsendt en folder på engelsk, der angiver, hvor og til hvilke tider der læses messe på søn- og helligdage. Området er delt op i Storkøbenhavn, Sjælland, Lolland-Falster, Bornholm, Fyn, Jylland, Færøerne samt Grønland.

Desuden gives en række oplysninger af interesse for udlændinge. Man lægger særlig mærke til oplysningen om, at udlændinge, der agter at opholde sig mere end tre måneder i Danmark, skal tilmeldes den nærmeste sognekirke.

På forsiden bringes et billede af Skt. Albani Kirke, Odense.

■ KUK-Journalen

Frederiksberg Unge Katolikker, Nørrebro's Katolske Ungdomsklub, Stenosgade Senior KUK og Hvidovre KUK har slået sig sammen om at udgive et medlemsblad »KUK-Journalen«.

Det er et duplikeret blad med Ib Grøn, Blankavej 21 st., som redaktør, Leo Orenstein, Tibirkegade 17, som redaktionsassistent, samt Hans-Jørgen Jensen, Danaplads 25, som redaktionssekretær.

Bladet er friskt skrevet med artikler af aktuel karakter, f.eks. Vietnam, religiøs karakter, f.eks. påskelørdagsliturgien, og sidst men ikke mindst meddelelser og mødeprogram for hver enkelt klub.

■ Nørrebro KUK

har fundet på at avertere sine møder i et lokalt blad, »Nørrebrobladet«. I Herlev KUK har de fået støtte fra kommunen, og det er måske en idé for andre KUK'er.

KUK på Frederiksberg holder møde hver onsdag og kalder deres lokale »den hyggelige bar Schindlers minde«. Somme tider mødes man med folkekirkeungdom for eksempel fra Getsemanekirken. Engang havde den kommunale ungdomsklub i Borups Allé indbudt de frederiksbergske unge katolikker for at stille dem spørgsmål om katolicismen.

■ Kolding

Søster Benedicta fra Skt. Hedvigs søstrenes kongregation har uventet trukket sig tilbage som leder af Skt. Michaels skole og træder samtidig ud af kongregationen.

Søster Benedicta har virket i Kolding i mere end 25 år, hvor hun har udført et enestående og uselvsk arbejde.

Ifølge Berlingske Tidende har søster Benedicta i et brev henvendt sig til skolens forældre og her skrevet, at nonnerne i Danmark i modsætning til andre lande er tvunget til at leve isoleret, og hævder, at kongregationens fortsatte beståen vil nødvendiggøre en radikal ændring. Der er ingen unge piger, der tør blive nonne. Hun hævder, at der i 1970 her i landet kun vil være 10 nonner under 50 år og 20 under 60 år.

■ Maj-andagt og fornyelse

Det er tid for maj-andagterne. I vor domkirke, St. Ansgars kirke holder man fast ved de gode gammeldags traditioner med procession 1. maj og alle dage (undtagen søndage) sakramental velsignelse. Herom skriver kirkens sognepræst, Msgr. Kjeld Geertz-Hansen i sognebrevet til menigheden bl.a.:

»Der tales meget om fornyelse i Kirken idag, og det kan være rigtigt nok, for Kirken må stadig forny sig. Men mon det ikke går op for stadig flere, at fornyelse ikke opnås ved ydre forandringer, enten det nu er af organisatorisk eller gudstjenestelig art? Der er sket forandringer, men vi har vist ikke mærket meget til den forventede åndelige fornyelse. Vore majandagter er ikke noget nyt, men de giver anledning til bøn, og bøn er betingelsen for al fornyelse. Man må derfor håbe, at alle, der er ivrige for en såre tiltrængt fornyelse i vort bispedømme, vil være lige så ivrige til at deltage i majandagterne, og at alle, der føler en ikke uberegtiget ængstelse for fremtiden, også

deltager for at bede jomfru Maria, der med rette kaldes »Kirkens Moder«, om at lære os alle at blive Kirkens gode børn. Hun vil kunne føre os alle til Kristus, ligesom en majandagt til hendes ære altid slutter med sakramental velsignelse. Intet arrangement i vort sogn bør begynde, uden at man har været til majandagt forinden.«

Der står endvidere i sognebrevet:

»Messer på dansk er forlængst indarbejdet, så godt som vi for øjeblikket kan gøre det. Men vi bør ikke forsømme den latinske tradition. Vor organist, der har gjort et meget stort arbejde for at skabe dansk højmesse-musik, er klar over, at intet endnu kommer op på siden af den gregorianske koral; men den må synges for at kunne bevares. Mange i menigheden har også udtalt, at de savner de latinske højmesser. Derfor er det blevet besluttet, at to højmesser om måneden bliver på latin.«

Skal USA's befolkning være ene om at vælge den amerikanske præsident?

Bifrost og Shalom-gruppen arrangerer fællesmøde

USA's præsident har magt til at bestemme over vor tilværelse og vor lykke. Krig og fred, forholdet mellem rige og fattige nationer, raceproblemer osv. har den amerikanske præsident stor indflydelse på. Hans indflydelse på Vietnamkrigen og forholdet til Kina er klar. Så-

ledes er de nationale grænser blevet overskredet – men kun den ene vej. Derfor virker det absurd, at kun de 200 millioner mennesker, der tilfældigvis bor i USA, har monopol på at vælge den amerikanske præsident.

Europa må deltage i det amerikanske præsidentvalg, fordi det er vor demokratiske ret, at vi er med til at vælge den, der skal bestemme over vore anliggender. For at nå dertil, må man begynde langsomt.

I Holland har den økumeniske »Shalom-gruppe« startet en kampagne, som man kalder »Making a precedent«, hvor man gennem aviser og tv osv. i samarbejde med andre organisationer vil gøre det til et præcedens for fremtiden at blande sig i de amerikanske præsidentvalg. Efter en valgkampagne tidligt på efteråret bakket op af tv og presse skal der i Holland laves forskellige opinionsundersøgelser, som så skal meddeles den amerikanske befolkning. På denne måde skulle der være mulighed for at meddele USA en konstruktiv kritik.

Den danske »Shalom-gruppe« (der består af deltagere fra folkekirken, baptistkirken og den romersk-katolske kirke) har besluttet sig til at tage det hollandske initiativ op. Der indledes med et offentligt møde, som arrangeres sammen med *Bifrost*. På mødet vil en af den hollandske Shalom-gruppens ledere, Piet Reckman, på engelsk fortælle om »Making a precedent«-kampagnen og om Shalom-arbejdet. Mødet finder sted mandag den 13. maj kl. 19.30 i den store sal, Jagtvejen 183 B, København Ø.

Jubilæumslejr ved Ledreborg

Som sidste punkt på HKD's jubilæumsprogram holdes en jubilæumslejr i nærheden af Ledreborg ved Lejre. Denne lejr skal, som den nuværende divisionschef, Bent Noval, udtaler, være højdepunktet af festlighederne, hvor intet er sparet og intet undladt for at gøre den til en meget stor oplevelse – først og fremmest for de drenge og unge, der er i HKD i dag.

På næste lørdag, den 11. maj, holdes imidlertid en »forældredag«, hvor forældre, gæster og andre interesserede er velkomne.

Lejren åbnes for disse kl. 13.00, og så går det løs med patruljevis spejderløb, ulveturnering, demonstration for forældre m.fl. af den højere spejderkøgekunst, løsning af forskellige spare-time-activities og forplejning af dem, der har købt spisebiller, med to retter mad fra et specielt etableret Ranger-køkken.

Kl. 20.00 holdes jubilæumsparade med taler og præmieuddeling, hvorefter der holdes et rigtigt lejrball med opræden og sange. Derefter går divisionen tropvis i fakkeltog til Ledreborg slot. Ulveunger og gæster, der ikke er i egen vogn, transporteres med biler gennem skoven.

Kl. 22.30 holdes i slotsgården koncelebreret messe med biskop Martensen (selv gammel spejder) som celebrant og msgr. Kjeld Geertz-Hansen og de forskellige afdelingers spejderkapellaner som koncelebranter.

Efter messen serverer divisionen rødvinstoddy samt små pandestegte pølser med brød.

I tilfælde af regnvej vil en del af arrangementet blive afviklet om ikke indendørs, så i hvert fald i passende læ.

En samlet reportage fra jubilæumsfestlighederne vil, forhåbentlig med billeder, blive bragt senere. B.H.

Fasteaktionen gav ca. 130,000 kroner

- Men indsamlingen til fordel for Uganda fortsætter
- Ikke mindst ungdommen skyld i det gode resultat

Fasten er forbi og vi har holdt på. Som bekendt havde den nordiske bispekonference bestemt, og det kom til udtryk i et fælles hyrdebrev, at en faste-indsamling i de nordiske bispedømmer skulle gå til bygning af en ny sygeplejerskole ved Nsambya, Uganda.

Men selv om fasten er forbi, fortsætter indsamlingen, der ledes af de nordiske Caritas-institutioner, og nu er man her i Danmark oppe på et beløb af ca. 130.000 kr. Det er et fint resultat. I øvrigt henvises til læserbrevet af læge Else-Minna Lauritsen (side 8).

Det fine resultat skyldes ikke alene Caritas Danmarks leder, msgr. Knud Ballins energiske indsats, men særlig må nævnes den ny ungdomspræst Ib Hjorths strålende arbejde, ikke blot med at aktivisere ungdommen i denne sag, men også de enkelte menigheder.

Et interessant indslag er to studenteres besøg i Nsambya. Det er Poul Svane Hansen (katolik) og Jørn Bindslev Hansen (ikke-katolik), der gennem den kristelige studenterbevægelse kom i forbindelse med pastor Vandal, der af udenrigsministeriet var blevet sendt til Afrika. Af interesse for sagen rejste de med ham for egen regning og kom således også til Nsambya. Herom skriver Poul Svane Hansen bl.a.:

»Nsambya hospitalet er et usædvanligt smukt og velholdt hospital, der er sat sammen af pavilloner, kønt beliggende på en skråning, for hvis fod sygeplejerskolen skal ligge. Hospitalet er indrettet til behandling af alle former for sygdomstilfælde. Men dr. Lewis, der stammer fra Canada, fortalte, at man sender alle virkelig alvorlige tilfælde til regeringshospitalet, der ligger på den anden side af universitetet, mens man på Nsambya hospitalet tager sig særlig af poliotilfælde, et samarbejde begge parter er glade for.

Til hospitalet hører også en barneplejer-skole med 110 elever og et bør-

nehjem for forældreløse børn. Alt dette arbejde udføres af »The little sisters of St. Francis«, der her er et ordenssamfund af franciskanersøstre, der er afrikanere, myreflittige søstre, der foruden skolen og hjemmet også har en pigeskole til 800 elever, deraf nogle på kostafdeling. Der findes en tilsvarende drengeskole, der er ved at blive restaureret og bygget om.

For tiden er man i færd med at bygge en ny barneplejerskole med støtte fra Holland, og sidste skud på stammen bliver Skandinavien sygeplejerskole. Skolen vil blive indrettet således, at den hurtigt kan udvikles, for behovet for sygeplejersker og læger er stort, så stort, at en læge, når han er færdiguddannet, ikke selv kan bestemme, om han vil tilknyttes et hospital, eller om han vil praktisere for sig selv. Han bliver i de første år udsendt af regeringen, ofte til det indre af landet. Det samme lod til også at være reglen for sygeplejersker – så den store opgave, som Nordens katolikker for øjeblikket er ved at løse, ikke blot kommer Nsambya hospitalet eller Kampala til gode, men hele Uganda.«

B.H.

Biskoppen i Uganda.

»Spørg kirken» - succes i Herlev

De tre kirkesamfund, folkekirken, den katolske kirke og baptistkirken i Herlev havde slået sig sammen om, i april måned at holde en »Spørg Kirken«, og det blev en meget stor succes. Forud for mødet havde man opfordret interesserede til skriftligt at indsende spørgsmål, som ønskedes besvaret.

Mødet blev holdt 17. april i Elverhøjens Skole, Herlev, og her besvaredes spørgsmålene af pastor Einar Christiansen og to lægmænd fra folkekirken, pater Urban Figge OMI, og to lægmænd fra den katolske kirke, samt pastor Per Nørgård og to lægmænd fra baptistkirken.

Der var mødt ca. 250 deltagere, et så stort antal, at der måtte hentes ekstra stole. Der blev stillet mange og interessante spørgsmål, som de forskellige trossamfunds repræsentanter besvarede.

Af de mange spørgsmål skal her blot nævnes: »Kan katolikker og protestanter have nadver sammen?« Fra katolsk side svarede nej, det kunne ikke lade sig gøre. Fra folkekirkelig side var man ikke enig. Nadverhensigten, at møde Gud, er uafhængig af indstiftelsesordene.

»Hvorfor er katolske præster ugiftede? Er der en bibelsk grund?« Hertil svarede pater Figge, at det var et spørgsmål om kirkens disciplin, men desuden var det kirkelov, og denne kunne laves om, eller bibeholdes som den var.

»Har kirken et politisk ansvar? F.eks. Vietnamspørgsmålet?« Fra baptistkirkelig side blev der svaret, at voldshandlinger ikke kan være Guds vilje. Kirken havde ikke gjort sig nok gældende i f.eks. Vietnamspørgsmålet. Fra katolsk side svarede, at man ikke udelukkende kan fordømme én part. Paven havde opfordret og opfordrer stadig til fred, forhandling og bombestop. Fra folkekirkelig side var svaret, at kirken havde et politisk ansvar, navnlig folkekirken.

Arrangementet var så vellykket, at man påtænker at gentage det til efteråret eller vinteren. Og det er da heller ikke udelukket, at det med held kan gøres andre steder i landet.

Vé os, om vi ikke forsøger

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:
Bernard Eric Jensen (litteratur),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionsudvalg:
Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg.

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

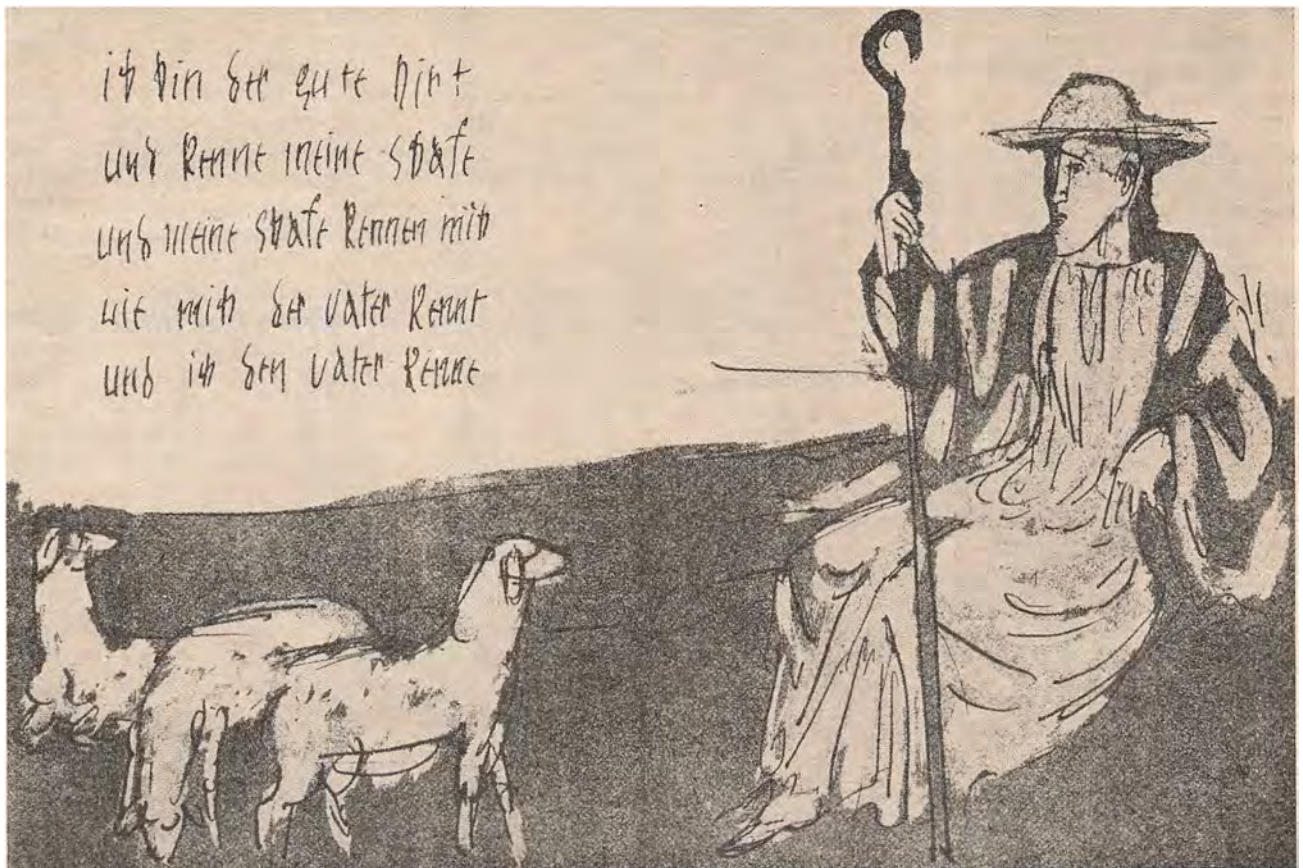
Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Mens verden krydser fingre ved tanken om forhandlingerne mellem USA og Nordvietnam, kan det måske være formålstjenligt endnu engang at kaste blikket på et sted på kloden, hvor optimisme synes berettiget. Det er ikke engang så langt væk. Man skal bare sætte sig op i toget til Berlin og stige om. Så er man i Praha. Selv den overfladiske turist kunne for et års tid siden forudse, hvor det bar hen, demokratiseringen kommer altså ikke som nogen overraskelse, men det er den dog ikke mindre glædelig af. Bare det at se et partitro blad kritisere en udtalelse om, at uoverensstemmelsen mellem czecker og slovakker hovedsagelig er et mellemværende mellem Praha og Vatikanet, fortæller en hel del om, hvordan klimaet nu er. Og det, at en gruppe katolske præster kan få en protest mod, at Tjcekoslovakiet har leveret våben til Nigeria, optaget i en Praha-avis, er også meget bemærkelsesværdigt. Som bekendt rev det overvejende kristne og katolske Biafra sig sidste år løs fra det muhamedanske Nigeria, hvorefter en borgerkrig, der fra Nigerias side førtes som lidt af en »hellig krig« i lighed med de Nasser-orienteredes krig mod Israel, udbrød. I disse dage ser det dog ud til, at der vil komme fredsforhandlinger i gang i London – altså på samme tid som der muligvis vil finde forhandlinger sted i Paris om Vietnamkrigen. Endelig er der i Praha stemning for, at man skal ændre kurs i selve »nøglekonflikten« – mellem Den forenede arabiske Republik og Israel; dvs. en orientering, der viser større forståelse for Israels problemer.

Om den religiøse situation i Tjcekoslovakiet efter at »foråret« er brudt igennem siger kardinal Berans stedfortræder, ærkebiskop Frantisek Tomasek, at der allerede er sket store fremskridt, som fylder katolikkerne med håb og optimisme. »Vi kan nu holde møder i offentlige lokaler og drive aktivt læg- apostolat,« sagde den apostoliske administrator fornyligt i et interview.

Derimod ser der ikke ud til at være nogen ændring i forholdet mellem stat og kirke i Polen lige om hjørnet. Til gengæld har kirken i Polen et stærkere greb om befolkningen, end tilfældet er i Tjcekoslovakiet, hvor katolicismen i centrale dele af landet er blevet identificeret med tysk-østrigsk undertrykkelse. Endvidere er ikke mindst Tjcekoslovakiets ungdom i betydelig grad påvirket af materialisme – og her er spørgsmålet om det ikke snarere er den vestlige end den ideologiske østlige. Vil man sætte sagen på spidsen med tilfældet Polen in mente, kan man spørge, hvad der er farligst: den østlige materialismes ydre angreb, der provokerer til modstand og moralsk oprustning som i Polen, eller den vestlige, der bare sløver. Spørgsmålet er spidsfindigt og leder ikke til nogen hel sandhed, da modstand og »moralisk oprustning« også kan låse fast i konventioner, der sinker en tiltrængt efterkoncilær fornyelse. Også for de polske kommunistledere er reaktionen mod czekeiske tilstande uheldig: man griber til syndebugke – og i henhold til god gammel nationalistisk tradition er det jøderne, det går ud over.

Men det er dog optimismen, der besjæler en, når man – lige i disse dage – ser på verdens brogede mosaik. Vi tror dog ikke, at vor gamle jord nogensinde kan blive et paradys, men vé os, om vi ikke forsøger at gøre den til det! Det er det store paradoks. At virkeliggøre kirken i verden af idag er ikke noget let problem. Ihukommende biskoppens hyrdebrev på de følgende sider skal vi bekæmpe vor egen tilbøjelighed til at gøre kirken til en hygge-krog med livsforsikring, og det koster sandelig en stor åndelig indsats. Og så skal vi endda have det meste af energien i behold til at gøre os til jordens salt og tro på, at selv den ringeste af os (og man kan altid regne med, at det er én selv – uden at man dog bør blive hovmodig af den grund) har en betydning i den uoverskuelige mosaik. I denne forbindelse kan man passende erindre sig Chestertons påvisning af forskellen mellem Buddhafiguren, som sidder i indadvendt kontemplation, og middelalderhelgenen, der stirrer ud i verden.

»Den gode hyrde« fra en samling litografier udført af den tyske kunstner William Geyr, der udsendte dem illegalt under naziregimet.

*Jeg er den gode hyrde;
jeg kender mine,
og mine kender mig,
ligesom Faderen kender mig,
og jeg kender Faderen,
og jeg sætter mit liv til for fårene.*

Joh. 10,14-15.

BISKOP HANS L. MARTENSENS HYRDEBREV OM PRÆSTE- OG ORDENSKALD

Oplæst i kirkerne 3. søndag efter påske

Herrens ord om, at høsten er stor, men arbejderne få, passer på vor tid så meget som nogensinde. Hans opfordring gælder os, ligesom den gjaldt hans samtid: »Bed derfor høstens Herre, at han sender arbejdere til sin høst.«

Blandt sine mange disciple udvalgte Jesus nogle bestemte, som han gav et særligt ansvar. Mere end de andre skulle de sørge for, at hans budskab blev bragt videre. Han stillede høje fordringer til dem. En mand sagde til Jesus: »Jeg vil følge dig hvor som helst du går.« Han svarede: »Ræve har huler, og him-

lens fugle reder. Men menneskesønnen har ikke det sted, hvor han kan lægge sit hoved til hvile.« Hermed angav han, at den, der ville følge ham for at forkynde evangeliet, måtte være parat til at opgive hjemligt liv.

En anden mand bad om lov til at begrave sin far. Derefter ville han følge Jesus på hans missionsfærd. »Lad de døde begrave de døde«, svarede Jesus, »men gå du hen og forkynd Guds rige.« Hermed gjorde han det klart, at forkyndelsen af Guds rige kan føre bort fra familien og dens bånd.

Til sine tolv apostle sagde Jesus: »Enhver, som har forladt hjem eller brødre eller søstre eller fader eller moder eller hustru eller børn og marker for mit navns skyld skal få det mangefold igen og arve evigt liv.«

Der er altså nogle kristne, som bliver kaldet til at forlade fader og moder og give afkald på hustru og børn. Det er om dem, Kristus siger: »Der er ugifte, som har gjort sig selv ugifte for Guds riges skyld.« Disse mennesker er på en speciel måde kaldede til at bringe Jesu budskab videre.

Lige fra apostlenes tid og indtil i

dag har der i den katolske kirke været mænd og kvinder, som gav afkald på ægteskab og hjemlig tryghed for Guds riges skyld.

Der er mange ligheder mellem det kristne ægteskab og cølibatet. Både den ene stand og den anden har sand kærlighed som mål. Både ægteskabet og cølibatet kræver ofre og selvhen-givelse. Den gifte og den ugifte står begge under Kristi absolutte krav: »Vær fuldkommen, som jeres him-melske fader er fuldkommen.«

Det kan derfor aldrig være menin-gen, at cølibatet fremhæves på be-kostning af ægteskabet, og heller ikke omvendt, at ægteskabet prises på be-kostning af cølibatet. Begge kald er nødvendige for kirken.

På denne søndag, hvor der i alle katolske menigheder bedes om præ-ste- og ordenskald, er det naturligt at overveje, hvilken særlig betydning *cølibatet* har for kirkens liv. Dette om så mere, fordi mange af vor tids mennesker undrer sig over søstrenes og præsternes ugifte stand og viser ringe forståelse for den.

Det moderne samfund har gjort li-vet bekvemmere end det var tidli-gere, og det giver mulighed for sta-dig flere nydelser. Dette er i sig selv kun godt. Dog fører det let til, at mange mennesker ser det som deres mål at *besidde* så meget som muligt og at *nyde* tilværelsen så stærkt som de kan.

Denne situation har måske gjort cølibatet sværere, end det var tidli-gere. Men den har også gjort det mere nødvendigt end tidligere, at der inden for kirken findes mennesker, der har givet afkald på ægteskabet for Guds riges skyld. Aldrig har det været mere påkrævet end i dag, at der findes katolske kvinder og mænd, som ved selve deres livsform giver vidnesbyrd om, at drifternes tilfredsstillelse ikke er den højeste lykke, og at ikke engang kærlighe-den mellem mand og kvinde er men-neskets sidste mål.

Paulus sagde om sin samtid: »En-hver søger sit eget.« Måske gælder disse ord også i dag. Det er en ud-bredt indstilling: Man må undertiden ofre det andet menneskes interesser for at hjælpe sig selv. Ikke sjældent udnytter det ene menneske det an-det for at tilfredsstille sig selv.

Cølibatets indstilling er omvendt. Man er parat til at ofre sine egne in-teresser og sin egen lykke for at stå ligeligt til rådighed for andre men-nesker. Den, der har valgt cølibatet, søger at følge Kristus efter på en speciel måde. Kristus selv levede ugift. Til alle mennesker, der lyttede

til ham, sagde han: »Se mine brødre og mine søstre.« Han gjorde sig selv fattig, for at andre skulle blive rige ved hans fattigdom. Han gav afkald på ejendom, på ægteskabets lykke, på sin egen vilje. Således bragte han evangeliets store glæde ind i verden og viste, at det er saligere at give end at modtage.

Guds rige er ikke af denne verden, og hans kærlighed er så stor, at den ligesom sprænger denne verdens ram-mer. Han kalder til en godhed, der overgår vore tanker og forestillinger. Dog er der altid en tilbøjelighed til at indrette sig efter dagliglivets erfa-ring i stedet for at følge troens kald. Således kan kristendom udarte til at blive uforpligtende. Man taler om at hengive sig for de andre uden at gøre det. Man gentager Kristi ord: »Kun den, der taber sit liv, skal fin-de det.« Men i praksis søger man sit eget liv og vil ikke tage det. Man vandrer den brede vej og går ind gennem den store port, selv om Kri-stus har sagt, at vejen til livet er smal, og porten snæver.

Cølibatet hjælper med til at gøre kristendommen forpligtende. Her gi-ver et menneske afkald på noget så centralt som ægteskabet for Guds riges skyld. Cølibatet gør troen så kon-kret, at hele ens tilværelse står på spil. Det er nemlig kun i troen på Guds godhed og kærlighed, at cøli-batet kan have nogen mening. Hvis troen på Guds rige vakler, er cøli-batet meningsløst. Hele tilværelsen sættes ind på, at denne synlige og sanselige verden, som vi daglig er-farer, ikke er alt og ikke er sidste mål.

Hvis troen er en bekendelse til det, vi ikke ser og ikke sanser, da er cø-libatet en særlig eftertrykkelig form for trosbekendelse.

Verden af i dag har brug for *denne* trosbekendelse mere end nogensinde.

Ethvert menneske, der vil gøre al-vor af sin kristendom, må belave sig på kamp og fristelse. Dette gælder ikke mindst dem, der har givet af-kald på ægteskabet for Guds riges skyld. Hvis nogen bliver svag i denne kamp, da er det ikke vor op-gave at fælde en hård dom over dem.

Med bedrøvelse har vi oplevet, hvorledes ikke så få præster har for-ladt deres kald og deres gerning. Og-så disse præster skal vi som katolik-ker møde med godhed og hjælpe ef-ter evne. Men dette betyder langt fra, at vi på grund af vanskelighe-der skal ønske præsternes cølibat af-skaffet. Det betyder heller ikke, at vi skal regne det for en betydnings-

løs sag, om et menneske er trofast eller ej over for det, han højtideligt har lovet Gud.

I denne forbindelse er der grund til at nævne alle dem, der forbliver trofaste over for deres kald, både søstre og præster. Vi har alle et an-svar for at lette deres byrder, snarere end at gøre dem tungere. Gifte eller ugifte – alle er vi jo kaldede til at bære hverandres byrder.

I særdeleshed vil jeg nævne den taknemmelighedsgæld, vi som danske katolikker har over for vore ordens-søstre. Det er os alle bekendt, hvor meget deres indsats har bidraget til at opbygge den katolske kirke i Dan-mark. Vi ved også, hvor meget af vor katolicisme den dag i dag er knyttet til de forskellige institutio-ner, som vore søstre har. Og selv om man måske kunne forestille sig, at vor katolicisme kunne overleve uden disse institutioner, så kan den ikke overleve, hvis den selvfor-glemmelse, den dybe tro og det ivrige bønsliv, som søstrene ofte har givet eksempler på, forsvandt fra vor midte.

Der er derfor al grund til, at alle katolikker slutter sig sammen i for-bøn for vores præster og ordenssø-stre, at de må få kraft til at holde ud i deres kald indtil døden, i over-ensstemmelse med det, de har lovet.

Ligeledes skal vi bede for, at Gud vil kalde flere unge mænd og kvin-der til at tjene ham som præster og ordenssøstre. Gid Gud vil give dem troens mod til at bringe det afkald, som cølibatet betyder.

Kirken har brug for det. Disse mennesker, der har gjort sig selv ugifte for Guds riges skyld, skal være som en drivkraft, der hindrer kirken i at indrette sig hyggeligt i samfun-det og vandre den brede vej. Disse mennesker skal vise, hvor megen al-vor der kan være i at ofre sig selv og sine interesser for de andre. De skal være med til at gøre kirken anderledes end den verden, der til dag-lig omgiver os. De skal sørge for, at saltet ikke mister sin kraft, og at kristendommen ikke bliver blot til humanisme. De skal være med til at overbevise verden om, at der findes en kærlighed, hvis inderste drivkraft ikke er drift og begær, men selvfor-glemmende godhed. En godhed, der afspejler Jesu Kristi egen hengivelse for verden.

København, den 9. april 1968.

Hans A. Hartmann

De franske katolikkers børnesygdom

I sit 65. leveår er journalisten, forfatteren, sociologen *Joseph Folliet* for få uger siden blevet præsteviet. Den fremtrædende, franske lægmand, tidligere medarbejder ved »Témoignage Chrétien«, »La Vie Catholique« og dagbladet »La Croix«, har været en af de dygtigste og ivrigste forkæmpere for den opvurdering af lægfolkets rolle i Kirken, som i det 2. Vatikankoncil er kommet klart til udtryk. Han er nu indtrådt i klerus' rækker for at følge sit personlige kald og uddybe sit tjenesteforhold til Gud og til menneskene.

Hans seneste bog: »De franske katolikkers børnesygdom« (»La maladie infantile des catholiques français«, 189 p. E. Chron. Soc. de France, sept. 1966) var en indtrængende

advarsel mod en udvikling, som desværre synes at skærpes. For denne fremragende specialist i lægfolkets problemer – især i Frankrig – er vanskeligheder og farer ved dets i sig selv ønskelige, ja nødvendige myndiggørelse, ikke bagateller.

Joseph Folliet kan ikke regnes til de konservative trosfællers tal, hvad hans medarbejderskaber jo viser; som videnskabsmand er han fortrolig med marxismens teori og praksis, og med den lune humor, der er hans personlige charme, har han som bogens titel valgt en omskrivning af Lenin: »Kommunismens børnesygdom«.

Bogen er bygget over et personligt rundspørge. I hans kommentarer til de fyldige citater af svarene spores forfatterens smerte over, at dialogen mellem katolske trosfæller er udartet

til en polemik, der udadtil er en forargelse – således gik Prior *Schutz* i det protestantiske, økumeniske mandskloster Taizé i sin tid broderligt i rette med os – og indadtil rummer en reel fare.

Joseph Folliets analyse af kendsgerningerne viser, at den utilbørligt skærpede konflikt udspilles mellem fåtallige, men aktive grupper på, hvad man af mangel på bedre betegnelse må betegne som en »højre« og en »venstre« fløj af den katolske opinion.

Der hersker ingen tvivl om, at denne konflikt har dybe sociale og historiske rødder: den er ikke opstået i og med Vatikan II. Den er heller ikke skabt af de stridende fraktioner, men bundet i aktuelle omstændigheder. De to parter i polemikken er hver for sig ærlige, fromme, velskolede og velinformerede kristne, for hvem troen er et eksistentielt anliggende.

Desto sørgeligere er de gensidige beskyldninger for uoprigtig eller vanestivnet kristendom; men det drejer sig om en så at sige spejlvendt symmetri mellem yderliggående holdninger: de stridende er folk af ens temperament og modsat miljø.

Stærkt virker, netop i *Folliets* mund, den udtrykte frygt for, at det, efter at det er lykkedes at frigøre Kirken for formynderskab fra det politiske højre, er et hovedanliggende nu at sikre den mod et lignende henordningsforhold til det politiske venstre. Konstantinisme er konstantinisme, ligemeget hvilken farve den statsmagt har, som vil udnytte troen til sine formål.

Péguy's ord: »Kristendommen er aldeles ikke en fremskridtsreligion, om muligt endnu mindre en fremskridtets religion: den er en frelsesreligion«, lader sig også anvende på forhold, hvor der i stedet for »fremskridt« kunne stå »konservering«.

Frankrig og Italien er jo de eneste lande i Vesteuropa, hvor kommunisterne har nogen vægt i det politiske liv. Dialogen med dem står derfor i forgrunden. Men moderate katolikker bliver gjort til skive for voldsomme beskyldninger, så snart de hverken afviser eller godkender denne dialog ligemeget under hvilke former og forudsætninger, men viser hen til klare besindige principper og direktiver: alt, hvad der ligger tilhøre for det yderste venstre, fordømmes som reaktionært; omvendt alt, hvad der ikke er stokkonservativt, som revolutionært i ordets blodige betydning. →

Sigøjnere på Montmartre

De katolske præster i Paris har arrangeret en pilgrimsfærd for sigøjnere og andre omrejsende folk. Pilgrimsfærdens fandt sted som en broget og farverig ceremoni i Sacré Coeur. Kirken på Montmartre. På billedet ses et udsnit af højtideligheden under korsvejen.

Imidlertid er en skelnen mellem politiske og kirkelige motiveringer en forudsætning for krisens afskærpelse på i hvert fald det ene af de følsomme områder. Der vil vel altid være en lille rest, hvis temperament eller dannelsestrin vanskeliggør respekten for dette skel; *Folliet* understreger med rette, at disse kristne lige fuldt er vore brødre, som vi skal møde i kærlighed.

Men ud over sådanne trosfæller, der om dialogen med kommunisterne siger, at »den føres omkring Satans bord«, og sådanne, der kommenterer indvendinger mod progressistiske koncilfortolkninger med et: »lad dog køterne gå mod månen«, er der andre, mindre højrostedede, som lider under konflikten.

Krisen eksisterer nemlig ikke blot som en skærpelse af de yderliggåendes polemik og ikke blot på det mere politiske plan. Selv hos de mere eller mest politisk moderate eller passive griber dens religiøse aspekter ind i samvittighedens dybder og afføder en ægte åndelig smerte, som oftest er stum, fordi disse ydmyge og lydige kristne under alle brydninger – her kan vi bruge et ord af kardinal *von Galen* – er blevet ambolt og ikke hammer.

Brydningerne har indtil videre ikke fremmet lægfolkets aktivering, således som koncildekreterne tilsigtede det: tværtimod konstateres der nu en vis træthed, en resigneret given op over for virringen ved liturgiske nyskabelser i hurtigt tempo, der har medført en klar forfladigelse gennem hastigt og ikke altid særlig talentfuldt foretagne oversættelser, anden – for ikke at sige tredjerangs musik og salmemelodier og kirkelig udsmykning, der chokerer mere end den opbygger.

Alt for ofte er de gamle andagtsøvelser: rosenkrans, korsvejsandagt osv. genstand for hårdhændet devaluering; og selv om det er rigtigt, at tidsbetingede andagtsformer ikke kan eller bør leve evigt under ændrede vilkår, så må det med rette understreges, at der intet er skabt til erstatning for disse.

I mange tilfælde har desværre svigtende disciplin hos sognegeistligheden medført en stor vilkårlighed og en forvirrende uensartethed i de kirkelige handlinger. De åbenbare misbrug rettes selvfølgelig efterhånden, men skaden er sket: der har været kærkomne angrebepunkter for »reaktionen« og rasende modoffensiver fra de reformivrige.

Det er blevet fremhævet, at intet koncildekret rører ved dogmerne. Al-

ligevel er det en kendsgerning, at der i ly af den bevægelse, som koncilet har sat i gang, også har vist sig foruroligende initiativer på det dogmatiske område, enkelte ganske karakteriserede, som foranledigede den sparsomt udbredte rundskrivelse »Mysterium Fidei«. Men denne havde ikke adresse til Holland alene; fra Frankrig er der rapporteret tilfælde, hvor ukonsekrede hostier var blevet i-blandet de konsekrede, eller hvor præster hævdede, at realpræsensen kun varede, til messen var ovre.

Andre påstande er blevet luftet (med hensyn til Kristi opstandelse: hans legeme skulle kun være et skinlegeme; til Gudsmoders jomfruelighed, til hendes rolle i frelsesmysteriet, til frelsens personlige karakter, til Satan som blot symbolskikkelse, til skærsilds og helvedes natur eller eksistens overhovedet), som står i grel kontrast til den af lægfolket modtagne og bekendte lære. På det læge plan, hvor der slås sensation af slige debatter eller påstande, har alt dette øget foruroligelsen hos mange troende.

Således finder isolerede særtilfælde et ekko, der langt overskrider deres ophavsmænds relative betydning på det teologiske plan, og de kommer til at spille en principiel rolle, som ikke gør regning med deres karakter af arbejdshypoteser under forskning.

De franske biskoppers svar på kardinal *Ottavianis* meget omtalte spørgeskema mandede ud i en – ganske vist nuanceret – optimisme, idet man hævdede, at der ikke foreligger nogen risiko for skisma eller frafald. Koncilmønstret havde, mente biskopperne, vakt en sådan taknemmelighed, trosiver og åbning hos præster og lægfolk, at de positive faktorer har stærk overvægt i forhold til de problemer, episkopatet loyalt erkender og allerede havde taget skridt til at løse.

En objektiv betragtning af udviklingen siden da bekræfter ikke uden videre denne optimisme. Biskoppernes permanente råd har da også for ganske nylig offentliggjort en meget vigtig koncis og myndig erklæring, hvori det blandt andet hedder:

»Stræben mod Gud i troens lydighed lader sig ikke forene med det klimo af polemik og mistro, ved hvilket visse tankestrømninger giver sig udtryk.«

Denne alvorlige formaning indleder en i otte punkter opsummeret definition af de traditionelle trossandheder, som især i den senere tid fra teologisk hold er blevet anfægtet og

i offentligheden er blevet genstand for tvivl.

Formentlig kan de specielt franske forhold, som her er forsøgt skildret og vurderet med udgangspunkt i *Joseph Folliets* fortrinlige lille bog give anledning til analoge betragtninger også i andre lande.

M. J. Baagøe

Uganda - et kækt og nemt navn

Vi har modtaget:

Uganda er et kækt og nemt navn, der bør huskes! Fasteiden er forbi! Hvor mange af os har fastet, hvis vi skal være ærlige? I »gamle dage« gemte børn kære tanter slikgaver ned i skuffen, hvor det vitterligt blev indtil påsken. De fleste kender nu kun faste af navn, så blod-sødne og forvante er velfærdsynglen blevet.

Fasteaktionens formål blev vi da klar over, vi, der gav os selv den glæde og berigelse at være til stede ved den energiske pater Ib Hjorth's Uganda-aften. Farverigt fik vi skildret land og folk, så vi følte os i familie med dem – de kom os ved. Penge til en stol eller andet bohave til sygeplejerskolen, som vi ved, der er så hårdt brug for, kan og må vi give. Folks ytringer om dråben i havet har ingen berettigelse i denne konkrete situation.

Passionsspillet bagefter, hvor unge med jævne dagligdags ord i nutidigt tøj ligesom gennemlevede hele rettergangen, var uden patos, ukunstlet, og det følte af os, som var vi selv med i dramaet, der blev nærværende her og nu.

Kan De få lejlighed til at overvære denne vel tilrettelagte, godt instruerede aften, så snyd ikke Dem selv. En afsluttende film viser os stenalderlandets bratte udvikling til atomtid, og det er uladsiggørligt uden rige landes hjælp. Kristi ord: »Hvad I gør imod en af mine mindste brødre, gør I mod mig«, er påbud om aktiv kærlighed.

Else-Minna Lauritsen

AC's ordinære generalforsamling

AC's ordinære generalforsamling afholdes onsdag den 15. maj kl. 20, Jagtvej 183 B, og har følgende dagsorden:

- Beretning om foreningens virksomhed i det forløbne år.
- Aflæggelse af regnskab og fastsættelse af kontingent.
- Eventuelle indsendte forslag.
- Valg af styrelse.
- Valg af revisor.
- Eventuelt.

Med venlig hilsen
Bestyrelsen.

Enhver er inddraget i kampen

Skriftbetragtning
4. søndag efter påske
Joh. 16,5 - 14

Jesu død er ikke så let at forstå til bunds. Især dens nødvendighed voldte hans disciple kvaler og er sikkert også noget, vi moderne kristne har vanskelighed ved helt at fatte. Denne vanskelighed formuleres i søndagens evangelium på følgende måde: »Hvis jeg ikke går bort, kommer Talsmanden, dvs. Helligånden, ikke til jer.« Her siges jo, at Jesu død er betingelsen for, at Helligånden kan komme over disciplene.

Evangelisten Johannes beretter, at Jesus på selve påskedag pludselig viser sig for disciplene, da de var samlet. Således godtgør han for første gang over for dem, at han virkelig er opstanden. Men Johannes fortæller samtidig, at Jesus ved denne lejlighed meddeler dem Helligånden og udnævner dem til sine sendebud i verden. Jesus er altså kommet tilbage for at udruste sine disciple med fuldmagt og Helligåndens kraft til at fortsætte sin gerning.

Denne episode fra påskedag kaster lys over Jesu afskedstale: Han må gå bort for at hente Helligånden, for nu at tale dagligdags. Han er ikke uden videre i stand til at meddele disciplene den Ånd, der bor i ham selv. Men Jesus bliver i billedet, når han taler om at vende til-

bage til Faderen. Det er hos ham, han skal hente Talsmanden til disciplene. Heller ikke det er særlig let at forstå, for levede Jesus da ikke i intim kontakt med sin Fader, medens han var her på jorden? Det viser Johannesevangeliet os mere end noget andet, og alligevel finder vi netop i dette evangelium en stærk tale om denne verden som Guds modsætning. Det er også en tanke, der volder vanskeligheder for os, der efter det andet Vatikankoncil har fået øjnene åbnet for denne verdens værdier og vort ansvar for dem. I samme afskedstale siger Jesus om sandhedens Ånd, at den kan verden ikke tage imod, »fordi den ikke ser den og ikke kender den«.

At der altså består en konflikt mellem verden og Gud, er uomtvisteligt for de nytestamentlige forfattere. Denne konflikt er en direkte hindring for, at Guds Ånd kan udgydes. Men for ret at forstå denne situation og dermed også, hvorfor Jesus måtte dø, må vi gøre os helt klart, at vi lægger en anden betydning i ordet verden, end Johannes gør. For Johannes drejer det sig om den menneskeverden, der de facto har vendt Gud ryggen og derfor ikke tager imod det vidnesbyrd, hans Søn aflægger. En menneskeverden, der kollektivt bærer følgerne af ikke længere at være Guds verden, hvor han er alt i alle. Hindringerne for Guds herredømme har enhver af os inden i sig selv.

Ved at gå ind under betingelserne for vor menneskelige eksistens nedbrød Jesus disse hindringer for Guds herredømme i os. Han gjorde det muligt for sin Fader at nyskabe os. Men prisen for denne nyskabelse var Jesu liv.

Ved at leve sit liv fra første øjeblik i lydighed mod Faderen, nedbrød Jesus skridt for skridt den modstand mod Gud, mennesket har båret i sin natur fra tidernes morgen. Døden var den sidste hindring for det uforbeholdne ja til Gud, livets giver. Derfor måtte Jesus også påtage sig denne, for at hans ja kunne være klart og uforbeholdent til det yderste.

Da han døde, vendte han derfor hjem til sin Fader med den menneskenatur, han havde lagt helt ind under hans herredømme. I Jesus fik Gud igen sin ret til mennesket, så han kunne indblæse sin Ånd i det og skænke det fuldkommenhed, uforkrænkelighed og evigt liv, kort sagt nyskabe det i sin evige Søns billede.

I Jesu død vandt Gud sin største sejr. Der blev hans herredømme over al skabningen endelig igen accepteret fuldt ud. Hans død er derfor ikke et nederlag, som det kunne synes, men både Faderens og hans egen herliggørelse. Stykke for stykke genvandt Kristus det tabte ved at vise sig sin Fader underdanig. Stykke for stykke kunne Gud derfor på ny fylde sit skaberværk med livets Ånd. Og da lydigheden og hengivenheden nåede sit højdepunkt i Jesu død, flød livet over og strømmede ned over menneskeheden.

Johannes fortæller derfor også meget højtideligt, at der fra den døde Jesu side strømmede vand og blod, symboler på det nye liv, han fra da af blev formidler af. Jesus måtte altså gå bort, for at han kunne give Helligånden til dem, der tror på ham.

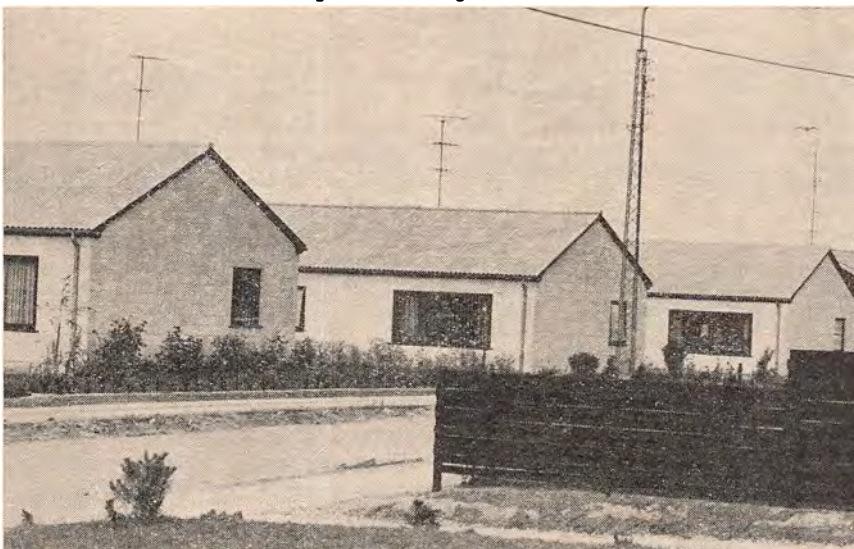
Evangeliet belærer os om, at vor og Kristi situation er den samme. Vi fødes alle med den samme faldne menneskenatur. Det betyder, at vi og vor verden er gudsfremmed. Det kan lyde som et læresi i moderne menneskers øren. Men fastholdes dette ikke, er enhver tale om kristendom meningsløs. Troens tale er utvetydig: mennesket som sådan har opsagt Gud huldskab og troskab, og Gud må kæmpe for at få anerkendt sin ret som livets ophav og herre. Verdenshistorien har derfor fra tidernes morgen været en slagmark med universel dimension, hvor Gud, denne verdens skaber og virkelige herre, mødes med ham, Jesus kalder »denne verdens fyrste«.

Ethvert menneske, om det er klar over det eller ej, er direkte inddraget i kampen. Men denne kamp har mange fronter. De går tværs igennem mennesket selv, og tværs igennem dets miljø, og det ville være lige galt at tro, at opgøret enten kun finder sted i menneskets hjerte eller kun uden for mennesket i verden omkring det.

Guds Ånd vil selv påtage sig at bringe menneskenes inderste tanker for en dag, idet Ånden fra nu af vil stille mennesker over for valget at tage imod eller forkaste vidnesbyrdet om Kristi sejr over det onde. Som den opstandne og herlighedfulde Herre hersker Kristus nu ved sin Ånd. »Denne verdens fyrstes« magt er således definitivt brudt. Og det er nu muligt for enhver af god vilje i tro og håb at tage imod Kristi Ånd, der er pantet på det godes sejr over det onde og på livets sejr over døden. Hans Ånd vil da også nedbryde alle hindringer for Guds fulde herredømme i de mennesker, der tror og bekender, »at Jesus Kristus er Herren til Gud Faders ære«.

Lars Messerschmidt

Vi og vor verden er gudsfremmed.

NYT MED småt

★ En katolsk præst i Chicago, pater Clements, vil skrive til paven og bede ham åbne en kanoniseringsproces for Martin Luther King.

I øvrigt vil helgener for fremtiden blive billigere: beatificerings- og kanoniseringsprocesserne skal forenkles, og udgifterne reduceres.

★ Efter en bevæget debat i det spanske parlament »Cortes« vedtoges det at stryge al statsstøtte til OPUS DEI universitetet i Navarra. Hidtil havde det modtaget 100 millioner pesetas årlig, over halvdelen af de midler, staten yder de private katolske skoler.

★ 22 teologistuderende fra det protestantiske fakultet i Genève vil ikke lade sig ordinere til præst. De vil søge »en ny kristen livsstil i evangeliets tjeneste«, men dog stadig inden for deres kirke.

★ 58 pct. af alle franskmænd finder det normalt, at en katolsk præst har lønnet arbejde. 57 pct. mener, at præstens arbejde på en fabrik eller et værksted er udmærket. 7 af 10 personer er indforstået med, at præsten kan være gift. 25 pct. tror, at før eller senere vil kvinder kunne blive præsteviet. Flere hundrede præster i Frankrig har i øvrigt allerede lønnet deltidsarbejde, og for dem er dette en »ny stil«, hvorved de kan »af-klæricaliseres«, således at kirken virkelig kan blive det, den siger den er: Gudsfolket.

★ Den brasilianske ærkebiskop Helder Camara er på Europa-besøg og har i Frankrig talt om »kristendom og revolution i Latinamerika«.

★ Den franske reformerte pastor Boegner har været i audiens hos Paul VI.

★ Den spanske regering har oprettet et pastoralcenter i Madrid til uddannelse af missionærer blandt emigranterne. Det har kostet staten 41 millioner pesetas (godt 4 millioner kr.). En del præster og lægfolk, som opholder sig i forskellige europæiske lande blandt de spanske arbejdere, har protesteret mod det meget luksuøse byggeri i betragtning af den alvorlige boligmangel i Spanien.

★ Præstelønninger: I Frankrig søger man nu at nå op på 700 francs pr. måned (1050 kr.) i stedet for som nu 250-300 francs. Men det forudsætter, skriver Le Monde, at de troende bliver klart informeret om, hvordan deres kirkebidrag anvendes.

★ Et møde om religionsundervisning i Frankrig har drøftet de ikke-praktiserende katolikere. De bedømmes ofte alt for negativt. Måske bør man skabe en »tærskel-katekese« for dem, i et sprog som de forstår.

★ For første gang siden udgangen af Ægypten har jøderne kunnet fejre påskemåltid, »seder«, ved Sinaibjerget. Den jødiske påske faldt i år på langfredag. Ved grædemuren samledes store mængder. Også mange kristne pilgrimme drog til Jerusalem. Fra de omgivende arabiske lande kunne ingen komme, men de arabiske kristne fra Israel og egnen øst for Jordan kom i tætte grupper, ledsaget af spejdere.

★ Kun i Polen har kirken stillet sig på studenterrebellernes side og anket over politiets brutale brug af knipler.

★ En gruppe ordenssøstre fra USA har slået sig ned i et fattigkvarter på S. Domingo for at hjælpe og undervise beboerne. På enhver måde søger de at leve lige så fattigt som andre. Derfor blev de chokerede ved at høre, at de alligevel blev kaldt »de rige«. Hvorfor dog, spurgte de, lever vi ikke akkurat som I? Jo, lød svaret, men I spiser, det gør vi ikke.

★ Det norske St. Olav refererer en udtalelse af den hollandske biskop Zwartkruis om skriftemålet: Katolikkerne burde kun gå til skrifte før messen hvis de har begået en dødsynd. Skriftemålet er i for høj grad blevet en rutinesag i kirken. Siden vægten i dag ikke som i gamle dage lægges på seksuelle synder, er der mange mennesker som ikke ved, hvad de skal skrifte. Men hele bodens sakramente tager jo sigte på at lære mennesker, hvad skyld egentlig er for noget. Meningen må være at lære de troende at ransage deres samvittighed og lægge hele vægten på næstekærlighed og retfærdighed.

★ Den antikommunistiske verdensliga holdt i december et møde på Formosa med deltagelse af 72 nationer. Ærkebiskop Lo-Kwang af Taipeh sagde, at han i pavens navn overbragte de bedste ønsker for marskal Chiang, præsident for den kinesiske republik.

★ Katolsk sportsliv: Af de 58 sportspladser i Roms forstæder opretholdes de 50 af sogne, katolske skoler eller andre religiøse institutioner.

★ I forbindelse med foreningen »Det mislykkes ikke for Gud« er der udgivet første nummer af et blad for »traditionalistiske« katolikker. Formålet er at arbejde for en genoprejsning af den kristne tro fra et stade »oven over og dog tværs igennem alle politiske regimer, alle økonomiske systemer og sociale stillinger, som mere og mere splitter og skaber modsætninger imellem nutidens mennesker og folk. Kardinal Ottaviani har opmuntrret initiativet, der »utvivlsomt svarer til et meget påtrængende behov i kirken og det menneskelige samfund«.

★ Katolsk ungdom fra 35 lande har holdt kongres i Vest-Berlin. Ved denne lejlighed erklærede vicepræsidenten for Pax Christi at Vietnamkrigen var »en skamlet på menneskeheden«, og foreslog en hjælpjeneste til genopbygning, når fjendtlighederne var hørt op.

Kongressen godkendte i øvrigt nødvendigheden af de unges aktive politiske engagement på betingelse af, at voldshandlinger mod personer måtte undgås.

Katolske socialisters aktionskomité (tysk) uddelte til kongresdeltagerne tryksager, som kritiserede den katolske kirkes tavshed om visse aktuelle problemer.

★ 3000 polioramte fra hele verden skal i september på valfart til Lourdes.

★ Ved FN's internationale konference for handel og udvikling i New Delhi var der en delegation fra Vatikanet med deltagelse af bl.a. pater Perroy fra den franske »Action populaire«, som er professor ved instituttet for sociale studier. Den omfattede tre lægfolk og tre præster. Den støttede en resolution om at undersøge hvilke midler der kunne anvendes for at sikre en garanteret minimumindkomst til bønderne i U-landene. Den søgte at påvise, at fronten mellem udvikling og underudvikling ikke blot eksisterer mellem lande, men går midt igennem hvert enkelt land. Delegationens leder, msgr. Caprio, havde mod til at rejse spørgsmålet om olieprodukterne, der ellers af alle betragtes som tabu.

★ I tidsskriftet »Stimmen der Zeit« har den tyske jesuit pater J. G. Gerhartz foreslået, at man måske skulle anerkende gyldigheden af den borgerlige vielse. Det moderne menneske kan ikke forstå, skriver han, at to personer, som lover sig til hinanden og højtideligt deklarerer dette for samfundet, ikke anses for gyldigt gifte, undtagen hvis de har udvekslet deres gensidige løfter i nærværelse af en dertil beskikket præst. I hvert fald har bispesynoden i Rom åbnet mulighed for, at den lokale biskop anerkender gyldigheden af en sådan borgerlig vielse under visse omstændigheder. I Tyskland er borgerlig vielse obligatorisk, og protestanterne siger ikke, at ægteskabets gyldighed afhænger af den kirkelige ceremoni.

Det sande fællesskab

KIT bringer i Gunnell Vallquists oversættelse en artikel af W. A. Visser't Hooft om den økumeniske bevægelses fremtid. Heri hedder det bl.a.: »Den økumeniske bevægelse betyder, at man samles til et sandt fællesskab i Jesus Kristus. Ordet »enhed« misforstås ofte, idet det fører tanken hen på en organisation med centraliseret verdensadministration, medens det vigtigste, det væsentlige, er dette fællesskab i Jesus Kristus, som ganske vist ikke udelukker en synlig organisation, men som er mere end en sådan. Endnu er der betydelige forhindringer. Så længe vi ikke har mulighed for at gå til det samme nadverbord virkeliggør vi ikke endnu det fuldkomne fællesskab i Jesus Kristus. Så længe vi endnu ikke anerkender gyldigheden af de forskellige kirkers embeder kan vi ikke tale om virkeligt fællesskab. Så længe vi endnu træffer vigtige beslutninger uden at rådføre os med hverandre, kan vi ikke tale om virkeligt fællesskab.«

Kirkebesøget i England

LONDON - KIT

Ifølge en rapport, der blev forelagt fornylig på det engelske frikirkeråds årsmøde, er tilhørsforholdet og besøget formindsket sidste år hos de protestantiske samfund i Storbritannien, der står udenfor den engelske kirke. Således gik medlemstallet for 11 protestantiske samfund ned fra 1.472.407 i 1966 til 1.442.299. Vedrørende kirkebesøget har metodistkirken noteret en nedgang på 11.581 til ialt 678.766, og for baptisternes vedkommende med ca. 5000 ned til ialt 262.000. Samme nedadgående tendens er konstateret hos kongregationalister, presbyterianere og øvrige kirkesamfund.

Den engelske kirke tæller mere end 20 millioner døbte medlemmer, af hvilke dog kun knap 3 millioner er aktive kirkegængere. Når det gælder den regelmæssige kirkegang om søndagen, ligger den katolske kirke i spidsen med godt og vel 4 millioner kirkegængere.

Paven udsender ny indtrængende fredsappel

Det meddeles fra Rom, at paven til dels har genvundet sine kræfter efter anstrengelserne i forbindelse med påskens højtideligheder. Skønt han i begyndelsen af ugen var synligt medtaget, virkede han selve påskedag stærkere end før, skriver »The Tablet«.

I sin tale til næsten en kvart million mennesker, der havde samlet sig på Peterspladsen for at modtage den traditionelle velsignelse *Urbi et Orbi*, sagde han, at han i sine tanker var forenet med »hele den civiliserede

verdens længsel«. Paven sagde at hans tanker var rettet »mod freden, mod den vanskelige fred i den fjerne del af Asien, hvor det ser ud til, at krigen aldrig kan slutte, og hvor sammenstødet mellem stormagterne holder verden i uvished og angst for, at der skal opstå en gigantisk konflikt, som kan brede sig og styrte alle i frygtelig ruin«. Lad os til trods for det mareridt, der hviler over os i form af en stadig trussel, bønfalde alle implicerede parter om resolut at overveje våbenstilstand og ærefulde forhandlinger«.

Paven om behov for kald

VATIKANET – NC News Service

I en tale til de troende i hele verden på den 5. internationale kaldsdag den 28. april i år understregede paven Kirkens behov for kald til præste- og ordensstanden.

Dette behov, sagde paven, udspringer af Guds frelsesplan. Gud har »ønsket, at Kristus skulle være den eneste kilde til frelse og hellighed, og at hans sendelse skal videreføres og udbredes gennem udvalgte mænd, som har del i Kristi præstedømme, og som er ordets og nådens uundværlige tje-

ner over for den øvrige menneskehed«.

Dette behov, der ligger i selve Kirkens natur, er for øjeblikket mere akut, fortsatte paven, fordi evangeliets tjenere bliver færre og færre, samtidig med at deres arbejdsmark vokser.

Selv om det andet Vatikankoncil havde kastet mere lys over de troendes almindelige præstedømme, sagde paven, burde dette ikke føre til en »tilsløring af det tjenende hierarkiske præstedømme...«

Kirke og stat i Spanien

Don José Maria Sánchez, der for nylig er blevet udnævnt til medlem af Vatikanets råd, har i et interview med ugebladet *Vida Nueva* i Madrid udtalt, at han ikke var helt sikker på, hvad det for nylig oprettede råds funktion nøjagtig går ud på, men – siger han – »jeg er sikker på, at pave Paul ikke har sat sit hus i stand af rent dekorative grunde«.

På forespørgsel om, hvad han mente om det vanskelige problem om retten til at udnævne biskopper, svarede han: »Jeg håber, at staten vil rette sig efter det andet Vatikankoncils indtrængende henstillinger, som svarer til en dyb og stærk stemning i hele kirken. Vi kan ikke være en ø midt i kristenheden. Hvis man ville sige »Spanien er anderledes«, ville det være latterligt anakronistisk og

antikirkeligt, dersom man i egentlig forstand ville gå frem efter denne opfattelse...«

Det, der tidligere var et praktisk resultat af en strålende missionsvirksomhed, er i dag en ren og skær forstyrrende anakronisme. Jeg er sikker på, at Spanien hurtigt vil løse dette stridsspørgsmål i tillid til pavens klogskab og dømmekraft med hensyn til, hvordan han vil vælge at udøve sin ukrænkelige ret.«

ATHEN – KIT

Antallet af ortodokse munke i Grækenland er opgjort til omkring 3000, hvilket næsten er en fordobling siden 1930. Hertil kommer så ca. 1000 munke på Athos, der som bekendt er en selvstændig munkerepublik.

Lidt om plakater

Af Paul d'Auchamp

Hvis De ser efter på Deres kirkes opslagstavle, vil De forhåbentlig se en plakat »Katolsk ledede rejser 1968«. Og hvis De bor på Sjælland, vil De ganske sikkert se en plakat af tilsvarende overkommelig størrelse med mange flag på: »Messer på fremmede sprog i København«.

Fordelen ved den type plakater er vist åbenbar: Den gør det muligt for sognepræsterne at give en håndsrækning til en hel række katolske foretagender på én gang – uden at overfylde deres kirker med plakater. Den gør det muligt for det interesserede publikum at overse samtlige tilbud på de nævnte områder. Og: i praksis er det den eneste måde, hvorpå alle kan få deres tilbud publiceret over hele den periode, der betyder noget for dem.

Vanskeligheden er stort set én: At få samtlige arrangører til at indsende deres programmer pr. en fælles dato. Hvis det ikke overholdes, sker det let, at den, der passer en opslagstavle, haler en ældre plakat – eventuelt med bud til mange mennesker for langt frem i året – ned til den sidstankomne, forsinkede og formentlig mindre væsentlige plakat.

Formålet med de forskellige arrangementer er naturligvis at gavne Kirkens liv langt ud over det enkelte sogns snævre grænser. Derfor har sognepræsten i Vorbasse og hans menighed interesse for at reklamere for os alle.

Tit mangler samarbejde. Forleden fik jeg en reklame for Sankt Vincentsgrupperne. Den omtalte ikke, at de samme præster, der udsender denne reklame, også har en tøjindsamling i gang – der ganske vist administreres af præsterne ved Sct. Annæ Kirke på Amager. Ville det ikke være naturligt, hvis alle karitative foretagender (de nævnte, Caritas Danmark og måske flere) slog sig sammen om en fælles plakat til samtlige sogne. Så ville alle kunne se, hvilke tilbud der foreligger. Et sådant samarbejde fra arrangørernes side ville næsten uvægerligt inspirere andre til at være med – og mindre grupper rundt om ville på denne måde kunne gøre propaganda for deres ideer. Var der ikke for et årstid siden nogen, der kunne bruge gamle briller til Indien? Og hvor mange er der ikke, der omsætter frimærker i gode byggefondspenge?

Det var foreløbig 3 plakater – 4 på Sjælland.

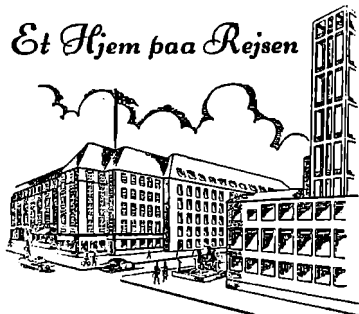
Hvis man så tænkte sig en tilsvarende plakat for samtlige lejrskoler, sommerferiekurser etc., ville vi have én plakat, der kunne få lov at hænge i fred – i stedet for – som i 1967, 11 (elleve) reklamer for den slags arrangementer. Man

Århus

Sjøreen & Co.

Malerfirma
Århus C

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 12 41 22 - Århus C
Missionshotellet ANSGAR

A. Mougard A/S

Entreprenør & murerfirma
Århus C
Tlf. 14 20 23 - 17 66 95

El-installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-installatør
Telefon 12 15 57
Hans Brogesgade 4, Århus C

Katolske begravelser

Ring til 12 28 66

H. J. Madsens

begravelsesforretning
Jærgaardsgade 17-19, Århus C

Århus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4 lin.)

MEJERIET
Jestebco

Jydsk Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A
Århus N
Telefon 16 94 01

Største udvalg i radio-fjernsyn
-båndoptagere og grammofooner

Radio Thygesen

Ryesgade 24, Årh. C. Tlf. 12 00 99
lige ved katolsk kirke og
Rådhuspladsen 1, Århus C
Tlf. 12 10 11, overf. Grisebrønden

SvendErikLaursen

GAS · VAND · VARME · BLIKKENSLAGER · SMEDE · MASKINVÆRKSTED

Tordenskjoldsgade 23a . Århus N.
Telefon (061) 16 85 33 . Giro 171 17

Aktieselskabet

Købmands- og Haandværkerbanken, Århus

Hovedkontor:
Store Torv 12, tlf. (06) 12 47 77

Indenbys afdelinger:

Søndre afd.:

Århus hovedbaneg., tlf. 12 40 88
Vekselkontor i banegårdshallen.

Langenæs afd.:

Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Poul DUDZINSKI

Aut. el-installatør
Christiansbjerg
Installationsforretning
Birkegade 7, Århus N.

Telefon 16 98 80

Lev. til katolske institutioner
Lys, kraft og varme

Svendborg

Toldbodsvejens

frugt, blomster og krans

v/ Bent Høj

Svendborg. Tlf. 21 05 79.

Niels Madsens

Maskinsnedkeri

Vestergade 24 - Svendborg
Tlf. 21 01 97

Lev. til de katolske institutioner

Svendborg

Ligkistemagasin

Katolsk Bedemand
v/ Hans Nielsen & Søn
Fruestræde 10, Svendborg
Tlf. 21 02 64

Kulkranen

Frederiksgade 2, Svendborg
Telefon 21 14 10
Kul - Koks - Olie

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10 - Svendborg
Telefon 21 10 16

Flytteforretningen

2021

Skattergade 5-7, Svendborg
Tlf. 21 20 21

Kontor i København:
Molestien 11, København SV
Tlf. VA 6060
Svendborg-København hver dag
Flytter alt overalt

Ure og optik

»BALANCEN«

v/ Knud Petersen
Møllergade 46,
Svendborg . Tlf. 21 19 20

Kompasretning,

»Thrige« autopilot, alle nautiske spørgsmål

Hvidkjær-Sørensen
Strandhuse 36, Svendborg
telefon 21 33 34

Holbæk

Axel Smith's Eftf.

v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester
Labæk 47 . Holbæk
Telefon 43 01 63

JENSEN & OLSEN

HOLBÆK TELF. 43 03 65
EL-INSTALLATIONER

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk

Telefon 43 30 01

Vogne og udsalg overalt i byen

Alt i bandager & sygeplejeartikler

Holbæk Materialhandel

Telefon 43 00 32
Kaj Andersen
Lev. til Sct. Elisabeth Hospital

✱

Hele landet taler om

**KATOLSK
UGEBLAD**

kunne simpelt hen ikke tilgodese alle henvendelser; der var ikke plads på opslagstavlerne. Men samtlige tilbud kan samles på en plakat på størrelse med de øvrige. I nogle tilfælde ville det ikke være muligt at angive de nøjagtige data – men man ville i hvert fald kunne opgive tilnærmelsesvis, hvor mange »lejr«, hvor omtrent og hvornår – samt det vigtigste: den person, der har påtaget sig at meddele de øvrige oplysninger.

Så er vi oppe på 4 plakater (Sjælland 5) af almindeligt A4 format, og dermed har man fået bedre oversigt over 4 (5) emner, end man i 1967 fik af de modtagne 29 (36) plakater om de samme emner.

Som »redaktører« af sådanne plakater melder følgende sig: Pastor Knud Åge Nielsen, Stenosgade 4, 1616, Kbh. V. for »Udenlandske messer«. (Man bedes blot meddele ham nødvendige ændringer, efterhånden som det er påkrævet). Hvad karitative emner angår, vil msgr. Knud Ballin, Griffenfeldsgade 44, 2200 Kbh. N. gerne redigere plakaten. Han beder Dem blot melde Dem snarest! Selv vil jeg gerne redigere »Katolsk ledede rejser«. De bedes venligst sende mig Deres rejsedata – såvidt De kan have dem færdige – senest 1. december hvert år. Er der nogen, der vil overtage plakaten for lejrskoler, sommerkurser etc.?

Fordelen ved vor Katolske Lomme-kalender er netop at den giver os en samlet oversigt over mange sider af det katolske liv i Danmark. De nævnte plakater ville yde en lignende tjeneste i vore kirker indenfor de nævnte emner.

Men måske redaktionen for Lomme-kalenderen ville være interesseret i at give deres bog forøget aktualitet ved at optage tilsvarende oplysninger. Jeg ville da mene, at vi alle ville have glæde af at få sådan noget som de katolske rejsetilbud samlede i lomme-kalenderen – selv om det kun kan blive til bureauernes adresser og en oversigt over de påtænkte rejser.

Paul d'Auchamp, præst,
Johanneskirken,
Vandtårnsvej 5, 2860 Søborg.

LÆSERBREVE

PATER PIRE KREDSEN

– en lille tilføjelse

Den, der har kendt efterkrigsårenes intense arbejde for flygtningene, véd at samarbejdet med pater Pire ingenlunde er noget nyt, men at der gennem den danske presse og vore katolske blade samt gennem adskillige foreninger i årene 1954 og 1955 dannedes store kredse på ialt 5–600 medlemmer, som korresponderede med »strandede flygtninge« og adskillige af disse venner korresponderer endnu den dag i dag og sender flygtningene gaver og breve til årets højtider og personlige fester og ikke få har været på besøg her i landet i årenes løb. At dette arbejde udadtil er gledet noget i baggrunden skyldes dels en ret stor kontormæssig mangel i Belgien

for at holde sammen på de store opgaver, dels at en del af de ældre flygtninge og deres venner her i landet er døde, dels at adskillige flygtninge i dag er assimileret i det »nye« eller udvandret til oversøiske lande samt endvidere at pater Pire's interesser spredte sig over utallige opgaver rundt om i hele verden, medens man fra kirkens side ønskede at koordinere hjælpearbejdet og derved få bedre oversigt over noden og bedre udnyttelse af de midler, der blev stillet til rådighed. Det var ikke mindst takket være disse venners og Caritas Danmarks indsats, at pater Pire i sin tid fik Nobelprisen til sit omfattende arbejde for »strandede« flygtninge. Dette skal kun siges for at understrege den taknemmelighed pater Pire må føle overfor den store kreds som i stilhed og trofasthed har gennemført hans første gode ideer med så stor udholdenhed og kærlighed.

Knud Ballin

I tilslutning til Deres glædelige artikel om Pater Pire Kredsen i Danmark, ville jeg gerne gøre opmærksom på, at vi også her i Aalborg har – og har haft de sidste 12 (tolv) år en slags kreds, ganske vist i det små.

Måske er det ikke kommet pater Pire personligt for øre, men vi har haft en del forbindelser med kontoret i Huy, Belgien, har korresponderet med tre forskellige flygtningefamilier, sendt pakker og regelmæssige penge, hvilket sidste vi stadig gør.

Vi har i tidens løb fået adskilligt propagandamateriale og deres bulletin »Hard Core« regelmæssigt.

Dette være ikke skrevet til selvros eller fremhævelse, men måske fru Borring ved lejlighed kan trøste og glæde pater Pire med, at han hverken har været glemt eller »svigtet«, og muligvis findes der andre små »kontakter« rundt om i landet, der ikke er kendt officielt?

E. Thuesen m.fl.

KIRKEN ER EN ANDELSBEVÆGELSE

Hvis mit brev til synoden af 9. februar gav indtryk af miskendelse af menneskelige værdier, som Hanne Gürtler skriver i K.U. 26. april, vil jeg gerne have lov at rette misforståelsen. Den beror i så fald på manglende udtryksøvelse.

Den kødædende plante, som skulle være et billede på menneskets indre holdning, er ikke noget der skal kastes væk eller lægges bort, hverken i sit fysiske, følelsesmæssige, forstandsmæssige eller personlige aspekt. Det er en plante der er skabt af Gud og skabt til at udfolde alle sine blade og grene. Den skal blot vokse rigtigt. Og det var hovedanledningen til min artikel. Den skal vendes om så den ikke æder sin næste, men tjener ham som Guds redskab. Jeg forsøgte at vise at vore forskellige lag er destruktive så længe de er centreret om os selv, og konstruktive når de vendes mod Gud-næsten. Hvor de før var fangearme, sugeskopper og en grådig mund, bliver de efter omvendelsen frugtbare kanaler for lys og kraft. Hvor de før i deres krængethed lukkede af for Guds liv, vil de nu i deres retvendthed blive åbne døre. Sjælen satte før sit lys under en skæppe – selvoptagetheden; i sin åbenhed mod omverdenen bliver den et lys på en stage. Det synes jeg blev tydeligt vist på tegningen. Man kan ikke kalde det pessimistisk menneskesyn. I det retvendte men-

neske kommer jo alle egenskaber til deres rigtige udfoldelse: personlighed, forstand, følelse og alle de legemlige funktioner.

Men det forudsætter »omvendelsen«, forstået som en livsring til at gro efter Guds plan, ikke bare tilslutning til en lære. Og denne omvendelsesproces, som vi kalder indre bøn og askese, er idag stort set vore katolske ordensfolk ene om at videreføre i kirken. De bliver ringeagtet fordi askesen misforstås, ligesom Hanne Gürtler har misforstået min artikel. Den katolske askese anses for livsfjern, livsfornægtende og glædens fjende, fordi man ser den som en afstandtagen fra livet og glæden, og ikke det den virkelig er: en hård kur der skal gøre patienten rask. Den polio-ramte, hvis lemmer er stive af lammelse, skriger og trygler sygehjælperen der bøjler ledene og masserer ham. Det forekommer som menneskefjendsk tortur. Men livet og glæden vender tilbage til lemmerne gennem behandlingen. Lad os dog ikke lukke øjnene for denne simple og enkle ting.

Alt er nåde. Mennesket kan ikke tage Guds kraft eller skabe den selv, det er jeg ganske enig med Hanne Gürtler i. Men når hun modsætningsvis skriver, at der lader sig opstille et andet billede af den menneskelige psykologiske struktur end mit, et som »lader Gud tilkomme hele æren for sit værk«, antyder hun dermed at der på en eller anden måde går noget fra Gud ved at mennesket arbejder på at disponere sig for nåden. Hermed er vi inde på den opslidende divergens, som delte midaldralderens kirke i to teologiske skoler. Den første hævdedes at gå ind for samarbejdet mellem Guds nåde og menneskets kraft – altså ved Guds hjælp og ildt håndkraft. Den anden beskyldtes for at lede mennesket i passivitet i sin iver for at give Gud hele æren.

Det er dog kun en tilsyneladende divergens. Eftersom mennesket er skabt og hvert sekund opretholdes af Gud, er dets såkaldte egen kraft også nåde. Og når det anvender denne nåde til at bringe sig i den tilstand af Gud-næste-vendthed, som gør at det kan bruges som nådens kanal – så er alt jo nåde. Et billede: Hvis en mand er blevet bevidstløs på grund af blodtab, og han får blodtransfusion af en ven så han kommer til sig selv og kan rejse sig med besvær og ved vennens hånd stavre hjem, så er her to former for hjælp til stede: Hjælp til selvhjælp og direkte hjælp. Først transfusionen der gav ham evnen til overhovedet at røre sig, dernæst vennens hånd der støtter ham. Manden må arbejde selv for at komme på benene, men tager det noget af æren fra den der hjælper ham? Det var jo vennens blod der gjorde, at han overhovedet kunne gribe efter vennens hånd. Tjener det vennen mere til ære at køre den bevidstløse hjem i en vogn?

Mennesket må begynde at søge Gud i den tilstand af indadkrængethed hvori det befinder sig. Det er jeg også enig med artiklens forfatter i, men når hun derefter mener at synoden ikke skal beskæftige sig med hvorledes mennesket lærer at krænge sig ud, bliver jeg betænkelig. Skal lyset da forblive i sin søk? Er det ikke evangeliet at Guds rige, som er inden i ethvert menneske, skal gennemtrænge det som en surdej? Er det ikke evangeliet at vi skal korsfæste vort kød sammen med Kirkens herre – dvs. behag i os selv, søgen efter beundring, stræben efter succes. Når Jesus siger, at han er vejen, er det så ikke meningen, at vi skal lade os forme i hans skabelon, så også vi bliver sønner af Faderen? Således at Guds liv, der lå spærret inde som i en grav i vort indre, nu opstår virksomt i verden?

Nej, svarer Hanne Gürtler, det er ikke meningen. Jeg citerer: »Så er det spørgsmålet om Kirkens målsætning virkelig er »udbredelsen af Guds rige«. Skal vi drage konsekvensen af Jesu udtalelser: »Guds rige er inden i jer«, kan Kirkens mål jo ikke være at udbrede dette rige, som jo fuldt og helt er i hvert menneske, men målsætningen må være at udbrede kendskabet til denne kendsgerning. Det er metoderne hertil Synoden skal drøfte ...« osv.

Jeg er meget taknemmelig for, at dette er blevet sagt tydeligt i Katolsk Ugeblad, så at enhver kan se hvorledes vor tro, som engang var en omvendelsestro, ganske umærkeligt i manges bevidsthed er ændret til en Ideologi

TIL BYEN
FRABYEN
- i byen
smut ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.

Tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
FLYTFORRETNING

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

BLOCH's BOG CLEARING

K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
*Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger*

Holger Dall
Malermester
Paludan Müllersvej 1,
København V.
Tlf. Eva 4151

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF OG
VACUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. A/S
K. K. L. Simonsen's efft.
Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

VI
ER TIL
FOR
DEM

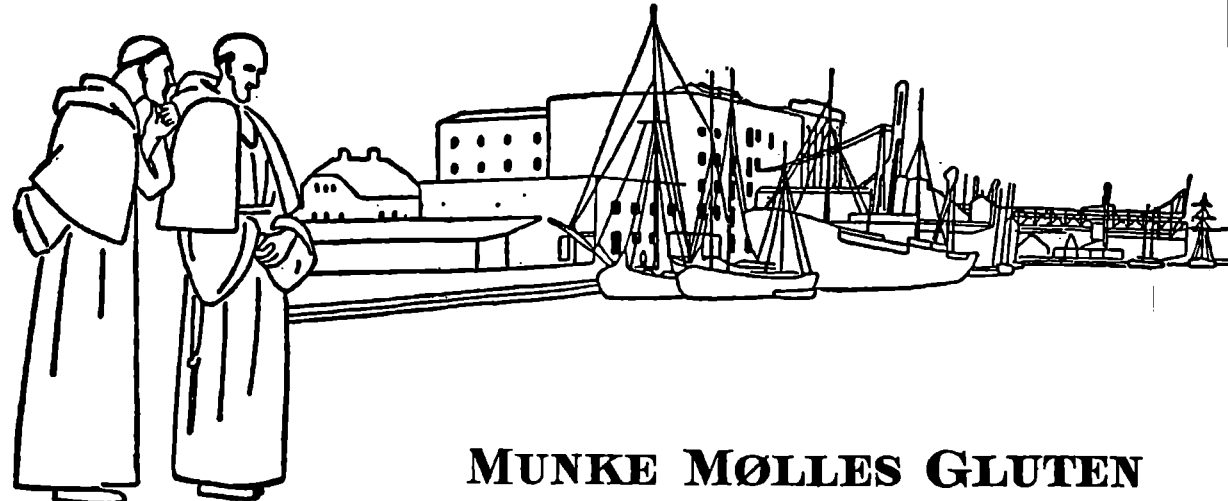
LANDMANDSBANKEN

Chr. Hansens køudsalg
Gl. Kongevej 163
København F.
Telefon Eva 6465 og 6466

Georg Larsson
Det danske hospitalsinventar
Fyensgade 6, København N.
Hospitalssenge, madvogne,
transportvogne, klinikinventar.
Specialitet: Gummihjul.

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

MUNKE MØLLES GLUTEN

– noget vi bare skal tro Kristus gjorde for os. Kirkens opgave er herefter kun at udbrede en lære; for den sags skyld kan en god katekismus gøre det. Og synodens arbejde er snart gjort: det hele er et spørgsmål om distribution af tryksager, økonomi til lønning af funktionærer og til vedligeholdelse af lokaler, hvor ideologien på værdig og overbevisende måde indpræntes de troende, og hvor sakramenterne som en slags magiske midler sikrer os i evigheden.

Hanne Gürtler skal have tak for sin artikel, hvor hun på en klar måde har vist forskellen på det jeg gerne vil tale for, og det som er realistisk katolicisme idag. Hun behøver ikke at stå ene om sit sandpunkt, størstedelen af Danmarks katolikker er faktisk enige med hende. Forskellen er blot at de ikke bekender kulør; de nikker og siger ja til alt vedrørende indre bøn og askese; de siger ja til hele lidelseshistorien med blod, svød og korsfæstelse – bare ikke som noget vi selv skal deltage i, men som noget vi blot skal tro på.

Tak til Hanne Gürtler fordi hun havde mod til at sige, hvad de fleste tænker, at kirken er en andelsbevægelse.

Sven Damsholt

Bispekontoret meddeler i anledning af lektor Kaspar Kallans læserbrev i nr. 16, »Retfærdig løn«, at man har svaret på indlægget i et privat brev.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG den 12.: 4. efter påske (hvid, s. 587).

MANDAG den 13.: Robert Bellarmin, biskop, bekender, kirkelærer (hvid).

TIRSDAG den 14.: Søndagens messe (hvid, s. 587) eller Bonifacius, martyr (rød, s. 911).

ONSDAG den 15.: Johannes Baptist de la Salle, bekender (hvid, s. 911).

TORS DAG den 16.: Ubald, biskop, bekender (hvid, s. 912). Tre-årsdagen for biskop Martensens bispevielse. (Søndagsmessebog s. 753).

FREDAG den 17.: Erik, konge af Sverige, martyr, (rød, s. 912).

LØRDAG den 18.: Venantius, martyr (rød, s. 914).

SØNDAG den 19.: 5. efter påske (hvid, s. 666).

Filmkronik

Fortsat fra bagsiden

fund i sydstaterne med alle fordomme: først og fremmest raceadskillelsen og raceundertrykkelsen. En yngre neger, som er dannet og velklædt og har penge på lommen og derfor bare ved synet ophidser de uselt lønnede lokale politifolk, anholdes uden videre, da en velhavende industrimand findes myrdet på gaden. Men negeren viser sig at være en højt anset kriminalekspert fra storbyen, og den lidet vakse stedlige politimester må modstræbende anmode sin farvede kollega om assistance. Filmens egentlige anliggende er ikke så meget mordgældens opklaring som at vise den sjofle behandling, en neger

kan komme ud for, selv når han i uddannelse – og dannelse i det hele taget – rager højt op over sine hvide omgivelser. Folk, der burde sige »Sir« eller i hvert fald »Mister« til ham, siger »negerdreng«. Eller bruger fornavn, hvis de er meget venlige. Det er rystende, og man harmes filmen igennem.

Som sædvanlig i de store landes produktion er der fine skuespillere ned til den mindste birolle. Nævnes bør neger-skuespilleren *Sidney Poitier*, der har en rolle, der ligner den han havde i »Gæt hvem der kommer til middag«, der var en anelse pjattet i forhold til »I nattens hede«, selv om begge afgjort har en mission – ikke mindst i deres hjemland. Som politimesteren ser vi *Rod Steiger*, der atter har en af de karakterroller, som han forstår at fylde med sit digre talent.

Og så har vi atter en farvefilm, der viser, at den sort-hvide strimmel ikke længere har patent på at opsuge atmosfære.

HK

Se, jeg gør

ALTING NYT

De kan bestille ekstra eksemplarer af vort særnummer om Uppsala-mødet ved at ringe på (01) 14 90 55.

Bladet vil interessere Deres ikke-katolske venner.

Som sakristan

og husbestyrerinde søger midaldrende katolsk ægtepar uden hjemmeboende børn plads på præstegård – (også rengøring i kirken og på præstegården).

Billet mrkt. »FATIMA« til bladets annonceekspedition, Hauchsvej 8, København V.

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret
Stuiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10–15 – Lørdag lukket

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer

P. Skramsgade 27
Byen 7920 – 94 33 66

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvej 13,
Charlottenslund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 10 til 13. Telefon PALæ 2323.

Fint arbejde – Tria 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker og møbelpolstrer?
Hvis ikke – så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Tandlæge

P. Lomholt Maack har åbnet praksis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

K&K

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Benzons
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
*34 46 01

Begravelse og bisættelse ordnes for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

Det absurde og det sjofle

Camus-film og racisme i USA

Mr. Mersault, en yngre kontormand, lever en ensformig tilværelse i byen Algier. Hans gage er ikke stor, og han har måttet anbringe sin gamle moder på en institution. Hun dør. Han tager af sted til hendes begravelse. Dagen efter møder han på badestranden en pige, som han har været på kontor med. Hun vil gerne se en Fernandel-film, og han vil gerne sidde i biografens mørke med hende. Hun går med ham hjem, de indleder et forhold. Han indleder også et bekendtskab med en nabo med et ubestemmeligt erhverv. Han er vist nærmest alfons. Mersault hjælper ham med at skrive et brev til en arabisk pige, som naboen – Raymond – i virkeligheden vil straffe med en dragt prygt, fordi hun har været utro. En søndag tager de alle til stranden for at besøge nogle af Raymonds venner, der har en hytte der. De overfalder af den arabiske piges broder og venner, men jager dem på flugt. Mersault hindrer Raymond i at bruge revolver og tager den selv, for at vennen ikke skal lave ulykker. Da han selv senere, midt på dagen, da heden er ulidelig, pludselig står foran en af araberne, skyder han ham ned i en art panik – i et (muligvis) indbildt selvforsvar. Hr. Mersault arresteres. Efter en lang retssag dømmes han til døden.

Den opmærksomme læser vil genkende handlingen i Albert Camus' »Den fremmede«, der er et af den store franske forfatters hovedværker. Det er også handlingen i filmen af samme navn, der altså i det ydre følger bogen meget nøje.

Albert Camus' »Den fremmede« kan læses som slet og ret roman, og er allerede som sådan en lille perle af et kunstværk. Men som man kan læse et sted i forbindelse med en gennemgang af bogen, så har den det ligesom et isbjerg: det vigtigste er under havets overflade.

Albert Camus er selv født i Algier, der er skueplads for både »Den fremmede« og den også berømte »Pesten«. Han studerede filosofi og virkede en tid som journalist. Han var under den tyske okkupation af Frankrig (som er den virkelige baggrund for »Pesten«) aktiv mod-

standsmand. Ligesom Jean-Paul Sartres er Albert Camus' forfatterskab resultatet af filosofiske spekulationer og ligesom Sartre – men ofte med større mesterskab end denne – har han skabt sine værker ud fra en eksistentiel livsholdning. Det »absurde« i filosofisk betydning giver nøglen til forståelsen af bl. a. »Den fremmede«. Camus siger selv: »... i et univers, som pludselig berøves enhver illusion og enhver mening, føler mennesket sig som en fremmed... Denne kløft mellem mennesket og dets tilværelse, mellem skuespilleren og kulisserne, er det, som i egentligste forstand er årsag til følelsen af absurditet.«

Filmene »Den fremmede« følger som antydning meget loyalt Camus' romanforlæg. Ganske vist præsenterer instruktøren Luchino Visconti en personlig fortolkning af Camus' stærkt koncentrerede, korte og koncise nøgleværk. Man kan måske sige, at instruktøren skræner en af siderne af sagen ud i pap. I filmen ser vi hr. Mersault i sin holdningsløshed, men også som en bundærlig og naiv ener, hvis eneste ideologi er, at livet består af tilfældigheder. Han kan ganske simpelt ikke forstå, at man ofte kan redde skindet ved at flygte ind i et sæt spilleregler, selv om man til at begynde med ikke kan se deres berettigelse. »De kender ikke retsmaskineriet,« siger hans forsvarer betænkeligt, og man får at se, at det, der visse er tilfældigheder, brugt af dem, der følger spillereglerne, regner med illusionerne, får skæbnesvangre følger for hr. Mersault. Han dømmes faktisk til halshugning, fordi han ikke græd ved sin moders begravelse. Men Mersault styrkes i sin opfattelse af, at alt er tilfældighed, og det giver ham mod til at bestige skafottet.

Visconti, der til gengivelsen af Camus' trøstesløse Algier har haft det algeriske filmselskab Casbah-film til hjælp, tegner i vel anvendte farver miljøet, så man mærker den nådeløse sol brænde på sin pande. Den filmiske handling er af Camus' k renhed, omend den ikke får og vel ikke kan få alle forfatterens nuancer med – men det er vel også tolkningen, der giver en film over en bog beretti-

gelse som selvstændigt kunstværk. Marcello Mastroanni dækker hr. Mersault, vor danske Anna Karina kan vi godt begræde tabet af og tilsvarende fine er resten af personerne.

Det er en meget seværdig film, der er lavet over »Den fremmede« – bekendende ateisme, bevares, men man kan ikke andet end strække hånden frem. Vi må afvise holdningen, men erkende, at den er ædel. (Paramount). HK

Eva

Det er højt krokodilletårer, man får lyst til at græde over, at instruktøren Joseph Loseys »Eva« med Jeanne Moreau, Stanley Baker og Virna Lisi allerede er taget af plakaten. En blændende filmstil, gode skuespillere og en god udnyttelse af Venezias dekadente skønhed nytter alligevel ikke, når selve historien, der skal fortælles, er primadonnaskruet og det menneskelige grundlag én aldeles ligegyldig. Frankrigs store Jeanne Moreau skulle passe på ikke at havne i samme grøft som for eksempel Bette Davis, der har måttet give det ene tomme-tønde-nummer efter det andet. (Film-Centralen-Palladium).

Fanden er løs

Ej heller vil man savne Stanley Donens »Fanden er løs«, som præsenterer en moderne, spøgelfuld tænkt Faust-version med komikerparret Peter Cook og Dudley Moore, der oven i købet i fællig har skrevet tekst og musik. I begyndelsen er der tilløb til nogle sjove spidsfindigheder om forholdet mellem Gud, hans modpol og mennesket på skillevejen, men der bliver længere og længere mellem snapsene og i det store og hele keder man sig. (20th Century-Fox).

I nattens hede

Men det er opmuntrende, at vi – ligesom vi med Camus-filmene startede med noget godt – kan slutte med noget tilsvarende: Norman Jewisons »I nattens hede«, der er USA i sit mest selvransagende og selvkritiske hjørne. Vi indføres i et ludfattigt og deprimerende og korrupt lille bysam-

Blad tilbage til side 15

Forår i København

Forskellige nye træk i hovedstadens ansigt har inspireret til nogle betragtninger over forholdet mellem kirke og verden.

Side 4.

katolsk 17. MAJ 1968 116. ÅRGANG uge 20 blad

Hvem var Camilo Torres?

Navnet dukker hyppigere og hyppigere op. Jan Ulrik Dyrkjøb fortæller om den særprægede personlighed, der lægger beslag på bred interesse.

Side 5.

I anledningen af »kaldssøndagen« har præsteembedet været i søgelyset. I dette nummer præsenteres vi for nogle modsætninger.

Med udgangspunkt i en prædiken af pater M. Drouzy og en kommentar i »Katolsk Ugeblad« skriver pater L. Brunicardi om nogle ældre præsteskikkelser.

„Pastoren“ på piedestal?

Side 7.

Valfarterne til Øm og Aasebakken

Søndag den 19. maj

Søndag den 26. maj

Side 9 og 10.

Husk!

SØNDAG DEN 26. MAJ 1968

Kl. 8.30
udgår valfarten fra Holte station

Busforbindelse
København - Holte, kl. 11.00 - 11.30

På jernbanelinjen
i HOLTE
samles valfartsdeltagerne ved skiltet
der bærer deres sogns navn.

Efter ankomsten til
ÅSEBAKKEN
kl. ca. 10.45 højmesse

Kl. 14.30
afsluttende andagt
med sakramental velsignelse

MARIA-VALFART

Busforbindelse vil blive foretaget
gennemført
Åsebakken - Birkerød st. fra kl. 15.30

Lad bilen stå - GÅ ind på valfart!

Kirkebidrag og tegneseriesprog

- Reaktionen på kritikken af tilmeldingsblanketten
- Kirkebidragsordningen gav 1 million i 1967 og giver formodentlig det samme i år

Side 11.

Vold - ikke vold

BEIRUT - NC NEWS SERVICE

På konferencen for internationalt samarbejde om udviklingen blev en rapport, hvori det hedder, at voldelig revolution muligvis er det eneste middel, hvorved de kristne kan ændre visse nærmere betegnede uretfærdige forhold, forelagt en ledende komité, efter at adskillige delegerede ved afstemning havde taget afstand fra den.

Det er Kirkernes Verdensråd og den pavelige kommission for fred og retfærdighed i verden, der står bag konferencen.

I rapporten hedder det blandt andet: »Der er faktisk visse samfund, hvor lovene er så strenge og så hæmmende, at der i realiteten ikke levnes de kristne mulighed for med fredelige midler at fremskaffe de reformer, der er nødvendige for retfærdigheden og udvik-

lingen. Revolutionær handling kan være det eneste alternativ til at samtykke i uretfærdighed og stilstand.«

Det er et medlem af den pavelige kommission, Barbara Ward, der har skrevet og fremsendt rapporten.

Tidligere har et af konferencens plenarmøder uden diskussion givet sin tilslutning til en rapport fra en arbejdsde komité om »Kristen overbevisning og motivering«, hvori det hedder:

»Der kan forekomme ikke-voldelige revolutioner. Alle vore bestræbelser må gå ud på at skabe ændringer uden vold, hvis det er muligt. Men hvis den forhåndenværende tilstand ligefrem har uretfærdigheden i sig, og hvis tilhængerne af denne tilstand nægter at gå med til forandringer, kan menneskers samvittighed få dem til - som en sidste udvej - at indlade sig på voldelig revolution. Derved kommer en tung byrde til at hvile på dem, der har modsat sig forandring.«

Camara om social retfærdighed

PARIS - NC NEWS SERVICE

»Det er klart«, siger ærkebiskop Helder Camara i en tale til adskillige tusinde tilhørere, »at der kan være tale om en befriende og forløsende vold for at opnå den 'strukturelle revolution', som er nødvendig i en verden fuld af vold.«

Ærkebiskoppen, der blandt andet er kendt for sin indsats for social retfærdighed i det fattigdom hærgede nordøstlige Brasilien, sagde videre, at som situationen er i verden for øjeblikket, udøves der vold af de mægtige og privilegerede, som udbytter masserne, og at kapitalismen ligesom socialismen har været indforstået med at dække over uretfærdighederne.

»Loven er ofte i sig selv et voldsredskab i de mægtiges hænder over for de svage, hvis den ikke nedfældes i erklæringer om menneskerettighederne, som forbliver virkningsløse.«

Om voldelig revolution sagde ærkebiskoppen: »Hvor længe vil atombomberne blive ved med at være stærkere end den bombe af elendighed, der gærer i hjerterne i Tredjelandene? Jeg re-

spekterer dem, der i deres samvittighed føler sig forpligtede til at vælge den vold, som de mennesker har brugt, der som bevis på deres oprigtighed har givet deres liv.«

Kirke og revolution

- Jo, det er en vievandskanon - hvis de teologiske studerende også bliver urolige ...

(Catholic Herald)

Kardinal Lercaro skal være pavens repræsentant ved kongressen

VATIKANET - NC NEWS SERVICE

Pave Paul VI har udpeget den tidligere ærkebiskop af Bologna, kardinal Lercaro til sin personlige repræsentant på den 39. eukaristiske verdenskongres i Bogota, der begynder den 29. august i år.

Dette udelukker dog ikke den mulighed, at paven selv kommer til at overvære nogle af højtidelighederne på kongressen. Paven havde også udnævnt repræsentanter til den eukaristiske kongres i Indien og til 50-års festlighederne i Fatima, hvor han begge steder selv kom til stede.

Af tonen i det brev, der ledsagede udnævnelsen ser det imidlertid ud til, at den er ment som en særlig ære fra pavens side. Paven roste kardinalen med usædvanlig varme, og hele sproget var vidt forskelligt fra den helt formelle tone, hvori den slags udnævnelser plejer at være holdt.

Der er dem, der mener at paven dermed har villet svare på de kritiske overvejelser med hensyn til forholdet mellem ham og kardinalen, der fulgte efter pavens godkendelse af kardinalens ønske om at trække sig tilbage fra ærkebispesædet Bologna.

Spansk krise

MADRID - NC NEWS SERVICE

Otte af de øverste ledere inden for Katolsk Aktion i Spanien har nedlagt deres poster, efter at et bispemøde ikke havde været i stand til at hele et brud inden for organisationen.

Bispekomiteen for lægapostolatet, som for nylig mødtes i Madrid, forsøgte tilsyneladende at bevare de nuværende regler om Katolsk Aktion for en »officiel« gruppe organisationers vedkommende, mens de samtidig dispensererede andre grupper fra disse regler.

En kort erklæring, der blev udsendt ved afslutningen af mødet, som ifølge visse kilder udartede til en heftig debat, bidrog kun til at tilspidse krisen.

I erklæringen hedder det: »Komiteen har afstukket vejen til en forsvarlig skelnen imellem og koordinering af de foreninger, der er tæt knyttet til biskopperne, og som derfor er bundet af de regler, der indeholdes i statutterne for Katolsk Aktion i Spanien, og andre organisationer, som, skønt ligeledes fostrede af biskopperne, dækker områder og formål, der ligger uden for Katolsk Aktion i egentlig forstand.«

Præstemangelen det største problem

VATIKANET – NC NEWS SERVICE

Dagen før den internationale kaldsdag udtalte præfekten for kongregationen for den katolske uddannelse, kardinal Garrone, præfekten for kongregationen til evangeliets forkyndelse, kardinal Agagianian, præfekten for kongregationen for ordensfolk, kardinal Antoniutti, og præfekten for kongregationen for de østlige kirker, kardinal de Fürstenberg, på en pressekonference, at den katolske kirkes største problem stadig er præstemangelen.

Kardinal Garrone sagde, at man åbent måtte indrømme, at antallet af kald til verdensgejstligheden lader meget tilbage at ønske, men han afviste, at problemet kan løses ved, som det er blevet foreslået, enten at tilde præsterne at gifte sig eller at tage andet arbejde uden for deres præstegerning eller begge dele.

Kardinal Agagianian udtalte, at »statistikken viser, at antallet af missionspræster ikke overstiger 30.000, hvilket vil sige under 7 pct. af alle katolske præster i verden.« Kardinalen mente, at årsagen til nedgangen i nye kald må søges i, at de unge, der er vokset op i en atmosfære af materialisme og naturalisme, som svækker deres medfødte storsindethed, lytter mindre til Kristi kalden til at arbejde i sjælesorgen.«

Kardinal Antoniutti meddelte, at der er 421.750 mandlige og 1.130.855 kvindelige, deraf 67.973 klausurerede, ordensfolk i hele verden.

Over 200.000 mandlige ordensfolk er fordelt over Europa, mens der i Afrika kun er 21.256, i Latinamerika 26.675, i Asien 24.768 og i Nordafrika 48.785.

Kardinal de Fürstenberg kunne som den eneste af de fire komme med en gunstig rapport om kaldene inden for sit område, der består af de katolske kirker af ikke-latinsk ritus. Han benægtede imidlertid påstanden om, at de forholdsvis mange kald kunne forklares ved, at man i disse kirker har gifte præster.

Ifølge den af kardinal Garrone fremlagte rapport var der i 1966 485.181.580 katolikker i verden, det vil sige 5,5 millioner mere end året før.

Anglikansk-katolsk rapport

VATIKANET – NC NEWS SERVICE

Repræsentanter for den romersk-katolske og den anglikanske kirke har udsendt en rapport om et møde, som en fælles underkommission har afholdt i Windsor i England for at drøfte teologien om de blandede ægteskaber og dens anvendelse på ægteskaber mellem medlemmer af disse to kirker.

Blandt de emner, der blev drøftet, var ægteskabets uopløselighed, ægteskabet som sakramente og forældrenes forpligtelser med hensyn til børnenes religiøse opdragelse.

I et fælles communiqué hedder det blandt andet:

»Et spørgsmål, der blev behandlet med særlig opmærksomhed, var de problemer, der opstår som følge af det kanoniske krav om, at børn i blandede ægteskaber skal opdrages i den katolske tro, specielt i tilfælde, hvor den ikke-katolske part af samvittighedsgrunde ikke kan gå ind på dette krav. Man kom overens om, at alle alvorlige forslag om, hvordan dette problem skal løses, og alle bidrag til og forslag om pastoral vejledning i den slags tilfælde ville blive behandlet med omhu og velvilje.«

Forfatteren til »Guds grav« går

EINDHOVEN – NC NEWS SERVICE

Forfatteren af bogen »Guds grav« og tidligere prior for augustinerne kloster i Eindhoven, pater Robert Adolfs, har forladt ordenen.

Pater Adolfs virker nu som verdenspræst og samtidig ansat ved forlaget Bosch & Keunig i Baarn.

I juli i fjor anmodede kongregationen for tros læren ham om at besvare 10 spørgsmål angående indholdet af hans bog, som i 1966 udkom i Holland, og som senere er udkommet på tysk og engelsk.

Augustinernes ordensgeneral, pater Augustin Trape, ønskede, at salget af bogen skulle standses.

Pater Adolf meddelte, at han var parat til at bekræfte sin tro i overensstemmelse med den almindelige trosbekendelse, og at han var indforstået med alle det andet Vatikankoncil's erklæringer, men at han ikke kunne gå med til at ændre noget i sin bog eller til at skrive den om, og at han håbede, at kongregationen for tros læren ville være tilfreds med det brev, hvormed han havde besvaret spørgsmålene.

I vort bispedømme...

■ Skt. Antoni kirke.

På et menighedsmøde fornylig talte sognepræsten Johs. Jorna om »Israel i dag«. Fordraget var ledsaget af film og lysbilleder.

■ Birkerød.

På Kristi Himmelfartsdag holdes en forældredag på Nordvanggård for alle forældre, hvis børn har fået eller vil få undervisning efter den ny katekismus.

I løbet af juli skulle det nye orgel være installeret i kirken, og det overvejes, om man derefter først skal gå i gang med at lave præstekoret om og vende alteret eller om den tidligere kostald skal bygges om til klublokale med undervisningsværelser og cafeteria.

■ Hørsholm.

Den apostoliske delegat, ærkebiskop Bruno Heim, har skænket et stort kors, udført af kunstmaler Eginio Weinert, Köln, til kirken.

■ Tåstrup.

I sommermånederne begynder den første messe kl. 7,30 i stedet for kl. 8,15.

■ Glostrup.

Den 26. maj læses messe kl. 10 på Teknisk Skole.

■ Slagelse.

Fra 23. juni til 30. juni holdes børnelejr på Kisserupgård for sognets børn over 9 år.

■ Korsør.

Pinsedag samt i juli og august er der ingen messe.

■ Horsens.

Der har været holdt menighedsmøde, på hvilket sognets tre synoderepræsentanter gjorde rede for synodens arbejde.

Til kirkens restaurering har menigheden fra trosfæller i Rendsburg, Sydslesvig, som gave fået en smuk korsvej samt løfte om en pengegave.

■ Århus.

I månederne april til oktober læses den første messe kl. 7,30 – med salmesang.

Da eksperimentet med en mere udførlig forklaring af aftenmessens prædikenemne i fastetiden var vellykket, vil der i fremtiden den første onsdag i måneden blive holdt en prædiken i aftenmessen med følgende sammenkomst i mødelokalet, hvor prædiken vil blive uddybet.

Den 28. maj holder Skt. Knuds skolekreds generalforsamling.

■ Frederikshavn.

Hver søndag holdes messe kl. 9,30.

■ Thisted.

Hver anden søndag holdes messe kl. 12.

■ Haderslev.

I månederne juni, juli og august holdes to søndagsmesser, kl. 8 og 10.

■ Herlev.

På et menighedsrådsmøde i sidste måned var hovedpunktet budgettering og finansiering af det planlagte byggeri. Den endelige beslutning om igangsættelsen træffes efter stiftsrådsmødet den 7. juni.

Sogneregnskabet, der går fra 1/1-1967 til 31/3-1968 – for at følge Ansgarstiftelsen – viser et overskud på over 20.000 kr., således at formuen idag udgør næsten 76.000 kr. I regnskabet er opført en gave fra Oblatfædrenes kongregation, gaven modsvares af beløb i samme størrelse som husleje. Dette er gjort, for at Ansgarstiftelsen kan få et så rigtigt regnskab som muligt, og det gælder alle de sogne, hvor kirken ejes af en orden eller kongregation.

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:
Bernard Eric Jensen (litteratur),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionsudvalg:
Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg.

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspe-
dition, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Hvor kirken bygger en kro

Men København diskuterer søring og vandkanoner og andet godt har Ti-
voli åbnet sine porte for 125. sæsons gæster – os allesammen og flere til.
Og i denne forbindelse kunne det da for resten – i parentes bemærket –
være morsomt at få at vide, om der i Tivolis ærværdige historie skulle findes
katolikker, der på afgørende vis har sat præg på haven. Vi modtager derfor
gerne breve fra læsere, som kan fortælle lidt om katolikker, der på en eller
anden måde har haft med Tivoli at gøre.

Men som antydet indledningsvis er der jo også en by udenfor Tivolis mure
– et København, der lever, et København, der arbejder, et København,
der demonstrerer. Man kan ikke klage over mangel på interesse for Vietnam,
Grækenland og Sydafrika. Søring-demonstrationen til forsvar for vore be-
skedne Seine-kajer viser, at vi også kan udvise lidt interesse for os selv.
Dette være sagt ganske uden ironi, for som vi for nogle år siden gjorde op-
mærksom på i en kommentar, der blev bragt i anledning af et mildest talt
sløjt fremmøde til en sognebegivenhed, er en af de ting, vi skal være op-
mærksom på, når vi skal have det såkaldtes moderne menneske i tale, er dette
ubestemmelige væsens hang til at isolere sig – for at tage et meget håndfast
eksempel: foran fjernsynsskærmen i sin egen dagligstue. Vore dages prædi-
kanter kan ikke med rette tordne over, at folk fjøtjer om, for folk er næsten
ikke til at drive ud – lige bortset fra ud i kø på Strandvejen om søndagen og
til badestranden på Mallorca i sommerferien. Nej, vores problem er snarere
vores tilbageholdenhed overfor naboen, som vi højst diskuterer bilvaskepro-
blemer med.

Derfor må ethvert initiativ, der får mennesker til at mødes, så sød musik
kan opstå – omend ikke lige i Schadesk betydning – hilses med glæde.
At København får endnu en gågade, er et nyt skridt i den rigtige retning.
At gågader og pladser forsynes med fortovsbistroer hjælper også til. I denne
forbindelse med det gamle ordsprog om, at Fanden bygger en kro, hvor Gud
har bygget en kirke, manes i jorden. I hvert fald har danske katolikker nok
engang imellem misundt trosfæller sydpå, som havde mulighed for at give
»pateren« tørt på over en forsonende dunk rødvin henne på bistroen. Mon
Trinitatis' menighed og deres råd tænker på, hvilke perspektiver der åbner
sig, når cafeteriet »Ved Rundetårn« får lov til at stille borde ud på den
dejlige lille plads mellem kirken og restauranten? I hvert fald må man håbe,
at Helligåndskirken på Strøget, der i en årrække har været åben for andagts-
søgende og gør noget for at få folk på gaden ind i Guds hus, får glæde af
det meget vellykket nyrestaurerede helligåndshus, der ved at lægge tag til
arrangementer også af rent kulturel art, skal repræsentere en kirke, som
også på denne vis er åben for verden.

Meningen med gågader og bistroer skulle jo ikke bare være, at turister og
Middeldamer med pakker fra Illum og Fønnesbech og Magasin osv.
havde et reservat, men i vid udstrækning, at forretningsmanden og funktio-
næren og andre arbejdere havde en menneskelig ramme om deres virke, så
de i løbet af en travl dag havde mulighed for et kort og uforpligtende møde
med en kollega over et glas te og en sandwich eller for vor skyld gerne over
et glas fadøl og en pølse. Vi ved fra England, Frankrig, Italien og USA,
hvilken velgerning den slags dagliglivets oaser er, og står vi foran udform-
ning af en tilsvarende kultur, så må kirken se at være med – og det skal vel at
mærke ikke være med skiltebærere og papirlapper med vagtråb eller hvad
det hedder, men med åbne døre og åbne sind. HK

Hvem var Camilo Torres?

I den senere tid - sidst i vort nummer om Uppsala-mødet - er den colombianske sociolog, præst og frihedskæmpers navn dukket hyppigere op hyppigere op. Her fortæller stud. mag. Jan Ulrik Dyrkjøb om den særprægede personlighed

Camilo Torres som frihedskæmper.

Godt to år efter at den colombianske sociolog, præst og guerillasoldat Camilo Torres døde i kamp med regeringstropper, er hans navn begyndt at dukke op også i danske publikationer. Det kan derfor være på sin plads at forsøge at gøre rede for, hvem han var, hvad hans liv og hans død er kommet til at betyde for Latinamerika, og hvad han har at sige os.

Revolution eller undertrykkelse

Camilo Torres Restrepo, der blev født i 1929, var borger i et land, der som det meste af Latinamerika er præget af meget alvorlige sociale misforhold. Således ejes 61 pct. af jorden af 3,6 pct. af befolkningen; 40,6 pct. af nationalindkomsten tilfalder 4,6 pct. af befolkningen, mens de øvrige 95,4 pct. altså må nøjes med 59,4 pct. Udbredt analfabetisme, en levestandard der for flertallets ved-

Camilo Torres som præst.

kommende ligger på et eksistensminimum, dårlige samfærdselsmidler og en uudviklet industri udgør de mere konkrete træk i Columbias samfundstilstand. Det mest afgørende træk ved landets samfundsmæssige struktur er imidlertid, at en meget lille del af befolkningen, det såkaldte oligarki, sidder inde med den økonomiske og politiske magt. Samtidig støtter oligarkiet meget væsentlige nordamerikanske økonomiske interesser. Siden 1958 har demokratiet i praksis været sat ud af kraft, idet det liberale og det konservative parti har indgået et forbund, således at præsidentposten indehaves skiftevis af de to partier. Herved er alle muligheder for at gennemføre reformer ad parlamentarisk vej på forhånd udelukket. Folkets erkendelse af denne tingenes tilstand kom til udtryk i 1964, hvor kun en tredjedel af de stemmeberettigede mødte op til parlamentsvalget.

Camilo Torres' politiske virksomhed begyndte for alvor i 1965, da han udformede et politisk reformprogram, der skulle samle alle progressive kræfter, først og fremmest de revolutionære grupper, kommunistpartiet og de kristelige demokrater, i en såkaldt Enhedsfront (Frente Unido). Torres fremlagde første gang programmet for offentligheden i marts 1965. Udgangspunktet var ønsket om en grundlæggende ændring i den økonomiske og politiske magtfordeling, således at afgørelsen i samfundet kunne foretages af fler-

tallet til fordel for flertallet og ikke mere til fordel for oligarkiet og for udenlandske interesser. Mere konkret krævede programmet forskellige omfattende strukturændringer (især en gennemgribende jordreform), nationalisering, planlægning og sociale foranstaltninger, alt sammen med det formål at sikre folk ejendomsret over den jord, de dyrker, og de huse, de bor i, at sikre en ligelig fordeling af goderne, social sikkerhed og undervisning for alle. Desuden ville man sikre sig kontrol med de udenlandske monopoler og føre en uafhængig udenrigspolitik. Som man kunne vente, blev Torres mødt med stærk modstand både fra regeringens og fra kirkens side. Torres måtte opgive sin stilling ved højskolen for offentlig administration og en længere avis-polemik fandt sted mellem Torres og kardinal Concha. Kardinalen fordømte Torres' fremfærd og erklærede, at hans politiske program ikke var i overensstemmelse med kirkens sociallære. Da Torres anmodede kardinalen om at præcisere, hvori den manglende overensstemmelse bestod, svarede denne, at en nærmere forklaring var unødig. Polemikken sluttede med et åbent brev af 25. juni 1965 fra Camilo Torres, hvori han beder om at blive fritaget for sine gejstlige pligter, da disse hindrer ham i at »tjene folket på det timelige plan«, som han selv udtrykker det.

De følgende måneder brugte Torres al sin tid på at agitere for Enhedsfrontens program rundt om i

Når der opstår forhold, som hindrer menneskene i at hengive sig til Kristus, er det præstens vigtigste opgave at bekæmpe disse forhold, selvom han derved mister muligheden for at fejre eukaristien, der ikke kan forstås uafhængigt af de kristnes hengivelse til medmennesket og dermed til Kristus.

Under de nuværende forhold i Kirken er det blevet umuligt for mig at fortsætte udøvelsen af den del af min præstegerning der har med den ydre gudstjeneste at gøre. Imidlertid består den kristne præstegerning ikke udelukkende i at fejre ydre kirkeceremonier. Messen, som er det endelige mål for præstens virksomhed, er i det grundlæggende en fællesskabshandling. Men det kristne fællesskab kan ikke frembære offeret på ægte og fuldgyldig vis, hvis det ikke forinden på en ægte og fuldgyldig måde har realiseret budet om kærlighed til næsten.

Jeg har sagt ja til kristendommen, fordi jeg i den mente at finde den mest konsekvente form for tjeneste overfor min næste. Jeg er blevet udvalgt af Kristus til at være præst i evighed, tilskyndet som jeg var af ønsket om at vie al min tid til kærligheden til mine medmennesker.

Som sociolog har jeg villet, at denne kærlighed skulle blive virksom ved hjælp af teknikken og videnskaben. Ved at analysere det colombianske samfund er jeg blevet klar over, at en revolution er nødvendig for at kunne give mad til de sultne, drikke til de tørstende, klæder til de nøgne og bringe velfærd til det store flertal af vort folk.

Jeg mener at den revolutionære kamp er en kamp for den kristne og for præsten. Under de faktisk forhold i vort land vil vi kun gennem den kunne virkeliggøre den kærlighed som mennesket skal vise sine medmennesker.

I den tid jeg har udøvet mit præsteembede, har jeg på alle mulige måder forsøgt at få katolske og ikke-katolske lægfolk til helt at gå ind for den revolutionære kamp. Stillet overfor det faktum at folket ikke massivt har sluttet op om lægfolkernes aktion, har jeg besluttet selv at gå ind i den; på denne måde realiserer jeg en del af min opgave, som er at føre mennesket til Gud gennem indbyrdes kærlighed. Denne virksomhed anser jeg for væsentlig for mit liv som kristen og som præst i Colombia. Det er imidlertid en opgave der er i modstrid med Kirkens nuværende love.

Jeg vil ikke vise mig ulydig mod disse love og ønsker heller ikke at forråde min samvittighed.

Det er derfor jeg har anmodet Hans Eminence Kardinalen om at løse mig fra mine gejstlige pligter, for at jeg kan tjene folket på det timelige plan. Jeg ofrer en af de rettigheder som jeg elsker højest: som præst at kunne fejre Kirkens ydre gudstjeneste, for at skabe de betingelser som vil gøre denne gudstjeneste mere ægte og fuldgyldig.

Jeg tror at mit medmenneskelige engagement, det engagement der består i effektivt at realisere budet om næstekærlighed, pålægger mig dette offer. Den højeste lov for menneskenes afgørelser bør være næstekærligheden. Det bør være den overnaturlige kærlighed. Med al den risiko det indebærer accepterer jeg denne højeste lov.

(oversat fra fransk).

landet og på at skrive artikler til det blad, Enhedsfronten begyndte at udgive ugentligt. Imidlertid viste denne front sig hurtigt at blive en fiasko, dels fordi Torres næsten helt koncentrerede sig om at give befolkningen bevidsthed om dens situation, om at skabe en revolutionær ånd, og samtidig forsøgte at tænke på bevægelsens organisation og på udarbejdelsen af mere detaljerede programmer; dels bukkede Enhedsfronten under for modstanden og fortabelsen fra officiel og fra kirkelig side. Nogle få katolske lægfolk, der gerne ville have støttet Torres, fik ikke lov til at komme til orde i pressen. Et par kristne organisationer, der i begyndelsen støttede bevægelsen, faldt hurtigt fra på grund af manglende beslutsomhed og indre uenighed. I løbet af oktober–november 1965 forsvandt Camilo Torres, og først i januar 1966 hørte offentligheden om ham igen. Pressen offentliggjorde et billede af guerillasoldaten Camilo Torres og bragte samtidig et manifest fra hans hånd. Tonen var nu blevet endnu skarpere end før: »Folket tror ikke på valg; folket ved at de legale veje er udtømt. Folket ved, at den eneste udvej, der er tilbage, er væbnet kamp.« »Folket er i sin fortvivlede situation besluttet på at sætte sit liv på spil, for at dets efterkommere kan få undervisning, føde, klæder, huse og fremfor alt menneskelig værdighed, for at fremtidens colombianere kan eje deres eget land uafhængigt af amerikansk indtjydelse.« »Jeg er gået ind i den væbnede kamp: i Colombias bjerge agter jeg at kæmpe med våben i hånd, indtil vi erobrer magten for folket.« Torres havde tilsluttet sig den nationale befrielseshær (ELN), der opererede i det nordlige Colombia. Denne guerillabevægelse er ideologisk set ikke entydigt kommunistisk; dens program ligger snarere på linie med Torres' Enhedsfronts program. Camilo Torres' tid i guerillaen blev ikke lang. Den 15. februar 1966 faldt han under en træfning med regeringstropper.

Budet om næstekærlighed

Men hvilken slags menneske var nu denne revolutionære præst? Et af de træk, der ifølge venners vidnesbyrd synes at have været mest karakteristisk for ham, var personlig integritet, enhed mellem tanke og handling. Det svarer godt til den betoning af enhed mellem teori og praksis, som man finder i Latinamerikas revolutionære bevægelser. »Det er enhver re-

volutionærs pligt at lave revolution«, var således mottoet for den latinamerikanske solidaritetsorganisations første konference på Cuba i juli–august 1967.

Hvis man vil forsøge at forstå de motiver og den selvforståelse, der lå bag Camilo Torres' handlinger, vil man nok finde et af de bedste holdpunkter i det ovenfor omtalte åbne brev af 24. juni 1965. En gennemlæsning af dette brev gør det straks klart, at Torres ikke gik ind i den revolutionære kamp under forvægtelse af sit præstekald, men tværtimod som en klar konsekvens deraf. Eukaristien står i centrum af præstens gerning, men eukaristien kan ikke forstås uafhængigt af det medmenneskelige engagement, der er en følge af budet om næstekærlighed. Torres formulerer det meget skarpt: »Det kristne fællesskab kan ikke frembære offeret på ægte og fuldt gyldig vis, hvis det ikke forinden på en ægte og fuldgyldig måde har realiseret budet om kærlighed til næsten.« Torres mener videre, at en analyse af det colombianske samfund viser, at en revolution er nødvendig, hvis næstekærligheden skal kunne komme til udfoldelse, dvs. hvis man skal kunne give mad til de sultne, klæder til de nøgne og bringe velfærd til flertallet af folket. Torres så det følgende som de kristnes og altså også sin egen opgave at gå ind i den revolutionære kamp. Han kunne imidlertid se, at denne opgave ville komme i konflikt med kirkens love, og han anmodede derfor kardinalen om at blive løst fra sine gejstlige pligter: »Jeg ofrer en af de rettigheder, som jeg elsker højest: som præst at kunne fejre Kirkens ydre gudstjeneste, for at skabe de betingelser, som vil gøre denne gudstjeneste mere ægte og fuldgyldig. Jeg tror, at mit medmenneskelige engagement, det engagement der består i effektivt at realisere budet om næstekærlighed, pålægger mig dette offer.«

Nu vil mange sikkert stille det spørgsmål, om der ikke ligger en selvmodsigelse i at ville realisere næstekærlighed ved voldelig revolution. Det er klart at stilles spørgsmålet så enkelt, må det besvares bekræftende, men hvis vi skal tage realistisk stilling til problemet, må vi se det i et lidt videre perspektiv og sætte det i forhold til konkrete situationer. I visse samfund som f.eks. det colombianske opretholdes en uretfærdig tilstand af et herskende mindretal ved hjælp af psykisk og fysisk undertrykkelse. Der kan da opstå situationer,

hvor alle legale og ikke-voldelige metoder til at gennemtvinge reformer har vist sig virkningsløse, og hvor den voldelige revolution står tilbage som eneste udvej. At nægte at benytte denne udvej er da det samme som at nægte at bringe sine medmennesker ud af deres elendighed. Undertrykkerne har skabt en situation, som er mere skadelig for menneskene, end revolutionær vold ville være. Der bliver med andre ord simpelt hen tale om selvforsvar. Alle menneskelige handlinger er tvetydige; menneskene realiserer altid det gode i en forplumret, ufuldkommen form. Camilo Torres veg ikke tilbage for at påtage sig tvetydigheden og skylden. Han blev ikke stikkende i passiv vejen for og imod; han greb ændrende ind i samfundet ud fra et grundlæggende ønske om at tjene medmennesket.

Revolutionen lever

Hvad kan vi nu lære af at beskæftige os med Camilo Torres' liv og skrifter? Først og fremmest tror jeg, at hans liv endnu engang kan holde os for øje, at vi som kristne er sendt for at tjene verden, at »ligesom du har sendt mig til verden, således har jeg også sendt dem til verden« (Joh. 17,18). Endvidere slås det fast, at det, at vi kommer sammen for at holde nadver, må ses i sammenhæng med hele vort øvrige liv. I nadverhandlingen knyttes vor egen hengivelse til vore medmennesker sammen med Kristi hengivelse til alle mennesker, og vi takker ham for den verden og de mennesker, vi har fået at tage vare på. Nadveren er således ikke en isoleret del af vort liv, men det sted, hvor meningen med *hele* vort liv kommer til udtryk. Camilo Torres har også vist os, at næstekærligheden kræver, at vi nedbryder grænser og gør op med gamle fordomme, således at vi sammen med enhver, der vil være med, kan arbejde på det, der er godt for menneskene. I efteråret 1965 talte Torres i Colombias kommunistpartis mødesal i Bogotá: »Når folket bliver bragt til desperation af oligarkiets handlinger, må en revolutionær alliance søges. Jeg ved, at min tilstedeværelse her vil fremkalde oligarkiets vrede, men hvis jeg ikke var kommet, ville jeg have bukket for antikommunistens fane, som oligarkiet bruger til at udnytte og undertrykke folket.« Endelig tror jeg, at vi i Camilo Torres kan se et eksempel til efterfølgelse på en helstøbt personlighed, der tilstræber den størst mulige over-

ensstemmelse mellem tanke, ord og handling, en person, der usvigeligt lader sine handlinger være bestemt af de normer, han anser for afgørende for sit liv, også selv om han kommer til at betale med intet mindre end sit liv.

På det politiske plan har Camilo Torres allerede fået betydning. Flere steder i Latinamerika har man oprettet såkaldte Camilo Torres-grupper, der samler revolutionære kristne, og hvor dialogen mellem kristne og marxister finder sted ikke så meget på det teoretiske, men snarere på det praktiske plan. Den argentinske Commando Camilo Torres tog initiativ til, at der i februar i år blev afholdt et møde i Montevideo i Uruguay som forberedelse til en større Camilo Torres-konference, der tænkes afholdt i Bogotá i marts 1969. I det udkast til indkaldelsen til konferencen, der var udarbejdet af den argentinske Commando, henvises der til »Populorum Progressio«, hvor der tales om, at en revolutionær opstand undtagelsesvis kan retfærdiggøres, hvis »et klart og vedvarende tyranni undergraver landets vel og de fundamentale menneskerettigheder på en alvorlig og farlig måde« (§ 31). Des-

uden hedder det bl.a. i udkastet: »De sociale, økonomiske og politiske forhold i Latinamerika afspejler den stadige vold, der udøves med millioner af brødre, af udbyttere, dem, der opretholder »samfundsortordenen«, de nationale oligarkier, undertrykkelses-hærene og den amerikanske imperialismes monopoler. Denne reaktionære vold kan kun bekæmpes og besejres ved revolutionær vold. De kristne må fuldt ud påtage sig disse uomgængelige betingelser for frihedskampen.«

Det er stærke ord, men det skulle være fremgået af det foregående, at det faktisk ikke er de mest strålende udsigter, der karakteriserer Latinamerikas situation i dag. Man kan spørge, hvor mange mennesker der endnu skal dele skæbne med Padre Camilo Torres, før resten af verden indser, at de forhold der skaber undertrykkelsen i Latinamerika, hænger nøje sammen med overnationale økonomiske og politiske strukturer, som f.eks. også landene i Vesteuropa er dele af, således at det også afhænger af os, hvor længe undertrykkelsen, udbytningen, umenneskeligheden og lidelserne skal fortsætte.

Jan Ulvik Dyrkjøb

Præster uden piedestal

Af Laur. Brunnicardi C.S.S.R

Jeg har desværre aldrig truffet dem. Desværre: for ellers ville jeg da ha' haft den åndelige tilfredsstillelse at forstå og godtage, hvad pater Martin Drouzy O.P. i en prædiken for nylig ifølge Ekstrabladet og Katolsk Ugeblad fremsatte som et væsentligt punkt i samspillet mellem kirken og verden herhjemme.

»Pastoren« — står han på en piedestal.

Gad vist, hvor mange katolikker der her til lands vil skrive under på, at de har haft eller har den opfattelse, at deres præster stod eller står på en piedestal!

Som pater Martin Drouzy O.P. med begavet gallisk retorik fremsatte, har det store udpluk af lægfolket betragtet præsten som en mand, der levede i »en helt anden verden« — en »slags specialist i hellighed« — en »afsondret person« — kort og godt: en slags søjlehelgen. (Til orientering for helt nye læsere — dem er der forhåbentlig endnu en del af — Ekstrabladet har dem! — skal det siges, at nævnte attribut ikke benyttes i ovennævnte kilder, men det har vel i ret forstået sammenhæng sin berettigelse).

Nu er det sikkert rigtigt, at der i dele af den katolske verden har været og stadig eksisterer en opfattelse af præsten, der berettiger prædikantens udtryk om »falsk glorie« og »skranken mellem præst og menighed«, — og begge dele vil uvægerligt gøre præsten til et »isoleret og meget ensomt menneske«. Men det, det drejer sig om her og nu, er den prædiken, prioren holdt om »sagen« — og sagen, det konkrete tilfælde, er

pæredansk, – det drejer sig altså om situationen her til lands.

Det være mig tilladt her at fremdrage fire præsteskikkelser som en slags menneskeligt argument. (Og mon ikke de fleste vil nikke genkendende og sige, at de kunne supplere side op og side ned ud fra deres møde med vore præster. – Det vil næppe være nogen skade til, om Katolsk Ugeblad fra tid til anden fandt på at gøre bladet mere levende og leende med nogle sande præstehistorier!)

De stod sandelig ikke på nogen piedestal:

1. Pastor Frederik Kerff – sognepræst i Horsens i mere end 40 år – for 50 år siden. Han kom i hjemmene som en god gammel ven, ja, som hørende til familien. Han brugte snus (og røde lommertørklæder!) og satte pris på et godt glas rødvin (sidste fik han højest til højtidene – jeg ved, han fik det til sin fødselsdag, for da overrakte jeg ham selv flasken). – Engang gav han en fattig familie fem eller ti kroner (mange penge for 50 år siden!). Så kom han på et overraskende besøg om eftermiddagen. Der var fest og glade dage i det lille hjem. Han tog smilende del deri og syntes, det var helt i sin orden, at også de skulle ha' fest og lagkage... Selv sparede han sig fra munden for at hjælpe andre af det lidet, han havde. (Her ville en prædiken om den fattige kirke være misvisende – ligesom den ville være det over for bispedømmets præster af i dag. En prædiken skal ha' bud!) – R.I.P.

2. Pastor Emil Fiedler gik vi katolske børn, der i de højere klasser gik i ikke-katolsk skole, til undervisning hos to gange om ugen. Som han kunne under vise i katekismen! Det kan ikke gøres fra en piedestal! Næh, han kom ned til os og talte til os, så vi kunne forstå det. (Det kan altså også en udlænding!) I dag indser jeg, at han sad inde med al pædagogisk hemmelighed: Ligesom Elias vakte den sunamitiske kvindes søn til live ved at bøje sig over ham, ved at stige ned til ham, så profetens mund passede til drengens mund, hans øjne til drengens øjne og hans hænder til drengens hænder... sådan steg han ned til os for at drage os op – op til den gode Guds verden. – Forresten: hele den bærende idé i Ladislau Boros' nys udkomne bog »Mysterium mortis«, som pater H. Roos så livsnært gør rede for i nr. 14 af Katolsk Ugeblad – »afgørelshypotesen« – blev allerede dengang meddelt os til punkt og prikke – også hvad de udøbte børn angår. – Da han således prøvede på at løfte dødens slør for os, anede han ikke, at han til sin tid skulle falde for nazisters snigmord. – Han faldt, men ikke fra en piedestal! – R.I.P.

3. Pastor Bernhard Jensen – ham kender sikkert de fleste (lidt ældre) katolikker. En ny kapellan kom, så og sejrede – ikke fra en piedestal! Han stod fyldt med liv iblandt os og fik os drenge med på en stor katolsk spejderlejr ved Fak-

kegrav. Vi cyklede og sang med en plyshåret og falsksyngende kapellan i spidsen mod en herlig lejroplevelse ved den skønne Vejleffjord. (Jeg ta'r næppe fejl, hvis ikke der var en anden præstespire i lejren – en københavner – den nuværende ærkekøbenhavnske monsignore (titlen er ikke en piedestal!) Kjeld Geertz-Hansen.) Bernhard Jensen styrtede – ikke fra en piedestal – men på tragisk uforklarlig måde med cyklen, hans gode kontaktfærdsmiddel med mange taknemmelige mennesker – R.I.P.

4. Pater Josef Resch C.S.S.R. – Jo, vel var han barok, det er jo en livsglad stil, så det er det bedste tegn på, at han var menneskenær. – Han var drilsk – undertiden grov (det kan man ikke være fra en piedestal) – men hans grovhed var den store bjørns store labbers kærtegn. Disse bjørnelabber gjorde meget godt – både højre og venstre skjulte deres godhed for hinanden. Han var den socialt tænkende præst – livsnær som nogen. Han rummede et rigt menneskeligt register af kontaktegenskaber. Engang fortalte han mig, at han ved hjælp af cigaren, som han satte stor pris på, og som han uddelte rundhåndet, havde fået konvertitkontakter og konvertitter! – På sit dødsleje havde han endnu de gode bjørnehænder fulde af gøremål for andre. R.I.P.

Denne lille mindevandring kunne kompletteres med mange navne. Nej, jeg tror simpelthen ikke på, at det danske vikariats og bispedømmes præster stod eller står på en piedestal, – eller at vore lægfolk har følt dem stående der eller sat dem der!

Bevares, som ovenfor nævnt, har der været, og er der vel endnu steder i den katolske verden, hvor præsten har indtaget en forkert stilling og holdning, og hvor lægfolket ser en »guddom« i præsten i stedet for at se Gud gennem præsten som gennem et transparent. Dette sidste billede må da forstås sådan, at præsten er en vejviser til Gud, – ellers svigter han sin opgave. – Desværre for denne skæve synsvinkel, der giver et forvrænget billede af præsten, – og er det præstens skyld, så giver han sig selv på vrangen.

Denne artikel siger ikke, at denne misforståelse og dette misfoster af præsten ikke fandtes og ikke findes. Så er han netop en af »Kirkens fem vunder«, som er titlen på den bog, der blev skrevet af den italienske filosof og teolog Antonio Rosmini i 1848. (På index i 1849 – men nyudgivet i 1966!) Heri hedder det (efter at kravet om en for folket forståelig liturgi er fremsat – i toner, som vil fryde enhver liturgifornyers fromme øren!), at der ikke er kontakt mellem præsterne og folket, da de ved deres ærgerrighed adskiller sig fra folket og sygner hen i en slags aristokrati – de har deres egne love, deres egne interesser, deres eget sprog og holder folket på afstand! – Denne salut havde og har endnu visse steder sin berettigelse...

MEN – og det er det, jeg har prøvet at slå til lyd for i denne artikel – dette forhold kendes ikke i den katolske kirke her til lands! Hvorfor så i alverden pumpe fremmede problemer ind på dansk jord? (Og hermed et sidespring, som har en indre sammenhæng med mit synspunkt: Hvorfor skal en håndfuld katolske arbejdere insinuere, at vi har samme arbejderproblemer herhjemme, som man evt. har i Frankrig eller Belgien. Arbejderstanden har aldrig været negligeret af vore katolske præster i Danmark, – det er sikkert den stand (hvis vi endnu skal tale om stænder og klasser herhjemme), der har fået den mest udstrakte »service«. Er der virkelig grund til klage?)

Der vil vel nok være dem blandt bladets læsere, der ikke er enige med min kritik af det tilsyneladende mest springende punkt i »priorsens prædiken om sagen«. Da jeg sammen med bladets redaktør er fuldkommen klar over, »at vejen til fuldkommenhed går igennem det at betragte sig selv som mangelfuld« (jfr. Katolsk Ugeblad nr. 14, side 17 som svar til Børge Mannov – og da vel også som vejledende oplysning for bladets læsere samt som prisværdig selv erkendelse for bladet selv) vil jeg da i al beskedenhed foreslå en gallupundersøgelse. (Man gør sig da fra katolsk hold herhjemme mange – og vel ikke helt billige – anstrengelser for at nå frem til mangelhænde oplysninger!)

Spørgsmålet skulle da selvsagt hedde: »Mener De, at vore præster står på en piedestal?«

Laur. Brunicardi C.S.S.R.

Menighedsråd

■ Roskilde.

Menighedsrådet, der omfattede 6 læge medlemmer, er blevet udvidet med yderligere 6 medlemmer.

St. Josefs Realskole holder generalforsamling 27. maj kl. 19,30.

■ Helsingør.

Der er nu oprettet menighedsråd for Skt. Vincents sogn i Helsingør. Af en eller anden grund kaldes rådet »Menigheds- og Forvaltningsråd«. Det omfatter foruden de to præster og en repræsentant for Skt. Vincentsstrøene, denne udpeget af priorinden, 6 læge medlemmer.

Fra menighedens side var indstillet ialt 29 kandidater. Da 13 på forespørgsel har sagt nej, 5 ikke svaret og 5 var »ugyldige«, er der 6 tilbage, således at der ikke bliver valg.

Det oplyses, at med »ugyldige« svar menes svar fra medlemmer, i hvilket de enten har stillet krav eller betingelser for at lade sig vælge, hvilket ikke kunne efterkommes.

Se, jeg gør

ALTING NYT

De kan bestille ekstra eksemplarer af vort særnummer om Uppsala-mødet ved at ringe på (01) 14 90 55.

Bladet vil interessere Deres ikke-katolske venner.

Valfarten til Aasebakken

Ja, så er det snart igen tiden, hvor forberedelserne til forårets store valfart til Vor Frue af Aasebakken er i fuld gang, og valfartskomiteéen er overbevist om, at mange med den glæder sig til denne dag.

Vi håber selvfølgelig på stor tilslutning, og man kan roligt begive sig afsted – der vil være plads til os alle hos de gæstfri søstre.

26. maj bliver sikkert en af de dejlige, lune og solfyldte forsommerdage, hvor man simpelt hen må ud i Guds fri natur – og kan man tænke sig en mere passende udflugt end netop at drage på valfart gennem Vorherres lysegrønne skove til Vor Frue af Aasebakken? Men uanset hvordan vejret arter sig, udgår valfarten som sædvanlig fra Holte station kl. 08,30 præcis!

Hvis man kommer i god tid, og det bør man jo, kan man nå at få sendt madkurven med bagagevognen, og man kan anskaffe sig det ny tillæg til valfartssangbogen samt nyde den særlige og forventningsfulde stemning, der breder sig blandt deltagerne, efterhånden som man samles under de respektive sogneskilte.

Benyttes offentlige befordringsmidler, vil man kunne være i »god tid« hvis bl. a. S-tog, linje B, afgang 07.50 fra Københavns Hovedbanegård eller bus linje 184, afgang 07.40 fra Hans Knudsens Plads benyttes.

Ønsker man af forskellige grunde først at tilslutte sig valfarten på et senere tidspunkt, kan det lade sig gøre ved at benytte f. eks. bus 184, afgang 08.40 fra Hans Knudsens Plads, og stå af ved »Bethlehem« og afvente valfartens passage af Kongevejen.

Det frarådes derimod at begive sig i bil helt til klosteret. Dels snyder man sig selv for selve valfarten, og dels er det vanskeligt at finde nok lovlige parkeringspladser i nærheden. Der er derimod meget fine parkeringsforhold på Holte station.

Ankomsten til Aasebakken er berammet til at skulle finde sted mellem kl. 10.30 og 10.50, og ved indgangen til klosterområdet (vejen ved villa PAX) tælles kommunikanter som sædvanlig ved håndsoprækning.

Messen begynder straks efter sidste gruppes ankomst, og man bedes erindre at kommunionen modtages stående.

Efter messen kan der til den medbragte frokost købes diverse forfriskninger. Anden form for salg (herunder af lodsedler) vil ikke blive tilladt – bortset dog fra søstrenes lille bod. Udlejning af stole vil finde sted som sædvanlig.

Efter andagten, som finder sted kl. 14.30, bæres Maria-statuen tilbage til klosteret, kun ledsaget af præster og ministre, og med denne højtidelighed, hvortil man bedes indfinde sig i god tid, afsluttes valfarten, og hjemrejsen påbegyndes.

Der vil blive indsat ekstrabusser fra klosterets hovedindgang kl. ca. 15.30, med hvilke man kan lade sig befordre direkte til Birkerød station. Man kan også spadsere op til Kongevejen og benytte den ordinære bus (184) til Hans Knudsens Plads. Bussen kører hver 20. minut (-11, -31, -51).

Til slut beder vi venligt alle om at ville medvirke til, at såvel valfarten som opholdet på Aasebakken forløber på værdig vis. Selv om vi medbringer vor madpakke, er det ingen almindelig skovtur, og man må derfor henvise anvendelse af f. eks. badedragter og transistorradioer til andre lejligheder. Ved at følge givne anvisninger, respektere afspærringer og benytte de mange affaldsbeholdere er man medvirkende til, at såvel værter som gæster får en dejlig dag.

Valfartskomiteéen siger derfor »På gensyn søndag 26. maj« og ønsker alle deltagere en glædelig valfart.

Husk!
SØNDAG DEN 26. MAJ 1968
KL. 8,30
udgår valfarten fra Holte station

Benyttes tog:
S-tog linje B (Gata 11) - 7,50
På jernbanegården
i HOLTE
samles valfartsdeltagerne ved skiltet
der bærer deres sognes navn

Efter ankomst til
ÅSEBAKKEN
kl. ca. 10,45 højmesse

KL. 14,30
afsluttende andagt
med sakramental velsignelse

MARIA-VALFART

Busfortildeling vil blive foretaget
genomført.
Aasebakken - Birkerød st. fra kl. 16,30

Lad bilen stå - GA med på valfart!

TEATER

Tango Macabre Mrozek på Det nye Scala

Mens man sidder og morer sig – for man morer sig ganske fortræffeligt til »Tango« – dukker der ligesom bag om ryggen på én et ekko op af demonstrationstog, rudeknusninger og barrikader – disse manifestationer, der udråbes til generationsopgøret – og man gyser midt i morskaben, for det er lige netop generationsopgørets grumhed og uundgåelighed Mrozek illustrerer i »Tango«.

I en stue, der vidner om totalt rod og opløsning, præsenteres vi for 3 generationer: den gamle, mormor og onkel, der ikke kan finde ud af det mere, fordi den mellemste generation, »kunstneren« og hans kone, engang i tyverne berøvede dem alle normer og former og bekendte sig til ingenting og endelig den unge generation, sønnen, der følgende kun har dette inlæt at gøre oprør imod. Midt i hårdknuden optræder proletaren Edek som altmuligmand og konens elsker, og den unge oprørers forførende kusine vågner op midt i et skænderi – hun har ubemærket ligget og sovet på gulvet under en kludebunke. I en række forrygende opgør, hvor gnidningerne generationerne imellem slår gnister af barok komik, føres sønnens revolution igennem ved bistand af en pistol, og onkel, hvis kadaverlydighed og brændende ønske om at se den gamle orden genindført, udnyttes perfekt. Stuen ryddes, de ældste og de mellemste iføres deres fineste mølædte puds, for sønnen Arthur skal giftes med kusinen – rigtig giftes med bryllupsmarch, brudefølge og hele pivtøjet. Principperne og formerne skinner som nypudsede, men ikke nyslåede, toskillinger – kun bruden gør det ikke og vi konstaterer med et suk, at en hvid brudekjole ikke løser problemet.

Men Mrozek er ikke færdig med os endnu. Bryllupsmarchen skratter allerede på den gamle grammaton, da Arthur kommer hjem – og frasiger sig formalismen. Den var jo bare tom – han må have en idé – de må give ham en idé. »Gud« foreslår onkel – nej forresten ham har han jo ikke selv troet på i mange år. »Frihed« siger far – jamen frihed for hvad? Nu slår de tre generationer som ved stykkets begyndelse, men løsningen i form af generationsopgørets »normale forløb« er opbrugt – den duede ikke. Da bekendtgør Arthur syntesen. En syntese af reaktionen og det, den reagerer imod. Det er løsningen og den skal gennemføres, så Arthur allierer sig med Edek med den rå, brutale og dumme vold; med den er han sikker, med den er han tyrann – indtil bruden – endnu i hvidt, forbløjet og forsømt i denne ideologiske galskab – råber: »Jeg lå med Edek i morges«. Da forvirres og fortæres tyrannen »jamen jeg elskede dig jo« og hun »jeg troede ikke det betød noget for dig, du talte jo kun om principper«. »Elskede« og »talte« er fortid og fortiden lader sig ikke genoprette, for Arthur har forskrevet sig til den rå vold – til Edek. Blot denne antydning af forvirring og menneskelig svaghed, og Edek knuser ham. Nu er proletaren herre og han byder den »gamle orden« – onkel – op til dans, den tango hvortil den mellemste generation nedbrød også de normer, der kunne holde vold i ave.

Balancen mellem det komiske og det tragiske var ikke ganske lykkedes på Det nye Scala. Den tilstand af opløsning, der skaber nogle af stykkets mest groteske og gringagte situationer, var ikke tilstrækkeligt pointeret, så det ideologiske spillægteri fik tendens til at tage overhånd og køre alene. Er dette sagt er der kun ros tilbage. Alle medvirkende var sikre, velspillende og velplacerede. Størst og mest krævende var Arthurs rolle, men Willy Rathnovs indsats var imponerende, fængende og fængslende. Preben Neergård som Edek og Paul Hagen som Onkel Eugeniusz vil man heller ikke glemme let. »Tango« er i det hele taget en forestilling, man vil huske.

E.T.

Hvorfor bliver vi ikke bønært?

Skriftbetragtning
5. søndag efter påske

En af de ting, som ifølge Johannes-evangeliet ligger Kristus stærkt på sinde, og som han gentager flere gange i løbet af den såkaldte »afskedstale«, drejer sig om bønner i hans navn: »Sandelig, sandelig siger jeg jer: Hvis I beder Faderen om noget, skal han give jer det i mit navn. Hidtil har I ikke bedt om noget i mit navn, bed så skal I få, for at jeres glæde må blive fuldkommen.« (Joh. 16,23–24).

Vi står her over for en af de tekster, der umiddelbart synes let forståelige, men som ved nærmere overvejelse kan volde store vanskeligheder, og som da også er blevet til anstødssten for mange. Det er ikke sjældent, man hører en udtalelse som »Gud hører mig ikke til trods for, at jeg har bedt så inderligt og så længe«. Nogen drager herudfra den konklusion, at siden Gud ikke hører os, kan han ikke eksistere. Det drejer sig måske i nogle tilfælde om mennesker, der ikke er kommet ud over barndommens magiske ønsketænkning, hvor man forestiller sig den vanskelige situation ændret som ved et trylleslag, og hvor man vil benytte Gud som redskab for mere eller mindre egoistiske formål. Men det er jo ikke kun det! Vi kan alle konstatere, at verden er fuld af elendighed, sult, krig, uretfærdighed og død på trods af vor inderligste bøn. Hvordan kan det være?

To hovedspørgsmål

Der er to spørgsmål, der trænger sig på ved overvejelse af nævnte skriftsted: Hvad er det at bede i Jesu navn? Og hvad er det at blive bønært? Umiddelbart vil man måske

finde det sidste af disse spørgsmål mærkeligt – ved enhver ikke det? Og dog er det et spørgsmål, man må stille sig også ved andre tekster i Det nye Testamente. Hvad mener forfatteren til Hebræerbrevet f.eks., når han skriver: »Og han (Jesus) har i sit jordelivs dage med høje råb og tårer opsendt bønner og nødråb til ham, der kunne frelse ham fra døden, og han blev bønært . . .« (Hebr. 5,7)? Vi ved dog, at Kristus døde på korset.

Hvad er det at bede i Jesu navn?

Når man ser på hele Jesu »afskedstale«, hvor der til stadighed er tale om vor forening med Kristus og hans forening med Faderen og med os, kan man næppe være i tvivl om, at bønner i Jesu navn er den bøn, vi beder, når vi således er ét med ham og Faderen, og det vil igen sige ét med hans vilje og hans intentioner.

Men hans intention er Faderens herliggørelse og Guds riges komme (sml. Fader vor). Der kan ikke være tvivl om, at det, Jesus vil, er, at hele den menneskehed, som han har frelst, og hver enkelt af os i den må nå til fuldendelse og frelse, dvs. må indgå i Guds Rige. Denne tanke understreges af flere tekster. Hos Matt. 7,7–11 står der således: »Bed, så skal der gives jer; søg, så skal I finde, bank på, så skal der lukkes op for jer. Thi enhver, som beder, han får, og den, som søger, han finder, og den, som banker på, for ham skal der lukkes op.« Her er der tydeligt tale om at søge Guds Rige og få del i det. Og teksten fortsætter: »Eller er der iblandt jer nogen, som vil give sin søn en sten, når han beder ham om brød, eller give ham en slange, når han beder ham om en fisk? Når da I, som er onde, forstår at give jeres børn gode gaver, hvor meget snarere vil så ikke jeres Fader, som er i Himlene, give gode gaver til dem, som beder ham!« Og Lukas fortæller os, hvad det er for gode gaver, Gud giver os, idet han i sin tekst siger: »Når da I, som er onde, forstår at give jeres børn gode gaver, hvor meget snarere vil så ikke Faderen fra Himmelen give *Helligånden* til dem, som beder ham!« Og det er denne samme Ånd, der lærer os at bede.

Vort liv med alle dets enkelte situationer må ses i lyset af det endelige mål, som er alle tings fuldendelse og nyskabelse i Kristus. Man kan med stor frimodighed og tillid bede om hjælp i alle de konkrete livsforhold og bede om udfrielse fra lidel-

sen, men det, som vi først og fremmest må bede om, er, at alle disse ting må samvirke til gode for os (sml. Rom. 8,28) og må være til Faderens herliggørelse.

Hvad er det at blive bønært?

Når Hebræerbrevet i den tidligere nævnte tekst siger, at Kristus bliver bønært i Oliehaven, må vi erkende, at denne bønærelse ikke bestod i, at han blev friet fra at dø, men i at døden ikke fik magt over ham, men blev grundlaget for hans opstandelse og herliggørelse. Og han vil, at vi skal have del med ham i hans herliggørelse. Han vil lade os forstå, at det onde ikke skal få magt over os, fordi han allerede har sejret over det, og lade os fatte, »at det, vi lider her i tiden, ikke er værd at regne i sammenligning med den herlighed, som skal åbenbares på os« (Rom. 8,18).

Sr. Karen Marie CSJ.

LITURGISK KALENDER

LITURGISK KALENDER

SØNDAG den 19.: 5. efter påske (hvid, s. 666).

MANDAG den 20.: Bernardin af Siena, bekender (hvid, s. 916) – Bededag i forb. med bønprocession (violet, s. 594).

TIRSDAG den 21.: Søndagens messe (hvid, s. 666) – Bededag, i forb. med bønprocession (violet, s. 594).

ONSDAG den 22.: Vigilie til Kristi Himmelfart (hvid, s. 598) – Bededag, i forb. med bønprocession (violet, s. 594).

TORSDAG den 23.: KRISTI HIMMELFART (hvid, s. 600).

FREDAG den 24.: Torsdagens messe (hvid, s. 600).

LØRDAG den 25.: Gregor VII, pave, bekender (hvid, s. 917) eller Urban, I, pave, martyr (rød, s. 917).

SØNDAG den 26.: Søndag efter Kristi Himmelfart (hvid, s. 604). Yda Nielsen er både enig og uenig. Hun skriver:

Husk Øm-Valfarten på søndag den 19. maj

Biskop Hans L. Martensen prædiker ved messen. Senere taler pater W. Wuyts, Vejle.

Kirkebidrag og tegneseriesprog

Kirkebidragsordningen gav godt 1 million i 1967

Der er 1071 nye kirkebidragydere i år, men til gengæld er der 1300 fra sidste år, som ikke har tilmeldt sig igen. Pr. 1. maj i år er der således 3832, der har tilmeldt sig mod 4100 i 1967, oplyser Katolsk Bispekontor.

Forholdet skyldes muligvis, at mange har ment, det ikke var nødvendigt at tilmelde sig igen, men det er en misforståelse, fremgår det af den lille pjece, som bispekontoret har sendt ud. **Katolikker, der ikke har tilmeldt sig, men ønsker at være med, skal blot ringe eller skrive til Katolsk Bispekontor, Laur. Bings Alle 16, 2000 København F, telefon GO 4895, kl. 10-15, lørdag kl. 10-12.** Så får De tilstillet den sædvanlige giroblanket.

I 1967 indbragte den frivillige kirkebidragsordning 1.050.000 kroner, hvoraf de 70 pct. — 735.000 kroner — blev sendt ud til sognene. For 1968 regnes også med en indtægt på omkring 1 million. Heraf går de 60 pct. — altså foreløbig 600.000 kroner — til sognene.

Reaktioner på Ib von Benzons kritik

Der er til »Katolsk Ugeblad«s redaktion kommet 4 breve i anledning af **Ib von Benzons** kritik af »tegneserien«, (se Ugebladets påskenummer), der fulgte med tilmeldingsblanketten til kirkebidragsordningen. **Inger Lund**, Ørebakken 23, Helsingør, er enig med Ib von Benson og håber, at der næste år må finde en anden form for henvendelse sted. **Inger Erichsen**, Phistersvej 1, Hellerup, giver ligeledes sin fulde tilslutning til kritikken, men efterlyser samtidig

- en alvorlig indsats for at få de mange, endnu ikke tilmeldte katolikker til at forstå, at de viser manglende samfundssind ved at være »gratister«, så deres trosfæller må betale for dem også.

Brevskriveren benytter lejligheden til at rette en hjertelig tak til både pater H. Roos og pastor Bjørn Højbo for deres artikler i påskenummeret.

Lidt om at kede sig

Yda Nielsen er både enig og uenig. Hun skriver:

- at hr. Ib v. Benson er misfornøjet med tilmeldingsblanketten vedrørende kirkebidragsordningen er jeg den første til at forstå,
- men udtalelsen om, at »man skulle tro, de mennesker, blanketten henvender sig til, var dumme uartige børnehævnere«, det fatter jeg ikke. Disse småfolk, som netop er den sjoveste og mest henrivende menneskegruppe, ville vist gabe af kedsommelighed, om de blev præsenteret for tilmeldingsblanketten.

Spøgefulde toner

Under mottoet: »Hvorfor være vanskelig, når man med opbydelse af et minimum af omhu kan opnå at blive fuldstændig umulig« kommer Kjeld Simonsen i Glostrup med et spøgefuldt forslag. Det hedder i hans brev:

I anledning af forespørgslen fra hr. v. Benson kan jeg meddele, at jeg finder bidragsordningens tegneserie udmærket egnet til sit formål.

Jeg er faktisk så glad for den, at jeg foreslår mine meningsfæller, at vi står sammen og tilbageholder vort kirkebidrag, hvis tegneserien forsvinder næste år.

Hr. v. Benson og jeg kan jo hver for sig søge at hverve tilhængere, og hvis vi kan få alle med (måske med undtagelse af de få danske katolikker, der ikke tager sig selv højtideligt) kan det sejrende hold sikkert belave sig på en væsentlig forhøjelse af kirkebidraget.

Børge Mannov svarer

Til sidst får den lille tegneseriemands fader **Børge Mannov** ordet for nogle bemærkninger:

Som far til den lille tegneseriemand kan jeg herved højtideligt berolige opskræmte læsere med, at han er en flink

og kvik lille fyr, der aldeles ikke drømmer om at fornærme nogen.

Han er katolik, men af den grund stabler han sig alligevel ikke op i domprovste-positur. Det er aldrig faldet ham ind, at der kunne være noget forargeligt i at sige jep, når nu han altså mener jep.

Han er mægtig ked af det, hvis hans forsøg på at være solidarisk uden slips på er faldet uheldig ud over for folk, der kan tale latin, og som måske lægger megen vægt på, at sætningerne i de officielle, for det oplyste publicum af den herværende romersk-katolske menighed bestemte tryksager, ere correcte formulerede.

Nu bagefter kan han meget vel forstå, at hans tone ikke passer sig, når man lægger an på at appellere til et sådant publikum. Hvad han derimod ikke kan forstå — og her har hans far heller ikke kunnet hjælpe ham — er, at nogen af netop dette publikum kan gå hen og identificere sig med sådan en lille tegneserie-mand.

AFMYTOLOGISERING UDEN GRÆNSE?

Under titlen »At lære at lytte til mylerne« bringer pater V. Duclos o.p. en anmeldelse, der formentlig kan sættes i forbindelse med den skriftbetragtning han tidligere har bragt over MAT. 8. 23-27 (Jesus stiller stormen), i »K.U.« nr. 4/68.

Anmeldelsen i påskenummeret refererer i forbigående til 2. Vatikanconcils dogmatiske konstitution om åbenbaringen; som afsnittet er skrevet, får man umiddelbart det indtryk, at konstitutionen uden videre sætter afmytologiseringen som absolut forudsætning for vor tro.

Katolikker — selv lægfolk — er i almindelighed ikke fundamentalister; Kirkens læremyndighed har vejledet dem, således at de forstår bibelen mere nuanceret end de kristne sekter gør, som kun regner den bogstaveligste forståelse for bibeltro. Pater Duclos har ret i, at vi »afmytologiserer« (og har gjort det, længe før slagordet blev lanceret) for rigtig at forstå budskabet i mange af de hellige skrifter, især gammeltestamentlige. Det gælder netop, når det drejer sig om, at en tekst, der ikke refererer øjenvidneberetninger af konkret historiske begivenheder, at udrage den guddommelige lære, som her har antaget en særlig, »mytisk« form.

Men det ville være uheldigt at antage, at konstitutionen »Dei verbum« uden videre giver afmytologiseringen blankofuldmagt. Tværtimod hedder det i dens 18. og 19. afsnit, at de fire evangelier har apostolsk oprindelse, at de er historiske, at de nøje beretter, hvad Jesus under sit liv på Jorden faktisk har gjort og lært, at de under prædikens form altid overgiver os sande og oprigtige oplysninger om Jesus, og at evangelisterne på grundlag af selvsyn og øjenvidners beretning har sammenfattet deres skrifter for at meddele os fastheden af den lære, vi har modtaget.

Med dette for øje kan det nok forurolige, at pater Duclos drager et afmytologiserende lighedstegn mellem beretninger i GT om jødernes tørskøede flugt over Det røde Hav og de evangeliske beretninger, hvor Mattæus (8.26) beretter, at Jesus »rejste sig og truede vinden og de oprørte vande«, og Markus (5.39): »vågnede, truede vinden og sagde til havet: Stille! vær rolig!«.

Over disse beretninger føler pater Duclos sig »pinlig berørt«; han finder det »en lille smule upassende«, at Jesus griber ind i verdens gang, og derfor er evangelisternes referat »lige så vildledende« som den mirakuløse spaltning af Rødehavet ved et slag af Moses stav, en Cecil B. de Mille viser os i en hollywoodsk superfilm. →

De sydlige øer

Im. Nielsen

Snedkermester

Brødregade 1, Maribo. Tlf. 759
Begravelses ordnes - alle
aftaler kan træffes i hjemmet.

Farvemessen

Vestergade 21, Maribo

Telefon 989

Ingemann Jensen

Malermester

Maribovej 139, Nakskov
Telefon 308

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

K. E. Petterson

Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

RYØ A/S

Ingeniør- og handelsfirma
Aalborg Nvrtov 14. Tlf. 12 88 88
El-installationer - El-artikler
Radio og fjernsyn
Fjernvarme - køleanlæg
Vand - Gas - Sanitet

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Tlf. 12 03 01

Murermester- og entreprenørforr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Køb hjemmets udstyr hos

THUEN

Gravensgade 2,
Aalborg. Tlf. 13 14 44

Laurits Bageri

Borgergade 32, Aalborg
Telefon 12 69 13
Kun 1. kl. varer anvendes

Mathias
Christensen
ABSALONSGADE 14
AALBORG

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24
Kgs. Lyngby. Tlf. 87 00 25

Oliefyr

Centralvarme

Brændselsolie

Cinders

NORDISK KUL A/S

Rødovrevej 383
Rødovre
Telefon *70 45 30

B. J. Leanders Eftf.

A. Madsen, glarmester

Rantzausgade 14,
Kbhvn. N. Tlf. 35 17 02
Specialitet: Blyndfatning

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører

Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 og 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,
København V.
Tlf. Vester 7001 og 8581

Aalborg

Fiskehallen

Kastetvej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

FOLMER OLSEN

Begravelses ordnes

Reberbansgade 37
Aalborg - Tlf. 12 15 57

Sanitet *Centralvarme*

Nielsen & Brostrøm

Holbergsgade 22, Aalborg,
tlf. 13 04 33
Indeh. A. Brostrøm, ing. M. af I.
Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

København

Sparekassen

for Lyngby og Omegn

Kronborg Margarinefabrik

Niels Brocksgade 4
København V
Tlf. CE 7840 og 1254

FORSIKRINGS COMPAGNIET
FOR KONGERIET DANMARK ½

☆

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K
Telefon *11 21 21

Bliv abonnent - det betaler sig

Er det nu ikke snarere »upassende«, ved en rationalistisk skildring af det pludselige vindstille som et på forhånd givet, meteorologisk forløb af stormen, at gøre Jesus til en charlatan, der udnytter et heldigt sammenræf for at stille sig i positur som undergører? Bliver man ikke med rette »pinlig berørt« af en vilkårlig tiisidesættelse af tre evangelisters samstemmende vidnesbyrd for hvis pålidelighed en dogmatisk konstitution står inde? ja, særlig pinlig berørt over et afmytologiseringskrav, som bunder i en subjektiv fornemmelse af, hvad der er upassende for Gud, og hvad Jesus bør eller ikke bør blande sig i.

Men den motivering at spille GT ud mod evangelierne åbner vide perspektiver. Mirakler har alle dage været en torn i øjet på en vis videnskabelighed. Således skriver en kendt teolog som indledning til en undersøgelse af ægte og uegte mirakler: »Som regel siger folk, at mirakler vel kunne godtages i gamle dage, da Jesus levede som menneske blandt os, men at sligt er ganske uantageligt i vor moderne tid.« (Jeg citerer kirkefaderen Augustin (354-430) efter hukommelsen fra »De Civitate Dei«). Afmytologiseringskravet med den motivering er ikke slet så nyt, som man skulle tro.

Imidlertid: for så vidt, som denne form for videnskabelighed er afmytologiserings drivfjeder – med andre ord: at det drejer sig om at omformulere troen for at få den accepteret af en mentalitet, der bygger på benægtelse af miraklets mulighed, nytter det ikke at holde op på halvvejen.

Nej, så må vi afmytologisere til tops og til bunds. Analogier fra GT til NT kan vi finde masser af: f.eks. jødernes helbredelse ved synet af kobberslangen (selvsuggestion!) og den blodstøttige kvindes helbredelse ved berøring af Jesu klædning; Elias opvækkende enkens døde søn (kunstigt åndedræt) og Jesus, opvækkende enkens søn i Nain ... der er faktisk stof til en hel bibelsk selskabsleg.

Og når vi når den grænse, hvor hverken meteorologi eller anden naturvidenskabelighed leverer et smuthul for afmytologiseringen: f.eks. Lazarus' opvækkelse («Herre, han lugter allerede – det er fjerde dag!»), og i sidste ende påskeunderet, kommer de konsekvente protestantiske teologer, hvis teorier har vakt røret, til radikale resultater. »Hvordan påsketroen opstod hos de enkelte disciple, er blevet for dunklet af legende i overleveringen,« skriver Bullmann, og vedbliver: »... og det er sagligt uden betydning.«

På analog vis minimiserer pater Duclos betydningen af det pludselige vindstille på Genesareth Sø. Miraklet søges bortforklaret, for det vigtigste er Jesu formaning: »I lidettroende ...«

Javist. Tegnene gøres for lærens skyld, og læren er det vigtigste; men tegnene har dog deres betydning i relation til læren: de er, så at sige, pædagogiske hjælpemidler, som disciplene fik. De var svage i troen; det er vi også, og Jesus gav dem tegnene og giver dem endnu i vor tid.

Pater Duclos konkluderer sin anmeldelse i påskenummeret med en henvisning til denantro apostel, Thomas. Det er underligt.

Sankt Thomas har jo netop den rette, videnskabelige indstilling: han godtager ikke uden videre ophidsede vidner, der diskner op med utrolige historier: han afmytologiserer så at sige pr. instinkt, som ethvert fornuftigt, lidt jordbundet menneske ville gøre. Til gengæld bøjer han sig ærligt og ydmygt for kendsgerninger, der vises ham, selvom miraklet gør vold på hans kritiske forstand, og kommer til troen: »Min Herre og min Gud« – ord, som for hans samtids retroerende jøder sandelig var til ubehag, ja upassende, ja blasfemiske!

Vore rationalistiske afmytologiserer derimod bøjer sig ikke som Thomas for det ufattelige. Hvad de ikke har set, bortforklarer de stik imod øjenvidnes udsagn, fordi deres fornuft ikke kan rumme det. Resultatet kalder de for tro ...

»Salige de, der vil komme til troen (Jerusalem-oversættelsen bruger futurum »qui croiront«) uden at have set.« Det gælder os, og vi har, hvad Sankt Thomas først ikke havde, Kirkens læremyndighed som garant for det, vor tro accepterer udover vor fatteevnes rækkevidde: »Jeg ville ikke tro på evangeliet, der-

som ikke Den katolske Kirkes autoritet nødede mig til det!» skrev kirkefaderen Augustin.

Selvfølgelig rummer »afmytologiseringen« problemer, og selvfølgelig kan de ikke ties ihjel. Men spørgsmålet om motiveringen og begrænsningen hører med: ellers skaber spændingen mellem de rationalistiske afmytologiseringskrav og vort credos klare ordlyd, den antydede snarere end udtrykte konsekvens i tankebaner, som pater Duclos og andre teologer sætter i gang, en uro, der kan stige til trostvivl og frafald, dersom den vedligeholdes.

Vi fristes stadig til formuleringer, der påstås at åbne Kirken for dem, der søger Gud, men faktisk forflygtiger Gud for dem, der er i Kirken: religionen devalueres til religiøsitet, og om kursen ikke ændres, bliver vor påskefest til sidst kun anledning til fremme betragtninger over myten om Jesu opstandelse. At vejen kan føre til sligt, ved vi: de mest liberale af vore protestantiske brødre er allerede så vidt!

M. J. Baagøe.

UNGE AMERIKANERE SØGER DANSKE FORÆLDRE I SOMMERFERIEN

Atter i år formidler udvekslingsorganisationen YOUTH FOR UNDERSTANDING ca. 90 unge amerikaneres ophold i danske hjem i to sommermåneder til gengæld for de ca. 90 danske skoleelever, som skal tilbringe næste skoleår i USA.

De familier, som tidligere år har haft en ung amerikaner boende, har for deres gæstfrihed fået: en nær ven, ny indsigst og forståelse samt en udvidelse af deres engelskkundskaber.

Hvis De ønsker at dele Deres ferieoplevelser med en amerikansk teenager og at være med til at give ham eller hende et indtryk af Danmark, kan nærmere oplysninger samt værtsfamilieblanketter fås ved henvendelse til YOUTH FOR UNDERSTANDING, Nørregade 8, Faaborg, tlf. (09) 61 16 57.

NYE BØGER

Fra det gamle Askov

Også nogle af dette blads læsere siger navnet Askov sikkert en hel del. Den store højskole mellem Kolding og Esbjerg – indtil 1920 nær grænsen – har jo fået betydning for mange mennesker, selv om de kun var der som elever på et kort skoleophold. Måske der blandt læserne er gamle Askovelever, som i deres tid hørte den tidligere forstanderfrue, Ingeborg Appel, fortælle om stedet.

Nu er fru Appels egen historie fortalt i en god bog: »Ingeborg Appel og Askov«, som hendes datter, Margrethe Christiansen, har skrevet. Bogen er udsendt af Kristeligt Dagblads forlag med støtte fra undervisningsministeriet og kulturministeriet.

Den kan læses som skolehistorie, spejlet i en menneskeskabne. Ingeborg Appel, hvis 100 årsdag falder i år, var datter af skolens første forstanderpar, Charlotte og Ludvig Schrøder. Og hun var i dybeste forstand barn af højskolen, voksede op i Askov, voksede sammen med Askov. Hun blev lærerinde derhjemme – var en af de første kvindelige gymnastikpædagoger – og siden også husmor og forstander, i de

perioder hendes mand, Jacob Appel, var minister.

I en sådan fremstilling kan billedet af skikkelsen let blegne i sammenhængen, eller det kan komme til at stråle. Det sidste ville have været i modstrid med fru Appels hele indstilling. Der sker da heller ingen af delene. Hun følte skolens og sin egen skæbne som eet. Og sådan fremstiller bogen det. Men samtidig tegner hendes skikkelse sig klart, et reelt, usammen sat menneske – i utrættelig tjeneste for højskolen og de unge, den husede – lærerinde, men også leder i en kreds af betydelige lærerpersonligheder. Først og sidst et inderligt fromt menneske, i dette ords gamle forstand, naturligvis.

Som Ingeborg Appel er skildret, til dels ved direkte brug af breve, ser man hende som en af den tids store, i hvis liv heldestanken trådte så enkelt frem, sammenhængen.

Netop derved interesserer bogen måske også den, som ikke på forhånd er kendt med højskolens særlige verden.

Emil Petersen.

AT ÆLDES MED YNDE OG VÆRDIGHED

Under denne titel har Kristeligt Dagblads Forlag udsendt en lille, læseværdig bog, der indeholder 12 kendte, 70–80 årige personligheders udtalelser om, hvordan det er at blive ældre, bedømt ud fra forskelligt livssyn.

Bogen er redigeret af Tove Smidth, som selv har skrevet et kort forord, og indholdet er taget fra radioudsendelser, causerier og samtaler om alderdommens problematik samt afsnit, specielt skrevet til bogen. Bag i bogen er anført biografiske noter om bidragsyderne. Her skal nævnes de forskellige konklusioner.

Højskoleforstander J. Th. Arnfred skriver i »Der skal være mening i det«: Det dybe menneskelige krav – også de ældres – er, at der skal være mening i det, dvs. at alle, der vil og kan, får lov til at bygge med på det store fælleshjem. Det er det værdige for alle parter.

Pastor Thorvald Balslev i »Glade gamle«: I troen og forventningen kan vi ældes – med glæde. Øve os på at blive gamle.

Pastor Chr. Bartoldy i »I æversonen«: Jeg ved noget, som er absolut og ævrig gyldig, som den evige selv har rakt os, hans ord, et Guds ord som dette: til alderdommen er jeg den samme, jeg bærer jer til hårene gråner. – Hvis det må gælde for mig, så vil jeg blæse både på ynden og værdigheden.

Professor H. V. Brøndsted i »Krævende perspektiv«: Det er ikke nok, at samfundet giver de gamle nogenlunde materielle kår, der som de skal ældes med »ynde og værdighed«. Derfor har dette gamle begreb et meget dybt og krævendeperspektiv, som især må erkendes af den ungdom, der selv engang kommer til at tilhøre de gamles kreds.

Pastor J. Chr. Hejlesen i »Sig nærmer tiden«: Jeg er blevet nærsynet med årene, så nærsynet, at jeg aldrig tager mere end en dag ad gangen. Men jeg er samtidig langsynet, så langsynet, at jeg hver dag har evigheden for øje. Det er mit program for de dage eller de år, jeg får at leve i.

Dr. Carl Krebs i »Som dine dage har været«: Værdighed er en bekendelse af sin natur og sin karakter. Men glem ikke humoren for værdighed.

Docent Ib Osenfeldt i »Modenhed og afklaring«: I den fremrykkede alder må man altid have for øje, at det kan være senere end man tror, og at man ikke bør forpasse det belejlige øjeblik. Livet består af dage, men først med alderen forstår man den enkelte dags muligheder, dens absolutte værdi.

Forfatter Jacob Paludan i »De aldrende stadiet«: Her fortæller han om en berømt maler:

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01
Begravelse og bisættelse ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Vejle Mineralvandsfabrik
A/S P. C. NIELSEN
Telefon 121 og 205

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studivestergade 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Tandtekniker

Ove C. Jensen's eftf.

J. Bønnelycke

Kunstige tænder - Rep. udføres
Vesterbrogade 69
Tlf. Eva 5932 fra kl. 13.30-16
Tirsdag og fredag kl. 13.30-18

W. A. Werner A/S

Ost en gros
Teglgaardsstræde 13
København K.
Tlf. 14 14 08 og 14 17 72
Kvalitetsost

Mogens Larsen

Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

C. B. Riis & Søn

Slagtermestre

Valby Langgade 36
Kbhvn. Valby Tlf. VA 89
1. kl. kød og pålæg

Kaffefirmaet

Børge Kruse

Frederiksborggade 27
Tlf. 15 76 08

Kaffe - The - Cacao

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Aabenraa Brugsforening

Søndergade 15
Aabenraa. Tlf. 2 23 68
Leverandør til St. Ansgars
Klinik

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

MARIUS
MP
PETERSEN

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

Banegårdens Restaurant

Fritz Kapper

Odense H.

K&K

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Flint arbejde - Trla 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!
ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø

Herretøj og linge
prima kvalitet

Bøghs Herremagasin

Kongensgade 5, Odense
Tlf. 12 41 02

AMAGERBANKEN
AKTIESELSKAB

Banken der dækker hele Amager

H. S. Friis

Malermester

Møllemarken 40, Bagsværd
Tlf. 98 38 35

Reserveret

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvvej 13,
Charlottenlund
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Tandlæge

P. Lombolt Maack har åbnet prak-
sis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Han fulgte hende hjem, og ved gadedøren ... kniktede hun. Så vidste han, hvad klokken var slået. Han var nået frem til anseelsen, men havde mistet uimodståeligheden.

Fhv. formand for folketinget **Gustav Pedersen** i »Politiker-pensionist«: Endnu har der ikke for mig meldt sig problemer i forbindelse med dette: at blive ældre – bortset fra, at der kommer et vist vemod ved at skulle indstille sig på, at man ikke kan nå så meget mere, at man ikke har kræfter til så meget mere, og at man ikke er med mere.

Skuespillerinde **Clara Pontoppidan** i »Den skønne alderdom«: Det vigtigste er, at man betragter en ældre som et normalt menneske og ikke som et kuriosum. Så længe det ikke er det. Har De ikke, som jeg, haft den vidunderlige oplevelse at se folk blive gamle med manér? Man taler om den skønne ungdom. Jeg synes også, der er noget, som hedder den skønne alderdom.

Mag. art. **Sofie Ribbjerg** i »Min ungdoms gamle«: Min generation har langt fra den fred og harmoni i sindet som de gamle fra forrige generation (selv om vi har de samme hvide hoveder og rynkede ansigter).

Fhv. generaldirektør for DSB **Emil Tørkelsen** i »På vej nedad«: Vi gamle dør jo i grunden dybere set ikke på een dag – men stykvis, så at sige på ratebetaling, med mindre og større, lettere og smertefulde afkald efterhånden. Men i hvert fald de af os, der har fået en rimelig part af livsgoder og livsglæder undervejs, bør i det lange løb have lært at give afkald uden bitterhed.

I forordet skriver **Tove Smidth**, at bogen er skrevet af ældre for ældre. Dette er nu ikke helt rigtigt! Ganske vist er det de ældres problemer, der behandles, men de tanker, der gives udtryk for i bogen, har i høj grad bud til såvel yngre som helt unge. Dersom man tilegner sig forståelsen af det, der sker med hvert enkelt menneske fra ungdom til alderdom, og det hjælper bogens indhold på en positiv måde med til, da får de ældre følelsen af, trods alderen dog at have en vis betydning, mens de yngre og unge ikke bare betragter den ældre som en »oldsag«, som er overflødig og kun til ulejlighed og udgift. Derfor bør denne bog få den størst mulige udbredelse.
B. Husson.

**De er først velorienteret,
når De også har læst
»Katolsk Ugeblad«**

Marcussen & Søn

Orgelbyggeri

Grundlagt 1806

AABENRAA

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 10 til 13. Telefon PA1æ 2323.

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM TLF. *95 13 22
GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

ALTERLYS

i alle størrelse

og i øvrigt

stearinlys og vokslys

af enhver art

ASP-HOLMBLAD

STEARINLYS-FABRIKER

København

REJSER UNDER KATOLSK LEDELSE 1968

Skt. Annæ Rejser

På grund af et meget favorabelt flyvetilbud kan vi tilbyde 2 efterårsrejser til Italien til stærkt nedsatte priser:

29/9 til 13/10-68 Firenze—Assisi—Rom. 14 dage, fly. Pris kr. 1150,-.

Leder Pater Laurits Brunicardi, Næstved.

29/9 til 13/10-68 Ravenna—Rom. 14 dage, fly. Pris kr. 1095,-.

Leder: Pater Jac. Adams, København.

Program og alle oplysninger: Lærerinde Annie Rastrup, Amagerbrogade 45, København S. Tlf. SU 86.

»Den nordiske valfart med fly til Lourdes« – Bispedømmets pilgrimsrejse.

27. juni—3. juli 7 dage 880 kr. – særpris for syge (Asile Notre Dame): 725 kr.

Gejstlig leder: Msgr. Knud Ballin. Læge og sygeplejersker følger de syge.

Program og alle oplysninger: Fru L. Samson, Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. GE 6341. Eller translatør Lerche Nielsen, Bredgade 69, 1260 København K. Tlf. PA 2539.

REPRÆSENTANTSKABSMØDE

Katolske Menighedsplejer afholder repræsentantskabsmøde onsdag den 29. maj kl. 19.30. Mødet indledes med majandagt i Sct. Ansgars Kirke kl. 19.00.

Vedrørende stemmeret henvises til de udsendte indbydelser, samt lovene.

København den 4. maj 1968

FORRETNINGSUDVALGET

Maria Søstrenes Børnehave

i Vejle søger en venlig og ansvarsbevidst assistent til de 5 årige, med tiltrædelse fra 1. august 1968.

Ansøgning bilagt eksamensbevis og anbefalinger bedes sendt til lederen,

Søster Marcialis

Blegbanken 5, Vejle

Bressons »Mouchette«

den alt overskyggende begivenhed

De er i familie allesammen, præsten i »En landsbypræsts dagbog«, æslet Baltazar og pigen Mouchette – den sidste i Bressons seneste film, der har haft premiere i København. Direktør Ove Brusendorff og Rex Film være tilgivet, fordi man har givet »Mouchette« undertitlen »Den voldtagne«, hvis det kan skaffe filmen et større publikum. Det er en meget fortjenstfuld gerning at skaffe denne Bresson-film til landet, lige efter at vi endelig har haft lejlighed til at se »Landsbypræsten« og »Baltazar«.

Robert Bresson har atter brugt et forlæg af den katolske forfatter Bernanos. Men hvor tilegnelsen i 1967 af »En landsbypræsts dagbog« blev noget hæmmet af en en anelse forældet, førkoncilær problemstilling, står Robert Bresson i »Mouchette« – som han i øvrigt også gjorde det i »Hvad med Baltazar« – med et stof, der er hævet over de teologiske spekulationer og helt inde i den frie almenheds sfære – uden at det konkrete og livsnære i en eneste millimeter filmstrimmel forrådes.

Den 14-årige Mouchette er atter en af disse ydmygede og sårede skabninger, for hvem lidelsen synes lige så lang som hendes jordeliv – uden udfrielse i sigte. Hun lever i et trøstesløst landsbysamfund, som hendes moder muligvis kunne hæve hende ud af, hvis hun ikke selv var på tærskelen til døden og havde en forsumpet og afstumpet mand. Mouchette ejer en sjælden følsomhed for det sande gode og hjælpeløse, men hun reagerer næsten uartikuleret overfor det falske og farisæiske. Hun er altså ikke nogen absolut helgen. Det er den konstante lidelse, hun må gå igennem, der lader ane, at hun har løn til gode. Hun plejer sin syge moder med ren kærlighed og selvopofrelse, sin spæde lillebroder på samme måde; epileptikeren, der voldtager eller i hvert fald forfører hende med magt, er også i virkeligheden et hjælpeløst menneske, som hun ikke forråder; men overfor dem, der i al deres bedste-borgerlighed kun kan drive det til et *skin* af medmenneskelighed og medlidenhed, er hendes holdning aggressiv og udtrykt i et ordforråd, der meget godt

dækker hendes foragt.

For Mouchette kan kun døden være en befrielse og en begyndelse til et virkeligt liv. Nåden viser sig gennem det, at hun virkelig får lov til at dø, men hun har også selv formidlet nåde til dem, der troede på hende.

Det store ved denne film er som antydnet, at Bresson igen har formået at skabe et stykke liv, der er så sandt som den rene jord og alt det snavs, mennesker kan omgive sig med. Beretningen griber som slet og ret menneske- og miljøskildring – uden at man behøver at tage teologi og filosofi til hjælp for at forstå den. Dens mennesker er altså ikke marionetter, der dækker over formler og sentenser. Det, der giver filmen dens kæmpemæssige perspektiv (og så må man for min skyld gerne kalde det teologisk eller filosofisk) er netop dens vilje til enkel sandhed og realisme lige fra den grusomme snare, som mennesker sætter for deres medskabninger, til skårene fra kaffekoppen, der knuses. Hver detalje er gennemtænkt, uden at noget er for-tænkt, hver scene har sin betydning, uden at noget er kruk. Der er ikke en falsk tone af sentimental medlidenhed omkring nogen af filmens personer. Men på en ejendommelig måde gør den næsten grusomme ærlighed den alligevel livsbekræftende. (Rex Film).

Det søde liv på slottet

Ved siden af »Mouchette« blegner et farvestrålende lystspil som »Fitwilly slår til«, selv om historien om butleren, der leder en meget snedig tyvbande for at skaffe midler til, at hans kære gamle frue kan leve en sorgløs tilværelse, har sine morsomme sider. (United Artists).

Ej heller vil »Benjamin – en uskyldig ung mands bekendelser« sætter de helt dybe spor – selv om den er skabt af en af filmkomediens habile navne, *Michel Deville* og har trekløveret fra Bunuels »Dagens skønhed«, *Michel Piccoli*, *Catherine Deneuve* og *Pierre Clementi* i centrale roller. Førstnævnte gentager sit Don-Juan-nummer, som han først og fremmest har leveret i tv-filmene over selve skuespillet af Moliere, og set med

en mands øjne i hvert fald er han ret kedsommelig. Men hovedpersonen er naturligvis Clementi som den uskyldige unge mand, som efter en isoleret tilværelse pludselig kastes ud i det 18. århundredes letsindige overklassens søde liv, der er én stor alles erotiske leg med alle. Overfladisk bedømt er det en uvardi' film – »fransk« i banal betydning – men *Michelle Morgans* bittersøde portræt af den smukke, men aldrende grevinde i forening med det kyniske punktum, som hendes unge rivalinde sætter, viser, hvor legen fører hen. Og historien viste i øvrigt, at den også førte til den store revolution med dens mekaniske barberkniv, der ikke nøjedes med at tage skægget. »Benjamin« har altså under overfladen et perspektiv, der gør den seværdig – uden at den dog er den helt store oplevelse. (Paramount). HK

Drouzy om Dreyer

I »Kirke og Film« skriver pater M. Drouzy om den planlagte Kristus-film af nu afdøde Carl Th. Dreyer:

Dette projekt, som blev kvalt i fødselen, har nemlig givet os en lære, som vi i dag med bitterhed må erkende, at vi har fortjent, og det er, at en kunstner – selv når han som Dreyer er en ener – ikke er et isoleret væsen. Han har brug for et publikum og er til dels afhængig af det. Publikum (og det vil sige *vi*) har med andre ord de kunstnere, vi fortjener. Og når jeg siger *vi*, tænker jeg ikke dermed først og fremmest på det danske publikum, men snarere på det kristne publikum rundt omkring i verden – dette publikum, som den ene gang efter den anden lader sig tage ved næsen, og som foretrækker det forlorne og det sentimentale fremfor det ægte – en Fred Zinnemann eller en Cecil B. de Mille fremfor en Carl Th. Dreyer. Hvordan er det nu muligt? Er der ikke noget paradoksalt i, at et menneske, der tro på Jesus Kristus, dvs. på Gud, der er blevet menneske, og dermed på en usynlig Herre, der har åbenbaret sig gennem synlige tegn, er så uvant med at se og betragte?

Omtanke?

»Spidsen« beskæftiger sig bl.a. med den kendsgerning, at et blad har offentliggjort navne og telefonnumre på en stormagts her-værende diplomater. Side 4.

katolsk ugeblad 21

24. MAJ 1968
116. ÅRGANG

UDLAND:

- Ærkebiskoppen skulle myrdes side 3
Men Helder Camara ønskede ingen beskyttelse
- Lægfolk prædiker i de engelske kirker side 2
- Sjov bog i Italien side 5

- Var Amnesty International rapporten fra Grækenland pålidelig?

INDLAND:

- 200 års jubilæet i Fredericia fejret side 7
- Katolik i Esbjerg side 7

- Hvordan kommer fornyelsen?

Oluf Bohn fremkommer med nogle betragtninger på grundlag af to artikler af Bjørn Højbo

side 11

HVAD MED KULTUREN:

- Dagen for meddelelsesmidlerne side 8-9
- Landsknægte og en stakkels ko bagsiden

Lægfolk prædiker i de engelske kirker pinsedag

★ Ved 1. maj-demonstrationerne i Rio deltog repræsentanter for kirken. Forinden havde ærkebiskoppen henstillet til præsterne i bispedømmet, at de i deres prædikener skulle »forklare arbejdets betydning og værdighed«. I Danmark annoncerer man bare, at »på onsdag er det den hellige Josefs fest«.

★ I USA er der fremkommet et forslag om statsstøtte til kvinder, mod at de forpligter sig til ikke at føde børn. NB: De kvinder, der tænkes på, er naturligvis de farvede i slumkvartererne.

★ Om en halv snes år vil man i Holland formodentlig begynde et forsøg med deltidspræster.

★ De amerikanske biskopper har i Saint-Louis udsendt en erklæring, hvori de erklærer, at det ikke er lykkedes at ændre raceindstillingen hos flertallet af katolikkerne i USA.

★ Også i England har der været et synodemøde (pastoralråd). Det foregik i Southampton. Blandt de 145 deltagere var der også lægfolk. Mange unge var med, men få arbejdere. Mødet var offentligt. De første emner var: liturgi, økumeni og skole. Foruden de af kommissionerne udarbejdede rapporter var der også forslag fremsat af enkeltpersoner, f.eks. om ikke at bygge for kostbare kirker.

★ På Santo Domingo har man med regeringens støtte i årevis bygget på en pragtkatedral. Nu opfordrer en biskop og en gruppe præster til at afstå fra projektet. I det underudviklede land bør samfundet bruge sine midler til noget andet.

★ Om 12 år vil antallet af præster i Holland være faldet 20 pct.

I USA skal 711 præster være trådt tilbage i løbet af de to sidste år, og tallet gælder kun 110 af de 153 bispedømmer.

★ »Korsets revolution i vore dages revolution« var emnet for den internationale (kristne) forsoningsbevægelses møde i Wien. Delegerede kom fra øst og vest, deriblandt fra Sovjetunionen og USA samt Tredjelændene – de fleste protestanter, ortodokse og romersk-katolske. Hovedemnet var ikke-volds-modstanden og dens teologiske begrundelse.

★ I kirkelige kredse i Grækenland vokser ønsket om at få kirken skilt fra staten.

★ I Tyskland ønsker flere og flere at få den katolske og den protestantiske kirkedag slået sammen.

★ »Teknisk, økonomisk og menneskelig udvikling« var temaet for kristne og marxisters samtale i Genève først i april. Kirkernes Verdensråds sektion »Kirke og samfund« var arrangør. For første gang var folk fra U-landene med.

★ Det hollandske synodemøde (pastoralråd) i januar diskuterede følgende emner: Vor missionspligt i dag, U-landshjælp, samt tre resolutioner: om Vietnam, om ikke-spredning af atomvåben og om ordensfolk. Desuden den forbedrede udgave af rapporten om autoriteten i kirken, som imidlertid atter blev forkastet. Flere beslutninger fra det første møde er allerede ved at blive ført ud i livet, sagde kardinal Alfrink. Af de nye fremsatte ønsker kan nævnes: ordnerne bør offentliggøres deres budgitter og regnskaber, især angående deres missionsarbejde.

★ En kommunistleder i Tjekkiet, Holδος, ønsker at rehabilitere det græsk-katolske kirkesamfund (350.000 troende), som han forbød i 1950. Han indrømmer, at det var en grov fejltagelse.

KUB – PRIVAT

Pinsedag vil det for første gang være lægfolk, der prædiker ved alle messerne i de engelske kirker, hedder det i det engelske blad »Catholic Herald«. Deres prædiken vil gå ud på at forklare folk, at Kirken har brug for folk, der stiller deres tid og kunnen til rådighed for den.

Lægprædikanterne er deltagere i et eksperiment, der kaldes »Den nye pinse«.

De enkelte prædikanter vil få udleveret en prøveprædiken af 8 minutters varighed, indeholdende oplysninger om bevægelsen, men de er frit stillet med hensyn til, om de vil lave om på prædikenen og give den et mere personligt præg.

Søndagen efter pinse vil der blive uddelt konvolutter til samtlige kirke-

gængere med opfordring til i dem at indsende en fortegnelse over, hvad de kan, om de har tid til rådighed, og om de er villige til at hjælpe med i Kirkens arbejde.

Arrangørerne af »Den nye pinse« gør opmærksom på, at præsterne og biskopperne indtil nu ikke alene har forvaltet sakramenterne og taget sig af katolikernes åndelige behov, men at de også har måttet samle penge ind, tage sig af økonomiske anliggender og sociale spørgsmål og arrangere underholdning.

Nu mener de, at lægfolket med den uddannelse og dygtighed, det i det 20. århundrede er i besiddelse af, kan befri gejstligheden for dens byrder på forskellige områder og dermed skaffe præster og biskopper større mulighed for at udføre deres egentlige arbejde.

Diakoner i England og Wales

LONDON – NC NEWS SERVICE

Biskopperne i England og Wales har godkendt at der udnævnes diakoner, gifte eller enlige, som skal hjælpe sognegejstligheden.

Biskopperne har i denne forbindelse udsendt en rapport fra deres årlige møde, hvor det om dette spørgsmål hedder:

1. De enkelte biskopper skal frit kunne føre kandidater, det være sig konvertitter eller ikke og gifte eller ugifte, frem til et varigt diakonat.
2. En betingelse for at modtage visen til dette varige diakonat er for øjeblikket, at kandidaten ikke økonomisk kommer til at ligge bispedømmet til byrde.
3. Ifølge en henstilling fra paven vil de, som ansøger om at blive medlemmer af det varige diakonat, få et kursus uden for præsteseminariet, men under ledelse af teologer, der er udpeget af den stedlige biskop.
4. Systemet gælder for en prøvetid på fem år, hvorefter hele spørgsmålet af bispekonferencen vil blive taget op til revision på grundlag af de indhøstede erfaringer.

Anglikanske og andre gifte præster, der er gået over til den katolske kirke, skulle derigennem få lejlighed til i en vis udstrækning at fortsætte deres arbejde inden for diakonatet. Imidlertid må diakonerne, som det fremgår af punkt 2, selv tjene til livets ophold.

Også mænd, der lever i blandet ægteskab, vil få adgang til diakonatet.

Kandidaterne skal være fyldt 35 år, og skønt gifte mænd har adgang til diakonatet på lige fod med ugifte, vil en ugift ikke kunne indgå ægteskab, efter at han har modtaget diakonviesen.

Katolikker og racelov

LONDON – NC NEWS SERVICE

Mens de politiske partier i England stadig angler efter offentlighedens støtte under behandlingen af arbejderregeringens racelov, har bispedømmets råd af lægfolk i Leeds udsendt en kraftig erklæring imod racismen, og kardinal John Heenan af Westminster

er blevet udnævnt til en af protektorerne for et fond til yderligere forbedring af forholdet mellem racerne.

Biskoppen udtalte i denne forbindelse, at katolikkerne hverken kan eller vil lade være med at engagere sig i spørgsmålet om racefordomme.

I den udsendte erklæring hedder det: »Vi, bispedømmet Leeds' råd af lægfolk...

1. Bekræfter vor tro på, at alle mennesker er lige uden hensyn til race, hudfarve eller trosbekendelse.
2. Beklager ethvert forsøg på at vække mistillid og fjendtlige følelser mellem de forskellige folkeslag i vort land.
3. Forpligter os til at sprede større forståelse, tolerance og samarbejdsvilje mellem landets oprindelige indbyggere og immigranterne.
4. Opfordrer alle mennesker af god vilje, hvad enten de er kristne eller ikke, til at slutte sig til dette arbejde.«

Uenighed om interkommunion

LONDON – NC NEWS SERVICE

Medlemmerne af den anglikanske kommission, der skal undersøge de forskellige spørgsmål i forbindelse med interkommunion mellem Church of England og andre kirkesamfund er uenige med hensyn til selve spørgsmålet om interkommunion. Nogle holder på, at man burde tillade det allerede nu, mens andre mener, at man ikke bør tillade det, »før betingelserne for fuldstændig enhed er til stede«.

Den pågældende kommission er udnævnt af de anglikanske ærkebiskopper Ramsey af Canterbury og Coggan af York.

Størstedelen af kommissionens ni medlemmer, deriblandt formanden, biskop Tomkins af Bristol, skrev under på kommissionens rapport, som taler til fordel for lejlighedsvis og gensidig deltagelse i nadveren for medlemmer af kirker, der stræber mod enheden.

Fire medlemmer af kommissionen afgav dissens ud fra den opfattelse, at enheden i sandheden vil blive bragt i fare, hvis man på nuværende tidspunkt indfører gensidig deltagelse i nadveren, før betingelserne for en fuldstændig enhed er til stede.«

Helder Camara skulle myrdes!

Ærkebiskop Camara ønsker ikke beskyttelse.

PARIS – NC NEWS SERVICE

Ifølge en meddelelse i det franske dagblad »Le Monde« har msgr. Emerson Negreiros, ærkebispesædet Niteroi i Brasilien, bekræftet, at der har været en sammensværgelse i gang for at myrde den brasilianske ærkebiskop Helder Camara.

Msgr. Negreiros udtalte i denne forbindelse, at en præst, hvis navn han

ikke ville opgive, for tre måneder siden havde oplyst ham om, at nogle sammensvorne havde i sinde at udrydde ærkebiskoppen, der har optrådt som en udtalt modstander af den sociale uretfærdighed i det af fattigdom hærgede nordøstlige Brasilien. Den pågældende præst var ifølge msgr. Negreiros ingen tilhænger af ærkebiskoppens ideer, men han frygtede for, at hans liv var i fare.

Hensigten var, efter hvad der oplyses, ikke at udrydde ærkebiskoppen direkte, men at gøre det i form af et maskeret ulykkestilfælde.

Så snart msgr. Negreiros havde hørt, hvad der var i gære, skrev han omgående til ærkebiskoppen og advarede ham om at være på sin post.

Ærkebiskop Camara selv mener ikke, at der er nogen grund til at træffe forsigtighedsregler for at beskytte ham i Recife. Han meddeler, at han i slutningen af maj vil rejse til Canada, til Wien i midten af juni og derefter i august til USA til Pax Romana's verdenskongres.

Ønsker ikke at vie fraskilte

OSLO – NC NEWS SERVICE

Syv af de ni lutherske biskopper i Norge har henstillet til deres præster ikke at medvirke ved vielse af en fraskilt, hvis tidligere ægtefælle stadig er i live.

Denne meddelelse har biskopperne publiceret i form af et hyrdebrev i tidsskriftet »Kirke og Kultur«. Afgørelsen skal være truffet på grundlag af en rapport fra en særlig kommission, som biskopperne har nedsat.

Biskopperne forsvare deres indstilling med, at ægteskabet er indstiftet af Gud som en livsvarig overenskomst mellem mand og kvinde. De tilføjer, at det vil være urigtigt af præsterne at give sig af med at optræde som dommere ved at medvirke ved nogle vielser af fraskilte, mens de i andre tilfælde nægter det.

De to biskopper, der var imod beslutningen, mente, at den ganske vist løste problemet for præsterne, men ikke for fremtidige ægtefolk.

Arbejde ikke alt, siger paven

VATIKANET – NC NEWS SERVICE

På festen for den hellige Josef, arbejdernes værnehelgen, priste paven i en tale til italienske arbejdere og udenlandske pilgrimme på Peterspladsen arbejdet som et udtryk for menneskets fysiske og åndelige evner, men han advarede samtidig imod at ophøje det

til at være det vigtigste i livet.

Paven fastslog yderligere, at svaret på uretfærdig udnyttelse af arbejderne er »at kræve bedre arbejdsvilkår«. Pave Paul indrømmede dog, at »dette svar i teorien er let, men at det ofte kan være vanskeligt nok at gennemføre det i praksis«.

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:

Bernard Eric Jensen (litteratur),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).

Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionsudvalg:

Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg.

Redaktionskontor:

Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:

Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Demonstrationer, medmenneskelighed og omtanke

Der er fortsat bred enighed om, at det at demonstrere er en udtryksform, der er naturlig i et demokrati. Demonstrationer også foran fremmede magters ambassader må have lov til at finde sted, uden at myndighederne – i første instans politiet – blander sig. Vel at mærke: når demonstrationerne forløber værdigt. Der kan være delte meninger om, hvilket sprog man kan benytte – hvor grænsen ligger. Dog må den ved brug af rim som »Konstantin – nazisvin« forlængst være overskredet. Og når demonstrationer uddarter sig til vold mod ejendom – knusning af ruder for eksempel – for ikke at sige forulempning af personer, så er den naturligvis riv-rav-ruskende gal. Det er naturligvis ikke idealistiske arrangører, der inspirerer til den slags, men mere fanatiske elementer stærkt heppet op af dem, der går med bare for balladens skyld, under devisen ned med alting. Det tror vi gerne. Men når idealismen nu er bragt på bane, så kan man jo ikke komme uden om, at idealisten, hvis han ikke skal blive til fanatiker, må være kræsen med sine udtryksformer og ikke glemme, at en indre disciplin og en værdig holdning kun kan gavne en retfærdig sag, hvorimod det modsatte i stærk grad devaluerer. Det kan både politi og demonstranter godt skrive sig bag øret!

Hvad specielt demonstrationer foran ambassader angår, er der dem, der siger, at sådanne tilkendegivelser er uforkammetheder overfor fremmede magters repræsentanter og utidig indblanding i andres sager. Men en sådan opfattelse må bekendere af det menneskelige fællesskab naturligvis aldrig skrive under på. Staterne har jo ambassader og gesandtskaber hos hinanden for at lodde stemningen. Nu er det sjældent hele folket, der demonstrerer, men bare en af demokratiets enkeltgrupper. En demonstration er altså en detalje i mønstret. For det andet – og det er for resten det vigtigste – er vores næste altid den, der lider nød, hvad enten det er den fange, der torteres i Grækenland, den forfatter, der nægtes den mest elementære frihed i Sovjet, det menneske i et u-land, hvis sidste mulighed for det daglige brød ødelægges på grund af ham ganske uvedkommende magters rivaliseren, eller den grønlander, der til trods for, at han er dansk borger, har ganske utilfredsstillende boligvilkår. Medmenneskelig interesse bør ikke kende landegrænser eller andre af de synlige og usynlige skel, vi bygger omkring hinanden og omkring os selv. Det kan diplomaterne og deres ministerier hjemme godt skrive sig bag øret!

Men det er under al kritik, når bladet »Politisk Revy« har bragt en liste over herværende amerikanske diplomater med adresse og telefonnumre og det hele. Overfor »Information« har »Politisk Revy«s ansvarhavende redaktør givet følgende begrundelse: »Det gjorde vi, fordi vi mente, at når man først så et ganske almindeligt gadenavn, man kendte, blev det på en helt anden måde konkretiseret, at de var midt iblandt os, men vi har ikke opfordret nogen til at genere de amerikanske diplomater.« Det var meget! Og selvfølgelig blev de generet, skriver »Information«. Men bevares! »Politisk Revy« havde rene hænder. Bladet kunne da ikke gøre for, at ballademagere og fanatikere fik den mærkværdige tanke, at man kunne tjene Vietnams folk ved at genere ambassadefunktionærer i deres privatliv. Jo, naturligvis kan det det! Det er helt i sin orden, ja det er mere end det: det er påskønnelsesværdigt, at nogle påtager sig de for demokratiet nødvendige samfundsrevsende funktioner, hvortil demonstrationer også hører. Det kan vel også forsvares, at bladet laver en liste over amerikanske firmaers og institutioners placering. Det kan for de interesserede gå for en slags forbrugervejledning, ligesom nogle ønsker at få oplysning om, hvilke varer, der er sydafrikanske. Men fra at vise upersonlige firmaer og institutioner en kold skulder til at foranledige at galden går ud over bestemte mennesker – oven i købet deres privatliv – er der et langt stykke. Det burde især idealister og samfundsrevsere vide. Det kan »Politisk Revy« godt skrive sig bag øret!

Rokke og rulle i paradiset

Italiensk jesuitsbog om de evige glæder vækker opmærksomhed. Formentlig snarere fordi den er morsom og original end egentlig i pagt med åbenbaringen

Af Desmond O'Grady

Det er min faste overbevisning, at himlen, hvis den skal tilfredsstillende hele mennesket, må være i besiddelse af al – jeg gentager al – den skønhed og pragt og komfort og materielle nydelse, man kan forestille sig.« Denne passage er ikke taget fra en muhamedansk digter, men fra en bog af en italiensk jesuit, Luigi Majocco, der for nylig er udkommet i Italien. Bogen, der hedder »L'Umanesimo Celeste« (Den himmelske humanisme) med undertitlen »Et nyt syn på paradiset«, er blevet velvilligt omtalt i så forskellige publikationer som det jesuitiske månedsblad »Civiltà Cattolica« og »Panorama«. Den er forsynet med imprimatur.

Pater Majocco, som underviser i litteratur på jesuitternes sociale institut i Turin, ønsker en himmel, der er beregnet for mennesker. Man kunne måske få en mistanke om, at det er, fordi han selv nærmer sig optagelsesprøven dertil, – han er 72. Men Majocco hævder, at hans sigte er pastoralt: forestillingen om himlen som et sted, der er til fryd for englene, har, siger han, ingen tiltrækning selv for gode mennesker. Grunden til denne tanke var en bemærkning, en gammel kone, der skulle til at dø, kom med til ham: »De siger, at der er vidunderligt i himlen, men faktisk er der ingen, der bryder sig om at forlade denne verden for at komme i himlen.«

I stedet for det, man hidtil har tænkt sig, er pater Majoccas himmel virkelig »himmelsk«! »Vi vil der få lejlighed til at kysse dem, vi ikke har været i stand til at kysse her, og til at tage imod alle de kærtegn, vi ikke har været i stand til tage imod her,« siger han, og »himlen bliver en hel verden af venner og kære slægtninge og – hvis man kan sige det sådan – af lidenskabeligt elskende«.

Denne side af paradiset vil ifølge pater Majocco blive en fryd for sanserne: yndige dufte, dejlig fuglesang og rytmiske danse. Der bliver idrættskonkurrencer, som nogle vil tage del i, andre vil være interesserede tilskuere til, og hvor alle vil give deres bifald til kende«, især formentlig taberne.

Pater Majocco hævder, at det bliver umuligt at kede sig i himlen. Der bliver »turistrejser« gennem kosmos, og masser af engle og mennesker mødes.

Han citerer Thomas af Akvin, som muligvis nok er et forud indtaget vidne på dette punkt, som bevis for, at man ikke på forhånd kan udelukke, at »bordets glæder« også findes i himlen. Men han udelukker seksuelle forbindelser, fordi der, eftersom de udvalgte tal til den tid vil være fuldkomment, ikke bliver »behov for at ægge mennesket med

lystfølelser, der som formål har menneskeslægtens formering«.

Pater Majocco kan let blive skydeskive for spot, men hans 590 sider store bog åbner – trods sine sindrige spekulationer – interessante perspektiver. Han påstår, at mennesket mellem døden og dommen vil være berøvet sine følelser, men efter dommen vil det opstandne legeme i højere grad end før være i stand til at glæde sig over menneskelige nydelser. Han hævder, at nydelsen af den salige beskuelse ikke vil gøde det af med mere almindelige ønsker, og han citerer til støtte for sin påstand Bernhard af Clairvaux' og Thomas af Akvins ord om, at sjælene i den himmelske salighed før dommen vil savne deres legemer.

Eftersom mennesket er knyttet til ting, siger Majocco, må disse ting også leve videre og blive omdannet ligesom mennesket. Himlen er menneskelig, social og kosmisk. Her synes den gamle litteraturprofessor fra Turin at følge i Teilhard de Chardins fodspor.

Som modstander af det englelige aspekt hævder Majocco, at de billeder, Kristus brugte, når han talte om Gudsriget, ikke udelukkende skal betragtes som symbolske. Han retter en bidende kritik mod de asketiske forfattere, som foragter verden, og ønsker, at de statistiske og abstrakte forestillinger om himmelen skal bringes på linie med den nye humanisme, som han aner i koncildokumentet »Kirken i verden af i dag«.

Til denne opgave har man brug for en egentlig teolog. Og en digter er den eneste, der kan give et overbevisende billede af himlen. Pater Majoccas bejstring og overbevisning kan ikke undgå at fængsle, men man kan ikke komme uden om, at han blander sine egne ideer sammen med, hvad han kan udlede af åbenbaringen.

Et verdensomspændende rundspørge skal støtte jesuitternes forsøg på at finde et ansigt, der er i pagt med tiden.

– Hvad er der i vejen med vores ansigt – i det hele taget?

(Catholic Herald)

Den kristnes sendelse til verden

SKRIFT
BETRAGTNING

Søndag efter Kristi Himmelfarts dag

»Jeg beder ikke om, at du vil tage dem ud af verden, men at du vil bevare dem fra det onde. De er ikke af verden, ligesom jeg ikke er af verden. Hellige dem ved sandheden! dit ord er sandhed. Ligesom du har sendt mig til verden, således har jeg også sendt dem til verden. Og jeg helliger mig selv for dem, for at også de må være helligede ved sandheden.« (Johs. 17,15-19).

Disse ord er taget fra Jesu afskedstale til sine apostle og nedskrevet af kærlighedens discipel. Johannesevangeliet er ikke først og fremmest en i moderne forstand historisk beretning, men den ophøjede

Herres tale til sin menighed. Som sådan har det bud til alle mennesker og til alle tider, også til os. Herren siger det selv: jeg beder ikke bare for apostlene, »men også for dem, som ved deres ord kommer til at tro på mig« (17,20). Når vi læser disse ord, er de rettet til os – her og nu.

I verden

Kristi disciple skal ikke blot leve i denne verden – de er sendt til denne verden. Hvorfor det? Fordi de skal fortsætte Kristi sendelse. Men Kristus er sendt til denne verden. Altså er også de kristne det. De kristnes sendelse til verden er et af det andet Vatikankoncils hovedemner. Ingen af os er en ø. Om vi lever eller dør, lever eller dør vi for vore brødres og søstres skyld. Kirken er til for verdens skyld. Verden er det element, som vi kristne lever i, og hvor vi skal virkeliggøre vore sendelse.

Ikke af verden

Skønt den kristne lever i verden, er han ikke af verden. Vi kan ikke blive ligedannede med den verden, som er øjnenes lyst, kødets lyst og livets hoffærdighed. Al såkaldt dialog med verden har her sin grænse. Kristus vil ikke tage os ud af verden, men han beder til Faderen, at han vil bevare dem fra det onde. Det onde eller – som man også kan oversætte det – den Onde eksisterer altså. Det ville være tåbeligt at benægte dets eksistens. Som Kristus ikke var af denne verden, må heller ikke den kristne være af denne verden.

Helligelse

Indtil nu er de kristnes forhold til verden blevet bestemt negativt: Faderen skal bevare dem fra det onde. Nu går Herren over til at bestemme dette forhold positivt: Faderen skal »hellige« os. Når vi hører ordet »at hellige« eller det tilsvarende »helliggørelse«, tænker vi straks på noget moralsk, noget, vi skal opnå ved vor viljeindsats. Men i Det gamle Testamente betyder »helligelse« en indvielse af personer, genstande eller steder, hvorved disse bliver afsondret fra den profane verden og bragt i forbindelse med Guds hellighed, det vil sige inderste væsen. Ordet »helligelse« havde i Det gamle Testamente ikke en moralsk, men en kultisk betydning. I Det nye Testamente har dette ord bevaret sit kultiske præg. Denne helliggørelses subjekt er enten Gud, Helligånden eller Kirken. Kun én gang omtales mennesket som helliggørelses subjekt (1. Kor. 7,14).

De helligede

Gud selv, Helligånden har helliget os. Derfor kaldes de kristne »de helligede«. Gud selv har afsondret os fra den profane verden og bragt os i forbindelse med sin egen hellighed. Denne objektive kendsgerning skal vise sig i vor subjektive levemåde. Dette kalder vi den personlige hellighed. Men forud for den går altid den objektive »helligelse«, som er sket ved dåben. Den kristne er i sit væsen objektivt af Gud blevet afsondret fra den syndige verden og indviet til Gud. Ikke blot ordensfolk, men alle døbte er gudviede personer.

»Jeg helliger mig selv for dem«

Man kan spørge, hvad er denne »helligelses« kraftkilde? Herren svarer: »Jeg helliger mig selv for dem«. Den tale, hvor disse ord forekommer er holdt efter nadverens indstiftelse og umiddelbart før lidelsens begyndelse. De henviser altså til Kristi indvielse til selvhengivelse i døden. Den kultiske akt, hvorved han hengiver sig til Faderen, og hvis formål er hele menneskehedens forløsning, er grunden til vor egen helligelse. Som ypperstepræst hengiver han sit eget liv som offergave for alle. Den er den usynlige kilde, som nærer vort liv i denne verden, og som stadig ved sin helligende kraft skal være levende i os.

Formålet med denne helligelse

»Jeg helliger mig selv for dem, for at også de må være helligede ved sandheden«. Vi er helliget ved den sandhed, som er Faderens ord. Faderens åbenbaringsord er Kristus, hans person, hans død og opstandelse. Denne helligelse skal være et middel til at fuldføre vor sendelse til verden. Vor objektive og subjektive helligelse skal gøre det muligt for verden at tro.

Vi skal ved den være egnede til og rustede til at vidne om Faderens Ord, det vil sige Kristus. Apostolat er ikke en teknik, som kan forbedres ved naturalistiske og psykologiske kneb eller nye metoder. Apostolat, det vil sige sendelse til verden, sker ved vort livs vidnesbyrd. Guds herlighed lyser op på Kristi åsyn (2. Kor. 4,6). Vi kristne skuer med utildækket ansigt Herrens herlighed i et spejl og forvandles til det samme billede (2. Kor. 3,18). Vi bliver selv »skinnende lys«. Det er det, som er apostolatets inderste kærne: at smitte andre med det liv i os, som kommer fra Kristus.

H. Roos S.J.

200 års jubilæet i Fredericia fejret

Fornylig fejrede menigheden i Fredericia 200-året for kirkens opførelse. Egentlig skulle det have været i 1967, men på det tidspunkt restaurerede man bygningen.

Selve grundlæggelsen af menigheden fandt sted betydelig tidligere. Det skete i 1674, da fyrstbiskop Kristoffer Bernhard von Galen i Münster sendte Kristian V et par tusinde soldater til hjælp i den skånske krig (1675-79). I 1682 fik udenlandske katolikker religionsfrihed i Fredericia, idet der i denne by opholdt sig to jesuitter, der fungerede som feltpræster for de i Jylland og på Fyn udstationerede tyske soldater. Fredericia blev valgt på grund af sin centrale beliggenhed.

I 1686 fik menigheden særlige privilegier af Kristian V. Man fik ret til at bygge kirke og skole, præsterne fritoges for soldater-indkvartering og skatter, stillede umiddelbart under konge, kancelli og højesteret og fik tilladelse til at besøge trosfæller i Jylland, Holsten og på Fyn.

Til gengæld fik præsterne ikke lov til at prædike på dansk, der måtte ikke ringes med klokker og ikke anbringes vinduer i kirken ud mod gaden.

I 1687 byggedes et kapel, som i 1767 blev afløst af den nuværende kirke, Skt. Knud, hvis restaurering som sagt blev afsluttet fornylig.

Efter religionsfrihedens indførelse i Danmark 1849 har følgende fungeret som sognepræster: Meyer (1843-60), Dr. Coppentrath (1860-64), Johannes von Euch, den senere biskop (1864-84), Ferd. Heiden (1884-1906), P. Schreiber (1906-24), Johs. Frederiksen, salmedigter, navnlig kendt for sine oversættelser af latinske hymner (1924-32), J. Olrik (1932-35), Bernh. Jensen (1935-40), J. Hjorth (1940-43), C. Flandrup, nuværende generalvikar (1943-47), F. Grobets (1947-51) og P. W. Diekmann fra 1951.

Kirkens 200-års jubilæum blev fejret med en festmesse, i hvilken biskop Martensen celebrerede og prædikede. I dagens anledning sang koret fra Skt. Albani kirke i Odense en flerstemmig messe.

Efter messen samledes en stor del af menigheden sammen med biskop, præster og byens myndigheder til middag på Missionshotellet. Her blev holdt en række taler, bl.a. af borgmester Martin Hansen, som på byens vegne overrakte tegningerne til et nyt altersæt i sølv, der er byens gave til kirken.

KATOLIK I ESBJERG

I anledning af 100-års jubilæet i Esbjerg kan det sikkert have interesse at se, hvorledes de katolske forhold er i denne driftige by.

Esbjergs hurtige fremgang i tiden fra 1890 førte mange arbejdere og håndværkere til byen. Blandt disse fandtes ca. 20 katolikker. Pastor C. Storp, som dengang var sognepræst i Kolding, besøgte jævnligt katolikerne, døbte flere børn og læste messe i et hotelværelse.

Da byrådet i 1903 tilkaldte St. Josefsøstre til at åbne et kommunalt sygehus, besluttede biskop Johannes von Euch at oprette et sogn. Der blev købt en passende grund på det sydvestlige hjørne af Kirkegade og Nørregade, der tilskødedes Ansgarstiftelsen. Sognet oprettedes 15. august 1904 og et kapel indviedes 14. september 1904 i præsteboligen.

August 1923 nedlagdes grundstenen til St. Nikolaj kirke i Nørregade 61, der blev indviet 14. september 1924. Arkitekt var O. Berg. I kirken findes vægmalerier af Birgitte West, ruder og trærelief af Chresten Skikkild samt lysekroner og bænke af Chresten Skikkild og A. Theilmann.

Imidlertid er kirken med sine godt 50 siddepladser efterhånden blevet for lille til menigheden, der i dag tæller omkring 300 medlemmer.

Derfor begyndte man i Esbjerg for nogle år siden at samle ind til en ny kirke, og i 1962 bad biskop Th. Suhr arkitekt O. Spreckelsen, der havde tegnet Skt. Nikolaj kirke i Hvidovre, om at tegne en kirke til Esbjerg. Den skulle være af nogenlunde samme størrelse som kirken i Hvidovre, der har 200 siddepladser med 2 præsteboliger. Bispedømmet skulle så skaffe det nødvendige tilskud.

Da det er en kendsgerning, at de unge flytter fra bycentret og bosætter sig i byens yderkanter blev man enige om, efter at have overvejet sagen nøje, at nøjes med en kirke med plads til 100 siddepladser og god plads for stående,

ligesom man ville nøjes med 1 præstebolig.

Den ny kirke, der skal bygges ganske enkelt, i betonsten og uden at man låser sig fast i en bestemt form indvendig, kommer til at ligge på en grund, der tilhører St. Josefsøstrene, på hjørnet af Kirkegade og Nygårdsvej, med indgang fra Kirkegade. Det kommer til at koste ca. 500.000 kr. at bygge kirken, og da der er fremsat ønske om en ungdomsgård, bliver de samlede udgifter, incl. inventar, ca. 700.000 kr.

St. Josefsøstrene har i de 65 år, der er gået, gjort en stor indsats i Esbjerg. Således byggede de, som før omtalt, St. Josefs hospital, der ligger i Nørregade 63, med Jensen-Værum som arkitekt. Der var grundstensnedlæggelse 29. august 1903 og indvielse 1. september 1904. Der er ialt 74 senge på hospitalet.

27. marts 1905 oprettede søstrene en katolsk skole og et børnehjem i Nørregade 61, Her underviser sognepræsten og søstre. Nu findes der også en børnehave og en børnehaveklasse, og skolen er blevet selvejende institution med Arne Petersen som skolebestyrer (tiltræder efter sommerferien). I 1907 byggede søstrene et sanatorium i Spangsbjerg, som de ledede indtil 1920, hvor de afhændede det.

Da det nok kan interessere at vide, hvilke præster, der har virket, bringes her den fuldstændige fortegnelse.

Ernst Buch (1904-07), i 1907 vikarie S. Villekens (Vejle) og F. Syring (Aalborg), Franz Verhein (1907-16), J. Schmidt, SJ (1916-20), A. Brems (broder til biskop J. Brems) O. Præm. (1920-22), L. Cupers, O. Præm. (1922-24), V. Cornelissen, O. Præm. (1924-30), A. J. Druyts, O. Præm. (1930-36), O. J. Ballin, O. Præm. (1936-43), C. Verhoef, O. Præm. (1943-52) og siden H. Doods. Under dennes sygdom fungerer J. Reyman, O. Præm.

B. H.

Oprigtighedens snævre vej

På søndag fejres i vort bispedømme dagen for meddelelsesmidlerne

I bladet »Kirke og Film«, der udgives af landsforeningen af samme navn og i sin medarbejderstab har enkelte katolikker, men vel stort set må betragtes som et folkekirkeligt-orienteret organ, finder man et læserbrev fra en luthersk sognepræst, som afbestiller bladet. Det gør han, efter at han har holdt det i 15 år.

»Når jeg sammenligner bladets første årganges anmeldelser med de nuværende, ser man en tydelig udvikling. Dengang satte man sig det mål: ud fra et kristent livssyn at vurdere de forskellige film. Nu bliver filmene vurderet efter deres kunstneriske fortrin eller mangler. Og det vil sige, at enten man læser filmkritik i Berl. Tid. eller Kirke og Film, bliver resultatet det samme, for anmelderne har samme målestok. – Det, der fik bægeret til at flyde over for mig, var anmeldelsen af den svenske porno-film: Jeg er nysgerrig. – Jeg har ikke set filmen og agter heller ikke at gøre det; efter brudstykkerne i TV var man tilstrækkelig advaret.

Se, det skulle være således, at når jeg talte med mennesker i mit sogn, og vi kom til at tale om film, så skulle jeg kunne tage Kirke og Film op af lommen og sige: Se her er et blad, som De kunne have udbytte af at læse!

Men det *kan* jeg ikke. Og derfor min beslutning om opsigelse af abonnement,« hedder det i præstens læserbrev.

Når vi har citeret en så stor del af et indlæg fra et andet blad, er det for at vise, at mange af de problemer, man står overfor, når man i 1968 beskæftiger sig med meddelelsesmidler ud fra en kirkelig synsvinkel, i vid udstrækning er fælles for de forskellige kirker. Et brev af denne art kunne lige så godt have stået i et katolsk blad og være fremkommet af nøjagtig samme grund. Brevskriverens synspunkt er konsekvent nok, og der er ingen tvivl om, at han godt kan få en bred opbakning. Men der er ingen tvivl om, at han – hvis han ikke ændrer sit syn – vil blive stillet overfor stadig hyppigere anledninger til at stile breve af samme art til kirkelige publikationer.

Ikke led i strømlinjet propaganda

For netop i disse år er det klart, at kirkerne arbejde med meddelelsesmidlerne – eller massemedierne om man vil – ikke har som formål at få stablet et strømlinjet kristeligt propagandaapparat på benene i lighed med det, de store verdensomspændende industri- og handelskoncerner betjener sig af for at få deres varer afsat. Og i en ledende artikel tager »Kirke og Film« – foranlediget af dels det her citerede læserbrev, dels af nogle ord af filmkritikeren Morten Piil i »Information« – spørgsmålet op. Nu er det jo kirke og film, sagen drejer sig om i dette isolerede tilfælde, men man kunne såmænd godt i stedet for »film« sætte »ma-

lerkunst«, teater«, »fjernsyn«, »presse« osv. Det er således selve grundsynspunktet om kirkenes forhold til meddelelsesmidlerne det drejer sig om.

Ikke prædikestol

Morten Piil havde således opfordret »Kirke og Film«s redaktion til at ændre bladets navn, da det kristne grundsynspunkt kun kom indirekte frem i bladets bedømmelse af filmene. Hertil svarer lederskribenten, at det ville være at gøre bladet til en prædikestol og filmene til i sig selv ligegyldige udgangspunkter, om man lod det kristne grundsynspunkt komme direkte til udtryk i bedømmelserne. For det drejer sig jo ikke om kirken og filmen, der som to fastlåse størrelser konfronteres, men om, at en anmelderstab bestående af mennesker, for hvem den nytestamentlige forkyndelse er en udfordring, åbent lader sig konfrontere med det mangesidige udtryk for tidens vitalste og videst spændende kunst.

Ikke læremyndigheden

Man kan med det samme se, at der er tydelig lighed mellem det, der står i lederartiklen i »Kirke og Film«, og det følgende, som indgik i et foredrag, som redaktøren af det norske blad »St. Olav« (et blad der har nogenlunde samme status som »Katolsk Ugeblad« i Danmark), Åge Rønning, sagde i et diskussionsoplæg i Katolsk Studentlag i Oslo. Rønning talte om de problemer, der er i forbindelse med udgivelsen af et blad som »St. Olav«: »Vi må stadig minde læserne om, at det som regel ikke er kirken, læremyndigheden, som taler i bladets spalter. Det er navngivne katolikker, som forsøger at tjene kirken ved at give udtryk for deres vurdering af dagens problemer, en vurdering som selvfølgelig kan indeholde fejl. Og være omstridt.«

Hvad er meddelelsesmidler da?

Begrundelsen for det netop fremførte kan naturligvis søges i den almindelige opfattelse af forholdet mellem

BØN PÅ DAGEN FOR MEDDELELSESMIDLERNE

Lad os bede, højtelskede brødre, til Gud, den barmhjertige Fader og alle goders ophav, at sandhed, fred og kærlighed må udbredes og vokse blandt menneskene.

- At Din kirke må kunne bringe budskabet om fred og kærlighed til jordens yderste grænser – derom beder vi
- At samfundet må bruge de meddelelsesmidler, som Gud har skænket til sandhedens udbredelse, således at det bliver til gavn for mennesket – derom beder vi
- At forfattere, udgivere og alle, som arbejder med meddelelsesmidlerne, må være sig deres ansvar bevidst og udnytte dem til Guds ære og menneskehedens fremme – derom beder vi
- At alle mennesker samvittighedsfuldt må vælge og støtte den presse, de film og de radio- og fjernsynsudsendelser, som kan tjene til deres moralske og kulturelle højnelse – derom beder vi
- At meddelelsesmidlerne må bidrage til at styrke følelsen af fælles ansvar for arbejdet på at lindre nøden hos dem, som lider under følgerne af krig, hungersnød og al anden ulykke – derom beder vi

Herre, hjælp Dit folk, som håber på din barmhjertighed, lad din almagt støtte os i dette liv og føre os til den evige glæde ved Jesus Kristus, vor Herre.

Bladhus i provinsen – »Vestkysten« i Esbjerg.

de almindelige troende og læremyndigheden i kirken og i det mere og mere udbredte ønske om ikke alene tolereret ytringsfrihed i kirken, men påbudt forsvar af ytringsfrihed i kirken. Kirkens omsorg for meddelelsesmidlernes trivsel kan imidlertid også anskues fra en anden synsvinkel.

Vi må lige være på det rene med, hvad meddelelsesmidlerne er for noget.

Ja, grundformen for al menneskelig kommunikation er naturligvis tale. Og talen skulle gerne styres af tankevirksomheden. Og dog synes jeg ikke, man – når man skal tale om meddelelsesmidler, skal tage den spontane brugen munden med. Jeg synes nærmere man skal hen til papir og blyant (eller redskaber, der kan bruges på samme måde) før man kan tale om en fællesnævner. Og så vil jeg endda sige, at skrevne ord, der er udtryk for spontan tænkning, faktisk gør det ud for det samme som tale. Nej, vi skal hen til *bearbejdningen*, den kritiske gennemgang af ens egen behandling af det pågældende emne, ens egen tankerække, før man for alvor kan sige, at der her kommer noget frem, som man kan forelægge en større forsamling. Naturligvis kan denne kritiske gennemgang være erstattet af en tillært teknik, der tillader én at ytre sig spontant – noget også visse mennesker på forskellige områder har fået i gave – som talent.

I denne kritiske gennemgang af eget arbejde bør tilgodeses: viljen til at trænge gennem de skranker, man har bygget op om sig selv og mod sig selv, så man når ned til tankens frie almenhed. Så er der også det forunderlige, at hvor mennesker virkelig

har haft held til at virkeliggøre kravet om sandhed overfor sig selv og overfor andre, dér har de kunnet udtrykke noget, som andre mennesker også kunne gå ind for, noget der fik andre til at reagere genkendende.

Når vi da som kristne skal støtte meddelelsesmidlerne, er det jo ikke bare ved at putte en krone i kollekten på søndag (hvis vi da ikke er på valfart, hvor kollekten går til selve valfartens tilrettelæggelse) – men først og fremmest ved at udtrykke et klart ønske om, at vort sind må blive åbnet, så vi, så vidt det overhovedet er muligt, kan stille vore erfaringer til rådighed for vore medmennesker. Eller som gode tilhørere, tilskuere, læsere osv., lære at skelne det oprigtige og velunderbyggede fra det forlorne og overfladiske, som er skabt i håbet om lettjente penge eller lettjent bifald. At være et godt publikum, dvs. et kritisk men også overbærende publikum, er også en kunst at øve sig op til. Et godt publikum støtter det, der virker oprigtigt, er godt på vej mod aflæggelse af den falske fernis og ansporer dem, der endnu ikke er kommet så langt i selverkendelse, til at gå den snævrere vej. Måske når de den snævre en skønne dag.

Meddelelsesmidlerne er til for sandhedens skyld, og det er vi allesammen. Så derfor skulle meddelelsesmidler og kirke godt kunne komme overens. Til fælles bedste. Og vigtigst: til bedste for sandheden. *HK*

IKKE IB VON BENZON

Ovenstående er ganske uforskyldt blevet nævnt i artiklen om kirkebidragsordningen i sidste nummer. Der skulle naturligvis stå *Erik von Benzon*. Vi beklager fejlen.

Vor Frue på Aasebakken

venter stor tilslutning til valfarten på søndag. Skuf hende ikke!

Vi gentager de praktiske oplysninger:

Tog: Sidste S-tog (B-linjen) afgår fra København H. kl. 7.50.

Bus: Sidste bus, linje 184, afgår fra Hans Knudsens Plads kl. 7.40. Med bussen kl. 8.40 kan man *kun* deltage i den sidste del af valfarten. (Fra »Betlehem«).

Start: Valfarten udgår fra Holte station kl. 8.30 *precis*.

Bagage: Tasker, madkurve etc. kan blive transporteret fra Holte til Aasebakken med bagagevogn formedelst 2 kr. pr. stk.

Sangbøger: Valfartssangbøger kan som sædvanlig købes på Holte Station. Der er fremstillet et lille tillæg til 50 øre med nye salmer. Også dette kan købes på Holte station.

Stole: Ved indgangen til »kirkeplænen« på Aasebakken vil der kunne lejes stole for 2 kr. pr. stk.

Forfriskninger: Der vil på Aasebakken blive opstillet en bod, hvor man bl.a. vil kunne købe lyst øl og sodavand m.v.

Kaffe: Søstrene vil mod beskeden betaling sælge kaffe fra en anden lille bod.

Hjemturen kan foregå med bus fra Aasebakken til Birkerød station eller fra Kongevejen til Hans Knudsens Plads, således: Fra klosteret til Birkerød, ca. 15.30. Fra Kongevejen, hvert 20. minut, (-11, -31, -51).

Parkering: Der er ved Holte station ideelle parkeringsforhold, og det anbefales at sætte bilen der – og gå på valfart.

Ved Aasebakken vil det i år blive vanskeligere end nogen sinde at komme af med vognen, og politiet vil ikke tolerere ulovlig parkering.

Derfor

- mød op på Holte station
- gå med på valfarten
- nyd den smukke tur gennem skoven
- spar parkeringsbesværet og
- gør Deres til, at det bliver en glædelig valfart!
- Det håber

valfartskomiteen.

I det følgende bringes en oversættelse af AMNESTY INTERNATIONALS anden rapport vedrørende påstande om tortur af politiske fanger i Grækenland. Første rapport udsendtes i London den 27. januar, efter at AP's repræsentant, den engelske sagfører Mr. Anthony Marreco, i løbet af januar d. å. under et besøg i Grækenland havde foretaget en undersøgelse af forholdene for politiske fanger på basis af bl. a. 16 førstehåndsvidneudsagn fra tidligere internerede. Mange af disse var studenter, som var blevet arresteret, medens de uddelte løbesedler, og var blevet tortureret, for at de skulle udlevere navnene på deres venner. Disse vidner gjorde på delegationen det indtryk, at de var pålidelige og sanddr. Ydermere fik delegationen kendskab til navnene på 32 andre fanger, som stadig opholdt sig i fængsel, og hvis familie og sagførere fastholdt, at de var blevet tortureret.

Da rapporten blev fremlagt for Europarådets menneskerettighedskommission i Strasbourg, var AI i besiddelse af navne og øvrige oplysninger om alle de vidner, hvis udsagn man havde brugt som bevismateriale for de fremsatte påstande. I den overvejende del af tilfældene havde delegationen imidlertid aflagt løfte om anonymitet på grund af vidnernes frygt for represalier. Disse løfter måtte respekteres, idet man erkendte den risiko, der ville være forbundet med udlevering af navne på løsladte fanger. På grund af de manglende navneangivelser var den græske regering imidlertid i stand til gennem sine officielle talsmænd at angribe rapportens troværdighed.

Som resultat af henstillinger fra visse indflydelsesrige kredse om at lægge vægt på AI's rapport gjorde den græske regering dog forsøg på at kaste lys over de fremsatte påstande om tortur ved at indbyde Mr. Anthony Marreco til at vende tilbage til Athen og give ham lejlighed til at møde vicepremierminister og indenrigsminister Stylianos Pattakos. Mr. Marreco havde møder med Mr. Pattakos den 28. og 29. marts samt den 1. april og fik under sit ophold frie muligheder for at inspicere alle fængsler og tale med alle fanger.

Om aftenen den 28. marts aflagde Mr. Marreco besøg på politi-(Asphalia) hovedkvarteret i Bouboulinas gaden i Athen. Han bad kun om at tale med én fange, den 32-årige Andreas Lendakis, en arkæologistuderende, som blev arresteret i oktober 1967 som medlem af »Patriotic Front« (kommunistisk). Denne fange afslog at svare på spørgsmålet om, hvorvidt han havde været udsat for tortur, og ville i øvrigt kun sige, at han var syg. På baggrund af fangens opførsel og almindelige fremtræden fik Mr. Marreco dog det bestemte indtryk, at han havde været udsat for en meget brutal behandling.

Før Mr. Marreco forlod politihovedkvarteret, fik han tilladelse til at ledsage Lendakis tilbage til cellen – en af de mange underjordiske celler uden no-

Amnesty- Internationals rapport fra Grækenland

Supplerende oplysninger til rapporten om tortur, som vi bragte i Ugebladet umiddelbart før passionstiden. (KUB af 22.3.68)

gen form for belysning og uden tilstrækkelig ventilation. Celler af denne art tjener som opholdssted for fanger i perioder på op til 3 måneder. Mr. Marreco inspicerede endvidere tagetagen, der ofte er blevet fremhævet som det sted, hvor tortur er blevet anvendt. Lokaliteterne var præcis som beskrevet af de 16 løsladte vidner, men ingen egentlige beviser for tortur blev iagttaget.

Den 30. og 31. marts aflagde Mr. Marreco besøg i Averoff og Aegina fængslerne. Her talte han med en række fanger – i overværelse af fængselsinspektøren samt en politiembedsmand. Mr. Marreco havde ikke i forvejen oplyst navnene på de fanger, han ønskede at tale med. Myndighederne var således ikke vidende om, hvilke fanger der ønskedes fremstillet.

I begge fængsler var vidnernes holdning helt forskellig fra den, man havde mødt hos fanger, der stadig var i politiets varetægt. Af i alt 12 adspurgte fanger hævdede 9, at de havde været udsat for tortur. Een ønskede ikke at besvare spørgsmålet.

I hvert enkelt tilfælde var den afgivne forklaring i overensstemmelse med det bevismateriale, man tidligere havde indsamlet, både hvad angår tortur-stedet og de personer, der angaves at have udført den. Torturen havde bestået af piskning af fodsålerne (Falanga) eller af elektriske chok, med ledningerne fæstnet til ørene eller andre dele af kroppen.

Blandt de fanger, som blev adspurgt i Averoff Fængslet, var den 31-årige Gerassimos Notaras, en internationalt anset økonom, forsker ved »The Social Centre of Athens«, tidligere undervisningsassistent ved Lausanne Universitetets statsvidenskabelige fakultet, den 30-årige økonom Constantine Sophoulis, sønnesøn af en tidligere premierminister, og den 45-årige assisterende generalsekretær for den græske Liga for Menneskerettighederne, Charalambos Protopapas. Alle tre Centre-Unions medlemmer af »Democratic Defence«, arresteret i oktober 1967. Sophoulis, som ikke selv var blevet tortureret, bekræftede, at Notaras den 8. februar var blevet overført fra fængslet til et græsk marinefartøj »Elli«, der lå nær Scaramanga, hvor tortur havde fundet sted. Sophoulis sagde, at Notaras

ved sin tilbageførsel til fængslet var ude af stand til at tale og næppe i stand til at gå. Notaras selv fortalte, at han havde været udsat for elektriske chokbehandlinger i 48 timer. Protopapas var uvillig til at besvare spørgsmål. De øvrige fanger, der blev udsat for både i Averoff og Aegina, var almindelig kendt som kommunister. Selv når den mulighed tages i betragtning, at nogle af disse mænd beskriver tortur, som de har været udsat for tidligere i deres levnedsløb under andre regimer, og selv når den mulighed medregnes, at kommunister er blevet instrueret om at overdrive behandlingens brutalitet (en forklaring som Mr. Pattakos fremførte), måtte Mr. Marreco konkludere, at vidnernes udtalelser i alt væsentligt var i overensstemmelse med sandheden.

Mr. Marreco fik ligeledes et stærkt indtryk af det psykiske pres, fangerne udsattes for ved deres konstante frygt for, når som helst at blive afhentet af politiet til nye forhør. En af fangerne beskrev den nedbrydende psykiske virkning, det havde, at være indespærret i enecelle i dagevis inden for hørevidde af celler, hvor andre fanger blev tortureret.

Den 1. april havde Mr. Marreco sit 3. møde med vicepremierministeren og indenrigsministeren, ved hvilket han måtte oplyse Mr. Pattakos om, at der ifølge hans undersøgelser forelå førstehåndsvidneudsagn om, at følgende fanger var blevet tortureret: *Apostolos Dakos, Panaiotis Karantinos, Charalambos Karatsis, Andreas Lendakis, Gerassimos Notaras, Christos Papaianakis, Charalambos Protopapas, Giannis Stratis, Leonidas Syderis og Giannis Xekoulakos.*

Mr. Marreco foreslog, at den græske regering for at styrke sin anseelse øjeblikkelig iværksatte en offentlig undersøgelse eller anlagde tjenestemandssag mod visse navngivne embedsmænd. Mr. Pattakos afviste kategorisk de afgivne forklaringer som usande. Han gav udtryk for fuld tillid til sine embedsmænd og betegnede samtlige vidneudsagn som udslag af typisk kommunistisk propaganda. Han sagde, at alle vidner, herunder Notaras, var kendt som kommunister, der havde planlagt voldelige overgreb mod det græske folk. Mr. Marreco understregede heroverfor, at fangerens politiske tilhørsforhold på ingen måde kunne retfærdiggøre den behandling, de hævder at have været udsat for. Han gjorde endelig opmærksom på, at Grækenland uundgåeligt står over for udelukkelse fra Europarådet, såfremt beskyldningerne mod regimet for anvendelse af tortur ikke modbevises.

Pattakos: Så lad dem smide os ud.

Anthony Marreco: Er det, hvad De ønsker, jeg skal tage tilbage og fortælle i London?

Pattakos: De tvinger mig til at sige det. Den græske regering må beskytte folket mod dets kommunistiske fjender. En kommunist er ikke græker. Vort lands sikkerhed kommer i første række.

Amnesty International, 6. april, 1968.

Hvordan kommer fornyelsen?

Af Oluf Bohn

I et af de sidste numre af Katolsk Ugeblad hævder pastor Bjørn Højbo, at nu har vi fået forandringer i Kirken, men ingen fornyelser: Alt er kedeligt uden den ånd og den kultur, der kan give liv og dybde i det religiøse liv.

I påskenummeret skildrer han med udgangspunkt i pastor Schindlers indsats herhjemme, hvordan kristen kultur kunne være, og han hævder til sidst, at »vi har med hensyn til Kirkens fornyelse valgt den første vej, dvs. vi har aldeles ikke fornyet noget! – Først syner og inspiration, så fornyelser, ellers bliver det hele bare til ligegyldige og trættende ændringer og pjank og pjat. Hvem giver os synerne – nu? Hvornår går Herrens ord i opfyldelse: 'Se, jeg gør alting nyt?'

De spørgsmål, der rejses, er en stor udfordring til os katolikker i dag. Den kultur, der skildres i artiklen er levende og dyb, men peger den ind i vore dage? Kunne den have levet videre?

Hele problemstillingen stiller os over for to meget forskellige spørgsmål. Det ene er, om der er nogen fornyelse på vej; det andet lyder: hvordan kommer en fornyelse i vore dage? Hvilke veje skal vi gå for at få den i gang her og nu?

Det vil være for billigt at forsvare de nuværende forhold med, at vi kun er få, bor spredt osv., og vi må se på forholdene, som de er. Sker der noget herhjemme? Ja, der gøres virkelig rundt omkring forsøg på at samle menigheden om messen, at gøre den aktivt deltagende i dens forløb. Der gøres forsøg med nye melodier, og her er det menigheden, der synger med og ikke et kor, der synger på latin. Forskellige former for menighedsråd er også dannet, og også de vil være midler til at skabe dybtgående fornyelser i menighedslivet.

Men selvfølgelig sker det langsomt; det var meget a propos, at B. Husson i samme nummer skrev om kirkesang på baggrund af franske erfaringer og bad os om at vise tålmodighed.

Nu er det rigtigt, at der skal mere til, for at fornyelserne når langt nok ned. Mange er klar over, at de nuværende forandringer i liturgien har vist, at der skal andet til end blot ændringer i gudstjenestens sprog, men uden at dette var ændret, kunne vi ikke se, at dansk sprog ikke var nok, men at både messeformer og -sprog skal fornyes.

Det arbejde, der gøres for at få menigheden til at læse Bibelen bedre, er også udtryk for den samme fornyelse.

Måske kunne jeg sammenfattende sige, at en fornyelse, der virkelig er udtryk for *ny* åndelig kultur, baner sig vej frem, men at der *famles* og *skal famles*. Et vidnesbyrd om fornyelsen er i øvrigt den målsætningsdebat, der er rejst på

synodens regionsmøder, fordi den er udtryk for, at vi er ved at besinde os og på vej til et bedre grundlag for fornyelsen. (Men selve målsætningsdebatten kræver en hel artikel, som nok skal komme.)

Men kan der siges noget generelt om, hvad der skal gøres og hvordan?

De, der lever aktivt med i vore dages begivenheder, må have lagt mærke til, hvordan mangt og meget af det, der hænder, mere er udtryk for forandringer i kulturlivet end for fornyelse af dette. Forandringerne må til først, man må væk fra de former og forhold, der var gode nok for deres tid, men ikke længere svarer til tidens krav. Dette gælder også i stor udstrækning for det kirkelige kulturliv. Stivnede former må væk, fordi de er udtryk for særlige personer eller for en gammel kristen kulturform, der ikke kan formidle gudslivet til vor tid.

Vi får de »syner« og den »inspiration«, Bjørn Højbo skriver om, ved at forstå tidens problemer og så kæde det sammen med evangeliet. *Mennesker vender sig idag fra den ensidige dyrkelse af velstanden og vil ikke blot være passive overfor tidens udfordringer.* De vil ikke blot følge med den gruppe, de nu tilhører og lade sig diktere, hvad de skal gøre, men alene eller sammen med »gruppens medlemmer« vil de *gribe ind i udviklingen* og tilføre livet nye impulser, som kan rette det skæve eller forkerte. *De vil solidaritet mellem mennesker, sandt fællesskab med dem, de skal leve imellem.*

Her er det, at Kirken ved selve kirkemødets beslutninger allerede er forud for *begivenhederne*. Kirkemødet pegede med det samme på Kristi vilje til »kommunio«, fællesskab med mennesket. Kommunionen i messen er netop udtryk for denne Kristi vilje til at ville leve med og under vore kår. Det er denne virkelighed, vi skal gå ind i. Vi kristne, som er Kirken, og som er i »kommunio« med Kristus, skal udstrække denne til de mennesker, vi lever iblandt, – hvor svært det end er.

Ønsket i tiden om fællesskab mellem mennesker skal mødes af vor vilje til dette fællesskab, og netop når vor vilje bæres af Kristus kan vi hjælpe med til at virkeliggøre dette fællesskab.

Fornyelsen vil *komme som et samspil mellem vor forståelse af evangeliet og af tiden*, og det er på den måde enhver fornyelse tidligere er kommet. Men denne gang er der måske tale om så stor en forandring *i tiden*, at der *kræves en helt ny besindelse* fra vor side, for at vi kan skabe fornyelsen i den kristne kultur.

Indadtil vil det så vise sig i *dristige eksperimenter* med messeformer, som ikke alene giver større aktiv deltagelse

fra menighedens side, men også *synligt viser fællesskabet med Kristus, fællesskabet mellem menighedens medlemmer og viljen til sandt fællesskab med verden.*

Den indsats for fællesskab, der skal til, vil være forskellig fra menneske til menneske og fra gruppe til gruppe, og det skal overlades til den enkelte at finde nye former for dette. Der skal dog siges så meget, at visse opgaver vil kræve samme *radikale vilje* til at dele menneskets ydre og indre vilkår som den, Frans af Assisi og Dominikus hver på sin måde viste i deres tid. Hvis vi altså skal *nå ud til de mange kredse*, som viser størst åndeligt liv og stærkest forlanger at kunne give og modtage fællesskab, vil der kræves en meget *radikal indsats og nytænken* fra vores side for at *vort vidnesbyrd* kan blive *troværdigt*.

Forandringen er sket, fornyelsen baner sig vej frem, og den vil kræve *meget af forkyndelsen i kirken* ved gudstjenesten og i de smågrupper, som skal og må dannes, uden at kirkefællesskabet går i stykker.

Den ægte fornyelse i billedkunsten, musikken og litteraturen vil komme som en frugt af den virkelige fornyelse i vor holdning og kan ikke presses frem, og vi må så indtil videre nøjes med det bedste af det gamle og prøve det nye.

Måske vil mange synes, at der ikke kom meget konkret frem, men det er umuligt i detaljer at pege på det, der skal komme. Selvfølgelig kunne jeg have fremført et katalog over, hvad jeg mente der skulle til, men en egentlig fornyelse kan ikke komme ved individuelle krav – kun ved, at kirkefolket sammen begiver sig af sted.

Oluf Bohn

LITURGISKE BÆNDER

SØNDAG den 26.: Søndag efter Kristi Himmelfart (hvid, s. 604).

MANDAG den 27.: Beda den Ærværdige, bekender, kirkelærer (hvid, s. 919) eller Johannes, martyr (rød, s. [8]).

TIRSDAG den 28.: Augustin af Canterbury, biskop, bekender (hvid, s. 920).

ONSDAG den 29.: Maria Magdalene af Pazzi, jomfru (hvid, s. 922).

TORS DAG den 30.: Kristi Himmelfarts messe (hvid, s. 600), eller Felix I, pave, martyr (rød, s. 922).

FREDAG den 31.: JOMFRU MARIA, HIMMELDRONNINGEN (hvid).

LØRDAG den 1.: Vigilie til Pinse (rød, 610).

SØNDAG den 2.: PINSEDAG (rød, s. 616).

Vejle

A/S Vejle Mælkekompagni

Vedelsgade 85
Vejle. Tlf. *82 95 00
Fineste mejeriprodukter

A/S TRÆLASTEN

Toldbodvej, Vejle
Telefon *82 71 22

Hansen Pærhøj & Søn

Glarimester - kunsthandel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 82 11 57

Vejle Optik

v/ Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8, Vejle. Tlf. 82 03 08

Raadhustorvet, Vejle
Tlf. *82 37 11

Poul
HENRIKSEN

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle. Tlf. 82 03 60
Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon *82 81 33

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Carl Pedersen & Søn

Slagter & Fedevare Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 82 47 22

Frugtcentralen

Vejle - Tlf. 82 09 26 - 82 11 26
*Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost*
R. Hansen

*

Bliv abonnent.

Det betaler sig for Dem.

Næstved

Frugtkælderen

Ny Østergade 3, Næstved
Tlf. 72 11 23

K. Blum Hansen

Boghandel
Næstved
Telefon 72 25 25

Tonny Vergmann

Blikkenslagermester
aut. vand- og gasmester
Dehnsvej 1, Næstved
tlf. 72 66 51

N. Juel Pedersen A/S

Glarimestre
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
*Leverandør til katolske
institutioner*

Næstved Diskontobank A/S

Hovedkontor: Axeltorv 4
Tlf. 72 15 00

Søndre afd.: Sct. Jørgens Park 66
Tlf. 72 55 44

Nordre afd.: Ringstedgade 157
Tlf. 72 56 55

Østre afd.: Hvedevænget 86
Tlf. 72 58 40

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

☆

Roman Kusier

Murermester
Stationsvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

Fint arbejde — Trla 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke — så prøv os!

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Horsens

S. Steffensen & Søn

Tømremestre
Nylandsallé 26, Horsens
Tlf. 62 36 70

H. P. Wolff

Blikkenslager
Grønnegade 5, Horsens
Tlf. 62 54 78 og 62 65 29

Carl Bæk & Søn

El. Fagmanden
Vesterg. 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
Lys - kraft - oliefy
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselolier
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
Amaliegade 16 A . Horsens
Tlf. 62 19 20

EBM
ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN
Christian E. Jørgensen
HORSENS

København

Dansk

KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvvej 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Fra nær og fjern

Rive ned og bygge op

STOCKHOLM – NC NEWS SERVICE

Nedrivningen af den historiske S:ta Eugenia Kirke i Stockholm for at give plads for et nyt byplansprojekt er et symbol på, at »katolikkerne opgiver visse ydre former i forbindelse med kirkens voksende fremskridt efter det andet Vatikankoncil,« siger den apostoliske delegat, msgr. Bruno B. Heim til kirkens menighed.

Byen Stockholm har eksproprieret den 130 år gamle kirke og skulle i stedet anviser en grund til opførelse af en ny kirke. Den nye kirke skulle være færdig inden den 1. april 1970. Ellers skulle sognet betale en bøde til byen. Man kom i stedet overens om en anden grund, hvor kirken i stedet skulle opføres, men i en lov til modvirning af inflation lagde regeringen investeringsskat på opførelsen af visse bygninger, deriblandt kirker. S:ta Eugenia menighed anmodede om at blive fritaget for denne skat, men fik afslag. Dertil kommer, at der endnu ikke er givet byggetilladelse.

Menigheden bliver nu nødt til at holde sine gudstjenester i et gammelt teater, som ligeledes er dømt til nedrivning.

Ærkebiskop Heim advarede i forbindelse med omtalen af den fornyelse, der for tiden finder sted i den katolske kirke både på det liturgiske og det økumeniske område, mod at denne fornyelse også medfører visse farer.

»I dag er det på mode at kritisere kirken,« sagde msgr. Heim. »Lad os ikke give efter for denne mode og aldrig søge fornyelse for dens egen skyld, men i stedet have en ny optimisme i hjertet. Denne kirke skal nu rives ned, men der er ingen grund til at betragte det som en katastrofe. Lad os i stedet tage imod det som en ny impuls for vort kristne liv. En kirkebygning bliver revet ned, men kirken selv bliver stående.«

Paven stillede plads til rådighed

VATIKANET – NC NEWS SERVICE

Paven har meddelt, at han har tilbudt USA og Vietnam at benytte Vatikanet eller Lateranpaladset i Rom som sæde for deres fredsforhandlinger.

Med eller uden orgel?

I dagene 1.-6. juli holder selskabet Dansk Tidegærd sommerkonvent i Løgumkloster. Selskabet virker for fornyelse af den bibelske fællesbøn, tidebønnen, i Den danske Kirke, og arbejder med problemerne omkring anvendelse af gregoriansk sang på dansk og for denne sangs brug i det gudstjenstlige liv.

Foruden morgen- og aftensang, vesper, bibeltimer og sangøvelse – sidstnævnte ved organist, dr. theol. Finn Viderø – holdes en række foredrag. Således taler skoleinspektør Erling Brahm om »Salmegennemgang«, Jørgen Bukdahl, Askov, om »Cistercienserkulturen og Norden«, musikpædagog Ellinor Streng om »Tidesangen i børnekoret«, cand. theol. Erik Norman Svendsen om »Hofintriger og salmebogssang«, en salmehistorisk introduktion til Kingos Graduale, samt domorganist E. Rosenkilde Larsen om »Metodik«.

Desuden holdes en rundbordssamtale om »Orgelspil til gregoriansk sang« med organisterne Eva v. Mehren, Mogens Bang og Otto Købke som deltagere. Endelig vil domorganist E. Rosenkilde Larsen spille og kommentere grammofonoptagelser af gregoriansk musik.

Interesserede kan deltage ved inden 17. juni at henvende sig i Selskabet Dansk Tidegærds sekretariat, Marienlyst Allé 11, 3000 Helsingør, hvor alle oplysninger og tilmeldingskort kan fås.

Noget for børnene

I 1968 holdes tre børnelejre for børn fra 7 til 14 år. Der bliver således lejr på Vejlbjerg (Fyn) 24. juni-1. juli med Kirsten Hatting som lejrchef, på Øm 8.-16. juli med Inger Sønderup som lejrchef samt på Øm 17.-25. juli med Kaj og Lis Friis Nielsen som lejrchefer.

Hver dag indledes med messe og i dagens løb er der lege og ture. Om aftenen er der lejrball, underholdning og sang, hvorefter dagen slutter med fælles aftenbøn.

I hver lejr deltager en præst og et tilstrækkeligt antal voksne ledere.

Tilmelding sker til børnelejrenes sekretær, Bernhard Halatyn, Saxovej 28, 5000 Odense, og skal være ham i hænde senest 15. maj.

Der holdes to juniorlejre på Øm, nemlig 22. juni-30. juni samt 27. juli-4. august.

Tilmelding til juniorlejrenes sekretær, Ole le Fèvre, Sdr. Boulevard 262, 5000 Odense.

FN skulle indkalde en fredshær

underudvikling truer bestræbelserne for at skabe fred i verden i dag, sagde kardinal Alfrink for nylig i en tale til den spanske afdeling af Pax Christi bevægelsen.

»For en kristen må freden være det vigtigste mål for hans tro og hans tilværelse. Troen på Gud indebærer forpligtelsen til at arbejde for en bedre fremtid, for en verden i retfærdighed og kærlighed og for en verden i fred,« sagde kardinalen. »Vi kan ikke udelukkende koncentrere os om krigens problemer. I stedet må vi med den samme intensitet, hvormed de andre arbejder på krigsstrategien, udarbejde en fredsstrategi... Vi må forstå, at tryk og oprustning ikke er det samme... Vi foreslår, at FN indkalder en international hær af unge fra alle nationer.«

★ I Spanien er præsidenten og tre vicepræsidenter trådt tilbage fra Katolsk Aktions landsledelse. Præsidenten for lægapostolatet har allerede for nogen tid siden nedlagt sit hverv. Det er biskoppernes nye statutter for Katolsk Aktion, der er uacceptable for dem og for lægfolket i det hele taget.

★ Den franske kardinal Martins sidste hyrdebrev til de troende i Rouen er udarbejdet af et team af præster, nonner og lægfolk. Brevet handler om synoden, der allerede har holdt sit første plenarmøde. Samtidig er der udsendt et nyt spørgeskema til forberedelse af næste møde i januar 1969. Det skal drøftes af alle bispedømmets katolikker, som samles i små grupper.

★ Af USA's 58.000 katolske præster er kun 150 sorte. Disse har holdt kongres i Detroit under ledelse af staternes eneste sorte biskop msgr. Perry (fra New Orleans). Der var enighed om, at den amerikanske katolske kirke var en »hvid og racistisk institution«, som ikke var villig til realistiske reformer.

★ Canadas biskopper har inviteret Paul VI til en konference om fattigdom, som finder sted 26.-29. maj i Montreal.

★ På sit møde den 3. maj har kontoret for teknisk hjælp til udviklingslandene godkendt et projekt fremlagt gennem Caritas Danmark fra Catholic Relief Services. Projektet angår udvidelse af gynækologisk afdeling i Mercy Hospital i Nairobi, Kenya, med specielt henblik på bolig og uddannelsesrammer for unge kvinder i arbejde for moder og barn. MISE-REOR betaler 73 pct. af projektet, og man har foreløbig bundet 900.000 danske kroner til opgavens løsning. Der er allerede tilgået den danske ambassadør i Kenya meddelelse om projektets gennemførelse.

★ Pastor Knud Ballin er indbudt af SECOURS CATHOLIQUE i Paris til at deltage i dette års studiedage i Lourdes fra 23.-26. maj.

★ Executivkomitémødet i Caritas Internationalis i dagene 2.-5. maj sluttede med en reception hos ærkebiskoppen af Zagreb, kardi-

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
SPLITTEFORRETNING

Jul Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

BLOCH'S BOG CLEARING
K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger

Landsretssagfører
Viggo Høgsgaard
Advokat
Møderet for Højesteret
Studivestergade 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Benzon's
Begravelsesforretning
Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01
Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER
Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

K&K
Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

G. GARTH-GRÜNER
Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
Skjold
Amaliegade 27, København K
Telefon (01) 15 15 11
Telegramadresse: Forskjold

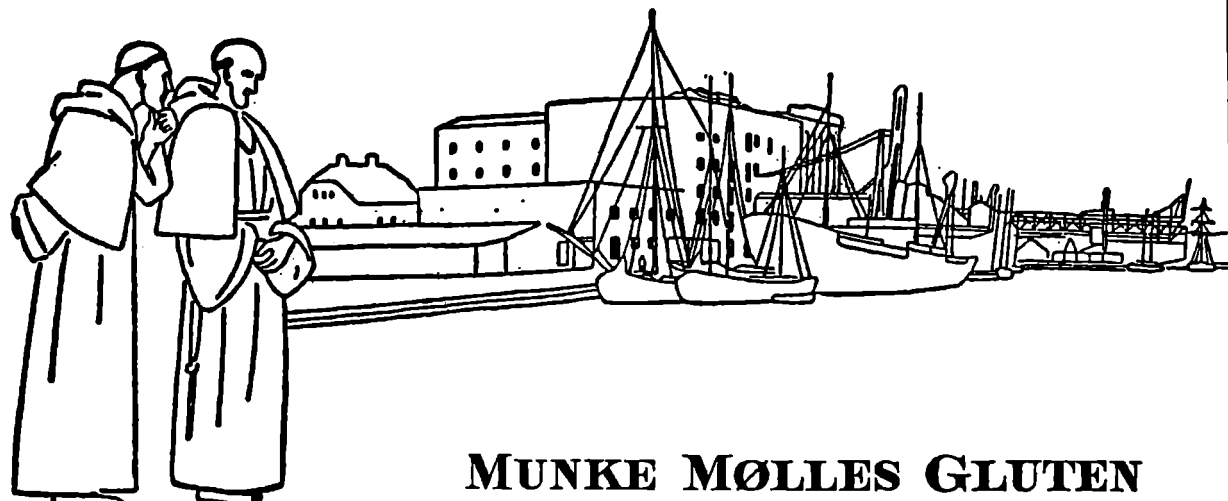
Bliv børnehavelærerinde!
Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

KIØBENHAVNS
AKTIESELSKABET
KKB
HANDELSBANK
1873

HANDELSBANKEN
- altid med i billedet

MEJERIET
Jestebro
Århus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4. lin.)

KØDHALLE
Robert Hansen
1. kl. kød, flæsk og pålæg
Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

MUNKE MØLLES GLUTEN

nal Seper, som et par dage derefter rejste til Rom for at begynde sin nye gerning som præfekt for kongregationen for troslæren. Ved receptionen var for første gang repræsentanter for regeringen til stede ligesom også for første gang den ortodokse patriark. Efter receptionen holdtes en pressekonference, hvori flere repræsentanter for den jugoslaviske presse deltog, hvilket også var første gang. Der fremsattes spørgsmål til lederne i Caritas Internationalis i omtrent to timer.

Også meget fint i Norge

Lederen af Caritas Norge, pastor Harald Taxt, oplyser i St. Olav, at fasteaktionen i Norge har indbragt 61.300 kr., et meget fint resultat.

Med de i Danmark indsamlede penge er man oppe på næsten 200.000 kr., således at det resultat, som skulle nås, 151.350 kr., forlængst er passeret. Og så mangler endda tallene fra Sverige og Finland.

Videre oplyser pastor Taxt, at fundamenterne til sygeplejerskolen i Kampala nu bliver støbt. Indvielsen af skolen ventes at finde sted i slutningen af dette år.

SIDSTE NYT OM VALFARTEN TIL AASEBAKKEN

Politiet meddeler:

Da man med beklagelse (og nogen skuffelse) har konstateret, at valfarten til Vor Frue Kloster på Aasebakken i stigende grad foregår pr. bil, ser man sig nødsaget til på valfartsdagen den 26. maj at ensrette trafikken forbi Aasebakken således, at tilkørsel til klosteret kun kan finde sted fra vest (fra Kongevejen gennem Høsterkøb).

Det vil således ikke være muligt at køre mod klosteret fra Sjælsø-siden.

I denne anledning gøres påny opmærksom på, at der er fremragende parkeringsmuligheder ved Holte station.

PINSEN I ST. ANSGAR

Pinselørdag kl. 19,30: Bispemesse med firmelse af voksne.

Pinsedag kl. 8 og 11,30: Læst messe. Kl. 10: Bispemesse med firmelse af børn.

2. pinsedag kl. 8: Læst messe.

Kl. 10: Latinsk højmesse.

LÆSERBREVE

Hvad forbinder lægfolk egentlig med Kirken?

Er det kirken som bygning, samt biskep og præster? I almindelighed tænker lægfolk ikke på, at de er en del af kirken? Hvor megen aktivitet er der hos lægfolk? Min erfaring er, at aktiviteten er ringe – nogle mener det er nok når man går til søndagsmesse og betaler sin kirkeskat, så har man da gjort sin pligt. Ikke så underligt at aktiviteten i sognene er så ringe – forstå det hvem der kan. Men Kirken, og det er os alle, er i en evig krig, den føres for modstanderen, ikke mod ham.

Lægfolket er kirkens soldater, men hvad nytter det, dersom officererne og soldaterne ikke samarbejder eller intet initiativ tager. Lægmanden i sognene må være mere aktive. Hvad kan en officer (præst) udrette, dersom han ingen støtte får fra sine soldater? Eller de ikke gider kæmpe, men bare lader stå til. Er det ikke en form for mytteri – er det ikke at falde Guds kirke i ryggen?

Hvad havde det romerske rige været uden sine legionærer? Hvad er kirken uden sine? Der er grund til at overveje det. Kirken går frem mod en fornyelse. Vi må alle deltage i denne fornyelse, åbne vort sind og vort hjerte, lukke øjnene op og bekende os som kristne og gøre troen og dens udbredelse til en hjertesag – da virker kirken først som vores hjem.

Hvorfor bekymrer lægfolket sig så lidt om kirkens arbejde? Er det, fordi de ikke er klar over, at der i det hele taget føres krig. Hvad drejer sagen sig om, hvad er vores opgave egentlig, hvordan kan vi sidde med lukkede øjne og nyde os selv og tro, at alt er såre godt, mens vores medmennesker ikke kender Gud? Gamle og syge sidder ensomme i deres hjem – arbejdskammeraternes hån og foragt for alt, hvad der har med religion at gøre. Du skal elske din næste, det er det store bud, men det kan vanskeligt realiseres, dersom vi ikke lærer Guds kærlighed at kende og ser Gud i vor næste, selv om det er en person, vi ikke bryder os om. Hvorledes skal troen komme andre til gode, hvis vi gemmer den i vort eget indre og er os selv nok? Overvind al egoisme og selvoptagethed og tag del i kirkens arbejde. Der er sikkert et eller andet arbejde, der trænger til at udføres i sognet, der kan udføres af dig. Oplev kirken gennem arbejdet for din næste, indsug din åndelige næring ved aktiv tjeneste, forny dig selv.

Alting dør, hvis det ikke får næring. Kirken som sådan kan ikke dø, men den kan leve i en dvaletilstand, alt efter som vi efterkommer Kristi ord: gå ud og lær alt folket, besøg de syge, undervis de uvidende osv. – få om muligt de frafaldne tilbage til kirken.

Kirken det er dig, det er mig, det er os alle. Derfor har vi det samme ansvar og de samme forpligtelser over for vores næste. Størstedelen af menneskeheden

ved ikke, hvem Gud er, eller hvad livets mening er. Måske var en skole for lægfolk påkrævet. Lægfolket må hjælpe til med at bringe budskabet videre til dem, der ikke tror, men dette er kun muligt, hvis vi er udstyret til at føre dem til sandheden.

Derfor kære medmennesker, tænk over din plads i kirken, gå til din sognepræst og hør, hvor han har brug for dig, hvad du kan gøre i sognet og ude i verden.

Mogens Carlsen

Ny bestyrelse i AC

På A.C.'s generalforsamling, onsdag den 15. maj 1968, blev følgende bestyrelse valgt: Lektor Kaspar Kallan (formand), lærer Ole Borg, stud. psyk. frater Johannes M. Humble v. Cotta-Schönberg O.S.B. (sekretær), stud. scient. Knud-Erik Kengen, stud. mag. Ove Kreisberg, stud. mag. Poul Michael Svane Hansen og stud. mag. Ibi Werner.

Til 1. juli eller 15. aug. søger katolsk familie i Farum en sød og dygtig ung pige – gerne kursus-søgende – som under hyggelige forhold kan passe vort hjem og vor dreng på 11 år. Moderne ét-planshus. God løn og megen frihed.

Skriftlig henvendelse til ekspeditionssekretær Birgit Wilstrup, Lærkevungen 5, Farum.

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 10 til 13. Telefon PA1æ 2323.

Tandlæge

P. Lombolt Maack har åbnet praksis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Landsknægte og en stakkels ko

Amerikansk eventyr med frynser og engelsk hverdagspoesi

Sidste tog fra Katanga

er spændende som bare Søren og teknisk set meget velkomponeret, MEN også meget brutal – på nogle punkter henimod det sadistiske. Og så har man puttet lidt filosofi ind i filmen, givet den morale osv., men det virker på nogle punkter lidt pinligt. Det havde været hæderligere, om skaberne havde været bekendt, at det var en gang røvere og soldater og så holdt lidt inde med brutaliteten og de løftede pegefingre, der virker en anelse hykleriske.

Ellers var der grundlag for en spændende problemfilm. Filmen foregår i det kaotiske Congo efter belgiernes tilbagetrækning. En amerikansk lejesoldat, en værre børste af en kaptajn, får af den sorte præsident overdraget at hente nogle diamanter i en lille mineby, der er udsat for angreb af de stedlige Mau Mau'er, Simbaerne. Ekspeditionen skal – da kaptajnen også må sørge for at få minebyens befolkning evakueret – foregå i et lille futtog, som altid er en god ting at have med på film, da en handling af en eller anden grund glider godt på skinner. Vor landsknægt har til hjælp en gammel nazist og en idealistisk negersergent, og naturligvis er nazisten skurken og negersergenten den gode ånd. Og vi får at se, at vores børste, trods sit hårde ydre, har et blødt, ædelt indre, men han er jo også amerikaner i en amerikansk film.

Men det kunne være blevet en film om det 20. århundredes lejesoldat i de korrupte regimers sold og en kynisk vestlig udnyttelse af rodet i u-landene fra det øjeblik, kolonimagten slipper tøjlerne. I stedet får vi en gang typer, der er skåret ud i pap. Dog som sagt indledningsvis: filmen er spændende og godt lavet, men der er også en god del spekulation i den, og dette indtryk forstærkes nærmest af den fede fernis af from idealisme.

(Metro-Goldwyn-Mayer)

Stakkels ko

Da »Stakkels ko« går i Metropo, kunne en og anden måske tro, at titelen dækkede over en Disney-film med dyr i,

men det er ikke tilfældet. Det er tværtimod en nybølget engelsk film af **Kenneth Loach** – den unge instruktør, som lavede de provokerende tv-film »Cathy, kom hjem« og »Det splittede sind«. I »Stakkels ko« bruger han oven i købet **Carol White**, der havde Cathys rolle, til at spille **Joy** – et typisk barn af vor tid på grund af sin blanding af sød troskyldighed og komplette mangel på moral. Tidligt gift, med en mand der er tyv. De har et barn, som hun – når man tager de forfærdelige boligforhold og den tvivlsomme livsform i betragtning – er en udmærket moder for. Mens manden er i fængsel, indleder hun et forhold til en af hans kammerater. Denne er trods sit forbrydererhverv et godt menneske, som kunne være blevet en reel arbejder, hvis samfundet bare havde givet ham en chance. Han kommer også i fængsel, og Cathy skriver trofast og besøger ham – selv om hun må se i øjnene, at hendes overerotiske natur til stadighed vil forhindre hende i at holde sin sti ren, for at sige det mildt.

Med kameraet og mikrofonen midt i hverdagen er det lykkedes instruktøren og hans team af mere eller mindre professionelle aktører og teknikere at fange og forene hverdagens sure realisme og hverdagens poesi. Med kunstnerisk disciplin holder Loach sin sociale indignation i ave, og netop fordi den løftede pegefinger glimrer ved sit fravær, bliver indtrykket så meget stærkere. For ikke ret længe siden ville en film som denne være i sort-hvid, der jo altid er blevet betragtet som »finere« i avanceret retning end farvefilm. Men nu lader de nybølgede både i Frankrig og England til at have fundet ud af farvefilmens muligheder – også når den »grå« hverdag skal gengives – og det er efter den sidste tids resultater at dømme slet ikke så galt.

»Stakkels ko« (som Joy siger om sig selv) giver os mulighed for at se et billede af vores egen tid og nogle udtryk for en livsholdning, der er særdeles typisk – også blandt folk, der end ikke kunne tænke sig at stjæle et æble. Den er god at få forstand af.

(Film-Centralen Palladium)

Pinsenummeret 1968

indeholder bl.a.:

Fro og videnskab

(billede t.v.)

Ambulance til Congo

(billede t.h. øverst)

Dagbog fra Rom

(billede t.h. i midten)

**Dansk bog om
Vatikankoncilet**

(billede t.h. nederst)

katolsk ugeblad

31. MAJ 1968
116. ÅRGANG

22

Den nye ambulance til Congo indviet

Pater Ampe takker de danske Vincentsgrupper.

Søndag eftermiddag den 12. maj indviedes på Nordvanggård ved Birkerød en landrover, der af de danske Skt. Vincents-grupper var skænket til arbejdet i Congo. Foruden præster og søstre på Nordvanggård overværede den korte højtidelighed af modtageren, redemptorist-pater Ampe, pater Jac. Adams, pastor G. Coenen samt – trods det kølige vejr – en gruppe på ca. 30 deltagere, overvejende fra Birkerød-megnigheden.

Efter at forsamlingen havde sunget »Dejlig er jorden« bød pastor G. Gommans velkommen og takkede de forskellige bidragydere for deres indsats, at det havde været muligt at skænke endnu en rover til pastor Ampe i hans gerning i Congo. Herpå læste han en bøn og bestænkede bilen med vievand.

Med pastor Gommans som tolk takkede pater Ampe de danske Skt. Vincentsgrupper for den store gave til hans arbejde. Man siger i reglen, at kærligheden har vinger. I dette tilfælde var det dog hjul og motor. Han kunne ikke udrette ret meget med vinger, men med bilen kunne han komme overalt, i skove og i bjerge.

I 10 år havde han nu arbejdet i Congo, deraf de sidste 5 med flygtninge, der kom fra Angola i hundredevis, og det var et stort problem med at skaffe tøj, boliger og lægehjælp. Han ville sige tak for al hjælp i de 5 år, for en bil, der nu havde kørt 200.000 km, og som stadig var i brug. Endvidere takkede han for den nye rover, som satte ham i stand

til at udvide sin virksomhed, idet den gamle rover kørtes af den medhjælp han havde fået. Ligeledes takkede han for den månedlige tilsendelse af 200 dollars. Som en hilsen fra Congo overrakte pater Ampe pastor Gommans en statuette i træ af en congolesisk kriger, udført i hånden. Pastor Gommans lod straks statuetten gå videre til familien Loldrup, der har været ham til stor hjælp siden starten af grupperne.

Herefter samledes alle i en sal på gården, hvor pater Ampe, stadig med pastor Gommans som tolk, livligt fortalte om sit arbejde i Congo, samtidig med at han viste lysbilleder derfra. Bl.a. fortalte han, at hans distrikt var på størrelse med Danmark, og efter at have oprettet een station, havde han nu fået ialt 3 stationer, som de var to om at lede.

Efterhånden blev der bygget skoler, til undervisning af de mange børn, boliger til flygtningene og kirker. Ungdommen måtte han også tage sig af, og det viste sig, at der var stor interesse for fodbold. Men det kunne dog ske, at en fodboldkamp kunne udvikle sig til en regulær boksekamp, idet det tabende hold kunne finde på at indlede en kamp for at vise, at det ikke var så ringe endda. Også spejderbevægelsen fik indpas, og de unge var meget interesserede i at øve dagens gode gerning, der kunne bestå i at bygge hytter til flygtninge o.l.

Efter indvielsen og forevisningen af roveren, rejser pater Ampe rundt på Sjælland og Fyn og i Jylland for at fremvise bilen for derværende Skt. Vincents-grupper og takke for gaven.

Ved denne lejlighed får Skt. Vincents-grupperne håndgribeligt bevis for, at deres indsats kom et virkelig tiltrængt hjælpearbejde til gode.

Nyt fra synoden

De første af synoden kommissioner har holdt deres første møder, og de to næste kommissioner er nu blevet valgt. Det drejer sig om en kommission, som skal tage sig af emnet: *Kirkens bønsliv*. Regionerne valgte følgende medlemmer: pater L. Dorn, Århus, pater Wuytz,

Vejle, pater Grzelak, Næstved, læge Inger Høyer, Lyngby, pater Meister, København og disponent Lily Fausbøll, København. Formandskabet supplerede de nævnte med følgende: forlagsboghandler Sven Damsholt, Charlottenlund, søster Maria Birgitta, pastor K. Geertz-Hansen, komponisten Leif Kayser, alle København, og Jørgen Rudfeld, Hellerup.

Der blev også dannet en kommission, som skulle arbejde med *apostolatet med særligt henblik på katekesen, forkyndelsen i dag og apostolatet i sammenhæng med det økumeniske arbejde*.

Regionerne valgte søster Elisabeth, Århus, skolebestyrer Jens Møller, Horsens, fru Karen Erngaard, Nykøbing F., pater Drouzy, Charlottenlund, pastor G. Kreienbühl, København, og søster Myriam, Hellerup. Disse seks regionsvalgte suppleredes med Elsebet Kieler, pater Leslie Dorn, pater Duclos, alle København, og pastor Jørgen Hviid, Hillerød.

I løbet af efteråret skal de forskellige kommissioner have den første rapport færdig, og det blev på formandskabets møde i begyndelsen af maj bestemt, at et fyldigt resumé af disse rapporter skulle offentliggøres i f.eks. Katolsk Ugeblad umiddelbart efter, at rapporterne er blevet afleveret.

De forskellige kommissioner skal bl.a. arbejde i forlængelse af de drøftelser, der har været i regionerne. Disse regionsdrøftelser er blevet samlet, og det er hensigten at give et referat af dem i *Ugebladet* i løbet af de næste uger, så alle interesserede kan gøre sig bekendt med de hovedsynspunkter, der er blevet gjort gældende.

Første kommission arbejder med Kirkens målsætning

Ret overraskende for mange satte Synoden spørgsmålet om *Kirkens målsætning* op som sit første emne. Ordet målsætning er måske lidt uheldigt, men hvis man udvider begrebet lidt med ordet *opgave*, så har man i titlen *Kirkens målsætning og opgave* det hele ret præcist.

Emnet var overraskende, fordi kirke-mødet jo allerede havde arbejdet med spørgsmålet, men den debat, der har været nu, viser ganske klart, at det var nyttigt at tage problemet op. Der har vist sig *usikkerhed* om, hvor og hvordan der skulle sættes ind, der har været direkte uenighed, og alt dette må frem, for at vi alle bedre kan *besinde os på fremtidens opgaver*.

I det følgende refereres nogle af de tanker og synspunkter, som er kommet frem, men det tages alt sammen under ét, og der henvises hverken til personer eller regioner.

Der er visse synspunkter, som står i direkte modstrid med hinanden, mens andre påstande kun lyder uforenelige, fordi de er opstillet ud fra forskellige udgangspunkter. Men det må blive synodens opgave at tage stilling til dette.

Alle de, der tog ordet landet over, var selvfølgelig enige om, at *Kirkens opgave*

Fortættes side 11

Forening eller kirke?

Ap. gern. 2,1-11

Jeg tror på Helligånden i Kirken. Sådan lød trosbekendelsen i sin oprindelige form, – det mener i hvert fald nogle historikere. Og selvfølgelig tror også vi på dette indbyrdes forhold, selv om Helligånden og Kirken i den nuværende tekst nævnes som forskellige led i række, hvor der ikke er sammenhæng mellem de enkelte dele. Men praktiserer vi det, vi således tror på? Vi taler en hel del om Kirken som samfund, og det er den også. Men tager vi i handlemåde i praksis hensyn til, at den er et samfund, der er noget helt for sig selv, mens vi altid er fristede til at reducere den til en forening, der ligner alle andre foreninger.

Mangfoldighed og enhed

Basis for en forening er en vis form for samhørighed, et vist fællesskab. I en forening tåles ikke alt for divergerende meninger, – man foretrækker at være sammen med meningsfæller. Kan man om Kirken sige, at den er en forening af meningsfæller?

Det, vi har til fælles, er ikke først og fremmest en mening eller en lære, men en Ånd, en person. Vi tror ikke på et teologisk system, men på en person, Jesus Kristus, som har sendt os sin Ånd, for at vi skulle kunne kalde Gud vor Fader. Og den Ånd, uden hvem vi ikke kan erkende Jesus som Herre, åbenbarede sig under mangfoldighedens tegn. »Og der viste sig for dem (apostlene) tunger som af ild, og de fordelte sig og satte sig på hver enkelt af dem, og de blev alle fyldt med Helligånden, og de begyndte at tale i andre tungemål.« Indtil da havde Guds folk været en enhed – racemæssigt og sprogligt. Jesus havde i sin forkyndelse videreført den gammeltestamentlige tradition og kun henvendt sig til jøderne. Men hans kirke henvender sig fra første færd til alle. Den fødes i mangfoldighedens tegn, og Apostlenes gerninger vidner tydeligt om den modstand, denne mangfoldighed stødte på blandt de jødiske kristne. Menneskeligt set er det lettere at have at gøre med en forening end med en kirke.

Vi kristne adskiller os ikke så meget fra datidens jøder, og vi kunne også udmærket tænke os en kirke med et vist præg af forening, hvor alle talte det samme sprog og forstod hinandens tankegang. Når nye tanker og nye former dukker op, sammenligner vi dem uvilkårligt med det, vi selv er vant til at gøre, i stedet for med evangeliet. Kriteriet er ikke Helligånden, men menighedens egen livsform: man har altid gjort sådan og sådan. Men enhedsprincippet i Kirken er ikke, at vi alle sammen taler det samme sprog og gør de samme ting. Enhedsprincippet er, at vi lever af det samme liv, et liv, som kan antage vidt forskellige former, og som befinder sig i stadig udvikling og vækst. Vi synes, at det alt sammen ville være meget lettere, hvis Helligånden virkede på samme måde i alle. Men hans virke havde allerede antaget forskellige former, før det nåede til os. Er vi parat til at acceptere den mangfoldighed, som kommer af, at Helligånden er i Kirken?

En kirke for de andre

Enhver forening har en formålsparagraf, som er helt dens egen. Men samtidig har de næsten alle – måske ubevidst – en anden, som ikke er

nedskrevet på papiret, men som er fælles for dem, og det er, at foreningen er til for sin egen og for medlemmernes skyld. Måske er dette endnu ikke tilfældet, når en ny forening dannes, men det kommer ofte meget hurtigt. Er da Kirken en forening, som er til for sine medlemmers skyld?

Mattæusevangeliet slutter med missionsbefalingen: Gå ud og gør alle folkeslagene til mine disciple. Men hvad gjorde disciplene? De gik hjem (Ap.g. 1,13), og der befandt de sig stadig (2,1), da Helligånden kom og endelig fik jaget dem ud. Hvorfor plejer man at sige, at Kirken er født pinsedag? Er det på grund af de allerførste 3000 døbte kristne, der den dag blev indlemmet i den (2,41)? Apostlene var nemlig ikke døbt, og dog var de i Kirken, ja de var Kirken. Hvad nyt skete der da pinsedagen? Der skete det, at *de gik ud*. Kirken blev til den dag, den begyndte at forkynde. At et kristent samfund holder gudstjeneste er ikke nok, til at man kan kalde det en kirke. Det gjorde disciplene allerede før pinse (Luk. 24,53 og Ap.g. 1,14). Det nye element, der kommer til og danner kirken, er forkyndelsen: Nu er disciplene gået ud til menneskene udenfor, og nu er Kirken født, – den er nemlig til for de andres skyld.

Betragter vi Kirken som en forening, der først skal tage sig af sine egne, og som derefter skal bruge den tid og de kræfter, den har til overs, på at tjene andre? Ingen vil vel benægte, at Kirken er til for de andres skyld, for vi kender jo alle sammen lignelsen om den gode hyrde, der forlader sine 99 får for at gå ud og søge efter det ene, som er gået vild. Men handler vi ud fra denne overbevisning i praksis? Bliver synoden et forsøg på at forbedre Kirkens indre liv og på at ajourføre den til katolikkernes eget bedste, eller har vi mod nok til at prøve på at rense ud og kaste den unødige ballast fra os, så vi på den måde får tilstrækkeligt med tid og kræfter til at være kirke, dvs. til at lade Helligånden sende os til de andre?

V.D.

**Katolsk Ugeblads
redaktion
ønsker læsere,
annoncører
og medarbejdere
en god pinse**

”Herre frels os! Vi går under”

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:

Bernard Eric Jensen (litteratur),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionsudvalg:

Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg.

Redaktionskontor:

Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:

Katolsk Ugeblads Annonceekspe-
dition, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgpris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

I et forord til pater Martin Drouzys bog om det andet Vatikankoncil skriver professor K. E. Skydsgaard om en gammel universitetsprofessor i Salzburg, som i 1931 skrev en artikel, der bragte ham i betydelig vanskelighed med den kirkelige (katolske) øvrighed. I nævnte artikel indgik en pinsebøn, hvoraf her skal citeres nogle sætninger: »Guds Ånd, et eller andet sted har jeg fundet et nyt navn for dig: Guds stormvej. Da vidste jeg det igen: Ja, storm er dit tegn, den brusende vind dit symbol. Og mit hjerte begyndte at juble: Herrens brusende vej opfylder hele jordens kred. Alleluja. Men: I Din Kirke, Herre, er alt allerede så gammelt. Det gamle gælder meget, meget mere end det nye. En 'fornyer' betyder hos os det samme som en kætter. Der, hvor det nye begynder at røre på sig, hæver stemmerne sig: Pas på! Forsigtig! Bliv ved det gamle... Jeg kan slet ikke opregne hvor mange jubilæer for gamle ting og sager, der fejres i Din kirke. Femtenhundrede-, ellevehundrede-, syvhundrede-, firehundrede halvtredsårs jubilæer. Og selv det yngste er allerede 40 år gammelt ('rerum novarum').« Professor Skydsgaards pointe er, at denne bøn efter manges ønske nu er blevet genoptrykt i samme blad, som fik vanskeligheder på grund af den i 1931. Sådan er der jo så meget. Heldigvis.

For et par uger siden udsendte biskop Hans L. Martensen et hyrdebrev om cølibatet – et begreb som man skulle tro der ikke på vore breddegrader var synderlig forståelse for, hvortil kommer, at den katolske kirke jo er i afgjort mindretal her. Ikke desto mindre blev der omgående citeret væsentlige afsnit i radioavisen og en tilsvarende velvillig behandling gjorde sig dagen efter gældende i størstedelen af landets aviser. Samtidig var der kredse af katolikker, der havde nogle kritiske bemærkninger til hyrdebrevet. Da der var tale om et fælles anliggende, fandt de det rigtigst at gå åbent til værks, og det gør de i dette nummer af »Katolsk Ugeblad«. Og biskop Martensen fandt det uden tøven naturligt at svare på brevet med samme åbenhed. Han har på denne måde oven i købet mulighed for en uddybelse, som et hyrdebrev, der skal kunne læses op på 10 minutter, trods alt ikke tillader. Både presseomtalen og det åbne brev er tegn på noget nyt i kirken, en ny uro, som kan forurolige, men mon ikke apostlene et godt stykke tid før skærtorsdag til et endnu længere stykke efter den store pinse har været foruroliget?

Den nye pinse, som pave Johannes XXIII profeterede om, fik sit første klare gennembrud på det andet Vatikankoncil, hvis betydning pater Drouzy med sin bog endnu engang gør danske læsere opmærksom på. (Se side 8). Ellers må det vel forhåbentlig blive synoden i 1969 – 120 år efter grundlovens indførelse – der kommer til at betyde den egentlige renæssance i vor danske katolske kirkes historie. Grunden er dog forlængst lagt, et af udtrykkene er endog fundamentalt: fornyelsen i børnekatekesen med bøgerne »Gud kalder dig« og »Gud møder dig« (se side 14) og starten af Kateketcentralen borger for, at vore mere eller mindre stærke kræfter udnyttes effektivt. Vigtigt er det, at vi ser verden i øjnene, som den verdensberømte teolog Jean Danielou gør det med sin artikel »Tro og videnskab« (side 7), og lige så vigtigt er det, at vi begriber, at vor opgave er at tjene verden, som Kristus gjorde – ikke mindst da han var naglet til sit kors. Og hvis vi så kan lade være med at falde i staver for tid og evighed, kan vi da godt i ny og næ kikke lidt tilbage i kirkehistorien, som vi gør det på side 10 og blive belært om, at vor tid med dens uro såmænd ikke er så enestående. Og et bestemt tidsrum tilbage i historien er vi helt prisgivet uden:

Da der blev sagt til os: »... Se jeg er med jer alle dage indtil verdens ende.« Og »når Helligånden kommer over jer, skal I få kraft.« Og da Jesus svarede apostlene, efter at de havde vækket ham med ordene »Herre frels os! Vi går under«: »Hvorfor er I bange, I lidetroende.«

DAGBOG FRA ROM

Af Børge Rudbeck

I sine dagbogsblade fra Rom fortæller Børge Rudbeck om Vietnams centrale betydning for Vatikanet; om den italienske valgkampagne; om liturgien i de romerske kirker; om en samtale med kardinal Pellegrino, der snart kommer til Danmark; og om en audiens hos pave Paul, der bad ham tage en gave med til den store dominikanske teolog og profet Yves Congar.

ROM, i maj.

Søndag på Peterspladsen, nogle minutter før tolv. Solskin, og det vanlige billede, inden paven kommer frem i det næstsidsste vindue deroppe til højre i øverste etage. Pladsen fyldt af pilgrimme og turister. Det røde banner er med besvær anbragt under vinduet, blæsten er hård ved det, mængdens kommentarer ligeledes. Men så bliver der en stilhed på den store plads. Den hvide skikkelse er kommet til vinduet, og i højtalerne lyder pavens kraftige og dybe stemme:

– Står vi foran fredsslutning? Gud give det! I dag gælder vor bøn dette: at fredens morgenrøde endelig må

oprinde. Først i det fjerne Østen, der er blevet fredens strategiske punkt, psykologisk og politisk i lige så høj grad som militært. Ikke blot den lokale fred, men verdensfreden. Dernæst i Afrika og i det mellemste Østen.

Det var søndagen inden fredsforhandlingerne mellem U.S.A. og Vietnam skulle begynde i Paris, og hele pavens tale handlede om denne fred. Han åbenbarede, at han havde foreslået parterne, at hvis de ikke kunne blive enige om at mødes i Paris, så stillede han Vatikanet og Lateranet til disposition for de to magters forhandlere.

Man vidste det nok i forvejen.

Men alligevel virker det stærkt på stedet at mærke, i hvilken grad freden i Vietnam er det centrale i pave Paulus' bøn og virke.

Den 10. maj, den dag, de to parter mødtes første gang i Paris, var der pressekonference i Vatikanets pressekontor. De konferencer plejer at være yderst formløse, også kuriens prælater begynder at forstå, at hvis man vil tages alvorligt af vor tids mennesker, må man aflægge al salvesfuld højtidelighed, og tale naturligt og på lige fod. Men den dag gik pressekontorets leder, den flinke »monsignore« Vaillanc (der gør alt for at man skal glemme hans ukristeligt fine titel) op på talerstolen og sagde, at vi ikke kunne gå over til dagsordenen uden at tænke på dét, der i dag begyndte i Paris, de fredsforhandlinger, paven og Vatikanet har arbejdet for i lange tider, med utrættelig og inspireret energi. Hele kirken, alle kristne, måtte med glad

tillid bede for, og virke for, at krigens i Vietnam bragtes til ophør.

Freden i Vietnam har også været det centrale udenrigspolitiske indslag i valgkampagnen. Konseils-præsident Moros parti, Det Kristne Demokrati og den kommunistiske opposition kappes om, hvem der har gjort mest for at standse den ulykkelige krig. Nærværende dagbogsblade afsendes inden resultatet af parlamentsvalget foreligger. Jeg har i Rom, Torino og Napoli fulgt forberedelserne til dette valg, forberedelser, der har været så forbløffende stilfærdige, at de næppe kan betegnes som en egentlig valgkamp. Rom er lige så urimeligt støvende som altid. Men valget yder ikke noget væsentligt bidrag til denne støj. Befolkningens manglende interesse er påfaldende, og i og for sig foruroligende. De eneste, der ikke deltager i den almindelige indifferens, er studenterne. Her som andetsteds er studenternes oprør udtryk for den mutation, de udviklede lande er inde i, og som foregår i så rivende en fart, at strukturerne er forældede, næsten inden de er begyndt at fungere. Men studenterbevægelsen er tillige udtryk for noget, den kristne iagttager må glæde sig over: de, der i morgen skal have samfundets ledende stillinger, gør oprør mod forbrugersamfundets materialistiske status-mentalitet. De studerende ved de højere læreanstalter er levende politisk interesserede, det manglede bare andet. Men i hvert fald i Italien er der ikke noget af de eksisterende partier, der tilfredsstiller dem: det forekommer dem, med rette eller urette, at samtlige partier er smittede af den materialistiske og filistrøse mentalitet, det også er kirkendommens opgave at bekæmpe.

Det mest interessante ny faktum ved dette valg vil næppe medføre store ændringer på kort sigt. Men temmelig sikkert på langt. Et stigende tal af Italiens katolikker forlader Det Kristne Demokrati, og de gør det med billigelse af en del af hierarkiet: i hvert fald tre italienske kardinaler, plus en del menige biskopper. Det Kristne Demokrati, der har haft ledelsen i Italien siden befrielsen, er et rummeligt foretagende, der blandt sine medlemmer tæller både konservative, liberale, socialister og venstresocialister. I Frankrig er det specielt katolske parti, der blomstrede op efter befrielsen, MRP, afgået ved døden. Et og andet kunne tyde på, at disse politisk-konfessionelle formationer har udspillet deres

rolle, også i andre lande. I Italien vil udviklingen formentlig foregå i langsomt tempo.

Pavens ny vikar som biskop af Rom, kardinal Angelo Dell'Acqua, går forsigtigt frem i det store reformarbejde, der skal gøres for at koncilets ånd også skal gennemtrænge de romerske menigheder, inklusive præsterne. Jeg bor i et dominikansk kommunautet, hvor vi dagligt har Laudes på fransk, efterfulgt af den eucharistiske forsamling, der fejres på italiensk, langsomt og værdigt, for hovedpartens vedkommende i overensstemmelse med den liturgiske reform. Men i de store romerske basilikaer har man endnu langt igen. Kardinal Dell'Acquas forgænger var mod liturgireformen, og derfor mange præster var kun glade for at kunne fortsætte med at plapre »deres« messe på latin i rivende fart, med ryggen til resten af menigheden. Nu er Dell'Acqua igang med at bringe de eucharistiske forsamlinger i Rom på højde med dem, man kan deltage i, når man besøger byer som Torino, Bologna, Ravenna, Napoli, Sotto il Monte. Han gør det med takt og langsomt, og han møder en del modstand – bl.a. fordi han er fra Milano. Foreløbig har han tilladt, at menigheden fejrer søndagsmesse lørdag aften; og at man den dag, om man ønsker det, kan deltage to gange i kommunionen, morgen og aften. Siden kommer arbejdet for at gøre menighedens søndags-samvær om ordet og eucharistien til virkelige fællesmesser, i overensstemmelse med pavens og koncilets ønske. Men der er langt igen. Da jeg en dag i Vatikanets pressekontor spurgte Vaillanc, hvor i Rom man kunne deltage i en sunget søndagsmesse, fejret af hele menigheden, og på italiensk, måtte han, hvis opgave det er at holde offentlighedens repræsentanter underrettede med beklagelse svare:

– Oprigtigt talt, jeg véd det ikke. Men måske kan De få det at vide hos en specialist i liturgi.

Det kunne jeg ikke.

I Vatikanets haver havde jeg en formiddag en samtale med Torinos ærkebiskop, den tidligere universitetsprofessor, kardinal Michele Pellegrino, der i dag regnes for at være det mest fremtrædende medlem af det italienske kardinalkollegium (»Den næste pave«, siger man i Rom). Michele Pellegrino fortalte mig blandt andet, at han i slutningen af august kommer til Danmark, hvor han skal tale om et liturgisk emne

for en international kongres af præster, der har med spejderbevægelsen at gøre. Jeg kunne tænke mig, at man kan formå den meget økumenisk indstillede kardinal til også at tale for et forum af danske katolikker, protestanter og ikke-troende.

En dag kom der meddelelse om, at jeg også i år ville blive modtaget af paven. Den gang kom vor samtale især til at dreje sig om hint Le Saulchoir, der er et af åndens høje steder her på jorden, og om den dominikanske teolog Yves Congar, der just, efter tolv års fravær er vendt tilbage til det studiekloster, til hvilket hans navn er uløseligt knyttet. Yves Congars helbred er svagt, og paven spurgte med intens interesse, hvordan dagligdagen former sig for den store teolog. Jeg kunne fortælle, at Congar fra sin rullestol deltager i den daglige koncelebration, at han arbejder lige så energisk som altid, og at han er lykkelig over at være vendt tilbage til sit kloster.

– Jeg har en gave til ham, sagde paven. Vil De tage den med hjem til Le Saulchoir, og give ham den fra mig. Og sig til ham, at jeg beder for ham, at jeg tænker så meget på ham. Kirken står i stor gæld til ham.

Man skal vistnok have oplevet begivenhederne i 1954 og 1956, da Rom, den romerske kurie, med alle midler forfulgte Yves Congar; have været tilstede på Le Saulchoir den dag, Rom forviste Congar til England; have været med i alt dette for helt at forstå den bevægelse, jeg måtte føle, da paven bad mig tage en gave med til den store franske dominikaner »som Kirken skylder så meget.«

De, der var med dengang, vil forstå, at øjeblikket kunne forekomme historisk. Og at der midt i glæden og bevægelsen lød en dæmpet stemme i mit indre: Herre, jeg er ikke værdig.

Børge Rudbeck

★ Institut Catholique, det katolske universitet i Paris, er ved at opgive enkelte af de mere verdslige dele af sin undervisning. Dets rektor, msgr. Haubmann, har planer om i stedet at udvide med et institut for »théologie spirituelle« samt en videreundervisning for præster og en ny toårig teologiundervisning. Uddybning og udbredelse af den kristne tanke må være det primære formål for det katolske instituts virke.

★ Når der kommer tørke i Brasilien, tror de arme bønder, at det er for deres synders skyld, siger ærkebiskop Helder Camara. Når der bliver oversvømmelse, tænker de det samme – i begge tilfælde holder de procession.

★ Kristne af forskellige konfessioner i Frankrig holder en fasteuge for freden fra 24. til 30. maj – op til pinse.

Hvad kendetegner verden af i dag? Vi må søge svaret i hele den videnskabelige kulturs udvikling. I sig selv er der intet i det videnskabelige og tekniske apparat, der ikke kan glæde os set fra et kristent synspunkt. Vi må føle beundring for alt det, som mennesket har realiseret på det videnskabelige plan. I den apostoliske konstitution »Kirken og verden af i dag« har konciliet fuldt og helt sagt ja til alt, hvad der i den moderne verden er en udvikling af den intelligens, som Gud har givet mennesket. Der er intet modsætningsforhold mellem Guds plan med mennesket i følge Bibelen og den videnskabelige udvikling, for så vidt som mennesket skridt for skridt underlægger sig verden. De kristne skal ikke føle bitterhed mod denne udvikling, derved opnår man kun at stille sig uden for vor tid, som vi i virkeligheden skal tale til, og for at gøre det må vi elske såvel vor tids mennesker som vor egen tid.

Dette vil dog ikke sige, at videnskaben ikke frembyder mange vanskeligheder for troen. Det har allerede klart vist sig på mange punkter. Et eksempel på en sådan vanskelighed ses i bibelstudierne: spørgsmålet om menneskets oprindelse og fortolkningen af skabelsesberetningen. For at svare på alle de spørgsmål, der rejser sig her, stilles der krav til troen om en refleksion og en purification, hvad der i sig selv kun kan bringe godt med sig. Vi ser her, hvorledes troen kan vinde i dybde og vidde ved en frugtbar dialog med videnskaben. Vi bliver tvunget til i Skriften at skelne mellem, hvad der virkelig er Guds ord, og hvad der udtrykker kosmologiske fænomener og psykologiske forestillinger i en anden tidsalder. Der er ikke nogen som helst fornuftig grund til at forholde vor tids mennesker forestillinger om en verdensorden, der ikke har noget at gøre med det, som vi ved om verden i dag.

Problemer på det praktiske plan
Troen bliver stillet over for mange problemer i forbindelse med udviklingen af samfund og videnskab. Disse problemer ligger ikke så meget på

det dogmatiske som på det praktiske plan, især inden for moralen. Problemerne vedrørende videregivelsen af liv og planlægningen af menneskets fremtid dukker op både på det biologiske og det sociologiske plan. Vor generation har udforsket dette uden dog at kunne give klare svar, men med tiden vil disse problemer sikkert løse sig på en god og frugtbar måde. Det er normalt, at man udfordrer troen, at man stiller spørgsmål til den, og disse kan i reglen ikke løses på 48 timer, når man tænker på, hvor vidtspændende de er. Historien er blevet skabt af disse udfordringer, og problemet er at tage imod udfordringen uden at blive desorienteret, men tværtimod søge at besvare den. Dette er karakteristisk for en levende organisme.

Man må ikke forveksle virkelig videnskab med en videnskab, der har udartet i den grad, at den ikke mere kan kaldes videnskab. Ligesom der mellem tro og videnskab kan være en dyb overensstemmelse, således kan der også være en dyb konflikt mellem troen og visse ideologier, der er udgået fra videnskaben. Dette får os til at vende tilbage til dialogen med den moderne verden.

Dialogen med den moderne verden

Den sande dialog betyder tre ting: For det første, at man taler. Det er meget mere nyttigt at tale end at tie. Dette gælder på ethvert plan. Det har langt større betydning, at katolikker og protestanter taler sammen, og at kristne og ateister diskuterer med hinanden, end at man overhovedet ikke ytrer sig. For det andet, at man respekterer hinanden, at man respekterer oprigtighed, god tro og frihed. Den ene skal ikke søge at beherske den anden med noget middel. For det tredje, åbenhed: en dialog vil sige, at man frit udtaler, hvad man tænker og mener uden at forstille sig.

Disse tre ting gælder også for Kirkens dialog med den moderne verden. Vi må sige ja til alt, hvad der synes værdifuldt, og på samme måde må vi sige nej til alt, hvad der synes at være modstridende, til alt det, der ikke opbygger den moderne verden, men forvrænger den.

Af videnskaben kan man ikke drage slutninger, der er uantagelige og absurde, dette gælder også på de

punkter, hvor videnskaben mener gennem egne metoder at kunne løse alle spekulative og praktiske problemer. De videnskabelige metoder forholder sig i en vis realitetsorden, hvorpå man kan fastsætte visse videnskabelige love. Men der er felter, der ligger fuldstændigt uden for det videnskabelige plan, og her må man søge andre forskningsmetoder. Pascal, der selv var videnskabsmand, sagde: videnskaben kan løse de pro-

Den videnskabelige kultur åbner sansen for objektivitet for de religiøse værdier

blemer, der vedrører legemer, men der kræves »finhedens ånd« til at løse problemerne i dialogen mellem mennesker, og der kræves »profetiens ånd« for at løse problemerne om menneskets yderste skæbne.

Men idag er problemet langt alvorligere. Tidligere var der kun tale om naturvidenskaberne, idag er det de humane videnskaber, videnskaberne om mennesket. Den kommende generation skal uddannes på universiteter, hvor de humane videnskaber spiller en stadig større rolle. Det drejer sig i første række om sociologi, psykologi, hermeneutik og psykoanalyse, hvis metoder i det store og hele må anses for at have en værdi. Men selv om disse videnskaber kan omspænde alt det, der udgør mennesket, kan de dog ikke trænge ind i menneskets indre og forklare intelligensens og frihedens mysterium. Det, der undgår dem, er, hvad filosofen Jankélévitch kalder »jeg ved ikke hvad« eller »det der næsten er intet«, altså det, der bliver tilbage, når man har sagt alt, hvad der kan siges fra videnskabeligt hold. Og dette udgør det væsentlige, det *transcendente* i mennesket.

Videnskabelige farer

At tro, at den religiøse tro skulle være underlagt videnskabelige metoder, ville være absurd. Det er klart, at hvis Gud eksisterer, er han det personlige væsen, der kun kan erkendes gennem sine tilkendegivelser; videnskabsmanden finder ham ikke gennem videnskabelige metoder, det ville være mangel på intelligens at tro det. Men verden er desværre idag fuld af intellektuelle, der ikke er intelligente. Det er de kristnes svaghed, at de ofte lader sig gå på af disse intellektuelle, i stedet for at have mod til at afvise det, der ikke kan respekteres. Hvis vi respekterer det, der er af autentisk storhed, har vi ikke nogensomhelst grund til at respektere det, der ikke er autentisk, og som er en pervertering af intelligensen.

Andre farer kan opstå ved en for drejning af den videnskabelige tankegang. Ved siden af videnskabens krav på at løse alle problemer, er der nogle videnskabsmænd, der hævder, at intet kan vides med sikkerhed, idet man kun kan have en arbejdshypotese. Inden for videnskaben er det rigtigt, at der ikke findes nogen afgjort sandhed, deraf kommer en vis erkendelsesrelativitet, der vanskeliggør troen på nogetsomhelst.

Det skal tilføjes, at selv om den videnskabelige kultur har visse uak-

ceptable sider, så kan den også føre til en genopdagelse af de religiøse værdier. Det er bemærkelsesværdigt, at et videnskabeligt milieu ofte er meget mere sundt end et litterært milieu. Den litterære kultur er i vore dage ofte noget af det mest perverterede, man kan finde.

Den videnskabelige kultur åbner sansen for objektivitet for de religiøse værdier. For videnskabsmanden er verden noget virkeligt, mens fristelsen i filosofien og litteraturen ligger i at lukke sig inde i subjektivitet. Det skal her tilføjes, at vi ofte begår den fejl at anse alle, der ikke er kristne, for at være ateister. Det er absolut forkert. Mange kan af den ene eller den anden grund ikke acceptere den kristne tro, men dette er ikke ensbetydende med, at de benægter Guds eksistens. Denne kategori af mennesker er mere udbredt i den moderne verden, end man skulle tro. Set fra en anden synsvinkel kan videnskaben føre til en genfindelse af de religiøse værdier. Mange videnskabsmænd sidder idag inde med et stort ansvar. Sammen med ansvaret møder videnskabsmanden problemet om de sande værdier, og hvorvidt de videnskabelige opdagelser skal tage sigte på disse. Han er klar over, at videnskaben ikke i sig selv kan løse den slags problemer, og at det går ud over dens grænser, når den står over for menneskelige problemer. Dette gør, at der i et videnskabeligt, answersbevidst milieu ofte på dukker et religiøst problem op. Derfor vil den videnskabelige udvikling nok ikke lade den religiøse tro tilbage, tværtimod er der i problemstillingen mange positive elementer.

(Dansk bearbejdelse ved Ibi Werner)

Paven flyver til Bogota

ROM - NEWS SERVICE

Paven har nu meddelt, at han agter at rejse til den eukaristiske verdenskongres i Bogota. I sin tale til de fremmødte til en af de sædvanlige offentlige audienser i Peterkirken, omtalte paven denne rejse med følgende ord: »... en rejse, der, om Gud vil, i august i år vil føre os til Bogota i Columbien for at deltage i afslutningsfestlighederne ved den eukaristiske verdenskongres, der bliver fejret der, og hvor kardinal Giacomo Lercaro - som allerede meddelt - vil præsidere, og hvor vi straks efter vil deltage i åbningen af de latinamerikanske biskoppers generalforsamling. Det bliver - som det efterhånden er blevet vor vane - en meget hastig og kort flyverejse på 2-3 dage.«

Den største af de vanskeligheder konciliet stødte på og hovedårsagen til alle de kriser og spændingsforhold, der opstod, udsprang af, at koncilfædrene - ofte uden selv at have den ringeste anelse om det - opererede med to vidt forskellige opfattelser af sandheden. Ganske vist var sandheden for dem alle sammen intet andet end sandheden: ja var ja, og nej var nej. Men måden at sige ja og nej på var forskellig, alt efter hvem der sagde det.

For nogle af dem var sandheden noget statisk og abstrakt, som eksisterede i og for sig selv. Det kunne indfanges i ideer og begreber. Og man kunne indfatte den i et logisk system, hvor alt var uløseligt knyttet til hinanden. Man kunne altså på en vis måde »eje« sandheden. Desuden var den ifølge selve sit væsen tidløs og dermed uforanderlig og urokelig. Teologernes opgave gik altså udelukkende ud på at gentage, hvad der altid var blevet sagt. De koncilfædre, som af temperament eller overbevisning var tilhængere af dette syn på sandheden, følte sig fuldstændig i deres es med håndbøgernes skematiske fremstilling, hvor alt var klart defineret, sorteret, bevist og anskueliggjort. Skriften, kirkefædrene og liturgien var for dem ikke så meget en inspiration for tanken som en næring for fromhedslivet. Selv når det drejer sig om troen, kunne tankevirksomheden nemlig være både klar og nøjagtig. Ifølge denne opfattelse stod teologien altså over sine kilder, og et kirkemøde kunne kun have til opgave at definere nye dogmer og at fordømme eventuelle vildfarelser for på den måde at indkredse de dunkle områder, hvor den teologiske debat endnu havde frit spil.

I modsætning til denne statiske opfattelse af sandheden stod en anden opfattelse, som man kunne kalde dynamisk eller »eksistentiel«. Man talte ikke mere så meget om »den menneskelige natur« som om »menneskene«, ligesom man heller ikke talte så meget om Kirkens væsen, men snarere om Kirkens »mysterium« og om Gudsfolket. Sandheden var med andre ord ikke mere noget abstrakt og tidløst, men konkret og historisk bestemt. Den kom ikke bare til udtryk i ideer og klare begreber, men også i billeder og symboler. Ifølge denne opfattelse kan sandheden iklæde sig forskellige udtryksformer, - ikke fordi den ændrer sig, men fordi vor måde at nærme os den og ikke mindst at formu-

To sandhedsopfattelser

Af Martin Drouzy

Reformation i Rom? er titlen på en bog, som om nogle få dage udkommer på Jespersen og Pios Forlag. Den er skrevet af dominikanerpater Martin Drouzy (med forord af professor K. E. Skydsgaard) og gør rede for det andet Vatikankoncils grundtanker og retningslinier og for den reformbevægelse, kirkemødet har sat i gang inden for den katolske kirke. Bogen kommer på det rette tidspunkt, eftersom den kan betragtes både som et bidrag til vor hjemlige synodes arbejde og som et katolsk indlæg før det store økumeniske møde i Uppsala, der som bekendt også skal beskæftige sig med kirkernes ajourføring og fornyelse. Med forlagets tilladelse bringer vi et afsnit fra bogens afsluttende kapitel.

lere den på kan ændre sig i tidens løb. Hvad de dogmatiske erklæringer angår, må man altså, som Johannes XXIII netop gjorde det, skelne mellem indhold og formulering. Sandheden skal ikke bare »skues«, – den skal også på en vis måde også »gøres« (jfr. Joh. 3,21). Den kræver af mennesket en skabende indsats, som til stadighed må fornyes. Man kan altså ikke uden videre sige, at mennesket ejer sandheden. Det er snarere sandheden, der skal tage os

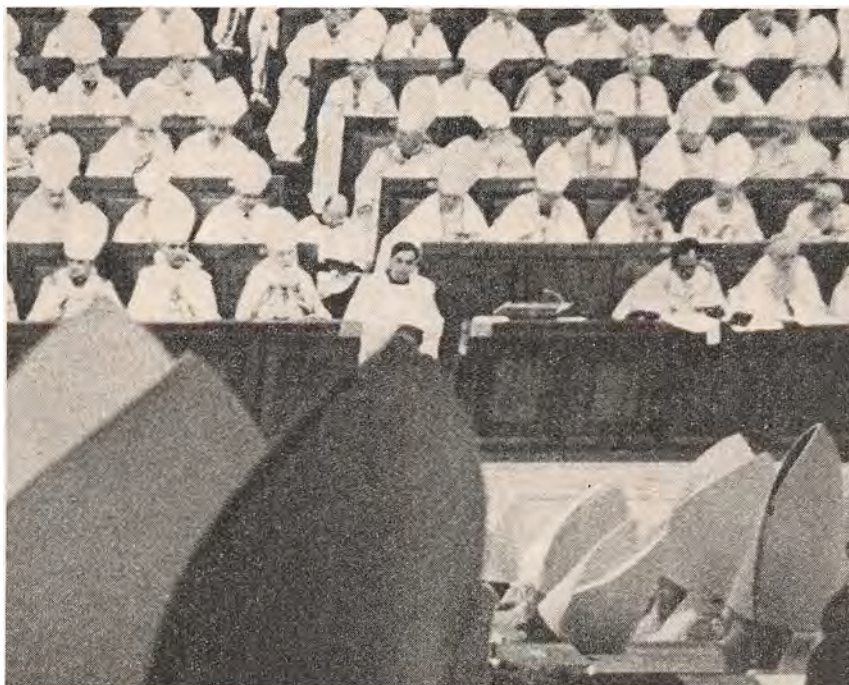
i besiddelse. Vi er på vej til den. Derfor bliver vi også nødt til stadig at søge og stræbe efter den. Og det var netop denne stadige stræben, koncilet skulle være udtryk for, – ikke for at gentage, hvad man allerede tidligere havde sagt, og heller ikke for at fordømme, men for at fremstille sandheden for vor tids mennesker på en måde, der gjorde den forståelig for dem.

Ingen kan mere være i tvivl om, at det andet Vatikankoncil sluttede

sig til denne sidste sandhedsopfattelse fremfor den første. Et afsnit i konstitutionen om Guds åbenbaring er karakteristisk i så henseende. Ifølge dette afsnit er trossandhederne nemlig ikke noget lukket system, som én gang for alle er i Kirkens besiddelse, men en skat, som den til stadighed på ny må tilegne sig, og hvoraf den – ligesom den skriftekloge i evangeliet – til stadighed fremdrager både gammelt og nyt:

»Den tradition, som stammer fra apostlene, går ved Helligåndens bistand videre i Kirken. Indsigten i det, som er overleveret, hvad enten det så er ting eller ord, vokser nemlig, ved at de troende betragter og studerer det, gennem at de grunder over det i deres hjerte (jfr. Luk. 2, 19 og 51). Og ved deres indre tilegnelse af den åndelige virkelighed, de erfarer... gennem århundrederne strækker Kirken sig stadig fremad mod den guddommelige sandheds fylde, indtil Guds ord er blevet opfyldt i den« (nr. 8).

Det, der her siges, gælder ganske vist trossandhederne. Men stort set gælder det samtidig enhver form for sandhed. Skema 13 anerkender for øvrigt dette, eftersom der i det udtrykkelige står, at »Kirken, som har fået Guds ord betroet, ikke altid har et færdigt svar på ethvert spørgsmål« (nr. 33). Heraf kan man se, at også Kirken fortsætter sin søgen. Hvorfor skulle det for øvrigt have været nødvendigt at afholde et koncil, dersom dette ikke var tilfældet? Er vi nemlig bare en lille smule logiske, kan vi ikke komme uden om, at når to tusinde biskopper i fire år har samarbejdet – og samarbejdet ihærdigt! – og når de morgen efter morgen på ny er gået i gang med et arbejde, der skred så langsomt fremad, og som de udførte skridt for skridt og ligesom i blinde, må det være, fordi sandheden ikke er et præfabrikeret system, som én gang for alle er blevet skænket til Kirken. Det må være, fordi de under Helligåndens vejledning havde brug for både tid og indbyrdes hjælp for at finde frem til sandheden og til en formulering af den, der ikke i alt for høj grad forrådte det, de ønskede at bringe til udtryk. Når man på nært hold har haft lejlighed til at følge dette arbejde, kan man kun være fuld af beundring over de – ganske vist møjsommelige og besværlige, men dog ubestridelige – fremskridt, der blev gjort under koncilet. Forskellen mellem de første udkast og de endelige tekster er iøjnefaldende.

→

Fra en sandhed i »kampberedskab« – en pansret, stiv og i snævre rammer indespændt sandhed, der kunne holde fjende i ave – nåede man efterhånden frem til sandhed, der både vidnede om stor åbenhed og banede vejen for en dialog. Fra en abstrakt, upersonlig og tidløs sandhed nåede man efterhånden frem til en konkret, historisk præget sandhed, som i virkeligheden har meget mere af hele sandheden i sig.

Det kan måske være gavnligt at give nogle eksempler på dette. I det oprindelige udkast til dekretet om de orientalske kirker stod der at læse: »Den katolske kirke har altid sat stor pris på de orientalske kirker.« Taget som en rent teoretisk og abstrakt påstand var dette rigtigt, fordi en sådan agtelse simpelt hen er noget, der hører med til den universelle kirkes væsen. Men ud fra et historisk synspunkt var det en oplagt løgn, eftersom disse kirker i tidens løb har måttet døje ikke så lidt på grund af det romerske diplomatis vægelsindede metoder. Derfor blev teksten da også i sidste instans sat om i nutid: »De orientalske kirker er genstand for stor agtelse fra den katolske kirkes side« (nr. 1) (...).

Det mest iøjnefaldende eksempel på en tekst, der efterhånden har fået en bedre og bedre formulering, er imidlertid det afsnit i konstitutionen om Kirken, hvor der er tale om Kristi mystiske legeme. I et første udkast betonede det klart og utvetydigt: »Den romersk-katolske kirke kan alene med rette kaldes en kirke.« I den følgende udgave beholdt man lighedstegnet mellem den romersk-katolske kirke og Kristi kirke, hvorimod den ovenfor anførte sætning var udeladt. Og i den tredje og sidste version, som udgjorde den af kirkemødet vedtagne tekst, er også dette ubetingede lighedstegn forsvundet. Man siger ikke mere: »Kristi ene Kirke, som Frelseren efter sin opstandelse betroede til Peter og de øvrige apostle... er den katolske kirke«, men »findes i (subsistit in) den katolske kirke«. Der er måske dem, der vil sige, at sådan noget kun er nuancer, og det har de måske også ret i. Men det er vigtige og betydningsfulde nuancer, der viser, i hvor høj grad teksterne er blevet omarbejdet og afpudset. Man kunne ikke få noget bedre bevis på, at sandheden – også på et kirkemøde – er noget, man søger i blinde, og på at den – som den kanadiske kardinal Leger så rammende har udtrykt det – altid kan forbedres.

Martin Drouzy

Håndens tid var også ånd

Enhver, der sætter lidt pris på sin Danmarkshistorie, har paradoksalt nok – eller naturligt nok, kan man også sige – en svaghed for de tider, hvor det er gået hårdest til – dels årene mellem Valdemar Sejrs og Valdemar Atterdags, dels svenskekrigenes tid 3-400 år efter. Måske også fordi disse epoker på en særlig måde er uødeliggjort for os gennem Ingemanns og Carit Etlars nationale romaner om kong Erik Menved, drost Peder, drost Åge, Svend Trøst, Niels Ebbesen, Prins Otto, gjennehøvdingen Svend Poulsen og mange andre hoved- og bipersoner i vort lands historie.

Holder vi os til *middelalderens* Danmark, ser vi da også, at det netop er gennem voldsomme ydre begivenheder, vore forfædre har sat deres præg på historien. Hvad de har ydet af bidrag til middelalderens europæiske åndsliv er derimod ret beskedent. Dette gælder ikke mindst den store brydning mellem gammelt og nyt i det 13. århundredes teologiske verden. Og dog!

Det 13. århundrede mindede på mange måder om vor tid, der er præget af det andet Vatikankoncil – når man altså lige tager hensyn til det faktum, at kirken betød lidt mere for folk i middelalderen, end den gør for vore dages mennesker, for at sige det skånsomt. Thomas af Akvin havde »fundet« Aristoteles, og det satte en masse i gang. Men lige så lidt som Vatikankoncillets tanker kan vinde frem uden sværdslag, blev Aristotelismen accepteret uden modsigelse.

Hele århundredet var præget af kamp mellem de konservative tilhængere af Platon- og Augustin og de mere »moderne«, som var præget af Aristoteles og hans arabiske kommentator Averroes.

Danmark havde endnu ikke fået noget universitet i de tider. Vi måtte sende vore folk til udlandet, først og fremmest til Paris, og i slutningen af det 13. århundrede havde man et, måske to danske studenterhuse i den

Thomas af Akvins »nye« tanker vakte også modstand. (Billedet: Sassetas »den hellige Thomas af Akvins vision«).

Kortlægning af den danske deltagelse i middelalderens åndsliv

franske hovedstad – altså et dansk kollegium, Domus Dacie. Vi kender en række danskere, som i den tid har skrevet værker af sprogfilosofisk, astronomisk, matematisk og almindelig filosofisk karakter, og det er naturligt, at både yngre og ældre katolske videnskabsmænd i dagens Danmark som for eksempel doktorerne *Alfred Otto S.J.*, *Jan Pinborg* og *Heinrich Roos S.J.* har påtaget sig at kortlægge datidens danske indsats på nævnte område. Og det er et arbejde, som ikke mindst i udlandet har indhøstet stor anerkendelse. Naturligvis er det omfattende skriftlige materiale, der foreligger i denne forbindelse, svært tilgængeligt for menigmand. Så meget glædeligere er det, når der kommer noget, som vi allesammen kan forstå. Til dette hører pater Roos' foredrag »Danske filosoffer i anden halvdel af det 13. århundrede«, som er udgivet som særtryk i serien Kirkehistoriske Samlinger. Kort, klart og lettilgængeligt redegøres der for det omfattende emne. Det lille hæfte kan anbefales alle, som har lidt interesse for Danmarkshistorie. Det er da heller ikke vor hensigt at tage brødet ud af munden på forfatteren. Her vil vi koncentrere os om nogle få i persongalleriet, og nøjes med at give den ramme, som falder uden for selve hæftets formål.

Blandt ovennævnte danske middelalderfilosoffer er der så vidt vides ingen, der har beskæftiget sig med teologi i egentlig forstand, men til gengæld er der fire, der danner en enhed, da de – omend ikke udelukkende – har beskæftiget sig med sprogfilosofi. Det er Martinus de Dacia, Boethius de Dacia, Johannes Dacus og Simon Dacus. Jan Piborg taler i denne forbindelse endog om »Daciernes skole«.

Martinus de Dacia er nok den, vi kender bedst. Han indlagde sig intereuropæisk fortjeneste ved at udarbejde en grammatik, som blev brugt rundt omkring på de forskellige universiteter og skoler. Han var også en drevnen debattør, og sådan en mand kunne man ikke have gående løs. Da han efter kongemordet i Finnerup lade vendte hjem til Danmark, modtog den nye stærke mand, drost Pe-

der Nielsen (Ingemanns Hessel) og hans regering ham med kyshånd. De gjorde ham til kansler og som sådan fungerede han under Erik Menveds kamp mod *de fredløse*, der var mistænkt for at have slået Erik Glipping ihjel. Det var Martinus de Dacia, der dog herhjemme havde det gode danske navn Morten Mogenssen, som førte Erik Menveds sag mod ærkebiskop Jens Grand for den af pave Bonifacius VIII nedsatte kommission. Som bekendt var Jens Grand på brutal vis blevet fængslet for at have haft maskepi for med *de fredløse*, og til gengæld blev kong Erik Menved og hans nuværende drost, Åge Jonsen lyst i band og landet pålagt interdikt. Ved en koks hjælp lykkedes det imidlertid Jens Grand at flygte, og så fulgte de langvarige forhandlinger i Rom, hvor ærkebiskoppen stod overfor en jævnbyrdig modstander, Morten Mogenssen. Ærkebiskop Grand måtte endog gribe til midler som at beskyldte den lærde kansler for at bære nag, fordi han ikke selv var blevet Lunds ærkebiskop. Som bekendt endte sagen med, at Jens Grand måtte forlade ærkebispesædet i Lund. Martinus de Dacia havde klaret sagen med bravour. Set med kong Eriks øjne.

Om Johannes Dacus og Simon Dacus ved man ikke meget, men med Boethius de Dacia står vi til gengæld over for en middelalderfilosof af format. Pater Roos, der har en betragtelig del af æren for, at vi i vore dage kan danne os et billede af hans person og virke, siger, at han måske sammen med Søren Kirkegaard kan regnes til Danmarks store filosoffer. Han må åndshistorisk set placeres i nærheden af Thomas af Akvin, og hans hovedanliggende er at hævde filosofiens uafhængighed – oven i købet i en sådan grad, at man – dog kun overfladisk betragtet – kunne få det indtryk, at han kom i konflikt med troen. Boethius de Dacia var altså ligesom en række pionerer i vort århundredes kirkehistorie mere i pagt med fremtiden end med betragtelige kredse i sin egen tid.

Nej, vi skal ikke kaste vrang på studiet af fortiden. Denne viser som oftest, at der i virkeligheden ikke er så meget nyt under solen. *HK*

Synoden

Fortsat fra side 2

var at give verden del i frelsen fra Gud, men så kommer forskellene også frem.

Kirkens opgave formuleres som den at bevare og helliggøre medlemmerne og dernæst at erhverve nye medlemmer. Andetsteds blev det fremhævet, at tiden krævede den kontante indsats af os, så vi kunne fremstå som troværdige vidner og være forståelige for omverden. Det blev fremhævet, at en del af Kirkens målsætning måtte være at give verden god information om kirken både igennem katolske publikationer og ved selve religionsundervisningen. Mens andre igen fremhævede, at det var Kirkens opgave, at formidle et inderligere personsforhold til Kristus og bringe andre ind i et lignende forhold.

Debatterne har ellers taget deres udgangspunkt i vidt forskellige forhold. I en region gik man ud fra den opfattelse, at Kirken var det store samlende sakramente, der var Guds tegn på og redskab for hans virke her på jorden for at forene det enkelte menneske og hele Kirken med Gud. Et andet sted gik man ud fra Kristi hyrdeomsorg for mennesket og menneskeheden og formulerede sit synspunkt sådan, at hvad der kunne forenes med dette synspunkt var godt – også selv om det måske blev mindre ensartet rundt om i menighederne – og hvad der var imod det var skadeligt.

Et sted fik målsætningen sin meget korte og præcise formulering på følgende måde. Kirken skal forkynde Guds ord, den skal forene alle mennesker i et fællesskab, den skal tjene alle mennesker. Disse tre punkter hører nødvendigvis sammen, men de kan komme frem i forskellig rækkefølge. Man kan forkynde Guds ord til mennesker, det samler dem til fællesskabet, hvori evangeliet lever. Ud fra dette vokser så tjenesten. Man kan også gå ud fra fællesskabet: kristne mennesker i fællesskab samler sig omkring Guds ord, for det er det, der nærer fællesskabet, men Guds ord åbner også fællesskabet for verden, som man vil tjene.

Denne treklang skal være med i al kristen aktivitet, og man skal kunne prøve det ene eller andet forslag og den ene og den anden aktivitet på, om den omtalte treklang af forkyndelse, fællesskab og tjeneste lever i det.

Det er blot lidt af, hvad der er kommet frem, og kommissionen har et stort arbejde for sig, og som det blev fremhævet i en af regionerne så må almene og konkrete overvejelser foregå sideløbende og således befrugte hinanden.

Oluf Bohn

* Skandinaviske lutherske studenter samlet til møde i Oslo protesterer mod Uppsalamødet og Kirkernes Verdensråds målsætning: de mener, at mennesket og verden for dunkler billedet af Gud og hans rige. Nu må de, der tager budskabet alvorligt, forlade Kirkernes Verdensråd.

Åbent brev til biskop Martensen vedrørende hyrdebrevet om cølibatet

Kære biskop Martensen.

Blandt adskillige danske katolikker har Deres sidste hyrdebrev fremkaldt en del alvorlige reaktioner. Idet vi synes, at det er bedre, at De ved, hvad disse reaktioner går ud på, end at mange går utilfredse rundt, forsøger vi her i dette brev at sammenfatte nogle af de vigtigste synspunkter. Da vi opfatter åbenhed og offentlighed som centrale værdier, bl.a. fordi disse kan modvirke ethvert tilløb til 'korridorpolitik' i bispedømmet, mener vi det rigtigst at sende dette som et åbent brev.

Selvom De i Deres hyrdebrev siger: »Det kan ... aldrig være meningen, at cølibatet fremhæves på bekostning af ægteskabet, og heller ikke omvendt«, og at »Begge kald er nødvendige for kirken«, så efterlader Deres brev dog det indtryk, at De opfatter cølibatet som et særligt entydigt vidnesbyrd. De skriver for eksempel selv om cølibatet, at det er »en særlig eftertrykkelig form for trosbekendelse«. Således kunne man let komme til at formode, at ægteskabet efter Deres mening ikke i samme grad kan vidne om Guds rige, men først og fremmest tjener 'drifternes tilfredsstillelse'. Deres hyrdebrev efterlader let det indtryk, at cølibatet er 'den snævre vej', mens ægteskabet er 'den brede'. Vi er helt enige med Dem om, at man kan give afkald på ægteskabet for Guds riges skyld, men kan man ikke også give afkald på cølibatet for det samme Guds riges skyld? Vi mener, at alt det positive, De siger om cølibatet, også med fuld ret kan siges om ægteskabet. For eksempel brevens slutning, der med lige så stor ret kunne formuleres således: 'Disse mennesker, der lever i *deres ægteskab* for Guds riges skyld, skal være en drivkraft, der hindrer kirken i at indrette sig hyggeligt i samfundet og vandre den brede vej. Disse mennesker skal vise hvor megen alvor, der kan være i at ofre sig selv og sine interesser for de andre. De skal være med til at gøre kirken anderledes end den verden, der til dagligt omgiver os. De skal sørge for, at saltet ikke mister sin kraft, og at kristendommen ikke bliver blot til humanisme. De skal være med til at overbevise verden om, at der findes en kærlighed, hvis inder-

ste drivkraft ikke er drift og begær, men en selvforglemmende godhed, en godhed der afspejler Jesu Kristi egen hengivelse for verden.'

Iøvrigt tror vi, at det er meget farligt, at nutidens mange problemer for præster let reduceres til at være cølibatets problem, der måske blot er et symptom på langt alvorligere problemer. Det er vor overbevisning, at den ugifte stand lige så meget som den gifte trues af egoisme og trang til at sikre sig i behagelig isolation. Vi har derfor meget svært ved at se,

Erik Vinther Andersen
George Bune Andersen
Hans Jørgen Bune Andersen
Oda Andersen
Stella Andersen
Hans Bang
Susanne Bang
Svend Bang
Jytte Bonnesen
Torben Bonnesen
Birthe Dalland
Walter Dalland
Martin Drouzy o.p.
Aage Dyrkjøb
Edith Dyrkjøb
Jan Ulrik Dyrkjøb
Birthe Engelbrecht
Frits Florin
Svend Frederiksen
Harald Guldager
Elisabeth Hansen
Kurt Hansen
Bernard Eric Jensen
Inge-Lise Johnsen
Knud Johnsen

på hvilken måde hyrdebrevet kan hjælpe præster og lægfolk. De præster, der i øjeblikket har vanskelig-heder med at gøre deres cølibat meningsfuldt, vil næppe føle, at deres problem er taget helt alvorligt, fordi deres problem jo netop er: hvorfor skal præster *nødvendigtvis* være ugifte? Og på dette meget alvorlige spørgsmål giver hyrdebrevet ikke noget ordentligt svar! Gifte folk vil næppe føle, at deres vidnesbyrd og indsats for evangeliets ånd er blevet taget helt alvorligt. Og hele menigheden forberedes ikke af hyrdebrevet på de reformer, der efter alt at dømme vil blive gennemført i nær fremtid. Til sidst kan vi beklage, at Deres hyrdebrev ikke genspejler den brede debat, der forgår i resten af den katolske verden, men mere synes at være et udtryk for »romersk tænkning«.

Margaretha Johnsen
Peter Johnsen
Paul Niels Jørgensen
Ketty Kjorsner
Hans Lauritsen
Marlen Lauritsen
Børge Mannov
Else Mannov
Ellen Nielsen
Hanne Nielsen
Maria Isabel Hedemann Nielsen
Poul Hedemann Nielsen
Eva Brixtofte Petersen
Niels Brixtofte Petersen
Betty Rønne
Birgitte Rønne
Lisbeth Rønne
Paul Rønne
Birgit Sterll
Michael Sterll
Helle Thyérén
Lizzi Thyérén
Torben Thyérén
Georges Vian o.p.
Michael Wolfe

Og et svar fra biskoppen

Et hyrdebrev, hvis oplæsning helst ikke skal overskride ti minutter, kan ikke nå at få sagt alt, og kan kun vanskeligt få alle enkeltheder bragt i et klart og entydigt perspektiv. Derfor er det også over for en sådan skrivelse særlig vigtigt, at man ikke lægger konsekvenser ind i teksten, som denne ikke udtrykkeligt indeholder. Hvis man således ville lægge den tanke ind i mit hyrdebrev, at jeg kalder ægteskabet den brede vej og cølibatet den smalle, så må jeg blot understrege, at noget sådant var fjernt fra min mening. Hyrdebrevet

indeholder en passus om, at hverken cølibatet må fremhæves på ægteskabets bekostning eller omvendt. Man bør ikke lægge noget ind i brevet, der står i modsætning hertil.

Det kristne kald, der er givet i kraft af dåben, er grundlæggende det samme for alle: Vi skal være forenede med Kristus ved en død, der ligner hans, for at vi også skal blive det ved en opstandelse, der ligner hans (jfr. Rom 6,5). Derfor kan det også, paradoksalt og tilspidset hedde hos Lukas: »Hvis nogen kommer til mig og ikke hader sin fader og mo-

der og hustru og børn og brødre og søstre, ja endog sit eget liv, kan han ikke være min discipel.« (Luk. 14, 26). Med andre ord er alle kristne kaldede til at give afkald på alle ting, endog livet selv, for Guds riges skyld. Det største og afgørende afkald er det samme, både for den kristne, der lever i ægteskab og i cølibat.

Det åbne brev mener, at jeg opfatter cølibatet som et særlig entydigt vidnesbyrd. Dette er en misforståelse. Levet på den kristne tros grundlag giver ægteskab og cølibat hver for sig vidnesbyrd, men ikke på samme måde. Ægteskabet er i første række et tegn på den forpligtelse, den kristne har over for den verden, der omgiver os. Cølibatet derimod er i første række et tegn på, at denne verden – hvor stærk end vor forpligtelse er – ikke er sidste mål. Ægteskabet udtrykker, at den kristne skal være med til at bygge denne verden op og gøre den bedre. Cølibatet derimod udtrykker, at denne verden forgår, og at vi både individuelt og kollektivt venter på den opstandelse, der først kommer efter det enkelte livs og hele verdens undergang.

Når jeg derfor i mit hyrdebrev har talt om, at det vidnesbyrd, som cølibatet giver, er særlig nødvendigt for vor tid, så var meningen hermed ikke at fremhæve cølibatet på bekostning af ægteskabet. Men meningen var, at der i vor tid er brug for et kraftigt vidnesbyrd om, »at verden i sin nuværende skikkelse forgår« (1. Kor 7,31). Der er brug for et vidnesbyrd om, at der kun findes frelse gennem Jesu Kristi Kors. Ægteskabet er i særdeleshed vidnesbyrd om Guds skabergodhed. Cølibatet er mere direkte vidnesbyrd om Kristi kors. Der er brug for begge vidnesbyrd, men ikke mindst for sidste, for at det ikke skal gå vor tid efter Kristi advarsel: »Som de levede i dagene før syndfloden: de spiste og drak, tog til ægte og gav til ægte til den dag, da Noa gik ind i arken, og de ænsede intet, før syndfloden kom og rev dem alle bort – sådan skal det også gå ved Menneskesønnens komme.« (Mt 24,38 f). Grunden til vor forpligtelse over for denne verden er, at Gud vil skabe en ny himmel og en ny jord. Grunden til, at dette liv er så vigtigt, er, at der kommer en opstandelse fra de døde. Derfor har vi brug for et vidnesbyrd, der pointerer denne verdens foreløbighed.

Paulus anbefaler cølibatet med følgende begrundelse: Den gifte mand

bekymrer sig for det, der hører verden til, hvorledes han kan tækkes sin hustru; og han er delt. Og den ugifte kvinde og jomfruen bekymrer sig for det, der hører Herren til, at hun kan være hellig på både legeme og ånd; men den gifte bekymrer sig for det, der hører verden til, hvorledes hun kan tækkes sin mand.« (1 Kor 7,33 f.). Også her er tanken den, at ægteskabet stiller et menneske mere direkte ind i bekymringerne for denne verden, mens cølibatet gør mennesket udelte over for det, »der hører Herren til«.

Det åbne brev spørger, om man ikke kan give afkald på cølibatet for Guds riges skyld. Dette mener jeg ikke, man kan. Jeg kan kun give afkald på en værdi. Cølibatet er ikke direkte og i sig selv en værdi, på samme måde som ægteskabet er det. Barnløshed er ikke en værdi på samme måde som et barn. For en mand er det direkte og i sig selv en værdi at have en hustru, ikke derimod at mangle hende. Ligeledes omvendt for kvinden at have en mand. Der ligger i cølibatet noget af troens paradoks: nemlig tilliden til, at Gud kan vende afkaldet til noget positivt. Den, der gifter sig, gør det for at modtage en værdi, der er indeholdt i selve Guds skabelses plan. Den, der giver afkald på denne værdi, gør det i tillid til, at Gud kan rejse liv af tomhed og give »hundredfold igen, nu her i tiden hjem og brødre og søstre og mødre og børn, tillige med forfølgelser, og i den kommende verden evigt liv.« (Mk 10,30).

Cølibatets positive værdi er ikke givet i kraft af cølibatet selv, men i kraft af den tro, hvormed cølibatet leves. Denne tro kan føre et menneske ind i et nyt menneskeligt fællesskab af brødre og søstre. Ægteskabet er derimod i kraft af sig selv en menneskelig værdi og menneskeligt fællesskab: her skal troen gøre sin gerning på grundlag af en værdi og et fællesskab, der allerede er givet. Derfor er det helt rigtigt, hvad der står i det åbne brev, at cølibatet kan føre til fejludviklinger, hvor et menneske trues af egoisme og trang til at sikre sig. Det middelmådige cølibat bliver let en større karrikatur af kristenlivet end det middelmådige ægteskab, netop fordi det middelmådige ægteskab kan indeholde naturlige værdier, som cølibatet mangler. Cølibat, der er valgt for Guds riges skyld, er meningsløs og uden al værdi, hvis det ikke lever af troen og vidner om den.

Endelig ankes der i det åbne brev

over, at jeg ikke tager stilling til spørgsmålet, om præster nødvendigvis skal være ugifte, og at jeg ikke forbereder eventuelle senere ændringer på dette punkt. Her må man atter se mit brev i dens perspektiv: Jeg har blot villet betone, at cølibatet fremdeles er nødvendigt for kirkens liv, og at *troskab* er betydningsfuld hos de præster og ordensfolk, der frit har lovet Gud at leve ugift.

Hans A. Thomsen

Father Hugh K. Wolf død

Den, som kender St. Ansgars Scandinavian Catholic League i New York, ved, at der på bagsiden af den årlige BULLETIN står en lang række navne på præster og lægfolk, som har påtaget sig et arbejde for de skandinaviske lande, og at man blandt disse finder navnet Rev. Hugh K. Wolf, Field Secretary. Det er navnet på en præst, som gennem mange år har været de nordiske biskoppers ven. Han har ikke blot huset de nordiske biskopper og mange præster fra nordiske bispedømmer, men også flere gange besøgt de skandinaviske lande for at sætte sig nøje ind i forholdene for på denne måde at være i stand til at yde hjælp og at vinde venner i vore lande, med hvem han korresponderede trofast gennem årene. Den 25. april i år døde Father Wolf efter mange års sygdom, men beriget af sygdommen og af sine intense interesser, som bl.a. gjorde ham til et initiativrigt medlem af Newmann-Klubberne, der har haft stor betydning for det religiøse liv i de Forenede Stater. Bagpå billedet, som sendtes fra hans familie som minde om hans liv og død, står følgende karakteristiske ord:

Jeg skal drage gennem denne verden – men kun een gang
Hvad godt jeg derfor kan gøre
hvilken venlighed jeg kan vise
hvemsomhelst
lad mig gøre det nu
Lad mig ikke svigte eller
opsætte det,
for jeg skal ikke drage denne
vej een gang til.

Knud Ballin

Nye religionsbøger

Fornyelse i børnekatekesen

Omkring 1. juni udkommer to nye religionsbøger for de små. Den første, GUD KALDER DIG, udsendes sidste år i begrænset oplag som ringbind med løsbladssystem. Den udkommer nu i let revideret udgave sammen med fortsættelsen, GUD MØDER DIG. Løsbladssystemet er opgivet til fordel for almindelig bogform, idet det ikke er teknisk muligt at bibeholde løsbladene, når der er tale om et større oplag. Videre er der i de to nye bøger lagt vægt på at give det typografiske udstyr en sådan karakter, at teksterne bliver »læse-venlige«.

Omplantet med dansk hånd

Det nye religionspædagogiske system, som bøgerne er et udtryk for, benævnes herhjemme som »det canadiske program«, en lidt uheldig betegnelse, idet der synes at være en tendens blandt katolske religionspædagoger til at afvise »udenlandske« systemer som værende uegnede i dansk pædagogik. Man må her pege på, at dansk pædagogik til alle tider har ladet sig befrugte fra udlandet. Kun Vorherre skaber af intet. Vi andre må hente råstoffet hos hinanden. Og Gud fri os fra den provinsielle indstilling, der møder nye tanker med stor mistænksomhed, med mindre de har dansk fortegn.

Systemet er hentet fra Canada – deraf altså navnet. Men også canadierne har menneskelig status; heller ikke de skaber af intet. Amerikansk pædagogisk, psykologisk og sociologisk forskning har naturligvis befrugtet canadisk pædagogik, ligesom den har været af allerstørste betydning for moderne dansk pædagogik.

Hertil kommer, at programmet naturligvis er tilpasset danske forhold. Hjemlige pædagoger har stået for oversættelse og bearbejdelse. Systemet er altså omplantet med dansk hånd.

For skoler, der endnu kører på traditionel undervisning i profanfagene, vil systemet indeholde meget nyt, mens skoler, hvis undervisning har bevæget sig i takt med 58-loven og det sidste tiårs pædagogiske landvinding, i systemet vil finde en religionsundervisning, der i sin pædagogik og metode er ajourført.

Dåben som eneste forudsætning

Systemet fordrer ikke nogen speciel religiøs baggrund – kun, at det er døpte børn, der undervises. Programmet har sin oprindelse i et område af verden, hvor et flertal af befolkningen bekender sig til den katolske tro, om ikke andet så iflg. dåbsattesten. Men man har taget konsekvensen af den kendsgerning, at man i virkeligheden ikke længere kan tale om katolske lande. Overalt i verden stilles religionspædagoger i dag over for et større eller mindre antal børn, som vokser op uden anden religiøs baggrund end den sognet og skolen måtte give dem. Det canadiske program tager behørigt hensyn hertil, bl.a. er hver bog forsynet med et ugentligt forældrebrev, hvorigennem forældrene interessereres, orienteres og aktiviseres. Denne brev-katekese for forældrene mister naturligvis sin betydning, hvis en intim forældrekontakt ikke oprettes, således at præst og religionslærer sikrer sig, at brevene bliver læst, forstået og kommenteret.

Systemet, sognet og skolen

Da religionsundervisning i Danmark ikke blot omfatter den undervisning, der gives i den katolske skole, men i lige så høj grad den katekese, som beskæftiger sig med børn fra ikke-katolske skoler, kan man med føje spørge: Er det nye religionssystem brugbart også i sogneundervisningen, som ofte forestås af kateketer med begrænset eller ingen pædagogisk uddannelse?

Såvel sognekateketer som skolefolk kan deltage i de instruktionskurser, der afholdes på Rygaard i takt med udsendelsen af de nye bøger (dette års begynder- og fortsættelseskursus annonceres andetsteds i bladet). Deltagelse i instruktionskursus vil give kateketerne, både sogne- og skolefolk, et grundlag, som de kan starte på; erfaring og efteruddannelse vil gøre dem så fortrolige med systemets pædagogik og metode, at de vil kunne føle sig på fast grund i deres religionsundervisning.

Måske vil det være på sin plads at understrege, at de nye religionsbøger er et tilbud til religionslærere, et tilbud, som man kan lade ligge eller

tage imod. Ønsker man imidlertid at prøve systemet, er det en forudsætning for et heldigt resultat, at man deltager i instruktionskurserne. Herudover må de nye religionsbøger naturligvis dele skæbne med alle andre lærebøger, idet alene kvaliteten afgør, om de skal nyde fremgang eller ej.

Karen Erngaard.

RPU's studiedage i 1969

Religions-Pædagogisk Udvalgs studiedage i 1969 finder sted i Store Bededagsferien og holdes som sædvanligt i Institut St. Joseph, Dag Hammarskiölds Allé 17, København Ø.

Når man allerede nu gør opmærksom på disse dage skyldes det, at man fra tidligere studiedage har gjort den erfaring, at en til bunds gående undersøgelse og diskussion om problemerne ikke kan gøres på de to dage uden en forberedelse.

Derfor ønsker RPU's ledelse, at interesserede allerede nu tilmelder sig og gennemgår det materiale, der bliver fremsendt efterhånden som det foreligger, og helst i grupper. Derved vil man i studiedagenes gruppemøder langt hurtigere komme frem til det centrale i problemerne.

Studiedagene holdes under mottoet »Er det stadig den samme tro?«, og der vil blive holdt følgende foredrag: Arvesynden, set fra biologisk synspunkt ved Arthur Bahnert, fra exegetisk synspunkt ved pastor H. Messerschmidt, og fra teologisk synspunkt ved pater L. O. Dorn. Desuden om Sakramenterne ved pastor Bjørn Højbo, Kirken og Verden ved pater H. Roos, Gudsbegreber ved pater A. Meister samt Dogmer ved pastor Kaare Osorio.

I øvrigt vil der blive sendt en folder ud til de interesserede med udførlige oplysninger.

Pater Jean-August Janssen død

Fredag d. 17. maj 1968 er pater Jean-August (Salvator) Janssen afgået ved døden i Louvain Belgien. Mange har kendt ham på Lolland-Falster, hvor han arbejdede i 42 år som kapellan og sognepræst. Jean-August Janssen, som i klostret fik navnet Salvator, men senere i Danmark blev kaldt »pastor Janssen«, blev født i Turnhout, Belgien den 17. februar 1882. Sin filosofiske og teologiske uddannelse fik han i Belgien, især i byen Louvain, hvor han indtrådte i klostret hos franciskanermunke og den 17. juli 1910 blev præsteviet.

Da han ønskede at blive sendt ud som missionær til Danmark, sendte hans foresatte ham til Polen, for at lære det polske sprog i to år. Men efter 3 måneders forløb blev han videresendt til Danmark, da mange polske arbejdere var indvandret i landet og savnede en præst. Under sit arbejde i Danmark forsøgte han at videreuddanne sig i både polsk og dansk.

Pastor Janssens arbejde var strengt og besværligt, men han var robust og stærk og praktisk talt aldrig syg. Det havde han ikke tid til. Mange gange var han 2 uger i træk på farten, for at besøge og hjælpe folk. Selv om vejret ofte var dårligt, cyklede han afsted. Afstandene var store. Hans område var Falster, Møn og Øst-Lolland.

Hvordan han byggede Hellig Kors kirke i Nykøbing F. i 1916, kan man læse i pjecen, som blev udgivet ved kirkens jubilæum i 1966.

I 1927 blev han sendt til Nøddebo, hvor han oprettede et hjem for forældreløse katolske drenge. Efter et par års arbejde forlod han igen Nøddebo og blev udnævnt til sognepræst i Nakskov. Det skete den 14. maj 1930. Tre år senere opførte han gymnastiksalen. Pastor Janssen ledede ialt menigheden i Nakskov i 20 år. Mangt og meget vidner stadigværk herom. Han havde mange venner også udenfor sin katolske menighed.

I 1950 blev pastor Janssen forflyttet til Maribo, hvor han var sognepræst til oktober 1953. Så vendte han tilbage til Belgien, 71 år gammel. Han fortsatte dér sit arbejde trods den høje alder.

Han havde den store glæde at gense sit gamle sogn Nykøbing F. ved kirkens jubilæum i 1966, hvortil han var indbudt.

Derefter gik det nedad med hans helbred og fredag i sidste uge sov han roligt ind, 86 år gammel.

Med utrættelig iver arbejdede han hele livet igennem, og han har gjort et stort arbejde for katolikkerne på Lolland-Falster, især for polakkerne, som han elskede højt. Han havde et jern-

Jean-August Janssen.

helbred, men sparede heller aldrig sig selv.

Vi vil mindes ham med taknemmelighed.

BEKENDTGØRELSE ANGÅENDE FRIBEFORDRING TIL DUK's BØRNE- OG JUNIORLEJRE

Det skal herved meddeles, at Undervisningsministeriet den 18. maj 68 har givet organisationen DANMARKS UNGE KATOLIKKER tilladelse til at udsende unge mennesker under 18 år samt skole-søgende børn til organisationens sommerlejre med gratis befordring til hen- og hjemrejsen. Da det derfor må forventes, at mange, der før ikke så sig i stand til at lade deres barn deltage i DUK's lejre, nu vil benytte sig af chancen til at tilmelde deres barn til en af vore lejre på Øm, og derved have sikkerhed for gratis befordring af barnet, har vi besluttet at udsætte fristen for tilmelding. Der er endnu en del pladser på vore juniorlejre og få pladser på vore børnelejre på Øm.

Da første juniorlejr allerede ligger i tidsrummet 22/6-30/6 anmoder vi Dem om, at tilmelding til denne lejr finder sted senest den 10. juni til lejrsekretær Ole le Fevre, Sdr. Boulevard 262, 5000 Odense, tlf. (09) 14 01 75.

Tilmelding til de øvrigt lejre anmoder vi Dem om at sende de nærmeste dage efter 10/6.

(I våbenhuset er fremlagt en række bekendtgørelser magen til denne, og vi anmoder Dem om at tage et eksemplar med hjem.)

Tilmelding foregår på de allerede udsendte grønne lejrpladser, men læg venligst mærke til ændringen af tilmeldingsfristen. Flere pjecer og bekendtgørelse kan rekvireres hos Ingolf Wilstrup, Oasen, Frederiksborgvej, 4000 Roskilde, (03) 35 20 31, bedst mellem 14 og 15, men ikke søndag. Deltagere til juniorlejr I der endnu ikke har tilmeldt sig, kan ikke påregne frirejse med DSB.

Ingolf Wilstrup
Landssekretær, DUK

Lene Dragsdahl om Pater Pire kredsen

Jeg håber også at få lov at komme med en bemærkning i anledning af bemærkningerne til artiklen om *Pater Pire kredsen*.

Jeg kan ikke rigtigt se, at man af interviewet skal kunne få indtryk af, at Pater Pire skulle føle sig svigtet af danskerne. Jeg tror, vi har lagt forskellig betydning i ordet kredse.

Vi har kaldt foreningen en kreds for at betegne, at det ikke er en forening for foreningens skyld, men en kreds af mennesker, der gerne vil støtte et stykke arbejde, og som ser rækkevidden af Pater Pires tanker og den måde, de bliver udført i praksis. Der er adskillige private kredse, der støtter hver sin flygtningefamilie både i Europa og i Afrika.

Oprindeligt fandt vi det bare praktisk at have en kontaktadresse her i landet af hensyn til det meget overbebyrdede kontor i Huy. Efterhånden opdagede vi, at der måtte stiftes en forening med kontingent for bl.a. at klare porto – og for derigennem måske at kunne gøre mere udadt.

Med hensyn til, at Pater Pires interesser skulle være spredt, vil jeg gerne bemærke 1) at der ikke er stort behov for yderligere hjælp til flygtninge fra 2. verdenskrig 2) at der er skringende behov for støtte til flygtninge andetsteds, og den ydes som skolepenge 3) at pateren gennem det arbejde, han gennem sit liv har taget op (først bespisning af fattige storbybørn) har set videre og videre perspektiver, og dem har han ønsket at gøre opmærksom på og inspirere andre igennem – teoretisk gennem kurser på Fredsuniversitetet og praktisk i udviklingsamarbejde i Indien (tidligere Pakistan). Hans ønske er, på forskellig måde at være talerør for dem, der ikke magter at gøre sig gældende.

Lene Dragsdahl

CØLIBATET OMTALT I RADIOEN

Fornylig spurgte en dame den populære »Telefonvagt« i radioen, om det var usundt at leve som ugift. Hertil svarede Knud Lundberg, at det var det ikke, og han henviste bl.a. til de katolske præsters cølibat. Han kendte sagen på førstehånd, idet en af hans gode venner var katolsk præst.

VANDLØS TALE

Den kendte galimatias-professor Canonzales Blitzendonner hævdes at ville udgive et teologisk værk med titlen: »At tro på mig er at kompromittere sig«. – Til den omdiskuterede påstand, at krig kan være retfærdig, er professorens stilling klar: Bibelens ældste beretninger vidner om, at hædningens vold må fordømmes, og gudsfolkets voldshandlinger stimuleres – og her peges på Josua som forbillede for kristne folkekædere. Efter de fyrre års ørkenvandring førte han i Palæstina en total angrebskrig med folkeudryddelse og slavefangst. Professor Blitzendonner påpeger, at hans argumentation nøje svarer til den anden kendte Malaga-professor Gonzales Ruiz anførte til gunst for voldelige revolutioner. (Jfr. »K.U.« nr. 17, s. 17-19).

M. J. Baagøe

Esbjerg

**Esbjerg og Omegns
Sparekasse**

Malerfirma
Holger Jørgensen
Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 2 38 51

Interessensselskabet
Nis Petersen
Tømrer- og Snedkerforretning
Danmarksgade 12
Esbjerg
Telefon 2 84 48

H. Johansen
Murermester
Kronprinsensgade 57
Esbjerg
Telefon 2 15 45

K. J. Højland & Søn
Aut. vand- og gasmester
Værksted: Hededammen 4
Skolebakken 147
Esbjerg. Tlf. 2 93 50

Viggo Christensen
Urmager, optiker, guldsmed
Kongensgade 64, Esbjerg
Telefon 2 08 29

L. Basse
Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 2 05 76

**Vestjydsk Rør-
& Sanitetslager A/S**
Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon (051) 2 13 11

R. Schullik
Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

Husk at forny Deres
abonnement

Kolding

P. Jeppesen & Søn
Murermestre
Zahngade 4, Kolding
Telefon 2 06 93

Barkholt boghandel
Bogladen med de mange bøger
Kolding
Telefon 2 15 33

H. Overbeck
Ingeniørfirma
Havnepladsen, Kolding
Telefon 2 35 55

J. Krenk
Ingeniørfirma
Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 2 33 44

RYBERG's Bageri & Conditori
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 05 88
*Drik kaffen i vort hyggelige
cafeteria*

Kolding Andelsmejeri
Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 2 01 55

Peter From
Kolonialhandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 32 10

Slagteriudsalget
Haderslevvej 7. Tlf. 2 33 77
Kolding
*1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver*

Støt vore annoncører

Roskilde

Firma Hans Møller
v/ Ib Møller
Sct. Olgsgade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77
*Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand
Sanitet - Centralvarme og oliefy*

*Skolebøger - Skolerekvissiter -
Billedbøger - Skønlitteratur -
Papir - Fyldepenne - Billig-bøger*
Roskilde Boghandel
Sct. Olgsgade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejegod Jørgensen
Slagtermester
Kød - Flask - Pålæg
Sct. Olgsgade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

Malerfirmaet
Edvard A. Petersen
Kornerupsvænge 5 - Roskilde
Telefon 35 16 94

C. J. Gerlachs efft.
Allehelgensgade 8, Roskilde
Tlf. 35 27 77
Aut. leverandør af kirkevine

Helsingør

Tømrermester
Ejnar J. Nielsen
Frejsgade 20. Tlf. 21 03 11
Værksted og plads, Nygade 2
Helsingør. Tlf. 21 00 81

Georg Poulsen & Søn
Blikkenslagermestre
Sct. Annagade 19
Helsingør. Telf. 21 01 64

København

Fa. Karl A. Hansen
*Murermestre * Entreprenører
Ingeniør * aut. kloakmester*
Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 16 55

Ernst Grell & Co.
aut. elektroinstallatører
Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 - 2678

Første synode i Tyskland efter koncilet

KUB - PRIVAT

Ifølge »Kirchenzeitung für das Bistum Hildesheim« er den første synode i et tysk bispedømme efter koncilet mandag den 13. maj åbnet med en højtidelig gudstjeneste i domkirken i Hildesheim. 244 synodemedlemmer, deriblandt 75 valgte lægfolk og 8 ordenssøstre, er kommet sammen i Hildesheim for i fællesskab at forsøge at finde frem til de veje, man må gå for at bringe kirkens liv i overensstemmelse med tidens krav. Synoden modtog på sin første dag en telegrafisk hilsen fra pave Paul VI.

Formiddagen gik med gudstjenesten og bekendtgørelsen af de tekniske enkeltheder vedrørende synodens arbejde, og om eftermiddagen begyndte det egentlige arbejde. Formændene for de 11 kommissioner aflagde beretning om det arbejde, der hidtil var udført som forberedelse til synoden.

Biskop Heinrich Maria Janssen ønsker, at synoden midt i tidens røre og uro skal »være en hjælp til at klarlægge og roligt besvare« de spørgsmål, der trænger sig på, og til omhyggelig overvejelse af og søgen efter nye pastorale veje. Det pastorale tyngdepunkt, som biskop Janssen endnu en gang understregede i sin åbningstale, er entydigt blevet bekræftet af paven. I pavens hilsen til synoden, som var underskrevet af kardinalstatssekretær Cicognani, hedder det:

»Paven, som med glæde og tilfredshed har hørt om den første synode i et tysk bispedømme efter koncilet, beder indtrængende om Helligåndens lys over drøftelserne til en klar fremstilling af den overleverede katolske trosskat i overensstemmelse med det andet Vatikan-koncilis retningslinier og meddeler med faderlig velvilje Deres excellence samt alle synodemedlemmerne og gejstligheden og de troende i Deres bispedømme sin særlige apostoliske velsignelse som pant på Guds altudvirkende nåde til en modig virkeliggørelse af de pastorale mål, synoden har sat sig.«

Synoden - som ifølge den stadig gældende kirkeret egentlig udelukkende skulle bestå af præster - omfatter med Roms billigelse endvidere 83 læge synodemedlemmer, deraf 8 ordenssøstre. Det er endvidere noget nyt, at synoden overværes af ikke-katolske observatører. Repræsentanten for de evangelisk-lutherske kirkesamfund, Oberlandeskirchenrat Schmidt-Clausen udtalte sin glæde over, at han som luthersk observatør fik lov til »at tage del i arbejdet«. Samtidig erklærede han, at det var både »muligt og ønskeligt«, at katolske observatører for fremtiden ville blive indbudt til protestantiske synoder.

Nogle dage før synodens åbning fik medlemmerne tilsendt 10 rapporter over arbejdet i kommissionerne. Det er dog ikke alle 10 emner, der vil blive taget

op til behandling på synodens første møde. Følgende emner blev valgt til drøftelse under den første periode:

- Præsternes liv og tjeneste,
- Lægfolkets medarbejde,
- Liturgiske og økumeniske spørgsmål,
- Ægteskab og familie,
- Arbejde i offentligheden og det politiske liv.

Drøftelserne begyndte ret livligt. Ingen har nogen præferencestilling på synoden fremfor andre, men biskoppen kan meddele, at han ønsker at tage ordet uden for rækkefølgen.

Kendt engelsk præste-redaktør om gifte præster

LONDON - NEWS SERVICE

Redaktøren for det katolske månedsblad *Clergy Review*, pastor Michael Richards, har for nylig erklæret, at kirken af både økumeniske og pastorale grunde bliver nødt til at tillade gifte præster - og »jo før jo bedre«.

»Det er tidsspilde at arbejde for de kristnes enhed i Guds kirke, hvis vi ikke sørger for, at præsterne inden for den anglikanske kirke og andre kirkesamfund, kan fortsætte deres arbejde i kirkens tjeneste,« siger pastor Richards.

Hvis det økumeniske ikke skal være tom tale og et af de nyeste påfund fra præsternes side for at have noget at gøre, er meningen formodentlig, at vi

TEATER:

I HAMLET'S FORVÆRELSE

**Eva Toft skrivelser om Tom Stoppards
»Rosenkrans og Gyldenstjerne
er døde«**

- i begivenhedernes periferi, i initiativets dædvande, der hvor kun dænninger fra begivenhedernes magiske centrum skaber en smule bevægelse, og man kun dunkelt aner, hvortra den kommer, og næppe gør sig klart, hvor den fører hen - dér har skuespilforfatteren Tom Stoppard fundet sine to hovedpersoner, Rosenkrans og Gyldenstjerne.

Shakespeare skabte dem kun for at udnytte dem - eller rettere for at lade hovedpersonerne i »Hamlet« udnytte dem. De skal udfritte Hamlet om grunden til hans galskab, de skal ledsage ham til England, idet de medbringer et brev, hvis indhold de er uvidende om. I det anmodes den engelske konge om at skaffe Hamlet af vejen, men de mere kloge narrer de mindre kloge, og Hamlet fjerner sit eget navn og indsætter i stedet sine ledsageres. Ved stykkets slutning kan så de engelske gesandter meddele i Helsingør, at ordren er udført: Rosenkrans og Gyldenstjerne er døde, - det er alt, den eneste realitet om disse to identitetsløse brugsfigurer.

Hvem er da, de to, som Shakespeare har ladet så grusomt i stikken? Hvad foretager de

sig, mens »Hamlet«s drama afvikles uden om dem? De slår plæt og krone - de foretager sandsynlighedsberegninger og - slår plæt og krone. De spiller små komedier med hinanden, for at få mod til blot at stikke næsen ind i hovedpersonernes imponerende og dominerende galeanstalt: »Nu er du Hamlet, og så spørger jeg, og du svarer.« På den måde underholder de hinanden og publikum, men under tiden er det, som om man næsten ikke kan være bekendt at le med. Vi kender jo alle de spegede tråde, og snedigt spiller forfatteren på denne forhåndsviden. I teatret er det os, der kender spillets regler, og ikke de to små stakkels mennesker deroppe - ak denne tragiske ironi!

Men der er endnu nogle, Shakespeare har efterladt med anonymitetens gåde hæftet på sig. Det er skuespilgruppen, ved hvis hjælp Hamlet bringer sin fars morder til at afsløre sig selv. - Altså også marionetter - og dog med en anden status. De afspejler begivenhedernes centrum - blod, elskov og retorik - men skant de der hundrede år gange på scenen, forstår de intet af det. Her har Stoppard set noget nær det geniale ved at kontrastere skuespillernes uægte døds-scener med Rosenkrans og Gyldenstjerne om bord på skibet, hvor de opdager deres egne navne på brevet. »Men hvorfor? Hvem er vi, at så meget skulle afhænge af vores død?« - »I er Rosenkrans og Gyldenstjerne, det er nok« -

»Nej, det er ikke nok. At være så lidt og dog - med et sådant endeligt - at blive nægtet en forklaring...« Lyset falder væk - Rosenkrans og Gyldenstjerne er døde - to små almindelige mennesker, der ikke kendte den rolle, de spillede.

Som Gyldenstjerne hentede Jesper Langberg sig en triumf ud over det almindelige. Som den optimistiske, med stædig vilje til at være tilfreds, som den, der filosoferer med uimodståelig komik, som taber med stoisk ro, som fejrer fiaskoer til side med urokkelig overbevisning om, at det kunne have været værre, som trods alt hele tiden prøver at iværksætte en form for handling og til sidst lidt forurettet og noget uforstående må spørge: »Hvem er vi?« - Niels Hinrichsen som Rosenkrans ydede ikke så overlegent et modspil, men meget fint illustrerede han den urolige fornemmelse af hele tiden at være en ting, der bliver flyttet rundt med, og den der til tider næsten trodsigt leger videre. Det var Bent Mejdings debut som instruktør på Det kgl. Teater, og man genkendte med glæde den klare og sikre stil fra Ungdommens Teater.

Rosenkrans og Gyldenstjerne er Det kgl. Teaters sidste skuespilpremiere i indeværende sæson. Den vil stå på plakaten igen efter sommerferien som et udmærket udtryk for den meget spændende og engagerende linie, man det sidste års tid har kunnet iagttage på Kgs. Nytorv.

Eva Toft

Bistrup Olie & Kul

Vasevej 70
Birkerød. Tlf. 81 35 70
Alt i brændselsolier

Glarimester

POUL V. JOOST
Slotsgade 7, København N
Telefon 39 79 77
Stort udvalg i fotografirammer

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. 55 57 80.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

P. Juul & Co. A/S

Bygmestre
Bistrupvej 93
Birkerød Tlf. 81 06 72
Alt bygningsarbejde samt
reparationer udføres

Ove Juel-Christensen

Tlf. 29 55 88
Kaffe og kolonial en gros

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon *82 81 33

Herretøj og linge
prima kvalitet

Bøghs Herremagasin

Kongensgade 5, Odense
Tlf. 12 41 02

Gardiner
Manufaktur
Hvidevarer
Sengeudstyr

Textil-Varehuset

Slotsgade 17, København N
Tlf. (01) 35 05 01
Leverandør af skolekjoler

Mogens Larsen

El. Installatør
Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

KJ&K

Aktselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
*34 46 01
Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Bilklængelagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestråde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

MARIUS
MP
PETERSEN**Ringsted isenkramhandel**

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Kaj F. Fjording

Murermester
Hyldegaards Tværvvej 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A, hver
tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent
ugens fem første dage fra kl. 10
til 13. Telefon PALæ 2323.

Flint arbejde - Trla 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Tandlæge

P. Lomholt Maack har åbnet prak-
sis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Brødr. Zøllner

Nørrebrogade 174
København N
Telefon Taga 50

Kød og flæsk

venter, at kristne kirker, som for øjeblikket er skilt fra hinanden, skal slutte sig sammen i en enhed. Men som katolikker kan vi ikke for alvor forestille os, at de, som lader sig indlemme i en sådan forenet kirke, uden videre alle som en skal opgive deres embede.

»Hvad man så ellers tænker sig at gøre med hensyn til de anglikanske og andre præsters vielse, må man i hvert fald tage deres kald alvorligt...«

»Der er brug for en bedre forståelse og en bedre efterlevelse af cølibatet, og de fleste af dem, der bliver præsteviet, vil også fremover blive udtaget blandt dem, der føler kald til cølibatet. Men det betyder ikke, at kirken ikke allerede nu såvel i vesten som i østen burde have gifte præster. Det bliver vi nødt til, hvis vi skal finde frem til enheden.«

LITURGISK KALENDER

SØNDAG den 2.: PINSEDAG (rød, s. 616).
 MANDAG den 3.: 2. PINSEDAG (rød, s. 621).
 TIRSDAG den 4.: 3. PINSEDAG (rød, s. 624).
 ONSDAG den 5.: Tamperdag (rød, s. 627).
 TORSDAG den 6.: Onsdag i okta-ven (rød, s. 632).
 FREDAG den 7.: Tamperdag (rød, s. 633).
 LØRDAG den 8.: Tamperdag (rød, s. 637).
 SØNDAG den 9.: 1. efter pinse, Treenighedsfest (hvid, s. 644).

NYT MED småt

★ *Torinobladet* »Il nostro tempo«, som støttes af kardinal Pellegrino (der tipper sig mulig efterfølger af kardinal Bea i sekretariatet for de kristnes enhed), har bragt en korrespondance fra Oslo om tre katolske emner: de svenske protestanternes støtteaktion for den katolske Eugeniakirke i Stockholm, de nordiske biskoppers godkendelse af frimurerordenen og en meget saglig redegørelse for de katolske arbejdere i Danmark og »Labora«s forskellige aktioner: mod kardinal Spellman (her nævnes en dominikanerpaters udtalelser i Ekstrabladet i arbejdernes favør), angående biskoppens økonomiske råd og delegatens opfordring til præsterne om at holde sig fra po-

Lejlighed søges

i eller omkring København af et ungt par, der gerne vil giftes, men mangler et sted at bo.

M. P. Jepsen

Jægersborg Kaserne
 Gentofte. Tlf. GE 9655

litisk aktivitet. Det nævnes at biskop Martensen havde »distanceret sig« fra organisationen, som svarede, at de fortsatte med at arbejde »i koncillets spor« — men Oslo-korrespondenten har ikke fået med, at biskoppen alligevel ikke har slået hånden af bevægelsen.

★ »Labora« bringer en række tanker fra arbejdernes retræte med biskop Martensen over emnet »Fader vor«. Biskoppen sagde bl.a.: »De videnskabelige forskninger har ændret vor opfattelse af skabelsesberetningen. Alt i naturen stiler imod sin fuldendelse. Mennesket er opstået gennem en forædling af un-

dermenneskelige elementer. Under det menneskelige plan hersker jungleloven, udvælgelsen af de bedst egnede, men samtidig med, at mennesket blev sig bevidst, blev det underkastet kærlighedens lov. Udvælgelsen fortsatte på et andet plan gennem jødefolket frem til Jesus, der lærte os at sige: »Vor Far« og gav os et indblik i kærlighedens lov.«

★ Også det svenske blad »Katolsk Kyrkotidning« har behandlet Camilo Torres. Artiklen er skrevet af Torres' ven, jesuiterpateren J. L. Segundo, som er studenterpræst i Uruguay.

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A,
 1850 København V
 Telefon (01) 31 04 11

★

PAPIR EN GROS
 TRYKSAGER
 KONTORARTIKLER
 PROTOKOLLER
 PLASTIC
 KONVOLUTTER

OASE KAFFE

Lev. til de katolske institutioner

Banegårdens Restaurant

Fritz Kapper

Odense H.

BORRIS AKKUMULATORER

til biler, motorcykler, traktorer m. m.

MØLLER & CO. Odense A/S - Asylgade 16 - Telefon 12 33 43

REJSER UNDER KATOLSK LEDELSE 1968

Skt. Annæ Rejser

På grund af et meget favorabelt flyvetilbud kan vi tilbyde 2 efterårsrejser til Italien til stærkt nedsatte priser:

29/9 til 13/10-68 Firenze—Assisi—Rom. 14 dage, fly. Pris kr. 1150,-.

Leder Pater Laurits Brunicardi, Næstved.

29/9 til 13/10-68 Ravenna—Rom. 14 dage, fly. Pris kr. 1095,-.

Leder: Pater Jac. Adams, København.

Program og alle oplysninger: Lærerinde Annie Rastrup, Amagerbrogade 45, København S. Tlf. SU 86.

»Den nordiske valfart med fly til Lourdes« — Blspedømmets pilgrimsrejse.

27. juni—3. juli 7 dage 880 kr. — særpris for syge (Asile Notre Dame): 725 kr.

Gejstlig leder: Msgr. Knud Ballin. Læge og sygeplejersker følger de syge.

Program og alle oplysninger: Fru L. Samson, Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. GE 6341. Eller translatør Lerche Nielsen, Bredgade 69, 1260 København K. Tlf. PA 2539.

Hele landet taler om Katolsk Ugeblad

Mafia, aber og dukker

Den onde cirkel

er en italiensk farvefilm, der handler om mafiaen på Sicilien. Hvad er mafiaen egentlig? Ja, vi ved det er et frimureri, som både høj og lav dækker over – enten af frygt eller loyalitetsfølelse eller begge dele. Men er det, man dækker over, så en gammeldags røverromantik med blodige spilleregler, en illegal håndhævelse af feudale tilstande eller et slet og ret gangstersyndikat, som mafiaen blev til i USA? I »Den onde cirkel« fremstilles mafiaen af den begavede instruktør **Ello Petri** som et korrupt borgerskabs skrappe forsvarsmiddel mod utidig indblanding i dets søde liv. Selv om »helten« er en ung universitetslærer med venstreorienterede synspunkter, mangler filmen til en vis grad et billede af de fattige, de virkelige ofre for de velståendes spil om indflydelse og smukke elskerinder. Der langes – i hvert fald efter sydlandsk målestok – hårdt ud efter gejstligheden (og ikke mindst den stedlige ærkebiskop i spidsen) for dens pastorale passivitet, som nærmere stiver det bestående af end ansporer til en ændring af de uværdige forhold.

Miljøet er godt tegnet, skuespillerne med den tragiske, smukke og tiltrækkende Irene Papas og den mutte Gian Maria Volonté i spidsen står sikre i billedet, og pointen er bitter og sarkastisk. I tilgift er historien spændende, omend den springende italienske fortælleform med dens løse ender med mellemrum kan være lidt vanskelig at følge.

(United Artists)

Abernes planet

lyder som en skrap gang science fiction i Tarzan-stilen, men det viser sig, at den bygger på en roman af Pierre Boulle, som i sin tid skrev romanforlægget til den berømte »River Kwai«. Det, der er meningen med filmen, er da også – dels at advare mod en videnskab, som kan løbe løbsk mod afgrunden, dels at give en satire over jordisk kortsynet-

hed i det hele taget. – På abernes planet er det gorillaerne, der har udviklet en højere kultur – en mellemting mellem atomtid og middelalder – mens menneskene lever på et stenalderstade. Det synes inkonsekvent, at herreklassen af aber rider på gode jordiske pruheste og taler amerikansk, men uden at jeg – som Bent Mohn gør det i »Politiken« – skal røbe pointen, kan jeg fortælle, at man – når man kommer til et vist punkt – opdager, at man ikke har grund til at ærgre sig over, at filmen er dårlig gennemtænkt. Den er både gennemtænkt og tankevækkende. Samtidig med, at den er levende og spændende.

Charlton Heston viser – ovenpå de mindre heldige bibelroller – en vis portion selvironi, og en række mere eller mindre kendte skuespillere morer sig udmærket – sminket som aber. Men æren må først og fremmest tilskrives Franklin J. Schaffner, der har iscenesat.

(20th Century Fox)

Dukkernes dal

Dukker er piller, og dalen er det dyb, man havner i, når man fylder sig med dem. Det gør en hel masse skuespillere på Broadway og i Hollywood for at leve op til de krav, det brutale liv på toppen stiller, hvis man skal tro skaberne af »Dukkernes dal«:

»Katolsk Ugeblad«s redaktion føles som en hel hyggeklub på baggrund af de rædsler, de stakkels succesbruste må gennemleve for at beholde stjerneverolterne. Anmelderens sarkastiske tone kommer af, at filmen virker konstrueret og en lille smule billig, trods alle de penge, der er postet i den. Ellers er den såmænd så moralsk, at man skulle tro, den var lavet af forstanderen på en gymnastikhøjskole: lange fodture og sødmælk, det er lykken.

(20th Century Fox)

Gian Maria Volonté og Irene Papas i »Den onde cirkel«.

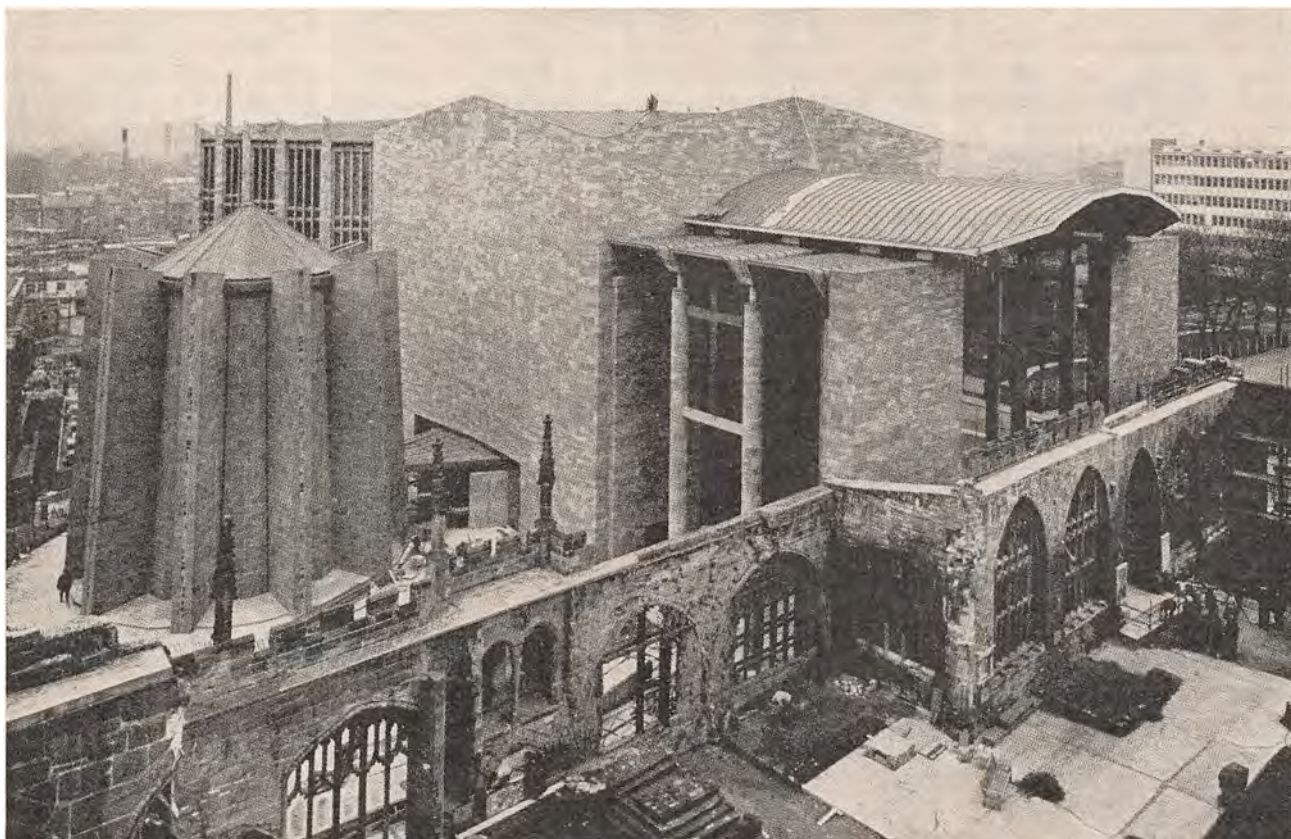

Domkirken som servicecentrum

Under en Englandsrejse har vor litteraturredaktør Bernard Eric Jensen besøgt den berømte domkirke Coventry. Katedralen, der er rejst over ruinerne af den oprindelige kirke, som blev bombet under 2. verdenskrig, er dels et monument over forsoningen mellem Tyskland og England, dels et magtfuldt udtryk for en realistisk holdning til spørgsmålet kirke-verden.

katolsk 7. JUNI 1968 116. ÅRGANG **uge** 23 **blad**

- **Bjørn Rasmussens bog om dansk film**
- **Kaare Osorio om kirken og Guds rige**
- **Kardinal Heenan om fødselsbegrænsning**
- **Bernard Eric Jensen i Coventry Katedralen**

Negligerer kirken katolikernes tarv?

LONDON – NC NEWS SERVICE

En amerikansk redemptorist, pater Francis X. Murphy, ved det moralteologiske institut i Rom har i en artikel i det engelske blad »The Tablet« anklaget kirkens ledere for »hjørteløst at negligere« katolikernes tarv ved fortsat at holde fast ved den traditionelle kirkeretslige bestemmelse med hensyn til fødselskontrollen.

Pater Murphy siger i sin artikel: »De katolikker, der for tiden befinder sig i det største dilemma, hvad angår spørgsmålet om fødselskontrollen, er uden tvivl de mere bevidste kristne. Det er de ægtefolk, som har alvorlige eller måske endda uomgængelige grunde til i hvert fald for øjeblikket ikke at sætte endnu et barn i verden, men som alligevel ikke kan finde frem til et virkelig sikkert middel mod undfangelse, som kan tilfredsstille både deres samvittighed og deres behov for ægteskabelig kærlighed.

Antallet af den slags ægtefolk er legio. Det er deres tarv, medlemmerne af kirkens læremyndighed hjørteløst synes at negligere ved sin beslutning om at holde fast ved den traditionelle linie – koste, hvad det koste vil.«

Spørgsmålet kan ikke udelukkende løses ad logisk vej, fortsætter pater Murphy. To modstridende synspunkter, der repræsenteres af henholdsvis flertallets og mindretallets rapporter fra den pavelige kommission for demografi og familieliv, viser helt ufornelige opfattelser, fordi de går ud fra vidt forskellige præmisser.

Mindretallet hævder, at den tradition, der støttes af udtalelser af Pius IX og Pius XII, ikke kan forkastes. Ifølge denne tradition forbyder naturløven en frivillig indgriben for at forhindre undfangelse.

Flertallet konkluderer derimod, at det er muligt at ændre den moralske vurdering af det ægteskabelige samliv. Problemet angående midlerne til fødselskontrol både kan og skal som følge af biologiske, ægteskabelige og psykologiske hensyn tages op til fornyet overvejelse af kirken, tilføjer pater Murphy.

»Den omfattende litteratur, som moralteologer og implicerede kristne tænkere har skrevet om emnet, har nu vist, at et betydeligt antal katolikker mener, at en ændring af den moralske vurdering af midlerne er absolut nødvendigt...

På lægmandskongressen i Rom i oktober fremgik det klart, at et stort antal katolikker, som er aktivt knyttet til undervisning og udbredelsen af evangeliets budskab på kirkens vegne i dag er overbevist om, at læreembedet trækker behandlingen af dette emne unødigt ud.

Især de mennesker, der er medvirkende til at omsætte kirkens sociale lære i praksis, føler sig hæmmede, fordi de ansvarlige medlemmer af læreembedet svigter med hensyn til at løse problemet af det fremskridtsvenlige standpunkt, det andet Vatikankoncil har indtaget, hvad angår selve ægteskabets natur.«

Disse folk, siger pater Murphy, er overbevist om, at kirken engang vil gå med til at ændre sin nuværende officielle lovgivning, og at de fleste intelligente og ansvarsbevidste tænkere inden for kirken allerede har løst pro-

Vor opgave at opdage kirkens institutionelle karakter

KUB privat

De kristnes første opgave i denne læg-apostolatets tid er at opdage kirkens institutionelle karakter, sagde pave Paul VI fornyligt til tusinder af tilhørere på Peterspladsen i Rom, skriver »Catholic Herald«.

Det var ikke nok, at den kristne var tro mod den »ideale og åndelige kirke«. Det sande fællesskab, som afspejler og videregiver åbenbaringen, er synligt, til at tage og føle på og organisere, sagde paven. De kristne måtte give en trofast og fuldhjertet støtte til kirkens organiserede samfund.

Ikke mindst i Storbritannien, hvor en række præster har vendt sig bort

blemet til gunst for, at man frit skal kunne vælge sine midler.

»De forstår ikke, hvordan kirken, efter at den har revideret sin opfattelse af Gudsfolkets plads i dens liv, kan falde tilbage på dette teologiske vidnesbyrd.«

»Det forekommer under de forhåndenværende omstændigheder, hverken rigtigt eller forsvarligt at lægge denne byrde på paven alene. Ingen kompromisløsning... kan være endelig. Det, katolikkerne og verden ønsker, er en klar afgørelse.

Op det ser ud til, at de fleste indtrængende ønsker, at løsningen skal bestå i, at spørgsmålet om, hvilke midler de enkelte vil benytte, skal placere på et æstetisk og moralsk grundlag. Efter at det først en gang er anerkendt, at ægtefolk har ret til at alvorlige grunde at begrænse fødslerne, må der også være sikre og uafviselige midler til rådighed, der både medicinsk og kulturelt passer til de mennesker, det drejer sig om... Gud forlanger ikke det umuligt.«

Pater Murphy hævder, at moralteologerne helst vil have, at der i katekismen skal stå: »Det er den af kirkens lære objektivt dannede samvittighed, der har det afgørende ord.

»The Tablet«s redaktør, Tom Burns, skrev en lang lederartikel, hvor han kraftigt støttede pater Murphys synspunkter.

I den hedder det: »Kirken er gået ind for opfattelsen om forældreskab under ansvar... Det, vi nu hævder, er, at tiden er inde til at indrømme, at den lære, som skulle beskytte denne indstilling, i virkeligheden ikke gør det, og derfor bør tages op til revision.«

fra kirken som institution i den overbevisning, at sand kristendom skal praktiseres af uorganiserede troende, har Paul VI's ord vakt opmærksomhed.

Ifølge La Croix har den græsk-katolske patriark i Antiokia, Maximos V Hakim, sammen med syv biskopper været på officielt besøg i Rom. Her blev han modtaget af pave Paul VI, og dermed indledtes en ny skik, der vil blive fulgt af de fremtidige patriarker. Disse vil nemlig, som Maximos V gjorde det, efter at være blevet valgt af deres kirkes synode, anmode om »kommunion« (fællesskab) med paven, hvis primat de anerkender.

Folk venter på pavelig udtalelse om fødselskontrol

LONDON — NC NEWS SERVICE

Både lægfolk og præster venter lige utålmodigt på den lovede erklæring fra paven om fødselsbegrænsning, siger kardinal John Heenan af Westminster i en udtalelse, der er blevet offentliggjort i samtlige katolske blade i England.

Biskoppernes tøven med hensyn til selv at tage initiativet, betyder ikke, at de mangler medfølelse, siger kardinalen.

»Indtil paven har givet den lovede rettesnor, vil de fleste biskopper blive ved med at handle med tilbageholdenhed,« erklærede kardinalen. »Deres opgaver bliver vanskeligere for hver dag, der går.«

»Paven har sagt, at der ikke er tvivl om kirkens lære. Dette virker ikke meget beroligende på de millioner af katolikker, som tror, at selv om Pius XI's og Pius XII's lære stadig holder stand, må paven ved lejlighed godkende en ny udlægning af den.

Hvis de gamle principper virkelig skal bringes til anvendelse på de ændrede vilkår i vor tid, beklager katolikkerne dybt denne lange ventetid.

Som svar på den amerikanske redemptorist, pater Murphys nylige anklager mod kirkens ledende mænd udtalte kardinal Heenan sin kritik af den »overilede teologiske opinion«, som svækker læreembedet, isolerer paven og gør biskopperne usikre.

»De, der mest utålmodigt venter på en rettesnor, er de ivrige katolikker — hovedsagelig i vesten — som ikke så meget foruroliges af truslen om overbefolkning som af de fysiske og psykologiske farer, der truer ægteskabet i vor tid. Det er disse mennesker og deres præster, der venter desperat på den lovede erklæring.

I dag er det sådan, at præster i det samme sogn og i den samme skriftestol giver modstridende råd. Jeg tror, det er den vigtigste grund til den stilling, lærerembedet for øjeblikket befinder sig i.«

Kardinal Heenan siger, at når pave Paul VI tilbagekalder spørgsmålet om fødselskontrol som diskussionsemne for det andet Vatikankoncil, troede han sikkert, at den pavelige kommission af teologer, læger og videnskabsmænd, som han havde udnævnt til at behandle dette emne, ville forsyne ham med de kendsgerninger, han havde brug for til sin erklæring.

»Da deres råd ikke forelå, blev han ængstelig og pressede på, for at de skulle skynde sig noget mere. Efterhånden som månederne gik, blev han klar over, at hverken teologer eller lægfolk kunne komme til en enstemmig afgørelse... Det ville være uforsvarligt at forsøge at tvinge Kristi stedfortræder til at komme med en udtalelse, før han er parat til det,« erklærede kardinalen.

Om autoritetskrisen i kirken i dag sagde kardinal Heenan:

»Det, paven siger, bliver i dag på ingen måde accepteret som endeligt afgørende af alle katolske teologer. En artikel i tidsskriftet »Concilium« har mindst lige så store chancer for at aftvinge dem respekt som en pavelig rundskrivelse.

Det er kun få katolikker, der offentligt nægter at anerkende pavens autoritet. Det, man plejer at gøre, er at bortforklare hans ord med den begrundelse, at de ikke er virkelig autentiske, — og at paven lever i en lukket verden og får forkerte oplysninger af de rådgivere, han har omkring sig. Hans gentagne beklagelser over, at læren fordrejes, påstås at skyldes hans svigtende helbred...

»Paven får måske dårlige råd og er fysisk svag, men han sørger for, at hans stemme høres klart, og han giver ofte udtryk for dyb ængstelse. Han vender stadig tilbage til spørgsmålet om teologiens vildledende lærer.

Desværre fremsætter han sin kritik i helt almindelige vendinger, og eftersom der ikke er nogen, der ved, hvilke teologer, han afviser, er det umuligt for biskopperne at foretage sig noget.

Pavens isolation er blevet mere fremtrædende i løbet af de to sidste år...

Hvis man gennemgår den modernistiske retning blandt katolske skribenter, forekommer det sandsynligt, at deres synspunkter polariseres af en mangelfuld opfattelse af økumeni.

Når de for eksempel hævder, at Kristus er til stede i eukaristien mere eller mindre på samme måde, som han er det i de syge, de fattige og i alle mennesker, tror de muligvis, at de på den måde gør den katolske lære om realpræsensen mere tiltrækkende for folk uden for kirken. Vatikankonciliet tolererede ikke den slags tilnærmelser.«

Kardinal Heenan udtalte videre, at offentliggørelsen af de såkaldte flertals- og mindretalsrapporter fra den pavelige kommission til behandling af fødselskontrollen ikke giver et fuldstændigt billede af, hvor indviklede drøftelserne har været. ▶

DILEMMAET

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:
Bernard Eric Jensen (litteratur),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionsudvalg:
Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg.

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Betydningen af kardinal Heenans
ord om rådvildheden i kirken,
hvad angår begrebet fødselskontrol,
ligger ikke i, hvad han sagde, men i
den kendsgerning, at han sagde det
og det i en erklæring til offentlig-
gørelse, skriver det engelske blad
»Catholic Herald« i en ledende arti-
kel. Der har omkring nævnte proble-
mer været tale om et veritabelt dilem-
ma hos de britiske katolikker. Nu har
de engelske og walisiske katolikkers
overhoved imidlertid på medmenne-
skelig vis sat tingene på plads. Og
fordi kardinalen er og er kendt for
at være ubetinget loyal overfor pavens
person og autoritet, har udtalelsen
særlig vægt — ikke mindst når han
siger, at det ville være uansvarligt at
fremtvinge en erklæring fra Kristi sted-
fortræder på et tidspunkt, hvor han
ikke var rede til at komme med én.
Det er nu klart for dagen, at paven
blev dårligt rådgivet, da han varslede
en erklæring, da ventetiden affødte
tvivl, og der i tvivlens kølvand fulgte
forargelse, skriver »Catholic Herald«.

KARDINAL HEENAN:

Det spørgsmål, paven ser sig stillet
overfor, angår ikke alene fødselsbe-
grænsningen som sådan, men også
det moralske i visse metoder.

Det betyder ikke, at paven skal
træffe afgørelse med hensyn til de
forskellige antikonceptionelle midler,
kemikalier og piller. Det er indlysende,
at det ikke er kirkens opgave. Jeg
tror, at det er her, de vigtigste vanske-
ligheder ligger.

Alle ved, at nogle af de antikoncep-
tionelle midler er abortfremkaldende,
mens andre medfører tidsbegrænset
sterilitet. Heraf følger, at man bliver
nødt til at tage den moralske vurde-
ring af sterilisation og svangerskabs-
afbrydelse op til fornyet overvejelse.

Lægevidenskaben er endnu ikke i
stand til at udtale sig om de antikon-
ceptionelle pillers eventuelle virknin-
ger... Der er læger, der frygter, at de
nedbrydende virkninger først vil ytre
sig hos en senere generation.

Alt dette må paven overveje, før
han giver kirken en rettesnor...

Kardinal Heenan har ikke lagt skjul på,
at lægfolket og dets præster bræn-
dende ønsker en erklæring. Man kan
i samme by, ja i samme kirke komme
ud for, at skriftefædre giver diverge-
rende råd. At folk spadserer rundt for
at finde en passende skriftefader er
et klart udtryk for det dilemma, man
står i. I øvrigt påpeger »Catholic He-
rald« det uheldige i, at der også i
disse spørgsmål er en klassesdeling:
der er de intellektuelt skolede kato-
likker, der forstår at læse de små bog-
staver i deres himmelske kontrakt og
så »de andre«, der muligvis får til-
givelse, fordi de tror, deres synder er
store og tungere end deres mere in-
tellectuelle brødræs.

Catholic Herald« drager følgende
konklusion: På den ene side
må man passe på ikke at udnytte si-
tuationen til at afpresse pave Paul en
udtalelse. Dertil er sagen alt for kom-
pliceret og vanskelig. På den anden
side må man se i øjnene, at proble-
merne hober sig yderligere op for
hver dag, der går.

Ingen ved, hvordan der vil se ud i
verden om en halv snes år. Det af-
hænger først og fremmest af Gud og
dernæst af stormagterne. Før dette
århundrede er til ende, vil Kina efter
al sandsynlighed have gjort alle tæn-
kelige opfindelser på det atomare om-
råde. Og vi ved fra videnskabsmæn-
dene, at hvis forsøgene fortsætter i
større udstrækning, kan man ikke sva-
re for virkningerne...

Det, paven siger, får naturligvis for-
holdsvis ringe indflydelse på verdens
befolkning som helhed. Flertallet i Asi-
en, Afrika og Sydamerika vil sandsyn-
ligvis ikke lade sig lede af pavelige
udtalelser,« sluttede kardinal Heenan.

Sct. Ansgars Kirke

Kristi Legems fest fejres i Sct. Ansgars
Kirke torsdag den 13. juni kl. 19,30
med bispemesse og procession. For-
uden kirkens to faste præster conce-
lebrer monsignore Silvio Porisiensi og
pater H. Roos s.j. sammen med bi-
skoppen. Desuden læses der messe
kl. 8 og kl. 16,30.

En af de få læseværdige bøger om Paulus på dansk

*Paulus kredsens udgivelse af Jean Paillards
"Nærmere til Paulus" anmeldes af Jørgen Rudfeld*

Hvorfor skrive en bog om Paulus? Det er da gjort før, og til overmål. Det er rigtigt. Når man tænker på, at apostelens samlede værker kun er en lille tynd bog, så må det kaldes imponerende, hvad der i tidens løb er præsteret af papir og tryksværte for at fremme forståelsen af, hvad det egentlig var, Paulus mente med de få ting, der er bevaret fra ham, og som han har skrevet eller ladet nedskrive under sit omflakkende liv. Har man imidlertid prøvet at snuse lidt rundt i disse sager, i Pauluskommentarer, Paulusbiografier og lignende af den slags, så er der en ting, der vil forekomme de fleste påfaldende: Hvor er det dog kedeligt dette her. Disse mange, mange bøger er næsten alle ulæselige, og det synes, som om den stakkels Paulus er blevet klemt ganske flad under dette bjerg af dødtrist snak og lærd pedanteri.

Derfor kan man godt rette på det spørgsmål, der blev stillet ovenfor, og spørge: Hvorfor ikke skrive en bog om Paulus, en bog som ikke er kedelig? Det synes at være sådan noget, der har foresvævet Paillard, da han vovede sig i kast med opgaven. Det er heller ikke uden forventning, man giver sig til at læse hans bog. Vi har allerede på dansk hans livlige og kloge bog om »Fire evangelier, fire verdener«, så det kunne jo være, han havde livlige og kloge ting at sige også om Paulus. Og sandt at sige, man bliver ikke skuffet. Dette her kan jo læses, og endda med udbytte og fornøjelse.

Nu må dette ikke forstås sådan, at vi her får en tynd servering til let underholdning. Det mangler slet ikke på grundighed og lærdom. Paillard har gjort os den tjeneste at grave sig ned i den bunke, der er dynget ovenpå Paulus, og han har ikke fortabt sin forfattersjæl i dette virvar. Og midt i alt det går han løs på Paulus selv, ikke som fjende, men som ven, en ven, som han ikke altid er enig med, men som han alligevel fængsles af og lytter til, sådan at også vi må lytte og fængsles. Man

behøver ikke være enig med Paillard om alle hans synspunkter. Det forventer han vist ikke og ønsker det vel heller ikke, sådan set er det jo slet ikke hans meninger, det drejer

sig om. Det drejer sig om det, som bogens titel siger, at komme nærmere til Paulus, og mon ikke det virkelig lykkes for den, der læser med opmærksomhed, og også for den, der sådan set ikke finder noget nyt og uventet i synspunkter og resultater.

Lad det være påstået, at dette er en af de få læseværdige Paulusbøger på dansk. Der kommer forhåbentlig snart en til, når nemlig den anden del kommer, som vel bliver af samme kvalitet som den første. Der er ingen grund til at tro, at forfatteren skulle tabe interessen for sit emne undervejs.

Jørgen Rudfeld

Pater Drouzys bog præsenteret

F ornylig blev pater Martin Drouzys bog om det andet Vatikankoncil »Reformation i Rom« præsenteret for pressen. Det skete ved en reception på Hotel d'Angleterre i København. Forfatteren udtalte, at det var hans håb, at ikke-katolikker og katolikker ville bruge bogen til at skaffe sig viden om det, der i disse år foregår i den katolske kirke, og han betragtede samtidig udgivelsen som et indlæg i debatten på vor hjemlige synode.

Blandt talerne var professor Søren Holm, der udtrykte stor tillid til pater Drouzys bog og i øvrigt også udtalte sig meget rosende om Ansgarstiftelsens udgivelse af Jerusalem-bibelen. Det vakte megen munterhed, da han startede med at sige, at han var kendt for ikke at kunne fordrage katolicisme, men elskede katolikker. Han beundrede stærkt nutidige danske katolikkers indsats på det kulturelle område. Pater Drouzys bog var et af udtrykkene for denne indsats.

På billedet ses Drouzy sammen med forlæggeren Jespersen.

Domkirke som servicecentrum

Bernard Eric Jensen har været i Coventry, England og besøgt den smukke anglikanske katedral dér. Den er et tegn på forsoning mellem England og Tyskland, men også et udtryk for et realistisk syn på kirkens opgaver.

De fleste har på et eller andet tidspunkt hørt navnet »Coventry Cathedral«. Den meget moderne og smukke anglikanske domkirke i byen Coventry har på mange forskellige måder tiltrukket sig offentlighedens opmærksomhed. Først fordi den blev bygget som *et tegn på forsoning* mellem England og Tyskland, men ikke bare mellem dem, for et vigtigt element i ideen bag domkirken er også forsoningen mellem de forskellige kristne kirker. Derfor findes der i tilknytning til selve domkirken en storslået tilkendegivelse

af håbet om *de kristnes énhed* i form af et kapel, der er indviet til denne og som derfor bærer navnet »Enhedens Kapel«, – det er økumeni i arkitektonisk form.

Selve domkirken er yderligere kendt, fordi den faktisk er et pragtfuldt kunstnerisk gennemført stykke moderne arkitektur, hvor mange forskellige kunstnere har bidraget til at skabe en fornem ramme om den kristne gudstjeneste. Blandt andet fordi domkirken er i stand til at tiltrække sig manges opmærksom-

hed, har man ønsket at udnytte denne interesse og gøre kirken til noget andet og mere end et stykke seværdig arkitektur. Derfor har man prøvet omkring domkirken at bygge et servicecentrum som et forsøg på at gøre kirken til *et aktivt element* i det moderne samfundsliv.

Da jeg besøgte Coventry Cathedral, havde jeg lejlighed til at tale med en af de yngre præster ved domkirken. Pastor Martin Turner er leder af et ungdomsherberg, der bærer navnet »John F. Kennedy House«. Det er dog lige så meget et lille uddannelsescenter som et egentligt herberg.

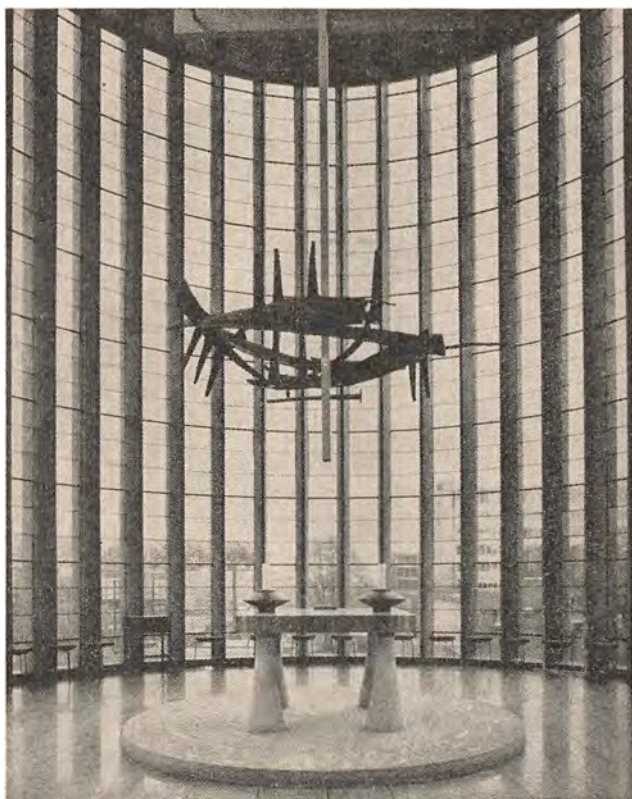
DEN TJENENDE KIRKE

– *Pastor Martin Turner, vil De fortælle lidt om, hvilke centrale ideer, der ligger til grund for arbejdet ved Coventry Cathedral?*

– En af de hovedideer, jeg har opdaget bag arbejdet, kommer symbolsk til udtryk i et af domkirkens kapeller. Som en tilbygning til selve domkirken findes der et cirkelrundt kapel, som hedder »The Chapel of Christ The Servant« (Kristus, Tjeneren). Kapellet har gennemsigtige glasrunder, således at man, når man er inde i det, kan se verden udenfor, og er man ude, kan man se direkte ind i kapellet. Dette skal symbolisere, at kirken er *i* verden, og at kirken er til for at tjene verden. I historiens løb har kirken alt for ofte oprådt, som om verden var til for kirkens skyld, og som om hele problemet kun bestod i at få verden ind i kirken. Vi mener, at det forholder sig omvendt, nemlig på den måde, at Gud har indstiftet kirken for at være i verden og tjene denne.

I et forsøg på at virkeliggøre dette, er der ved domkirken ansat 20 heltidsbeskæftigede – 10 lægfolk og 10 gejstlige – og hver af disse har sit eget arbejdsområde. Inddelingen i de forskellige arbejdsområder sker på grundlag af de verdslige skel i verden. Der er således en afdeling for uddannelse, drama, ungdommen, industrien, raceforhold, musik og kultur osv. Fordelen ved denne fremgangsmåde er betoningen af, at det, der betyder noget her i verden, gør det i sig selv, – det er ikke nødvendigt, at tingene skal have et kristent stempel for at blive betydningsfulde!

Som et element i dette arbejde har vi udviklet, hvad vi kalder »modsatte numre«. Jeg skal ved et eksempel forklare, hvad det betyder. Hvis en gejstlig person f.eks. er utilfreds eller foruroliget af noget ved-

Kristus, Tjenerens kapel.

rørende uddannelsessystemet, kan han ringe til den ansvarlige person, nemlig skoledirektøren, og give udtryk for dette. Men hvis det nu var skoledirektøren, der følte sig utilfreds og ønskede at fortælle kirken det, var han måske nødt til at ringe til 37 forskellige personer, – og under de omstændigheder taler sandsynligheden for, at han slet ikke ville ringe. Derfor har vi lavet »modsatte numre«, hvilket vil sige, at der for hvert stort arbejdsfelt ved domkirken findes én person, som mennesker kan kontakte om det, de ønsker, og han vil så formidle det videre!

AT LYTTE TIL SITUATIONEN

I vort forsøg på at virkeliggøre ideen om den tjenende kirke betoner vi meget, at kirken langtfra har svar på alle problemer. Alt for ofte har kirken optrådt, som om den kunne løse alt. Når kirken har stået over for en ny situation, har man ofte set, at den har formuleret svarene, næsten før den endnu rigtig har hørt spørgsmålene. Vi tror, at man er nødt til at leve sig ind i den konkrete situation, før man rigtig kan hjælpe, og meget ofte er den største opgave den enkle at lytte og lære, hvad den specielle situation kræver.

Situationen her i Coventry er selvfølgelig forskellig fra den i København, og denne adskiller sig igen fra situationen i Østberlin. Derfor tror vi ikke på »den tidløse prædiken«, – det vil sige den prædiken, der gør krav på at kunne fremføres hvor som helst og når som helst. Ligesom man er nødt til at prædike ind i den helt bestemte situation, mennesker står i, må kirkens embede også indrette sig efter de forskellige opgaver, den står overfor i den konkrete situation.

TEAM-WORK

Vi prøver derfor først og fremmest at forstå, hvad der sker her i Coventry og i verden omkring os. Selv om vi nok er en flok specialister, der er knyttet til domkirken, er vi ikke en gruppe eksperter. Alle specialisterne udgør et team, der mødes en gang om ugen. Hver mandag morgen starter vi med, at biskoppen holder gudstjeneste, hvorefter vi spiser morgenmad sammen for derefter at gå over til en bibeltime. Til sidst taler vi sammen om vort arbejde. En gang om måneden tager vi bort en hel formiddag, og en gang om året er vi borte 2 hele dage blot med det formål at tale sammen om vort arbejde og sammen at prøve at løse de problemer, vi står overfor. Det betyder,

Det forkullede kors på det eneste tilbageblevne alter fra den gamle kirke.

at de forskellige specialister ikke er isoleret fra hinanden, og derfor ved jeg også, hvad mine kolleger foretager sig i øjeblikket.

I vor tids samfund, der er yderst fragmenteret – det vil sige splittet i mange afdelinger – forsøger vi at være *et centrum for sammenhæng*. Ikke fordi andre ikke kunne være det, men fordi andre de facto ikke er det!

INGEN SUBSTITUTTER FOR GUD

– Er forsøget på at virkeliggøre ideen om den tjenende kirke samtidig et forsøg på en »camoufleret mission«?

– Nej, bestemt ikke! Hvad man gør, må alene gøres for at hjælpe i situationen. For eksempel kom nogle tyskere efter krigen her til Coventry og byggede et internationalt center i den gamle domkirkes ruiner som tegn på forsoning. To gange om ugen bruges dette center som ungdomsklub, hvor unge fra udlandet kan mødes med unge fra England. Vi fandt ud af, at udlændinge hurtigt bliver ensomme i et fremmed land, og derfor var der et stort behov for et sådant mødested, men det er ikke specielt for kristne, og vi prøver ikke at gøre de unge fra Indien og Parkistan til kristne. Jeg tror, vi må lære at forstå, at de ting

der er af betydning for mennesker, også er af betydning for Gud, *uden* at de får et særligt religiøst stempel påtrykt.

Det er farligt at prøve på at skabe substitutter for Gud. Meget ofte forekommer det mig, at kirken opfører sig som om Gud virkelig var død, men den vil alligevel fortsætte og være så aktiv, at den kan håbe, at ingen opdager det. Enten er Gud levende, og så behøver han ingen substitutter, eller også er han død, og så er ingen substitutter gode nok! Min fader lærte mig, at *der ingen grænser er for, hvor meget godt man kan gøre, så længe man ikke er interesseret i, hvem der får æren for det*. Jeg tror, at vi kristne burde tage denne idé virkelig alvorligt.

Det gode, vi kristne gør, skal vi gøre uden at tænke på, hvem der får æren for det. Vi skal ikke engang gøre det, for at Gud skal få æren. Hvor der er kærlighed, dér er Gud! Verden er meget mistroisk over for de kristne, – og med rette – fordi de kristne ofte har gjort noget for at få noget andet ud af det, omvendelser osv. Vi bør tage Guds skaberværk og Helligåndens virke helt alvorligt, således at når vi gør noget godt, gør vi det for dets egen skyld og ikke for »andre camouflerede formål«!

bej.

Salvatore Fiume: »Gesù Crocifisso«.

KRONIKKEN:

KIRKEN OG GUDS RIGE

Af Kaare Osorio

Pastor Kaare Osorio har i »Kristeligt Dagblad« beskæftiget sig med kirkebegrebet i katolsk og protestantisk teologi. Han peger på en katolsk selvbesindelse, der søger tilbage til oldkirkens og kirkefædrenes skelnen mellem kirken og Guds rige og finder, at vejen her går til en øget forståelse og et øget fællesskab i kirken — fællesskabet af dem, der i tro, håb og kærlighed vidner over for verden, at kun den, der tager sit kors op, skal indgå i Guds rige.

Lige siden Loisy i begyndelsen af dette århundrede skrev: »Jesus prædikede Guds rige, men det var Kirken, der kom«, har katolsk ekse-gese og teologi energisk forsvaret Kirken som en forudgriben af Guds rige på jorden. Dette forsvar faldt sammen med fornyelsen af teologien om Kirken, dvs. genopdagelsen af Kirken som de troendes fællesskab (congregatio fidelium), og det bidrog i høj grad til at forstærke tanken om Kirken som Guds rige i dets jordiske tilstand — selv i kredse hvorfra der ellers kun kom god teologi.

Kirken har jo fra allerførste færd haft en klar bevidsthed om at være — ikke blot arvtageren af den gamle pagts forjættelser, men også selve opfyldelsen af disse forjættelser. Ved Kristi komme er der sket noget helt nyt, og fællesskabet i Kirken er løftet op på et plan, som folket i den gamle pagt ikke havde drømt om, og som vi kristne slet ikke rigtigt kan fatte. Thi er Kirken opfyldelsen af forjættelserne, så er den ikke fuldendelsen: vi lever stadig i håbet og forventningen om Herrens genkomst, hvor det fuldendte eskatologiske rige definitivt skal oprettes. Den nye pagt er dog en evig pagt. Forholdet mellem Kirken og det fremtidige gudsrige er ikke det samme som forholdet mellem den gamle og den nye pagt. Paulus skriver derfor, at vi har modtaget Helligånden som pantet på vor arv: løftet om en arv og pantet på en arv er jo to helt forskellige ting. Det er vel derfor, at katolsk teologi har været så ivrig efter at få sikret en kontinuitet mellem Kirken og Gudsriget. Man har derfor talt om Guds riges to etaper, nemlig Guds rige i dets jordiske tilstand (Kirken) og Kirken i dens himmelske tilstand (Guds rige). Udtryk som »at bygge Guds rige op« eller »at arbejde med på Guds riges oprettelse« blev så almindelige, at vi selv i dag genfinder dem overalt inden for den katolske kirke.

At en sådan talemåde er tvetydig burde være indlysende for enhver i dag. Andet Vatikankoncil har derfor også i den dogmatiske konstitution om Kirken udtalt sig i anderledes nuancerede vendinger. Man mærker tydeligt, hvorledes koncilfædrenes indstilling til forholdet mellem Kirken og Guds rige er præget af de landvindinger, som katolsk ekse-gese har gjort i årene som gik forud for koncilet. En af de mest fremtrædende repræsentanter for denne bibelske fornyelse er tyskeren Rudolf Schnackenburg. Resultatet af hans

studier om Guds rige i Bibelen kom som en overraskelse for »traditionel« katolsk teologi, og kan kort resumeres således: Det centrale begreb i Jesu forkyndelse, som vi sædvanligvis oversætter med Guds rige, burde snarere oversættes med Guds kongeherredømme, eftersom det, i de tilfælde, hvor det er forbundet med forestillingen om et rige, udelukkende skal forstås som Guds fuldendte, eskatologiske og kosmiske herredømme ved tidernes ende. I så tilfælde er det naturligvis legitimt at oversætte med »Guds rige«, men hvor dette ikke er tilfældet, er det mere korrekt at oversætte med »Guds herredømme«. Guds eskatologiske herredømme er altså allerede nærværende og virksomt i Jesu person, men det gudsrige, som Jesus taler om, er den himmelske verden, hvor Gud er alt i alle. Dette rige overskrider grænsen for alt, hvad vi overhovedet kan forestille os. Det er Guds suveræne værk, som vi ingenlunde kan forplumre ved vore fejl eller mangler. Det er en gave, der tilbydes os; derfor taler Jesus aldrig om, at vi skal bygge Guds rige op. Der er ikke skygge af hjemmel i evangelierne for at retfærdiggøre en sådan sprogbrug.

Selv om Kirken er det sted, hvor Guds herredømme især er virksomt, så er Kirken alligevel ikke identisk med Guds rige. Ganske vist kalder Paulus Kirken for et »rige«, men det drejer sig i så tilfælde om »Kristi rige«, eller »Menneskesønnens rige«, som Jesus selv siger, og endnu ikke det kommende, fuldendte gudsrige. Kirken derimod er samlingsplads for de udvalgte. Den er fællesskabet af de troende, som her og nu er gået ind under Guds herredømme. Den vil derfor en dag have udspillet sin rolle, ved tidernes ende forsvinder den, men den forsvinder ved at forvandles til Gudsriget – ligesom troen forsvinder ved at forvandles og fuldendes i Gudsbeskuelsen. Således – og kun således indgår Kirken i Guds rige. Såvidt R. Schnackenburg.

Det siger sig selv, at denne skelnen mellem Kirken og Guds rige ikke må forstås derhen, at der er diskontinuitet mellem dem. Guds herredømme, som er virksomt i Kirken i dag, er identisk med Hans herredømme i den kommende verden. Forholdet er det samme, som mellem puppe-tilstanden og så den tilstand, som den færdige sommerfugl befinder sig i. Men som kirke betragtet hører den denne verden til, og den skal

forgå ved tidernes ende. Derfor er Kirken heller ikke Guds største gave til os mennesker. Den største gave er Helligånden. Hvor stort et mysterium Kirken end er, så forbliver den dog en skabning. Helligånden derimod er Guds egen uskabte kærlighed, som er blevet udgydt i vore hjerter. Det er Helligånden, som opretter Guds herredømme, først i Kirken og gennem den i verden. Netop derfor er der kontinuitet mellem Kirken og Guds rige i samme Helligånd.

Den traditionelle måde at udtrykke sig på i katolsk teologi, der taler om rige og herredømme i flæng, er i og for sig ikke forkert. Den går helt tilbage til kirkefædrene, som manglede ord både på græsk og latin for en skelnen. Men kirkefædrene og de følgende århundreder ville ikke dermed identificere Kirken med det kommende gudsrige – den tanke lå dem uendeligt fjern. Senere tider har imidlertid ladet sig forlede at deres udtryksmåde til at foretage denne identifikation, med det resultat at man i dag har reageret og kaldt til selvbesindelse.

Det vil for det første sige, at Guds rige i bibelsk forstand er et rent himmelsk rige, som Kristus vil skabe til den tid, som Faderen har fastsat i sit skjulte råd. Det er skjult endog for himlens engle, så at hverken de eller nogen anden skabning kan skønne af tegn, hvornår Kirken og menneskeheden er moden til rigets oprettelse. Men det vil for det andet sige, at man ikke må identificere Kristi herredømme med Kirkens fuldmagter. Kirken står i enhver henseende under Kristi herredømme, er afhængig af det, forpligtet over for det, og er kun forvalter af de fuldmagter og gaver, som Kirkens hoved og Herre har betroet den. Der er tilmed mange ting, som slet ikke falder ind under Kirkens fuldmagter, og som er Kristi suveræne handlen. Det er således Kristus alene, der skænker sine nådegaver til dem, Han vil. Det er Ham, der kalder arbejdere til sin vingård, Ham der skænker Kirken de rette mænd og kvinder til at gøre dagens gerning; og det er Ham, der ved sin ånd frit og suverænt skænker hvert eneste menneske tro, håb og kærlighed og væksten fra dag til dag. Kort sagt: Han er ikke kun vingårdens ejer og Herre, men Han er også arbejdets og høstens Herre. Enhver vil derfor få løn af Ham efter sin lydighed og troskab, men ingen kan ved utroskab vælte Hans planer, sinke deres virke-

liggørelse, hindre eller fremme Guds riges komme.

Kirken skal en dag stå til regnskab for sin forvaltning af de fuldmagter og gaver, som Kristus har betroet den. Den står i Guds tjeneste, og dens mennesker må derfor ikke gøre sig til herre over Helligåndens inspiration. Kirkens myndighed er en myndighed under ansvar, og Guds herredømme må ikke uden videre identificeres med Kirkens magt og indflydelse. Den mulighed foreligger jo, at Kirkens mennesker mere dyrker deres egen magt over andre mennesker end Guds magt over dem selv. Klerikalismen er ikke et ukendt fænomen.

Hvis vi ikke holder fast ved denne spænding mellem Kristi herredømme og vor forvaltning af Hans gave, falder vi ubevidst for fristelsen til at ville sikre Kirkens indflydelse med alt for menneskelige midler. Det er nemlig ikke os, som skal sikre Guds herredømme her i verden, men Gud selv. Derfor falder Guds riges komme til os ikke sammen med vore bestræbelser for at opbygge et menneskeværdigt samfund. Et sådant arbejde er Gud velbehageligt, thi kun ved at arbejde med jorden underlægger vi os Guds suveræne herredømme. Vi bidrager imidlertid ikke til dette herredømmes oprettelse, men vi bestræber os kun for at få del i det. Netop derfor er Kirken ikke et politisk instrument for Guds planlagte herredømme. Gud står hverken til højre eller til venstre – hvilket naturligvis ikke betyder, at Han er centrummand. Hans herredømme transcenderer alt skabt og har derfor ingen politisk karakter, selv om det naturligvis får konsekvenser også for det politiske liv.

Alligevel er mennesket tit faldet for fristelsen til at oprette et jordisk gudsrige. Tænk bare på jødernes nationale og politiske messiasforestilling. Det er den samme forestilling, der får Satan til at friste Jesus i ørkenen: »Herre, er tiden nu kommet, da Du vil genoprette riget for Israel?«. Kirkehistorien er et stort eksempel på, hvorledes bevidstheden om et kommende rige går ind i selve kirkebevidstheden, som der ved frister til identifikation. Således var det byzantinske rige et storlået forsøg på at få Guds rige udtrykt i denne verdens strukturer. Efter middelaldersamfundets sammenbrud finder vi disse tendenser i en sekulariseret udgave, som f.eks. i marxismen eller i Auguste Comte's

positivistiske religion. Faldet fra Guds plan til menneskets plan er nu fuldbyrdet.

Hvorfra stammer denne fristelse? Gud skal jo herske; er der så noget forkert i at ville se Kirken som en triumferende kirke med magt og indflydelse her på jorden? Vi rører her ved noget centralt i den kristne menneskeforståelse, som vi desværre ikke altid er opmærksomme på. Vi er jo skabt til at herske. Trangen til magt er ét med vor selvopholdelsesdrift. Gud har selv nedlagt i os en dynamik, som må drive os i armene på Ham, hvis den skal tilfredsstilles fuldt ud: »Du har skabt os for dig, o Herre, og vort hjerte er uroligt indtil det hviler i dig«, skrev som bekendt Sankt Augustin. Men denne selvopholdelsesdrift er afsporet i sin rod. Ved syndefaldet har vor natur lidt grundskade, og vor iver og begejstring for Guds herredømme og Kirkens magt og indflydelse er en yderst blandet historie. Guds herredømme skal jo bemægtige sig os mennesker, men på grund af vor faldne natur kan der ske det, at vi mennesker bemægtiger os dette herredømme og benytter os af det til vor egen selvudfoldelse.

Det måtte derfor komme til et opgør mellem Guds herredømme og menneskets tvetydige vilje til magt. Det er i Kirken, at denne kamp skal stå. Viljen til magt skal forløses og på ny blive en magt til at tjene. Jo, det var ikke Guds rige, men Kirken der kom. Loisy havde ret, selv om det nok skal forstås på en lidt anden måde, end han havde forestillet sig. »Salig den, der ikke forarges på mig«, sagde Jesus til de disciple, som Johannes Døberen i sin rådvildhed havde sendt til Ham for at spørge om Jesus var den, som kommer, eller om de skulle vente en anden. Johannes Døberen ventede Guds rige i al dets magt og herlighed, og hvad ser han? Et menneske som os andre, der tilmed nægter at lade sig udråbe til Israels konge. Salig den, der ikke forarges over, at Jesus ikke er kommet i al sin herlighed, men som et skrøbeligt menneske, udsat for had og forfølgelse. Og eftersom ingen tjener er større end sin herre, vil Kirkens tid også blive en smertens og forfølgelsesens tid. Kirkens normale tilstand er som den lille hjord, der i intens forventning vidner om, at vi er kaldet til et højere liv. Tiden mellem Kristi første og andet komme står derfor under korsets tegn. Men det

vil jo for den, som tror, sige: livets træ. Stående under dette livets træ, rækker Kirken os, som Kristi trofaste brud, træets frugter. Derfor klynger vi os til Kirken som vor mor. Kirken er de kristnes store kors – ikke fordi den er et nødvendigt onde, men som et smertefuldt gode. Kirkens tid er fødselsveernes tid, for at »vi kan blive ligedannede med Hans Søns billede«.

Lad os derfor arbejde for at Kirken virkelig bliver Kirken, dvs. fællesskabet af dem, der i tro, håb og kærlighed vidner over for verden om, at kun den, der tager sit kors op, skal indgå i Guds rige, kun den, der sætter sit liv til, skal vinde det. Således – og kun således giver vi kejseren, hvad kejserens er, og Gud, hvad Guds er: på den ene side arbejder vi med på at bygge et menneskeværdigt samfund op: Gud har nemlig ordnet det således, at vi kun kan lære Ham at kende og lære at adlyde Ham ved at bygge et menneskeværdigt samfund op; og på den anden side respekterer vi Guds riges transcendens: det er ikke resultatet eller den fuldmodne frugt at vort arbejde, men Guds suveræne gave ved tidernes ende.

En økumenisk orienteret kristen vil straks ane, hvilken vidtrækkende betydning denne talemåde vil kunne få. Der er nemlig nu åbnet mulighed for, at protestanter og katolikker kan udtrykke sig på samme måde, hvad angår Kirken og Guds rige – og dette må ikke undervurderes. Ganske vist mener vi måske ikke helt det samme med de ord, vi anvender – vore forudsætninger er forskellige – men kan vi først enes om én bibelsk sprogbrug, så er vejen til en forståelse ikke mere spærret med bom og pigtråd. Lad os derfor vende tilbage til oldkirkens talemåde og bede som de første kristne: »Ihukom Herre, din Kirke, at Du frier den fra alt ondt og fuldkommer den i din kærlighed. Foren fra de fire vinde denne hellige kirke i dit rige, som Du har beredt den. Thi din er kraften og herligheden i evighed. Nu komme nåden og denne verden forgå. Hosanna, du Davids Søn. Om nogen er hellig – han træde nær. Er nogen det ikke – han omsinde sig. Maran ata. Amen.« (Didakæ 10,5).

Kaare Osorio

DØDSFALD

Under et ophold i Bad Kreuznach er sognepræst, pastor Heinrich Doods afgået ved døden den 30. maj 1968.

Begravelsen har fundet sted i Tyskland.

Det guddommelige milieu

*Den hellige Treenigheds fest
Matt. 28,18–20.*

Af natur sidder der et uforløst jeg i os, som de mange forsøg på selvforløsning (sex-neuroser, narkotika-misbrug, voldshandlinger) ikke magter. Af nåde er vi imidlertid forløst. Gud er trådt os nær i sin Søn og har sagt du til os – som en bror siger du til sine søskende, en far til sit barn. I Kristus har han kaldt os ud af vor isolation, draget os ind i sin omsorg, ja ømhed, og vejleder os nu med almægtig klogskab henimod en fuldbyrkelse af vort liv, der er fuld af mening.

Synes vi, det ligger lidt fjernt og tungt med dette fortrolige forhold til Gud, er det utvivlsomt, fordi vi ikke har taget troens skridt fuldt ud. Det er jo kun i den grad man bygger på Gud i det konkrete, at den lykkelige erfaring melder sig: Han holder, hvad han har lovet os i sin Søn.

Vor Fader, De, som befinder Dem i himlene . . .

Så ganske udenfor står vi dog næppe. Belært af Kristus og sat i stand til det af ham vover vi at sige: Vor Far til Gud. Og hvilken tryk intimitet denne bøn rummer, melder sig omgående for vor bevidsthed, når vi f.eks. læser den version af Fader-vor, som en kendt radiomand har foretaget (for at illustrere kløften mellem det talte ord og korrespondancesprog). Vor Fader, De, som befinder Dem i himlene. Med højagtelse for Deres navn anmoder vi Dem herved om optagelse i Deres rige, idet vi dog erklærer os indforstået med, at De har afgørelsen såvel i jordiske som i himmelske anliggender. Samtidig giver vi udtryk for håbet om, at De vil tilsikre os vore daglige fornødenheder osv.

Ikke sandt, her er vi ikke hjemme. Her er bønnen afpersonaliseret i en grad, så det bliver føleligt, hvilken fortrolig, sanddr og tillidsfuld dialog med Gud Far, hans Søn i virkeligheden har skænket os. Der er jo Helligånden til forskel på den ene og den anden version. Den Ånd, som fylder og bærer bønner i Jesu navn, er så stærk og personlig, at den selv er en Person, 3. Person i Gud.

På vulkansk grund

I dette guddommelige familieliv er vi optaget i dåben. Som bekendt bevæger vi os på en forholdsvis tynd jordskorpe omkring et glødende indre. På lignende måde er hele universet fastholdt og gennemtænkt af »et glødende indre«, Treenighedens guddommelige miljø. Vi står på vulkansk grund, åndelig talt. Hvad skulle vi gøre, hvor skulle vi vende os hen, hvis ikke »vulkanen« var kærlighed?

Men Guds kærlighed er også styrende almagt. Den kræver arbejde i lydighed mod hans Ånd. Allerede i den gamle pagt forkyndte Gud Far sin absolutte magt i himmel og på jord og gav derfor ordrer. I tidens fylde ville han skænke denne magt til en menneskesøn.

Således ser profeten Daniel i et drømmesyn først verdensrigerne bruge den magt, der er tilstået dem, til hovmodigt at trampe ned for fode. Men så tager Gud, den højtbedagede, sæde. Tusinder tjente ham og titusinder stod rede for ham. Derpå blev bøgerne åbnet, dem hvori alle menneskers gode og onde handlinger skrives op, og der blev fældet dom over verdensrigerne. Nogle tiltetgøres straks. Andre fratages deres magt og får tildelt en bestemt levetid. Endelig viser der sig på himlens skyer en menneskesøn. Han tildelede Gud evig ære og magt over alle folk, (Dan 7).

Voldsmagt og Åndsmagt

Denne *Menneskesøn* gør Jesus selv krav på at være (jfr. Mt 9,6; 24; 26,64). Hans magt er dog af en ganske anden kaliber end verdensrighernes. Under fristelsen i ørkenen forsøger han principielt den ondes magt og vælger i sin offentlige gerning at tjene Gud i hans Ånd. Derfor »salvede Gud ham med Helligånden og med kraft, han, som drog omkring og gjorde godt og helbredte alle, som var overvældet af djævelen. Thi Gud var med ham« (Ap. Gern. 10, 38).

Jesus bruger altså sin magt til at rive menneskene ud af den ondes vold og inddrage dem i sit guddommelige miljø. Efter at have besejret synd, lidelse, død og djævel møder han sine disciple ved bjerget i Galilæa. Han vil nu fortsætte sin forløsergerning gennem dem. Derfor giver han dem *missionsbefalingen*, som er evangelium på den hellige Treenigheds fest.

For sidste gang gentager han, at han er den Menneskesøn, Gud Far har givet al magt i himmel og på jord. Derfor vil han sende dem til alle mennesker ned gennem tiderne. Følgelig må apostlene på deres side udføre ordren gennem den kirke, hvis grundvold de skal være. Og Jesus lover at være med dem indtil verdens ende.

Ordre til mission

»Gør alle folk til disciple«. Der står ikke »mine« disciple, men »disciple«. Jesus identificerer sig med alle, som tror på ham (jfr. 1,70; 1,1-4): hans disciple er deres og vice versa. Discipel er hos Mattæus den, der gør Gud Fars vilje og derfor er optaget i Jesu familie (Mt. 12,50). Altså skal folkeslagene gøres til disciple ved 1. at døbes dvs. indlemmes i Jesu familie, som er Kirken, og 2. ved at lære at holde alle Jesu befalinger: både det, han har påbudt i bjergprædikenen (Mt. 5-7), og den husorden, han har skabt i sin kirke (Mt. 18).

Idet Jesus føjer stadig nye disciple til Gudsfamilien og sender dem ud i alverden, gør han også Kirken »vulkansk«. For hvad er mission andet end at Helligånden presser på for ved os at gennemtrænge verden med Treenighedens guddommelige miljø? *Elsebet Kieler*

LITURGISK KALENDER

- SØNDAG den 9.: 1. efter pinse, Treenighedsfest (hvid, s. 644).
- MANDAG den 10.: Margrethe af Skotland, enke, dronning (hvid, s. 936).
- TIRSDAG den 11.: Barnabas, apostel, martyr (rød, s. 936).
- ONSDAG den 12.: Johannes af St. Facundo, bekender (hvid, s. 940).
- TORS DAG den 13.: KRISTI LEGEMS FEST (hvid, s. 652).
- FREDAG den 14.: Basilius den Store, biskop, bekender, kirkelærer (hvid, s. 942).
- LØRDAG den 15.: Gudsmoders lørdagsmesse (hvid, s. [90]).
- SØNDAG den 16. 2. efter pinse (grøn, s. 658).

Bure og pedestaler

Af Aage Dyrkjøb

Pater L. Brunicardi har i Katolsk Ugeblad for 17. maj skrevet en artikel, der både vidner om et frodigt lune og om sand medmenneskelighed. Alligevel forekommer det mig, at de fremførte billeder ikke helt dækker, hvad der skulle bevises. Det er naturligvis hævet over enhver tvivl, at de omtalte præster (hvoraf F. Kerff er den første katolske præst, jeg har talt med) aldeles ikke følte sig stillet op på en pedestal som noget urørligt i forhold til menigheden, og mon der i det hele findes præster her i andet med en sådan indstilling? Jeg tror heller ikke, de respektive sognebørn har næret nogen som helst tvivl om præsternes gode hjerte og redbonne hjælp-somhed. Men noget sådant siger pater Drouzy heller ikke. Hans udtalelser er ordret følgende: »Bla.a. har menigheden alt for længe været tilbøjelig til at sætte præsten på en pedestal som et menneske uden almindelige problemer. Dette gav et skævt forhold. Præsten var et medlem af menigheden, og menigheden med dens præst skulle stå i verdens tjeneste.« Det fremhævede giver en anden mening, og her tror jeg, Drouzy har ret. Hvor meget sognebørnene end har værdsat deres præst, ja, har elsket ham, så har han dog langt mere været deres vejleder og beskytter, deres faderlige ven, end netop deres medbroder og ligestillede medarbejder inden for det kristne fællesskab. Sognebørnene har ikke betragtet ham som et jævnbrydigt menighedsmedlem, men som en foresat, og de har ikke anset ham for direkte engageret i samfundslivet, således som de selv var det.

Pater Drouzy mener i det hele taget, at kirken må stille sig solidarisk med verden i langt højere grad, end tilfældet har været. Han har for nylig skrevet en kronik i *Information* (for 13. maj), »Kirker i bur«, der siger noget væsentligt om kirkens situation i dag. Kirken må betragte sig som en del af den verden, vi lever i, og kan derfor ikke tillade sig på nogen måde at rejse skel mellem menigheden og »de andre«. Ret beset findes der nemlig slet ingen »andre«. Vi er alle sammen mennesker, der kommer fra Gud og går til Gud.

I den forbindelse kommer Drouzy ind på det aktuelle spørgsmål, om det er rigtigt i vor situation at rejse nye kirkebygninger, – om det ikke var bedre »at være kirker på vandring, rejsende uden bagage, kirker, der sætter det dynamiske og det profetiske over det organisatoriske.«

Man standser op ved en sådan tanke, kan ikke lade være med at fordybe sig i den og overveje de perspektiver, der

Århus

Sjøreen & Co.

Malerfirma
Århus N.

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 12 41 22 - Århus C
Missionshotellet ANSGAR

A. Mougard A/S

Entreprenør & murerfirma
Århus C
Tlf. 14 20 23 - 22 19 20

El-installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-installatør
Telefon 12 15 57
Hans Brogesgade 4, Århus C

Katolske begravelser

Ring til 12 28 66

H. J. Madsens

begravelsesforretning
Jægergaardsgade 17-19, Århus C

Århus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4 lin.)

MEJERIET JESTEBØ

Jydsk Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A
Århus N
Telefon 16 94 01

Største udvalg i radio-fjernsyn
-båndoptagere og grammofooner

Radio Thygesen

Ryesgade 24, Årh. C. Tlf. 12 00 99
lige ved katolsk kirke og
Rådhuspladsen 1, Århus C
Tlf. 12 10 11, overf. Grisebrønden

Svend Erik Laursen

GAS · VAND · VARME · BLIKKENS LAGER · SMEDE · MASKINVERKSTED

Tordenskjoldsgade 23a · Århus N.
Telefon (06) 16 85 33 · Giro 171 17

Aktieselskabet

Købmands- og Haandværkerbanken, Århus

Hovedkontor:
Store Torv 12, tlf. (06) 12 47 77
Indenbys afdelinger:
Søndre afd.:
Århus hovedbaneg., tlf. 12 40 88
Vekselkontor i banegårdshallen.
Langenæs afd.:
Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Poul Dudzinski

Aut. el-installatør
Christiansbjerg
Installationsforretning
Birkegade 7, Århus N.
Telefon 16 98 80
Lev. til katolske institutioner
Lys, kraft og varme
For at betjene vore kunder bedst
muligt har vi nu fået radiotelefon
i vore biler.

Svendborg

Toldbodsvejens

frugt, blomster og kranser

v/ Bent Høj
Svendborg. Tlf. 21 05 79.

Niels Madsens Maskinsnedkeri

Vestergade 24 - Svendborg
Tlf. 21 01 97
Lev. til de katolske institutioner

Svendborg Ligkistemagasinet

Katolsk Bedemand
v/ Hans Nielsen & Søn
Fruestræde 10, Svendborg
Tlf. 21 02 64

Kulkranen

Frederiksgade 2, Svendborg
Telefon 21 14 10
Kul - Koks - Olie

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10 - Svendborg
Telefon 21 10 16

Flytteforretningen 2021

Skattergade 5-7, Svendborg
Tlf. 21 20 21
Kontor i København:
Molestien 11, København SV
Tlf. VA 6060
Svendborg-København hver dag
Flytter alt overalt

Ure og optik

»BALANCEN«
v/ Knud Petersen
Møllergade 46,
Svendborg · Tlf. 21 19 20

Kompasretning, »Thrige« autopilot, alle nautiske spørgsmål

Hvidkjær-Sørensen
Strandhuse 36, Svendborg
telefon 21 33 34

Holbæk

Axel Smith's Eff.

v. Niels Hansen
Exam. aut. gas- og vandmester
Labæk 47 · Holbæk
Telefon 43 01 63

JENSEN & OLSEN

HOLBÆK TELF. 43 03 65
EL-INSTALLATIONER

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk
Telefon 43 30 01
Vogne og udsalg overalt i byen

Alt i bandager & sygeplejeartikler

Holbæk Materialhandel

Telefon 43 00 32
Kaj Andersen
Lev. til Sct. Elisabeth Hospital

*

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A, hver
tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent
ugens fem første dage fra kl. 10
til 13. Telefon PALÆ 2323.

åbner sig for fremtidig kristen aktivitet. Ville det ikke netop være at søge tilbage til kilderne, hvis kirken »gik ud i verden«, mellem menneskene, og hvis gudstjenesten blev afholdt under mere enkle former alle steder, hvor det var ønskeligt og muligt, om det så var i en stue, således som Kristus samlede med sine disciple?

Naturligvis betyder det ikke, at de bestående kirkebygninger skal gøres til museer. Det vil jo nok stadig være praktisk i en del tilfælde at have særlige kirkebygninger med hvad dertil hører. Men aktivitetsudvidelsen – for at bruge et moderne finanspolitisk udtryk – burde muligvis ligge på et andet plan.

Martin Drouzys tanker giver i høj grad stof til overvejelse, sikkert også til diskussion, men hans grundlæggende synspunkt, at kirken må stille sig solidarisk med den verden, vi lever i, kommer man ikke uden om.

Age Dyrkjøb.

Dagen for de syge

DAGEN FOR DE SYGE, som »De Syges Katolske Forbund« traditionsmæssigt afholder hvert år i juni måned på Rygård, finder i år sted *søndag den 23. juni.*

Takket være Assumptionssøstrenes store gæstfrihed og de skønne omgivelser, som parken i Rygård byder på, er denne dag et af årets lyspunkter for mange af de svagelige eller handicappede deltagere. Desuden giver den deltagere – syge som raske – en kærkommen lejlighed til at hilse på gamle venner og bekendte.

Messen, hvormed dagen indledes, vil i år blive celebreret af biskop Hans Martensen.

Dagens program er i øvrigt som følger:

Kl. 9.30 Messe i St. Therese Kirke, Hellerup. Der vil være lejlighed til skriftemål før messen. Kollekten går til dækning af dagens udgifter.

Kl. 11.00 Frokost. Der serveres kaffe og the, men madpakken må medbringes. Øl og sodavand kan købes på stedet.

Kl. 13.30 Foredrag.
Kl. 15.00 Eftermiddagskaffe eller -the.
Kl. ca. 16.00 Hjemkørsel.

Der vil også i dagens løb blive tid til lidt underholdning.

Man håber, at alle tidligere års elskværdige bilejere igen vil påtage sig transporten af svagelige deltagere, hvad enten det drejer sig om syge eller om ældre og dårligt gående. Bilister, som ikke tidligere har været med, men som kunne tænke sig at stille sig til rådighed, bedes henvende sig til deres sognepræst.

For en ordens skyld skal det tilføjes, at indbydelsen til dagen ikke er begrænset til svagelige og handicappede, men at ALLE, som har lyst, er velkomne til at deltage.

De, der underminerer Kirken

I det franske blad »La Croix« har den kendte teolog Jean Danielow anstillet disse betragtninger

Der går for øjeblikket en strøm af pessimisme gennem Kirken. Præsterne er bekymrede over en vis kølighed over for messen og sakramenterne. Fra alle sider hører man alarmerende meddelelser om nedgangen i antallet af præster. Man konstaterer – og sukker. Og man ser i denne situation en følge af en sekularisering, som ikke lader sig standse. Der-ved skaffer man sig uden større omkostninger en god samvittighed og gør ikke noget for at finde frem til de egentlige årsager, som man ellers ikke behøver at gå ret langt for at finde.

Under studenternes valfart til Chartres var der nogle, der på vejen uhindret uddelte et duplikeret skrift med titlen: »Chartres, en attest på selvtilfredshed og god samvittighed.« På det omtalte papir, der var affattet i den sædvanlige stil, blev valfarten gjort til grin, og endte med en opfordring til at gøre oprør. De studenter, jeg kender, rev lappen i stykker. De begynder at få nok af disse stupide slagord.

I begyndelsen af året cirkulerede der i Vendée et andet skrift, der som titel havde »Gud er død i Jesus Kristus«. Der hed i dette skrift, at julens store budskab er Guds død, »denne evige almægtige Gud, der har skabt verden«. Og »det er næppe nødvendigt at tilføje, at det hinsides ikke eksisterer«. Kristendommen er »den permanente revolution«. »Det eneste eksisterende er det menneskelige.« I et tidsskrift læser jeg, skrevet af en kendt pen: »De bønner, der går forud for og følger efter messens centrale handling, henvender sig til den hedenske Gud, hvis gunstbevisninger man må vinde ved hjælp af offergaver, og som i sidste instans er en utilgængelig og enevældig monark. Sproget i bønnerne indebærer et tilbud og en bøn. Det er, nærmere betegnet, lensvæsenets sprog.«

Det er nu på tide, at Guds folk råber sin vrede ud imod de løgnagtige slagord, man ustraffet fodrer det med. Og det skal være, så man kan høre det. Meningen er på ingen måde at underkende, at de kristne er forpligtede til ufortøvet at engagere sig i kampen for et mere retfærdigt samfund. Når biskop Helder Camara minder os om denne pligt, giver vi uforbeholdt vort bifald til kende. Men det, vi ikke kan tolerere, er, at man knytter denne appel til en stråteologi.

Det fejlagtige er, at opfordringen til at engagere sig i verdslige anliggender ledsages af en nedvurdering af det åndelige engagement. Det er helt forkert at sige: »De gjorde bedre i at deltage i et møde for Vietnam end i at gå til Chartres.« Og det er helt forkert at sige, at bønnen ikke er lige så vigtig som

verdslige handlinger. De, der bærer sig sådan ad, underminerer kristendommen indefra. Vi vil ikke mere vide af disse sørgelige ådselsgravere, der forkynder Guds død som essensen af påskebudskabet.

Og hvem er det så, man gør nar ad? Hvis Gud ikke er »den almægtige Fader, himlens og jordens Skaber«, må vi slette den første artikel i trosbekendelsen. Hvis Guds Søn ikke er undfanget ved Helligånden i en jomfrus skød, må vi slette den anden. Og hvis Kristi fysiske legeme ikke er opstået fra de døde som førstegrøden af vor egen legemlige opstandelse, må vi slette den tredje.

Men det er netop alt dette, man ustraffet begynder at sige og skrive. Hvis kristendommen imidlertid ikke er Guds egen indtrængen i den menneskelige historie, hvorved han vender op og ned på alle de positivistiske og rationalistiske påstande, der erklærer en sådan indtrængen for umulig og behandler den som en myte, er kristendommen strengt taget ikke andet end en vag humanisme, Kristus er en morallærer, og næstekærligheden en form for politik.

Det, vi ikke mere vil være med til, er, at man under påskud af at ville gøre en verdslig indsats nedbryder det åndelige liv, under påskud af at ville føre mennesket fremad nedbryder tilbedelsen af Gud, under påskud af profetisme nedbryder sakramenterne, og at man under påskud af sekularisme nedbryder præstedømmet. De allerfleste af de kristne og det store flertal af præster har fået nok af disse præster og lægfolk, som snigmyrder troen.

USÆDVANLIG LITURGI I CHARTRES

Da de 7-8000 katolske studenter, der deltog i valfarten til Chartres den 5. maj – den første af to valfarter – ankom til domkirken, mødte der dem et forunderligt syn, fortæller La Croix.

I koret var stillet et umådeligt bord i T-form, forsynet med lys, der blev tændt, mens studenterne syngende drog ind i kirken. Desuden stod der 100 kalker til brug ved gudstjenesten.

Med msgr. Delarue som hovedcelebrant drog en procession på 140 præster ind og fejrede sammen med biskoppen en koncelebreret messe.

Canon blev sunget i en ny form, der var blevet godkendt af det romerske liturgiske »Consilium«. Referenten, F. Lacambre, skriver, at forvandlingsordenen, sunget af disse 140 præster, virkede meget stærkt. Man havde en næsten fy-

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
af Fritz Kapper
Odense H.

Tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
BILTILFØRRELSING

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

BLOCH's BOG CLEARING
K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger

Holger Dall
Malermester
Paludan Müllersvej 1,
København V.
Tlf. Eva 4151

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF T OG
VACUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. A/S
K. K. L. Simonsen's eftf.
Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

VI
ER TIL
FOR
DEM

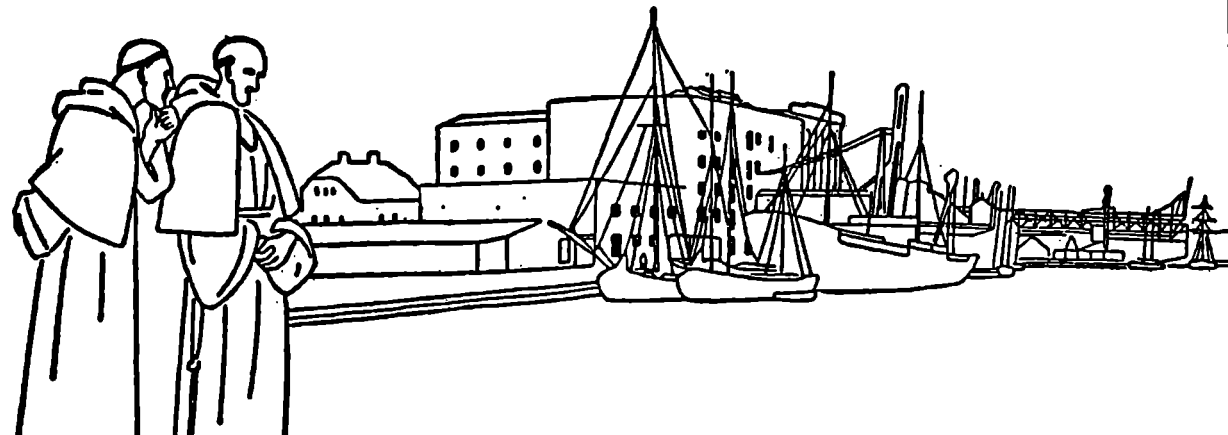

LANDMANDSBANKEN

Chr. Hansens kødudsalg
Gl. Kongevej 163
København F.
Telefon Eva 6465 og 6466

BRDR. MEYER
Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Bliv børnehavvelererinde!
Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

MUNKE MØLLES GLUTEN

sisk fornemmelse af, at Jesus Kristus var kommet tilbage til sit folk.

Nadveren blev uddelt under begge skikkelser til samtlige deltagere, og trods det store antal foregik uddelingen let og uden vanskeligheder.

DEN HELLEGE FRANS' 3. ORDEN

har møde i Sct. Annæ Kirke, Amager, onsdag den 12. juni kl. 19.30.

Udviklingen i CSSR

Praha - KIPA

De czechoslovakiske biskoppers reha-biliteringskommission er i fuld gang med arbejdet. Alle præster, ordensfolk og lægfolk, der mener at være blevet generet på grund af religions-udøvelse, er anmodet om at lade høre fra sig.

Samtidig har de czechoslovakiske myndigheder givet deres første tilladelse til, at en biskop, som det hidtil har været forbudt at udøve sine embedspligter, må genoptage sin gerning. Det drejer sig om den 81-årige biskop Karel Skoupy af Brno, der har været ude af stand til at virke siden 1953, da han nægtede at sværge den troskabsed til regeringen, som man den gang forlangte af ham. Under et besøg hos den nuværende kulturminister, Miroslav Galuska, svor han en troskabsed til det nye regime.

Også på mange andre fronter kan det kirkelige liv i Czekoslovakiet reorganiseres. For eksempel er en anden biskop, som også af det tidligere regime er blevet hindret i at udøve sine embedspligter, den 58-årige hjælpebiskop i Praha, Kajetan Matousek, blevet formand for det nyorganiserede czechiske Caritas, som under de tidligere forhold var snævert knyttet til den såkaldte fredspræstebevægelse, der nu er i miskredit.

La Croix meddeler, at St. Vincent Søstrene i Slovakiet og Karl Borromæus Søstrene i Bøhmen-Mähren har fået tilladelse til at genoprette deres Klostersamfund og modtage postulanter. Disse samfund blev ophævet ved en administrativ bestemmelse i 1950, og søstrene henvistes til enkeltvis at arbejde i arbejdslejre, alderdomshjem o.lign. Før ophævelsen af de religiøse samfund var der omkring 800 St. Vincent Søstre i Czekoslovakiet.

Skt. Dominikus' Ordens

lægmandgrens næste møde finder sted søndag den 9. juni kl. 9.30 i Ordrup.

Mother Anastasia fra Assunta Hospitalet i Malaysia vil tale om:

DE KRISTNES PLIGT
TIL AT HJÆLPE

Lejlighed søges

i eller omkring København af et ungt par, der gerne vil giftes, men mangler et sted at bo.

M. P. Jepsen

Jægersborg Kaserne
Gentofte. Tlf. GE 9655

Bekendtskab søges

af enkemand 45 år - tjenestemand bosiddende i København, med dame i passende alder - event. ægteskab.

Billet mrk. J. 8.

til bladets annonceekspedition,
Hauchsvej 8, København V.

Tandlæge

P. Lombolt Maack har åbnet praksis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret
Studiestråde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvej 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Fint arbejde - Trla 6070 rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon *82 81 33

F. Fechtenburg & Søn

autoriseret installatør

Tlf. 12 86 00

Hjallesevej 46, Odense

K&K

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Benzon's

Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand

* 34 46 01

Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

LÆRER eller LÆRERINDE

Sct. Ib's Skole, Horsens, søger en seminarieuddannet lærer eller lærerinde til tiltrædelse 1. august 1968.

Sct. Ib's Skole er en katolsk friskole med fuldt årgangsdelt hovedskole og børnehaveklasse (klassekvotient: 15). Det bemærkes, at ansøgere ikke behøver at tilhøre den katolske kirke.

Løn og ferie m.v. som ved det kommunale skolevæsen.

Ansøgninger fra lærere, der interesserer sig for de nye pædagogiske tanker, (»Lille-skole«, »Matematik i 1. klasse« osv.) og som har en positiv indstilling til en kristen skoles ånd, vil være særdeles velkomne.

To eller flere af følgende fag må have interesse: Regning (og matematik) i de mindre klasser, biologi, historie, tysk i 7. klasse. Interesse for dramatik vil være en fordel.

Ansøgningsfristen udløber den 15. juni 1968.

Nærmere oplysninger ved henvendelse til inspektør Jens Møller, Sct. Ib's Skole, Kildegade 18, Horsens. Telefon (05) 62 33 79, bedst mellem kl. 14-15.

Filmtog af Bjørn Rasmussen • Saga i 25 år

En amerikaner i Paris genoptaget

1. bind af Bjørn Rasmussens store opslagsværk

To kendte skikkelser, der hver på sin vis har sat deres præg på »Katolsk Ugeblad«, men er fælles om deres store interesse for filmkunsten, har næsten samtidig sendt en bog på markedet. Martin Drouzys bog om Vatikankonciliet blev præsenteret i sidste uge, og lige før forelå første bind af Bjørn Rasmussens »Filmens Hvem Hvad Hvor«. Det indeholder danske titler og biografier 1929–1967 og vidner om vor førende danske filmkyn-diges enorme viden og kompetence. Det er naturligvis Politikens Forlag, der står bag udgivelsen, som kan føjes til den efterhånden lange række håndbøger af Hvem-Hvad-Hvor-typen, men udgiveren lægger ikke skjul på, at man er Filmfonden stor tak skyldig for økonomisk og moralsk støtte til det krævende projekt.

De tre næste bind handler om udenlandske film, og bind fem, der udkommer i efteråret 1969, omfatter 150 udvalgte tonefilm. Da filmvidenskabens Mekka fortsat ligger i Frankrig, er der sideløbende med det danske forord og den danske vejledning i bogens brug en fransk oversættelse, og det er en udmærket idé.

Man kan faktisk ikke anmelde et sådant værk, hvis det at anmelde også betyder, at man skal komme med kritiske bemærkninger. Det ville være en ren tilfældighed, om man skulle løbe på fejl og forglemmelser. Ihu-kommende manden, der står parat foran boghandlerens dør den dag i året, Kraks Blå Bog udkommer, er jeg – altså sådan set helt tilfældigt – kommet til at se, at der mangler én person i bogen: Helge Kristensen,

halvstuderet røver, konsulent for dansk filmselskab i 11 år, ekspert i projekter, som er uigenemførlige i Danmark. (Som producenten sagde, da HK mødte med et manuskript til en film om »Gjøngehøvdingen«: Det har én stor fejl, det er meget bedre end Carit Etlar.)

Men det jeg ville sige var: ingen læser af denne film-side kan undvære Bj.R.s filmbøger.

25 års Saga

Saga Film der nu deler studier med »Palladium« i Hellerup havn, kunne fornylig – i strålende sol og med reception i kantinen og på den dejlige terrasse med udsigt ud over sundet – fejre 25 års jubilæum.

Saga er vel nok det selskab, der i mest udpræget grad har sat de folkekære og velkendte danske lystspil og folkekomedier i serieproduktion: »Moster fra MoIs«, »I de lyse nætter«, »Baronessen fra Benzintanken« osv.

Man må dog ikke glemme, at selskabet også har særdeles seværdige film som Johan Jacobsens og Soyas »Soldaten og Jenny« og »Der kom en dag«. Med »5 mand og Rosa« forsøgte man at reformere det anstrengte danske filmlystspil til det bedre, og resultatet var både morsomt og charmerende, men man kan ikke komme uden om, at det er tyndt te og fed sirup, der har været mest fremtrædende i de første 25 år.

En amerikaner i Paris

Carlton Teatret i København har gjort noget helt rigtigt i den begyndende sommervarme, og man må håbe, det lønner sig: taget den amerikanske mu-

sical »En amerikaner i Paris« på programmet. Denne musical ikke blot overgår alle andre filmmusicals – »My Fair Lady« og »West Side Story« inklusive. Den er ganske simpelt en af de mest vidunderlige film, der nogensinde er lavet.

Inspirationen har været George Gershwins orkesterfantasi »En amerikaner i Paris«, som Gene Kelly har skabt en filmballet over. Balletten er højdepunktet i en perlerække af scener, der udgør dette afslappede mesterværk af en film.

Handlingen: Historien om den amerikanske maler i Paris, der kommer til at forelske sig i en god vens forlovede, samtidig med at han har besvær med en rig amerikansk dame, som også er forelsket i ham, er den enklest mulige, og dog er der i filmens komposition en idérigdom og en poesi, der danner et afvæbnende og helt vidunderligt hele.

Gene Kelly spiller selv hovedrollen, og uden at stille sig selv i relief går han ind i det lille team af skuespillere: Leslie Caron som den søde pige, Nina Foch som hendes egentlig meget sympatiske rivalinde. En meget sjov rolle har pianisten Oscar Levant, der var Gershwins gode ven, og nærmest spiller sig selv. Helt fantastisk er hans medvirken i komponistens »Concerto in F«, der bare er et af de mange kønne og herlige musik- og dansenumre. Endelig ser man den store franske showkunstner Georges Guetary, som Carons sympatiske forlovede.

Iscenesætteren? Naturligvis Vincente Minelli. Der har skabt en perle, der kan nydes 5, 10 og 50 gange og genoptages igen og igen de næste 100–200 år.

HK

Robert F. Kennedy

»L'America che uccide i profeti« – Amerika som ihjelslår profeterne – var den barske forsidedekommentar, som det italienske katolske blad »Rocca«, der udgives af »Pro Civitate Christiana« i Assisi, bragte efter mordet på Martin Luther King. Den sorg, som har grebet USA efter det nye mord på en fremragende lederskikkelse, antyder, at kommentaren er lige hård nok. Det giver ikke desto mindre USA og resten af verden anledning til samvittighedsransagelse, at det netop er tre lederskikkelser, som alle har stået som udtryk for fornyelse, brud med det bestående, der må omkomme for den vold, de selv var modstandere af. Var der tre mennesker, verden dårligt kunne undvære, var det John F. Kennedy, Martin Luther King og Robert F. Kennedy.

Gode kristne var de, folk som ønskede at omsætte deres idealer og evner i gerning, så det kom menneskeheden til gode, folk der havde en realistisk opfattelse af magtapparatets muligheder og vel at mærke indså at dets eneste berettigelse var, at det først og fremmest brugtes i de smås og fattiges tjeneste.

Den oprigtige sorg, kirkeledere med paven i spidsen har udtrykt på kristenhedens vegne tager alle mennesker af god vilje del i. Det samme gælder medfølelsen med de så hårdt ramte familier, der ikke desto mindre bærer tragedien med forbilledlig værdighed. Måtte det ikke være forgæves.

HK

katolsk ugeblad

14. JUNI 1968
116. ÅRGANG

24

1 år efter - 20 år efter

Det er et år siden, at juni krigen mellem Israel og araberne fandt sted og 20 år siden staten Israel blev oprettet. I den tid har der ikke været fred - højst våbenstilstand.

Se midtersiderne

Side 5

Den venstreorienterede katolicisme i England samler sig om en bevægelse og et blad, der hedder

I vort bispedømme...

Jesu Hjerter Kirke

Fredag den 21. juni, Jesu Hjerter fest: Det hellige sakramente er udstillet efter messen kl. 17, bodsandagt kl. 19.30 og højmesse med kort prædiken kl. 20.

Pater Knud Aage Nielsen er bortrejst 4. august til 3. december, da han skal aflægge det tredje prøveår i Pullach ved München.

Sakramentskirken

Det påtænkes at flytte sognets hverdagsmesse fra kl. 7.30 morgen til kl. 19 aften. Sognepræsten opfordrer sognets medlemmer til at give udtryk for deres mening.

St. Knud Lavards Kirke

Da formodentlig nogle af sognets børn vil påbegynde skolegang i ikke-katolske skoler, er det vigtigt, at disse tilmeldes katolsk religionsundervisning samtidig. Der vil søges bygget en undervisning op, som respekterer aldersklasserne, og der kan ikke garanteres særundervisning for børn, som ikke meldes til i tide.

Til hjælp ved religionsundervisningen er der brug for kateketer, som vil påtage sig en ugentlig eftermiddagstime, fortrinsvis fredag. Interesserede bedes melde sig til en af præsterne.

Pastor Kaare Osorio er bortrejst 30. juni - 7. juli.

St. Therese Kirke

I tiden for skolernes sommerferie, 24. juni - 13. august, er der kun én messe, nemlig kl. 11.30.

Søndag den 23. juni holdes i stedet for højmesse kl. 9 en messe kl. 9.30 for De syges Forbund, der holder sammenkomst på Rygård fra morgentrossen og indtil eftermiddagsmessen kl. 17.45. Biskop Hans Martensen er celebrant og prædikant.

Hørsholm

Søndag den 16. juni holder biskoppen gudstjeneste kl. 10 sammen med menigheden. Efter messen ønsker biskoppen at hilse på de fremmødte. Præsterne håber, at kirkens ombygning må være afsluttet inden den dag.

Helsingør

Af hensyn til turisterne holdes højmassen om søndagen kl. 10 på latin.

Glostrup

Søndag den 23. juni messe kl. 10 på Teknisk Skole.

Roskilde

Jesu Hjerter fest, den 21. juni, læses messe kl. 19.30.

Frederikssund

Søndag den 16. juni læses messe kl. 10 på den private mellem- og realskole, Kocksvej 6.

Ledreborg slotskirke

Hver søndag læses messe kl. 9.

Tåstrup

Søndagsmesserne læses: Søndag den 16. juni kl. 7.30 og 10, den 23. juni kl. 7.30 og 16.30 og den 30. juni kl. 7.30 og 10.

Der er blevet valgt et menighedsråd for Tåstrup, i hvilket 8 lægfolk med 2 suppleanter er blevet indvalgt.

Slagelse

På grund af sognepræstens retrierte læses ingen messe 17.-20. juni, begge dage incl.

Søndag den 23. juni er der messe kl. 8, 9.30 og 17. Efter denne oprettes en børnelejr på Kisserupgård. Lejren slutter med en eftermiddagsmesse den 30. juni.

Rubrikken fortsættes side 3

Studieuge om religionsundervisning

I PINSENUMMERETS artikel »Nye religionsbøger« henviste vi fejlagtigt til et program, der ikke fandtes i bladet. Vi beklager fejlen, som ikke skyldtes artiklens forfatter, og bringer her programmet for

STUDIEUGEN 1968

Det daglige program for hold I og II:

Kl. 9.00- 9.30:	Indøvelse af sange og liturgi. Pastor Ib Hjorth og organist Erling Rasmussen.
Kl. 9.30-11.30:	Foredrag og diskussion (Pause: 10.30-10.45).
Kl. 11.30:	Messe.
Kl. 12.30:	Frokostpause.
Kl. 14.15-16.00:	Gruppearbejde (stående kaffe kl. 15.00-15.15).
Kl. 16.00-17.00:	A.V.-time.

Tirsdag den 2. juli

FORMIDDAG

HOLD I

Præsentation af »Gud kalder dig«
Pædagogik, teologi og metode:
Pastor G. Kreienbühl.

HOLD II

3 indlæg med kateketernes erfaringer:
1) Programmets indhold: P. Meertens
2) Liturgiske øvelser: Søster Vinfrida
3) Forældrekontakt: Fru Bock
Diskussion under ledelse af pastor Jørgen Hviid.

EFTERMIDDAG

Gruppearbejde:

- 1) Liturgiske øvelser: Pastor L. Messerschmidt.
- 2) Musik og rytmik:
Organist Erling Rasmussen.

Præsentation af »Gud kalder dig«
Pædagogik, teologi og metode:
Pastor G. Kreienbühl.

Lysbilleder fra Canada: Pastor G. Kreienbühl.

Onsdag den 3. juli

FORMIDDAG

HOLD I

»Forkyndelse i katekesen«:
Pastor L. Messerschmidt.

HOLD II

»Om at kende« (Bodens sakramente):
Pastor Jørgen Hviid.
Diskussion.

Dagen for de syge - på Rygård

DAGEN FOR DE SYGE, som »De Syges Katolske Forbund« traditionsmæssigt afholder hvert år i juni måned på Rygård, finder i år sted *søndag den 23. juni*.

Takket være Assumptionssøstrenes store gæstfrihed og de skønne omgivelser, som parken i Rygård byder på, er denne dag et af årets lyspunkter for mange af de svagelige eller handicappede deltagere. Desuden giver den deltagere - syge som raske - en kærkommen lejlighed til at hilse på gamle venner og bekendte.

Messen, hvormed dagen indledes, vil i år blive celebreret af biskop Hans Martensen.

Dagens program er i øvrigt som følger:

Kl. 9.30 Messe i St. Therese Kirke, Hellerup. Der vil være lejlighed til skriftemål før messen. Kollekten går til dækning af dagens udgifter.

Kl. 11.00 Frokost. Der serveres kaffe og the, men madpakken må medbringes.

Øl og sodavand kan købes på stedet.

Kl. 13.30 Foredrag.

Kl. 15.00 Eftermiddagskaffe eller -the.

Kl. ca. 16.00 Hjemkørsel.

Der vil også i dagens løb blive tid til lidt underholdning.

Man håber, at alle tidligere års elskværdige bilejere igen vil påtage sig transporten af svagelige deltagere, hvad enten det drejer sig om syge eller om ældre og dårligt gående. Bilister, som ikke tidligere har været med, men som kunne tænke sig at stille sig til rådighed, bedes henvende sig til deres sognepræst.

For en ordens skyld skal det tilføjes, at indbydelsen til dagen ikke er begrænset til svagelige og handicappede, men at ALLE, som har lyst, er velkomne til at deltage.

EFTERMIDDAG

Gruppearbejde:

- 1) Musik og rytmik:
Organist Erling Rasmussen.
- 2) Formning: Søster Anna Kristina.

Gruppearbejde i 4 grupper:

- 1) 2 grupper forbereder et forældremøde om børns samvittighedsopdragelse med henblik på skriftemål og en bodsandagt.
- 2) 2 grupper forbereder en første kommunionstrætte og liturgien til en første kommunionmesse.

A.V.-time: »Opstandelsen«: En lysbilledserie af Ph. Joudiou. Organist Erling Rasmussen.

Torsdag den 4. juli

FORMIDDAG

HOLD I

»Det psykologiske grundlag for religionsundervisningen«: Pastor Jørgen Hviid. Diskussion.

HOLD II

»Herrns Måltid«: Pastor L. Messerschmidt. Diskussion.

EFTERMIDDAG

Gruppearbejde:

- 1) Formning: Søster Anna Kristina.
- 2) Liturgiske øvelser: Pastor L. Messerschmidt.

Fortsættelse af gruppearbejdet.

A.V.-time: »Brødet som tegn«: En lysbilledserie af Pastor Ib Hjorth O.M.I.

Fredag den 5. juli

FORMIDDAG

HOLD I

»Forældrebreve og forældrekontakt«: Overlærer, fru Erngård. Diskussion.

HOLD II

»Guds magtfulde gerninger« (Om sakramenterne): Pastor Kaare Osorio. Diskussion.

EFTERMIDDAG

»Anvendelse af billedmateriale«
Pastor K. Kreienbühl.

Fortsættelse af gruppearbejdet.

A.V.-time: Musik i religionsundervisningen:
Organist Erling Rasmussen.

Lørdag den 6. juli

Plenarmøde for alle.
Gruppearbejdet præsenteres af hold II.

Fra vort bispedømme...

Haderslev

Sognepræsten meddeler, at de børn, der ønsker at blive konfirmeret i påsken 1969, bør melde sig nu og samtidig begynde med søndagskirkegangen, idet han ikke agter at konfirmere børn, der kun kommer de sidste 3 søndage.

Endvidere undrer det sognepræsten, at der er mange ikke-kirkegængere, der giver kirkebidrag, medens nogle kirkegængere ikke gør det.

Herning

Søndag den 16. og 30. juni læses messe kl. 10.

Horsens

Pater Szymaszek holder polsk prædiken og skriftemål søndag den 30. juni.

Sognepræsten meddeler, at de børn, som på skolen har været undervist med henblik på deres førstekomunion, nu er så vidt forberedt, at det står til forældrene at træffe en aftale om, hvornår børnene skal komme til deres første skriftemål. Derefter tager forældrene selv deres barn med til førstekomunion og søger at gøre dagen til en festdag for barnet.

De børn, som i år var til trosbekræftelse samt det kommende års hold indbydes med deres forældre til en sammenkomst inden sommerferien. Personlig indbydelse vil blive sendt ud.

Bidrag til kirkens restaurering modtages gerne, da det påtænkes at søge istandsættelsen gennemført i den kommende sommerferie, således at skolens gymnastiksal kan benyttes til gudstjeneste, mens arbejdet står på.

Vejle

I ferietiden er der kun én messe om hverdagen, og denne læses kl. 6 i søstrenes kapel. Søndagsmesse kl. 8 og 10.

Søndag den 16. holdes synodemøde, og pater Irenæus Capellen læser messe for deltagerne kl. 11.15.

Familiemessen den første søndag i måneden udgår i juli og august.

Aalborg

Jesu Hjerter fest den 21. juni holdes andagt kl. 15 for Eukaristisk forening med efterfølgende generalforsamling.

Århus

Jesu Hjerter fest den 21. juni holdes aftenmesse med prædiken kl. 19.30.

Prædiken i onsdagens aftenmesse bortfalder i ferietiden.

Grenå

Søndag den 23. juni læses messe kl. 10.

Odder

Søndag den 16. juni læses messe kl. 10.15.

Pindstrup

Søndag den 16. juni kl. 10 læses messe.

Ulstrup

Søndag den 16. juni læses messe kl. 10.

BERIGTIGELSE

Ved en beklagelig fejltagelse stod der i *Katolsk Ugeblad*, nr. 19, under rubrikken »I vort bispedømme« i forbindelse med sr. *Benedictas* udtræden af St. Hedvig Søstrenes kongregation, at sr. *Benedicta* havde høvedet, »at der i 1970 her i landet kun vil være 10 nonner under 50 år og 20 under 60 år«. I virkeligheden gælder disse tal kun St. Hedvig Søstrenes kongregation og ikke ordenssøstrene her i landet som helhed.

Bibelhøjskolen udvider

I vinterhalvåret 1968-69 indbyder Katolsk Bibelhøjskole alle voksne til at deltage i gennemgang af Det nye Testaments lære om Kristus i perioden fra hans dåb i Jordan til Palmesøndag.

Gennemgangen vil forme sig som en serie foredrag på 12, nemlig 7 før og 5 efter jul. Efter hvert foredrag er der mulighed for drøftelser, ligesom foredragsholderne står til rådighed med hjælp til dem, der i tilknytning til bibelhøjskolen måtte ønske at arbejde med stoffet hjemme, privat eller i grupper.

Som foredragsholder fungerer Elsebet Kieler samt præsterne Hubert Messerschmidt, Lars Messerschmidt og Kaare Osorio.

Hidtil har bibelhøjskolen kun virket eet sted, nemlig i Skt. Joseph Søstrenes skole på Østerbro i København. Fra den nye sæson bliver området udvidet til at

omfatte fire forskellige steder i landet, nemlig foruden Østerbro Skt. Knud Lavards præstegård, Kgs. Lyngby, Skt. Albani skole, Odense, samt Skt. Knuds skole, Århus.

Tilmelding sker og nærmere oplysning fås for Østerbros vedkommende hos Johannes Pallisgaard, Østbanegade 5,4, Kgs. Lyngby, hos Anders og Anna Hjorth, Cedervænget 23, Virum, og Birgit Wohlert, Åbrinken 20, Virum, i Odense hos Hans Jensen, Kongensgade 23, Odense, samt i Århus hos Bengt Arlund Jensen, Digtergangen 23, Åbyhøj.

Gebyret for deltagelse udgør 50 kr., hvoraf halvdelen betales ved skolens begyndelse, og den anden halvdel betales første mødedag efter jul. For Kgs. Lyngby gælder dog, at gebyret er 30 kr. for enkeltpersoner og 50 for ægtepar, som betales ved skolens begyndelse.

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:
Bernard Eric Jensen (litteratur),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionsudvalg:
Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg.

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Frimurere, der konverterer

Der er i den senere tid skrevet meget i verdenspressen om frimurerne og den katolske kirke. Oven i købet er vor nordiske katolske bispekonference impliceret i sagen. Som nu i det kendte franske blad »Le Monde«, hvor det blev hævdet, at Kongregationen for Troslære havde givet de nordiske biskopper grønt lys til at tillade, at frimurere blev i deres loge, hvis de konverterede til den katolske kirke. Andre steder skrev man, at Vatikanet dementerede, at man havde givet sit tilsagn til, at konvertitter, der havde været frimurere, kunne forblive i ordnerne. Osv.

Det er rigtigt, at den nordiske katolske bispekonference tog spørgsmålet op for nogle år siden. Der var en aktual anledning, idet en mand, der tænkte på at konvertere, ikke kunne se, at der var grund til at bryde med det loge-broderskab, som var en del af hans liv. Det er ikke alle i udlandet, der ved, at der er stor forskel på frimureriet i Norden og i lande, hvor man identificerer en frimurer med antiklerikalisme og ateisme. Det svenske frimurerforbillede, som følges overalt i Norden, er nemlig ikke blot en mand, der tror på Gud. Han skal være praktiserende kristen. Mange lutherske biskopper og præster er frimurere. I Sverige er der tradition for, at kongen er ordenens stormester (samtidig med, at han er statskirkens overhoved).

De skandinaviske frimurerloger har kun lidt forbindelse med frimurere i andre lande. Kontakten udadtil begrænses stort set til den skotske loge, og der er ingen tilknytning til organisationer som »Grand Orient« og lignende foretagender med en fjendtlig indstilling overfor kristendommen og den katolske kirke. Er man ikke på det rene med forskellen på loger af netop nævnte karakter og de nordiske, kan efterretningerne fra det nordiske bispemøde selvfølgelig se lidt sensationelle ud — ellers ikke.

Vore biskopper besluttede på 1967-mødet at benytte sig af den ret de ifølge Motu Propriet »De Episcoporum Muneribus« af 15. juni 1966 havde til at dispensere fra visse pålæg i den kanoniske lov. Beslutningen blev, som det sig hør og bør, meddelt Rom, og den dag i dag har bispekonferencen ikke modtaget noget brev fra nogen romersk kongregation eller lignende myndighed, der kritiserer beslutningen, som i øvrigt lå klar i hvert fald allerede i begyndelsen af 1967, hvor den blev offentliggjort i en artikel af biskop John W. Gran, Oslo. (Se »Katolsk Ugeblad« nr. 16/1967). Det undrer, at verdenspressen først har kastet sig over sagen nu. **HK**

ANDRE SKRIVER:

Hvad med radioens underholdningsafdeling?

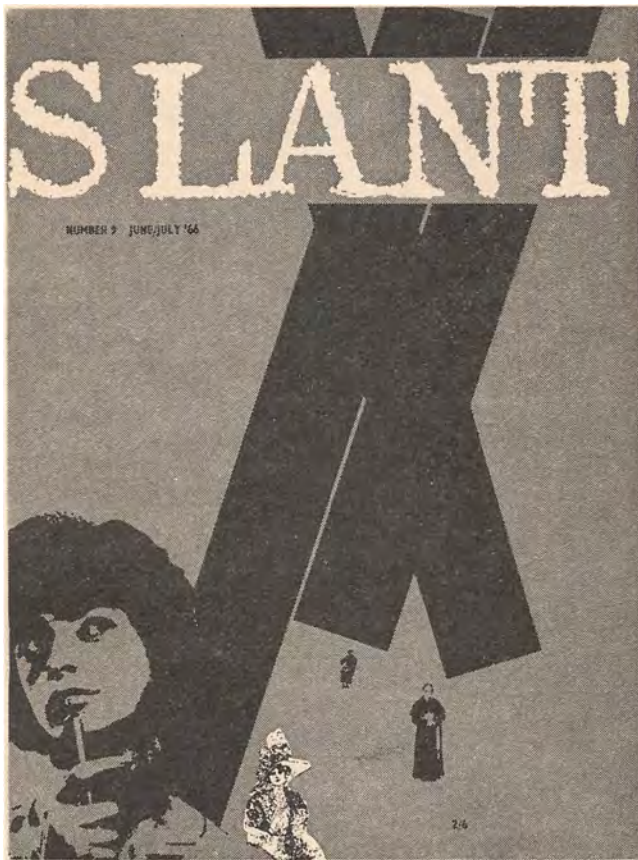
I anledning af vielsen af den ny biskop af Viborg er problemet om at flytte bispevielserne fra Københavns Domkirke ud til det pågældende stift blevet aktuelt.

Kristeligt Dagblad skriver, at man, inden man for alvor tænker på at foreslå den lovændring, der skal til, for at bispevielser kan foregå uden for København, betænker dels, at en indvielse i landets hovedkirke understreger kirkens enhed, dels at bispevielsen er den eneste lejlighed, hvor den nære kontakt mellem stat og kirke finder et synligt udtryk. Bladet mener, at det vil være tvivlsomt, om f.eks. kongefamilien, domstolene, værnene m.m. i så fald vil blive repræsenteret.

Højskolebladets redaktion skriver herom: »Kristeligt Dagblad går ud fra som en fastslået kendsgerning, at Københavns Domkirke er landets hovedkirke, men den sag er der jo ikke enighed om blandt folkekirkens medlemmer. Nogle af os kan ikke godkende en lagdeling

med hovedkirke, mellemkirker og underkirker og kan derfor ikke indse, at en udflytning til stifterne skulle være en katastrofe for kirken. Tværtimod, bispevielserne trænger til at komme ned på et jævner plan, befriet for fastelavnsoptøget af uniformerede, ordensbængte og fjerbuskprydede personer.

Særlig anstødeligt er militærets, undskyld værnenes, fremtrædende placering ved disse lejligheder. Består stadig den traditionsrlge hjertelige forståelse mellem kirkens mænd og generalerne, — eller hvad begrundes forsvarsstatens særstilling? Bliver f.eks. postetaten lige så fyldigt repræsenteret? Placeres statsbanernes folk side om side ved værnscheferne? Og hvad med andre udmærkede statsforetagender som skolerne, hospitalsvæsenet, radioens underholdningsafdeling, skov- og klitvæsenet, SAS, fyrvæsenet samt statens redskabsprøver? Skal de ikke være med til at indsætte den nye biskop over Viborg stift?

- venstrekatolicismen i England

Under sit besøg i England besøgte Bernard Eric Jensen et omdiskuteret tidsskrifts redaktion. SLANT er både navnet på et blad og på en bevægelse

Der er vel ikke mange katolikker på kontinentet, der har hørt om SLANT, men sikkert er det, at de fleste engelske katolikker på et eller andet tidspunkt har stødt på dette navn. SLANT er navnet både på en gruppe unge katolikker og på det tidsskrift, de udgiver. SLANT er blevet kendt, fordi de adskillige gange har provokeret engelsk katolicisme, – ikke sådan at forstå, at de har lavet demonstrationer i kirken eller lignende, – nej, provokationen er at finde i *den politiserede kristendomsopfattelse*, som de går ind for. SLANT er den katolske deltagelse i »THE NEW LEFT« (det nye venstre), altså den nye socialistiske bevægelse, der stadig vinder nyt terræn i Vesteuropa.

SLANT startede som et studenter-tidsskrift ved universitetet i Cambridge, men senere, da det vandt udbredelse ud over dette så snævre milieu, blev det overtaget af det katolske forlag SHEED & WARD, der ligeledes udgiver SLANT-gruppens bøger. Den nære tilknytning til forlaget kommer også til udtryk i, at de 2 ansvarshavende redaktører af SLANT, Francis McDonagh og Martin Redfern er ansat ved forlaget. SLANT-gruppen har engageret sig i *udforskningen af ideen* om, at en alvorlig kristen overbevisning medfører en forpligtelse til at være socialist.

Som en introduktion til SLANT bringes her et interview med nogle af redaktørerne, og i en senere artikel vil jeg behandle en række af deres publikationer – her især »SLANT MANIFESTO – Catholics and the Left«. Det følgende er en sammenfatning af en samtale, der varede et par timer, og hvori Francis McDonagh og Martin Redfern deltog sammen med Laurence Bright O.P. og Bernard Sharratt. Jeg vil ikke i det følgende skelne mellem de forskellige personer, da dette ville blive for kompliceret i en introduktion, men jeg lovede at understrege, at gruppen som sådan ikke er fuldstændig homogen, og at de hver især har deres tolkning af, hvad SLANT egentlig burde være.

– *Hvilken central idé samles SLANT-gruppen om?*

– Der har vist nok aldrig været én central idé, men fælles for os var, at vi mente og følte, at der var en klar forbindelse mellem en progressiv teologisk holdning og en venstreorienteret politisk overbevisning, og dette var i og for sig tilstrækkeligt til, at gruppen kunne dannes. Inden for gruppen kan man sige, at der har været forskellige veje til dette standpunkt. Oprindeligt var der 2 hovedveje til deltagelse i SLANT. Nogle kom fra et mere direkte socialistisk engagement, og for dem betød de senere års fornyelse i kirken, at de

var i stand til at genoptage et alvorligt kristent engagement. De andre nåede frem til SLANT gennem den progressive teologi. Afgørende var her opdagelsen af, at kristendommen ikke drejede sig om det personlige Gudsforhold, men om det menneskelige fællesskab, Gudsfolket. Dette pegede tydeligt frem mod en tænkning, der satte fællesskabet i centrum i modsætning til den individualistiske kristendomsforståelse, som længe har hersket i Vesteuropa.

Nu udgør vi ikke længere nogen homogen gruppe, idet der er mange forskellige nuancer både i vores politiske og i vores teologiske stillingtagen, men vi opfatter denne spredning som frugtbar og regner med, at den gør gruppen mere dynamisk. Nogle betoner langt mere det socialistiske og opfatter sig primært som socialister, mens andre som f. eks. Terry Eagleton er mere knyttet til det teologiske og søger at skabe en syntese mellem kristendommen og socialisme. Sikkert er det, at vi alle opfatter os som både kristne og socialister, og at det for hver især er et problem at forbinde disse to ting. De fleste af os vil hævde, at hvis man er villig til at drage de fulde konsekvenser af de seneste års teologiske tænkning, må dette nødvendigvis føre til et engagement i den socialistiske bevægelse. Vi finder det vanskeligere at argumentere for det

omvendte, nemlig at kirken er af nødvendig betydning for den socialistiske bevægelse.

Vi bliver selvfølgelig kritiseret fra to sider. Der er dels dem, der hævder, at vi ikke er rigtige kristne eller i hvert fald, at vores kristendomsopfattelse stort set er uforståelig, mens andre peger på, at vi ikke er ordentlige socialister. Måske har vore kritikere ret. Når man som vi forsøger at forbinde forskellige holdninger i nutiden, er der altid den risiko, at man kommer til at sætte sig mellem to stole, – vi håber det ikke, men det er muligt.

SLANT er nemlig et forsøg på at skabe et nyt filosofisk og politisk udgangspunkt. Vi forsøger at samarbejde forskellige nyere ideer om mennesket og dets levevilkår. Fælles for disse ideer er betoningen af den sociale side af det menneskelige væsen – af fællesskabet i stedet for individualismen, som også har været den gængse opfattelse inden for filosofien. Som før nævnt er vi meget afhængige af den nye teologiske tænkning, der har sat Gudsfolket i centrum. Hertil kommer afhængigheden af socialismen med alle ideerne om det kollektive og specielt af Marx' samfundsopfattelse, ifølge hvilken samfundet ikke er en sum af individer, men af menneskelige relationer – ikke er isolerede mennesker, men et dynamisk hele. Vi har også hentet megen inspiration fra den ældre Wittgenstein. Her er det især hans forståelse af sproget som noget, der udtrykker et samfunds hele livsform. Sproget er mere end blot noget, der sætter isolerede individer i forbindelse med hinanden, – det sproglige fællesskab er noget, vi bliver født ind i, og det er det, der egentlig skaber fællesskabet og som giver udtryk for et samfunds følelser, værdier og erfaringer.

– *Hvordan forholder den katolske kirke sig til SLANT?*

– Vort oprindelige mål var at skabe et alvorligt socialistisk engagement inden for kirken. Vi ønskede og håbede, at det ville være muligt ligesom politisk set at trække kirken lidt til venstre, men det var vistnok lidt naivt! Vi havde ikke gjort os klart, hvilken træg institution kirken er her i England. Den officielle kirke kunne i begyndelsen ikke rigtigt bestemme sig til, hvordan den ville behandle os. Den vaklede mellem enten at forsøge på at overse os eller at tage os alvorligt med en samtidig tilbagevisning af vore ideer eller at behandle os alvorligt og sam-

tidig at tilpasse os til de forhåndenværende tilstande. Nu synes man at behandle os halvvalvorigt, samtidig med at man forsøger, at en tilpasning skal finde sted. Men egentlig er forholdet til den officielle kirke ikke noget større problem, fordi den er nødt til at affinde sig med, at vi er her og gør os gældende, da den ikke har sanktioner, som den kan bruge imod os.

– *Hvordan er da forholdet til de øvrige socialister i England?*

– Stort set er det sådan, at vi er mere interesserede i »The New Left« end de i os, og da denne bevægelse er meget opsplittet, eksisterer de fleste kontakter mere på det personlige end på det organisatoriske plan. Den eneste gruppe, vi som gruppe har et forhold til, er kommunisterne. Her er det vel sådan, at kommunisterne er mere interesserede i os end vi i dem, selv om vi selvfølgelig har interesse i at lære deres standpunkter og ideer at kende og at udveksle meninger med dem.

For kommunisterne er ethvert tegn på en venstregående bevægelse inden for kirken, som de opfatter som en alvorlig hindring for deres arbejde og mål, af betydelig interesse. Deres interesse er både af national og international karakter. I næsten alle østeuropæiske lande har kommunistpartiet problemer med kirken, og her i England er den mest velorganiserede antikommunistiske aktivitet – f.eks. inden for fagbevægelsen – organiseret af katolikkerne. Kommunisterne har derfor interesse i at tale med os katolske socialister, fordi vi kan informere dem om kirken og sikkert bedre vurdere, hvilke muligheder, der er for forandring. Ud over dette håber de vel på at kunne bruge os i en given situation. *bej.*

ASSERBO:

Feriekolonien FRIHEDEN, Skovbovej. Fra 30. juni til 11. august, hver søndag kl. 17,00: messe.

SCT. ANSGARS KIRKE I FERIETIDEN

Ferietiden medfører nogle indskrænkninger af hverdagsmesser og af træffetider. Angående hverdagsmesserne: Fra 17. juni til 1. september læses kun messe kl. 8. I juli måned erstattes højmesse med læst messe. Angående træffetiden på præsternes kontor: Fra 17. juni til 1. september daglig kl. 11–12. Tirsdag og torsdag tillige kl. 17–18.

Komplet eller rosenkransbønnen, der ellers bedes hver lørdag kl. 19, bortfalder i perioden 17. juni til 1. september.

I samme tidsrum høres der om lørdagen kun skriftemål indtil kl. 18.

Hvem indbyder til festen?

SKRIFT-
BETRAGTNING

2. søndag
efter pinse

Lukas 14,16-24

I Folkekirken har man længe talt om de tomme kirker. Man diskuterer i aviserne, om der er brug for nye kirker i de områder, der er på vej til at blive byer. Man regner befolkningstallet ud og afsætter på kortet et nyt sogn; kirken skal være dér, hvor mennesket er, et tilbud til alle.

Noget lignende gør vi også inden for vor egen kirke. Vi taler om 26.000 katolikker. Vi finder ud af, i hvilke områder de er bosatte, vi rejser en kirke, bygger nogle institutioner, udnævner en sognepræst og hermed er indbydelsen udsendt til stedets katolikker med flere. Vi kan sige som i evangeliet: »Kom, for nu er alt rede«.

Jesus stod midt i et folk, der i over tusind år havde dyrket den ene sande Gud. Et folk, der havde været særlig genstand for hans velgerninger og omsorg. Det var til dette folk indbydelsen udgik: Kom til det store festmåltid i Guds rige. Nu skulle man tro, at trængselen blev stor. Alle havde jo længe ventet på dette øjeblik, man havde omhyggeligt forbedret sig. Men sendebudet kom tilbage med uforrettet sag: indbydelsen kom netop lige nu på tværs af andre aftaler. Man var desværre forhindret. Måske en anden dag.

Men i evangeliet kom der ingen anden dag. Alt var jo rede, så festen kunne ikke udsættes. Indbydelsen var da heller ikke kommet helt bag på gæsterne, den havde længe været varslet.

Kristendommen har været den officielle religion her i landet i over tusind år. Det vil sige, at officielt har alle Danmarks døbte mennesker fra Middelalderen af taget imod indbydelsen til fest i Guds rige. De har skriftligt eller mundtligt givet værten tilsagn om at komme, deres dåb er svaret.

Med rette har værten forudset gæsternes trængsel og sørget for, at der ikke kommer til at mangle plads ved bordene, et helt folk på fire millioner har lovet at indfinde sig, og flere tusinde gudshuse er i den anledning blevet opført, og man bygger stadig flere; for man kan vel regne med at tilsagnet er bindende?

Måske er vore katolske kirker ikke tomme, hvis det kan trøste nogle. Men det betyder altså ikke, at alle gæsterne, eller skulle vi sige hele familien, endnu har indfundet sig. Objektivt må vi desværre regne med, at 50 pct. af vore katolikker, altså hver anden katolik, aldrig mere kommer i kirken efter den første gang, de blev *båret* til kirke. Disse tal viser i hvert fald en undersøgelse, der er gjort i et af vore sogne, og mon ikke den giver et nogenlunde sandt billede af forholdene i al almindelighed?

Historien fra evangeliet har uden tvivl gentaget sig: de privilegerede gæster, husets egne børn, følte ikke nogen synderlig trang til at efterkomme indbydelsen, da øjeblikket endelig kom. De er de »rige«, der ikke har brug for mere, og er helt optaget af det, de har. Når man er »rig«, opfører man sig som et forkælet barn. Man tager sig selv om udgangspunkt for al sin gøren og laden, og skænker aldrig andre en alvorlig tanke. Man er tilfreds med den mark, man har købt eller skal købe og har hverken tid eller brug for at bekymre sig om andet.

Derfor står Folkekirkens kirker tomme, og kun hver anden af vore katolikker ønsker at have noget med kirken at gøre. Evangeliet, der i denne tekst kaldes for en indbydelse, er for de »fattige«: dem, der med glæde vil tage imod det, fordi deres liv ikke er fyldt med alt muligt sekundært, men stadig har både plads og behov for det egentlige, det som indbydelsen gælder.

Meget kunne tyde på, at øjeblikket er kommet, hvor tjenerne må vende tilbage til deres herre og medele, at invitationen har være forgæves. Så vil da budbringerne blive sendt til andre, for at Guds hus ikke skal stå tomt. »Fattige« er der nemlig nok af, der gerne vil mættes ved

Guds overdådige bord. Kristi kirke vil derfor altid være de »fattiges« kirke, hvis den skal bygge på Evangeliets grundvold.

Lars Messerschmidt

NYE BØGER

HVORFOR SKAL VI BEDE? HVORDAN SKAL VI BEDE?

»Det hjælper ikke at bede. Vi får ikke det vi beder om. Hvad skal jeg bede om, jeg har jo alt. Hvad skal jeg sige?«

Sådanne udbrud er ganske almindelige og viser egentlig blot hvilket – for at sige det mildt – jævnt plan, kristendommen er sunket ned på her i Vesten.

Derfor må man være Borgens forlag taknemmelig, fordi det har ladet oversætte og har udgivet en lille bog, en perle i den åndelige litteratur, nemlig: »En russisk pilgrims beretninger«. Oversættelsen er fortrinlig – man mærker slet ikke, at bogens original er på et fremmed sprog. Originalen udkom i Kazan i 1881 og er derefter kommet i flere oplag. Den blev oversat til tysk allerede i 1925 og til fransk i 1930. Samme år udkom den på engelsk og endelig på svensk i 1961. Dens succes i de store europæiske lande har været forrygende. Bogen er lille, på 132 sider – kort og noter iberegnet, men det er forbavsende, hvilken åndelig vægt disse få sider har, og navnlig når man betænker, at det er en fortælling og ikke et tematisk skrift.

Forfatteren ved man ikke hvem er – endog ikke, hvem der har sørget for, at manuskriptet blev læseligt og udgivet. Men alt tyder på, at det er en russisk bonde, der på Krimkrigens tid vandrede rundt i det store, hellige Rusland. Man plejer at fastsætte bogens affattelsestid til mellem Krimkrigens afslutning i 1856 og livegenskabets ophævelse i 1861.

Bogen handler om en bonde, der efter at have mistet alt, både ejendom og kone, vandrer rundt i landet og tigger sig frem til livets ophold, eftersom han er invalid (lam i højre arm) og derfor ikke kan tjene til det daglige brød. Han vandrer da fra sted til sted, fra helligdom til helligdom, og spørger overalt på sin vej om løsningen på det eneste problem, der optager ham nu: Hvad mener apostlen Paulus med ordene: Beder uafladelig? En gammel staret (åndelig vejleder) giver ham løsningen, og nu vandrer han selv rundt og vejleder folk. Jeg skal ikke her fortælle, hvori løsningen består, den skal De selv læse Dem til. Den er aldeles overraskende for en vesteuropæer – et kristendomssyn, der desværre er os helt fremmed. Kun så meget skal siges, at bogen har vundet stor udbredelse i udlandet og har givet anledning til, at den bog, pilgrimmen selv gang på gang omtaler som sit kæreste eje sammen med bibelen også er bleven oversat, nemlig Filokalien, en bog med tekster om bønnen af de første århundreders fædre. Den findes på fransk, tysk og engelsk. Endelig er der

udkommet bøger om selve den såkaldte Jesusbøn, som bonden praktiserer – også de på de tre hovedsprog. Interesserer man sig for disse værker, kan man blot henvende sig i Sct. Ansgars Boghandel.

Den lille bog anbefales med varme til alle, der interesserer sig for bønnens og det indre livs problem; som interesserer sig for vor synodes behandling af disse spørgsmål; som interesserer sig for de østlige kirker; som følger sig visne indvendig! som gerne vil have et indre liv, der virkelig udfolder sig i alskens kristeligt engagement! som er kørt fast i bønnens liv og metoder; for hvem kristenlivet er en trummerum, et livsmønster, man skal leve op til; som er lede ved det hele; som står på fortvivlelsens rand og hverken ved ud eller ind (jeg kender folk, som denne lille bog efter deres egne udsagn, har reddet fra selvmord); for hvem vesterlandsk kristendom er en streng omgang tynd suppe; og som mangler fylde i deres kristenliv og inspiration til at tage fat.

Bjørn Højbo.

En russisk pilgrims beretninger.
På dansk ved Ove Hornby og Peter Ulf Møller.
Borgens forlag. Pris kr. 25,00 inkl. moms.

✕

SCT. HANS FEST – SØNDAG DEN 23. JUNI

JOHANNESKIRKEN

Vandtårnsvej 5–9, Søborg

(bus 43 til endestationen)

Kl. 17 Messe.

Kl. 18 Aftensmad: Cafeteria med smørrebrød og drikkevarer. Man kan medbringe egen madkurv.

Forskellig underholdning. Fru Tonia Appelt læser op.

Kl. 20,30 Bål og tale ved kirkens arkitekt Holger Jensen.

Indtil kl. 24: Bal for alle ... musikken leveres af Brønshøj KUK.

Et antal ikoner vil blive solgt til fordel for den nye kirke i Brønshøj.

Ny formand for »Unda«

Den katolske internationale organisation for radio og fjernsyn, »Unda«, som den danske katolske lytter- og fjernseerklub også er medlem af, har ifølge La Croix holdt generalforsamling for nylig.

Den hidtidige formand, msgr. Haas, Lausanne, ønskede at fratæde, og i stedet valgtes franciskanerpater Agnel Andrew, mens msgr. Haas blev udnevnt til æresformand. Pater Andrew begyndte sin virksomhed ved BBC i Manchester i 1948, og var i årene 1955–67 leder af de katolske udsendelser fra London.

Den nye formand understregede ved sin tiltrædelse, at det var nødvendigt at øge det internationale samarbejde og bringe størst mulig åndelig og materiel hjælp til de afrikanske, asiatiske og latin-amerikanske kontinenter.

1 år efter - 20 år efter

Det er et år siden, at juni-krigen, der på rekordtid gav Israel en enestående militær sejr over araberne, blev udkæmpet. Dog ser det ikke ud til, at man er kommet nærmere en tilfredsstillende løsning af de brændende problemer i det mellemste østen. To bøger – Werner David Melchior's »Israel – Hvorfor? Hvordan?« og Svend Holm-Nielsens »Israel i den arabiske verden – krig eller fred?«, der henholdsvis behandler sagen fra jødisk og arabisk synspunkt angiver heller ikke nogen løsning, men i fællesskab viser de med al tydelighed, hvor komplicerede problemerne er. På grundlag af nævnte bøger ridser Helge Kristensen nogle forudsætninger op for skabelsen af den jødiske stat i Palæstina, der blev proklameret for 20 år siden og den krig, der fandt sted i juni sidste år.

Den 29. november 1947 vedtog De forenede Nationers generalforsamling en beslutning, hvorefter der i Palæstina skal oprettes en jødisk stat. Generalforsamlingen krævede af Palæstinens indbyggere, at de selv skulle træffe de dem påhvilende forholdsregler til beslutningens gennemførelse. Denne De forenede Nationers anerkendelse af det jødiske folks ret til at etablere sin egen stat kan ikke annulleres.

Denne er det jødiske folks naturlige ret til som ethvert folk at hævde sin egen eksistens i sin uafhængige stat ...

Ovenstående er en del af staten Israels uafhængighedserklæring, som blev undertegnet fredag den 14. maj 1948 i det lille bymuseum i Tel Aviv, hvor staten blev proklameret. Efter to årtusinder havde jøderne igen et land, men der var ikke tid til at feste. Man ventede syv arabiske staters angreb, og dette lod heller ikke vente længe på sig. Allerede dagen efter – den 15. – da uafhængighedserklæringen trådte i kraft, startede det, og endnu tyve år efter er der ikke fred, kun våbenstilstand.

Følelse og samvittighed

Mellemøsten er en krudttønde, en konstant fare for verdensfreden. Ikke mindst i 1956 og nu for et år siden, i juni 1967, har man over hele jorden holdt vejret. Det hele udgør

et enormt kompleks af problemer, der både taler til følelserne og samvittigheden og ikke sjældent i en blanding, der gør de i forvejen udviklede veje til mellemfolkelig retfærdighed og forståelse i denne sag yderligere svære. Der kan skrives murstenstunge værker om problemerne, der er af en sådan art, at selv bøger af nys nævnte art er og forbliver debatindlæg. Dette må naturligvis i en særlig grad gælde korte ting, som Werner David Melchior's »Israel – Hvorfor? Hvordan?« (Haases Forlag), der kom meget aktuelt umiddelbart før juni-krigen sidste år og Svend Holm-Nielsens »Israel i den arabiske verden – krig eller fred?«, som er udsendt af »Kristeligt Dagblads Forlag« som støtte for den holdning avisen »Kristeligt Dagblad« har gjort til sin. Sidstnævnte bog anholder en tendens til en ukritisk pro-israelsk holdning, der er let at forklare, når man bl.a. tager jødernes skæbne med i betragtning, men »uligere vanskeligere at forsvare, specielt hvis den dominerer TV, radio og aviser, for dermed lades offentligheden i stikken. Den får det indtryk, at den ene part har ret, al ret – den anden hele uretten«. Orde- ne i gåseøjne er fra chefredaktør Bent A. Kochs forord til professor Holm-Nielsens bog. Koch gør udtrykkelig opmærksom på, at denne er at betragte som en replik, der udelukkende har til formål at frem-

stille sagen, som araberne ser den.

På samme måde har Melchior's bog til formål at fremstille sagen udelukkende fra jødisk synspunkt. Her har Peter P. Rohde skrevet forordet, hvori det bl.a. hedder:

»Vi har det så let og så fredeligt herhjemme, at vi er tilbøjelige til at anse en sådan idyl for at være naturens orden. Det er det imidlertid ikke. Hvis vi var vant til, at svenskerne gav sig til at skyde løs på danske bønder under forårspløjningen eller pludselig lod granater regne ned over kysten fra Helsingør til København, hvis vi var vant til at sabotører fra Hven eller Syd-Slesvig i nattens mulm og mørke sneg sig i land og anbragte landminer på veje og fodboldbaner ... ja så ville vi have forudsætninger for at forstå Israels situation i dag.« Og »i dag« er altså tiden før juni-krigen sidste år, hvor Israel vandt en enestående militær sejr.

Begge bøger er stærkt polemiske, »apologetiske« og bevidst ensidige og lægger som antydning ikke skjul på, at de er det. Hvis man vil nærmere sandheden, er man altså ikke så godt rustet med kun den ene i hænde, men jeg vil mene, at man ved at læse dem begge kommer så vidt som til erkendelsen af, at spørgsmålet om Mellemøsten meget dårligt lader sig løse ved patentrecepter. Og det er jo altid noget.

Demonstration
for Israel ...

... og for
Nasser

Jøder, romere og kristne

Som bekendt var det romerne, der – efter et jødisk oprør, som begyndte år 67 og blev slået endelig ned år 135 efter at templet i Jerusalem var blevet ødelagt allerede år 70 – sørgede for, at jøderne blev spredt for alle vinde. Ganske vist udgjorde jøder flere århundreder frem en betragtelig del af befolkningen i Judæa, ja der er steder, hvor der har boet jøder uden afbrydelse fra romertiden til foreløbig det tyvende århundrede, men hovedmassen af det jødiske folk kom ud i eksilet. Melchior understreger den jødiske uvilje mod alt det, romerne repræsenterede og gør opmærksom på, at det var romerne, måske med bistand af nogle jøder, der slog Jesus ihjel. Da romerne imidlertid blev kristne, var opfattelsen den, at det var jøderne, der havde gjort sig delagtige i »gudsmord«, og så udvikledes op gennem middelalderen et kristent syn på jøderne, der havde de forfærdelige forfølgelser til følge. »En kirke, der til lod sig selv at blive styret af det samvittighedsløseste afskum, appellerede til enhver form for fanatisme og perversitet, som altid kunne afreageres over for de såkaldte gudsmordere,« skriver Werner David Melchior. Det blev ikke bedre, da Luther kom til. Jo, en kort overgang, da han troede, han kunne vinde jøderne for den reformerede kristendom. Men da det ikke var tilfæl-

det, tog han hurtigt tråden op og den førtes videre til mordet på de seks millioner i 2. verdenskrig.

Jøderne og Islam

Jødernes møde med Islam i den tidlige middelalder var også til at begynde med præget af en tagen mål af hinanden. Men også muhamedanismen var et spørgsmål om for og imod, og selv om de to religioner var enige om at forkaste treenighedsbegrebet, kunne de ikke komme til forståelse. Stort set nåede dog den muhamedanske modsætning til jøderne aldrig samme intensitet som den kristne. Hertil kom, at Islam i så lang tid var engageret i en magtkamp med det kristne Europa, at der ligesom ikke var tid til nogen kamp mod jøderne. Endelig var jøder og arabere en hel del i familie med hinanden, idet de sidstnævnte havde Isaks halvbroder Ismael som stamfader, og fra deres fælles stamfader Abraham havde begge folk overtaget omskærelsen. Alt dette betyder dog ikke, at jøder blandt arabere var helt fri for diskrimination og forfølgelse, men om en behandling som den, de kristne udsatte israelitterne for, har der aldrig været tale.

»Stedfortræderen« og koncilet

I de seneste år er katolikkers holdning til jøderne blevet taget op til drøftelse bl.a. på grund af Hochhuths anklage mod Pius XII i »Sted-

fortræderen« og diskussionerne på det andet Vatikankoncil. Begge spørgsmål er blevet indgående behandlet her i bladet, og jeg skal nu nøjes med at slå fast, at man – som Melchior er inde på i sin bog – må anspore kirkens ledelse til aldrig at lade hensynet til *ideen* vige for hensynet til kirkens *interesser*. For eksempel bør hensynet til de kristnes kår i arabiske områder aldrig være bestemmende for, om jøderne er skyldige i »gudsmord« eller ej (hvad de naturligvis ikke er), for at sætte sagen på spidsen.

Bøder araberne for vestens dårlige samvittighed?

Alt i alt har den vestlige verden en ret dårlig samvittighed, hvad jødernes sag angår, og det er en af årsagerne til, at vi giver jøderne i Israel en længere line i moralsk henseende, end man er tilbøjelig til at give andre, mener Svend Holm-Nielsen. Ydermere er Israel et lille land, et moderne demokrati præget af humane synspunkter, et folk der er en sammensvejet helhed af myreflottige mennesker, der med de bare hænder har skabt et paradys af den golde af araberne misrøgtede ørken. Dette lille land og dette lille folk står alene mellem mægtige lande og nationer, hadske, brutale og barbariske.

Man må blot forstå, at araberne, i en diskussion om disse forhold, er komplet og aldeles uforstående, siger Holm-Nielsen. Araberne føler, at det er bunduretfærdigt, at de skal bøde på grund af vesteuropæernes dårlige samvittighed. De har ikke puttet jøder i gaskamre! I deres øjne er Israel et udtryk for vestlig kolonialisme og imperialism. Nassers hadske propagandaslagord er ikke nogen spillo med musklerne, men et tegn på afmagt i bevidstheden om, at man med Israel står – ikke overfor en svag modstander – men den stærkeste militærmagt i hele Mellemøsten. For militær styrke måles ikke kun i antallet af kampvogne og flyvemaskiner, men først og fremmest i uddannelsen i anvendelsen af disse kampmidler, og i den henseende er Israel langt forud for sine modstandere, skriver Svend Holm-Nielsen i sin bog.

Kun ørken med ruiner?

Med i overvejelserne må det, der står i Werner David Melchior's bog om, at det ikke var for meget sagt, at Palæstina i næsten 2000 år ikke havde været noget land. Det havde været en mellemting mellem en ørken

med spredte ruiner og et relikvie. Det var hellig grund for både kristne og muhamedanere, men man måtte erindre, at tilhængerne af de to nævnte religioner hovedsagelig blev repræsenteret ved pilgrimme – folk, der kun opholder sig et ganske kort tidsrum på det sted, deres pilgrimsvandring gælder, og så rejser bort igen, hvorimod Palæstina – dengang en delvis fortsættelse af Sahara og kun en perifer provins i forskellige imperier – hele tiden forblev et nationalt begreb for jøderne. »I de seneste slægtled begyndte et stort antal at vende tilbage til deres land og pionerer, såkaldte illegale indvandrere og forsvarere opdyrkede ødemarken, genoplivede det hebraiske sprog, byggede byer og landsbyer og oprettede et stadig voksende samfund, som sørgede for sit underhold og sin kultur, stræbte efter fred og forsvarede sig selv, bragte fremskridtets velsignelse til alle landets indbyggere og aspirerede til national uafhængighed,« hedder det i Israels uafhængighedserklæring af 14. maj 1948.

Og hvad der nu er ret eller uret, hvad angår de komplicerede forhold omkring Palæstina, så er flygtningeproblemet i dette brændpunkt vokset og vokset ikke mindst på grund af krigene, sidst junikrigen for et år siden, og der er ikke fra nogen side kommet en plan, der har vist sig brugelig til at løse de dårligt stedte menneskers problemer, som i sig selv er med til at øge spændingen i det mellemste østen.

Helge Kristensen.

✱

LITURGISK KALENDER

SØNDAG den 16.: 2. efter pinse (grøn, s. 658).

MANDAG den 17.: Gregor Barbarigo, biskop, bekender (hvid).

TIRSDAG den 18.: Efræm Syrer, diakon, bekender, kirkelærer (hvid, s. 945) eller: Markus og Marcellianus, martyrer (rød).

ONSDAG den 19.: Juliane af Falconeri, jomfru (hvid, s. 947) eller: Gervasius og Protasius, martyrer (rød).

TORSDAG den 20.: søndagens messe (grøn, s. 658), eller: Silverius, pave, martyr (rød, s. 947).

FREDAG den 21.: JESU HJERTE (hvid).

LØRDAG den 22.: Paulinus, biskop, bekender (hvid, s. 951).

SØNDAG den 23.: 3. efter pinse (grøn, s. 662).

Romersk teolog om pavernes stilling til revolution

VATIKANET – NC NEWS SERVICE

En romersk moralteolog, msgr. Ferdinando Lambruschini, som er professor ved Lateranuniversitetet, er i en artikel i L'Osservatore della Domenica gået imod den opfattelse, at de senere paver og det andet Vatikankoncil er velvilligt indstillede over for en teologi om voldelig revolution.

»Det centrale i evangeliet er kærligheden, og teologien har tidligere altid gentaget det kristne budskab og fordømt vold og væbnet revolution,« skriver

msgr. Lambruschini under henvisning til, at pave Johannes XXIII i sin rundskrivelse **Fred på jorden** gentog pave Pius XII's erklæring om, at retfærdigheden kun kan sejre gennem en harmonisk udvikling – og aldrig ved revolution.

Msgr. Lambruschini sørgede dog samtidig for at gøre opmærksom på, at det andet Vatikankoncils pastoral-konstitution om kirken i den moderne verden går ind for borgernes ret til at forsvare sig mod misbrug fra de offentlige myndigheders side.

Vold kun som sidste udvej, siger Argentina-biskopper

BUENOS AIRES – NC NEWS SERVICE

Selv om revolutionen er kommet for at blive, bør man kun bruge vold som den sidste udvej i kampen for udviklingen, siger biskop Antonio Quarracino af Nueve de Julio i et interview til det argentinske blad **Analisis**.

Foruden at understrege, at de kristne er kaldet til at komme med en fredelig løsning på de menneskelige problemer, siger biskoppen advarende, at »vold ofte kan skabe yderligere undertrykkelse og anarki, hvorved de svage bliver endnu svagere, og de stærke høster fordelene«.

Biskoppen indrømmer, at orden »revolution« udtrykker det, Latinamerika og andre underudviklede lande i verden har brug for, men samtidig betoner han, at revolution kan være ikke-voldelig.

Pave Paul VI's rundskrivelse **Om folkenes udvikling** var for mig, siger biskoppen, som at gribe verden i frakkeopslagene og ruske den for at vække menneskene til uretfærdighedens, hungerens og elendighedens grufulde realiteter i forhold til magt, velstand og udnyttelse.

»En sand og frugtbar revolution kan gennemføres uden vold ved hjælp af en bevidst og radikal strukturændring og intelligent handling uden had, død og ødelæggelse,« fortsætter biskoppen. »Men vi må øve vold mod os selv og mod den bestående orden, hvis vi skal sætte en stopper for uretfærdigheden. For eksempel har vi brug for et veltilrettelagt og veludført landbrugsreformprogram, og vi må regule-

re aktieselskabsprofitten og begrænse monopolerne.«

Om dialogen mellem kristne og marxister siger biskop Quarracino, at det kan være nyttigt for tænkere fra begge lejre at udveksle tanker, »uden at man derfor tvinger de kristne til at blive marxister eller haler marxisterne ind i kirken«. Han understreger imidlertid, at der består en radikal uforenelighed mellem marxisternes og de kristnes opfattelse af mennesket, samfundet, verden og Gud.

Hvornår indtræder døden?

VATIKANET – NC NEWS SERVICE

Den katolske moralteolog, msgr. Ferdinando Lambruschini, har i nogle udtalelser over for pressen i Vatikanet, men som han understreger »helt for egen regning« sat spørgsmålstejn ved det moralske i Dr. Christian Barnards hjertetransplantationer.

Problemet drejer sig for msgr. Lambruschini om, hvorvidt »donoren« – msgr. Lambruschini har selv sat ordet i gåseøjne – virkelig er død.

»Man har set mange tilfælde af, at livet er vendt tilbage til hjernecellerne timer og endog dage efter, at der ikke har været nogen bevægelser på encefalogrammet,« siger msgr. Lambruschini angående den almindeligt godkendte opfattelse af, at døden er indtrådt, når hjernen ikke mere fungerer. »Disse tilfælde er blevet forelagt dr.

Barnard, som har indrømmet, at han ikke kendte noget til dem.«

Msgr. Lambruschini, der er professor ved Lateranuniversitetet i Rom og en regelmæssig skribent i *L'Osservatore della Domenica*, betegner bestemmelsen af dødsøjeblikket som »det største problem i forbindelse med hjertetransplantationerne«.

Finsk forbud hæves

HELSINKI — NC NEWS SERVICE

Den finske lutherske statskirkes bispekonference har godkendt et forslag om at ophæve forbudet mod oprettelsen af ordenshuse i Finland.

Spørgsmålet skal nu forelægges regeringen til endelig vedtagelse.

Hidtil har kun den ortodokse kirke, som er ligestillet med den lutherske, haft ret til at have klostre i landet.

I Ny Valamo findes der et ortodokst munkekloster, og i Lintula er der et nonnekloster. Katolikkerne har derimod ikke haft lov til at oprette klostre. De lutherske biskoppers gunstige indstilling er derfor blevet modtaget med glæde af de finske katolikker.

Katolikker med i Finlands økumeniske råd
Finlands økumeniske råd, der ikke organisatorisk har nogen direkte tilknytning til Kirkernes Verdenråd, har optaget to repræsentanter for den finske romersk-katolske kirke, skriver Metodistkirkens ugeblad. I rådet er der 25 medlemmer, der repræsenterer den finske lutherske kirke, 8 fra den ortodokse kirke og 7 fra nogle mindre evangeliske samfund.

Katolikkerne i Sydvietnam

SAIGON — NC NEWS SERVICE

Den katolske kirke i Sydvietnam er vokset i årene 1965—1967, men i nogle henseender er det gået langsommere end i den foregående 2-årsperiode.

Ifølge de statistiske oplysninger, der er indsamlet af landets to ærkebispedømmer og 12 bispedømmer, er kirken vokset i antal både ved naturlig tilvækst og ved konversioner. Der er kommet flere præster, flere lægbrødre, flere ordenssøstre og flere præstestuderende end for to år siden. Og skolerne har haft større tilgang af elever.

Derimod er antallet af voksne konvertitter i tiden 1965—1967 meget lavere end i den foregående periode, ligesom antallet af katekumener er blevet tilsvarende lavere.

Nedenstående tal, der dog må tages med et vist forbehold, dækker de to år fra 30. juni 1965 til 30. juni 1967, mens tallene i parentes dækker årene 1963—1965.

Befolkningen i Sydvietnam	(14.764.329)	16.067.136
Katolikker (anslået)	(1.559.077)	1.731.989
Katekumener	(52.400)	14.536
Dåb af børn	(94.436)	128.240
Dåb af voksne	(21.510)	11.372
Verdenspræster	(1.376)	1.476
Ordenspræster	(395)	423
Lægbrødre	(884)	932
Ordenssøstre	(4.826)	5.699
Præstestuderende med lavere vielser	(685)	795
Yngre præstestuderende	(2.725)	3.199
Kirker	(832)	884
Katolske lavere skoler	(1.158)	1.046
Elever i disse skoler	(264.801)	311.000
Katolske højere skoler	(178)	188
Elever i disse skoler	(83.103)	112.000
Katolske universitetsstuderende	(1.280)	2.000
Katolske hospitaler	(5)	6
Hospitaler, hvor der arbejder katolske ordensfolk	(26)	39
Katolske spedalskhedshospitaler	(6)	6
Hjem for forældrelose børn	(55)	79
Alderdomshjem og plejehjem	(19)	28

Det anslås, at ca. to tredjedele af dem, der nyder godt af fordelene ved de katolske skoler og andre børneinstitutioner i Sydvietnam er ikke-kristne.

Samtlige ærkebiskopper og biskopper i Sydvietnam er vietnamesere med

undtagelse a fen, biskop Paul Seitz af Kontum, som er franskmænd.

Samtlige 1.476 verdenspræster er vietnamesere, og det samme gælder de fleste af ordenspræsterne, lægbrødre og ordenssøstre i Sydvietnam.

Tre czekiske biskopper vender tilbage

PRAHA — NC NEWS SERVICE

Det nye kommunistiske styre i Tjecoslovakiet har givet tilladelse til, at tre katolske biskopper vender tilbage til deres bispedømmer, efter at der nu er gået 15 år eller mere, siden kommunisterne fordrev dem derfra.

Den første meddelelse, der kom, gik ud på, at den 81-årige biskop Karel Skoupy af Brno er blevet genindsat i sit embede. Biskop Skoupy blev i 1953 forjaget fra det, fordi han nægtede at aflægge en ed, som krævedes af landets antirkirkelige love af 1951.

Endvidere har den apostoliske administrator for Praha, biskop Frantisek Tomasek, nu meddelt, at biskop Josef Hlouch af Budelovic og biskop Stephan Trochta S.D.B. af Litomeric også inden længe forventes at genoptage deres pligter.

Biskop Hlouch, som nu er 66, blev i 1952 fordrevet fra sit embede. Han havde modtaget bispevielsen i 1947, og inden længe vakte han kommunisternes vrede ved at suspendere pastor Josef Plojhar, som stod i spidsen for fredspræsterne, fra hans embede. Det, der gav stødet til, at biskop Hlouch suspenderede pastor Plojhar, var, at Plojhar trods biskoppens forbud insisterede på at lade sig opstille som kandidat til den kommunistiske regering.

Plojhar blev senere sundhedsminister, men blev afsat i begyndelsen af året samtidig med at han mistede formandsposten i det med kommunisterne allierede folkeparti.

Biskop Trochta, som er 63, blev i 1950 sat i husarrest, og i 1952 blev han fordrevet fra sit bispeembede. I 1954 blev han idømt 25 års fængsel på

grund af beskyldninger for at være spion for Vatikanet. Senere samme år meddeltes det, at han efter at have været underkastet tortur var blevet alvorligt syg i Pankrac-Fængslet i Praha. I 1960 forlød det, at han var blevet sendt på tvangsarbejde som vejarbejder.

Biskop Trochta tilbragte flere år i nazisternes koncentrationslejr Dachau under den anden verdenskrig og blev først befriet af amerikanske tropper kort før krigens afslutning.

Biskop Tomasek udtalte yderligere, at den czekiske regering faktisk har accepteret Vatikanets ret til at foreslå kandidater til besættelse af landets fem ledige bispedømmer.

Alle disse ting betyder en kovenning fra regeringens side. Da sekretæren for Vatikanets kongregation for

Fortsættes side 15

De sydlige øer

Im. Nielsen

Snedkermester

Brødregade 1, Maribo. Tlf. 759
Begravelse ordnes - alle
aftaler kan træffes i hjemmet.

Farvemessen

Vestergade 21, Maribo
Telefon 989

Ingemann Jensen

Malermester

Maribovej 139, Nakskov
Telefon 308

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

K. E. Petterson

Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

RYØ A/S

Ingeniør- og handelsfirma
Aalborg Nvrtov 14. Tlf. 12 88 88
El-installationer - El-artikler
Radio og fjernsyn
Fjernvarme - køleanlæg
Vand - Gas - Sanitet

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Tlf. 12 03 01

Murermester- og entreprenørforr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Køb hjemmets udstyr hos

THUEN

Gravensgade 2,
Aalborg. Tlf. 13 14 44

Laurits Bagerl

Borgergade 32, Aalborg
Telefon 12 69 13
Kun 1. kl. varer anvendes

Mathias
Christensen
ABSALONSGADE 14
AALBORG

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24
Kgs. Lyngby. Tlf. 87 00 25

Oliefyr

Centralvarme

Brændselolie

Cinders

NORDISK KUL A/S

Rødovrevej 383
Rødovre
Telefon *70 45 30

B. J. Leanders Eftf.

A. Madsen, glarmester

Rantzausgade 14,
Kbhvn. N. Tlf. 35 17 02
Specialitet: Blyndfatning

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører

Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 og 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,
København V.
Tlf. Vester 7001 og 8581

Aalborg

Fiskehallen

Kastetvej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

FOLMER OLSEN

Begravelse ordnes

Reberbansgade 37
Aalborg - Tlf. 12 15 57

Chr. Hjorth

Frukt og grønt

Østerbro 64, Aalborg
Telefon 3 46 72

København

Sparekassen

for Lyngby og Omegn

Kronborg Margarinefabrik

Niels Brocksgade 4
København V
Tlf. CE 7840 og 1254

FORSIKRINGS COMPAGNIET
FOR KONGERIET DANMARK %

☆

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K
Telefon *11 21 21

Bliv abonnent - det betaler sig

KOMMUNIONEN UNDER
TO SKIKKELSER

Det var ejendommeligt at læse, at et ungt ægtepar, der deltog i en messe 2. påskedag på Åsebakken, pludselig ganske uforberedt blev stillet overfor kommunionen i to skikkelser. Biskoppen, der selv var blandt celebranterne ved messen, har senere forklaret, at kommunionen under to skikkelser i høj grad har fået en plads i kirken efter koncilet, og at de unge mennesker derfor nærmest gjorde uret i at være overraskede.

Men efter min opfattelse stiller denne episode et alvorligt spørgsmål til værdien og effektiviteten af orienteringen i vort bispedømme. Det er jo ikke nok, at det stedfundne svarer til Roms forskrifter, hvis disse simpelthen er ukendte blandt vore katolikker. Burde man ikke drage den lære, at der for det første gøres mere, for at Ugebladet bragte sådan konkret og brugbar orientering om liturgiske ændringer i kirken? Jeg vover ikke at påstå, at der ikke engang har stået noget om de nye regler for kommunionen i Ugebladet, men jeg gad vide, hvor mange af læserne, der har sådan viden præsent, og det er jo det, der er sagen. For det andet burde det være en pastoral regel, at der i hvert fald foreløbig, indtil man virkelig kan være sikker på, at det er indarbejdet, i hver messe, hvor dette skal finde sted, gives meddelelse herom, med nogle få ord til vejledning for menigheden om, hvordan den i praksis bør forholde sig. Det er jo trods alt ens religiøse samvittighed, der reagerer, hvis man uafvidende kommer i en pinlig situation over Det helligste Sakramente.

J Nybo Rasmussen.

I anledning af hr. Stig Holstings åbne brev i K.U. d. 26.4. tillader jeg mig herved at fremføre følgende: I vor tid skal al føde være »uberørt af menneskehænder«. At drikke af samme kalk betragtes af moderne mennesker (undertegnede indbefattet) som noget meget afskyeligt. Det er mig derfor ubegribeligt, at de kirkelige myndigheder kan drømme om – endsige praktisere noget sådant.

Nogle katolikker vil have lov til selv at tage en hostie – med fingrene – og selv lægge den på patenen. Og mange vil have hostierne så store og tykke, at de ligefrem skal gumles ned.

Alt dette forekommer mig at virke tilstræbt. Vi har lige forladt en pseudogotisk kirke. Hvad er vi på vej til? En moderne kirke af vor tid – med vor tids liv og udtryksformer? Eller venter der os en slags pseudoold-kirke, hvor man tror at man er så moderne, men i virkeligheden er kunstigt gammeldags og derfor lige så meget ude af fodslag, som man altid har været.

Kjeld Simonsen
Glostrup.

DET ÅBNE
BREV

Undertegnede tillader sig herved at meddele, at jeg ikke er identisk med den person af samme navn, som var med i protestskrivelsen i Ugebladet, biskoppens hyrdebrev angående.

Elisabeth Hansen
Svanholmsvej 129, IV.

SMÅT MED NYT

I Nyt med småt i nr. 21 bliver der meddelt, at præsterne i Rio den 1. maj på ærkebiskoppens opfordring i deres prædikener skulle »forklare arbejdets betydning og værdighed«. – Derefter tilføjes der med spids (men ikke nyhedsrigtig) pen: I Danmark annoncerer man bare: at »på onsdag er det den hellige Josefs fest.«

Hertil tillader jeg mig følgende kommentar:

Det er en stor manko, at Katolsk Ugeblad ikke har en kontaktperson i hvert sogn, så bladet kunne være mere à jour med, hvad der sker her til lands inden for den katolske kirke. (Angående Rio o.l. har man jo en afskrivningsredaktør.)

Jeg kan da oplyse, at sognepræsten i Nyborg arrangerede en »arbejdermesse« den første maj. – Seminaristerne fra Skårup statsseminarium opførte blændende Mozarts »Missa Brevi in B«. Der blev desuden holdt en prædiken om »arbejdets betydning og værdighed«, som holdt den fyldte kirke det for øje, pave Paul sagde samme dag (og som K.U. refererer i afskrift efter NC News Service), at »arbejdet ikke må ophøjes til at være det vigtigste i livet.«

Det var en virkelig god messe og en god prædiken, – som jeg som kronvidne kan give nyhedsrigtig udsagn om, da jeg havde den ære og glæde at koncelebrere med stedets sognepræst og sognepræsten fra Odense og selv holdt prædikenen.

Måske har man fejret »på onsdag er det den hellige Josefs fest« på lignende måde andre steder i bispedømmet.

Moralen må da være den (for man må da formode, at journalistik og moral kan forenes), at Katolsk Ugeblad bør ha' en kontaktperson i hvert sogn! En sådan mand behøver ikke (og det ta'r journalistikken vel ikke anstød af) – slet ikke at være betalt. Så det vil ikke tynge på Ugebladets i forvejen tunge budget, men bidrage til bladets bedre information om de hjemlige begivenheder, som News Service jo ikke udsender. Der vil forhåbentlig i vore hjemlige sogne ikke være småt Med Nyt.

Laur. Brunnicardi C.S.S.R.

Svar til pater L. Brunnicardi
Pater Brunnicardi har så fuldkommen ret, når han påstår, at der i rubrikken »Nyt med småt« intet findes om vort bispedømme. Derimod har han ikke ret, når han forsøger at være morsom ved

at hævde, at det er »småt med nyt«, idet der i den senere tid har været og stadig kommer en rubrik, benævnt »I vort bispedømme«, som åbenbart er undgået hans opmærksomhed.

Denne rubrik, som det er blevet mig overdraget at redigere, bygger på de sogneblade – ikke mindst dem, der trykkes i Vejle – som Katolsk Ugeblad modtager. Her medtages alle oplysninger, der anses for at have almindelig interesse, bl.a. ændringer af tidspunkterne for gudstjenesters afholdelse, ikke mindst for de stationers vedkommende, der kun har periodisk gudstjeneste.

Når der derfor ikke har været nævnt noget om 1. maj gudstjenesten i Nyborg med smuk korsang og en fremragende prædiken af ham selv, som han skriver, skyldes det simpelt hen, at vi ingen meddelelse har fået herom. Yderligere skal jeg tilføje, at blandt de sogneblade, der for nylig er modtaget fra Vejle, er bladet for Nyborg med en blank bagside, altså uden sogne meddelelser, og så gælder dette nummer endda for tre måneder!

Pater Brunnicardi's forslag om hjemmelsmænd i hvert sogn finder jeg ganske overflødig, forudsat at d'herre sognepræster eller hvem der nu udarbejder teksten til sognebladet overholder fristen for indsendelse. Skulle der så være noget, der ikke nåede at komme med, kan det klæres med et brevkort eller en telefonopringning til redaktionen.
B. Husson.

HVORNÅR?

»Sig mig, hvem du omgås, og jeg skal sige dig, hvem du er.« Pater L. Brunnicardi har i KU nr. 20 ført et forsvar for de danske »søjlehelgener«. Man må undres over, at frafaldet er et så stort problem for den katolske kirke i Danmark, der har en så fortrinlig og forstående præstestand. Måske er det folket, der er noget i vejen med? Fra Katolsk Arbejderaktions side har vi gentagne gange pofordret præsteskabet til at støtte os i vort apostolat uden næneværdigt resultat. Pater Brunnicardi hævder, at arbejderstanden er den, der har fået den mest udstrakte »service«. Vi vil være meget taknemlig for at få oplyst hvordan og hvornår.

G. Bune Andersen

Formand for Katolsk Arbejderaktion.

PAULUSKREDSEN

Iblandt de danske katolske forlag er et der hedder Pauluskredsen. Dette opfordrer jævnligt folk til at blive abonnent på udgivelserne, hvilket giver en absolut favørpris. Lidt før jul kom så bogen »Nærmere til Paulus«, vedlagt en lille folder, der, som mange læsere sikkert erindrer, ganske klart indeholdt et tilbud til abonnenter om tidligere årgange til den billige pris af 10 kr. pr. årgang. Den 4.1. bestilte jeg nogle af disse årgange, som jeg dels skulle bruge som gave, dels til eget supplement. Indtil nu er intet sket. Gentagne henvendel-

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01
Begravelse og bisættelse ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon *82 81 33

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Tandtekniker

Ove C. Jensen's efft.

J. Bønnelycke

Kunstige tænder - Rep. udføres
Vesterbrogade 69
Tlf. Eva 5932 fra kl. 13.30-16
Tirsdag og fredag kl. 13.30-18

W. A. Werner A/S

Ost en gros
Teglgaardsstræde 13
København K.
Tlf. 14 14 08 og 14 17 72
Kvalitetssost

Mogens Larsen

Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

C. B. Riis & Søn

Slagtermester

Valby Langgade 36
Kbhvn. Valby Tlf. VA 89
1. kl. kød og pålæg

Kaffefirmaet

Børge Kruse

Frederiksborggade 27
Tlf. 15 76 08

Kaffe - The - Cacao

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Aabenraa Brugsforening

Søndergade 15
Aabenraa. Tlf. 2 23 68
Leverandør til St. Ansgars
Klinik

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

MARIUS
MP
PETERSEN

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

Banegårdens Restaurant

Fritz Kapper

Odense H.

KBK

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Ved det til Niels Steensens gym-
nasium knyttede pigekollegium
vil der være et

VÆRELSE LEDIGT

for det kommende skoleår. For-
uden elever kan også katolske
kvindelige studerende komme i
betragtning som ansøgere. Leje
250 kr. månedlig. Henvendelse til
LEKTOR, FRU GRANDT
Dalvej 11, tlf. OR 213
inden 1. juli.

Sydhavns Fiskehal

v/ Rich. Rasmussen

Fisk . Vildt . dybfrossen Fjerkræ
Mozartsvej 21 . Va 5547

Herretøj og lingeri
prima kvalitet

Bøgns Herremagasin

Kongensgade 5, Odense
Tlf. 12 41 02

Flint arbejde - Tria 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?

Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø

Reserveret

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvvej 13,
Charlottenlund
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Tandlæge

P. Lomholt Maack har åbnet prak-
sis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

ser til forlaget, pr. brev og pr. telefon, har intet givet, end ikke forklaring eller svar. Derfor henvendte jeg mig til Hans Martensen, der jo leder stiftet. Dette kan jo ikke være tjent med, at der ikke er rene linier i et foretagende med så nær tilknytning til kirken. Desuden er det Knud Ballin der er forlagsleder, mig bekendt. Han leder jo også Caritas, og man må jo håbe, at det er bedre end forlaget. Der er ikke endnu tilgået os abonnenter meddelelse om prisforhøjelser på tidligere årgange, disse oplysninger skal søges andet steds. Men dette for at fortælle andre abonnenter, der måtte have oplevet det samme, at de ikke er ene om at være utilfredse med Pauluskredsens sendrægtighed i levering samt tavshed. At kontordamen på Ballins kontor er uvidende om hvilke priser der reklameres med viser jo også manglende intern oplysning på forlaget.

Knud Rohde,
Hedetofte 15,
Hedehusene.

Pauluskredsens forlag svarer:

Kunden har altid ret. Der er sket en beklagelig fejltagelse på en reklame udsendt af forlaget i forbindelse med udsendelsen af bogen »Nærmere til Paulus«. Der stod virkelig »Alle medlemmer kan erhverve tidligere publikationer til kr. 10 pr. årgang«. Der skulle have stået pr. serie. Dette er telefonisk blevet meddelt til ordregiveren. Begrebet årgang har Pauluskredsen aldrig arbejdet med, men forsøgt hvert år at udsende 2 serier, hvilket ikke altid er lykkedes. April 1967 blev der ved en skrivelse fra forlaget meddelt, at abonnementsprisen på serierne beklageligvis måtte stige fra kr. 10 til kr. 15.

Knud Ballin.

p.s.: Som belønning for at kunden som den eneste i landet har gjort os opmærksom på trykfejlen, får han d.d. tilsendt de ønskede bøger til den meget nedsatte pris.

Tre czechiske...

Fortsat fra side 11

ekstraordinære kirkelige anliggender, ærkebiskop Agostino Casaroli i juni i fjor besøgte Prag, ville den ikke gå med til dem.

Nu har Alexander Dubcek imidlertid overtaget posten som formand for det kommunistiske parti i Czekoslovakiet i stedet for den konservative Antonin Novotny, og det har rystet op i det hele.

Ifølge biskop Tomasek vil forhandlingerne mellem Vatikanet og den cze-

kiske regering om forskellige ting lige fra genåbningen af præsteseminarierne til frihed til religionsundervisning i skolerne og den katolske presses stilling meget snart blive indledt i Praha.

Formodent vil to udsendinge fra Vatikanet, msgr. Giovanni Cheli og msgr. Luigi Bongianino tage del i forhandlingerne.

Den czechoslovakiske undervisningsminister Vladimir Kadlec har for øvrigt fornylig udtalt, at religionsunder-

visningen i landet eventuelt kan blive baseret på et søndagsskolesystem, der svarer til det, man har i USA.

Biskop Tomasek sluttede med at sige, at det næste skridt til at forbedre forholdet mellem kirke og stat ville blive, at 1.500 præster på ny ville få lov til at udføre deres præstelige funktioner. For øjeblikket har kun 3.108 præster lov til at udøve deres embede i et land på 14 millioner indbyggere, hvoraf de 9 millioner er katolikker.

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM TLF. *95 13 22
GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

ALTERLYS

i alle størrelse

og i øvrigt
stearinlys og vokslys
af enhver art

ASP-HOLMBLAD
STEARINLYSFABRIKER
København

REJSER UNDER KATOLSK LEDELSE 1968

Skt. Annæ Rejser

På grund af et meget favorabelt flyvetilbud kan vi tilbyde 2 efterårsrejser til Italien til stærkt nedsatte priser:

29/9 til 13/10-68 Firenze—Assisi—Rom. 14 dage, fly. Pris kr. 1150,-.

Leder Pater Laurits Brunicardi, Næstved.

29/9 til 13/10-68 Ravenna—Rom. 14 dage, fly. Pris kr. 1095,-.

Leder: Pater Jac. Adams, København.

Program og alle oplysninger: Lærerinde Annie Rastrup, Amagerbrogade 45, København S. Tlf. SU 86.

»Den nordiske valfart med fly til Lourdes« — Bispedømmets pilgrimsrejse.

27. juni—3. juli 7 dage 880 kr. — særpris for syge (Asile Notre Dame): 725 kr.

Gejstlig leder: Msgr. Knud Ballin. Læge og sygeplejersker følger de syge.

Program og alle oplysninger: Fru L. Samson, Barsehøj 25, 2900 Hellestrup. Tlf. GE 6341. Eller translator Lørche Nielsen, Bredgade 69, 1260 København K. Tlf. PA 2539.

Pastor d'Auchamp Rejser

2 ledige pladser til Ravenna—Rom—Assisi. Togrejse.

5.—25. juli. Pris kr. 1.375,-.

Henvendelse: Tlf. 69 03 01 eller Øbro 4648 x.

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 10 til 13. Telefon PA 2323.

Jerntæppe og tidseksperimenter

Balladen om Josie

skal der ikke ofres mange ord på. Doris Day er en fin lystskuespillerinde, som vi bl.a. har set i godt afstemt sammenspil med selveste Gary Grant, men i ovennævnte film om kvindesag i det moderat vilde vesten er hun nærmest at skue som en træet ældre dame, der må holde både sig selv og instruktøren og de andre medvirkende oppe med peppiller. Dræbende kedsommelig. (Universal-Asa).

Oscar

er til gengæld meget, meget morsom. Kjeld Petersen gav i sin tid rollen i original-stykket på »Folketeatret«, og i den franske filmudgave af Claude Magniers forvekslingskomedie ser vi Louis de Funes som den arme rigmand, der har sit hyr med kone, datter og stuepige. Louis de Funes er så morsom især i sidste del af filmen, at man ligger flad, for at sige det bredt. De skal ikke lade Dem afskrække af, at De blev lidt skuffet over »Den store Restaurant«, som også havde Louis de Funes i hovedrollen. I »Oscar« spiller han for fuldt orkester, og det er sjældent, en franskmand har afluret sig selv så indgående, som det er tilfældet her. Instruktøren Edouard Moinaro har bevidst og effektivt lavet filmet teater, og de Funes har selv arbejdet med på manuskriptet. (20th Century Fox).

Hjernevask

fortæller allerede med titlen lidt om, at filmen foregår i Østeuropa — altså det Østeuropa som romanforfattere og filmskabere elsker at fortælle om. Et Eldorado for hemmelige agenter og dito politimænd, der har svært ved at tolke love og menneskerettighedserklæringer på ortodoks maner.

Raoul Levys film er fransk trods en international sammensætning, hvad skuespillerne angår, og en mellemting mellem »Spionen der kom ind fra kulden« og Hitchcocks mindre højtidelige »Bag Jerntæppet«, der ligesom »Hjernevask« delvis foregår i Østtyskland. Ordet »mellemting« er ikke brugt i diskriminerende retning. »Hjernevask« er en spændende underholdningsfilm, der — hvad enten billedet af Østtyskland nu er rigtigt eller ej — giver os et lille ord med på vejen. De to hovedpersoner — spillet af den desværre nu afdøde Montgomery Clift, hvis sidste film det

blev, og Hardy Kruger — arbejder for henholdsvis det amerikanske og det østtyske efterretningsvæsen, og begge gør det uden lyst, og begge lokkes de under falske forudsætninger. Man tvinger dem ind i et spil, der omfatter den ene tragiske begivenhed efter den anden, og begge har de svært ved at forstå, at hensigten helliger midlet — hvad enten det er i den østlige socialismes eller i de demokratiske kræfters frie spils navn. (Paramount).

Jeg elsker dig — Jeg elsker dig

er titlen på Alain Resnais' helt nye film, som skulle være vist i Cannes, hvis ikke urolighederne havde stillet sig i vejen.

Resnais' filmunivers kender ikke grænser mellem det naturalistiske og det abstrakte, så derfor skal man helst have læst lidt i langhårede tidsskrifter fra udlandet eller se hans film fire gange med papir, blyant og lommelygte i hænderne (som man almindeligvis kun har to af) for at kunne give en nogenlunde forklaring. Muligvis for at lette tilegnelsen for de tilskuere, der klamrer sig til en naturalistisk logik, benytter Resnais sig i denne film af en rammehandling med videnskabsmænd, som ved brug af serum og et teltlignende rumforsøgskammer, laver eksperimenter med tiden. På denne måde kommer hovedpersonen Claude (og dermed tilskuerne) til at opleve glimt af sin (hans) fortid — især drejer det sig om de hændelser, der ledte mod et selvmordsforsøg. Som titlen antyder, er det kærlighed eller sex, der har været særlig afgørende, hvortil kommer bruddet med en ambitionsløs tilværelse. Glimtene af tilværelsen oplever han (vi) i en rækkefølge, der intet har med den almindelige af vort tidsbegreb bestemte kronologi at gøre — der »springes« og dvæles som tanker og drømmene gør det i hovedet på os, med den forskel, at glimtene er strengt naturalistiske, men i en abstrakt sammenhæng. Det lyder svært, og det er det også — selv om man naturligvis fængsles af stoffet. Man forlader dog biografen med en underlig utilfreds følelse, som ikke besjælede os, da vi så »Krigen er forbi« — Resnais-filmen vi så sidste år. Er »Jeg elsker dig...« mere eksperiment end kunst? Man synes hverken, at man er blevet klogere på Resnais eller Claude eller sig selv, når man har set den. Første gang. (Gloria).

HK

Pavestolen
og den
danske
synode

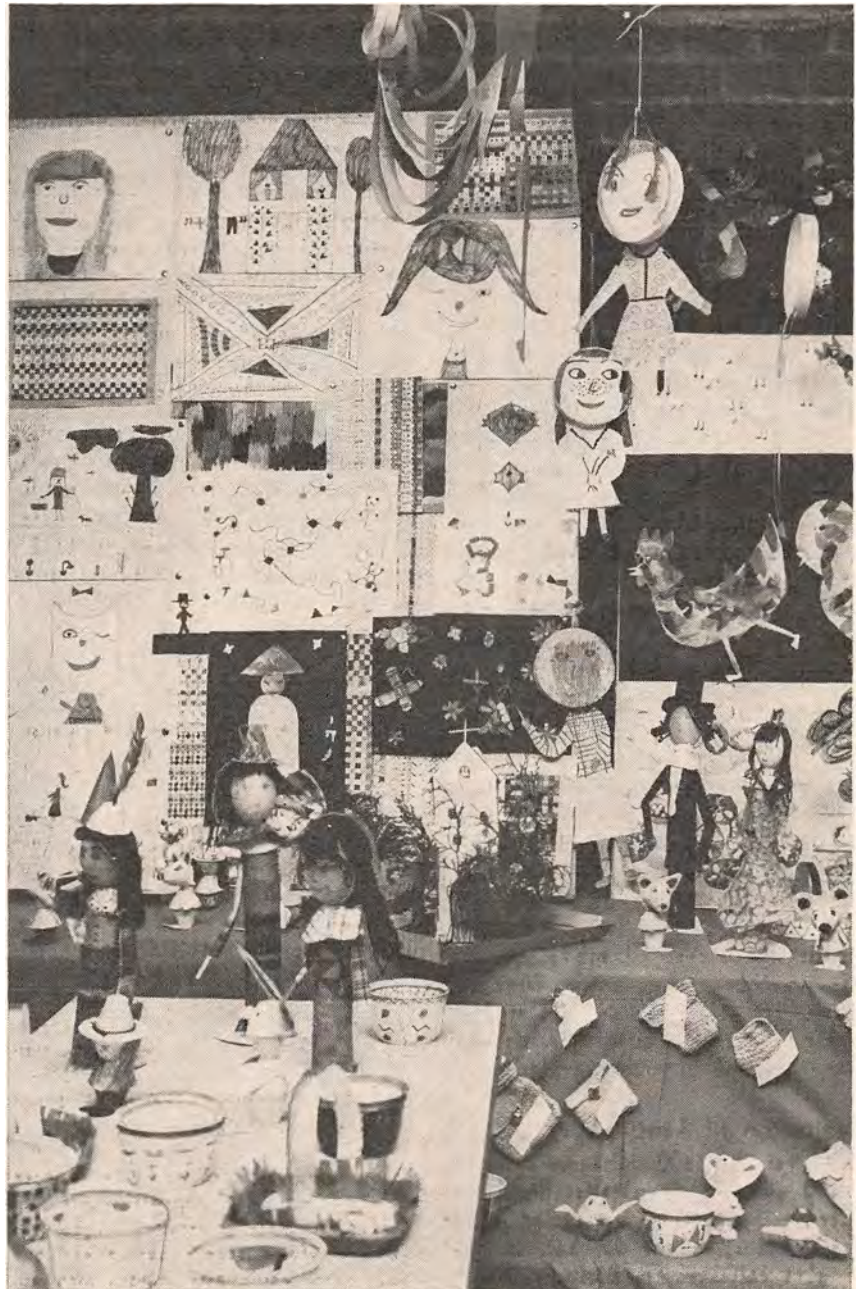

Teologien
- en
mande-
affære?

Den
konven-
tionelle
kristendoms
endeligt

Mai
Zetterlings
film
"Dr. Glas"

Eksamenstid, årsafslutninger og udstilling af eleverbejder. Her ser vi nogle af resultaterne af de små klassers muntre slid med tegning, formning og håndarbejde på den franske skole på Østerbro i København. Vi vender i et senere nummer tilbage til sagen.

Fællesskab i sol og regn

Valfarterne til Øm og Åsebakken
samlede henholdsvis 1000 og 1600 deltagere.
Dog gik kun ca. 400 med fra Holte

De to årlige Maria-valfarter, den ene til Øm i Jylland og den anden til Åsebakken på Sjælland, havde ikke samlet så mange deltagere som tidligere. I Jylland kan vejret, der var meget regnfuldt, nok have gjort sit til en ringere deltagelse, men vejret på Sjælland var godt.

Valfarten til Øm

Der var ca. 1000 deltagere fra Fyn og Jylland i den årlige valfart til Øm, der fandt sted den 19. maj.

I sin prædiken sagde biskoppen bl.a., at på valfarten til Øm vil vi vise, at vi står sammen som katolikker, et fællesskab, der ikke blot kommer til udtryk i de enkelte sogne, men som går ud over landegrænserne, således at vi føler vort fællesskab med den hellige fader i Rom. I denne tid, hvor så meget ændres og fornyes i kirken, er det væsentligste den enkeltes tros dybde. Uden den er alt omsonst.

Om eftermiddagen talte sognepræsten i Vejle, pater W. Wuytz over emnet »Kirken, en byggeplads«. Pateren sagde bl.a.: »Kristus sendte apostlene ud uden en katekismus. Den måtte de selv lave. På samme måde skal kirken til enhver tid finde sin form og sit ansigt samt udtryk, der er forståelige. Det er Heligånden og ikke præsterne, der har lavet kirken til en byggeplads.«

Valfarten til Åsebakken

Der var ca. 1600 deltagere mod ca. 1700 sidste år, men tallet ligger under de tidligere års deltagelse. Af de 1600 deltagere var der kun ca. 400 i selve valfarten fra Holte station.

Også på Åsebakken celebrerede biskop Martensen valfartsmessen og prædikede. Biskoppen omtalte her den kommende synodes betydning for vort bispedømme.

Der holdtes intet foredrag før eftermiddagsandagten, men msgr. Geertz-Hansen sluttede stævnet med en alvorlig henstilling om at gøre mere ud af majandagterne, der mange steder kun blev holdt nogle få dage i ugen i stedet for – som i gamle dage – hver aften.

Kollekten, som skulle gå til udgifterne ved valfarten, var ret ringe og bekymrede valfartskomiteen, der har ofret ret store beløb, bl.a. på indretningen af de hygiejniske forhold. Det er jo meningen, at valfartsarrangementet skal hvile i sig selv.

SKT. MIKAEL SKOLE, RANDERS, FEJRER 100 ÅRS JUBILÆUM

For nylig fejrede Skt. Mikael Skole, Randers, sit 100-års jubilæum. Egentlig skulle det have været holdt for et halvt års tid siden, men det blev udskudt på grund af sygdom.

Det skete ved en enkel og smuk reception i skolevillaaen på Udbyhøjvej, skriver Randers Amtssavis. Her mødtes repræsentanter for statens, kommunens og det private skolevæsen med skolens leder, pater Leo Kertz, den nuværende forstanderinde, søster Agnes, og den tidligere, nu i Aalborg værende, søster Teodrine, samt skolens lærere.

Der blev holdt en række taler med lykønskninger til skolen, og skoleinspektør Egil Jessen, der repræsenterede Randers kommunale skolevæsen, sagde bl.a.: »Det er ifølge sagens natur ikke hver dag, byens skolevæsen mødes med kol-

ÅBENT BREV OM VOLD

Vi har modtaget:

Til alle, der finder vold og voldelig revolution berettiget!

I siger, at vold kan forsvares som middel, når der ikke er anden udvej.

I siger, at det kan være berettiget, at et mindretal anvender vold for at opnå noget.

I siger, at det kan være rimeligt at angribe samfundet eller »systemet« med vold for at opnå en forbedring.

Så må I også mene, at attentater på mennesker som John F. Kennedy, Martin Luther King, Robert Kennedy – ja, og også Rudl Dutschke – er rimelige og berettigede.

For den slags mennesker udgør en fare eller hindring for attentatmændenes overbevisning. Og attentatmændene har formentlig ikke ment, de andre virksomme midler for at imødegå faren, fjerner hindringen.

Har attentatmændene ikke ret til denne mening?

Har de ikke ret (og måske pligt?) til at handle efter deres samvittighed?

Eller hvem skal afgøre, om et mindretal (enten det består af een eller flere) har ret til at anvende vold for at opnå sit mål?

Erik Guldager.

legaen på Udbyhøjvej, men de gange det sker, er det i samvirkets og forståelsens ånd.

Vi glæder os over, at skolelovgivningen er så rummelig, at forældre, der ønsker børnene i en skole med et livssyn, der er forskelligt fra flertallets her på stedet, har mulighed for at danne skole. Vi håber inderligt, at fremtiden også må kunne byde så rummelige vilkår.«

I sin takketale til Randers kommunale skolemyndigheder sagde søster Agnes bl.a.: »Vi har altid glædet os ved imødekommenhed, når vi har ønsket elever videre i eksamensskolen. Vor skole har nok et særligt sigte, men vi betoner først og fremmest det, der er fælles, og skolen er åben for alle. Derfor har vi også sognepræst, pastor Helge Nedergaard som religionslærer for den del af eleverne, der ikke har den katolske tro.«

Til jubilæet havde Skt. Mikael skole modtaget en mængde blomsterhilsener og gaver.

De katolske spejderes 50 års jubilæum

Festlige dage i København og ved Ledreborg

Den katolske spejderdivisions 50-års jubilæum, hvor der var lejlighed til at deltage for dem, der var med fra begyndelsen, blev holdt i tre etaper.

Kransenedlæggelse på kirkegården

Festlighederne begyndte med, at godt 100 forhenværende spejdere og nuværende førere aftenen før Skt. Georgsdag, mandag den 22. april, samledes på katolsk Vestre Kirkegaard, som ved kontorets imødekommehed blev holdt åben for spejderne.

Der var tændte lys på stifteren, msgr. Peter Schindlers og den mangeårige divisionschef Henning Valeur Fausbølls grave. Endvidere stod ved hver grav to førere med tændte fakler og en forhenværende spejder med en smuk krans.

Efter at have sunget »Dejlig er jorden« holdt divisionskapellanen, msgr. Knud Ballin, en mindetale og nævnte herunder bl.a. de to mænds store idealisme og deres betydning for katolsk spejderliv og katolsk ungdomsarbejde i Danmark.

Derefter blev kransene lagt på de to grave, og alle bad for deres afdøde spejderkammerater. Søren Valeur Fausbøll takkede på familiens vegne, og efter at man havde sunget »Altid frejdig«, defilerede de fremmødte forbi begge grave, mens en fører blæste retræten.

Festmødet i Borgernes Hus

Lørdag den 27. april fyldtes den store sal i Borgernes Hus til bristepunktet af spejdere i alle aldre, aktive som passive, til en smuk jubilæumshøjtidelighed.

Desværre var de tre biskopper, den apostoliske delegat, ærkebiskop Bruno Heim, biskop Th. Suhr og biskop Hans L. Martensen, der alle var indbudt, forhindret i at komme, og biskop Martensen havde derfor anmodet msgr. Kjeld Geertz-Hansen om at repræsentere bispedømmet.

Efter at Jaworskis orkester og 2. Ab-salons tropsorkester havde underholdt, blev divisionsfanen ført ind og rullet ud, mens forsamlingen sang »Der er in-genting, der maner«.

Divisionsrådets formand, undervisningsinspektør Erik Lorensen bød velkommen og læste en række hilsener og telegrammer op. Derpå talte msgr. Kjeld Geertz-Hansen som biskoppens stedfortræder. Han sagde bl.a.: »Næst efter Gud kan jeg takke HKD for, at den skabte det klima, hvor et præstekald kan udvikles. Jeg ser Guds finger i, at vi kan nævne en række præster, der netop hørte til denne første generation af spejdere: Cay Benzon, Knud og Jan Ballin, lidt senere Gert Heggum (og jeg selv). Cay Benzon tegnede midt i ar-

bejdet, og alle de andre holder trofast ud. Man holdt et løfte for bindende – trods al personlig lyst eller svaghed.

Vort danske bispedømme kan i aften takke HKD for talrige eksempler på trofasthed mod kirke og biskop – og takken omfatter også de ikke-katolske førere, der har givet det bedste eksempel. Bispedømmet takker også, fordi HKD's førere på grund af deres faglige dygtighed og ægte idealisme blev indbudt af korpsledelsen til at løse vigtige opgaver. De har dermed aflagt det, vi som kristne kalder et vidnesbyrd.«

Herefter talte de endnu levende divisionschefer om deres virksomhed, krydret med fornøjelige oplevelser fra deres tid. Der var generalmajor Emil Wissum, 1918–27, civilingeniør Hans Holbek, 1927–29, fhv. skoleinspektør H.D.T. Kiærulff, 1929–39, fra Henning Valeur Fausbølls periode 1939–57 ved prokurist Otto Kluge, oberstløjtnant Henning Bisander, 1957–63, sekretær Jørgen Bredholt 1963–65 samt den nuværende divisionschef Bent Noval for major Erik Wissum 1965–67.

Ind imellem var der fællessang, underholdning af de to orkestre, Chr. Wedervang reciterede fra sit »Hertug Knuds spil«, og der blev givet en række små sketches. Blandt de sidste var der navnlig en, der gjorde stormende lykke. Og det var Skt. Laurentii trops ulveunger, som opførte alle tiders parodi på Stig Lommers »Lommerpigerne«.

Efter at hele forsamlingen havde sunget »Kongernes Konge«, blev fanen rullet sammen og ført ud, hvorpå der efter en pause var rigtigt spejderbal.

Jubilæumstjernen i Ledreborg skov

I Store Bededagsferien holdt HKD sin jubilæumstjerne i Ledreborg skov, men vejrguderne var ikke støvnet venligt stemt. Regnen siledede ned, mens der blev slået lejr, holdt konkurrencer m.m.

Lørdag eftermiddag var der forældredag, og mange havde med biskop Martensen i spidsen indfundet sig trods det kedelige vejr. Hele lejren blev grundigt beset, og der var nok at se på. En spejderlejr af i dag er ganske anderledes end for 50 år siden. Teknikken var taget i brug i form af f.eks. felttelefoner og forbedrede køkkenforhold.

Efter et fællesmåltid blev der holdt lejrball med sange, oprin og korte taler, hvorpå man med lysende fakler drog til Ledreborg slot, hvor biskop Martensen holdt koncelebreret messe sammen med spejderpræsterne msgr. Knud Ballin, sognepræst M. Braun og patrene J. Bender og van Schaik. Under messen prædikede msgr. Kjeld Geertz-Hansen, tidligere divisionskapellan. Lensgreve Knud Holstein-Ledreborg med familie deltog i messen sammen med ca. 400 ulveunger, spejdere og gæster. Den af fakler oplyste slotsplads og de mange deltagere blev et festligt punktum for jubilæumsfestlighederne. Lensgreven, der selv er gammel spejder, havde ved sin rundhåndethed muliggjort det store arrangement.

B.H.

Fugtig jubilæumstjerne i Store Bededagsferien.

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:
Bernard Eric Jensen (litteratur),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionsudvalg:
Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg.

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspe-
dition, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgpris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Pavestolen om den danske synode

Vi bringer en oversættelse af et brev, som den apostoliske delegat, msgr. Bruno B. Heim har modtaget fra pavens statssekretariat. Brevet fra Vatikanet er et svar på en skrivelse om synoden i Danmark. Delegationens brev til pavestolen var bilagt en redegørelse fra pater P. Grégoire O.P. om synodens arbejde og målsætning.

PAVENS STATSSEKRETARIAT

Vatikanet, den 8. maj 1968.

N. 116824

Til Hans Excellence
Den apostoliske Delegat
Biskop B. B. Heim.

Jeg har gjort den Hellige Fader opmærksom på den rapport af 10. april, som Deres Excellence sendte mig sammen med pater P. Grégoire O.P.s beretning.

Paven har betroet mig at takke Deres Excellence og ønsker gennem mig at bringe dem, der har fremmet den synode, som i 1967 er begyndt, og som stadig er i gang i bispedømmet København, sin tilfredshed over et initiativ, der er til så stor gavn for den katolske kirke i Danmark.

Hans anerkendelse er især henvendt til biskop H. Martensen S.J., der har fremmet og velsignet dette initiativ, og som følger dets udvikling, og derudover til pater Grégoire, som har arbejdet på det og gennemført det med prisværdig iver.

Paven er overbevist om, at den nye synodale lovgivning, som forberedes så metodisk og grundigt, med Guds hjælp vil bringe bispedømmet Danmark de åndelige resultater, som det andet Vatikanconcil har ønsket, og at den vil få en god indflydelse på de danske katolikkers åndelig og sociale liv.

Paven meddeler med glæde den apostoliske velsignelse til Dem selv, den danske biskop og alle dem, som med iver og hengivenhed arbejder med på synodens lykkelige afslutning.

Jeg er glad for personlig at kunne tilføje min anerkendelse og mine bedste ønsker.

Deres hengivne
A. G. Card. Cicognani

Det er en stor sjældenhed, at vi her i Skandinavien bliver præsenteret for en doktordisputats med katolsk teologi som emne. Og helt uhørt bliver det, når doktoranden er en katolsk kvinde, der er ansat som universitetsadjunkt ved det teologiske fakultet i Århus. Det er denne helt ekstraordinære situation, vi i dag står over for. Den 14. juni i år forsvarede *Kari Elisabeth Børresen* ved Oslo Universitet sin filosofiske doktordisputats, der har titlen »SUBORDINATION ET EQUIVALENCE – Nature et rôle de la femme d'après Augustin et Thomas d'Aquin« (1968). (Underordning og jævnbyrdighed – Kvindens natur og rolle ifølge Augustin og Thomas Aquin). Det er Norges Almenvidenskabelige Forskningsråd, der har stillet et forskningsstipendium til Kari Børresens rådighed, således at hendes disputatsstudier kunne gennemføres, og to forslag, nemlig Universitetsforlaget i Oslo og Maison Mame i Paris, har slået sig sammen om at udgive afhandlingen, der er på 305 tætskrevne sider.

Kari Børresens disputats består af tre dele. I de to første gennemgår hun systematisk henholdsvis Augustins og Thomas Aquins lære om kvindens natur og rolle på grundlag af disse kirkefædres teologiske tolkning af skabelses- og syndefaldsberetningerne samt de paulinske tekster om forholdet mellem mand og kvinde. Gennem denne analyse fremkommer to hovedmotiver, – *kvindens underordning af og ligestilling med manden*. Det er den oprindelige skaberordning, der har betinget kvindens underordning, der blev yderligere uddybet ved arvesynden, mens kvindens ligestilling med manden er at finde i frelsesordningen. Denne teologiske forståelse af kvinden har så influeret på begge kirkefædres ægteskabsteologi, og på den måde har de fået mange konkrete konsekvenser for kirkens daglige liv og opbygning.

Der er forskel på Augustins og Thomas' kvindeopfattelse, fordi Augustins menneskeopfattelse var den platonisk inspirerede med den skarpe opdeling mellem det legemlige og det sjælelige, mens Thomas hældede til det aristoteliske menneskesyn, der mere betonede, at mennesket var en helhed. Selv om der således er en betydelig forskel på dem, er der også lighed imellem dem på et afgørende punkt, idet de begge betragter forholdet mellem mand og kvinde ud fra en androcentrisk synsvinkel, –

Teologien • en mande- affære?

Katolsk pige skriver doktor- disputats om Thomas af Akvin og Augustin

Kari Børresen.

det vil sige, at de opfatter *manden som det egentlige menneske*, som kvinden er underordnet, fordi hun er forskellig fra ham.

Ud fra en grundig analyse af den menneskeopfattelse, der ligesom har været de brillers, gennem hvilke Augustin og Thomas læste bibelteksterne, er Kari Børresen i stand til at forklare, hvorfor disse kirkefædre netop måtte nå frem til en lære, der ser frugtbarheden som ægteskabets formål, – der betragter jomfruelighed som en højere livsform end ægteskabet osv. Men ud over at gøre deres lære forståelig i en idéhistorisk sammenhæng, har Kari Børresen lukket op for muligheden for en virkelig central og dybtgående kritik af den traditionelle ægteskabsteologi. Ved at påvise en nøje sammenhæng mellem den teologiske lære og menneskeopfattelsen har doktoranden også sagt at i den udstrækning, vi i dag ikke kan acceptere disse to kirkefædres menneskesyn, kan vi heller ikke godtage deres ægteskabsteologi – eller sagt med et billede: hvis de brillers, hvormed vi i dag læser bibelteksterne, er forskellige fra Thomas' og Augustins brillers, må vi ikke undre os over, at vi kan nå frem til andre resultater, end de gjorde.

Katolsk Ugeblad har haft lejlighed til at stille den nybagte doktor nogle spørgsmål:

– *Et karakteristisk træk ved vor tid er den mængde læg-teologer, der mere og mere gør sig gældende inden for kirken. – Hvorfor valgte De teologien som fag?*

– Jeg er egentlig magister i idéhistorie og altså ikke cand. theol. Derfor er min afhandling også blevet indleveret til den filosofiske doktortrøg, da man i Norge skal være cand. theol. for at kunne blive dr. theol. – uanset arbejdets karakter. Men efter nogen tids læsning af idéhistorie besluttede jeg at koncentrere mig om det, man kunne kalde teologisk idéhistorie, det vil sige om kirkefædrene og dogmehistorien. Efter en periode som norsk forskningsstipendiat kom jeg som universitetsadjunkt til det teologiske fakultet i Århus, da denne side af idéhistorien passede naturligt ind i det teologiske fakultets arbejdsområde.

– *Deres disputatsemne er jo egentlig ægteskabsteologien, her specielt kvindens stilling. Hvorfor valgte De dette emne? Var det fordi det var nærliggende som kvindeligt teolog?*

– Jeg valgte mit disputatsemne, fordi jeg som norsk kvinde ikke kunne undgå at blive slået af kontrasten

mellem det skandinaviske miljø, hvor der er et samarbejdsbetonet forhold mellem mand og kvinde – både i hjemmet og på arbejdspladsen, og det katolske kulurmiljø f.eks. i Frankrig, hvortil jeg kom lige efter min studentereksamen. Her fandt jeg på mange måder et disharmonisk forhold mellem kønnene. Senere kom jeg til Italien, og her var forskellen endnu mere påfaldende.

Det, der slog mig, var, at kvinderne der selv syntes at føle sig mindre værdige, – det vil sige, at de ikke var glade for at være kvinder, fordi dette medførte, at de såvel juridisk som arbejdsmæssigt stod dårligere end manden. Samtidig blev jeg klar over, hvilken belastning den traditionelle katolske ægteskabsteologi var, især for kvinden. Forbudet mod effektiv prævention er et tydeligt eksempel herpå. Dette var jo 10–15 år siden, hvor situationen var væsentligt mere tilspidset end i dag, fordi kirken ikke var begyndt at diskutere dette spørgsmål, men blot fastholdt Pius XI's doktrin.

Også i den kanoniske lov opdagede jeg kvindens underordning i forholdet mellem ægtefæller osv. Kort sagt: jeg fik lyst til at undersøge, hvad denne holdning egentlig byggede på, – hvad der var dens grundlag! Det var derefter ganske naturligt at vælge Augustin og Thomas, da disse er de mest indflydelsesrige teologer i vesteuropæisk tradition.

– *Hvad var sigtet med disputatens?*

– Min afhandling har helt klart et aktuelt sigte! Den kan godt opfattes som et indlæg i den stående moralteologiske debat, som har været en af konsekvenserne af det andet Vatikankoncil. Da arbejdet skulle være grundigt lavet, søgte jeg et forskningsstipendium, efter at have taget magistergraden, da jeg ønskede at bore dybt ned i problematikken. Hvis man ønsker at bryde med den traditionelle teologi, er det strengt nødvendigt, at man kender dens grundlag og forudsætninger. Når man så har forstået Augustin og Thomas i deres idéhistoriske sammenhæng, har man mulighed for at formulere *en rammende kritik* og dermed at gøre sig fri af deres konklusioner.

– *På hvilke betydelige områder mener De, at Augustin og Thomas hæmmer en frugtbar teologisk udvikling?*

– Modviljen mod effektiv fødselskontrol er helt tydeligt afhængig af den augustinske opfattelse af, at sek-

suallivets eneste formål er frugtbarheden og i øvrigt af hele hans kvindesyn. Modviljen mod kvindelige præster er et eksempel på, hvordan den thomistiske opfattelse af kvinden som kvalitativt mindreværdig slår igen. Men her spiller også tolkningen af inkarnationen og embedet ind. Da præsten er Kristi redskab, og da Kristi natur var maskulin, må præsten også være en mand. Det vil med andre ord sige, at problemet er afhængigt af Kristologien – noget, der ofte overses. Dog er det helt klart, at en sådan Kristologi ikke længere hævdes så unuanceret i moderne katolsk dogmatik, men her trænges der til et stort arbejde.

Efter min mening hænger udelukkelsen af kvinden også sammen med den jødiske tradition, hvor kvinderne slet ikke havde adgang til det religiøse fællesskab. Kvinder kan i dag modtage alle andre sakramenter, så det er kun på dette ene punkt, denne tradition gør sig gældende. Jeg vil i øvrigt betragte det som en slags nødvendig konsekvens af den almindelige kulturelle udvikling, at man giver kvinder adgang til såvel diakon- som præsteembedet.

Når man i dag gør cølibatet til noget obligatorisk for præster, – og ikke bare til et frivilligt kald – er dette også klart knyttet til den augustinske seksualopfattelse og hele den negative asketisme. Det obligatoriske cølibat kan også ses som et element i diskriminationen af kvinden, fordi man for øjeblikket ikke bare forlanger, at præsten skal være en mand, men han skal også være en mand uden intim kontakt med kvinder. Hele tankegangen har igen medført, at man opfatter ægteskabet som en mindre fuldkommen stand end cølibatet og derfor ikke passende for præster.

Det argument, man i dag benytter, nemlig at cølibatet skulle frigøre præstens kræfter til brug for medmenneskene, er af nyere dato og betyder en frigørelse fra den negative askese. Efter min mening har argumentet kun vægt, hvis cølibatet er frivilligt. Er det obligatorisk vil det få den modsatte virkning, hvis personen ikke ejer den særlige nådegave, der skal til. I øvrigt mener jeg, at præstekald og cølibatskald er to forskellige ting, som godt kan findes hos samme person, men som ikke nødvendigvis behøver at gøre det.

– *Opfatter De Dem selv som en slags 'kvindesagskvinde' inden for kirken?*

– Teologien har jo – især inden

Den risikable vantro

SKRIFT
BETRAGTNING

3. søndag efter pinse

1. Peters brev

5,6-11

for den katolske kirke – været en mandeffære, og dertil kommer, at den er blevet dyrket af mænd uden nær kontakt med kvinder. Jeg tror, at det inden for teologien som på andre felter er gunstigt for begge parter, at mænd og kvinder samarbejder. Den komplementære forskellighed mellem kønnene gør, at de supplerer hinanden med hensyn til indsigt og erfaringer. Der mangler noget væsentligt, hvis kun den ene part gør sine synspunkter gældende!

bej.

Ydmyg jer da under Guds vældige hånd, så han til sin tid kan ophøje jer. Kast alle jeres bekymringer på Ham, thi han har omsorg for jer«. Hvem hører ikke i denne formaning fra søndagens epistel et ekko af Jesu egne ord til disciplene om, at de ikke kommer ind i Himmeriget, hvis ikke de bliver som børn, dvs. lever i et tillidsfuldt afhængighedsforhold til Gud. (Matth. 18,3).

Er troen risikabel?

Det er en alvorlig udfordring til alle, som i dag bærer kristennavnet. At kaste alle vore bekymringer på Gud støder nemlig ikke kun an mod vor fornemmelse som voksne og ansvarsbevidste mennesker, men det indebærer også en uhyre risiko, fordi det, hvis det skal forstås bogstaveligt, kan koste os både livet og lykken – eller i hvert fald det vi spontant anser for livet og lykken. Det har Jesus selv understreget, da han foreholdt sine disciple, at »den, der vil frelse sit liv skal miste det; men den, som mister sit liv for min skyld skal bjærge det« (Matth. 16,25).

For så vidt som troen afhænger af Gud er den naturligvis ikke forbundet med nogen risiko, så ville Gud ikke mere være Gud: »Selv om vi er utro, forbliver han dog tro, thi fornægte sig selv kan han ikke«, skriver Paulus (2. Tim. 2,13). Derfor kan vi uden risiko forlade os helt på Gud i alle livets forhold, thi han overtager den fulde omsorg for vort liv, i samme grad som vi sætter hele vor sjælsstyrke ind på at hævde hans liv alene, i os selv og i andre: »Søg først Guds rige og hans retfærdighed, så skal alt det andet gives jer i tilgift« (Matth. 6,33). At tro i bibelsk forstand betyder jo at lade sin byrde bære af en anden, at sætte hele sin lid til en anden, som er det værd, dvs. som er fast, sikker, varig, pålidelig, som man altså virkelig kan stole på og bygge på.

Set fra det faldne og syndige menneskes side forekommer troen på Gud imidlertid som en uhyre risiko. At flytte hele sit livs byrde over på Ham og fra nu af kun stole og bygge på Ham indebærer jo, at vi skal give afkald på egenmægtigt at ville klare tilværelsen, menneskeligt og religiøst, give afkald på den rent naturlige selvsikkerhed, vi ellers er vant til at hvile i, og som vi krampagtigt klamrer os til, fordi selvtilstrækkeligheden

og selvtægten sidder os i blodet fra fødslen af. At tro på Gud indebærer et opgør med vor faldne natur, som koster både lidelse, afsavn og kamp – og til tider selve livet. Derfor stikker vantroen ofte sit hoved frem – selv hos den troende, thi vi kvier os alle ved at gå vejen nedenunder og hjem.

Det er risikabelt ikke at tro

Hvad vi ikke altid er opmærksom på, men hvad forfatteren til søndagens epistel ønsker at minde os om, er, at vantroen i virkeligheden indebærer en større risiko end troen – selv for den faldne natur. I vor syndige naivitet bilder vi os ind, at vi er alene på vort livs scene, og at vi derfor ved at afvise troen på Gud kun vælger os selv. Men heri tager vi grusomt fejl. Vi overser nemlig, at vi ved at give efter for vor syndige trang til egenmægtigt at ville sikre vor eksistens ikke kun fristes til før eller senere at lade dette ske på andre menneskers bekostning, men at vi – netop fordi vi lader det gå ud over andre – også giver os dømoniske kræfter i vold: »Vær ædru og våg; jeres modstander, djævelen, går omkring som en brølende løve og søger, hvem han kan opsluge. Stå ham imod, faste i troen; I ved jo, at jeres brødre her i verden må igennem de samme lidelser«. Hvis ikke vi siger ja til at vove livet i tro, overmandes vi – til vor egen overraskelse, utvivlsomt – før eller senere af de onde kræfters nedbrydende virksomhed.

At forlade sig helt på Gud er derfor – selv om det koster lidelse og afsavn – vor eneste redning over for en ellers sikker, fremadskridende umenneskeliggørelse, hvor enhver kun tænker på sit og hvor ægte medmenneskelighed derfor tilsidesættes som et uopnåeligt mål. Det er udfordrende, men aktuelle ord i en tid, hvor selvtægt er sat i højsædet. Men således har evangeliets krav altid lydt, lige siden Jesus beordrede Peter at stikke sit sværd i skeden med ordene: »Alle, som griber til sværd skal falde for sværd« (Matth. 26,52). Vi gør derfor bedst i – for egen og andres skyld at kaste alle vore bekymringer på Gud, thi »al nådes Gud, som kaldte jer til sin evige herlighed i Kristus Jesus, han vil, efter at I en kort tid har måttet lide, selv fuldt ud berede, styrke, bekræfte, grundfæste jer. Ham tilhører magten i evigheders evigheder! Amen.«

Kaare Osorio.

En bemærkning til Aage Dyrkjøb

Af Kjeld Geertz-Hansen

Herr Aage Dyrkjøb søger venligt at komme pater M. Drouzy til undsætning i et læserbrev, der egentlig kræver et par kronikker for at rette nogle misforståelser vedrørende kirkebegreb og hierarki. Må jeg blot anholde sætningen, der er ment som en kritik af sognebørnene ... »der ikke har betragtet præsten som et jævnbyrdigt menighedsmedlem, men som en foresat.« Kritikken er uberegtiget, thi sognepræsten i den katolske kirke er ikke »jævnbyrdig« med sognebørnene. Han er deres »presbyter«, det betyder senior eller senator (og har altså ikke noget med alder at gøre). Apostlene må have valgt denne betegnelse, fordi han ikke blot som den hedenske præst var offerpræst, der skulle udføre de foreskrevne, kultiske handlinger – i århundreder undgik de kristne at bruge det græske ord for tempelpræst »hieræus« – men han var netop lokalkirkens foresatte, både når det angik forvaltningen af sakramenterne, ordets forkyndelse af den pastorale ledelse af menigheden. Man læser brevene til Timoteus og til Titus, samt breve fra de apostolske fædre, der har kendt apostlene, direkte som Clemens eller gennem et enkelt led som Ignatius af Antiokia. At præsten på stedet er biskoppens stedfortræder, må blot nævnes, for oftest omtales biskoppens funktioner, men de overføres i stort omfang på stedets præst. I det gældende ritual for præstevielser står: »Præsten skal frembære offeret, velsigne, *presidere* (præsesse), prædike og døbe«. At det kristne folk i størst mulig udstrækning bør tage et medansvar og i administrative sager gerne et hovedansvar, er så en anden sag; det sker heldigvis mere og mere. Som kristen er han jævnbyrdig med sine medkristne; han frelses på de samme vilkår og som alle andre inden for rammerne af sit kald. Kirkefaderen Augustin sagde det i få ord til sin menighed: »Jeg er biskop for Jer og kristen med Jer.

Herr Dyrkjøb skriver videre: »de har ikke anset ham for direkte engageret i samfundslivet, således som de selv var det«. Det passer ikke; For at tage et friskt eksempel. Vi praktiserende præster har længe ønsket, at Katolske Menighedsplejer skulle genoptage den sociale rådgivning, netop fordi mennesker har for vane at komme til os med alle deres sociale problemer og det må der idag en fagmand til. Det kom der omsider også, men ofte er det præsten, der knytter forbindelsen, for ham har man tillid til. Det tunge ansvar at være foresat slipper ingen præst fra helskindet.

Kjeld Geertz-Hansen.

» Den konventionelle kristendoms endeligt «

Af Hans Urs von Balthasar

Slagord er som regel lumske, fordi de spiller på en eller anden skjult tvetydighed, som let fører en bag lyset. Netop nu hører de til de frygtelige forenklinger i det kirkelige liv. Men som sådanne maner de til eftertanke og bedømmelse. For det meste rammer de jo et centralt punkt, men de rammer det sårende – ikke hjælpende. Slagordet om »den konventionelle kristendoms endeligt« rammer uden tvivl plet i første instans. Meningen kan være lige netop det, som var det vigtigste af det, koncilet også havde at sige: Slut med den slendrian, som åndsforladt og tankeløst kører videre i de udtrådte spor, og som derfor – med rette – forlængst er blevet sejlet agterud og overhalet af en verden, som åndfuldt og effektivt selv tager sagerne i sin hånd. »Konventionel« betyder sådan set simpelt hen det, der videreføres, »fordi det altid har været sådan«, uden at man tænker over, om det er berettiget eller ikke.

Med ordet »berettiget« rører vi imidlertid ved et andet og dybere lag. Der er ting, som, dengang der blev lagt en ansvarlig »overenskomst« (konvention) til grund for dem, udmærket godt kunne være berettigede, og hvor man må stille det – ikke på forhånd besvarede – spørgsmål, om det, der dengang var velbegrunder, også er det i dag eller i morgen. For eksempel var den konvention, hvorved kirken i de ældste tider erklærede det for en pligt at deltage i eukaristien en gang om ugen, nemlig på Herrens dag, begrundet, og i dag kan den være mindst lige så berettiget, mens den konvention at anbringe kirkegængerne på hårde kirkebænke og knælebænke i kirkens skib måske allerede fra begyndelsen har været problematisk og i tidens løb kan blive det endnu mere.

Ved hjælp af dette tilfældige eksempel træder imidlertid endnu et tredje lag synligt frem. Der er i Kristi kirke »overenskomster«, som er blevet truffet af kirkens ansvarlige ledelse med henblik på Jesu Kristi direkte plan – man kunne her tale om »førstehåndsudlægninger« – mens der er andre, som næsten (eller helt) uovervejete er kommet ind af ren og skær vane, eller som kirkens ledelse selv mere eller mindre kun har opfattet som ordensregler (fordi der nu engang må herske en vis orden i en stor organisme), og som derfor meget lettere kan tages op til revision end de førstnævnte.

Men sammen med denne for en Kristi kirke næsten selvfølgelig lagdeling har vi også allerede fundet det princip, der kan hjælpe os til at udnytte det først uigennemtænkte titelslagord til at op-

stille en vel gennemtænkt plan til kirkens fornyelse.

I virkeligheden vil det altid høre med til »Ecclesia semper reformanda«, at den stadig ny – både som helhed og så vidt muligt også i hvert enkelt af sine medlemmer – er på vej fra en åndløs slendrian og en ren og skær »praktiseren for praksis skyld« til en åndeligt velovervejete og personligt ansvarlig »praksis«, hvor det sidste ord er at omsætte sin tro og sin viden i udførelse og i handling under alle forhold både i menighedens og den enkeltes liv. Til det første ubetingede og ubegrænsede krav kommer endnu et, som går ud på, at kirken som helhed, og man kan vel også sige de enkelte medlemmer alt efter deres kræfter og beføjelser, må anstrenge sig til det yderste for at enhver form for tom »konvention«, dvs. alt, hvad der ikke i vor tid eksistentielt kan gennemtrænge sjæl og sind, og som derfor står hindrende i vejen for den sande ånd, bliver kastet ud eller i hvert fald forvandles til noget meningsfyldt. (Naturligvis beviser det, at noget er ukonventionelt, ikke straks, at det er åndfuldt. Ellers ville f.eks. Haydns eller Mozarts musik, Rafaels malerkunst og alt, hvad der findes af ikoner, være fuldstændig åndløst, fordi det netop er vokset frem af de mest grundmurede konventioner.)

Det egentlige problem kommer først, når man spørger, til fordel for hvad det åndløse skal kastes ud. Ud fra hvilket kriterium bestemmes det, hvad der skal træde i stedet for det gamle? Det er lige fra begyndelsen klart, at det højeste kriterium i Kristi kirke kun kan være lydhørhed over for Guds ord i Jesus Kristus, og at hensynet til »vor tids mennesker« i denne forbindelse højest kan komme bagefter som et andet og underordnet kriterium. Vi skal her i tre punkter gøre rede for, hvori en sådan lydhørhed over for ordet består.

Åbenbaringsens hovedvidnesbyrd

1) Kirken er Kristi folk, legeme og brud, »genfødt ved Guds levende og blivende ord« til »lydighed imod sandheden« (1 Pet. 1,22 f.), som er Kristus selv. Over for denne sandhed forbliver selv de »myndigste« kristne »lydige børn« (ib. 1,14), som »er udvalgte til lydighed og til bestænkelse med Jesu Kristi blod« (ib.

1,2). Legemet er den organisme, der udfører det, som hovedet planlægger og befaler. En kirke, der er løsrevet fra Kristus, opløses ifølge selve sit princip. Ånd (nemlig Helligånden) har og får kirken da også kun ved stadig at bøn-falde om Kristi Ånd under »omvendelse til Herren« (2 Kor. 3,16). Men denne Ånd taler i allerhøjeste grad entydigt til os gennem Bibelen, også på tværs af enhver »afmytologiserings«-problematik på visse nærmere betegnede punkter. Der er i dag hos de praktiserende kristne en slående og mange steder ligefrem grotesk modstrid mellem deres oprigtige ønske om at vende tilbage til kilderne og til Bibelen selv for at høre åbenbaringen i al dens renhed – og deres krampagtige bestræbelser, som ikke kan andet end mislykkes, for ud af Bibelen kun at lytte sig til det, der i dag forekommer dem tidssvarende og frugtbar. Denne modsigelse vil – som så ofte før – føre til, at menneskene trækker det korteste strå, for Guds ord er stærkere end alle menneskelige ønsker. Det siger, hvad det vil, og ikke det, menneskene gerne vil høre. Hvad siger det da? Det siger, at Gud er de levendes Gud, og at han absolut ikke er død. At Gud ikke alene har manifesteret sig som kærligheden, men som den evige kærlighed (dvs. som kærligheden mellem de tre personer i Tre-enheden), og at han har bevist, at han slet ikke er nogen ukendt Gud, om hvem man ikke kan sige noget som helst. At alle budene kulminerer i det første, som påbyder os at genelske denne kærlige Gud af hele vor sjæl og af alle vore kræfter, – altså Gud, og ikke straks og udelukkende vor næste. Budet »Du skal elske din næste som dig selv« er nemlig, hvad ordlyden angår, klart afledt af det foregående. Selv om disse to ting gennem Guds menneskevordelse er kommet til at ligge ganske tæt op ad hinanden, kan vel ethvert barn indse, at det ikke betyder, at vi ikke mere behøver at elske Gud selv, men kun skal elske ham i vor næste. Og for øvrigt betyder det også, at vi skal efterligne Jesus Kristus, som i menneskelig skikkelse har fremstillet og levet Guds kærlighed for os, og at vi skal bestræbe os for at elske vor næste ikke bare med en menneskelig, men med en guddommelig kærlighed. Desuden tales der lige fra Moses over profeterne og Herrens lidende tjener til Jesus og Paulus om stedfortrædende soning, ja endog om at dø i andres sted, en tanke, der åbenbart må skaffe sig ny aktualitet i hver eneste generation af kristne. Ja, hvis enhver kristen ved dåben er blevet ebgravet med

KRONIKKEN

Kristus til døden (Rom. 6,4), og hver gang han spiser brødet og drikker kalcken forkynnder Herrens død (1 Kor. 11, 26) og hver dag skal tage sit kors op (Luk. 8,23) og altid skal bære »Jesu dødslidelse med sig på sit legeme, for at også Jesu liv må blive åbenbart i vort legeme« (2 Kor. 4,10), turde det vel ikke være forældet at sige, at Kristus virkelig »er korsfæstet for verden« (Gal. 6, 14), og at den kristne ikke kan være en, der har slået sig til ro i den og befinder sig som »en fisk i vandet« midt i al verdsligheden, men at han er »en pilgrim og en fremmed«, som ustandselig vækker »undren« hos denne verdens børn (1 Pet. 4,4), samtidig med at han selv »ikke skal undre sig« over det, han må lide, og over at han forbliver en fremmed (ib. 4,12). Den kærlighed, i kraft af hvilken han lever, som han *må* leve, kommer nemlig længere fra og rækker videre, end verden kan forstå. Han kan derfor ikke undgå, at blive hadet og forfulgt af verden, – ikke bare fordi han er »ufordøjelig« for verden, men fordi den i ham mærker tilstedeværelsen af en magt, der »dømmer« den. Alle disse grundartikulationer i den bibelske forkyndelse (man plejer i dag ikke særlig oplysende at kalde dem eskatologisk sandhed og eksistens) siger næsten overalt det modsatte af det, mange kristne, som gerne vil være »moderne«, for enhver pris vil presse ud af Bibelen, hvis de da i det hele taget stadig interesserer sig for den og ikke bare ønsker at afskaffe den ved hjælp af en afmytologisering, som ikke alene giver sig af med det i høj grad berettigede at oversætte Guds budskab til os til et forståeligt sprog for vor tid, men som også oversætter selve budskabet fra guddommeligt til verdsligt og forvandler teologien (som først og fremmest betyder: »Gud taler«) til antropologi. En sand afmytologisering må være identisk med en sand afskaffelse af det konventionelle, en fjernelse af alle de lag, der til-dækker vort hjerte, for at vi påny helt nøgne og modstandslose kan blive ramt af sværdet i Guds ord med alt, hvad det *virkelig* siger os.

De sande overvindere af det konventionelle

2) Den konventionelle kristendom har altid været forbi der, hvor en sand helgen er trængt direkte frem til evangeliet og har vovet med et hovedspring at kaste sig ud i åbenbaringens flydende urelement. Eller hører den hellige Franz, der kaster alle sine klæder hen til sin fader og får sin nøgenhed dækket af kirkens kappe, måske også ind under den »konventionelle kristendom«? I virkeligheden gør alle, der af et fuldt hjerte tilbyder og skænker Kristus hele deres muligvis ynkelige tilværelse, det samme som han. Naturligvis kan man iklæde denne gestus visse »konventionelle« træk, og naturligvis kan man også ved hjælp af det institutionelle lulle den vovemodige dykker ind i en almindelig

lunken kirkelighed, som Don Mendez Leal gør det i »Silkeskoen«, hvor han siger til Rodrigo: »Man må lade disse højerværdige og respektable skikkelser blive stående på deres plads på alteret, så man kun aner dem gennem røgelses-skyerne... En helgen skal så at sige vise et ansigt, der passer overalt, fordi han er skytshelgen for mange forskellige slags folk, og han skal have en beskeden optræden og bevægelser, der ikke udtrykker noget særligt.« Hertil svarer Rodrigo: »Jeg får kvalme af alle disse døde fiskeåsyn!... Helgenerne var ren flamme, og noget, der ikke fænger og river med sig, ligner dem ikke!« Lad os blive i den gamle søulks primitive sprogverden og sige: Hvis vi på en måde, der sømmer sig for Kristi sag, skal gøre det af med den konventionelle kristendom, har vi brug for helgener (re-quiritur et sufficit) eller i hvert fald for folk, der alvorligt »stræber efter hellig-hed«, dvs. folk, som for Guds riges skyld er parat til at give afkald på alt andet og til for Kristi efterfølgelses skyld at sætte alt på et kort. Billigere

Falder Frans af Assisi ind under den »konventionelle kristendom«?

kan man nu en gang ikke få en kristen ajourføring. »Kristi sårmerker« (Gal. 6,17) skal præge tilværelsen som helhed. Og den, som altid er ude på at kritisere den konventionelle kirke for dens borgerlighed og lunkenhed, må kunne fremvise dem som legitimation.

Men en af Kristi mest fundamentale egenskaber var lydighed indtil døden (Fil. 2). Netop og kun ved ham fandt opstandelsens og den nye menneskeheds grundlæggelses umådelige verdensrevolution sted. Alle helgenernes revolutioner havde, hvor paradoksalt det end kan lyde og undertiden også har været, som kendetegn denne lydighed. En inkarneret kirkelig lydighed. Så kunne det gå hårdt mod hårdt, når en helgen kom med sin guddommelige sendelse til at reformere kirken, og kirken overhovedet ikke brød sig om at lade sig reformere. Ved den slags lejligheder sejrede helgenen i længden i kraft af en »gennem lydigheden til at lide lutret« tro og ved at holde fast ved sin sendelse. Dermed betalte han prisen for sin ajourføring. Og denne pris opfattede han som lutrer nåde. Når i dag en af disse eksperimentale religiøse udsendelsesrækker fra Tysklands radio har båret betegnelsen »Ind-øvelse i ulydighed«, fordi det, der i dag absolut skal ske, kun kan gennemføres i ulydighed mod en forbenet kirke, betyder det, at man har overset det væsentlige: Helgener, der er kaldet til at reformere, er ganske vist ofte nogle hårde halse, men deres lydighed er endnu stærkere og endnu hårdere. Deres lydighed mod Gud forbliver lydighed mod kirken, lige indtil den fatter deres sendelse og selv bliver lydige over for den nådegave, Gud skænker dem. Ifølge Paulus er det Gud alene (Rom. 12,3), Kristus alene (Ef. 4,7), der uddeler nådegaver – og altid for at de skal være til gavn for hele menigheden.

Kravet om at gå ud over sig selv

3) Men vi er endnu ikke kommet til det vanskeligste. Vi bliver nødt til endnu engang at vende tilbage til indledningen med dens opdeling i forskellige lag: Hvad betyder ordet konvention i kirken? I Det gamle Testamente møder man en mærkelig fremgangsmåde: præsterne ved templet efter landflygtigheden fastlægger i alle enkeltheder et ritual, som tit kan forekomme os både småligt og pertentligt. Derefter projicerer de hele denne ritualisme tilbage i Sinajs ørken for dermed at bringe den ind under den oprindeligste guddommelige sanktion. Sådan foregår det i den – stadig inspirerede! – bibel, som vi ganske vist betragter med historisk-kritiske øjne, men hvor vi ikke bare må vælge det ud, som det passer os at anerkende som Guds ord. Sådan var det under den gamle pagt, og det skal på ingen måde tjene os som rettesnor, når det gælder vore kristne problemer i dag. Men alligevel kan det godt stemme en lille smule til eftertanke. Det viser nemlig,

at vi må være meget forsigtige, når vi skal til at bestemme, hvad vi vil gå løs på som »tidsbestemt«. Den kirke, Guds evige Ånd blæser igennem, kan også fylde former med ånd, selv om de udefra ikke ser »tidsvarende« ud. I dag er der teologer, som ved enhver lejlighed kræver »sanddruheden« som kriterium. Nu er sanddruheden en helt igennem bibelsk dyd – især kendt som en af Guds egenskaber. Og i en religion, der drejer sig om Guds selvmeddelelse og menneskenes hengivelse i troen, er det først og fremmest Gud, der har teksten i hånd, og som ud fra sin sanddruhed bestemmer, hvad der skal være sandt for menneskene. Det er ikke menneskenes »følelser« og »fornemmelser« og »oplevelser« og »stemninger«, der er det udslagsgivende, men en gåen ud over sig selv i troen for at gribe en sandhed, som er større end mennesket selv. Og mennesket kan i sin gåen ud over sig selv ikke endnu en gang betragte sig selv og som et refleksi indfange formen og udstrækningen af sin transcendens og selv tage tøjlerne i sin hånd. En gotisk domkirke er menneskeligt set overdimensioneret. Hensigten er at bibringe mennesket sans for Gud som den endnu Større, hvormed ikke skal være sagt, at den er det ideale rum til en menigheds-gudstjeneste. Men også denne gudstjeneste har ligesom enhver sakramental udtryksmåde fra kirkens side et for det naturlige menneske overdimensioneret indhold. Den ideale form for et sådant indhold ville være en form, der var fuldstændig menneskelig, men som alligevel samtidig kunne føre mennesket ud over sig selv og sit område og ind i det guddommelige. På den måde ville den være et ekko af det kristologiske mysterium om de to naturer og derved være en sand ekklesiologisk form. En form, der var ligetil og forståelig for mennesker, uden at mysteriets dimension af den grund blev begrænset. Hverken tekniikken eller sociologien alene kan skænke os de nye former, vi søger efter. Dertil hører desuden en ihærdig bøn om Helligånden. Kun sammen med ham vil vi kunne skelne mellem det i den »konventionelle« kristendom, der har overlevet sig selv, og som trænger til en energisk omformning, og det, der bare virker forældet på udenforstående, som enten har mistet eller aldrig har haft sansen for mysteriet, mens det for den troende nu som før er den større form, som han ved at gå ud over sig selv taknemmeligt træder ind i.

Hans Urs von Balthasar

NÆSTEKÆRLIGHED OG LANDEVEJSTRAFIK

Meget apropos den stigende færdsel på landevejene i den tilstødende sommerferietid har både de protestantiske og de katolske kirker i Tyskland afholdt en »færdselsdag«, hvor præsterne ved næsten alle søndagsgudstjenesterne påpegede tilhørerne ansvar »over for næsten i uafikken«.

Lægfolket havde succes på prædikestolen

KUB – PRIVAT

På trods af en hel del forvirring, irritation og en betydelig risiko ved foretagendet har de engelske præster for en søndag overladt lægfolket adgangen til prædikestolen, som hidtil har været forbeholdt dem selv, skriver det engelske blad »Catholic Herald«. I hundreder af kirker i England og Wales greb både mænd og kvinder med begejstring lejligheden til at »prædike« med fynd og klem for deres medkristne.

Andre steder gav de med foragt afkald på dette tilbud. »Den nye pinse«, som bevægelsen bag dette og andre eksperimenter kaldes, må siges kun at have været en delvis succes.

Der vil gå et godt stykke tid endnu, før man nøjagtigt kan gøre op, hvor mange der har taget del i det, men adskillige røster har allerede hævet sig for at klage over selve ideen og over den måde, eksperimentet blev grebet an på.

En lille eksempelsamling i »Catholic Herald« viser, at kun to af tre sogne havde skaffet lægprædikanter til at forklare »lægfolkets nye rolle og dets dermed følgende fuldmagter og ansvar«.

Havde ikke tid

Grundene til, at man ikke kunne finde lægprædikanter, varierede fra sogn til sogn. Nogle præster sagde, at »de ikke havde haft tid til at organisere eksperimentet«, andre, at de havde anmodet folk om at prædike, men havde fået nej.

En præst sagde, at han ikke havde lyst til at hente en lægmand op på prædikestolen, »fordi det hele var blevet så dårligt fremsat«. Han sagde, at en af menigheden havde sagt, at hvis en lægmand steg op på prædikestolen for at fortælle ham om Gud, ville han gå sin vej.

Lægfolket ikke spurgt til råds

De biskopper, der havde givet tilladelse til eksperimentet, havde i det kun set et symbol på lægfolkets større deltagelse i kirkens opgaver. Det var, sagde de, at betragte som en direkte appel til lægfolket om ikke alene at give penge, men om også at stille deres tid og deres evner i kirkens tjeneste.

Et medlem af den engelske lægmandskommission, Martin Redfern, rettede indvendinger mod den måde, hvorpå biskopperne havde forbigået lægfolket ved tilrettelæggelsen af eksperimentet.

»Det har ikke været udført som lægfolkets svar på biskoppernes opfordring,« sagde Martin Redfern. »Og det kan det heller ikke blive, før der under en eller anden form findes et demokratisk repræsentativt lægmandsråd for hele landet. Der er ikke noget, der berettiger til at tale om 'lægfolkets svar'. Der kunne have været det, hvis den komité, der arrangerede 'den nye pinse' havde henvendt sig til kommissionen for lægfolk eller, hvad der ville have været mere nærliggende, til det nationale råd for lægapostolatet, og indhentet deres samtykke eller i hvert fald hørt, hvad de havde at sige. Men den kommission, der arrangerede det hele, var direkte udpeget af biskopperne, og det var derfor snarere et initiativ, der kom fra biskopperne end fra lægfolket.«

Kvindelige prædikanter

En præst i Nottingham, som havde forsøgt at finde lægfolk til at prædike, men som havde fået afslag, sagde, at »han ikke havde noget imod tanken om mandlige prædikanter, men at han i høj grad var imod at se en kvinde på prædikestolen«.

I det hele taget sporedes der en hel del uvilje mod kvindelige prædikanter. Men hvor der virkelig var kvinder, der prædikede, havde de en helt overvældende succes.

Katolsk teolog tager doktorgrad i Uppsala

STOCKHOLM – KIPA

Pater René Kieffer O.P. har som den første katolske præst i Sverige efter reformationen forsvaret sin teologiske doktordisputats ved det lutherske teologiske fakultet ved universitetet i Uppsala. Pater Kieffer, der er luxembourger af fødsel, har siden 1964 haft sit virke i Sverige. Det er allerede tidligere forekommet, at enkelte katolske lægfolk har taget doktorgraden ved universitetet i Uppsala.

Er troskrisen en vækstkrise?

BOLOGNA – NC NEWS SERVICE

Den tidligere ærkebiskop af Bologna, kardinal Giacomo Lercaro, stod pinsedag i spidsen for en koncelebreret messe i Bologna. Kardinalen udtalte ved denne lejlighed, at hvis der for øjeblikket eksisterer en troskrise i den kristne verden, er det i virkeligheden en »vækstkrise«.

Troen angribes i vor tid af mange faktorer – blandt andet nævnedes han vor tids overordentlig kritiske mentalitet, de videnskabelige og teknologiske resultater og planer om en videre udvikling, menneskets bevidsthed om sin selvtilstrækkelighed, når det gælder om at løse problemerne, uden behov for guddommelig bistand og en humanistisk og antropologisk tendens, som udelukker enhver vertikal komponent.

Inden for kirken selv er der resultaterne af fornyelsen og det, at mange skikke og sædvaner nu er gået af brug, som indtil for nylig har været »anset for at være urørlige og som noget, der var absolut nødvendigt for troens evige væsen,« sagde kardinalen. »Det bringer mange til fortvivlelse og fører dem ind i en angstkrise, som om det hele var ved at falde sammen – selv

det, som aldrig kan slå fejl, fordi der er guddommelig vished for det.«

Mange kristne er blevet forvirrede, tilføjer kardinalen, og har slet ikke kunnet forstå, at skikkene kan ændre sig, og at kirkens sandheder kan udtrykkes og fremstilles på en anden måde. Og samtidig overholder disse kristne omhyggeligt alt det, der tidligere har været betragtet som kirkens overlevering og dens væsentlige lære.

Men det konciliet stræbte efter, sagde kardinalen, var at fremstille Guds ord i dets evige og uændrede sandhed i et sprog, der er forståeligt for verden af i dag.

Og han sluttede med at sige: »Hvis der virkelig er tale om en troskrise inden for den kristne katolske menighed, er det en vækstkrise. Derfor er det nødvendigt, at alle, både vi præster og lægfolk, som også har del i kirkens profetiske nådegave, overvinde enhver form for dovenskab og sløvhed, og at vi ledet af koncilets lys tager trossandhederne og de deraf følgende krav til livet op til revision. Og når denne nødvendige revision har fundet sted, vil der deraf opstå en fastere og mere storsindet bekendelse til det kristne budskab.

Religionens indflydelse i aftagende

PRINCETON – KIPA

Ved en Gallupundersøgelse i Amerika var 67 pct. af de adspurgte af den mening, at religionens indflydelse på livet i Amerika er hastigt aftagende. Ved en lignende undersøgelse i 1957 var kun 14 pct. af denne mening. Tallet er altså steget til næsten det femdobbelte.

Som grunde til, at kirkens indflydelse er i tilbagegang, anførtes

- 1) ungdommens dalende interesse for formel religion,
- 2) kriminaliteten, umoralen og voldsmentaliteten stiger,

3) den materialistiske tankegang er den fremherskende,

4) kirkerne spiller ikke deres egentlige rolle. En del hævder, at kirkerne ikke følger med tiden, mens andre til gengæld er af den opfattelse, at kirkerne i alt for høj grad og mere, end de kan tillade sig, er indblandet i sociale og politiske anliggender.

De yngre blandt de adspurgte er mest tilbøjelige til at se pessimistisk på religiøse spørgsmål. Katolikkerne er i denne forbindelse mere optimistiske end protestanterne.

Kardinal Heenan prædiker i anglikansk kirke

LONDON – KIPA

Ærkebiskoppen af Westminster, kardinal John Heenan, som er overhoved for fem millioner engelske katolikker, prædikede pinsedag i det anglikanske Westminster Abbey. Det er første gang siden reformationen i England i det 16. århundrede, at en katolsk kardinal

har prædikeret i denne kirke. I sin prædiken betegnede kardinal Heenan sit besøg i Westminster Abbey som »en stor økumenisk begivenhed«. Desuden sagde han, at de kristne i dag må gøre fælles sag med de ikke-troende i deres protest mod enhver form for uretfærdighed i verden. Ca. 3000 mennesker overværede kardinalens prædiken.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG den 23.: 3. søndag efter pinse (grøn, s. 662).

MANDAG den 24.: JOHANNES DØBERS FØDSEL (hvid, s. 957).

TIRSDAG den 25.: Vilhelm, abbed (hvid, s. 961).

ONSDAG den 26.: Johannes og Paul, martyrer (rød, s. 961).

TORSDAG den 27.: Søndagens messe (grøn, s. 662).

FREDAG den 28.: Vigilie til Peter og Paul (violet, s. 968).

LØRDAG den 29.: Peter og Paul, apostle (rød, s. 972). 5-årsdagen for pave Paul VI's kroning.

SØNDAG den 30.: 4. efter pinse (grøn, s. 666). I højmesseren Peter og Paul, apostle (rød, 972). 2. bøn for paven.

SØNDAG den 23.: 3. efter pinse (grøn, s. 662).

VALFARTSMESSE

Afrejsen for den årlige valfart med fly til Lourdes finder sted den 27. juni.

Som optakt til valfarten vil der aftenen før afrejsen blive læst en messe i Sct. Josephs Kirke, Griffenfeldsgade 44, København N., hvortil alle deltagerne med deres venner og pårørende er hjerteligt indbudt.

Tidspunktet er altså onsdag den 26. juni kl. 19.30.

NYE BØGER

Et dejligt stykke værktøj

Det er vel nok et dejligt stykke værktøj, vi med Jerusalem-bibelen har fået i hænde. Indbinding, papir, tryk og opsætning er så lækkert, som man kan ønske sig det. Og så svarer de to bind til den almindelige folkekirkeudgave af Bibelen, så man får en monumental samling ud af det. Nu gælder det bare om at bruge det – og flittigt.

Men ét er et stykke værktøj, et andet er spørgsmålet om, hvordan det skal anvendes. Til hver bog i Bibelen eller hver samling af bøger i en gruppe findes der en indledning, som placerer teksten i tid og rum og kulturkreds. Her er også behandlet de litterære problemer, der knytter sig til teksten, spørgsmålet om, hvordan den er affattet, dens kilder osv., så man kan læse teksten med fornuft, dvs. efter det gode gamle princip, som Augustin formulerede sådan: Et hvert skrift skal forstås i den mening, det er skrevet i.

Det er helt klart, at man ikke kan læse de 5 Mosebøger eller evangelierne,

Vejle

A/S Vejle Mælkekompagni

Vedelsgade 85
Vejle. Tlf. *82 95 00
Fineste mejeriprodukter

A/S TRÆLASTEN

Toldbodvej, Vejle
Telefon *82 71 22

Hansen Pærhøj & Søn

Glarimester - kunsthandel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 82 11 57

Vejle Optik

v/ Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8, Vejle. Tlf. 82 03 08

Raadhustorvet, Vejle
Tlf. *82 37 11

Poul
HENRIKSEN

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle. Tlf. 82 03 60
Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik A/S P. C. NIELSEN

Telefon *82 81 33

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Carl Pedersen & Søn

Slagter & Fedevarer Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 82 47 22

Frugtcentralen

Vejle - Tlf. 82 09 26 - 82 11 26
*Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserves - Dybfrost*
R. Hansen

*

Bliv abonnent.
Det betaler sig for Dem.

Næstved

Frugtkælderen

Ny Østergade 3, Næstved
Tlf. 72 11 23

K. Blum Hansen

Boghandel
Næstved
Telefon 72 25 25

Tonny Vergmann

Blikkenslagermester
aut. vand- og gasmester
Dehnsvej 1, Næstved
tlf. 72 66 51

N. Juel Pedersen A/S

Glarimestre
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
*Leverandør til katolske
institutioner*

Næstved Diskontobank A/S

Hovedkontor: Axeltorv 4
Tlf. 72 15 00

Søndre afd.: Sct. Jørgens Park 66
Tlf. 72 55 44

Nordre afd.: Ringstedgade 157
Tlf. 72 56 55

Østre afd.: Hvedevænget 86
Tlf. 72 58 40

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.
Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

☆

Roman Kusler

Murermester
Stationsvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

Fint arbejde - Trifa 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Horsens

H. P. Wolff

Blikkenslager
Grønnegade 5, Horsens
Tlf. 62 54 78 og 62 65 29

Carl Bæk & Søn

El. Fagmanden
Vesterg. 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
Lys - kraft - oliefyrt
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsolier
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
Amaliegade 16 A . Horsens
Tlf. 62 19 20

EBM
ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN
Christian W. Jørgensen
HORSENS

København

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

Kaj F. Fjording

Murermester
Hyldegaards Tværvvej 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

som var det en roman, skrevet i vor tid. Hvordan de skal læses, kan man finde i indledningerne.

Hele spørgsmålet om den religiøse udvikling, Israel gik igennem, er også behandlet. Modsat vor barndoms bibelhistorie er der f.eks. stor forskel på Gudsopfattelsen hos Abraham, Moses, Esajas og den, der kommer til orde efter det babyloniske fangenskab.

Alt dette betyder, at vi ikke står over for et leksikon, når vi står over for Bibelen, men over for en samling af dokumenter fra Israels oldtid og fra Kristi tid. Disse skal læses med fornuft, hvis det hele skal give mening, og hvis man ønsker at forstå forfatternes mening og ikke bare at lægge sine egne synspunkter ind i teksterne.

Noterne selv er i reglen korte oplysninger, men nogle er langt mere udarbejdede og kan tjene til et nøjere studium af særlige spørgsmål. En liste i slutningen af det andet bind angiver, hvilke store noter der findes, og hvor de findes.

De skulle købe et eksemplar af værket og prøve at gennemgå et problem. Til eksempel skal her kort nævnes, hvad et sådant værk kan give på et enkelt punkt. Tager vi f.eks. begrebet Gud og ser, hvordan Gudsbegrebet har udviklet sig gennem tiderne, opdager vi noget såre interessant. Læs kap. 18 i 1. Mosebog og se, hvordan Abraham spiser til middag med Gud Herren. Tag så kap. 3 i 2. Mosebog og læs om Moses' kaldelse. Han er mildest talt forfærdet. Føj til det kap. 19 i samme bog og læs om Guds møde med Moses på Sinajs bjerg, hvor Moses ikke må se Guds åsyn. Slå så om til Esajas, 6. kap., og læs om profetens kaldelse. Han er rystet over at have set Gud. I teksten, som vi finder i Esajas 40, optræder Guds røst i stedet for den synlige åbenbaring. Tendensen går hen mod, at det slet ikke er Gud, man ser, men hans engel. Dette motiv optræder også i Malakias, kap. 3, og hos Paulus finder vi den samme tankegang: det er slet ikke Gud, der har givet Moses loven, men Guds engel, Gal 3,19. Endelig finder vi i den johannæiske litteratur den fulde konsekvens af dette synspunkt: Joh. Evang. 1,18: Ingen har nogen sinde set Gud; den enbårne, som selv er Gud, og som er i Faderens skød, han er bleven hans tolk. Derfor drages der også yderst praktiske konsekvenser heraf i 1. Joh. brev. Jeg skal ikke tage duften af dette skrift fra Dem. Men De må ikke blive forskrækket: det virker som yderst moderne og radikal teologi. Vi skal tilbage til Nikolaus af Kusa i 1400-tallet eller Pseudo-Dionysios fra det femte århundrede for at finde noget tilsvarende. Man får det indtryk, at kristenheden kun nu og da har draget de fulde konsekvenser af snart dette snart hint af skriftens indhold.

Men for at have det fulde udbytte af dette stykke værktøj må jeg nok anbefale at fylde værktøjskassen med enkelte yderligere hjælpemidler. Jeg foreslår:

Die Welt der Bibel. Patmos Verlag. Serie 1.: En række små bøger om enkelte emner, der behandles efter Skriften. Hidtil er kommet 21 bøger. Serie 2.: Teologiske kommentarer til de enkelte bøger i Bibelen. Endelig kan man for dem, som ønsker at gå lidt dybere, anbefale: Stuttgartar Bibelstudien. Det er en række små fremragende fortolkninger af bibelske problemer, skrevet, ligesom »Die Welt der Bibel«, af fagfolk. Så ved man, hvad man engagerer sig i.

Lægger man et sådant hæfte til grund for en læsning af en del af Skriften, og lægger man dertil Jerusalemkommentaren med dens indledninger og noter, og har man selve teksten ved hånden, så får man et fyldigt resultat af en ringe indsats rent arbejdsmæssigt set, og man får fornemmelsen af at vide noget rigtigt om teksten, og det vil sige at vide, hvad Gud vil sige med denne tekst. At læse Guds ord er at gå på opdagelsesjagt på spændende områder og opdage nyt, og sådanne glæder kan ikke betales med guld.

De må endelig ikke snyde Dem selv og lade være med at købe bogen, hvis De da ønsker at leve en interessant og indholdsmættet religiøs tilværelse. Men bevares, ønsker De at kede Dem ihjel og gabe kæberne religiøst af led, så for min skyld gerne. Men det er nu ærgerligt at ligge i sin kiste og vide, at kedsomheden var det, der mest fyldte livet, når det for en ringe indsats kunne have været så spændende.

Bjørn Højbo.

Bibelkommentar.

Indledning og noter fra Jerusalemblæven.

I-II. Kr. 101,25 Inkl. moms.

Et billede af Kierkegaard

De færreste forestiller sig vist, hvor meget Søren Kierkegaard nåede at skrive i sit kun 42 år lange liv. Den sidste udgave af hans samlede værker er på 20 bind, og derudover findes der 20 bind papirer – bl.a. dagbøgerne, fra hans hånd. Det vil stadig være de få, der får læst hans samlede produktion. Onde tunger påstår, at det i højere grad er snobberi end reel interesse, der ligger til grund for de store oplagstal på den nylig udkomne billigudgave. Det er imidlertid sandsynligt, at det store oplagstal virkelig også afspejler en stigende interesse for Kierkegaard. Kierkegaards store og oftest vanskeligt tilgængelige forfatterskab er paradoksalt nok et af de få værker i vestens filosofi, der hævder at tage sit udgangspunkt i forudsætningsløsheden. Mennesket fødes ikke med en tro eller en viden om dette og hint, men skal efterhånden erfare og lære, hvad der er dets udgangtpunkt her i livet. Kierkegaards store inspirationskilde, So-

krates, havde netop som udgangspunkt for sin tænkning, at man kun skulle argumentere ud fra det, man vidste. Det vil selvfølgelig sige, at man skulle kunne kende forskel på det, man vidste og det, man ikke vidste. For Kierkegaard var en viden noget forpligtende. Somme tider kunne den endda blive så tvingende, at et menneske måtte træde i opposition til hele borgerskabet – ja, endog til sine nærmeste, for at bære vidnesbyrd om sin overbevisning. Kierkegaards lidenskabelige engagement mærkes i hans værker. Han tog aldrig så megen afstand fra problemerne, at de blev afrundede og kunne passe ind i et pænt system af abstraktioner. Netop med den erkendelse, at det abstrakte system ifølge sit væsen ikke tager hensyn til den enkelte eksistens, har Kierkegaard måske noget at sige vor tids mennesker, der så ofte føler sig svigtet af systemerne.

Da Kierkegaards samlede produktion er så omfangsrig, vil det som sagt kun blive de færreste forundt at læse den hele. Til dem, der alligevel gerne vil danne sig et billede af dette mærkelige menneske og hans tænkning, kan man anbefale udvalgene, hvoraf der findes flere herhjemme. Nævnes kan Billeskov Jansens udvalg af værkerne og Peter P. Rohdes af papirerne. Dr. phil. Heinrich Roos har nu udgivet et udvalg af Kierkegaards dagbøger og oversat dem til tysk under titlen »Kierkegaard Nachkonziliar«. Allerede med titlen er et udvælgelseskriterium givet. Det udvalgte skal finde anvendelse i den efterkonciliære tid – det har noget at sige specielt denne epoke, sådan som udgiveren opfatter den. Med store åndspersonligheder forholder det sig sådan, at de har sagt noget, der passer til enhver situation – derfor kalder vi dem store og eviggyldige. Man kan også sige, at de store åndspersonligheder sjældent i deres værk er entydige, – de er oftest mangetydige og rigt facetterede som menneskelivet selv. Foretager man således et udvalg efter et bestemt udvælgelseskriterium, med henblik på en bestemt situation, vil udvalget ofte få en entydighed, som det samlede værk ikke besidder. For en ikke-Kierkegaardkender kan det se ud, som om dette er sket med dr. Roos's udvalg. Ud fra læsningen i denne bog danner vi os et bestemt billede af Kierkegaard, og dette billede stemmer på mange punkter ikke overens med det gængse. Dette sidste er der ikke noget forkert i – snarere tværtimod, men man kunne måske synes, at der skulle et noget større materiale til for at underbygge dette billedes korrekthed – især da der er så omfangsrige kilder at øse af. En dansk læser kan læse de samlede udgaver af papirerne og på denne måde danne sig det omfattende Kierkegaard-billede. Den tyske læser, der ikke har denne mulighed, må nøjes med at se, hvordan Søren Kierkegaard også er, og dette har da også en værdi, omend den er begrænset.

NBP

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.

Tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
FLYTFORRETNING

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

BLOCH'S BOG CLEARING

K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger

Landsretssagfører
Viggo Høgsgaard
Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bødemand
* 34 46 01
Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Bilkkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

KSK

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

Skjold

Amaliegade 27, København K
Telefon (01) 15 15 11
Telegramadresse: Forskjold

KIØBENHAVNS
AKTIESELSKABET
KKB
HANDELSBANK
1873

HANDELSBANKEN
- altid med i billedet

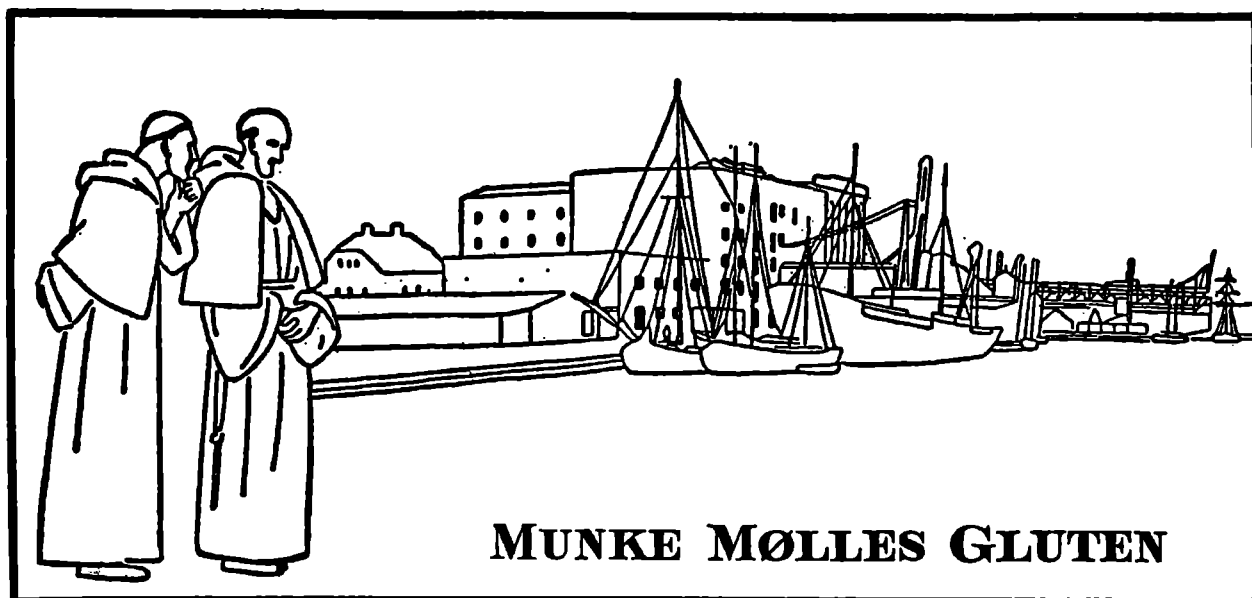
MEJERIET Vestecbo

Århus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4. lin.)

KØDHALLE
Robert Hansen
1. kl. kød, flæsk og pålæg
Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

MUNKE MØLLES GLUTEN

EN EFTERLYSNING:

Deres ærede blad bedes anmode læserne om at være mig behjælpelig med følgende:

Det drejer sig om et billede af konvertitten Carl Augustin Høffding Muus (1796-1885), som for år tilbage blev udgivet blandt en række billeder af prominente konvertitter. (Stensen, Winsløw, Zoëga, Alb. Küchler, J. L. V. Hansen, Kofoed Hansen, Langbehn, Grev Holstein og Mogens Ballin.)

Skulle nogen af bladets læsere sidde inde med omtalte billede af Høffding Muus, bedes vedkommende venligst give mig meddelelse herom, da jeg i så fald vil be' om at få lov til at lade billede fotografere for at gøre samlingen komplet.

Laur. Brunicardi C.SS.R.
Katolsk Kirke Næstved
(03) 72 09 85

Msgr. Schindler omtalt i Jubilæumsartikel om valgmenigheder

I Dansk Kirketidende har valgmenighedspræst J. Dilling Hansen, Høve, skrevet en artikel om valgmenighederne i anledning af 100-året for valgmenighedslovens vedtagelse.

Her læser man bl.a.: »I Københavns Valgmenighed stod liturgen Johan Clausen og hilste menigheden: 'Herren være med dig, Guds menighed'; der sad den senere katolik Peter Schindler og lyttede; det prægede ham for altid.«

I juli og august udkommer »Katolsk Ugeblad« som sædvanlig som udvidet nummer 2 gange månedlig – nemlig den 12. og 26. juli og den 9. og 23. august.

Uden at spørgsmålet i øvrigt er blevet rejst fra vore læsers side, skal vi høfligst henlede opmærksomheden på, at denne ordning ikke betyder, at der på denne måde gives mindre læsestof, idet abonnementet gælder et 16 siders blad, der imidlertid i årets løb meget ofte udvides til 20 sider og derover.

Det ville vi gerne gøre endnu oftere, da vi altid har en stor stofmængde at skulle afvikle, men dette kræver penge, dvs. flere abonnenter.

I en tid, der er præget af aktivitetstræthed, hvad angår åndelig og kulturel udfoldelse, kan De og Deres venner og uvenner endnu dårligere undvære »Katolsk Ugeblad«.

Skaf derfor abonnenter nu!

Ved sognepræst Heinrich Doods død

Heinrich Doods

Bispedømmet København har ved sognepræsten i Esbjerg, Heinrich Doods død lidt et smerteligt tab. Ikke alene er antallet af katolske præster – der i forvejen ikke var for stort – nu yderligere blevet formindsket, men i pastor Doods har det mistet en ualmindelig from og ivrig præst, der med sit jævne og joviale væsen var meget afholdt alle steder, hvor han virkede.

Pastor Doods var født 19. januar 1909 i Stadtlohn, Westfalen, Vesttyskland. Han studerede i årene 1933-38 i det nærliggende Münster.

Efter at have virket et år i Tyskland, kom han den 10. juni 1939 til Danmark, hvor han begyndte sin præstelige gerning ved Skt. Knuds kirke i Svendborg og 1939-44 som kapellan i Rudkøbing. 1944-52 var han præst i Nyborg, hvorefter han udnævntes til sognepræst i Esbjerg, og her virkede han sine sidste 16 år.

Som sognepræst i Esbjerg satte pastor Doods sig som et livsmål at få bygget en ny og større sognekirke. I den anledning foretog han en række rejser til Tyskland for at samle penge ind, og det er tragisk, at han døde, netop som han stod over for at skulle begynde byggeriet.

Sygdом tvang den energiske præst til at tage ophold i Bad Kreuznach i Tyskland, hvor han døde den 30. maj, kun 59 år gammel. Han efterlader bl. a. en støster, Skt. Josephsøster Ignatia, som sikkert er kendt af mange danske, idet hun som ung søster virkede på den franske skole på Østerbro, hvorfra hun blev sendt til Gerleve i Westfalen og her fungerede hun nu som forstanderinde for Ludgeri-Haus, en pension med tilknytning til benediktiner-abbedit Skt. Joseph. B. H.

Doktor Glas

Fortsat fra bagsiden stemt modspil. Så er det også slut med rollerne. De øvrige – aldeles fortræffelige skuespillere med de kønne og dygtige søstre Lone og Hel-

le Hertz i spidsen – får kun lov til at være figurer.

Instruktricen og hendes mand har afgjort en selvstændig opfattelse af Söderbergs roman, men til gengæld giver de udtryk for en ikke ringe uselvstændighed i det filmiske udtryk. Atmosfæren i Stockholm anno 1905 er dejligt gengivet – på linje med Hamsuns Kristiania i Henning Carlsens »Sult« – men parrets bevidste skelen til Bunuel, Dreyer og Resnais virker mere prestigemæssigt smart end umiddelbart ægte. Der er noget af en ide i at sætte en rammehandling fra vor moderne tid med dens støj op mod gengivelsen af en stille tid, hvor ufreden og rædselskaben bare ligger under overfladen, men når hertil føjes kunstige drømmeskvenser, (for eksempel en meget bastant kopi af Bunuels nadverscene fra »Viridiana«) begynder man at sætte spørgsmålstegn ved selvstændigheden, selv om man ikke kan udelukke, at der i disse forskellige tricks ligger bevidste kommentarer til nævnte instruktørers værker. Er det tilfældet, er hensigten bare ikke klar nok. Finesserne snarere keder end fængsler – med et par morsomme undtagelser.

»Dr. Glas« ligger som »dansk« film betragtet langt over middel. Der er stof til eftertanke i den, men ikke desto mindre synes de mange filmologiske fiksfakserier at svække det indtryk af vemod, som det formodentlig har været skabernes hensigt at give. Filmen var nok blevet bedre, om man havde fortalt historien lige ud ad landevejen. Helge Kristensen.

Feriegæster modtages

efter aftale.

Sct. Lioba Kloster,
Jens Jessensvej 7,
2000 København F.
Telefon (01) 71 48 72,
bedst kl. 9-10.

Tandlæge

P. Lomholt Maack har åbnet praksis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 10 til 13. Telefon PALæ 2323.

Vemodigt hykleri og filmologiske fiksfakserier

Mai Zetterlings interessante filmatisering af Hjalmar Söderbergs antiklerikale "Doktor Glas"

Hjalmar Söderbergs roman »Doktor Glas«, der udkom i 1905, er et typisk barn af sin tid. Det er *radikalisme* i gammeldags forstand, der præger den. Den er antikirkelig, antiklerikal. Præsten, der brutalt kræver sin ægteskabelige »ret«, er bogens skurk. Om man kan kalde hovedpersonen, dr. Glas, dens helt, er naturligvis et spørgsmål, men der er ingen tvivl om, at der fra Söderbergs side er nogen sympati for hans strykninmord på den aldrende sexgale præstemand. At hverken dr. Glas eller den unge kvinde, som han – ved sin skal vi sige *radikale* handling – har villet hjælpe, vinder nogen lykke ved det, er den bitre pointe.

Den dansk-svenske film, som er iscenesat af Mai Zetterling, er ikke gjort til noget debatstykke. Nu er det også så som så med *problemet* i Dr. Glas – i den forstand at der ikke er så meget at diskutere. Det, han begår, har ikke noget med euthanasi at gøre. Det må i alles øjne være regulært mord, og det nærmeste man kommer et grundlag for en moraldiskussion, er dr. Glas' skelnen mellem svangerskabsafbrydelse (mord på en uskyldig) og udryddelsen af den hykleriske præst (mord på en skyldig).

Mai Zetterling har yderligere svækket den »radikale« udfordring ved at lade pastor Gregorius omgærde med en ikke ringe sympati, som til gengæld understreger de mange betænkelige sider ved Dr. Glas' handlinger. For doktoren er jo selv en hykler. Han er høflig og forekommende overfor præsten, men da filmen samtidig afslører hans tanker, ser vi, at hans ord er falske. Han *har* medlidenhed med den indtagende præstekone, men er så sandelig også forelsket i hende. Han indstil-

Selvom kvinder ikke er uimodtagelige for dr. Glas' charme, forbliver han ensom.

ler ustandselig sine tanker på ægteparrets samliv på en måde, der har mere karakter af det skønlitterære end præget af den objektivitet, man burde vente af en sygejournalist. Han er altså jaloux. Og i sit forhold til præsten er han i det hele taget ledet af den åndsoverlegnes indre ironiske hovmod i den selvbehagelige overbevisning om, at de kloge narrer de mindre kloge. Det mest uetiske ved Glas' handling overfor Gregorius (ved at give sin skurk dette navn har Söderberg skåret sin uvilje mod den officielle kirke ud i pap) er måske ikke engang mordet, men det, at han bilder præsten ind, at det ægteskabelige samliv er farligt for hans helbred.

Nu skal vi dog ikke gå hen og tro, at Mai Zetterling har byttet rollerne om. Selvfølgelig er doktor Glas ikke noget dårligt menneske. Han *har* varme, folk lader sig ikke narre, når de nærer respekt og sympati for ham, kvinderne er langt fra upåvirket af hans åbenbare charme, og alligevel har han – som man *kan* se det her i livet – på en eller anden måde dømt sig selv til ensomhed og isolation. Han har ubevidst formet sin egen skæbne, og kan ikke komme ud af cirklen. Lige så lidt som han kan hjælpe kvinderne, der beder om fosterfordrivelse, eller præstekonen, da det viser sig, at hendes elsker i virkeligheden kun er ude efter sjov og penge, kan han hjælpe sig selv. Mordet på Gregorius kan således godt udledes som resultat af en tvangstanke.

Den altdominerende rolle som dr. Glas spilles af Per Oscarsson, der påny er aldeles fremragende i udnyttelsen af sin rolles muligheder fra tragik over vemod til stille humor. Den anden egentlige rolle har Ulf Palme som pastor Gregorius, der yder et godt af-

Forts. side 15

I en mild sommerregn af pavelige udmærkelser hæfter man sig først og fremmest ved, at en ikke-katolik, Dansk Flygtningehjælps utrættelige leder, professor, dr. jur. Isi Foighel har modtaget ridderkorset af St. Gregorius-ordenen. Dette er en anerkendelse af det konstruktive samarbejde, der foregår mellem Dansk Flygtningehjælp og de katolske hjælpeorganisationer mange steder i verden. På billedet nedenfor overrækker den apostoliske delegat, msgr. Bruno B. Helm professoren ordenen, mens delegationssekretæren msgr. Luigi Ghidoni ser til.

katolsk ugeblad

28. JUNI 1968

116. ÅRGANG

26

- Katolske presseproblemer i Berlinerluft
- Pater V. Duclos O.P. modtager pavelig udnævnelse
- Den politiserede kristendom
- Svenske katolikker forbereder Uppsala-mødet
- To nye folk i det økonomiske råd

★ 6.-11. april har katolske ungdomsledere fra Danmark, Norge, Finland og Sverige været til en kongres, som afholdtes af Hamburgs katolske ungdom. Hensigten var at undersøge mulighederne for et intimt samarbejde inden for ungdomsarbejdet i Nordeuropa. Ifølge referatet i det svenske katolske blad er stillingen for de katolske ungdomssammenslutninger i Tyskland særlig god, fordi finansiel støtte til dem udgår både fra de katolske bispedømmer og fra statsmyndighederne.

★ En kommunistleder i Tjsekslovakiet, Holdos, ønsker at rehabilitere det græsk-katolske kirkesamfund (350.000 troende), som han forbød i 1950. Han indrømmer, at det var en grov fejltagelse.

★ Det norske St. Olavs redaktør Åge Rønning skriver i 4. maj-nummeret:

— Vi må stadig minde læserne om, at det som regel ikke er kirkens læremyndighed, der taler i bladets spalter. Det er navngivne katolikker, som forsøger at tjene kirken ved at give udtryk for deres vurdering af dagens problemer, en vurdering som selvfølgelig kan indeholde fejl. Og være omstridt.

★ Når det gælder at få indført sociale reformer, er voldsanvendelse ikke altid uret, heder det i Chile-biskoppernes hyrdebrev, det første i fire år. Der rettes en alvorlig anklage mod visse borgere, som »fjorråder landet« ved at bringe deres kapital til udlandet, og andre som efter endt uddannelse søger stilling i det rige udland (USA).

★ De franske reformertes synode har besluttet at der skal gøres mere ud af allertagen end hidtil. Den skal nøje knyttes til katekesen både for unge og for voksne, forberede dem til at leve sammen med deres medmennesker og elske dem i Kristi navn, mere end tjene til at bevare dem inden for sognestrukturen.

★ Ægtefæller i blandede ægteskaber, samlet i Bad Boll i Tyskland, ønsker tilladelse til at gå til alters sammen. De kan ikke i Det nye Testamente finde noget, der hindrer dette.

★ Der er krise i den sovjetiske ateisme, afslører Pravda for 18. april, og bladet opmuntrer til at øge den ateistiske propaganda.

★ Fra den italienske bispekonference i februar blev der sendt en hilsen til den socialdemokratiske præsident Saragat, og præsidenten svarede, at han var fast overbevist om, at en stadig større bekræftelse af de evige kristne værdier var et grundvilkår for konsolideringen af det italienske folk. Dette svar vakte overraskelse og glæde hos mange af biskopperne.

★ Paul VI har udnævnt en amerikaner, msgr. Raymond Atteldorf til det nye præfektur for Vatikanets økonomiske anliggender.

★ Bladet »Italia«, officielt organ for kardinalkuriens i Milano, erkender, at der i Italien findes grupper af katolikker, som går ind for adgangen til skilsmisse. Der er både præster og ordensfolk, teologer, skribenter og blade, som er af denne opfattelse.

★ Europæiske lutherske mindretalskirker har holdt møde i Budapest på et hotel, som var stillet til rådighed af den ungarske stat. Ministeren for kultur og kirke gav en reception. I dette land betaler staten i øvrigt 25 pct. af præstelønningerne — og vel ikke blot de lutherske.

★ På Nationalmuseet opbevarer man en guld-kalk fra omkring 1390. Det er mærkeligt, at den er bevaret, siger afdelingsleder, magister Harald Langberg, »for under reformationen fandt der en guldkonfiskation sted, som savner sidestykke i vor historie«.

Studenterrevolter - en provokation til vor kristne samvittighed

KUB - PRIVAT

Ifølge det franske blad **La Croix** har præsterådet i Paris sendt en tekst til bispedømmets præster til overvejelse af den senere tids begivenheder inden for studenterverdenen. Det bedste ville nok være at sende den til alle voksne kristne, fordi »disse begivenheder i uafbrudt rækkefølge er en provokation til vor kristne samvittighed, en provokation til eftertanke, til dømmekraften, til en vurdering og til en øjeblikkelig og varig handling«.

Teksten lyder i store uddrag som følger:

1. Vi blev forbløffede over, at begivenhederne er kommet så pludseligt. Hvorfor blev vi det?

— Der har været forudgående tegn både i vort eget land og i alle de andre lande i Europa. Hvor stor betydning har vi tilagt dem blandt den strøm af nyheder, der hver dag truer med at drukne os? Har vi ikke betragtet dem som døgnflueagtige strømninger fra en studenterverden, som altid har sine ophidsede stunder, og som vi placerer lidt uden for samfundet som sådant? Har vi haft nogen anelse om den internationale enhed, som for øjeblikket er ved at opstå inden for studenterverdenen?

Dette bør stille os visse spørgsmål med hensyn til nyhedsformidlingen (den vi søger, og den, man byder os) og med hensyn til forholdet mellem unge og ældre og mellem præster og lægfolk, der er engageret i de forskellige livsmiljøer.

2. Vi har stået hjælpeløse over for voldshandlingerne, som har fundet sted på begge sider af barrikaderne . . . Har disse voldshandlinger ikke fået os til at fordømme alt det, der er sket? Har de ikke tilsløret de menneskelige og sociale værdier, der er blevet befordret gennem disse strømninger? Har vi gjort resultatet op gennem samtaler

med de mest kompetente af de implicerede personer? Har visse slagord fået os til at fælde en rent moralistisk og negativ dom? 3. Hele dette jordskælvs enorme dimensioner har gjort et dybt indtryk på os.

Taler vi ikke om »studenter« uden at foretage den nødvendige sondring mellem de forskellige grupper og organisationer? Har vi ikke straks taget stilling til det hele ved at tale om »politik«, »kommunister«, »anarkister« og »demagoger«? Hvordan har vi vurderet de forskellige udtryk for solidaritet, som har givet sig til kende? Især solidariteten mellem arbejderne? Og den internationale solidaritet?

4. Og hvad med de øjeblikkelige forhold og med fremtiden?

Hvad skal vi tage hensyn til, når det gælder den daglige nyhedsformidling, for at begivenhederne ikke skal komme bag på os? Og med hensyn til forholdet mellem de forskellige »miljøer« i samfundet? Og til forholdet mellem unge og ældre? Og til kontakten mellem forældre og børn? Og til samarbejdet mellem præster og lægfolk? Alt dette skal vi overveje for at nå frem til en objektiv oplysningstjeneste, en alvorlig skelnen mellem, hvad der er noget værd, og hvad der ikke er noget værd, en evangelisk og menneskelig vurdering og et personligt og kollektivt engagement.

Kirken skulle helst være »surdejen i samfundet«. Er dette kommet til udtryk under den senere tids begivenheder og i så fald hvordan? På hvad måde har kirken sørget for, at de kristne var til stede midt i det, der skete, og hvordan skal den sørge for det i fremtiden? Hvordan skal alle de mennesker, det drejer sig om: præster, ordenssøstre, lægfolk, unge og ældre nå til en evangelisk forståelse af det, der er sket?

Vatikanet om vold

KUB - PRIVAT

Msgr. Fausto Vallainc har som talsmand for Vatikanets presse i anledning af Robert Kennedys død advaret imod volden, der har en tendens til at »ophøje sig selv til system«, skriver det engelske blad *The Tablet*.

»Der er meget, der får denne forbrydelse til at virke mere oprørende end alle de mange andre, der daglig får blodet til at rinde i vore byer,« sagde msgr. Vallainc. ». . . Det vigtigste er, at der enten helt mangler et motiv til den, eller at motiverne til den i hvert fald er enten meget skrøbelige eller lig nul. Dette får os til endnu en gang at beklage enhver form for vold.«

»Paven taler om vildfarelser,« fortsatte msgr. Vallainc, »og dermed tænker han ikke bare på individuelle tilfælde. . . . Ud over dem beklager vi også den vold, der kaldes krig, som f. eks. i Vietnam; vold, der er broder-

»Næse« til bogforlag

KUB - PRIVAT

Den nye hollandske katekismus er i tysk oversættelse udkommet i Holland uden *imprimatur* af en tysk biskop.

Det hollandske forlag Dekker og van der Vegt i Utrecht har fået oversættelsen fra det tyske forlag Herder i Freiburg, som ligeledes har overdraget det hollandske forlag rettighederne til den tyske oversættelse.

Som følge af, at Herder har gjort dette, har ærkebiskoppen af Køln, kardinal Frings, og ærkebiskop Schaüfelle af Freiburg ikke mere villet stå som protektorer for Herders værk om det andet Vatikanconcil, hvoraf to bind allerede er udkommet, mens et tredje er under forberedelse.

De to ærkebiskopper har udsendt en fælles erklæring, hvori det hedder, at Herder ved at sørge for offentliggørelsen af den hollandske katekismus åbenlyst har tilsidesat det andet Vatikanconcils udtalelse om, at prædike- og læreembedet tilkommer paven og biskopperne. Samtidig minder de om, at paven har nedsat en kommission af kardinaler, som skal tage stilling til katekismen. De tyske biskopper var, understreges det, parat til at give oversættelsen *imprimatur*, men kun i overensstemmelse med paven og de hollandske biskopper. (Ærkebiskoppen af Utrecht, kardinal Alfrink, har nægtet at give *imprimatur* til oversættelser af katekismen, som for øjeblikket er til revision.)

mord, som i Nigeria; vold, der betyder undertrykkelse, som i Sudan . . . Hvis vold accepteres som princip, selv om det kun er for en tid, er den tilbøjelig til at kaste sig op til at være et system. Når den først bliver sluppet løs, kender den ingen grænser. Derved udvides ansvaret og bliver kollektivt, fordi det ikke bare er den, der fyrer skuddet af, der er en voldsmand, men også den, der hidser ham op til had; ikke alene den, der undertrykker andre, er en voldsmand, men også den, der ikke gør noget for at forhindre undertrykkelse.«

I lyset af dette, sluttede msgr. Vallainc, var det umuligt at »græde over, at Kennedy er død, uden samtidig også at græde over dem, der dør, mens fredsforhandlingerne trækkes ud i det uendelige«, hvormed han klart hentydede til forhandlingerne om Vietnam i Paris.

Kvinde må nu uddele nadveren

KUB - PRIVAT

Sr. Mercedes af kongregationen »Menneskevordelsens tjenerinder« har som den første kvinde i Italien fået tilladelse til at uddele nadveren, når der ingen præst er til stede, skriver *The Tablet*.

Ifølge pålidelige kilder skal rituskongregationen have givet denne tilladelse på opfordring af ærkebiskoppen af Chieti, msgr. Capovilla, som tidligere har været sekretær for pave Johannes.

Sr. Mercedes leder et forebyggende sanatorium i bjergene, som huser 80 børn i alderen fra 6 til 11 år. Sanatoriet ligger højt oppe ad Monte Majello ca. 700 km øst for Rom og er ofte afskåret fra omverdenen på grund af sne. Den nærmeste præst bor i en landsby mange km derfra.

KUB - PRIVAT

Kristi himmelfartsdag sendte paven et brev til patriark Alexius af Moskva i anledning af patriarkatets 50-årsdag, hvori han opfordrede til at gøre en ende på de historiske uoverensstemmelser mellem den romersk-katolske og den russisk-ortodokse kirke, »for at alle Kristi disciple kan blive forenede på ny«. Paven sagde yderligere, at kirkerne tidligere var i modstrid med hinanden på grund af »misforståelser, manglende indbyrdes forståelse og især på grund af visse pinlige hændelser«.

Katolsk medicinsk-teologisk lægekongres i Nyborg

For nylig holdtes på Nyborg Strand det 20. katolske lægemøde inden for det medicinsk-teologiske samarbejde i tysktalende lande.

Der deltog ca. 150 personer i kongressen - også en række danske, hvoriblandt docent, pater H. Roos. Det var første gang, denne sammenslutning holdt møde i Danmark, og temaet for kongressen var »Hvordan ser lægen på sin gerning, og hvordan ser andre på den?«

Blandt de foredrag, der blev holdt, var »Den dybtgående ændring i lægens betydning« af dr. med. Paul E. L. Seidler, Heidelberg, »Sociologisk analyse af lægegerningen« af dr. Johann Rohde, München, »Den praktiserende læges syn på lægegerningens betydning« af dr. med. Paul Lüth, Rengshausen, og dr. phil. Fl. Kieler, Horsens, og »Pastoralmedicinens syn på sig selv og dens krav til lægen« af dr. Heinrich Pompey, Würzburg, og docent, pater H. Roos, København.

Den apostoliske delegat, ærkebiskop Bruno Heim, deltog også i kongressen.

Katolsk hjælp til Biafras civilbefolkning

Kirkernes Verdensraad og de katolske hjælpeorganisationer har erklæret nødtilstand i Nigeria, hvor østprovinzen Biafra trues af massedød, meddeler Kristeligt Dagblad. Folkekirkens Nødhjælp har i den anledning chartret det islandske skib »Hofsjökul« og sender varer for 700.000 kr. til Biafra. Samtidig har udenrigsministeriet givet 50.000 til hjælpeindsatsen.

På et pressemøde gjorde generalsekretær, pastor Viggo Møllerup rede for aktionen. Pastor Knud Ballin, der er formand for Caritas Danmark, overrakte en check på 10.000 kr. som et katolsk bidrag til hjælpeindsatsen.

Af Biafras 12 mill. indbyggere er omkring 8 mill. fordrevet fra deres hjem, og 3. mill. flygtninge er helt afhængige af hjælp udefra. For øjeblikket kan der kun sikres dem eet måltid mad om dagen.

Pater Groteclaes fylder 70

Umiddelbart inden dette nummer gik i trykken, fik vi meddelelse om, at pater Robert Groteclaes S.J. den 29. juni fylder 70 år.

Ugebladet ønsker pater Groteclaes hjerteligt til lykke.

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:
Bernard Eric Jensen (litteratur),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionsudvalg:
Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg.

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 520 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
søm i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgpris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse
rettet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

A. F. Beyer og Cato Simonsen afløser H. Guldager og B. Mannov

Søndag den 9. juni kl. 9.15 holdtes
det 1. ordinære stiftsrådsmøde i bis-
pedømmet på Rygaard, Bernstorffs-
vej 54, Hellerup.

Da der vil blive udsendt et regn-
skab til offentliggørelse samt udfær-
diget et referat af mødet, skal vi se-
nere komme tilbage til sagen og har
nøjedes med at bringe nogle kends-
gerninger, der må anses for at inter-
essere vore læsere.

Der var mødt repræsentanter for
41 af 52 pastorater, heri medregnet
stiftsrådets formandskab, der bestod
af formanden, direktør H. Guldager,
direktør B. Mannov samt direktør
Frederiksen. Desuden var biskop
Hans L. Martensen til stede. Herud-
over søster Franciska, pastor Knud
Ballin og pater Dekkers, der sammen
med stiftsrådets formandskab udgør
Ansgarstiftelsens forretningsudvalg.
Lektor Erik Lorensen fungerede som
mødets dirigent, advokat Henrik
Holm-Nielsen som dets sekretær, li-
gesom revisor Knud Noiesen var ind-
budt for eventuelt at give nærmere
forklaringer om regnskabet. Biskop
Martensen celebrerede messen kl. 8.

Formanden aflagde beretningen,
som godkendtes med 27 stemmer for,
10 imod, medens 4 undlod at stemme.
Det reviderede regnskab blev god-
kendt med 39 stemmer for, 1 imod,
og 1 undlod at stemme. I tilslutning
til regnskabet blev det kommende

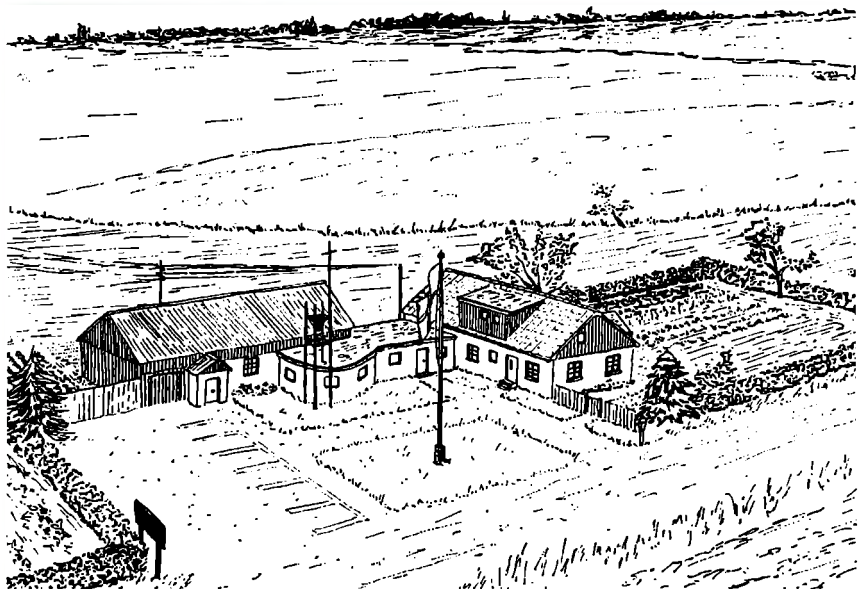
års budget forelagt og vedtaget med
37 stemmer, mens 1 var imod, og 3
ikke stemte. Det blev i øvrigt be-
mærket fra formandskabets side, at
kun 23 sogne havde indsendt budget-
forslag inden fristens udløb.

Under punktet »Valg af formand-
skab« var det siddende villigt til gen-
valg. Imidlertid rejste der sig røster
for, at også provinsen blev repræsen-
teret i formandskabet, og der blev
opstillet 5 kandidater. Den skriftlige
afstemning gav følgende resultat: Di-
rektør Sv. Frederiksen 38 stemmer,
revisor A. F. Beyer, Roskilde, 30,
direktør Cato Simonsen, Vejle, 21,
direktør H. Guldager 19 og direktør
B. Mannov 15 stemmer. De to sidst-
nævnte blev således ikke valgt.

Formandskabet havde foreslået
nedsættelse af forskellige udvalg. Det
vedtoges at nedsætte et kirkebidrags-
udvalg, der kom til at bestå af gros-
serer B. Gravgaard, Randers, direk-
tør H. Guldager samt landsretssag-
fører G. Garth-Grüner. Endvidere et
revisionsudvalg med revisor N. Lud-
vigsen, Kolding, købmand B. Wal-
ther, Horsens, og bogholder Sven
Pehrson, Herlev, som medlemmer.
Endelig et strukturudvalg, hvortil
valgtes direktør B. Mannov, direktør
H. Guldager samt ingeniør B. Westh-
Hansen, Holbæk.

Efter punktet »Eventuelt« sluttede
stiftsrådsmødet. *B.H.*

Andenpinsedag indviedes karmeliterfædrenes nye hjem og kapel i det skånske Norraby, halv-
anden mil fra Glumslövs nonnekloster. Karmellterne læser daglig messe hos søsterene.

Den politiserede kristendom

Bernard Eric Jensen skriver i fortsættelse af artiklen i nr. 24 om den venstreorienterede katolicisme i England og dens opfattelse af politik.

Historisk set har der eksisteret et klart modsætningsforhold mellem den katolske kirke og den socialistiske bevægelse, – især hvor det drejede sig om de mere yderliggående venstreorienterede. Dette »fjendskab« opretholdes på mange måder i dag, selv om der er tegn til nyorienteringer, – f.eks. sidst ved valget i Italien, hvor det kommunistiske parti efter sigende holdt lidt igen med sin antikirkelige propaganda, fordi det havde chancer for at få en del katolikkens stemmer. Dog er der fortsat store modsætninger mellem det katolske og det socialistiske, – i den aktuelle situation kommer dette mest tragisk til udtryk i konflikten i Vietnam.

Det er således forståeligt, at det virker særdeles provokerende, når en gruppe unge katolikker begynder politisk at identificere sig med de meget venstreorienterede og offentligt påstår, at en progressiv teologisk overbevisning som konsekvens bør have en politisk tilslutning til den socialistiske bevægelse. Det er dette den engelske gruppe SLANT har gjort. Det, der forarger mest, er vel nok, at disse unge katolikker nærmest synes at betragte Karl Marx som »en kirkefader«. Selv kalder de sig for radikale katolikker, men bliver af andre betegnet som katolske marxister på grund af deres store forkærlighed for marxismens grundlægger. Foruden Marx er den anden store inspirationskilde sprogfilosofen Ludwig Wittgenstein – i begge tilfælde store og betydningsfulde ikke-kristne tænkere.

Styrken bag SLANT er betinget af gruppens dybtgående engagement, – det vil sige en villighed til virkelig at ofre meget for den sag, der kæmpes for. SLANT's styrke er endvide-

re, at gruppen består af en række ganske talentfulde skribenter. Som så mange andre idealistiske ungdomsgrupper er SLANT utrolig produktiv, og der findes allerede nu en lang række bøger, skrevet af forskellige af gruppens medlemmer.

En af SLANT's grundlæggere hedder *Brian Wicker*. Han er måske nok den mest produktive og interessante skikkelse i gruppen. Af hans produktion skal nævnes »CULTURE & LITURGY« (1963) og »CULTURE & THEOLOGY« (1966). Sidstnævnte værk har undertitlen »et udkast til en nutidig kristendom«. Dette værk indeholder blandt andet en analyse af SLANT-gruppens filosofiske grundideer. Brian Wicker søger at påvise, at der er en sammenhæng mellem Merleau-Ponty's, Wittgensteins og Marx' filosofiske tænkning, idet disse 3 tænkere forstår den menneskelige tilværelse som *participation* – deltagelse – i denne verden. Den sidste nye bog fra Brian Wickers hånd har titlen »First the Political Kingdom« (1967), i hvilken han gør rede for den katolske deltagelse i The New Left, samtidig med at han vurderer denne deltagelse kritisk. Som en mere dybtgående orientering om SLANT kan denne bog anbefales.

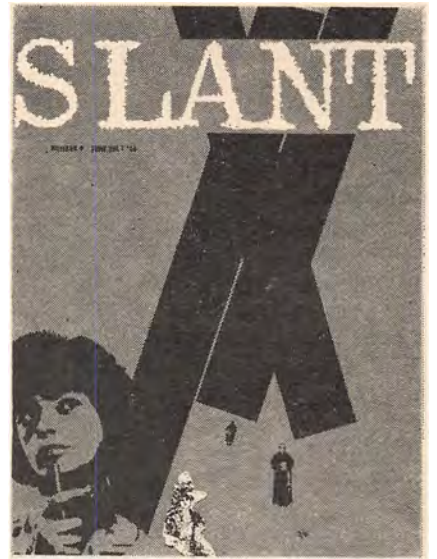
Af andre betydningsfulde bøger skal nævnes *Terry Eagletons* »The New Left Church« (1966), i hvilken han blandt andet ud fra en række litterære analyser gør rede for sine ideer om, hvordan en radikal venstreorienteret kirke burde være. Det er ikke muligt at nævne alle SLANT-gruppens bøger, men den sidst udkomne bog af *Neil Middleton* skal også nævnes. Dens titel er »The Language of Christian Revolution«, hvor forfatteren argumenterer for deltagelse i vor tids politiske re-

volution, og målet er ifølge Middleton ikke at omvende verden, men at forandre den!

Den vigtigste bog er dog stadig samleværket »SLANT MANIFESTO – Catholics and the Left«. Hvis noget enkeltværk af SLANT-gruppen skal læses, må det være dette, for denne programklæring indeholder *den politiserede kristendoms grundideer*. Forfatterne er Neil Middleton, Adrian Cunningham, Terry Eagleton, Brian Wicker, Martin Redfern og Laurence Bright O.P., og værket består af 3 dele, – først »de kristne mod kapitalismen«, dernæst »den nuværende krises årsager« og til sidst »den teologiske og politiske radikalisme«.

Når man betegner SLANT's grundidé som den politiserede kristendom, vil dette formentlig blive misforstået, fordi SLANT-gruppen forstår ordet politik på en anden måde, end det er almindeligt. Ifølge SLANT er politik lig med »de menneskelige relationers grammatik«, og for dem er al form for social adfærd samtidig en form for politisk aktivitet. Fordi mange mennesker nu om stunder opfatter politik som værende lig med det, der er begrænset til folketinget, det offentlige osv., har SLANT set sig nødsaget til at *opvurdere det politiske*.

»Politik er det sprog, med hvilket vi diskuterer de måder, mennesker lever sammen på i samfundet. Da det almindelige livsvilkår for mennesker er at leve sammen i samfundet, er politisk tale en tale om, hvad det betyder at være menneske – at være i live. I denne betydning er alle vore erfaringer politiske, da de vedrører forholdet til andre mennesker, til den sociale virkelighed.« I denne betydning af ordet politik »er Kristi

lære en politisk lære, fordi den omhandler, hvordan mennesker lever sammen og ikke mennesket i isolation«.

»Vi elsker Gud ved at elske hinanden – ved selve det at elske hinanden. Kristus er nærværende for os i den udstrækning, vi er nærværende for hinanden. Vi bliver ikke frelst gennem vor private kærlighed til Gud eller gennem vor hengivelse i sakramenterne eller vor selvfornægtelse. Vi bliver frelst i den udstrækning, vi er i stand til at skabe fællesskab i denne verden.«

Det fællesskabsdannende er yderst centralt for SLANT. At være et helt menneske betyder at være fuldt delagtig i fællesskabet med andre. Det er i fællesskabet, menneskeligheden dannes. Som mennesker er vi delagtige i det sproglige fællesskab, men ud over dette er der også det liturgiske fællesskab. I liturgien fejrer og skaber vi fællesskabet. Men hvis liturgi er udtryk for fællesskab, så bør det liturgiske fællesskab også være en politisk kraft, der hele tiden arbejder for at omdanne og opbygge samfundet efter vore idealer.

Politik, fællesskab og arbejde er SLANT's grundbegreber. Arbejdet er ikke bare en side af den menneskelige tilværelse, – nej, det skabende arbejde er den centrale menneskelige aktivitet. Igennem arbejde bliver vi delagtiggjort i Kristi forløsning af denne verden. Arbejdet er den måde, på hvilken vi aktivt er med til at forløse 'det skabte', nemlig ved at bringe det ind under det menneskelige fællesskabs kontrol.

Den centrale påstand hos SLANT er da, at disse ting umuliggøres i det kapitalistiske samfund, fordi vi i denne samfundsform netop er tvunget til ikke at leve i fællesskab, men i konkurrence – for at udtrykke det meget forgrovet! SLANT-gruppen ønsker ikke dermed at sige, at de nuværende socialistiske lande er 'et paradys', men de påpeger, at den socialistiske bevægelse som sådan *arbejder aktivt for*, at fællesskabslivet i ægte forstand skal kunne virkeliggøres. Ifølge SLANT burde kirkens liturgiske fællesskab være identisk med det socialistiske samfunds sakramente. Et sakramente i den forstand, at det både er en måde at fejre fællesskabet på, og det samtidig er en måde at pege frem mod det eskatologiske fællesskab, Gudsriget.

SLANT-gruppen har på talentfuld måde søgt at befugte vor aktuelle kristendomsforståelse med en række ideer, der er hentet fra primært ikke-

kristne tænkere. Der er mange fortilfælde på en sådan fremgangsmåde i kirkens historie! SLANT har en vision, som på mange måder gør op med almindelig kristen vanetænkning. Kun enkelte elementer har i nedkøgt stand kunnet bringes her. På mange måder ejer SLANT det profetiske. De er yderst kritiske og nogle dygtige kirkerevsere. Samtidig ejer de visionen, – håbet om en bedre fremtid. Som gruppe har de viet en stor del af deres liv til forsøget på at gøre den profetiske vision til konkret virkelighed. Om forsøget lykkes, vil mange måske betvivle, men én ting er sikkert, og det er, at *først* hvis der ikke var nogen, der ville gøre forsøget, kunne vi med sikkerhed sige, at det aldrig ville lykkes. Men sådan er det heldigvis ikke!

bej.

PS. Alle SLANT-bøger er udkommet hos forlaget SHEED & WARD.

Film om Kirkernes Verdensråd

Den økumeniske bevægelse gennem Kirkernes Verdensråd, som – trods 20 års eksistens – nok endnu for mange er et temmeligt fåtaget begreb, har nu fået en god mulighed for at blive kendt og værdsat i vide kredse herhjemme og i udlandet. Efter 5 års arbejde med en filmatisering af et manuskript af den kendte sydafrikanske forfatter Alan Paton, som med sin roman »Ve, mit elskede land« har stillet den sydafrikanske regerings hårde racepolitik i relief, er det lykkedes Kirkernes Verdensråds public relations dygtige leder, amerikaneren John Taylor i samarbejde med direktør i Teknisk Film Compagni, Paul Solbjerghøj, at skabe en film, som i dokumentarisk stil får fortalt noget væsentligt om det faktum, at 222 kristne kirker i 80 lande nu samarbejder på mange forskellige måder i den økumeniske bevægelse.

På forhånd måtte man møde et filmisk forsøg som dette med skepsis. Thi hvor begynde og hvor slutte i det enormt store virkefelt, det her drejer sig om? Fra Kirkernes Verdensråds hovedcentral i Genève går der tråde ud og hjem til protestantiske, anglikanske og ortodokse kirker, som i deres indre liv og traditionsprægede arbejdsformer er så rigt nuancerede som solspektrets farver. »At de alle må blive ét« hedder filmen i nøje overensstemmelse med den økumeniske bevægelses grund-idé, som ikke går ud på nogen ensretning af konfessionerne – de skal tværtimod bevare deres særpræg – men de skal i al deres forskellighed lære at agte og respektere hinanden og solidarisk som »med én sjæl og én ånd« stå sammen om det kristne evangelium, de er sat til at tro og tjene.

At få dette fyldstgørende tydeliggjort for tilskuerne til en film, der ikke varer mere end 32 minutter, er selvsagt

over menneskelig formåen, hvad filmens skabere da også selv er de første til at indrømme. »Helligånden kan«, som det blev sagt ved en forpremiere på filmen, »ikke filmes, men kun dens virkninger i menneskers adfærd«. Det er dem, filmen prøver at vise på velgørende, usentimental, saglig måde. Der er ingen glorificering af de kristne kirkers samarbejde på at mildne nøden blandt krigsramte flygtninge og tvangsfordrevne og blandt ofrene for naturkatastrofer. Det er simpel kristenpligt at gøre sig solidarisk med hjemløse, fattige, forkomne og hjælpeløse medmennesker uden hensyn til race, nationalitet, politisk ideologi og religion. Dette er det kristeligt-etiske grundlag for Kirkernes Verdensråds vidtspændende sociale nødhjælpsarbejde, hvori de samarbejdende medlemskirker investerer personel og penge. Hvor mange blev ikke oplyst. Tal og vidtløftige statistikker er udeladt. Filmen er fri for tendenser til et farisæisk: – Se, hvor vi kan, og hvad vi dog har nået! Det er dens tydelige sigte på baggrund af vor tids kaotiske tilstande at kalde og inspirere til en kristen indsats i den grå hverdag.

Et afsnit af filmen viser glimt fra de økumeniske arbejdslejre, hvor unge mennesker fra forskellige lande samarbejder på byggeprojekter af forskellig art. En tilskuer til et sådant teams boligbyggeri i en jordskælvsramt græsk landsby spørger de hårdt arbejdende unge: – Hvorfor gør I det? og hvad får I for det?, og svaret lyder: – Fordi vi gerne vil hjælpe jer, og vi gør det gratis.

Den økumeniske bevægelses historie er prisværdigt kort fortalt gennem glimt fra det stiftende møde i Amsterdam 1948 og fra de store plenarmøder i Evanstone 1954 og New Delhi i 1961. På sidstnævnte kongres indtrådte Ruslands ortodokse kirke som medlem, og Det internationale Missionsråd (stiftet 1910 i Edinburgh) blev integreret i Kirkernes Verdensråd.

En broget buket af gudstjenesteformer overalt på jorden giver levende indtryk af mangfoldigheden i de kristne kirkers tilbedelse af den ene og samme Herre. At der nu også er borgfred mellem den romersk-katolske kirke og Kirkernes Verdensråd, antydes i den lille sekvens om kardinal Beas besøg i Genève, hvor kardinalen og den økumeniske bevægelses generalsekretær Visser't Hooft giver hinanden broderhånd.

Distributionen af filmen er herhjemme overtaget af Statens Filmcentral. Gennem den kan den rekvireres til brug i skolernes kristendomsundervisning, ligesom den kan bestilles til forevisning ved menighedsråder, aftenskoler, ungdomsklubber etc.

At den virker som en udfordring til at tænke nye tanker om den traditionelle opfattelse af kirke og kristendom, gør den velegnet til en diskussionsaften om andet og mere end blot politisk-sociale problemer.

Fortsættes side 8

De svenske katolikker og - Uppsala - mødet

Af Rune Thuringer

Lige siden det blev almindelig kendt, at Kirkernes Verdensråds fjerde generalforsamling skulle forlægges til Uppsala, har de svenske katolikker med stor interesse deltaget i forberedelserne til mødet. For godt et år siden dannedes KAPI, Katolsk Arbejdsgruppe for Presse og Information, som fik til opgave efter bedste evne at være både mødets arrangør og de katolske gæster til hjælp.

De »stewardesser« og øvrige medhjælpere, der skal gøre tjeneste som »hotelpersonale«, chauffører, oversættere osv., er i overensstemmelse med den beslutning, verdenskomiteen med ærkebiskop Gunnar Hultgren som formand har truffet i maj 1967, også blevet udtaget blandt de nordiske katolikker. Med KAPI som mellemmand blev ca. 30 studenter, ordenssøstre og andre, der havde meldt sig frivilligt, stillet til disposition for verdenskomiteen, og en del af dem blev udtaget til tjeneste i Uppsala. Søster Aase Laetitia Raff fra Bergen kommer således til at gøre tjeneste på et af de nyopførte studenterhjem, som er blevet omdannet til »hotel«, fil. stud. Christer B. Janzon og Wanda Matuzak, Stockholm, kommer til at køre hver sin folkevognstransport, søster Catharina O.P., Stockholm, kommer til at arbejde på oversætterholdet osv.

De katolske præsters daglige koncelebration er et spørgsmål, som også har måttet løses, eftersom St. Lars

kapel ikke kan stille plads til disposition for de 15 katolske observatører og konsulenter, ca. 70 præsteviede journalister og desuden et anseligt antal gæster og besøgende, som ønsker at læse messen hver dag. Ved imødekommenhed fra St. Ansgars stiftelse er St. Ansgars studenterkapel blevet åbnet for disse gudstjenester. Præster, som gerne vil koncelebrere messen, bør i forvejen meddele dette til pater H. Seiler, S:t Johannesgatan 5 B, 752 35 Uppsala.

KAPI's sekretariat får sine lokaler i Norrbyiska studenthemmet, S:t Johannesgatan 11, som ved gæstfrihed fra bestyrelsens side er blevet åbnet, så længe mødet varer. Det er først og fremmest et arrangement med henblik på de ca. 250 katolske journalister, radio- og TV-folk, som skal dække generalforsamlingen. Sekretariatet bliver ligeledes det naturlige mødested for generalforsamlingens øvrige katolske deltagere og for tilrejsende gæster, som af forskellige årsager har ærinde i Uppsala, mens

mødet finder sted, uden at have nogen direkte tilknytning til det eller være akkrediteret som journalister. I KAPI's stab indgår to præster, en eller to ordenssøstre og to lægfolk.

Den internationale katolske presseunions generalsekretær, den for kort tid siden ved flyveulykken i Guadelupe så tragisk omkomne pastor Emile Gabel, Paris, havde allerede i efteråret kontakt med KAPI og påpegede vigtigheden af, at de mange katolske journalister, som kommer til Uppsala fra alle verdenshjørner, bliver informeret om den åndelige situation i Norden. De kommer ofte fra egne, hvor den svenske levestandard, industrialisering, sekularisering, religions- og trykkefrihed er lige så ukendte som de peruvianske bjergindianeres levevilkår er det for folk i Stockholm. Pater Gabel foreslog, at der skulle forelægges journalisterne i Uppsala et antal baggrundartikler om katolicismens vilkår i Norden. Dette har KAPI forsøgt at realisere i det forløbne forår, og der er blevet skrevet en del artikler af medarbejdere i de nordiske lande, hvorefter de af frivillige medarbejdere er blevet oversat til tre sprog. Pater H. Roos S.J. har stået for det danske bidrag.

Den åndelige side af den katolske forberedelse til Uppsalamødet må heller ikke glemmes. Den kan betegnes som en stræben efter økumenisk ydmyghed og samarbejdsvilje. Alle arrangementer i Uppsala, ligegyldig hvor beskedne de end er, har fundet sted i loyalt samarbejde med mødeledelsen. Den katolske holdning over

for den ikke-katolske medkristne kan måske beskrives som den norske dominikanerpater Hallvard Rieber-Mohn har udtrykt det i sit bidrag til ovennævnte baggrundsartikler: »en udvikling fra modreformation til medreformation eller, om man vil, fra eksklusiv proselytisme til tjenende medansvar.«

Et andet udtryk for denne indstilling fra katolsk side er den kirkebøn, som det svenske katolske bispekontor for nylig har udsendt til brug som menighedsbøn under messen, så længe mødet varer. I bønnen hedder det: »Vi beder dig om, at alle, som her er forsamlede, må stræbe efter indre fornyelse og indbyrdes forståelse; – at de dybere må forstå og udtrykke, hvordan du har villet, at kirkens enhed og katolicitet skal virkeliggøres over hele jorden; at også vi katolikker må være villige til at forstå vore adskilte brødre, og at vi må styrkes i vor vilje til at bede og arbejde sammen med dem på enhedens virkeliggørelse.«

Dominikanerinderne i Rögge har besluttet at løse »forbønsproblemet« yderst konkret. Med moder Ingrid O.P. i spidsen flytter hele konventet fra Rögge til Uppsala, hvor de har skaffet sig et sted at bo, og hvor de vil bruge hele den tid, mødet varer, til at bede for verdenskirkeområdet, dets forhandlinger, deltagere og resultater. Søstrene har fået ideen til dette fra brødrene i det reformerte kloster i Taizé i Frankrig, som i sin tid flyttede til Rom og støttede det andet Vatikanconcil med deres bønner.

Film om ...

Fortsat fra side 6

Den er, som nævnt, dansk produceret, men med en distribution i alle verdensdele for øje. Og den er gjort så godt, teknisk, kunstnerisk og instruktivt, at den med ære kan bære signaturen: Made in Denmark. *Harald P. Madsen*

På Grønlandsfærd

Hertug Knuds Divisions chef, Bent Noval, rejser efter indbydelse 6. august til Grønland, hvor han sammen med Grønlands hidtil eneste gilwellspejder, Ole Korneliussen, skal gennemføre en førertræningslejr i Juli-anehaab.

Samtidig bliver der mulighed for besøg i en række byer. Hjemkomsten ventes at finde sted omkring 10. september.

Autoritet - et uartigt ord?

Omkring Peters og Pauls fest

Som en flodbølge vælter en autoritetskrisen sig ind over hele verden. Den har mange og udviklede årsager. Ungdommen gør oprør mod »establishment«, fordi samfundet ikke har anvist den en plads, hvor den kan gøre sig gældende. Men autoritetskrisen går langt ud over den standende strid mellem unge og gamle. Den hænger sammen med en dybere liggende kulturkrise. I disse år oplever vi fødselsveerne, i anledning af at en ny tidsalder er ved at fødes. Fra en kapitalistisk tidsalder går vi ind i en teknologisk tidsalder. Menneskeheden er blevet »myndig«. Den har kastet alle de lænker af sig, som tidligere tider havde lagt den i. Den anerkender ikke mere nogen form for institutionel autoritet.

Hvad betyder »autoritet«?

Det latinske ord »au(c)toritas« betyder oprindelig den egenskab, hvorved en person eller en ting kan fremme en sag. Drejer det sig om personer, forstås ved autoritet den anseelse, den vægt, hvormed vedkommende kan udrette noget hos andre. Således har f.eks. en læge på grund af sin viden, erfaring og medicinske dygtighed en vis autoritet, som alle bøjer sig for. Man diskuterer ikke med en læge, inden han fjerner ens blindtarm. Også menneskelige kvaliteter kan forlene en person med en anseelse og en åndelig magt, som uden diskussion anerkendes. I Frankfurt stillede nogle politikere og kulturelle personligheder sig til offentlig diskussion med de unge revolutionære studenter. Den eneste, som blev accepteret af hele forsamlingen og ikke afbrudt, var dominikanerpa-

teren Pire. Man følte uvilkårlig, at det, han sagde, og det, han var, havde fuld dækning i ham. Enhver kritik af autoritet er ikke sjældent længsel efter sand menneskelig autoritet.

Autoritet og embede

Autoritet er i første omgang en personlig egenskab. Man har den, eller man har den ikke. Den hænger sammen med ekspertise. Den erfarne læge, den geniale kunstner, videnskabsmanden, som åbner nye veje, teknikeren, som forandrer samfundet, har en sådan autoritet. Denne autoritet betvivles ikke, simpelt hen fordi den trænger sig på og ikke kan afvises. Men foruden denne mere teoretiske autoritet findes også – omend meget sjældnere – en menneskelig autoritet. Det er mennesker, der »imponerer« os på grund af deres karakteregenskaber, deres retfærdighed, retlinethed og indre godhed. Man taler om en karismatisk personlighed. Sokrates havde denne autoritet, Frans af Assisi; i vor tid Albert Schweitzer, Johannes XXIII og brødrene Kennedy.

Men der findes – i det mindste i den vestlige kulturkreds – også en autoritetsform, som ikke nødvendigvis er bundet til den vidende geniale eller karismatiske personlighed. Autoritetsbæreren får sin myndighed ved et embede. Kongen, præsidenten, paven, biskoppen og præsten har f.eks. ikke først og fremmest deres myndighed i kraft af deres personlige egenskaber, men på grund af indsættelse eller valg. I nogle tilfælde er de »født« til deres stilling, i andre kan man, før man udvælger dem, undersøge deres egenskaber. Men er de først udpeget, indsat eller valgt, har de deres autoritet i kraft af den stilling, samfundet har givet dem.

Den dobbelte form for autoritet i Kirken

Også Kirken i sin egenskab af Guds Folk er et menneskeligt samfund. Derfor fandtes der og findes der stadig i den karismatiske personligheder, som alle lytter efter og bøjer sig for. De »store« helgener var sådanne profetiske mennesker. Atter kommer man til at tænke på den »gode« pave Johannes. Men man kan også nævne andre: Kardinal Newman, Charles de Foucauld, Abbé Pierre, pater Pire og andre. Men der findes i Kirken desuden en autoritet, som er bundet til et embede. Man tænker uvilkårligt på paven og biskoppen og de religiøse forstandere i vore orden. De har deres autoritet, deres myndighed ikke i første linie på

grund af deres personlige egenskaber, men i kraft af deres embede. Dette embede og den dermed følgende åndelige myndighed er ikke givet dem for deres egen, men for menighedens skyld. Deres »værdighed« er en byrde. De er i bogstavelig forstand »servi servorum Dei«, »Guds tjeneres tjener«. Idealet ville være, hvis embedet og personligheden i dem var en uadskillelig enhed. De skal ikke bare spille en »rolle«, som samfundet anviser dem, – de skal fylde den rolle med et indhold, der får embedet og embedsbæreren til at falde sammen. Men selv når dette ikke er tilfældet, skal man tænke på Herrens ord: »Alt, hvad de siger, skal I gøre; men deres gerninger skal I ikke rette jer efter« (Matt. 23,3).

Peterembedet i Kirken

Om det nu passer til vor tids modestrømninger eller ikke, må vi som katolske kristne indrømme, at Kirkens Herre har givet den en hierarkisk struktur, dvs. at han har udstyret den med åndelig myndighed. Ingen, som uhildet læser Det nye Testamente, kan være uvidende om, at apostelkollegiet og dets formand havde en særlig myndighed. Den model, hvorefter Kristus har indstiftet sin Kirke, er ikke den demokratiske, ifølge hvilken al magt udgår fra folket. Gud kunne også have valgt denne styreform, men han har faktisk ikke gjort det. Det må vi bøje os for. Apostelembetet er gået over til biskopperne, Peter-embedet til paven. Her står vi over for en mærkelig situation. Mens flere og flere protestantiske teologer genopdager det kirkelige embedes betydning, oplever vi i katolske kredse en devaluering af embedsforståelsen. For nogle år siden har den nulevende fremragende protestantiske teolog Oscar Cullmann udgivet et værk, hvor han på grund af nøjagtige undersøgelser påviste Peters enestående stilling blandt apostlene. De steder, han støtter sig til, er Matt. 16,13–19, Luk. 22,31 ss., Joh. 21,15 ss., og Peters stilling i den første menighed, som den beskrives i Apostlenes Gerninger. Det er rigtigt, at det andet Vatikankoncil nærmere har bestemt den stilling, Peters efterfølgere har i Kirken. Det har understreget Peterembedets forbindelse med hele bispekollegiet. Det er også rigtigt, at paveembedets ydre fremtrædelsesform er belastet med visse tegn, som hører en svunden tid til og derfor er forældede. De skal og vil blive forandret. Men embedet selv i sin rene form kan ikke opgives.

Det var en trist dag for svenske katolikker, da det var en kendsgerning for dem, at deres hidtidige domkirke måtte falde på grund af Stockholms trafikproblemer. Det hjalp dog lidt, da de så deres nye, dog interimistiske St. Eugenia kirke ved Drottninggatan. Kirken indviædes fornylig. Dens linjer er smukke og rene.

Pater V. Duclos rådgiver for enheds- sekretariatet ved pavestolen

I *L'Osservatore Romano* for den 10.-11. juni 1968 oplyses det under officielle meddelelser, at pave Paul har udnævnt en kreds af rådgivere for sekretariatet for de kristnes enhed. Blandt disse er pater V. Duclos O.P., Charlottenlund, der her i Skandinavien er kendt for sin store indsats på det økumeniske område.

For en katolsk kristen kan denne autoritet ikke være et uartigt ord. Denne myndighed skal anerkendes af frie mennesker – i troen. Ellers er det ikke muligt. Dette gælder ikke blot paveembedet, men også bispeembedet. Ifølge koncildekretet om biskopperne, er biskoppen først og fremmest sit stifts lærer. Han har den tunge byrde, at udbrede, bevare og forsvare den kristne sandhed, som han selv har modtaget af urmenigheden og dermed af Kristus selv.

H. Roos S.J.

NEURGISK KALENDER

- SØNDAG den 30.: 4. efter pinse (grøn, s. 666). I højmesse Peter og Paul, apostle (rød, s. 972). 2. bøn for paven.
- MANDAG den 1.: VOR HERRE JESU KRISTI DYREBARE BLOD (rød, s. 978).
- TIRSDAG den 2.: MARIAS BESØGELSE (hvid, s. 980).
- ONSDAG den 3.: Irenæus, biskop, martyr (rød, s. 964).
- TORS DAG den 4.: Søndagens messe (grøn, s. 666).
- FREDAG den 5.: Antonius Maria Zaccaria, bekender, læge (hvid, s. 984).
- LØRDAG den 6.: Gudsmoders lørdagsmesse (hvid, s. [90]).
- SØNDAG den 7.: 5. efter pinse (grøn, s. 670).
- MANDAG den 8.: Elisabeth af Portugal, enke, dronning (hvid, s. 992).
- TIRSDAG den 9.: Søndagens messe (grøn, s. 670).
- ONSDAG den 10.: Syv hellige brødre samt Rufina og Secunda, martyrer (rød, s. 993).
- TORS DAG den 11.: Søndagens messe (grøn, s. 670).
- FREDAG den 12.: Johannes Gualbertus, abbed (hvid, s. 994). Eller: Nabor og Felix, martyrer (rød).
- LØRDAG den 13.: Gudsmoders lørdagsmesse (hvid, s. [90]).
- SØNDAG den 14.: 6. efter pinse (grøn, s. 673).

Katolske presseproblemer i Berlinerluft

8. internationale verdenskongres i den delte by

FN-bygningen og det, den repræsenterer, var centrum for den 7. internationale katolske pressekongres, der blev holdt i maj 1965 på Waldorf Astoria i New York. Fra hotellet kunne man på forholdsvis kort tid spadsere ned til floden, hvor FN-bygningen hæver sig majestætisk som et vartegn for en verden, hvori ånden er redebon, men kødet skrøbeligt.

Den 8. verdenskongres for den katolske presse skal også holdes i en by, der giver stof til eftertanke, nemlig Berlin. Som bekendt er den berømte Berlinerluft ladet med spænding i denne tid. Ja, det er den nu altid, for man kan ikke komme udenom, at situationen omkring Vestberlin er uholdbar. Endnu 23 år efter at de fire stormagter Sovjet, Storbritannien, Frankrig og USA nedkæmpede den sidste rest af nazisternes væbnede styrker, må den vestlige del af det samlede Tysklands oprindelige hovedstad endnu beskyttes af besejrerne, og forbundsrepublikken og den demokratiske republik har hver for sig en opfattelse af, hvordan det hele bør være, der fjerner sig mere og mere fra modpartens. Berlin er et monument over verdens splittelse. Forskellige uroligheder i Vestberlin lader ane, at man ikke altid kan markere lejrene ved brug af det traditionelle jerntæppe.

En presse, der forandrer sig i en verden, der forandrer sig, er mottoet for verdenskongressen, som holdes i Berlin fra 2. til 5. juli, og dette i forbindelse med mødestedet giver naturligvis yderligere stof til eftertanke. Den kirkelige nyorienterings fødselsveer har skabt kriser i kirken, og da pressen jo er og skal være temperaturmåler, må en kongres, hvor katolske pressefolk fra hele verden mødes, aftvinge en særlig interesse.

Blandt talerne og konferenceledderne hæfter man sig især ved personer som Wiens ærkebiskop, kardinal Franz König, præsidenten for Pax Romana, professor J. Ruiz-Gimenez, Madrid, og den kendte redaktør og professor Otto B. Roegele fra den journalisthøjskole, der sorterer under universitetet i München.

Som bekendt er både kardinal König og professor Roegele fremkommet med vigtige principudtalelser angående katolsk presse efter det andet Vatikankoncil.

Ved et pressemøde i 1966 sagde kardinal König, at katolske pressefolk har pligt til at tale om, hvad de tror er sandt – selv om de overrasker og skaber lidt uro i præsteskrabet. Den katolske pressemand skal ikke altid vente på et ord fra sin biskop eller på nyheder fra Rom. Han må advare der, hvor han synes, det er nødvendigt, og informere verden om kirken og kirken om verden. Han skal ikke have mundkurv på.

Professor Roegele sagde engang, at det er en alvorlig forsømmelse, når lægfolk og navnlig journalister ikke sørger for, at kirkens mænd bliver velinformerede om den omgivende verden og de vældige forandringer, der foregår i den. Dr. Roegele hævder, at katolikker skal kunne sige, hvad de kan lide, hvad de ønsker, hvad der forarger dem eller forekommer som en tung byrde, hvad de tænker anderledes om nu end tidligere, hvilke nye problemer, de har at slås med, hvilke af de svar, kirken sædvanligvis giver, der nu synes dem utilstrækkelige osv.

Det sætter naturligvis det internationale pressemøde i et særligt relief, at det var i Berlin, en redaktør – pastor Renner – blev fyret for at optage et læserbrev, der kritiserede den stedlige kirkebidragsordning. Sagen vakte enorm opsigt over hele Tyskland, og gejstlige og læge pressefolk fra højre til venstre udtrykte deres solidaritet med pastor Renner. Pressekongressen vil sikkert også drøfte ugebladet »Publik« som den tyske bispekonference nu udsender. Det første nummer, der kom lige før påske, indeholder »information, opinion, analyser og billeder fra den forløbne uge«. Kölnerbladet »Rheinischer Merkur« stiller i den anledning nogle kritiske spørgsmål og spørger bl.a., om et sådant blad kan være »uafhængigt«, sådan som kardinal Döpfner har erklæret.

Bladet har et 14-mands udvalg, som skal garantere denne uafhængighed over for biskoppernes direktiver

og kritik og sørge for respekt for pluralismen inden for tysk katolicisme. Et af udvalgsmedlemmerne er den socialdemokratiske minister Georg Leber. Der er også evangeliske kristne med i redaktionen. Biskoppernes motiv til udgivelsen er, at de ikke længere vil overlade til CDU-partiet at repræsentere deres interesser.

Når man taler om kristelige blade i lande som Tyskland, Frankrig, Holland, England og USA bare for at nævne nogle lande, der tæller et betragteligt antal katolikker, må man naturligvis vide, at der her regnes med oplag, der i forhold svarer til, hvad velkørende dagblade som »Berlingerer« og »B.T.« og dito ugeblade som »Søndags-BT« og »Hjemmet« kan præstere herhjemme. Naturligvis registrerer også katolske blade af nævnte kapacitet i deres bogholderier resultatet af troskriser, autoritetskriser, træthed over kævlerier mellem »pastorale« og »kirken-i-verden-folk« og mellem traditionister, centrum og progressive og himlen må vide, hvad der gives af partier. Osv. Men selv om for eksempel den katolske presse i Vesttyskland procentvis har et mindre oplagstal end de nordiske katolske uge- og fjortendagsblade, gør det meget meget større antal troende hos naboen i syd, at man kan drive bladene som forretninger, selv om oplagstallet endda skulle vise betydelig tilbagegang. Da der samtidig i lande med mange katolikker er mulighed for at have forskellige slags blade løbende, er man til en vis grad fri for den i egentlig forstand mindre tilfredsstillende balancekunst det er at skulle prøve at samarbejde en længere række behov, der ofte står og skriger til hinanden uden at lytte til hinanden. Og alligevel – og det er trods alt det interessanteste – viser det sig, at de problemer, som vore kæmpebrødre i det store udland slås med, meget ligner dem, den katolske presse i Norden slås med. Det var således ikke mindst tyskerne, der var interesserede i, at det tysk-nordiske pressemøde for et par år siden kom i stand.

Nu er der også det at sige til det, at hvad vi katolikker her i Norden mangler i rent materiel samlet for-

Gedächtniskirche i Berlin – et monument over krigens gru.

måen, kan vi i nogen grad opveje i et antal talenter, der er spredt ude i vore landes almindelige kulturliv. Hvor Danmark havde Johannes Jørgensen havde Norge Sigrud Undset. I Norge gjorde den internationalt kendte journalist og dominikanerpater H. Rieber-Mohn det katolske blad »St. Olav« til et forum, der rakte langt ud over de få katolikkers kreds, og som efterfølger har han en mand, Åge Rønning, der forener dygtig professionel journalistik med et betydeligt og meget særpræget skønlitterært talent. Også Sverige er godt kørende med et dygtigt team under jesuiterpateren Seilers ledelse. De udgiver helt for egen regning en pressebulletin, som store katolske lande ikke har magen til. Uden fortjeneste udfører disse dygtige akademikere i Uppsala et meget omfattende og krævende arbejde, aktuelt, præcist. Og så er der »Katolsk Kyrkotidning«, der ligesom »St. Olav« er et fjortendagesblad. Bladet er ligesom nævnte presstjeneste og »St. Olav« i pagt med tiden efter det andet Vatikanconcil og repræsenterer en målbevidst vilje til kvalitet efter moderne journalistiske principper. En af redaktørerne, sr. Catharina B. Broomé O.P. har netop udgivet en meget smuk bog »Katolska kyrkan – idag«, der nærmest svarer til, hvad Peter Schindlers »Katholicisme« var for os for nogle år siden. Og så er der jo Gunnel

Vallquist, der som alle ved er katolsk skribent i den internationale stil.

Også Johannes Jørgensens fædreland er godt kørende med skribenter som Emil Frederiksen, Bjørn Rasmussen, Egon Duvå, Inger Lauridsen, Børge Rudbeck, Gunnar Martin Nielsen, Martin Drouzy O.P. og Ellen Nielsen bare for at nævne nogle.

Den helt ideelle katolske presse i vore lande ville set fra *et professionelt synspunkt* fremkomme, hvis man havde mulighed for at basere arbejdet på sådanne professionelle alene (og så kunne resultatet ikke andet end blive strålende), men det er af mange grunde ikke la-sig-gørligt. Dog må vi glæde os over, at der i vid udstrækning holdes forbindelse til alle sider ved lige.

Men at eksperimentere med en presse, der skal ændre sig i en verden, der ændrer sig, er ikke noget der sker uden sværds slag, blod, sved og tårer. Vi har haft vor hjemlige pressepolemik og i Norge og i Sverige, hvor man principielt anlægger de synspunkter, som vi efter fattig evne prøver på at leve op til herhjemme, har man sine problemer. Der ægges til kampagne mod »St. Olav«, og i Sverige har »Katolsk Kyrkotidning«s mangeårige redaktør (der for resten ikke er så gammel af alder) måttet træde tilbage i protest. Han skulle i en sammensat redaktion re-

præsentere de mere konservative synspunkter, men har følt sig diskrimineret af de øvrige redaktører som han betegner som mere radikale. Et åbent brev til biskop Taylor af Stockholm cirkulerer i den anledning. Under henvisning til det tysk-nordiske pressemøde i København beklager man meddelelsen om at J. P. Wieselgrens artikel skulle være blevet censureret af den øvrige redaktion. Man henviser til, at Wieselgren i 14 år frivilligt og uden løn har ledet »Katolsk Kyrkotidning«, og at hans artikler for mange katolikker har været de mest læseværdige i bladet. Man anmoder biskoppen om at genindsætte Wieselgren i sin stilling og »udpege en redaktion for »Katolsk Kyrkotidning« som ved at agte katolikernes rettigheder som medborgere og kirkemedlemmer.« Fra den nuværende redaktions side benægter man at have rejst indvendinger mod Wieselgrens artikler, hvad indholdet angår. Det er alene sket for tonens skyld.

Dr. Wieselgren har overvejet at rejse spørgsmålet på kongressen i Berlin.

Den katolske presse på den internationale arena er altså at ligne med kirken som helhed – når man fremstiller den som et skib på et oprørt hav. Det er der vist ikke noget at gøre ved, og det skal der vist heller ikke være.

HK

Esbjerg

**Esbjerg og Omegns
Sparekasse**

Malerfirma

Holger Jørgensen

Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 2 38 51

Interessensselskabet

Nis Petersen

Tømrer- og Snedkerforretning
Danmarksgade 12
Esbjerg
Telefon 2 84 48

H. Johansen

Murermester

Kronprinsensgade 57
Esbjerg
Telefon 2 15 45

K. J. Højland & Søn

Aut. vand- og gasmester
Værksted: Hededammen 4
Skolebakken 147
Esbjerg. Tlf. 2 93 50

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Kongensgade 64, Esbjerg
Telefon 2 08 29

L. Basse

Kaffe - vin - konserver

Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 2 05 76

**Vestjydsk Rør-
& Sanitetslager A/S**

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon (051) 2 13 11

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

Husk at forny Deres
abonnement

Kolding

P. Jeppesen & Søn

Murermestre

Zahngade 4, Kolding
Telefon 2 06 93

Barkholt boghandel

Bogladen med de mange bøger
Kolding
Telefon 2 15 33

H. Overbeck

Ingeniørfirma

Havnepladsen, Kolding
Telefon 2 35 55

J. Krenk

Ingeniørfirma

Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 2 33 44

RYBERG's Bageri & Conditori

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 05 88

*Drik kaffen i vort hyggelige
cafeteria*

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 2 01 55

Peter From

Kolonialhandler

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 32 10

Slagteriudsalget

Haderslevvej 7. Tlf. 2 33 77

Kolding

*1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver*

Støt vore annoncører

Roskilde

Firma Hans Møller

v/ Ib Møller

Sct. Olgsgade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77

*Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand
Sanitet - Centralvarme og oliefor*

*Skolebøger - Skolerekvissitter -
Billedbøger - Skønliteratur -
Papir - Fyldepenne - Billig-bøger*

Roskilde Boghandel

Sct. Olgsgade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejegod Jørgensen

Slagtermester

Kød - Flask - Pålæg
Sct. Olgsgade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

Malerfirmaet

Edvard A. Petersen

Kornerupsvænge 5 - Roskilde
Telefon 35 16 94

C. J. Gerlachs efft.

Allehelgensgade 8, Roskilde
Tlf. 35 27 77

Aut. leverandør af kirkevine

P. F. Kjeldsen

Skomagergade 34
Telf. Roskilde 35 75 75

Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

Helsingør

Tømrermester

Ejnar J. Nielsen

Frejsgade 20. Tlf. 21 03 11
Værksted og plads, Nygade 2
Helsingør. Tlf. 21 00 81

Georg Poulsen & Søn

Blikkenslagermestre

Sct. Annagade 19
Helsingør. Telf. 21 01 64

København

Fa. Karl A. Hansen

*Murermestre * Entreprenører
Ingeniør * aut. kloakmester*

Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 16 55

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører

Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 - 2678

Pavelige udmærkelser

I anledning af Hertug Knuds Divisions 50-års jubilæum overrakte pater J. Bender »Benemerenti« til frk. Ruth Olsen.

11. maj overrakte biskop Martensen »Pro Ecclesia et Pontifice« til prokurist Otto Kluge, der er næstformand i Hertug Knuds Divisionsråd.

17. juni overrakte den apostoliske delegat, ærkebiskop Bruno Heim, ridderkorset af Skt. Gregoriusordenen til professor, dr. jur. Isi Foighel, formand for Dansk Flygtningehjælp, som en anerkendelse af det gode samarbejde mellem organisationen og Caritas Danmark.

Den 19. juni overrakte biskop Martensen som anerkendelse for et fremragende arbejde for Skt. Knudsgilderne kommandørkorset af Gregoriusordenen til C. Darving, »Benemerenti« til frk. Ulla Andersen og fru Inger Agnete Strøyer, samt »Pro Ecclesia et Pontifice« til Sven Pehrson, Herlev.

LÆSERBREVE

SERVICE TIL ARBEJDERSTANDEN

Hr. G. Bune Andersen ønsker oplysning om vor »service« til arbejderstanden. For klarheds skyld vil jeg begrænse mit svar til Danmark og arbejderne indenfor katolikernes kreds – dog ikke gruppen »katolske arbejdere« i København, som er noget særskilt. Endvidere vil jeg som »provinspræst« lade mit svar især omfatte provinsen, og der tror jeg, at svaret er ret indlysende. Langt den overvejende del af vore menigheder tilhører jo »arbejderklassen«.

M. h. t. den omtalte »service« må man selvfølgelig hentyde til religiøs betjening, og der må jeg hævde, at jeg har så godt som altid kun mødt præster, som søgte at yde folk den ypperste tjeneste i de foreliggende situationer, og der har ikke været tale om timelig gevinst. Denne betjening omfattede også enligt boende katolikker både i Tørring, Nørre Snede og Skiddenstræde for ikke at glemme Mussemader og lignende steder. Hvis der er nogen, vore katolske præster har omfattet med omhu, så er det den fattige landarbejder. I denne forbindelse må man ikke glemme søstrenes indsats med deres skoler og kostskoler, som var rene underskudsforetagender. Vi kunne aldrig have haft dem, hvis det ikke var for de opofrende søstre, hvis navne står i Livets Bog. Jeg henviser ikke kun til forholdene her på Lolland-Falster, men også i det øvrige land. Der findes vist

ikke en by, hvor den lokale katolske præst ikke har viet en meget stor del af sin tid til betjening af arbejderfamilier. Det er vist endda sket, at præsten har sat livet til.

Hvordan det så har forholdt sig med arbejdernes påskønnelse, kan der måske tales en del om, og så er der også spørgsmålet om arbejdernes samarbejde. Det er let nok at rakke ned på »begærlige kapitalister«, men lad os huske, at arbejdere kan udmærket besidde den samme mentalitet. Lad os ikke hoppe på fablen om, at dyd skal være klassebestemt. Jeg er overbevist om, at mange arbejdere ikke er et hak bedre end stor-kapitalisterne (Boss of Scandinavia), men de har bare ikke haft mulighederne for at udfolde sig – eller evnerne. Af og til kan der være rigelig sandhed i ordene: »Salige er de fattige i ånden . . .« Hvis man ser på vor kirkes historie i vort land, kan man vist finde rigeligt med beviser på, at arbejderne har stillet krav, krav og atter krav til præsterne, men ikke har villet bære deres del af byrden, og hvordan med at skaffe præsterne efterfølgere? Hvordan med en ungdom – mænd og kvinder – som vil træde ind i rækkerne? Hvorledes forholder det sig med de præster og søstre, som burde være kommet fra de katolske arbejdere i Danmark?

I denne forbindelse kan der måske spørges, om der kan have været mangler ved tjenesten, og det er jeg villig til at indrømme. Jeg har hævdet det og hævder det, men om jeg kan lægge mine for-gængere det til last her i provinsen, er særdeles problematisk. Ansvarer bør vist lægges især hos biskopperne og de toneangivende kredse i København. I denne forbindelse kan der måske tales om en »ghetto-mentalitet«. Om det så skal være et forsvar eller anklage, kan jo diskuteres, men det er givet, at katolikkerne har svigtet i deres opgaver her i landet. Dette omfatter selvfølgelig provinspræsterne, men hvad kan man forlange af en mand, når man kun byder ham fra 400,- til 700 kr. pr. måned på egen kost osv. Når man så tilmed ikke viser en positiv indstilling over for hans problemer, bliver det komplet umuligt for ham. For 7 år siden manglede vi messebøger, og da en provinspræst med lovformelig tilladelse begyndte at udgive en søndagsmessebog til 25 øre pr. søndag (komplet tekst), blev det mødt med et umotiveret forbud fra biskoppelig side. Hvis vi katolikker havde sørget for at undervise vore unge og vore medmennesker i vor tros lære, ville meget være nået. Det er muligt, vi ville have været mindst dobbelt så mange katolikker. I grunden er mulighederne ret store for os i vore dage, men hvad ser vi? Katolske arbejdere, som løber i hælene på Aksel Larsen og »den røde greve« i stedet for at komme med de forløsende ord. Vore såkaldte socialister har en tendens til at stivne i en forældet dogmatik fra sidste århundrede, men hvad gør vi? Resten af katolikkerne kan vist også møde en an-

klage. Kristi lære er Guds åbenbaring, og den skal menneskene have gennem vor katolske kirke, som også har en aldeles nødvendig hjælp. Men fortæller vi dette til vore medborgere klart og tydeligt på en måde, så de kan forstå det???

Dette til eftertanke for alle – også katolsk arbejderaktion, hvis fornemste opgave bør være at fortælle vore medmennesker om Arbejderen fra Nazaret – altså ud fra danske forhold og ikke franske. Vi er i Danmark – ikke i Frankrig.

W. Vick, præst,
Nykøbing Falster.

MERE OM KIRKE OG ARBEJDERE

Tak for Deres venlige forespørgsel. – Det glæder mig, at de citerer gamle Sokrates. (»Sig mig hvem du omgås . . .«) Sokrates kunne omgås alle mennesker, og det prøvede han at lære sine elever, – han kendte ikke til klasseforskell.

Det samme prøver præsten at efterkomme. Han behandler sine trosfæller som medmennesker og medkristne. Han omgås mange slags mennesker – de allerfleste hører lønmodtagergruppen til, og blandt disse – vil jeg mene – stemmer endnu de fleste her til lands på arbejderpartierne. Men det er ikke *det*, præsten ser på. Han har den overbevisning, at selv på tværs af forskellige løsninger eller ikke-løsninger af politiske problemer må og skal og kan kristne mennesker finde sammen og få hinanden i tale om en fælles løsning af *det*, der har *absolut* fælles betydning og interesse: selve forløsningen.

På dette virkefelt skæver præsten ikke til højre eller venstre, men holder blikket fæstet på det virkelig centrale i menneskelivet. Her har arbejderstanden efter min mening – og det er jo den, De vil høre – haft »den mest udstrakte service«, da en langt større katolsk gruppe mennesker hører den til, end Katolsk Arbejderaktions antal blot tilnærmelsesvis antyder.

De er da næppe så naiv, at De mener, at skylden for »frafald« kan man finde frem til ved at trække sorte eller hvide kugler op af en hat . . .

Det er egentlig mærkeligt, at en parentes i en artikel (som den uvildige læser næppe har forstået som et forsvar for »danske søjlehelgener«) har udæsket formanden for Katolsk Arbejderaktion. – Undskyld billedet: Trolden kom ud af æsken. Lad ham da endelig blive uden for og se at komme i kontakt med andre end »æskebeboere« – se at omgås forskellige, alle mulige (og umulige) mennesker. Men en vis (og viis) troldom skal der til for at kunne gøre dette: en urban omgangstone, en holdning og et sprog, alle kan godtage og forstå. – Da vil Katolsk Arbejderaktion på frugtbar vis også kunne omgås bisper og præster og andet godtfolk!

Med venlig hilsen
Laur. Brunnicardi C.S.S.R.

Rubriken fortsættes side 15

Bistrup Olie & Kul

Vasevej 70
Birkerød. Tlf. 81 35 70
Alt i brændselsolier

Glarimester

POUL V. JOOST
Slotsgade 7, København N
Telefon 39 79 77
Stort udvalg i fotografirammer

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. 55 57 80.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

P. Juul & Co. A/S

Bygmestre
Bistrupvej 93
Birkerød Tlf. 81 06 72
Alt bygningsarbejde samt
reparationer udføres

Ove Juel-Christensen

Tlf. 29 55 88
Kaffe og kolonial en gros

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon *82 81 33

Hørretøj og lingeri
prima kvalitet

Bøghs Herremagasin

Kongensgade 5, Odense
Tlf. 12 41 02

Gardiner
Manufaktur
Hvidevarer
Sengeudstyr

Textil-Varehuset

Slotsgade 17, København N
Tlf. (01) 35 05 01
Leverandør af skolekjoler

Mogens Larsen

El. Installatør
Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01
Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

MARIUS
MP
PETERSEN

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvvej 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Tandlæge

P. Lomholt Maack har åbnet praksis
Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Fint arbejde - Trla 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Brødr. Zøllner

Nørrebrogade 174
København N

Telefon Taga 50

Kød og flæsk

KATOLSK BEDESTOL OG ALTERSTAGE

Antik Kunst
Ndr. Fasanvej 183
Tlf. 34 19 27

BISPEDØMMENYT

Kære hr. B. Husson!

Det glæder mig, at det er Dem, der ta'r Dem af nyhedsstoffet fra bispedømmet. Jeg håber, De kan oppe alle sogne til at sende Dem deres blad. Gennem Deres venlige brev bliver jeg indirekte opfordret til at sende Dem vort fra Vor Frue Sogn, Næstved.

I reglen er det vel præsten selv, der skriver sognebladet, så jeg synes derfor ikke, at det ville være »ganske overflødig« at ha' en læg kontaktperson, der kunne indberette, hvad han ser med sine egne.

Det er skam ikke undgået min opmærksomhed, at der har været nogle klummer, der henholdsvis bar overskriften: I Vort Bispedømme og Fra Vort Bispedømme. Jeg er gået 9 numre tilbage i indeværende årgang – jeg kunne ikke finde flere frem – og fandt førstnævnte spalte 3-4 gange og sidstnævnte een gang; men forstår nu, at det bliver Deres gebet, og det ønsker jeg Dem held og lykke med!

Jeg synes nu alligevel, man må kunne indse, at sognebladsnyt ikke er helt tilstrækkeligt, når det kan hælde, som De selv skriver, at et blad skulle dække 3 (tre) måneder!

Sluttelig vil jeg lige be' Dem om at citere rigtigt. Jeg skrev ikke, at min prædiken var »fremragende« som De påstår (jeg skrev) – men, at den var god. Der er dog forskel! – – – Og så regnede jeg selvfølgelig med læserens humoristiske sans. – Never mind! Venlig hilsen
Laur. Brunnicardi C.S.S.R.

UGEBLADET I JULI OG AUGUST
I juli og august udkommer »Katolsk Ugeblad« som sædvanlig som udvidet nummer 2 gange månedlig – nemlig den 12. og 26. juli og den 9. og 23. august.

Statsansat civiløkonom – 46 år – som foruden den økonomiske eksamen har bestået matematisk studentereksamen og Handelshøjskolen korrespondenteksaminer i fransk og i engelsk, søger ansættelse ved katolsk institution – eventuelt skole i sjællandsk provinsby. Billet mrk. J 27 til bladets annoncerekspektion, Hauchsvej 8, København V.

JESU GRAVSÆTNING

malt af den hollandske kirkemaler Frants Kops.
2 x 1 meter.

Antik Kunst
Ndr. Fasanvej 183
Tlf. 34 19 27

BORRIS AKKUMULATORER

til biler, motorcykler, traktorer m. m.

MØLLER & CO. Odense A/S - Asylgade 16 - Telefon 12 33 43

REDAKTIONELT

Fra 1. september sker der efter konference mellem biskop Hans L. Martensen, »Katolsk Ugeblad«s redaktionsudvalg og »Katolsk Ugeblad«s redaktion følgende ændringer i Ugebladets redaktionelle sammensætning:

Redaktionsudvalget og staben af specialredaktører opløses, idet dog flere medlemmer af begge grupper fortsætter som faste medarbejdere. Samtidig indtræder dr. phil. H. Roos S.J. som medredaktør, og undertegnede fortsætter som ansvarshavende.

Det er med beklagelse, jeg må give afkald på det snævre medarbejderskab med pastor Kaare Osorio og stud. mag. Bernard Eric Jensen, der er gået til sagen med stor flid og kompetence og ikke mindst godt kammeratskab. Jeg er dog glad for, at de har givet tilsagn om fortsat medarbejderskab i det omfang, deres engagement andet steds tillader dem. Og det er mig en stor glæde, at pater Roos, der i en årrække har været en utrættelig og loyal medarbejder, har kunnet formå til i endnu højere grad at stille sin store viden og erfaring til rådighed i forsøget på at skabe et blad, der kan honorere tidens krav.
Helge Kristensen

R.I.P.

Min kære mand

HUGO ØSTERBYE

er afgang ved døden.

Oda Østerbye

Bed for hans sjæl.

KJSK

Aktieselskab
BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A,
1850 København V
Telefon (01) 31 04 11

★

PAPIR EN GROS
TRYKSAGER
KONTORARTIKLER
PROTOKOLLER
PLASTIC
KONVOLUTTER

SOCIAL RÅDGIVNING

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A o.g., hver tirsdag fra kl. 19-21.

Telefon Palæ 2323.

Derudover holdes Katolske Menighedsplejers kontor lukket i tiden fra den 1. juli til 15. august.

Værelse

med adgang til bad søges til min søn, der den 1. sept. påbegynder studium ved Danmarks Tekniske Højskole i Lyngby.

Løge Sven West

Chr. Winthersvej 2, Aabyhøj
Tlf. (06) 15 86 09

Feriegæster modtages

efter aftale.

Sct. Lioba Kloster,
Jens Jessensvej 7,
2000 København F.
Telefon (01) 71 48 72,
bedst kl. 9-10.

I/S Søndermarks Møbelfabrik

v/ Chr. Søndermark
& Mogens Jørgensen
Tarm. Tlf. (073) 7 21 11,
nr. 168 - 188 og 488.

Fremstilling af skolemøbler
samt fast inventar til samtlige
faglokaler.

Efter ønske tilsender vi
Dem gerne
brochure og prisliste.

J. Qvist Jensen

Slagtermester
Vesterbrogade 107 C
København V
Tlf. Eva 3767
Kød, flæsk, pålæg
En gros og en detail

OASE
KAFFE

Lev. til de katolske institutioner

Banegårdens *Restaurants*

Fritz Kapper

Odense H.

Fast tro, direktørliv og en verden, der går under

Samme dag, som fjernsynet til minde om *Poul Reumert* for tredje gang spillede Henri Nathansens »Indenfor murene«, tog direktør *Thorvald Larsen* på Alexandra Teatret i København en af Poul Reumerts meget få film op, »Frøken Kirkemus«, hvor vor store skuespiller havde *Marguerite Viby* som partner.

Det er egentlig ganske morsomt at sammenligne Henri Nathansens skuespil fra 1912 med den 30 år yngre film.

Henri Nathansens skuespil er et af de bedste eksempler på hverdagsrealistisk dramatik, der er skabt i Danmark – ja jeg vil næsten sige vist på en dansk scene. Man kan, som der står et sted, næsten mærke duften af bollerne på suppen, der serveres i det fine gamle jødiske ægtepars hjem.

Når man tænker på, at fjernsynets opførelse af »Indenfor murene« faktisk er filmet teater, og at man faktisk også tredje gang, man ser stykket på skærmen, fængsles af det, må man erkende, at her står man overfor en ting, der ikke er forældet næsten 60 år efter, at den er skabt. Dette giver også et lille fingerpeg om, at med respekt for alle eksperimenter i retning af abstrakt teater og absurd teater, og hvad det nu hedder alt sammen, er det nok det gode midaldrende naturalistiske teater, der skal sikre teatrets overlevelse og tjene som bindeled mellem generationerne.

Hvad filmen anbelanger, så skulle den jo være naturalismens kunst par excellence. Nu vil nok selv den mindst filminteresserede vide, at et dansk lystspil fra fyrrerne ikke ligefrem er det bedste grundlag for videnskabelige filmbetraktninger. Og dog. Gensynet med »Frøken Kirkemus« kan slet ikke undgå at gøre indtryk på én, ja man har næsten lyst til at anstille sociologiske betragtninger over, hvad man slugte råt for 25 år siden. »Frøken Kirkemus« er fra forfatteren Paul Sarauws og instruktørerne Alice O'Fredericks og unge Laus hånd håbløst kunstigt, teatralisk, og direktørsnobbet og aldeles gammeldags og reaktionært sammenlignet med Nathansens 30 år ældre »Indenfor murene«, der som teater næsten er mere film end det filmede teater i »Frøken Kirkemus«, hvis De forstår, hvad jeg mener.

Og så er det jo lidt af et mirakel, at de gode skuespillere trods alt kan få os til at sluge denne kop the. Det lykkes Poul Reumert at få et menneske ud af romanblad-direktørfinansmanden, og Marguerite Viby er ligeså strålende som den arbejdssomme kontorpige, der får direktøren og det halve finansrige. Ib Schønberg leverede et af sine glansnumre som bogholder og faktotum, og så var det jo i øvrigt den film, hvori Knud Heglund spillede svensk over-tjener.

Man kan måske sige, at Nathansens »Indenfor murene« har den svaghed, at ikke-jøderne allerede fra forfatterens hånd er udleveret, men man kan ikke komme uden om, at stykket ved at konfrontere os med en familie, der er urokkelig forankret i troen og ikke går på akkord, har noget væsentligt at sige os i dag. På en sjov måde har »Frøken Kirkemus« med dens hule klicheer og dagdrømmeri det også. Nu kan vi grine lidt ad os selv, fordi vi slugte det råt dengang, men hvad sluger vi mon nu?

Samtidig med »Frøken Kirkemus« viser Alexandra Per Larsens film ØEN, der skildrer hverdagen på en ø, vi alle læser og taler om, men som de færreste af os kender ret meget til, nemlig Saltholm. Det er ganske ejendommeligt, at denne ø kun ligger ganske kort fra hovedstaden og har en anden moderne by, Malmö, på den anden side, for livet er helt anderledes end andre steder – lidt af en wild west tilværelse, når man lige tager det vilde væk, da der hviler en fred over denne isolerede verden, som er af næsten impressionistisk art.

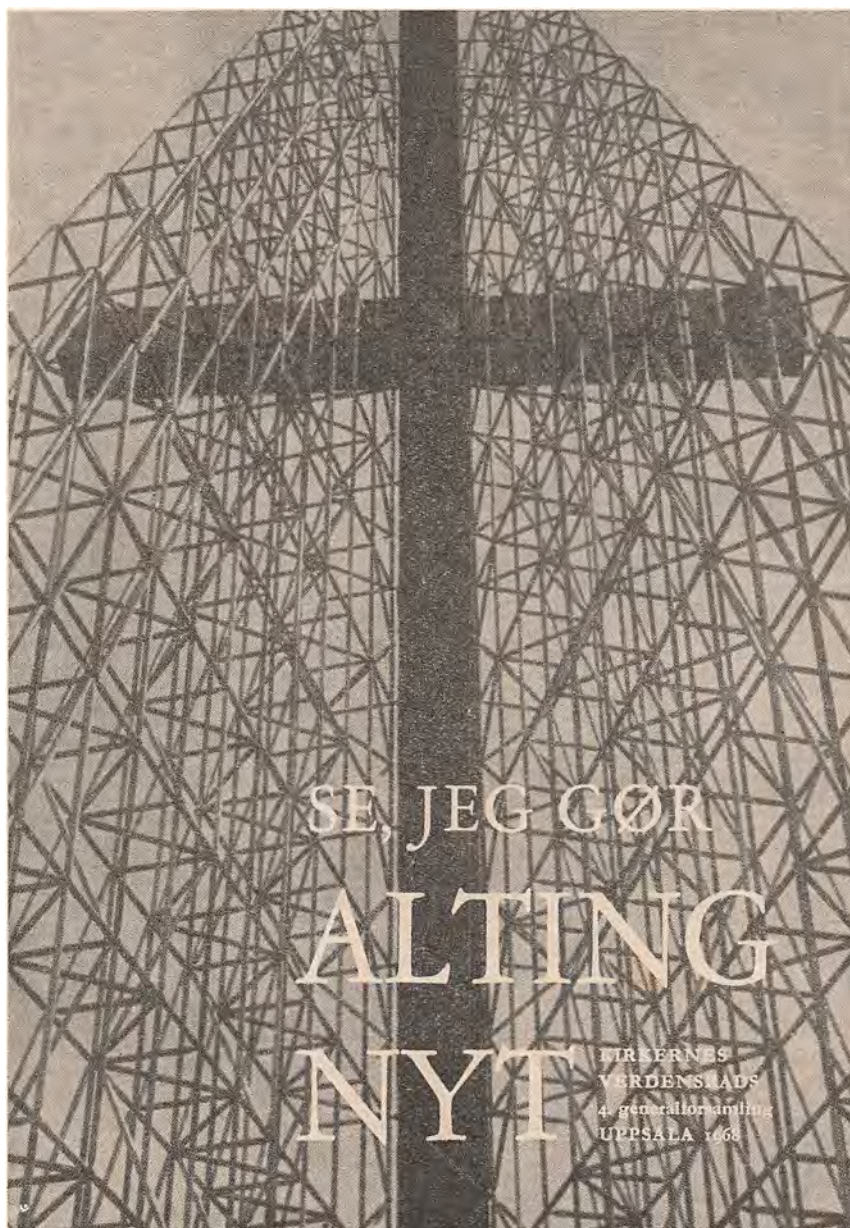
Det synes som noget af en forbrydelse at tvangsforflytte øens beboere og ødelægge det rige dyreliv, og dog forstår man godt, at folk fra Amager med dets jetstøj har en anden mening. HK

**Det gamle
kristne
Novgorod**

**Troens
år sluttede
på Peters og
Pouls
fest**

KIRKEMØDET I UPPSALA ER BEGYNDT (Se bagsiden)

**Katolsk
deltagelse i
maj-
revolutionen**

**Peters
knogler
identificeret**

NYT MED småt

★ I et sogn nær Warszawa har der i nogle år været en beat-gruppe, »trappisterne«, som sang salmer i kirken og ellers gav koncerter for ungdommen. I januar oprådte en anden katolsk beat-gruppe, »rød og sort«, ved Polens første messe med beat-musik. Denne var komponeret af en kvindelig komponist, Katarzyna Goertner, og teksten til sangene skyldtes en sangglad student fra det katolske Lublinuniversitet. Sognepræsten, pater Kantorski, forklarede før messen menigheden meningen med initiativet.

★ Som et led i forberedelserne til den brasilianske bispekonferencens møde i juli er der udarbejdet en chokrapport på foranledning af ærkebiskop Helder Camara. Her tales der om et »fremmedgjort« aristokrati og om de indfødtes masser, der bliver stadig fattigere. Kirken anklages for at være den mest ansvarlige for en »religiøs kolonialisme«. Che Guevaras »romantiske illusioner« om vold afvises, men katolske ledere må ikke vige tilbage for samarbejde med andre for at tage magten i samfundet. Rapporten, som er fremkommet i præsens ved en indiskretion, har vakt en storm mod de »progressistiske« præster omkring Helder Camara.

★ Den græsk-melkitiske patriark Maximos V har erklæret sig for tilhænger af en internationalisering af Jerusalem og de andre hellige steder.

★ Europæiske studenterpræster, protestantiske og katolske, har ved et møde i Höchst i Tyskland drøftet »magtstrukturer på universiteter, i samfundet og i kirken«.

★ Den 30. maj sprængte østtyske myndigheder den skønne 700-årige universitetskirke i Leipzig i luften, fordi Karl Marx-pladsen skal udvides. Kirken havde ellers lykkeligt undgået krigens bombardementer og har siden været brugt både af katolikker og protestanter.

★ Kinas ældste kristne kirke ligger endnu som en imponerende basilikaruin uden for Nanking, fortæller fru Antoinette Prip-Møller i Kristeligt Dagblad. Den blev bygget omkring 1320 af franciskanermunke og blev senere overtaget af et buddhistkloster.

★ 50 mexicanske præster har bedt om, at et »præstesøn« skal gå i gang med en dybtgående reform af de pastorale funktioner.

★ I Holland findes omkring 20.000 diskussionsklubber, hvor en halv million unge drøfter teologiske og pastorale emner.

★ I Polen arbejdes der ihærdigt med at bringe koncillets ajourføring i stand. I marts talte ærkebiskop Kominek af Wrocław i den teologiske forening i Kraków om »Den teologiske tanke i tiden efter konciliet«, og professor Klawek fra Jagellone-universitetet gjorde rede for de teologiske synspunkter i den hollandske katekismus. I Warszawa har man behandlet de nye strømninger i teologien i Vesteuropa, både de yderliggående og de mere moderate.

★ Det polske ateistblad har fået navneforandring. Den nye titel er »Menneske og verdensanskuelse«. Bladets formål er bl.a. at udbrede den videnskabelige viden om religion og om de ændringer, der sker i nutidens religiøse bevægelser, og endvidere at styrke enheden og dialogen mellem troende og ikke-troende i arbejdet for den socialistiske udvikling i Polen.

★ Det svenske A.C. var med til sammen med andre kristne studenterorganisationer at åbne en »Club 68«, som især gjaldt de unge delegerede til Kirkernes Værdsråds møde i Uppsala den 4.-19. juli. De »store« talere ved mødet bliver indbudt til at indlede diskussioner med studenterne i klubben.

Katolsk deltagelse i majrevolutionen

Hvordan har den franske kirke og de franske katolikker reageret på majrevolutionen og dens studenterrevolter og strejker?

Katolsk Ugeblads uddrag fra La Croix den 28/6 var hentet fra en tekst redigeret af Paris' præsteråd. Den bestod mest af spørgsmål og gav derfor ingen videre orientering. Desuden kunne man ikke se, hvor den redaktionelle indledning hørte op, og hvor La Croix' artikel begyndte. Lidt flere oplysninger skal her gives. .

Det er helt iøjnefaldende, at så mange studenter- og gymnasiepræster var med i debatterne og omkring barrikaderne. De måtte være der, hvor deres folk var, og det gjaldt både katolske og reformerte præster. Ærkebiskop Marty, som holdt præstemøde den dramatiske 13. maj, sluttede det så betids, at præsterne kunne nå studentertoget der drog til Sorbonne i ro og orden. Der havde også været ro den 10. maj, — indtil politiet viste sig og greb ind.

Ved præstemødet lød der mange stemmer til forsvar for rebellerne. Ærkebiskoppen forklarede, hvorfor han ikke personlig havde vist sig ved barrikaderne, — han havde i øvrigt hele natten været rundt for at se til de sårede. Om aftenen havde han i radioen manet begge parter til at høre op med den voldelige adfærd.

Præstemødet mundede ud i en redegørelse, som ledsaget af et spørgeskema blev sendt til alle præster i Parisdistriktet. Det hele blev publiceret den 17. maj. Det synes at være dette skema, Ugebladet bragte, men altså uden den medfølgende redegørelse. Denne sluttede således: »De kristne bør først og fremmest være med og aktivt med, de bør erkende og acceptere mutationen, forandringerne, gå ind for dialog og manifestere evangeliets aktualitet.«

Den 22. maj tog msgr. Marty igen ordet efter en uges tavshed for at demtere, hvad der blev sagt om »tavsledens kirke«. »Jeg kan forsikre Dem, at de kristne ikke blot er med, men at de er særdeles aktive i begivenhederne. Hierarkiet overlader imidlertid til lægfolket at gøre deres gerning og påtage sig deres ansvar ... Lige i øjeblikket mener kirken ikke at burde tage stilling offentligt.«

Samtidig sendte Marty sine præster et brev med sine overvejelser. Næste dag, Kristi himmelfartsdag, talte han i Notre-Dame: »Gud alene er absolut. Mennesket er ikke Gud. Gud er ikke konservativ, han er for retfærdigheden ... Visse reformer trænger sig nu brutalt på, fordi de ikke er iværksat i tide.«

Så blussede urolighederne op igen. Den 25. maj sagde msgr. Marty bl.a. i TV: »Det er på tide at renoncere på visse privilegerede situationer for sammen at iværksætte ændringerne i vort samfund ... Alle må vise mod og bruge deres fornuft, så de anarkistiske kræfter ikke løber løbsk ... I tre uger har studenter og lærere gjort et godt stykke arbejde med samtaler og overvejelser, og de har med styrke vist deres vilje til at skabe nye forhold mellem mennesker ... Men de må huske, at et samfund ikke kan undvære strukturer ... De kristne skal sammen med andre kæmpe mod frygt, had og krig. De skal tænke over følgerne af deres beslutninger ... Mange omkring os siger nej til det økonomiske og sociale system. De ved ikke, hvorfor de arbejder, hvorfor de lever.«

Hjælpebiskop Frossard sagde i et brev til præsterne: »Kirken har givet os teksterne i »Vort sociale ansvar«, »Kirken i verden af i dag« og »Folkenes fremskridt« ... er de egentlig nået ud i det kristne folks konkrete liv?« Msgr. Frossard sagde videre, at der måtte vises imødekommethed over for det almindelige ønske om medbestemmelse, men det støder på fordommene hos dem, der udøver autoritet i familie, på arbejdsplads, i det borgerlige samfund ... og i kirken.

Under de bevægede dage var der skabt et helt nyt fællesskab mellem aktivister og præster, både katolske og protestantiske. Pinsedag fandt en »økumenisk eukaristi« sted i Paris for disse kampfæller med deltagelse af præster fra begge kirker. En del (katolikker) tog dog ikke del i nadveren, men derimod i den efterfølgende agape. Alle underskrev et brev til msgr. Marty og den protestantiske pastor Westphal for at informere og forklare deres handling. Ærkebiskoppen erklærede siden, at han misbilligede, men forstod. Der er ikke sket de deltagende noget.

Msgr. Marty
og hans
biskoppelige råd.

Msgr. Marty prædikede selv pinse-dag og sagde bl.a.: »Kirsti fred består ikke i at unddrage sig sit ansvar eller i at flygte på ferietur ... de, som fristes til at fortvivle eller kører trætte, skal vide, at Ånden virker i menneskers hjerter ... hver dag må vi alle opleve et Babel og en pinse. Splittelse truer, men Ånden driver mennesket og befrier det.«

I sognekirkerne hændte det, at præsten berørte begivenhederne, og et sted var der en del af tilhørerne, som misbilligende rejste sig og forlod kirken.

Den 18.–20. juni samledes de franske biskopper. I deres erklæring tager de afstand fra »blind og brutal vold« og advarer mod splittelse. Men de konstaterer også, at det drejer sig om en bevægelse, der går i dybden og bredden, og som vil skabe et nyt samfund med andre former for menneskelige forhold. Det er udmærket, men hvis det skal være stabilt, nås det ikke ved ny blind og brutal vold. Der kræves tålmod, klarsyn og kompetence. Men der er ingen vej tilbage. Udøvelse af autoritet kræver nu dialog og alles adgang til mere ansvar. Biskopperne viser stor forståelse for protesterne

mod forbrugersamfundet. Mennesket kan hverken reduceres til rollen som producerende eller forbruger. Biskopperne indrømmer, at de måske ikke altid har udtaget alt det lys af evangeliet, som det rummer, men de hævder med fornyet overbevisning, at der ikke er frelse for mennesket uden i Jesus Kristus.

Til yderligere bedømmelse af kirkens holdning tjener, at det gaullistiske blad »Nation« mener, at krisen har vist, at kirkens ledere er blevet overrumplet af ekstremister med en politisk stillingtagen, der ofte ligger tæt op ad kommunistpartiets. I den store gaullistiske moddemonstration var den gamle forfatter François Mauriac en fremtrædende deltager.

Under strejkeaktionerne var det påfaldende, at mens den kommunistiske fagorganisation CGT hurtigt gik på akkord, var de katolske ledere i CFDT (der også var mere solidariske med studenterne) langt mere energiske og udholdende i kravet om medbestemmelsesret (som kommunister ikke bryder sig om) og om den anerkendelse af fagorganisationerne på arbejdspladsen, der er så selvfølgelig i lande som f.eks. Danmark.

Den katolske arbejderaktion ACO angreb de Gaulles tale den 30. maj, og en erklæring blev udsendt, hvori det hed, at de katolske arbejdere »bestræber sig for at leve deres tro på Kristus i solidaritet med alle arbejdere, og de vil ikke gå med til, at et helt folks røst skal kvæles på den måde«. Alle 800 ACO-delegerede, der var samlet den 12. maj, forlod hastigt mødet for at slutte sig til de strejkende kammerater, der havde besat fabrikker og arbejdspladser. Også de unge katolske arbejdere, JOC (UKA), var solidariske. Lederne finder, at de dramatiske begivenheder i sig bærer et håb for fremtiden. JOC har tit kritiseret forbrugersamfundet, men uden at blive hørt. De voldshandlinger, som fandt sted, var egentlig kun konsekvenser af den vold, arbejderne i lange tider har måttet finde sig i.

I vid udstrækning har protestanter, både præster og lægfolk, sluttet sig til de katolske arbejderes aktion og erklæringer.

Utallige er de møder mellem studenter og arbejdere, hvor katolikker og deres præster har været med. Også kirkens struktur kom under kritik. Navnlig i og omkring Saint Severinkirken gik det varmt til, men uden excesser, takket være præsternes forstående holdning – de åbnede kirken for debat, og her fortsatte den til midnat. På præsteskolene i Issy-les-Moulineaux, hvor også danske præster har studeret, mødtes studenter og arbejdere til diskussion.

»Den lange pinsevilgie« kalder tidskriftet ICI de tre ugers krise og fortsætter: »Men de nye horisonter forskrækker ikke de kristne.« Vatikan-konciliet har jo allerede vist os disse perspektiver.

Ellen Nielsen.

François Mauriac
i mod-
demonstrationen
(foto A.P.)

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:
Bernard Eric Jensen (litteratur),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionsudvalg:
Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg.

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspe-
dition, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgpris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

NOVGOROD

Foto: T. Paulov

»Båden rundede den sydlige ende af Slavna og kom ned ad den store flod Volhov til en by, der bredte den grå masse af sine træhuse på begge sider af floden. Bakken til venstre krøntes af en vældig fæstning med hvide takkede mure og tårne. Men op over fæstningsmuren, bygningerne og kirkerne rejste de fem blytækkede kupler af Sofiakatedralen sig mod himlen. Som en kæmpemæssig grå hjelm dominerede katedralens midterste og største kuppel det hele...»

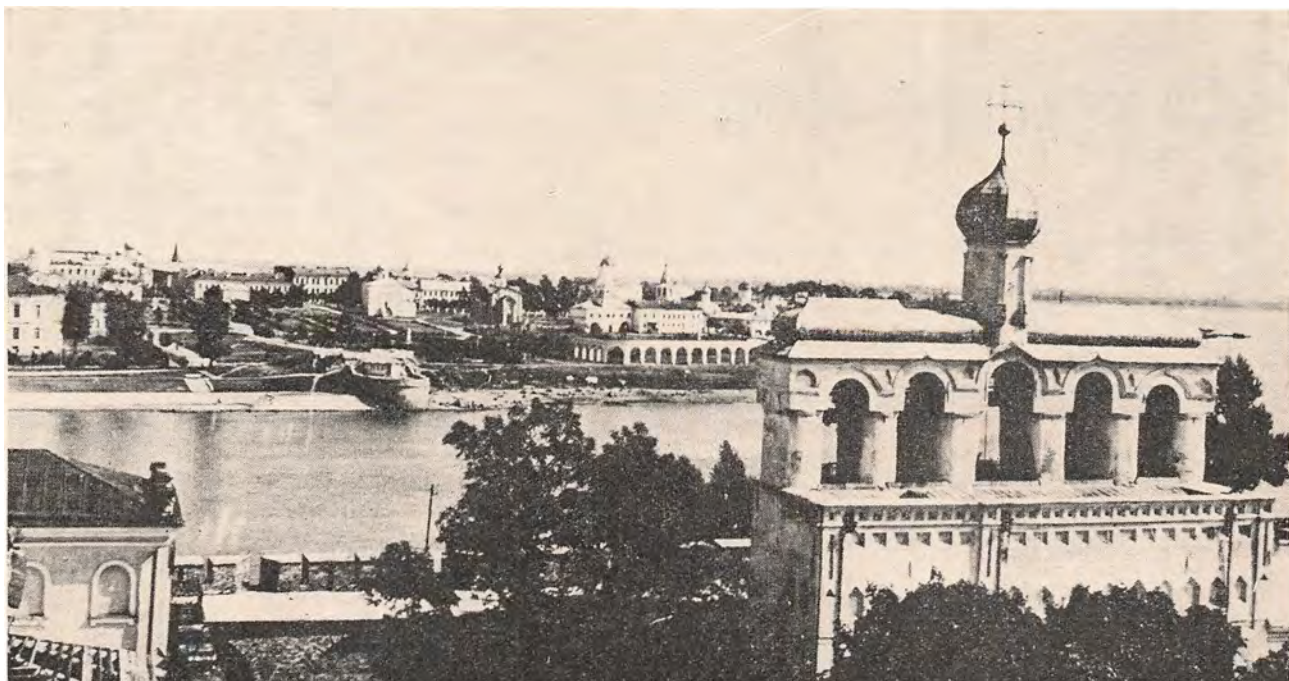
En stor træbro forbandt fæstningen med den modsatte bred, hvor små klokketårne og hvidmurede småkirker klumpede sig sammen omkring den åbne markedsplads. Blandt kuplerne på denne bred hævede sig to

spir, bygget i gotisk stil. Et af dem, nær floden, hørte til den gotiske Hellig Olav kirke; det andet, højere oppe bag rækker af lagerbygninger, hørte til den tyske St. Peters kirke...»

Sådan beskrives Novgorod i Ture Erikssons historiske roman om Gotland i middelalderen. Novgorods købmænd var hyppige gæster på de svenske øer, og til gengæld besøgte både svenskere og tyskere Novgorod, handlede der og havde endog deres faste repræsentantskab. Men varægerne og novgoroderne nøjedes ikke altid med at handle; der var også krige mellem dem. Derfor er det ingen tilfældighed, at byen, lige fra den blev opført i begyndelsen af det 9.

Spas na Nereditse-kirken i Novgorod.

Udsigten over den gamle by i Novgorod.

århundrede, udvikledes i to retninger. Man opførte fæstninger og rækker af lagerbygninger.

Til forskel fra andre russiske byer, som var i fyrsters besiddelse, var det højeste styrende organ i Novgorod tinget, den frie købstadsbefolknings stævne. Men den faktiske magt i byen lå hos ærkebispens, kirkeoverhovedet i Novgorod. Sofiakatedralen, som Eriksson skriver om, opførtes i 1045-50 og har alle dage imponeret ved sine fuldendte proportioner, sin enkelhed og monumentale virkning. Da Sofiakatedralen var hovedkirken i republikken Novgorod, hvis herredømme strakte sig til Hvidehavet mod nord og næsten til Ural i øst, symboliserede den byens styrke, rigdom og ære. Den gamle benævnelse »Herren, det Store Novgorod« vidner også om byens anseelse og selvstændighed.

Novgorod er i dag en vidunderlig museumsby med 200 gammelrussiske bygningsværker, som tiltrækker både sovjetiske og udenlandske turister. Et af museerne rummer 550 ikoner og fresker fra det 14. og 16. århundrede.

Spas na Nereditse-kirken i Novgorod (tæt ved Leningrad) er en af den

gamle bys mange kirker, som blev ødelagt under krigen, men som nu er omhyggeligt genopbygget i deres oprindelige form. Navnet betyder Vor Frelseres kirke ved Nereditsefloden, og den blev bygget i 1198 til ære for Kristi Forklarelse.

Også Sofiakatedralen med dens fem skønne kupler er genopstået af ruinerne. Under revolutionen skal arbejder- og soldatersovjetterne have rettet en appel til indbyggerne i byen om at respektere de gamle bygninger.

Port til Novgorods kreml — indenfor ligger en bygning fra det 18. århundrede, over den ses kuplerne på Sofiakatedralen.

Et tegn på kærlighed

SKRIFT BETRAGTNING

6. søndag efter pinse
Mk. 8, 1-9

I nden for Bibelens sprogbrug kender man ikke ordet mirakel, hvor hovedvægten er lagt på det ualmindelige, det mærkværdige. Bibelen taler om tegn, for det vigtigste er nemlig det budskab, Kristus vil formidle gennem den handling, han udfører. Vi er så vant til at høre om, hvordan Kristus bespiste skaren i ørkenen, at vi ikke mere undrer os over det, men har vi lyttet tilstrækkeligt til Jesu ord, hvorved dette mirakel blev til et tegn?

Jeg ynkes

Jesus handler ikke for at vise sin almagt, men fordi han ynkes over folket. Tænker vi tilstrækkeligt på, at eukaristien er et af de største tegn på Guds barmhjertighed, der overhovedet kan findes? Vi tænker meget på det liv og den kraft, vi får igennem den, og det er også helt rigtigt, men tænker vi tilstrækkeligt på den kærlighed, som er grunden til, at vi får en sådan kraft? »Vi elsker, fordi Gud elskede os først« (1 Joh. 4,19).

Lader jeg dem gå fastende hjem . . .

En sand kærlighed er altid optaget af den andens vel. Og hvad er vel bedre end at kunne nå derhen, hvor man har hjemme? Gud sendte os sin Søn for at åbenbare for os, at han er vor Fader, og at vort hjem er hos ham. Men det var ikke nok at give os Ånden, som i os kalder Gud »Fader«. Vi skal også have mulighed for at nå hjem – til bryllupsmåltidet. Men han kan ikke lade os gå fastende, – vi ville vansmægte undervejs.

Vi husker alle, hvordan hebræerne fik mannaen på vejen til det forjætt-

ede land, og hvordan Elias på sin vej gennem ørkenen til bjerget Horeb, hvor han skulle møde Gud, fik både spise og drikke, da han fuldstændig udmattet havde opgivet at gå videre (1 Kong. 19). Men tænker vi tilstrækkeligt på, at alt dette »er blevet skrevet til påmindelse for os« (1 Kor. 10,11)? Husker vi på det, når vi går til alters? At gå til alters er at forberede sig til at møde den levende Gud. Det drejer sig ikke om at hente hjælp til at kunne leve som et pænt og ordentligt menneske. Det, vi gør, er at bekende vor tro på, at vi har hjemme i Guds rige: »Så ofte som I spiser dette brød og drikker af kalken, forkynder I Herrens død, indtil han kommer« (1 Kor. 11,26). Vi vil gerne tage imod Herrens vandringsbrød, men ønsker vi virkelig at vandre videre? Er vi på vej?

Hvor mange brød har I?

Den sande kærlighed finder også frem til den rigtige måde at give på. Og Jesu spørgsmål til apostlene var ikke bare et psykologisk middel til at understrege omfanget af miraklet. Det var også – og endda først og fremmest – for at apostlene skulle være med i det, for at opdrage dem til deres rolle som medarbejdere. Og Kristi medarbejdere er vi alle sammen kaldet til at være. Tænker vi tilstrækkeligt på eukaristien som en hjælp til selvhjælp? Dette moderne udtryk vil få enhver teolog til at springe i luften, men psykologisk set er det rigtigt. Vi klager over, at vi går så ofte til alters og alligevel ikke kan mærke nogen forandring. Men hvad gør vi andet end at vente, at Kristus skal gøre det hele for os? Den sande kærlighed er ikke den kærlighed, der slår sig til tåls med dovenskab og efterladenhed, – den kræver, og dens gaver er opgaver. Kristus vil mangfoldiggøre det, vi kommer med, men vi kan ikke komme tomhændede til ham. Vi må give ham vore få fisk og vore små brød, for at han skal kunne bespise os – og de andre med os.

Vi må nemlig ikke glemme, at nadverliturgien normalt afsluttes med missionssendelsen. Tænker vi tilstrækkeligt på, at det liv, vi modtager gennem eukaristien, det van-

dringsbrød, som gør det muligt for os at gå vejen hjem til Faderen, er noget, vi lige så meget får for de andres skyld som for vor egen? Hvor mange brød har I? Spørgsmålet har i vore dage en anden klang, end det dengang havde: Kristus spørger ikke bare om, hvad vi selv kommer med, men også om, hvad vi har gjort med alt det brød, vi har fået af ham, for at vi skulle lade det gå videre. Før i tiden talte man om at opofre sin kommunion i den ene eller anden intention. Teologisk set kan dette udtryk diskuteres, men indstillingen var helt rigtig. Hvorfor gør kommunionen os ikke til apostle? Måske er det, fordi vi ikke har lyttet tilstrækkelig opmærksomt til Jesu ord om, at »vi forkynder Herrens død, indtil han kommer«.

V. D.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG den 14.: 6. efter pinse (grøn, s. 673).

MANDAG den 15.: Henrik, beken- der, tysk-romersk kejser (hvid, s. 996).

TIRSDAG den 16.: Søndagens messe (grøn, s. 673) eller Vor Frue af bjerget Carmel (hvid, s. 997).

ONSDAG den 17.: Søndagens messe (grøn, s. 673) eller Alex, beken- der (hvid, s. 1000).

TORSdag den 18.: Kamillus af Lellis, beken- der, stifter af kamil- lianerordenen (hvid, s. 1001).

FREDAG den 19.: Vincent af Paul, beken- der, stifter af ordenssamfund for missionspræster og for barm- hjertige søstre (hvid, s. 1002).

LØRDAG den 20.: Hieronymus Æmiliani, beken- der (hvid, s. 1003) eller Margarethe, jomfru og mar- tyr (rød, s. [60]).

SØNDAG den 21.: 7. efter pinse (grøn, s. 677).

MANDAG den 22.: Maria Magda- lene, søster til Lazarus og Martha (hvid, s. 1008).

TIRSDAG den 23.: Apollinaris, bi- skop og martyr (rød, s. 1011) eller Liborius, biskop og beken- der (hvid, s. [34]).

ONSDAG den 24.: Søndagens messe (grøn, s. 677) eller Christine, jom- fru og martyr (rød, s. [60]).

TORSdag den 25.: Jakob den Æl- dre, apostel (rød, s. 1014).

FREDAG den 26.: Anna, Jomfru Marias moder (hvid, s. 1017).

LØRDAG den 27.: Gudsmoders lær- dagsmesse (hvid, s. [90]) eller Pantaleon, martyr (rød, s. 1018).

SØNDAG den 28.: 8. efter pinse (grøn, s. 680).

Lysets og ildens fest

På enhver egn, i enhver by eller landsby, hvor lille den end er, har befolkningen sine særlige traditioner og skikke.

Maros indbyggere – godt syv hundrede i tal – har selvfølgelig også deres. *De er hverken bedre eller værre end andre steder, men man kan sige med nogen ret, at de her bevares og overleveres mere omhyggeligt, end tilfældet er med de øvrige byer på egnen.*

Maro er, som Nerja-skribenten José Acosta Sánchez siger, ved sin beliggenhed en forstad til Nerja. Byens befolkning, tilføjer han, er fuld af fordomme. Den traditionelle overlevering er usædvanlig og af ukendt oprindelse.

Med ynde har Maro placeret sig i landskabet. Byen lever udelukkende af landbrug. Lille og tusindårig, hvidkalket og skinnende i solen ligger den og hæger om fortidens skikke, om levninger fra svundne tider. Der er kun fire kilometer til Nerja, egnens hovedby, og alligevel spores en betydelig forskel både i sprogbrug og sædvaner de to byer imellem.

Uagtet en tæt tåge over historiens mark hidtil har holdt Maros oprindelse skjult for os, ved vi dog, at her færdedes føniker, kartageniensere, grækere, romere og arabere. Hvad svundne tider angår, har studiet af arkæologiske fund og menneskelige spor i de nylig opdagede huler i nærheden fortalt os om en blomstrende folkekultur i hine århundreder.

Vi ved således, at Maro blev en vigtig romersk koloni ved navn Detunda. Dens beboere anså den for så

betydelig, at de ændrede navnet og omdøbte den til Maro, hvilket er Roma, omvendt stavet. Ud fra oplysninger, der foreligger hos Plutarchos i hans parallelbiografier, er der god grund til at antage, at en af Maros huler i otte måneder tjente som tilholdssted for den fornemme romer Marcus Crassus, da han omkring år 15, skarpt forfulgt af sine politiske fjender i Rom var flygtet til Spanien og måtte skjule sig på Málagakysten.

I Maros nærmeste omgivelser er jorden fuld af arkæologiske aflejringer. Man kan næsten ikke grave noget sted uden at finde gravpladser og genstande af utvivlsom historisk værdi, ofte naturligvis ødelagt af de folk, der i ukendskab stødte på dem.

Som allerede nævnt har man på denne egn i udstrakt grad bevaret fortidens skikke. Det ses blandt andet af den måde, på hvilken befolkningen fejrer de lokale fester, deriblandt festen for Sankt Antonius. Fra hvilken periode denne fest daterer sig, ved vi ikke. Det synes imidlertid nogenlunde klart, at man fra begyndelsen har tillagt den hellige eneboer en beskyttende magt over ilden. I et af de gamle vers, der er bevaret på egnen, siger digteren:

Når velsignet lys I tænde,
Sankt Antón I ære må.
Hvor kærlighedens flamme brænde,
Må anden jordisk ild forgå.

Aftenen før helligdagen iklæder Maro sig prægtig festbelysning. Hver borger i den lille by har foran døren til sit hus anbragt en bunke brænde.

Her ses rester af gamle møbler, opslidte kurve og andre kassable ting, og mange af bålene er af anselig størrelse. De tændes alle på samme tid, nemlig lige efter mørkets frembrud. Betragter man det hele på afstand, ligner det ét kæmpemæssigt bål, hvis luer løfter byens tage i vejret. Det største af alle bålene brænder på den åbne plads foran kirken. Rundt om dette bål træder ungdommen nu dansen – Ildens Dans – til akkompagnement af egen musik med gamle vers, der har relation til ilden og lyset. Et sælsomt og fremmedartet skue.

Næste dag fejres den religiøse fest til ære for den hellige Antonius. Klokkerne elleve er der velsignelse af alle slags husdyr i kirkens våbenhus, derefter højmesse med behørig lovtale over helgenen og om aftenen klokken 10 procession og fyrværkeri. Og – her kommer noget særligt ind: Under processionen med helgenens billede, fra det bæres ud af kirken, indtil man vender tilbage til kirken igen, afbrændes i alle gaderne modeller af slotte, hjul og sole af forskellig slags, den ene mere kunstfærdig og strålende end den anden, en overdådighed af lys og bambusstokke, som Maro-boerne på denne festaften ofrer for deres elskede skyts-helgen, Sankt Antonius, den velsignede, at han må beskytte deres marker og deres kvæg.

Sådan er festen for Sankt Antonius i Maro, den der kaldes lysets og ildens fest.

José Munoz Herrera
(oversat af Ib Stenderup)

ER BØN HÅBLØS?

Af Sr. M. Sophia, Sostrup Kloster

Mange mennesker i vor tid føler sig fuldstændig svigtet af Gud, fordi han ikke kom og hjalp dem, da de følte sig mest hjælpeløse og i deres hjælpeløshed kaldte ham til hjælp.

Hvorfor blev de, som de siger, svigtet af Gud?

Fordi de føler, at Gud svigtede dem først, svigter en del af disse skuffede mennesker derefter selv Gud. Fordi han, som de siger, svigtede dem, vil de ikke mere have noget med Gud at gøre.

Alle kan forstå deres skuffelse – men hvem kan forstå deres tankegang?

Det er ud fra samme tankegang, at mange mennesker i vor tid føler, at Gud har svigtet hele den menneskelige verden – på trods af de mange bønner vedrørende denne verdens anliggender, som en hærskere af troende sjæle har rettet til Gud om at ile verden til hjælp i dens nød.

Hvorfor kommer Gud ikke verden til hjælp? Hvorfor kommer han ikke i det mindste de troende mennesker til hjælp, som så indtrængende, udholdende og tillidsfuldt beder ham derom?

Bag alle disse spørgsmål findes en mængde menneskelige konflikter, kriser og tragedier, og bag disse igen en lang række uløste og tilsyneladende uløselige menneskelige problemer. Hvem kan løse dem?

De kan ikke løses, hvis man bevarer den tankegang og opretholder den forestillingskreds, som ligger til grund for dem, for de har alle rod i en tankegang og hører alle hjemme i en forestillingskreds, der har fjernet sig langt bort fra den oprindelige tankegang og forestillingskreds, som vi møder i Bibelen. Såvel den som vor egen erfaring siger os, at ovennævnte problemstilling må være forkert. Og fordi selve problemstillingen er forkert, bliver naturligvis også alle givne løsninger ud fra denne problemstilling forkerte, hvor fromme og rigtige de så end kan synes i deres øjne, som kan stille sig tilfreds med dem.

I andres øjne, i de dybt skuffede menneskers øjne, er disse løsninger kun skinløsninger og derfor højst utilfredsstillende.

Men hvis hele problemet er et skinproblem, hvorledes kan man da forvente andet end skinløsninger?

Har man først gjort selve bønnen til Gud til et kompliceret problem og derefter Guds bønnehørelse såre problematisk og tvivlsom, har man fjernet sig så langt fra forståelsen af både bønnen og Gud, at den eneste forståelse, der er blevet tilbage, er – en misforståelse.

At bede burde for den troende være noget, der var lige så let og nødvendigt som at trække vejret. Et sygt menneske, hvis lunger er angrebet, kan have et vist besvær med sin vejtrækning, men da det er nødvendigt at trække vejret for at leve, bliver den syge ved med at trække vejret, hvor besværligt det end er. Bønnen er lige så nødvendig for det åndelige liv som åndedrættet for det legemlige liv. Som det er et sikkert tegn på fysisk sundhed, at et menneske trækker vejret let og ubesværet, således er det et sikkert tegn på åndelig sundhed, at et menneske beder let og ubesværet. Og det holder lige så lidt op med at bede, som det holder op med at trække vejret, fordi sygdom har besværliggjort denne livsproces. Det er ikke noget kompliceret problem, men et spørgsmål om at ville livet. Og hvem vil ikke gerne leve?

Men hvad hjælper det at bede, hvis man alligevel ingen hjælp får?

Hvad hjælper det at trække vejret?

At gøre Guds bønnehørelse problematisk og tvivlsom er som at gøre det problematisk og tvivlsomt om man kan få vejret, når man indånder det i et rum fyldt med ren og klar luft. Guds Ånd er overalt. Det er den, vi indånder i bønnen.

Når bønnen for mange er blevet et uoverkommeligt problem, og udsigten til bønnehørelse er blevet gjort problematisk, skyldes det sikkert en vis forestilling om, at vi mennesker må kunne forvente Guds hjælp, når vi befinder os i en situation, som vi føler os for svage til at klare ved egen kraft. Måske i mangel på menneskelig bistand anmoder vi derefter om guddommelig bistand. Men

vi mennesker kan ikke kalde Gud til hjælp for at få klaret en sådan situation på den måde, hvorpå vi gerne vil have den klaret. Dvs. kalde på Gud kan vi nok. Gud skal også nok høre, når vi kalder, for Gud sidder ingen overhørig. Men det er på ingen måde sikkert, at Gud kommer, når vi kalder. Og hvis Gud dog kommer til os, er det langt fra sikkert, at han giver os den hjælpende kraft, vi beder om. Gud er nemlig ikke vor tjener, men vor herre, og Vorherre stiller ikke sin almægtige kraft til vor rådighed på samme måde, som når en stærk tjener eller slave stiller sine kræfter til rådighed for en svag herre.

Gud er ikke menneskets medhjælper eller medarbejder, men mennesket er kaldet til at være Guds medhjælper og medarbejder.

Alt, hvad vi kan gøre ved Guds hjælp, eller idet vi beder Gud om hjælp, er at stille os selv til fri rådighed for Gud som hans frivillige tjenere og hjælpere. Og det kan vi gøre i en hvilken som helst menneskelig livssituation, hvad enten vi føler os stærke eller svage, situationen mægtige eller afmægtige. I forhold til Guds almagt er al vor magt alligevel afmagt. Gud kender både vor styrke og vor svaghed bedre end vi selv, og når han kalder på os, som den stærke herre kalder på sin svage tjener, har han krav på, at vi stiller al vor kraft og hele vor svaghed til rådighed for ham og den gerning, han vil have udrettet i netop denne situation. Det er ikke Gud, der skal gøre vore gerninger, men os, der skal gøre Guds gerninger her i verden.

Vi føler størst trang til at kalde på Gud i de vanskelige situationer, hvor vi stærkest føler vor svaghed, afmagt og hjælpeløshed. Det er naturligt for os at give efter for denne trang og bede Gud om den fornødne hjælp og bistand i enhver sådan situation. Der er intet forkert i at give efter for denne trang, men det er absolut forkert at kommandere med Gud og give ham befalinger om, hvordan situationen skal klares – også, og især, når denne kommanderen omkring med Gud som en selvbestaltet befalingshavende har udseende af eller er maskeret som ydmyg bøn. Vor opgave er tværtimod at stille os under Guds kommando og adlyde hans befalinger. Denne bønnens opgave løser vi lettest, når vi i stedet for at prøve på at overdøve Guds røst med vor kalden på ham, holder op med at råbe op og giver os til at lytte, så vi på grund

af vor lydørhed bliver i stand til at høre ham kalde på os. Vil vi ikke lytte til ham, men blot have, at han lytter til os, har vi vendt fuldstændig op og ned på forholdet mellem herre og tjener, mellem Gud og mennesker, og vor bøn er da slet ikke mere en bøn, men en majestætsfornærmelse. Mennesket har ingen grund til at blive fornærmet over, at en sådan »bøn« ikke bliver hørt. Men Gud har, om nogen, grund til at blive fornærmet over, at en sådan »bøn« overhovedet kan blive rettet til ham.

At bede Gud om hjælp er efter sit inderste væsen at bede Gud om den store nåde, det altid for et menneske er at få lov til at gøre Hans gerning og lade Hans vilje ske i netop den situation – ens egen situation og verdenssituation – hvor man aktuelt befinder sig.

I stedet at forlange af Gud, at han skal lade vor vilje ske og gøre vore gerninger, er i bedste fald en såre beklagelsesværdig misforståelse af såvel bønnens som Guds væsen. (Jvf. »Gott mit uns«).

I ordene DIN VILJE SKE er bønnens sande væsen beskrevet. At bede er at indtage den livsholdning, som svarer dertil. Hver den, der gør det, kan ånde frit.

Gud svigter ikke bønnen om hjælp. Han forbarmer sig over enhver, der vi lade sig hjælpe af ham. Derimod svigter vi som Guds medhjælpere, hver gang vi nægter at lade os hjælpe af ham ved ubøjeagtigt at fastholde vor egen viljes fordring i stedet for at bøje os for hans vilje.

Beder du Gud om hjælp, må du også være villig til at tage imod hans hjælp. Vil du i en konkret situation det samme, som Gud vil, sker din vilje fyldest. Du får din vilje, fordi Gud dermed får sin vilje. Vil du i en konkret situation ikke det samme, som Gud vil, hjælper han dig ikke til at få din vilje.

Gud hjælper kun os, når vi er villige til at hjælpe ham. At være Gud til hjælp er ensbetydende med at lade sig hjælpe af ham

At det er Gud, der som vor og hele verdens stærke herre har brug for os, der i vor svaghed erkender os selv som dårlige og unyttige tjenere, er paradokset i vort gudsforhold.

Bønslivets hemmelighed er vor ydmyge accept af dette herlige paradoks.

Sr. M. Sophia,
Sostrup Kloster pr. Grenå.

Troens år sluttede på Peters og Pouls fest

— men hvad har
apostlene Peter
og Poul med vor
tro at gøre?

August Ziggelar S.J.
skriver KRONIKKEN

Når vi som kristne tror, er det ikke på grund af menneskets autoritet, men alene i kraft af Guds autoritet, som taler i os. Ikke engang Peters trosbekendelse eller Paulus' forkyndelse kan begrunde vor tro. Men hvad har da apostlene Peter og Poul med vor tro at gøre?

»Du skal igen styrke dine brødre« (Luk. 22,32)

»Vi er ikke herrer over jeres tro,« siger Paulus, »men medarbejdere på jeres glæde« (2 Kor., 1,24). Allerede deraf kan vi forstå, at andre mennesker, selv om de ikke tilstrækkeligt kan begrunde vor tro, kan hjælpe os til at tro. Men lad os høre, hvad Herren selv lærer os. Ved den sidste nadver åbner han disciplenes øjne for den store prøvelse, der venter dem: »Satan begærede jer for at sigte jer som hvede« (Luk. 22,31). Jesu forestående undergang i hans lidelse og død er nemlig først og fremmest den fristelse, som han har lært dem at bede om at undgå i Fader-vor: Lad os ikke falde i fristelse. Få timer senere skal Jesus jo gentage: »Våg og bed, for at I ikke skal falde i fristelse« (Mk. 14,38). Udfaldet kender vi. Disciplene falder alligevel, — de falder fra Jesus, og efter Jesu død, påskelørdag, har de alle sammen undtagen Maria mistet troen. Over for denne krise tildeler Jesus Peter en vigtig opgave: »Du skal igen styrke dine brødre.« Hidtil har man oversat: »Når du engang omvender dig, da styrk dine brødre,« og sådan står der også i den græske tekst, som Lukas har skrevet. Men det giver ingen mening, at Jesus her taler om at »omvende sig engang«, — Peter er jo ikke faldet fra. Han bliver tværtimod straks begejstret og siger: »Jeg går med dig i døden!« i stedet for at spørge: »Hvorfor skal jeg omvende mig?« Den moderne bibelforskning har nu ført til det resultat, at uklarheden skyldes en forkert oversættelse af Jesu ord fra aramaisk til græsk.

Javel, men . . . så har man altså hidtil misforstået denne tekst fra evangeliet? Ja, det har man, men hvorfor skulle man ikke også kunne tage fejl i den slags detaljer? Og hvorfor skulle den moderne bibelvidenskab ikke være i stand til at skaffe os dybere indsigt i Bibelens tekster? Det her anførte eksempel er oven i købet et tydeligt eksempel på, hvor nyttig den moderne bibelforskning kan være. Hidtil er der nemlig mange, der har tvivlet på, at Jesus virkelig havde sagt dette vigtige ord

til Peter. Man mistænkte det for at være falske Jesus-ord, som de kristne senere havde opdigtet for at begrunde den særlige plads, som Peter og efter ham paven efterhånden var kommet til at indtage i kirken. Men hvordan skulle man på græsk have opdigtet en oversætterfejl, som indtil vore dage er forblevet ubemærket? Det er altså ganske givet Jesu egne ord, vi her læser i Lukasevangeliet. Den aramaiske vending, Jesus har brugt, garanterer for deres ægthed.

Hvorfor »igen«?

Men giver det nogen mening at oversætte »igen«? Hvornår har Peter da tidligere styrket sine brødre?

Under hele Jesu offentlige liv fremtræder Peter som den første disciple, som ordføreren (Mk. 3,16; 8, 29; 9,2-5; 10,28; 14,37. Matt. 17,24; 18,21. Luk. 12,41). Især er han den, der tror, når de andre tvivler, og den, der står fast, når de andre vakler. »Hvem siger I, at jeg er?« spørger Jesus. Og Peter svarer for dem alle sammen: »Du er Kristus, den levende Guds Søn.« »Lykkelig er du, Simon,« svarer Jesus, »og jeg siger dig: Du er Kefas« — det er aramaisk for klippe (Matt. 16,16).

Og da alle Jesu tilhørere forlader synagogen i Kapernaum, krænkede over Jesu hårde ord, sætter Jesus sine disciple på prøve: »Vil I også gå bort?« Mens disciplene så måske vakler og skeler til de rygge, der langsomt er på vej mod synagogens udgang, svarer Peter for dem alle: »Herre, til hvem skal vi gå hen? Du har det evige livs ord« (Joh. 6,67-68). Og dermed er situationen reddet for både Jesus og hans disciple takket være Peter. De svigtede ikke Jesus . . . ikke før nu i aften efter den sidste nadver. Og så vil der igen være brug for Peters, klippens, styrke.

Peter skal som klippen styrke sine brødre i troen

Peter var højmodig og let at begejstre, — det viser hele hans adfærd. Men er det grund nok til at stole på hans karakter og naturlige menneskelige evner i prøvelsens stund? Det var i hvert fald, hvad Peter selv troede: »Om så også alle forarges, så vil jeg dog ikke« (Mk. 14,29). Men Jesus skuer dybere end som så. Da Peters første kristne trosbekendelse lød ud i verden, påpegede Jesus med det samme, at det ikke var hans naturlige evner, der havde ført ham til det, men at det var en Guds gave (Matt.

16,17). Og ligesom dengang Peter optrådte som verdens første konfirmand, vil han også nu »konfirmere«, styrke sine brødre, men kun med Guds hjælp. Så længe Peter stoler på sig selv, svigter han. Først da han har grædt bitterligt (Matt. 26,75) i anger og ydmyghed, kan Gud give ham nåde til at styrke sine brødre.

Den særlige nåde, Gud vil give Peter, hans karisma, er her den samme som ved Kæsarea Filippi: troen. Efter Jesu opstandelse spirer troen igen frem i disciplene, men hvordan går det til? Det begynder med engels bud: »Sig til hans disciple og til Peter, at han går forud for jer til Galilæa« (Mk. 14,7). Da disciplene fra Emmaus skyndsomt er på vej hjemad med budskabet om opstandelsen, er det afgørende allerede sket. Disciplene tager imod dem med trosbekendelsen: »Herren er virkelig opstanden og set af Simon« (Luk. 24, 34). Peter har som den første af apostlene set den opstandne og er derfor det første vidne om den store begivenhed, der danner grundvolden for hele vor kristne tro.

Da Paulus adskillige år senere forkynder troen i den græske havneby Korint fjernt fra Jerusalem, er det stadig Peter, der som en klippe styrker også Paulus' vidnesbyrd og grækernes tro, når den vakler i sin grundvold, troen på opstandelsen. »Brødre, jeg vil minde jer om det evangelium, som jeg forkyndte jer, . . . som I stadig står i, og som I også frelses ved, hvis I da holder fast ved det . . . Jeg overgav jer nemlig som noget af det første, hvad jeg selv modtog: at Kristus døde for vore synder, efter skrifterne, og at han blev begravet, og at han er opstået på den tredje dag, efter skrifterne, og at han blev set af Kefas, . . .« (1. Kor. 15,1-5).

**Peters fortrin er:
at tro urokkeligt og at holde
sammen på kirken**

Også vi kristne af i dag er så overfladiske og regner så meget med vore egne præstationer og så lidt med Guds nåde, at vi altid på ny er tilbøjelige til at misforstå Peters rolle i kristenheden.

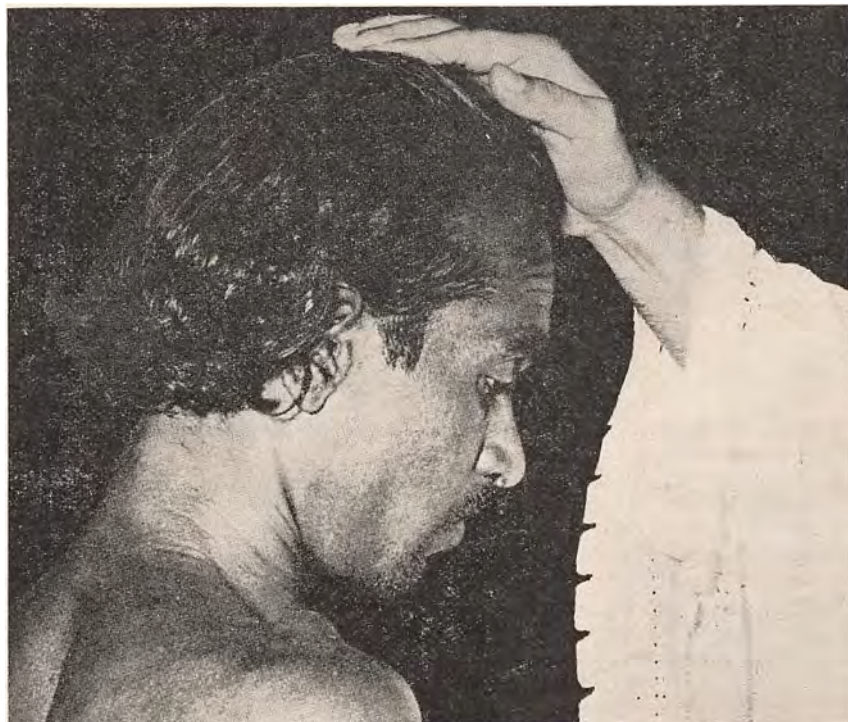
Enhver har sin særlige nådegave. Peter er *ikke den eneste foretrukne* discipel. Hele Johannesevangeliet viser, at bortset fra Peters primat, dvs. hans stilling som kirkens første leder, er Johannes Jesu foretrukne discipel. Peter er troens klippe, men Johannes er den mest elskede af disciplene.

Peters særlige nådegave, hans karisma, er *ikke*, at han går i spidsen som *den store organisator*. Efter at Peter har ledet kirken i Jerusalem i nogen tid, må han overdrage ledelsen af denne menighed til apostlen Jakob, der nød høj anseelse hos de kristne i Jerusalem, og som sandsynligvis var mere velset hos de jødiske myndigheder end Peter.

Peters fortrin er *ikke, at han altid handler rigtigt, eller at hans personlighed har moralsk overvægt*. Tværtimod, – Paulus talte Peter midt imod, fordi han handlede forkert (Gal. 2). Peter var nemlig bange for de jødiske kredse, der stod Jakob og menigheden i Jerusalem nær, – ligesom han tidligere engang havde været bange for en tjenestepige. De, der misbruger dette kapitel i Galaterbrevet til at modbevise Peters højeste myndighed i sager af stor betydning, slår Paulus den største trumf af hånden, som han har at spille ud: Jeg fik ret hos selve kirkens klippe!

Som brødrenes leder og den, der styrker brødrene, og som kirkens klippe skal Peter også *styrke sammenholdet og enheden*. Dette indebærer, at Peter må indtage en formidlende holdning, således at han kan accepteres af alle parter i kirken. I vore dage har man f. eks. brug for en kirkeleder, der er på talefod med både konservative og progressive. I kirkens første tid knagede den i alle fuger og truede med at revne af modsætninger, som ikke betyder noget som helst for os i dag.

Men det gør også, at vi ikke forstår den afgørende rolle, Peter ved sin formidlende holdning har spillet, da den unge kirkes beståen stod på spil. Det store diskussionsemne dengang var hedningernes optagelse i kirken. At det var Peter, der med sin autoritet løste dette første principielle spørgsmål, fremgår med al ønskelig tydelighed af Ap.gern. 10 og 11, – og vel at mærke var det på et tidspunkt, hvor Peter sandsynligvis allerede havde overgivet ledelsen af menigheden i Jerusalem til Jakob. – Men også under den påfølgende meget dybtgående uenighed om, hvilke krav man kunne stille til de hedningekristne, synes Peter at have løst den både vanskelige og utaknemmelige opgave at holde sammen på skarpt modstridende tendenser i den unge kirke (Ap.gern. 15). Havde Peter ikke afgjort stridighederne til gunst for en mere åben holdning over for hedninge-konvertitter, var kirken måske for længst udsøkket som en lokal jødisk sekt. At »definere«, dvs. at afgøre, og som klippen at redde kirken, når helvedes porte truer med at overvælde den, – det er Peters opgave. Og det slår en, hvor nøjagtigt Peter kom til at spille netop den rolle og kun den, som Jesus havde tiltænkt ham ifølge Matt. 16. Det var Guds forsyn og ikke Peters forsæt, og det var Guds nådegave og ikke Peters naturlige begavelse, der gjorde, at han kunne gøre fyldest i sin opgave som troens klippe og kirkens grundvold. *August Ziggelaar S. J.*

Bodil Bardram Nielsen

UDSENDES AF FOLKEKIRKENS NØDHJÆLP

Sygeplejerske, frk. Bodil Bardram Nielsen, der er 24 år, rejste tirsdag den 2. juli til Indien, hvor 18 måneders arbejde på et spedalskhedshospital venter hende. Frk. Bardram Nielsen er uddannet på Sct. Josephs Hospital i København og har herefter været ansat ved Kommunehospitalet i Aalborg, det første år på operationsgangen, og derefter i halvandet år i skadestuen og modtagelsen. Hun vil nu kaste sig ud i arbejdet mod spedalskheden, der næst efter tuberkulosen er den mest udbredte sygdom i Indien.

– *Hvad har fået Dem til at søge et sådant arbejde i Indien, frk. Bardram Nielsen?*

– En af mine bekendte, Søren Krabbe, der lige er blevet færdig som læge, har arbejdet i Indien på forskellige spedalskhedshospitaler, og har fortalt så meget både om det meget spændende land, og om det behov, der er for at hjælpe i kampen mod spedalskheden. Søren Krabbe blev udsendt af Folkekirkens Nødhjælp, og på hans anbefaling kontaktede jeg denne organisation. Resultatet heraf er blevet, at jeg, der er katolik, nu udsendes af Folkekirkens Nødhjælp til et katolsk spedalskhedshospital i Syddien.

– *Har De noget kendskab til det hospital, der i de næste halvandet år vil blive Deres arbejdssted?*

– Hospitalet, der hedder The Sacred Heart Leprosy Hospital, og ligger i nærheden af Kumbakonam ca. 200 km syd for Madras, ledes af Salesianersøstrene, en fransk-indisk orden. Den øverste ledelse ligger hos den romersk-katolske biskop af Kumbakonam.

Hospitalet startede i 1916 og er nu vokset til årligt at have omkring 1000 indlagte patienter og mere end 500 ambulante, der regelmæssigt kommer til kontrol. Et meget vigtigt led i al spe-

Fortsættes side 22

Det er sjovt at gå i skole

Lidt om arbejdet på den franske skole på Østerbro i København, der nu langsomt går over til at blive blandet skole

Den franske skole på Østerbro i København – Institut Saint Joseph – der i en lang årrække har været forbeholdt piger, bliver nu blandet skole.

Sct. Joseph Søstrene har ønsket at følge den almindelige tendens i tiden til at foretrække blandede skoler, idet man dog lader udviklingen ske gradvis. Man begynder i år med 20 drenge fordelt på 2 førsteklasse med i alt 60 elever, således at der altså kommer til at gå ca. 20 piger og 10 drenge i hver førsteklasse.

Efterhånden vil man også ansætte et antal mandlige lærere, mens man hidtil udelukkende har haft lærerinder.

Skolen blev oprettet i 1858, og da lå den på Toldbodvej 14, men i 1915 blev den flyttet til det nuværende sted. Skolen var fortrinsvis for katolske piger, men også andre piger kunne optages, ligesom drenge fra den dengang tilsluttede børnehaven kunne fortsætte i første klasse. Noget helt enestående brud på en 100-årig tradition er der altså ikke tale om med den nye adgang for drenge.

Den franske skole vil også senere oprette børnehaveklasse.

I år kunne skolen sende 33 piger til realeksamen, og de bestod alle. 10 elever i 10. klasse var oppe til den statskontrollerede prøve.

Det er blevet sjovere at gå i skole

Når man i eksamenstiden besøger udstillingen af elevarbejder, indser man, hvor meget sjovere det i vore dage er blevet at gå i skole. Og det er samtidig klart, at de nye metoder og de nye arbejdsområder har en praktisk betydning langt ud over

fordelene ved, at det gammeldags terperi er vejet.

I stedet for at sidde og tegne kasser med mere eller mindre heldigt perspektiv og slås i en uendelighed med de utaknemmelige vandfarver, der blev blege og skjoldede på papiret, når ikke ligefrem en professionel akvarelkunstner førte penselen, bruger man nu i vid udstrækning dækfarver, der får resultatet til at ligne noget.

Kunstnerinden Birgitte West, der underviser femteklasser og derover, viser hvilken fantasi nogle piger, der har fået udleveret noget bladløv i efterårets farver, har kunnet opbyde. Bladene blev klistret på papirark, og man har fået de morsomste figurer ud af det. I andre tilfælde udleveredes nogle dameblade med farvebilleder. Disse skulle klippes ud til mosaik-elementer, og så fik fantasien atter lov til at råde. I et par tilfælde kan man se de farvestrålende ugeblade omdannet til fromme mosaikker efter byzantisk forbillede.

Formning

Begrebet formning dækker ikke i første omgang det at sidde og lave askebægre af ler. Sådant nogle – som der jo for resten slet ikke er noget ondt i – så jeg ikke noget til. Nej, det er morsomt papirsløjd, der forener legen med sans for det praktiske. Ofte har eleverne været opdelt i team og er enedes om f.eks. at lave en hel lille bydel i papir. Ikke sådan at forstå, at man hos boghandleren har købt ark med delene til bondgårde. Nej, det hele er tegnet og malet af eleverne selv, hvorefter det er klippet ud og sat på underlag. Det er sikkert noget, lillebror vil være

De større klassers udstilling. På forsiden af nr. 25 bragte vi et billede af de mindre klassers udstilling.

syg efter at lege med, når hele herligheden efter skoleårets afslutning bliver bragt hjem, men det er ikke sikkert, at storesøster giver lov. Når hun nu har været så heldig at vinde lodtrækningen om, hvem der i det pågældende team skulle have lov til at arve den fælles opgave.

Praktisk og »musisk« lærdom
Forskellige bundne opgaver i tegneundervisningen viser også perspektiverne for den metode, man nu anvender. Mens de ulykkelige kugler og kasser, som vi andre sad og sloges med, ikke har sat mange andre spor end de kedsommelige, er der både praktisk og »musisk« lærdom for livet i for eksempel det at tegne en række træer, blandt hvilke det forreste i billedet males sort og de følgende ganske bestemte nuancer blå og violet. Nu ved enhver, at træer i naturen ikke er sorte og blå, men ikke desto mindre vil den opmærksomme iagttagelse se, at sammensætningen af nævnte farver giver billedet dybde, perspektiv. Det er nyttig viden, eleverne her har tilegnet sig. Den kan komme dem til gode, hvis de senere i livet får lidt interesse for at gå på maleriudstilling,

men så sandelig også, når de skal vælge farver, når de stifter hjem.

I øvrigt hæfter man sig ved nogle tegnearbejder af en pige, der lader til at have stor interesse for gamle ægyptiske motiver, og man kan jo ikke se bort fra, at koncentrationen om et sådant emne, kan give et lille indblik i fjerne tiders tankegang.

Også hvad håndarbejdet angår forenes det morsomme med det nyttige og praktiske. Når man kikker på de større elevens udstilling fanges blikket af nogle søde tøjelefanter, der slet ikke er til at stå for. Men heller ikke sofapuderne og klokkestrengene er kedelige, og når det gælder syning, har pigerne fået lov til at boltre sig i de sidste skrig, både hvad faconer og kjolelængder angår.

Første klasse løser ligninger

Ellers har det jo vakt nogen opmærksomhed, at børnene i første klasse løser ligninger med x 'er og y 'er og andet godt – kort sagt har matematik, som vi gamle jo først fik, da vi gik i det, der hed 1. mellem – et begreb, der nu hører fortiden til.

Matematik på et stadium hvor man lærer at 2 og 2 er 4, har den

store fordel, at børnene fra begyndelsen får et begreb om, hvordan det med tallene egentlig hænger sammen. Her er der atter tale om en udvikling, der fjerner sig mere og mere fra terperiet og baserer på forståelsen som forudsætning for tilegnelsen.

Og så må vi jo ikke – selv om der blandt de ca. 60 elever i de to førstestklasser vist højest har været 10 katolikker – glemme, at det er en katolsk skole. Religionsundervisningen foregår efter det såkaldte canadiske system, som vi gentagne gange har omtalt her i bladet, og også her appelleres der til børnenes skabertrang, hvad tegning og farvning angår.

Børnene, der skal gå i første klasse, har jo ikke noget sammenligningsgrundlag til at bedømme de pædagogiske fremskridt som der gøres i retning af at gøre undervisningen stadig mere livsnær, men iagttagelserne kan af børnenes glade reaktioner forstå, at de nyder at gå i skole. Dette kom også til udtryk i den franske skoles årsafslutning for de mindre klasser. Denne var præget af forskellige morsomme resultater fra undervisningen i sang og rytmik.

HK

De sydlige øer

Im. Nielsen

Snedkermester

Brødregade 1, Maribo. Tlf. 759
Begravelse ordnes - alle
aftaler kan træffes i hjemmet.

Farvemessen

Vestergade 21, Maribo
Telefon 989

Ingemann Jensen

Malermester

Maribovej 139, Nakskov
Telefon 308

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

K. E. Petterson

Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

Aalborg

Fiskehallen

Kastetvej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

FOLMER OLSEN

Begravelse ordnes

Reberbansgade 37
Aalborg - Tlf. 12 15 57

Sanitet

Centralvarme

Nielsen & Brostrøm

Holbergsgade 22, Aalborg,
tlf. 13 04 33
Indeh. A. Brostrøm, ing. M. af I.
Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

RYØ A/S

Ingeniør- og handelsfirma
Aalborg Nytorv 14. Tlf. 12 88 88
El-installationer - El-artikler
Radio og fjernsyn
Fjernvarme - køleanlæg
Vand - Gas - Sanitet

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Tlf. 12 03 01

Murermester- og entreprenørforr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Køb hjemmets udstyr hos

THUEN

Gravensgade 2,
Aalborg. Tlf. 13 14 44

Laurits Bagerl

Borgergade 32, Aalborg
Telefon 12 69 13
Kun 1. kl. varer anvendes

Mathias
Christensen
ABSALONSGADE 14
AALBORG

København

Sparekassen

for Lyngby og Omegn

Kronborg Margarinefabrik

Niels Brocksgade 4
København V
Tlf. CE 7840 og 1254

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24
Kgs. Lyngby. Tlf. 87 00 25

Oliefyr

Centralvarme

Brændselolie

Cinders

NORDISK KUL A/S

Rødovrevej 383
Rødovre
Telefon *70 45 30

B. J. Leanders Eftf.

A. Madsen, glarmester

Rantzausgade 14,
Kbhvn. N. Tlf. 35 17 02
Specialitet: Blyndfatning

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører

Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 og 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,
København V.
Tlf. Vester 7001 og 8581

FORSIKRINGS COMPAGNIET

FOR KONGERIET DANMARK %

☆

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K
Telefon *11 21 21

Bliv abonnent - det betaler sig

Peters knogler identificeret

VATIKANET – NC NEWS SERVICE

Paven har under en offentlig audiens i Peterskirken for nylig bekendtgjort, at en samling knogler, som er fundet under kirkens alter, nu endelig er blevet identificeret som havende tilhørt apostlen Peter.

Ganske vist lod paven muligheden for yderligere undersøgelser stå åben, men han sagde, at han nu anså de videnskabelige undersøgelser, der er blevet udført i de senere år, for at have givet et positivt resultat. »Peters relikvier er blevet identificeret på en måde, som vi finder overbevisende, og vi udtrykker vor beundring for dem, der har ofret et så indgående studium og et langt og trælsomt slid på dette arbejde.«

Paven gik ikke i detaljer, men lederen af Peterskirkens tekniske kontor, Francesco Vacchini, har i Vatikanets radio give supplerende oplysninger.

Vacchini har ifølge Vatikanets radio sagt, at de pågældende knoglerester var blevet fundet under de udgravninger, der blev foretaget under Pius XII i årene 1940–1950. Knoglerne lå i et marmorskrin fra den romerske kejser Konstantins tid. Det var Konstantin, der byggede den første basilika over apostelgraven i det 4. århundrede.

Marmorskrinet blev fundet i en niche ved graven, men på det tidspunkt, da fundet skete, var der ikke nogen beviser, der kunne støtte den antagelse, at der var tale om apostlen Peters relikvier. Pave Pius XII sagde i sit julebudskab i 1950, at man nu »uden tvivl« havde fundet Peters grav under Peterskirken. Og han tilføjede: »Ved siden af graven har man fundet rester af menneskelige knogler. Men det er umuligt med sikkerhed at bevise, at de har hørt til apostlens legeme.«

Den romerske arkæolog Margerita Guarducci har hævdet, at det første hold arkæologer, der beskæftigede sig med Peters grav, ikke havde formået at sætte sig ind i betydningen af marmorskrinet og dets indhold, som hun påstod var de jordiske rester af apostlen. Den meddelelse, paven nu er kommet med, støtter Margerita Guarduccis argumenter, skønt disse er blevet draget i tvivl og kritiseret af andre arkæologer. Hun var selv ikke til stede, så hun kunne komme med kommentarer.

Vacchini udtalte, at det havde været

nødvendigt gennem en årrække at gøre skrinets indhold til genstand for videnskabelige undersøgelser. Resultaterne viser, siger han, at knoglerne har tilhørt én ældre kraftigt bygget person. Desuden, siger han, viser undersøgelserne, at knoglerne, før de blev anbragt i marmorskrinet, har været i berøring med jord, og at de åbenbart er blevet flyttet fra en begravelsesplads på et tidspunkt, da kun skelettet var tilbage. Knoglerne var viklet ind i et guldindviklet purpurklæde. Disse fund har sammen med flere andre ført til den overbevisning, at knoglerne i marmorskrinet har tilhørt en person, som har været genstand for stor anseelse og veneration.

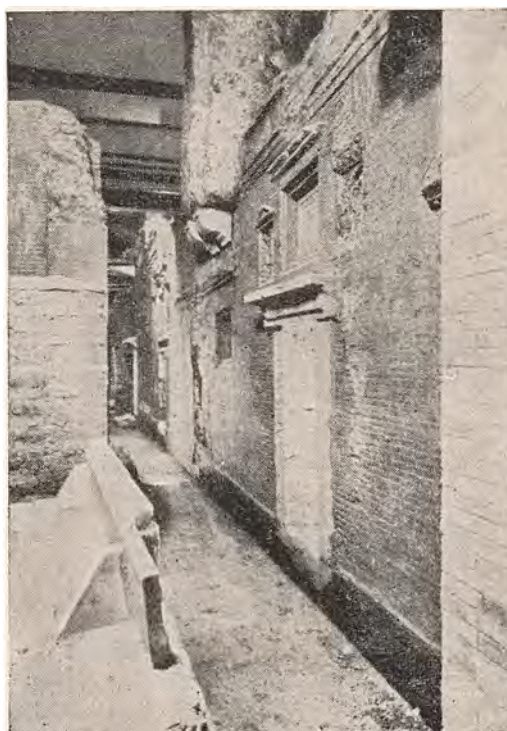
Pave Paul mindede om den tilbageholdenhed, Pius XII havde udvist med hensyn til at svare på spørgsmålet, om det virkelig var apostlen Peters relikvier, man havde fundet. Og han tilføjede, at »der i det svar, man på Pius XII's tid havde givet på dette spørgsmål, var elementer af tvivl og usikkerhed.«

Imidlertid havde man, sagde pave Paul, senere »gennemført nye meget tålmodige og nøjagtige undersøgelser med det resultat, som vi — styrket af

dygtige kloge og kompetente menneskers udsagn — tror er positivt.«

Paven tilføjede imidlertid, at »dette betyder ikke, at al forskning, alle videre undersøgelser, drøftelser og uoverensstemmelser nu er forbi. Men vi mener, at det på det stadium, de arkæologiske og videnskabelige resultater nu har nået, er vor pligt at give kirken den glædelige meddelelse, eftersom vi er forpligtede til at ære relikvier, som — så vidt det fremgår af et alvorligt bevis for deres ægthed — engang har været levende lemmer på Kristi legeme, Helligåndens tempel og forudbestemte til en glørværdig opstandelse.

Og i det foreliggende tilfælde må vi være så meget mere optaget af det og så meget gladere, eftersom vi har grund til at tro, at vi nu har fundet de jordiske levninger af apostelfyrsten, af Simon, Jonas' søn, denne fisker, som af Kristus fik navnet Peter, af ham, som af Kristus blev udvalgt til at være kirkens grundvold, og som Kristus har betroet nøglerne til sit rige, og som han har givet den sendelse at nære og samle hans jord, den forløste menneskehed, indtil hans egen genkomst i herlighed.«

Fra udgravningerne under Peterskirken.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon *82 81 33

Benzon's

Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
*34 46 01

Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Tandtekniker

Ove C. Jensen's eftf.

J. Bønnelycke

Kunstige tænder - Rep. udføres
Vesterbrogade 69

Tlf. Eva 5932 fra kl. 13.30-16
Tirsdag og fredag kl. 13.30-18

W. A. Werner A/S

Ost en gros
Teglgaardsstræde 13
København K.
Tlf. 14 14 08 og 14 17 72

Kvalitetssost

Mogens Larsen

Ramshered 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

MARIUS MP PETERSEN

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

BLOCH's BOG CLEARING

K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
*Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger*

Kaffefirmaet

Børge Kruse

Frederiksborggade 27
Tlf. 15 76 08

Kaffe - The - Cacao

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Aabenraa Brugsforening

Søndergade 15
Aabenraa. Tlf. 2 23 68
Leverandør til St. Ansgars
Klinik

Marcussen & Søn

Orgelbyggeri
Grundlagt 1806
AABENRAA

H. S. Friis

Malermester
Møllemarken 40, Bagsværd
Tlf. 98 38 35

R. Schulik

Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

Hele landet taler om

**KATOLSK
UGEBLAD**

Tandlæge

*P. Lomholt Maack har åbnet prak-
sis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.*

Konsultation efter aftale.

Herretøj og lingeri
prima kvalitet

Bøghs Herremagasin

Kongensgade 5, Odense
Tlf. 12 41 02

Sydhavns Fiskehal

v/ Rich. Rasmussen

Fisk . Vildt . dybfrossen Fjerkræ
Mozartsvej 21 . Va 5547

Flnt arbejde -- Tria 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!
ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvvej 13,
Charlottenlund
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

KSK

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Georg Larsson

Det danske hospitalsinventar
Fyensgade 6, København N.
Hospitalssenge, madvogne,
transportvogne, klinikinventar.
Specialitet: Gummihjul.

AMAGERBANKEN
AKTIESELSKAB

Banken der dækker hele Amager

Nordiske præstestuderende i Würzburg

ved Richardt Hansen

Forsøget på at opbygge en nordisk pastoralteologi for det hjemlige arbejde i nutid og fremtid synes så langsomt at komme i gang. Det drejer sig ikke om det lærde og teoretiske arbejde i den hjemlige sjælesorg. Spørgsmålet er, hvorledes skal præsterne virke i den konkrete situation, som er til stede i de nordiske lande. Dette problem er ikke så let endda, fordi vi må udøve vor gerning i et udpræget diasporamiljø. Men selv om problemet ikke er let, må vi søge veje til dets løsning; og dette er også tilfældet, hvis det kun kan løses delvis.

De skandinaviske præstestudenter havde indbudt tre foredragsholdere til pinsedagene i Würzburg: lederen af Dansk Caritas, msgr. Knud Ballin, chefredaktør, msgr. dr. H. Holzapfel og sjælesørgeren for de spredtboende katolikker i Nordjylland, pater Franz Nowroth.

I sit interessante og inspirerende foredrag om virksomheden inden for Dansk Caritas set i lyset af det økumeniske arbejde fortalte pastor Ballin om det brede arbejdsfelt, som Dansk Caritas har, bl. a. om hjælpearbejdet til fordel for u-landene og katastroferamte områder i samarbejde med Folkekirkens Nødhjælp, om flygtningearbejdet, om sygehussjælesorgen og om sjælesorgen iblandt turisterne, som kommer på ferie til Danmark. Pastor Ballin fremhævede, at det katolske hjælpearbejde internationalt set er meget fint organiseret, og at det derfor kan yde en meget effektiv hjælp. Den bedste u-landshjælp får man først, hvis man tager hensyn til de erfaringer, som de kristne missionærer har høstet gennem tiderne. Fra pastor Ballins side blev det understreget, at syge- og alderdomssjælesorgen i fremtidens Danmark ville komme til at spille en stor rolle, eftersom vi ved, at der stadig bliver flere og flere ældre mennesker i samfundet. Til denne opgave skulle man

gerne have specialuddannede præster.

Msgr. dr. Holzapfel, der er chefredaktør for »Katolsk Ugeblad i bispedømmet Würzburg« og tillige også kirkehistoriker med speciale i nordisk kirkehistorie, gennemgik sine indtryk fra en nyligt afsluttet rejse i Polen og Czekoslovakiet. Det var meget spændende at høre en førstehåndsberetning om den katolske situation i disse to lande, hvor den katolske kirkes stilling er ret forskellig. Foredraget sluttede med en indgående behandling af forbindelsen mellem Polen på den ene side og Danmark og Sverige på den anden side. Denne forbindelse er også meget levende i vore dage. Vi behøver bare at tænke på de mange katolikker i Danmark, som stammer fra polske indvandrere; og i Sverige på den sjælesorg katolikkerne får, gennem at der kommer præster og søstre fra Polen til Sverige for at arbejde. Msgr. Holzapfel sluttede med håbet om, at denne forbindelse ville kunne udbygges i fremtiden til gavn for det mellemfolkelige samarbejde.

Pater Nowroth holdt et fint foredrag, som udmærkede sig ved en gennemtænkt og systematisk opbygning. Det tema, der blev behandlet, var det præstelige liv og den præstelige gerning i den ekstreme diasporasituation, som den i Danmark kendes fra Jylland. I Norge og Sverige er denne situation endnu mere udbredt. Selv om foredraget var så godt og systematisk opbygget, betød det dog ikke, at det kun indeholdt rene teoretiske overvejelser. Pater Nowroths foredrag handlede om den konkrete og praktiske gerning, en præst har i disse egne. Vi hørte om, hvordan hverdagen og festdagen skulle indrettes og formes, når afstanden mellem de katolske familier er op til 20-30 km. I sådanne egne er arbejdsbetingelserne for en præst helt anderledes end i København, for kun at nævne et eksempel. Pater Nowroth

fortalte videre om, hvordan en præst skulle fejre messen, give religionsundervisning, drive ungdomsarbejde osv. i disse egne. Til støtte for foredraget og tankerne i det havde pastor Nowroth udarbejdet et stort statistisk materiale, som forelå i trykt form.

I sine interne diskussioner benyttede P.S.P.-gruppen (således kaldes de skandinaviske præstestudenters sammenslutning) lejligheden til at tale om uddannelsesproblemerne for præstestuderende, præstestudenternes forhold til de hjemlige bispedømmer og endelig det vigtige og brændende problem om præstetilgangen. Den præstestuderende står sådan set på et gennemgangsstadium mellem det tidligere »civile« liv og det præstelige liv, og i denne position har studenten en ret god mulighed for at se både tilbage og fremad. For at se tilbage til de unge mennesker, fra hvis række der gerne skulle komme nye kald. Og for at se fremad til de mennesker, som nu lever og udfører en præstelig gerning. Måske kunne præstestuderende formidle kontakt mellem de to grupper, nemlig mellem præsterne og de unge mennesker, blandt hvem de nye kald skulle komme, for at de kan fortsætte arbejdet i Herrens vingård, i det Guds rige, som allerede nu er der, men som først ved tidernes ende på den yderste dag vil blive fuldendt ved vor Herres, Jesu Kristi genkomst. Guds rige og dermed også kirken i dens jordiske eksistens og skikkelse har brug for unge mænd til at tage den præstelige gerning op, men uden det troende folks bøn og hjælp går det ikke. Her ligger et vigtigt spørgsmål til Synoden fra de danske præstestudenter. Vi må spørge, hvordan vi kan hjælpe unge mænd til at forstå og finde deres kald, og hvordan vi får virkeliggjort disse kald.

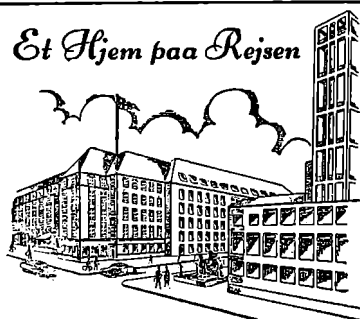
Richardt Hansen.

Århus

Sjøreen & Co.

Malerfirma
Århus N.

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 12 41 22 - Århus C
Missionshotellet ANSGAR

A. Mougard A/S

Entreprenør & murerfirma
Århus C
Tlf. 14 20 23 - 22 19 20

El-installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-installatør

Telefon 12 15 57

Hans Brogesgade 4, Århus C

Katolske begravelser

Ring til 12 28 66

H. J. Madsens

begravelsesforretning

Jærgaardsgade 17-19, Århus C

Århus by's førende

TELEFON 12 87 00 (4 lin.)

MEJERIET Vestecbo

*Jydsk
Orgelbyggeri I/S*

Herluf Trollesgade 36 A
Århus N

Telefon 16 94 01

Største udvalg i radio-fjernsyn
-båndoptagere og grammofooner
Radio Thygesen

Ryesgade 24, Årh. C. Tlf. 12 00 99
lige ved katolsk kirke og
Rådhuspladsen 1, Århus C
Tlf. 12 10 11; overf. Grisebrønden

Svend Erik Laursen

GAS · VAND · VARME · BUKKENSLAGER · SMEDE · MASKINVERKSTED

Tordenskjoldsgade 23a . Århus N.

Telefon (06) 16 85 33 . Giro 171 17

Aktieselskabet

**Købmands- og
Haandværkerbanken,
Århus**

Hovedkontor:

Store Torv 12, tlf. (06) 12 47 77

Indenbys afdelinger:

Søndre afd.:

Århus hovedbaneg., tlf. 12 40 88

Vekselkontor i banegårdshallen.

Langenæs afd.:

Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Poul Dudzinski

Aut. el-installatør
Christiansbjerg

Installationsforretning
Birkegade 7, Århus N.

Telefon 16 98 80

Lev. til katolske institutioner

Lys, kraft og varme

For at betjene vore kunder bedst
muligt har vi nu fået radiotele-
fon i vore biler.

Svendborg

Niels Madsens

Maskinsnedkeri

Vestergade 24 - Svendborg
Tlf. 21 01 97

Lev. til de katolske institutioner

Svendborg

Ligkistemagasinet

Katolsk Bedemand
v/Hans Nielsen & Søn
Fruestræde 10, Svendborg
Tlf. 21 02 64

Kulkranen

Frederiksgade 2, Svendborg
Telefon 21 14 10
Kul - Koks - Olie

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10 - Svendborg

Telefon 21 10 16

Flytteforretningen

2021

Skattergade 5-7, Svendborg
Tlf. 21 20 21

Kontor i København:

Molestien 11, København SV

Tlf. VA 6060

Svendborg-København hver dag
Flytter alt overalt

Ure og optik

»BALANCEN«

v/ Knud Petersen

Møllergade 46,

Svendborg . Tlf. 21 19 20

Kompasretning,

**»Thrige« autopilot,
alle nautiske spørgsmål**

Hvidkjær-Sørensen

Strandhuse 36, Svendborg

telefon 21 33 34

Holbæk

Axel Smith's Eff.

v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester

Labæk 47 . Holbæk

Telefon 43 01 63

JENSEN & OLSEN

HOLBÆK

TELF. 43 03 65

EL-INSTALLATIONER

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk

Telefon 43 30 01

Vogne og udsalg overalt i byen

Alt i bandager & sygeplejeartikler

Holbæk Materialhandel

Telefon 43 00 32

Kaj Andersen

Lev. til Sct. Elisabeth Hospital

*

SOCIAL RÅDGIVNING

ydes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A o.g.,
hver tirsdag fra kl. 19-21.

Telefon Palæ 2323.

Derudover holdes Katolske Me-
nighedsplejers kontor lukket i ti-
den fra den 1. juli til 15. august.

catholica

FYLDER 25 år

Interview med L. B. Fabricius

I januar 1944 udkom første nummer af »Catholica«, der indledtes med et forord af pater H. Roos S. J., som fremsatte en programerklæring for tidsskriftets virksomhed. Heri hedder det bl. a., at man længe havde savnet et intellektuelt organ, hvor danske katolikker kunne orientere sig om åndslivet inden for og uden for den katolske kirke, tage tidens problemer op til drøftelse og forelægge deres syn på dem som katolikker. Man savnede et tidsskrift, som kunne repræsentere dansk katolicisme i kulturens, tankens og kunstens verden, og som havde plads til en udførlig behandling af emnerne.

Catholica's første redaktion bestod af pater Roos, cand. mag. Grethe Wagner Petersen, cand. polit. Tove Rasmussen, cand. mag. Ellen Nielsen og cand. jur. L. B. Fabricius, alle medlemmer af Academicum Catholicum, hvor tanken om oprettelsen af et sådant tidsskrift var opstået.

Da L. B. Fabricius er den eneste af de fem i den første redaktion, der endnu er tilbage og således har gjort alle årene med, har Katolsk Ugeblad bedt ham fortælle lidt om tidsskriftet.

– *Det er en krævende programerklæring, der blev fremsat ved Catholica's start. Har det været muligt at gennemføre den i de år, der er gået?*

– Det har vi i hvert fald bestræbt os for. Vi har altid lagt vægt på, at Catholica skulle være kulturelt præget og give saglig dokumentation. Pavelige rundskrivelser og andre kirkelige dokumenter har vi bragt i dansk oversættelse og med kommentarer, og i øvrigt har vi behandlet emner såvel fra fortid og nutid som hjemmefra og udefra.

– *Men der har jo tidligere været udgivet tidsskrifter af samme art?*

– Ja, som det fremgår af den nævnte programerklæring udkom i 1898–1902 Johannes Jørgensens litterære »Katholiken«, som i årene 1903–13 fulgtes af tidsskriftet »Var-

den«, der blev udgivet af Oskar V. Andersen. Fra omkring 1929 arbejdede det interskandinaviske månedsskrift »Credo« i samme ånd. Det blev udgivet af msgr. B. D. Assarsson med pater A. Menzinger S. J. som dansk redaktør, men fra 1939 blev »Credo« rent svensk, samtidig med at det udkom som kvartalsskrift. Vi savnede derfor en dansk publikation af samme art.

– *For tiden består redaktionen foruden af Dem af cand. mag. Nils Heyerdahl, pastor Kaare Osorio og universitetslektor, dr. phil. Jan Pinborg. Der må da have været forskellige andre, der periodevis har virket i redaktionen?*

– Det har der også. Nuværende professor ved Århus universitet, dr. phil. Olaf Pedersen, var i redaktionen 1949–57, redaktør Hans Bølling fra 1950 og indtil sin død i 1958, mag. art. Hans Bang i 1948 og cand. mag. Hans Bekker-Nielsen 1964–67.

– *Foruden redaktionen selv har forskellige mere fremtrædende medarbejdere leveret stof til Catholica?*

– Ja, f. eks. vor nuværende biskop, daværende pater Hans L. Martensen, msgr. Peter Schindler, pastor Hubert Messerschmidt, pater H. Rieber-Mohn, dr. phil., pater Alfred Otto, dr. theol. Biørn Høibo og nu afdøde pater J. Wolfisberg. Endvidere kan nævnes professorerne Carl Roos og K. E. Skydsgaard, den østrigske fysiker, dr. phil. Ger- not Eder, den engelske litteraturforsker, dr. W. Glyn Jones, islændingen professor Gudbrandur Jons- son, professor, overkirurg Blixencro- ne-Møller, overlæge Karl Sønder- gaard, forfatterne Sigrid Undset, Evelyn Waugh, Sven Stolpe, Harry Blomberg og Lars Roar Langslet, professorerne Kunibert Mohlberg, Rom, Hubert Jedin, Rom, Abd-El-Jalil, Paris, Jacques Leclercq, Louvain og Josef Koch, Tyskland, m.fl.

– *Nu selve Catholica's fortsatte eksistens! Man ser jo så megen »blad-*

død« for tiden, og de to tidligere ka- tolske kulturelle tidsskrifter måtte gå ind efter nogle års forløb. Hvordan er det med abonnenttallet?

– Det er for lille, men har dog i en årrække været nogenlunde stabilt. Men det er jo klart, at de stærkt stigende omkostninger, især trykkeom- kostningerne, gør det vanskeligt at få et ideelt anlagt tidsskrift som Ca- tholica, der ikke plejer specielle fag- lige eller økonomiske interesser, men henvender sig til det, man i gamle dage kaldte »den dannede almen- hed«, til at løbe rundt. Redaktører og medarbejdere har gjort, hvad de kunne ved altid at arbejde gratis og ved i øvrigt at søge at holde tidsskrif- tet på et acceptabelt niveau, men det ville være ønskeligt, om danske og norske katolikker og andre interes- serede ville slutte noget mere op bag os, slutter L. B. Fabricius.

Det skal tilføjes, at biskop Th. Suhr i det første nummer af Catho- lica gav tidsskriftet en meget smuk anbefaling, og at biskop Hans L. Martensen i det just udkomne jubi- læumsnummer sammen med biskop Gran, Oslo, fremsætter de bedste øns- ker og samtidig understreger Catho- lica's store betydning med hensyn til orientering og vurdering.

Når biskop Gran er med i lykønsk- ningen, skyldes det, at Catholica i de sidste år også har haft en norsk repræsentant i redaktionen (Nils Heyerdahl).
B. Hussøn.

Catholica

Jubilæumsårgangen, der begynder med et dobbelthæfte, indeholder et forord af L. B. Fabricius, der har været medlem af redaktionen siden starten, sammen med lykønskninger fra biskopperne Hans L. Martensen, København, og John W. Gran, Oslo.

At den fra begyndelsen lagte linie, at Catholica skulle være af kulturel og dokumentarisk værdi, er fastholdt, frem- går af hæftets indhold i dette nummer.

Der bringes nogle sider af Jean Guit- tons bog »Dialogues avec Paul VI« i dansk oversættelse. Anne-Lisa Amadou gennemgår Paul Claudels »Budskabet til Maria«, hans berømte dramatiske værk. Der bringes et uddrag af Karl Rahner S.J.s bog »Gefahren im heutigen Ka- tholizismus« under titlen »Appel til sam- vittigheden«, et aktuelt spørgsmål. Dr. phil. pater Alfred Otto skriver en in- teressant artikel om »Mariadyrkelsen i Danmarks middelalder«. I »Dommedags- talen hos Matthæus« behandler pastor Lars Messerschmidt de teologiske hoved- tanker i Matthæus-evangeliet kap. 24, 1–31. Aage Jørgensen gennemgår H. C. Andersen-litteraturen 1966–67, og hæf- tet slutter med Miscellanea og anmeldelser.
B.H.

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
af Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
RATTEFORRETNING

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Holger Dall
Malermester
Paludan Müllersvej 1,
København V.
Tlf. Eva 4151

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF OG
VACUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. A/S
K. K. L. Simonsen's eftf.
Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

C. B. Riis & Søn
Slagtermestre
Valby Langgade 36
Kbhvn. Valby Tlf. VA 89
1. kl. kød og pålæg

VI
ER TIL
FOR
DEM

LANDMANDSBANKEN

Chr. Hansens kødudsalg
Gl. Kongevej 163
København F.
Telefon Eva 6465 og 6466

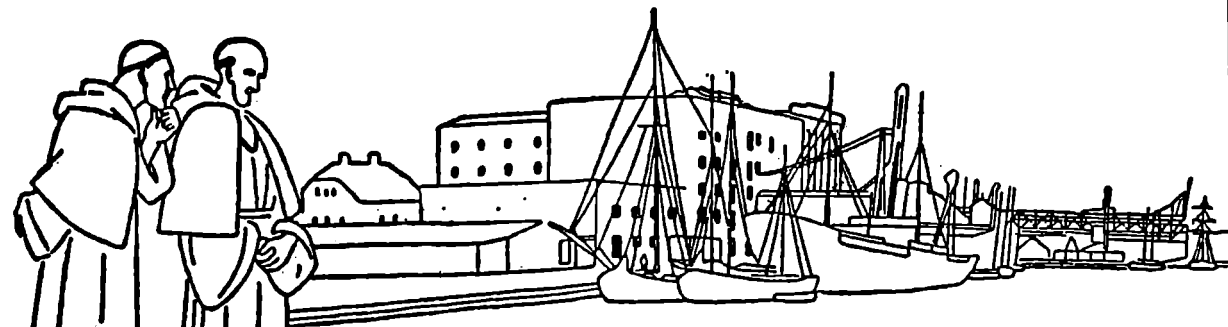
tal forsikring med

**ABSALON
SKANDINAVIA**
- det er sikkert

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

MUNKE MØLLES GLUTEN

Istandsættelse i Hørsholm

Skt. Hans kapel i Hørsholm blev opført i 1919 for penge indsamlet blandt den dengang lille menighed, hovedsagelig udenlandske arbejdere på Hørsholm klædefabrik.

Kapellet er bygget som en træbygning og har siden opførelsen stort set fremtrådt sådan. Kapellet var tidligere uisoleret og kun nødtørfigt opvarmet med en olieamin.

I slutningen af 1966 blev forskellige planer med hensyn til istandgørelse af kapellet drøftet i menigheden, der efterhånden var vokset så meget, at man fandt det opportunt at istandgøre kapellet, indtil tanken om en ny kirke kan realiseres.

I marts måned 1967 var skitseforslag og budget færdigt og vedtaget, men på grund af overvejelser med hensyn til det til kirken hørende store grundareal m. m. kom projektet først til udførelse i midten af oktober måned samme år, og arbejdet blev fremmet så meget, at kirken kunne tages i brug den 3. december.

Jeg har set det som min opgave at bibeholde den stærke intimitet, som altid har hersket i kapellet, også når det totalt ændrede udseende.

Den bærende idé i løsningen af opgaven har været, at selve kirkerummet skulle stå helt lyst og let, kun domineret af de virkelige primæringting, alter med tabernakel, krucifiks og dåbsfad.

Kirkerummet er blevet udvidet med 1,5 m mod sakristiet, og i udvidelsen, samt i koret, der er blevet sænket, er lofterne blevet beklædt med ubehandlede fyrrebrædder med indbyggede armaturer.

Skt. Hans Kapel i dag.

Væggene fremtræder helt glatte og hvidmalede, mens loftet og de gamle bænke er malet lysegrå.

Det primære inventar er udført af ludbehandlet fyrretræ og står helt gråhvidt mod det mørke bronceta-bernakel og det mørkebrune keramik dåbsfad.

Altret er opbygget som en tung bordplade båret af to sokler, en ganske smal og en stor og tung, som i størrelse og proportion svarer til det smukke lave tabernakel, der er udført af den tyske kunstsmed Eginio Weinert fra Köln. Krucifikset, der ligeledes er udført af Eginio Weinert, er fremstillet i stærke emallefarver og dobbelt, således at det har motiv både set fra kirken og fra koret, hvor præsten læser messen vendt mod menigheden. Krucifikset er en gave fra den apostoliske delegat Hs. Exc. Msgr. Bruno Heim.

Det mørkebrune dåbsfad er lavet

af søster Maura på Åsebakken.

Foruden selve kirkerummet er der lavet nyt sakristi, våbenhus med ny indgang, skriftestol og præstebolig.

Kirken er blevet gennemgående isoleret, og der er etableret el-varme og ventilation. Udvendig er indgangsforholdene blevet forbedret og bygningen i øvrigt malet.

Den 16. juni fejredes den egentlige indvielse, ved at biskoppen og sognets to præster læste en højtidelig højmesse.

Efter messen havde biskoppen lejlighed til at hilse på menigheden, og senere var Skt. Josephsøstrene værter ved en hyggelig middag på Stella Matutina i Mikkeltorg.

Til slut vil jeg gerne sige pater G. Gommans og pater J. Muiser tak for det gode samarbejde, som har virket meget inspirerende på mig og været til utrolig hjælp under arbejdet.

Flemming Behnke.

I vort bispedømme...

Skt. Annæ Skole, Amager

I tiden 27. juni-8. august er Skt. Annæ Skoles nye afdeling omdannet til et ungdomsherberg under navnet »Steno Hostel«, hvor unge fra mange nationer mødes. Prisen pr. dag. er kr. 13,00, heri indbefattet morgenmad.

Birkerød/Hørsholm

Efter sommerferien begynder religionsundervisningen på en ny måde med opdeling af børnene i forskellige grupper. Forældre bedes tilmelde deres børn, når disse skal begynde at gå i skole, da de vil blive undervist efter en metode, som er udarbejdet af kateketer og psykologer specielt for dette alderstrin. For at gøre undervisningen mere varieret søges forældre, der hver torsdag kan hjælpe til. Henvendelse til præsterne.

Skt. Knud Lavards Kirke

I juli er der Ingen højmesse, mens højmassen i august synges kl. 9,30, den 11. august dog kl. 8,00.

Første fredag i august læses der messe kl. 8 og 20, men der er Ingen tilbedelse.

Sognepræsten er bortrejst 25.-30. juli.

Tåstrup

Søndagsmesserne læses: Kl. 7,30 og 10: 21. juli, 4. august og 18. august, kl. 7,30 og 16,30: 14. juli, 28. juli, 11. august og 25. august.

I august bedes rosenkransen hver lørdag kl. 19.

Korsør

I juli og august læses der Ingen messe.

Haderslev

Torsdag den 15. august, Marias optagelse i Himlen, messe kl. 19.

Herning

Der læses messe kl. 10 på søndagene 14. juli, 28. juli, 11. august og 25. august.

Domkirken, Skt. Anagars Kirke

I juli erstattes højmassen af læst messe. På hverdage læses kun messe kl. 8, og fra 17. juli til 1. september bortfalder komplet eller rosenkransbønnen om lørdagen.

I august synges latinsk højmesse på søndagene 4. og 15. Fra søndag den 25. august til søndag den 1. september holdes sognets beudege. På alle hverdage i denne unge læses messen kl. 19,30.

I juli og august bortfalder 11-messen i Skt. Augustins kirke, og i Skt. Joseph Søstrenes kapel, Dag Hammarskjölds Allé, læses der messe kl. 7,30 både på søndage og hverdage.

Sognets regnskabsfører gennem 45 år, den 80-årige Johs. Hansen, fratræder den 1. august på grund af svigtende helbred. Han afløses af fhv. hovedkasserer ved politiet, Carl Brandt.

Takket være gaver fra Kongregationen til Troens Udbredelse samt fra tyske katolikker har sognet kunnet anskaffe en »sognebl.«, en Bedford-kassevogn.

Kapellanen er bortrejst 14. juli-10. august.

Fortsat fra side 12

dalskhed er rehabiliteringen af de patienter, der er blevet smittefrie. Hospitalet har værksteder for vævning, snedkerarbejde og lignende, hvor patienterne lærer et håndværk, som forhåbentligt vil sætte dem i stand til selv at kunne tjene til livets ophold uden for hospitalet.

Lederen af det lægelige arbejde på hospitalet er en meget dygtig schweizisk læge, dr. Zwicky, der er udsendt af den schweiziske organisation EMMAUS, der er en tværkonfessionel hjælpeorganisation for hjælp til spedalske. I øvrigt har jeg fået at vide, at der på hospitalet er to schweiziske sygeplejersker, der begge taler dansk. Disse vil dog ikke være de eneste, som jeg får mulighed for at tale dansk med, idet to danske medicinske studenter for ca. 14 dage siden er rejst til The Sacred Heart Leprosy Hospital. Disse to piger, der også er udsendt af Folkekirkens Nødhjælp, skal i 7 måneder arbejde som lægevikarer.

– Har De tidligere prøvet at arbejde i udlandet?

– Ikke som sygeplejerske, men før min uddannelse var jeg 10 måneder i Englang som au-pair-pige.

– Har De fået nogen forberedelse til arbejdet i Indien?

– Jeg har selvfølgelig læst alt, hvad jeg har kunnet finde om Indien og om spedalskheden, og desuden har jeg talt med flere, som har kendskab til forholdene derude, men noget egentligt kursus har jeg ikke været på. Jeg håber, at mine erfaringer fra operationsgangen, men især fra skadestuearbejdet vil være mig til hjælp.

– Hvad med de sproglige problemer?

– Blandt staben på hospitalet taler man engelsk, og jeg har derfor taget et opfriskningskursus heri. Men lokalbefolkningen taler Tamil, som er et af de vanskeligste indiske sprog. Jeg håber imidlertid at få lejlighed til at lære i hvert fald nok til efterhånden at kunne gøre mig forståelig over for patienterne. I øvrigt vil det sikkert ikke være noget problem at få en god tolk, idet mange af patienterne vil kunne hjælpe mig med det.

– Har De rejsefeber?

– Jeg er vel egentlig lidt forvirret nu lige før afrejsen, men ellers glæder jeg mig meget til den oplevelse, det må blive.

Ellinor Grøndahl Mortensen

UDNÆVNELSER

Pastor Josef Halatyn, sognepræst ved Skt. Hans Kirke i Køge, er udnævnt til sognepræst ved Skt. Nikolaj Kirke i Esbjerg.

Pastor Dieter Timmermann, kappellan ved Sakramentskirken, er udnævnt til sognepræst ved Skt. Hans Kirke i Køge.

Pater Leo Kertz O.M.I., præst ved Jesu Hjerter Kirke i Randers, er udnævnt til sognepræst samme sted.

I vort bispedømme

Nykøbing Sjælland

Messe lørdag kl. 19.00 på Anne Bjerg Kulturcentrum.

Vejle

Ungdomsklubben holder sit første møde efter ferien torsdag den 29. august. Kvindeforeningen holder ingen møder i juli og august.

Alborg

I juli og august læses søndagens aftenmesse kl. 19 (ikke kl. 17).

Grenå

I juli og august læses der messe hver søndag kl. 10.15.

Odder

Der læses messe kl. 10.15 på søndagene 14. juli og 11. august.

Ebeltoft

Hver søndag i juli og august læses der messe kl. 8.30 i den nye skoles teatersal, Skolegade.

Pindstrup

Søndag den 4. august læses der messe kl. 19 med efterfølgende menighedsrådsmøde kl. 20 på Landbrugshjemmet.

Næstved

Messen på hospitalet og hvilehjemmet læses fremtidig kl. 6.15.

Vordingborg

Søndagsmesse med prædiken holdes kl. 20.

Fensmark

Der holdes ingen gudstjeneste i juli og august.

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret

Studivestgade 15, København K.

Tlf. Minerva 6761

Kontortid 10-15 – Lørdag lukket

LEJLIGHED SØGES

2-2½ vær. i København, af ungt par, der gerne vil giftes – helst ikke over 1/2 time fra centrum.

HELGE CLAUSEN

Lindenovsgade 7, 1. sal tv.
2100 København Ø.

UNG KATOLSK MAND

26 år med egen bil søger bekendtskab med katolsk pige, evt. ægteskab.

Billet mrk. J. 12

bedes sendt til annonceekspektionen, Hauchsvej 8, 1825 Kbh. V.

R.I.P.

Min kære søster

ULLA THERESE ANDERSEN

døde stille den 25. juni 1968.

Ellen Andersen
Slagelse

Bed for hendes sjæl.

R.I.P.

Vor kære datter og søster

SONJA JÆGER

døde stille den 22. juni 1968.

På familiens vegne

Agnes Jæger

Bed for hendes sjæl.

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM TLF. *95 13 22
GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

ALTERLYS

i alle størrelse

og i øvrigt

stearinlys og vokslys

af enhver art

ASP-HOLMBLAD

STEARINLYSFABRIKER

København

Lær din broder at kende!

Konciliet har opfordret os til at lære vore adskilte brødre bedre at kende. Der kan nemlig være punkter, hvor de bedre end vi har forstået og udtrykt Guds åbenbaring. Desuden kan vi lære af deres fejl og mangler og – ikke at forglemme – af deres spørgsmål og kritik. I hvert fald er dette gensidige kendskab en forudsætning for al økumenisk dialog, foruden at det kan hjælpe os til selv at blive klar over, hvor vi står. Det vil derfor ikke kunne undre nogen, at nedenstående lutherske værker bliver anmeldt i Katolsk Ugeblad.

Lutherbogen er en samling kortere uddrag af Luther selv, som i anledning af reformationens jubilæet er blevet udgivet med officiel støtte. Den første »Lutherbog« blev for 50 år siden tilrettelagt af Valdemar Ammundsen. Den nye »Lutherbog« er en stærkt ændret og betydeligt udvidet udgave, som skylder sognepræsten ved Helligåndskirken i København, dr. theol. Svend LERFELDT sin eksistens. De citerede tekster, der som oftest er ganske korte, er ikke arrangeret i kronologisk, men i biografisk orden. Bogen er et portræt af Luther, som er bygget op af uddrag af hans egne udtalelser. Og den Luther, vi her lærer at kende, er et meget dækkende udtryk for de mange aspekter i hans brogede tilværelse. Der er munken og reformatoren, borgeren og familiefaderen, teologen og prædikanten. Uddragene er taget ligeligt fra hele hans værk, men er trods alt stærkt sorteret. Det er en meget velbarberet, næsten anæmisk udgave af Luther, vi her bliver præsenteret for! Hans store reformatoriske skrifter er f.eks. kun repræsenteret ved den latinske traktat »Om et kristenmenneskes frihed«, som fylder ikke mindre end 20 sider i bogen, mens uddragene fra den langt mere polemiske og (karakteristiske) traktat om det babyloniske fangenskab kun fylder en halv side. Dette kan muligvis have sin forklaring i selve bogens formål, som ikke er at give et kulturhistorisk billede, men at være et budskab til den lutherske menighed af i dag. Og denne pastorale opgave er udmærket løst, selv om man set med en historikers øjne vil finde bogen lidt for ensidig.

Den katolske læser vil hæfte sig ved enkelte misforståelser i redaktørens forbindelsestekster, hvad den katolske lære om sakramenterne angår (om bodens sakramente s. 50, om messeofferet s. 118 og om transsubstantiationslæren s. 215). Men bortset fra dette er teksterne velinformerede. Det eneste, man måske kunne ønske, er, at forskellen mellem Luthers og den katolske lære var blevet draget tydeligere frem. Dette gælder især kirkesynet og embedets placering. Men dermed ville bogen have ændret karakter. Som en første kontakt med Luther kan denne bog være nyttig.

Viderekomne vil med stort udbytte kunne beskæftige sig med den håndbog i dogmatik, som sognepræsten i Tønder, R. ARENDT, har udgivet under titlen *Tænkning og tro*. Sammen med S. Holm-Nielsens og B. Noacks værker om Bibelen og Hal Kochs kirkehistorie tænkes denne bog anvendt som basis for kristendomsundervisningen på de højere læreanstalter. Betegnelsen håndbog kan måske virke vildledende. Bogen henvender sig først og fremmest til de studerende og dækker det, man kalder de systematiske fag, religionsfilosofi, dogmatik og etik. Men stoffet er ikke fremstillet i lærebogsform. Det er i virkeligheden formet som en lille teologisk syntese. Alle, der kender bare en lille smule til faget, vil beundre den mesterlige måde, hvorpå stoffet beherskes og fordeles. Balancen mellem de forskellige elementer er meget fin. Fremstillingen af de ikke-lutherske synspunkter er ikke bare korrekt. Forfatteren forsøger også at finde ud af, hvad der ligger bag de forskellige opfattelser (se f.eks. det, han skriver om unitarismen). Naturligvis vil en katolsk teolog ikke altid kunne slutte sig til alt, hvad der siges. Især i kapitlerne om sakramenterne vil han savne væsentlige elementer. Men der er kun få steder, han vil være direkte uenig med forfatteren. Ja, der er endda flere kapitler, som han gerne selv ville have lagt navn til. For blot at nævne nogle steder, hvor der er tale om emner, som i de senere år har været genstand for diskussion, kan man anbefale det, der skrives om miraklerne (s. 130). R. Arendt er ikke bare i besiddelse af en ualmindelig omfattende viden, – han har også evnen til at finde frem til intuitionen bag teorierne. Hans bog er ikke bare en fremlæggelse af synteser, – den fortjener virkelig sin ikke så lidt ambitiøse titel: *Tænkning og tro*. Den kan anbefales alle, der ønsker et incitament til at arbejde med teologisk stof. Også katolske læsere vil kunne hente megen inspiration i denne bog.

Under titlen *Samtaler om kirken* har J. V. SØRENSEN givet os en kortfattet »protestantisk dogmatik«. I virkeligheden er der tale om en slags samtale, som forfatteren fører med en del af sine medbrødre i folkekirken, en slags tableau over de ret divergerende meninger, der er at finde inden for dens teologi. Forfatteren selv tager parti på en som oftest åben og »fornuftig« måde. Selvfølgelig kan bogen læses som et skræmmebillede: Der kan man altså bare se, hvad der sker, hvor der ikke findes nogen læremyndighed! Men det ville vi ikke have megen gavn af. Vi må hellere lade forfatteren stille os det spørgsmål, om det, vi anser for kirkens lære, ikke engang imellem bare er vor egen mening om denne lære og vor egen formulering af den. Og selv om disse for-

mulinger muligvis har en mening for os selv, er det slet ikke givet, at de er forståelige for andre, eller at andre opfatter dem på samme måde. Læsningen af denne bog vil så afgjort være til nytte for dem, der i forvejen har et godt kendskab til deres tro: anfægtelsen er ikke altid af det onde. Men efter at De har læst den, vil De sikkert med taknemmelighed vende tilbage til Arendts bog om tænkning og tro.

VD

S. LERFELDT: *Lutherbogen*. Lohse. 280 s. Kr. 18,15. Indb. kr. 28,05.
R. ARENDT: *Tænkning og tro*. Gad. 276 s.
J. V. SØRENSEN: *Samtaler om kirken*. Gyldendal. 116 s. Kr. 14,50.

LUMEN

Som det var at vente, behandler dette nummer den kommende generalforsamling i Kirkernes Verdensråd, der i næste måned holdes i Uppsala.

I et forord skrives, at generalforsamlingen er en udfordring til alle kirker uanset deres tilhørsforhold til rådet, og denne udfordring søges taget op.

Den unge, franske dominikanerpater B. D. Rey giver et kort eksegetisk indlæg om mødets tema »Se, jeg gør alting nyt«. Pater V. Duclou O.P. skriver i »Verdens enhed og kirkens mission« om denne enhed som eskatologisk sakramente, et indlæg, der navnlig bygger på koncilkonstitutionen om kirken i verden af i dag. Universitetsadjunkt, cand. theol. Theodor Jørgensen giver i »Politisk teologi« et udkast til en moderne politisk teologi ud fra Luthers lære om de to regimenter, idet kirkens opgave i den sociale og økonomiske udvikling såvel som med hensyn til internationale forhold forudsætter en teologisk baggrund. Den hollandske teolog E. Schillebeeckx skriver om »Skal man ære Gud midt i verden eller gennem kirkens liturgi?«, et emne, der har vakt stor opmærksomhed i Holland. I sit indlæg »En kristen livsstil i en sekulariseret verden« gør pater Fritz Florin O.P. rede for, hvordan han forestiller sig denne livsstil, og fagksegeten, dr. theol. R. Kieffer, slutter med et bidrag om »Aktuelt och centralt i bibelen«.

REDAKTIONELT

Organist B. Husson indstiller fra 1. juli sit virke som organist ved St. Vincents Kirke i Helsingør. B. Husson har 53 år bag sig som organist, de sidste 15 år i Helsingør.

Husson fortsætter indtil videre sit medarbejderskab ved »Katolsk Ugeblad«.

Ansvarhavende redaktør af dette nummer er Bernard Eric Jensen.

Uppsala-mødet i fuld gang

Første rapport fra vor udsendte medarbejder

Kirkernes Verdensråds 4. generalforsamling åbnedes i Uppsala torsdag den 4. juli med en gudstjeneste i domkirken, hvor Nathan Söderblom er begravet. De ca. 800 officielle delegerede gik i en farverig procession fra universitetet til domkirken, og mens processionen bevægede sig ind i kirken, spillede et blæserorkester, som var fordelt over hele kirken (den er 118 m lang), en ouverture, som den danske komponist Per Nørgård havde skrevet til anledningen. Det så ud til, at hans modernisme forvirrede nogle, mens andre morede sig over den. I hvert fald fik man lejlighed til at anstille iagttagelser over forsamlingens sammensætning, som ikke på alle punkter virkede lige opmuntrende.

Noget af det første, der faldt i øjnene, var ungdommens næsten totale fravær. Ellers præger den bybilledet som stewardar, chauffører, teknikere o. lign. og udøver en glimrende service. Desuden udgiver ungdommen sit eget blad, og hver aften kommenterer den på sin egen måde dagens begivenheder, men alt dette sker i margenen af konferencen, og man mærker ikke ret meget til det. Før selve konferencen fandt en officiel ungdomskonference sted (blandt de delegerede hertil var en hel del katolikker – mindst en halv snes), men de unge kunne ikke komme til enighed om en fælles indsats, så de kunne indgå i generalforsamlingen på lige fod med de øvrige medlemmer, – noget, der sikkert ikke forbliver uden konsekvenser. Af de ca. 800 officielle delegerede fra 230 medlemskirker er nemlig kun 4 pct. under 35 år, mens 22 pct. er over 60, og gennemsnitsalderen ligger på over 51.

Det næste, man lagde mærke til ved åbningshøjtideligheden, er den store deltagelse fra de østlige kirker. Og grunden til, at man lægger mærke til dem, er ikke bare, at deres stilfulde og farverige dragter tiltrækker sig opmærksomheden, men også at de

virkelig udgør den største samlede gruppe i denne forsamling med ikke mindre end 140 stemmeberettigede delegerede. De vil derfor kunne komme til at spille en afgørende rolle på generalforsamlingen.

Gudstjenesten kunne minde enten om Babelstårnet eller om pinseundereret, – alt efter, hvordan den enkelte nu er indstillet. Den var sprogligt lige så forskelligartet, som den var det musikalsk. Alt var repræsenteret lige fra Per Nørgård og hans svenske ligesindede til de gode gamle salmer, som de tilstedeværende sang med på hver på sit sprog og i sin specielle rytme som et forsøg på at udtrykke kirkens katolicitet. Alle bad således trosbekendelsen på engelsk, mens man bad Fadervor på hver sit sprog, og menighedsbønnen var fordelt på konferencens tre hovedsprog. Prædikenen, som oprindeligt skulle have været holdt af dr. Martin Luther King, blev i stedet holdt af en metodistpræst, pastor D. T. Nyles fra Ceylon, som talte over mødets tema: »Se, jeg gør alting nyt.« Fra hans smukke betragtning over teksten og de krav, den stiller til kirkerne, skal vi her kun citere følgende passus, som også har relevans for os herhjemme: »Blot et ord endnu for at henlede opmærksomheden på de forskellige roller, som det bliver nødvendigt at spille inden for den ene lydigheds rammer. Under den revolution, som vi har brugt som illustration, åbnede Paulus vejen til det nye. Jakob havde ansvaret for at opretholde forbindelsen mellem gammelt og nyt, for selv når Gud opvækker børn af stenene, opvækkes de dog som Abrahams børn (Matt. 3,9). Peter har den lidet misundelsesværdige opgave den ene gang at støtte Jakob og den anden gang at støtte Paulus, mens han samtidig på enhver måde søger at bevare enheden i hele sendelsen. Og midt i det hele optrådte Barnabas i rollen som ven – som Paulus' ven, når Peter og Paulus

skændtes (Gal. 2,11–13). Johannes hjalp til ved at holde sig uden for uoverensstemmelserne. Lydighedens krav er aldrig det samme for alle, for selv inden for det samme foretagende vil de enkeltes opgaver altid være forskellige.«

Om eftermiddagen begyndte så det egentlige arbejde, efter at de sædvanlige hyldesttaler var holdt. Arbejdet indledtes med procedurespørgsmål og med fremlæggelse af rapporten fra eksekutivkomiteen. Rapporten er for en stor del affattet af komiteens tidligere formand, M. C. Fry, som døde helt pludseligt for ikke engang en måned siden. Et af hovedpunkterne var udviklingen af forholdet mellem Kirkernes Verdensråd og den katolske kirke og det stadig voksende samarbejde imellem dem, som til at begynde med kun kom til udfoldelse på det sociale og karitative område, men som nu også har bredt sig til det teologiske område, eftersom romersk-katolske teologer nu også får officiel status som medlemmer af rådets teologiske underafdeling »Faith and Order«. Rapporten var desuden et forsvar for Kirkernes Verdensråds voksende interesse for og indblanding i problemer, som forekommer de mere konservative kristne at være profane og irrelevante. Dette bliver et af generalforsamlingens mest brændende emner.

Desværre vil det, fordi Ugebladet nu i ferietiden kun udkommer hver 14. dag, ikke være muligt ad denne vej virkelig at følge med i, hvad der i disse dage sker i Uppsala, men der vil være mulighed for at følge mødet ved hjælp af andre informationskilder, indtil bladet igen bliver i stand til at bringe en rapport derfra. I hvert fald kan vi katolikker ikke være uberørte af det, der foregår. Det er ikke nok, at vor biskop er med som officiel observatør. Vi må selv hver især vise vor interesse og vise, at vi har forstået, at generalforsamlingen også er vor sag. V. D.

deres land

I denne tid holder hele verden vejret ved tanken om, hvad der kan ske i Tjekoslovakiet. Liberaliseringen under det nye styre er også kommet kirken til gode, og i det hele taget er der en udvikling i gang mod tilstande, som vi andre synes er det selvindlysende grundlag for en menneskeværdig tilværelse.

Men de er bange, de lidet troende øverst i kransekagen. Et for stærkt ønske om decentralisering udtrykt ude i provinserne kan føre til anarki og opløsning, mener de, presse- og ytringsfrihed forvirrer kun de små arbejdsbier, der skal tro, at deres store udgør en ufejlbar og homogen gruppe, hvis udlægning af dogmerne er den skinbarlige, objektive, videnskabelige sandhed. Piller man først ved udlægningen af dogmerne, kommer man en skønne dag til det øjeblik, hvor pilfingeriet kan begynde at antaste selve dogmerne. Forholdsreglerne omfatter ikke blot trusler om udelukkelse fra fællesskabet, der trues uden blusel med veritabel kæterfølgelse.

I denne farens stund har Tjekoslovakiets reformerede kommunistparti og folk vist en forbillig fasthed, besindighed og åndelig overlegenhed, der er en kultur, som spænder over så vidt forskellige personer og begreber som Jan Hus, Smetanas »Ma vlast« (det digteriske musikværk »Mit land«) og »Den gode soldat Svej«, værdig.

Ungarns, Vietnams og Biafras folk kan tale med om, at man trods sympati og lapperier står uhyggeligt alene med ulykken. At Tjekoslovakiet i sit prisværdige forsøg på at forene loyalitet med samvittighed skulle gøre samme erfaring, ville næsten ikke være til at bære.

HK

katolsk 29 uge 30 blad

26. JULI 1968
116. ÅRGANG

- Pave Paul VI's »Credo«
- Den dårligst forståede dyd
- Uppsala-mødet slut
- Kardinal König om katolsk presse

Det kunne se ud som om de gode søstre ikke kunne tåle at se den søde, sommerklædte pige, der er belgisk kandidat til en spansk skønhedskonkurrence, men det er skam ikke tilfældet, bedyrer fotografen. Det er en ren tilfældighed, at hånden kommer op til øjnene, netop som pigen går forbi.

Livet og arbejdet i forgrunden

glimt fra det store møde i Uppsala, der nu er afsluttet

På grund af uforudsete omstændigheder er rapporten fra vor korrespondent ved Kirkernes Verdensråds fjerde generalforsamling i Uppsala blevet forsinket. For ikke at læserne i dette nummer skal savne lidt orientering om de vigtige kirkelige begivenheder i den svenske by, bringer vi her på grundlag af bl.a. KIPA og NC News Service nogle spredte glimt af visse ydre begivenheder, idet vi overlader den grundigere behandling til pater V. Duclos O.P.

Kirkernes Verdensråds fjerde generalforsamling, der blev holdt i Uppsala, er slut efter 16 spændende og bevægede dage. I det store møde deltog 720 officielle repræsentanter for 232 kristne kirker i 80 lande, hvortil kom godt 800 observatører, journalister og gæster.

Fire dage blev brugt til åbningsceremonier og officielle taler og først den 8. juli krøb man for alvor i arbejdstøjet for at hellige sig sektionsarbejdet. Hver af de seks sektioner havde sit hovedemne at tage sig af.

De seks hovedemner var følgende:

- Helligånden og kirkens katolicitet, herunder særlig grundlaget for en teologi om de kristnes enhed
- Fornyelse af missionsarbejdet
- Verdensøkonomien og den sociale udvikling
- Retfærdighed og fred i internationale anliggender
- Gudstjeneste og liturgi
- Mod en ny livsstil.

Ord, ord, ord . . .

I sin sammenfatning af indtrykkene fra første uges møder skrev redaktør Jens Ravn Olesen i »Kristeligt Dagblad«, at den almindelige frygt hos de ca. 1600 officielle delegerede, observatører, gæster, pressefolk osv. var, at resultatet af de mange debatter om kirkens og verdens brændende problemer kun ville blive ord. Belært af mindre gode erfaringer fra fire dage med næsten udelukkende foredrag besluttede man, at Kirkernes Verdensråd for fremtiden ændrede sine generalforsamlinger, således at antallet af foredrag – hvor fremragende end foredragsholderne hidtil havde været ikke mindst ved denne lejlighed – blev skåret ned til fordel for arbejdet med de enkelte spørgsmål.

Og ville de mange ord få nogen indflydelse hjemme? Er der nogen deltagere, der bagefter fortæller, ikke kun i sin kirke, men gennem sin kirke derhjemme, hvad man som kristen må mene om det, at mennesker sulter og lider nød, samtidig med at andre lever i overflod, spørger Jens Ravn Olesen.

Generalforsamlingens første dage blev krydret af forskellige demonstrationer. Blandt andet gik 100 svenske studenter, hvoriblandt der også var katolikker, i silende regn fra Stockholm til Uppsala-universitetet. Nogle af dem bar plakater med påskrifter som »et verdensråd for gejstlige«, »Kristus er stadig for revolutionær for kirken« og »Fordøm USA's aggression i Vietnam«.

Et nyt fællesskab i verden

Enhver analyse af Uppsalamødet må nødvendigvis føre til den konklusion, at trods mange forskelligheder mellem de kristne som helhed, samles de kristne om den i vore dage fundamentale nødvendighed at danne et nyt fællesskab i verden, som hviler på fred og retfærdighed, skriver Father Roger Mazerath for NC News Service. Han fortsætter:

I sin søgen efter kristne svar på den moderne verdens problemer har generalforsamlingen været delt op i seks store sektioner, som dækker de tre hovedområder inden for de teologiske emner, internationale problemer og moralske overvejelser angående de kristnes liv og gudstjeneste i dag.

Baggrunden for alt dette er den sindsstemning, som den nuværende generalsekretær for Kirkernes Verdensråd, den amerikanske presbyterianske dr. Carson Blake meget kraftigt har givet udtryk for ved at sige: »Det kan være, at kristendommens tid er forbi, men jeg håber, at vi står ved begyndelsen til en tid, hvor Kirken vil fremtræde som verdens tjener.« Som en fuldbyrkelse af det, mange af de delegerede har opfattet som Guds kalden til de kristne kirker af i dag, er spørgsmålet om de kristnes enhed og om en institutionel sammensmeltning af kirkerne for en stor del trådt i baggrunden. Det er ikke, fordi man betragter bevægelsen fremad mod de kristnes enhed som noget uvigtigt, men fordi den kritiske situation i verden for øjeblikket og betragtninger over det, man tidligere kaldte »liv og arbejde«, er kommet til at indtage førstepladsen i forhold til teologiske og læremæssige spørgsmål, det, man kalder »tro og forfatning« (Faith and Order).«

Nadverfællesskab

Et af de brændende emner på generalforsamlingen i Uppsala var nadverfællesskabet mellem protestanter og katolikker.

Den hollandske kapucinerpater Alfred Van de Weijer, der opholdte sig i Uppsala som korrespondent for det hollandske blad »Het Binnenhof«, og som ved den lutherske gudstjeneste i domkirken i Uppsala søndag den 7. juli deltog i altergangen, har over for »Svenska Dagbladet« udtalt, at han var gået til gudstjenesten i den hensigt at vente og se, om han ville gå til alters eller ikke, men at han havde følt sig så inspireret af og revet med af den svenske lutherske liturgi, han havde overværet, at han simpelthen ikke havde kunnet stå imod indbydelsen til at tage del i nadveren.

»Liturgien var så værdig, og jeg blev grebet af så stærk en følelse af samhørighed under gudstjenesten, sagde pater Van de Weijer, »at jeg følte, at den var en sand kommunion. Jeg vil ikke dermed sige, at det altid er rigtigt med en sådan interkommunion, men jeg tror, at det er rigtigt ved specielle lejligheder.«

Pater Van de Weijer udtalte yderligere, at en af hans katolske venner ikke havde vovet at tage det samme skridt, men at han bagefter havde misundet ham, at han havde gjort det.

Andre af de katolikker, der var til stede ved gudstjenesten, gik som en symbolsk demonstration op til altersranken, hvor de i stedet for at modtage nadveren bekendte deres smerte over splittelsen og lovede at bede for fuldstændig

enhed mellem de kristne.

I Uppsala har katolikkerne livligt diskuteret, hvilke skridt der eventuelt vil blive taget imod pater Van de Weijer. Man har i denne forbindelse erindret sig en lignende hændelse i 1925, hvor en kendt tysk katolik, professor Friedrich Heiler, blev exkommuniceret, fordi han havde modtaget nadveren ved et økumenisk møde i Uppsala.

Den italienske jesuit, pater Roberto Tucci, som er redaktør for *Civiltà Cattolica*, som udgives af jesuitterne i provinsen Rom, udtalte dagen efter gudstjenesten i Uppsalas domkirke på en pressekonference, at han var meget ked af, at han ikke havde kunnet tage del i altgangen i domkirken. Han sagde herom, at han ved at gøre dette ikke virkelig ville have bidraget til at fremme den kristne enhed, fordi det ville have betydning, at han opfattede nadveren symbolsk, og ikke, at han bekendte sig til troen på realpræsens.

Hård diskussion

I »Ungdomsklub 68« var nadverfællesskabet genstand for en hård diskussion. Det kom således til en skarp meningsudveksling mellem på den ene side biskop Jan Willebrands fra enhedssekretariatet og på den anden side dominikanerpater Sven Tengström fra Lund og forfatterinden Gunnell Vallquist, som aftenen før havde deltaget i en højkirkelig nadver. Dette havde givet genlyd i Stockholmspressen.

I øvrigt har biskop Taylor udsendt en erklæring om nadverfællesskab mellem ikke-katolikker og katolikker. Det hedder i biskoppens erklæring:

»Trænger vi dybere ind i sakramenternes og især i nadverens natur, må vi ud fra et katolsk synspunkt gøre det klart, at vor tro bringes eksistentielt til udtryk i sakramenterne. De er »troens tegn«. De skaber altså ikke troen – de forudsætter troen og holder den i live, men dens grundlag må allerede være til stede i enhver, der modtager sakramenterne. Derfor siger det andet Vatikan-koncil også, at de troende i Kirken, når de er blevet styrket af Kristi legeme i nadveren, 'konkret udtrykker Gudsfolkets enhed, som på udtrykfuld måde symboliseres i dette sakramente' (den dogmatiske konstitution om kirken, nr. 11). Derfor er sakramental enhed og interkommunion, trods den smerte, vi i denne forbindelse føler, fundamentalt umulig for os katolikker, så længe der hersker uoverensstemmende opfattelser af så væsentlige ting som det hierarkiske præstedømme, præstevielsens sakramente, messeofferet, sakramenterne osv.«

Ærkebiskoppen af Canterbury kritisk overfor den katolske kirke

Ærkebiskop Michael Ramsey af Canterbury har på en pressekonference i Uppsala udtalt, at han »kompromisløst« vil gå imod den katolske kirkes regler for

Uppsala-mødets problematik har været temaet for en lang række møder landet over her i sommer, og dette var også tilfældet på Snoghøj, hvor den første økumeniske højskoleuge blev holdt. Kristne fra folkekirken, den katolske kirke, baptistkirken, den apostolske kirke og metodistkirken var samlet om et righoldigt program for et 5-dages møde arrangeret af det økumeniske fællesråd i Danmark. På billedet ses et bredt udsnit af deltagerne. Else og Børge Mannov har afløst Birte og Walter Dalland i komiteen, der skal arrangere næste års møde. Dette er fastsat til ugen 4.-9. august 1969 – ligeledes på Snoghøj.

blandede ægteskaber, der, siger han, er »forkerte og må ændres«.

Ærkebiskoppen påstod, at »mange romerske katolikker – både lægfolk, præster og biskopper – er utilfredse og venter på en ny løsning«.

Ærkebiskop Ramsey udtalte, at det, han især er imod, er »det pres, den romersk-katolske kirke forpligtes til at udøve på parterne for at få dem til at love, at børnene skal blive opdraget katolsk,« og det, at »den officielle romersk-katolske kirke ikke anerkender ægteskaber, der er indgået uden for den romersk-katolske kirke«.

Ærkebiskop Ramsey er en af de seks formænd for Kirkernes Verdensråd.

Om pavens trosbekendelse (se side 4, 5 og 6) sagde ærkebiskoppen, at det, han mest beklagede ved den, var, at den var vendt tilbage til den holdning, den katolske kirke indtog før de ændringer, der kom med det andet Vatikan-koncil.

»Efter det stærke eftertryk, Vatikan-konciliet lagde på kollegialiteten mellem alle biskopperne, var jeg ked af, at kollegialiteten overhovedet ikke blev omtalt i forbindelse med ufejlbarheden,« sagde han.

(Pave Paul understreger i sin trosbekendelse, at paven som Peters efterfølger er ufejlbar, når han taler *ex cathedra*.)

I sin kritik af trosbekendelsen sagde ærkebiskop Ramsey videre, at han »efter som Vatikan-konciliet var begyndt at skelne mellem de mere fundamentale og de mindre fundamentale dogmer, var forbavset over, at visse dogmer – såsom dogmet om den ubesmittede undfangelse og ufejlbarheden – blev nævnt sideløbende med trossætningerne fra den nikæanske trosbekendelse«.

Ni katolikker i »Faith and Order« kommission

Delegerede til Kirkernes Verdensråds fjerde generalforsamling i Uppsala har

godkendt udnævnelsen af ni romersk-katolske teologer til den kommission inden for »Faith and Order«, som tager sig af teologiske spørgsmål.

Generalforsamlingens godkendelse blev vedtaget ved afstemning på et plenarmøde, efter at lederen af kommissionen, dr. Lukas Vischer, havde forelagt navnene på de ni teologer. Det er første gang, katolske teologer officielt er blevet medlemmer af en del af Kirkernes Verdensråd, som den katolske kirke jo ikke er medlem af.

De ni teologer er jesuiterpater Walter Burghardt fra Woodstock College, Maryland, USA, som er specialist i kirkefædrene; sulpicianerpater Raymond E. Brown, en videnskabsmand ved St. Mary's Seminary i Baltimore med Det nye Testamente som speciale og medlem af den fælles kommission for økumeniske studier, der er oprettet mellem den katolske kirke og Kirkernes Verdensråd; franciskanerpateren Umberto Betti, der er professor i teologi ved St. Alfonso Universitet i Rom og rådgiver for kongregationen for tros læren; pastor J. Chibangu, der er rektor for det katolske universitet i Kinshasa, Congo; pastor Bernard Dupuy, som leder Istina Centret for økumeniske studier i Paris; benediktinerpateren Emmanuel Lanne fra Chevetogne i Belgien, som er professor i teologi i Rom; pastor Joseph Ratzinger, der er professor i systematisk teologi ved universitetet i Tübingen, Tyskland, og professor Samuel Rayan ved Lumen Institutet i Ernakulam, Indien.

HK

(*Les endvidere på side 10-11 om katolikkerne i Sverige.*)

Næste nummer udkommer den 9. august.

katolsk uge blad

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:
Bernard Eric Jensen (litteratur),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionsudvalg:
Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg.

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

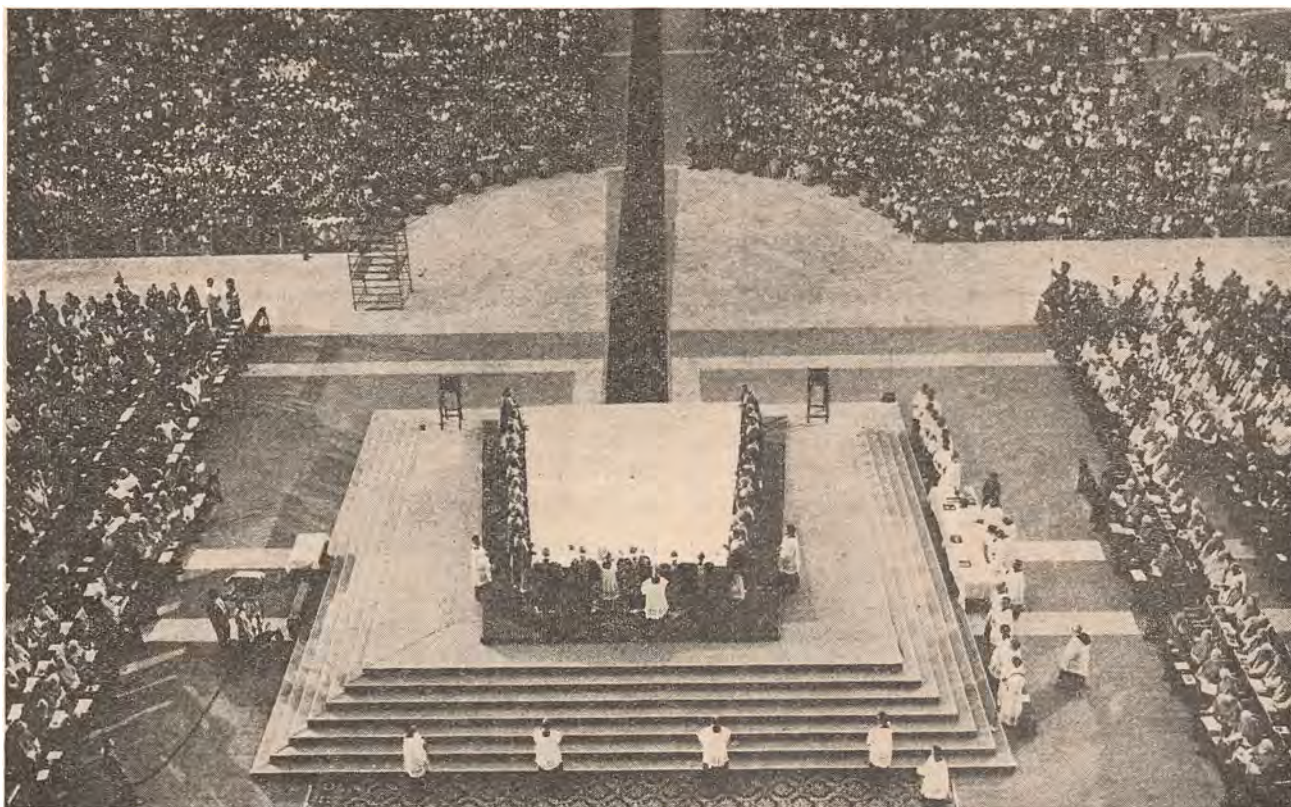
Paven proklamerer en trosbekendelse som afslutning på troens år

Pave Paul VI har højtideligt afsluttet »Troens år« med at proklamere en »Gudsfolkets trosbekendelse«, som er en fornyet hævvelse af den katolske tros vigtigste læresætninger.

Paven bekræftede mange af dogmerne under kritisk udspørgen og heftig krydsild fra visse moderne teologer. Pave Paul proklamerede, at arvesynden »gives videre sammen med den menneskelige natur«, at kirken — blandt andet — er et »synligt samfund, indstiftet med hierarkiske organer«, at paven som Peters efterfølger er ufejlbar, når han taler ex cathedra, at kirken er »nødvendig for frelsen«, at messen »er offeret fra Golgata, der bliver gjort sakramentalt nærværende på vore altre«, og at brødet og vinen »er holdt op med at eksistere, når konsekrationen har fundet sted«.

Denne trosbekendelse udtalte paven under en koncelebreret messe på Peterskirkens trappe i nærværelse af en forsamling på et sted mellem 20.000 og 50.000 mennesker.

Desuden fremkom paven med et personligt budskab til sine medbrødre, præsterne, som han selv betegnede som, at han »simpelt hen udøste sit hjerte for dem«. Det var en firdimensional vision af præsten i den moderne verden, hvor paven talte indgående om præstens sakrale karakter, om hvordan han giver sig selv til menigheden,

24 kardinaler og andre prælater celebrerede med paven ved et uhyre stort alter.

om hans asketiske karakter og om hans medlemskab af kirken.

Fireogtyve kardinaler og andre prælater kon-
celebrerede messen sammen med paven omkring
et uhyre stort alter, der var opstillet nedenfor de
gigantiske søjler, der danner indgangen til Pe-
terskirken.

Paven åbnede for et år siden »Troens år« med
tre klart udtalte formål for øje, nemlig »at gen-
give den moderne verden erkendelsen af Gud, at
beskytte kirken mod indre farer mod troen – og
genoprettelsen af enheden mellem de kristne«.

Den omtalte messe dannede ikke alene den
formelle afslutning på »Troens år«. Den beteg-
nede også femårsdagen for pave Pauls pontifikat
og 1900-årsdagen for apostlene Peters og Pauls
martyrium.

Pave Paul VI's trosbekendelse

I indledningen til den forkyndelse af troen, der er
indeholdt i »Gudsfolkets trosbekendelse« talte
pave Paul om kirkens »pligt til at fortsætte be-
stræbelserne for et mere indgående studium af
Guds uudforskkelige mysterier og for at fremstille
dem på en måde, der i stadig højere grad gjorde
dem tilgængelige for de følgende slægtled«. Pa-
ven tilføjede imidlertid, at man i denne forbin-
delse måtte udvise »den største omhu« for ikke
at øve vold mod den kristne lære.

»Det er i denne henseende vigtigt at minde
om, at det intellekt, Gud har givet os, når ind til
det, **som er**, og ikke standser ved det subjektive
indtryk af strukturerne og bevidsthedens udvik-
ling. Og på den anden side er formålet med denne
fortolkning at forsøge at forstå og gøre rede for
betydningen af det, der formidles i en tekst under
hensyntagen til det ord, der står skrevet, og ikke
under en eller anden form at genskabe indholdet
i overensstemmelse med vilkårlige hypoteser.«

Paven henviste til »de anvisninger, vi regel-
mæssigt udsender«, og han tilføjede: »Men i dag
har vi lejlighed til at fremkomme med en mere
højtidelig udtalelse.« Efter at have nævnt Peters
egen »ægte bekendelse – som lå over den men-
neskelige fatteevne – af Kristus som den levende
Guds Søn« gik paven over til trosbekendelsen,
der begyndte således:

Den treenige Gud

»Vi tror på én Gud, Fader, Søn og Helligånd, Skaberen af de synlige ting såsom denne verden, hvor vort forbigående liv henledes, og af de usynlige ting såsom de rene ånder, som også kaldes engle, og som Skaberen af den åndelige og udødelige sjæl i det enkelte menneske.«

Derefter fortsatte den om Guds fuldkomne
egenskaber såsom hans almagt og uendelige
klogskab, hans forsyn og kærlighed. Derefter gik

den videre – eller vendte tilbage til – Treenighedens mysterium: Faderen, »som i al evighed føder Sønnen«, og Helligånden, »der udgår fra Faderen og Sønnen som deres evige kærlighed,« og Kristus som »én med Faderen af samme væsen som han«.

Efter dette kom en bekendelse af troen på Guds Søn, »som er født af Jomfru Maria ved Helligåndens kraft og er blevet menneske«.

Trosbekendelsen gik derefter over til Kristi »nye bud om, at vi skal elske hinanden, som han har elsket os,« og til hans lidelse og død på korset, hans opstandelse, himmelfart og genkomst og til hans dom over alle mennesker, hvor »de, der har besvaret hans kærlighed og Guds barmhjertighed, går ind til det evige liv, og de, der til det sidste har nægtet at tage imod den, går ind i den ild, som aldrig skal slukkes«.

Maria

Kristi moder Maria »forblev altid jomfru« og blev »bevaret fra enhver besmittelse af arvesynden«. Ved afslutningen af sit jordiske liv blev hun »med legeme og sjæl opløftet til den himmelske herlighed«. Maria er »kirkens moder«, og hun »fortsætter i himlen sit hverv som moder for Kristi lemmer og medvirker til, at det guddommelige liv fødes og vokser i de forløstes sjæle«.

Andre punkter i trosbekendelsen var:

■ **Arvesynden:** »Vi tror, at alle har syndet i Adam.

Det vil sige, at den overtrædelse, han oprindelig begik, har bevirket, at den menneskelige natur . . . er faldet til en tilstand, hvor den bærer på følgerne af denne overtrædelse.« Arvesynden »gives videre sammen med den menneskelige natur« ved forplantningen. Kristus har ved sit offer på korset »forløst os fra arvesynden og fra alle de personlige synder, vi hver især begår«.

■ **Dåben:** Dåben blev indstiftet af Kristus »til syndernes forladelse«. Den »skulle gives selv til små børn, som endnu ikke har været i stand til at gøre sig skyldige i nogen personlig synd«.

■ **Kirken:** Kirken er »én, hellig, katolsk og apostolisk« og blev »af Kristus bygget på den klippe, som er Peter«. Kirken er »Kristi mystiske legeme, – samtidig et synligt samfund, indstiftet med hierarkiske organer, og et åndeligt samfund«. Kirken er »hellig, skønt den har syndere i sit skød, fordi kirken selv ikke har noget andet liv end nådens. Det er ved at leve kirkens liv, at dens medlemmer bliver helliggjort. Og det er ved at fjerne sig fra dens liv, at de falder i synd og forvirring, som forhindrer dens hellighed i at komme til udstråling«.

■ **Autoritet:** »Vi tror på alt, hvad der indeholdes i Guds ord, hvad enten det er nedskrevet eller overleveret, og som kirken forelægger os, for at vi skal tro det som guddommeligt åbenbaret, enten ved en højtidelig udtalelse eller gennem det almindelige og universelle læreembede (kirkens læremyndighed)«.

■ **Ufejlbarhed:** »Vi tror på den ufejlbarhed, Peters efterfølger nyder godt af, når han taler ex cathedra som alle troendes hyrde og lærer.« Denne ufejlbarhed »er desuden tilsikret bispekollegiet, når det sammen med ham udøver det højeste læreembede«.

■ **De kristnes enhed:** »Samtidig med at vi anerkender, at der uden for Kristi kirkes synlige enhed findes talrige elementer af tro og helliggørelse som i egentlig forstand hører med til den, og som tjener til at fremme den universelle enhed, . . . bevarer vi håbet om, at de kristne, som endnu ikke er i fuldt fællesskab med den ene og eneste kirke en dag på ny vil blive til én hjord med kun én hyrde.«

■ **Ikke-katolikernes frelse:** »Vi tror, at kirken er nødvendig for frelsen, fordi Kristus, som er den eneste formidler af og vej til frelsen, gør sig selv nærværende for os i sit legeme, som er kirken. Men Guds frelsesplan omfatter alle mennesker. Og de, som uden egen skyld ikke kender Kristi evangelium og hans kirke, men som oprigtigt søger Gud og under nådens indflydelse stræber efter at gøre hans vilje, som de erkender den gennem deres samvittigheds tilskyndelser, kan i et antal, som kun Gud kender, opnå frelsen.«

■ **Eukaristien:** I messen »repræsenterer præsten Kristi person i kraft af den myndighed, han har modtaget gennem præstevielsens sakramente«. Messen »er offeret på Golgata, der gøres sakramentalt nærværende på vore altre«. Når præsten konsekreerer brødet og vinen, »forvandles det til den i himlen herlighedsfuldt tronende Kristi legeme og blod«. Denne »Herrens mystiske nærværelse . . . er en sand, virkelig og substantiel tilstedeværelse«. Denne forvandling »kalder kirken meget rigtigt transsubstantiationen«. Den efterlader »kun de egenskaber hos brødet og vinen, som vi kan opfatte med sanserne,« uændrede. Ethvert teologisk forsøg på at nå til en vis forståelse af dette mysterium, må, for at være i overensstemmelse med den katolske tro hævde, at brødet og vinen i selve realiteten, uafhængigt af vore sanser, er ophørt med at eksistere efter konsekrationen«.

■ **Eskatologi:** »Vi tror på det evige liv. Vi tror, at alle deres sjæle, som dør i Kristi nåde, hvad enten de stadig skal renses i skærsilden, eller Jesus i det øjeblik, de forlader deres legemer, tager dem ind i paradiset, som han gjorde det med den gode røver, er Guds folk i al evighed ud over døden, som vil blive endeligt overvundet på opstandelsens dag, når disse sjæle bliver genforenede med deres legemer.«

Det fastholdes i trosbekendelsen, at kirken ikke er af denne verden. Og der advares om, at selve kirkens vækst »ikke må forveksles med civilisationens, videnskabens eller den menneskelige teknologiske fremskridt,« men at den består i en større kundskab om Gud og større kærlighed til Gud.

»Men det er denne samme kærlighed, der tilskynder kirken til hele tiden at bekymre sig om menneskenes sande timelige vel. Uden at holde op med at minde sine børn om, at de ikke har deres blivende sted her på jorden, opfordrer den dem indtrængende til hver især efter deres kald og evner at bidrage til deres jordiske stads vel, til at fremme retfærdighed, fred og broderskab mellem menneskene og til uforbeholdent at hjælpe på deres brødre, især de fattigste og de mest ulykkelige.«

M. J. Baagø
skriver KRONIKKEN

DEN DÅRLIGST FORSTÅEDE DYD

»Af alle de kristne dyder er kyskheden uden tvivl i dag den dårligst forståede, selv af de troende,« skrev for nylig pater *de Broglie* (udt.: dö Brøjj), en fremragende fransk teolog og filosof med speciale i naturretten, hvis skrifter har haft en ikke ubetydelig indflydelse på flere koncilttekster vedrørende den religiøse frihed.

Pateren konstaterer, at få teologer og færre lægfolk er i stand til at gøre rede for Kirkens lære om kyskheden, hvad selve begrundelsen angår. Derfor opfattes svigten over for dens krav i stadig mindre grad som »synder«, i hvert fald for så vidt denne svigten ikke medfører synlig krænkelse af næstens rettigheder.

Især står man uforstående over for det klassiske begreb »synd mod naturen« som objektivt grundlag for kyskhedens forskrifter. Mod naturen kan man jo kun handle ved at øve mirakler, og kontraceptiv teknik består jo blot i ved frie fornuftbestemte indgreb at lede naturen ad de baner, fornuften anviser.

Heroverfor hævder pater *de Broglie*, at de, der begrundet kyskhedens krav »i naturen«, aldrig har bestridt menneskets ret til at gribe ind i naturen i almindelighed. Men denne genereller ret er ikke ubegrænset, når det drejer sig om at ændre de vitale fænomeners normale rækkefølge hos væsener, der hører ind un-

der den *menneskelige natur*, og som ikke lever i verden for egen regning alene, men som tjenende medlemmer af et umådeligt stort menneskeligt fællesskab, der ved uafbrudt fornyelse er bestemt til at leve videre.

I ethvert menneskeligt legeme findes der et kompleks af vitale kræfter, som klart og utvivlsomt står i menneskets individuelle tjeneste; men lige så naturligt finder vi andre kræfter, som gennem forplantningsevnen på lignende måde står i det menneskelige fællesskabs store og universelle tjeneste. Og ud fra det fortrin, helhedens interesse bør have fremfor den enkeltes, hævder den traditionelle moralteologi, at af alle vore biologiske funktioner er netop forplantningsevnen den, der kræver den dybeste respekt.

En sådan begrundelse af kyskheden »i naturen«, dvs. i den menneskelige naturs særegne karakter, er langt fra det vrængbillede, mod hvilket der i dag polemiseres, skriver pater *de Broglie*. Og han hævder, at den – foruden at være forankret i de hellige Skrifter og ubrudt kirkelig lære – er nok så logisk, konsekvent og sammenhængende som de kriterier for kyskhed, der fra forskelligt hold søges stillet op imod den.

Disse søges begrundet i noget mere psykologisk, subjektivt, såsom især »kærlighedens krav«. En seksualitet, henordnet en humanitet, der ikke la-

der sig reducere til individet, forekommer ydmygende for vore »personer«; man søger udelukkende at begrunde kyskheden som et gode, der skal tilsikres to konkrete menneskelige individualiteter.

Imidlertid, vedbliver pater *de Broglie*, kan man ikke pålægge den ugifte kyskhedens pligter i den ægteskabelige kærlighed navn, for ingen er moralsk forpligtet til at indgå ægteskab, hvis han har kald til cølibat. Og ligeledes for ægtefolk må det påvises, at kyskhedskravet, der jo pålægges os uanset og inden ægteskabs indgåelse, primært sigter på en beherskelse af vor seksualitet i det store menneskelige fællesskabs tjeneste.

Den subjektive vurdering af kyskheden indebærer for ægtefællerne en dobbelt fare: enten for puritansk overdriivelse bundende i et alt for spiritualiseret kærlighedsideal, eller for laxisme, der indrømmer seksualitetens erotiske krav en så ubegrænset frihed, at selv retten til skilsmisse menes at burde spille ind til gunst for denne frihed; ja, at enhver juridisk forpligtelse og garanti betragtes som uforenelig med følelsernes spontane udfoldelse, mener pater *de Broglie*.

Den belgiske teolog, kannik *de Loch*, gjorde for adskillige år siden i et kateketkursus for ægtepar opmærksom på, at lettelser, som man

HVAD ER FRIHED?

foregøgle sig måtte komme i de kirkelige forskrifter vedrørende den ægteskabelige moral, så langt fra at gøre de kristne ægtefolk livet lettere – for så vidt, de overhovedet tog deres kristenliv alvorligt – ville flytte byrden og øge kravene. Dette er man i almindelighed ikke opmærksom på. Allerede den forsvarlige anvendelse af de ufrugtbare perioder, som Pius XII har defineret, indebærer fristelser, der forudsætter en fordybelse i tro og samvittighed, hvis ægtefællerne ikke skal falde for dem. Det ville være naivt at tro, at det i vort forbrugs- og nydelsesprægede samfund bliver lettere ikke at foregøgle sig tvingende grunde for svangerskabsforebyggelse, hvor i virkeligheden bekvemmeligheden er drivkraften, når man erstatter et objektive kyskhedsgrundlag med et følelsesbetonet, og når svangerskabsforebyggelsen ikke rummer noget som helst element, der kræver forsagelse og selvbeher-skelse.

Hvad de forhåndenværende kontraceptive metoder angår, har den kendte neurobiolog og discipel af Teilhard de Chardin, *Paul Chau-chard*, påvist, at man i praksis orienterer sig mod de bekvemmeste, i særdeleshed det intra-uterine apparat, Denne »spiral«, siger videnskabsmanden, er en for kønsorganerne farlig indretning, som »laver kvinden om til en abortmaskine«. I øvrigt har »Le Centre de Liaison d'Equipes de Recherches« i Frankrig fået fremlagt følgende statistik:

Tietze-rapport af 31. december 1965: Hos 22.403 amerikanske kvinder, som for 2 år siden havde fået anbragt spiralen, forekom:

- 2.469 uddrivelsler af denne,
- 5.430 uddragelser på grund af blødninger eller smerter, og i 385 tilfælde for at opnå et svangerskab,
- 33 perforationer af uterus, hvoraf 14 med svangerskab,
- 842 uønskede svangerskaber, hvoraf 484 med apparatet på plads,
- 1.751 manglende oplysninger.
- 11.921 kvinder har altså beholdt spiralen med den ønskede virkning, dvs. en sikkerhedsgrad i løbet af to år på 53 pct.

Den 20. februar i år har den franske biskoppelige komité for familie-spørgsmål offentliggjort en erklæring i anledning af den nye lov om salg og brug af kontracetiver, der har afløst det gamle, demografisk motiverede, generelle forbud i loven af 1920. Ud over de punkter, der spe-

cielt vedrører franske forhold, eller som bringer de principper i erindring, der er blevet opridset i begyndelsen af denne artikel, viser komiteen hen til, at paven har udtalt, at Kirkens grundlæggende lære ikke kan forandres, og at han har forbeholdt sig at give de nødvendige forklaringer til oplysning af de kristnes samvittighed.

Det hedder videre i erklæringen:

»Selv om specialisters arbejde og forskning på moralens område er legitimt og nødvendigt, er det dog forbløffende, at katolske forfattere tillader sig autoritativt at afgøre spørgsmålet, idet de foregriber pavens belæring.«

Og pater de Broglie konkluderer sin ovenfor refererede fremstilling af problemet derhen, at mens en godkendelse af medicinske forholdsregler, som bistår naturen i at opretholde den biologiske regelmæssighed og dermed fjerner et usikkerheds-element fra den periodiske afholdenhed, ikke synes at støde an mod Kirkens lære, så gør man, uden at ville træde pavens rettigheder for nær, vel i at advare mod forventninger, som ufor-sigtigt er blevet rejst af kontraceptionens mere progressistiske fortalere. Disse kan resultere i alvorlige skuffelser og give anledning til uro og krise i Kirken. *M. J. Baagøe.*

Hvad har man gjort?

Vi har modtaget:

Synodens 4. region (Nordsjælland) vedtog på et møde en henvendelse til biskoppen, hvori man bad ham fremme arbejdet med oversættelsen af de liturgiske tekster. Imidlertid nåede henvendelsen aldrig frem, da de viste sig uforeneligt med reglementet for synoden. Derfor forsøger jeg nu på eget initiativ at føre sagen videre.

Koncilets liturgikonstitution, som har åbnet mulighed for brugen af modersmålet i liturgien, blev allerede endeligt vedtaget den 4. december 1963. Vi er ikke så få, der mener, at havde man anvendt lige så megen energi på dette område som på så mange andre, havde vi i dag stået over for langt mere kontante resultater. Det, jeg bryder mig om at høre, er slet ikke, hvor vanskelig en opgave oversættelsen er, men blot, hvad man har gjort for at fremme sagen. *V. Duclos O.P.*

»I modtog jo ikke en Ånd, der giver trællekår, så I atter skulle leve i frygt«! Mennesket higer efter frihed! I vor kulturkreds vil mange måske umiddelbart hævde, at vi er frie. Vi lever i et demokratisk samfund, vi vælger vore ledere og vore love. Vi kan så nogenlunde bestemme over vort liv, hvor vi vil bo, hvilken uddannelse vi vil have osv. Og dog erkender det moderne menneske måske mere end nogen sinde før, hvor bundet det er – bundet af sit miljø, af vaner, af opdragelse og af andres mening. Bundet også af egen legemlige og psykiske tilstand. Nogle gør oprør mod denne ufrihed, bryder med traditioner, vane, sædvanlig livsform, moralske normer. Og dog hjælper det ikke – mennesket føler sig stadig bundet.

Skriftbetragtning
8. søndag efter pinse
Rom. 8,12-17

I trældom under synden

Ifølge Det nye Testamente ligger den fundamentale ufrihed i det enkelte menneske selv – i dets egoisme og selv søgen, i dets begrænsning og lukkethed om sig selv. Dette er »synden«, eller som Paulus udtrykker det, trældom under »kødet« eller »det gamle menneske«. Og denne egoisme og lukkethed kan mennesket ikke ved egne kræfter frigøre sig for, – den er efter syndefaldet dybt forankret i selve menneskets væsen. Paulus' breve, ikke mindst romerbrevet, fra hvilket dagens tekst er taget, beskæftiger sig med dette fundamentale problem. Det viser, hvordan loven, som jøderne modtog, nok viste mennesket Guds lov, men uden at give det kraften til at leve efter denne lov: »Vi ved jo, at loven er åndelig, men jeg er kødelig, solgt som træl under synden. Thi jeg forstår ikke min egen handlemåde, jeg gør ikke det, jeg vil, men det jeg hader, det gør jeg« (Rom. 7,15). Kun ét kan fri os fra denne trældom under synden, fra denne lukkethed om os selv, troen på Jesus Kristus.

Den sande frihed

»Hvis I bliver i mit ord, er I sandelig mine disciple, og I skal forstå sandheden, og sandheden skal frigøre jer,« siger Jesus til jøderne. De svarer ham: »Vi er Abrahams slægt og har aldrig været nogens trælle; hvor kan du sige: I skal blive frie? Jesus svarede dem: Sandelig, sandelig siger jeg jer: enhver, der gør synd, er syndens træl. Men trællen bliver ikke bestandig i huset; sønnen bliver der bestandig. Hvis altså Sønnen får frigjort jer, skal I være virkelig frie« (Joh. 8,31–36).

Mens loven, som blev givet jøderne, var som en ydre tvang, der ikke kunne frigøre dem fra trældommen, får vi gennem dåben del i forløsningen, idet Kristus meddeler os sin Ånd, som nyskaber os indefra, sprænger vor lukkethed og giver os del i Guds eget liv. Og således fornyede og omdannede ved Guds Ånd kan de troende adlyde Guds vilje, som ikke længere er en ydre tvang, men det nye livs indre lov. Synden har ikke længere herredømme over os, eller som Paulus siger: »vi står ikke i gæld til kødet, så vi skulle leve efter kødet«. »Thi alle, som drives af Guds Ånd er Guds børn. I modtog jo ikke en Ånd, der giver trællekår, så I atter skulle leve i frygt, men I modtog en Ånd, der giver barnekår, og i den råber vi: »Abba, Fader!« Ånden selv vidner sammen med vor ånd, at vi er Guds børn.«

På vej fra trældom til frihed

Og dog må vi erkende for os selv, at vi ofte har vanskeligt ved at føle denne frihed. Hvorfor er vi stadig så bundet af vor egoisme, af synden, af det gamle menneske? Fordi denne nyskabelse – denne fødsel fra oven (sml. Joh. 3,6) varer hele vort liv. Fordi vi i tro må modtage denne nåde dag for dag. Vi har allerede som pant – som førstegrøde – modtaget Guds Ånd, i hvilken vi som børn råber: »Abba, fader«, men den fulde forløsning, den fulde frihed, er vi endnu ikke nået til. Vi begrænser så tit os selv i vore tanker til kun at eksistere i dette liv. Men var det rigtigt, var vi fundamentalt trælle, nemlig af døden, som er syndens følge. Vi må have mod til at se vort live i et langt dybere perspektiv, mod til at tro helt til den yderste konsekvens, at vi skal opstå med ham, der døde for os, til et liv, hvor alt det, der som en kim er nedlagt i os, skal fuldendes og føres til sand frihed og kærlighed. Vi må tænke apostlens ord til ende, når han siger: »... også vi selv, der har Ånden som førstegrøde, også vi sukker ved os selv, idet vi bier på barnekår, vort legemes forløsning. Thi i håbet blev vi frelst« (Rom. 8,23). Dette er en fundamental lidelse, hvor mennesket fra dag til dag må sige ja til at afdø fra det gamle menneske for at opstå til det nye frigjorte menneske i Kristus Jesus. Og vi ved under dette, at »vi sejrer ved ham, som elskede os« (Rom 8,37). Vi ved, at »når vi er børn, er vi også arvinger, Guds arvinger og Kristi medarvinger, så sandt vi lider med ham, så vi også kan herliggøres med ham. Thi jeg holder for, at det vi lider her i tiden, ikke er værd at regne i sammenligning med den herlighed, som skal åbenbares på os« (Rom. 8,17–18).

Sr. Karen Marie CSJ.

Som bekendt har svenske katolikker taget ivrigt del i forberedelserne til Kirkernes Verdensråds store møde i Uppsala, og under selve mødet havde de en lang række praktiske opgaver. Der er sandelig sket en udvikling i vort broderland nordpå, der tidligere stod som antikatolicismens højborg.

Ikke desto mindre er den katolske kirke i Sverige i endnu højere grad end vor kirke i Danmark præget af at være en mindretalskirke. I et land, der i udstrækning er fem gange så stort som Østrig, må ca. 50.000 katolikker bo meget spredt og den enkelte føle sig stærkt isoleret. Der er kun 23 katolske sogne, hvor den lutherske statskirke har 1138. Der er behov for flere præster, men kaldene er få. I det nordlige Sverige, i Luleå, har den der stationerede præst en to-tre dages rejse at gøre for at kunne betjene 20 sognebørn i Kiruna med sakramenterne og holde prædiken.

Den amerikansk-fødte biskop Taylor arbejder hårdt og ikke uden succes på at indkalde præster fra USA og Vesteuropa til Sverige, men frem for alt prøver han på at få unge svenskere til at studere teologi. Situationen ser en lille smule mere lovende ud end for ti år siden. I 1967 blev tre svenskere ordineret og flere præstevielser ventes. Antallet af katolske præster i Sverige er 90, og 10 af disse er svenskere. Der er i landet 194 ordenssøstre, og 24 af dem er svenske. Kaldene er få, og antallet er ikke tilfredsstillende for et bispedømme af ovennævnte geografiske dimensioner. Og den kendsgerning, at to trediedele af de svenske ordenssøstre er beskæftiget med hospitalsarbejde, vanskeliggør yderligere sagerne, da der således ikke er nær søstre nok i sognearbejdet.

To bølger af immigranter gav den katolske kirke i Sverige flere medlemmer. I 1956 kom der ungarske flygtninge, og mellem 1965 og 1967 kom et betydeligt antal arbejdere fra Jugoslavien, Spanien og Italien og andre lande. Antallet af katolikker gik op til 48.000 – en stigning på 65 pct. siden 1960. Sandsynligvis er der endnu yderligere 50.000 katolske immigranter i Sverige. De sidstnævnte er dog stort set uden kontakt med præst eller sogn. De er i Sverige for at tjene penge og er blevet opslugt af velfærdsstatens sekulariserede liv. Dette sker naturligvis også for andre katolikker end immigranterne, og det er jo ikke noget, der er karakteristisk for Sverige alene.

Den nuværende epoke i den svenske katolske kirkes historie begynder for så vidt med den herostratisk berømte kong Gustav III, der blev myrdet ved et maskebal i 1792. Mordet havde ikke noget med kongens forhold til den katolske kirke at gøre, og Gustav III var i det hele taget ikke nogen religiøs personlighed, men der er dog nogen symbolik i, at afslutningen på en set med katolske øjne barsk epoke, skulle afsluttes med en blodig begivenhed.

Og samme barske epokes begyndelse har nogen tilknytning til Uppsala, der netop har dannet rammen om Kirkernes Verdensråds store møde, idet det var den danskvenlige ærkebiskop Gustav Trolle af Uppsala, der i 1520 anklagede sine modstandere for kætteri og overlod til Christian II at sørge for den rette

afstraffelse: det stockholmske blodbad.

Den unge Gustav Vasa havde mistet sin fader under de blodige begivenheder i den svenske hovedstad. Han rejste et oprør, der startede i Dalarne og ville ikke nøjes med at rive Sverige ud af den danske konges hænder. Landet skulle også løs fra Rom og »ordet prædikens rent«. På den måde blev statskirken oprettet i Sverige. I 1617 blev den katolske tro forbudt. Overtrædelse kunne betyde dødsstraf. I 1624 – Gustav Adolfs regeringstid – blev to svenske katolikker, Anthelius og Behr, henrettet. I det hele taget stod de store svenske krigerkonger, som Danmark jo var på evig kant med, som protestantismens bannerførere. Så meget større opsigt vakte det, at Gustav Adolfs datter, den navnkundige Chri-

Katolik i Sverige:

stina, abdicerede og konverterede til katolicismen.

Men det lysnede med hensyn til religionsfriheden i Sverige. I 1741 fik reformerte og anglikanere trosfrihed, og da der allerede i 1740 var kommet nogle tekstilarbejdere fra egnen ved Achen til landet begyndte man at fundere lidt over det rimelige i, at udenlandske katolikker i Sverige kunne få lov til at praktisere deres religion. Loven herom blev dog først vedtaget i 1779, og den kongelige påtegning fandt sted i 1781 – på Gustav III's 35-års fødselsdag.

I Rom var man naturligvis vel informeret om sagerne gang, og da Gustav III i 1780 var i Achen, kunne han under et besøg i domkirken vise sine ledsagere en elskværdig skrivelse fra pave Pius VI. Da den svenske konge på en udenlandsrejse nogle år senere var i Rom, blev han af paven vist om i det clementinske museum. Nogle dage tidligere havde han overværet julemessen i Peterskirken, som Pius VI celebrerede. Som nævnt var Gustav III dog ikke religiøs af natur. Hans tolerante indstilling skyldtes hans faste forankring i oplysnings-tiden. Som politiker var han intrigant, det havde samtidens Danmark lært, og man skal vist være forsigtig med at slutte, at mordet under maskebalen skabte en martyr.

I 1809 blev religionsfrihedens principper nedfældet i den svenske grundlov, og i 1837 kunne man bygge den katolske St. Eugenia Kirke i Stockholm – den bygning, der nu må falde på grund af trafikproblemerne. Initiativet skyldtes kronprinsesse Josephine, der var datter af Eugen Beauharnais, Napoleons stedsøn. (Som bekendt hed Napoleons første hustru Josephine Beauharnais). Den svenske kronprinsesse blev som kong Oscar I's hustru senere dronning.

Fra blodbadet i Stockholm til Uppsala-mødet

Men religionsfriheden gjaldt fortsat kun udlændinge. Så sent som i 1860 blev seks katolske lægfolk landsforvist på grund af deres tro, og dette vakte stor opsigt i udlandet. I 1860 blev det så tilladt svenske at konvertere til den katolske kirke. Næsten 100 år endnu vedblev den katolske kirke i Sverige at være en »kirke for diplomater«, og man så ikke med særlig venlige øjne på svenske katolikker.

I tiden mellem de to verdenskrige immigrerede polske arbejdere til Sverige, og som nævnt kom der efter 1945 en masse flygtninge til landet. Samtidig trådte den menige svensker – under påvirkning af film og senere tv – i højere grad ind på den internationale arena, hvilket gav et bredere udsyn. Endvidere konverterede

en gruppe svenske intellektuelle med den velkendte forfatter Sven Stolpe i spidsen.

Statskirken stilling er i årene efter den anden verdenskrig blevet stærkt diskuteret, og i samme tidsrum er ateisternes og de ikke-lutherske kristnes, og dermed katolikkernes muligheder for udfoldelse blevet bedret. En lov af 1952 sikrede katolikkerne ret til at grundlægge ordenshuse og undervise i religion i statskolen.

De stærke angreb på den lutherske statskirke har ikke skadet denne yderligere, hvad medlemstallet angår. Kun 0,55 pct. har forladt den siden 1952 trods ateist-organisationernes stærke propaganda. 97 pct. af den svenske befolkning er fortsat medlem af den lutherske statskirke.

HK

Pave Pius VI viser kong Gustav III om i museet.

Økumeni i Sverige

I 1966 lod biskop John Taylor nedsætte en økumenisk komite under ledelse af pater Hermann Seiler S. J., der også blev medlem af den svenske Faith and Order kommission, som professor Persson står i spidsen for.

Da der det følgende år blev nedsat en fælles ortodoks-katolsk komite, blev pater Seiler valgt til repræsentant for katolikkerne. En folder med oplysninger om ortodokse og katolske kirker og sogne i Sverige er blevet udgivet, og med tilladelse fra de lutherske biskopper uddeles folderen fra de lutherske sognekontorer til immigranterne. Det er den eneste måde, hvorpå ortodokse og katolske præster kan komme i forbindelse med de immigranter, der ikke selv finder vej til den kirke, hvori de hører hjemme.

De lutherske biskopper har også besluttet at åbne deres kirker for katolikkerne, når det drejer sig om dåb og ægtevielse.

I 1967 blev katolikkerne i Sverige indbudt til at sende observatører til det svenske økumeniske fællesråd, som hidtil havde været lukket for katolikker. Pater J. Durxau blev udvalgt til den vigtige gerning.

BERIGTIGELSE:

I nr. 26 på side 9 skrev vi, at de svenske katolikkers domkirke er St. Eugenia. Det var forkert. Det er St. Erik i Stockholm, der er domkirke. Vi beklager fejlen.

”Koncilet har øget mulighederne - og dermed risikoen”

sagde kardinal König i sin med spænding imødesete tale på den store katolske journalistkongres i Berlin her i juli

Af Helge Kristensen

For første gang i den internationale katolske presseunions historie har man fået en præsident, der ikke kommer fra Rom, nemlig redaktør Jean Gelamur fra Paris. Han blev valgt på unionens 8. verdenskongres, der som tidligere meddelt her i bladet blev holdt i Berlin. Gelamur afløser L'Osservatore Romanos sympatiske og distingverede chefredaktør, Raimondo Manzini, der har været præsident i to perioder og derfor i henhold til unionens vedtægter ikke kunne genopstilles. Det skal man sikkert også kun græde tørre tårer over, da Manzini i kraft af sin i forvejen ansvarsfulde og vanskelige stilling måtte omgærde sig med konventionalisme og udtrykke sig i oratoriske almindeligheder.

Som det sig hør og bør sendte paven kongressens 500 deltagere en hilsen stilet til Manzini. Det hed i pave Pauls budskab, at den katolske presses opgave bestod i klart at beskrive de vigtigste udtryk for udviklingen og øjeblikkets vigtigste begivenheder, samtidig med at man hjalp offentligheden til at forstå baggrunden og overveje konsekvenserne og i denne forbindelse stræbe efter en permanent verdensomfattende dialog.

Biskopperne og pressen

Med stor spænding imødeså man et indlæg fra Wiens ærkebiskop, kardinal König, der var en af kongressens hovedtalere.

Kardinal König talte ud fra koncilets dekret om samfundets meddelelsesmidler – et dokument, der er delte

meninger om og på visse punkter lader skinne igennem, at det pågældende område ikke var det, biskopperne havde den største indsigt i, hvilket jo for resten heller ikke havde været praktisk. Dekretets beskedne tone afslører for resten, at de i Rom forsamlede biskopper klart erkendte dette.

König sagde, at det var beklageligt, at dekretet ikke nævnte retten til information indenfor kirken. Kardinalen var af den opfattelse, at dekretet nok omtalte journalistens ansvar, men at en anden vigtig side af sagen til en vis grad blev negligeret. »Jeg tænker på problemet om pressens frihed,« erklærede han og sagde videre:

»Lægfolket, hvilket også vil sige journalisterne, kan forvente, at biskopperne hjælper, bistår og styrker dem i deres arbejde, men ikke, at de giver dem detaljerede instruktioner og direktiver, for en sådan sendelse er ikke blevet overdraget biskopperne.«

Kardinalen bemærkede, idet han henviste til dem, der skal bekæmpe kirkens fejl og mangler, at »journalisterne ikke er udpeget til enedommere over kirken. Det ville ikke være nogen god handel, hvis »præstestyret« skulle afløses af et »journaliststyre«,« sagde han.

»Koncilet har i særdeleshed meget indtrængende informeret biskopperne og præsterne om, at vor opgave ikke er at herske, men at tjene. Hvis den katolske journalist også kan betragte sin opgave som en tilsvarende tjeneste, er det hans ret at sige et åbenhjertigt ord og til tider endda et besk ord, hvis han oprigtigt mener at have konstateret fejl og mangler ved kirken. Det er under visse omstændigheder ikke alene hans ret, men også hans pligt.«

Og kardinalen konkluderede:

»Der er ingen mulighed uden risiko, intet liv uden spænding og ingen vej uden farer. Koncilet har øget mulighederne og dermed også risikoen.«

Den pressekyndige professor Stanley I. Stuber, New York, mente, at der med dekretet om meddelelsesmidlerne var skrevet historie, idet det var første gang, et almindeligt kirke-møde havde beskæftiget sig med problemer af denne art. Han var af den opfattelse, at vejen til den kirkelige presses fulde udfoldelse gik gennem den omfattende erfaring fra dækningen af det andet Vatikankoncil, og at man skulle arbejde i fortsættelse af dekretet om meddelelsesmidlerne.

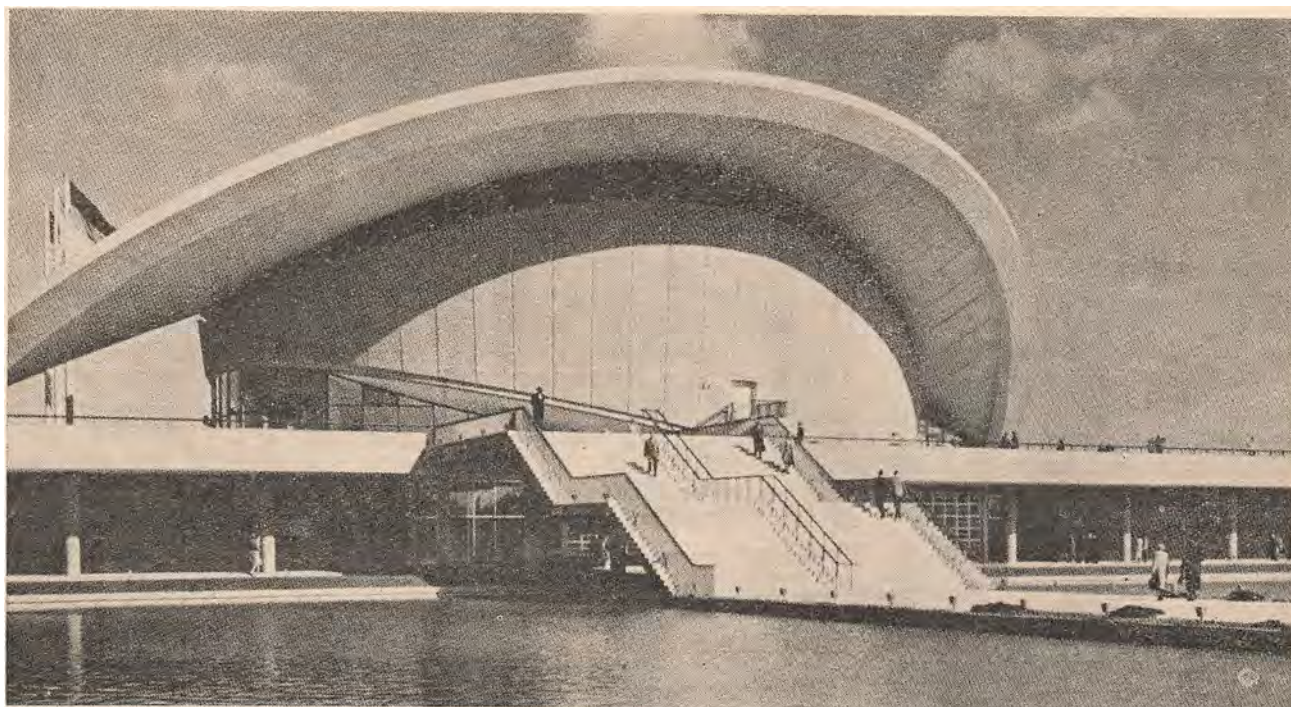
Økumenisk pressearbejde

I øvrigt talte han om den udvikling af økumenisk art, som disse år prægede det kirkelige pressearbejde i USA. En sådan udvikling burde yderligere tilgodeses, således at man ikke blot udvekslede redaktører og reportere, men havde repræsentanter for andre kirkesamfund som pressekonsulenter i nær tilknytning til nøglepositionerne indenfor sit eget kirkesamfund. Han mente således, at det kunne betale sig at have en protestantisk public relation ekspert med erfaring ikke blot fra pressen, men også fra radio, tv og film siddende i Vatikanet på samme måde som der i USA's lokale afdeling af Kirkernes Verdensråd sad en jesuit.

Her rørte professor Stanley I. Stuber ved et centralt spørgsmål, som vi, der har til opgave at rådgive pressen i et land, hvori den katolske kirke fremtræder som en afgjort minoritetskirke, kan tale med om.

Vi bør privilegeres

De tider er da heldigvis forbi, hvor offentligheden mødte enhver ting, der kom fra Vatikanet med mistro. De katolske nyheder modtages tvært imod med stor velvilje. Men det betyder jo ikke, at journalister her i Danmark nu også er inde i den terminologi, som deres kolleger i lande, der rummer katolske læsere i et antal, der betyder noget som forbrugergruppe, må kunne på fingrene. Man burde altså

Kongresspalæet i Vestberlin dannede den moderne ramme om de katolske journalisters drøftelser.

ikke bare prøve på at give os katolske pressefolk i et ikke-katolsk land nogenlunde samme hjælp som vore kolleger i et katolsk land. Vi burde have en meget bedre hjælp, en privilegeret stilling!

Når der kommer en pavelig rundskrivelse for eksempel. Så hjælper det os jo ikke så meget at have teksten på samme tid som Ritzaus Bureau og United Press. Vi burde jo have den i rigelig tid før vore fortræffelige kolleger, så vi kunne tygge indholdet igennem og give offentligheden den rigtige baggrund og den rigtige nøgle til forståelsen. — Det var bare et enkelt eksempel.

Så er det også det økonomiske spørgsmål. Så længe en pressetjeneste skal kobles sammen med andre gøremål — ofte af højere prioritet, som at udgive et blad, der skal komme på dato — kan arbejdet heller ikke blive tilfredsstillende. Kirkens centraladministration i Vatikanet burde af økumeniske grunde bekoste opretholdelsen af pressetjenester i kristne lande med få katolikker og lidet formuende katolske kirker — hvis Vatikanet vel at mærke ville anerkende deres stedlige pressefolks kompetence med hensyn til det pågældende lands presseetik. I vore nordiske lande i hvert fald må en pressetjeneste aldrig kunne lignedes med et stort oliefirmas eller filmselskabs publicityafdeling og for resten heller ikke med en verdslig stats ambassades presseafdeling.

Vi kan altså følge professor Stuber så langt som til det formålstjenlige i, at det katolske presseapparat betjener sig af ikke-katolske rådgivere og medarbejdere, men vi bør melde fra, hvis man ønsker, de skal arbejde som reklameagenter.

Bladdøden

Der var også stor forventning med hensyn til et indlæg fra

Dr. Otto Roegele fra instituttet for journalistik ved universitetet i München. Han skulle tale om pressens ændrede stilling i en tid, hvor der var rivende udvikling indenfor de andre massemedier. Han gjorde opmærksom på den afgjorte forskel mellem det skrevne ord og medier som radio og fjernsyn, som man ikke kunne »blade tilbage i«. Radio- og fjernsynsprogrammer blev set og hørt og glemt, hvorimod man med aviser og magasiner havde at gøre med materiale, der bestod og var til rådighed for forbrugeren, når denne selv ønskede det. Hver detalje kunne læses lige så mange gange det skulle være og kontrolleres.

Bladene kunne nok lige i øjeblikket vinde læsere ved at uddybe det, som læserne så på skærmen eller hørte i radioen, men i det lange løb ville bladene være tabere. Bladenes chance for at redde sig selv lå i, at radio og fjernsyn naturnødvendigt måtte henvende sig til store områder og således forsømte det lokale stof, mente dr. Roegele.

»Vor sejr . . .«

Henimod slutningen af kongressen samledes deltagerne til messe i St. Hedwig Katedralen i Østberlin, og bagefter blev de modtaget af Berlins biskop, kardinal Alfred Bengsch. En magtfuld og gribende afslutning på det store og vigtige møde var en økumenisk gudstjeneste i Kaiser-Wilhelm-Gedächtniskirche for enden af Kurfürstendamm. Kirken blev bombet under 2. verdenskrig, og der er nu rejst en særpræget moderne kirke omkring ruinerne.

Det er, som tidligere nævnt, i denne kirke i denne delte by i dette delte land i denne splittede verden man kan læse de manende ord:

»Vor sejr er vor tro på Jesus Kristus.«

HK

Ensomheden er ikke menneskets egentlige vilkår

I foråret udkom et par bøger, der begge berørte nogle af de vigtigste problemer i det moderne samfund. Professor David Faurholt beskæftigede sig i sin bog: *Filosofi og samfund*, med de vanskeligheder, der fremkommer på grund af, at de mennesker, der skal træffe de afgørende beslutninger i vort samfund, ofte mangler den nødvendige almene teoretiske baggrund. Bogen opnåede den tvivlsomme ære at blive anmeldt fra folketingets talerstol, og selv om anmeldelsen mildest talt var forbeholden, satte det utvivlsomt oplagstallet i vejret. Der fremkom derfor en virkelig debat i pressen om Faurholts ideer.

Næsten samtidig hermed udkom Søren Krarups bog: *Demokratisme*. En kritik. Også den tog et væsentligt problem op til behandling, nemlig spørgsmålet om indholdet af den demokratiske ide. Dette problem lader sig formulere helt enkelt: Er demokrati en måde at gøre ting på, en overmåde praktisk og rimelig måde, men trods alt kun en måde, eller forudsætter demokrati et bestemt menneskesyn, et bestemt verdensbillede?

Det fremgår klart af bogen, at Søren Krarup tilslutter sig den første opfattelse, uden at denne tilslutning dog begrundes sammenhængende. Ud fra denne opfattelse drager forfatteren så til felts imod den anden opfattelse eller rettere og især lettere mod dens tilhængere.

Bogen blev ved sin fremkomst udførligt omtalt og anmeldt i presse, radio og TV, men i modsætning til Faurholts bog fremkaldte den ikke nogen debat af betydning. Emnet var for så vidt vigtigt nok, men dets behandling var uden tilstrækkelig interesse.

Nu kan det måske synes overflødigt her at beskæftige sig med denne bog, når den har været så udførligt omtalt andetsteds. Men den problematik, der optager Søren Krarup, og den form han anvender, giver bogen en særlig placering i vor egen situation.

De tydeligste eksponenter for den holdning, Krarup benævner demokratisme, demokrati som ideologi eller livsholdning, findes i skikkelse af

afdøde Poul Henningsen og de tre højst nulevende, pædagogen C. C. Krag-Müller, domprovst Erik Bøgh og forfatteren Villy Sørensen.

Af disse fire er det først og fremmest P. H. og Villy Sørensen, der tages under behandling, hvilket i og for sig er meget rimeligt, da disse to først og fremmest har gjort problemet om demokratiets idé til genstand for mere teoretisk behandling, mens disse overvejelser mest kommer frem som en slags skelet i de tre andres arbejde.

For så vidt er alting godt. Krarup er ude i et særdeles rimeligt ærinde. Han har en anden opfattelse af demokrati end sine modstandere, og han vælger nu at vise deres fejltagelser og deres uholdbare argumentation fremfor at forsvare sit eget standpunkt. Det er en helt igennem legitim fremgangsmåde.

Men her viser bogens svaghed sig. I stedet for at godtage den normale debatform vælter Krarup en udsøgt samling skældsord og platheder ud over sine modstandere. Med en satirisk formåen, der med den største velvilje bedst kan betegnes som studentikos, forsøger han at klæde dem af til skindet. Ikke mindst behandlingen af P.H., der jo frembyder den store fordel at være død og borte, og alene af den grund forhindret i at tage til genmæle af samme skuffe, søger forgæves sin lige i uopdragenhed.

Den diskussion om kirkens struktur, om demokrati kontra hierarki, der er kommet til orde i de senere år, har ligesom problemet om de politiske konsekvenser af den kristne livsholdning i meget høj grad været præget af de samme spørgsmål, som Søren Krarup har søgt at behandle.

Det er karakteristisk at forsvarerne for det bestående, for den hierarkiske eller autokratiske kirkestruktur, fører deres argumentation ud fra den samme opfattelse af demokratiet, som Søren Krarup står for. Der er tale om en organisationform som så mange andre, der har sin berettigelse under visse samfundsforhold, mens den under andre er uden berettigelse. Demokrati lader sig praktisere, når samfundets »væsen« er i overensstemmelse med demokratiets

»form«. Og da kirkens »væsen« ikke udviser en sådan overensstemmelse, ja, så har demokratiet heller ingen berettigelse i dette samfund.

At denne opstilling af form og indhold eller væsen henter sine forudsætninger i et verdensbillede, som ingen videnskab i dag skænker andet end historisk interesse, tager man ikke så højtideligt. Men en af de ting, der netop har umuliggjort en ægte dialog mellem den teologiske videnskab og de øvrige videnskaber og her ikke mindst med filosofien, er, at teologien – fra at tale samme sprog som verden – i perioden efter Tridentinerkonciliet har isoleret sig i sin egen sproglige verden uden forbindelser udadtil.

De mennesker, der forsvare demokratiets indpasning i kirkens struktur, gør det karakteristisk nok heller ikke ud fra samme opfattelse af demokrati. For dem er demokrati andet end metode. Det må skrives på Krarups kreditside, at han så kraftigt har understreget forskellen mellem disse to opfattelser. Tidligere er en stor del af diskussionen blevet uforståelig, netop fordi de implicerede parter ikke gjorde sig den forskel klart.

I et forsøg på at beskrive demokratiet opfattet som livsholdning kan man karakterisere det som en samfundsteori, der forudsætter den enkeltes aktive og engagerede forhold til samfundet og samtidig – den enkeltes respekt for de andres aktivitet og engagement. Denne samfundsopfattelse giver sig udtryk i et system af »færdelsesregler« i det, vi kalder det demokratiske system, men sprogligt set er det stadig svært at skelne systemet fra samfundsopfattelsen.

Denne sprogforbistring er for så vidt meget rimelig, netop fordi den gamle adskillelse af form og indhold er totalt opgivet i den moderne videnskabs sprog. Det, der betinger en fortsat sproglig skelnen, er, at vi i dag kan beskrive en totalitet som demokrati fra forskellige synsvinkler alt efter, hvad vor interesse er rettet imod. På den måde er vi for så vidt selv med til at fastholde illusionen om den gamle dualismes fortsatte opretholdelse.

Ensom

Problemerne opstår, når berettigelsen af en demokratisering af en socialstruktur diskuteres. De, der er modstandere af kirkens demokratisering, opfatter demokratiet som et system, men bruger kirkens »væsen« som argument. Forkæmperne er afskåret fra at svare, fordi de ikke kan godtage den utidssvarende skelnen mellem form og indhold. Og da denne opdeling stadig er hverdagskost i den katolske kirkes pastorale arbejde, i prædiken og anden forkyndelse, vil det altid være svært at gennemføre en forståelig diskussion.

At man så ofte ser den samme form, som Krarup så suverænt har anvendt, taget i brug mod de såkaldte venstreorienterede (alene betegnelsen »venstre«-orienterede er i katolsk sammenhæng en fornærmelse, når man tager den holdning, som man fra kirkens ledelse traditionelt har anlagt over for politisk venstreorienterede, i betragtning) er måske nok sørgeligt, men på ingen måde uforklarligt. Og det kan ikke understreges tydeligt nok, at denne uforsonlige tone ikke kan tilskrives noget særlig uvenligt gemyt hos demokratiseringens modstandere.

Forklaringen er derimod at finde i det forhold, at ideen om kirkens »væsen« for dem danner det ene sande grundlag for deres menneskelige eksistens. Slås det i stykker, braser hele tilværelsen sammen. Selv om de selvfølgelig ikke tillægger de venstreorienterede nogen reel mulighed for en sådan sabotage, ja, så kunne det dog tænkes, at deres argumentation kunne gøre indtryk på mindre befæstede sjæle, og alene selve tanken om at angribe tilværelsens ene og sande grundvold er i sig selv en så mistænkelig handling, at den berettiger til selv det kraftigste genmæle.

Her støder demokratiseringens forkæmper atter på en sproglig mur.

Deres opfattelse af begreber som »eneste sande« og »tilværelsens grundlag« er så fleksible og pluralistiske, at de ikke kan indse, at deres angreb i andres øjne udgør en så alvorlig fare.

Søren Krarups aversion mod demokratiseringen henter sine ideer fra en sær blanding af tidehvervsteologi og liberalistiske samfundsideer. Et enkelt citat kan tjene til belysning. På side 65 skriver han i sin behandling af Krag-Müller: »Væsentligt set kan det ene menneske ikke hjælpe det andet, fordi det ikke kan bære det andet menneskes ansvar. I spørgsmålet om livets mening er det enkelte menneske overladt til sig selv, fordi det alene står til ansvar for sit liv.«

I dette citat kommer protestantismens dybeste problem til udtryk, menneskets totale ensomhed med sit ansvar over for Gud. Det var denne frygtelige ensomhed, der kastede Luther ud i den religiøse anfægtelse. Han fandt løsningen i Guds uforbeholdne tilgivelse, men denne løsning var netop en terapi, – den helbredte følgerne af menneskets ensomhed, men gjorde ikke mennesket mindre ensomt.

Det er et stort spørgsmål, om den megen uvilje mod demokratiseringen af kirken ikke i bund og grund er et udtryk for krypto-protestantisme. Om man ikke i sit forsvar for kirkens væsen egentlig søger at finde en løsning på menneskets frygtelige ensomhed overfor Gud. En ensomhed som kirken aldrig har kunnet anerkende som menneskets egentlige vilkår. For kirken har inkarnationen netop altid været tegnet på det dybe fællesskab menneskene imellem, på at eet menneskes lidelse og død kunne blive menneskets frelse. M.S.

Søren Krarup. Demokratisme.

En Kritik.

123 sider. Gyldendal 1968.

LÆSERBREVE

DE GLEMMER »SAMFUNDET«

Den i Katolsk Ugeblad igangværende polemik omkring pater Brunicardis påstand om, at »arbejderstanden har aldrig været negligeret af vore katolske præster i Danmark«, og at denne »har fået den mest udstrakte 'service'«, synes at være anskuet ud fra to sider.

1) Forstås »service«-begrebet som præsternes rent sakramentale funktion og den menneske-til-menneske forekommende kontakt, behøver vel ingen at føle sig forbigået. Heller ikke i spørgsmålet om den næstekærlige håndsrækning til akut fattige familiers behov for hjælp. Pater Brunicardi og pater Vick nævner prisværdige eksempler.

2) Forstås præsternes »service« som en forståelse for den sociale samfundsmæssige fundering, så er denne engagering sørgeligt udenfor.

Det andet Vatikankoncil nævner de sociale forpligtelser som nogle af de vigtigste, og at disse skal præge samfundet. Jfr. »Kirken i verden af i dag« stykke 30: »Den individuelle etiks utilstrækkelighed.«

Er Kirken overhovedet »i praksis« rykket ud af sine positioner som en religiøs integritet i det kapitalistisk borgerlige samfund? Står den ikke »i praksis«, hvor den stod i brydningsårene for arbejderklassen? Står Kirken i dag i denne position, ændres den ikke ved en lokal »service« med penge fra sognepræstens fattige lommeskilling til værdigt trængende, men ved en samlet social samfundsmæssig engagering, som koncilet foreskriver, og som de pavelige rundskrivelser opfordrer til.

Pater Brunicardi og pastor Vick glemmer denne større målestok, som skal ændre samfundet socialt. Pastor Vick skriver, at trosråden skal udvides – naturligvis, den er jo en del af Kirkens formidlende liv – men det gør pastor Vick ikke ved at skyde Katolske Arbejdere Aksel Larsen-motiver i skoene og ved at udbrede sine noksom bekendte ekstremt højrepolitiske artikler i landets aviser.

Karl-Erik Stadler

SLAGET STOD IKKE OM VALBY BAKKE

Det er vildledende, når det i Ugebladets referat hedder, at det sidende formandskab var villigt til genvalg, men at der rejste sig røster for, at også provinsen blev repræsenteret i formandskabet.

Der blev fra såvel Harald Guld-

Esbjerg

**Esbjerg og Omegns
Sparekasse**

Malerfirma
Holger Jørgensen
Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 2 38 51

Interessensselskabet
Nis Petersen
Tømrer- og Snedkerforretning
Danmarksgade 12
Esbjerg
Telefon 2 84 48

H. Johansen
Murermester
Kronprinsensgade 57
Esbjerg
Telefon 2 15 45

K. J. Højland & Søn
Aut. vand- og gasmester
Værksted: Hededammen 4
Skolebakken 147
Esbjerg. Tlf. 2 93 50

Viggo Christensen
Urmager, optiker, guldsmed
Kongensgade 64, Esbjerg
Telefon 2 08 29

L. Basse
Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 2 05 76

**Vestjydsk Rør-
& Sanitetslager A/S**
Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon (051) 2 13 11

R. Schullik
Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

Husk at forny Deres
abonnement

Kolding

P. Jeppesen & Søn
Murermestre
Zahngade 4, Kolding
Telefon 2 06 93

Barkholt boghandel
Bogladen med de mange bøger
Kolding
Telefon 2 15 33

H. Overbeck
Ingeniørfirma
Havnepladsen, Kolding
Telefon 2 35 55

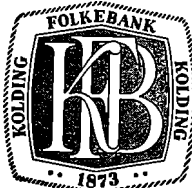
J. Krenk
Ingeniørfirma
Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 2 33 44

RYBERG's Bageri & Conditori
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 05 88
*Drik kaffen i vort hyggelige
cafeteria*

Kolding Andelsmejeri
Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 2 01 55

Peter From
Kolonialhandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 32 10

Slagteriudsalget
Haderslevvej 7. Tlf. 2 33 77
Kolding
*1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver*

Støt vore annoncører

Roskilde

Firma Hans Møller
v/ Ib Møller
Sct. Olgsgade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77
*Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand
Sanitet - Centralvarme og oliefy*

*Skolebøger - Skolerekvissitter -
Billedbøger - Skønlitteratur -
Papir - Fyldepenne - -Billig-bøger*

Roskilde Boghandel
Sct. Olgsgade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejegod Jørgensen
Slagtermester
Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olgsgade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

Malerfirmaet
Edvard A. Petersen
Kornerupsvænge 5 - Roskilde
Telefon 35 16 94

C. J. Gerlachs efft.
Allehelgensgade 8, Roskilde
Tlf. 35 27 77
Aut. leverandør af kirkevæ

Helsingør

Tømrermester
Ejnar J. Nielsen
Frejsgade 20. Tlf. 21 03 11
Værksted og plads, Nygade 2
Helsingør. Tlf. 21 00 81

Georg Poulsen & Søn
Blikkenslagermestre
Sct. Annagade 19
Helsingør. Telf. 21 01 64

København

Fa. Karl A. Hansen
*Murermestre * Entreprenører
Ingeniør * aut. kloakmester*
Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 16 55

Ernst Grell & Co.
aut. elektroinstallatører
Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 - 2678

agers som min side stillet en række klare betingelser for, at vi kunne modtage et eventuelt valg. Når disse betingelser bl.a. omfattede et krav om, at formandskabet i hvert fald indtil videre burde bestå af personer, der alle havde deres bopæl øst for Storebælt, var dette selvsagt ikke en underkendelse af fynboer eller jyder. Det var derimod, som det blev præciseret, et udtryk for, at vi under henvisning til de i årsberetningen omtalte betydelige vanskeligheder ikke anså det for muligt at påtage os den i stiftsrådets vedtægter forudsete kontrol med økonomi og administration i stiftet, medmindre det nye formandskab var ikke blot sagligt, men også geografisk centralt placeret. Det kan for et over hele landet adspaltet formandskab have sine vanskeligheder at gennemføre en forsvarlig kontrol med en stærkt centraliseret administration!

Jeg må derfor personligt protestere imod, at man – selv om det sker i den bedste hensigt for at bevare skinnet – forsøger at bibringe Ugebladets læsere det indtryk, at valgets spørgsmål var en banal batalje mellem københavnere og provinsfolk. Slaget på stiftsrådsmødet stod ikke om Valby bakke – det stod klart og tydeligt om det katolske lægfolk, kirkebidragsydernes indflydelse og stiftsrådets egen værdighed.

At mere end en tredjedel af deltagerne i dette første ordinære stiftsrådsmøde var klar over, hvad der stod på spil, og gav udtryk derfor ved valget, er ganske vist ikke tilstrækkeligt til at forhindre, at dette første slag blev tabt. Men resultatet er alligevel langt fra så dårligt, som man kunne have frygtet. 1600 års konstantinsk æra, som Martin Drouzy kalder det, kan ikke forventes overvundet på mindre end 3 år.

Børge Mannov

OPLYS OG STYRK . . .

I dag, da man i Vestryskland fejrer 17. juni-opstanden i Berlin for første gang, efter at undtagelseslovene, som skal hindre at noget lignende kunne ske i Bundesrepublikken, er vedtaget i Bonn, stiller man sig selv et spørgsmål:

Hvad er det *reelle indhold* af den offentlige bøn i kirken: »Oplys og styrk i alt godt den *lovlige øvrighed* osv.« Hvornår er en øvrighed lovlig og hvornår ulovlig? Kunne man eventuelt for at klargøre begrebet sige: »Oplys og styrk i alt godt de til enhver tid siddende magthavere«?

Det skulle glæde mig, om nogen kunne hjælpe mig med disse spørgsmål.

Axel Nielsen,

Lygtemagerstien 19, København S.

Paven stopper ikke den teologiske diskussion

Romerske kommentarer til pave Pauls "Credo"

Den trosbekendelse, som pave Paul VI har proklameret som afslutning på »troens år« og som vi citerer i uddrag på siderne 4-5-6 har i mange kredse vakt mishag. Det hævdes således, at paven har forkyndt noget i retning af en samling læresætninger og derved stoppet videnskabsmændene og den frie forskning. En sådan argumentation holder ikke stik, fremgår det af en tale, som Paul VI nogle dage senere holdt under den offentlige audiens i Peterskirken, skriver KIPA. Paven fremhævede nemlig, at kirken netop i dag betroede teologerne den opgave at trænge ind i og rense åbenbaringens urokkelige skatte og at gengive dem i forståelige eksistentielle vendinger. Inden for den kristne religion findes der, sagde paven, umistelige sandheder, men disse sandheder må gennemtrænges af og udtrykkes i de enkelte epokers sprog, men man må naturligvis i denne forbindelse stadig respektere deres indhold.

I »L'Osservatore Romano« kommer man også ind på den måde, hvorpå man kan nærme sig de bibelske tekster. En læg videnskabsmand kan, hedder det, beskæftige sig med dem for eksempel som filolog og historiker på samme måde som med en tekst af Homer. Men en troende må ikke glemme, at der i dette tilfælde er tale om Guds ord.

Pavens Credo berørte ikke det ømfindtlige spørgsmål om fødselskontrol – selv om »trosbekendelsen« også omfattede moralske spørgsmål ved at opfordre kirkens børn til at »fremme retfærdighed, fred og broderskab menneskene imellem,« skriver NC. Observatører i Rom ville for resten ikke udelukke, at pavens Credo var opfyldelsen af det ønske om en pastoral deklARATION, som biskopperne på synoden i efteråret var fremkommet med. Det italienske blad »Corriere della Sera« støtter denne antagelse. Bladet tilføjer, at teologer, som ønsker at blive i kirken, ikke kan komme uden om de trossandheder, som er formuleret i »denne nye paulinske trosbekendelse«. Højrepressen tolkede credo'et som et modtræk rettet mod den hollandske katekismus. Romerbladet »Il Tempo« kaldte trosbekendelsen dødsstødet til de teologer, der ønskede forandringer.

I en korrespondance fra Rom citerer vor medarbejder Desmond O'Grady en italiensk teolog, som udtaler, at credo'et var så ligefremt og traditionelt, at det ikke ville have nogen indvirkning på den teologiske diskussion. Måske var det Paul VI's løsning på problemet om at udsende et dokument om troen lige for øjeblikket.

Teologer tog fejl, hvis de sluttede, at der nu var lukket af. De kunne højst være lidt kede af, at en lejlighed til at forklare tingene på en ny måde var blevet forspildt. En italiensk kurialist sagde, at modstandere af fremskridt gjorde fejl i at udlægge credo'et som en autorisation til at stoppe de teologiske diskussioner. Sagens kerne var netop, at pave Pauls trosbekendelse ikke besvarede spørgsmålet om, hvorvidt forsøg på at udtrykke troen på en ny måde var velkomne.

HK

A/S Vejle Mælkekompagni

Vedelsgade 85
Vejle. Tlf. *82 95 00
Fineste mejeriprodukter

A/S TRÆLASTEN

Toldbodvej, Vejle
Telefon *82 71 22

Hansen Pærhøj & Søn

Glarimester - kunsthandel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 82 11 57

Vejle Optik

v/ Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8, Vejle. Tlf. 82 03 08

Raadhustorvet, Vejle
Tlf. *82 37 11

Poul
HENRIKSEN

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle. Tlf. 82 03 60
Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon *82 81 33

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Carl Pedersen & Søn

Slagter & Fedevarer Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 82 47 22

Frugtcentralen

Vejle - Tlf. 82 09 26 - 82 11 26
*Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost*
R. Hansen

Frugtkældereren

Ny Østergade 3, Næstved
Tlf. 72 11 23

K. Blum Hansen

Boghandel
Næstved
Telefon 72 25 25

Tonny Vergmann

Blikkenslagermester
aut. vand- og gasmester
Dehnsvej 1, Næstved
tlf. 72 66 51

N. Juel Pedersen A/S

Glarimestre
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
*Leverandør til katolske
institutioner*

Næstved Diskontobank A/S

Hovedkontor: Axeltorv 4
Tlf. 72 15 00

Søndre afd.: Sct. Jørgens Park 66
Tlf. 72 55 44

Nordre afd.: Ringstedgade 157
Tlf. 72 56 55

Østre afd.: Hvedevænget 86
Tlf. 72 58 40

Emille Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.

Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

☆

Roman Kusier

Murermester
Stationsvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

H. P. Wolff

Blikkenslager
Grønnegade 5, Horsens
Tlf. 62 54 78 og 62 65 29

Carl Bæk & Søn

El. Fagmanden
Vesterg. 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
Lys - kraft - oliefyrt
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsolier
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
Amaliegade 16 A . Horsens
Tlf. 62 19 20

E B M
ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Christian W. Valther

HORSENS

S. Steffensen & Søn

Tømrermestre
Nylandsallé 26, Horsens
Tlf. 62 36 70

København

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

Tak fra ærkebiskoppen af Kampala stilet til Msgr. Ballin, Caritas

Kære monsignore

Det er mig en glæde at skrive dette brev for at takke Dem hjerteligt for den store gave, De har sendt til mine søstre i Nasambya Hospital til deres sygeplejeskole.

Den 27. juni velsignede jeg grundstenen, og Hans Excellence, den norske ambassadør i Kenya bærede højtideligheden med sin nærværelse.

To ministre for Ugandas regering kom også til stede samt mange andre venner.

Vort missionsarbejde ville ikke være kommet videre, havde det ikke været for Deres store generøsitet.

Mit ærkebispedømme er på over en halv million katolikker. Befolkningstallet i Uganda er mere end 8 millioner, heraf de fleste katolikker, her er 11 biskopper, jeg er den eneste ærkebiskop og er primas. Der er et godt samarbejde indenfor hierarkiet, allerede før det andet Vatikanconcil havde vi startet et samarbejde med de protestantiske biskopper.

Vi har, hvad vi kalder »en fælles kristen rådsforsamling«, jeg er formand, den protestantiske biskop er viceformand. Vi drøfter anliggender af almen interesse med hinanden og

Ærkebiskoppens bolig, Rutaga.

forelægger regeringen vore synspunkter.

Her er religionsfrihed.

For katolikkerne er problemet mangelen på præster, både missionspræster og indfødte. Vi er i stand til selv at uddanne præster, men har måttet ophøre dermed på grund af manglende kapital. Vi har velgørere i flere vestlige lande, og jeg håber vi vil få nogle i Skandinavien.

Et andet stort problem for mig er messes stipendier til mine præster. Menigheden her er oplært til at bede om messer i deres intentioner, men det er som regel kun i begyndelsen, og de sløjer hurtigt af. For de fleste messer, der læses her, kommer stipendierne fra de kristne lande i Europa og fra Canada og USA.

Endnu en gang tak for Deres store hjælp. Jeg beder Dem overbringe min oprigtige og dybtføjte tak og påskønnelse til alle, der har støttet denne sag. Jeg vil huske Dem i mine bønner og vil bede Gud velsigne Deres store og gode arbejde.

Deres i Christus meget hengivne
+ Emmanuel K. Nsubuga,
Ærkebiskop af Kampala, Uganda.

Ved pater Horns død

Pater Franz Horn M.I.

Søndag morgen den 30. juni 1968 døde pater superior Horn. Den afdøde har gennem mange år været forstander for kamillianernes ordenshus i Aalborg. Desuden stod han gennem mange år for forvaltningen af Kamillianerklinikken i Aalborg.

Pater Franz Horn var født den 26. februar 1904 i Köln-Nippes, Tyskland. I 1924 trådte den afdøde ind i kamillianerordenen. Efter teologistudierne blev han præsteviet i 1931. Den afdøde virkede først som lærer i Vaals, Holland, og i Neuss, Tyskland. I 1937 kom pater Horn til Wien, hvor han især virkede som præst på de store sygehuse i byen, som var en af kamillianernes hovedopgaver i Østrigs hovedstad. I 1939 kom pater Horn til Aalborg, hvor han udfoldede en velsignelsesrig virksomhed. Han var bl. a. aktiv ved oprettelsen af den nu nedlagte Sct. Thøgers trop under Det danske Spejderkorps og deltog i flere lejre. – Bekendt blev pater Horn også som den der tog initiativet til aktionen »Påskelyset«, hvis overskud blev brugt til at udbrede katolsk litteratur i de nordiske lande. – Fra 1941-1962 var pater Horn ved siden af sit arbejde i Aalborg også sjælesørger for katolikkerne i Viborg og omegn. – Da den nye katolske kirke i Frederikshavn blev bygget i 1966-67, var den afdøde for pater Bender, som er præst for katolikkerne i Frederikshavn, en uvurderlig hjælper.

Sygdom tvang p. Horn til en kur i Tyskland, hvorfra han vendte tilsyneladende styrket tilbage. Des mere overraskende kom hans pludselige død for alle, der kendte ham. Nordjylland har ved pater Horns død lidt et smerteligt tab. Med sit fromme og åbne væsen var han afholdt alle steder, hvor han virkede.

J. S.

Stryger KA og UKA "katolsk"?

Katolsk Arbejderaktion og Unge Katolske Arbejdere er for tiden præget af en principdiskussion, der kan have til følge, at bevægelserne tager navneforandring til Kristen Arbejderaktion og Unge kristne Arbejdere, fremgår det af foreningernes fællesorgan »Labora«s juninummer. Spørgsmålet er blevet uddybet af forfatterinden Lis Thorbjørnsen i en kronik i »Kristeligt Dagblad«.

På en generalforsamling i maj drøftedes et forslag til principprogram for UKA og KA.

»Katolsk Arbejderaktion og Unge Katolske Arbejdere er et apostolat, der udøves af kristne arbejdere på arbejdspladsen og i arbejdermiljøet. Når be-

vægelsen kalder sig **katolsk**, betyder det, at vi i overensstemmelse med vor samvittighed vedkender os vort tilhørsforhold til den universelle kirke, der forkynder evangeliet, med paven og biskopperne som øverste læremyndighed i **trosanliggender** på apostlenes grundlag.« hedder det i principforslaget.

Under generalforsamlingens diskussion afsløredes det hurtigt, at der var dybtgående uenighed om hvad ordet »katolsk« stod for. Nogle tilstedeværende følte læremyndigheden som en anstødssten, de ikke kunne acceptere, og en hindring for økumenisk arbejde inden for bevægelsen. De ønskede or-

Fortsattes side 21

Bistrup Olie & Kul

Vasevej 70
Birkerød. Tlf. 81 35 70
Alt i brændselsolier

Glarvester**POUL V. JOOST**

Slotsgade 7, København N
Telefon 39 79 77
Stort udvalg i fotografirammer

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. 55 57 80.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

P. Juul & Co. A/S

Bygmestre

Bistrupvej 93
Birkerød Tlf. 81 06 72
Alt bygningsarbejde samt
reparationer udføres

Ove Juel-Christensen

Tlf. 29 55 88
Kaffe og kolonial en gros

Vejle Mineralvandsfabrik**A/S P. C. NIELSEN**

Telefon *82 81 33

Herretøj og lingeri
prima kvalitet

Bøgns Herremagasin

Kongensgade 5, Odense
Tlf. 12 41 02

Gardiner
Manufaktur
Hvidevarer
Sengeudstyr

Textil-Varehuset

Slotsgade 17, København N
Tlf. (01) 35 05 01

Leverandør af skolekjoler

Mogens Larsen

El. Installatør

Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Benzon's

Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01

Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Bilkkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

**MARIUS
MP
PETERSEN**

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

KSK

Aktielselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvvej 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Tandlæge

P. Lomholt Maack har åbnet prak-
sis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Flint arbejde — Trla 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Brødr. Zøllner

Nørrebrogade 174
København N

Telefon Taga 50

Kød og flæsk

J. Qvist Jensen

Slagtermester

Vesterbrogade 107 C
København V

Tlf. Eva 3767

Kød, flæsk, pålæg

En gros og en detail

Fortsat fra side 19

det katolsk forstået på samme måde, som når Kirkernes Verdensråd taler om kirkens katolicitet. Da det var umuligt at opnå enighed, afbrød man mødet og genindkaldte generalforsamlingen en uge senere. Heller ikke ved denne lejlighed kunne der opnås enighed. Som en naturlig konsekvens var det blevet foreslået, at man tog navneforandring til Kristen Arbejderaktion, men også dette mødte stærk modstand. Man besluttede derfor, at der påny skulle indkaldes til generalforsamling i efteråret.

Det var Katolsk Arbejderaktions sekretær, fru Oda Andersen, der havde foreslået navneændringen. Ikke fordi hun selv var tilhænger af en sådan navneændring, men fordi hun ønskede problemet klart frem.

En folkekirkepræst, Bent Sørensen, opfordrer i juni-nummeret af »Labora« indtrængende Katolsk Arbejderaktion til at forblive katolsk. Det ville være til skade både for folkekirken og den katolske kirke, hvis en så særpræget bevægelse ikke bekendte kulør. Både bevægelsen og kirkerne vil være bedst tjent med, at KA lever i et måske livs langt hundeslagsmål med sin egen kirke. Det ville holde kirken vågen og inspirere ligesindede i andre kirker til at tænke over tingene og måske gøre ligesådan, hedder det bl. a. i pastor Bent Sørensens indlæg.

Det samme synspunkt giver Lis Thorbjørnsen udtryk for i sin kronik. Det er misforstået økumeni at udslette sig selv for at nærme sig den anden part, skriver hun. I slutningen af kronikken i »Kristeligt Dagblad« hedder det, at det er »ganske ligegyldigt, at kristne ikke er fuldt enige om alle enkeltheder af den kristne tro. Det vigtige er, at kristne handler kristent.«

PAMPLONA – NC NEWS SERVICE

Ærkebiskop Enrique Delgado y Gomez af Pamplona har forbudt sine mere end 1.500 præster at være med i arbejderpræsternes bevægelse.

Denne indgriben fra hans side fremskyndedes ved at 3 præster tog erhvervsarbejde uden først at rådføre sig med ham.

Ca. 100 præster i Spanien arbejder nu på fabrikker eller i andre virksomheder.

I det hyrdebrev, hvori ærkebiskoppen udstedte sit forbud, hedder det, at opfyldelsen af de pastorale forpligtelser er i stand til at beslaglægge på den tid, en præst har til rådighed.

Fransk diskussion om nadverfællesskab

KUB – PRIVAT

Lederen af Institutet for økumeniske Studier, Paris, dominikaneren M. J. le Guillou, har i det moderate franske katolske blad »La Croix« offentliggjort nogle betragtninger om nadverfællesskab.

Indlægget indgår i en længere debat i den franske presse i anledning af, at 61 katolikker og protestanter holdt en fælles nadvergudstjeneste i en privatlejlighed. Både gejstlige og lægfolk deltog, og i et brev underskrevet af samtlige deltagere og stilet til både Paris' katolske ærkebiskop Marty og til præsidenten for sammenslutningen af Frankrigs reformerte kirker, pastor Westphal, begrundede de deres synspunkter. Det var deres fælles deltagelse i arbejdernes og studenternes kamp for friheden, der havde affødt ønsket om en fælles fejring af pinsefesten.

I en offentlig erklæring tog ærkebiskop Marty afstand fra den handling, de deltagende katolikker havde foretaget. Deltagerne svarede offentligt – denne gang støttet af flere af Frankrigs førende teologer. Den nye erklæ-

ring havde 140 katolske og protestantiske underskrivere.

I sit indlæg i debatten skriver le Guillou bl. a. at han ikke kan godkende nadverfællesskab mellem kirker, der forbliver adskilte – ikke kun på grund af kirkeretslige ordninger, som kan forandres, men fordi disse ordninger er udtryk for en mere fundamental lov, som er indskrevet i menneskets hjerte. Dominikaneren henviser i øvrigt til, at også den reformerte pastor J. Bosc, den ortodokse pater Melie og broder Pierre-Yves Emery fra det reformerte kloster i Taizé – alle ligesom le Guillou selv tilknyttet instituttet for økumeniske studier – har sagt et bestemt nej til nadverfællesskab.

»Vi er overbevist om, at vigtige undersøgelser fortsat bør gøres på dette område. De bør foregå i åndelig klarsynethed og i kærlighedens sandhed og ikke under pres og forvirring. Det gælder for os om at genfinde den dybere betydning af eukaristiens mysterium,« hedder det i le Guillous teologiske betragtninger.

NYT MED småt

★ Blandt de studenter, som blev arresteret den 3. maj i Paris, var formanden for de katolske Sorbonnestudenters »Centre Richelieu«, Jean Clément. Han havde intet med demonstrationerne at gøre, men kom for at hente sangbøger til Chartres-valfarten den følgende dag. Men han havde ganske vist rigeligt med skæg.

★ I Lyon havde en gruppe katolske studenter fået lov til at låne et lokale ved domkirken for på et møde at fortælle andre katolikker om deres oplevelser under de dramatiske dage. Katolske højreekstremister spærrede vejen for dem til lokalet. Alle fik så lov til at benytte selve kirken, og her rettede ekstremisterne to timer igennem bebrejdelser mod præsteskabets for dets støtte til »progressister«. Disse prøvede forgæves at komme til orde. Også i reformerte kirker er noget lignende hændt.

★ Mens man i Rom bibeholder de gejstlige æræstitler, har de belgiske biskopper beslutsomt afskaffet dem i deres land. Det gælder lige fra »éminence« og »excellence« og ned efter. Ingen honorære ærskanniker udnævnes mere.

★ En kongres med 2700 deltagere fandt Palmesøndag sted i Lausanne om »historiens kristne betydning«, arrangeret af »Det internationale kontor for kulturaktion og borgerlig skoling på grundlag af naturen og kristen ret«. Det var ikke blide ord, der faldt om revolutionen og flirten med kirkens fjender. Kongressen modtog et opmuntrende brev fra kardinal Ottaviani.

★ Ydre mission i krise: hvert år er der 60 millioner flere ikke-kristne, som evangeliet

skulle forkyndes for. Hertil disponerer kirken i dag over 25.000 missionsnærer.

★ En af de nye tyske diakoner døbte dagen efter sin diakonvielse sit eget nyfødte barn, det ottende.

★ En noget uheldigt formuleret protest eller kritik behøver slet ikke at være ubegrundet eller uberegtiget. En udfordrende og irriterende holdning kan udmærket godt bunde i et rigtigt ræsonnement, skriver pater Arne Gørrisma i St. Olav.

★ Kirkernes Verdensråds generalforsamling i Uppsala havde katolske observatører, og der bedes for den i hele den katolske verden. Dominikanerinderne i Røglebäck i Sverige gjorde det på en særlig konkret måde: de flyttede til Uppsala under mødet og ville under dette frembære deres forbøn på stedet. Ideen er hentet fra det protestantiske kloster i Taizé i Frankrig, der under Vatikankonciliet flyttede til Rom med hele kommunitetet.

★ Den katolske forfatter Morris West fortæller i St. Olav om sin samtale med en »from og lærd« ærkebiskop, der betegnede de nuværende love om ægteskabers annullering og deres håndhævelse som en af de »største skandaler i dagens kirke«. »Jeg kan ikke fortælle Dem, hvor mange af min hjord som er i vanskeligheder, fordi de efter samvittighedens lov skulle have ret til annullering. Denne bliver ofte først indrømmet efter mange års procedure.«

★ Har Børge Mannovs humoristiske sider her i bladet for nogen tid siden nået at smilte ude i verden? Eller har man også der blandt katolikker et behov for lidt uhøjtideligt krydderi? I hvert fald lancerer det kendte tidskrift »Informations Catholiques Internationales« nu en side med humor, tekst og tegninger. Det låner en del fra katolske blade i England, Holland og USA.

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
tlf. 12 27 75

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
Skjold
Amaliegade 27
1256 København K.
Telefon (01) 15 15 11
Telegramadresse: Forskjold

KIØBENHAVNS
AKTIESELSKABET
KKB
HANDELSBANK
1873

HANDELSBANKEN
- altid med i billedet

ERIK ANDERSEN
Gl. Kongevej 138 A,
1850 København V
Telefon (01) 31 04 11

★

PAPIR EN GROS
TRYKSAGER
KONTORARTIKLER
PROTOKOLLER
PLASTIC
KONVOLUTTER

**OASE
KAFFE**

Lev. til de katolske institutioner

MEJERIET Vestecbo
Århus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4. lin.)

Skal De flytte?

AMAGER
SPLITTEFORRETNING

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

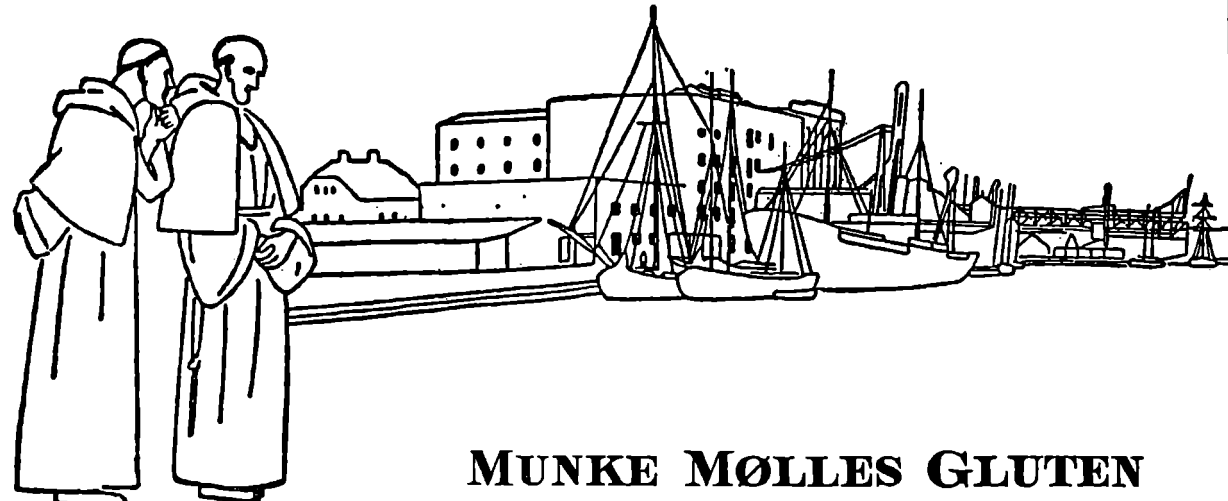

BLOCH's BOG CLEARING
K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger

KØDHALLE
Robert Hansen
1. kl. kød, flæsk og pålæg
Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

MUNKE MØLLES GLUTEN

LITURGISK KØBENDER

- SØNDAG den 28.: 8. efter pinse (grøn, s. 680).
- MANDAG den 29.: Olav, martyr, konge af Norge (rød, s. 1021).
- TIRSDAG den 30.: Søndagens messe (grøn, s. 680) eller Abdon og Sennen, martyrer (rød, s. 1021).
- ONSDAG den 31.: Ignatius af Loyola, bekender, stifter af jesuiterordenen (hvid, s. 1022).
- TORSdag den 1.: Søndagens messe (grøn, s. 680) eller De makkabæriske brødre, martyrer (rød).
- FREDAG den 2.: Alfons Maria Li-guori, biskop, bekender og kirke-lærer, stifter af redemptoristorde-nen, (hvid, s. 1026) eller Stefan I, pave og martyr (rød, s. [8]).
- LØRDAG den 3.: Gudsmoders lørdagsmesse (hvid, s. [90]).
- SØNDAG den 4.: 9. efter pinse (grøn, s. 684).
- MANDAG den 5.: Maria i sne (hvid, s. 1030).
- TIRSDAG den 6.: *Vor Herres Jesu Kristi forklarelse* (hvid, s. 1030).
- ONSDAG den 7.: Cajetan, bekender og præst (hvid, s. 1033) eller Do-nat, biskop og martyr (rød).
- TORSdag den 8.: Johannes Maria Vianney, bekender og præst (hvid) eller Cyriacus, Largus og Smarag-dus, martyrer (rød, s. 1034).
- FREDAG den 9.: Vigilie til Lauren-tius, (violet, s. 1036) eller Roma-nus, martyr (rød, s. [15]).
- Lørdag den 10.: Laurentius, martyr (rød, s. 1038).
- SØNDAG den 11.: 10. efter pinse (grøn, s. 687).

Bytte af prædikanter

Den tyske stiftssynode for Hildesheim stift har ifølge Kristeligt Dagblad holdt møde fornylig under biskoppens ledelse. Blandt de forslag, der blev behandlet på mødet, var der et om, at katolske og evangeliske præster i stiftet gensidigt skulle kunne prædike i hinandens kirker.

Af de 220 stiftsrepræsentanter stemte 164 for forslaget. Senere har det evangeliske landskirkeråds leder, dr. Kurt Schmidt Clausen, erklæret, at den tyske evangeliske kirke uden indskrænkning billiger og antager dette forslag. B.H.

NYT FRA HERTUG KNUDS DIVISION

Efter knap 2 års virksomhed fratræder Bent Noval nu stillingen som divisionschef.

Ifølge korpsets vedtægter skal divisionschefer vælges af førerne mindst hvert andet år.

Det kan derfor ventes, at de ansvarshavende førere om kort tid samles for at drøfte de foreliggende muligheder.

Katolsk selvkritik — et spejl for os?

I tidsskriftet »Kirkeligt Centrum« nr. 3 - 1968 bringes et afsnit af Gunnel Vallquists anmeldelse i »Arzbok for kristen humanism« af en oversættelse af en bog, hvor engelske katolikker kritiserer deres egen kirke.

I tidsskriftet står der bl.a.: »Gunnel Vallquist fremhæver de katolske mystikere som vidner om, at åndens frihed byrder sig vej midt i alt, hvad der snævrer. Ellers er hun tilbøjelig til at mene, at Paulus' budskab først genopdagedes af Luther og i den katolske kirke fik officiel plads gennem det andet Vatikankoncil. Men de protestantiske kirker får også et ord med på vejen:

»Den protestantiske kristenheds tendenser til tilbagefald i lovrælgion, puritanisme og fremfor alt bogstavtrældom viser tydeligt, at den evangeliske frihed let kan gå tabt på ny.«

Det danske sprog i gudstjenesten

Pastor Birgitte Berg har i »Kirkeligt Centrum« nr. 3 - 1968 skrevet en højest aktuell artikel »Hvornår bliver dansk sprog indført ved vores søndagsgudstjeneste?«

Heri fremsætter hun den opfattelse, at en af grundene til, at kirkegang er så dræbende for dem, der ikke er vant til den, er, »at gudstjenesten fra sit første til sit sidste ord betjener sig af et sprog, som ingen af os taler uden for kirkegården, og heller ingen lærer at forstå hverken i skolen eller i nogen særlig grad i konfirmandstuen.« — »Vores gudstjeneste er sprogligt en utidig forenings- og klike-dannelse, hvor vi på forhånd afskærer de fleste af kirkebedes kristne ved simpelthen ikke at tale dansk.«

Pastor Birgitte Berg nævner en række eksempler. »Indgangsbeden taler om en træstermand — hvad er det for noget? Det nye ritualforslag har følt træstermanden lidt pinlig og gjort ham til en træster. Det ved ethvert barn da hvad er: en slags sutteklud til at falde i søvn med. — »Oplad mit hjerte.« Oplade betyder på dansk noget med et batteri, der skal have mere strøm. I kirken skal det betyde »at lukke op.«

Der er også en række ord og sætninger, som man kun hører i kirken, og som altså er aldeles ukendte uden for gudstjenesten, »undtagen for studerende ved universitetet, der beskæftiger sig med gammelt dansk.« — »Her og hisset foreslog konfirmander, at det betød i kirken og derhjemme.« Der nævnes også ord som »disse mine ord«, »disse dine gaver«, vi »ihukommer« osv.

Et udvalg inden for folkekirken er nu nedsat til at behandle disse ting. Herom skriver pastor Birgitte Berg: »Man nedsætter et udvalg, men søger for, at de folk, der skal foreslå dansk tale i kirken, har arbejdet i denne i mindst 20 år og derfor umuligt kan se mere, hvor det danske sprog holder op, og hvor det kirkelige volapyk begynder.«

På »Dansk Tidsgærd«s sommerkoncert i Løgumkloster sidste år gjorde domorganist, dr. Mogens Wøldike forskellige bemærkninger angående sproget, men set ud fra et andet synspunkt. Her var der tale om den danske oversættelse af Davids salmer. Ikke blot ønskede han en bedre oversættelse, men, og det understregede han særlig stærkt, sproget skulle være rytmisk og dermed mere sangbart.

Alt dette har i højeste grad bud til de danske katolikker, der jo først nu er ved at få danske tekster til gudstjenesten. I den af biskoppen nedsatte liturgikommission, der begyndte sit arbejde i 1964, er der oprettet forskellige udvalg såsom tekst- og musikudvalg. For nylig har også synoden oprettet en kommission til behandling af »kirkens bønsliv«, som liturgien også kommer ind under. For-

håbentlig kan der skabes et frugtbart samarbejde mellem disse udvalg, men her skal blot peges på det formålstjenlige i at kontakte folkekirkenes udvalg. Der har man ganske givet en række sprogligt til rådighed, mens vi kan bringe et traditionspræget indslag.

I denne forbindelse skal det nævnes, at man i Tyskland ved et snævert samarbejde er nået frem til en fælles formulering af »Fader vor«, også med tilføjelsen »Thi dit er riget...« Ganske vist bruger katolikkerne kun denne tilføjelse ved økumeniske gudstjenester, hvilket let kan bringe forvirring. Men det er en anden historie.

B. Husson

TAK

Frøken Ellen Andersen, Slagelse, har bedt Ugebladet viderebringe en hjerterelig tak til kendte og ukendte, der har vist hende venlighed i anledning af hendes søster, frøken Ulla Andersens pludselige død.

✱

MESSE PÅ LATIN

Redaktionen får jævnligt henvendelse fra læsere, der efterlyser en samlet oversigt over faste tider for latinsk messe landet over. Uden at tage stilling til spørgsmålet om betimeligheden af at bibeholde fast latinsk messe i en tid, hvor glæden over messe på modersmålet vokser mere og mere, skal vi meddele, at vi naturligvis gerne yder læsere, som ønsker en oversigt af nævnte art, en sådan service. Sogne, som ønsker faste tider med latinsk messe offentliggjort i Ugebladet bedes sende os en kortfattet meddelelse inden 15. august.

Bekendtskab søges

af enkemand, 49 år i fast stilling med katolsk dame i passende alder — event. ægteskab.

Billet mrkt. J. 26 til bladets annoncerekspektion.
Hauchsvej 8, København V.

Pensionister modtages

fra nær og fjern på Sct. Maria Hospital, Svendborg, der nu er nedlagt og ombygget til et alders- og plejehjem.

Tlf. (09) 21 10 64
Maria Søstrene,
Havnegade 3,
5700 Svendborg.

SOCIAL RÅDGIVNING

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A o.g., hver tirsdag fra kl. 19-21.

Telefon Pala. 2323.
Derudover holdes Katolske Menighedsplejers kontor lukket i tiden fra den 1. juli til 15. august.

Retræte for mænd

Den årlige retræte for mænd på Dalum Kloster afholdes i år fra 2. til 6. sept., under ledelse af pater Irenæus Cappelen O.M.F.
Tilmeldelse bedes fremsendt snarest til:

C. B. Rasmussen
Høyrupe alle 3
2900 Højrup

eller

S. König-Petersen
Ranunkelvej 5
2820 Gentofte

Filmkommentar til Uppsala

Tantefilm på en ny måde ■ Flere slags varme

Jeg er stadig nysgerrig

Mere tilfældigt end tilsigtet, men dog meget aktuelt havde anden halvdel af duoen »Jeg er nysgerrig«, »Jeg er stadig nysgerrig« premiere i København dagen efter Uppsalamødets afslutning. »Jeg er stadig nysgerrig« tager bl.a. religion og statskirkelighed op til drøftelse, og man lytter andægtigt til Lenas ord om, at katolicismen ikke interesserer sig »en skid for den sociale udvikling«. (Ja, undskyld, men det siger hun altså). Om De nu hører det grimme ord for Deres egen eller andres gaben skal være usagt, men sikkert er det, at denne film gør det mere klart, at instruktøren Vilgot Sjömans ønske om at provokere overgår hans evne eller vilje til at frigøre sig fra et eget reaktionært og traditionelt-banalt syn på de ikke få bestanddele af velfærdssamfundet, som han er ude efter — hvad enten det nu drejer sig om højreorienterede, liberale, lyserøde eller venstreorienterede. Ud over den digre Lena får kun nogle få piger her i blandt en provinsssangerinde og den dansk-norske Hanne Sandemose lov til at vise et sympatisk ansigt. Vel er der ikke meget ved os, men Sjöman hjælper os i hvert fald heller ikke til at blive bedre. (Gefion Film).

Tak Tante

Et i al sin frisindede oprørstrang tilsvarende reaktionært og banalt syn indeholder den italienske »Tak tante«. Filmen er, hvad det erotiske liv på spindesiden angår, lige så åbenhjertig som Bergmans »Stilheden«, og så kan man jo selv drage sine moralteologiske slutninger, idet man tager i betragtning, at det er en film, der er lavet syd for alperne. Men hvad det reaktionære angår, så ligger dette efter min mening først og fremmest i, at filmens unge oprører fremstilles som en pervers dagdriver. Offer for det borgerlige samfunds tomme liv, bevares, træt af dets fraser, bevares, træt af de såkaldte revolutionæres fraser, bevares, men det er dog en sølle samfundskritiker, der lænker sig selv til en rullestol og kun kan øjne forløsning i sin egen udslettelse. Instruktøren **Salvatore Samperi** har aflagt iagttagelsessevne og menneskekundskab og evne til at omsætte det i film og som psykologisk gyser har »Tak tante« en kildrende nærgående, men nærmere betragtet er filmen netop så tom, som den verden den vender sig imod. Selv om en og

anden måske godt kunne misunde filmens unge mand en tante som **Lisa Gastoni**. (Galla Film).

Planlagt mord

er en science fiction kriminalfilm, der ikke fik særlig lang levetid på premiereteatret. For så vidt er den ret spændende, men man skal ikke tænke for meget over ideen bag fremtidsvisionen, for det tåler den ikke.

(Metro-Goldwyn-Mayer).

Den hårde kerne

er en ikke alt for snedigt udregnet, men ikke desto mindre ret underholdende kriminalfilm. Den har det plus, at den ikke tager sig selv alt for alvorligt. Der må også lidt ekstra krydderi til for at man kan holde den pigenedlæggende og øretævesmækkende detektiv i **Kirk Douglas'** skikkelse ud. Heldigvis er helten i kompagniskab med alle tiders sagfører, **Elli Wallach**, der klarer alt med sit tørre sydstatslune og små anekdoter og lignelser. Ellers er det filmens pige, der skaber intrigen. Hun står anklaget for at have myrdet sin rige mand, og det er ekskriminalbetjenten Kirk og advokaten Elli, der skal rage kastanjerne ud af ilden for hende. Hun spilles af en køn og intetsigende **Sylva Koscina**. (Universal-ASA).

The Sound of Music

Trods al den sengevarme, de fire ovennævnte film udmærker sig ved — et tegn på at anstændighedsligaerne efter et sejt liv er ved at strække våben — er det dog fortsat hjertevarmen, der holdet det store publikum fangen. Direktør **August Andersens** klare musical-linje på 3 Falke Bio på Frederiksberg er et godt bevis herpå. Og man må være en kold fisk, hvis man ikke kan glæde sig over de dejlige melodier, familien Trapps solstrålehistorie, de prægtige billeder fra Salzburg for ikke at tale om den pompøse brudescene i »The Sound of Music«. Der er ved at være tradition for, at en god familie- eller selskabsaften indledes i 3 Falke Bio i Falkonercentret, og da vi godt kunne trænge til lidt udeliv her på bjerget, kan vi kun give vor varmeste støtte til denne tradition.

(20th Century Fox).

HK

Pave Pauls rundskrivelse om fødselsbe- grænsning

Min tungeste beslutning,
siger paven.

katolsk 9. AUGUST 1968 116. ÅRGANG uge blad

31 32

Efterdønninger fra Victorianismen

Forsyternes gudsbegreb som det fremtræder i det store romanværk som englænderne har filmet for tv.

Side 14-15

Overvejelser
i en
skæbnestime

Czekisk biskop har skrevet kronikken

Side 8-9

Dagligt liv i Uppsala

Pater V. Duclos
fortæller om sine
indtryk fra det
store møde i den
svenske by.

Side 6-7

”Vi vil respekteres på vor arbejdsplads!”

Skal arbejdere skilte med ordet katolsk?

Side 5

"De kærester af vore sønner"

Pavens budskab til præsterne

VATIKANET – NC NEWS SERVICE

Pave Paul har rettet et personligt opmuntrende budskab til præsterne, de »kærester af vore sønner«.

Paven nævner den uro og usikkerhed, der hersker mellem præsterne, og opfordrer dem indtrængende til at uddybe deres tro og skærpe sansen for deres kald.

Paul VI overrakte personlig sit budskab til en halv snes præster som repræsentanter for alle verdens præster.

Den symbolske overrækkelse fandt sted ved slutningen af den koncelebrerede messe på Peterskirkens trappe, hvor man fejrede 5-årsdagen for pavens overtagelse af pontifikatet, 1900-årsdagen for Peters og Pauls martyrium og afslutningen på Troens år.

I sit budskab understreger paven atter præstedømmets særlige karakter, og han fremhæver især fire sider af præsternes kald: dets hellighed, dets apostoliske karakter, dets askese og dets karakter af at stå i fællesskabets tjeneste.

I sin indgående omtale af dette sidste sagde paven: »Præsten er ikke en isoleret person. Han er et medlem af et organisk legeme, af den universelle kirke, af et bispedømme og ganske specielt og i højeste grad af et sogn. Det er hele kirken, der må tilpasses til kirkens nye behov. Efter at koncilet er forbi, er kirken helt igennem forpligtet til denne åndelige og organiske fornyelse.«

Næsten helt i begyndelsen af sit 1800 ord lange budskab sagde pave Paul:

»Foruden de mange præster, der finder glæde og ro i deres embede, og hvis stemme ikke lyder så højt som andres, ved vi, at der findes ikke så få bedrøvelige tilfælde. Blandt en del af præsterne er der uro og usikkerhed med hensyn til deres vilkår i kirken. Mange føler, at de er blevet skubbet til side af den moderne sociale udvikling.

Det er givet, at præsterne ikke har nogen særlig beskyttelse mod virknin-

gerne af den omdannelseskriser, der bringer vor tids verden ud af ligevægt. Ligesom alle deres brødre i troen oplever også de mørke timer på deres færd til Gud. Og desuden lider den ofte forud indtagede måde, hvorpå visse foreteelser i præsternes liv fortolkes og med urette generaliseres.

Vi opfordrer derfor præsterne til at huske på, at enhver kristens – og især enhver præsts – situation altid vil være paradoksal og uforståelig for dem, der ikke har nogen tro. Som følge deraf tvinger den nuværende tingenes tilstand præsten til at uddybe sin tro, til stadig tydeligere at indse, hvem han tilhører, hvilke fuldmagter der er blevet ham til del, og hvilken sendelse han har fået overdraget.«

Paven formanede derefter præsterne til aldrig at drage deres præsteembedes natur i tvivl, »for det er ikke et banalt embede eller en banal tjeneste, der udføres for menigheden i kirken, men en tjeneste, hvor præsten i kraft af præstevielsens sakramente på en ganske særlig måde har del i Kristi præstedømme.«

Paven fortsatte med at »fremhæve visse dimensioner, der er specielle for det katolske præstedømme, og som den første dets karakter af hellighed«.

Præsten »kan udføre handlinger, der overstiger de naturlige evner, fordi han handler 'in persona Christi'.« Men præsten besidder ikke så meget denne gave for sin egen skyld som for andres.

»Det hellige i embedet tager helt sigte på det apostoliske, dvs. på præstens sendelse og tjeneste.

Det er indlysende for alle, at præsten er en mand, der ikke lever for sin egen skyld, men for andres. Han er fællesskabets mand. I dag er dette den side af præstedømmet, man bedst forstår.

Nogle finder i dette et svar på aggressive spørgsmål om, hvorvidt præstedømmet vil overleve i den moderne verden, hvor man endog drager selve præstens eksistensberettigelse i tvivl sammen med den tjeneste, han yder samfundet og specielt menigheden i kirken, som i rigelig grad giver hans præstedømme eksistensberettigelse. Verden behøver ham. Kirken behøver ham.«

Efter at have påvist de krav, der stilles til præsterne i missionerne og fra ungdommens, de syges og arbejdernes side, spurgte paven: »Kan vi herefter overhovedet være i tvivl om, at vi har en plads, en funktion og en mission i den moderne verden?«

Paven fastslog, at det er, fordi præsten er klar over sit kald til at være Kristi redskab i menneskenes tjeneste, at han også bliver klar over en anden side af sin personlighed, nemlig det mystiske og det asketiske.«

Paven omtalte dette som »det inderste punkt i vor personlighed, hvorom alting drejer sig,« og spurgte i forbindelse hermed: »Har vi bevaret vor smag for personlig bøn og betragtning og for breviaret? Og hvordan kan vi håbe på, at vore handlinger får deres fulde virkekraft, hvis vi ikke af en indre kilde, der udspringer af samtalen med Gud, kan hente de særlige kræfter, som han alene kan give os?

Hvor kan vi da finde den primære begrundelse og den tilstrækkelige kraft til det præstelige cølibat om ikke i kærlighedens krav og fylde, den kærlighed, som er udgydt i vore hjerter, der er indviet til fuldstændig at tjene og kun at elske Gud og hans frelsesplan?«

Til sidst talte paven om præsternes medlemskab af kirken, som han indtrængende opfordrede alle præster til at elske overalt. Paven erkendte, at kirken har både fejl og begrænsninger og »måske endda skyld«, men sagde han: »Kun ved at elske den kan vi helbrede den.«

Vigtige udnævnelser blandt kardinalerne

VATIKANET – NC NEWS SERVICE

Pave Paul VI har udnævnt kansleren for den hellige romerske kirke, kardinal Luigi Traklia, præfekten for kongregationen for gejstligheden, kardinal Jean Villot, pro-præfekten for kongregationen for tros læren, kardinal Franjo Seper, og præfekten for kongregationen for den katolske opdragelse til medlemmer af rådet for offentlige anliggender.

Endvidere har paven udnævnt præfekten for kongregationen for de østlige kirker, kardinal Maximilian de Fürstenberg, og kardinalerne Giuseppe Beltramo og Carlo Grano, begge fra den romerske kurie, til medlemmer af kongregationen for biskopperne.

Paven til torskægilde

I en erklæring, Vatikanet for nylig har udsendt, hedder det, at hvis den italienske regering insisterer på at komme med en stor og ublid skattebillet, vil der blive meget mindre penge til velgørenhed og andre samfundsnyttige opgaver.

Hidtil har Vatikanet faktisk været fri for at betale skat af de millioner af kroner, det oppebærer i renter gennem sine pengeanbringelser på det italienske børsmarked. Imidlertid har den nye italienske premierminister, Giovanni Leone, som en gestus over for socialisterne bebudet, at hans regering droppede planerne om at gennemføre en lov, der skulle legalisere Vatikanets skattefrihed.

Lederen af Vatikanets pressetjeneste, msgr. Vallainc, oplæste ved sin ugentlige pressekonference en erklæring, hvori det hævdes, at Vatikanet har krav på skattefrihed. Han mindede regeringen om Vatikanets betydning med hensyn til at trække turister til Italien og om, at dets pengeanbringelser »bidrager til at øge nationalindkomsten«. Desuden sagde msgr. Vallainc, at mange andre lande »altid har taget berettiget hensyn til pavestolens særlige status også på det skattemæssige plan, eftersom dets virksomhed tager sigte på folkenes moralske højnelse og på at lindre mange former for materiel nød blandt de mindrebedrivede«.

L'Osservatore Romano angriber forslaget om, at Vatikanet skal betale skat, som en »ensidig handling«, der er i modstrid med »elementære principper i den internationale lov«. Hvis dette forslag blev vedtaget af parlamentet, ville Vatikanet komme til at betale skatter til et beløb af over 50.000.000 kroner. Af **L'Osservatore Romano**s udtalelser synes det at fremgå, at premierminister Leone ikke har rådført sig med Vatikanet, før han fremsatte sit forslag. Der henvises til en udveksling af noter mellem Vatikanet og den italienske regering i 1963. Under denne noteudveksling havde den daværende finansminister, der tilhørte det kristeligt-demokratiske parti, forsikret Vatikanet om, at det i henhold til konkordatet af 1929 med Italien ikke ville falde ind under en for nylig ved-

taget lov om, at besiddere af værdipapirer skulle betale skat af renterne. Premierminister Leone har over for parlamentet udtalt, at han ikke ville sætte sig op imod de synspunkter, der var fremsat af flertallet i det foregående parlament. Man havde på det møde, der dengang fandt sted, antydning, at man ønskede at gøre en ende på Vatikanets skattefrihed. En kristeligt-demokratisk indsats for at stille sig i vejen for beskatningen blev stemt ned i komiteen og ville også have lidt nederlag i parlamentet, men man nåede aldrig til den afgørende afstemning. De eneste, der sluttede op omkring Vatikanets skattefrihed, var de kristelige demokrater. Udkaste til lovforslaget bidrog til, at den fem år gamle koalition mellem de kristelige demokrater, socialisterne og det lille republikanske parti gik i stykker.

Premierminister Leones tilbagetrækning af den stadig ikke stadfæstede overenskomst med pavestolen, ifølge hvilken Vatikanet skulle være fritaget for at betale skat af sine renteindtægter af italienske børspapirer, blev fremsat, da premierministeren efter ikke engang to uger i embedet stod over for at skulle modtage sit første tillidsvotum. Man betragter tilbagetrækningen som et forsøg på at opnå en hårdt tiltrængt neutral holdning fra partierne til venstre – især socialisterne – og muligvis også fra antiklerikale på højre fløj.

NYT MED småt

★ Den spanske katolske aktions forskellige grene, deriblandt arbejderne UKA, overvejer at opgive deres mandater fra biskopperne. Uden at bryde de organiske forbindelser med biskopperne ønsker især JOC(UKA) og HOAC (KA) mere selvstændighed, og de har udarbejdet nye statutter, som de nu vil forelægge de kirkelige myndigheder. Biskopperne havde i for på egen hånd udarbejdet statutter, som bevægelsen ikke kunne godkende.

★ En sognepræst i Lissabon, fader Alvez, er ved at blive afsat fra sit embede, fordi han har gjort sig til talsmand for mere troskab mod koncilånden og desuden har påtalt rølskrænkelse i Salazars styre. Måske bliver han også arresteret. 120 præster og lægfolk har startet en solidaritetskampagne for ham.

★ I Holland har katolske og protestantiske præster ved et møde i juni beskæftiget sig med de homoseksuelles problem. Der er i Holland en halv million, deraf er 400.000 katolikker eller protestanter. De har aldrig været akcepteret af samfundet, hverken det borgerlige eller det kirkelige.

★ Studenternes utilfredshed med studievilkårene møder man også på katolske universiteter og præsteseminarier. På det ærværdige Gregoriana i Rom har denne utilfredshed givet sig temmelig støjende udtryk. Kardinal Garro-ne er dog ikke chokeret og siger, at i studenternes kritik er der både noget uacceptabelt og noget legitimt, og at et stort ansvar hviler på dem, der burde have indført reformer, men ikke har gjort det.

★ I det forløbne halvår af 1968 har en lang række aggressioner af højreekstremistisk art, de såkaldte »voldsapostle«, fundet sted imod katolske personer og institutioner i Barcelona: ildspåstøvelser af »Casal de Montserrat«, hærværk mod det katolske kvindecenter under et foredrag af padre Evelyn, forstyrrelse af jesuiternes »Forum Vergès«, Molotov-cocktails mod spejderlokaler hos kapucinerne i Sarria, i hvis boghandel der to gange er foretaget ødelæggelser ... denne liste, som tidsskriftet »Cuadernos para el dialogo« bringer, er endnu navn modstandere af Vatikankoncillets iværksættelse. Nu har Barcelonas guvernør omsider lovet at gribe ind.

★ Når USA har beat-messer og hippie-messer, må Spanien naturligvis have flamenco-messer. En sådan fandt sted i juli i Sevillas San Pablo kirke i nærvær af kirkelige og borgerlige autoriteter samt en stor mængde troende. Tre af Andalusiens bedste flamenco-sangere (men ikke sangerinder) samt en guitarist medvirkede. Flamenco'ens forskellige stilarter fandt anvendelse, således af Kyrie udførtes i »Malaguena«, Gloria i »Corrido«, Credo i »Peteneras« osv.

★ Den hollandske katekismus, som tidligere er udkommet på engelsk og tysk, er nu også udsendt på fransk under titlen »en introduction til den katolske tro« (Une introduction à la foi catholique). Forlaget Centurion, som havde udgivelsesretten, har afstået den til en ny forening »Idoc-France«, og forlaget Privat distribuerer bogen sammen med et lille skrift, hvor p. Ehlinger gør rede for debatten omkring bogen og bl.a. bringer de reviderede oversættelser, som hollænderne har foreslået i 1967. De franske biskopper har imidlertid skarpt misbilliget denne »forhastede udgivelse« af et arbejde, som ellers er fremragende.

★ I den amerikanske by Atlanta skal der i 1969 afholdes et økumenisk møde for kristne redaktører omfattende katolikker, protestanter og ortodokse. Det protestantiske »Associated Church Press« arbejder stadig mere intimt sammen med »Catholic Press Association«. Et endnu bredere økumenisk pressemøde er planlagt til 1970 i Chicago.

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:
Bernard Eric Jensen (litteratur),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionsudvalg:
Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg.

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre fortages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Reaktioner på Pave Pauls »Credo«

Den franske filosof Jacques Maritain har i et brev til L'Osservatore Romano erklæret, at det Gudsfolkets credo, som paven den 30. juni forkyndte som afslutning på troens år »vil trøste mange forurrogede sjæle. Og hvad denne stakkels filosof angår, som mere end nogen sinde føler sin egen intethed, takker han af hele sit hjerte Vor Herre og hans velsignede stedfortræder.«

Jacques Maritains brev var et af de mange, bladet bragte for at vise, hvor godt højståen-
de katolikker havde taget imod pavens tros-
bekendelse og hans budskab til præsterne.
Flere hollandske blade har derimod kritise-
ret trosbekendelsen.

De Volkskrant siger, at paven i den simp-
pelt hen ord til andet har gentaget, hvad der
er blevet prædikeret i århundreder, »som om
hverken verden eller menneskene i mellem-
tiden havde forandret sig«.

I en leder i De Nieuwe Linie hedder det,
at der muligvis er en hel del biskopper, der
er glade for, at paven på den måde i detal-
jer har gjort rede for tingene, men at mange
af de katolikker, der tænker over den slags
ting, »for størstedelens vedkommende tænker
forskelligt fra paven«.

Dr. Lukas Vischer kommenterer

Efter at have gjort opmærksom på, at pavens
budskab er rettet til katolikkerne og ikke har
nogen direkte forbindelse med Kirkernes Ver-
densråds generalforsamling i Uppsala, er for-
manden for Faith and Order, dr. Lukas Vi-
scher, som også er medlem af den blandede
kommission af lutherske og katolske teolo-
ger, der for nylig er blevet nedsat, ifølge det
franske blad »Le Monde« fremkommet med
følgende kommentarer til credo'et.

»1) Der er ikke noget overraskende i, at
paven minder sin kirke om den romersk-ka-
tolske kirkes traditionelle lære. Han er ved
andre lejligheder fremkommet med lignende
påmindelser. Man må lægge mærke til, at der
i budskabet ikke forkyndes et dogme i egent-
lig forstand. Det lader døren åben for yder-
ligere diskussioner.

2) Pavens credo er en kommentar til den
nikæanske trosbekendelse. Denne trosbeken-
delse er blevet antaget af det store flertal af
kirkerne, og det er ganske naturligt, at man-
ge af sætningerne i budskabet kan accepteres
også af de øvrige kristne. Det er imid-
lertid uheldigt, at de opfattelser, der er spe-
cielle for den romersk-katolske kirke anbrin-
ges på samme plan som den trosbekendelse,
der er accepteret af alle kristne.

3) Efter erklæringen om kollegialiteten på
det andet Vatikankoncil kommer det som en
overraskelse, at paven fremsætter et budskab
af så stor vigtighed, uden at bispekollegiet
er med i det.

4) Paven anerkender, at der uden for Kristi
kirkes synlige legeme findes elementer af
sandhed og helliggørelse, som hører kirken
til, og udtaler håbet om, at de kristne, som
endnu ikke er i fuldt fællesskab med den
ene og eneste kirke, en dag må blive gen-
forenet til én hjord med kun én hyrde. Gan-
ske vist deler alle kristne håbet om en en-
hed omkring den eneste hyrde, Jesus Kri-
stus. Det er derfor, de mødes for at tale og
arbejde sammen. Den overbevisning, der har
inspireret pavens erklæring, bør absolut be-
trages med respekt af de ikke-katolske krist-
ne. Men samtidig må man sige, at de ikke
kan dele den.

5) Kommentaren er blevet fremsat i den
hensigt at svare på vor tids åndelige situa-
tion. Man kan spørge sig selv, om det virke-
lig er lykkedes paven at realisere denne hen-
sigt. Mange af tidens store problemer optræ-
der ikke i kommentaren. Den modtagelse,
trosbekendelsen får i den romersk-katolske
kirke, vil vise, i hvilken grad den har formået
at formidle vor Frelsers, Jesu Krist evange-
lium. Det er den samme opgave, Kirkernes
Verdensråds generalforsamling har foresat sig

at løse. Deres hverv er i fællesskab at opfyl-
de deres fælles kald til den ene Guds, Fa-
derens, Sønnens og Helligåndens, ære.«

Kristeligt Dagblad

Også vort hjemlige »Kristeligt Dagblad« er
kritisk. I en ledende artikel hedder det bl.a.:

Selvfølgelig fastholdes ikke i gammeldags
tolkning sætningen om, at der uden for kir-
ken, altså romerkirken, ikke er frelse. Det
anerkendes, at der er kristne også i andre
samfund. Men vi får naturligvis at vide, at
disse kristne lever af åndelige goder, der
egentlig tilhører romerkirken, og håbet ud-
tales, at de engang vil blive »genforenet(!)
med den ene kirke til én hjord med én hyr-
de. Om så denne ene hyrde er den romerske
biskop, eller det er Kristus, synes ikke klart.
Og vi bemærker med vemod, at der ikke
tales om kristen kirke eller kirker uden for
den katolske.

Så bør det noteres, at man, trods alle de
vanskeligheder, som moderne forskning rej-
ser, uforkortet fastholder læren om Adams
fald og den fra ham nedarvede arvesynd. Og-
så dogmet om, at nadverelementerne ved
indvielsen forvandles til Kristi legeme og
blod, og at de forbliver i denne forvandlede
skikkelse også efter messehandlingens af-
slutning, reproduceres. Hostien bliver altså
med rette tilbudt. Og det synes, som om den
håbløst forældede sondring mellem tingenes
væsen og deres egenskaber, »substans« og
»accidens« fastholdes.

Mest beklemmende er dog måske det, der
ikke står. Vi får ikke et ord om kirkens fejl
og synder gennem århundrederne. Selvfølge-
lig slås det fast, at kirken rummer syndere,
der ikke rigtig har ladet helliggørelsens strå-
ler skinne ind over sig. Men kirken som så-
dan? Kæterforfølgelser, korstog, heksepro-
cesser, pavelige udtalelser imod trofrihed

Huset også velforvaret

Efter at apostelen Peters knogler sy-
nes at være blevet identificeret, er der
rigtig kommet gang i oplysninger om
celebre fund. Resterne af hvad man
mener er St. Peters hus i Kapernaum
er blevet påvist af pater Virgilio Corbo
OFM, som leder nogle udgravninger i
det hellige land.

Udgravningerne blev gjort mellem
den 16. april og 19. juni på den grund,
hvor en byzantinsk kirke, som blev
opdaget for 50 år siden, ligger. Den-
gang fandt man også resterne af en
synagoge fra det fjerde århundrede —
muligvis en afløser for den synagoge,
hvori Jesus talte.

Efter traditionen skulle den byzan-
tinske kirke være opført over resterne
af Peters hus, men først nu har man
fundet ruiner fra en bolig. Resterne vi-
ser, at der har været tale om en me-
get beskedent bolig, som udmærket
kunne tænkes at have været en fiskers.

”Vi vil respekteres på vor arbejdsplads!”

Paul Rousselin

Skal arbejdere skille med ordet ”katolsk”?

Manden på billedet er katolsk arbejder. Paul Rousselin hører til den franske demokratiske LO (CFDT, som der står på plakaten bag ham), der ikke længere skiltes med »katolsk«. Medlemmerne spørges ikke om konfession, men hovedparten er dog stadig katolikker. En lille gruppe ville ikke »afkonfessionaliseres« og virker nu under det gamle navn CFTC.

Paul Rousselin er bondesøn. Efter at have været bagersvend kom han i lære som elektriker hos de franske statsbaner. Han arbejdede mest rundt om i Paris' omegn, og det gav mange muligheder for kontakter og lærte ham at tale med kammerater.

Arbejderpræst?

Mange er de katolske arbejdere verden over, som blev vakt af Cardijns bevægelse, jocisterne (UKA), og senere gik ind på ansvarsfulde poster i politik eller fagbevægelse. Paul Rousselin er en af dem. Engang ville han være præst. 24 år gammel kom han på et præsteseminarium for senere kald. Begeistret kastede han sig over studierne, og glæden gjaldt også latin! Fremtidsplanerne måtte dog opgives, »jeg er ikke anlagt for rent intellektuelt arbejde«, siger han til en journalist, som interviewede ham under strejkerne i maj-juni. Men hvis han trods alt alligevel var blevet præst, ville han sikkert have været arbejderpræst. Nu er han altså lykkelig gift og har fem børn.

De unge arbejdere fra JOC gik i reglen ind i den katolske fagforening CFTC. Det gjorde Paul Rousselin også, og samtidig blev han formand for samarbejdsudvalget på sin arbejdsplads i Poissy og lærte at fremføre kammeraternes krav og forhandle med direktionen. For en god halv snes år siden kom han ind på de statsejede Renault-automobilfabrikkers afdeling i Flins, et stykke uden for Paris. Her foregik nogle af de mest dramatiske scener under strejkerne i juni. Hvilken rolle spillede denne katolske arbejder og fagforeningsmand i dem?

»Han lugter af kristen«

Paul Rousselin er leder af CFDT-sektionen på Flins. Han er en meget dygtig og erfaren mand og blev for to år siden valgt til leder af CFDT-folkene på alle Renaultfabrikker. Flins alene beskæftiger over 8000. En del af dem hører til den kommunistiske fagorganisation CGT, men i dag har CFDT lige så mange medlemmer. Til daglig kommer man meget godt ud af det med hinanden. En kommunist siger om Paul Rousselin: »Han lugter af kristen, men på en god måde.« Under og efter strejkerne opstod der dog skarpe modsætninger.

Nu kunne man måske tro, at modsætningen bestod i, at de kommunistiske CGT-folk var de aggressive, og den katolske CFDT-mand den fredelige og forhandlingsvenlige. Men det var lige omvendt.

Kommunisten blev pebet ud

Fredag den 7. juni kom nogle hundrede parisiske studenter vandrende ud til Flins for at slutte alliance med de strejkende Renault-arbejdere, som havde besat fabrikken. Paul Rousselin tog imod dem og beroligede dem, der måske gerne ville være gået temmelig drastisk til værks. Fagforeningsfolkene sørgede for, at de fik mad og blev indkvarterede rundt om hos arbejderfamilierne. Næste dag holdt man friluftsmøde sammen. Kun én taler blev pebet ud, og det var en kommunist.

Men så kom politiet ind i billedet. Der havde været ro på fabrikken alle tre strejkeuger, men nu blev direktionen bange. Om morgenen var politiet blevet tilkaldt, og det søgte at få mødedeltagerne til at sprede sig. Synet af de brede skarer af gasmaskebærende betjente, der lignede marsmænd, fik arbejderne til at råbe skældsord og presse på. Det blev besvaret med tåregas- og andre bomber samt kølleslag. Jagten på studenter og arbejdere fortsatte hele dagen ud over de omgivende marker, hvis ejere bekymret så deres afgrøder blive trådt ned.

Så kom regeringen og tilbød løn-

forhøjelser, til ca. 1200 kr. månedlig, ikke overvældende efter danske forhold, 43 timers uge og fagbevægelsen anerkendt på arbejdspladsen. CGT sagde straks ja, men CFDT ville ikke bøje sig så hastigt.

Ulovlige afskedigelser

Resultatet blev alligevel arbejdets genoptagelse. Nu strammede ledelsen tempoet ved samlebandene og sendte opsigelser til flere arbejdere. Paul Rousselin havde imidlertid papir på, at ingen kan fyres uden at være informeret derom før direktionens beslutning og efter at værkførererne har samtykket. Han søgte at få direktionen til at respektere dens egen underskrift, og da det ikke lykkedes, foreslog han arbejderne at sympatisstrejke med de afskedigede, hvorefter et par tusinde nedlagde arbejdet. »Hvor længe vil De fortsætte med denne uorden«, spurgte direktøren. Paul Rousselin svarede: »Vi ønsker, at beskæftigelsesudvalget skal have beslutningsret angående afskedigelserne, og at tempoet ikke strammes under nogen form.« Svaret var nej. Direktøren lod anti-strejkefolk besætte fabrikken, og det var nær kommet til kamp mellem dem og de strejkende, hvis ikke Paul Rousselin havde afværget det ved at sige, at det blot ville give ledelsen et påskud til at hidkalde politiet endnu en gang.

Hvis dette nu var en solstrålehistorie, ville den være endt med, at den katolske fagforeningsmand havde opnået, at de ulovligt fyrede arbejdere blev genantaget. Når det ikke skete, skyldes det bl.a., at kommunisterne svigtede. Adskillige Flins-arbejdere har nu forladt CGT. Paul Rousselin, som selv får en masse nye indmeldelser, triumferer dog ikke, for de som blev skuffet af CGT vender sandsynligvis hele arbejderbevægelsen ryggen.

De katolske arbejdere i CFDT holder fast ved, at de ikke som CGT vil lade noget politisk parti bestemme over sig. Kravene gælder heller ikke udelukkende lønnen. »Vi vil respekteres på vor arbejdsplads«, siger de.

Ellen Nielsen

Dagligt liv i Uppsala

- som vor
udsendte
medarbejder
til Kirkernes
Verdensråds
store general-
forsamling
oplevede det

Af V. Duclos O.P.

En generalforsamling i Kirkernes Verdensråd er en enorm historie, og en stakkels journalist, som endnu ikke har opnået en sådan grad af hellighed, at han kan være flere steder ad gangen, bliver nødt til at vælge og vrage, og naturligvis er det altid der, hvor han ikke er, at der sker noget. Mens mødet endnu stod på, var det umuligt at danne sig et helhedsindtryk af det, der foregik. Vi skal i denne artikel indskrænke os til at skitsere mødets gang på de forskellige planer.

Liturgien

På et møde mellem kristne må den fælles bøn indtage en stor plads, men på det punkt var Uppsalamødet ikke så lidt af en skuffelse – i hvert fald for mig. Jeg har allerede tidligere omtalt åbningsgudstjenesten i den traditionelle økumeniske form. Men de moderne »eksperimentale« (et skrækkeligt ord!) gudstjenester, som blev gennemprøvet dels i mindre grupper og dels ved friluftsgudstjenesten midt i Stockholms hjerte, virkede absolut ikke overbevisende. Man forsøgte på mødet at leve op til dets tema: Se, jeg gør alting nyt! Men liturgien udvikler sig ikke sådan på kommando. Hver morgen indledte man dagen med en bibeltime, som mange imidlertid pjækkede fra. Og hver aften var der fælles aftenbøn i overensstemmelse med forskellige traditioner lige fra østlige salmer til Frelsens Hærs hornorkester. Det udtrykte meget godt kirkernes mangfoldighed, men det mendede mere om udstillingernes folkløse og smagsprøver end om fælles gudstjeneste.

Men naturligvis vil jeg ikke dermed benægte, at man bad i Uppsala, – og at man bad sammen. Søndagens svenske højmesse med den store altergang og nogle aftengudstjenester i domkirken, hvor ungdommen deltog,

gav virkelig udtryk for fællesskab i bøn. De gudstjenester, der byggede på de liturgiske traditioner, viste sig at virke mest ægte.

Møderne

Der har været utallige former for møder i Uppsala, men de vigtigste kan sammenfattes under de fire følgende rubrikker:

■ *Plenarmøderne*, hvor de 700 delegerede sammen med observatøerne og eksperterne mødtes for at høre de foredrag, der dannede baggrunden for arbejdet i sektionerne. Disse foredrag var af vidt forskellig art. En meget smuk teologisk betragtning af den østlige biskop Lattaquié om Helligåndens rolle for Kirkens enhed fulgtes af et personligt vidnesbyrd af den amerikanske neger Baldwin om grunden til, at han har vendt kirkerne ryggen. Man kan roligt sige, at alle verdens problemer væltede ind over de delegerede, og mottoet for hele mødet bliver måske følgende sætning fra dr. Visser't Hoofts tale, som først kom overraskende for mange, men som efterhånden kom til at virke meget stærkt: Den, der benægter sit ansvar for denne verdens problemer, er lige så meget kætter som den, der fornægter en del af troslæren.

■ *Sektionerne*. Som alle vil vide, var mødets arbejde delt op mellem 6 sektioner med emnerne: 1) Kirkens og verdens enhed, 2) Missionens fornyelse, 3) De økonomiske og sociale problemer, 4) De politiske og internationale problemer, 5) Liturgien i en sekulariseret verden, 6) Mod en ny kristen livsstil. Forsamlingen delte sig op efter disse sektioner for at bearbejde de tekster, som plenarforsamlingen senere skulle drøfte og

Den svenske konge underholder sig med biskop Willebrands fra Rom og generalsekretær E. Carson Blake.

eventuelt godkende som de dokumenter, som rådet ville anbefale til medlemskirkernes opmærksomhed. Disse dokumenter, som selvfølgelig må blive kompromistekster, vil vi senere kommentere. Athanasius sagde på koncilet i Nikæa, at en kamel var en hest, som var blevet lavet af en kommission. Men selv om disse tekster også har deres overflødige pukler, mangler de hverken styrke eller brod. Den kirke, som viste sit ansigt i Uppsala, var virkelig en kirke for de andre.

Ærkebiskoppen af Canterbury læser »Times« i selskab med en repræsentant for ungdommen.

■ *Kommissionerne.* Mens man arbejdede med redaktionen af sektionernes rapporter, mødtes kommissionerne, som svarede til de forskellige afdelinger inden for Kirkernes Verdensråd. Der var kommissionen for studier, for nødhjælp, for ungdommen, for økonomiske spørgsmål osv. Kommissionernes opgave bestod i at forberede den tilsvarende afdelings programmæssige arbejde indtil næste plenarforsamling. En af disse kommissioner, nemlig den teologiske, Faith and Order, tæller fra nu af 10 katolske teologer blandt sine medlemmer. Generalforsamlingen har praktisk talt enstemmigt accepteret deres fulde medlemskab, selv om den katolske kirke ikke er medlem af Kirkernes Verdensråd. Men det skal vi komme tilbage til i en senere artikel. Et af de emner, denne kommission kommer til at arbejde med, er interkommunionen, som er et meget vigtigt og brændende emne. Den lidenskabelige debat om dette spørgsmål i nogle kredse i Uppsala har muligvis åbnet nogles øjne, men samtidig har den også bremset den udvikling, som var i gang.

■ *Arbejds møderne.* Den sidste form for møder var de såkaldte arbejds møder, hvor de delegerede tager stilling til ledelsens rapporter og drøfter sektionernes tekstforslag, vælger dirigenten osv.

Ungdommen

Uppsalamødet begyndte med et ungdomsmøde, som varede i 3 dage, og som ikke blev nogen ubetinget succes. Disse 150 unge (deriblandt 9 katolikker) var af Kirkernes Verdensråd blevet »indbudt« til et på forhånd nøje fastlagt møde. Men de unge fandt sig ikke i dette. De fastlagde selv deres program og gik i gang med mødets emner. De delegerede (hvis gennemsnitsalder lå over 50) havde en rørende god vilje til at forstå de unge, men en sådan god

vilje kan godt virke stik imod sin hensigt, og sektion 6 måtte minde om, at ikke alle unge er unge, og ikke alle gamle er gamle. Indtil kort før mødets afslutning var der ikke rigtig skabt nogen kontakt mellem ungdomsdelegationerne og forsamlingen, men det var heller ikke kommet til noget brud.

En af de måder, hvorpå de unge har ladet deres røst høre, er gennem det lille dupliserede blad »Hot News«, som udkom hver 3. dag. Selv om dette blad blev til i kraft af et rent privat initiativ fra nogle yngre teologers side, repræsenterede bladet godt nok de mest fremskridtsvenlige strømninger inden for den yngre generation. Deres ofte skarpe kritik af teksterne er som regel velunderbyggede omend ikke altid retfærdige, fordi redaktørerne har glemt at tage hensyn til teksternes formål og tilblivelsesvilkår. Redaktionens intolerance bør ikke få dem, der er uenige i dens standpunkter til at overse det værdifulde i, at deres indlæg er kommet med i den frie debat. Visser't Hooft talte om »karismernes fællesmarked«, og til dette har »Hot News« så afgjort bidraget her i Uppsala. Der skal gnister til at antænde den ild, som både oplyser og varmer.

I konferencens yderkant

Men det, der skete udenfor, var på en måde lige så vigtigt. Snakken gik livligt ved måltiderne og i korridorerne under kaffepausen. Man havde rig lejlighed til at efterprøve sine egne ideer og til at få impulser udefra. Og man forstod bedre problemernes mangfoldige aspekter, når man havde mulighed til at høre praktisk talt alle implicerede, f.eks. om Biafra. Talrige kontakter – og venskaber – blev til på tværs af både geografiske og de konfessionelle grænser. Det så, da denne artikel blev skrevet, ikke ud til, at mødet ville bringe noget afgørende nyt, – og for øvrigt er det Kri-

stus og ikke menneskene, der skal skabe det nye. Men gennem at mildne de alt for stive synspunkter og konfessionelle grænser virker et sådant møde som en forberedelse til fornyelsen. Kontakten mellem mennesker spiller en stor rolle for Kirkens katolicitet. At så mange kristne fra alle lande har bedt, spist, moret og kedet sig sammen i 3 uger, kan ikke være uden virkning.

Man må heller ikke glemme de 300, for halvdelen vedkommende unge fra Skandinavien, deriblandt ikke så få katolikker, der frivilligt ofrede en stor del af deres ferie for at tjene mødet. Det kan måske være meget sjovt at køre en stor bus fuld af kirkelige dignitarere. Men dag og nat at duplikere tekster og fordele dem i journalisterne bokse i pressecentret eller at klare opvasken i de to enorme spisesale – det var et offer, som de påtog sig, fordi de troede på sagen. Man kritiserede – og med rette – de delegeredes alder. Den eneste måde, hvorpå Jesus selv kunne have deltaget i mødet, sagde man, var netop som en af disse stewardarder. I hvert fald må man håbe, at stewardarderne vil være med, når Herren opfylder sit løfte og gør alting nyt.

Og sidst men ikke mindst må man ikke glemme journalisterne, som også i høj grad har sat deres præg på mødet. Der var ikke mindre end 700 akkrediterede journalister til at overvåge de 701 delegerede. Og for at disse sidste ikke skulle føle sig helt forladt, var der desuden 200 fra radio og fjernsyn. Selv om det tilsyneladende ikke var gået op for den danske presse, at der skete noget vigtigt i Uppsala, var man i hvert fald kommet fra hele verden for at høre, videregive og kommentere det budskab, de kristne har at bringe til deres medmennesker. Er det måske ikke en opmuntring?

V.D.

Dialog

Frihed

Fornyelse

Karlův most (Karlsbroen) med Hrad i baggrunden.

Den apostoliske administrator for bispedømmet Nitra i Czekoslovakiet, biskop Eduard Necsey har i de slovakiske skribenters blad »Kulturny Zivot« offentliggjort et vigtigt dokument, som vi her i kronikken bringer i dets fulde ordlyd.

Den fornyelsesproces, hele vort samfund i dag gennemlever, er ganske overordentlig alvorlig. Den er udtryk for et elementært ønske om at leve et bedre, lykkeligere og roligere liv. Jeg følger opmærksomt med i alle meningsytringer fra alvorlige politikere, skribenter, kunstnere og fra de forskellige offentlige organisationer og interessefællesskaber. Af alt dette kan jeg med glæde og tilfredshed konstatere, hvilken høj grad af udvikling vort folk har nået med hensyn til at tage stilling til vigtige problemer i det offentlige liv.

Må det være også mig som katolsk biskop tilladt at tage stilling til de spørgsmål, der interesserer os alle, og at gøre det på de katolske borgeres vegne, som hos os udgør den altovervældende del af den arbejdende befolkning.

Til belysning af disse spørgsmål vil jeg gerne først fremkomme med nogle principielle bemærkninger.

Angående en loyal dialog med ateisterne

A. – Vi er os bevidst, at vi lever i en stat, hvor den quasi-officielle ideologi er den materialistiske ateisme.

Det betager os dog ikke lysten til at indlede en venskabelig dialog med vore ateistiske medborgere.

Det er slet ikke så længe siden, at religionen og troen på Gud blev betragtet som formørkende og som værende i modstrid med alt, hvad der hedder fremskridt og videnskab. I dag ser man, hvordan der på bogmarkedet dukker bøger op som f.eks. M. Machovec: »Den hellige Augustin«. Forfatteren indleder sit værk med et velvalgt citat af Harnack: »Kan man i vestens historie finde nogen, der har haft en tilsvarende indflydelse som han?« Og Pierre Teilhard de Chardins »Menneskets plads i naturen.« I epilogen til den står der »... i det moderne menneskes hjerte og hjerne indtager Teilhards værk pladsen som en af de mest bemærkelsesværdige revolutionære faktorer.«

Men hvad siger historien. Der er ingen tvivl om, at menneskene indtil vore dage ikke har skabt noget større end den europæiske civilisation og kultur. I dag beundrer vi med rette de store og iøjnefaldende fremskridt inden for teknik og naturvidenskab. Påstanden om, at det er troen på Gud, der har gjort dette fremskridt muligt, kan måske forekomme nogle dristig, men det er ikke en tanke, der kommer fra mig, men fra lærde, om hvem man ikke kan sige, at de var katolikker (Karl, Jaspers, Arnold Toynbee).

Den hedenske mytologi har faktisk fyldt verden med alle mulige gud-

★

Biskop Necseys artikel er skrevet før krisen i forholdet mellem CSSR og Sovjet

domme, – skove, floder, have og stjerner var alt sammen guddoms- magter, over for hvilke mennesket stod skælvende som et lille, fattigt og afmægtigt væsen. Det er først med den kristne tro, hvor sandheden hviler på fornuften og åbenbaringen, ifølge hvilken alt er Skaberens værk, som han har givet til mennesket, for at det skal dyrke og udforske det og prøve at gøre det frugtbar, at naturvidenskaberne har kunnet gøre fremskridt. Al europæisk civilisation og kultur er vokset frem af kristenhedens jord. Kirken har ikke alene reddet den klassiske græske og latinske litteratur, – også de betydeligste kunstværker er blevet til under dens inspirerende indflydelse, og det samme gælder alle Europas berømte universiteter. Både Sorbonne i Paris og universiteterne i Padua og Uppsala, ja selv Karl VI Universitetet i Prag skylder den deres opståen.

Jeg minder om alt dette, for at vi skal blive enige om, at troen på Gud ikke kan være nogen hindring for et sandt videnskabeligt fremskridt. Til syvende og sidst kan videnskaben og troen aldrig mødes på det horisontale plan. Videnskaben går frem ad det fysiske fremskridts vej, mens troen minder om, at der uden for de materielle værdier findes evige åndelige værdier. Den søger efter og minder mennesket om dets højeste mål. Det materielle fremskridt og de materielle værdier kan nemlig ikke alene tilfredsstille mennesket. Derfor svarer troen på spørgsmål på et højere plan, kunne man sige, om livets endelige mening og om menneskets kald.

Derfor er det, at selve dialogen mellem tro og videnskab på samme måde som dialogen mellem troende og ateistiske videnskabsmænd, kun kan gavne samfundet og videnskaben som sådan.

Katolikkerne, loyale borgere i en socialistisk stat

B. – Vi lever i en socialistisk stat. Hvad angår os katolikker, hindrer det os ikke det ringeste i at være trofaste og hengivne over for denne stat og i at stille vore evner og kræfter i dens tjeneste. Ja, jeg vil endda gå endnu videre. Kirken ikke alene tilskynder, men kræver af sine troende, at de skal være eksemplariske i opfyldelsen af deres borgerpligter. Vor moral kræver faktisk, at vi opfylder vore forpligtelser over for staten, og at vi fører et uplettet moralsk liv, især fordi det er Guds vilje, og for en troende er det et spørgsmål

om en tro, der er opfyldt af fornuften og samvittigheden. I sin pastoralkonstitution om »Kirken i verden af i dag« siger det andet Vatikan-koncil: »Kirken erkender det gode, der er at finde i vor tids sociale dynamik, især udviklingen mod enheden, en sund socialiserings og den borgerlige rets og det økonomiske samfunds fremadskriden.«

I sin rundskrivelse »Om folkenes fremskridt« kræver pave Paul VI instændigt social retfærdighed, og hans principper forekommer nogle direkte revolutionære. »I dag bør alle gøre sig det vigtige faktum klart, at det sociale spørgsmål er blevet et spørgsmål til hele verden... Hele verden har den absolutte ret til her at finde alt, hvad den behøver... Den private ejendomsret er ikke for nogen indstiftet som en absolut og ubegrænset rettighed.«

Også vi anerkender oprigtigt det positive i det socialistiske system, hvor flere aspekter svarer til ånden i Kristi evangelium.

Ændring af de uretfærdige love

C. Hvad de faktiske forhold angår, anser vi det for vor pligt at gøre opmærksom på, at vi tilbyder at hjælpe til med alt, hvad der i dag skabes af godt, ædelt og menneskeligt her hos os. Jeg vil endnu en gang citere koncilets ord: »Kirken ønsker intet mere brændende end frit at kunne udfolde sig og tjene alles vel inden for enhver regeringsforms rammer på betingelse af, at den pågældende form anerkender den menneskelige persons og familiens fundamentale rettigheder og de krav, det fælles vel stiller.«

De tyve år, der hidtil er gået, har været hårde, bitre og smertelige for os katolikker. Biskopperne og de kirkelige myndigheder har ikke frit kunnet udøve deres jurisdiktion i Kirken, fordi de regeringskommissærer, man har sendt til dem, har kontrolleret alt, hvad de gjorde, og censureret den officielle post. Det var kommissærerne, der åbnede hvert eneste brev, og ethvert dokument, biskoppen ekspederede, skulle gå igennem deres hænder. Det var et misbrug, som ikke var berettiget i kraft af nogen lovforskrift, og som var imod vor forfatningslov. På samme måde blandede de underordnede embedsmænd inden for ministeriet for kirkelige anliggender i de forskellige distrikter sig tit i biskoppernes og de kirkelige myndigheders udøvelse af deres jurisdiktion.

Staten har oprettet to teologiske

fakulteter uden de kirkelige myndigheders samtykke, og det er i strid med reglerne, eftersom disse fakulteter ikke er oprettet i overensstemmelse med kirkeretten.

Den elementære frihed, der skal genvindes

Nu, hvor både præster og lægfolk er vort socialistiske system hengivne og i bedste forstand er et trofast element i staten, ville det være på tide at tilpasse de love, der er udstedt i en efterkrigstid og i en tid, hvor mistilliden rådede, love af en antireligiøs og kirkefjendtlig karakter. Det ville være på tide at tilpasse dem efter den venskabs og den gensidige tillids tid, som pave Johannes XXIII har indført i Kirken, og som den nuværende pave Paul VI, som er en fredens apostel, ikke alene opretholder, men også udbygger.

Jeg vil nu ikke mere bare komme med anklager, men vil også kort antyde, hvordan man bør gøre uretten god igen og ordne forholdet mellem Kirken og staten til gensidig tilfredshed.

1. Give pavestolen mulighed for lovformeligt at besætte alle de ledige bispeembeder og afslutte en fornuftig traktat med pavestolen om alle de problemer, der endnu er uløste i forholdet mellem Kirken og staten.

2. Åbne muligheder for en officiel kontakt mellem biskopperne og de kirkelige myndigheder og pavestolen.

3. Give Kirken den fulde ret til at uddanne kandidater til præstedømmet. Dette er et vitalt spørgsmål for Kirken.

4. Gøre den uret god igen, der er begået mod katolikkerne af byzantinsk ritus (de græsk-katolske), så de kan få deres egen kirkelige organisation.

Det, der er sket med de østlige katolikker, ved at de uden videre er lagt ind under en anden kirkes administrative myndighed, minder om en sørgelig periode, hvor princippet »fyrstens religion er landets religion« var lov.

5. Ifølge loven eksisterer samtlige religiøse ordener og kongregationer her i landet, men efter politiets ordre er de alle sammen blevet ophævet. Også denne uretfærdighed må gøres god igen.

De mandlige og kvindelige ordensfolk er blevet spredt ud over hele republikken og arbejder i alle egne af landet. Netop herigennem viser de, og har de vist, hvor høje tanker de nærer om det almindelige borgerlige arbejde, og derved har de er-

hvervet sig stor agtelse hos alle. Den katolske kirke og dens troende er af den opfattelse, at vort samfund kun kan vinde ved en fornyelse af ordenslivet og en genåbning af klostrene.

Det er et faktum, at meget er forandret siden 1950, da ordensfolkene blev spredt for alle vinde. Derfor er dette problem heller ikke så let at løse. Men alligevel burde man faktisk prøve på at finde frem til en retfærdig løsning og prøve at gøre denne store uret god igen gennem en overenskomst med dem, der har været ofre for den, og deres overordnede – og ikke uden dem.

6. Ungdommens opdragelse er noget, der i høj grad optager os alle. Forældrenes ret til at opdrage deres børn hviler på naturretten. Når forældrene anmoder om, at deres børn må få en religiøs opdragelse, bør man derfor ikke alene indrømme dem denne rettighed, men også sikre dem den.

7. Den katolske kirke har to institutioner her i landet, nemlig St. Adalbert Samfundet og det slovakiske Caritas. Man må give Kirken lov til selv at lede sine institutioner. St. Adalbert Samfundet i Trnava, som er en så tjenstfuld institution både for vort nationale liv og for de hundredtusinder af vore landsmænd i udlandet, bør have sin oprindelige opgave tilbage, som består i at udgive bøger for katolikkerne – ikke alene bønnebøger og katekismer, men også værker inden for den katolske verdenslitteratur, som vi i høj grad savner nu i tiden efter konciliet.

8. Radioen og fjernsynet tilhører alle landets borgere. Det er derfor kun retfærdigt, at disse meddelelsesmidler også tjener de troendes religiøse behov, dvs. at man åbner mulighed for religiøse radio- og fjernsynsudsendelser.

9. Den katolske menighed har ret til at forvente, at de troende – som er enige i den nuværende demokratiseringsproces – ikke bliver genstand for nogen forurettelser på grund af deres tro, og at de ikke bliver bedømt som borgere, der er mindre hengivne og mindre værdige til tillid end andre.

Desuden er vor katolske opinion berettiget til at forvente, at dens repræsentanter, biskopperne, skal kunne forhandle med de officielle myndigheder om disse problemer og eventuelt også om andre. Vi venter både tillid og forståelse af dem.

Vort fædreland, et hjem for os alle

Adskillige fremstående repræsentanter for den fornyelsesbevægelse, der for øjeblikket er i gang, har i deres taler, samtaler og artikler vist ikke alene deres politiske meningsfællers problemer, men også de problemer, der optager samtlige interessegrupper inden for befolkningen, stor opmærksomhed. De har erklæret, at vort land skal blive et hus, der tilhører alle borgerne i fællesskab, og hvor enhver hæderlig borger kan føle sig hjemme. Vi glæder os oprigtigt over dette, og vi for vor del lover at yde al mulig hjælp til gennemførelsen af ædle ideer, programpunkter og hensigter. Og vi vil fremfor alt gøre vor moralske indflydelse gældende, for at de katolske borgere oprigtigt, hengivent, ærligt og samvittighedsfuldt skal opfylde deres borgerligt og deres faglige forpligtelser, og for at de skal blive det sikreste element i den opgave at bygge en fredelig og lykkelig fremtid.

Vort fædreland har alle betingelser for at blive en virkelig fremskridtsstat, som kan sikre sine borgere et højt eksistensniveau. Vi er et industriland, vi har frugtbar agerjord, rige skove og begavede og arbejdsomme folkeslag. Men vi vil også bidrage til gennemførelsen af andre vigtige opgaver i vort land, arbejde på at sikre freden i verden, hjælpe udviklingslandene og i enhver henseende bekæmpe den racediskrimination, som for ikke så længe siden har gjort så meget ondt, og som har ført til, at man af racehad har udslettet millioner af mennesker.

Vi er overbevist om, at der vil komme en tid, hvor menneskene – selv i det socialistiske samfund – ikke vil blive vurderet og sorteret efter deres personlige overbevisning, hvad enten de så er troende eller ikke-troende, men efter deres moralske holdning og især efter den måde, hvorpå de handler i det offentlige liv og opfylder deres borgerlige og professionelle forpligtelser.

Er den fornyelsesproces, der for øjeblikket er i gang, ikke et skridt fremad på denne vej?

Sct. Ansgars Kirke

15. august: Mariæ Optagelse læses messe kl. 8 og kl. 19.30. Begge messer læses på latin af hensyn til de mange udlændinge. Kl. 19.30 holdes en kort prædiken på dansk.

K.G.-H.

LITURGISK KALENDER

- SØNDAG den 11.: 10. efter pinse (grøn, s. 687).
MANDAG den 12.: Clara, jomfru (hvid, s. 1042).
TIRSDAG den 13.: Søndagens messe (grøn, s. 687) eller Hippolyt og Cassian, martyrer (rød, s. 1042).
ONSDAG den 14.: Vigilie til Marias optagelse (violet, s. 1043).
TORSDAG den 15.: *Marias optagelse i himlen* (hvid).
FREDAG den 16.: Joachim, jomfru Marias fader, bekender (hvid, s. 1047).
LØRDAG den 17.: Hyacinthus, bekender, dominikaner (hvid, s. 1049).
SØNDAG den 18.: 11. efter pinse (grøn, s. 691). Højmessens eller læst hovedgudstjeneste Marias optagelse, som 15. august (hvid).
MANDAG den 19.: Johannes Eudes, bekender (hvid).
TIRSDAG den 20.: Bernhard, abbed og kirkelærer (hvid, s. 1050).
ONSDAG den 21.: Johanne Francisca Fremiot af Chantal, enke (hvid, s. 1051).
TORSDAG den 22.: *Jomfru Marias rene hjerte* (hvid).
FREDAG den 23.: Filip Benitius, bekender og præst (hvid, s. 1052).
LØRDAG den 24.: Bartholomæus, apostel og martyr (rød, s. 1053).
SØNDAG den 25.: 12. efter pinse (grøn, s. 694).

Museum ved St. Ansgars Kirke

Et rum i St. Ansgars præstegård, kaldet »Amalienborg«, blev af biskop Th. Suhr benyttet som venteværelse. Da det nu er ledigt, er man ved at indrette et museum, der rummer talrige minder fra den katolske menigheds historie i København. Et klenodie er således den røde messehagel fra 1725; men der findes både gamle og nyere ritualbøger, metalgenstande, mange små erindringer om denne eller hin, samt billeder.

Jeg ved, at enkelte ligger inde med ting af overordentlig historisk værdi, og nu tillader jeg mig at bede alle, der ligger inde med et eller andet, der har betydning for kirkens, menighedens eller dens præsters historie, om venligst at overlade det til dette museum (vi ejer end ikke et billede af pastor v. d. Kettenburg). Så sikres disse ting for eftertiden. Ellers ender de uvægerligt en dag på lossepladsen, når et bo skal gøres op.

Katolsk Ugeblad har lovet at omtale museet, når det er færdigopstillet.

Kjeld Geertz-Hansen

Når rollerne byttes om

SKRIFT BETRAGTNING

Lukas 18,9-14

I vort gode kristelige samfund er ordet farisæer blevet et skældsord, endda et af de virkelig sårende. Tilmed er det et af de få kristne begreber, som vore ikke-troende omgivelser med begejstring griber til, når de skal tale om de såkaldte kirkelige, og det er lige ved at være sådan, at man med en vis tilfredsstillelse konstaterer med sig selv, at man er toldereren i evangeliet. Næh, det er skam ikke rart at være en farisæer. Det er vi alle enige om, og så meget har vi da fået ud af evangeliet.

Men alle ting trænger med mellemrum til at blive præciseret, også begrebet farisæer. For den gængse opfattelse af en farisæer som en hykler passer ikke uden videre alle de gange, han optræder i evangelierne, og heller ikke i denne søndags tekst. Fejlen ved vores farisæer er sandelig ikke, at han står der i templet og lyver over for Gud, og det gode ved toldereren, hans modsætning, er ikke i

første omgang, at han er ærlig. Det ville ellers passe så godt ind i vores opfattelse: Tænk, hvis vor Herre blot forlangte af os, at vi var ærlige, og så ellers lod os passe os selv! »Jeg gør mig ikke bedre, end jeg er,« siger vi og mener hermed i virkeligheden, at jeg heller ikke gør noget for at blive bedre, end jeg er. Denne form for ærlighed er ofte et skalkeskjul for slaphed og altså slet ikke så ærlig, som den lader til.

Tolderen har ikke noget at lade farisæeren høre, så passer lignelsen nemlig ikke, ja så ville toldereren i virkeligheden komme til at være en camoufleret farisæer – en ærkehykler.

Lad os derfor alligevel se lidt nøjere på denne tekst. Det kunne jo være, at den kunne ændre lidt ved vor tolder-farisæer-opfattelse.

Vi må for det første gøre os helt klar, at Jesus i denne lignelse bruger farisæeren for hans gode gerningers skyld og toldereren for hans slette. Farisæerne var et religiøst parti blandt jøderne, der gennem flere generationer havde repræsenteret de religiøse reformbestræbelser. De havde endog ved flere lejligheder måttet lade livet for deres overbevisnings skyld. De var stort set mennesker, der tog deres religiøse pligter helt alvorligt, ofte var de fattige og nøjsomme, men godgørende, og normalt var de folkelige i den forstand, at det jævne folk så op til dem og lod sig vejlede af dem. Jeg gad vide, om man i dag kunne finde en tilsvarende bevægelse af så høj karat som den farisæiske.

Hvad evangeliets farisæer siger i sin bøn, passer sikkert til punkt og prikke, og det skal det også, for at lignelsen får mening.

Hvad toldereren angår, er også han gengivet sådan, som han var i folks bevidsthed, som en synder. Toldere er jo i dag et respektabelt folkefærd, en embedsstand, der repræsenterer et ordnet samfund. Men datidens toldere var nogle kedelige fyre. For det første var de gået i besættelsesmagtens tjeneste for vindings skyld. For det andet tillod hele opkrævningssystemet, at tolderne selv lagde moms på afgifterne, så de kunne stryge en klækkelig fortjeneste. Intet under, at de var både forhadte og ringeagtede, fordi deres moralske niveau ikke lå særlig højt. De var datidens gulaschbaroner. Ingen ville have noget med dem at gøre, og man forstår, at farisæeren kan takke Gud, fordi han aldrig er sunket så dybt.

Altså farisæeren var et godt menneske og toldereren et slet. Hvordan

kan det så være, at den sidste alligevel bliver fremhævet på den andens bekostning? Fordi toldereren ikke havde noget at vise frem, viste han intet frem og kunne derfor kun bede om barmhjertighed. Han forstod Guds dom over sit syndige liv og anerkendte den fuldt ud. Men hermed var han ikke retfærdiggjort, for retfærdiggørelsen kan jo ikke være hans eget værk. Når en mand er i gæld og ingenting har at betale med, kan han ikke selv komme ud af gælden. Heller ikke tolderens ærlighed hjalp ham noget. Jo, på ét punkt hjalp ærligheden ham. Den fortalte ham nemlig, at han kun havde én vej at gå, nemlig tiggervejen. Så går han da sin tiggergang og møder Guds barmhjertighed.

Farisæeren derimod havde noget, måske meget at vise frem, og ingen bør fortænke ham i, at han gjorde det, men han glemte at vise én ting frem: hvor meget der endnu manglede, før han var lige så fuldkommen som sin himmelske Fader. Også farisæeren havde nemlig endnu meget at få tilgivelse for. Heller ikke han kunne undvære Guds barmhjertighed, og når endelig regnskabet skulle gøres op, skyldte han måske langt mere væk, end han havde penge til at betale med. Så det var måske bedst endnu ikke at afslutte regnskabet med vor Herre.

Men han var for sikker på sig selv og ville have facit gjort op. Det fik han da også, og resultatet lød på underskud. Selvsikkerheden fældede ham, og det er ret beset pointen i lignelsen. Vi hverken kan eller må være så sikre på, at vort forhold til Gud er i orden, at det bliver en hovedpude. Vi kan nemlig overhovedet ikke vide noget om, om vi er retfærdiggjorte i Guds øjne. Hverken religiøse følelser eller moralske anstrengelser for at undgå synd er nogen garanti for, at vi er på den rigtige side. Vi er kun frelst i håbet, og derfor kan ingen uden at tage grueligt fejl optræde i farisæerens selvsikre rolle, om det så er med den selvsikkerhed, der henviser til de gode gerninger, eller med den selvsikkerhed, der praler af mangel på samme.

Tolderen har vitterligt intet at lade farisæeren høre, – han har kun én bekymring, bekymringen for selv at opnå Guds barmhjertighed, fordi han oprigtigt erkender, at det er det eneste, han har brug for i den situation, han er i.

Lars Messerschmidt

Pave Paul VI's syn på fødselskontrol

Pave Paul VI har nu udsendt den længe i katolske kredse med spænding imødesete rundskrivelse »Om fødselskontrollen«. Paven indleder rundskrivelsen, der er dateret i Rom den 25. juli 1968 og udsendt til offentligheden den 29. juli, med at skrive, at »den overordentlig tungtvejende forpligtelse at give menneskelivet videre, som gør ægtefolkene til Skaberens frie og ansvarlige medarbejdere, altid har været en kilde til stor glæde, selv om den også undertiden har været forbundet med ikke så ringe vanskeligheder og trængsler. Opfyldelsen af denne forpligtelse har allerede til alle tider stillet ægtefolkenes samvittighed over for alvorlige problemer, men med den nyeste samfundsudvikling har sådanne ændringer trængt sig frem, der rejser sig nye spørgsmål, som kirken ikke kan vige uden om, eftersom det drejer sig om spørgsmål, der berører det inderste af menneskelivet og den menneskelige lykke.«

Paven nævner derefter, at de indtrådte forandringer er af vidt forskellig natur. Det drejer sig f.eks. om den hastige befolkningstilvækst, elendigheden i mange familier og i udviklingslandene, arbejds- og boligforhold samt de voksende krav på det økonomiske og opdragelsesmæssige område.

Dertil kommer det nye syn på kvinden og hendes stilling i samfundet og i vurderingen af den menneskelige kærlighed og af det ægteskabelige samlivs betydning i forbindelse med denne kærlighed.

Og endelig er der de store fremskridt, menneskene har gjort med hensyn til at trænge ind i og beherske naturkræfterne ved fornuftens hjælp, og

som de nu stræber efter at udvide til også at omfatte deres eget legeme, deres sjæleliv, samfundslivet og endda de love, der bestemmer livets videregivelse.

Heraf opstår det spørgsmål, om man ikke med de levevilkår, vi har i dag, og med den betydning, det ægteskabelige samliv har for et harmonisk forhold mellem ægtefællerne og for den indbyrdes troskab, burde tage de hidtil gældende moralske normer op til revision, og om man ikke kunne udstrække anvendelsen af det såkaldte »helhedsprincip« til dette område og dermed give plads for den opfattelse, at den hensigt at formindske frugtbarheden og at regulere den ved fornuftens hjælp ville forvandle det ma-

terielt ufrugtbargørende indgreb til en tilladt og vidsynet fødselskontrol? Og kunne man ikke gøre plads for den opfattelse, at det at sætte børn i verden som mål snarere hører med til ægteskabet som helhed end til de enkelte akter? Desuden stilles der det spørgsmål, om den øgede ansvarsbevidsthed hos moderne mennesker ikke gør, at øjeblikket er kommet til at gøre fødselskontrollen til en opgave, der er underlagt menneskets fornuft og vilje i stedet for at overlade den til organismens biologiske lovmæssighed.

Paven siger videre i rundskrivelsen, at det altid har været kirkens opgave ikke alene at udlægge evangeliets lov, men også at udlægge naturloven og dermed at uddrage den naturlige morallov, som også er et udtryk for Guds vilje. Og paven fortsætter:

Specielle studier

»Bevidstheden om denne sendelse har foranlediget os til at stadfæste og udvide den studiekommision, som vor forgænger Johannes XXIII har nedsat i marts 1963.

Denne kommission omfattede foruden et stort antal lærde inden for de forskellige beslægtede discipliner også ægtefolk og havde til opgave at indsamle nye opfattelser af de nye spørgsmål angående det ægteskabelige liv og fødselskontrollen og at sammensætte egnet informationsmateriale, for at kirkens læreembede kunne komme med et svar, som ikke alene svarede til de troendes forventninger men også til verdensoffentlighedens mening.

Disse fagfolks arbejde har sammen med de meningstilkendegivelser og råd, som i den efterfølgende tid enten

At udsende
denne rundskrivelse
er den tungeste
beslutning,
jeg har måttet
tage, sagde paven
nogle dage senere

Intet forandret

Pave Paul VI modtages i sin sommerresidens i Castel Gandolfo.

spontant eller på vor opfordring blev fremsat af et stort antal af vore brødre i bispeembedet, gjort det muligt for os bedre at veje alle synspunkter inden for komplekset af spørgsmål op imod hinanden. Vi vil derfor gerne af ganske hjerte udtrykke vor oprigtige taknemmelighed over for alle.

Læreembedets svar

De resultater, kommissionen var kommet til, kunne vi imidlertid hverken betragte som endeligt afgørende, ligesom de heller ikke kunne fritage os for personligt at undersøge dette tungtvejende spørgsmål. Allerede fordi man inden for kommissionen ikke var kommet til fuldstændig overensstemmelse i bedømmelsen af de moralnormer, der skulle fremlægges, og især fordi der var dukket nogle løsningskriterier op, som fraveg morallæren om ægteskabet, således som den med stadig fasthed er blevet fremsat, og kirkens læreembede.

Derfor omgås vi nu med den hensigt, efter at vi opmærksomt har gennemgået de os overgivne dokumenter, efter moden overvejelse og indtrængende bøn i kraft af det os af Kristus betroede embede at give vort svar på disse tungtvejende problemer.«

Derefter følger et afsnit om principerne i kirkens lære, hvor paven blandt andet taler om helhedssynet på mennesket, den ægteskabelige kærlighed, kærlighedens væsentlige kendetegn, ansvarligt forældreskab, respekt for den ægteskabelige handlings væsen og målsætning, den uløselige forbindelse mellem de to synspunkter: forening i kærlighed og forplantning, troskab over for Guds skaberplan, ikke

tilladte metoder til fødselskontrol, helbredelsesmidler tilladt, udnyttelse af de ufrugtbare perioder tilladt, tungtvejende følger af en kunstig fødselskontrol samt kirken som garant for menneskets sande værdier.

Ikke tilladte metoder

Under afsnittet om ikke tilladte metoder til fødselskontrol siger paven blandt andet:

»I overensstemmelse med disse retningslinier for den menneskelige og kristne opfattelse af ægteskabet må vi på ny erklære, at den direkte afbrydelse af den allerede indledte kønsakt og især den direkte villedte og gennemførte svangerskabsafbrydelse — også hvis den foregår af terapeutiske grunde — absolut må udelukkes som tilladte metoder til fødselskontrol. Og på samme måde er, som læreembedet allerede gentagne gange har erklæret, en direkte varig eller tidsbegrænset sterilisering af manden såvel som af kvinden udelukket. Desuden er også enhver handling udelukket, som enten med henblik på eller under fuldbyrdelsen af den ægteskabelige akt eller efter den under forløbet af dens naturlige konsekvenser har til formål eller er et middel til det formål at hindre forplantningen ...«

I afsnittet om tilladeligheden af helbredelsesmidler hedder det:

»Kirken betragter det derimod absolut ikke som utiladeligt at anvende helbredelsesmidler, som er nødvendige for at helbrede sygdomme i organismen, — heller ikke hvis disse midler, så vidt man kan forudse, vil resultere i, at forplantningen hindres, så længe man ikke af en eller anden

grund direkte har villet denne hindring.«

Pastorale retningslinier

Rundskrivelsens tredje og sidste afsnit angiver de pastorale retningslinier, paven ønsker fulgt. Underafsnittene handler om kirkens læreembede, muligheden for at overholde Guds lov, selvherskelse, om at skabe en atmosfære, hvor kyskheden kan trives, en appel til de verdslige myndigheder, til videnskabsmændene og til de kristne ægtefolk, familieapostolat og til sidst en appel til læger og plejepersonale, til præsterne og biskopperne.

I appellen til videnskabsmændene siger paven blandt andet:

»Det er især ønskeligt, hvad Pius XII da også allerede har sagt, at det må lykkes lægevidenskaben at give fødselskontrollen et tilstrækkeligt sikkert grundlag, som hviler på overholdelsen af den naturlige periodiske lov-mæssighed. På den måde vil videnskabsmændene og først og fremmest de katolske videnskabsmænd gennem deres bidrag bevise, at der, som kirken lærer, 'ikke kan eksistere nogen virkelig modsigelse mellem de guddommelige love, som regulerer livets videregivelse, og de love, der fremmer den sande ægteskabelige kærlighed'.«

Den sande lykke

Paven slutter rundskrivelsen med at sige, at han er overbevist om, »at mennesket kun kan finde den sande lykke, som det med alle fibre i sit væsen stræber efter, i ærefrygten for de love, som Gud har indskrevet i naturen, og som mennesket må overholde med al sin forstands og sin kærligheds styrke.«

Efterdønninger fra Victoria-nismen

Forsyternes Gudsbegreb som det fremtræder i det store romanværk, der udgives som billigbog før filmserien begynder i dansk tv.

John Galsworthys »Forsyte Sagaen«, som er blevet filmet af britisk tv og nu skal vises i Danmark i 26 afsnit, som det vil tage mindst et halvt år at afvikle med en ugentlig sendetid på 50 minutter, har haft en interessant skæbne hos det læsende publikum i Danmark.

Allerførst blev det kæmpemæssige værk på 6 bind af brede bedrevidende kredse betegnet som romantisk, gammeldags og poppet, senere fandt man det kedeligt, men nu har svensk fjernsyns præsentation af den engelske tv-filmatisering givet værket en publicity, der havde til følge, at det pludselig blev revet væk fra bibliotekernes boghylder. Gyldendal var vaks ved havelågen og skyndte sig at få stablet en billigbogsudgave på benene, og allerede nu foreligger de tre første bind: »Den rige mand«, »Under åget« og »Til leje«. »Den hvide abe«, »Sølvskæen« og »Svanesang« kommer til efteråret.

Persongalleriet

Man kan da heller ikke komme uden om, at tv-filmatiseringen med dens rent ud sagt eminente skuespillere i betydelig grad letter tilegnelsen. For flere af rollehavernes vedkommende var deres medvirken betinget af, at de ikke påtog sig andre opgaver under den langvarige indspilning; de skulle helt og holdent kunne identificere sig med Galsworthys personer. Læser man romanværket efter at have set filmserien, opdager man, i hvor høj grad man nu har fået et klart billede af Forsyte-familiens medlemmer i modsætning til tidligere, hvor det store persongalleri var svært at operere med i hukommelsen.

Til gengæld kan man ikke komme uden om, at tv-serien bekræfter myten om, at Forsyte Sagaen er et romantisk værk. Filmens titelmusik med det skæbnetunge »imperie-tema« understreger denne stemning.

Ejendomsretten

Men fra Galsworthys hånd er der tale om et strengt samfundskritisk værk, der gør op med pengearistokrati og victorianisme. Jo mere Forsyte en Forsyte er, jo hårdere er Glasworthy ved ham. Dette gælder ikke mindst den gennemgående figur, Soames, med tilnavnet »The Man of Property«. Det er i alle danske udgaver oversat med »Den rige mand« – deraf titelen på første roman, men det er imidlertid vildledende, da ordet »property«, der betyder »ejendom«, hentyder til Forsyternes lidenskab, hvad ejendoms-

retten angår. Soames er nok en velhavende mand, men hans rethaveriske holdning med hensyn til ejendom, omfatter også mennesker – rettere: et menneske, den kvinde han på trods af al fornuft har gjort til sin, Irene. Hele hans liv bliver ulykkeligt, fordi han ikke kan slippe tanken om, at Irene, som i et svagt øjeblik gav efter for hans ihærdige frierier, selv om hun ikke følte sig tiltrukket af ham, er hans retmæssige ejendom. Et tegn på, at Galsworthy trods sin drøbende ironi i kommentaren til de i øvrigt naturalistisk fortalte begivenheder har skabt et monumentalt kunstværk i vort århundredes romanlitteratur, er hans voksende sympati for Soames, som til at begynde med udleveres, men mod slutningen beskrives med en vis sympati. Rørende er Soames' omsorg for datteren Fleur. Hun er hans – man kan godt sige ejendom, som en hund tror, at den i virkeligheden ejer herren, men hans tjenester falder ofte ud som bjørnetjenester.

Galsworthys forfatterskab bygger ikke på nogle fra begyndelsen vedtagne dogmer. Det vokser som det stykke liv, et kunstværk skal være.

Irene – en oprører

Med Irene indfører han en kvindeskikkelse, der i sig selv er et opgør med Victoriatidens. Hun vil ikke være nogens ejendom. Hun vil råde over sit eget legeme, og da hendes ægtemand Soames bryder ind i hendes soveværelse, vender hendes uvilje sig næsten til afsky. På den anden side er hun heller ikke noget stykke kvindesag i moderne forstand. Hun ser ikke på en kavalers opvartning som en art raffineret diskriminering, på samme måde som somme kalder det at give jøderne en særlig lang line i forhold til araberne for en ny form for antisemitisme, idet man vedgår, at jøderne er anderledes og altså må have anderledes behandling.

Irene er Galsworthys heltinde. Hun formår at forene kultur med seksuel udstråling. Hendes lov er en naturlov, der har forret for, hvad hun anser for menneskelige konventioner. Soames' krav på hende er baseret på en naturlov med modsat fortegn. At den ligner en religiøs moral er lidt af en tilfældighed.

Galsworthys talerør er dog først og fremmest Forsyte Familiens sorte får, »Unge Jolyon«, der også har brudt med den borgerlige moral. Jolyon er kunstner, én der udnytter sine nedarvede Forsyte-egenskaber i den skabende ånds tjeneste

– i modsætning til Soames, der også interesserer sig for malerier, men vel at mærke som én der samler, hober op. »The Man of Property.«

Den hellige almindelige ejendomsret

Det religiøse aspekt er ikke særlig fremtrædende i Forsyternes liv. Deres religion er først og fremmest baseret på den hellige almindelige ejendomsret og så naturligvis på den højere middelstands borgerdyder, men det betyder dog ikke, at Galsworthy går uden om spørgsmålet. Det indgår i kommentarerne, både i fortællerens og i personernes dialog.

Først og fremmest må man naturligvis se på, hvad Jolyon – talerøret – har at sige. Et sted redegør han overfor sin søn for sin religiøse opfattelse; de har netop begravet deres trofaste hund, og så siger faderen:

»Hvor sådan en hunds liv er mærkeligt. Det er det eneste firbenede dyr, der har tilløb til altruisme i sit væsen og ligesom er præget af det guddommelige.«

Jolly så på sin fader. »Tror du på Gud, fader? Jeg har aldrig været klar over det.«

Svaret kom langsomt:

»Ja-a, det vil sige, det kommer an på, hvad du mener med Gud. Jeg tror egentlig på to guder, og det forekommer mig, at menneskene gør gudsbegrebet helt umuligt, når de forsøger på at forene modsætningerne i en og samme person. Hvis du ved Gud forstår det uudgrundelige skaberprincip – ja, det tror jeg på, og hvis du med Gud mener den sum af godhed og menneskekærlighed, der findes i det enkelte menneske – så tror jeg naturligvis også på det; men en mellemting, et sammensurium af begge dele – det kan jeg ikke gå med til.«

»Men det udelukker Kristus, ikke sandt?«

Jolyon stirrede på sin søn; de få knappe ord forklarede ham med ét den ortodokse religion. Naturligvis var det sådan! Den vidunderlige legende om Kristi liv var menneskets forsøg på at forene disse to uforenelige opfattelser af Gud.

Så vidt Jolyon – og formodentlig også Galsworthy. Man må dog lige bemærke, at Jolyon senere i samtalen – formodentlig med en vis selverkendelse – slår fast, at hunden havde mere guddommeligt i sig end Forsyterne, da hunde kunne holde af noget udenfor dem selv. Deres kærlighed var ikke bundet i selvsk følelse med tanke på nogen løn.

Irene og Soames i Nyree Dawn Porters og Eric Porters skikkelse.

Om en dame, der er åndsbeslægtet med Forsyterne, hedder det, at hendes navn gik igen i talløse komiteer, der havde kirkeligt velgørenhedsarbejde som formål. Men hun satte aldrig sit navn på en sag, som hun ikke var sikker på, var velorganiseret. For denne meget ansete dame, der var højt skattet i kirkelige kredse, var velgørenhedens princip dette: at de rige, som gav, skulle have det mest mulige for deres almisse, medens de fattige skulle have det mindst mulige af, hvad der blev tilovers – netop så meget, at de kunne tvinges til at føle taknemmelighed.

Da dronning Victoria er død og sørgetoget bevæger sig gennem London, står Soames som tilskuer. Han føler sig ikke længere tryk, nu da den kære Victoria er borte. Galsworthy selv har en anden kommentar. Da dronningen kom på tronen, var det i de tider, da en fattig og sultende kunne blive hængt for at stjæle et brød. Dronning Victorias tid var blevet god for ejendomsretten, men

dårlig for moralen. »Et tidsrum, der havde forgyldt den personlige frihed, så hvis en mand havde penge, var han fri både efter loven og i virkeligheden, og havde han ikke penge, var han fri for loven og ikke i virkeligheden. En æra som havde kanoniseret hykleriet, så det at synes respektabel var det samme som at være det.«

Katolikkerne får lige et ord med på vejen. Det var dem, der var imod Dreyfus – altså antisemitter.

Dette var nogle glimt fra Forsyternes evangelium kommenteret ud fra Galsworthys. Den endelige konklusion kan vi vente med til de tre sidste bind udkommer, og vi er kommet lidt ind i tv-serien. Med det samme kan vi dog fastslå, at det mægtige romanværk, der ligger til grund for det næste halvårs søndagsunderholdning, ikke hverken er engelsk Morten Koch eller Borte med Blæsten. Det er en skarp analyse af en tid, hvis efterdønninger vi ikke er kommet ud af endnu. HK

De sydlige øer

Im. Nielsen

Snedkermester

Brødregade 1, Maribo. Tlf. 759
Begravelse ordnes - alle
aftaler kan træffes i hjemmet.

Ingemann Jensen

Malmester

Maribovej 139, Nakskov
Telefon 308

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

K. E. Petterson

Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

RYØ A/S

Ingeniør- og handelsfirma
Aalborg Nvrtorv 14. Tlf. 12 88 88
El-installationer - El-artikler
Radio og fjernsyn
Fjernvarme - køleanlæg
Vand - Gas - Sanitet

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Tlf. 12 03 01

Murermester- og entreprenørfør.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Køb hjemmets udstyr hos

THUEN

Gravensgade 2,
Aalborg. Tlf. 13 14 44

Laurits Bageri

Borgergade 32, Aalborg
Telefon 12 69 13
Kun 1. kl. varer anvendes

Mathias
Christensen
ARSALONSGADE 14
AALBORG

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24
Kgs. Lyngby. Tlf. 87 00 25

Oliefyr

Centralvarme

Brændselsolie

Cinders

NORDISK KUL A/S

Rødovrevej 383
Rødovre
Telefon *70 45 30

B. J. Leanders Eff.

A. Madsen, glarmester

Rantzaugade 14,
Kbhvn. N. Tlf. 35 17 02
Specialitet: Blyndfatning

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører

Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 og 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,
København V.
Tlf. Vester 7001 og 8581

Aalborg

Fiskehallen

Kastetvej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

FOLMER OLSEN

Begravelse ordnes

Reberbansgade 37
Aalborg - Tlf. 12 15 57

Chr. Hjorth

Frukt og grønt

Østerbro 64, Aalborg
Telefon 3 46 72

København

Sparekassen

for Lyngby og Omegn

Kronborg Margarinefabrik

Niels Brocksgade 4
København V
Tlf. CE 7840 og 1254

FORSIKRINGS COMPAGNIET FOR KONGERIET DANMARK %

☆

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K
Telefon *11 21 21

Bliv abonnent - det betaler sig

KOMMENTAR:

Tre canontekster

I god tid før det andet Vatikankoncil bad man utallige præster om at komme med deres forslag til reformer af liturgien. Mange må have ønsket en ny Canonstekst til messen, for koncilfædrene sørgede straks for, at kompetente folk gik i gang med den. Grundene er lette at regne ud; man ønskede at have en Canon, der klart forbandt præfationens taksigelse (eukaristi) med indstiftelsesordene med udeladelse af forbønner og lange helgenihukommelser; man ønskede også mulighed for at skifte Canon i forhold til dagens liturgi. Da man begyndte at bede Canon højt, opdagede man, at den romerske Canon tilmed er lang. Dette indtryk bestyrkedes yderligere, da man begyndte at bede Canon på modersmålet. Men samtidig blev det klart, at det var både upassende og meningsløst at klippe i den. At en eller flere nye Canon måtte sige det samme som den romerske siger i de tre bønner efter indstiftelsesordene, var også indlysende. Jeg vil tro, at Hippolyts Canon fra Rom (ca. 217–225) af mange blev foreslået som model for fornyelsen. Endvidere ønskede man flere præfationer.

Disse ønsker er nu gået i opfyldelse! Med et dekret underskrevet af formanden for »Consilium«, der har ansvaret for den liturgiske fornyelse, kardinal Benno Gut, og dateret Kristi himmelfartsdag, er der udsendt tekster til 8 nye præfationer: 2 til advent, 1 til fasten, 2 til almindelige søndage, 1 til skærtorsdag og Kristi Legems fest og 2 »almindelige«. Fasteprefationen er gjort nutidig, idet der ikke længere tales om »den legemlige faste, der kuer lasten«, men om de troende, »der med lutret sind forventer påskens mysterier og dertil udøver kærlighedens gerninger«. I øvrigt bliver der ret stor valgfrihed.

Dernæst følger 4 Canon, der kaldes »Den eukaristiske bøn« (Prex eucharistica). Den første, Prex I, er den romerske Canon, der er uforandret og især bør anvendes på dage med eget »Communicantes« og på apostelfester og mindedage for de i Canon nævnte helgener. Prex II har egen præfation og er ganske kort, idet den fylder tre linjer inden indstiftelsesordene og to ganske korte bønner bagefter. Den anvendes især på hverdage. Prex III er noget fyldigere og anvendes især på søn- og festdage. Både II og III har efter indstiftelsesordene og offerbønnerne, hvor Herrens forløservingøres nærværende, og Heligåndens medvirken nævnes, en forbøn for pave og biskop; ligeledes bedes der for den eller de afdøde, og Guds Moder, apostlene og Alle Helgen tages med ind. Prex IV er særdeles righoldig og foreslås kun anvendt for mindre grupper, der er bevandrede i den hellige skrift.

Den indledes med en særlig præfation, der aldrig må udskiftes. Også her nævnes pave, biskop, Guds Moder, apostlene og Alle Helgen.

Man bemærker, at de tre nye Canon (Preces) har udvidet ordene over brødet således: »Dette er mit legeme, som hengives for jer«. Ordene over kalken er de samme som hidtil. Dog flytter man »Troens mysterium« hen til allersidst, og det forudsættes, at menigheden svarer med en af tre foreslåede »akklamationer«, som f.eks.: »Herre, vi forkynder din død og bekender din opstandelse, indtil du kommer (tilbage)«. Det er virkelig bemærkelsesværdigt, at Kirken ønsker, at vi på dette sted hylder Kristus i sakramentet!

Alle tre Canon slutter med »Per ipsum«. Nogen anden ændring af messens gang før præfationen og efter »Per ipsum« nævnes ikke.

Dekretet træder i kraft den 15. august i år, hvis man celebrerer Canon på latin. Enhver oversættelse til modersmålet skal som hidtil i lignende sager godkendes af områdets bispekonference og approberes af den Apostoliske Stolen inden den må anvendes. De tre nye Canon byder ikke på de samme oversættelsesvanskeligheder, som vi kender fra den romerske, hvor enkelte ord er gådefulde. Men det bliver alligevel vanskeligt at omsætte det smukke latin til godt dansk, så det er en lykke, at der er stillet strenge betingelser, før en oversættelse frigives. Det er også godt, at vi kan spare os ulejligheden med selv at skulle komponere forslag til Canon. Den smule, man har set fra enkelte bispedømmer, var ikke opmuntrende. Den nye Prex II (Canon) kan selv ret små børn forstå!

Kjeld Geertz-Hansen.

Lourdes-valfarten - igen en stor oplevelse

Den Nordiske Valfart med fly til Lourdes, som fandt sted i dagene 27. juni til 3. juli, blev igen i år en stor oplevelse for de nøjagtigt 100 deltagere. End ikke de første fem dage stærke varme, som selv efter sydlandske forhold var helt usædvanlig, var i stand til at formindske gruppens energi. De sidste par dages køligere vejr med indslag af let støvregn gav ikke noget mærkbart skår i glæden over opholdet.

Den langvarige strejke i Frankrig var heldigvis afsluttet inden vor ankomst, med det sås tydeligt, at strejken i høj grad havde mindsket tilstrømningen af pilgrimme. For den, der kender Lourdes under normale forhold, var det ganske sjendommeligt, især i de første dage, at færdes i gaderne og på grotteområdet uden den sædvanlige trængsel. Efter søn-

dagen, hvor også valget til den franske nationalforsamling sikkert har afholdt mange fra at rejse hjemmefra, blev antallet af pilgrimme dog mere normalt.

For vor gruppe blev der lejlighed til overværelse af ikke mindre end to pontifikalmesser i den store underjordiske Pius X basilika. Heraf blev den første, på Peter og Pauls dag, celebreret med biskoppen af Tarbes og Lourdes, msgr. Théas, i spidsen, og begge dage blev der prædikeret på alle de sprog, som var repræsenteret ved pilgrimme i Lourdes. Lad så være, at hver prædiken kun måtte vare to minutter; vi skandinaviske katolikker følte os dog både stolte, glade og rørte ved at høre dansk og norsk tale fra prædikestolen i denne, verdens næststørste kirke.

Men den bedste overraskelse for den,

Heller ikke et par dage med støvregn ødelagde glæden.

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
*34 46 01
Begravelse og bisættelse ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Blikkenslægmester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Vejle Mineralvandsfabrik A/S P. C. NIELSEN

Telefon *82 81 33

Tandtekniker

Ove C. Jensen's eftf.

J. Bønnelycke

Kunstige tænder - Rep. udføres
Vesterbrogade 69
Tlf. Eva 5932 fra kl. 13.30-16
Tirsdag og fredag kl. 13.30-18

W. A. Werner A/S

Ost en gros
Teglgaardsstræde 13
København K.
Tlf. 14 14 08 og 14 17 72
Kvalitetsost

Mogens Larsen

Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

MARIUS
MP
PETERSEN

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

Landsretssagfører Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Herretøj og linge
prima kvalitet

Bøghs Herremagasin

Kongensgade 5, Odense
Tlf. 12 41 02

Tandlæge

P. Lomholt Maack har åbnet praksis
Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Kaffefirmaet

Børge Kruse

Frederiksborggade 27
Tlf. 15 76 08

Kaffe - The - Cacao

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og centralvarmeanlæg mod korrosion og sten af Deres olietank mod korrosion.

Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Aabenraa Brugsforening

Søndergade 15
Aabenraa. Tlf. 2 23 68
Leverandør til St. Ansgars Klinik

F. Fechtenburg & Søn

autoriseret installatør
Tlf. 12 86 00
Hjallesevej 46, Odense

BØGER

FRA ALLE LANDE ★ PAA ALLE SPROG
TIL ALLE PRISER ★ FOR ALLE ALDRE
OM ALLE EMNER ★ FOR ALLE FAG

VICTOR HANSEN BOGHANDEL

Bruunsgade 45 . Telf. (06) *12 24 00
Aarhus C.

KSK

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Sydhavns Fiskehal

v/ Rich. Rasmussen

Fisk . Vildt . dybfrossen Fjerkræ
Mozartsvej 21 . Va 5547

Flint arbejde - Trla 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?

Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavnsvej 13, Kbh. Ø

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvæg 13,
Charlottenlund
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

BORRIS AKKUMULATORER

til biler, motorcykler, traktorer m. m.

MØLLER & CO. Odense A/S - Asylgade 16 - Telefon 12 33 43

som tidligere har været i Lourdes, var vel nok den nye St. Josephs kirke. som har afløst det tidligere kapel på Asile Notre-Dame. For det første fordi den nye kirke, som også delvis ligger under jordoverfladen, virker både sober og smuk indvendig (hvad man ikke kunne sige om kapellet, som nu er lagt sammen med spisesalen i Asile). For det andet, fordi vor daglige morgenmesse på dansk i denne kirke adskillige gange foregik som koncelebration med deltagelse af ikke mindre end fem nordiske præster. På en ejendommelig måde fik disse gudstjenester et på én gang intimt, hjemligt og højtideligt præg. Og hertil bidrog naturligvis, at både syge og raske, unge og gamle, var samlet som én stor familie ved disse som ved andre lejligheder. Men også messen i PAX CHRISTI korsvejene og afskeden ved grotten vil blive husket i lige så høj grad som udflugterne til Bartrès og Gavarrie med messen i den meget gamle kirke i St. Savin.

Der er god grund til at benytte disse linier til at takke alle de aktive kræfter i denne valfart: præster, læge, sygeplejersker og medhjælpere, for deres uegenlyste og utrættelige indsats, og ligeledes at takke de sogne og enkeltpersoner, som har ydet bidrag for at muliggøre denne rejse for et antal syge og handicappede trosfæller.

KATOLSK RADIO-GUDSTJENESTE

Søndag den 18. august d.å. kl. 8.05 -8.45 transmitterer Danmarks Radio messen i Sankt Ansgars Kirke i København.

Celebrant og prædikant: Pastor Georg Uttenthal Nibler. Kantor og organist: Erling Rasmussen.

Salmenumre i Katolsk Salme- og Bønnebog: 460, 476, 478.

LÆSERBREVE

CATHOLICA

Må jeg komme med en berigtigelse til interviewet i KUB den 12. juli i anledning af »Catholica«s 25 år. Der har indsneget sig den urigtighed, at tanken om oprettelsen af et sådant tidsskrift var opstået i A.C. Det var under et feriasamvær i Sydsjælland, vistnok i sommeren 1942, at Grethe Wagner Petersen og Tove Rasmussen fik ideen. De kontaktede undertegnede, og vi gik i gang med forberedelserne og forhandlinger med udgiveren, forlagsboghandler Arnold Busck. Der var stor modstand mod planen i katolske kredse, både fra den daværende ugebladsredaktør og A.C.s ledelse. Pater Roos, som vi gerne ville have med i redaktionen, tøvede længe og sagde først ja, da vi accepterede pastor Schindlers forslag om at indbyde L. B. Fabricjus til at være med. Uden stor velvilje fra Arnold Buscks side var »Catholica« dog næppe kommet til ver-

den. Endog navnet måtte kæmpe længe før det blev godkendt. At bladet trods alt nu er blevet 25 år må være en stor opmuntring for andre initiativer, der også møder modstand hos mange katolikker.

Hvis jeg i jubilæets anledning må udtale et ønske for tidsskriftet, må det være, at det blev lidt mere præget af nutid i forhold til fortiden, i lighed med andre lignende tidsskrifter i udlandet - selv om det ikke ligefrem behøver at tage konkurrencen op med det amerikanske »Ramparts«. Jeg tror, jeg har de fleste afgående redaktører med mig i dette ønske.

Ellen Nielsen

DEN FÆLLES NADVER I PARIS

Til cand. mag. Ellen Nielsen.

Det De har skrevet i Deres bidrag til Ugebladet (nr. 27-28, 12. juli 1968) om den økumeniske Eukaristi i Paris, må De have skrevet før De fik under øynene de officielle tekster, som jeg fant i Documentation Catholique nr. 1520. Siden jeg ikke tvivler på Deres sanndruhet, venter jeg en rettelse i et senere nummer av Ugebladet.

Ærbødigst

Pater M. Beckhoven,
Frederikstad, Norge.

De 16 linier var kun et led i artiklen om katolsk deltagelse i den franske maj-revolution og kunne kun være et kortfattet referat. I »Documentation Catholique« af 7. juli står der ikke andre officielle tekster end jeg havde i hænde en måned før, nemlig brevet fra deltagerne

SOMMERMARKED I BRØNSHØJ

Det er søndag den 1. september det store årlige sommermarked finder sted ved St. Antoni Kirke i Brønshøj. Der åbnes straks efter 8-messen.

Markedet har i år fået en ansigtsløftning bl.a. i form af nye boder, og der er stort vareudvalg til billige priser foruden tombolaer, fiskedam og præmieskydning.

Loppetorvet er noget for sig, det skal opleves.

I den hyggelige restaurant kan De indtage Deres morgenkaffe, og der serveres lækkert smørrebrød hele dagen.

Ved eftermiddagsmessen kl. 16 prædiker monsignore Knud Ballin.

Vi mødes i Brønshøj ved St. Antoni, Frederikssundsvej 225 søndag den 1. september.

På gensyn!

St. Antonius

i eukaristien til henholdsvis ærkebiskop Marty og til den protestantiske pastor Westphal samt msgr. Martys erklæring af 5. juni. Desuden havde jeg »Le Monde«s referat af 4. juni af selve begivenheden. Lægmanden Jean Guittons kommentar i »Figaro« og de andre udtalelser, som D.C. citerer, kan næppe kaldes officielle tekster. Jeg kan ikke se at have skrevet noget, der er usandt, og kan derfor ikke komme med nogen retelse. Dog vil jeg indrømme, at der muligvis burde have stået »Ærkebiskoppen forstod men misbilligede«, for i erklæringen står der faktisk først »nous comprenons« og siden »nous ne pouvons approuver«. Jeg kan yderligere præcisere, at med »En del (katolikker)...« mente jeg, at nogle men ikke alle katolske lægfolk og præster tog del i nadveren.

Ellen Nielsen

P.S. Jeg bemærker, at Ugebladet nr. 29/30 af 26. juli om ærkebiskop Marty kun siger, at han tog afstand fra den handling, de deltagende katolikker havde foretaget, men ikke nævner, at ærkebiskoppen også sagde: »Nous comprenons la recherche de communion qui a rassemblé ces chrétiens.« (Vi forstår den søgen efter fællesskab som samlede disse kristne). Uanset hvad man selv ville have gjort i den foreliggende situation, eller f.eks. i Uppsala, bør man dog vel respektere og forstå de pågældende katolikkers motiver. Jeg mener i det hele taget det er principielt forkert, at Ugebladet bringer »La Croix«-kommentarer til en handling, hvor de implicerede slet ikke har fået ordet. De sagde i brevet til ærkebiskoppen og pastor Westphal: »Ved denne handling har vi ikke til hensigt at skille os fra vore respektive kirkesamfund. Vi henholder os til den kendsgerning, at de kristnes reelle enhed i dag går ud over de konfessionelle grænser: de begivenheder, vi i årevis og nu for nylig på gaden har oplevet sammen, har bragt os nærmere enheden end mange af vore økumeniske møder omkring de teologiske diskussionsborde.«

Senere har de 61 kristne i en erklæring som ialt blev underskrevet af 140 præster (katolske og protestantiske) og lægfolk, sagt, at i dette »vældige råb« (Josva 6,5) ser de ligesom »en opfordring til teologer og hierarki med ansvar, om at murene om vore fæstninger og vort »Jeriko« ikke længere skal hindre folket i at komme ind i evangeliets verden. Og i at leve.«

E.N.

PAULUSKREDSSEN

I dag har jeg modtaget næsten alle de bøger pastor Ballin lovede mig. Den sidste forsinkelse er ikke Ballins skyld; idet de er sendt 31.5.67. Men jeg vil gerne korrigere svaret i K.U. 24. Det blev ikke oplyst mig, at det var en trykfejl. Derimod kunne hun ikke, tilsyneladende,

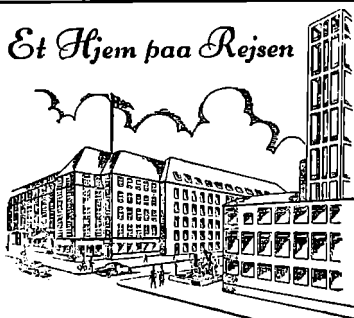
Fortsattes side 23.

Århus

Sjøreen & Co.

Malerfirma
Århus N.

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 12 41 22 - Århus C
Missionshotellet ANSGAR

A. Mougard A/S

Entreprenør & murerfirma
Århus C
Tlf. 14 20 23 - 22 19 20

El-installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-installatør
Telefon 12 15 57
Hans Brogesgade 4, Århus C

Katolske begravelser

Ring til 12 28 66

H. J. Madsens

begravelsesforretning
Jærgaardsgade 17-19, Århus C

Århus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4 lin.)

MEJERIET Vestecbro

Jydsk

Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A
Århus N
Telefon 16 94 01

Største udvalg i radio-fjernsyn
-båndoptagere og grammofooner

Radio Thygesen

Ryesgade 24, Årh. C. Tlf. 12 00 99
lige ved katolsk kirke og
Rådhuspladsen 1, Århus C
Tlf. 12 10 11, overf. Grisebrønden

Svend Erik Laursen

GAS · VAND · VARME · OLYKKENSLAGER · SMEDE · MASKINVÆRKSTED

Tordenskjoldsgade 23a · Århus N.
Telefon (06) 16 85 33 · Giro 171 17

Aktieselskabet

**Købmands- og
Haandværkerbanken,
Århus**

Hovedkontor:
Store Torv 12, tlf. (06) 12 47 77
Indenbys afdelinger:
Søndre afd.:
Århus hovedbaneg., tlf. 12 40 88
Vekselkontor i banegårdshallen.
Langenæs afd.:
Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Poul Dudzinski

Aut. el-installatør
Christiansbjerg
Installationsforretning
Birkegade 7, Århus N.
Telefon 16 98 80
Lev. til katolske institutioner
Lys, kraft og varme
For at betjene vore kunder bedst
muligt har vi nu fået radiotele-
fon i vore biler.

Svendborg

Niels Madsens

Maskinsnedkeri

Vestergade 24 - Svendborg
Tlf. 21 01 97
Lev. til de katolske institutioner

**Svendborg
Ligkistemagasinet**

Katolsk Bedemand
v/ Hans Nielsen & Son
Fruestræde 10, Svendborg
Tlf. 21 02 64

Kulkranen

Frederiksgade 2, Svendborg
Telefon 21 14 10
Kul - Koks - Olie

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10 - Svendborg
Telefon 21 10 16

Flytteforretningen

2021

Skattergade 5-7, Svendborg
Tlf. 21 20 21
Kontor i København:
Molestien 11, København SV
Tlf. VA 6060
Svendborg-København hver dag
Flytter alt overalt

Ure og optik

»BALANCEN«

v/ Knud Petersen
Møllergade 46,
Svendborg · Tlf. 21 19 20

**Kompasretning,
»Thrige« autopilot,
alle nautiske spørgsmål**

Hvidkjær-Sørensen
Strandhuse 36, Svendborg
telefon 21 33 34

Holbæk

Axel Smith's Eff.

v. Niels Hansen
Exam. aut. gas- og vandmester
Labæk 47 · Holbæk
Telefon 43 01 63

JENSEN & OLSEN

HOLBÆK TELF. 43 03 65
EL-INSTALLATIONER

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk
Telefon 43 30 01
Vogne og udsalg overalt i byen

Alt i bandager & sygeplejeartikler
Holbæk Materialhandel

Telefon 43 00 32
Kaj Andersen
Lev. til Sct. Elisabeth Hospital

*

SOCIAL RÅDGIVNING

ydes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A o.g.,
hver tirsdag fra kl. 19-21.
Telefon Palæ 2323.
Derudover holdes Katolske Me-
nighedsplejers kontor lukket i ti-
den fra den 1. juli til 15. august.

De ti bud i dag

Dominikanersøster Catharina B. Broomé har udgivet en lille bog på AB-Verbum-forlaget, som hun har kaldt *Katolska Kyrkan idag*. Det er en ganske udmærket indføring i katolsk tro, i høj grad også præget af det sidste koncils fornyelser og tanker. Se bare på hendes afsnit om de ti bud – punkt for punkt placeres den kristne lov i forbindelse med dagens situation og problemer:

1. Det første bud lyder: »Du må ikke have andre guder.« Gud alene er Herren, han alene skal tilbedes.

Med denne tilbedelse af Gud følger ligeledes ærbødighed for alt, hvad der hører ham til. Herindunder hører helgenerne, hans venner. Katolikken tilbeder dem ikke, men han viser dem ærbødighed. Han beder dem om forbøn, ligesom han kan sige til en god ven: »Bed for mig.« Han tror nemlig på det, trosbekendelsen kalder »de helliges samfund«, et fællesskab, som er levende på tværs af graven. Men fremfor alt bør katolikken bede *med* helgenerne. I den katolske kirkes officielle bønnebøger, missalet og breviariet, forekommer yderst få bønner til helgenerne, men mange udtryk for bønnen med dem, og ikke mindst for hele kirken, inklusive helgenernes, fælles tilbedelse af. Således f. eks. tidegærdens matutin: »O Gud, vi lover dig, O Herre, vi bekender dig. – – Dig priser apostlenes salige kor. Dig lover profeternes prisværdige skare. Dig lover martyrernes hvide hær. Over hele jordens kreds bekender den hellige kirke dig« (Te Deum). Ved siden af de officielle liturgiske bøger findes en rig bønnebogsflora, ofte præget af en bestemt epoke. Man bør ligeledes huske på, at den religiøse tro farves af temperamentet. En sydeuropæer er overvældende, måske teatralisk; en nordbo er tilbageholdende, måske kølig. Bortset fra dette findes der dog uden tvivl på mange områder chokerende overdrivelser, som altfor ofte får lov til at passere, særlig i befolkningsgrupper med lavt dannelsesnivea.

2. »Du må ikke misbruge Herren, din Guds navn.« I forbindelse med dette bud taler den katolske troskræfter om ærbødighed for alt hvad der på nogen måde er helligt ved Gud. At

give udtryk for denne ærbødighed ved knæfald, ved at kysse korset osv. er noget naturligt for en katolik. – I forbindelse med dette bud påpeger den katolske katekese, at overtro og mened er synd.

3. Det tredje bud, om helligholdelsen af hviledagen, har for en katolik konkret indhold. Søndagen er Herrens dag, helliget ham, og at deltage i søndagsmessen er en pligt, som kun virkelige forhindringer må afholde en fra. Eftersom messen er et konkret udtryk for kirkens fællesskab, kan den ikke erstattes af privat andagt eller af radiogudstjeneste.

4. Når katolske håndbøger behandler det fjerde bud, understreges ikke bare pligten til at adlyde og ære forældre og anden øvrighed. (Denne pligt er ikke ubegrænset. Den kan ikke retfærdiggøre onde gerninger. Den må ikke afholde nogen fra at følge sin samvittighed eller vælge sin livsvej.) Men ligeledes forældres og øvrigheds forpligtelse til at respektere deres børn og underordnede. Hver og en, høj som lav, ejer en menneskelig værdighed, som ikke må krænkes, rettigheder, som må respekteres, pligter, som man må have mulighed for at udøve. Dette er grundlæggende ideer for katolsk moral.

5. Det femte bud, »Du må ikke slå ihjel«, fremstår for katolikken som et meget vigtigt bud. I vejledninger for skriftemål plejer det at have stor plads. Katolikken formaner der til at

ransage sig selv, om han har været agtpågivende over for sit eget og andres liv og helbred, været forsigtig i trafikken, vist hensyn og omtanke i omgangen med andre.

Ifølge katolsk opfattelse kræver det femte bud respekt for alt liv, ikke mindst for det værgeløse menneskeliv. Ufødte, vanskabte og sindsyge har samme ret til livet som alle andre.

Her er der to vigtige spørgsmål, der bør tages op, selv om svaret her bliver meget overfladisk.

Først: Tillader den katolske kirke eutanasi?

Svar: Forsætligt at berøve et dødsygt eller udueligt menneske livet er synd. Derimod er det ikke en læges pligt under alle forhold med kunstige midler at opretholde et liv, som han trods sine anstrengelser ikke har nogen chancer for at redde.

For det andet: Hvordan stiller den katolske kirke sig til krigsførelse?

Svar: Den blandt katolikker hidtil mest udbredte opfattelse har været, at forsvarskrige er tilladt. I nyere tid er antallet af katolske pacifister imidlertid blevet større og større, og flere og flere teologer forholder sig skeptisk til begrebet »retfærdig krig«. På det andet Vatikankoncil blev spørgsmålet diskuteret intensivt. Konstitutionen »Kirken i verden i dag« siger følgende: »Enhver krigshandling, som uden skønsomhed sigter mod ødelæggelse af hele byer eller andre områder med civilbefolkning, er synd mod Gud og forbrydelse mod mennesker. Vi fordømmer sådanne handlinger bestemt og uden betænkning.« I øvrigt understreger samme dokument de kristnes pligt til at arbejde for en total afskaffelse af al krig.

6. Hvad det sjette bud angår er den katolske morallov klar: den tillader ikke forsøgsvis seksuelle forbindelser eller forbindelser ved siden af ægteskabet, og den fordrer ubetinget troskab. Ægteskabet er et sakramente, og kærligheden mellem mand og kvinde opfattes som noget helligt.

Men når dette vel er sagt, bør man tilføje, at den katolske moralteologi ikke anser synder mod det sjette bud for værre end andre. Der er synder, som måske sjældent kendes, men som bedømmes som alvorligere, f. eks. hensynsløse handelstransaktioner, u-

TIL BYEN
FRA BYEN - i byen
smut ind i

Banegårdens Restaurant
af Fritz Kapper
Odense H.

Tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
RITTEFORRETNING

Jul. Larsen & Sonner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Holger Dall
Malermester

Paludan Müllersvej 1,
København V.
Tlf. Eva 4151

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF OG
VACUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. A/S
K. K. L. SImonsen's efft.
Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

C. B. Riis & Søn
Slagtermestre

Valby Langgade 36
Kbhvn. Valby Tlf. VA 89

1. kl. kød og pålæg

VI
ER TIL
FOR
DEM

LANDMANDSBANKEN

Chr. Hansens kødudsalg

Gl. Kongevej 163
København F.
Telefon Eva 6465 og 6466

VALD. FOERSOM EFTF.

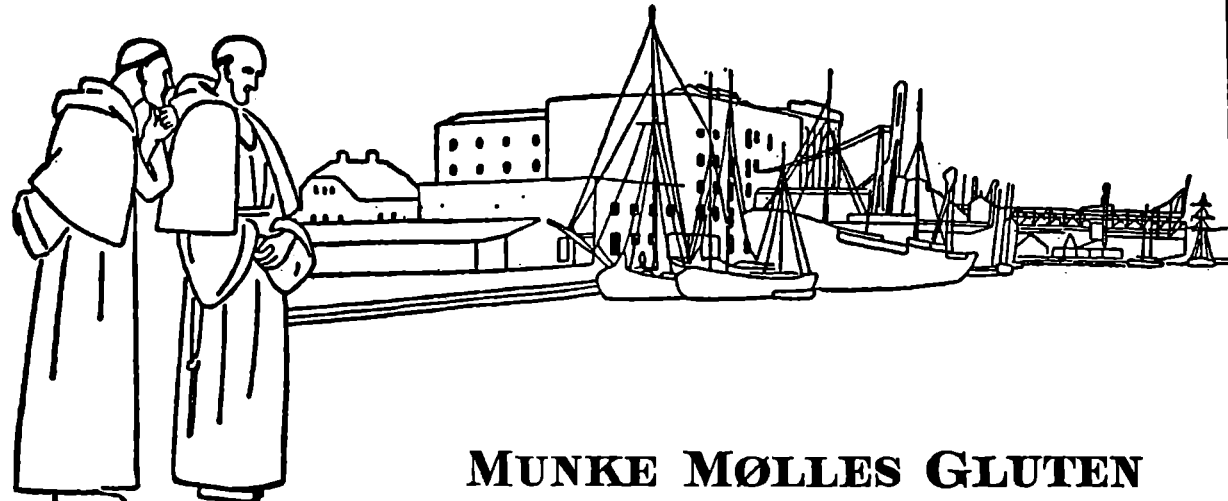
BYGMARKEN 7, FARUM TLF. *95 13 22

GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

MUNKE MØLLES GLUTEN

retfærdigheder og tyranni. Værst af alle synder er hårdhed og ondskab, fordi de er synder mod det første bud, kærlighedsbudet.

7. De øvrige bud – om respekten for sandheden og for næstens gods, rygte og ejendom – er så klare og entydige, at en kommentar knap er nødvendig. Bekender en katolik en synd imod disse bud, kræves det af ham, at han så vidt muligt søger at gøre skaden god igen. Stjålen ejendom må således gives tilbage.

Randers' ældre på udflugt

Lørdag den 15. juni havde de ældre fra Jesu Hjerter menighed i Randers i det strålende sommervejr en vellykket udflugt til Mariager fjord. Turen foregik i personbiler gennem Mariager fjordegnens afvekslende landskaber til Hadsund og derfra til Stinesminde og gennem det naturfredede område ved Kielstrup sø frem til en gravhøj 70 m over havet.

Tilbageturen foregik over Hobro til det nye luksushotel »Kongens Ege« i Randers, hvor vi nød en dejlig kop kaffe i meget smukke lokaler.

Her bød lærerinde W. L. Baams velkommen. En af deltagerne takkede frøkenen for den dejlige tur og de elskværdige bilejere, der havde stillet deres vogne til rådighed.

C. G. S.

Møbleret værelse

søges i København fra 1. september af ung, mandlig handelsskolestuderende.

Henv. bladets annoncerepedition
Hauchsvej 8, København V.
Tlf. Eva 2997

R.I.P.

Talepædagog

MARIE HOFFMANN
f. Groth

døde den 21. juli 1968.

Familien.

Bed for hendes sjæl.

PAULUSKREDSEN

Fortsat fra side 19

erindre pjecen, ej heller hvad der stod i den. Ligeledes ville der tilgå mig nærmere, hvilket ikke skete.

Angående abonnementsforhøjelsen er det helt i orden. Men her er der tale om et billigt tilbud til abonnenterne. Sådan opfattede jeg det. Der nævnes i svaret, at den halvårslige pris er 15,- kr. Deri er normalt, det er min erfaring, moms + porto. Disse to ting tillægges de 10 kr., som »tilbuddet« gjaldt. Dette er ikke oplyst i pjecen, men fremgår af den regning jeg fik sammen med pakken.

Knud Rohde,
Frederikshaab.

BØRNERIGELIGHEDS-PROPAGANDA

Det er måske ret interessant, at en tysk diakon har døbt sit eget barn, men hvorfor skal vi nu på provokerende vis have at vide, at han har otte børn.

Ved utidigt at fremhæve dette løber man en fare for at blive årsag til svære samvittighedskvaler hos mange samvittighedsfulde mennesker.

Den Guds mands børneantal kan meget vel komme til at stå som eksempel på noget, der hører til det fromme og det katolske, – som jeg ikke kan leve op til, enten fordi jeg ikke kan tåle

skrigeriet, – eller – gider jeg ikke høre på det?

Eller – af andre årsager, – og er det nu fromme årsager? Har jeg endevendt min samvittighed på kryds og tværs? osv., osv. i én uendelighed.

Lad os derfor være fri for mere børnerigelighedspropaganda, og hvis notisen kun var tænkt som en kuriositet – så pas på hvad De skriver.

Kjeld Simonsen, Glostrup

Gudstjenester

SCT. ANSGARS KIRKE

Sognets bedeuge afholdes i år fra søndag den 25. august til søndag 1. september. I ugen mellem disse to søndage læses daglig messe kl. 19.30. Bedeugens formål er at nedbede Helligåndens bistand til apostolat og al anden virksomhed i sognet, så udensogns, der vil tilslutte sig, er meget velkomne.

K.G.-H.

NYKØBING S. / RØRVIG

Fra nu af og til og med den 18. august er der messe på Anneberg-Samlingerne hver søndag kl. 8.30. Efter 18. august må forespørgsel rettes til Holbæk pastorat.

REJSER UNDER KATOLSK LEDELSE 1968

Skt. Annæ Rejser

På grund af et meget favorabelt flyvetilbud kan vi tilbyde 2 efterårsrejser til Italien til stærkt nedsatte priser:

29/9 til 13/10-68 Firenze—Assisi—Rom. 14 dage, fly. Pris kr. 1150,-.

Leder Pater Laurits Brunnicardi, Næstved.

29/9 til 13/10-68 Ravenna—Rom. 14 dage, fly. Pris kr. 1095,-.

Leder: Pater Jac. Adams, København.

Program og alle oplysninger: Lærerinde Annie Rastrup, Amagerbrogade 45, København S. Tlf. SU 86.

ALTERLYS

i alle størrelse

og i øvrigt

stearinlys og vokslys

af enhver art

ASP-HOLMBLAD

STEARINLYSFABRIKER

København

Kommentarer til pavens rundskrivelse

Vatikanet var ikke overrasket over de stærke reaktioner, der fulgte udsendelsen af pave Pauls rundskrivelse »HUMANÆ VITÆ« (Af menneskeligt liv), fremgår det af en redaktionel kommentar i »L'Osservatore Romano«. Det er den assisterende redaktør, Federici Alessandrini, der har ført pennen. Han slår fast, at kritikken ikke desto mindre kommer fra folk, der ikke har forstået paven. De kan ikke se, hvilken fundamental frihed, vi alle er naturligt kaldede til at forsvare, fastslår redaktøren, der understreger, at det ikke blot er kritik, men også støtte, der har fulgt udsendelsen af rundskrivelsen. Kritik er bare bedre stof end forsvar for en ting, mener Alessandrini.

Blandt kritikerne er »New York Times«, der ellers ofte har støttet paven. Bladet lagde da heller ikke skjul på, at pave Paul VI hørte til en af de mest lidenskabelige fortalere for fred og menneskeværdighed i den moderne verden. Derfor var der en tragisk ironi i, at han skulle huskes for en rundskrivelse, som kun kunne tjene tvilling-ønderne krig og fattigdom. Hvis kirken fortsat skulle spille en ledende rolle i menneskehedens tjeneste, måtte den ikke forlade den sti, som pave Johannes var slået ind på, da han indkaldte til det andet Vatikanconcil, som bl.a. skulle have til formål at gøre kirken mere egnet til at arbejde med på løsningen af den moderne verdens problemer.

Også de danske aviser har vist rundskrivelsen stor opmærksomhed. At der er hårde ord i kommentarerne bør undre den officielle katolske kirke i Danmark lige så lidt, som det undrer Vatikanet. Aviserne har i vid udstrækning været interesseret i at høre ikke blot katolikker, der var negativt indstillet over rundskrivelsen, men også positive røster.

»Aktuelt« præsenterer paster Oppermann i Horsens som repræsentant for højrefløjen. Oppermann var »selvfølgelig

enig med paven« uden at have læst hyrdebrevet i dets fulde ordlyd. Han forklarer: »Det må man altid være. Når der foreligger en afgørelse fra paven, er det meningen, at jeg skal rette mig efter den. Pavens hyrdebrev har, så vidt jeg kan se, skaffet klarhed over problemet efter længere tids uklarhed.«

Pater Figge i Herlev sagde: »Min mening er den samme som pavens.« På spørgsmålet, om pavens ord betød mere end hans egen samvittighed, svarede han:

»Selvfølgelig skal man følge sin egen samvittighed. Der kan da også fremdrages tilfælde, hvor katolske præster har handlet uden om den katolske kirkes officielle lære, når deres samvittighed bød det.«

Pater M. Drouzy, Charlottenlund, udtalte til »Kristeligt Dagblad«:

»Det må være op til de enkelte familier selv at klare spørgsmålet om prævention. Dertil kommer, at man ikke skal tage pavens rundskrivelse for tungt. Det er en tilkendegivelse fra paven, men samtidig et indlæg i debatten, ikke en endelig stillingtagen.«

Blandt katolske pressekommentarer hæfter man sig ved en fra det schweiziske KIPA, der erklærer, at rundskrivelsen ikke er nogen ufejlbar erklæring fra det pavelige læreembede. Men det er en stillingtagen til sagen fra det såkaldte »autentiske læreembede«. Efter hvad det andet Vatikanconcil siger, skylder katolikkerne paven oprigtig hængivenhed, også når han ikke taler i kraft af sit højeste læreembede, men til gengæld udelukker en udtalelse fra det »autentiske læreembede« ikke videre diskussion. KIPA slutter med at sige, at de kommende tider ikke bliver nemme for sjælesorgen, familierådgivningen og teologien.

**Næste nummer kommer
den 23. august**

- Kardinal Pellegrino besøger Danmark
- Papir og kirkemøde
- Ungdom og kærtegn
- Spørgsmål omkring synoden
- Hele verden taler om pavens rundskrivelse

Pave Paul møder Latinamerikas fattige

I sin tid besøgte kardinal Montini Sydamerika. Nu er Montini pave Paul VI, men Latinamerika er det samme. Den store eukaristiske kongres i Columbia afsluttes med pavebesøg, men i centrum for det hele lyder de fattiges Fadervor: Giv os vort daglige brød.

*) Fodnote til pave Pauls rundskrivelse

Af L.O. Dorn S.J.

I tidsrummet den 1. maj 1965 til den 31. juli 1967 blev der i England gennemført en videnskabelig undersøgelse af effektiviteten ved anvendelse af den såkaldte 'temperaturmetode' til fødselsregulering. Undersøgelsen blev muliggjort ved finansiel støtte fra »Population Council of New York« og blev ledet af dr. John Marshall, en førende kraft ved »Catholic Marriage Advisory Council of England and Wales,« medlem af den store pavelige kommission om familieplanlægning, og kendt som ivrig forkæmper for metoden.

Rapporten blev afsluttet i marts 1968 og et eksemplar blev tilsendt undertegnede af CMAC sidst i juli.

Indledningsvis gives alle tekniske oplysninger om undersøgelsens planlægning, rækkevidde, forløb osv. Her skal kun nævnes, at undersøgelsen omfattede 502 ægtepar fra forskellige samfundslag bosat i eller i nærheden af Birmingham, London og Newcastle. I 85 tilfælde var den ene ægtefælle ikke katolik (74 mænd, 11 hustruer). Hustruernes alder varierende mellem 20 og 39 år. Alle havde født mindst en gang.

Resultaterne blev klassificeret under tre punkter:

- (a) biologisk effektivitet: en utilsigtet graviditet blev placeret i denne kategori, når det med sikkerhed kunne konstateres, at ægtefællerne havde forstået og overholdt instrukserne helt nøjagtigt;
- (b) brugseffektivitet: en utilsigtet graviditet blev placeret i denne kategori, når det blev konstateret, at parret havde begået en eller anden (teknisk) fejl.
- (c) øvrige: dvs. hvor der ikke forelå tilstrækkelige oplysninger til, at tilfældet kunne anbringes under (a) eller (b).

Som bekendt er den såkaldte sikre periode *efter* ovulationen (det modne ægs løsnen fra æggestokken) væsentligt mere sikker end den sikre periode *før* ovulationen. Ved bear-

bejdelsen af materialet blev derfor de tilfælde, hvor samleje kun havde fundet sted i efter-ovulationsperioden, holdt ude fra de tilfælde, hvor begge perioder var blevet brugt.

Undersøgelsen gav følgende resultat:

Hyppigheden af utilsigtede graviditeter, når samleje var begrænset til perioden efter ovulationen, viste sig at være 6,6 pr. 100 kvinder pr. år. Dette tal angiver totalresultatet. Regner man kun med de tilfælde, hvor der var sikkerhed for, at der ikke var begået nogen fejl, stiger effektiviteten i væsentlig grad: kun 1,2 pct. svigten. Denne potentielle effektivitet blev faktisk opnået hos visse grupper af kvinder: de 35-39-årige samt mødre til fem eller flere børn. For at opnå den størst mulige effektivitet er der åbenbart brug for omhyggelig undervisning, nøjagtig anvendelse og en kraftig motivation.

Hyppigheden af utilsigtede graviditeter, når begge perioder anvendtes, var 19,3 pct. Rapporten bemærker, at dette dårlige resultat kun i mindre grad skyldtes formindsket biologisk effektivitet som følge af brug af før-ovulationsperioden; de fleste tilfælde af svigten skyldtes en bemærkelsesværdig nedgang i brugseffektivitet ved anvendelse af denne periode. Med andre ord: de par, der brugte begge perioder, var mindre påpasselige, når de brugte perioden før ovulationen. Man ville egentlig vente det modsatte, for hvis de var ordentligt undervist, måtte de vide, at denne periode var mindre sikker, og at de følgelig skulle være særlig agtpågivende! Rapporten forsøger ikke at antyde nogen forklaring. Der er formodentligt tale om psykologiske faktorer, som det ikke var undersøgelsens opgave at udforske.

Det fremgår af denne videnskabelig fuldt forsvarlige undersøgelse, at metoden i sig selv er særdeles effektiv, men at risikoen for menneskelig svigten ved metodens anvendelse er ret stor.

L. O. Dorn S.J.

Norsk indtryk fra højskoleugen

Af cand. mag. Kari Hansen

Den katolske højskoleuken i Danmark om sommeren har for længst etableret sig som et velkomment kommunikationscentrum for nordiske katolikker som ønsker å treffe trosfeller til samtale og diskusjon. Det er et prisverdig tiltak som fortjener all honør og som avhjelper meget av den isolasjon de fleste katolikker i våre land lever i. I naturskjønne omgivelser kan man en uke nyte sommerens gleder og fellesskapets berikelse. Også i år er skolen avviklet etter tradisjonelt mønster til utbytte og begeistring for de mange og til en delt fornøyelse for de få. Det er dette med tradisjon at den så altfor fort stivner i spesielle uttryksformer, og når det gjelder tiltak som pretenderer å gi vekst til religiøst og kulturelt åndsliv, kan tradisjonen være direkte frustrerende. »En menneskehet på vandring« var dette års motto for højskoleuken, og det inngir uvilkårlig store forventninger.

Jeg skal ikke i detaljer gå inn på de enkelte foredrag, det vil føre altfor langt, men prøve å belyse viktige prinsipielle spørsmål.

For det første, skal man samtale om vår tids menneskehet, må man ha gode og klart definerte utgangspunkt. Dette ble også delvis gitt i to foredrag av magister Lars Roar Langslet, men man savnet viktige dimensjoner for å få et fullstendig bilde av den difuse verden den kristne skal orientere seg i og *leve med i*. Man må f.eks. stille spørsmålet om begrepet: »Det pluralistiske samfunn« er alment akseptert hos *alle* statsmakter som grunnleggende for utformingen av moderne politikk? Hvis ikke så er tilfelle, vil den kristnes holdning til den moderne verden være vesentlig avhengig av den statsform han lever under.

Elsebet Kieler nevnte innledningsvis i sitt foredrag de opprørstendenser mot det umenneskeligjorte teknokratiske samfunn vi er vitne til hos unge mennesker i vår del av verden. Men det ble med innledningen. Skal man forstå dette opprør, som jo er en del av vår virkelighet, må det også analyseres. Vi kan ikke bare passivt ta avstand fra det i

angst for å »besmittes« av denne verden, men det kreves en enorm aktiv åndelig innsats fra den enkelte kristne til forståelse og dialog. Elsebet Kielers yndlingsuttrykk må åpenbart være: »Sett med troens øyne«. Det er naturligvis i og for seg ganske riktig, men man kan ikke bare bevege sig og eksklusivt gjemme seg bak et slags katolsk kananspråk. »Troens øyne« blir temmelig nær-synte, hvis man ikke er villig til å akseptere den mulighet, at det kanskje var en del av Sannheten som villig gikk i døden under anarkistflagget på barrikadene i Berlin og Paris.

Og så kom Pater Hallvard Rieber-Mohn – likt et åndens uvær dumpet han ned i vår katolske var-mestue, med sitt fyrverkeri av tale-kunst fyllte han akkurat det som var emne for fordraget: »Masseme-diene og dannelsen av en verdens-opinion«. Denne mann har en benå-det evne til å analysere sin samtid og i samme grad formidle og kon-kretisere forståelsen av den for sine tilhørere.

I samtaler og diskusjoner merket man seg ellers et noe ensidig mar-kant innslag av politisk, kulturell og teologisk konservatisme som tildels kamouflerer seg bak en liberal maske for å virke tiltalende. (Man er jo moderne.)

Jeg ønsker Høyskolen lykke til i det fremtidige arbeide, meget vil sik-kert være vunnet i dette, hvis man noe mer varierte listen av foredrags-holdere fra år til år, forsøkte å komme ut av sitt borgerlig-konser-vative miljø og fikk et videre sikte-punkt, slik at man derved fikk en dialogiserende meningsbrytning i nordisk katolicisme. Da ville Høy-skolen fylle en mere *egentlig* opp-gave.

Kari Hansen

ST. ANTONIUS LOPPETORV

Til det store loppetorv i for-bindelse med sommermarkedet ved St. Antoni Kirke søndag den 1. september savner vi netop de ting, De har gemt hen på loft og i kelder, og som De alligevel ikke skal bruke.

Vi henter gerne sådanne gamle sager – ring venligst på Bella 7107 eller 74 13 05 mel-lem kl. 18 og 19 og aftal nær-mere.

St. Antonius

Kardinal Pellegrino besøker Danmark

Taler ved spejdernes kongres i Hillerød

En af den katolske kirkes mest fremtrædende skikkelser, kardinal Michele Pellegrino, der er ærkebiskop i Torino, besøker Danmark i slutningen af august. Han ankommer med tog den 28. om eftermiddagen og rejser tilbage den 30. Under sit ophold bor han hos den apostoliske delegat, ærkebiskop Bruno B. Heim i Vedbæk.

Kardinal Pellegrino, der mand og mand imellem nævnes som »den næste pave«, tilhører den fremskridtsvenlige fløj blandt de italienske katolske bis-kopper. Han blev af pave Paul VI udnævnt til kardinal i 1967.

Kardinal Pellegrino skal under sit ophold i Danmark bl.a. tale ved en international kongres for spejderkapellaner, der holdes på Grundtvigs Høj-skole i Hillerød.

International katolsk spejderførerkongres

I 1949 var Hertug Knuds Division vært for en af de første katolske in-ternationale spejderførerkongresser, og har siden været repræsenteret ved disse møder.

Atter i år står divisionen som vært for et sådant møde, der finder sted i Hillerød i dagene 24.–30. august. Fra 24. til 26. august samles katolske spejderførere for at forberede en kongres i 1969 med rapport fra det internationale arbejde, revision af lo-ve og økonomiske aftaler. Til dette møde er indbudt en repræsentant for drengespejderarbejdet i alle de lande, som er tilsluttet forbundet samt een præst. Der regnes med 50–60 delta-gere.

I forbindelse med mødet holdes søndag den 25. august en festguds-tjeneste, hvor den apostoliske dele-gat, ærkebiskop Bruno Heim har lo-vet at koncelebrere med spejderka-pellanerne. Da gudstjenesten er tænkt som en fællesgudstjeneste med Nord-sjællands katolikker, og da kapellet i Hillerød er for lille, henlægges guds-tjenesten den dag til festsalen i Lyng-by Landbrugsskole (der ligger i Hil-lerød). Alle er i øvrigt velkomne, og måske vil gamle spejdere med fami-lie benytte lejligheden til at deltage i en stor spejdergudstjeneste. Denne finder sted kl. 10.

Fra 26. til 30. august holdes en in-

ternational kongres for spejderkapel-laner i Grundtvigs Højskole. For-uden et stort og fyldigt program bli-ver der hver dag stor koncelebration og fælles tidebøn. Den mest promi-nente indleder til diskussionerne bli-ver ærkebiskoppen af Torino, kardinal Pellegrino.

Hovedemnerne på kongressen bli-ver: 27. august »Præsten, som den der inspirerer og tjener menigheden«, 28. august: »Præsten, som den der er sat til at tjene Guds ord« og 29. au-gust: »Præsten, som den der skal for-valte sakramenterne og opdrage me-nigheden til det Hellige: Guds usyn-lige væsen, hans evige kraft og hans guddommelighed, som har kunnet ses fra verdens skabelse«. Det er om det sidstnævnte emne at kardinal Pelle-grino vil tale.

Der regnes med deltagelse af ca. 100 præster og 40–50 førere fra pige-og drengespejdertroppene. Også vore nordiske nabolande vil være repræ-senteret ved præster, der beskæftiger sig med spejderarbejde.

Efter at kardinal Pellegrino er an-kommet til København, 28. august, holdes en pressekonference kl. 17.00 i biskoppens bolig, Laurids Bings allé 16.

Den næste dags aften taler kardi-nalen i A.C. om »Kirken og kultu-ren«. Foredraget holdes hos Skt. Lio-ba søstrene, Jens Jessens vej 7, og deltagere må tilmelde sig hos A.C.s sekretær, frater Johannes Humble.

Katholikentag

REDAKTØR:
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Specialredaktører:
Bernard Eric Jensen (litteratur),
Kaare Osorio (kronik) og
H. Roos (skriftbetragtning).
Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionsudvalg:
Oluf Bohn, Anton Dekkers, Henrik
Holm-Nielsen, Lars Messerschmidt,
Ellen Nielsen og Jan Pinborg.

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
rolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
Postvæsenets Oplysningskontor, tele-
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Ved siden af den store kongres i Columbia, der afsluttes med pavebesøg, er der her i eftersommeren en anden katolsk begivenhed, som må påkalde sig verdens interesse, nemlig det 82. tyske katolikmøde (Katholikentag), der bliver holdt i Essen fra den 4. til den 8. september. Man må i den forbindelse erindre sig den stilling, den katolske kirke og katolikkerne har indtaget i efterkrigens Vesttyskland. Samarbejdet mellem protestanter og katolikker i en vis undergrundsbevægelse i nazitiden, var en af faktorerne, der førte til både skabelsen af det kristeligt-demokratiske parti og de tyske biskoppers stærkt fremskridtsvenlige holdning på det andet Vatikankoncil.

På den anden side er det ikke nogen hemmelighed, at det, at tyske katolikker i vid udstrækning lader en indflydelsesrig kirke og et politisk parti dele hat, har vakt nogen kritik og utilfredshed — ikke mindst hos de yngre generationer. I sin roman »En klovn's ansigt« svang den katolske forfatter Heinrich Böll svøben over den borgerlige del af Vesttysklands katolicisme. Ondskabsfulde tunger lod også lyde, at den progressive holdning, som havde præget de tyske biskopper på det andet Vatikankoncil, havde lidt sværere ved at gøre sig gældende under embedsudøvelsen hjemme i stifterne.

Selve temaet for den 82. Katholikentag, »Midt i verden«, viser en tone, som er delvis angivet af de unge generationer af tyske katolikker. Pluralisme er nøgleordet. Man gør oprør mod den antagelse, at katolikker skal danne en ens-tænkende, ensrettet gruppe. Man venter ca. 100.000 deltagere til kongressen, og det skulle ikke undre, om bølgene kom til at gå højt. I erklæringerne som skal afslutte det store møde, ventes det, at der bliver sagt noget om blandt andet de kristnes indsats i de internationale fredsbestræbelser. I forvejen er forholdet mellem øst og vest et brændende spørgsmål i tysk katolicisme, ikke mindst på grund af Tysklands to stater: forbundsrepublikken og den demokratiske republik. Det store antal østtyske flygtninge forstærker, som emigranter ofte gør det, det konservative islæt i helheden.

På kongressen vil det voksende antal venstregrupper søge at gøre sig gæl-dende. Det er en kendt sag, at det sidste års studenterdemonstrationer af revolutionært tilsnit har sat sine spor også hos den tyske katolske ungdom, og hertil kommer en voksende spænding i forholdet mellem præstestuderende og universitetslærerne på den ene side og de kirkelige myndigheder på den anden — ikke mindst på grund af cølibatet. Det ventes, at man på kongressen i Essen vil rejse krav om et tysk pastoralkoncil efter hollandsk mønster.

HK

✱

BISKOP HANS L. MARTENSENS KOMMENTAR TIL PAVENS RUNDSKRIVELSE

— Som bekendt er der en meget stor meningsforskel blandt katolikker om anvendelsen af børnebegrænsende midler. Jeg mener, at pavens rundskrivelse ikke vil sætte en stopper for denne diskussion, der i høj grad vil fortsætte inden for de katolske hjem, siger Danmarks katolske biskop, Hans Martensen, i Grønlands Radio i en kommentar til pavens rundskrivelse om bl.a. anvendelsen af børnebegrænsende midler.

Biskop Hans Martensen fortsætter: — Det har helt klart været den katolske kirkes mening, tidligere og også nu, at kirken kan give en vis vejledning for folk og for deres handlemåde, men at den sidste beslutning påhviler den enkeltes samvittighed. Jeg vil selv opfatte det på den måde, at spørgsmålet inden for den katolske kirke ikke er uddebatteret eller nået til afslutning.

(Se endvidere side 2 - 14 - 15)

Generalsekretær E. Larson Blake modtager protesterende studenter, der har vandret fra Stockholm til Uppsala.

”Gud er
ikke død
- han er bare
faldet i søvn
midt i dokument
nr. 494”

Af V. Duclos O.P.

Svenskerne skænkede
10 tons papir til
Uppsala-mødet – og de
blev sikkert brugt
alle 10. Ikke desto mindre
prægede Kristi tjenerånd
debatterne, der viste,
at teologerne bør hjælpe
menneskene i stedet
for at hylpe deres fags
kartofler.

Svenskernes gæstfrihed over for
Uppsalamødet gav sig blandt
andet udtryk i, at de skænkede 10
tons papir til mødet – og de blev
sikkert brugt alle 10. Man druknede
simpelt hen i papir. På den store
tavle ved indgangen til mødesalen,
hvor alle og enhver kunne give deres
mening til kende, stod der: »Gud er
ikke død, – han er bare faldet i søvn
midt i dokument nr. 494.« Midt i
den daglige trædemølle kunne man
godt få det indtryk, men Gud sov

ikke. Nu, hvor man er kommet lidt på afstand af mødet, kan man meget bedre få øje på det, der skete i Uppsala.

Naturligvis kan man ikke sammenfatte alt det, der skete i disse tre uger, under ét, og det vigtigste af det hele er trods alt de konsekvenser, generalforsamlingen får inden for de kristne kirker, hvad enten de er medlemmer af Kirkernes Verdensråd eller ikke. Men enhver, som har fulgt mødet, har fået visse hovedindtryk, som for ham præger hele billedet. Mit eget syn på tingene kan udtrykkes i følgende ord: engagement, kristent engagement, fælles engagement.

I menneskenes tjeneste

Et kirkemøde har kun sjældent været så præget af medlemmer fra hele verden som dette. En af de delegerede sagde blandt andet: »Hvis en kirke kun interesserer sig for sig selv, dør den af det, og ingen vil møde op til begravelsen.« Hvis atmosfæren i Uppsala virkelig var et udtryk for kirkens dagligliv, er der imidlertid ingen fare på færde, men det så ud til, at mange delegerede blev meget overraskede over denne umådelige interesse. På det andet Vatikanconcil var det først hen imod slutningen af skema 13, at deltagerne begyndte at beskæftige sig med de store menneskelige problemer som krig og fred, underudviklingen, racespørgsmålet osv. Det, man først talte om, var Kirken. I Uppsala talte man derimod først om menneskenes problemer og behov og forsøgte som kristne at finde svaret på dem. Det er ikke meningen, at man skal sammenligne de to møder, – dertil er de alt for forskellige. Men vi har meget at lytte til og at lære af denne interesse for menneskene. Når vi f.eks. tænker på den ringe interesse, vi danske katolikker udviser over for pavernes sociale rundskrivelser, hvordan skal vi så kunne tage imod dr. Visser't Hoofts opfordring: »Det er på tide at forstå, at ethvert medlem af Kirken, som nægter at påtage sig et ansvar over for de ubemidlede, hvor som helst vi møder dem, i lige så høj grad gør sig skyldig i kætteri som den, der forkaster den ene eller anden trosartikel.« Hvordan skal vi forklare, at vi er kristne og samtidig så ligegyldige over for f.eks. fredsproblemet?

En kristen tjeneste

Vil det så sige, at man i Uppsala interesserede sig mere for politik og økonomi end for teologi? Det kunne

godt se sådan ud, selv om teologien trods alt indtog en meget stor plads under forhandlingerne. Men ville det i denne forbindelse være helt forkert at påstå, at det for øjeblikket ikke er kirkernes eneste – og måske heller ikke deres mest presserende – opgave at dyrke teologi. Måske ville det være bedre at sige, at teologernes opgave for øjeblikket består i at arbejde med på at løse de menneskelige problemer snarere end at hyppe deres egne kartofler. I hvert fald gjorde man i Uppsala alt, hvad man kunne, for at overbevise dem om, at det var det, de burde gøre.

Det var meget slående at se, hvordan Kristi tjenerånd prægede debatterne. På koncilet vendte man sig imod kirkemændenes triumfalisme, men alligevel faldt man selv en gang imellem for fristelsen. I Uppsala var der meget lidt triumfalisme. Havde den stukket hovedet frem, skulle de unge nok omgående have sat en stopper for det. Man kom ikke med løsninger, men bekendte kirkernes fejl og mangler og gav et rids over de opgaver, som kirkerne skulle bidrage til at løse. Men det var kærligheden til Gud, der var drivkraften. Der er i den senere tid blevet talt meget om en lodret og en vandret kristendom, – en kristendom, der er rettet mod Gud, i modsætning til den, der er rettet mod menneskene. Naturligvis kunne man i Uppsala ikke undgå at mærke en vis spænding mellem de yderliggående teologiske fløje med hensyn til nogle af formuleringerne, men det skal siges, at Jesu ord om det andet bud, som det første lig, prægede hele mødets arbejde. Det drejede sig helt og holdent om kristne mennesker, hvis kærlighed til Gud fik dem til at beskæftige sig med deres medmenneskers problemer.

En fælles tjeneste

Og den kristne tjeneste skulle være en fælles tjeneste. Det, der prægede Uppsalamødet, var ikke bare ønsket om at være sammen og at føle sig som en enhed, et ønske, som oven i købet fik nogle til at skyde genvej og praktisere interkommunion, som om vi allerede var ét i troen. Det var også noget, der efter min mening er langt mere frugtbart, men som ganske vist også er mere krævende, nemlig ønsket om at tjene sammen. Deltagerne kom fra vidt forskellige geografiske, sociale og religiøse miljøer, men ønsket om at tjene var fælles for dem alle. Og personlig tror jeg, at mange er vendt hjem fast overbeviste af nødvendigheden af at tjene i fællesskab. Det drejer sig na-

turligvis slet ikke om at lave om på troens indhold og formuleringer for at tilpasse sig hinanden. Alle, der har fulgt med i drøftelserne, kan bevise, at der ikke herskede nogen kompromisets ånd i Uppsala. Men vi må heller ikke vente med at arbejde sammen, til vi er blevet enige om alt.

Det var i dette perspektiv, det omfattelige spørgsmål om forholdet mellem den katolske kirke og Kirkernes Verdensråd blev behandlet. Den katolske ordfører P. Tucci S.J. rejste direkte spørgsmålet om et medlemskab fra Roms side, men han stillede det ud fra den eneste rigtige synsvinkel: Vil det tjene enhedens sag bedst, at Rom bliver medlem, eller skal man finde frem til nye former for et nært samarbejde? Det hjertelige forhold til katolikkerne, som prægede mødet, var ikke bare et svar på den store interesse, man fra katolsk side har vist for generalforsamlingen. Vi har nu endelig overbevist de andre om, at vort ønske om ikke at herske, men at tjene – og at tjene sammen, er oprigtigt ment.

Fra Uppsala til Nyborg Strand

Mens jeg skriver dette, afholdes der i Haslev et »Mini-Uppsala«, hvor man vil forsøge på at konkretisere inspirationen fra Uppsala for at kunne videreføre den herhjemme. Jeg ved ikke noget om de danske katolikkers deltagelse i dette »Mini-Uppsala«, men også vi vil under forberedelserne til synoden få lejlighed til at drage nytte af Uppsalamødet. Hvilken plads indtager alle de store problemer, som blev drøftet i Uppsala, på vor synode? Naturligvis ser jeg ikke bort fra proportionerne. Men får man, når man ser på vort synodearbejde, det samme indtryk som i Uppsala, nemlig at Kirken er til for de andre? Og at vi selv er ivrige efter at tjene dem i fællesskab med de øvrige kristne?

Der er især en tekst fra Uppsala, vi må være opmærksomme på, og som vi ikke finder noget tilsvarende til blandt koncilteksterne, og det er rapporten fra sektion 6: På vej mod en ny livsstil. Vi er alle enige om, at Herren vil gøre alting nyt, og vi tror på, at denne fornyelse vil komme fra ham og ikke fra os. Men hvad gør vi for at blive parat til at tage imod denne fornyelse? Det var det spørgsmål, der ustandselig lød i Uppsala. At man lod det stå ubesvaret, var et tegn på oprigtighed. Det vigtigste er for øvrigt, at dette spørgsmål overhovedet bliver stillet. Men trænger det virkelig ind i os? V. Duclos

Ungdom og kærtegn

Hvor langt?

De engelske katolikkers ægteskabskursus er en virksomhed, der drives blandt tusinder af engelske ægtepar, forlovede og teenagere. Catholic Marriage Council – CMAC – hedder virksomheden. En af medarbejderne er Patricia Marshall, og vi bringer her i Åge Rønnings referat nogle synspunkter, som Patricia Marshall fremkom med på CMAC's årsmøde i 1967. Det er sine egne tanker, hun fremfører, og de er hverken bindende for organisationen eller andre. »Højst sandsynlig vil hendes tanker føre til indsigelse fra nogle af vore læsere – hvilket kan være godt. Hun behandler et spørgsmål, hvorom der trænges til større åbenhed,« skriver Åge Rønning i præsentationen i »St. Olav«.

Hun siger indledningsvis omtrent dette: Et af de hyppigste spørgsmål, CMAC's rådgivere får fra unge teenagere, er som regel: Hvor langt kan jeg gå med en af det andet køn uden at begå en alvorlig synd? Under en eller anden form dukker dette spørgsmål stadig op inden for de grupper af ugifte, vi arbejder i, og det fortæller noget om, hvor stærkt behovet er for at få anvendelige svar. Det, jeg er mest interesseret i, siger hun, er, at de af os, som så ofte får stillet den slags spørgsmål, skal have drøftet problemet. Ikke på den måde at vi kan blive enige om et svar, men sådan at vi kan få øje på nogen af de rigtige spørgsmål, vi kan stille for at hjælpe de unge til at finde deres egne svar.

Spørgsmålet, som stilles, er altså: Hvor langt kan vi gå i en handling, i kærtegn, som til syvende og sidst ville føre til samleje?

I to af de sædvanligste svar på spørgsmålet indtages logiske, omend ekstreme standpunkter. I et af dem siges: »Gå så langt, du har lyst, eventuelt indbefattet samleje – så længe ingen lider skade.« Dette, siger Patricia Marshall virker *rigtigt* og overbevisende, hvis man anser selve samlejet og ikke hele forholdet mellem de to mennesker for det vigtigste. Men det betyder trods alt, at man på forhånd skal kunne bedømme om nogen »lider skade ved det«, noget, hun personligt har vanskeligt ved at fatte er muligt. (Hun advarer ellers imod bare at affeje dette standpunkt som urigtigt. Hvis vi agter at møde disse problemer realistisk, må vi også forsøge at hjælpe de unge, som ser sådan på det. De tager fejl – og de trænger til hjælp. Ifølge Michael Schofield's »The Sexual Behaviour of Young People« har 30 pct. af drengene og 16 pct. af pigerne i England haft samleje i 19-årsalderen.)

Det stik modsatte, lige så ekstreme standpunkt er dette: »Vi har her at gøre med handlinger, som fører til utugt. Utugt er en dødsynd. Enhver handling, som leder til utugt er synd, og alle seksuelle synder er alvorlige.« Dette er på sin side, påpeger hun, et standpunkt, som ganske logisk udelukker enhver fysisk kontakt mellem unge af forskelligt køn før ægteskabet.

Mange mennesker går ikke med til, at al fysisk kontakt indebærer noget så alvorligt som en dødsynd. De prøver derfor at definere grænserne for farlige og ufarlige kærtegn, og de opstiller forskellige »skalaer« for

samværet mellem unge. (Her er det tydeligt, at foredragsholderen har et muntert blink i øjet.) Der findes en tankegang, hvor man vil sætte grænsen et bestemt sted for, hvor længe et kys må vare. Andre trækker »geografiske« grænser, – hvad der foregår over halskraven er godt og dejligt, – alt under halskraven er forbudt. Andre sætter taljen som grænse, nogle holder på, at tøjet ikke må bringes i uorden osv.

Alt dette tager imidlertid sit udgangspunkt i visse forholdsregler for at hindre noget, som er forkert, og som kan føre til samleje og svangerskab. Den slags forholdsregler kan utvivlsomt af og til være ganske praktiske, når det gælder om at undgå utugt, men på mig virker det, som om man hele tiden lægger for megen vægt på den enkelte handling – spørgsmålet om dødssynd, siger hun. Mens jeg har arbejdet blandt de unge, har jeg opdaget, at ingen af svarene længere virkede tilfredsstillende. Jeg begyndte at føle mig som en mand, der efter en række forsøg på at give en turist gode råd, endte med at sige: Hvis jeg var Dem, ville jeg i det hele taget ikke starte herfra.

Et udgangspunkt for en ny start ved behandlingen af disse spørgsmål er selvfølgelig at sige følgende til de unge mennesker: Spørg jer selv, om det, vi er i færd med at gøre, er udtryk for gensidig hengivenhed og kærlighed, eller om det er gensidig stimulering? Kan man svare ja på det første spørgsmål, er alt godt, hvis ikke... Fremgangsmåden indebærer, at eftersom stimulerende kærtegn er indledningen til kærlighedsakten i det ægteskabelige liv, bør det begrænses til ægteskabet. Jeg vil gerne analysere denne påstand nøjere, fordi det er denne holdning, mange af os fremholder for de unge, siger Patricia Marshall. Jeg regnede det tidligere for et nyttigt spørgsmål, men det tror jeg ikke længere, det er.

Er dette nemlig en realistisk skelnen for to mennesker, der er glade for hinanden? Man går ud fra at visse gestus, visse handlinger bare kan være stimulerende og ikke samtidig give udtryk for virkelig kærlighed. Det er simpelt hen ikke sandt. I et ægteskab er kærtegn, gestus, som indleder – eller ikke indleder – samleje, ikke bare en måde at gøre hinanden kropsligt forberedt på. De er – eller kan være – en ægte måde at udtrykke hengivenheden og kærligheden på i et godt forhold mellem to, der elsker hinanden. Justin Gosling siger i sin

bog »Marriage and the Love of God«, at samlejet ikke så meget er mål for sådanne gestus og kærtegn som en fuldbyrdelse af den gensidige kærlighed, de vækker. Og hvis det er tilfældet i ægteskabet, må det ligeledes være meget vanskeligt at trække en skillelinie mellem »stimulerende« og »ægte« kærtegn for unge, der har knyttet sig til hinanden og agter at gifte sig.

Den virkelige tragedie, når det gælder »hvor langt?«-mentaliteten, synes for mig at være, at den kærlighed, to mennesker føler for hinanden, skal pege mod dødssynd og næsten uundgåeligt lede dem væk fra Gud, som er kærlighed. Den måde, de unge stiller deres spørgsmål på, tyder på, at de opfatter sagen på denne måde: For at kunne vise deres kærlighed til hinanden må de se at bevæge sig så langt bort som muligt fra Guds kærlighed uden at risikere et endeligt brud. Det er regler om åndeligt mindstemål omsat til galskab. Vi bliver bedt om at elske vor næste – loven og profeterne hviler på dette – og alligevel er det sådan, at i det øjeblik, unge mennesker elsker unge af det modsatte køn, omgives de straks af tætte og uklare forestillinger om alvorlig synd. Det kan ikke være rigtigt. Hvis budet virkelig skal tages alvorligt, må det tværtimod indebære, at vi opmuntrer unge mennesker til at udtrykke den kærlighed, de føler for hinanden, i fuld sandhed og på en så egnet måde, at det vil få de to til at udvikle sig og vokse.

Hvis dette er tilfældet, kan vi måske vælge et nyt udgangspunkt og spørge: »Hvordan kan vi på den bedste og sandeste måde give udtryk for det, vi føler for hinanden nu?« og anvende det med forståelse og indsigt på alle menneskelige forhold, venskab, forlovede, gifte osv. Og det er på dette grundlag, jeg vil hævde, at seksuelt samleje tilhører ægteskabet, fordi det så sandfærdigt udtrykker den endelige binding mellem to, som ægteskabet skal være. Det er på dette grundlag, jeg afviser, at samlejet kan være et sandt udtryk for et mindre bindende forhold. Utugt og ægteskabsbrud er for mig bedrageri.

På det samme grundlag må man imidlertid kunne se i øjnene, at visse handlinger og kærtegn, som tidligere kunne regnes for »stimulerende«, »synd«, »indledning til samleje« osv., kan være rigtige udtryk for par, som mener, at de har truffet deres valg og vil gifte sig. At røre ved en piges bryster *kan* være udtryk for glæde

Det kristne åndsliv

SKRIFT BETRAGTNING

2. Kor. 3,4–9.

»Bogstaven slår ihjel, men Ånden gør levende«, skriver Paulus i søndagens epistel. Mon rækkevidden af disse ord egentlig er gået op for det store flertal af kristne i dag? Man forestiller sig som oftest kristendommen som en morallære, der stiller endnu større krav end loven i den gamle pagt. »I har hørt der er sagt ... men jeg siger jer ...« har Jesus selv sagt i sin berømte Bjergprædiken. Ved første øjekast ser det virkelig ud som om Jesus blot har ajourført den gamle pagts lov, dvs. skærpet dens krav. Det er naturligvis ikke tilfældet, og for at forstå Bjergprædikens ord rigtigt må vi holde os dens litterære genre for øje.

og lykke, kærlighed og taknemmelighed og dermed være et udtryk for forholdet mellem to, der føler sig bundet til hinanden, men som endnu ikke har gjort det offentligt ved at forlove sig eller ved at varsle om deres giftemålsplaner. Mulighederne for, at det kan være en blanding af dette og andre ting, synes for mig bare at være et tegn på menneskets vilkår. Vi må, tror jeg, møde denne tvetydighed uden ængstelse, samtidig med at vi, så meget vi formår, prøver at fjerne det egoistiske element i vor holdning over for andre.

Patricia Marshall slutter med nogle få ord: »Det ser måske ud, som om jeg er alt for optimistisk, når det gælder forholdet mellem dagens unge, at jeg for let glemmer, hvor *dygtige* vi alle er til at udnytte hinanden. Men min tro er, at ethvert stiltiende samtykke i »hvor langt?«-mentaliteten« faktisk opmuntrer til en sådan udnyttelse, til trods for, at man derved måske undgår enkelte svangerskaber. Måske ville jeg selv være ængstelig, hvis jeg havde sønner og døtre i teenagealderen. Muligvis. Men jeg tror, at vi af og til må vove noget, hvis vi vil vise verden, at Gud er kærlighed.

Er Bjergprædikenen et nyt lovkodeks?

Evangelisterne overleverer os ikke konkrete begivenheder og ord fra Jesu liv, som de i øjeblikket tog sig ud for tilhørerne, men derimod som de blev betragtet i lys af senere begivenheder, i særdeleshed i lys af Jesu død og opstandelse. Derfor er der i evangelierne ikke blot tale om aktuelle begivenheder og ord i Jesu liv, men om noget typisk eller almengyldigt i Jesu måde at tale og handle på. Det gælder i særdeleshed for Bjergprædikenens vedkommende. De lærde synes i dag enige om, at der fra Mattæus side er tale om en bevidst sammenstilling af oprindeligt isolerede Jesu ord, sandsynligvis med det formål at lette den kateketiske formidling og tilegnelse. Efter al sandsynlighed skal Bjergprædikenen nemlig, på trods af dens plads i Mattæusevangeliet som Jesu første tale til sine disciple, forstås som det man i Oldkirken kaldte for en didakæ eller katekese, dvs. en belæring til katekumener eller nydøbte for at udbyde den første forkyndelse og for at indføre disse nye kristne i de forpligtelser, der følger af dåben.

Men det betyder, at Bjergprædikenen, som den nu fremtræder i Mattæusevangeliet ikke står alene, og derfor ikke må tolkes isoleret. Der går noget forud for den, som giver både hvert enkelt Jesu ord og talen som helhed dens fulde mening og betydning. Den henvender sig nemlig i sin nuværende form til døbte mennesker, mennesker der – for at holde os til Pauli ord – er udfriet af mørkets magter og overført i Guds elskede Søns rige (Kol. 1,13). Forud for Bjergprædikenen er nemlig gået Jesu død og opstandelse, forkyndelsen af evangeliet om Guds frelsesinitiativ i Jesus Kristus, modtagelsen af det glade budskab i tro, og indlemelsen i kirkefællesskabet gennem dåben, hvorved mennesket har modtaget Helligånden og fået magt til at være et Guds barn.

Kristendom er åndsliv

Som en belæring, en didakæ, til Jesu disciple om den holdning, som ethvert gudsbarn, der i dåben er blevet Helligåndens bolig skal udvise i alle livets forhold, er Bjergprædikenen ingen ny lov – ikke engang en ajourført lov. Den er tværtimod et evangelium, nemlig det glade budskab om den magt, der bliver gudsbarnet til del, dersom det åbner sig for Guds

herredømme ved at lade hans Ånd forny hele dets holdning: magten til at forlade sig helt på Gud og udholde forfølgelser, magten til at være god helt igennem ligesom Gud er god, kort sagt: magten til at have det samme sindelag, som var i Jesus Kristus (Filip. 2,5). Derfor indledes Bjergprædikenen med saligprisningerne. Disciplene er salige, fordi de gennem troen og dåben er blevet benådet af Gud; det er en helt ny tilstand, de som Guds børn nu lever i, en tilstand, der gør dem til verdens salt og verdens lys.

Det er på denne baggrund vi skal forstå Jesu ord i begyndelsen af Bjergprædikenen: »Jeg er ikke kommet for at nedbryde loven og profeterne, men for at fylde dem«, nemlig med deres rigtige Ånd, dvs. sin hellige Ånd. Den skærpelse af loven, han vittelig er fremkommet med, og som hans ord i Bjergprædikenen er udtryk for, skal ikke forstås som bogstavens skærpelse, men som Åndens skærpelse. Jesus åbenbarer lovens Ånd, han opfinder ikke nye og komplicerede bud, thi »bogstaven« slår ihjel, dersom ikke Ånden skænker os den indre kraft til at leve det nye liv, som Gud ønsker at delagtiggøre os i. Derfor fylder Jesus os med den Ånd, som han også har fyldt loven med.

Om at gå imod strømmen

Hvis vi kristne virkelig har modtaget Helligånden og har fået magt til at være Guds fuldkomne børn, hvorfor har vi da så vanskeligt ved at efterleve dette barneforhold? Hvorfor viger vi tilbage for Bjergprædikenens krav? Mon ikke det skyldes, at vi alligevel ikke tør leve dette barneforhold helt ud, dvs. ikke tør sætte alle vore kræfter ind på at gøre Guds sag til vor sag? Vi frygter for at gå imod strømmen – ikke kun den omkring os, men også den inde i os selv.

Der er i os stærke kræfter, som modarbejder og nedbryder det barneforhold, som Gud af fri nåde har skænket os. Derfor er opgøret med os selv og med vor faldne natur mere gennemgribende, end vi i almindelighed forestiller os. Guds Ånd alene kan gøre os levende; kun hvis den får lov til at tage os i besiddelse, kan Gud genoprette sit herredømme i vore hjerter og få sin vilje med os. Derfor må vi i al vor afmagt lære at række ud efter det åndsliv, som Gud tilbyder os i sin Søn Jesus Kristus. Dette åndsliv er vor eneste frelse, og det glade budskab består netop i, at Gud skænker det til det menneske, der i tro og tillid rækker ud efter det.

Kaare Osorio

Under et besøg i Jugoslavien har kardinalkollegiets dekan, kardinal Tisserant aflagt præsident Tito et besøg.

Spørgsmål der kræver et svar

SYNODEN 1969

Af Rich. Hansen

KRONIKKEN

I denne tid rejser der sig så mange spørgsmål og problemer omkring synoden. Dette er noget helt naturligt og skal ikke undre os. Der bliver spurgt om, hvilke emner synoden skal behandle, hvilken ledelse synoden har, efter hvilke principper og retningslinier synoden er sammensat. Man spørger også om synodens fremtidige mål og fremtidige virkninger. Nogle enkelte stiller sig måske spørgsmål om synodens kirkejuridiske stilling. Til alle disse spørgsmål kan man kun sige, at de er rigtig stillet og kræver svar, som også af de berørfede fagfolk bliver besvaret.

Et teologisk spørgsmål

Men stiller synoden ikke også et spørgsmål til teologien? Synoden i den nu opkommende form er noget nyt. Og hvis det er noget nyt, som er opkommet, så er det for det meste heller ikke rigtig blevet gennemtanke i teologernes kredse. Betragter vi nu i vore dage teologien som en dialogisk (på tysk »antwortend« = svarende) teologi – dvs. en teologi, som hører på sin omverden for derefter at kunne give et svar på spørgsmål, som den bevidst eller ubevidst stiller teologien –, så er teologien vel også forpligtet til at betragte det fænomen, som vi kalder synoden. Ud fra denne korte overvejelse ser vi os her opfordret til at fremsætte nogle korte dogmatiske randbemærkninger til synode-problemet. Disse bemærkninger bedes betragtet som et teologisk forsøg. Med dette forsøg vil vi vel i og for sig også kun bringe det frem, som er til

stede i de troendes trosbevidsthed, i en reflex form. En opgave, som teologien altid har haft.

Vi tror, at alle betragter den kommende synode som en selvbesindelse og en selvmeditation, som kirken og dermed Gudsfolket i Danmark udfører for bedre at kunne gå fremtiden i møde. Dette aspekt er også helt rigtigt og meget vigtigt. Det er dog ikke en teologisk definition af det, en synode er i vor hjemlige form. Synoden er ikke kun en selvbesindelse og en selvmeditation, – den er også teologisk set en selvrealisation, en selvfuldbyrdelse eller en selv fremstilling af det vandrede Gudsfolk i den synlige kirke. Man kan også kalde denne selvfuldbyrdelse for en kirkens livsytring. Kirken ytrer sig, kirken lever, idet den gennemfører en synode. Denne påstand om Gudsfolkets og dermed kirkens selvfuldbyrdelse vil vi i det følgende gennemtanke og belyse.

»Fodboldklubben«

Hvis vi skal forstå disse muligvis noget vanskelige tanker, kunne vi måske først tænke på noget så dagligdags som en fodboldklub (selvfølgelig havde vi også kunnet vælge en anden form for klub). En sådan klub bør vel altid i egentlig forstand eksistere, når den først engang er stiftet. Dette er vel også tilfældet, hvis alle dens medlemmer netop sover, og »foreningslivet« i øjeblikket fuldstændig hviler. Men alligevel er forbundklubben, når det gælder om at være og bestå, henvist til at fuldbyrde sig, til at aktualiseres. Den blivende eksis-

stens af en sådan fodboldklub kan selvfølgelig på de mest forskellige måder mere eller mindre konkretisere sig, træde frem i lyset. En sådan fodboldklub er henvist til, at dens medlemmer af og til spiller fodbold. I det øjeblik, hvor fodboldklubben en gang for alle ville sige nej til at spille fodbold, ville den også ophøre med at være, med at bestå. Fodboldklubben må nødvendigvis ytre sig i overensstemmelse med sin målsætning, nemlig at spille fodbold.

I stedet for at tale om en fodboldklub, kunne vi i al almindelighed tale om et hvilket som helst fællesskab af personer. Altså ville det også være muligt at anvende de ovennævnte tanker og overvejelser på kirken, som også er et fællesskab af mennesker. Den er i sin fulde betydning på det højeste stadium af sin væsensfuldbyrdelse, idet den lærer, bevidner Kristi sandhed, bærer Kristi kors igennem tiderne, elsker Gud og hans frelse, frembærer offeret i den hl. messe og så videre. Kirken må altså ikke absolut og for altid indstille sin funktion og livsytringer. Hvis dette umulige skulle indtræffe, ville kirken i og for sig ophøre med at være, med at bestå. Dog ved vi til vor trøst, at Guds forjættelse er i kirken og virksom i den.

Kirken og sakramenterne

For bedre at forstå, at kirken i sin konkrete form kun kan eksistere ved at ytre sig i synlige handlinger, som foregår i den konkrete historie, vil vi nu kort betragte kirken og dens sakramentale liv. Da eukaristien er identisk med Kristi legemes realpræ-

sens, er eukaristiens fejring uden tvivl en absolut central foreteelse i kirken. Eukaristifejringen sker ikke kun for at så mange som muligt privat og individualistisk kan gå til kommunion, men for at medlemmerne af det vandrende Gudsfolk sammen og i fællesskab kan modtage den hl. kommunion som vandringsbrødet på vejen til fuldendelsen. Når Gudsfolket med sine præster i spidsen samles til eukaristifejringen, manifesterer og fuldbyrder Gudsfolket og dermed kirken sig særlig synligt på en højst historisk håndgribelig måde. Kirken træder tydeligt og håndgribeligt frem i dagens lys.

Skal kirken som fællesskab eller som et samfund af mennesker træde frem i den historiske håndgribelighed, er det også vigtigt, at dette sker, når et menneske skal optages i dette fællesskab. Og her ser vi netop dåbens samfundsmæssige betydning, som også kirken udtrykkeligt lærer. Kirken som fællesskab fuldbyrder og ytrer sig, idet den døber et barn eller en voksen, som derefter er medlem af den synlige kirke.

De øvrige sakramenters sociale og samfundsmæssige betydning skal her ikke påvises, fordi enhver selv kan se den, hvis han ville overveje disse sakramenter og deres betydning for det kirkelige fællesskab.

Synoden som kirkens selvfuldbyrdelse

Nu virker ikke kun det sakramentale liv i kirken, men også andre handlinger, som en selvrealisation, en selvfuldbyrdelse eller en selv frem-

stilling af kirken. Hvis vi i kirken samles til andagt, ordets gudstjeneste eller simpelthen til bøn, udfører vi handlinger, som er en selvrealisation af kirken. Alle disse handlinger har et socialt og ekklesiologisk aspekt, som desværre ofte overses og glemmes. En anden vigtig form for kirkens selvfuldbyrdelse er afholdelsen af et økumenisk koncil, hvis kirkesamfundsmæssige og ekklesiologiske vigtighed er selvindlysende.

Nu er vi vel efterhånden nået frem til vor hjemlige synode. Det er nu tilladt at spørge om denne synodes teologiske grundlag og teologiske placering. Hvor kan vi i den systematiske teologi lokalisere synoden? Hvor har synoden sin teologiske plads. Ligesom det sakramentale liv i kirken, ligesom det kirkelige andagts- og bønsliv og ligesom det økumeniske koncil er funktioner og handlinger, som bevirker en selvrealisation, en selvfuldbyrdelse og en selv fremstilling af kirken, er også synoden i kirken en handling, som bevirker en sådan selvrealisation, selvfuldbyrdelse eller selv fremstilling. Synoden er nemlig en kirkelig handling, hvor kirken i Danmark søger at besinde sig og at løse de forhåndenværende kirkeligt-sociale og ekklesiologiske problemer. Når synoden samles, er

det en imminent og i højeste grad kirkelig handling. Og ved at handlingen er kirkelig, er den også social og samfundsbetonet, og derigennem bliver den til en selvrealisation, selvfuldbyrdelse og selv fremstilling af kirken i Danmark. Men nu er det ifølge læren om kirken (ekkleologi-en) også sådan, at kirken i Danmark, ligesom kirken i Norge, kirken i Sverige, kirken i Münster, kirken i Osnabrück, ikke bare repræsenterer hele kirken, men at den også er kirken som sådan. Herudfra kan vi da slutte, at synoden er en selvrealisation, en selvfuldbyrdelse og en selv fremstilling af kirken som sådan.

I dette samfundsmæssige og kirkeligt-sociale aspekt får nu synoden en meget vigtig betydning for os alle, både for præsterne og for lægfolket, som sammen danner det vandrende Gudsfolk. Det enkelte medlem af kirken i Danmark får derved et stort personligt ansvar for, at synoden gennemføres med gode resultater til velsignelse for kirken og dens virksomhed.

Hvorledes synoden skal nå frem til sine resultater, skal på ingen måde behandles i dette teologiske forsøg, hvor opgaven var spørgsmålet om synodens teologiske hjemsted inden for kirken og teologien.

Fra vort bispedømme...

GRENA

Det var et ikke i sig selv værdifuldt rum, der på en smuk og harmonisk måde blev restaureret og bygget om til kirke i Grenå. Men det, der især præger den ny kirke, er alter, kors og plade på tabernakeldøren, udført af den tyske kunstner Eginò Weinert fra Köln, skænket af den apostoliske delegat, ærkebiskop Heim.

Alteret er kvadratisk, hvilket siges at være en logisk konsekvens af den ny liturgi.

Korset og pladen til tabernakeldøren er emaillearbejde i kraftige farver. Motiverne på korsset er bebudelsen, dåben i Jordan, den samaritanske kvinde ved brønden og pinseunderet. Kristusfiguren fremstiller ikke den lidende Kristus, men har et mildt udtryk med en talende håndbevægelse mod beskueren.

Motivet på tabernakeldøren er ikke særlig kendt i Danmark. Det er »Kristus i persekret« med udgangspunkt fra det gamle testamente (Esajas kap. 63) som hører til læsningen onsdag i den stille uge. Det var meget yndet i middelalderens Tyskland.

SØBORG

Festen, der den 23. juni blev holdt til fordel for den ny Skt. Antoni kirke i Brønshøj samlede ca. 90 mennesker til messen kl. 17 og gav 355 kr. i overskud.

Da der gennem stadige notitser i Ugebladet er opnået megen hjælp til bygningen af Johanneskirken, slår sognepræsten der til lyd for, at hver eneste ny kirkesag på lignende måde burde gøres til en opgave for bispedømmets katolikker, som derved gennem det praktiske arbejde kunne opleve fællesskabet.

Pastor d'Auchamp efterlyser endvidere et eller to unge ægtepar, der kan hjælpe ham med at føre rejsebureauet videre. I løbet af ca. 15 år har bureauet givet en indtægt på 300.000 kr., og desuden medvirket til en del konverteringer og bidraget til en mentalitetsændring i forhold til den katolske kirke blandt danske lærere og skolebogsforfattere.

HERLEV

Menigheden har sparet op, således at man sammen med et lån kan få bygget en tilbygning til kirken. Denne tilbygning skal indeholde menigheds- og ungdomslokaler. Arkitekt Carl R. Frederiksen har søgt kommunen om byggetilladelse og Teknisk Udvalg har anbefalet ansøgningen. Udvidelsen bliver på ca. 100 kvm.

CARITAS INTERNATIONALIS HOLDER GENERALFORSAMLING

Caritas Internationalis, som Caritas Danmark er tilsluttet, holder sin 8. generalforsamling i dagene 6.-9. oktober i Rom. Hovedtemaet på generalforsamlingen bliver »Næstekærlighed i gerning - vidnesbyrd om det kristne fællesskab«.

SOS-KAMPAGNE

Pastor Vick i Nykøbing F. er en mand med gode og praktiske ideer. I et brev til de katolske præster her i landet gør han opmærksom på en SOS-mærkat for bilister, der bruges meget i udlandet. Mærkaten er cirkelrundt i blå med et hvidt kors, i hvilket står SOS. Den kan anbringes på bilens for- eller bagrude og betyder, at bilens fører er katolik og at en præst ønskes tilkaldt ved alvorligt biluheld.

Falck-Zonen er af pastor Vick blevet underrettet, og beskeden er gået videre til de forskellige afdelinger. Det ville dog ikke skade, om de forskellige præster hjalp lidt til på dette område ved at sætte sig i forbindelse med deres lokale station med oplysninger, f.eks. om deres telefonnummer. Ikke mindst i turistsæsonen har dette betydning.

Med hensyn til telefonen viser det sig gang på gang, at det er vanskeligt at komme i forbindelse med en præst om altanen, skri-

ver pastor Vick. Derfor foreslår han, at præsterne selv sørger for henvisning til en anden præst, når de ikke selv er hjemme - efter aftale med denne - eller med ordenssøstre, der får besked på, hvordan de skal forholde sig.

Pastor Vick har i denne anledning ladet fremstille en folder »De syges salvelse«, der sammen med et mærkat kan købes for 15 øre pr. stk.

PASTOR
ASGER
STRANGE
60 ÅR

Den 23. august fylder sognepræsten i Maribo Asger Strange 60 år. Hans livsbane er ikke helt almindelig. Født i Tingsted på Falster og kort efter flyttet med sine forældre til Nykøbing F. voksede han op i et kristent hjem. Morfaderen var præst i Tingsted og har uden tvivl haft sin betydning for drengens udvikling. Alt dette kan man i øvrigt læse om i pastor Stranges egen beretning i bogen »Kirken kaldte mig hjem«.

Pastor Strange blev student i 1926 fra katedralskolen i Nykøbing F. og studerede herefter teologi med eksamen i 1933. Men samtidig interesserede han sig stærkt for musikken og tog organisteksamen på Det kgl. Musikkonservatorium i 1942.

I årene 1933-34 var han hjælpepræst ved Lindevang Kirke, og i denne periode udgav han »Hvor er Jesu Kristi kirke?« I de følgende år søgte han for at finde sit ståsted. En overgang interesserede han sig for Oxfordbevægelsen, men blev så atter kapellan, denne gang ved Vanløse Kirke, hvor han fungerede i årene 1937-43.

1945-53 var han organist ved Hyltebjerg Kirke, men konverterede så i Skt. Ansgars Kirke i 1951, studerede til katolsk præst i Rom 1953-57 og præsteviet i 1957.

Sin virksomhed som katolsk præst begyndte han som kapellan ved Skt. Antoni Kirke 1958, derefter som kapellan ved Skt. Knud Lavards Kirke, Kgs. Lyngby, 1959-66, da han 1. juni udnævntes til sognepræst i Maribo, hvor han efterfulgte pastor Nölke.

I Maribo er pastor Strange faldet godt til. Han har fuldført restaureringen af kirken, som pastor Nölke påbegyndte. Der er også startet et sangkor. Fra Maribo meddeles, at han læser messe, spiller, synger og dirigerer. Menigheden er begejstret, og der er samling og fællesskab om højmessens om søndagen.

B.H.

Paven møder Latin- amerikas fattige masser

*Eukaristisk kongres
i Camilo Torres land.*

I går den 22. august ankom pave Paul VI efter programmet til Bogota, Columbia, for at være til stede ved afslutningen af den internationale eukaristiske kongres. Samtidig skulle paven åbne en konference for de latinamerikanske biskopper.

Det har vakt betydelig opsigt, at pave Paul så kort efter offentliggørelsen af sin omstridte rundskrivelse om fødselsregulering besøger et af de områder, der er mest truet af katastrofal overbefolkning, og hvor en række ledende biskopper er gået ind for en befolkningspolitik, som synes i strid med de principper, som paven har slået fast i sin rundskrivelse. I denne forbindelse må man imidlertid være opmærksom på, at rejsen blev endelig fastsat allerede den 8. maj i år. Har de to ting noget med hinanden at gøre, kan det kun være på

Fra pave Pauls rejse til FN i New York. Også i Columbia modtages Peters efterfølger med alle æresbevisninger som statsoverhoved og kirkeleder.

det punkt, at Paul VI har ønsket rene linjer, før han rejste hen et sted, hvor problemet uden tvivl ville blive livligt diskuteret.

Ca. 200 af Latinamerikas 750 biskopper deltog i konferencen.

Udenrigsminister trådt af i protest

Columbias udenrigsminister, German Zea Hernandez, har nedlagt sit embede, efter at han i Lima tilkendegav uenighed med paven hvad angik rundskrivelsen om fødselskontrol. Præsident Carlos Lleras selv har undladt at udtale sig om rundskrivelsen.

Udenrigsministerens beslutning er blevet stærkt kritiseret, idet man finder, at han satte præsidenten i en prekær stilling, når denne forberedte pavens besøg. Paven skulle modtages med alle æresbevisninger som Vatikanstatens overhoved, og som det åndelige overhoved for størstedelen af Columbias indbyggere, der er katolikker.

Solidaritet med de fattige

Om den 39. eukaristiske kongres si-

ger de columbianske biskopper, at den ikke skulle være en opvisning i gudstjenester, men en opfordring til de kristne om at høre de fattiges skrig.

Kongressens tema »Kærlighedens bånd« er et gennemtrængende råb efter sociale goder.

Eller som en af præsterne i kongressens hovedkvarter udtrykker det: »Dette er de sultnes Fadervor.«

Lang tid før kongressen er der gjort et kæmpearbejde for at gøre kristne over hele Latinamerika opmærksom på deres sociale ansvar, og her er der naturligvis i særlig grad tænkt på dem, der har noget at give væk af. »Budskaberne« er gjort klare og koncise. Særlige grupper har trænet gejstlige og lægfolk, her i blandt unge, i at udbrede dem. Atter andre har taget sig af forbindelsen med massemedierne: film, fjernsyn, radio, aviser osv.

Nogle steder holdt man under forberedelsen »åbent hus«, og 20-30 mennesker samledes omkring et radioapparat for at lytte til et 10-minutters radioforedrag om, hvad meningen var med kongressen. Bag-

efter diskuterede deltagerne i åbenthus-mødet radioudsendelsen en halv times tid.

I vid udstrækning har man den sidste måneds tid givet enhver form for gudstjeneste en social dimension. Naturligvis har man understreget nadverens centrale placering i det kristne liv, men samtidig har man talt om nødvendigheden af menneskelig værdighed og social retfærdighed.

Kold statistik og brændende appeller er brugt i fællesskab, for at få gennemsnitsfamilierne til at forstå, hvor elendigt de fattige er stillet, og at man ikke yder social retfærdighed ved at give almisser i den gammeldags karitative og paternalistiske ånd, men ved at støtte behovet for uddannelse, fair løn, social trykthed og en ansvarlig politik.

Ikke mindst har man prøvet at få den rige mand til at indse det uhyrlige i, at han knæler ved kommunionsbænken ved siden af folk, som arbejder for ham for mindre end 5 kroner om dagen. Hvis der altså ikke er tale om landarbejdere. For de tjener meget mindre. HK

TIRSDAGSFØREDRAGENE GENOPTAGES UFORTRØDENT

Da man havde læst et om ikke fuldstændigt, så dog fyldigt referat af pave Pauls »Trosbekendelse« under en messe på Peterskirken trappe, sundede man sig lidt; og så hviskede man for sig selv: Hvad skulle han ellers have sagt! Man sundede sig ... for engang imellem var det lige ved at en tvivl om den katolske tros absolutte sandhed blev fremmanet ved det, der blev sagt snart her snart der, og ved det, der med utrolig frejdighed blev gjort. Forkyndte man som præst en lære, der var delvis opgivet? Nej, selvfølgelig ikke, det vidste man da godt. Og nu er enhver mulig tvivl bortvejret. Tirsdagsforedragene kan begynde endnu engang. Pavens Credo var kortfattet. Tirsdagsforedragene er helt anderledes nuanceret. Enten det gælder Arvesynden eller De kristnes enhed må pavens ord, der for klarheds skyld var holdt i traditionelle vendinger, udmøntes. Konkildokumenterne, ret forstået, og vægtige artikler, læst i det omfang som de pastorale pligter giver tid til, er de naturlige hjælpemidler. Det er heller ikke teologiske forelæsninger, der bydes på, men kateketisk (og vel lidt mere end det) fremstilling af det Paulus kalder for »den sunde lære«. Altså stort set, hvad man må tro og bekende for at forblive katolik eller for at blive det. Og det gøres med den bevidsthed, at Kirken ved bedre besked end alt og alle. Den er derimod ikke »bedreviddende« for det er en irriterende egenskab.

Oprindeligt var disse foredrag bestemt for konvertitter, men snart viste det sig, at de også burde holdes således, at katolikker kunne få udbytte af dem. Som situationen er idag nærer jeg det håb, at netop mange københavnske katolikker benytter denne lejlighed til at få uddybet deres kendskab til troen. For atter at citere Paulus: »Troen kommer af det, der høres«.

Tirsdagsforedragene begynder tirsdag 3. september. De holdes altid i kirken kl. 19,30.

Kjeld Geertz-Hansen

P.S. En folder, hvor emnerne for hver aften står opført, kan fås ved henvendelse til Sct. Ansgars pastorat, Bredgade 64, K.

UDGRAVNINGERNE UNDER PETERSKIRKEN

Fornyligt udtalte pave Paul VI, at man kunne anse det for sandsynligt, at det var apostlen Peters knogler, som var begravet under Peterskirken kuppel. Pastor Paul d'Auchamp taler onsdag den 28. august kl. 19.30 i St. Mariæ Kirkes menighedssal, Jens Jessensvej 7, København F, om udgravningerne under Peterskirken.

En verden i diskussion

VOLDSOM INTERESSE FOR PAVE PAULS RUNDSKRIVELSE OM FØDSELSKONTROL

Diskussionen omkring pave Paul VI's rundskrivelse om fødselsregulering, »Humanæ Vitæ«, løber med uformindsket styrke. Alene behandlingen i danske aviser fylder i udklip mere, end man hidtil har set på nogen katolsk »sag«.

L'Osservatore Romano

Vatikanets dagblad »L'Osservatore Romano« har på forsiden bragt udtalelser fra gejstlige og lægfolk, ikke-katolikker og katolikker, som støtter pavens rundskrivelse.

Først og fremmest var der en hilsen fra den ortodokse kirkes overhoved, patriark Athenagoras af Konstantinopel. Denne havde skrevet til paven, at han havde tænkt meget på ham de sidste dage, først og fremmest fordi han havde gjort det rigtige, at udsende encyclikaen »Humanæ Vitæ«.

En muhammedaner, der bor i Frankrig, skrev til paven, at han som muhammedaner måtte bifalde pavens standpunkt.

Kardinalerne Florit, Firenze, Wyszynsky, Polen, König, Wien, samt kuriekardinalerne Ferretto, Urbani, Marella, Agagianian, Traglia, Cento, Vagnozzi, Samore og Larrana tilkendegav deres loyalitet.

Det samme gjorde en lang række biskopper fra hele verden.

»L'Osservatore Romano« bragte i øvrigt en meget skarp leder som svar på en kommentar i det engelske blad »The Economist«, hvori det stod, at rundskrivelsen ikke var et udtryk for pavelig ufejlbarhed, men for pavelig isolation.

»L'Osservatore« sammenlignede »The Economist«s sprog med det,

der kendetegnede nazistiske aviser i slutningen af 30'erne.

I en anden leder har »L'Osservatore Romano« gjort opmærksom på, at den pavelige fødselskontrolkommission kun skulle opsamle synspunkter og rådgivningsmateriale. Den pavelige rundskrivelse om fødselsbegrænsning var derimod et resultat, som kirkens øverste læreembede, der er en uløselig del af troens arvegods, var kommet til.

Australien og Irland

I en fælles erklæring har de katolske biskopper i Australien udtalt, at det ville være alvorlig ulydighed at afstå fra at rette sig efter pave Pauls rundskrivelse om fødselsbegrænsning. Biskopperne ville ikke overse, at samvittigheden altid måtte være den vigtigste rettesnor for vore handlinger, men samtidig citerede de det andet Vatikankoncil, der havde sagt, at kristne, når de skolede deres samvittighed, måtte være ledet af kirkens læresætninger.

Den irske kardinal Conway af Armagh udtalte under en prædiken i sin domkirke, at han var overbevist om, at Irlands katolikker ikke blot ville acceptere rundskrivelsen af loyalitet, men også i tro.

I en radioudsendelse fra Zürich udtalte den kendte teolog Hans Küng, at katolikker, der ikke mente at kunne følge pavens rundskrivelse, hvis de skulle bevare deres ægteskabelige lykke, måtte følge deres samvittighed.

Den tidligere ærkebiskop af Bombay, Thomas D. Roberts S.J., der nu bor i London, udtalte i et interview, at kirken ikke gennemtvinger sine love i sovekammeret.

En amerikansk præst og journalist Joseph Gallagher, har droppet sin monsignoretitel i protest mod rundskrivelsen. Og en docent i moralteologi, Anton Meinrad Meier i Grenchen, Schweiz, har indsendt sin afskedsbegæring af samme grund.

Umiddelbart før den 82. tyske katolikkongres (Katholikentag), der skal holdes fra 4.-8. september i Essen, holder de tyske biskopper møde for at diskutere rundskrivelsen, som ventes at komme stærkt i ilden på kongressen i Essen.

Rieber-Mohn

Blandt nordiske katolske kommentarer hæfter man sig ved en, den kendte norske katolske pressemand og kommentator, Hallvard Rieber-Mohn O.P. er kommet med i en leder i St. Olav. Det hedder i kommentaren:

»Tidligere var en pavelig encyclica »det sidste ord«, som afsluttede en diskussion – i hvert fald indenfor kirken. Enten man beklager det eller hilser det velkommen, er det et faktum, at sådan er det ikke i dag. Den katolske opinion er – både indenfor lægfolket, præsteskabet og episkopatet – definitivt åbnet for den frie drøftelse af alle spørgsmål, som ikke hører til troens uimodsigelige kerne af definerede trossandheder. Den pastorale vejledning i en pavelig rundskrivelse hører hitsorisk påviseligt ikke til denne kerne – rundskrivelsen er tidsbestemte dokumenter.

Omstændighederne omkring denne læreafgørelse er velkendte og letter ikke netop tilegnelsen. Alle konsultationer til trods er det en afgørelse fattet udenfor den biskoppelige kollegialitet (dvs. biskoppernes fælles hyrdeansvar for afgørelserne i kirkens liv), og åbenbart i strid med en stor del af kardinalernes og biskoppernes skøn. Den går desuden klart mod flertallets indstilling i den rigtignok blot rådgivende pavelige ekspert-kommission. Det er med andre ord et meget tungt ansvar, pave Paul har ment at måtte påtage sig og bære alene. Det kalder på medfølelse for hans personlige skæbne som kirkens leder i en meget vanskelig tid. Det tvinger os desværre også til at se i øjnene, at der vil være en fortsat dyb, varig og smertefuld splittelse i den katolske opinion fremover.«

Svensk protest

Bergman-skuespilleren Gunnar Björnstrand, og hans hustru Lillie, forfatterinderne Eva Alexanderson,

Birgitta Trotzig og Gunnel Vallquist er blandt ca. 50 fremtrædende svenske katolikker, der overfor den katolske biskop i Sverige, John Taylor, har udtrykt bestyrrelse over pave Paul VI's rundskrivelse om fødselskontrol.

Det hedder i det åbne brev til biskop Taylor, at man ikke kan se, hvordan pavens krav kan forenes med evangeliets forkyndelse om solidaritet med dem, der har det sværest. De finder sig derfor nødsaget til at tage afstand fra denne rundskrivelse. »Det er os en samvittig-

– Hvad jeg mener? Hvordan skulle jeg dog få tid til at læse rundskrivelsen!
(Catholic Herald)

hedssag at virke for den oplyste globale familieplanlægning, som udgør en uafviselig forudsætning for et menneskeværdigt liv,« slutter brevet, som blandt sine underskrivere også tæller priorinden for dominikanerinderne i Røglebäck, Ingrid Augot, og dominikanerpræsten Pierre Aupy.

Danmark

Som antydte i sidste nummer har de danske aviser i vid udstrækning været indstillet på at citere både katolikker, der var glade for rundskrivelsen, og dem, der ikke var det. I »Berlingske Tidende« har Malin Lindegren citeret to af hver slags. Til den første gruppe hører pastor Knud Ballin. Han siger blandt andet:

»Jeg beundrer Paul VI's mod til at tale mod det, som er almindelig mening på bjerget. Det er både modigt og kærligt over for mennesker. Rundskrivelsen er ikke bare for katolikker, men en henvendelse til menneskeheden – og den opgave er at beskrive det inderste i menneskets væsen og understrege menneskets værdighed.

Pastor Ballin siger senere:

»Jeg tror, det er vigtigt for os at fatte, at det seksuelle liv skal fødes ud af sand og ægte kærlighed og ikke kun være et udtryk for, at nu skal jeg have udløsning for visse kræfter. Sand og ægteskabelig kærlighed er at ofre sig og give sig helt og fuldt til et andet menneske.«

På spørgsmålet om pastor Knud Ballin som skriftefader ville kunne give syndsforladelse til en katolik, der brugte P-piller, svarer han:

»Vor opgave er ikke at fordømme, men at hjælpe mennesker af god vilje. Hvis et menneske indser, hvad der er den rette vej og kan indse sin forkerte handling, vil jeg til enhver tid give absolution.«

De 463 anglikanske biskopper, der for tiden deltager i Lambeth Konferencen i London vedtog en udtalelse, hvoraf det fremgik, at man var uenige med paven, når han drog den konklusion, at alle metoder til fødselsregulering ud over afholdenhed var mod den lov, der var indstiftet af Gud. De anglikanske biskopper måtte dog påskønne pave Pauls dybe omsorg for ægteskabet og det ægteskabelige liv.

Holland

Søndag den 4. august blev der overalt i de katolske kirker i Holland prædikeret over pavens rundskrivelse. Med få undtagelser sagde præsterne, at encyklikaen var et vægtigt hjælpemiddel til mennesker, der skulle træffe beslutning om, hvorvidt det var forsvarligt at sætte et barn i verden. Men, føjede præsterne til, der er mange andre faktorer, der må tages i betragtning.

Nogle dage forinden havde de hollandske biskopper udsendt nogle retningslinjer, som præsterne kunne bruge, når de skulle prædike over rundskrivelsen. Det hed i biskoppernes fælles udtalelse, der havde titlen »Nogle tanker om rundskrivelsen 'Humanæ Vitæ'«, at den individuelle samvittighed ikke kan ignorere rundskrivelsen. Men videre sagde de, at der i forvejen var mange faktorer, som den menneskelige samvittighed burde tage hensyn til, hvor den drejede sig om det ægteskabelige samliv, nemlig gensidig kærlighed, forholdene i familien og de sociale omstændigheder.

Biskopperne sagde endvidere: »Må diskussionen om rundskrivelsen bidrage til en renere vurdering og en renere udøvelse af autoriteten i kirken.«

HK

Esbjerg

**Esbjerg og Omegns
Sparekasse**

Malerfirma
Holger Jørgensen
Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 2 38 51

Interessenselskabet
Nis Petersen
Tømrer- og Snedkerforretning
Danmarksgade 12
Esbjerg
Telefon 2 84 48

H. Johansen
Murermester
Kronprinsensgade 57
Esbjerg
Telefon 2 15 45

K. J. Højland & Søn
Aut. vand- og gasmester
Værksted: Hededammen 4
Skolebakken 147
Esbjerg. Tlf. 2 93 50

Viggo Christensen
Urmager, optiker, guldsmed
Kongensgade 64, Esbjerg
Telefon 2 08 29

L. Basse
Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 2 05 76

**Vestjysk Rør-
& Sanitetslager A/S**
Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon (051) 2 13 11

R. Schullk
Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

Husk at forny Deres
abonnement

Kolding

P. Jeppesen & Søn
Murermestre
Zahngade 4, Kolding
Telefon 2 06 93

Barkholt boghandel
Bogladen med de mange bøger
Kolding
Telefon 2 15 33

H. Overbeck
Ingeniørfirma
Havnepladsen, Kolding
Telefon 2 35 55

J. Krenk
Ingeniørfirma
Varme - Saniter
Kolding. Tlf. 2 33 44

RYBERG's Bageri & Conditori
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 05 88
*Drik kaffen i vort hyggelige
cafeteria*

Kolding Andelsmejeri
Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 2 01 55

Peter From
Kolonialhandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 32 10

Slagteriudsalget
Haderslevvej 7. Tlf. 2 33 77
Kolding
*1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver*

Støt vore annoncører

Roskilde

P. F. Kjeldsen
Skomagergade 34
Telf. Roskilde 35 75 75
Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

Firma Hans Møller
v/ Ib Møller
Sct. Olgsgade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77
*Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand
Sanitet - Centralvarme og oliefy*

*Skolebøger - Skolerekvissitter -
Billedbøger - Skønlitteratur -
Papir - Fyldepenne - Billig-bøger*
Roskilde Boghandel
Sct. Olgsgade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejegod Jørgensen
Slagtermester
Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olgsgade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

**Malerfirmaet
Edvard A. Petersen**
Kornerupsvænge 5 - Roskilde
Telefon 35 16 94

C. J. Gerlachs efft.
Allehelgensgade 8, Roskilde
Tlf. 35 27 77
Aut. leverandør af kirkevine

Helsingør

Tømrermester
Ejnar J. Nielsen
Frejsgade 20. Tlf. 21 03 11
Værksted og plads, Nygade 2
Helsingør. Tlf. 21 00 81

Georg Poulsen & Søn
Blikkenslagermestre
Sct. Annagade 19
Helsingør. Telf. 21 01 64

København

Fa. Karl A. Hansen
*Murermestre * Entreprenører
Ingeniør * aut. kloakmester*
Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 16 55

Ernst Grell & Co.
aut. elektroinstallatører
Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 - 2678

Da jeg var barn tænkte jeg...

I det engelske katolske ugeblad »Catholic Herald« skriver en lægekvinde, Monica Comerford, disse betragtninger, som muligvis har et budskab til katolske kristne også på vore breddegrader.

Da jeg var barn tænkte jeg på Kirken som noget respektindgydende, overvældende, strengt og lidt skræmmende. Som tiårig opfattede jeg kirken som noget fint at kæmpe for, en storartet hærs-kare, som det var en glæde at tilhøre og gøre en indsats for. Som mor har jeg gennemgået forskellige stadier, fra den farlige revolte til det overbevist progressive. Og under hele denne udvikling har jeg set eller troet at se forskellige ting i Kirken. Sommetider synes jeg, at det er vanskeligt at forklare, hvorfor jeg egentlig er kristen, og specielt katolsk kristen. Er det bare fordi jeg blev født ind i denne kirke og aldrig er brudt ud, eller fordi jeg ser noget livsvigtigt, levende og for menneskelivet uerstateligt i Kirken?

Et skræmmende stort antal af vore døbte og katolsk opdragne kristne vender troen ryggen, til trods for alt det vi ofrer på skolerne, kirkebygningerne, katekesen og liturgiske reformer. Er det fordi Kirken på dem virker som en uegentlig vej til et gudsforhold og til et rigtigt forhold til medmenneskene? Det forekommer mig, at hvis Kirkens budskab virkelig fremstod som krystalklart, ville den ikke længer fortone sig som et forældet og uvæsentligt museumsstykke.

En af de store vanskeligheder, der møder de religiøse reformatorer, er denne: Hvor ivrige de end er efter at gøre Kirken væsentlig i forholdet til dagens verden, så lever de fremdeles inden for en kirkelig sfære og er ude af stand til at begribe holdningen til den gudløse masse, som står udenfor enhver kontakt med nogen kirke overhovedet. Teologisk tale og standpunkter betyder ingenting for så mange mennesker, selv om de oprindelig er vokset op i en kristen familie. Ikke desto mindre ved vi, at det kristne budskab er tidløst og

gælder for alle mennesker til alle tider. Hvad kan det da skyldes, at så forbavsende mange mennesker hverken opdager behovet for eller meningen med et liv i Kirken?

Det lader ofte til, at det vi siger, eller det Kirkens talsmænd giver udtryk for, er langt mindre vigtigt, end hvad de ser os gøre. Ikke desto mindre er katolikker beklageligvis mere kendt for det, de siger om problemerne, end det, de foretager sig for at løse dem. Det kristne budskab ville utvivlsomt virke overbevisende på de ikke-kristne, hvis det indebar en radikal forandring af livet for dem, som forkynder det.

I dag ser der ud til at være forbavsende lille forskel mellem livet for dem, der forkynder kristendommen, og for dem, der ikke gør det. Virker vi faktisk så radikalt forskellige fra andre mennesker i vores holdning til de hjemløse, de underprivilegerede, de, der tilhører en anden race, de, der falder udenfor det moderne samfund – de gamle og de erhvervshæmmede? Teoretisk går vi ind for en anden holdning. Men ser vi, at Kirken som institution og dens medlemmer er næneværdigt mindre materialistiske end dem, som ikke kerrer sig om Bjergprædiken? Og sagt på en mere nærgående måde: Er de såkaldt »katolske« lande klarere udtryk for de kristne egenskaber end de protestantiske og ikke-kristne? Vi må indrømme, at forskellen for den udenforstående må virke nærmest lig nul.

Undertiden længes man efter at se Kirken optræde som det virkelige »omsorgsfulde samfund«, som konciliet talte om, selv om det må indrømmes, at det ville gøre livet adskilligt mindre mageligt for de fleste af os. Hvis vi kunne se præster, ordenssøstre og munke samarbejde i sognene, skolerne, hospitalerne og alle vores institutioner for *alles* vel ikke bare for katolikkerne?

I dag er der fremdeles for mange splittelser og indre stridigheder, med råb af energi, velvilje og ressourcer. Mursten og byggeprogrammer synes fremdeles at betyde altfor meget for de kirkelige myndigheder – de vil

ROSENKRANSVALFARTEN TIL OSKARSTRÖM

1. september 1968

Der er efterhånden skabt tradition for dansk deltagelse i den svenske valfart til Oskarström. I år afholdes valfarten søndag d. 1. september med »KRISTENT FÆLLESSKAB« som intention.

Der bliver arrangeret fælles afrejse fra København. Deltagerne kan glæde sig til en herlig tur gennem det svenske landskab, men må være forbedrede på en anstrengende dag. Der skal medbringes mad til hele dagen, drikkevarer kan købes på stedet. Fra Landskrona køres der med bus til Fjelgrime, hvorfra valfarten udgår. De, der ikke kan tåle strabadserne, kan blive i busserne og enten gå med fra startplads 2 eller fortsætte til Oskarström.

Køreplan:

afg. Tuborg Havn kl. 7.00
afg. Landskrona kl. 8.30
afg. Fjelgrime kl. 11.00
Pontifikalhøjmesse kl. 13.00
Kommunion ca. kl. 13.30
Andagt kl. 16.00
forv. afg. Oskarström kl. 16.45
forv. afg. Landskrona kl. 19.30

Pris: Voksne kr. 17.00

+ færgebillet

Børn kr. 10.00 + færgebillet
Familiebillet kr. 40,00

Tilmelding: G. Bune Andersen
Westend 9,¹
1661 København V
tlf. Ve 9106 (ml. kl. 18.00 og
19.00)

Sidste frist: 26/8 kl. 19.00

STORT SOMMERMARKED

Søndag den 1. september
fra kl. 9

ved Skt. Antoni Kirke, Frederikssundsvej 225, Brønshøj. Salgsboder, tombolaer, præmieskydning, loppetorv, hyggelig restauration, festlig underholdning fra kl. 13.

Ved eftermiddagsmessen kl. 16 prædiker Monsignore Knud Ballin.

Vejle

A/S Vejle Mælkekompagni

Vedelsgade 85
Vejle. Tlf. *82 95 00
Fineste mejeriprodukter

A/S TRÆLASTEN

Toldbodvej, Vejle
Telefon *82 71 22

Hansen Pærhøj & Søn

Glarimester - kunsthandel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 82 11 57

Vejle Optik

o/ Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8, Vejle. Tlf. 82 03 08

Raadhusstorvet, Vejle
Tlf. *82 37 11

Poul
HENRIKSEN

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle. Tlf. 82 03 60
Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon *82 81 33

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Carl Pedersen & Søn

Slagter & Fedevare Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 82 47 22

Frugtcentralen

Vejle - Tlf. 82 09 26 - 82 11 26
Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost
R. Hansen

Næstved

Frugtkælderen

Ny Østergade 3, Næstved
Tlf. 72 11 23

K. Blum Hansen

Boghandel
Næstved
Telefon 72 25 25

Tonny Vergmann

Blikkenslagermester
aut. vand- og gasmester
Dehnsvej 1, Næstved
tlf. 72 66 51

N. Juel Pedersen A/S

Glarimestre
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
Leverandør til katolske
institutioner

Næstved Diskontobank A/S

Hovedkontor: Axeltorv 4
Tlf. 72 15 00

Søndre afd.: Sct. Jørgens Park 66
Tlf. 72 55 44

Nordre afd.: Ringstedgade 157
Tlf. 72 56 55

Østre afd.: Hvedevænget 86
Tlf. 72 58 40

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.
Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

☆

Roman Kusier

Murermester
Stationsvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

Horsens

H. P. Wolff

Blikkenslager
Grønnegade 5, Horsens
Tlf. 62 54 78 og 62 65 29

Carl Bæk & Søn

El. Fagmanden
Vesterg. 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
Lys - kraft - oliefyr
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsoilier
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
Amaliegade 16 A . Horsens
Tlf. 62 19 20

EBM
ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN
Christian Walthers
HORSENS

København

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

have flere skoler, kirker, kontorer, kommissioner. Men hvad tjener det altså sammen til? Frembringer det de ønskede resultater, eller burde vi snarere ofre tid og penge på en planlægning, som fastslår de faktiske behov?

Jeg håber den dag vil komme, da præsterne virkelig er en del af kirken, snarere end at være en gejstlig race for sig. For mig indebærer dette, at nogle (ikke alle) præster er gift, nogle er arbejderpræster. Jeg finder det umuligt at tro, at de kan vurdere verden med alle dens vanskeligheder, prøvelser og problemer uden at have førstehåndserfaringer på området. Det er nemlig sådan, at en mands arbejde og hans familie er de vigtigste ting i hans liv. Og hvis præsten ikke har en vis del i alt dette, er det vanskeligt at forstå, at han helt kan begribe almindelige menneskers liv, enten de lever i eller udenfor kirken.

I dag, hvor gamle skranker falder, og sund kritik er blevet en del af vor virkelighed, er det trist at høre, hvor lidt engagerende og hvor ked-sommelig mange unge finder messen og sakramenterne. Dersom vi møder dem med åbne sind, må vi måske se i øjnene, at symbolerne slet ikke er så indlysende som vi tror, og at mange af vore bønner er fjernet fra det, vor tid trænger til. Muligvis har vi brug for større anledning til at prøve os frem, større smidighed og variation, så de, som foretrækker traditionelle former, ikke bliver påtvunget de unges mere radikale søgen. Det vanskeligste problem, Kirken må tage stilling til, er muligvis dette: Hvor meget af vore traditioner og vor disciplin er urørlig og umistelig, og hvor meget er dødt gods fra fortiden? Ordet »tradition« kan dække over en mængde forældede vaner, love, fromhedsøvelser og holdninger.

Kan vi gøre os noget håb om at nå de mange udenfor Kirken, hvis vi klammer os altfor ihærdigt til handle-måde og tanker fra en fjern, død fortid? Ligger der ikke en aktuel sandhed i de to bibelord om at kaste sit brød på vandet og begrave sit talent? Så vidt jeg kan se graver vi fremdeles ihærdigt værdierne ned.

* I et læserbrev til Kristeligt Dagblad om kirkeministeriets modstand mod studenterpræster (der minder en katolik om Roms modstand mod arbejderpræster) hedder det bittert: »Der går et rygte i kirkelige kredse i Europa: at den polske kultur- og kirkeminister agter sig til København for at studere kirkelig administration, for her har man fundet recepten på at kvæle kirken, hvad man ikke har bag jern-tæppet«.

TRO OG FØDSELSREGULERING

Det har været en stor og smertelig oplevelse for paven og det katolske folk at opleve den nye rundskrivelse om fødselskontrol. Smerteligt for paven at opleve, at hans ord var uden virkelig resonans i kirkelegemet, der havde indstillet sig på at betragte ægtefællers sexuelliv, som noget, der var underkastet ægtefællernes samvittigheds dom. Smerteligt for det katolske folk at se en åndelig frihedserkendelse miskendt og se frihedens ur stillet tilbage til tiden før Johannes XXIII.

Imidlertid er Kirkens forståelse ikke identisk med pavelige rundskrivelser, hvor fromme og velmenende de end er. Guds ur går efter Guds tid og falder i slag, når hans time er inde. Kristi Kirke vokser Kristi vækst til mands modenhed og fylde, det kristne folk går fra erkendelse til erkendelse førte af den Ånd, der skaber frihed og liv. Det vigtige i spørgsmålet om fødselsregulering er derfor ikke om mekaniske eller kemiske midler kan vinde anerkendelse hos den kirkelige ledelse, men om det lille stykke af frihedens land, som den frie ægte-skabelige ansvarlighed for kærlighedens udtryk er, skal mistes. Man må således ikke udelukkende se spørgsmålet i lyset af en truende overbefolkning eller ud fra en social udviklings platform, men erkende at det først og fremmest drejer sig om en stillingtagen til ansvarlighedens problem. En pavelig rundskrivelse ville være lige så frihedsbegrænsende, hvis den under truslen om overbefolkning havde fastslået, at intet katolsk ægteskab måtte afføde mere end 3 børn, eller hvis den havde fastslået, at det var en moralsk pligt for katolske ægtefæller at anvende svangerskabsforebyggende midler efter kvindens fyldte 30. år.

Det kirkefolk stadig kan se frem til er en vejledende udtalelse der hjælper dem som ægtefæller i udøvelsen af deres personlige ansvar. Blotte forbud eller påbud hører en anden tid til. En sådan vejledende udtalelse kunne meget vel anbefale tilbageholdenhed med børnetallet i områder som f.eks. Indien og samtidig tilråde store familier i andre regioner. Men bestandigt måtte det være de kristne ægtefæller selv, som stod med det sidste og uafrystelige ansvar.

Det kan være, at der nu vil blæse en reaktionens vind igennem Kirken og at menighederne nu må trække kappen tættere sammen om sig, men der kommer en dag da vi kan mødes i Guds solskin uden frygt, og allerede i dag kan de der ved smile til hinanden.

Claes Flach
ass. overlæge

REPLIK m.h.t. »SAMFUNDET«

Det er med en vis interesse, at jeg i »Katolsk Ugeblad« ser mig beskyldt for at være »ekstremt højrepolitisk«. Det har ellers kun været »Land og Folk«, som har givet mig den titel, og det har ikke været for artikler i nogen »højrepolitisk« presse.

M.h.t. en katoliks stilling overfor samfundet vil jeg bemærke, at det er en forpligtelse, som kirken altid har hævdet. Det andet Vatikankoncil har intet nyt på det område. Måske det netop er af denne aktive indstilling, at vor katolske kirke i vor tid har mødt så stor

modstand hos denne verdens ledere. Reformationen kan vist med rette betegnes som kongernes oprør mod Kirken.

Det efterfølgende oprør mod »kongernes oprør« blev den kapitalistiske tidsalder, som vi sidder midt i. I Vesterledet har vi »industri-kapitalismen«, og i øst har vi det næste trin. »Stats-kapitalismen«. Det er betegnende, at kapitalismen lige fra sin begyndelse har været i strid med kirken, og at den mere og mere har fremmet gudløshed. Da denne tidsalder endvidere har været påvirket af en industriel udvikling, som har liget i »oprørernes« hænder, fordi kul- og jernminerne ligger i deres lande, har kirken været i en særdeles vanskelig situation, som det fremgår f.eks. af jesuitterordenens undertrykkelse både i Europa og Sydamerika. Hvis dette ikke var sket, ville meget måske have været anderledes i vore dage. Men nu sidder vi midt i kapitalismens tidsalder og dens gudløshed.

Imidlertid har kirken ikke været inaktiv i den forløbne tid. Jeg har set dens indflydelse ude i verden, og det har været mit indtryk, at den har gjort hæderlige forsøg i de givne situationer. Der findes dog undtagelser, som man ikke kan bebrejde kirken, men de enkelte katolikker, som ikke rettede sig efter kirkens lære, men mere efter kapitalisternes principper. Jeg indrømmer, at hvis katolikkerne i Italien i begyndelsen af dette århundrede havde været trofaste, kunne man have undgået Mussolinis fremkomst. Dvs., at katolikkerne svigtede i deres livsholdning. De havde ikke kirkens lære og principper klart for øje. En svækkelse som må tilskrives kapitalisterne.

I denne forbindelse må man huske, at politik skal være anvendelsen af kirkens principper og idealer i dagliglivets forskellige situationer, og der kan der gives flere løsninger. Der er således mulighed for flere katolske partier, og dermed har vi grundlaget for et parlamentarisk demokrati – også indenfor arbejderne kreds. For alle gælder det, at man bør have en dyb forståelse og medleven i kirkens lære og liv. Når vi husker dette, kan man vist ikke med rimelighed bebrejde præsterne, at vi vier vore kræfter til udbredelse af kirkens lære. Om vi når vore mål, er en anden sag, men det beror jo heller ikke kun på os. Det er et område, hvor lægfolket kunne gøre en stor indsats.

Jeg må her advare mod udtryk som »højrekatolikker« og »venstrekatolikker«. Udtrykkene »venstre og højre« benyttes ikke så lidt indenfor den kapitalistiske ideologi. Endvidere er jeg forbavset over, at dir. Mannov kommer med et udtryk som »konstantinske Æra«. Jeg har udbedt mig en særlig forklaring fra hr. Mannov, men fik ingen. Det forekommer mig at være et propaganda-udtryk opfundet her i Europa, og jeg kan ikke se nogen rimelighed i det. Lad os dog huske, at Vor Frelser har sagt, at han vil være med sin kirke – vor hellige, katolske kirke – alle dage, og 1600 år er da et stykke tid.

W. Vick, præst.

HVAD VEDKOMMER BLADDØDEN OS KATOLIKKER?

I dette forår har »Information« været på dødens rand med et oplag på 20.800 i april måned. Deraf 12.800 i Køben-

Læs videre side 21

Blstrup Olie & Kul

Vasevej 70
Birkerød. Tlf. 81 35 70
Alt i brændselsolier

Glarmester**POUL V. JOOST**

Slotsgade 7, København N
Telefon 39 79 77
Stort udvalg i fotografirammer

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. 55 57 80.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

P. Juul & Co. A/S

Bygmestre

Bistrupvej 93
Birkerød Tlf. 81 06 72
Alt bygningsarbejde samt
reparationer udføres

Ove Juul-Christensen

Tlf. 29 55 88
Kaffe og kolonial en gros

**I/S Søndermarks
Møbelfabrik**

v/ Chr. Søndermark
& Mogens Jørgensen
Tarm. Tlf. (073) 7 21 11,
nr. 168 - 188 og 488.
Fremstilling af skolemøbler
samt fast inventar til samtlige
faglokaler.

Efter ønske tilsender vi
Dem gerne
brochure og prisliste.

Herretøj og lingeri
prima kvalitet

Bøghs Herremagasin

Kongensgade 5, Odense
Tlf. 12 41 02

Gardiner

Manufaktur

Hvidevarer

Sengeudstyr

Textil-Varehuset

Slotsgade 17, København N
Tlf. (01) 35 05 01

Leverandør af skolekjoles

Mogens Larsen

El. Installatør

Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bødemand
*34 46 01

Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Bilkkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

MARIUS
MP
PETERSEN

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

KSK

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvvej 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Tandlæge

P. Lomholt Maack har åbnet prak-
sis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Flint arbejde - Trla 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Brødr. Zøllner

Nørrebrogade 174
København N
Telefon Taga 50
Kød og flæsk

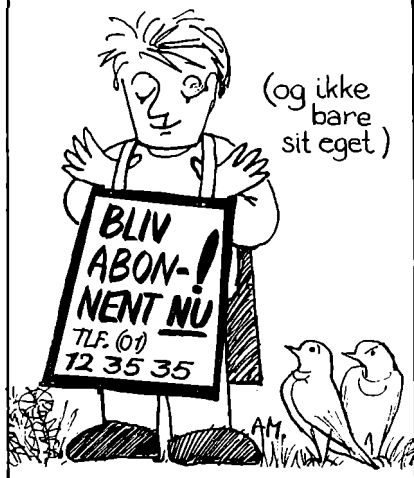
J. Qvist Jensen

Slagtermester

Vesterbrogade 107 C
København V
Tlf. Eva 3767
Kød, flæsk, pålæg
En gros og en detail

KRISTELIGT DAGBLAD

-KÆMPER FOR LIVET

kilderne rinder desværre for tiden ret trevent.

Derne er de glade og taknemmelige for alle de mærker, vi sender. I takkebreve lover disse syge at huske deres fjerne venner i deres forbøn. En syg og prøvets forbøn er noget særlig værdifuldt. Jeg benytter lejligheden til at bringe takken videre til de mange, der har hjulpet eller vil hjælpe.

Mange af de helt almindelige mærker bundtes og byttes med andre, mens lidt sjældnere udenlandske og ældre går lige ud til samlerne fordelt af en ekspert.

Hvis De vil hjælpe til med at skabe lidt glæde for de hårdtrante, bedes De derfor atter sende alle slags mærker, der ikke behøver at være rensede til *pater O. J. Ballin - O. V. Kjettinges Allé 7, 2000 København F.*

GEORGISK BÆKENDER

havn og 7.900 i øvrige Danmark.

Hvornår kommer så turen til »Kristeligt Dagblad«. Dets gennemsnitlige oplag var sidste år 17.800, hvoraf 6.700 i København og faldt ved tællingen i april i år til 16.900, hvoraf 6.500 i København. Altså en nedgang på godt 5 pct.

Der er den forskel på de to blades oplagsspredning, at medens »Information« kun havde 38 pct. af sit oplag i øvrige Danmark, havde »Kristeligt Dagblad« 62 pct. udenfor København.

Det vil sige, at »Krl.Dagbl.« er jævnt fordelt over hele Danmark. Det er de danske katolikker også. Men hvor mange abonnerer på »Krl.Dagbl.«. Jeg sagde abonnerer og ikke hvor mange læser det. Det er der forskel på.

Mon ikke vi katolikker skulle overveje, om det ikke er vor økumeniske pligt og også vor økonomiske pligt at medvirke til, at dette blad, som under sit navn på forsiden hver dag har bekendelsen »Ikke ved magt og ikke ved styrke, men ved min ånd, siger Hærskarernes Herre« og som er det eneste landsdækkende dagblad i Danmark som har en bekendende kristen holdning, at det ikke skal lide bladdøden.

I årene efter konciliet har det gæstfrit givet plads for katolske synspunkter, meninger og begivenheder fra både lægfolk og ordensfolk i læserbreve, kronikker og artikler, hvilket mange katolske gejstlige vil kunne bekræfte.

Vi katolikker kan vel ikke, hvis det skulle blive aktuelt, redde »Kristeligt Dagblad«, dertil er vi vel for få, men hvis vi ikke i givet fald har gjort vort bedste, kan vi ikke have en god samvittighed.

H. C. Andersen,
Vanløse.

✱

Stadig frimærker til syge

K.U. er blevet spurgt, om der stadig samledes frimærker til kronisk syge filatelistere i Belgien. Jo, det gør der. Men

NYT MED småt

★ Den aldøde sydvietnamesiske diktator Diems broder, ærkebiskop Ngo Dinh Thuc, som i sin landflygtighed ikke har kunnet afholde sig fra politik, er nu af paven fritaget for sit embede i Hue og allet af den hidtidige apostoliske administrator i Hue, Nguyen Kim Dien, som tilhører Jesu små brøders orden.

★ I anledning af pavens erklæring om de under Peterskirken fundne skeletdele som værende apostlen Peters minder den franske lærer Carcopino om, at da bogen om udgravningerne under Peterskirken udkom i 1952, var der ingen hverken i Rom eller andetsteds, der havde den mindste opmærksomhed til overs for de menneskerester, som lå gemt i en tyk mur i et hulrum, som var beklædt med marmor, og som ydermere var indsvæbt i kostbart guld- og sølvindviklet stof. C. hævder, han var ene om dengang at hævde, at skeletdelene målte stamme fra apostlen Peter, bl.a. fordi marmorgemmet på 2 cm nær var af samme længde som »tropaion«, den ved siden af beliggende grav, hvor Peters ben var nedlagt år 160. — Vi kan tilføje, at Peter Schindler i sin artikel i »Catholica« i 1952 har behandlet udgravningernes resultater og peget på knoglerne i nichen, uden dengang at turde sige, hvis knogler det var.

★ Efter jesuitergeneralen pater Arrupes besøg i Latinamerika vil ordensens skoler i deres opdragelse af eleverne lægge vægt på at lære dem at tjene samfundet og arbejde med på dets omformning, endvidere at have omsorg for alle, der lever i marginen af samfundet og som må hjælpes til udvikling. Jesuitterne skal bidrage til at uddanne faglige ledere og få flere af deres elever til at vælge en social livsgerning.

★ Kardinal Suenens har udsendt en bog med titlen »Medansvar i kirken i dag« (forlaget Desclée de Brouwer).

★ En gallupundersøgelse i Bayern har vist et stort flertal for ikke-konfessionelle folkeskoler. Kun det yderliggående højreparti NPD var imod. I de offentlige skoler, der nu skal oprettes, vil børnene blive opdraget i overensstemmelse med de forskellige kristne konfessioners principper.

★ Den tidligere polske præsident Ochabs datter er indtrådt i et kloster.

★ En fransk præst, der mest henvender sig til ateister, har skrevet en bog, som hedder »Genkendelse«. Han går ud fra Emmausfortællingen og søger at vise ateisterne, at troen opstår ved at en »Anden« pludselig dukker op i ens liv, man genkender »Ham«, og den allerede fortrolige virkelighed bliver pludselig gennemlyst af denne genkendelse. Omvendt sig er det samme som at opdage, at man vandrede sammen med Kristus — uden at vide det.

★ For første gang har paven officielt modtaget ti biskopper fra den koptisk-ortodokse kirke i Ætiopien.

★ Et udvalg af den franske katolske tænker Emmanuel Mouniers religiøse tekster er udsendt som billigbog af forlaget du Seuil under titlen »Troens engagement« (kristen i verden, i kirken og for Gud), 252 s., 4.50 Fr.

★ Bogen om USAs fattigdom, som har vakt opsigt i Amerika og over hele verden er skrevet af Michael Harrington, journalist og tidligere medarbejder ved Dorothy Days berømte blad »The Catholic Worker«.

★ Siden karmeliterinderne i Glumsløv i Sverige i 1961 fik tilladelse til at oprette et kloster, har der meldt sig 15 postulanter, hvoraf knap halvdelen viste sig egnede. Det er altså ikke alle ordner, der savner tilgang. Fler-tallet af nonnerne i Glumsløv er nu skandinaviske.

TIL BYEN
FRABYEN - i byen
smut ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
tlf. 12 27 75

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

Skjold

Amaliegade 27
1256 København K.
Telefon (01) 15 15 11
Telegramadresse: Forskjold

HANDELSBANKEN
- altid med i billedet

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A,
1850 København V
Telefon (01) 31 04 11

★

PAPIR EN GROS
TRYKSAGER
KONTORARTIKLER
PROTOKOLLER
PLASTIC
KONVOLUTTER

**OASE
KAFFE**

Lev. til de katolske institutioner

MEJERIET JESTEBRO

Århus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4. lin.)

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

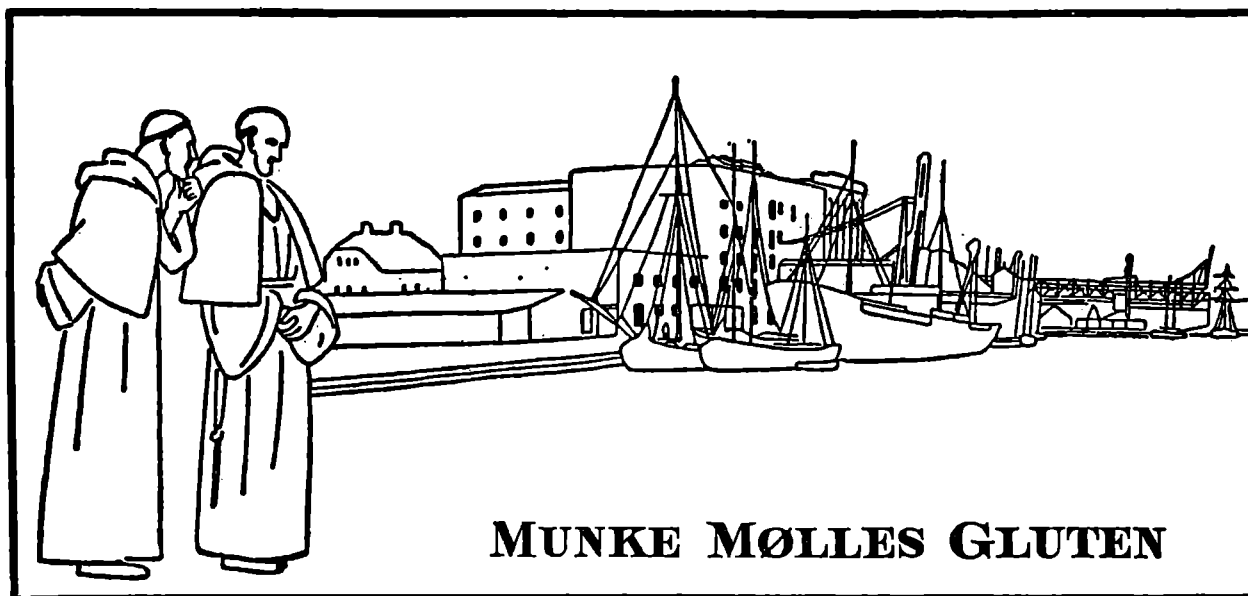
BLOCH's BOG CLEARING

K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger

KØDHALLE
Robert Hansen
1. kl. kød, flæsk og pålæg
Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

MUNKE MØLLES GLUTEN

HVAD DER ELLERS SIGES

★ Abbé Pierre-foreningen i København, hvis formand er fru Grethe Lauritzen, sender unge danske ud til arbejde sammen med klunserne i de internationale sommerlejre, som i fjor indbragte over 1 million kr. 300 danske unge skal i år til lejre i Sydfrankrig. Desuden har der været »klunserlejre« på Østerbro i København, i Roskilde, og til efteråret er der planlagt to, en i Holstebro og en i Helsingør. Der er rigtige klunserensamfund i 22 lande, men ikke endnu i Danmark, fordi man ikke har kunnet finde den rette leder, som vil give et par år af sit liv. Den frugtbare klunseridé består i at udnytte velfærdssamfundets store mængder af kasserede sager til hjælp for U-lande. Der fortælles om en gammel fattig dame, som ikke havde noget at kassere — hun tog dugen af sit bord og gav indsamlerne den. Hun vidste, at der var nogen, som havde det værre end hun selv.

★ I et fødselsdagsinterview med digteren Tom Kristensen (Søndags Aktuelt 7.7.68) spørger journalisten, om det er rigtigt, at »berømte pater Mentzinger engang skal have sagt til Dem: De er et meget ædelt menneske. Det er en skam, De skal ende i helvede«, og journalisten fortsætter: »Tror De, at paterens dom er rigtig?«

Man forstår nu ikke, at den milde pateres ord skulle opfattes som en dom. Men Tom Kristensen svarer: »Det er i hvert fald sandt, at han har sagt det, og at han mente det. Jeg er et religiøst menneske, jeg kan godt sige, jeg er kristen, men det vil ikke sige det samme som at jeg er frelst. Jeg har altid haft svært ved at tro på det evige helvede, så forstår jeg på sin vis bedre skærsilden — jeg kan godt forstå, man trænger til en lutring. Jeg talte engang med den samme pater om muligheden for at gå ind i en munkeorden. Der blev stillet tre krav: kyskhed, fattigdom og lydighed. Jeg sagde, jeg var betænkelig ved det med kyskheden, hvortil Mentzinger svarede: »Hvor De dog kender Dem selv dårligt. Det med kyskheden går såmænd nok med et par syndefald, nej det er lydigheden, det ikke vil gå med.«

E.N.

★ I sin høje alder har pater Josef Koch, SJ, gennem Maria-Kredsen i Nykøbing F. fået udgivet en lille tryksag, »Smil«. Her fortæller han om smilets betydning, smilet, der skal komme indefra, smilet i tårernes dal, katolicismens munterhed og smilets apostolat. Den lille og fordrigsløse tryksag, der indledes og afsluttes med praktiske råd, er i al sin enkelthed nok værd at læse.

★ Om den engelske jesuit og højt ansete digter Gerard Manley Hopkins, der døde i 1889, har Gunnar Martin Nielsen skrevet en interessant kronik i Berlingske Aftenavis »Modernist for modernismen« (8. juli). Hans efterladte notater og naturiagttagelser leder tanken hen på filosofen Ludvig Feilberg.

★ De polske biskopper har på ny fordømt foreningen Pax. Erklæringen er udarbejdet under et møde, hvor msgr. Lladislas Rubin, kardinal Wyszyński's delegat for polakker i udlandet, var til stede. Msgr. Rubin bor i Rom, men havde fået indrejsetilladelse for 14 dage. Et af anklagepunkterne mod Pax lyder på, at den i teorien proklamerer og i praksis anvender princippet, at politik har forret for religion. Endvidere, at den systematisk undergraver biskoppernes autoritet, og at den øver pres for at forege sin indflydelse på præsterne. — Et forlydende vil vide, at msgr. Rubin i det stille havde til opgave at forsone Vatikanets bestræbelser med de polske biskoppers holdning, før en egentlig udsending fra Vatikanet kan komme til Polen. I øvrigt er der sket fremskridt i det underudvalg, hvor der forhandles med regeringen.

FILMKRONIK

Fortsat fra bagsiden

Monica Vitti — Antonionis yndlingspige som han nu også har giftet sig med — spiller hovedrollen som en ung kvinde, der har slået op med én elsker og nu går ind i en ny affære. Hun er dog ikke nogen overfladisk lille gås, tværtimod. Vittis på én gang billedskønne og noget stillestående fremtoning er på en forunderlig måde helt rigtig til portrættet af en sky og kærlighedssøgende pige, som føler sig ensom og rodløs i en verden, der er materialistisk i en sådan grad, at den nærmer sig katastrofen. Det er ikke nogen tilfældighed, at der toner en paddehatlignende arkitektkonstruktion frem, da gardinet i et af filmens første scener trækkes fra et vindue.

Det er påfaldende, at både hendes første og hendes anden elsker, der begge repræsenterer en verden, hvor næstekærligheden bliver mindre og mindre, trygler om ægteskab. Den unge kvinde hos Antonioni er et eksempel på, at der er endnu et alternativ udover den egoistiske personlige tilfredsstillelse til det overjordiske skønne kærlighedsideal, som er blevet ridset op i pavens rundskrivelse.

Filmen er meget ordknap. Det er »absolut« film, som skal aflæses i billederne, der som antydnet i vid udstrækning koncentrerer sig om arkitekturen. »Eclipse« betyder solformørkelse, men ordet er også i slægt med glosen både for »blinklys« og »forsvinde«. Paddehatten til at begynde med, børskrakket og de alarmerende krigsrygter hen imod filmens afslutning og de berømte billedsekvenser til sidst, der slutter med et skarpt elipseformet lys, som bringer begyndelsen af filmen i erindring, profeterer om atomdød og dommedag, men vi har et håb om, at den unge kvinde, som ikke har villet binde sig til den verden, der har frem-

bragt denne ødelæggelse, vil overleve — i hvert fald i ånd.

For mig at synes er denne mening skåret ret tydeligt ud i celluloid, men ikke desto mindre har de anmeldere, jeg har læst, holdt sig helt til den »jordiske« kærlighedshistorie, uden at tage den globale dommedag med i betragtning.

»L'Eclipse« er et helstøbt, sikkert og klart filmværk, som Antonioni har skabt med nogle medarbejdere, som har levet sig intenst ind i hans tankeverden. Gianni di Venanzo, der desværre er død siden, har fotograferet de dejlige billeder i sort-hvid, og Giovanni Fusco er alt andet end en fusker, hvad komposition af ledsagemusik angår. Ud over Monica Vitti ser vi den store franske skuespiller Alain Delon som elsker nummer to, og Francisca Rabal spiller Monicas børsspekulerende moder, der er lige så materialistisk som sine omgivelser.

HK

Næste nummer udkommer
den 6. september, og så er vi
»ugeblad« igen.

Alt i gulvbelegning

Dansk Gulventreprise A/S

Studiestræde 15

Tlf. Byen 5800 og 5151

SOCIAL RÅDGIVNING

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A o.g., hver tirsdag fra kl. 19–21.

Telefon Pale 2323.

Derudover holdes Katolske Menighedsplejers kontor lukket i tiden fra den 1. juli til 15. august.

REJSER UNDER KATOLSK LEDELSE 1968

Skt. Annæ Rejser

På grund af et meget favorabelt flyvetilbud kan vi tilbyde 2 efterårsrejser til Italien til stærkt nedsatte priser:

29/9 til 13/10-68 Firenze—Assisi—Rom. 14 dage, fly. Pris kr. 1150,-.

Leder Pater Laurits Brunnicardi, Næstved.

29/9 til 13/10-68 Ravenna—Rom. 14 dage, fly. Pris kr. 1095,-.

Leder: Pater Jac. Adams, København.

Program og alle oplysninger: Lærerinde Annie Rastrup, Amagerbrogade 45, København S. Tlf. SU 86.

Det tredje kærlighedsideal

En film af Antonioni er ubevidst blevet et indlæg i aktuel diskussion

Med kniven på struben

vil filmkronikken — følgende publikums eksempel — gå let hen over. Måske skulle man dog tage lidt tungere på en ting, der på overfladen ser majet seriøs ud — sådan noget med en utro ægtemand, der efter en nat med elskerinden i en luksuslejlighed i et ellers tomt hus overfalder af nogle mystiske unge mænd, som taler et mærkeligt sprog lig det, man snakker på i visse moderne teaterstykker, som fjernsynet opvarter med. Men man skal ikke lade sig narre. Det er tomt som huset og krydret med sadisme og dækket ind med farisæisk moralisme, for sådan et illegalt par fortjener jo at blive klapset af — ikke sandt.

(Paramount)

Sådan behandler man ikke damer

er straks meget mere værd, selv om den også spiller på gyset. Den eminente amerikanske karakterskuespiller **Rod Stelger** (Pantelåneren, Dr. Zivago m.fl.) spiller en sexualmorder, der terroriserer New York. Han er i virkeligheden en anset teatermand, og hver af hans »ture« er en til mindste detalje gennemført rolle, som — tro mig om De vil — ofte får tilskueren til at le, på grund af nogle meget morsomme udleveringer af forskellige mennesketyper. Som modspiller har han en ung jødisk politimand, der har et moderkompleks fælles med morderen. Sce-

nerne i den unge kriminalbetjents hjem, der er domineret af den skrappe moder, som ikke kan forstå, at hendes ene søn kan holde udsigten til en elendig karriere ud (for enhver ved jo, at en jødisk panser aldrig har nogen chance — irerne tager dem allesammen), når man oven i købet tænker på, at hans broder er læge og tjener tårnhøjt. Kriminalbetjenten spilles af George Segal, mens Lee Remick leverer et tilsvarende sjovt portræt af en ung kvinde, han forelsker sig i. Modernen har hele tiden tudet ham ørerne fulde, fordi han ikke er forlovet, og da han endelig bliver det, er det selvfølgelig også galt.

Trods alle disse effektnumre er det en meget ægte film, der giver det New Yorkske miljø særdeles godt. I tilgift er filmen dødspændende. Vi ved med det samme, hvem morderen er. Det spændende ligger i, hvordan politiet får ham uskadeliggjort.

(Paramount)

The Happiest Millionaire

er en ny Walt Disney musical i Mary Poppins stilen. Vi får her en helt ny Tommy Steele at se. Ikke det, at han er blevet, hvad en kortsynet verden kalder kønner — tvært imod ligner han et barn af et uddøende fyrstehus, der ikke ønsker at få nyt blot udefra — men hvor er han dog sjov og charmerende, som entertainer af den gam-

meldags slags, rigtig i stilen i den lette parodi på fortiden (der jo naturnødvendigt også må blive en parodi på nutiden). Som familien i det hus, han tager plads som butler i, ser vi gode lystspilkunstnere som Fred Mac-Murray, Greer Garson (Mrs. Miniver) og Lesley Ann Warren, for ikke at tale om Gladys Cooper fra »Storsvindlerne«, som er gået over i det lettere rollefag, siden hun spillede den barske nonne og generaldatter i »Sangen om Bernadette«.

»The Happiest Millionaire« har nogle gode melodier og morsomme situationer, selv om det hele går lidt i stå ind imellem. Sammenlignet med nogle sløje Disney-film fra den senere tid er dette et fremskridt. Selv om filmen dog ikke kommer på højde med hverken »Mary Poppins« eller »My Fair Lady«.

(Gloria Film)

Ukendte nætter

Når vi ser bort fra »Ole Dole Doff«, som vi ikke har set endnu, er »Ukendte nætter« den senere tids betydeligste premiere. Det er en film af den store italiener Michelangelo Antonioni, men vi har måttet vente længe på den herhjemme, »L'Eclipse«, som originaltitlen lyder, er Antonionis gennembrudsfilm, fra før den lærkorte tid, og den er altså lavet før »Den røde ørken«, som for alvor gjorde ham berømt. (Blad tilbage til side 23)

Latinamerika:

Historiens
første
pavebesøg

Biskopperne
kæmper
for social
retfærdighed

**Andre
brændpunkter:**

Vietnam
en legeplads
ved siden
af Biafra

Kosakvælde
i Praha

Hjemme:

Hvor langt
er synoden
kommet?

katolsk ugeblad 35

6. SEPTEMBER 1968
116. ÅRGANG

Branden i Roskilde Domkirke er naturligvis en lille ting i forhold til de store ulykker, der har præget året 1968. Ikke desto mindre var den ulykke, der overgik vort smukke klenodie, et næsten for godt billede af forholdene i verden august 1968. Biafra, Czekoslovakiet, Vietnam er monumenter over den mangel på god vilje, der præger vort menneskehed i visse afgørende kapitler. Øverst ses Roskilde Domkirke i flammer, nederst en ung slovak i stilfærdig, men talende protest mod de sovjetiske kampvogne i en by, hvor de ikke har noget at gøre: Bratislava. Imens alt dette foregik forlod paven sit sommerslot i Albanerbjergene for at tale den sociale retfærdigheds sag i Sydamerika, men denne begivenhed slog ligesom ikke rigtig an i den situation, verden var i.

Første pavebesøg i Latinamerika

For første gang i historien er en pave kommet til Latinamerika, og han er kommet for at tale de sociale reformers sag.

Præsident Carlos Lleras Restrepo modtog sammen med 50.000 tilskuere paven på flyvepladsen, hvor den katolske kirkes 70-årige overhoved blev hilst med råbet »Papa! Papa!«, da han steg ud af det columbianske luftfarts-selskabs hvide jettfly.

Paven gik hen til en rampe, beklædt med rødt, hvor han først standsede op for at kysse Columbias jord, før han udvekslede hilsener med præsidenten, som bøjede sig for paven, men ikke kyssede hans ring.

I en tale på spansk udtrykte paven »sin dybe taknemmelighed for, at man har ønsket at tage imod os på dette besøg, som vi betragter som noget vigtigt i forbindelse med vort universelle embede«.

Freder krænket

Paven, som allerede i Rom havde udtalt, at verdensfreden var blevet »krænket på det alvorligste« ved invasionen i Tjsekoslovakiet, skulle under sit 56 timer lange ophold i Latinamerika foruden at tale til den 39. eukaristiske verdenskongres også åbne de latinamerikanske biskoppers 2. bispekonference.

På vej fra flyvepladsen til byen ramte pavens vogn en lille dreng, som løb ud gennem afspærringen. Drengen faldt omkuld, men rejste sig øjeblikkelig igen og kravlede tilbage gennem afspærringen, — tilsyneladende uden at være kommet noget til.

Politiet anslog den menneskemængde, der stod langs pavens rute, til at være på rundt regnet 500.000 mennesker — en fjerdedel af byen Bogotas befolkning.

15.000 mand fra sikkerhedspolitiet og de regulære tropper dannede kæde langs ruten for at beskytte paven mod mængdens alt for voldsomme følelses-yringer.

Paven stod op i vognen og vinkede eller stod med udbredte arme som for at omfavne de tilstedeværende.

Inde i byen på domkirkepladsen Plaza Bolivia stod en tusindtallig skare opstillet eller hilste paven fra de flagsmykkede vinduer og balkoner. Der

var taget skarpe sikkerhedsforanstaltninger, som dog ifølge udtalelser i den columbianske presse ikke virkede forstyrrende eller disharmoniske. Politiet var ikke udrustet med skydevåben, som det ellers havde været, siden den eukaristiske verdenskongres åbnedes om lørdagen.

Tale til biskopperne

Paven måtte bane sig vej gennem mængden for at komme ind i katedralen, hvor han talte til 300 biskopper og 4.000 præster fra hele Latinamerika.

Pave Paul opfordrede dem til at intensivere deres arbejde »for sognet, for ungdommen, for de syge, for de fattige, for børnene og for den arbejdende befolkning«.

Paven udtalte desuden sit ønske om, at der måtte komme flere præstekald i Latinamerika, som — til trods for at det er stærkt katolsk — har stor præstemangel og er præget af stor religiøs uvidenhed.

Efter talen viste paven sig i vinduet i det tilstødende biskoppelige palæ, hvorfra han velsignede mængden og derefter begav sig til den apostoliske nuntius' bolig, hvor han skulle bo under sit ophold i Latinamerika.

Paven angriber den sociale uretfærdighed

I en tale til ca. 150.000 columbianere på landet uden for Bogota rettede pave Paul en alvorlig anklage imod de sociale uretfærdigheder og uligheder i Latinamerika og opfordrede indtrængende regering og arbejdsgivere til at sætte de stærkt påkrævede reformer i gang.

Paven appellerede desuden til sine tilhørere, som for størstedelen var bønder, om »ikke at sætte jeres lid til vold og revolution«.

»Det er imod den kristne ånd,« sagde paven, »og desuden kan det forhale den sociale højnelse, I med rette stræber efter, i stedet for at fremme den.«

Mødets arrangører havde regnet med, at 30.000 mennesker ville trænges på stedet, som er omgivet af bjerge, hvor skarer af guerillaer og oprørere stadig holder til.

Men kun halvdelen af det antal,

man havde regnet med, var kommet til stede, og de fattigste dele af den columbianske befolkning var kun meget svagt repræsenteret. Mængden blev holdt tilbage bag afspærringer, langs hvilke der stod opstillet riffelbevæbnede soldater og politi.

Paven sagde i sin tale til bønderne, der var kommet fra alle egne af Columbia pr. bus, til fods og på muldyr:

»Vi kender jeres levevilkår, som for mange af jer er elendige og ofte ligger under den menneskelige levestandard's normale behov.«

»Nu lytter I til os i tavshed, men det er snarere os, der lytter til det råb, der hæver sig fra jeres og størstedelen af menneskehedens lidelser.

Vi ved, hvor ujævn den økonomiske og sociale udvikling har været på det store latinamerikanske kontinent, og mens den har været til gunst for dem, der først har sat den i gang, er den gået hen over den indfødte befolkning, som næsten altid har været henvist til en uværdig levestandard og undertiden er blevet groft behandlet og udbyttet.

Vi ved, at I nu er blevet klar over de dårlige sociale og kulturelle vilkår, I lever under, og at I er utålmodige efter at opnå en mere retfærdig fordeling af de økonomiske goder og en større anerkendelse af jer selv og jeres egen plads i samfundet.«

»I dag er spørgsmålet blevet alvorligt,« sagde paven videre, »fordi I er blevet opmærksomme på jeres lidelser og behov, og fordi I ligesom så mange andre i verden ikke kan gå med til, at de vilkår, I har, skal vare altid og ikke hurtigt blive afhjulpel.«

Til bønderne og de broget klædte bjergindianere, der trængtes bag afspærringerne, tilføjede paven:

»Vi vil blive ved med at forsvare jeres sag ... vi vil blive ved med at proklamere jeres værdighed som mennesker og som kristne ...

Vi vil altså blive ved med at fordømme uretfærdige økonomiske uligheder mellem rige og fattige og myndigheds- og administrationsmisbrug over for jer og over for samfundet.«

Paven opfordrer de latinamerikanske biskopper til sociale reformer

Pave Paul sluttede sit besøg i Latin-

amerika med en opfordring til biskopperne til at forny kirkens sociale arbejde og åndelige liv.

»Tal, tal, prædik, skriv og tag stilling.« formandede paven biskopperne, der var samlet til åbningen af den 2. latinamerikanske bispekonference. »Det mangler ikke på vidnesbyrd fra kirkens side om sandheden på det sociale område. Lad os nu sørge for, at handlingerne svarer til ordene.«

Paven dædler vold

I en tale på spansk i domkirken i Bogota sagde paven, at kirken »ikke skulle være bundet til systemer og strukturer, som dækker over og begunstiger alvorlige og tyngende uligheder mellem borgere og samfundsklasser i et og samme land.« Men, tilføjede paven advarende, »vi må skelne vort ansvar fra deres, som i stedet gør vold til et ædelt ideal.«

Talen var den vigtigste begivenhed på pavens tredje og sidste dag i Bogota. Paven fejrede desuden en tidlig messe i et arbejderkvarter, besøgte uanmeldt to fattige familier i deres hjem, velsignede den latinamerikanske bispekonferences nye hovedkvarter og deltog i en højtidelighed for ægtefolk på den eukaristiske verdenskongres.

Paven afstak for biskopperne en »trefoldig retningslinje« for deres arbejde nu og i den »nærmeste fremtid«.

Det første, de skulle tage fat på, var, sagde paven, den åndelige retning og »især personlig åndelig vejledning«. »Verden iagttager os i dag på en særlig måde, hvad angår fattigdommen, en enkel livsførelse og den troskab, vi praktiserer i brugen af timelige goder.«

Paven tilskynder indtrængende til reformer

Paven opfordrede til, at »liturgireformen skulle føres ud i livet«. Den har kun meget langsomt vundet indpas i Latinamerika. Paven anbefalede speciel salmesang og en »folkelig og kulturel organisk og fortløbende religionsundervisning.

Og den tredje retning, biskopperne skulle arbejde i, sagde paven, var den sociale. »Vi er ikke teknikere, men vi er hyrder, som må begunstige de troendes velbefindende og tilskynde bestræbelserne for en fornyelse.«

Paven opfordrede især til gennemførelsen af de reformer, det andet Vatikankoncil havde vedtaget, f.eks. liturgiernes fornyelse og dannelsen af råd af præste og lægfolk, som skulle tage del i varetagelsen af bispedømmets anliggender.

Fortsættes side 15

Glimt fra pavebesøget i Columbia fra den officielle modtagelse til præsteveielserne.

Kosakvælde i Praha

REDAKTION:
H. ROOS og
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspe-
dition, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

En af den sovjetiske kommunismes helgen- og martyrlegender handler om matroserne på panserkrydseren Potjomkin, der gjorde mytteri på grund af umenneskelig behandling og fik støtte fra befolkningen i Odessa. Czaren satte imidlertid kosakkerne ind mod byens befolkning og så fulgte den berygtede massakre på den store trappe, hvorimod matroserne på de øvrige krigsskibe var solidariske med deres kammerater på Potjomkin, som de nægtede at skyde på. Denne historie, der er udødeliggjort gennem Eisensteins film »Potjokin«, er meget tankevækkende ikke mindst i disse dage, og det samme er en ukrainsk folkesang som gav russerne lidt mod under krigen mod den tyske aggression: »Hvis sjælen ønsker at leve, må den kæmpe for sandhed og ret.«

Czekoslovakiet — dette vidunderlig smukke land, hvis byer er rene perler, der vidner om en overlegen kultur; czechoslovakkerne — dette (eller rettere disse) herlige folk, der har en ældgammel tradition for demokrati og har måttet kæmpe for den mod tyskere, østrigere, ungarere osv. og ofte er blevet svigtet, har nu fået at mærke, at ånden som selvherskeren over alle russere regerede i, stadig lever. Det czechiske folk og dets ledere har klart bekendt deres loyalitet mod kommunismen og Warszawapagten — men vel at mærke en loyalitet og en solidaritet, der er ydet af fri vilje — i frihed. Ingen interesse. Selvherskeren ønsker underkastelse. Traktater, international lov og orden, menneskerettigheder, brodersindelag og idealer gælder kun, når nævnte underkastelse er en realitet. Ellers træder kosakpolitikken i funktion. Som den gjorde det under Ivan den Grusomme og hans efterfølgere og under Stalin og Hrustjof.

Verdenskommunismen føler sig ikke blot beskæmmet, den føler sig forrådt, for Sovjet har jo netop gjort sig skyldig i det, de selv anser for en af de værste forbrydelser mod kommunismen: kontrarevolutionær virksomhed. Kosakvældet i Czekoslovakiet viser voldens trumfkort overfor ånden, men målt med sandhedens alen er det czechoslovakkerne, der har vundet. De har ganske simpelt vist verden, hvordan man kæmper åndens strid, så verdens samvittighed må krympe sig.

Atter — som altid, når der er en af stormagterne indblandet — står FN magtesløs. I FN er vi alle lige, men der er nogle — stormagterne — der er mere lige end andre. De har deres egen morallov, og for at de kan yde lidt erstatning til gengæld for dette skæve forhold, som de nok selv skal vide, er til stede, skærper de den moralistiske tone, når det gælder de mindre. Og moralsk sejr eller ikke moralsk sejr for Praha, så er det dog klart, at 1968 er et af de sorteste år, vi har oplevet siden 2. verdenskrigs afslutning. Biafra, Vietnam, Martin Luther King, Robert Kennedy, Czekoslovakiet osv. Et helt litani, hvortil kommer, at det store vigtige præsidentvalg i USA tydeligt er præget af ulykkerne og nok skal bekræfte, at tiden er skruet tilbage.

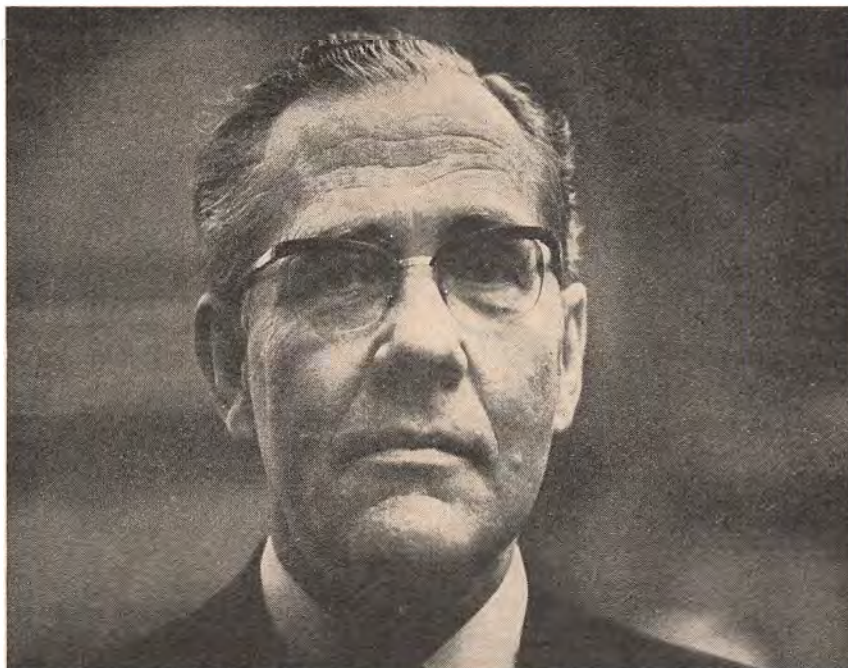
Dagen før overfaldet på Czekoslovakiet var der et vigtigt møde mellem stat og kirke i Praha. Kirken bakker landets retmæssige ledere op, og man kan kun håbe, at det czechiske folk kan bevare troen på, at de modige ledere Svoboda, Dubček, Cernik, Smrkovsky og hvad de nu hedder kun har handlet i folkets interesse og at den eneste mulige vej til bedre tider går gennem en åndens strid, som de har alle trumfkort på hånden til at gennemføre. Den hjælp, de har brug for, er et forsøg på at få den brede masse af rettroende kommunister verden over og ikke mindst i Warszawapagtlandene til at forstå, at sand idealisme forrådes, når den forsvares i en frygtssom og voldsavlende atmosfære af fortielse og løgn i den falske tro, at hensigten helliger midlet. Vi står her overfor en dobbeltmoral, der bl.a. består i, at et mindretal sidder og bestemmer, hvilke oplysninger flertallet kan tåle at få. Dette er at bygge på lerfodder, og det kan vi ikke stilltende lade nogen gøre, da ulykkerne ved, at en kolos styrter sammen, er uover-
skeulig.

HK

MINI-

Uppsala i Haslev

Af Ellen Nielsen

Udenrigsminister Poul Hartling blev spurgt om hvorfor Danmark stemte mod u-landene.

Mini-Uppsala i Haslev 25.-31. juli, som skulle behandle de samme emner som Kirkernes Verdensråds møde i Uppsala, fik dobbelt så mange deltagere som forudset. Ca. 500 personer, fortrinsvis unge, havde reageret på indbydelsen fra en række folkekirkelige frie organisationer (KFUM, KFUK, FDF, studenterne, Unge Hjem o.a.) plus Baptistisk Ungdomsforbund. Katolikkerne var dog ikke helt fraværende, så lidt som de var det i Uppsala. Pastor Ib Andersen var indbudt blandt talerne og havde stor succes både i gruppearbejdet og med sit indlæg i en debat om »Gudstro i en gudløs verden«. Sr. Marianne Schrøder O.P. var på færde alle vegne i ivrig samtale og turde endda tale den gamle svenske ateist Herbert Tingsten midt imod. Msgr. Charles Moeller fra Rom, som havde været med i Uppsala, havde måttet melde afbud til Haslev. Skulle vi ikke indbyde ham til vort synodemøde næste år? Han er jo af dansk oprindelse.

I øvrigt manglede det i Mini-Uppsala ikke på gode og engagerede talere, som fremkom med tanker, ingen katolik kunne have tænkt bedre. Det viste sig hurtigt i debatterne, at »radikaliteten« var mere udbredt her end i Uppsala, dels på grund af det store antal unge, men vist også af andre grunde. De fleste var kristne, der stod i et udadvendt arbejde og kendte til tidens problemer. De mest ultra var en snes unge norske gutter, hvis indlæg i militærnægterdebatten vakte modstand hos et lig-

nende antal mere konservative, som protesterede, når der lød hårde ord om USA.

Der var også dem, der ankede over visse taleres mange fremmedord og den teologiske jargon (som synes at være en større plage i folkekirken end os os). Hvis der havde været arbejdere med, sagde en (hvad der besynderligt nok ikke var), ville de sikkert have bedt om en oversættelse til menneskesprog!

Det store flertal var rede til at acceptere, hvad Uppsala-appellen indebar: »Se, jeg gør alting nyt«.

Det ser ud til, at den overvejende opfattelse af »de kristnes enhed« er, at den allerede er til og skal give sig mere og mere synligt udtryk. Pastor Andersens oplæg, som hed »Enhed og splittelse«, gengives andesteds her i bladet. I Haslev var megen splittelse overvundet i forholdet mellem protestanter og katolikker. Vi var ikke observatører, men havde fuld tale- og stemmeret. Hvis det havde været muligt ville vi gerne have deltaget også i de 500's altergang: to unge bar bakker med flûtesbrød op til alteret, fulgt af en afrikaner og en inder med hver sin flaske vin. Personlig følte jeg, at her skulle jeg holde mig tilbage. Alligevel følte fællesskabet meget stærkt.

Vi havde en beat-gudstjeneste en aften kl. 23, tilrettelagt af den svenske popgruppe »The Vergers« (det betyder kirketjenere, men dette ord er nok for belastet for unge øren). Skraldet var vældigt, og rytmen harmonerede måske mindre godt med de stive kirkestole, vi sad i. Men det

var alvor, og før musikanterne tog fat, stod de et øjeblik i stille bøn vendt mod alteret. Vi sang alle med på en vestindisk udgave af Fader Vor med refræn efter hver bøn: »Helliget vorde dit navn!« og så var der »Coming go with me to that land«. Det var storartet.

Sektionens overvejelser angående gudstjenesten kunne være foretaget også af katolikker. Bl.a. ønsker man, ligesom vi nu har det, at præsten skal stå bag alteret.

Der er også en forbløffende enhed i de problemer, vi alle står overfor. Det er næsten de samme, vi drøfter i vor synode, og Mini-Uppsala blev for en katolik ligefrem en generalprøve på synodemødet i Nyborg, – og det kan godt tænkes, at her vil blive mere splittelse end i Haslev!

Bag hele mødet lå som i Uppsala det spørgsmål, vi kender fra Vatikankonciliet: »Kirkens møde med den moderne verden«. En af sektionerne drøftede »kirkens opgave i den sociale og økonomiske udvikling og i internationale forhold«. Det var her, jeg skulle give et indlæg om »Fremskridt for U-landene – en forudsætning for fred i verden?«. I Uppsala havde ikke særlig mange interesseret sig for den tilsvarende sektion, men her i Haslev var vi omkring 100. Sektionslederen, cand. mag. Asger Sørensen sagde, at også på den kirkelige fløj sker der en venstredrejning i disse år. Verdensproblemerne er nu i forgrunden. Asger Sørensen pegede på, hvordan paven i »Om folkenes fremskridt« kritiserer ejendomsretten og kræver en omforde-

ling af indkomsterne. Kirken må holde med den udnyttede modudnytteten, og en blot moralsk støtte er ikke længere tilstrækkelig. Helt på samme linie var den svenske docent Hallencreutz, der talte om revolutionsteologi, altså ikke-voldelig. Det hører med til den kristnes ansvar for medmenneskene også at beskæftige sig aktivt med politik. Selv understregede jeg, at almisser til U-landene ikke er nok. Det er mere menneskeværddigt, at vi giver dem mulighed for selv at tjene til det daglige brød, ved at vi køber deres

varer og betaler en hæderlig pris for dem. På FN's handelskonference i New Delhi stemte Danmark fire gange imod U-landene sammen med de andre rige lande. De rige lande vil nemlig sænke de toldskranker, de har opbygget omkring sig, for U-landenes eksport. Takket være rapporter i et nummer af Osservatore Romano, som ærkebiskop Heim havde været så venlig at sende mig, vidste jeg besked med den pavelige delegations indsats i New Delhi og dens dom over resultaterne. I en af de fire afstemninger, som gik U-landene imod, stemte Vatikanet og de socialistiske lande sammen med U-landene. Jeg redegjorde for, hvad det af dominikanere ledede institut »Economie et humanisme« mente om konferencen, nemlig at »de rige lande med en næsten vanvittig ubekymretthed afviste selv U-landenes mest beskedne ønsker«. En af vor sektion fandt på, at udenrigsminister Hartling skulle spørges om Danmarks holdning ved disse afstemninger, og et brev blev sendt til ministeren. I øvrigt skrev en stor del af mødedeltagerne under på, at de ville give en frivillig U-landsskat på 2 pct. af deres indkomst, indtil staten kom fra de nuværende 0,27 pct. op på den lovede 1 pct. Vi drøftede også, om der kunne laves en kampagne for, at folk skulle købe flere U-landsvarer. Desuden pegede pastor Lorentzen på den fremmedgørelse, som plager vort hjemlige familieliv, kulturliv og arbejderliv, og han spurgte, om kirken skulle støtte arbejdernes krav om industrielt demokrati, og om ikke kirken i visse situationer har en røst i økonomiske og sociale spørgsmål, for også de er underlagt Guds herredømme.

I Uppsala havde fire svenske publikationer, deraf Katolsk Kyrkotidning, slået sig sammen om et fælles blad »Uppsala 68« i BT-format med nyheder, reportager og interviews i helt moderne stil. I det sidste nummer spørges der »Hvad nu? det her kan ikke være slut«, og de unge i Club 68 med deres blad »Hot News« vil ligeledes fortsætte deres aktion. Også Mini-Uppsala stiler videre frem – eventuelt med »kirke-dage« om et par år. Men hvorfor ikke samtidig finde frem til noget, der kan være bindeled mellem alle os i Skandinavien, der er engagerede i vejen frem mod den kristnes enhed og mod et bedre samfund? Spørgsmålet rettes bl.a. til Mini-Uppsalas dygtige leder, lektor Johs. Aagaard.

Ellen Nielsen

Spændende efterårsprogram fra AC

Programmet for oktober, november og december foreligger nu. Det ser sådan ud:

Onsdag den 9. oktober: Omkring encyklikaen Humanae Vitae.

På baggrund af de voldsomme reaktioner på pавens rundskrivelse Humanae Vitae har AC besluttet at hellige sit første møde i efterårssæsonen til en saglig debat om autoritet i kirken i almindelighed og encyklikaen i særdeleshed. Først vil p. Roos tale om autoritetsproblemet, idet han bl.a. redegør for, hvad en encyklika er – og hvad den ikke er. Dernæst vil pastor Ib Andersen sammenfatte de negative, men saglige overvejelser, som katolikker loyalt kan gøre sig i forbindelse med encyklikaen. Og endelig vil læge Flemming Kieler gøre rede for de almindelige og deriblandt de specielt lægelige synspunkter, som kan anføres i forlængelse af encyklikaens argumenter. Mødet, til hvilke alle ACs medlemmer er velkomne, vil slutte med en diskussion.

Onsdag den 6. november: Universitet og Revolution.

Mag. art. Søren Baggesen fra Århus univ. vil fremsætte en analyse af MARCUSEs ideer om forholdet mellem revolutionsbevægelse i samtiden og universitetet. I denne forbindelse vil han komme ind på pariserkommunen 1968. Efter foredraget vil studerende fra Københavns univ. orientere om studenterrevolutionen i København og diskutere spørgsmålet om, hvorvidt denne har social dimension eller blot er et udslag af overforkælelse. Herefter almindelig diskussion.

Onsdag den 4. december: Colibathøring.

En høring om 1) colibatsideen i sig selv og 2) verdensgejstligheden fortsatte forpligtelse til colibat. Nærmere oplysninger vil fremkomme senere.

Alle møder foregår i Store sal på Niels Steensens Kollegium, Jagtvej 183B, kl. 20.00.

Studiekreds

I efteråret vil studiekredsen Interpretatio behandle BOROS, Mysterium Mortis (første mødeaften: 25.9. kl. 20.00). Endvidere vil p. Roos lede et seminar over den moderne sprogtænkning (aftaletime 24.9. kl. 20.00 i Newmanstuen), og en arbejdsgruppe for studerende vil behandle et af følgende emner: »Religiøse problemer i samtiden«, »Homo Manipulatus – et moderne menneskesyn« eller »Ja og nej til det bestående samfund« (aftaletime onsdag den 18. september kl. 20.00 i Newmanstuen).

PASTOR IB ANDERSENS INDLÆG OM ENHED OG SPLITTELSE

Spørgsmålet Enhed og Splittelse kan drøftes under forskellige synsvinkler, eksegetisk, historisk og dogmatisk. Hver af disse metoder har sin berettigelse, og det er ønskeligt, at kirkerne fremmer fælles studier. Men man overvinder ikke splittelse ved studier alene, der må også handling til. Enhed er ikke noget, man blot konstaterer, men noget, man bevarer trods spændinger og genopretter trods modsætninger.

Det foreslås, at man i stedet for med det samme at se på kirkernes indbyrdes forhold først undersøger forskellige faktorer, som er med til at skabe enhed i de enkelte kirkesamfund, og i særdeleshed fælles bekendelse, sakramentsfællesskab og fælles ledelse. Det vil formentlig så vise sig, at der på hvert af disse områder inden for alle kirker er en betydelig større mangfoldighed, end man i almindelighed regner med, og at spændingerne inden for den enkelte kirke ikke er væsensforskellige fra spændingerne imellem denne kirke og andre. Dette viser sig særlig tydeligt, hvis man ikke blot betragter nutidens forhold, men sammenligner disse med tidligere tiders tro og praksis. Derved stiller spørgsmålet om kirkegrænsernes karakter og forsvarligheden af at opretholde dem sig måske på en ny måde, og der kan åbne sig nye perspektiver for samarbejde.

Spørgsmål til drøftelse:

1. Hvilken funktion har de traditionelle bekendelser i nutidens kirker?
2. Hvilken sammenhæng er der mellem »rettroenhed« og tro?
3. Hvornår er »vranglære« ensbetydende med et falsk evangelium?
4. Hvordan kan kirker, som ikke har nadverfællesskab, anerkende hinandens dåb?
5. Hvilken realitet ligger der bag udtrykket »kristne brødre« anvendt på medlemmer af en anden kirke?
6. Kan »åbent nadverbord« uden videre anbefales?
7. Hvilke er i nutiden kriterierne for »det nødvendige« (jvf. Ap.G. 15,28)?
8. Kan det anbefales at oprette »økumeniske menigheder«?

Ib Andersen

Vedttaget enstemmigt på et plenarmøde på Mini-Uppsala i Haslev:

– Vi anmoder indtrængende om, at Det økumeniske Fællesråd fører sin medlemskreds à jour, således at Den romersk-katolske Kirke bliver fuldt medlem af rådet, som den allerede er det af Det økumeniske Ungdomsråd, og som det er tilfældet i Finland.

Vietnam en legeplads ved siden af Biafra

**Caritas Danmark sender alle
bidrag til Biafra-hjælpen ubeskåret
til Folkekirkens Nødhjælp**

»Min tro på menneskeheden svin-der hurtigt. Jeg ved ikke, hvordan Gud kan lade sådan noget ske,« sagde en irsk maristbroder, der arbejder på et nødhospital i Biafra. Tusinder dør daglig i denne stat, der har ønsket at rive sig løs fra Nigeria.

Den irske marist hedder broder Aloysius. Han er fuldt optaget det meste af døgnet på seminariet i Uturu, der er omdannet til nødhospital. Sammen med broder Aloysius arbejder broder James, der er fra USA, endnu en maristbroder, der er fra Skotland og to Biafra-sygeplejersker. De har 300 sultne børn at tage sig af. Der er ikke nogen fast læge på stedet og praktisk talt ingen medicin. De døende børn, der er svundet ind til skind og ben, ligger på stråmåtte på gulvet. Hver morgen må en ny grav graves, men den kan ikke kastes til før ved solnedgang. Så snart børnene dør, lægger brødrene dem i graven. De døde børn er indsvøbt i stråmåtterne. Der er i hvert tilfælde kun tid til at sige et par af bønnerne fra begravelsesritualet.

Verden kender denne situation. For eksempel har paven udsendt et budskab, han har været i forbindelse med Etiopiens kejser, Haile Selassie, som har taget initiativet til forhand-

linger i Addis Abeba mellem parterne, men foreløbig er der ikke noget resultat. Paven er blevet opfordret til selv at rejse til Biafra, og Kirkerne Verdensråd har udsendt en brændende appel til mere end 80 lande om hjælp til de sultende. Men Nigeria har opfattet overflyvninger med forsyninger til den anden part i borgerkrigen som fjendtlige handlinger. Antiluftskyts og jagermaskiner bruges i jagten på de forskellige humanitære organisationers maskiner. Blandt de organisationer, der søger at trodse faren, er det katolske Caritas. Ikke mindst har katolikkerne i USA og Vesttyskland ydet store bidrag til ofrene for en krig, hvori modparten har rystet sig en krudtcocktail af leveringer fra bl.a. England og Sovjet.

Det kunne synes mest fornuftigt af biafranerne at nedlægge våbnene på grund af overmagten, der har ekstra gode kort på hånden på grund af hungersnøden. Men biafranerne frygter, at nigerianerne vil gøre det af med dem, som hungersnøden ikke har kunnet få bugt med, udtaler en missionær.

Borgerkrigen har nu varet i 14 måneder. Som tidligere nævnt her i »Katolsk Ugeblad«, synes konflikten ikke blot at være af politisk, men

også af religiøs art. De fleste af iboerne – medlemmerne af den dominerende stamme i Biafra – er kristne, mens den nigerianske overmagt stort set er muhamedansk. Begrebet »hellig krig« er set brugt i forbindelse med borgerkrigen. Fra ægyptisk og sudansk side er ønsket om, at hele Nigeria, Biafra indbefattet, skulle »konvertere« til Islam udtalt, og mange mener, at forbundsregeringens sejr vil betyde kristendommens udryddelse.

Allerede i sin juletale i 1967 kom pave Paul VI ind på den tragiske konflikt mellem Nigeria og Biafra, men først efter at hungersnødens lidelser er føjet til krigens, er verdens opmærksomhed for alvor blevet henledt på begivenhederne i denne del af Afrika.

Men allerede i 1966 var 30.000 iboer blevet myrdet med koldt blod i de nordlige regioner og i hovedstaden Lagos, udtaler biskop Joseph B. Whelan af Owerri i Biafra. Resultatet var, at små to millioner flygtede ind i Biafra for at blive forenet med deres stammefrænder. Iboerne blev yderligere trængt sammen, da forbundsregeringens tropper trængte ind i Biafra. I det hele taget er situationen af en sådan art, at reportere har udtalt, at slagmarken Vietnam er en legeplads ved siden af.

- Vold eller ikke-vold
- Kirken i Latinamerika, der nu har haft sit første pavebesøg, er præget af stærke efterkonciliære strømninger
- Et hvidt fåtal undertrykker et mægtigt flertal

Syd-amerikas kirke kæmper for social retfærdighed

Det Latinamerika, der nu har modtaget sit første pavebesøg i historien, er i alle måder en modsætningernes verdensdel. Befolkningsstilvæksten bliver mere og mere alarmerende, og dog er der så store landområder med muligheder i, at der skulle kunne blive brød i rimeligt omfang til alle. Folk, der angriber pave Paul VI's rundskrivelse om fødselskontrol ud fra en trussel om overbefolkning, står faktisk ikke helt stærkt, hvis de bruger Latinamerika som trumfkort.

I enkelte lande er kun 10 til 15 pct. af befolkningen hvid. Det gør, at de hvides førerstilling på indianernes bekostning træder særlig grelt frem. De hvide behersker verdensdelen gennem deres jordbesiddelser, finansvæsenet, industrien og handelen. De hvide har de høje poster indenfor militæret og embedsmandsstanden. De halvblods har de lavere tjenestemandstillinger. De er kontorer, småhandlende og håndværkere og befinder sig noget under grænsen for det, man almindeligvis forstår ved »middelstand«. I bunden finder man massen af indianere. Den enkelte familie må ernære sig gennem et frimærkestykke jord, der giver endnu mindre udbytte. Bor indianeren i byen, kan han – hvis han da er heldig – få tildelt det usleste stykke arbejde. I nogle tilfælde er indianeren på landet at betragte som en livegen.

I en verdensdel, der rummer en trediedel af alle jordens katolikker, må dagliglivets problemer være kirkens problemer. Og dog er det ikke ret længe siden, den katolske kirke i Latinamerika tog det som en selvfølge, at den befandt sig på den sydamerikanske samfundsstiges allerøverste top. Dens stilling var uantastet, kommunisme og anden form for socialisme betød ikke nogen udfordring, før Sovjetunionen efter afslutningen på anden verdenskrig blev den stormagt og strategisk dygtige imperialist, som den er i dag. Og så længe Pius XII sad ved roret, satte kirken hårdt imod hårdt, men efter at pave Johannes havde slået vinduerne op for den nye pinse, begyndte de frosne strukturer i Sydamerikas kirke at tømme op – oven i købet med en sådan kraft, at man kunne forstå, at det også havde ulmet inde fra. Et hektisk liv udfolder sig nu, og man kan groft foretage en opdeling i tre strømninger. Der er dem, der fortsat ønsker at sætte lighedstegn mellem kirken og den gamle orden. Så er der dem, der ønsker en ny samfundsorden – vel at mærke gennemført uden vold og uden samarbejde med kommunisterne og uden antagelse af kommunisternes metoder. Endelig er der dem, der påvirket af frihedskæmperpræsten Camilo Torres, folkehelten Che Guevara og Fidel Castro taler om voldelig revolution som en udvej, når de øvrige muligheder er udtømte. Fælles for de to sidstnævnte kategorier, der tilsammen danner den latinamerikanske kirkes nye ansigt, er vel nok, at de begge taler om en tjenende kirke, de fattiges kirke, i modsætning til den gamle triumferende kirke. Der er altså tale om en problemstilling, der går ud på, at kirken så længe havde tolereret vold i forsvaret for det bestående, at man nu måtte tolerere vold, når det gjaldt de fattiges og undertryktes sag. Midt imellem står så de katolikker, der siger, at vold er lige forkasteligt, hvad enten det gælder det ene eller det andet. At dømme efter pave Pauls taler i Columbia er det det sidste standpunkt, kirkens øverste biskop anno 1968 har gjort til sit. De katolikker, der mener, at vold er tilladt, når det gælder om at forsvare det bestående og kun det, er nok ved at være i stærkt mindretal i Latinamerika.

Bispekonferencen

Pave Paul VI kom til Columbia for at tale ved afslutningen på den eukaristiske kongres, men af endnu større vigtighed var det faktisk, at han skulle deltage i de latinamerikanske biskoppers konference, CELAM (Conferencia Episcopal Latino-Americana). Det var anden gang, CELAM trådte sammen.

I henhold til reglementet har paven udvalgt 15 pct. af deltagerne, som i alt skulle tælle 181 konferencedeltagere og omkring 70 gæster, hvori blandt var repræsentanter for de ikke-katolske kirker.

De enkelte latinamerikanske lande

Lad os lige se på de enkelte latinamerikanske lande, som konferencedeltagerne repræsenterede.

■ **Columbia.** Værtslandets kirke regnes i almindelighed for konservativ. Den opretholder 23 organisationer af social karakter. Den mest kendte er radiosenderen Sutatenza, som i egentlig forstand er en »radioskole« for dem, der ikke kan komme i skole, og for dem, der gerne vil uddanne sig yderligere. Den ledes af Msgr. Salcedo. Det var ham, der havde arrangeret pa-

vens møde med bønderne, »campesinos«. Det dokument, der skulle danne udgangspunkt for arbejdet på CELAMs møde, var udarbejdet af de enkelte bispekonferencer i de latinamerikanske lande. I Columbia betragter man nærmest dette dokument som farligt, hvad angår en passus, der handler om vold og om de økonomisk dårligst stillede situation. De unge inden for gejstligheden går ind for en mere energisk social aktion, selv om præsten Camilo Torres, der deltog og døde i guerillakrigen, er et særtilfælde. I modsætning til, hvad der var tilfældet for 15 år siden, afholder præsterne sig fra enhver form for politisk aktivitet.

■ **Bolivia.** Anderledes er det i Bolivia. Biskopper og præster her går i spidsen, hvad reformer og fremtidsideer angår. Med ærkebiskoppen af Sucre, kardinal Maurer som førsteunderskriver, har biskopperne i fællesskab opfordret præsterne til at gøre sig til et med de fattige. Af præsterne fordres endvidere betingelsesløs kamp mod nød og elendighed. Befolkningstilvæksten betegnes som alarmerende.

■ **Brasilien.** I Brasilien mærker man brydningen mellem stærkt modstriden-

de kræfter. Parterne skælder hinanden ud for »progressister« og »forkalkede forkæmpere for kirkelig støtte til det bestående og de rige«. De reformivrige, der vinder flere og flere tilhængere, har hovedkvarter i landets nordøstlige del, og lederne er den velkendte ærkebiskop af Recife og Olinda, Helder Pessoa Camara, og biskoppen af Craeus, Fragosa. På den modsatte fløj står biskoppen af Minas Geraes, Proenca Sigaud som leder.

■ **Mexico.** I Mexico er kirke og stat adskilt. Kirken er pavetro til det yderste. Både rundskrivelsen om fødselskontrol og den berømte »Populorum progressio« er blevet bakket stærkt op. På årsdagen for udsendelsen af sidstnævnte dokument udtalte ærkebiskoppen af Guadalajara, kardinal Jose Garibi y Rivera, at udbygning af de underste klasser var en form for »indre kolonipolitik«. Biskopperne støtter stærkt tanken om en jordreform.

■ **Uruguay.** I Uruguay er både den højere og den lavere gejstlighed så stærkt fremskridtsvenlig, at man har betegnet CELAMs ellers ret radikale arbejdsdokument som »vagt«, og »mere europæisk end latinamerikansk«. I sit julebudskab udtalte ærkebiskop Partelli af Montevideo: »Ikke på trods af vor tro, men i kraft af den er vi venstreorienterede.«

■ **Venezuela.** I Venezuela holder man en midterkurs.

■ **Chile.** I Chile var kirken en tid lang kun optaget af det rent pastorale. Men nu gør den »unge kirke« sig pludselig stærkt gældende gennem forskelligartede demonstrationer.

■ **Peru.** Kirken i Peru er stærkt autoritetstro, nationalistisk og til det yderste loyal overfor Rom. For eksempel er tanken om at diskutere pavens rundskrivelse om fødselskontrol aldeles uhørt.

■ **Argentina.** Kirken i Argentina har svært ved at løsrive sig fra sin spanske tradition fra kongetiden. Øverst i toppen sidder den strengt konservative kardinal Caggiano af Buenos Aires, men på bispestole ude i landet sidder også biskopper af et efterkonciliært tilsnit. Ellers er den teologiske diskussion præget af debat mellem førkonciliære karmelitter og progressive jesuitter. Hvor stærkt kirken står i landet, ved vi fra eksemplet Peron. Tre måneder efter, at han havde erklæret kirken krig, var han ikke præsident længere. ▶

39 eukaristiske kongresser

1. 1881 Lille, Frankrig
2. 1882 Avignon, Frankrig
3. 1883 Luettich, Belgien
4. 1885 Fribourg, Schweiz
5. 1886 Toulouse, Frankrig
6. 1888 Paris, Frankrig
7. 1890 Antwerpen, Belgien
8. 1893 Jerusalem, Palæstina
9. 1894 Reims, Frankrig
10. 1897 Paray-le-Monial, Frankrig
11. 1898 Brüssel, Belgien
12. 1899 Lourdes, Frankrig
13. 1901 Angers, Frankrig
14. 1902 Namur, Belgien
15. 1904 Angoulême, Frankrig
16. 1905 Rom, Italien
17. 1906 Tournai, Belgien
18. 1907 Metz, Frankrig
19. 1908 London, England
20. 1909 Köln, Tyskland
21. 1910 Montreal, Canada
22. 1911 Madrid, Spanien
23. 1912 Wien, Østrig
24. 1913 Malta
25. 1914 Lourdes, Frankrig
26. 1922 Rom, Italien
27. 1924 Amsterdam, Holland
28. 1926 Chicago, USA
29. 1928 Sydney, Australien
30. 1930 Carthago, Afrika
31. 1932 Dublin, Irland
32. 1934 Buenos Aires, Brasilien
33. 1937 Manila, Philippinerne
34. 1938 Budapest, Ungarn
35. 1952 Barcelona, Spanien
36. 1955 Rio de Janeiro, Brasilien
37. 1960 München, Tyskland
38. 1964 Bombay, Indien
39. 1968 Bogota, Columbia

Sydamerikas kirke kæmper for social retfærdighed

To bemærkelsesværdige dokumenter
 Forud for bispekonferencen i Bogota blev der udfærdiget to bemærkelsesværdige dokumenter. Det ene er det allerede nævnte forhandlingsgrundlag, som de latinamerikanske biskopper havde udarbejdet i fællesskab. Biskopperne analyserer den religiøse, politiske, sociale og erhvervsmæssige situation. I de teologiske overvejelser, der slutter dokumentet, fastslår biskopperne, at øverst blandt de pastorale opgaver, som den latinamerikanske kirke har at tage fat på, er en omstilling til en »tjenende kirke«, der går radikalt til værks med hensyn til den sociale nød, samtidig med, at man betragter det som en kendsger-

ning, at katolicisme ikke er ensbetydende med ensrettethed i tanke og udtryk.

Det andet bemærkelsesværdige skriftstykke er et brev fra jesuitergeneralen, pater Arrupe, som i forsommeren fra Rio de Janeiro rettede en appel til alle sine ordensbrødre i Sydamerika. Det var ordenens opgave at hjælpe de undertrykte til at nå materiel og åndelig frihed. Hvis jesuitterne skulle kunne leve op til en sådan opgave, måtte de aflægge enhver aristokratisk og borgerlig holdning, som eventuelt kunne have præget deres stillingtagen, leveform, valg af publikum, behandling af læge medhjælpere og deres omgang med de privilegerede klasser. Et apostolat blandt de fattige var livsvigtigt, og man måtte anvende enhver tænkelig form for samarbejde med verdenspræsterne til manuelt arbejde på en fabrik. Der måtte hos enhver jesuit være en indre trang til at deltage i opbygningen af en ny social orden.

De unge præster

Endelig har en række unge latinamerikanske præster i en henvendelse til biskopperne anmodet om at få fuld moralsk opbakning for tanken om voldelig revolution, når andre muligheder for ændring af uretfærdige sociale tilstande er udtømt. Præsterne citerer i vid udstrækning biskoppernes eget indlæg, og er i øvrigt klar over, at det naturligvis ikke er biskoppernes sag at give anvisning på »tekniske« løsningsforslag af problemet. Man vil bare have slået klart fast, at der er forskel på den vold, som uretfærdige undertrykkere øver, og den, som man bruger i kampen for simpel social retfærdighed. Der måtte gives kristne den bredest mulige margen, hvad angik friheden til at vælge midler til opbyggelsen af et mere socialt og broderligt samfund i Sydamerika.

HK

Ærkebiskop Helder Camara — en af de varmeste forkæmpere for social retfærdighed.

Den 1. oktober 1967 valgte de katolske menigheder landet over de læge medlemmer til Synoden 1969. Valgdeltagelsen var gennemsnitlig 30 pct. for hele landet, og der valgtes 19 personer på landsbasis, 18 i de seks regioner samt 46 i sognene. Desuden har biskoppen udnævnt 27 lægfolk.

Efter at der var valgt præster og ordenssøstre, suppleret med de af biskoppen udpegede, begyndte de seks regioner, i hvilke landet er opdelt, deres arbejde med regionsformændene som formandskab og pater Grégoire som generalsekretær.

Åbningsmøderne for de regionale arbejdsgrupper fandt sted 12. november for region I, 19. november for region III, 26. november for region II samt 3. december for regionerne IV, V og VI.

I løbet af foråret 1968 fratrådte pater Grégoire som generalsekretær, og nu er det bibliotekar, fru Ellen Marie Lebahn, Ringsted, der fungerer som synodens generalsekretær.

Adjunkt Oluf Bohn har i Katolsk Ugeblad nr. 22 - 31. maj - 1968 i en artikel »Nyt fra synoden« meddelt, at i løbet af dette efterår skal de forskellige kommissioner have deres første rapporter færdig. Vi vil til den tid redegøre for indholdet.

Synoden har nedsat kommissioner til behandling af følgende emner: Kirkens målsætning, kirken i den moderne verden, ægteskab og familie, apostolatet, kirkens og sognenes struktur, diakoni, kirkens bønsliv og katolske institutioner.

Selv om der har været holdt menighedsmøder i forskellige sogne om synodearbejdet, spørger mange, hvordan det egentlig går med det, da man hører for lidt. Derfor har ugebladet bedt 24 af synodens medlemmer, både lands- og menighedsvalgte lægfolk og bispevalgte præster, ordenssøstre og lægfolk om at besvare fire spørgsmål til offentliggørelse i bladet. Tolv af de forespurgte har indtil nu svaret, og vi bringer her besvarelsene. Dog skal det nævnes, at advokat Henrik Holm-Nielsen ikke har fundet det rigtigt at svare, da han har meddelt synodens sekretariat, at han ønsker at udtræde af synoden.

Det mest betydningsfulde

Det første spørgsmål lød: Hvilke af de af synoden hidtil behandlede spørgsmål har efter Deres opfattelse været det mest betydningsfulde?

Adjunkt Oluf Bohn (landsvalgt): Liturgi er nok det mest betydningsfulde, fordi det er et spørgsmål, som vi selv kan være med til at udforme. Der er meget andet, der er vigtigt, men der kan vi nok ikke være med til at ud-

Hvor langt er synoden nået?

RESULTATET AF ET RUNDSPØRGE

forme forholdene. Jeg tænker her f.eks. på de forskellige ordenssamfunds stilling, for her vil »Rom« hele tiden blande sig i forholdene. Altså blandt mange vigtige ting er »liturgi« nok det vigtigste, alle forhold taget i betragtning.

Cand. mag. Waller Dalland (landsvalgt): Spørgsmålet om kirken i den moderne verden finder jeg det mest væsentlige overhovedet på synoden.

Førlagsboghandler Sven Damsholt (landsvalgt): For mig at se er det primært et spørgsmål om, hvorledes det enkelte menneske lærer at åbne sig for Guds Andes kraft, og jeg ser derfor ikke noget vigtigere for synoden end at genoplive det bønnens liv, som engang har været så levende i kirken, at det skabte de store bevægelser, de store ordener og nationernes åndelige liv. Derfor har jeg sat mit håb til kommissionen om kirkens bønsliv.

Civildommer H. Højris (landsvalgt): Apostolatet samt ægteskabet synes mig de mest betydningsfulde spørgsmål. Vi har efterhånden hørt mere end tilstrækkeligt om liturgi og liturgiske eksperimenter.

Direktør H. Guldager (landsvalgt): For mig at se er der to spørgsmål, der må have lige høj prioritet: 1) Kirkens struktur (spørgsmålet om, hvordan vore sogne skal bygges op fremover, hvor mange præster vi kan regne med, hvad deres opgaver bliver — hvor mange institutioner skal vi have og kan vi magte — økonomisk og personelt, når søstrene efterhånden glider ud af billedet m.v.). 2) Bøns- og åndsliv i kirken (vort personlige gudsforhold i en sekulariseret verden — hvordan vi bevarer og videregiver kristendommens inderste begreber i et moderne »sprog« uden at forråde deres egenlige mening).

Revisor A. F. Beyer (menighedsvalgt, region IV): Enhver efterlevn af Bibelen er en gudstjeneste. Derfor må også den egentlige gudstjeneste (liturgien) være synodens mest betydningsfulde spørgsmål.

Portør Mogens Carlsen (menighedsvalgt, region VI): Det mest betydningsfulde spørgsmål, der er behandlet på synoden i region VI, er efter min mening apostolatet. Det er af så afgørende betydning, at jeg må sætte dette øverst.

Selve det diakonale arbejde burde gribes an, så lægfolket kom mere med i arbejdet i sognene. Måske var det en løsning med en skole for lægfolk, med undervisning i lægmands-teologi.

Det var måske også en løsning til aflastning af vore præster, om man havde diakoner til hjælp ved kirkelige handlinger.

Sr. Paula, OSB (bispevalgt): Det forekommer mig, at man må betragte spørgsmålet om kirkens målsætning og opgave som værende af størst betydning, da besvarelsen heraf er grundlæggende og vejvisende for behandlingen af ethvert andet spørgsmål, der måtte blive taget op af synoden.

Direktør Sven E. Frederiksen (bispevalgt — nu udtrådt af synoden): Spørgsmålene har været betydningsfulde, hver for sig, men er efter min mening ikke blevet behandlet således, at jeg anser resultaterne for værdifulde indtil videre, bortset fra værdien i, at en gruppe mennesker efterhånden lærer hinanden at kende.

Cand. mag. Ellen Nielsen (bispevalgt): Et af de efter min mening mest betydningsfulde spørgsmål er sakramenternes administration, og navnlig, hvad man kunne kalde et »mere åbent alterbord«. Det synes ikke at være for-

Da vi ikke har fundet det rigtigt at forkorte i besvarelsene og stoffet efter vor opfattelse ville tabe i værdi ved at blive delt op i flere artikler, har vi tilladt os at sætte replikkerne med småt, så de hele kunne afvikles på en gang.

udset i emnelisten. Vi strejfedes det i region V under »kirkens bønsliv«, og endelig kom et oplæg af pastor Jorna (distribueret til alle regioner) ind på det, men kun i forbindelse med fraskilte

Tilfredsstillende?

Deretter blev der spurgt om: **Har arbejdet i synoden hidtil — efter Deres opfattelse — været tilfredsstillende? I benægtende fald: hvorfor ikke?**

Adjunkt Oluf Bohn: Efter omstændighederne er arbejdet gået godt. Dvs. når der tænkes på, at vi først skulle i gang, at vi selv skulle opstille de problemer, der skal behandles osv.

Cand. mag. Waller Dalland: Arbejdet har ikke været tilfredsstillende. Vi burde i stedet have udvalgt ganske få problemer, som synoden skulle gennemarbejde. Der er flere grunde til, at arbejdet ikke har været tilfredsstillende. Kommunikation mellem synoden og den øvrige katolske menighed gennem Ugebladet har været meget svag. De emner, vi har arbejdet med, har i høj grad været teologiske, medens de virkelige problemer, der bræn-

Ellen Nielsen: — I må skamme jer!

der på i forbindelse med problematikken i den moderne verden, har været skudt i baggrunden. Jeg håber, at synodens anden og tredje fase kan råde bod herpå.

Førlagsboghandler Sven Damsholt: Det forekommer mig indtil nu at være et uhyre spild af tid og penge. Ganske vist må man gå ind under vilkårene at alle skal have lov at tale, og at det derfor trækker i langdrag. Men det som er så skuffende er, at det er forandring man diskuterer, — ikke fornyelse. Det er alle de praktiske gøremål af organisatorisk, strukturel, økonomisk og liturgisk art der diskuteres, mens der ingen interesse er for studier og genoplivelse af det enkelte menneskes personlige bønsspraksis, hvoraf fornyelsen skulle komme.

Udenfor kirken er man begyndt at fatte det. Overalt skyder der meditations-centre op, både kristne og ikke kristne. Om det så er blandt de purunge proveroer, så har mange af dem en sans for at det er den indre kontakt med den store virkelighed der ligger bag den skabte verden, som det kommer an på. Om det så er den protestantiske kirke; i Sverige besøgte jeg et helt moderne meditations-center »Davidsgården« i Rättvik, som folkekirken havde oprettet. Vi behøver i vor kirke ikke at gå over åen for at hente vand, men hvor nedslående er det ikke, at åen synes at være glemt, eller ingen ved rigtig hvad man skal med den: »Vi har jo liturgien og sakramenterne... hvad skal vi så med mere?« Og det er dog den å som skal vande haven og forny jordens skikkelse.

Civildommer H. Højris: Kan kun udtale mig om region II. Her har arbejdet været tilfredsstillende.

Direktør H. Guldager: Arbejdet i synoden — i hvert fald i regionerne — er for så vidt tilfredsstillende, men efter min mening bliver tingene ikke tilstrækkelig gennemdiskuteret, da antallet af emner for synoden er alt for stort, og emnernes omfang hyppigt er alt for omfattende til, at man på et enkelt møde kan komme til bunds i sagen. Dette har kedelige konsekvenser (se min vedlagte skrivelse til formandskab og region IV). Det er derfor min mening, at man ikke kan nå at drøfte et tilstrækkeligt antal emner igennem i synodeperioden, eller at man ikke får de mangfoldige emner tilstrækkelig godt belyst. Begge dele vil medføre, at udbyttet af synoden ikke bliver så godt, som det burde være, hvis man fastholder såvel synode-periodens længde som antallet af emner.

Revisor A. F. Beyer: Regionernes hidtidige arbejde har kun bestået i, at medlemmerne har kunnet fremsætte strøtanker til brug for kommissionerne. Kun i et enkelt tilfælde vides det, at en rapport om disse strøtanker har haft værdi for den pågældende kommission. Indtil nu har regionens medlemmer ikke haft lejlighed til at yde en egentlig indsats, hvad der ikke er tilfredsstillende.

Portør Mogens Carlsen: Ja.

Sr. Paula, OSB: Om kommissionernes arbejde vil det være for tidligt at udtale sig — og det er jo her, det egentlige arbejde foregår. De »menige« medlemmer af synoden kommer let til at sidde med fornemmelsen af at være uden mulighed for at kunne gøre en indsats af betydning. Personlig savner jeg kontakt og samarbejde med andre almindelige medlemmer af synoden om de til behandling stående emner.

Direktør Sven E. Frederiksen: Nej. Udvælgelsen af synodens medlemmer er ikke kvali-

De sydlige øer

Im. Nielsen

Snedkermester

Brødregade 1, Maribo. Tlf. 759
Begravelse ordnes - alle
aftaler kan træffes i hjemmet.

Ingemann Jensen

Malermester

Maribovej 139, Nakskov
Telefon 308

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

K. E. Petterson

Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

Aalborg

Fiskehallen

Kastervej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

FOLMER OLSEN

Begravelse ordnes

Reberbangade 37
Aalborg - Tlf. 12 15 57

Sanitet Centralvarme
Nielsen & Brostrøm

Holbergsgade 22, Aalborg,
tlf. 13 04 33

Indeh. A. Brostrøm, ing. M. af I.
Aut. vand,- gas- og blikkenslagermester

RYØ A/S

Ingeniør- og handelsfirma
Aalborg Nvrtov 14. Tlf. 12 88 88
El-installationer - El-artikler
Radio og fjernsyn
Fjernvarme - køleanlæg
Vand - Gas - Sanitet

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Tlf. 12 03 01

Murermester- og entreprenørforr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Køb hjemmets udstyr hos

THUEN

Gravensgade 2,
Aalborg. Tlf. 13 14 44

Laurits Bageri

Borgergade 32, Aalborg
Telefon 12 69 13
Kun 1. kl. varer anvendes

Mathias
Christensen
ABSALONGADE 14
AALBORG

København

Sparekassen

for Lyngby og Omegn

Kronborg Margarinefabrik

Niels Brocksgade 4
København V
Tlf. CE 7840 og 1254

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24
Kgs. Lyngby. Tlf. 87 00 25

Oliefyr

Centralvarme

Brændselsolie

Cinders

NORDISK KUL A/S

Rødovrevej 383
Rødovre
Telefon *70 45 30

B. J. Leanders Eff.

A. Madsen, glarmester

Rantzausgade 14,
Kbhvn. N. Tlf. 35 17 02
Specialitet: Blyndfatning

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører

Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 og 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,
København V.
Tlf. Vester 7001 og 8581

FORSIKRINGS COMPAGNIET
FOR KONGERIET DANMARK %

☆

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K
Telefon *11 21 21

Bliv abonnent - det betaler sig

Svend E. Frederiksen: — Emnerne er for krævende til den behandling, de modtager.

ficeret og emnerne for krævende til den behandling, de modtager. Demokrati tager tid at indføre og det manglende fællesskab i den katolske kirke i Danmark har bevirket, at mange valg er tilfældige og ikke adresserer sig til kvalificerede personer, hvis meninger er kendt. Den overordentlig lave stemmeprocent ved valget i sin tid taler også herfor.

Cand. mag. Ellen Nielsen: Vi ved for lidt om hinandens arbejde i de 6 regioner. Region V har været yderst fredelig. Vi taler godt sammen, og ingen er særlig yderliggående i nogen retning. Forståelsen af, at det drejer sig om en fornyelse i Vatikanconciliets ånd kommer dog måske ikke klart frem hele tiden.

Forventningerne om fornyelse

Derpå fulgte spørgsmålet: Mener De, at synoden som helhed kan komme til at svare til forventningerne om fornyelse af dansk katolicisme?

Adjunkt Oluf Bohn: Den kan komme til det, men først til efteråret kan man bedre fornemme det, dels fordi kommissionsarbejdet er længere fremme, dels fordi vi først dér kan mærke, om der er den fornødne genklang i menighederne.

Cand. mag. Walter Dalland: Mine forventninger har været, at der blev skabt en kontakt mellem de forskellige, hidtil ret isolerede grupper. Det mener jeg er ved at ske. Desuden håber jeg stadigvæk, at det for præster, søstre og lægfolk bliver klart, at de hver har et kompetenceområde, der skal respekteres. Jeg tror, at det vil blive et af de vigtigste resultater af synoden. Endelig håber jeg, at synoden vil komme til at betyde et mere jævnbrydligt forhold mellem lægfolk og biskop, således at balancen mellem frihed og ansvar også kommer til at gøre sig gældende i den katolske kirke i Danmark. Jeg håber, at synoden kan nå disse mål.

Civildommer H. Højris: Kan ikke besvares. Er selv spændt på svaret.

Direktør H. Guldager: Det kommer an på, hvad man forventer. I h.t. besvarelsen af det andet spørgsmål mener jeg ikke, man kan stille alt for store forventninger om en fornyelse af dansk katolicisme, hvis man ikke 1) enten udsætter synodens afslutning 1 eller 2 år, 2) eller begrænser denne synode til at behandle nogle få, meget vigtige emner, hvorefter man ved afslutningen skal finde en vej og måde, hvorpå man kan behandle de øvrige — og flere, der sikkert vil dukke op — fremover (faste kommissioner, institutioners regionsmøder dog med mindre mødehyppighed). Under alle omstændigheder vil der over en bred front komme en samtale i gang, en dialog, mellem forskellige optællinger i dansk

katolicisme i dag — i en skæringstid — og det kan medføre, at vi i fællesskab, ved afvejning og afslibning af de modsatte og forskellige synspunkter mod hinanden, får lagt en grundsten til en dansk katolicisme, som vi jo næppe kan tale om at have i dag. I sig selv er jo selve dialogen og de heraf flydende muligheder meget værdifulde.

Revisor A. F. Beyer: Ja. Hvor så mange mennesker er rede til samarbejde og til at yde deres bedste, må der være gode udsigter til, at synoden kan komme til at svare til forventningerne.

Portør Mogens Carlsen: Ja, jeg har de bedste forhåbninger om en fornyelse af dansk katolicisme. Der er lagt et stort arbejde i alt det som er drøftet.

Sr. Paula, OSB: »Fornyselsen kommer fra Gud« — som der også er sagt efter mødet i Uppsala. Synodens opgave er at bane vej for denne fornyelse. Om den i så henseende kommer til at svare til forventningerne afhænger først og fremmest af, om dens arbejde udføres i bønnens ånd og af, om den bliver ledsaget af både forbøn og bøn om åbenhed og modtagelighed for den fornyelse, Gud vil lade den være redskab for. Så kommer det mindre an på, hvor mange praktiske resultater der vil kunne noteres i første omgang.

Direktør Sven Frederiksen: Absolut nej. Udviklingen vil komme til at passere synodens arbejde. Kræfterne bør i stedet samle sig om kirkebidragsordningen og den medbestemmelseret som gennem dette organ er under udvikling.

Cand. mag. Ellen Nielsen: Ja — hvis man ikke skruer forventningerne for højt op, og væbner sig med både mod og tålmod.

Endelig stilledes følgende spørgsmål: Har der i Deres region været holdt menigheds-møder om arbejdet, således som biskoppen ønsker det? Kan det oplyses, hvor mange møder, der har været holdt, i hvilke sogne og hvorledes reaktionen var — både hvad den talmæssige deltagelse og indstillingen angår?

Adjunkt Oluf Bohn: Der har været afholdt nogle møder. Fremmødet var rimeligt, men der var ingen trang til rigtig at spørge.

Cand. mag. Walter Dalland: Ja. Et møde umiddelbart før regionsmøderne (Birkerød) for synodemedlemmer og ikke valgte kandidater, — og for interesserede. Deltagelsen var meget spinkel, højst ti personer. Indstillingen hos de fremmødte meget positiv — men usikkerhed omkring debatform. Også her ville en bedre kommunikation i Katolsk Ugeblad hjælpe væsentligt.

Civildommer H. Højris: I min menighed — Esbjerg — har der været menigheds-møder forud for synodens (regionens) forskellige generaldebatter. Interessen har været ret betydelig.

Direktør H. Guldager: I vort sogn (Sct. Andreas, Ordrup) har der hidtil været holdt ét menigheds-møde. Derimod mødes sognegruppen (medlemmerne af synoden) ret hyppigt for at forberede deres indlæg til regionsmøderne. I andre sogne indenfor region IV er det mig bekendt, at der har været holdt menigheds-møder, men resultatet heraf er mig ikke bekendt.

Vort sognemøde (Sct. Andreas) var afgjort en succes. Der var ca. 50–60 deltagere og man var meget interesseret. Man vedtog på dette møde (arr. af sognets menighedsråd, arbejdsudvalg og synodegruppe i fællesskab), at man ville fortsætte disse møder ca. 1 gang om måneden eller 1 gang hveranden måned og begynde efter sommerferien — til september. På disse møder skulle synodegruppen forelægge arbejdsresultater fra synoden samt udbede sig stillingtagen til kommende møder og emnernes behandling på disse møder, således at det ikke bliver synodegruppens private meninger der kommer til udtryk, men virkelig bliver sognets mening.

Revisor A. F. Beyer: Der har i Roskilde været holdt ét menigheds-møde med samme tilslutning som normalt. Dagsordenen var: Menighedsrådsvalg, beretning om synoden og beretning af stiftsrådet og kirkebidragsord-

ningen. Der var god spørgelyst og indstillingen var positiv.

Portør Mogens Carlsen: Der har været flere menigheds-møder, hvor man er kommet ind på spørgsmålet vedrørende synoden. Mødeantallet var desværre ikke så stort i forhold til selve emnet, men i almindelighed kommer der ca. 40–60 personer. Indstillingen hos de fremmødte var god.

Sr. Paula, OSB: Spørgsmålet vedrørende menigheds-møder er jeg afskåret fra at besvare i enkeltheder, da et kontemplativt kloster som det, jeg tilhører, vel er en del af kirken i Danmark, men ikke har tilknytning til en lokal menighed. Dog ved jeg, at menigheds-møder om synodearbejdet afholdes i Birkerød — vistnok med god tilslutning.

Direktør Sven E. Frederiksen: Ja i alle sogne, men interessen var meget ringe og kun få mødte frem.

Cand. mag. Ellen Nielsen: Jeg har ikke hørt om noget menigheds-møde uden i ét af sognene. Adskillige katolikker, jeg møder, savner oplysninger og spørger hvordan det går. Jeg mindes ikke, at synodearbejdet har været omtalt fra nogen prædikestol. Mon ikke mange synodemedlemmer er bange for at være for åbenmundede? Jeg mener det er en falsk frygt. Hvis ikke synoden skal blive en sag for en inderkreds, må vi absolut have langt bredere kredse med, det har man også ved synoder i andre lande.

Kommentarer

Foruden de egentlige besvarelser af de stillede spørgsmål, er også modtagne enkelte kommentarer, der bringes her.

Direktør Sven E. Frederiksen: Afsluttende vil jeg oplyse, at jeg har bedt mig fritaget for mit arbejde i synoden og derfor heller ikke kan udtale mig som medlem af synoden. Jeg finder ikke forsamlingen habil og behandlingen af emnerne rigtig. Det bliver derfor en ukvalificeret og ikke demokratisk forsamling, der til sin tid giver biskoppen nogle råd sammen med en regning på 130.000 kr.

Cand. mag. Ellen Nielsen: Når man hører, at en region i sin generaldebat intel har haft at sige om de foretagne emner: det kulturelle liv, det politiske ansvar og det internationale ansvar, derunder U-landene, chokeres man uægtelig og tænker, at det var vel ikke, hvad vælgerne ventede af de repræsentanter, de har sendt til synoden. Og dette er i en region med to tredjedele lægtolk. Ærlig talt, I må skamme jer!

Direktør H. Guldager (den i besvarelsen af

Walter Dalland: Spørgsmålet om Kirken i den moderne verden finder jeg er det mest væsentlige.

Benzon's

Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01
Begravelse og bisættelse ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Vejle Mineralvandsfabrik A/S P. C. NIELSEN

Telefon *82 81 33

Tandtekniker

Ove C. Jensen's eftf.

J. Bønnelycke

Kunstige tænder - Rep. udføres
Vesterbrogade 69
Tlf. Eva 5932 fra kl. 13.30-16
Tirsdag og fredag kl. 13.30-18

W. A. Werner A/S

Ost en gros
Teglgaardsstræde 13
København K.
Tlf. 14 14 08 og 14 17 72
Kvalitetstost

Mogens Larsen

Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

MARIUS MP PETERSEN

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Herretøj og lingeri
prima kvalitet

Bøghs Herremagasin

Kongensgade 5, Odense
Tlf. 12 41 02

Tandlæge

P. Lomholt Maack har åbnet praksis
Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Kaffefirmaet

Børge Kruse

Frederiksborggade 27
Tlf. 15 76 08

Kaffe - The - Cacao

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og centralvarmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Aabenraa Brugsforening

Søndergade 15
Aabenraa. Tlf. 2 23 68
Leverandør til St. Ansgars Klinik

AMAGERBANKEN
AKTIESELSKAB

Banken der dækker hele Amager

K&K

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Sydhavns Fiskehal

v/ Rich. Rasmussen
Fisk . Vildt . dybfrossen Fjerkræ
Mozartsvej 21 . Va 5547

Fint arbejde - Tria 6070 rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!
ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavsgade 13, Kbh. Ø

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvvej 13,
Charlottenlund
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

R. Schullik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

Georg Larsson

Det danske hospitalsinventar

Fyensgade 6, København N.
Hospitalssenge, madvogne,
transportvogne, klinikinventar.
Specialitet: Gummihjul.

H. S. Friis

Malermester

Møllemarken 40, Bagsværd
Tlf. 98 38 35

BLOCH's BOG CLEARING

K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
*Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger*

Støt vore annoncører

Harald Guldager: – Hvad skal vi have – hvad kan vi magte?

det andet spørgsmål nævnte skrivelse til formandskab og region IV):

Der er blandt adskillige synodemedlemmer en mere og mere udpræget følelse af, at synodearbejdet er kommet ind i et galt spor, idet store og vigtige emner må jages igennem en generaldebat, fordi der ikke er levnet tid til en virkelig fordybelse i emnet. Derved må naturnødvendigt det egentlige, gennemgribende arbejde finde sted i kommissionerne, hvorved man risikerer, at en ret lille kreds af mennesker kommer til at have en uforholdsmæssig stor indflydelse på udformningen af problemløsningerne, mens regionerne, der dog er det repræsentative udsnit af den katolske befolkning, kun får ret ringe indflydelse.

Jeg er klar over, at kommissionernes resultater igen skal forelægges regionerne, der så kan komme med tilføjelser og ændringsforslag, men med mit kendskab til, hvordan gennemarbejdede forslag virker på en større forsamling, nærer jeg alvorlig bekymring for, at kommissionernes udtalelser automatisk lægger et så stærkt pres på regionernes stillingtagen, så det bliver et spørgsmål, om regionerne virkelig tager uvildig stilling. Når man dertil bemærker, at synodearbejdet fra ledelsens side omtales som den mest demokratiske form, man har i Danmark p.t., opstår der alvorlig tvivl hos en om, hvorvidt man ikke har misforstået begrebet demokrati.

Det er også forståeligt, at man forsøger at nå hele det store arbejdsprogram indenfor den tid, man har afsat til synodens arbejde, men spørgsmålet er, om man ikke enten skulle begrænse emnernes antal, eller udsætte synodens afslutning. Hvis man begrænser emnernes antal, kunne man evt. beslutte sig til at tage de udgåede emner op sidenhen enten i en ny synode eller ad andre veje, som synoden måske også kunne anvise forslag til.

Derimod er det helt uforvarsligt f.eks. at forlange, at man på ét regionsmøde skal gennemgå hele emnet »Kirken og den kristne i den moderne verden«, hvor hvert af underpunkterne 1-6 er meget omfattende og betydningfulde emner. Man kan ikke forvente en realistisk debat af alle disse emner på 3 timer.

Der er for mig ingen tvivl om, at hvis denne form for emnebehandling fortsætter, så må der opstå alvorlig tvivl om, hvorvidt de mange regionsmedlemmer ikke spilder deres tid, da deres indflydelse på problemernes løsning er fuldkommen illusorisk.

Hospitalsinspektør Aage Dyrkjøb (menighedsvalgt, region III) er udtrådt af synoden, og har derfor ikke besvaret de fire spørgsmål, men i stedet sendt følgende:

Jeg er udtrådt af synoden med følgende begrundelse:

1) Det stod mig efterhånden klart, at jeg næppe kunne udrette noget for vor lokale

menighed, ligesom jeg måtte tvivle på, at jeg på landsbasis kunne yde nogen indsats, bortset fra at min stemme naturligvis talte som andres.

2) Møderne i regionen og senere plenarmødet krævede så meget tid (således en helt meningsløs, uproduktiv rejsetid) foruden betragtelige udgifter, at jeg ikke mente det rimeligt at fortsætte. Senere er der ganske vist fremkommet forslag fra synodens økonomiudvalg om, at udgifterne ved plenarmødet betales af bispedømmet, – men noget sådant forslag kunne ikke stilles i udsigt, da jeg i sin tid rejste spørgsmålet.

Efter min opfattelse er hensigten med synoden prisværdig, og man må fuldtud anerkende det store arbejde, som har været forbundet med dens oprettelse og funktion, men uden at ville stille mig i bedrevidende positur vil jeg mene, at formålet nærmere kunne nås ved følgende:

1) Man burde være begyndt på lokalt plan med oprettelse af menighedsråd i alle sogne. Derved ville man lettere få egnede folk frem og folk fra flere samfundslag. Den nuværende synode har i sin sammensætning en slem styrbords slagside.

2) Efter en vis virketid for menighedsrådene skulle man så gå over til valget af synodemedlemmer, og her burde der ubetinget vælges mindst én præst (almindeligvis sognepræsten) og mindst én lægmand for hver menighed. Det er uheldigt, at der nu er sogne uden præstelig repræsentation på synoden. Lægmand fra sådanne menigheder kommer let til at stå meget isoleret.

3) Synodens virkeområde (dvs. de sager, den skal behandle) burde være fastlagt således, at den virkelig blev en demokratisk forsamling med besluttende myndighed. Synoden skulle med andre ord ikke stilles overfor spørgsmål, som den på forhånd ikke har beføjelse til at besvare. Det virker uheldigt, at et så stort og langvarigt møde sammenskaldes, når forsamlingen kun kan være rådgivende, selv i praktiske anliggender.

Med hensyn til de spørgsmål, synoden skal behandle, mener jeg, at de kan sammenfattes i det ene: KIRKEN I VERDEN AF I DAG, og jeg vil især fremhæve nødvendigheden af kirken og de kristnes solidaritet med den verden, vi lever i.

Kommunikationen

Selv om der ikke her skal foretages en dyberegående analyse og behandling af de modtagne svar, er der dog et par ting, der skal peges på.

Flere af de forespurte anker over manglende kommunikation mellem de enkelte regioner, synodemedlemmerne og kirkefolket i øvrigt gennem Katolsk Ugeblad, og det er rigtigt. Det er jo også af denne grund, at dette rundspørge blev foretaget. Derfor bør enten synodens generalsekretær eller formændene for de enkelte regioner med visse mellemrum sende oversigter til offentliggørelse i Ugebladet.

Svarene på spørgsmålet om menighedernes orientering viser, at dette nok sker, men det synes som om det i de fleste tilfælde drejer sig om et enkelt menighedsmøde. Derfor bør der, således som direktør H. Guldager skriver, holdes menighedsråd med forelæggelse af synodens arbejdsresultatet samt de emner, der kommer til behandling. Disse møder skal, som han rigtigt skriver, holdes inden synodemøderne, således at det er sognets mening, der fremføres. Synodemedlemmerne repræsenterer jo deres sogne. Dersom sognegejstligheden ikke blot ville nøjes med fra prædikestolen at meddele tidspunktet for menighedsrådernes afholdelse, men også anbefale dem i særlig grad – og hvorfor ikke en gang imellem ligefrem prædike om »synodens betydning« – da ville der dog være chance for en større menighedsdeltagelse, om menigheden da er levende.

Da det viser sig, at flere synodemedlemmer er fratrådt, ville det være godt, om dette blev meddelt i Ugebladet, og ikke blot hvem, der fratræder, men også hvem der indtræder i stedet. Det måtte vel være en opgave for generalsekretæren.

B. Husson

Første pavebesøg

Fortsat fra side 3

Paven tog imidlertid afstand fra den spekulative teologi og understregede nødvendigheden af disciplin i kirken.

I en tale i sidste øjeblik hentydede paven for første gang under sit ophold i Latinamerika til sin rundskrivelse om fødselskontrol. Paven bad indtrængende biskopperne om at forstå »den vanskelige og prekære holdning, som vi af respekt for Guds lov følte det som vor pligt at bekræfte på ny«, men tilføjede, at rundskrivelsen ikke forbyder en »fornuftig og moralsk fødselsbegrænsning«.

Præste- og diakonviser

Under sit ophold i Latinamerika viede paven på kongrespladsen 161 diakoner til præster og meddelte diakonviselsen til 42 mænd, der vil tjene kirken i det varige diakonat. Blandt de nyviede præster er der to gifte mænd.

Pavens hjemkomst

Da paven efter 12 timers flyvning fra Bogota vendte tilbage til Rom, blev han modtaget af en skare på henved 10.000 mennesker samt af den italienske statsminister Giovanni Leone og embedsmænd fra Vatikanet.

Lige idet paven skulle til at stige ind i sin vogn for at køre til sin sommerresidens, Castelgandolfo, brød en lille gruppe på ca. 60 czechoslovakere ud i råbet: »Frihed for Czechoslovakiet. Czechoslovakiet takker og hilser paven.« Paven standsede op og velsignede gruppen.

Kardinal om rundskrivelser

En paveelig rundskrivelse er ikke nogen ufejlbar erklæring, udtalte kardinal Pellegrino fra Torino ved en pressekonference på biskop Hans L. Martensens bopæl, da han fornylig besøgte Danmark. Udtalelsen fremkom som kommentar til Paul VI's rundskrivelse om fødselskontrol.

Det, der var nedfældet i dokumenter af denne art, kunne godt tænkes at ændres, ligesom en følgende pave godt kunne sige noget andet. Når paven taler til katolikkerne i en rundskrivelse bør de lytte med respekt, men teologerne har lov til at overveje sagen og arbejde videre med spørgsmålet, erklærede kardinal Pellegrino.

Vi bringer senere en fyldigere artikel om kardinalbesøget.

Århus

Sjøreen & Co.

Malerfirma
Århus N.

Et Hjem paa Røjsen

Tlf. 12 41 22 - Århus C
Missionshotellet ANSGAR

A. Mougard A/S

Entreprenør & murerfirma
Århus C
Tlf. 14 20 23 - 22 19 20

El-installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-installatør

Telefon 12 15 57
Hans Brogesgade 4, Århus C

Katolske begravelser

Ring til 12 28 66

H. J. Madsens

begravelsesforretning
Jærgaardsgade 17-19, Århus C

Århus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4 lin.)

MEJERIET *Vestebco*

Jydsk Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A
Århus N
Telefon 16 94 01

Største udvalg i radio-fjernsyn
-båndoptagere og grammofoner
Radio Thygesen

Ryesgade 24, Årh. C. Tlf. 12 00 99
lige ved katolsk kirke og
Rådhuspladsen 1, Århus C
Tlf. 12 10 11, overf. Grisebrønden

Svend Erik Laursen

GAS · VAND · VARME · BLIKKENSLAGER · SMEDE · MASKINVERKSTED

Tordenskjoldsgade 23a · Århus N.
Telefon (06) 16 85 33 · Giro 171 17

Aktieselskabet

Købmands- og Haandværkerbanken, Århus

Hovedkontor:

Store Torv 12, tlf. (06) 12 47 77

Indenbys afdelinger:

Søndre afd.:

Århus hovedbaneg., tlf. 12 40 88

Vekselkontor i banegårdshallen.

Langenæs afd.:

Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Poul Dudzinski

Aut. el-installatør
Christiansbjerg
Installationsforretning
Birkegade 7, Århus N.
Telefon 16 98 80

Lev. til katolske institutioner
Lys, kraft og varme
For at betjene vore kunder bedst
muligt har vi nu fået radiotele-
fon i vore biler.

Svendborg

Niels Madsens

Maskinsnedkerl

Vestergade 24 - Svendborg
Tlf. 21 01 97

Lev. til de katolske institutioner

Svendborg Ligkistemagasinet

Katolsk Bedemand
v/ Hans Nielsen & Søn
Fruestræde 10, Svendborg
Tlf. 21 02 64

Kulkranen

Frederiksgade 2, Svendborg
Telefon 21 14 10
Kul - Koks - Olie

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10 - Svendborg
Telefon 21 10 16

Flytteforretningen

2021

Skattergade 5-7, Svendborg
Tlf. 21 20 21

Kontor i København:
Molestien 11, København SV
Tlf. VA 6060
Svendborg-København hver dag
Flytter alt overalt

Ure og optik

»BALANCEN«

v/ Knud Petersen
Møllergade 46,
Svendborg · Tlf. 21 19 20

Kompasretning, »Thrige« autopilot, alle nautiske spørgsmål

Hvidkjær-Sørensen
Strandhuse 36, Svendborg
telefon 21 33 34

Holbæk

Axel Smith's Eftf.

v. Niels Hansen
Exam. aut. gas- og vandmester
Labæk 47 · Holbæk
Telefon 43 01 63

JENSEN & OLSEN

HOLBÆK TELF. 43 03 65
EL-INSTALLATIONER

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk
Telefon 43 30 01
Vogne og udsalg overalt i byen

Alt i bandager & sygeplejeartikler

Holbæk Materialhandel

Telefon 43 00 32
Kaj Andersen
Lev. til Sct. Elisabeth Hospital

Bliv abonnent.

Det betaler sig for Dem.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG den 8.: 14. efter pinse (grøn, s. 702).

MANDAG den 9.: Søndagens messe (grøn, s. 702).

TIRSDAG den 10.: Nicolaus af Tolentino, bekender (hvid, s. 1073).

ONSDAG den 11.: Søndagens messe (grøn, s. 702), eller Protus og Hyacinthus, martyrer (Rød, s. 1073).

TORS DAG den 12.: Marias navnefest (hvid, s. 1074).

FREDAG den 13.: Søndagens messe (grøn, s. 702).

LØRDAG den 14.: KORSETS OPHØJELSE (rød, s. 1074).

SØNDAG den 15.: 15. efter pinse (grøn, s. 706).

UNIVERSITETSMESSEN

Universitetsmessen er genoptaget tirsd. d. 3. sept. kl. 12.15 i K.F.U.K., Store Kannikestræde, 1. sal.

Johs. Simons S.J.

25 ÅRS PRÆSTJUBILÆUM

Søndag d. 15. september fejrer pater Tage Langsted C.Ss.R. sit 25 års præstjubilæum.

Jubilæumsdagen var i virkeligheden den 20. juni, men da ferietiden allerede var begyndt, besluttede man at vente med at fejre begivenheden til september.

Pater Langsted har - efter nogle få år i Odense og Næstved og et studieophold i Rom, der resulterede i en doktordisputats - i en årrække haft sit virkefelt på Amager.

Pater Langsted varetager en mangfoldighed af opgaver, idet han er viceprovincial for redemptoristerne i Danmark (med huse i København, Næstved og Odense), rektor for huset i København og den utrættelige leder af Sct. Annæ skole.

På skolen er pater Langsted både den nidkære leder af det daglige arbejde og den, der har forestået byggeriet af den smukke nye skole. Jubilæumsdagen vil blive fejret med en *koncelebreret messe i Sct. Annæ kirke kl. 10*, ved hvilken pater Laurits Brunicardi, Næstved, prædiker.

Efter gudstjenesten holdes en reception i salen under kirken, hvor menighedens gave bliver overrakt.

Mange venner af Sct. Annæ menighed og Sct. Annæ skole vil sikkert benytte denne lejlighed til at sige en afholdt præst en hjertelig tak og bede om Guds velsignelse til endnu mange års ihærdigt virke. R.

DANMARKS KATOLSKE KVINDEFORBUND

Kirketur lørdag d. 14. sept. 1968.

Mødested: Pladsen foran Farumbanen ved hjørnet af Lygten og Nørrebrogade.

Mødetid: Kl. 13.

Efter en god sommer med mange oplevelser - ikke mindst i Belgien - ind-

byder vi vore medlemmer og alle, der ellers måtte have lyst, til en kirketur. Det er vort indtryk, at mange har haft udbytte af vore hidtidige kirketure, derfor håber vi, at bussen må blive fyldt. Vi vil besøge forskellige kirker i Københavns omegn, bl.a. Ballerup kirke - derfra kører vi til den idylliske lille by, Jyllinge, ved Roskilde fjord; her er en meget lille og ejendommelig kirke. Kaffen drikkes på »Søfryd« - en venlig kro med dejlig udsigt over fjorden. Vi regner med at være tilbage ved vort udgangspunkt omkring kl. 18.30.

Prisen er 25 kr. - heri er medregnet kaffe.

Tilmelding er nødvendig senest d. 10. sept. til sekretæren: Gerda Sørensen, Rødager allé 38 B 2610 Rødovre eller pr. telf. 70 02 94 mellem kl. 18-18.30.

KIRKEBIDRAGSUDVALGET

Stiftsrådets kirkebidragsudvalg har den 15/8-68 afholdt sit første møde. Dets medlemmer, direktør Harald Guldager, landsretssagfører G. Garth-Grüner og grosserer Bendt Gravgaard konstituerede sig med de to førstnævnte som henholdsvis formand og sekretær.

Man enedes om at afholde månedlige møder og behandle spørgsmål om udsendelse af bispedømmets regnskab og om nærmere kontakt med stiftsrådsmedlemmerne fra de enkelte pastorater i det fortsatte arbejde med kirkebidragsordningen.

Endvidere drøftedes spørgsmål om præsters og ordenssamfundets medlemskab af bidragsordningen, om udsendelse af en »argumentsamling« (oplysninger om bidragsordningen), mindstebidragets størrelse og inddragelse af de unge i ordningen samt problemet om kommunernes opsigelse af ordninger vedrørende opkrævning af kirkebidrag i visse sogne ved kildeskattens ikrafttræden.

Udvalget opretter en BREVKASSE, hvortil alle opfordres til at indsende spørgsmål og forslag vedrørende kirkebidragsordningen.

Brevkassens adresse er:
Kirkebidrags-udvalget,
c/o Harald Guldager,
Ejgårdvej 26,
2920 Charlottenlund.

LITURGIKOMMISSIONEN

Da organist B. Husson den 1. juli har nedlagt sit hverv som organist i Helsingør, har han af principielle grunde også ønsket at nedlægge sit hverv som formand for liturgikommissionens musikudvalg.

Efter indstilling fra udvalget har biskoppen den 26. august udnævnt organisten ved Jesu Hjerter kirke, kgl. kapelmusikus, docent Aage Bredahl, til formand for udvalget.

Musikudvalget består herefter af følgende medlemmer:

Formand, organist Aage Bredahl,
organist Erling Rasmussen
organist B. Husson.

LYSBILLEDER TIL UNDERVISNINGEN I KRISTENDOMSKUNDSKAB

Til romersk-katolsk gudstjeneste

I Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck's serie med lysbilleder til undervisningen i kristendomskundskab, er der nu udgivet »Til romersk-katolsk gudstjeneste«, der omfatter 12 lysbilleder.

Optagelserne, der stammer fra Sct. Knud Lavards kirke i Kgs. Lyngby, er tilrettelagt af Henning Fogde, Kristian Jensen og Bent Sørensen og koster kr. 40,50 incl. moms.

Billederne (diapositiverne) er smukke med rene og klare farver. Derimod er kommentarerne, der følger billederne, ikke lige korrekte.

Således siger præsten efter oplæsningen af evangeliet ikke »det hellige evangelium, ved hvilket Gud vil frelse vore sjæle«, men »det hellige evangelium, ved hvilket Gud vil forlade os vore synder« (4. billede, tekstlæsning).

Ved 6. billede, »nadvermessen« siges, at »Herre, jeg er ikke værd ...« er en af de karakteristiske bønner, som menigheden beder med på. Hvad så med »Helligsangen« (Sanctus), som sammen med præfationen indleder nadvermessen, og ligeledes »Fadervor«?

Videre siges det ved samme billede, at præstens dragt består af hvid messekjorte og -hagel. »Disse ting symboliserer den dragt, som Jesus og hans apostle bar«. Messehaglen er ikke blot hvid, men der findes fem kirkefarver: Hvid, rød, grøn, violet og sort. Med hensyn til klæderne er det oprindeligt den beklædning, man havde, men som gennem tiderne er blevet ændret til den nuværende form.

Ved 8. billede »tilbedelse« siges, at i alterskabet opbevares det indviede alterbrød og at dette er markeret med en lille rød lampe, »hvorfor en katolik ved indgang og udgang af kirken vender sig mod alteret og gør korsets tegn«. Ja, samtidig med et knæfald.

B.H.

KA og UKA har sendt følgende åbne brev til USSR's regering

Katolsk Arbejderaktion og Unge Katolske Arbejdere tager på det skarpeste afstand fra Sovjetunionens, og en del af Warszawapagtlandenes besættelse af Tjecoslovakiet.

Vi kan ikke se nogen principiel forskel på krænkelsen af Tjecoslovaokiets suverænitet, og den U.S.A. foretager i Vietnam. Vi finder begge dele er et udtryk for grov imperialisme, og i lige høj grad udgør en fare for verdensfreden.

Både for verdensfredens og socialismens skyld opfordrer vi okkuperingsmagterne til øjeblikkelig at forlade Tjecoslovakiet, så det tjeckiske folk uden indblanding kan fortsætte den socialistiske opbygning af landet.

LITURGISK KALENDER, PERSONALIA og lignende meddelelser vil i fremtiden få en fast plads i bladet, nemlig i et 16 siders blad på side 13 og i et 20 siders blad som her på side 17.

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
FLYTFORRETNING

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Holger Dall
Malermester
Paludan Müllersvej 1,
København V.
Tlf. Eva 4151

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF OG
VACUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. A/S
K. K. L. Simonsen's eftf.
Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

C. B. Riis & Søn
Slagtermestre
Valby Langgade 36
Kbhvn. Valby Tlf. VA 89
1. kl. kød og pålæg

VI
ER TIL
FOR
DEM

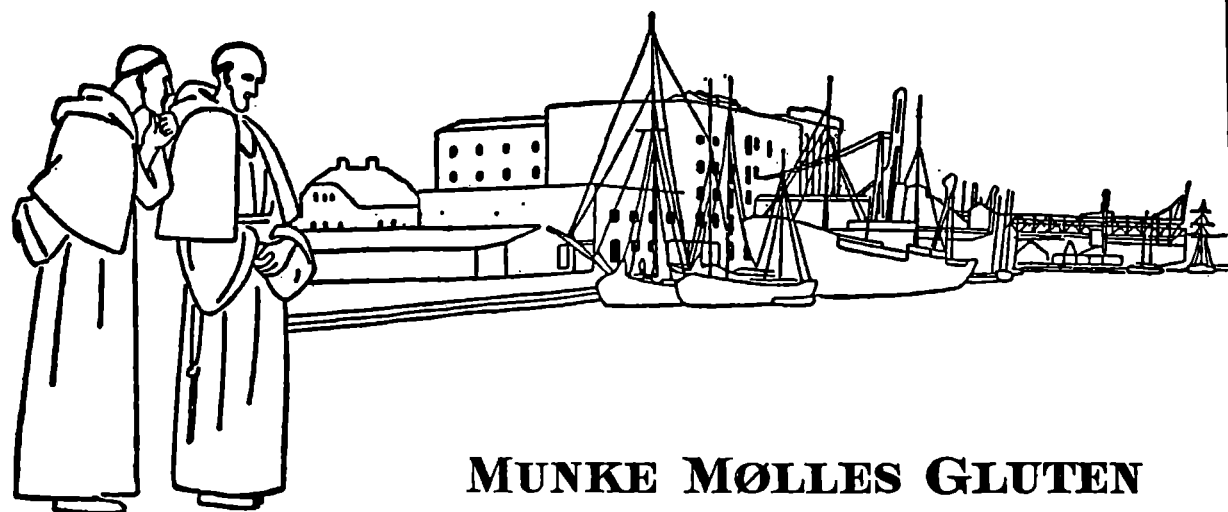

LANDMANDSBANKEN

Chr. Hansens kødudsalg
Gl. Kongevej 163
København V.
Telefon Eva 6465 og 6466

VALD. FOERSOM EFTF.
BYGMARKEN 7, FARUM TLF. *95 13 22
GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

Bliv børnehavelærerinde!
Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

MUNKE MØLLES GLUTEN

NYT MED småt

★ Den norsk-fødte præst, barnabipater Karl Halldan Schilling (død 1907) er på vej til helgenkåring. Rituskongregationen har proklameret ham som et eksempel på et kristenliv af usædvanlig og heroisk karakter. Sin meste tid virkede pater Schilling som »fattigpræst« blandt minearbejdere i Belgien (se Sigrid Undset: Norske helgener).

★ Det dementeres i Sverige, at en af de katolske observatører ved Uppsalamødet skulle have deltaget i altergangen i domkirken. Derimod var der en hollandsk præst, som gjorde det, ligesom enkelte katolske lægfolk, hvilket selvsagt står helt for deres egen regning og hverken engagerer den katolske kirke eller dens observatører i Uppsala.

★ I Uppsala pegede pater Tucci s.j. fra Rom på, at der i varierende grad allerede består en enhed mellem de andre kirker og den romerske kirke.

★ Abbed dr. Ansgar Albrecht fra benediktinerklostret i Niederaltaich, som deltog i Uppsala 68, var siden taler ved et møde arrangeret af Forbundet for Kristen Enhed (Hans Cavallin). Ved samme lejlighed gav desuden den katolske redaktør Lennart Ejerfeldt et indlæg i en debat om, hvordan man kan arbejde for adskillelse af kirke og stat.

★ Snart kan der vælges mellem den nuværende canon i messen og tre andre. De nye er forkortede, og ordene »troens hemmelighed« skal synges af de troende, som derved tager mere del i messeofret. Den internationale latin-bevægelse »Una Voce« har udtrykt sin beklagelse.

★ Ny gallup blandt franskmændene: hvem tror på Gud?

Tror helt sikkert eller anser dog troen for rimelig: 64 pct. af mændene, 83 pct. af kvinderne. Forbavsende nok er der ikke større forskel på procenten blandt unge (71 pct.) og ældre (75), heller ikke efter erhverv (dog flest fra landet, 81 pct.). Men der er et lille fald blandt akademikere: kun 69 pct. tror.

27 pct. hævder, at det skyldes udviklingen efter konciliet, at de tror i dag. 23 pct. angiver livets mysterium og skønhed som deres motivering.

Hvad det bidrager til at svække troen blandt mennesker er kirkens holdning og krav, siger 19 pct. Andre (31 pct.) mener, det er de personlige ulykker, som har ramt nogle mennesker, der får dem til at miste troen. Den tekniske udvikling og de kristnes adfærd nævnes også som årsager.

★ I 1966 var 66 pct. af praktiserende katolikker i Frankrig imod »pillen« (42 pct. kvinder, 44 pct. mænd). Mest imod var som rimeligt landbrugerne. Folk med høj indtægt gik mere ind for pillen end småfolk.

★ Paul VI er gået i forbøn for 13 unge malaisiere, som regeringen har dømt til døden for samarbejde med væbnede indonesere.

★ Den argentinske forening for »forsvar for familietradition og ejendom« har bedt Paul VI om at gøre ende på »de kommunistvenlige præsters og lægfolks aktion«.

★ Kardinal Liénart til general de Gaulle: »Den uro som har manifesteret sig blandt studenter og andre unge er reel og dybtgående ... problemerne er der stadig og nøder os til resolut engagement i retning af menneskeligt og socialt fremskridt.«

★ I Schweiz er der nu obligatoriske kurser for alle præster under 60 år, for at de kan følge med i den teologiske udvikling.

★ Arbejdernes verden kommer i første række m.h.t. at evangeliseres, erklærer de spanske biskopper.

★ En ung franskmænd var taget på weekend til den baskiske by San Sebastian. Påskedag, da han kom ud fra messen sammen

med en anden franskmænd, var der undtagelsestilstand i byen. Begge blev arresterede, pryglet og sat i fængsel i en tætpakket celle. Blandt fangerne var 9 præster. Nogle af præsterne er fængslet fordi de har næglet at betale idømte bøder. 12 andre risikerer samme skæbne. De har krænket myndighederne ved at holde »illegale« prædikener. Biskopperne har nu henstillet til præsterne i byen ikke at prædike ved gudstjenesterne. For tiden sidder i alt 20 præster i fængsel.

I juli mødte det spanske politi op i benediktinerens kapel i Lazcano (den baskiske provins) og forbød den messe, som skulle læses for en baskisk separatist, der blev skudt den 7. juni.

Den kendte spanske teolog Gonzalez Ruiz (Malaga) er blevet idømt en bøde på 2000 kr., fordi han har haft besøg af folk fra arbejderkommissionerne.

★ Vil pavens schweizergarde gå i strejke? forhåbentlig ikke lige i turistsæsonen. Rygtet dementeres i øvrigt af en talsmand fra Vatikanet. Man er for tiden ved at hverve nye tropper i Schweiz.

★ Den svenske ærkebiskop Ruben Josefsen har sendt et brev til den katolske biskop af Grosseto og takket ham, fordi en gruppe præster og lægfolk fra den svenske kirke fik lov at låne en katolsk kirke i hans stift samt messeklæder m.m. til en gudstjeneste på reformationsdagen den 24. maj i år. Det modsatte lader sig desværre ikke gøre hjemme, noterer svenskerne.

★ De katolske biskopper i Tyskland vil oprette en særlig sjælesorg for militærnægtere.

★ Tre arabere, hvoraf de to er melkitiske præster, har meldt sig til genopbygningen af en kibbutz i Israel, som blev ødelagt af jordanisk artilleri under juni-krigen i fjor.

★ De prælestuderende i München er for 90 pct.s vedkommende imod det påtvungne cølibat, fremgår det af en undersøgelse foretaget af studenterrådet ved universitetet.

TANKER TIL OVERVEJELSE

Det moderne menneske spørger ikke i første række: »hvem er Gud?« og »hvad for et samfund ønsker Gud?« Så ville man søge svaret herpå og ellers bare fortsætte sin vej.

Nej, det der spørges om er snarere: »Hvordan kan jeg placere mig i forhold til Gud, og hvordan kan jeg engagere mig på samfundets plan?«

Det er mennesket i sin helhed, der føler sig berørt af disse spørgsmål. Hvad der ventes af svaret er ikke så meget en oplysning for forstanden som en frigørelse ved hjælp af en eksistentiel uro og friske kræfter til fornyet engagement i retning af vor næste og verden.

»Kirkerne og verden, Genève 1966«.

I et fællesskab med den ikke-kristne står den kristne ikke med en særlig autoritet, men som en tigger, der kan fortælle andre tiggere, hvor han selv har fået brød.

Poul Erik Pedersen,
Mini-Uppsala i Haslev.

I den kristne tro hedder det ikke: foretræk det som er højere, men: elsk din næste. Næsten er det menneske, som ingen hjælp får, hvis jeg ikke hjælper ham. Det er ham, der har brug for mig og netop for mig.

Max Müller: Existensphilosophie 1958, citeret af K. H. Weger s.j. i en artikel om den hollandske katolicisme i »Stimmen der Zeit.«

Det levende Lys

ALTERLYS

i alle størrelse

og i øvrigt

stearinlys og vokslys

af enhver art

ASP-HOLMBLAD

STEARINLYSFABRIKER

København

Bekendtskab søges

grundet på manglende bekendtskabskreds af tjenestemand i København med venlig dame - gerne fra provinsen som jeg. Eventuelt ægteskab.

Billet mrk. »S.6«
til bladets annonceekspedition
Hauchsvej 8
København V.

Katolske Menighedsplejer

søger kontorassistent. Kontortid fra 10-13 eller anden tid. Løn efter aftale. Maskinskrivning og bogføring. Henvendelse, telefonisk eller skriftligt, til

Katolske Menighedsplejer
Bredgade 69 A.
København K.
Tlf. Palæ 2323

Hvordan man overlever og hvordan man udrydder

Aktuel czechisk film om bal i den kommunistiske og amerikanske film om indianerudryddelse

Brandmænd i fyr og flamme

er nok den mest aktuelle af øjeblikkets film, for den er czechisk og fortæller en hel del om, hvorfor det er lykkedes folket i Czekoslovakiet at holde moralen så højt, som tilfælet har været under denne sommers modbydelige pres. Jo, en af de ting, der gør, at landets i forvejen høje civilisation hævder sig endnu mere overlegent i forholdet til naboer/modstandere er indbyggernes sans for humor, der gør dem til en slags centraleuropas englændere.

Og så har den store instruktør Milos Forman i filmen om brandmændenes bal egentlig kun stykket nogle ganske almindelige situationer sammen, der allesammen enkeltvis kunne have fundet sted, men som kædet sammen skaber en overordentlig morsom virkning. Det, der gør filmen så tiltalende, er ikke mindst Milos Formans kærlighed til de mennesker, han giver nogle elskværdige hip. Og så er der selve filmens holdning til forholdet mellem den enkelte og samfundet som jo i Czekoslovakiet er blevet rammet ind med rødt.

Brandkorpssets exleder og æresmedlem, en gammel pensionist, skal hædres, ved et bal, for det forlyder, at han har fået kræft, og snart vil forlade denne verden. Ballets højdepunkt skal være en skønhedskonkurrence, hvor den vindende Miss Brandmand så skal have den ære at overrække hædersgæsten æresøksen. Da der blandt publikum højst er én pige, der kan ligne de skønheder, man ser på gaderne i Praha, hvorimod en og anden fader og moder gerne vil gøre sin indflydelse gældende, så den ikke ligefrem blændende smukke datter kan vinde prisen, kan man forstå, at den arme komité har et hårdt job. Alt imens hædersgæsten tålmodigt venter på sin gave og den tale, han skal aflevere. Og så bliver der ildebrand. Alle farer af sted, men en gammel mands hus og hjem brænder alligevel ned, mens publikum ser til. Det giver jo brandmandsballet ekstra krydderi. Den husvilde tages med tilbage til ballet. Man samler ind til ham. Det, han får, er lodderne til lotteriet, men ak: der er ingen dækning bag papirlapperne med tal på, for alle gevinsterne er stjålet under tumulterne.

Til slut må den gamle mand lægge sig til at sove under åben himmel, mens brandkorpssets hædersgæst endelig får afleveret sin tale. Hædersgaven — den er også stjålet, men den vise gamle mand lader som ingenting.

Det må bemærkes, at denne film er lavet i Czekoslovakiet, før Dubcek, Svoboda osv. kom til.

General Custers sidste kamp

er selvfølgelig også ret aktuel, da den handler om en af de militærpersoner, der fik til opgave at nedbryde indianernes sidste modstand, så hele landet kunne komme under bureaukratisk kontrol. Det er overraskende nok en engelsk Shakespeare-skuespiller, Robert Shaw, der bl.a. spillede kongen i den engelsk-danske tv-film over »Hamlet«, som har fået rollen som general Custer. Shaws ikke helt sympatiske fremtoning er rigtig som den Custer, der både er helt og børste, og filmen lægger ikke skjul på, at det ikke bare er i vort århundrede, folkedrab og forbrydelser mod menneskeheden har fundet sted, bare for at politikerne og finansfolkene kunne få regnestykkerne til at gå op. Det er ikke indianerne, der har noget problem, det er de hvide, siger Custer i Washington. Det er næsten de samme ord, der er brugt i krisen om Czekoslovakiet. For det er jo i Moskva, krisen i virkeligheden er.

Den kendte instruktør Robert Siodmark har iscenesat. Han har sikkert moret sig godt med det vældige Cinerama-format, men hans eksperimenteren med forskellige former for rutschebaneture virker noget uvedkommende i handlingsforløbet, der i forvejen er skæmmet noget af løse ender. Helt uden interesse er filmen dog ikke.

Rotter i Secret Service

skal gå for at været et opgør med de hemmelige agents snavsede metoder, der bl.a. omfatter likvideringer, som undrages domstolens behandling, men de forskellige tilfælde til sadisme i filmen svækker tilliden til skabernes reelle hensigter. Ellers er historien spændende nok.

Vampyrernes nat

af Roman Polanski tager overtoren så alvorligt, at den kan lave grin med den. Humoren er dog en mærkelig blanding af falden-på-halen-komik og det meget specielle, men lidt lattergys kan man dog godt drive det til. Miljøtegningen og atmosfæren er det bedste ved filmen. Man mærker næsten lusebid og loppestik på sin krop under scenerne i den transylvanske kro.

Viden om troen:

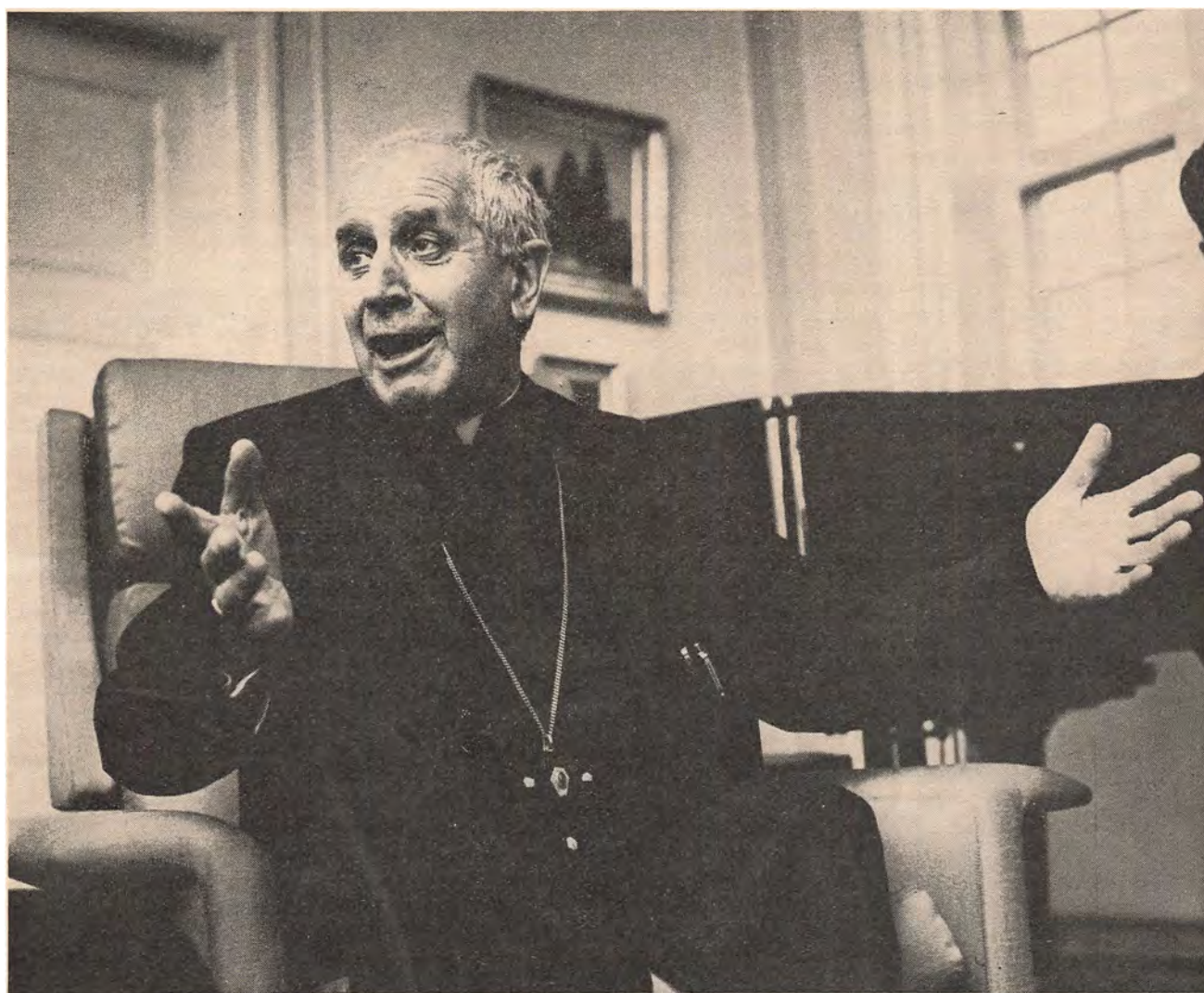
Religionsundervisningen
til drøftelse

Åbenbaringen kan ikke
nedskrives i en bog

Rejseliv:

Paven i Latinamerika
Kardinal i København

katolsk 13. SEPTEMBER 1968 116. ÅRGANG uge 36 blad

Præst efter koncilet

Kardinal Pellegrinos besøg betød for danske katolikker et møde både med den hjertevarme, der kendetegner en god italiensk præst og med tanker helt i pagt med det andet Vatikankoncil.

Mens talen er om præstelige egenskaber, kan det oplyses, at der har været præsteviselse i Kolding. Den nye præst er Carly Majholm fra Bramminge.

En bombe for Lambeth

Den anglikanske kirkes 10. Lambeth-konference hilser allerede nu som et af de virkelig store skridt fremad på det økumeniske område, skriver det engelske blad »Catholic Herald«.

I konferencen, som varede en måned, deltog 467 biskopper som repræsentanter for 40 millioner anglikanere. Øverst på programmet stod de kristnes enhed, og i en resolution, der blev vedtaget på det afsluttende plenarmøde, hilste man forslag til udvikling af forbindelsen med den katolske kirke med dens 500 millioner medlemmer varmt velkommen.

Imidlertid var det begivenhederne i verden udenfor, der kastede sin skygge over og påvirkede hele konferencen, lige fra det, ærkebiskoppen af Canterbury betegnede som »bomben« i form af pavens rundskrivelse om fødselskontrol ved konferencens begyndelse til overfaldet på Czekoslovakiet til sidst.

Som dr. Ramsey udtrykte det: »Jeg tror ikke, det var muligt for os et eneste øjeblik at isolere os i et elfenbens-tårn.«

Hvad den czechoslovakiske krise angår, kunne konferencen ikke gøre me-

get andet end at bede og håbe, at en foreslået konference mellem alle verdens kirkeledere ville bringe statsmændene til fornuft.

Og hvad pavens rundskrivelse angår, bekræftede konferencen på ny kristne forældres selvbestemmelsesret med hensyn til familieplanlægning, hvorimod den ikke ville påberåbe sig prævention som et middel til at kontrollere befolkningstilvæksten.

I en udtalelse om sit personlige indtryk af konferencen siger ærkebiskop Ramsey, at rundskrivelsen som en skyformørkede himlen, – »ikke bare fordi vi fandt dens udtalelser om fødselskontrol usunde og forkerte, men også fordi den repræsenterer en ultramontanistisk tendens i den romerske kirke«. Og det var måske netop dette spørgsmål om autoriteten i den katolske kirke, der foruroligede de delegerede mest.

Biskop Myers af Californien talte om pavens »lapsus«. »Det ser ud til, at paven så klart som overhovedet muligt har rejst spørgsmålet om pavens autoritet.«

Desuden strøg sektionen for de kristnes enhed i sin afsluttende rap-

port en passus, der havde været i det oprindelige udkast, og hvori det hed, at »de allerfleste anglikanere ville være parat til at anerkende paven som den, der har forsædet i kærlighed« i en genforenet kirke.

Ærkebiskop Ramsey benægter imidlertid, at det var rundskrivelsen, der havde forårsaget, at man havde strøget denne passus. I virkeligheden havde de fleste anglikanere ikke specielt overvejet dette synspunkt, og man havde ment, at det var bedst, at man gik videre med konferencen i stedet for at bede anglikanerne tage under overvejelse, hvilken plads paven skulle indtage i en genforenet kristenhed.

Derimod bibeholdt man en anden paragraf, der drejede sig om »substantielle meningsforskelligheder« mellem de to kirker f.eks. med hensyn til læreembedet, ufejlbarheden og Mariadogmerne. I denne paragraf hedder det:

»Vi anerkender pavedømmet som en historisk realitet, hvis udvikling og rolle kræver dyb overvejelse og fælles studium af alle, der bekymrer sig om, at hele Kristi legeme skal blive ét.«

På konferencens afsluttende møde opfordrede biskoppen indtrængende til, at man skulle oprette en permanent fælles kommission bestående af repræsentanter for begge kirker. Biskoppen erklærede, at man »var meget glad for arbejdet i den fælles kommission til behandling af ægteskabets teologi og dens anvendelse på blandede ægteskaber«. Man håbede, at dette arbejde ville »skride hastigt fremad«.

Biskopperne har allerede tidligere givet tilladelse til interkommunion mellem anglikanere og andre kirker i tilfælde, hvor »der er et særligt pastoralt behov for det«. De har taget villigt imod forslagene om enhed mellem metodister og anglikanere og tilskyndede til, at der skulle indledes drøftelser med verdens 70 millioner lutheranere. Endelig sagde biskopperne, at de stadig ikke var kommet til afgørende argumenter hverken for eller imod kvindelige præster.

Det er muligt, at den nylig afsluttede konference bliver den sidste, der afholdes under den nuværende form. Lagttagerne har en fornemmelse af, at med de tendenser, der er i retning af kirkelig enhed, vil alle fremtidige møder blive af et helt andet format.

Rammen om Lambeth-mødet i London.

Det czekiske folk krænket i menneskeret- tighedernes år

KUB – PRIVAT

Den frihed, den katolske kirke i Cze-
koslovakiet for længe siden miste-
de, og som først for nylig blev genop-
rettet under Alexander Dubceks re-
formprogram, vil på ny være i fare,
indtil de vilkår, den russiske besættelse
har medført, bliver fuldstændig klar-
lagt.

Siden den stalinistiske æra sluttede
med, at Antonin Novotny blev fordre-
vet fra det czekiske kommunistpartis
ledelse, har Dubcek-regimet genindsat
en hel del katolske biskopper i deres
embeder, frigivet alle de præster, der
havde siddet fængslet, opgivet den an-
tireligøse propaganda og ophævet
mange af de restriktioner, der var på-
lagt kirken, ordenssamfundene og præ-
steseminarierne.

Kun to dage før russerne trængte
ind i Czekoslovakiet, havde præsident
Svoboda holdt møde med seks biskop-
per for at drøfte samarbejdet mellem
kirke og stat.

Lige efter invasionen udsendte bi-
skop Tomasek på de czekiske biskop-
pers vegne en erklæring, hvori han
højtideligt lovede, at kirken ville støtte
Dubceks lovlige regering.

I smeltedigelen

For øjeblikket, hvor Czekoslovakiets
fremtidige demokratiseringsprogram
stadig i høj grad er i smeltedigelen,
siger kilder, der står Vatikanet nær, at
pavestolen vil gå frem med »stor for-
sigtighed«, for at ikke en eller anden
handling eller kommentar skal bringe
de czekiske katolikker i forlegenhed.

Der er hele verden over blevet bedt
for det czekiske folk, hvoraf 15 pct. un-
der det kommunistiske herredømme er
forblevet praktiserende katolikker.

Det britiske økumeniske fællesråd
har i en erklæring, hvori det fordøm-
mer den russiske invasion, sagt, at mi-
litære styrker forræderisk er blevet
brugt til at løse spørgsmål, som de
czekiske ledere var indstillet på at
løse gennem tålmodige forhandlinger.

»Det er i særdeleshed tragisk, at en
lille nations rettigheder endnu engang
skulle blive krænket af en stormagt
netop i det år, FN havde viet til frem-
me af menneskerettighederne.«

I erklæringen udtryktes solidaritet
med det czekiske folk og ikke mindst
med medkristne i Czekoslovakiet.

Fortsættes side 13

Et dansk indtryk fra højskoleugen

Af Bent Dalsgaard Larsen

I Katolsk Ugeblad for 23. august
I har cand. mag. Kari Hansen skre-
vet om sine indtryk fra Nordisk
Katolsk Højskoleuge. Hun skriver,
at denne højskoleuge forlængst har
etableret sig som et velkomment
kommunikationscentrum for nordis-
ke katolikker, og hun ønsker Høj-
skolen lykke til det fremtidige ar-
bejde. Men hun har også kritiske
bemærkninger at gøre og vil herun-
der belyse nogle vigtige, principielle
spørgsmål. Som dansk deltager i høj-
skoleugen var mit indtryk noget an-
derledes end Kari Hansens, derfor
en supplerende bemærkning som bi-
drag til den nordiske dialog.

Vi er helt enige om, at Nordisk
Katolsk Højskoleuge forlængst er
blevet et kommunikationscentrum
for nordiske katolikker. Vi mærkede
det også i år, til glæde for alle par-
ter, tror jeg. Men jeg synes, det er
uretfærdigt, at en norsk deltager i
den grad fremhæver de norske talere
(skulle det endelig være, burde også
en tredje norsk taler nævnes, domi-
nikaneren pater Dahl, der talte om
'bod, bøn og arbejde i Gudsfolkets
liv'). Jeg var selv glad for de norske
bidrag, men synes blot ikke, at Kari
Hansen skulle glemme de danske.

Det kan vel ikke undgås, at en
højskoleuge kan få et enkelt svagt
punkt, og det gør jo heller ikke no-
get. Skal der nævnes ét i år, fore-
kommer det mig, at det var den dag,
der var afsat til det økumeniske
spørgsmål. Anne-Marie Thunbergs
foredrag om kirken og kirkerne var
nok levende, men gav ikke noget nyt
for dem, der følger med i den øku-
meniske dialog, og diskussionen der-
efter kom heller ikke langt. Men vi
har jo ikke grund til at bebrejde
hinanden noget, hvis vi undertiden
står magtesløse over for de kristnes
splittelse. Det bliver det ikke bedre
af.

Men så de danske bidrag og Kari
Hansens principielle spørgsmål. Så
vidt jeg kan se, må Kari Hansen på
vigtige punkter have misforstået eller
overset ledelsens intention med høj-
skoleugen. Vi må kunne gå ud fra,
at denne var udtrykt i det for ugen
valgte tema 'En menneskehed på
vandring', og som det fremgik af
foredragene, var der ikke blot tænkt
på et samfund i rivende udvikling,
men også på en kirke i opbrud. Lad

så være, at en enkelt deltager var så
uheldig at komme med en lidt kon-
servativ bemærkning, det bør ledel-
sen ikke lastes for. Så vidt jeg kunne
se, var det ledelsens mening med
såvel hele ugens tema som med de
enkelte foredrag at forberede os alle
på, at alt – såvel i samfund som i
kirke – gøres nyt. At det sker i sam-
fundet, kan vi normalt acceptere, at
det også sker i Kirken, er straks
langt vanskeligere at forstå. Men at
det fra skoleledelsens side var men-
ingen, at vi virkelig skulle forstå
dette, blev ikke mindst klart af de
mere teologiske foredrag. Titlen på
et af dem 'Kirken i støbeskeen' (af
pastor Hubert Messerschmidt) viser
det, – og indholder svarede dertil.

Kari Hansen havde ønsket mere
analyse af samfundet. Men det kan
jo ifølge sagens natur ikke være en
højskoleuges opgave at give en ud-
tømmende analyse. Den må samle
sig om det principielle. Men da Else-
bet Kieler talte om de unges oprør,
kan jeg ikke se, at 'det blev ved
indledningen'. Jeg syntes da snarere,
at Elsebet Kieler var for hurtig til
at glemme, at unge faktisk kan gøre
fejlgreb i deres oprør. Men hendes
mening var da klar: det teknokra-
tiske samfund er umenneskeligt, der-
for gør de unge oprør, og dermed
har vi et nyt grundlag for at tale
om det at være menneske.

Men ganske særlig er jeg forbavset
over, at Kari Hansen kommer med
kritiske bemærkninger, fordi der på
højskolen blev talt om at 'se med
troens øjne'. Hvis ikke de mangfol-
dige begivenheder, ændringer og be-
vægelser i samfund – og i Kirke –
kan ses i troens lys, har vi så læn-
gere noget at mødes om *som kato-
likker?* Hvis ikke den kristne tro
kan kaste lys over vor menneskelige
tilværelse og vort samfund, hvordan
kan Kirken og vi som Kirke da være
noget for verden af i dag? Jeg kan
ikke se nogen mere egentlig opgave
for en Katolsk Højskole end at sam-
le os, for at vi i fællesskab og stadig
bedre kan lære at se alt med troens
øjne og forstå det universelle syn
på mennesket og menneskeheden,
som pave Paul i 'Folkenes Frem-
skridt' har kaldt Kirkens særlige øje,
det universelle syn, som Kirken til-
byder en menneskehed på vandring.

Bent Dalsgaard Larsen.

Præsteskab, præstedømme

REDAKTION:

H. ROOS og
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionskontor:

Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:

Katolsk Ugeblads Annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.,
telefon EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
589 65.

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Katolsk
Bispekontor, Laur. Bings Allé 16,
2000 København F, telefon GO 4895.
Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Hovedartiklen i dette nummer er måske for enkelte lidt svært tilgængeligt, da den ind imellem er præget af et »teknisk« ordvalg, som imidlertid har været umuligt at ændre. Vi anbefaler dog så mange som muligt at holde ud, da der også er enkle ting i den, som alle har brug for i deres overvejelser. Blandt andet står der noget om, at den åbenbaring, som dog må være det fasteste af de faste punkter i vor tilværelse, ikke kan sættes i boglig bås. den skal erfares af mennesker, der vidner om den med deres liv.

Det andet Vatikankoncil skabte fornyet interesse om det begreb, der hedder Guds folk. Da Kristus efter sin opstandelse gav missionsbefalingen, begyndte en kirke udgået af det gamle Israel sin vandring mod de sidste tider. Et pænt skridt henimod denne nye og i virkeligheden ældgamle måde at anskue troendes fællesskab på var taget af pave Pius XII i sin meget smukke og noget pessimistiske rundskrivelse om Kristi mystiske legeme. Den blev til, da den anden Verdenkrigs Ragnarok stod på lige udenfor pavens vinduer, og det er naturligt, at det vigtige dokument er indgået i koncilets overvejelser. Hele Gudsfolket som sådant er »en udvalgt slægt, et kongeligt præsteskab, et helligt folk, et ejendomsfolk« (1. Pet. 2,9-10). »Selv om Kristus har villet det sådan, at nogle skulle blive lærere, forvaltere af sakramenterne og hyrder for de andre, findes der ikke desto mindre en sand lighed mellem alle med hensyn til værdighed og delagtighed i alle troendes fælles værk, nemlig at opbygge Kristi legeme«, siger konciliet.

Men til trods for, at Guds folk – for at sige det lidt malende – er et præsteligt folk – vil der, som nævnt ovenfor i koncilteksten, altid være brug for lærere, forvaltere af sakramenterne og hyrder for de andre. Og i Det nye Testamente er der mange passager, der fortæller om karakteren af disse forskellige tjenester. At skulle leve op til dem kræver en særlig lydighed og en særlig frihed. »De, som er indehaver af et gejstligt embede, er i deres brødres tjeneste, for at alle de, som tilhører Guds folk, og som dermed i sandhed har fået del i det kristne menneskes værdighed, frit og samstemmigt skal samle sig om det fælles mål og nå frem til frelsen«, hedder det i indledningen til kapitel 3 i koncildekumentet om kirken.

At være kristen er og skal ikke være nogen dans på roser uden torne, og det er i sagens natur, at det endnu mindre er det eller skal være det at have et embede i kirken. Ingen særlig belønning eller udmærkelse venter ham. »... den ældste blandt jer skal være som den yngste, og føreren som den, der tjener«. (Luk. 22,26). Hvordan det nu hænger sammen, så er det en kendsgerning, at der i en tid, hvor det netop fremførte i særlig grad er kommet i højsædet, er en betænkelig mangel på præstekald. Så meget desto glædeligere er naturligvis en præstevielse i Danmark. Her har vi hidtil ikke haft nogen præstemangel, men det begynder at tynde ud. Der har i de senere år været smertelige dødsfald, der har været ret stor afgang og en betragtelig del af præsteskrabet nærmer sig pensionsalderen. Vi må altså hilse den unge Carly Majholm, som er blevet præsteviet i Kolding, særlig velkommen. Store opgaver venter ham, men heldigvis også gode præstekolleger og hjælpsomme medarbejdere af lægfolket, for hvem kirkens fremtid i Danmark ligger stærkt på sinde. Fælles for alle tjenester er, at de samles om biskoppen, der er »det synlige princip og fundament for enheden i sin egen kirke, dannet i den universelle kirkes billede«.

Pastor Carly Majholm skal senere virke ved Sakramentskirken i København. Vi fortæller senere om selve præstevielsen, der blev foretaget efter et nyt ritual, som i særlig grad gjorde handlingens indre mening levende.

Religionsundervisning til drøftelse i sommerferien

Studieugen på Rygård

På de følgende sider redegøres for nogle tanker, som ikke mindst vil være af interesse for dem, der ønsker at forklare troen for voksne i 1968.

I sommerferien holdt kateketcentralen en studieuge på Rygård om religionsundervisningen, i hvilken deltog 87 ordenssøstre, lægfolk og præster, der alle giver sig af med religionsundervisning. Blandt deltagerne var otte fra Norge og én fra Sverige.

Kateketcentralens primære opgave er at formidle undervisningsmateriale til religionslærere gennem udlån af bøger, lysbilledserier, film, bånd m.v.

Herudover har Kateketcentralen påtaget sig udgivelsen af en religionsbog for 1. klasse »Gud kalder dig« og en religionsbog for 2. klasse »Gud møder dig«. De to bøger er de første i et canadisk undervisningsprogram, der vil komme til at dække hele skoleforløbet, hvilket vil sige, at programmet ikke blot omfatter religionsbøger til de første syv skoleår, men også til skolens overbygning.

I betragtning af den følelige mangel på egnet undervisningsmateriale til de ældste klassers religionsundervisning har Kateketcentralen ment det nødvendigt allerede nu at starte en eksperimental-udgivelse af materialet til 8. skoleår, samtidig med at man håber at kunne fortsætte udgivelsen af programmets øvrige grundbøger.

For fuldstændighedens skyld bør det måske understreges, at programmet ikke blot sigter på undervisningen i skolen, men i lige så høj grad på sogneundervisningen.

Oversættelsen af de to bøger til dansk er foretaget af søster Helene, C.S.J., og overlærer, fru Karen Erngaard. Ved denne oversættelse er der lagt særlig vægt på at give udtryk for dansk mentalitet, hvilket er af stor betydning. Foruden teksten er der en række illustrationer i moderne udformning og ikke, som i gamle dage, en række glansbilleder. Videre findes en række sange, der følger teksterne, og er tilpasset børn. Sangene til den danske udgave er skrevet af organisten ved St. Ansgar kirke, adjunkt, cand. mag. Erling Rasmussen. Endelig er det meningen, at børnene i forbindelse med undervisningen skal tegne og male, ikke i malebøger med forudbestemte figurer, men efter fuldkommen fri fantasi. Derved får man også et bedre indtryk af børnenes opfattelse og tilføjelse af det læste stof.

Men ikke alene børnene skal aktiveres. Gennem brev til og møder med forældrene skal også disse aktiveres, således at der opstår et virkeligt positivt samarbejde mellem præster, kateketer og forældre.

Det canadiske program stiller naturligvis nye krav til religionslæreren – pædagogik og metode bryder på afgørende punkter med den traditionelle religionsundervisning. Derfor holder Kateketcentralen i forbindelse med hver ny bogs udgivelse studiedage, hvor kateketerne får lejlighed til trinvis indførelse i programmet.

Dette års studiedage talte såvel

første som andet års kursister, hvilket nødvendiggjorde en tosporet afvikling af kurset.

På hold I var der 41 deltagere, heraf 22 lægfolk, på hold II 46, med lægfolk. Dette forhold synes at pege på det glædelige, at lægfolk i voksende udstrækning går ind for denne sag.

Stort set bestod studieugen i to hovedafsnit: Foredrag med diskussion og gennemgang af materialet samt gruppearbejde. Foredragene blev holdt ud fra forskellige synspunkter som teologi, pædagogik, psykologi og eksegese. Som foredragsholdere virkede pastor G. Kreienbühl, pastor Jørgen Hviid, pastor Lars Messerschmidt, overlærer fru Karen Erngaard, pastor Kaare Osorio, organist Erling Rasmussen og søster Anna Kristina.

I det andet hovedafsnit, gruppearbejde, blev deltagerne delt op i små grupper, der hver fik en konkret opgave at løse. Af gruppearbejde skal således nævnes »Forberedelse af et forældremøde om børns samvittighedsransagelse med henblik på skriftemål samt en bodsandagt« og »Forberedelse af en første-kommunions retræte samt liturgien til en første-kommunions messe«.

På studieugens afsluttende møde, i hvilket begge hold deltog, præsenteredes resultatet af gruppearbejdet af hold II. Tilfredsheden med ugens forløb var stor, og der er ingen tvivl om, at studieugen bliver et fast led i Kateketcentralens arbejde. B.H.

Åbenbaringen kan ikke nedskrives i en bog

En sociolog og lægteolog, van Peur- sen, (jf. Student World, Genève 1963) har gjort opmærksom på, at man kan skelne mellem tre forskellige måder at opfatte verden på: den mytiske, den ontologiske og den funktionalistiske. I dag er det den sidste, der er fremherskende. I den vestlige civilisation har man før i tiden været mest interesseret i at bestemme tingenes væsen (*hvad* noget er), mens vi i dag snarere er interesseret i at finde ud af, hvordan tingene fungerer. Dette stemmer ganske godt overens med andre forsøg på at karakterisere vor tids tænkemåde: f.eks. at den er eksistentielistisk (til forskel fra essentialistisk), syntetisk (og ikke analytisk), dynamisk (og ikke statisk), at vi definerer tingene ud fra deres relation til os mennesker (i stedet for som før ud fra deres natur – uafhængigt af mennesket).

Menneskene har en ubændig trang til at søge forklaringer på det, de oplever, og til at sætte deres erfaring og viden i system. For at kunne gøre dette har vi brug for et helt begrebssystem; der sker således en konceptualisation af virkeligheden eller bedre: af menneskets oplevelse af virkeligheden. Desuden er vi nødt til at analysere: prøve at hitte ud af, hvilke bestanddele et kompliceret hele består af. Det er også nødvendigt – især hvis vi vil meddele andre vore tanker, hvad vi jo gerne vil – at vi skelner mellem subjektivt og objektivt; dvs. at erkendelsen af omverdenen som eksisterende i forhold til jeg'et må skelnes fra erkendelsen af omverdenen, som den er 'i sig selv'. Menneskets bevidsthedsindhold bliver så at sige gjort til 'genstande' uden for subjektet og kan gives videre, meddeles til andre. Denne proces kaldes objektifikation.

Der er en fare ved alt dette: levende, eksistentielle, dynamiske, personale forhold kan let stivne til upersonlige, statiske, livløse 'ting'. Når det sker, taler man om reifikation.

En anden virkelighedsopfattelse

Disse begreber støder man hyppigt på, når man læser moderne teologiske værker. Man finder således hos mange et bevidst forsøg på at overvinde den (som man mener) uheldige reifikation, som er et resultat af den metafysisk prægede teologi, der har været fremherskende siden middelalderen. Man gør også opmærksom på, at teologien behøver en ny

RESUME AF VIGTIGE TANKER I ARTIKLEN OM ÅBENBARINGEN

- Vi oplever virkeligheden på en anden måde end dengang den klassiske teologi blev til
- Historiske begivenheder kan kun få betydning præcis som åbenbaring, når et menneske mere eller mindre bevidst fatter begivenhedens betydning som noget, der bringer det i kontakt med Gud.
- Profeti er ikke i sig selv åbenbaring, men åbenbaringen kommer til udtryk i profeti, der så gør åbenbaringen tydeligere.
- Det, Gud vil med mennesket, kan ikke rummes i menneskelige udsagn, men menneskeord kan hjælpe os til stadig dybere erkendelse.
- Åbenbaringen kan ikke nedskrives i en bog. Den erfares af mennesker, der vidner derom ved deres liv.
- Skriften er ikke noget endeligt, ikke et slutpunkt.

Redaktionen gør opmærksom på, at de i artiklen gengivne tanker dækker over en privatopfattelse, der ikke nødvendigvis behøver at svare til kirkens officielle.

Den erfares af mennesker der vidner derom ved deres liv

Af L.O. Dorn S.J.

konceptualisation, svarende til vor moderne tænkemåde: vi opfatter simpelt hen virkeligheden på en anden måde, end dengang den klassiske teologi blev til.

Som eksempel kunne man nævne den moderne sakramentsteologi: Man taler om sakramenterne som 'møder' med Kristus altså ikke som 'ting', men som interpersonale forhold. Ligeledes med hensyn til Kristi nærværelse i eukaristien: man er utilfreds med det klassiske udtryk 'transsubstantiation' (der hentyder til det konsekreerede brøds væsen) og vil erstatte det med andre udtryk f.eks. 'transfinalisation' (der hentyder til, at det brød, vi bruger i messen, for os får en ny 'finis', et nyt formål, der er helt anderledes end almindeligt brøds formål). Samme forhold gør sig gældende, når man søger at omsætte 'de fire sidste ting' til personale kategorier (jf. Ladislaus Boros: *Mysterium Mortis*). Det kan ikke undre, at et nyt teologisk værk om det fundamentale kristne begreb åbenbaringen udviser samme tendens.

Åbenbaring og historie

Bogen, *THEOLOGY OF REVELATION*, er udkommet i New York i 1966 og i London (Burns Oates) i 1967. Forfatteren, Gabriel Moran, er født 1935 og har siden 1954 været medlem af 'De kristelige Brødre', et ordenssamfund stiftet af den hl. Jean Baptist de la Salle († 1717), hvis hovedopgave er undervisning. Moran er for tiden professor i teologi og kateketik i New York. Allerede i 1965 udsendte han 'Scripture and Tradition', og et halvt år efter bogen om åbenbaringen kom en anden (*God Still Speaks*), der er et kateketisk modstykke til det teologiske værk. Forfatteren er desuden kendt fra en række artikler i amerikanske fagtidsskrifter.

Alle, der kan huske diskussionen om skemaet 'De fontibus divinæ revelationis' ved koncilets første session i 1962, og hvordan den endelige konstitution 'Om den guddommelige

åbenbaring' blev til, vil være klar over, at emnet ikke savner problematik.

Katolsk teologi mellem reformationen og Vatikan II har haft en udpræget tilbøjelighed til at begrænse betegnelsen 'åbenbaring' til en samling åbenbarede sandheder, som oven i købet tænkes udtrykt i en række udsagn (trossætninger). Dette er et typisk eksempel på den ovennævnte tendens til reificering af levende personale forhold, som den ældre teologi ofte er faldet for. Denne depersonalisering af åbenbaringen vil forfatteren overvinde ved at genomtænke problemerne på ny og således arbejde sig frem til en dybere forståelse af, hvad åbenbaringen egentlig er.

Efter at have omtalt visse faktorer, der var med til at bestemme den gængse opfattelse af åbenbaringen, konstaterede forfatteren, at der i vor tid er fire faktorer, der tvinger teologerne til at tage spørgsmålet op til fornyet overvejelse. Disse er: (1) den bibelske fornyelse, (2) den moderne filosofi (især personalismen og eksistentialismen, historisk og evolutionistisk tænkning, sprogets og symbolismens fænomenologi), (3) økumenien og (4) den kateketiske fornyelse.

I sin diskussion af forholdet mellem åbenbaringen og historien påpeger forfatteren visse farer i forbindelse med den megen tale om 'frelsehistorie' og 'åbenbaring gennem historien'. Historiske begivenheder kan naturligvis være af stor betydning, men de kan kun få betydning præcis som åbenbaring, når et menneske mere eller mindre bevidst fatter begivenhedens betydning som noget, der bringer det i kontakt med Gud. »At placere åbenbaringen uden for mennesket, om det så er i en bog, en institution eller i en samling historiske beretninger, kan kun resultere i en afpersonalisering af åbenbaringen og en udtømming af dens egentlige betydning« (jf. s. 45-46).

Forfatteren nægter naturligvis ikke, at åbenbaringsproces rummer objektive elementer, men insisterer på, at sådanne elementer kun får åbenbaringskarakter gennem deres relation til det menneskelige subjekt. De store begivenheder i det israelitiske folks historie er i sig selv ikke åbenbaring, men de blev formidlere af åbenbaringen for dem, der var opmærksomme på Guds nærværelse og virksomhed. For at disse begivenheders egentlige mening kunne klargøres, skulle de fortolkes af mennesker,

Dialog.

der mere end andre evnede at trænge ind i deres dybere mening. Disse mennesker kaldes profeter. Profeti er ikke noget, der falder ned fra himlen som et indgreb i tingenes naturlige orden; den er snarere et naturligt fænomen i en verden, hvor Gud er aktiv. Profeti er heller ikke i sig selv åbenbaring, men åbenbaringen kommer til udtryk i profeti, der så gør åbenbaringen tydeligere – ligesom ord kan gøre en oplevelse fuldt bevidst og samtidig give den oprindelige oplevelse et rigere indhold. Menneskelig tale udløser en reaktion, således at ordene bliver både årsag og virkning i en fortsat dialog. Ethvert udsagn har en vis relation til fortid, nutid og fremtid; dette gælder i særlig grad den profetiske forkyndelse. De gammeltestamentlige profeter tolkede deres egen erfaring og deres egen tids begivenheder i befrielsens, udvælgelsens og pagtens kategorier – de store temaer fra deres folks religiøse historie. Samtidig kunne de ikke lade være med at antyde et billede af fremtiden. Ud fra en kerne af indsigt i det nutidige kastede profetien således lys over resten af den menneskelige erfaring og gav den enkeltes og hele folkets liv retning, indhold og mening. Fortidens spredte begivenheder, oplevelser og erfaringer blev føjet sammen til et meningsfyldt hele. Det gamle Testamente opstår ikke som en beretning om 'åbenbaringer', men som jødefolkets historie forstået ud fra den profetiske indsigt i Skaberens forhold til sine skabninger (jf. s. 46-48).

Menneskeord kan hjælpe

Det, Gud vil med mennesket, kan ifølge forfatterens opfattelse aldeles ikke rummes i menneskelige udsagn, men menneskeord kan hjælpe os til stadig dybere erkendelse. Den profetiske tolkning bliver til en stadig ny tolkning i en stadig rigere kontekst og indgår således i åbenbarings fortsatte proces. Gud begynder dialogen på det niveau, mennesket befinder sig på; hans indbydelse til et højere liv består først og fremmest i kærlighedshandlinger, der sætter mennesket i stand til at erkende sig selv som genstand for kærlighed og giver det mod til at acceptere sig selv og det liv, det skal leve. Efterhånden som mennesket accepterer sig selv og betror sig til sin partner i dialogen, bliver Gud mere virkelig for mennesket, og menneskets egen skæbne tegner sig tydeligere. Hver gang mennesket erkender og reagerer positivt på Guds kærlighed, belyses menneskets fortid, og der åbnes nye muligheder for fremtiden; således befriet for nagende bekymring over begåede fejl og for angst for den ukendte fremtid kan mennesket blive mere nærværende for sig selv, for sin næste og for Gud (jf. s. 49).

Dette kapitel om 'Revelation and History' indeholder grundlæggende træk i forfatterens opfattelse af åbenbaringen. Hans overvejelser fører til følgende konklusioner: I dens mest fundamentale betydning er åbenbaringen hverken ord, der kommer ned fra himlen, eller historiske begivenheder, der giver udtryk for en sandhed; men den er en historisk vedbli-

vende proces, en intersubjektiv kommunikation (dvs. en indbyrdes med-delen-sig, en given og modtagen mellem personer), hvor begge parter er lige uundværlige. Den menneskelige person står ikke uden for, men inden for åbenbaringen; mennesket er ikke simpelt hen modtagende, det er tværtimod en aktivt medvirkende partner i åbenbaringsens tilblivelse (jf. s. 50-51).

Den menneskelige deltagelse i åbenbaringen er realiseret på afgørende, enestående måde i Jesus Kristus.

I kapitel 3 forfægter Moran tre teser om Kristi rolle i åbenbaringen: (1) Guds åbenbaring når ikke blot højdepunktet i Kristus, men er opsummeret i ham; (2) det deltagende subjekt, der først modtager Kristus-åbenbaringen, er ikke apostlene, men Kristus selv; (3) den åbenbaringsens fylde, der nås i opstandelsen, kan ikke vare ved i bøger eller institutioner, men kun i den opstandne Herres bevidsthed.

Den første tese behøver næppe nogen kommentar. Den anden og tredje trænger derimod til forklaring. Det er en kendsgerning, som mange nyere teologer har gjort opmærksom på, at de fleste kristne i praksis har svært ved at drage de fulde konsekvenser af det, de i teorien fuldt ud tror på: at Jesus Kristus virkelig var *menneske* (jf. Jungmann: Die Frohbotschaft und unsere Glaubensverkündigung. 1. udgave allerede 1936; Rahner: Die ewige Bedeutung der Menschheit Jesu für unser Gottesverhältnis, Schriften zur Theologie III, 1956; Daniélou: Christ and Us, 1961; Robinson: Honest to God, Chapt. 4, 1963). En sådan konsekvens er, at Kristi menneskelige viden netop var menneskelig og følgelig begrænset. Dette gælder også hans (eksplicite) viden om sig selv og sit eget væsen, dvs. også hans viden om sig selv som *Logos*, som Guds Ord. Godtager vi, at menneskevordelsen var, som Péguy siger, fuldt 'loyal' og ikke en 'uværdig spillet komedie' (Daniélou), må vi gå ud fra, at Guds fulde åbenbaring af sig selv til menneskeheden først efterhånden tog form i Kristi menneskelige bevidsthed. Idet Jesus »gik frem i visdom og vækst og yndest hos Gud og mennesker« (Lk. 2,52), voksede hans gudserkendelse (jf. s. 70). Som alle andre mennesker var Kristus meget mere, end han bevidst kunne fatte, og han vidste mere, end han kunne udtrykke og meddele andre. Den indre gudserfaring, han som menneske

besad, var den mest fuldkomne, et menneske kunne rumme, men når han skulle fatte den bevidst, var han underkastet de begrænsninger, som det at være menneske – et væsen levende i tid og rum, i en bestemt kultur osv. – nødvendigvis medfører. Først når han ved sin død og opstandelse bryder ud af tid-rum, af den indsnævrende menneskelige erfaringsverden, bliver åbenbaringen og hans erkendelse af denne bragt til fuldkomnethed i hans bevidsthed. Ved sin død-opstandelse indgår Kristus i en ny form for tilværelse – den form, hvori han gennem Ånden er nærværende i sin Kirke. Ved Helligånden blev Jesus oprejst til evigt liv og indsat i sin herlighed som 'Kyrios', den kosmiske Kristus, der hævet over tid og rum formidler til os i tid og rum den vedvarende åbenbaring af Gud, han er for os Guds Søn, den sig stedse åbenbarende Gud (se i øvrigt Bibelkommentar fra Jerusalebiblen under Rom. 1,4). Ved hans overgang til evigheden begyndte Kristi åbenbarende-frelsende aktivitet i al sin fylde, og den fortsattes indtil tidernes ende. Åbenbaringen er ikke afsluttet; den fortsætter under aktiv deltagelse fra de troendes side. Der er ikke tale om at overgå eller føje noget til den åbenbaring, som er sket i Kristus, men der er tale om en fortsat udvikling, om en stadig bedre forståelse, om en stadig udvidelse af vor viden, og derfor også om virkelig nye erkendelser (jf. s. 72-76).

Ikke nedskrives – erfares

Har man læst disse første kapitler i Morans bog, vil man omtrent kunne slutte sig til, hvordan han klarer de resterende spørgsmål. De øvrige kapitler er imidlertid absolut værd at læse, for de indeholder en rigdom af inciterende tanker om f.eks. apostlenes rolle, forholdet mellem åbenbaringen og den hellige Skrift, kirken og den enkelte kristnes deltagelse i åbenbaringen, åbenbaringsens universalitet og til sidst åbenbaringsens fuldendelse i Himlen.

Der skal her til slut kun gives prøver på, hvordan Moran behandler nogle af disse emner.

»Det, der gælder for alt, hvad der er dybt menneskeligt, gælder i allerhøjeste grad for den åbenbaring, der blev givet Kristus og apostlene: den kan ikke udsiges med ord; den kan kun vidnes om. Åbenbaringen kan ikke nedskrives i en bog; den erfares af mennesker, der vidner derom ved deres liv. Åbenbaringen til apostlene

overgår menneskenes evne til at konceptualisere, bedømme og forklare. Da den tid kom, hvor den apostoliske menighed skulle vidne skriftligt om sin erfaring, udtrykte den sig gennem enkelte forfattere i de trosvidnesbyrd, som vi kalder Det nye Testamente. Kirken kunne senere genkende disse bøger som værende sine egne uden beviser udefra, fordi disse skrifter var objektifikationen af Kirkens selvforståelse« (se s. 108).

Skriften er et startpunkt

Kirkens eget skriftlige vidnesbyrd blev en objektiv norm, som kirken aldrig kan sætte sig ud over. Dette vil dog ikke sige, at åbenbaringen intet er foruden Skriften; Bibelen er den skriftlige norm, der både genspejler Kirkens liv og hjælper til en fordybelse af dette liv. Hele Guds åbenbaring er reflekteret i Skriften, men bogen er ikke noget endeligt, ikke et slutpunkt, snarere et startpunkt; det, som er endeligt, er selve den levende kirke, der skal vokse, indtil den »kan rumme Kristi fylde« (Ef. 4,13). Den opstandne Herre er til stadighed virksom i verden gennem Ånden. Åbenbaringen fortsætter indtil tidernes ende, og det troende Gudsfolk er en aktiv partner i denne vedvarende proces. Kirken har ikke blot en bevarende funktion over for åbenbaringen (selv om denne funktion er væsentlig); der skal ske en stadig udvikling. Koncildefinitioner er derfor heller ikke så meget konklusioner som udgangspunkter for ny udvikling; de angiver visse rammer, inden for hvilke der skal leves og arbejdes videre (jf. s. 145). Det gælder ikke om at føje nye 'åbenbarede sandheder' til den apostoliske menigheds vidnesbyrd i Skriften, men Skriften selv er en indbydelse til den troende til at trænge dybere ind i den fuldkomne åbenbaring af Gud, der er givet i Kristus (jf. s. 112-113). Jo mere den enkelte og hele Kirken bliver ikke blot 'Ordets hørere' men også 'dets gørere' (Jak. 1,22), jo mere vil åbenbaringen brede sig blandt menneskene (jf. s. 151-152). Guds med-delen-sig til menneskene og menneskenes omsættelse af åbenbaringen i praksis i det konkrete liv går hånd i hånd. Det er denne levende interpersonale kommunikation, der skal vokse og modnes, indtil menneskene når til at kende Gud, som Kristus kender ham, idet kirkens forening med Kristus bliver fuldkommen, og åbenbaringen når sin eskatologiske fuldendelse (jf. kap. 10: Revelation in Heaven). L. O. Dorn S.J.

Samvittighedsfrihed og tankefrihed

Pavens tale til de latinamerikanske biskopper

Lige før pave Paul afsluttede sit besøg i Latinamerika bekræftede han endnu en gang på det kraftigste sin rundskrivelse om fødselskontrol. Paven udtalte, at rundskrivelsen »i sidste instans var et forsvar for livet selv«, som ikke forringede forældrenes ansvar og frihed eller hæmmede den videnskabelige forskning

på befolkningsområdet i dens videre fremskridt.

Selv om rundskrivelsen *Humanae Vitae* »udelukker brugen af midler, der profanerer forholdet mellem ægtefællerne«, sagde paven, da han formelt åbnede den latinamerikanske bispekonference, er den ikke et »blindt kapløb hen imod overbe-

folkning«, ligesom den heller ikke forbyder ægtefællerne »en moralsk og fornuftig fødselsbegrænsning«.

Pave Paul hævdede, at »det store flertal i kirken har taget imod den med velvilje og i tillidsfuld lydighed«, fordi man har forstået den offerviljens ånd og det behov for en stærk moral, den giver udtryk for.

Paven sagde følgende om rundskrivelsen:

»Den er ikke et blindt kapløb hen imod overbefolkning. Den formindsker ikke mandens og hustruens frihed og ansvar og forbyder dem ikke en moralsk og fornuftig fødselsbegrænsning. Den hindrer ikke nogen lovlig terapi eller den videnskabelige forsknings fremskridt.

Den er en sammenhængende og dybtgående moralsk og åndelig opdragelse. Den udelukker brugen af midler, der profanerer ægtefællernes indbyrdes forhold, og som har til formål at løse de store befolkningsproblemer ved hjælp af alt for lette eksperimenter.

Den er i sidste instans et forsvar for livet, Guds gave, familiens hæder og folkets styrke«.

Paven udtrykte sin tilfredshed med den »livlige diskussion«, hans rundskrivelse havde udløst, og udtalte håbet om, at den må føre til en bedre erkendelse af Guds vilje og til »en holdning, som ikke tager forbehold«.

Pave Paul angav tre retningslinier, en åndeligt-teologisk, en pastoral og en social, for de latinamerikanske biskopper, før de begyndte på konferencen.

Om den åndelige sagde han til dem, at »verden iagttager os i dag på en særlig måde, hvad angår fattigdommen, enkeltheden i livsførelse og den troskab, vi praktiserer i vor brug af de timelige goder«.

Videre sagde paven, at »englene iagttager, hvordan vi ivrigt og med glæde overholder vort præstelige cølibat«. Og, sagde han, »kirken iagttager« den måde, hvorpå biskopperne bevarer kristendommens strukturelle enhed.

Paven gik derefter over til teologien, hvor han nævnte den »mistillidens« ånd, hvad angår den fundamentale brug af den menneskelige fornuft, der, som han sagde, er vidt udbredt i nutidens liv – selv i katolske kredse. Pave Paul nævnte angrebene fra »moderne filosofiske retninger«, og at man ikke mere havde

Fortsattes side 13

Mod og ydmyghed

Kardinal Pellegrino taler til AC

Børge Rudbeck har fortalt om kardinal Michele Pellegrino, at han i reglen læser messe om aftenen i Torinos domkirke, gerne i koncelebration med sine to hjælpebiskopper, og at han prædiker stærkt og kort.

Også det causeri om »Kirken og kulturen«, som kardinalen under sit hastige Danmarksbesøg holdt hos biskop Martensen for en 50–60 A. C. medlemmer, var lykkeligt fri for den ofte så svulmende italienske retorik. En fin humanistisk personlighed mødte vi, med sans for humor, ikke uden evne til at placere en rammende bemærkning ud fra sin viden også om nutidens kultur- og kirke debat.

Meget har kulturen modtaget fra kristendommen, fastslog kardinal Pellegrino: sansen for frihed, for personlighedens betydning og værdi og for samfundsudviklingen. Men kirken selv har også modtaget meget fra de skiftende kulturer. Biblens forfattere var ikke uafhængige af omgivelserne, og flere bibelske bøger viser indflydelse fra den græske kultur. Det gælder ikke blot Det gamle Testamente. Også i Det nye Testamente er der elementer fra datidens kultur, og disse faktorer kan vi ikke negligere, det ville være doketisme, en fornægtelse af Kristi menneskelige natur. Alle erkender nu, at det kristne budskab må skelnes fra milieuet. Kulturen leverede kirken et instrument. Kirken måtte følge en metode, Gud selv brugte, når han i GT talte efter de forskellige kulturer. Pellegrino stemplede imidlertid som sentimentalitet tilbøjeligheden til at ville rense budskabet totalt.

Kirken bruger altså de skiftende tiders kulturformer. Den må også kunne bruge den moderne kultur. Kirken er ikke bundet til noget bestemt kulturmønster — omend kirkens mænd kan binde sig f.eks. til visse po-

litiske former. Nogle ville gerne genindføre inkquisitionen! Videnskaben må have en rimelig frihed til at forske. Det gælder også teologer, de skal på én gang være ydmyge og modige. Teologien undervurderes af og til af kirkens hyrder — Pellegrino citerede en biskop som havde sagt: »Hvad skal jeg egentlig med de lærde?« De krumme rygge og den manglende tanke var ikke heldige, slyngede kardinalen ud.

I debatten blev der spurgt, om pressens referat af Pellegrinos udtalelser om den nye rundskrivelse var korrekte. Det viste sig, at det var de. Kirkens syn på kvinden? Vi har kvinder i bispe-rådet hjemme, sagde kardinalen, og jeg har ved lejlighed sendt en priorinde ud for at repræsentere mig. Kvinder har nu adgang til at læse epistlen op under messen. Kvindelige præster? Jeg ved ikke hvad jeg skal svare, vi har ikke hidtil haft sådanne. Man vil sikkert efterhånden give kvinden mere indflydelse i kirken, gøre hende medansvarlig. Deler kirkens ledere og paven tidens frygt for udviklingen, blev der spurgt. Svar: frygten kan have to grunde, en »konstitutionel« og en, der skyldes manglende tro — den sidste er ikke en kristen værdig. Pellegrino tror ikke, Paul VIs taler udtrykker frygt, men det må huskes, at paven må bære et stort ansvar og at han skal være tro mod sandheden.

Undervejs citerede kardinalen kirkefædre, filosoffer og moderne teologer som Cullmann og Schillebeeckx, kulturskribenter som Maritain og den spanske professor Ruiz Gimenez. Jo, det var en af kirkens store lærde, vi havde mødt, men også en mand, der forstod nutiden.

Ellen Nielsen

Man kan lide ham, med det samme man ser ham. Hans personlighed forener liv og ro og høj danselse med rund folkelighed. Han er kort sagt en italiensk biskop af den gode pave Johannes' støbning, og hertil hører jo også humor.

Det er naturligvis Torinos ærkebiskop, kardinal Michele Pellegrino vi taler om. Han kom med toget til København kl. 16.10 og præcis kl. 17 var han klar til pressekonference på biskop Hans L. Martensens bopæl på Frederiksberg. Til stede ved pressekonferencen var også bl. a. den apostoliske delegat, ærkebiskop Bruno Heim og værten, biskop Martensen selv. De hjalp begge med ved oversættelse af spørgsmål og svar, som blev afgivet og besvaret på tysk, fransk, italiensk og dansk i flæng.

Vi havde jo hørt, at kardinalen ikke er så glad for, at man bruger titelen »Eminence«, når man taler til ham, men foretrækker »padre«, fader. Det ville vi da godt lige have bekræftet, og det fik vi. Kardinal Pellegrino morede sig lidt over spørgsmålet, som blev fremsat på dansk. Inden tolken havde fået åbnet munden, svarede han, at han godt havde forstået, hvad der blev sagt. Men der var jo vigtigere spørgsmål, sagde han smilende. Og det var der naturligvis. Først og fremmest:

– *Hvordan mener De, konsekvenserne af pave Paul VI's rundskrivelse om fødselskontrol vil blive?*

– Jeg har på fornemmelsen, at mange taler om denne rundskrivelse uden at have læst den. Jeg har selv kun læst et afsnit af den og kan derfor heller ikke udtale mig med vægt. Generelt kan jeg imidlertid sige, at paven ved en sådan lejlighed ikke taler i kraft af sit ufejlbare læreembede, men gennem sit autentiske læreembede. Også her bør katolikkerne lytte med respekt, for det er deres overhyrde, der taler på embeds vegne, men teologerne har fortsat lov til at overveje sagen og arbejde videre på spørgsmålet. Og det kan udmærket tænkes, at en følgende pave vil sige noget andet om problemet.

Kardinal Pellegrino var rejst fra Italien umiddelbart efter pave Pauls hjemkomst fra sin rejse til Bogota i Columbia, og det faldt derfor naturligt at spørge, hvordan de italienske biskopper så på de ofte ret fremskridtsvenlige strømninger, der rører sig i kirkerne i Latinamerika.

Kardinal Pellegrino svarede, at der jo var mange biskopper i Italien,

og det således ikke var muligt at sige noget samlet om deres stilling, der i det enkelte tilfælde ofte var et spørgsmål om den pågældende biskops alder. Stort set var der dog ingen tvivl om, at de italienske biskopper var stærkt socialt interesserede.

Her brød den italienske præst i Danmark, Monsignore Porisiensi, som vi også kender som »don Silvio«, ind med en lille munter bemærkning om, at her var noget vi skulle lægge mærke til. De italienske biskopper blev jo almindeligvis skældt ud for at være »reaktionære«.

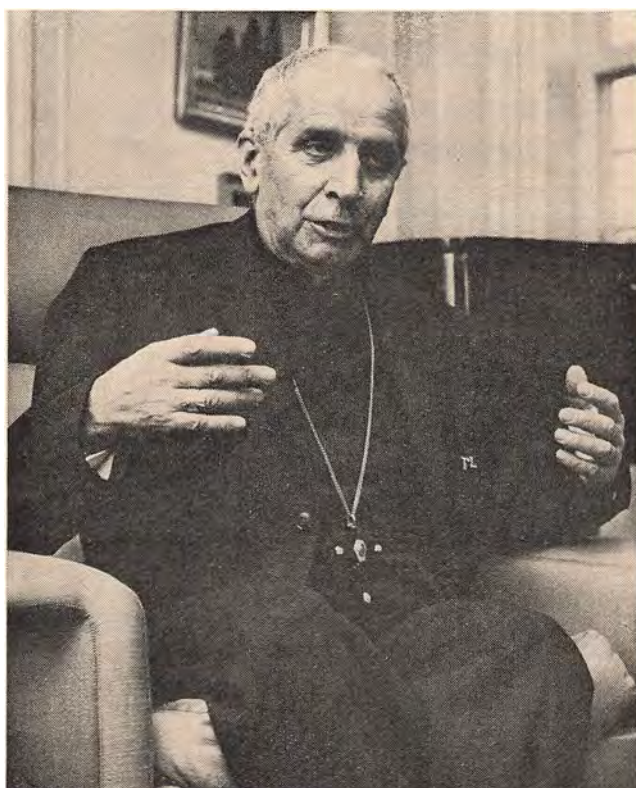
Hvad angik begrebet revolution, som jo spiller en rolle for mange katolikker – ikke mindst i Latin-

»Stort set er der ingen tvivl om, at de italienske biskopper er socialt interesserede«.

Vi er alle ansvarlige

sagde kardinal Pellegrino til den danske presse, der fik noget at vide om pavelige rundskrivelser og kirkens stilling til verdens problemer

»Jeg har på fornemmelsen at mange taler om rundskrivelsen uden at have læst den«.

amerika – sagde kardinal Pellegrino, at allerede Thomas af Akvin havde gjort det klart, at mennesker måtte kæmpe sig til deres ret, når uretfærdige love gjorde dem det umuligt at få den på anden måde. Principperne var stadig de samme, men tiderne havde ændret sig. Med henblik på situationen i Tjecoslovakiet sagde Torinos ærkebiskop, at vold i vore dage var et meget farligt middel at gribe til, da en verdenskrig kunne udløses. Alle mennesker var ansvarlige. Det var biskoppernes opgave at hjælpe de kristne til at se begivenhederne i evangeliets lys.

I forbindelse med spørgsmålet om forholdene i Latinamerika sagde kardinal Pellegrino, at han havde haft den glæde at medvirke ved udgivelsen af en af ærkebiskop Helder Camaras bøger på italiensk. Som bekendt er ærkebiskop Helder Camara en af de mest fremskridtsvenlige biskopper i Latinamerika.

HK.

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
af Fritz Kapper
Odense H.
tilf. 12 27 75

Benzon's
Begravelsesforretning
Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01
Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER
Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Skal De flytte?

AMAGER
FLYTTEDORRETTING

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

Skjold

Amaliegade 27
1256 København K.
Telefon (01) 15 15 11
Telegramadresse: Forskjold

KBK
Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Landsretssagfører
Viggo Høgsgaard
Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestråde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

BLOCH's BOG CLEARING
K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstråde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger

KIØBENHAVNS
AKTIESELSKABET
HANDELSBANK
1873

HANDELSBANKEN
- altid med i billedet

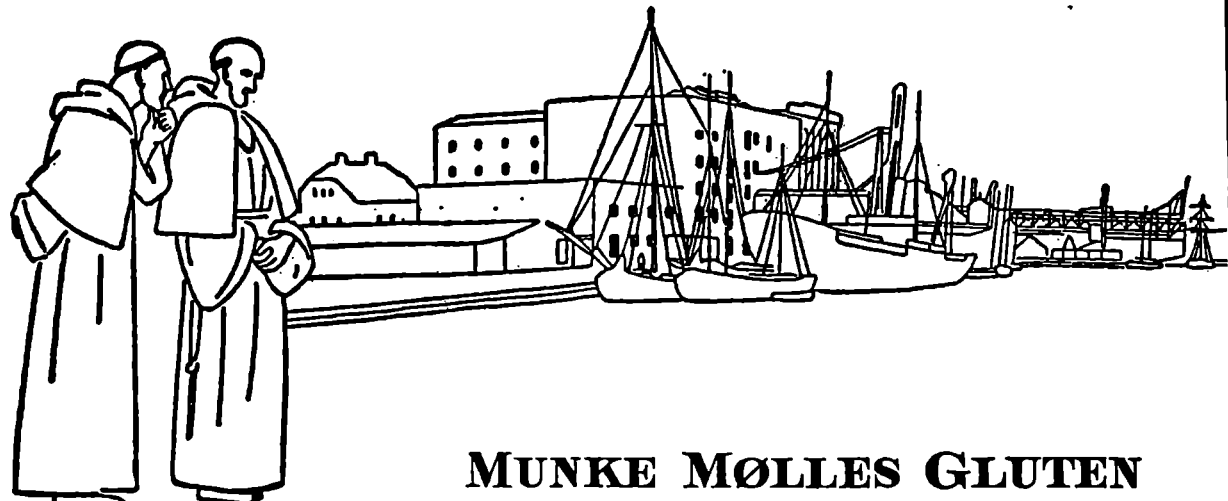
MEJERIET JESTEBØ

Århus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4. lin.)

KØDHALLE
Robert Hansen
1. kl. kød, flæsk og pålæg
Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

Bliv børnehavererinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

MUNKE MØLLES GLUTEN

LITURGISK KALENDER

- SØNDAG den 15.: 15. efter pinse (grøn, s. 706).
MANDAG den 16.: Cornelius, pave og martyr, Cyprian, biskop og martyr (rød, s. 1078) eller Euphemia og fæller, martyrer (rød).
TIRSDAG den 17.: Søndagens messe (grøn, s. 706) eller Frans af Assisis sårmærker (hvid, s. 1079).
ONSDAG den 18.: *Tamperdag* (violet, s. 717).
TORSDAG den 19.: Januarius og fæller, martyrer (rød, s. 1081).
FREDAG den 20.: *Tamperdag* (violet, s. 722).
LØRDAG den 21.: *Mattæus*, apostel og evangelist (rød, s. 1083).
SØNDAG den 22.: 16. efter pinse (grøn, s. 710).

Pater Drouzy taler om pavens plads.

BIFROST-MØDER

Hvad skal vi med rundskrivelser?

Pave Pauls rundskrivelse *Humanae Vitae*, der har rejst så stærk en diskussion verden over, har været anledning til en debat ikke blot om familieplanlægning, men også – og især – om kirkens og pavens autoritet.

Pater Martin Drouzy, som i sommer udgav bogen »Reformation i Rom?«, vil indlede aftenens diskussion med at vise pavens plads i kirken ud fra evangelierne og kirkens traditionelle lære. Han vil i sit oplæg beskæftige sig med det tidsbestemte og tidssvarende i vor opfattelse af paven og sammenholde dette med det autentiske i kirkens enhed.

Mødet holdes fredag den 27. sept. i den store sal, Jagtvej 183 B. Alle er velkomne. Den 17. september er der samme sted møde mellem sekretær, cand. theol. Jørgen Hornemann og pater Frits Florin om »Oprør i Uppsala«.

Walter Dalland.

LEGAT

Direktør Frederik Wilhelm Krafts Legat meddeler, at legatuddeling vil finde sted den 5. december 1968. Bevilgede legatportioner vil gennem Bikubens Forvaltningsafdeling blive fremsendt i første halvdel af januar måned 1969.

Legatets formål er at yde støtte til ordenssamfund, stiftelser og institutioner henhørende under den katolske kirke i

Danmark til fremme af den katolske kirkes arbejde her i landet.

I henhold til legatfundatsens § 7 skal ansøgninger om støtte fra legatet indsendes til legatbestyrelsen »med udførligt motiveret angivelse af det eller de bestemte formål, hvortil støtte søges, og legatbestyrelsen har pligt til at påse, at eventuelle bevillinger fra legatet anvendes til de angivne formål, ligesom legatbestyrelsen normalt bør kræve specificeret regnskab for bevilgede beløbs rette anvendelse indsendt inden en vis frist og forbeholde sig krav om tilbagebetaling, såfremt tilfredsstillende regnskab ikke rettidigt indsendes og såfremt bevilgede beløb ikke anvendes efter deres formål indenfor en efter bestyrelsens skøn rimelig og passende tid.«

Ansøgninger må være legatbestyrelsen i hænde senest 1. november 1968. Legatets adresse er: Direktør Poul Hjorth, Bakkedraget 32, Fredensborg.

✱

SYNODEN

Lektor, cand. polit. Tove Rasmussen har i marts 1968 tilstillet medlemmerne af region VI en skriftlig redegørelse vedrørende hendes opfattelse af temaet »Målsætningen for den katolske kirke i Danmark«.

Her hedder det bl.a.: »Den situation, vi befinder os i, kan summarisk skitseres således: A. der hersker i vort land en absolut mistillid til kristne i almindelighed og katolikker i særdeleshed. Hvorfor? Svaret, der gives os, er dette: I er ikke ærlige – I står ikke for det, I siger, og B. det traditionelle teologiske sprog forstås hverken af katolikker eller protestanter, ej heller af ikke-kristne. Altså skal vi tale et sprog, der kan forstås.«

Tove Rasmussen konkluderer: »Målsætningen bør resultere i:

at vi ganske kontant leyer livet, som om vi i næste øjeblik skulle stå til ansvar for det – for Guds åsyn. I vor færden på gaden, i sporvogn, i hjemmet, på arbejdspladsen skal vi vise, at vi er til at stole på. At det, at vi har sagt ja til at følge Kristus efter, ikke kun er ord, men konkret forpligtende alvor.

at vi vil være villige til at tale et sprog, som verden om os forstår – og som også siger »vore egne« noget.

at vi vil erkende over for os selv, at vi ikke – og ej heller kirken – har endegyldige svar på rede hånd, hverken med hensyn til livets almene problemer eller med hensyn til livets store problemer, som hvem og hvad er Gud osv.

at vi vil leve redeligt og solidarisk og helhjertet engageret i den konkrete verden, vi er placeret i.

da er der håb om, at vi kan skabe tillid – tillid til det, vi står for og til den kirke, vi tilhører.«

Det czekiske folk...

Fortsat fra side 3

Czekoslovakiets besættelse ved de russiske og andre Warszawapagtlandes tropper er i en erklæring udsendt af Pax Christi blevet fordømt som »en brutal krænkelse af et frit folks mest elementære rettigheder«.

I erklæringen udtaltes håbet om, at alle bevægelsens nationale afdelinger ville give udtryk for deres solidaritet med det czekoslovakiske folk, hedder det i det engelske blad »Catholic Herald«.

Samvittighedsfrihed...

Fortsat fra side 9

tillid til fordums tiders traditionelle kristne tænkere.

Desuden henviste han til den »falske overbevisning« hos dem, der, som han sagde, ønsker at »skabe en ny kristenhed, der er afpasset efter mennesker og ikke efter Guds sande Ord«.

»Desværre er der også blandt os teologer, som ikke er på den rette vej«. bemærkede paven. Nogle af dem »tager deres tilflugt til tvetydige udtryksformer, når det gælder troslæren, og andre er anmassende nok til at kræve ret til at forkynde deres egne personlige meninger«, ligesom de siger til de kristne, »at enhver ... kan tro og tænke, hvad han vil«.

Disse teologer, hævdede paven, »forveksler en berettiget moralsk samvittighedsfrihed med en misforstået 'tankefrihed', som ofte er på vildspor på grund af et utilstrækkeligt kendskab til de ægte religiøse sandheder«.

Paven opfordrede til klarhed i læren, og til at de »smukke fornyelser« af liturgien på en meningsfuld måde skulle omsættes i praksis, så de kunne nå ud til katolikkerne og »de adskilte brødre«.

Derfra gik paven over til sin pastorale bæltring, som blandt andet var møntet på dem, der vil »sektularisere« kristendommen og tømme den for dens overnaturlige indhold og for dens væsentlige forhold mellem mennesket og Gud, og som på den måde formodede at kunne bringe den på linie med vor tids tekniske fremskridt.

Paven kritiserede også dem, der vil undertrykke tanken om en institutionel kirke til fordel for en såkaldt »spontan og åndelig« tro uden hverken struktur eller disciplin. Han lovede dog, samtidig med at han

A/S Vejle Mælkekompani

Vedelsgade 85
Vejle. Tlf. *82 95 00
Fineste mejeriprodukter

Frugtkældereren

Ny Østergade 3, Næstved
Tlf. 72 11 23

H. P. Wolff

Blikkenslager
Grønnegade 5, Horsens
Tlf. 62 54 78 og 62 65 29

A/S TRÆLASTEN

Toldbodvej, Vejle
Telefon *82 71 22

Hansen Pærhøj & Søn

Glarmester - kunsthandel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 82 11 57

Vejle Optik

v/ Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8, Vejle. Tlf. 82 03 08

Raadhusstorvet, Vejle
Tlf. *82 37 11

**Poul
HENRIKSEN**

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvildehus Boglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle. Tlf. 82 03 60
Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon *82 81 33

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Carl Pedersen & Søn

Slagter & Fedevare Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 82 47 22

Frugtcentralen

Vejle - Tlf. 82 09 26 - 82 11 26
*Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost*
R. Hansen

K. Blum Hansen

Boghandel
Næstved
Telefon 72 25 25

Tonny Vergmann

Blikkenslagermester
aut. vand- og gasmester
Dehnsvej 1, Næstved
tlf. 72 66 51

N. Juel Pedersen A/S

Glarmestre
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
*Leverandør til katolske
institutioner*

Næstved Diskontobank A/S

Hovedkontor: Axeltorv 4
Tlf. 72 15 00

Søndre afd.: Sct. Jørgens Park 66
Tlf. 72 55 44

Nordre afd.: Ringstedgade 157
Tlf. 72 56 55

Østre afd.: Hvedevænget 86
Tlf. 72 58 40

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.
Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

☆

Roman Kusier

Murermester
Stationsvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

Carl Bæk & Søn

El. Fagmanden
Vesterg. 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
*Lys - kraft - oliefyrr
Alt i el.-artikler*

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsoilier
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
Amaliegade 16 A . Horsens
Tlf. 62 19 20

EBM
ENGELSK BEKLÆDNING'S MAGASIN

Christian Walthers

HORSENS

S. Steffensen & Søn

Tømremestre
Nylandsallé 26, Horsens
Tlf. 62 36 70

København

Danske
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

fordømte disse tendenser, at »bestræbe sig for i kærlighed at forstå, hvor meget godt og acceptabelt der kan være at finde i disse rastløse og ofte fejlagtige former for fortolkning af det kristne budskab og for mere og mere at rense vor kristne bekendelse samt for at føre disse åndelige erfaringer, hvoraf nogle kaldes sekulære, og nogle kaldes karismatiske, tilbage i de sande kirkelige normers leje«.

Paven understregede præsternes betydning i kirkens liv i dag og opfordrede til at omfatte pastoralrådene med samme opmærksomhed, som det andet Vatikanconcil havde gjort det.

For det sociale livs vedkommende omtalte paven de mange dokumenter med klare retningslinier, som kirken har udsendt på dette område. Blandt andet nævnte han sin egen rundskrivelse »Om folkenes fremskridt« og 6 erklæringer, udsendt af biskopper i forskellige latinamerikanske lande. »Lad os nu sørge for, at handling følger på ord. Vi er ikke teknikere. Vi er hyrder«.

Videre talte paven om kirkens pligt til at stadfæste principper og dens behov for at uddanne ledere og nævnte det, at den i Latinamerika havde overdraget sine besiddelser til folket, som et eksempel til efterfølgelse. Han understregede, at fattigdom og enkle livsformer i kirken gør dens sendelse på det sociale virksomhedsområde »troværdig«.

Paven omtalte udtrykkelig den »ateistiske marxisme« som hørende til de samfundsløsninger, der ikke kan accepteres af kristne.

der defineres som »den negro-afrikanske civilisations kulturelle arv, dens værdier og især dens ånd«. Her taler afrikaneren, der vågner til bevidsthed om sit eget og sin traditions værd.

Men Senghor er også europæer og kristen. Han har studeret og undervist i Frankrig og er stærkt påvirket og optaget af fransk åndsliv. Endvidere har han kæmpet og været i krigsfangenskab som fransk soldat under anden verdenskrig. Hans digtning er således ikke alene en afrikansk digtning, det er samtidig en europæisk modernistisk digtning. Endelig må det nævnes, at Senghor ikke kun er lærer og digter; han er også politiker. I 1960 blev han valgt som republikken Senegals første præsident, en post han endnu beklæder. Det er således typisk for ham, at han ikke er angrebet af den europæiske schizofreni mellem politik og kultur. Ligesom hos f.eks. Mao Tse-tung er digteren, den intellektuelle og politiker her forenet i én person.

Senghors digte kan værdsættes på mange måder. Alene deres billedrigdom og virkningsfulde sprogbehandling gør, at man kan have stor glæde af dem. Men de giver ikke blot en formmæssig, æstetisk tilfredsstillelse. Der er ikke tale om kunsten for kunstens skyld. Vi møder hér et mangfoldigt menneske, der forstår at skabe stærkt vedkommende kunst ud af sin tilværelse og sine oplevelser. De stærkest oplevede digte er nok digtene fra krigsfangelejren, som man finder i samlingen »Sorte Oblater«. Men det bedste og mest storslåede samlede udtryk for Senghors person og univers finder vi i digtsuiten »Bøn i anledning af freden«, der danner afslutning på bogen. Det er digteren, afrikaneren, katolikken og den vidsynede politiker der taler. Han er en af de fordømte her på jorden; det får man ikke lov at glemme. Hans bøn lyder:

...det er såre nødvendigt, at Du

glemmer dem, der eksporterede ti millioner af mine børn i deres skibes spedalske lastrum, Dem, der underkuede to hundrede millioner af mine børn...

Han ser »Afrika på korset oven over Den gamle og Den nye Verden«. Men Senghor er ikke nogen sektarisk nationalist. Han er kristen, og han er påvirket af Marx og Teilhard de Chardin; han tænker universelt: »Jeg hilser jer alle af et katolsk hjerte«, siger han, og vi skal her forstå ordet »katolsk« i dets grundbetydning »universel«. I et tidligere digt skriver han:

... jeg har drømt om en verden af sol i et broderskab med mine brødre af de blå øjne.

Og her i slutningen af sin digtsuite i anledning af freden velsigner han alle verdensdelens folk og beder til slut for sit eget afrikanske folk således:

Tilsted deres varme hænder,
at de må omslynge jorden
med et bælte af broderhænder
Inde under regnbuen af din fred!

JUD.

Léopold Sédar Senghor: Skyggesange. På dansk ved Hans Frede Rasmussen, med tegninger af Papa Ibra Tall. Poul Kristensens forlag. Kr. 39,50.

NYT MED småt

★ Førstebibliotekar Ettore Suprino fra Vatikanet er kommet hertil for i en måneds tid at studere pavelige håndskrifter fra det 4. århundrede på Det kgl. Bibliotek.

★ Ved de latinamerikanske biskoppers møde i august var der 20 læge eksperter med. Var det ikke en idé for den nordiske bispekonference?

★ Arbejdende præster er nu officielt anerkendt i Belgien.

★ I pavens fly til Bogota befandt sig også en protestant, pastor Roger Schutz, prior i Taizé, der som observatør skulle deltage i bispekonferencen, der fulgte lige efter den eukaristiske kongres.

NYE BØGER

Afrikansk digtning

Den afrikanske digter og politiker Léopold Sédar har tidligere været præsenteret på dansk i Uffe Harders antologi »Moderne Afrikansk Digtning«. Nu har Poul Kristensen i Herning udsendt en stor og meget smukt udstyret bog indeholdende Senghors to første digtsamlinger i deres helhed: »Skyggesange« fra 1945 og »Sorte Oblater« fra 1948. Bogens kyndige oversætter, pastor Hans Frede Rasmussen, giver i en indledning en fyldig oversigt over Senghors forudsætninger, hans liv og hans verden.

Senghor er først og fremmest senegaleser og afrikaner. Han vedkender sig sit land og sit folk; det er Afrika, dets mennesker og dets traditioner, der er hans digtnings udgangspunkt; det er derfor hans forestillingsverden henter sit stærkeste præg. Han er således en af ophavsmændene til et af mellemkrigstidens mange slagord, bebrebet *Négritude*,

Tandlæge

P. Lomholt Maack har åbnet praksis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 10 til 13. Telefon PALæ 2323.

Hans Erh. Jensen

Blikkenslager - Gas- og vandmester

Skolevej 18
2630 Taastrup
Tlf. (01) 99 11 22

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Flnt arbejde — Trla 6070 rimelig prls

Er De tilfreds med Deres snedker og møbelpolstrer?

Hvis ikke — så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvæg 13,
Charlottenlund
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Hvis rettigheder krænkes ?

To film med aktuelt indhold

Freden på jorden, som menneskeheden gennem alle tidsaldrer med inderlig længsel har set frem til, kan kun grundfæstes og sikres, hvis man nøje følger den orden, Gud har bestemt...

Dette er indledningen til pave Johannes XXIII's berømte rundskrivelse »Fred på Jorden«, som har haft afgørende betydning for den katolske kirkes øjeblikkelige syn på dagens verden.

Afgørende for sikringen er den retfærdighed, der skal til, for at menneskeheden som helhed kan få de vilkår, som er en forudsætning for den virkelige verdensfred, er, at det enkelte menneskes værdighed som person med rettigheder og pligter respekteres, siger pave Johannes.

Med udgangspunkt i de øjeblikkelige ulykkelige begivenheder i Tjekoslovakiet vil vi i de to følgende numre af Ugebladet beskæftige os med kirkenes indsats for at skabe den retfærdighed på højeste plan, der skal til, for at det enkelte land, den enkelte menneskegruppe og det enkelte menneske kan komme til at råde over sig selv. Den måde, pave Johannes i sin rundskrivelse fortæller os tingene på, understreger, at vi alle er ansvarlige. Når der øves overgreb mod retfærdigheden i en del af verden, kan det udmærket være, fordi man også i den anden del af verden har været med til at gøde den fælles klodejord, så de store overgreb kan spire. Overgreb i det små avler overgreb i det større, vold i det små avler vold i det større, uretfærdighed i det små avler uretfærdighed i det større.

Som optakt til vore artikler om international retfærdighed vil filmkronikken i denne uge beskæftige sig med to film, der handler om begivenheder i det små, der kan have større konsekvenser, fordi de undergraver hele retsbevidstheden. Det er ikke nogle store film, og hvor vidt deres indhold har noget med virkeligheden at gøre er et spørgsmål, der ikke sådan lader sig besvare. Har de det, er det rystende, har de det ikke, undergraver de i sig selv retsbevidstheden og bør møde protest.

Detektiven

med den Frank Sinatra, der siges at være på god fod med netop de gangsterkredse, som har forstået at købe sig ind alle vegne og på denne vis har hånd i hanke med retfærdighedsudøvelsen, handler om en ærlig politimands kamp mod korruption indenfor selve politiet. Han er New Yorks bedste detektiv, men det kniber for hans overordnede med at lade ham stige i graderne, da han ikke ønsker at lade udsigten til forfremmelse bestemme, om en mand skal henrettes eller slippe fri.

Det er en i fortællestilen meget overlæst film med stof til mindst tre historier. Banale virkemidler med 25-øres filosofi skorter det heller ikke på, men der er også rystende ting i den om det amerikanske politis metoder, der ikke står tilbage for dem, der er afsløret i franske film om fransk politis. NATO-partnere! Ækelt er det for eksempel, da en farvet politimand forhører en nøgen mand. Politimanden har lært det af en film om Gestapos metoder. (20th Century Fox).

Dobbeltspion i Berlin

udmærker sig fra begyndelsen med en næsten Evelyn Waugh'sk eller Graham Greene'sk galgenhumor, som kun englændere kan præstere den, men at også denne film om en russisk-engelsk dobbeltspion med besiddelse af en til jobbet generende samvittighed muligvis har selvransagende træk, giver også stof til eftertanke. Er der bare en gran sandhed i, at vore NATO-partners og måske vores eget efterretningsvæsen optræder som en stat i staten med mulighed for at øve deres helt private justits med likvideringer og hemmelige aftaler med deres kommunistiske modstandere?

Der var rystende påstande i »Spionen, der kom ind fra kulden«. Her bliver de gentaget.

Er sandheden, at skatteborgerne foreholdes væsentlige oplysninger eller, at hæderlige folk i vore respektive sikkerhedstjenester får deres menneskerettigheder krænket gennem helt opdagede påstande?

HK:

- Et kig ind i det nylig oprettede museum ved St. Ansgar

- De sydamerikanske biskopper vil sprænge elendighedens rammer

Den overnationale retfærdighed begynder ved retfærdighed mod den enkelte

Med udgangspunkt i besættelsen af Czekoslovakiet fortælles om kirkens stilling til begrebet overnational myndighed og lovgivning.

Kirken forpligtet til mere energisk indsats i Latinamerika

MEDELLIN - NC NEWS SERVICE

Biskop Marcos McGrath af Santiago de Veraguas, Panama, har i et interview udtalt, at den anden latinamerikanske bispekonference erklærer, at »Kirken er forpligtet til en bredere, mere dybtgående og mere energisk indsats i hele Latinamerika«.

Biskop McGrath er den latinamerikanske bispekonferences næstformand og har været en af mødets hovedarrangører.

Han forklarede journalisterne, at den endelige tekst, der er blevet vedtaget på bispekonferencen ikke har nogen lovmæssig kraft. »Det er ikke forsamlings opgave at pålægge biskopperne og de nationale bispekonferencer bindende juridiske normer. Men teksten har moralsk indflydelse.«

Biskop McGrath sagde, at der med hensyn til teksterne havde været afvigende meninger på mødet, idet nogle biskopper ønskede, at man med det samme skulle offentliggøre resultaterne, mens andre ønskede, at man skulle vente, til de var blevet godkendt af paven.

En anden af mødets ledende personligheder, biskop Leonidas Proano af Riobamba, udtalte på pressekonferencen, at fattigdommen måtte være et af de vigtigste midler til kirkes fornyelse i Latinamerika.

»Men fattigdommen har en speciel betydning, der simpelt hen går på tværs af det moderne samfunds komplicerede beskaffenhed. Fattigdommen er at stille os selv og de ting, vi ejer, i næstens og samfundets tjeneste i overensstemmelse med evangeliets ånd«, sagde biskoppen, som derefter gjorde rede for den »fattigdommens vej«, Kirken i Latinamerika burde følge:

– Kirken bør som et tegn på tillid overlade til lægfolket at administrere dens besiddelser.

– Nogle steder bør Kirken give afkald på sin jord og give den til de fattige, som den har gjort det i Chile.

– Lægfolket bør som en direkte forpligtelse påtage sig at sørge økonomisk for bispedømmet, biskoppen, sognet og præsten gennem frivillige bidrag fra menighedens side og på

den måde afskaffe de nuværende honorarer og lønninger.

– Kirken skal vende tilbage til enkelhed i den daglige livsførelse, heri indbefattet boligerne (»undgå de prangende biskoppelige palæer«), men uden at slække på liturgiernes skønhed.

– Kirkelige pengemidler og faste besiddelser skal administreres offentligt, således at der udsendes rapporter fra bispedømmerne, sognene og ordenssamfundene.

– Kirken skal lidt efter lidt skille sig fra staten i økonomiske anliggender (støtte, lønninger, skattefrihed) og således »komme bort fra den ofte ydmygende holdning, den indtager over for skiftende regimer«.

– Præster skal være frit stillet med hensyn til at påtage sig manuelt arbejde for at tjene til livets ophold, hvis det er nødvendigt, selv om det må være undtagelsen og ikke regelen.

– Rige og fattige bispedømmer og rige og fattige sogne skal være solidariske og hjælpe hinanden.

Biskop Proano sluttede med at sige, at selv om ikke alle taler, drøftelser og beslutninger på bispekonferencen har været tilfredsstillende, har der dog »i sidste instans overvejende rådet en fornyelsens atmosfære og en tendens hen imod enhed og en modig tankegang. Der er både en forståelse af forpligtelsen og en evne til at arbejde for ændringer og det er et stort skridt i den rigtige retning«.

Andre deltagere i pressekonferencen, hvor et panel på fem biskopper besvarede spørgsmål, påpegede, at Kirken i Latinamerika dels som følge af dårlig administration og dels på grund af konfiskationer stort set har været fattig, og at den langt overvejende part af biskopper og præster lever beskedent og ofte ligefrem fattigt.

Nogle af journalisterne gjorde gældende, at katolske skoler både på de højere og de lavere undervisningstrin grænser til det luksuriøse, og at de oven i købet diskriminerer de fattige ved at have særlige »annekser« for dem.

Et andet emne var ungdommen og dens manglende egentlige deltagelse i menighedslivet. En gruppe ungdomsledere fastslog i denne forbindelse, at det, de ønsker, er »en glad missionerende fattig og åben kirke, der er parat til at medvirke til at udfri menneskene af både materiel og åndelig nød«.

De unge sagde, at de havde brug for bedre og dygtigere præster til at lede deres indsats, »til at sætte en intelligent dialog i gang« og til at sikre dem tilstrækkelig handlefrihed.

Biskop McGrath afviste etiketterne »konservative« og »liberale«, som pressen ofte benyttede i sine referater af mødet. »Der er ikke nogen virkelig grund til den slags betegnelser«, sagde han. »Alle biskopperne er enige om, at der skal ændringer til, men nogle mener, at de skal gennemføres med det samme, mens andre mener, at man først må berede vejen for dem. Forskellen ligger simpelt hen i ordene hvornår og hvordan... Mange udenforstående ser på mødet med stor utålmodighed og store forventninger, – andre ser på det med en vis ængstelse... Men alle kan være overbevist om, at viljen til at gennemføre det, Kirken og verden kan vente af dette møde, er til stede. Kirken både kan og ønsker at gennemføre disse ændringer, men den kan ikke love mere, end den kan holde. Vi har ikke til hensigt at slæbe folk med os, men at forme og ledsage dem.«

»Kirkens særlige opgave består i at fremme et kristent liv, hvoraf udviklingen kan opstå«, sagde biskop McGrath.

Blind lydighed

KUB – PRIVAT

Katolikkerne skal adlyde de af pave Paul VI givne direktiver med hensyn til den kunstige fødselskontrol, selv om de ikke skulle være enige med ham på det videnskabelige plan, skriver **L'Osservatore Romano**.

»En patient, som ikke kender noget til lægevidenskab, gør det, lægerne foreskriver ham... Soldaterne i den sidste krig adlød deres officerers ordre uden at kende noget til de militære leders strategi eller til deres umiddelbare overordnede taktik,« hedder det. »Hvorfor skulle Kirkens hyrder af Gud give myndighed ikke kunne kræve en lignende underkastelse, når det gælder tro og moral?«

Kirkens forsvar for mennesket er af »uforlignelig storhed«

CASTELGANDOLFO - NC NEWS SERVICE

Kirkens forsvar for og forståelse af mennesket er af »uforlignelig storhed«, sagde paven for nylig under en offentlig audiens i Castelgandolfo.

Paven talte ved denne lejlighed over emnet »Hvad er mennesket?«, og han bemærkede, at dette i dag er et dominerende spørgsmål både i og uden for Kirken. Specielt set i lyset af det andet Vatikankoncilens lære er Kirkens vurdering af mennesket af »uforlignelig storhed«, sagde paven. »Ingen antropologi står på højde med Kirkens lære om den menneskelige person, netop betragtet som enkeltperson i sin værdighed og originalitet ...«

Paven understregede i forbindelse med Kirkens lære om menneskets værdighed især dens syn på samvittigheden og friheden. »Der er visse grundlæggende spørgsmål, som konciliet hævder på en ganske særlig og meget autoritativ måde. Det er overordentlig ømtålelige spørgsmål

på grund af alt det, der for øjeblikket siges, og på grund af den overfladiskhed, der er fremelsket af mange med hensyn til dannelsen af en nøjagtig opfattelse både af samvittigheden og af friheden såvel som af den korrekte måde at anvende både den ene og den anden på.«

Paven udtalte, at Kirkens lære bør gøres til genstand for et omhyggeligt studium, men at han for øjeblikket ville indskrænke sig til at fastslå følgende: »Det er en kendsgerning, at Kirken i højeste betydning og dermed også i helt nøjagtig forstand gør krav på, at mennesket har både samvittighed og frihed og på den måde tillægger det et format, der stemmer overens med mennesket således, som det defineres, som en skabning, javel, men som et menneske i Gud Skaberens billede, og som en skabning, der ved en usvigelig kærlighed gennem den kristne genfødsel er blevet hævet op til en søns stadi, og som har fået del i Guds egen natur.«

Paven opfordrer til større europæisk enhed

VATIKANET - NC NEWS SERVICE

Paven har over for komiteen for Europarådet, som har aflagt ham et besøg i Castelgandolfo, stærkt opfordret til skabelsen af større europæisk enhed som et af de bedste midler til at hindre nogle nationer i med »brutale magtmidler« at krænke andre nationers rettigheder.

Uden specielt at henvise til Sovjetunionens indtrængning i Tjsekoslovakiet sagde paven: »For øjeblikket er situationen mørk i Europa«, og han opfordrede indtrængende komiteen til, at »de lande, der er medlemmer af jeres råd skal styrke deres solidaritet, så de på en fast og fredelig måde kan gøre fornuftens og retfærdighedens røst hørt.«

»Den sidste tids begivenheder har været en kraftig påmindelse til mennesker af god vilje om, at resultatet af deres indsats er meget uklare og usikkert, og at det vil blive ved med at være sådan, så længe brutale magtmidler tager overhånd over retfærdigheden og tjener nogle interesser på andres bekostning.«

Paven opfordrede Europarådet til en fast og fredelig forening, så alle kan få »fornuftens og retfærdighedens røst« at høre.

I sin sædvanlige søndagstale samme dag hentydede paven specielt til Tjsekoslovakiet og opfordrede folk til at bede for det.

Situationen i Tjsekoslovakiet har »rystet den internationale orden i dens grundvold«, sagde paven, og han tilføjede, at en nation endnu en gang med våbenmagt har truet en andens værdighed og uafhængighed. Invasionen i Tjsekoslovakiet er, sagde paven, »en fremmed vilje, der er påtvunget et folk i dets borgerlige anliggender.«

* En del schweiziske katolske præster har protesteret imod, at hverken de eller de 4 generalvikarer eller præsterådets formandskab eller domkapitlet blev taget på råd ved udnævnelsen af den nye hjælpebiskop for Lausanne, Genève og Fribourg, msgr. Mamie. De påstår, at han savner sans for både kontakt og dialog, og at han ikke har præsternes tillid. Klagen er adresseret til formanden for præsteskabets kongregation i Rom, kardinal Villot.

Den tyske »Katholikentag« henvender sig til paven

KUB - PRIVAT

Den 82. tyske »Katholikentag«, som i år blev afholdt i Essen, har med 3000 stemmer mod 90 og 58, der afholdt sig fra at stemme, vedtaget en resolution, hvori man opfordrer pave Paul VI til at revidere ordlyden af rundskrivelsen *Humanae vitae*. Hvad anvendelsen af præventive metoder angår, hedder det i resolutionen, var det store flertal af de troende, der var til stede på mødet i Essen, kommet til den overbevisning, »at de ikke ved nærmere overvejelse og med fuld tilslutning i deres samvittighed kunne efterkomme opfordringen til lydighed over for paven.«

Dette store flertal af troende anså det, hedder det videre i resolutionen, for »absolut nødvendigt«, at der på dette punkt blev foretaget en gennemgribende revision af den pavelige rundskrivelse. Hvis paven besluttede sig til dette, behøvede han ikke at frygte, at hans autoritet derigennem skulle komme i vanry. Pavens funktion som Kirkens leder ville tværtimod kun blive mere troværdig både »for Kirken og for vor tid.«

Drøftelserne af rundskrivelsen *Humanae vitae* har vist, hvor stor modstand dens indhold har vakt blandt de tyske katolikker. Det var meningen, at denne modstand skulle gå langt videre end de tyske biskoppers forsigtige dispositioner, da de den 30. august var forsamlet i Königstein. Dette var grunden til, at man — trods den modvillige indstilling hos de ansvarlige på kongressen — besluttede at sende en resolution til Rom.

Pavens svar

Dagen efter, at pave Paul havde modtaget resolutionen, bragte Vatikanets avis *L'Osservatore Romano* et budskab fra paven, hvori han minder de tyske katolikker om deres forpligtelse til at tage imod det, der læres af Kirkens læreembede. I budskabet hedder det blandt andet:

»Vi har i overensstemmelse med Guds lov i vor rundskrivelse *Humanae vitae* måttet sige et alvorligt, men faderligt ord om værdierne i menneskelivet, om ægteskabets værdighed og om den personlige kærlighed. Det store flertal i Kirken har taget imod dette ord i lydighed i overbevisningen om, at de etiske principper, vi har stadfæstet, vil styrke den moralske bevidsthed og opmuntre offerviljen. Måtte den livlige diskussion, som vor rundskrivelse har fremkaldt, føre til en bedre erkendelse af Guds vilje.«

Et norsk hyrdebrev

REDAKTION:
H. ROOS og
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.
Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

I det nylig udkomne nummer af det norske tidsskrift »St. Olav« har biskop Gran af Oslo ladet offentliggøre et hyrdebrev, der er tænkt som en »orienterende vejledning« til rundskrivelsen »Humanae Vitae«. Biskoppen begynder brevet således:

»Rundskrivelsen 'Humanae Vitae' har utvivlsomt stillet den katolske verden over for dybtgående menneskelige og pastorale problemer. Følger man med i den indenlandske og udenlandske presse, bliver man hurtigt klar over, at der i og med udsendelsen af denne rundskrivelse er sket noget usædvanligt. Sædvanligvis har en pavelig rundskrivelse — i hvert fald inden for Kirken — en fredsskabende og afklarende virkning. I det foreliggende tilfælde synes det modsatte at være sket ... Situationens alvor kan måske først og fremmest aflæses af den kendsgerning, at et antal præster, mænd, som gennem deres lydighedsløfte til deres kirkes øverste myndighed står i et særligt loyalitetsforhold til læremæssige dokumenter af denne art, mere eller mindre åbenlyst har erklæret sig ude af stand til at gå ind for visse væsentlige punkter i pavens rundskrivelse. Det er på denne baggrund, bispekonferencerne verden over er blevet sammenkaldt for at drøfte den situation, der er opstået. Også den nordiske bispekonference vil tage spørgsmålet op på sit møde i Helsinki den sidste uge i september.«

Efter at have understreget, at det »ikke bare er præsterne, der har udtalt sig, men at det heller ikke har manglet på åbenhjertige breve fra lægfolkets side«, fortsætter biskoppen:

»Det må være hævet over enhver tvivl, at paven ifølge den katolske kirkes opfattelse af sig selv har anledning til at tale direkte til Kirken på en måde, som er bindende for den enkelte katolik, når det drejer sig om troen eller moralæren. Ingen, hverken biskopper, præster eller andre har så myndighed til at omfortolke eller bortforklare pavens udtrykte intention. Det påhviler derfor vore katolske kristne at sætte sig nøje ind i rundskrivelsens lære, at søge at forstå dens hensigter og motiveringer og at reflektere loyalt og med størst mulig sindsro over de i sandhed tankevækkende ord, der her siges.«

Imidlertid er det ikke biskoppens hensigt at undervurdere de faktiske vanskeligheder, som rundskrivelsen fører med sig for adskillige ægtepar, og han fortsætter:

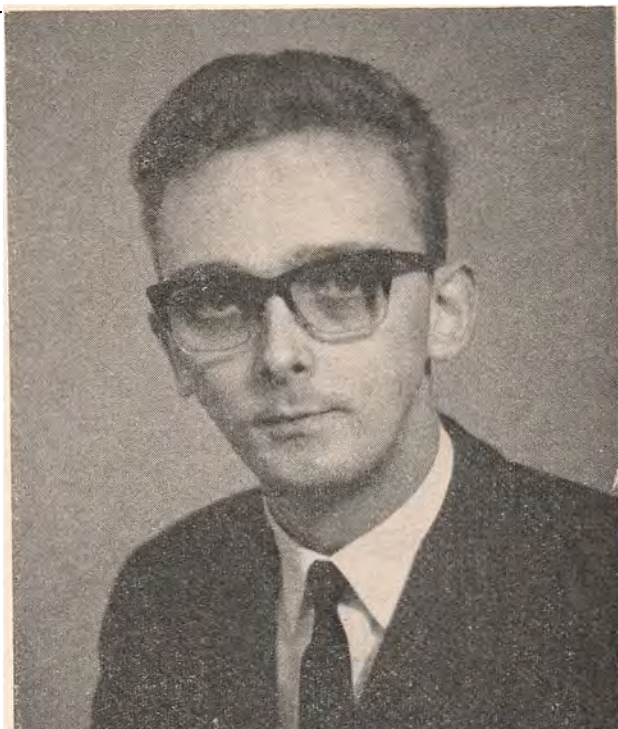
»De, der mener sig ude af stand til at efterkomme pavens forordning, fordi de ikke kan indse, at rundskrivelsens argumenter er overbevisende, vil jeg minde om koncilets (altså Kirkens højeste læremyndigheds) erklæring i 'Kirken i verden af i dag' (nr. 25). ... Når dette er sagt, vil det alligevel være realistisk at antage, at nogle katolske kristne — hvis loyalitet imod Kirken der ikke er grund til at tvivle på — befinder sig i den situation, at de er ude af stand til at godtage pavens bestemmelse i denne ene sag: det ville være, vil de hævde, at øve vold mod deres samvittighed; og Kirken lærer, at mennesket til syvende og sidst må følge sin samvittighed. Men vi ved, at mennesket også har pligt til at forme sin samvittighed, som det bedst kan, i henhold til de religiøse og etiske normer, som Kirken ifølge sin guddommelige mission opstiller for dem. Men har de i al ærlighed og med den bedste vilje forsøgt at gøre dette, uden at de har formået at ændre deres redelige overbevisning, står det fundamentale princip naturligvis fortsat ved magt: Ingen kan tvinges til at handle imod sin samvittighed. Sådanne mennesker står da personlig til ansvar over for Gud for deres handlinger, og så længe deres samvittighed befinder sig i denne situation, er deres handlemåde, selv om den er i strid med Kirkens objektive moralære, ikke synd og derfor heller ikke genstand for skriftemål.«

Og biskoppen slutter:

»Det er mit dybe ønske og ærlige håb, at den enhed, det er lykkedes os at bevare i vort bispedømme, ikke må lide skibbrud på grund af denne sag. Alt i alt drejer det sig jo ikke om en essentiel trossandhed. Jeg ville derfor synes, det ville være dybt tragisk, hvis enkelte af vore troende skulle anse sig for tvunget til at vende Kirken ryggen af den grund.«

Carly Majholms præstevielse i Kolding

Stuvende fuldt ved højtideligheden
hvori der anvendes nyt ritual

Carly Majholm.

Den 1. september viede biskop Hans L. Martensen i Skt. Michaels kirke i Kolding den unge Carly Majholm fra Bramminge til præst. Der var stuvende fuldt, da processionen med ministranter – blandt hvilke to af Majholms studiekammerater –, præster og biskoppen drog ind i kirken under salmen »Du, som går ud fra den levende Gud«.

Præstevielsen blev foretaget i forbindelse med en reciteret, koncelebreret messe med danske salmer, og hele ceremonien foregik på dansk. Som koncelebranter fungerede pater Irenæus Capellen, O. F. Min. Conv., Sønderborg, pater Martin Braun, S. M. M., Roskilde, pater Hermann van Schaik, S. J., København, og den nyviiede pastor Pius Kistler, p. t. Rygaard. Kirkens sognepræst, pastor G. Bertling, var ceremonimester.

Det nye rituale, der her blev benyttet for første gang – og oversat til dansk – er en forenklet form af det oprindelige og bedre svarende til vore forhold. I stedet for som tidligere at sprede de forskellige ceremonier over en større del af messen, er alt samlet til et hele og gjort mere forståeligt for menigmand.

Messen forløb som normalt indtil biskoppens prædiken, der dannede optakten til vielsesritualet. Som tema for sin prædiken benyttede biskoppen ordene »Efterlign, hvad du forvalter«. I en tid fyldt med uro, sagde biskoppen, i Østeuropa og

Amerika, med krig i Nigeria og Vietnam, var en præstevielse en glædelig begivenhed. Den var også glædelig for den menighed, fra hvilken præsten er udgået. Men selv om også den katolske kirke er i trængsel, så står præsten som den, der forsoner. Ligesom Kristus gav sit liv for at forsoner, er det præstens opgave at forsoner, at stifte fred.

Efter biskoppens prædiken sang alle »Ånd over ånder«, hvorpå fulgte biskoppens tilspørgsel. Alle helgens litanier blev sunget, medens ordinanden lå udstrakt med ansigtet mod gulvet. Efter at være kommet til bønner for de afdøde, tilføjedes tre bønner, »at du vil velsigne denne udvalgte« og »at du vil velsigne og hellige denne udvalgte« og »at du vil velsigne, hellige og indvie denne udvalgte«. Tidligere var det biskoppen selv, der sang disse bønner, nu var det koret. Derpå fulgte håndspålæggelsen af biskoppen og præsterne, og som noget nyt fredskysset.

Ordinanden fik herefter stolaen lagt over kors og iført messehaglen, biskoppen salvede hans hænder og overrakte ham kalk og disk. Tidligere berørte ordinanden kun disse to ting, men nu lå der en stor hostie på disken og der var vin i kalken. Ordinanden bragte dem til altret til brug i den fortsatte messe, i hvilken han deltog på lige fod med de øvrige præster. Under Canon var det hans opgave at læse bønnerne for de levende og de døde.

Pastor Majholm foretog selv udelingen af nadveren, og det var en stor altergang, medens menigheden sang »Guds ord, som steg til jorden ned«. Efter biskoppens velsignelse og menighedens bortsendelse sang man »Store Gud«, og processionen forlod kirken.

Gudstjenesten, der virkede som et organisk hele med aktiv deltagelse af menigheden, var meget festlig, ligesom det må siges, at den ny liturgi for præstevielsen var en stor gevinst. Sangen støttedes dels af søster Antonies orgelspil, der var fremragende, og dels af et lille kor, der på nydeligste måde førte an i sangen og også sang Halleluja-verset og intonerede Halleluja, medens menigheden som graduale sang nogle vers af Johs. Jørgensens salme »Gud, som er af Evighed« samt gentog Halleluja'et.

Efter gudstjenesten samledes alle til en reception hos søstrene, og her bød pastor Bertling velkommen og ønskede den nyviiede præst til lykke. Som repræsentant for menigheden talte ingeniør Krenk og oplyste, at menighedens gave til pastor Majholm var den messehagel, han havde båret under vielsen.

Pastor Majholm takkede for gaven og for al den kærlighed og venlighed, han havde mødt. Han gav udtryk for, at netop den vanskelige tid som kirken befandt sig i, ville være en spore i hans fremtidige arbejde.

B. H.

Fordi
det er
gammelt
behøver det
ikke at
være kønt

- men det
kan have
noget at
fortælle

Et kig ind
i St. Ansgars
nylig indrettede
dommuseum,
der bliver
tilgængeligt for
offentligheden

Skabene er bygget på millimeter. I midten messehagelen fra 1725. Til højre den hagel for Maria, som efter traditionen er broderet af Maria Theresia.

Når man besøger de store katedraller i udlandet, støder man ofte på begrebet »Dom-museum«. Som ved Santa Maria del Fiore i Firenze bare for at tage et eksempel. Nu har vores hjemlige, mere beskedne domkirke, St. Ansgars Kirke i Bredgade i København også fået sit – ja, måske skal vi for en gangs skyld være beskedne og nøjes med at sige *sin* mindstue. Resultatet er såmænd ellers spændende nok. St. Ansgars Kirke i Bredgade har jo en historie, og den afspejles i en række ting og sager, der måske ikke alle er lige smukke. Men værdi har de, i kraft af det de kan fortælle om begivenheder og mennesker, der har haft betydning for vor hjemlige katolske kirke.

Monsignore Kjeld Geertz-Hansen, domkirkens sognepræst, der har fået ideen og taget initiativet til indretningen hjulpet af en række interesserede, som straks var med på spøgen, udtrykker det på den måde:

– *Formålet er at bevare ting af kunstnerisk og historisk værdi. Disse to ting hørte ikke altid sammen.*

Af værdi har vi jo ikke mindst det, der fortæller om de to århundreder inden trosfriheden. Og så er der jo alt det, der fortæller om den nuværende kirkes bygningshistorie. Tegninger, regnskaber, udkast til udsmykning osv.

Gennem årene er der lagt kostelige paramenter, broderier, sølvtøj og dokumenter til side. For eksempel er der et bogskab med eksemplarer af alle salmebøger, der har været anvendt i St. Ansgars Kirke – helt fra den første fra 1820'erne. Den var tysksproget. Helt tilbage fra samme tid har man bevaret *publi-*

canda – den bog, der indeholder de meddelelser, som læses op for menigheden fra prædikestolen: »På onsdag klokken halv otte er der...«, »Der lyses til det hellige ægteskab for...« »Til menighedens forbøn anbefales...« osv.

I kirkens gamle pengekasse, der er på en kufferts størrelse og derfor udefra giver et meget dårligt billede af de faktiske forhold i svundne tider og nu, har man lagt de gamle regnskabsbøger, som bl. a. med tørre tal kan fortælle om kirkebyggeriet.

Selve rummet, der findes på første sal i St. Ansgars Kirkes præstegård, var oprindeligt en loge, som biskoppen havde oppe over koret, så han kunne følge gudstjenesten. Rummet blev imidlertid også brugt til at stille alt muligt skrammel ind i, og ved en restaurering blev det blændet, så alle spor af det – set fra kirken – nu er fjernet. Men i sig selv er værelset så smukt, at det i præstegården har gået under navnet »Amalienborg«. Og nu er det altså vor domkirkes museum. Undskyld mindstue.

Det, der først falder i øjnene, når man kikker ind, er skabene, som er bygget på millimeter. Af de ting, der er udstillet, kan nævnes den ældste messehagel – fra 1725. Den blev reddet fra det oprindelige kapel, som brændte ved en af de store brande. Endnu i vor tid er messehagelen, der er kendetegnet ved en relieffigur af den korsfæstede, brugt – bl. a. ved festen for korsets ophøjelse. En vittig præst sagde engang til mig, at det i sig selv var et kors at bære den tunge hagel.

Og der er messehagelen for Maria. Den skal efter traditionen være bro-

deret af kejserinde Maria Theresia. I hvert fald er den skænket til kirken af kejser Ferdinand. Man ser endvidere biskop v. Euchs bispehue og udvalgte kalke – bl. a. den kalk, der blev skænket af pave Gregor XVI til kirkens indvielse.

I skufferne nedenunder ligger karakteristiske messehageler fra de sidste 150 år.

Ovenover er lysestagerne fra det gamle alter.

I et andet skab er man ved at samle forskellige små ting f. eks. århundredgamle vin- og vandkander, der er brugt ved messen, forstanderskabets stempler og den laurbærkrans, som Johs. Jørgensen lagde på Vor Frues alter i kirken, efter

at han havde fået den ved en rund fødselsdag. Den lå igen på alteret, da sjælemissen ved digterens død blev læst.

Endelig findes gamle inventarlistere, som bl. a. er skrevet af kirkens mangeårige regnskabsfører, Johannes Hansen, som for nylig på grund af svigtende helbred måtte sige op efter et mangeårigt og trofast virke. Hans nu nedlagte kontor over gården i Bredgade 67 på den anden side af gaden var også et helt lille museum – ikke mindst på grund af de interessante billeder og stik, der prydede det iøvrigt beskedent indrettede rum.

Som antydte har flere i menigheden ydet en betydelig indsats ved

indretningen. Det samme har Kunstindustrimuseet, der jo er nabo og er meget interesseret i et samarbejde.

Der mangler en sidste hånd på værket, før man kan åbne mindestuen. Tiderne vil senere blive offentliggjort.

Hele spøgen kommer vel til at stå i omkring 10.000 kroner.

– *Hvor kommer pengene fra, spørger vi pastor Geertz-Hansen.*

– *Jeg låner selv pengene uden om kirkekassen i håb om, at få et betydeligt tilskud. Staten og kommunen må jo være interesseret i et sådant projekt, og det kunne jo også være, der var private, der var det. I øvrigt kunne jeg godt bruge lidt hjælp*

Skabet med de forskellige små ting, århundredgamle vin- og vandkander, røgelseskar, forstanderskabets stempler. Nederst Johannes Jørgensens laurbærkrans.

Her ser vi nogle ting fra nederste hylde i nærbillede. Ved siden af laurbærkransen en morsom kop, hvorpå et billede er malet.

fra en eller anden, der kan læse gotisk skrift, til tykning af kirkens arkivalier. På sin vis en spændende opgave...

Og St. Ansgars Kirkes sognepræst følger én til døren og undlader ikke at gøre opmærksom på det særprægede og smukke gamle stykke København, der er udsigt til fra præstegården og trappen. Den udsigt får man i tilgift, når man besøger det katolske bispedømme Københavns første dommuseum.

HK.

Kirken, retfærdigheden og FN

■ Er ideen om én verden en blindgade, der i virkeligheden kun fører til, at de store kan skalte og valte endnu mere end før?

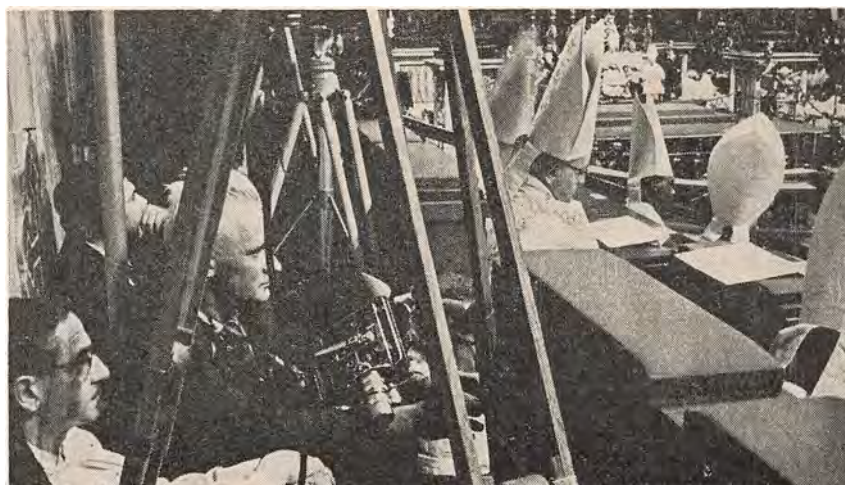
■ Hvad siger kirken om disse ting?

Den russiske besættelse af Tjecoslovakiet har mødt vid fordømmelse i verdensoffentligheden. Der står altså en god del af verden bag det tsekkiske folks klare afvisning af den magt, der er blevet det påtvunget. Sagen er kommet op i FN's sikkerhedsråd, men så stor er Sovjetunionens magt og indflydelse, at den ikke engang har behøvet at gennemtrumfe noget ved hjælp af det veto, den som supermagt — i kraft af de mange mennesker, den repræsenterer — kan gøre brug af. Man har ganske simpelt dikteret de tsekkiske ledere, at de selv skulle anmode om at få sagen taget af dagsordenen.

Til trods for at alle ved, hvordan det hele egentlig hænger sammen, må De forenede Nationer altså på et meget tidligt tidspunkt afstå fra at foretage sig noget. Og mange føler sig fristet til at tale om et nyt eksempel på, at FN har spillet fallit, og i hvert fald kun er handledygtig, når supermagternes interesser ikke står på spil. FN står tilsyneladende magtesløs i Vietnamkrigen, som FN gjorde det i Ungarn. FN kan ikke effektivt hjælpe de sultende i Biafra. Det var ikke FN, der fik Cubakrisen til at drive over for nogle år tilbage. Og det er ikke FN, Sovjet har lovet at afholde sig fra aggression mod Rumænien, men USA. Supermagterne har delt verden op i interessesfærer og laver kohandler hen over hovedet på alle andre nationer. Supermagternes interesser bestemmer, hvad der er rigtigt og forkert. Under Israelkrigen sidste år blev der i FN udført et meget fint stykke politisk-diplomatisk arbejde. Problemerne er bare ikke løst. Verden er altså trods højtidelige ønsker og forsikringer efter den anden Verdenskrigs ragnarok endnu meget langt fra en tilstand, hvor den enkelte nation og det enkelte menneske har de rettigheder, man ifølge erklæringen om menneskerettighederne skulle have — uafhængigt af supermagter, stormagter, flertalsgrupper, indflydelsesrige mindretalsgrupper, race, religion, politisk overbevisning osv.

Er ideen om én verden under en fælles lovgivning, en fælles ret for den enkelte stat og det enkelte menneske til at blive beskyttet mod uretfærdige overgreb, i virkeligheden en blindgade, der luller nogle i søvn for at andre kan få så meget mere ud af situationen?

Hvordan stiller den katolske kirke, der ifølge sit væsen ikke bare nøjes med at pastore de enkelte menneske, men også grupperne, samfundene og nationerne, hvis tjener kirken skal være, sig til disse spørgsmål? Hvad har man fra officiel side sagt og gjort? En hel masse, naturligvis, og det er noget, der kan skrives kilometervis af bøger om. Til trods for, at vi altså ikke med den spalteplads, vi her har til rådighed, nær kan give en udtømmende redegørelse, vil vi dog ikke helt vige uden om sagen, men trække nogle ting frem, som vi synes belyser situationen. Hverken den officielle kirke eller en uofficiel artikel i et blad med kirkeligt fortegn kan eller skal give nogen teknisk løsning på dette enorme kompleks af problemer. Hvad kan vi små enkeltmennesker også udrette? Som en russisk general så smukt sagde det for nylig: Hvad kan knyttede næver udrette mod pansre? Så skulle han ellers kikke lidt på den verdenshistorie, han som marxist bør lægge vægt på. For da ville han se, at man i tidens løb har et pænt antal eksempler på, at ånd har overvundet brutal magt. Ved siden af at tilhøre Guds folk er vi også borgere i et jordisk samfund, og dette samfund er en del af verden. Står tilstrækkelig mange mennesker af god vilje sammen, må den gode vilje også en skønne dag blive til en magt, som man må regne med, og som en skønne dag kan få lov til at gøre sin indflydelse gældende på afgørende vis. Skulle man tro.

Jøderne, middelalderkirken og reformationen

Grundtvigs ord om, at vejen til det internationale går gennem det nationale, kan man med et lille smil bruge på forholdet mellem det land, kristendommen fødtes i, og selve kristendommen. Den historiske forudsætning for, at jøderne omgivet og ofte undertrykt af hedenske folkeslag kunne bevare troen på den ene sande Gud var jo en klar nationalisme, holdt i live blandt andet gennem en streng disciplin. Uden at kaste vrag på jødernes historie, går Jesus videre til det internationale. Med lignelsen om den barmhjertige samaritan fortæller han, at det ikke er afstamning eller race, det drejer sig om, og i missionsbudet efter opstandelsen befaler han apostlene at gøre alle folkeslag til hans disciple.

At den voksende kirke fik Rom som administrationscentrum efter at kejser Konstantin havde givet kristendommen borgerret i romerriget, understregede kun kristendommens krav på at være for alle mennesker, da Rom jo et stykke tid fremover havde en vis karakter af verdenshovedstad. Da Rom faldt som politisk magtfaktor, lykkedes det indenfor et rimeligt tidsrum kirken at komme på talefod med arvtagerne i Europa, de tidligere barbarer, hvorimod der ret omgående kom et skarpt og krigerisk modsætningsforhold til muhamedanismen. I den kristne verden dannede kirken i middelalderen en internationale, hvis organisme dog var uanfægtet af indre og ydre forstyrrelser. Nogle steder protesterede større eller mindre konger og fyrster mod deres stedlige kirkes alt for store afhængighed af Rom, eller hvor paven nu havde sin bopæl. I andre tilfælde prøvede kirken at udnytte sin magtstilling ved at søge rent verdslige interesser fremmet. Ved kirkesplittningen på reformationstiden skete der en bevidst opdeling i en række nationalkirker på den ene side og den katolske kirke på den anden side, så nu var kristendommens internationale karakter klart begrænset. Reformationstiden faldt umiddelbart efter tiden for de første store opdagelser. I deres nye besiddelser så de kristne europæere ofte bort fra, hvad der burde være følgen af lignelsen om den barmhjertige samaritan, men blandt missionærerne var der dog også folk, der som for eksempel dominikaneren biskop Bartholomæus de las Casas (+1566) prøvede at vise vejen for en lempelse af indianernes tunge kår under kolonisternes udsugning.

En afgørende hindring for neutralitet

Det var først, da paven med magt var blevet frataget kirkestaten – Rom med de omliggende landskaber – og opholdt sig i frivilligt fangenskab i Vatikanet fra 1870 til 1929, at kirkenes øverste ledelse for alvor stod så frit, at muligheden for at blive betragtet som et uvildigt retfærdighedens talerør, hvad angik de store linier i menneskets handlen og færden, skulle ligge inden for rækkevidde.

Imidlertid var der sket noget, som gjorde, at situationen fortsat ikke var så enkel endda. Hvor der hidtil havde været kristne, der havde bestridt kirkelig retfærdighed, når kirken selv havde verdslige gøremål at tænke på,

var der nu kræfter i gang, som ønskede at omstyrte en samfundsorden, som syntes dem uretfærdig, samtidig med at de videnskabeligt og historisk mente at kunne bevise, at tale om Gud ganske simpelt lå på linje med at fortælle folkeeventyr, ja værre end det: de anså tanken om et evigt liv for et middel til at dysse folk i søvn, så de så igennem fingre med jordiske overgreb til de besiddendes fordel. Sådanne ideer var udtalt før, men for det meste isoleret. Nu lod der til at være organisationstalent bag det alt sammen og en mægtig kraft af folkelig energi. Bevægelsen lagde stærk vægt på det internationale.

Den socialt indstillede pave Leo XIII tog den 15. maj 1891 til orde i en rundskrivelse om »den higen efter forandring i statens forhold, som optager nationerne«. Det var den berømte »*Rerum novarum*«, der her blev udsendt. Paven påpegede det, han kaldte kommunismens fejtagelser. Det var uret mod arbejderne at afskaffe ejendom, da de smås mulighed for at forbedre deres kår netop lå i retten til at omsætte deres løn i ejendom, der kunne betrygge deres tilværelse. Privat ejendom blev anset for en naturlig ret.

Leo XIII understregede familiens stilling som grundlæggende element i samfundet. Det var derfor en stor og skæbnesvanger fejtagelse, hvis man troede, at staten efter eget tykke kunne trænge ind og skalte og valte på familiens område – undtagen for at hjælpe, hvis familien led nød. De enkelte familier var jo en del af staten. Den offentlige magt skulle ligeledes have adgang til at gribe ind for at sikre enhvers ret, hvis der skete en alvorlig retskrænkelse inden for hjemmets rammer.

Det var Leo XIII's opfattelse, at kommunismen ville føre til statsslaveri, men på den anden side var paven også på det rene med svaghederne ved det eksisterende system. Det går for vidt at komme ind på dette her.

Hvis der er en forsamling mennesker, der er trådt sammen i et færligt vejkryds i historien, som har brug for bøn, så er det De forenede Nationers generalforsamling . . .

Vi er glad for at kunne forsikre alle repræsentantskaber og institutioner under De forenede Nationer, der har til formål at bringe international hjælp til det arbejdende menneske, at kirken altid er parat til at støtte deres bestræbelser med det mest forstående samarbejde.

Når det drejer sig om forståelse mellem folkene og landene er opbyggelsen af den offentlige mening med det formål at se på tingene som de er og trænge ind til sandheden på en lidenskabsløs måde, i ro og værdighed, en af de væsentlige muligheder for at neddykke modstanden mod at folkene føres sammen og freden etableres. **PIUS XII.**

Ingen stat har lov til at undertvinge en anden eller blande sig i dens indre anliggender. Det er tværtimod nødvendigt, at man gensidigt hjælper hinanden til mere og mere at blive sig sit ansvar bevidst, så man fremmer initiativet og selv gør fremskridt på alle områder.

Ikke alene den enkelte stats velfærd, men også en verdensomfattende velfærd kan kun defineres ud fra en forståelse af mennesket som person.

Måtte den dag oprinde, da FN på en virkningsfuld måde kan sikre den menneskelige persons rettigheder. Disse rettigheder udspringer som sagt af den værdighed, vi naturligt besidder, og derfor er de almene, ukrænkelige og umistelige.

JOHANNES XXIII.
Fred på Jorden.

Det afgørende i forbindelse med vort emne her, var, at der både fra kommunistisk og katolsk side var erklæret fjendskab om principperne for tilværelsen. Dette klare modsætningsforhold var hårdt trukket op endnu i 1950'erne, således at den katolske kirke med pave Pius XII i spidsen bevidst eller ubevidst kom til at give vestmagterne og Atlantpagten en klar opbakning. Der var katolikker, der direkte var mod FN, så længe de kommunistiske stater var medlemmer.

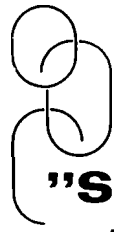
Frigørelse fra politiske magtblokke

Sådanne katolikker ville kun strække sig til at støtte samarbejdsideer som det allerede nævnte NATO, Fællesmarkedet osv., allesammen af vestlig orientering. Pave Pius XII selv udtalte imidlertid fra tid til anden i taler sin principielle støtte til De forenede Nationer, men det var først under pave Johannes XXIII, at FN blev bakket højtideligt op, selv om den gode pave tog nogle forbehold med hensyn til organisationens effektivitet. Kirkens øverste ledelse lod forstå, at det ikke skortede på god vilje fra dens side, hvad angik at frigøre kirken fra de politiske magtblokke. Pave Johannes' pontifikat kom da også til at falde sammen med en mildning fra Kreml, som mange dog havde svært ved at tage alvorligt bl.a. på grund af Sovjets brutale fremgangsmåde i Ungarn i 1956. Pave Johannes' holdning blev ikke desto mindre stort set hilst med tilfredshed verden over — ikke mindst blandt FN-tankens varme tilhængere.

Kritiseret neutralitet

Derimod havde Benedikt XV's forsøg på at mægle i første verdenskrig næsten bragt denne pave på kant med begge partier, og i skuespillet »Stedfortræderen« anklagede den unge vesttyske dramatikere Rolf Hochhuth Pius XII for fejhed, fordi han undlod at tage et klart og utvetydigt parti mod nazismen. Hochhuth antydede ydermere, at Pius XII, hvis pontifikats afgørende år lå i Stalintiden, i sit stille sind så på Hitlers felttog mod Rusland som en slags korstog — omend det var Belzebug, der var sat til at bekæmpe de »røde djævl«. »Stedfortræderen« satte en verdensomspændende diskussion i gang om berettigelsen af upartiskhed i den internationale retfærdigheds navn.

På det andet Vatikankoncil var det Johannes XXIII's tanker, der sejrede, hvad kirkens forhold til international retfærdighed og forholdet til verden i det hele taget angik. I en følgende artikel skal vi se nærmere på selve de tekster, der belyser vort emne. **HK**

”Sprænge elendighedens lænker”

MEDELLIN — KIPA

Den 2. latinamerikanske bispekonference, som paven åbnede i Bogota, gik efter at have lyttet til de indledende rapporter straks i gang med at drøfte konferencens hovedtema, nemlig: den latinamerikanske kirkes tilpasning til vor tid i det 2. Vatikanconcils ånd og i overensstemmelse med pavens taler i Bogota. Dette tema gik igennem de første tre grundlæggende rapporter om »Tidens tegn i Latinamerika af i dag« (biskop Marcos McGrath af Santiago de Veraguas), »En kristen tydning af disse tegn« (generalsekretæren for CELAM, biskop Eduardo Pironio, La Plata) og »Kirken i Latinamerika og menneskenes udfoldelse« (biskop Eugenio de Araujo Sales, apostolisk administrator i Bahia).

»Vor tids vigtigste kendetegn er uden tvivl den ændring, der er sket i Latinamerika, en tydelig synlig hurtig og dybtgående ændring«, sagde biskop McGrath. Han fremhævede især den ophobning af nye samfundssituationer og nye kulturelle værdier, som overalt bekendtgøres gennem de moderne massemedier, og henviste til en række ulykkelige tilstande, som kendetegner denne ændring, deriblandt især de privilegerede samfundslags egoisme, det, at et mindretal behersker det politiske liv, korrupsion, militarismen, oprustningskapløbet osv. McGrath kom til den konklusion, at det er nødvendigt, at »kirken virkelig forstår sin opgave og ikke overskrider den«.

Biskop de Araujo Sales forlangte af kirken, at den skulle gøre en indsats ved opbygningen af en ny verden i Latinamerika, fordi det er dens opgave »at sprænge elendighedens lænker, som tynger vort kontinent«. En hastig ændring af kirken »vil i hvert fald gøre det muligt for kirken at holde trit med den fantastiske fart, hvormed

begivenhederne finder sted«. De Araujo Sales holder i denne forbindelse en landbrugsreform for uomgængeligt nødvendig. Desuden foretog han et program til menneskenes fremskridt i Latinamerika, som blandt andet kræver et organiseret pres på de »noglepersoner, der er ansvarlige for størstedelen af de afgørelser, der træffes på samfundets vegne«. De Araujo Sales nævnte det som en af kirkens vigtigste opgaver at uddanne ledende personligheder og specialiseret personale. Desuden pegede han især på nødvendigheden af en øget aktivitet for en mere udbredt kulturel opdragelse. Han advarede mod stilstandens farer, som opstår af for stor tillid til de bestående strukturer. »For kirken er evangeliets forkyndelse og indsatsen ved opbygningen af et nyt latinamerikansk samfund ikke en handling, hvorved den kan indlægge sig berømmelse, men simpelthen en forpligtelse!«

Derefter fremførte biskop Pironio, at det, der kendetegnede situationen for størstedelen af den latinamerikanske befolkning var de uværdige kår, de lever under. Han gjorde rede for, hvilken rolle kirken skulle spille ved dette problems løsning. Kirken har, sagde biskoppen, som det »universelle frelsessakramente« til opgave at sørge for, at Guds rige bliver forkyndt for alle, og dermed er den også forpligtet til at kaste lys over den uret og de samfundsforhold, der er i åben modstrid med dette rige. Men kirken er også enhedens sakramente, og derfor er den desuden forpligtet til at medvirke til opbyggelsen af en verden, der hviler på fællesskab og kærlighed mellem alle mennesker. »Vi lever i et vanskeligt, men samtidig af forsynet tilrettelagt øjeblik i historien. Dette øjeblikkes væsentligste træk er fornyelsen«. Latinamerikas folk venter af kirken et svar på sin ængstelse og sit håb.

Hvorfor er I så bange?

Hvorfor har I ikke tro?

En af de ting, der præger verden i dag, er utrygheden.

Vor indsigt og magt stiger, tekniikken skrider frem med stormskridt, verden bliver mindre via kommunikations- og samfærdselsmidler. Vi ved, hvad der i dette øjeblik sker på den anden side af kloden bl.a. gennem TV og radio. Vi gøres bekendt med krig og lidelser, med samarbejde og glæde. Vi har indsigt i mægtige kræfter – atomenergien åbner uanede muligheder, men også uanede farer. Vi aner muligheden for og fordelene ved et verdensfællesskab, men formår ikke at skabe det. Vi ser nødvendigheden af verdensfred, men formår ikke at standse krige og undertrykkelse – i hvert fald ikke på det stadium af historien, hvor vi nu står. Disse store spændinger mellem mulige goder og truende farer medfører en stigende utryghed: Hvor går vi hen? Kan vi beherske de kræfter, vi selv slipper løs? Går vi mod undergang og opløsning eller mod beherskelse og forening?

Kirken i trængsler?

Og utrygheden forbliver ikke på et ydre plan. Utrygheden synes at trænge helt ind i vort religiøse liv, i Kirkens liv. Hvad er det, der sker i kirken i dag, hvor går den hen? Der er sat en udvikling i gang, der ikke kan standses. Nogle ville helst slå bremserne i, andre helst storme frem. Hos begge parter fornemmes usikkerheden, der bevirker, at kun få har overskud til at lytte til modpar-

ten, så tankerne indbyrdes kunne blive befrugtede, og man kunne finde frem til noget virkelig konstruktivt. De store meningsforskelle og de heftige diskussioner har utryghed i deres kølvand.

Mange synes at ønske sig tilbage til tiden før koncilet: »Da vidste man dog, hvad man skulle tro!« Eller havde vi det blot trygt og godt og middelmådigt, fordi alting gik gnidningsløst? Var vor sikkerhed en falsk sikkerhed? Måske endda blot selvsikkerhed? Det er svært at bedømme: Nu er vi i alle tilfælde blevet rokket i vor tidligere sikkerhed. – Kirken er i trængsler indefra!

Troens holdning

Midt i disse vanskeligheder lyder dagens epistel som en indtrængende opmuntring: »Derfor beder jeg jer om ikke at tabe modet over mine trængsler.« Vel var Pauli trængsler af en anden art, end dem Kirken kender i dag, og dog kan den med fuld ret gøre apostlens ord til sine. Vel føler vi byrden og ængstelsen ved tidens brydninger, men vi må ikke glemme, at »Guds tanker er ikke vore tanker, og Guds veje er ikke vore veje« (sml. Es. 55,8). Vi ser endnu ikke klart, hvorledes Kristus renser sin Kirke, og hvor han fører den hen, begrænsede som vi er af det øjeblikkelige. Men vi ved, at han ikke svigter, og vi tror apostlens ord, når han siger, at Guds kraft virker mægtigt i os – og det gælder for hver enkelt, som det gælder for fællesskabet – Guds

Skriftbetragtning

16. søndag

efter pinse · Ef. 3,13-21

folk – Kirken. Gud ved, hvad han vil med sin Kirke, og selv om vi måske har svært ved at se det, må vi tro, at hans Ånd til stadighed virker mægtigt i Kirken på trods af – ja, endog gennem al vor menneskelige skrøbelighed og alle vore menneskelige fejltagelser. Og ved denne kraft, der virker i os, fortsætter Paulus, formår Gud at gøre langt ud over det, som vi beder om eller forstår.

Det vil ikke sige, at vi skal opføre os at lide over tingenes tilstand eller slå os til ro med, at det hele nok skal gå, men tværtimod at vi skal åbne os for hans virke i os, og derved gå ud over vore egne snævre grænser. Så vil vi, som epistlen siger »med kraft styrkes ved hans Ånd« – Helligånden. Styrkes til at fortsætte i tro og håb trods mørket, således »at Kristus ved troen må bo i vore hjerter, så vi bliver rodfæstede og grundfæstede i kærlighed« – i hans kærlighed, som har elsket os og forløst os. Thi deri ligger netop vor tillid og vor styrke, at vi ved at hans værk ikke er forgæves, men at han vil føre det til fuldendelse. Det er ikke mennesker eller menneskelige kræfter, vi sætter vor lid til, men til selve Guds forløsende kraft. Og derfor kan vi midt i vor menneskelige usikkerhed lovprise Faderen med Pauli ord, idet vi siger: »Ham være ære i Kirken og i Kristus Jesus gennem alle slægterne i evighedernes evighed! Amen.«

Sr. Karen Marie CSJ.

Esbjerg

**Esbjerg og Omegns
Sparekasse**

Malerfirma
Holger Jørgensen
Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 2 38 51

Interessensselskabet
Nis Petersen
Tømrer- og Snedkerforretning
Danmarksgade 12
Esbjerg
Telefon 2 84 48

H. Johansen
Murermester
Kronprinsensgade 57
Esbjerg
Telefon 2 15 45

K. J. Højland & Søn
Aut. vand- og gasmester
Værksted: Hededammen 4
Skolebakken 147
Esbjerg. Tlf. 2 93 50

Viggo Christensen
Urmager, optiker, guldsmed
Kongensgade 64, Esbjerg
Telefon 2 08 29

L. Basse
Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 2 05 76

**Vestjysk Rør-
& Sanitetslager A/S**
Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon (051) 2 13 11

R. Schulik
Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

Husk at forny Deres
abonnement

Kolding

P. Jeppesen & Søn
Murermestre
Zahngade 4, Kolding
Telefon 2 06 93

Barkholt boghandel
Bogladen med de mange bøger
Kolding
Telefon 2 15 33

H. Overbeck
Ingeniørfirma
Havnepladsen, Kolding
Telefon 2 35 55

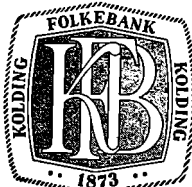
J. Krenk
Ingeniørfirma
Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 2 33 44

RYBERG's Bageri & Conditori
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 05 88
*Drik kaffen i vort hyggelige
cafeteria*

Kolding Andelsmejeri
Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 2 01 55

Peter From
Kolonialhandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 32 10

Slagteriudsalget
Haderslevvej 7. Tlf. 2 33 77
Kolding
*1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver*

Støt vore annoncører

Roskilde

Firma Hans Møller
v/ Ib Møller
Sct. Olgsgade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77
*Blikekenslagerarbejde - Gas - Vand
Sanitet - Centralvarme og oliefy*

*Skolebøger - Skolerekvissitter -
Billedbøger - Skønlitteratur -
Papir - Fyldepenne - Billig-bøger*
Roskilde Boghandel
Sct. Olgsgade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejegod Jørgensen
Slagtermester
Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olgsgade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

**Malerfirmaet
Edvard A. Petersen**
Kornerupsvænge 5 - Roskilde
Telefon 35 16 94

C. J. Gerlachs efft.
Allehelgensgade 8, Roskilde
Tlf. 35 27 77
Aut. leverandør af kirkevine

Helsingør

Tømremester
Ejnar J. Nielsen
Frejsgade 20. Tlf. 21 03 11
Værksted og plads, Nygade 2
Helsingør. Tlf. 21 00 81

Georg Poulsen & Søn
Blikekenslagermestre
Sct. Annagade 19
Helsingør. Tlf. 21 01 64

København

Fa. Karl A. Hansen
*Murermestre * Entreprenører
Ingeniør * aut. kloakmester*
Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 16 55

Ernst Grell & Co.
aut. elektroinstallatører
Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 - 2678

LITURGISK KALENDER

SØNDAG den 22.: 16. efter pinse (grøn, s. 710). I konsekrede kirker (dog ikke domkirken) Kirkevielsesfest (hvid, s. [77]), dog kun i højmissen.

MANDAG den 23.: Linus, pave og martyr (rød, s. 1086).

TIRSDAG den 24.: Søndagens messe (grøn, s. 710).

ONSDAG den 25.: Søndagens messe (grøn, s. 710).

TORSDAG den 26.: Kirkevielsesfest (hvid, s. [77]).

FREDAG den 27.: Cosmas og Damian, martyrer (rød, s. 1088).

LØRDAG den 28.: Wenceslaus, hertug af Bøhmen og martyr (rød, s. 1089).

SØNDAG den 29.: 17. efter pinse. Mikael ærkeengel (hvid, s. 1089).

*

NIELS STEENSENS BIBLIOTEK

Bredgade 69, er midlertidigt lukket på grund af sygdom.

*

BIFROST-MØDE

Fredag den 27. september kl. 19.30 i den store sal, Jagtvej 183 B, holder Bifrost et møde over emnet: »Hvad skal vi med rundskrivelser?« Aftenens indleder er pater M. Drouzy O.P. Alle er velkomne.

*

FRATRÆDEN

9. august 1968 har sognepræsten ved Skt. Nikolaj Kirke, Hvidovre, Petrus van der Stok, bedt biskoppen om at blive fritaget for sit embede, da han med »sine forudsætninger ikke længere kan varetage den pastorale omsorg for menigheden«. Biskoppen har efterkommet anmodningen, og fra 1. januar 1969 fratræder pastor van der Stok og bliver »free-lance præst på pensionsbasis«.

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A,
1850 København V
Telefon (01) 31 04 11

*

PAPIR EN GROS
TRYKSAGER
KONTORARTIKLER
PROTOKOLLER
PLASTIC
KONVOLUTTER

Bøn for synoden

Herre, hør vor bøn.
Se til dit folk, som
snublende søger at gå dine veje.
Se til dit folk, som famler sig frem
mod dit lys,
mens de rammer hinanden i mørket.
Hør på dit folk,
som kalder så ivrigt på dig,
at de drukner din kaldende stemme.
Tag imod vor iver, Herre,
måske er vi netop i denne tid,
så ubesindige, så hensynsløst ivrige,
fordi vier dig nærmere end nogen-
sinde før.
Lad det være sandt, Herre!
Og tag os så med din stærke hånd,
at vi ikke snubler –
men med faste skridt, med hinanden
i hånden
træder ind i din glæde.

* I Polen fejredes 5-årsdagen for Johannes XXIII's død med et triduum, hvor de troende bad for hans snarlige helgenkåring.

* 80 præster (jesuitter, oblater og fra forskellige andre kongregationer er rejst fra Polen til USA, Brasilien, Ny Guinea, Tanzania, Zambia, England og Frankrig som missionærer og for at varetage sjælesorgen for udlandspolakker. Forinden fik de et kursus i Polens samfundsliv.

* I Herlev sogn har de 9 (ni) katolske familiegupper.

Katolsk arbejderaktion om synodens spørgeskema.

I »Labora« har Per Wedell Topp, der er medlem af synodens region VI, søgt at besvare synodens spørgeskema. selv om man måske ikke kan være helt enig med Per Wedell Topp i alt, hvad han skriver – og navnlig er en del negativt og uden dokumentation, og nogle steder skyder han langt over målet – så rejstes der dog i besvarelsen en række problemer af stor vigtighed og som bør tages op til behandling af synoden.

Wedell Topp synes at gøre skel mellem arbejdere og akademikere. Der findes nu også andre grupper, men hvad enten det er åndens eller håndens arbejdere – ingen af dem kan undværes – så i alt fald bør de kunne arbejde sammen i gensidig respekt.

Det ville føre for vidt at gennemgå hele Wedell Topps indlæg. Her skal kun nævnes een ting. Der skrives, at menighedsrepræsentation er et forholdsvis ukendt fænomen. Dette er ikke rigtigt. Rundt om i landet oprettes for tiden menighedsråd, valgt af menighederne selv og ikke, som ved forvaltningsrådene, udnævnt af biskoppen, efter sognepræstens indstilling.

Her har de katolske arbejdere muligheden for at blive repræsenteret. At være medlem af et menighedsråd – såvel som af synode, stiftsråd o. s. v. – er ikke en hæderstitel til de »finere« i sognet, og som man kan vigte sig med. Menighedsrådet skal være et udsnit af menighedens medlemmer, og der kræves en virkelig arbejdsindsats af det, hvor hvert medlem, forpligtet på samvittigheden, skal tage stilling til problemerne og søge at løse dem. B. H.

Makarios...

Fortsat fra bagsiden

østkirkelige rangforordning efter patriarkerne af Konstantinopel, Aleksandria, Antiokia og Jerusalem til patriarken af Moskva.

Først under den nuværende præsident-ærkebiskops forgænger Makarios II skete der en fornyelse inden for den cypriotiske kirke. Den nuværende ærkebiskop bærer navnet Makarios III. Han oprettede i Nikosia det såkaldte Apostlen Barnabas' Præsteseminarium, som i hvert fald gør det muligt for den lavere gejstlighed at få en uddannelse på stedet, mens eksamen i teologi nu som før må aflægges i Aten. Der er imidlertid en konkret mulighed for, at der vil blive oprettet et teologisk fakultet i Nikosia, der samtidig skal tjene som uddannelsescenter for patriarkerne Aleksandria og Jerusalem. Den kritiske tilstand i Det hellige Land og patriarkerne af Aleksandrias og Antiokias vanskelige stilling i forhold til den arabiske nationalisme-socialisme har øget Cyperns betydning for den nærorientalske ortodoksi og gjort det til en værdifuld samtalepartner for Rom.

OASE KAFFE

Lev. til de katolske institutioner

Bistrup Olie & Kul

Vasevej 70
Birkerød. Tlf. 81 35 70
Alt i brændselsolier

Glarimester**POUL V. JOOST**

Slotsgade 7, København N
Telefon 39 79 77

Stort udvalg i fotografirammer

D. Plate Petersen

Malermester

Tlf. Fasan 2718

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. 55 57 80.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektrinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

P. Juul & Co. A/S

Bygmestre

Bistrupvej 93
Birkerød Tlf. 81 06 72
Alt bygningsarbejde samt
reparationer udføres

Ove Juel-Christensen

Tlf. 29 55 88

Kaffe og kolonial en gros

Social rådgivning

ydtes af Katolske Menighedspjejer
på kontoret Bredgade 69 A, hver
tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent
ugens fem første dage fra kl. 10
til 13. Telefon PALæ 2323.

Tandlæge

P. Lombolt Maack har åbnet prak-
sis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

Banegårdens Restaurant

Fritz Kapper

Odense H.

Gardiner

Manufaktur

Hvidevarer

Sengeudstyr

Textil-Varehuset

Slotsgade 17, København N

Tlf. (01) 35 05 01

Leverandør af skolekjojer

Mogens Larsen

El. Installatør

Ramsherred 31

Aabenraa

Tlf. 2 25 30 og 2 34 27

Lys - Kraft - Varme

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bødemand
* 34 46 01

Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Bilkkenslagermester

aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer

P. Skramsgade 27

Byen 7920 - 94 33 66

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret

Studiestræde 15, København K.

Tlf. Minerva 6761

Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

MARIUS
MP
PETERSEN

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

KSK

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.

Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvvej 13,
Charlottenlund.

Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Murermester- og entreprenørforr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Herretøj og lingeri
prima kvalitet

Bøghs Herremagasin

Kongensgade 5, Odense
Tlf. 12 41 02

Fint arbejde - Trla 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Brødr. Zøllner

Nørrebrogade 174
København N

Telefon Taga 50

Kød og flæsk

J. Qvist Jensen

Slagtermester

Vesterbrogade 107 C
København V
Tlf. Eva 3767

Kød, flæsk, pålæg
En gros og en detail

Økumenisk Ungdomslejr på Øm

I dagene 5.-10. august holdtes, som tidligere meddelt her i bladet, den sjette økumeniske ungdomslejr på Øm, denne gang arrangeret af adjunkt Walter Dalland og frue, Birthe. Temaet for lejren var »Kærlighed 68«.

60 unge, der repræsenterede den katolske kirke, folkekirken, missionsforbundet og baptistkirken, mødtes her for gennem bibeltimer, foredrag og diskussioner at beskæftige sig med temaet.

Bibeltimerne blev holdt af pastor Per Nørgaard, folkekirken, »De andres velfærd«, ud fra 5. Mosebog 10, 12-22, cand.theol. Mogens Olsen, missionsforbundet, »Kærlighed over grænser«, Matth. 5, 43-48, vor pastor Bjørn Højbo, »Den gode vilje«, Rom. 7, 15-25 samt pastor Karen Horsens, folkekirken, »Nye forhold«, Johs. 15, 1-17.

Af foredrag hørtes af pastor Palle Dinesen »Drømmen om det hele menneske«, - cand. psych. Budda Leunbach »Romermentalitet eller kærlighed« og læge Hanne Gregersen »Menneskekærlighed og funktionalisme«. Stud. mag. Ole Stig Andersen, der skulle tale om »Kærlighedens vilkår«, var ikke kommet, hvorfor dette foredrag gik ud af programmet.

Kristeligt Dagblad har ofret lejren særlig opmærksomhed og oply-

ser bl. a., at uden for det egentlige program talte amanuensis, fru Anne-marie Aagaard, Århus, om sine oplevelser på kirkemødet i Uppsala, i hvilket hun deltog som delegeret. Hun fortalte om baggrunden for spændingen mellem de ældre og de yngre, og om spændingen mellem de rige og de fattige lande, og sluttede med at citere John F. Kennedy: »Der er nogle mennesker, som når de ser det, der er, siger hvorfor? Andre derimod drømmer om det, der ikke er, og siger hvorfor ikke?«

Lektor Johannes Aagaard fortalte om Mini-Uppsala i Haslev og fremhævede især den betydning, det havde haft, at mennesker fra forskellige kirkesamfund havde mødt hinanden til fælles diskussioner og samtale.

John Osbornes skuespil »Ung Vrede« var valgt til at belyse temaet litterært, idet det handler om kærlighed og vanskelighederne ved at realisere den. Stykket blev præsenteret af en gruppe af lejrdelegerne og blev senere diskuteret i grupper.

Til afslutning talte pastor Palle Dinesen om »Syner og meninger«, og her sammenfattede han væsentlige ting fra lejrens bibeltimer og foredrag. Han fremhævede, hvor afgørende menneskesynet er, idet det var dette, der egentlig havde været grundtemaet i alle drøftelser af kærlighedsproblematikken. B. H.

Teologkursus for fremtidige præster i Danmark

I dagene 18.-24. august holdtes et teologkursus for de fremtidige præster i Danmark. Det drejer sig om ialt 14 teologistuderende, 5 tyskere, heraf 4 jesuitter, 2 schweizere og 7 danske. 11 af disse deltog i kurset, og blandt disse var Qvistgaard, der har været missionær i Afrika, ordineret præst i folkekirken, og som nu studerer på det engelske Beda-kollegium i Rom, Rich. Hansen, leder af gruppen og som studerer i Münster, Westfalen, og som bliver færdig om et år, Carly Majholm, der blev præsteviet i Skt. Michaels kirke den 1. september, samt Pius Kistler fra Schweiz, der blev præsteviet kort før påske og nu opholder sig på Rygaard for der at lære det danske sprog og sætte sig ind i danske forhold.

Foruden en fælles messe hver dag var gruppen forskellige steder for

ved foredrag og samtaler at blive gjort bekendt med de katolske forhold i København og nærmeste omegn.

Således talte direktør Ortvald om »Hvad sker der på et bispekontor?«, der foretoges besøg hos Lioba-søstrene med foredrag om arbejdet blandt ældre, der var valfart til Åsebakken og derefter samtale med pastor Lars Messerschmidt »Nye strukturer i kirken« og pastor Jørgen Hviid »Åndeligt handicappede«. Ved et besøg på Niels Steensens gymnasium talte pater Dorn om »Hvad skal vi med katolsk skole?«, en gennemgang af, hvorledes der arbejdes med katolske drenge og deres religiøse opdragelse. Kateketcentralen i Assumptionsklostret blev besøgt og katekese for børn samt undervisning af voksne demonstreret. Dominikanerne i Ordrup fik også besøg, og

»Nej, mine herrer - jeg er ikke nogen ny Luther. Det er bare et opslag om basaren til efteråret.«

(Catholic Herald)

her fortalte om bibliotekgangen, økumeni og arbejdet sammen med ordenssøstrene, og endelig fortalte sr. Benedikte på Skt. Josephs hospital om Skt. Josefsøstrene i Danmark. På en meget levende måde fortalte hun om den store udvikling, der var sket, fra fire søstre, der ankom i 1856, til oprettelsen af mange hospitaler og skoler, men som nu, på grund af manglende tilgang, måtte reduceres. Sr. Benedikte fortalte også om sygeplejeskolen, der var statsanerkendt, og havde ca. 100 elever, og om et værdifuldt samarbejde med diakonisser og Skt. Lukassøstre.

Hver aften var der åbent hus forskellige steder, som hos biskoppen, pastor Ballin, i katolske familier, i KUK, Lyngby, samt hos overlæge K. F. Meldahl. Sidstnævnte talte om narkotika, transplantationer o. lign. problemer.

Kurset sluttede med en koncelebreret messe i Skt. Josephs kirke med biskoppen som hovedcelebrant. Biskoppen prædikede selv og talte, som naturligt var, om præstens ansvarsfulde arbejde.

Der var blandt deltagerne almindelig tilfredshed med kurset, hvis arrangør var pastor Knud Ballin.

B. H.

Makarios på besøg hos Paul VI

CASTELGANDOLFO - KIPA

På sin rejse aflagde Cyperns præsident, ærkebiskop Makarios også et besøg hos paven. Ærkebiskop Makarios var ved besøget ledsaget af udenrigsminister Kjorianou og sin ceremonimester.

Besøget har hverken vakt modstand eller ophidselse i Cypern, som det f. eks. var tilfældet med mødet mellem Paul VI og Athenagoras I. I dette tilfælde ser man kun præsidentens handlinger ud fra et politisk synspunkt.

Men alligevel var mødet mellem Paul VI og ærkebiskop Makarios af videre betydning end det ene stats- overhoveds besøg hos det andet. Kirkelige kredse i Nikosia er overbevist om, at samtalen imellem dem vil gøre en ende på den »kolde krig« mellem den romerske kirke og de cypriotiske ortodokse, og at den for paven vil være en værdifuld hjælp til over det ortodokse ærkebispedømme Cypern at normalisere sit forhold til kirken i Grækenland.

Hidtil har det manglet på forståelse mellem Rom og Nikosia. Tilnærmelser hindredes af erindringen om korsfarernes og venezianernes herredømme over Cypern, der strakte sig over 500 år, hvor de ortodokse fik latinske biskopper over sig og følte sig hæmmet i deres religiøse liv. Den beskedne rolle, Cyperns selvstændige kirke den dag i dag indtager inden for de ortodokse kirker, den cypriotiske gejstligheds totale mangel på uddannelsesmuligheder og den kendsgerning, at den cypriotiske kirke hverken i middelalderen eller i nyere tid har rummet betydelige personligheder, stammer alt sammen fra den tid, som først ophørte, da tyrkerherredømmets indtræden år 1571 blev hilst som en befrielse af befolkningen. Heller ikke englændernes besættelse af Cypern, som begyndte i 1878, og som gjorde, at den andlikanske kirke slog sig ned i alle de større byer på øen, bidrog til at øge sympatien. Først de katolske maroniters deltagelse i den cypriotiske frihedskamp (de er det største mindretal næst efter tyrkerne) og deres loyalitet over for Makarios' rege-

ring ændrede forholdet mellem katolikker og ortodokse på Cypern, så Makarios altså nu kunne besøge paven med cyprioterne samtykke både som borgere og som troende.

Mødet i Castelgandolfo betragtes i Cypern som en stor sejr for de katolske enhedsbestræbelser. Man henviser til, at efter pavens møde med patriark Athenagoras og patriark Nikolaos VI (som ikke kom til Rom, men havde inviteret paven til Kairo), er det kun ærkebiskoppen af Aten og den tidligere betydende patriark af Jerusalem, der ikke bryder sig om at normalisere deres forhold til Rom. Den gamle ærkebiskop Porfyrios III af Sinaj har uofficielt udtalt, at han er rede til forsoning. Efter mødet mellem Makarios og paven er man overbevist om, at Makarios senere vil komme ind på spørgsmålet om et bedre forhold mellem den græske statskirke og Rom over for ærkebiskop Hieronymus i Aten.

På baggrund af denne udvikling kan man håbe, at også Cyperns kirke efterhånden vil komme til at indtage den plads, som ifølge dens oldkirkelige fortid tilkommer den. Ifølge

overleveringen blev den grundlagt af Barnabas, som var en discipel af apostlen Paulus, og efter at kirkefaderen Epifanios af Salamis havde befæstet dens anseelse, blev ærkebispedømmet Cypern ifølge kanon 8 på synoden i Efesos (431) erklæret for uafhængigt af patriarkatet Antiokia. Arabernes erobring af øen tvang imidlertid allerede i det 7. århundrede de cypriotiske ærkebiskopper til at drage i landflygtighed til Konstantinopel. Efter den kortvarige genoprettelse af den byzantinske stats- og kirkeforvaltning omkring årtusindskiftet fulgte oprettelsen af korsfarernes kongerige, hvor man ikke mere tålte nogen ortodoks ærkebiskop. Kun det cypriotiske munkevæsen opnåede i disse århundreder stor blomstring, og det var da også af munkenes rækker, den eneste kirkelige forfatter på øen efter kirkefædrenes tid, eneboeren Nophytos Enkleistos, opstod. Heller ikke under tyrkerherredømmet lykkedes det den ortodokse kirke på Cypern at hæve sig ud af betydningsløsheden, og allerede i 1589 måtte dens ærkebiskopper afgive femtepladsen inden for den

Fortsættes side 13

Ærkebiskop Makarios.

- Internationalt spejdermøde i Hillerød
- Hvad paverne har sagt om international retfærdighed
- Biskop Hans L. Martensen udtaler sig om økumenisk samarbejde

● **Præstevielsen i
Skt. Michaels kirke,
Kolding**

Ordinanden, Carly Majholm, ligger udstrakt på gulvet under afsyngelsen af Alle-helgens-litaniet. Se samtalen med den nyviede præst side 5.

Brydninger i Spanien

Fire bispednævnelser får debatten om konkordatet til at blusse op

KUB - PRIVAT

En hel del spanske katolikker spørger for øjeblikket sig selv, om pave-stolen mon ikke definitivt har strakt våben over for Franco-regimets krav. Trods alle rygter om forhandlinger mellem paven og den spanske regering om at sidstnævnte skulle opgive sin »ret til at indstille biskopper«, er der nemlig ingen som helst tvivl om, at de fire spanske biskopper, der blev udnævnt i slutningen af juli i år, er valgt efter de i konkordatet angivne principper, hvilket altså i praksis vil sige af regeringen og ikke, som det andet Vatikanconcil har forlangt det, af de kirkelige myndigheder.

En brevveksling i april var uden resultat. Paven skrev personlig til general Franco for at bede ham give afkald på ovennævnte privilegium, og Franco svarede - ligeledes pr. brev - at dette privilegium er historisk og nationalt arvegods, som man kun kunne give afkald på, hvis hele konkordatet som sådant blev taget op til revision.

Siden marts 1966, da msgr. Gonzalez blev ærkebiskop af Barcelona, havde paven indtil juli i år ikke udnævnt nogen spanske biskopper med det resultat, at 5 bispedømmer var uden biskop, og 10 andre bispedømmer var besat med biskopper, der alle var over 75 år gamle, og som man havde nægtet at lade sig erstatte med andre. Der kan altså inden længe ventes flere udnævnelser.

Disse sidste udnævnelser bliver modtaget med glæde, fordi de betegner afslutningen på en periode, hvor alt har stået stille. »Triumfalterne« i regeringen undser sig endda ikke for at sige, at disse udnævnelser for dem betyder en sejr over msgr. Benelli, som er embedsmand i statssekretariatet. Andre iagttagere mener derimod, at de viser, at pavestolen foretrækker at gå langsomt og tålmodigt til værks.

Ved de fem allerede foretagne udnævnelser blev msgr. Tabera i Albacte ærkebiskop af Pampelune (hvor han afløste den 80-årige msgr. Delgado), msgr. Cirarda, Sevilla, blev biskop af Santander, msgr. Mendez, Almeria, blev biskop af Tarazona,

og msgr. Malacalla, Urgel, blev biskop af Lerida.

En kreds af katolikker i Lerida skrev for øvrigt et brev til den apostoliske nuntius, msgr. Dadaglio, hvori de meddelte ham, at de ikke ville adlyde biskopper, som var udnævnt i henhold til konkordatet, fordi de er »uønskede og overflødige«.

Bliver de fængslede baskiske præster forsvaret af deres biskopper ?

KUB - PRIVAT

I Baskerland - som af nogle i dag kaldes »Europas Cuba« - skærpes situationen. Efter de vanskeligheder og arrestationer, der er fulgt efter en civilgardists og en ung nationalists død, er der sket noget, der har sat nyt liv i det djævelske kredsløb af terror og undertrykkelse, idet chefen for den politisk-socialt brigade i San Sebastian, Melidon Manzanar er blevet myrdet i sit hjem i Irun.

Tre dage senere blev der indført undtagelsestilstand for et tidsrum af 3 måneder i provinsen Guipuzcoa, hvor San Sebastian er hovedstad. I dagene, der fulgte, blev ca. 200 mennesker anholdt, deriblandt godt en halv snes præster og formanden for Katolsk Aktion i Guipuzcoa, Miguel Castell. De fleste af dem fik senere besked på at tage ophold i Kastilien i provinserne Kordua og Estramadura.

For at undgå nye foreteelser i kirkerne har biskoppen af San Sebastian, msgr. Bereciartura og hans præster besluttet, at der på ubestemt tid ikke mere skal prædikes under messerne. Biskoppen siges at være i gang med at skrive et hyrdebrev om den politiske situation i provinsen.

Hvad biskoppen af Bilbao, msgr. Gurrupide, angår, har en gruppe præster sendt ham et brev, hvori de spørger, om han er indforstået med, at præsterne sidder fængslet, eller ikke. Faktisk kan staten ifølge konkordatet mellem Spanien og pavestolen ikke indlede retsforfølgelse af

en præst uden at være bemyndiget dertil af biskoppen.

Enten, hedder det ifølge det franske blad »Informations Catholiques Internationales« i brevet, er biskop Gurrupide ikke indforstået med, at præsterne er blevet fængslet, men så skal han gøre rede for, hvorfor han har givet sin bemyndigelse til det. Eller også er han indforstået med det, og så vil vi gerne have at vide, hvilken vildfarelse med hensyn til læren »de præster, der sidder i fængsel for at have vidnet i overensstemmelse med deres samvittighed«, har gjort sig skyldige i.

Siden den 16. august har et halvt hundrede unge præster slået sig ned på bispekontoret. De har arrangeret sig således, at de på skift afvikler deres pastorale og liturgiske opgaver, og afventer nu biskoppens svar på brevet.

Biafra-hjælpen

For anden gang har Caritas Danmark ved msgr. Knud Ballin sendt 10.000 kr. til Folkekirkens Nødhjælps Biafra-indsamling. Det er over for Katolsk Ugeblad blevet bemærket, at bladets læsere flittigt har sendt bidrag til denne hjælp.

Msgr. Knud Ballin på farten

I dagene 24.-27. september deltager msgr. Knud Ballin i en katolsk turistkongres i Freudenstadt, Tyskland. Derfra rejser han til Genève, hvor der 29. september til 2. oktober holdes møde i den internationale katolske udvandringskommission. I denne deltager ikke blot repræsentanter for Europa og Nordamerika, men også for Afrika og Latinamerika. Kommissionen, der nu har arbejdet i 17 år, har alene i 1967 hjulpet mere end 12.000 udvandrere til Australien, Canada og USA.

Fra 5. til 9. oktober deltager msgr. Ballin i Caritas Internationalis' eksekutivkomité-møde i Rom, hvor bl.a. katastrofehjælp skal drøftes, og fra Rom går turen videre til Sardinien, hvor der i dagene 9.-15. oktober holdes den årlige fremmedarbejderkongres. Næste år holdes kongressen i Danmark, i juni måned.

* I Sverige har katolikker dannet et »studieråd« under ledelse af biskop Taylor til samordning af det katolske oplysningsarbejde, idet hver enkelt organisation sender en repræsentant til rådet. Studierådet skal indgå i »Sveriges Kyrkliga Studieförbund«. Hermed bliver det muligt at få støtte fra kommuner, landsting og stat.

Økumenisk begivenhed i Medellín

*For første gang fik protestanter
officielt tilladelse til at gå til
alters under en katolsk messe.*

KUB - PRIVAT

En begivenhed, som af deltagerne i den latinamerikanske bispekonference i Medellín betegnes som »historisk« og helt uventet, fandt sted, da de ikke-katolske observatører af bispekonferencens øverste ledelse og dermed af kardinal Samore fik tilladelse til at gå til alters under en højmesse. De fem observatører modtog altså nadveren sammen med katolikkerne og – ligesom de – under både brødet og vinens skikkelse. De pågældende var broder Robert Giscard fra det reformerte kloster i Taizé, den anglikanske biskop Reed David Benson, pastor Manfred Bahman fra Det lutherske Verdensråd og pastorerne Naylor Kurtis og Green Dana fra Kristi kirkers nationalråd.

De fem pågældende observatører havde i fællesskab skrevet et brev til bispekonferencens ledelse, hvori de udtrykte deres ønske om at deltage i nadveren. Som begrundelse for dette skridt anførte de »kærlighedens tvingende krav«. De var overbevist om, at de ville få afslag. Til deres store overraskelse svarede sekretæren for den latinamerikanske bispekonferences økumeniske afdeling, pater Jorge Mejia, dem mundtligt, at tilladelsen var givet, men anmodede dem om at udvise diskretion.

Det skal bemærkes, at det i den økumeniske vejledning, som i 1967 er udsendt af det romerske sekretariat for de kristnes enhed, hedder, at nadveren kun kan gives til protestanter, når der er en absolut tvingende grund til det, f.eks. i dødsfare eller i fangenskab. Det tilføjes dog, at det overlades til bispekonferencerne at tage stilling i andre tilfælde. Denne økumeniske begivenhed kan ikke være det sidste ord i den sag. Den markerer en ny etape i spørgsmålet om interkommunionen, som forhåbentlig vil virke til gunst for private og offentlige nadvergudstjenester med deltagelse fra forskellige trossamfund, hvoraf der allerede har været flere, som er foregået mere eller mindre i smug.

SYNODENYT:

Det første resultat

Den første rapport fra en af synodens mange kommissioner foreligger nu. Den følgende gennemgang af indholdet er ment som en slags orientering for Ugebladets læsere. Det er muligt, at mange læsere allerede har set rapporten, fordi den også er sendt til alle sognepræsterne. Det har da også været formandskabets tanke, at interesserede enten kunne se den hos dem, der har den, eller man ligefrem sognevis kunne lade den mangfoldiggøre efter det eksemplar, som sognepræsterne har.

Forhåbentlig vil der også mange steder blive arrangeret møder, hvor kommissionens ideer kan blive drøftet.

Rapporten er ikke enstemmigt vedtaget, og det har heller aldrig været tilsigtet. *Synodens forretningsorden regner så at sige med, at en eller flere vil afgive mindretalsindstilling om et eller flere af de punkter, som skal behandles.* Det svarer til, at opga-

ven er stor og vanskelig, og det giver også bedre grundlag for de videre drøftelser i regionerne og sluttelig på Nyborg.

I de sidste måneder har mange af synodens medlemmer været optaget af det problem, om man vil kunne få en ordentlig gennemgang af de spørgsmål, der er taget op. Sagen har været livligt debatteret i regionerne og i formandskabet, og der er opnået enighed om, at synoden ikke skal gøre noget forsøg på at gabe over de mange tænkelige emner, men *arbejde med det mulige.* Det betyder ikke, at alle de andre emner bliver lagt til side – tværtimod. Synoden skal »ende« med oprettelsen af et pastoralt råd, og dette råd skal ganske enkelt arbejde videre med alle de spørgsmål, som synoden af den ene eller anden grund ikke kunne bearbejde. De tanker, der derfor er sat i gang med et eller andet emne, skal nok blive udnyttet i løbet af de nærmeste år.

Rapporten fra målsætningskommissionen

Det første udkast til et af synodens arbejder foreligger nu, og det følgende er tænkt som en art vejledende gennemgang af nogle af de ideer, der er nedlagt i rapporten.

Resultatet af arbejdet er, at man vil fremholde for synodemedlemmerne og hele arbejdet, at det skal have to hovedsynspunkter som mål: Kirken skal yde Gud den skyldige dyrkelse og have ansvaret for næsten for øje. *Gudsdyrkelsen* skal være udtryk for vor taknemlighed for frelsen og vort konstante »ja« til denne frelse, og *ansvaret* for næsten er vor tjeneste overfor menneskene (både os selv og alle andre) i vor helt konkrete verden.

Disse synspunkter skal fastholdes, når der senere tales om organisationsforhold, apostolat, bønsliv og meget mere på møderne.

Kommissionen har nået denne konklusion ved at betragte forholdet: Kristus-Kirken.

Kristus kom for at vise os Faderen og føre os til Ham, dvs. give os livsfællesskab med Ham. Dette skete dengang og sker nu gennem ordet og sakramenterne, og vi svarer med tro, håb og kærlighed.

Kristi dobbelte tjeneste: at åben-

bare os Faderen og føre os til Faderen, gør han gennem Kirken, men Kirken følger efter Ham, fordi den er bundet til Ham. Selve frelsen får helt enkelt Kirken til at tilbede og takke Gud, men denne *frelse* skal *rækkes til verden*, og derfor ønsker Kirken at tjene verden, sådan som Kristus tjente verden.

Tjenesten skal ske ud fra livsfællesskabet med Gud (dvs. i tro, håb og kærlighed), men denne tro, dette håb og denne kærlighed vokser kun, når Kirken engagerer sig i verden og i dens konkrete problemer, fordi selve engagementet appellerer til en endnu større kærlighed, et større håb (for at vi kan holde ud) og en større tro for at forbindelsen med Gud ikke glider ud.

Kommissionen omtaler de varige tjenester i Kirken: det almindelige præstedømme, alle døbte har del i, og det særlige præstedømme, der tjener til Kirkens indre vækst.

I en særlig paragraf omtales læremyndigheden i Kirken, især den pavelige, og her har to medlemmer af kommissionen erklæret, at de ikke mener, at dette emne skal behandles her.

Fortsættes side 15

Biskop Hans L. Martensen udtaler sig om økumeni

Et åbent brev fra en katolik i »Kristeligt Dagblad« i forbindelse med biskop Martensens interview i den grønlandske radio, har foranlediget biskoppen til nogle dage senere samme sted at fremkomme med en redegørelse for den katolske kirkes stilling til det økumeniske samarbejde. Det spørgsmål, der i brevet blev stillet biskoppen, lød således:

»Alle andre trossamfund – al deres fromhed ufortalt – er afsporing, vildfarelse og kætteri, som må skys, som apostlen formaner os at gøre det. Er dette stadig katolsk lære, eller er det ikke?«

Hertil svarer biskop Martensen:

»Det er med bedrøvelse jeg konstaterer, at man overhovedet endnu kan stille et sådant spørgsmål. H. Rasmussen sætter lighedstegn mellem alle trossamfund uden for Rom og afsporing, vildfarelse, kætteri. Det er klart, at dette ikke er Den katolske Kirkes lære, og at pave Johannes og det andet Vatikankoncil talte et ganske andet sprog.

Pave Johannes sagde ikke til de andre kristne: 'I er afsporede, vildfarne kættere', men han sagde: 'Jeg er Josef, jeres bror'. Han mente, at fire hundrede års gensidige fordømmelse kunne være nok, og at verden af i dag havde mere brug for at se en smule godhed og kærlighed de kristne imellem. Han sagde i sin indledningstale til koncilet: 'Verden har mere brug for helbredende barmhjertighed end hårde fordømmelser.' Hans ånd kom til at præge koncilet. Mon denne ånd vil sejre, også fremover? Hvor er det umådelig langt lettere at fordømme, at kritisere, at svinge pisken over sine medmennesker og medkristne end tålmodigt at bære de andres svagheder. Men kun den, der er barmhjertig mod andre, skal selv finde barmhjertighed. Hvor er det let at sønderknuse og nedbryde, hvad andre prøver at bygge op, men hvor er det svært at udøve blot en lille positiv indsats selv. Vi står som kristne i en svag situation i den moderne verden. Skal vi bruge vore sidste kræfter til at stikke øjnene ud på hinanden og kalde hinanden for blinde kættere? Pave Johannes mente det ikke, men der er ikke mange, der besidder hans tro og hans tålmodighed.«

Og lidt længere henne skriver biskoppen:

»Kætteri betyder uærlighed, uvillighed til at erkende sandheden. Noget sådant anklager Den katolske Kirke ikke længere de andre kristne kirker for. Der må være realitet i, at vi kalder hinanden for brødre.

Katolicismen har altid holdt på, at enkelte kristne kunne blive frelst, selv om de stod uden for Den synlige katolske Kirke. Men koncilet går et stort skridt videre. Det bruger ordet 'kirker', ikke blot om de ortodokse, men også om de kirkesamfund, der opstod i det 16. århundrede ved reformationen (§ 19). Der er ikke længere blot tale om, at den enkelte kan frelses i de andre kirker, men om at disse kirker har betydning for 'frelsens mysterium', og at Helligånden har brugt dem som 'midler til frelse' (§ 3). Nu turde det være klart, at et samfund som Guds ånd bruger som frelsesmiddel, ikke blot slet og ret kan affærdiges som afsporing, vildfarelse, kætteri.

I disse andre kirker retfærdiggøres mennesker ved tro gennem dåben, og de bliver ét legeme med Kristus (§ 3). Koncilet taler endog om, at Den katolske Kirke kan finde opbyggelse og lære hos de andre (§ 4). Alt dette forudsætter, at de andre har noget positivt at give.

Koncilet har en smuk tekst om at 'øge den gensidige broderlighed' (§ 7), idet man prøver på at lade evangeliet i dets renhed være livets rettesnor. At vokse i broderlighed – dvs. mere og mere erkende at vi er brødre! Mon dette vil ske ved fordømmelser?

Spørgsmålet om konversion spiller en vis rolle i H. Rasmussens åbne brev. Også dette emne behandler koncilet. Den økumeniske virksomhed 'bidrager til større retfærdighed og sandhed, fred og samarbejde, broderskab og enighed. Når alle hindringer for fuldt kirkeligt fællesskab således gradvist er blevet overvundet, vil alle kristne engang kunne møde hinanden ved at fejre den samme nadver og nå frem til den ene og udelte kirkes enhed, som Kristus fra først af har skænket sin kirke, og som vi tror består urokkelig i Den katolske Kirke, og som vi håber vil vokse sig stadig stærkere indtil verdens ende. Det ligger i sagens natur, at det arbejde, som består i at modtage og forberede de enkelte, som

Fortsættes side 15

REDAKTION:

H. ROOS og
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionskontor:

Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:

Katolsk Ugeblads Annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.,
telefon EVa 2997 (kl. 8-10), postgiro
589 65.

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delet postvæsenet.

På tærskelen

Bernard Husson har haft en samtale med den nye kapellan ved Sakramentskirken

Efter præstevielsen i Kolding den 1. september havde Katolsk Ugeblad lejlighed til at få en samtale med den nyviede præst Carly Majholm.

– *De er student fra Ribe Katedralskole?*

– Ja, fra 1955 og gammelsproglig.

– *På det tidspunkt var De ikke katolik?*

– Nej! Min første kontakt med katolicismen var ret ejendommelig. En af mine kammerater i gymnasiet – en nuværende sognepræst i folkekirken – Hans O. Okkels besøgte dengang ret jævnligt messerne i Kolding og kendte pastor G. Bertling personligt. Da Okkels også var formand for vor gymnasiastforening, var det nærliggende, at pastor Bertling blev indbudt til at holde et foredrag i foreningen. Foredraget husker jeg ikke mere, – men jeg vil aldrig glemme min samtale med pastor Bertling i bilen på hjemturen til Bramminge.

– *Medførte dette møde, at De så begyndte undervisning i den katolske tro?*

– Min samtale med pastor Bertling havde vakt tanker hos mig og jeg følte, at hér var noget af det, som jeg dengang ledte efter. På grund af afstanden til Kolding blev det ikke til undervisning på det tidspunkt. Jeg læste forskellige bøger, bl. a. Katolsk katekismus, Peter Schindler. Først da jeg kom til København i 1955 for at studere medicin, begyndte jeg at gå til undervisning.

– *Kendte De en præst i København?*

– Nej! Helt tilfældigt ringede jeg på hos præsten på Bernstorffsvej 56, – det var dengang pater M. van Buggenum. Efter 1 års undervisning

blev jeg så optaget i 1956 på Sct. Michaels dag.

– *Hvornår kom De så på den tanke, at De ville studere teologi?*

– Jo, – disse tanker meldte sig kort efter min konversion, og efter at have studeret medicin i 2½ år bestemte jeg mig til at lægge studierne om. Først måtte jeg aftjene min værnepligt – 14 mdr., og så skulle jeg have en studiegæld ud af verden. Straks efter min soldatertid fik jeg en stilling som lærervikar på Sct. Michaels Skole i Kolding, hvor jeg blev til 1961, dvs. godt 1½ år.

– *Og så kunne De endelig tage fat på studierne?*

– Ja, – min kontakt med montfortanerne førte mig til deres noviciat i Holland, – for netop det fællesskab, som man oplever i en præsteorden tiltalte mig dengang meget. I Holland fik vi en yderst grundig og moderne uddannelse, og jeg lærte på mange områder meget hos montfortanerne.

– *Men De er ikke montfortaner i dag?*

– Nej, – jeg var der i 5 år, men i 1966 blev jeg efter svære overvejelser klar over, at det ikke var min vej at blive montfortaner. Da biskop H. L. Martensen samtidig optog mig i bispedømmet som verdenspræstkandidat, og der åbnede sig muligheder for at studere færdigt i München, blev München altså mit »hjem« de sidste 2 år.

– *Det var vel...*

– Undskyld, – jeg må lige tilføje noget. I mine ferier fra München de sidste 2 år kom jeg hver gang tilbage til Kolding, hvor jeg var gennem kortere eller længere tid på skolen, og jeg må her i denne forbindelse takke menigheden, skolen og søstrene for deres støtte og hjælp i

hele min studietid. En ganske særlig tak skylder jeg pastor Bertling, som i vanskelige situationer altid vidste at komme med de rigtige bemærkninger og med den rigtige hjælp, og som altid gav mig lejlighed til at gå i gang med visse opgaver, som han vidste interesserede mig.

– *Det har vel været en fordel for Dem at være gammelsproglig student, når De skulle studere til præst?*

– Med hensyn til græsk var det af betydning, – ikke så meget med hensyn til latin, da dette sprog praktisk talt ikke benyttes på seminarierne mere.

– *Som præst skal De nu begynde en gerning i Sakramentskirken. Er der områder, der interesserer Dem særligt?*

– Ungdoms- og familiesjælesorgen interesserer mig meget, og jeg har forsøgt at sætte mig særligt ind i dette arbejde de sidste år af mine studier. Familien er jo grundelementet i et sogn, og jeg håber gennem familieguppearbejdet at måtte kunne udrette noget. Dog må det stærkt betones, at det ikke skal være efter udenlandske mønstre, men at det skal være baseret på dansk mentalitet.

– *Hvorledes stiller De Dem til modersmålets anvendelse i gudstjenesten?*

– Absolut positivt. Jeg kommer selv fra pietistiske kredse og har været stærkt engageret i KFUM-arbejdet. De danske salmer – ikke mindst Grundtvigs – sætter jeg meget stor pris på. Der findes i disse salmer så meget ægte og katolsk, slutter den sympatiske og beskedne pastor Carly Majholm.

Sakramentssoget kan glæde sig.

B. Husson.

De fås interesser - og de manges

Hvad kirken
har sagt
om international
retfærdighed

I forbindelse med Sovjetunionens og dets lydlandes besættelse af Czekoslovakiet har man fra forskellig side påpeget FN's magtesløshed – i hvert fald når en af verdens supermagter er indblandet. Vi lagde i en foregående artikel op til en belysning af den katolske kirkes syn på verdensorganisationen ud fra vigtige dokumenter og udtalelser ved groft at ridse nogle linier op, som skulle vise kirkens stilling til mellemfolkelig retfærdighed gennem tiderne.

Fra sin stifters hånd er den kristne kirke for fred og brodersind menneskene, racerne og nationerne imellem, men ofte bundet af verdslige interesser, hvortil indtil 1870 hørte besiddelsen af kirkestaten – dvs. Rom med omliggende landskaber – har den katolske kirke i vid udstrækning haft svært ved at løfte sin opgave som den uvildige fredsstifter, den burde være. Da endelig muligheden under pavernes frivillige fangenskab i Vatikanet burde have været der, var allerede en ny alvorlig hindring for upartiskhed til stede, idet katolicismen og kommunismen gensidigt havde fordømt hinanden. Derfor var kirken ikke mindst i årene umiddelbart efter den anden verdenskrig stærkt bundet til den vestlige verdens politik.

Dette medførte hos visse katolikker en afvisning af et FN, som kommunistiske stater var medlem af. Imidlertid udtrykte selv den stærkt anti-kommunistiske pave Pius XII tillid til FN, og i sin navnkundige rundskrivelse »Fred på Jorden« gav hans efterfølger Johannes XXIII verdensorganisationen et direkte rygstød. Den gode pave var dog ikke blind for de svagheder i systemet, som for eksempel det grove overfald på Czekoslovakiet, Vietnamkrigen, Biafrakrigen, Cubakrisen, konflikterne i det mellemste østen osv. er udtryk for.

Johannes XXIII søgte i sin pavetid at frigøre kirken så meget fra de politiske magtblokke, som det var muligt. Hans efterfølger, den nuværende pave, er gået så vidt som til at anbefale, at det ærkekommunistiske Kina bliver medlem af FN, og han har skrevet et personligt brev til Mao Tse Tung for at bede denne gøre sin personlige indflydelse gældende i bestræbelserne for at bringe Vietnamkrigen til afslutning. Hverken Johannes XXIII eller Paul VI har givet udtryk for, at de på nogen måde kan acceptere den kommunistiske filosofi, men dette udelukker ikke, at de har anbefalet samarbejde med kommunisterne om løsningen af en lang række spørgsmål af fællesmenneskelig interesse. Hvad angår de fattige landes mulighed for at opnå bedre vilkår, har der blandt andet, hvad spørgsmålet om fødselsbegrænsningen angår, været lighed mellem den politik, pavestolen har lagt for dagen og kommunisternes.

En verden
sank i grus ...

Fred på jorden

Den gode pave Johannes nåede kun lige at opleve første samling af det koncil, som han havde sat så meget ind på at få sat i gang. Hans åndelige testamente blev rundskrivelsen »Fred på Jorden«, som blev udsendt den 10. april 1963. Den 3. juni samme år kl. 19.49 lukkede han sine øjne.

»Som det er almindeligt kendt, blev De forenede Nationer (FN) grundlagt den 26. juni 1945 og under denne organisation oprettedes i den følgende tid en række mindre institutioner, der ledes af befuldmægtigede repræsentanter fra forskellige lande... Det er De forenede Nationers højeste mål at beskytte og sikre verdensfreden og at fremme og udvikle venskabelige forbindelser mellem landene — forbindelser baseret på lighed, indbyrdes respekt og et samarbejde over alle den menneskelige foretagsomheds områder«, hedder det bl. a. i rundskrivelsen om FN. Der står videre:

»Det har været en af FN's mest betydningfulde handlinger at vedtage den universelle erklæring om menneskerettighederne den 10. december 1948. I fortalen til denne erklæring fastslår man, at alle folkeslag og nationer først og fremmest må stræbe efter en anerkendelse af og en virkelig agtelse for de rettigheder og den frihed, erklæringen nævner.

Det er os ikke ubekendt, at enkelte afsnit i denne erklæring er blevet kritiseret og mødt med forbehold, som kan være berettigede. Vi betragter imidlertid erklæringen som et skridt mod og en optakt til skabelsen af en juridisk og politisk orden for alle folkeslag...

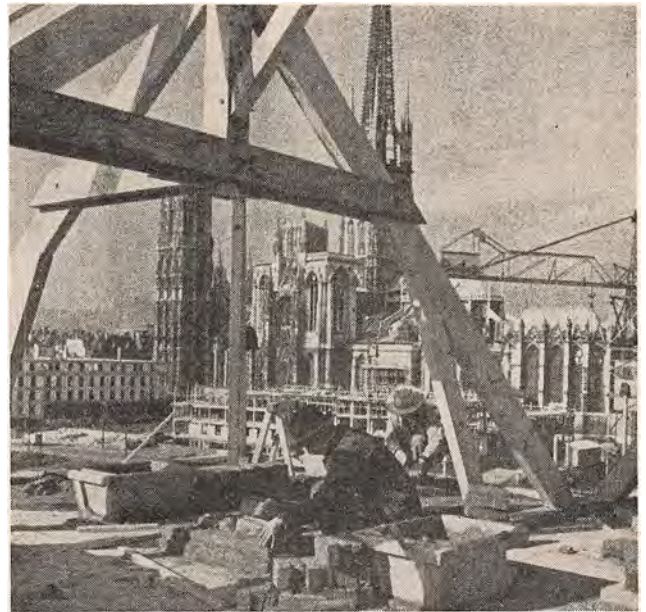
Det er da vort varmeste ønske, at De forenede Nationer mere og mere må indrette sin organisation og sine virkemidler efter sin opgaves omfang og ædle mål...«

Samtidig med at pave Johannes altså går varmt ind for FN-ideen, tager han et vist forbehold med hensyn til organisationens effektivitet.

Tidligere i rundskrivelsen ridser han sine egne tanker om en idealorganisation op:

»I vor tid opstår der i forbindelse med alle folkeslags velfærd spørgsmål, som angår alle verdens nationer, og de kan kun løses af en myndighed, der har fuldmagter, organisation og virkemidler beregnet på et verdensomfattende arbejde. Selve den moralske orden kræver således, at der oprettes en offentlig administration med international myndighed.

En overnational myndighed med beføjelser gældende for hele kloden og

Hvordan bygge
op så det
ikke sker igen?

udstyret med de nødvendige midler til at fremme hele verdens velfærd bør skabes med tilslutning fra alle verdens lande og ikke etableres ved magtanvendelse. Kun på denne baggrund kan en sådan myndighed løse sine opgaver effektivt, idet den i enhver henseende må være upartisk og sigte mod at imødekomme alle folkeslags behov. Hvis stormagterne indsatte en universel myndighed, måtte man befrygte, at den kun ville tjene nogle få landes interesser eller blive afhængig af et enkelt land. Og da ville dens handlekraft og effektivitet være i fare...«

Så vidt »Fred på Jorden«.

Med hensyn til handlekraften og effektiviteten må man også tænke på det veto, stormagterne kan gøre brug af i FN's sikkerhedsråd.

Paven rejser til FN

At pave Paul VI ønskede at arbejde videre på sin forgængers linje, hvad synet på fred og udvikling angik, understregede han ved at lade sin tredje udenlandsrejse gælde De forenede Nationers hovedkvarter i New York. I sin store tale til generalforsamlingen sagde han, at De forenede Nationer i den timelige verden var, hvad den katolske kirke prøvede at blive i den åndelige. De forenede Nationers åsyn er det smukkeste mulige. Det er det mest sande menneskelige billede. Det er det ideal, som menneskeheden har drømt om under sin pilgrimsrejse gennem tiden, sagde paven, der ydermere fandt, at FN var genskæret af Guds ønske om fremskridt for den menneskelige familie — et genskær hvori han så et jordisk udtryk for det himmelske evangelium.

Pave Paul betegnede FN som en

skole (og mon ikke han her også tænkte på, at en skole er et sted, hvor man — når man nu ikke kunne undgå fejtagelser — i det mindste gerne skulle lære af dem). Enhver, der tog sæde i FN, var elev, og man var først lige kommet til begyndelsen, mente Paul VI.

I al sin glæde over idealet, der lå til grund, måtte paven (og formodentlig med ham hele forsamlingen) erkende, at der var langt til vejs ende, og det samme må vi jo i disse dage.

Vatikankonciliet.

Imens pave Paul opholdt sig i New York, var hans bispekolleger, der var forsamlet til kirkemøde i Rom, ved at lægge sidste hånd på værket. Et af de dokumenter, der blev imødeset med størst opmærksomhed og spænding, var pastoralkonstitutionen om kirken i den moderne verden.

Pave Pauls kraftige tale i FN blev et nyttigt korrektiv i rette øjeblik, skriver Albert Raulin O. P. i sit forord til den norske udgave af nævnte koncil-dokument. Når paven havde talt så tydeligt til hele verden, kunne konciliet vanskeligt være dårligere end han. Vi har fået en tekst, som de allerfleste vil være meget glade for, selv om den naturligvis ikke kan tilfredsstillende alle, mener pater Raulin.

Konciliet finder det i »Kirken i verden af i dag« indlysende, at vi af alle kræfter må stræbe efter forbedrede tider, hvor enhver krig vil kunne blive totalt forbudt ved internationale aftaler. Dette kræver oprettelsen af en verdensomfattende myndighed, anerkendt af alle, som virkelig er i stand til at garantere sikkerhed og retfærdighed for alle med fuld respekt for deres rettigheder. Og så længe denne

institution forbliver et ønske, tilfalder det de nuværende overordnede internationale organisationer grundigt og udholdende at studere de midler, som egner sig til at trykke den fælles sikkerhed. Freden skal opstå af folkenes indbyrdes tillid, den skal ikke påtvinges nationerne ved våbentrusler. Derfor må vi alle arbejde for at sætte en endelig stopper for rustningskapløbet, for at sætte nedrustningen i gang og så udvide den, ikke ensidigt, men parallelt, med fælles aftaler og effektive gensidige garantier. (Kapitel 5, stk. 82).

Forinden hedder det om den øjeblikkelige situation:

»Det er et faktum at krigen ikke er borte fra menneskets verden. Og så længe krigsfaren er til stede, og der mangler en kompetent international myndighed, som har midler til at sikre ordenen, lader det sig ikke gøre at nægte regeringerne ret til selvforsvar, når først samtlige muligheder for en fredelig løsning er udtømt. Det tilkommer derfor de styrende og alle dem, der har politisk ansvar, at beskytte det folk, som er dem betroet, og være på højde med den alvor som opgaven kræver. Men én ting er at sørge for militært forsvar i den henseende at give et folk den beskyttelse, det har krav på, en anden ting er at ville undertrykke andre nationer. Tilstedeværelsen af krigsmagten retfærdiggør ikke en hvilken som helst militær eller politisk brug af den. Og alt er heller ikke tilladt mellem de stridende parter, bare fordi en krig ulykkeligvis er brudt ud.

De som tjener deres fædreland i hæren, bør betragte sig selv som tjenere af folkenes sikkerhed og frihed. Så længe de opfylder deres pligt på den rette måde, bidrager de også faktisk til at trykke freden. (Kapitel 5, stk. 79).

Om folkenes fremskridt

Endelig har pave Paul VI udsendt en rundskrivelse i »Fred på Jorden«s ånd. Nogle mener, at den nuværende pave endog hvad de problemer, han her beskæftiger sig med, angår, stiller tingene endnu mere radikalt op end pave Johannes gjorde. Om den internationale retfærdighed hedder det i dokumentet:

»At tage kampen op mod nød og uret — det ikke blot forbedrer levevilkårene, men fremmer også det menneskelige og åndelige fremskridt og dermed menneskehedens fælles bedste. Freden kan ikke reduceres alene til fravær af krig, til resultatet af en stadig prekær magtbalance. Den bygges dag for dag, i arbejdet for at ska-

be en orden villet af Gud, der råder til fuldkommen retfærdighed menneskene imellem.

Som skabere af deres egen udvikling er folkene selv de første til at bære ansvaret for den. Men de har ikke mulighed for at virkeliggøre den i isolation. Regionaloverenskomster mellem de svagere folk til gensidig støtte, bredere overenskomster for at komme dem til hjælp, mere vidtrækkende aftaler mellem den ene og den anden part, så programmerne kan blive samordnet, er milepælene på den vej, som går gennem udvikling til fred.

Dette internationale samarbejde i verdensperspektiv kræver institutioner, som kan bane vejen for det, samordne og styre det — ja efterhånden etablere en fast juridisk orden som er alment anerkendt...« (Stk. 76, 77, 78)

Hvilke spørgsmål stilles der os

Det fremgår klart af det hidtil refererede og gengivne, at man fra kirkenes ledelse nærer den højeste respekt for FN-ideen og erkender, at det med den sum af god vilje, der indtil nu har foreligget, ikke har været muligt at nå længere, end man er nået. Men man skal videre, siger kirken. Man må frem til mere effektive aftaler og en mere effektiv overnational lovgivning, så man for alvor får oprettet »en verdensomfattende myndighed, anerkendt af alle, som virkelig er i stand til at garantere sikkerhed og retfærdighed for alle med fuld respekt for deres rettigheder«.

Brugt på situationen i Czekoslovakiet, idet vi dog naturligvis ikke glemmer, at der også kan begås uretfærdigheder andre steder — i Biafra, i Vietnam, i det mellemste østen osv. — kan vi altså stille os selv en række spørgsmål, som ikke skal besvares her:

Burde FN have været udstyret med militær magt, så man i en art politisk aktion prøvede at beskytte Czekoslovakiets lovlige ret til at bestemme sin egen udvikling?

Ville tanken om en militærstyrke under FN i det hele taget være realistisk, når et sådant styre i vid udstrækning vil komme til at stå overfor en af supermagterne?

Hvordan vil en international myndighed i det hele taget kunne hævde sin autoritet, hvis den ikke har rimelig militær styrke at støtte sig til?

Er det at forråde freden yderligere, at NATO på grund af Warszawapagtlandenes besættelse af Czekoslovakiet skærper kursen med fornyet kold krig i udsigt?

Forråder den vestlige verden sine idealer, når den i så ringe grad som tilfældet har været det i krisen omkring Czekoslovakiet, blander sig i sagen til fordel for den part, der har soleklar ret? (Problemstillingen her ligner faktisk den, der er at finde i Hochhuths »Stedfortræderen«, som vi omtalte i sidste nummer). Osv.

Som sagt er det ikke vor opgave her at antyde noget svar på spørgsmålene, men når vi som kristne borgere skal gøre vor indflydelse gældende i det samfund, vi er medlem af, og dermed også i fællesskabet af samfund, bør vi lytte med alvor til, hvad der fra de kirkelige myndigheders side er sagt om disse spørgsmål. Hvad vi har kunnet få med her er kun en ringe del af det. Derfor: det helt rigtige udbytte får man kun, hvis man selv læser rundskrivelserne og koncilteksterne, samtidig med at man sætter sig ind i baggrunden for deres opståen. **HK.**

Kristendommen eksisterer ikke i Kina siger engelsk diplomat

LONDON — NC NEWS SERVICE

I et interview til det engelske blad »Catholic Herald« siger den tidligere britiske chargé d'affaires i Peking, Sir Donald Hopson, at kristendommen nu praktisk talt ikke mere eksisterer i Kina.

Siden Pekings eneste kloster blev lukket i 1966, har de kinesiske myndigheder ført en aktiv undertrykkelsespolitik over for gudsyndigheden under enhver form.

Sir Donald, der selv er katolik, vendte for nylig tilbage til England fra Peking, hvor han havde været tilbageholdt, siden rødgardisterne for næsten et år siden plyndrede det britiske gesandtskab der i byen.

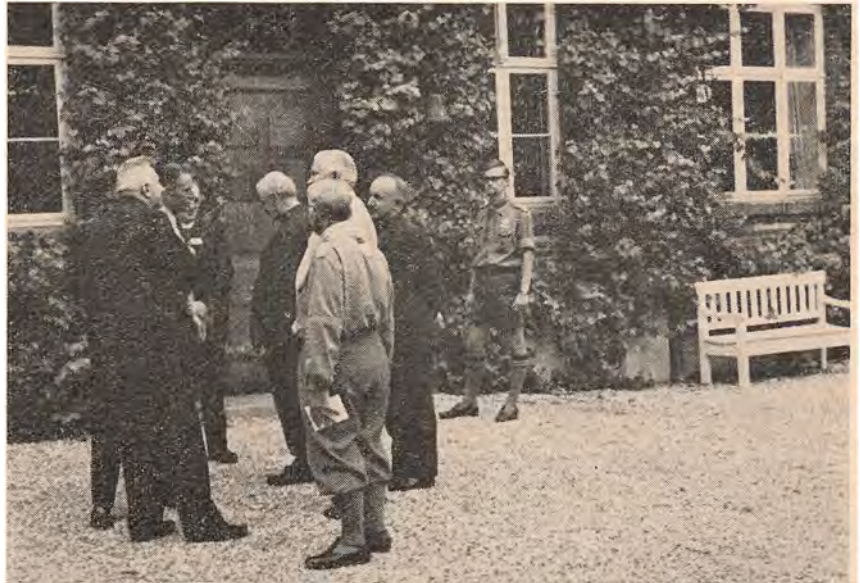
»Al offentlig religionsudøvelse er faktisk standset, selv om de sidste spor af religiøs liv i hvert fald stadig findes i Peking og formodentlig også i det øvrige Kina«, siger Sir Donald.

Siden 1966 har de britiske diplomater i Peking været nødt til selv at arrangere private gudstjenester uden forbindelse med nogen speciel trosbekendelse. Som regel blev de holdt på festdage i Sir Donalds hus, og de brugte dertil de alterklæder og andre religiøse genstande, som havde tilhørt den kirke, der hørte til ambassaden. Under gudstjenesten var der salmer og skriftlæsning.

Sir Donald nærede kun meget ringe håb om, at kristendommen igen ville vinde fodfæste i Kina — i hvert fald inden for en overskuelig fremtid.

Internationalt spejdermøde i Hillerød

Ikke alene
interessante dage,
men også dage
med begivenheder
af kirkehistorisk
betydning

Msgr. Knud Ballin — i spejderføreruniform — i samtale med kardinal Pellegrino og ærkebiskop Cunial udenfor Grundtvigs Højskole.

I foråret 1968 fejrede Hertug Knuds Division sit 50-års jubilæum, og det blev fra flere sider — og med rette — betonet, at spejderbevægelsen var velegnet til ungdomsarbejde. Til at begynde med arbejdede man kun med drenge, men senere kom pigerne også med.

Som den forudseende mand han var, fik Valeur Fausbøll i den periode, hvor han fungerede som divisionschef for de katolske drenge-spejdere, skabt kontakter med det katolske spejderarbejde i andre lande, således at de danske katolske spejdere nu er med i det internationale arbejde.

Til næste år har Belgien indbudt til en international katolsk spejderkongres i Liège i dagene 24.-26. maj, svarende til de kongresser, der har været holdt i Jambville, Frankrig, og Koblenz, Tyskland.

For at tilrettelægge denne kongres blev Hertug Knuds Division anmodet om at arrangere et rådsmøde på internationalt plan, og dette rådsmøde blev holdt på Lyngby Landbrugsskole i Hillerød i dagene 24.-26. august.

Blandt de mange gæster skal især nævnes ærkebiskop E. Cunial fra Rom, der er den internationale ka-

tolske drengespejderbevægelses gejstlige leder, samt ungareren L. Nagy, der er generalsekretær for verdensspejderbureauet.

På rådsmødet skulle bl. a. udpeges det emne, som skulle drøftes på den kommende kongres, og der forelå fire forslag: Spejderarbejde og politik, Spejderarbejde og u-landsproblemer, Spejderarbejde og fritid samt Katolsk spejderarbejde og opdragelse til økumeni.

Desuden forelå der en rapport over det arbejde, verdensspejderbureauet havde udført siden sidste møde. Af rapporten fremgik, at en stor del af tiden var gået med at planlægge en pilgrimsrejse til Israel for konferencens medlemmer. Rejsen havde imidlertid måtte opgives på grund af de politiske forhold. Man havde også haft et samarbejde med kapellaner fra andre kristne samfund om »Duty to God« (I Guds tjeneste).

Efter det 2. Vatikankoncil fandt man, at de love, man tidligere havde vedtaget, ikke mere svarede til forholdene, hvorfor man ønskede at føre dem à jour. Der forelå forslag til ændrede love på engelsk, fransk og tysk samt en oversigt over økonomien til nærmere drøftelse.

Søndag den 25. august holdtes der en koncelebreret messe i landbrugsskolens festsal, hvori også katolikker fra omegnen deltog. Egentlig skulle den apostoliske delegat, ærkebiskop Heim, have været hovedcelebrant, men han havde sendt afbud på grund af sygdom. I stedet fungerede ærkebiskop Cunial sammen med tidligere divisionskapellan, msgr. K. Geertz-Hansen, der også prædikede på dansk og fransk. Om eftermiddagen begyndte så arbejdet i de forskellige grupper.

Med hensyn til emnet for den kommende kongres enedes man om at foreslå »Spejderarbejde og politik«. Dermed forstod man, at den gode samfundsborger, som Baden Powel ville opdrage spejderne til at være, skulle være politisk interesseret, d. v. s. interesseret i sociale forhold. Dette gjalt navnlig førere og rovere og betød ikke, at man skal hverve dem til de forskellige politiske partier.

Hele mandagen gik med gruppe-møder, og der sluttedes af tidligt på aftenen. De, der skulle fortsætte i spejderkapellanernes kongres flyttede over på Grundtvigs Højskole, og sammen med de tilreisende kapellaner var der i alt ca. 80 deltagere. Senere på aftenen var der lejlighed til at høre om Grundtvig som præst, biskop og salmedigter, hvorefter man bad komplet i valgmenighedens kirke i Hillerød, som velvilligst var stillet til rådighed.

En kirkehistorisk begivenhed.

Tirsdag morgen blev en kirkehistorisk oplevelse. For første gang herhjemme blev der holdt messe i en ikke-katolsk kirke, i valgmenighedskirken. Ærkebiskop E. Cunial koncelebrerede sammen med ca. 50 præster, og kirken dannede den smukkeste ramme om gudstjenesten.

Derefter begyndte de særlige møder for spejderkapellanerne. Det første emne var »Ungdommen – kirke, præst og sakramenter«. Der var indlæg fra de forskellige lande, hvorefter emnet blev diskuteret i sproggrupper. Det var interessante ting, der kom frem, f. eks. de ligegyldige unge, der ofte og meget gerne udtalte sig om kirkens anliggender, og som gør det på samme måde, som man taler om vejret. De, der var imod kirken, talte altid om dens rigdomme og om dens strenghed i moralske spørgsmål. De unge, der derimod følte sig engagerede, stillede mange spørgsmål. De var villige til samarbejde, men ikke på kommando,

og det kunne være ubekvem for præsterne. Der var blandt deltagerne enighed om, at der burde være mindst een præst til rådighed for spejderne. På grund af præstemangelen kunne der ikke være en præst for hver trop, men der kunne være det for 3-4 troppe. Dette har man da også i nogle ikke-katolske lande. Dernæst ønskede man selv at kunne vælge sin præst – og ikke bare få ham udpeget af biskoppen.

Det næste emne var »Præsten – fællesskabets tjener«. Her blev det fastslået, at det 2. Vatikankoncil har ændret vort billede af præsten fra at være en kristen af særlig art, et led mellem Gud og mennesket, til at være Gudsfolkets tjener. Om aftenen vistest filmene »Danske landsbykirker« og Grønlandsfilmen »Hvor isbjergene sejler«. Begge film interesserede.

Onsdag morgen ankom biskop Hans L. Martensen for at koncelebrere messen sammen med kongressens præster. De tyske deltagere havde medbragt liturgiske tekster og salmer på tysk og fransk, og vor hjemmelsmand, fru Lily Fausbøll udtaler: »Det er meget interessant at se, hvor smukt og værdigt man kan få denne skare af mennesker fra mange forskellige lande til at være en helhed, når man tænker på, hvor svært det kan være i en dansk sognekirke, hvor hver person efterhånden har sin egen opfattelse af, hvordan man skal forholde sig under en messe.«

Formiddagens emne var »Præsten – ordets tjener«. Her blev det understreget, at det er præstens opgave at undervise spejderne i katekese. I leire, ved tropsmøder og på ture er der mange muligheder herfor. Bl. a. blev Kierkegaard citeret: »Ordets forkyndelse er en meddelelse om eksistens.« Om eftermiddagen var der arrangeret en tur til Frederiksborg slot. Fredensborg og ad Strandveien til Helsingør og derfra ad Kongeveien til Høsterkøb, hvor man besøgte Vor Frue Kloster på Åsebakken og derfra kørte videre til assumptionssøstrene i Hellerup. Her fortalte pater Karl Smeenk OMI fra Viborg lidt om den katolske kirke i Danmark, og man sluttede med komplet i kirken sammen med søstrene for så at vende tilbage til Hillerød.

Torsdag indledtes med laudes og indøvelse af dagens messe, hvorefter der blev holdt gruppemøder, indtil kardinal Michele ankom til højskolen. Her talte han om »Præsten – den indviede tjener«. For virkelig at

svare til at han er den indviede person, sagde kardinalen, må han være tro over for Guds ord, over for Kristus, over for kirken og over for mennesket. Til sidst pointerede kardinalen, at det var meget vigtigt, at præsten kom på den rigtige talefod med alle mennesker.

Efter foredraget holdtes koncelebreret messe med kardinalen, ærkebiskopperne Heim og Cunial samt msgr. Ballin og Don Bassadonna. Sidstnævnte er gejstlig leder af den internationale katolske pigespejderbevægelse. Denne gang blev der benyttet italienske og engelske tekster og salmer, ligesom en af de nye canons blev brugt på den måde, at lægfolket bad med fra »Mysterium fidei«. Da de gejstlige ved Agnus Dei havde givet hinanden fredskysset med ordene »Pax tecum«, blev hilsenen givet videre til lægfolket, der rakte hinanden hånden med de samme ord. Ved denne ligesom ved de øvrige gudstjenester havde man en klar fornemmelse af, at præster og lægfolk hørte sammen, deltog i et fælles offer.

Om aftenen var der underholdning med danske folkedanse. Til denne underholdning var yderligere indbudt de blå og grønne pigespejderen chef, Det danske Spejderkorps' chef og distriktschef samt en del af divisionens førere og venner. I forbindelse med dansene fortaltes der om de forskellige danse og egnsdragterne fra Nord- og Sydsjælland. Der opstod en pudsig episode, da repræsentanten for New Zealand gjorde opmærksom på, at han også havde en egnsdragt, men beklageligvis ikke havde taget den med. Ved en venlighed fra udenrigsministeriets side kunne arrangørerne give lederne af hver gruppe en række bøger om Danmark.

På den sidste dag var messen atter arrangeret af de tyske deltagere, og de lod menighedens bøn være en forbøn for det katolske arbejde i Danmark. Efter messen kørte man til København, hvor man besøgte vor nyeste kirke, Johanneskirken i Søborg. Her tog de tilreisende afsked med deres værter, og forsynet med rapporter fra møderne rejste deltagerne hver til sit.

Året 1968 har bragt en række store begivenheder i den katolske verden herhjemme, men der er næppe tvivl om, at dette stævne i Hillerød hører til de største og har haft en betydning, der ikke kan overvurderes.

B. H.

Er Kirkens enhed truet?

Tre farer truer Kirkens enhed. Paulus peger på dem i Efeserbrevets 4. kapitel. Der er måske en stigning i dem.

Ufordragelighed

Det første, som kan provokere den, der vil indtage sin plads og funktion i kirkefællesskabet, er irritationen over de andre, trosfællerne, som er så forskellige fra én selv, med en anden natur, et andet miljø, en anden problematik og derfor også en anden menneskelig udtryksform. Uden for Kirken undgår man så vidt muligt dem, man ikke er på bølgelængde med. Men i menigheden kan man i hvert fald ikke undrage sig det store bud, som søndagens evangelium forkynder: Du skal elske Gud af hele dit hjerte og din næste som dig selv.

Det betyder, at man må være sagtom og højsindet nok til at lægge afstand til sin egen natur, acceptere, at den blot er en blandt mange udtryksformer for Kristi liv; at man derfor må bære byrden ved at skulle høre sammen med mennesker, der ikke ligner én selv, og hvor impulsen til at høre sammen derfor ikke kommer fra ens egen natur, men udefra, oppefra, fra Gud, som kalder, hvem han vil, og knytter dem sammen, sådan som han vil.

Kaldenes forskellighed

Her melder sig nu den næste fare, som kan true Kirkens enhed: forskellen i de funktioner, som enhver er kaldet til at varetage i kirkefællesskabet, både med henblik på kirkelegemets modning og vækst indtil Kristi livsfylde, og med henblik på Kirkens mission i verden. Ligesom vi kan være tilbøjelige til at identificere os med vor egen natur, så det bliver den, der bestemmer vor holdning til andre og vor vurdering af dem, sådan kan vi også være tilbøjelige til at identificere os med vort kald, som om den funktion, der er tildelt os i kirkefællesskabet, er den vigtigste, den, hvorefter alle andre funktioner skal tilpasses og bedømmes.

Den, der måske har klaret det første skær, kan strandе på dette: den fromme, apostoliske selvhævdelse, som i kaldets navn vil dominere me-

nigheden i stedet for at tjene den og lade sig supplere af andre kald, der forvalter nådegaver. Sådan kan det være svært for profeter, som har fået en dybere indsigt i Gud og derfor også i deres egen tid, at skulle indordne sig under apostelembedet, og svært for apostlene og deres efterfølgere at have profeter omkring sig, der måske er dem åndeligt overlegne, men som de dog skal udøve en guddommelig myndighed over for at forblive tro mod deres kald. Og det kunne være svært for evangelisterne og deres efterfølgere, der har givet det kristne glædesbudskab en original form, ikke at falde for forfatterhovmodet, fordi de har ordet i deres magt, men at indordne den litterære virksomhed som en tjenende funktion i helheden osv.

Angreb på læren

Jo mere Ånden bliver virksom i et menneske, jo mere vokser dette menneske som selvstændig person. Ånden forløser de skabende kræfter, og i samme grad disse udfolder Guds mysteriet i Kirken, udfoldes den kaldede selv. Således kan menneskenaturens triumfalisme afløses af en menneskeåndens triumfalisme, hvis kaldet fra en kærlighedens tjeneste glider over i et hovmodets tyranni. Det bliver åbenbart, når man forgriber sig på selve budskabet, læren, for da vil man presse Kristi livsudfoldelse i Kirken ind i sin egen snævre form og give den sin karakter. Derfor indleder Paulus søndagens epistel med den prægnante selvbetegnelse: »Jeg, den fangne i Herren!« Paulus er ikke blot fange i ydre forstand – Efeserbrevet synes at stamme fra apostlens sidste år, da han sad i fangenskab i Rom – men hans lænker aktualiserer for hans bevidsthed den indre tilstand, han befinder sig i. Af egen indre drift er han bundet til Kristus, og nu er det ikke længere ham, der lever, men Kristus lever i ham. Derfor er det Kristi egen målsætning for Kirken: dens opbygning til hans livsfylde, der driver ham fremad.

Kun ved at afstå fra enhver umådeholden fremhævelse af vor egen person og sag kan vi opfyldes af Kristi Ånd og således tjene hans målsætning. Dette mål er vort håb,

Skriftbetragtning 17. søndag efter pinse - Ef. 4

fordi det er menneskehedenes eneste chance for at kunne leve i fred med hinanden. Således vil Kristi enhed, som gennembyrder og omslutter vor mangfoldighed, blive mere betagende, idet den løftes op til en sjælden klarhed og højde.

Kirkens treenighed

Tre gange priser apostlen enheden i menigheden og det i stadig højere toner. Og hver gang er det igen tre ting, han anfører som grund: *ét legeme*, nemlig Kristi legeme, Kirken, der som ethvert levende legeme kun kan være besjælet af *én Ånd*, Kristi Ånd. Den fulde udbygning og besjæling af Kristi legeme med Kristi Ånd er det *ene håb*, vi er kaldet til. Det er Gud Far, der kalder os ind i Sønnens legeme, Kirken, for at vi må gennemtrænges af deres fælles Hellighed. Derfor skal enheden råde i menigheden, for bag den står den treenige Gud.

Treenigheden i den kristne

Men endnu tre ting anfører Paulus som grund til menighedens enhed: *én Herre*, *én tro*, *én dåb*. Det er Kristus, der er den ene Herre. Gennem troen på hans opstandelse og dåben, som kristner os, tilskrives vi ham som hans ejendom. Men i troen orienterer vi os samtidig mod Gud Far, som oprejste Sønnen fra de døde, og i dåben mod Gud Helligånd, som tager bo i os. Således antydes igen mangfoldige relationer mellem de tre Personer i Gud og mellem deres treenighed og vor.

Guds trefoldige bånd om alt og alle

Og nu hæver apostlen sig til en sidste skuen, som gælder *én Gud* og *alles Far*. Guds enhed er så overmægtig, at den består trods Personernes trehed. De tre Personer er ganske vist virksomme, enhver på sin måde, i Kirken, og dog virker alle tre sammen i hvert enkelt menneske. Således gennemtrænger deres treenighed alle kristne og gør enheden mellem os stadig fastere, idet vi lader os løfte op til den ene Gud og alles Far. Også om ham har Paulus tre ting at sige: Han er *over alle*, dvs. absolut og eneste Majestæt; *gennem alle*, fordi hans kraft i den menne-

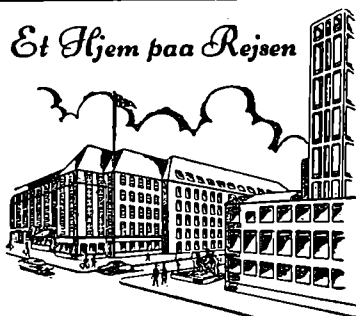
Fortsættes side 15

Århus

Sjøreen & Co.

Malerfirma
Århus N.

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 12 41 22 - Århus C
Missionshotellet ANSGAR

A. Mougard A/S

Entreprenør & murerfirma
Århus C
Tlf. 14 20 23 - 22 19 20

El-installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-installatør
Telefon 12 15 57
Hans Brogesgade 4, Århus C

Katolske begravelser

Ring til 12 28 66

H. J. Madsens

begravelsesforretning
Jærgaardsgade 17-19, Århus C

Århus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4 lin.)

MEIERIET Vestebro

*Jydsk
Orgelbyggeri I/S*

Herluf Trollesgade 36 A
Århus N
Telefon 16 94 01

Største udvalg i radio-fjernsyn
-båndoptagere og grammofooner

Radio Thygesen

Ryesgade 24, Årh. C. Tlf. 12 00 99
lige ved katolsk kirke og
Rådhuspladsen 1, Århus C
Tlf. 12 10 11, overf. Grisebrønden

Svend Erik Laursen

GAS · VAND · VARME · BLIKKENSLAGER · SMEDE · MASKINVERKSTED

Tordenskjoldsgade 23a · Århus N.
Telefon (06) 16 85 33 · Giro 171 17

Aktieselskabet

**Købmands- og
Haandværkerbanken,
Århus**

Hovedkontor:
Store Torv 12, tlf. (06) 12 47 77
Indenbys afdelinger:
Søndre afd.:
Århus hovedbaneg., tlf. 12 40 88
Vekselkontor i banegårdshallen.
Langenæs afd.:
Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Poul Dudzinski

Aut. el-installatør
Christiansbjerg
Installationsforretning
Birkegade 7, Århus N.
Telefon 16 98 80

Lev. til katolske institutioner
Lys, kraft og varme
For at betjene vore kunder bedst
muligt har vi nu fået radiotele-
fon i vore biler.

Svendborg

Niels Madsens

Maskinsnedkerl

Vestergade 24 - Svendborg
Tlf. 21 01 97

Lev. til de katolske institutioner

**Svendborg
Ligkistemagasln**

Katolsk Bedemand
v/Hans Nielsen & Søn
Fruestræde 10, Svendborg
Tlf. 21 02 64

Kulkranen

Frederiksgade 2, Svendborg
Telefon 21 14 10
Kul - Koks - Olie

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10 - Svendborg
Telefon 21 10 16

Flytteforretningen

2021

Skattergade 5-7, Svendborg
Tlf. 21 20 21

Kontor i København:
Molestien 11, København SV
Tlf. VA 6060
Svendborg-København hver dag
Flytter alt overalt

Urè og optik

»BALANCEN«

v/ Knud Petersen
Møllergade 46,
Svendborg · Tlf. 21 19 20

**Kompassretning,
»Thrige« autopilot,
alle nautiske spørgsmål**

Hvidkjær-Sørensen
Strandhuse 36, Svendborg
telefon 21 33 34

Holbæk

Axel Smilth's Eff.

v. Niels Hansen
Exam. aut. gas- og vandmester
Labæk 47 · Holbæk
Telefon 43 01 63

JENSEN & OLSEN

HOLBÆK TELF. 43 03 65
EL-INSTALLATIONER

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk
Telefon 43 30 01
Vogne og udsalg overalt i byen

Bliv abonnent.

Det betaler sig for Dem.

LITURGISK KALENDER

- SØNDAG den 29.: 17. efter pinse.
Mikael, ærkeengel (hvid, s. 1089).
- MANDAG den 30.: Hieronymus,
præst, bekender, kirkelærer (hvid,
s. 1091).
- TIRSDAG den 1.: Søndagens messe
(grøn, s. 714).
- ONSDAG den 2.: Værneenglene
(hvid, s. 1093).
- TORS DAG den 3.: *Therese af Jesus-
barnet* (hvid, s. [194]).
- FREDAG den 4.: Frans af Assisi,
bekender (hvid, s. 1096).
- LØRDAG den 5.: Gudsmoders lør-
dagsmesse (hvid, s. [90]) eller
Placidus og fæller, martyrer (rød,
s. 1098).
- SØNDAG den 6.: 18. efter pinse
(grøn, s. 734).

Efterårsskolen på Øm

I ugen fra søndag den 13. oktober til lørdag den 19. oktober afholdes på Øm den årlige efterårsskole for unge, der er fyldt 17 år, eller som – skønt 16 år – er elever i en af følgende skoleklasser: 1.G - 3. real - eller 10. klasse.

Som lærere deltager pastor H. Messerschmidt, pater H. Roos, Elsebet Kieler og Flemming Kieler. Skolens præst bliver pastor Jørgen Hviid, Hillerød. Skolechef Henrik Olsen, Aalborg og praktisk leder Torgen Holm, Aalborg. Husmor fru Marie Jensen, Odense.

Skolens emne vil være den problematik, der er opstået omkring paven's rundskrivelse *Humanae vitae*.

Prisen for deltagelse er 110,- kr., der kan i begrænset omfang søges om hel eller delvis friplads. Ansøgning herom skal være attesteret af den lokale sognepræst og sendes sammen med tilmeldingen til *H. O. Poul Pedersen, Bøgebjergvej 11, Virkelund, 8600 Silkeborg*.

Tilmeldingen skal rumme navn, adresse, evt. telefon, fødselsdato, stilling, skoleklasse og skolenavn.

De tilmeldte vil i god tid før skolen fra skoleledelsen få tilsendt nærmere oplysninger.

På gensyn på Øm efteråret 1968.
*Danmarks Unge Katolikker
skoleledelsen*

Forlagsleder
Gelius Lund

Bladdød og demokrati

Tale- og trykkefriheden er et af demokratiets værdifulde goder. I vort velfærdssamfund har alle borgere i teorien lov til og mulighed for offentligt at udtale sig og tage stilling til de både små og store problemer, der angår det fælles vel. Men er dette også tilfældet i virkeligheden? De store økonomiske vanskeligheder, de mindre dagblade i disse år har med at overleve, tyder på, at trykkefriheden her til lands i realiteten er temmelig begrænset.

Under titlen »Har vi en Springerkoncern i Danmark?« vil Bifrost tage dette emne op til debat med forlagsleder Gelius Lund (Land og Folk) som aftenens hovedtaler. Mødet finder sted torsdag den 3. oktober kl. 19.30 i Store Sal, Jagtvej 183 B, København. Alle er velkomne.

Alle nationer mødes i pejsestuen

Efter forhandlinger mellem sognepræsten ved Johanneskirken, Søborg, dennes forvaltningsråd og distriktspressen i Gladsaxe kommune samt kredse i København, der interesserer sig for de tit ensomme udenlandske arbejdere og studerende i hovedstaden, er det besluttet at oprette et mødested for udlændinge i pejsestuen ved Johanneskirken.

Pastor Paul d'Auchamp, der er manden bag det hele, oplyser, at salen ved kirken vil være åben hver onsdag og fredag fra kl. 19.30 til 22.00. Alle udlændinge er velkomne. Man vil kunne købe kaffe, the m.m. til en billig penge.

På åbningsaftenen den 2. oktober

vil der blive talt på engelsk om »Udlændinge i Danmark«, og den 4. oktober gentages foredraget på fransk.

Videre oplyser pastor d'Auchamp, at man ikke får nogen støtte til driften af denne gæstfrihed, men kommunen har vist sig at være interesseret. Skulle det derfor vise sig, at der bliver brug for hjælp til driften, skulle det ikke være vanskeligt at få den.

Men noget helt andet er, at pastor d'Auchamp beder om, at så mange som muligt tegner sig for et »værtskab« for én eller flere faste aftener om måneden, og interesserede bedes snarest henvende sig til ham.

B.H.

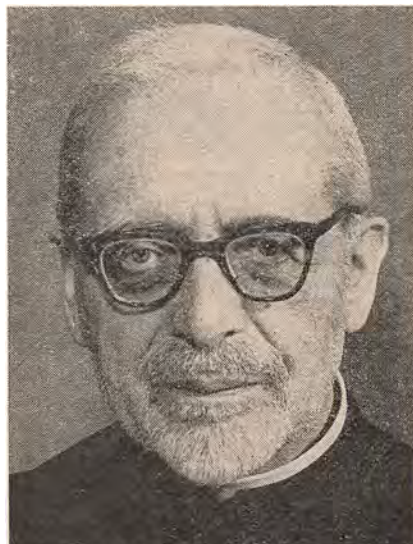
65 års ordensjubilæum

Den 9. september fyldte pater Fr. Küpferle SJ, 85 år, og den 30. i samme måned kan han fejre 65 års ordensjubilæum.

Pater Küpferle er fra Kehl am Rhein, og efter studier i Valkenburg, Holland, kom han til Danmark i juni 1909 og virkede indtil 1914, da han blev indkaldt til soldatertjeneste i første verdenskrig. Forinden havde han studeret klassisk filologi ved Københavns Universitet og taget eksamen som cand. mag.

Sin første lærergerning havde pater Küpferle på Skt. Andreas kollegiet, hvor han bl. a. underviste i fransk. Undertegnede har selv haft ham som lærer i dette fag, og da jeg

Fortsættes side 15

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
FLYTFORRETNING

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Holger Dall
Malermester
Paludan Müllersvej 1,
København V.
Tlf. Eva 4151

Dansk
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF OG
VACUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. A/S
K. K. L. Simonsen's efft.
Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

BLOCH's BOG CLEARING
K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
*Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger*

F. Fechtenburg & Søn
autoriseret installatør
Tlf. 12 86 00
Hjallesevej 46, Odense

VI
ER TIL
FOR
DEM

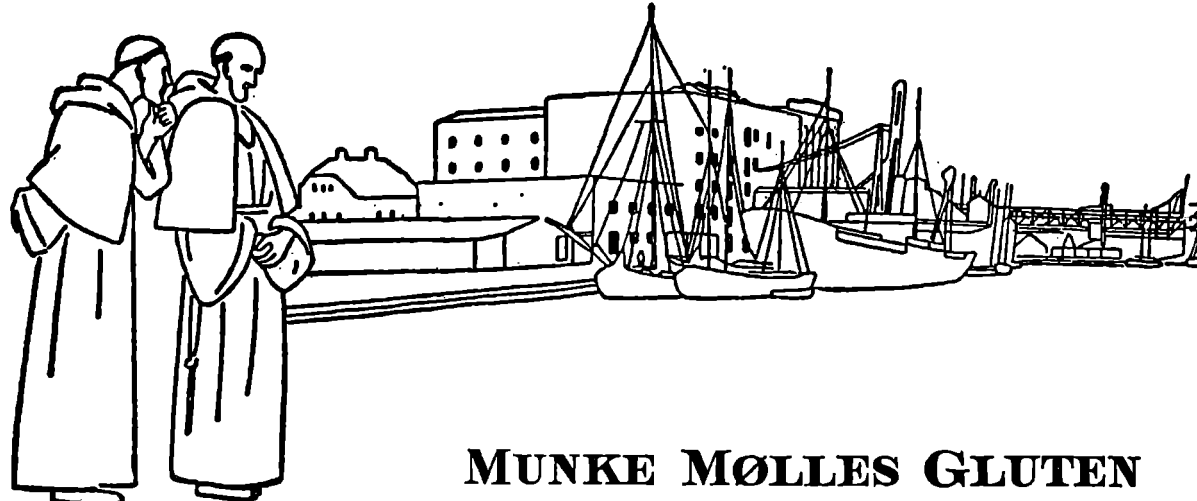

LANDMANDSBANKEN

Chr. Hansens køudsalg
Gl. Kongevej 163
København V.
Telefon Eva 6465 og 6466

Landsretssagfører
Viggo Høgsgaard
Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

Bliv børnehavelærerinde!
Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

MUNKE MØLLES GLUTEN

Biskop Hans L. Martensen udtaler...

Fortsat fra side 4 - Spidsen ønsker at slutte sig til det fuldstændige katolske fællesskab, er forskelligt fra den økumeniske virksomhed. Alligevel består der ingen modsætning mellem de to, for begge indgår i Guds vidunderlige forsyn.' (§ 4).

Konversionsarbejde og økumeniske indsats er altså forskellige, siger teksten, selv om der ved Guds forsyn er råderum for begge dele. Konversionsspørgsmålet drejer sig om 'de enkelte', der ønsker at slutte sig til katolicismen. Økumenisk indsats derimod består i 'gradvist at udrydde alle hindringer for fuldt kirkeligt fællesskab' - her er det **samfund**, der står over for samfund.

Målet med den økumeniske indsats er, at vi engang skal komme så vidt, at katolikker og kristne af andre kirkesamfund kan »møde hinanden ved at fejre den samme nadver'. I det øjeblik, hvor forskellene i tro, kirkelære og kirketugt er blevet overvundet så meget, at man kan gå til fælles nadverbord: da anerkender kirkerne helt og fuldt hinanden. Da er - katolsk set - målet for den økumeniske bevægelse i alt væsentligt nået. Da er i øvrigt også konversion blevet overflødig, for de mennesker, der deltager i samme nadver har ikke længere brug for at konvertere til en anden kirke: de er udelt én kirke og ét legeme med den Kristus, de modtager ved nadveren.«

Kirkens enhed

Fortsat fra side 11
skevordne Søn strømmer gennem alle; og i alle, fordi han og Sønnen ved deres fælles Helligånd bor i os alle. Således slynger Faderen et trefoldigt enhedsbånd om alle. Og den, der melder pas over for hans kald til enhed eller går til angreb på den, skal vide, at han tager kampen op mod selve den enhedskraft, der sammensvejer Far og Søn i Helligåndens kærlighed til et eneste guddommeligt Væsen, og som samtidig gennemtrænger og sammenholder universet.

Derfor har vor mangfoldighed kun sin gyldighed og beståen i en udfoldelse af den treenige livsfylde i Gud.
Elsebet Kieler

Synodenyt

Fortsat fra side 3
Til slut må det være mig selv til-ladt for diskussionens skyld at stille spørgsmål: Mangler der visse synsvinkler? F.eks. skal præstedømmets væsen være tjeneste eller embede? Er der taget skyldigt hensyn til, at vi som mennesker har en menneskelig gerning her i verden? Eller hvordan skal det forstås, at frelsen er bundet til Kirken? Er de »troende« blevet opfattet som tilhørende en helt anden verden?
Olof Bohn

Pater Küpferle

Fortsat fra side 13
i 1951 var hos ham for at gennemgå korrekturerne til salmebogen af 1951 - han var dengang censor i librorum - mindedes han endnu, 39 år efter, en munter episode, da han spurgte en af mine kammerater om, hvad »Eau de vie« betød på dansk. Kammeraten, der ikke anede det, svarede »Vievand«, og pater Küp-

ferle kunne endnu så mange år efter more sig over svaret.

Iøvrigt var han meget afholdt på kollegiet. Da dette måtte lukke i 1920, stiftede de tidlegere elever - noget bagvendt - en skoleforening, som stadig lever i bedste velgående. Her var pater Küpferle en trofast gæst ved vinter- og sommermøderne, og når han kan, møder han stadig op.

Pater Küpferle blev præsteviet 1. juli 1917 og vendte så tilbage til Danmark, hvor han efter kollegiets lukning kom til Stenosgade, hvor han har boet siden. Her har han gennem årene haft forskellige hverv: rektor for Skt. Knuds stiftelse, rektor ved Immaculatakirken, medlem af det biskoppelige råd o.s.v. Pater Küpferle er stadig medlem af den kirkelige domstol - udnævnt i 1939 - ligesom han er en meget søgt skriftefader, og han passer stadig sin turnus i Jesu Hjerter kirke med messe og prædiken.

Det er vist ikke mange katolikker herhjemme, der ikke har noget at takke pater Küpferle for, og sammen med disse vil Katolsk Ugeblad sende sin hjertelige lykønskning til den blide, dygtige og fromme præst.
B. Husson.

Den hellige Frans' 3. Orden

har møde i St. Annæ Kirke, Amager, onsdag d. 9. oktober kl. 19.30.

Bekendtskab søges

grundet på manglende bekendtskabskreds af tjenestemand, 35 år, i København med venlig dame - gerne fra provinsen som jeg. Event. ægteskab.

Billet mrk. »S. 6«
til bladets annonceekspedition
Hauchsvej 8
København V.

Social rådgivning

ydtes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 10 til 13. Telefon PALÆ 2323.

*

KB&K

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Tandlæge

P. Lomholt Maack har åbnet praksis Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.
Tlf. 39 53 04.

Konsultation efter aftale.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Flint arbejde - Trla 6070 rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!
ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvej 13,
Charlottenslund
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Benzon's

Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01
Begravelser og bisættelser ordnes for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Bilkønslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon *82 81 33

En indisk filmklassiker

Panther Panchali

Panther Panchali er som bekendt første del af en trilogi, hvis øvrige afsnit er **Aparajito** (Den ubesejrede) og **Apus verden**, som begge tidligere er blevet vist i Danmark. Om dette værk i tre dele, som er en filmatisering af en af de klassiske bøger i den indiske litteratur, har instruktøren selv udtalt: »Jeg har valgt Panther Panchali på grund af de kvaliteter, der kendetegner denne betydelige bog: dens menneskelige varme, dens lyrik og dens rene og ægte tone. Jeg vidste på forhånd, at jeg ville blive nødt til at forkorte og ændre meget i den, men samtidig var jeg klar over, at det ville være forkert at tvinge fortællingen ind i alt for snævre rammer. Jeg måtte i min film bevare lidt af den uorden, der præger romanen, fordi netop denne uorden bragte mig i kontakt med noget ægte, nemlig livet i en bengalsk landsby« (Cahiers du Cinéma, nr. 110).

Den »uorden«, S. Ray her taler om, er et af de karakteristiske træk ved filmen. Panther Panchali er nemlig hverken bygget op som en dramatisk beretning eller med en handling i egentlig forstand, men snarere som en slags krønike. Den giver os indblik i en fattig families dagligliv, og lidt efter lidt bliver vi fortrolige med disse jævne mennesker: faderen og moderen, drengen og hans storesøster, den gamle krogede tante osv. Vi er ikke bare tilskuere til deres enkle og nøjsomme tilværelse, — vi lever den sammen med dem. S. Ray bevarer det hele i sin film og genskaber selve livets uorden. Han vælger og vrager ikke mellem vigtigt og uvigtigt. Tilsyneladende er alting lige vigtigt — i hvert fald i hans øjne: den faldende regn, den blæsende vind og legende børn. I flere minutter overværer vi faktisk ikke andet end den glæde, en gammel kvinde føler ved at få en frugt foræret, eller den angst, moderen gennemgår ved sit barns sygeleje. Det er dette rolige kontemplative blik, der fæster sig ved både mennesker og ting, der giver filmen dens lyriske karakter. Og derved bliver Panther Panchali beslægtet med en hel del af filmhistoriens store krø-

nikeværker som f.eks. **Gorkis barndom**, **La terra trema**, **Louisiana Story** og ikke mindst Jean Renoirs **Floden**.

Men til forskel fra disse film, hvor der trods den lyriske tone kunne spores en vis dramatisk udvikling, synes S. Ray systematisk at ville afdramatisere alle begivenheder. For ham eksisterer der hverken små bekymringer i modsætning til store sorger eller små glæder på den ene side og en altovervældende lykke på den anden. Livets lov leder hen imod en total og meningsfyldt ligevægt. De lykkelige hændelser følger på de mindre lykkelige, som dagen uimodståeligt følger på natten, og de mest skæbnesvangre skal fortolkes i lyset af de lykkeligste. Det er i denne sammen-smeltning og nivellering af det usædvanlige med de dagligdags begivenheder, værkets betydning skal søges. For den indiske instruktør er alle ting lige, når blot man ser dem i evighedens lys. En sådan sindsro over for skæbnen kan naturligvis let komme til at smage af fatalisme og resignation, men man kan også se den som udtryk for en højere visdom. I hvert fald placerer den menneskets tilværelse i en bredere og næsten kosmisk sammenhæng, hvor den harmonisk indgår i naturens store kredsløb i pagt med enkle realiteter som fødsel, kamp for det daglige brød, kærligheden og døden.

I forbindelse med denne på en gang diskrete og følsomme film har vi allerede ovenfor nævnt folk som Donskoi, Visconti, Flaberty og Renoir. I mange henseender er S. Ray nemlig både beslægtet og på højde med disse store mestre på filmens område. Det sammenspil mellem det sublime og det jævne, der præger Panther Panchali gør den faktisk til et af denne kunststarts betydeligste værker. I modsætning til så mange andre instruktører, hvis lyst det er at forkynde livets meningsløshed, viser S. Ray os, hvor enkelt, hvor svært og hvor skønt menneskelivet i virkeligheden er.

(Camera)

M.D.

»Teorema« - katolsk filmpris, fordømt af biskopper

ROM — NC NEWS SERVICE

Den italienske bispekonferences nationale filmkommission har stemplet Pier Paolo Passolinis film »Teorema«, der har fået den katolske filmpris på filmfestivalen i Venezia, som usømmelig.

Samme dag, som biskoppernes ugunstige bedømmelse blev publiceret i »L'Osservatore Romano«, blev filmen beslægtet efter ordre fra de italienske myndigheder, der gjorde indsigelse mod visse »særlige uanstændige og vovede scener«.

Bispekommissionen beklagede sig over »voldsscenerne og afklædtheden« i filmen og stemplede den som »udelukket«.

Da det internationale katolske filmkontor i Venezia gav prisen til »Teorema«, var der to af dommerne, der nægtede at skrive under på det. »L'Osservatore Romano«s korrespondent, pater Claudio Sorgi, gav ved den lejlighed udtryk for alvorlige forbehold med hensyn til at give den katolske pris til »Teorema«.

Kalenderen ligger sådan i år, at ferietidens dobbeltnumre har skabt uorden i nummereringen af »Katolsk Ugeblad«. For at rette sagen op har vi udvidet dette blad til 20 sider og givet det en dobbelt nummerering – uden at det dog i løssalg koster mere af den grund. Vi behandler en række aktuelle emner, der spænder fra den skelsættende bispekonference i Latinamerika til vor hjemlige synode og biskop Martensens rejse til Grønland.

katolsk ugeblad

4. OKTOBER 1968
116. ÅRGANG

39
40

Med biskop Martensen på Grønland

Vold eller ikke-vold i Latinamerika ? ●

Adam, Eva og synoden ●

Dagen derpå - ved Rhinen

Traditionalisternes udfordring
Filmkronikken og NATO

NYT MED småt

★ I 18 år fandtes der ikke religionsundersøgelse i Tjecoslovakiet. Også børnemesser var forbudt. Det er nu genoptaget, og snart håber man, at en Katolsk Aktion vil se dagens lys. Religiøse bøger og blade dukker op. Tidligere måtte de troende nøjes med at stå og kopiere de uddrag af bøger, som præsten satte op på kirkevæggen. De mange præster, som ikke måtte udeve præstegering for staten, men skulle arbejde ude i samfundet, håber alle at kunne få et sogn at virke i nu. Det frembyder et problem, for regeringen betaler sognepresterens løn. En af Dubcheks ministre er iøvrigt kristen.

★ Msgr. Beresiartua, biskop af San Sebastian (Spanien), påberåber sig i et hyrdebrev konkordatet i sin protest mod politiets fremfærd mod de baskiske nationalister efter mordet på en politimand.

★ I Afrika er der et stort antal klostre. De rummer et betydeligt antal afrikanere, men alligevel er ledelsen i næsten alle tilfælde i hænderne på hvide, og det religiøse liv ligner ofte en importeret vestlig teknik. Det sagde afrikaneren Ngango fra det afrikanske kulturselskab ved en missionsuge i Löwen først i september.

★ Den foreløbig eneste katolske præst i Kirkernes Verdensråds økumeniske center i Genève er pater George H. Dunne. Han er sekretær for kommissionen for samfunds-, udviklings- og fredsforskning. Efter udnævnelsen 1. februar i år var pater Dannes første opgave at organisere konferencen for verdenssamarbejdet for udvikling, der fandt sted i april i Beirut. Både Rom og nylig Kirkernes Verdensråd i Uppsala har tiltrådt pater Dannes virke for tre år frem i tiden. I Rom fungerer siden konciliet den pavelige kommission for retfærdighed og fred, ledet af kardinal Roy og med bl.a. Barbara Ward som medlem.

★ Staten yder i Ungarn støtte til de protestantiske kirkers vedligeholdelse (har i hvert fald hidtil gjort det). Hvad ville den danske stat sige, hvis vi katolikker bad om den samme støtte her? Også den katolske kirke får hjælp fra det offentlige i Ungarn, bl.a. til skoler og præstelønninger.

★ I det franske »Témoignage Chrétien« skriver en mor, der fik 10 børn i løbet af 16 år, at det eneste, der hjalp hende til ikke at bryde sammen i nervesvækkelse, var hendes interesse for hvad der foregik uden for familien: politik, fagbevægelse, forældreforeningen m.m. Hendes mand er håndværker. Han ryger ikke, drikker ikke, bruger aldrig noget til sig selv — i 26 år har han kun fået nyt tøj to gange. Men ægteparrets gifte børn vælger en anden vej.

En italiensk familiefar i »Il nostro tempo« er meget bekymret over, hvordan man nu skal kunne spare penge sammen til at sætte børnene i vej, når antallet bliver så stort, og i hvert fald, mener han, må skattevæsenet til at tænke på lettelse til disse familier.

En fransk katolik udtrykte sin mening om »Humanæ Vitæ« i det lærnævnte T.C. således: »Det er en rundskrivelse for de rige.«

★ »Politiken« meddelte, at 5000 tyske katolikker ved katolikdagen i Essen havde vedtaget den resolution, som blev sendt til paven med anmodning om revision af rundskrivelsen. Det er forkert. Tallet var 3000, iflg. Frankfurter Allgemeine Zeitung.

★ Digteren Sarvig skal tale for de folkekirkelige studenter i Arhus om modernismen. Han siger, at den er en vej, som må gås, og fortsætter: »I det den skærer andre veje, forlener den dem med en mening, som ellers ikke ville være deres. Nøgleordet er her »genkendelse«, og dermed er vi — i dette — i dag inde i de sidste af eksistensens egne, som er karakteristiske for den kristne mystik.«

Helder Camara.

Ærkebiskop Helder Camara er alt for almindeligt kendt, til at vi på ny behøver at præsentere ham for vore læsere. Og dog er han samtidig et menneske, som man har en fornemmelse af at opdage igen og igen, hver gang man kommer i nærheden af ham. På den latinamerikanske bispekonferencens anden generalforsamling i Medellin blev han nærmest sønderrevet af journalisterne, skriver det franske blad »La Croix«, hvis udsendte medarbejder det lykkedes at få et interview med ham.

— *Ærkebiskop Camara, tror De, at den latinamerikanske bispekonferencens anden generalforsamling kan blive en fiasko?*

— Nej, det bliver den ikke. Det har jeg været fuldstændig overbevist om, lige siden jeg fik de tekster i hånden, der skulle danne grundlaget for arbejdet — især grundteksten, som er delt op i tre store afsnit: 1. De faktiske forhold i Latinamerika; 2. De teologiske overvejelser i forbindelse med disse forhold; 3. Den pastorale indsats.

Ganske vist troede jeg, at den ville støde på modstand, og at man ville komme med indvendinger mod både indholdet og fremgangsmåden. Ja, jeg troede oven i købet, at en hel del af biskopperne ville sige: »Det er ikke noget, der angår os. Vi er her ikke for at se tingene ud fra den politiske, økonomiske, sociologiske og mange andre videnskaber.« For mit eget vedkommende ved De til gengæld, hvor megen vægt jeg lægger på den fremgangsmåde, som allerede for længe siden blev sat i gang af de unge katolske arbejdere, og som blev taget op af det andet Vatikankoncil: se, vurdere og handle.

Men dermed vil jeg ikke sige, at denne grundtekst overhovedet ikke er stødt på modstand. Til syvende og sidst ser det dog ud til, at den er blevet godt modtaget, og jeg er overbevist om, at teksten ikke alene bliver godkendt, men også udvidet. Denne overbevisning hviler på den

Vold eller ikke-vold i Latinamerika?

Ærkebiskop Helder Camara interviewet om problemstillingerne på den latinamerikanske bispekonference.

måde, hvorpå man har taget imod to af de dristigste rapporter, hvori der gøres rede for grundteksten, nemlig den apostoliske administrator af Bahia, msgr. Eugenio de Araujo Sales' rapport om det menneskelige fremskridt og biskoppen af Riobamba, msgr. Leonidas Proanos rapport om koordineringen af det pastorale arbejde.

— *Et flertal af deltagerne i generalforsamlingen i Medellin går altså åbenbart ind for virkelige ændringer, selv om man nærmest har indtryk af, at de fleste er konservative?*

— Der findes på generalforsamlingen ikke en eneste biskop, som ikke er overbevist om, at det er absolut nødvendigt, at der sker dybtgående ændringer af strukturerne i Latinamerika. Det kan diskuteres, hvordan disse ændringer skal gennemføres, men den kendsgerning, at vi er enige om, at de er nødvendige, er en stor trøst. Det er et skridt fremad i forhold til fortiden, som de ikke kan gøre Dem nogen forestilling om. Denne ændring i biskoppernes mentalitet skyldes rundskrivelsen »Om folkenes fremskridt« og endda Paul VI's seneste taler i Bogota. Jeg siger endda, fordi man i disse taler, som er blevet betragtet som »konservative« let kan finde en hel del passager med opfordringer til at gennemføre de påkrævede ændringer.

— *Ærkebiskop Camara, De har for nogle måneder siden sat en bevægelse i gang, som hedder »Moralsk pression for friheden«. Hvordan går det med den.*

- Denne bevægelse, der har opnået underskrifter fra 43 brasilianske biskopper, kommer til at strække sig over hele Latinamerika. Men eftersom ordet »pression« vækker ængstelse, og der er fare for, at det kan misforstås, prøver vi på at finde på et andet navn til den. Den kommer muligvis til at hedde »Retfærdig udvikling«, men vi ved det ikke endnu.

På 100-årsdagen for Gandhis fødsel den 2. oktober sætter vi en udstrakt kampagne i gang. Vi går nemlig ind for ikke-vold, men en ikke-vold, der fortolkes konkret og efter omstændighederne. Vi kan ikke lade os nøje med smukke ord.

I vor basisoverenskomst siger vi: »Vi vil virke for, at menneskets ret til at være fri for enhver form for trældom og dets ret til livet, til friheden, til tryghed og til arbejde bliver omsat i praksis.«

Disse rettigheder har vi simpelt hen taget fra erklæringen om menneskerettighederne, som den 10. december 1948 blev underskrevet i Paris af 48 nationer. I § IV hedder det: »Ingen må for fremtiden holdes i trældom eller slaveri. Slaveri og handel med slaver er forbudt under enhver form.« Og i § III: »Ethvert menneske har ret til livet, til friheden og til tryghed.« Og i § XXIII: »Ethvert menneske har ret til arbejde... og til for sit arbejde at få en retfærdig løn, som sikrer ham og hans familie en menneskeværdig tilværelse...«

- Af den sydamerikanske presse ser jeg, at De har en masse fjender. Selv biskopper angriber Dem og behandler Dem som kommunist.

- Ja, det ved jeg godt. Disse samme biskopper, som står på den bedste fod med de militære myndigheder i Brasilien, anmoder dem om at »afsætte« mig. En af dem har samlet underskrifter blandt de rige i 40 byer her i landet og sendt dem til paven. Men den slags hykleri kan heldigvis ikke imponere Paul VI. Det er så let at vifte med kommunismen som skræmmebillede for at værne om de privilegier, der følger med en uretfærdig samfundsorden.

Ærkebiskop Camara ser et kort øjeblik lidt trist ud over de angreb, han er udsat for, men smilet vender hurtigt tilbage: »Vi må håbe imod ethvert håb,« siger han, da vi skilles. »Der vil altid findes mindretal, der går i Abrahams fodspor.«

Læs mere om bispekonferencen i Latinamerika side 4

Hvorfor har den kinesiske kirke haft svært ved at hænge i?

TAIPEI - NC NEWS SERVICE

I septemhernummeret af det kinesiske katolske månedsblad »Heng-I« skriver pater Maurus Fang Hao, der er professor i historie ved universitetet i Taiwan, at de pavelige bestemmelser, som nåede deres højdepunkt i bullen **Ex Quo Singulari** om kinesiske religiøse ceremonier, som i 1742 blev udsendt af pave Benedikt XIV, har været grunden til, at Kirken indtil for nylig har haft så ringe indflydelse blandt de intellektuelle i Kina, og til at Kirken den dag i dag ofte betragtes som en udenlandsk religion.

Den omtalte bulle dannede afslutningen på en uoverensstemmelse, som i over 100 år havde rådet blandt missionærerne. Problemet gik hovedsagelig ud på, om visse riter til ære for forfædre og Konfutze kunne betragtes som rent civile ceremonier, som kristne havde lov til at deltage i, og om visse kinesiske udtryk kunne benyttes i forbindelse med den kristne opfattelse af Gud.

Pavens udtalelser støttede dem med den hårde linie, som ville have, at det skulle være de kristne forbudt overhovedet at deltage i nogen som helst form for ceremonier til ære for forfædre og Konfutze.

De moderate med den berømte jesuit Mattæus Ricci i spidsen betragtede disse ceremonier som rene og skære udtryk for ærbødhed, ligesom de var af den opfattelse, at ordene Shang Ti (den, der råder foroven) og Tien (himlen) svarede til den bibelske opfattelse af Gud.

De missionærer, der kom til Kina, måtte under ed forpligte sig til at adlyde pavens bestemmelser og til ikke at åbne diskussionen på ny.

I 1939 kaldte Pius XII dekretet tilbage, og siden da har forskellige bestemmelser gjort det muligt for de kristne at deltage i ceremonier til ære for Konfutze som den store lære, ligesom de kristne har lov til at beholde forfædretavlerne i deres hjem.

Pater Fang Hao forklarer i sin artikel, hvordan en students første handling, når han kom til skolen, tidligere bestod i at knæle ned og bøje panden til jorden foran en tavle med en indskrift til ære for Konfutze, den store

Vismand, og foran en anden med ideologiske inskriptioner til ære for kejseren og Skaberen. Roms afgørelse betød for katolikkerne et forbud mod at deltage i disse handlinger.

»Når Kirken ikke tillod en sådan æresbevisning foran disse tavler, havde kinesiske katolikker ingen mulighed for at studere, de kunne ikke undervise og kunne ikke udbygge deres kundskaber, ligesom de var afskåret fra højere eksaminer. Den katolske kirke i Kina havde som følge deraf ingen anden mulighed end at arbejde blandt analfabeter. Ønskede man en højere uddannelse, kunne man ikke være troende.

Desuden var der også en anden ting. Hvis man nemlig ikke kunne være med til at ære forfædrene, kunne man ikke nærme sig forfædrenes grave, og ens navn blev ikke optaget i stambøgerne.«

Pater Fang Hao minder i denne forbindelse om, at den største straf for en forbryder i Kina eller for en søn, der på en eller anden måde har forbrudt sig, er, at deres navn bliver fjernet fra stambøgerne, og at katolikkerne, gennem at dette også rammer dem, bliver forstødt og hjemløse i samfundet.

»En katolik blev betragtet som en fremmed i sit eget land,« siger pater Fang Hao. Selv i vore dage beskyldes katolikker ofte med urette for at tilhøre en udenlandsk religion. Folk har glemt, at også buddhismen og islam oprindelig er kommet vestfra.

Fang Hao opfordrer katolikkerne til at udvise den størst mulige sønlige ly-

Fortsættes side 19

Aktuel foredragsrække ved biskoppen

I en aktuel foredragsrække, der begynder onsdag den 23. oktober og løber videre de efterfølgende seks onsdage, vil biskop Hans L. Martensen tale om Guds rige i Jesu forkyndelse og den katolske kirkes situation i dag. Foredragene holdes i Jesu Hjerte Kirke i Stenosgade i København i forbindelse med messe, og man starter hver gang kl. 19.30.

Lige så gammel som Thomas af Akvin

REDAKTION:
H. ROOS og
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæsenet.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

De erklæringer, den latinamerikanske bispekonference har udsendt efter afslutningen af sin anden generalforsamling i Medellín, har givet alle med undtagelse af de mest højre- og venstreorienterede ekstremister nyt håb for Kirkens fremtid i denne del af verden.

Da de 130 biskopper og 100 rådgivere i august i år indledte deres drøftelser, var der kun få udenforstående, der var optimistiske nok til at forvente, at der skulle komme noget videre positivt ud af generalforsamlingen. Det kom derfor som noget helt uventet, at det virkelig lykkedes biskopperne at udarbejde en fremragende tekst med principper, som vil blive vejledende for Kirkens ledelse i Latinamerika i mange år fremover.

Konklusionerne vil først blive offentliggjort i deres fulde udstrækning, når de er blevet godkendt af paven, men det »budskab«, biskopperne udsendte ved mødets afslutning, var utvivlsomt et udtryk for de resultater, man var kommet til.

I sin prædiken ved den koncelebre-rede messe, som afsluttede mødet, sagde kardinal Antonio Caggiano af Buenos Aires: »Vi taler ikke alene om strukturelle ændringer. Det vigtigste er at ændre mentaliteten og at udrydde det had og den havesyge, som ikke respekterer menneskets værdighed og vigtigste rettigheder.«

Ærkebiskop Helder Camara erklærede, at generalforsamlingen »for Kirken i Latinamerika har været, hvad det andet Vatikankoncil var for hele Kirken«.

At den »konservative« Caggiano og den »liberale« Camara i så høj grad har nærmet sig hinanden beviser, hvad jesuitergeneralen, pater Pedro Arrupe sagde ved mødets begyndelse, nemlig at det er fejlagtigt og vildledende at prøve på at sætte ansvarsbevidste prælater i politiske båse og at tro, at de vil holde fast ved en eller anden tænkt »politisk linie«.

Der er ingen tvivl om, at pavens tilstedeværelse og hans velafbalancerede tale ved mødets åbning i domkirken i Bogota har bidraget til at få biskopperne til at falde til ro. Det eneste punkt i pavens tale, som nogle af de liberale gik åbent imod, var udtal-

elsen om, hvorvidt man havde lov til at bruge vold for at opnå ændringer i samfundet. Ærkebiskop Camara var af den opfattelse, at der blev lagt for stærkt eftertryk på fordømmelsen af en eventuel voldelig indgriben fra de fattige over for de rige, mens der knap nok var blevet talt om den vold i form af sult, sygdom og nød, de rige ved deres holdning udøver over for de fattige.

Bispekonferencen fordømte med udgangspunkt i pave Pauls rundskrivelse »Om folkenes fremskridt« begge former for vold og anerkendte, at man som en sidste udvej kan bruge magt over for en varig, uudholdelig og yderliggående undertrykkelse — en lære, der i hvert fald er lige så gammel som Thomas af Akvin. Begge parter syntes at være tilfredse med denne løsning af konflikten.

I VORT BISPEDØMME

Domkirken

Hver tirsdag kl. 19.30 holder msgr. K. Geertz-Hansen forelæsning over »Den katolske kirkes lære og praksis«. Forelæsningerne henvender sig såvel til ikke-katolikker som til katolikker.

Sakramentskirken

Skt. Joseph søstrene er flyttet fra Nørrebrogade efter næsten 70 års arbejde for sognets liv og trivsel.

Pastor D. Timmermann er blevet forflyttet til Køge, og biskoppen har i stedet udnævnt den nyviede pastor Carly Majholm.

Blirkerød

Religionsundervisningen blev genoptaget torsdag den 5. september. Der mødes kl. 15.30. Da man nu følger det canadiske system, deles børnene op i seks hold, og de børn, som i år er begyndt på skolegangen, bedes tilmeldt.

Søndag den 8. september blev det nye orgel indviet i forbindelse med højmesse kl. 10. Komponisten Leif Kayser spillede efter indvielsen et værk af D. Buxtehude og under altergangen og efter messen egne værker.

Aalborg

Menighedsrådet har konstitueret sig og vedtaget, at meddelelse om møder og beslutninger vil blive bragt i sognebladet.

Børge Mannov: »Nogen« er helt galt afmarcheret.

Adam, Eva og synoden

Hvad får hvem
for 130.000 kroner?

Af Børge Mannov

Det er ikke uden undren, jeg har læst Ugebladets rundspørge blandt synodens – eller lad mig, for ikke at træde nogen for nær sige: *nogle* af synodens – pinger. Er man ikke klar over, at der er mange sogne, hvor vi intet har hørt eller mærket til synoden siden vi var nede og afgive vore stemmer for snart et år siden.

Jeg ved ikke, hvorledes synodens rent organisationsmæssigt er opbygget, og netop derfor bliver mit første spørgsmål ganske naturligt dette: Er der overhovedet nogen, der har ansvaret for, at kommunikationen mellem de ganske almindelige katolikker og synoden fungerer? Hvad foretager dens formandskab sig?

Eller er sandheden i virkeligheden den, at synoden har fået lov til at udvikle sig til en diskussionsklub, en ny forening i tillæg til de mange, vi i forvejen har – en herlig ridebane for diverse kæpheste?

Det er rygtevis sivet ud, at synoden resolut er begyndt ved Adam og Eva på den måde, at man efter mange indledende fægtninger nu har sat emnet »Kirkens målsætning« øverst på dagsordenen. Det lyder mægtigt spændende, her er, som alle ved, vand nok til at alle de små private møller kan løbe i mange, mange år.

Men er der nogen i synodeledelsen, der har tænkt på at rejse spørgsmålet om *synodens* målsætning? Det var ellers mere påtrængende, skulle man tro. Og hvis man har gjort det – hvilken plads indtager i så fald de 15.000-20.000 katolikker, der ikke er med i synoden, i denne målsætning? Ud over at de skal betale regningen, naturligvis?

Hvad regningen angår forlyder det nu ifølge rundspørget, at »nogen« budgetterer med 130.000 kr. Jeg vil gerne sætte dette helt fan-

tastiske tal i relief ved at pege på, at da jeg første gang som medlem af det økonomiske råd hørte noget om at synoden jo ville komme til at koste penge, gik jeg ud fra, at det stort set kun kunne dreje sig om synodens afsluttende plenarmøde, der måtte finde sted på en højskole eller et hotel et eller andet sted, og hvis der var tale om 200 mennesker i to døgn eller så, skulle det kunne holdes inden for 30.000 kr.

Sekretariatsudgifterne skulle kunne holdes nede ved at benytte det store sekretariat, der i det sidste par år er opbygget på Laurids Bingsalle 16. Og refusion af rejseudgifter skulle være minimale, eftersom synoden arbejdede med regionale opdelinger, bl. a. netop for at spare penge.

Men det var altså dengang, for lidt mere end et år siden. Nu nævnes allerede et beløb på 130.000 kr. som det eneste sikre udbytte af dette foretagende. Det kunne være interessant at vide, hvilke udgiftsposter der regnes med. Er der godtgørelser for »tabt arbejdsfortjeneste«, kilometergodtgørelse til bilende synodedeltagere, diæter i forbindelse med rejser og overnatninger?

Hvis det er den slags udgifter, synodedeltagerne er begyndt at bevilge hinanden penge for – på kirkens regning – vil jeg gerne hermed advare så indtrængende, som muligt. Det har altid været en selvindlysende sag, at den, der aktivt gik ind i katolsk arbejde, derved pådrog sig en masse møje, besvær og ulejlighed samt tab af tid, og også direkte udgifter. Sådan er det ligeledes ved frivilligt arbejde i f. eks. Folkekirken den dag i dag. Og sådan bør det forblive også i vor kirke. Vi skulle nødigt have noget pamperi her.

Man kan kun få sine direkte udaf-lommen udgifter refunderet, hvis man 1) ikke selv synes, at man har råd til at bære dem, 2) har været tvunget til at afholde dem i forbindelse med et møde, eller et arbejde, man har lovet at tage sig af, 3) har holdt disse udgifter på et minimum: fællesklasse med DSB, missionshoteller og anden beskeden komfort. Men man kører ikke til synode-møder i egen vogn på anerkendte tjenestemandskilometer-tariffer, for at nævne et eksempel. Man kører på godtgørelse for benzinforsbrug og færgebilletter og tager iøvrigt så mange som muligt med i vognen for at spare hinanden og kirken for udgifter.

Dette er i hvert fald min opfattelse af de vilkår, hvorunder man påtager sig synode- og anden virksomhed, og jeg kender en hel del folk, som ikke har sparet sig i de år, der er gået, der også har praktiseret denne opfattelse. Og jeg ved, at der udenfor synoden i mange sogne sidder stiltfærdige, dygtige folk, der bruger masser af tid på ikke særligt spændende, men nødvendigt arbejde, og som aldrig har drømt om at sende regninger til nogen i den anledning.

Vi må altså nødvendigvis være nogle stykker, der mener, at »nogen« er helt galt afmarcheret i denne synode til 130.000,00 kr. Skulle vi tage fejl – og det altså er os, der hele tiden har været galt afmarcheret – er det vist på høje tid, vi får det at vide. Måske vi skulle til at sætte os ned og skrive nogle regninger. Eller i hvert fald tænke os om en gang mere, inden vi udfylder og indsender næste grønne girokort vedrørende kirkebidraget.

B. Mannov.

Traditionalisternes udfordring

Vi har på forskellig måde – blandt andet i artiklerne om gruppen omkring det venstreorienterede tidsskrift »Slant« – fortalt om nye strømninger i dagens katolicisme. Der er imidlertid læsere, som også gerne vil vide noget om den modsatte fløj i kirken og om de bevægelser, der almindeligvis benævnes som »traditionalisterne«, og som kæmper en lidenskabelig kamp for at bevare de udtryksformer og det syn, der var almindeligt under Pius-paverne – før det andet Vatikankoncil. Vi har bedt en af vore medarbejdere i Frankrig, M. J. Baagøe, der uden at have tilknytning til traditionalistbevægelserne er velorienteret om strømningerne i kirken i det hele taget, fortælle lidt om de bevæggrunde, der får alvorligt tænkende katolikker til at samles i grupper af nys nævnte art. M. J. Baagøe har valgt at belyse problemerne ud fra det digre franske månedshæfte »Intéraires« kritiske bemærkninger til det af de franske biskopper godkendte stamgrundlag for den fremtidige religionsundervisning i Frankrig.

Af M. J. Baagøe

For nylig gengav »Civiltà Cattolica«, udgivet af Jesu Selskab i provinsen Rom, en fransk artikel i hvilken det hed, at de, der modsætter sig den ny, franske katekismus, snarere er kendt for deres politiske tendenser end for deres religiøse omsorg.

Sigtet er åbenbart det franske tidsskrift »Itinéraires«, et digert månedshæfte på mellem 200 og 300 sider og af format som det danske »Catholica«. »It.« udgives af lægfolk af udpræget traditionalistisk indstilling under ledelse af red. Jean Madiran.

Beskyldningen for politisk overbetoning er meget ubehagelig at læse for den, der kender tidsskriftet. Den er nemlig ikke på nogen måde forsvarelig: »It.«s »religiøse omsorg« er absolut dominerende og de mindre end 25 % karakteriseret politisk stof behandles i den religiøse sammenhæng. At det så er skarpt og kompromisløst antikommunistisk, er en anden sag.

Aktionen mod den ny, franske katekismus er overordentlig karakteristisk for sigte og virkemåde for de katolske kredse, som står bag »It.«. Udarbejdelsen af et nyt grundlag for katekesen af franske, katolske børn har allerede stået på i længere tid og er mundet ud i offentliggørelsen af en »Fonds obligatoire«, d. v. s. et af episkopatet fastlagt stamgrundlag for de bøger, der fremover vil blive skrevet med børnekatekese for øje, foreløbig for de 9 til 11 årige.

Allerede for halvandet års tid siden havde Henri Fesquet i »Le Monde« indvarslet hovedlinierne i denne »F. o.«, bl. a. med følgende enkeltheder:

»Forsvundet er begrebet »dødsynd«, som var så traumatiserende for de ganske unge.« »Der tales ikke om »tilgivelig synd.« »Der er ingen definition på arvesynden.« »Udtrykket: uplettet undfangelse som fandtes for svært, er ikke blevet bibeholdt.« »End ikke navnet på Djævelen, Dæmonen eller Den onde Ånd er nævnt.« »Det gamle kapitel om engle og djævle er blevet strøget. Kun ærkeenglen Gabriel nævnes i forbindelse med bebudelsen.« »De famøse værneengle, som har vugget tidligere slægtleds børn, fremtræder ikke.« »Ethvert spørgsmål vedrørende Helvede er strøget, såvel som dets definition som et sted for lidelse, pinsel og ild.« »Man kommer ikke ind på helvedesstraffens evighed.« Ovenpå dette føler »It.« det knap

nok som en selvfølge, når Fesquet tilføjer: »Det siger sig selv, at intet dogme og ingen af de traditionelle trossandheder forkastes.«

Fesquet's redegørelse måtte jo være rystende nok for en traditionalist, og »It.« håbede, meddelelsen var overdrevet. Men det viste sig et års tid senere, at *Le Monde's* medarbejder i et og alt havde ret.

It.« gav sig da til at skyde med glødende kugler. A propos »de famøse værneengle«, Fesquet havde nævnt, citeredes Matt. 18.10:

»Vogt jer for at foragte en af disse små: for, jeg siger jer det, deres engle i himlene ser stadig min Faders ansigt.«

Men der var andre angrebepunkter. »F. o.« bringer således en række kildetekster som, dersom de anvendes, skal bringes under den givne form. Her refereres bl. a. »*Lumen gentium*« nr. 20 og 22 som følger:

»Gud har ønsket, at biskopperne skal være apostlenes efterfølgere og Kirkens hyrder. I hele verden er biskopperne enige med hverandre og med Roms biskop, Peters efterfølger. Den der lytter til dem, lytter til Jesus; den, der foragter dem, foragter Jesus, og foragter derved Den, der har sendt Jesus.«

»F. o.« nævner derudover kun paven eet sted, hvor det hedder: »Jesus har betroet sin Kirke til de tolv apostle og til apostlenes efterfølgere, paven og biskopperne.«

På denne måde, mener »It.« er læren om Petri primat blevet undertrykt.

Også omarbejdelser (»F. o.« taler om »oversættelser«) af nytestamentlige tekster kræves anvendt i den fastlagte form; »It.« bringer dem side om side med den autentiske tekst, pladshensyn tvinger Deres referent til at bede læseren selv slå efter:

Luk. 1, 16-28: *Ærkeenglen Gabriel blev sendt af Gud til byen Nazaret til en ung pige ved navn Maria. Hun var forlovet med Josef, af Davids slægt. Englen gik ind hos Maria og sagde: »Hil dig, Maria, fuld af nåde, Herren er med dig. Du skal have en søn og du skal give ham navnet Jesus. Han vil blive stor, man vil kalde ham Guds søn, og hans rige skal være uden ende.« Maria spurgte: »Hvordan skal det gå til?« Engelen svarede: »Helligånden skal komme med sin vælde, og derfor skal man kalde dit barn Guds søn.« Så sagde Maria: »Jeg er Herrens tjenerinde. Hans vilje ske.« Og Engelen forlod hende.«*

Rom 5. 12: »Ved et eneste menneske var synd og død kommet ind i verden.«

Rom 5.15: »Men, mere endnu, ved et eneste menneske, ved Jesus Kristus, giver Gud alle mennesker livet.«

For »It.« står man her overfor en undertrykkelse af læren om Marias jomfruelighed og af væsentlige tros punkter vedrørende arvesynd og forløsning, og tidsskriftet ytrer sin indignation:

»Ja eller nej, har een, hundrede, tusind biskopper ret til således at ... lemlæste ... den hellige skrift? ... Ville hundrede tusind biskopper, eller hundrede millioner biskopper samlet i super-generalforsamling have ret til at fremlægge disse tekstarrangementer som »oversættelse« af den hellige skrift og til at befale, at denne pseudo-oversættelse fremtidig ene skal anvendes i katekismebøger?«

Følgende tvungne formulering skal anvendes i undervisningen om messen: »Vi går til messe for at samles omkring Jesus, som fører os mod Faderen.« »Under kommunionen i messen vil vi sammen modtage Kristi legeme.« »Jesus indbyder os til at kommunikere for at forene os med ham og med alle vore brødre.«

Denne korte forklaring sammenligner »It.« med den i sankt Pius X's lille katekismus, og finder »en forarmelse, en forfladigelse, en naturalisation« (i teologisk forstand) »af den kristne religion.« »I særdeleshed er messen ikke længere et offer.«

I mange andre henseender mener »It.« at kunne angribe »F. o.« for utilstrækkelighed. Den rummer ingen forklaring hverken af trosbekendelsen, af Fadervor, af De ti Bud eller af sakramenterne, de fire punkter, som i det mindste siden det 13. årh. har dannet grundlag for børnenes katekese.

I »F. o.« hedder det udtrykkeligt, at »man skal ikke opholde sig ved opdragelsen af den moralske bevidsthed, som andetsteds, nemlig i familie og skole, er sikret.« »It.« hævder, at man ikke givetvis kan regne med denne opdragelse i alle tilfælde og anser denne optimisme for rystende letsindig. En katekisme, som ikke forklarer Credo, Pater og Budene er, siger »It.« »den religiøse uvidenheds katekismus.«

Hvad »F. o.«s behandling af sakramenterne angår udelades firmelsen, de syges salvelse, præstevielsen og ægtevielsen; kommunionen for-

klares kun i det omfang, vi har set (under messen), dåben i to korte punkter, og bodssakramentet blot: »Vi modtager bodssakramentet for at Jesus skal give os Faderens tilgivelse.« Heroverfor henviser til Pius X.s lille katekismus' fem sider om boden.

»F. o.« skriver om Helligåndens udsendelse: »Pinsefesten erindrer os om, at Jesus sender Sin Ånd til alle verdens mennesker.« »It.« anholder skarpt denne formulering og mener at kunne påvise en konsekvent gennemførelse af fejllære m. h. t. spørgsmålet om, hvem Helligånden er sendt til. Der henvises her til pinsepræfationen, til Pius X.s katekismus, til Joh. 14, 15-17 og til »*Gaudium et spes*« nr. 22.5., denne sidste tekst tages iøvrigt til indtægt af »F. o.« med en eksPLICIT henvisning, dog uden citat. Teksten lyder:

»Og dette passer ikke alene for dem, der tror på Kristus, men for alle mennesker af god vilje, i hvis hjerter nåden usynligt virker. Da Kristus er død for alle, og menneskets dybeste kald er eet, nemlig guddommeligt, skal vi tro at Helligånden, på en måde, Gud kender, tilbyder alle muligheden for at blive delagtig i Påskemysteriet.«

Pius X.s katekismus siger: »Helligånden er blevet sendt ikke alene til apostlene, men også til Kirken og til alle de troende.«

For »It.« står det klart, at »F. o.« har ændret den kristne religion. Givet er, at den franske tekst i hvert fald åbner mulighed for at opfatte læren derhen, at Helligånden virker i alle mennesker uanset deres indre disposition.

En beskyldning for laxisme underbygger »It.« med henvisning til et »F. o.«-afsnit, i hvilket det på-

lægges kateketerne »...ikke at understrege (for børnene) nødvendigheden af et eksPLICIT (kristent) vidnesbyrd. Børnene forbliver nemlig stærkt afhængige af deres milieu og kan ikke, uden alvorlig risiko, udskille sig totalt fra det.« »It.« spørger, om man da ikke længere må stille børnehelgener og -martyrer som Marie Goretti eller Thérèse af Lisieux op som eksempler.

»F.o.«s direktiver vil afvise al abstraktion i 9-11 åriges katekese om Gud. Heroverfor indvender »It.« dels, at det ikke er muligt, dels at den ny katekismus i skildringen af verden og det onde selv driver en kold og uanskelig abstraktion. »F.o.« vil, at det præstelige liv ikke så meget skildres i sit mystiske aspekt som under synsvinklen tjeneste mod næsten, idet man ikke mener, børnene har interesse i andet. Dette tilbageviser »It.« energisk, ligesom man protesterer mod en fremstilling, som ikke udtrykkelig henfører verdens utilstrækkelighed til menneskets faldne natur.

Sammenfattende bedømmer »It.« den nye franske katekismus som følger:

»Det er indlysende, at forfatterne interesserer sig meget for denne verden, for menneskets timelige værk, for den kristne indpasning i dette værk... i den grad, at de kommer til at nedvurdere de åbenbare mysterier... De har mistet sansen for disse mysteriers transcendens. De har ikke skelnet mellem Kirkens egentlige formål: ... at bringe mennesket de himmelske og overnaturlige goder, og dens sekundære mission: at skabe et timeligt, kristent samfund...«

»... Forfatterne har især ikke set, at der eksisterer en Satans stat som med vildskab stræber efter Kirkens ødelæggelse, og efter at tilintetgøre den kristne civilisation... Da de ikke skelner mellem Kirke, civilisation, verden, falder forfatterne i uhyrlige forvekslinger, idet de tilskriver Helligånden enhver menneskelig enhedsbestræbelse og hævder, at arbejde og forskning i sig selv fuldbyrder Guds vilje.

»Vi står her overfor en mysterieopfattelse, der er plettet af naturalisme... Der består kun en tro, som stadig er mere vag; en faderlig Gud, der ønsker enighed og fred, en »Frelser«, som meddeler os denne Faderens hensigt, en »Ånd«, som både besjæler Kirken og alle menneskelige bestræbelser for at virkelig-

gøre denne enighed og harmoni på Jorden.

Endelig er det meget påfaldende, at denne katekismus ikke så meget som hentyder til de traditionelt kristne adfærdsmønstre...: at bringe ofre for Jesus, at bede regelmæssigt, at kommunikere ofte og med gode dispositioner, adlyde forældre, være ydmyge, sanddru, rene, sky slet selskab. Men denne mangel i den kristne opdragelses orden er kun en logisk følge af det endnu alvorligere onde: forvanskning af troens indhold.« Såvidt »Itinéraires« for marts 1968.

Nærværende referat af 55 sider er nødvendigvis utilstrækkeligt; men det skulle i det væsentlige gengive det karakteristiske i indhold og form.

Man vil således bemærke den skarpe polemiske tone, som næsten uovervindeligt lukker for dialogen, samt den meget kategoriske stillingtagen uden nuancer eller reelt forsøg på menneskelig forståelse. Vi

står her overfor kendetegnet på den »radikale« holdning, som genfindes hos skribenter af stik modsat placering på den kirkelige opinions fløje.

Men tager vi disse alvorligt, er der heller ingen motivering for at lukke øjne, øren og hjerter for en kritik, der bæres af oprigtig omsorg for troen, og hvori væsentlige aspekter ikke kan afvises som grundløse.

»F.o.« er ganske vist kun en grundstamme, der skal benyttes af forfattere til forskellige katekismer, som er under udarbejdelse; man vil affatte forskellige alt efter børnenes milieu, en hensigt, der også falder kritikerne for brystet. Ganske vist er den kun beregnet på de 9-11 årige, og man kender endnu ikke retningslinierne for fortsættelsen. Alligevel synes disse direktiver at foregribe afgørelsen på højeste sted på en række spørgsmål, som endnu overvejes, bl. a. i forbindelse med den såkaldte »hollandske katekismus« med hvilken »F.o.« har umiskendelige berøringspunkter.

Bemærkes skal også, at »F.o.« er udarbejdet efter retningslinier, som må stamme fra 1964-65, og sammenholdt med Det franske Episkopats meget skarpe kritik mod visse aspekter af den hollandske katekismus, som for ganske nyligt er blevet fremsat, ses det, at »It.«, trods sin uhyggelige hang til at skyde over målet, ikke er så helt ude af takt med bevægelser i Kirkens ledende kredse.

Også den katolske opinionsfløj, vi her har forsøgt at karakterisere, er bærer af en udfordring og en opfordring, som ikke er mindre væsentlig, end den, der fremsættes under så stor opmærksomhed af dens diametrale modsætning: de to er så at sige tesis og antitesis. Man må derfor håbe, at den tavshedsmur, for ikke at sige de beskyldninger for vilje til skisma, som er blevet rejst mod disse vore brødre i troen, må smuldre hen. I den katolske, indre dialog må ingen forvises til et ghetto.

Traditionalisternes polemiske bitterhed og stivnende forsvarsreaktion kan kun overvindes ved kærlighedens åbne favn. Den holdning, et flertal af katolske skribenter både i Danmark og i det store udland hidtil har taget over for dem, har haft, og måtte have, den stik modsatte virkning.

M. J. Baagøe.

TRADITIONALISTBEVÆGELSER I FRANKRIG OG NAVNENE OMKRING DEM

Foruden »Itinéraires« under Madirans ledelse findes der »Le Monde et la Vie«, der på mere kulørt vis formidler stærkt konservative, politiske og ultratraditionalistiske religiøse synspunkter. En af bladets bedste skribenter er Michel de Saint-Pierre, hvis tone efter omstændighederne må anses for acceptabel. Han er i øvrigt historiker og har skrevet biografier om Bernadette Soubirous og sognepræsten i Ars.

Et andet navn, der ofte nævnes er Jean Cusset, der er præsident for »Office international des œuvres de formation civique et d'action doctrinale selon le droit et chrétien«.

Michel de Saint Pierre er formand for en »Club de la Culture française«.

Disse forskellige organisationer synes at være løseligt forbundet. De afholder periodisk offentlige møder. Størst er den årlige kongres i Lausanne, som har kardinal Ottaviani's bevågenhed. Efter hvad man har kunnet slutte af referater, søger man at gå i dybden såvel doktrinalt som sociologisk-politisk og juridisk.

Der findes desuden små grupper omkring enkelte præster som for eksempel abbé de Nantes og så er der det internationale »Una Voce«.

Nyt fra Norden

Efterklange fra Uppsala ■ Thomas More og Frelsens hær
Lars Rooth i USA ■ Nyt svensk blad

Gunnel Vallquist har tilsendt det norske blad »St. Olav« følgende:

Det er helt rigtigt, at ingen af de officielle repræsentanter i Uppsala gik til alters i den lutherske højmesse – heldigvis!

Derimod var antallet af katolikker, som efter egen overvejelse ville tage dette skridt i denne offentlige sammenhæng, større end »St. Olav«'s »dementi« lader forstå. Såvidt jeg ved i hvert fald 6 eller 7 præster af forskellige nationaliteter – foruden hollænderen således også belgiere samt præster fra Sverige, Spanien, Italien o. s. v. En snes lægfolk fra Sverige (udenlandske fraregnede) var også med. Overhovedet var klimaet sådan, at kommuniionsgrænserne ikke kunne opretholdes som hidtil.

Det drejer sig aldeles ikke om nogen protest- eller lignende bevægelse fra disse katolikkers side, men om et uimodståeligt behov for på det sakramentale plan at kunne be-seg-le den enhed, som faktisk allerede findes indenfor mange grupper. De tager dette skridt i bevidsthed om, at lignende ting sker overalt i verden for tiden, under inspiration af noget, som er nyt og overvældende.

Ikke mindst bemærkelsesværdig var de officielle romerske delegaters holdning, som vi havde lejlighed til at tale med i Uppsala om denne sag. Samtalen var fuldstændig åben og tillidsfuld, og disse romerske teologer betonede alle på én gang deres opfattelse, at tiden for åben kommunion endnu ikke var moden, og deres totale respekt for de katolikkers overbevisning, som alligevel føler de bør tage dette skridt.

✱

Under Frelsens hærs ungdomsgudstjeneste i radioen den 15. september læstes Thomas Mores herlige bøn op af en sød ungpigestemme. Her er teksten, som vi katolikker måske kunne trænge til at opfriske:

Herre, skænk mig en god
fordøjelse

og glem ikke at give mig noget at fordøje.

Skænk mig et sundt legeme, og befri mig for det fromme hovmod der finder det nødvendigt at forsage dine gaver, jordiske glæder og legemlig sundhed.

O Herre, giv mig også en ydmyg sjæl, som holder sig det for øje, som er godt og rent, for at jeg ikke skal forfærdes ved synet af syndere, men være i stand til at finde på udveje

der genopretter det gode forhold. Skænk mig et sind, der er fremmed for kedsomhed, ikke kender til surhed, ikke giver sig af med at jamre og klage.

Find dig ikke i, at jeg bekymrer mig for meget om det højrumpede noget i mit indre

der kalder sig »jeg«. Herre, giv mig sans for humor, giv mig den nåde at kunne forstå en spøg, for at jeg kan opleve en lille smule lykke i livet, og være med til også at give andre del

i en lille smule lykke. Amen.

Frelsens hær har sikkert hentet bønnen fra tidsskriftet »Dansk ud-syn«, hvor teksten stod i sidste nummer.

✱

Den svenske pater Lars Rooth S. J. har været i USA og fortæller i »Katolsk Kyrkotidning« om en gudstjeneste:

– I St. Louis deltog jeg i søndags-messen i universitetets krypt. Egentlig var det en stor hall, som nød-tørftigt var indrettet. Et stort bord i midten og bagved en lille gruppe guitarister, som ledede sangen. En

række præster assisterede i alba. Efter en kort prædiken spurgte præsten om nogen havde noget at tilføje – et par stykker rejste sig og sagde noget, og deres tanker sammenfatte-des i en forbøn. Mandlige og kvindelige studenter bar offergaverne frem. Ved kommunionen, som uddeltes under begge skikkelser, kunne man få hostien lagt på tungen som sædvanlig, eller selv tage den fra en enkel glasskål. Da jeg kom frem for at modtage vinen, var det en nonne, der holdt kalken.

Sangene var enkle og indøvedes før messen. I et par af dem var det mig dog lidt svært at finde noget som helst religiøst træk. Ved »Pax« gik præsterne rundt, tog i hånden med et smil og vekslede måske et par ord. Efter messen stod grupper af mennesker og talte sammen, bl. a. med præsten i ornat eller alba. Alt passede godt ind i atmosfæren med de hjemmelavede dekorationer, der mindede om en »happening«. Det hele var officielt – i avancerede kredse går man betydeligt videre og former sin egen liturgi fra gang til gang. Læsningerne hentes da fra al slags litteratur, såvel profan som religiøs.

På mig personlig gør det et noget sværmerisk indtryk og virker lidt – skal jeg sige uværdigt? Men der kan ikke herske nogen tvivl om oprigtigheden og begejstringen. De unge strømmer til disse messer, og næsten alle går til kommunion.

✱

Nogle svenske sognepræster har slået sig sammen om et fælles sogneblad, der udkommer under navnet »Katolsk Observatör« en gang om måneden. Bladet præsenteres som »sjælesørgernes stemme«. Det udleveres ikke gratis, men koster 1 krone pr. nummer. I »Katolsk Observatör« skal man finde almindelige sogne-meddelelser, nyheder, som man mener, interesserer katolikker i Sverige, udtryk for det liturgiske liv osv.

Udgiverne erklærer, at det nye sogneblad ikke skal konkurrere med »Katolsk Kyrkotidning«, men man kan stille sig det spørgsmål, om svensk katolicisme kan bære begge blade, og om det i benægtende fald er et presseorgan eller en prædike-stolens forlængede arm man har brug for – ikke mindst i en tid, hvor netop det pastorale arbejde naturligvis nødvendigvis må stå i vanskeligheder på grund af omstilling til en ny tankegang.

En alt for sjælden gæst

Det er ikke hvert århundrede, vi har vor biskop iblandt os. Sidst var det i 1378; det år døde biskop Alf af Gardar.

Fjordene, isen og fjeldene i Østerbygden lå som de altid havde ligget, da biskop Martensen steg ud af Iceland Airmaskinen i Narssarssuaq på hin historiske julidag 1968. Og landet bar stadigvæk det navn, som Erik den Røde havde givet det: Grønland. Men hermed holdt ligheden også op. Nu tog det ikke længere flere måneder i drageskib over Nordatlanten, men kun nogle få timer i luften i to mægtige hop, først over Norge og det store hav til Reykjavik, dernæst over Danmarksstrædet og de grønlandske ismasser til bunden af nordboernes Eriksfjördr, hvor maskinen kunne glide ned på den store landingsbane, anlagt af amerikanerne under 2. verdenskrig. – Og det var jo heller ikke det samme land længere; Østerbygden var blevet til Julianehåb distrikt, og så navnkundige steder som Brattahlid, Gardar

og Hvalsøe var blevet til Qags-siarssuk, Igaliko – navneforandringer, der i sig selv vidner om den forvandling et land gennemgår ved samtidigt at affolkes og befolkes på ny af helt nye mennesker.

Har man det med at falde i staver over historiske perspektiver, var der rigelig grund til det på denne visitats. I Qagssiarssuk, Erik den Rødes Brattahlid, høvdingebygden, hvorfra de store Vinlandstogter så ofte udgik, stod vi ved tomten af Tjodhildes tørvekapel, det første kristne Gudshus i den nye verden. Her har Leif den Lykkelige og hans mor gået til messe for små 1000 år siden, mens høvdingen Erik gik og surmulede over dette nymodens skaber.

Fra Itivdleq til Igaliko gik vi over den landtange, som høvdingene fra Brattahlid og bisperne fra Gardar så ofte har krydset på deres gensidige besøg. Og så stod vi da ved det gamle bispesæde, 590 år efter den sidste biskops død og gravlæggelse.

Med biskop Martensen på Grønland

I Gardar/Igaliko var det ikke bare historien der talte til os. Det var også nutiden. Den lokale grønlandske bondebefolkning havde beredt os en overraskelse ved at samle sig i forsamlingshuset med det formål at byde nutidens første katolske biskop velkommen. Igalikormiut – folkene fra Igaliko – er kendt for deres usædvanlige sangglæde, og de gjorde ikke deres ry til skamme. Og de taler, der blev holdt, vidnede om et lune, en varme og en helt spontan økumenisk sans, der åbnede lige så dybe perspektiver indefter i vor nuværende situation, som ruinerne af domkirken og bispegården åbnede perspektiver bagud i vor fælleskirkelige historie. Samværet med befolkningen i Igaliko var afgjort et af højdepunkterne på dette bispebesøg.

På en måde var det udmærket, at vejret ikke var det bedste, og at sommerens stors voldte kvaler. Alt for mange mennesker oplever en uges strålende vejr heroppe med havblik og glitrende isfjelde og tænker, at nu kender de Grønland; det gør de ikke. Biskoppen lærte det hele lidt bedre at kende, klemte inde i timevis af bræisen i bunden af Tunugdliarfikfjord, i regn og tåge til hest over nordboernes Vatnaverfi, i en lille åben båd ud gennem den lange fjord med skrappe søer og den frygtede føhnvind lurende over indlandsisen, bugtende sig ud og ind dagen lang gennem den ufremkommelige stors ved Julianehåb. Her er det ikke magsvejr for turister året rundt, og det er kun godt at få lejlighed til at mærke det på sin krop.

Godt var det dog at storisen trods alt tillod os at slippe igennem til Hvalsøe. Intet ophold i Østerbygden er komplet, hvis ikke man har set denne forbløffende velbevarede kirkeruin. Her fejredes den sidste for eftertiden attesterede kirkelige handling blandt nordboerne, da Torstein Olavsson og Sigrid Bjørnsdatter blev ægteviet i 1408. Et par år forinden var der blevet brændt en mand her for sorte kunster.

De stærke indtryk fra den norrøne middelalder svandt noget hen, da en af Grønlandsflys store S-61 Sikorsky-helikoptere skruede sig op i luften fra Julianehåb heliport og fragtede os nordover gennem byer og kastevinde. Og i lav højde gik turen da på et par timer de små 500 km gennem fjorde og dale, over havis, skærgård og bræer til Godthåb.

Inden den barnedåb og de firmelser, der ventede biskoppen i den lille menighed ved Krist Konge Kapel, blev der lejlighed til at se det meste af Vesterbygden i den barske, naturskønne Godthåbsfjord. Og biskop Martensen gav ikke de gamle, sejge nordbobisper me-

get efter m. h. t. de laks der blev bjærget i land eller de spæklunser, hvalbøffer og måger der blev sat til livs.

Den bedste og i alt fald for os heroppe mest givende del af dette historiske bispebesøg var dog de mange gode samtaler. Den intellektuelle og kirkelige isolation på Grønland kan ikke undgå at virke hæmmende, og med mellemrum trænger man til en god salt-

vandsindsprøjtning, et vindue slået op mod verden udenfor, et nyt perspektiv at se det hele i; og det er i hvert fald blevet os forundt.

For at citere de ord, hvormed menigheden i Julianehåb – een katolik som tilfældigvis kom til stede – tog afsked med biskop Martensen: »Nu håber vi ikke der går 590 år til inden De viser Dem igen!«

Finn Lynge.

Biskop Martensen interviewet i Grønlands radio

Der blev sagt følgende:

Som lytterne tidligere har hørt i Aktuelt kvarter, har lederen af den katolske kirke i Danmark, biskop Hans Martensen været på besøg i Grønland. Det er nu ca. 3 uger siden biskoppen kom hertil, og han er nu på vej til Danmark. Vi har benyttet lejligheden, efter at biskoppen fra en rejse i Sydgrønland er kommet tilbage til Godthåb, hvor han har opholdt sig nogle dage, til at spørge ham lidt om, hvad formålet med hans besøg heroppe har været.

– Formålet med mit besøg har først og fremmest været at besøge den lille katolske menighed, vi har heroppe, og de 3 præster, der arbejder i Godthåb. Og så har formålet

i øvrigt været at holde ferie. Jeg vil sige, at jeg faktisk har haft en pragtfuld sommerferie i de 3 uger, jeg har været her.

– Og biskop Hans Martensen, vi har regnet ud, at det nu i år sikkert er 591 år siden, der sidst var en katolsk biskop i Grønland. Dengang kunne han måske ikke være andet end katolsk biskop, for da var folkekirken ikke kommet til Grønland endnu – af gode grunde. Nu er folkekirken kommet til Grønland, og det vil derfor være naturligt at spørge Dem, om Deres indtryk af den katolske kirkes opgaver i Grønland under de nuværende forhold.

– Den katolske kirkes opgave i Grønland for øjeblikket! Lad os sige, at opgaven specielt for de præster, der er her, i første række er at

betjene de katolikker, der er i Grønland, fra Danmark eller fra andre lande i verden. Og når der er 3, er det først og fremmest, for at de ikke skal blive helt isolerede som enkeltmennesker i et stort land. Ud over det vil jeg gerne betone, at vi ikke har til hensigt, som katolikker at drive proselytisme i Grønland, og at vi så afgjort føler både respekt og ansvar over for folkekirkens arbejde her i Grønland. Vi ønsker på ingen måde at forstyrre eller skade det. På den anden side vil jeg mene, at det er rimeligt og godt netop nu, hvor Grønland står i så stor en udvikling og er åben for verden rundt omkring, at også den katolske kirke i det mindste er repræsenteret heroppe, at den er her officielt, og at den er tilgængelig, så

folk også kan lære den del af verdenskristendommen at kende.

– Nu lagde De vægt på, at den katolske kirke i Grønland ikke har nogen, om jeg så må sige, missionerende virksomhed, men på den baggrund vil det måske være naturligt at spørge, om De alligevel ikke er lidt skuffet over resultatet af den katolske kirkes tilstedeværelse i Grønland.

– Det er jeg sådan set ikke. Jeg ved ikke rigtig, på hvad måde jeg skulle være skuffet. Jeg kunne lide at sammenligne med den katolske kirkes tilstedeværelse f.eks. på Færøerne, hvor den har været siden 1932 og har haft en meget stor skole, så vi stort set har opdraget 1/4 af Torshavns befolkning, uden at der er kommet nogen katolikker ud af det. Men den katolske kirke har, tror jeg, alligevel haft en positiv indflydelse på Torshavns udvikling. Derfor vil jeg ikke sige, at jeg for øjeblikket føler mig skuffet, fordi jeg heller ikke heroppe har ventet nogen katolsk udvikling i retning af mange konversioner til katolicismen eller sådan noget.

– Nu kom De jo selv ind på det store arbejde, den katolske kirke gør, først og fremmest i de katolske lande, men også i et enkelt tilfælde på Færøerne, nemlig undervisning af børn. Ligger der heri nogen tanke på, at De kunne tænke Dem, at man startede en katolsk skole i Grønland?

– Næ, så vidt jeg kan skønne i øjeblikket, tænker man ikke på at starte nogen virksomhed heroppe. På den anden side er det klart, at når vi er heroppe som katolikker, vil vi nok kunne nære ønske om på den ene eller anden måde at yde en indsats for samfundet heroppe, som på så mange måder er i udvikling.

– Biskop Martensen, lad os se bort fra, om De er katolik eller lutheraner. Lad os simpelthen tage Dem som kirkemand. I Danmark siges der jo at foregå en afkristning. Har De indtryk af, at den samme udvikling er i gang i Grønland?

– Det har jeg ikke tilstrækkelig indsigt i forholdene til at kunne besvare – jeg kan kun sige, at jeg har det umiddelbare indtryk, at kirkeligheden er større her end i Danmark. Og især sydpå hvor jeg rejste rundt, har jeg fået indtryk af, at der er en meget levende kristendom heroppe.

– Biskop Martensen, der gik jo et sus, må man vel nok sige, gennem verdensoffentligheden, da paven for-

nylig offentliggjorde sin rundskrivelse, hvori han fastslog, at han ikke kunne gå ind for anvendelse af fødselsbegrænsende midler. Deler De pavens opfattelse på dette vigtige område?

– Ja, det er jo kendt, at der for øjeblikket er meget store meningsforskelle blandt katolikker om dette spørgsmål, og jeg har den opfattelse, at pavens rundskrivelse ikke vil sætte en stopper for denne diskussion, men at den i høj grad vil fortsætte inden for den katolske kirke. Og jeg kunne også lide at tilføje, at det jo helt klart har været den katolske kirkes mening tidligere – og også nu – at kirken kan give en vis vej-

ledning for folk og for deres handlinger, men den sidste beslutning, den sidste afgørelse, påhviler den enkeltes samvittighed, og det vil altid være tilfældet, at den sidste beslutning bliver et ansvar for den enkeltes samvittighed.

– Skal man tage dette som et direkte oprør mod pavens rundskrivelse?

– Nej, det skal man naturligvis ikke, men jeg vil selv opfatte det på den måde, at spørgsmålet inden for den katolske kirke ikke står så at sige ved afslutningen af en debat eller ved afslutningen af en udvikling.

Der sker stadig noget i »Bifrost«

Studentforeningen, hvis møder er åbne for alle, har udsendt sit efterårsprogram.

Efterårsprogrammet for Bifrost er udsendt og de første to møder har allerede fundet sted. Det ene var om Uppsalamødet, hvor Fritz Florin og den svenske teolog, Lars Olle Armgard, indledte en diskussion, der blev til en kritisk vurdering af den form for økumenisk arbejde, som Kirkernes Verdensråd praktiserer. Det andet var et aktuelt møde om autoritetskrisen i den katolske kirke, »Hvad skal vi med rundskrivelser?«, hvor Martin Drouzy indledte diskussionen.

Sæsonens øvrige møder ser således ud:

Gelius Lund talte den 3. oktober om emnet: »Har vi en Springerkoncern i Danmark?«, dr. theol. Bjørn Højbo taler den 22. oktober om »Forandring eller fornyelse i Kirken?«, inspektør v. Nationalmuseet Werner Jacobsen taler den 3. december om »Vort kultursyn i forhold til andre civilisationers«.

Desuden er der i løbet af efteråret et par fællesarrangementer, herunder et med Københavns Kristelige Studenterbevægelse, hvor emnet og tidspunktet senere vil blive offentliggjort.

Bifrost's styrelse – eller rettere planlægningsgruppe, for der er snarere tale om et frit forum end om en almindelig forening – samlet til møde hos formanden Kurt Hansen (yderst til venstre). Derefter Isabel Hedemann Nielsen, Jan Ulrik Dyrkjøb, Walter Dalland, Børge Mannov, Martin Drouzy og Poul Hedemann Nielsen.

Om kærlighedens almagt

SKRIFT BETRAGTNING

18. søndag efter pinse.
Matteus 9,1-8.

De fire evangelier er ikke biografier i moderne forstand, dvs. historier om Jesu liv og gerning. For det første hører vi næsten intet om Jesu barndom og ungdom, og for det andet er evangelisterne meget frie i deres kronologiske behandling af det i øvrigt sparsomme materiale fra Jesu offentlige virksomhed, som de bringer. Evangelisterne er nemlig først og fremmest katekese, dvs. religionsundervisning. De vidner om en historisk åbenbaring for at vække og nære troen på denne, og man har kun taget beretninger om Jesu Ord og handlinger med, for så vidt som de kastede lys over menighedens aktuelle tro og sakramentale praksis.

I Jesus er Guds tilgivelse nærværende og virksom

Dette gælder i særdeleshed for beretningen om helbredelsen af den lamme, der bringes til Jesus på en bære. Jesu tilsagn til den lamme, om at hans synder er ham tilgivet på grund af »deres« tro, dvs. ikke blot på grund af den lammes, men også de ledsagendes tro, lød gudbespotteligt i nogle af de tilstedeværende skriftkloges øren. Jøderne var nemlig overbevist om, at kun Gud kunne tilgive mennesket dets synder, og at denne syndstilgivelse, hvorved Gud skabte et nyt hjerte i det syndefulde menneske, var et af kendetegnene på de sidste tider, dvs. på Guds definitive indgriben i denne verden. For at hjælpe de skriftkloge ud over deres vanskeligheder hel-

breder Jesus den lamme som bevis på, at han har magt til også at tilgive syndere, dvs. som bevis på, at i hans person er Guds nyskabende kærlighedsmagt nærværende og virksom i menneskenes verden for at forvandle og omskabe dem indefra: »Thi hvad er lettest at sige: Dine synder forlades dig, eller: Stå op og gå? Men for at I skal vide, at Menneskesønnen har magt på jorden til at forlade synder, så stå op, tag din bære og gå hjem«, siger Jesus.

Jesus udøver sin magt til at tilgive i og gennem kirken

Dette evangelium, dvs. dette glade budskab om Guds tilgivelse, der er nærværende og virksom i Hans person, knytter Jesus til begrebet »Menneskesønnen«, der ifølge Daniels Bog i de sidste tider skulle komme på himlens skyer for at dømme menneskene, dvs. skille de gode fra de onde, de hellige fra synderne. Men i modsætning til den gængse jødiske opfattelse af Menneskesønnen, som den, der fordømmer syndere, så lader Jesus sine tilhørere forstå, at hans dom består i en retfærdiggørelse af syndere, så at de helbredes, dvs. forvandles indefra og bliver »hellige«. Denne magt på jorden til at forvandle mennesker fortsætter Jesus med at udøve efter sin opstandelse og himmelfart. Han fortsætter nemlig sin gerning som Menneskesøn i og gennem kirken: »Modtag Helligånden! Hvem I forlader synder, dem er de forladt, og hvem I nægter forladelse, dem er den nægtet«, siger Jesus til apostlene påskedagsaften. Det er kirkens delagtiggørelse i denne nyskabende kærlighedsmagt, som beretningen om den lammes helbredelse skulle åbne læserens øjne for. Derfor slutter evangelisten sin beretning med ordene: »Da nu folkeskarerne så det, blev de grebet af frygt og priste Gud, som havde givet mennesker en sådan magt«, dvs. som har lagt sin tilgivelse i kirkens hænder her på jorden.

Ingen må gengælde ondt med ondt

Menneskesønnens magt til at tilgive syndere er en magt, der bor i kirken, fordi den er Menneskesønnens kirke. Jesus har nemlig gjort sin kirke til en synlig åbenbaring af det, Han selv er. Han har gjort sin kirke til et kærlighedssamfund og dermed åbenbaret for verden, hvem Ham er: Søn af en evig Fader forenet i en

evig kærlighedsånd. Og når menneskene er forenet i denne Hellige Ånd, så kan Gud give dem magt til at forlade synder, dvs. til at tage synderen ind til sig, genindsætte synderen i fællesskabet med Gud og mennesker, give synderen dette fællesskabs Ånd i hjertet, sådan at han igen, fuldt og helt, i taknemmelighed og ydmyghed, med glæde og fred i hjertet, kan indtage sin plads i Guds store familie – til frelse for sig selv og til velsignelse for andre.

Magten til at tilgive, som kirken er blevet delagtiggjort i, indebærer nemlig ikke kun den sakramentale fuldmagt til at udsone synderen med Gud og med kirken. Når denne udsoning har fundet sted og synderen er blevet »helliggjort«, dvs. har modtaget fællesskabets hellige kærlighedsånd i sit hjerte, så har han nu pligt til også at tilgive de mennesker, der handler ondt mod ham. »Kærligheden tror alt, håber alt, vover alt«, siger Paulus. Det er naturligvis forholdsvis nemt at tilgive, når det menneske, der har gjort os fortræd, er sympatisk og tiltalende. Det er noget vanskeligere, når vi ikke kan lide vedkommende. Derimod synes det helt uoverkommeligt at skulle tilgive, dersom man blive trådt under fode, dersom ens værdighed som medmenneske bliver åbenlyst miskendt eller fornægtet. Kan Gud da kræve af os, at vi også skal tilgive, når dette er tilfældet? Har vi da aldrig lov til at gengælde ondt med ondt? Hvis man tilgiver, lader man så ikke modstanderen få det indtryk, at man godkender hans holdning?

Ligesom vor kærlighed har sin kilde og sin målestok i Kristi kærlighedstoffer på korset, således også vor tilgivelse. Ligesom han på korset kunne bede til sin Fader: »Tilgiv dem, thi de ved ikke, hvad de gør«, således bør vi også møde det onde – ikke med ondt, men med bøn, nemlig bønnen om at vi må blive fyldt med Kristi sind på en sådan måde, at vi bliver til lys og velsignelse for andre. Når mennesket nemlig stilles over for en ufortjent og uforskyldt kærlighed, der tror alt, håber alt og vover alt, så vil det, dersom det er af god vilje, få øjnene åbnet for, hvad livet egentlig er, og at der i dette liv er et lys, der skinner i mørket, et lys som ondskabens magter ikke kan få bugt med.

Det er nemlig vor kristne tro, at kærlighed er almægtig.

Kaare Osorio.

I den idylliske Rhinby Oberwesel gøres der status efter katolikkongressen i Essen.

Dagen derpå - ved Rhinen

Af Helge Kristensen

Når man søndag morgen træder ud på gaden i den lille Rhinby Oberwesel, der ligger i nærheden af den sagnomspundne Lorelei klippe, slår det en, at der er mange mennesker på gaden. De er allerede i søndagstøjet, og de går i samme retning, tilsyneladende med det samme mål. Og søreme om de ikke har messebog under armen. En halv time før messetid er de på tærne, og det er ikke engang julenat! Vi finder ud af, at vi nok hellere må komme i god tid. Og da vi er der, et kvarter før messen begynder, får vi de tre sidste siddepladser. Omtrent. Ti minutter før 10 er der i hvert fald kun ståpladser tilbage.

Det er i St. Martin, det foregår. (Helgenen, kirken er opkaldt efter, holdes højt i ære her ved Rhinen.) I forvejen har der været fromesse kl. 7 i St. Martin, mens man tog fat kl. 8.30 i Liebfrauen. Nu kl. 10 er der altså »Heilige Messe« i St. Martin og byens højmesse »Hochamt« er kl. 11.15 i Liebfrauen.

Det ved vi alt sammen, fordi by-

ens pastorater udgiver en fælles duplikeret skrivelse med liturgisk kalender for hele ugen, gudstjenestetider, forbønner og almindelige meddelelser. Som kirkeblad har man »neue bildpost« – et BT-lignende blad, som man må se længe på, før man finder ud af, at det er et kirkeblad, selv om det ligger til salg inde i selve kirken.

Nervøsitet

Efter antallet af kirkegængere at dømme skulle den krise, der for tiden præger verdenskirken, være gået uden om Rhinen i modsætning til regnvejrsskyerne, der er flinke til at trænge sig ind mellem vinbjergene. Ej heller messens tyske salmesang, der virkelig er det brus af stemmer, man trods al dansk puritanisme gerne vil opleve, tyder på nogen krise. Men så kommer præsten på prædikestolen. Han gør opmærksom på en procession samme eftermiddag. Den skal gå op til det stedlige Kalvariabjerg, og intentionen er FRED I KIRKEN OG FRED I VERDEN.

Fred i verden har der altid været god grund til at bede for. Men lige i disse dage er problemet kommet tyskerne meget tæt ind på livet, da Sovjet – sandsynligvis i forsøget på at retfærdiggøre besættelsen af Czechoslovakiet – er begyndt at tale om sin ret til også at besætte Vesttyskland, hvis man synes, at den nazisme, som USSR gjorde et afgørende og dyrt stykke arbejde for at nedkæmpe, skulle vise sig at stikke hovedet frem igen. Og Sovjet ønsker jo at lade det bero på eget skøn, hvad man skal forstå ved at »nazisme og imperialismen stikker hovedet frem«. Der var nok en hel del nervøsitet at spore i Vesttyskland i de dage, men den var nu ikke til at mærke i menigmands dagligliv.

Freden i kirken

At man i den uforanderlige katolske kirke skulle komme til at bede for freden i kirken, ville mange sikkert have forsvoret for ti år tilbage, men der er jo faktisk løbet en del vand gennem Tiberen og Rhinen selv i dette korte åremål.

Selv om det så havde været ti år siden, man sidst var i kirke, skulle man imidlertid nok blive belært om tingene i prædikenen, for prædikanten i den lille tyske by på landet fandt aldeles ikke, at det var god pastoral politik at stikke noget under prædikestolen eller rettere under det nodestativ, der i vore dage har afløst denne. Han gik kort sagt til makroernerne på en kortfattet, klar og jævn måde.

De tyske biskopper og paven
Situationen var den, at de tyske biskopper umiddelbart før den store Katholikentag i Essen havde været samlet for at drøfte pavens rundskrivelse, og mødet sluttede med udsendelsen af en erklæring, der stort set ligger på linje med, hvad vor

Hovedgaden i Oberwesel og et hjørne af et torv.

egen biskop Martensen og hans kollega i Oslo, John W. Gran har udtalt. De tyske biskopper er loyale overfor biskoppen af Rom, men indskærper samtidig præsterne at respektere de troendes samvittighedsfrihed, ikke mindst når det drejer sig om forvaltningen af sakramenterne. Det er mit indtryk, at der blandt ansvarlige katolikker er stor tilfredshed med biskoppernes erklæring. En pavelig rundskrivelse skal modtages med respekt og ikke bare som et slet og ret diskussionsgrundlag, men på den anden side er de tider forbi, hvor det gamle ord »Roma locuta – causa finita« (Rom har talt – sagen er afgjort) gælder andre steder end lige, hvor det drejer sig om den højtidelige forkyndelse af trosætninger, hedder det i tyske kommentarer. Vi oplever, hvordan en ny form for frihed og autoritet vokser frem i kirken, – uden at det kirkelige læreembede derved antastes. Hvor tidligere ikke-katolikker talte om en rundskrivelses »magtsprog«, ser de nu en diskuterende og frimodig kirke, hedder det i de samme kommentarer.

Katholikentag

Det store katolikmøde i Essen var i sig selv et bevis på, at tiderne har ændret sig. Diskussionen over emnet »Kirke midt i verden« var frimodig, diskussionerne ikke mindst i de mindre grupper ofte yderst heftige. Blandt de 120.000 deltagere i de sidste dages møder var ualmindelig mange unge, der så sandelig ikke var stumme tilhørere.

Mest ballade skabte ungdomsgruppen »Kritisk katolicisme«, der hovedsagelig bestod af studenter. Det var dem, der var ophavsmænd til det meget omtalte krav om, at paven skulle træde tilbage. Samtidig sendte 1000 medlemmer af Marialegionen paven et telegram, hvori de takkede ham for rundskrivelsen om fødselskontrol og bevidnede deres loyalitet.

Også de højreorienterede kørte frem med det stærke skyts. Allerede på åbningsdagen kunne man i den indre by se store plakater med slagordet »Ud med Alfrink og ligsindede i bispekollegiet«. De hollandske katolikker protesterede omgående pr. telegram. Med kongresledelsen i spidsen opnåedes der meget bred tilslutning til en fordømmelse af smædeordene mod den højtfortjente hollandske kardinal, som er meget agtet blandt størstedelen af de tyske katolikker.

Man kan ikke komme uden om, at

»Kirken midt i verden ... «
I forgrunden
udgravninger til Kölns
undergrundsbane.

al denne skæg og ballade i nogen grad fik verdensoffentligheden til at overse al den gode vilje om tjenerind – ikke mindst over for u-landene – som prægede »Katholikentag«. Derfor var der al god grund til at bede for freden i kirken. For nu at vende tilbage til prædikanten i St. Martinskirken i Oberswesel, så sluttede han med i de tyske biskoppers ånd at udtale håbet om, at diskussionen om pavens rundskrivelse om fødselskontrol ikke måtte udvikle sig til ufred.

Klokken halv to ringede Oberwesels kirkeklokker på ny. Nu gik strømmen af mennesker den modsatte vej til den dejlige Liebfrauenkirchen, hvor processionen til Kalvariaberget skulle begynde.

Det samme svar

Da vi henad aften sad bænket omkring et glas af den gode tørre rhinskvind i vores gæstgivergårds skænkestue, sad værten ved et bord ved siden af og hørte sin niårige søn i religionskundskab. Det var det samme løsbladssystem, som vi kender her i Danmark, men noget katekismus i ældre forstand skulle der tilsyneladende også læres. Da bøgerne var lagt væk, snakkede vi lidt med værten om den gode messe om formiddagen. Var der slet ingen

modstand mod messe på modersmålet. Jo, fra ældre, der havde svært ved at vænne sig til, at tingene ikke længere var, som de havde været. (Det svar, man får alle vegne, og som måske alligevel ikke helt dækker de faktiske forhold.) Pavens rundskrivelse? Jo, den havde bragt uro, men samvittighedsfriheden havde med biskoppernes velsignelse været i højsædet længe, og man måtte gå ud fra, at flertallet af katolikker ikke fulgte kirkens traditionelle lære.

Men nu var man jo ikke taget på ferie til Rhinen for at fortsætte arbejdet med de sager, der lå hjemme på skrivebordet. Man skulle først og fremmest fordybe sig i det sceneri, som den majestætiske flod i forbindelse med de grønne vinbjerge og de dejlige gamle byer og de herlige eventyrborger i forening skaber – et sceneri, der ikke kan andet end fremme romantiske tanker underlagt i landets vemodige sange og de mere pågående Wagnerklange. Man vandrer i vinbjergene, ser bymuren med dens tårne og kirkerne og borgene og floden fra alle mulige vinkler. Man hilser af Rhinlandets venlige bønder, der er i gang med høsten. Man besøger den 1000 år gamle borg der er alle riddereventyr på en gang – også de barske repræ-

Marcussen & Søn

Orgelbyggeri

Grundlagt 1806

AABENRAA

Kaffefirmaet

Børge Kruse

Frederiksborggade 27

Tlf. 15 76 08

Kaffe - The - Cacao

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og centralvarmeanlæg mod korrosion og sten af Deres olietank mod korrosion.

Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Aabenraa Brugsforening

Søndergade 15
Aabenraa. Tlf. 2 23 68
Leverandør til St. Ansgars
Klinik

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon *82 81 33

Mogens Larsen

Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

MARIUS
MP
ETERSEN

Ringsted Isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvej 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Flint arbejde — Tria 6070

rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavsgade 13, Kbh. Ø.

Banegårdens Restaurant

Fritz Kapper

Odense H.

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer

P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

KSK

Akieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
*34 46 01

Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

C. B. Riis & Søn

Slagtermestre

Valby Langgade 36
Kbhvn. Valby Tlf. VA 89

1. kl. kød og pålæg

Sydhavns Fiskehal

v/ Rich. Rasmussen

Fisk . Vildt . dybfrossen Fjerkræ
Mozartsvej 21 . Va 5547

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

Støt vore annoncører

ALTERLYS

i alle størrelse

og i øvrigt
stearinlys og vokslys
af enhver art

ASP-HOLMBLAD

STEARINLYSFABRIKER
København

senteret ved fangetårnet, hvori grev den og den led mange pinsler, før man gjorde ham den tjeneste at slå ham ihjel.

En tavle, i en af byens gæstgivergårde fortæller, at her har digteren af »Deutschland, Deutschland über alles«, A. H. Hoffmann von Fallersleben boet. Sangen, der er skrevet i 1841, må ses på baggrund af ønsket om at samle Tyskland, der på det tidspunkt var splittet op i en mængde indbyrdes uenige stater. Kan man se bort fra misbruget af sangen, er den en af verdens smukkeste nationalhymner – ikke mindst, hvis man lægger trykket der, hvor man gør det i dag, på andet og tredje vers med ønsket om det tyske fædrelands enighed, ret og frihed og om en fælles broderlig stræben med hjerte og hånd. Hertil kommer Joseph Haydns vidunderlige melodi, som også kendes fra mesterens kejserkvartet.

Så tilbage til Köln med toget langs Rhinen – en tur, man får svært ved at finde magen til. En spadseretur ad hele ringgadekomplekset uden for den gamle bymur med afstikkere til minder helt fra romertiden og til basilikaen St. Gereon som kejserinde Helena lagde grunden til. Endelig er der den fire timers køretur gennem det driftige Ruhrområde, hvor bl. a. kirkedagens Essen ligger. Og – som sidste station – Bremen, hvor en ældre mand fortæller os, hvordan denne frie Hansestad viste både Der Kaiser og Hitler en kold skulder.

Helge Kristensen.

LÆSERBREV

SØNDAG den 6.: 18. efter pinse (grøn, s. 734).

MANDAG den 7.: *Rosenkransfest* (hvid, s. 1099).

TIRSDAG den 8.: Birgitte, svensk enke (hvid, s. 1102), eller Sergius, Bacchus og fæller, martyr (rød).

ONSDAG den 9.: Johannes Leonardi (hvid) eller Dionysius, Rusticus og Eleutherius, martyr (rød, s. 1102).

TORSDAG den 10.: Frans Borgia, bekender (hvid, s. 1105).

FREDAG den 11.: Marias moder-værdighed (hvid, s. [197]).

LØRDAG den 12.: Gudsmoders lørdagsmesse (hvid, s. [90]).

SØNDAG den 13.: 19. efter pinse (grøn, s. 737).

MUSEET VED ST. ANGARS KIRKE ÅBNER

Den 3. oktober åbnes samlingen ved en lille højtidelighed med påfølgende om-

visning for en indbudt kreds, idet opstillingen og katalogiseringen af alle genstande da var tilendebragt. Der vil gå måneder før det store billedmateriale er endelig katalogiseret, men det vil være tilgængeligt. Fra 3. oktober at regne vil samlingen være tilgængelig for alle interesserede. Søndag kl. 11.30–13. Onsdag kl. 19–20. Lørdag kl. 15–17. Derudover kan aftale om omvisning af foreninger eller skoleklasser træffes med undertegnede. Adgangsbillet koster 2 kr. for voksne, medens børn har gratis adgang. Den første offentlige adgang bliver lørdag den 5. oktober. Samlingen savner billeder af Niels Stensen, så hvis nogen kan afse et billede af ham som lægmand og som biskop, modtages de med taknemlighed.

Kjeld Geertz-Hansen.

Ang. træffetider: Se telefonbogen.

MONSIGNORE SERGIO PIGNEDOLI I ST. ANSGARS KIRKE

Sekretæren i Den romerske kongregation til Troens Udbredelse, som nu benævnes »Sacra congregatio pro gentium evangelizationem« dvs. til evangeliets udbredelse blandt folkeslagene, biskop Sergio Pignedoli, kommer på besøg til København tirsdag den 15. oktober; dagen efter, onsdag den 16. oktober kl. 9 celebrerer han messen i St. Ansgars Kirke i koncelebration med biskop Hans Martensen og nogle af bispeddømmets præster. Messen celebreres på latin.

Selv om messen finder sted en almindelig hverdag, håber man, at mange katolikker vil kunne komme, idet vort bispeddømme henhører under omtalte kongregation.

K. G.-H.

»EN LANDSBYPRÆSTS DAGBOG« KOMMER NU ENDELIG TIL FYN

Endelig kommer den katolske Bressonfilm »En Landsbypræsts Dagbog« til Fyn, idet den fra ca. 9. oktober vil blive vist i Odense nye art-cinema CAMERA II.

Forinden vises den dog ved en særforevisning for samtlige Fyns præster og for de katolske ordenssøstre m.fl. i *Folketeatret, Odense, fredag den 4. oktober 1968 kl. 14.00* og her er samtlige Fyns kirkefolk indbudt. Importøren af filmen vil være til stede og introducere filmen. Et særligt velkommen til Fyns katolske præster og ordenssøstre!

ENDNU ET SYNODESVAR

På det tidspunkt, da Katolsk Ugeblad stillede fire spørgsmål til ialt 24 medlemmer, blandt hvilke 12 svarede, opholdt en af de adspurgte, pater Adolf Meister, S.J., sig på ferie. Imidlertid har han nu besvaret spørgsmålene.

På spørgsmålet om, hvilke emner han anser for at være de vigtigste svarer pater Meister, at kirkens bønsliv må være det vigtigste, men at apostolatet og kirken i den moderne verden også er et meget vigtigt emne.

Pater Meister mener, at det er helt afgjort, at arbejdet i synoden indtil nu har været tilfredsstillende. Selv om man ikke fik alt med om de forskellige emner – men det var jo også kommissionernes opgave – fik man indtryk af, hvad de fleste danske katolikker føler og mener. F.eks. kan man af de enkelte regioners og studiekredses rapporter konstatere en vis overensstemmelse i de forskellige udtalelser.

Spørgsmålet om, hvorvidt synoden som helhed kan komme til at svare til forventningerne om en fornyelse af katholicismen herhjemme, svarer pater Meister at det på nuværende tidspunkt svært at sige.

Endelig oplyser pater Meister, at der har været en ret stor gruppeaktivitet i sognene. I gruppernes møder deltog repræsentanter for unge, ældre, moderne og mindre moderne menighedsmedlemmer. I alle sogne – der er fem i regionen – har der været holdt et eller to menighedsråd, hvor der blev givet orientering om synodens arbejde. Deltagelsen var tilfredsstillende og interessen god.

Pater Meister mener i øvrigt, at kommissionernes rapporter må kunne give anledning til større sideløbende aktivitet i sognene.

B.H.

AC.

Onsdag den 9. oktober kl. 20: »Omkring encyklikaen *Humanae Vitae*« (Store Sal, Jagtvejen 183 B).

Talere: Heinrich Roos (Hvad er en encyklika – og hvad er den ikke?), Ib Andersen (Loyal Kritik) og Flemming Kieler (Hvorfor har paven ret). *Alle er velkomne*. Ikke-medlemmer betaler 2 kr. ved indgangen. Mødedeltagere kan få tilsendt et gratis eksemplar af rundskrivelsen i engelsk oversættelse – interesserede bedes henvende sig snarest til sekretæren, da kun 200 eksemplarer står til rådighed; medlemmer har fortrinsret.

LÆSERBREV

KARDINAL PELLEGRINO

Hr. redaktør!

På den pressekonference, De refererer i nr. 36, indvender Kardinal Pellegrino imod mange kritikere af rundskrivelsen *Humanae Vitae* (om fødselskontrol), at de vistnok ikke har læst den. Før han dernæst selv tager stilling til den, lader De ham udtale, at han selv kun har læst et afsnit af den.

Det ser jo ikke godt ud, men beror på, at De har misforstået ham. Jeg overværede pressekonferencen, og faktisk sagde han, at han havde læst rundskrivelsen fire gange, men at han ganske vist ikke mente, at han dermed havde studeret den grundigt nok.

Af Ellen Nielsens omtale (i samme nummer) af AC's aften med kardinalen knude man få det indtryk, at han havde godkendt de referater, dagspressen har givet af hans udtalelser. Det har

De sydlige øer

Im. Nielsen

Snedkermester

Brødregade 1, Maribo. Tlf. 759
Begravelse ordnes - alle
aftaler kan træffes i hjemmet.

Ingemann Jensen

Malermester

Maribovej 139, Nakskov
Telefon 308

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

K. E. Petterson

Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

RYØ A/S

Ingeniør- og handelsfirma
Aalborg Nvtorv 14. Tlf. 12 88 88
El-installationer - El-artikler
Radio og fjernsyn
Fjernvarme - køleanlæg
Vand - Gas - Sanitet

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Tlf. 12 03 01

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Køb hjemmets udstyr hos

THUEN

Gravensgade 2,
Aalborg. Tlf. 13 14 44

Laurits Bageri

Borgergade 32, Aalborg
Telefon 12 69 13
Kun 1. kl. varer anvendes

Mathias
Christensen
ABSALONSGADE 14
AALBORG

Kronborg Margarinefabrik

Niels Brocksgade 4
København V
Tlf. CE 7840 og 1254

Oliefyr

Centralvarme

Brændselolie

Cinders

NORDISK KUL A/S

Rødovrevej 383
Rødovre
Telefon *70 45 30

B. J. Leanders Eftf.

A. Madsen, glarmester

Rantzausegade 14,
Kbhvn. N. Tlf. 35 17 02
Specialitet: Blyndfatning

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører

Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 og 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,
København V.
Tlf. Vester 7001 og 8581

Aalborg

Fiskehallen

Kastervej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

FOLMER OLSEN

Begravelse ordnes

Reberbangade 37
Aalborg - Tlf. 12 15 57

Chr. Hjorth

Frukt og grønt

Østerbro 64, Aalborg
Telefon 3 46 72

København

Sparekassen

for Lyngby og Omegn

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24
Kgs. Lyngby. Tlf. 87 00 25

FORSIKRINGS COMPAGNIET
FOR KONGERIET DANMARK ½

☆

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K
Telefon *11 21 21

Bliv abonnent - det betaler sig

han ikke. På dette spørgsmål svarede han, at han ikke havde læst referaterne, og gentog iøvrigt sin udtalelse fra pressekongressen.

De gengivelser, jeg har læst i Berlingske Tidende, i Kristeligt Dagblad (29. aug. 68) og nu i Katolsk Ugeblad lægger ikke kardinalen ord i munden, som han ikke har sagt. Alligevel er de skæve og – som det har vist sig – vildledende, fordi de enten udelader dele af svaret eller lægger eftertrykket anderledes, end kardinalen gjorde det, mens kardinalen netop gjorde sig den yderste anstrengelse for at udtrykke sig afbalanceret. Derfor besvarede han dette spørgsmål på fransk (som han taler bedre end tysk), ja, da fjernsynet bad ham gentage svaret til en TV-optagelse, gjorde han det endog på sit italienske modersmål.

Kardinalens svar havde følgende hovedpunkter:

1. Rundskrivelsen *Humanae Vitae* er ikke en udtalelse *ex cathedra*. Den gør dermed efter sin genre ikke krav på at være ufejlbar og dermed også uforanderlig (irreformabel). Dette gjaldt rundskrivelser i almindelighed. Om denne i særdeleshed sagde kardinalen, at dette ikke betød, at han mente eller ønskede, at den ville blive ændret af en følgende pave.

Det forekommer mig, at Ugebladet – som de to andre blade – har taget lidt letsindigt på dette punkt. I denne rundskrivelse er der jo udtrykkeligt tale om, at paven ikke har følt sig beføjet til at ændre en kontinuerlig lærertradition fra sine forgængere.

2. Selv om rundskrivelsen ikke er en stillingtagen *ex cathedra*, er den en *authentisk* stillingtagen. Dette udtryk definerede kardinalen ikke. Han forudsatte det bekendt – måske lidt for optimistisk. Dets betydning fremgår af II. Vatikanerkoncilts konstitution om kirken, *Lumen Gentium*, nr. 25. Autentisk vil sige, at paven udtaler sig i kraft af sit embede som hele kirkens lærer. Det er noget andet end et diskussionsindlæg.

3. Ved denne form (ikke *ex cathedra*, men autentisk) har paven undgået at afskære fagfolk fra at arbejde videre med spørgsmålet. Kardinalen brugte betegnelsen »de kompetente« og nævnte ikke, hvem han forstod derved. Det ligger nær at antage, at han især har tænkt på moralteologer og videnskabelige forskere. *Kaspar Kallan*

SVAR: Hr. Kallan har vist ret i, at kardinal Pellegrino havde læst mere end et afsnit, og kardinalens faktiske pointe, at

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 10 til 13. Telefon PA læ 2323.

han ikke syntes, han selv havde læst rundskrivelsen grundigt nok, er vi jo enige om. Derimod glemmer hr. Kallan, at kardinal Pellegrino på AC-mødet fik oversat et dansk avisreferat, hvis indhold han godkendte.

Kineserne...

Fortsat fra side 3

dighed, som kineserne sætter så stor pris på, og at vise ærbødighed over for de ældre, som det fjerde bud jo faktisk også påbyder os. Desuden tilskynder han katolikkerne til at gøre en større indsats på kunstens og litteraturens område. Desuden håbede han at se katolske kirker og helligdomme skyde op på steder, som buddhisterne nu havde eneret på.

Og sidst men ikke mindst opfordrer han katolikkerne til at tale åbent og minde andre om, at religionen udgør en del af den gamle kinesiske kultur, og at Kinas oprindelige religion stemmer godt overens med den katolske lære.

Roskilde

Foredragsforeningen startede tirsdag den 24. september kl. 19 en ny foredragsrække og fortsætter hver anden tirsdag indtil 3. december. Leder er pater Vagn Hansen OP der taler over emnet »Nutidens syn på Bibelen«.

*

(Lægmandskongressen) Vi må acceptere andre menneskers gode gerninger som Kristi gerninger, selv om de der udfører dem ikke tror på Kristus...

Fornyelsen af sproget: forkyndelsen er meget vigtig. Men det er ikke nok at bruge et moderne sprog. Vi trænger til en ny måde at udtrykke det nye på, som nu vokser frem i kirken.

Ingrid Ström, Uppsala

Jo mindre man tror på Gud, des mere forstår man, at andre tror på ham.

Den franske ateist og biolog Jean Rostand

Niels Steensens Bibliotek genåbner tirsdag den 15. oktober og vil derefter være åbent hver tirsdag og fredag kl. 17-19.

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM TLF. *95 13 22
GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

tal forsikring med

ABSALON
SKANDINAVIA

- det er sikkert

Læs det nye nummer af

CATHOLICA

Hubert Messerschmidt skriver om
Kirkens møde med den vesteuropæiske kultur
Aage Jørgensen om

H. C. Andersen-litteraturen 1966-1967 II

Pater H. Roos om
Den moderne sprogfilosofi og middelalderen

Bengt Holbæk om
Litteratur om den katolske kirke i Danmark 1965-1966

Joachim Zimmermann om
Eendimensionalitet og studentoprør

Gunnar Magnus om
Tryllemedicinen
– og desuden mindre artikler og en del anmeldelser.

Tegn abonnement, så får De alle numrene

Abonnementsprisen er kr. 35,00.
Studenterpris kr. 25,00 pr. årgang.

ARNE FROST-HANSENS FORLAG

Gammel Torv 16
1457 København K

NATO og filmkronikken

Nogle spørgsmål og svar

Herr redaktør.

Den dybere mening med den filmkronik i ugebladets nr. 36, i hvilken De beskæftiger Dem med de to film »Detektiven« og »Dobbeltspion i Berlin«, synes mig vanskelig at fatte, og jeg har derfor drøftet denne filmkronik med en anden læser af ugebladet. Jeg tillader mig herefter at fremsætte 3 spørgsmål, hvis besvarelse måske kan klare begreberne:

1) Mener De, at NATO indoktrinerer eller på anden måde tilskynder politiet i NATO-landene til at arbejde efter mere barske metoder, end det ellers måtte finde påkrævet, således at også det danske politi kan forventes at ville komme til at anvende visse af vore NATO-partners metoder?

2) Eller mener De, at vi er mere ansvarlige for og derfor bør føle mere medskyld i evt. politi-brutalitet i vore NATO-partner lande end i østeuropæiske og oversøiske lande?

DEN LETTE BRIGADES ANGREB hvorfra nedenstående billede er hentet, er en interessant film af den kendte engelske instruktør Tony Richardson. Filmen angriber Victoriatiden og de engelske militærtraditioner, men er dog noget uklar og inkonsekvent i sin tankegang. Ikke desto mindre indeholder den – blandt andet i billedmæssig henseende – nogle overordentlige morsomme satiriske ting. Filmen vil senere blive mere udførligt anmeldt. (United Artists).

3) Hvordan kommer »skatteborgerne« mere ind i billedet end andre borgere i de respektive NATO-lande? Valgret og dermed medbestemmelsesret og ret til at få et stort antal oplysninger er jo ikke afhængigt af, om man betaler skat, i alle tilfælde ikke i Danmark.

Willy Salicath.

Hr. Willy Salicaths brev har glædet mig meget, da det giver mig anledning til at uddybe nogle spørgsmål, som jeg synes er brændende aktuelle ikke mindst i disse dage. Måske vil man tilgive, at jeg her breder mig lidt mere end hr. Salicath har gjort det i sine klart formulerede spørgsmål.

Nu har jeg brugt glosen »spørgsmål« nogle gange – dog i to forskellige betydninger af ordet. Den dybere mening med nævnte filmkronik var faktisk kun at formulere spørgsmål, for at eventuelt interesserede læsere måske kunne arbejde videre med dem.

1) Hr. Salicath opererer med et begreb »politiet«, hvor jeg tænker på 2, ja faktisk flere ting: politiet, politiets efterretningsvæsen (kontraspionage), militærets efterretningsvæsen (både spionage og kontraspionage) og andre sikkerhedstjenester af mere ubestemmelig art for ikke at tale om domstolene, lovgivningsmagten og administrationen i ministerierne. Jeg har aldrig selv været ude for begivenheder, der tyder på, at myndigheder i vest eller øst krænker moralen eller retsbevidstheden. Jeg har kun mødt høflige, elskværdige og gemytlige danske politifolk, I USA bød man mig hjertelig velkommen, da man stemplede pas, tolderen sagde undskyld, da han i distraktion var kommet til at kikke i min kuffert »for det havde han slet ikke lov til«, sagde han selv, visum havde jeg fået på et par minutter og det samme har været tilfældet, da det gjaldt Tjcekoslovakiet. Behandlingen i Østtyskland og i Tjcekoslovakiet var ikke anderledes end i Vest.

Jeg mener ikke, at NATO indoktrinerer skrappere metoder, hvad det almindelige politiarbejde angår, og hvad de øvrige sikkerhedstjenester angår, ved vi ikke noget med bestemt, da disses sager jo holdes hemmelige og derfor er lækkerbiskener for skønlitteraturen. Denne postulerer, at der fra tid til anden endog begås mord i retfærdighedens eller i hvert fald sikkerhedens navn og at de pågældende »mordere« og deres overordnede slipper let gennem domstolenes behandling.

2) Hvad skrappere politimetoder angår, mener jeg, at vi til en vis grad er medansvarlige, da NATO-fællesskab bør være et fællesskab om forsvar for en livsform og en retsopfattelse, som vi på det nuværende udviklingstrin må anse for den bedste efter omstændighederne. Hvis vi lukker øjnene for overgreb mod retsbevidstheden hos os selv og vore allierede, er vi et dårligt eksempel for mennesker, der lever under andre samfundssystemer. Og som kristne kan vi jo ikke nøjes med en opdeling efter politiske grænser.

3) Det havde været rigtigere, om jeg bare havde skrevet »borgere«, dvs. indbyggere med stemmeret.

Lad mig lige for en ordens skyld slå fast, at jeg ikke selv mener, at vort eventuelle fortsatte medlemskab af for eksempel NATO bør være afhængigt af eventuelle politiovergreb i Marseille eller St. Albans. Om man burde have Grækenland og Portugal med er et andet spørgsmål. Dette og alt det øvrige anskuet fra et religiøst-moralsk synspunkt og ikke et politisk.

Helge Kristensen.

Blodige uroligheder har truet Olympiaden i Mexico. Landets kirke har også måttet tage stilling, og dette på en måde, der viser, at man har lært af de fejltagelser i bedømmelsen af de politiske og sociale behov, som katolikkerne under hårde forfølgelser kom til at bøde for. Se side 8-9.

katolsk ugeblad 41

11. OKTOBER 1968
116. ÅRGANG

- Paven advarer mod urostiftere i kirken
- Debat på synoden: Bekendelseskirke eller folkekirke?
- Debat på synoden: Vor hjemlige kirkes struktur
- Debat på synoden: Cølibat og gifte præster
- Kirken i Olympiadens og urolighedernes MEXICO

Alvorlig pave-advarel mod urostiftere

Rundskrivelsen udlægges fortsat

NC News Service

"En undergravende og kritisk ånd er for øjeblikket på mode"

I en tale for nylig til de besøgende på Castelgandolfo advarede paven indtrængende mod alle urostiftere i kirken. I sin tale sagde paven blandt andet:

»En undergravende og kritisk ånd er for øjeblikket på mode i visse kredse i den katolske kirke. For eksempel er der visse tidsskrifter og blade, der tilsyneladende ikke har nogen anden funktion end at komme med ubehagelige nyheder om personer og begivenheder på det kirkelige område. Og det sker ikke så sjældent, at de bringer dem i en ensidig og måske lidt ændret og dramatiseret form, for at gøre dem interessante og pikante. På den måde vænner de ikke deres læsere til at bedømme tingene roligt og objektivt, men til en negativ og mistroisk holdning, systematisk mistillid og forudfattet ringeagt over for personer, institutioner og funktioner i Kirken. De tilskynder for eksempel deres læsere og partigængere til at gøre sig fri af den ærbødighed og den solidaritet, som enhver god katolik, ja enhver rettænkende læser, bør nære over for fællesskabet og den kirkelige myndighed. Det er ikke omsorgen for at give en nøjagtig og udtømmende information, og heller ikke ønsket om at komme med en broderlig tilrettevisning, hvor en sådan er tiltrængt, men smagen for det sensationelle og lysten til sladder og kivagtighed, der inspirerer visse journalister.

De sår uro og ulydighed i mange gode katolikkers sjæle og — ikke at forglemme — endda hos visse præster og ivrige unge. På den måde indsniger der sig en mærkelig mentalitet, som en kendt og anset protestantisk universitetsprofessor for nylig i en privat samtale betegnede som frygt, denne underlige frygt, visse katolikker nærer, for at være bagud i de ideologiske svingninger, og som let kan få dem til at tilpasse sig efter verdens ånd og til helst at slutte sig til de allernyeste ideer og til dem, der er mest i modstrid med hæv-

vunden katolsk tradition, — noget, der efter min mening,« sagde paven, »ikke er i overensstemmelse med evangeliets ånd.«

Og han fortsatte: »Hvad skal man sige om de episoder, der for nylig har fundet sted med hensyn til besættelse af katedraler, anerkendelse af utilbørlige film, fælles og samlede protester mod vor seneste rundskrivelse, propaganda for politisk vold med sociale mål for øje, konformisme og anarkistiske tilkendegivelser af almen protest og interkommunionshandlinger i modstrid med den rette økumeniske linie? Hvor er det sammenhold og den værdighed, der kendetegner sande kristne? Hvor er ansvarfølelsen over for ens egen katolske trosbekendelse og andres? Hvor er kærligheden til Kirken?«

Paven sluttede sin tale med at sige, at det ansigt, Kirken i dag viser os, snarere fortjener beundring end »anklager og medlidenhed«. Den stræber ihærdigt efter at forny sig indadtil.

Det franske blad »Le Monde« skriver:

Mon der skulle være nogen, der kan gøre sig til af aldrig at have foretaget sig noget, som gør, at de føler sig ramt af pavens ord? Er det formasteligt at tro, at om ikke paven så dog de mest nidkære kommentatorer moralsk set faktisk opfordrer katolske journalister til at vælge mellem deres fag og den kirke, de gerne vil tilhøre, og til for fremtiden enten kun at bryde ud i hyldest og lovprisninger eller helt at afstå fra at informere om, hvad der foregår i Rom? Spørgsmålet er ikke helt tåbeligt. Det blev stillet i pressekrede i Rom, da visse folk allerede var gået i gang med at opregne de sorte får, der fandtes i lammenes hvide skare.

Den følgende morgen indeholdt den italienske presse imidlertid ingen kommentarer i så henseende, og de fleste aviser har fuldstændig udeladt den passage i pavens tale, der drejer sig om pressen.

Da paven ikke taler om dødssynd i sin rundskrivelse om fødselskontrol, skal en katolik, der handler i modstrid med den, ikke føle sig afskåret fra Guds kærlighed. Vedkommende kan godt gå til kommunion uden at have skriftet først, hedder det i en erklæring, som de østrigske biskopper har udsendt efter et to dages møde i Graz.

De østrigske biskopper understreger dog, at grundene til at begrænse antallet af børn måtte være af moralsk art. Det ville være forkert og syndigt at afstå fra at få børn af døvenskab og uvillighed til at yde ofre. Samvittigheden må ikke erstattes af kemiske midler.

I en fælles erklæring har biskopperne i England og Wales taget pavens rundskrivelse om fødselskontrol i forsvar, men de anlægger et tolerant syn på ægtefolk, der ikke kan leve op til den. Biskopperne sætter en tyk streg under begrebet »oplyst samvittighed«. De opfordrer endvidere katolikkerne til at anlægge en ansvarlig, afbalanceret og næstekærlig holdning, når de diskuterer sagen. Man må være opmærksom på, at paven har været optaget af studier og bøn i årevis, før han udsendte rundskrivelsen, erklærer biskopperne. Visse skribenter har iøvrigt, når de skrev om sagen, glemt, at paven er Kristi stedfortræder, hedder det i de engelske og walisiske biskoppers udtalelse.

Kardinal Heenan af Westminster, der var formand på det møde, ved hvilket erklæringen blev til, udtalte senere på en pressekonference, at præsterne skulle holde diskussionsmøder med lægfolket og her diskutere rundskrivelsen og biskoppernes udtalelse. I forvejen havde kardinalen selv diskuteret sagerne med præsterne i sit eget stift.

I en radioudsendelse har Paris' ærkebiskop, kardinal François Marty, besvaret spørgsmål fra lytterne om rundskrivelsen. Denne er en belæring, som forpligter os, sagde kardinalen. Man måtte lytte til den, prøve at forstå, prøve at leve efter den med alle de forskelligheder, man nu havde og som paven sandelig var opmærksom på og som præsterne også måtte tage hensyn til.

Kendt hollandsk teolog anklages muligvis for manglende rettroenhed

AMSTERDAM – NC News Service

I anledning af forlydender om, at den fremtrædende hollandske teolog, dominikanerpateren Edward Schillebeeckx, skulle sættes under anklage for manglende rettroenhed, har kardinal Alfrink – den hollandske katolske kirkes primas – taget til orde til forsvar for dominikaneren.

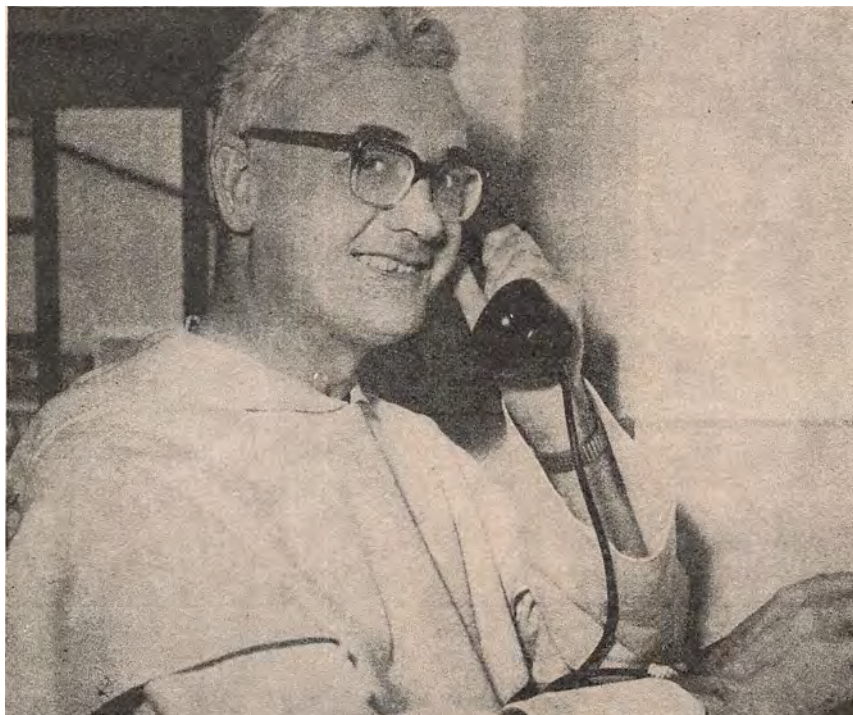
Kardinalen var af den opfattelse, at en mulig aktion fra Vatikanets side ville falde ud til Schillebeeckx' forsvar og bevise hans rettroenhed.

I følge pariserbladet »Le Monde« skulle Vatikanets doktrinalkommission have i sinde at foretage visse skridt mod pater Schillebeeckx' virksomhed. Dog har hverken pateren, der almindeligvis betragtes som de hollandske biskoppers teolog, eller kardinal Alfrink modtaget nogen officiel meddelelse om, at der skulle være noget i gang, men Schillebeeckx udtalte i en tv-udsendelse, at han var blevet in-

formeret uofficielt. Ifølge »Le Monde« skulle den hollandske teolog have modtaget besøg af ærkebiskop Felici, der havde fortalt pateren, at der lå et betydeligt antal anklager mod ham i Vatikanet, og at hans sager stod dårligt, men at han kunne rense sig ved at udtale sig til gunst for pave Pauls rundskrivelse om fødselskontrol, der på dette tidspunkt ikke var udsendt. Schillebeeckx svarede, at han ikke ville udtale sig, før han havde læst rundskrivelsen. Da dette var sket, nægtede han at fremkomme med den ønskede udtalelse.

I det katolske dagblad »De Tijd« udtaler pater Schillebeeckx, at aktionen ikke bare er rettet mod ham selv, men mod hele Holland. En jesuit, pater J. Schoonenberg, der også er teolog, må ligeledes være forberedt på at få sin sag for. Pater Schillebeeckx mener, at det er den hollandske katekismus' hovedmodstandere, der står bag.

Schillebeeckx: Det gælder hele Holland.

Optimisme i Tyskland

FULDA – NC News Service

Efter den skelsættende katolikkongres i Essen »Katholikentag« har de tyske biskopper holdt et efterårsmøde i Fulda. Et af resultaterne er en erklæring om menneskerettigheder, hvori søges fremmet kirkens solidaritet med de fattige, de undertrykte og de forfulgte.

Biskopperne henvender sig direkte til den vesttyske regering, som de opfordrer til at tale lige ud om menneskerettigheder i Vietnam og Biafra. De henleder også regeringens opmærksomhed på det sydlige Sudan, hvor tusinder af sorte afrikanske kristne har været udsat for massakrer eller er sendt i landsforvisning af regeringstropper fra Sudans nordlige del, der er muhamedansk.

De tyske biskopper undlader ikke at takke regeringen for den humanitære hjælp, der er sendt til Biafra. De katolske biskopper i Tyskland beder endvidere regeringen fortsætte fredsbestrebelseerne til trods for de seneste tiders udvikling i nabolandet Tjecoslovakiet.

Hvad kirkens egen hjælp til Biafra, Latinamerika og andre steder angår besluttede biskopperne, at der skulle øges yderligere støtte til de katolske hjælpeorganisationer. Biskopperne bebudede endvidere hyrdebrev om præsteembedet og socialpolitiske spørgsmål.

I en udtalelse om Katholikentag, som havde været præget af nogen misfornøjelse med Paul VI's rundskrivelse om fødselskontrol, sagde biskopperne, at kongressen i Essen havde givet nyt håb for den katolske kirke, dels på grund af den åbenhed, som havde præget diskussionerne, dels på grund af den enorme deltagelse, der havde været fra de unges side. Hvad demokratiseringen af kirken angik, gjorde biskopperne dog opmærksom på, at man ikke kunne bruge flertalsafgørelser, når man skulle arbejde med de fundamentale tros-sandheder.

Formanden for den tyske bispekonference, kardinal Döpfner fra München, udtalte i en særskilt erklæring, at mange katolikker havde mistet forståelse for kirkelig autoritet. På den anden side udtrykte hård kritik også ofte stor kærlighed til kirken.

Kardinalen bebudede udsendelsen af en ny tysk katekismus inden længe.

REDAKTION:
H. ROOS og
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæsenet.
Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Bekendelses- kirke eller folke- kirke?

I forbindelse med debatten om Kir-
kens målsætning i Danmark har
man på synoden bl. a. også drøftet
spørgsmålet, om vi herhjemme skal
forstå os som en bekendelses- eller
en folkekirke. Skal vi med andre
ord stile mod en kirke, som kun
består af aktive, bekendende kato-
likker, eller skal der også være plads
for de lunkne og passive? Går man
ind på det første standpunkt, vil
vort antal formindskes stærkt, og
vi må regne med, at blive den »lille
hjord«, som evangelierne taler om.
Hælder man til den anden anskuelse,
vil Kirken efter den »Danske Folke-
kirkes« mønster have en bred ramme,
hvor der er plads også for de men-
nesker, som i første omgang ikke
straks kan virkeliggøre de store
krav, som Evangeliets budskab stil-
ler til os.

Hvad siger historien?

Ser man på det historiske forløb,
må man nok sige, at de første kristne
menigheder dannede en bekendel-
seskirke. Man behøver blot at læse
Apostlenes Gerninger og deres Breve
for at overbevise sig om denne
kendsgerning. De første kristne følte
sig som »fremmede« i denne verden,
sluttede sig sammen og levede et liv,
hvis heroisme og helstøbthed, vi i dag
kun kan beundre, skønt man må
indrømme, at der også iblandt dem
fandtes splittelse, forargelse og skan-
daler. Først da kristendommen under
kejser Konstantin blev statsreligion,
blev den til en »folkekirke«, hvor
den oprindelige ildhu og begejstring
i mange kredse gradvis formind-
skedes.

Hvad siger evangeliet?

Gransker man en lille smule dybere
i søndagens evangelium (Matt. 22,1-
14), vil man opdage, at det også
berører vort spørgsmål. Det synes,
som om Mattæus her har føjet to
parabler sammen. Den første findes

også hos Lukas (14,16-24) og taler
om det store festmåltid. Den anden
begynder derimod hos Mattæus, vers
11, og taler om den sidste dom. Den
indre mening med denne anden pa-
rabel sammenfattes i v. 11-13. Hele
tekstens afsluttende sætning: »Thi
mange er kaldede, men få udvalgte«
(Matt. 22,14) synes at høre til den
første parabel.

De enkelte træk i fortællingen er
klare. Kongen er Gud; Kongens Søn
er Jesus Kristus, den forjættede Mes-
sias; bryllupsmåltidet er Guds Rige,

som er indledt med Frelserens komme. Til dette festmåltid har Gud i det Gamle Testamente indbudt de udvalgte gennem sine profeter og udsendinge. Men de afviste denne indbydelse. Derfor siger Kongen til sine tjenere: »Gå ud på vejkrydsene og indbyd alle, I træffer, til brylluppet! Og tjenerne gik ud på vejene og samlede alle dem, de traf på, både onde og gode, så bryllupssalen blev fuld af gæster« (9-10).

Gå ud på vejkrydsene . . .

Det man lægger mærke til i denne tekst, er den kendsgerning, at folk på gaderne, de onde og de gode, bliver indbudt. Det er ikke mere som i den Gamle Pagt en eksklusiv menighed: alle er kaldet til Kirken, også syndere, toldere og hedningerne. Kirken er også syndernes Kirke. Det er ikke blot de »hellige«, som har plads i den, men også synderne. Det ville være en farisæisk holdning at formene de sidste adgang til Guds rige. Den universelle kirke har altid afgrænset sig overfor al form for sektvæsen, som opstiller strengere krav for tilhørsforhold til Kirken end selve evangeliet gør det. Man kan næppe tænke sig, at disse syndere og toldere med det samme kunne svare til de store krav, som Evangeliets budskab forpligtede dem til. De måtte have en tid, hvor de vænnede sig til evangeliet og hvor de blev indøvet i kristendommen.

Men han tav

Men hermed er ikke alt sagt. Kristendommen er et spændingsforhold. Ganske vist er alle indbudte, men der stilles strenge krav til de indbudte. Når Kongen kommer for at hilse på gæsterne – her er der tale om Herrens genkomst på den yderste dag – vil han kræve, at man også i sin livsførelse har svaret til denne indbydelse. Han kræver, at de indbudte har »deres bryllupsklædning« på. Det må i denne sammenhæng betyde, at vor livsførelse, vore »gerninger« skal svare til vor tro. Herren vil kræve os til regnskab. Og han stiller sit krævende spørgsmål ikke i al almindelighed, men til hver enkelt. Den enkelte rammes af hans tiltale. Han kan ikke komme med undskyldninger. »Han tav«.

Kirken, som er Guds rige på jorden på vej til paradiset, retter en indbydelse til alle, både onde og gode. Den udelukker ingen. Den må have plads for helgener og syndere. Men i sin indbydelse stiller den også krav. Fastholder man ikke

19. søndag efter pinse Matt. 22,1-14

Skriftbetragtningen har i dette nummer fået en placering i bladet, som den ikke almindeligvis har. Årsagen er, at den fremtræder som kommentar til en diskussion på synoden: Skal vor kirke være en bekendelseskirke eller en folkekirke? Og på de følgende sider behandler Sven Damsholt et emne, som også drøftes på synoden: Cølibatet. Artiklen efterfølges i det kommende nummer af en artikel af Michael Wolfe, der skriver om gifte præster. I nummeret efter skriver Johs. Jong om barnedåben i ny belysning – også i forbindelse med drøftelserne på synoden. På side 11 i dette nummer har Helge Kristensen en personlig kommentar.

mere disse evangeliske krav, fjerner man sig lige så meget fra Kristi ord, som når man formener syndere adgang til kirken. Syndere er ikke blevet kaldet for at forblive syndere, men for at stræbe efter at blive helgener. Man kan ikke kræve, at alle kirkens medlemmer skal være helgener, men man kan med føje forlange, at de begiver sig på vej mod den fuldkommenhed, hvis bilde er tegnet i bjergprædiken.

H. Roos S. J.

Betænkning fra synodens strukturkommission

Af advokat Anders Hjorth.

På et møde i Dalum den 28.-9. d. å. lagde den af synoden nedsatte strukturkommission sidste hånd på betænkningen. Denne, der kun er af foreløbig karakter, kommer til behandling i regionerne i slutningen af oktober, hvorefter kommissionen udarbejder endelig betænkning (tillægs-betænkning). Betænkningen udsendes til samtlige sogne, hvor man håber den vil blive drøftet i menigheden. Endvidere tilstilles betænkningen stiftsrådets formandskab (Ansgarstiftelsens forretningsudvalg), idet stiftsrådet som bekendt har den administrative reform på sit program.

Kommissionen blev nedsat i april og det forholdsvis korte tidsrum den har haft til rådighed har i nogen grad præget arbejdet; det er altid vanskeligt at skulle afholde møder med jævne mellemrum i sommermånederne.

Betænkningen, der er på ca. 12 sider, falder i 3 afsnit, hvoraf 1. afsnit indeholder en kort gennemgang af de mere principielle betragtninger, regionerne er fremkommet med under debatten om bispedømmets struktur og organisation. I 2. afsnit redegør kommissionen for sine overvejelser og i 3. afsnit kommenteres de vigtigste af bestemmelserne i det af kommissionen udarbejdede forslag til »Regulativ for menighedsrådene og pastoratrådet«.

Debatten i regionerne

Regionerne har behandlet såvel den geografiske struktur, den institutionelle struktur (skoler, hospitaler, plejehjem m. v.) som problemerne omkring præsternes og ordensfolkernes virke.

Kommissionen har koncentreret sine overvejelser omkring den geografiske struktur (sogne- eller pastoratsinddelingen) og i forbindelse hermed sognenes organisation og virke. Dette anses for det vigtigste emne, hvortil kommer at de iøvrigt nævnte problemer i vid udstrækning behandles af andre af synoden nedsatte kommissioner.

Regionerne har peget på det ønskelige i en udvikling henimod større sogne og en centralisering af præsternes virke i et præsteskab med en sognepræst (provst) som øverste ansvarlige leder. Lægfolkets deltagelse i det pastorale arbejde søges fremmet gennem oprettelsen af menighedsråd der også tager sig af den administrative/økonomiske forvaltning.

Regionerne ønsker det pastorale arbejde fremmet på tværs af sognegrænserne gennem dannelsen af et bredere fællesskab end lige netop sogne- eller menighedsfællesskabet.

Regionerne fremhæver, at princippet om at administrative/økonomiske spørgsmål ikke kan adskilles fra pastorale opgaver nødvendiggør en revision af grundlaget for det eksisterende stiftsråd. Præster og ordensfolk må i højere grad end hidtil inddrages i stiftsrådets arbejde og den enkeltes medlemskab (valget/valgbarhed) bør ikke være betinget af vedkommendes tilslutning til en kirke.

Les videre side 11

Forringer det vandkandens tud at man sætter en brusert på?

Af Sven Damsholt

Da biskop Martensen i foråret udsendte sit hyrdebrev om cølibatet, var der en række katolikker der udtrykte deres uenighed. Det må derfor være på sin plads at nogle giver deres enighed til kende. Hyrdebrevet beskæftigede sig med dette ene: Den psykologiske betydning for en materialistisk og sensuel verden, der ligger i vidnesbyrdet hos dem, der giver afkald på familielivet for Guds riges skyld. Hvordan man end vender og drejer det, kan man ikke få en tilsidesættelse af ægteskabet ud af dette, så meget mere som biskoppen sagde »Cølibatet er en særlig... form for trosbekendelse« og at »de cølibatære skal være med til at gøre verden anderledes«. Underforstået altså at der er andre former, og at der er andre med til at vidne.

Men når hyrdebrevet vakte et sådant røre, skyldtes det sikkert at spørgsmålet om præsternes cølibat overalt i kirken er taget op til ny overvejelse, og at man havde ventet en tilkendegivelse om de problemer der optager så mange sind: Er det uden videre rigtigt at katolske præster skal leve ugift? Har det nogen virkelig betydning, bortset fra offe-

ret og vidnesbyrdet, at nogle lever i cølibat? Ganske vist har Paul VI i en rundskrivelse gentaget pavestolens krav om præsternes cølibat, men det har ikke overbevist nogen, og diskussionen fortsætter som et tegn på at man ikke mere godtager autoritative udtalelser, hvis de ikke giver genklang i ens samvittighed. Her vil jeg gerne erklære mig enig med de nævnte katolikker – ikke i deres protest mod hyrdebrevet, for det kommer slet ikke ind på disse spørgsmål – men i den skuffelse det udløste fordi sagen om cølibatets natur ikke bliver draget frem.

Der er jo nemlig ingen tvivl om, at det ægteskabelige liv trods mange smukke ord i kirkelige bøger i mange århundreder har været betragtet som det af Gud tolererede griseri. Og det har ligget som en undertone, at ægtefællerne så hurtigt de kunne måtte holde op med det og gå over til »Sankt Josef-ægteskabet«. I gamle andagtsbøger står der, at man må afholde sig fra samliv dagen før man går til kommunion; fasten skulle også helst stå i afholdenhedens tegn. Desværre havde Vorherre altså valgt denne måde at sætte børn til verden på, og derfor var man

nødt til at betragte kønsforholdet med respekt – men da også kun i forplantningssøjemed! Tale om glæde ved samlivet for samlivets egen skyld, – nej fy dog! Indstillingen kommer rigtig til syne i pavens indstilling til børnebegrænsning: Fjerner man mulighed for undfangelse, fjerner man også samlivets berettigelse.

Det er sikkert denne despekt for glæden ved det naturlige samliv, som de kirkelige myndigheder har vist gennem århundreder – dels ved at øve samvittighedsvang mod katolske ægtefolk, dels ved at kræve cølibat af alle der havde præstekald, på trods af at det slet ikke hører til den kristne tro at en præst skal leve ugift – det er sikkert denne despekt og harmen over den, der ulmer overalt i kirken, der i foråret tog anledning af hyrdebrevet til at slå ud i lys lue. Og det er en berettiget harme.

Når jeg alligevel i denne artikel vil tale cølibatets sag, skyldes det altså ikke, at jeg ikke varmhjertet bekender mig til kærlighedslivets skønhed og dets gudbenådedhed – selv når det adskilles fra forplantningen – men fordi det evangeliske cølibat har en skønhed og en gudbenådedhed der ikke benægter den første. Hvis vi ikke erkender det, kommer vi i den modsatte situation af den vi lige har lidt under. Før viste man i sin glæde over cølibatet foragt for sexallivet. Nu er vi i vor glæde over at have genfundet sexuallivets mening tilbøjelige til at foragte cølibatet. Det er desværre livets lov, at enhver overdrivelse afføder en overdrivelse i modsat retning, og sådan skal vi nu betale for tidligere fejltagelser ved at glide over i reaktionen.

Er der ingen vej ud af dette kirkeligt set? Skal vi bestandig have protester hver gang den ene livsform fremhæves, fordi man heri ser en fornægtelse af den anden? Som så ofte før kommer videnskaben kirken til hjælp. En tysk læge, dr. med. Nikolaus Müller, har i sin bog *Gesundheit, Ausdauer, Nervenkraft durch Sexualpflege* (Stuttgart, 1961), offentliggjort nogle bemær-

En ordenssøster har hele menneskeheden til familie.

kelsesværdige iagttagelser hvad angår kønskirtlernes funktion. Det er bekendt at det fysiske og psykiske velbefindende er beroende af kønskirtlernes udskillelse af hormoner. Disse optages for kvindens vedkommende i æggelederens og livmoderens vægge, hvor de går over i blodet. For mandens vedkommende sker en tilsvarende produktion som optages gennem utriculus masculinus, der er rudimentet af det organ som hos kvinden har udviklet sig til livmoderen, og føres ligeledes over i blodomløbet. Dr. Müller har nu konstateret at hvor kirtlerne arbejder roligt og ikke under pres af sexuel stimulan, omdannes en større del af kirtlernes produktion til de stoffer der går over i organismen, og kun en ringere del til forplantningsvirksomheden. Videnskaben er enig om at hormontilskuddet i blodet medfører forhøjet hjerneklarhed og menneskelig hjertevarme, og hvis dr. Müllers iagttagelse er rigtig har vi så heri bekræftelsen på den gamle erfaring, at kønslivet kan sublimeres. Vi kender alle eksempler på hvorledes for en kunstners eller videnskabsmands vedkommende et stort krævende arbejde for en tid fuldstændig overflødiggør samliv, og for en moders vedkommende hvorledes omsorgen for et nyfødt barn erstatter behovet for samliv. Nu kan det måske en dag videnskabeligt fastslås hvad der fysiologisk ligger til grund for det.

I lyset af disse iagttagelser ser man pludselig cølibatets positive betydning og ikke bare dets negative. Populært kan man sige, at den energi, der normalt går til seksuallivet, hos den cølibatære ved en viljeindsats kan bruges i forkyndelsens og apostolatets tjeneste. På en vis måde viser opdagelsen det smukke og skønne i begge livsformer når de er sunde. Det er den samme kraft der ligger til grund for kærlighedsparrets berigelse af hinanden og fødsel af børn, som hos den cølibatære kan stråle frem i hjertevarme mod hele menneskeheden og i forhøjet åndelig virksomhed. Kønskraften er en guddommelig skaberkraft, der som en flod kan drejes i to lejer: én hvor den tjener familielivet og en anden hvor den tjener samfundet i videre forstand.

Når det blot er sundt. Ét er hvor stor en velsignelse den cølibatære kan sprede om sig, for hvem det er blevet hans nye natur at kraften nu så at sige dirigeres gennem hjertet. Et andet er den ulykke og for-

Glæde over sexlivet behøver ikke at betyde foragt for cølibatet.

træd der kan komme af at tvinge sig selv og andre til at leve i cølibat, hvor det viser sig umuligt at gennemføre. Det er nemlig ikke spørgsmålet om viljestyrke alene, men også om åndelig udvikling i form af kontrol med tanken og sindets virksomhed. Jeg ser udtrykkelig bort fra de mennesker der intet seksualbehov har – for dem er det hverken offer eller sublimeret natur at leve i cølibat, de kan indrette sig hyggeligt som præster og ordensfolk og behøver ikke af den grund at blive åndeligt frugtbare – men om det kønsbestemte og sundt fungerende menneske. Hvis det ikke kan »sublimere« seksualkraften, men stadig går med et brændende behov, som det nu og da må give efter for enten ved normal kønslig omgang, ved onani eller på unaturlig måde som følge af fortrængelser, så begås der en frygtelig synd mod dette menneske, hvis man holder ham fast i et løfte han ikke kan opfylde. Man kan ikke kalde ham løftebryder, hvis han gifter sig, for man har aldrig haft ret til at afkræve et sådant løfte som ikke engang Kristus afkrævede apostlene. Derfor synes man, at den romerske kirkelige myndighed har den virkelige skyld, som har taget sig ret til at kræve cølibat af alle, uanset om de havde kald til det eller ej, blot de ville være præster. Det er på tide, at man nu rejser kravet om en ændring af dette forhold. Den tid kom-

mer forhåbentlig snart, hvor vi både har gifte og ugifte præster i kirken, og hvor det er op til den enkeltes modenhed og kald, om han vil følge Kristus efter på dette punkt.

Men når dette er sagt, bliver der tilbage at hylde livsformen hos de mennesker – præster, søstre og lægfolk – der har givet afkald på det ægteskabelige liv for at kunne gøre hele verden til deres hjem og menneskeheden til deres familie. Det føles godt og rigtigt at der kom et hyrdebrev der fremdrog denne kerne-evangeliske holdning i en tid, hvor reaktionen er parat til at fejde den bort. At se en forringelse i ægteskabet i det... så kan man lige så godt se en forringelse af vandkandens tud, hvis man sætter en brusser på den. Det er det samme vand og den samme vandkande; nogle foretrækker at grundvande de få blomster de har fået i varetægt, og det skal til, for det er nødvendigt for enhver plante. Andre påtager sig at vande hele haven; det er ikke så morsomt, og det er besværligere for man må løbe overalt, også hvor man ikke har sine yndlingsblomster. De bruger bruseren og med den blander vandet sig med himlens lys og luft, og det giver planterne et andet uundværligt tilskud.

En tak til de sidste der tager det store slid og slæb. De bygger på og fuldender hvad de første grundlægger.

Sven Damsholt.

Kirken i Olympiadens og urolighedernes Mexico

● Kirkelig udtalelse til fordel for studenterne

● Da Maximilian blev svigtet af Napoleon III

● Hvor kirken er mere revolutionær end den officielle revolution

● Pænt på papiret – så som så i praksis

Studenterurolighederne i Mexico, som ikke mindst har vakt opsigt, fordi det kunne se ud som om olympiaden var truet af dem, har ikke kunnet undgå at berøre kirken.

Dette skyldes ikke mindst yderliggående modaktioner, som var blevet sat i scene af studentergrupper af højreekstremistisk tilslutning.

Domkirken blev besat

Den 9. september arrangerede en sådan politisk gruppe, MURO (Foreningen for universitetsfornyelse og orientering) en demonstration, der havde til formål at stemple de protesterende studenter som kommunister. Der blev brugt slagord som »Død over kommunisterne« og »Leve Krist Konge«. Endvidere brændte de en dukke forestillende den argentin-

ske guerrillaleder *Ernesto »Che« Guevara*, der blev dræbt i Bolivia sidste år.

Endelig hævdede de, at deres modstandere havde begået helligbrøde, da de den 27. august besatte katedralen i Mexico City på »voldelig vis«.

Imidlertid foregik besættelsen af domkirken under en fredelig demonstration, hvori 200.000 studenter og deres sympatisører deltog. Da demonstrationstøget havde nået piazzaen, hvor domkirken og regeringsbygningerne ligger, var en gruppe gået ind i kirken og op i klokketårnet, hvor de gav sig til at kime med klokkerne.

Det hævdes, at en præst eller sarkristan viste studenterne vej op i klokketårnet.

MURO anklager også demonstranterne for at have placeret et billede af Guevara i kirken, hvilket studenterne imidlertid benægter.

Fire dage efter højreekstremisternes demonstration foretog studenterne en ny march til domkirkepladsen. 100.000 deltog og på plakaterne hed det: »Vi er katolikker. Vi er mexikanere. Vi er studenter.« Demonstrationen foregik i tavshed.

Maximilian blev svigtet

Som nævnt her i bladet i forbindelse med pave Pauls besøg i Latinamerika (kub nr. 35) er kirke og stat i Mexico adskilt. Kirken er pavetro til det yderste og stærkt fremskridtsvenlig på det sociale område.

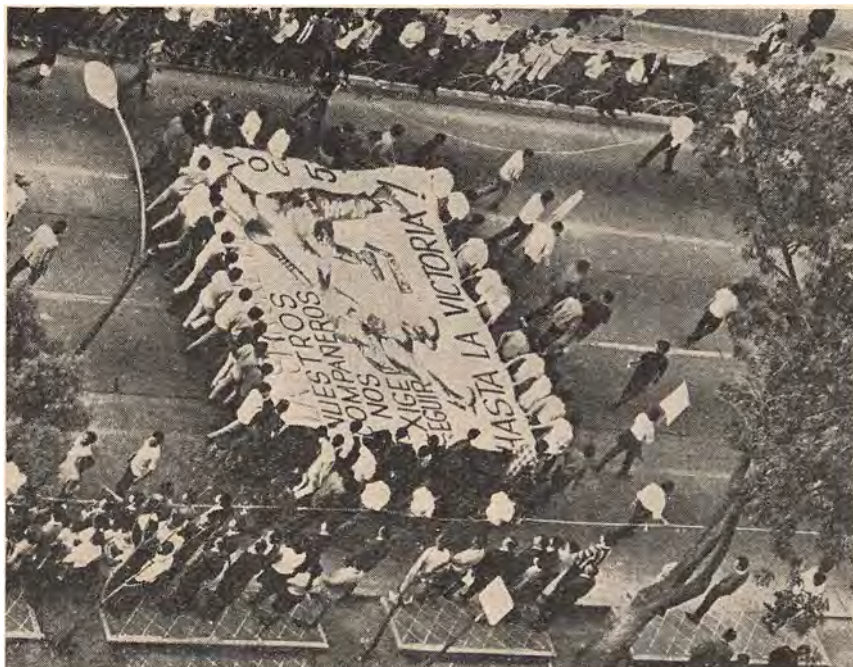
For at forstå forudsætningen for den nuværende kirkelige situation må vi imidlertid gå godt 100 år tilbage i tiden – til 1860'erne, hvor Napoleon III's smukke kejserinde Eugenie fik den lidet gennemtænkte ide, at der skulle skabes et katolsk monarki i Mellemamerika. Kejserparrets valg til tronen faldt på den dygtige ærkehertug Maximilian af Habsburg, den østrigske kejsers yngre broder. I ly af franske bajonetter gik han i land i Mexico for at tage sit rige i besiddelse. Men senere svigtede Napoleon III ham, og Maximilian fik lov til at sejle sin egen sø. Turen endte med ryggen mod muren. Den 19. juni 1867 blev han således henrettet af frihedshelten Benito Juarez' folk.

Teori og praksis

I forvejen havde Mexico – siden landet blev en selvstændig stat i begyndelsen af 1820'erne – været præget af borgerkrige stort set mellem en konservativ katolsk fløj på den ene side og liberale og revolutionære på den anden side.

Katolikkerne kom de næste 70 år

Studenterne demonstrerer ...

efter Maximilians død til at betale dyrt for, at de ikke i tide havde stukket fingeren i jorden og lugtet, hvor de var. De liberale gennemførte snart en antikirkelig lovgivning, som naturligvis ikke blev lettet, da der i 1917 fandt en egentlig revolution sted. Et positivt resultat af revolutionen var en ny forfatning, der ikke alene foreskriver, hvordan Mexico skal styres politisk. Den indeholder også en lang række indgående og radikale sociale rettighedserklæringer. Med andre ord giver den juridisk udtryk for nødvendigheden af at søge løsninger på sociale problemer i kampen for et ordnet folkestyre.

En ting er imidlertid, hvad der står på papiret, en anden, hvad der har ladet sig føre ud i livet. Der er langt mellem de smukke ideer i forfatningen og den hårde virkelighed, der ikke er så meget anderledes end i de andre latinamerikanske u-lande.

Dyrt betalt

Endnu i 1920'erne var kirken en stærk modstander af de revolutionære ideer, der skulle formidle en større social retfærdighed. Under præsident *Carranza*, der sad ved roret fra 1915-20, havde man svaret igen med svære forfølgelser af katolikkerne, og det samme skete, da *Calles* i tyverne var præsident. I Rauschen og Ottos »Den katolske kirkes historie« fra 1937 oplyses, at der i tiden fra 1926 var blevet slået over 300 katolske præster og 5000 lægfolk ihjel. I 1926 alene skulle der være blevet myrdet 147 præster.

Ærkebiskoppen død eller levende

En typisk beretning om forholdene i Mexico i de tider er at finde i »Nordisk Ugeblad for katolske Kristne« af 1926. Der fortælles, hvordan præsident *Calles* havde udstedt en befaling til at fange en ærkebiskop »død eller levende«. »Hidtil har den heltemodige prælat undgået sine forfølgere, og i Jalisco bjerge udøver han sine hyrdepligter. Nu er der opbudt ikke mindre end 10.000 mand for at finde ham ... der er stærke kavaleriafdelinger i virksomhed i Los Altos, og ... de har fået streng befaling om ikke at stoppe operationerne, før ærkebiskoppen er fundet. Ved et sammenstød skal over 100 mennesker være blevet dræbt. Den mexicanske regering påstår, at ærkebiskoppen er høvding for en revolutionær bande ... I øvrigt meddeles, at sognepræsten i Ejutla er blevet

... og regeringen svarer igen.

hængt, og at forstanderinden i den evige tilbedelses kloster i samme by er blevet skudt ...«, hedder det i »Nordisk Ugeblad«.

Graham Greenes berømte roman »Magten og Æren« har i øvrigt også sit stof fra forfølgelsen af katolikkerne i Mexico.

Virkelige lettelser for kirken blev først en realitet under præsident *Manuel Avila Camacho* (1940-46). Og så er vi atter tilbage i studenterurolighedernes og olympiadens Mexico.

Studerne udgør ikke en marxistisk fælde

Fra kirkelig side ønskede man ikke at lade de højreekstremistiske kredse anklage mod de protesterende studenter passere upåttalt. Lederen af de mexicanske biskoppers informationscenter i Mexico City udsendte således en erklæring, hvori det for det første hed, at de højreorienteredes slagord »Leve Krist Konge« ikke måtte forlede verdensoffentligheden til at tro, at de repræsenterede den almindelige mening blandt Mexicos katolikker. For det andet sagde informationschefen *Jose Alvarez Icaza*, at det ikke kunne siges, at ungdomsbewægelsen, der havde vist så mange tegn på at Mexicos vel lå den på sinde, udgjorde en »marxistisk fælde«. Efter hans opfattelse var det de ældres sag at forstå de unge bedre, end de unge forstod de ældre. Man kunne heller ikke – når man tvunget af nødvendigheden måtte drage de økonomiske kræfter ind i billedet – benægte, at der for øjeblikket nok var penge til at for-

svare interesser, men ingen til at opbygge et bedre Mexico.

Kristeligt-demokratisk parti

Alvarez var blevet spurgt, om nogen gik og legede med tanken om at oprette et kristeligt-demokratisk parti i Mexico. Hertil svarede biskoppernes talsmand, at den officielle kirke ikke havde nogen interesser her, men man kunne naturligvis ikke udelukke muligheden af, at der ville fremstå et politisk parti af studenterbevægelsen. Han gjorde i øvrigt opmærksom på, at de voldelige metoder, som havde kendetegnet politiets og hærens forsøg på at bremse urolighederne, havde givet studenterne yderligere sympati hos befolkningen.

Alene i Mexico City er der 500.000 studenter, som altså er en væsentlig magtfaktor, hvortil kommer, at ungdommen udgør et flertal i Mexicos befolkning som helhed. Udover kravet om bedre uddannelsesmuligheder og social retfærdighed i det hele taget har studenterne også sat den kendsgerning, at der trods den demokratiske forfatning faktisk er tale om et et-parti-system i landet, i søgelyset. Siden 1929 er alle præsidenter kommet fra det »officielle« parti, der paradoksalt nok hedder »det revolutionære, institutionelle parti (PRI)«, hvis faktiske virke siger lidt om, hvor lidt revolutionær den hidtidige revolution har været i Mexico. At det skulle være kræfter af kristelig-demokratisk orientering, der kom til at sætte liv i den, ville være en af skæbnens store spøgefuldheder. HK

De tyske jesuitter i vanskelig situation

Først for nylig er det i Tyskland blevet bekendt, at jesuitergeneralen, den spanske pater Pedro Arrupe, som selv går ind for pavens rundskrivelse, efter han den 31. juli skrev et brev til sin orden, den 15. august i et nyt brev i skarpere vendinger har forlangt, at intet medlem af ordenen tager del i den heftige afvisning af denne rundskrivelse. Blandt jesuitter kan der efter hans mening »over for Peters efterfølger ikke være tale om noget andet end afgjort og tilidsfuld lydighed, som skal være parret med kærlighed, åbenhed og skabende tænken, og som på ingen måde altid er let og bekvem«.

Når man tager i betragtning, at ikke så få kendte jesuitter i Tyskland, f.eks. Hirschmann, David og Rahner, indtager en anden holdning over for rundskrivelsen end deres general, må dette sprog med ordenens stærke orientering i retning af lydighed over for dens general og over for paven have skurret slemt i ørerne, skriver »Frankfurter Allgemeine«. Mange er sikkert blevet forskrækkede over generalens krav om underkastelse. Imidlertid ser det ud til, at Arrupe har været klar over, at det var hårdt. Derfor taler han om dem, der »måske i forskellig hensigt i kraft af deres særlige studier og erfaringer nærer visse betænkeligheder over for rundskrivelsen«. Han mener, at et »oprigtigt ønske om sand troskab« ikke udelukker den slags følelser, hvad paven jo også selv har antydnet. Enhver jesuit skylder dog sit kald »ledet af de ord, paven udtaler i kraft af sit embede, og som ikke behøver at være ufejlbare for at blive omfattet med den største respekt, at gøre alt for selv at trænge ind i rundskrivelsens tankegang og at hjælpe andre til at forstå den«.

Det er altså ikke den ominøse kavedisciplin, generalen kræver. I hvert fald indrømmede han, at lydighed ikke uden videre er ensbetydende med, at man selv holder op med at tænke og slavisk gentager rundskrivelsens ordlyd, men at den tværtimod indebærer beredvillighed

til et mere intensivt studium »for selv og på andres vegne at finde frem til hensigten og meningen med den indgriben, paven har anset for nødvendig«. Ganske vist henviser ordensgeneralen på den ene side til jesuitternes pligt til »sammen med andre at tage del i grundige forskninger af mennesket og dets væsen«, han henviser altså sin orden til forskningen, men på den anden side – og det var det, der blev opfattet som en trussel mod den personlige mening og forskningsfriheden – var det umuligt for jesuitterne »at tage afstand fra pavens netop modtagne belæring«. Jesuitterne skulle endog forsøge, at indføre rundskrivelsens lære i en mere omfattende antropologi.

Brevet har bragt de tyske jesuitter i en vanskelig situation. Ikke alene nogle af de professorer, der rammes af det, men også to af deres provin-cialer har i denne anledning både

skriftligt og mundtligt måttet aflægge forklaring for ordensgeneralen i Rom. Provincialen for provinsen München, Krauss, måtte sammen med provincialen for Köln, Ostermann, tage til Rom for at aflevere et brev til generalen. Arrupes reaktion gør det klart, at han ikke kræver, at de tyske jesuitter betingelsesløst skal underkaste sig rundskrivelsen, og at han altså ikke afskærer dem fra at indtage den samme formidlende holdning som den tyske bispekonference.

Efter hvad der forlyder, har generalen vist forståelse for situationen i Tyskland. Han skal have udtalt, at han anser det for nødvendigt, at de tyske jesuitter samarbejder med de tyske biskopper.

Ugebladet har bragt i erfarung, at en dansk jesuit har deltaget i den endelige redaktion af det ovenfor omtalte brev.

HVOR LÆNGE SKAL DET VARE?

Dette billede af et lille barn i Biafra, der i modsætning til så mange andre har været så heldig at få lidt mælk, får en til at spørge, hvor mange lidelser, der skal til, før galskaben holder op og alle kræfterne kan bruges til at begrænse nøden.

Ny fredsappel fra paven

Msgr. Heim
skriver til de nordiske
regeringer

I anledning af 20. året for vedtagelsen af erklæringen om menneskerettighederne har pave Paul VI atter rettet en fredsappel til verden. Det sker i forbindelse med en fornyet opfordring til at fejre den 1. januar 1969 og hver 1. januar som fredsdag. Fredsdagen blev fejret for første gang nytårsdag i år både i ikke-kristne og kristne lande, fremgår det af et brev, som pavestolens stedlige repræsentant, ærkebiskop Bruno B. Heim i Vedbæk har sendt til de nordiske regeringer.

Skrivelsen har følgende ordlyd:

»I december sidste år har pave Paul VI rettet en appel til verden og til regeringerne om at erklære hvert års 1. januar til fredens dag og at fejre denne verdensfredsdag ved passende bekendtgørelser eller foranstaltninger som fremmer fredstanken.

I mange kristne og ikke-kristne lande blev anmodningen modtaget med sympati og virkeliggjort.

Paven gentager sin appel også dette år og beder myndighederne og pressen om at skænke tanken om verdensfred særlig opmærksomhed i verden på den 1. januar.

Kommissionen »JUSTITIA ET PAX« (for retfærdighed og fred) har som motiv foreslået: »at menneskerettighederne må fremmes som vej til fred«.

Da det i år er 20-årsdagen for menneskerettighedernes erklæring, synes dette tema særlig nærliggende, og det er yderst nødvendigt, at alle mennesker af god vilje bliver sig disse principper bevidst og at de overalt bliver anerkendt og virkeliggjort.«

RANDBEMÆRKNING

Hvilken verden?

Det er i denne måned ti år siden, at pave Pius XII lukkede sine øjne. Han havde haft en forudanelse om, at han blev den »sidste pave af den gammeldags slags«. Når vi ser på den kæmpemæssige byggeplads, som kirken i de ti år siden da er blevet til, kan man måske fristes til at sige, at der så sandelig også er tale om et kirkefolk af en helt ny slags, hvad dette nummer af Ugebladet gerne skulle vidne om. I forbindelse med en karakteristik af og nogen bekymring over den nuværende situation i kirken taler mange om forvirring – om at nogle (det vil sjældent sige dem selv, men »andre«) forvirres. Selvfølgelig må vi ikke glemme, at selve Bibelen advarer mod, at de udspekulerede forvirrer de mere enfoldige, men på den anden side kan vi heller ikke komme uden om det kaotiske i den verden, der ikke desto mindre skulle være et vidnesbyrd om Guds eksistens. Skal vort apostolat være andet end en hobby eller en hovedpude, må vi regne med forvirringen, men også prøve at analysere den.

Det stiller os overfor en forholdsvis ny problematik, at læreembedets udtalelser snarere betragtes som diskussionsgrundlag end som kærkomne hjælpemidler for den enkelte til at nå sit evige mål. Da vi forleden søndag prøvede at fordybe os i meningen med ærkeenglen Mikæls fest, slog det mig for alvor, hvor vidt forskellige sprog vi bare inden for vor lille menighed i Danmark taler til hinanden på. Jeg tror ikke, forskellen ligger i, at nogle ønsker at diskutere ting, hvis berettigelse vi tidligere kun diskuterede med ikke-katolikker – for at overbevise

SYNODENS STRUKTURKOMMISSION

Fortsat fra side 5

kebidragsordning. I sidstnævnte henseende ligger regionernes udtalelser på linie med udtalelserne på præstemødet i Snoghøj i 1966 og vedtagelsen på lægmandsmødet på Rygaard samme år.

Kommissionens overvejelser og regulativet

1. Pastoratsinddeling

Et vigtigt spørgsmål er utvivlsomt, hvorledes en revision af sognenes geografiske grundstørrelse kan gennemføres uden en opløsning af de allerede eksisterende

Helge Kristensen fremsætter nogle personlige betragtninger om et realistisk synodearbejde

dem om, at de havde uret – mens andre ønsker de tidligere tilstande tilbage igen. Nej, jeg tror, den dybeste årsag til vore øjeblikkelige vanskeligheder ligger i, at vi indbyrdes har forskellige verdensbilleder, eller at vi i hvert fald ikke tager tilstrækkelig hensyn til, at vi har et andet udsigtspunkt i Einsteins og Bohrs tidsalder, end vi havde på Galileis eller bare på Newtons tid. Det er udmærket, at vor synode diskuterer målsætning og struktur og salmesang og gifte præster, men det væsentligste i sådant et lille dansk koncil er dog, hvor ærligt man prøver at erkende den verden, hvori katolikkerne skal møde hinanden og de mennesker, man iøvrigt skal præsentere evangeliet for. Når vi vil følge Paulus i hans erklæring om, at hele universet vidner om den almægtige Gud, er det nok lige på sin plads at blive sig sin tidsalders verdensbillede bevidst. Men der må de lærde selvfølgelig have noget at skulle have sagt.

Vi andre kan i mellemtiden konstatere at den forskellighed, forudsætningerne, vi i denne byggepladsens tidsalder kan tale om blot i vor lille hjemlige forsamling, i øjeblikket skaber tårnhøje vanskeligheder for dem, der har til opgave at samle alle grupper eller virke for dem (som for eksempel biskoppen, synoden, ungdomslederne, lille os i Ugebladets redaktion osv.). Vi sætter dog nogen lid til synoden, idet vi naturligvis er realistiske nok til at nægte at tro, at den kapacitet, en flok på godt 10.000 aktive katolikker kan frembyde, er i stand til at løse en verdenskirkes problemer. Vi skal nu heller ikke helt fratage Vor Herre initiativet.

menigheder, samtidig med at man åbner vejen for et bredere samarbejde mellem menighederne.

Kommissionens konklusion som man erkender ikke er uden betænkelighed går ud på følgende:

De bestående sognegrænser ophæves og stiftet inddeles i pastorater, der ligesom de hidtidige sogne er klart geografisk afgrænsede, omend pastoraterne dækker et større område, d. v. s. omfatter flere af de nuværende sogne. Hvert pastorat består således af én eller flere menigheder, der ikke indbyrdes har nogen klar geografisk afgrænsning, idet hver enkelt katolik under visse nærmere betingelser selv kan afgøre til hvilken

Fortsættes side 15

A/S Vejle Mælkekompagni

Vedelsgade 85
Vejle. Tlf. *82 95 00
Fineste mejeriprodukter

A/S TRÆLASTEN

Toldbodvej, Vejle
Telefon *82 71 22

Hansen Pærhøj & Søn

Glarimester - kunsthandel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 82 11 57

Vejle Optik

v/ Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8, Vejle. Tlf. 82 03 08

Raadhusstorvet, Vejle
Tlf. *82 37 11

Poul
HENRIKSEN

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle. Tlf. 82 03 60
Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon *82 81 33

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Carl Pedersen & Søn

Slagter & Fedevare Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 82 47 22

Frugtcentralen

Vejle - Tlf. 82 09 26 - 82 11 26
Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost
R. Hansen

Frugtkældereren

Ny Østergade 3, Næstved
Tlf. 72 11 23

K. Blum Hansen

Boghandel
Næstved
Telefon 72 25 25

Tonny Vergmann

Blikkenslagermester
aut. vand- og gasmester
Dehnsvej 1, Næstved
tlf. 72 66 51

N. Juel Pedersen A/S

Glarimestre
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
Leverandør til katolske
institutioner

Næstved Diskontobank A/S

Hovedkontor: Axeltorv 4
Tlf. 72 15 00

Søndre afd.: Sct. Jørgens Park 66
Tlf. 72 55 44

Nordre afd.: Ringstedgade 157
Tlf. 72 56 55

Østre afd.: Hvedevænget 86
Tlf. 72 58 40

Emille Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.
Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

☆

Roman Kusler

Murermester
Stationsvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

H. P. Wolff

Blikkenslager
Grønnegade 5, Horsens
Tlf. 62 54 78 og 62 65 29

Carl Bæk & Søn

El. Fagmanden
Vesterg. 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
Lys - kraft - oliefy
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsoilier
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
Amaliegade 16 A . Horsens
Tlf. 62 19 20

EBM
ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN
Christian Walthers
HORSENS

København

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

LITURGISK KALENDER

SØNDAG den 13.: 19. efter pinse (grøn, s. 737).
MANDAG den 14.: Callistus I, pave og martyr (rød, s. 1106).
TIRSDAG den 15.: Teresa, jomfru (hvid, s. 1107).
ONSDAG den 16.: Hedvig, enke (hvid, s. 1108).
TORSDAG den 17.: Margrethe Maria Alacoque, jomfru (hvid s. 1108).
FREDAG den 18.: Lukas, evangelist og martyr (rød, s. 1112).
LØRDAG den 19.: Petrus af Alcantara, bekender (hvid, s. 1114).
SØNDAG den 20.: 20. efter pinse (grøn, s. 741).

BJØRN HØJBO I BIFROST.

Aftenens emne bliver: FORANDRING
ELLER FORNYELSE I KIRKEN?

Pastor Højbo giver selv følgende introduktion til foredraget:

Det er evident, at vi oplever en stærk krise i den katolske kirke. Problemer af relevant art rejser sig alle vegne foran os. Vi kan reagere på forskellige måder: Vi kan stikke halen mellem benene og luske bort; eller vi kan stikke problemerne under stolen og benægte deres eksistens; men vi kan også se dem lige i øjnene. Der er ingen grund til angst og uro. Enten er Kirken nemlig Guds Kirke, og så skal den nok bestå. Eller også er Kirken ikke Guds Kirke, og så må den hellere falde jo før jo hellere.

Intellektuel ærlighed medfører nu engang uro og søgen. Mange synes at foretrække ro og orden og problematikens undertrykkelse.

Men i virkeligheden er det ikke lydighed og underkastelse, der kræves af det moderne menneske, men mod og ærlighed. Som Søren Kierkegaard lader Gud sige i en prædiken: »Jeg er ikke Gud, som vil retfærdighed. Jeg vil endog ikke barmhjertighed – men jeg vil redelighed«.

Mødet finder sted tirsdag den 22. oktober kl. 19.30 i Store Sal, Jagtvej 183 B. Efter foredraget vil der blive en diskussion. Alle er velkomne til mødet.

Magasin

Af Magasin, den nye serie af Jesu Hjerter Budbringer, der udgives af jesuitterne i Danmark, foreligger nu nr. 2, 3 og 4 af 53. årgang.

I nr 2 er der en læseværdig artikel »Om narkotika-problemet« af dr. med. K. F. Meldahl. Desuden er der artikler af fruene E. Guldager og E. Baadsgaard Jensen, patrene K. Rahner, G. Kastner, A. Ziggelar, A. Meister og L. Dorn S. J., samt søster Helena, O.S.B.

Af artikler i nr. 3 må nævnes »Paven fra eneboerhytten« af W. Hünermann, der handler om eneboeren Peter fra Monte Morone, der i 1294 blev valgt til pave, men som allerede efter fem må-

neders forløb trak sig tilbage, og »Raceproblemer«, der omtaler New Yorks jesuitters kamp mod racediskriminationen. Desuden er der artikler af M. J. Baagø og patrene A. Meister og H. Roos S.J. samt en række småartikler. Ligeledes er der oprettet en spørgeskema, redigeret af pater J. Jong O.F.M.C.

Nr. 3 indeholder bla. »Præstedømme og cølibat« af pater H. Roos S.J., oversættelse af en tale, som pave Paul VI holdt den 25. april i år om »Troskrisen« samt »Diakonater genindføres«, taget fra »Messenger«. Herudover er der artikler af N. de Robeck, M. Quoist, E. Guldager, M. J. Baagø, mag. art. C. Worster. H. Küng og W. Hünermann.

I alle numrene er der et særligt afsnit for børnene.

LÆSERBREVE

Med hvilken hensigt?

På side 13 i Katolsk Ugeblad nr. 37 skriver redaktionssekretær B. Husson en kommentar, hvor han, på trods af overskriften, hævder at Katolsk Arbejderaktions besvarelse af synodens spørge-

I vort

bispedømme . . .

Menighedsråd

Rundt omkring i sognene er man ved at få oprettet menighedsråd. Fremgangsmåden er forskellig, men den mest rationelle er den, der praktiseres i Skt. Albani sogn, Odense. Her valgte man på et menighedsrådsmøde i april måned en komité, der skulle påtage sig forarbejdet til menighedsrådsvalget, der blev fastsat til den 20. oktober.

Med sognebladet for september måned fulgte et kort, på hvilket man kunne skrive navn og adresse, såfremt man gerne ville opstilles som kandidat ved valget.

Menigheden vælger et fastsat antal medlemmer af rådet, medens kirkens præst vælger nogle enkelte. I alle tilfælde skal sognepræsten være medlem af rådet. Rådet fastlægger arbejdsområderne i samarbejde med præsterne, da det ikke er meningen at danne en kirke i kirken.

Ministrant-undervisning

Da ministranttjenesten på grund af de forskellige ændringer i liturgien, som er forårsaget af Vatikanconcilet, er noget anderledes end tidligere, og da der desuden sikkert er en del, der ikke har lært at ministrere, er der oprettet specielle kursuser, foreløbig ved domkirken og Skt. Albani kirke, Odense.

For domkirkens vedkommende kan man henvende sig til sognepræsten msgr. Kjeld Geertz-Hansen eller til Niels Engelbrecht, ØB 2542 U, i Odense er det hos Ib Ie Føvre, Jacob Hansensvej 52, Hjallesø.

R.I.P.

Vor kære hustru, mor, svigermor og farmor

MARIE NERENST WISSUM

f. Opffer

f. 25. april 1900 † 30. sept 1968

Gotfred Wissum

Knud og Karen Lis Wissum

Christian, Henrik, Niels

Søren og Lisbeth Wissum

Charlotte

Anne Marie Wissum

skema skulle være et forsøg fra Per Wedell Topp's side på at give en besvarelse. Dette er direkte urigtigt. Besvarelsen er blevet til på baggrund af en række offentlige møder i januar 1968, hvoraf de første var orienterende om synoden, og det sidste formede sig som en besvarelse af de enkelte spørgsmål. Også ikke-medlemmer kunne have mødt op og gjort deres indflydelse gældende, ingen synodemedlemmer, udover Topp, benyttede sig heraf.

Påstanden om negativitet i besvarelsen synes at være et vidnesbyrd om principiel modvilje, idet den fremføres uden at det påvises hvori negativiteten består. Besvarelsen dokumenteres ikke, siger Husson; Katolsk Arbejderaktion er, ligesom synodens læge medlemmer, af gode grunde afskåret fra at føre statistik over den katolske kirke i Danmark. Spørgeskemaet appellerede til at udtrykke synspunkter, og hele aktionen er i sig selv en dokumentation. Når besvarelsen bærer Per Wedell Topp's underskrift skyldes det at den kun kunne komme i betragtning når den fremførtes af et synodemedlem.

Hvad angår påstanden om at der i besvarelsen gøres skel mellem akademikere og arbejdere, at ingen af dem kan undværes og at de bør kunne arbejde sammen i gensidig respekt, så er den i al sin malplacerethed et tegn på, at Husson ikke er klar over at der fra arbejdsgruppernes start i 1948 har været samarbejde med akademikere, at Unge Katolske Arbejdere er medlem af Samarbejdsudvalget For Katolske Ungdomsorganisationer, ligesom Bifrost er det, og at der, i gensidig respekt, konkret samarbejdes, bl. a. ved Ungdomsorganisationernes nedrustningsmøde på Christiansborg i 1965 og ved Flytting 66. Forøvrigt omhandler spørgeskemaet og besvarelsen intet der kan berettige Husson's påstand, hvilket Katolsk Ugeblads læsere beklageligvis var afskåret fra at konstaterer. At de forstenede i A. C. har lagt sig ud med Bifrost og andre er jo en anden ting.

I januar 1968 påstod Katolsk Arbejderaktion at menighedsrepræsentation er et *forholdsvis* ukendt fænomen. Påstanden kom gennem offentliggørelse i Labarra i juni 1968 til Husson's kendskab. Den 20. september skriver han at påstanden er urigtig, idet der for tiden (september 1968) oprettes valgte menighedsråd. Bortset fra at menighedsrepræsentation stadig er et *forholdsvis* ukendt fænomen, taler historien for sig selv. Iøvrigt er spørgsmålet vel også under hvilke former menighedsråd vælges, og hvilke kompetence de får.

Man kan spørge hvad hensigten med artiklen er, svaret synes at ligge i dens sidste halvdel. Det gælder om at opretholde den illusion, at der findes demokratiske tilstande i vort bispedømme. Jeg går ud fra at medlemmerne af UKA og KA nok skal vide at gøre brug af deres demokratiske rettigheder, men de må først tilkæmpes. Knud Johnsen

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN smut ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
SPLITTEFORRETNING

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01

Begravelse og bisættelse ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

Skjold

Amaliegade 27
1256 København K.
Telefon (01) 15 15 11
Telegramadresse: Forskjold

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestråde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

BLOCH's BOG CLEARING

K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstråde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901

Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger

KSK

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

KIØBENHAVNS
KKB
AKTIESELSKABET
HANDELSBANK
1873

HANDELSBANKEN
- altid med i billedet

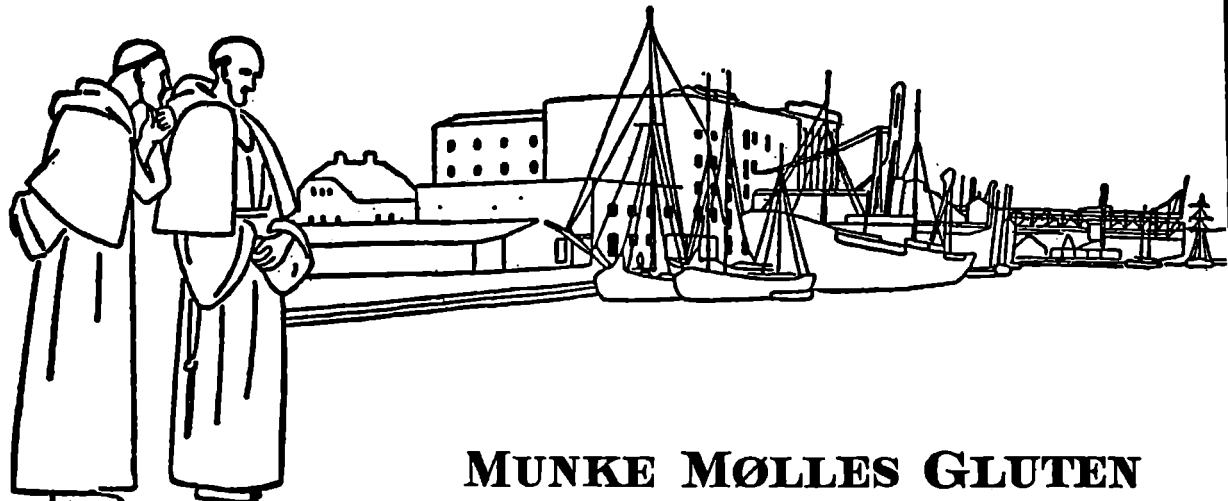
MEJERIET JESTEBØ

Århus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4. lin.)

KØDHALLE
Robert Hansen
1. kl. kød, flæsk og pålæg
Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

MUNKE MØLLES GLUTEN

A propos »en historisk begivenhed«.

I dette blads nr. 38 ser jeg, at det er »første gang, en katolsk messe er blevet læst i en ikke-katolsk kirke« (Hillerød).

Jeg mener dog at have oplevet det samme – ganske vist under et besøg »Norden for Lov og Ret« – i den forsmatte nordvestlige del af Danmark, med hovedstaden Thisted.

I denne by læses messen i festsalen i flygtningelejren udenfor byen, en besværlig, men smuk tur op ad bakke med udsigt over den til tider »middelhavsblå« Limfjord og stik imod den evigt blæsende vestenvind.

Da salen netop – det sker jo! – trængte til en grundig reparation, stod den lille katolske menighed uden tag over hovedet den dag, præsten fra Aalborg havde meldt sin ankomst.

Et af menighedens medlemmer (min søster), der bor skrås overfor den sjældent benyttede lille katolsk-apostolske kirke, fandt på at spørge, om vi måtte låne denne for en gangs skyld. Det blev øjeblikkelig tilladt; og manden, der har opsyn med kirken, tilbød ovenikøbet blomster fra sin have til alteret!

Hele menigheden – og vistnok også præsten – var yderst tilfredse med denne løsning og ønskede, at salen derude i lejren altid ville være under reparation!

Ganske vist er denne sal en stor forbedring, siden dengang min far, cand. theol. & mag. Niels Hansen, efter Sankt Andreas Kollegiums lukning, måtte forlægge residensen fra Charlottenlund til Thisted, hvor han, der som tidligere sognepræst i den danske folkekirke havde »hersket over« hele to kirker, nu bare kunne stille sit lille beskedne studerkammer til rådighed for P. Bender, der med lange mellemrum og med ophøjet foragt for det barske vestjyske klima kom farende fra Aalborg på motorcycle for at læse messe for Thistedes katolikker. (Senere fik pateren dog en bil!).

Nå! Jeg kommer helt bort fra mit påtænkte spørgsmål: *Hvilket* trossamfund skal en kirke tilhøre for, at det kan blive en *sensation*, at der læses messe i den? *Astrid Albrechtsen.*

Synodens . . . *Fortsat fra side 11*
menighed indenfor pastoratet, han ønsker at høre.

Kommissionen er af den opfattelse, at en sådan pastoratsinddeling også vil muliggøre et bredere fællesskab eller fællesliv mellem præsterne, således som dekretet »om biskoppernes hyrdehverv i kirken« anbefaler.

2. Menighedsråd og pastoratråd

I hver menighed vælges et menighedsråd, der deltager i det pastorale arbejde og medvirker ved udførelsen af de administrative og økonomiske opgaver. De hidtidige forvaltningsråd nedlægges og i stedet udpeger menighedsrådet en regnskabsfører (administrator), der skal sørge for tilrettelæggelsen af menighedens økonomiske forvaltning sammen med menighedsrådets gejstlige medlem og rådets formand.

De respektive menighedsråd indenfor pastoratet samles 2 gange om året og iøvrigt så ofte det skønnes nødvendigt til fællesmøder, hvor man drøfter pastoratets fællesanliggender.

På det første fællesmøde efter at menighedsrådene har konstitueret sig udpeges medlemmerne til pastoratrådet, der består af præster, ordensfolk og lægfolk. Medens præster og lægfolk vælges på fællesmøderne, udpeger ordenssøstre og ordensbrødre selv deres medlemmer til pastoratrådet. Biskoppen, der er formand for pastoratrådet, udpeger efter indstilling fra dette yderligere medlemmer.

Pastoratrådet der vil bestå af ca. 45 medlemmer – helst ikke flere – samles også mindst 2 gange om året. Pastoratrådet udpeger på sit første møde et forretningsudvalg, der repræsenterer rådet mellem møderne.

Pastoratrådet og dets forretningsudvalg afløser stiftsrådet og Ansgarstiftelsens forretningsudvalg. Kommissionen anser det for vigtigt, at den af stiftsrådet iværksatte administrative og økonomiske reform ikke afbrydes, men fortsættes af pastoratrådet og dets forretningsudvalg. Herved tænkes også på kirkebidragsordningen og i denne forbindelse understreger kommissionen ligheden mellem regionerne, at den enkeltes medlemsskab af menighedsråd, pastoratråd etc. ikke kan gøres betinget af vedkommendes tilslutning til en kirkebidragsordning.

3. Regulativet

Regulativet, der er på 27 paragraffer, er udarbejdet i overensstemmelse med de ovenfor anførte retningslinier. Kommissionen afstår fra at komme med forslag til vedtægter for pastoratrådet og dets forretningsudvalg og andre råd, som pastoratrådet måtte nedsætte, idet man skønner, at disse bedst kan udformes, når grundprincipperne er fastlagt eller vedtaget. Indpasningen af stiftsrådets virksomhed i pastoratrådets arbejde er også bedst tjent hermed.

4. Overgangsperioden

Alle reformer begynder som bekendt indefra d. v. s. i os selv. Kommissionen er opmærksom på de problemer af vidt forskellig art en pastoratsinddeling vil medføre, ligesom man er klar over, at gennemførelsen må ske successivt og vil strække sig over adskillige år, hvis ikke det allerede bestående skal slås i stykker.

Social rådgivning

ydtes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 10 til 13. Telefon PALæ 2323.

Maria Søstrenes Børnehavn søger til 1. november 1968 en heldagsassistent til vore 3-17 årige. Børnehaven er normeret til 77 børn.

Ansøgning bilagt afskrift af eksamensbevis sendes til lederen,

**Søster Angela Meynaerts,
Blegbanken 5, 7100 Vejle.**

I denne overgangsperiode tænkes menighedsrådene dannet i de allerede eksisterende sogne, der igen må samarbejde på fællesmøder, hvor medlemmerne til pastoratrådet udpeges, jfr. ovenfor.

Hvis de grundliggende principper vedtages af regionerne på mødet i slutningen af oktober, vil det være ønskeligt at erfare fra de respektive menigheder, hvilke eksisterende sogne man kunne tænke sig samarbejde i fællesmøder.

Det vil herefter være muligt at afholde valg til menighedsråd allerede i slutningen af 1969 og konstituere pastoratrådet og dets forretningsudvalg i begyndelsen af 1970, hvor også det nuværende stiftsråds valgperiode udløber. Med andre ord sker der ingen afbrydelse af kontinuiteten vedrørende det hidtidige stiftsråds arbejde omend selve sammensætningen ændres.

Hvis regionerne forkaster det grundliggende princip (pastoratsinddelingen) for den strukturelle opbygning og fastholder den bestående sogneinddeling må forslaget til »Regulativ for menighedsrådene og pastoratrådet« naturligvis omredigeres. Regulativet er udformet på en sådan måde, at en omredigering forholdsvist let kan gennemføres.

De enkelte kommissionsmedlemmer har afgivet dissens med hensyn til visse enkelte bemærkninger eller bestemmelser i betænkningen. *A. Hjorth.*

Hans Erh. Jensen

Blikkenslager - Gas- og vandmester

Skolevej 18
2630 Taastrup
Tlf. (01) 99 11 22

Flint arbejde — Trla 6070 rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker og møbelpolstrer?
Hvis ikke – så prøv os!
ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvæg 13,
Charlottenlund
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Når man savner logik og modarbejder sine egne ideer

Igen i dette nummer må filmkronikken køre løs på nogle krigeriske sager. Dette skyldes naturligvis, at vi i sidste uge måtte gå for let henover Tony Richardsons »Den lette brigades angreb«, men også, at der er kommet en ny krigsfilm op på en anden af vore store biografer. Til trøst for dem, der ønsker at lade sig opbygge af de blide og sentimentale toner, er der også en kærlighedsfilm, men det er nu altså den sløjeste i trio'en.

Den lette brigades angreb

bygger over den begivenhed, der er udødeliggjort i Sir Alfred Tennysons digt af samme navn. Digtet er af mesterlig komposition. Rytmen støtter hovslaget i den tragiske handling om de 600 lansenerers meningsløse fremrykning mod de russiske kanoner under Krimkrigen for godt 110 år siden. Det er aldrig rigtig opklaret, hvorfor de 600 rykkede frem i modstrid med al sund eller i hvert fald militær fornuft, men man har hidtil været tilbøjelig til at bruge episoden, som enten skyldtes en gal ordre et eller andet sted fra eller en fejltolkning af en ordre, til at forevige romantisk selvpofrelse med imperialistisk fortegn. Det er synd at sige, at Tony Richardson gør det i sin film »Den lette brigades angreb«. I hans øjne skyldes den blodige episode i Krimkrigen, at i forvejen latterlige og forfængelige officerer ydermere stod under en aldeles uduelig ledelse i Hendes Majestæt dronning Victorias regering. Vi får i tilgift foræret et billede af hele den militære opdragelse i de tider med de brutale afstraffelser af menige og underofficerer, der forbrød sig mod de regler, som var ryggraden i regiments»æren«, og et i det hele taget ganske enestående tidsbillede, der i dejlige farver gengiver stemningen fra datidens tegninger og malerier – ofte særdeles vittigt.

En af filmens svagheder er, at det vittige i vid udstrækning går over i det ondsksfulde. Det er jo ingen kunst at lade sine ideer sejre, når modstanderne af dem i publikums øjne fremstilles som latterlige og usympatiske individer. Hertil kommer, at det øjensynlig antimilitaristiske stof forsvares af en ung officer (hovedpersonen), militærideal er en hær af professionelle soldater. Det er da en fantastisk logik, filmens skaber her har givet udtryk for! Eller i bedste fald det, som teologerne nok så høfligt udtrykker som en »tvetydighed«.

(United Artists)

Slaget om Anzio

blev ikke en tragedie på grund af forfængelighed og dumhed, men på grund af forsigtighed. »Vi troede, vi satte en vildkat i land, og så var det en strandet hval« sagde Churchill om den uheldige feltherre, der, efter at han havde sat en væsentlig hærstyrke til til ingen nytte, blev sat fra bestillingen. Det hele ses med en amerikansk krigskorrespondents øjne. Han er en søgende sjæl, der ligefrem higer mod de steder i verden, hvor de fleste mennesker lemlæstes, for at finde svaret på, hvorfor vi mennesker nu vil have krig. Ved filmens slutning giver han det svar, han er nået frem til: »Det er fordi, vi kan lide at slå hinanden ihjel.«

Det er en film, der har et budskab, og dette er for resten fremført således, at det ikke går ud over den menneskelige ægthed i detaljen, men alligevel fænger filmen ikke helt. Måske er det den patetiske stil, der modarbejder den enkle ide. For den enkle storhed forfladiges altid, når den udtrykkes i store numre. Vildkatteinstruktøren **Dmytryk** lader til at være blevet slugt af hvalproducenten **de Laurentiis**.

(Columbia)

Erotisk mellemspill

er endnu et eksempel på, hvordan et menneskeligt sandt, omend banalt stof og et godt spil fra dygtige skuespilleres side kan ødelægges af instruktøren. Historien om den berømte mand i det gode ægteskab med drømmekone og drømmebørn, som på trods af al menneskelig eller i hvert fald borgerlig fornuft indleder et forhold til en ung journalistpige af dem, der går tyve på i dusinet, er selvfølgelig ældre end Metusalem, men man kan ikke komme uden om dens evige aktualitet. Men instruktøren **Kevin Billington** modarbejder ideen og derved sig selv gennem et effektjageri, hvis brug af banale billed-, farve- og musikeffekter når langt ud i det ufrivilligt komiske. Ellers er **Oskar Werners** kruk som dirigenten meget vel anbragt, den unge pige spilles rørende, men ikke uden ægte følelse af **Barbara Ferris**, og et meget smukt både ydre og indre billede af hustruen ydes af **Virginia Maskell**.

(Columbia)

Dette nummer indeholder bl.a.:

En almindelig ping og synoden

Præsteflugten og gifte præster

Fortsat diskussion om fødselskontrol

Efterårsudstillingen på Charlottenborg

katolsk 18. OKTOBER 1968 uge 42 116. ÅRGANG blad

Så lykkedes det!

De katolske udlændinge blandt danske trosfæller var et problem, som den italienske præst, Msgr. Silvio Porisiensi, rejste i »Katolsk Ugeblad« den 1. marts 1968. Det skete samtidig med, at den danske presse i det hele taget havde gjort offentligheden opmærksom på den behandling, der ofte blev sydlændingene til del, når de efter deres hjemlands skik sad for længe over en enkelt kop kaffe eller en enkelt genstand på de danske restauranter og cafeterier. »Katolsk Ugeblad« slog sammen med don Silvio til lyd for, at udlændingene kunne få sig en klub i København.

St. Ansgars menighed reagerede positivt på udfordringen og stillede bibliotekssalen Bredgade 67 til rådighed for formålet.

Corcolo Ricreativo, der har initiativtageren don Silvio som bestyrelsesformand, er først og fremmest beregnet for latinskprogede udlændinge, og et overvældende stort antal af dem var mødt op, da man for nylig åbnede i nærværelse af bl. a. biskop Hans L. Martensen, den apostoliske delegat Msgr. Heim, sognepræsten ved St. Ansgar, Msgr. Kjeld Geertz-Hansen, repræsentanter for den spanske og italienske ambassade og herværende italienske firmaer. De sidstnævnte har tillige med Vatikanet rundhåndet støttet foretagendet. Der var høj stemning ved åbningen. Ikke mindst gjorde det lykke, da don Silvio underholdt med lidt Verdi-musik på harmonikaen. Successen skal nok fortsætte, også når det bliver hverdag i klubben. Denne er naturligvis helt ukonfessionel.

▲ Før i cafeteriet.

Nu har udlændingene fået deres egen klub. ▼

En almindelig ping og synoden

Harald Guldager
kommenterer Børge Mannovs
artikel Adam, Eva og synoden

Børge Mannov har ganske ret i, at den katolske offentlighed i almindelighed ikke er tilstrækkeligt orienteret om synodens arbejde. Dette er Børge Mannovs artikel også et klart udtryk for.

Som ganske almindelig »ping« (jeg ville nu ikke have brugt denne betegnelse, da den kan opfattes som nedvurderende over for synodedeltagerne), men altså som menigt medlem af synoden kan jeg naturligvis ikke besvare spørgsmålene om, hvad formandskabet fortager sig, hvorfor der ikke er bedre information til det offentlige, eller hvordan man kommer til budgettallet kr. 130.000,- i omkostninger for synoden.

Til det første vil jeg dog sige, at de meddelelser, ethvert synodemedlem får ved hvert synodemøde fra formandskabet, beviser, at formandskabet i hvert fald foretager et ikke ringe, konstruktivt arbejde.

Men da der er en del i Børge Mannovs artikel, der kunne misforstås som et angreb på synodens arbejdsform, vil jeg gerne bringe en kommentar.

Der spørges: »Er der overhovedet nogen, der har ansvaret for, at kommunikationen mellem de ganske almindelige katolikker og synoden fungerer?«

Dertil vil jeg sige, at det fra synodens start helt klart har været tilkendegivet, at synodemedlemmerne var valgt til at være repræsentanter for de sogne eller kredse, der valgte dem. Dermed har altså hvert enkelt synodemedlem en klar pligt til både at orientere sine vælgere om, hvad der sker på synoden, og til i en eller anden form at indhente vælgernes tilkendegivelse af, hvilke synspunkter synodemedlemmet skal fremføre på synodemøderne. En sådan forpligtelse har bl. a. synodegruppen i Sct. Andreas sogn, Ordrup, også klart følt og forsøgt at efterleve. Det er mit indtryk, at denne forpligtelse også efterleves mange andre steder, og således skulle man undgå, at synoden bliver til »en diskussionsklub, hvor der rides diverse kæphest«, idet det altså ikke kan

blive normen, at personlige særstandpunkter fremføres. Ligeledes har jeg ikke indtryk af, at synodemedlemmer opfatter sig som andet end »ganske almindelige katolikker« – og kontakten mellem »de ganske almindelige katolikker« i synoden og »de ganske almindelige katolikker« uden for synoden er de fleste steder så god som den kan blive, forudsat at menighederne benytter sig af synodemedlemmernes tilbud om information og meningsudveksling.

Det er dog stadig så som så med orienteringen af den katolske offentlighed om synoden i almindelighed, men en sådan orientering må komme centralt fra synodens formandskab, og det forlyder da også, at man har fået en »pressesekretær« til at løse denne opgave.

Selv om synodens opgaver er mangfoldige og vidtspændende, og det derfor i den givne tid kan være vanskeligt at få alt bearbejdet tilstrækkeligt grundigt, gøres der et ihærdigt arbejde for at komme til bunds i problemerne. Det er nok muligt, at man har påtaget sig for mange opgaver og for store på én gang – derfor mit »klagesuk« for nylig – men når blot alle er klar over, at der er grænser for, hvad der kan nås, og man har viljen til at udskyde problemer, der ikke kan løses til bunds i denne synodesamling, til indgående drøftelser i en eller anden form efter synodens afslutning, så findes der nok reelle løsninger på nogle af problemerne, samt en løsning på, hvordan man skal få resten afklaret siden.

Hvad angår de store omkostninger, der skulle være forbundet med synoden, så har det også for mig været noget overraskende, 1) at man ikke havde lagt noget budget for synoden, før den startede, 2) at man kan komme op på så store tal. Sikkert er vel alle ganske almindelige synodemedlemmer enige med de af Børge Mannov fremførte kriterier for, i hvilket omfang man maksimalt kan tillade sig at få dækning

for sine udlæg, foranlediget af »katolsk« arbejde. Det var da også helt klart præciseret af biskoppen før synodevalget, at omkostningerne ved synoden i videst muligt omfang måtte bæres af deltagerne selv, og dette har jeg også indtrykket af, er helt klart forstået af synodemedlemmerne i almindelighed. De synodedeltagere, jeg selv kender – og det er ikke så få ud over vor egen regions deltagere – efterlever da også disse kriterier helt og fuldt, og der er endda mange, der ofrer ikke så lidt i tid, kørsel og mange direkte udgifter, uden på nogen måde at drømme om at få deres omkostninger dækket.

Man må jo nemlig ikke glemme, at der »uden for synoden i mange sogne sidder stiltfærdige, dygtige folk, der bruger masser af tid på ikke særlig spændende, men nødvendigt, arbejde, men aldrig har drømt om at sende regninger«, så er det netop også den slags mennesker, der sidder i synoden under nøjagtig de samme vilkår, de er vant til fra sogne- eller foreningsarbejde. Hvordan tror man ellers, man ville have kunnet få så mange til at gå ind i dette arbejde?

Det er klart, at der i kommissioner og i formandskab, hvor medlemmerne kan bo spredt over hele landet, samt i enkelte regioner, hvor den geografiske udstrækning er meget stor, kan forekomme berettigede ønsker om en rimelig rejsegodtgørelse, hvilket vel hverken Børge Mannov eller nogen anden har noget at indvende imod i h. t. de i Mannovs artikel opstillede kriterier. At godtgørelserne holdes inden for et nødvendigt minimum er et krav, ethvert synodemedlem vil tilslutte sig, da ellers den enkelte synodedeltagers ofervilje bliver skammelig misbrugt.

I den forbindelse chokerer et beløb på kr. 130.000,- vel ethvert ganske almindeligt synodemedlem, og disse har da et endnu mere berettiget krav på at få at vide, hvordan omkostningerne kan komme op i det plan. *Menigt synodemedlem
Harald Guldager.*

Romano Guardini død

MONCHEN – KIPA

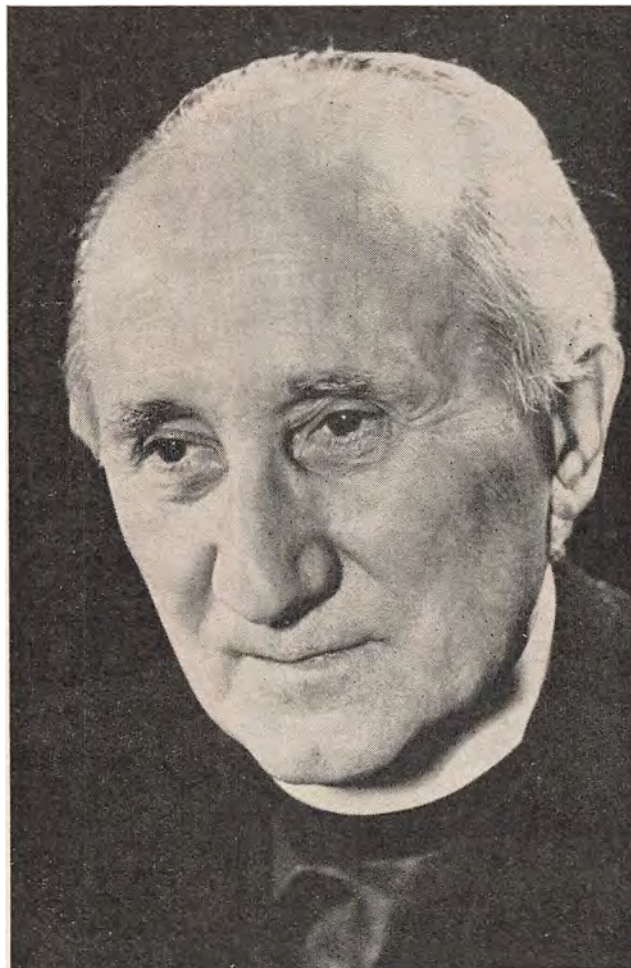
Religionsfilosoffen Romano Guardini er efter lang tids sygdom død på en privatklinik i München 83 år gammel. Guardini var en af religionsfilosofiens og åndshistoriens mest fremragende repræsentanter. Han har været professor i Berlin og i Tübingen, og i årene 1948–1964 har han besat den med henblik på ham oprettede lærestol i kristen verdensanskuelse i München.

Romano Guardini var født den 17. februar 1885 i Verona. Han studerede kemi, statsvidenskab og teologi ved universiteterne i Tübingen, München og Berlin. I 1910 blev han præstevlet. I 1915 forsvarede han sin doktordisputats om et tema inden for forløsningslæren ved universitetet i Freiburg, og i 1923 blev han professor i Breslau og underviste i religionsfilosofi og katolsk verdensanskuelse ved universitetet i Berlin.

I årene 1939–1945 var han suspenderet af politiske grunde, men i 1946 fik han et professorat ved universitetet i Tübingen, og i 1948 blev han kaldt til München for at overtage en lærestol i kristen verdensanskuelse ved det derværende universitet. Han hørte til de videnskabsmænd, som i de senere årtier har udøvet en afgørende indflydelse på det tyske åndsliv.

Som teolog og filosof har Guardini fortolket Kristi person og værk og Kirkens væsen, ligesom han har forsket det religiøse livs fænomener i forbindelse med tilværelsens grundlæggende strukturer. Desuden har han ydet et betydeligt arbejde med forskningen

Et karakteristisk portræt af Guardini.

af Platon, Augustin, Bonaventura, Dante, Pascal, Hölderlin, Rilke og Dostojevski. Hans bøger har opnået en enorm udbredelse. Også som professor, taler og prædikant har han haft umådelig indflydelse. Den liturgiske bevægelse skylder Guardini væsentlige impulser, og det samme gælder ungdomsbevægelsen.

I 1952 fik Guardini de tyske boghandleres fredspris. I 1961/62 blev han udmærket med Erasmusprisen for ekstraordinære fortjenester inden for europæisk ånds- og kulturliv. I 1958 fik han den bayerske fortjenstmedalje og i 1959 det store fortjenstkors. Siden 1959 var han medlem af ordenen »Pour le mérite«.

Biskop Martensen til luthersk-katolske drøftelser

GENÈVE – NC NEWS SERVICE

I dagene 15.–19. september blev den anden internationale luthersk-katolske teologiske samtale i løbet af et år afholdt i Båstad i Sverige. Blandt de katolske deltagere i samtalen var biskop Martensen, København, sekretær ved enhedssekretariatet i Rom, pater J. Hamer O.P., pater August Hasler fra samme sekretariat, msgr. Charles Möller fra Belgien, som er tilknyttet kongregationen for tros læren m.fl.

Et referat af mødets foredrag og diskussioner er blevet udgivet af Det lutherske Verdensforbund i Genève.

De vigtigste foredrag blev holdt af to romersk-katolske teologer, nemlig

pater Walter Kasper og pater Johann Metz fra universitetet i Münster, og de to lutherske teologer, dr. Philip Hefner fra Chicago og dr. Per-Eric Persson fra universitetet i Lund.

Mødets emner var »Verden og Kirken under evangeliet«. Af Det lutherske Verdensforbunds referat af mødet fremgår det, at »overensstemmelser og meningsforskelle ikke nødvendigvis fulgte de konfessionelle grænser«.

Deltagere i mødet har udtalt, at »både understregningen af lægfolkets og koncentrationen om kirkernes ansvar og opgave i verden måtte formodes at love godt for fremtidige økumeniske drøftelser«.

Professor Kasper talte om verden som skueplads for evangeliet og understregede menneskevordens, åbenbarings og historiens betydning og evangeliets historie.

Professor Persson talte om verden som evangeliets mål og fremhævede betydningen af skabningens fornyelse, menneskehedens frelse og verdens modstand mod at tage imod evangeliet.

Professor Hefner beskæftigede sig med evangeliets forkyndelse for verden og påpegede behovet for prædiken, belæring, tjeneste og politisk og socialt engagement.

Professor Metz drog konsekvenserne af det foregående med henblik på de menneskelige institutionelle strukturer og Kirkens fremtræden i verdens tjeneste.

Et trist litani

REDAKTION:
H. ROOS og
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspe-
dition, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

De forenede Nationer er i gang med den 23. generalforsamling. Fra første færd er det klart, at verdensorganisationen om muligt står endnu mere magtesløs, end den har gjort det før. Det er de to supermagter USA og Sovjet, der bærer nøglen til krig og fred, og overfor dem er der ikke noget at stille op. Det er de to supermagter, der bestemmer, om mindre krige skal blive til verdensomspændende ødelæggelser forårsaget af atomvåben, har U Thant sagt, og nu kan Vesttyskland, Rumænien og Jugoslavien jo tænke lidt over, om en eventuel besættelse af deres lande skal betragtes som »små krige«.

Da Swaziland fornylig er trådt ind i organisationen, er medlemmerne af FN nu 125. Så kan man jo godt sige, at man er godt på vej mod den universalitet, som de vise fædre satte som mål, da de startede i 1945. Men det er ikke passende at tale om universalitet, når Kina ikke er med. Tyskland er heller ikke med; selvom den vestlige del af det yder rundelig økonomisk hjælp og teknisk bistand til udviklingslandene — altsammen i FN's ånd. Korea og Vietnam glimrer også ved deres fravær, og årsagen er den samme, som den der gælder for Tyskland: landene er delt, og hvem skal så repræsentere?

Vietnam kompromitterer Vesten, Czekoslovakiet Øst, Biafra tredielandene. Et illegalt regime undertrykker flertallet i Syd Rhodesia, apartheid praktiseres også i Sydafrika. Man kan fortsætte litaniet ved at pege på den uløste situation i det mellemste østen, og hvis man trøster sig lidt med FN-troppernes tilstedeværelse på Cypern, skal man nok blive revet ud af drømmene ved tanken om, at der aldeles ikke er økonomiske reserver til at opretholde troppernes tilstedeværelse langt frem i tiden og hvad så? Konferencen i Geneve om spredning af atomvåben gik det heller ikke særlig godt med, og her har Sovjets invasion i Czekoslovakiet uden tvivl spillet ind.

Tanken om en verdensregering ser ud til at være mere virkelighedsfjern end nogensinde, men derfor må ideen dog ikke helt glide ansvarlige mennesker af god vilje af sinde. Der er ingen tvivl om, at meget af den nutidige ulykke kommer af, at verden er delt op i interessesfærer. Mange mener, at store ord om solidaritet — på den ene side om forsvaret af verdenskommunismen og på den anden side om forsvaret af demokratiet — er en værre gang øregas, og det er ikke bare, når øst taler om vest, og vest taler om øst. Sovjet er lige så sikker på, at USA ikke rykker Czekoslovakiet til undsætning, som USA er sikker på, at Sovjet ikke yder Nordvietnam nogen støtte af betydning. Under snak om en verdensregering er der stillet et lovlig realistisk forslag, der går ud på, at man skulle tage konsekvensen af de bestående forhold med de faktiske interessesfærer og benytte dem som udgangspunkt for dannelsen af en verdensregering. Men med Czekoslovakiet og Vietnam in mente må man vist indrømme, at man indenfor de respektive magtblokke opererer med en for dårlig opfattelse af begrebet mellemløselig retfærdighed til, at man på dette grundlag kan virkeliggøre den ophøjede ide om en verdensregering.

Som katolikker kan vi naturligvis ikke komme uden om, hvad Johannes XXIII og Paul VI har sagt om sagerne. Dette har vi fornylig behandlet indgående i forbindelse med russernes og deres lydlandes besættelse af Czekoslovakiet. Siden da har den tyske bispekonference også udtalt sig. I sidste nummer omtalte vi således biskoppernes menneskerettighedserklæring, hvori først og fremst Forbundsrepublikken opfordres til at tale lige ud — både om Vietnam og Biafra. De katolske biskopper beder endvidere regeringen fortsætte sine fredsbestrebelse til trods for udviklingen i Czekoslovakiet. En sådan udtalelse viser, at den officielle kirke gør hvad den kan for at fjerne sig fra politiske blokdan-
nelser og partipolitik. Det er også den eneste farbare vej at gå, hvis kirken skal leve op til det menneskelige broderskabs princip, som også er nedfældet i tan-
ken om et effektivt FN. De forenede Nationer trænger sandelig også, ikke mindst i øjeblikket, til al den støtte, der kan gives.

Vigtigt at vi ikke taber hovedet

Diskussionen om
fødselbegrænsning
stadig på fuld kraft

Pave Paul VI's rundskrivelse om fødselsbegrænsningen diskuteres stadig over hele verden. Bispekonferencer og enkelte biskopper fremkommer med udlægninger og ikke ofte senere med forklarende noter til deres egne udlægninger. Her i norden er diskussionen foreløbig forløbet med moderat styrke i forhold til, hvad der har været tilfældet andre steder.

Skarpt angreb fra kendt dansk professor

Den ikke mindst fra fjernsynet kendte professor dr. phil. H. V. Brøndster har under overskriften »Dogmatisk begrundet folkedrab?« fremst sat nogle meget skarpe kommentarer til rundskrivelsen. Hans konklusion er:

»Skal virkelig millioner af børn dømmes til sult, sygdom, død, abnormiteter, åndssvaghed som en eventuel følge af denne frygtelige encyklika?«

Forinden hedder det bl. a.:

»I de talrige artikler og pressemeddelelser, jeg har haft lejlighed til at se, har det slået mig, at det helt centrale problem i sagen, encyklikaens mulige indflydelse på befolkningsekspllosionen, kun er periferisk berørt, idet striden, der åbenbart er meget bitter, blandt katolikker næsten udelukkende drejer sig om pavens magt til at påtvinge ægtefolk sine ortodokse synspunkter som en samvittighedspligt. Men for os andre er det naturligvis problemerne om befolkningstilvæksten, der står i forgrunden...«

Paven siger meget smukt og rigtigt om det ægteskabelige samliv, alt sammen noget, der kan underskrives af ikke-katolikker, ja, af ikke-kristne. Alt sammen noget, der er almen menneskeligt og slet ikke behøver at begrundes med skriftsteder eller henvisning til kirkens efterhånden stivnede dogmer...

Paven adresserer sin skrivelse ikke blot til alle sine undersætter, men også til »all men of good will«. Det er for Jordens samlede befolknings skyld aldeles nødvendigt, at alle

mennesker af god vilje protesterer og gør alt hvad de formår, på hver sin plads, på hver sin måde for at forhindre at denne encyklikas umoralske direktiver bliver virkeliggjort. Et samfund med så autoritært styre som den katolske kirke viser sig altså at kunne blive en trussel mod menneskeheden. I et demokratisk samfund ville en præsident eller statsminister hurtigt blive udskiftet hvis han forsøgte at gennemtrumfe en lov, der strider mod al moral og fornuft. Og det er både ufornuftigt og umoralsk at ville påtvinge menneskeheden den sum af lidelser, som kunne blive følgen af pavens encyklika. Der har da også i den katolske kirke selv hævet sig røster for, at paven enten tilbagekalder sin encyklika eller træder tilbage...«

Åbent brev til biskop Taylor

Efter at en række fremtrædende svenske katolikker har udtrykt deres bekymring over rundskrivelsen, har en anden kreds sendt biskop John E. Taylor, Stockholm, et åbent brev, der støtter paven. Det hedder i skrivelsen:

»Med bestyrtelse har undertegnede romerske katolikker i Stockholms stift modtaget meddelelse om, at vis-

Åge Rønning: Det er beklageligt, at katolikker kan vise en sådan mangel på takt.

se katolske præster og lægfolk i et åbent brev til Dem, hr. biskop, skarpt har kritiseret pave Paul VI's rundskrivelse »Humanæ Vitæ« om metoderne for fødselsregulering.

Da denne aktion har vakt stor opmærksomhed i massemedierne, er det for os som loyale katolikker magtpåliggende på det bestemteste at tage afstand fra en sådan ukatolsk måde at handle på.

Vi vil samtidig overfor vor pave, Paul VI, udtrykke vor troskab og taknemmelighed for den klare vejledning, han i den senere tid har givet den katolske verden i tros- og moralspørgsmål.

Vi er overbevist om, at det andet Vatikanconcil kun kan blive frugtbar, når Guds folk stiller sig bag den højeste kirkelige ledelses apostoliske mission.»

Blandt underskriverne er forskellige sognepræster og andre præster, den tidligere redaktør for »Katolsk Kyrkotidning«, Jon Peter Wieselgren, friherreinde E. von Rennenkamrf, og byrådsdirektør Erik Månsson.

Det samlede antal underskrifter er ca. 330.

Åge Rønning om demonstrationer i kirken

Det norske fjernsyn har ligesom det danske bragt billeder fra domkirken i Washington, hvor hundredevis af troende demonstrerede mod kardinal O'Boyle ved at udvandre under prædiken. Kardinalen tog dem, der havde kritiseret rundskrivelsen, skarpt i skole. I en kommentar i »St. Olav« skriver redaktøren, Åge Rønning, bl. a.:

»Uanset personligt standpunkt i debatten om denne rundskrivelse – og så vidt jeg har opfattet af breve og henvendelser er man ikke i tvivl om undertegnede private mening – er det beklageligt, at katolikker kan vise en sådan mangel på takt, kristen fællesskabsfølelse og sund sans, at de håndfast og selvsikkert demonstrerer midt under en hellig messe...«

Ved åben demonstration under messen svigter de selve Kirkens tanke om fællesskabet. Der findes jo trods alt andre i messen, som sikkert er enig med den strenge kardinal. Vis respekt for dem også.»

Åge Rønning gør opmærksom på, at det i en tid med så stærke og vanskelige meningsbrydninger, som kirken nu er inde i, er vigtigt, at vi ikke taber hovedet.

Fortsættes side 15

Han nåede det!

SKRIFT BETRAGTNING

20. søndag efter pinse – Joh. 4,46-53.

Det er »missions søndag« denne gang, og fra tusinder af prædike stole vil det på søndag blive banket ind i de troendes hoveder og samvittigheder, at »mission« hører til Kirkens væsen og liv, at det er de kristnes »pligt« at missionere og at støtte missions gerningen med bøn og penge (ja, også! men meget ofte vil kollekten i prædikanternes fremstilling komme til at veje tungest på vægten). Mission, dvs. »sendelse«, betyder vel – hvis jeg forstår det ret – vort med arbejde ved opfyldelsen af Kristi ønske om, at alle skal blive hans disciple, komme til tro på hans budskab og være trofaste mod hans person. Spørger jeg mig selv, hvordan

jeg kom til troen, var det ikke ved veluddannede religionslærere, ikke ved fremragende undervisningsmateriel og tidssvarende teknik (alt det, man kan købe for missionskollektens penge!), men ved at møde mennesker, som bar en stadig brændende kærlighed til Kristus i deres hjerte, og som forstod at genskabe det lysende billede af ham, de bar i sig, i mit sind, ja, brænde det ind i min egen sjæl. Det samme sker – og er meningen – når Kirken søndag for søndag og dag for dag præsenterer evangeliernes billedserie for os, denne billedstrimmel, som ikke blot er stillet sammen efter evangelisternes personlige smag, men fremfor alt bærer Guds egen autorisation. Hvert eneste billede bærer Kristus i »brændpunktet«, – det er for hans skyld, det er optaget i serien, det er ham, vor frelser, der træder os lyslevende i møde og taler sit livgivende ord til os.

Når vi i vore bibeloverskrifter og vore kalendere ser denne søndags evangelium anmeldt: »Den kongelige tjener«, så er det falsk reklame! Det er ikke hovedpersonen, men en underordnet rolle, man har sat på plakaten, da det jo ikke er evangeliet om en embedsmand, men om Jesus!

Jesus kom atter til Kana i Galilæa

Sådan begynder det. I Kana har man endnu ikke glemt, hvad Jesus havde gjort for brudeparret, og i hele Galilæa taler folk om, hvad deres store landsmand Jesus af Nazaret har gjort i Jerusalem: Ved påskefesten har han opsøgt templet og gjort en ende på den store skandale: med en svøbe af reb har han pisket de handlende med deres får, okser og duer ud af helligdommen, vekselernes borde har han væltet, så de rige herrer måtte kravle rundt på jorden og skrabe deres spredte penge sammen. »Gør ikke min Faders hus til en kræmmerbod!« havde han med tordenrøst råbt ud over forvirringen (jfr. Joh. 2,14 ff.). Galilæas provinsboere, som ikke altid er lige gode venner med hovedstadens høje præsteskab, fortæller hinanden det med skadefro miner, og Jesus, som selv er galilæer, får en strålende modtagelse, da han igen kommer til Kana (Joh. 4,45). Rygtet er så stærkt, at det endog trænger ind i en kongelig embedsmands hus. Denne »basilikos«, – en »kongelig« kaldes han i evangeliets beretning – er vel hjemmefra ikke særlig interesseret hverken i Jesu person eller i den folke-

bevægelse, der er ved at danne sig omkring ham; men han øjner en chance for sin lille syge søn.

Bøn uden tro?

Han sadler sin hest og galoperer i en sky af støv af sted til Kana. Mon Jesus kan og vil hjælpe ham? Hvad skal han sige? Hvorledes skal han tiltale den store mester? Jo mere han nærmer sig rejsens mål, desto mindre forekommer han sig selv. Herre, »Kyrie«, stammer han, forpustet af angst og ophidselse, som om han stod over for sin strenge konge, »vil du ikke komme ned og helbrede min søn!« Han tror dårligt nok sine egne ord, da han hører sig selv sige dem; men kærlighed til barnet giver ham mod til at håbe det umulige. Andre har han hjulpet, kunne han ikke også gøre et under for mig; det er jo ikke for mig selv, jeg beder.

Et ublidt svar:

»Hvis I ikke får tegn og undere at se, vil I ikke tro!« Ja, alle kommer de, når de har brug for Jesu almagt; kun få kommer for at overgive sig til hans kærlighed og sandhed. Også denne mand kommer for at få, ikke for at give; men noget har han dog, som Jesus kan lide: Han er ihærdig i sin bøn, han bliver ved: »Herre, kom, før min lille dreng dør!« Angsten for at miste sit elskede barn giver ham styrke til at bære afslag og skuffelse; faderkærligheden sejrer over Jesu hjerte! »Gå hjem! Din søn lever«.

Tro på underet og troens under
Hvad havde nu været naturligere end at styrte hjem for at se, om Jesu ord går i opfyldelse; men faderen tager ikke hjem! Klokkeren er ca. 13.00 (den syvende time). Først dagen efter kommer han hjem og får at vide: »Din søn lever!« Da Jesus lovede ham barnets helbredelse, »troede han det ord, Jesus sagde til ham«. Den tro på underet, som havde levet i hans hjerte som en lille forsagt spire, var blevet stor og stærk; men da han nu kommer hjem og slutter sin raske og glade dreng i sine arme, sker troens under i faderens hjerte. Nu tror han ikke blot på Jesu løfte om det under, han havde håbet på, men han selv og hele hans husstand kommer til troen på Kristus, han bliver en af »de troende«. Han har forstået og tydet Jesu »tegn« på rette vis – og nu bliver den »kongelige« tigger kaldet til at være Kristi missionær.

J. Coenen S. J.

Også spørgsmålet om gifte præster drøftes på synoden. Nedenstående artikel af Michael Wolfe anvendes som diskussionsgrundlag

Præst med familie. Den tidligere protestantiske pastor Breiting, der selvom han var gift fik tilladelse til at modtage katolsk præstevielse.

Præsteflugten og gifte præster

Siden 1963 har 10 præster her i Danmark opgivet deres præstegerning, hvoraf de 5 inden for det sidste år. I alt er der godt en snes, måske flere, fratrådte præster her i landet. Der findes ingen officiel statistik om situationen i den øvrige del af verden, men kyndige folk skønner, at antallet af ikke-fungerende (fratrådte) præster udgør ca. 10 pct. af samtlige præstevede i de fleste lande – noget højere for visse landes vedkommende. Det sandsynliggøres i hvert fald af vor erfaring her i Danmark, skønt vi ligger i overkanten. Ikke uden begrundelse taler man om en »præsteflugt«.

Der er mange årsager til denne flugt. Motiverne kan variere en hel del fra præst til præst, og hos den enkelte kan der være flere grunde til at fratræde. Man skal altså være varsom med ensidige og forenkledede forklaringer. Men når det er sagt, skal man heller ikke undervurdere den årsag, som spiller den afgørende rolle i mange tilfælde og på en eller anden måde spiller ind i de fleste tilfælde: nemlig ønsket om at gifte sig. Uden tvivl er der mange præster, som aldrig ville være fratrådt, hvis kirkeloven ikke gjorde præste-

kaldet juridisk afhængigt af cølibatskaldet.

To ting må understreges med det samme. For det første, kan pave Pauls rundskrivelse »Præsternes Cølibat« umuligt opfattes som et forbud mod videre diskussion om emnet. *Rundskrivelsens egentlige hensigt er at fastslå cølibatets værdi for og slægtskab med præstekaldet, og der er ingen ansvarlig person, som drager dette i tvivl.* For det andet – og det i forlængelse af det første – må diskussionen om gifte eller ugifte præster nødvendig få karakter af et enten-eller. Det er slet ikke meningen at devaluere det kristne cølibat eller dets berigende rolle blandt de præster, som har dette kald. Ingen har nogen sinde tænkt sig at forbyde præsterne at være cølibatære. Dette ville være et forfærdeligt tab for kirken. Der er kun tale om, at cølibatet så vel som ægteskabet skal være en *frivillig sag for den enkelte præst.*

I virkeligheden repræsenterer præsternes påbudte cølibat to problemer. Det ene er ganske konkret og kræver en snarlig løsning. Det er »præsteflugten«, for så vidt denne skyldes umuligheden af at fortsætte som

præst, hvis man gifter sig. Det andet problem er indtil videre mere teoretisk: Kan ægteskabet ikke være lige så frugtbart for præstekaldet som cølibatet? Hvis det kan, ville gifte præster så ikke være en berigelse for kirken – og oven i købet løse det første problem? Lad os prøve på at analysere de to problemer og belyse deres sammenhæng.

PRÆSTEFUGTEN

Der er tusindvis af katolske præster, som ikke nærer nogen tvivl om deres præstekald, men som påstår, at de ikke har noget kald til det cølibatære liv. De kan komme til denne erkendelse på forskellig måde, men ofte udkrystalliseres den gennem en konkret situation: forelskelse. Det kan udvikle sig til det frygtelige dilemma, hvor en præst må vælge mellem ægteskabet og sin præstegerning. Over for Gud og af hensyn til det ansvar, han har påtaget sig ved sin præstevielse, må han trænge til bunds i sine følelser og tage stilling til, om han virkelig har et kald til det cølibatære liv. Det er ikke givet han har! Og uden dette særlige kald og dets særlige nådegaver er den ugifte stand intet værd som kristen værdi.

Den kan hverken berige præsten som person eller hans virke.

Problemstillingen kan føre til en indviklet teologisk debat, men ting, som iøvrigt klart fremgår af rundskrivelsen, er hævet over enhver tvivl. For det første: præstekaldet og cølibatskaldet er to forskellige ting uanset hvor nær de er beslægtede. For det andet: kirkemyndighederne kan fastsætte betingelserne for at blive præsteviet, deriblandt bestemmelsen om, at kun folk med kald til det kristne cølibat er kvalificerede som kandidater til præstegerningen. *Men dette kald er det ikke kirkens opgave at give.* Det er Gud alene, som kalder et individ til det cølibatære liv. Man har forsøgt at opstille en række kriterier for at bedømme, om Han har gjort det. Men selve præstevielsen er hverken et kriterium eller en ufejlbart garanti. Når det kommer til stykket, er det mest afgørende måske det meget enkle: om vedkommende virkelig vil eller ikke vil leve i ugift stand. For det sikreste tegn på det ægte cølibat er, at det vedvarende er frivilligt.

Præsten vejer for og imod. Der er mange mennesker og mange ting, han må tage hensyn til. Han gør klogt i at få problemet lidt på afstand. Måske er det blot en forbigående krise foranlediget af kvindelig charme og betagelse, og disse ting kan også den ægte cølibatære blive udsat for. Han gør ligeledes klogt i at søge råd og bistand, skønt fordomsfri forståelse for hans problem kan være svær at finde. Men til sidst må han komme på det rene med sig selv, bestemme sig og tage konsekvenserne af kirkeloven. Han kan ansøge Rom om en dispensation til at gifte sig mod til gengæld at nedlægge sin præstegerning. Men det må desværre siges, at denne fremgangsmåde er omgivet af så megen hemmelighedsfuldhed, besværlighed og uklarhed, at de fleste præster er henvist til at »flygte« og gifte sig på rådhuset, og så få det »lappet sammen« bagefter. Pave Paul har forsøgt at sætte lidt skik på disse deprimerende forhold, men som bekendt har hans reform af kurien ikke været uden gnidninger. Det er et kapitel for sig.

I alt dette er det relevante for vor diskussion værdien af den fratrådte præsts påstand om, at han nok har et præstekald, men ikke et kald til cølibatet. Er denne påstand et ægte vidnesbyrd om sandheden, som man skal tage alvorligt, eller blot et på-

skud – noget, som præsten har bildt sig ind for at retfærdiggøre sin svaghed og svigten?

For at affærdige påstandens værdi som vidnesbyrd tyr man gerne til myten om de »frafaldne« præster som et elendigt lille mindretal af psykisk og moralsk mislykkede eksemplarer. Der var jo en Judas blandt de Tolv! Og hvem vil tro på en Judas?

Hvordan er de fratrådte præster i virkeligheden? Der er næsten lige så mange svar, som der er fratrådte præster. Det er altså svært at generalisere. Nogle af dem er psykisk forstyrrede. Dog er deres antal formentlig ikke forholdsvis større end neurotiske tilfælde blandt den fungerende gejstlighed. Der er sikkert også moralsk degenererede mennesker blandt de fratrådte præster, men det er næppe almindeligt. Og »svage sjæle?« Hvem er ikke det? Alligevel kan to tyske præster med psykologisk uddannelse, der har beskæftiget sig med hele spørgsmålet og har en bred kontakt med fratrådte præster, påstå, at mange af disse mænd er folk af høj menneskelig og åndelig karat, og at de besidder en psykisk stabilitet, som kan virke nok så forbløffende i betragtning af den voldsomme krise, en fratræden indebærer.

En vigtig bestanddel af myten om de frafaldne præster er påstanden om, at de er meget ulykkelige i deres ægteskaber og lever i en nedbrudt tilstand forårsaget af uophørlige samvittighedskvaler, som oftest fører til neuroser. Påstanden underbygges af udsagn fra katolske psykiatere, som har haft sådanne tilfælde til behandling. Det underlige ved denne påstand er, at dens tilhængere synes at være fuldstændig uanfægtede af den ellers ret så indlysende kendsgerning, at de lykkeligt gifte præster og de psykisk normale ikke henvender sig til en læge. Sandheden er, at gifte præster er lige så lykkelige i deres ægteskaber, som folk er flest, hvad der nok er bemærkelsesværdigt, når man betænker deres særlige vanskeligheder. Chancerne for at finde den »rigtige« kvinde er selv sagt meget små. Det kan være svært at finde en stilling, som blot er nogenlunde tilfredsstillende. Eller for at opnå en sådan kan der være tale om en længere omskoling i en forholdsvis høj alder og under vanskelige økonomiske vilkår. Mange steder møder de fjendtlighed fra katolske miljøer og fra deres familier, hvad der naturligvis kan virke meget nedbrydende.

Det er vigtigt at få et rigtigt billede af de fratrådte præster og ikke mindst af deres familieliv, dels fordi det spiller en betydelig rolle for den tillid, man kan fæste til deres udsagn, dels fordi det indgår i besvarelsen af dette betydningsfulde spørgsmål: Hvordan ville de have været, hvis de havde fået lov til at fortsætte som gifte præster? I øjeblikket kan man kun gisne om svaret, men spørgsmålet er ikke overflødig. Det fører direkte til det andet problem vedrørende præsternes cølibat: Kan det kristne ægteskab være lige så frugtbart for præstekaldet som cølibatet?

GIFTE PRÆSTER

Rundskrivelsen »Præsternes Cølibat« indledes med en lang række argumenter for indførelsen af gifte præster. Det er måske meget betegnende for den fremtidige udvikling, at ikke ét eneste af dem direkte tilbagevises! Til gengæld indbyder paven læseren til at komme op på »et højere plan« og betragte cølibatets overlegne værdi. Her er vi inde på problemets teoretiske kerne: en århundredelang tradition, som har forherliget cølibatet på bekostning af ægteskabet. Hvad enten forklaringen herpå hænger sammen med isolerede bibelske tekster, manikæisme hos Skt. Augustin (sex er syndigt) eller middelalderens afsky for sideordnede værdier (den ene ting skal være bedre eller højere end den anden), er det helt klart, at den katolske kirke har tildelt ægteskabet andenrangs åndelig værdi, som ikke på værdig vis kan forenes med præstens ophøjede kald.

Er det nu virkelig nødvendigt at devaluere ægteskabet for at holde cølibatet og præstekaldet i hævd? Spørgsmålet kan også stilles på en mere frugtbar måde: Findes der ikke væsentlige træk i det kristne ægteskab, som kan være en åndelig inspiration og drivkraft i præstegerningen? Det er et spørgsmål, som teologien helt har forsømt – af den meget enkle grund, at katolske teologer plejer at være ugifte. Ægtefæller, som har søgt at uddybe deres kristne liv, har altid været henvist til en eller anden form for cølibatær spiritualitet med det resultat, at ægteskabet som sådant ikke har dannet udgangspunktet. Det er først i den allernyeste tid, at vi ser de første spæde forsøg på at råde bod på dette forhold. Det er egentlig forbløffende, da kernen i både ægteskabet og det kristne liv er kærlig-

heden: den kærlighed, der bliver til på grundlag af den enkelte persons utilstrækkelighed; den frelse, som forudsætter erkendelsen af ens egen magtesløshed. Og i lighed med den kristne kærlighed er det ægteskabelige liv noget, som hele tiden må ernæres og udvikles. Det kræver askese. Det er en skole, hvor man opdrages til uselvskhed og følsom hensyntagen. Således kunne man fortsætte med alle det kristne ægteskabs elementer, som kan danne grundlaget for en højt udviklet spiritualitet på lige fod med cølibatets.

Det er ikke nok, at en ægteskabs-spiritualitet er højt udviklet. Den må også kunne opvise et nært slægtskab med hele meningen i præstekaldet, nemlig at tjene de troende. Og det gør den. Den kristne ægteskabelige kærlighed vokser så at sige samtidigt på to fronter. Indadtil er der en vekselvirkning ægtefællerne imellem, som fører mod en vis sammensmeltning i takt med en svækkelse af deres egoisme. Men kærligheden hviler ikke i sig selv. Et ægteskab, der lukker sig inde i sin egen selvtillstrækkelighed, hindrer sin egen indre vækst lige så meget, som tilfældet er for et enkelt individ. Hvis det ikke skal være afstumpet, må det kristne ægteskab være udadvendt, det må stå i næstekærlighedens tegn, det må stå til tjeneste for andre. Man kunne sige meget mere, men mon ikke dette allerede er nok til at få et glimt af ægteskabets åndelige betydning for en præst? Det er naturligvis ikke givet, at det altid vil få den betydning i praksis. Men det samme gælder ethvert ideal – også cølibatet. Hvor mange præster, som ellers betragter sig selv som ægte cølibatære, må f. eks. ikke erkende, at deres liv ikke er den uforbeholdne tjeneste, som cølibatet udfordrer til ifølge teorien? I øvrigt er den cølibatære præst ikke i stand til at yde en åndeligt frugtbar tjeneste, blot fordi han ikke har en kone. Han gør det i kraft af Guds særlige nådegave, som giver hans enlige tilværelse en særlig kraft og funktion. Er der virkelig noget til hinder for, at Gud på tilsvarende måde gør den gifte præsts ægteskab til udgangspunkt og åndelig drivkraft i de troendes tjeneste?

KONKLUSION

Argumenterne for gifte præster kan altså underbygges af en åndelig teori rodfæstet i den kristne tro. Det ville derfor være arrogant af afvise disse argumenter som jordbundne eller

som udtryk for mangel på tro. Der-til kommer de fratrådte præsters påstand om at have både et præstekald og et ægteskabskald. Hvis det er sandt, må dette vidnesbyrd betragtes som et konkret argument, som bekræfter de teoretiske og praktiske argumenter.

Hidtil har det kristne ægteskab ikke haft en ærlig chance i den vestlige katolske kirke for at vise sin værdi som åndelig kilde til en præstegerning. Indvendingerne imod gifte præster er altså på *dette* punkt uden reelt grundlag.

De reelle indvendinger er snarere af en helt anden art – praktiske ting, såsom økonomiske og organisatoriske problemer, som man viger tilbage for af ganske håndgribelige grunde. Disse er nok realiteter, man må respektere og til en vis grad acceptere. Men er de virkelig så uovervindelige? Det er en vigtig, måske en afgørende side af sagen, når man fortsætter diskussionen om præsternes cølibat og præsternes ægteskaber.

M. Wolfe.

Vil fortsætte pastoralt arbejde

AMSTERDAM – NC NEWS SERVICE

Biskop Petrus Nierman af Groningen har støttet en sognekapellans ønske om at fortsætte i pastoralt arbejde, efter at han har nedlagt præsteembedet.

Kapellanen er den 29-årige pastor Henk Bernardus Kroon fra St. Mikael's sogn i Harlingen, som har anmodet om at få lov til at fortsætte sin præstegerning, samtidig med at han ansøger om at blive reduceret til lægstanden, da han ikke kan indordne sig cølibatet.

Biskop Niermann har påtegnet hans ansøgning til paven om at blive dispenseret for cølibatet.

I Utrecht har den 28-årige pastor Jeroen Gooskens, hvis sogn hovedsagelig består af studenter, meddelt, at han vil nedlægge sit præsteembede, men har samtidig udtrykt håbet om, at han kan fortsætte sit pastorale arbejde – også efter sit forestående giftermål. Han støttes i dette ønske af sine medbrødre i sognet og af ca. 5.000 studenter blandt sognebørnene.

Fireogtyve martyrer i Korea saligkåret

De fire af dem, præsterne HUIN, BEUALIEU, DE BRETONNIERES og DORIE, blev fotograferet lige før de forlod Paris i 1864 ...

nyt med småt

★ Det italienske katolske dagblad »L'Avvenire d'Italia«, som måtte gå ind, vil genopstå som »L'Avvenire« (fremtiden) og være det store dagblad for Italiens katolikker, udgivet i Milano. Det bliver moderat-konservativt, dog med en liberal i ledelsen og en anden som vice-redaktør. Det nye blad vil især bringe meget udenlandsstof, bl.a. i udveksling med det franske »La Croix« og det amerikanske »Catholic Worker«. Bladet vil måske slå an i det dynamiske Norditalien – men i Rom og Syditalien?

★ 450-året for reformationen fejredes i maj af det kristne teologiske akademi i Polen med en række foredrag om Luther i Warszawa evangeliske kirke. Katolske og marxistiske kredse var repræsenteret ved højtideligheden.

★ Den czekiske professor Hrodzka sagde i maj i år: »Jeg er blevet bedt af kommunisterne om at tale til dem om bøn. Jeg spurgte dem hvorfor, og de svarede: Vi ser på jeres bøn og forstår, at her har I noget, vi mangler.«

★ Den 39-årige italienske præst don Eraldo Cerise i byen La Thuile har begået selvmord. Torinobladet »Il nostro tempo« tager anledning heraf til at meditere over præsternes ensomhed.

★ To af Afrikas mest fremragende statschefer er kristne: den katolske Nyerere i Tanzania og den protestantiske Kaunda i Zambia.

★ Den sydvietnamesiske biskop Hoang Van Doan var i Bogota til den eukaristiske kongres. Han erklærede, at han ikke tror på beretningerne om, at Vietcong'er er blevet tortureret. Han kendte ikke dr. Wulffs vidneudsagn herom ved Russell-tribunalen i Roskilde. Buddhisternes selvopofring ved ild har ikke noget med krigen at gøre, sagde biskoppen, – det er en gammel praksis, når de føler sig modten til nirvana. Napalm, fragmentationsbomber, hvid fosfor, giftspredning – det svarede biskoppen ikke på, da en colombiansk journalist udspurgte ham om krigen.

★ Katolske, protestantiske og ortodokse biskopper og præster i Jerusalem har sendt et telegram til FN's generalforsamling og sikkerhedsrådet, hvori de protesterer mod »den helligbrøde de israelske tropper har begået ved deres besættelse af de hellige steder i Jerusalem«. Desuden har FN fået et protestbrev undertegnet af 64 fremtrædende arabiske kvinder i Jerusalem, som også er sendt til Israels premierminister. Endelig har militærgouverneren i Vest-Jordan fået breve, der protesterer mod den dårlige behandling arabiske kvinder blev udsat for i de israelske fængsler. Her er underskriverne ledere af de kristne og muhamedanske samfund samt 178 arabiske kvinder.

★ Ved et folkekirkeligt religionslærkursus på Snoghøj blev der gjort opmærksom på den katolske religionspædagog Hubertus Habass, der har beskæftiget sig med en sprogforståelse, som opererer med to sprogformer: mytesproget (det sprog der tyder vort forhold til natur og historie) og logosproget (der beskriver natur og historie). Mennesker af i dag er fremmede for det religiøse sprog (mytesproget) som udtryk for det, der angår dem. I den vestlige verden er man stærkere bundet til logosproget, hvorved forholdet til virkeligheden indsnævres. Det teknificerede samfund betjener sig af logosprog. Men udslettet forståelsen for mytesproget, vil mennesket forarmes – og det ikke bare religiøst.

★ Den canadiske anglikanske biskop Ralph Dean afviser den titel, han egentlig har ret til, nemlig »My Lord« (min herre), fordi han dermed ville tage, hvad der kun tilkommer kirkens herre. Men han har ikke noget imod, at folk råber til ham: »Hej, bisp!«

★ Enorme menneskemængder deltog i den stigmatiserede padre Pios begravelse for nylig i San-Giovanni-Rotondo. Han blev 81 år og havde lige fejret 50-årsdagen for modtagelsen af Kristi sårmerker.

★ »Vi protesterer imod, at der stadig bruges mange penge til udgivelse af bispedømmets katolske og borgerligt-klerikale ugeblad.« Det var en af protesterne fra de 50 unge katolikker, som den 13. september holdt Parmas domkirke besat, efter at de havde deltaget i aftenmessen. Politiet afhentede dem straks efter. De kritiserede meget andet: at der bygges kirker for sparekassens midler, at en præst forflyttes, uden at menigheden høres, at nogle præster i bispedømmet er rige og andre fattige, at seminarierne udsender underkultiverede præster.

★ Biskoppen i Zambia erkender nødvendigheden af, at også gifte mænd kan blive præster.

★ Et pavebrev til de katolske universiteters møde i Löwen siger, at teologiundervisningen også må åbnes for lægfolk.

★ I Italien er der efterhånden et mylder af »spontane grupper« af katolikker, som er progressive m.h.t. kirke og samfund i lighed med den tyske »Kritiske katolicisme«. De spontane grupper holdt møde i september i Reggio, hvor de anklagede italiensk katolicisme for en passiv »moderatisme«. De sigtede navnlig til de kristelige demokraters ineffektive politik, der også blev angrebet under den »sociale uge« i Catania på Sicilien.

★ Den pavelige kommission »Retfærdighed og fred« søger at mobilisere katolikkerne i de rige lande til en mere effektiv indsats for udviklingslandene. Det kan nytte. Det konstateres nu, at indsatsen i U-landenes landbrug begynder at give resultater. Det ser ikke så sort ud i forhold til befolkningstilvæksten, som man antog. Men hjælp er stadig påkrævet, og kommissionen beklager, at USA nu har reduceret sin bistand, så den er lavere end nogensinde i de sidste tyve år. Det beklages også, at oprustning og rigdom øges samtidig i de veludviklede lande.

Den næste 10-års kampagne for U-lands-hjælp (1970-80) forberedes nu. Bl.a. skal der øves pres mod personer i samfundsmæssige nøglestillinger, og kommissionen foreslår endvidere specialkurser for præster. Måske vil vi få en særlig messe for »Retfærdighed og fred«. Nyårsfredsdagen, som Paul VI har indført, skal næste gang gælde menneskerettighederne og især de børn, der bliver ofre for sult og krig.

★ Sidste vinter opførtes på statsteatret Ate-neum i Warszawa et nyt stykke af den fremtrædende katolske dramatiker Jerzy Zawieyski: »Vi går hen og besøger onkel«. Det behandler med den kendte polske humor generationsmodsatningerne i Polen. Stykkets titel skal hentyde til »Vi venter på Godot«.

★ Teilhard de Chardin har stadig succes i Polen. »Fænomenet menneske« og »Det guddommelige milieu« er nu udsendt i tredje oplag. Desuden er der udgivet et udvalg af Teilhard-tekster. Hvert år holdes et Teilhard-møde i nærheden af Warszawa. Et af emnerne var i år en sammenligning mellem Teilhards humanistiske tanke og Erich Fromms »Kærlighedens filosofi«.

★ For ca. 30 år siden truede kirken i Quebec i Canada med at ekskommunicere enhver gift kvinde, som ikke i tidens løb havde sat mindst 15 børn i verden. Canada er et vældigt land med plads til mange flere beboere. Men bag den kirkelige trussel lå nu også ønsket om at bekæmpe englænderne i landet ved hjælp af befolkningstilvæksten.

Efterårsudstilling på Charlottenborg med arbejder af bl. a. Jørgen Dahlerup og Hanne Vedel

Efterårsudstillingen på Charlottenborg i København, der omfatter maleri, skulptur, arkitektur, grafik og kunsthåndværk, og som slutter den 20. oktober, har også nogle interessante islæt med kirkeligt fortegn.

Således udstiller Jørgen Dahlerup, der er uddannet dels som sølvsmed, dels på Kunstakademiets billedhugger-skole, forskellige smukke arbejder til brug ved altertjenesten og anden liturgi.

Fra 1963 er der for eksempel et ciborium i sølv, indvendig forgyldt. Det er tegnet til St. Vincent i Helsingør og bærer på låget et Kristus-monogram i blå emalje. En frise omkring hele bægeret viser motiver fra Det nye Testamente. De er i ætset, graveret og oxyderet sølv.

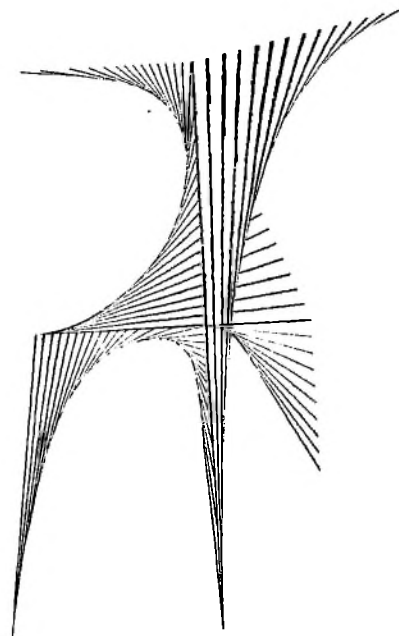
Ciboriet er udført i samarbejde med Å. Dragsteds sølvsmedie. Frisen er tegnet og udført af grafikerens Erik Lagoni Jacobsen.

Til den hellige families kapel i Birkerød er der i 1965 fremstillet en monstrans i sterling sølv og støbejern. Selv om man måske af liturgiske grunde ikke begræder monstransernes mindre og mindre hyppige tilstedeværelse på alteret, kan man selvfølgelig godt gøre det af æstetiske grunde. Jørgen Dahlerups arbejde er af en velgørende enkelhed. De ædle metaller symboliserer det himmelske og jernet det jordiske. Cirklen symboliserer evigheden og korset kirken. En stiliseret livets træ er graveret på bagsiden. Monstransen er udført i samarbejde med Svendborg Jernstøberi.

I samarbejde med Den Kongelige Porcelainsfabrik har Jørgen Dahle-

Velgørende enkelhed

Rumlig komposition af GIANFRANCO ARLANDI, Milano.

rup i 1967 til pastor Per Waagø O.M.I., Sundsvall fremstillet en alterkalk med patene i forgyldt sterlingsølv og med fod af porcelæn. Reglerne for, hvordan præsten skal holde kalken, er jo forandret efter koncilet. Derfor er stilken på denne kalk formet meget bred beregnet til at holde om med hele hånden, hvor man tidligere skulle holde kalken mellem pege- og langfinger. Sølvpladen i bunden er udformet som et gammelt treenighedssymbol. Bunden kan undertiden ses af menigheden, nu hvor de liturgiske regler til-

lader præsten at læse messen med ansigtet vendt mod menigheden.

Endelig bør også nævnes en udstillet kalk med patene i sterlingsølv. Den er fremstillet til pastor Georg Uttenthal Nibler til hans præstevielse i 1966. Kop og patene er forgyldt, og fodens ru overflade er oxyderet, og for at markere forsiden er der påloddet et græsk kors.

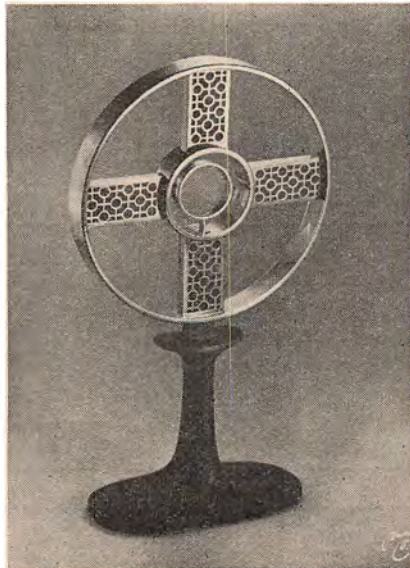
Blandt tekstilerne finder man nogle meget smukke og enkle messehagler af Hanne Vedel, der er uddannet hos Cis Fink i Åbenrå og har været på studieophold i Finland og Ita-

lien. Hun har været repræsenteret på flere udstillinger i ind- og udland.

Når man nu endelig er kommet på Charlottenborg, bliver man ikke hele tiden hængende over de gejstlige sager. Man vil orienteres samlet om den spændvidde, der karakteriserer de skønne kunster anno 68. Ens reaktioner strækker sig selvfølgelig fra det hovedrystende til det velvilligt imødekommende. Men der er ingen tvivl om, at den, der giver sig tid, får nogle værdifulde indtryk.

HK.

Yderst til venstre ses kalken til Per Waagø OMI. I midten monstransen til Den Hellige Families Kirke i Birkerød og yderst til højre ciboriet til St. Vincentsøstrene. Frisen er tegnet og udført af Erik Lagoni Jacobsen.

Esbjerg

**Esbjerg og Omegns
Sparekasse**

Malerfirma
Holger Jørgensen
Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 2 38 51

Interessensselskabet
Nis Petersen
Tømrer- og Snedkerforretning
Danmarksgade 12
Esbjerg
Telefon 2 84 48

H. Johansen
Murermester
Kronprinsensgade 57
Esbjerg
Telefon 2 15 45

K. J. Højland & Søn
Aut. vand- og gasmester
Værksted: Hededammen 4
Skolebakken 147
Esbjerg. Tlf. 2 93 50

Viggo Christensen
Urmager, optiker, guldsmed
Kongensgade 64, Esbjerg
Telefon 2 08 29

L. Basse
Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 2 05 76

**Vestjysk Rør-
& Sanitetslager A/S**
Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon (051) 2 13 11

R. Schullk
Slagterforretning
Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

Husk at forny Deres
abonnement

Kolding

P. Jeppesen & Søn
Murermestre
Zahnsgade 4, Kolding
Telefon 2 06 93

Barkholt boghandel
Bogladen med de mange bøger
Kolding
Telefon 2 15 33

H. Overbeck
Ingeniørfirma
Havnepladsen, Kolding
Telefon 2 35 55

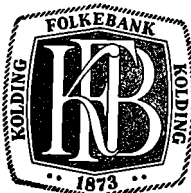
J. Krenk
Ingeniørfirma
Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 2 33 44

RYBERG's Bageri & Conditori
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 05 88
*Drik kaffen i vort hyggelige
cafeteria*

Kolding Andelsmejeri
Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 2 01 55

Peter From
Kolonialhandler
Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 32 10

Slagteriudsalget
Haderslevvej 7. Tlf. 2 33 77
Kolding
*1. kl. okse-, kalve- og svinekød,
konserver*

Støt vore annoncører

Roskilde

P. F. Kjeldsen
Skomagergade 34
Telf. Roskilde 35 75 75
Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

Firma Hans Møller
v/ Ib Møller
Sct. Olgsgade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77
*Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand
Sanitet - Centralvarme og oliefy*

*Skolebøger - Skolerekvisitter -
Billedbøger - Skønlitteratur -
Papir - Fyldepenne - Billig-bøger*
Roskilde Boghandel
Sct. Olgsgade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejgod Jørgensen
Slagtermester
Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olgsgade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

**Malerfirmaet
Edvard A. Petersen**
Kornerupsvænge 5 - Roskilde
Telefon 35 16 94

C. J. Gerlachs efft.
Allehelgensgade 8, Roskilde
Tlf. 35 27 77
Aut. leverandør af kirkevine

Helsingør

Tømrermester
Ejnar J. Nielsen
Frejsgade 20. Tlf. 21 03 11
Værksted og plads, Nygade 2
Helsingør. Tlf. 21 00 81

Georg Poulsen & Søn
Blikkenslagermestre
Sct. Annagade 19
Helsingør. Telf. 21 01 64

København

Fa. Karl A. Hansen
*Murermestre * Entreprenører
Ingeniør * aut. kloakmester*
Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 16 55

Ernst Grell & Co.
aut. elektroinstallatører
Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 - 2678

SØNDAG den 20.: 20. efter pinse (grøn, s. 741).

MANDAG den 21.: Søndagens messe (grøn, s. 741) eller Hilarion, abbed (hvid, s. [53]) eller Ursula og fæller, jomfruer og martyrer (rød, s. [65]).

TIRSDAG den 22.: Søndagens messe (grøn, s. 741).

ONSDAG den 23.: Anton Maria Claret, biskop og bekender (hvid, s. [38]).

TORSdag den 24.: Rafael, ærkeengel (hvid, s. 1118).

FREDAG den 25.: Søndagens messe (grøn, s. 741) eller Chrysanthus og Daria, martyrer (rød, s. 1121).

LØRDAG den 26.: Gudsmoders lørdagsmesse (hvid, s. [90]) eller Evaristus, pave og martyr (rød, s. 1122).

SØNDAG den 27.: KRIST KONGE FEST (hvid, s. 1130).

UKA - KA

I Katolsk Ugeblad nr 29/30 d. å. blev læserne orienteret om brydningerne inden for Katolsk Arbejderaktion. På grund af principiel uenighed om, hvad »katolsk« stod for, fremkom der forslag om, at tage navneforandring til »Kristen Arbejderaktion«.

På bevægelsens ekstraordinære generalforsamling d. 30. sept. var der ingen, der gik ind for navneforandring. Efter nogle sproglige korrektioner og forbedringer, blev principprogrammet vedtaget som helhed. Selve apostolatet blev defineret som et livsnært personligt engagement i hverdagen inspireret af Kristi evangelium. Som medlem - foruden arbejdere, funktionærer og tjenestemænd i underordnede stillinger - optages enhver, der kan tilslutte sig principprogrammet og vil arbejde for formålet.

Den udvikling, der blev sat i gang af arbejdergrupperne lige efter krigen og blev fulgt op af UKA og KA, der startede som Katolsk Aktion i traditionel forstand, er nu resulteret i et selvstændigt lægmands apostolat. Med principprogrammet som grundlag er der nu mulighed for at oprette lokalafdelinger rundt om i landet, uden at skulle henvise til bestemte personers personlige opfattelse af apostolatet.

Enhver, der er interesseret, kan få principprogrammet tilsendt ved henvendelse til bevægelsens formand:

G. Bune Andersen, Westend 9, 1, 1661 København V., tlf. Ve 9106.

KVINDEFORBUNDET

Efterårsprogrammet 1968

OKTOBER

Torsdag d. 31. oktober 1968.

Gymnastiksalen i Sct. Knud Lavards Skole i Lyngby, Lyngbygårdsvej 1, kl. 19.30.

Fællesmøde i Lyngby.

Frk. Benedicta Valborg Anderson vil tale om emnet:

Ordenslivets tilpasning - eller?

Det anbefales at køre med S-toget til Jægersborg St., derfra med Nærum-

toget til Lyngby lokalst., hvorfra der kun er få minutter til skolen.

NOVEMBER

Lørdag d. 9. november 1968.

Bibliotekssalen, Bredgade 67, 1. sal, kl. 15.30.

Litterær lørdag.

Seminarielektor, cand. mag. Margrethe Skafdrup fortæller om den kendte forfatter

Friedrich Dürrenmat.

Kl. 15 serveres the og kaffe. Pris for medlemmer 3 kr. - for ikke-medlemmer 5 kr.

Torsdag d. 28. november 1968.

Gymnastiksalen i St. Knud Lavards Skole i Lyngby, Lyngbygårdsvej 1, kl. 19.30.

Fællesmøde i anledning af 20.-året for menneskerettighedserklæringen.

Emne: Menneskerettighedserklæringen og det kristne ansvar.

Panel samtale mellem pastor Dorte Bennedsen, socialrådgiver Carry Hedemann og lektor, cand. polit. Tove Rasmussen.

Lørdag den 30. november og

søndag den 1. december 1968.

Retræte på Asebakken.

Emne: Kærlighedsbegrebet i Ny

Testamente, belyst ved Johs. 1. brev.

Tilmelding er nødvendig inden den 20. november 1968 til sekretæren Gerda Sørensen, Rødager Allé 38 B, 2610 Rødovre. Tlf. 70 02 94 (kl. 18-19).

DECEMBER

Lørdag d. 7. december 1968

Adventsfest.

Programmet vil senere blive meddelt.

SOMMERMARKEDET

St. Antoni sogn, følgende numre er udtrukket i lotterierne. Store lodseddel: Nr. 6543, 9072, 2205, 1093, 4940, 91 og 8661. Amerikanske lotterier: brun seddel nr. 167, grøn nr. 142 og orange 117.

Alle, der har støttet vort arbejde med gaver eller ved køb af lodsedler, takkes hjerteligst.

TEATER

En sjette sans

Bertolt Brecht: Svejlk i anden verdenskrig. Det kongelige Theater, Gl. scene.

V i hørte så meget om Svejlk, da det czekiske folk nu igen måtte bøje sig under fremmed støvletramp og krigsmaskiner. Selv i daglig tale blev han symbolet på den czekiske folkesjæl som mennesket, der bøjer sig, men ikke kues. På Kgs. Nytorv, hvor man åbenbart er udstyret med den sjette sans, kan man nu et møde ham, denne Svejlk, og det er et herligt bekendtskab, for Svejlk er den mest fantastisk sprællevende af alle Brechts store »små mennesker«.

Henning Mouritzens udformning af figuren er suveræn. Fra karse-

håret, der topper hans tåbelige udseende, til de alt for store bukser er han helt igennem den lille mand, der gestikulerende med sin evindelige snadde river en tilsyneladende uendelig strøm af vittigheder af sig, - mon man nogen sinde har hørt så mange fra den kongelige scene? De andre, der kommer i »Bægeret« står kun svagt, men alligevel aner man hos dem den stilfærdige, men indædt modstand, der går besættelsestroppeperne langt mere på nerverne end sabotage og bombeattentater.

Det er imidlertid ikke blot rollens dominans, der skiller Svejlk ud fra de andre. Deres spil mod overmagten har visse regler, der er dikteret af begreber som stolthed og ære. Det har Svejlk ikke. »Melder hr. general, jeg er erklæret idiot.« Dermed har Svejlk sat sig i en situation, hvor hans udtalelser vurderes anderledes end de andres. Dog, bag fjollerierne fornemmer man det solidt menneskelige, der giver selv de tåbeligste ytringer en linie, en holdning. Systemets fantasiforladte håndhævere føler sig usikre derover, slår til, men må lade Svejlk gå igen, indtil flere gange - manden siger jo »Heil Hitler« tilsyneladende med største fornøjelse. Det er just her figuren Svejlk, den ved første øjekast ukomplicerede tåbe, fremfor de andre frembyder en konflikt, et spændingsmoment. Er Svejlk kollideret? Han tilstår selv, at han klør nazisterne der, hvor nazister bør kløs, men hvad så med den modige hjælpsomhed, der får ham til at skaffe kød til sin altid ædeltstne ven på den sorte børs, eller under tyskernes razzia i stamkafeen, hvor kødet findes, afleder deres opmærksomhed fra alle de skræmte mennesker, der er stillet op mod muren, og sluttelig selv føres bort? Såvist, det er Svejlk, men det er også ham, der siger »Heil« og i sin egenskab af hundehandler lover at skaffe gruppeførereren en spids. Men i kraft af sin særlige status som erklæret idiot fører han sin egen lille private guerilla ved at ideotisere slagordene, systemet og systemets mænd. Og hvad skal de, der lever af flommefede floskler og vold, gøre ved den lille mand, der tilsyneladende taler sam-

Biskop Martensens

foredragsrække

om den katolske kirkes situation i dag begynder onsdag den 23. oktober kl. 19.30. Mødested: Jesu Hjerter Kirke, København.

Blstrup Olle & Kul

Vasevej 70
Birkerød. Tlf. 81 35 70
Alt i brændselsoilier

Glarmester**POUL V. JOOST**

Slotsgade 7, København N
Telefon 39 79 77
Stort udvalg i fotografirammer

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. 55 57 80.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

P. Juul & Co. A/S

Bygmestre

Bistrupvej 93
Birkerød Tlf. 81 06 72
Alt bygningsarbejde samt
reparationer udføres

Ove Juel-Christensen

Tlf. 29 55 88
Kaffe og kolonial en gros

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A, hver
tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent
ugens fem første dage fra kl. 10
til 13. Telefon PALæ 2323.

Banegårdens Restaurant

Fritz Kapper

Odense H.

**JOHS. MARCKERS
BOGHANDEL**

AABOULEVARD 19
KØBENHAVN V.
TELF. *35 83 53

Gardiner

Manufaktur

Hvidevarer

Sengeudstyr

Textil-Varehuset

Slotsgade 17, København N
Tlf. (01) 35 05 01

Leverandør af skolekjoiler

Mogens Larsen

El. Installatør

Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
*34 46 01

Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Bilkkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

**MARIUS
MP
PETERSEN**

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

KBK

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvvej 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Murermester- og entreprenørforr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Fint arbejde - Tria 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavngade 13, Kbh. Ø.

Brødr. Zøllner

Nørrebrogade 174
København N
Telefon Taga 50
Kød og flæsk

J. Qvist Jensen

Slagtermester

Vesterbrogade 107 C
København V
Tlf. Eva 3767
Kød, flæsk, pålæg
En gros og en detail

Alt i gulvbelægning

Dansk Gulventreprise A/S

Studiestræde 15
Tlf. Byen 5800 og 5151

Skal Skt. Knuds Skole flyttes?

Pater L. O. Dorn S.J. har sendt os følgende redegørelse om planerne vedrørende Skt. Knuds Skoles fremtid:

Da det efterhånden i videre kredse er blevet kendt, at jesuitterne omgås med planer om en koncentration af deres skolevirksomhed i København, vil undertegnede rektor for Niels Steensens gymnasium gerne gøre opmærksom på følgende:

1. I foråret 1968 endes ledelsen for henholdsvis Skt. Knuds Skole og Niels Steensens gymnasium samt ordenens højeste instanser om at tilstræbe snarest muligt at flytte Skt. Knuds Skole til mere tidsvarende lokaler og samtidig muliggøre et snævre samarbejde mellem de to skoler.

2. Det er naturligt, at der først og fremmest er tænkt på, at Skt. Knuds Skole finder sine nye lokaler enten på den grund, der tilhører Niels Steensens gymnasium, eller i nærheden deraf.

3. Da en sådan flytning kan komme til at berøre andre katolske skolers interesser, er det indlysende, at der ikke vil blive foretaget noget definitivt skridt til virkeliggørelse af planerne, inden disse er blevet drøftet af de stor-københavnske katolske skolers samarbejdsudvalg. Dette vil ske ved et møde torsdag den 24. oktober.

4. Ligesom lærerkollegiet ved Skt. Knuds Skole allerede har udtalt sig positivt over for planerne, håber man, at Niels Steensens gymnasiums lærerkollegium på lærerråds-mødet den 3. november vil gå ind for planerne i betragtning af de fordele, som der kan forventes for begge skoler under den fremtidige udvikling inden for det danske skolevæsen.

L. O. Dorn S.J.

me sprog som de og alligevel aldeles ikke siger det samme? De kan ikke rigtig gøre noget. Det er Svejk, der overlever og altid vil overleve.

Bortset fra Mouritzen yder forestillingen ikke Brecht fuld retfærdighed. Den er lovlig tung, og det er synd, for så vidt som »Svejk i anden verdenskrig« er Brechts mindst ideologiserende og docerende stykke. Han får ganske enkelt et ord indført for Svejk. E. T.

Fødselskontrol *Fortsat fra side 5* Yderligere redegørelse fra kardinal Heenan

De engelske katolikkers primas, kardinal Heenan af Westminster, har på grund af forskellige kommentarer til de engelske og walisiske biskoppers udtalelser om »Humanæ Vitæ« følt sig foranlediget til at fremkomme med en yderligere forklaring. Han gør opmærksom på, at dette at biskopperne har mindet de troende om, at hverken rundskrivelse eller noget andet kirkeligt dokument har benægtet samvittighedens fortrinset, ikke er det samme som at sige, at den private dømmekraft er en sikrere ledesnor end det, Kristi stedfortræder siger.

»Elsker synden«

Den schweiziske teolog, kardinal Journet, er af den opfattelse, at de, der går imod rundskrivelsen, elsker synden, og det så højt, at de ønsker at præsentere den som dyd.

I en forsideartikel i »L'Osservatore Romano« kaldte kardinalen det absurd, at et barn af kirken kan sætte sin egen fejlbare samvittighed op mod rundskrivelsens autoritet.

Udtalelse fra de canadiske biskopper

En stor del af tiden på de canadiske biskoppers halvårlige møde, der blev holdt i Winnipeg, blev brugt til at diskutere pave Pauls rundskrivelse om fødselskontrol. I en udtalelse på 3000 ord hedder det, at biskopperne er opmærksomme på de nye pastorale problemer, der er opstået på grund af den udviklede situation og den samvittighedskrise, der er fulgt med. De canadiske biskopper opfordrer

skriftefædre og andre rådgivere til at respektere de katolikker af god vilje, der er ude af stand til at acceptere alle punkter i rundskrivelsen.

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon *82 81 33

OASE KAFFE

Lev. til de katolske institutioner

I/S Søndermarks Møbelfabrik

*v/ Chr. Søndermark
& Mogens Jørgensen*

Tarm. Tlf. (073) 7 21 11,
nr. 168 - 188 og 488.

*Fremstilling af skolemøbler
samt fast inventar til samtlige
faglokaler.*

Efter ønske tilsender vi
Dem gerne
brochure og prislister.

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A,
1850 København V
Telefon (01) 31 04 11

★

PAPIR EN GROS
TRYKSAGER
KONTORARTIKLER
PROTOKOLLER
PLASTIC
KONVOLUTTER

Maria Søstrenes Børnehavn søger til 1. november 1968 en heldagsassistent til vore 17 - 3 årige. Børnehaven er normeret til 77 børn.

Ansøgning bilagt afskrift af eksamensbevis sendes til lederen,

**Søster Angela Meynaerts,
Blegbanken 5, 7100 Vejle.**

Ad krumme linjer den lige vej

Bunuels "El" i København

Takket være »Camera«s unge og idealistiske leder Peter Refn har vi nu endelig fået Luis Bunuels 15 år gamle »El« at se udenfor salonerne, så godtfolk også kan få lov til at gætte gåder. »El« er som bekendt spansk for »Han«, og for at skære det lidt ud i pap har man føjet den danske undertitel »Et handyr« til. Nu skal man dog ikke af dette lade sig forlede til at tro, at filmen er en dom over Bunuels eget køn, men måske nok over den særlige mandeart, der som Bunuel selv har fået en god katolsk opdragelse i et spanskorienteret semiaristokratisk miljø.

Men som det almindeligvis er tilfældet med Bunuels film, kan man se »El« som en almindelig lidt melodramatisk barsk ironisk historie, som for så vidt er i orden set med den borgerlige morals øjne, men går man den lidt mere efter i sømmene ser man, at der er tale om en hel hundekirkegård.

Don Francisco, fin yngre herre med fornemt hus og kammertjener og udsøgte selskaber, ser mens han fungerer som ordensmarchal ved fodtvætningen skærtorsdag en ung pige, Gloria, som betager ham sådan, at han må have hende, koste hvad det vil. Han sporer hende op og finder ud af, at hun er forlovet med en af hans venner, og med overlegen kunst får han hende til at opgive vennen og love at gifte sig med ham. Don Francisco er tilsyneladende en mand med alle dyder, aldeles ikke nogen skørtejæger, men en mand, der vogter over de gode sæder i sit hus i sådan en grad, at han straks siger stuepigen op, da hans kære kammertjener har voldtaget hende!! Kort sagt en i alle måder god kristen, som hans ven sognepræsten siger et sted i filmen.

Gloria mener altså at have alle forudsætninger for at blive lykkelig, selv om hun måske aner, at der er et lidt skørt punkt hos ham i hans evige og på forhånd dødfødte processer for at få noget ejendom, som hans bedstemoder i sin tid satte til. Men da hendes bryllupsnat forløber helt anderledes, end hun havde forestillet sig – Francisco vil have hende til at bekende detaljerne i tidligere forhold, skønt der højst sandsynlig ikke har været nogle, og er i det hele taget sygelig skinsyg – begynder hun bittært at fortryde.

Da en venlig herre under bryllupsrejsen gentagne gange hilser på de nygifte, ser det i ægtemandens øjne ud som

om han flirter med Gloria. Franciscos ligeledes sygelige æresbegreber får ham til at yppe klammeri, og sådan må Gloria i sit ægteskab udsættes for den ene pinlige situation efter den anden indtil hun er på nippet til at blive offer for et djævelsk udslag af sadisme og lemlæstelse. Så forlader hun ham. Franciscos sindssyge bryder nu ud i lys lue. Han må indlægges, men han kan senere tage ophold i et kloster, hvor han – som altid – går for at være et ulasteligt eksempel på dyd og ydmyghed. Men hans zig-zag gang mod en sort tunnel, fortæller tilskueren lidt om, hvordan det er fat med ham. Dette er formodentlig både et symbol på hans forkvaklede kønsliv og den opdragelse og livsholdning, der har gjort ham til det, han er.

Forinden har vi set, hvordan Gloria har vaklet mellem en til medlidenhed forvandlet kærlighed og det fornuftige i at forlade ham. Hun har hørt ham omtalt som en eksemplarisk kristen og ham selv sige, at han foragter mennesker. Hans evige beredvillighed til at bekende sine fejl både overfor præstevennen og den svigermoder, han ikke kan udstå, giver hende evindelig uret i de omgivelser, der faktisk tænker ligesom han. Men når hun betror sig til de samme mennesker, er han frådende af raseri. Hun prøver som en god hustru at gå ind på hans tankegang angående den umulige retssag. I første omgang er han taknemmelig, men det varer ikke længe før han får mobiliseret hele sit sæt begreber og støder hende væk fra skrivemaskinen. Det er ydmygende for ham, at hun skal ulejlig sig med hans sager.

Der er altså efter Bunuels opfattelse ingen redning at hente i den verden, der har opdraget Francisco. Man må frigøre sig fra den. Ellers går det ad krumme linier den lige vej til den sorte fortabelse, som et mislykket sexliv er en del af. Da præsten skærtorsdag under fodtvætningen kysser ministrantens fod, rammer don Franciscos blik Glorias ben. Den Bunuel, der i en anden film har præsenteret en af sine mest usympatiske personer med en bog af selveste Claudel i hånden, fornægter sig ikke. Han er, som pater Drouzy har sagt det, så rasende på kirkens kristendom, at det grænser til tro. Man kan også følge Bunuel så langt som til at indrømme, at ingen formår at handle så ukristeligt som kristne.

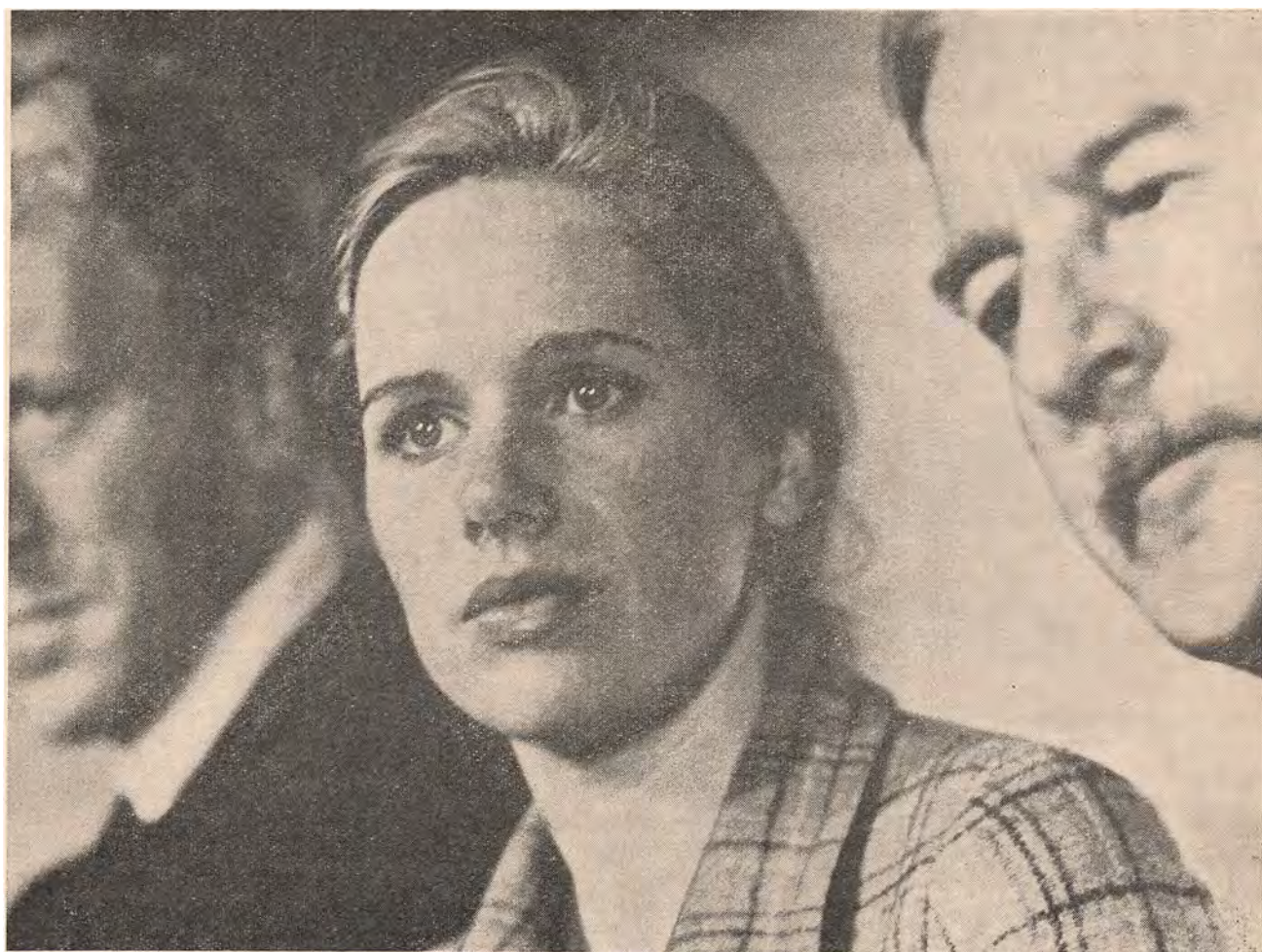
HK.

**Olympiaden - sejr
eller kapitulation**

**Pastor Helge Rasmussen
og vejrmøllerne**

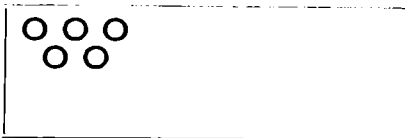
**Hubert Messerschmidt
75 år**

**Debat på synoden:
Målsætning og
dåbspraksis**

"Skammen" af Bergman
**Pessimistisk film om
kunst, krig og kærlighed**

Fra "Skammen". Liv Ullman mellem
Max von Sydow og Gunnar Björnstrand

Olympisk sejr - eller olympisk kapitulation?

Løst og fast om sport, religion, faner, hymner ... og politik

Oldtidens olympiske lege blev standset i kristendommens navn. Det var kejser Theodosius, som i sin nidkærlighed for at komme alle ikke-kristne skikke til livs, sørgede for dette.

Det andet Vatikanconcil har øvet en smuk bod for tidligere tiders forsyndelser ved at give sporten plads i selveste pastoralkonstitutionen om kirken i den moderne verden.

Koncilet og sporten

I afsnittet, der handler om opdragelse til alsidig menneskelig kultur, gør koncilet opmærksom på, at den forkortede arbejdstid en række steder giver de fleste mennesker stadig større muligheder. Fritiden skal bruges fornuftigt til adspredelse eller bedring af psykisk og fysisk helse, til hobbies og studier, turisme – som afslapper sindet og beriger menneskene, idet de lærer hverandre at kende – sport og idrætsstævner – som bidrager til at skabe ligevægtige sind, også i forhold til omgivelserne, og til at oprette et broderligt samkvem mellem mennesker af alle samfundslag, nationer eller racer. De kristne skal bidrage til, at de kulturelle manifestationer og fælles foretagender, som er typiske for vor tid, skal præges af sand menneskelighed og kristen ånd.

Også pave Pius XII har talt meget positivt om sport. Han gjorde ikke alene opmærksom på, at det var tilladt at dyrke sport om søndagen. Han understregede direkte det sunde i denne form for rekreation og dens harmoni med søndagens indre mening. Dog ville paven ikke undlade en lille bemærkning om et ja til legemskultur og et stort NEJ til legemskult.

Fra glæde og betagelse til last

Den imponerende form, man giver Olympiadens åbning, er mere end et fingerpeg om, at mennesket – selv i tider hvor for eksempel vi katolikker prøver at give vor gudsyndelse en mindre pompøs udtryksform – vil have ceremonier, ja endog *pomp and*

circumstance i det helt store format, når de stævner sammen fra alle verdenshjørner. Olympiadens åbning med dens processioner, flaghejsning, faneoverdragelse og ikke mindst modtagelsen af den smukke pige med den olympiske fakkel var en slags humanismens pontifikalmesse. På mange måder smukt og betagende, men på den anden side bør man også holde hovedet klart og tænke på, at der ikke er langt fra glæde og betagelse til last, og at tyrannerne og andre magtsyge og spidserne inden for de totalitære systemer udmærket ved, hvordan en pølse og et festligt show skal skæres for at tilfredsstille behovet for brød og skuespil. Vi ved enten fra egen oplevelse eller fra film og fjernsyn, hvor fantastisk dygtigt den lille gale Hitlers mammutinstruktører kunne skabe ramme om deres herres uanselige person. Faner, bannere, uendelige snorlige rækker og musik af Wagner og Liszt. Den virkede lige godt hver gang.

Sport som liturgi

I det gamle Grækenland havde sportslegene en direkte liturgisk funktion. Hvor jøderne sang og dansede for Herren, løb grækerne om kap og kastede diskos og slog på snuden i bokseringen og mange andre ting til gudernes ære. Det smukke og veltrænede legeme var for dem en afglans af herligheden i Olympen, hvor Zeus tronede, og hvor guderne besad en legemsskønhed større end den, nogen billedhugger kunne drømme om. De berømteste lege var dem, der hvert fjerde år blev holdt i den efter grækernes Valhal opkaldte by *Olympia*, ja grækernes tid var endog inddelt i *Olympiader*, som vi ved det fra den ældgamle præsentation af juleevangeliet: »... i den fem og tresindstyvende årsuge efter Daniels spådom; i den *et hundrede fire og halvfemsindstyvende olympiade*; i året syv hundrede to og halvtreds efter byen Roms grundlæggelse... «

Falliterklæring

Og i princippet skulle vore dages

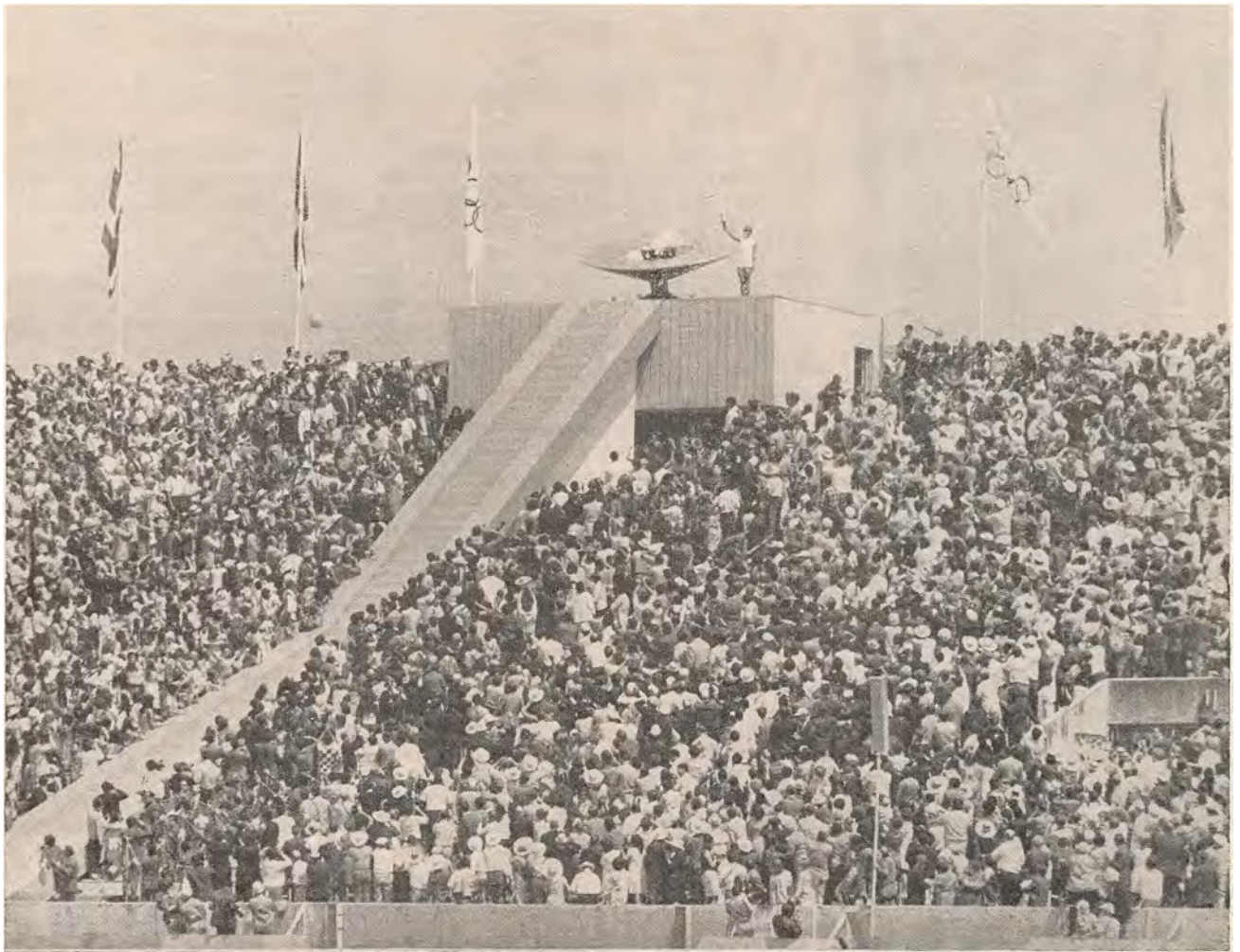
genoptagelse af Olympiadeideen netop udtrykke det menneskelige håb om broderskab trods raceforskelle og landegrænser, princippryteri og politisk fanatisme. Vesttyskerne skulle kunne møde østtyskerne, nordvietnamesere sydvietnamesere, Nationalistkina og Kommunistkina osv.

Det kendte tyske katolske blad »Rheinischer Merkur« er imidlertid af den opfattelse, at der endnu er langt fra virkelighed til ideal. Det hedder således i en kommentar:

»Den store selvødelæggelse begyndte ikke så meget med foragten for lovene om amatører – her kan man foretage ændringer, uden at selve sagens kerne derved kommer i fare – som med kapitulationen over for politiske pressioener og dermed med at opgive sin egen uafhængighed. Endnu i 1936 måtte Hitler – uden at en eneste af olympiadedeltagerne lod sig vildlede af hans racehad – tænderskærende se til, hvordan negeren Jesse Owens hjemførte fire guldmedaljer fra det olympiske stadion i Berlin. I dag derimod er trusler og pressioener gængse foreteelser – og de høje herre bøjer sig. Selv om det er formuleret i statutterne, at ethvert menneske og enhver nation skal være velkommen på skuepladsen, og at der ikke må forekomme nogen form for diskriminering af hverken politiske, racemæssige eller religiøse grunde, blev både sydafrikanerne og rhodesierne udelukket, og der manglede ikke meget i, at det kom til at gå grækerne, portugiserne og spanierne ligeså. Man skulle her efter ikke mere tage begrebet »Olympiade« i sin mund, og de høje gralsvogtere skulle overlade deres sæder til verdensmesterskabsmanagere, som så kan arbejde ud fra deres egen recept – det ville være ærligt spil. Men så mange politiske intriger og så megen national prestige og så stor kommers og så meget postyr og så lidt olympisk ånd – det er en falliterklæring«.

Ideal og virkelighed

I »Rheinischer Merkur«s eget land skulle det vise sig, at de noget dy-

For første gang i olympiadens historie var det en pige, der kom med den olympiske ild.

stre betragtninger aldeles ikke var for mørke. Allerede nu er der politisk uro omkring den kommende Olympiade i München 1972, idet det set med vesttyske øjne vil skabe problemer, at Tyskland skal stille med to mandskaber – et fra Forbundsrepublikken og et fra DDR. I denne forbindelse skriver »Frankfurter Rundschau«, at det ikke er lykkedes Olympiadekomiteen at holde politikken uden for sporten. Man ser »med skræmmende klarhed svælgget mellem den olympiske tanke og virkeligheden. Væddekampen på sportsbanen er næsten blevet en biting i sammenligning med kapløbet om navne, faner og hymner. Sporten er forlængst blevet til en fortsættelse af politikken med andre midler.«

Sporten og cølibatet

Til betragtningerne over sammenhængen mellem begreberne sport, legemskultur, legemskult og religion er der en lille ironisk kommentar

Ved I ikke, at de der løber på væddeløbsbanen, ganske vist alle løber, men kun én får sejrprisen? Løb således, at I kan vinde den! Enhver, der deltager i idrætsskamp, er afholdende i alt; de andre for at få en sejrskrans, der visner, vi for at få en sejrskrans, der aldrig visner. Jeg løber derfor ikke på må og få; jeg kæmper som en nævekæmper, der ikke støder i luften, men jeg er hård mod mit legeme og holder det i ave, for at ikke jeg, der har prædikeret for andre, selv skal blive forkastet.

1. Kor. 9,24–27

i »Politiken«. Der er nemlig noget, der hedder »sportscølibat«. Der er nogle klubledere, der mener, at en forudsætning for at deres hold vinder, er, at deltagerne undlader at skæve så meget som til en damecykel aftenen før den helt afgørende dyst. Af- og indelukkede træningslejre er blevet statussymboler.

Dr. med. Ove Bøje har imidlertid ingen fidus til cølibatet. Var han holdleder ville han kun anbefale sine modstandere at overholde det, hvorimod han ville sørge for, at hans egne spillere inviterede »koner og kærestere og 'hende de går med' med ud i træningslejren. Holdet ville på den måde blive psykisk roligt og ikke et spor træt. Til gengæld ville modstanderne være overnervøse og på randen af skænderier, før der overhovedet var fløjtet.

Der er nok en og anden, der vil synes, at doktoren udtrykker sig lidt letfærdigt – både i den ene og den anden betydning. Paulus ville i hvert fald synes det.

HK.

REDAKTION:
H. ROOS og
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.
Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Ikke splittelse, men spænding

Der er nu gået 13 uger, siden pave Paul VI offentliggjorde sin rundskrivelse »Om videregivelse af livet«. Som paven selv forudsagde, blev den »et tegn, som vil blive modtaget« (Lk. 2,34). Tænker man på vor egen biskops valgsprog »Crux probat omnia« (Korset bedømmer alt), kan man ikke forbavses over, at dette også virkelig skete. Sjældent har en rundskrivelse fået en så blandet modtagelse. Ved siden af en taknemmelig tilslutning fra store kredse i Kirken – en tilslutning, som ikke bør overses – er der andre, især i de germanske og angelsaksiske lande, som mere eller mindre åbent kritiserer rundskrivelsen. Det drejer sig om lægfolk, præster og enkelte biskopper. De store massemedier tog stilling til rundskrivelsen og påvirkede dermed deres publikum.

Nogle mente endog, at denne rundskrivelse ville føre til splittelse i Kirken. Dette er ikke sket. Men man kan vel sige, at den er årsag til en spænding i Kirken. Og naturligvis blev de nordiske lokalkirker ikke uberørt af denne spænding. Endnu er stormen ikke stilnet af, men man kan dog sige, at den første ophidselse har lagt sig. De katolske lægers møde på Sostrup (5.-6. oktober) og den store diskussion i A. C. (9. oktober) viste, at man i fordragelighedens ånd også kan tale om ting, som man på forhånd ikke er enige om.

I mellemtiden har også de nordiske biskopper i et langt fælleshyrdebrev af 10. oktober 1968 taget stilling til pavens rundskrivelse. Skrivelsen fremhæver de positive aspekter i encyklikaen og backer for så vidt paven op. Men den gør også med rette opmærksom på, at en encyklika i sig selv ikke er ufejlbar, på samme måde som biskoppens belæring heller ikke er det. Begge skal modtages med viljens og forstandens beredvillighed. Kommer imidlertid en katolik af »tungtvejende og velovervejede grunde« til anden overbevisning, kan man af denne grund ikke anse vedkommende for at være en dårlig katolik. Her som altid er den personlige samvittighed hed den sidste instans. »Ingen, heller ikke kirken, kan fritage ham for denne pligt til at følge sin egen samvittighed og bære dette ansvar«.

Men på den anden side må man ikke lege med ordet »samvittighed«. Man kan ikke sige at pavens krav er for strenge og næsten uopfyldelige. I så fald gælder det samme krav om afholdenhed, man stiller til ugifte. Der kræves »beredvillighed«, »lydhørhed« over for rundskrivelsens belæring. Den henvender sig jo ikke blot til biskopper, præster og det katolske lægfolk, men til »alle mennesker af god vilje«. Man bør derfor beklage, at rundskrivelsen endnu ikke foreligger på dansk. Det kunne jo være, at et grundigt studium af den ville overbevise mange endnu modstræbende i det berettede i pavens formaning. Sagen bliver ikke afgjort med en overfladisk kritik, men ved en uddybende drøftelse af de principper, som ligger til grund for hele menneskets kærlighedsliv. Måske er også den negative kritik af rundskrivelsen for ensidig under indflydelsen af tyske reaktioner. Der findes en gruppe franske videnskabsmænd, som i årevis har undersøgt hele dette problem og er kommet til lignende resultater som Paul VI. Her kan henvises til den anerkendte neurolog Paul Chauchards bog: *Amour et Contraception* (Paris 1965).
H.Rs.

Vejrmøllerne og det væsentlige

»Søndags-B.T.« har pastor Helge Rasmussen i sin præstespalte meget aktuelt taget *A* kirkeres stilling i Tjcekoslovakiet op. Overraskende nok går han ud fra et problem, som ikke er særlig kendt her i Danmark, og som i hvert fald heller ikke bliver betonet i den del af den internationale katolske presse, som vi her på gården har forbindelse med. Vejrmøllerne er visse anklager om værnemagervirksomhed, som skulle være rejst mod de protestantiske kirker i Tjcekoslovakiet på grund af deres beredvillighed til dialog med kommunisterne, mens den katolske kirke på grund af sin modstand mod regimet før Dubcek og Svoboda i verdensoffentligheden skulle stå som symbolet på frihedskamp. Men måske var det snarere tabte privilegier og besiddelser, som den katolske kirke kæmpede for, antyder Helge Rasmussen elskværdigt.

Spørgsmålet om katolicisme, protestantisme, nazisme, kommunisme, dialog, økumeni og meget mere i Centraleuropa er mere kompliceret, end at det kan klares med en syrlig bemærkning. Mindst vigtigt er det imidlertid ikke, at den økumeniske forståelse i den del af verden netop opstod på grund af sammenhold under diktatur. Og hvad der tæller i øjeblikket i Tjcekoslovakiet er jo også, at protestanter og katolikere og ikke-kristne står urokeligt sammen, og gør hvad de kan for at støtte de politiske ledere i den næsten umenneskelige hårde opgave, der er blevet de sidste
HK.

Nyt fra udlandet

Kardinal Bea iverksetter

VATIKANET – NC News Service

Kardinal Augustin Bea, der er præsident for Vatikanets sekretariat for kristen enhed, har henledt opmærksomheden på de retningslinier for interkommunion og andre former for *communicatio in sacris*, der i øjeblikket er gældende.

Velinformerede kredse har tolket kardinal Beas detaljerede påmindelse som møntet på medlemmer af den latinamerikanske bispekonference, som havde ladet ikke-katolske observatører ved konferencen modtage kommunionen.

Kardinal Beas erklæring blev offentliggjort på forsiden af »L'Osservatore Romano«.

Han bemærkede, at protestantiske og anglikanske kristne »her og der« havde modtaget katolsk nadver, skønt der ikke forelå nogen tilladelse efter de regler, der var gældende og at der således var tale om overtrædelse af de retningslinier, der var givet af kompetente kirkelige myndigheder.

Ikke kætterproces, men ...

VATIKANET – NC News Service

Undersøgelsen vedrørende dominikanerpater Edward Schillebeeckx' arbejde er begyndt. Pateren betragtes som de hollandske biskoppers særlige teolog. Pavestolens pressemand har benægtet, at der skulle eller ville blive tale om nogen proces angående afvigelser af doktrinal karakter. I samme åndedrag udtalte han dog, at pavestolen undersøger dominikanerens teologiske virksomhed.

Pressesekretæren, Msgr. Fausto Vallainc sagde, at kongregationen for troselære – det tidligere hellige officium – havde bedt den tyske teolog professor Karl Rahner S.J. fremsætte sit syn. Rahner var dog ikke indkaldt som »forsvarsadvokat«, men som en ven af Schillebeeckx, der i forskellige spørgsmål af doktrinal karakter deler hans opfattelse. Karl Rahner besøgte kongregationen for troselære den 7. oktober, men nægtede at udtale sig til pressen.

Det, der foregår, har ikke noget med en retssag at gøre, erklærede Vallainc i en kommentar. Han gjorde opmærksom på, at der ikke var holdt nogen proces på grundlag af anklager af doktrinal karakter siden 1800-tallet. Men det er den pågældende kongregations opgave at følge alt, hvad der forelæses og skrives om spørgsmål af trosmæssig art, og støtte det, der klarlægger og uddyber forståelsen af troen. Et andet formål, kongregationen havde, var at hindre, at fejltagelser blev udbredt.

I et brev til lederen af kongregationen for troselære, kardinal Seper, siger de hollandske biskopper lige ud, at de ikke kan se, hvordan man med nogen rimelighed kan drage Schillebeeckx' rettroenhed i tvivl.

Højreoffensiv

RIO DE JANEIRO

Med støtte af den 74 år gamle kardinal Jaime de Barros Camara af Rio de Janeiro har en gruppe højreorienterede katolikker grundlagt en bevægelse, hvis formål er at bekæmpe dem, der prøver at »nedbryde katolsk lære og praksis«.

Lederen af bevægelsen er en ingeniør og forfatter, Gustavo Corcao, som konverterede for adskillige år siden. Corcao har ofte angrebet ærkebiskop Helder Camara af Olinda og Recife, der er en stærk fortaler for sociale reformer.

Londonderry air

LONDONDERRY, Nordirland – NC News Service

De voldsomme uroligheder i Nordirland, der er opstået, fordi det katolske mindretal føler sig diskrimineret ikke mindst i boligspørgsmål, må ses på baggrund af Irlands deling i 1922, hvor den sydlige del blev erklæret uafhængig republik. I republikken er flertallet katolikker, mens det engelskorienterede Nordirland Ulster er overvejende protestantisk. Nordirland har et antal pladser i det britiske parlament, men det officielle standpunkt i Nordirland, der også har sit eget parlament og sin egen premierminister, er, at London ikke må blande sig i Nordirlands anliggender.

Katolikkerne i Nordirland udgør ca. en trediedel af en befolkning på 1½ million. I byen Londonderry, der i særlig grad har været skueplads for uroligheder, udgør katolikkerne imidlertid 2/3 af indbyggerne, men ikke desto mindre har protestanterne 2/3 af pladserne i byrådet. Det var den store engelske avis »Times« i London, der påviste, at der fandt diskriminering af katolikkerne sted, og en af premierminister Harold Wilson nedsat undersøgelseskommission bestående af protestanter kom til det resultat, at »Times« havde ret. Imidlertid hævder den nordirske indenrigsminister William Craig, at de nuværende uroligheder er sat i scene af kommunister og yderliggående nationalister, der ønsker Nordirlands sammensmeltning med den irske republik.

Til stor forargelse tog politiet i Nordirland en vandkanon i brug.

Pegede mod koncilet

Det katolske Danmark, Hubert Messerschmidt kom hjem til fra Rom midt i 1920'erne, var temmelig forskelligt fra, hvad vi kender i dag. Og dog var der måske en del, som kan minde om vor situation nu. Må en, der har gjort turen med i disse 40 år, drage et par træk frem i anledning af 75-årsdagen.

Vi er mange, der mindes de opsigtsvækkende prædikener, som den nyankomne pastor Messerschmidt holdt i den nu forsvundne Rosenkranskirke i Boyesgade. Her lyttede vi til Højsangen og Søren Kierkegaard i en poetisk fremførelse, der begejstrede de unge, navnlig dem i A. C. I disse år begyndte et rimeligt ønske om mere dansk præg på A. C. og kirken i det hele taget at gøre sig gældende. Det gav kamp, og nogle fik smertelige sår. Gennem et par år var der i Boyesgade et fint team af danske præster: sognepræsten Bernhard Jensen, på næste etage i præsteboligen Hubert Messerschmidt, og oppe under taget Peter Schindler i sin kahyt. Dagmar Beck Hansen holdt åbent hus for A. C.-erne, og en af fornøjelserne var, når Schindler kærligt drillede sin gode ven Hubert.

En af de store begivenheder i disse år var Messerschmidts foredrag i A. C. om messeofrets teologi: Kristi offer er *bragt* skærtorsdag aften, *fuld-bragt* langfredag og *fremstilles* nu i messen. Det er en gal opfattelse, sagde Messerschmidt, at Gud er blevet forsonet, fordi Jesus har lidt og er død. Senere uddybede Messerschmidt sin opfattelse af nadverindstiftelsen ved at påvise, at det var den jødiske bryllupsskik med bægeret, der raketes bruden, Jesus gjorde brug af, idet han gav den en helt ny betydning. Det var nyt dengang at tale om messen. I Stenosgade var pater Menzinger en af foregangs-mændene, som gik varmt ind for de troendes benyttelse af messebogen med de danske tekster. Alligevel rejste Messerschmidts foredrag en storm. Sådan var det at være pioner.

Det skønne lille kirkerum, som pastor Messerschmidt skabte i Rosenkranskirken sammen med Birgitte West og Aksel Theilmann, er ikke mere. I 1929 blev han sognepræst så langt væk fra hovedstaden som i Sønderborg. Men hans retræter i de følgende år samlede mennesker, der her blev sat i gang for livet. Den første fandt iøvrigt sted allerede i 1926

i Rudkøbing for Peter Schindlers lille A. C. kreds, efter at Schindler og pastor Fiedler året i forvejen havde begyndt for den samme kreds at gøre bibel og messe mere levende og forståelig. Vi mødte noget, som vi nu kan se pegede frem mod Vatikan-koncilet. Vi lærte i disse retræter at bruge Bibelen og især evangelierne for der at møde Kristus. Vi lærte at være lydøre – et af Messerschmidts nøgleord på den tid. Et andet var »uforbeholden«. Hver for sig førte de os ind i en fordybelse af vort Gudsforhold.

Ved 1500-året for Augustin i 1930 holdt Messerschmidt tre forelæsnin-ger på universitetet om den store kirkefader og hans tankeverden med filosofiens rene og uskrømtede glæde ved sandheden – og teologien: Gud er uforklarlig, at strejfe ham er salighed, at sige, hvad han er, en umulighed. Og dog får vi ved omskiftelserne i livet begreb om Guds ubegribelighed. Men vi må ikke identificere Gud med vore tanker om ham.

Det stadige studium af evangelierne, som udmøntedes i prædiken og retræteforedrag samt i den katolske højskoles virksomhed under krigen, gjorde efterhånden Hubert Messerschmidt til vor førende bibelteolog. I en årrække arbejdede han med Mattæusevangeliet og fandt ud af dets komposition omkring et centrum, der lå lige i midten af hele teksten. Og dette centrum, denne tap, hele teksten drejede sig om, det var – apostlen Peters fornægtelse. Så dybt måtte den første pave ned, før Jesus kunne bruge ham som sin kirkes hyrde. Pastor Messerschmidt havde lejlighed til at drøfte sagen med sin franske kollega, P. Danielou S. J. Desværre fik vi aldrig værket på tryk, for manuskriptet forsvandt og er aldrig genfundet.

Da biskop Suhr kom til i 1939, vendte pastor Messerschmidt tilbage til København, og nye venner og disciple skarede sig om hans forkyndelse. Skriftligt produktiv som vennen Schindler blev Messerschmidt aldrig, men der må efterhånden ligge en vældig samling af båndoptagelser fra hans søndagsprædikener hos Liobasøstrene på Hoffmannsminde, og det er en trøst.

Mange taknemmelige tanker vil gå til Valby på mandag.

Ellen Nielsen.

I Kirkens officielle ansigt herhjemme er Hubert Messerschmidt et uofficielt træk. Få kirkelige organer har gjort brug af hans arbejdskraft. Lettilgængelig og populær har han aldrig været. Heller ikke som teolog er der meget at pege på: ingen samlede værker, intet teologmiljø, hvor han har kunnet forvalte sit pund. Og dog har der stået debat om hans person. Han har virket som en udfordring på nogle, som en chance på andre. Han personificerer i dag et langt stykke af vor kirkehistorie, som han har deltaget i med liv og sjæl, næsten fra han blev født. Han er stadig med sin særpregede personlighed og alsidige begavelse et tilbud til vort åndsliv ud over det almindelige. Som en yngre præstekollega har bemærket: »Han er jo en skæg en at studere, en teolog af format og en sjælesørger af de sjældne.«

EN KREDS AF VENNERS
HILSEN TIL
HUBERT MESSERSCHMIDT

Da
provoen
ikke var
moderne

Han blev student fra Andreaskollegiet i Ordrup 1912. Som elev må han have været kåd, fræk og opfindsom, når det gjaldt at »ha' det rart« i timerne. Men hans rammende karakteristikker af lærerne (han er en mageløs fortæller) viser samtidig et galleri af jesuitter: lærde, fromme originaler, som er både sjovt, elskeligt og inspirerende. Her modtog han grundlæggende indtryk af en ægte humanisme og en undervisning, som især underbyggede hans sans for naturen. Hans jordforbindelse var som dreng og ung lige så præget af hans nervøse aggressive temperament og åndelige intensitet som hans himmelforbindelse. Det er vel ikke helt almindeligt at spise levende myrer eller lade sig trække med et tov mellem tænderne af en båd tværs over sundet. Da han senere, som ung præst, med kyndighed og dristighed besteg samtlige fjeldtinder i Jorunheimen, forsikrede Peter Schindler ham, at han fik ikke nogen kirkelig begravelse hos ham, hvis han drattede ned.

Efter studentereksamen indtrådte han hos jesuitterne, hvis tyske Ordensprovins dengang var forvist til Østrig. Præstekald havde han haft fra han var 3-4 år. Han fortæller selv, at en dejlig blå ballon, som havde overlevet natten, bundet til hans sengestolpe, næste dag gik i stykker på et skåret kældervindue og skrumpede ind til et væmmeligt stykke gummi. Sic transit gloria mundi! Alverdens herlighed skrumpede ind for hans bevidsthed i det øjeblik og fik ham til at flytte sine teltpæle – en vital oplevelse, der for øvrigt svarer ganske til Teilhards, der også skiftede boplads, efterhånden som sten og metaller for ham afslørede stoffets ufuldkommenheder og forgængelighed.

Med studierne kom han ikke langt i Østrig. Ganske vist var det her, han opdagede Newman's skrifter, men han blev dengang anset for modernismens kirkefader, så det var forbudt læsning. Imidlertid brød 1. verdenskrig ud, mange jesuitter blev indkaldt, og den unge dansker måtte tage ansvaret for den afdeling af deres kostskole i Feldkirch, som var reserveret drenge fra den tyske, østrigske, polske og ungarske adel. Herfra stammer en anden gruppe af hans spændende historier. Under sult, kulde, sygdom og manglende hygiejne gik han i kamp med et drengemateriale, som han kom til at elske. Det gav ham en første indsigt i livsviljen og dens brogede forløb i skiftende menneskesind – en indsigt, der vel var med til at uddybe det personlige opgør med tidens moralistiske religiøsitet, som havde meldt sig for ham i noviciatet. Livet selv lærte ham at lytte og bore sig ind i menneskenes vitale lag for, solidarisk med dem, at opbygge en kristen eksistens. Her skildtes kerner fra avner. I en række af hans drenge modnedes i disse år præstekald, der senere førte dem ud i de hårdeste job på missionsmarken.

Efter krigen studerede han filosofi i Valkenburg i Holland – et intellektuelt miljø, hvor kvaliteten både hos lærere og medstuderende gav ham en chance, han forstod at værdsætte. Religiøst set følte han sig, med sin åndelige struktur, dog mindre hjemme. I 1920 udtrådte han af ordenen. I 8 måneder opholdt han sig nu dels hos Johannes Jørgensen i Assisi, dels som eneboer i bjergene, indtil han blev antaget til verdenspræst i det danske bispedømme af Mgr. Örlík, der som generalvikar udfyldte interregnet mellem biskop v. Euch og biskop Brems.

Sine teologiske studier fuldenkte han derefter i Paris og Rom, hvor han blev præsteviet af kardinal Pompili. Samme dag optog han sin første konvertit i Kirken – Theodor Suhr. Ubetalelige historier knytter sig til de 4 år i Rom, ikke mindst til de humoristiske og dramatiske begivenheder omkring hans præstevieelse. Men det er der ikke spaltepads til her.

1926 kom han til København som kapellan ved Rosenkranskirken i Boyesgade. Unge præster boede fattigt dengang. Et værelse uden køkken og toilet stod til rådighed. Resten måtte han selv om. Hvad han derimod ikke kunne finde sig i, var kirkens indre. Så grim og smagløs havde en kirke ikke lov til at være. Låget af en skocremedåse, som skulle stoppe et hul i kirkeruden, fik bægert til at flyde over. Han rev kirken ned. Peter Schindler, som var kapellan samme sted, stimulerede aktionen: »La' nu være at være fedtet! Du kan jo li'så godt fjerne det hele!« Nogle arbejdsløse hjalp til. Snart lå hele inventaret på gårdspladsen.

Det kostede dyrt. Provo'er var ikke på mode dengang. Prisen blev 13 års præstegage og »landsforvisning« til Søn-

Pastor Messerschmidt i Øm.

derborg. Her levede han af almisser fra folk i sin forhenværende menighed. Skattemyndighederne nægtede at tro på, at man kan leve af så lidt. Men de 10 år i Sønderborg blev i øvrigt en god tid med Liobasøstrene, som begyndte deres virke i Danmark der, og med Knud Ballin som kapellan. Her cyklede han Sønderjylland rundt og betjente den fortrinsvis polske og tysksprogede menighed. Han blev kendt som anlægsgartner og havemand, bygmester og instruktør for teaterafdelingen i den lokale borgerforening (en skuespiller har der altid stukket i ham). Samtidig blev der tid til at studere, især Augustin og Thomas. I 1939 kom han til klosteret på Jagtvejen, hvor først søstrene på Åsebakken boede, siden Liobasøstrene. Sammen skabte de et klosterhjem, som har betydet meget for mange.

Ligesom i 20'erne blev hans ophold i København i 40'erne bl. a. præget af offentlige diskussioner med en række kulturpersonligheder. Han var, efter egen tilståelse, som en slagterhund i debatten i de år: kampglad, med en uhyggelig klæbeherje og et intellekt som en ragekniv. Hans modstandere delte sig mellem frygt og respekt. I øvrigt gik årene på Jagtvejen med undervisning og sjælesorg. I præstegårdshaven, som han selv ryddede grunden til og anlagde, lærte han tålmodig indsigt og nænsom omsorg for organisk liv og dets vækstbetingelser. Hyrden tog luven fra debattøren. Bjergbestigeren gik i kamp med teologiske problemer og sjælelige komplikationer.

Indsatsen i disse år kender kun Gud og de mennesker, der skylder ham deres ligevægt eller et modent trosliv. Man aner, hvad den kostede ham af skabende indsigt i livsprocessen og pastoral udholdenhed. Med sit eget komplicerede væsen, sin skarpe analyse og mærkelige intuition havde han naturlige forudsætninger for det, men de måtte kultiveres under blod, sved og tårer. Hans egen åndelige struktur tvang

ham vel til at gå vejen alene. Han gik aldrig ud fra nogen facilitete; men ud fra en grundintuition af eksistential karakter borede han sig ind i problemerne og tænkte i komplementære sandheder, der førte ham – han vidste ikke hvordan.

Også de ydre vilkår i disse år medvirkede til en stigende ensomhed. Hans forhold til bispedømmet var et smertefuldt problem. Han var et uregelmæssigt verbumbum, som ikke passede ind i billedet. Han blev også oplevet af mange som en urostifter, en provo, der ikke blot rev kirker ned i materiel forstand. Han var svær at lodde for de fleste. Peter Schindler forsøgte at få ham til Rom, men de af hans elever, som den 2. verdenskrig bogstavelig talt kastede ind i hans stue, bad ham blive i Danmark. De kunne ikke nøjes med mindre end det, han havde at give.

Sine hemmelige venner og kampfæller havde han i øvrigt blandt de døde: Irenæus, der gav ham det kosmiske syn på Kristus-kirkemysteriet og skærpede hans sans for betydningen af den apostoliske succession. Græske og latinske kirkefædre, bl. a. Augustin, om hvem han skrev en bog efter hukommelsen, da kufferten med manuskriptet blev stjålet på en togrejse. Thomas, hvis nuancerede analyse af natur-overnatur han fastholder som noget dynamisk den dag i dag, uden dog at være blevet hængende i nogen nythomisme. Han havde jo af Newman lært at tænke både historisk og dynamisk. Var Newman ham en far og en ven, blev Pius X hans yndlingsbiskop. Hans koleriske temperament havde bøjet sig under korset i enfoldig tro og gjort ham til en frygtløs kirkereformator, som han beundrede og elskede; han gjorde hans valgspog til sit: At genindlemme alt i Kristus.

Mere og mere blev det dog bibelstudiet, der kom til at præge hans tænkning og tro. Den menneskelige realisme,

Fortsættes side 15.

Hubert Messerschmidt 75 år

Den 28. oktober 1968

Dåben i ny

belysning

fri religion – oven i købet statsreligion. Hvor de kristne før har været anden rangs borgere, er det nu de ikke-kristne, der er det. Også i kirkens dåbspraksis sker der en afgørende ændring. Det nye Testamente taler udelukkende om voksendåb. Selv om mange eksegeter mener, at visse tekster kunne tyde på, at der også døbttes børn, er det en kendsgerning, at dette ikke siges udtrykkeligt. Også i oldkirken var voksendåben regelen og barnedåben undtagelsen. Men fra det 4. århundrede bliver det omvendt: nu er barnedåb regelen – voksendåb undtagelsen. Augustins lære om arvesynden har uden tvivl spillet en meget stor rolle i denne forbindelse. Men man fristes til at spørge, om der ikke også har været en sammenhæng mellem barnedåb og kætterbål eller de tilfælde, hvor kirken udbredtes med vold, som f.eks. da Karl den Store tvang sakserne til at lade sig døbe. Er disse fænomener ikke samtidig udtryk for, at begrebet religionsfrihed var ukendt i middelalderens samfund, og at afvigende meninger ikke tolereredes?

Uanset hvordan man vil besvare dette spørgsmål, er det imidlertid en kendsgerning, at overgangen fra voksendåb til barnedåb som det normale har haft store og i mange henseender uheldige konsekvenser for kirken.

Voksendåb er en personlig stillingtagen, – især hvis den ikke medfører nogen form for social eller økonomisk fordel. Barnedåben indlemmer en generation i kirken, uden at den selv får lov til at vælge, og ikke alle ville have valgt at blive døbt, hvis de selv skulle have truffet afgørelsen.

Kirken, de kristne, skal ifølge evangeliet være jordens salt, men hvordan skal dette kunne lade sig gøre, når alle tilhører kirken, og dåben ikke længere danner skel mellem kirke og ikke-kirke, fordi »ikke-kirke« ikke længere eksisterer? Følgen af barnedåben var, at der opstod to kategorier af kristne, hvoraf den ene ved en ydre handling havde tilkendegivet, at den ville tage sin dåb alvorligt, mens den anden »kun var døbt«. Der var tre handlinger, hvorved man kunne give udtryk for sin »omvendelse«. Den første var den offentlige bod. Før havde den kun været en pligt for dem, der havde begået alvorlige synder såsom frafald fra troen, mord og ægteskabsbrud. Nu blev den til en form for trosbekræftelse, et tegn på, at man ville tage sin dåb alvorligt. Efter at

have gennemgået den offentlige bod, var man forpligtet til at leve i cølibat og til at afholde sig fra at tage imod visse offentlige embeder. I det 2. årtusinde, hvor den offentlige bod ikke længere eksisterer, er der andre måder, hvorpå man kan give udtryk for sin personlige stillingtagen, som f.eks. de forskellige »Tredje ordener«, gendøbelse og trosbekræftelse. Også trosbekræftelser er imidlertid efterhånden blevet en selvfølge, som fuldstændig har mistet sin betydning.

En anden form for »omvendelse« var klosterlivet, som blev til en afstandtagen fra »verden«, en verden, som dog bestod af døbte. Mange skævheder i klostrene helt op til vore dage har deres udgangspunkt i dette fordrejede perspektiv.

Og endelig havde man også muligheden for at træde ind i den »gejstlige stand«, som fik den ganske særlige betydning, at den skulle sørge for, at de døbte levede op til de forpligtelser, der var blevet dem pålagt ved dåben, ved at lede og styre dem.

Skellet mellem kirken og verden ligger ikke længere i dåben, men bliver til et skel mellem lægfolk og gejstlige, mellem »uomvendte« og »omvendte«. Det er disse sidste, der får rollen som »jordens salt«. Denne opgave, som helt igennem er en karisme, bliver derigennem til en institution, – noget, der i mange tilfælde langt fra har vist sig at være heldigt. Og hele denne udvikling finder sted i et samfund, hvor der i forvejen er stor afstand mellem undersætter og magthavere. Derved bliver hierarkiets rolle endnu større, – så stor, at begrebet »kirke« nærmest bliver indentisk med »hierarkiet«.

Barnedåbens naturlige miljø er middelaldersamfundet, hvor alle skulle være kristne, og hvor man derfor havde moralsk garanti for, at det døbte barn blev til en voksen kristen. At den i dag, 500 år efter middelalderens ophør, stadig eksisterer, skyldes, at de kristne har gjort, som om vi stadig befandt os i middelalderen. I lande, hvor et bestemt kirkesamfund var enerådende, opretholdt man forbindelsen Kirke-Stat, hvilket ofte førte til, at kirken enten dominerede over staten eller omvendt. Andre steder dannede der sig ghettoer, hvor middelalderillusionen kunne opretholdes.

Det andet Vatikankoncil var kirkens endelige afsked med middelalderen. Derfor kan vi nu heller ikke længere uden videre bibeholde en dåbspraksis, hvis forudsætning var

Voksendåb i Indien.

**Franciskanerpater
Johs. Jong gør synoden
og offentligheden
opmærksom på forskellige
spørgsmål**

Det 4. århundrede er i mange henseender skelsættende i kirkens historie. Kristendommen går fra at være en forfulgt over til at være en

middelalderssamfundet. Skal vi køre videre med den, er det i hvert fald nødvendigt at begrunde den på en ny måde. Imidlertid eksisterer der så alvorlige indvendinger mod barnedåben i vor tid, at det må anses for påkrævet at afskaffe den og i stedet at gå over til voksendåb.

1) Den generelle barnedåb giver anledning til ubibelske opfattelser

I Det nye Testamente betragtes dåben som et svar på forkyndelsen. Guds ord henvender sig til menneskene. Det er dette ord, Guds kærlige indbydelse, der fremkalder troen (Rom. 10,17), og troen besegles ved dåben: »Tror du af hele dit hjerte, så kan det ske« (A. g. 8,37). Mennesket svarer på Guds indbydelse og bliver indlemmet i Gudsfolk. Disse synspunkter kan vanskeligt komme til deres ret, så længe barnedåben er det normale. Ganske vist har man – især i de senere år – fremhævet, at barnet bliver døbt i kirkens tro, og kirken specielt repræsenteres af forældrene. Men hvor mange forældre lader ikke deres barn døbe uden at kunne stå som repræsentanter for kirkens tro? Og selv om de kan det, er det tvivlsomt, om argumentet holder, eftersom det først er blevet fremhævet i vor tid, efter at der er begyndt at opstå tvivl. I alle de århundreder, hvor barnedåben har været en selvfølge, har man argumenteret ud fra forbindelsen arvesynddåb, en forbindelse, man opfatter som så stærk, at man oven i købet døbt aborter og havde brug for forskellige teorier om, hvordan det gik de børn, der døde uden at være døbt. På den måde kommer sakramentet nærmest til at stå som en grænse for Guds vilje til at frelse alle mennesker i stedet for som det klare tegn på hans kærlighed. Der er ingen tvivl om, at barnedåben udmærket kan være begyndelsen til et kristenliv, og at den også for mange har været det. Men Guds skabende kærlighed til mennesket og hans respekt for dets frihed er for stor, til at vi skal føle os piskede til at døbe et barn, som om Gud ikke havde tålmodighed nok til at afvente barnets personlige svar. Troen på denne guddommelige kærlighed bliver nærmest offentligt draget i tvivl af dem, der lader deres børn døbe »for en sikkerheds skyld«. Alene af den grund bør det alvorligt overvejes, om tiden ikke er inde til at søge nye veje.

2) Vor nuværende dåbspraksis tilslører kirkens og dåbens sande karakter

Som allerede nævnt ovenfor gav den generelle barnedåb i middelalderen anledning til, at der opstod et skel mellem »uomvendte« og »omvendte« kristne, fordi der ikke længere fandtes noget, der hed kristne og ikke-kristne. Dette skel i selve kirken har haft katastrofale følger, som vi stadig slås med. Skellet eksisterer stadig, nemlig mellem de kristne, der vil gøre alvor af deres dåb, og de andre, som bare er der. Da disse sidste imidlertid også er medlemmer af kirken, kan de hævde, at deres måde at være medlem på er lige så god som de andres. Derved sættes der spørgsmålstegn ved kirkens karakter af Gudsfolk og udsending til verden. Dette gælder især her i landet, hvor over 90 pct. af befolkningen tilhører et kirkesamfund, der er struktureret ud fra den illusion, at alle er kristne, en situation, der uundgåeligt i allerhøjeste grad påvirker mange danske katolikkers opfattelse af deres egen kirke.

Når kirken i den grad bliver identificeret med det borgerlige samfund, er dåben ikke længere omvendelses-sakramentet, menneskets svar på Guds indbydelse. Så bliver den til en demokratisk ret, som imidlertid på ingen måde pålægger nogen form for forpligtelse. Selv om de borgerlige myndigheder på ingen måde kan tvinge vore præster til at døbe, medfører dog den omstændighed, at dåbsattesten kan bruges til at få sit pas fornyet eller til at få udstedt kørekort dog, at også vor dåb får udseende af at være en borgerlig handling. Sakramentet degraderes til en højtidelig form for borgerlig navngivning, og kirkens forkyndelse af dåben modsiges af dens egen praksis. Man kan stille det spørgsmål, om kirken ikke døber sig en dom til, fordi den døber »uden at ænse, at det er Herrens dåb« (jfr. 1 Kor. 11,29). Er det overdrevent at betragte kirkens nuværende situation som en dom? Deltagelsen i messen og modtagelsen af nadveren er i stedet for at være en selvfølge for en kristen blevet til en særbeskæftigelse for specielt interesserede eller – ifølge kirkeretten – en pligt. Kirkens liv og aktivitet bremses i høj grad af den skare af medlemmer, der er blevet indlemmet uden selv at have udtrykt ønske om det.

3) Den generelle barnedåb modvirker kirkens mission

Når man døber et barn, går man ud

fra, at barnet også skal have en kristen opdragelse, der fører til en personlig trosbekendelse. I langt de fleste tilfælde begrænses denne opdragelse imidlertid til religionsundervisningen – enten i skoletiden eller ofte kun i de sidste måneder før konfirmationen. Det vil sige, at man i stor stil vaccinerer mod den kristne forkyndelse. Katekese og religionsundervisning er aktiviteter, der stort set henvender sig til børn, og som praktisk talt udelukkende foretages af andre end forældrene. Egentlig henvender forkyndelsen sig først og fremmest til voksne, men de er jo »døbt og har deres barnetro«.

Vaccinationen virker naturligvis ikke generelt, og der eksisterer stadig en hel del søgende mennesker. Men fordi præster og andre kateketer er næsten fuldt beskæftigede med at undervise børn, levnes der ofte ingen tid til en missionsindsats. Dertil kommer, at der er stor fare for, at den egentlige missionsopgave mistes af syne på grund af præstens pligt til at gøre de katolske døbt til katolikker. Og hvordan kan det forenes, at der stilles krav til et voksent menneske, der alvorligt ønsker at blive medlem af kirken, som gør, at man til tider mener at måtte afvise dem, mens børn døbes i flæng?

4) Vor dåbspraksis skader den økumeniske tilnærmelse mellem kirkesamfundene

Vor dåbspraksis er skadelig ud fra en økumenisk synsvinkel. Dåben er en selvfølge. Derved bliver det en selvfølge, at man tilhører enten den ene eller den anden kirke. Og derved bliver også splittelsen en selvfølge. Hverken det ene eller det andet er følge af et valg, og derfor tages ingen af delene alvorligt. Først i det øjeblik, man personligt vælger en bestemt kirke, bliver man nødt til at gøre sig klart, at der er forskel på, hvad der skete år 33, og hvad der skete år 1517. Den tyske kirkekamp betød et økumenisk gennembrud, fordi man derigennem opdagede den fælles tro. Kirkernes konfrontation med deres missionsopgave gav et nyt skud. Og en ny dåbspraksis vil kunne virke positivt i samme retning.

Forslag til en ny dåbspraksis

1) Kirken opgiver sin stilling som anerkendt trossamfund, fordi:
a) Kirken bygger på evangeliet og har derfor ikke behov for nogen anden form for anerkendelse. Enhver form for borgerlig anerkendelse er

medvirkende til at udviske skellet mellem kirken og verden og til at skabe et skel inden for selve kirken.

b) Dåben er ikke nogen borgerlig handling, men en indlemmelse i kirken. Det kan ikke være kirkens opgave at tage sig af en form for borgerlig navngivning, der tilslører dåbens egentlige karakter.

c) Dette er en nødvendig forudsætning for at kunne gennemføre en generel udsættelse af dåben.

2) Dåben knyttes sammen med 1. kommunionen: begge sakramenter gives under en og samme gudstjeneste. Tidspunktet bestemmes ikke af kandidats alder, men udelukkende af vedkommendes religiøse modenhed. Jo yngre kandidaten er, jo mere må man forlange, at hjemmet står aktivt bag.

3) Spædbarnet kan tilmeldes som dåbskandidat. Denne tilmelding finder sted i form af en liturgisk højtidelighed. Også fadderne vælges ved denne lejlighed. Hele højtideligheden bør give udtryk for, at udsættelsen af dåben ikke er et tegn på kirkens manglende interesse for barnet, men at den finder sted, fordi evangeliet bør forkyndes før dåben. Derfor skal man også understrege over for forældrene, at de bør forkynde evangeliet, og at kirken vil yde dem al den hjælp, de har brug for. Forsømmer de deres opgave, vil de dermed forsinke tidspunktet for dåben.

Dør barnet som dåbskandidat, vil det alligevel få en kirkelig begravelse, eftersom dåbskandidaten ifølge kirkens tradition hører med til Gudsfolket.

4) Undervisningen foregår i første instans i form af en hjælp til forældrene. Præsten eller andre giver eventuelt barnet en supplerende undervisning.

5) En højtidelighed bibeholdes på det tidspunkt, hvor vi nu har »konfirmationen«. De børn, som allerede er døbt, erklæres for voksne medlemmer af kirken, som nu har deres egen opgave i den, – bl.a. får de valgret til menighedsråd og kan også selv vælges ind. De, som på det pågældende tidspunkt er nået så langt, at de kan døbes, bliver døbt og får de samme rettigheder som den første gruppe. De øvrige bekræfter deres tilmeldelse som dåbskandidater og påtager sig at forberede sig til dåben.

J. Jong

Det ser ud som om det ikke passer

»Gud besluttede at lade hele fylden bo i Kristus og ved ham at forlige alt med sig, hvad enten det er på jorden eller i Himlene, idet han stiftede fred ved blodet på hans kors« (Kol. 1,19-20).

Er freden allerede kommet?

Det er nu snart 2000 år siden, englenerne i julenatten lovede os Guds fred, og Paulus siger om Kristus, at han »stiftede« denne fred. Han bruger ikke futurum. For ham er det allerede sket, men det ser ikke ud til, at det passer. Overalt i øst som i vest er det våbnene, der hersker, og hele vort samfund hviler på vold. Vi er ivrige, når det gælder om at tale U-landenes sag, men foretrækker samtidig at gå let hen over, at hele vor egen velfærd hviler på et økonomisk system, der beror på udnyttelse af forskellen mellem de rige og de fattige lande. Selv i kirken råder freden ikke mere, – også inden for Gudsfolket er der tilsyneladende rivalisering og indbyrdes modstridende partier, der bekæmper hinanden. Er det den fred, der er blevet os lovet?

Vi er ivrige fortalere for freden, men er mindre gode til at huske fredens pris, som er blodet fra korset. Vi glemmer, at Kristus ikke kom med fred, men med sværd (Matt. 10,34). Han kom ikke for at afskaffe kampen, men for at kampen skulle føre til fred. Det er sandt nok, at freden endnu ikke er kommet, men alligevel er den allerede blevet os givet. Og så snart vi accepterer den kamp, der fører til den, vil vi også kunne tage imod den.

Jerusalem – fredens by

I liturgien på Allehelgensfest synges der om Jerusalem, det salige syn af freden (O urbs Jerusalem beata, pacis visio). Det Jerusalem, der her er tale om, er det nye Jerusalem, der kommer ned fra Himlen, det nye Jerusalem, som vi er på vej til,

og hvor profetien om det messianske fredsrike skal gå i opfyldelse: »Ulven skal gå hos lammet, panteven hvile hos kiddet, kalven og ungeløven græsse sammen, dem driver en lille dreng. Kvien og bjørnen bliver venner, deres unger ligger side om side, og løven æder strå som okse; den spæde skal lege ved øglens hul, den afvante række sin hånd til giftslangens rede. Der gøres ej ondt og voldes ej men i hele mit hellige bjergland; thi landet er fuldt af Herrens kundskab, som vandene dækker havets bund« (Es. 11,6-9).

Utopi, vil man nok sige, og smukke billeder, som ikke har noget at gøre med denne verdens realiteter. Men hvis vi virkelig tror på, at Kristus er Messias, og hvis vi tror på, at han allerede har forligt alt, hvad enten det er på jorden eller i Himlen, skulle vi så ikke gøre noget, for at denne utopi kan blive til virkelighed?

Hvordan bliver vi fredens tjenere

Guds fred er ikke bare noget, vi er på vej til, – den er allerede begyndt. Vi plejer at oversætte Jesu ord i dagens evangelium med: »Mit rige er ikke af denne verden« (Joh. 18,36). Men man kunne også oversætte dem: »Mit rige kommer ikke fra denne verden.« Derfor må vi ikke ud fra den første oversættelse argumentere for, at Kristi kongedømme er noget, der står helt uden for denne verden. Det har ikke sin oprindelse her på jorden, men findes her allerede. Kristi rige er ikke bare noget fremtidigt, som vi venter på, – det er noget, hvis virkeliggørelse allerede er begyndt. Og det virkeliggøres gennem kirken, dvs. gennem os kristne.

Guds fred er allerede kommet til verden, fordi Kristi kirke, som står over alle race- og klasseforskelle, er til stede blandt menneskene her på jorden som fredens tegn, redskab og kilde. Men ikke engang i kirken ser

Første resultat fik blandet modtagelse

SKRIFT BETRAGTNING

Krist Kongesfest

der ud til at være fred. Hvordan kan vi bidrage til fred i kirken, så den kan blive til et fredselement midt i verden?

Freden må aldrig opstå som et resultat af ligegyldighed. At gå uden om de brændende emner som katten om den varme grød kan aldrig føre til fred. En sådan fred ville kun være af denne verden. Derfor må vi heller ikke blive mismodige over de dybtgående uenigheder, der for tiden findes blandt de kristne. De er udtryk for en kamp for troen og om, hvordan trossandhederne bedst kan formuleres, hvor alle hver på sin måde stræber efter at nå til en dybere erkendelse af og indsigt i Guds ord. Så længe vi alle sammen ærligt forsøger at forstå Guds ord og at vidne om det, vi har forstået, kan en sådan udveksling i det lange løb kun virke fredsskabende. Faren opstår først, hvis vi bliver mere interesserede i at overvinde dem, der har en anden opfattelse end vor egen, end i at høre efter, hvad Gud har at sige gennem hver især af os. Ellers hører det til de kampe, der fører til fred og velsignelse, ligesom den, Jacob udkæmpede med Herrens engel (1. Mos. 32). Lad os aldrig glemme apostlens ord: »Lad Kristi fred råde i jeres hjerter; til den blev I kaldede som lemmer på samme legeme; og vær taknemmelige! Lad Kristi ord i rigt mål bo hos jer, så I med al visdom lærer og påmindelser hverandre... Og alt, hvad I tager jer for i ord eller handlinger, gør det alt sammen i Herren Jesu navn og sig Gud Fader tak ved ham« (Kol. 3,15-17).

V. Duclos.

Synodekommissionen for Kirkens målsætning i Danmark har udarbejdet et udkast, som på mødet den 22. september 1968 blev forelagt synodemedlemmerne. Meningen med betænkningen var i korte linier at opridse den holdning, som ligger til grund for al vor kristne aktivitet her i landet, dvs. vort forhold over for Gud og næsten. I nogle regioner blev udkastet helt forkastet, i andre kritiseret som værende for abstrakt. Det er nu sendt tilbage til Kommissionen, som skal indarbejde de ønskede ændringsforslag. Det oprindelige udkast havde følgende ordlyd:

1. Ved MÅLSÆTNINGEN forstår kommissionen det MAL, som synoden i sit arbejde skal holde sig for øje. Målsætningskommissionen ser det derfor som sin opgave at tage de principielle teologiske spørgsmål op, som de andre kommissioners arbejde nødvendigvis forudsætter.
 2. Det siger sig selv, at Kirken i Danmark ikke kan have nogen anden målsætning end Kirken i sin helhed. Alligevel er det ikke overflødig at sige noget om denne målsætning. En ajourføring af Kirken ville jo ikke være nødvendig, hvis Kirken i sin helhed stadig havde holdt sig målet for øje.
 3. Kristus har skabt sig en Kirke, ikke som erstatning for sin egen virken, men for som dens Hoved og Herre til stadighed ved Helligånden at være nærværende og virksom i den.
 4. Som Kirkens Hoved og Herre repræsenterer han sin Fader over for os mennesker og os over for sin Fader. Han formidler os sit livsfællesskab med Faderen gennem ord og sakramenter, og således inddrager han Kirken i dette livsfællesskab ved tro, håb og kærlighed.
 5. Kristus har altså en dobbelt tjeneste, nemlig over for sin Fader og over for verden. Denne dobbelte tjeneste opfylder han i Kirken og Kirken i ham. Derfor skylder Kirken på den ene side Gud tilbedelse, lovprisning og taksigelse og på den anden side at tjene verden i Kristus.
 6. Denne tjeneste over for alle forhold må nødvendigvis antage mange former, fordi behovet er så forskelligt. Men en sådan tjeneste over for verden og medmennesket skal altid ske i tro, håb og kærlighed. Thi tro, håb og kærlighed er eneste kilde til denne tjeneste og det eneste, som kun Kirken kan bringe verden, og som verden, når alt kommer til alt, forventer af Kirken. På den anden side kan Kirken kun vokse i tro, håb og kærlighed i den grad, som den engagerer sig i verden og dens konkrete problemer. Derfor kan den også kun på denne måde aflægge et troværdigt vidnesbyrd om, at Kristus er nærværende og virksom i verden gennem Kirken.
 7. I Kirken er der mange former for tjeneste, som Kristus tildeles frit og suverænt til hvem, han vil. Nogle tjenester er varige, andre er givet med henblik på skiftende tiders skiftende behov.
 8. Til de varige tjenester i Kirken hører:
 - 1) det almindelige præstedømme, idet alle ved dåb og firmelse er kaldet og udrustet til at tage del såvel i tilbedelse, lovprisning og taksigelse — især i eukaristien — som i tjenesten af mennesker i tro, håb og kærlighed.
 9. Til de varige tjenester i kirken hører:
 - 2) Det særlige præstedømme, som Kristus betjener sig af for til stadighed at »forme« sin menighed gennem sakramen-
- ter og ordets forkyndelse og »styre« den i kraft af den myndighed, som han har knyttet til dette præstedømme.
10. Dette særlige præstedømme »meddeles i sin fylde gennem bispevielsen« (jvf. Lumen gentium § 21). »En af biskoppernes vigtigste opgaver er forkyndelsen af evangeliet« (§ 5). »Som autentiske lærere« skal de »udøve dette lærerembede i fællesskab med biskoppen af Rom« (§ 25). De troende skylder dette lærerembede »oprigtig lydighed både med viljen og forstanden« (religiosum voluntatis et intellectus, § 25). Denne lydighed skylder de »også biskoppen af Roms autentiske lærerembede, selvom han ikke udtaler sig ex cathedra«, dvs. når det fremgår klart »af dokumentets natur eller af gentagelser af samme lære eller af selve formuleringen«, at han har til hensigt at gøre brug af »sit højeste lærerembede« (§ 25). Synoden skal altså i sit arbejde holde sig til det kirkelige lærerembede, også når det repræsenteres af biskoppen af Rom alene. Kun gennem den lydighed kan vi bevares i tro, håb og kærlighed og altså tjene Kristus i verden.
 11. I tilknytning til de nævnte varige tjenester uddeler Kristus en mangfoldighed af særlige tjenester med dertil hørende gaver med henblik på de mange og skiftende behov i Kirken og verden. Disse behov er »tidens tegn«, som vi har pligt til at tyde som »Kristi tegn« i tiden og derfor efterkomme på effektiv måde.
 12. Kommissionen mener, at alle synodens opgaver skal ses i lyset af denne målsætning og læses inden for rammerne, som det 2. Vatikaneråd har sat. Synoden må derfor på den ene side ikke overskride disse rammer, men må på den anden side heller ikke være bange for radikale skridt inden for disse rammer. De enkelte kommissioner må derfor overveje, om de nævnte synspunkter, nemlig den skyldige Gudsdyrkelse og ansvaret for næsten, er fastholdt. Værdien af synodens arbejde står og falder med, at man ikke slipper dette dobbelte sigte af syne, endsiges skiller det ad.

Ovenstående tekst blev vedtaget på kommissionens møde tirsdag den 27. august 1968. Til stede var

Hubert Messerschmidt
Kaare Osorio
Heinrich Roos, S.J.
Josef Strebin M.I.

Fra de ikke-tilstedeværende medlemmer er flg. svar modtaget:
Vincent Duclos O. P.: Tæksten tiltrædes bortset fra § 10.
Josef Halatyn: Tæksten tiltrædes bortset fra § 10.
Flemming Kieler: Tæksten tiltrædes.

Århus

Sjøreen & Co.

Malerfirma
Århus N.

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 12 41 22 - Århus C
Missionshotellet ANSGAR

A. Mougard A/S

Entreprenør & murerfirma
Århus C
Tlf. 14 20 23 - 22 19 20

El-installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-installatør

Telefon 12 15 57

Hans Brogesgade 4, Århus C

Katolske begravelser

Ring til 12 28 66

H. J. Madsens

begravelsesforretning
Jærgaardsgade 17-19, Århus C

Århus by's førende

TELEFON 12 87 00 (4 lin.)

MEJERIE *Nestecbco*

Jydsk

Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A
Århus N

Telefon 16 94 01

Største udvalg i radio-fjernsyn
-båndoptagere og grammofooner

Radio Thygesen

Ryesgade 24, Årh. C. Tlf. 12 00 99
lige ved katolsk kirke og
Rådhuspladsen 1, Århus C
Tlf. 12 10 11, overf. Grisebrønden

Svend Erik Laursen

GAS · VAND · VARME · BLIKKENS LAGER · SMEDE · & MASKINVERKSTED

Tordenskjoldsgade 23a · Århus N.
Telefon (06) 18 85 33 · Giro 171 17

Aktieselskabet

**Købmands- og
Haandværkerbanken,
Århus**

Hovedkontor:

Store Torv 12, tlf. (06) 12 47 77

Indenbys afdelinger:

Søndre afd.:

Århus hovedbaneg., tlf. 12 40 88

Vekselkontor i banegårdshallen.

Langenæs afd.:

Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Poul Dudzinski

Aut. el-installatør

Christiansbjerg

Installationsforretning

Birkegade 7, Århus N.

Telefon 16 98 80

Lev. til katolske institutioner

Lys, kraft og varme

For at betjene vore kunder bedst
muligt har vi nu fået radiotelefon
i vore biler.

Svendborg

Niels Madsens

Maskinsnedkeri

Vestergade 24 - Svendborg

Tlf. 21 01 97

Lev. til de katolske institutioner

Svendborg

Ligklistemagasinet

Katolsk Bedemand

v/ Hans Nielsen & Søn

Fruestråde 10, Svendborg

Tlf. 21 02 64

Kulkranen

Frederiksgade 2, Svendborg

Telefon 21 14 10

Kul - Koks - Olie

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10 - Svendborg

Telefon 21 10 16

Flytteforretningen

2021

Skattergade 5-7, Svendborg

Tlf. 21 20 21

Kontor i København:

Molestien 11, København SV

Tlf. VA 6060

Svendborg-København hver dag
Flytter alt overalt

Ure og optik

»BALANCEN«

v/ Knud Petersen

Møllergade 46,

Svendborg · Tlf. 21 19 20

**Kompasretning,
»Thrige« autopilot,
alle nautiske spørgsmål**

Hvidkjær-Sørensen

Strandhuse 36, Svendborg

telefon 21 33 34

Holbæk

Axel Smith's Eff.

v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester

Labæk 47 · Holbæk

Telefon 43 01 63

JENSEN & OLSEN

HOLBÆK

TELF. 43 03 65

EL-INSTALLATIONER

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk

Telefon 43 30 01

Vogne og udsalg overalt i byen

Bliv abonnent.

Det betaler sig for Dem.

LITURGISK KALENDER

- SØNDAG** den 27.: KRIST KON-
GE FEST (hvid, s. 1130).
MANDAG den 28.: SIMON og JU-
DAS, apostle, martyrer (rød, s.
1124).
TIRSDAG den 29.: Søndagens messe
(grøn, s. 744) uden Gloria og
Credo.
ONSDAG den 30.: Søndagens messe
(grøn, s. 744) uden Gloria og
Credo.
TORS DAG den 31.: Søndagens mes-
se (grøn, 744) uden Gloria og
Credo.
FREDAG den 1.: ALLE HELGEN
(hvid, s. 1135).
LØRDAG den 2.: ALLE SJÆLE
(sort eler violet, s. 1140). Hver
præst læser tre messer i dag.
SØNDAG den 3.: 22. efter pinse
(grøn, s. 748).

DANMARKS KATOLSKE KVINDEFORBUND

Torsdag d. 31. oktober 1968
kl. 19.30.

Gymnastiksalen, Sct. Knud Lavards
skole, Lyngbygårdsvej 1.

Vore medlemmer i Lyngby har ind-
budt os til fællesmøde i Sct. Knud
Lavards skole. – Forhåbentlig lader
ingen sig afskrække af vejen, – den
er såmænd ikke så lang, hvis man
med S-toget kører til Jægersborg St.
og derfra med Nærumtoget til Lyng-
by lokalstation. Herfra er der kun
få minutters gang til skolen.

Frk. Benedicte Valborg Andersen,
der i mange år har været Sct. Hed-
vig søster, vil tale om *Ordenslivets
tilpasning – eller?*, et emne, som man
vist kun ved noget rigtigt om, hvis
man i en række år har tilhørt en
søsterorden. Alle er hjerteligt vel-
komne, og vi håber, at mange – også
ikke-medlemmer – den aften vil fin-
de vejen til Lyngby.

ALLE SJÆLES DAG PÅ KATOLSK VESTRE KIRKEGÅRD

2. november læses der som sædvanlig
en Alle Sjæles messe kl. 9. Andagten
om eftermiddagen begynder også
sædvanlig kl. 16, men andagtens form
betyder i år en fornyelse, idet der er
foretaget et udvalg af bibeltekster, Da-
vidssalmer og danske salmer, hvori me-
nigheden fuldt ud kan deltage. En del
af de på latin så smukke bønner måtte
omstilles til dansk sprogbrug. Der vil
foreligge en tryksag, så alle kan følge
med. Efter andagten i kapellet afholdes
processionen kirkegården rundt, og ro-
senkransen bedes som sædvanlig.

Da Alle Sjæles dag i år falder på en
lørdag, vil der efter processionen være

lejlighed til i kapellet at deltage i den
efterfølgende *søndags* messe. Denne mes-
se har intet at gøre med den netop af-
holdte andagt, men er ment som et til-
bud for de mange, der gerne vil benytte
lejligheden til at komme til søndags-
messe, hvor mulighederne er til stede.
At tillade søndagsmesse på en lørdag
betyder, at Kirken har taget den gamle
skik op, at en festdag begynder, når
den forudgående dag går på hæld.

K. G.-H.

ALLE HELGENS VIGILIE OG MIDNATSMESSE I SCT. ANSGAR

Efter de gode erfaringer fra sidste år
vil der blive afholdt en Alle Helgens
vigilie i St. Ansgars Kirke torsdag den
31. oktober. Kl. 20 vil det Højhellige
Sakramente blive udstillet, så de tro-
ende, der er medlemmer af De helliges
samfund, kan deltage i en tilbedelse,
der varer til lidt før midnat. Hver
hele og halve time bliver der skrift-
læsning og fællesbøn. Lidt før midnat
gøres alt klar til den højtidelige Alle
Helgensmesse, og den får i år en særlig
karakter, idet koret »Pro musica«, ledet
af stud. mag. Klaus Lyngbye, synger
Joseph Haydns »Missa in honorem
sancti Johannes« for kor, solo og orke-
ster; orkestret er ganske lille ifølge
kompositionen. Koret, der ønsker at
syng værket i anledning af en messe,
og som derfor gør det velvilligst, syn-
ger messens faste dele, mens kirkens
eget kor synger messens bevægelige dele
i den gregorianske form.

For at gøre det muligt for menighe-
den både at deltage i tilbedelsen og i
midnatsmessen holder præsterne åbent
hus i præstegården, hvor enhver del-
tager er velkommen som præsternes
gæst til en kop kaffe med hjemmebagt
brød. Der bliver således mulighed for
at få en hvilepause og en hjertestyrk-
ning mellem tilbedelse og messe, såle-
des at aftenen bliver overkommelig
for alle. Man vil også få rig lejlighed
til et besøg i det nye museum, der hol-
der åbent den aften.

Vigiliens valgsprog er det samme
som sidste år: Alle Helgen omkring det
Højhellige.

Kjeld Geertz-Hansen.

ANNA MORAWSKA I BIFROST

Forfatterinden Anna Morawska er en af
de kendte skikkelser i de katolske klub-
ber af intellektuelle i Polen, som bl. a.
i Warszawa og Krakow samler katol-
ske akademikere til debat, ofte med del-
tagelse af marxister. Hun er medredak-
tør af tidsskriftet »Wieża«, der udgives
af »Znak«, en gruppe katolske lægfolk,
som både står på en god fod med bi-
skopperne og har repræsentanter i par-
lamentet. Inspirationen i disse kredse
er navnlig hentet fra Emmanuel Mou-
riers franske personalisme. Anna Mo-
rawska har haft lejlighed til en del rej-
ser i Vesteuropa. I sommer deltog hun
i Kirkernes Verdensråds møde i Upp-
sala, og ved Pax Romana-kongresser

Anna Morawska

i Italien og Frankrig har hun været
blandt talerne. Det var ved en sådan lej-
lighed, Bernard Eric Jensen fra Bifrost
traf hende, og denne kontakt førte til,
at jeg besøgte hende i Krakow i fjor.
Planen med fru Morawskas besøg i Dan-
mark har mødt store vanskeligheder,
men nu ser det trods alt ud til at
skulle lykkes. Anna Morawska taler på
engelsk ved mødet i Bifrost, som afhol-
des den 5. november kl. 19.30 i Store
Sal, Jagtvej 183 B.

Ellen Nielsen.

AC-STUDIEKREDS

A.C.'s studiekreds: Interpretatio. Emne:
Lad. Boros »Mysterium mortis«. Første
gang: onsdag d. 30. okt. 1968 kl. 20.
Sted: Sct. Kjeldsgade 3, biblioteket. Alle
er velkomne, også ikke-medlemmer af
A.C. Studiekredsleder: P. Heinr. Roos
S. J.

Indvielse af katolsk kirkegård i Gladsaxe

Alle Sjæles Dag, lørdag d. 2. november,
kl. 16 indvies den nye katolske kirke-
gård i Gladsaxe.

I forbindelse med ceremonien læses
en messe i kirkegårdens kapel. Alle in-
teressererede, ikke mindst katolikker i
Gladsaxe kommune, indbydes til ind-
vielsen. Denne lørdagsmesse kan, om
man ønsker det, betragtes som »søndags-
messen«.

Gladsaxe menighedsråd er i færd med
at anlægge en ny kirkegård ved siden
af den smukke gamle Gladsaxe kirke.
Menighedsrådet har tilbudt katolikkerne
i kommunen et stort afsnit (nr. 11) be-
liggende op imod den gamle kirkegård,
og havearkitekt Eigil Kiær har anlagt
arealet med gange og buske. Nu efter-
lyser arkitekten et krucifix, der kunne
være det naturlige midtpunkt på denne
nye kirkegård.

Katolikkerne i Gladsaxe har således
endnu en gang nydt godt af den venlig-
hed, der er så karakteristisk for alle
instanser i denne kommune.

Lige ved Gladsaxe kirke ligger Glad-
saxe Trafikplads. Det vil sige, at man
kan køre til kirkegården med en række
busser: Linie 38 fra Rådhuspladsen, for-
uden omegnsbusserne: 160, 161, 162,
163, 166, 167 og 171.

På sognepræstens vegne
Paul d'Auchamp.

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
/ Fritz Kapper
Odense H.

Tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGÅDE 221
* 55 66 47

Holger Dall
Malermester

Paludan Müllersvej 1,
København V.
Tlf. Eva 4151

Dansk
KLICKE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF OG
VACUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. A/S
K. K. L. Simonsen's eftf.
Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

BLOCH's BOG CLEARING

K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901

*Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger*

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

VI
ER TIL
FOR
DEM

LANDMANDSBANKEN

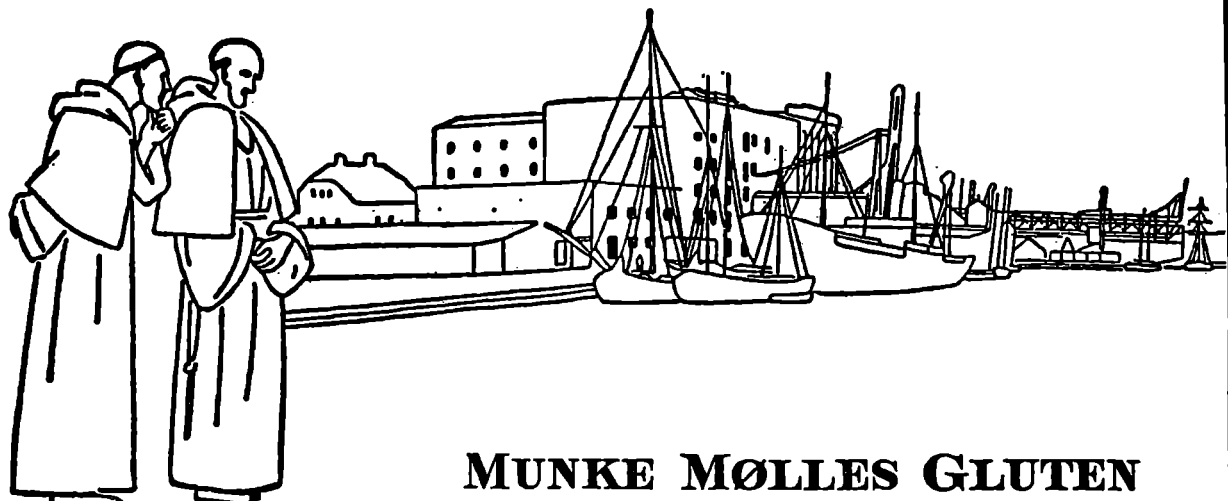
Chr. Hansens kødudsalg

Gl. Kongevej 163
København V.
Telefon Eva 6465 og 6466

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

MUNKE MØLLES GLUTEN

LÆSERBREVE

HVAD VED 13-14 ÅRIGE OM KIRKEN

Når man kommer i 13-14 års alderen, begynder man at gå til præst. Man glæder sig til den store dag, nemlig den dag man bliver »konfirmeret«. Men hvad er det egentlig man glæder sig til. Er det det at sige ja og sige trosbekendelsen, eller er det noget andet. Det er i hvert fald ikke trosbekendelsen, man glæder sig til at sige; mon ikke det mere er gaverne, der gør, at så mange bliver »konfirmeret«.

Man skulle egentlig bekræfte, at man tror på den hellige katolske kirke, men hvad er det? Ved vi på 13-14 år, hvad den hellige katolske kirke er? Svaret er nej. Vi ved overhovedet ikke, hvad det drejer sig om. Vi er katolikker. Hvorfor? fordi vores familie er det. Vi ved ikke engang, hvad den katolske kirke tror på. Okay, det er der på en måde ikke noget at sige til. Vi får den religionsundervisning, der menes, vi har behov for, og desuden har religionslærerne også et skema at gå efter. Hvad er det så, der er galt? Det er konfirmationsalderen, der er gal. Når vi bliver 16-17 år ved vi måske nok, hvad det drejer sig om. Vi skulle jo også gerne kende de fremmede religioner. Det ville da være fjollet, hvis vi stod og bekræftede vores katolske tro, og to år efter lærer om f. eks. pinsebevægelsen, og så springer dér over. Jeg er selv 14 år og er først lige begyndt at tænke på livets alvor. Jeg vil ikke til trosbekræftelse, før jeg ved, hvad den katolske kirke er, hvad den tror på og kender nogle af de mest fremtrædende fremmede religioner. Måske kan jeg slet ikke tro på den katolske tro når jeg endelig lærer den at kende. Måske vil jeg hellere være muhamedaner. Jeg ved det ikke, fordi jeg ikke kender noget til nogen af delene, endnu.

Nu har jeg efterhånden snakket med mange mennesker om denne ting. Alle er vældig enige med mig, men ingen kan gøre noget.

Hvem vil og kan gøre noget for det? Jeg er villig til at gøre hvadsomhelst, bare der bliver gjort noget, sådan så en dag alle der blive konfirmeret, virkelig føler noget i sig, når de beder trosbekendelsen.

Christian Guldager.

ÆNDREDE SØNDAGSMESSETIDER i SCT. ANSGARS KIRKE

Fra den 1. søndag i november indtil den sidste søndag i februar 1969 afholdes der kl. 9 læst messe og kl. 11 højmesse. Messerne på hverdage bliver som sædvanlig kl. 8 og kl. 16.30 (dog ingen eftermiddagsmesse om lørdagen).

K. G.-H.

BERIGTIGELSE

I min meddelelse i sidste nummer af Katolsk Ugeblad stod: undertegnede rektor for Niels Steensens gymnasium; der skulle naturligvis have stået: Niels Steensens kollegium.

L. O. Dorn S. J.

AC ÅRHUS

Onsdag den 6. november kl. 20.00:

»Humanae Vitae og verden i dag«. Dr. Meldahl, København, taler i Sct. Knuds Skoles annek, Ryesgade 24, Århus C.

Torsdag den 21. november kl. 20.00:

»Den katolske kirke ved 2. vaticankoncil tid« ved pater M. Drouzy, O. P., Ordrup; sted: Mødesal I, Studenternes Hus, Nordre Ringgade 3, Århus C.

Alle er velkomne ved begge møder.

HUBERT MESSERSCHMIDT

Fortsat fra side 7.

den personale livsholdning, den selvfølgelig tro og en intuitiv, konkret, åndsbar erkendelse af altings samhörighed har gjort sit til, at den bibelske verden er blevet hans hjem.

1954 flyttede han med Liobasøstre til Valby. Sammen med sr. Simone gav han her tegninger til et nyt kapel, hvor han endnu engang har fået lov til at give udtryk for sin æstetiske sans. Noget otium er der ikke tale om. Ganske vist foretrak han at blive på Hoffmanns Minde, da søstre flyttede til Jens Jessensvej, men studier, undervisning og sjælesorg lægger stadig beslag på alle hans kræfter.

I sit arbejde for at gøre Bibelen tilgængelig for danske og nordiske katolikker har han i sidste trediedel af sit liv fået tilslutning fra en række elever. Et team-work kom i gang, som kunne tage sig ud som en lukket kreds for den, der ikke forstod, hvad der holdt den sammen: en kompromisløs erkendelse af eksistensen og dens vilkår og en dertil svarende tro – samt et ønske om at supplere hinanden i et arbejde for de flest mulige mennesker.

En rig og modnet livserfaring, en rolig sagtom og taknemmelig glæde over troens verden præger ham i dag. Nogle af hans elever og medarbejdere bringer ham med denne artikel deres beundring, lykønsning og tak.

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 10 til 13. Telefon PALæ 2323.

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
*** 34 46 01**
Begravelse og bisættelse ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Bilklagslægemester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 – 94 33 66

Georg Larsson

Det danske hospitalsinventar

Fyensgade 6, København N.
Hospitalssenge, madvogne,
transportvogne, klinikinventar.
Specialitet: Gummihjul.

BØGER

FRA ALLE LANDE ★ PAA ALLE SPROG
TIL ALLE PRISER ★ FOR ALLE ALDRE
OM ALLE EMNER ★ FOR ALLE FAG

VICTOR HANSEN
BOGHADEL

Bruunsgade 45 . Telf. (06) *12 24 00
Århus C.

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvæg 13,
Charlottenslund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Flint arbejde — Trla 6070 rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke – så prøv os!

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsvej 13, Kbh. Ø.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon *82 81 33

Menneskets mulighed for at vælge, og dets evne til at vælge forkert

Ny Bergman-film om krig, kunst
og kærlighed

Med sin nyeste film, »Skammen«, er den store svenske instruktør *Ingmar Bergman* gået løs på et emne, der er brændende aktuelt – og – som vi skal se – måske alligevel kommer en postgang for sent, da der siden han gik i gang med arbejdet, er sket noget i verden, som muligvis gør nogle af hans dystre domme til skamme.

Krigen, kunsten og kærligheden er den treklange, han lader lyde for vore ører i en film, der – til trods for at to af dens hovedpersoner er musikkunstnere – er aldeles uden ledsagermusik.

Jan og Eva Rosenberg er et musikerægtepar, som, da en krig truer selveste Sverige, er flyttet til en afsides liggende ø. For Jan er det en konsekvens af hans trang til verdensflugt, hvilket dog ikke betyder, at han slipper fri for skammen over at lade andre bære den svære tids byrder. For Eva er det den barske virkelighed og ønsket om at overleve, ja endog føre slægten videre. Hun må hele tiden prøve at holde sin upraktiske mand til ilden, så de kan få deres lille indtægtskilde – et handelsgartneri – til at fungere nogenlunde.

Men så kommer krigen for alvor. Pludselig er fjenden på øen. Ægteparret mistænkes for mord på en nedstyrtet flyver, men de redder livet ved at lade sig filme til fjendens fjernsyn. Folk skal se, hvor glade svenskerne er for befrielsen. Svenskerne vender imidlertid frygteligt tilbage. Ægteparret arresteres af sikkerhedstjenesten sammen med andre formodede forrædere, og nu skal det vise sig, at vi på vore breddegrader ikke har noget at lade franskmændene i Algerie og amerikanerne i Vietnam høre, når vi kommer i samme situation. Altså efter Bergmans opfatelse. Jan og Eva slipper

imidlertid, fordi de er venner af borgmesteren (og fordi man faktisk ved, de er uskyldige, og man blot har villet statuere et eksempel). Senere begynder borgmesteren at komme oftere og oftere ud til dem, og det er, fordi, han er forelsket i Eva eller i hvert fald prøver at drukne skammen over, at han selv er blevet kollideret, i et forhold til hende. Jan ser ingenting, eller lader som om han ingenting ser, fordi borgmesterens venskab giver en vis beskyttelse. En dag kommer der imidlertid partisaner, og da Jan sidder inde med en mulighed for at redde borgmesteren fra at blive likvideret, undlader han at bruge den. Han må oven i købet selv skyde den tidligere ven ned. Og nu er han ikke verdensfjern længere. Den tidligere vege humanist bruger alle midler og halmstrå for at overleve.

For så vidt en klar handling, og alligevel er den fra Bergmans hånd bevidst uklare. Hvem er det egentlige styre eller magten i Sverige, parlamentarikere eller tilhængere af diktatur? Hvem er fjenden, »befrierte«? Kommuniste eller folk fra vesten? Hvad er det for partisaner, der lader borgmesteren henrette, tilhængere af det oprindelige styre eller af »fjenden«? Og er borgmesteren Quisling, eller er han i den stilling, han hele tiden har været, både før invasionen og efter? Og hvem har i det hele taget magten i Sverige henimod filmens afslutning?

Alt dette er sløret, og det ønsker Bergman også, det skal være, for at det almene anliggende, kan komme frem, at mennesket står afmægtigt med sin skam i en verden, hvis nedbrydende kræfter det alt for let kan sætte i gang, men mindre let stoppe igen. For denne skæbne er der ingen frelse at søge i kunsten, for

ved siden af at være fri, er kunsten også slap, og kunstneren går enten i dagdrømmeri eller i materialisme. Krigen kan også ødelægge kærligheden, der viger for prostitution i selvopholdelsesdriftens tjeneste. Dette gælder også næstekærligheden og ydmygheden. Mennesket kæmper sig vej til en skrøbelig båd på et uendeligt hav – en sejltur der uvægerlig vil ende med døden. Spørgsmålet er blot hvornår og hvordan. Men til det sidste vil mennesket føle skammen, fordi det trods alt har en fri vilje og har haft muligheden for at kæmpe imod og ændre sin skæbne, men alligevel fejlet, svigter.

Det er en meget pessimistisk film, som heldigvis er blevet modsagt af virkeligheden, nemlig de tjechoslovakiske folks enestående modstand og indre sammenhold, men naturligvis kan man også, jo mere den brutale overmagt strammer grebet, spørge sig selv, hvor længe moralen kan holdes oppe.

Der kan altså fortsat være meget sandhed at hente hos Bergman. Hvor »Skammen« som nævnt i de store linjer er mangetydig, er den i enkelthederne af stærk realisme og enestående spillet – først og fremmest af *Max von Sydow* og *Liv Ullmann* som ægteparret. Svagere står *Gunnar Björnstrand* som borgmesteren, men til gengæld er *Sigge Füst* som partisanlederen uhyggelig i al sin ægthed.

Bergman har i »Skammen« behandlet det samme stof, som han gjorde i »Det syvende segl«, blot erkender han i sin nyeste film endnu klarere end før menneskets mulighed for at vælge. Selv om han altså er meget sikker på, det vælger forkert.

HK

katolsk

1. NOVEMBER 1968

116. ÅRGANG

uge 44

blad

I år er det 100 år siden, den store franske katolske digter Paul Claudel blev født. For-sidebilledet er en illustration fra en udgave af hans oratorium »Jeanne d'Arc på båle!«, som er kommet i handelen i anledning af den runde dag. Læs mere herom på bogsiderne 8-9. Dette nummer indeholder endvidere lidt om katolikkerne i Kolding, baggrunden for uroligheder i Nordirland og meget andet.

Korstogsånden på retur

Uddrag af det franske blad ICI's
kommentar til Vatikanets dokument om dialogen
med ikke-troende

Den 1. oktober i år forelagde kardinal König på en pressekonference det første officielle dokument fra Vatikanet om dialogen med de ikke-troende med ordene: »Her har vi tegnet på en ny måde at handle på i en kirke, som er mindre optaget af at forsvare sine positioner end at svare på den moderne verdens mere alvorlige spørgsmål.« Som præsidenten for sekretariatet for de ikke-troende, der den 7. april 1965 blev oprettet af pave Paul VI, så rigtigt understregede, er den åbenhed, der præger dette dokument, en udmærket afspejling af de tanker, det andet Vatikankoncil har fremsat. Faktisk bemyndiger dokumentet katolikkerne til at udveksle tanker med de ikke-troende, især med marxisterne, og til på visse betingelser at samarbejde med dem på det praktiske plan. Efter den pessimistiske stemning, man nu i flere måneder har sporet i Rom, er det nu udsendte dokument kommet som et vidnesbyrd om tillid til de troendes modenhed og dømmekraft.

Vejledningen, der i den latinske originaltekst fylder 30 sider, er resultatet af 2 års arbejde. I 1966 havde en kommission bestående af en snæver kreds af eksperter fra sekretariatet for de ikke-troende redigeret et udkast, som blev forelagt de kardinaler, biskopper og teologer, der er medlemmer af sekretariatet, til drøftelse. En ny udgave af teksten blev først drøftet på bispekonferencen og derefter af kongregationen for tros læren, som ikke havde noget at indvende imod den.

Den 28. august i år underskrev kardinal König teksten i dens endelige form. Paven har set den igennem, men det er sekretariatet for de ikke-troende, der er direkte ansvarlig for den. Formålet med at udsende den, siger kardinal König, hænger udelukkende sammen med Kirkens pastorale sigte og har intet med politik at gøre.

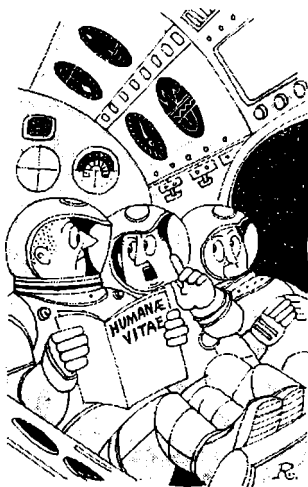
En dramatisk historie

Det historiske forløb fra den ekskommunikation, der i 1948 af Det hellige Officium blev udtalt mod dem, der holder på ateistiske doktriner til forkyndelsen af dialogen i 1968, har været dramatisk. I sin rundskrivelse **Pacem in terris** opfordrede Johannes XXIII til at skelne mellem de doktrinære sy-

stemers ubøjelige strenghed og den menneskelige udvikling og mellem vildfarelserne og dem, der forkynder dem. Under konciliet har den katolske kirke på tværs af al »politisk« optagethed og engagement genfundet sine rigtige religiøse dimensioner, og Paul VI fremsatte i sin første rundskrivelse hypotesen som en dialog med de ikke-troende.

Den »korstogs«-ånd, der var behæftet med så mange politiske elementer, var ganske langsomt gået i opløsning. I Østeuropa knyttede kardinal König de første kontakter, som senere skulle resultere i, at man på adskillige punkter kom til enighed med Ungarn og Jugoslavien. Katolske teologer begyndte at deltage i studiedage sammen med marxistiske teologer i Salzburg, Chiemsee og Marienbad.

Den tekst, der blev udsendt den 1. oktober, er resultatet af denne udvikling. Og kardinal König lægger ikke skjul på, at det har kostet møje at nå så vidt: »Man har gjort sine erfaringer her og der, og reaktionerne har været forskellige lige fra lovord over den åbenhed og forståelse, Kirken og katolikkerne viser ved at drøfte tingene med modstandere, som indtil for kort tid siden har været stempet som kættere og bandlyste, til forfærdelse i den grad, man har frygtet, at disse kontak-

— Skulle vi nu ikke lade piller være piller og koncentrere os om kapselen.
(Med tilladelse fra Catholic Herald).

ter kunne føre til en svækkelse af Kirkens lære og disciplin.«

Det samme fænomen kunne man konstatere på konciliet, hvor et mindretal blandt biskopperne til det sidste krævede, at der i pastoralkonstitutionen om Kirken i verden af i dag skulle indføjes en bandlysning af den »ateistiske kommunisme«.

I den tekst, der nu er udsendt af sekretariatet for de ikke-troende, er tonen en helt anden, idet det i den hedder, at »dialogen ikke på nogen måde er det samme som polemik og kontroverser«. Som kardinal König tilføjer: »I dialogen står parterne på lige fod over hinanden.« Tekstens betydning ligger først og fremmest i, at den tillader »dialog om læren«. Den katolske part anses i denne dialog ikke for den, der sidder inde med hele sandheden, men som den, der ganske vist har troens gave, men som søger sandheden sammen med de andre, både troende og ikke-troende.

Også Hans Küng

Også professor Hans Küngs teologiske virksomhed skal undersøges i Vatikanet. I forvejen behandler kongregationen for tros læren de hollandske dominikanerpater E. Schillebeeckx' virksomhed. Sidstnævnte er kendt som de hollandske biskoppers hofteolog, mens Hans Küng er professor i dogmatik ved universitetet i Tübingen.

Undersøgelsen af professor Küngs virksomhed er påbegyndt, uden at hovedpersonen selv er kommet til stede. Det betyder ikke, at man helt har undladt at indbyde ham. Tværtimod. Men han har bare ikke tid til at komme, udtaler han selv. Han havde iøvrigt stillet som betingelse for i det hele taget at rejse til Rom, at kongregationen betalte hans rejseomkostninger.

På spørgsmålet om, hvad han havde at sige til rygter, der gik ud på, at der skulle rejses kætteri-anklage mod ham, svarer han, at det måtte være noget, visse reaktionære kræfter i Rom havde sat i omløb. Der var i virkeligheden blot tale om nogle diskussioner vedrørende hans bog »Kirken«, og det var noget, der var blevet forberedt i måneder.

Også kilder i Vatikanet benægter, at der skulle være tale om nogen anklage for manglende rettroenhed. Kætteri-processer hører svundne århundreder til, erklærer man i Vatikanet. Det samme blev sagt i forbindelse med undersøgelserne af pater Schillebeeckx' teologiske virksomhed.

Barbro Alving fratrådt

KOMMENTAR

Den fremtrædende svenske journalist, Barbro Alving, der har været krigs-korrespondent under begge verdenskrige og dækkede den nylige czeko-slovakiske krise for det populære svenske blad »Veckojournalen«, har måttet udtræde af »Katolsk Kyrkotidning«s redaktion, fremgår det af en notits i nummeret af 12. oktober. De øvrige redaktionsmedlemmer takker hende hjerteligt for godt samarbejde i den tid, hun har været fast knyttet til det svenske katolske blad.

Det amerikanske nyhedsbureau NC News Service hævder i en korrespondance fra Stockholm, at biskop John E. Taylor har måttet fyre hende, fordi hun både i ord og gerning har handlet på tværs af hans direktiver med hensyn til hendes interkommunion. Barbro Alving deltog i luthersk nadver under Uppsala-mødet og begrundede senere sin handling i »Veckojournalen«. Barbro Alvings afgang er under alle omstændigheder blevet udlagt som en sejr for de kredse, der er modstandere af den åbne linje, som de nuværende redaktører af »Katolsk Kyrkotidning« har anlagt.

Bladet har meget apropos på den side, hvor meddelelsen om Barbro Alvings afgang bringes, et åbent brev fra dominikanerpræsten Michel de Paillerets til ordensbroderen pater Sven Tenström, som også har deltaget i luthersk nadver. De Paillerets giver Tenström en venlig tilrettevisning.

Udnævnt til ærkebiskop

Den præst, der havde til opgave at fremlægge pave Paul VI's rundskrivelse om fødselsbegrænsning for offentligheden, Msgr. Ferdinando Lambruschini, er blevet udnævnt til ærkebiskop af Perugia. Han har hidtil været professor ved Lateranuniversitetet.

Da Lambruschini var medlem af den rådgivende kommission for studiet af spørgsmålene om fødselsbegrænsning, gik han ind for en ændring af kirkens lære, men da paven havde skrevet sin rundskrivelse, forsvarede han i en række artikler Paul VI's standpunkt.

Smertelig opmærksomhed

Et vue over Ulsters hovedstad, Belfast.

Det har vakt smertelig opmærksomhed i den britiske offentlighed, at der stadig finder diskriminering af katolikker sted i det forenede kongerige. Begivenhederne i Londonderry, Nordirland, taler deres tydelige sprog. Gennem detaljerede film og fjernsynsreportager har englænderne fået at se, hvordan politiet med overdreven brutalitet greb ind i borgerrettighedsdemonstrationerne.

Protestmarchen i Londonderry blev ledet af Gerry Fitt — den eneste katolik fra Nordirland, der har sæde i Underhuset i London. Han blev ledsaget af tre andre parlamentsmedlemmer, der alle tilhørte regeringspartiet Labour.

De aflagde rapport til den britiske regering og anbefalede, at London tog af-fære. Sagen blev drøftet i Overhuset, og det blev en meget hård debat. Dog udtalte Lordkansleren, at det ikke for øjeblikket under nogen omstændigheder var muligt at gribe ind overfor Nordirland. Udøvelse af retfærdighed, lov og orden i Ulster beroede under den nuværende forfatning ene og alene på de nordiske myndigheder, og Nordirland måtte altså selv bære hele ansvaret. Kansleren, Lord Gardiner beklagede stærkt, hvad der foregik i Ulster, men parlamentet i London kunne kun arbejde på længere sigt med disse spørgsmål og stille mod, at der blev udarbejdet nye artikler for styret af Nordirland.

Mens det altsammen foregik, var premierminister Harold Wilson ved skæb-nens ironi i Gibraltar for at søge at skaffe øget socialt retfærdighed til de ikke-hvide i Rhodesia. Og hjemme i Ulster måtte ikke-protestanter protestere, fordi de ikke havde borgerrettigheder i spørgsmålet om byrådsvalg. Mulighederne for, at Mr. Wilson og hans nordiske premierministerkollega O'Neill, der i henhold til nordisk skik lægger vægten på en engang modtaget militærtitel, kan mødes for at gennemdrøfte problemet på uofficielt plan, foreligger dog.

I en leder skriver det engelske blad »The Tablet«, at **kaptajn** O'Neills svulstige tale om britisk demokrati lyder meget komisk, når hans parti nægter en folke-gruppe de mest elementære borgerrettigheder. **HK.**

På side 10-11 kan man læse nærmere om baggrunden for den nuværende situation i Ulster.

Demokratiet i kirken - dets muligheder og begrænsninger

REDAKTION:
H. ROOS og
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Redaktionssekretærer: Elli Gambell
og B. Husson (indenlandsstof).

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.
Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

I søndags drøftede man i synodens regioner et af de vigtigste spørgsmål, som den store rådgivende forsamling har at tage sig af: vor hjemlige kirkes struktur. Ved redaktionens afslutning kan der ikke siges noget om, hvordan strukturkommissionens forslag er blevet modtaget, men som læserne af advokat Anders Hjorts gennemgang af teksten (kub nr. 41) formodentlig allerede har erfaret, synes opgaven ikke at kunne løses meget anderledes og bedre, end kommissionen har gjort det i sin foreløbige betænkning. Men vi får at se, hvad synodemedlemmerne som helhed har haft at sige til udkastet! I forvejen er jo det første resultat: betænkningen fra synodekommissionen for Kirkens målsætning i Danmark blevet sendt tilbage til kommissionen til radikal omarbejdelse, og snart foreligger liturgikommissionens udkast.

Det går altså fremad med synodearbejdet, men nu nærmer vi os også 1969, som skulle blive året for den store slutspurt. At den fantastisk interessante opgave det må være at medvirke til en analyse af vor hjemlige kirkes situation, samtidig med at man skal trække linjerne op for fremtiden med de forhåbninger den indebærer, også har brydsomme og skuffende øjeblikke hører nu engang med til denne verdens orden. Selvfølgelig må det også være sådan, at man nogle steder har selvsikre og forhandlingsvante repræsentanter, mens man andre steder står mere usikkert overfor, hvor langt man kan tillade sig at gå. Endelig kan nogle føle sig hæmmet af det faktum, at synoden »kun« er rådgivende og ikke lovgivende. Nu kommer spørgsmålet om demokrati i kirken ind i billedet, og her må man holde sig for øje, at der må skelnes mellem det guddommelige grundlag og de menneskelige overbygninger. At man med tiden kan komme så langt som til demokratisk bispevalg og en ny fremgangsmåde ved pavevalg bare for at tage et par eksempler uden at krænke grundlaget viser, at det kan betale sig at holde ud.

Der er en del af de oprindelig **valgte** eller **udpegede** medlemmer af synoden, der har ønsket at træde tilbage. Man skal nok passe på ikke at generalisere, hvad angår de grunde, der har bevæget de pågældende til at sige fra. De er nok forskellige fra den ene til den anden, selv om den tid, et bare nogenlunde rimeligt studium af de enkelte problemer kræver, nok har været fremherskende. Der er trods alt noget, der hedder job og noget, der hedder familieliv.

Vi vil i de kommende måneder formodentlig kunne få et klarere billede af, hvordan det endelige synoderesultat tegner sig. **HK.**

Også vigtigt

Biskop Hans L. Martensens foredragsrække om den katolske kirkes situation i dag er i fuld gang. Biskoppen er jo en anset taler både i ind- og udland, men der hersker enighed om, at der, hvad denne foredragsrække for katolikkerne i hans eget stift angår, er valgt en særlig levende form. Vi synes, vi her i »Spidsen« må henlede læsernes opmærksomhed på foredragsrækken, da det i disse tider, hvor så meget er i støbeskeen, er til det yderste vigtigt, hvad vores biskop har at sige om kirkens problemer — ikke mindst når det sker i en for alle tilgængelig, afslappet og umiddelbar form. Altså mødestedet er Jesu Hjerter Kirke, København, hver onsdag kl. 19.30. **HK.**

Koldinghus knejser på slotsbakken.

Sejlsportsmand i sort frakke og høj stiv hat

Når man kommer til Kolding, ser man straks ruinerne af Koldinghus knejse på slotsbakken. I år er det 700 år siden, at slottet blev bygget, og i den anledning festedes i byen. Den største og stærkest ønskede gave, som byen fik, var nok løftet om, at slottet nu skulle blive bygget op igen og restaureret.

Derfor er der god grund til at beskæftige sig lidt med den katolske menighed i Kolding. Ganske vist er den ikke 700 år, og dog har der uden tvivl været en katolsk menighed dengang, måske endda længere end slottet, men den forsvandt med reformationen. Den nuværende menighed er lige godt en af de ældste herhjemme, nemlig 86 år gammel.

To pionerer

Menigheden i Kolding står i stor taknemmelighedsgæld til to mænd, den daværende sognepræst i Fredericia og senere apostoliske vikar for Dan-

mark og Island, biskop Johannes von Euch, og Skt. Michael kirkes første sognepræst, Clemens Storp.

Som sognepræst for katolikkerne i Fredericia, dengang den eneste katolske menighed vest for Storebælt, rejste pastor Johannes von Euch rundt i Jylland og på Fyen for at opsøge katolikkerne og få dem sam-

let i sogne. Således opstod f. eks. Randers og Odense menigheder, der for nylig kunne holde 100-års jubilæum.

I 1880 læste pastor Johannes von Euch den første messe i et privat-hjem i Kolding, og derefter blev der holdt periodiske gudstjenester i hjem indtil 1882, da pastor Clemens Storp tog fast ophold i Kolding. Til at begynde med lejede han en tidligere beværtning »Vennelyst«, der lå på hjørnet af den nuværende Tøndervej og Kralundsgade. Her indrettedes præstebolig og et kapel, viet til ærkeengelen Skt. Michael. Samtidig blev Kolding oprettet som selvstændigt sogn. Endvidere oprettedes en lille skole. Undervisningen foregik i præstegården, i første omgang med pastor Storp som lærer. Senere fik han lærer Charles Osterhammel som medhjælp.

Om kvalerne med at få et brugbart alter til kapellet fortæller pastor Storp selv i nogle erindringer

*Et besøg i Kolding
har inspireret
B. Husson til
denne artikel om de
katolske pionerer
der startede for
86 år siden*

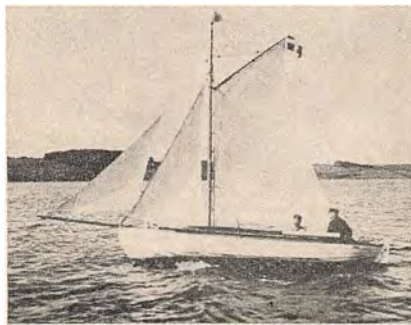
som blev bragt i festskrift i anledning af Skt. Michaels kirkes 50-års jubilæum i 1935. Først fik han et alter, man havde stående i Horsens, og som oprindeligt var bygget til det første katolske kapel i Malmö. Tre år senere fik han et alter i egetræ fra Franciskus-søstrene i Flensborg, der havde fået et nyt kapel og dermed et nyt alter. Det første alter blev sendt til Svendborg. Imidlertid var det ny alter for højt til de lavloftede stuer, så man måtte fjerne et altertrin. Da alteret kort efter blev flyttet over i den nybyggede kirke, var det nu blevet for lavt, og man måtte sætte et nyt altertrin til og i øvrigt gøre alteret bredere.

Skt. Michaels Kirke

Imidlertid var pastor Storp ikke tilfreds med sit kapel. Dels blev det for hurtigt for lille, og dels fandt han ikke rummet værdigt nok. Derfor blev ejendommen med et større tilliggende købt, senere endnu et strykke, således at hele den ene side af den lille Kralundsgade blev katolsk ejendom. Pastor Storp selv var ret velhavende, og det er i virkeligheden ham, som har skænket Skt. Michael menighed kirke, orgel og klokker. Han engagerede Hilger Hertel i fødebyen Münster, Westfalen, til at tegne kirken. Denne arkitekt var kendt for sin store dygtighed, også når det gjaldt små kirker.

Grundstenen blev lagt 10. maj 1885 og, hvor utroligt det end lyder, kunne daværende præfekt Johannes von Euch – han var endnu ikke biskop – indvie kirken den 6. december samme år.

Om selve grundstensnedlæggelsen beretter pastor Storp: »Efter højmessens i det gamle kapel drog processionen med præfekten i spidsen, med hvidklædte blomsterpiger og alle messetjenere til den med flag og vimpler smukt pyntede byggeplads. Men næppe havde præfekten begyndt at læse bønnerne af sin store røde pontifikatbog, førend et forfærdeligt uvejr med regn og slud og hagl brød løs over forsamlingen. Det var, som om vinteren endnu ville sende os et forglemt aprilsvejr. Først prøvede vi på at gøre modstand, men den voldsomme regn ville have ødelagt for meget. Og så flygtede hele processionen i største uorden ind i kapellet«. Med lidt fantasi kan man nok forestille sig, hvordan det har set ud. Det lykkedes dog senere på

De gæve sejlsportsfolk.

eftermiddagen at få gennemført grundstensnedlæggelsen.

I 1890 anskaffede pastor Storp et orgel til kirken, og det blev indviet i december måned, og i 1893 anskaffede han to kirkeklokker der blev indviet af biskop Johannes von Euch, der i 1892 var blevet udnævnt til apostolisk vikar og viet til biskop. Til klokkeindvielsen, eller klokke-dåben som den også kaldes, var indbudt alle byens autoriteter med borgmesteren i spidsen. Det vakte en vis opsigt, da man her for første gang så biskoppen med mitra og bispestav, men han var jo også den første katolske biskop i Danmark efter reformationen. Det er ganske interessant, at der ved den påfølgende sammenkomst *kun var herrer til stede*. Sådan var det endnu dengang.

Sejlsportsmand med høj hat

Pastor Storp havde en hobby, sejlsporten. Når han havde tid, sejlede han med sin lille halvdeksbåd »Knud«, i reglen sammen med lærer Osterhammel, på Kolding fjord. Formanden for sejlsportklubben, Jacob Ræder, der hørte til pastor Storps gode venner, fortæller i festskriftet

Otto Klank: Skt. Michaels kirke i Kolding.

om det ejendommelige syn af en sejlsportsmand i lang sort frakke og høj sort stiv filthat eller kasket.

I 1901 fik pastor Storp tilbud om en stilling som sognepræst i sin hjemegn Westfalen, i Ahaus ved Münster, og han tog imod tilbuddet. Kort forinden var monsignoretitlen blevet ham tildelt, og den var han glad for. I Ahaus fungerede han til sin død i 1932, men han fulgte i disse år med interesse sit kære Skt. Michael sogn i Kolding.

I Kolding er godt at være

Ved kirken 50-års jubilæum i 1935 indviedes et nyt alter af marmor, tegnet af arkitekt J. Cuypers, Holland, for midler indsamlet af sognepræsten, J. Rijckevorsel. Dette alter er efter pastor Bertlings overtagelse af embedet blevet udskiftet med et almindeligt stenbord, så præsten nu kan læse messe vendt mod menigheden. Det eneste, der er tilbage af det gamle alter, er krucifikset, der nu er hængt op over altret. Tabernaklet er flyttet til et lille alter i højre sideskab – også efter de nye liturgiske regler.

Pastor Storp fik indforskrævet nogle af »Den kristelige Kærlighed«s søstre fra Paderborn for at hjælpe til i sognet – ordenssøstre er som bekendt uundværlige i et sogn, – men fra 1921 overtog Skt. Hedvigssøstrene dette arbejde og udvidede det i betydelig grad.

Ikke alene har de overtaget skolen, som i 1943 blev udvidet med børnehaven og fritidshjem, men i 1921 oprettede de også en klinik i Kathrinegade 9. I årene 1928-29 byggede søstrene med Ernst Olsen som arkitekt et hospital i Domhusgade til afløsning af klinikken. Der er nu 115 senge på hospitalet, og der er indrettet et kapel.

Katolsk foreningsliv er der også i Kolding. I dag findes Eukaristisk Forening, Bønsforening for de afdøde, Bønnens apostolat, Katolsk Radioklub og Polsk Forening.

Biskop Johannes von Euch's forudseende og pastor Clemens Storp grundlæggende og uselviske virksomhed har således ikke alene kunnet videreføres, men også udvides i væsentlig grad. Dertil kommer, at man ved besøg i det katolske center i Kolding får en klar fornemmelse af et fast sammenhold i menigheden og et fortræffeligt forhold mellem præst og menighed. Som den nyviede pastor Majholm sagde til mig: »I Kolding er der godt at være«!

B. Husson.

Hvor går vi hen?

SKRIFTBETRAGTNING

22. søndag efter pinse

Vi nærmer os kirkeårets slutning. Liturgien beskæftiger sig i stadig højere grad med den sidste fase i frelsens historie: Skabelsens og frelsens fuldendelse ved Kristi genkomst. År efter år læser vi disse tekster, år efter år opfordrer Kirken os indtrængende til at rette blikket fremad mod Herrens Dag; men det er svært for mange at efterkomme denne opfordring.

Bundet af det nuværende

Det moderne menneske vil i almindelighed finde det livsfjernt at beskæftige sig med en verden udover den, vi oplever nu, finde det urealistisk at vente en nyskabelse ved »verdens ende«. Han vil indvende, at det må være tiden her og nu, vi skal beskæftige os med. Det må være os, der skal forbedre verden ved hjælp af vor forstand, vor fremskredne teknik og øgede humanitet. Og det er uhyre fristende at lade sig rive med af denne tankegang, måske især fordi der er meget rigtigt i den, men også på grund af visse tiders tendens til at lægge overdreven vægt på løsrivelsen fra det jordiske og glemme forpligtelsen til at engagere sig i verden.

Det er rigtigt, at mennesket er sat til at gøre sig til herre over jorden. Det er rigtigt, at den kristne er solidarisk med den øvrige menneskehed i kampen for retfærdighed, liget og fred, og at vi er med til at fremme dette gennem vort daglige liv i vore familier, på vore arbejdspladser, gennem vort sociale og politiske engagement. Det er gennem dette, at vi – ikke som enere – men gennem en hel menneskeheds stræben fører verden fremad. Imidlertid må to ting stå helt klart for den kristne, for det første at vi ikke er sat til at gøre det alene, men derimod med Kristus og ved hjælp af den kraft, han skænker os. For det andet at vi går fremad mod fuldendelsen i Kristus. Hvis vi glemmer målet for vandringeren, hvad har vi så at bringe verden?

Flugten før tomheden

Er det ikke en af de største kilder til angst i vor tid, at mennesket nok er sig bevidst at gå fremad, men

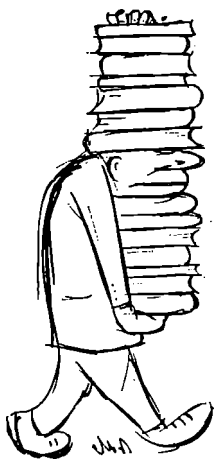
ikke ved hvad det går fremad mod. Den øgede beherskelse af kræfterne og den øgede levestandard er ikke nok til at tilfredsstille mennesket. Det fremgår klart af film, litteratur, ungdomsoprør af forskellige former, at mennesket spørger sig selv, hvad det hele skal føre til, om vejen ender blindt, om vi blot vil ødelægge os selv i sidste instans, om livet til syvende og sidst er meningsløst og absurd. Det er ligeledes iøjnefaldende, hvorledes mange af vor tids mennesker prøver at glemme denne fundamentale angst ved at kaste sig ud

i arbejde, travlhed og adspredelser. Man søger ustandselig nye indtryk af alle arter, om ikke andet så må transistoren gå, mens vi kører i bilen eller er ude i naturen, og TV åbnes i alle ledige stunder. Tendensen til at fylde tiden ud med alle mulige former for beskæftigelse og adspredelser er for mange et mere eller mindre bevidst forsøg på at holde sig på overfladen – en vigen tilbage for stilhed og personlig fordybelse af angst for at komme til at stå ansigt til ansigt med tomheden – med me-

Fortsættes side 15.

Hvad skal det hele føre til?

Hvem har magten?

Lis Thorbjørnsen debuterer

Der er forskel! Ud over »den lille forskel« mellem mand og kvinde. Forskellen er mandens erotiske magt over kvinden.

Når man ignorerer denne magt, bagatelliserer den, lader som om den ikke eksisterer, er den uden for kontrol.

Da mandens magt over kvinden ikke blot er samfundsbestemt, men også er en erotisk magt, kan kvinderne ikke opnå ligestilling gennem kamp, men kun ved at mændene frivilligt giver afkald på privilegier.

Dette er groft sagt, hvad Lis Thorbjørnsen hævder i sin meget velskrevne og meget intelligente debutbog, der med rette har vakt opsigt. Bogen afslører samtidig en anselig sum viden, der – og det er jo bl. a. det, der afslører det virkelige talent udi skrivekunsten – fremføres i en ubesværet og letfattelig stil.

At noget til gengæld også giver indtryk af at være blevet til med facit som udgangspunkt, hvorefter der så er indført et antal elementer, som sammenlagt giver facit, er en anden historie. På denne måde bliver bogen en gennemgang af tekster, der tilsigtet eller utilsigtet støtter Lis Thorbjørnsens påstand mere end en egentlig bevisførelse, hvormed dog slet ikke være sagt, at Lis Thorbjørnsen behøver at have uret. Vi har en række udmærkede ofte morsomme indicier, men mangler stadig beviset.

Hvad der svækker forsøget på en bevisførelse er en flittig anvendelse af skønlitteratur, for eksempel værker af Tove Ditlevsen. Man kan ikke lade være med at stille sig selv det spørgsmål, om ikke Lis Thorbjørnsen, hvis De undskylder sammenligningen i en bog om den »lille forskel«, skulle tage tyren ved hornene og debutere med en skønlitterær bog. På den anden side er Lis Thorbjørnsen ikke bleg for at underkaste et celebritet par som Sartre og Simone de Beauvoir en kritisk analyse. Parret er et standardeksempel på, hvorledes det moderne frisind ikke vedkender sig

mandens magt over kvinden, men alligevel bruger den. De har ikke noget bevidst ønske om at tilpasse sig traditionen og efterleve den. Tværtimod! Men de efterlever den, skriver Lis Thorbjørnsen i en af sine meget klart formulerede sentenser.

For dem, der gerne vil følge Lis Thorbjørnsen ind i den aktuelle kønsrolledebat, er der bl. a. en kronik af Elsa Gress i »Politiken« af 11. oktober. Men først og fremmest skal de naturligvis gøre sig selv den glæde at anskaffe sig selve bogen »Der er forskel« (Chr. Eriksens Forlag), som i sig selv er en indførelse i en lang række af historiens store tænkere fra oldtiden over Karl Marx til vore dage – set fra en ny synsvinkel.

H. K.

Meget aktuelt

- meget vedkommende

Hallvard Rieber-Mohns »Det blodige nei« (H. Aschehoug & Co., Oslo) var oprindelig tænkt som del af en større enhed, hvor også franske og italienske indtryk skulle presses ind, men det tyske materiale voksede af sig selv til en bogs omfang.

Forfatteren beskriver en række markante tyske skæbner fra Weimar til Bonn samtidig med, at han ligesom vi andre bliver ved med at gøre det, stiller spørgsmålet: Hvordan kunne alt det skrækkelige ske i et folk, der på så fremragende vis har placeret sig i verdenskulturnen.

Det helt rigtige svar kan vel aldrig gives, men Rieber-Mohn giver os med

sin bog en række dybtgående og meget nuancerede essays, der kaster et klart lys over nogle afgørende afsnit af vor tids historie.

Vi træffer bl. a. Carl von Ossitzky, der ved en af det norske stortings nobelkomites mest bemærkelsesværdige afgørelser fik Nobels fredspris i 1935 og af den grund blev flyttet fra en af de berygtede tyske koncentrationslejre til et feltlazaret, søskendeparret Scholl og den jævnaldrende student Willy Graf, der på grund af deres åndelige modstand mod Hitler-regimet blev henrettet i München i 1943, Heinrich Böll, hvis kritiske holdning til efterkrigstidens Tyskland vi ofte har nævnt her i bladet, og nogle ulykkelige skæbner ved den uhyggelige Berlinmur, der minder os om menneskets evindelige uforsonlighed.

Det er meget aktuelt og meget vedkommende, det dominikanerpater Hallvard Rieber-Mohn stiller os overfor i sin meget betydelige bog »Det blodige nei«, der tager fast om problemer, vi ikke har lov at skyde fra os.

H. K.

Katolikkerne og Bibelen

Efter 2. Vatikankoncil er katolikkerne blevet opfordret til i betydelig større grad end før at læse Bibelen, ja helst skal det gøres med et lille stykke hver dag.

Nu er det næsten umuligt at få noget rigtigt ud af bibellæsningen uden at man har en kommentar. Derfor udgav vort bispedømme da også en oversættelse af »Jerusalembibelen«, der er en fortræffelig kommentar til såvel Det gamle som Det nye Testamente.

Til yderligere hjælp har Pauluskredsen udgivet to mindre bøger – hver på ca. 100 sider – der ligesom »hører med« til bibellæsningen.

I Alkuin Heising's »Gud bliver altid menneske« (Serie 48, nr. 3) gøres der indgående rede for budskabet om Kristus i Det nye Testamente, beretningen om Jesu barndom og om alle de problemer, der melder sig i denne forbindelse.

Alkuin Heising er benediktinerpater i Siegburg og bogens originaltitel er »Gott wird Mensch«, fordansket efter 1. udgave 1967 af K.F.M.

Selv om bogen i første linie er beregnet for præster, lærere og kateketer, som har forkyndelsen som opgave, kan den dog med udbytte læses af andre, ikke mindst af forældre.

Den anden bog er Jacob Kremers »Bibellæsning – men hvordan?« (Serie 49, nr. 1), som er vejledning til forståelse af Den hellige Skrift, bilagt et foredrag af samme forfatter om »Evangeliernes troværdighed og sandhed«.

I forordet skrives det, at Pauluskredsen med denne bog har søgt at løse en tredobbelt opgave, 1) at vejlede i bibellæsningens metode og teknik, 2) at overbevise om bibellæsningens værdi, ja nødvendighed og 3) at skabe forudsætningen herfor ved at behandle spørgsmålet om Bibelens troværdighed og sandhed. Opgaverne synes løst på fortræffelig måde.

Man læser om den moderne bibelforsknings oprindelse, der for alvor kom i gang ved den katolske præst Richard Simons første forsøg på at stille den videnskabelige metode i bibelforskningens tjeneste, noget han ikke kom så godt fra. Men det er også 250 år siden. Efterhånden kom arbejdet dog i gang, både blandt katolske og protestantiske forskere, der nu arbejder i fællesskab.

På katolsk grund har vi nu et bibelinstitut. Det er interessant at læse om de forskellige teorier, der efterhånden er blevet fremsat, nogle ligefrem forkerte, andre ret villedende.

Bogen er oversat fra tysk af Ruth Plum.

Til sidst bringes et foredrag af Jacob Kremer om »Evangelierne troværdighed og sandhed«, et foredrag, der i høj grad bygger på moderne bibelforskning. Den originale titel på foredraget er »Glaubwürdigkeit und Wahrheit der Evangelien«, og det er fordansket ved K.F.M.

I en fortale til bogen anbefales den af biskop Hans L. Martensen, og vi kan kun tilslutte os denne anbefaling. Det tjener i det hele taget Pauluskredsen til ære at have udgivet to så værdifulde bøger. *B. H.*

Mor Inger

Den 27. september 1967 døde Inger Bondo, 76 år gammel, over hele landet kendt som »Mor Inger«. Hermed afsluttedes et enestående kristeligt-socialt arbejde blandt ensomme og hjælpeløse mænd på Københavns Vesterbro. I den lille bog »Mor Inger« på kun 55 sider, redigeret af Carl Stuhr og med bidrag fra hendes fætter, professor dr. med. Carl Krebs, hendes niece fru Else Bondo Maaløe, forfatterinden Ingeborg Olrik og skuespillerinden Ellen Malberg, rejser der Inger Bondo et meget smukt, men også i høj grad fortjent minde om hendes arbejde, som i vore øjne bedst kan betegnes som lægmandsapostolat.

Egentlig ville hun have været sygeplejerske i et fattigkvarter, men var ikke fysisk stærk nok til dette arbejde.

Da hun i 1936 i sin fritid begyndte at komme i Settlementet i Saxogade, blev hun klar over sit egentlige livskald, de ensomme og hjemløse mænd. Hun sagde sin kontorstilling op, og med en lille pension, hun oppebar, begyndte hun på arbejdet.

Til sidst samlede hun 250 mænd i Eliaskirkens krypt, hvor de fik mad, tobak og underholdning – og fra alle sider sendtes bidrag til hende, så hun kunne holde arbejdet i gang. Der citeres breve, som »drengene« sendte til hende, og det var folk, der var sprittere eller havde siddet i fængslerne. Men for hende var de alle Guds børn, uanset, hvad de havde været ude i. Selv kaldte »drengene« hende for »Mor Inger«, og hun var som en rigtig mor for dem.

Bogen bringer også fotografier, både fra Inger Bondos familie og fra hendes arbejde. Det fotografi, der gør størst indtryk, er dog billedet af et færdsselskab til regulering af færdslen i en af Vesterbros gader. På skabet er skrevet med kridt »Mor Inger Død«. Disse tre ord siger i al enkelhed, hvilken betydning »Mor Inger« har haft for de ellers af samfundet udstødte mænd. *B. H.*

Mor Inger
Redigeret af Carl Stuhr
Kristeligt Dagblads Forlag, kr. 15,50

I anledning af...

I anledning af 100-året for Paul Claudels fødsel har Poul Kristensen i Herning udsendt et meget smukt bogværk: det dramatiske oratorium »Jeanne d'Arc på bålet« i dansk gendigtning ved Frans Lasson og med en rammende grafik af Sven Okkels – helt i Claudels ånd.

Jens Kruuse har skrevet en indledning, hvori han gør opmærksom på, at »en fornem og dybsindig kender har kaldt Claudel for den største kristne digter siden Dante«.

Det hedder i Jens Kruuses karakteristik af Paul Claudel, at denne var en barokfigur, der ikke højagtede alexandrinerens fyrster. Der var for ham noget pylret og småt over en digter som Racine. Claudel er ikke en mand, der er nem at være enig med. Han lå i strid med sine venner, sine tilhængere, sine trosfæller og frem for alt med alle dem, der ikke forstod og ikke ville forstå,

hvordan Gud havde grebet ham, bogstavelig talt taget ham og holdt ham fast.

Claudel var minister i Danmark fra 1919 til 1922, men der var ikke mange danske, som anede, hvem han var, da han levede her. Det gjorde heller ikke mange i Frankrig dengang. Det gør de stadigvæk ikke i Danmark, iøvrigt et land, som ikke vakte hans opmærksomhed, skriver Jens Kruuse.

Den som sagt meget smukke bog koster kun 35 kroner – en meget ringe pris når man tænker på, hvad bøger ellers koster i dag.

Af »KOR AF ÆSLER«
fra Claudels Jeanne d'Arc

*Se, med store øren
kommer Æslet
smukt og tappert,
egnet til sin byrde*

Uden salvelse og føleri

Solbjerg kirke på Frederiksberg har nu stået i 60 år, og af disse har provst Rald fungeret som præst ved kirken i de 45. I anledning af sin afgang nu som præst har han udsendt en række prædikener, udvalgt af ham selv med bistand af hjælpepræsten Finn Fosdal.

De enkelte prædikener er holdt i et sprog, så befriende fjernet fra al salvesfuldhed og føleri. Til tider går provsten endda »lige på og hårdt«. I det hele taget står han med begge ben på jorden.

I en enkelt prædiken må der dog sæt-

tes et spørgsmålstegn. Det er prædikenen på 2. søndag i advent, hvor evangeliet taler om den yderste dag. Lukas 21, 25-36. Her indleder provsten med: »Jesus levede i den tro, at verdens ende var nær, og derfor var tiden knap«. Det står der ganske vist i evangeliet, men Jerusalem-biblen forklarer det derhen, at det var som menneske, at Kristus ikke kendte dagen, men som Guds Søn kender han den – selvfølgelig. Han kendte jo også forud dagen og timen for sin lidelse. Dette burde provsten have forklaret, selv om det nok kan være svært for os mennesker at forstå det.

B. H.

Ordets tiltale
Nogle prædikener af N. J. Rald
Kristeligt Dagblads Forlag, kr. 24,50

TIDSSKRIFTER

I »Catholica« nr. 3 af i år ser man et af resultaterne af en vigtig og krævende opgave, som Bengt Holbek har påtaget sig: En liste over litteratur om den katolske kirke i Danmark, der er en fortsættelse af en i 1966 bragt liste.

Ellers indeholder nummeret bl. a. et bidrag af fødselaren Hubert Messerschmidt. Det handler om »Kirkens møde med den vesteuropæiske kultur« og beskriver udviklingen fra den græsk-romerske verden gennem Augustin, Theres af Lisieux og Teilhard de Chardin til det andet Vatikankoncil.

Aage Jørgensen har noget om H. C. Andersen-litteraturen, H. Roos en forelæsning holdt i Ruhr over emnet den moderne sprogfilosofi og middelalderen og Kaare Osorio behandler begivenhederne omkring den meget omtalte fælles protestantisk-katolske nadvergudstjeneste i pinsen i Paris i år.

Det nye nummer af den ansigtsløftede Jesu Hjerter Budbringer, der udkommer under navnet »Magasin« foreligger nu. Blandt de forfatternavne, man først hæfter sig ved, er selveste Hans Küng, der fortsætter sine Thomas More-betragtninger fra sidste nummer. Blandt de skrivekyndige danske er Eva Guldager, der som bekendt har den pennens lethed, vi i vort noget akademisk prægede danske katolske miljø til en vis grad savner. En anden velskrivende bidragsyder på spindesiden er Bente Nielsen, som fortæller om ungdommen i den moderne roman.

Hæftet ser i sin off-set fremtoning særdeles nydeligt ud. Bare man dog kunne udrydde visse typiske amatør-unoder som den uregelmæssige brug af titler i kolofon og indholdsfortegnelse. Eva Guldager præsenteres som fru E. Guldager. Så er der en dame, der har et erhverv, hun slipper for fru og præsenteres som Tandlæge... osv. Jeg ville foreslå, at man i hvert fald strøg de der fruetitler, der minder lidt om en kgl. teaterplakat fra Johanne Louise Heibergs tid, og måske endda titler i det hele taget. Når det drejer sig om folkelige magasiner, er det jo trods alt det, at skribenten i det hele taget kan skrive, der tæller.

Og redaktøren af »Magasin« har jo formålet at samle gode kræfter omkring arbejdet med at skabe et populært, spirituelt hæfte, derfor var det nok værd at gøre en rigtig indsats for at få det professionelt-formelle i orden.

Orange og appelsin er to ting

Den nordirske by Londonderry, der for tiden er genstand for stærke uroligheder, har lige siden 1689 stået som symbol på protestantisk modstand mod katolske pres. I 1689 stod kong James II's katolske tropper for byens porte, men protestanterne klarede 15 ugers belejring under devisen »Ingen overgivelse«.

Det er fra denne tid, man sætter ordet »orange« i forbindelse med de irske protestanter i Nordirland eller Ulster.

James II var broder til kong Charles II af England. Ilde lidt var han, James, dels fordi han var katolik, dels fordi han ville prøve at gøre England katolsk igen, dels fordi han brugte brutale midler i forsøget på at få sin politik gennemført. Han var muligvis ikke noget dårligt menneske, men han havde dårlige erfaringer med denne verden. Hans fader, kong Charles I, havde måttet strække hals foran White Hall i London efter at være overvundet af Cromwell, og han og hans broder havde måttet gå meget igennem, før det endelig lykkedes at få den en-

gelske krone tilbage i huset Stuarts hænder. Men en skønne dag var James også jaget. England havde henvendt sig til Wilhelm af Oranien, for at denne kunne hjælpe landet af med den forhadte katolik. Og naturligt henvendte James sig så til det undertrykte, katolske Irland for at få tropper. Hvor hjælpen i Sydirland var parat ikke mindst fordi kong James' faders morder var den samme Cromwell, der havde slået et irsk oprør ned med overdreven grusomhed, ville protestanterne i det engelskorienterede Ulster ikke have noget med ham at gøre. De støttede Oranien, på engelsk Orange, og dette navn er den dag i dag bannermærke for dem i Nordirland, som ikke vil ind under den irske republik.

Det var det også i 1914, da det engelske underhus faktisk på de katolske irske medlemmers foranledning tog spørgsmålet om Irlands selvstyre, Home Rule, op. Underhuset vedtog faktisk selvstyre for hele Irland, men så trak det op til oprør i Ulster, idet yderliggående engelskorienterede kredse var parat til at bekæmpe England med våben,

Politiet må beskytte nogle unge piger, der har demonstreret for Ulsters sammenslutning med Eire ved at bære republikkens flag, mod vrede nordirske protestanter.

*Helge Kristensen
fortæller lidt om den
historiske baggrund for
urolighederne
i Nordirland.*

for ikke at blive løsrevet fra England!! Denne noget mærkværdige form for loyalitetstilkendegivelse gjorde stærkt indtryk ikke mindst i den engelske officersstand. Der var på det nærmeste borgerkrigsstemning i Storbritannien på grund af det irske spørgsmål. I øvrigt blev loven om Home Rule forkastet af overhuset.

Så fik man endnu større ting at tænke på med den første verdenskrig, og irerne – protestanter som katolikker – kæmpede loyalt på de allieredes side hele krigen, men det ulykkelige påskeoprør i 1916 mindede dog parterne om, at spørgsmålet stadig var uløst.

Irlands deling i 1921 i det engelsk-orienterede, overvejende protestantiske Ulster og den overvejende katolske irske fristat var en slem pille at sluge for de irske nationalister under *de Valera*, der ville have hele Irland ind under fristaten. Naturligvis var der også irere i Ulster, som helst ville ind under den – havde det ikke været på grund af deres protestantiske Orange-tradition og ledernes ihærdige bestræbelser for at holde det katolske spøgelse i live. Dette sker den dag i dag i børneopdragelsen, og de voksne i byer som Londonderry og Belfast holdes fortsat til ilden – bl. a. gennem antikatske slagord på nationale mindesmærker og historiske bygninger.

Som bekendt er de nuværende uroligheder i Londonderry – som til trods for, at der er flere katolikker i byen end protestanter, har protestantisk bystyre – for alvor kommet i gang på grund af diskriminering af katolikkerne i boligspørgsmålet. At boligspørgsmålet i endnu højere grad end andre steder med spegede tråde er snøret sammen med en udpræget magtpolitik, fremgår det af en rapport, som Børge Visby har skrevet til »Politiken«.

Visby kalder situationen i Londonderry Irlands Berlin-problem. For den bymur, som protestanterne forsvarede i 1689, omgiver stadig den indre del af byen, som ganske overvejende er befolket af protestanter. I artiklen i »Politiken« resumeres udviklingen på følgende måde:

Den bymur, protestanterne for-

Fra Londonderrys »Berlinmur« er der udsigt ud over den katolske ghetto.

svarede dengang, omgiver stadig den indre del af byen, som ganske overvejende er befolket af protestanter. Byen som helhed har et katolsk flertal, men af de 14.000 vælgere, der stemte nationalistisk ved sidste byrådsvalg (nationalisterne er i det store og hele katolikker), bor 10.000 i sydkredsen, et kvarter, der breder sig uden for bymuren. Resten af byen er delt i to valgkredse med tilsammen 8.000 unionistiske vælgere (Unionspartiet er konservativt og protestantisk) og ca. 4.000 nationalister. I valgdistriktet »uden for muren« er der i alt 11.390 vælgere, som repræsenteres i byrådet af otte medlemmer (nationalister). De to andre kredse har tilsammen 12.170 vælgere, som repræsenteres af 12 medlemmer, alle unionister.

Da personer uden egen selvstændig bolig ikke har kommunal stemmeret, og da bystyrets protestantiske flertal er tilbøjeligt til at forfordelke katolikker med kommunale huse, er der flere katolikker end protestanter uden stemmeret. Misforholdet mellem befolkningens katolske flertal og bystyrets protestantiske flertal er således i virkeligheden stærkere end det fremgår af ovenstående tal.

Den simpleste vej til at sikre bevarelse af det unionistiske flertal i bystyret, er at sørge for, at alle huse til katolikker bygges i sydkredsen, som i forvejen er katolsk befolket, men kun vælger et mindretal af bystyret. Derfor er det svært for en katolik at få tildelt et hus uden for det katolske distrikt.

Fra bymuren kan man se ned på den katolske ghetto, der begynder i en dalsænkning neden for muren og strækker sig langt bort over bakke- draget på den anden side, til husene forsvinder i lavthængende skyer. Hellere sende katolikkerne op i bjergene end bygge huse til dem på vel-egnede grunde og saneringsområder inde i byen, hvor de kan forrykke den politiske magt.

Med bymuren som grænse bevarer således illusionen om et protestantisk citadel, der holder stand mod katolske horder. Og belejringsmentaliteten er netop, hvad der karakteriserer Ulster-protestanternes politiske holdning. Hovedparten af Irland blev katolsk, »tabt til Rom«, og har siden delingen i 1922 udgjort den irske fristat, nu Republikken Irland. Men Ulster, øens nordøstlige hjørne, der er i union med Storbritannien, »overgiver sig aldrig«.

Londonderry er et centrum for hele den irske konflikt af to grunde. For det første fordi byen opviser et af landets mest oplagte eksempler på undertrykkelse og diskrimination. I landet som helhed hersker et protestantisk flertal på en million over et katolsk mindretal på en halv million. Men i Londonderry – som i visse andre kommuner – er det et protestantisk mindretal, der dominerer et katolsk flertal. Den anden grund er, at Londonderry simpelt hen er en historisk helligdom for protestanterne, og den har samme betydning som Vestberlin i kampen mellem Øst og Vest.

De sydlige øer

Im. Nielsen

Snedkermester

Brødregade 1, Maribo. Tlf. 759
Begravelse ordnes - alle
aftaler kan træffes i hjemmet.

Ingemann Jensen

Malermester

Maribovej 139, Nakskov
Telefon 308

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

K. E. Petterson

Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

Aalborg

Fiskehallen

Kastervej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

FOLMER OLSEN

Begravelse ordnes

Reberbansgade 37
Aalborg - Tlf. 12 15 57

Sanitet Centralvarme
Nielsen & Brostrøm

Holbergsgade 22, Aalborg,
tlf. 13 04 33

Indeh. A. Brostrøm, ing. M. af I.
Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

RYØ A/S

Ingeniør- og handelsfirma
Aalborg Nvtorv 14. Tlf. 12 88 88
El-installationer - El-artikler
Radio og fjernsyn
Fjernvarme - køleanlæg
Vand - Gas - Sanitet

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Tlf. 12 03 01

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Køb hjemmets udstyr hos

THUEN

Gravensgade 2,
Aalborg. Tlf. 13 14 44

Mathias
Christensen
ABSALONSGADE 14
AALBORG

København

Sparekassen

for Lyngby og Omegn

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24
Kgs. Lyngby. Tlf. 87 00 25

H. S. Frlis

Malermester

Møllemarken 40, Bagsværd
Tlf. 98 38 35

Kronborg Margarinefabrik

Niels Brocksgade 4
København V
Tlf. CE 7840 og 1254

Oliefyr

Centralvarme

Brændselolie

Cinders

NORDISK KUL A/S

Rødovrevej 383
Rødovre
Telefon *70 45 30

B. J. Leanders Eftf.

A. Madsen, glarmester

Rantzausgade 14,
Kbhvn. N. Tlf. 35 17 02
Specialitet: Blyindfatning

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører

Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 og 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,
København V.
Tlf. Vester 7001 og 8581

FORSIKRINGS COMPAGNIET

FOR KONGERIET DANMARK %

☆

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K

Telefon *11 21 21

Bliv abonnent - det betaler sig

LITURGISK KALENDER

SØNDAG den 3.: 22. efter pinse (grøn, s. 748).

MANDAG den 4.: Karl Borromæus, ærkebiskop og bekender (hvid, s. 1150), eller Vitalis og Agricola, martyrer (rød, s. 1150).

TIRSDAG den 5.: Søndagens messe (grøn, s. 748), uden Gloria og Credo.

ONSDAG den 6.: Søndagens messe (grøn, s. 748) uden Gloria og Credo.

TORS DAG den 7.: Søndagens messe (grøn, s. 748) uden Gloria og Credo.

FREDAG den 8.: Søndagens messe (grøn, s. 748) uden Gloria og Credo, eller de firer kronede martyrer (rød, s. 1152).

LØRDAG den 9.: LATERANKIRKENS INDVIELSE (hvid, s. 1153).

SØNDAG den 10.: 23. efter pinse (grøn, s. 751).

D.K.K.F., FYN

D.K.K.F. indbyder til foredrag onsdag d. 6.11. 1968 kl. 20 på Sct. Hedvig-søstrenes Børnehjem, Bjerregårdsvej 9, Odense, hvor pater Drouzy, Ordrup, vil tale over emnet: »Findes der en autoritetskrise i Kirken?«

Den 16.-17. nov. afholdes der week-end-møde i Odense, hvor pastor Kåre Osoria, Kbhvn., d. 16.11. kl. 19 vil tale om: »Baggrunden for pavens sidste rundskrivelse.« Foredraget finder sted i Sct Albani Skole, Adelgade 5, Odense. Samme sted vil læge Flemming Kieler, Horsens, d. 17.11. kl. 10 tale om: »Pavens rundskrivelse og familieplanlægning.«

Efter begge foredrag, hvortil alle er velkomne, vil der være rundspørge, gruppediskussion og – som afslutning – plenardiskussion.

Prisen for deltagelse er kr. 22,-. Tilmelding: Præsterne, Adelgade 1, 5000 Odense. Telf. (09) 12 16 64.

ST. ALBANI, ODENSE

Søndag d. 24.-11. kl. 9 meddeler biskop Hans L. Martensen firmelse under messen. Biskoppen vil prædike ved denne lejlighed.

DAMERNES RETRÆTE

Retræten for damer bliver fra 22. til 26. september 1969.

De 30 damer på retræten, Dalum Kloster, 23-27/9 1968 har bedt mig om gennem Katolsk Ugeblad at bringe pater Vølk vor hjerteligste tak for de dejlige og berigende dage under retræten.

Ligeledes vor hjerteligste tak til søstrene på Dalum Kloster for al deres gæstfrihed og omsorg for os. Det var i år 30 år siden at de første gang åbnede deres døre for os til retræten.

På damernes vegne
Clara Jensen.

AC

Onsdag den 6. november kl. 20.00: *Revolution og Universitet.* (Jagtvejen 183 B).

1) Mag. art. Søren Baggesen fra Århus Universitet: Marcuses ideer om forholdet mellem revolution og universitet. (50 min.).

2) To psykologistuderende, Henrik Wengel og Rolf Saarde: samtale om københavnsk studentoprør – kritik eller forkælelse. (15–20 min.).

3) Gruppediskussioner – forfriskninger. (30 min.).

4) Almindelig debat. .

SAKRAMENTS KIRKEN

Biskop Hans L. Martensen firmer søndag den 3. november kl. 10. Som følge heraf prædiker pastor dr. theol. Bjørn Højbo kun kl. 8 og 17, men ellers ved alle messer hver første søndag i måneden.

FRANKRIGSFARERE!

En skandinavisk messe fejres i dominikanernes kapel, 29, Bd. de Latour-Maubourg, Paris 7 (Métro: Latour-Maubourg), *den anden søndag i hver måned.* Kapellan er fr. Erik Christiansen, O.P.,

adr.: Le Saulchoir, 91-Soisy-sur-Seine, Frankrig.

FRANS' 3. ORDEN

Den hellige Frans' 3. orden har møde i Sct. Annæ kirke, Amager, onsdag, den 13. november kl. 19.30.

UNDERSKRIFTSINDSAMLING

Som det allerede fremgår af meddelelser i dagspressen søger arkivar, cand. mag. J. Nybo Rasmussen, Birkerød for tiden at samle underskrifter til et åbent brev med følgende ordlyd:

»De nordiske biskopper har i et hyrdebrev søgt at løse os fra det forbud imod anvendelsen af kunstige børnebegrænsningsmidler, som paven har udstedt i rundskrivelsen »Vitæ humanæ«.

Vi tror ikke, at de nordiske biskopper af Gud har fået nogen myndighed til at løse, hvad Petri efterfølger har bundet, og vi ønsker med vore underskrifter at tilkendegive denne vor samvittigheds overbevisning«.

PATER GROTECLAES DØD

Det meddeles ved redaktionens afslutning, at pater Robert Groteclaes S. J., Stenosgade i København, pludselig er død. Han blev begravet i går torsdag. Ugebladet vil senere bringe nogle mindeord om den afdøde.

TRYKFEJL

I lederartiklen »Ikke splittelse, men spænding« i sidste nummer stod en henvisning til Lk. 2,34, der taler om »et tegn som vil blive modsagt«. Sætternissen havde ændret det til »modtaget«, som næsten er det modsatte, men mon ikke læserne trods alt fandt frem til den rigtige mening.

Giv 2 pct. til u-landene!

Kirkernes Verdensråds kongres i Uppsala og den påfølgende danske Mini-Uppsala konference i Haslev har foreslået at opfordre kirkernes medlemmer til at betale en frivillig skat til U-landsformål og virke for en kraftig forøgelse af den statslige U-lands-bistand.

I Haslev forpligtede til en begyndelse 134 konferencedeltagere sig til at yde 2 pct. af deres skattepligtige indkomst til U-landshjælp, indtil statens bidrag er nået op på samme procent.

Vi opfordrer hermed Danmarks katolikker til i så vid udstrækning som mulig at tegne sig for samme forpligtelse, idet denne U-landshjælp naturligvis som sædvanlig kan ydes til Caritas, Sct. Vincentsgilderne m. m. Derved er vi med til at gøre det klart for regeringen, at en stor del af Danmarks kristne befolkning går stærkt ind for dette ansvar over for U-landene.

KLIP HER

Indtil statens U-landshjælp er nået op på 2 pct. af nationalindkomsten, forpligter undertegnede sig til årligt at yde mindst 2 pct. af min skattepligtige indkomst til en eller flere af de organisationer, der udfører hjælpearbejde i udviklingslandene. Disse bidrag vil jeg yde, i hvert fald indtil staten har forøget sin bistand som ovenfor nævnt.

Adresse Navn

Dato Stilling

Indsendes til Københavns Kirkefond, Aboulevarden 18, 2200 København N.

**AMAGERBANKEN
AKTIESELSKAB**

Banken der dækker hele Amager

Kaffefirmaet

Børge Kruse

Frederiksborggade 27
Tlf. 15 76 08

Kaffe - The - Cacao

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Aabenraa Brugsforening

Søndergade 15
Aabenraa. Tlf. 2 23 68
Leverandør til St. Ansgars
Klinik

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon *82 81 33

Mogens Larsen

Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

**MARIUS
MP
PETERSEN**

Ringsted Isenkramhandel
Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvvej 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

**Flint arbejde — Tria 6070
rimelig pris**

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavsgade 13, Kbh. Ø.

Banegårdens Restaurant

Fritz Kapper

Odense H.

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret
Studiestråde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

BRDR. MEYER

Bilskenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

KSK

Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
*** 34 46 01**
Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

C. B. Riis & Søn

Slagtermestre

Valby Langgade 36
Kbhvn. Valby Tlf. VA 89
1. kl. kød og pålæg

Sydhavns Flskehal

v/ Rich. Rasmussen
Fisk . Vildt . dybfrossen Fjerkræ
Mozartsvej 21 . Va 5547

R. Schullik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

Støt vore annoncører

Det levende Lys

ALTERLYS

i alle størrelse

og i øvrigt
stearinlys og vokslys
af enhver art

ASP-HOLMBLAD

STEARINLYSFABRIKER
København

Skriftbetragtning

Fortsat fra side 7.

ningsløsheden i en tilværelse uden tro, hvor livet ender i en tilintetgørende død.

Spørgsmålet er, om vi formår at vække et håb hos de andre, håbet om, at der findes en mening med det hele – for det ville i sidste instans betyde, at vi formåede at bibringe verden en fornemmelse af »det glade budskab« om frelsen. Eller har vi selv mistet evnen til at se fremad? Holder vi selv tanken om det kommende på afstand som noget mindre realistisk og ønskværdigt end det nuværende? Har vi selv angst for at standse op og overveje? Engagerer vi os så stærkt i det aktuelle i verden, i vor egen hverdag, måske i vort apostolat, så vi i virkeligheden mangler det egentlige perspektiv, som ifølge N. T. er menneskeheden og Kirkens vækst mod Kristus for endeligt at fuldendes og nyskæbes i ham.

En anden risiko er, at vi lægger en overdreven vægt på vor egen indsats og formåen og derfor nødvendigvis må blive modløse sammen med vor tids mennesker, når vi ser hvor usikker vejen frem er, hvor magtesløse vi står overfor det onde i verden.

Med blikket rettet fremad

Netop derfor synes det så væsentligt, at vi prøver at lade os gennemtrænge af ånden i dagens tekster. Disse giver nemlig udtryk for en ubetinget tillid til, at han, som har begyndt sin gode gerning i os og i verden, også vil fuldende den indtil Jesu Kristi dag (sml. epistlen). Forstår vi det, har vi et håb at bringe verden, som må fremgå af hele vor livsholdning, idet vi engagerer os i det nuværende uden at miste målet af syne, idet vi lader Gud få magt over vort liv, så han kan fuldføre sit værk i os og gennem os. Kun ved en ubetinget tro på, at Gud står bag tingene, og at det er hans vilje at fuldende værket ved Kristus, kan vi bevare håbet og tilliden midt i kampen og den menneskelige usikkerhed.

Sr. Karen Marie CSJ.

Social rådgivning

ydtes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 10 til 13. Telefon PALæ 2323.

Lily Fausbøll om messe i ikke-katolske kirkebygninger

Selvfølgelig har man holdt messe i mange af vore nuværende protestantiske kirker, nemlig de, der eksisterede før reformationen. Jeg er også klar over, at man i vor tid vil kunne få lov til at holde katolsk gudstjeneste i folkekirkens kirker nogle steder. Det afhænger f. eks. af menighedsråd og præst på stedet. Vi befandt os imidlertid i en grundtvigiansk valgmenighedskirke, hvis råd ikke var indstillet på at give rum for en katolsk messe. Nok for tidebønner etc. Det ordnedes altså alligevel.

Når jeg imidlertid i mit referat, som jeg daglig skrev til Ugebladet, syntes, at de messer, vi fejrede der, var så stor en oplevelse, som jeg gav udtryk for, skyldtes det ikke alene, at det var en dansk valgmenighedskirke, der var rammen – en meget smuk ramme med Joakim Skovgårds billeder af hjortene, der drikker af livets vand – men også hele den liturgi, vi her oplevede. Vi kender i dag efter konciliet den koncelebrerede messe, men der er sikkert ikke mange af os, der har oplevet den med så mange deltagere. Hvad enten det var kardinal Pelegrino, der var hovedcelebrant med to ærkebiskopper og to monsignores som diakoner, eller det var biskop Martensen eller ærkebiskop Cunial, der var hovedcelebranter, så var der hver dag ca. 50 præster, der deltog i koncelebrationen. Vi lægfolk var kun

Det var nødvendigt at stille et alter op foran alterskranken.

en meget lille skare. Da messen nødvendigvis på grund af sprogvanskelighederne måtte være på latin, var det muligt at bruge de sidste af Rom godkendte liturgiske ændringer som f. eks. de nye Canones. Vi behøvede ikke at vente på oversættelse.

Jeg ville kun have ønsket, at mange flere af dem, vi havde indbudt fra dansk side, havde taget imod vor invitation til at være med, ikke alene til gudstjenesterne, men også til de møder, der blev holdt om: De unge overfor Gud, Kirken og præsterne. Men det mindede noget om kongesønnens bryllup, så mange var undskyldningerne og det både fra præsternes og fra spejderførernes side.

Når jeg har vist de billeder, der blev taget bl. a. fra kirken, har folk spurgt, hvorfor vi måtte sætte et andet alter op, end det der stod i kirken, om vi ikke måtte bruge det. Det kunne være brugt, hvis kun en præst skulle have læst messe, men af hensyn til den koncelebrerede messe måtte vi stille et bord op foran alterskranken. Derved kom præsterne jo også til at vende ansigtet mod menigheden. Kirken havde intet sakristi, og da man ikke ville skabe unødigt opsigt ved, at præsterne klædte sig om på skolen og vandrede ind i kirken i ornater og albas, så var den lille indgang fyldt med bøjler med messehagler og dalmaticas. I den bageste del af kirken iførte alle præsterne sig alba og stola, inden de indtog deres pladser på de forreste rækker i kirken. Det var noget primitivt, men når alle var på plads meget smukt.

Jeg håber, at fru Albrechtsen af ovenstående forstår, hvorfor jeg syntes, at det var noget af en sensation.

Lily Fausbøll.

NIELS STEENSENS BIBLIOTEK

På grund af uventet assistance kan biblioteket nu holde åbent hver dag fra kl. 17-19 (undtagen lørdag).

Axel Larsen

Anlægsgartner
Ericavej 34
Søborg telf. 8266

Sakramentskirkens basar

søndag den 10. november

Salgsboder, tombolaer, antikbod osv. Krostuen serverer smørrebrød, kaffe og kager.
Nørrebrogade 27. Linie 3, 5, 7 og 16 til døren.

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM TLF. *95 13 22
GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

Bunuel, Blixen og Welles

Bunuel og Welles på samme program. Det er ikke hverdagskost i danske biografteater! Først står Bunuel, der har kastet sit bidske kamarøje på Simon, der for over 1500 år siden tilbragte sine sidste 30 leveår stående på en søjle i ørkenen og opnåede ry for stor helighed derved. Bunuel balancerer i »Simon i ørkenen« nok på grænsen til at udlevere denne ekstreme form for askese til et billigt grin, men skildringen af Simons egne omgivelser og deres reaktion er på den anden side så ægte, at Bunuel opnår at sætte tilskueren midt i konflikten fremfor at docere den. Problemet er manden deroppe på sin søjle, der i sin kamp for at hæve sig over den usle mennesketilværelse, lider af de mest perverse forestillinger – en kvindelig

satan, der snart iført matrostøj og tril-lebånd, snart maskeret som den gode hyrde, bestandig griber forstyrrende ind i Simons' meditation. Er det psykisk masochisme eller er det fromhed? Bunuel svarer ikke direkte. Han forlader sin helgen efter at have forflyttet ham til en ekstatiske dansende natklub i det 20. årh.'s New York. Han vil gerne hjem til sin søjle, men hans kvindelige satan må meddele ham, at den allerede er optaget. Hvad så med Simon?

I sin filmatisering af Karen Blixens »Den udødelige historie« har Orson Welles bestræbt sig på at genspejle novelles gennemsigtige stil, og det er lykkedes til fulde. Men billedernes skønhed formår ikke at tilsløre, at dialogen, der er taget direkte fra forlægget, står min-

dre overbevisende, ja til tider endog lidt klunnet i sammenhængen. Historien om den stenrige købmand, der vil realisere en aldrig virkelig oplevet sømandsanekdote, har tre hovedpersoner: den stenrige gamle, pigen og sømanden. Nok er Jeanne Moreau ikke ilde som pigen – hård og bitter forfalder hun ikke et øjeblik til at gøre sig lækker i rollen, men bedst er dog en uden for hovedpersonernes kreds: købmandens jødiske sekretær (Roger Coggio) – den evige jøde, stedse iagttagende, der i sin vilde anonymitet synes et langt mere vedkommende menneske end pigen og sømanden, der blot bliver marionetter i instruktørens – eller købmandens spil. Købmanden – det er også Welles.

ET

Både og

Min reaktion på »Glimt i et gyldent øje« var vekslen mellem gab og ubehag. Man kan ikke komme uden om, at den kendte instruktør *John Huston*, der både har præsteret ting af format og det mere ligegyldige, har strammet sig an for at give indholdet i Carson McCullers roman en personlig tolkning. Filmens billedprog er da også lige til at forelæse over på et akademi. Handlingen er klart opbygget, de slørede farver anvendt så raffineret, at man skulle tro, det var en af de store japanske instruktører, der havde lavet filmen, og der er gode skuespillere i alle roller. Hertil kommer, at man søger at kaste lys over visse uheldige følger af militær- og kasernelev, ikke mindst hvis soldater og officerer er puttet i garnison i et af disse særlige sydstatsmiljøer, som vi kender så udmærket fra amerikanske skuespil og film, som bl. a. fjernsynet er flink til at opvarte med. De foregår sådan nogle steder, som kan drive selv de mest livsglade til selvmordets rand.

Og trods selve ideens samfundskritiske og menneskelige fortjenester er det dog som om historien om den homo-seksuelle major og hans kone og hendes elsker, oberst-

løjtnanten, og dennes vansirede kone, for ikke at tale om den unge menige, som majoren er forelsket i, men som i hemmelighed og på kikkerstadiet beundrer majorinden, er en sammenhobning af for mange abnormiteter til, at man kan tage den som menneskeligt gribende. De gode skuespillere gør såmænd, hvad de kan for at *forsvare* deres personer, men helheden *udleverer*.

Det er vanskeligt at forstå, hvordan man kan gå uden om »naturlige« sexscener som katten om grøden, når man i alle detaljer skal se en hest blive mishandlet. Bevares: det *kan* forsvares med, at den afsporede major (Brando) er mere kompliceret end forholdet mellem den meget jordnære Elizabeth Taylor og Brian Keiths oberstløjtnant og husven, men også hvad sadisme angår, kan antydningens kunst gøre det. For resten er Liz Taylors ikke ligefrem åleslanke, men særdeles dejlige fremtoning et eneste stort bevis på hendes soleklare talent og dygtighed. Meget rigtigt og meget vittigt giver hun rollen som den heste- og mandeglade officersdatter, der ikke forstår et kvidder af det hele.

HK.

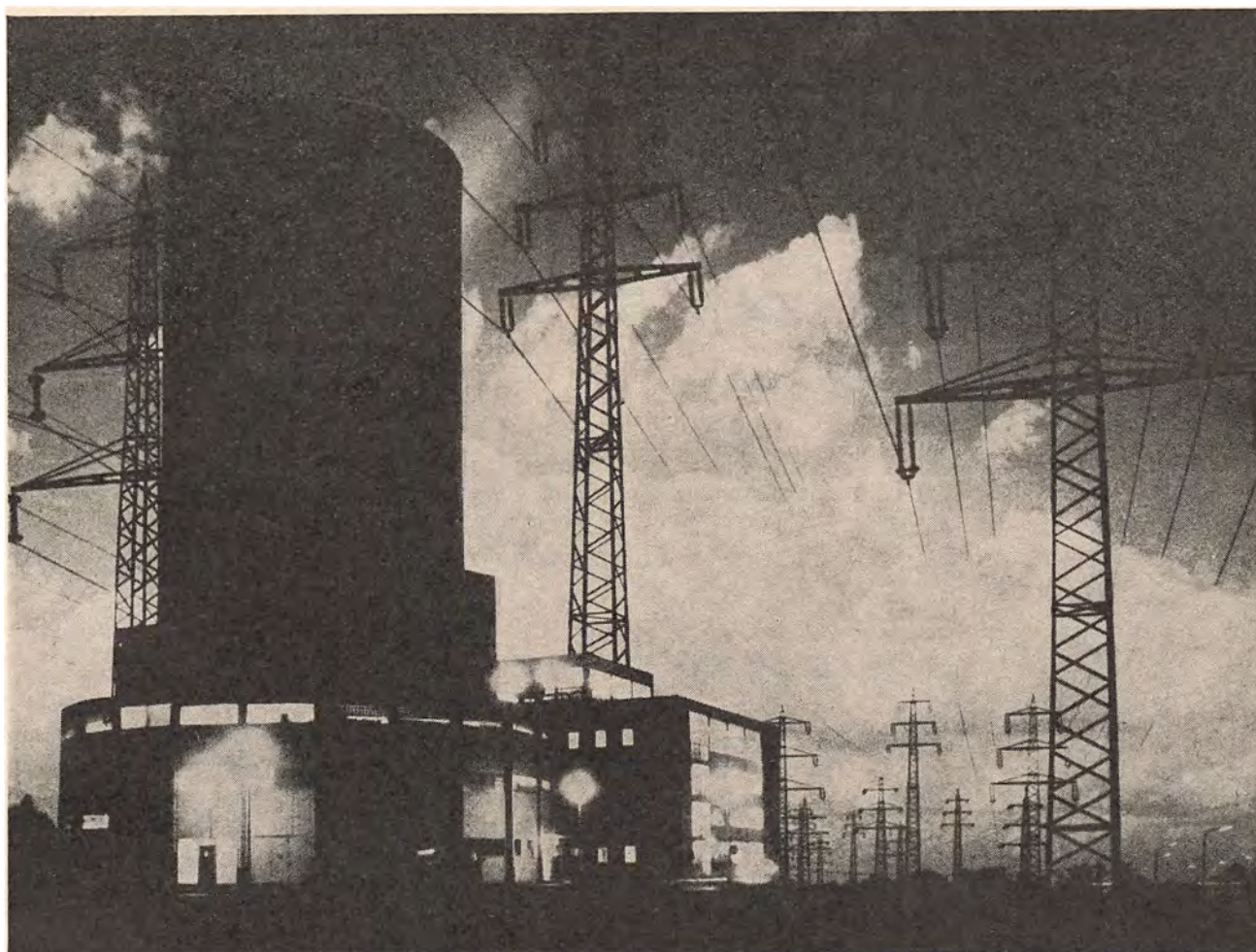
Synoden:
Sogne eller provstier?

Udland:
Hjælp til de sultende
Biafra-børn

Johannes XXIII og
Hrustjof

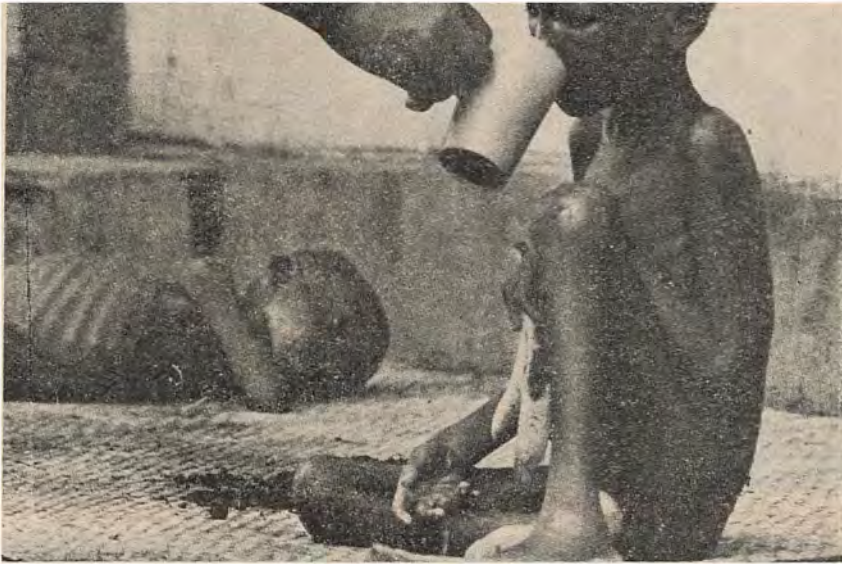
Østtysk kirkekamp

Kritik af katekismes
kritikere

TEKNIKKEN OG NATURLOVEN

- I forbindelse med pave Pauls rundskrivelse om fødselskontrol er begrebet »naturlov« kommet i søgelyset. Samtidig har vi her i bladet rejst spørgsmålet, om vi i vore religiøse overvejelser – ikke mindst omkring synoden – ser tidens verdensbillede tilstrækkelig modigt i øjnene.
- Med udgangspunkt i FN's menneskerettighedserklæring, der blev vedtaget for 20 år siden, forsvarer pater A. Ziggelar S.J. bevarelsen af begrebet naturlov i katolsk tænkning. Dette er ikke fortidig skolastisk tankegang. Naturloven er selve forudsætningen for vor eksistens, mener pater Ziggelar. Se side 8–9.

S.O.S. nr. 94. Disse børn måtte blive, men et tusinde børn fra Biafra er evakueret til Sao Thome og Gabon. Kirkernes Værdsråd og Caritas Internationalis deler udgifterne. Vil De hjælpe??? Caritas Danmark, Giro 439 79, København N.

Hjælp til sultende Biafra-børn

Plejes på portugisisk ø

SAO TOME – NC NEWS SERVICE

Ca. 140 børn er halvdøde af underernæring og de dermed følgende bivirkninger fra deres hjemland Biafra bragt til den portugisiske ø Sao Tome, hvor de læger og sygeplejersker, der tager sig af dem, mener, at de vil overleve de lidelser, de har været ude for.

Efter 2-3 dages forløb kan børnene begynde at gå, ikke ret meget, men dog noget. Deres unge alder, som gør dem så hjælpeløse, er, hvad dette angår, en fordel.

Børnene behandles først på kom-munehospitalet i Sao Tome, og derefter overflyttes de til Sao Antonio Klinikken, et rekonvalescenthjem, der drives af irske søstre.

To sygeplejersker fra Biafra ligger dagen igennem i fast rutefart fra det ene hospital til det andet, hvor de hjælper med at skrive journaler, taler med børnene og fungerer som forbindelsesled mellem børnene og deres familie i Biafra, hvis de da ikke, som det for manges vedkommende er tilfældet, er forældreløse.

Når børnene kommer med en flyvemaskine om natten, er de ofte hjælpeløse, og mange af dem er fuldstændig sløve. En del af dem har det rødlige hår og de opsvulmede fødder

og ankler, der følger med svær proteinmangel, og så godt som alle sammen har de flydende sår og opsvulmede maver som tegn på, at de har lidt hunger.

De sygeste af dem får blodtransfusioner, og alle sammen får de vitamin- og proteinindsprøjtninger. Og så får de selvfølgelig en regulær opfodring i form af kød, fisk, mælk og meget andet foruden en klæbrig blanding af malt, fisk, olie og vitamin-koncentrater.

Hvad de også har brug for og aldrig kan få nok af, er omsorg. Folk, der kommer på besøg, bliver – især hvis de har et fotografiapparat – øjeblikkelig omringet af børn, der taler en blanding af portugisisk, engelsk og ibo. Hvis det var voksne, der talte det, ville det være uforståeligt, men eftersom det er børn, forstår man dem øjeblikkelig. De kommer med små stole, og så snart den besøgende har sat sig ned, kravler de op på skødet af ham. Andre sparker fodbold og vil gerne have, at man skal spille med.

Når så fotografiapparatet kommer frem, bliver de straks til skuespillere. Hvis man beder dem om at lægge sig i sengen og se syge ud, gør de det, og beder man dem om noget

andet, gør de det. Lidt efter holder de op med at spille komedie og glemmer apparatet.

Søstrene trækker på skuldrene og ler, og så henter de først den ene og så den anden for at pleje deres sår eller give dem vitaminindsprøjtninger.

Nogle kommer sig hurtigt, – andre slet ikke, og mange bliver ved med at være præget af hungerens eftervirkninger.

En lille dreng, som kun kendes ved det nummer, alle børnene bærer på messingplader om håndledet, sidder på gulven på hospitalets veranda.

Han er fire år, siger sygeplejersken, men han ser kun ud, som om han var to. Han er lille og tynd, og det volder ham øjensynlig stadig vanskeligheder at gå, selv om han allerede har været under behandling i 10 dage. Der sidder han og kigger nysgerrigt på de besøgende, men han kommer ikke hen til de andre for at blive fotograferet sammen med dem.

Både han og de andre har stadig de opsvulmede fødder og ankler, der er en følge af den stærke proteinmangel, og som de sammen med det rødlige hår vil beholde, længe efter at de er blevet raske igen.

Selv om alle disse børn, der nu befinder sig på Sao Tome skulle blive raske, er det alligevel stadig en tvivlsom fremtid, der venter dem. Skal de blive, hvor de er, beskyttet mod krigen i deres hjemland? Det ville i hvert fald være svært at sende dem tilbage til hungeren og flugten for skyderierne. For mange ville det nok være det bedste at blive, eftersom deres familie ikke kan hjælpe dem, og mange af dem har overhovedet ingen nære slægtninge.

Men hvor skal de hen, når der snart igen kommer nye børn fra Biafra til øen? Skal man sende dem hjem, for at de kan stive modet af hos deres landsmænd? Det hedder sig, at der i landsbyerne går rygter om, at børnene er blevet taget som slaver eller som gidsler. De irske præster, der arbejder i Biafra, kommer undertiden over med flyveren og bliver en dags tid for at tale med børnene og sygeplejerskerne. Og så rejser de tilbage med hilsener til familien og opmuntrende forsikringer til høvdingerne i landsbyerne i håb om, at rygterne skal dø ud.

Men det gør de ikke, for det er ikke alle, der tager sig af børnene fra Biafra, der gør så meget for at holde kontakten vedlige. Der er også en del børn, der bliver ført til Libreville i Gabon, og her gør de ikke

Johannes XXIII og Hrustjof

ROM — KIPA

Pave Johannes XXIII's afgørende bidrag til bilæggelse af Cuba-krisen i 1962 og den af Hrustjof personligt beordrede frigivelse af den ukrainske metropolit Josyf Slipyj var de vigtigste grunde til, at paven den 7. marts 1963 modtog Hrustjofs datter Rada og hendes mand Alexej Adschubej i privataudiens. I anledning af 10-årsdagen for kardinal Roncallis valgt til pave den 28. oktober 1958 har postulatorens af pave Johannes' saligkåningsproces, franciskaneren Antonio Cairoli, afsløret visse enkeltheder med hensyn til baggrunden til dette besøg, som hidtil kun nogle få indviede har været vidende om.

Cairoli forsikrer, at det var Hrustjof personlig, der sørgede for at den ukrainske ærkebiskop, nuværende kardinal Slipyj blev frigivet efter 18 års fangenskab og internering i sovjetiske lejre, fordi han ville glæde pave Johannes, som han af rent menneskelige grunde satte stor pris på. Om dette har Hrustjof over for den amerikanske journalist og ven af Kennedy Norman Cusens selv udtalt: »Denne handling har skadet mig personligt, for jeg har haft megen ærgrelse af den. Men det gør ingenting. Jeg ville imidlertid gerne have et tegn på, at paven ved besked med det, og at han synes om det, jeg har gjort.« Derefter rejste den amerikanske journalist, ifølge Cairoli,

meget i den retning.

Repræsentanten for Caritas Internationalis i Sao Tome, pastor Anthony Byrne, mener, at man skal forsøge at sende nogle af børnene tilbage til Biafra.

»Hvis deres familier og høvdingerne fik at se, at de er i live og har det godt, ville rygterne hurtigt dø ud af sig selv,« siger han.

Indtil nu er der imidlertid ingen, der har haft mod til at træffe en bestemmelse. Men for hver dag, der går, får børnene det lidt bedre, og sygeplejersken fra Biafra, som nægter at opgive sit navn, går stadig fra det ene hospital til det andet og taler med den stedlige repræsentant fra Biafra om at komme med flere børn.

til Rom, hvor han blev modtaget af paven, som han fortalte om sin samtale med Hrustjof. Johannes XXIII sagde til ham, at han ikke kunne træde i direkte kontakt med Hrustjof — heller ikke rent privat. Derimod gav han journalisten to guldmedaljer med sit billede med ordene: »Jeg giver Dem begge disse to medaljer. Den ene kan De selv beholde, og med den anden kan De gøre, hvad De vil.« Den ene kom senere til at ligge på Hrustjovs skrivebord.

Om hændelserne i forbindelse med Cuba-krisen i oktober 1962 siger Cairoli: Den dag, det blev besluttet at blokere øen fra søsiden, lod præsident John F. Kennedy gennem den samme amerikanske journalist paven vide, at »Amerika inden for de næste 24 timer ville hejse krigsbanneret«. Johannes skrev med det samme kladden til et budskab, hvori han indtrængende advarede mod faren ved en krig. Udkastet til teksten blev øjeblikkelig oversat til engelsk og russisk, hvorefter den blev forelagt regeringerne i Washington og Moskva til overvejelse. Først efter at paven fra begge sider havde fået besked

om, at dette budskab ikke blev anset for ærekrænkende for nogen af parterne, læste paven det selv op foran mikrofonen i Vatikanets radio. Det skete den 25. oktober kl. 12.00, og seks timer senere var der kommet en overenskomst istand mellem USA og Sovjetunionen. »Pavens indgriben var meget værdifuld for freden, fordi den på forhånd var blevet accepteret af begge parter. Med det, der på den måde var gået forud, er det indlysende, at pave Johannes ikke kunne nægte Hrustjovs svigersøn, journalisten Adschubej en audiens, da han var i Rom,« siger Cairoli.

Ifølge Cairoli's udtalelser forløber pave Johannes' saligkåningsproces »udmærket«. Allerede i flere måneder har man afhørt vidner de forskellige steder, hvor Angelo Giuseppe Roncalli virkede, mens han levede. »Ved hjælp af disse vidner kan vi udforske og karakterisere Roncallis personlighed, fra han var syv år gammel,« hævder Cairoli. »Foruden hans slægtninge bliver også hans gamle skolekammerater, som han har været sammen med i sin ungdom, afhørt om ham, og det samme gælder kendte personligheder inden for politik og kultur.« Blandt de mere end 30 vidner, der i Paris skal afhøres om den tidligere apostoliske nuntius' »hellighed«, er f. eks. de forhenværende ministerpræsidenter Pinay og Bidault.

Pave Johannes XXIII modtager Fredsprisen af præsident Segni

REDAKTION:
H. ROOS og
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Redaktionssekretær: Elli Gambell

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.
Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Den jordiske olymp afmytologiseres

Der var mildest talt nogen for-
undring til stede i Vatikanet,
da meddelelserne om, at Bostons ær-
kebiskop, kardinal Cushing, havde
forsvaret Jacqueline Kennedys bryl-
lup med Onassis, var sivet ind. Tid-
ligere på ugen havde pavestolens
pressemænd, Msgr. Fausto Vallainc
udtalt, at Mrs. Kennedy var gammel
nok og intelligent nok til at vide, at
hun overtrådte kirkeloven. »Hun er
ikke noget barn, og derfor må hun
være helt på det rene med, hvordan
hendes kirkes lovgivning er. Derfor
— når hun ikke er et barn, og når
hun er ved sine fulde fem — må hun
have vidst, at hun ikke kunne ægte
Mr. Onassis legalt.« Msgr. Vallainc
benægtede kategorisk, at der havde
været tale om nogen som helst over-
enskomst mellem den græsk-ortodok-
se og den romersk-katolske kirke i
sagen. »Den katolske kirke er en
institution, der går alvorligt til værks.
Den kan ikke ændre sine love for
enkeltpersoners skyld,« sagde han.
Da kardinal Cushings erklæring var
blevet kendt, erklærede Vallainc, at
han var enig med kardinalen i, at
kun Gud kunne dømme om, hvem
der var synder. Men enhver, der
overtrådte kirkens love, udsatte sig
for sanktioner. Mrs. Kennedy var så-
ledes udelukket fra sakramenterne.

Der er flere vemodige sider i den-
ne sag. Jacqueline Kennedy har
stået som et livsbekræftende idol, og
nu er hun i manges bevidsthed kommet
eftertrykkeligt ned på jorden. Uden
at overtræde sømmelighedens grænse
kan man vist godt sige, at Mr. Onas-
sis står for noget helt andet end John
F. Kennedy gjorde. Man kan på den
anden side også beklage, at Vatikanet

Mrs. Onassis.

og en amerikansk prælat over masse-
mediernes og, mens en undrende ver-
den lytter, skal diskutere, i hvis øjne
den og den er synder. Bevares, begge
parter kom tilsyneladende til den
rigtige konklusion, men alligevel.
Men så kan man atter sige, at perso-
ner, der én gang for alle har valgt
at stille sig frem i offentlighedens
søgelys, må følge reglerne i et spil,
de, før de traf deres beslutning, ken-
te ud og ind. At reglerne er af en
ganske særlig art, når samfundssti-
gen når de olympiske højder, har den
amerikanske valgkamp belært os om.
Endnu en gang. Hvis ikke det show
afmytologiserer politikken og politi-
kerne, så er der ikke noget, der gør
det.

Endelig har man også hørt frem-
ført, at kardinal Cushings tole-
rance kun bekræftede noget rigtigt i
sladderens om, at gør kirken som hel-
hed ikke forskel på fattig og rig, så gør
visse høje gejstlige det i hvert fald.
Se, der må vi vist igen lade Vor Her-
re selv bedømme. Vi kan højst kikke
på, hvad for eksempel et ret kritisk
amerikansk katolsk blad som »Jubi-
lee« kan give som karakteristisk af
kardinalen. Han er på mange måder
en typisk amerikansk prælat, skriver
bladet. Han kan lide at bygge og
administrere, og han er god til at
skaffe penge. Men på den anden side
har han aldrig tilladt, at de admini-
strative opgaver skilte ham fra hans
kirkefolk i Bostons ærkestift. Han
er kendt af de mange som de fattiges
ven og en utrættelig forkæmper for
hjælp til dem, der lider nød. I den
øjeblikkelige debat i kirken står han
som en, der hverken er overbevist
konservativ eller overbevist liberal.

HK.

Kardinal Cushing.

Brud med det gode gammeldags sognebegreb?

Samtale med advokat Anders Hjorth om synodens forsøg på at give den katolske kirke i Danmark en ny struktur

Som ventet fik strukturkommissionens foreløbige betænkning ikke nogen ringe tilslutning ved synoderegionsmøderne fornylig, til trods for at den faktisk indeholder radikale forslag til ændring af vor hjemlige kirkes opdeling i gode gammeldags sogne.

Arbejdsgrundlaget for kommissionen omfattede bl. a. et regulativ for menighedsråd og pastoralråd. Det foreslås i teksten, at det katolske bispedømme i Danmark inddeles i *pastorater* bestående af *en eller flere* menigheder. Enhver katolik, der er fyldt 18 år, skulle selv kunne afgøre, til hvilken menighed indenfor det pastorat, hvor han er bosat, han ønsker at høre. For hver menighed i pastoratet oprettes et menighedsråd. Hvert menighedsråd skal vælge en præst og en lægmand til et pastoralråd for hele bispedømmet, og det nuværende stiftsråds funktioner skal indgå i pastoralrådets, da man i følge betænkningen ikke kan skille det pastorale og det økonomiske ad.

Advokat Anders Hjorth har allerede gennemgået nævnte arbejdsgrundlag her i bladet (kub nr. 41 af 11. oktober), men da vi her uden tvivl står overfor et af de vigtigste spørgsmål blandt dem, vor hjemlige synode er i stand til at gabe over, har vi haft en samtale med ham for at komme lidt bag paragrafferne og kandestøbe med hensyn til de praktiske konsekvenser.

Vi går især løs på det nye sognebegreb, som skulle have til formål at gøre det pastorale net tættere, dels ved at anvise vejen til et samarbejde menighedsrådene og dermed menighederne indbyrdes, dels ved at give mulighed for nye menighedsdannelser og dermed oprettelsen af nye menighedsråd.

ENIGHED OM GRUNDIDEEN

– *Hvad er Deres egen mening med det, De her har været med til at lave?*

– Ja, grundideen i strukturkommissionens betænkning er som sagt den, at de bestående sognegrænser med tiden skal nedlægges eller udvides, således at der etableres storsogne, som tænkes kaldt pastorater eller provstier, om man foretrækker dette udtryk. Pastoraterne vil sædvanligvis bestå af flere menigheder, og hver katolik indenfor pastoratet skal selv kunne vælge, til hvilken menighed han ønsker at høre. Enhver sådan ny menighedsdannelse skal godkendes af pastoralrådet, som biskoppen står i spidsen for.

For så vidt er det pastor Lars Messerschmidts tanker og ideer, jeg har omsat i paragraffer. Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg oprindeligt var skeptisk indstillet. Som jurist er jeg måske tilbøjelig til at ønske for megen orden og system. Efterhånden som vi i kommissionen fik gennemdrøftet de pastorale fordele og ulemperne ved denne relativt frie menig-

hedsdannelse, blev jeg så at sige omvendt. Der er enighed i kommissionen om grundideen, og på grundlag af den foreløbige orientering, jeg har modtaget fra regionerne, er det også mit indtryk, at der er flertal i synoden for at acceptere princippet om denne frie menighedsdannelse.

Vi må her naturligvis være opmærksomme på, at forslaget til regulativ for menighedsrådene og pastoralrådet ikke taler om menigheder i rent teologisk forstand. Den omstændighed, at en menighed er godkendt af pastoralrådet, betyder jo »kun«, at den tillægges en vis status: Menigheden kan etablere sig med menighedsråd, der har visse rettigheder og pligter. En af rettingerne er, at menighedsrådet sammen med andre menighedsråd indenfor pastoratet udpeger medlemmerne til pastoralrådet.

– *Fordele og ulemper?*

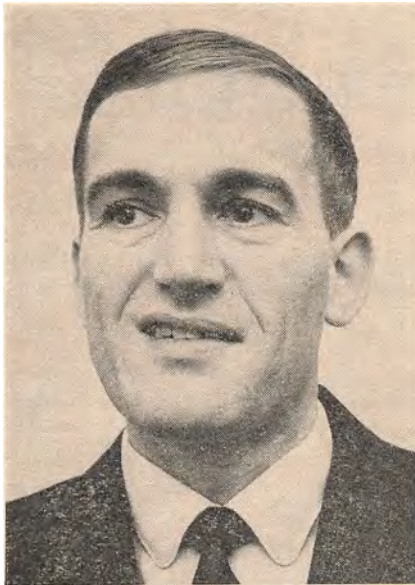
– Ja, lad os som eksempel tage et større provinsområde med små bysamfund. Det pastorale centrum er der, hvor kirken er og sognepræsten

bor. Han skal betjene hele det store område, hvor der er betydelige afstande mellem de enkelte små bysamfund. Forestil Dem, at der i hvert af disse samfund bor et vist antal katolikker. Hver gang der skal »ske« noget, skal disse katolikker ind til centrum – til sognekirken og sognepræsten – fordi vi ikke, hverken nu eller i fremtiden, kan påregne at have en præst i hvert lille bysamfund. Giver man nu katolikkerne i hvert af disse bysamfund mulighed for at etablere sig med et menighedsråd, hvis virke jo også skal være pastoralt, vil dette kunne holde sammen på en lille afsidesboende menighed og aktivisere denne, således at det glade budskab kan bringes videre.

Samtidig åbner man muligheden for indførelse af diakoner, der naturligvis bor blandt menigheden, og som har et borgerligt erhverv ved siden af deres pastorale gerning. Diakonerne og menighedsrådet bistår hinanden i udførelsen af det pastorale og karitative arbejde. Eksempelvis kan diakonen holde en ordets gudstjeneste og uddele kommunionen, mens f. eks. forvandlingen og skriftemålet er forbeholdt præsterne. Menigheden må derfor fra tid til anden hidkalde en præst.

Jeg tror, man hermed kan sætte en god udvikling i gang, idet der vil blive tale om en større aktivitet – mere liv – blandt katolikkerne. Faren for lukkede fællesskaber er naturligvis til stede, men den er der jo også i dag. Faren imødegås ved samarbejdet mellem menighedsrådene og ved at menighederne samles i et pastorat med eet og samme præsteskab.

Der kan også peges på en anden mulig udvikling, som det dog ligger uden for strukturkommissionens opgave at beskæftige sig med. Det kan let virke ejendommeligt med en præst, der som en slags »troldmand« rejser rundt og tager sig af det en diakon ikke kan gøre, og der vil derfor i

Anders Hjorth: »Som jurist er jeg måske tilbøjelig til at ønske for megen orden og system.«

menigheden eller blandt de menige katolikker opstå et ønske om eller et behov for at vedkommende, muligvis gifte, diakon præstevies.

Jeg underkender hermed ikke værdien af cølibatet. Men en dag ser vi måske gifte præster (eventuelt med et borgerligt erhverv tillige) virke side om side med de præster, som lever i cølibat.

Eksemplet er skematisk, og problemstillingen er naturligvis forenklet, ligesom den er en anden i et bysamfund med en større befolkningkoncentration. Vi kunne vedblive med at veje frem og tilbage – og jeg kan forsikre Dem om, at bølgene til tider gik højt i kommissionen.

– Men for det bestående præsteskab skulle den foreslåede ordning vel også have gode følger?

– Ja, så afgjort. – Efter den nuværende ordning skal en sognepræst tage sig af en lang række funktioner inden for sognet, der er de unge, de gamle, arbejdere, studenter o.s.v. Gennemføres pastoratsinddelingen som foreslået med et centralt boende præsteskab, kan præsterne bedre dele opgaverne mellem sig efter hver præsts særlige evner, uden der dog derved må sættes skel mellem unge, gamle o.s.v. Desuden vil koncilets anbefaling af et større fællesskab mellem præsterne i et pastorat blive tilgodeset ved en sådan ordning.

– Tænker man på at nedbryde sognegrænser lige med det samme?

– Nej, bestemt ikke. Det, der fungerer godt, skal ikke nedbrydes, men vi må altid være opmærksomme på, om tingene kan gøres bedre. Der

bliver tale om en meget lang overgangperiode. Først og fremmest skal der i hvert af de nuværende sogne oprettes menighedsråd. Tager vi som eksempel de tre københavnske forstadsogne Sct. Therese, Sct. Knud Lavard og Sct. Andreas, kan disse sognes menighedsråd om det ønskes arbejde sammen og bl. a. på et fællesmøde vælge repræsentanter til pastoralrådet, således som regulativet foreslår. Dette samarbejde skulle gerne udvikles, således at man en dag faktisk har nedlagt sognegrænserne. Det næste trin i raketten bliver så, at man etablerer et stor-sogn, et pastorat eller provsti, hvor der i overensstemmelse med kanonisk lov er en sognepræst eller provst som øverste ansvarlige leder.

– Hvis man inden for et sogn har en katolsk skole eller et hospital med kirke eller kapel tilgængeligt for offentligheden, praktiseres tankerne i forslaget jo allerede i en vis forstand?

– Det er rigtigt, der er principielt intet til hinder for at de katolikker, der bor i nærheden af et kapel og går regelmæssigt til gudstjeneste der, med pastoralrådets godkendelse etablerer sig som en menighed med et menighedsråd.

– Så er der bare det med modepræster . . .

– Ingen kan i dag hindre en katolik i at gå til messe og høre prædiken hos en præst, han sætter særlig pris på. Man kan naturligvis godt forestille sig, at de katolikker som flokkes om en »modepræst« kunne ønske at etablere sig som en menighed med menighedsråd etc. Det ville dog være kedeligt, navnlig for de præster som ikke er på mode. Med biskoppen i spidsen må pastoralrådet, der jo skal godkende menigheden, naturligvis træffe afgørelsen ud fra en helhedssynsvinkel, d.v.s. efter, hvad der bedst tjener helheden og det indbyrdes forhold mellem menighederne. Menighedsdannelse på det nævnte grundlag – »modepræster« – kan ikke gavne fællesskabet – det fællesskab, hvis centrum er messen. Et fællesskab må bygges på noget sundt og levedygtigt, ikke på tilfældige modeluner. Grundsynspunktet er jo, at »det pastorale net« skal gøres tættere, ved at der skabes bedre og bredere kontaktmuligheder såvel indadtil som udadtil.

– I særlige tilfælde skal menigheder kunne dannes på tværs af pastoratsgrænserne.

– Det er rigtigt, at et flertal i kommissionen går ind herfor, men det

bør høre til undtagelserne. Der er i denne henseende talt meget om den italienske menighed, der er spredt over flere sogne. Det er ønskeligt, at immigranter optages i de eksisterende menigheder, men så længe dette ikke er sket – og det bærer vi hovedansvaret for – må det være naturligt, at de får lov til at danne deres eget fællesskab. Men vi skal ikke komme så vidt, at vi f. eks. har AC-menigheder, Bifrost-menigheder, arbejdermenigheder, studentermenigheder, Maria-legion-menigheder o.s.v. Selvfølgelig må katolikker med fælles interesser have lov til at organisere sig, men man skulle gerne kunne samles om messen med alle og enhver – dette er jo, som sagt, et væsentligt træk i menighedsfællesskabet.

– Sagen sat på spidsen: Er muligheden til stede inden for forslagets rammer?

– Jo, det er den, men jeg finder ikke, at faren er større end den er under de nuværende forhold. Muligheden for, at katolikker opdeles eller opdeler sig efter betegnelser som for eks. højre- og venstreorienterede vil altid være til stede; men det er stik mod betænkningens grundtanke, at menighedsdannelse sker på et sådant grundlag. Mon ikke vi kan forlade os på, at pastoralrådet vil vide at modvirke sådanne opdelinger.

– Mener De, at synoden som helhed uddyber eller udjævner kløfterne?

– Nu er jeg jo ikke medlem af synoden, jeg er kun udpeget til at gøre et stykke arbejde i en kommission. Det er vigtigt, at vi forstår hinandens problemer og forudsætninger, hvilket må være en betingelse for et frugtbart arbejde. Jeg tror synoden bidrager meget væsentligt hertil. Jeg har i hvert fald lært meget i kommissionsarbejdet – ikke mindst ved at møde de problemer, som katolikkerne i provinsen står overfor. Det er ofte helt andre problemer end dem man møder i en hovedstadsmenighed. I det hele taget burde vi nok i højere grad bestræbe os på at lytte til hinanden og prøve på at forstå hinanden. Som pater Grégoire sagde i sit synodeinterview i sin tid, med et citat fra en gammel kinesisk kejser: »Vi bør begynde med at definere ordene.«

Dog må det ikke blive ved drøftelserne og beslutningerne i synoden, hvis vi skal virkeliggøre koncilets tanker. Om det vil lykkes eller slå fejl ligger mere i vore hænder end i hænderne på de biskopper, som gav tankerne form. Her er vort ansvar og vor chance . . .

HK.

NATUR, NATURLOV OG MENNESKERETTIGHEDER

Af A. Ziggelar S. J.

Den 10. december 1948 underskrev Danmark sammen med 47 andre nationer i Paris De Forenede Nationers erklæring om menneskerettighederne. Efter at denne erklæring nu i tyve år har været officielt anerkendt over hele verden, er der anledning til at vurdere disse menneskerettigheders betydning ud fra et menneskeligt, kristent og katolsk synspunkt.

Alle mennesker er født frie og lige med hensyn til værdighed og rettigheder«. Sådan begynder erklæringens første artikel. Det vejer tungt, at menneskerettighederne straks fastslås som noget medfødt, altså »natur« i dette ords oprindelige og grundlæggende betydning: ens fødsel og dermed ens medfødte væsen. Menneskets fundamentale rettigheder er en naturlov, der ikke kan manipuleres med (håndteres efter behag og behov), hverken politisk eller teknisk. Det er en grundlov for al kristen og human etik.

Tilsyneladende er dette i modstrid med vor holdning over for den materielle natur. Hvad gør teknikken andet end at manipulere med den livløse (og den levende) natur? Og er dette ikke i overensstemmelse med den opgave, mennesket får overdraget ved skabelsen: »Gør jer til herre over jorden« (1 Mos. 1,28)? Og står der ikke endnu mere udtrykkeligt i koncilets konstitution om Kirken i den moderne verden, at det er i overensstemmelse med Guds plan, når menneskeheden, for at forbedre sine levevilkår, gennem videnskab og teknik udvider sit herredømme over naturen (§ 33-34)? Hvad er det, der gør, at man har lov til at manipulere med naturen, men ikke med mennesket?

Hvad er »natur«?

Naturen er et begreb, der ligger dybt forankret i vort syn på verden; det vælder op i os, hver gang vi søger efter en dybere forklaring på tingene. En sådan forklaring munder som regel ud i noget lignende som: »Naturen er nu engang sådan indrettet, at...« Denne vending er endda blevet moderne, fordi man på den måde undgår at sige: »Gud har indrettet det sådan, at...«

Ordet natur betyder egentlig fødsel og derfor ens medfødte væsen. Mit legemes egenskaber ændrer sig

i tidens løb, og jeg kan ændre min karakter og personlighed, men er man engang født som menneske, kan man ikke udvikle sig til noget andet end et menneske. Gennem sin anvendelse i filosofien er ordet natur blevet taget med et endnu mere omfattende indhold. Det blev udtryk for den dybe overbevisning, som grækerne i oldtiden formede for os: overbevisningen om, at alt i denne verden er underlagt sin »natur«, et sæt og et system af love for dets virke og handlen. Udtrykkeligt anvendte man det også på menneskets handlen, på etikken. Men især bærer denne overbevisning hele vor naturvidenskab oppe i en sådan grad, at både denne videnskab og teknikken vil vakle og bryde sammen, hvis vi slipper den, – overbevisningen om, at vi gennem at finde frem til disse love, der udgør tingenes inderste princip, kan opnå en sikker forståelse af og indsigt i den verden, vi lever i. I denne forstand er naturbegrebet en uomgængelig nødvendig forudsætning for al videnskab.

Naturen i udvikling

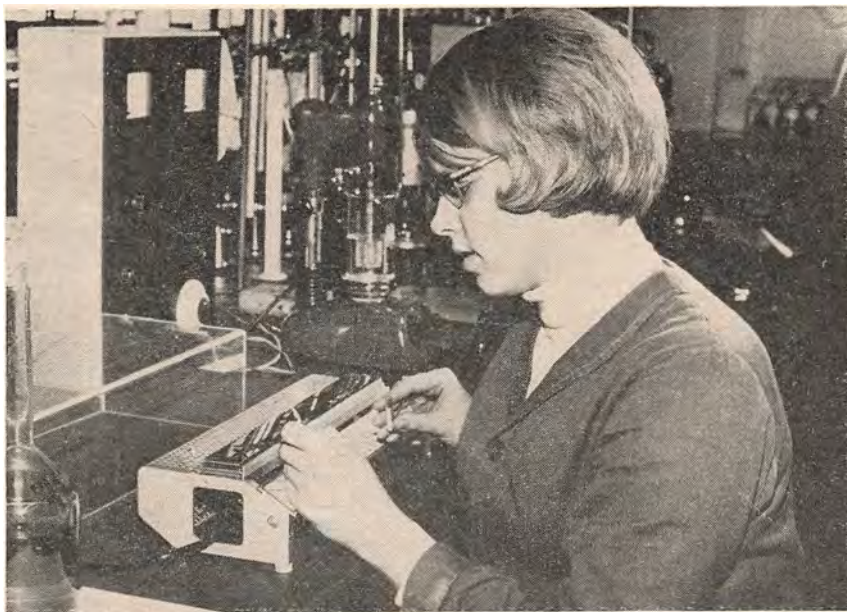
Denne kraftige understrøgning af naturbegrebets konstante grundlæggende betydning skulle nødigt fremkalde det indtryk, at naturbegrebet som sådant ikke har udviklet sig. I oldtiden og middelalderen, da videnskabens greb om naturens hemmeligheder endnu var vagt og famlende, var man af den mening, at naturens love ikke ubetinget gjorde sig gældende, men at de bare gjorde det i de fleste tilfælde. En bedre forklaring kunne man ikke finde på de afvigelser, der optræder, f.eks. at der undertiden i stedet for normale børn fødes kræblinger osv. Den moderne videnskab er trængt så dybt ind i naturens hemmeligheder, at vi nu ved, at naturlovene er urokkelige. Relativitetsteorien er som supplement til dette synspunkt kommet med et nyt og væsentligt bidrag, som består i, at det er lykkedes at udtrykke naturens love i en form, der er uafhængig af iagttagers standpunkt. Og endelig er Heisenbergs og Bohrs ubestemthedsrelationer netop så fundamentale naturlove, som de er, fordi de afstikker uoverstigelige grænser for iagttagelsens muligheder. Nok har man forsøgt at undergrave naturbegrebets urokkelige stilling i vort verdensbillede ved at fremstille naturens love som resultater af statistiske love, så hele det faste system af naturlove for vor forestilling kommer til at svømme på ubestemthedens hav, men det er aldrig lykkedes at rokke ved så eksakte love som sætningerne om impuls- eller energibevarelse.

Til grækernes naturopfattelse hørte også et syn, som alle indtil for kort tid siden fastholdt som noget selvfølgeligt, nemlig at naturen er noget uforanderligt, hævet over tidernes strøm. Men nu har mange moderne videnskaber afsløret en ny side af naturen for os, som går ud på, at naturen selv er i udvikling, og at udvikling er en af de mest fundamentale tendenser i hele naturen. Og udvikling betyder: at alt ændres og forvandles i fremadskridende retning uden at det grundlæggende, selve naturen, går i opløsning af det; at naturens gang ikke er en revolution, et opgør mod sit eget væsens grundlove, men deres evolution, – ja, også en udvikling af selve naturen, men dog uden at verden bryder med sin natur; den udvikler sine naturlige muligheder som et fast fundament at bygge på. (Selve udviklingstendensen er et aspekt af dette faste grundlag.)

Teknikken har ydet et andet nyt bidrag til vor naturforståelse. Man kan nemlig manipulere med »naturen«, dvs. med de materielle ting, men man kan ikke manipulere med naturens love. Såvel den mægtigste som den finest udspekulerede teknik, såvel atomkraftværker som elektronhjernener, kan kun virke, hvis teknikken underkaster sig naturens love. Teknikken besejrer naturens kræfter, men den gør det kun ved at bøje sig for naturens love. Kun ved at adlyde naturen, sejrer man over den, skrev Francis Bacon allerede i det 17. århundrede.

Kan man tale om natur og naturlov i forbindelse med mennesket?

Det, der hidtil er blevet sagt, kan man ikke uden videre anvende på mennesket som sjæleligt og åndeligt væsen. Mennesket har til opgave, med indsats af forstand og fri vilje, at udvikle og fuldkomme sig. Derfor skal menneskets natur udfolde sig, og naturloven for mennesket skal udforme sig gennem den moralske bevidstheds udvikling. Ligesom den materielle verden er et produkt af udvikling, et udviklingsstadium, sådan er den naturlov, der nu gælder

Teknikken manipulerer med naturen.

for menneskeheden, et produkt af natur og historie. En anden forskel mellem den materielle verden og menneskeheden er, at naturen ikke kan tvinge et menneske til nogen menneskelig handling, eftersom mennesket jo har en fri vilje. I den forstand er lovene for menneskets natur ikke tvingende, men nok på den måde, at menneskets frie handlinger har naturnødvendige følger. Man kan selv bestemme, om man vil leve rent eller utugtigt, men det vil naturligvis komme til at præge ens karakter. Landets love kan tilsidesætte familielivets krav, men det vil naturnødvendigt afsætte sine spor i folkets moralske sundhed. Et ideologisk system kan »udlede«, at mennesket ikke har absolutte menneskerettigheder, men derved ville menneskeheden blive styrtet i så dyb ulykke, at den en dag i sin fortvivlelse vil rejse sig for at vælte det naturstridige styre, fordi »naturen er stærkere end læren«. Opgiver vi naturbegrebet som grundlag for vore fundamentale etiske forpligtelser, vakler dermed hele grundlaget for men-

skets naturlige medfødte rettigheder.

At manipulere med mennesket på en naturstridig måde – hvad enten det så er i det politiske eller det seksuelle liv – er imidlertid stadig en meget større fristelse end at håndtere sit materiale i en teknik, der går på tværs af fysikkens love. Dette sidst lader sig jo ikke engang gennemføre med held, mens mennesket for sit eget vedkommende har en vis margen, et vist spillerum for den fri vilje, før de uundgåelige naturnødvendige følger melder sig. Men så vil man også få en vis eksperimentel bekræftelse af naturlovens eksistens for mennesket i lighed med det bevis, teknikken leverer for naturlovenes råden i den materielle verden.

Menneskerettighederne står og falder med naturloven

Den katolske kirke gør noget højaktuelt og er i samklang med videnskabens dybeste grundtoner, når den fastholder synet på naturloven for menneskets vedkommende som stadig tydeligere udtryk for de ufra-

vigelige krav, Gud stiller til mennesket, samtidig med at han som Skaber giver det eksistens. Idet Gud skaber os, giver han os vor natur. Vi kan kun fødes i tiden med medfødte naturlige rettigheder og forpligtelser som love for al menneskelig aktivitet. Naturloven er selve forudsætningen for vor eksistens; vi kan jo ikke bare eksistere på en helt ubestemt måde, – vi kan kun eksistere som mennesker med en bestemt natur og i en bestemt historisk situation. Og på samme måde kan vi ikke handle vilkårligt ud fra en på forhånd helt ubestemmelig afgørelse, – vi er underlagt vor naturs love som ufravigelige retningslinier. De er kommet til udfoldelse ved fri menneskelig indsats, men deres forpligtende kraft går forud for vor frihed.

Hvis man stadig mener, at alt dette er fortidig skolastisk tankegang, så »varer dog Guds ord evindeligt«: »Når hedninger, som ikke har loven, af naturen gør, hvad loven kræver, så er de, uden at have loven, sig selv en lov; de viser jo, at den gerning, som loven kræver, står skrevet i deres hjerter, idet deres samvittighed vidner derom« (Rom. 2,14-15).

Der er dem, der klager over, at katolsk etik bygger på et alt for statisk naturbegreb; som om mennesket ikke har forandret sig i århundredernes løb! – Selvfølgelig er der sket en udvikling: det vi nu i dag erkender som naturlov, er frugt af en langvarig åndelig modsætningsproces. Men i anledning af årsdagen for erklæringen om menneskerettighederne gør man vel i at overveje, hvilke uhyrligheder der ville komme ud af det, hvis man tillod, at der skete et skred i menneskets fundamentale rettigheder og forpligtelser, og hvor megen tak vi skylder en Kirke, der urokkeligt holder fast ved en bestemt ukrænkelig fundamental orden som grundlag for en menneskeværdig etik.

A. Ziggelar S. J.

NYT MED småt

* Det franske reformerte bibelselskab har fejret sin 150 årsdag.

* Præsidenten for Verdensbanken, Mac Namara, forbedrer en plan om fødselskontrol som betingelse for økonomisk hjælp til Latinamerika og Afrika. Her findes verdens største, endnu uudnyttede naturlige rigdomskilder, og her er der allermindst brug

for fødselskontrol. Msgr. Ferreira i Columbia har protesteret.

* »La Vie Nouvelle (det nye liv), en fransk familie- og medborgerbevægelse, som flere gange har haft studierejser til Danmark, anerkender »Humanae Vitae«s positive sider, men påpeger en indre modsigelse mellem indledningens nye syn og resten, som blot gentager tidligere positioner.

* Den frygtssomme isolation fra »verden« betaler norsk (luthersk) kristendom dyrt i dag, skriver St. Olav (5.10). At denne isolation endnu ikke er brudt, kan man se af et angreb på Kirkernes Verdensråd, Uppsala og de økumeniske kontakter navnlig med den katolske kirke, som den norske professor Wisløff har offentliggjort i »Kristeligt Dagblad«. Dog har professoren sympati for rundskrivelsen »Humanae Vitae«, men tilfø-

jer, at den katolske kirke har altid haft en fabelagtig evne til at favne om modsætninger.

* I 25 år har nu frater Ecpagneuls missionsbrødre og søstre virket rundt om på landet i Frankrig. I modsætning til de fleste andre ordner er der her ligeså mange lægbrødre som præsteviiede, men en del af disse lægbrødre vil nok blive diakoner efter de nye regler.

★

Det skal være budskabet, der provokerer

I denne og en efterfølgende skriftbetragtning søger Kaare Osorio at analysere missionsopgaven

Missionsopgaven er en væsentlig side af kirkeens liv. Det er nemlig gennem kirken, at Kristus til tidernes ende vil være nærværende og virksom som Faderens sendebud: *Ligesom Faderen har udsendt mig, således sender jeg også jer* (Jo. 20,21), *gå hen og gør alle folkeslagene til mine disciple* (Matt. 28,19). Jesus har imidlertid stillet visse krav til sine sendebud, og det er disse krav, som Mattæus har samlet i den såkaldte missionsinstruks (9,35-10,42), der sandsynligvis har tjent som vejleder og rettesnor for missionærerne i oldkirken.

Høstens Herre sender arbejdere ud

Mattæus indleder med at præcisere hvorfor Jesus kalder os mennesker til at være sine sendebud: *Folkeskarerne er vanrøgtede og forkomne som får, der ingen hyrde har* (9,36). Det gælder ikke kun for jødefolket på Jesu tid, men for mennesker til alle tider: dersom ingen taler sandhedens Ord til dem om Guds kærlighed, så er de undskyldte, fordi de er forsømte. Men hvor mennesket kommer til kort, der vil Jesus selv træde til: han vil åbenbare for mennesker, hvad sand hyrdeomsorg vil sige. Og menneskene længes efter denne åbenbarelse: *Høsten er stor* (9,37). Blandt de mange mennesker, der tilsyneladende ikke er til at råbe op, er der alligevel en del, som kun venter på det forløsende ord, og som derfor kan vindes for evangeliet, dersom de blot bliver stillet over for sande hyrder, der ikke tænker på sig selv, men vil

sætte alt ind på at hjælpe andre. Menneskeheden er som en bølgende kornmark, moden for Guds rige. *Men arbejderne er få*, tilføjer Jesus (9,37). Det var de dengang, og det vil de altid være. Jesus kan nemlig ikke gøre arbejdet alene, men for at være hans sendebud, må man også have hans hyrdesind, og det er en sjælden vare blandt mennesker. Derfor skal vi *bede høstens Herre om at sende arbejdere ud til sin høst* (9,38), der vil tale Ordet sådan, at mennesker af god vilje kan tage imod det og åbne sig for Guds kærligheds herredømme.

Sønnen kalder og samler arbejdere

I umiddelbar tilslutning hertil bringer Mattæus så apostellisten (10,1-4). Det er Faderen, der driver arbejderne ud på marken, men det er Sønnen, der kalder og samler dem: *Han kaldte sine tolv disciple til sig . . .* (10,1a). Han kalder repræsentanter fra de forskellige betydningsfulde grupper i jødefolket, der stod i skarpeste modsætning til hinanden: disciple af Johannes Døberen, politiske og religiøse modstandsfolk og en værnemager, og han svejser dem sammen til en enhed ved at delagtiggøre dem i sin egen åndsmagt: *han gav dem magt over urene ånder, så de kunne uddrive dem og helbrede al slags sygdom og svagheit* (10,1b). Kun den åndsmagt, der er uselvvisk og omsorgsfuld, kan samle os mennesker til den fælles opgave som Ordets sande forkyndere.

Kristus bestemmer selv farten

Efter apostellisten bringer Mattæus så instruks til de 12, og han begynder med at præcisere deres opgave som sendebud. Vi hører først, at hedningerne engang var udelukket fra budskabet, fordi Israel først skulle høre det og forkaste det, så det kunne komme ud til hedningerne: *Gå ikke ud på hedningers veje og ikke ind i samaritanernes byer! Gå hellere til de fortabte får af Israels hus* (10,5-6). Når disse ord er blevet fastholdt selv efter hedningemissionens begyndelse, så skyldes det naturligvis, at de udtrykker noget almengyldigt i disciplenes sendelse, nemlig at de som Kristi sendebud ikke selv må vælge deres arbejdsmark. Det er ham, der bestemmer farten, og de tjener ham ikke ved at fare rundt og gøre en hel masse, hvor de måske ikke har noget at gøre, ligesom det heller ikke er deres naturlige sympati for forskellige samfunds- og menneskegrupper, der bør drive dem til at bringe evangeliet. Budskabet om Guds kærligheds herredømme i verden skal udråbes ene og alene på grund af Herrens ordre: *På jeres vandring skal I prædike og sige: Himmeriget er kommet nær! Helbred syge, opvæk døde, rens spedalske, uddriv onde ånder* (10,7-8a). Sendebudenes arbejde skal hele vejen igennem tjene dette herredømme i dem selv og andre.

En arbejder er sin føde værd

Fordi sendebudene skal bringe budskabet om Guds kærligheds herredømme, må de ikke gøre deres apostolat til en forretning eller et er-

Der er alligevel en del som kun venter på det forløsende ord.

Et vidnesbyrd

hverv: *I har fået det for intet, giv det for intet!* (10,8b). Ganske vist er en arbejder sin føde værd, men hans sendebud skal også kun nøjes med føden og ikke benytte sig af apostolatet til personlig berigelse: *Skaf jer ikke guld eller sølv eller kobber i jeres bælt* (10,9–10). Når de derfor kommer til en by, skal de tage ind hos »den, der er det værd«, dvs. den der, ligegyldig hvilken social stilling i samfundet han indtager, er villig til at modtage dem som Kristi sendebud, og dér skal de blive indtil de drager videre (10,11). De må ikke søge hverken bedre eller ringere indkvarteringsforhold, thi en holdning der enten snobber opad eller nedad er bandlyst hos Kristi sendebud.

Fredens evangelium, der udæsker

Når I træder ind i huset, så bring jeres hilsen; hvis huset er det værd, (dvs. hvis man er villig til at tage imod jer), skal jeres fred komme over det; men hvis det ikke er det værd (dvs. hvis man ikke er villig til at modtage jer), skal jeres fred vende tilbage til jer selv (10,12–13). Det betyder ikke kun, at sendebudene skal ønske Guds fred, dvs. Guds velsignelse over de mennesker, der modtager dem, eller bringe dem fredens evangelium, dvs. budskabet om Gudsrigets frembrud, det betyder også og især, at sendebudene ikke må lade sig udæske til at strides med dem, man er sendt til. Enhver form for diskussion, der tilslører omsorgen for næsten, er ikke efter Jesu ånd (jfr. Matt. 12,18–20). Forstår menneskene ikke, at sendebudene taler af kærlighed, så skyldes det, at de ikke er af god vilje, og så skal sendebudene ikke spilde mere tid på dem, men *ryste støvet af fødderne* og forlade dem, og iøvrigt overlade dommen over disse mennesker til Gud (10,14–15). De må ikke tvinge mennesker til at modtage budskabet, men bliver Ordet forkastet, så skal de lade sig forkaste sammen med det.

Når Jesus lægger så stor vægt på denne sagtmødige holdning hos sine sendebud, så skyldes det, at budskabet, de skal bringe i sig selv er udæskende. Det skal stå helt klart for enhver, hvad det er for motiver, der driver dem til at sige nej til evangeliet. Sendebudene skal derfor være i personlig overensstemmelse med det fredens evangelium de bringer, så det bliver selve budskabet og ikke deres personer, der udæsker, og som menneskene reagerer på. *Kaare Osorio.*

Veslemøy og Erik Guldager har bedt om plæds for følgende åbne brev:

Kære pave Paul.

Vi ønsker at takke Dem for rundskrivelsen »Humanæ vitæ«, som vi føler er stilet til os. Der snakkes igen om »cælibatær tankegang«; i så fald må vi være de egentlige fagfolk; vi har i snart 20 år stræbt efter at leve i denne rundskrivelses ånd. Derfor vil vi gerne takke Dem — ikke for dens indhold, som vi kendte på forhånd, men for Deres kraft og mod til igen at udtrykke Kirkens uforanderlige lære på et område og i en tid, hvor De vidste, hvad det ville koste Dem og Kirken. Vi takker Dem, fordi De ikke valgte den menneskeligt set lettere vej at lade Dem tvinge til at tie af det umenneskelige pres, et stort og hensynsløst flertal har udsat Dem for, både i og udenfor Kirken. Vi vil fortsat bade inderligt for Dem, nu hvor beslutningen om at tale er taget og ført ud i livet.

Vi har skrevet på denne måde til Dem før — for over et år siden. Dengang blev vort brev nægtet optagelse i vore katolske blade, men det nåede frem til Dem og vi modtog et kærligt svar og opmuntring til at fortsætte vort arbejde. Denne kærlige omtanke for et enkelt ægtepar af Kirkens tusinder takker vi Dem også for af hele vort hjerte. Vi håber på forståelse hos vore katolske blade nu, hvor man kan se, at vi ikke er mere katolske end paven.

To ting får os til at prøve denne form igen. Den ene er den overvejende tendens i katolsk reaktion på rundskrivelsen, og den anden det umådelige behov for en gennemarbejdet teologi om kærligheden i alle dens udtryk.

Dengang skrev vi til Dem, fordi vi var rystede over, at ingen i debatten om ægteskabet syntes at anerkende Guds herredømme over noget så væsentligt og grundlæggende for menneskets natur som kønslivet; også over, at man udelukkende anså det for at være et menneskeligt anliggende. At dette ofte motiveredes ud fra en misforstået, rent menneskelig omsorg for mennesket og dets øjeblikkelige situation. Det forekom os at være en forfærdende nedvurdering af noget uendelig ophøjet og vidunderligt: at mennesket er skabt i Guds billede, som mand og kvinde. Det forekom os også at være en fornægtelse af den almægtige Gud, vi regelmæssigt bekender vor tro på (vi taler jo her om kristne). Reaktionen på rundskrivelsen har ikke gjort vor bekymring mindre: det er stadig den samme mangel på tro og vilje til at anerkende Gud som vor Herre og Kristus som vor frelser. Det forekommer os, at store dele af den katolske Kirke allerede er bukket under for den gamle fristelse, den egentlige arvesynd, som den tekniske udvikling har givet så stor udbredelse i vor tid: at mennesket både kan og skal tage sin skæbne og sin fremtid i sine egne hænder. Er vi virkelig i store dele af Kirken ved at glemme det mest afgørende af alt, hvad Jesus vil lære os: *Ske Din vilje, som i himlen således også på jorden* — så er verden i sandhed fortabt. Men først og sidst er det menneske selv fortabt, som tror, det kan bestemme over sig selv og sin fremtid, på nogetsomhelst område, uden Gud.

Vi ser fornægtelsen af Guds ret over forholdet mellem mand og kvinde som et klart og logisk udslag af dette menneskets oprør mod Gud. Vi ser den åbne forkastelse fra mange katolikkers side, også biskopper og præster, af Kirkens ret til i sin læremyndighed at hævde denne Guds ret og derfor til at træffe afgørelser på dette område, som et udslag af det samme oprør; og det er ligegyldigt, om man — som nogle gør — angriber Kirkens læremyndighed, fordi man ikke vil bøj sig for dens afgørelse i dette tilfælde, eller — som andre gør — benytter denne afgørelse til at angribe Kirkens læremyndighed.

Hvorfor vil man ikke indse, at det er ren teori at drøfte rundskrivelsens autoritet? Sandheden er, at begge dele — dens autoritet såvel som dens indhold — er uløselige dele af deres helhed: Troen og Kirken. Man kan ikke forkaste en del af helheden.

Nogle pressemeddelelser i vore ikke-katolske nordiske aviser har ladet forstå, at De i senere udtalelser har dæmpet rundskrivelsen og dens krav til mennesket. Vi ved, at dette skyldes normale misforståelser. Vi er overbevist om — og det er os magtpåliggende for vore medmenneskers skyld at få det udtrykt klart — at der ikke findes nogen mulighed for menneskelig fuldendelse eller bare for et menneskeværdigt liv her på Jorden og for et evigt liv i Guds kærlighed, hvis mennesket ikke anerkender dette grundlag for sit liv i almindelighed og for sit kønsliv og ægteskab i særdeleshed, og i sit liv stræber efter at leve derefter. Vi har hermed ligeså lidt som De udtalt os om det enkelte ægtepar eller menneske i dets aktuelle situation; hvordan skulle vi nogensinde vide nok til det?

Vi kan inderligt godt forstå, at katolske lægfolk, som i god tro har lyttet til deres skriftfar eller endog til deres biskop og således indarbejdet en vane — det er så let på dette område! — nu er forvurderede og forfærdede og protesterer; men vi tillader os i Guds navn at bede vore biskopper og præster om, at de i langt højere grad end pressemeddelelser hidtil har givet udtryk for, gennemtænker deres personlige stillingtagen med dens fulde konsekvenser, før de taler offentligt; de er sat til at være gode hyrder for deres får, de kan ikke tillade sig at være løjesvende for at købe en billig løsning i sjælesorgen; for gode eller dårlige — mange vil følge dem. Og har de i deres hjerte taget afstand fra Kirken og dens læremyndighed, bør de også af hensyn til deres forvirrede medmennesker drage konsekvensen af dette.

Vi ved alt for godt, hvor anmassende dette må lyde. Vi taler med den ret, som forargelsen giver og fordi vi ikke kan lade være. Fordi dette for os i kraft af personlig erfaring ikke mere er et spørgsmål om tro, men om viden. Og fordi det derfor også er vor overbevisning, at det drejer sig om grundlaget for hvert enkelt menneskes frelse, og derfor også om verdens.

Vi beder vore biskopper og præster og fremfor alt Dem om at ansøre Kirkens teologer til at udarbejde en teologi, der gør det lettere for dem at forklare Guds folk, hvorfor alt dette er tilfældet; der viser os, hvordan menneskets natur og væsen er i Guds billede og hvordan derfor Guds kærlighed lever i skabningen i vor kærlighed. Der gør det muligt for Guds børn at vælge frit i ånd og sandhed og med en oplyst samvittighed, fordi de ved noget om grundlaget for dette afgørende valg.

Kære pave Paul, i rundskrivelsen opfordrer De os til et familieapostolat på dette område. Vi — og mange andre ægtepar — vil intet hellere; det er for os bare en forsættelse. Men vi har allerede i mange år følt det store savn af en udarbejdet teologi, som vi kunne bygge vort arbejde på. Vi har måttet føle og famle os frem skridt for skridt; rundskrivelsen bekræfter, at vi med Guds hjælp er gået i den rigtige retning. Men det må være Kirkens åbenbare pligt, som den har forsømt i lang og uendelig kostbar tid, at give os en kærlighedens teologi. Det gælder livet! Hvad kan vi gøre for virkelig at få folk til at forstå det?

Vi plejer at underskrive: Deres I Kristus. I anledning af tendensen i tiden og for at vise, at vi fortsat og altid ønsker at være lige så katolske som paven, ændrer vi udtrykket uden derfor på nogen måde at ændre mening eller indhold:

Vi forbliver Kirkens og derfor Deres hengivne børn,

Veslemøy og Erik Guldager.

Vejle

A/S Vejle Mælkekompani

Vedelsgade 85
Vejle. Tlf. *82 95 00
Fineste mejeriprodukter

A/S TRÆLASTEN

Toldbodvej, Vejle
Telefon *82 71 22

Hansen Pærhøj & Søn

Glarimester - kunsthandel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 82 11 57

Vejle Optik

v/ Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8, Vejle. Tlf. 82 03 08

Raadhustorvet, Vejle
Tlf. *82 37 11

Poul
HENRIKSEN

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle. Tlf. 82 03 60
Bogladen med de mange bøger...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon *82 81 33

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Carl Pedersen & Søn

Slagter & Fedevarer Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 82 47 22

Frugtcentralen

Vejle - Tlf. 82 09 26 - 82 11 26
*Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost*
R. Hansen

Næstved

Frugtkældereren

Ny Østergade 3, Næstved
Tlf. 72 11 23

K. Blum Hansen

Boghandel
Næstved
Telefon 72 25 25

Tonny Vergmann

Blikkenslagermester
aut. vand- og gasmester
Dehnsvej 1, Næstved
tlf. 72 66 51

N. Juel Pedersen A/S

Glarimestre
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
*Leverandør til katolske
institutioner*

Næstved Diskontobank A/S

Hovedkontor: Axeltorv 4
Tlf. 72 15 00

Søndre afd.: Sct. Jørgens Park 66
Tlf. 72 55 44

Nordre afd.: Ringstedgade 157
Tlf. 72 56 55

Østre afd.: Hvedevænget 86
Tlf. 72 58 40

Emilie Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.
Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

☆

Roman Kusier

Murermester
Stationsvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

Horsens

H. P. Wolff

Blikkenslager
Grønnegade 5, Horsens
Tlf. 62 54 78 og 62 65 29

Carl Bæk & Søn

El. Fagmanden
Vesterg. 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
Lys - kraft - oliefy
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselsoilier
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
Amaliegade 16 A . Horsens
Tlf. 62 19 20

E B M
ENGELSK BEKLÆDNING'S MAGASIN

Christian Walthers

HORSENS

S. Steffensen & Søn

Tømrermestre
Nylandsallé 26, Horsens
Tlf. 62 36 70

København

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

SØNDAG den 10.: 23. efter pinse (grøn, s. 751).

MANDAG den 11.: Martin af Tours, biskop og bekender (hvid, s. 1154) eller Mennas, martyr (rød, s. 1154).

TIRSDAG den 12.: Martin I, pave og martyr (rød, s. 1156).

ONSDAG den 13.: Didacus, bekender (hvid, s. 1157).

TORSDAG den 14.: Josaphat, ærkebiskop og martyr (rød, s. 1158).

FREDAG den 15.: Albert den store, biskop, bekender, kirkelærer (hvid).

LØRDAG den 16.: Gertrud, jomfru (hvid, s. 1159).

SØNDAG den 17.: 24. efter pinse = 6. efter Hellig tre Konger (grøn, s. 97).

ACADEMICUM CATHOLICUM

AALBORG

har dette efterår gjort et fremstød med henblik på at aktivere og udvide sit virkefelt.

Efter i ca. 25 år at have holdt sine møder for en lille sluttet kreds i private hjem, har man nu taget skridtet ud i det ganske nye at lukke kredsen op og således inddrage alle gode kræfter i sognet for herigennem at skabe et forum for den intellektuelle, katolske debat i Nordjylland.

Den 24. oktober holdt pater Vincent Duclos, O.P. et levende, inspirerende og aktuelt foredrag over emnet (som han ikke selv havde valgt, men desuagtet klarede til 13!): »Har katolikerne deponeret deres samvittighed i Rom?« Der var mødt over 50, og efter foredraget var der en livlig diskussion. Mange nye meldte sig ind, og bagefter samledes alle til fælles spisning i KUK's hyggelige lokaler, hvor diskussionen fortsatte ved bordene.

Foreningen har sine planer frem til foråret 69, og da en stor del af nye indmeldte af forskellige grunde var forhindret i at give møde denne aften, næres der et berettiget håb om at aktionen vil bære frugt fremover.

AC AALBORG

Torsdag den 5. december 1968 kl. 20.00 »Den katolske kirke efter det 2. Vatikan-koncil«, ved pater Martin Drouzy, O.P. - Sted: Søstrenes Skole, Kastetvej, Aalborg.

DANMARKS KATOLSKE

KVINDEFORBUND

Litterær Lørdag.

Lørdag d. 9. nov. 1968 kl. 15.30 vil seminarielæktor cand. mag. Margrethe Skafdrup fortælle om den kendte schweiziske forfatter Friedrich Dürrenmatt, der nok er værd at stifte bekendtskab med.

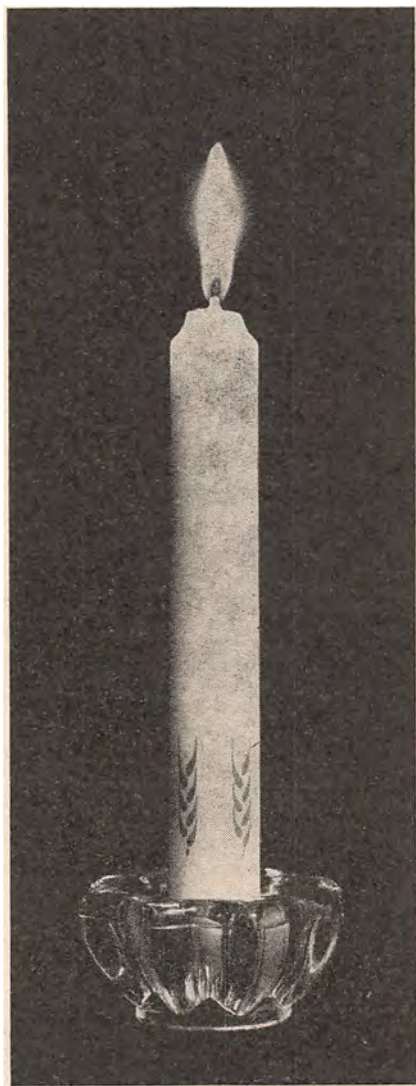
Af forskellige grunde kan vi ikke benytte bibliotekssalen. I stedet flytter vi

til det hyggelige mødelokale i præstegården, - Bredgade 64 I. Der serveres som sædvanlig kaffe og te fra kl. 15. Prisen er for medlemmer 3 kr., for ikke-medlemmer 5 kr.

Katolske rejsearrangører

indbydes af pastor Paul d'Auchamp til snarest at meddele ham datoerne for deres rejser i 1969, hvis de ønsker omtale på fælles rejsereklame.

Brød til dem der sulter

Vicent lyset

Hver gang De tænder et lys, giver De et måltid mad til en sultende i u-landene.

Pr. æske med 6 stk. kr. 6,75.

Fås i de fleste præstegårde.

SANKT ANSGARS BOGHANDEL

Bredgade 67, København K

Indvendinger mod et udkast

Som meddelt i nr. 43 blev det udkast, som synodekommissionen for kirkens målsætning i Danmark har udarbejdet, delvis forkastet af regionerne. Nogle læsere vil gerne vide, hvilke indvendinger de to kommissionsmedlemmer, V. Duclos og J. Halatyn i forvejen havde til udkastet. Vi bringer derfor deres kommentarer her:

Fra V. Duclos, O.P.:

Jeg tiltræder hele den tilsendte tekst undtagen § 10, som er blevet føjet til det oprindelige fælles-udkast på kommissionens sidste møde, hvor halvdelen af medlemmerne manglede. Denne paragraf har ikke ret meget med emnet Kirkens Målsætning at gøre og er teologisk set meget tvetydig og ensidig.

Jeg ønsker også at meddele synodemedlemmerne, at vor kommission på grund af tidsnød ikke nåede at behandle et af de vigtigste emner, som vi var blevet enige om at tage op, nemlig forholdet mellem Kirkens opgaver indadtil og udadtil. Dette presserende og ganske konkrete problem må derfor tages op i kommissionens videre arbejde.

Fra J. Halatyn:

Absolut nej til § 10 - teksten tiltrædes ellers.

Hvad er autentisk lærer? Vi har det almindelige læreembede og det ekstraordinære læreembede.

Vi er i vor samvittighed forpligtet til at gå imod pavens rundskrivelse, hvis den er på tværs af vor ærlige overbevisning. Det er en nødvendig solidaritet overfor pavens afgørelser, at vi viser, når de er imod vor samvittighed. Krænker sådan en afgørelse f.eks. budet om kærlighed i ægteskabet, så har man ikke lov til at rette sig efter den. § 10 er på tværs af ånden fra Vaticanum II, som anerkender den oplyste samvittighed som sidste afgørende instans.

Filip Lange om synoden

Prokurist Filip Lange har sendt os følgende indlæg i anledning af vor rundspørge om synoden (kub nr. 35 af 6. september 1968).

1. Synodens hovedopgave må i første række være at behandle struk-

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 12 27 75

BLOCH's BOG CLEARING
K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger

HANDELSBANKEN
- altid med i billedet

Skal De flytte?

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

KJSK
Aktieselskab
KØBENHAVNS BRÆNDESELS KOMPAGNI
Borgergade 13 - Tlf. 12 20 22

Landsretssagfører
Viggo Høgsgaard
Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

MEJERIET Jøstebro
Århus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4. lin.)

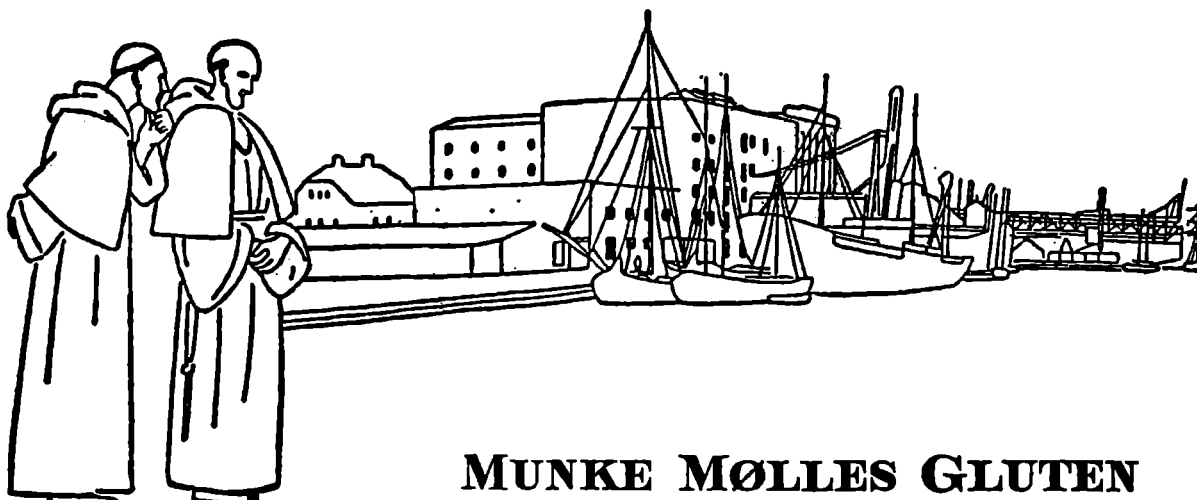
Benzon's
Begravelsesforretning
Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01
Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
Skjold
Amaliegade 27
1256 København K.
Telefon (01) 15 15 11
Telegramadresse: Forskjold

KØDHALLE
Robert Hansen
1. kl. kød, flæsk og pålæg
Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

BRDR. MEYER
Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Bliv børnehavelærerinde!
Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

MUNKE MØLLES GLUTEN

turelle og organisatoriske forhold og afstikke de mest hensigtsmæssige rammer for menighedslivet og kirken arbejde i de kommende år.

Der er altså tale om struktur i videste forstand, begyndende med menighedsråd og pastoralråd og fortsættende med en registrering af samtlige opgaver, der skal løses, og en koordinering af de kræfter, der er til disposition.

Det betyder ikke, at vort åndelige liv og budskabet til vore landsmænd om kristen og menneskelig fornyelse er noget sekundært – tværtimod – men der må være en tidsvarende ydre ramme, der har mulighed for at formidle åndelige værdier.

2. Spørgsmålet om synodens arbejde hidtil har været tilfredsstillende vil jeg besvare med ja ud fra den betragtning, at mange gode kræfter og tanker er sat i sving, og jeg tager hatten af for de folk, der hidtil har stået for organisationen og trukket det store læs.

Da vi ikke tidligere har haft en tilsvarende synode, kan vi selvfølgelig ikke drage sammenligninger, men skulle man kritisere noget, er det nok det, at de enkelte medlemmer ikke forud for møderne grundigt nok har sat sig ind i de foreliggende spørgsmål – men det kan naturligvis undskyldes med stor arbejdsbyrde og med henvisning til, at det største arbejde ligger i kommissionerne.

3. Med god vilje til ærligt samarbejde blandt synodens medlemmer tror jeg, at den vil bringe en virkelig fornyelse. Desuden kræves en betydelig bejæstring og inspiration hos medlemmerne, der må bringes ud over hele landet, så strukturen virkelig kan blive levende – og lad os ikke glemme det vigtigste – bønnen om at Guds ånd må fylde alle med sin kraft.

4. Spørgsmålet om menigheds møder og gruppemøder i sognene om synoden er vigtigt. Jeg tror, at dette vil blive yderligere aktualiseret, efterhånden som første udkast til kommissionsbetænkningerne foreligger. – Det ville være naturligt at drøfte alle vigtige synspunkter i sognene således, at så mange som muligt når frem til en forståelse af arbejdets vigtighed og samarbejdets betydning.

Hjælp til børnelejerne

Vi har modtaget:

Gennem adskillige år har D.U.K. hver sommer arrangeret et antal sommerlejr for katolske børn. Hvert år deltager op mod 200 i disse lejre – et antal, som er

lige ved at sprænge rammerne. Mange kommer igen år efter år. Venskaber opstår og styrkes. På en lejr er man fælles om alting, også om at være katolik. Derhjemme er man måske den eneste i klassen, ja, måske den eneste på hele skolen, som er katolik. I vor konformistiske tid, hvor man skal ligne alle de andre, er det meget svært – især når man er barn – at være en ener, en, der er anderledes. Selv en stærk personlighed kan bukke under for det pres det er, at alle de andre mener noget andet. Vi er et mindretal, og vi må støtte hinanden. De, der trænger mest til støtte er børnene, og en af de måder, hvorpå vi kan støtte dem, er ved fortsat at afholde lejrene på Øm og Vejby Fed.

Det kniber imidlertid hvert år at finde et tilstrækkeligt antal egnede lejrchefer og medhjælpere, og her er det, vi vil bede om Deres hjælp. Hvis dette – som vi mener – meget vigtige arbejde skal kunne fortsætte, er det tvingende nødvendigt, at vi finder frem til et ret stort antal mennesker, som er villige til en – evt. flere gange, måske med flere års mellemrum at deltage i en lejr, som lejrchef eller som medhjælper. Som det er i øjeblikket har vi en række udmærkede unge mennesker, som bogstavelig talt bliver slidt op, fordi vi gang på gang må henvende os til de samme. Flere af de medhjælpere, som har været med på sommerens lejre, har deltaget i to, nogle endog i tre lejre. De af læserne, der selv har været på lejr ved, hvor træt man er efter bare en.

Vi henvender os til læserne af dette blad fordi vi tror, at der rundt omkring i landet sidder en del mennesker, som kunne have lyst til at hjælpe os med dette arbejde. Egentlige kvalifikationer er ikke nødvendige – kun interesse for børn. Hvis De sender oplysninger om Deres navn, adresse, alder (mindst 18 år) og beskæftigelse til nedenstående adresse – hvad vi håber, De vil gøre – medfører dette ikke forpligtelser ud i al fremtid. Hvis vi henvender os til Dem og beder Dem deltage i en lejr, kan De naturligvis afslå dette, og De kan til enhver tid bede om, at Deres navn må blive slettet af kartoteket.

Hvis De kunne tænke Dem at hjælpe os fremover, så skriv – også hvis De ikke er i stand til at være med i sommeren 1969.

På børnelejrudvalgets vegne
Birthe Aarestrup (formand),
Svendsgade 22^a, 7100 Vejle

Island nu også bispedømme

Pavestolen har ophøjet det apostoliske vikariat i Island til bispedømme. Montfortaneren Henry Hubert Frehen er udnævnt til første biskop af Reykjavik. Han er født i Holland i 1917 og præsteviet i 1943. Ved udnævnelsen opholdt han sig i sit hjemland.

Bliv abonnent - det betaler sig

R.I.P.

Pater

ROBERT GROTECLAES S.J.
f. 29.6.1898 d. 25.10.1968.

Sct. Knuds Stiftelse.

Bed for hans sjæl.

✱

JULEASSISTANCE

fra 24.-11. til 24.-12 søges.
Løn som stormagasinerne.
Sankt Ansgars Boghandel
Bredgade 67, København K.
Telf. Palæ 4777

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvej 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Fint arbejde – Trla 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolster?
Hvis ikke – så prøv os!

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Hans Erh. Jensen

Blikkenslager - Gas- og vandmester

Skoлеvej 18
2630 Taastrup
Tlf. (01) 99 11 22

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A, hver
tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent
ugens fem første dage fra kl. 10
til 13. Telefon PALæ 2323.

Sakramentskirkens basar søndag den 10. november

Salgsboder, tombolaer, antikbod
osv. Krostuen serverer smørrebrød,
kaffe og kager.
Nørrebrogade 27. Linie 3, 5, 7
og 16 til døren.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

To svipsere

To slags kærlighed

»To slags kærlighed« (»Misunderstood – Misforstået«), der handler om en drengs forsøg på at komme i kontakt med sin fader, er ikke nogen god film. Den er optaget i dejlige farver i Firenze, hvor faderen er engelsk konsul, men den lækre indpakning og et i øvrigt godt spil ikke mindst fra de medvirkende børns side understreger kun yderligere, at det stof, der skal fortolkes, er en sådan sammenhobning af urimeligheder for ikke at sige uhyrligheder, at det er længe siden, at man har set magen.

Ved filmens begyndelse bliver konsulen enkemand. Han har den opfattelse, at hans yngste søn har arvet moderens følsomme sind og derfor ikke tåler at få sandheden at vide, hvorimod den 8-årige broder bedre skulle kunne tåle det. Denne har dog allerede gættet sammenhængen, og faderen studser noget over hans koldblodighed, der gør, at han føler sig yderligere forpligtet til at tage sig af den yngste. Den ældre gør sig den ene anstrengelse efter den anden for at vinde faderens fortrolighed, men det bliver altid mistolket, som drengens små tjenester bliver til bjørnetjenester.

Alt dette kunne måske være blevet til noget menneskeligt rigtigt, ja menneskeligt værdifuldt, for det at børn mister en af forældrene og skal være hos en fader eller en moder, der er mærket af en stor sorg, er trods alt et problem, enhver af os kan komme ind på livet af. Men med *Leo Benvenuti* og *Piero de Bernardis* manuskript, der er baseret på en roman af *Florence Montgomery*, har der ikke været grundlag for andet end en sammenkædning af alle de fiduser og tudenumre, som emnet kan friste til. Instruktøren *Luigi Comencini* har intet gjort for at mildne på det. Om det så er »God save the Queen«, når konsulatets portskilt viser sig i billedet, får vi den med, og naturligvis ønsker den ældste søn at dø foran moderens billede i dagligstuen.

Som antydet er der stablet mange gode kræfter på benene for at gøre det hele acceptabelt. *Anthony Quayle*, der er et stort navn indenfor engelsk teater og i øvrigt spillede ægtemanden i den fortræffelige film om Amy – kvinden i housecoat – for nogle år tilbage – har rollen som konsulen, mens de to drenge portrætteres af *Stefano*

Colagrande og *Simone Giannozzi*, og den digre *John Sharp* har en festlig rolle som en lun onkel – et af filmens lyspunkter.

Selv om filmen er engelsksproget, er det italienerne, der har ansvaret for den. Der er en uendelig vej fra de livsnære italienske efterkrigsfilm til dette produkt, som dårlig nok kan have værdi som turistpropaganda for Firenze. Det er en svipser, som Grand Teatret i København har fået fat i, men det er der nu ikke grund til at tage så tungt på, som Henrik Stangerup gør det i »Politiken«, da teatret i den senere tid har haft så udmærkede ting som Camus-filmene »Den fremmede« og Antonionis »Eclipse« på programmet – (Galla Film).

Med skumsprøjt for boven

har Frankrigs store komiker Louis de Funes i hovedrollen. Den række af film, han efterhånden har medvirket i, danner en noget ujævn værdikurve, men de to foregående, »Den store restaurant« og »Oscar«, havde ind imellem meget morsomme scener. I vandgangen her gør de Funes og hans medspillere sig afgjort nogle drabelige anstrengelser for at være morsomme, men vores latterreaktioner svarer mildest talt ikke til *deres* indsats. Man ler højst en eller to gange over den koleriske værftsejers genvordigheder med en fjattet skibskonstruktør med lyse øjeblikke. Det ene minut jages konstruktøren på porten, det næste må værftsejeren ud og prøve at få ham hjem igen, da et af de lyse øjeblikke netop har båret frugt.

Hvad vi skrev i forbindelse med vor omtale af filmen på »Grand« kan også gælde for det samlede repertoire på biografteatrene: en svipser skæmmer ikke katastrofalt, da der hele tiden er gode og interessante film at finde. Men med billetsalget er det noget andet. Det er sløjt i forvejen, hvad mange af de værdifulde film angår, og det er slet ikke til at tænke på, hvad alt for mange oplagte publikum-svipsere kan komme til at betyde i disse i forvejen sløje tider, hvor aktivitet borte fra hjemmet bliver sjældnere og sjældnere. Bl. a. har folk ikke så mange penge mellem hænderne længere. – (Filmcentralen Palladium).

HK.

Aktuel debat:

Frihed
og
samvittighed

Vietnam
og
verdens
samvittighed

Engelske
præster
protesterer

□

Masser af
bøger af
katolske
forfattere

Synoden drøfter liturgi

Søndag den 24. november samles synodens 200 medlemmer for at drøfte det foreløbige udkast om kirkens bønsliv. Gudstjenestens form spiller naturligvis en vigtig rolle – ikke mindst på baggrund af den usikkerhed overfor liturgien, der i vid udstrækning gør sig gældende i denne omstillingens tid. Men rammen omkring gudstjenesten, kirkebygningen, er også en vigtig ting. På billedet ses det ny-restaurerede St. Hans Kapel i Hørsholm. Man hæfter sig ikke mindst ved alterets ulige »ben« – en løsning der er anvendt i forsøget på at give tabernaklet en på én gang ikke-central og dog central placering. Arkitekten: Flemming Behnke.

Udveksler budskaber

VATIKANET – NC NEWS SERVICE

Pave Paul VI og den ortodokse økumeniske patriark Athenagoras I af Konstantinopel har sendt hinanden et budskab i anledning af, at det er et år siden, patriarken aflagde sit historiske besøg i Rom.

I sit budskab siger pave Paul, at siden det »uforglemmelige besøg, Deres Hellighed aflagde hos os, er vort hjerte forenet med Dem i bøn og tak til Gud, fordi han har skænket sin kirke denne glæde, og for at bede ham om at lede og befæste vore skridt på vejen fremad mod fuldstændig enhed i ham«.

Patriark Athenagoras mindes i sit budskab den bøn, han og pave Paul bad sammen i Peterskirken, og deres »omfavnelser i fred og kærlighed i Jesus Kristus«.

Patriark Athenagoras siger videre, at han beder indtrængende om, at »den dag må komme, hvor vi sammen kan lovprise Guds navn i fælles liturgi og sakramental forening«.

Vatikanets dagblad *L'Osservatore Romano* siger i en kommentar, at patriarkens besøg i fjor var en fortsættelse af den samtale, der begyndte med pavens besøg i Jerusalem i 1964 og i Konstantinopel i 1967.

I *L'Osservatore Romano* hedder det, at mødet mellem de to mænd i Rom i fjor ved Peters grav har »uddybet og øget den følelse af broderskab i Kristus, som allerede kom klart til udtryk på de steder, hvor Kristi fodspor stadig er synlige«.

Den vej, de to søsterkirker endnu har at gå, slutter *L'Osservatore Romano*, bliver muligvis lang, men »korsets og opstandelsens evige lys vil lyse over den«.

Da paven besøgte patriarken i Tyrkiet.

Engelske præster protesterer mod den hårde linje

LONDON – NC NEWS SERVICE

Nogle af de katolske præster i England og Wales, som står over for at blive dispenseret på grund af deres opposition mod pave Paul VI's rundskrivelse om fødselskontrol, skal efter sigende have søgt juridisk bistand med hensyn til deres rettigheder i henhold til den civile lovgivning.

Den 49-årige sognepræst i et stort sogn i nærheden af London, pastor Kenneth Allan har allerede indledt en sjældent forekommende proces for at få sin sag prøvet for en kirkelig domstol. Også den 31-årige kapellan i nabosognet North Cheam, pastor Paul Weir er blevet suspenderet.

De to sogne hører begge ind under ærkebiskop Cyril Cowderoy, som har indledt en ualmindelig skarp kurs over for alle, der ikke er enige med paven i de synspunkter, han har fremsat i sin rundskrivelse »*Humanae Vitae*«. Som bekendt er biskopperne i England og Wales blevet enige om at forlange, at præsterne i sjælesorgen, og når de udtaler sig offentligt, må hævde rundskrivelsens officielle synspunkter, eller også må de søge anden beskæftigelse end præstegerningen.

Kardinal John Heenan af Westminster sagde senere i radioen: »Vi spørger præsterne, om de kan forene det med deres samvittighed at følge pavens lære, og hvis de ikke mener, at de kan det, må de trække sig tilbage.« Som begrundelse fremførte kardinalen, at man dermed ønskede at »beskytte menigheden og de øvrige præster«.

Kardinalen sagde, at han meget godt vidste, at problemet ikke var løst med dette, men at det gør det muligt at fortsætte diskussionen, som biskopperne ikke har til hensigt at standse.

Det er klart, at biskopperne ikke har til hensigt at drive anderledes tænkende præster ud af kirken, men kun at befri dem for opgaver inden for sjælesorgen, hvis de holder fast ved deres offentlige modstand. Biskopperne håber, at de kan finde noget at gøre inden for undervisning, eller at de for eksempel kan få en

eller anden opgave i et kloster, hvor tabet af de pastorale funktioner ikke er nogen alvorlig hindring for deres kald.

Biskoppernes afgørelse blev først offentliggjort i slutningen af oktober, fordi man ville give de enkelte biskopper og ordensforesatte lejlighed til at tale med præster med afvigende meninger og drøfte situationen med dem. Dette er, så vidt vides, nu sket i så godt som alle bispedømmerne.

Ærkebiskop Cowderoy skal efter forlydende have talt med i alt 9 præster, og de eneste to, som holdt fast ved deres oppositionelle indstilling, nemlig pastor Allan og pastor Weir, har indtil videre fået tilbudt en finansiel støtte på 2.000 kr. om måneden, indtil de finder anden beskæftigelse.

Af de ca. 8.000 præster i England og Wales er det offentligt kendt, at de 55 er afgjort imod rundskrivelsen. Det var disse præster – deriblandt også ordenspræster – fra mange dele af landet, der underskrev et brev, der for nylig blev offentliggjort i *The Times*, hvori de giver udtryk for deres forkastelse af rundskrivelsen. Blandt disse var også de to suspenderede præster.

En sammenslutning, der kalder sig »Fondet til støtte for samvittighedsfriheden«, og som er oprettet med det formål for øje at hjælpe præster, der enten er blevet suspenderet på grund af rundskrivelsen, eller som kan risikere at blive det, oplyser, at den er i kontakt med 220 præster, der mener noget andet end rundskrivelsen, og vil gerne høre fra flere.

Sammenslutningen har i de forløbne uger ydet finansiel støtte til 8 præster, der er kommet i vanskeligheder, og som kan imødesæ yderligere komplikationer.

En anden gruppe, der kalder sig »Sammenslutningen af forhenværende præster«, og som er oprettet af to tidligere præster, tilbyder praktisk støtte og vejledning til præster, som af forskellige årsager beslutter sig til at nedlægge præstegerningen, heri indbefattet også hjælp til at finde bolig og stilling.

Kardinal Heenan — liberal på konciliet — konservativ hjemme.

Samtidig har en for tilfældet oprettet komité af indflydelsesrige liberale lægfolk, der ikke er enige med pavens rundskrivelse, udsendt en erklæring, hvori de stærkt beklager »den brutale og hævngherrige« behandling, biskopperne nu truer med at anvende over for præster med afvigende meninger.

Erklæringen, der desuden opfordrer til at diskutere emnet videre inden for Kirken, er sendt til samtlige biskopper i England og Wales.

I erklæringen kritiseres den »negative og afvisende tone, hvormed biskopperne mener at kunne få deres præster til at makke ret«.

I erklæringen hedder det videre, at komiteen er indforstået med, at man kræver, at præsterne »i skriftestolen skal holde de troende rundskrivelsens lære om fødselskontrol. Men samtidig hævdes præsternes ret til at adlyde deres samvittighed, når de yder sjælesorg«.

I Liverpool er der delte meninger

LIVERPOOL — NC NEWS SERVICE

Meningerne om pave Pauls rundskrivelse om fødselskontrol var så delte i pastoralrådet i ærkebispedømmet Liverpool, at det på et møde for nylig var umuligt at nå til en resolution.

Ærkebiskop Andrew Beck af Liverpool har imidlertid udtalt, at han kun er glad for den fuldstændig frie meningsudveksling om rundskrivelsens indhold, der har fundet sted på et af rådets private møder.

I en rapport fra en kommission

Præsten for de katolske studenter ved universitetet i Amsterdam, den 36-årige jesuiterpater Jos Vrijburg har meddelt, at til trods for at han forlader jesuiterordenen for at gifte sig, ønsker han alligevel at fortsætte sin præstegerning.

Hans ansøgning til de hollandske biskopper om dispensation fra cølibatspligten støttes af de fire andre præster ved universitetet i Amsterdam og af præster ved de øvrige hollandske universiteter.

Pater Vrijburgs ansøgning støttes foruden af hans kolleger også af ca.

5.000 studenter fra det universitets-sogn, hvor han virker. Han håber, at de hollandske biskopper inden for et år vil tage stilling til hans ansøgning.

Biskop Theodor Zwartkruis af Haarlem har udtrykt sin glæde over, at pater Vrijburg har sendt den omtalte ansøgning til biskopperne, som vil drøfte den på bispekonferencen i november. Resultatet af en Gallupundersøgelse blandt de hollandske præster af deres stilling til cølibatet vil sikkert komme til at indtage en stor plads i drøftelserne.

Præster vil være med til at vælge deres biskop

KÖLN — NC NEWS SERVICE

Tre præster i ærkebispedømmet Köln har som repræsentanter for en ny »aktionsgruppe« udsendt en skrivelse med forslag om, under hvilke former præsterne eventuelt skal kunne deltage i valg af biskopper, til samtlige præster i ærkebispedømmet.

Tidligere i år har 72 præster sendt en skrivelse til kardinal Frings og til den apostoliske nuntius i Tyskland, hvori de foreslår, at præsterne må

få en »vis mulighed« for at deltage i valget af den, der skal udnævnes til kardinal Frings efterfølger.

Kardinal Frings, der nu er 81 år gammel, indsendte allerede i februar 1967 sin afskedsansøgning, men pave Paul VI nægtede at acceptere den.

I det sidst udsendte brev om valg af biskopper forslås følgende fremgangsmåde:

— Som forberedelse til et bispevalg skal der fra generalvikarens kontor udsendes stemmesedler til samtlige præster i ærkebispedømmet. På disse stemmesedler skal præsterne hver især foreslå kandidater til bispeværdigheden.

— Generalvikarens kontor skal derpå underrette præsterne om kandidaternes navne og om, hvor mange stemmer de hver især har fået. Ud af disse skal præsterne så igen vælge én kandidat.

— Derefter vil navnene på de tre præster, der har fået flest stemmer blive forelagt kardinalen, præsterådet, den apostoliske nuntius, kapitlet i Köln og biskopperne i de bispedømmer, som før i tiden hørte ind under den preussiske stat. (En talsmand for generalvikaren i Köln har tidligere forklaret, at det konkordat, der i 1929 blev afsluttet mellem pave-stolen og den tidligere tyske stat Preussen, stadig er gældende.)

Frihed og samvittighed

REDAKTION:
H. ROOS og
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Redaktionssekretær: Elli Gambell

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.,
telefon EVa 2997 (kl. 8-10),
postgiro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Katolsk
Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgpris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæsenet.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Siden studenterurolighederne i for-
året er der i den franske presse
duknet et nye modeord op: »con-
tester« eller (som navneord) »con-
testation«. Det betyder egentlig »bestri-
de, betvivle, anfægte. Den unge ge-
neration ynder dette ord. Det ud-
trykker en holdning, som er skep-
tisk over for alt, sætter et spørgs-
målstegn bag ved alt, piller ved alt
for at se, om det nu også holder.
Sagt med andre ord: det er kritik
som livsholdning. Især rettes denne
kritik mod enhver form for autori-
tet. Nu findes der en kritik af auto-
riteten, som er lovlig og endog nyt-
tig. Vi er ikke tjent med en passiv
lydighed. Vor kritik tvinger myndig-
hederne til at vogte sig for misbrug
af deres magtbeføjelser, noget som de
altid er fristet til. Og det er vel
også rigtigt, at vi såvel i verden
som i Kirken må finde nye former
for udøvelsen af autoritet.

Men der findes også kritik af au-
toriteten, som er uberettiget og
nedbrydende. Den er karakteriseret
ved mangel på modenhed og besin-
dig omtanke. Den går ud fra den
tanke, at den enkeltes samvittighed
er den eneste kilde til al sandhed,
og hævder, at rettesnoren for denne
sandhed kun kan være den individu-
elle erkendelse. At man altså ikke
kan stole på en andens erkendelse.
Allerede en flygtig overvejelse kan
overbevise en om, at dette ikke kan
være rigtigt. I det praktiske liv er
vi nødt til at støtte os til andres
indsigt. Hvem af os kan sige, at han
personligt har gennemskuet Einsteins
relativitetsteori eller Heisenbergs ver-
densformel? Det kan i det mind-
ste kun dreje sig om ganske få. Vi
andre accepterer disse sandheder,
fordi vi stoler på de lærdes indsigt.
Vor verdensopfattelse er baseret på
denne erkendelse. Troen og tilliden
er allerede på det menneskelige plan
en vigtig erkendelseskilde.

I endnu højere grad gælder det på
det religiøse område. Vor tro byg-
ger på Guds åbenbaring i Jesus Kris-
tus, som er nedlagt i Evangeliet.
Men »for at Evangeliet for stedse
kan bevares uforandret og levende i
Kirken, har Apostlene indsat biskop-
per som deres efterfølgere og over-

draget dem deres eget læreembede«
(Dei Verbum, nr. 7). Der findes alt-
så et autentisk læreembede i Kirken.
Traditionen, den Hellige Skrift og
Kirkens læreembede er knyttet såle-
des sammen, at intet (af de tre ele-
menter) kan bestå for sig selv, og at
alle i fællesskab, hver på sin måde,
gennem den ene Helligånds virke
tjener sjælene (s. st. nr. 10). At be-
nægte dette ville være ensbetydende
med at opgive den katolske tro. Na-
turligvis er det rigtigt, at hverken
traditionen eller den Hellige Skrift
eller Kirkens læreembede med magt
kan tvinge os til at træffe en afgø-
relse. Vi er og forbliver frie væsener.
og vi er forløste til »frihed«. For så
vidt kan man nok sige, at den en-
keltes samvittighed er den højeste
autoritet. Det har Kirken altid aner-
kendt.

Det eneste, man kan kræve, er, at
den samvittighed, som eventuelt sæt-
ter et spørgsmålstegn ved traditionen,
den Hellige Skrift eller Kirkens læ-
reembede, er en dannet og moden
samvittighed. Den forudsætter over-
vejelser og grundig undersøgelse og
må ikke bygge på følelsesmæssige
grunde. Den enkeltes samvittighed er
ikke ufejlbar i sig selv. Den katol-
ske Kirke har altid fastholdt, at sam-
vittigheden skal formes og dannes ef-
ter objektive normer. I det andet
Vatikankoncilis dekret om religions-
friheden står en vigtig sætning: »De
troende skal i deres samvittigheds-
dannelse nøje holde sig Kirkens hel-
lige og sikre lære for øje. Ifølge
Kristi vilje er den katolske Kirke en
vejleder (magistra) til sandheden og
dens opgave er at forkynde og på
embeds vegne lære den sandhed, som
Kristus er. Samtidig er det dens op-
gave ved sin autoritet at forklare og
stadsfæste de principper for den eti-

Berettiget eller uberettiget kritik?

Store forventninger

På søndag den 24. november samles synodens 200 medlemmer for at drøfte den foreløbige rapport fra kommissionen for *Kirkens bønsliv*. Der er stillet mange forventninger til denne rapport – og med rette, for emnet er af en sådan art, at det er menighederne selv, der virkelig kan gøre et stort arbejde for liturgiernes udformning, og, hvad der er *endnu vigtigere*, bønslivet er noget så centralt i hele kirkens liv, at *menighedernes forståelse og indtrængen i*, hvad liturgi er, vil være *afgørende* for kirkelivets tid i Danmark.

Meningen med artiklen her er at orientere om det, der foreslås, men selve rapporten kan man låne hos alle synodemedlemmer, samt hos alle sognepræster i hele landet, hvad enten de er medlemmer af synoden eller ej.

Det bliver indledningsvis fastslået, at liturgi bør indtage en meget høj plads i vor bevidsthed, fordi vi der – på en ganske særlig måde – møder *Kristus som frelser og fornyer*, når vi selv træder frem for Gud for at lovprise og tilbede Ham under messen.

Rapporten fremhæver forbindelsen mellem fællesbøn i menighederne (liturgien) og den enkeltes bøn (stille bøn osv.) og påpeger, at det sidste også skal læres, for at alles forståelse af liturgien kan vokse, og deltagelsen blive af større værdi for alle.

Det understreges derfor, at man fra kommissionens side vil foreslå, at der på alle mulige måder gives hjælp til større forståelse af både personlig bøn og af bøn under gudstjenesten. Denne *undervisning* kan foregå både ved *retræter*, ved in-

ske orden, som er baseret på den menneskelige natur« (nr. 14).

I en tid, hvor alle mulige teologiske meninger fremsættes i Kirken, hvor teologerne er indbyrdes uenige, må vi kunne gå tilbage til et fast punkt. Dette faste punkt er Petri stol. Ellers risikerer vi, at Kirken opløses i små kapeller, og at teologerne bliver små paver. Vi må også kræve det i frihedens navn. Friheden bevares kun, ved at vi kan appellere til en øverste instans med kollektivets pres. *HRs.*

struktion inden messen og på *mange andre måder*.

Nu er der allerede sket mange ændringer i messen og flere er på vej. Man har derfor fra kommissionens side villet foreslå, at søndagsmessen snart må finde en form, som kirkefolket kan lære at kende, så den siger det noget. Den nuværende usikkerhed fører til, at for mange holder sig tilbage, og at fællesskabet under gudstjenesten helt går i stykker. Altså må man nu finde en god form og gøre den tilgængelig, mens man i mindre grupper får mulighed for at arbejde videre med spørgsmålet for at finde nye former, som bedre kan udtrykke liturgiernes mening *i dag og i morgen*.

Alene disse ting skal nok give anledning til drøftelser, men kommissionen er gået videre. Den har behandlet spørgsmålet om søndagsmessen og spurgt, om menighedsfællesskabet f.eks. vil blive sprængt hvis »søndagspligten« kan opfyldes lørdag eller fredag.

Der er overvejelser, der på langt sigt vil være af større betydning, og det er overvejelserne om *dåbspraksis*. Der henvises til pater Jongs artikel i *Katolsk Ugeblad* nr. 43, men kommissionen tager ikke stilling og udtaler kun ønsket om, at dåbens karakter må kunne trækkes sådan frem, at dåbshandlingen ikke blot bliver en navngivning.

Man foreslår ceremonier og ord omkring bodens sakramente, så omvendelsen kommer stærkere frem, og sådan at synder mod fællesskabet bliver mere påpeget.

Med hensyn til blandede ægteskaber ønsker man ceremonier, hvor der kan medvirke præster fra andre trossamfund, og der ønskes mulighed for, at begge parter skal kunne modtage alterets sakramente.

Der står meget mere endnu, og det skal læses i ro og drøftes mellem mange, men orienteringen skulle gerne vise, hvilke betydelige emner, der er taget op og opfordre mange til at sætte sig ind i hele rapporten.

Et medlem af kommissionen, Sven Damsholt, har afgivet en særreport som indledning, hvor han på en meget inspirerende måde søger at sætte personlig bøn og kontemplation i sammenhæng med kollektivets bøn i liturgien. *Oluf Bohn*

Masser af katolske forfattere

Åge Rønning – ny roman.

Når man tænker på, at vi katolikker her i Norden udgør et meget lille mindretal, er det helt fantastisk, hvor mange bøger af »indfødte« katolske forfattere, der for tiden udkommer. Der er Martin Drouzys bog om det andet Vatikankoncil, Hallvard Rieber-Mohns essays om Tyskland, Lis Thorbjørnsens kvindesagsbog, Åge Rønnings »Protestmarsjen«, og nu foreligger på dansk Birgitta Trotzigs »Svig«. Forfatterinden er født i 1929. Hun konverterede for nogle år siden og er nu bosat i Paris. Hendes bøger er oversat til mange sprog, og hun har modtaget flere litteraturpriser. »Svig« blev, da den udkom i Sverige, valgt som årets bedste bog og belønnet med den store svenske litteraturpris. »Svig« blev, da den udkom i Sverige, der aldrig får lov til at udvikle sig frit, og om menneskets indre kamp mellem godt og ondt. »Svig« udsendes på dansk af »Samleren« forlag. Læs om Åge Rønnings og Martin Drouzys bøger på side 11.

LOPPETORV

Nu har De chancen for at blive af med alle gamle sager, der står og fylder op i Deres kælder eller pulterrum, og samtidig støtter De Katolske Menighedsplejer ved at give alle disse sager til loppetorget på det store julemarked den 24. november. Tag telefonen og ring besked til menighedsplejernes kontor Palæ 2323 mellem kl. 10-13 eller på Bella 7101 fra kl. 18-19.

»HVOR SKAL ALLE VI SÆTTE VORT NAVN?«

Med interesse har jeg læst om underskriftindsamlingen mod de nordiske biskoppers hyrdebrev, og jeg spørger nu, hvor skal alle vi – som med glæde har læst samme hyrdebrev – sætte vort navn, for dette åbne brev fra hr. arkivar, cand. mag. J. Nybo Rasmussen må ikke få lov til at stå som den eneste reaktion på dette meget smukke og meget forstående hyrdebrev.

Selv foreslår jeg følgende tekst:

»Midt i en urolig og kriseagtig tid har vi følt det som en nåde at modtage et hyrdebrev, der med så stor nænsomhed søgte at forstå det enkelte menneskes helt specielle situation, og at man i dette brev har kunnet gøre det, netop fordi der blev lagt vægt på det væsentlige, alt det vi dog er fælles om, selv om vore personlige veje kan være afvigende.

Hvis flere kristne mennesker i dag søgte med samme kærlighed og forståelse at nå hverandre tværs over det, som tilsyneladende kan skille, ville meget være vundet for kristendommen, en virkelig fornyelse, og vi havde noget at give en angst og bekymret verden, for da opfyldte vi den ny befaling som Kristus gav før sin død: »I skal elske hverandre, ligesom jeg har elsket jer, skal også I elske hverandre. Derpå skal alle kende, at I er mine disciple!«

Dette var kun et forslag, men iøvrigt vil klogere hoveder sikkert finde et bedre, som jeg med glæde viger pladsen for. – Jeg skrev blot, fordi nogen må da tale netop nu!

Vibeke Baadsgaard.

HUMANÆ VITÆ

I kub. nr. 37 refereres biskop Gran af Oslos hyrdebrev på foranledning af røret omkring rundskrivelsen »Humanæ vitæ«.

Desværre henviser biskoppen if. referatet til »Kirken i verden af i dag« nr. 25. Dette afsnit er imidlertid ganske irrelevant, og det synes åbenbart, at den påberåbte tekst er nr. 25 af den dogmatiske konstitution »Lumen gentium« om Kirken. Om forvekslingen er sket under biskop Grans eller kub.'s pen er svært at se, men det er i hvert fald en beklagelig lapsus.

Dernæst refereres biskoppen som havende skrevet, at koncilet er Kirkens højeste læremyndighed. Denne påstand holder imidlertid ikke ganske stik, idet Kirkens højeste læremyndighed indehaves af Pave og Koncil i fællesskab eller af Paven alene, hvorimod Paven for sig står over Koncilet for sig. I betragtning af de angreb, der for tiden rettes fra bestemt hold mod Kirkens læremyndighed som sådan forekommer det væsentligt at opretholde en klar definition i overensstemmelse med, hvad tidligere paver og konciler højtideligt har fastslået.

M. J. Baagøe.

SVAR: kub har fulgt den norske grundtekst.

Vietnam håber ...

Vietnamkrigen og verdens samvittighed

Den politiske aktivitet omkring Vietnamkrigen er kommet ind i en ny fase, selv om det endnu er umuligt at se, hvad resultatet bliver. Ens tanker går først og fremmest til det hårdtprøvede vietnamesiske folk, der i en lang årrække har gennemgået ufattelige lidelser. Men det tragiske i, at soldater af forskellige nationaliteter hver dag må lade livet eller lemlæstes på fremmed jord og den sorg, som dette betyder i utallige familier, bør også mane til eftertanke. Endelig er Vietnamkrigen en af de ting, der må tynde samvittigheden både i øst og i vest.

Menigmand kan ikke løbe fra sit ansvar her og lade politikerne ene om skylden, hedder det i en artikel i et amerikanske blad. Det ville være slet gennemtænkt – både set fra et demokratisk og et moralsk synspunkt skriver jesuiterpateren Robert H. Springer således i det pågældende blad, »Jubilee«, som vi senere skal vende tilbage til. Og for katolikernes vedkommende er det helt forkert at vente på, at paven eller biskopperne udsteder et dokument med retningslinjer for, hvad man skal gøre og tænke i den sag. Man må have tillid til sin egen samvittighed, mener pateret.

Vietnamkrigens forudsætninger

Vietnam er geografisk set en del af

Indo-Kina – en tidligere fransk koloni. Geneve-konferencen juli 1954 betød afslutningen på det franske kolonierherdømme, og våbenstilstands-aftalen førte i praksis til, at der oprettedes fire selvstændige stater, Kambodja, Laos, Nord- og Sydvietnam. Vietnam deltes i to dele ved den 17. breddegrad: den nordlige del blev til Den demokratiske republik Vietnam – en kommunistisk stat, der får hjælp fra Sovjet og Kina – og den sydlige del til Republikken Vietnam, som er en vestlig indstillet stat, der får hjælp fra USA.

I Geneve-aftalen, som USA ikke underskrev, indgik en passus om, at der efter to års forløb skulle holdes en folkeafstemning i hele Vietnam om genforening af Nord- og Sydvietnam, men Sydvietnams diktator Ngo Dinh Diem modsatte sig en sådan afstemning, da han frygtede, den voksende kommunistiske infiltration i hele det sydøstasiatiske område ville føre til en sejr for kommunisterne. Fra 1959 begyndte USA for alvor at interessere sig for Vietnam, og der blev i det hele taget fra vestlig side lovet støtte til kampen mod de kommunistiske guerillabevægelser – dog under forudsætning af, at der blev ført en indenrigspolitik i området, som havde befolkningens støtte. Dette så Ngo Dinh Diem stort på. Hans trosfæller katolikkerne vedblev, til trods for at de ud-

gjorde et mindretal, at have det store ord at skulle have sagt. Da der blev iværksat et kup mod diktatoren i 1963 rørte USA ikke en finger for at hjælpe ham. Tværtimod må man anse det for givet, at USA indirekte støttede kupet. Både præsidenten og hans broder blev dræbt, men den interne situation under de skiftende forhold er aldrig blevet særlig stabil. Indbyrdes rivaliseren mellem grupper, der højst har deres uvilje mod guerillabevægelsen tilfælles, har hele tiden præget billedet, så det har været republikkens allierede – først og fremmest USA – der har måttet trække det store læs i militær henseende. Fra 1965 bev krigsførelsen fra begge sider intensiveret.

Under bedømmelse af situationen må man ikke blot have de ideologiske, men også stormagternes økonomiske interesser for øje.

Pavernes fredsarbejde

Pave Johannes XXIII og hans efterfølger Paul VI er jo ikke de første paver i dette århundrede, der har talt fredens sag. Man siger endog om Pius X, at han døde af sorg over, at menneskeheden kom ud i 1. verdenskrig. Hele Benedikt XV's energi gik med forsøg på at mægle, men han havde ikke held med sine bestræbelser, og han høstede kun utak. Om Pius XII's forsøg sagde man, at han var mere optaget af at stå som mægler, end egentlig interesseret i at nævne nazismen ved sit rette navn. I det hele taget står de to sidstnævnte paver nok i historien som eksempler på, hvor svært det er at forene hyrdeembedets opgaver med diplomatens.

Når paverne Johannes XXIII og Paul VI nok vil til at stå stærkere i verdens omdømme, hvad angår deres forsøg som fredsstiftere, ligger det nok i, at de er gået mindre diplomatisk til værks. Deres forskellige fredsappeller – hovedsagelig om Cuba og Vietnam – vidner herom. For eksempel har vi fornylig beskæftiget os med pave Johannes resolute optræden i Cuba-krisen. En karakteristisk omend mindre detalje i denne forbindelse var, da han inviterede de 86 diplomatiske delegationer, der havde været til stede ved koncilets åbning i Peterskirken, til en sammenkomst i det sextinske kapel. Det meste af verden var ved denne lejlighed repræsenteret, og det gjorde – selv i en så blæsert forsamling af diplomater – et voldsomt indtryk, da han under sin tale henviste til Michelangelos dommedagsfreske.

Pave Paul VI

Lang tid før pave Paul VI for alvor gjorde verdensoffentligheden opmærksom på det dødsensfarlige i Vietnamkrigen, blev besøgende i Vatikanet med indsigt i spørgsmålet indgående spurgt ud om alle sider af sagen og om deres mening desangående. Pave Paul tænkte ikke mindst på det urimelige i, at ganske almindelige mennesker, der faktisk havde rigeligt at gøre med at skrabe

sammen til det daglige brød, skulle have deres hjem bombet og selv blive lemlæstet i frihedens, lighedens og den sociale retfærdigheds navn eller hvilke slogans, politikerne og de øvrige ansvarlige nu havde på tungen.

Pave Pauls syn kom klart frem i den bemærkelsesværdige tale, han holdt til den folkemængde, der havde samlet sig på Peterspladsen den 19. december 1965, og den 1. januar 1966 skrev han til statsoverhovederne i Nord- og Sydvietnam og Sovjet og til Mao Tse Tung. Brevet til sidstnævnte er af særlig interesse. Paul VI underskrev det personligt, hvilket faktisk var et brud på etiketten, da paven ellers kun signerer breve til statsoverhoveder, og Mao er jo »kun« partiformand. Han skrev om den prestige, som »Kina nu med rette nyder«, og som var særlig egnet til at tjene fredens sag. Paven kunne ikke være i tvivl om, at initiativer af denne art ville møde kritik i vide kredse, der betragtede dem som forhandlinger med djævelen selv, men han skyede ikke nogen midler i denne hjertesag, i hvis navn han tog alle de forhandlingsressourcer i brug, som pavestolen rådede over. Skete der noget i fuldt dagslys, foregik der endnu mere bag kulisserne.

Kardinal Spellman hilser på general Westmoreland.

Julefred og disharmoni

Som naturligt var, blev den aktivitet, der udfoldedes i fuld offentlighed, intensiveret i særlig grad ved juletid, når evangeliet om fred på jord blev læst og kommenteret. At der også ved disse lejligheder kunne lyde disharmoniske toner, fremgik af efterretningerne om kardinal Spellmans herostratisk berømte juletale i Vietnam 1966. New Yorks daværende ærkebiskop kørte frem med korsfarersangen om de vestlige demokratiers idealistiske kamp mod truslen om østlig diktatur.

Paven selv kunne ikke så godt irettesætte Spellman for øjnene af verdensoffentligheden, og »L'Osservatore Romano« kom kun med nogle indpakkede hentydninger. Ellers skortede det ikke på kritik fra katolsk hold.

Og julen 1967 fandt så det meget omtalte møde mellem præsident Johnson og pave Paul VI sted. Der er delte meninger om, hvor meget der kom ud af det, men efter sigende skal pave Paul have optrådt meget bestemt.

Amerikansk selvransagelse

Vietnamkrigen har givet amerikanerne selv og ikke mindst amerikanske katolikker anledning til meget alvorlige samvittighedsransagelser, og blandt de stærkeste kritikere af krigsførelsen og dens metoder er vide amerikanske kredse. Et godt eksempel herpå er det nyeste nummer af det fremragende katolske tidsskrift »Jubilee«, som for resten er blevet slået sammen med magasinet »U. S. Catholic«. I dette deres første fælles nummer gøres opmærksom på, hvordan den katolske moralopfattelse, hvad angår moderne krigsførelse har ændret sig siden den anden verdenskrig. I en ironisk kommentar peger man på, at et slogan, man kunne være sikker på blev brugt af samtlige præsidentkandidater (bladet er dateret i oktober), var »Ikke flere Vietnammer«. Skulle amerikanerne være villige til at give afkald på at anvende militær magt for at få deres politik gennemført? Ikke alle er enige om dette, mener bladet. »Vor intervention i Den dominikanske Republik har ikke oprørt den amerikanske offentlighed, og vor fortsatte militære intervention i andre latinamerikanske lande som Guatemala bringer heller ikke vælgerne i affekt. Måske er spørgsmålet succes eller fiasko i de militære eventyr afgørende«, hedder det i bladets kommentar, som slutter med at fastslå, at skal der ikke være »flere Vietnammer«, er det snart på tide, at der skabes et program for opbyggelse af freden. Og i en af bladets artikler søger Mary Perkins Ryan at analysere begrebet fred. Alt for længe har vi forvekslet fred med oprettelse af ro og orden. Det må være noget, vi har arvet fra de gamle romere med deres romerfred, mener hun. Historieforfatteren Tacitus har således citeret en britisk høvding, der sagde: »De skaber en ørken og kalder det fred«. Hvis ikke freden i kirken og freden i verden opbygges på rette vis, kan vi meget nemt nå der til, at de, der kalder en ørken for fred, overtager kirken og samfundet, erklærer Mary Perkins Ryan som punktum for artiklerne om Vietnamkrigen. HK.

Løn for trofast arbejde

*Kaare Osorio afslutter sine betragtninger
over missionsopgaven. Første artikel
var i foregående nummer*

Ønsker de at se sandheden i øjnene?

Budskabet om Guds kærligheds herredømme i denne verden, som Kristi sendebud skal udråde, er udæskende, og i samme grad som sendebudene identificerer sig med det, vil de blive udsat for forfølgelse. Derfor bringer Mattæus i sin missionsinstruks de Jesu Ord, der har forberedt disciplene på, at det ville gå hårdt til i arbejdet for Ordets udbredelse. Vi hører først om, hvorledes sendebudene skal forholde sig under forfølgelse.

Sendebudene vil blive forfulgt

Selv om menneskeheden til enhver tid er som en bølgende kornmark, moden for budskabet om Guds kærlig-

heds herredømme i denne verden, så findes der også onde viljer i verden, der vil hindre evangeliets udbredelse: *Se, jeg sender jer som får blandt ulve; vær derfor snilde som slanger og uden svig som duer!* (10,16). Uden åndelig klogskab, der ikke er det samme som verdslig snu- heds herredømme i denne verden, eller evangelisk enfoldighed, der ikke er det samme som naivitet, vil sendebudene ikke kunne modstå denne verdens pres, men bukke under og forråde budskabet gennem falske kompromiser med denne verdens ånd. Modstår de derimod presset og holder fast ved Ordet, så bliver resultatet en vedfarende forfølgelse fra denne verdens side: *Vogt jer for menneskene, thi de skal bringe jer for domstole og piske jer i deres synagoger. Også for landsbøvdinge og konger skal I føres for min skyld til et vidnesbyrd for dem og hedningefolkene.* (10,17-18). Det betyder naturligvis ikke, at sendebudene skal gå rundt i evig frygt for ondskab og modstand fra menneskers side. Jesus vil kun sige, at de ikke må være blåøjede, dvs. nære letsindig tillid til mennesker eller tro på det gode i alle mennesker. Så bliver de nemlig sørgeligt skuffet den dag modgangen og lidelsen bliver til en virkelighed i deres liv. Sendebudene skal være forberedte på alt, og de skal ikke bekymre sig om, hvordan de skal klare sig som Kristi sendebud under modgang og lidelse: *Faderens ånd vil selv drive dem til at tale, som Han ønsker det* (10,19-20), thi hvis sendebudene står fast ved Ordet under modgang og lidelse, så vil Ordet også blive hos dem.

Forfølgelsen må ikke stoppe arbejdet
Sendebudene må acceptere det smertefulde, at budskabet de bringer vil skille mennesker, og at det derfor vil blive genstand for *alles had* (10,21-22a). Menneskene ønsker nu engang ikke at blive konfronteret med sandheden om dem selv og livet. De forfærdes ud over alle grænser, når det går op for dem, at et glas vand, der er skænket i Kristi Ånd belønnes med evigt liv (jfr. Matt. 10,42), mens et skældsord fører til

evig fortabelse (jfr. Matt. 5,22), ja selv sendebudene kan blive fristede til at tilsløre evangeliets alvor eller neddæmpe tonen for ikke at skabe åndelig uro blandt deres medmennesker, men *den, der holder ud indtil enden, han skal blive frelst* (10,22b). Hverken smerten over at skille broder fra broder og børn fra forældre eller den direkte forfølgelse må nemlig stoppe arbejdet for evangeliets udbredelse. Ligesom modstanden i Israel ikke satte en stopper for kirkens missionsvirksomhed, men tværtimod blev anledning til evangeliets udbredelse blandt hedninger, således må Kristi sendebud aldrig give op, blot fordi de møder modstand og lidelse. De skal holde ud og om nødvendigt finde nye arbejdsmarker (10,23).

Tjeneren er ikke over sin Herre

En discipel står ikke over sin Mester, ej heller en tjener over sin Herre. Discipelen må være tilfreds, når det går ham som hans Mester, og tjeneren, når det går ham som hans Herre (10,24-25). Ligesom Jesus »ikke er kommet for at lade sig tjene, men for selv at tjene og give sit liv som løsesum for mange« (Matt. 20,28), således skal sendebudene tjene Gud og verden ved at vidne om tro, håb og kærlighed og ved at gøre deres gerning i verden i Kristi Ånd, selv om det i lighed med Mesteren vil føre dem op på korset. Som jøderne troede de ærede Gud ved at korsfæste Jesus som oprører, og gudsbespotter, således skal denne verdens mægtige og kloge tro, at det tjener til menneskeheden bedst at lukke munden på sendebudene.

Sendebudene skal frygte Gud mere end mennesker

For at sendebudene ikke skal miste modet under modgang og lidelse, styrker Jesus dem ved hele tre gange at understrege, at de ikke må være bange for denne verdens mægtige og kloge (10,26.28.31). 1. vil det en dag blive åbenbart for denne verdens mægtige og kloge, hvad der nu er skjult for dem, nemlig at Jesus er med sine sendebud i deres modgang og lidelse (10,26-27). 2. er magten hos denne verdens mægtige og kloge begrænset. Den ophører nemlig med sendebudenes legemlige død. Gud derimod kan ødelægge både sjæl og legeme, dvs. støde mennesket ud i evig fortabelse. Derfor er det langt farligere for sendebudene at være ulydige over for Gud end at blive slået ihjel af denne verdens børn. Har sendebudene derfor sand guds-

frygt, så vil de ikke længere være bange for mennesker (10,28). 3. er der intet at være bange for, thi Gud er en omsorgsfuld Fader, der aldrig svigter sine børn, når de rammes af modgang, lidelse eller bliver slået ihjel af denne verdens mægtige og kloge. *Derfor, enhver som kendes ved mig over for menneskene, ham vil også jeg kendes ved over for min Fader, som er i Himlene. Men den, som fornægter mig over for menneskene, ham vil jeg også fornægte over for min Fader, som er i Himlene* (10,29-33). Jesus vil stå last og brast med sendebudene, og ligesom Faderen har oprejst Ham, således vil han for Jesu skyld oprejse dem.

Evangeliet må bringe strid

Og endnu engang understreger Jesus, at budskabet er udæskende: *I må ikke mene, at jeg er kommet for at bringe fred på jorden; jeg er ikke kommen for at bringe fred, men sværd; thi jeg er kommet for at volde splid mellem en mand og hans fader, mellem en datter og hendes moder og mellem en svigerdatter og hendes svigermoder, og en mand skal få sine husfolk til fjender* (10,34-36). Selv om budskabet svarer til menneskets dybeste behov og længsler, så vil det alligevel skille mennesker, nemlig mellem dem, der vil tilhøre sig selv og selv bestemme farten, og dem, der vil give sig til Gud. Det imødekommer ikke uden videre vore spontane naturlige ønsker og længsler, simpelthen fordi disse som oftest er udtryk for vor faldne natur, dens nærmeste trøst og falske selvsikkerhed. På grund af vor faldne natur har vi mennesker umiddelbart et forkert forhold til menneskelivets grundværdier. Vi ønsker som oftest at springe over, hvor gærden er lavest. Men det hverken kan eller må sendebudene. Derfor virker deres budskab og hele holdning udfordrende på mennesker.

Den feje er ikke sin Herre værd

Jesus er uforfærdet og kompromisløs; han viger ikke tilbage for konsekvenserne, hverken over for de mennesker, som sendebudene skal tale til eller for sendebudene selv: *Den, som elsker fader og moder mere end mig, er mig ikke værd, og den, som elsker søn eller datter mere end mig, er mig ikke værd, og den, som ikke tager sit kors op og følger efter mig, er mig ikke værd. Den, som vil bjærge sit liv, skal miste det, og den, som vil miste sit liv for min skyld, skal bjærge det* (10,37-39). Disse ord

peger ikke kun frem mod det, der ventede Jesu selv, nemlig at han som den gode hyrde skulle sætte sit liv til for sine får, men de peger også frem mod det, som venter hans sendebud: sætter de deres liv ind for budskabet om Guds kærligheds herredømme, så vil de også erfare, at deres nederlag i denne verden ikke er udtryk for magt, men tværtimod for kærlighedens magt til at give sit liv for dem, man elsker.

Lønnen for trofast arbejde

Til slut forklarer Jesus så, hvorfor han stiller alle disse krav til sine sendebud: *Den, som tager imod jer, tager imod mig; og den, som tager imod mig, tager imod ham, som udsendte mig* (10,40). Ligesom Jesus er Faderens sendebud til verden og gør hans gerning (jfr. Jo 4,34; 5,36; 9,3-4; 17,4), således har Jesus sendt disciplene til verden for at fuldende Faderens gerning gennem dem. Det er nemlig Ham, der til syvende og sidst forkynder gennem disciplene, derfor er det også Ham, og med ham Faderen selv, som verden tager imod, når den tager imod sendebudene.

Hvis vi virkelig optræder som Kristi sendebud i denne verden, så vil vi også få vor løn derefter. Ligesom Jesus, da han i opstandelsen træder frem for sin Fader, kan sige: *Se, her er jeg og de børn, som du har givet mig* (Hebr. 2,13), således skal vi heller ikke som Kristi sendebud træde tomhændet ind i Guds rige efter endt arbejde, thi *den, som tager imod en profet, fordi han er en profet, skal få en profets løn; og den, som tager imod en retfærdig, fordi han er retfærdig, skal få en retfærdigs løn. Og den, som giver en af disse små blot et bæger koldt vand at drikke, fordi han er en discipel, sandelig siger jeg jer: han skal ingenlunde gå glip af sin løn* (10,41-42). Som Ingemann så smukt skriver:

Til vor lille gerning ud gik vi
små fuldglade;
 viljen så den kære Gud, hjælp os,
om vi bade.
 Nu er dagens lys udslukket; lukt er
snart vort øje.
 Giv vor lille gerning frugt,
Fader i det høje!

At se Guds hus fyldt med de mennesker, der har taget imod os som Kristi sendebud, netop dette skal være vor løn for trofast arbejde. Med denne sidste forjættelse skal vi i tro gå ud til vor lille gerning, mens det endnu er dag (jfr. Jo 9,4-5).

Kaare Osorio.

Rundskrivelsen om fødselskontrol drøftet i Øm

Et af de steder, hvor pave Paul VI's rundskrivelse om fødselskontrol er blevet tolket og diskuteret, er på efterskolen i Øm. Et team af lærere bestående af pastor Hubert Lesserschmidt, dr. phil. H. Roos S.J., mag. art. Elsebet Kieler og læge Flemming Kieler gav udtryk for et syn, som blev modtaget med stor interesse af de unge. En af eleverne, Hans Jensen, redegør her for sit personlige udbytte af foredragsrækken. Selv om man måske hverken er enig med foredragsholderne eller nærværende forfatter, vil man uden tvivl finde indlægget interessant.

Hver gang, man tager på lejr i Øm, sker det i forventning om noget nyt. Og det hænder vel, at en sådan forventning ikke bliver imødekommet; men oftere konstaterer man med en egen undren, at igen har et emne fået en ny belysning, som sætter det gamle i relief. Resultatet er da et (endnu ufærdigt) billede af overordentlig skønhed, på engang forfærdende og opløftende, men virkeligt, fordi det ikke lader én i ro, men ustandselig udfordrer.

Udfordringen

Udfordringen var pave Pauls sidste rundskrivelse »Humanae vitae«, emnet for efterårslejren 1968. 40 unge i alderen fra 17 til 24 deltog – og for mange var pave Paul også manden, der havde skrevet »Populorum progressio«. Var der

Tilslutning fra de unge.

Danske klostre

Vel har man været klar over, at der i den katolske middelalder fandtes mange klostre, både mandlige og kvindelige, i Danmark, men at det i virkeligheden drejer sig om henved 140 klostre, er der næppe nogen der havde tænkt sig. En anden ejendommelighed er, at der i Danmark fandtes lige så mange klostre, som i de øvrige nordiske lande tilsammen.

Museumsinspektør ved Øm kloster, H. N. Garner, har til sit »Atlas over danske klostre« foretaget mange, meget omfattende undersøgelser, i biblioteker, i marken og ved henvendelse til en række fagfolk, og resultatet er blevet en højst interessant bog om de danske klostre i middelalderen. Han påviser, at der endog på Grønland har været to klostre, et for augustinermunke og et for benediktinerinder.

I en indledning fortæller museumsinspektør Garner om selve munkelivets idé, der er urgammel og ikke tilhører den kristne religion alene. Både buddhister og muhamedanere har deres ordensbevægelser.

De første danske klostre, hvis grundlæggelsehistorie fortaber sig i det dunkle, var benediktinerklostre, idet Nordens apostel, Ansgar, hedningemissionens stifter, var benediktinermunk fra det frankisk-sachsiske kloster Ny Corvey.

Tidligere har man ment, at ved reformationens gennemførelse blev klostrene lukkede, munke og nonner jaget ud, og godset konfiskeret af kronen. Imidlertid kan det påvises, at et større antal munke og nonner endnu i en række år boede i deres klostre. Det var navnlig på landet, at dette skete.

Forfatteren forklarer dette med, at selv om der førtes en målbevidst gods-politik fra adelens og kongemagtens side, ville det have været stridende mod den almindelige retsopfattelse, dersom man uden videre havde konfiskeret klostergodset. I stedet standsede man enhver tilgang af munke og nonner, og på et givet tidspunkt måtte selv de største klostre være affolket, og så kunne den gamle regel om, at »hvad der ikke tilhører nogen, er kongens«, træde i kraft.

Efter indledningen følger gennemgangen af de forskellige ordener, behandlet i alfabetisk rækkefølge, hver for sig, og indenfor hver orden er de enkelte klostre kort beskrevet, ligeledes i alfabetisk orden, dog med den ændring, at klostrene indenfor det nuværende Danmarks grænser nævnes først i hvert afsnit, herefter følger klostrene i Sydslesvig og tilsidst klostrene i Lunds stift, landsdelene Skåne, Halland og Blekinge, der dengang var dansk. I særskilte afsnit behandles Grønland, Færøerne og det danske kolonistyre i Østersøen. For hver enkelt orden er der et billede og en kort beskrivelse af ordensdragten. Ligeledes er der et landkort, på hvilket beliggenheden af den pågældende ordens enkelte klostre er angivet.

Som afslutning på gennemgangen af klostre bringes en fortegnelse over klostre i nutidens Danmark med kort over

Fortsættes side 15

ikke nærmere modsigelse end sammenhæng? Her skal med det samme siges, at formålet var at gå ind på pave Pauls tankegang, prøve at forstå, hvad hans intention er. De to grøfter blev lykkeligt undgået, nemlig

- 1) at betragte pavens rundskrivelse, som hans personlige (private) bidrag til debatten om præventive midler.
- 2) at dogmatisere hele eller enkelte dele i rundskrivelsen.

Sandheden er – efter Øm-foredragsholderens opfattelse – midt imellem. Rundskrivelsen har krav på at blive modtaget med viljens og forstandens religiøse beredvillighed. Hver enkelt må sætte sig ind i dens indhold, må selv spørge dokumentet for at se, hvad der er sandt. Så vidt myndigheden.

Naturloven

Efter dette kom man til rundskrivelsens indhold. Her blev en første misforståelse rettet. Når pave Paul bruger udtrykket naturlov, mener han ikke naturens almindelige forløb, dens regelmæssighed som f. eks. at der fra et egetræ kommer agern, fra et æbletræ æbler osv. Det, pave Paul taler om, har absolut intet med dette at gøre. Når han bruger udtrykket naturlov eller naturlig morallov, tænker han på menneskets moralske og bevidste samvittighed, som på en eller anden måde hænger sammen med samfundets struktur, altså noget *historisk* medbestemmende i indstillingen til forskellige problemer. Udviklingen af den moralske sans tørner således sammen med de faktiske forhold, hvorunder mennesket lever, i samme grad som det enkelte menneske bliver sig bevidst, at det er uværdigt at leve under disse kår. I denne konflikt spiller to faktorer ind

- 1) hvad mennesket faktisk er
- 2) hvad mennesket i tidens løb bliver sig bevidst, at det er.

Kollektiv samvittighed

Ingen magt på jorden kan derfor pålægge nogen eller noget samfund en naturlig morallov; den er ifølge sit væsen resultatet af historien, men kriteriet er det enkelte menneskes primære følelse af, hvad der er værdigt for mennesket.

Mennesket kan altså kun skridtvis nå til en klarere og klarere erkendelse af den naturlige morallov. Det er i strengeste forstand en kollektiv samvittighed, der skabes. Denne morallov kaldes *naturlig*, fordi mennesket reagerer spontant ud fra sin følelse af, hvad der er rigtigt for dets værdighed, og fordi den ikke er udledt af den overnaturlige åbenbaring. Der er altså tale om stadier, tidligere såvel som senere stadier, et historisk forløb. Udarbejdelsen af den naturlige morallov er både meningsfyldt og retningsbestemmende, og kirken har ikke monopol på erkendelsen af den eller monopol på at skabe den. Derfor indgår kirken nødvendigvis på en samtale med verden – og formålet er at føre til indre overbevisning. For hvor der

er tale om myndighed, er det uforeneligt med menneskets værdighed at underkaste sig blindt; vi er forpligtede til at tænke med.

Vi kan altså kun tage vare på samfundets, menneskets og den enkeltes værdighed ved at gå videre, og fremsynethed på dette punkt er kun muligt ved at se tilbage på historien (morallovens) for at se, hvad vi skal gøre her og nu. Det betyder imidlertid ikke, at kirken ikke skal udtale sig. Og pave Pauls begrundelse er da den, at Gud Fader ikke blot har villet skænke os en historie, hvor vore naturlige evner kan komme til udfoldelse, men også på et langt højere plan ville skænke os liv med Gud Fader og hans søn Kristus, i hvem vi er forløste, derfor eksisterer der ikke nogen *isoleret og selvstændig* naturlig morallov, *men den naturlige morallov er fra første færd afhængig af en overnaturlig lov og skal ses i lyset af denne*. Og hvor der ikke er tale om en direkte overnaturlig åbenbaring må og skal kirken indlede en samtale.

Pave Paul peger altså med myndighed på noget, som vor samvittighed *skulle* sige os. Den naturlige morallov er således ikke blot meningsfyldt og retningsgivende, men også strengt forpligtende.

Hvoraf kommer det, at denne meningsfyldte og retningsgivende naturlige morallov er strengt forpligtende?

For *di skaber* af mennesket og dets historie inddrager mennesket i sin, gør os medansvarlige, så *hans* skaberplan bliver virkeliggjort – *hans* kærlighedstanke med den skabning, *han* har sat i verden. Dimensionerne i Guds kærlighed er gået ind i menneskets. *Dette er kirkens stadige og uforanderlige lære*, siger pave Paul. Det brændende spørgsmål er nu, om pave Paul har hjulpet os til at forstå, at brugen af prævention er uforenelig med denne skabende kærlighed, at den ægteskabelige kærlighed ifølge sit væsen går ud på en total forening af ægtefællerne, og at de gennem denne forening bliver frugtbare.

Livsfællesskab

Til dette svarer pave Paul ja og understreger, at der med ordet *frugtbarhed* ikke blot tænkes på barnet, men på *hele det livsfællesskab, der vokser ud af ægtefællernes forhold*. Ingen vil bestride, at ægteskabelig givning sig hen til hinanden kan og skal føre til, at ægtefællerne bindes til hinanden. Men er denne binding altid og nødvendigvis ensbetydende med en virkelig forening i kærlighed?

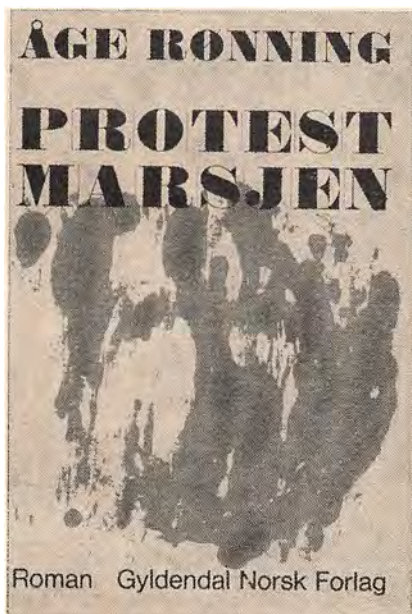
Det er en kendsgerning, at en stærk erotisk binding ikke *i sig selv* har noget at gøre med sand kærlighed. Spørgsmålet er nu, om samlejet er udtryk for ægte kærlighed mellem ægtefællerne, når begge eller den ene af parterne er ude efter den erotiske oplevelse som sådan?

Hertil siges, at samlejet kræver en dimension og kvalitet, som ikke ligger i den erotiske oplevelse *som sådan*, an-

Fortsættes side 15.

Knaphed og frodighed

Vor norske kollega, forfatteren og journalisten Åge Rønning, der er det højt estimerede norske katolske blad »St. Olav«s redaktør, har atter udgivet en roman. Den har den aktuelle titel »Protestmarsjen«, og forlaget er Norsk Gyldendal.

Da Rønning i 1966 udsendte »De ukjentes marked« skrev Carl Fredrik Engelstad i »Aftenposten«, at han med denne roman havde vundet frem til en helt overbevisende kunstnerisk position. Under hans udsøgte stilistiske knaphed ligger en stor frodighed og presser på, en spillende klar iagttagelse, en træfsikker sans for den afslørende enkelhed, en humor, som veksler mellem det lavt klukkende og det helt drabelige, erklærede anmelderen. »Protestmarsjen« vil senere blive anmeldt her i bladet.

□

Birgitta Trotzig, hvis roman »Svig« foreligger på dansk.

Drouzys reformation

II sin bog »Reformation i Rom?«, der II tidligere har været omtalt i Katolsk Ugeblad, har pater Drouzy søgt at gøre status over det andet Vatikankoncil. Som det vil være de fleste læsere bekendt, var det pater Drouzy, der under koncilets fjerde samling var Katolsk Ugeblads udsendte korrespondent i Rom, og i den foreliggende bog – med koncilet lidt på afstand – har vi nu hans *bedsvurdering* af koncilets betydning og perspektiv.

Selv om det er den store sammenhæng, – overblikket, der er anliggende i pater Drouzys koncilbog, formår han dog samtidig at bibringe læseren noget af atmosfæren fra koncilet. For den, der ønsker at være en god popularisator, er det strengt nødvendigt at besidde evnen til at føje de små sjove og nævneværdige begivenheder ind i det større perspektiv. Den evne har pater Drouzy, og han benytter sig heldigvis rigeligt af den. Således sammenføjes en 'tilfældig' bemærkning af pave Johannes med et stort tema i bogen, nemlig tolkningen af koncilet som et brud med den konstantinske æra.

»Reformation i Rom?« er ikke en langsommelig gennemgang af de mange koncildokumenter, men en pejling af den nyorientering, der fandt sted med det andet Vatikankoncil. Dog føres vi også gang på gang ind i selve arbejdsgangen under koncilet, og for at give læseren et indblik i selve den udvikling, der fandt sted *under* koncilet, gennemgår pater Drouzy fra tid til anden de tekstændringer, der fandt sted lige fra det første udkast til den endeligt vedtagne tekst. Det er pater Drouzys overbevisning, at det andet Vatikankoncil på mange måder indvarsler en ny 'æra' i kirkens historie. Han tager især 3 hovedtemaer op til behandling, nemlig først den katolske kirkes holdning til og syn på de andre kristne kirker, altså den økumeniske bevægelse, derefter forholdet mellem kirken og verden, hvor det først og fremmest er skema 13, der står i centrum, og endelig udviklingen i den katolske kirkes selvforståelse (Kirken som Gudsfolket). I denne forbindelse behandles også de nye institutionelle organer såsom bispesynoden og de 'lokale' bispekonferencer. I hvert enkelt tilfælde bliver det nye, der kom frem med det andet Vatikankoncil, sat ind i en historisk sammenhæng, således at læse-

ren får en klar fornemmelse af de store udviklingslinier i kirkens historie.

Pater Drouzy henvender sig i den foreliggende bog til den bredest tænkelige læsergruppe, nemlig den skandinaviske offentlighed som sådan. Dette er på én gang bogens styrke og dens svaghed! Det er en styrke, fordi pater Drouzy har påtaget sig den vanskelige opgave at gøre det andet Vatikankoncil forståeligt for de mange, der ikke kender meget til den katolske kirke og dens historie. Derfor er bogen også fyldt med forklaringer på og gennemgange af alle de grundlæggende begreber, som vil være de fleste katolikker bekendt. I denne forbindelse er det værd at fremhæve, at pater Drouzy mestrer brugen af billeder, og jeg er overbevist om, at han ved hjælp af de mange udmærkede metaforer, er i stand til at komme i kontakt med mange ikke-katolikker og bibringe dem en vis forståelse af, hvad der skete i Rom under koncilet. I overensstemmelse med dette må bogen vel først og fremmest anbefales til den store gruppe ikke-katolikker, der har interesse for, hvad der sker i den katolske kirke.

Dette skal bestemt *ikke* forstås således, at katolikker ikke vil kunne have gavn af at læse »Reformation i Rom?«. For de mange, der i disse år langsomt søger at arbejde sig igennem de 16 koncilttekster, vil bogen være en virkelig hjælp til at fastholde det store overblik. Men for den velinformerede katolik vil pater Drouzys koncilbog nødvendigvis på grund af sit brede sigte også indeholde mange 'almindeligheder', og det er i en vis forstand en svaghed ved den. Men den kan være værdifuld i anden forstand, nemlig ved at viderebringe noget af den inspiration og den begejstring, der udgik fra koncilet, og som stadig i stor udstrækning skal omsættes i en række konkrete reformer på lokalt plan. Sidst, men ikke mindst er »Reformation i Rom?« gennemsyret af pater Drouzys ægte kristne engagement, som må virke inspirerende på enhver læser!
bej.

Martin Drouzy: »Reformation i Rom? – Den katolske kirke og det andet Vatikankoncil.« Jespersen og Pio, 194 sider, kr. 33,75.

Esbjerg

Malerfirma

Holger Jørgensen

Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 2 38 51

Interessensselskabet

Nils Petersen

Tømmer- og Snedkerforretning
Danmarksgade 12
Esbjerg
Telefon 2 84 48

H. Johansen

Murermester

Kronprinsensgade 57
Esbjerg
Telefon 2 15 45

K. J. Højland & Søn

Aut. vand- og gasmester
Værksted: Hededammen 4
Skolebakken 147
Esbjerg. Tlf. 2 93 50

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Kongensgade 64, Esbjerg
Telefon 2 08 29

L. Basse

Kaffe - vin - konserver
Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 2 05 76

Vestjydsk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon (051) 2 13 11

R. Schullik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

København

Fa. Karl A. Hansen

*Murermester * Entreprenør*
*Ingeniør * aut. kloakmester*

Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 16 55

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører
Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 - 2678

Kolding

P. Jeppesen & Søn

Murermestre

Zahnsgade 4, Kolding
Telefon 2 06 93

Barkholt boghandel

Bogladen med de mange bøger
Kolding
Telefon 2 15 33

H. Overbeck

Ingeniørfirma

Havnepladsen, Kolding
Telefon 2 35 55

J. Krenk

Ingeniørfirma

Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 2 33 44

RYBERG's Bageri & Conditori

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 05 88

*Drik kaffen i vort hyggelige
caféteria*

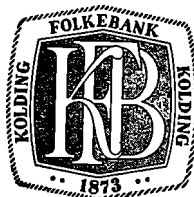
Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 2 01 55

Peter From

Kolonialhandler

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 32 10

Helsingør

Tømmermester

Ejnar J. Nielsen

Frejsgade 20. Tlf. 21 03 11
Værksted og plads, Nygade 2
Helsingør. Tlf. 21 00 81

Georg Poulsen & Søn

Blikkenslagermestre

Sct. Annagade 19
Helsingør. Tlf. 21 01 64

Roskilde

Firma Hans Møller

v/ Ib Møller

Sct. Olgsgade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77

*Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand
Sanitet - Centralvarme og oliefy*

*Skolebøger - Skolerekvitter -
Billedbøger - Skønlitteratur -
Papir - Fyldepenne - Billig-bøger*

Roskilde Boghandel

Sct. Olgsgade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejgod Jørgensen

Slagtermester

Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olgsgade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

Malerfirmaet

Edvard A. Petersen

Kornerupsvænge 5 - Roskilde
Telefon 35 16 94

C. J. Gerlachs efft.

Allehelgensgade 8, Roskilde
Tlf. 35 27 77

Aut. leverandør af kirkevine

*

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A,
1850 København V
Telefon (01) 31 04 11

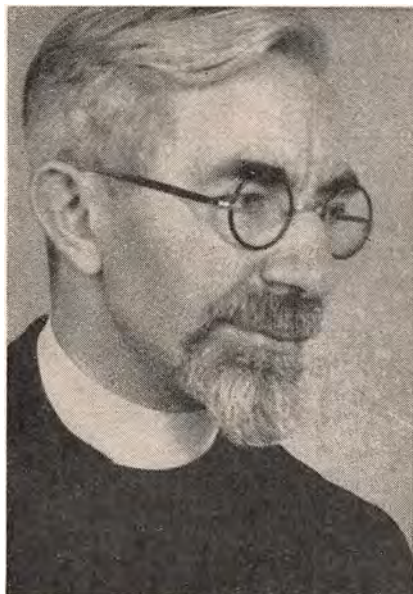
★

PAPIR EN GROS
TRYKSAGER
KONTORARTIKLER
PROTOKOLLER
PLASTIC
KONVOLUTTER

OASE KAFFE

Lev. til de katolske institutioner

Ved pater Groteclaes' død

Robert Groteclaes S.J. — et yngre billede.

Den 25. oktober kl. 18 ringede husklokker i Stenosgade 4. Husets beboere skulle komme til aftenmad. P. Robert Groteclaes kom ikke. Der blev ringet anden gang. Det hjalp ikke. Så gik portneren op på hans værelse for at hente ham. Men han lå på gulvet. Var han død eller kun bevidstløs? En ambulance bragte ham på Kommunehospitalet, hvor lægen konstaterede, at han ikke længere var i live. Kl. 15 samme dag kom han hjem fra sin vanlige spadseretur og trak sig tilbage. Derefter har ingen af hans medbrødre set ham mere. Døden kom hurtigere end ventet. De sidste to år havde han følt sig utilpas. Det begyndte med hold i ryggen, og en gammel lidelse, sukkersyge, gjorde sig gældende med fornyet styrke og bevirkede en træthed, der lammede arbejdskraften. I denne tilstand kunne den nu afdøde ikke gøre stort andet end læse den daglige hellige messe, og det var, som han sagde, hans store trøst. Styrket af sin barndoms tro tog han sine lidelser med tålmodighed og uden klage. Folk på Vesterbro blev efterhånden opmærksomme på den lille mand med Montgomeryhue og spadserestok, der ventede på en bus for at gøre en køretur gennem byen.

Da p. Groteclaes blev kaldt bort, stod han i sit 71. år. 1923 kom han til København og arbejdede med i St. Knuds skole. Efter præstevielsen i 1929 hørte han forelæsninger ved Københavns Universitet. Han ønskede at blive mag. art. i fransk. Men evindelig migræne hindrede ham i at nå målet. Så blev han kapellan ved St. Andreas kirke i Ordrup og 1953 ved Maria kirken på Frederiks-

berg. I 1959 flyttede han til Jesu Hjerter kirke. I en årrække havde han sin gang i Vestre Fængsel, når der var katolske fanger, som ønskede præstehjælp. Ellers arbejdede han for Jesu Hjerter Budbringers tillæg for de unge og Bønnens apostolat i Danmark var betroet til hans omsorg. Som bekendt kommer der hvert år fra alverdens lande mange katolske præster som turister til Danmark. Altid var den afdøde rede til at vise dem byens og omegnens seværdigheder. Een gang i sit liv blev han forfærdelig forskrækket. Det var den 21. marts 1945. På Jeanne d'Arc's pigeskole hørte han elevernes skriftemål, da med et de allieredes bomber faldt. P. Groteclaes førte pigerne ud af den brændende bygning, men selv blev han så medtaget af det skete, at han i længere tid var arbejdsudygtig.

Nu har den Herre, som han ville tjene i sit liv, kaldt ham hjem til sig. Der er der fred og hvile. Men de mange, der har kendt ham, vil nok i deres bønner minde den lattermilde præst med den barnlige fromhed, som i ca. 40 år har arbejdet i vort bispedømme. R.I.P.

F.K.

EN HJERTESAG

Katolske Menighedsplejers gigantiske julemarked finder i år sted *søndag den 24. november* på Niels Steensens Gymnasium fra kl. 8.30-19.00.

Her er stedet, hvor De kan købe mange gode julegaver til en billig penge, og samtidig støtter De det gode formål. Der er salgsboder og tombolaer og en speciel julebod, hvor De kan købe Deres julepynt, og Deres Adventskrans kan De også få på markedet. For de spillelystne drejer rouletten, og den dejlige julegløgg indtages i baren. Som en nyhed i år afholdes to store ande- og gåsespil fra henholdsvis kl. 13-14,30 og fra kl. 18-19,30. I store sal optræder kl. 15.00 skuespiller ved det kongelige teater *Erik Mørk*.

Kl. 16.00 underholder en folkesangsgruppe med guitarer i restaurationen og kl. 17.00 er der Lucia optog.

De, der følger med i Forsyte-Sagaen i fjernsynet kl. 17.00, behøver ikke at undvære denne udsendelse, idet der bliver indrettet en speciel fjernsynsstue.

Udover de sædvanlige messer i St. Augustins kirke på Jagtvejen er der denne dag også eftermiddagsmesse kl. 16.00.

Husk at sætte et stort kryds i kalenderen ved den 24. november, for så skal vi alle sammen til julemarked.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG den 17.: 24. efter pinse = 6. efter Hellig tre konger, (grøn, s. 97).

MANDAG den 18.: Peters- og Paulskirkernes indvielse (hvid, s. 1160).

TIRSDAG den 19.: Elisabeth af Thyringen, enke (hvid, s. 1161) eller Pontian, pave, martyr (rød, s. 1161).

ONSDAG den 20.: Felix af Valois, bekender (hvid, s. 1161).

TORSdag den 21.: Marias ofring (hvid, s. 1161).

FREDAG den 22.: Cæcilie, jomfru og martyr (rød, s. 1162).

LØRDAG den 23.: Clemens, pave og martyr (rød, s. 1163), eller Felicitas, martyr (rød, s. 1163).

SØNDAG den 24.: Sidste efter pinse (grøn, s. 755).

RADIOGUDSTJENESTE

fra Sakramentskirken, København, søndag den 17. november kl. 14. Prædikant er pater Laur. Brunicardi, celebrant pastor, dr. teol. Bjørn Højbo.

SAKRAMENTS KIRKEN

har aftenmesse på hverdage kl. 19. Søndagsmesserne er kl. 8.30, 10 og 17.

ERTERÅRSMØDE

Katolsk Radio- og Fjernsynsklub afholder efterårsmøde onsdag d. 27. november 1968 kl. 20 i Englesalen, Jagtvej 183 B, København Ø. Programsekretær Jørgen Juulsgaard, Danmarks Radio, vil tale om »Massemedierne og det moderne samfund«. Der er fri entre og alle er velkomne.

ST. ANDREAS KIRKE, CHARLOTTENLUND

Pater Vagn Hansen o.p. er blevet udnævnt til sognepræst i St. Andreas Kirke.

VOR FRUE KAPEL, HERLEV

Fredag den 22. november kl. 20 afholdes i Vor Frue Kapel i Herlev det årlige andespil til fordel for spejderarbejdet.

Torben Johansen divisionschef

Divisionsrådet for Hertug Knuds Division har på sit ordinære rådsmøde på førernes énstemmige anbefaling vedtaget at indstille til Det Danske Spejderkorps, at overassistent Torben Johansen udnævnes til divisionschef. Torben Johansen har været chef for Hvidovre Division fra 1958 til 1968. Den hidtidige divisionschef for Hertug Knuds Division, korrespondent Bent Noval, har ønsket at trække sig tilbage for atter at optage hvervet som tropsleder for Sct. Bendts trop.

Blstrup Olle & Kul

Vasevej 70
Birkerød. Tlf. 81 35 70
Alt i brændselsolier

Glarimester**POUL V. JOOST**

Slotsgade 7, København N
Telefon 39 79 77

Stort udvalg i fotografirammer

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. 55 57 80.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

Vejle Mineralvandsfabrik**A/S P. C. NIELSEN**

Telefon *82 81 33

Ove Juel-Christensen

Tlf. 29 55 88

Kaffe og kolonial en gros

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A, hver
tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent
ugens fem første dage fra kl. 10
til 13. Telefon PA-læ 2323.

Banegårdens Restaurant

Fritz Kapper

Odense H.

**JOHS. MARCKERS
BOGHANDEL**

AABOULEVARD 19
KØBENHAVN V.
TELF. *35 83 53

Gardiner

Manufaktur

Hvidevarer

Sengeudstyr

Textil-Varehuset

Slotsgade 17, København N

Tlf. (01) 35 05 01

Leverandør af skolekjoiler

Mogens Larsen

El. Installatør

Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01

Begravelser og bløttelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Bilkkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret
Studiestråde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

**MARIUS
MP
PETERSEN**

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

Hele landet taler om

**KATOLSK
UGEBLAD**

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.

Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvej 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

**Flint arbejde — Trla 6070
rimelig pris**

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Brødr. Zøllner

Nørrebrogade 174
København N

Telefon Taga 50

Kød og flæsk

J. Qvist Jensen

Slagtermester

Vesterbrogade 107 C
København V
Tlf. Eva 3767
*Kød, flæsk, pålæg
En gros og en detail*

Bliv abonnent
på Ugebladet
før
Deres nabo

Øm

Fortsat fra side 9.

derledes sagt: af natur er hele samlejets kompleks indbygget og indarbejdet i en større helhed med *dimensioner*, der skal *gennemtrænge* og *gennemforme* det erotiske liv og derved *give det en retning ud over sig selv* og ind i en ægte og grundmenneskelig kærlighed. Frugten er altså opfyldelse af den forventning, de to stiller til hinanden, så de helt og fuldt kan blive det, de selv har lagt an på at blive, at elske og opelske, *at forvandle alt til liv* – dvs. at *frugtbarheden er det overordnede punkt*. Og her har pave Paul indført noget nyt. (Han benytter ikke udtrykkene »primære« og »sekundære«). Thi foreningen sker og fuldendes gennem frugtbarheden, hvor manden genspejler hustruen og omvendt. Den (foreningen) tager sigte i frugtbarhed i form af et barn.

Varig dimension

Her tænkes selvfølgelig ikke på den biologiske side. Ægtefællernes gensidige kærlighed finder ifølge sit væsen først sit *fuldgyldige* udtryk i et barn. Sand kærlighed vil nemlig – stadig ifølge sit væsen – fremme og udvikle kærligheden i den anden, og det sker ved at lægge en *ny og varig dimension* ind i den andens kærlighed. Den må lægge en dimension ind i forening, for at det kan blive sandt og ægte; for ægte kærlighed lever af den andens forventning, og uden denne forventning er sand kærlighed slet og ret umulig. Men dette er intet mindre end en *maximal udfoldelse af deres værd og værdighed* – og hvor to ægtefæller ikke forventer dette af hinanden, har deres kærlighed ingen chancer. Alle fiaskoer skyldes uden undtagelse, at denne forventning ikke har kunnet fastholdes af nogen af parterne; det er den daglige kamp imod de kræfter i menneskesindet, som virker nedbrydende på forventningen, vi må gøre front imod.

For kærlighedens gerninger ligger i de små daglige ting, som alene kan rense og træne deres kærlighed – dette ikke at ville sjofle hinanden i noget. *Denne nye og varige dimension* (barnet) er kærlighedens gave, men som kristne tror vi tillige, at barnet er Guds gave. Det er Gud, der har skabt barnet; ægtefællerne har været Guds medarbejdere, og derved får deres kærlighed til hinanden en ufatteligt dimension, thi Guds kærlighed er i deres kærlighed. Mennesket er altså stillet overfor valget, om det *selv* vil sikre sig sin eksistens eller i tro lade Gud drage omsorg derfor.

Hans Jensen.

CARITAS DANMARK

S.O.S. nr. 93. En gammel mand fra Pater Pires flygtninge har ved dørsfald mistet sin trofaste ven i Danmark. Vi søger en ny eller een, som vil hjælpe med et lille månedligt beløb.

Små gaver løser store opgaver.

Caritas Danmark Giro 439 79, København N.

Ulla Andersen in memoriam

Ulla Andersen.

For nogen tid siden afgik overlærerinde Ulla Andersen ved døden.

Herved har vort bispedømme mistet en pligtro og meget arbejdsglad tjenerinde.

Talrige er de opgaver, som Ulla Andersen var med til at løse: Mangeårigt medlem af bestyrelsen for Danske Kvinders Katolske Forbund, i en lang år-række redaktør af Katolsk Lommekalender. Talrige er de præster, der er kommet fra udlandet hertil for at virke blandt os, og som ikke kendte meget til vort vanskelige sprog. Men hvem trådte til som en ivrig lærerinde i dansk? Selvfølgelig Ulla Andersen. At hun ved visse lejligheder kunne være lidt streng, nå hvad – det skulle måske til. I det hele taget var Ulla Andersen en person med sine meningers mod, og hvor er det i grunden vederkvægende at mærke en personlighed, der ikke bare plaprer efter de gængse opfattelser af tingene.

Enig med hende kunne man dog ikke altid være, men enhver diskussion var altid på et meget kultiveret plan, og selve sproget var smukt. Ulla Andersen var musik- og sangglad og uhyre godt hjemme i disse materier.

Den der skriver disse linier har haft den store glæde gennem mere end 25 år at opleve et stort samarbejde med Ulla Andersen i Sankt Knuds Gildernes hovedkomité. Hun var meget begejstret for denne gerning, der de mange år var med til at rette ikke så lidt op på bispedømmets økonomi. Efter den nye kirkebidragsordning er »Gilderne« jo op-hørt at fungere, og fra den tid ebbede Ulla Andersens gode helbred og energien ud. Som tak for det meget, hun nåede at udrette i troskab og kærlighed til sin kirke fik hun for mange år siden tildelt

det pavelige hæderstegn »pro ecclesia et pontifice« og endelig få dage før sin død »bene merenti«.

Carl Darving

DANSKE KLOSTRE

Fortsat fra side 10

beliggenheden. I selve fortegnelsen savner man dog Oblatfædrene (Herlev, Randers, Viborg og Grønland), på kortet findes de.

Sidst i bogen bringes forskellige lister. Først en over de fagfolk, der har givet oplysninger til forfatteren. Blandt disse findes redaktør Gunnar Martin Nielsen, Ry, og pater V. Duclos, O.P., Ordrup.

I en bibliografi er bl. a. opført Peter Schindler (her stavet Peder), Den hellige Benedict af Nurcia's Munkeregul samt Vesterledens Munkevæsen I-III. Endog Katolsk Lommekalender er kommet med.

Videre bringes en ordliste, som på et par punkter er ufuldstændig. Om »Kongregation« skrives således, at det hos benediktinerne er en løser sammenslutning af flere, selvstændige klostre. Dette er ganske rigtigt, men desuden benyttes betegnelsen for de klostresamfund, der opstod efter reformationen.

Dernæst siges »subprior« at være en underprior i et dominikanerkloster. Dette er også rigtigt, men gælder desuden også andre ordenssamfund, som f. eks. benediktinerne.

Til sidst bringes register og indholdsfortegnelse, og så må det nævnes, at bogen er illustreret med en mængde meget fine billeder, hovedsagelig lånt fra Nationalmuseet.

Det samlede indtryk af H. N. Garners bog bliver, at han har skrevet en vel gennemarbejdet og vel funderet bog, der giver en mængde interessante oplysninger om klostrene i middelalderens Danmark. På grund af en gennemført praktisk inddeling er den let læst, men navnlig kommer den til at virke som et værdifuldt opslagsværk, og det var vel også den egentlige hensigt. Museumsinspektør Garner har tilegnet cistercienserordenen sin bog med ordene »Sacri Ordinis Cisterciensis hoc opus dedicabam Auctor«.

B.H.

H. N. GARNER: ATLAS OVER
DANSKE KLOSTRE. (Nyt Nordisk Forlag,
Arnold Busck, kr. 39,95 incl. omms).

Schillebeeckx ny Newman

★ Newman måtte gå meget ondt igennem, og så blev han kardinal. Den hollandske teolog Schillebeeckx, en af koncilets betydeligste eksperter, er under kritik fra Roms side. I den anledning minder et indlæg i det franske »Figaro« om, at både Newman og Schillebeeckx har frelst troen ved at kaste lys over den til gavn for deres tid, og spørger, om Schillebeeckx måske ligesom Newman vil ende med anerkendelse som kardinal.

Dybdeboring og overflade

Den giftigrønne drink

Som altid er »Alexandra« på pletten med en aktuel træffer: den spanske instruktør Carlos Sauras ironiske kommentar til Bunuels »El«, som vi så fornylig på en anden eksklusiv københavnerbiograf, »Camera«. Ikke sådan at forstå, at Saura giver sig til at diskutere med Bunuel, fordi han er uenig med ham. Nej, tværtimod har han tilegnet Bunuel sin farvefilm »Den giftigrønne drink« eller som originaltitelen lyder: »Peppermint frappe«, der ligesom »El« har en katolsk opdraget, pigeglad mand af selskabet som hovedperson. Julian hedder han, ungarl i fyrerne, ikke særlig køn, men charmerende. Han kunne sagtens få sig en kone, men han når aldrig længere end til erotiske dagdrømmerier, der næres dels af erindringen om en ung pige, der slog på tromme så blodet flød hende af fingrene under de 24 timer lange langfredagsceremonier i Calanda, Aragonien, dels under påvirkningen af popartede pigebilleder og strømpe- og læbestiftreklamer, der afføder en sand fetischdyrkelse af pigelige genstande som falske øjenvipper og kosmetikkrukker. Men så møder han en dag sin drømmepige, hun er blot gift med en af hans venner. Det afholder ham ikke fra at efterstræbe hende. Samtidig får han med et øjnene op for sin klinikdames ydmyge tilbedelse af sin herre og mester (han er røntgenlæge), og han får lyst til at bygge hende op i kosmetik og lærkort, så hun bliver en kopi af drømmepigen. Det hele tilspidses i tragisk retning, men den drøbende satire omfattende dybdeboring i både spansk galanteri og almindelig vestlig cellofanindpakket sex går af med sejren. Det er en meget konsekvent og vittig film, der forgyldes yderligere af et fremragende spil først og fremmest af Jose Luis Lopez Vazquez, der spiller Julian, og Geraldine Chaplin, som har dobbeltrollen som drømmepigen og klinikdamen. (Filmcentralen Palladium).

Star

er skabt af trekløveret bag »The Sound of Music«. Robert Wise har iscenesat, Saul Chaplin ledet indspilningen og

Julie Andrews spiller hovedrollen som tyvernes, tredivernes og fyrernes store revyprimadonna Gertrude Lawrence, der på godt og ondt blev indbegrebet af, hvad man forstår ved stjerner, star. En sådan film vil stå og falde med, hvem der får hovedrollen. Julie Andrews er ikke nogen dårlig skuespillerinde, hun synger som en lille engel, men hun er bare ikke typen. Hun er og bliver Mary Poppins og baronesse Trapp, og det gør hun udmærket, men rollen som *stjernen* hænger ganske simpelt ikke sammen. Hvert øjeblik falder hun tilbage i det rollefag, der falder hende naturligt, og det har ikke meget med Gertrude Lawrence at gøre – trods hendes ydre lighed med damen.

Meget bedre er Raymond Maseys søn, Daniel Massey, som Noel Coward, selv om Massey overbetoner Noel Cowards varme, men bag en arrogant maske skjulte omsorg for Gertrude på bekostning af det bevidste snobberi, som også er en væsentlig bevæggrund til, at Coward er blevet et navn.

Der er morsomme indfald i filmen. For eksempel er ideen med at lade en fingeret dokumentarfilm i normalformat (underlagt Henning Skaarups markante kommentatorstemme i den danske version) danne ledetråden, mens den »rigtige« handling udspilles på hele kæmpe-lærredet, ikke så tosset, selv om man måske trækker lidt for lange veksler på spøgen i den i forvejen tilstrækkelig lange film (der oven i købet skal være beskåret til fremvisning her).

Men bevares. Gode melodier, tilløb til elskværdig satire over svundne tiders dårskab, der for en stund kan få os til at glemme vore egne tåbeligheder, og hvad nu de mange mange penge, som sådan en affære har kostet, kan kaste af af pragt for øjnene. Dog kan vi ikke komme uden om, at der er set bedre film i musical-genren. I det hele taget bliver den slags levnedbeskrivelser aldrig helt vellykkede på lærredet, hvad enten dette er mini eller maxi. (20th Century Fox).

H. K.

katolsk 22. NOVEMBER 1968 116. ÅRGANG ugeblad 47

Præste-
problemer i
USA

Synodens budget

Den hvirvelvind, som kirkens fornyelse har bragt med sig, gør sig også gældende i USA, hvor den ikke mindst påvirker præsternes liv. USA's katolicisme er dog ikke nogen entydig størrelse. Dens udtryksform spænder fra sentimentalitet til karsk realisme. Forsidebilledet stammer fra New York, hvor katolikker bidrager til at holde begrebet »Swinging New York« i live.

Før et
skriftsrådsmøde

Nyt om
kirkebyggeri

*Uddrag af
biskoppens
foredrag*

„L'Osservatore della domenica” om katolikker der ægter fraskilte

VATIKANET – NC NEWS SERVICE

Vatikanets ugeblad *L'Osservatore della Domenica* har uden at nævne navne skrevet, at en katolik, som gifter sig med en fraskilt, ikke er udelukket fra sakramenterne, men udsætter sig for sanktioner fra Kirkes side.

Kommentaren fremkom som svar på en forespørgsel fra en læser, som heller ikke direkte nævnte fru Jacqueline Kennedy – Aristotle Onassis ved navn.

Spørgsmålet lød således: »Er det sandt, at den ene part i en meget omtalt begivenhed, nemlig den katolske part, er blevet udelukket fra sakramenterne?»

Og *L'Osservatore della Domenica* svarede som følger:

»Visse meddelelsesmidler har talt om en 'ekskommunikation', som efter sigende skal være pålagt den katolske part. Dette er imidlertid ikke helt nøjagtigt. Ingen kirkelig myndighed har bragt denne foranstaltning i anvendelse og kirkeretten, som den nu foreligger, har heller ikke taget den i anvendelse i dette specielle tilfælde. Man må huske på, at den forholdsregel, der er tale om i canon 2319, er blevet annulleret i kraft af den instruks om blandede ægteskaber, kongregationen for tros læren udsendte den 18. marts 1966.

Imidlertid må man ikke misforstå, at selv om man ikke har pålagt en så streng straf, kan man ikke med rette anse den katolske parts adfærd som fritaget for kirkelige sanktioner

og berettiget beklagelse. Gennem at indgå ægteskab med en fraskilt, som allerede er bundet i et tidligere ægteskab, giver man formodning om, at man i praksis frasiger sig sin tro, og man kommer automatisk til at befinde sig i en tilstand af åndelig fornedrelse, som krænker samfundet med Kirken.

Den katolske kirke tillader som bekendt ikke skilsmisse, ligesom den ikke anerkender, at nogen menneskelig myndighed, den være sig borgerlig eller religiøs, kan opløse et gyldigt ægteskab. Grunden til dette er Kristi bud om, at ægteskabet er uopløseligt.

Kirken fordømmer imidlertid ikke indgåelsen af nyt ægteskab, hvis det sker under overholdelse af den i kirkeretten foreskrevne form. En af de vigtigste betingelser er, at den pågældende part er blevet fritaget for forpligtelserne fra et rigtigt indgået tidligere ægteskab. Derfor er et ægteskab som indgås af en katolsk part, som er i stand til at indgå det, og en ikke-katolsk, som ikke er i stand til at indgå det, ugyldigt for Kirken både på det naturlige og på det sakramentale plan.

De to parter, der indgår ægteskabet, bringer uvilkårlig sig selv i et uordnet forhold til Kirken, og den gældende kirkelige lovgivning viger ikke tilbage for at omtale dem som offentlige syndere og for at bringe sanktioner i anvendelse, som, selv om de ikke medfører udelukkelse fra sakramenterne, i hvert fald indbe-

fatter, at de bliver berøvet adgang til visse handlinger, der af Kirken betragtes som tegn på en levende forening med Kirken og på en absolut tilslutning til dens lære og love.

»Disse sanktioner omtales henholdsvis i canon 855, hvor det foreskrives, at præsterne skal formene offentlige syndere adgang til nadveren og til bodens sakramente, så længe de betingelser, der udelukker dem, foreligger, og i canon 1240, hvor de formenes adgangen til kirkelig begravelse, hvis de ikke før dødens indtræden har tilkendegivet tegn på en oprigtig anger.

Brugen af sanktioner i Kirken har til formål at advare de troende imod at krænke Guds lov og at bevæge dem, der har krænket den, til snarest muligt at søge tilbage til angerens og forløsningens vej. Denne strenghed er ikke i modstrid med Kirkens sendelse.

Det er ikke Kirken, der viser sig at mangle overbærenhed eller at være karrig i sin forvaltning af frelsens velsignelser. Det er de kristne selv, der ved deres beklagelige adfærd gør sig uværdige til at modtage disse velsignelser. Hvis forsyndelsen efterfølges af anger, fortrydelse og bod, lukker Kirken med rund hånd op for den guddommelige barmhjertigheds skatte. Men så længe den fortabte søn er langt borte, venter Kirken – ligesom faderen i lignelsen – bekymret og ængsteligt, og når han vender tilbage, jubler den. Det er hele den kristne menigheds opgave at holde vejen åben for en tilbagevenden.

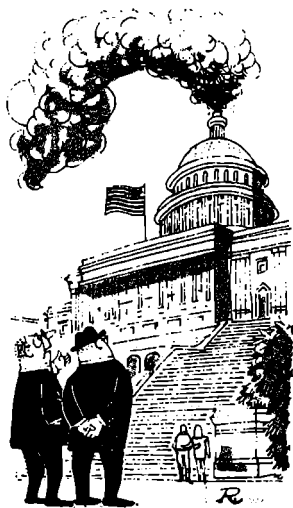
Præst hjalp jøder

JERUSALEM – NC NEWS SERVICE

Den belgiske præst, pastor Joseph André, som under krigen var kapellan ved St. Nikolaj Kirke i Namur i Belgien, og som dengang reddede over 200 jøder fra nazisternes forfølgelser, er for nylig i Det hellige Land blevet modtaget af 50 af disse jøder, hvis gæst han skal være i en måned.

Det israelske regeringskontor Yad Vashed, som i 1953 blev oprettet med det formål for øje at hædre »ikke-jøder, som havde risikeret livet ved at redde jøder fra nazisterne«, har tilstillet den nu 60-årige præst en skrivelse og en medalje og har samtidig opfordret ham til at plante et særligt træ på mindebjerget vest for Jerusalem.

Om sine oplevelser med de jødiske

– Habeamus presidenten... eller er det bare Johnson, der brænder beviserne?
(Med tilladelse fra Catholic Herald.)

børn i begyndelsen af 50'erne sagde pastor André:

»I isvinteren 1941 besøgte jeg nogle fattige familier i sognet og fik i denne forbindelse at vide, at en 'flamsk' familie for nylig havde bosat sig i sognet, men ikke 'gik til messe'.

Jeg opsøgte dem og fandt hurtigt ud af, at de var tyske jøder, som forsøgte at undslippe nazisterne, og som var bekymrede for deres to sønner. Jeg tilbød dem at skjule drengene i et af vore børnehjem og lovede, at de skulle blive opdraget som jøder. Med biskoppens tilladelse sørgede vi for jødisk gudstjeneste, så tit der var lejlighed til det.

Det varede ikke længe, før også andre jødiske drenge kom til os, og ingen af dem blev afvist. Undertiden havde vi 40 eller flere i og omkring præstegården.

Selv om tyskernes hovedkvarter, som til stadighed var bevogtet af skildvagter, ikke lå langt derfra, blev ikke et eneste af børnene opdaget, skønt Gestapo ved flere lejligheder foretog razziaer i præstegården. I 1944 måtte vi imidlertid nedlægge vort arbejde med de jødiske børn, fordi vi blev lidt for kraftigt overvåget af nazisterne.«

»Selv var jeg kun en af de mange,« sagde pastor André, »og det, jeg gjorde, var bare min pligt som præst og som menneske. Biskop André Charue af Namur hjalp os, og det samme gjorde pastor Charles Himmer, som nu er biskop af Tournai, den stedlige borgmester og byrådet og faktisk hele befolkningen. Og præsterne i Antwerpen og Bruxelles gjorde det samme som vi.

De kommunale myndigheder i Namur udstedte identitetskort og rationeringsmærker til de jødiske børn, og bønderne rundt omkring risikerede livet for at skjule dem og skaffe dem mad.«

»En dag for nylig fik jeg besøg af en rabbiner fra Israel, som tit besøger jøderne i Belgien, og som plejer at besøge mig, når han er i Namur. Rabbineren overrakte mig en sum penge, indsamlet af eleverne på en jødisk drengeskole, som jeg kunne anvende 'i mit arbejde'« sluttede pastor André.

Pastor André har desuden lige siden 2. verdenskrig hjulpet ungarske, polske, kinesiske og andre flygtninge, som har banket på hans altid åbne dør. Det var faktisk med nød og næppe, han turde rejse til Det hellige Land, af frygt for at hans hjælpearbejde skulle gå i stå, mens han var væk.

Dominikanernes ordenskapitel om forskningsfrihed

RIVER FOREST – KUB privat

Et stort antal belgiske, hollandske og tyske dominikanere har i en henvendelse til ordenens generalkapitel, der for nylig blev afholdt i River Forest, Illinois (USA), givet udtryk for deres bekymring i anledning af den omtalte af pater E. Schillebeeckx O.P., der er fremkommet i verdenspressen.

Det første, kapitlet i denne anledning gjorde, var at bekræfte det *communiqué*, ordensgeneralen kort forinden havde udsendt, og hvori han udtrykte sin agtelse for pater Schillebeeckx, der – som der står i *communiquéet* – »inden for ordenen nyder den samme ytringsfrihed som de øvrige dominikanere«.

Dernæst godkendte de dominikanere, der med generalen i spidsen var samlet til kapitlet, med stort flertal en almindelig erklæring – inspireret af det 2. Vatikankoncils udtalelser om forskningsfriheden. Kapitlet mente, at den bedste måde at svare både dominikanerne og offentligheden på, ville være at offentliggøre den omtalte erklæring, hvori man har ønsket at forene respekten for den enkeltes rettigheder med den traditionelle troskab over for Kirkens læreembede.

Erklæringen lyder som følger:

»Vi formaner vore brødre, især dem, der giver sig af med undervisning og forskning, at arbejde på at udvikle den lære, Kirken har fået overleveret og til uforbeholdent med *mod og ydmyghed* (Gadium et Spes, nr. 62) at hengive sig til fundamentale studier, hvor de gør brug af den

Pater Schillebeeckx – samme ytringsfrihed som de øvrige dominikanere.

retmæssigt anerkendte forsknings-, diskussions- og ytringsfrihed, som i sand troskab over for Kirken virkelig fører til en dybere indsigt og en mere egnet fremstilling af frelsesmysterierne.

De foresatte skal, samtidig med at de hindrer misbrug, ikke vige tilbage for at hjælpe og opmuntre de brødre, der med indsigt og klogskab giver sig i lag med de nye spørgsmål for hjulpet af evangeliets lys at løse tidens problemer. Ordensbrødrene skal ikke være mistroiske og komme med anklager imod dem eller forhindre hinanden i at udbrede dem. Opstår der vanskeligheder, skal de åbent og med gensidig tillid drøfte dem med de pågældende og med deres foresatte. På den måde vil det vanskelige arbejde med lærens fornyelse finde støtte i en atmosfære af sandhed og indbyrdes kærlighed.«

Franske biskopper om fødselskontrol

LOURDES – NC NEWS SERVICE

Selv om prævention er »forkert«, behøver ægtefolk, som gør brug heraf, ikke at gøre sig skyldige i synd, erklærer de franske biskopper efter et møde i Lourdes. Det er et spørgsmål, ægtefolk må afgøre med sig selv, efter at de overfor Gud har overvejet spørgsmålet alvorligt, siger biskopperne.

I en erklæring roser de 120 franske biskopper ånden i pave Paul VI's rundskrivelse »Humanæ Vitæ«, som stadfæster kirkens afstandtagen fra kunstig fødselskontrol. Rundskrivelsen udtrykker et ophøjet syn på menneskeheden, mener biskopperne.

Ved en pressekonference drog biskop Pierre Boillon, Verdun, der har været de franske biskoppers talsmand i spørgsmålet om fødselskontrol og samvittighed, en parallel til sit virke som modstandsleder under den anden verdenskrig.

»Jeg dræbte fire tyskere,« sagde han. »Jeg prøver at retfærdiggøre mig selv overfor Gud, men jeg bekender det ikke som synd i et skriftemål. Jeg stod i konflikt mellem pligten til at forsvare mit land og respekten for menneskeliv. At dræbe disse tyskere var slemt, men ikke nogen synd,« erklærede biskop Boillon.

Det der manglede?

REDAKTION:
H. ROOS og
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Redaktionssekretær: Elli Gambell

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgpris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.
Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

»Reflex« er et politisk månedsmagasin, som for ikke så længe siden så dagens lys. I et læserbrev på side 3 i novembernummeret takker en premierløjtnant fra Struer »de mennesker, som har været initiativtagere til dette udmærkede blad. Da første nummer kom ind ad brevsprækken, virkede det som et frisk forårspust midt i den venstreorienterede vinter.« Nævnte læserbrev bekræfter, hvad der fra bladets redaktion er blevet sagt om »Reflex«' sigte, nemlig at det skal forsøge at danne modvægt mod den formodede venstreorienterede dominans i meddelelsesmidlernes verden. Bladets udgivere har dog også understreget, at man – snarere end at kaste en tendentios ting på markedet – vil søge at leve op til den saglige standard, der præger internationalt anerkendte amerikanske magasiner som »Time« og »News-week«.

Man må – ihukommende ordet om, at en sag for det meste har mere end én side – altid glæde sig, når vort demokratiske samfund kan tælle en ny markant røst, hvis denne vel at mærke stiller sig på saglighedens grund. En artikel om »Oprøret i den katolske kirke« i novembernummeret af »Reflex« hører ikke til de bidrag, der bekræfter, at bladet holder sig dette ideal for øje. Dette undrer så meget mere, når man får at vide, at artiklens forfatter, »Reflex«' redaktionschef Peter Hartvig er katolik og ydermere vil være kendt

fra sin gerning på Graveshoved Ungdomsskole. Han skulle have alle forudsætninger for at give den rette baggrund.

Hans forsøg på at bevise, at pro-blemstillingen højre og venstre i kirken er forkert, er for så vidt sympatisk nok. Hans konklusion, at det, det i virkeligheden drejer sig om, er, om man vil, eller om man ikke vil anerkende pavens autoritet, er dog ikke tilfredsstillende. Forinden hedder det, at modstanderne af pave Pauls rundskrivelse og autoritet i det hele taget hidtil har været toneangivende. Som eksempel fremføres bl.a., at de »såkaldte progressive« kræfter sidder på en stor del af landets sogneblade. I disse blade skal man – altså stadig ifølge Peter Hartvig – have angrebet paven meget hårdt, ligesom »Katolsk Sogneblad«, der udgives i Vejle, ydermere i et foregående nummer har dvælet meget ved det »revolutionære og af socialistiske ideer inspirerede Kirker-nes Verdensråds møde i Uppsala«, som »Reflex« allerede i nr. 4/5 har taget under behandling. Billedet er imidlertid ved at vende sig, – de hidtil »så stille i landet« (hvem det så er) er begyndt at tage til genmæle. Dog har det, at »Katolsk Ugeblad«s ansvarhavende redaktør (som er en af de få blandt mange i artiklen nævnte eller citerede personer, der er så heldige at få sit navn stavet rigtigt) har fået en jesuit til medredaktør, åbenbart ikke kunnet forhindre, at flere og flere slutter op om det lille blad »Ave Maria«, der udgives i Kalundborg. Artiklen slutter således: »Dette (at de 'stille i landet' tager til genmæle, red.) må vel også siges at være en logisk konsekvens af udviklingen, eftersom det netop er autoriteten, der betyder så meget for de fleste katolikker. – Når denne autoritet anfægtes, må der komme en modreaktion. Rom har til manges forbløffelse vist sig at stå fast på, hvad den altid har troet og lært; derfor må det imødeses, at nogle vil forlade kirken. Der er imidlertid intet der peger hen i mod at hele bispedømmer vil bryde ud fra moderkirken, snarere vil en række enkeltpersoner – også herhjemme – afkaste, hvad de betragter som snærende bånd.

Nogle går formentlig til folkekirken, andre kaster vel masken og viser sig som de marxister, de alle dage har været, og endelig er der andre igen, der ingen steder har at gå hen, men alligevel føler, at deres samvittighed befaler dem at forlade det kirkesamfund, der har vist sig at stå fast på den pavelige autoritet.»

Et eksempel på den løse argumentation, der fører til denne slutning, er påstanden om, at den tidligere dominikanerpater Jens Oluf Lund skulle have foretaget en grotesk handling som flere gange at gå frem i koret og råbe »Hanoi, Hanoi« julenat. Jens Oluf Lund har dementeret dette i dagspressen.

Meget skrappe kost er dog at finde i »Kristen Revy«, der udgives af forfatteren Heinrich Rasmussen, som for nylig konverterede til den katolske kirke. Hans svøbeslag hviner i en anmeldelse af Martin Drouzys koncilbog: »Drouzys verdensforgudelse kender ikke til mådehold. Tilsyneladende kender han ikke budet om ikke »at have andre Guder end mig. Thi jeg Herren, din Gud, er en nidkær Gud«.

Som allerede sagt, er pater Drouzys bog udfra sine egne forudsætninger – et romantisk venstre-katolsk livssyn – en udmærket bog. Den vil begejstre alle blide og venlige gemytter, alle uklart tænkende sværmeånder, og få de økumenisk sindede og de adskilte brødre til at græde snot af rørelse.

Men vurderer man Drouzys bog udfra Bibelen og kirkelæren, bliver dommen en ganske anden. I dette perspektiv er det ikke kun en ringe bog – bortset fra dens stilistiske fortrin – men en jammerlig dårlig bog, præget af opportuniste, popularitetshunger, verdensforgudelse og en radmager teologi, hvis usselhed ingen spirituel ordrigdom formår at skjule.»

Med al mulig respekt for begge skribenters ærlige ønsker om at tilføre henholdsvis den danske offentlighed og dansk katolicisme stemmer, som de synes har manglet, må vi dog ikke mindst med hensyn til sidstnævnte blad beklage, at vi nu også her i landet har fået en tone indført, som man ellers kun har hørt omtalt. Resultatet synes med den standende debat om samvittighedens plads i kirken in mente at være at en sekterisk kristendom bliver betonet på en katolsk kristendoms bekostning. Dette gøres naturligvis i den bedste og ærligste mening. Men man kan tvivle på,

om det gavner den katolske kirkes lære om pavens og biskoppernes stilling i almindelighed og glæder den nuværende pave i særdeleshed. HK

Nu er det tid

Da man gik fra messe i søndags og nedad Vesterbrogade var det under granpynt og sager, som gjorde opmærksom på, at advent og jul stundede til. Så skal vi jo til at være gode ved hinanden, altså sådan særlig gode. Bevares, vi har tænkt på Czekoslovakiet, og Biafra har fået en skilling, og vi har ikke banket på væggen, hver gang naboen hørte fodboldkamp efter ti, men her op til jul plejer vi at stramme os særlig an.

Vi skal også nok få en god jul ud af det, for går vi lidt let hen over de øvrige højtider, så giver vi til gengæld revanche til jul. Men vi må ikke glemme, at al den aktivitet, der udfoldes i højtidens, næstekærlighedens og venskabets navn sætter ensomheden ekstra i relief for dem, som ikke har nogen at hygge om eller til at hygge om sig. Bevares, ingen her til lands ligger på gaden og dør af sult juleaften, en god del af vore bekymringer kommer af velfærd og velleved, men ensomhed er nu engang ensomhed, velfærd eller ikke velfærd. Var advent og jul ikke en kærkommen anledning til at finde frem til nogle af dem, der er ensomme – måske fordi de er syge eller på anden måde handicappede. Deres sognepræst kan sikkert give Dem en adresse eller to, så De kan få lidt ekstra ud af Deres glæde ved at dele den med endnu flere.

HK

Synodens budget

Der har været afholdt et møde mellem Synodens Formandskab og medlemmer af Ansgarstiftelsens forretningsudvalg, hvor man drøftede de store udgifter, som knytter sig til Synodens afholdelse.

Det blev oplyst, at der i september måned blev udsendt en opfordring til alle deltagere i Synoden om i videst muligt omfang at afholde deres udgifter selv til rejser m.m., samt hotelopholdet på Nyborg Strand i 1969. Hos de enkelte Synodedeltagere har der været stor forståelse – og der er vist megen offervilje.

De omkostninger man havde budgetteret var baseret på, hvad Synoden ville koste uden disse personlige ofre fra Synodedeltagerne. Det oprindelige budget var således 132.000 kroner.

Efter nævnte henvendelse til Synodens deltagere er dette budget ændret meget væsentligt, da mange af deltagerne herefter selv bærer alle omkostningerne og man ligeledes har modtaget gaver.

Det nye budget andrager 45.000 kr., det vil altså sige, at de enkelte Synodedeltagere stort set har givet en gave på 87.000 kr.

Det er en kendsgerning, at en Synode bestående af ca. 250 personer, der afholder ca. 100 regionsmøder, utallige møder i kommissionerne og hos formandskabet afsluttende med den store plenarforsamling over 3 dage på hotel Nyborg Strand koster store summer. Alene at bringe folk fra fjern og nær sammen til disse mange møder, giver en forestilling om, hvilke ofre der bringes til torvs for Synodens skyld.

Det giver således anledning til glæde og optimisme, at der foreløbigt kun står 45.000 kr. tilbage udækket. Bispedømmets økonomi tillader ikke for store belastninger, og man kan derfor fra forretningsudvalgets side glæde sig over dette budget, som forhåbentlig yderligere kan reduceres ved nye ofre og gaver.

For Ansgarstiftelsens forretningsudvalg,
S. Frederiksen.

Demokrati i kirken - samarbejde mellem lægfolk og gejstlighed

I forbindelse med synodens strukturdebat og som oplæg til stiftsrådsmødet den 1. december fremsætter tidligere formand for biskoppens økonomiske råd, direktør Harald Guldager nogle betragtninger

Kirken er hierarkisk, og på visse områder må den formentlig også altid vedblive at være det. Men alligevel er kirken født med et demokrati – den har bare i århundredernes løb glemt at praktisere begrebet. Det gik i glemmebogen i middelalderen, da gejstligheden praktisk talt alene repræsenterede såvel ånd som magt, og det er et levn fra disse tider, der i dag vanskeliggør et virkelig demokratisk samarbejde mellem gejstlighed og lægfolk.

Mereværdskompleks

Hos gejstligheden medfører denne overlevering en indstilling over for lægfolket, der kan karakteriseres f. eks., som det for nylig stod i det norske blad »Vår kirke« og blev gengivet i Kristeligt Dagblad af 1.-10. 1968: »Set gennem mange af de mest aktive læge kvinders og mænds briller er præsten en mand med, hvad Sigvart Riiser for mange år siden kaldte, mereværdskompleks – helt ubevidst, som kompleksser som regel er. Et kompleks som underbygges og fastholdes ved en stærk embedsbevidsthed. Han har hyrdeattitude og betragter lægfolket som umyndige får. Ja egentlig ønsker han ikke myndiggørelse af lægfolket. Tværtimod nævnes en række eksempler på, at han lægger en klam hånd på virkelyst og initiativ . . . Selvfølgelig omfatter kritikken ikke alle præster, selv om den får et generelt udtryk«.

Den sidste sætning vil jeg gerne gøre til min egen i denne artikel.

Mistro

En indstilling som den nævnte føler lægfolket i gejstlighedens angst for, at lægfolket skal fortrænge dem fra arbejde, de hidtil har været alene om – at lægfolket skal overtage ledelsen på alle områder, også rent pastorale – og for den verdslige påvirkning, der kan komme fra en sådan medhjælp fra lægfolkets side.

Som man ser, ligger der i denne angst hos gejstligheden en hel del mistro både til lægfolkets motiver og til deres viden og kunnen, når det drejer sig om en indsats i kirken. Denne mistro giver sig udslag i, at gejstligheden endnu er for »hudløs« over for lægfolket. Man er tilbøjelig til i udtalelser at lægge angreb, hvor det slet ikke har været tilsigtet. Man ser i tilbud om medvirken, for slet ikke at tale om ønsker om medindflydelse, et skjult forsøg på at tilrane sig al magt i kirken. Her må gejstligheden lære snarere at forudsætte en god end en dårlig mening hos lægfolket.

Overlevering

Men også lægfolket lever i deres indstilling til en vis grad i denne overlevering fra svundne tider, idet de er præget af alt for stor respekt over for gejstligheden. – Ikke at jeg mener, at vi ikke skylder gejstligheden respekt – ligesom jeg mener, at gejstligheden skylder lægfolket respekt – men hvis det ikke er parter, der står på lige fod med hinanden, bliver der ikke noget ægte samarbejde.

Ny forståelse

Det område, hvor der imidlertid efter min mening først og fremmest kræves en ny forståelse, er betydningen af, at folkets repræsentationer i menighedsråd, forvaltningsråd, synode og stiftsråd virkelig kommer til at bestå af dygtige vidende mennesker, der er besjælet af en positiv indstilling til et redeligt samarbejde til alle sider. Vi må ved valgene i sognene eller andre kredse frigøre os fra den indstilling, at man vælger den populæreste mand eller kvinde, og i stedet gå ind for at vælge den *rigtige* repræsentant til at løse den *foreliggende* opgave. Lægfolkets repræsentanter skal være frigjorte mennesker, der har deres meningers mod og ikke lader sig »slavebinde« af gejstlighedens meninger, men underkaster disse meninger en positivt kritisk vurdering.

Her mangler der imidlertid endnu meget. Symptomatisk er f. eks., at de læge stiftsmedlemmer i stort tal gik ind for, at gejstligheden burde have haft en afgørende overvægt i Ansgarstiftelsens forretningsudvalg, selv om det hovedsagelig er administrative/økonomiske problemer, der behandles her og munder ud i et råd til biskoppen, der træffer den endelige afgørelse. Overhovedet har det i de senere år gang på gang vist sig, at det var lægfolk, der energisk gik imod, at lægfolkets indflydelse skulle udvides, hvorimod gejstligheden stort set intet havde at indvende. Naturligvis skal en udvidelse af lægfolkets

indflydelse underkastes en kritisk vurdering, så man ikke havner i den modsatte grøft, nemlig at det er lægfolket, der dikterer gejstligheden sine meninger, og en sådan nøgtern vurdering vil ikke være nogen hæmsko for udviklingen. Men når lægfolket har den indstilling, at vi ikke er værdige til et selvstændigt aktivt arbejde i og for kirken, eller at vi kun kan udføre dette arbejde under absolut ledelse af gejstligheden, så er en sådan indstilling virkelig en hæmsko for udviklingen og en alvorlig fare for, at man aldrig opnår et virkeligt samarbejde, hvor enhver indsats fordeles efter evnes og viden.

Koncilet

Alt dette er som nævnt levn fra de tider, da kirken glemte sin demokratiske oprindelse, men nu forsøger koncilet atter at føre os alle, gejstlige som læge, tilbage til et demokratisk samarbejde, hvor man som grundlag står på, at vi alle hører til Gudsfolket, at også lægfolket har fået samme missionsbefaling som den gejstlige stand, og at lægfolket jo kun kan kaldes »læg«, når der er tale om egentlig gejstlige områder som teologi, liturgi, eksegese m.v. Derimod kan der ikke herske tvivl om, at det er den gejstlige stand, der er »læg«, når der er tale om områder som f.eks. administration, økonomi, praktisk arbejde i sognene og meget andet. Især inden for administration og økonomi er der sket, og sker der stadig, en sådan udvikling, at man kun kan være tilstrækkeligt orienteret, hvis man har et indgående og langvarigt studium bag sig samt ved fortløbende efteruddannelse holder sig à jour med udviklingen.

Kravene

Det vil derfor være helt unaturligt at gå ud fra, at den gejstlige stand, der normalt ikke har en sådan uddannelse bag sig, virkelig skulle være i stand til at klare de opgaver, moderne sogne- og bispedømmers administration stiller. Ingen kan vel mene, at Helligånden tildeler sine nådegaver som visdom og forstand til gejstlige alene, således at der med en viselse til præst eller biskop automatisk følger den viden om administration og økonomi, som lægfolk må bruge mange år af deres liv til at lære.

Vi har imidlertid adskillige lægfolk, der har en grundig uddannelse på disse felter bag sig, og som i kraft af deres daglige arbejde og ved efteruddannelse holder sig à jour med udviklingen på området. Mange af

disse lægfolk har også erkendt, at den gave, Helligånden giver dem i form af særlige evner og forstand, skal de udvikle og bruge – ikke alene til tjeneste i det verdslige liv – men også til tjeneste for og i Guds kirke. En sådan tjeneste fra lægfolkets side bliver desuden så meget mere påkrævet, som opgaverne bliver større og mere komplicerede, mens antallet af gejstlige år for år svinder ind.

Fornuftig fordeling

Det er da klart, at lægfolk vil fortrænge gejstligheden fra de områder, hvor lægfolket er sagkyndigt, men det er jo netop meningen ud fra det tidligere anførte, og desuden det eneste rationelle. Derimod skulle der ikke være nogen fare for, at lægfolket overtager hele ledelsen – og da slet ikke på det pastorale område, hvis man fra starten foretager en fornuftig område- og arbejdsfordeling. I øvrigt bør man ikke være helt så afvisende, som man hidtil har været, når det gælder om at drage lægfolket med ind i et samarbejde om pastorale problemer. De fleste administrative/økonomiske problemer i kirken er uløseligt forbundet med pastorale problemer, således at den rigtige løsning kun kan findes ved at tage begge aspekter i betragtning, – og mange lægfolk har en ikke ringe viden og erfaring også på det pastorale område.

Verdsliggørelse og demokrati

Når lægfolket overfører sine erfaringer om demokratiets betydning i et samarbejde fra det verdslige liv til samarbejdet i kirken, kan det måske af og til for gejstligheden føles, som om der sker en verdsliggørelse – men for det første vil der i et virkeligt samarbejde ikke ske en negativ verdsliggørelse – for det andet kan en vis positiv verdslig påvirkning være særdeles gavnlig, når man skal bringe den verdsliggjorte omverden tilbage til kirken.

Muligvis har man af og til misbrugt ordet demokrati, hvilket må være tilfældet, når man ser, at mange gejstlige sætter lighedstegn mellem dette begreb og begrebet »anarki«, og måske skyldes denne begrebsforvirring fejl på begge sider. Misbrug af begrebet demokrati er det, hvis man deri lægger, at man selv ubetinget har ret, og modparten uret. Ægte demokrati er derimod, at alle har ret til at have deres mening, hvor divergerende den end er fra ens egen, men at man søger at finde frem til den objektivt rigtige løsning af et problem ved at belyse det fra alle synsvinkler.

Frugtbart samarbejde

Koncilet opfordrer til et frugtbart samarbejde mellem gejstlig og læg, og vi må erkende, at vor kirkes fortsatte beståen er afhængig af, at dette samarbejde bliver demokratisk og positivt. Men det er på høje tid, vi finder »tonen« i vort samarbejde. Mange – især blandt de mest aktive lægfolk – har skuffet trukket sig ud af et samarbejde for og i kirken, fordi de enten har set, at deres velunderbyggede forslag er fejlet af bordet, eller at der velvilligt meddeles dem: »De problemer skal I ikke bekymre jer om, dem skal vi nok løse for jer«, eller fordi andre lægfolk er faldet dem i ryggen i overdreven respekt for gejstligheden, så man blindt bøjer sig for gejstlighedens afgørelser på rent verdsligt plan uden at tage denne afgørelse op til en fornuftig overvejelse for slet ikke at tale om en redelig fremlæggelse af egne synspunkter. Forbavsende nok – og heldigt for det fremtidige arbejde – er direkte angreb på »gejstlighedens diktatur« kun forekommet i ganske ringe grad, ligesom vi herhjemme lykkeligt har været forskånet for, at lægfolket har forsøgt at presse et »demokrati« igennem ved trusler og åndelig magt. Det ville heller ikke være demokrati – men diktatur. Men klokken er fem minutter i tolv, hvis man ikke vil risikere, at de skuffede lægfolk skal opgive idéen om samarbejde og i stedet gå over til modarbejde.

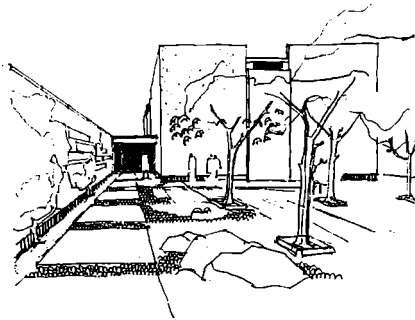
■

Det var disse overvejelser, der i mit arbejde i »det økonomiske råd« så stærkt fik mig til at gå ind for et redeligt demokratisk samarbejde. Vist var de økonomiske/administrative problemer store og måtte løses hurtigt, men hovedopgaven var for mig at finde en holdbar fremtidsløsning af, hvordan bispedømme og sogne kunne finde hinanden i et frugtbart og effektivt samarbejde, hvor gejstlig og læg, hver med deres faglige dygtighed, i fællesskab kunne opbygge en organisation af kirkens verdslige tilstedeværelse, så kirkens åndelige liv kunne udfolde sig i frihed. Hertil er det nødvendigt, at den gamle form for »samarbejde«, der udelukkende bestod i en ordreudstedelse fra gejstligheden til lægfolk, må forlades til fordel for det demokratiske samarbejde, hvor meninger må bøjes mod hinanden, i respekt for hinandens forskellige opfattelser, så man når det Gud-givne mål: At virkeliggøre »Guds herredømme på jorden«.

Harald Guldager.

KIRKEBYGGERI:

Arkitekten har væddet en kasse øl

Arkitekt O. von Spreckelsen har væddet en kasse øl på, at den kommende St. Nikolaj Kirke i Esbjerg skal være under tag til jul og færdig til St. Hans næste sommer. »Jeg frygter, at arkitekten nok skal komme af med sin kasse øl,« siger pastor J. Halatyn til Ugebladet. Præsten føjer dog i samme åndedrag til, at arkitekten tilsyneladende ikke regner så galt endda, da arbejdet skrider hurtigt frem.

Fundamenterne og kældrene er færdige. Byggeriet kommer til at bestå af kirken, mødelokaler, præstebolig og garage i hypermoderne stil, bygget af hvide gasbetonelementer. Arkitekt O. von Spreckelsen har som bekendt også bygget en anden St. Nikolaj Kirke – nemlig den smukke bygning i Hvidovre i Københavns omegn.

St. Josephs Hospital har gennemgået en tiltrængt fornyelse. Kælderetagen er blevet ombygget, og der er indrettet alle tiders moderne køkken, smagfulde lokaler til kantine for personale, spisestue til søstrene, hvor disse kan sidde ved små borde.

Det hele skulle koste et sted mel-

lem en og halvanden million kroner.

I øvrigt har Esbjerg fået et menighedsråd, som består af Anker Frederiksen (formand), Jeppe Matas (sekretær), søster Agnes Birgitte, Emil Bojsen, Bendt Messerschmidt, E. Schou Jensen og sognepræsten, J. Halatyn.

Ellers har Esbjerg fået en ny organist, sr. Cecilie, som afløser Dagny Bilstoft, der har spillet i kirken de sidste fyre år. Ved afskeden fik frk. Bilstoft, der har gjort det store arbejde praktisk talt uden vederlag, et dejligt tinfad med inskription fra menigheden. Ved denne lejlighed kunne den flittige medarbejder fejre sit 40 års jubilæum.

Indtægten fra pastor d'Auchamps rejser tilfalder Hillerød

Johanneskirken regnskabsfører meddeler: Kirken er betalt! På menighedens vegne beder jeg alle der har hjulpet os modtage en meget stor tak. Dette gælder ikke mindst de anonyme givere, som med deres regelmæssige hjælp har været os en helt enestående opmuntring i arbejdet.

Der er ikke nogen grund til at gentage hele regnskabet. Lad mig blot rekapitulere indtægtssiden i rundetal:

Menighedens kontante bidrag	54.000
Private venners gaver	127.000
Diverse foranstaltninger	180.000
Legater, især fra udlandet	107.000
Overtaget fond	159.000
Renter	28.000
Gladsaxe Kommune	17.000
Ialt kr.	672.000

Hermed lukkes altså byggefonden. Indtil videre vil eventuelle ekstraordinære indtægter gå til indretningen af en præstebolig i den nyerhvervede

villa Vandtårnsvej 11, der støder op til Johanneskirken grund.

Denne villa har Bispedømmet købt og stillet til rådighed, idet den hidtidige præstebolig til foråret 1969 indrettes til børnehaven. Samtidig udbydes villaen Andersen Nexøvej 10 til salg. Den købte menigheden for en halv snes år siden for at have den i beredskab, men nu da det blev muligt at erhverve ovennævnte, mere praktisk beliggende ejendom, er det naturligt at sælge den først erhvervede.

Det er samtidig blevet bestemt, at indtægterne ved det af os drevne rejsebureau (Pastor d'Auchamps Romrejser) i fremtiden skal tilfalde kirkebyggeriet i Hillerød. Mon der er venner af menigheden i Hillerød der kan tænke sig at være med til at tage del i bureauets kontorarbejde? I givet fald bedes man sige til, til revisor E. Schwartz og frue, Øster Farimagsgade 18, 2100 Kbh. Ø.

Paul d'Auchamp

Betragtninger over pave Paul VI's »Credo» og en senere pavetale

På Krist-Konge-Fest blev der i mange kirker verden over bedt den trosbekendelse, som Paul VI første gang har udtalt den 30. juni i år ved afslutningen af »troens år«. Denne trosbekendelse er en fyldigere gentagelse af trosbekendelsen fra Nikæa (325). Samtidig indeholdt den nogle henvisninger til punkter, hvorom der herskede tvivl og usikkerhed. Denne trosbekendelse har i de sydlige lande fået navnet »Guds Folks Credo«. I en tale af 31. oktober siger paven, at denne trosbekendelse, som sammenfatter hele den vesterlandske og østerlandske Kirkes tro, har fået karakter af en officiel meningsytring fra Kirkens læreembede (»un atto ufficiale della nostra fede«). Kirken samles omkring denne trosbekendelse og bliver sig sin enhed bevidst.

Den objektive tro

Taler vi om troen, må vi skelne mellem objektiv og subjektiv tro. Den subjektive tro bygger på den objektive. Uden tro er det umuligt at komme i forbindelse med Gud. Ifølge Tridentinerkonciliet er »troen den menneskelige frelses begyndelse, grundlaget for og roden til al retfærdiggørelse« (Sess.VI,c.8). Det vil sige, at troen er roden til vor genfødelse i Kristus, til vor opstandelse og til vor nuværende og evige frelse. »Uden tro er det umuligt at behage Gud« (Hebr.11,6).

Vi må imidlertid tilstå, at troen ikke har det let i vor egen tid. På den ene side er den det uopgivelige princip i kristendommen, på den anden side bestrider og anfægter verden af i dag dette grundprincip. Vi lever i en tid, som betvivler alt, piller ved alt, ikke har tillid til noget. Vor tids kendetegn er kritik og skepsis. Derfor er det sikkert rigtigt, at vi må rense vor tro for alle tilføjelser, som er overtro eller endog levn fra en hedensk folketro. Det er endvidere vigtigt, at vi kender vor tros lovlige kilder. Troen bygger nemlig ikke på nok så anerkendte teologers meninger, skønt de kan have en vigtig funktion i en nøjagtig beskrivelse af Kirkens tro. Det 2. Vatikankoncil har i sin dogmatiske konstitution om Åbenbaringen angivet de tre ele-

Pave Paul hilser på kardinal Lercaro.

TROEN ER RODEN

Af H. Roos S.J.

menter, som vor tro bygger på: Overleveringen, den Hellige Skrift og Kirkens læreembede. »Disse tre elementer er ved Guds vise anordning knyttet således sammen og danner en sådan enhed, at intet af dem kan bestå for sig selv« (nr. 10). De står ikke på samme plan, men supplerer hinanden indbyrdes. Vil vi

vide, hvad vi skal tro på, behøver vi kun at holde os til disse kilder. Denne objektive og helstøbte tro er det kristne livs eneste fundament.

Den subjektive tro

Men den objektive tro er ikke nok. Vi kan ikke nøjes med at kende denne tro rent abstrakt. Det er ikke til-

strækkeligt at have en bog, hvor denne objektive tro er optegnet, altså en »Denzinger« eller »Neuner-Roos«. Denne tro skal omsættes til en subjektiv tilslutning, et »engagement«, som man siger i dag. Det var måske det, Kierkegaard mente, da han sagde, at »subjektiviteten er sandheden«. Den subjektive tilslutning til denne tro er ifølge alle teologer en »fri« handling. Denne »frihed« er ikke noget, som er sket én gang for alle, – den må stadig præsteres på ny. Vi må heller ikke glemme, at den er en »nåde«, en gave fra Gud, som vi skal vogte over og beskytte. Og til sidst må vi huske, at den kan og skal vokse. Allerede de græske kirkefædre talte om denne vækst fra en blot anerkendelse af Guds sandhed til en forståelse, en visdom, hvor hele vor eksistens bliver ét med den erkendte sandhed. Og ikke blot det, men den erkendte og til vort eget jeg forvandlede sandhed bliver til en kilde, som bestemmer vor handlemåde i denne verden og i forholdet til vore medmennesker. For en kristen er det dybeste i hans væren ikke hans eget jeg, men »Kristus, som bor i mig ved troen«. Troen er roden i vort liv.

Paul VI's bøn

Paul VI sluttede den første tale med en bøn, som i forkortet udgave skal gengives her:

»Herre, jeg tror, jeg vil tro. Herre, gør min tro helstøbt, uden forbehold, at den må trænge ind i mit liv, i min måde at bedømme alle ting på. Herre, gør min tro fri, at den bliver personlig, at den ikke vælger eller vrager efter min egen smag, at den antager *hele* sandheden, at min tro bliver min personligheds midtpunkt. Herre, gør, at min tro bliver til vished, som bygger på kendsgerninger og Helligåndens indre vidnesbyrd, at jeg hviler ud i denne tro i fred og indre overbevisning. Herre, gør min tro stærk, at den ikke er bange for modstridende argumenter, at den ikke frygter dem, der diskuterer den, bekæmper den, afviser den, at den holder sig til Dit ord. Herre, gør min tro glad, lad den bringe fred og glæde til min ånd, således at den stråler ud til andre. Herre, gør min tro ydmyg, således at den ikke bygger på min egen erfaring, men at den overgiver sig helt til Dig, at den vil bære vidnesbyrd om Helligånden og føje sig til den lære, som overleveringen og Kirkens læreembede i troskab mod Dit ord i den Hellige Skrift fremlægger.

H. Roos S.J.

Præsteproblemer i Amerika

Indtryk fra en rejse til USA

AF PATER VAGN HANSEN O. P.

Den hvirvelvind, som Kirkens fornyelse har bragt med sig, har også indfanget præsterne. Mange af dem har vel ofte indtryk af, at de er ved at blive skyllet op på ukendte kyster. De spejder efter redningsbølger, efter lyssignaler, stormbølgen har taget dem bort fra Peters solide skib. Måske spørger de sig selv, om de i det hele taget skulle have været om bord på dette skib, rejsen blev jo helt anderledes, end de havde tænkt sig. De kan ikke vandre på havet, og Kristus stilner ikke stormen. Måske skal de for første gang svømme alene, og det er ikke rart. Spørgsmålet »Hvordan er jeg kommet ind i denne situation« vil for mange medføre et nyt spørgsmål: »Hvorledes skal jeg slippe ud af den?« – Kirkens præster stiller sig spørgsmålet om deres egen identitet, og i denne krise vil nogle få fornyede kræfter, andre vil bukke under. Men i alle tilfælde vil den nuværende krise tvinge dem til at prøve at forstå sig selv og deres arbejde bedre. Et færdigt svar fra en anden findes ikke længere, – af deres egen personlige situation tvinges de til at finde frem til en løsning. De kan ikke mere være afhængige af en fast kirkelig struktur, der nøjagtigt fortæller dem, hvad man venter, de skal gøre i den tjeneste, de er gået ind til. Og hvori består denne tjeneste? Kan en lægmand ikke lige så godt gøre det samme arbejde? Stillet over for disse spørgsmål længes mange blot efter de gode gamle dage, – som aldrig vil komme tilbage.

Dominerende plads

I U.S.A. mærkes denne krise på en voldsom måde, fordi mønstret for præstens liv, således som det indtil for få år siden blev opfattet af lægmænd og levet af præsterne, nu ændres med rivende hast. Denne udvikling var til at forudse, – et andet spørgsmål bliver så, om man havde forberedt sig på denne forandring?

I Nordamerika har det altid været tradition, at præsten indtog en vigtig og til tider ret dominerende plads i sit forhold til lægfolket. Han var hyrden, der skulle lede sin lille usikre flok og holde liv i dens tro i denne nye verden. I menigheden var præsten i lange tider den, der havde

fået den bedste uddannelse og opdragelse, og som havde studeret i modsætning til mange af sine sognebørn, der ofte kom fra socialt og økonomisk underprivilegerede emigranter. Præsten sad inde med autoriteten og hjalp immigranterne i kampen for at opnå rettigheder i samfundet. Som et positivt aspekt kan og bør nævnes det nære og hjertelige forhold, der eksisterede – og stadig eksisterer – mellem præst og lægfolk i USA. I de små sogne havde præsten en særlig prestige, og selv de katolske familier, der havde givet en søn eller en datter til Kirken, nød godt af dette og steg højere op ad samfundets sociale stige.

Lægfolket satte præsten op på en piedestal, og slutresultatet var, at for mange blev det at være præst forbundet med et godt embede, der gav indflydelse og værdighed. For nogle unge blev præstedømmet en vej, der netop kunne give dem en bedre uddannelse og social og kulturel fremgang, forbundet med et oprigtigt ønske om at tjene Kirken. De gled ind i et system, der tilbød dem sikkerhed og større velstand og – ikke at

forglemme – tillige lægfolkets respekt og kærlighed.

Klerikalisme

Også selve præstens uddannelse i præsteseminariet understregede, at han på en vis måde skulle være adskilt fra andre, fordi han var »udvalgt«. Der er endnu rester tilbage af denne adskillelse, der skulle skabe afstand. Præsten fandt sine venner blandt andre præster, med hvem han jævnlige kom sammen. Bratte forflytninger gjorde det også nødvendigt at have disse faste venskabsbånd, der ikke var afhængige af sønearbejdet. Og selv nu er kammeratskab mellem præster indbyrdes et væsentligt og berigende træk i USA.

På den måde skabtes der inden for den katolske kirke i Nordamerika et klerikalt kulturmønster, der blev mødt med respekt og støttet økonomisk af lægfolk. De stærke bånd, der således blev knyttet, forklarer vel også den voldsomme reaktion imod dem, der forlod præsteseminariet under deres studier, for ikke at tale om dem, der forlod deres gerning efter præstevielsen. De havde brudt spillets regler, og klanen forkastede dem. Men i sandhedens navn bør det dog siges, at der også var meget værdifuldt i dette katolske kulturmønster. Få lande har set arbejderklassen forblive så trofast mod Kirken, som det er tilfældet i Amerika. Men den overdrevne klerikalisme var og er et misbrug af den tillid og de privilegier, man gav præsterne, og dette medførte ofte mangel på ansvarsfølelse hos gejstligheden. Klerikalisme er som en sygdom, man har, men man er ikke klar over, at man har den. En »sygdom«, der gør en blind for virkeligheden, og som bevirker, at præsten ikke forventer at få en bøde, hvis han har parkeret forkert og at han ikke skal betale i bussen, bare fordi han bærer en præsteflip. En »sygdom«, der kan få en præst til at udføre sit arbejde skødesløst, fordi kritikken fra lægfolk mangler. Klerikalismen sætter præsten uden for samfundets almindelige regler: man glemmer at besvare en indbydelse, men dukker op i sidste øjeblik, glemmer at sige tak for sidst – og bliver alligevel inviteret igen.

Disse tegninger, der er fra henholdsvis »Chicago New World« og »National Catholic Reporter«

Antiklerikalisme

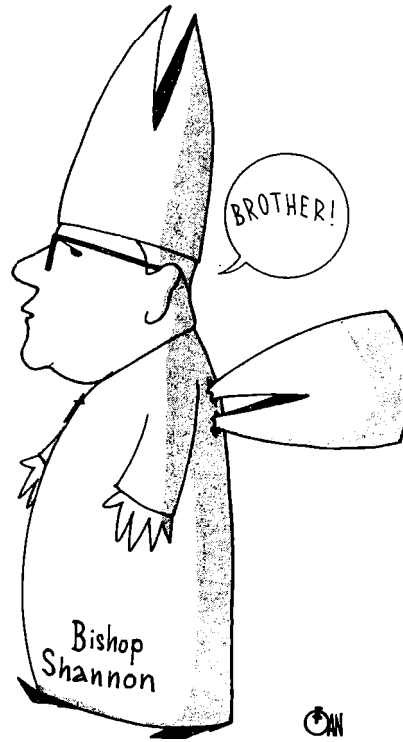
Det er mod alt dette, antiklerikalismen nu retter sig. De amerikanske katolikker er ikke længere immigranter, der skal forsvare deres tro i en ny verden. De har fået den samme, ja måske en bedre uddannelse end præsten. Respekt og smiger over for præsten hører ikke længere til dagens orden. Også inden for selve præsteskabet sker der ændringer, omend langsomt. Mere og mere er man klar over, at uddannelsen i præsteseminarierne, der var formet efter klosterlivet og oftest præget af en romersk eller fransk tradition, ikke giver den fornødne forberedelse til præstens arbejde.

Den nyere teologi, der betragter lægfolket ikke som flokken, der skal ledes af hyrden, men som Guds folk, der har sit ansvar, er ved at bane sig vej, også inden for præsteseminarierne, hvis intellektuelle niveau er hævet i de senere år. Lægfolk bliver mere og mere uafhængige, ja til tider ignoreres præsten fuldstændig. Gejstlighedens magt bliver mindre for hver dag, selv i Kirkens politiske aktivitet. Og forholdet mellem præst og lægfolk tages nu op til en radikal revision.

Og netop dette skaber uro, især hos de ældre præster, der ser den eneste livsform, de har kendt, smuldre væk. Deres traditionelle fromhedsliv accepteres ikke længere uden videre, og de opfatter sig selv – eller opfattes af andre – som en anakronisme. På grund af de voldsomme ændringer i kulturmønstret kan præsten ikke længere samarbejde med lægfolk ud fra autoritetsprincippet. Hans meninger tages op til diskussion og kritik, og hans fejl undskyldes ikke så let som tidligere. Det spørgsmål, der nu stilles, er: hvad er han værd i sig selv, – kan han hjælpe os, ikke i kraft af de svar, han har lært, men i kraft af, hvad han selv er: et menneske blandt medmennesker.

Præstegård og cølibat

Disse toner er sød musik for de yngre præster. I en tid, der lægger vægt på den personlige værdi, kan de dårligt acceptere autoritære og upersonlige aspekter i det gamle klerikale kulturmønster, der smuldrer væk. Og alligevel lever de stadig i disse strukturer, fordi de nye endnu ikke er skabt. Det kan ofte have en nedbrydende virkning på dem, fordi de føler afstanden mellem strukturerne og det billede af præstens liv og opgave, den nyere teologi har givet dem. Og flere søger over i »under-

... illustrerer spændvidden i USA's katolicisme.

grundskirken«, der vinder udbredelse. Deres ungdommelige og til tider umodne reaktion over for de gamle traditioner skaber irritation hos de ældre præster. I flere stater er det ovenfor omtalte så værdifulde venskab mellem præster på retur. Livet i præstegården, hvor sognepræsten altid har husholdning sammen med kappellanerne, tilfredsstillende ikke længere de unge præster. Præstegården synes for dem at skabe en mur mellem dem og det lægfolk, de ønsker at tjene. Mange forkaster ud fra dette synspunkt cølibatsløftet, fordi ægteskabet netop synes at kunne give dem den medmenneskelige erfaring, omsorg og venskab, som de længes efter. Den lidt naive løsning på dette komplicerede spørgsmål kan måske forklares ud fra den opdragelse, de har fået på præsteseminarierne. Som allerede omtalt syntes det en regel, at præsten skulle søge sine venskaber blandt andre præster, – kvinden blev betragtet som en trussel mod cølibatsløftet og måtte derfor holdes på afstand. En mangel på forståelse af positive aspekter i cølibatet har yderligere styrket denne spænding. Et typisk eksempel på dette er den erklæring, den amerikanske bispekonference udsendte vedrørende cølibatet i november 1967. Holdt i autoritære vendinger med traditionelle argumenter, der ikke tog hensyn til den nuværende situation, tilfredsstillede denne erklæring hverken tilhængerne eller modstanderne af cølibatet og blev som sådan en fiasko. De yngre

præster ønsker at finde en ny livsform for deres tjeneste i Kirken, – en form, som kan skabe et mere forskelligartet, uafhængigere og snævrere forhold til den menighed, de skal tjene. Alle de nye ideer fra koncilet såsom frihed, samvittighedsansvar, kollegialitet kan kun virkeliggøres i dette medmenneskelige forhold. Det er ikke længere muligt at adskille præstens tjeneste som »kult-person« fra hans egen personlige nærværelse i menigheden.

Præst og biskop

Det er nødvendigt at forstå de sociologiske og dynamiske elementer, der tvinger præsten ud af et kastesystem og ind i et dybere personligt fællesskab med hans menighed. Denne krise gør sig også gældende i præstens forhold til hans biskop. Også på dette punkt er koncilets tanker om præstens deltagelse i biskoppens embede med til at definere et nyt forhold mellem biskop og præst. Biskoppen kan ikke længere være den fjerne og almægtige topfigur, og præsten ønsker ikke længere at være en passiv underordnet, der bare får sine ordrer fra højere sted. Krisen kan være voldsom i Amerika, hvor de fleste biskopper er blevet uddannet i Rom og i langt højere grad end i Europa har siddet som enevældige herrer uden virkelig personlig kontakt med præster og lægfolk. Krisen slog f.eks. ud i voldsom lue i sommer i anledning af »Humanae Vitae«. Fra dagspressen kender vi den næsten krigsagtige spænding, der nu råder i Washington mellem kardinalen og en stor del af hans præster. Denne lokale krise bliver af mange opfattet som en prøveballon: Hvem vil vinde? Biskoppen eller præsterådet, der har appelleret til bispekonferencen.

Den samme krise kendes jo også i mange lande i Europa, men i Amerika er den blevet så hæftig på grund af de særlige historiske faktorer, der har formet Kirken i USA. Endnu er krisen langt fra løst, men man ligesom skimter visse tråde, der vil blive vævet sammen til et nyt mønster. De gamle autoritære strukturer vil forsvinde lidt efter lidt for at give plads for en større deltagelse i det ansvar, som biskopper, præster og lægfolk er fælles om, fordi de allesammen er Guds folk. Og gradvis vil præsten løse denne identitetskrise, forstå både sig selv og sin plads i Kirken bedre og derigennem i endnu højere grad kunne stille sig selv til rådighed i forløsningens tjeneste.

Vagn Hansen.

Lysset i mørket

AF BISKOP HANS L. MARTENSEN

Guds rige er kommet nær – dette er evangeliet, og det betyder først og fremmest en stor glæde. Kristus udråber for fanger, at de skal få deres frihed, og for blinde, at de skal få deres syn. Han citerer det 61. kapitel af Esajas, der handler om den Messias, der skal bringe Guds rige til menneskene. Teksten hos Esajas går videre »for at trøste alle, som sørger, give dem, som sørger i Zion, højtidspragt for aske, for sørgeklædning glædens olie, lovsang for modløst sind.« Jesus siger om hele denne tekst: »I dag er det skriftord, som lød i jeres øren, gået i opfyldelse.« Alle hans gerninger og hans ord bærer vidnesbyrd om, at Guds rige er kommet nær til menneskene.

Da Johannes Døberen fra fængslets mørke sender sine disciple til Jesus for at spørge ham, om han er den, som kommer, eller om de skal vente en anden, svarer Jesus: »Gå hen og fortæl Johannes, hvad I hører og ser: Blinde ser, og lamme går, spedalske renses, og døve hører, døde står op, og evangeliet forkyndes for de fattige, og salig den, som ikke forarges på mig.« (Mt. 11,3–6).

Fjernede ikke al nød

Hver gang Jesus overvinder menneskers svaghed og sygdomme, er det et tegn på, at Guds hånd virker, Gud selv er nær. Det er tegn på, at Gud er god, at han ønsker glæde og ikke sorg, at han ønsker sundhed og liv, ikke sygdom og død, for sine skabninger.

Jesu undergerninger fjernede dog ikke al nød fra jorden. For hver spedalsk han rensede, var der flere spedalske, som forblev i deres sygdom og elendighed; for hver blind han gav synet tilbage, var der flere blinde, som forblev i deres mørke. Og når han oprejste en død, som f. eks. enkens søn i Nain, eller Jairus' datter, da måtte dette oprejste menneske atter engang dø. Således fjer-

nede hans mirakler ikke al ondskab og lidelse fra vor verden. De var først og fremmest tegn på Guds magt og tegn på den fuldendelse, der var på vej. Disse mirakler var lignelser i handling.

Øjet er legemets lys

Et sted i Markusevangeliet læser vi en særlig bevægende skildring af helbredelsen af en blind. Det er, som om vi kan fornemme synet og jublen bryde igennem på en gang. Jesus lagde hænderne på den blinde, og han »så op og sagde: 'Jeg ser mennesker, for jeg ser nogle, ligesom træer, der går omkring.' Derefter lagde Jesus atter hænderne på hans øjne, og da brød synet igennem, så han blev helbredt og kunne se alt tydeligt.« (Mk. 8,24–25).

Hvem har nogen sinde tænkt på at sammenligne mennesker med van-

drende træer; det er, som om vi ser ind i mørket, der bliver lyst og først skimter de svage, slørede konturer, hvor man knapt nok kan skelne, menneske fra træ, og til sidst kommer synet i sin fulde klarhed, og jublen over lys og syn. »Øjet er legemets lys; hvis derfor dit øje er sundt, er hele dit legeme i lys. Men hvis dit øje er sygt, er hele dit legeme i mørke. Hvis nu det lys, der er i dig, er mørke, hvor stort bliver så ikke mørket.« Nu bliver det hele til lignelse, lignelse om Guds rige, som er kommet nær; øjet er billede på menneskets fatteevne, på dets forstand og vilje, på dets sjæl, på dets indre øje. Mennesket er skabt til at erkende Gud og at gøre hans vilje; mennesket er skabt til at finde den himmelske Fader i alle ting og se hans værker i skabningen omkring sig.

»Man overvældes af en brat tristhed.«

Som om Gud ikke er til

Men Gud forekommer os fraværende fra verden, ligesom lyset fra den blinde. Menneskene lever og handler, som om Gud ikke er til, som om Gud er død. Derved bliver hele tilværelsen blind og meningsløs. Livet får sin egen brutale, uafvendelige lov. Den unge forelskede får pludselig kræft og dør; den eneste lille datter i familien bliver kørt over af en bil; et menneske mister besindelsen og dræber sin familie. Og i det store, i folkens liv: vi hører om uretfærdigheder, vi hører om, hvorledes racehadet hersker, hvorledes krige udrydder sagesløse mennesker, vi hører om, hvorledes magt og brutalitet sejrer.

Hvor er Gud henne i alt dette?

Og bortset fra alle disse store og skrækkelige begivenheder, som stundom ryster os i vort indre, så lever mange mennesker deres daglige liv, som om Gud ikke var til. Tilværelsen former sig på den måde, at man søger det største mål af nydelse og

bekvemmelighed, de bedste og fineste statussymboler, men egentlig er hele denne tilværelse grå og trist. Man prøver af og til at slippe bort fra den; man taler om »tidsfordriv«, fordi tiden ligesom må fordrives fra en, virkeligheden må drives bort, man må glemme et øjeblik, glemme, hvordan hver time ubønhørligt bringer os en time nærmere til vor egen død og undergang. Mennesket føler sig næsten lykkeligst i de øjeblikke, hvor det ikke møder virkeligheden. Men undertiden lader denne virkelighed sig ikke holde borte, og da overvældes man af en træt tristhed.

Den store glæde

Over for alt dette er Guds rige som lyset, der bryder ind i den blindes liv. Den store glæde er, at Guds rige er nært allerede nu. »Øjet er legemets lys« – Kristus helbreder blindheden, han giver mennesket evne til at fatte, at Gud er nærværende, og at Gud er god, endog midt i det, der forekommer os meningsløst. Han giver os et øje, der kan se, at Gud klæder småblomsterne på marken skønnere end Salomon i al hans pragt; han giver os et øje, der kan se, at ikke engang en fugl falder ned fra himlen uden Guds vilje, og at vor Fader i himlen har talt hvert hår på vort hoved. Han giver os et øje, der pludselig kan se hele tilværelsen som en lignelse om Gud selv, og om hans godhed; et øje, der endog ligesom kan se durk igennem mørket til det store, altomfattende lys, som er Guds ubegrænsede godhed.

Det lyse øje, der kan se Gud og hans rige midt i de daglige omgivelser og ind igennem alt mørke, kan ikke erhverves ved alverdens lærdom og klogskab. Vi kan ikke studere os til at finde Guds rige, vi kan ikke læse os til det. Tværtimod kan al for stor klogskab og al for stor selvtilid være en hindring for at se Guds rige.

Hvorledes får vi øjne?

Men hvorledes kommer da Guds rige til os, hvorledes få vi øjne til at se Gud i alle ting, når det ikke kan læres gennem studium og videnskab og anstrengelser? Der er kun én, der kan åbne vore øjne og gøre dem lyse og seende, og det er Jesus Kristus selv. Han alene bringer os Guds rige, han alene åbner vore øjne og vort sind for den glæde, som Guds nærhed i verden giver.

Kristus taler anderledes end alle andre profeter og alle andre mennesker – han taler med myndighed. Han ved, at han alene bringer Guds

Den store glæde . . .

Med biskop Martensens tilladelse bringer vi her og i kommende numre sammendrag af foredragene i Jesu Hjerte Kirke, København, om Guds Rige og Kirkens situation i dag. Foredragene holdes om onsdagen kl. 19.30.

rige til menneskene – »alt er overgivet mig af min Fader«. Han lægger ikke skjul på det enestående i hans sendelse. Til sine disciple siger han: »Salige er de øjne, som ser det, I ser, for jeg siger jer, at mange profeter og konger har ønsket at se det, I ser, men fik det ikke at se, og høre det, I hører, men fik det ikke at høre.« (Lk. 10,23–24).

Det er ham alene, der åbner vore øjne; det er ham, der bringer Guds rige, »kom til mig, alle I, som er trætte og tyngede af byrder« (Mt. 11,28).

Vejen til at få det øje, der kan se Guds rige og dets lys, er ikke lærdom og klogskab, som man kan studere sig til, men det er at følge Jesus Kristus og lytte til ham; det er at tage hans åg på sig og lære af ham, »tag mit åg på jer, og lær af mig, thi jeg er sagsmodig og ydmyg af hjertet; så skal I finde hvile for jeres sjæle, for mit åg er gavnligt, og min byrde er let« (Mt. 11,29–30).

Glæden og håbet

Alt er overgivet Kristus af Faderen. Dermed er Guds rige nær, dermed er grunden til al glæde givet. Han har allerede nu al magt i himlen og på jorden. Intet af det, der sker i denne tilværelse, er forgæves, intet er meningsløst, alt er i Jesu Kristi hånd, for alle ting er overgivet ham af Faderen.

Glæden over Guds rige er en dobbelt. Det er glæde over, at Jesus hersker allerede nu, omend i det skjulte, omend uden at vi kan begribe det, omend midt i det, der forekommer os uden mening. Og glæden er tillige det fremadrettede blik – håbet. Glæden er tillige troen på, at det Guds rige, som allerede nu er os nært i det skjulte, også engang vil komme åbenlyst; at Guds rige vil besejre alle fjender og al ondskab; at Kristus engang vil komme tilbage til denne jord for at fuldende alle ting og for at bringe Guds rige i dets fylde – »Ingen kender Faderen uden Sønnen og den, for hvem Sønnen vil åbenbare ham.«

Læserbreve

Tak til biskopperne

I anledning af Erik og Veslemøy Guldagers åbne brev til paven, gengivet i Katolsk Ugeblad nr. 45, er det gået op for mig, at jeg som katolik har forsømt en pligt, hvis krav til mig jeg hidtil ikke har været opmærksom på.

Når man ud fra sin private opfattelse af en sag kan tillade sig at skrive et brev til paven derom og offentliggøre det, ja, anser det som sin pligt at gøre dette, så kan man vel også tillade sig at skrive et brev til vore nordiske biskopper og offentliggøre det, ja, erkende det som sin pligt at gøre dette.

Denne pligt påtager jeg mig herved og med stor glæde, idet jeg gennem disse få ord retter en dybtfølt og varm tak til de nordiske biskopper for det retsindige og fromme og menneskelige hyrdebrev, der blev udsendt fra Stockholm d. 10/10 1968 i tilslutning til pave Pauls rundskrivelse »Humanæ Vitæ«, og som var undertegnet af biskopperne fra Sverige, Finland, Norge og Danmark.

Johanne Marie Willer.

udmærkede ægtepar har fået myndighed til i Guds navn og i et brev, stilet til paven, at rette fornærmelige henvendelser til deres biskop og præster. Ugebladet har givet brevet overskriften »Et vidnesbyrd«. Er det et vidnesbyrd om en privat åbenbaring i lighed med dem, der fik den hellige Birgitta til at tale ganske frimodigt til konger og paver? Eller er det et vidnesbyrd om, at pave Paul i sin tidligere korrespondance med ægteparret har givet dem en særlig apostolisk fuldmagt? Har deres teologiske studier været mere dybtgående end biskoppens, eller er de frommere? Et eller andet må der være.

I brevet tales der om den ret, som forargelsen giver, og om, at problemet fødselskontrol »for os i kraft af personlig erfaring ikke mere er et spørgsmål om tro, men om viden«. Dette er næppe tilstrækkelig argumentation for så kraftige udtalelser som ovenfor citeret. Forargelse kan i det højeste være en undskyldning, ikke en ret eller en retshjemmel. Og at erstatte den overnaturlige tro (om den omfatter rundskrivelser eller ej) med en subjektiv, højest subjektiv »viden«, er teologisk uholdbart. Og at antyde, at biskoppen og en del præster, for ikke at tale om det store flertal af teologer i den pave-lige kommission, der professionelt behandlede dette emne, kun søger »en billig løsning«, og altså ikke kan være i god tro, hvis de har en anden mening end pave Paul og end brevskriverne, er urimeligt, ukærligt og uretfærdigt.

Er det ikke muligt, at vi i kommende diskussioner om teologiske emner kunne prøve (og gerne med lidt større held)

Gode og høflige diskussioner imødeses

I et brev til »kære pave Paul«, aftrykt i Katolsk Ugeblad 8.-11. 1968, skriver Veslemøy og Erik Guldager bl. a.: »vi tillader os i Guds navn at bede vore biskopper og præster om, at de... gennemtænker deres personlige stillingtagen med dens fulde konsekvenser, før de taler offentligt«, og gør dem opmærksom

på, at de skal være gode hyrder og ikke »købe en billig løsning i sjælesorgen«, og endelig: »har de i deres hjerte taget afstand fra kirken og dens læremyndighed, bør de... drage konsekvensen af dette«, formodentlig ved at søge deres afsked (eller skyde sig?).

Nu ville jeg gerne vide, hvorfra dette

Præst eller troldmand?

Ifølge redaktør Helge Kristensens samtale med advokat Anders Hjørth i Katolsk Ugeblad af 8. november om mulighederne for at give den katolske kirke i Danmark en ny struktur, skal advokaten have udtalt: »Det kan virke ejendommeligt med en præst, der som en slags 'Troldmand' rejser rundt og tager sig af det en diakon ikke kan gøre.«

Jeg vil gerne anholde denne udtalelse, da den første betingelse for at foreslå ændrede strukturer må være, at man ved, hvad en præst er og i øvrigt også, hvad enhver anden tjeneste i Kirken forudsætter af beføjelser. Jeg taler naturligvis kun om den katolske kirke og hvad den lærer og praktiserer.

I ethvert ordnet samfund findes »instanser« af hensyn til en sags større eller mindre betydning; de har hver for sig deres kompetence. En juridisk student kender forskel på en byret og højesteret, men er han fra en købstad, skal det efter sigende tage sin tid inden han lærer at skelne mellem en sognefoged og en sognerådsformand. Men skal der være orden i tingene må også det læres.

Inden for Kirken, der består af mennesker og udelukkende henvender sig til mennesker, må en liggende opdeling af beføjelser finde sted; ellers kan intet fungere. Kirken er ikke udelukkende en samling profeter. Men i Kirken er der andet og mere end blot administrativ opdeling, thi Kirkens Herre har oprettet et præsteskab og tildelt dets medlemmer særlige fuldmagter. De kan noget, som andre ikke kan og denne »Magt« overdrages dem ved ordinationssakramentet. Var der tale om en »Magt«, som vi mennesker tiltvang os over en guddom, så var der tale om »Magi« og magtens indehaver var da troldmand. Men i ordinationssakramentet og i øvrigt i de øvrige sakramenter er der ene tale om en »Magt«, som Kristus selv overdrager og i øvrigt selv opstiller grundreglerne for udøvelsen af. Til nadver skal jeg bruge brød og vin og til dåb vand. Men der har til alle tider været mennesker, som troede, at der her var tale om trolderi. Apostlen mødte én i Samaria, Simon, efter hvem ordet »simoni« blev til. Apostlene havde hørt, at »Samaria havde taget Imod Guds

ord« ved diakonen Filip's forkyndelse og så var Peter sammen med Johannes taget derop og »de lagde hænderne på dem, og de fik Helligånden«. Filip havde i forvejen døbt dem. Kun Simon misforstod hvorfra kilden til denne overnaturlige magtudøvelse kom; han var jo belastet af sin fortid som troldmand, men Peter belærede ham i særdeles kraftige vendinger, og sluttede: »Omvend dig fra denne din ondskab og bed til Herren, om du dog må få tilgivelse for dlt hjertes påfund«. Jeg håber, at Sankt Peter ikke har læst dette nummer af Katolsk Ugeblad.

Denne apostoliske magt overdroges med håndspåleggelsen som det ydre tegn herpå. Man læser Pauli breve til Timoteus og Titus. Disse mænds umiddelbare arvtagere, såsom Clemens af Rom og Ignatius af Antiochia siger det samme. Clemens for eksempel: »Han (Gud) har villet, at offer og liturgi skal afholdes ikke på lykke og fromme og uden orden, men til fastsatte tider og timer. Han har også kundgjort sin allerhøjeste vilje om, på hvilket sted og ved hvem det skal forrettes, på det at alt må ske helligt og i henhold til hans vilje, så det bliver ham velbehageligt. Altså bliver de, som frembærer deres ofre til de fastsatte tider, ved modtagne og er vel farne, thi de farer ikke

vild, som følger Herrens viljes vej. Der er tildelt ypperstepræsterne personlige embedsfunktioner, præsterne har fået deres særlige plads tildelt; levitterne har deres specielle tjeneste; de læge mennesker er bundne til lægmandskrifterne.« Dette blev skrevet til de korinthere år ca. 95 og af en mand, der havde været vidne til apostlene Peters og Pauls død i Rom og som selv blev Roms 3. biskop efter Peter. Ovre i Lilleasien skriver biskop Ignatius nogle år senere: »Gør aldrig noget udenom biskoppen af det, som angår Kirken; hold kun den Eukaristi for gyldig, som fejres under ledelse af biskoppen eller hans befuldmægtigede.« Bemærk to ting: Præstens beføjelser kommer fra biskoppen og han er ikke noget uden biskoppen; samt: uden disse beføjelser eller »magt« kan han slet ingen ting; det er »ugyldigt«.

Den nye pagts præster var det i ånd og sandhed, idet de bragte »Sacrificium rationabile«. Man lagde derfor luft mellem sig og antikens præsteskab, der efter at have dræbt offerdyret optrådte som sandsigere, når de »låste« i dyrets indvolde. Derfor kaldte de kristne deres egne præster for episcoper eller presbytere og brugte sjældent den græske gløse hæreus og det var naturligvis ikke tilfældigt.

Dr. Chauchard

Der henvistes i Katolsk Ugeblad (25. oktober) til den franske neurolog Paul Chauchard, som om han var repræsentant for en gruppe franske videnskabsmænd, der er kommet til lignende resultater som Paul VI i rundskrivelsen *Humanae Vitae*.

Efter hvad jeg kender til dr. Chauchard, som jeg traf for et par år siden ved et Teilhard-møde, tror jeg ikke man kan sige, han hører til nogen sådan gruppe, og uden for visse kredse er han næppe heller så anerkendt. Chauchards teorier, som han har udviklet i en masse bøger og artikler, bl. a. i »Témoignage Chrétien«, går ud på, at den menneskelige hjerne er således indrettet, at den kan lære at kontrollere nervesystemet. Det hele er blot et spørgsmål om opdragelse.

Andre katolske videnskabsmænd i

at holde os til saglig argumentation, til høflig argumentation, og til respekt for andre menneskers meninger? Vi skal da ikke tilbage til reformationstidens skrappe udgydelser. Personlig ser jeg frem til at overvære mange gode diskussioner i den nærmeste fremtid. Det kunne tiltrænges at få klare adskillige problemer, der har fået nyt og overraskende lys på sig ved Vaticanum II. Og jeg er overbevist om, at vi har kærlighed nok til at kunne føre dem høfligt.

Ove Leerbeck.

Frankrig har en anden opfattelse af sagen. Ved de katolske lægers møde for nylig gik 146 imod rundskrivelsen på det lægelige plan, og 65 var for, idet man dog anerkendte de positive værdier, der også fandtes i dokumentet. En af deltagerne var psykiateren og teologen dr. Oraison, som i *Le Monde* har kritiseret, at H. V. ikke tager hensyn til den moderne antropologiske landvindinger. I samme blad skriver dr. Chartier, at han som katolsk kvindelæge må sætte flere spørgsmålstegn, bl. a. ved temperaturretoden, og han minder om, at organtransplantationer engang har været forbudt af kirken. Det gælder forresten også dissekering af lig og smertefri fødsel. Fødselslægen dr. Netter mener, at paven har savnet information. En professor i pædagogik ved det katolske institut i Paris, Olivaux, erklærer, at man ikke opdrager ved forbud.

Dr. Chauchard er hjernespecialist, og der er katolske familiegrupper hvis lægelige medarbejdere faktisk er enige i hans »cerebrale« metode. De andre her nævnte videnskabsmænd har i modsætning til hjernespecialisten direkte med de mennesker at gøre, det drejer sig om, og de kan næppe betegnes som overfladiske. Jeg tror heller ikke, nogen af dem kan være influeret af de kritiske tyske reaktioner mod rundskrivelsen. Den kritiske indstilling hos franske katolikker er ikke fra i går!

Ellen Nielsen.

Pater Roos

svarer

Ellen Nielsen

Kære Ellen Nielsen.

Tak for Deres bemærkninger angående den franske neurolog Paul Chauchard. I modsætning til Dem støtter mit kendskab til ham sig kun på nævnte bog. Naturligvis er bedømmelsen altid en skønssag. I selve bogen refererer han til egne og beslægtede forskeres værker. Vi har kun villet sige, at der findes en gruppe franske videnskabsmænd, der er kommet til lignende resultater som Paul VI i rundskrivelsen *Humanae Vitae*. Det er næppe forkert. Også den anden part skal høres. Det hører med til pluralismens spilleregler. Frihed for Loke såvel som for Thor! I denne forbindelse kunne det måske have interesse at høre, hvad vor ungdoms »mester« François Mauriac siger om samme emne. Han skriver i sine »Bloc-notes« (*Figaro littéraire*, 16.-23. sept. 1968) følgende:

»Om det vanskeligste af alle emner, pillen, vil jeg sige følgende: indvendingerne mod rundskrivelsen er store, og naturligvis skal man tage hensyn til dem. Men jeg for min part må indrømme, at det havde været et chok for mig, hvis Paven havde tilladt præventionen. Thi efter min opfattelse ville man derved have slået en breche i Kirkens fæstningsværker, som beskytter den sandhed, der er nedlagt i den. Selvfølgelig skal disse fæstningsværker altid ses efter, hvor ærværdige de end er. Men sandheden selv kan ikke være relativ, den kan heller ikke gå på akkord med tidens nok så voldsomme modstrømninger.

Jeg forstår godt dem af mine kolleger, som er optaget af at tilpasse Kirken til den moderne verden, således at Kirken endnu kan tjene verden, skønt den sidste ikke mere anerkender nogen af de værdier, Kirken er sat til at vogte. Det gælder i dag især renheden, den mest foragtede, den mest latterliggjorte af alle værdier. Hvad mig selv angår, er jeg med hele mit hjerte og hele mit sind på den Hellige Faders side. Han kender nøje de punkter, hvor ingen akkord er mulig, og han ser bedre end nogen af os, at dette ikke er muligt. Ikke fordi han er ufejlbar – ufejlbarheden spiller ingen rolle her, men fordi han er Peters efterfølger. Efter at have lyttet til alle fornuftens og videnskabens røster og til alle de svar, som den menneskelige erfaring kan give på dette spørgsmål, har han lyttet til en anden røst, nemlig den, som også den troende lytter til, når han beder. Han har mediteret, han har bedt, han har anfægtet, han blev inspireret...« (*La Documentation catholique*, 3. november 1968, s. 1875-76).

Med tak for dialogen!

H. Rs.

Når en biskop i dag rækker en hånd, der lige har modtaget håndspåleggelsen for at blive præst, kalk og disk siger han: »Modtag magten (potestas) til at læse messen for levende og døde«.

Enhver, der har beskæftiget sig med sjælesorg, véd, at såvel børn som voksne tager det som noget selvfølgeligt, at der findes noget, som den ene kan og andre ikke kan. Man må så forklare dem, at »magten« afhænger af større eller mindre delagtighed i det apostoliske embede. Ingen var forundret over, at bispren plejede ene at firme, og at der skulle en kirkelig delegation til for at en præst kunne forvalte dette sakramente. Som diakon har jeg på hverdage uddelt den hellige kommunion til børnene fra feriekolonien i Trørød; at jeg ikke kunne læse messe rejste end ikke skyggen af et problem. Det var tilmed nyttigt som anskuelsesundervisning. Jeg har heller ikke mødt vanskeligheder, da det blev bekendt, at nonner i visse områder uddelte den hellige kommunion. Havde man fortalt sine katekumer og andre, at kristne under forfølgelse gemte nadverbrødet i deres hjem, så de kunne nyde deraf uden hver gang at skulle danne mistænkelig forsamlings, var denne nyeste reform let forståelig.

Hvorfor så pådutte katolikker i dag, at de ikke skulle kunne

skelne! Det har de da kunnet før. Efter hvad visse præster, hvis dømmekraft jeg nu ikke er så sikker på, påstår, skal brede lag af befolkningen i »Katolske lande« have en såkaldt folkereligion, der får dem til at betragte præsten som noget i retning af en magisk person. Men dels er det ikke vort problem herhjemme og dels ser jeg ingen grund til, at vi danske katolikker, når vi foregiver at tale alvor med hensyn til Kirkens fremtid, anvender denne misvisende jargon.

De er meget velkomne

Man skal nok til at omstrukturere landets amter. Det ville jeg ikke have medansvaret for uden at vide noget om jura og forvaltning. Det er også meget sandsynligt, at vore sogne skal opdeles anderledes end de er det, og til den ende må katolske jurister bidrage med deres faglige viden; men før de udtaler sig om eller foreslår omlægningen af sakramental betjening, vil jeg foreslå at de tager et lille kursus. Tirsdagene 11., 18. og 25. februar taler jeg her i Sct. Ansgars Kirke om »Kirken og Guds rige« og om »De opgaver, der påhviler Kirken«. De er meget velkomne!

Kjeld Geertz-Hansen

Århus

Sjøreen & Co.

Malerfirma
Århus N.

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 12 41 22 - Århus C
Missionshotellet ANSGAR

A. Mougard A/S

Entreprenør & murerfirma
Århus C
Tlf. 14 20 23 - 22 19 20

El-installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-installatør

Telefon 12 15 57

Hans Brogesgade 4, Århus C

Katolske begravelser

Ring til 12 28 66

H. J. Madsens

begravelsesforretning
Jærgaardsgade 17-19, Århus C

Århus by's førende

TELEFON 12 87 00 (4 lin.)

MEJERIET *Vestebro*

Jydsk

Orgelbyggeri I/S

Herluf Trollesgade 36 A

Århus N

Telefon 16 94 01

Største udvalg i radio-fjernsyn
-båndoptagere og grammofooner

Radio Thygesen

Ryesgade 24, Årh. C. Tlf. 12 00 99
lige ved katolsk kirke og
Rådhuspladsen 1, Århus C
Tlf. 12 10 11, overf. Grisebrønden

Svend Erik Laursen

GAS · VAND · VARME · BLIKKENSLAGER · SMEDE · MASKINVERKSTED

Tordenskjoldsgade 23a · Århus N.

Telefon (06) 16 85 33 · Giro 171 17

Aktieselskabet

Købmands- og Haandværkerbanken, Århus

Hovedkontor:

Store Torv 12, tlf. (06) 12 47 77

Indenbys afdelinger:

Søndre afd.:

Århus hovedbaneg., tlf. 12 40 88

Vekselkontor i banegårdshallen.

Langenæs afd.:

Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Poul Dudzinski

Aut. el-Installatør

Christiansbjerg

Installationsforretning

Birkegade 7, Århus N.

Telefon 16 98 80

Lev. til katolske institutioner

Lys, kraft og varme

For at betjene vore kunder bedst
muligt har vi nu fået radiotelefon
i vore biler.

Svendborg

Niels Madsens

Maskinsnedkerl

Vestergade 24 - Svendborg

Tlf. 21 01 97

Lev. til de katolske institutioner

Svendborg

Ligkistemagasln

Katolsk Bedemand

v/ Hans Nielsen & Søn

Fruestråde 10, Svendborg

Tlf. 21 02 64

Kulkranen

Frederiksgade 2, Svendborg

Telefon 21 14 10

Kul - Koks - Olie

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10 - Svendborg

Telefon 21 10 16

Flytteforretningen

2021

Skattergade 5-7, Svendborg

Tlf. 21 20 21

Kontor i København:

Molestien 11, København SV

Tlf. VA 6060

Svendborg-København hver dag

Flytter alt overalt

Ure og optik

»BALANCEN«

v/ Knud Petersen

Møllergade 46,

Svendborg · Tlf. 21 19 20

Kompasretning,

»Thrige« autopilot,
alle nautiske spørgsmål

Hvidkjær-Sørensen

Strandhuse 36, Svendborg

telefon 21 33 34

Holbæk

Axel Smith's Eff.

v. Niels Hansen

Exam. aut. gas- og vandmester

Labæk 47 · Holbæk

Telefon 43 01 63

JENSEN & OLSEN

HOLBÆK

TELF. 43 03 65

EL-INSTALLATIONER

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk

Telefon 43 30 01

Vogne og udsalg overalt i byen

Bliv abonnent.

Det betaler sig for Dem.

SØNDAG den 24.: Sidste efter pinse (grøn s. 755).
 MANDAG den 25.: Katharina af Alexandria, jomfru og martyr (rød, s. 1166).
 TIRSDAG den 26.: Silvester, abbed (hvid, s. 1166).
 ONSDAG den 27.: Søndagens messe (grøn, s. 755).
 TORSDAG den 28.: Søndagens messe (grøn, s. 755).
 FREDAG den 29.: Søndagens messe (grøn, s. 755). eller Saturninus, biskop og martyr (rød, s. 763).
 LØRDAG den 30.: ANDREAS, apostel og martyr (rød, s. 766).
 SØNDAG den 1.: 1. i advent (violet, s. 2).

UDNÆVNELSER

Pastor *Lars Messerschmidt*, sognepræst ved Skt. Vilhelms katolske menighed i Hillerød, er udnævnt til generalvikar for en periode af 3 år, med bopæl i Laurids Bings Allé 16, København F.

Monsignore *C. Flandrup* bibeholder sin stilling som generalvikar med de funktioner, han hidtil har udøvet.

Pastor *Kaare Osorio*, kapellan ved Skt. Knud Lavards kirke i Lyngby, er udnævnt til sognepræst ved Skt. Vilhelms katolske menighed i Hillerød.

Pastor *Guido Kreienbühl*, biskoppens privatsekretær, er udnævnt til sognepræst ved Skt. Nikolaj kirke i Hvidovre. Han varetager fremdeles sin stilling på Katekcentralen.

Pastor *Pius Kistler* er udnævnt til kapellan ved Skt. Nikolaj kirke i Hvidovre.

Pastor *Bjørn Højbo* er blevet udnævnt til formand for liturgikommissionens oversættelsesudvalg.

Samtlige udnævnelser træder i kraft den 1. januar 1969.

S.O.S nr. 95. Ensom, syg person trænger hårdt til hjælp, om hun skal beholde sin lille etværelses lejlighed.

Caritas Danmark Giro 439 79, København N.

SUPER JULEMARKED
 SØNDAG DEN 24. NOVEMBER
 KL. 8.30-19.00

på Niels Steensens Gymnasium. Indgang: Australiensvej til fordel for

KATOLSKE
 MENIGHEDSPLEJER

Salgsboder med fine julegaver loppetorv - roulette - tombolaer - kæmpe ande- og gæsespil kl. 13-14.30 og kl. 18-19.30.

Kl. 15.00 optræder skuespiller ved det kongelige teater ERIK MØRK.

Kl. 16.00 folkesangsgruppe i restaurationen.

Kl. 17.00 Lucia optog. Restaurationen har åbent hele dagen.

Fri adgang til markedet - kom og tag hele familien med!

ST. ANDREAS KIRKE,
 CHARLOTTENLUND

Det nyvalgte menighedsråd har på sit første møde, der afholdtes den 6. november 1968, konstitueret sig med prokurist *Bent Raith* som formand. Næste møde afholdes den 2. december 1968.

Fra og med søndag den 17. november bortfaldt messen kl. 7.00. I vintermånederne vil søndagsgudstjenesterne heretter være: kl. 8.30: messe, kl. 11.00 højmesse, kl. 19.00 vesper.

pr

DANMARKS KATOLSKE
 KVINDEFORBUND

Adventsfest d. 14. dec. 1968 kl. 15. Vi gør allerede nu opmærksom på, at festen er udsat til den 14. dec. 1968, og at mødestedet er Englesalen, Jagtvej 183 B.

DANMARKS KATOLSKE
 KVINDEFORBUND

28. nov. 1968 kl. 19.30
 Gymnastiksalen, St. Knud Lavards skole, Lyngbygårdsvej 1.
 I anledning af, at det i år er 20 år siden,

Verdenserklæringen om menneskerettighederne blev vedtaget, har F.N.'s generalforsamling besluttet at højtidelig holde året 1968 som menneskerettighedsår.

Ak, er dette ikke en misforståelse i 1968, hvor millioner af mennesker ikke har liv, frihed og stræben efter lykke som simple og umistelige rettigheder, således som det blev udtrykt i den amerikanske uafhængighedserklæring for over 200 år siden!

Torsdag d. 28. nov. indbyder Katolsk Kvindeforbund alle - mænd som kvinder - til en panelsamtale i Lyngby, hvor pastor Dorte Bennedsen, socialrådgiver Cary Hedemann og lektor Tove Rasmussen vil indlede en forhandling om »Menneskerettighedserklæringen og det kristne ansvar.«

Vi håber, at mange vil finde vej til Sct. Knud Lavards skole denne aften. Det er en sag, alle har pligt til at overveje og tage stilling til, - om mennesket virkelig - uanset race, køn, sprog og religion - har visse umistelige rettigheder, som er af så stor værdi, at de i en given situation er værd at kæmpe for, og om de kristne også i denne sag har et ansvar?

Man kommer til Lyngbygårdsvej med S-toget til Jægersborg, derfra med Nærumtoget (der afgår med 20 min's mellemrum) til Lyngby lokalstation, - herfra er der kun få skridt til St. Knud Lavards skole.

Pater Finn Lyngge er i gang med at oversætte Walter Trobisch: »Jeg elskede en pige« til grønlandsk. Dermed når den verdensberømte bog op på over 100 oversættelser.

Italiensk pige saligkåret

VATIKANET - NC NEWS SERVICE

En ung italiensk pige, Clelia Barbieri er blevet saligkåret under en højtidelighed i Peterskirken.

Clelia Barbieri var født i landsbyen Budrio ved Bologna i 1827 og døde i Bologna i 1850, kun 23 år gammel. Trods sin unge alder nåede hun at grundlægge en kongregation af søstre, hvis opgave det er at tage sig af fattige piger.

Nyt med småt

* Et guldkorn af Karl Rahner: Moderne teologi siger ja til den ægte åbenbaring. Men den siger nej til en telefonagtig overføring af ord fra himlen til jorden.

* Den franske filosof Paul Ricoeur, der er protestant, er blevet æresdoktor ved det katolske universitet i Nijmegen.

Ved udnævnelsen erklærede Hollands førende katolske teolog, p. Schillebeeckx o.p., at Ricoeur var en af de sjældne filosoffer, der samtidig med at hævde den ansvarlige tankes selvstændighed nægter at sætte deres kristne tro mellem parenteser.

* I det katolske Torinoblade »Il nostro tempo« er der ikke stort andre kvindelige bidrag end fotos af filmstjerner, og

så er læserne nok også fortrinvis mænd. Nu protesterer en kvindelig abonnent dog: hvornår vil man give kvinderne adgang til bladet? hvor er de udmærkede kvindelige skribenter, som man tidligere fandt i spalterne?

* I Sverige er den katolske forfatter Sven Stolpe ikke at finde i den nye udgave af håndbogen »Moderne nordiske forfattere«, redigeret af Bon-

niers direktør Åke Rundquist. Den stridbare katolske forfatter er ellers ikke til at overse. Denne udeladelse minder ubehageligt om forholdene i visse diktaturstater, og Sverige plejer jo ellers at prale med sin frigjorthed.

* I Polen har Znak-forlaget trykt rundskrivelsen »Populorum Progressio« i 10.000 eksemplarer.

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
af Fritz Kapper
Odense H.

Tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
FLYTFORRETNING

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Holger Dall
Malermester

Paludan Müllersvej 1,
København V.
Tlf. Eva 4151

Dansk
KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K.
Tlf. *MI 2557

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUFTE OG
VACUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. A/S
K. K. L. Simonsen's eftf.
Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

BLOCH's BOG CLEARING
K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901

*Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger*

Oliefyring

Oliekompagniet Rhenania
Aktieselskab
Texacohuset - Borgergade 13 - Kbh. K
Varebest.: (01)122022. Andre afd. (01)120101

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieførster: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

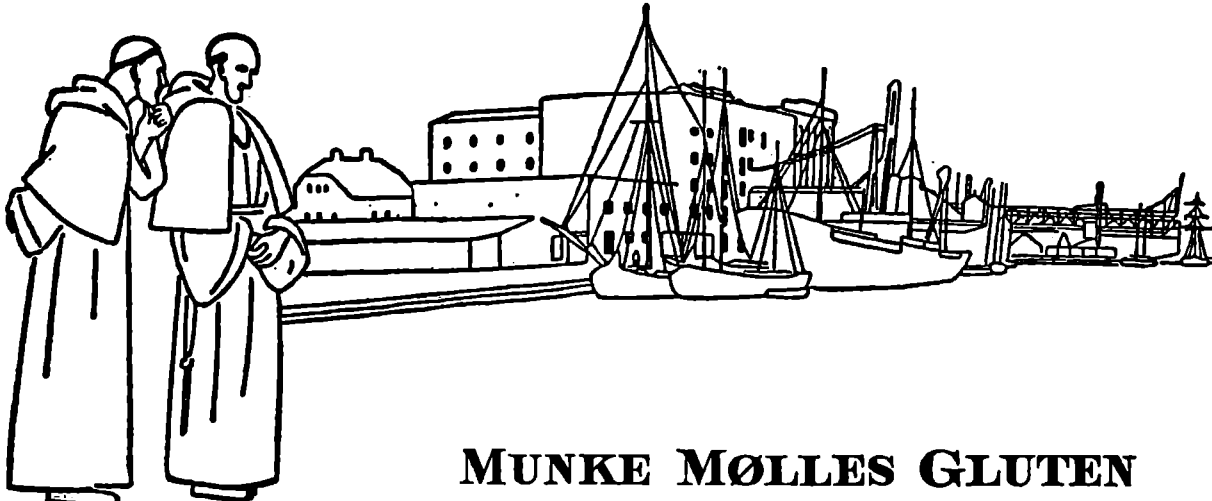
VI
ER TIL
FOR
DEM

LANDMANDSBANKEN

Chr. Hansens kødudsalg
Gl. Kongevej 163
København V.
Telefon Eva 6465 og 6466

Landsretssagfører
Viggo Høgsgaard
Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

MUNKE MØLLES GLUTEN

Beskudt med maskingevær

RECIFE - NC NEWS SERVICE

Ærkebiskop Helder Camaras hjem i Recife er blevet beskudt med maskingeværer af ukendte personer. Camara var selv ikke hjemme, og ingen kom noget til.

Nogle omkringboende har fortalt, at fire mand i en jeep åbnede ild, idet de kørte forbi ærkebiskoppens hus.

Et par dage før var husets vægge overmalet med beskyldninger mod ærkebiskoppen for at være »kommunist« og »forræder«.

Politiet mener, at skyderiet er foretaget af en yderliggående terroristisk højreorganisation, som allerede har bortført adskillige ledende personer, der betegnes som venstreorienterede, deriblandt også kvinder.

Endvidere har 50 præster og ordenssøstre underskrevet en protest mod politiets optræden under en studenterdemonstration, hvor tre mennesker, deriblandt en student, blev dræbt.

I skrivelsen opfordres der til at standse »organiseret vold mod studenterne«.

Talsmænd for regeringen hævder, at studenterne »udnyttes« af kommunistiske agitatorer, og at myndighe-

derne er besluttede på at opretholde ro og orden.

Herimod hævder oppositionen, at »politiet bruger maskingeværer, når det gælder om at opløse demonstrationer, men ikke gør meget for at bekæmpe forbrydelser på gaderne«.

Ærkebiskop Camara startede i september en kampagne for sociale reformer under mottoet »Handling, retfærdighed, fred«. Kampagnen har fået støtte af 40 brasilianske biskopper.

En anden brasiliansk prælat, ærkebiskop Fernando Gomes dos Santos af Goias, har i fjernsynet udtalt, at »Kirken på ingen måde er knyttet til det nuværende politiske system, og det er det, der ærgrer regeringen«. Og han tilføjede, at »en socialisering i overensstemmelse med rundskrivelsen *Mater et Magistra* er den bedste måde, hvorpå folk kan få mere menneskeværdige vilkår«.

Kirken i Brasilien ønsker samarbejde med dem, der ønsker at støtte enhed mellem menneskene og større kontakt mellem folkene, for - som ærkebiskoppen siger - »der kan ikke være fred uden retfærdighed«.

Kardinal Heenan om autoritet i kirken

LONDON - NC NEWS SERVICE

Kardinal Heenan af Westminster har udtalt, at den senere tids udtalelser om, at katolikkerne kun er forpligtede til at acceptere ufejlbar erklæring fra Kirkens læremyndighed, »faktisk er en meget farlig lære«.

Den katolske kirkes højeste myndighed taler meget sjældent ufejlbart, dvs. ex cathedra, siger kardinalen. I virkeligheden har den kun gjort det en eneste gang i vor tid,

nemlig for at forkynde dogmet om Marias optagelse i Himmelen.

Men det ville være en mærkelig påstand, hvis man ville hævde, at dette er den eneste udtalelse fra pavestolens side i dette århundrede, der er bindende for katolikker.

Kardinal Heenan sagde dette i en prædiken om Kirkens autoritet til ca. 400 lærere under en særlig messe i Westminster katedralen.

Ved Sakramentskirkens Basar den 10. november blev følgende numre udtrukne:

Gul litra A. nr. 62. Grøn litra C. nr. 54. Brun litra E. nr. 83. Grøn litra F. nr. 42. Gul litra F. nr. 66. Hvid litra G. nr. 59. Blå litra G nr. 100. Hvid litra I. nr. 11. Orange litra K. nr. 44. Grå nr. 17. Orange nr. 18. Rød nr. 62.

Gevinsterne skal være afhentet inden 10. december 1968 på Kirkens kontor, Nørrebrogade 27 C, Kbhvn. N.

Social rådgivning

ydtes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 10 til 13. Telefon PALæ 2323.

*

Vejle Mineralvandsfabrik A/S P. C. NIELSEN

Telefon *82 81 33

Fint arbejde - Trla 6070 rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvej 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
*34 46 01
Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Bilkkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester
Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

F. Fechtenburg & Søn

autoriseret installatør
Tlf. 12 86 00
Hjallesevej 46, Odense

Krigens symfoni

handler om et amerikansk symfoniorkester og dets store stødige frikadelle af en dirigent, som havner bag tyskerens linjer under den anden verdenskrig. Der er givet ordre til, at alle fanger skal slås ihjel, og nu må dirigenten tage livtag med en nazigeneral med hang til intellektuelle udskjelser. Det kan der jo komme mange dybsindigheder ud af. Manuskriptforfatterne, der har haft en bog af *Alan Silotoe* som grundlag, har heller ikke nægtet sig noget. Hvad der bliver sagt af nonsens om krig og musik er ikke småting. Det skal indrømmes, at gode historier ofte er sager sat på spidsen, og emnet her *har* muligheder. Det gælder bare om at finde de rigtige. Den dejlige musik kan ikke skjule, at det er et kæmpemæssigt paradenummer, *Ralph Nelson* her har stablet på benene med *Charlton »Moses« Heston* som dirigenten og *Maximilian Schell* som generalen. (Universal-Asa).

Slaget ved San Sebastian

er en noget brutal underholdningsfilm, som har fået religiøs fernis. Den udspilles i Mexico for 200 siden, og et tiltalende træk er det, at de amerikanske bagmænd nu tør sætte de fattiges kirke op mod en triumferende kirke, der går magthavernes ærinde, men som helhed er »San Sebastian« dog et udtryk for, at alt for mange filmproducenter kvier sig ved at indrømme, at de laver underholdning for underholdningens og pengenes skyld. De vil med en vis mands vold og magt give indtryk af, at publikum tvinges til at leve med i den helt store ideologiske kamp ved korsvejen. Som helten ser man Anthony Quinn, der kan sit evige helgen-børste-nummer i søvne. *Henri Verneuil* har iscenesat. (Metro-Golwyn-Mayer).

Barbro Alvings egen forklaring

I anledning af en forespørgsel i et læserbrev har »Katolsk Kyrkotidning« bedt den tidligere redaktør ved bladet redegøre for grunden til sin afgang fra det svenske katolske blad

På kirkemødet i Uppsala i sommer hørte jeg til den gruppe, der deltog i den fælles altergang med medlemmer af andre kirker og trossamfund. Jeg skal her ikke komme nærmere ind på grundene til det, men vil bare sige, at det er den dybeste samvittighedssag, der har ramt mig her i livet.

Relationernes mellem katolsk og protestantisk hørte den uge til de dominerende emner i Uppsala. Som journalist og udsendt medarbejder ved *Veckojournalen* var jeg forpligtet til at skrive en reportage om dette emne, hvor den fælles nadver naturligvis kom til at indtage en central plads. Jeg skrev også en mindre personlig artikel i »Uppsala 68«. Derigennem blev min stillingtagen jo offentlig og fik lidt for store proportioner.

Jeg blev dengang indkaldt til en samtale med biskoppen, som lod mig forstå, at sagen havde vakt uro i visse katolske kredse, som ikke blev

nærmere præciseret, og der kunne være tvivl om, at jeg var egnet til at være medlem af redaktionen af *Katolsk Kyrkotidning*. Biskoppen gav også i fuld respekt for den enkeltes samvittighed udtryk for sit eget syn på denne min afvigelse fra den kirkelige disciplin – mildt sagt. Derved blev det dengang.

I august kom så *Osservatore Romano*s skarpe kritik af den fælles altergang i Uppsala. *Svenska Dagbladet* bad mig om at komme med en kommentar, og det gjorde jeg. Jeg

kunne ikke formå mig selv til at foretage den taktiske undvigelsesmanøvre, som måske havde været den »klogeste«, da dette ikke er min vane i andre forbindelser. Dermed blev det for biskoppen »ikke mere muligt at forsvare mit medlemskab af redaktionen«. I mellemtiden var jo også pavens rundskrivelse kommet, hvor jeg efter anmodning fra et par aviser og Dagens eko i radioen gav udtryk for en afstandtagen, som jo deles af hundredvis af katolikker her i landet og utallige i den øvrige verden.

Da jeg indså, at min handlemåde i disse samvittighedsspørgsmål gennem min tilknytning til bladet kan få en særlig splittende virkning, imødekam jeg derfor et ønske om, at jeg skulle trække mig tilbage. Til sidst vil jeg dog gerne understrege, at behandlingen af hele denne sag fra biskoppens side er sket med den største venlighed og embedsmæssige tålmodighed.

De ensomme ind i kredsen

For den travle kan det være et problem, at så mange vil tale med ham. Den travle kan længes efter nogle timer til at slappe af med en god bog eller blot fred til at lave et bestemt stykke arbejde. Den travle kan godt finde på at ynke sig selv – og selvsølgelig kan stress og anden form for nervepres forkorte livet, for ikke at tale om at familien synes at tiden går uden at man får noget rigtigt ud af det højt besungne fællesskab. Men de, der altid er bud efter, skulle måske alligevel – hvis ikke deres virkelyst skyldes et ubevidst magtbegær – være lidt taknemmelige over, at der er brug for dem.

Mangen en præst, sakristan eller sognesøster kender formodentlig den gamle kone, der tager alle dagens messer med og er lykkelig for at lægge nogle dage sammen, bare der er nogle, der vil snakke lidt med hende. Og måske er der en eller anden, der har en kvindelig eller mandlig kontorkollega, som i modsætning til flertallet bliver mere og mere mismodig, når man nærmer sig fredag kl. 16.30, fordi week-enden for den ensomme er ugens værste tid. Men der er syge og handicappede som end ikke har noget arbejde at gå til – folk der har week-end fra mandag morgen til søndag, og det er vist ikke et spor rart.

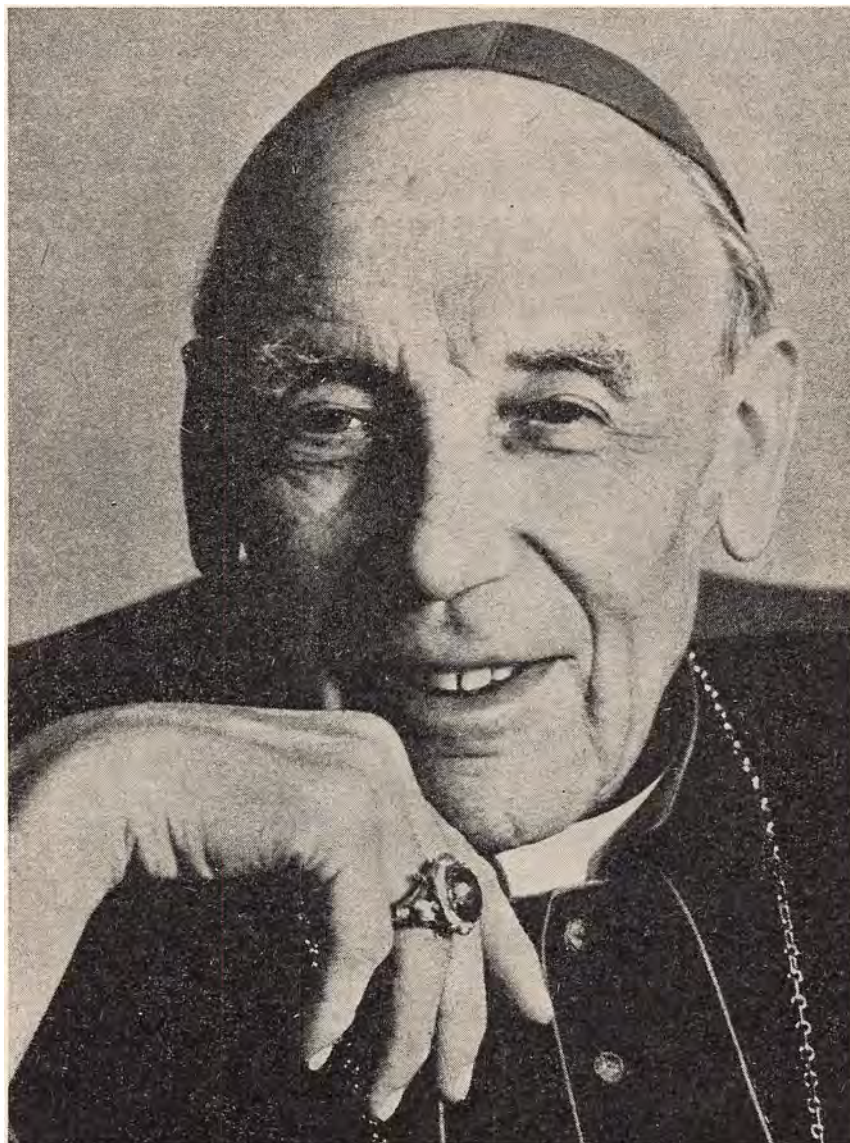
Allerværst bliver det i den store danske jul, hvor alt ånder hygge, familieliv og højtid. Da er ensomhed ikke til at bære. Drag derfor den ensomme ind i kredsen – ikke blot til jul, men hele året. Deres sognepræst kender nok nogle.

HK.

katolsk ugeblad 48

29. NOVEMBER 1968
116. ÅRGANG

- De nye nadverbønner
- Tanker ved kirkeårets begyndelse
- Manden bag dristigt canadisk program
- Skal vi lære de hedenske religioner at kende?
- Præventive midler til katolikker?
- Nye uddrag af biskoppens foredrag
- Ved kardinal Beas død

Religiøs ligegyldighed på mode, siger paven

ROM — KIPA

I en tale ved den offentlige audiens i Peterskirken for nylig sagde pave Paul, at det ikke var de usalige profetier om, at Kirken ikke mere havde langt igen, men at den efterhånden ville tilpasse sig de af den moderne vantro, den efterkristne tidsalder og samtidens nihilisme opståede teologiske synspunkter, der forskrækkede ham. Hvad der derimod voldte ham hovedbrud, var de voksende vanskeligheder ved at bringe Kirkens budskab videre til menneskene. Det moderne menneske har ganske vist, siger paven, både større behov og større evner end tidligere tiders mennesker til at komme i kontakt med Guds mysterium, men det har ikke så let ved åbent at møde dette nødvendige og uomgængelige mysterium og vedgå det over for sig selv. Mennesket af i dag har ved sin fornufts hjælp udvidet forskningsens og iagttagelsens område, ligesom det i uhyre grad har udvidet det felt, der er tilgængeligt for sanserne, og derfor fristes det til at slå sig til tåls med det, som det videnskabeligt og ved sansernes hjælp erkender, selv om denne umådelige

udvidelse af tankens og sanseerkendelsens domæne øger angsten og den heftige og smertefulde længsel efter en højere erkendelse og en højere erfaring.

Udgangspunktet for pavens udtalelser var hans definition af Kirken som stedet, hvor Gud bor. »Her taler alt om den Gud, om hvem man uden for i den profane verden — især inden for en vis excentrisk og ophidset sektor af moderne tænkning — siger, at han er død. Der findes ikke nogen større og skammeligere indbyrdes modsætning end den, der findes mellem begreberne Gud og død, hvis man tager dem i deres objektive betydning, nemlig væren og intet, livet og livets negation, det absolute og det absurde, lykken og fortvivlelsen. Men som vi jo ved, anvendes dette usalige 'slogan' inden for den kulturelle terminologi i subjektiv betydning, dvs. om den menneskelige tænkning, som ikke mere forstår at lægge betydning og indhold i navnet Gud. Gud er død i menneskenes tankegang. Det er ikke solen, der er slukket, men menneskets øje, der er blevet tilsløret.«

For første gang i 6 år har kardinal Wyszynski fra Warszawa fået visum til Rom. Han fik en strålende modtagelse i den evige stad. Her er kardinalen fotograféret sammen med pave Paul.

Religiøs ligegyldighed er moderne i dag, fortsatte pave Paul. Sekulariseringen anerkendes af mange som en tankegang, der i sig selv og i erkendelsen af det skabte finder en selvstændighed, som fritager den for at tage hensyn til et højere transcendent princip, der hedder Gud. Metafysikken har udspillet sin rolle, hævder man. Ateismen betjener sig af videnskaben for at gøre sig fri. Det er umuligt og for øvrigt unyttigt, ja oven i købet skadeligt at erkende Gud. Det moderne menneske mener, at det kan tilrettelægge både sit eget liv og samlivet mellem menneskene bedre, hvis man forbigår, fortier og fornægter Guds navn. »Måske er det endnu ikke alle, der vover at sige, at Gud er død. Men man beviser, at han er død i menneskenes tanker, psykologi og stræben,« sagde paven.

Er der i dag tale om et uforsonligt opgør mellem Kirkens religiøse lære på den ene side og den irreligiøse moderne verden på den anden side, og mellem Kirkens stadige og uovervindelige gudsbekræftelse på den ene side og vort århundredes religionstvivl og fornægtelse på den anden side? Der er ingen tvivl om, at der er det, hvad læren angår, sagde paven. Modsætningerne er til stede, og på grundlag af dem er det, at vor tids åndelige, og derfor også historiske og politiske drama udfolder sig. Ideologierne står uforsonlige over for hinanden og er radikalt forskellige, men sandheden er kun én, og det vil sige, at drøftelse og dialog er mulig.

Paven kritiserer interkommunion

VATIKANET — NC NEWS SERVICE

I en tale på sekretariatet for de kristnes enheds første plenarmøde påtalte paven alvorligt den sidste tids tilfælde af interkommunion og fælles eukaristifejringer mellem protestanter og katolikker.

»Disse overilede handlinger fremmer ikke det økumeniske arbejde, men forhaler det tværtimod,« sagde paven.

De, der udfører dem, tager i virkeligheden ikke hensyn til den væsentlige tilknytning mellem eukaristiens og Kirkens mysterium, og samtidig tager de en overensstemmelse i

synet på embedets og eukaristiens natur for givet, som endnu ikke er tilvejebragt.«

Uden at nævne navne, tidspunkter eller steder sagde paven, at ikke-katolske kristne »i de senere måneder forskellige steder i verden« har fået adgang til den katolske nadver, ligesom katolikker har taget del i ikke-katolsk nadver, og præster fra forskellige kristne trossamfund har fejret nadveren sammen.

»Det ser ud til, at vi står over for et ønske om at sætte fart i det, man har kaldt 'den institutionelle økumeni's tøvende fremadskriden,« bemærkede paven.

»Vi kan ikke komme uden om, at denne utålmodighed undertiden kan have en positiv side. Ingen vil benægte, at den kan være et tegn på kærlighed til Kristus og på et brændende ønske om at fremskynde virkeliggørelsen af hans sidste bøn om, at de må være ét. Men eftersom den institution, der er villet af Kristus til at tjene det kristne folk, tynger på vægtskålen kan man kun gøre den følelse, Paulus engang gav udtryk for over for sine brødre i Israel, til vor: 'Jeg vidner om, at de er fulde af iver for Guds sag, men at deres kundskaber ikke svarer til deres iver.'«

Paven erklærede, at den økumeniske vej er lang og trang, fordi den ikke kan komme uden om at følge den teologiske sandheds sti og »de krav, der opstår af, at de troendes forsamling er et synligt fællesskab.«

Den enhed, Kristus har villet, »består ikke bare i et fælles samarbejde mellem alle, – det er en kirkelig, synlig og organisk enhed,« sagde paven Paul.

Og han fortsatte: »Enhedens time kommer, når Gud vil. Mens vi afventer den, vil vi følge den allerede afstukne vej, en vej, som vi alle sammen kender, nemlig drøftelserne mellem de ansvarlige, mødet i bønner, i studiet af den hellige Skrift og af den ægte tradition, og endelig kærlighedens vej, og hermed mener vi ikke bare en næstekærlighed, der praktiseres inden for rammerne af et godt og broderligt venskab mellem medlemmer af de forskellige kristne kirker, men også fremfor alt den næstekærlighed, der udøves i samarbejdet om de store opgaver, forholdene i den moderne verden pålægger os: freden, nedrustningen, det sociale fremskridt, hjælp til udviklingslandene og de fattige folkeslag og til alle, der bønfaller om hjælp, undervisning og brød.«

HUMANÆ VITÆ:

Forsvarer kritikken

NOTRE DAME – NC NEWS SERVICE

Rektoren for Notre Dame Universitetet i Indiana (USA), pater Theodore M. Hesburgh C.S.C., har på en pressekonference, hvor han blev spurgt om sin mening om en tale, hvori dekanen for universitetets teologiske fakultet, pater James Burtchell C.S.C. havde kritiseret pavens rundskrivelse om fødselskontrol, forsvaret fakultetets medlemmers ret til at udtale deres kritik af den. Fakultetets medlemmer »er fuldstændig frit stillet til at tale i overensstemmelse med deres kompetence«, sagde pater Hesburgh.

Pater Hesburgh forsvarede i det hele taget den akademiske frihed som sådan og erklærede, at diskussionen »er selve et universitets eksistensberettigelse. Kan vi ikke drøfte tingene, kan vi lige så godt afskaffe en-

hver form for højere uddannelse. Vi lever simpelt hen for at give os i lag med vanskelige spørgsmål og prøve på at besvare dem. Jeg for min del mener, at et universitet, der vil være ærligt over for sig selv, må være villigt til at tage alle den slags ting op til behandling.«

»Jeg er imod det halve af det, der bliver sagt rundt omkring,« sagde pater Hesburgh, »men det har ikke noget med sagen at gøre, fordi ethvert tænkende menneske selv må tage sit standpunkt og er frit stillet med hensyn til, hvilket standpunkt han vil tage.«

Pater Hesburgh sagde, at han ikke havde læst pater Burtchells tale, før han havde holdt den, men han bemærkede, at det i hvert fald ikke var første gang, et af fakultetets medlemmer offentligt havde kritiseret rundskrivelsen.

»Ufejlbar lære«

DAYTON – NC NEWS SERVICE

Pater John A. Hardon S.J. ved den teologiske Bellarmin-skole i North Aurora, Illinois (USA) har i en tale på Bergamo-centret i Dayton forsvaret pavens rundskrivelse »Humanae Vitae« og hævdede, at den deri udtrykte lære er »uomstødelig«.

Pater Hardon forkastede en vidt udbredt erklæring, udsendt af en omfattende gruppe af amerikanske teologer, hvori de protesterer mod rundskrivelsen.

Til imødegæelse af en påstand om, at katolikker, når de har »gode grunde« til det, kan tillade sig at have en mening, der ikke stemmer overens med den af Kirkens læreembede fremsatte autoritative og ufejlbare lære, sagde pater Hardon, at »Kirkens universelle læreembede kan sidestilles med den allerede definerede lære, hvad ufejlbarhed angår.«

Den katolske lære mod fødselskontrol »har været den samme gennem århundreder,« tilføjede han. Desuden gjorde paven i »Humanae Vitae« udtrykkelig opmærksom på, at han talte i kraft af den myndighed, han havde fået overdraget af Kristus.

Man kan ikke tro, at Kirken skulle »tage fejl i en sag med så alvorlige konsekvenser for hele verden,« sagde pater Hardon, samtidig med at han gav udtryk for det synspunkt,

at rundskrivelsen er »ufejlbar lære«.

Det meste af det, Kirken tror på som sandt, er aldrig blevet højtideligt defineret, sagde pateren.

Desuden gav han udtryk for sin tvivl om, at de fleste katolske ægtefolk er for fødselskontrol. Imod teologernes erklæring om, at paven i sin rundskrivelse ikke har taget hensyn til »mange katolske ægtefolks vidnesbyrd« sagde pater Hardon, at ligegyldig hvor mange ægtefolk der praktiserede fødselskontrol, »blev det ikke rigtigt af den grund.«

Hvad angår påstanden om, at rundskrivelsen skader de økumeniske bestræbelser, sagde pater Hardon, at der er mange andre trosforskelle mellem katolikker og protestanter. »Skal vi holde op med at være katolikker, fordi de i god tro insisterer på at blive ved med at være protestanter,« spurgte han.

Han karakteriserede de protesterende teologer som »nutids-gnostikere«, som talte til det »forkerte auditorium«, når de appellerede til »en stor del af de internationale katolske teologers konklusioner«. Teologerne havde i deres erklæring kritiseret paven for at have »forkastet« disse konklusioner.

»Kirken er ikke et teologisk samfund,« sagde pater Hardon, men et fællesskab af troende. Den er ikke noget filosofisk akademi, men Guds folks forsamling under hans forsyn.«

En af de betydeligste

Ved kardinal Beas død

REDAKTION:
H. ROOS og
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Redaktionssekretær: Elli Gambell

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedition,
Hauchsvej 8, 1825 København V.,
telefon EVa 2997 (kl. 8-10),
postgiro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Katolsk
Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Med den tyskfødte kardinal Augustin Bea, som døde den 16. november, har den katolske kirke mistet en af sine betydeligste skikkelser i nyere tid. Da meddelelsen om dødsfaldet var blevet bekendt i Kirkernes Verdensråds hovedkvarter i Genève, udtalte generalsekretæren, dr. Eugene Carson Blake, at den økumeniske bevægelse i kardinalen havde haft en pioner, der ydermere hele sit liv havde stået som symbol på kirkernes enhedsbestræbelser.

I det hele taget er den ændring, som den katolske kirke har gennemgået i de senere år – noget som i øvrigt ikke blot har med forholdet til de øvrige kristne kirker at gøre – blevet forbundet med hans navn.

Kardinal Bea var født i maj 1881 i Riedböhringen ved Donau. Han stammede fra en familie af trælasthandlere og bygmestre. Pave Pius XII's tidligere skriftefader var med sin sammenbøjede skikkelse ikke nogen kraftkarl at se på, og dog begyndte den del af hans karriere, som for alvor tiltrak sig verdens opmærksomhed, først da han var 78 år. Vi kender den berømte historie om pave Johannes, der – da han var ved at sætte sig ind i forretningsgangen på toppen – bemærkede, at navnet pater Bea dukkede op atter og atter, og sagde: »Hvad, har vi to der hedder Bea.« Så flittig var den bibelkyndige jesuit. Pave Johannes fandt snart ud af, at her havde han det helt rigtige lederemne til det sekretariat for de kristnes enhed, som skulle blive en af de første store nydannelser i forsøget på at ajourføre kirken i tidens ænd. Det var bibelstudierne, der havde ført Bea ind på den økumeniske vej, som for alvor blev farbar under Johannes XXIII. Dog skal man ikke tro, at de foregående paver betragtede pater Bea som et sort får. Pave Pius XI var meget glad for, at han som rektor for Det pavelige Bibelinstitut modtog en indbydelse til at deltage i en bibelkongres, som protestanterne Volz og Hempel havde indkaldt til. Man fandt hinanden så godt, at rektoren for Det pavelige Bibelinstitut præsiderede ved sidste møde og holdt afslutningstalen. Dette var trods alt ret revolutionerende i 1935. I virkeligheden var det Bea selv, der fuldendte arbejdet med skabelsen af et paveligt bibelinstitut, ligesom Pius XII's bibelrundskrivelse af 1942 »Divino afflante spiritu« faktisk var den lærde jesuiterpateres værk. Blev Bea altså først for alvor kendt af offentligheden under pave Johannes, var det dog som antydet ingenlunde en mand, der havde stået i skammekrogen, som pludselig blev kardinal i en alder af 78. Hans helbred var allerede på det tidspunkt så vaklende, at man tvivlede på, at han kunne klare den øgede arbejdsbyrde. Og dog kom han, der allerede havde indlagt sig store fortjenester, til at føje yderligere en alen til sin åndelige vækst – ja han kommer uden tvivl til at stå i kirkehistorien som en af de mest fremtrædende reformatorer ved siden af pave Johannes.

Kardinalen besøgte Danmark i forbindelse med bedeugen for de kristnes enhed i 1963. Vi fik her med egne øjne at se, at denne pave Johannes' højt betroede medarbejder med det milde ansigt besad en hjertevarme, som hverken den tørre luft i studerekammeret eller kulden på tinderne havde fået så meget som en kvart grad ned. Hvor meget Augustin Bea i virkeligheden har betydet for vor kirkes indre udvikling og ydre omdømme kan slet ikke udtrykkes i ord. Nu har en influenza gjort en ende på den højt bedagede prælats til det yderste virksomme liv. Vi kommer til at savne ham.

HK

Trykkefejl

I »Spidsen« i nr. 46 var der en meningsforstyrende trykkefejl. Til slut skulle der stå »mod kollektivets pres« – ikke med.

Den stedsevarende advent

Når vi på søndag åbner vore øjne, kan vi byde et nyt »Herrens år« velkommen! På det borgerlige års fødselsdag vil mange mennesker spørge: »Hvad ondt vil det nye år bringe os?« På kirkeårets første dag har vi mest grund til at se frem til nye goder, nye glæder, nye gaver: et nyt afsnit af vort liv, som vil bringe os nærmere fuldendelsen, nærmere »livet i den tilkommende evighed«.

Advent betyder »Komme«; men – selv om der er mange mennesker og ting, der vil være os kærkomne, så er det dog kun Guds, vor Herres, komme, vi mener, når vi taler om ADVENT.

Hver ny »advent« er et lille ryk i sekundviseren på evighedens ur, og hver gang, det tikker, siger det: Han kommer – han kommer – han kommer.

Egentlig er det altid advent; dog sætter Kirken i disse uger før jul en forstærker på verdensurets årlige tikken for at gøre den tydeligere for os: Det er advent igen – eller bedre: endnu! Å ja, siger vor sjæl, lidt søvning, fordi der er så langt mellem sekundviserens tikken; og i et nu hører vi Paulus' alvorlige stemme, der er mere alarmerende end vækkeurets ringen: »Tiden er inde: den time er allerede kommet, da I skal stå op af søvne; thi frelsen er os nærmere nu, end da vi blev troende. Natten lider, dagen er nær!«

Ordene virker elektriserende; vi vågner og hilser vor himmelske Fader som morgenglade børn med adventstidens morgenbøn: »Til dig opløfter jeg min sjæl! Min Gud, til dig sætter jeg min lid, og jeg skal ikke blive til skamme! Herre, vis mig dine veje, lær mig at kende dine stier«.

Vor advent:

Lad os efter denne bratte opvågning tænke over, hvad vi er vidner til: Et nyt opbrud i verdens og i Kirkens liv! Historien, som vi syntes var ensbetydende med det evigt fortidige, revner og åbner sig for nye uanede muligheder, for ny vækst, for en udvikling, der synes at lade fortiden smelte bort under vore fødder og at lade nutiden vige for en »fremtid,

der allerede er begyndt«. Det værende, der syntes os at stå så fast, er ved at blive afløst af »det, der skal komme«, for Han kommer, der er alle tings Herre og dommer. Endnu er dommedagens tordenvejrs ikke begyndt; men vi fornemmer det, som var vi ude i den storm, der plejer at rejse sig hylende og truende, inden lynene begynder at flamme over vore hoveder. Endnu er det kun adventsstormen, der er over os; imens er Herren ved at ruste sig til sin ankomst. Gud tager sig frygtelig megen tid; vi skal kun vente og våge, »thi menneskesønnen kommer i den time, I ikke tænker jer«.

Historiens advent:

Herren har altid været »ved at komme«. – Det var advent, da vi blev født. Det var advent, da Kirken blev født, i de dage, da de første kristne bad: »Kom, Herre Jesus, kom!« Og de mente det, ikke som vi, når vi synger »O Herre, kom og

tøv ej mer« og måske enten hemmeligt eller åbenlyst tilføjer: ... men blive helst borte så længe som muligt!

Det var advent, da Jesus fo'r til himmels og lovede apostlene at komme igen. Det var advent, da englen sagde til Maria: »Du skal undfange og føde en søn!« Det var advent, da Gud lovede Abraham, at alle jordens slægter skulle velsignes i hans afkom. Det var advent, da Gud skabte de første mennesker i sit billede, dvs. med det fuldkomne menneske som model, efter Kristi billede, som Skaberens havde i sine tanker, da han formede de første mennesker; det var jo af deres forening, den slægt skulle vokse frem, som i Jesus Kristus satte sin skønneste frugt.

Den kosmiske advent:

I Kristus har ikke blot menneskeslægten sit hoved og sit mål; af Guds åbenbaring ved vi, at »i ham skabtes

Fortsættes side 12

Hvad vil det nye år bringe?

Katekismen, der engagerer alle...

Samtale med biskop Coderre, der er manden bag det dristige og udfordrende canadiske undervisningsprogram

Ved Jørgen Hviid

Biskop Coderre, præsten, som startede det dristigste og mest udfordrende undervisningsprogram i Nord-Amerika, besøgte under en Europarejse København, og på Kateketcentralen fortalte han historien bag »den canadiske katekismus«.

– *Det begyndte med en sygdom?*

– Ja, det er min personlige historie. Min arbejdskraft var blevet stærkt reduceret, og som en slags ekstra kapellan i et sogn brugte jeg tiden til at overvære religionstimer. Der lærte jeg noget om lærere, børn og forældre. Jeg fik lejlighed til at hjælpe nogle af lærerne og dette arbejde fortsatte jeg 1935–1942. Quebec provinsens biskopper blev imidlertid enige om at nedsætte en kommission med det formål at undersøge mulighederne for en kateketisk for-

nyelse, som efterhånden skulle udstrækkes til hele Canada. – I virkeligheden har vi en meget lang kateketisk tradition, idet den 2. canadiske biskop sørgede for at der blev skrevet en katekismus, som passede for landets indbyggere – det var i det 17. århundrede. Siden da har vi selv udarbejdet vore kateketiske materialer, og altid forsøgt at gøre dette i nøje overensstemmelse med de kristnes aktuelle mentalitet.

– *Hvorledes har man sikret sig dette i det nye canadiske katekismusprogram?*

– Arbejdet er sket i to tempi. 1942–1960 har vi især foretaget undersøgelser blandt religionslærere, for at få noget at vide om deres meninger og deres problemer. I 1960 samlede vi alle religionspædagogiske eksper-

ter fra det fransktalende Canada til en stor kongres, og dér bestemte vi os til at udgive et nyt katekismusprogram. Samme år foretog vi en stor familieundersøgelse, der omfattede flere tusinde mennesker, og den viste med al tydelighed at der var en afgrund imellem skolens religionsundervisning og familiens religiøse liv. Det var simpelthen nødvendigt at engagere forældrene i børnenes religiøse opdragelse.

– *Er det tilstrækkeligt at foretage en familieundersøgelse og et rundspørge blandt lærere?*

– Der blev foretaget mange andre undersøgelser og vi brugte ialt 52000 dollars på forskning inden vi gik i gang med udarbejdelsen af undervisningsprogrammet. 3 præster og en søster fik til opgave at tilrettelægge og udarbejde de bøger, som skulle anvendes i 1–3. klasse. Desuden havde vi 42 konsulenter, deriblandt exegeter, historikere, teologer, moralister, psykologer, sociologer, kort sagt mennesker fra en række forskellige fagområder. – Da programmet blev udarbejdet blev det gennemprøvet i et vist antal pilotklasser, dvs. klasser, hvor lærere, præster, elever og forældre prøvede programmet igenem. Efter at disse erfaringer var indsamlede udgav vi den første bog.

– *Det er ikke blevet ved den første?*

– Nej, mange andre er fulgt efter og i løbet af få år vil vi have et udarbejdet program for alle 12 skoleår. Det er selvfølgelig ikke de samme mennesker, som laver alle disse bøger, – det er forskellige teams, men de følger alle den fremgangsmåde jeg omtalte før: samarbejde

Under sit ophold deltog biskop Coderre i et forældremøde.

med konsulenter, forskning, forsøg i pilotklasser – altsammen inden bogen går i trykken.

– *Programmet er meget omfattende?*

– Det er et integralprogram. Tidligere var der ofte en adskillelse f.eks. imellem religionsundervisning, liturgisk forståelse og den almene opdragelse. Vi har integreret alle troens områder i programmet, dogme, moral, sakramenter, liturgi og kristen opdragelse – naturligvis tilpasset efter barnets udviklingsstadier i de forskellige klasser.

– *Børnene lærer allerede i 1. klasse om Treenigheden?*

– I 1958 oplevede Frankrig en alvorlig krise inden for katekesen. Ekspertene blev bebrejdet, at de stykkede den kristne tro ud i småbidder. Vi har forsøgt at undgå dette. Barnet skal lære den totale tro at kende og vi taler om Faderen, Sønnen og Helligånden allerede i 1. år, men vi anvender aldrig begrebet Treenigheden. Børnene ved at der er Gud Fader, Gud Søn og Gud Helligånd, men der er een Gud. Spørger man børnene: Hvad er Treenigheden, – så ved de det ikke.

– *Programmet stiller store krav til lærere og forældre?*

– I katekismen finder man forældrenes sider. Der kan de følge den undervisning, som deres barn modtager i skolen eller i sognet. Desuden er det præstens opgave at samle forældrene til forældremøder, således at de virkelig lærer den tro at kende, som deres børn bliver undervist i, det liv, barnet lærer, de bønner det beder. Forældrene må engagere sig sammen med børnene. Tidligere var det så let. Forældrene stillede barnet

et spørgsmål og hvis svaret var rigtigt kunne barnet sin lektie. Forældrene modtog intet på denne måde – deres liv ændredes ikke. Nu er katekismen langt mere eksistentiel, langt mere pastoral og evangelisk end tidligere og engagerer derfor forældrene på en helt anden måde.

– *Det er ikke altid at forældrene praktiserer – der er også tilfælde hvor forældrene er skilt – hvad så?*

– Vi har sogne, hvor en stor del af forældrene har alvorlige problemer af den art De nævner. Det viser sig imidlertid, at hvis forældremøderne gennemføres således som programmet forudsætter, vil religionsundervisningen have en positiv og en stabiliserende indflydelse på hjemmet. Forudsætningerne er imidlertid forældrenes kontakt med henholdsvis præsten og kateketen.

– *Er lærerne og præsterne i stand til at påtage sig disse vanskelige opgaver?*

– Det kræver uddannelse. Vi indbyder præster og lærere til at følge kurser og i vort bispedømme har vi et kateketisk kontor, hvortil der er knyttet religionspædagogiske konsulenter. Hver sommer er der iøvrigt ved universiteterne i Sherbrooke og i Montreal kurser i katekese for lærere, søstre og præster. Disse kurser varer 5–6 uger hver.

– *Hvor udbredt er programmet?*

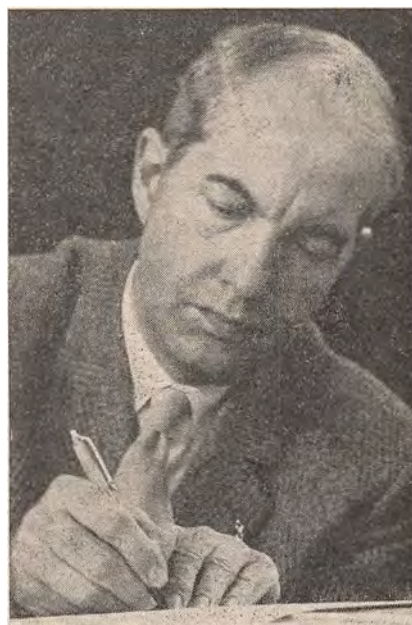
– Det anvendes overalt i Canada på henholdsvis fransk og engelsk. Desuden anvendes det nu i 70 bispedømmer i U.S.A. Det er blevet oversat til spansk og ukrainsk; – og nu findes det også i en smuk dansk udgave, slutter biskop Coderre med et smil.

Jørgen Hviid.

Forsidebilledet til »Gud kalder dig«. – 1. bind af den »canadiske katekismus«.

Præventive midler til katolikker?

Overlæge K. F. Meldahl fremkommer med nogle pastoral-medicinske betragtninger på grundlag af sin opfattelse af de nordiske biskoppers hyrdebrev om rundskrivelsen *Humanae Vitae*.

Uden i øvrigt at gå ind på de nordiske biskoppers hyrdebrev om Paul VI's rundskrivelse *Humanae Vitae* om samlivet i ægteskabet – der snart foreligger på dansk – må det være rigtigt at pege på et problem, der kan blive aktuelt i sjælesorgen og familierådgivningen som konsekvens af hyrdebrevets pkt. III.

Reglen

Pavens rundskrivelse er jo bestemt for hele menneskeheden og rettet til alle mennesker af god vilje, og den fremhæver over for en verden, der har en helt anden opfattelse, at kønsakten, samlejet, kun hører hjemme inden for det livsvarige ægteskab mellem én mand og én kvinde, og at denne kønsakt ikke må gøres utrugbar med kunstige midler.

Undtagelsen

Dette siger biskoppernes hyrdebrev principielt ja til som det, der er retningsgivende for ethvert menneske, altså også for alle kristne – herunder katolikker; men hyrdebrevet gør også opmærksom på, at der er mulighed for – når et ganske særligt tilfælde foreligger – dog at anvende kunstig prævention inden for et ægteskab mellem normale, raske mennesker, og det er dem, der er tale om både i rundskrivelsen og i dette indlæg.

Dette særlige tilfælde drejer sig om ægtefæller, der ikke kan nå til den overbevisning, at det altid er forkert at anvende kunstige svangerskabsforebyggende midler, til trods for at de nøje har studeret pavens rundskrivelse og »i sær-

Fortsættes side 8

Præventive midler

Fortsat fra forrige side
ligt ansvar over for Gud har søgt at sætte sig ind i dens tankegang og sidste hensigt», som biskoppernes hyrdebrev siger i fortolkning af 2. Vatikankoncilts ord om den »viljens og forstandens religiøse beredvillighed«, med hvilken man skal møde en rundskrivelse af den vægt, Paul VI har givet *Humanae Vitae*.

Den praktiske konsekvens

Hvis sådanne ægtefolk kommer i den situation, at de efter moden overvejelse ikke mener at kunne forsvare at sætte et nyt barn i verden inden for den nærmeste fremtid og desuden mener, at det ikke er muligt for dem at anvende total eller begrænset afholdenhed for at opnå dette, kan de beslutte sig til at anvende det, man har betegnet som kunstig prævention, som i så fald — dvs. hvis de nævnte betingelser er opfyldt — anses for etisk forsvarligt for dem personligt, fordi de følger deres samvittighed, selv om denne i virkeligheden er falsk.

Oplysning nødvendig

Det kan derfor ikke benægtes, at sådanne situationer kan opstå — selv om de vel bliver sjældne — og dette medfører straks spørgsmålet om de svangerskabsforebyggende metoders indflydelse på den legemlig-sjællig sundhed og de enkelte metoders karakter. Herom må disse ægtefæller oplyses.

Sober vejledning om det rent sundhedsmæssige kan i dag fås hos de fleste læger, men populære skrifter, brevkasser og medicinalreklamer giver ofte et fordrejet billede og oplyser ikke om metodernes karakter. Det er derfor nødvendigt at give en kort saglig fremstilling her, da katolske lægers familierådgivning jo kun er direkte tilgængelig for dem, der bor i København, og måske ikke vil blive benyttet af ægtefolk, der kommer i denne situation.

Ikke alle læsere synes måske, at dette er passende stof for *Katolsk Ugeblad*, men de, der ikke har interesse af nærmere oplysninger, kan springe næste afsnit over.

Metoder til fødselsregulering

Den hyppigst anvendte metode består i at **afbryde samlejet** inden sædudtømmelse. Denne metode er skadelig eller utilfredsstillende for kvinden, og alle er nu enige om absolut at fraråde den.

Kondom for manden og occlusiv pessar og creme til kvinden er ikke det bedste, hvis kønsakten skal betyde den fulde tilfredsstillelse. I øvrigt anvendes kondom hyppigst ved tilfældige uægteskabelige forbindelser og occlusiv pessar, hvor kvinden må beskytte sig mod uundgåelig voldtægt — noget der desværre også kan forekomme inden for ægteskab. De indtil nu nævnte metoder virker som bekendt derved, at de hindrer ægcelle og sædcelle i at mødes.

De **hormonale præparater** (den såkaldte P-pille) griber ikke ind i samlejet, men har en del bivirkninger for kvinden, der — så længe midlet tages — bør være under regelmæssig lægekontrol. Alvorlige bivirkninger er sjældne, men

Fortsættes side 17

Skal vi lære de bedenske religioner at kende?

AF V. DUCLOS O. P.

Forhåbentlig kommer *Katolsk Ugeblad*s redaktion ikke til at optage det som en fornærmelse, når jeg siger, at det ikke altid er i »Spidsen«, man skal søge det interessanteste og det mest opsigtsvækkende stof. Det kan også forekomme, at et læserbrev er det mest værdifulde indlæg i et bestemt nummer, som nu forleden, da Christian Guldager ud fra sin egen erfaring talte om konfirmationsalderen (nr. 43). Han opfordrede indtrængende til at få gjort noget ved det, »sådan at en dag alle, der bliver konfirmeret, virkelig føler noget i sig, når de beder trosbekendelsen«. Hermed rører han ved et ømt punkt. Hvad kan vi nemlig gøre, for at trosbekendelsen virkelig bliver en bekendelse af den enkeltes personlige tro? Selvfølgelig tror vi på det, der står i den, men desværre er den i sin nuværende formulering så personligt præget, at den ikke helt svarer til den interessesfære, vi nu lever i. Vi er således mere interesserede i *Treenigheden* som udtryk for fællesskabet som forudsætning for fuldbyrdelsen end i grækernes teologi om natur og person. Skal vi prøve på at finde frem til en ny formulering af den liturgiske trosbekendelse? Dette er i og for sig ikke utænkeligt. Der findes jo i forvejen flere formuleringer. Men det bliver i hvert fald ikke vor generation, der opnår det, selv om vi allerede nu må være opmærksomme på problemet.

Christian Guldager nævner desuden nødvendigheden af at kende de øvrige religioner, før man bekender sig til kristendommen. Han er nemlig et barn af sin tid, hvor grænserne på en vis måde er forsvundet, og hvor den hvide mands religion ikke mere er den eneste selvfølgelige. En buddhist eller en muselman betragtes ikke mere som en hedning, bare fordi han tilbeder Gud på en anden måde end vi selv. De unges oprør

mod en geografisk eller sociologisk fastlæggelse af deres religiøse tilhørsforhold er både godt og positivt. Man skal ikke være kristen, bare fordi man er født i Vesteuropa. Det er symptomatisk, at koncilerklæringen om de ikke-kristne religioner begynder med ordene »I vor tid« (*Nostra ætate*), der også anvendes som betegnelse for den. Interessen for de andre religioner er et af de tidens tegn, som koncilet opfordrer os til at tyde.

Der er flere måder at studere de andre religioner på. Man kan betragte dem som vildfarelser for at bestyrke sig selv i den overbevisning, at vi alene har ret, eller man kan bruge dem som studieobjekt, ligesom man f.eks. kan studere sommerfugle eller fossiler. Men man kan også studere dem som forskellige led i Guds frelsesplan for hele menneskeheden. Ved at studere religionshistorie lærer man det religiøse menneske at kende, og derigennem kan man komme til en bedre forståelse af selve kristendommen som sådan. Jeg ved meget godt, at det i adskillige teologiske

kredse nu er moderne at sætte religion og evangelium op imod hinanden. Men evangeliet bliver forkyndt for mennesker, som er religiøse væsener, og det religiøse i os skal døbes – og ikke uddrives. Et bedre kendskab til de andre religioner kunne måske i vor nuværende krisituation hjælpe os til at finde ud af, hvad der er selve åbenbaringen, og hvad der er menneskelige træk i Kirkens liv, og måske kan det også hjælpe os til at finde frem til de nye former, menneskenes forhold til Gud kan antage alt efter tid og sted.

Næsten uopdyrket

Det drejer sig her om et indtil nu næsten uopdyrket arbejdsområde: teologien om de ikke-kristne religioner befinder sig endnu på vuggestadiet. Dette er dog ikke udelukkende teologernes skyld. En sådan teologi forudsætter nemlig en anden videnskab, religionshistorien, som heller ikke er så forfærdelig gammel, og som for tiden er i rivende udvikling. Et bevis på dette kan man finde i det fornylig udgivne store danske værk *Illustreret religionshistorie* i tre bind, som erstatter en tidligere bog, der udkom på Gads forlag lige efter krigen. En sammenligning mellem de to udgaver viser tydeligt, hvilken retning udviklingen har taget. Antallet af omtalte religioner er fordoblet, og kun et af de tidligere bidrag, nemlig Vilhelm Grønbechs næsten klassiske tekst om de primitive religioner, er taget med igen. Man blev dog nødt til yderligere at tilføje en artikel om samme emne af professor J. Prytz Johansen, som måske hellere burde have haft overladt hele emnet. Alle de øvrige bidrag er nye eller – i enkelte tilfælde – stærkt bearbejdede. Jeg skal ikke her opremse en liste over samtlige forfattere, hvoraf de fleste er danskere eller i hvert fald skandinaver. (Den sumeriske religion behandles af en katolsk forfatter, nemlig den hollandske præst og docent J. van Dijk, som vil være velkendt i St. Ansgars menighed i København.) Jeg skal her heller ikke nævne de 25 forskellige religioner eller grupper af religioner, værket behandler. Alle religiøse strømninger uden for kristendommen bliver her fremlagt for os af førsteklasses videnskabsmænd, men på en måde, som selv lægfolk kan forstå, hvis de har energi til at tage fat på emnet. Jeg skal her blot omtale nogle enkelte bidrag, som jeg selv synes bedre og bedre om.

Gamle nordboer, jøderne, grækerne og romerne

Første bind indeholder blandt andet en hel del stof om de gamle nordiske religioner, samlet af den svenske religionshistoriker Lennart Ejerfeldt i Uppsala. Det er et kort, men nyttigt resumé. K.U.s læsere vil sikkert især være interesserede i andet bind, som indeholder en hel del stof af direkte interesse for et bibelstudium. Mange gammeltestamentlige tekster kommer til at fremtræde i et nyt perspektiv, hvis man kender den kana'anæiske kultur. Det er Johs. Pedersen, der indfører os i denne verden, der for små 40 år siden dukkede op af udgravningerne. Det gamle Israels religion behandles af professor Eduard Nielsen og senjødedommen af Børge Salomonsen, – to bidrag, der sikkert vil blive flittigt benyttet af religionslærerne. Jeg skal indrømme, at det kapitel, den meget lærde bibliotekar ved Det kgl. Bibliotek, dr. Rafael Edelman har skrevet om jødedommen, fører os ind i en verden, der forekommer mig fuldstændig fremmed, men der er så afgjort noget at bygge videre på. Personlig er jeg ikke kompetent til at sige noget om behandlingen af de orientalske religioner, hverden de gamle eller de mere moderne. Derimod vil jeg nævne professor Povl Johannes Jensens bidrag om den græske og romerske religion, som ikke alene er så litterært elegant, men også så fagligt velunderbygget, at det er en fryd at læse det. Den enkelte forfatter har fået fuldstændig frie hænder til at løse sin opgave, som han selv fandt det bedst, og det har specielt i professor Povl Jensens tilfælde vist sig at være overordentlig heldigt. Herudover skal nævnes værket to hovedredaktører, de to professorer ved Københavns universitet, dr. phil. Jørgen Læssøe og dr. phil. Jes Peter Asmussen, som begge er store kendere af de asiatiske kulturer. De har her givet os et standardværk, som vi kun har grund til at være stolte af, når vi sammenligner det med tilsvarende udenlandske værker.

Gode muligheder

Illustreret religionshistorie er et arbejdsredskab, som sammen med Gyldendals serie i 12 bind om de religiøse hovedværker giver os mulighed for at udføre det allerede nævnte teologiske arbejde. Man finder i værket ikke noget specielt kapitel om, hvad religion er, og heller ikke

På side 8 og 9 ses eksempler på det lærerige og dekorative billedmateriale. Begge billeder har tilknytning til afsnittet om den hitittiske religion og forestiller henholdsvis en konge i Solgudens skikkelse og en konge og hans skytsgud.

en jævnføring af de forskellige religionsformer, der kunne føre til et ganske bestemt begreb om »homo religiosus«. Et sådant kapitel, som måske for os ville være det mest spændende, ville uden tvivl også være det mest diskutabile. Hensigten med værket er at gøre status over de resultater, den religionshistoriske forskning indtil i dag har nået. Derfor er bogen sprængfyldt af fakta, suppleret med sparsomme, men overordentlig velvalgte illustrationer, hvorimod man så vidt muligt har undgået personlige teorier og fortolkninger (selv om P. J. Jensens bidrag forekommer mig at være det bedste, netop fordi det er det mest originale). Denne bog er selvskreven til at finde plads i enhver lærestanstalt bibliotek. At undervise i religion kræver i dag så omfattende kundskaber, at vi må være taknemmelige for ethvert hjælpemiddel, – især når det er af så fornem kvalitet. Og søger De en smuk og rigtig julegave, har De den her.

Skal vi lære de hedenske religioner at kende? Det er naturligvis ikke noget, man kan forlange af alle, men vi må ikke sige, at vi herhjemme er for få til at kaste os ud i det. Selvfølgelig kan vi ikke selv komme med videnskabelige bidrag, men i vor højere undervisning må vi tage hensyn til religionshistoriens resultater, og nu har vi fået virkelig gode muligheder for at gøre det.

V.D.

Illustreret religionshistorie, redigeret af Jes Peter Asmussen og Jørgen Læssøe. Gad 1968. 3 bd. (Pris efter indbinding.) 374, 396 og 484 sider. I alt 1300 sider.

Messens nye nadverbønner

Indledning ved H. Roos S. J.

Bispekontoret har udsendt prøveoversættelsen af to nye nadverbønner og godkendt dem til brug i messen. Tidligere kaldtes denne hoveddel af messen »canon« (= rettesnor). Nu taler den officielle udgave om nadverbønner. Indtil nu havde man kun en »canon«, den såkaldte »romerske«. I modsætning til messens skiftende dele forstod man ved dette begreb i den romerske og ambrosianske liturgi en fast uforanderlig bøn, som strakte sig fra præfationens begyndelse til og med de troendes »Amen« før Fader Vors begyndelse. Den romerske canon er meget gammel; den kan i sine væsentlige dele føres tilbage til midten af det 4. århundrede. Før den tid var den sproglige formulering af denne bøn overladt til præsten selv. Oprindeligt blev canon sunget eller bedt højt, senere blev den reciteret sagte. Endnu Tridentinerkonciliet forsvarede stilheden under canonbønnerne. I følge det 2. Vatikanconcils liturgikonstitution skal disse bønner atter synges eller bedes højt, så alle kan følge med.

Men netop den kendsgerning, at canon nu skal bedes højt, har vist ulemper ved kun at have én formular. Det kan være trættende år ud år ind altid at være henvist til den samme tekst. Derfor har det »liturgiske råd« i Rom i længere tid arbejdet med redaktionen af nye canons, som blev offentliggjort i år, og nu er blevet oversat til dansk, i det mindste er dette tilfældet med to af de tre nye nadverbønner. I fremtiden vil der være fire canones til rådighed:

1) den gamle canon, også kaldet den »romerske«, som især er beregnet

til søndagsmesser, til højtiderne, hvor der findes en tilføjelse i bønnerne (f.eks. jul, påske osv.), apostelfestene og fester, hvor den pågældende helgen nævnes i canon.

2) en ny canon (kaldet canon 2), som er beregnet til ugedagene. Denne canon udmærker sig ved sin kortshed og er forsynet med en særlig præfation. Men man kan også bruge de gamle præfationer.

3) en tredje canon (canon 3), uden særlig præfation, er også beregnet til søndage og festdage.

4) en fjerde canon (canon 4) med en særlig præfation og en fremhævelse af frelseshistorien. Den er beregnet til dage, som ikke har en særlig præfation, og til en kreds af troende, som er fortrolige med den Hellige Skrift.

Indtil nu er canon 2 og 3 oversat og godkendt til brug i messen. Der mangler endnu canon 4. For begge disse canones gælder bl.a., at ordene »troens mysterium«, som tidligere fandtes i selve indvielsesteksten, er taget ud af denne sammenhæng og siges særskilt af præsten efter indstiftelsesordene (... »Dette skal I gøre til min ihukommelse.«) Efter at præsten har løftet kalken og bøjet knæ siger han: »Troens mysterium! Kom, lad os tilbede.« Og menigheden svarer:

*Herre, vi forkynder din død.
Vi priser din opstandelse.
Vi forventer dit komme.»*

De nye tekster egner sig for øvrigt udmærket til meditation og teologisk eftertanke.

Teksten gengives her, – dog er alle rubrikker (= det vil sige: anvisninger på, hvad præsten skal gøre) udeladt.

Canon II

Præfation

V. Herren være med jer.

R. Og med din ånd.

V. Opløft jeres hjerte.

R. Vort hjerte er hos Herren.

V. Lad os takke Herren vor Gud.

R. Det er værdigt og ret.

Sandelig, det er værdigt og ret,

rigtigt og os til frelse,

at vi altid og overalt takker dig,

hellige Fader, ved din elskede Søn,
Jesus Kristus,
dit Ord, ved hvem du har skabt
verden.

Ham sendte du os til Frelser og
Forløser,
undfanget ved Helligånden, født af
Jomfru Maria.

Han opfyldte din vilje og vandt dig
et ejendomsfolk,

da han udbredte sine arme på korsets
træ

for at bryde dødens lænker
og åbenbare sin opstandelse.
Med engle og alle helgen bekender vi
derfor
med jubel din herlighed og siger:

Hellig, hellig, hellig
er Herren, hærskarernes Gud
Himmel og jord er opfyldt af din
herlighed.

Hosanna i det høje.
Velsignet være han, som kommer i
Herrens navn.

Hosanna i det høje.

Herre, du er i sandhed hellig,
du er al helligheds kilde.

Derfor beder vi dig:
helliggør med din Ånd disse gaver,
at de for os må blive din Søns,
Vor Herre Jesu Kristi Legeme

og Blod.

For i den nat, da han blev forrådt
og frivilligt gik ind til sin lidelse,
tog han brødet, fremsagde takke-
bønner
og udtalte velsignelsen, brød det,
rakte det til sine disciple og sagde:

TAG DET OG SPIS ALLE
DERAF,
THI DETTE ER MIT LEGEME,
SOM HENGIVES FOR JER.

På samme måde tog han efter
måltidet kalken,
fremsagde takkebønnen og udtalte
velsignelsen,
rakte den til sine disciple og sagde:

TAG DEN OG DRIK ALLE
DERAF,
THI DETTE ER KALKEN MED
MIT BLOD,
DEN NYE OG EVIGE PAGTS
BLOD,
SOM UDGYDES FOR JER OG
FOR DE MANGE
TIL SYNDERNES FORLADELSE.
DETTE SKAL I GØRE TIL MIN
IHUKOMMELSE.

Troens mysterium! Kom, lad os
tilbede.

De troende svarer:

»Herre, vi forkynder din død.«
»Vi priser din opstandelse.«
»Vi forventer dit komme.«

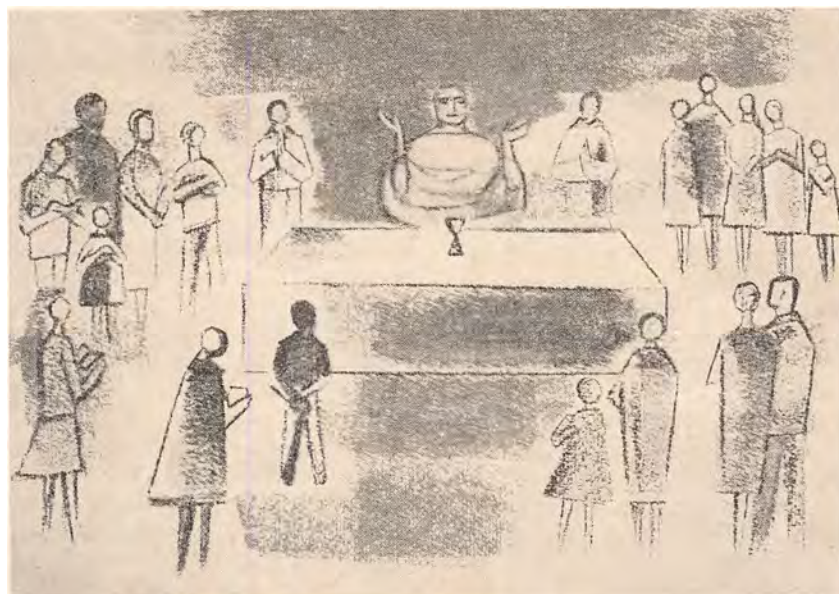
Præsten fortsætter:

Derfor fejrer vi mindet om hans død
og opstandelse
og frembærer for dig Livets Brød og
Frelsens Kalk.
Vi takker dig, at du har ladet os stå
for dit ansigt og tjene dig.
Ydmygt beder vi dig:
Lad os, som har del i Kristi Legeme
og Blod,
af Helligånden blive samlet til eet.
Herre, se i nåde til din Kirke,
som er udbredt over hele jorden.
Lad den vokse til din kærligheds
fylde
sammen med vor pave Paul og vor
biskop Hans
og alle, som har ansvar for dit folk.

I messer for de afdøde kan denne
bøn tilføjes:
(Se også hen til din tjener(-inde) N,
som du har kaldet til dig fra denne
verden.
Giv at han, som i dåben fik del i
din Søns død,
også må få del i hans opstandelse.)
Se også hen til vore brødre, som er
sovet ind
i håbet om opstandelsen.
Se hen til alle de afdøde.
Lad dem skue dit ansigts lys.
Vi beder dig:
Forbarm dig over os alle.
Lad os få del i det evige livs
fællesskab
sammen med Guds hellige Moder,
Jomfru Maria,
med apostlene og alle helgener,

Canon III

Ja, Herre, du er i sandhed hellig,
og det er med rette,
at alle dine skabninger priser dig,
fordi du ved din Søn, Vor Herre
Jesus Kristus,
og ved Helligåndens kraft,
skænker liv og hellighed til alle ting,
og aldrig hører op med at samle dig
et folk,
som fra solens opgang til dens
nedgang
kan frembære dig en uplettet
offergave.
Så beder vi dig ydmygt, Herre,
at du ved den samme Ånd
vil hellige disse gaver,
som vi frembærer til dig.
Gør dem til din Søns, Vor Herres
Jesu Kristi Legeme og Blod,
han, som bød os fejre dette
mysterium.
For i den nat, da han blev forrådt,
tog han brødet, fremsagde
takkebønnen

Messeillustration fra »Gud kalder dig« – den canadiske katekismus, der omtales på side 6-7.

som tiderne igennem har levet efter
din vilje.
Forund os sammen med dem
at forkynde din herlighed med vor
lovsang.
Ved din Søn, Jesus Kristus.
Ved ham og med ham og i ham
har du, Gud Fader, den almægtige
i Helligåndens enhed
al herlighed og ære
i evigheders evighed.

De troende svarer:
Amen.

og udtalte velsignelsen, brød det,
rakte det til sine disciple og sagde:
TAG DET OG SPIS ALLE
DERAF,
THI DETTE ER MIT LEGEMME,
SOM HENGIVES FOR JER.
På samme måde tog han efter
måltidet kalken,
fremsagde takkebønnen og udtalte
velsignelsen,
rakte den til sine disciple og sagde:
TAG DEN OG DRIK ALLE
DERAF,
THI DETTE ER KALKEN MED
MIT BLOD,
DEN NYE OG EVIGE PAGTS
BLOD,
SOM UDGYDES FOR JER OG
FOR DE MANGE
TIL SYNDERNES FORLADELSE.
DETTE SKAL I GØRE TIL MIN
IHUKOMMELSE.

Troens mysterium! Kom, lad os
tilbede.

De troende svarer:

»Herre, vi forkynder din død.«
»Vi priser din opstandelse.«
»Vi forventer dit komme.«

Præsten fortsætter:

Så mindes vi, Herre,
din Søns frelsebringende lidelse,
hans underfulde opstandelse og
himmelfart,
og mens vi forventer hans genkomst,
bringer vi dig med tak
dette levende og hellige offer.
Vi beder dig:
Se nådigt ned til din Kirkes gave,
og genkend i den det offerlam,
som du tog imod til forsoning.
Forund os, som skal mættes med din
Søns
Legeme og Blod, at vi,
fyldt med hans hellige Ånd,
må blive ét legeme og én ånd i
Kristus,
en evig offergave til dig.
Giv os del i hans arvelod
sammen med dine udvalgte:
Den hellige Jomfru og Gudsmoder
Maria,
dine hellige apostle og martyrer,
den hellige N.
og alle dine helgener.
Ved deres forbøn håber vi tillids-
fuldt på din hjælp.
Herre, lad dette vor forsonings offer
blive til fred og frelse for verden.
Styrk i tro og håb din Kirke
på dens pilgrimsgang over jorden
sammen med din tjener, vor pave
Paul
og vor biskop Hans,

alle dens biskopper og præster
og hele dit ejendomsfolk.
Vis dig nådig mod denne menighed,
som du her har samlet om dig.
Kærlige Fader,
Foren dine adsplittede børn.
*) Vi beder dig for vore afdøde
brødre og søstre,
for alle troende, som du kaldte bort:
Før dem nådigt ind i dit Rige,
hvor vi håber engang at samles med
dem
og i evighed frydes over din
herlighed.
Ved Kristus, vor Herre,
ved hvem du skænker verden
alle dine gode gaver.
Ved ham og med ham og i ham
har du, Gud Fader, den almægtige,
i Helligåndens enhed
al herlighed og ære
i evigheders evighed

De troende svarer:

Amen.

*) I messer for de afdøde anvendes
følgende bønner:

Tænk på din tjener(-inde) N.,
som du i dag har kaldet fra denne
verden.

Giv, at han (hun),
som i dåben fik del i din Søns død,
også må få del i hans opstandelse,
den dag, han kalder de døde af

gravene,
og vort fornedrelses legeme skal
omformes
til lighed med hans legemes strålende
klarhed.

Vi beder dig for alle vore kære
afdøde,

og for alle troende,
som gik bort fra denne verden:
Giv dem adgang til dit Rige,
hvor også vi håber engang i

evigheden
at frydes ved synet af din herlighed,
thi dér vil du aftørre hver tåre af

vore øjne,
så vi kan skue dig, vor Gud, ansigt
til ansigt,

og altid være hos dig
og lovprise dig uden ophør.
Ved Kristus, vor Herre,
ved hvem du skænker verden
alle dine gode gaver.
Ved ham og med ham og i ham
har du, Gud Fader, den almægtige,
i Helligåndens enhed
al herlighed og ære
i evigheders evighed.
Amen.

Advent

Fortsat fra side 5

alt i himlene og på jorden, det synlige og det usynlige; ... alt er skabt ved ham og til ham; thi Gud besluttede ved ham at forlige alt med sig, hvad enten det er på jorden eller i himlene« (jfr. Kol. 1,16 ff.). Derfor var også hele verdens skabelse et adventsbudskab, som Guds engle var ene om at kunne lytte til; de var spændte tilskuere, da Gud tændte den store kosmiske eksplosion, hvis sprængstykker har været milliarder af år om at finde deres plads i stjernernes hvirvlende runddans gennem tomrummets ufattelige vidder. Det var »dengang«, englernes advent begyndte. – Undskyld, at jeg taler tåbeligt, fordi kun tåbelige ord kan udtrykke det, som ingen forstand kan forklare, og ingen fantasi kan forestille sig! – Det var »dengang«, Gud røbede en hemmelighed for sine engle, nemlig sin hemmelighedsfulde plan om at lade »liv« opstå på det lysende fnug af hvirvlende stof, vi kalder »vor jord«, og lade livet udvikle sig til menneske, og lade sin evige Søn indgå en uadskillelig forening med et eksemplar af menneskeslægten mylder, for på denne måde at helliggøre hele skabningen. Englene bøjede sig (dog med undtagelser, vi kalder de »onde«) i dyb og tilbedende forundring for Skaberens plan. Da begyndte åndernes glade adventsliturgi, fejret før noget menneske kunne ane det, den liturgi, hvis festlige »Gloria« hyrderne blev vidner til på Betlehems mark.

Således mødes hele skabningen i »alle tiders advent« og venter spændt på hans kommes store dag!

»Himmel og jord skal forgå,« siger Herren, »men mine ord skal ikke forgå!«

J. Coenen S. J.

Jøder og katolikker i deputation til folketinget

Deputationer for det mosaiske trosamfund og den katolske kirke har mødt folketingets ligningsudvalg for at anmode om fuld skattefritagelse for de bidrag, som medlemmerne af disse samfund yder til deres kirke.

Kunne det ikke lade sig gøre, ønskede de opretholdelse af den midlertidige ordning, der indførtes ved ligningsloven sidste år, hvorefter indrømmedes halv skattefritagelse.

For jøderne mødte landsretssagfører Leo Fischer og professor, dr. jur. Isi Foighel og for katolikkerne advokat Henrik Holm-Nielsen og formanden for biskoppens økonomiske råd, direktør Sven Frederiksen.

Økumenisk centrum udvides

Skandinavisk økumenisk Centrum i Assisi, der i to år har arbejdet under meget beskedne kår, har nu mulighed for en betydelig udvidelse. Hidtil har centret kun haft to lokaler at arbejde i, men nu kan man få rådighed over en stor og til formålet velegnet bygning med nogle og tredive værelser. Huset ligger uden for Assisis bymur, og der er en stor slået udsigt både ud over dalen og op til Assisi og Monte Subasio. Går alt vel, skulle man være i stand til at tage imod gæster allerede til jul. Til huset hører et stort areal med have, vingård, fodbold- og tennisbaner og svømmebassin. Dette gør ikke mindst centret specielt velegnet til samlingssted for ungdommen.

Centrets formål er at give folk af forskellig religion og nationalitet mulighed for at mødes i en atmosfære af gensidig respekt. Alle indbydes hjerteligt til at benytte sig af tilbudet. Fra centrets side lægger man ikke skjul på, at udvidelsen kræver en anseelig startkapital, som man håber, venner af de økumeniske ideer vil hjælpe med at skaffe.

Alle oplysninger om Skandinavisk økumenisk Centrum gives ved henvendelse til Centro Ecumenico di Assisi, Salesianum, 06081 Assisi, Italien – telefon Assisi 81 23 79.

Spændende aften i AC

Onsdag den 4. december
kl. 19.30 høring om **celibatet**.

Det er første gang AC anvender
høringsformen.

Læs nærmere overfor på side 13.

SØNDAG den 1.: 1. i advent (violet, s. 2).

MANDAG den 2.: Bibiana, jomfru og martyr (rød, s. 770).

TIRSDAG den 3.: Frans Xaver, missionernes skytshelgen, bekender, (hvid, s. 770).

ONSDAG den 4.: Petrus Chrysologus, biskop, bekender, kirkelærer (hvid, s. 771) eller Barbara, jomfru og martyr (rød, s. 771).

TORSDAG den 5.: Søndagens messe (violet, s. 2) eller Sabbas, eneboer (hvid, s. 772).

FREDAG den 6.: Nikolaus, biskop og bekender (hvid, s. 772).

LØRDAG den 7.: Ambrosius, biskop, bekender, kirkelærer (hvid, s. 775) eller søndagens messe (violet, s. 2).

SØNDAG den 8.: MARIAS UPLETTEDE UNDFANGELSE (hvid, s. 776).

SCT. ANSGARS KIRKE

Mariæ uplettede undfangelse, søndag den 8. december, fejres med højmesse på latin kl. 11. Samme dag afholdes kl. 19.30 en adventsvigilie, der er bygget op over bibelske tekster, Davidssalmer og danske salmer. Vigilien slutter med sakramental velsignelse. 4. søndag i advent synges ligeledes højmesse på latin kl. 11.
K.G.-H.

KIRKEMUSIKAF滕EN (julekoncert)

i Skt. Annæ Kirke tirsdag den 10. december 1968 kl. 19.30.

Medvirkende: Svend Schmidt, cello; Erik Simonsen, tenor; Bent v. Benzon, orgel (solo og akkompagnement); »Pensionistkoret«, ungdomskor fra Thorvaldsskolen under ledelse af Mogens Wenzel Andreasen.

Program:

J. S. Bach: Nun komm, der Heiden Heiland, orgelkor.

J. S. Bach: Jesus bleibet meine Freude, kor og orgel.

J. S. Bach: 2 åndelige sange fra Schemellis Gesangbuch.

a. Ich steh an deiner Krippe hier.
b. O Jesulein süß, o Jesulein mild.

J. S. Bach: In dulci jubilo, orgelkor.

B. Marcello: Sonate i e-moll for cello og orgel.

C. E. F. Weyse: 2 koralsatser

a. Fryd dig Sion.
b. Julen har bragt velsignet bud.

W. A. Mozart: Ave verum corpus, cello og orgel.

César Franck: Panis angelicus, tenorsolo med damekor og orgel.

E. Grieg: Ave Maria stella, cello og orgel.

D. Buxtehude: Jesu meine Freude, koralkantate for kor, solister og orgel.

Fællessalme: Gør døren høj... v. 1-3.
Bøn og velsignelse.

Fællessalme: Gør døren høj... v. 4-6.

»O, salig er den stad forvist«.

G. Böhm: Aleneste Gud i Himmerig, orgelkorale efter gregoriansk »Gloria« (koncertens varighed: godt 1 time).

FRELSENS KALK

Pauluskredsen har i disse dage udsendt nr. 39 af serien ÅND OG LIV. Hæftets titel er »Frelsens kalk«, og det er et interessant bidrag til den højaktuelle diskussion om menighedens modtagelse af vinen samtidig med brødet under den hellige nadver.

Emnet behandles - set såvel ud fra et historisk som fra et bibelsk synspunkt - i tre artikler: »Drik alle deraf« af pater M. Drouzy, OP, »Frelsens kalk« af søster Simone, OSB, samt »Blod at drikke« af professor i eksegese ved universitetet i Fribourg (Schweiz), pater D. Barthélémy, OP.

Desuden bringes en række læsninger om emnet af Irenæus af Lyon (2. årh.), Cyprian, biskop af Kartago, Ambrosius af Milano, Augustin, Pseudo-Augustin, Kyrillos af Jerusalem, Martin Luther, Johann Adam Möhler samt Romano Guardini.

Hensigten med hæftet »Frelsens kalk« er, ved hjælp af et udvalg af tekster af kristne forfattere fra det 2. til det 20. århundrede at få os til at forstå, hvorfor kirken i dag - efter at man i det 12. århundrede begyndte at gå bort fra menighedens modtagelse af den hellige nadver - nu med anbefaling og begrundelse af det 2. Vatikankoncil tilbyder os denne rigere form for altergang, og til med glæde at tage imod dette tilbud.

B.H.

CØLIBATHØRING I AC

Onsdag den 4. december kl. 19.30 vil AC holde en aften om cølibatet. Emnet vil blive behandlet ud fra to synsvinkler: cølibatet som kald og verdensgjestlighedens forpligtelse til cølibat. For at sikre emnet en alsidig behandling vil AC for første gang anvende høringsformen. Listen over høringsdeltagere ser foreløbig således ud:

På spørgepanelet: lektor Hans Bang, adjunkt Walter Dalland, pater L. O. Dorn S.J. og frater Johannes M. Humble v. Cotta-Schönberg O.S.B.

Som indkaldte vidner: stud. mag. Michael Wolfe, universitetslektor Jan Pinborg, cand. mag. Ellen Nielsen, pater Duclos O.P., dir. Børge Mannov, sognepræst pastor O. Rørdam Bonnevie, dir. Harald Guldager, sognepræst, pastor Lars Messerschmidt, sognepræst, Msgr. K. Geertz-Hansen, Peter G. Rasmussen, amanuensis, pastor Jørgen Hviid, læge Hanne Gregersen, sr. Hildegard O.S.B. og Torben Wamberg. Enkelte spørgere og vidner vil endnu komme til, men navnene foreligger ikke ved redaktionens slutning.

Mødet foregår i Store Sal, Jagtvejen 183B. Entré for ikke-medlemmer 3 kr.

Werner Jacobsen

Nyt møde i Bifrost

Vi og de andre

Hvad sker der med alle de gode viljer, når de forskellige kulturer støder sammen? Kan man formidle civilisation i form af teknik og viden uden samtidig at nedvurdere og ødelægge modtagernes kulturverden? Må udviklingstempoet i vore lande skrues ned, hvis u-landene skal trives? I hvilket omfang kan vi gøre noget ved årsagerne til de konflikter, som verden er fyldt med?

Disse spørgsmål er en udstrækning på det internationale plan af det alment menneskelige problem om vort forhold til omgivelserne. Inspektør ved Nationalmuseet, forfatteren Werner Jacobsen, der ved tv-høringen i foråret bragte et levende og kontroversielt moment ind i debatten om udviklingslandene, vil på baggrund af sit indgående personlige kendskab til de fremmede kulturer indlede en diskussion om disse spørgsmål i Bifrost tirsdag den 3. december 1968. W. J., der har tilbragt en stor del af sit liv i de dele af verden, der i dag betegnes som udviklingslandene, var bl.a. dansk deltager i kulturkonferencen på Cuba 1966.

Mødet, der begynder kl. 19.30, afholdes som sædvanligt i Store Sal, Jagtvej 183 B. Adgang for alle.

Hele verden lider veer i dag.

SORG OG ANGST SKAL VENDES TIL HÅB OG GLÆDE

Af biskop Hans L. Martensen

I en foregående artikel baseret på uddrag af biskop Martensens foredrag i Jesu Hjerter Kirke fortaltes om hvorledes Guds rige, der er kommet nær, først og fremmest betyder en stor glæde, og vi støttede os til lignelsen om øjet, der er legemets lys. Kristus befrier fra blindheden og giver os det øje, der endog i det skjulte kan se, hvorledes Gud og hans rige er nært. Han giver os det klare og lyse øje, som fatter, hvorledes hele tilværelsen kan blive til en lignelse om Guds rige, siger biskoppen, der fortsætter:

Vi vil atter i dag vende tilbage til tanken om den glæde, der står ved begyndelsen af Jesu forkyndelse om Guds rige. Hvis vi nemlig glemmer denne glæde, har vi glemt det mest centrale af det altsammen.

Guds rige, der er kommet os nært, stiller os alle over for store beslutninger – »gør bod, fat et nyt sind«, siger Kristus, »for Guds rige er kommet nær.« Men glemmer vi, at den bod, vi skal gøre, og det nye sind, vi skal fatte, vokser ud af en stor glæde, da har vi misforstået alle ting.

Vi kan svigte vor kristne tro på forskellig måde. Men måske ville den allermest radikale svigten være, hvis glæden forsvandt fra os; naturligvis ikke på den måde, at vi hver dag og hvert øjeblik kan være stemningsmæssigt i »den syvende himmel«, eller som om der ikke også for os kristne kan være øjeblikke, hvor vi føler smerte og sorg. Og dog, hvis vort liv som enkelte kristne ikke har en stærk glæde som sit grundlag, og endnu mere – hvis denne glæde synes at være forsvundet fra vort fællesskab og vore menigheder, da ville dette være næsten som et praktisk vidnesbyrd om, at vi ikke tror på evangeliet, at vi inderst inde ikke er overbevist om, at dette virkelig er et glædeligt budskab.

De kristnes smålighed

Den tyske filosof, Friedrich Nietzsche, som levede i forrige århundrede, prægede sætningen om, at Gud er død. Han var den første ensomme stemme, der sagde de ord, som nu genlyder så mange steder i verden, om Guds død. Og det var den samme Friedrich Nietzsche, som formulerede den bitre anklage mod de kristne: »Erlöster müssten sie sein, diese Erlösten« – hvis de virkelig troede på Kristus, så måtte de være meget mere løsgjorte, disse forløste, meget mere frigjorte, der måtte være mere glæde i deres liv. Han forar-

gedes over de kristnes smålighed, han forargedes over, hvor ængstelige de var. Kristendommen var blevet til en lille, bleg, borgerlig velanstændighed, hvor menneskene dog stadigvæk var helt og holdent fanger af deres tids konventioner. Kunne mennesker, som Kristus havde frigjort, virkelig leve på den måde? Netop på grund af denne dybe skuffelse over de kristnes smålighed, mangel på frigjorthed og mangel på glæde, kom Nietzsche til sin fortvivlede konklusion, at Gud er død.

Hvori består glæden?

Men hvori består glæden, der kan sammenlignes med en skjult skat eller en kostbar perle? Den er – for at sige det ganske kort – netop bevidstheden om, at Gud ikke er død, men at han lever, og at han ikke er fjern, som en uafvendelig skæbne, eller som en slags maskine, der engang har sat verden igang.

Så god er Gud, så nær er han, selv småblomsterne afspejler hans pragt, selv de fortæller om, at han ikke er fjern. »Hvem af jer kan ved at bekymre sig lægge en alen til sin livsvej« (Mt. 6,27).

Måske vil nogle mennesker mene: Jo, ved at passe godt på vort helbred, ved at sørge for at have en god doktor, så kan vi måske alligevel forlænge vor livsvej med en alen eller to.

Men det er ikke det, Jesus mener. Han siger, når dødens time så alligevel endelig er der, så kan vi med al vor pønsen ikke længere fjerne den en alen. Når Guds time er kommet, kan vi ikke længere stille viseren om. Men selv denne time, som vi ikke kan skubbe bort, når vi skal dø, dø ligesom fuglen, der falder fra luften, selv denne time er omgivet af Guds faderlige kærlighed og godhed for den, der tror på, at hans rige er nært. Selv i den time skal vi ikke være bekymrede; selv i den time skal vi sige »fader« til Gud og tro på, at vi drager til ham.

Når evangeliet er en realitet

Altså forkynder vi evangeliet aller mest, hvis vi lever sådan, at folk kan mærke, at det er en realitet for os, at Gud er til, og at han lever. Og vi benægter i vore gerninger evangeliet, hvis vi lever sådan, at folk får indtryk af, at vort liv er glædesløst, og at Gud ikke er til for os. Da forekommer det dem, at vi med vore gerninger benægter troen, og at vi med vore gerninger viser, at vi kun tror på det synlige og sanselige, vi oplever, og at vi således er overbe-

viste om, at Gud og hans rige er ganske langt borte.

Der findes altså en angst og en bekymring, som ikke er af det gode, men som netop er kendetegnet for det menneske, der ikke tror på, at Guds rige er nært.

Folk kan være så optaget af at sikre deres eksistens, at samle sig rigdomme, købe dyrt og kostbart tøj, at skaffe sig alle bekvemmeligheder og imponerende statussymboler. Man kan blive så optaget af disse ting, at man glemmer at leve. Klæderne kan blive vigtigere end det legeme, der skal beklædes, bilen vigtigere, end den vej, der skal tilbagelægges, maden vigtigere, end livet der skal leves. Glæden forsvindet ud af tilværelsen, og alt bliver bekymring. Alt dette, siger Jesus, er karakteristisk for hedningernes liv (Mt. 6,32). Hermed mener han dem, for hvem den sande og levende Gud ikke er nogen realitet.

Eksempler på angst og bekymring

Verden er den dag i dag fuld af eksempler på, hvordan mennesker lader deres liv og hele deres samfundsstruktur bestemmes af angst og bekymring. I Sydafrika undertrykkes den farvede befolkning, og landets love er præget af skærende uretfærdighed. Der gælder ikke samme ret for hvid og for farvet. Og dog ønsker de hvide at fortsætte dette system af angst for, hvad der vil ske, hvis de blot giver de farvede en lille smule flere rettigheder. De ængstes og tænker: »Giver vi dem blot en lillefinger, vil de tage hele hånden, de vil blive stærke og overvinde os, og vor egen race vil gå til grunde«. Deres største rædsel er nemlig tanken om, at deres egen race skulle blive blandet med andre, eller forsvinde og gå op i en større menneskehed.

Eller Ruslands politik over for Czekoslovakiet, er den ikke atter et tegn på, at et lands regering handler af angst for, at sandheden skal blive sagt frit og uden restriktioner, angst for, at en magtpolitik skal komme ud af balance? Har man ikke i denne forbindelse set, hvorledes man af angst lader hånt om ret og retfærdighed? Og hvem vil nægte, at der også i den amerikanske valgkamp af og til er blevet spillet på uhyggelige strenge, når man appellerer til folks angstfølelse, hvad enten det var angst for de farvede, eller angst for sociale ændringer, også hvor disse er påkrævede og nødvendige. Og vi behøver måske ikke at gå til fremmede ver-

densdele og fjerne lande for at finde flere eksempler på, hvordan angst og bekymring kan præge samfundenes liv og hindre ret og retfærdighed.

Angst i kirken

Ikke blot hos de enkelte mennesker og i de politiske samfund kan der findes en angst og en bekymring, der er af det onde. Den kan også findes inden for kirken selv, fordi kirken til enhver tid består af syndige og svage mennesker. Et af de smukkeste træk ved pave Johannes XXIII's person var hans klippefaste og barnlige tro på, at Gud lever, og at han er ganske nær. Af denne grund ønskede pave Johannes for enhver pris at undgå, at angst skulle komme til at bestemme hans eget eller hele kirkens liv.

Det var med denne urokkelige tilid til Guds forsyn, at pave Johannes sammenkaldte det andet Vatikanconcil. I sin åbningstale til koncilet den 11. oktober 1962 formulerede pave Johannes en kort sætning, der kunne gælde som et program både for hans egen indstilling og for koncilets arbejde. Sætningen står på latin så fyndigt og klart, som om den var mejslet i sten: *Ecclesia . . . intrepide futura prospiciet tempora* – kirken vil uden angst se fremtiden i møde.

Pave Johannes' optimisme

Pave Johannes var overbevist om, at Guds rige er nært, og at Gud selv styrer og leder sin kirke gennem historien. Han var overbevist om, at denne kirke har en opgave både for vor egen tid og for den fremtid, vi endnu ikke kender. Han mente, at denne kirke stadig skal have blikket rettet fremad. »Den der lægger hånd på ploven og ser sig tilbage, er mig ikke værdig«, havde jo allerede Kristus sagt. Pave Johannes mente, at det var kirkens opgave uden angst at se fremad. Derfor sagde han også i samme indledende tale ved koncilet: »Visse mennesker tager, på trods af at de er ivrige i deres tro, stilling til tidens spørgsmål uden en sund og afbalanceret dømmekraft. Dette sker ofte, som vi dagligt erfarer i forvaltningen af vort embede, og desværre atter og atter bliver stillet over for. Disse mennesker formår ikke at se andet end ruin og ødelæggelse i det menneskelige samfunds moderne forhold. De påstår, at vore tider, hvis de sammenlignes med fortiden, helt og holdent har forandret sig til det værre. Desuden forholder de sig på en måde, som om historien, der er en læremester i livet, ikke har noget

De sydlige øer

Im. Nielsen

Snedkermester

Brødregade 1, Maribo. Tlf. 759
Begravelse ordnes - alle
aftaler kan træffes i hjemmet.

Ingemann Jensen

Malermester

Maribovej 139, Nakskov
Telefon 308

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

K. E. Petterson

Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

Aalborg

Fiskehallen

Kastetvej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

FOLMER OLSEN

Begravelse ordnes

Reberbansgade 37
Aalborg - Tlf. 12 15 57

Chr. Hjorth

Frukt og grønt

Østerbro 64, Aalborg
Telefon 3 46 72

RYØ A/S

Ingeniør- og handelsfirma
Aalborg Nvtorv 14. Tlf. 12 88 88
El-installationer - El-artikler
Radio og fjernsyn
Fjernvarme - køleanlæg
Vand - Gas - Sanitet

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Tlf. 12 03 01

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Køb hjemmets udstyr hos

THUEN

Gravensgade 2,
Aalborg. Tlf. 13 14 44

Mathias
Christensen
ABSALONSGADE 14
AALBORG

ABSALONSGADE 14
AALBORG

København

Sparekassen

for Lyngby og Omegn

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24
Kgs. Lyngby. Tlf. 87 00 25

Olietryng

Olekompaniet Rhenania
Aktieselskab

Texaco huset - Borgergade 13 - Kbh. K
Varebest.: (01)122022. Andre afd. (01)120101

Kronborg Margarinefabrik

Niels Brocksgade 4
København V
Tlf. CE 7840 og 1254

Olietryng

Centralvarme

Brændselolie

Cinders

NORDISK KUL A/S

Rødovrevej 383
Rødovre
Telefon *70 45 30

B. J. Leanders Eff.

A. Madsen, glarmester

Rantzausgade 14,
Kbhvn. N. Tlf. 35 17 02
Specialitet: Blyindfatning

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører

Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 og 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,
København V.
Tlf. Vester 7001 og 8581

FORSIKRINGS COMPAGNIET

FOR KONGERIET DANMARK %

☆

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K

Telefon *11 21 21

Bliv abonnent - det betaler sig

at lære dem. Men vi mener, at man fuldstændigt må tage afstand fra disse ulykkesprofeter, der altid forudsiger det værste.»

Har koncilet bragt uro?

Måske vil den ene eller den anden synes, at pave Johannes alligevel var for optimistisk og ubekymret. De synes, at det andet Vatikankoncil har bragt uro ind i den katolske kirke. De tænker: »Vi følte dog en langt større sikkerhed og tryghed før koncilet. Alle ting var dengang klarere og fastere. Nu er det, som om alt er blevet usikkert. Dengang havde vi svar på alle spørgsmål, nu er det, som om vi selv må famle efter svar.«

Hertil er nu at sige, at hele menneskeheden lider veer i dag. Det er ikke noget under, men tværtimod rimeligt, hvis kirken selv får sin del af de byrder og de vanskeligheder, som hele menneskeheden må bære. Det er dog for denne menneskeheds skyld, at kirken er sendt til verden. Derfor begynder det store koncildokument om »Kirken i den moderne verden« med følgende ord:

»Den glæde og det håb, den sorg og angst, som vore dages mennesker føler, og da især de nødlidende og alle, som har tunge byrder at bære, er også Kristi disciples glæde og håb, sorg og angst. Og intet af det, som angår mennesket, er uden genklang i de kristnes hjerte. Deres fællesskab udgøres jo af mennesker, som – samlet i Kristus – ledes af Helligånden i deres vandring mod Faderens rige,

og de har modtaget det universelle frelsesbudskab. Derfor har dette kristne fællesskab en klar bevidsthed om sin nære tilknytning til menneskeslægten og dens historie.«

Glæden og håbet

Troen på, at Gud er den levende Gud, og at han hersker iblandt os, og at han – ved sin Hellige Ånd – fører os på vandringen mod hans rige, skal befri os fra de falske bekymringer og fra angst. Kun ét skal bekymre os, nemlig at troen på Guds rige ikke svigter. Kun ét skal bekymre os, at Gud dog måtte skænke os en stadig større og stærkere tro.

Men måske vil nogen stadig tøve og tvivle og tænke: »Se, fuglene falder jo alligevel ned fra himlen og dør. Blomsterne på marken visner. Vi skal ikke bekymre os, men hvor mange mennesker i verden sulter dog ikke og dør i ensomhed. Vi skal ikke bekymre os, men se, hvordan løgnens magter råder i verden, og se, hvor megen forvirring de kan sprede, selv inden for kirken. Er det dog alligevel ikke sådan, at Gud er fjern, og at han har overladt det til os selv og til vor egen bekymring og vor egen planlægning, hvordan alting skal udvikle sig?«

Hvad tegn viser du os

Hertil må vi da svare: Guds rige er nært, og han hersker iblandt os, men endnu i det skjulte. For erfaringen synes Gud tit at være fjern, kun troen og det øje, som Kristus skænker, kan

Studenterpræsten, der forlovede sig

Den hollandske biskop Theodor Zwartkruis, inden for hvis bispedømme studenterpræsten Jos Vrijburg udtrådte af jesuiterordenen for at forlove sig, har i en erklæring udtalt, at han nok vil give gifte præster, som er fratrådt deres embede, brede muligheder for sjælesorgsgerning, men han holder sig til den lov, der forbyder ham at give gifte præster adgang til at lede den eukaristiske gudstjeneste og udøve det dertil hørende prædikeembede.

»De Nieuwe Linie« drager derfor den slutning, at Jos Vrijburgs anmodning er blevet afvist.

fatte og se, at han er nær. Derfor spurgte også jøderne Kristus, da han talte om Guds rige, hvor nært det var: »Hvad tegn viser du os, for at vi kan tro dette?« Og Jesus svarede, at han ville give ét tegn – profeten Jonas' tegn. Ligesom denne profet var i havets dyb i tre dage og tre nætter, således ville Kristus selv efter sin død, og efter i tre dage at have været i gravens dyb, opstå igen. Kristi opstandelse er det sidste og yderste vidnesbyrd om, at Gud lever, og at hans rige er nært. Det er vidnesbyrdet om, at Gud hersker, selv ind igennem dødens mørke, og at ondskaben kun tilsyneladende sejrer. Denne opstandelse er vidnesbyrdet om, at Guds rige engang skal komme i sin fylde og føre hele verden og alle mennesker til opstandelsens lys.

Præventive midler

Fortsat fra side 8

man ved nu, at de forekommer. Det drejer sig i hvert fald om en forøget tendens til blodpropdannelse.

Den **intrauterine prævention** er det mest moderne og tilsyneladende meget effektive middel – det middel vi anbefaler til u-landene. Midlet består i, at der indlægges en genstand (f.eks. en spiral eller en femkantet figur af plastik) i livmoderhulen. Der er lette ubehageligheder den første tid efter indlæggelsen, og enkelte kvinder udstøder »spiralen«. Om der i det lange løb vil vise sig andre gener ved anvendelsen, er det for tidligt at udtale sig om – vi mangler endnu erfaringer.

Hvad angår anvendelsen af de to moderne metoder: P-pillen og den intrauterine pessar, for de ægtefæller vi her skriver om, er det dog – ved valg af metode – ikke nok, at kvinden vil acceptere bivirkningerne. Metoden må – for at kunne tillades – virkelig være svangerskabstorbegyggende og ikke virke ved at fremkalde abort. I så fald er den ifølge biskoppernes hyrdebrev absolut utiladelig.

Medens P-pillen – efter hvad de

fleste anser for fastslået – virker ved at gøre kvinden steril så længe præparatet tages, idet æggestokkene hindres i at afgive æg, og en befrugtning derfor ikke kan finde sted, er virkningen af det intrauterine pessar sandsynligvis den, at det gør livmoderen til et uegnet opholdssted for det befrugtede æg, det lille nye menneske, som derfor udstødes: aborteres. Intet menneske har derfor ret til at bruge denne metode.

Rådgivning

Præster, læger og familierådgivere må nøje kende disse forhold, således at de ægtefæller, hvis samvittighed ikke hindrer dem i at bruge antikonception, får klar besked, og at de ikke af uvidenhed kommer til at bruge et sundhedsskadeligt middel eller et – efter rundskrivelsen og biskoppernes hyrdebrev – utiladeligt, abortfremkaldende middel, der bærer den uigennemskuelige betegnelse: svangerskabshindrende.

De ægtefæller, der ikke – ved at læse rundskrivelsen og nøje prøve sig selv – kan nå til den overbevisning, at antikonception altid er forkert, står derfor, hvis de kommer i den situation, at det bli-

ver aktuelt for dem, over for den vanskelige stillingtagen til de enkelte midler og metoder.

De ægtefæller, der holder sig til naturens orden, hvad enten det sker spontant, eller fordi de altid har fulgt Kirkens vejledning, som de nu ser bekræftet og yderligere begrundet i Paul VI's skelsættende dokument, har i denne henseende ingen vanskeligheder – men de har den forpligtelse i den snævre kreds og i den personlige samtale at være vejledende til den rette opfattelse.

En afgørelse under ansvar

Alle vejledere kan gøre det nu meget lettere end før – ingen kan skyde dem i skoene, at de følger en forældet lære fremsat på et tidspunkt, hvor den nuværende problemstilling slet ikke fandtes. Nej, Paul VI's afgørelse i denne sag, som var endeløst diskutæret, hvor ingen kunne se klart, og hvor mening stod mod mening – også blandt katolikker – er truffet, efter at han havde studeret sagen fra A til Z. Han har truffet den i bevidstheden om sit ansvar over for familier og over for befolkninger, han har udtalt sig som Kirkens leder.

Vel er det rigtigt, som biskoppernes hyrdebrev gør opmærksom på: denne rundskrivelse er ikke en ufejlbar udtalelse; men derfor kunne den jo godt være sandheden om dette spørgsmål, ja, der er vel en overvejende sandsynlighed for, at den er det.

Ja til ægteskabet

Det vil derfor være langt det bedste – og det vil vel også være tilfældet for langt de fleste – om man siger et klart ja til Paul VI's ord, om den høje værdi man må tillægge ægteskabet og kærligheden mellem ægtefællerne lige til ordene, om den respekt der må stå om kønsakten – den gensidige hengivelse – der ikke må forstyrres i sit væsen.

Hans formaning til verden kommer på et tidspunkt, hvor den igennem år underminerede ægteskabsinstitution allerede betegnes som noget, der snart forsvinder. Verden trænger til, at mennesker siger ja til ægteskabet – i hvert fald så længe til Kirken igen ad åre vejleder påny. – Gad vist om det ikke principielt bliver på ganske samme måde som Paul VI i Humanae Vitae.

K.F.M.

Kaj F. Fjording*Murermester*

Hyldegaards Tværvvej 13,
Charlottenlund
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Kaffefirmaet

Børge Kruse

Frederiksborggade 27
Tlf. 15 76 08

*Kaffe - The - Cacao***EFFEKTIV BESKYTTELSE**

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Flint arbejde — Tria 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke — så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø

Vejle Mineralvandsfabrik**A/S P. C. NIELSEN**

Telefon *82 81 33

Mogens Larsen

Ramshered 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

MARIUS
MP
PETERSEN

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bødemand
*34 46 01

Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 — 94 33 66

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Banegårdens Restaurant

*Fritz Kapper***Odense H.**

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestråde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 — Lørdag lukket

Aabenraa Brugsforening

Søndergade 15
Aabenraa. Tlf. 2 23 68
Leverandør til St. Ansgars
Klinik

Axel Larsen

Anlægsgartner
Ericavej 34
Søborg telf. 8266

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A, hver
tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent
ugens fem første dage fra kl. 10
til 13. Telefon PALæ 2323.

C. B. Riis & Søn*Slagtermestre*

Valby Langgade 36
Kbhvn. Valby Tlf. VA 89
1. kl. kød og pålæg

Sydhavns Fiskehal*v/ Rich. Rasmussen*

Fisk . Vildt . dybfrossen Fjerkræ
Mozartsvej 21 . Va 5547

R. Schulik*Slagterforretning*

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

Støt vore annoncører

Det levende Lys**ALTERLYS**

i alle størrelse

og i øvrigt
stearinlys og vokelys
af enhver art

ASP-HOLMBLAD

STEARINLYSFABRIKER
København

At skælde og smælde er ingen kunst

Efter det andet Vatikanconcil rører der sig meget i kirken. Vi hører om moderne og konservative præster og lægfolk. Den litteratur, der kommer frem i disse år, er vel for den største dels vedkommende at regne som fremskridtsvenlige og alvorlige forsøg på at skabe noget nyt. Men når der skal skabes noget nyt, og når det nye gerne vil løbe ad den gyldne middelvej og have sandhed og sandhedsøgen som øverste normer og retningslinier, er det meget godt med kritik. Vi har brug for en konservativ kritik, hvis vi vil fremad uden at ende i en eller anden grøft. Allerede Hans Urs von Balthasar har forsøgt at give en kritik af den moderne teologi; dog har denne kritik ikke fået en sådan medvind som den, der lige er udsendt af den tysk-amerikanske tænker Dietrich von Hildebrand. Hans bog: »Das trojanische Pferd in der Stadt Gottes« (Den trojanske hest i Guds by) er lige udkommet i andet oplag. Det første var udsolgt på 12 uger. Bogen blev også revet væk i USA, hvor den først blev udgivet. Von Hildebrand kalder den moderne teologi for en trojansk hest og hentyder dermed til den oldgræske by Trojas fald på grund af en list. Det må regnes som noget positivt hos von Hildebrand, at han ikke kun taler om den moderne teologi i al almindelighed, men nævner denne teologis skabere ved navn. Personligt nævnt og angrebet bliver teologer som p. Teilhard de Chardin S.J., Hans Küng, p. Karl Rahner S.J., Thomas Sartory, p. Schillebeeckx O.P. og p. Piet Schoonenberg S.J. Endelig får også den berømte katolske filosof Max Müller sin del. Disse førende mænd bliver faktisk skældt grundigt ud.

Men hvad vil forfatteren af »Den trojanske hest« med dette massive angreb, som vel er et af de bedst skrevne angreb på den moderne katolske teologi?

Selvfølgelig viser D. von Hildebrand mange ting i den nyere teologi, som det står lidt sløjt til med, som for eksempel en nøjere teologisk forståelse af revolutionstiden og en bedre teologisk analyse af det tekniske samfund, men han forsøger dog ikke selv på nogen måde at give nye og bedre teologiske begrundelser for de spørgsmål, som under alle omstændigheder rejses inden og uden for

kirken i året 1968. Dette er vel bogens allerstørste svaghed. At skælde og smælde er ingen kunst, men at søge nye veje og underbygge dem, er en væsentligt vanskeligere, men nødvendig opgave.

Men alligevel – læs selv bogen på tysk eller engelsk; thi den kan vel på mange måder være os til hjælp i vor søgen efter den rette vej.

Richardt Hansen.

Tysk: D. von Hildebrand: Das trojanische Pferd in der Stadt Gottes, forlag: Josef Habbel, Regensburg 1968.

Engelsk: D. von Hildebrand: Trojan Horse in the City of God, forlag: Franciscan-Herald-Press, Chicago 1968.

Katolske Menighedsplejers Julemarked d. 24.-11. 1968

Lodseddel: Rya-tæppe nr. 3832, el. kogeplade nr. 3193, el. hårtørrer nr. 347, luksuspil nr. 1496, glasfad nr. 1470, lysestage nr. 689, Dart-spil nr. 3518.

Am.lotteri: Plaid I – brun litra 16 – nr. 9, plaid II – grøn litra P – nr. 66, autosæt – rød litra 12 – nr. 115, dukke I – gul litra D – nr. 42, dukke II – lyseblå litra B – nr. 20, dukke III – orange litra J – nr. 27, dekoration I – gul litra F – nr. 44, dekoration II – lyserød litra K – nr. 24, dekoration III – grøn litra Q nr. 58, husm.kurv I – blå litra

D – nr. 39, husm.kurv II – rød litra U – nr. 89, husm.kurv III – brun litra A – nr. 47, husm.kurv IV – lyseblå litra E – nr. 30, – husm.kurv V – lyserød litra G – nr. 33, vinkurv – gul litra 15 – nr. 87, krybbe – orange litra G – nr. 60, tinsoldater – blå litra I – nr. 55, elefant – rød litra T – nr. 53, kogeplade – grøn litra 2 – nr. 49, kuffert – blå litra 4 – nr. 123, koglefigurer – brun litra B – nr. 3, juletræstæppe – lyserød litra 11 – 198, halssmykke – lysegrøn litra G – nr. 19, pude – hvid – nr. 83.

Gevinsterne kan afhentes Bredgade 69 A inden d. 13. dec. 68, hverdage kl. 10-13, ikke lørdage.

Samtidig sender vi en tak til samtlige leverandører og medarbejdere.

Bente Nygaard Hansen.

FRANS' 3. ORDEN

Den hellige Frans' 3. orden har møde i Sct. Annæ Kirke, Amager, onsdag den 11. december kl. 19.30.

Husk at forny Deres abonnement

Bekendtskab

Dame i midten af halvtredserne søger bekendtskab med en velsoigneret katolsk herre i lignende alder – evt. ægteskab. Billet mkr. N. 29 til bladets annonceekspedition, Hauchsvej 8, København V.

Rengøringsassistenter

søges til omgående tiltrædelse – akkord eller timeløn.

*Rygaards Franske Skole
Bernstorffsvej 54, Hellerup*

Sct. Michaels skole, Kolding,

søger lærer pr. 1. januar 1969 eller senere – evt. som vikar til sommerferien. Stillingen er ledig på grund af lærers afrejse til Afrika. Skolen er fuldt udbygget hoved- og realskole med 2 sporet 1.-7. klasse og lille klassekvotient.

Ansøgninger bedes sendt til:

Skolebestyrer *K. Gullaksen*,
Sct. Michaels skole,
Kralundsgade 2-8, 6000 Kolding.
Telefon (05) 52 28 34 (kl. 8-9).

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM TLF. *95 13 22
GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

Værelse søges

til min datter, der er under uddannelse som volontør på Royal Hotel, København – gerne med adgang til køkken og bad.

Børnehaveleder
Fru J. Burmeister
Tlf. 85 16 89

BORRIS AKKUMULATORER

til biler, motorcykler, traktorer m. m.

MØLLER & CO. Odense A/S - Asylgade 16 - Telefon 12 33 43

Lignelse som ballet

Hvorledes tager Lukasevangeliets lignelse om den fortabte søn sig ud, omsat i balletens sprog? Amerikas førende koreograf gennem en generation, G. Balanchine, gjorde forsøget i 1929 til Prokofievs musik, og resultatet lader sig nu omsider besigtige ved Det kgl. Teaters nye balletaften.

Balanchine har koncentreret sig om at placere historien i dens orientalske milieu. Svagt anes østerlandets yppige fester bag teldøren i første akt, hvor sønnen kræver sin arv og drager bort. Voldsom og æggende er den stampende rytme i andenakten, hvor den unge mand i det fremmede forføres af en sirene, plyndres af 9 skaldede, brutale, trampende eunukker, forrådes og forlades af sine ledsagere. Så omstændelig er udformningen af, hvad der i lignel-

sen kun er et oplæg til det virkelige tyngdepunkt: angeren, tilgivelsen og fremfor alt glæden over synderens omvendelse: »Thi min søn her var død, men er blevet levende igen, han var fortabt, men er fundet igen.« Og de begyndte at være glade.

Da historien er tappet for sin håndgribelige dramatik, lader Balanchine det afsluttende drama, der ligger på et helt andet plan, mime fremfor danse. Men motiverne bag sønnens beslutning og selverkendelsens nødvendighed: »Far, jeg har syndet imod himmelen og overfor dig, jeg er ikke længere værd at kaldes din søn«, kan ikke mimes uden korrelat i handling. Uden fornemmelse af sønnens anger og faderens glæde bliver sidsteakten en uvedkommende affære, hvor vi følger sønnens lange vandring – på

knæene – over scenen til faderens omfavnelser.

Formår Balanchine således ikke at forløse, hvad der er af stort og godt i be retningen om den fortabte søn, byder aftenen til gengæld på en betagende oplevelse med »Pierrot Lunaire« (musik A. Schönberg), hvor commedia dell'arte-figurene, der stammer fra det 16. århundredes Italien, og som nu findes, udvandede og ufarlige i Tivolis pantomime-teater, her viser sig i deres gamle kamp mellem uskylden, brutaliteten og kvinden, udtrykt i den moderne ballets ætsende, fortvivlet ærlige trinsprog. Der er kun 32 år mellem »Den fortabte søn« og »Pierrot Lunaire«, og er den første begyndelse til balletens frigørelse fra den hvidskørte romantik, viser den sidste sig som et ægte barn af vor tid.

E.T.

Biskop Jan Willebrands i USA

ST. LOUIS – NC NEWS SERVICE

Biskop Jan Willebrands, der siden 1960 har været sekretær for sekretariatet for de kristnes enhed, sagde i den tale, hvormed han afsluttede et tre dage langt teologisk møde på universitetet i St. Louis om teologien i verden, at »det er teologiens opgave at føre sekulariseringsprocessen til sejr, for så vidt som den har sit grundlag i Bibelen«.

Menneskene i almindelighed har af mange grunde bevæget sig væk fra Gud, dels på grund af deres interesse for at ordne og omdanne den fysiske verden, og dels fordi de har gjort op med teologernes »forklaringer«, sagde biskoppen. Mennesket »kan ikke gøre sig fri af mistanken om, at teologerne i vid udstrækning har lavet Jesu budskab om til noget helt andet, end det oprindelig var«.

Eftersom teologien først og fremmest er »Guds tale og tale om Gud«, fortsatte han, »er det teologiens opgave at være førende i vore dages sekulariseringsproces, for at mennesket i sin nyvundne frihed (til at omdanne verden) ikke skal tabe nogen af livets vigtigste dimensioner af syne.«

Kirken er til dels årsagen til menneskets nye stræben, bemærkede bi-

skoppen videre. »Først gennem Bibelens og kristendommens tanker har mennesket lært at opfatte sig selv som et skabt og begrænset væsen, som fri og suverænt er placeret i, over og imod Guds øvrige værker.«

Efterhånden som menneskets værk i så henseende skrider frem, »skal teologien optræde som menneskets forsvarer. Den må ikke lade sig nøje med at føre menneskene til et indre religiøst liv. Mennesket kræver at blive betragtet som et hele. Det skal føres til fuldbyrkelse på alle livets områder.«

Biskop Willebrands knyttede denne fuldbyrkelse direkte til ordenen i samfundet, idet han bemærkede, at »den frelse, det kristne håb er rettet imod, ikke bare og heller ikke først og fremmest er de enkeltes frelse. Frelsen er blevet lovet menneskeheden som sådan. Den tager sigte på en altomfattende fred og definitiv retfærdighed.

Biskoppen understregede, at selv med de nuværende tekniske fremskridt, den øgede fritid og de mere menneskelige samfundsstrukturer har teologien en varig funktion. »Teologi kan være et meget vigtigt korrektiv, hvad angår at sørge for, at fremti-

dens mennesker ikke kommer til at tillægge noget begrænset område af virkeligheden en absolut værdi, men altid holder sig hele virkeligheden for øje... Hvor godt mennesket så end har lært at beherske verden, ... er dette dog ikke i sig selv fuldbyr delsen af det ophøjede formål med dets liv som menneske.«

Op biskop Willebrands sluttede: »Hvis mennesket ikke altid bevarer bevidstheden om Gud og om evigheden, og hvis ikke det former sit liv og det samfund, det lever i, ud fra denne inspiration, vil selv de smukkeste menneskelige værdier altid mangle deres endelige fuldbyrkelse.«

En anden taler, pastor Charles E. Curran, som er professor i moralteologi, advarede om, at teologerne vil blive stillet over for en masse udfordringer, som vil opstå af videnskabens voksende muligheder for at kontrollere menneskenes arveanlæg.

Professor Curran understregede, at de videnskabelige fremskridt inden for arvelighedsforskningen hurtigt vil melde sig, og, som han sagde, moralteologerne »kan ikke skrue tiden tilbage og uden videre fejle disse forsøg på at forbedre den menneskelige race til side«.

Atter i år fandt en overvældende stor mængde ikke-katolikker og katolikker ud på Australiensvej, hvor Niels Steensens Gymnasium dannede en helt rigtig ramme om Katolske Menighedsplejers store julemarked. Omsætningen var 30.000 kroner mod 23.000 sidste år.

Andespillet alene gav 1400 kroner. Indtægten går til menighedsplejernes sociale indsats, der bl. a. består i rådgivningsarbejde. Om kort tid udsendes julegaver til katolske børn på børnehjem. Billedet her på forsiden giver et indtryk af den hyggelige stemning i restaurationen .

katolsk ugeblad 49

6. DECEMBER 1968
116. ÅRGANG

Mariadyrkelse i dag

Dreyers Kristus-film
der ikke blev til noget

Hvad verden og vi
længes efter

Odysseus i
Dublin

De kan bedre li' guitar

Julemarkedet - atter succes

Synode og finanser

- Randers harmes over usaglig kritik.
- — Siger: Stå sammen om præsten
- — peger på fælles økonomisk ansvar
- — ønsker særlig information sogne-
vis.

Jesu Hjerter kirkes menighed i Randers har ved en sammenkomst hos Sankt Jesef-søstrene på Sankt Mikael skole fået en grundig orientering om synode og stiftsfinansier. Sognepræsten, pastor Leo Kertz, O.M.I., bød velkommen, mens dommerfuldmægtig E. Zieler fortalte om virket i synodens region I, der går fra Skagen til og med Aarhus i øst, og grosserer B. Gravgaard, Hobro, redegjorde for stiftsfællesskabet.

Randers er oftest centrum for regionsmøderne, hvorunder man nyder søstrenes store gæstfrihed. Vi er taknemmelige for denne og for så megen anden støtte, men harmes på den anden side, når det offentliggøres, at synodemedlemmer lukrerer på stiftets små midler. Region I melder hus forbi! Vi betaler selv alle omkostninger til transport m. m., understregede synodemedlemmet kraftigt. Objektiv kritik er sundt at have inden for Kirken, men ikke usaglig og sårende. Vi må ikke med usand kritik være med til at splitte, men være med til samling om det fælles: Kirkens arbejde.

Erik Zieler nævnte bl. a. videre præstemangelen i Danmark, hvilken sandsynligvis bevirker, at der må dannes områder med flere menigheder, som betjenes pr. bil med færre præster end hidtil. Vi har for få præster til de mange mindre menigheder spredt ud over landet og for mange, der forlader deres kald og gerning. På denne triste baggrund, der smerter alle troende, må vi alle stå sammen om vore præster, så disse ikke – tillige med mulige personlige problemer – i tilgift også skal virke i menigheder, der ikke slutter op om det katolske fællesskab ved messen og uden for kirkerummet.

Stiftsrådsmedlem Bendt Gravgaard udtrykte glæde over det, der er nået gennem kirkebidragsordningen, hvor man på så forholdsvis kort tid har rettet noget op på Kirkens økonomi i Danmark. Alt stiger – også udgifterne til kirkebygningernes drift og vedligeholdelse: Og hvad med præsternes lønninger? Derfor må vi alle

Fortsættes side 13.

Sankt Knuds Skole i København fejrer 100 års jubilæum

En bemærkelsesværdig begivenhed inden for den københavnske skoleverden finder sted i begyndelsen af næste år, idet den katolske Sankt Knuds Skole, der ejes og drives af jesuiterordenen i Danmark, kan fejre sit 100 års jubilæum søndag den 12. januar.

Overalt i verden har jesuitterne rig tradition for skolegerning og kristen opdragelse, og denne tradition har også i Danmark båret frugt i form af det i sin tid navnkundige Sankt Andreas Kollegium i Ordrup, i Sankt Knuds Skole i Stenosgade, som altså nu har bestået i 100 år, og siden 1950 i Niels Steensens Gymnasium på Jagtvej.

Skolen står åben for børn fra såvel katolske som ikke-katolske hjem, og en uoverskuelig række af drenge har dér modtaget den opdragelse og belæring i ånd og sandhed, der efter ordenens overalt anerkendte undervisningsprincip lægger vægt på det individuelle præg.

100 års skolegerning til gavn for den enkelte og for samfundet er en stor indsats, øvet af både udenlandske og danske katolske præster, som altid har formået at holde skolen i trit med udviklingen i samfundet, og som gennem et uselvsk virke har gennemført det stabile undervisningsarbejde, som kendetegner Sankt Knuds Skole, sideløbende med en fornuftig vejledning til kristen praksis og livsførelse.

Men også Sct. Joseph søstrenes virke har sat sit præg på skolen gennem undervisning af de mindste børn, og dertil kommer, at skolen altid har

formået at knytte en kreds af dygtige civile lærere til sig.

Siden 1887 har skolen ligget i Stenosgade ved Sct. Jørgens Sø og været den karakteristiske »røde borg ved søens rand«, som det hedder i skolesangen, og som alle københavnere kender den.

Her er imidlertid ikke udvidelsesmuligheder, og dertil kommer, at de næste års trafikale udvikling muligvis vil gøre skolens beliggenhed mindre velegnet.

Derfor kan det 100. år blive det sidste i de traditionsrige bygninger i Stenosgade, idet man påtænker at flytte Sankt Knuds Skole ud til Niels Steensens Gymnasium på Jagtvej.

Her, hvor der er gode pladsmuligheder og alle moderne faglige faciliteter disponible, kunne skolen blive videreført selvstændigt, men jævnsides med det katolske gymnasium.

Det vil medføre, at ordenen på ét sted kan samle sin skolevirksomhed i København, omfattende realafdeling med 8–10 klasser og hovedskole samt gymnasiet med en sproglig og matematisk linie med deling i klassisk sproglig, nysproglig, matematisk-fysisk og naturfaglig gren.

Det sjældne jubilæum skal naturligvis fejres, og lørdag den 11. januar samles skolens gamle elever til en aftenfest i Ingeniørforeningen. Indbydelse hertil er sendt til alle, hvis adresse man kender, men der er mange, som man ikke når på den måde, og alle tidligere elever, som ikke har modtaget indbydelse, beder man derfor rette henvendelse til overlærer fru Ella Frøtorp Knudsen på telefon 74 46 68.

Søndag den 12. januar markeres jubilæet ved festgudstjeneste i Jesu Hjerter Kirke kl. 10.00, hvor biskop Hans Martensen – selv gammel elev – vil celebrere messen, og hvor gamle elever samt nuværende elevers forældre er velkomne.

Efter gudstjenesten afholdes reception på skolen, og her vil sikkert mange gamle drenge mødes endnu engang, før den flytter for at genopstå på Jagtvej.

Atter i år havde julemarkedet stor succes

Trængsel ved boderne. Fik De købt Deres julegave. Ellers kan det gøres søndag den 30. november 1969.

Ung underholdning.

Mon jeg får udsolgt?

Hvad står der mon?

Erik Mørk fængsler sit publikum med oplæsning af »Elverhøj«.

Der var liv og glæde på Australiensvej, da Katolske Menighedsplejer i slutningen af november – som sædvanlig under mottoet »En hjertesag« – holdt deres julemarked. De dygtige arrangører af markedet havde som sædvanlig sørget for en dag uden døde punkter – alt sammen i det vigtige sociale arbejdes navn. Niels Steensens Gymnasium er en fortræffelig ramme om det store program.

REDAKTION:
H. ROOS og
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Redaktionssekretær: Elli Gambell

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspe-
dition, Hauchsvej 3, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
fon 14 62 98, icet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæsenet.

Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Herold til alle tider

Måske kunne det betale sig at bytte.

I sit fjerde foredrag i Jesu Hjerter Kirke i København talte biskop Hans L. Martensen om en af Jesu prædikener, hvori der manes til omvendelse. Dette ord kan måske få nogle til at tænke på en lidt sødladen fromhed, sagde biskoppen, hvis foredrag vi senere skal bringe uddrag af. Vi vil her kun lige strejfe hovedtemaet, idet vi erindrers os, at adventstiden ved siden af at være længselstid og forventningstid (se Elsebet Kielers artikel på side 9) også er en bodstid, hvori begrebet omvendelse indgår.

I sær evangelisten Mattæus har understreget det barske i Jesu ord. Ethvert barn ved jo, at Vor Herre ikke mindst tog de skriftkloge og fari-sæerne i skole, og vi føler allesammen, at ordene er lige aktuelle 2000 år efter. Der er altså ikke tale om, at nogle mennesker fra dengang indtil verdens ende skal være hængt ud. Vi mennesker vil til alle tider have en dør at feje for, og naturligvis har vi katolikker med vores flotte katedraler og imponerende porte brug for en særlig stor kost, selv om vi jo heller ikke skal gå hen og sige, at alt det, forfædrene byggede op, var noget bras. De hollandske biskopper, der som bekendt hører til

den gruppe hyrder, der for alvor har taget konsekvensen af den gode pave Johannes' ønske om en sand fornyelse, har med deres hyrdebrev om Mariadyrkelse af idag (side 8) vist, at sand reformation ikke består i at smide alt over bord, men i at tage tingenes indhold op til overvejelse i lyset af de nye erfaringer, som uvægerlig er frugten af nye tider.

En bibelsk person, som optager os i adventstiden, er Guds herold, Johannes Døberen. Han var ikke nogen fin og soigneret herre, der talte folk efter munden. Hans sprog var jævnt, men indtrængende, og han kunne få folk til at lytte. Og sådan har det gennem hele kirkens historie været nødvendigt, at der ved siden af de officielle bærere af læreembedet (men også ofte i forbindelse med læreembedet) fremstod profeter, som mindede kirken – dvs. os allesammen – om, at kristendommens styrke ikke er afhængig af, hvor højt orgellet bruser, hvor tit kalken på bygningerne (som på gravene) bliver fornyet, eller hvor godt gejstlig og læg kan forsvare kirkejuridiske paragraffer. Tager man sig kirkens øjeblikkelige situation alvorligt, kan de iagttagelser, som Inger Lauridsen redegør for på side 6-7 ikke undgå at gøre indtryk. Mange af de unge, som kirkens fremtid i ikke uvæsentlig grad er afhængig af, har vi lige så stille hjulpet ud af døren. Vore prædikener siger dem ingenting, manden med guitaren kan de derimod lytte til i en uendelighed. Hvorfor?

Det kunne jo være, fordi det manden med guitaren havde at sige lød mere sandt, mere realistisk. Mange af dem, der er sikret jordisk udelighed, har netop været en slags protestsangere eller provoer – på den ene eller den anden måde – det være sig Frans af Assisi, Thomas af Akvin, Luther, Shakespeare, Ignatius af Loyola bare for at tage nogle. Disse mennesker skal ikke være hævet over diskussion, manden med guitaren ej heller. Men det kan nok betale sig at lytte til ham...

HK.

Uoverensstemmelse om ægteskab

Ingen har ret til at dømme samvittighederne, for vi kender ikke hjerternes og det enkelte livs hemmeligheder, sagde kardinal Cushing som kommentar til brylluppet mellem den amerikanske præsidentenke og Aristotle Onassis.

Nu, da uvejret omkring øen Scorpions er trukket over, og et skib har bragt hr. og fru Onassis langt bort fra både aviser og journalister, kan det måske være nyttigt at sætte punktum for sagen, skriver René Laurentin i det franske blad *Informations Catholiques Internationales*.

Det hele er nemlig et paradoks.

Den tidligere Mrs. Kennedy, som er katolik, er blevet skældt ud af lederen af Vatikanets pressebureau, Msgr. Vallainc, som siger, at hendes ægteskab er ugyldigt.

Onassis, som er ortodoks, og som er skilt fra Athina Livanos, som nu er gift med marquisen af Blandford, er derimod helt i overensstemmelse med sin kirke, hvor brylluppet blev indgået i overensstemmelse med den ortodokse kirkes gældende regler.

Dette viser den uoverensstemmelse, der stadig råder mellem den romerske og den ortodokse kirke med hensyn til kriterierne for indgåelse af nyt ægteskab.

Selv om den romerske kirke efterhånden har udvidet sine muligheder for at erklære et ægteskab for ugyldigt, kan et gyldigt ægteskab indgået mellem to døbtne kristne aldrig opløses – ikke engang af paven. Indgåelse af nyt ægteskab er kun mulig, hvis den ene af parterne dør.

De ortodokse tillader derimod, at en ægtefælle, der uden egen skyld er blevet forladt, og som ikke har håb om, at ægteskabet vil blive genoptaget, indgår nyt ægteskab. Her spiller den barmhjertighedens lov ind, som Kirken kan tage i anvendelse, når der er tale om komplicerede menneskelige forhold, uden derfor at slække på principperne og idealerne, her det ideal, der hedder ægteskabets uopløselighed.

Den romerske og den ortodokse kirkes kirkelige lovgivning har lidt efter lidt fjernet sig fra og er kommet i modsætning til hinanden, idet de ortodokse ellers har været dem, der holdt strengest på den monogame enhed og det i en sådan grad, at de

undertiden har fordømt og som regel har taget kirkelige sanktioner i brug over for »nye ægteskaber«, selv når den anden ægtefælle var død.

Anerkendt af de ortodokse – ugyldigt for katolikkerne

Hvad den romerske kirke angår, har den ofte ordnet komplicerede menneskelige tilfælde ud fra det paulinske princip om, at »det er bedre at gifte sig end at være optændt af begær«, eller ud fra Mattæus' ord om, at »ingen må sende sin hustru bort, medmindre hun har begået ægteskabsbrud«. At Kirken anerkendte denne undtagelse, førte imidlertid ofte til en vis slaphed. Det kan man konstatere både i den latinske kirke i det 11.–12. århundrede og i den ortodokse kirke, som er tilbøjelig til langt ud over Mattæus' undtagelse at anerkende alle skilsmisser, der anerkendes af de civile myndigheder. Dette er en af siderne ved problemet.

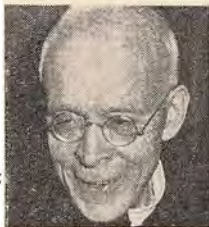
Tridentinerkoncilet var lige ved at gøre uoverensstemmelsen til en *mod-sætning* til og en formel *fordømmelse* af den ortodokse sædvane. Dominikaneren Pierre de Soto forelagde koncilet følgende udkast med henblik på en *fordømmelse* af protestanterne: »Hvis nogen siger, at ægteskabet kan opløses ved ægteskabs-

HOVEDFIGURER I KONCIETS ÆGTESKABSDEBAT:

Msgr. Zoghby gik ind for større smidighed i fra Kirkens side.

Kardinal Journet: »Et ægteskab kan aldrig opløses.«

Patriark Maximos: »Kirken skal specielt holde fast ved ægteskabets uopløselighed, ... men spørgsmålet er en alvorlig vanskelighed, der må løses i dialogen med de ortodokse.«

brud fra en af parternes side, og at den ene ægtefælle, selv om vedkommende er uskyldig i det, kan indgå nyt ægteskab ... (uden at begå utugt, han være udelukket.«

Men så gjorde Venezias udsending opmærksom på den vanskelighed, at de østlige kristne i denne by, som var knyttet til Rom, fulgte den østlige brug, hvilket med andre ord vil sige, at de tillod »den uskyldige part« at gifte sig igen. »De kan ikke fordømmes uden at være hørt,« erklærede udsendingen fra Venezia. En lang diskussion fulgte. Teksten blev omredigeret og blev til sidst vedtaget i den mere subtile form, som vi her bringer forkortet: Den være udelukket, som siger: Kirken tager fejl, når den i overensstemmelse med evangeliets lære siger, ... at den, der indgår nyt ægteskab, begår utugt.«

Ifølge den ånd, hvori den var skrevet, bekræftede denne formulering af al kraft ægteskabets uopløselighed i ét og alt, men uden derfor at *fordømme* det, der er skik i den ortodokse kirke.

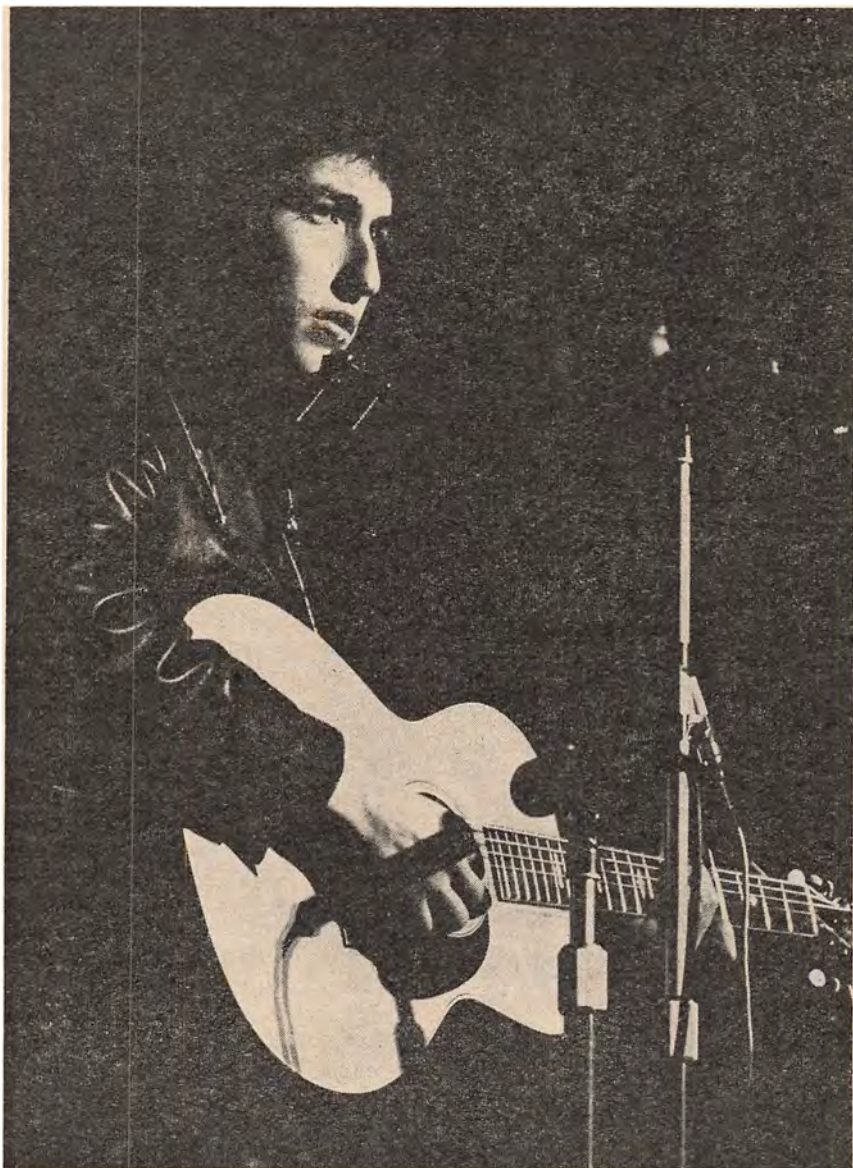
Denne sædvane blev praktiseret i visse østlige kirker, der var uneret med Rom, lige op til midten af det 19. århundrede. Den kongregation, dette spørgsmål er underlagt, bragte orden i tingene den 24. marts 1858.

Sådan går det altså til, at Jacqueline Kennedys ægteskab med en fraskilt har kunnet blive velsignet i den ortodokse kirke, men ikke i den katolske, – godkendt i den ene og betragtet som ugyldigt af den anden.

Dette er forklaringen på Msgr. Vallaincs indvendinger, som i *La Croix* er gengivet som følger: Der var ikke truffet nogen aftale (med den katolske kirke), da Mrs. Kennedy giftede sig med Onassis. Hun vidste, hvad hun gjorde, det vil sige, at hun handlede imod den romersk-katolske kirkes love.

Når det officielle pressebureau har udtalt sig så kraftigt, er det sikkert, fordi det eksempel, man her beklager, kom oppefra, og fordi visse blade havde ladet skinne igennem, at der forelå en »aftale med den katolske kirke«. En af årsagerne til denne indgriben er for øvrigt, at den officielle kirke for øjeblikket af al magt søger at forhindre indførelsen af skilsmisser i Italien.

Men selv om den romerske kirkelige lovgivning er fuldstændig klar på dette punkt, er der her et økumenisk problem, der stadig står åbent, og som vi en dag bliver nødt til at drøfte med de ortodokse, slutter René Laurentin.

De lytter med henført andagt til Bob Dyllan.

De kan bedre li' guitar

Af Inger Lauridsen

Hvert eneste år i min lange dagblads-tid gentog det samme sig indtil bevidstløshed henimod årsskiftet. Man skuede først bagud, derefter frem. Ih, hvor man skuede! Den politiske medarbejder skuede henover, hvad dansk politik havde gjort af godt og skidt i det forløbne år, og hvad man kunne vente af partiernes bestræbelser *fremover*. Teater- og filmmedarbejderne gjorde status over disse kunstners fortjenester og bet'er året igennem og udsigterne for det nye. Handelsmedarbejderen havde travlt som bare pokker med at gabe over erhvervslivets brogede jungle *hvor* den havde udmærket sig og *hvor* trådt i spinaten, samt hvad fremtiden gemte til den i sit skød. Husets kulturprofet gjorde sig lignende overvejelser indenfor bogverdenen, stygt bandende, for han havde altid så høje stabler uanmeldte bøger liggende på sit bord, så ethvert ekstra-arbejde bragte ham mavesåret et hestehovede nærmere.

Selv sad jeg på min ydmyge plads og gjorde på bestilling det årlige overslag over, hvad kvindesagen havde opnået at afskaffe af mandstyranni hidtil, og hvad der især manglede i at indhente det forsømte i tiden frem. Og sådan grifede vi indædt, glidende på rutines blankslidte samleband, og der skal jo nok have været dem, der fandt det interessant, thi nye børn fødes og vokser op til avislæsere fra år til år, og for dem, der ikke kunne holde ud at se det hele én gang til, kan aviser heldigvis bruges til at pakke fisk ind i og så meget andet –.

Men her står man ved et nyt kirkeårs begyndelse og ser på sin KIRKE, baglæns og fremad. Og det er der ingen samleband i, for man hører klokkerne ringe for så meget, man engang troede hørte ubrydeligt med til dens ansigt. Og når man prøver at se frem – ikke ét, men fem, ti, tyve, tredive år, er det svært at forestille sig trækkene i det ansigt til den tid. Man har fornemmelsen af at stå ved en afgørende kilometersten netop ved slutningen af »Humanæ vitæ«'s år. Man har vemodigt noteret sig det store frafald af unge, intelligente, dynamiske præster, som ikke kunne stå model til cølibatet. Man opdager, at dønningerne ikke vil lægge sig efter pavens rundskrivelse – ser man galt, eller er muren ved at slå en revne? Man behøver kun et flygtigt blik på landets ungdom for at gøre sig klart, at kirkeorgel-brus, prædikestole, katekisme og salmesang gennemsnitligt ikke er, hvad de har bud efter. Det

er dem stort set rystende uvedkommende, momentvis forhadte.

Man bliver bange.

Og det har man måske *ikke* engang lov til heller. »Glade – vær altid glade!« »Bekymrer eder ikke – se til markens liljer. De sår og høster ikke, og eders himmelske fader klær dem i en pragt, som end ikke Salomons kunne måle sig med!« »Du er klippen, jeg vil bygge min kirke på, og Helvedes magter skal ikke overvælde den!« »... og se, jeg er med eder alle dage indtil verdens ende!«

»Ja, vist blæser det,« mumler en lille dæmon et sted i øregangen.

Er skismaets time inde?

Sådan er vi mange, mange, MAN-GE, der tænker ved nytårstid efter det mærkelige år 1968. Måske tænker vi det så vedholdende, at vi må tage – oh, nej ikke nødvendigvis P-piller, men piller at falde i søvn på i sene natte timer, efter at hovedpuden har været vendt en snes gange uden resultat. Vi er ikke allesammen så rolige og afbalancerede, som evangeliet anbefaler os. Selv den stakkels gode vilje kan ind imellem føles så amputeret, så man kunne skriges over det – så man bliver besværlig og endnu mere kværunderende, end det er gennemsnitligt for konverterede katolikker...

Og forsvarsstyrkerne mobiliserer sig i samme takt som dæmonerne: »Har det ikke altid været ungdommens vane at kassere, hvad foregående generationer har godkendt?« »Har Vorherre lovet sin kirke andet end kamp og modgang, forfølgelse, blod, sved og tårer?« »Har Han ikke sagt, at kun de, som var med ham i middagsheden, skulle nyde freden sammen med ham ved solnedgang?«

Ak jo, det har Han altså sagt. Og der er ingen grænser for, hvad det kan bruges og misbruges til, når man fortolker det, alt efter hvilket facit man har for øje. »Det er jo ikke alene store dele af ungdommen, som vender Kirken ryggen«, indskyder dæmonerne, »det er voksende dele af folk. Venlige, energiske mennesker med horisont og intelligens, mennesker, som vil det bedste for omgivelserne. Hjælpsomme, uegennyttige, ærlige *ateister*, hvis gerninger så altfor ofte vidner mere om guddommelig inspiration end efterrettelige kristnes med orden i sagerne!«

Og man taber hænderne i skødet igen, fordi man ser omkring sig, at sådan er det. Er det skismaets time, som skimtes forude?

Jeg tror, det er. En krise uden lige. Men når jeg har skændtes med dæmonerne nogen tid, går jeg ind til husets tre teenagere og slår mig ned, mens de vender plader og pjatter og ordner verden: tre anti-indstillede bæster, der kunne brække sig i flere afdelinger over udtryk som »frelst«, »åndeligt fællesskab« »hellig«, »dyd«, ofre sig«, »ungdomsleder«, »ornat«. Men de lytter med henført andagt til *Bob Dyllan* og *The Doors*, *Jefferson airplane* og *Savage rose* og et halvt dusin andre grupper og enkelt-aktører.

Og derinde er Gud. Han er i deres øjne og deres renfærdige angst for at bruge dyre ord, deres foragt for klicheer, deres sammenbidte anstrengelser for at finde frem til sagens kerne. De ser ud, som om de finder omridset af den hos Bob Dyllan og The Doors og resten af selskabet.

Og i de engelske tekster lytter jeg mig til en ung vrede og en ung bedrøvelse, der nu og da lyder som Bjergprædikenen – som en journalistisk gengivelse af episoden, hvor Jesus jog kræmmerne væk fra templets forgård – som Hans hjertesuk, da han udbrød: »Jeg vil have barmhjertighed, ikke offer!« – som Hans dom, da han sagde: »Den, som drager sværdet, omkommer ved sværdet!«

De har ikke sat deres ben i en kirke i årevis, disse tre rebeller. Kedelighed og underlødige, fromme floskler hjalp dem på vej ud af døren. Men de klunser på livet løs med abbé Pierres klunsere i ind- og udland og bliver mere optændt af ideen for hver gang, de kommer hjem efter en klunserlejr. De vrisser hvidglødende ad statussymboler og bekendt en overeksponeret sympati for hippie-kolonier med langt, uredt hår og snavs bag ørerne. De vil så meget, så det står dem ud af knaphullerne, men opskriften er en ganske anden end den, vi voksede op med for øje: »Gør, som der bliver sagt!« »Spild ikke tiden med pjank og narrestreger!« »Vær flittig, så du kan blive til noget!«

De finder ikke, at det, vi udnyttede tiden til, var værd at samle på – de synes hellere, at en generation, der sendte atombomben på markedet, skulle gå lidt stille med dørene. De begriber overhovedet ikke salmen: »Verden ejer ingen lyst, som kan fylde dette bryst!« For de kan ikke se rettere, end at verden er fyldt med vidunderlige lyster af tusinde slags, farver, toner, latter, ømhed, – skabt til at fylde menneskeheden fra top

til tå. De elsker livet uheldbredeligt. De leder hele tiden efter en chance for at give godheden et nap til at jorde ondskaben, og de står parat med to villige hænder hver. Men de føler det, som om de er ved at omkomme i konformiteter og ritualer og vedtægter og traditioner, i ordgas og vrangvilje og magelighed og hykleri, – i points-kristendom, i---

Og jeg bliver rød i hovedet, mens jeg sidder og finder ud af, at det er OS, der har kompromitteret alle de fromme ord og ting flere generationer frem: kirkerummet og orgelbruset og søndags-pligten og hele molevitten. De kan bedre li' guitar. Jeg græmmer mig ved at opdage, at det er Gud i dem, som protesterer ---

Da det trak op til skismaets time i Kirken for fire et halvt hundrede år siden, var den allerede begyndt at besinde sig. Så småt. For småt og for sendrægtigt. Uvejret brød løs som en naturlov. Gud protesterede mod tingenes tilstand. Kirkemuren slog revner. Det ser ud til, at Han er ved at belave sig på at protestere igen, frygteligere og mange gange mere omfattende. Men Kirken har ikke så travlt med at trække i nutidens arbejdstøj, gå over til nutidens glosevalg og bruge nutidens gode viljer til et stykke arbejde med *jordforbindelse* for menneskeheden. Den sidder tilbage i mange elfenbenstårne og anskuer udviklingen med nedad-bøjede mundvige og synes, med forlov at sige, at *det er for galt*. Og tingene går deres gang trods et nytligt koncil. Nej, de galopperer deres raketfart. Og de unge, dynamiske præster, der er gået, er blevet så stor en flok, så man rundt om er begyndt at skabe fonds og andre kollektive håndsrækninger for at hjælpe dem over den øjeblikkelige nød. Og mundvigene i Rom synker længere og længere ned.

Besindelsens time er inde. Mon de lægger mærke til det rundt om i elfenbenstårnene, før stormen kommer?

Inger Lawridsen.

Der sker
noget godt
med
katolsk ugeblad
i 1969

Hollandsk hyrdebrev om Maria og den økumeniske tanke

De hollandske biskopper har udsendt et hyrdebrev om Mariadyrkelsen, hvor de udtrykkeligt kommer ind på »Maria og den økumeniske tanke«. Hyrdebrevet er ikke mindst af betydning, fordi man fejlagtigt har vænnet sig til kun at tale om de hollandske biskopper, når der er tale om afvigende udtalelser om troen eller om aktuelle konflikter med Vatikanet. De hollandske biskopper bekender sig i deres hyrdebrev udtrykkeligt til begge den katolske kirkes Mariadogmer. Og samtidig kan de så næsten sig med Luther: »Alt, hvad Maria er, og hvad hun betyder for os, skylder hun Guds almægtige nåde ... Selvfølgelig står Maria på skabningens side, og her bliver hun for vor skyld benådet fra Guds side.« Vi bringer her efter RHEINISCHER MERKUR de sidste afsnit af hyrdebrevet begyndende med det afsnit, der har titlen »Maria og den økumeniske tanke«.

En sand mariansk fromhed

Kirken er ikke bare bispekollegiet, som i embeds medfør på Herrens befaling samler hans folk fra alle stammer og leder det på dets vej gennem verden til riget. Kirken er også Marias mildhed i det personlige møde med Kristus, hendes søn og vor broder. Vi er overbevist om, at Kirken i vore dage har brug for Maria til denne godhed og mildhed i mødet. Kirken er nemlig mere end en officiel institution. Den må også skabe rum for, at man kan være menneske og leve sandt og ægte. Marias opgave som menneskenes moder fordunkler og forringer på ingen måde Kristi stilling som den eneste formidler, men tilkendegiver tværtimod dens kraft.

Maria som levende person forventer et levende svar. Skulle hun, som stod i spidsen for det troende Israel, »Guds fattige«, hun, bag hvem Abraham rager op som de troendes fader,

hun, som har lært os »at højlove Herren, fordi han har gjort store ting imod sin ringe tjenerinde,« i denne økumeniske tid ikke snarere få os til at nærme os hinanden end skille os?

Det må vi overveje dels inden for vore egne rækker og dels sammen med de protestantiske kristne. En sand mariansk fromhed vokser så at sig ud over sig selv og bliver til en vej til Kristus og en kilde til fornyelse af det kristne liv. Til tjenerne i Kana sagde Maria: »Hvad som helst han siger til jer, det skal I gøre!« (Joh. 2,5). Hun viste hen til Kristus, Herren.

Også i dag henviser hun os i troens lydighed til Kristus: »Måtte alle kristne indtrængende bede til Guds Moder, som også er menneskenes moder, om at hun, som bistod Kirkens førstegrøde med sin bøn, ... i alle de helliges samfund må gå i forbøn for os hos sin søn, for at alle folkeslag, hvad enten de nu kalder sig kristne eller de endnu ikke kender deres Frelser, glade må samles i fred og endrægtighed i det ene Guds folk til den hellige og udelelige Treenigheds ære.«

Med disse ord slutter koncilets konstitution om Kirken og dermed også kapitlet om Maria.

En stor familie

Det er Guds plan at gøre alle mennesker til én stor familie, hvor alle er forenet i et stort livs- og kærlighedsfællesskab. Og denne familie har Gud også villet give en moder, nemlig den kvinde, som han først og fremmest har givet sin Søn til moder. Hende har han udvalgt til at være moder for det nye Gudsfolk. Traditionen har her med forkærlighed henvist til de ord, som Kristus, før han døde på korset, udtalte om Johannes og i ham som den, der var blevet tro imod ham, om alle sine disciple og efterfølgere: »Kvinde, se din søn!« Kristus har af denne jord intet andet forlangt, end det, selv den fattigste ejer, nemlig en moder. Og det eneste af denne verdens goder, han har taget imod, ville han ikke engang beholde for sig selv, men har i fremsynet kærlighed delt

Fortsettes side 10

Og det skete, mens de var der, at tiden kom, da hun skulle føde ...
Fra »Black Nativity«-opførelse i New York.

Hvad verden og vi længes efter -

Tanker til 2. søndag i advent,
Rom 15,1-13

Adventstid er mørketid – længselstid, forventningstid. Evangeliet på 2. adventssøndag forkynder den, som skal komme. Hans kræfter er allerede virksomme i vor travlhed for at skabe jul. Som et mere eller mindre fjernt ekko af Kristi gerninger drager vi omsorg for hinanden. Vore gaver er budbringere fra den nye verden, som Kristus har indført i vor gamle, dødsmærkede verden. For det er jo paradokset i vor fremskridtsglade tid, at denne den bedste af alle verdener slider på sparsomme menneskelige reserver, som en dag vil være brugt op.

Vor humanisme og Guds

Paulus underkender på ingen måde de menneskelige præstationer. Han var selv, med geniets konsekvens, gået ind i dem som farisæer. På vej til Damaskus, med arrestordre til de kristne, som ikke passede ind i hans livsmønster, afbrydes imidlertid hans foretagsomhed. Som et lyn fra en klar himmel griber den opstandne og himmelfarne Kristus ind i hans menneskeverden og lader ham opleve hans eget lys som mørke. Ikke han, men Kristus er verdensstyrelsen. Og Kristus gør sig solidarisk med hver eneste en, som tror på ham, i sin styrelse af verden.

Det vender op og ned på Pauli verdensbillede, giver ham et nyt centrum at orientere sig ud fra, en ny livslogik og en ny livsvej. Hans egne præstationer bliver ikke mindre, men skifter karakter. De er jo kun dødsmærkede i deres selvtilstrækkelighed. Den, der gennemskuer menneskehedens åndelige armod og derfor rækker sin daglige indsats som en offergave til Gud, for at Kristus kan forvandle den og disponere over den i sit arbejde med verden – i ham bryder opstandelsens kræfter igennem med en ny retfærdighed.

Årets julekort fra
Amnesty
International er
skabt af
Birte Dietz, og
det hedder
»Paulus i lænker«.
Al's adresse:
Gyldenløvesgade
15, København K.

Derfor insisterer konvertitten Paulus på troen: »Den retfærdige af tro skal leve!« »Alt det, som ikke er af tro, er synd«. Det er hans hovedtese i Romerbrevet (1,17; 14,23), hvorfra søndagens epistel er taget. Kun den, der tror, dvs. bygger på den opstandne Kristus som verdensstyrende og øser sin retfærdighed af hans, har livet i sig. Kun i ham er Gudsriget brudt ind i denne verdens dødedans, med et liv der består.

Det er fremfor alt denne Pauli opfattelse af troen og den nye retfærdighed, der fik Luther til at lave sin reformation. Det er den, der for protestanterne er kernen i evangeliet, og som får dem til at betegne sig som evangeliske kristne – i protest mod os katolikker, som forekommer dem vel installeret i vore egne meninger, vor egen humanisme, vor egen religiøsitet, på god farisæisk vis.

Modernister og moralister

Det sammenstød mellem vintermørke og julelys, som vi nu igen oplever, skal altså grave et spadestik dybere i os. For evangeliet forkyndes for fattige – ikke for dem, der stirrer sig imponeret og blinde på denne verdens julesupermarked eller sit eget fromhedsliv.

At leve med i denne verden og dog have sit hjemsted i den anden ver-

den, i en stadig, aktuel, personlig kontakt med den opstandne og styrende Kristus – er uden tvivl det skær, mange kristne i dag strander på. Dimensionerne synes dem uoverkommelige. Mange fristes til at lukke sig til, enten om dyrkelsen af det hinsidige, som i moralismens hæderkronede dage, og så tror de, at de selv i det mindste er frelst, eller også om dyrkelsen af det dennesidige, og så tror de, de er ajourførte i Kristi styrelse af verden.

Men dengang som nu er kunsten og korset stadig det samme: at have sit borgerskab i himlen og begge ben på jorden. Og skjult i alle, både ikke-kristne og kristne, både moralister og modernister, ligger uden tvivl en længsel, en drøm om, at nogle i det mindste tør tage skridtet ud af sig selv, for at lade Kristus blive Herren over deres liv. For at verden dog atter en gang kan blive vidne til Guds barnets herlige frihed og magt! Thi det er kun Kristus, der kan magte hele registeret i os af hinsidighed og dennesidighed.

De svage i troen og de stærke

Både moralister og modernister resignerer over for livshelheden og stirrer sig blinde på hver sit livsafsnit. Selv om de polemiserer mod hinanden, befinder de sig i virke-

ligheden i samme lejr. De er svage i troen, – i modsætning til dem, der som Paulus er brudt op fra sig selv for at leve og handle ud af troen på Kristus.

Paulus tager dette forhold mellem de svage og de stærke i troen op i Romerbrevets kap. 14 og 15. De svage har en tilbøjelighed til at undertrykke de stærke, for at stive sig selv af. De stærke har en tilbøjelighed til at ringeagte de svage – de har jo Gud på deres side. Men Paulus tager afstand fra begge holdninger: »Den tro, du har, hav den hos dig selv for Gud!« (14,22).

Jamen, skal den svage da ikke arbejde for at blive stærk i troen? Jo, sandelig. Skriften belærer os om det, og Gud lønner udholdenhed med håb og trøster os med sit ord i Skriften, siger Paulus. Jo mere vil hans trang til at dominere tage af og hans tryghed og frimodighed tage til.

Jamen, skal den stærke da ikke bekende sin tro for den svage og insistere på hans troskab? Så enkelt er det ikke, siger Paulus. Gudsforholdet er båret af Guds nådegaver til enhver især og af vore menneskelige muligheder og modenhed. Den stærke i troen må ikke udefra ville påtvinge den svage sin livsførelse, for han vil hverken kunne fatte eller bære den. Nej, den stærke skal skænke af sin styrke til den svage, ved at bære hans skrøbeligheder. Han skal være, ikke sig selv til behag, men sin næste til behag, til det gode, til opbyggelse.

Med opbyggelse mener Paulus ikke from opbyggelighed, men noget meget mere præcist: at vi, solidariske med hinanden, bygges op til det menneskeliv, Kristus har levet fra vugge til grav. Kun sådan tror, dvs. bygger vi på ham. Kun sådan kan han, Verdensstyreren, derfor fylde os med sin opstandne menneskelighed.

Altså skal vi hverken dominere eller fordømme hinanden, men bane vej for håbets Gud, så han kan fylde os alle, ved Helligåndens kraft, med glæde og fred.

Elsebet Kieler.

Hollænderne om Maria

Fortsat fra side 8
det med os. Derfor har Maria en særlig plads og opgave i Kirken, som hun ikke deler med nogen anden. Og det er kun ret og rimeligt, at vi altid bliver ved med at takke Gud for det store, han har virket og stadig virker i Kirken ved Maria, som er dens billede og eksempel.

Teologen Cornelius Broere sagde allerede for over 100 år siden, at der er mange mennesker, der nærer »ærbødighed« for Maria, men at det er noget ganske andet end at »nære kærlighed til Maria«.

En sand kærlighed

Vi tror, at de fleste katolikker føler en sådan kærlighed til Maria i deres personlige forhold til hende, selv om de måske udadtil siger noget andet. Derfor føler vi en vis tilbageholdenhed over for at gå nærmere ind på den slags ytringer. Den forandring, der er sket, har for øvrigt fundet sted inden for en vis sammenhæng, idet man i vor tid – sammenlignet med tidligere – kan iagttage en vis forskydning i samkvemmet mellem mødre og børn.

Børnene er anderledes. De er blevet friere og selvstændigere, og kærligheden til børnene giver sig andre udtryk. Den forskydning, der er sket, i den måde, hvorpå vi ærer Maria, skal måske ses i denne sammenhæng. Der er overhovedet ingen tvivl om, at der er ved at ske betydelige ændringer i andagtslivet. Men det behøver ikke at betyde, at man uden videre afskaffer alle udtryk for kærlighed og ærbødighed.

I stedet for at klage over, at det, vi er fortrølige med, efterhånden går af brug, vil vi hellere søge at finde frem til nye former, ved at vi i vor dialog om troen eftertænksomt holder Marias tro op for os som et spejl, ved at vi under gudstjenesten anråber om hendes forbøn, og ved at opkalde vore børn efter hende.

Måske kan vi også gøre det ved måske ikke mere som tidligere at fejre hendes fester om søndagen, fordi de på den måde let kan blive til fremmedelementer i vor tids samfund. I stedet kunne vi så mødes om aftenen på de store Mariafester og sammen fejre nadveren.

Valfarterne

Også valfarterne kan ses i det samme lys. Det er muligt, at mange af os ikke mere tiltales af de gamle former med deres efterhånden noget verdensfremmede og eksalterede udtryksmåder. Men de, der har lært at se på Kirken som det vandrende Gudsfolk, som Gudsfolket på pilgrimsfærd gennem verden, kan kun takke Gud for de oaser i ørkenen og hvilepladser ved vejen, hvor hvilen giver dem nye kræfter, og hvor Herren på sin moders forbøn lindrer smerten og giver mod til at gå videre.

Det er muligt, at de, der valfarter på den måde, på deres egen krop fornemmer noget af, hvad Kirken er, nemlig et fællesskab i lidelse som i kærlighed, – et fællesskab, hvor Herren lever midt iblandt os og udvirker nådens undere.

Det er værd at lægge mærke til, at hele vort brev drejer sig om at definere vor holdning over for en bestemt person. Det drejer sig ikke om et abstrakt teologisk spørgsmål om lære, ikke om teologiske spidsfindigheder, men om et levende møde eller en afvisning. Maria som levende person forventer af de kristne et levende svar, et personligt svar, et svar med hjerte og læber.

LEGATER

HELGE JACOBSENS LEGAT

I løbet af marts måned vil uddelingen af Helge Jacobsens Legat finde sted. Dette legat kan søges som bidrag til bygning eller restaurering af katolske kirker – fortrinsvis sognekirker – under forudsætning af, at der ved bygning af kirken alene medvirker danskfødt arkitekt, og at den pågældende menighed selv viser offervilje.

Eventuelt vil der endvidere kunne uddeles mindre beløb til hjælp til dækning af udgifter ved religionsundervisning for katolske børn. Eventuelle ansøgninger indsendes inden 31. januar 1969 til Katolsk Bispekontor, Laurids Bings Allé 16, 2000 København F, og skal i specificeret form indeholde alle de nødvendige oplysninger.

ANSGARIUS BONIFACIUS

Ansøgninger om tilskud fra foreningen til de respektive kirker og kapeller bedes indsendt inden den 31. december 1968 til Katolsk Bispekontor, Laurids Bings Allé 16, 2000 København F.

BARONESSE ROSEN- KRANTZ CHARISIUS F. OXHOLMS LEGAT

til hjælp for trængende, indfødte medlemmer, mænd eller kvinder, af de her i landet værende katolske menigheder, uddeles af biskoppen i løbet af januar måned 1969.

Ansøgninger indeholdende fulde navn, stilling, alder og bopæl, skal med hensyn til trang, værdighed og medlemsforhold til en herværende katolsk menighed attesteres af to personer, hvoraf den ene skal være katolsk gejstlig.

Legatportioner uddeles ikke for livstid, hvorfor tidligere legatnydere må indsende ny ansøgning. Ansøgningsfristen udløber den 31. december 1968. Andragender, som er indsendt efter dette tidspunkt, kan ikke komme i betragtning. Ansøgning stiles og indsendes til Katolsk Bispekontor, Laurids Bings Allé 16, 2000 København F.

Pilatus den skyldige

Manuskriptet til Carl Th. Dreyers »Jesus fra Nazaret«

Kort før sin død sluttede den verdenskendte danske filminstruktør Carl Th. Dreyer aftale med Gyldendal om udsendelse af en dansk oversættelse af det engelske filmmanuskript til den Kristus-film, som skulle have været kronen på kunstnerens bemærkelsesværdige livsværk. Flere gange så det ud til, at den naturligvis bekostelige film skulle blive til virkelighed, men det blev den altså ikke.

Det var hans ønske, at han selv sammen med Preben Thomsen skulle forkorte og delvis omarbejde manuskriptet. Dette samarbejde blev på et meget tidligt tidspunkt afbrudt af Dreyers sygdom og død. Gyldendal og oversætterne Merete Ries og Preben Thomsen blev derfor enige om at udgive manuskriptet i en forkortet direkte oversættelse. Bogen er udsendt i dette efterår og koster kr. 42,50. Titelen er »Jesus fra Nazaret – Et filmmanuskript af Carl Th. Dreyer«.

Manuskriptet er ikke blot handlingsreferat, »billedpartitur« og dialog. Det indeholder også i en vis udstrækning Dreyers begrundelse for, hvorfor det og det nu lige skulle være sådan, og hans personlige opfattelse af det foreliggende materiale.

Inspiration fra besættelsestiden

Filmen begynder med Jesu dåb og slutter med hans død på korset – ikke hans opstandelse. To ting spiller en væsentlig rolle i kompositionen: nogle af Jesu lignelser indgår som selvstændige film i filmen, og der optræder nogle opdigtede frihedskæmpere, som ikke kendes fra evangelierne, men hvis tilstedeværelse nok kan forsvares historisk. Dreyer har aldrig lagt skjul på, at han ønskede at vise en parallel til danskernes situation under den tyske besættelse. Jødiske frihedskæmpere så i Dreyers Jesus en Messias, der kan frelse dem fra romernes tyranni, men han skuffer dem – ja de føler sig endog krænkede i deres religiøst – nationale ortodoksi. For selv om Dreyer ikke viser os den opstandne Kristus eller lader Peters bekendelse efterfølge af tildelingen af nøglemagten, så har han dog et af evangeliernes nøgleord med: »Før Abraham blev til, er jeg.« Oprørerne vil ganske simpelt ikke forstå, at Jesu tale om Guds rige handler om et åndeligt rige. Det er da også først og fremmest oprørerne, der er forargede. Diskussionerne mellem Jesus og de skriftkloge er derimod i Dreyers øjne i vid udstrækning at opfatte som de diskussioner, der nok er ophidsede, men ikke fjendtlige – kort sagt diskussioner

mellem dannede, lærde. Og selv om Kajfas fremstilles som romernes håndlanger, er det dog med beklæmmelse, han må udlevere Jesus til Pilatus, som selv har ønsket ham uskadeliggjort. Dreyer går altså langt videre end til blot at forkaste, at det var jøderne som helhed, der slog Jesus ihjel. Ej heller nøjes han med at fastslå, at nogle jøder og nogle romere gjorde det på hele menneskehedens vegne, nej han lægger hele skylden over på romerne – først og fremmest på Pilatus. Der kan jeg i hvert fald ikke følge ham.

Underne

Jeg er heller ikke meget for hans psykologiske og parapsykologiske forklaringer på Jesu underer. Der synes jeg – selv når man prøver at glemme troen et øjeblik – at en overnaturlig forklaring lyder mere lige til. Dog må man erindre, at Carl Th. Dreyer gav nogle tilsvarende forklaringer på underet i Kaj Munks »Ordet«, og dog var op-

Joyce filmet:

Odysseus i Dublin

Et amerikansk-irsk team har slået sig sammen om den tilsyneladende umulige opgave at filme James Joyces i 1922 banebrydende roman »Ulysses«. Er det lykkedes med held? Når man tænker på, hvor umulig opgaven synes

vækkelsen af den døde i filmen af samme navn af en overjordisk skønhed, hvortil kom, at Dreyer oven i købet havde udeladt Kaj Munks bagdør: muligheden af at ligsynsmændene havde »jusket og erklæret en skindød for død. Det vil derfor i højeste grad være tænkeligt, at disse vore indvendinger – i hvert fald hvad billedet af Jesus angår – ville være svundet, hvis vi havde fået Carl Th. Dreyers »Jesus fra Nazaret« at se på lærredet. Med hensyn til omstændighederne omkring Jesu domfældelse vil det ligge lidt tungere.

Bør erindres med stor taknemmelighed

Men på den anden side må kunstneren jo have den opfattelse, han vil. Der er meget, der tyder på, at Carl Th. Dreyer med denne film kunne have sat punktum for et enestående livsværk, der ikke var stort, hvad antallet af arbejder angik, men som til gengæld var overlegent, hvad den filmkunstneriske koncentration i de enkelte værker angik. Selv om Dreyers trosbekendelse måske ikke var kristen i traditionel forstand, så har han dog hele livet kredset om kristne motiver med en kærlighed og et sindelag, som får os til at erindre ham med stor taknemmelighed. Hans format svarede til hans beskedenhed.

HK.

at være: ja, med nogle forbehold. Filmen fængsler, men stilen har sine svagheder. Nogle går måske så vidt som til at sige, at dette ikke er film – men oplæsning underlagt billeder.

Det irske paradoks

Men der er også noget taknemmeligt ved at lave noget irsk. Det kan næsten ikke lade være med at fængsle, dette fortættede, evigt levende, barokke miljø, Dublin med dets indbyggere stadige kredsen om katolicismen – et både menneskekærligt og dybt intolerant miljø, som elsker selvstændighed, men hader undtagelser – et af verdens store paradokser.

Ulysses betyder Odysseus. Som helten måtte fare på havet i mange år, fordi han havde fortørnet guden, må den jødiske annonceagent Bloom styrte hvileløst rundt i Dublin vel vidende at han er hanrej, ilde lidt på grund af sit jødeblood, plaget af en utilfredsstillet seksualitet, som er ekko af noget, der kun en kort stund var kærlighed.

Bundet i traditionen

Også romanens Penelope er en ironisk kommentar. Hvor Odysseus' hustru jager

Stephen – ligesom Joyce opdraget hos jesuitterne.

Vejle

A/S Vejle Mælkekompani

Vedelsgade 85
Vejle. Tlf. *82 95 00
Fineste mejeriprodukter

A/S TRÆLASTEN

Toldbodvej, Vejle
Telefon *82 71 22

Hansen Pærhøj & Søn

Glarimester - kunsthandel
Søndergade 4, Vejle
Telefon 82 11 57

Vejle Optik

ul Anker Kastrup
Briller
Torvegade 8, Vejle. Tlf. 82 03 08

Raadhustorvet, Vejle
Tlf. *82 37 11

Poul
HENRIKSEN

Leverandør t. Sct. Maria Hospital

Hvidehus Boglade

Kaj Jensen & Poul C. Thim
Nørregade 6, Vejle. Tlf. 82 03 60
Bogladen med de mange bøger ...

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN
Telefon *82 81 33

RUTANA

Danmarks mest solgte rugbrød
Fællesbageriet
Vejle

Carl Pedersen & Søn

Slagter & Fedevarer Forretning
Nørregade 2, Vejle
Telefon 82 47 22

Frugtcentralen

Vejle - Tlf. 82 09 26 - 82 11 26
Kartofler - Frugt - Grøntsager -
Konserver - Dybfrost
R. Hansen

Næstved

Frugtkælderen

Ny Østergade 3, Næstved
Tlf. 72 11 23

K. Blum Hansen

Boghandel
Næstved
Telefon 72 25 25

Tonny Vergmann

Blikkenslagermester
aut. vand- og gasmester
Dehnsvej 1, Næstved
tlf. 72 66 51

N. Juel Pedersen A/S

Glarimestre
Ramsherred 13. Tlf. 72 01 58
Næstved
Leverandør til katolske
institutioner

Næstved Diskontobank A/S

Hovedkontor: Axeltorv 4
Tlf. 72 15 00

Søndre afd.: Sct. Jørgens Park 66
Tlf. 72 55 44

Nordre afd.: Ringstedgade 157
Tlf. 72 56 55

Østre afd.: Hvedevænget 86
Tlf. 72 58 40

Emille Christoffersen

Ringstedgade 25, Næstved
Alt vedrørende BEGRAVELSER
ordnes personligt.
Alle aftaler kan træffes
i hjemmet
eller tlf. 72 08 14
72 08 74

☆

Roman Kusler

Murermester
Stationsvej 11, Nivaa
Tlf. (03) 24 71 50

Horsens

H. P. Wolff

Blikkenslager
Grønnegade 5, Horsens
Tlf. 62 54 78 og 62 65 29

Carl Bæk & Søn

El. Fagmanden
Vesterg. 33, Horsens. Tlf. 62 18 88
Lys - kraft - oliefy
Alt i el.-artikler

Edvard Petersen

Kul, koks, brændselolier
Havnen 3, Horsens. Tlf. 62 38 88

I. P. Hansen & Kaj Hansen

Murermestre
Amaliegade 16 A . Horsens
Tlf. 62 19 20

EBM
ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Christian Walthers

HORSENS

København

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

Dansk

KLICHE FABRIK

Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

bejlerne på porten, falder Marion grådigt for en billig sheik, samtidig med at hendes mand lurer på en pige på stranden. Men vi kan med lige så lidt ret dømme dem for det, de foretager sig bevidst, som for det der sker i deres underbevidsthed, for der er komplicerede årsager til det alt sammen. Ikke mindst Bloom sidder fast i sin jødiske tradition med dens store vægt på det at have en søn. Blooms og Marions søn er død, og dette er en af årsagerne til deres ægteskabs ruin. Men i den berømte monolog, som foregår inde i Marion og slutter romanen, får man på en overordentlig smuk, men altså også overordentlig ligefrem vis et udtryk for hendes drøm om Bloom, som han var til at begynde med – før ulykkerne tog fat.

Katolsk baggrund

Bogens tredie hovedperson er stud. med. en Stephen, hvis ulykke er, at han har fornægtet sin katolske tro uden at kunne levere en fuldtonebende bekendelse til vantroen. Forfatteren Joyce selv var opdraget af jesuitterne, og »Ulysses« er præget af hans store beundring for både Thomas af Akvin og Dante. Orden og klarhed præger romanen og for så vidt også Joseph Stricks filmkomposition, der dog nok alligevel – i alle sine forsøg på at være med på noderne – er mindre film, end Dreyers bevidst gammeldags Kristus-film kunne være blevet. Men som antydnet fortjener »Ulysses« at blive set. En af hans fortrin er, at meget tanketungt og symboltyngt gøres lettere uden at forfladiges. Kan den ansøre til at læse selve romanen, der dog har en fremtrædende plads i nyere litteratur, vil det ikke være så galt. (Columbia). *HK.*

LITURGISK KALENDER

SØNDAG den 8.: MARIAS UPLETTEDE UNDFANGELSE (hvid, s. 776).

MANDAG den 9.: Messen fra 2. adventssøndag (violet, s. 5).

TIRSDAG den 10.: Messen fra 2. adventssøndag (violet, s. 5) eller Melchiades, pave og martyr (rød, s. 781).

ONSDAG den 11.: Damasus, pave og bekender (hvid, s. 781) eller messen fra 2. adventssøndag (violet, s. 5).

TORSDAG den 12.: Messen fra 2. adventssøndag (violet, s. 5).

FREDAG den 13.: Lucia, jomfru og martyr (rød, s. 781), eller messen fra 2. adventssøndag (violet, s. 5).

LØRDAG den 14.: Messen fra 2. adventssøndag (violet, s. 5).

SØNDAG den 15.: 3. i advent (violet eller rosa, s. 9).

ADVENTSFEST

Lørdag den 14. december kl. 15.

Englesalen, Jagtvej 183 B.

Som tidligere meddelt holder vi i år vor adventsfest i Englesalen. Kl. 15 er der andagt i privatkapellet ved pater van Schaik; bagefter samles vi i Englesalen (dette herlige navn, der nok kan kalde på blide julefornemmelser) – til vor traditionelle fest m.m. Vi har bedt venner fra udlandet fortælle om deres jule-skikke, og desuden har pater v. Schaik lovet at synge og spille på sin guitar.

Prisen er for medlemmer 8 kr., for ikke-medlemmer 10 kr.

Alle er hjertelig velkomne – især ægte-mænd, der ikke skal sidde alene hjemme, når deres koner er til fest.

Danmarks katolske Kvindeforbund

Randers

Fortsat fra side 2.

være med i dette ansvar for de økonomiske anliggender, unge som ældre. Ingen skal blot være *nydende* medlem. Vi skal alle være ydende: i det åndelige som det materielle. Der er mangfoldige felter at virke på i Guds Kirkes tjeneste. Vi må selv betale alt det kirkelige her i Danmark, men så

- Synes De viden og spændende julelæsning skal forenes eller
- Synes De, De har lyst til at blive klogere på et evigt aktuelt emne eller
- Synes De, bibellæsningen skal sættes i system eller
- Synes De, De vil give en fornem julegave til små penge

Så skal De købe

**Bibelkommentar I–II
Indledning og noter til**

Jerusalembibelen

der nu foreligger på dansk i samme udstyr som den officielle danske bibel.

lalt 1100 sider
til kun kr. 101,25

Udgivet af Ansgarstiftelsen
på Haases Forlag.

har vi til gengæld også uafhængigheden af det offentlige.

Det var deltagernes mening, at bispedømmets regnskab absolut ikke bør offentliggøres mere detaljeret, end det skete fornyligt. Sensations-skriveriet skal ikke have åbne sluser! Derimod fandt man, at der sognevis bør ske en oplysning på menigheds-møder. Fælles økonomisk ansvar i en stor opgave fordrer også underretning for Kirkens medlemmer – lige fra de, der yder de små beløb og frem til de, der i kraft af deres indtægter kan lægge mere til vor fælles kirke. Men informationer må være for den katolske kirkes medlemmer!

Sognemødet i Randers dadlede til slut den store trykkeudgift til stifts-regnskabet. Kontoen må absolut ned gennem en billigere fremstilling. Det er meningsløst at bruge så mange penge til denne post, når mængder af opgaver skal løses.

A.D.

Drag de
ensomme ind
i kredsen
- ikke blot i
julen, men hele
året

Anbefaling

Dem, der ønsker at udfylde juledagene med mere end julekonfekt og søde julehistorier, vil jeg meget gerne gøre opmærksomme på digt- og aforismesamlingen »Kæntrede Øjeblikke« af Johs. Kirkegaard. Da den lille (64 sider) lødige bog udkom for et års tid siden, er dette ikke ment som en anmeldelse, men som en personlig anbefaling af en digtsamling, der har beriget mig selv meget.

Det skorter vel ikke på nye digtsamlinger i tiden, men det skorter så afgjort på digtsamlinger, der bunder i en gedigen kristentros engagerede kamp for tilværelsen. Derfor er det en særlig glæde at fordybe sig i en af de sjældne få. Har man fulgt Johs. Kirkegaards udvikling som digter fra hans første naturlyrik i digtsamlingerne »Vintermo-saik« og »Lys fra Havet« over hans lille »selvbiografi« i sonetform i »Mellem Havet og Fjorden« til denne samling »Kæntrede Øjeblikke«, vil man

TIL BYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.

tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
FLYTFORRETNING

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01

Begravelse og bisættelse ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

BLOCH's BOG CLEARING

K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901

Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat
Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

Skjold

Amaliegade 27
1256 København K.
Telefon (01) 15 15 11
Telegramadresse: Forskjold

TEXACO **Olietryk**

Oliekompagniet Rhenania
Aktieselskab
Texacohuset - Borgergade 13 - Kbh. K
Varebest.: (01)122022. Andre afd. (01)120101

KIØBHAVNS
AKTIESELSKABET
KB
HANDELSBANK
1873

HANDELSBANKEN
- altid med i billedet

MEIERIET Jøstebro

Århus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4. lin.)

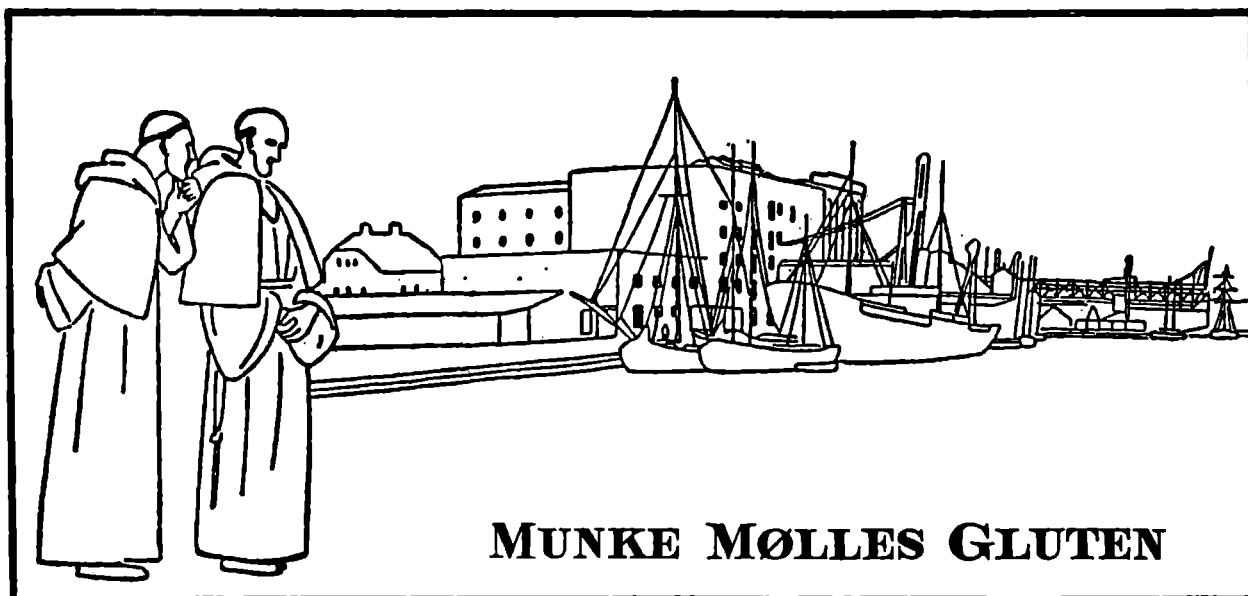
KØDHALLE
Robert Hansen

1. kl. kød, flæsk og pålæg
Amagerbrogade 212 A
Amager 6390

Bliv børnehavelærerinde!

Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet

Seminarieforstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

MUNKE MØLLES GLUTEN

have foretaget en slags bjergbestigning, hvor udsigten såvel som tyngden har tiltaget, uden at denne konstatering berøver de lavere udsigter deres egen skønhed. Strabadserne ved opstigningen har mærket digteren dybt, hvilket giver mange af disse digte en lutret dybde, som gør et meget stærkt indtryk på, og som kun kan berige den sindsåbne læser.

Det er svært at tage »smagsprøver« frem af denne samling. Men læs den selv og måske kune det ske, at »... jeres selvskabte tomhed langsomt fyldes af lys, der strømmer ind fra de grænsegene hvor jeres sjæle engang fandt hvile«. Indtrykket efter læsningen eller bedre meditationen af »Kæntrede Øjeblikke« kan formuleres sådan: Ganske vist er de kæntret, men kæntringen viser sig netop at være den forudsætning, der bringer det hele på ret køl. Er det ikke vort kristne menneskeliv i en nødsdeskal også? Der er grund til i advents- og juleriden af denne kristne digter »... at lære at vente og vide i hjertet på hvad«.

Ernst W. Pedersen

»Kæntrede Øjeblikke«

Digte af Johs. Kirkegaard

Arne Frost-Hansens Forlag

Pris 16,90 kr.

Interessant

Axel Hambræus har været provst i Orsa, et sogn i Mellemsverige. Han har skrevet en biografi i samtaleform, der hedder præsten i Uddarbo (I overall og præstekjole). Den er læseværdig, selvom samtaleformen gør, at man ikke kan fæste fuldkommen lid til den, idet samtalen ikke kan være autentisk. Han er ellers en erfaren skribent, idet han har skrevet nogle og tyve romaner og fortællinger, som for største delens vedkommende er oversat til fremmede

sprog og udgivet i de respektive lande (Belgien, Danmark, England, Finland, Frankrig, Holland, Norge, Schweiz og Tyskland).

Den biograferede er nærmest typen på en amerikansk præst, selvom han først besøgte USA nogle år efter, at han havde været prædikant i en Indre Missionsk Menighed inden for den svenske statsmenighed, således at bogen set fra dansk synspunkt er fremmedartet. I Sverige skal frimenighederne være hyppige og efter bogen at dømme således, at de ikke er adskilt fra menigheden, som hører under statsmenigheden.

Han er psykoterapeut, men beskæftiger sig ikke med dybdep psykologi, hvad de amerikanske præster ikke viger tilbage for. Så vidt man kan se af biografien, siger han aldrig folk imod, men nærmer sig ad omveje til en kristendomsopfattelse, som er acceptabel for menigmand. Han står ellers på det afmytologiserede standpunkt. I en økumenisk tidsperiode som den nuværende, er der grund til at henlede opmærksomheden på en bog som nærværende biografi, der blev vel modtaget i Danmark, og som jeg har læst, fordi den var en gave fra Blå Kors i Næstved.

Karl Søndergaard

Gemt - ikke glemt

Til jul i fjor udkom der en dejlig lille bog af Anna Sophie Seidelin, og anmelderen gemte den (altså gemte, ikke glemte - sætternissen kan spare sig sine morsomheder netop her) for rigtig at nyde den i fred og ro. Derfor kommer anmeldelsen først nu. Men bogen har ikke mistet noget af sin charme i mellemtiden. Det er en mor til 6, der gør os delagtige i sine erfaringer, og hvis en eller anden husmor skulle føle sig lidt udkørt midt i juletravilheden, må hun tage sig tid de 5 minutter, der varer at læse det første kapitel. Når hun har læst det, vil hun sikkert bedre forstå, hvordan julen skal være. Men denne dejlige lille bog indeholder også en masse andre ting, som de kloge hoveder i synoden kunne have godt af at læse, selv om det er en dame, der skriver dem, f.eks. skildringen af, hvordan hun mistede sin tro, og den smukke beretning om kommunionen ved den fælles kalk. Men læs nu bare selv bogen. Så bliver De sikkert lige så glad og taknemmelig for den som anmelderen.

V.D.

Anna Sophie Seidelin:
Vidunderligst af alt på jord.
Randbemærkninger 11.
Gad 1967.
112 s. Kr. 17,60.

118 såret i Londonderry

LONDONDERRY - NC NEWS SERVICE
I et sammenstød mellem katolikker og protestanter uden for en fabrik i Londonderry i Irland blev i hvert fald 18 mennesker såret.

Ved et tidligere tilfælde i år var over 70 mennesker blevet såret under en lignende strid mellem katolikker og protestanter.

Den nye voldshandling fandt sted, da 200 unge i optog gik til en fabrik for at beskytte nogle katolske fabriksarbejdere, som protestanterne, efter hvad de unge påstod, havde kastet med sten efter, da de forlod fabrikken den foregående dag.

Der blev kastet med flasker og sten mod den skare, der havde forsamlet sig foran fabrikken, og politiet greb ind med stave og hjelme.

Størstedelen af skaren spredtes på opfordring fra den borgerlige aktionskomité, der har organiseret en kampagne mod protestanternes diskriminering af katolikkerne.

Dagen før havde politiet og forkæmperne for katolikernes borgerlige rettigheder kæmpet på de bare næver i anledning af en retssag, hvor man beskyldte katolikkerne for voldshandlinger ved tidligere demonstrationer for de borgerlige rettigheder.

Rengøringsassistenter

søges til omgående tiltrædelse - akkord eller timeløn.

Rygaard's Franske Skole
Bernstorffsvej 54, Hellerup

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvej 13,
Charlottenlund.
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Flnt arbejde - Trla 6070 rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø.

Hans Erh. Jensen

Blikkenslager - Gas- og vandmester

Skolevej 18
2630 Taastrup
Tlf. (01) 99 11 22

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer på kontoret Bredgade 69 A, hver tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent ugens fem første dage fra kl. 10 til 13. Telefon PALæ 2323.

R.I.P.
Vor kusine
ELLEN DIEDERICH
døde den 28. november 1968.
På familiens vegne
Paula Schütten.
Bed for hendes sjæl.

R.I.P.
Vor kære mand, fader og svigerfader
B. V. M. BEHNKE
er den 24. november 1968 afgang ved døden.

Maria Behnke
Jørgen og Gabby Behnke
Flemming og Nøk Behnke
Kirtsen og Logan Nørgaard.

Bed for hans sjæl.

Kun fra vestens synspunkt?

I den ret heftige diskussion om »Humanæ Vitæ«, har man – efter min mening – kun set på sagen fra vort eget synspunkt – dvs. fra det rige vesten. Det har åbenbart ikke haft så stor interesse, hvad man mener om pavens encyrica i u-landene.

I Information d. 18. nov. i år står der et lille citat, som jeg tillader mig at gengive:

»Paven har talt således, fordi europæerne vil udrydde Afrikas befolkning med p-pillen.

Cyprianus Kihangire, katolsk biskop fra Hoima i Uganda, om pavens sene-encyclica.«

Den afrikanske biskop udtaler sig så klart og skarpt, at der ikke er noget at tage fejl af, og det er et synspunkt, der gang på gang bliver fremført i Afrika. I det følgende vil jeg forsøge at forklare det afrikanske standpunkt lidt. En af de allervigtigste årsager til den helt fantastiske udvikling i det moderne Afrika er, at man gennem missionærernes snart hundredårige virke har fået sans for skole- og hospitalsvæsen. Det er blevet helt klart for den afrikanske befolkning, at der kan gøres noget ved alle de sygdomme og elendigheder, der plager dem. Gang på gang har jeg på de central-afrikanske veje oplevet, hvorledes man har båret syge 50–100 km. til det nærmeste hospital. De ret beskedne fremskridt, der er sket, har medført den meget omtalte befolkningstilvækst. Men den har virkelig sat skred i de afrikanske samfund – det gamle statiske system slår ikke længere til – der må ske noget. Befolkningerne nøjes ikke længere med passivt at finde sig i deres hårde livsvilkår. Ganske langsomt men støt vokser kravet om flere skoler, flere arbejdspladser, hospitaler osv. Man ved, at andre er meget rigere og anmoder dem om hjælp – og man oplever også, at der kommer lidt hjælp. Man udnytter modsætningen mellem supermagterne og i nogle lande er man gået over til vold og krig mod kolonimagter. Alt dette har skabt et enormt indre sammenhold, og i den internationale politik (f.eks. i F.N.) har u-landene også fået en meget betydelig indflydelse. På denne baggrund virker det helt grotesk på en afrikaner, når hvide kommer og fortæller ham, at nu gælder det om at begrænse børnetallet. Det er jo selve drivfjederen, man ønsker at ødelægge. Hvis børnetallet gik ned, kunne jo alt gå i den gamle kendte

gænge igen – man ville komme tilbage i den statiske tilstand.

Set fra et afrikansk synspunkt er der intet, der taler for børnebegrænsning. Kontinentet er så stort som hele Europa + USA + Indien, og der lever kun ca. 300 mill. mennesker. Fra naturens hånd er Afrika meget rigt udstyret – hvis rigdommene blev udnyttet, kunne der leve mange flere mennesker. Afrikanerne elsker børn, der er deres store rigdom. En dansk sygeplejerske hjalp til ved en fødsel i Burundi – det var det syvende barn – og bagefter spurgte hun moderen, om det ikke var nok nu, men med et stort smil svarede hun, at hun skam ønskede flere børn endnu. Mange børn er en gave fra Gud – og den største ulykke, der kan ramme en familie, er barnløshed. Betragter man afrikansk kunst – og her tænker jeg også på træstatuetterne – er en meget stor del af den stærkt knyttet til den meget udbrede frugtbarhedskult.

Når afrikaneren derfor hører hvide tale om børnebegrænsning, bliver han mistroisk – han mener, at de hvide vil standse udviklingen i Afrika – og spare penge til u-landshjælp. Danmark, der taler højest om nødvendigheden af børnebegrænsning i Afrika, er blandt de lande, der yder mindst til u-landene, hvilket nok kan mane til eftertanke.

C. West

Resolution fra katolske arbejderorganisationer

Katolsk Arbejderaktion og Unge katolske Arbejdere har på en generalforsamling vedtaget to resolutioner, den ene til pave Paul den anden til biskop Hans L. Martensen. Resolutionen til paven har følgende ordlyd:

»Med stor undren konstaterer vi, hvordan du med sikkerhed udtaler dig om den menneskelige kærlighed på det seksuelle område, medens vore gentagne opfordringer om en fordømmelse af den amerikanske krigsførelse i Vietnam, i overensstemmelse med koncilets beslutninger, endnu er ubesvarede.

Efter vor opfattelse er det vigtigere at bevare liv og sikre det en menneskelig tilværelse end at blande sig i privatlivets søksuelle adfærd.

Vi opfordrer dig derfor til ufortøvet at proklamere, at det er uforeneligt med

kærlighedens og Kristi lov at deltage i nogen som helst form for krigsførelse, direkte eller indirekte.

Det 5. bud kommer trods alt før det 6.«

I resolutionen til biskoppen hedder det:

»Idet vi med undren bemærker, at nogle katolikker føler sig samvittighedsforpligtet til at angribe din og de andre nordiske biskoppers ret til at udsende et hyrdebrev, der ikke slavisk følger pave Pauls rundskrivelse Humanæ Vitæ, ønsker vi at udtrykke vor tilfredshed med den klare understregning af den personlige samvittighedsfrihed i hyrdebrevet.

Samtidig vil vi ikke undlade at gøre opmærksom på, at det er på høje tid, man fra biskoppelig side klart tager afstand fra militæret og den daglige nedværdigelse af mennesket på arbejdspladsen.

Vi ønsker en tilsvarende debat i kirken om de sociale rundskrivelser«.

Lader døren stå åben

WASHINGTON – KIPA

USA's bispekonference har besluttet at acceptere rundskrivelsen »Humanæ Vitæ« uden begrænsninger af nogen art. I en passus om dette emne i det hyrdebrev, biskopperne ved konferencens afslutning udsendte til de 47 millioner amerikanske katolikker, giver – sagde biskop Wright af Pittsburg under en pressekonference – de amerikanske biskopper udtryk for den indstilling, at katolikkerne i almenhed er forpligtet til at løse samvittighedsspørgsmål ud fra de retningslinier, Kirken har angivet. I hyrdebrevet, sagde en anden talsmand for bispekonferencen, lader de amerikanske biskopper dog »døren åben for en forsoning med Kirken for de katolikker, der endnu ikke retter sig efter det af pave Paul VI formulerede forbud«.

Den endelige tekst til det hyrdebrev, den amerikanske bispekonference har udsendt, var ved redaktionens slutning endnu ikke udkommet, men den passus, der omhandler hyrdebrevet, var på det tidspunkt endeligt vedtaget. Derimod var der afvigende meninger om Vietnam-spørgsmålet og om militærtjenesten i USA. Disse spørgsmål ville biskopperne tage stilling til under det afsluttende møde.

Vi er i juleforberedelsernes tid, og alt kører på højeste gear. Nedenstående billede fra strøget i København i de gode gamle dage viser, at man også dengang gjorde noget ud af højtiden, og dog er det for intet at regne mod, hvad man stabler på benene nu. Forventningerne er store, men kan de indfries? Dette beskæftiger søster Karen Marie sig med i sine tanker til 3. søndag i advent. Se side 10-11.

katolsk 13. DECEMBER 1968 116. ÅRGANG ugeblad 50

Biskop Hans L. Martensen:
Hvad satser vi på?

Nyt fra synode
og stiftsråd

En hellig, syndig kirke

Hvad skal vi læse i julen?

Julehygge, juleglæde, illusion

G. Garth-Grüner afløser Sv. Frederiksen i stiftsrådets formandskab

Søndag den 1. december holdt stiftsrådet sit 3. møde siden stiftelsen i januar i år. Ansgarstiftelsens forretningsudvalg ministrerede under biskoppens messe – dette gav stof til eftertanke dagen igennem.

Øverst på programmet stod kirkebidragsordningen, som i dag omfatter ca. 4.700 bidragsydere der har tegnet sig for et samlet beløb på 1,2 mill. kr. Et glædeligt resultat, men trods dette kan bispedømmets økonomi stadig ikke hvile i sig selv. Stiftsrådets medlemmer viste under forhandlingerne kraft og vilje til yderligere indsats for at opnå endnu bredere tilslutning til kirkebidragsordningen.

Stiftsrådet nedsatte på mødet i juni forskellige udvalg til at beskæftige sig med særlige opgaver:

Et kirkebidragsudvalg har i den forløbne tid arbejdet med at forenkle systemet omkring tilmeldingen og opkrævningen. Det nye system hviler på de hidtidige principper, men fra og med 1969/70 skal de katolikker som tidligere har tilsluttet sig ordningen ikke tilmelde sig påny. Til disse vil der blive udsendt et girohæfte indeholdende de fornødne anvisninger med hensyn til betalingen. De katolikker som endnu ikke har tilmeldt sig ordningen vil naturligvis til stadighed blive opfordret hertil.

Et revisionsudvalg har til opgave at gennemgå regnskab, budgetter og projekter for at anviser veje til rationalisering og søge tilvejebragt besparelser. Også her foreligger positive resultater.

Et strukturudvalg har behandlet betænkningen fra synodens strukturkommission, der som bekendt foreslår rådets arbejdsområde udvidet samt præster og ordensfolk inddraget i arbejdet. I konsekvens heraf bør stiftsrådet skifte navn til pastoralrådet, således at man hermed opfylder 2. Vatikankoncilts beslutning om dannelsen af et pastoralråd omfattende hele bispedømmet.

Det er glædeligt at konstatere en positiv vilje til at arbejde henimod dette mål. Stiftsrådet medvirker til at tilvejebringe det økonomiske og administrative grundlag for gennemførelsen af de reformer, der bliver et resultat af synoden. Samarbejdet

mellem synoden og stiftsrådet omkring reformarbejdet kommer også til udtryk derved, at Ansgarstiftelsens forretningsudvalg (stiftsrådets formandskab) og synodens strukturkommission i de kommende uger går i »tænkeboxen« for at tilrettelægge de praktiske løsninger på problemerne omkring etableringen af forvaltningsråd i de enkelte sogne (menigheder) og pastoralrådet – uden at man dermed foregriber de beslutninger og råd som synoden når frem til på plenarforsamlingen i 1969.

Redemptoristerne - 70 år i Danmark

Den 23. december 1898, Lille-juleaften, kom de første redemptorister, patrene Gaud. Schmiderer og P. D. Steidl, til Danmark, hvor de begyndte en sognegerning i Odense.

Dette skete på foranledning af biskop Johannes von Euch, der i 1898 henvendte sig til ordensgeneralen for at få nogle præster, der kunne overtage sjælesorgen i Odense, et sogn, som biskoppen selv havde oprettet den 22. oktober 1867.

Biskoppen blev henvist til den østrigske ordensprovins, under hvilken redemptoristerne i Danmark hørte indtil 1939, da pater Steidl blev udnævnt til visitator og i 1942 til viceprovincial for den da oprettede danske ordensprovins.

Snart fulgte andre redemptoristpatres de to første, og i 1899 indtrådte den første dansker, lægen dr. Poul Pio, i kongregationen. Han virkede i 20 år som præst i Odense. 1901 begyndte redemptoristerne en sognevirkksomhed på Amager og byggede Skt. Annæ Kirke, der senere blev afløst af den nuværende kirke. I Odense byggedes 1906-08 Skt. Albani kirke, og i 1922 købtes grund i Næstved, på hvilken Vor Frue kirke opførtes i 1926.

Foruden pater Pio indtrådte danskerne F. Jaworski (død) samt L. Brunicardi og T. Langsted i kongregationen; sidstnævnte er nu viceprovincial. – For tiden har redemp-

Direktør Sv. E. Frederiksen havde ønsket at trække sig tilbage fra formandskabet, og det må her være på sin plads at sige ham tak for et stort og utrætteligt arbejde. Han blev afløst af landsretssagfører G. Garth-Grüner.

Det tog tid før stiftsrådet nåede gennem den lange og indholdsrige dagsorden. Klokken var 17.30 før de efterhånden trætte medlemmer, der havde holdt møde siden messen klokken 8.00, kunne tage hjem og holde søndag med deres respektive familier. Det var med en forvisning om at gode konstruktive resultater er nået, men også med erkendelse af at endnu større og vanskelige opgaver ligger forude. Viljen og lysten til at fortsætte reformarbejdet er til stede i rigt mål.

Anders Hjorth.

toristerne sjælesorgen i Odense, Amager, Næstved og Vordingborg, der hører ind under Næstved. Foruden sognearbejde virker redemptoristerne også i egne katolske skoler.

B. H.

St. Albani Kirke i Odense.

Det nye alter i Grenå.

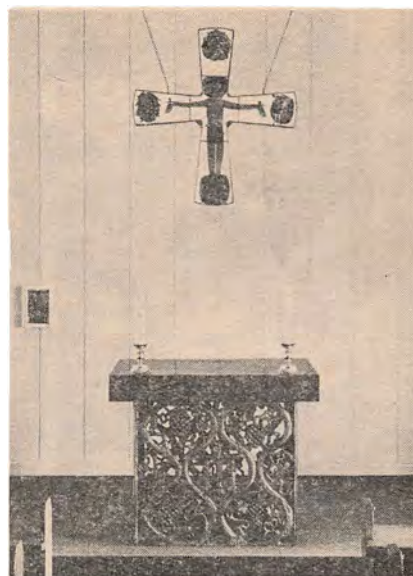
Skænket af den apostoliske delegat,
msgr. Bruno B. Heim

Alleret, der er af støbejern, er skabt af guldsmed Eginio Weinert, Köln, som også har præget kirkeudsmykningen i danske katolske kirker. Øverst til højre ses alter og kors i total. På billedet i midten ses en scene fra den hellige families dagligliv i Nazaret og understøt den korsfæstede med Maria og Johannes stående ved foden af korset.

Der sker
noget **godt**
med
katolsk **ugeblad**
i 1969

Klokke og orgel i Nykøbing F.

Sognepræst W. Vick fortæller, at der for nogen tid siden er blevet installeret et ur i kirketårnet. Uret slår hver hele og halve time. Desuden er der blevet installeret et nyt varmesystem i kirken, således at denne opvarmes med varm luft. Endelig oplyser han, at der i løbet af marts måned næste år vil blive stillet et nyt orgel op. Det er på fire stemmer samt en subbas til pedalet. Det leveres af det kendte tyske firma Kempe & Söhne, Lübeck, der bl. a. har leveret det nye store orgel til Marielirken i Lübeck.

B. H.

NYT MED småt

- ★ Hvor mange katolikker tænker i dag på, at forfølgelsen af reformerte i Frankrig for 300 år siden indbefattede anvendelse af en tortur, som ganske lignede Gestapos, og som ofte havde til følge, at den torturerede afsvør sin reformerte tro og akcepterede den katolske kirke.
- ★ 13 katolske og anglikanske biskopper i USA har opfordret aktionærerne i et selskab, som fabrikkerer napalm, til at give udtryk for deres syn på denne produktion.
- ★ Mange unge i vor tid holder af Kristus, som det måske aldrig er set før, hævder Roger Schutz fra det protestantiske Taizé-kloster.
- ★ Præstemangel i Latinamerika? Og dog er de $\frac{1}{10}$ af præsteskabet derovre beskæftiget med at tage sig af den femtedel af latinamerikanerne, som kan spise sig mæt. Dette fortæller den franske journalist Henri Fesquet i sin nye bog »En kirke i dødsyndens tilstand« (Une Eglise en état de péché mortel« (forlaget Grasset).
- ★ At konvertere indebærer ikke nødvendigvis at omvende sig. Omvendelsen er for mange først kommet efter en rum tids forløb, når det institutionsagtige i kirken former ikke mere skjulte Guds ansigt for dem. (Katolsk Kyrkotidning, Stockholm).
- ★ En ledende marxist fra Østtyskland sagde til en af de kristne, som deltager i »dialogen«: Vi må erkende, at vi stadig har tre problemer fælles med den kapitalistiske verden: kærligheden, kødsomheden og døden.
- ★ Italienske salesianere forbereder en ny katekismus med titlen »Møde med vor Herre«. Den synes på vej til at rammes af samme jagt på kætteri som den hollandske og den franske. En romersk prælat har i et ikke-kirkeligt blad angrebet teksten, som de italienske biskopper er ved at studere, og det prælaten sætter fingeren på er »tavshedens kætteri«. Han sammenligner med den franske katekismus, som også er beregnet for børn i modsætning til den hollandske. Begge har forskellige udgaver for børnenes forskellige alderstrin, og det misforstår mange kritikere. Et sted står der således i den italienske tekst: synd er når man siger nej til vor Herre. Og kirken defineres som »Gudsfolket på vandring«. Sådanne betegnelser er idiotiske og farceagtige, siger den romerske prælat.
- ★ Ledere af de franske katolske arbejderorganisationer (UKA og KA) har bistået to biskopper med at udarbejde et hyrdebrev, som kritiserer de mange afskædelser af tillidsmænd og aktive fagforeningsfolk i industrien.
- ★ Et lille blad »Foyers mixés« for blandede ægteskaber (katolikker, reformerte og lutherske) er begyndt at udkomme i Lyon (Centre Saint-Irène, 2 place Gaillon, Lyon).
- ★ I Tjcekoslovakiet er der en vældig tilstrømning til religionsundervisningen. Nu uddannes der lægfolk, der skal hjælpe med som kateketer.
- ★ Den italienske præst don Primo Setti blev forflyttet fra Parma til et landsogn på grund af »politisk virksomhed«. Don Primo var en af Danilo Dolcis medarbejdere.

REDAKTION:

H. ROOS og
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Redaktionssekretær: Elli Gambell

Redaktionskontor:

Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:

Katolsk Ugeblads Annonceekspedition, Hauchsvej 8, 1825 København V., telefon E.Va 2997 (kl. 8-10), postgiro 589 65.

Abonnementsafdeling:

Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Katolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé 16, 2000 København F, telefon GO 4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien som i andre lande pr. kvartal kr. 21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt nummer af bladet skal være redaktionen i hænde senest 3 uger før det pågældende nummer udkommer, kortere meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendte manuskripter.

Såfremt et nummer af Katolsk Ugeblad udebliver, bedes henvendelse rettet til Deres eget postkontor eller til telefon 14 62 98, idet udsendelse af de enkelte numre foretages af postvæsenet.

Adresseændringer bedes ligeledes meddelt postvæsenet.

SYNODEN:

Apostolatet skal drøftes 15. december

Nu foreligger den fjerde kommissionsbetænkning. Den drejer sig om *apostolatet*, men da emnet er meget stort, er der nedsat to kommissioner, og denne kommission har nu behandlet 3 emner: apostolatet overfor dem, der ikke tror, apostolatet overfor dem, der ikke tilhører den katolske kirke og apostolatet indadtil i form af religionsundervisningen.

Det kan være vanskeligt at udtage de væsentligste punkter af denne betænkning især fordi den er så stor og righoldig. Hvorfor så dog skrive? Fordi det er nødvendigt og ønskeligt virkelig at gøre opmærksom på at den er kommet, for at alle interesserede kan lære den at kende.

Det fastslås indledningsvis, at ordet apostolat betyder *sendelse* af os de troende; Guds sendelse af os de troende til at bringe *Hans eget liv videre* til alle mennesker.

Dette synspunkt fastholdes igenem alle tre emner og på den måde bliver det altså klart, at apostolatet ikke blot er talen om Gud el. lign., men noget meget mere, som må gøre sig gældende i hele vores væren.

Det første der berøres er apostolatet i sognene overfor de helt kirkefremmede. Her har kommissionen sikkert følt at mange straks ville sige: »Jamen mission har vi skam ikke tid til, vi skal først tage os af vore egne problemer«. Derfor skrives der også med udgangspunkt i kirkemødets missionsdekret, at når mødet siger, at »kirken som Gudsfolket på vandring ifølge sit væsen er missionerende«, så må det betyde, at de kristne menigheder slet ikke kan nøjes med at beskæftige sig med sig selv. Selvom ikke alle menighedsmedlemmerne skal missionere udadtil, så skal de have den sande missionerende *bevidsthed*, sådan at de er med til at åbne menigheden udadtil og skabe den rette baggrund for kontakten med andre.

Der henvises til et af tidens modeord »Dialog«, som her forstås sådan, at menigheden ikke er at overbevise modparten om ens meningsrigtighed, men at hensigten må være den indbyrdes berigelse.

Under afsnittet *økumeni* står der bl. a. at vi først må have en økumenisk ånd indbyrdes. Det vil her sige, at vi skal lære at respektere mangfoldigheden i kirken og hensynet til helheden. Det kunne også være skrevet for at stemme os i den rette ånd til at læse betænkningen for netop her ved forståelse af forholdet til andre døbte kristne kommer der forskellige synspunkter frem, som netop er udtryk for en mangfoldighed, der vil vise sig, når et så centralt punkt skal behandles.

Der stilles en del spørgsmål til en samvittighedsransagelse af vor økumeniske ånd, og der spørges, om vi har gjort nok, når vi har talt til medlemmer af Folkekirken, og der ikke skulle tales med dem. Om vore menigheder er levende optaget af de mennesker, der ikke endnu har mødt evangeliet.

Først når vi har gjort os disse ting klare kan vi gå videre med at lære hinanden bedre at kende, bede sammen og drøfte emner af fælles interesse.

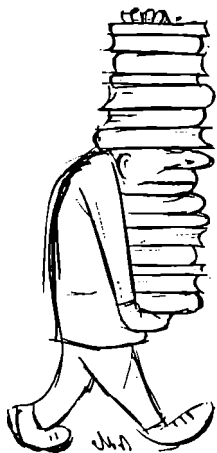
Katekesen behandles grundigt. Det er ikke blot barnekatekesen det gælder, men al katekese.

Her slås det fast, at undervisningen skal være *tilpasset* den, der skal modtage den, men det betyder ikke at budskabet skal være tilpasset. Kristus skal forkyndes helt, men formen skal tilpasses den eller de, der skal undervises, og man kan forstå at kommissionen mener, at det skal gøres i højere grad end hidtil. Det fastslås, hvordan undervisningen både har et sigte på at belære forstanden, men at den enkelte også skal hjælpes så det vil sige »ja« til Gud, endvidere understreges betydningen af at følelseslivet næres, og at forståelsen for fællesskabet som et kirkefællesskab skal vokse.

Alle steder bringes der konkrete forslag frem til det videre arbejde.

Det er en meget rig rapport, som nok vil give anledning til visse beslutninger på mødet i Nyborg, men dens tanker kommer nok først til at virke på lidt længere sigt.

Oluf Bohn.

Gør fortiden levende

Af forlaget Lademanns serie om historiens store epoker har vi modtaget »Middelalderen« og »Reformationen« til anmeldelse. Fordi udstyret er det samme over hele verden kan disse meget smukke og rigt illustrerede bøger udsendes til en billig penge. Der er først og fremmest tale om kulturhistorie, og derfor fortaber forfatterne sig ikke i historiske detaljer, men i slutningen af hver bog er dog kronologiske tidstavler og omfattende registre. Formen er kortfattet, letflydende og populær, og en ikke ringe viden danner grundlaget. Naturligvis tillader den opgave, der er stillet de forskellige specialister, som har forfattet det samlede værk, ikke nogen egentlig dybdeboring. Ved siden af det dejlige billedmateriale er bøgernes hovedaktiv, at man på en sjælden levende vis har kunnet tegne fortidens hverdag for os.

Med *Anne Fremantles* »Middelalderen – lensbåndets og kirketugtens århundreder« er vi lidt ude at svømme, hvad den danske udgave angår, da det er vor egen redaktionssekretær *Elli Gambell*, der har oversat den. Oversættelsen er af en sådan art, at den har indhentet megen ros i pressen, men Vor Herre sørger jo for, at træerne ikke vokser ind i himlen. Ved en beklagelig fejl har forlaget angivet seriens redaktør, *Leo Hjortso*, som oversætter. Men det er altså *Elli Gambell*, der her har kunnet drage nytte af sin sikre sprogbehandling og sit dybe kendskab til emnet – som ikke mindst er affødt af erfaringerne fra arbejdet med en betragtelig del af bispedømmets mere seriøse udgivelser.

Når vi skrev »ude at svømme« er det, fordi vi med den anden bog »Reformationen – Åndelig revolte og politiske intriger« står med en oversættelse, der vidner om, at også denne opgave burde have været delegeret ud – i dette tilfælde til en kyndig, som er inde i den specielle problematik, der kendetegner brydningerne mellem protestantismen og katolicismen. Ordvalget i *Leo Hjortsos* oversættelse indgiver en række steder mistanke om, at lektoren ikke har haft ret meget med nævnte problematik at gøre, før han tog fat på bogen.

For eksempel bruges vendingen kirkeråd og økumenisk råd. I et sådant tilfælde får man jo ikke nogen mening ud af det, når man oversætter direkte ord for ord. Først når man omskriver til »kirke-møde« og »koncil« forstår folk, hvad der menes.

Og dronning Mary, hvem er det? Jo, det er hende vi kender som Maria Stuard.

Hvad er det med Calvin, der gik ind for dåben og den sidste nadver? På engelsk hedder det ganske vist »The Last Supper«, men på dansk har vi ikke »sidste« med. Det hedder heller ikke »lutheransk«, men luthersk, og når der står, at en eller anden blev bandlyst til Marokko, er den engelske glose gengivet på dansk i forkert betydning. Kalorius er ganske simpelt blevet forvist til Marokko.

»Reformationen« vrirler med den slags fejl, der vidner om usikkerhed overfor stoffet, ligesom værket skæmmes af trykfejl, der naturligvis er alle skrivendes svøbe (vi bøjer selv beskæmmet hovedet), men der er dog forskel på et dagblad eller et ugeblad og så en stor flot bog, som skal stå i reolen for at kunne bruges igen. Ikke desto mindre kan serien anbefales på det bedste, da den på letfattelig måde – som nævnt – gør fortiden og dermed forudsætningerne for vor egen tid levende for os.

H.K.

Man savner Don Bosco-bøgerne

I synodedrøftelserne er der fra mange sider efterlyst børnebøger til aflæsning af de nu udsolgte Don Boscobøger. Der kan måske her op til jul være anledning til at gøre opmærksom på, at Folkekirkens Det danske missionsselskab på sit DMS-forlag (Strandagervej 24, 2900 Hellerup) nylig har udgivet tre børnebøger, som i disse U-landstider også må kunne gouteres af katolske børn.

Der er først *Inge Tranholm-Mikkelsen* »Sofia fra Arabien«. I.T.M. har været missionær i Arabien og fortæller en historie om hvordan piger lever og tænker i et muhammedansk samfund (62 s kr. 7,05).

For drenge: *Racin Kolnes* »Den blå diamant« (200 s., kr. 8,80) og af samme forfatter »Ruinens hemmelighed« (170 s., kr. 9,30). Det er spændende fortællinger fra et bondesamfund i det gamle Kina.

Præster og godtfolk

Under denne titel har *Gudrun Egebjerg* på Kristeligt Dagblads forlag fået udgivet 101 fornøjelige præstehistorier med tegninger af *Harald Brostrøm*.

Til bogen har pastor *C. Bartholdy* skrevet et forord, i hvilket han siger, at præster kan være morsomme, dog mest ufrivilligt. Det hænger sammen med, at der er noget uforholdsmæssigt mellem det, de står for – ham, hvis ord de taler – og så dem selv.

Sagt på en anden måde: Selv om præsten – efter katolikernes opfattelse – ved sin vielse har nået det højeste, det er muligt for et menneske, så beholder han dog stadig sine menneskelige egenskaber, og dette kan i visse tilfælde skabe situationer, der kalder på smilet. Af den grund ringeagter vi ikke vore præster. Tværtimod! Vi ser heri Guds almagt, der kan forene det guddommelige med det menneskeligt skrøbelige.

Pastor *Bartholdy* taler om den store og den lille humor og erklærer, at hans slægtled har været rigt, fordi man havde to store humorister på samme tid, *Ærbødigt* og *Storm Petersen*, der kunne få folk til at le.

Som eksempel på den store humor nævner han den hellige *Bernardin* af Siena, som en dag prædikede på torvet

Glaspustere i middelalderen – samtidigt billede.

for en uoverskuelig menneskemængde. Mens han taler, taber en due en klat i hans blanke tonsur. Men øjeblikkeligt folder han sine hænder og siger: »Kære Gud! Tak fordi køerne ikke kan flyve!« Dermed reddede han situationen og fik latteren på sin side og skaffede sig ørenlyd for sit budskab.

Nogle historier – blandt hvilke en del allerede er bragt af pressen – handler om katolske præster, som f. eks. denne: Den katolske præst og den lokale sognepræst havde haft lidt nabognidninger, men var blevet enige om at lade gamomt nag være glemt. For, som sognepræsten sagde, det er jo den samme herre vi tjener.

»Ja, visselig«, svarede hans katolske kollega, »og lad os da tjene ham hver især, så godt vi formår, De på Deres måde, og jeg på hans!«

»Præster og Godtfolk« egner sig fortrinligt som gavebog.

B. H.

Præster og Godtfolk. 101 præstehistorier samlet af Gudrun Egebjerg med tegninger af Harald Brostrøm og forord af C. Bartholdy. Kristeligt Dagblads forlag, kr. 14.75.

En berigtigelse

Ved et beklageligt uheld er tre ord faldet ud af sidste afsnit af anmeldelsen af Pauluskredsens »Frelsens kalk«, hvilket har forårsaget en meningsløshed.

Den indskudte sætning skal lyde: »efter at man i det 12. århundrede begyndte at gå bort fra menighedens modtagelse af den hellige nadver under begge skikkelser«.

B. H.

Hygge og kultur

Nu er bind 2 og 3 af Filmens Hvem Hvad Hvor, der i alt vil omfatte

Bjørn Rasmussen

5 bind, udkommet. De to bøger indeholder udenlandske filmtitler 1950-1967, og atter får vi et strålende bevis på Bjørn Rasmussens enorme viden, hvad den unge og fascinerende kunstner angår. Det er udmærket, at de udenlandske films originaltitler er føjet ind i den alfabetiske rækkefølge. Mange film i vore dage skabes ved samarbejde mellem filmfolk fra forskellige lande, og ofte bliver samme film internationalt kendt under flere titler. Samtlige udenlandske titler er indordnet den alfabetiske fortegnelse, og det gør bogen værdifuld for folk, der af studiehensyn har brug for de udenlandske titler.

Men man behøver ikke at være langhåret for at have glæde af bøgerne. Der er en egen hygge ved bare at sidde og bladere i dem, og for eksempel fornægter Bjørn R.s velkendte lune sig ikke. Ved siden af at ramme plet er hans korte og klare karakteristikker ofte særdeles vittige. Det gælder ikke mindst, når der er tale om seriefilm som Abbott og Costellofilmene. Hvad ordet »farce« kan sættes sammen med, er ikke så lidt. Det er sandelig et kunststykke at kunne gøre tør viden så levende, som tilfældet er i disse filmbøger, der i højeste grad er kulturhistorie.

HK.

Julekærten og Magasin udsender fælles hæfte

Julekærten 1968 er udkommet. Dette hæfte, der udsendes af Pauluskredsen, plejer at blive meget vel modtaget langt ud over katolikkernes kreds, og det vil formodentlig også blive tilfældet i år, hvor »Julekærten« og tidsskriftet »Magasin« (det tidligere »Jesu Hjerte Budbringer«) har slået sig sammen om et stort flot fælleshæfte, der kan læses med meget udbytte og bruges som en præsentabel julegave. Billedvalget er godt. Det tilfredsstillende både den folkelige og den mere avancerede smag, og blandt bidragyderne til de på en gang lødige og underholdende tekster finder man endog selveste Karl Rahner, samt gode danske skribenter som Hanne Kaufmann og Aage Falk Hansen.

HK.

»Hvor din skat er, der vil også dit hjerte være« – dvs. dit sind og dine tanker, alt, hvad du er, og alt, hvad du føler, vil kredse om det, som du regner for værdifuldt. Hvis en ung pige er stærkt forelsket, så kredser hendes sind og tanker om den elskede. Hvis en mand går helt op i at tjene penge, så har han hjertet i pengepungen. Hvis han ønsker at blive forfremmet til direktør, kredser hans tanker om direktørstillingen. Hvis en pige ønsker sig en pels, er hendes hjerte ved pelsen, langt før hun selv slipper i den. Og således fremdeles: hvor din skat er, der vil også dit hjerte være. Fortæl mig, hvad du regner for værdifuldt, fortæl mig, hvad du stræber efter, og så vil jeg fortælle dig, hvem du er. Det, du stræber efter, det, du regner for værdifuldt eller værdiløst, alt det bestemmer din egen person.

Hvad vil det nu sige, når Jesus forbyder os at samle skatte på jorden? Hvor skal vi da samle dem? Er det ikke således, at alle de værdier, menneskene er ude efter til syvende og sidst er jordiske? Den unge forelskede pige er med sind og tanker hos den elskede, og han er dog jordisk, et mandfolk af kød og blod. Og hvad ønsker mennesker ellers? Et godt helbred? Det ønsker da de fleste, og det er atter jordisk nok. Eller hvad andet? De fleste ønsker mange penge, og selv den, der ikke en særlig pengebegærlig, ønsker dog et hus at bo i, og mad at drikke, så han ikke skal lide nød; og en smule underholdning og bekvemmelighed vil han gerne have i tilgift. Er det ikke alt sammen jordisk? Hvad vil det derfor sige, at vi ikke skal samle os skatte på jorden, eller at vort hjerte ikke skal hænge ved disse ting?

Spørgsmålet er, hvad vi sætter pris på, eller for at bruge et moderne slagord, hvad vi »sætter på«. Det vi regner for mest værdifuldt, det stræber vi efter.

Omvendelse

Jesus begynder sin prædiken med ordene: »Omvend jer, for Guds rige er kommet nær.« Omvend jer betyder: tænk på en ny måde om alle værdier. Ordene »omvend jer« er blevet så fortærskede. Tanken om omvendelse får os måske til at tænke på en vækkelsesprædikant og på mennesker, der pludselig føler religiøs rørelse og offentligt står frem og bekender deres synder. Ordet »omvendelse« er ligesom mange andre ord blevet devalueret. Det er sunket til en tiendedel af den oprindelige værdi

*Vi fortsætter
artikelserien med
uddrag af biskop
Martensens
foredragsrække
i Stenosgade
i København*

De to foregående
artikler var i
nr. 47 og 48

Den forelskede pige er med sind og tanke hos den elskede.

– ja, det ville endda være heldigt, hvis det endnu havde en tiendedel af det oprindelige pålydende. Det er ligesom et maleri, der i tidens løb er falmet: oprindeligt stod det med klare og stærke farver; nu er det blevet gråt i brunt.

Omvendelsen får os måske til at tænke på et menneske, der ikke ryger og ikke drikker spiritus. Det vækker forestillingen om en lidt sødladen fromhed. Der er salvelse i ordet. Det er gået så vidt, at man har skelnet mellem kristendomstyper, alt eftersom de kræver omvendelse eller ej. Således regner man f. eks. indremission og baptister og forskellige pietister til den kristendomstype, der kræver omvendelse; medens man mener, at f. eks. anglikanere, orthodoxe eller katolikker ikke regner en sådan omvendelse for strengt nødvendig.

Man har også prøvet på psykologisk at skelne mellem kristne, der er blevet omvendt og andre, der ikke er det. Man har f. eks. talt om Augustin, Pascal eller Søren Kierkegaard som typiske eksempler på kristne, der har gennemgået en omvendelse. Den modsatte type finder man f. eks. hos Thomas af Akvin, der har haft en mere rolig udvikling, eller hos den hellige Therese af Lisieux, der lige siden hun var barn længtes efter at tjene Gud af hele sit hjerte. I sådanne opdelinger af

kristendomstyper eller af de kristne selv forstår man omvendelsen som en bestemt slags religiøs oplevelse. Mennesker, der er blevet omvendt på denne måde kan ligefrem angive dato og klokkeslæt for omvendelsen. Der gives et klart før og bagefter.

Jeg vil ikke sige noget imod en sådan følelsesbetonet omvendelsesoplevelse. Apostlen Paulus havde jo selv en sådan på vejen til Damaskus. Ganske vist må man tilføje, at Peter og Andreas og Johannes og andre af apostlene blev kaldet til Jesus på en lidt anden måde, og at de først langsomt gennem omgangen med ham omvendtes mere og mere.

Omvendelse i den sande bibelske forstand er imidlertid noget langt mere gennemgribende end blot en følelsesbestemt oplevelse, man kan have på en enkelt dag. Omvendelsen, som Kristus kalder til, omfatter hele vort liv indtil vor død; og der findes ikke nogen type kristendom, ej heller nogen enkelt kristen, der kan komme uden om omvendelsen i denne sande, og bibelske forstand. Vi skal nemlig alle vende os om fra det gamle til det nye og er bestandig på vej fra det gamle henimod Guds rige.

En revolutionær

Normalt forestiller man sig ikke det omvendte menneske som en revolutionær. Tværtimod forestiller man sig

ham som en ret bedsteborgerlig, fredssommelig mand. Han passer ganske godt ind i sine omgivelser, altså lige med undtagelse af, at han ikke ryger, drikker og spiller kort. Men revolutionær, nej det venter man sig ikke af en omvendt. Men er det ikke ironisk at »omvendelse« og »revolution« egentlig betyder nøjagtig det samme, bare med den forskel, at det ene ord er af dansk oprindelse, og det andet af latinsk. Revolution betyder nøjagtig det samme »at vende tingene om«.

Når Jesus prædiker »omvendelse« er det et andet ord for, at han prædiker revolution. Ganske vist ikke revolution af politisk art med våben i hånd. Dette talte vi jo allerede om i vor første prædiken. Jesus tog tværtimod afstand fra Zeloterne, der ville lave væbnet opstand. Men vi så også, at Jesus prædikede en revolution, der i virkeligheden var mere radikal end Zeloternes. Når Jesus siger: »Omvend jer«, så opfordrer han os til at anvende en helt ny målestok på alle ting. Han vender virkelig tilværelsen om; han revolutionerer alle gængse tænkemåder og opfordrer os til at se det hele på en fuldstændig ny maner. Den synsmåde, han opfordrer til, er så ny, at det ikke kan nytte noget med lappeværk: lad være med at skære en lap af et nyt

Fortsættes side 15.

Hvad satser vi på?

En hellig, syndig kirke

af Rich. Hansen

I vore dage oplever vi en meget omfattende teknisk revolution, hvis virkninger vi endnu overhovedet ikke kan overse. Det er en brydningstid imellem det gamle agrarsamfund og den moderne tekniske tid, som vi også kunne kalde atomtiden eller datamaskinernes tid eller måske endda den kybernetiske tid. I en sådan tid kan det være meget svært at finde et ståsted for os mennesker. Vi føler os revet op med rode og kastet ud i en følelse af angst og uro, som præger hele vor tilværelse på en meget direkte måde. Vort liv er ofte uden mening, synes vi. Mange ting i vore dage gør os urolige, f. eks. oprustningen, umenneskeligheden og overtekniseringen af hele vor hverdag. Men andre ting glæder os også, f. eks. den sociale forståelse, følelsen af internationalt samvirke mellem folkene og de forbedrede uddannelsesmuligheder. Man taler også om større ærlighed og åbenhed blandt de unge af i dag. Hvis dette sidste er tilfældet, ville det måske være på sin plads at overveje, om der også er brug for mere ærlighed og åbenhed inden for kirken nu om stunder. Af en større oprigtighed og en større ærlighed følger vel beredskabet til at kunne give en undskyldning, når det er nødvendigt og påkrævet. Man må indrømme sine fejl og mangler, hvis der skal være tale om større ærlighed og oprigtighed. Har et sådant forhold betydning for kirken i vore dage og i fremtiden? Kan kirken indrømme fejl og give undskyldninger? Er kirken ikke så hellig at den ikke kan gøre sådan noget som at give undskyldninger for begåede fejl? Hermed kommer vi til et meget vigtigt spørgsmål om kirkens hellighed og samme kirkes såkaldte syndighed, et begreb, vi må se lidt nærmere på for ikke at blive misforstået? Vi vil se på forholdet mellem den hellige og den syndige kirke. Er det ikke noget vrøvl at sige, at kirken kan være hellig og syndig på en gang? Er kirken ikke så hellig, at vi ikke kan tale om synd i denne sammenhæng? Vi vil nu gå i gang med at se på de forskellige begreber, for derigennem at

nå frem til en afklaring af dette vanskelige spørgsmål på tilfredsstillende måde.

Den hellige kirke

Fra messens Credo kender vi udtrykket den hellige kirke, idet vi her be- kender os til den ene, hellige, katolske og apostolske kirke. Denne be- kendelse stammer fra koncilet i Konstantinopel i året 381, og den har sin forløber fra koncilet i Nicæa år 325. Kirken bliver så at sige karakterise- ret ved sin enhed, hellighed, kato- licitet og apostolicitet; disse fire ele- menter i beskrivelsen af kirken kal- der man fra tidligere tid inden for teologien kirkens væsensken- detegn. Her vil vi så tage et af disse væ- sensken- detegn op til nærmere over- vejelse, nemlig kirkens hellighed. Det- te er netop en meget vigtig og sind- fuld egenskab ved Kristi kirke. Tro- en på kirkens hellighed er altså me- get gammel i kirken. Den går nem- lig helt tilbage til den apostolske trosbekendelses tid, hvor det beken- des: Jeg tror på den hellige kirke.

Nu kan vi spørge om grunden til, at vi kan tale om, at kirken er hel- lig. Kirken har fået sin hellighed fra sin stifter, vor Herre Jesus Kris- tus. Kirken er hans kirke og derfor hellig, som han er hellig, nemlig den hellighed, som han har i kraft af at være Guds enbårne søn, der er steget ned til jorden og er blevet menneske. Kirken som Kristi legeme har del i dette legemes himmelske hellighed. Kirken er på grund af Kristus, dens stifter og grundlægger, guddommelig og hellig. Denne guddommelighed og denne hellighed betyder vel, at der i og ved kirken ikke kan findes noget uskønt og forkeret. Men hvis det nu alligevel findes, hvordan kan vi så begribe og forstå det?

Det skønne og det hæslige

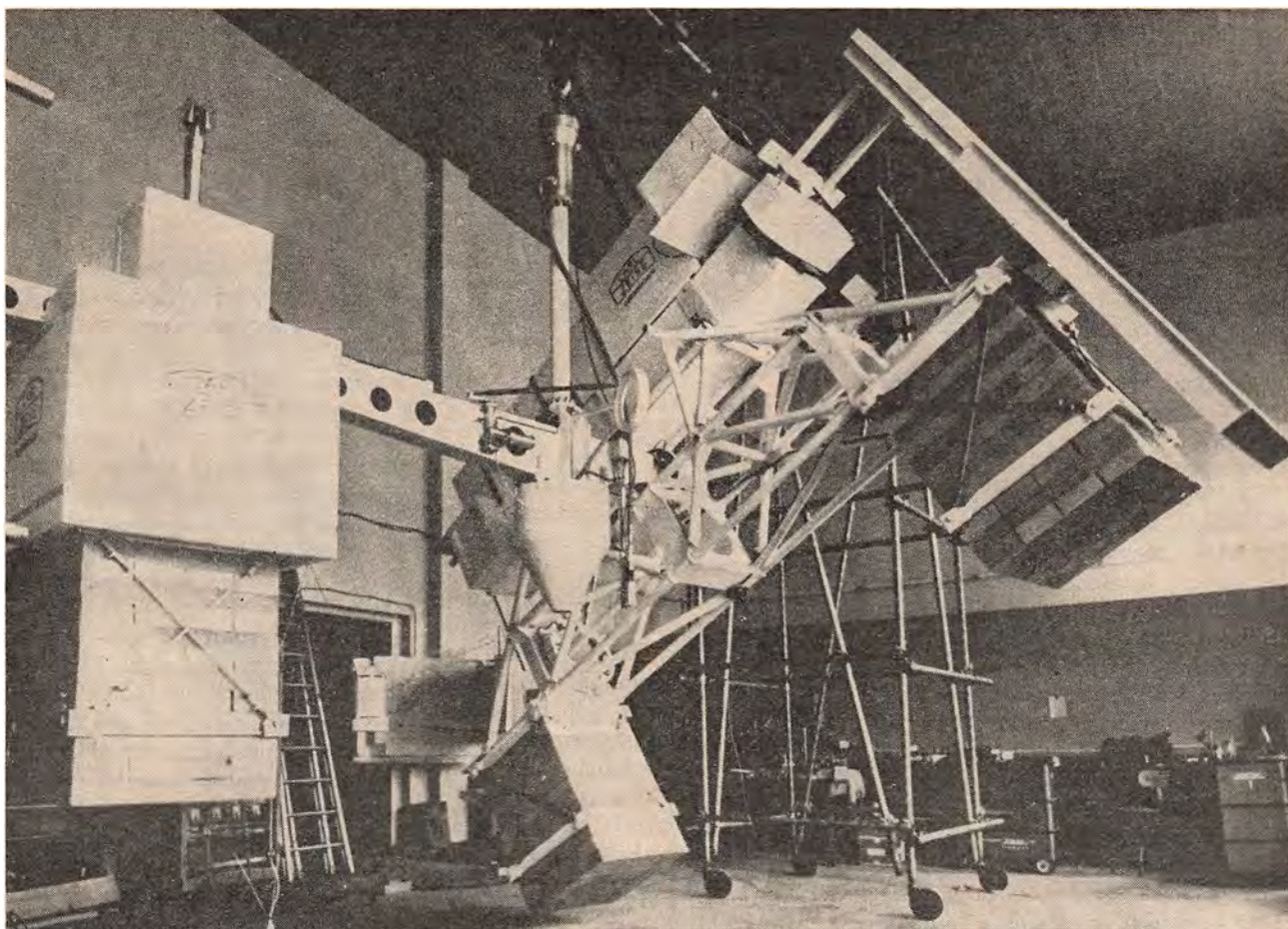
Det hellige og det syndige på én gang og på ét sted er vel svært at forstå, ligesom det er svært at begribe, at det skønne og det hæslige kan eksis- tere og leve sammen på én gang og på ét sted. Men kan vi ikke tænke os et eksempel, hvor det skønne og det hæslige er sammen på én gang

og på ét sted? Sidder jeg en dag ude i min have en dejlig forårsdag og be- tragter et blomstrende frugttræ, så har jeg billedet på noget meget skønt og smukt. Dette billede synes for mig at være indbegrebet af det skønne og det smukke. Skulle jeg nu gå helt hen i nærheden af dette dejlige frugt- træ med de mange lysende blomster, ville jeg meget let kunne opdage, at samme smukke træ er stærkt angre- bet af den meget hæslige sygdom, der hedder kræft. Store kræftknuder kan ved første øjekast være skjult på træets grene af de mange lysende blomster, der dækker træet som et klæde. Nu ved jeg, at dette træ både er smukt og hæsligt på en gang. Dette eksempel kan nu forstås som billedet på, at noget godt kan tænkes smukt og skønt, men alligevel på den anden side kan være sygt, dårligt og hæs- ligt, og det vil være til hjælp, når vi skal beskæftige os med den hel- lige og syndige kirke.

Kirkens syndighed

og tidligere tiders teologi

Det, der har været fremme i det tro- ende folks bevidsthed, når det gæl- der troen, er ofte at finde i de teo- logiske lærebøger og katekismer, som blev brugt til undervisning af børn, unge og voksne. Søger vi i disse bøger efter begreberne den syndige kir- ke eller kirkens syndighed, finder vi meget hurtigt, at der kan vi lede for- gæves. Medens emnet den hellige kir- ke bliver behandlet vidt og bredt under kirkens fire væsensken- detegn (den ene, hellige, katolske og apo- stolske kirke), bliver emnet den syn- dige kirke overhovedet ikke behand- let. Vi står overfor et tomrum i den traditionelle teologi og tros- lære. Vi møder oven i købet ofte den tanke, at kirkens hellighed bliver brugt til at bevise og begrunde den triumfe- rende kirke, som vi kender det fra den konstantinske prægede teologi. Med det konstantinske vendepunkt i historien, hvor kirken blev gjort til statsreligion i det romerske rige, op- stod meget snart faren for hele tiden at benytte kirkens hellighed til at begrunde og fremme tanken om den

Videnskabelig revolution. En ny kæmpekikkert byder på nye muligheder for udforskningen af solen. Foto: Dienst aus Deutschland.

mægtige kirke, som hersker og triumferer. Men kirkens hellighed er nu vel i lige så høj grad begrundelsen for den tjenende opgave, som kirken og alle dens medlemmer har over for alle mennesker og især de nødlidende. Af helligheden følger altså nødvendigvis tjenesten. Dette er meget vigtigt at understrege i vore dage.

Kirkens syndighed efter det

2. Vatikankoncil

Enkelte teologer har allerede før det 2. Vatikankoncil beskæftiget sig med problemet om kirkens syndighed, f. eks. pater Karl Rahner, der i 1961 i en lille artikel om kirkens hellighed skrev: »Læren om kirkens hellighed må ses sammen med den tros-lære, som siger, at synderne tilhører kirken, og at kirken altså er syndernes kirke. Dermed er ikke kun sagt, at der findes syndere i kirken, men også at kirken selv er syndig, for så vidt som dens egne medlemmer, og netop også som repræsentanter for kirken, er syndere og vil blive ved med at være det.« Den kendte kirkehistoriker prof. Lortz har udtalt sig på samme måde, men han fremhæver dog tydeligt kirkens hellighed i det, han skriver i sin reformationshistorie: »Denne hellighed er

objektiv; den udelukker ikke medlemmernes og kirkeledelsens syndighed, og den bliver ikke formindsket deraf.«

Det vigtigste sted vedrørende den syndige kirke finder vi i koncilets dogmatiske konstitution om kirken *Lumen Gentium*, nr. 8: »Mens Kristus var hellig, uden skyld og uplettet og ikke kendte til synd, men alene er kommet for at sone folkets synder, har kirken syndere i sit eget skød. Den er samtidig hellig og har stadig brug for renselse, den går til stadighed bodens og fornyelsens vej.« Pater Rahner siger i en kommentar til dette sted: »I modsætning til Kristus kender kirken imidlertid synden i sig; den bliver ikke udtrykkeligt betegnet som syndernes kirke, men det hører med til den.«

Ud fra citatet fra koncilsteksten og pater Rahners kommentar kan vi se, at begrebet den syndige kirke eller kirkens syndighed skal forstås ud fra det faktum, at der er syndige mennesker i kirken. Og disse syndige mennesker er udbredt både inden for præstestanden og i lægfolket. På grund af de mange syndige mennesker inden for kirkens rækker taler vi om den syndige kirke, som

hele tiden har brug for bod og fornyelse. Kirkens syndighed kommer altså ikke fra dens guddommelige og hellige stifter, Jesus Kristus, men fra dens menneskelige medlemmer. I vore dage er det måske ikke særlig populært at tale om, at mennesket er syndigt, men alligevel må vi dog fastholde, at ethvert menneske har i sit liv en vis fundamental erfaring af, at han gør og kan gøre noget forkert og slet. Denne fundamentale erfaring hos mennesket viser, at ikke alt hos os er i orden. For at kunne forklare denne menneskelige erfaring på tilfredsstillende måde, bliver vi vel nødt til at gribe tilbage til det gammelkendte faktum, at der findes en arvesynd. Den menneskelige oplevelse af den omtalte »uorden« kan kun forklares og forstås, hvis vi godtager, at mennesket engang i frihed har sagt nej til Gud og pådraget sig ursyndens følger for hele menneskeslægten. Denne ursynd har altså også til følge, at kirken er syndig, og at den vil blive ved med at være det, indtil det frelste menneske forlader arvesyndens tilstand ved verdens ende. Selv om vi altid har talt om embedets hellighed, må vi dog tilføje, at embedet foruden sin hellighed og-

så besidder en vis syndighed, for så vidt som embedets indehavere er syndige mennesker.

Den hellige og syndige kirke

Nu har vi talt om den hellige kirke og om den syndige kirke, vi har talt om kirkens hellighed og om kirkens syndighed. Men kan kirken på en gang være både hellig og syndig? Må den i grunden ikke enten være hellig eller syndig. Men ikke begge dele på en gang. Og vil kirkens såkaldte syndighed ikke kunne ødelægge dens hellighed, som er en af dens stifters gaver?

Det første spørgsmål, om og hvordan kirken samtidig er hellig og syndig, kan vi besvare på følgende måde. Kirken består af guddommelige og menneskelige elementer. Kirken er nemlig Kristi legeme, stiftet af den evige Guds enbårne søn, som er helligheden selv, men samtidig er kirkens medlemmer mennesker, belastet med ursyndens følger. Vi må altså sige, at kirken på sin jordiske pilgrimsfærd både er hellig og syndig. Kirkens hellighed stammer fra dens stifter, vor Herre, Jesus Kristus. Kirkens syndighed stammer fra menneskets syndige tilstand. Dette forhold, at kirken på en gang er både hellig og syndig, kaldes et dialektisk forhold. Når en ting er sammensat af modstridende elementer, er der i denne ting en dialektisk spænding, en modsætningernes spænding. Nu kan vi måske bedre forstå billedet af det blomstrende frugttræ, der var angrebet af kræft og derfor på en gang både smukt og hæsligt. Vi må affinde os med denne dialektiske situation i kirken; vi må ikke blive forskrækkede over, at vi lever og virker i en både hellig og syndig kirke.

Det andet spørgsmål, om syndigheden vil kunne ødelægge kirkens hellighed i dens helhed, kan bedst behandles ud fra Bibelens ord fra Mattæus evangeliet, hvor Jesus forjætter sin kirke, at helvedets porte aldrig skal overvælde den (Matt. 16,18 f). Denne Jesu forjættelse fortæller os, at syndigheden i kirken aldrig vil kunne ødelægge og opsluge kirkens hellighed og derved udslutte kirkens guddommelige oprindelse. Koncilet siger også i sin konstitution om kirken *Lumen Gentium* nr. 39: Kirken kan ikke ødelægges. Kirkens hellighed garanterer altså, at samme kirke aldrig fuldstændig kan ødelægges og udsluttes af synden og dens følger. Samtidig må vel betones, at kirkens hellighed ikke

står som garant for, at kirken skal være en jordisk triumfator. Kirkens hellighed betyder egentlig tjeneste i og ved kærligheden.

En fornyelse af kirkeforståelsen

Gang på gang har vi set, at kirkens fordømmelse af den berømte fysiker Galilei er blevet taget frem af naturvidenskabelige kredse for at vise, hvordan kirken ikke er i stand til at mødes med den moderne verden. Tilfældet Galilei viser sig at være ret belastende for et godt forhold mellem kirke og videnskab. Men ville det så ikke være det naturligste for kirken, at revidere den gamle dom over Galilei og dennes nu klassiske tanker vedrørende fysikken?

Mange af os ville sikkert synes, at det ville være en meget naturlig ting, men sådan har det indtil nu ikke været. På grund af en ensidig forståelse af kirkens hellighed i triumfalistisk retning og en underkendelse af kirkens syndighed har kirkens teologi og kirkens mænd ikke set sig foranlediget til at indrømme fejl og give undskyldninger. I tilfældet Galilei er der dog sket en vis ændring til det bedre, idet det nu afsluttede koncil i pastoralkonstitutionen om kirken i den moderne verden *Gaudium et Spes*, nr. 36, kommer med en slags undskyldning for den gamle dom over Galilei. Undskyldningen er imidlertid afsvækket i sin nuværende form, fordi visse konservative koncilfædre mente, at kirken ikke behøver at indrømme fejl og give undskyldninger. Men alt i alt må vi betragte denne udtalelse fra koncilet som et skridt i den rigtige retning.

Ligesom arvesyndens menneske, der er skabt i Guds billede, kan tage fejl og derfor må undskylde sig, kan kirken, der genspejler Kristi hellighed, også tage fejl og må derfor undskylde sig, fordi kirken i kraft af sine medlemmer kan kaldes en fejlende og syndig kirke. Kirkens syndighed er altså den teologiske grund til, at kirken kan og bør give undskyldninger for begåede fejl og åbenbare mangler. For ikke at blive misforstået er det vigtigt at indskyde en bemærkning om Helligånden og dens virke indenfor kirken. Kristus forjættede kirken, som han selv stiftede og grundlagde, Helligånden, for at kirken på sin jordiske færd skulle have en guddommelig garant og beskytter; derfor er det muligt at sige, at kirken og dens læremyndighed

Fortsættes side 15.

Tanker til 3. søndag i advent

Julelys og granguirlander har allerede smykket gaderne i lang tid. Reklamerne presser forventningerne op. Juletravlheden nærmer sig kulminationen. Forretningsfolk stønner under presset. Husmoderen planlægger, bager, køber ind. Hvad har man glemt? Hvor mange gaver skal købes endnu? Hvem skal have julekort? Børnene begynder at blive pirrelige af en alt for længe spændt forventning – de tæller dagene, gætter på, hvilke gaver de mon får. En vis sentimentalitet breder sig – i julen skal vi glæde hinanden! Længselen efter juleglæden ligger inde i os, men vi ved af erfaring, selv om vi prøver at glemme det, at det aldrig rigtig lykkes at finde den. Forventningerne især hos børnene, men også hos mange voksne er så store, at de ikke kan indfries. Anden juledag sidder vi lidt tomme tilbage. Trætte ovenpå sliddet – var det det værd? Peter blev egentlig ikke så begejstret for det elektriske tog, ja, måske snarest en smule skuffet over at banen ikke var større – og Lise syntes ikke rigtig, hun fik så mange gaver, som hun havde forventet og . . . Juledepressionen breder sig i familien.

Er juleglæden kun en illusion? Er glæden i det hele taget noget vi alledybest i os selv længes efter, griber efter, for blot at mærke, den smutter bort mellem fingrene på os eller briter som en sæbeboble, netop som vi tror, vi har den? Eller har vi simpelthen ikke forstået, hvad glæde er? Er glæden noget helt andet end vi forventer, noget langt dybere end en forbigående følelse.

Herren er nær!

»Glæd jer altid i Herren; jeg siger igen: glæd jer!« Hvad er det for en glæde, Paulus taler om i dagens læsning. Hvad er det for en glæde, vi skal bevare ikke kun i forventningen op mod højtiden eller på selve festen, men altid? Hvad er det for et budskab, han bringer, og som skulle kunne bringe en sådan glæde? »Herren er nær!« Nogle vil måske trække en smule på skuldrene og sige: Nå, ja! Vi ved godt, at vi fejrer Herrens komme julenat, at liturgien får os til at gennemleve forventningen om Herrens første komme og forvent-

Glæden - en illusion?

ningen om hans komme ved tidernes ende. Men det forekommer os alligevel så fjernt begge dele. Eller betyder det noget mere dette: »Herren er nær«? Betyder det ikke kun, at hans komme er nær forestående, men snarere at han allerede her og nu er os ganske nær? At han har brudt ind i vor verden på en særlig måde for at forblive med os? Men måske gælder det, Johannes Døberen siger til jøderne, også os: »Midt iblandt jer står én, I ikke kender, han, som kommer efter mig, og hvis skorem jeg ikke er værdig at løse.« Er det ikke derfor, glæden har så svært ved at bryde igennem, fordi vi ikke kender ham? Fordi vi ikke som en realitet har forstået det glade budskab om, at han er midt iblandt os.

Vær ikke bekymrede for noget!

Og af samme grund kommer bekymringerne over os og kvæler glæden allerede i dens vorden. Hvordan skal vi kunne efterkomme en opfordring om ikke at bekymre os? Er der ikke fuldt op af berettigede bekymringer åndelige såvel som materielle. Kan vi ikke i en stille stund blive overvældede af bekymring ved at opdage, hvor svært det er at få øjnene op for de sande værdier, hvor svært det er til bunds at forstå evangeliets budskab - hvor blinde vi egentlig er, hvor fattige midt i vor materielle rigdom. Og så råber Kirken til os - netop til os, sådan som vi er midt i vor utilstrækkelighed: »I forsagte, fat mod og frygt ikke; se vor Gud vil komme og frelse os!« (kommunikationsvers). Jesus stod en dag op i synagogen og læste Esajas: »Herrens Ånd er over mig, fordi han salvede mig, at jeg skal gå med glædesbud til fattige. Han sendte mig for at udråbe for fanger, at de skal få frihed, og for blinde, at de skal få deres syn, for at sætte fortrykte i frihed og udråbe et nådeår fra Herren.« Da begyndte han at sige til dem: »Idag er dette skriftord, som lød i jeres øren, gået i opfyldelse.« (Luk. 4,18-21). Det er Kristus selv, der er os nær og vil forløse os. Derfor kan Paulus sige »vær ikke bekymrede for noget, men lad i alle ting jeres ønsker komme frem for Gud« Faderen kender vort hjertes dybeste længsel, og han

har allerede svaret os, da han sendte sin søn for i ham at gøre os til sine elskede børn. Vel står vi midt i kampen, men Kristus er med os, og for ham er intet umuligt. Og det er netop denne vished, der er vor glæde. Glæ-

den over Guds ganske nære forhold til os. Glæden over, at Kristus selv vil åbne vort hjertes øjne, så vi kan kende ham og forstå, hvor stort det håb er, han kaldte os til. (Sm1Ef. 1,18). Sr. Karen Marie CSJ.

*Er glæden noget helt andet,
end vi forventer - noget langt dybere
end en forbigående følelse?*

Julelys og granguirlander har allerede smykket gaderne i lang tid.

Esbjerg

Malerfirma

Holger Jørgensen

Morsøgade 9
Esbjerg
Telefon 2 38 51

Interessenselskabet

Nils Petersen

Tømrer- og Snedkerforretning
Danmarksgade 12
Esbjerg
Telefon 2 84 48

H. Johansen

Murermester

Kronprinsensgade 57
Esbjerg
Telefon 2 15 45

K. J. Højland & Søn

Aut. vand- og gasmester
Værksted: Hededammen 4
Skolebakken 147
Esbjerg. Tlf. 2 93 50

Viggo Christensen

Urmager, optiker, guldsmed
Kongensgade 64, Esbjerg
Telefon 2 08 29

L. Basse

Kaffe - vin - konserver

Hj. af Nørreg. og Jyllandsg.
Esbjerg
Telefon 2 05 76

Vestjydsk Rør- & Sanitetslager A/S

Kirkegade 6, Esbjerg
Telefon (051) 2 13 11

R. Schullk

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

København

Fa. Karl A. Hansen

Murermestre * Entreprenører
Ingeniør * aut. kloakmester

Bjergstedvej 10,
Kbhvn., Brønshøj
Tlf. 60 11 55 og 60 16 55

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører
Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 - 2678

Kolding

P. Jeppesen & Søn

Murermestre

Zahnsgade 4, Kolding
Telefon 2 06 93

Barkholt boghandel

Bogladen med de mange bøger
Kolding
Telefon 2 15 33

H. Overbeck

Ingeniørfirma

Havnepladsen, Kolding
Telefon 2 35 55

J. Krenk

Ingeniørfirma

Varme - Sanitet
Kolding. Tlf. 2 33 44

RYBERG's Bageri & Conditori

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 05 88

Drik kaffen i vort hyggelige
cafeteria

Kolding Andelsmejeri

Haderslevvej 5, Kolding
Tlf. 2 01 55

Peter From

Kolonialhandler

Domhusgade 27, Kolding
Telefon 2 32 10

Helsingør

Tømrermester

Ejnar J. Nielsen

Frejsgade 20. Tlf. 21 03 11
Værksted og plads, Nygade 2
Helsingør. Tlf. 21 00 81

Georg Poulsen & Søn

Blikkenslagermestre

Sct. Annagade 19
Helsingør. Telf. 21 01 64

Roskilde

Firma Hans Møller

v/ Ib Møller

Sct. Olgsgade 22, Roskilde
Telefon 35 18 77

Blikkenslagerarbejde - Gas - Vand
Sanitet - Centralvarme og oliefyld

Skolebøger - Skolerekvisitter -
Billedbøger - Skønlitteratur -
Papir - Fyldepenne - Billig-bøger

Roskilde Boghandel

Sct. Olgsgade 24 - Tlf. 35 31 31

Ejgod Jørgensen

Slagtermester

Kød - Flæsk - Pålæg
Sct. Olgsgade 13, Roskilde
Tlf. 35 01 57

Malerfirmaet

Edvard A. Petersen

Kornerupsvænge 5 - Roskilde
Telefon 35 16 94

C. J. Gerlachs efft.

Allehelgensgade 8, Roskilde
Tlf. 35 27 77

Aut. leverandør af kirkevine

*

ERIK ANDERSEN

Gl. Kongevej 138 A,

1850 København V

Telefon (01) 31 04 11

*

PAPIR EN GROS
TRYKSAGER
KONTORARTIKLER
PROTOKOLLER
PLASTIC
KONVOLUTTER

OASE KAFFE

Lev. til de katolske institutioner

SØNDAG den 15.: 3. i advent (violet eller rosa, s. 9).

MANDAG den 16.: Eusebius, biskop og martyr (rød, s. 782), eller søndagens messe (violet, s. 9).

TIRSDAG den 17.: Søndagens messe (violet, s. 9).

ONSDAG den 18.: Tamperdag (violet, s. 13).

TORSDAG den 19.: Søndagens messe (violet, s. 9).

FREDAG den 20.: Tamperdag (violet, s. 15).

LØRDAG den 21.: THOMAS, apostel (rød, s. 782).

SØNDAG den 22.: 4. i advent (violet, s. 27).

HELLIG-TRE-KONGERS-VANDRING

Vi mødes søndag den 5. januar 1969 kl. 20 præcis, ved den Røde Port i Klampenborg, hvorfra vi drager gennem Dyrehaven til St. Andreas Kirke i Ordrup. Her vil vi senest kl. 21.30 afholde den traditionelle Hellig trekongersgudstjeneste. Vel mødt – med flere småbeløb, hvoraf overskuddet går til Skt. Vincent-grupperne. Alle mellem 15 og 30 er velkomne.

Bjørn Højbo.

OVERSÆTTELSER AF DE LITURGISKE TEKSTER

Nu er samtlige præfationer, både de gamle og de nytilkomne såvel som den romerske canon og de tre nye, oversat. Alle indbydes til at indsende rettelser – og forbedringsforslag til oversættelseskommisionen. Dette materiale sendes til formanden: Bjørn Højbo, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. Inden 15. januar skal vi have det i hænde for at udarbejde den foreløbige endelige udgave, der skal stå i de nyttrykte gule hæfter, der udkommer, så snart vi har fået det nye ordinarium fra Rom. Det er på træpærne!

Bjørn Højbo.

HARPESPIL I SCT. ANSGARS KIRKE

Det er sjældent, at man hører det bibelske instrument, harpen, under en messe, men ved julens midnatmesse i Sct. Ansgars kirke vil fru Nicole Mastero-Cantacuzino spille to afsnit af Händels Concerto for harpe, under kommuniionsudelingen. Fruen, der for tiden er soloharpinist i Det kgl. kapel, er rumæner af fødsel.

Man bedes bemærke, at der ikke skal adgangskort til for at deltage i midnatsmessen, samt at messetiderne 1. juledag er de samme som om søndagen i vintermånederne: Kl. 9 og kl. 11.

K.G.-H.

SEKTERISME, PLURALISME OG ANDRE FINE ORD

I sin omtale af tidsskriftet *Kristen Revy* i KU nr. 47 beklager Helge Kristensen, »at vi nu også her i landet har fået en tone indført, som man ellers kun har hørt omtalt«. Han mener endvidere, at »en sekterisk kristendom bliver betonet på en katolsk kristendoms bekostning«.

Nu er der forhåbentlig ingen af de mere oplyste læsere af Katolsk Ugeblad, der lader Helge Kristensen tænke for sig eller har tænkt sig at nøjes med hans overfladiske påstande. Sådanne læsere kan ved at skrive til Kristen Revy, Nørrebrogade 187, 5., 2200 København N, få et gratis prøvenummer tilsendt.

Helge Kristensens beskyldning mod Kristen Revy, og det vil jo sige mod mig, da jeg skriver hovedparten af indholdet, for sekterisk forkyndelse er en lavsindet og løgnagtig påstand. Da jeg er katolik, forkynder jeg naturligvis ikke sekteriske lærdomme. De fleste mennesker forbinder med ordet sekterisme det samme som vranglære og vanvid og bibelmisbrug. Men har jeg, har *Kristen Revy* gjort sig skyld i det? Har Helge Kristensen ført sandhedsbevis for sin lede løgn?

Beskyldningen for sekterisme ville jeg tage mig såre let, hvis den fremkom alle andre steder end i bispedømmets officielle organ, men da Katolsk Ugeblad, med rette eller urette, opfattes som biskoppens blad, er det en temmelig grov insinuation. Jeg må forlange, at Helge Kristensen tilbagekalder sin løgnagtige beskyldning og kommer med en undskyldning. Vil han ikke det, må han bevise sin beskyldning, ikke med flotte og billige journalist-argumenter, men med solide teologiske grunde.

Vil han ingen af delene, skal han høre fra mig igen.

Heinrich Rasmussen,
redaktør for *Kristen Revy*.

Kære H. R.

Tak for Deres brev, som undrer mig ikke så lidt. De har offentligt brudt med biskop Martensen, som De ikke alene betragter som skismatiker, men oven i købet som kætter. Jeg forstår derfor ikke, at De lægger så stor vægt på, hvad der skrives i hans bispedømmes blad, der ydermere ikke er noget officielt talerør.

De studser over ordet »sekterisk«, som jeg har brugt om Deres anmeldelse af P. Drouzys bog, og forlanger, at jeg teologisk skal gøre rede for min påstand. Ganske vist er jeg kun en lægmand – og slet ikke teolog som De, men jeg synes at mindes, at ordet sekt kommer af det latinske *secare*, som betyder skære af, adskille. Og når De selv skærer midt igennem den danske katolske menighed og vil bestemme, hvem der er retroende, og hvem der er kæt-

tere, og ikke vil acceptere, at der blandt Deres trosfæller kan være nogle, der har andre meninger end De selv, tillader jeg mig at kalde det sekterisk.

De, som kender kirkehistorien langt bedre end jeg, ved sikkert også, at alle splittelser netop er begyndt med, at man fordømte trosfæller uden først at undersøge, om deres formuleringer muligvis trods alt kunne tænkes at dække det samme som vore egne. Begrebet katholicitet forudsætter en vis pluralisme, en vis mangfoldighed i kirken. Kan man ikke kalde det »sekterisk« at forkaste denne mangfoldighed?

H. K.

Katolsk Lommekalender 1969

Den nye årgang af Katolsk Lommekalender, en af bispedømmets mest nyttige udgivelser, er udkommet. Vi erindrer i denne forbindelse frøken Ulla Andersen, som døde fornylig. Hun var i en lang årrække lommekalenderens redaktør, og det er hendes utrættelige arbejde, den kyndige efterfølger, pastor Ebbe Simonsen bygger videre på.

Det fremgår af en fodnote, at det desværre ikke har været muligt at få postnumre med undtagen ved forandringer i adressen, da man bruger samme sats flere år i træk. Indtil hele satsen skal udskiftes, må man kikke i fortegnelsen bag i bogen, når det gælder postnumrene.

Ellers bemærker man, at msgr. Ghidoni i den apostoliske delegation har skiftet titel fra sekretær til auditør. Navnet på den nye biskop i Island er kommet med, men ikke at det apostoliske vikariat er ophøjet til bispedømme. Pater Groteclaus, som døde samtidig, er blevet slettet i præstefortegnelsen, og den nye sognepræst i Hvidovre, Guido Kreienbühl, er også kommet i rette rubrik. Men med den fart tingene udvikler sig her på bjerget, kan man jo ikke nå at få alt med: dette gælder den nye generalvikar, Lars Messerschmidt, der fortsat står i lommekalenderen som sognepræst i Hillerød, ligesom Kaare Osorio – fra 1. januar sognepræst i Hillerød – stadig er opført under Lyngby-adressen, bare for at tage et par eksempler. Men der kan den enkelte indehaver af bogen jo selv foretage sine korrekturrettelser, så postvæsenet ikke skal omadressere alt for meget.

Og en ting står fast: ingen aktiv katolik kan undvære Katolsk Lommekalender, en udmærket julegave.

Bistrup Olle & Kul

Vasevej 70
Birkørød. Tlf. 81 35 70
Alt i brændselolier

Glarimester**POUL V. JOOST**

Slotsgade 7, København N
Telefon 39 79 77

Stort udvalg i fotografirammer

D. Plate Petersen

Malermester
Tlf. Fasan 2718

Schjøth's Farvehandel

Amagerbrogade 160.
Tlf. 55 57 80.

Alt i moderne belysning

Karl A. Keblov

aut. elektroinstallatør
Hvidovrevej 275
Tlf. 78 15 23

Vejle Mineralvandsfabrik**A/S P. C. NIELSEN**

Telefon *82 81 33

Ove Juel-Christensen

Tlf. 29 55 88

Kaffe og kolonial en gros

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A, hver
tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent
ugens fem første dage fra kl. 10
til 13. Telefon PALæ 2323.

Banegårdens Restaurant

Fritz Kapper

Odense H.

**JOHS. MARCKERS
BOGHANDEL**

AABOULEVARD 19
KØBENHAVN V.
TELF. *35 83 53

Gardiner

Manufaktur

Hvidevarer

Sengeudstyr

Textil-Varehuset

Slotsgade 17, København N

Tlf. (01) 35 05 01

Leverandør af skolekjoler

Mogens Larsen

El. Installatør

Ramsherred 31

Aabenraa

Tlf. 2 25 30 og 2 34 27

Lvs - Kraft - Varme

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører

Bredgade 25

København K

Telefon Minerva *408

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bødemand

* 34 46 01

Begravelser og bisættelser ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer

P. Skramsgade 27

Byen 7920 - 94 33 66

Landsretssagfører

Viggo Høgsgaard

Advokat

Møderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

**MARIUS
MP
PETERSEN**

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

TEXACO

Oliefyring

**Oliekompagniet Rhenania
Aktieselskab**

Texacohuset - Borgergade 13 - Kbh. K
Varebest.: (01)122022. Andre afd. (01)120101

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.

Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaards Tværvej 13,
Charlottenlund.

Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Murermester- og entreprenørførr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Flint arbejde - Tria 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavsgade 13, Kbh. Ø.

Brødr. Zøllner

Nørrebrogade 174
København N

Telefon Taga 50

Kød og flæsk

J. Qvist Jensen

Slagtermester

Vesterbrogade 107 C

København V

Tlf. Eva 3767

Kød, flæsk, pålæg

En gros og en detail

**I/S Søndermarks
Møbelfabrik**

ul Chr. Søndermark
& Mogens Jørgensen
Tarm. Tlf. (073) 7 21 11,
nr. 168 - 188 og 488.

Fremstilling af skolemøbler
samt fast inventar til samtlige
faglokaler.

Efter ønske tilsender vi
Dem gerne
brochure og prisliste.

Hvad satser vi på?

Fortsat fra side 7.

sæt tøj og sætte den på det gamle, siger han. Nej, enten eller, du må gå ind for det gamle eller for det ny. Du kan ikke have dit hjerte to steder på en gang, du har kun ét hjerte, og det tåler ikke at blive skåret midt over. Det kan ikke være hos det gamle og det ny samtidig. Forlad det gamle, gør revolution mod det. Omvend dig til det ny. Guds rige er det helt nye.

Guds rige vender op og ned på de gængse værdier og på den gængse målestok – for det menneske, der omvender sig.

Saligprisningerne

De 8 saligprisninger er ligesom den store grundlov eller borgerretserklæring for Guds rige. Den, der lytter til disse saligprisninger samler sig ikke skatte på jorden, hvor møl og rust fortærer, men han samler sig skatte i det rige, der er på vej, som er nært, selvom det ikke hører denne jord til.

Saligprisningerne vender vort øje fremad mod Guds rige, der er foran os. Det ser ud som om saligprisningerne modsiger virkeligheden, som om man vil tro mere på Gud end på erfaringen. Erfaringen synes at sige, at døden er det sidste, og at den store sorg er uigenkaldelig og uoprettelig, og at mangt og meget i tilværelsen er helt og aldeles meningsløst. Men saligprisningerne siger, at døden ikke er det sidste, og at sorgen ikke er uoprettelig, og at Gud vil give selv det mest meningsløse mening. Mennesket, der tror på, at Guds rige er kommet nær, retter blikket fremad mod dette rige.

Vendt mod fremtiden

Saligprisningerne er hele tiden forbundet med en fremtid; det er denne fremtid, der allerede begynder at kaste lykkens og salighedens skær ind over nuet. Det er ikke den store sorg, der giver anledning til salighed – naturligvis; men det er den seje stædige, urokkelige fastholdenhed ved, at Gud vil vende selv denne store sorg til trøst, for Gud er større end døden og alle ulykker.

Menneskene kan forstå sig selv ud fra deres oprindelse og deres fortid. Det kendetegnende ved kristendommen er, at den først og fremmest vil forstå mennesket ud fra dets mål og dets fremtid. Men hvordan kan vi forstå noget ud fra en fremtid, som ingen kender? Fordi Gud har talt om fremtiden og lovet noget om den.

Han har kaldet mennesket ind i denne fremtid.

Den kristne forstår sig selv – ikke så meget ud fra sin fortid, som han kender fra erfaringen – men mere ud fra den fremtid, som han kun kender gennem Guds løfte.

På vandring mod fremtiden

Der ligger derfor en dyb mening i, at det andet Vatikankoncil har gjort »det vandrende Gudsfolk« til det foretrukne billede på kirken. Jødernes vandring fra Ægypten til det forjættede land er som et billede på den kristne kirke. Det er en fristelse at ville vende tilbage til fortiden; for Guds kald ligger hele tiden forude, Guds rige er aldrig bag ved os. Vi kan undertiden tage fejl af vejen; så må vi prøve at ændre kurs og atter slå ind på den rette vej mod målet. Kun een ting må vi ikke: vi må aldrig ligesom jøderne på deres ørkenvandring begynde at knurre mod Gud på grund af den vanskelige vej, han fører os og ønske os at vende tilbage dertil, hvorfra vi kom.

En hellig, syndig...

Fortsat fra side 10.

ikke kan tage fejl på det kristne budskabs egentlige område, som er skænket os af Guds godhed og nåde. Jesu budskab vil også i fremtiden blive ført videre og forkyndt uforfalsket. Denne Helligåndens garanti betyder dog ikke, at der inden for den kirkelige administration, på naturvidenskabens, medicinens og sociologiens områder ikke vil blive taget fejl og derfor være brug for undskyldninger. Måske kunne man på disse områder have brug for en ombudsmand efter de principper, der gælder for den danske ombudsmand? Sådanne tanker er nye, og det vil sikkert være længe, før kirken finder sin form i det moderne samfund. Men kirkens hellighed og dens hierarkiske strukturer betyder ikke, at vejen ikke skulle være åben for en fornyelse på de områder og for en vis demokratisering af kirken, som ønskes i vide kredse af Gudsfolket. Ved hjælp af begrebet den syndige kirke ville det være muligt, at få bugt med den rent triumferende kirke og derfor trænge ind i forestillingen om den tjenende kirke, som er forudsætningen for dialogens og demokratiets vækst i kirkelige kredse.

I en udtalelse om teologiens og teologernes opgave i kirken i dag siger prof. Metz fra Münster, at teologien har en kontrollerende og kor-

rigerende funktion i kirken, også over for det kirkelige læreembede. Og man kunne måske tilføje, at det kristne lægfolk også kunne inddrages i denne opgave. Dog må vi altid og hvert eneste øjeblik have for øje, at vi alle og kirken er syndige, og at vi derfor alle kan tage fejl, og at vi alle altid har brug for bod og fornyelse.

Katolsk Ugeblads store julenummer er i handelen omkring 17. december. Da det er et dobbeltnummer, bliver det sidste nummer i år.

R. I. P.

Den 28. november 1968 sov vor kære medsøster
fru **MARIA DOLORES**
REINHARDT
stille hen på Sct. Josefs Hospital.

Priorinde og Konvent
Vor Frue Kloster,
Aasebakken.
Bed for hendes sjæl.

R. I. P.

Vor kære mor
ROSALIA JENSEN
f. Dünwald
f. 30.-8. 1891
er afgang ved døden den 30. November 1968 på Sct. Liobahjemmet.

Børnene.
Bed for hendes sjæl.

Alt i gulobelægning

Dansk Gulventreprise A/S

Studiestræde 15
Tlf. Byen 5800 og 5151

P. F. Kjeldsen

Skomagergade 34
Telf. Roskilde 35 75 75
Byens største specialforretning i
URE og OPTIK

Organist

søges omgående.
Johanneskirken Søborg
Telefon 69 03 01

At manipulere

Strindbergs »Dødsdansen« på Det kgl.

At manipulere

En lille ø, et lille snævert samfund, to mennesker i et gammelt fæstningstårn med 25 år bag sig i hinandens uudholdelige selskab. Det er den valplads, hvor en kritisk fase i et strindbergs ægteskabshelvede udspilles – eller snarere udkæmpes med den enes mulige, og for den anden såre velkomne, død, som en kildrende fristelse til nye skarpslebne grusomheder. Måske har de elsket hinanden engang de to – Edgar, kaptajnen, der ikke blev forfremmet til major, og Alice, der afbrød sin tilsyneladende ikke videre lovende teaterkarriere.

Men har der været nogen kærlig følelse, er den nu blevet til det modsatte. Den har blot efterladt dem mere ubeskyttede over for hinandens minutøst beregnede angreb. Pakket ind i kedsomhed og ensomhed spiller de kort og spiller på hinandens svage punkter, et spil, for hvilket venen og slægtningen Kurts ankomst åbner mulighed for nye variationer. Mens situationen tilspidises, lades vi ikke i tvivl om, at dette blot er én episode af utallige, der har stået på i mange mange år, og da uvejret har lagt sig for denne gang, fornemmer vi, at det vil bryde ud igen og igen hinsides den afsluttende lidt flossede latter.

Det er tre meget store og meget svære roller. Mest imponerede Bendt Rothe som kaptajnen. Tydeligt viser han, hvorledes jeg-overdimensioneringen og de deraf følgende skuffelser har fået ondskaben, bitterheden og menneskeforagten til at antage et uhyrligt omfang. Med militær præcision foretager han sine træk og med barnlig glæde og fornøjelse inkasserer han sejren, da Alice og Kurts planlagte rømning er spoleret. Kurt flygter, og de to sidder igen alene i deres tårn. Alice er i Bodil Kjers udformning mindre kompliceret, mere konkret og nøgtern i sit had, iblandet de store ture, der giver en svag genklang af Alices teaterfortid. Hendes figur er rig på facetter og nuancer, men hadet er så konsekvent og gennemført, at det bliver en funktion i sig selv, og dets forudsætninger: tyranniet, skuffelsen, ensomheden står kun svagt. Kurts rolle derimod appellerer til at give ham som et rent pjok, og det er Ebbe Rodes fortjeneste, at han nok står som en af tilværelsens svage og vege, men ikke er til grin, trods sin uendelige tålmodighed.

Dette er en enkelt fast komponeret

tur af dansen i »det lille helvede« som de selv kalder det. Dertil har Strindberg skrevet et efterspil »Dødsdansen II«, hvor også næste generation er repræsenteret. Skønt langt svagere end førstedelen, har man valgt også at vise denne anden del, hvor kaptajnens onde manipulationstalent ikke længere indskrænker sig til den ægteskabelige krig. Konstellationen er nu en anden, for her er Kurt offeret, der berøves sin formue, sin rigsdagskandidatur, sin stilling og sin søn, mens Alice er reduceret til blot at være en tavs og ineffektiv tilskuers. I

grunden er det en meget slående illustration til, hvad der i dag med et modeudtryk kaldes at manipulere. Det er den samme grusomme evne til at beregne og placere mennesker, der i ægteskabet opererer direkte og indlysende brutalt, men mod venen indirekte gennem officielle organer, så Kurt stilfærdigt må indrømme: »Alt er gået korrekt og lovligt til som mellem hæderlige borgere i dagliglivet.«

Så kan man blot undre sig over, at man, da man nu har taget andendelen med, har strøget slutningen, hvor de efterladte, da kaptajnen er død på højdepunktet af sin uhyrlighed trods alle tidligere ønsker om hans forsvinden står og siger pæne forsonende ting om ham. Det er ellers Strindberg, når han klarest gennemskuer menneskenes paradokser.

E.T.

En bekendelse

Aktuel roman fra Grækenland

»Det er tilstrækkeligt, at man ikke er for systemet. For sikkerhedstjenestens filosofi er enkel og uforsonlig: Den, som ikke er med mig, er imod mig. Ved De, hvem, der har sagt det?« – »Ja, Hitler«. Chefen lo højt. »Nej, det var ikke Hitler. Det var Kristus, der sagde det.« Det er i Grækenland, dette valgsprog praktiseres, men bogen er udkommet allerede i 1965. Nu halvandet år efter kuppet læses den med en grum virkelighed som uafrystelig kommentar. Man behøver blot at betragte billederne fra retssagerne og straks ser man bogens typer lyslevende for sig. Handlingen er ganske enkel. En mand, mod hvem man ikke har nogen beviser, skal overføres fra en provinsby til hovedstaden. Under denne tur skal der iværksættes en plan for at få manden til at tilstå. Med turen og planen som historiens kerne er fortællingen spaltet op i de enkelte implicerede indtryk uden streng hensyntagen til kronologien, og det samlede stof føres da frem til klimaks: planens udfald. Om dette skal intet røbes her.

»Fejltagelsen« er imidlertid mere end blot en spændingsroman af habilt psykologisk tilsnit. Den er en bekendelse til det menneskelige uovervindelige selv i de mest umenneskeliggjorte omgivelser: sikkerhedstjenestens maskineri. Og denne det menneskelige sejr, omend triumfens øjeblik er forsvindende kort, er ikke et formuleret postulat, men en

integrerende del af spændingens struktur. Derfor kan »Fejltagelsen« anbefales fremfor så mange andre i den genre, hvis man en vinteraften ønsker noget både spændende og velskrevet.

E. T.

A. Samarakis: Fejltagelsen
oversat af Ole Wahl Olsen

Humanae Vitae på dansk

Nu foreligger pave Paul VI's meget omdiskuterede rundskrivelse »Humanae Vitae« på dansk – og det oven i købet i en mundret oversættelse, som er udgivet af Ansgarstiftelsen i kommission hos Pauluskredsens Forlag.

Diskussionen omkring denne rundskrivelse om samlivet i ægteskabet løber stadig på højt gear verden over, og nu har vi altså her i Danmark mulighed for at se rundskrivelsens tekst i sin fulde udstrækning, så den enkelte selv kan tage sit standpunkt.

Typografien er på en gang smagfuld og praktisk. Det letter læsningen, at man har ladet teksten sætte med bred margen med mellemrækkerne ved siden af første linje i hvert afsnit i stedet for oven over.

Den meget aktuelle publikation koster kr. 4,50.

**katolsk
uge
blad** 51
52

julen 1968

Pave Paulus VI's

TROSBEKJENNELSE

i norsk oversættelse kan bestilles
hos

PATER v. BEEKHOVEN
Kongensgt. 9
N. 1600 Frederikstad
Norge

Pris kr. 2,00 - Postgiro 7 07 10

Frans Herwig

Den hellige Sebastian fra Wedding

Denne fine lille bog handler om
broder Sebastians virke i berliner-
forstaden Weddings stenørken. -
Oversat af Johannes Jørgensen.

87 sider - kr. 16,90

Peter Schindler

Denne Paulus

- rent litterært betragtet

Mon nogen tidligere har forsøgt
at vurdere Paulus ud fra et litte-
rært synspunkt? Det er dette,
Monsignore Peter Schindler har
gjort i denne særprægede og ori-
ginale bog.

68 sider - kr. 16,90

Roger Schutz

Lev dagen i dag med Gud

Enhver, der forstår betydningen
af Kirkens enhed for verdensfreden,
må læse bogen, følge den og
give den videre.

98 sider - kr. 15,75

Arne Frost-Hansens Forlag

Georg Larsson

Det danske hospitalsinventar

Fyensgade 6, København N.
Hospitalssenge, madvogne,
transportvogne, klinikinventar.
Specialitet: Gummihjul.

AMAGERBANKEN
AKTIESELSKAB

Banken der dækker hele Amager

HUSK!

katolsk forum

den 10. januar

REJSER UNDER KATOLSK LEDELSE 1969

Sct. Annæ Rejser:

Rom i påsken: a) 1/4-8/4 (skoleferien) - 8 dages flyrejse - 1/2 pension - 2 busrundture. - Pris: kr. 925,-.

b) 2/4-11/4 - 10 dages flyrejse - 1/2 pension - 2 busrundture. - Pris: kr. 995,-.

Rejseledere: lærerinde: Annie Rastrup - rejsens præst: pater A. Keustermans, Næstved.

Det hellige Land: 8/5-22/5 - 15 dages flyrejse - Jerusalem - Galilæa - fuld pension - udflugter incl. Pris: 2250,-.

Rejseleder: pater Paul d'Auchamp, Søborg.

Det hellige Land: 3/7-17/7 - 15 dages flyrejse - Jerusalem - Galilæa - fuld pension - udflugter incl. Pris: kr. 2250,-.

Rejseleder: pater Tage Langsted, København.

Kulturperler: 4/10-18/10 - Firenze - Assisi - Rom - 15 dages flyrejse - fuld pension Firenze og Assisi - 1/2 pension i Rom - 2 busrundture. Pris: kr. 1195,-.

Rejseleder: pater Laurits Brunicardi, Næstved.

Program og nærmere oplysninger fås hos: lærerinde Annie Rastrup, Amagerbrogade 45. 2300 København S. Tlf. SU 86.

Pastor d'Auchamps Romrejser.

27/5-13/6 - Rom - Assisi - Firenze - 18 dages togrejse - fuld pension. Pris: kr. 1300,-.

Rejseledere: Fru Elise Schwartz med assistance af en præst.

27/6-17/7 - Ravenna - Rom - Assisi - 21 dages togrejse - 1/2 pension i Rom - fuld pension i Ravenna og Assisi. Pris. kr. 1300,-.

Rejseledere: Fru Elise Schwartz, med assistance af en præst.

12/9-26/9 - Rom - Assisi - 15 dages flyrejse - fuld pension. Pris: kr. 1275,-.

Rejseledere: Fru Elise Schwartz med assistance af en præst.

Program og nærmere oplysninger fås hos: Pastor Paul d'Auchamp, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg. Tlf. 69 03 01.

Den nordiske Valfart med fly til Lourdes:

6/9-12/9 - 7 dages flyrejse. Pris: kr. 920,-.

Særpris for syge: Asile Notre Dame. Pris: kr. 730,-.

Gejstlig leder: Msgr. Knud Ballin. Læge og sygeplejersker følger de syge.

Program og alle oplysninger: Fru L. Samson, Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. Ge. 6341,

eller: Translatør C. Lerche Nielsen: Bredgade 69, 1260 København K. Tlf. Pa 2539.

VÆGKALENDEREN 1969

udgivet af Ansgariusforeningen,

fås hos de katolske boghandlere og ved kirkerne.

kr. 2,00

VALD. FOERSOM EFTF.

BYGMARKEN 7, FARUM TLF. *95 13 22

GUMMI OG PLASTIC TIL HOSPITALER

Stille nat hellige nat

**Et jubilæum og en jul fejres
med verden
og freden i tankerne.**

Korrekturlæseren har truet med at strejke, hvis vi igen i år skulle finde på at køre frem med historien om skolelæreren og organisten Franz Gruber, der den 24. december 1818 blev opsøgt af sin ven, hjælpepræsten Joseph Mohr i Oberndorf ved Salzburg i Østrig. Mohr medbragte et digt, som han selv havde skrevet, »Stille Nacht«, og bad vennen sætte musik til. Det gjorde Gruber samme dag, og sangen blev uropført den 25. december ved julegudstjenesten i Nicolauskirken i Oberndorf.

Sangen, der siden har gået sin sejrsgang verden rundt, kan altså fejre sin 150 års fødselsdag i denne jul. I Danmark kender vi den bekendt både som »Stille nat, hellige nat« og som »Glade jul, dejlige jul«.

Franz Gruber-mindestue med komponistens portræt, chatol og klaver.

Salzburg i vinterdragt.

Østrig vil fejre fødselsdagen med en række festligheder både i Salzburg, Oberndorf og andre byer. Selv her i Danmark har vi på plakatsøjlerne kunnet se billedet af en smuk julekrybbe, som henledte opmærksomheden på jubilæet i Salzburgerland.

I Østrig findes samtlige forudsætninger for at stable alle tiders stemningsjul på benene, men man har nu ikke ønsket at lade det blive ved det. Pave Pauls opfordring til at gøre 1. januar til verdensfredsdag tages med ind i festlighederne. Midt i juleglæden skal man ikke stikke hovedet i busken og glemme, at julenattens gloria med dens »fred på jorden« og det milde lys fra julestjernen ikke har fået nemmere ved at gøre sig gældende i månerejsernes tidsalder. Som vi i »Katolsk Ugeblad« sidste jul bragte nogle indenlandske motiver under fællestitlen »Jul i bispedømmet« begiver vi os i år ud i den store verden for at se, hvordan man der tager sig af evangeliet. Vi kan jo ikke lukke øjnene for, at en række voldsgerninger har præget 1968. Den internationale retsbevidsthed krænkes mere og mere og også i kirken mærker vi tidens uro. Men det ville på den anden side være uretfærdigt at sige, at vi var bedre tjent med en møllestens om halsen end leve i en tid som vor. Vi kan her i julenummeret læse om, hvordan folk i socialt underudviklede dele af verden kan samles glade til messe og prise Guds godhed. Vi kan se, hvordan en stor varm personlighed, som patriarken Athenagoras – ligesom vor egen pave Johannes kunne det – kan skære igennem de mest udviklede problemer. Og trods undertrykkelse har czekerne bevaret deres humoristiske sans og Czekoslovakiet sin skønhed. Og selv om pavens opfordring til at gøre 1. januar til fredsdag har svært ved at blive hørt på det plan, hvor tingene afgøres, kunne det, at mindre grupper tænkte pavens alvorlige anliggende igennem – også i julen – dog måske en gang hjælpe til, at tankerne om fred bar frugt.

Med disse ord og med dette hæfte ønsker redaktionen vore trofaste læsere og medarbejdere en glædelig jul og et lykkebringende nytår – med godt gensyn i KATOLSK FORUM, der fra januar afløser KATOLSK UGEBLAD.

Yves Congar

Le Saulchoir viser vejen

Af Børge Rudbeck

Da jeg i februar 1954 var blevet optaget i den katolske kirke, fik jeg et varmt brev fra François Mauriac, der blandt andet skrev:

»De er kommet ind i kirken ad den rigtige dør, og døren er blevet åbnet for Dem af Kristi forfulgte disciple...«

Den rigtige dør var dominikanernes kloster-universitet ved Paris, Le Saulchoir; de forfulgte disciple var de franske dominikanere, de bedste af dem; og forfølgerne var visse elementer i den daværende romerske kurie, der endda truede med at lukke Le Saulchoir.

Da denne trussel blev offentlig, var det samme Mauriac, der i det konservative »Le Figaro« skrev en artikel, der er gået over i kirkehistorien: »At lukke Le Saulchoir vil være en handling på linie med at

jævne en af vore katedraler med jorden...«

Det var især en af Le Saulchoirs professorer, den nu verdensberømte teolog og økumeniske profet Yves Congar, der dengang forfulgtes. Han blev endda udvist af sin franske ordensprovins og måtte tage ophold i England. Jeg husker endnu den dag, udvisningen forkyndtes, og Yves Congar uden et ord akcepterede.

I dag har Congars ideer sejret i kirken. Under koncilet var han den mest ansete og indflydelsesrige af de teologiske eksperter, og den ny grundlov om kirken (*Lumen gentium*) følger helt Congars lære: kirken er i tredje række en institution, den er først et mysterium og først gudsfolket, menigheden, inklusive hierarkiet.

Da jeg under min seneste samtale med Paul VI (maj 1968) fortalte ham, at Yves Congar nu var vendt tilbage til sit Saulchoir, gentog paven to gange med eftertænkning beundring navnet Le Saulchoir, inden han bad mig overbringe Congar en personlig hilsen og en personlig gave. For den, der havde oplevet forfølgelsen i 1954, måtte det være et historisk øjeblik. Vi kan, også i 1968, glæde os over, at Congars skæbne er symptomatisk for dem, der forfølges fordi Helligånden lader dem se kirkens fremtid, og fordi de siger, hvad de ser.

Ved den daglige nadverforsamling på Le Saulchoir er Yves Congar nu med blandt concelebranterne. Han sidder i en rullestol, der køres frem foran altret de dage, det er ham, der kommenterer Evangeliet for os (endnu er vi ikke nået frem til at samtale afløser prædiken, således som

jeg har oplevet det i italienske klostre). Og trods sin sygdom arbejder han på bøger og artikler fra 7 morgen til 22 aften. Han er ikke kardinal; men han er Yves Congar, gennem mange år det gyldige udtryk for det Le Saulchoir, der er et af åndens høje steder på jorden.

Et af de steder, hvor dét, vi kalder ånden fra koncilet, eksisterede længe inden Angelo Roncalli var blevet Johannes XXIII. Et af de steder, hvor man i dag, således som det var koncilsfædrenes hensigt, fortsætter dét, koncilet begyndte.

De utålmodige, det gælder især hollænderne, men også de unge tyske dominikanere, siger, at det går for langsomt på Le Saulchoir. Integristerne og de reaktionære synes, at det går for hurtigt. Jeg for min del tror, at Le Saulchoir, uden hvilket koncilet aldrig ville være blevet dét, det blev, i dag er ved at finde den vej, ad hvilken der kan fortsættes fremad. Man undgår både de altfor pludselige og iøjnefaldende brud med fortidens fejl, og den sentimentale hægen om dét, der ikke kan tale til vor tids mennesker.

★ ★ ★

Le Saulchoir er et kloster; et pontifikalt universitet med filosofisk og teologisk fakultet; og et bibliotek på henved en kvart million bind. Kommunautetet består af omkring 150 brødre, af hvilke ca. halvdelen er præstestuderende, resten professorer, forskere, liturger, forfattere, journalister, prædikanter. Ganske enkelte »lægbrødre«, men lægbroder-institutionen er sikkert ved at forsvinde. Den dag er næppe fjern, da der kun findes én slags dominikanere, de fleste med en intellektuel gerning, måske

Professor, dr. theol. Pierre de Contenson, prior for Le Saulchoir.

et erhverv, men næppe alle præster. Fremtidens apostel må kunne benytte massemedierne, og må forme deres apostolat på en sådan måde, at det accepteres af disse massemedier, og af massemediernes brugere.

Som andre klostre har Le Saulchoir en prior, det er Thomas-forskeren *Pierre de Contenson*, og et konventualråd, begge parate til at lytte til og tage hensyn til, hvad hvert enkelt medlem af fællesskabet måtte mene. Universitetet ledes af en rektor (der, ligesom de fleste professorer, er dus med studenterne), en vicerektor og en forstander for studentatet. Rektoren, *Jean-Pierre Jossua*, hvis bøger også kendes i Skandinavien, er tiltrådt i år. Han er 38. Hans to hjælpere er henholdsvis 36 og 30. Studenterne deltager direkte i planlægning og ledelse af universitetets undervisning.

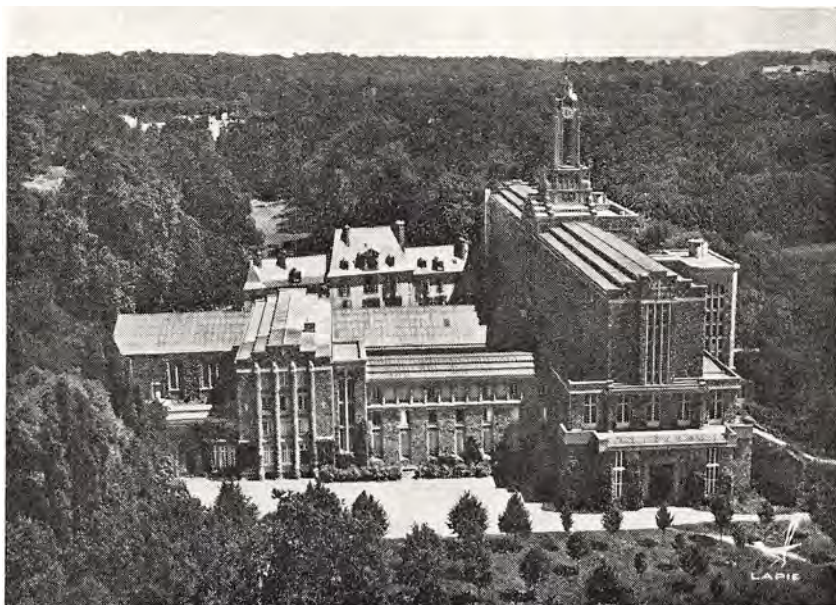
Ud fra den betragtning, at man ikke kan have nært kendskab til alle i et kommunautet på 150 medlemmer, er studentatet efter studenternes ønske inddelt i grupper på 10-12 medlemmer, der holder fælles møder, drøftelser, søger samlet kontakt med mennesker udenfor klostret, øver en vis gensidig kontrol, efter husets, og kirkens, princip: frihed under ansvar.

»Katederforelæsninger« er i vid udstrækning afløst af seminar-drøftelser, hvor små grupper sammen med professoren sidder rundt om et bord og taler om tingene. Der er studenter fra en halv snes forskellige lande, også fra Skandinavien, og det kan godt hælde, at udlændinge i begyndelsen kan have vanskeligt ved at følge med. Den franske studenterek-samen er anderledes vanskelig end for eksempel den danske, gymnasie-uddannelsen kan være næsten universitetsagtig, og adskillige franske dominikanere har iøvrigt taget universitetseksamen inden de indtræder i ordenen.

Nogle af Le Saulchoirs studerende gennemfører parallelt med deres teologiske uddannelse et fagstudium ved et andet universitet, for eksempel det nærliggende Sorbonne. Det var derfor naturligt, at dominikanere, præster og studenter (ligesom franciskane, jesuitter og sekularpræster), deltog aktivt i forårets maj-revolution, som de var med til at gøre til dét, den først og fremmest var: en åndelig vækkelse.

★ ★ ★

Er *aktion*, ofte i fortroppen, dominikanernes særkende, så får denne aktion, denne effektivitet, sin styrke,

Le Saulchoir.

sin dybde via kontemplation og bøn.

Le Saulchoirs liturgi på moders-målet er, tror jeg, noget af det lødige-ste, der er skabt i årene efter den lykkelige liturgireform. Man har her ganske særlige betingelser: et meget stort antal af studenterne har gode stemmer; huset råder over nogle af Europas bedste liturgi-eksperter; og man har først og fremmest den unge ildhu, den vilje og den fremtidsstro (man kunne også sige: den tro, det håb og den kærlighed), der er nødvendige forudsætninger for at skabe noget gyldigt. Dygtige kantorer leder et flerstemmigt kor, der altid er i funktion om søndagen, og desuden to à tre gange i ugens løb.

Man skulle skabe en helt ny litur-

gi, der var ingen fransk tradition at bygge på. Og man har gjort det på en måde, der for den, der har det privilegium at bo på Le Saulchoir, er en daglig lykke, for den tilrejsende, og der kommer mange, fra mange lande, en sjælden oplevelse: det kan altså lade sig gøre. Bach, der altid har været dyrket i Frankrig, anvendes undertiden til visse salmemelodier. Men mest samtidige franske komponister. Og det hænder også, at en melodi eller en tekst blot er signeret: *Le Saulchoir*.

Inden forelæsningerne begynder har vi kl. 7,25 morgenbøn, Laudes, altid sunget, og for mig den mest bevægende af dagens gudstjenester.

Nadverforsamlingen, liturgi-ens og dagens højdepunkt, fejres om søndagen kl. 10.30, om hverdagen ved middagstid. Om søndagen er kirken fyldt, og en kantor indøver inden højtiden sange, salmer og akklamationer med dem, der er kommet langvejs fra for at fejre nadver med Le Saulchoir. Fadervor, i den oversættelse, der er fælles for protestanter, ortodokse og katolikker, synges som regel på Rimsky-Korsakovs overvældende melodi. Her er virkelig tale om alles deltagelse i celebrationen.

Mens formiddagstimerne som regel optages af (tre) forelæsninger eller seminardrøftelser, er eftermiddag og aften i almindelighed viet studier i cellerne eller de vennsamtaler, der er af så væsentlig betydning for den menneskelige udvikling. Klostret har et stort hotellerie, og der er altid god kontakt mellem kommunautetet og dets gæster. Mange gæ-

Fortsættes side 21.

Professor, dr. theol. Jean-Pierre Jossua, rektor for universitetet Le Saulchoir.

Jul i Afrika - de synger så det runger

Af Christian West

I Afrika betragter man næsten altid kristendommen som den hvide mands religion – en europæisk religion – og i en vis udstrækning er det jo også rigtigt – det er europæeren, der som missionær har bragt den til de forhenværende kolonier. Selv om kirkerne næsten overalt er blevet »afrikaniseret« – missionsstationer og -områder er blevet til sogne og bispedømmer og i større og større udstrækning ledet af afrikanere – er alt dog endnu præget af missions-tiden.

Men ser vi nærmere til, er kristendommen slet ikke så europæisk endda. Jesus er født og levede i Asien, men en del af sin barndom tilbragte han i Afrika – Europa har han derimod aldrig været i. Apostlene havde deres største virke i Mellemøsten og Lilleasien – og når Rom i dag er Kirkens hjemsted, er det jo kun noget midlertidigt – i stedet for Jerusalem.

I Nordafrika finder man talrige spor fra den tid, hvor Kirken havde sin store blomstringstid – det var her Augustin var biskop, og man kan besøge den hellige Monicas grav ved det gamle Kartago. Går vi længere mod øst – til Ægypten og Ethiopien – finder vi en af de ældste kirker: den koptiske, der har bevaret sine gamle traditioner helt til vore dage. Så vidt man kan få det oplyst, går muhamedanismen meget frem i Afrika – endda stærkere frem end Kristendommen. Det kan egentlig undre, for man møder aldrig en muhamedansk missionær. Til syvende og sidst skyldes dette vist, at muhamedanismen føles mere afrikansk – den har ikke været knyttet til kolonistyret, som man nu vil frigøre sig fra.

Afrika befinder sig i øjeblikket i en rivende udvikling, men det får man ikke altid indtryk af, når man betragter Afrika her fra Europa, fordi vore meddelelsesmidler næsten udelukkende beskæftiger sig med ulykker, krige o.s.v. Man skal på år-

Jomfru Maria
og Jesusbarnet.
Træsnit skabt af
afrikansk kunstner

tier gennemgå en udvikling, som har taget århundreder for os. Midt i denne brydningstid står også Kirken i Afrika, men før vi ser nærmere på den, vil det nok være rimeligt at give eksempler fra det kirkelige liv.

Julenat på en ny måde

Sidste år besluttede en sognepræst i Tunesien, at julenat skulle fejres på en helt ny måde, der mere var i overensstemmelse med den nye situation. Julekrybben var afskaffet – Maria, Josef og Jesusbarnet var stillet op foran en oplyst jordkugle – messen blev læst af to præster af forskellig nationalitet. I prædikenen blev det stærkt understreget, at Jesus var kommet for at frelse hele verden. Efter messen sang man 'Stille nat' – repræsentanter fra seks forskellige nationaliteter sang hver et vers på deres eget sprog. Fra kirken gik vi over i menighedslokalet, hvor alle hyggede sig som i en stor familie.

»Det sorte Afrika«

Nordafrika virker ikke så fremmed på os; men kommer vi ned i det, franskmændene kalder »Det sorte Afrika«, ser det ganske anderledes ud. Hvordan fejres julen i den lille by Gisenyi i Rwanda – en lille centralafrikansk stat syd for ækvator? Byens beliggenhed er helt fantastisk skøn ved Kuvisøen – hvad klima og skønhed angår, kan man vist ikke komme nærmere det fuldkomne. Congo, der ligger ganske tæt ved, var på dette tidspunkt hjemsoget af frygtelige uroligheder, og det bevirkede, at byen nu lå halvøde hen – plyndringer og tyverier hørte til dagens orden. Messen kunne derfor ikke læses om natten. Men næste dag kl. 10 fyldtes den lille kirke, der var en tro kopi af en europæisk, i en grad vi ikke er vant til. Foran hver af os sad der tre på knæleskammelen. De fleste var analfabeter – og ingen havde messebog – men man kunne alle teksterne udenad, alle var med hele tiden – og der blev sunget, så det rusede.

Der var kun tre hvide til stede, og vi blev grundigt undersøgt, da det ikke var hver dag, man var så tæt på et sådant væsen. En lille pige sad lige ved siden af os – efter en meget lang undersøgelse konstaterede hun, at vi da i alle tilfælde var ens inde i hænderne.

Kirken var stuvende fuld

Går vi lidt længere syd på til vor egen sognekirke ude på landet i Burundi, var det endnu mere fremmed-

artet. Hver søndag var der seks messer i den meget store kirke – og hele formiddagen var der en mægtig menneskemængde i og foran kirken. Alt foregik naturligvis på modersmålet. Kirken var stuvende fuld til alle messer – alle fulgte med – og jeg skal love for, at der blev sunget. Man stod op eller sad på ganske lave skamler – kvinderne i den ene side af kirken – mændene i den anden. Til hver messe var der vel ca. 100 spædbørn med – på ryggen af deres mor, og det var sjældent, at man blev forstyrret af det. Af og til kom der en våd plet på moderens tøj, men den forsvandt hurtigt i varmen – kun duften blev tilbage!

En biskop – et kapitel for sig

Vi var de eneste hvide i dette menneskehav – og jeg skal love for, at der blev kigget på os – ikke uvenligt, men nysgerrigt. Der var både præster og søstre i sognet – alle sorte. Præsterne levede af lidt landbrug og et teglværk – første gang vi besøgte dem, så vi en sort præst i hvid præstekjole gå og læse breviar under de mægtige eukalyptustræer. Søstrene havde en underskole – og så underviste de de ikke-skolesøgende børn i katekismus. I første klasse tog de mange børn ind – efter et år sorterede de den ringeste halvdel fra, og hvert af de følgende år gjorde man noget lignende. En dag om ugen fik de mindre heldige børn så religionsundervisning i nogle overdækkede skure – disse børn var klædt i snavsede pjalter. Søstrene havde også en lille poliklinik – og der stod altid en kø foran den. De hjalp også til i sognet, underviste mødre, havde syklubber o.s.v. De forhold, jeg her har beskrevet, er ganske almindelige i Burundi – vi så jo ind mange steder, når vi havde en syg med i bilen – eller når denne var gået i stå og ikke ville mere. Vi fik også lejlighed til at lære den stedlige biskop godt at kende – og han er et helt kapitel for sig. I en bog om Burundis kirke har han skildret, hvorledes hans far »og hele hans hus« gik over til den katolske tro. Faderen, der var af adelig slægt, tømte hytten for amuletter og andre ting, der hørte den gamle religion til. Moderen havde skjult mange rundt omkring, men alt blev samlet og brændt uden for hytten. Efter præstevielsen trådte han ind hos de hvide fædre – fik ekstraudannelse i Rom – også i sociologi. Den by, han bor i, er delt i to dele, og den ene tilhører ham – der er en slags brugsforening, værksteder, der

fremstiller skolemøbler, senge o.l., bilværksted, gymnasium, præstecenter, skolecentral o.s.v. Alt dette måtte han holde i gang for at kunne klare hele det kirkelige arbejde, han var ansvarlig for.

Djævelen – en realitet

Efter mange vanskeligheder fik jeg mulighed for at undervise de katolske børn i vor skole i katolsk religion – og det var en oplevelse. Alle eleverne var – som alle deres landsmænd – dybt religiøse, men det, der hele tiden gik igen, var deres store optagethed af den kærlige Gud, der var kommet for at frelse alle fra den ydre og indre elendighed. Også djævelen var en realitet for dem – nogle elever havde engang forset sig ret groft, men næste dag kom en deputation for at give en undskyldning – og de sagde bl.a., at djævelen var faret i dem. Af forskellige grunde deltog også nogle muhamedanere i undervisningen – gang på gang kom de med spørgsmål, der viste, at de i høj grad havde religiøs kultur og forståelse – de var med til at sætte gang i og kulør på vore talrige diskussioner.

Kirken er velset

Så længe Afrika befinder sig i denne brydningstid, vil også Kirken have mange vanskeligheder at slås med. Kirken er velset næsten alle vegne, og den har da også gjort et meget stort arbejde med at bygge skoler, hospitaler o.s.v., man har arbejdet for at bevare de enkelte afrikanske landes kultur og sprog. Men den mangler præster og ordensfolk, så at afrikanerne kan få tid og kræfter til at gennemføre 'afrikaniseringen' på den rigtige måde. Der skal imidlertid mere til i dag – og her må kristne lægfolk ind i billedet – det må være en kristen pligt at tage ud og aftjene sin »katolske værnepligt« – gøre et stykke arbejde som ekspert, og samtidig tage del i kirkens arbejde. Det, der ryster en mest ved livet i et så fattigt land, er den store mangel på solidaritet, der findes mellem de rige og de fattige katolske kirker i verden. En 10-kroneseddel dernede er en formue, der f.eks. kan redde et menneskes liv. Vore egne problemer får et noget andet perspektiv, når man et stykke tid har levet i et afrikansk sogn, hvor man i al sin fattigdom elskede at samles til messen – og i største glæde prise Gud for hans store godhed.

Christian West

Julefreden i Israel hænger i en tynd tråd

Ilse M. Haugaard, der jævnligt opholder sig i det hellige land, beretter om baggrunden

Efter Englands mislykkede mandatperiode i Palæstina, delte De Forenede Nationer i november 1947 landet i en arabisk og en jødisk stat. Jøderne kaldte deres land Israel, og den nye stats selvstændighed skulle træde i kraft 6 måneder efter afstemningen, altså i maj 1948.

Fra slutningen af forrige århundrede var jødiske indvandrere fra det meste af verden, men hovedsageligt fra Østeuropa, strømmet til det land, som den nye Zionist-bevægelse kaldte jødernes egentlige tilhørssted. I indvandningsbølger, Aliyah'er, kom flokke af jødiske menigheder med pionérånd til det hellige land og bosatte sig i kolonier. Disse snart meget frugtbare og veldyrkede områder blev de første kibbutzim.

Under englænderne, fra 1918, voksede et kraftigt modsætningsforhold op mellem den arabiske befolkning, som naturligvis betragtede Palæstina som deres fædreland, og de indvandrede jøder, der mente, at landet var jødisk ejendom, uretmæssigt frataget dem. Desuden købte immigranterne jord af araberne og fik snart meget større udbytte af deres lodder, end araberne fik af deres.

Terror

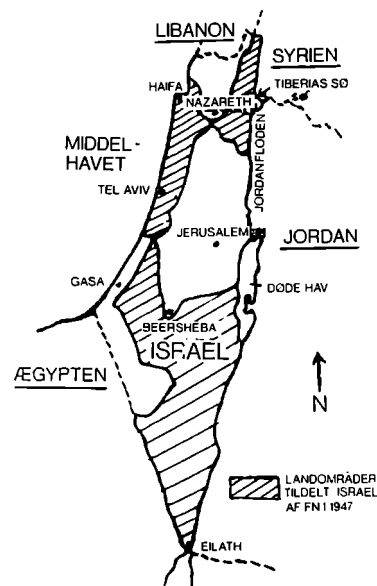
De indre uroligheder fik efterhånden englænderne til at indse, at problemet var større, end de kunne klare. Derfor fremlagde den engelske regering Palæstina-spørgsmålet for Sikkerhedsrådet, der efter en afstemning mellem samtlige medlemslande i 1947 tilkendte jøderne en smal strimmel af Palæstina som selvstændig stat.

I tiden fra afgørelsen i FN til datoen for englændernes rømning af Palæstina oversvømmede den ene arabiske terrorbølge efter den anden landet. Og englænderne så passivt til! I en regulær borgerkrig kæmpede araberne, fordi de ikke ville anerkende den nye stat, som jo var opstået af arabiske landområde, og jøderne for at forsvare den jødiske stat, de endelig efter årtusinders landflygtighed var blevet tildelt af verdens forenede nationer.

Den 15. maj 1948 var alt kaos. Inden englænderne forlod Israel, nåede de at destruere næsten alt det, de havde bygget op i mandatperioden. Og de arabiske lande erklærede Israel krig.

Flygtningeproblemet

Den muhamedanske kirkes over-

hovede, stormuftien, beordrede alle arabere til at forlade jødisk område og bosætte sig på hellig muhamedansk jord. Og skønt israelerne lovede alle arabiske indbyggere samme rettigheder som de jødiske, efterkom araberne, hovedsageligt de rettroende, stormuftiens ordre og forlod i mægtige skarer Israel. I de arabiske lande var man dog langt fra indstillet på denne mængde nye indbyggere, så man samlede indvandrerne i store lejre i en »overgangsperiode«. Lejrene voksede og voksede, og idag, 20 år efter, er de et enormt og økonomisk og moralsk problem for de arabiske regeringer, og et enormt problem for Israel, der får skyld for deres oprindelse og beståen.

Kun våbenstilstand

I krigen mellem Israel og de arabiske lande 1949 indledte Israel den række sejre over naboerne, der, via krigen med Ægypten i 1956 til 6-dages krigen sidste år, har udvidet landet, så det nu har en ganske anseelig størrelse. (Se kortet.) De nuværende grænser er ikke gyldige, da der endnu ikke er sluttet fred mellem de stridende parter. Der er stadig kun erklæret våbenstilstand, som oven i købet bliver alvorligt overtrådt den ene gang efter den anden. Og situationen mellem jøder og araberne, og mellem stater, der støtter den ene eller den anden part, bliver stedse mere spændt. En af de for-

Fra kibbutz Shaar Haamakim. Bygningen benyttes dels til fælles spising, dels til vinterens kulturelle udfoldelse.

færdelige konsekvenser denne strid har fået langt uden for landenes egne grænser, var mordet på Robert F. Kennedy i sommeren 1968. En arabisk fanatist var utilfreds med, at USA officielt støtter Israel og demonstrerede imod det på denne uhyggelige måde.

Hvordan føler man det i Israel?

Men når man opholder sig i Israel, mærker man forbløffende lidt til disse udenrigspolitiske problemer. Man læser hver dag i Jerusalem Post, det engelsksprogede organ i Israel, om grænsekampe, attentater og gensidige trusler regeringerne imellem; men i byerne, i kibbutzim, på stranden, på vejene, overalt omgås israelske arabere og jøder næsten gnidningsløst. De arabiske borgere føler sig som israelere, idet der ikke i landets indenrigspolitik skelnes mellem indbyggere af forskellig national herkomst.

Naturligvis er der ikke så roligt i de større okkuperede jordanske byer som f. eks. Jenin og Nablus og først og fremmest Jerusalem!

Jerusalem

Jerusalem er noget helt for sig selv. Byen blev i 1948 delt i en arabisk og en jødisk bydel, og lige indtil juni sidste år, har ortodokse jøder måttet undvære de helligdomme, der betød så uendeligt meget for deres tro. Her tænkes først og fremmest på Grædemuren, som siges at være resterne af det første tempel. Da israelske tropper under junikrigen indtog Jerusalem, valfartede øjeblikkeligt horder af ortodokse jøder til Grædemuren, og en mængde jøder bosatte sig i den gamle bydel, hvor en del huse var forladt af arabere. Disse ortodokse

Jerusalem. Udsigt ind over muren til den gamle by.

jøder kan, med deres ørekrøller, lange, sorte frakker og sorte hatte virke som en kraftig provokation mod den arabiske befolkning, og ind imellem kommer det til mindre uroligheder. Der er jo samlet så mange forskellige religioner og trosretninger i Jerusalem, at gnidninger *må* opstå.

Turistindkøb og strejker

De fleste turister tager til Jerusalem for at købe ind. I de snævre, mørke basargader finder man græske, tyrkiske, indiske, armenske, ægyptiske, syriske, jordanske og persiske forretninger og restauranter. Og deres fremmedartede, dekorative og nyttige varer er meget eftertragtede af europæiske og amerikanske turister. Men ind imellem kan det være svært at

komme til at købe! Fredag er muhamedanernes helligdag, så den dag holder alle rettroende muhamedanere lukket. Lørdag er jødisk Sabbat og jødisk lukkedag, og om søndagen holder alle kristne forretningsindehavere lukket. Og endelig kan man opleve, at Jerusalem ligger fuldstændig øde og stille hen en helt anden dag. Så er der strejke! Jerusalems borgmester besidder sikkert det vanskeligste job i staten.

Arabiske terrorgrupper

Disse strejker, der med jævne mellemrum hærger alle de okkuperede områder, er for størstedelens vedkommende iscenesat og ledet af arabiske undergrundsbevægelser eller

Fortsættes side 23

Det nye Jerusalem. Hadassahospitalets synagoge med Chagalls berømte vinduesmosaik.

SCHALOM

Af H. Roos S. J.

En juleaften i storbyen: Gaderne bliver tomme. Alle er hjemme. Familien samles. Træet tændes, og gaverne bliver uddelt. Der falder fred over land og by. En lille stund glemmer man al den larm og uro, som ellers ustanselig omgiver os. Det er fred.

Er det fred? Alle ord er jo dobbeltbundede, også ordet »fred«. Og vi er blevet skeptiske. Ganske vist læser vi i juleevangeliet: »Fred på jorden i mennesker, der har hans velbehag.« Men hvad betyder ordene? Allerede her melder usikkerheden sig. De lærde gør opmærksom på, at man også kan oversætte: »mennesker, der har god vilje«. Men hvem har den? Senere håndskrifter læser endog: »Fred på jorden og i mennesker velbehag«.

Hvad er fred

Hvad menes egentlig med denne fred? Vi har jo alle, hver ud fra sine særlige forudsætninger, en vis viden om, hvad fred er. Men dækker den sig med det, Gud mener med fred? I Johannesevangeliet siger Kristus: »Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer«. Men han tilføjede straks: »Jeg giver jer ikke (den fred), som verden giver« (14,27). Vi kender et andet Jesus-ord, som får os til at studse. Det lyder: »I må ikke mene, at jeg er kommen for at bringe fred på jorden; jeg er ikke kommen for at bringe fred, men sværd« (Matt. 10,34). Lukas gengiver samme ord i en kortere og endnu mere chokerende redaktion: »Mener I, at jeg er kommen for at bringe fred på jorden? Nej, siger jeg jer, tværtimod splid« (Lk. 12,51). Fred på jorden og splid: Hvordan kan disse to ting forenes?

»Schalom« – det hebraiske ord for fred – betyder oprindelig fravær af stridigheder, kamp og krig. Denne tilstand føles som en lykke for den enkelte og hele samfundet, det modsatte som en stor ulykke. Derfor møder vi i den Hellige Skrift de

mange formaninger til fredsommelighed. »Schalom« kan endvidere betyde »gode materielle forhold«, ja ligefrem jordisk lykke. Dette kommer endnu til udtryk i den gamle hilsen: »Fred være med dig!«.

Jesus har overtaget ordet »fred« fra det Gamle Testamente, men har inderliggjort det. Gennem sin død og opstandelse har han bragt os den sande fred. Ved sin forløsning gjorde han de fjendtlige parter til ét og nedrev den »mur« som adskiller, nemlig fjendskabet. Menneskene har altid bygget »mure« op, som adskiller. Den fred, Kristus bringer, er først og fremmest resultatet af vor indlemelse i Kristus. Når vi er i Ham, »har vi fred med Gud« (Rom. 5,1). Kirken er ikke andet end denne fredsbringende forløsergernings sakramente, dvs. et tegn på og et redskab for alle menneskers forening med Gud og hele verdens indbyrdes enhed. Kristi fred er ligefrem ensbetydende med at være forløst.

Aggression

Denne fred er en gave fra Gud. Det er ikke os, som har skabt den. Vi må gribe den med åbne hænder, men virkelig gribe den. Det vil sige, at den også er en opgave. Den kan kræve anstrengelse, ofre, blod og tårer, ja endog adskillelse fra det, man har kært. Fred er ikke noget, som kommer af sig selv. Tværtimod! Er vi overladt til os selv, hælder vi til stridigheder, kamp og krig. Aggression er noget, som ligger i os alle. Den nyere psykologi har opdaget, at vort indre følelsesliv kun rummer en begrænset spændingsevne. Bliver denne indre »kedel« overbelastet, eksploderer den. Vi bliver irriterede, sårer andre og angriber dem. Disse moderne mentalhygiejnere mener endog, at vi kan afsvække denne angrebstendens i os ved på andre områder at give efter for vore drifter, f. eks. de seksuelle. Men så let løses problemet ikke. Den indre frigørelse

opnås kun ved en total og stadig gentagen overgivelse til Gud. Vi kalder den »tro«. Og resultatet af denne tro er netop den indre fred. Den erhverves ikke ved en passiv holdning, men ved anstrengelse, selvovervindelse og askese. Den fred, Kristus giver, er nemlig ikke denne verdens fred. Den er heller ikke fred for enhver pris. Den kan kræve afstandtagen, sværd, ja endog »splid«.

Fredens arkitekter

Denne indre fred er det kristne livs naturlige klima. Men dermed er indholdet af begrebet »schalom« endnu ikke udtømt. Fred er i sit væsen noget, der også har med andre mennesker at gøre. For så vidt kan man godt sige, at det er et politisk begreb. Og vi fornemmer i dag stærkere end tidligere, at opnåelse af fred er et resultat af vore egne hænders gerning. Vi skal være denne freds arkitekter. »Salige er de, som stifter fred.« Det græske ord er endnu tydeligere: »de, som skaber fred.« Det 2. Vatikanconcil har i sin pastoralkonstitution: »Kirken i verden af i dag« viet et helt kapitel til denne vigtige opgave. Vi kristne kan ikke være ligegyldige med det, der sker i Vietnam eller Biafra.

Fredens teologi

Sagen er den, at vi endnu savner en moderne fredens teologi. Men den burde først og fremmest være praktisk. I middelalderen havde man visse tider, hvor alle fejder var forbudt. Man kaldte det »treuga Dei«, »Gudsfred«. Men fred er ikke bare fravær af krig. Den er ifølge Augustins berømte definition »tranquillitas ordinis« (= rolige forhold, som bunder i den rette samfundsorden). Paul 6. har i år for anden gang ønsket og anordnet, at den 1. januar skal være viet tanken om fred. Han har meddelt De Forenede Nationers organisation i New York denne beslutning. Generalsekretær U Thant har i et

Julefred i storbyen. — Billede fra Hamburg.

brev takket paven for dette skridt og gjort opmærksom på, at tanken om fred er uløseligt knyttet til anerkendelsen af menneskerettighederne. Han siger i dette brev, »at der ikke kan blive virkelig fred medmindre den menneskelige frihed og den menneskelige persons ukrænkelige rettigheder bliver anerkendt i hele verden.« Og han tilføjer, at vi netop i år, hvor vi fejrer 20-årsdagen for antagelsen af disse menneskerettigheder i De Forenede Nationer, burde gøre en særlig indsats for at overføre dem til virkeligheden. Vi ved, at Paul 6.'s kongstanke netop er respekten for den menneskelige frihed og personens værdighed. Det er den bærende tanke i hele hans fredspolitik.

Denne praktiske og meget kontante »schalom-bevægelse« burde alle være interesseret i. Enhver af os burde alvorligt spørge sig selv, hvad vi gør for at skabe fred i vore egne omgivelser. Respekterer vi andres meninger? Eller hører vi til en af de mange pressionsgrupper, som med åndelig vold nedsabler alle andre? Der findes en meningsterror, som ikke kan forenes med den respekt, vi skylder andre. At skabe fred er en af vor tids vigtigste opgaver. Vor tid længes

efter denne fred. Derfor nyder personligheder som abbé Pierre og P. Pire så stor anseelse i alle kredse.

Paven og journalisterne

Her kommer også pressen ind i billedet. Både den verdslige og den kirkelige presse lægger alt for stor vægt på de splittende faktorer i samfundet. Den 23. november i år holdt pave Paul 6. en tale til de katolske journalister, som var samlet i Rom til en kongres. Han kom også ind på dette punkt og sagde bl. a. til dem: »De har i den senere tid i forskellige lande ikke kunnet undgå at lægge mærke til begivenheder, der røber en ny uoverensstemmelse i Kirken, hvad tro og moral angår. Det er Deres pligt som journalister at informere Deres læsere om disse ting. Men jeg spørger mig selv, om De tjener Kirken ved netop at fremhæve disse yderliggående tendenser, som er i åbenlys modstrid med Kirkens sunde lære, en loyal tolkning af koncildokumenterne og evangeliets sandhed. Er det at tjene Kirken med bifald at referere retninger, som sætter et spørgsmålstejn ved alt, med fare for at forvirre den store masse af vore troende? Det er uden tvivl

lettere og måske også mere tilfredsstillende at fremhæve netop disse nyheder, at rose de mest outrerede eksperimenter og at beskrive alle disse »non-konformistiske« strømninger. Men hvis det berører så vigtige punkter som den kirkelige myndigheds natur og funktion, præstedømmets betydning, præsternes cølibat og ægteskabets uopløselighed, burde en katolsk journalist med mod og sund sans dog stå på deres side, som modarbejder disse tendenser i stedet for at fremhæve dem. Han burde gøre det — selv med fare for at blive upopulær.«

Alt, hvad der fremmer den sande fred, må vi gøre. Alt, hvad der øger splittelsen og forvirrer, må vi undgå. Mange mener, at de tjener fredens sag ved at slutte op om politiske protestaktioner. Det er deres gode ret, hvis de gør det i deres eget, og ikke i Kirkens navn. Men den vigtigste indsats for freden ydes kun i en konsekvent, tålmodig og uselvsk bestræbelse for at skabe ordnede forhold i verden og Kirken. Der kræves et åndeligt korstog for fredens genoprettelse og bevarelse.

H. Roos SJ.

Det skulle næsten være unødvendigt at præsentere Ugebladets læsere for Hans Hellighed, den økumeniske patriark af Konstantinopel. Han er vel tilstrækkelig kendt fra mødet med pave Paul i Jerusalem. Mange af den ældre generation vil måske holde på, at man allerhøjest kan titulere ham »hans Salighed, den skismatiske patriark«, men der er jo sket lidt i de sidste år, som skal omtales, inden jeg beretter om selve den oplevelse at møde ham, – og der er virkelig noget at fortælle! Ah, ja; nok havde Rom flere gange indbudt de ortodokse (glem ikke, at det betyder retroende) til at komme til Rom – for at falde til fode, – men deres sårede stolthed holdt dem borte, indtil Athenagoras og pave Johannes indbød hinanden med åbne arme. Det var nu op til pave Paul at tage det nødvendige første skridt, og med megen finfølelse og meget mod gjorde han det og mistede ikke noget ved det, tværtimod. Nu kunne patriarken gengælde besøget, og han blev i Rom modtaget med de største hædersbevisninger, som tilkommer den, der i rangfølge står næst efter paven, således som før skismaet i 1054. Det er værd at bemærke, at han i Peterskirken blev ført op af paven selv og tituleret som »hellige broder« og »arvtageren af traditionen efter apostlen Johannes i Lilleasien«: dvs. at paven anerkendte ham som det retmæssige overhoved for patriarkatet Konstantinopel. Vi glemmer heller ikke, at de gensidige bandlysninger fra dengang nu er blevet ophævet. Måske er det værd at bemærke, at disse pavelige erklæringer er lige så højtidelige som encyklikaerne!

Efter at jeg gennem lang tid har været engageret i det økumeniske arbejde, fik jeg sidste år en hentydning om muligheden af at komme i audiens hos patriarken. Længe havde jeg næret ønsket om at se denne mand, der har så stor betydning i det økumeniske arbejde og samtidig se den byzantinske kirkes hovedsæde og Konstantinopels gamle skønne kirker. Først i år faldt det i min lod.

Da man ikke lige går op og banker på døren hos en så højtstående herre, var der skrevet i forvejen om muligheden af eventuelt også at hilse personligt på ham for at få et par ord med hjem til læserne af såvel Katolsk Ugeblad som Kristeligt Dagblad. Ved henvendelse hos en generalvikar fik jeg at vide, at Hs. Hellighed opholdt sig på et præstekollegium ude på en af øerne i Marmara-

Hilsen til danske katolikker fra Patriark Athenagoras I

Af Palle Burla

havet. »Ingen audienser foreløbig. – Men ring til mig i næste uge!« Og næsten som en selvfølge blev jeg budt på en kop tyrkisk kaffe (i en lille mokkakop, men stærk som krudt med grums på bunden). Fornyet henvendelse gav intet håb, så stor var min bestyrtelse, må jeg vist sige, da man senere ringede mig op og spurgte, om jeg kunne komme til frokost hos patriarken. Ja, naturligvis! Jeg sagde dog i stedet »Ja, mange tak etc.«, for naturligt var det ikke, at en lille ukendt præst fra et lille sogn i et mindre lands ikke store bispedømme blev genstand for så stor en ære.

Midt i en af gangene i det store præstekollegium Chalki, hvorfra patriarken selv er udgået, stod da Hs. Hellighed den økumeniske patriark af Konstantinopel, Athenagoras I. Høj og statelig med det lange hvide skæg, i den orientalske sorte præstedragsdragt, uden biskoppelige insignier af nogen art. Myndig, med et ansigt præget af intelligens og megen meditation, levende og mild. Man kunne sige lige så statelig som en Pius XII og lige så hjertelig og naturlig som Johannes XXIII. Han fører os selv ind i en stor, men yderst beskedent udsmykket spisestue. På klostervis indleder sekretæren bordbønnen, og patriarken velsigner bordet. Jeg kan røbe så meget om menuen, at den svarede fuldstændigt til en ganske dagligdags dansk middag; dog sætter fremmedartede tyrkiske grøntsager en særlig kolorit over den. Skulle jeg sige det på dansk, ville man smile og sige: »Tænk, de fik – og –, ligesom vi«. Jævnt og beskedent, og dog var der højtidsstemning. En biskop og tre lægmænd er også inviteret. Jeg sidder ved siden af en hjælpebiskop, der venligt havde underholdt mig i ventetiden; over en kop kaffe havde vi drøftet økumeniske emner. »Vi må holde fast ved, at katolikkerne og de ortodokse er enige om næsten alt i troen. Det er fakta, vi må holde fast ved.« Der konverseres på nygræsk, men nu spørger patriarken på flydende fransk om mit besøg i Istanbul fra Danmark. »Ja, hellige fader, en slags økumenisk pilgrimsfærd, bl.a. for at bede for kirkernes enhed i Hagia Sofia.« – »Kunne De det? (Den er nu statsejendom og museum).« »Ja, meget let; den har jo bevaret sit kirkepræg. Men ellers beder vi for samme sag derhjemme. Kan vi endnu ikke dele den fælles kalk, er vi katolikker og ortodokse forenede i det, der er mere dyrebart end kalken, nemlig dens indhold, Vor

Herres Jesu Kristi blod.« – »Ja, det er fakta,« lød det fra hjælpebiskoppen. »Vi håber, at fælles kommunion snart kommer,« dristede jeg mig til at sige. »Det kommer!« siger Athenagoras. Og efter en pause tilføjer han: »– men protestanterne skal også være med!«. Senere udveksles der nogle ord om Søren Kierkegaard. Det virker helt fantastisk, at der helt nede i Tyrkiet drøftes en dansk tænker; men patriarken er meget belæst. Hovedindtrykket af ham er, at han trods sine 80 år er uhyre levende og åben. Har man læst hans taler, mærker man en fantastisk åndsdybde, fromhed og godhed. Han er meget værdig, men samtidig så naturlig og ligefrem. Der er ikke det anstrengte og stive væsen over ham, der desværre karakteriserer ikke få højere gejstlige. Man føler sig hjemme i hans selskab. Han har humor og lune. Let asketisk og beskeden tager han ikke selv noget, da der bliver budt rundt anden gang, men siger til mig: »De skal tage igen«; og da min appetit ikke er så stor den dag, tilføjer han med et lunt smil: »Det er en ordre, – De har jo lydighedspligt«. Det var vist at opfatte som en fin godmodig ironi over den latinske kirkes i hvert fald tidligere megen læggen vægt på lydighed og ensretning.

Efter bordbønnen tager han afsked. Da jeg begynder at bøje mig for at kysse hans hånd, siger han: »Næ – sådan gør vi ikke her«, hvorpå han omfavner mig hjerteligt med kys på kinden. »Kan De ikke komme ind og besøge mig på patriarkatet sidst på ugen?« »Desværre må jeg rejse forinden.« – »Så Gud velsigne Dem da.« Da han har sagt farvel hele kredsen rundt, drister jeg mig efter tilskyndelse fra sekretæren til at spørge: »Undskyld, hellige fader, men jeg skulle jo have haft et par ord med hjem.« Klogt siger han: »Jeg giver intet interview.« – »Men blot et lille ord.« – »De kan hilse Deres katolikker og give dem dette budskab: »Kristi kærlighed skal forene os!« – og så siger han sagte med et glimt i øjet (på denne udtalelse er der absolut og universel copyright!): »Åh, de katolske teologer er så stive og indviklede.«

Se, – jeg ville have bedt ham om et ord til alle vore mange katolikker, som for tiden er noget usikre og famlende i deres søgen – og vel også undertiden temmelig uenige. Men patriarken afbrød mig forinden, troende at jeg mente noget om det økumeniske arbejde. Men ville

han ikke have sagt omtrent det samme: »Kristi kærlighed skal lede og forene jer?«

– – –

Det fremgik klart af en samtale, jeg på hjemturen havde med en af gæsterne, den græske generalkonsul, at »Kristi kærlighed« er som en generalnævner i patriarkens økumeniske arbejde, fordi han, som den store teolog, han er, klart ser at det er den ledende tanke i kristendommen, udgangspunktet for den specifikt kristne teologi, hvad enten man ser det som Kristi kærlighed til os – eller derudfra vor kærlighed til Gud og næsten i ham. Herpå hviler hele loven og profeterne.

Konkret, hvad angår det økumeniske arbejde: Jesu tale om de kristnes enhed i Johs. 17. kap. indledes med hans ord om kærlighed i 13.–14. kap. Denne måde at se kirkens enhed på betyder ikke kompromis og er ikke en let vej. Men den betyder det, som både Athenagoras og paverne Johannes XXIII og Paul VI har udtalt: Lad os ikke bebrejde nutidens mennesker fejltagelser, der er gjort for 900 eller 400 år siden, men lad os i sandhed og kærlighed begynde med at se det meget, vi allerede er enige om. Som hjælpebiskop Gregorios sagde: »Lad os stå fast ved fakta.« Athenagoras har flere gange udtalt i sine taler: Stå fast ved det, der overalt og altid er blevet troet af alle indenfor kristenheden, og gå ud fra dette i samtalen. Så er der mulighed for at finde frem til den enhed, der dog bestod indtil år 1054, hvis vi da respekterer hinandens forskellige udtryksmåder. Især hvad forholdet mellem katolikker og ortodokse angår, bliver der i realiteten kun spørgsmålet om pavens primat tilbage at løse. Og ser man forholdet mellem pave og patriarker (og biskopper) som et forhold mellem brødre, der handler i endrægtighed, skulle der være mulighed for en løsning også af denne vanskelighed – netop i lyset af Kristi kærlighed. Når paven og patriarken officielt har kaldt hinanden brødre og kirkerne »søsterkirker« – og det er vel næppe tomme ord – er et stort skridt fremad nået. Min bøn er, at man vil drage de praktiske konsekvenser heraf, således at paven ville rådføre sig med patriarken og omvendt, når det gælder verdens kirkeanliggender. Det synes da så oplagt, og forhåbentlig sker det også i praksis mellem de to. Men i andre autoritetskredse er det endnu sådan, at mistænksomhed og

Fortsættes side 23.

Sangen om fædrelandet og fr

En rejse ad floden Vltava med Czekoslovaekiets nationalkomponist Bedrich Smetana

Af Helge Kristensen

Vysehrad

Under sit stolte løb gennem Praha strømmer Vltava – Moldau – forbi den ærværdige klippe Vysehrad, der betyder højen slot. Her holdt de czekiske konger hof i fjerne tider. Her flokkedes riddere og smukke damer omkring prægtige turneringer, her hørte man skjaldenes sang og lovsangen lød, når en glædelig begivenhed havde fundet sted.

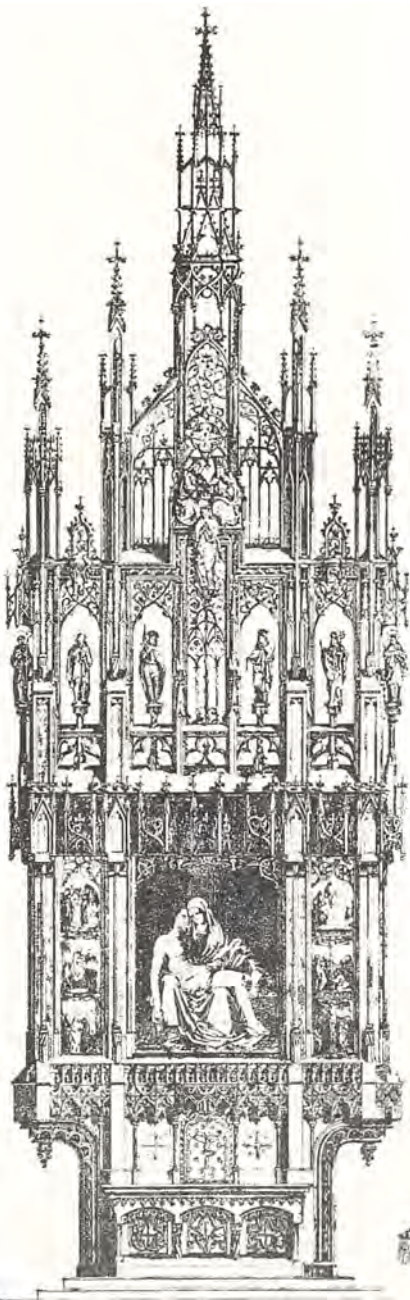
Synet af Vysehrad får digteren til at ihukomme Lumirs harpe, og det er netop dennes klang, der indleder Smetanas »Ma Vlast« – nationalkomponistens hyldest til sit fædreland. Første del af den symfoniske digtcyklus er således helliget Vysehrad, dets pragt og herlighed, som efterfulgtes af nedgang og udslettelse. Nu er der kun ruinerne af en romansk rotunde tilbage. Prahas højdepunkt er i dag borgen Hradcany, der smykket med St. Veits katedralens spir knejser over Vltava.

Vltava

Men lad os følge Smetana til Sumava skovene i det sydlige Czekiet – Böhmen – hvor Vltava udspringer af to kilder, en kold, hvis rislen klinger som fløjter, og en varm, der lyder som en klarinet. Kilderne bliver til en bæk, men snart fortæller vandets musik, der bringer tankerne hen på jødernes nationalsang, at strømmen er blevet til floden Vltava. Jægerhorn og hundeglam river os ud af vore fredelige betragtninger, og nogen tid efter inviteres vi til bryllup og dans i en nærliggende landsby. Men natten falder på, og når månen spejler sig i flodens og søens vande synes man næsten at se de vandnymfer, der er så mange af i slavonsk mytologi.

Tabor

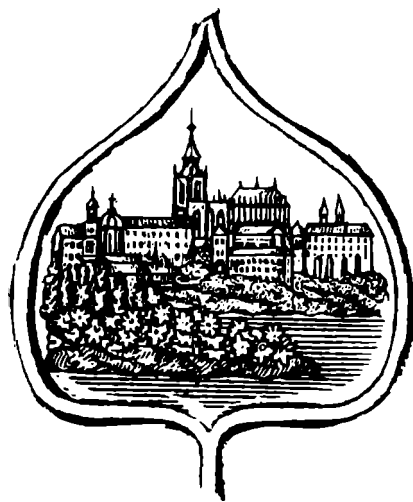
Mellem Praha og den østrigske grænse ligger fæstningsbyen Tabor, som var hovedkvarter for frihedshelten Jan Hus' tilhængere. På czekisk betyder Tabor »lejr«.

Skrétas højalter (1649) i Tynkirken, hvor Tycho Brahe ligger begravet.

Praha – staden med de smukke spir.

Højdepunktet – borgen Hradcany med S. Veits-domen.

og byen har den dag i dag talrige minder fra fortiden. I det afsnit af Smetanas »Ma Vlast«, der bærer Tabors navn, ligger tyngdepunktet i hussitternes »Vor Gud han er så fast en borg«: »Ja, vi er Guds Stridsmænd«. Koralen gentages i musikværkets sidste del, der bærer Blanik-højenes navn.. Det var til Blanik, hussitterne trak sig tilbage, for at vente til det øjeblik, hvor de atter kunne rykke ud for at søge at befri fædrelandet.

Den berømteste af alle hærførere i de blodige og ulykkelige hussitterkrige var Jan Zizka, der i sit banner førte oblaten og kalken som tegn

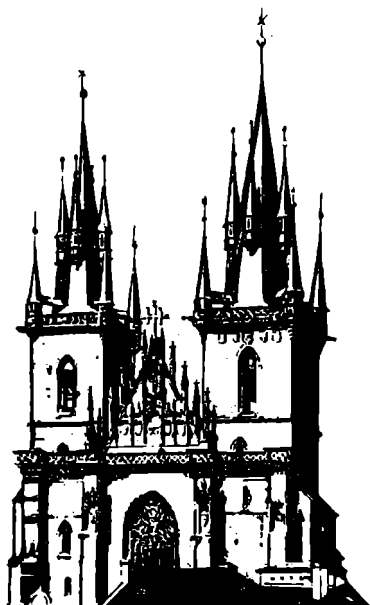
på hussitternes krav om at modtage nadveren under begge skikkelser. En væsentlig bevæggrund til oprøret var dog czekernes ønske om frihed – en ting der gør det aktuelt netop i dette år at erindre sig begivenhederne i det 15. århundrede.

Sarka

Men vi vender tilbage til Vltava, der nu flyder mod den gyldne stad Praha. Vi har forinden lært en idyl uden lige at kende i Czekiets enge og skove. Vi har hørt legenden om Sarka – en vidunderlig smuk ung pige som trods sin skønhed blev svigtet af sin forlovede og

*Frihedsbevægelsens
feltherre Jan Zizka
førte oblat og
kalk i sit banner
som tegn på hussitternes
krav om at modtage
nadveren under begge
skikkelser*

*I Praha erindres den store danske astronom
Tycho Brahe endnu med taknemmelighed.
Der er altid friske blomster på hans grav*

Tynkirken, hvor Tycho Brahe ligger begravet.

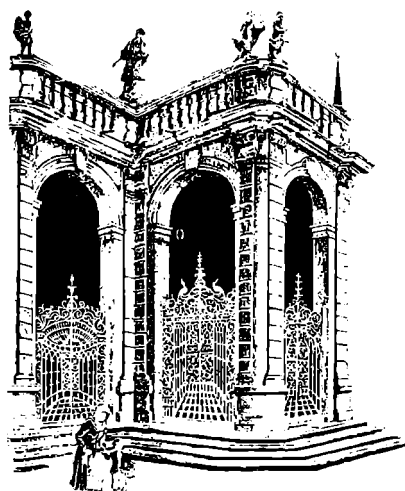
derfor i bogstavelig forstand erklærede mandkønnen krig, idet hun samlede en hær af amazoner. Da hun ved list havde fået anføreren for mændenes hær i sit garn, blev hun grebet af anger – ikke mindst affødt af en ny kærlighed. Men det var for sent. Mændenes undergang stod ikke til at afvende.

Praha

Floden når i et rivende løb den gyldne stad. Når Vysehrads fanfareagtige tema klinger i vort indre, er det nok nærmere borgen højt deroppe, Hradcany, hvor nu præsident Svoboda residerer, vi har i tankerne. Byen med de smukke spir bød også engang vor store landsmand, astronomen der hernede blev kendt som Tycho de Brahe, velkommen. Han holdes endnu højt i ære, kan vi se når vi besøger hans grav nede i Tyn kirke. Sommer og vinter er vasen på graven fyldt med friske blomster, for selv om århundrederne svinder, omfatter Prahass befolkning den berømte gæst med kærlighed og taknemmelighed.

På vejen fra Hradcany til Tyn kirken har vi passeret det af jesuitten Peter Canasius i 1555 grundlagte Clementinum, der oprindeligt var bolig for dominikanerne, som på væsentlig vis havde bidraget til Prahass høje kulturelle stæde, men hussitterkrigens uro havde gjort en ende på dominikanernes virke. Da Canasius kom til den gyldne stad, var der kun tre dominikanere tilbage tillige med nogle fattige, de tog sig af, og på

denne måde kom St. Ignatius' disciple til at løfte arven. Skoler og fakulteter blev oprettet. Clementinum var dog først færdigbygget i 1726 – 7 år før jesuitterne på

pavens bud måtte stoppe deres gerning. Vltava fortsætter sit løb ud af Praha indtil den forenes med Labe – Elben . . .

Slovakiet

Czekoslovakiet er mere end Czekiet det er også Moravien – Mähren – og ikke at forglemme Slovakiet, hvis status som delstat nu er ved at tage form. Slovakiet er i modsætning til Czekiet et katolsk land med en kultur, der på visse områder er i slægt med Ukraines. Men de religiøse tilstande i både Czekiet og Slovakiet må i vid udstrækning ses på baggrund af det czekoslovakiske folks kamp mod undertrykkere. I Czekiet kom den katolske kirke til at stå som eksponent for tysk-

heden – i Slovakiet var det den protestantiske kirke, som symboliserede undertrykkelsen. I 1968 må kristendommen som helhed vel nærmest betragtes som et udtryk for en frihed, som det historien igennem har været svært for de czekoslovakiske folk at beholde.

Helge Kristensen.

Når vi taler om Czekoslovakiet, må vi ikke glemme czekisk humor, som vi kender den hos den gode soldat Svej. Her kommer den til udtryk i en illustration til en beretning om spøgelserne i Praha.

De tre slags katolicisme i Spanien

Af Carlos Talamas

Apostelen Jakob.

Der kan ikke være nogen tvivl om, at en dybtgribende udvikling er ved at komme i gang inden for den spanske katolicisme.

Alligevel skal man dog ikke overdrive dens betydning. Udviklingen foregår kun i visse mindre kredse, i hvert fald hvad dens ideologiske side angår. Direktiverne fra Vatikankonciliet trænger kun meget langsomt igennem, det gælder især dem der drejer sig om de samfundsmæssige krav. Hvad det teologiske indhold angår, da behandles det kun af visse grupper som den, der danner baggrund for tidsskriftet »Cuadernos para el dialogo« (hæfter for dialog). Her fremtræder en katolicisme, som er vel udviklet og endog politisk temmelig til venstre. Derfor har dette tidsskrift fundet bifald også i visse arbejderkredse, og det skyldes altså mere den sociale side end den religiøse.

Spansk katolicisme er anderledes

Spansk katolicisme er et meget sammensat fænomen, og den ligner ikke den man møder i andre lande som for eksempel Italien, Østrig eller Frankrig, der ellers også har katolsk flertal i befolkningen. Det skyldes efter min mening, at der i den spanske katolicisme indgår elementer, som man ikke eller næsten ikke finder andetsteds. En spansk katolik – i hvert fald i den traditionelle spanske betydning – og en skandinavisk dito ligner hinanden så lidt, at man ligefrem tøver med at henregne dem til samme konfession. De skandinaviske katolikker står faktisk refor-

mationens kirker nærmere end Spaniens kirke.

Hvis man ser på de spanske katolikker, finder man tre forskellige tendenser. Den første vil jeg kalde »den kristne katolicisme«, den anden »den folkloristiske (hedenske) katolicisme«, og den tredje – ja den kan kun betegnes som »spansk« katolicisme.

Tre slags katolicisme

Af disse tre tendenser er den første repræsenteret af de førstnævnte mindre intellektuelle kredse, den anden er den folkelige katolicisme, og den tredje repræsenteres af det nuværende styre for så vidt som det er katolsk. Ser vi på rækkevidden af tendenserne, må den første siges at være universel, den anden lokal og

Katedralen i Santiago de Compostela (Santiago betyder St. Jakob).

den tredje national eller måske bedre nationalistisk.

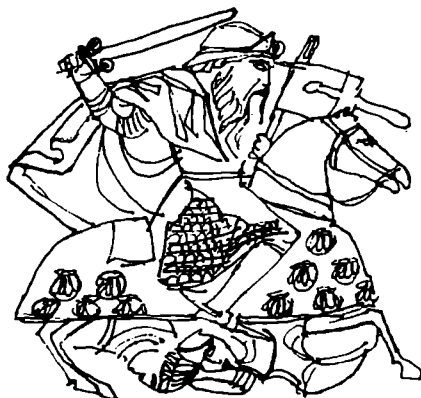
Som historiske fænomener er det de to sidste tendenser, som falder mest i øjnene. Begge savner de på den ene eller den anden måde det kristne indhold i katolicismen. Den folkelige katolicisme har meget tilfælles med den, vi kender fra Italien: den lokale helgenkult, med billeder, processioner, valfarter, vokslys, mirakler, votivbilleder. Den består af en masse forskellige former for tro og ceremonier, der i reglen ikke er godkendt af Rom, men som dog tolereres. Den centrerer i helgenerne, navnlig Maria, – hver by har sin juvelsmykkede Madonna omgivet af blafrende vokslys – men drejer sig sjældent om personerne i Treenigheden. Helgenbilledet spiller en så fremtrædende rolle, at det er næsten umuligt at skelne mellem billedet og den det forestiller. Det nytter ikke at sige til en gammel kone af folket, at hendes madonna forestiller den samme hellige person som billedet i nabobyen, som hun ikke har noget tilovers for. Dette fænomen kan måske forklare billedstormen under borgerkrigen. Den havde ikke egentlig noget antireligiøst formål, men den var fjendtlig over for billeddyrkelsen.

Da dette klart hedenske element altså tolereres, må det hævdes, at så hedensk det end er så udgør det en del af den spanske katolicisme. Hertil kommer en vis smag for blodige billeder, for den torturerede Kristus og for døden i konkret form – altsammen noget der leverer mer end rigeligt stof til børnenes mare-ridt. Den spanske katolicisme har, ligesom anarkistfanen, en forkærlighed for den sorte og den blodrøde farve. Dette bevirker, at i så mange tilfælde forklares frafaldet fra religionen ved den skræk, man har oplevet som barn. At forlade religionen betyder at man befries for frygt. Den rene og skære frygt, kunne man sige. Den frygt, som er frygt for synden der er en fare for vor frelse – den eksisterer i meget ringe omfang. Frygt hindrer ikke synd. Denne form for katolicisme hviler meget ofte på overtro.

Jakobs katolicisme

Hvis man skulle karakterisere den officielle katolicisme i Spanien, kunne man betegne den som en »Jakobs-katolicisme«. Den er præget af venerationen for apostlen Jakob, som er Spaniens officielle skytspatron. Det går tilbage til middelalderen, hvor *Santiago de Compostela*

næsten blev et endnu vigtigere pilgrims-mål end selve Rom. Den kendte spanske historiker Americo Castro

har studeret dette problem. Han påviser ved dokumenter, at i middelalderen bredte der sig den anskuelse, at apostlen Jakob var Kristi tvillingbror. Der kunne foreligge noget i retning af en overførelse af den hedenske myte om dioskurerne Castor og Pollux. Disse to var som bekendt børn af Leda og Jupiter i svanens skikkelse, den ene var dødelig og den anden udødelig. Den ene fremstilledes ridende på en hvid hest i krigens kampe, hvor han stod romerne bi.

Middelalderen igennem ser man også apostlen Jakob ridende på en hvid hest, når han kommer de kristne til hjælp i kampene mod maurerne og skænker dem sejren. I spanske kirker ses Jakob højt til hest, mens han knuser en af de vantro, som ganske ligner den djævel, man ellers ser ærkeenglen Mikael slå til jorden.

Hvis man vil søge en forklaring på visse krigeriske sider af spansk katolicisme, støder man uværgerlig på billedet af denne apostel – *boanerges*, en af tordensønnerne – som er blevet Spaniens skytspatron. Om en spansk katolik tillod sig at tvivle om, at apostlen Jakob virkelig og legemlig er begravet i Santiago de Compostela – og det er dog ikke nogen trosartikel og heller ikke historisk bevist – så ville det være en helligbrøde i den officielle katolicismes øjne. Gennem århundreder har Spaniens bestræbelser gået ud på at skabe katolicismen om til en national religion.

Det er umuligt at behandle det religiøse spørgsmål i Spanien alvorligt uden at tage hensyn til disse så modsatte tendenser, som alle tolereres. Det gælder også når det drejer det sig om den religiøse spekulation og hele problemet med kirkens forhold til styret. *Carlos Talamas.*

At den polske forfatterinde og redaktør Anna Morawskas fjorten dage i Danmark var en stor succes, vil alle der mødte hende bekræfte. Hun sparede ikke sig selv, men gav af sin viden, sine erfaringer, sin strålende personlighed til højre og venstre. I sit hjemland er hun en efterspurgt foredragsholder, som selv biskopper gerne hører på, og ude i Europa er hun en fin ambassadør både for sin kirke og sit fædreland. Anna Morawska talte i København i »Bifrost« og senere i Århus i en privat kreds. Hun blev interviewet af Kristeligt Dagblad og i radioen og fik også lejlighed til at besøge landsmænd på Lolland. Ved en studentermesse i København blev hun bedt om at holde en lille prædiken, som gengives her med dens gribende, ægte polske Chopin-tone:

I vor tid er det ikke længere usædvanligt, at lægfolk holder prædiken eller skriver religiøse kommentarer i dagbladene på festdage o. l.

Jeg finder egentlig denne skik noget problematisk. Det forekommer mig (og vor europæiske historie bekræfter kun dette), at det er noget meget tvivlsomt og farligt at lære andre, hvad de skal tænke og gøre, at være så bombesikker på, at man ved, hvad der virkelig er godt for dem. Der er et strengt ord af Jesus herom. Det citeres sjældent, måske fordi hverken de såkaldte konservative eller de såkaldte radikale rigtig bryder sig om det.

Jesus sagde nemlig: »Ve jer, I skriftkloge og farisæere, for I har tiltaget jer nøglen til forståelse. Ikke blot kommer I selv ikke ind, men I forhindrer andre deri også.«

Dette er altså, hvad jeg mener om prædikener. Alligevel synes jeg også, der er et punkt, ja faktisk noget meget meningsfyldt i at tale om, hvordan vi forstår evangeliet. Det behøver naturligvis ikke at være, hvad vi kalder »prædiken«, for den vigtigste mening med det er nok i dette at dele med andre snarere, end at man selv ved besked og vil lære andre.

Et helligt samfund

Jeg tror, at præcis som vi deler messens brød og vin og tror, at et helligt samfund opstår og herved giver sig udtryk, sådan burde vi også dele vore tanker om, hvad evangeliet virkelig betyder for os i dag. Når vi gør det, så deler vi mere end lige vore tanker: vi deler vor erfaring og selve vort personlige liv, for hvad enten vore tanker drejer sig om evangeliet eller hvad som helst andet, er de selvsagt i overordentlig grad betingede af vor personlige historie, af det liv, hver enkelt af os indtil nu har ført.

Polsk syn på fornyelse

Af Anna Morawska

Måske ville det dog være umagen værd, at jeg med mine danske venner i denne betydning delte min egen særdeles polske opfattelse af et evangelieord, som vi alle husker, fordi det var den dybeste inspiration i Kirkernes Verdensråds møde i Uppsala i sommer: »Se, jeg gør alting nyt!«

Det er forandring og fornyelse, der hermed menes, og tanken om, at ånden i fornyelse, ja revolution, er hellig, at det er Helligånden selv, der virker, når noget nyt fødes, – denne tanke er i højeste grad levende blandt kristne verden over.

Fornyelse i Polen

Hvis man nu søger at overføre denne ægte bibelske inspiration til Polen, mit eget land, rejser der sig straks et spørgsmål: Fornyelse, javist – men hvad vil prisen være? Og hvem skal betale denne pris? Eller med andre ord: en polak som møder de vestlige radikale bevægelser, der så tit kalder sig »profetiske«, vil sandsynligvis sige: Ja, men evangeliet taler også om falske profeter. Hvordan kan vi skelne? Var nazismen ikke også en slags profetisk bevægelse? De såkaldte »tyske kristne« (de »kristne nazister«) havde de ikke også en slags »teologi om verden«, en sekularteologi, som, det være sagt i forbigående, ikke som helhed var så tåbelig, som de brudstykker er, vi nu læser i populære bøger!

Naturligvis var nazismen en klar vildfarelse, og bevægelserne i dag ligner den aldeles ikke. Hvorfor da være så stærkt forbeholden?

I Polen har vi måttet arbejde og er blevet modnet i en meget kompliceret og vanskelig situation. Vi har lært, hvad der er den menneskelige pris for en meget reel revolution. En revolution, hvis resultater er iøjnefaldende, og som vi vurderer højt. Men også en revolution, som fik os til at sige, som vi stadig må gøre: Kunne den ikke have kostet mindre? Ville den ikke have kostet os mindre, hvis... ja hvis nogle af os var lidt mindre sikre på, at alt hvad de tænker og gør, er sakrosankt?

Skepsis i Polen

Vi har også set med egne øjne, hvor

let levende menneskepersoner glemmes, ofres i den radikale forvandlingsproces, ofres for smukke, men meget abstrakte ideer. Vi har set, hvor let man falder i denne tvivlsomme selvretfærdighed hos fanatikere, der er så tilfredse med at være tro mod dogmer alene, at de til sidst ikke kan se virkeligheden, for virkeligheden stiller meget tit spørgsmål til dogmerne.

En anden hård kendsgerning, vi har lært, er, at som regel er det de små og svage, de virkelig hjælpeløse, der lider mest i dramatiske stunder, når »den gamle orden forgår«. Net-

op de kommer som regel til at betale mest for forandringerne, skønt det var dem, disse ændringer sigtede på. Måske er dette uundgåeligt, men sådan er det altså, og det må vi tage med i vor betragtning.

Derfor har vi lært at være lidt skeptiske. Ikke med hensyn til selve forandringen, men til den ophidselse og begejstring, der omgiver den. Engang imellem, når vi har mørke øjeblikke, er vi tilbøjelige til at tænke, at Vestens »radikale« undertiden vil have alt dette glørværdige nye alt for billigt, alt for let. Vi forstår udmærket, hvorfor det er sådan. De

Vinter i Polen.

De sydlige øer

Im. Nielsen

Snedkermester

Brødregade 1, Maribo. Tlf. 759
Begravelse ordnes - alle
aftaler kan træffes i hjemmet.

Ingemann Jensen

Malermester

Maribovej 139, Nakskov
Telefon 308

Fisk og vildt

Axel Pryds A/S

Telefoner 85 03 00 - 85 02 78
Nykøbing F.

Smede- og maskinværksted,
aut. vand- og gasmester.
Spec.: Centralvarme

Chr. Lauritsen

Kirkepladsen 6 - Nykøbing F.
Telefon 85 05 11

K. E. Petterson

Tværgade 6, Nykøbing F.
Telf. 85 01 32

Autoriseret elektro installatør

Aalborg

Fiskehallen

Kastervej 57, Aalborg
Telefon 13 44 84

FOLMER OLSEN

Begravelse ordnes

Reberbansgade 37
Aalborg - Tlf. 12 15 57

Sanitet *Centralvarme*
Nielsen & Brostrøm

Holbergsgade 22, Aalborg,
tlf. 13 04 33
Indeh. A. Brostrøm, ing. M. af I.
Aut. vand-, gas- og blikkenslagermester

RYØ A/S

Ingeniør- og handelsfirma
Aalborg Nvrtov 14. Tlf. 12 88 88
El-installationer - El-artikler
Radio og fjernsyn
Fjernvarme - køleanlæg
Vand - Gas - Sanitet

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen, Aalborg
Tlf. 12 03 01

Murermester- og entreprenørforr.

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6, Aalborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Køb hjemmets udstyr hos

THUEN

Gravensgade 2,
Aalborg. Tlf. 13 14 44

Mathias
Christensen
ABSALONSGADE 14
AALBORG

ABSALONSGADE 14
AALBORG

København

Sparekassen

for Lyngby og Omegn

Gravminder

Leo Rosendal

Hovedgaden 24
Kgs. Lyngby. Tlf. 87 00 25

Oliefyring

Oliekompagniet Rhenania
Aktieselskab

Texacohuset - Borgergade 13 - Kbh. K
Varebest.: (01)122022. Andre afd. (01)120101

Kronborg Margarinefabrik

Niels Brocksgade 4
København V
Tlf. CE 7840 og 1254

Oliefy

Centralvarme

Brændselolie

Cinders

NORDISK KUL A/S

Rødovrevej 383
Rødovre
Telefon *70 45 30

B. J. Leanders Effl.

A. Madsen, glarmester

Rantzaugade 14,
Kbhvn. N. Tlf. 35 17 02
Specialitet: Blyindfatning

Ernst Grell & Co.

aut. elektroinstallatører

Smallegade 4, København F.
Tlf. Godthåb 2638 og 2678

V. Sæmer & Søn

Blikkenslagermestre

Dybbølsgade 17,
København V.
Tlf. Vester 7001 og 8581

FORSIKRINGS COMPAGNIET

FOR KONGERIET DANMARK %

☆

Hovedkontor:

St. Kongensgade 68, København K

Telefon *11 21 21

Bliv abonnent - det betaler sig

har simpelt hen aldrig været tvunget til at se, hvordan det er, når noget, der stadig lever, dør, og dø må det, tilmed en særdeles reel død, når alting skal gøres nyt på én gang. Vore vestlige venner har ikke været tvunget til at se den menneskelige side af dette, og ingen kan rigtig lide at tænke på den, hvis man ikke er tvunget dertil. Det er grunden til, at de somme tider forekommer os bare at være børn. Store, charmerende børn, selv om de måske slet ikke er unge i det hele taget.

På en ny måde

Betyder det så, at tanken om Helligåndens »gøre alting nyt« er mig helt uvedkommende? Det mener jeg ikke. Jeg ser den simpelt hen i en lidt anderledes form for engagement og mod (for det drejer sig absolut om mod), end vestlige radikale forestiller sig. Undertiden tænker jeg, at det måske helst skulle begynde med, at vi blev bragt til at se alting nyt. Det vil sige se tingene på en ny måde. »På en ny måde«, nemlig i al deres ubønhørlige komplicerethed og tvetydighed. Netop tvetydighed og ikke tindrende glans.

Heri ligger også, at man ser tingene med alle deres mulige konsekvenser, ikke alene de gode, men også de onde, ser også den frygtelige og meget reelle mulighed, at vi måske helt tager fejl, at alt, hvad vi tænker og gør, kan vise sig at slå fejl.

Jeg mener, at først efter at have set »alting nyt« i denne ret triste og nedslående betydning, har man ret til, og er man endog forpligtet til at »gøre alting nyt«, det vil sige: handle, tage beslutninger. Dette at gøre alting nyt er for mig at se noget helt rigtigt at gøre for os mennesker, en særdeles ægte måde at »samarbejde« med Helligånden på, – men kun når vi ser det som en frygtelig risiko! En opgave, vi går ind under med fuld erkendelse og dog med håb, for Guds øjne, han der alene – ved. Vi selv ved aldrig noget helt sikkert.

Det er måske en meget bedrøvelig og uklar måde at opfatte evangeliet på. Ansvar er jo et temmelig gråt og kedeligt ord. Jeg forstår godt, at man føler sig meget lykkeligere uden at bruge det. Også vi i Polen har været gennem en periode af tindrende vished og ved, hvordan den så ud. Men så viste virkeligheden sig at koste meget mere, end vi havde drømt om. Vi forstår nu, at vi ganske simpelt ikke kan tillade os den politiske og praktiske profet-uskyl-

dighed mere. Vi må hele tiden spørge: Fornylse – for hvilken pris? Fornylse – for hvem? Og hvem skal faktisk betale prisen?

Det er vel et noget sørgmodigt budskab. Måske kan det dog være til lidt nytte alligevel.

Sur vin – tørt brød

For det første som en udveksling af erfaring. Vin kan undertiden være lidt sur og brød noget tørt. Men vi må tage det, som det er, hvis det virkelig er vor mening at dele. Hvad der skal deles – og at dette ikke blot er indbildning. Men for det andet kan dette sørgmodige budskab måske også være et supplerende element til den føle- og tænkemåde, som er almindelig blandt vestlige radikale. Jeg er nemlig helt sikker på, at disse radikale har ret i at sige, at verden inklusive kirken trænger til og altid vil trænge til profeter og revolutioner. Vist har de ret heri. Men bare en lille dråbe af skepsis, et gran af tvivl (ikke om andre, men om ens egne så dyrebare visheder) – ville det mon ikke gøre godt både for profeter og revolutioner i lige grad? Måske. Jeg ved det faktisk ikke rigtig.

Anna Morawska

Le Saulchoir

Fortsat fra side 5.

ster spiser i refectoriet, hvor man også ved særlige lejligheder modtager kvindelige gæster. Den, der vil øve et apostolat blandt vor tids mennesker, må være i stadig kontakt med disse mennesker, uden fordom sætte sig ind i deres tankegang, lære at tale nutidsmenneskets højst upræstelige, men ikke spor ukristelige sprog.

Aftenbønnen (Vesper) er kl. 19.30, også altid sunget. Det franske *Magnificat* er meget smukt, men det over-

gås af det franske *Benedictus* ved morgenbønnen.

Man har ikke villet skabe et fransk kompletorium, da det kan formodes, at dette officium snart forsvinder. Denne bøn siges altså på latin, og det virker meget besynderligt. Matutin bedes på fransk.

Mellem klokken 22 og 23 lørdag aften og aftenen foran de store helligdage, indledes højtiden af en specielt komponeret vigilie, der undertiden er et pønitense-samvær, hvor de fleste af kommunautetets medlemmer skrifter. Disse vigilier bidrager væsentligt til at fasttømre broderskabsfølelsen.

* * *

Der findes andre universiteter, hvor ung ildhu studerer under vejledning af højtbegavede, undertiden profetiske og nyskabende teologer. Der findes andre klostre, hvor man efter liturgireformen søger at skabe en gyldig liturgi, en liturgi, i hvilken nutidsmennesker kan deltage. Der findes andre klostre, hvor man søger det Absolutte i bøn og kontemplation og samvær. Der findes andre kristne kommunauteter, hvor man vågent søger at forstå og samarbejde med de andre kirker, de andre religioner, og med dem, der ikke har modtaget troens gave. Der findes andre ordner, hvor man søger at følge Evangeliets og koncilets linie, hvor man arbejder på at rense kirkens ansigt, så at det ikke er en skærm for Guds åsyn. Men jeg véd ikke noget andet sted, hvor alt dette er samlet. Det er en ufortjent lykke at få lov at deltage i dette katolske klosteruniversitets levende, evangeliske forkyndelse af Kristus.

Børge Rudbeck

Le Saulchoir,

15. november, St. Albert, 1968.

– Nu må I godt komme ind.

Århus

Sjøreen & Co.

Malerfirma
Århus N.

Et Hjem paa Rejsen

Tlf. 12 41 22 - Århus C
Missionshotellet ANSGAR

A. Mougard A/S

Entreprenør & murerfirma
Århus C
Tlf. 14 20 23 - 22 19 20

El-installationsfirma

V. Svenstrup

aut. elektro-installatør
Telefon 12 15 57
Hans Brogesgade 4, Århus C

Katolske begravelser

Ring til 12 28 66

H. J. Madsens

begravelsesforretning
Jærgaardsgade 17-19, Århus C

Århus by's førende
TELEFON 12 87 00 (4 lin.)

MEJERIET Jøstebro

*Jydsk
Orgelbyggeri I/S*

Herluf Trollesgade 36 A
Århus N
Telefon 16 94 01

Største udvalg i radio-fjernsyn
-båndoptagere og grammofooner

Radio Thygesen

Ryesgade 24, Årh. C. Tlf. 12 00 99
lige ved katolsk kirke og
Rådhuspladsen 1, Århus C
Tlf. 12 10 11, overf. Grisebrønden

Svend Erik Laursen

GAS · VAND · VARME · BLIKKENSLAGFR · SMEDE & MASKINVERKSTED

Tordenskjoldsgade 23a · Århus N.
Telefon (06) 16 85 33 · Giro 171 17

Aktieselskabet

**Købmands- og
Haandværkerbanken,
Århus**

Hovedkontor:
Store Torv 12, tlf. (06) 12 47 77
Indenbys afdelinger:
Søndre afd.:
Århus hovedbaneg., tlf. 12 40 88
Vekselkontor i bancgårdshallen.
Langenæs afd.:
Skanderborgvej 16, tlf. 14 55 22

Poul Dudzinski

Aut. el-installatør
Christiansbjerg
Installationsforretning
Birkegade 7, Århus N.
Telefon 16 98 80

Lev. til katolske institutioner
Lys, kraft og varme
For at betjene vore kunder bedst
muligt har vi nu fået radiotele-
fon i vore biler.

Svendborg

Niels Madsens

Maskinsnedkeri

Vestergade 24 - Svendborg
Tlf. 21 01 97

Lev. til de katolske institutioner

**Svendborg
Ligklistemagasinet**

Katolsk Bedemand
v/ Hans Nielsen & Son
Fruestræde 10, Svendborg
Tlf. 21 02 64

Kulkranen

Frederiksgade 2, Svendborg
Telefon 21 14 10
Kul - Koks - Olie

Malermestre

L. Larsen & Søn

Brogade 10 - Svendborg
Telefon 21 10 16

Flytteforretningen

2021

Skattergade 5-7, Svendborg
Tlf. 21 20 21

Kontor i København:
Molestien 11, København SV
Tlf. VA 6060
Svendborg-København hver dag
Flytter alt overalt

Ure og optik
»BALANCEN«
v/ Knud Petersen
Møllergade 46,
Svendborg · Tlf. 21 19 20

**Kompasretning,
»Thrige« autopilot,
alle nautiske spørgsmål**

Hvidkjær-Sørensen
Strandhuse 36, Svendborg
telefon 21 33 34

Holbæk

Axel Smith's Eff.

v. Niels Hansen
Exam. aut. gas- og vandmester
Labæk 47 · Holbæk
Telefon 43 01 63

JENSEN & OLSEN

HOLBÆK TELF. 43 03 65
EL-INSTALLATIONER

Holbæk Centralmejeri

Østerled, Holbæk
Telefon 43 30 01
Vogne og udsalg overalt i byen

Bliv abonnent.

Det betaler sig for Dem.

Patriark Athenagoras

Fortsat fra side 13.

ængstelse har lagt et lammende islag over sindene.

»Protestanterne skal også være med.« Jeg vil håbe, at mange protestanter læser dette og opfatter det som en tilskyndelse til mere ivrigt at være med i den økumeniske dialog. Der er jo desværre visse kredse, som synes sig selv nok. Men det var ikke det alene, Athenagoras mente med sin udtalelse. Han ved jo, at det var protestanter, der i begyndelsen var de ivrigste i dette arbejde. Uden at lægge for meget i hans ord og ud fra andre af hans udtalelser, betyder det, at det økumeniske arbejde i sig selv er en helhed, da målet er *alle* kristnes enhed, og at denne helhed ikke må brydes. Der lurder nemlig den lille fare ved en seperatunion mellem katolikker og ortodokse, at man så vil komme til at skubbe problemet protestanter i baggrunden, og at dialogen med dem let kan blive det overvældende flertals enetale, hvorved den holder op med at være en dialog. Enhed betyder fællesskab, der skal praktiseres. Inden Athenagoras tog til Rom, meddelte han det til de ortodokse primaser og indhentede i mange tilfælde deres samtykke først. Målet er, at protestanterne også skal kunne være med. Her gælder for alle parter hans ord om, at teologer lige såvel som andre mennesker ligger under for faren ved at være stivsinde og indviklede. Fremfor alt, her gælder det, at Kristi kærlighed skal forene os.

Sidste år skrev patriark Athenagoras i et meget smukt brev: »De sidste års kirkelige begivenheder er som en nøgle i bestræbelserne for at oprette de kristnes enhed. De skaber udtømmelige muligheder i praksis. De viser på profetisk vis den vej øst og vest må vandre for i dag at svare på Guds kald. I den henseende er Kristi kærlighed allerede dalet ned over hans kirke, oplysende sindene og varmende hjerterne.«

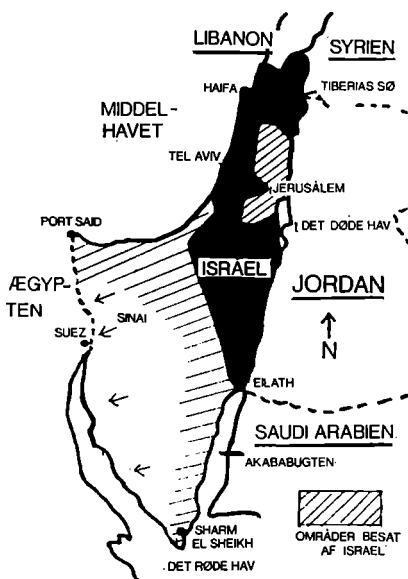
Nogle katolikker har påstået, at den ortodokse kirke har villet spille rollen som en Via Media, et mellemstandpunkt mellem katolicisme og protestantisme. Så enkelt ser Athenagoras næppe på det. Men han føler det sikkert som et kald at forsøge at være mægler mellem alle parter. I alle tilfælde er den nuværende patriark af Konstantinopel ikke bare »økumenisk« af titel, men også i virkeligheden.

Palle Burla

Israel

Fortsat fra side 9.

terrorgrupper som f. eks. Al Fatah og Palestinian Liberation Organisation (PLO). Det er også hovedsageligt disse fanatiske organisationer, der umuliggør direkte fredsforhandlinger mellem Israel og de arabiske lande, fordi de ikke alene kræver betingelsesløs tilbagetrækning fra de besatte områder, men også, at hele Israel skal være beboet af arabere, og alle jøder skal »sparkes i Middelhavet«. De mener, at hvis man går til forhandlingsbordet med Israel, er det det samme som at anerkende landet som stat, og det vil de under ingen omstændighed. Samtidig hævder Israel's forsvarsminister, General Moshe Dayan, at den eneste mulighed for fred er ved direkte forhandling landene imellem. FN har forsøgt at hjælpe på det tilsyneladende uløselige problem. De har udsendt svenskeren Gunnar Jarring som mægler, og han har forhandlet med samtlige implicerede regeringer. Men i det år, han har fungeret, er problemet ikke kommet sin løsning nærmere.

Situationen efter juni-krigen i 1967.

Endnu håbløst

Endnu ser situationen håbløs ud, og der er alt for mange aspekter, og forviklingerne går alt for langt tilbage, til at selv en meget interesseret kan have nogen ide om, hvorledes dette tidens måske allervanskeligste problem kan løses. Det må vist være noget med at forandre mentalitet, livsindstilling og psyke hos de implicerede parter. Og gennem FN er det jo omtrent os alle!

Ilse M. Haugaard.

LEGATER

HELGE JACOBSENS LEGAT

I løbet af marts måned vil uddelingen af Helge Jacobsens Legat finde sted. Dette legat kan søges som bidrag til bygning eller restaurering af katolske kirker – fortrinsvis sognekirker – under forudsætning af, at der ved bygning af kirken alene medvirker danskfødt arkitekt, og at den pågældende menighed selv viser offervilje.

Eventuelt vil der endvidere kunne uddeles mindre beløb til hjælp til dækning af udgifter ved religionsundervisning for katolske børn. Eventuelle ansøgninger indsendes inden 31. januar 1969 til Katolsk Bispekontor, Laurids Bings Allé 16, 2000 København F, og skal i specificeret form indeholde alle de nødvendige oplysninger.

ANSGARIUS BONIFACIUS

Ansøgninger om tilskud fra foreningen til de respektive kirker og kapeller bedes indsendt inden den 31. december 1968 til Katolsk Bispekontor, Laurids Bings Allé 16, 2000 København F.

BARONESSE ROSENKRANTZ CHARISIUS F. OXHOLMS LEGAT

til hjælp for trængende, indfødte medlemmer, mænd eller kvinder, af de her i landet værende katolske menigheder, uddeles af biskoppen i løbet af januar måned 1969.

Ansøgninger indeholdende fulde navn, stilling, alder og bopæl, skal med hensyn til trang, værdighed og medlemsforhold til en herværende katolsk menighed attesteres af to personer, hvoraf den ene skal være katolsk gejstlig.

Legatportioner uddeles *ikke* for livstid, hvorfor tidligere legatnydere må indsende ny ansøgning. Ansøgningsfristen udløber den 31. december 1968. Andragender, som er indsendt efter dette tidspunkt, kan ikke komme i betragtning. Ansøgning stiles og indsendes til Katolsk Bispekontor, Laurids Bings Allé 16, 2000 København F.

10. januar
kommer
katolsk
forum

Kaj F. Fjording

Murermester

Hyldegaard's Tværvæg 13,
Charlottenlund
Tlf. Ordrup 5722 og 6850.

Benzon's
Begravelsesforretning

Aut. katolsk bedemand
* 34 46 01
Begravelse og bisættelse ordnes
for alle trossamfund
Alle aftaler kan træffes i hjemmet

Axel Larsen

Anlægsgartner
Ericavej 34
Søborg telf. 8266

Kaffefirmaet

Børge Kruse

Frederiksborggade 27
Tlf. 15 76 08

Kaffe - The - Cacao

BRDR. MEYER

Blikkenslagermester
aut. Gas-, Vand- & Sanitetsmester

Per Meyer
P. Skramsgade 27
Byen 7920 - 94 33 66

Social rådgivning

ydes af Katolske Menighedsplejer
på kontoret Bredgade 69 A, hver
tirsdag kl. 19 til 21.

Kontoret holdes iøvrigt åbent
ugens fem første dage fra kl. 10
til 13. Telefon PALæ 2323.

C. B. Riis & Søn

Slagtermestre

Valby Langgade 36
Kbhvn. Valby Tlf. VA 89

1. kl. kød og pålæg

EFFEKTIV BESKYTTELSE

af Deres varmtvands- og central-
varmeanlæg mod korrosion og sten
af Deres olietank mod korrosion.
Skriftlig garanti for hvert anlæg.

Guldager Electrolyse A/S

Ejgårdsvej 26, Charlottenlund
Tlf. (01) 66 ORdrup 3331 - 5630

G. GARTH-GRÜNER

Landsretssagfører
Bredgade 25
København K
Telefon Minerva *408

H. S. Friis

Malermester

Møllemarken 40, Bagsværd
Tlf. 98 38 35

Fint arbejde — Tria 6070
rimelig pris

Er De tilfreds med Deres snedker
og møbelpolstrer?
Hvis ikke - så prøv os!

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavnsgade 13, Kbh. Ø

Sydhavns Flskehal

v/ Rich. Rasmussen

Fisk . Vildt . dybfrossen Fjerkræ
Mozartsvej 21 . Va 5547

R. Schulik

Slagterforretning

Nørrebrogade 46, Esbjerg
Telefon 2 02 14

Vejle Mineralvandsfabrik

A/S P. C. NIELSEN

Telefon *82 81 33

Aabenraa Brugsforening

Søndergade 15
Aabenraa. Tlf. 2 23 68
Leverandør til St. Ansgars
Klinik

Støt vore annoncører

Mogens Larsen

Ramsherred 31
Aabenraa
Tlf. 2 25 30 og 2 34 27
Lys - Kraft - Varme

MARIUS
MP
PETERSEN

Ringsted isenkramhandel

Tinggade 5, tlf. (03) 61 24 54

Det levende Lys

ALTERLYS

i alle størrelse

og i øvrigt

stearinlys og vokslys

af enhver art

ASP-HOLMBLAD

STEARINLYSFABRIKER
København

Advent i Tokio. En spadseretur mellem de moderne varehuse i Ginza-kvarteret eller gennem de snævre menneskefyldte forretningsgader i disse decemberuger kalder juleagtige tanker frem i ens sind. Ved første øjekast kan det næsten se ud, som om Japan er det mest kristne land i verden. Ved julefesterne og til midnatsmessen i kirkerne er der trængsel, og i domkirkerne og St. Ignatius Kirken i Tokio kan man kun komme ind med adgangskort, som uddeles flere uger før jul. Og i midnatsmessen på universitetet i Tokio deltager mere end 1500 studenter, hvoraf kun et par hundrede er kristne.

Det store ubekendte

Foran den store Shinjuku-banegård, som daglig passeres af 1.400.000 mennesker, står et kæmpemæssigt juletræ, i varehusenes udstillingsvinduer glittrer og stråler sølv- og guldstjerner, på en tilsneet slæde, trukket af rensdyr, kommer en julemand rutschende ned gennem skyerne og ud fra de halvmørke barer og restauranter lyder mellem kuglerne og stjernerne over bordene melodien til »Stille nat . . .« i en mystisk dæmpet tone-arter, eller man hører de larmende jazzakkorder fra den lystige amerikanske »Jingle Bells«. Over gaden svæver engle med store transparenter med de mystiske bogstaver »X-mas« i hænderne. De, der forstår engelsk, ved naturligvis, at det er en forkortelse af det engelske ord »Christmas«, og at X er det græske Kristusmonogram. Men for manden på gaden står dette X snarere som tegnet for det store ubekendte. Og at den anden stavelse »mas« er det samme ord som messe, er selv lærde professorer næppe klar over.

Det store paradoks

Her står vi over for det store paradoks, at Kristustegnet for de fleste bliver til symbolet på ukendskab til Kristus. Den opmærksomme iagttagelse kan nemlig ikke undgå at lægge mærke til, at der mangler noget mellem englens, julemændene, guldet og sølvet i den festlige udsmykning, – og det, der mangler, er Kristus. Ingen steder – naturligvis bortset fra kirkerne og de kristne boghandler – findes der et tegn for julens egentlige mysterium – menneskevordelsen. På den måde bliver hele julehalløjet altså ren og skær forretning, og det ender med ballerne og selskaberne den 24. december om aftenen. Går man den 25. december en tur gennem de

Et land i advent

Af erkebiskop Bruno Wüstenberg, apostolisk pronuntius i Japan

morgenstille gader, falder denne tomhed endnu mere i øjnene. Gaderne flyder med serpentiner, foran dørene hænger stjerner og kugler i broget forvirring, og op af skraldebøtterne rager de sørgelige rester af juletræerne. Samtidig går butikkerne i gang med udsmykningen til nytårsfesten. Julen i Tokio er en jul uden Kristus. Men vil det så sige, at julefesten er den rene festivitas? Eller er den måske trods alt et skrig efter Kristus? Allerede den abrupte afslutning aftenen før bliver som et symbol på en advent, som endnu ikke er gået i opfyldelse. Hvornår er tidens fylde mon inde for dette land?

De 108 onder

Ugedagen efter hører man ved midnatstid fra templerne 108 klokkeslag, – det er nytårsnattens såkaldte Joyano-kane-klokke, som skal minde menneskene om de 108 onder i livet. Buddhismen går ud på at forløse menneskene fra disse onder. Den understreger, at alt jordisk er tomt og uden værdi – shogyô mujô, alt er ubestandigt, – og den vil befri menneskene for forkrænkelighedens bånd og gennem en højere inspiration føre dem til den sande frihed.

Men heri ligger samtidig det pro-

blematiske i buddhismen. Den kan godt få menneskene til at indse alle jordiske værdiers relative betydning og åbne dem for de evige og absolutte værdier. Men med denne radikale afvisning af denne verdens værdier kan buddhismen ikke give et positivt svar og vise vejen for moderne mennesker i det tekniske fremskridts tidsalder. Kommer talen først ind på atomenergi, elektronik, rumfart osv., er den i den største forlegenhed med svaret. Den siger ganske vist, at også disse værdier er relative og forgængelige, men kan ikke sige, som der står i 1. Mosebog: Og Gud så, at det var godt! Og heller ikke: Gør jer til herre over jorden og hersk over den! Buddhismens indstilling er altså i sit væsen en advent, en forbedrelse. Den kan gennem erkendelse og askese åbne menneskenes hjerter for en højere virkelighed. Buddhismens plads i Guds frelsesplan er sikkert, at den skal fungere som Det gamle Testamente for østens folk.

700.000 døbte

Det, den unge generation her i landet ubevidst søger efter bag juleaftens halløj, og som de dybere indstillede har åbnet og rensset deres hjerter for, er Guds komme: For 2000 år

Buddhistisk procession i Japan.

TILBYEN
- i byen
FRA BYEN
smut ind i

Banegårdens Restaurant
v/ Fritz Kapper
Odense H.
Tlf. 12 27 75

Skal De flytte?

AMAGER
FLYTFORRETNING

Jul. Larsen & Sønner
AMAGERBROGADE 221
* 55 66 47

Holger Dall
Malermester
Paludan Müllersvej 1,
København V.
Tlf. Eva 4151

Danske
KLICHE FABRIK
Rådhusstræde 4 - København K
Tlf. *MI 2557

SANITÆRE ANLÆG
VARMEANLÆG
OLIEFYRINGSANLÆG
HØJTRYKSANLÆG
ANLÆG FOR
TRYKLUF OG
VACUM
M-A-SKINNER

Monies & Andersens Eftf. A/S
K. K. L. Simonsen's eftf.
Frederiksborggade 22
København K.
Tlf. *Minerva 2314

BLOCH's BOG CLEARING
K. V. BLOCH
(FORHEN BOGBANKEN)
Fiolstræde 34, København K.
Tlf. (01) 14 24 62
Postkonto 2901
*Nordens største lager af
skolebøger
Omindbindinger*

Hele landet taler om
**KATOLSK
UGEBLAD**

Bliv børnehavelærerinde!
Nordisk Montessori Kursus Statsanerkendt - Statsunderstøttet
Seminarieførstander: R. Hoff, Hellerupgaardsvej 13. Tlf. Helrup 7894 - 7842

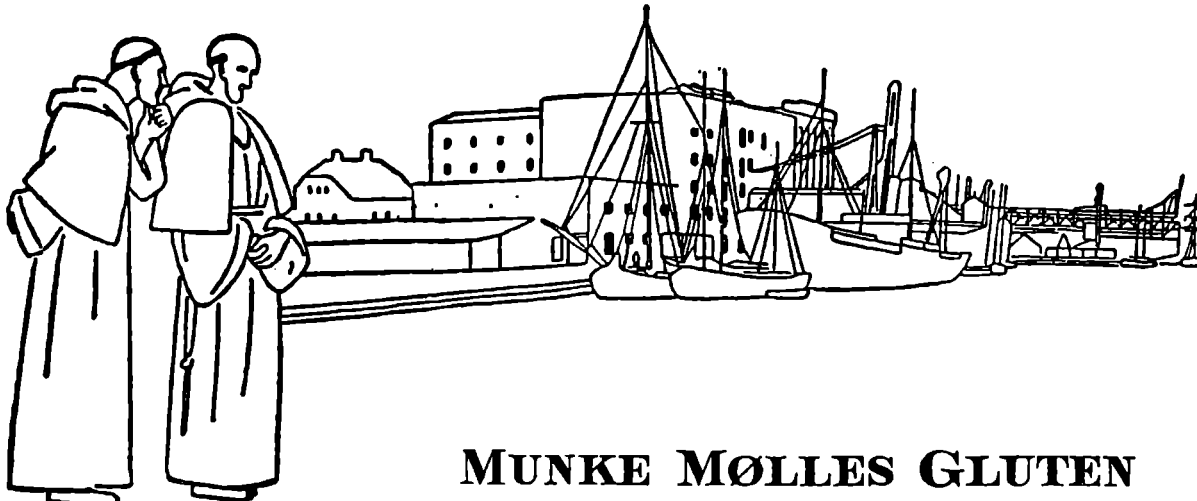
VI
ER TIL
FOR
DEM

LANDMANDSBANKEN

Chr. Hansens køudsalg
Gl. Kongevej 163
København V.
Telefon Eva 6465 og 6466

Landsretssagfører
Viggo Høgsgaard
Advokat
Moderet for Højesteret
Studiestræde 15, København K.
Tlf. Minerva 6761
Kontortid 10-15 - Lørdag lukket

MUNKE MØLLES GLUTEN

siden blev Guds kærlighed menneske i stalden i Bethlehem, – i dag bliver den det i enhver sjæls personlige møde med Kristus. Det, menneskene i dag mere end nogen sinde længes efter, er nemlig sand, ægte og varig kærlighed. Kun i en sådan kærlighed kan mødet med den Evige finde sted, kun i en sådan kærlighed kan den enkelte nå sin personligheds højeste fuldbyrdelse, og kun i en sådan kærlighed kan alle menneskeheds store problemer finde deres løsning, nemlig der, hvor »Guds, vor Frelsers, godhed og kærlighed til menneskene« (Tit. 3,4) virkelig åbenbarer sig. Det er værd at lægge mærke til en for nylig gennemført undersøgelse, hvor 3 millioner japanere erklærede sig for »kristne«, mens der i virkeligheden i hele Japan kun findes 700.000 døbte.

Den kærlighed, menneskene altid og overalt længes efter, er hverken at finde i tekniske fremskridt eller materiel velstand, og den er heller ikke at finde i forlystelsesverdens festlige larm eller i en gennemført afstandstagen fra denne verden. Julemysteriets store betydning ligger nemlig i, at det er forudsætningen for påskemysteriet. Derfor kan man kun ønske og håbe, at tidens fylde ved slutningen af en lang advent må bryde frem for alle mennesker, og at menneskevordelsens mysterium må blive til virkelighed i alle folkeslags hjerter og fortsætte over i forløsningsmysteriet, i påskemysteriet.

Hvem er julemanden?

Her op til jul har Hassings forlag udsendt en lille morsom og oplysende bog med titelen JULEMANDEN. Den er skrevet af Mogens Lebeck, der følger successen op fra sin bog om JULENISSEN.

Julemanden er en sammenblanding af forskellige figurer, men den væsentligste bestanddel af ham er dog biskop Nikolaus af Myra, som døde ca. år 333 og ved siden af at være børnenes velgører blandt andet et søfolkenes skytshelgen.

Den interessante lille bog er rigt illustreret og den koster kr. 29,85. *Mere om bøger på bagsiden.*

Unge til fredskongres

Blandt de store bestræbelser for verdensfreden i det forløbne år var den internationale katolske ungdomskongres, som blev afholdt i Kongreshallen i Berlin i påskeugen 15.-19. april 1968. Til kongressen var kommet katolske unge og ungdomsledere fra hele verden. Eftersom 1968 var erklæret for »internationalt fredsåar«, havde man valgt at samles omkring emnet »Ungdom og fred«. Man havde udset Berlin til det sted, hvor drøftelserne skulle finde sted, fordi denne splittede by er et tegn på vor tids splittede menneske, og fordi arbejdet for freden består i at skabe endrægtighed og udrydde alle splittelser.

Formålet

Formålet med kongressen var at vække ungdommens samvittighed og få den til i tanke og gerning at gøre en positiv indsats for freden. Man havde derfor indbudt førende internationale personligheder til at komme og tale om problemet krig og om mulighederne for fred. Ærkebiskop Helder Camara af Recife i Brasilien holdt det indledende foredrag. Ærkebiskoppen vakte med sin varme og ivrige tale virkelig et ønske om at gøre en positiv indsats.

De tanker, foredraget gav anledning til, blev drøftet i små arbejdsgrupper i den hensigt at sammenfatte alle vore tanker i en erklæring for freden.

Ungdommens erklæring for freden
Ungdommens erklæring for freden, som blev vedtaget på kongressens sidste dag, lyder som følger:

1. Vi appellerer til alle unge og ungdomsledere om at arbejde ærligt og positivt i deres grupper for at vække samvittighederne for freden.
2. Vi appellerer til alle nationers regeringer om at være os behjælpelige i vort arbejde for freden og støtte os i vort ansvar.
3. Vi beder om, at Kirken og FN vil fortsætte og udbygge deres virke for verdensfreden.
4. Vi lover, at vi inden for vore organisationer vil støtte ethvert positivt initiativ for fredens sag.

Derudover indeholdt erklæringen en hel del underpunkter og fodnoter, men det vigtigste er indeholdt i ovenstående fire hovedpunkter.

Dagene i Berlin

Allerede et par dage før vi samledes i Berlin, havde vi modtaget den frygtelige meddelelse om drabet på dr. Martin Luther King. Denne nyhed havde gjort et stort indtryk på os alle og fik os til i endnu højere grad at føle nødvendigheden af, at vi arbejder med på at opnå en fred uden vold.

For os danskere, Ib Hjorth og Ingolf Wilstrup, var det meget inspirerende at mødes med så mange unge fra hele verden og vide, at vi alle som en gik ind for, at freden ikke bare er en mulighed, men også en nødvendighed for os alle, hvis vi skal overleve. Og samtidig var det også en oplevelse at besøge denne splittede by. Berlin er vokset op på ny efter krigens ødelæggelser, men den bærer endnu præg af konflikterne mennesker imellem. Der er stor forskel på Øst- og Vestberlin. Og muren mellem de to bydele bidrager meget til denne forskel, selv om mange har affundet sig med den. Under vort besøg i Berlin lykkedes det os gennem biskoppen af Berlin, kardinal Bengsch, at få et møde i stand med katolsk ungdom fra den anden bydel. Gennem vore samtaler med dem fik vi virkelig et indtryk af, hvor vanskeligt det er for dem at leve deres tro på Gud og på livet. Men de er trofaste og holder ved. Vi kunne ikke lade være med at tænke på hverken dengang, eller når vi senere har haft kontakt med dem, hvor meget vi kunne lære af deres trofasthed.

Ingolf Wilstrup.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG den 22.: 4. i advent (violet, s. 27).

MANDAG den 23.: Søndagens messe (violet, s. 27).

TIRSDAG den 24.: VIGILIE TIL JUL (violet, s. 30).

ONSDAG den 25.: JULEDAG (hvid, 1. messe s. 35, 2. messe s. 38 og 3. messe s. 42).

TORS DAG den 26.: STEFAN, første martyr (rød, s. 45).

FREDAG den 27.: JOHANNES, apostel og evangelist (hvid, s. 49).

LØRDAG den 28.: DE USKYLDIGE BØRN (rød, s. 52).

SØNDAG den 29.: SØNDAG I JULENS OKTAV (hvid, s. 59).

REDAKTION:
H. ROOS og
HELGE KRISTENSEN
(ansvarhavende).

Redaktionssekretær: Elli Gambell

Redaktionskontor:
Bredgade 69, 1260 København K.
Telefon (01) 14 90 55.

Annonceafdeling:
Katolsk Ugeblads Annonceekspedi-
tion, Hauchsvej 8, 1825 København
V., telefon EVa 2997 (kl. 8-10), post-
giro 589 65.

Abonnementsafdeling:
Katolsk Ugeblads Ekspedition v. Ka-
tolsk Bispekontor, Laur. Bings Allé
16, 2000 København F, telefon GO
4895. Postgiro 570 42.

Bladet koster såvel i Skandinavien
som i andre lande pr. kvartal kr.
21,00. Løssalgspris: kr. 2,10. Priserne
inkl. moms.

Længere artikler til et bestemt num-
mer af bladet skal være redaktionen
i hænde senest 3 uger før det pågæl-
dende nummer udkommer, kortere
meddelelser senest 14 dage før.

Redaktionen påtager sig intet ansvar
for uopfordret indsendte manuskrip-
ter.

Såfremt et nummer af Katolsk Uge-
blad udebliver, bedes henvendelse ret-
tet til Deres eget postkontor eller til
fon 14 62 98, idet udsendelse af de
enkelte numre foretages af postvæse-
net.
Adresseændringer bedes ligeledes med-
delt postvæsenet.

Prisvinder

På grundlag af en række historiske op-
lysninger har P. H. Lange skrevet sin
roman »Perlen«, som fik tildelt Nordisk
Romankonkurrencens 1. præmie i Dan-
mark 1968.

Romanen handler om forholdene i
Alexandria i det 4. århundrede, da kri-
stendommen havde adskillige vanskelig-
heder, og arianismen, der benægter Tre-
enigheden som een Gud, brød ud af det
kristne fællesskab som den første vrag-
lære.

Hovedpersonen i romanen er diako-
nen Athanasios, der den 5. marts om
morgenen går ud for at skaffe mad til
sin biskop Alexander. Men i stedet kom-
mer han ind i en folkemængde, der
trænger ham ned mod havnen, for det er
Isisfesten, der fejres, åbningen af årets
sejlfart.

Her på havnen antastes Athanasios af
en mand, der efter at have sikret sig
hans identitet fører ham til en skipper,
der har et budskab til ham om to kristne,
der holdes som fanger hos en stor rø-
verhøvding ude i ørkenen, og som for-
langer en stor løsesum, ellers vil de to
blive dræbt. Han forlanger, at Athana-
sios selv skal bringe pengene.

Vendt tilbage til biskoppen med med-
delelsen bliver denne ivrig efter at kom-
me til hjælp, og ved at skrabe de penge
sammen, der ellers skulle have været
brugt til noget andet, sendes Athana-
sios af sted på sin farefulde færd. Det
lykkes ham – efter mange fantastiske
oplevelser – at komme tilbage til bi-
skoppen.

Men på dette tidspunkt arbejder præ-
sten Areios på at forme kristendom-
men efter tidens krav og ikke efter det
overleverede. Romanen slutter med et
konvent hos biskoppen, hvor Areios og
Athanasios diskuterer med det resultat,
at kirken oplever sin første splittelse.
Biskop Alexander får Areios afsat, men
denne fortsætter sammen med sine til-
hængere sin kamp uden for fællesskabet.

På en levende og fængslende måde

har P. H. Lange skrevet sin roman, som
er meget spændende og tilmed fyldt med
historiske kendsgerninger. Derfor er det
ikke så mærkeligt, at forfatteren fik
romankonkurrencens 1. præmie. Bag i
bogen bringes en liste med historiske
oplysninger.

B.H.

P. H. Lange: Perlen, 234 s.
Lohses forlag, 1968.

Pæn presseomtale

LABORAS Forlag oplyser, at man
har haft stor glæde af bogen »Midt
i en brydningstid – Katolske røster
fra dansk presse og radio«. Således
har publikationen modtaget en pæn
omtale i pressen. Bl. a. kaldte pro-
fessor P. G. Lindhardt i »Jyllands-
posten« bogen for »Dynamisk kato-
licisme« og anbefalede den som nyt-
tig for enhver, der vil vide noget
om moderne katolicisme.

St. Olav i Norge udtalte:

»Forøvrigt er det ingen vettig
grunn til ikke å anbefale den knall-
røde (jeg tenker på omslaget) boken.«
Pater Rieber-Mohn fortsætter: »Noen
vil være dybt uenig i noen avsnitt,
andre vil være glade for at ordet
mangfoldighet også dekker disse tan-
kene.«

I Katolsk Kyrkotidning, Sverige,
skriver Hanne Bang OP følgende:

»Utvecklingen är idag så våldsam
att läsningen av denna lilla bok för
dem som följer med kan jämföras
med at konsultera ett historisk do-
kument, medan läsere med mindre
tillgång till information kommer att
tycka att de här uttalade tankarna
och åsikterna är mycket djärva.«

